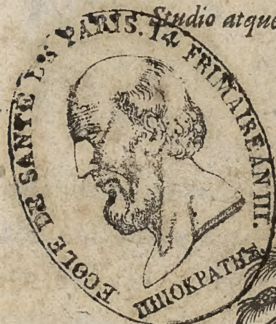
ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟΝ ΕΝ ΒΙΒΛΙΟΙΣ ΔΕΚΑ.

IVLII POLLVCIS ONOMASTICON, DECEM libris constans:

E Mss. codd. Bibliothecarum Palatinæ atque Augustanæ; variis item doctorum virorum lucubrationibus quanta fieri potuit diligentia emendatum; suppletum quoq; nonnullibi, & illustratum.

Adiecta interpretatio Latina RODOLPHI GVALTHERI, locis quamplurimis melior facta: indices item noui prioribus locupletiores; & Notæ,

Studio atque operâ WOLFGANGI SEBERI *Sulani.*







MDC VIII.

FRANCOFVRTI,
Apud Claudium Marnium, & heredes Iohan. Aubrii.
Cum Priuilegio Regis Galliæ ad sexennium.

VIRIS AMPLISS. AC PRVDENTISS.

DN. THOMÆ LEBZELTERO, & DN. CASPARO WERNERO,

INCLYTÆ REIPVBLICÆ LIPSENSIS Senatoribus, Dominis & fautoribus pl. honorandis

WOLFGANGVS SEBERVS S. P. D.



MPLISSIMI ac prudentissimi viri, Marcus Cato apud Plutarchum Romanos non purpuræ modò, sed etiam studiis autoritatem facere verè ac sapienter affirmat. ὥς γὰρ οἱ βαφεῖς, ἔφη, ταύτην μάλιστα βάπτουσιν, ἣ χαίροντας ὁρῶσιν· οὕτως οἱ νέοι ταῦτα μανθάνουσι καὶ ζηλοῦσιν οἷς ἂν παρ' ὑμῶν ἔπαινος ἕπηται· *Vt enim infectores, inquit, hanc maximè tingunt, quam vident esse gratam: ita iuuentus hæc præ ceteris discit & sectatur, quibus honor habetur à vobis.* Non autem Romæ tantum id olim accidit: sed etiamnum vbiq; locorum, quibus studiis maior defertur honos, iis plures quoque operam nauare: contra verò, quæ nullo in precio habentur, ea negligi contemniq; animaduertimus. Vnde non malè vel Iamblichus: πᾶν τὸ τιμώμενον, inquit, αὔξεται, ἐλαττοῦται δὲ τὸ ἀτιμαζόμενον, *Omne honoratum augetur: cõtemtum imminuitur*: vel Cicero: *Honos alit artes, omnesq; incenduntur ad studia gloriâ: iacentq; ea semper, quæ apud quosq; improbantur.* Quid igitur caussæ sit, quod tàm crebræ hoc tempore de bonarum artium lingua-

In Vit. fol. 247.

Stob. S. 44. N. 152.

Tusc. qu. 1. princ.

rumq́ue contemtu querelæ audiuntur, coniicere quàm facilimum eſt: explicare autem neſcio an vbique ſatis tutum. Verùm haudquaquam interim cõclamatum de illis omninò eſſe, iudicandum eſt. Etſi enim multi erga illas non eo ſunt affecti animo, quo eſſe debebant: tamen ſemper adhuc diuinæ prouidentiæ benignitate Mæcenates dantur, qui ſeriò & ament eas & ornare ac promouere geſtiant. Exempla non eſt quod è longinquo petam: quid vtriq; Veſtrûm magis curæ eſt, quàm efficere, vt ne ob quorundam forſan egeſtatem ſtudia litterarum minus honorentur, aut excolantur ſegnius? οὐ γὰρ ἂν γένοιτο φρόνημα εὐγενὲς ἐν ἀνδράσιν ἀπορουμένοις τῶν καθ' ἡμέραν ἀναγκαίων, *Nihil enim generoſum ſapere poteſt, qui quotidiani victus penuriâ premitur*, vt Seru. Tullius prudenter apud Dion. Halicarnaſſæum iudicat. Nec aliam ob cauſſam Ægyptii notaturi litteras pręter *atramentum* & *iuncum* pinxerunt *cribrum* quoque, primum ſcil. panis conficiendi inſtrumentum; quàm vt ſignificarent, teſte quidem Horapolline in Hieroglyphicis, ὅτι πᾶς ὁ ἔχων τροφὴν μαθήσεται τὰ γράμματα· ὁ δὲ μὴ ἔχων, ἑτέρᾳ τέχνῃ χρήσεται. ἀφ' οὗ καὶ ἡ παιδεία παρ' αὐτοῖς Σβῶ καλεῖται, ὅπερ ἐστὶν ἑρμηνευθὲν πλήρης τροφή, *Cuicunq; victus ſuppeteret, eum litterarum ſtudiis animum adiuncturum; cui verò non ſuppeteret, aliis vacaturum artibus. Vnde & apud eos eruditio* Sbo *vocatur, quod nomen ſi interpreteris, plenum alimentum ſonat.* Quemadmodum autem victus ſeu alimenti nomine quæuis externa pertexendorum ſtudiorum intelligo adminicula: ſic inter alia honeſtiſſimę illius erga litterarum cultores voluntatis veſtræ teſtimonia cumprimis memoriâ dignum exiſtimo, quod beneficentia veſtra quotannis haud exiguus vtilium librorum numerus inter ἀχρηματίστους pauperesq́; ſuperiorum Gymnaſii noſtri claſſium auditores diſtribuitur. Qua ratione haud eſt quod dubitetis, quin multis ad ſtudia maiore

Lib. 4. antiq. R. f. 215.

Lib. 1. cap. 38.

iore cum alacritate continuanda ſtimuli admoueantur; qui alias nihilo in litteris effecturi erant plus quàm in bello milites forte quantumuis alias ſtrenui, quibus arma nulla ſuppetunt. Quod ſi virtus ἀκήρατον τιμὴν, vt Dionyſius lo- *deſcr. orb. v. 548.* quitur, hoc eſt, *immortalem honorem* meretur; certè veſtra hęc vel maxime merebitur: modò rectè; nulla re alia homines ad DEVM immortalem propiùs accedere, aut magis eum imitari, quàm ſi beneficia in eos conferant; à veterib. dictum *Strab. lib. 10. fol. 322.* ſit: nec gratia omnino *conſenuerit*, vt Lyſander loquebatur: *Serm. 77. edit. N. Stob.* vel, vt Pindarus, *ſomno conſopita ſempiterno planè immemores ſui* *Iſthm. 7, 23.* *homines reddiderit*. Quam ſuſpicionem vt à nobis quàm longiſſimè cupimus ſegregatã: ſic vnicè faciendum iudicamus,

Vt benè apud memores veteris ſtet gratia facti. *Æn. 4, 539.*

Neq; alio nunc conſilio IVLII POLLVCIS Onomaſticon veſtris inſcriptum nominibus in lucem prodit, quàm vt & gratum vobis declaret animum noſtrum; & apud exteros æquè ac poſteros (ſi poſteri futuri ſunt) veſtrę erga litterarum ſtudia liberalitatis monumentum ſit. Quod conſilium vt æquo interpretemini ac beneuolo animo, nouamque hanc Onomaſtici POLLVCIS editionem veſtro aduerſus iniquos Momulorum morſus patrocinio amplectamini, maiorem in modum à vobis peto & contendo. Benè ac feliciter valete, viri ampliſſimi, clementiſſimæ Dei protectioni cum omni familia veſtra deuoto animo commendati. Schleuſingæ ex Ill. Gymnaſio Hennebergico, Idib. Febr. Ann. MDCVIII.

LECTORI S.

ONOMASTICON IVLII POLLVCIS *ter, quod sciam, hactenus excusum fuit: primò quidem anno* 1502. *mense Aprili apud Aldum Manutium: secundò Florentiæ anno* 1520. *mense Nouēbri: tertiò deniq́ Basileæ anno* 1536. *mense Martio. Quartam editionem meo adornandam studio non diu admodum est, cum ne per somnium quidem cogitabam. Et quî cogitarem Pollucis non tantùm à me nunquam vel pagellâ conspecta: sed videndi quoq́ in posterum nullâ propè spe affulgente? adeò Bibliopolia, quorumcunque fores eo nomine pulsabam, exemplaribus eius exhausta erant. Obtingentibus autem postea non modò diuersis exemplaribus & interpretatione, sed manu etiam exaratis codicibus, ad moliendam quidem nouam editionem animum adiungebam: sed ea moliendam ratione, quæ nec cum magna coniuncta difficultate, nec multum temporis requisitura vel iudicii videbatur. Satis enim fore putabam si primò interpretationem Gualtherianam cum textu Græco curarem coniungi: deinde in margine, vel certè ad finem singulorum capitum, quantum ab editis Mss. codd. discreparent, ascriberem: ac demum indices Basileensis editionis saltem mutatis numeris ad nouam editionem accommodarem: alliciente interim animumq́ mihi addente spe fructus, qui & ad me, si manu illum librum strenuiore versarem; & ad quosuis alios* φιλέλληνας, *si legendi eius copia ipsis fieret; redundaturus esset. Verùm vsuueniebat mihi, quod iis nonnunquam, qui noua sibi ædificia parant. Sicut enim hi temporis operisq́ progressu non raro sumtus longè maiores insumere coguntur, quam antea putarant: sic ipse mihi eò plus laboris deprehendebam suscipiendum, quò longiùs tàm textus Græci exemplaria, quàm versionem & indices inspicerem: modò qualemqualem à viris doctis gratiam*

Lib. 2. emend. c. 8. *inire vellem. Textus enim Græcus verè, quod Paulus Leopardus alicubi scribit,* indignis deformatus mendis *apparebat: tribus interea diuersarum editionum exemplaribus adeò sibi inuicem similibus, vt (si pauca quædam eaq́ leuia errata typographica excipiam) vno cognito, cetera quoq́ nosses. Interpretem nolim sugillare; iuuenis admodum fuit, cum huic labori operam dedit; nec potuit rectè interpretari, quod codex ipsi Græcus vitiose proponeret. Sed vtinam non interdum etiam quæ mendis carent, malè nihilominus reddidisset, vt cum* ὁ τρίτος κόκκυξ *exponit, tertius coccyx:* αἰγῶν χηλαὶ, *caprarum labia:* κορεῖν γυμνάσιον, *saturare gymnasium:* κατὰ τὸ λοκρόν, *secundum Locrum:* ἐπιβατεύων τοῦ Σμέρδιος ὀνόματος, *aggrediens nomine terribili &c. Pro indicibus denique meritò quidem autori habebam gratias: sed interea non ego tantùm*

multa

multa in iis desiderabam; verùm etiam ab aliis exoptari pleniores intelligebam. Hisce igitur incommodis tandem omninò remedium aliquod afferendum videbam: quam ego ad rem tantum studii operæque contuli, quantum per vires æque ac catenatos muneris labores licuit. Mendas namque Græci textus plurimas vel statim reposita vera lectione sustuli; vel certe in notis commonstraui: neque id temere aut fiducia mei iudicii; sed partim manuscriptorum codicum, partim virorum doctissimorum ductu & auspicio. Interpretationem etsi serio perlegere, aut cum Græco textu conferre inopia temporis hac vice non siuit me: tamen obiter & ipsam passim vel in textu vel in notis correxi; secutus hic quoque aliorum iudicia potius, quam meo fretus. Indices autem plane nouos, ac longe prioribus locupletiores factos cuiuis, qui conferre voluerit, ad oculum patebit. Quam meam operam optarim equidem expectationi bonorum virorum abunde satisfacere. Verùm optare vt liceat; sperare id an ausim? qui & meæ mihi tenuitatis optime sim conscius; & quàm multa deliberationi reseruarim ampliori meminerim: ne dicam, in procliui esse non rectissime omnia facere hominem quamuis probe alioquin exercitatum, qui ob alias occupationes nec vni cuidam rei continuo incumbere, nec eundem semper ardorem afferre ad illam potest. Constitui tamen versioni accuratius aliquando examinandæ peculiarem (σὺν θεῷ δ' εἰπεῖν) laborem addicere. Illo igitur aliquatenus spero compensari posse, quæ in præsentia desiderari videbuntur. Cumq; doctissimo GOTHOFREDO IVNGERMANO alius adhuc ab his, quibus ipse vsus fui, manuscr. codex obtigerit, haud dubie propediem & inde habebimus, de quo Polluci gratulemur: sicut alioquin hæc editio vigili & industrio illius in corrigendo studio multum debet. Oro autem & quoscunque alios doctos viros, vt symbolas ad iuuandum conatum istum meum coniicere haud grauentur: quibus vt rationes accepti atq; expensi suo tempore appareant, sedulo enitar. Nominatim vero ISAACO CASAVBONO summo illi optimoq; litterarum vindici tantum otii serio precor, quanto indiget ad conferendam symbolam, quam haud obscure mihi epistola mox subiecta, si otiosus magis sit, polliceri videtur. Sed ipso an plura & meliora ego? Caue putes, amice Lector, me non erubescere, quoties ad verba illa mihi oculus aberrat; etiam quoties ad sequentia carmina, quæ non tam seria de me iudicia, quam beneuoli erga me amoris testimonia censeri velim. Concludam, vbi saltem adiecero, quorum beneficio exemplaria tam edita, quam manu exarata nactus fuerim. Non enim, opinor, molestum tibi erit audire me dicentem, quod si tacerem, iniquum tu me atq; ingratum dicturus esses. E manuscriptis igitur duorum à Serenissimo ELECTORE Palatino per Virum Nobiliss. IANVM GRVTERVM mihi copia impetrata fuit: tertium vero è Bibliotheca Augustana vir Clariss.

DAVID HOESCHELIVS *ad me curauit, cui notarum quoque bonam partem acceptam refero. Inter edita Florentinum, & Basileense, in quo ad oram notæ à manu & ingenio* FR. SYLBVRGII, *εἰς χρῆσιν mihi dedit ampliss. ac nobilißimus* IACOBVS BONGARSIVS, *Christianißimi Galliarum* REGIS *Consiliarius &c. cuius mirum quantus bonas litteras iuuandi ornandique ardor! Aliud Basileense vir consultißimus* IOHANNES WILHELMVS *vltro dono mihi obtulit; quomodo Aldinum integerrimus quondam* PHILIPPVS SCHNETTERVS; *cum id omnium primò, quantum ex nomine inuolucro impresso videre est, studiis* IOH. LANGI *medici olim insignis inseruiisset. His iam, Lector candide, benè vale, inque meliorem interpretare partem hanc qualemqualem operam meam, quam immortalis* DEVS *sibi honorificam ac Reipubl. litterariæ salutarem esse clementer velit.*

DE IVLIO

DE IVLIO POLLVCE E SVIDA.

POllux Naucratita (quidam Arduennæ, quæ Phœniciæ vrbs est, natum, per iocum tradunt) docuit Athenis sub Commodo Cæsare, obiit anno ætatis 58. Scripsit libros hos: Onomasticon libris 10. Est autem collectio eorum quæ diuerse dicuntur de eodem. Disputationes siue Sermones, Declamationes, Epithalamium Commodi Cæsaris, Romanam orationem: Buccinatorem, siue certamen musicum: contra Socratem, contra Sinopenses: Panellenium, id est, orationem in totius Græciæ conuentu, Arcadicam, & alia.

Πολυδεύκης, Ναυκρατίτης. τινὲς δὲ Ἀρδεέννας σοφιστὴν γράφουσι παίζοντες. πόλις δὲ Φοινίκης ἡ Ἀρδεέννα. ἐπαίδευσε δὲ ἐν Ἀθήναις ἐπὶ Κομμόδου τοῦ βασιλέως. καὶ ἐτελεύτησε βιοὺς ἔτη νη. συντάξας βιβλία ταῦτα. Ὀνομαστικὸν, ἐν βιβλίοις δέκα. ἔστι δὲ συναγωγὴ τῶν διαφόρως κατὰ τοῦ αὐτοῦ λεγομένων. διαλέξεις ἤτοι λαλιάς. μελέτας. εἰς Κόμμοδον Καίσαρα ἐπιθαλάμιον. Ῥωμαϊκὸν λόγον. σαλπιγκτὴν ἢ ἀγῶνα μουσικόν. κατὰ Σωκράτους. κατὰ Σινωπέων. πανελλήνιον. Ἀρκαδικὸν, καὶ ἕτερα.

CARTEROMACHVS Philologis S. D.

ENtia per se quidem subsistunt in rebus, nobis vero per conceptus & verba in notitiam veniunt. Nam hisce homines aut cum aliis, quæ sciunt, communicant, aut discunt à seipsis & scientiam percipiunt. Plurima igitur qui scit, aut scire desiderat, eum plurimis tum conceptibus tum verbis abundare oportet. Ea verò quia constant nominibus & dictionibus, ideò cumprimis accuratam circa hæc diligentiam requirunt. Quamobrem maximè operæ precium fuerit Pollucis vocabularium assiduè in manibus habere. Ibi enim cuiuscunque rei nomen habetur, & vocabulum, neque simpliciter aut vnâ tantùm eademque formâ, sed variè ac omnimodè, prout quisque illorum, qui vsi sunt, cogitata exposuit. Nam quæ ab omnibus quoquo modó appellata sunt, ea ipse tum collegit, tum extructo veluti

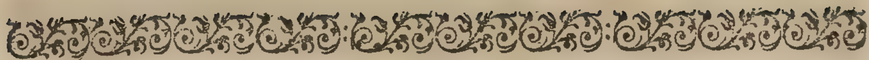
ΚΑΡΤΕΡΟΜΑΧΟΣ ΤΟΙΣ φιλολόγοις εὐπράττειν.

ΤΑ᾽ ὄντα καθ᾽ ἑαυτὰ μὲν ὑφίσταται ἐν τοῖς πράγμασιν, εἰς δ᾽ ἡμετέραν ἀφικνεῖται γνῶσιν διὰ νοημάτων τε καὶ λόγων. τούτοις γὰρ ἢ διαδιδόασιν ἀλλήλοις οἱ ἄνθρωποι τὰ γινωσκόμενα, ἢ ἀφ᾽ ἑαυτῶν μανθάνουσί τε καὶ ἐκλαμβάνουσι τὰ τῆς ἐπιστήμης. ὥστε τὸν πλεῖστα εἰδότα, ἢ εἰδέναι γε προθυμούμενον, πλείστων δεῖ διανοημάτων τε καὶ λόγων εὐπορεῖν. ταῦτα δὲ ἐξ ὀνομάτων τε καὶ λέξεων συνιστάμενα, τὴν τούτων ἀκρίβειαν, πολὺ πρότερον ἐπιζητεῖ. οὐκοῦν προὔργου μάλιστα τὸ τοῦ Πολυδεύκους ὀνομαστικὸν διὰ χειρὸς ἔχειν ἀεί. παρὰ τούτῳ γὰρ παντὸς πράγματος ὀνομασία τε καὶ λέξις, οὐχ ἁπλῆ δὲ, οὐδ᾽ αὕτη, ἀλλὰ ποικίλη τε καὶ παντοδαπὴ, ὡς τῶν κεχρημένων ἕκαστος ἔφρασε τὸ διανοηθέν. καὶ γὰρ τὰ ὑφ᾽ ἁπάντων ὁπωσοῦν ὀνομασθέντα, οὗτος συνελέξατό τε, καὶ οἱονεὶ θησαυ-

ρίσας ἀπέθηκε τὸ ἐν ἑνὶ, εἰς τὴν τῶν φιλομαθῶν χρείαν, ὡς ἂν εὐνοητά τε εἴη καὶ εὐαπόλεκτα, λόγῳ μὲν τὸν αὐτοκράτορα ἐκπαιδεύσας, ἔργῳ δὲ τῶν ἐπιγινομένων ἁπάντων προνοήσας. προθεὶς γὰρ πάντων ὀνόματα εἰς τὸ μέσον ἡμῖν, τί ἄλλο ἢ πρὸς τὴν τῶν πάντων ὁμοῦ γνῶσιν προσάγει ἡμᾶς, ὥσπερ χειραγωγῶν ἀπὸ λόγων εἰς τὰ πράγματα. οὐδὲν γὰρ ὄφελος τῶν ὀνομάτων, εἰ μὴ καὶ τοῖς πράγμασιν ἐγχειροίη τις, τούτοις προσάπτων αὐτά. τὰ γὰρ ὄντα τῶν λεγομένων ὥσπερ ἀρχή ἐστι, καὶ τέλος. ἐκ τούτων γὰρ, καὶ διὰ ταῦτα λαβόντα τὴν φύσιν, καὶ εἰς αὐτὰ φιλεῖ ἀποτελευτᾶν. ὡς εἴ τις τοῖς ῥήμασι χαίρει μόνον, ὧν ῥήματά εἰσι φροντίζει οὐδὲν, οὗτος καὶ τὰς σκιὰς διώκων ἥδοιτ' ἂν τῶν σωμάτων, αὐτὰ ταῦτα ἀφεὶς, ὧν εἰσι σκιαί. ἔρρωσθε.

thesauro in vno deposita vsui reliquit eorum, qui discendi cupidi sunt, vt & intellectu & selectu facilia sint: verbo quidem Imperatorem erudiens, sed facto ipso commodis vniuersæ posteritati consulens. Quando enim in medium nobis quarumuis rerum nomina proponit, quid facit aliud, nisi nos simul ad omnium cognitionem tanquam manu à verbis ad res deducit. Nulla enim nominum est vtilitas, nisi quis etiam res aggressus illa hisce applicet. Nam ea, quæ sunt, eorum, quæ dicuntur principium quasi sunt & finis. Ex iis enim, & per hæc primordia capiunt, inque eadem terminare solent. Quare si quis solis gaudens nominibus, ea, quorum sunt nomina, nihil curet: idem vmbras etiam corporum, relictis quorum sunt vmbræ, persequi gaudeat. Valete.

ISAACVS



ISAACVS CASAVBONVS WOLFGANGO SEBERO S. D.

GAVDEO susceptam à te Pollucis editionem, vir doctißime. Neque enim dubito fore vtilem Reip. litterariæ, quam in eo posuisti, operam. Est sanè Pollux, si quid iudico, scriptor optimus, eruditißimus, vtilißimus: & eo sæculo, quod tot claros in litteris viros tulit, dignißimus. Olim cum in Athenæo essemus, multa obseruaueramus, quæ si tùm edidissemus, aliquam fortasse gratiam ab eruditis hominibus iniissemus. Sed ab illo tempore ita diuersa nos habuerunt studia, vt de eo cogitandi vix ocium aliquando fuerit. Verùm non dubito & plura, & meliora esse, quæ obseruasti, qui ex professo eam prouinciam suscepisti curandam. Itaq; crucior expectatione editionis tuæ: cum præsertim adsit tibi DAVID HOESCHELIVS, vir Græcarum litterarum peritißimus, & iudicii recti. Symbolæ meæ, si quam fortè nactus ocium, quo nunc careo, poßim conferre, non debes ita rationem habere, vt propterea studiosorum vota putes tardanda, aut differenda. Vale. Lutetiæ Parisiorum XV. Kalend. April. CIↃ.IↃ.CVII.



IN IVL. POLLVCIS ONOMASTICON

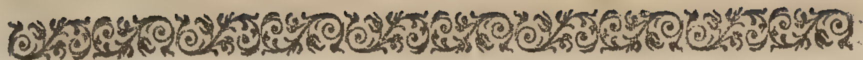
à C. V. Wolfgango Sebero renouatum.

Ὥς ποτ' ἀμοιβαίᾳ Κάστωρ Πολυδεύκεα μοίρᾳ
σῶσε, κασιγνήτῳ δοὺς βιοτὴν ἰδίῳ·
πῶς καὶ νῦν σύ, Σεβῆρε, ποιῶν Πολυδεύκε' ἀναζῆν,
σοὶ ἀναδιπλώσας τέρματ' ἔχεις βιοτῆς.
ἤδη ἀναγιγνώσκων ὀνομαστικὰ ταῦτ' ὀνομαστά,
πᾶσαν ἐπ' αἶαν ἀνὴρ δὴν ὀνομαστὸς ἔσῃ.

H. E.

CAstor vt alterna Pollucem morte redemit,
Atque vicem fratris viuit vterque ſui:
Sic quoque Polluci dum vitæ munera reddis,
Conduplicas vitam, culte Sebere, tibi.
Dumq; tot adnumeras emendans nomina rerum, hinc
Clareſcet toto nomen in orbe tuum.

C. RITTERSHVSIVS. D.



AD LECTOREM.

POLLVCIS *codex Onomasticus, optime Lector,*
Quem postliminii iam quasi iure vides,
Antè, lacunarum tot hiatibus inter-ruptus,
Tantaq; errorum mole refertus erat,
Vt, præter titulum, vix quicquam agnoscere posses,
Archetypi referens semina prima sui.
Non tulit hoc solers animo patiente SEBERVS,
HENNENBERGIACI *Gymnasiarcha soli,*
Quin, prius expletis omni de parte lacunis,
Mendarum cumulos tolleret, artis ope.
Hanc feruente iuuant excusa volumina prelo,
Totq; retrò sæclis præpete SCRIPTA MANV:
SCRIPTA MANV, *quæ Vindelicis Augusta sub oris,*
Atq; Palatini Principis aula dedit.
Hinc POLLVCibili POLLVX *indutus amictu,*
Ad vada Francorum, conspiciendus adest,
Lectorisq; noui præstringit lumina, quantùm
Aurea POLLVCIS *sidera, fixa polo.*

Non desunt forsan, quibus hæc ceu tenuia sordent,
Quod, sine re, tantùm nomina nuda vehant.
Verùm aliter censent, quorum præcordia primùm
De meliore luto finxit IOVA *Pater.*
ÆdePOL *è fumo* LVCEM *exufflare serenam,*
Vt radios toto spargat in orbe suos:
Hic labor est, cui vix è millibus vnus & alter
Extremam poterant imposuisse manum.

Hoc stabulum Augiæ est, vbi non nisi robore plusquam
Præditus HERCVLEO *sorde repurget humum.*
Si quis adhuc superest, postremo in limine mundi,
Musarum studiis iustitiæq; locus:
Autori Lector grato POLLVCEat *ore,*
Et iungat votis talia vota meis:
Macte vir ingenio, SATOR *indefesse librorum,*
Quem rapido celebris flumine SCHLEVSA *colit,*
Viue valeq; diu, quo docti sospite ductu
POLlicis *in* LVCEM *mittere plura queas.*
Sic tibi, quam dudum iam surrexisse videmus,
Æterni vigeat nominis ampla SEGES.

IOACHIMVS ZEHNERVS.

AD WOLFG. SEBERVM.

POllucem luci tradis, sed qualiter ante
Pollucem luci nemo dare ausus erat.
Pol per Pollucem lucem, SEBERE, serenam;
Sic sic immoreris ne moriare libris.
Pol per Pollucem laudem, SEBERE, perennem
Consequeris: lux & laus ea tota tua est.
Lucida per libros tua lux, tua lautaq; laus est:
Te quid lucidius, lautius ecquid ouet?

M. IACOBVS ROSEFELDVS.
P. L.

AD EVN-

AD EVNDEM.

POLLVCI lucem & radiatum insigne diei
Reddis vt, ô Clarii gemma SEBERE Dei;
Excutis & sordes, quas longa inscitia sæcli
Adfricuit, vitii dasq; perire situm:
Ecquis non manibus plausus det, pectore vota
Concipiat, certas fundat & ore preces?
Certè ego. Sed quid ego? Te ipsissima GLORIA honore
Mactat ab Hesperiis Indica ad vsque vada:
Vt dubiæ nunquam Lethes aspergine tangi
Sis potis, aut Æui dentibus obiaceas;
Vsque sed exurges, myrtus velut adsita ripæ,
Lympha nitens gracili qua pede radit humum:
Temperies hilari quam viuida Solis amœnat,
Vitulat vt Veris fetus in orbe tepor.
Castori & vt, quum iam languerent lumina morte,
Reddita POLLVCIS vita magisterio est:
Frigida vitæ vbi te semel est sic pausa secuta,
Vita tibi surget vsque noua atque noua.
Sic tuus atque labor mulcebit sæcla virorum,
Vt trepidas POLLVX, Fratris & astra, rates.

M. JOHANNES WEITZIVS,
P. L.

IVLII POLLVCIS DICTIONARII

LIBER PRIMVS.

IVLIVS POLLVX Commodo Cæsari S.



O Boni Patris Fili, paterno ceu hæreditario iure & regnũ & ſapiẽtiã poſſides. hęc autem cũ partim in animi virtute, partim in linguæ & eloquentiæ vſu conſiſtat, virtutis quidem diſciplinã à Patre habes, qui idem & eloquentiæ (ſi vacaret) exemplar eſſet, ne noſtra hic opera indigeres. Cum vero hunc orbis terrarum incolumitas ſaluſq; occupatum detineat, ego ad eloquentiæ tibi cognitionem adero. Dictionarii itaque titulus libro inſcriptus eſt. pleraque vero oſtendit ſynonyma, quaque ratione commutari poſſint, & quibus ſingula efferri ſoleant. Nec tantum in verborũ copia congerenda, quantum in diſpoſitionis & delectus venuſtate laboris inſumptũ eſt. non tamen omnes hic dictiones continentur. cũcta etenim vno libro cõprehẽdere difficile erat. A Diis vero (ꝙ pios maxime decet) exordiemur. reliqua eo, quo ſingula occurrerint, ordine collocabimus. Vale.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΙΔΕΥΚΟΥΣ ὈΝΟΜΑΣΤΙΚΌΝ

ΒΙΒΛΊΟΝ ΠΡΩ͂ΤΟΝ.

Ἰούλιος Πολιδεύκης Κομμόδῳ Καίσαρι χαίρειν.



Ὦ ΠΑΙ͂ πατρὸς ἀγαθοῦ, πατρῷόν ἐστί σοι κτῆμα κατ' ἴσον, βασιλεία τε καὶ σοφία. τῆς δὲ σοφίας τὸ μέντοι ἐν τῇ τῆς ψυχῆς ἀρετῇ, τὸ δὲ ἐν τῇ χρείᾳ τῆς φωνῆς. τὸ μὲν οὖν ἀρετῆς ἔχεις τὸ μάθημα ἐν τῷ πατρί. τῆς δὲ φωνῆς, εἰ μὲν ἦγεν αὐτὸς σχολήν, παρεῖχεν ἄν σοι τὸ ἡμῶν ἐλάχιστα δεῖσθαι. ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνον ἡ σωτηρία τῆς οἰκουμένης ἀσχολεῖ, ἔγωγ' οὖν ἔν γέ τι σοι πρὸς εὐγλωττίαν συμβαλοῦμαι. ὀνομαστικὸν μὲν οὖν ἐστι τῷ βιβλίῳ τὸ ἐπίγραμμα. μηνύει δὲ ὅσα τε συνώνυμα ὡς ὑπαλλάττειν δύνασθαι, καὶ οἷς ἕκαστα ἂν δηλωθείη. πεφιλοτίμηται γὰρ οὐ τοσοῦτον εἰς πλῆθος, ὁπόσον εἰς κάλλους ἐκλογήν. οὐ μέντοι πάντα τὰ ὀνόματα περιείληφε τουτὶ τὸ βιβλίον. οὐδὲ γὰρ ἦν πάντα ῥᾴδιον ἑνὶ βιβλίῳ συλλαβεῖν. ποιήσομαι δὲ τὴν ἀρχήν, ἀφ' ὧν μάλιστα προσήκει τοὺς εὐσεβεῖς, ἀπὸ τῶν θεῶν. τὰ δὲ ἄλλα, ὡς ἂν ἕκαστον ἐπέλθοι, τάξομεν. ἔρρωσο.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΑ ΤΟΥ' ΠΡΩ'ΤΟΥ ΒΙΒΛΙ'ΟΥ.

CAPITA LIBRI PRIMI.

CAPVT



CAPVT PRIMVM.

Deorum appellationes, cum his quæ ad eos pertinent.

SECT. 1.



Evs, Dii, & Dæmones. sic enim Deos appellare Homero placuit. & Plato omniū gubernatorē, maximū Dæmonem nominauit. In eadē autē significatione sumitur, Numen, & Dæmonium.

Locus in quo coluntur. 2.

Porro locus in quo Deos colimus, templum, & fanum vocatur. quo vero Deus collocatur, sacellum, & delubrum dicitur. Diligentissimi siquidem probatissimique Authorum σηκὸν proprie Heroibus, Poetæ vero etiam Diis tribuunt, vt Tragici, ἁγνὸν εἰς σηκὸν θεοῦ. Sed quod ante sacellum est, vestibulum: posterior pars, postica: per quam ingredimur, porticus nominatur.

Eorum quæ coluntur nomina. 3.

Quę vero colimus, simulacra, statuas, sedes Deorū, monumenta Deorū, imagines, & imitatrices figuras, species, seu formas vocamus. βρέτας autem, & δείκηλον pro receptis & vsitatis non approbo.

De Ara. 4.

Supra quę sacrificamus, aut ignem incēdimus, ara, acerra, focus, vel Vesta, sic enim a nonnullis nominatur. proprie tamen prytanei locum, vbi æternus ignis incenditur, sic appellaueris.

Locus sacrificiorum susceptor. 5.

Ἐσχάρα quidem proprie craticula dici

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Θεῶν, καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς ὀνομασίαι.

ΤΜΗΜΑ α'.



ΕΟΣ, καὶ θεοί, καὶ δαίμονες. οὕτω γὰρ Ὁμήρῳ δοκεῖ, δαίμονας καλεῖν τοὺς θεούς. καὶ Πλάτων δὲ, τὸν τοῦ παντὸς κυβερνήτην, μέγιστον δαίμονα ὠνόμασεν. ἐπὶ δὴ τῆς αὐτῆς χρείας τὸ θεῖον, καὶ τὸ δαιμόνιον.

Ὁ τόπος, ἐν ᾧ θεραπεύονται. β'.

Καὶ τὸ μὲν χωρίον, ἐν ᾧ θεραπεύομεν τοὺς θεοὺς, ἱερὸν, καὶ νεώς. ἔνθα δὲ καθιδρύομεν, σηκός, τέμενος. οἱ μὲν γὰρ ἀκριβέστεροι, σηκὸν τὸν τῶν ἡρώων λέγουσιν. οἱ δὲ ποιηταὶ, καὶ τὸν τῶν θεῶν, ὡς οἱ τραγῳδοὶ, — ἁγνὸν εἰς σηκὸν θεοῦ. τὸ δὲ πρὸ αὐτοῦ, πρόδομος. καὶ τὸ κατόπιν, ὀπισθόδομος. καὶ ἡ εἴσοδος, προπύλαια.

Τὰ θεραπευόμενα. γ'.

Αὐτὰ δὲ, ἃ θεραπεύομεν, ἀγάλματα, ξόανα, ἕδη θεῶν, εἰκάσματα θεῶν, εἰκόνες, μιμητὰ τυπώματα, εἴδη, ἰδέαι. βρέτας δὲ, ἢ δείκηλον, οὐκ ἔγωγε προσίεμαι.

Περὶ θυσιαστηρίου. δ'.

Ἐφ' ὧν δὲ θύομεν, ἢ πῦρ ἀνακαίομεν, βωμὸς, θυμιατήριον, ἑστία. ἔνιοι γὰρ οὕτως ὠνομάκασιν. οὕτω δ' ἂν κυριώτατα καλοίης τὴν ἐν πρυτανείῳ, ἐφ' ἧς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον ἀνάπτεται.

Ὁ δεκτὸς τόπος τῶν θυσιῶν. ε'.

Ἐσχάρα δ' ἰδικῶς δοκεῖ μὲν ὧδε ὀνο-

μάσθαι, ἐφ' ἧς τοῖς Ἥρωσιν ἀποθύομεν. ἔνιοι δὲ τῶν ποιητῶν, καὶ τὸν τῶν θεῶν βωμὸν οὕτω κεκλήκασιν.

videtur, in qua sacrificamus Heroibus. sed Poetarum nonnulli etiam Deorum aram hoc nomine nominauerunt.

Ὁ ἔσω τόπος τῶν θυσιῶν. ϛʹ.

Εἴη δ' ἂν ὁ μὲν εἴσω τῶν περιῤῥαντηρίων τόπος, ἔνθεος, ἱερός, καθιερωμένος, καθωσιωμένος, ἀβέβηλος. καίτοι οὐδέπω ἐντετύχηκα τῷ ὀνόματι.

Locus sacrorum interior. 6.

Porro locus, qui intra sacra vasa vel aquiminaria est, diuinus, sacer, consecratus, deuotus, sacrosanctus, & intactus dicitur. proprium autem huic vocabulum nunquam repperi.

Ὁ ἔξω τῶν θυσιῶν. ζʹ.

Ὁ δὲ ἔξω, βέβηλος. τὸ γὰρ ἀνίερος ἁρμόττοι ἂν μᾶλλον ἐπὶ τῶν οὐ καθαρῶν τόπων.

Locus sacrorum exterior. 7.

Locus autem exterior, communis, id est, quem omnibus adire licet, vocatur. prophanus enim potius de locis impuris, nullisque sanctis vsibus deputatis dicitur.

Περὶ ἀδύτου θείου τόπου. ηʹ.

Εἰ μέντοι καί τι χωρίον ἄβατον εἴη τοῦ ἱεροῦ, τοῦτο καὶ ἄδυτον εἴποις ἄν, καὶ ἄψαυστον, καὶ ἀψαυστούμενον, καὶ ἀθέατον, καὶ ἀνάκτορον.

De adyto diuini loci. 8.

Templi porro locum quem adire non licet, adytum nominaueris, intactum, sacrosanctum, tectum, vel obscurum, & oracularem.

Περὶ ἀνειμένων θεοῖς τόπων. θʹ.

Οἱ δ' ἀνειμένοι θεοῖς τόποι, ἄλση τε, καὶ τεμένη, καὶ ἕρκη. καὶ ὁ περὶ αὐτὰ κύκλος, περίβολος.

De locis Diis consecratis. 9.

Diis vero consecrati loci sunt, nemora, luci, & sacra septa. hæc vero ambiens circulus, ambitus appellatur.

Περὶ ἀσύλου τόπου. ιʹ.

Εἰ δὲ καὶ ἄσυλόν τι εἴη, τοῦτο καὶ κρησφύγετον λέγε, καὶ φύξιμον. καὶ ἱεροὺς ὅρους, ἐφ' ὅσον τοῖς οἰκέταις ἀσφάλεια. ἡ δὲ ἀνετὸς θεοῖς γῆ, γῆ ἱερὰ, καὶ ὀργάς.

De Asylo. 10.

Sed si aliquod asylum fuerit, latebram vocabis, & refugium. sacros terminos, in quibus seruis securitas præbetur. Terra autem Diis dedicata, sacra tellus dicitur, & ὀργὰς, quam terram incultam, Deoque sacram interpretantur.

Περὶ οἰκοδομῆς ναῶν. ιαʹ.

Τὸ δὲ οἰκοδομῆσαι νεὼν, λέγοις ἂν καὶ περιβαλέσθαι νεὼν, ἐγεῖραι νεὼν, καὶ ἀναστῆσαι νεὼν, ποιήσασθαι νεὼν, καὶ νεὼν ἐργάσασθαι. καὶ συνθετῶς, νεωποιῆσαι. φιλοτιμότερον δὲ, καὶ τὸν νεὼν περιεργάσασθαι τῷ ἀγάλματι.

De ædificatione templorum. 11.

Templum autem ædificare dices, templo circumdare, templum erigere, constituere, facere, fanum extruere, & composita voce νεωποιῆσαι. vsitatius autem dicitur, templum in imaginis honorem condere.

Περὶ ἱδρύσεως ἀγαλμάτων. ιβʹ.

Τὸ δὲ ἄγαλμα ἱδρύσασθαι, στήσασθαι, ἐγκαθιδρύσασθαι, ἐνστήσασθαι, ἀναστῆσαι, καθιδρῦσαι, καθιδρύσασθαι, ἐγκαθίσαι τῷ νεῷ, ἐγκαινίσαι τῷ θεῷ, καθοσιῶσαι, καθιερῶσαι, ἐντεμενίσαι.

De locatione statuarum. 12.

Statuam præterea locare, constituere, collocare, instituere, erigere, deponere, templo imponere, Deo initiari, consecrare, sanctis vsibus dedicare, & commendare.

Τὸ δὲ

Opus

Opus vero ipsum, locatio, dedicatio, constitutio, erectio, collocatio, institutio, consecratio, initiatioque dicitur.

De contrariis. 13.

Contraria autem sunt, euertere, destruere, prosternere, demoliri, spoliare, templi ornatum confundere, incendere, comburere, flammis vastare, igni tradere, extirpare, præcipitare. Ipsum vero opus, euersio, demolitio, præcipitatio.

De templorum ædificatoribus. 14.

Sed Artifices, qui templa & imagines parant, eos quidem qui templa extruunt, Lapicidas, Aedificatores, & Fabros nominabis. vsitatius tamen templorũ sacrorumque Operarii dicuntur, imaginum vero Fictores, nõ Sculptores modo, & Statuarios, sed Deorum Fabros, & Dei Fictores iuxta Aristophanem. eademque ratione artem ipsam sculptoriam, statuariam, Deorũ fictricem, non tamen Deificam vocato, quoniam hoc auditu durius est.

De ipso opificio. 15.

Præterea Dei imaginem exprimere etiam vocabis, operari, imitari, repræsentare, formare. figurare vero durum est. insuper, lapidem ad Dei imaginem excauare, exsculpere, membratim exprimere, effingere, & expolire.

Diuinorum ministrorum nomina. 16.

Deorũ porro ministri, Sacerdotes, Aeditui, Diuinarũ rerũ pcuratores, Prophetę, Subuates: sunt autẽ ii qui ab alio oraculum acceptum promunt. Sacrifici, Initiatores, sacrorum Administratores, Purgatores, Vates, Diuini vates, Sortilegi, Fatidici, Arioli, Sancti, Igniferi, Ministri, & Diuina operantes. sed θυηπόλος Poeticum est.

De Fœminis. 17.

Fœminę vero Prophetissæ, Sacerdotes, mysteriorum Interpretes. tum etiam alia, quæ cum Viris communia sunt, nomina sortiuntur. Proprie autem Delphica Vates, Pythia nominatur.

Τὸ δ' ἔργον, ἵδρυσις, καθιέρωσις, στάσις, ἀνάστασις, καθίδρυσις, κατάστασις, καθοσίωσις, ἐργασία, ποίησις.

Περὶ τῶν ἐναντίων. ιγ'.

Τὰ δ' ἐναντία, ἀνατρέψαι, καθελεῖν, καταβαλεῖν, κατενεγκεῖν, καθελκύσαι, συγχέαι τὸν κόσμον τοῦ νεώ, καταπρῆσαι, ἐμπρῆσαι, καταφλέξαι, πυρὶ νεῖμαι, ἐκ βάθρων ἀνασπάσαι, ἀκρωτηριάσαι. Τὸ δ' ἔργον, ἀνατροπή, καθαίρεσις, ἀκρωτηριασμός.

Περὶ τῶν νεὼς οἰκοδομούντων. ιδ'.

Οἱ δὲ κατασκευάζοντες τοὺς νεὼς καὶ τὰ ἀγάλματα, τεχνῖται, τοὺς μὲν περὶ τὸν νεὼν, λιθοξόους τε καὶ οἰκοδόμους, καὶ τέκτονας εἴποις ἄν. φιλοτιμούμενος δὲ, καὶ νεωποιούς, καὶ ἱεροποιούς. τοὺς δ' ἐπὶ τοῖς ἀγάλμασι χειροτέχνας, οὐκ ἀγαλματοποιοὺς μόνον, οὐδ' ἀγαλματουργοὺς, ἀλλὰ καὶ θεοποιοὺς, καὶ θεοπλάστας, ὡς Ἀριστοφάνης. ὥσπερ τὴν τέχνην, ἀγαλματοποιΐαν, καὶ ἀγαλματουργίαν, καὶ ἀγαλματοποιητικὴν, καὶ θεοποιητικὴν, καὶ ἀγαλματουργικήν. οὐ μὴν καὶ θεοποιΐαν. δυσχερὲς γὰρ πρὸς τὴν ἀκοὴν τοὔνομα.

Περὶ ἐργασίας. ιε'.

Τὸ δ' ἐργάσασθαι θεὸν, ἔστιν εἰπεῖν, καὶ ποιῆσαι, μιμήσασθαι, δεῖξαι, τυπῶσαι. σκληρὸν γὰρ τὸ μορφῶσαι. ἀλλὰ καὶ κοιλᾶναι λίθον εἰς θεοῦ μορφὴν, καὶ διαγλύψαι, καὶ διαρθρῶσαι, καὶ διατυπῶσαι, καὶ διαξέσαι.

Ὀνόματα τῶν θεοὺς θεραπευόντων. ιϛ'.

Οἱ δὲ τῶν θεῶν θεραπευταὶ, ἱερεῖς, νεωκόροι, ζάκοροι, προφῆται, ὑποφῆται, θύται, τελεσταὶ, ἱερουργοὶ, καθάρται, μάντεις, θεομάντεις, χρησμῳδοὶ, χρησμολόγοι, χρησμοδόται, παναγεῖς, πυρφόροι, ὑπηρέται, θεουργοί. ποιητικώτερον γὰρ τὸ θυηπόλος.

Περὶ θηλειῶν. ιζ'.

Αἱ δὲ θήλειαι, προφήτιδες, ἱέρειαι, καὶ ἔργων μυστικῶν προφάντιδες, καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς τοὺς ἄρρενας κοινά. ἰδίως δ' ἡ ἐν Δελφοῖς προφῆτις, πυθία.

Περὶ μαντείων, καὶ μαντικῶν τόπων, καὶ ἀνδρῶν. ιη'.

Εἰ δέ που ἢ πνεῦμα εἴη μαντικὸν, ὁ μὲν τόπος ἔνθεος, καὶ ἐπίπνους, ἢ κάτοχος, ἢ ἐπιτεθειασμένος, ἢ κατειλημμένος ἐκ θεοῦ. ὥσπερ ἢ ὁ χρῶν ἀνήρ. οὗτος δὲ καὶ ἐνθουσιῶν, ἢ κεκινημένος ἐκ θεοῦ, ἢ ἀναβεβακχευμένος, καὶ πλήρης θεοῦ, ἢ παραλλάττων ἐκ θεοῦ. τὸ πνεῦμα δὲ εἴποις ἂν, ἢ ἀτμὸν μαντικόν, ἢ ἆσθμα δαιμόνιον, καὶ θείαν αὔραν, ἢ ἄνεμον μαντικὸν, ἢ φωνὴν προαγορευτικήν. Τὰ δὲ ῥήματα τῶν περὶ ἄνδρα συμβαινόντων, κατασχεθῆναι, καταληφθῆναι, ἐνθουσιάσαι, ἐπιθειάσαι, ἀναβακχεῦσαι, πληρωθῆναι θεοῦ. τὸ δὲ ἐπιπνευσθῆναι, κακόφωνον. Τὰ δὲ ὀνόματα τοῦ πράγματος, κατακωχή, κάθοδος θεοῦ, καταβολή, κατοχή, ἐπιθειασμός, ἐπίπνοια, βακχεία, κίνησις ἐκ θεοῦ, κατάληψις, ἐνθουσιασμός. ὥσπερ ἢ τὰ ἐπιρρήματα, ἐνθέως, ἐπίπνως, κατόχως, ἐνθουσιαστικῶς, θειαστικῶς, ἐπιτεθειασμένως. Τὸ δὲ πᾶν χωρίον, μαντεῖον, ἢ χρηστήριον, ἢ ἀνάκτορον. Τὸ δὲ πρᾶγμα, χρησμῳδῆσαι, ἢ μαντεύσασθαι. ἔνιοι δὲ τῶν ἀττικῶν, ἢ μαντεῦσαι λέγουσι. προειπεῖν, ἀνειπεῖν, ἀναφθέγξασθαι, προθεσπίσαι. τὸ δὲ θεσπιῳδῆσαι, διθυραμβῶδες. προαγορεῦσαι, προμηνῦσαι, προδηλῶσαι, προδιδάξαι, χρησμοδοτῆσαι, χρησμολογῆσαι, ἀνελεῖν, προφητεῦσαι, χρῆσαι. Καὶ τὸ μὲν ἔργον, μαντεία, χρησμολόγιον, λόγιον, φήμη ἐκ θεοῦ, πρόρρησις, προαγόρευσις, χρησμῳδία, χρησμολογία, ἀνάρρησις, μάντευμα. ἢ διαλῦσαι τὰ μεμαντευμένα, τὰ ἀνῃρημένα, τὰ κεχρησμένα, τὰ κεχρησμῳδημένα, τὰ προηγορευμένα, τὰ προτεθεσπισμένα. ἰδίως δὲ τὸ ἐκ δελφῶν, καλεῖται πυθόχρηστον. ἢ οἱ χρώμενοι, θεωροί.

De oraculis, eorum locis, & viris. 18.

Sed si Spiritus aliquis fuerit Vaticinans, locus quidem, Diuinus, afflatus, deuotus, consecratus, à Deo occupatus, quo nomine & ipsum Vatem significamus, qui præterea quoque dicitur Numine afflatus, à Deo exagitatus, Bacchans, plenus Numinis, à Deo mutatus. Spiritum porro nominabis, flatum Fatidicum, spiritum Diuinū, Diuam aurã, ventū veridicum, vocẽque Propheticam. Cęterum verba Vati cõtingentia hæc sunt, detineri, abripi, afflari, rebus Diuinis addici, debacchari, repleri Numine. sed inflari durius est. Ipsius vero rei appellationes sunt, detentio, Dei afflatus, commotio, animi deliquiū, inspiratio, furor, motus Diuinus, raptus, afflatio. à quibus & aduerbia deriuantur, vt Diuine, & cętera. Locus autẽ totus, Vaticinatorius, Fatidic⁹, & oracularis dicitur. Opus porro ipsum appellamus, oraculum dare, Vaticinari, quod Atticorū nõnulli μαντεῦσαι vocant, prædicere, eloqui, effari, denuntiare. θεσπιῳδῆσαι vero Dithyrambicis magis vsitatum est. prędicare, pręnunciare, manifestare, futura docere, oraculum promere, Vaticinium dicere. ἀνελεῖν autem pro Vaticinari dicũt Iones, Prophetare, oraculi responsum reddere. Res autẽ ipsa, Vaticinium, sortilegium, dictum, vox Diuina, prædictio, oraculi redditio, oraculū, denũtiatio, Diuinatio. Et interpretari ea quæ oraculis prędicta sunt, vel oraculis denunciata, oraculis prædicata, prænunciata, & Diuinitus manifestata. Proprie autẽ Delphicum oraculum, Pythium. & hoc consulentes, θεωροὶ nominantur.

Περὶ μαντικῆς τέχνης. ιθ'.

Ὀνομάζοιτο δ' ἂν ἢ ἡ τέχνη, μαντική, προαγορευτική, χρησμολογική. Τὸν δὲ χρῶντα, καλέσοις ἂν προφήτην, μάντιν, χρησμῳδὸν, χρησμολόγον, ποιητῶν τὸν θεσπιῳδόν. Ἔχοις δ' ἂν εἰπεῖν καθ' ἕτερον εἶδος χρείας, ἧκεν ἐκ θεοῦ φήμη, ἧκε μάντευμα ἐκ θεοῦ, ἧκε λόγιον, ἐξέπεσε χρησμός, ἠνέχθη μάντευμα, ἀνεῖπεν ὁ θεός, ἀνεῖλεν ὁ θεός, ἀνεφθέγξατο ἀμέτρως, ἀνέξα-

De arte vaticinandi. 19.

Ars autẽ ipsa appellatur, Vaticinatoria, Prophetica, & oracularis. Hac vero vtentẽ, Prophetã, Vatẽ, Fatidicū, Sortilegumq; vocabis. θεσπιῳδὸς vero Poeticū est. Prętereà alio modo dices, vox venit Diuinitus, à Deo Vaticiniū venit, aduenit sors, oraculū excidit, Vaticiniū allatū est, De⁹ respõdit, Deus dedit oraculū, ipsa oratione respõdit, vel carmine

mine hexametro,& his ſimilia. Quibus addenda hæc, Dei oraculum conſulere, Diuinam voluntatem ſcrutari, Deum inuocare, Diuinæ vocis ſtudioſum eſſe. Item, Numine abreptus, Apollinis Numine imbutus, Muſis initiatus vel Nymphis. à Pane vero, aut alio Deo detentum, & abreptum vocamus.

De his qui Deos colunt. 20.

Quiſquis autẽ Deos legitime veneratur, pius vocetur, Dei amans, ſanctus, ſacrorum ſtudioſus, feſtorum amans, Sacrificus, Deos curans, Diis adhærens, Diuinis innitens oraculis, Deorum cultor, Diuinus, Diuus, religioſus, Diuina loquens, afflatus Numine, ſacer, conſecratus, à Deo dilectus.

De pio, & impio. 21.

Sed qui maxime D eorum cultu detinetur, Deos venerans timenſque dicitur. βλεπεδαίμων vero, quod Deos curantem ſignificat, Comicum eſt. Huic autem contrarius, Dei negligens, prophanus, impius, irreligioſus, nefandus, Dei oſor, Deorũ contemptor, Diuinas res innouandi ſtudioſus, impurus, execrabilis, immundus, Dei obtrectator, θεοστυγὴς autem Tragicum eſt. Ipſius porro rei vocabula, illius quidem religio, ſanctitas, Deorũ cura, Diuinus cultus, pietas. φιλοθεότης vero durius eſt. huius vero, impietas, iniquitas, Dei contemptus, temeritas in Deũ, & Dei neglectus. Sed ipſa verba ſunt, pietati ſtudere, ſanctimoniam curare, colere, venerari, honorare. contrarium autem eſt vnicum ἀσεβεῖν, id eſt, Dei cultu non tangi, ἀνοσιουργεῖν enim ad alia refertur. Quibus ſi aduerbia addenda ſunt, ad Pios quidem pertinent, ſancte, Diuine, religioſe, pie, & cætera. ad Impios vero, impie, impure, irreligioſe.

De ſummo templo. 22.

Summum autem templum, Palatiumq; vocabis, venerandum, Diuinum, ſacrum, horrendum, terribile, prædiues, antiquitus ditatum, opulentum, diues, copioſum, auro argentoque luxurians, & diuitiis ſplendidum.

ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ, καὶ τὰ τοιαῦτα. οἷς προσθετέον τὸ θεομαντεύειν, ἢ θεομαντεῖν, τὸ θεοκλυτεῖν, θεολογεῖν. θεόληπτος, φοιβόληπτος, νυμφόληπτος, μουσόληπτος. ἐκ Πανός, ἢ ἄλλου θεοῦ κάτοχος, ἢ κατεχόμενος.

Περὶ τῶν θεοὺς νομιζόντων. κ'.

Ὁ μὲν τοίνυν θεοὺς νομίζων ἀνὴρ, καλοῖτ' ἂν εὐσεβής, φιλόθεος, ὅσιος, φιλοθύτης, φιλεορταστής, ἱερουργικός, θεῶν ἐπιμελής, θεοῖς ἀνακείμενος, θειασμῷ προσκείμενος, λατρεύων θεοῖς, ἔνθεος, κατάθεος, θεοσεβής, θεολογικός, ἐπιθειασμένος, ἱερός, καθιερωμένος, θεοφιλής.

Περὶ εὐσεβοῦς, καὶ ἀσεβοῦς. κα'.

Ὁ δ' ὑπερτιμῶν, δεισιδαίμων, καὶ δεισίθεος. κωμικὸν γὰρ, ὁ βλεπεδαίμων. Ὁ δὲ ἐναντίος, ἄθεος, ἀνίερος, ἀσεβής, δυσσεβής, ἀθέμιτος, μισόθεος, θεομισής, ὀλίγωρος θεῶν, νεωτεριστὴς περὶ τὸ θεῖον, ἐναγής, ἐξάγιστος, βέβηλος, θεοβλαβής. ὁ δὲ θεοστυγής, τραγικόν. Ὀνόματα δὲ τοῦ πράγματος, ἐκείνου μὲν εὐσέβεια, καὶ ὁσιότης, καὶ θεῶν ἐπιμέλεια, καὶ λατρεία θεῶν, καὶ θεοσέβεια. τὸ γὰρ φιλοθεότης, βίαιον. ἐνταῦθα δὲ, ἀσέβεια, καὶ ἀνοσιότης, καὶ ὀλιγωρία περὶ τὸ θεῖον, καὶ θεοβλάβεια, καὶ ἀθεότης. Ῥήματα δὲ, εὐσεβεῖν, ὁσιοῦν, σέβειν, σέβεσθαι, θεοσεβεῖν. Τὸ δὲ ἐναντίον, ἀσεβεῖν μόνον. τὸ γὰρ ἀνοσιουργεῖν, πρὸς ἕτερα. Εἰ δὲ καὶ ἐπιρρήματα προσθετέον, ἐπὶ μὲν τοῦ εὐσεβοῦς, ὁσίως, ἐνθέσμως, ἐνθέως, φιλοθέως, θεοφιλῶς, θεοσεβῶς. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀσεβοῦς, δυσσεβῶς, ἀσεβῶς, ἀνοσίως, ἀθέως, θεοβλαβῶς, θεομισῶς, ἀθεμίτως.

Περὶ ἀρχείου. κβ'.

Ὀνομάσαις δ' ἂν ἱερὸν τὸ ἀρχεῖον, σεμνόν, θεῖον, ἔνθεον, φρικῶδες, ἐκπληκτικόν, ἀρχαιόπλουτον, παλαιόπλουτον, ζάπλουτον, μεγαλόπλουτον, βαθύπλουτον, πολύχρυσον, πολυάργυρον, πολυτάλαντον.

Περὶ ἐπωνυμίας θεῶν. κγʹ.

Θεοὶ ὑπερουράνιοι, οὐράνιοι, ἐπουράνιοι, αἰθέριοι, ἀέριοι, ἐπίγειοι. καὶ οἱ αὐτοὶ, ἐπιχθόνιοι, ἐνάλιοι, θαλάττιοι. καὶ οἱ αὐτοὶ, ἐνθαλάττιοι. ὑπόγειοι, χθόνιοι, ὑποχθόνιοι, καταχθόνιοι, ἑστιοῦχοι, πολιοῦχοι, πατρῷοι, ξένιοι, φράτριοι, ἀγοραῖοι, ἐπικάρπιοι, στράτιοι, τροπαιοῦχοι, ἱκέσιοι, ἀποτρόπαιοι, λύσιοι, καθάρσιοι, ἁγνῖται, φύξιοι, σωτῆρες, ἀσφάλειοι, παλαμναῖοι, προστρόπαιοι, γενέθλιοι, γαμήλιοι, φυτάλιοι, προτρύγαιοι. τὰ πολλὰ δὲ τούτων, καὶ ἴδια ἐπὶ τοῦ Διός. ὥσπερ ὁ ὑέτιος, καὶ ὁ καταιβάτης. καὶ παρ' Ἀθηναίοις, φράτριος. τὸ γὰρ νεφεληγερέτης, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἐπὶ τοῦ Διός. ὥσπερ καὶ τὸ ἐννοσίγαιος, καὶ ἐνοσίχθων, καὶ τοιαῦτα ὅμοια, ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος, ποιηταῖς ἀνείσθω.

Περὶ τῶν προσιόντων θεοῖς. κδʹ.

Τὸ δὲ προσιέναι πρὸς τοὺς θεοὺς, καθηράμενον, καθαρεύσαντα, φαιδρυνάμενον, περιῤῥανάμενον, ἀπορρυψάμενον, ἀπονιψάμενον, ἁγνισάμενον, ἁγνεύσαντα, ἡγνευμένον, ὡσιωμένον, καθαρῷ νῷ, ὑπὸ νεουργῷ στολῇ, ὑπὸ νεοπλυνεῖ ἐσθῆτι, προσιέναι θεοῖς, πρόσοδον ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς θεούς, εὔχεσθαι θεοῖς, ἀνατείνειν τὰς χεῖρας, ἐντυγχάνειν θεοῖς, προστρέπεσθαι θεοὺς, κατακαλεῖν θεοὺς, ἀνακαλεῖν θεοὺς, αἰτεῖν παρὰ τῶν θεῶν τὰ ἀγαθὰ, προσφεύγειν θεοῖς, ποτνιᾶσθαι, ἐπαντιβολεῖν καὶ ἀντιβολεῖν, καθικετεύειν, θύειν θεοῖς, ἱερουργεῖν, ἱεροποιεῖν, βουθυτεῖν, ἑκατόμβην προσάγειν, θυηπολεῖν, παιᾶνας ᾆσαι, ὕμνον ᾆσαι, ἱερῶν κατάρξασθαι, λιβανωτὸν καθαγίζειν, θυμιᾶν, ἀρώματα λύειν ἐν πυρί. Τὰ δὲ ἀρώματα, καὶ θυμιάματα καλεῖται. Θουκυδίδης δ' αὐτὰ εἴρηκεν ἁγνὰ θύματα, πρὸς τὰ αἱμάσσοντα καὶ σφαττόμενα ἀντιθεὶς σμύρναν, λιβανωτόν. ἱερεῖα προσάγειν τοῖς βωμοῖς, αἱμάσσειν τοὺς βωμούς, δεκάτην ἀποθύειν, εὔχεσθαι, κατὰ βοὸς ἢ ἄλλου του. σπένδειν, κατασπένδειν, στεφανοῦν, ἀναστέφειν, στεφανώματα προσφέρειν, μυῤῥίνην στεφανωτρίδα σπεῖσαι, κατασπεῖσαι, ἐπισπεῖσαι, μνεῖα ἐπιθεῖναι, οὐλὰς ἐπιβάλλειν, σπλαγχνεύσασθαι, θυηλύσασθαι, ἱερῶν προκατάρξασθαι,

δεκά-

De cognominatione Deorum. 23.

Dii cœleſtes, Cœlites, Cœlicolæ, Aetherii, Aërii, Terreſtres, & iidem terræ Gubernatores, Marini, qui & Pontici, Subterreſtres, terram Incolentes, Subterreſtres, Lares, Tutelares, Paterni, Hoſpitales, Tribules, Forenſes, Fructiferi, Bellicoſi, trophæorum Domini, ſupplicum Tutores, malorũ Depulſores, Auerſores, Defenſores, Mundi, Puri, Fugatores, Saluatores, Securi, Homicidæ, Expiandi, Natalitii, Nuptiales, plantarum Cuſtodes, frugum Seruatores. multa vero horũ Ioui propria ſunt, quemadmodum & Pluuialis, cœlitus deſcendens. Athenienſibus etiam tribuum Cuſtos dicitur. Tum Nubicoga, vel nubiũ Congregator quæque his ſunt ſimilia, Ioui tribuuntur. ſicut & terræ Concuſſorem, & ἐνοσίχθονα à Poetis Neptunum appellari videmus.

De accedentibus ad Deos. 24.

Adire autem Deos dicimus, purgatum, expiatum, lętum, aſperſum, mundatum, lotum, caſtum, purum, mundum, ſanctum, puræ mentis hominem, ſub noua ſtola, in nuper lota veſte adire Deos, congredi cum Deo, Diis ſupplicare, extendere manus, in Deorum venire colloquium, Deos exhortari, Deos inuocare, implorare Deos, bona à Diis poſtulare, ad Deos confugere, venerari, obteſtari, vel ſupplicem eſſe, ſupplicare, Diis immolari, ſacrificare, ſacra facere, boues offerre, hecatomben adducere, ſacra adminiſtrare, Pæanas canere, hymnum decantare, ſacrorum primitias ſoluere, tus adolere, ſuffire, aromata igne reſoluere. Aromata vero ipſa, & ſuffimenta vocãtur. Sed Thucydides & Caſta ſacrificia nominauit, ad ſanguinolenta mactataque, myrrhã & tus imponẽs. ſacra ad aras ſiſtere, cruentare aras, decimam offerre, vouere. de boue, aut alio quopiã libare, delibare, coronare, redimire, afferre corollas, myrrhinam coronam, offerre, immolari, ſacrificare, viſcera imponere, placentas iniicere, inteſtinis ſacrificare, victimam cædere, ſacris præeſſe,

deci-

decimam persoluere, viscerum primitias dare, decimam deponere, anathema facere, templo dedicare.

De donis sacris. 25.

Oblationes autem, & dona sacra plerumque sunt, coronæ, phialæ, pocula, turibula, aureæ argenteæque phialæ, cyathi, amphoræ. Pythia etiam plateas nidore perfundere iubet. Primitias offerre, primitias soluere, liba, popana, placentam, coronas, molas placentulas, imagines, germina, myrthos, flores. Pæanisare, Pæana canere. vlulare vero, & vlulatũ attollere, muliebre est. Ipsa porro res, sacrũ, boũ victima, sacrificiũ, inuocatio Deorũ, imploratio, intercessio, congressus, sacri administratio, immolatio, supplicatio, libamen. ab aris autem fumus ascendens, nidor, vaporque dicitur.

De adductis victimis. 26.

Adductæ præterea victimæ, sacra, integra, indiuisa, perfecta, sana, innocua, omnia & recta membra habentia, non mutila, nec imperfecta, nec nociua, neque cornibus carentia, neque contorta. Solon vero ἔμπηρα etiam ἀφελῆ nominauit. adducendi etiam boues indomiti, tum notandum sacrificiorum carnes θεόθυτα vocari.

Historia. 27.

Cæterum vt te nonnihil recreem, quoniam hoc docendi genus & obscurum & fastidiosum est, non absurdum fuerit, Fabulæ alicuius venustatem delectationis caussa adiungere. Quod scilicet circa Bœotiam μῆλα Herculi sacrificent (non vero vt Poetę per μῆλα oues, sed fructus dico arboreos) hac nimirum de caussa. Stata quædam erat publica Dei solennitas, & sacrificandi instabat tempus, victima autem aries erat, quem qui adducebant, inuiti cunctabantur. Asotũ enim fluuiũ repentinis auctũ inundationibus transire non poterant. Iuuenes vero qui festo sacrisve intererãt, per lusũ sacrificii ritũ cõpleuere. maturũ enim malum arripientes, quatuor, quæ pedũ loco erant, bacilla subdiderunt, duo vero

δεκάτην ἀποθῦσαι, σπλάγχνων ἀπάρξασθαι, δεκάτην ἀνατιθέναι, ἀνάθημα ποιήσασθαι, ἀναθεῖναι εἰς τὸν νεών.

Περὶ ἀναθημάτων. κε'.

Τὰ δὲ ἀναθήματα ὡς ἐπιπολὺ, στέφανοι, φιάλαι, ἐκπώματα, θυμιατήρια, χρυσίδες, ἀργυρίδες, οἰνοχόαι, ἀμφορεῖσκοι. ἡ δὲ Πυθία, καὶ κνισσᾶν ἀγυιὰς αἱρεῖ. ἀπαρχὰς προσενέγκαι, ἀπάργματα προσφέρειν, ἄργματα προσφέρειν, ψαιστά, πόπανα, ὀμπνήν, στεφάνους, πελανούς, πέμματα, στέμματα, θαλλούς, μυρρίνας, ἄνθη. παιανίσαι, παιᾶνα ᾆσαι. τὸ γὰρ ὀλολύξαι, καὶ ὀλολυγῇ χρήσασθαι, ἐπὶ γυναικῶν. Τὰ μέντοι πράγματα, θυσία, βουθυσία, θυηπολία, κατάκλησις θεῶν, ἀνάκλησις, ἔντευξις, πρόσοδος, ἱερουργία, ἱεροποιΐα, ἱκετεία, σπονδή. τὸ δὲ ἀπὸ τῶν βωμῶν ἀπορρέον, πνεῦμα, κνίσσα, καὶ ἀτμός.

Περὶ τῶν προσαγομένων ἱερείων. κϛ'.

Τὰ δὲ προσακτέα θύματα, ἱερεῖα, ἄρτια, ἄτομα, ὁλόκληρα, ὑγιῆ, ἄπηρα, παμμελῆ, ἀρτιμελῆ. μὴ κολοβά, μὴ δὲ ἔμπηρα, μὴ δὲ ἠκρωτηριασμένα, μὴ δὲ διάστροφα. Σόλων δὲ τὰ ἔμπηρα, καὶ ἀφελῆ ὠνόμασε. προσακτέον μέντοι καὶ βοῦς ἀζύγας. ἰστέον δὲ, ὅτι τὰ ἐκ τῶν ἱερείων κρέα, θεόθυτα καλεῖται.

Ἱστορία. κζ'.

Ἵνα δὲ καὶ διαναπαύσω σε πρὸς μικρὸν, ἐπεὶ τὸ διδασκαλικὸν εἶδος αὐχμηρόν ἐστι καὶ προσκορές, οὐδὲν ἄν τι κωλύοι προσθεῖναι καὶ μύθου γλυκύτητα εἰς ψυχαγωγίαν. ὅτι καὶ μῆλα θύουσι περὶ Βοιωτίαν Ἡρακλεῖ. λέγω δὲ οὐ τὰ πρόβατα, τῇ ποιητικῇ φωνῇ, ἀλλὰ τὰ ἀκρόδρυα, ἐκ τοιᾶσδε αἰτίας. Ἐνειστήκει μὲν γὰρ ἡ πανήγυρις τοῦ θεοῦ, καὶ κατήπειγε τοῦ θύειν ὁ καιρός. τὸ δὲ ἱερεῖον ἄρρεν, κριὸς ἦν. καὶ οἱ μὲν ἄγοντες, ἄκοντες ἐβράδυνον. ὁ γὰρ Ἀσωπὸς ποταμὸς οὐκ ἦν διαβατὸς, μέγας ἄφνω ῥυείς. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸ ἱερεῖον παῖδες ὁμοῦ παίζοντες, ἀπεπλήρουν τῆς ἱερουργίας τὸν νόμον. λαβόντες γὰρ μῆλον ὡραῖον, κάρφη μὲν ὑπέθεσαν αὐτῷ τέτταρα, δῆθεν τοὺς πόδας. δύο δὲ ἐ-

πέθεισαν ἅμα. τὰ δ᾽ ἦν τὰ κέρατα. καὶ κατὰ τοὺς ποιητὰς, ἀποθύειν ἔφασαν τὸ μῆλον, ὡς πρόβατον. ἡσθῆναί τε λέγεται τῇ θυσίᾳ τὸν Ἡρακλέα, καὶ μέχρι τοῦδε παραμένειν τῆς ἱερουργίας τὸν νόμον. καὶ καλεῖται παρὰ τοῖς Θηβαίοις, ἢ τοῖς Βοιωτοῖς, Μήλων ὁ Ἡρακλῆς, ὄνομα ἐκ τοῦ τρόπου τῆς θυσίας λαβών.

Περὶ τῶν πρὸ τῶν ἱερῶν περικαθαιρομένων, καὶ ἀκαθάρτων. κη'.

Τὰ πρὸ τῶν ἱερῶν, περιρραντήρια, καθαρμοί, καθάρσεις, καθάρσια, καθαρτήρια, καθάρται. καὶ οἱ τούτοις χρησάμενοι, καθαροί. οἱ δ᾽ ἐναντίοι, ἀκάθαρτοι. ὥσπερ καὶ τὰ ἐναντία τῶν ἀκαθάρτων, ὁσίως, ὡσιωμένως, ἁγνῶς, ἡγνευμένως, ἁγίως προσιόντες. ἀνόσιοι, ἀνίεροι, ἀνάγνως, ἀνοσίως, ἀκαθάρτως πάντα δρῶντες, μιαροί, παμμίαροι, ἐναγεῖς, ἄγει προσερχόμενοι, μιάσματι ἐνεχόμενοι. Καὶ τὰ πράγματα, τὸ μὲν, ἅγιον, καθαρόν, ὅσιον, ἁγνόν, εὐαγές, ἄχραντον. τὸ δ᾽ ἐναντίον, ἐναγές, ἐξάγιστον, δυσαγές, μιαρόν, παμμίαρον, μίασμα, μύσος. ἄλλης δὲ χρείας, καθήρασθαι, μίασμα ἐκνίψασθαι, ἄγος ἀποπέμψασθαι, μύσος λύσασθαι, ἀπολύσασθαι, ἀποτρίψασθαι, ἀποδιοπομπήσασθαι.

Περὶ τῶν κατὰ τὰς θυσίας ὀργάνων. κθ'.

Τὰ δὲ πρὸς θυσίαν, πυραί, σφαγίδες, κοπίδες, πελέκεις, ὀβελοί, λίκνα, κανᾶ, χέρνιβες. τὸ γὰρ πεμπώβολα, καὶ οὐλοχύται, καὶ τὰ τοιαῦτα, ποιητικά.

Περὶ καιρῶν ἑορτασίμων, καὶ ἑορταστῶν. λ'.

Καιροὶ δ᾽ ἱεροί, πανηγύρεις, ἑορταί, ἱερομηνίαι, θεοφάνεια, θεοξένια, μεθέορτοι ἡμέραι κατ᾽ Ἀντιφῶντα. καὶ ἄνθρωποι, ἑορτασταί, πανηγυρισταί, φιλέορτοι, καὶ συνεορτασταί, συμπανηγυρισταί. εἴποις δ᾽ ἂν πανηγύρεις, δημοτελεῖς, καὶ πανδήμους, καὶ δημοσίας, καὶ δημοθοινίας, καὶ πανθοινίας, καὶ πανδαισίας. τὸ δὲ ἐν ταῖς εὐωχίαις ἢ κρεωνομίαις πρῶτον τῶν μειόνων λαμβάνειν, προθοινία ὀνομάζεται. Τὰ δὲ ῥήματα, ἑστιᾶσθαι, εὐωχεῖσθαι, πανηγυρίζειν, ἑορτά-

veluti cornua apposuere, & secūdum Poetas malum hoc tanquam ouem obtulisse dicuntur, nec Herculi ingratam fuisse victimam, & propterea huc vsque hunc sacrificii ritum permansisse. A Thebanis porro, Bœotiisque malorum Hercules, nomen hoc ex sacrificii ritu sortitus, appellatur.

De his quæ ante sacra purgantur, & immundis. 28.

Quæ vero ante sacella sunt, aquiminaria, piacula, purgationes, lustrationes, purgatoria, purgatores, & qui his vtuntur, mundi. qui vero contra, immundi. sicuti immundis & hæc cōtraria sunt, sancte, pure, caste accedentes. impuri autem, & polluti, immunde, impuriter & prophane omnia facientes, polluti, perpolluti, execrabiles, impure accedētes, inquinati. Res porro ipsæ, illa quidem, sancta, munda, sacra, casta, pura, intacta. contraria autē, impura, detestabilis, profana, polluta, inquinata, impuritas, abominatio. Alterius etiam significationis sunt, expiare, impuritatem eluere, scelus auertere, abominatione liberare, & soluere, amoliri, ablegare.

De sacrorum instrumentis. 29.

Sed quę ad sacrificiorum administrationem faciunt, hæc sunt, pyræ, cultri, mucrones, bipennes, verua, vanni, canistra, gutturnia, vel lebetes. πεμπώβολα vero, οὐλοχύται, & his similia, Poetica sunt.

De temporibus festorum, & festa celebrantibus. 30.

Tempora porro sacra sunt, panegyri, feriæ, calendæ, Theophania, Theoxenia, & dies μεθέορτοι iuxta Antiphontem. Et homines feriantes, Panegyrastæ, feriarum amantes, feriarum participes, & iisdem Panegyris conuenientes. Panegyros autem vocabis perfectos, communes, publicos, & epulas publicas, solennia conuiuia, & viscerationes. in huiusmodi vero conuiuiisque viscerationibusque primas tenere partes προθοινία dicitur. Verba vero sunt, epulari, conuiuari, panegyros congregare, feriari,

feriari, communes epulas, & viſcerationes habere, ferias participare, libamina, & ſacra communicare, conſociati, confœderatos fieri, & poculorum eſſe participem.

ἑορτάζειν, συνεστιᾶσθαι, συνευωχεῖσθαι, συμπανηγυρίζειν, συνεορτάζειν, συσπένδειν, καὶ ὁμοσπονδεῖν, καὶ ὁμόσπονδοι, καὶ ὁμόσπονδοι γίγνεσθαι, κρατήρων συμμετέχειν.

De myſteriorum initiatoribus, & initiatis. 31.

Sint præterea eiuſdem ſpeciei & hæc, myſteria, cerimoniæ, orgia, Myſtæ, ſacrorum Principes, Initiatores, orgiorum Duces, & ſacris inſtruere, ſacris præeſſe, ſacris initiari, orgia celebrare, conſecrare, res diuinas peragere. vſitatiora vero ſunt, τελεσιουργεῖν, & τελεσιουργία, quæ perfectam ſacrorum adminiſtrationem ſignificant. Cerimoniarum Doctores, Faciferi, Præcones, Caduceatores, Sacerdotes, Sancti, Igniferi, hymnorum Cantores, vel Cãtatrices. Porro κουροτρόφος, ἰακχαγωγὸς, δαειρίτης, quæque his ſimilia ſunt, Atticorum ſunt propria. Porro Initiatus dicitur Conſecratus, Dedicatus ſacris, orgiorum Myſta, quemadmodum hic contrarius eſt, Profanus, Immundus, orgiorum Expers. Dicuntur etiam myſticæ induciæ, & dies myſtici, quemadmodum & ſancti, ſacri, quieti, conſecrati, Diis dedicati, ſacroſancti, & ſolennes dicuntur. ipſa vero myſteria, & orgia, cerimoniæ, myſticæ operationes, perfectæ ſacrorum adminiſtrationes, & feriæ venerandæ nominabantur.

Περὶ μυστηρίων τελεστῶν καὶ τελουμένων. λα΄.

Εἴη δ' ἂν τῆς αὐτῆς ἰδέας καὶ τάδε, μυστήρια, τελεταί, ὄργια, μύσται, μυσταγωγοί, τελεσταί, ὀργιασταί. καὶ μυεῖν, μυσταγωγεῖν, μυεῖσθαι, ὀργιάζειν, τελεῖσθαι, τελεῖν. φιλοτιμότερον δὲ τῇ χρήσει τὸ τελεσιουργεῖν, καὶ ἡ τελεσιουργία. ἱεροφάνται, δᾳδοῦχοι, κήρυκες, σπονδοφόροι, ἱέρειαι, παναγεῖς, πυρφόροι, ὑμνῳδοί, ὑμνήτριαι, ὑμνητρίδες. ἰακχαγωγὸς δὲ, καὶ κουροτρόφος τις, καὶ δαειρίτης, καὶ ὅσα τοιαῦτα, ἴδια τῶν ἀττικῶν. Ὁ δὲ μυηθεὶς, μεμυημένος, τετελεσμένος, ὠργιασμένος. ὥσπερ ὁ ἐναντίος, ἀμύητος, ἀτέλεστος, ἀνόργιαστος. ὀνομάζονται δὲ καὶ μυστηριώτιδες σπονδαὶ, καὶ μυστικαὶ ἡμέραι. ὥσπερ ἱεραί, ἄφετοι, ἄσυλοι, καθιερωμέναι, κατωνομασμέναι θεοῖς, καθωσιωμέναι, καταπεφημισμέναι. τὰ δὲ μυστήρια, καὶ τὰ ὄργια, τελεταὶ, καὶ τελεταὶ μυστικαὶ, καὶ τελεσιουργίαι, ἑορταὶ ἔντιμοι.

De feſtis, à diis quibus conſecrata ſunt, denominatis. 32.

Muſarum feſta Muſæa. Mercurii Mercurialia. Iouis Iouialia, & Pandia. Mineruæ Panathenæa. Iunonis Iunonia. Cereris Cerealia, Theſmophoria, & Eleuſinia. Proſerpinæ vero apud Siculos Theogamia, & Floralia. Dianæ Artemiſia, & Epheſia. Saturni Saturnalia. Aeſculapii Aeſculapeia. Apollinis Delia. Hecates Hecateſia. Trophonii Trophonia. Caſtoris & Pollucis apud Athenienſes Anaceia. His etiam pomparum ſolennium, & certaminum appellationes poterunt coniungi, vt Olympia, & reliqua.

Περὶ ἑορτῶν παρωνύμων ἐκ τῶν τιμωμένων θεῶν. λβ΄.

Μουσῶν, μουσεῖα. ἑρμοῦ, ἕρμαια. διὸς, διάσια, καὶ πάνδια. ἀθηνᾶς, παναθήναια. ἥρας, ἥραια. δήμητρος, δημήτρια, καὶ θεσμοφόρια, καὶ ἐλευσίνια. κόρης παρὰ σικελιώταις, θεογάμια, καὶ ἀνθεσφόρια. ἀρτέμιδος, ἀρτεμίσια, καὶ ἐφέσια. κρόνου, κρόνια. ἀσκληπιοῦ, ἀσκληπίεια, καὶ ἀσκλήπια. ἀπόλλωνος, δήλια. ἑκάτης, ἑκατήσια. τροφωνίου, τροφώνια. διοσκούρων ἀθήνησιν, ἀνάκεια. συντάττοιντο δ' ἂν τούτοις καὶ αἱ τῆς περιόδου, καὶ τῶν ἀγώνων κλήσεις, ὀλύμπια, καὶ τὰ λοιπά.

Περὶ ὕμνων ἰδίων θεοῖς τισι. λγ'.

Αἱ δὲ εἰς θεοὺς ᾠδαὶ, κοινῶς μὲν παιᾶνες, ὕμνοι. ἰδίᾳ δὲ ἀρτέμιδος ὕμνος, οὔπιγγος. ἀπόλλωνος, ὁ παιάν. ἀμφοτέρων, προσῴδια. διονύσου, διθύραμβος. δήμητρος, ἴουλος. λίνος δὲ, καὶ λιτυέρσης, σκαπανέων ᾠδαὶ, καὶ γεωργῶν. Προσαπτέον δὲ τούτοις καὶ θεοὺς ὁρκίους. ὅρκον ὀμνύειν, ὀμνῦναι. τὸ δὲ ὀμόσαι, ἐλέγετο καὶ πίστιν ἐπιθεῖναι. ὁρκωμοτεῖν, ὁρκωμοσία, ὁρκωμόται. ὁρκῶσαι, ὁρκῶ, ὁρκωτὰς, ὁρκιτόμους, εἰ μὴ σκληρόν. εὐορκεῖν, ἐμπεδοῦν ὅρκοις. εὔορκον, εὐόρκωτον, εὐώμοτον. εὐορκίαν, καὶ ἐπιορκίαν, ἐπίορκον, δυσώμοτον. ὁρκοῦν, ἐξορκοῦν, ἔνορκος τι εἰπεῖν, ἐνωμότως τι εἰπεῖν. ἔνορκον, ἐνώμοτον. ἄορκον, ἀνώμοτον. ἐπιορκῆσαι θεοὺς, εὐορκῆσαι φρικώδεις ὅρκους. καὶ θεὸν δύσμηνιν, καὶ βαρύμηνιν, καὶ δυσόργητον. καὶ περὶ μὲν θεῶν, ἀρκεῖ τοσαῦτα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ βασιλικῶν ὀνομάτων. α'.

ΠΕΡΙ βασιλέως ἐπαίνων λέγε, πατὴρ, ἤπιος, πρᾷος, ἥμερος, προνοητικὸς, ἐπιεικὴς, φιλάνθρωπος, μεγαλόφρων, ἐλεύθερος, χρημάτων κρείττων, ἔξω παθῶν, ἑαυτοῦ κρατῶν, ἄρχων ἡδονῶν, λογισμῷ χρώμενος, ὀξὺς, ἀγχίνους, περιεσκεμμένος, εὔβουλος, δίκαιος, σώφρων, θεῶν ἐπιμελητὴς, ἀνθρώπων κηδεμὼν, στάσιμος, βέβαιος, ἀνεξαπάτητος, μεγαλογνώμων, ἰσχυρογνώμων, ἐνεργὸς, πλεισιουργὸς, φροντιστὴς τῶν ἀρχομένων, σωτὴρ, πρόχειρος εἰς εὐεργεσίαν, βραδὺς εἰς τιμωρίαν, ἀσφαλὴς, ἀπλανὴς, ἀκλινὴς, ἀκριβέστερος πρὸς τὸ δίκαιον ζυγοῦ, εὐπρόσοδος, εὐπροσήγορος, εὐέντευκτος, μειλίχιος, προσηνὴς, ἐπιμελητὴς τῶν ὑπηκόων, φιλοστρατιώτης. πολεμικὸς μὲν, οὐ φιλοπόλεμος δέ. εἰρηνικὸς, εἰρηνοποιὸς, εἰρηνοφύλαξ, παιδευτικὸς, ἀρχηγὸς, καὶ ἀρχικὸς, νομοθετικὸς, εὖ ποιεῖν πεφυκὼς, θεοειδής. πολλὰ δ' ἐστιν, ἃ λόγῳ τις ἂν εἰπεῖν

De hymnis Diis quibusdam peculiaribus. 33.

Cantus porro in Deorum honorem cõpositi, Pæanes in genere, & hymni dicũtur. proprie tamen Dianæ hymnus Hypingus, Apollinis Pæan, vtrorumque simul Prosodia. Bacchi Dithyrambus, Cereris Iulus dicitur. sed Linus, & Litierses Fossorum, & Rusticorum carmina sunt. His etiam coniungendos censeo Deos iurisiurandi Tutores. dare iusiurãdũ, iurare. ὀμόσαι vero etiã fideiubere significat. iurare in fœderum pacta, iusiurandũ, iuramento astrictos. iuramentum præstare, iuro, iuratos, & ὁρκιτόμους, nisi hoc durius est. sancte iurare, iuramentis confirmare. iustum, adiuratum, iuramenti obseruatio, periuriũ, periurũ, iuramenti contemptorem. Iusiurandum petere, sacramento adigere, iureiurando aliquid testari, legitime aliquid affirmare, iusiurandũ, iuramento obstrictũ, iurisiurandi religione intactum, Diis periurare, iurare iuramenta horrenda. Tum & Deum vocamus minacem, graues minas inculcantem, iracundum. Et de Diis quidem hæc sufficiant.

CAPVT SECVNDVM.

De regiis nominibus. I.

IN Regis laudẽ dices, Pater, blãdus, mansuetus, iucundus, prouidus, æqu⁹, humanus, magnanim⁹, liber, diuitiis imperans, affectib. carens, sui cõpos, voluptati imperans, rationalis, ingeniosus, solers, circũspectus, consultus, iustus, sapiens, religiosus, hominum tutor, firmus, constans, infallibilis, magnanimus, robustus, strenuus, laboriosus, subditorum curam gerens, saluator, beneficus, ad vindictã tardus, securus, erroris expers, immobilis, diligens iustitiæ obseruator, comis, ad colloquium facilis, colloquia admittens, mitis, lenis, subditorũ defensor, militiæ studiosus, bellicosus quidẽ, sed belli osor. pacis amans, pacificus, pacis custos, doctus, Princeps, vel Primarius, Legislator, ad beneficia natus, Diuinus. sunt & alia multa, quæ integra sententiã fa-

tiâ facilius, quam vnico vocabulo efferuntur.

De tyranno. 2.

Vituperans vero dices, tyrannicus, crudelis, bestialis, violentus, auarus, opum studiosus. & Platonicum illud ἐρασιχρήματος. rapax. & Homericum illud δημοβόρος, id est, populi deuorator. contemptor, superbus, difficilis, ad colloquium durus, asper, iracundus, maleuolus, stolidus, turbulentus, voluptatibus succumbens, intemperans, impotens, ratione carens, hominum osor, iniustus, consilii expers, iniquus, prophanus, inconsultus, leuis, inconstans, fallibilis, lubricus, immitis, cupiditatibus deditus, prodigus, contumeliosus, bellorum motor, grauis, molestus, effrenis, & intolerabilis.

CAPVT TERTIVM.

De celeritate, & tarditate ad opera.

DE non cunctante hæc dicito, promptus, paratus, propensus, industrius, celer, velox, intentus, laboriosus, non tergiuersans, occasione vtens, vigilans, diligens, nihil procrastinans, aut in aliud tẽpus reiiciens. Contra autem dicimus, tardus, cunctator, quietus, segnis, lãguidus, indiligens, debilis, ignauus, cunctabundus, differens, procrastinator, tergiuersator, occasionem negligens. Res vero ipsæ, illius quidem sunt, promptitudo, velocitas, vigilantia, alacritas, diligentia, celeritas. huius autem, otium, cunctatio, quies, tarditas, procrastinatio, pigritia, ignauia, mora. nam & τριψημερεῖν dicitur, sed mihi non placet.

CAPVT QVARTVM.

De tinctura firma, & non firma. 1.

DE tinctura firma dices, tincta, indeficiens, stabilis, constans, continens, solida, indelebilis, elotu difficilis, impossibilis detritu, florens, florida, florulẽta. Sed de contraria huic, infirma, e-

εἰπεῖν ἔχοι, καὶ οὐκ ἐνόμασε.

Περὶ τυράννου. β'.

Ψέγων δ' ἂν, ἐρεῖς, τυραννικός, ὠμός, θηριώδης, βίαιος, πλεονεκτικός, φιλοχρήματος. καὶ τὸ τοῦ Πλάτωνος, ἐρασιχρήματος. ἅρπαξ. καὶ τὸ τοῦ Ὁμήρου, δημοβόρος. ὑπερόπτης, ὑπερήφανος, δυσπρόσιτος, δυσπρόσοδος, δυσπροσήγορος, δυσέντευκτος, δυσόργητος, δύσθυμος, ἔμπληκτος, ταραχώδης, ἡδονῶν ἥττων, ἀκρατής, ἀκράτωρ, ἀλόγιστος, μισάνθρωπος, ἄδικος, ἄβουλος, ἄνισος, ἀνόσιος, ἀνόητος, κενός, εὔκολος, εὐμετάβολος, εὐεξαπάτητος, ῥᾴδιος, ἀνήμερος, ἐπιθυμίαις ἐνδιδούς, ἀκόλαστος, ὑβριστής, πολεμοποιός, βαρύς, ἐπαχθής, ἀκάθεκτος, ἀφόρητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ ταχέως καὶ βραδέως εἰς ἔργα.

ΛΕΓΕ περὶ τοῦ μὴ βραδύνοντος, ἕτοιμος, πρόχειρος, πρόθυμος, ἄοκνος, ταχύς, ὀξύς, εὔτονος, ἐνεργός, ἀπροφάσιστος, τῷ καιρῷ χρώμενος, ἐγρήγορος, σπουδαῖος, οὐδὲν ὑπερτιθέμενος, οὐδὲν ὑπερβαλλόμενος. Περὶ δὲ τοῦ ἐναντίου, βραδύς, μελλητής, σχολαῖος, νωθρός, νωθής, ἀμελής, ἀμβλύς, ἀργός, διάγων, διαμέλλων, ὑπερβαλλόμενος, ὑπερτιθέμενος, στρεφόμενος, τὸν καιρὸν παριείς. Καὶ τὰ πράγματα, τοῦ μὲν, ἑτοιμότης, ὀξύτης, ἐγρήγορσις, προθυμία, σπουδή, τάχος. τοῦ δὲ, σχολή, σχολαιότης, μέλλησις, μελλησμός, βραδυτής, ἀναβολή, νωθεία, ἀργία, τριβή. τὸ γάρ τοι τριψημερεῖν, εἴρηται μὲν, οὐ μήν ἐμοί γε ἀρέσκει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Περὶ βαφῆς, βεβαίας καὶ ἀβεβαίου. α'.

ΛΕΓΟΙΣ ἂν περὶ βεβαίου βαφῆς, δευσοποιός, ἀνέκπλυτος, μόνιμος, ἔμμονος, ἐγκρατής, ἀνεξίτηλος, ἀνεξάλειπτος, ἀνεξίτητος, ἀνέκτριπτος, ἀνέκνιπτος, ἀνθοῦσα, εὐανθής, ἀνθηρά.

Περὶ δὲ τῆς ἐναντίας, ἀβέβαιος, ἔκι-

πλυτος, ἐξίτηλος, εὔρυπτος, εὐέκρυπτος, εὐέκπλυτος, εὐέκνιπτος, ἀκρατής, ἀνανθής. ἔστι δὲ εἰπεῖν, καὶ ἀνίεται βαφῆς. τὸ δὲ ἔργον, ἐκπλῦναι, ἐκνίψαι, ἐκτρῖψαι, ἐκρύψαι, ἀπορρύψαι.

Ἱστορία περὶ πορφύρας. β΄.

Πάλιν δέ σε διαναπαύων, ὅπως μὴ κάμῃς, πρὸς ἓν εἶδος ἀποβλέπων, ἐρῶ περὶ πορφύρας, ὅπως τὴν ἀρχὴν εὑρέθη. Τύριοι λέγουσιν, ὡς Ἡρακλῆς ἠράσθη νύμφης ἐπιχωρίας. Τύρος δ' ἦν τῇ νύμφῃ τοὔνομα. εἵπετο ἄρα τῷ Ἡρακλεῖ καὶ κύων, κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον. οἶσθα δὲ, ὅτι τοῖς ἥρωσι συνεισῄεσαν μέχρι τῆς ἐκκλησίας οἱ κύνες. ὁ τοίνυν Ἡράκλειος κύων, κατὰ πέτρας ἑρπύζουσαν πορφύραν θεασάμενος, προεχούσης αὐτῇ τῆς σαρκὸς, ἐνδακὼν ὁ μὲν, τὴν σάρκα ποιεῖται βορὰν, ὁ δὲ λύθρος ἄρα τὰ χείλη τοῦ κυνὸς αἱμάξας ἐφοίνιξεν. ὡς δὲ ἧκεν ὁ ἥρως παρὰ τὴν κόρην, αὕτη θεασαμένη τὰ χείλη τοῦ κυνὸς αἰθοῦντα ἄνθει βαφῇ, οὐκ ἔφη προσήκεσθαι τοῦ λοιποῦ τὸν Ἡρακλέα, εἰ μὴ αὐτῇ κομίσειεν ἐσθῆτα τῶν τοῦ κυνὸς χειλῶν εὐειδεστέραν. ὁ μὲν τοίνυν Ἡρακλῆς, ἐξεῦρέ τε τὸ ζῶον, καὶ τὸν λύθρον ἀνελέξατο, καὶ τὸ δῶρον ἐκόμισε τῇ κόρῃ, πρῶτος γενόμενος εὑρετὴς τῷ Τυρίῳ λόγῳ τῆς φοινίσσης βαφῆς. τὰ δὲ νῦν οἱ Φοίνικες οὕτω θηρῶσι τὸ ζῶον, καὶ τὸ ἔριον χρωννύντες, δηλοῦσιν ὡς πρὸς τὴν ὄψιν ἀνθεῖν, σχοινίον πλεξάμενοι παμμηκές τε, ἰσχυρόν τε, καὶ καρτερὸν, ὡς ἐνθαλαττεύειν δύνασθαι, τούτῳ συνεχεῖς ὥσπερ κώδωνας ἐξαρτῶσιν ἐκ μετρίων διαστημάτων, κυψέλας ἐκ σπάρτου τινὸς ἢ σχοίνου διαπλεξάμενοι. δασεῖαι δ' εἰσὶ τὰ κατὰ τὴν εἴσοδον. τὰ γὰρ τῶν σπάρτων ἢ τῶν σχοίνων τέλη, περὶ τοῖς στόμασι τῶν κυψελῶν ἐξεπίτηδες ἀνέχειν ἐῶσιν, ὡς τῷ μὲν παριόντι ῥᾳδίως ἥκειν, καὶ διΐστασθαι, ἀναχώρησιν δὲ εἰς τοὔμπαλιν, μὴ δὲ ἀναστροφὴν τῷ παρελθόντι ἐνδιδόναι. ταύτας τὰς κυψέλας δελεάσαντες οἱ πορφυρεῖς, ἐν τοῖς πετρώδεσι καθιᾶσι, τὸ καλώδιον φελλοῦ τινος ἐξάψαντες, ὡς ἀνέχειν τὸ θήραμα. διαλιπόντες δὲ νύκτα, καὶ διεφημερεύσαντες ὡς ἐπιτοπολὺ, τὰς κυψέλας ἔμπλεως τῶν ζώων ἀνέλκουσιν. ἔπειτα κοψάμενοι τὸ ὄστρακον ἐν ταυτῷ, καὶ τὴν σάρκα διαχεύσαντές τε ἐπὶ δευσοποιΐαν, ὕδατι τὴν ἄσιν ἐκκαθήραντες, ἀνέψουσιν ἐμπύρῳ λέβητι τὸ θήραμα τὸ θαλάττιον. τὸ δὲ αἷμα, ἐπειδὰν πυρὶ ὁμι-

lotu facilis, euanida, facilis absterſu, debilis, flore carens. Tum &, tinctura deficit, dici ſolet. Ipſum porro opus, eluere, deterere, abolere, & abſtergere nominatur.

Historia de purpura. 2.

Ne vero vnum idemque docendi genus reſpiciens tædium concipias, delectationis cauſa, quo pacto purpura inuenta ſit, exponam. Hercules (vt Tyrii tradunt) Nymphæ cuiuſdam indigenæ, cui Tyrus nomen fuit, amore captus eſt. hunc vero, vt apud Veteres mos erat, ſequebatur canis. ſcis etenim quod canes cum Heroibus conciones ingrediebãtur. canis autẽ Herculeus, repẽtem in petra quadam purpuram conſpicatus, prominentem eius carnem mordicus arripuit, ipſamque carnem comedit, ſanguis vero canis labia cruentans, rubore infecit phœniceo. Vt autem ad puellã Heros peruenit, hæc canis labia inſolito colore tincta conſpiciens, Herculi poſthac, niſi ipſi veſtẽ caninis labiis ſpecioſiorẽ afferret, congreſſum negauit. Hercules itaq; animal inuenit, cruorẽ collegit, & amicæ munus attulit, primus (vt Tyrii teſtãtur) Phœnicii coloris inuentor. Cæterum Phœnices animal hoc ſic capiunt, lanamque tinctam inſtar florẽtis exhibent. funem enim complicantes & longũ & validũ, qui per mare tranſire poſſit, cui tintinnabulorum inſtar certo quodã ordine & interuallo vaſa aliqua è ſcirpo funibuſq; cõtexta appẽdent, quorũ ingreſſus quidẽ patulus, (ſcirporũ etenim funiũque capita de induſtria prominere ſinunt, vt ingredienti animali ad intrandum, & dirimendum facilia ſint) regreſſum vero, & conuerſionẽ non permittunt. & hæc eſcis impleta purpurarũ Venatores inter ſaxoſa loca demittunt, funem à ſilice quodam vt capta animalia ſuſtineat, ſuſpẽdentes. hiſq; per noctẽ & diem nõnunquam relictis, poſtea cõchis referta ſubtrahunt. quarũ contundentes teſtas, & carnem ad tingendum liquefacientes, ſordibus cunctis aqua elutis, in feruente lebete animal marinũ excoquunt. Cæterum ſanguis hic ignis viribus conce-

conceptis feruet, floretque, & alius quidem colore flauo, alius nigredine splēdet, aliusque alium colorem attrahit. cum autem remiseris, omnia hæc sanguini commixta ad tincturam eandem faciunt. in primis vero sole purpura gaudet. superioris enim ignis radio infecta, augusta magis splendidiorque redditur.

CAPVT QVINTVM.

Mercatorum, & mechanicorum nomina.

MERCATORES, Institores, & Propolæ dicuntur, qui stantes aliquid agunt. sedentes vero Sedentarii, ipsorumque studium mechanicum, & manuarium dicitur. Operarii, Manuarii, Chirurgi, manibus victum quærentes, Opifices. hinc fit ars manuaria, chirurgia, & opificium. Sedentarii, Artifices. χειρογάστορες vero Hecatæus dicat, & χειρώνακτες Herodoto ad futurum seculum concedamus.

CAPVT SEXTVM.

De felicitate anni, fœcunditate, & contrario. 1.

FERTILITAS, copia, anni felicitas, fœcunditas, felix prouentus, copiosus prouentus. & si quis torquere velit vocabula, dicat πολυσιτία, id est frumenti copia. successus telluris, & fœcunditas. celebratione digno existente frumenti foro, pleno foro, frumentis cumulatim effusis, iusto existente frumenti pretio, frumenti pretio imminuto, & extenuato, vitæ necessariis liberaliter prouenientibus, abunde iacentibus bonis, copia in foro existente, facilima existente frumenti dispositione, frequente foro, & abūdante; & aliter, terra iusta circa prouentum, fœcunda existente tellure, agris rusticorum labori respondentibus.

De sterilitate. 2.

Contrarium autem dicitur fames, sterilitas, infœcūnditas, fructuum carentia, indigentia nutrimentorum, defectus necessariorum, frumenti penuria, annonæ caritas, egestas fructuum, insurgente tritici.

λίσῃ, χεῖταί τε, καὶ ἐξανθεῖ. καὶ τὸ μὲν, ξανθίζεται, τὸ δὲ, κυαναυγὲς γίγνεται, τὸ δὲ ἄλλο, εἰς ἄλλην χρόαν τρέπεται. καὶ ὅ,τι ἂν καθῇς πᾶν τὸ ξυγχεόμενον τῷ αἵματι, πρὸς τὴν αὐτοῦ χροιὰν μεταχρώννυται. χαίρει δὲ ἡλίῳ ὁμιλοῦσα τῆς πορφύρας ἡ βαφή. καὶ ἡ ἀκτὶς αὐτὴν ἀναπυρσεύει, καὶ πλείω ποιεῖ καὶ φαιδροτέραν τὴν αὐγήν, ἐκφοινισσομένην ἐκ τοῦ ἄνω πυρός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Ἐμπόρων καὶ βαναύσων ὀνόματα.

ἜΜΠΟΡΟΙ, καὶ κάπηλοι, καὶ μεταβολεῖς, οἱ ὀρθοί τι πράττοντες. οἱ δὲ καθήμενοι, βάναυσοι. καὶ ἡ ἐργασία αὐτῶν, βαναυσία, καὶ βαναυσουργία. ἐργάται, χειροτέχναι, χειρουργοί, ἀποχειροβίωτοι, ἀπερόβιοι, δημιουργοί. καὶ χειροτεχνία, καὶ χειρουργία, καὶ δημιουργία. ἑδραῖοι, τεχνῖται. τὸ δὲ χειρογάστορες, Ἑκαταῖος λεγέτω καὶ τὸ χειρώνακτες, Ἡροδότῳ δεδόσθω εἰς τὸν μέλλοντα καιρόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛ.

Περὶ εὐετηρίας, ἢ εὐθηνίας, καὶ τοῦ ἐναντίου.

ΕΥΦΟΡΙΑ, φορά, εὐετηρία, εὐθηνία, εὐκαρπία, πολυκαρπία. καὶ βιάζηταί τις, πολυσιτία, εὐπραγία γῆς, καὶ εὐπορία. λόγου ἀξιωτάτης οὔσης τοῦ σίτου τῆς ἀγορᾶς, πληθούσης τῆς ἀγορᾶς, τῶν πυρῶν σωρηδὸν κεχυμένων, ἐπευωνισμένων τῶν πυρῶν, τῆς τιμῆς τοῦ σίτου καταβεβηκυίας, ἢ κατεληλυθυίας, ἀφθόνων ὄντων τῶν ἀναγκαίων, καὶ τῶν ἀγαθῶν χύδην κειμένων, εὐπραγίας οὔσης περὶ τὴν ἀγοράν, ῥᾳδίας οὔσης τῆς περὶ τοὺς πυροὺς διαθέσεως. πολλῆς μὲν πράσεως οὔσης, πολλῆς δὲ ὠνῆς. καὶ ἑτέρως, δικαίας τῆς γῆς γινομένης περὶ τὴν φοράν, εὐφόρου τῆς γῆς γενομένης, τῆς γῆς ἀμειψαμένης τὸν πόνον τῶν γεωργῶν.

Περὶ ἀφορίας. β.

Τὸ δὲ ἐναντίον, λιμός, ἀφορία, δυσετηρία, ἀκαρπία, ἔνδεια τροφῶν, ἐπίλειψις τῶν ἀναγκαίων, σίτου σπάνις, παρασιτία, σπανοσιτία, ἀναβεβηκυίας τῆς τιμῆς

τῶν πυρῶν, ἐπιτετιμημένων τῶν πυρῶν, οὐκ ὄντων τῶν ἀναγκαίων, ἐπιλελοιπότων τῶν εἰς ἡμέραν ἐπιτηδείων, οὐκ οὐσῶν τροφῶν, κακοπραγίας οὔσης περὶ τὴν ἀγοράν, οὐκ εὐπραγούσης τῆς ἀγορᾶς, ἀφόρου τῆς γῆς γινομένης, ἀδίκου τῆς γῆς γινομένης, ἀντειπούσης τῆς γῆς τοῖς γεωργοῖς, καὶ ἑτέρως, ἀντέπραξεν ἡ γῆ τοῖς γεωργοῖς, οὐχ ὑπήκουσεν, οὐκ ἀπέδωκε τὰ ἐκφόρια. δύναται δὲ καί τις εἰπεῖν, καὶ πνεῦμα τὰς ἀρούρας ἐπέφλεξεν, ἄνεμος τοὺς ἀστάχυς ἐκένωσεν, ὕδωρ τοὺς καρποὺς οὐκ ἔθρεψεν. ἢ ὄμβρος τοὺς καρποὺς ἐπέκλυσεν, ἢ αὐχμὸς ἐνέσκηψεν, ἢ ἄβροχος ἡ γῆ διέμεινεν, ἢ ἐδίψησαν οἱ καρποὶ, ἢ ἐρυσίβη τοὺς καρποὺς κατέλαβεν, ἢ πάχνη, ἢ διαφθορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Καιρῶν ὀνόματα, καὶ χρόνων. α'.

ΕΝΙΑΥΤΟ'Σ, ἔτος, δωδεκάμηνος χρόνος, ἡλίου περίοδος, περιελθόντος ἐξ ὡρῶν εἰς ὥρας τοῦ θεοῦ, κύκλῳ τοῦ ἀστέρος περιδραμόντος. ἡμίετες, καὶ ἡμιέτης χρόνος. καὶ διετὲς δὲ, καὶ διετὴς, ἕως δεκαετὴς, καὶ ἐφεξῆς περὶ πάντων. καὶ τριετὴς, καὶ μέχρι δεκαετοῦς. ἐπὶ μὲν δεκαετοῦς χρόνου, παροξύνεται. ἐπὶ δὲ παιδίου, καὶ οἴνου, καὶ φυτοῦ, καὶ τῶν τοιούτων, ὀξύνεται, ὡς ἐπὶ τοῦ διετὴς, μέχρι τοῦ δεκαετής. ὁ δὲ ἑνδεκαετὴς, σκληρότερόν μοι φαίνεται. ἄμεινον δὲ διαλύσαντα εἰπεῖν, ἑνὸς καὶ δέκα ἐτῶν. καὶ δυοκαίδεκα, συνάπτοντες μετὰ τοῦ καὶ, καὶ τὸν σύνδεσμον ὀξύνοντες. εἶτα τρισκαιδεκαέτης παροξυτέον. καὶ πάλιν, τεττάρων καὶ δέκα ἐτῶν, καὶ τέτταρα καὶ δέκα ἔτη γεγονώς. εἶτα καὶ πεντεκαιδεκαέτης, καὶ ἑκκαιδεκαέτης, καὶ ἑπτακαιδεκαέτης, ἃ παροξυτέον. καὶ πάλιν, ὀκτωκαίδεκα γεγονὼς ἔτη, καὶ ἐννεακαίδεκα, ὁμοίως τῷ δυοκαίδεκα. εἶτα, εἰκοσαέτης. καὶ λοιπὸν, ἑνὸς καὶ εἴκοσι. καὶ ἐφεξῆς ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος ἀριθμοῦ ὁμοίως, ἄχρι τῶν τριάκοντα ἐτῶν. εἶτα, τριακοντούτης. καὶ πάλιν ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος ἀριθμοῦ, καὶ τετταρακοντούτης, πεντηκοντούτης, καὶ τἄλλα ὁμοίως. καὶ τρια-

pretio, aucto frumenti pretio, non existentibus necessariis, deficientibus iis quibus in dies vtendum erat, non existentibus nutrimentis, inopia laborante foro, caro existente foro, sterili terra existente, iniusta tellure, terra colonis reclamante. & aliter, tellus agricolis contraria, vel aduersa fuit, non obtemperauit, non reddidit fructus. Dicere præterea licet, aer agros incendit, spicas euacuauit ventus, aqua fructus non enutriuit, imber fructus dissipauit, ariditas infregit, tellus irrigationibus fuit destituta, fructus siti laborarunt, rubigo fruges inuasit, aut pruina, aut calamitas.

CAPVT SEPTIMVM.

Occasionum nomina, & temporum. I.

ANnus, duodecim mensium tempus, solis circuitus, Deo ex horis in horas transeunte, circulo sideris circumuoluto, dimidium anni, dimidium anni tempus, biennium, & bimus vsque ad decennis, & sic de omnibus. & trimus, vsque ad decenium, nam vsque ad decennium dum de tempore dicuntur, accentum in penultimam recipiunt. cum vero ad puerum, vinum, plantam, & alia huiusmodi referuntur, in vltimam accẽtus cadit, vt διετὴς vsq; ad δεκαετής. Sed ἑνδεκαετὴς mihi durius esse videtur, solutis vero dictionibus melius dici, vt vnum & decem annos natus, & δυοκαίδεκα, id est, duodecim, coniungendo cum καὶ, & coniunctioni accentum acutum inscribentes. hinc τρισκαιδεκαέτης, quod tredecim annos natum significat, παροξύτονον est. & rursum annorum quatuor & decem, & quatuordecim annos natus. Deinde quindecim, sedecim, aut septendecim annos natus dicitur, quæ apud Græcos omnia παροξύτονα sunt. & rursum octodecim annos natus, & nouendecim similiter ipsi duodecim. deinde annos natus viginti, & reliqua, vnum & viginti, & sic ordine secundum minorem numerũ similiter vsque annum trigesimũ. deinde triginta annos natus, & rursum iuxta minorem numerũ. & hinc quadragenarius, quinquagenarius, & sic de reliquis. & tri-

triginta annorum indutiæ, & cætera. Dicendum etiã, ineunte anno, præsente hoc anno, hoc anno, in annum, (hornũ τῆτες) ab hinc anno, exeunte anno, preterceunte, preteracto, elapso, desinente, deficiente, transeuntibus horis. aut anno futuro, progrediente anno, veniente, adeunte, accedente, in proximum annum, anno ab hinc tertio, tertius hic annus, aut quartus, & sic similiter iuxta numeros præteritum tempus efferes. Fructus autem dicitur annuus, Infans vero anniculus. feriæ autem anniuersariæ, quæ anno elapso celebrantur. διετήσιος autem dicuntur eæ, quæ per totum annum habentur, quas Homerus ἐπιτήσιον vocat. ἐπιδιετής autem pubescens dicitur, aut qui duobus annis ex ephebis abiit. Cum autem Hesiodus dicit,

Ἡ δὲ γυνὴ τέτορ' ἡβώη, —

Quatuordecim annos intelligit, decẽ adnumeratis. Dicitur etiã, hoc eodẽ anno, & annua. & διενιαυτίσαι, toto anno alicui operi incũbere. ἀπενιαυτίσαι vero est annũ fugere, vel ab aliqua re per annũ cessare. Tempus autem πολυετὲς, id est, multorum annorum, dicitur, aut homo, aut vinũ. & similiter ὀλιγοετὴς, id est, paucorũ annorũ spacio cõstans.

De his quæ à mensibus sunt. 2.

A mensibus vero dicuntur, victus menstruus, & μηνιαῖον, triginta dierum tempus, & tempus semestre.

De partibus anni. 3.

Partes vero anni vocamus, ineunte anno, medio, & deficiente. vel primo anno, & nouo, florente anno, medio anno, cessante, & desinente.

De quatuor temporibus. 4.

Et tempora sunt, hyems, hyemale tempus, hybernum tempus, tempus anni, autumnus, ver, vernum tempus, æstas, æstiuum tempus, autumnale tempus, autumnus, autumni tempus, proprie vero hoc tempus ὀπώραν, id est, autumnum, vocant, vt,

ὅς ῥά τ' ὀπώρης εἰσί. —

Vsitatius autem est, æstatis vigor, vere ces-

τριακοντούτεις σπονδαί. Ῥητέον δὲ, τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, τοῦ παρόντος ἔτους, τὸ δὲ τοῦ ἔτους, τούτῳ τῷ ἔτει, ἐπ' ἔτος, τῆτες, πέρυσι, τοῦ ἐξελθόντος ἔτους, τοῦ παρελθόντος, τοῦ περιανυσθέντος, τοῦ ἐξήκοντος, τοῦ πεπαυμένου, τοῦ λήξαντος. ταῖς παρελθούσαις ὥραις, ἢ τοῦ μέλλοντος ἔτους, τοῦ εἰσιόντος, τοῦ ἥξοντος, τοῦ ἀφιξομένου, τοῦ προσιόντος, ἐς νέωτα, προπέρυσι, τρίτον ἔτος τουτὶ, καὶ δ, καὶ ὁμοίως κατ' ἀριθμὸν τὸν παρελθόντα χρόνον λογίζου. καὶ καρπὸς μὲν, ἐπέτειος. βρέφος δὲ, ἐνιαύσιον. ἑορτὴ δὲ ἐτήσιος, ἡ κατ' ἔτος ἀγομένη. διετήσιος δὲ, ἡ διαπαντὸς τοῦ ἔτους. ἣν Ὅμηρος ἂν εἴποι ἐπετήσιον. ἐπιδιετὴς δὲ, ἡβάσκων, ἢ ἐξ ἐφήβων δύο ἔτη. ὅταν δὲ εἴπῃ ὁ Ἡσίοδος,

Ἡ δὲ γυνὴ τέτορ' ἡβώη, —

τέτταρα καὶ δέκα ἔτη λέγει, προσαριθμουμένων τῶν δέκα. λέγεται δὲ αὐτοετῆ, τὰ ἐνιαύσια. καὶ διενιαυτίσαι, τὸ δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ τι πρᾶξαι. ἀπενιαυτίσαι δὲ, τὸ φυγεῖν ἔτος, ἢ παύσασθαί τινος ἐπ' ἐνιαυτόν. χρόνος δὲ, πολυετὴς, ἢ ἄνθρωπος, ἢ οἶνος. καὶ ὁμοίως, ὀλιγοετής.

Περὶ τῶν ἐκ μηνῶν. β'.

Ἐκ δὲ μηνῶν, σιτηρέσιον ἔμμηνον, καὶ μηνιαῖον, καὶ τριακονθήμερον, καὶ ἑξάμηνον.

Περὶ τῶν μερῶν τοῦ ἔτους. γ'.

Τὰ δὲ μέρη τοῦ ἔτους, ἱσταμένου τοῦ ἔτους, μεσοῦντος, ἢ λήγοντος. καὶ πάλιν, πρώτου ἔτους, καὶ νέου ἔτους, καὶ ἀκμάζοντος τοῦ ἔτους, καὶ μεσοῦντος τοῦ ἔτους, καὶ παυομένου, καὶ λήγοντος.

Περὶ τῶν τεττάρων ὡρῶν. δ'.

Καὶ αἱ ὧραι, χειμὼν, καὶ χειμερινὴ ὥρα, καὶ χειμέριος ὥρα, καὶ ὥρα ἔτους, καὶ μετόπωρον, καὶ ἔαρ, καὶ ἐαρινὴ ὥρα, καὶ θέρος, καὶ θερινὴ ὥρα, καὶ μετοπωρινὴ ὥρα, καὶ φθινόπωρον, καὶ φθινοπωρινὴ ὥρα. καὶ ἰδίως τὸν καιρὸν τοῦτον, ὀπώραν ὀνομάζουσιν,

ὅς ῥά τ' ὀπώρης εἰσί. —

φιλοτιμότερον δὲ, θέρους ἀκμὴ, καὶ ἦρος ὑπο-

λήγοντος ἢ ὑπολάμποντος, ἢ ἦρος ὑπανθοῦντος. ἢ ὡς Θουκυδίδης, περὶ σίτου ἐκβολήν, ἢ σίτου χλωροῦ ὄντος, ἢ περὶ σίτου ἀκμήν. Καὶ ἀπὸ τῶν ἐπὶ τοῖς καρποῖς καιρῶν. οἷον, τρυγητοῦ καιρῷ, καὶ ἀμητοῦ καιρῷ, καὶ σπόρου καιρῷ, καὶ περὶ καρπῶν συλλογήν, ἢ ἀμπέλου ὀργώσης, ἢ ἐλαίας περκνῆς, ἢ τῆς γῆς ἀνθούσης. Καὶ ἄλλως, τὸ ἔαρ περὶ ζεφύρων πνοάς. ἢ τὸ θέρος, περὶ τὰ ἐτήσια πνεύματα. Καὶ ἀπὸ ἄστρων, περὶ ἀρκτοῦρον ἱστάμενον, ἢ περὶ τὸ σείριον ἄστρα, ἢ περὶ πλειάδων ἐπιτολάς, ἢ περὶ πλειάδων δυσμάς. ἢ τὸ θέρους που διάγειν, θερίσαι, ἢ ἐνθερίσαι. ἢ τὸ ἦρος, ἐαρίσαι, ἢ ἐνεαρίσαι· ἢ τὸ χειμῶνος, χειμάσαι, ἢ ἐγχειμάσαι. ἢ χωρία χειμάδια, οὐκ ἔτι μέντοι ἢ μετοπωρίσαι ἐστὶν ἐν χρήσει. ἐκ δὲ τοῦ ὁμοίου, χρῆσθαι ἄν τις αὐτῷ δύναιτο.

Περὶ μερῶν μηνός. ε.

Μέρη δὲ μηνὸς, ἱσταμένου, μεσοῦντος, ἢ λήγοντος, ὡς ἢ τὰς τρεῖς δεκάδας οὕτω πως διαιρεῖν. ἢ ἡ μὲν πρώτη ἡμέρα, νουμηνία. ἀπὸ δὲ τῆς β, ἄχρι τῆς α δεκάδος, τὸ ἱσταμένου προσθετέον. μετὰ δὲ τὴν ι, Ἡσίοδος μὲν * ε, τὴν μέσην φησί. τὴν ε, τε ἢ ι, λέγων. ἡμῖν δὲ ῥητέον α ἐπὶ ι, β ἐπὶ ι, ἢ μέχρι τῆς εἰκοστάδος. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, α ἐπὶ εἰκάδι. ἡ δὲ αὐτὴ, ἢ θ φθίνοντος. θ γὰρ λοιπὰ ἀπὸ τῆς κ α. ἢ ὁμοίως ἄχρι τῆς τριακάδος, ἣν οἱ Ἀττικοὶ καλοῦσιν ἕνην ἢ νέαν, Ὁμήρου εἰπόντος, τοῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τοῦ δ' ἱσταμένοιο. διελόντι δὲ εἰς τρία τὸν μῆνα, τὸ τρίτον αὐτοῦ καλοῖτο δεχήμερον.

Περὶ τῶν ἀφ' ἡμέρας λεγομένων. ς.

Καὶ τὸ μὲν ἐφ' ἑκάστῃ ἡμέρᾳ γιγνόμενον, ἡμερήσιον. τὸ δὲ δι' ὅλης ἡμέρας περαινόμενον, πανήμερον, ἢ καὶ πανημέριον. ὡς καὶ τὸ δι' ὅλης τῆς νυκτὸς, πάννυχον, καὶ παννύχιον. τὸ δὲ διὰ μιᾶς ἡμέρας πραχθὲν, αὐθήμερον. καὶ τὸ τὴν αὐτὴν ὁδὸν διὰ μιᾶς ἡμέρας ἐπανελθεῖν, αὐθημερίσαι. καὶ τὸ δι' ὅλης τι πρᾶξαι ἡμέρας, ἡμερεῦσαι, καὶ διημερεῦσαι. οἷον ἐπὶ τῶν βαναυ-

ſante, vere incunte, vere florente, & vt Thucydides inquit, Circa frugum prouentum, frumento recenti adhuc, & circa fructuum florem. Et à fructuum temporibus ducuntur quædam, vt tempore vindemiæ, tempore messis, tempore ſementis, & circa frugum congregationem, vitibus parturientibus, oleâ nigreſcente, & florente terra. Et aliter, ver, Zephyris flantibus; æſtas, Eteſiis ſpirantibus. Ab aſtris, Boote exorto, Canicula ſtella apparente, circa Pleiadum ortum, Pleiadibus occidentibus. Aeſtatem autem peragere vocamus æſtiuare, à vere autẽ ἐαρίσαι, & ἐνεαρίσαι, ab hyeme hybernare, & loca hyberna. μετοπωρίσαι vero inuſitatum eſt, ſed ob ſuperiorum ſimilitudinem etiam hoc vti licuerit.

De partibus menſis. 5.

Partes vero menſis ſunt, inſtans, medius, & præceps, vt ſecundum has tres decades diuidatur. & prima dies nouilunium, à ſecunda vero die vſque ad primam decadem τοῦ ἱσταμένου præponendum eſt. diem vero * quintam poſt decimam Heſiodus Mediam appellat, decimam quintam intelligens. nos vero dicamus, vndecima, duodecima, & ſic vſque ad viceſimam. primam vero ab hinc dicimus viceſimam primam, hæc vero ipſa etiam nona menſis præcipitis dicitur, nouem enim ſuperſunt poſt viceſimam primam. & ſic ſimiliter à prima vſque ad triceſimam, quã Attici ἕνην, ἢ νέαν vocant, etiam Homero dicente, vt, Hoc quidem menſe exeunte, illo vero incipiente. Diuidenti vero menſem in tres partes, tertia eius pars δεχήμερον dicitur.

De his quæ à diebus dicuntur. 6.

Quod vero ſingulis diebus fit, quotidianum vocamus. quod autem tota die fit, diurnũ, aut πανημέριον, ſicut totius noctis opꝰ, nocturnũ, aut παννύχιον. ꝙ vero vno abſoluitur die, hodiernũ eſt. Et eodẽ die ꝑ eandẽ redire viam, αὐθημερίσαι dicitur, ſed per totum diem aliquid agere, ἡμερεῦσαι. ſicuti de Mechani-

Mechanicis Plato dixit, Ad ignē ἡμερεύοντας. Dicitur etiam, diem totum in aliqua re, aut homine cōsumere. & tota die currens, ἡμεροδρόμος. quod vero in diē sequentē non durat, hodiernum. sed quod præter vnum diē manet, παρήμερον, ἐπήμερον. Dicere porro licet, sequente die, die præterito, die elapso, priore die, & heri. sed in hoc factum, hesternum, & pridianum. De præsente die dicimus, hodiè, dies instans, vel hodiernus. sequens, crastinus, posterior, & futurus vocatur. diem autem sequentem Hesiodus, vt conicere licet, ἔνηφι vocat, nisi forte tricesimum intelligat. proprie enim Athenienses tricesimos de vltimis dicunt. Vsitatius autem est ad sequentium dierum notationem prępositione in vti, vt in diem crastinū, & sequentē, in diem tertiū, in diē quartū. Dicitur etiā in diem dictum, pro eo quem nos constituimus. in diē definitū, in diem constitutum. Sed & alicui certæ rei destinatus dies, principalis vocatur. Cæterùm Rhetores diei vocabulo omisso, simpliciter, Veniente, constituto, ineunte, constituto, dicere consueuerunt, die enim subintelligitur. Præterea de præteritis diebus dicimus, tertius hic est dies, tertius iam agitur dies, & sic de reliquis.

βαναύσων ὁ Πλάτων εἴρηκε, Πρὸς πῦρ ἡμερεύοντας. Λέγοιτο δ' ἂν καὶ παρημερεῦσαι τινὶ ἔργῳ, ἢ ἀνθρώπῳ. καὶ ὁ δι' ὅλης ἡμέρας θέων, ἡμεροδρόμος. τὸ δ' εἰς τὴν ἐπιοῦσαν μὴ μένον, ἐφήμερον. τὸ δὲ παρὰ μίαν, παρήμερον, ἐπήμερον. φαίης δ' ἂν τῇ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ, καὶ τῇ παρελθούσῃ, καὶ τῇ ἐξηκούσῃ, καὶ τῇ προτεραίᾳ, καὶ τῇ προτέρᾳ, καὶ τῇ χθές. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐν αὐτῇ πραχθέντος, χθιζόν, ἕωλον. ἐπὶ δὲ τῆς παρούσης ἡμέρας, τήμερον, καὶ σήμερον, καὶ ἡ ἐνεστῶσα, καὶ ἡ ἐνεστηκυῖα. ἡ δ' ἐπιοῦσα ἡμέρα, καλεῖται αὔριον, καὶ ὑστεραία, καὶ προσιοῦσα. τὴν δὲ μετ' αὐτήν, εἰκάσαις ἂν ὡς ἔνηφι Ἡσίοδος καλεῖ, εἰ μὴ τὴν τριακάδα οὕτω λέγει. ἰδίως παρ' Ἀθηναίοις καλοῦνται τριακάδες, ἐπὶ τῶν τετελευτηκότων. φιλοτιμότερον δὲ προστιθέναι τὸ εἰς πρόθεσιν ταῖς ἐπιούσαις ἡμέραις. οἷον, εἰς αὔριον, καὶ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν, καὶ εἰς ἡμέραν γ, καὶ εἰς ἡμέραν δ. λέγεται δὲ καὶ εἰς ἡμέραν ῥητήν, εἰς ἣν ἂν ὁρισώμεθα, εἰς ἡμέραν ὡρισμένην, καὶ εἰς ἡμέραν διωμολογημένην. καὶ ἡμέρα κυρία, ἡ ἐπί τινι τεταγμένη. καὶ χωρὶς δὲ τοῦ ἡμέρας, εἴπωσιν ἂν οἱ ῥήτορες, παρούσης τῆς κυρίας, καὶ ἐνεστώσης τῆς κυρίας· προσυπακούεται γὰρ τό, ἡμέρας. ἐπὶ δὲ τῶν παρελθουσῶν ἡμερῶν, ἡμέρα γ. καὶ τρίτην ταύτην ἡμέραν. καὶ τὰς ἄλλας ὁμοίως.

De partibus diei. 7.

Partes autem diei sunt, ante diluculum, diluculum, oriente die, apparente, sub primam auroram, oriente sole, circa solis ortum, mane, matutino diei tempore, media die, circa meridiem, sole in vertice existente, ad meridiem, inclinato Phœbo, crepusculum, crepusculum vespertinū, tempore meridiano, tempore vespertino, sole ad inferiora declinante, serotino diei tempore. πρωϊαίτατον vero, & ὀψιαίτατον non de diei partibus, sed tempore dicitur: quemadmodum & celeriter, & tarde, de iis qui aliquid ante, aut post tempus faciunt, vt ante ætatem militarem, præcocius,

Περὶ μερῶν ἡμέρας. ζʹ.

Μέρη δὲ ἡμέρας, περὶ ὄρθρον, ὄρθρος, ὑπολαμπούσης ἡμέρας, ὑποφαινούσης, ὑπὸ πρώτην ἕω, ἡλίου ἀνίσχοντος, περὶ ἡλίου ἐπιτολάς, πρωΐ, καὶ πρωῒ τῆς ἡμέρας. μεσούσης ἡμέρας, καὶ περὶ μεσημβρίαν, ἡλίου ὑπὲρ κεφαλῆς ἱσταμένου, κλίναντος εἰς τὰ μεσημβρινὰ τοῦ θεοῦ, δείλης, δείλης ὀψίας, καὶ μεσημβρινοῦ καιροῦ, καὶ δειλινοῦ καιροῦ. ἡλίου εἰς τὰ κάτω ῥέποντος, ὀψὲ τῆς ἡμέρας. τὸ γὰρ πρωϊαίτατον, καὶ ὀψιαίτατον, οὐκ ἐπὶ ἡμέρας μέρους, ἀλλ' ἐπὶ χρόνου λέγεται. οἷον, ταχέως καὶ βραδέως. ὡς ἐπὶ τῶν τι πραττόντων πρὸ καιροῦ, ἢ μετὰ καιρόν. πρωῒ τῆς ἡλικίας, καὶ πρωϊαίτερον,

καὶ πρωΐτατον. καὶ ὀψὲ τῆς ἡλικίας, ὀψιαίτερον, ὀψίτερον, ὀψιαίτατον, ὀψίτατον. περὶ ἡλίου δυσμὰς, ἑσπέρας. ὅτε ἤδη συνεσκόταζε, καὶ σκοταῖοι ἀφίκοντο.

Περὶ τῶν τῆς νυκτὸς μερῶν. η'.

Τὰ δὲ τῆς νυκτὸς μέρη, νυκτὸς ἀρχὴ, καὶ περὶ πρώτην νύκτα, καὶ νυκτὸς ἀρχομένης, καὶ περὶ πρώτης φυλακῆς, καὶ δευτέρας καὶ τρίτης. ἢ καθ' Ὅμηρον, περὶ πρώτην μοῖραν. ἢ περὶ πρῶτον ὕπνον, εἰ μὴ εὐτελές. μεσούσης νυκτὸς, μέσον νυκτῶν. ὑπὸ τὸ λυκαυγὲς, ὃ παρ' Ὅμηρος ἀμφιλύκην νύκτα καλεῖ. περὶ ἀλεκτρυόνων ᾠδὰς, ἀλεκτρυόνων ᾀδόντων, ὑπὸ τὴν ᾠδὴν ὄρνιθα. καὶ τὸ μὲν νυκτός τι πρᾶξαι, νυκτερεῦσαι. καί πού καὶ νυκτερειναὶ φυλακαί. τὸ δὲ δι' ὅλης νυκτὸς, διανυκτερεῦσαι. καὶ τὸ μὲν ἑσπέρας, προσαγρυπνῆσαι, καὶ ἐφεσπερεῦσαι, καὶ ἐφεσπερεύσασθαι. τὸ δὲ προαναστῆναι περὶ τὸν ὄρθρον, ἐπορθρεύσασθαι. ὥρα δὲ, καὶ ἡμιώριον, σημεῖον, ὡς Μένανδρος, ὠνομάζετο παρὰ τοῖς παλαιοῖς. καὶ ἀπὸ σκιᾶς δὲ ἐδηλοῦτο. οἷον, δεκάπους ἡ σκιὰ, καὶ ἑνδεκάπους. ἔστι δὲ τῶν καιρῶν, καὶ τὰ ἐπιρρήματα τοῦ χρόνου, τότε, καὶ πότε, καὶ ὁπότε, καὶ ὁπηνίκα, καὶ πηνίκα, καὶ ἡνίκα, καὶ τηνικαῦτα. καὶ ποτὲ, καὶ πάλαι, καὶ πρόπαλαι, καὶ τρίπαλαι. καὶ πρὸ ὀλίγου, πρὸ πολλοῦ. μετ' ὀλίγον, ὀλίγῳ ὕστερον, βραχὺ ὕστερον. ἄρτι, ὅ ἐστι πρὸ μικροῦ. καὶ νῦν δὴ, ὅ ἐστι ταυτόν. καὶ ἄλλα πολλὰ τῆς αὐτῆς ἰδέας ἐστί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Περὶ οἴκου καὶ ἐνοικήσεως. α'.

ΦΕΡΕ δὴ καὶ περὶ οἴκου φράσωμεν. οἶκος, οἰκία, οἴκησις, οἰκητήριον, ἐνοικητήριον, καταγωγή, καταγώγιον, ὑποδοχή, κατάλυσις, κατάλυμα, καταλυτήριον, ξενὼν, αὐλή, ἐνδιαίτημα. τάχα δὲ καὶ καλύβη, καὶ σκηνή. οἰκῆσαι, ἐνοικῆσαι, κατάγεσθαι, ἐγκατάγεσθαι, ἐνδιαιτηθῆναι, καταλῦσαι, ἐναυλίσαι, ἐναυλίσασθαι, καταλύσασθαι, καταυλίσασθαι, σκηνῶσαι, κατασκηνῶσαι. Τὰ μέντοι ἐνδιαιτήματα, καὶ καλύβαι, ὥσπερ καὶ τὰ ἀναβατήρια, οὐκ ἐπὶ τῶν ἀναγκαίων καταλύσεων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν τρυφώντων τάττεται. καλεῖται δὲ ὁ ὑποδεχόμενος, καὶ ὁ ὑποδεχθεὶς, ξένος. ἰδίως δὲ ὁ ὑποδεχόμενος, ξενοδόχος. ἄλλως δὲ, ὁ δεσπότης τῆς οἰκίας, στεγανόμος. παρὰ δὲ τοῖς Δωριεῦσι καὶ Αἰολεῦσιν, ἑστιοπάμμων ὀνομάζεται. ἔνιοι δ' αὐτὸν καὶ ναύκληρον ἐκάλεσαν.

præcocissimum, & post ætatem militarem, serotinum, magis, & maxime serotinum, circa solis occasum, vespera, cum iam obtenebrata est terra, & tenebræ irrepserunt.

De partibus noctis. 8.

Noctis vero partes, noctis initium, circa primam noctem, nocte incipiente, prima uigilia, secunda, & tertia. vel iuxta Homerum, Circa primam partem. aut primi somni tempore, nisi hoc nimis fuerit sordidum. media nocte, circa medium noctis, sub crepusculo, quod Homerus vocat νύκτα ἀμφιλύκην, id est, Antelucanam. circa gallicinia, gallis canentibus, circa gallorum cantus. Nocte vero aliquid facere, lucubrare, & nocturnæ custodiæ. tota vero nocte occupatum esse, perlucubrare. circa vesperam aliquid facere, προσαγρυπνῆσαι, ἐφεσπερεῦσαι, ἐφεσπερεύσασθαι. sed ante diluculũ surgere, est ἐπορθρεύσασθαι. Hora vero, & sesquihora, signum, vt Menandrus ait, apud Veteres erat, solis vmbra repræsentatum, vt decem pedum vmbra, aut vndecim pedum. Sunt etiam temporis aduerbia, tunc, olim, quando, cum, tum, tamdiu, dudum, iam olim, paulo ante, diu, mox, tardius, paulo post, nuper, quod est paulo ante. sũt & alia multa huius formę.

CAPVT OCTAVVM,

De domo & inhabitatione. 1.

AGEDVM etiam ea quæ domus sunt consideremus. domus, domicilium, habitatio, habitaculum, mansio, hospitium, diuersorium, sedes, hospitum receptaculum, locus hospitalis, aula, domus voluptuaria. tùm etiam tugurium, & tabernaculum. Habitare, inhabitare, degere, versari, diuertere, immorari, tendere, domus aream describere, hospitari, tuguria inhabitare, & extruere. Sed ἐνδιαιτήματα & καλύβαι, sicut etiam cœnacula, non necessarias, sed voluptuarias habitationes significant. Hospes vero tã suscipiens, quam susceptus dicitur, proprie tamen suscipiens ξενοδόχος appellatur. aliter vero ædiũ Dominus, Paterfamilias. Dores vero, Aeolesq; ἑστιοπάμμονα, id est, Patronũ, vocant: nonnullis & Nauclerus dictus est.

& diuersorii mercedem, naulum, sicut ἐνοίκιον, quod non modo multis, sed etiam Veteribus in vsu fuit, & à nonnullis σεγανόμιον merces cauponi data dicitur. Dices vero, conducere domum, & elocare, quod Herodotus ἐκδιδόναι dixit, vt, Conducebant aulã παρ' οὐκ ἐκδιδόντος, id est, à non elocante.

De partibus domus, & ianuis. 2.

Partes vero domus, atrii ianua, hortensis ianua, ἀμφίθυρος quam Homerus, ὀρσοθύρην, Ianuam, qua ad locum superiorem ascenditur, vocauit, vt multi ianuã obliquam vocant. deinde pauimentum, & solum, sunt partes circa ianuam. Cardo vero est, in quo ianua vertitur. postes vero, ligna sunt ex vtroque ianuarum latere, quæ etiam παραστάδας vocãt. Ipsas vero ianuas Homer⁹ σανίδας, id est, Valuas, appellat. quod vero superianuas est, superliminare. eius vero prominens pars, grunda, & imbricamentum dicitur.

Munitiones. 3.

Ad munitionem autem adhibita claustra sunt vectes, claues, seræ, obices, βαλανάγραι. Annulum autem ostii, quem alii κόρακα, Homerus κορώνην vocat.

Ingressuum, & egressuum nomina. 4.

Ingredientium vero est vestibulum, porticus, & hanc alii πυλῶνα, καὶ θυρῶνα vocant. Ianitoris autem habitatio, πυλώριον dicitur. Deinde est domus, aulaque anterior. interior vero atrium, vel aula, quam Homerus αἴθουσαν vocat.

Quæ intra vestibulum, & quæ per columnas feruntur. 5.

Locum vero qui columnis septus est, περικίωνα vocabis. columnam enim & κίων significat, Attici vero περίστοον vocãt, pars aũt eius στοὰ dicitur, στοὰ enim latus vocatur, sed vsus hui⁹ dictionis vari⁹ est. Habitationũ vero sunt vestibulũ, domus, domuncula, &

καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς καταγωγῆς μισθὸν, ναῦλον. ὥσπερ ἐνοίκιον. ὃ οὐ παρὰ τοῖς πολλοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς παλαιοῖς καλεῖται. παρὰ δὲ ἐνίοις, καὶ σεγανόμιον. εἴποις δ' αὖ, μισθώσασθαι, καὶ μισθῶσαι οἶκον. ὅπερ Ἡρόδοτος ἐκδιδόναι καλεῖ, Ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκδιδόντος τὴν αὐλήν.

Περὶ μερῶν οἴκου, καὶ θυρῶν. β.

Μέρη δὴ οἰκίας, αὔλειος θύρα, κηπαία θύρα, ἀμφίθυρος, ἣν Ὅμηρος ὀρσοθύρην καλεῖ. ὡς οἱ πολλοὶ, πλαγίαν θύραν. εἶτα οὐδὸν, καὶ ἕδος, καὶ τὰ περὶ τὰς θύρας μέρη. θαιρὸς μὲν, ὁ στροφεὺς ὀνομαζόμενος. σταθμοὶ δὲ, τὰ ἑκατέρωθεν ξύλα κατὰ πλευρὰν τῶν θυρῶν, ἃ καὶ παραστάδας φασίν. αὐτὰς δὲ τὰς θύρας, Ὅμηρος σανίδας καλεῖ. τὸ δὴ ὑπὲρ αὐτὰς, ὑπέρθυρον, καὶ ὑπερθύριον. τὸ δὲ προῦχον τοῦ ὑπερθύρου ἢ ὑπερθυρίου, γεῖσον, καὶ γείσωμα.

Αἱ ἀσφάλειαι. γ.

Τὰ δὲ εἰς ἀσφάλειαν, κλεῖθρα, μοχλοὶ, κλεῖδες, κληῖδες, καὶ ἐπιβλῆτες, καὶ βαλανάγραι, καὶ ὀχεῖς. τὸ δὲ ὀνομαζόμενον κόρακα, κορώνην Ὅμηρος καλεῖ.

Εἰσόδων καὶ ἐξόδων ὀνόματα. δ.

Εἰσιόντων δὲ, πρόθυρα, καὶ προπύλαια. καὶ τὸν μὲν πυλῶνα, καὶ θυρῶνα καλοῦσι. τὸ δὲ τοῦ πυλωροῦντος οἴκημα, πυλώριον. εἶτα, πρόδομος, καὶ προαύλιον. καὶ αὐλὴ τὸ ἔνδον, ἣν αἴθουσαν Ὅμηρος καλεῖ.

Τὰ ἔνδον τοῦ πυλῶνος, καὶ τὰ διὰ στύλων βασταζόμενα. ε.

Εἴποις δὴ αὖ τὸν περίστυλον τόπον, περικίονα. καὶ γὰρ στῦλος, καὶ κίων ὀνομάζεται. κατὰ δὲ τοὺς ἀττικοὺς, περίστοον. στοὰν δὲ καλεῖ τὸ μέρος αὐτοῦ. στοὰ γὰρ τὸ πλευρὸν καλεῖται. ἡ μέντοι χρῆσις, καὶ ἐπὶ τὰ ἐναντία τέτελεσται. τῶν δὲ οἴκων, πρόδομος, καὶ δῶμα, καὶ δωμάτιον, καὶ

κοιτών. εἰ γὰρ καὶ Μένανδρος αὐτὸ βαρβαρικὸν οἴεται, ἀλλ' Ἀριστοφάνης τὰ τοιαῦτα πιστότερος αὐτοῦ ἐν Αἰολοσίκωνι, Κοιτὼν ἅπασαις εἷς, πύελος δὲ μία ἀρκέσει. λέγεται δὲ καὶ ἀνδρών, ἵνα συνίασιν οἱ ἄνδρες. εἶτα ἐξέδρα, ἵνα συγκάθηνται. τὸ δὲ συμπόσιον ἐκ τοῦ ἔργου ὠνομασμένον, καὶ συσσίτιον καλεῖται. λέγεται δὲ οἶκος τρίκλινος, πεντάκλινος, καὶ δεκάκλινος. καὶ ἁπλῶς πρὸς τὸ μέτρον τοῦ μεγέθους, ὁ τῶν κλινῶν ἀριθμός. ὁ δὲ γυναικωνίτης, θάλαμος ἱστῶν. ταλασιουργὸς οἶκος, σιτοποιϊκὸς οἶκος. ἵνα μὴ μυλῶνα, ὡς οὐκ εὔφημον, ὀνομάζωμεν. εἶτα ὀπτανεῖον, τὸ μαγειρεῖον, ἐρειστός, ἀποθῆκαι, ταμεῖα, θησαυροί, φυλακτήρια. Ξενοφῶν δὲ καὶ στεγανά, καὶ στέγην ὠνόμασεν, οὕτως εἰπών, Ὅσα δ' οὐ δ' ἐν δεκακλίνῳ μεγαλοστέγει. καὶ πάλιν, Στεγανά, ψυχεινά, καὶ ἀλεεινά. Καλοῖτο δ' ἂν τὸ μὲν ὑπὸ τοὺς πόδας, ἔδαφος. τὸ δ' ὑπὲρ τὴν κεφαλήν, ὄρος, στέγη, καὶ ὀροφή. καὶ ὑπόστεγόν τε, καὶ ἄστεγον, καὶ κατάστεγον. ὄροφος, καὶ ὑπορόφιον. ἐξ ὧν τὸ ὑπερωρόφιον, καὶ ὁμωρόφιον. τὰ δὲ μεταξὺ τοῦ ὀρόφου, καὶ τοῦ στέγους, παρωροφίς. τὸ δὲ ὑπεράνω τοῦ ὀρόφου, τέγος. τὰ δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ προέχοντα, ὡς καὶ τὸν ὄμβρον ἀπερρύκειν, προστεγίσματα. εἶτα, ὑπερῷα οἰκήματα. τὰ δ' αὐτά, καὶ διήρη. αἱ δὲ προβολαὶ τῶν ὑπερῴων οἰκημάτων, αἱ ὑπὲρ τοὺς κάτω τοίχους προέχουσαι, γεισιποδίσματα. καὶ τὰ φέροντα αὐτὰς ξύλα, γεισίποδας. ἀμείβοντες δὲ εἰσι, ξύλα ἐξ ἑκατέρου τῶν τοίχων ἀλλήλοις ἀντερειδόμενα, πρὸς τὸ τοὺς μέσους ὑψηλοὺς ὀρόφους ἀνέχειν δύνασθαι.

cubiculum, quamuis Menander hoc Barbarum putet, sed Aristophanes hoc fide dignior autor in Aeolosicone inquit, κοιτών, id est, Cubiculum omnibus vnum vnusquescyphus sufficiet. ἀνδρών, vbi viri conueniunt, dicitur. & consessus, in quo consident. Sympofium vero ex ipsa re denominatum, etiam conuiuium dicitur. Cubiculum porro, triclinium, pentaclinium, decacliniumque dicitur, iuxta proportionem scilicet magnitudinis lectulorum numerũ assumens. Tum & gyneium, thalamus telarum, domus operosa, domus pistoria, ne pistrinum sordido magis vocabulo nominemus. deinde coquina, culina, eresus, reconditoria, penus, thesauri, carceres. Sed Xenophon στεγανά, & στέγην quoque dixit, vt, ὅσα δ' οὐ δ' ἐν δεκακλίνῳ μεγαλοστέγει. & rursum, στεγανά, frigida, & euitanda. Sed quod pedibus subest, pauimentum. quod capiti obtenditur, fastigium, tectum culmen, subtegulaneum. vnde & intectum, & tectum habens, cacumẽ, & vertex. A quibus ὑπερωρόφιον, quod supra culmen est: & ὁμωρόφιον, quod sub eodem latet tecto, aut culmine latet, dicuntur. Quæ autem inter verticem summum, & tectum est pars, παρωροφίς: & quæ supra culmen, teges dicitur. quæ vero in hoc ad imbrem arcendum prominẽt, imbricamenta. Præterea & solaria, & cœnacula dicuntur. solariorum autem, aut superiorum domuum prominentiæ supra inferiores muros exertæ, suggrundæ dicuntur. & quib. hæc innituntur ligna, γεισίποδας vocamus. ἀμείβοντες autem trabes sunt ex vtroque muro inuicem suffultæ, ad mediũ summi cacuminis onus sustinendum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

Περὶ νεῶν, καὶ ναυτικῶν ὀνομάτων. α.

ΠΛΟΙ͂ΟΝ, ναῦς, ὁλκάς, σκάφος, μυριοφόρος ναῦς. τὸ δὲ μυελαγωγός, εὐτελές. ἑκατόντορος, πεντηκόντορος, τριακον-

CAPVT NONVM.

De nauibus, & nauticis nominibus. I.

NAVIGIVM, nauis, nauis oneraria, scapha, nauis decem millia hominum vehens. μυελαγωγὸς vero sordidum est. centiremis, quinquaginta remis instructa, triginta remos habens,

bens, viginti adornata remis, actuaria, septiremis, triremis, biremis, vniremis, nauigia longa, naues acutæ, piscatoriæ, cymbulæ, lembi, cydari, cydali, gauli, celoces, cymbæ, cercuri, piraticę naues, naues traiectoriæ, vel pontones, marina, dicrotō, nauis vtrinque agitata, vtrinque remis instructa, media, scapha, linter. & Ptolemæi nauis, quindecim habens remorum ordines. & Antigoni τριάρμενος, id est, tria vela habens. Dicitur vero nauis velox, velociter incedens: & Naues cursoriæ, iuxta Aristophanem: tum & grauis nauis, frumentaria, armigera, militaris, bellicosa, hippagogæ, oneraria, onusta, onerarium nauigium. & iuxta Thucydidem Portatorium, & piratica. Homerus etiam nauim vocat multiiugem. Sunt & Lybicæ naues, quas arietes, hircosque vocitant, vnde verisimile videtur & Taurum illum Europæ raptorem huiusmodi nauim fuisse, nauis præmissa, vel naues speculatoriæ. Sed & naues marina itinera, & vehicula marina vocare licebit.

De nauium compactoribus. 2.

Qui vero hęc conficiunt, nauium Compactores, & Fabri dicuntur. Neurgi porro vsitatius est. Recentiores etiam Nauificos vocant. & triremum Fabri, & his similia. Pictores, stuparum Venditores, Fabri ærarii, & Ferrarii, Restiones, &c. Ad apparatum porro necessaria sunt, tabulæ, ferrum, claui, vela, pix, stupa, ligna, cera, paxilli, remi, & coagmentationes. Cæterum sic dicitur, configere, compingere, adaptare, coagmentare, compactio, & quæ his similia.

De partibus nauis. 3.

Fundamentū, carina, carinæ, & aluei, pes nauis. tropi, qui lora sunt, quib. remi scalmo alligantur, Pars autē pedi nauis affixa phalcis, post hāc est carina altera, quę & Lesbiū, chalcenes, & pauimentū dicit'. ei' autē iuxta prorā termin' rostrū, ꝙ que sub hoc, repa-

τορος, εἰκόσορος, ἐννήρης, ἑπτήρης, τριήρης, διήρης, μονήρης. μακρὰ πλοῖα, στρογγύλα, ἀκάτια, ἐφόλκια, ἐφολκίδες, λέμβοι, κύδαροι, κύδαλοι, γαῦλοι, κέλητες, κελήτια, ἐπακτρίδες, ἐπακτροκέλητες βαρεῖς, πορθμεῖον, πορθμίς, ἁλιάς, δίκροτον, ἀμφήρικον, ἀμφήρης, διήρες, δίκωπον, ἡμιολίς, ἡμιολία, σκάφη, πλοῖον, μονόξυλον. καὶ Πτολεμαίου ναῦς, πεντεκαιδεκήρης. καὶ Ἀντιγόνου, τριάρμενος. λέγοιτο δ' ἂν ταχεῖα ναῦς, καὶ ταχυναυτοῦσα, καὶ δρομάδες ὁλκάδες, ὡς Ἀριστοφάνης. λέγεται δὲ καὶ βαρεῖα ναῦς, σιταγωγός, σιτηγός, ὁπλιταγωγός, στρατιῶτις, στρατηγία, ἱππαγωγός, φορτίς, φορτηγίς, φορτηγικὸν πλοῖον. καὶ ὡς Θουκυδίδης, φορτικόν, καὶ λῃστρίς. Ὅμηρος δὲ καὶ πολύζυγον ναῦν λέγει. ἔστι δέ τινα πλοῖα λύβια, λεγόμενα κριοί, καὶ τράγοι, ὡς εἰκάζειν, ὅτι τοιοῦτον τὸ πλοῖον καὶ ὁ ταῦρος, ὁ τὴν Εὐρώπην ἀγαγών. πρόπλους ναῦς, καὶ πρόπλοι νῆες. λέγοις δ' ἂν τὰς ναῦς καὶ πορεῖα θαλάττια, καὶ ὀχήματα θαλάττια, καὶ πελάγια.

Περὶ ναυπηγῶν. β.

Οἱ δὲ ταῦτα ἐργαζόμενοι, ναυπηγοί, καὶ τέκτονες. φιλοτιμότερον δέ, καὶ νευργοί, νεώπροι, νεωποιοί, καὶ τριηροποιοί, καὶ τὰ ὅμοια. ζωγράφοι, στυππειοπῶλαι, χαλκεῖς, σιδηρεῖς. σχοινοσυμβολεῖς, καὶ τὰ ὅμοια. τὰ δὲ εἰς τὴν κατασκευὴν χρήσιμα, σανίδες, σίδηρος, ἧλοι, πετάσια, πίσσα, στυππεῖον, κᾶλοι, κηρός, γόμφοι, κῶπαι. καὶ τὰ σύστοιχα. ἐρεῖς δέ, γομφοῦν, καὶ πηγνύειν, καὶ ἁρμόζειν, πακτοῦν, καὶ πάκτωσις, καὶ τὰ ὅμοια.

Περὶ μερῶν νεώς. γ.

Δρύοχοι, τρόπις, τρόπιδες, τροπίδια, στεῖρα, τρόποι. τὸ δὲ τῇ στείρᾳ προσηλούμενον, φάλκις. ἀφ' οὗ ἡ δευτέρα τρόπις. καλεῖται δὲ οὗτος καὶ λέσβιον, καὶ χαλκιώνης, καὶ κλειτοπόδιον. τὸ δὲ καταλήγον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πρῶραν, προεμβολίς. τὸ δὲ ὑπ' αὐτήν, ἔμβολ-

λου· μέσον δὲ τῆς προεμβολίδος, καὶ τοῦ ἐμβόλου, ἡ στεῖρα καλουμένη. ὑπὲρ δὲ τὸ ἔμβολον, δελφὶς ἵσταται, ὅταν ἡ ναῦς δελφινοφόρος ᾖ. τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ ἐμβόλου καὶ τῆς προεμβολίδος, ὁ στόλος ἐστὶν ὑπὲρ τὴν στεῖραν, ὃς καὶ περικεφαλαία καλεῖται. τὸ δὲ ὑπὲρ τὸ προῦχον ἀκροστόλιον, πτυχὶς ὀνομάζεται, καὶ ὀφθαλμός, ὅπου καὶ τοὔνομα τῆς νεὼς ἐπιγράφουσι. τῇ δὲ στείρᾳ προσηλοῦται ὁ καλούμενος φάλκις. ἐνδοτέρω δὲ ἐστὶν ἑκατέρωθεν, ἡ ἐφολκίς, ἣν καὶ ῥινωτηρίαν ὀνομάζουσι. τὸ δὲ ὑπὸ τὴν τρόπιν πλευταῖον προσηλούμενον, τοῦ μὴ τρίβεσθαι τὴν τρόπιν, χέλυσμα καλεῖται. καὶ τὸ μὲν ἔδαφος τῆς νεώς, κύτος, καὶ γάστρα, καὶ ἀμφιμήτριον ὀνομάζεται. καλοῖτο δ᾽ ἂν καὶ θάλαμος, οὗ οἱ θαλάμιοι ἐρέττουσι. τὰ δὲ μέσα τῆς νεώς, ζυγά, οὗ οἱ ζύγιοι κάθηνται. τὸ δὲ περὶ τὸ κατάστρωμα, θρᾶνος, οὗ οἱ θρανῖται. καὶ ὅθεν μὲν αἱ κῶπαι ἐκδέδενται, σκαλμός. ᾧ δὲ ἐκδέδενται, τροπωτήρ, καὶ τροπώσασθαι ναῦν. τὸ δ᾽ ὑπὸ τὸν σκαλμὸν, ἐπισκαλμίς. τὸ δ᾽ ὑποκείμενον τοῖς ἐρέταις, ὑπηρέσιον. δι᾽ ὧν δὲ διήρηται ἡ κώπη, τρήματα. τὸ δὲ πρὸς αὐτοῖς τοῖς σκαλμοῖς δέρμα, ἀσκώμα. ἡ δὲ περὶ τοὺς θρανίτας ὁδός, πάροδος, παράθρανος. οἱ δὲ περὶ τὴν στεῖραν ἑκατέρωθεν παρατεινόμενοι τόνοι, πρῶτος, καὶ δεύτερος, ὁ καὶ θαλάμιος. ἔπειτα δ᾽ ἐνίοις αὔξονται, ὧν ἕκαστος κατὰ τάξιν καλεῖται, πρῶτος βῶλος, καὶ δεύτερος, καὶ ἑξῆς. ὀνομάσαις δ᾽ ἂν τοῖχον εὐώνυμον, καὶ δεξιόν, καὶ σελίδα, καὶ πλευράν. τὸ δὲ ζυγὸν, καλεῖται καὶ κλισὶς, καὶ σέλμα. τῆς δὲ πρῴρας τὰ ἑκατέρωθεν, παρειὰ καλεῖται, καὶ πτερά. ἔστι δέ τι ἑδώλιον πρωρατικόν, ἐφ᾽ οὗ κάθηνται. τὰ δὲ περὶ τὴν πρύμναν περιέχοντα ξύλα, περιτόναια καλεῖται. ἐκεῖ που καὶ σκηνὴ ὀνομάζεται, τῷ ἡγουμένῳ στρατηγῷ ἢ τριηράρχῳ. τὸ δὲ ἄκρον τοῦ πηδαλίου, οἴαξ. καὶ τὸ πᾶν δὲ, οἴαξ τε καὶ πηδάλιον καλεῖται. τὸ δὲ μέσον αὐτοῦ, φθεὶρ, ἡ ῥίζα, ἡ

gulum. Quod autem inter repagulũ & rostrum est, stira nominatur. Ipsi vero repagulo harpa insistit, à qua nauis harpophora nominatur. Quod vero inter repagulũ & rostrum super stiram consistit, stolus, seu galea dicitur. Parsque supra acrostolium, prominens, ptychis & oculus, cui & nomẽ nauis inscribitur. Carinæ autem compingitur phalcis, interius porro vtrinq; scapha est, quam & rhinoteriam vocant. Cæterũ quod extremæ carinæ, ne atteratur, conglutinatur, operimentum est. Sed nauis pauimentum, fundum, aluum, & amphimetrium appellant. Thalamusque, vbi infimi in naui remiges nauigãt, dicitur. Media nauis iuga vocãt, in quib. Socii nauales consident. Quæ autem iuxta superius pauimentum sunt, quibus thranitæ insident, foros vocamus. Sed vnde remi alligãtur pars, scalmus. quo vero alligantur, τροπωτὴρ est. vnde τροπώσασθαι, id est, vertere nauim, dicimus. Sed quæ sub scalmo est pars, subscalmium. quodque remigibus subiacet, sedile. Et per quæ remus exeritur, foramina dicuntur. Pellem autẽ scalmo annexam, qua muniuntur remi, ascoma vocatur. Cæterum quę circa remiges via est, parod⁹, aut interscalmium. Lora vero ab vtraq; carinę parte extensa, primum, & secundum, quod & thalamium nominant. Deinde & alia in quibusdam nauibus sunt, quæ singula iuxta ordinem nomina sortiũtur. vt bolus primus, & secũdus, & sic ordine. tum etiam parietem sinistrum nominabis, & dextrum, selida, & latus. Sed transtrum etiam sedes, & tabula nuncupatur. Vtræque autem proræ partes, genæ, & alæ. Est & proræ quoddam transtrum, in quo consident. Trabesque circa puppim prominentes, peritonæa dicuntur, vbi & tabernaculum vocatur, Imperatori aut Nauclero extructa habitatio. Deinde vero summitas claui οἴαξ dicitur, imo & totus clauus, quem & nauis gubernaculum vocant: medium autem eius phthir, radix, &

dix, & succinctura: extremum, ala, reliqua vero pars, collum appellatur. Nauis quoque locum, cui Gubernator innititur, ἔγκλιμα nominant. Puppis autem medium asandium, cuius interior pars, penetrale; & huic obtensa pars, epision vocatur. Puppis præterea summitates cacumina dicuntur, inter quæ rectum infixum est lignū, quod stelida vocant, è cuius medio cingulum dependens, fascia appellatur. Remi vero partem, quam Nautę tenent, manubrium. mediam, ὑρακόν. extremam, alas, aut remorū palmulas vocant. Sed nauis pars velum recipiens, linas. huius autē infixa pars, pterna. extremitas eius circa antemnā, colus, thoracium, & carchesium. Et quod supra antemnā est, fusus nominatur, à qua parte artemonem suspendunt. Magnum autem illud, & nauis velum proprium, acatius. posterius, epidromus. minimus, dolon, & lipadus dicitur, quem tamen nonnulli acatium esse existimant. Sed antemnæ media, quæ malo adhæret pars, ambola, & symbola nominatur: quæ vero hanc vtrinque continent, ansæ. extremitates autem, summa cornua dicuntur. Cæterum si constrata, aut cataphracta nauis fuerit, tigna quædā turres sustinentia in hac fabricantur: & in his turres binæ, dextra scilicet, & sinistra. quarum medium catastroma, seu stratum vocant. Et trabes, quibus tabulata innituntur, tigna, & postes: quod autem superne vtrosque continet parietes, peritonæum vocatur. Dixeris præterea, caua nauis, scapha concaua, nauis pauimentum, pro inferiore nauis parte. Sed remorum locū copoterium vocant. Deinde παρεξειρέσια est pars nauis inter puppim, & Remiges. Rostrū, sentina, vnde & ὑπέραντλον nauem inexhaustam vocamus. Sed quod ad aquæ exhaustionem aperitur foramen, eudiæum nominant.

De instrumentis, & armis nauigii. 4.

Naui porro inest malus. foramen, cui malus inseritur, antemna.

ζα, ἢ ὑπόζωμα. τὸ δὲ τελευταῖον, πτερύγιον. τὸ δὲ λοιπὸν, αὐχήν. ἵνα δὲ καταπλίνεται ὁ κυβερνήτης, ἔγκλιμα καλεῖται. τὸ μέσον δὲ τῆς πρύμνης, ἀσάνδιον. οὗ τὸ ἐντὸς, ἐνθέμιον. τὸ δὲ ἐπηρτημένον αὐτῷ, ἐπισείων. τὰ δὲ ἄκρα τῆς πρύμνης, ἄφλαστα καλεῖται. ὧν ἐντὸς ὀρθὸν ξύλον πέπηγεν, ὃ καλοῦσι στηλίδα. οὗ τὸ ἐκ μέσου κρεμάμενον ῥάκος, ταινία ὀνομάζεται. τῆς δὲ κώπης, τὸ μὲν, οὗ λαμβάνονται οἱ ναῦται, ἐγχειρίδιον. τὸ δὲ μέσον, οὔρακος. τὸ δὲ τελευταῖον, πτερὰ, καὶ ταρσοὶ κωπῶν. καὶ τὸ μὲν ὑποδεχόμενον τὸν ἱστὸν, * λινὰς. τὸ δὲ ἐναρμοζόμενον αὐτῷ, πτέρνα. τὸ δὲ τελευταῖον τὸ πρὸς τῇ κεραίᾳ, ἠλακάτη, καὶ θωράκιον, καὶ καρχήσιον. τὸ δὲ ὑπὲρ τὴν κεραίαν, ἄτρακτος. οὗ καὶ αὐτοῦ τὸν ἐπισείοντα ἀπαρτῶσι. καὶ ὁ μὲν μέγας καὶ γνήσιος ἱστὸς, ἀκάτιος. ὁ δὲ κατόπιν, ἐπίδρομος. ὁ δὲ ἐλάττων, δόλων. καλεῖται δέ τι καὶ λοίπαδος. ἐνίοις δὲ ἀκάτιος δοκεῖ. τῆς δὲ κεραίας τὸ μέσον, τὸ κατὰ τὸν ἱστὸν, ἄμβολα, καὶ σύμβολα. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν συνέχοντα, ἀγκύλαι. τὰ δὲ τελευταῖα, ἀκροκέραια. ἐὰν δὲ ἢ κατάφρακτον τὸ πλοῖον, ἐπιναυπηγοῦνται πυργοῦχοι. καὶ ἐπ' αὐτοῖς πυργίδια δύο, δεξιὸν καὶ εὐώνυμον, ἀνὰ μέσον τὸ κατάστρωμα. τὰ δὲ ξύλα, ἐφ' ὧν αἱ σανίδες ἐπίκεινται, κανόνια, καὶ σταθμίδες. τὸ δὲ συνέχον ἄνωθεν ἑκατέρους τοὺς τοίχους, περιτόναιον καλεῖται. εἴποις δ' ἂν, κοίλη ναῦς, κοῖλον σκάφος, ἔδαφος νεὼς, τὰ κάτωθεν τῆς νεώς. καὶ τὸν τόπον δὲ, τὸν πρὸς ταῖς κώπαις, κωπωτήρια καλοῦσιν. εἶτα παρεξειρέσια, ἔμβολον, ἄντλον. ὅθεν καὶ ὑπέραντλον σκάφος. ἡ δ' ἀνοιγομένη θυρὶς εἰς ἐκροὴν τοῦ ὕδατος, εὐδίαιος καλεῖται.

Περὶ σκευῶν ἢ ὅπλων νηός. δ'.

Ἔστι δὲ ἐν τῇ νηὶ, ἱστὸς, ἱστοδόκη, κεραία,

σχοινία, κάλωες, πρότονοι, καλώδια, πείσματα, ἀπόγαια, ἀπόγειοι, ἐπίγαια, πρυμνήσια. ἐγχωρεῖ γὰρ τῷ ὀνόματι χρῆσθαι, κἂν ᾖ ποιητικόν. ἄγκυραι ἀμφίβολοι, ἀμφίστομοι, ἑτερόστομοι. καὶ ἄγκυρα ἱερὰ, ᾗ χωρὶς ἀνάγκης οὐ χρῶνται. ἀποβάθρα, καὶ διαβάθρα, ἣν σκάλαν καλοῦσιν. οἱ δὲ στίχοι τῶν κωπῶν, ταρσώματα καλοῦνται· δέρρεις, διφθέραι. ἔστι δέ τις καὶ μηχανή, καὶ τροχὸς, καὶ τροχίλια. καὶ δι' ὧν οἱ κάλοι διαίρονται, κίρκοι. τὸ γὰρ κείκοι, ποιητικόν. ἴδιον δὲ τὸ κύκλοι. εἶτα θρανία, ὑπηρέσιον, ἕρματα, καὶ ἠρματισμένη ναῦς, καὶ ἀνερμάτιστος. εἶτα κοντὸς, κάδδος, ἀντλία, ἱμονιά. τὰ δὲ σύμπαντα σκεύη, ὅπλα καλεῖται καὶ ὁ Ξενοφῶν σκεύη κρεμαστὰ, καὶ ξύλινα. Δημοσθένης δὲ, καὶ ἀποτριβὴν σκευῶν ὠνόμασε.

Περὶ πλεόντων. εʹ.

Οἱ δ' ἐμπλέοντες, κυβερνήτης, πρωρεάτης, ναύτης, ἐρέτης, τριηρέτης, πρόσκωπος, ἐπίκωπος, αὐτερέτης. οὕτω γὰρ Θουκυδίδης ὠνόμασε τοὺς καὶ ἐρέττοντας, καὶ ἀπομαχομένους. ξένους δὲ καλεῖ, τοὺς ἄλλους ἐπιβάτας, οὓς καὶ πλωτῆρας καλεῖ. τὸ γὰρ ναυβάτας ὀνομάζειν, τραγικώτερον. βέλτιον δὲ τὸ ἐπιβεβηκότας, καὶ ἐμπλέοντας. ὁ δὲ τοίχαρχος, λέγοιτ' ἂν καὶ τοίχων ἄρχων. ὁ δὲ παρὰ τῇ ἐσχάρᾳ, ἐσχαρεύς. εἴη δ' ἂν τῶν ἐμπλεόντων, καὶ ἔμπορος. ἄλλης δὲ χρείας, τριήραρχος, πεντηκόνταρχος, ναύαρχος, ἐπιστολεύς. ἐκαλεῖτο δὲ οὕτως, ὁ ἐπὶ τοῦ στόλου διάδοχος τοῦ ναυάρχου. ὁ δὲ στόλος, καλεῖται καὶ ἀπόστολος. προσθετέον δὲ τούτοις, καὶ τριηραύλην, καὶ κελευστήν.

Περὶ ἁλιέων, καὶ ἁλιευτικῶν ἐργαλείων. ϛʹ.

Ἑτέρας δὲ χρείας, ἁλιεύς, ἰχθυουλκός, ἀσπαλιευτής, ἀσπαλιεύς, πυρευτής,

funes, calones, rudentes, funiculi, funes nautici, oræ, retinacula. tonsillæ, sæpenumero enim contingit, vt & hoc vocabulo, Poetico licet, vtamur. Ancoræ ancipites, vtrinque acuminatæ, vna tamen parte acutæ. Et sacra ancora, qua non nisi in summa necessitate vtuntur. ἀποβάθρα, quam scalam nauticam vocant. Ordines vero remorum ταρσώματα vocant, pelles. inest & quædam machina, rota, & rotulæ. Et per quos rudentes trahuntur, anuli, κείκοι enim Poeticum est, proprie vero circuli dicuntur. Deinde fori, tabulata, sustentacula nauis. & nauis suffulta, & fulcris carens. Deinde contus, κάδδος, sentina, funis aquaticus. Omnia vero instrumenta, arma vocantur. Et iuxta Xenophontem sunt arma pensilia & lignea. Demosthenes etiam Corrosionem armorum dixit.

De nauigantibus. 5.

Nauigantes vero sunt, Gubernator, Proreta, Nauta, Remex, triremis Nauta, Primus remigum, Vltimus remigum, remigans, remigando contendens. sic enim Thucydides Remigantes, & pugnantes vocauit: Vectores vero dixit reliquos, qui nauim conscendunt, quos etiã πλωτῆρας vocat. Nauitas enim dicere Tragicum est, melius vero est ascendentes nominare, & simul nauigantes. τοίχαρχος vero etiam parietũ, seu laterum Præses dicitur. Foco autem assidens, & eum curans, Eschareus est. Tum etiam nauigantibus forte Mercator intererit. In alia vero significatione dicitur, triremis Dux, quinqueremi Imperans, Nauclerus. Imperatoris collega, sic vero appellatur is, qui Naucleri in administranda classe successor est. Classis vero etiam ἀπόστολος nominatur. His vero etiam Tibicen, Præcoque vel Hortator Nautarum addendus.

De piscatoribus, & piscatoriis instrumentis. 6.

Alius vero vsurpationis est, Piscator, pisces trahẽs, Hamiota, igne pisces fallens, triden-

tridente vtens, Retiarius, & rete trahens, purpurarum Captor, Spongiatores, & his ſimilia. Inſtrumenta autem ipſorum, arundines, virgæ, linum, pili equini, hami, eſcæ, retia, retia vndiq; cōplectētia, retia ex funiculis cōtexta, cyrti, ſagenæ, rete omnia capiens, linum, ſuber, laminæ plumbeæ. Piſcium venatio, piſcatio quæ hamis fit, piſcatio, in humidis venatio, retiaria venatio, ignea venatio, & his ſimilia.

De natatore, & gubernatore. 7.

Dices vero, natare, nare, vrinare, ſubire aquas. deinde Natator, Vrinator, demergens ſeſe, ſubmarinus, ſub aquis means, ſupernatans, ſubnatans. Ipſum vero opus, nauigare, enauigare. & enauigans, ſoluens. Nautam agere, remigare, remis impellere, triremem agere, remis feſtinare, regere clauum. Dirigere, & gubernare nauim, ad Proretam pertinent. Qui autem gubernaculis aſſidet, vocatur Gubernator, nauis Dux, Nautarum Princeps, clauo aſtans. Et iuxta Antiphontem, Temonem tenens. vel vt meo verbo vtar, ποδηγὸν, id eſt Dux. Poetis vero etiam dicitur, nauis Auriga. Dicuntur etiam quædam nauigationes, longinquæ.

De nauis onere. 8.

Quæ vero imponuntur nauibus, onus, vectura, ſarcina, pondus, acceſſiones. à quibus verba fiunt, onerare, ſaburrare, & imponere. dixeris quoque, implere, addere. Et de tabulatis dicitur, iniicere, exponere, exonerare, euacuare nauim, alleuiare, ſarcinarum iacturam facere.

De locis maritimis. 9.

Loca autem maritima, quibus appellare oportet, dicuntur, crepido, littus, promontorium, appulſio, ſtatio, portus, aut manſio.

Laus portus. 10.

In laudem vero portus hæc dicuntur

τριοδόντι χρώμενος, δικτυεύς, δικτυουλκός, πορφυρεύς, πορφυρευτής, σπογγοθῆραι, καὶ τὰ ὅμοια. τὰ δὲ ἐργαλεῖα αὐτῶν, κάλαμοι, ῥάβδοι, λίνον, τρίχες ἵππειοι, ἄγκιστρα, ἀγκιδωτὰ δίκτυα, ἀμφίβληστρα, πόρκοι, κύρτοι, γρῖφοι, πανάγρον, λίνος, φελλοί, μολύβδαινα. ἰχθυοθηρική, ἀγκιστρευτική, ἁλιευτική, ὑγροθηρική, ἑρκοθηρευτική, πυρευτική, καὶ τὰ ὅμοια.

Περὶ κολυμβητοῦ καὶ κυβερνήτου. ζ.

Ἐρεῖς δ' ἂν, νήχεσθαι, νεῖν, κολυμβᾶν, δύεσθαι. εἶτα νήκτης, δύτης, βύθιος, κολυμβητής, ὕφαλος, ὕφυδρος, ἐπιπολαζόμενος, ὑπονηχόμενος. Τὸ δὲ ἔργον, πλεῖν, ἐμπλεῖν, ἐκπλεῖν. καὶ ἔκπλους, ἀπόπλους, κατάπλους. ναυτίλλεσθαι, ἐρέττειν, κώπαις ἐλαύνειν, τριηρετεύειν, κωπηλατεῖν. οἰακίζειν δὲ, καὶ κατευθύνειν τὸ σκάφος, καὶ κυβερνᾶν, ἐπὶ τοῦ πρῳρέατου. Ὁ δὲ ἐπὶ τῶν οἰάκων καθήμενος, καλεῖται κυβερνήτης, τῆς νεὼς ἡγεμὼν, ὁ ναυτῶν ἄρχων, ὁ ἐπὶ τοῖς οἴαξιν ἑστηκώς. καὶ κατ' Ἀντιφῶντα, ὁ πηδοῦχων. ἢ μᾶλλον κατ' ἐμὲ, ὁ ποδηγῶν. κέκληται δὲ ὑπὸ ποιητῶν, καὶ ἡνίοχος τῆς νεώς. καὶ τὸ νεὼς ὑποκυβερνᾶν, προκυβερνᾶν, ἐπὶ τοῦ πρῳρέατου καλοῦνται δέ τινες καὶ ναυτιλίαι μακραί.

Περὶ φόρτου. η.

Τὰ δὲ ἐντιθέμενα ταῖς ναυσὶ, φόρτος, φορτία, ἀγώγιμα, ῥῶπος, γόμος, παρενθῆκαι. ἀφ' ὧν ῥήματα, ἐπιφορτίσασθαι, καὶ γεμίσασθαι, καὶ ἐνθέσθαι. λέγοιτο δ' ἂν καὶ πληρώσασθαι, καὶ προσεπιθέσθαι. καὶ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐσβαλέσθαι, καὶ ἐμβαλέσθαι, ἐκθέσθαι, ἀποφορτίσασθαι, κουφίσαι τὴν ναῦν, ἐπελαφρῦναι, ἐκβολὴν ποιήσασθαι τῶν φορτίων.

Περὶ χωρίων ἐπιθαλαττιδίων. θ.

Χωρία ἐπιθαλαττίδια, οἷς ἔστι προσσχεῖν, ἀκτή, ἠών, αἰγιαλός, χηλή, ὕφορμος, ὅρμος, λιμὴν, ἡ καταγωγή.

Ἔπαινος λιμένος. ι.

Ἔπαινος δὲ λιμένος, εὔορμος, εὔδιος,

εὐλίμενος, εὐπροσόρμιστος, εὔστομος, βαθύς, ἀγχιβαθής, ἐν σκέπῃ πνευμάτων, ἀπήνεμος, νήνεμος, ὑπήνεμος, ἀσφαλής, ἀκύμων, ἀκίνδυνος. οὐκ ἂν δεηθείης πείσματος ἐν αὐτῷ, ῥᾴδιος προσσχεῖν, ἀσφαλὴς προσβαλεῖν. ὅρμοι δὲ βαθεῖς, ἥσυχοι, ἀπόργητοι, νήνεμοι, ναυλόχοι. καὶ στόμα λιμένος, καὶ εὔστομος λιμὴν, καὶ εὐεπίμικτος. τὸ δὲ ἔργον, ναυλοχεῖν, καὶ τὰ ὅμοια.

Περὶ ψόγου λιμένος. ια΄.

Ψόγος δὲ, δύσορμος, δυσόρμιστος, δυσπροσόρμιστος, δυσπρόσμικτος, χειμέριος, ἀλίμενος. Ὑπερείδης δὲ καὶ ὄνομα ἐποίησε τοῦ τόπου, τὴν ἀλιμενίαν. τραχύς, κατάνεμος, κυματίας, πολυκύμων, πονηρὸν ἔχων τὸ στόμα, καὶ πονηρὸν ἔχων τὸν εἴσπλουν, ἀβαθής. Τὰ δὲ πράγματα, καταγαγέσθαι, κατᾶραι, καταπλεῦσαι, εἰσπλεῦσαι, εἰσορμίσασθαι, ἐνορμίσασθαι, ἐγκαθορμίσασθαι, προσμίξαι τῇ ἠπείρῳ, κατακολπίσασθαι, προσσχεῖν, προσβαλεῖν, καὶ πάντα τὰ ἐναντία τῶν προειρημένων. Τὰ δὲ ὀνόματα, καταίρουσι μὲν, καταγωγή, κατάπλους, κάταρσις. ἀναγομένοις δὲ, ἀναγωγή, ἔκπλους, ἄναρσις. καὶ τὰ ἀπαρέμφατα ἀπὸ τούτων ἐσχηματισμένα, ἀνάγεσθαι, ἐκπλεῦσαι, ἀπᾶραι, ἐξορμίσασθαι. ἔστι δέ τις καὶ χηλὴ λιμένος, καὶ στόμα, καὶ μυχὸς, καὶ χείλη.

Περὶ ἐξουρίας πλοῦ. ιβ΄.

Ὁ ἐξουρίας πλοῦς ἐστιν, εἰρεσίᾳ πλεῖν, ἀνέμῳ πλεῖν. εἴρηται δὲ καὶ ἰσοκώπη, ἀλλὰ βέλτιον εἰρεσία. καὶ πνεύματι ἀφεῖναι εἰς τὸ πέλαγος, μετεώρῳ εἰρεσίᾳ, πελάγιοι ἐμπλέομεν, μετέωροι ἐμπλέομεν. τὸ αὐτὸ, τὸ πελάγιοι, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐρεῖς δὲ, ἐπ' ἀγκύρων ὁρμισάμεθα, μετέωροι [illegible] ὁρμι-

facilis aditu, facilis adnauigatu, bonum habens aditum, profundus, in ventorum tutela constitutus, vento carens, non expositus ventis, subuentaneus, tutus, fluctibus carens, periculi expers, securus, facilis ad appellendum, tutus adnauigatu. Stationes profundæ, quietæ, faciles, vel placidæ, à ventis liberæ, nauium conseruatrices. Et fauces portus, portus facilem habens aditum, facilis congressu. Ipsum porro opus, portum tenere, aut stationem habere dicitur.

De vituperatione portus. II.

In vituperium vero dicitur, difficilis appulsu, accessu asper, congressu arduus, tempestuosus, importuosus. Hyperides vero ἀλιμενίαν etiam loci nomen fecit. asper, ventis expositus, fluctuosus, fluctibus abundans, malum habens introitum, periculosam habens adnauigationem, profunditate carens Ipsum vero opus dicitur, deducere, detrahere, adnauigare, intro nauigare, appellere, portũ capere, adire continentẽ, sinum intrare, nauim littori appellere. Et omnia alia, quæ his prædictis cõtraria sunt, huc adnumeranda. Et nomina de appellentibus quidẽ, deductio, adnauigatio, appulsio. de discedentib. vero, discessus, enauigatio, solutio. Et infinitiui, quæ ab his deriuantur, adducere, enauigare, soluere, altũ petere. Est etiam labrum quoddam portus, & os, secessus, & labra.

De nauigatione, quæ secundis ventis fit. 12.

Secunda nauigatio est, remigio nauigare, vento nauigare. Dicitur etiam ἰσοκώπη, sed remigatio melius est. Et vento duce in pelagus exire, alta nauigatione, in alto nauigamus. sublimes, & intenti nauigamus. idem est marini, & his similia. Dices etiam, ancoris stationem habemus in alto, consi-

consistimus, in salo sumus. soluentes à terra, concutientes vela, nō in portu propter serenitatē, omnia expandentes vela, omne extendentes linteum, vndique excipientes ventū. Dices etiam leues naues, graues naues, onerarias, ancoras iacere, ancoras demergere, sistere nauem, alligare oras, vel tonsillas.

De solutione nauis, & appulsu. 13.

Contrarium vero est subtrahere ancoras, extrahere, euellere, soluere, soluere oras, subtrahere nauim, nauim trahere, ad littus statuere, ad portum deducere. in naualí in portibus, & quæcunque huiusmodi dici consueuerunt. Alterius vero vsus est. naui contigit vadum, impegit, seu appulit.

De secunda nauigatione. 14.

Deinde nauigatio serena, iucunda, secura, tuta læta, tempestiua. flante aura, aura tenui, mansueta, suaui, stridula, Zephyris, Zephyri flatu, vento dextro existente, sequente, secundo, afflante, deducente, concomitante, simul eunte, vento opportuno, ferente, prospero, amico. bona serenitate, sudo cœlo, vento à littore exoriente, descendente vento, à puppi afflante, vento ad puppim consistente, per clauum flante, velo pleno, inflans velum, vento certo. Nauigamus per serenitatem, per tranquillitatem. in mari tranquillo, sereno, stabili, mari placido, fluctibus carente, otioso, nullo vento existente, vento cessante, serenitate existente, sereno existente die, veloci nauigatione, sensim insurgēte mari, auræ dulces, in diebus alcedoniis. Contra vero mari diuerso existente dices, nauigamus quasi in fluuii superficie, vel inter plurimos fluctus, pelagus inhorruit. nauigamus vndique concutientes rudentes, omnibus velis omnia remittentes vela, omne deponentes linteum, repleto velo, pleno velo, concauo velo, vela vento committentes, nihil retrahentes, remigiis

ὡρμισάμεθα, ἀπεσαλεύομεν πάντα. αἴροντες ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνασείσαντες τὰ ἱστία. οὐκ ἐν λιμένι, διὰ τὸ εὔδιον. καὶ πάντα ἀναπετάσαντες τὰ ἱστία, πετάσαντες τὴν ὀθόνην, πάντα ὑποδεξάμενοι τὸν ἄνεμον. Ἐρεῖς δὲ κοῦφαι νῆες, βαρεῖαι νῆες, καταβαρεῖαι. ἀγκύρας βαλέσθαι, ἀγκύρας καθεῖναι, καταπεῖναι, στήσασθαι τὴν ναῦν, ἐκδήσασθαι τὰ πείσματα.

Περὶ ἀναγωγῆς νηός, καὶ καταγωγῆς. ιγʹ.

Τὸ δὲ ἐναντίον ἀνελέσθαι τὰς ἀγκύρας. ἀνασπάσαι, ἀνελκύσασθαι, λῦσαι, καὶ λύσασθαι τὰ ἀπόγεια, ἀνελκύσαι τὴν ναῦν, νεωλκῆσαι, στήσασθαι ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ, στήσασθαι ἐπὶ τῶν ναυστάθμων, ἐν τοῖς νεωρείοις, ἐν τοῖς νεωσοίκοις. καὶ ὅσα ἄλλα εἴωθε λέγεσθαι. ἄλλης δὲ χρείας, ὤκειλεν ἡ ναῦς, προσώκειλεν, ἐξώκειλε.

Περὶ εὐπλοίας. ιδʹ.

Εἶτα, πλοῦς εὔδιος, ἡδύς, ἀσφαλής, ἀκίνδυνος, ἄλυπος, ὡραῖος, αὔρας ἐπιπνεούσης, αὔρας λεπτῆς, πρᾳείας, ἡδείας, λιγυρᾶς. ζεφύρων, ζεφυρείας, ἀνέμου δεξιοῦ γινομένου, ἐπιγινομένου, ἐπιπνέοντος, προσπνέοντος, προπέμποντος, παραπέμποντος, συμπροπέμποντος. ἀνέμου ἐπικαίρου, φοροῦ, ἐπιφόρου, φιλίου. δι' ἀκριβοῦς αἰθρίας, δι' ἀνεφέλου τοῦ ἀέρος, καταβαίνοντος ἐκ γῆς τοῦ πνεύματος, καπόντος τοῦ ἀνέμου. ἐκ πρύμνης ἐπιπνέοντος, κατὰ πρύμναν τοῦ πνεύματος ἑστηκότος. κατὰ τῶν οἰάκων ῥέοντος, πλήρει τῷ ἱστίῳ, ὑποπνέοντι τῇ ὀθόνῃ, ἀνέμῳ κεκριμένῳ. ἐπλέομεν δι' εὐδίας, διὰ γαλήνης, ἐν θαλάττῃ σταθηρᾷ, σταδιαίᾳ, στασίμῳ, λείᾳ θαλάττῃ, ἀκύμονι, ἀπράγμονι, νηνεμίας οὔσης, πεσόντος τοῦ πνεύματος, εὐαερίας οὔσης, εὐημερίας οὔσης, ταχυπλοΐας. ἐπιφριττούσης ἠρέμα τῆς θαλάττης, αὖραι γλυκεῖαι ἐν ἀλκυονίσιν ἡμέραις. Καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων ἐστὶν ἑρμηνεύειν, οὐ τοιᾶσδε οὔσης τῆς θαλάττης, ἐπλέομεν ὡς διὰ ποταμοῦ τὴν ἐπιπολὴν τοῦ ὕδατος, ἢ ἐπὶ πολὺ τοῦ κύματος, διέφριττε τὸ πέλαγος. ἐπλέομεν πάντα ἀνασείσαντες κάλων, ἅπασι κάλοις, πάντα ἀνέντες τὰ ἱστία, πᾶσαν τὴν ὀθόνην καθέντες, γέμοντι τῷ ἱστίῳ, πλήρει τῷ ἱστίῳ, κοίλῳ τῷ ἱστίῳ, ἀφέντες τὰ ἱστία τῷ πνεύματι, οὐδὲν ὑποστείλαντες, ἐξυρίας

ἐπλέομεν, πάντα λύσαντες τὰ ἱστία, εἰς ἥμισυ στειλάμενοι, τὰ ἱστία καθ' ἥμισυ ἀναστείλαντες, καθ' ἥμισυ ἀνέντες, ὑφέντες τι τῆς κεραίας, καθέντες βραχὺ τῆς κεραίας.

Εὔδιος πλοῦς. ιε'.

Τὸ δὲ εὐδίαν εἶναι, καὶ ὧδε σήμαινε. ἰχθύων θήρα ἦν, ἰχθύων εὐαγρία, εὐθηρία, ἁσπαλιευταὶ εἰργάζοντο, κολυμβηταὶ ἐπικατεδύοντο, ἐπετόλμων τῇ θαλάττῃ, ἁλιέων ἦν εὐπραγία.

Περὶ κλύδωνος. ιϛ'.

Τὰ δὲ ἐναντία, χειμών, κλύδων, κλυδώνιον, ζάλη, τρικυμία, θάλαττα τραχεῖα, κοίλη θάλαττα, καὶ κοιλαινομένη, καὶ τραχυνομένη. καὶ ὁ πόρος ἐτραχύνετο, κυματίας ἦν, ἐκύμαινεν, ἐκυμαίνετο. καὶ κύματα κατέρρει, μετέπιπτεν, ἐνέπιπτεν, ἠγείαινε, φρικώδης ἦν ἡ θάλασσα, ταραχώδης, ἐπανιστάμενον τὸ κῦμα, ἀνθιστάμενον, ἀνιστάμενον, στόλος αἰρόμενος, κῦμα ἱστάμενον, ἐγειρόμενον, ὑποκινούμενον, κυρτούμενον, ἐκβιαζόμενον, ἐλαυνόμενον, ἐλαῦνον, ἐπαναχωροῦν τῇ γῇ, ἐπαναβαῖνον κατὰ ῥαχίαν. ἐπανιόν, καὶ προσιὸν ἐπὶ τὴν γῆν. σύρτις, ἄμπωτις, κῦμα κωφὸν ὑπεκινεῖτο, ἐκοιλαίνετο ἡ θάλαττα.

Περὶ ἀνέμου. ιζ'.

Ἄνεμος βίαιος, σκληρός, βίαν ἔχων, διέφορος, τυφών, πρηστήρ. καταιγίος, καὶ καταιγίς, στρόβιλος. ἄνεμος ἐξώστης, ἐξωθῶν, ὑποφέρων, παραφέρων, προωθῶν, ἐλαύνων, κατὰ κεφαλῆς ἐπείγων. ἀνέμου κατὰ πρῴραν ἑστηκότος, πνεύματος ἀνθεστηκότος, ἀντίου πνέοντος τοῦ πνεύματος, πρὸς ἐναντίον ἄνεμον. ἄνεμον ἀντίπρῳρον ἔχοντες, ἀκρίτων ὄντων τῶν πνευμάτων, ἀντιπνεόντων, πανταχόθεν συρραγέντων, καὶ συμπεσόντων. λάβρου ὄντος τοῦ πνεύματος, ἀμέτρου, ἐκμέτρου. κατὰ πλευρὰν ἀνέμου βιαζομένου. ἐκ τοίχων ἐμπίπτοντος, ἢ περιπνέοντος, ἢ ἀνωθοῦντος, ἢ περιρράπτοντος. Εὔπολις δὲ καὶ ἄνεμον ἀσελγῆ

navigamus omnia soluentes vela, medium contrahentes, omnia vela ex dimidia parte complicantes, dimidium subtrahentes, aliquid ex antemna demittentes, demittentes breuiorem antemnæ partem.

Serena nauigatio. 15.

Tranquillitatem vero sic effare, piscari licebat, felix piscatio, secunda piscatio, Piscatores laborabant, Vrinatores aquas subibant, mare non horrebant, audaciam in mare exercebant, Piscatorum erat felix successus.

De tempestate. 16.

Contraria sunt, tempestas, procella, procellula, turbo, τρικυμία. mare asperũ, mare concauũ, incauatũ, exasperatũ. alueus exasperabatur, fluctuatio erat, fluctuabat, fluctus insurgebant; fluctus defluebant, incidebant, irruebant, asperum erat mare, & turbulentum. fluctus insurgens, obstans, consurgens. æstus sublatus, fluctus instans, concitans, commotus, curuus, vel eleuatus, violentus, impulsus, impellens, ad terram ruens, littori allisus, insurgens, & terræ appellens. Syrtis, id est, locus arenosus naues attrahens. reciprocatio aquæ, fluctus surdus commouebatur, mare concauabatur.

De vento. 17.

Ventus violentus, horridus, vim habens, ærumnosus, turbo vrens, impetuosus, procellosus, turbulentus, ventus asper, impellens, subferens, transferens, propellens, impellens, capiti insurgens. vento proræ imminenti, vento aduerso, contrario vento flante, ad contrariũ ventum, ventum ad proram habentes, incertis flantibus ventis, incerto ventorum flamine, vel flatu. contra flantibus, vndique collidentibus, & concidentibus. impetuoso existente vento, immoderato, immenso. vento ad latus ingrauescente, ad parietes incidente, aut circumflante, aut cominus surgente, & circumstridente. Eupolis vero violētum ventum

tum ἀσελγῆ vocauit, simile etiam est ventus iniuriosus. Dicere etiam licet, vento pugnante, resistente, contrario, mari confuso, æstu maris repugnante, aut distorquente, detrahente, auertente, auferente, deferente, impellente, depellente, violento, distrahente, refluente. Quodammodo vero etiam illud Xenophontis his astipulari videtur, Fortunante Deo: nisi forte ventum à terra flantem intellexit, vt solutio esset opportuna. Dicere etiam possumus, Gubernatoribus immorigeræ erant naues, inobedientes, contumaces, difficiles deductu, molestæ, pertinaces. gubernacula non paruerunt, clauos dirigere non licebat, non licebat circumducere clauos.

Status aeris. 18.

Aer erat nubilus, caliginosus, nubibus tectus, tenebricosus, niger, densus, obnubilus, nubibus obductus, obscurus. nocti omnia erant similia, nihil apparebat, videri non poterat. cæcis similes eramus, nubibus cœlum tectum videri non poterat.

De tempestate maris. 19.

Resonuit fluctus, parietes nauis transcendit, in nauis concauitatem descendit, irruit, exhaurienda erat scapha. Dicere etiam licet, nauigauimus absque velis sola antenna vsi, nuda antenna, in ipso vado nauigantes, rudentibus nauim deducentes.

De passionibus nauis. 20.

Ipsas vero nauis passiones nominabis, tẽpestate turbari, æstuari, impelli, depelli, attrahi, collidi, detrahi, submergi, demergi, subuerti, cõuerti, frangi, impingere, expelli, detrahi, distrahi. naufragiũ facere, confringere nauim, impingere, appingere, effringere. tum alio modo sic, dissoluta naui, aperta, compagibus disiunctis, malo confracto, infracto, abrupto, circumducto, gubernaculis confractis, concussis. Ipsum vero

σελγῆ εἶπε τὸν βίαιον. εἴη δ' ἂν ὅμοιον, καὶ ὁ ὑβριστὴς ἄνεμος. ἔστι δ' εἰπεῖν, καὶ πνεύματος μαχομένου, ἀνθεστηκότος, ἀντιπερίπλοντος. καὶ κυκωμένης τῆς θαλάττης, καιροῦ μαχομένου, ἢ παρασύροντος, κατασύροντος, παρατρέποντος, ὑποφέροντος, παραφέροντος, ὠθοῦντος, ἀπωθοῦντος, βιαζομένου, ὑφέλκοντος, ἀναρρέοντος. ὑπαινίττεται δέ τι τοιοῦτον καὶ τὸ Ξενοφώντειον, τὸ, Σπουδάζοντος τοῦ θεοῦ, εἰ μὴ ἄρα τὸ πνεῖν ἐκ γῆς ἄνεμον οὕτως εἴρηκεν, ὡς εἰς ἀναγωγὴν καιρὸν εἶναι. ἔστι δὲ εἰπεῖν, ἀπειθέστεραι τοῖς κυβερνήταις ἦσαν αἱ νῆες, ἀπειθεῖς, δυσπειθεῖς, δυσανάγωγοι, δυσάγωγοι, ἀνάγωγοι. τὰ πηδάλια οὐκ ὑπήκουεν, οὐκ ἦν διάγειν τοὺς οἴακας, οὐκ ἦν περιφέρειν τὰ πηδάλια.

Περὶ ἀέρος καταστήματα. ιη'.

Νεφελώδης ἦν ὁ ἀήρ, ἀχλυώδης, νεφώδης, ζοφώδης, μέλας, βαθύς, συννέφελος, συννεφής, σκοτώδης. νυκτὶ τὰ πάντα ἐῴκει, οὐδὲν περιεφαίνετο, οὐκ ἦν τὸν ἥλιον ἰδεῖν, τυφλώττουσιν ἐῴκειμεν, ἀθέατος ἦν ὑπὸ νεφῶν ὁ οὐρανός.

Περὶ χειμῶνος θαλάσσης. ιθ'.

Ὑπερῆχε τὸ κῦμα, ὑπὲρ τοὺς τοίχους ἀνέβη, ὑπερκατέβη εἰς κοίλην τὴν ναῦν, εἰσέπεσε. κάταντλον ἦν τὸ σκάφος. ἔστι δ' εἰπεῖν, ἐπλέομεν ἀπὸ κάλων, ἐκ μόνης τῆς κεραίας, ψιλῇ τῇ κεραίᾳ, ἐν χρῷ τῆς γῆς παραπλέοντες, ἐκ κάλων ἕλκοντες τὴν ναῦν.

Περὶ παθῶν πλοίου. κ'.

Τὰ δὲ πάθη οὕτως ἂν εἴποις. χειμάζεσθαι, σαλεύειν, ὠθεῖσθαι, ἀπωθεῖσθαι, παρασύρεσθαι, συγκλύζεσθαι, κατασύρεσθαι, ἢ καταδύεσθαι, βαπτίζεσθαι, ἀνατρέπεσθαι, περιτρέπεσθαι, ὀκεῖλαι, ἐξοκεῖλαι, καθέλκεσθαι, κατασπᾶσθαι, ναυαγεῖν, περιρρῆξαί που τὴν ναῦν, προσαρράξαι, περιρράξαι, περιθραῦσαι. καὶ ἄλλως, διαλυθείσης τῆς νεώς, ἀνοιχθείσης, διαστάσης τῆς ἁρμονίας, τοῦ ἱστοῦ ἀποκλασθέντος, περικλασθέντος, ἀπορραχθέντος, περιαχθέντος, τῶν πηδαλίων ἀποθραυσθέντων, ἀπορραγέντων. καὶ τὰ

ὄνομα, ναυαγία, καταπκλυσμός, ἐπικλυσμός. ἐρεῖς δὲ καὶ διαπιχεῖν· τὸ γὰρ ἀιαπιχεῖν, ἰδιωτικόν.

Περὶ σπιλάδων, οἷς περιπίπτει ἡ ναῦς. κα΄.

Οἷς δ᾽ ἔστι ναυῶν περιπεσεῖν ἐν χειμῶνι, ἕρματα, ἕρματα κρύφια, πέτραι, πέτραι ὕφαλοι, σκόπελοι, σπιλάδες, βράχη, χοιράδες, ἄκραι χειμέριοι, κατήνεμοι, ὀξεῖαι, προνενευκυῖαι, σκληραὶ, προσπτεῖς, ἀλιτενεῖς, ἀπόρρωγες, ἀπρόσμικτοι, ἀπρόσπλαστοι, τραχεῖς αἰγιαλοί, ἠϊὼν σκληρά, πρόσγειος θάλαττα. καὶ εἴ τις βιάζοιτο, ὑπόγειος, ἀβαθής, πηλώδης, πλαματώδης.

Περὶ ὄμβρων, [καὶ χιόνος.] κβ΄.

Ἐρεῖς δὲ, ὄμβρος ἔπεσε, προσέπεσε, κατερρύη, ἐπικατερρύη, κατηνέχθη, ἐπικατηνέχθη, ἐπερράγη, ἐξερράγη, κατερράγη, κατεχεῖτο. κατακλυσμός, ἐπικλυσμός.

Ὑδάτων ἐπιφορά. κγ΄.

Κάθοδος ὕδατος, φορά, καταφορά, ἄφεσις, ὁρμή, ἐπιρροή, καταβολή, ἐκβολή. βίαιος ὄμβρος, πολὺς, ῥόθιος, ἐλαυνόμενος, ἐπειγόμενος, πυκνός, συνεχής, ἐξαίσιος. ἀκρατεῖς τῶν κωπῶν ἦσαν οἱ ναῦται, ὑγραὶ ἦσαν αἱ ἀντιλήψεις, ὠλίσθαινον αἱ χεῖρες, περιωλίσθαινον, ἀπωλίσθαινον, παρεφέροντο ἐκ τῶν κωπῶν, ἐξέπιπτον, οὐκ ἐνῆν ἀνακόπτειν τὰς κώπας.

Περὶ ἀστραπῆς, καὶ βροντῆς. κδ΄.

Ἀστραπὴ ἐξέλαμψεν, ἐξερράγη, ἐξήστραψεν, ἐξεστρέφθη, ἐπέσχε τὰ ὄμματα, ἐτάραξε, συνετάραξεν, ἐξέπληξε τὰς ψυχάς, ἐθορύβησεν, ἐξεθορύβησε, συνέχεε, θόρυβον ἐνεποίησε ταῖς γνώμαις. λαμπρά, ὑπέρλαμπρος, διάπυρος, φλογώδης, ἐκπληκτική, βλοσυρά, ἀπρόσοπτος, δυσεπίβλεπτος, δυσπρόσωπος, δυσπρόσοπτος, δύσοπτος, ἀντίτυπος. ὡς ἀποσκοτοῦν τὰ ὄμματα, ὡς συγχέαι τὰς ὄψεις, ὡς ἐκπλῆξαι τὰς γνώμας, ὡς συγκλείσασθαι τοὺς ὀφθαλμούς. Βροντὴ σκληρά, τραχεῖα, βιαία, βαρεῖα, ὑπερμεγέθης, παμμεγέθης, ἐξετρίφθη, καὶ ἐρράγη, προσερράγη, ἐξήχησεν, ἐξεταράχθη, περιήχησεν, ἐξεβόησε, περιεβόμβησεν, ἐξεβρόντησεν, ἐπεβρόντησεν, ἐξεκτύπησεν. ἐνέπεσε ταῖς ἀκοαῖς, ἐπηρεάσθη, ἐμπλήρωσε τὰς ἀκοάς, ἐξετάραξε τὰς γνώμας, μικροῦ ἐμβροντήτους τοὺς ἐμπλέοντας ἐποίησεν, ἐκκεκωφημένοις ἐῴκεισαν.

nomen est, naufragium, collisio, inundatio. Dicitur etiam διαθιχεῖν, quod est nauim hinc inde disiicere, ἀιαπιχεῖν vero vulgare est.

De scopulis, quibus incidit nauis. 21.

Quibus vero naues in tempestate impingunt, sunt stipites, stipites occulti, petrę, petræ submarinæ, scopuli, saxa, cautes, scrophulæ. prominentiæ tempestuosæ, ventis expositæ, acutæ, appulsu faciles, duræ, exertæ, vadosæ, confractores, periculosæ aditu, quibus appropinquare non tutum est, aspera litora, litus durum, vadosum. Et si quis vocem torqueat, dicat ὑπόγειος. profunditate carens, lutosum, cœnosum.

De imbribus. 22.

Dices porro, imber incidit, decidit, defluxit, adfluxit, irruit, demissus est, irrupit, erupit, detonuit. diluuium, inundatio.

Aquarum impetus. 23.

Descensus aquæ, abundantia, demissio, immissio, impetus, influxus, deiectio, emissio. violentus imber, multus. fluxus, impulsus, inductus, densus, continuus, exuperans, remorum impotentes erant Nautę, ansę erant humidę, manus labebantur, circumlabebantur, elabebantur, excidebant manubriis, non poterant inhibere remos.

De fulgure, & tonitru. 24.

Fulgur eluxit, erupit, fulgurauit, elisum est, detinuit oculos. exterruit, conturbauit, perculsit animum, turbauit, terruit, confudit, turbauit sensus. lucidum, præclarum, ignitum, igneum, territās, terribile, tetrum, molestum oculis, & faciei. difficile aspectu, contrarium, vt oculos excæcet, vt faciem confundat, vt sensus obstupefaciat, vt oculos occludat. Tonitru durum, asperum, violentum, graue, ingens, maximum erupit, & increpuit. irrupit, insonuit, intonuit, circūstrepuit, boauit, sonitū edidit. tonitruauit, tonitru irruit, concussit, incidit auribus, illatum est, auditum repleuit, obstupefecit sensus tantum non attonitos reddidit nauigantes, surdis similes erant.

De na-

De nauali prælio, armis, Imperatoribus, re ipsa, & nomine Imperatoriæ nauis. 25.

Naualis vero prælii sunt ea quidem, quæ milites ferunt, triremes, longa nauigia, veloces naues. armata nauigia, vel strata. Imperantes autem, nominantur triremium Præsides, quinquagenarii, Naucleri, classis Duces, Præfecti classis. Ipsa vero res, nauis Præfectura, triremis Imperium. Imperatoris vero nauis nomen, Prætoria, & Imperatoria. Remiges vero sunt, nauales socii infimi, & supremi. Qui autem tabulatis insistunt, Bellatores. Arma autem nauis quidem, pelles, diphtheræ, ænea rostra, vnde & naues rostratæ nomen sortiuntur. Nauigantium vero arma, thoraces, scuta, ocreæ, galeæ, enses, hastæ, falces, manus ferreæ. Contra irruptiones vero fallaciis contendebant, coria affigentes parietibus nauium, vt ferrum, ad contrarios ictus excipiendos ansam non habens, delaberetur. contis depellebant, nauesque inuicem diducebant. Classiarii vero milites dicuntur, perfecti, diligentes, parati, inclyti mercenarii. Huiusmodi vero nauim Lysias etiam Heluonem nominauit. Et naues quidem bene instructæ militibus armisque, συγκεκροτημένα. quæ vero aliter se habent, vacuæ & semiplenæ, & ἀσυγκρότητα dicuntur. Naues quidem aliæ nauigabiles. hæ vero maris inexpertæ, puræ, siccæ, & mutilæ. illæ autem, marinæ, humidæ, graciles, madidæq; vocãtur. Aliquot vero naues custodire, dicitur appellere, & nauium stationem habere. Sed ad pugnam naualem consistere, dicitur procinctis classibus prælium inire, stare in procinctu ad bellum nauale ineundum. Assidere vero est, in portũ deferri. Sed ex portu prodire, aut progredi, est soluere, prenauigare. Nauim porro sistere, vocatur in portũ se recipere. Insulam autem circumnauigare, nauibusq; ad oppugnationem obsidere, dicitur circum appellere, Nauimque aggeribus

Περὶ ναυμαχίας, καὶ ὅπλων, καὶ ἀρχόντων, καὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, καὶ ὀνόματος τῆς νηὸς τοῦ ναυάρχου. κε΄.

Τὰ δὲ τῆς ναυμαχίας, αἱ μὲν φέρουσαι τριήρεις, μακρὰ πλοῖα, ταχεῖαι νῆες, κατάφρακτα πλοῖα. Οἱ δὲ ἄρχοντες, τριήραρχοι, καὶ πεντηκόνταρχοι, καὶ ναύαρχοι, καὶ στόλαρχοι, καὶ ἐπιστολεῖς. Τὸ δὲ πρᾶγμα, ναυαρχία, τριηραρχία, πεντηκονταρχία. τῆς δὲ τοῦ ναυάρχου νεὼς τὸ ὄνομα, ναυαρχὶς, καὶ στρατηγίς. Οἱ δὲ ἐρέται, ζύγιοι, θαλάμιοι, θρανῖται. Οἱ δ' ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, μάχιμοι. Τὰ δὲ ὅπλα, τὰ μὲν τῆς νεὼς, δέρρεις, καὶ διφθέραι, καὶ χαλκέμβολα, ὅθεν καὶ χαλκέμβολοι τριήρεις. Τὰ δὲ τῶν ἐμπλεόντων, θώρακες, ἀσπίδες, κνημῖδες, κράνη, ξίφη, δόρυ, δρέπανα, χεῖρες σιδηραῖ. πρὸς δὲ τὰς ἐπιβολὰς αὐτῶν, ἀντεσοφίζοντο, βύρσας προσηλοῦντες πρὸς τὰ τειχίσματα τῶν νεῶν, ὅπως ὁ σίδηρος ὀλισθάνῃ, πρὸς τὸ ἀντίτυπον ἀντιλαβὴν οὐκ ἔχων. κοντοῖς ἀπωθοῦντο, καὶ διῆγον ἀπ' ἀλλήλων τὰ σκάφη. πληρώματα δὲ ἐντελῆ, ἀκριβῆ, κατεσκευασμένα, εὐδόκιμα, ἐντελόμισθα. τὴν δὲ τοιαύτην ναῦν, Λυσίας καὶ ἀδηφάγον εἴρηκε. καὶ τὰ μὲν καλῶς πεπληρωμένα, συγκεκροτημένα. τὰ δὲ ὡς ἑτέρως, ἀπλήρωτα, καὶ ἡμιπλήρωτα, καὶ ἀσυγκρότητα. καὶ αἱ μὲν, πλώϊμοι νῆες. αἱ δὲ, ἄπλοοι. καὶ αἱ μὲν, ἀθαλάσσευτοι, καὶ ἀκραιφνεῖς, καὶ ξηραὶ, καὶ διεψηγμέναι. αἱ δὲ, ἐντεθαλαττευμέναι, διύγροι, ἀραιαὶ, διάβροχοι. τὸ δὲ φυλάττειν τινὰς, ἐφορμεῖν, καὶ ναυλοχεῖν. καὶ τὸ ἀντικαθεστηκέναι πρὸς ναυμαχίαν, ἀνθορμεῖν, καὶ ἀντεφορμεῖν. καὶ τὸ προσεδρεύειν, προσορμεῖν. καὶ τὸ προεκπλεῦσαί ποι, ἐξορμεῖν, καὶ προορμεῖν. καὶ τὸ στήσασθαι τὴν ναῦν, προσορμίσασθαι. καὶ τὸ ἐν κύκλῳ περιπλεῖν νῆσον, καὶ προσκαθῆσθαι πολιορκητικῶς νήσῳ ἀπὸ νεῶν, περιορμεῖν, καὶ περιορμίζειν τὴν ναῦν περὶ τὸ

χῶμα φησὶν ὁ Δημοσθένης. τῷ δὲ θᾶττον ποιήσαντι τοῦτο, τὸ ἆθλον στέφανος ἦν. ἔστι δὲ αὐτῷ λόγος καὶ περὶ τοῦ τριηραρχήματος. ἐπιτριηράρχημα δέ ἐστι χρόνος, ὃν τις ἐπιτριηραρχήσειεν, ἐξήκοντος μὲν αὐτῷ τοῦ καιροῦ, βραδύνοντος δὲ τοῦ διαδόχου. τὰ δὲ ἔργα, ἀναγαγέσθαι, ἀνάγεσθαι, προσαναπειρᾶσθαι, ἐξορμᾶν τὴν ναῦν, καὶ τὸ πλεῖν, καὶ ἐκπλεῖν, περιπλεῖν, διεκπλεῖν, ἀπελάσαι τὴν ναῦν. καὶ τὰ ὀνόματα, ἀναγωγή, ἀνάπειρα, πλοῦς, ἐπίπλους, περίπλους, διέκπλους. εἶτα, στῆσαι τὰς ναῦς κατὰ στοῖχον πυκνάς, ἐκ διαστημάτων. ἀρθῆναι τὰ σημεῖα, ἀντανάγεσθαι, ἀντεπιπλεῦσαι, προσεπιπλεῦσαι, προεκπλεῖν, ναυμαχεῖν, ναυμαχῆσαι, συρραγῆναι, συμπεσεῖν, ἀναρρῆξαι, κατατρῶσαι, ἐμβαλεῖν, ἀναρρῆξαι τὴν παρεξειρεσίαν, ἀναρρῆξαι τὴν πρῴραν, ἀνοῖξαι τὴν ναῦν ὑπὸ τῷ ἐμβόλῳ, ἄπλους ποιῆσαι τὰς ναῦς, αὐτάνδρους καταδῦσαι, βαπτίσαι, καταναυμαχῆσαι, ἀναδήσασθαι, αἰχμαλώτους λαβεῖν, ἐφέλκεσθαι. καὶ τὸ μὲν εἰς ἐμβολήν, ὑπαγαγεῖν εἰς τοὐπίσω τὴν ναῦν, ἀνακρούσασθαι. τὸ δὲ εἰς φυγήν, πρύμναν κρούσασθαι. εἴρηκε δὲ Θουκυδίδης, καὶ τραυματισθεισῶν τῶν νεῶν. τὰς δὲ πεπονηκυίας, καὶ κεκακωμένας, ἔστι θεραπεῦσαι, ἐπισκευάσαι, ἐπισκευάσασθαι, ζεῦξαι, ζεύξασθαι. εἴη δ' ἂν ἐκ νεῶν καὶ ἀποβαίνειν ποι τῆς πολεμίας, καὶ ἐκβαίνειν, καὶ ἀποβάσεις ποιεῖσθαι, καὶ καταστύρειν λείαν εἰς τὰς ναῦς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Περὶ στρατιωτικῶν ὀνομάτων. α'.

ΑΥΤΟΙ μὲν οἱ ἄνδρες, στρατιῶται, μάχιμοι, σκευοφόροι, ὑπασπισταί, ἱππαγωγοί, καὶ ἱπποκόμοι.

Περὶ τῶν μαχομένων, καὶ τῆς τούτων τάξεως. β'.

Καὶ τῶν μαχομένων, τὸ μὲν ἔμπροσθεν, μέτωπον, καὶ ζυγόν, καὶ πρόσωπον. καὶ τὰ ἑκατέρωθεν ἄκρα, πλευρά, κέρατα, δεξιὸν καὶ εὐώνυμον· τὸ δὲ μέσον, ὀμφαλός. τὸ δὲ βάθος, τεῖχος καλεῖται. καὶ τὸ μὲν ἐφεξῆς εἶναι κατὰ μῆκος, ζυγεῖν. τὸ δὲ

appellere dixit Demoſthenes: ocyus vero hoc facienti corona præmiũ erat. idẽ quoq; *Trierarchematis meminit, quod tẽpus eſt, quo quis Imperii ſui tẽpore elapſo, tardante autẽ Succeſſore, claſſi præfuit. Cæterũ opus ipſum eſt, ſoluere, è portu educere, experiri, nauim deducere, nauigare, enauigare, circũnauigare, pernauigare, nauim impellere. ſed hinc deriuata nomina, ſolutio, experientia, nauigatio, adnauigatio, circumnauigatio, enauigatio. Deinde, naues ordine condenſatas inſtruere, per interualla conſtituere, ſigna tollere, contraducere, cõtranauigare, adnauigare prænauigare, nauibus pugnare, nauali prælio congredi, cõfligere, concurrere, perrumpere, perforare, iniicere, latera penetrare, perrumpere proram, nauim ſub roſtro perterebrare, naues nauigatu inutiles facere, naues cũ ſupplemẽtis demergere, ſubmergere, naues oppugnare, diſſoluere, captiuas facere, attrahere, & hoc quidẽ in congreſſu dicitur. nauim retro agere, repellere. De fuga autem dicimus, detinere puppim, vel puppim ferire. Thucydides & Vulneratis nauibus dixit. Naues autem afflictas oportet curare, reparare, inſtruere, compingere, & coagmentare. Contingit porro nonnunquam etiam in terram hoſtilem deſcendere, exire, in littus deſcendere, & prædam in naues agere.

CAPVT DECIMVM.

De militaribus nominibus. I.

IPſi quidem Viri, Milites, Pugnatores, Calones, Satellites, equorũ Ductores, & Equiſones.

De pugnantibus, & ipſorum ordine. 2.

Anterior pugnantium pars frons dicitur, iugum, & facies. vtræque vero extremitates, latera, & cornua, dextrum ſcilicet & ſiniſtrum. medium autem vmbilicus. ipſa aciei latitudo murus. Et aciem quidem ſecundum longitudinem ſtatuere, ζυγεῖν. ſecun-

ſecundum latitudinē, στοιχεῖν dicitur. Dextrū autem primę aciei cornu tenens, Propugnator vocatur, vel Princeps, & ſimul nomine eodem tota frons appellatur. Quique vnicuiq; aſſiſtit, Socius aſtās; qui à tergo adſtat, Epiſt tes dicitur. Sed quæ aciē ipſam ſequitͬ pars, cauda, & caudæ Ductores, quod nomē & Duci ipſorum tribuitur, tum & Succēturiati dicuntur. Ipſum vero opus eſt, extremam ducere aciem, poſtremam cuſtodire phalangem. Tota porro acies, dicitur exercitus, militia, expeditio, agmen, phalanx, ordo, ordinatio, Imperator, Imperium. & eius partes, decem millium exercitus, mille militum acies, quinquageſima, cohors, decas, & pentas.

De imperantibus. 3.

Imperantes vero, totius quidem exercitus ſunt, Imperatores, Collegæ, ſecundarum partium Duces; quemadmodum & Imperio moti, exautorati dicuntur. aciei Præfecti, caudæ Duces, Myriarchi, Chiliarchi, cohortū Præfecti, Centuriones, Decennarii, & Quinquenarii.

De magiſtris equitum. 4.

Equitum porro dicuntur, Magiſtri, Tribuni. Biotarcha autem Thebanorum proprium eſt, Lacedæmoniorum Rex, Atheniēſium fere Imperator, Theſſalorum Dux, Mercenariorum autem Xenagus. non tam curioſus hæc diſtinguo, longi enim temporis & ſermonis eſſet, ſi militarem, & bellicis deſtinatum vſibus Librum conſcriberem, in quo & quadratæ, & longioris aciei inſtructio, frontis inclinatio, poſtremæ aciei pars, poſtremo & clypeus, haſta, ſingulæ partes, omniaque ea quæ Præfectos, ſeditiones, operaque alia attinent, clarius tractarem. Lacedęmoniorum autem, Diſciplina militaris, & officium, propria ſunt.

De inſtrumentis bellicis, & armatis. 5.

De apparatu vero Viri ſic nominantur: pparatum quidem nominabis, armaturam, armationem, tegmen & formam pu-

τὸ δ᾽ ἐφεξῆς κατὰ βάθος, στοιχεῖν. καὶ ὁ μὲν ἐκ δεξιᾶς τοῦ πρώτου ζυγοῦ, πρωτοστάτης. καὶ πᾶν τὸ μέτωπον, πρωτοστάτης. ὁ δὲ παρ᾽ ἕκαστον παριστάμενος, παραστάτης. ὁ δὲ ὑπ᾽ αὐτὸν ἐξόπισθεν, ἐπιστάτης. τὸ δὲ ἐπὶ πᾶσιν ἐν τῷ βάθει, ξύζυγιν, οὐρά, καὶ οὐραγοί. καλοῖντ᾽ ἂν ὁμωνύμως καὶ ὁ ἄρχων αὐτῶν. καλοῦνται δὲ καὶ ὀπισθοφύλακες. καὶ τὸ ἔργον, οὐραγεῖν, καὶ ὀπισθοφυλακεῖν. τὸ σύμπαν στράτευμα, στρατός, στρατιά, στράτευμα, στρατιωτικόν, φάλαγξ, τάγμα, σύνταγμα, στρατάρχης, στραταρχία. μέρη δ᾽ αὐτοῦ, μυριοστύς, χιλιοστύς, πεντηκοστύς, λόχος, δεκάς, πεντάς.

Περὶ ἀρχόντων. γ΄.

Καὶ οἱ ἄρχοντες, οἱ μὲν τοῦ παντός, στρατηγοί, καὶ συστράτηγοι, καὶ ὑποστράτηγοι. ὥσπερ καὶ οἱ ἀποχειροτονηθέντες, ἀποστράτηγοι, ταξίαρχοι, καὶ οὐραγοί, καὶ μυρίαρχοι, καὶ λοχαγοί, καὶ ἑκατόνταρχοι, καὶ δεκάδαρχοι, καὶ πεντάδαρχοι.

Περὶ ἱππάρχων. δ΄.

Καὶ τῶν ἱππέων, ἵππαρχοι, καὶ φύλαρχοι. θηβαίων δ᾽ ἴδιον, βοιωτάρχης. καὶ λακεδαιμονίων, βασιλεύς. καὶ ἀθηναίων ἐν μέρει, πολέμαρχος. καὶ θετταλῶν, ταγός. καὶ μισθοφόρων, ξεναγός. λέγω δὲ νῦν, οὐ περὶ ἀκρίβειαν ταυτὶ τὰ ὀνόματα. μακροῦ γὰρ ταῦτά γε δεῖται καιροῦ, καὶ λόγου, ὁπόταν τακτικὸν ὑμῖν, ἢ στρατηγικὸν συντιθῶ βιβλίον, ὅτι καὶ περὶ πλαισίου, καὶ τοῦ ἑτερομήκους πλαγίου, καὶ τοῦ ἐπὶ μέτωπον κλῖναι, καὶ ἐπ᾽ οὐράν, καὶ ἐπ᾽ ἀσπίδα, καὶ ἐπὶ δόρυ, καὶ τῶν μερῶν τε καὶ ἀρχόντων, καὶ κινήσεων, καὶ ἔργων, καθέκαστα σαφηνιῶ. ἰδίως μέντοι λακεδαιμονίων, ἐνωματία, καὶ μόρα.

Περὶ σκευῶν πολεμικῶν, καὶ ὁπλιτῶν. ε΄.

Ἐκ δὲ τῆς σκευῆς, οἱ ἄνδρες ὧδε ὀνομάζονται. τὴν μὲν σκευήν, κλητέον καὶ ὅπλισιν, καὶ ἐξοπλισίαν, καὶ σάγην, καὶ εἶδος μά-

χης, καὶ ἄνδρας εὐόπλους, ὡς τοῦ στρατιωτικοῦ γένους ὄντας. οἱ δὲ εἰσὶν ὁπλῖται, ὁπλοφόροι, βαρεῖς, ἀκλινεῖς, μόνιμοι, στάσιμοι, μαχαιροφόροι πάλιν δ' αὖ, πελτασταί, πελτοφόροι, γυμνῆτες, κοῦφοι, ἐλαφροί, εὔκολοι, εὔχειρες, εὐχερεῖς, ψιλοί, σφενδονῆται, λιθοβόλοι, τοξόται, τοξοφόροι, ἱππεῖς, ἱππακοντισταί, ἱπποτοξόται, δορατοφόροι, κοντοφόροι, ὑπασπισταί, σκευοφόροι, ἱππαγωγοί, * ἄνιπποι. δύο δ' εἶχον οὗτοι ἵππους. καὶ ὁ ἕτερος προσήρτητο θατέρῳ, καὶ μεμελετήκεσαν μεταπηδᾶν εἰς ἑκάτερον. ἦν δ' αὐτοῖς τὸ σόφισμα, τὸ ἀκραιφνεστέροις χρῆσθαι πρὸς τὰ ἔργα τοῖς ἵπποις, ὅπως ὁδόν τε μακροτέραν κατανύοιεν, καὶ εἶεν αὐτοῖς ἀκοπώτεροι. Ἦν δέ τι καὶ ἕτερον εἶδος ἱππέων, διμάχαι, Ἀλεξάνδρου τὸ εὕρημα, κουφοτέραν πεζοῦ ὁπλίτου, καὶ βαρυτέραν ἱππέως ἔχοντες σκευήν. ἐξησκημένοι πρὸς ἄμφω, καὶ τὴν ἐκ γῆς, καὶ τὴν ἀφ' ἵππου μάχην. ὅπως ἂν ἐν μὲν τοῖς ἱππευσίμοις, ἱππεύοιεν. εἰ δέ που εἰς ἄφιππα ἀφίκοιντο, μὴ εἶεν ἀπόμαχοι παντάπασι, μηδὲ πάθοιεν τὸ πάθημα τὸ Λύδιον. ἀλλὰ τὸν μὲν ἵππον παρελάμβανεν ἐξεπίτηδες, ἐπ' αὐτῷ τούτῳ παρεπόμενός τις ὑπηρέτης. ὁ δ' ἐκ τοῦ ἵππου καταβὰς, εὐθὺς ὁπλίτης ἦν.

gnæ: Virosq; bene armatos, ceu militari genere oriũdos. hi vero ſunt armati, armigeri, grauis armaturę milites, diligẽtes, immobiles, ſtabiles, enſiferi. præterea peltati, peltaſtæ, velites, expediti, agiles, leues, faciles, promti, nudi, funditores, lapides iacientes, Sagittarii, arcus ferentes, Equites, Equites lancearii, Hippotoxotæ, haſtigeri, contos gerentes, ſcutati, calones, equiſones, & * ἄνιπποι, duos hi vero equos habebãt, alter vero alteri adiungebatur, & in alium ipſi tranſilire ſtudebant. hoc vero illi conſilio vtebantur, alacrioribus ſemper ad opera equis vti, vt longius perficerent iter, & minus defatigarentur. Erat etiam alia Equitum ſpecies, διμάχαι, Alexandri inuentum, leuiorem peditis armaturam, & grauiorem equitis habentes apparatũ, ad vtrãq;, pedeſtrẽ ſcilicet, equeſtremque expediti pugnam, vt in locis equis conuenientibus equitarent: ſi vero in loca equis non peruia venirent, ne imbelles omnino eſſent, & malũ Lydium paterentur: ſed equum famulus quidã ſedulo ob hoc ſequens ab eo recipiebat, hic vero ab equo deſcendens continuo armatus conſiſtebat.

Ὅπλων ὀνόματα. ς'.

Ἀμυντήρια, ἀλεξητήρια, σκεπαστήρια, φυλακτήρια, ἐκ χειρὸς χρήσιμα, ἐγχέμαχα, βλήματα, βλητά, βέλη, πάντα τὰ ἀφιέμενα. ἀσπὶς, καὶ τὰ μέρη τῆς ἀσπίδος, ὀμφαλὸς, καὶ μεσομφάλιον, καὶ ἐπομφάλιον, καὶ ὄχανον, καὶ ἴτυς, καὶ κύκλος, καὶ ἄντυξ. ἀσπὶς οἰσυΐνη, ἀσπὶς ἀπὸ ξύλου, ἀσπὶς ἀπὸ βύρσης, ἀσπὶς ὠμοβοΐνη, ἀσπὶς χαλκῆ. παρ' Ὁμήρῳ δὲ, καὶ χρυσῆ, καὶ ἀπ' ἀργύρου, καὶ κασσιτέρου. λέγεται δὲ καὶ Νικίας, πορφύραν καὶ χρυσὸν μίξαντα, κοσμῆσαι τὴν ἀσπίδα. λέγεται δὲ καὶ προμήκης ἀσπὶς, τετράγωνος, περιφερὴς, κυκλοτερὴς, κοίλη, ἑτερομήκης. πέλτη ἀμαζονικὴ, ὥς φησι Ξενοφῶν, παρεοικυῖα κιττοῦ πετάλῳ. Θώραξ, καὶ τὰ μέρη τοῦ θώρακος, πτέρυγες. καὶ τὸ μέσον αὐτοῦ, γύαλον. Ἰάσων δὲ ὁ Θετταλὸς, καὶ ἡμιθωράκια προσεξεῦρε. θώρακας δὲ,

Armorum nomina. 6.

Arma tutatoria, repulſoria, defenſacula, cuſtodientia, manibus aptata, haſtilia, tela, iacula, βέλη, ſunt omnia, quæ mittuntur. Scutum, & partes ſcuti, vmbilicus, medium clypei, locus ſuper vmbilicum, lorum clypei, circumferentia, circulus, circulus ſcuti exterior, ſcutum vimineum, ſcutum ligneum, ſcutum coriacium, ſcutum ex pelle bubula cruda factum, ſcutum æneum. apud Homerum vero etiam Aureum, argenteũ, & ſtanneũ. Fertur vero Nicias & purpura auroq; mixtis decorauiſſe ſcutum. Appellatur etiam ſcutum longum, quadratum, rotundum, circulare, cauum, prælongũ. Pelta Amazonica autẽ, vt Xenophon inquit, hederæ folio ſimilis eſt. Thorax & partes eius, alæ. & mediũ eius, aluus. Iaſon vero Theſſalus etiam Semithoraces inuenit. Thoraces vero

vero sunt rotundæ, squammatæ, aliæ vero ex annulis. Est etiam stola quædam, thoracis loco. Galea, cassis, & huius partes. quæ supra frontem est, idem cum parte, quam munit, nomen habet. quæ vero sub hac est, supercilia. quod vero in hac prominet, grũda. Quod autẽ in ipso est capite, ἐπίκρανον. quod super hanc est, conus, & crista, & triplex crista, crista florida, hyacinthina. Manuum vero munimenta, similiter manus dicuntur, & pedũ ocreæ. ensis, gladius, pugio, gladii acies, gladii ansa, manubrium, gladii cingulum. A quo gladius dependet, κολεός. theca vero gladii, vagina, lancea, hasta, pertica, iaculũ, ἀκόντισμα & telum, & ipsius vsum significans. hastile, contus. Theca vero hastæ, δουροθήκη. partes vero, extremum quidem σαυρωτήρ, iaculi manubrium. medium vero, ἀγκύλη. ipsum vero opus, ἀγκυλίσασθαι, id est, iaculari. prominens vero pars, cuspis, & acies, & styrax. Erant etiam quædam Hastilia nauali prælio propria, vt Homerus inquit, propter longitudinis vsum ex multarum partium coagmẽtationibus composita. falx, hasta falcata, bipennis, securis anceps. His etiam addere quis potest, Ensem Laconicum. funda, lapis, arcus, & huius partes, cornu & neruus. & ὀϊστός, quod & telũ, & teli iactum significat. idem vero Thucydides ἄτρακτον vocat. Sunt etiam sagittæ igniferæ. Ipsius vero iaculi pennatam partem, teli caput nominabis. Ferrum vero cuspis, & cuspidis partes versus arundinem, ὄγκινοι. cuspidis vero prominentiæ, γλωχῖνες dicuntur. Sciendũ vero, quod Palmę ramo quidam Arabes pro cornu vtuntur. Aethiopes vero acutum lapidem ferri loco habent. Arabes præterea cuspides venenato succo inungebant.

De barbaricis armis. 7.

Adnumeranda his etiam Barbarica sunt, Sarissa scilicet Macedonica, quæ hasta est. Peltum Medicum, quod telum est. & Acinaces, Persicus ensis, femori aptatus. & Sagares Scythicæ. Arabes vero Struthiorum pellibus, thoracum & scutorum vice muniebantur.

οἱ μὲν, ὀμφαλωτοί, φολιδωτοί. οἱ δὲ, ἐξ ἁλύσεων. ἔστι δέ τις καὶ στολὴ ἀντὶ θώρακος, περικεφαλαία, κυνῆ, κράνος. καὶ τούτου τὰ μέρη, τὰ μὲν ὑπὲρ τὸ μέτωπον, ὁμωνύμως τῷ μέρει. τὰ δὲ ὑπ᾽ αὐτά, ὀφρύες. καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτῶν προβεβλημένον, γεῖσον. τὸ δὲ ἐπ᾽ αὐτῇ τῇ κεφαλῇ, ἐπίκρανον. καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτό, λόφος, καὶ λοφία, καὶ τριλοφία. λόφος εὐανθής, ὑακινθινοβαφής. τὰ δὲ περὶ τὰς χεῖρας προβλήματα, ὁμοίως τῷ μέρει, χεῖρες καλοῦνται. καὶ κνημῖδες ποδῶν, ξίφος, μάχαιρα, ἐγχειρίδιον, ξίφους ἀκμή, ξίφους λαβή, ξίφους περιλαβή, ξίφους τελαμών, ᾧ τὸ ξίφος ἐξῆπται, κολεός. ἡ δὲ θήκη τοῦ ξίφους, κουλεός. λόγχη, ξυστός, κάμαξ, ἀκόντιον. ἀκόντισμα, καὶ τὸ ὅπλον, καὶ τὸ ἔργον. δόρυ, κοντός. καὶ ἡ θήκη τοῦ δόρατος, δουροθήκη. καὶ τὰ μέρη, τὸ μὲν τέλος, σαυρωτήρ. τὸ δὲ μέσον, ἀγκύλη. καὶ τὸ μὲν ἔργον, ἀγκυλίσασθαι. τὸ δὲ προέχον, αἰχμή. καὶ ἐπιδορατίς, καὶ στύραξ. ἦν δὲ καί τινα δόρατα ναύμαχα, ὥς φησιν Ὅμηρος, διὰ μήκους χρείαν συνηρμοσμένα ἐκ συμβολῶν, δρεπάνη, δορυδρέπανον, πέλεκυς ἀμφίστομος, ἑτερόστομος. τάχα δ᾽ ἂν προσθείη τις τούτοις καὶ τὴν ξυήλην τὴν λακωνικήν. σφενδόνη, λίθος, τόξον. καὶ τὰ τόξου μέρη, κέρας, καὶ νευρά, καὶ ὀϊστός. τὸ αὐτὸ καὶ βέλος, καὶ τόξευμα. Θουκυδίδης δὲ αὐτό, καὶ ἄτρακτον καλεῖ. εἰσὶ δὲ καὶ πυρφόροι ὀϊστοί. καὶ τοῦ βέλους τὸ μὲν ἐπτερωμένον, εἴποις ἂν κεφαλὴν βέλους. ὁ δὲ σίδηρος, ἀκίς. καὶ τῆς ἀκίδος ὄγκινοι μέν, οἱ πρὸς τῷ καλάμῳ· γλωχῖνες δέ, αἱ πρὸς τῇ ἀκμῇ προσβολαί. Ἰστέον δέ, ὅτι καὶ φοίνικος σπάθῃ ἀράβων τινὲς ἀντὶ κέρως ἐχρῶντο. καὶ λίθῳ ὀξεῖ ἀντὶ σιδήρου αἰθίοπες. καὶ ἔχριον τὰς ἀκίδας ἰῷ φαρμακώδει ἄραβες.

Περὶ βαρβαρικῶν ὅπλων. ζ'.

Προσαριθμητέον τούτοις καὶ τὰ βαρβαρικά. σάρισαν μακεδονικήν, τὸ δόρυ· καὶ πάλτον μηδικόν, τὸ ἀκόντιον. καὶ ἀκινάκης, περσικὸν ξιφίδιόν τι, τῷ μηρῷ προσηρτημένον. καὶ σαγάρεις σκυθικάς. ἄραβες δὲ καὶ στρουθῶν δοραῖς, ἀντὶ θωράκων καὶ ἀσπίδων ἐφράττοντο.

Περὶ μηχανημάτων, καὶ τῶν συντελούντων ἐν πολέμῳ ἀλόγων ζώων. η.

Πυρσοί, φρυκτοί. καὶ μηχανήματα, κριοί, πύργοι, ἑλεπόλεις, μηχαναί, καὶ καταπέλται μακεδονικοί, καὶ χελῶναι. Χρεία δὲ εἰς τοὺς πολέμους, σκευοφόρων μὲν ὄνων, ἐπισκευαζομένων δὲ βοῶν ὑφ' ἁμάξαις. ἡμιόνων δὲ, πρὸς ἄμφω. καμήλων δὲ, ἐπισεσαγμένων τὰ σκεύη. Βάκτριοι δὲ καὶ μάχονται ἐπὶ τῶν καμήλων, καὶ εἰσὶν αὐτοῖς ἵππων μὲν ὠκύτεραι τὸ τάχος, ἐκπληκτικώτεραι δὲ διὰ μέγεθος, καὶ δασύτεραι. ἐνεργότεραι δὲ διὰ τὸ ἄδιψον, καὶ μᾶλλον δύνασθαι πονεῖν. ἵππων μέντοι καὶ ἐλεφάντων ἄντικρυς χρεία ἐπὶ τὰς μάχας. καὶ ὁ μὲν ἄγων ἐλέφαντα, ἐλεφανταγωγὸς καλεῖται. ὁ δ' ἐπ' αὐτοῖς ἄρχων, ἐλεφαντάρχης. φράττονται δὲ καὶ ἵπποι ὅπλοις, προμετωπιδίοις, παρωτίοις, παρηΐοις, προστερνιδίοις, παραπλευριδίοις, παραμηριδίοις, παρακνημιδίοις.

De machinis, & animalibus ad bellum conferentibus. 8.

Faces, vallorum tegumenta, & machinationes, arietes, turres, machinæ ad vrbes capiendas idoneę, machinæ, Catapultæ Macedonicæ: & testudines. Ad bellum vero opus est, arma ferentibus asinis, bobus ad currus præparatis, mulis vero ad vtrumque idoneis opus, camelis, instrumentis portãdis. sed Bactriani etiam camelis pugnant, sunt etenim equis velociores, terribiliores magnitudine, & hirsuti magis, strenuiores vero propter raram sitim, & ad ferendos labores magis idonei. Equorum contra, & elephantûm vsus ad pugnas. Qui vero elephantem ducit, Ἐλεφανταγωγὸς dicitur. qui vero his præest, elephantûm Prę̄fectus vocatur. Muniuntur vero & armis equi, frontalibus, aurium & maxillarum tegminibus, pectoralibus, laterum tegumentis, femorum munimentis, & ocreis.

Περὶ ἵππων, καὶ ἁρμάτων. θ.

Λέγονται δὲ ἵπποι, τεθωρακισμένοι, περιπεφραγμένοι, ὡπλισμένοι. λίβυες δὲ, καὶ ἀπὸ δίφρων, καὶ ἵππων ἐπιζευγνυμένων, ὥσπερ οἱ Ὁμήρου ἥρωες, μάχονται. οὗτος γὰρ οὐκ οἶδε μονίππους ἱππέας. ὧν οἱ μὲν ὑπὸ τῷ ζυγῷ, ζύγιοι. οἱ δὲ ἑκατέρωθεν, παρήοροι, καὶ παράσυροι, καὶ σειραφόροι, καὶ σειραῖοι. καὶ αἱ τούτων ἡνίαι, σειραί, καὶ παρηορίαι. ἐπιβεβήκασι δὲ τοῦ ἁρματίου δίφρου, ἡνίοχος, καὶ παραιβάτης. ὃν ὁ Πλάτων ἀναβάτην μικράσπιδα ἐκάλεσε. καλεῖται δέ τις λιβυκὴ διφρεία. ἡ δὲ, περσική. ἡ δὲ, λακωνική.

De equis, & curribus. 9.

Dicuntur vero equi, armati, tecti, muniti. Afri vero de currib⁹, equisq; iunctis, sicut & Homerici Heroes, pugnant. hic etenim vnico equo vtentes equites non nouerat. Equorum autem hi, qui sub iugo sunt, iugales. sed qui vtrinque assistebant, pareori, adiutorii, catenati, & siræi vocabantur. horum vero habenæ, catenæ, & lora. Currus vero sedem ascendebant, Auriga, & Ascensor; quẽ Plato ἀναβάτην μικράσπιδα, id est, Paruo scuto vtentem vocat. Quidam autem aurigandi modus Libycus, alius Persicus, alius Laconicus dicitur.

Περὶ μερῶν ἁρμάτων. ι.

Μέρη δὲ τοῦ ἅρματος, δίφρος, ὑπερτερία, ἄντυξ, ἴτυς. ἡ μὲν ἱμάντωσις τοῦ δίφρου, τόνος καλεῖται. τὸ δ' ὑπεράνω αὐτοῦ περίφραγμα, ὃ σκύτει εἴωθε διαλαμβάνεσθαι, τάρριον. τρεῖς δ' ἔχοντος τοῦ ταρρίου πλευράς, τὰς κατὰ τοὺς ἵππους, τὸ ἀνώτατον ξύλον, καὶ πάναξ καλεῖται δεξιός.

De partibus currus. 10.

Currus præterea partes sunt, sella, tabulatum, exterior & interior rotarum circumferentia. Et sellæ colligatio, dicitur tonus; quodq; super hanc est, circũseptũ, quod & tarrium dictum, corio tegi solebat. Tria autẽ tarrio latera equos respicientia habente, supremum eorum lignum, panax dexter

ter vel sinister dicitur. virga autẽ media, capana. cui vero hæc innititur pars, mesatium, & emprosthiũ. sed gemini equos respiciẽtes à capana ad ipsam curuaturam vsque, metelæ. ipsaq; curuatura, furca. pars ab hac tonũ iuxta inflexa, azelis. Sellæ autem interioris curuaturæ, anguli, & cubiti superiores obliquorũ laterũ virgæ, quæ deorsum tẽduntur, catastæ. aliæ vero ab his mediæ, extensæ ad tonum vsque, hypocatastæ cillobantes, aut collorobi. anguli in quibus obliqua latera committuntur, cardines. Pars quæ ante tonum est, cui cõscendentes insistunt, scabellum. omne vero quod insternitur, tabulatum; quodque subtenditur, axis. Rotarum porro circa axim circumuolutarum ferrum, extremam cingens circumferentiam, canthus. Circumferentia ipsa, sostra; & in hanc infixi baculi, radii. Rotæ foramen, cui inseritur axis, fistula. Singulorum radiorum laminæ, pinnæ. Quod circa ipsam axim voluitur, modiolus. Ferrũ aũt modiolum cingens, annulus. Ferrum radios modiolo colligans, modioli vinculum, & thorax. Quod autem intra modiolum ab axe atteritur ferrum, atarnũ, garnum, aut destrum. Sed clauus rotam axi infixã cohibens, paraxonius, aut secundum Gorgiam, Obex: vel vt Eratosthenes, Repagulũ. Vtræque vero rotę extremitates, dactyli; quemadmodũ & axis vtrasq; extremitates, acroxonia appellant. Ferra axi innitentia, quæ à rota teruntur, euræ. Sed paraxonii vinculum, axiligator. Lignũ porro ab ipsa currus sella extensum, temo. cuius vltima extremitas, acrotemo dicta, superne iugo alligatur. iugum autem huic alligantia, iugalia lora dicuntur. tum & clauus à temone ad iugum erectus, cui iugalia alligantur, hestor. Ipsæ vero iugi curuaturæ, quibus equi subiunguntur, zeuglę, quarum extremitates, cornua vocantur.

De habenis. II.

Sed ipsæ habenæ etiam lora dicuntur, quæ vero à temone extensa sub equorum collis constringuntur, balthei. quorum ex-

ξιός, καὶ εὐώνυμος. ἡ δὲ μέση ῥάβδος, καπάνη. ἐφ' ἧς δὲ αἰ ἀναπαύεται, μεσάτιον, ἐμπρόσθιον. αἱ δὲ δίδυμοι, αἱ εἰς τοὺς ἵππους βλέπουσαι ἀπὸ τῆς καπάνης μέχρι τοῦ κυρτίου, μετῆλαι. τὸ δὲ κυρτούμενον, ἀσπιδίσκη. τὸ δὲ ἀπὸ ταύτης κατὰ τὸν τόνον κεκαμμένον, ἀξηλίς. τὰ δὲ ἐγγώνια τὰ ἐντὸς τοῦ δίφρου, γωνίαι, ἢ ἀγκῶνες, ἢ ἄσρηπτα. τῶν δὲ πλαγίων πλευρῶν, αἱ ἐπαίω ῥάβδοι, αἱ ἕως κάτω τείνουσαι, κυφῶνες. αἱ δὲ ὑπ' αὐτοὺς μέσαι ῥάβδοι, ἕως τοῦ τόνου, ὑποκυφώνια, ἢ κιλλοβαντες, ἢ κολλορόβοι. τὰ δὲ ἐγγώνια, οἷ συμπίπτουσιν αἱ πλάγιαι πλευραί, θαιροί. τὸ δὲ περὶ τοῦ τόνου, οἷ πρῶτον ἀναβαίνουσιν οἱ ἐπιβαίνοντες, πτέρνα. τὸ δὲ ὅλον ἐπίθεμα, καλεῖται ὑποπτερία. τὸ δὲ ὑποτεινόμενον, ἄξων. τῶν δὲ περιειλουμένων τῷ ἄξονι τροχῶν, τὸ μὲν περὶ τῇ ἀψῖσι σιδηροῦν, ἐπίσωτρον. ἡ δὲ ἀψὶς, καὶ σῶστρα καλεῖται. αἱ δὲ ἐνηρμοσμέναι αὐτῇ ῥάβδοι, κνῆμαι. τὸ δὲ κενὸν τοῦ τροχοῦ τὸ ἐναρμοζόμενον τῷ ἄξονι, σύριγξ. τὸ δὲ ἐφ' ἑκάστῃ κνήμῃ σιδηροῦν, ἀετός. αὐτὸ δὲ τὸ περιειλούμενον τῷ ἄξονι, πλήμνη. τὸ δὲ ὑπεραίω αὐτοῦ σιδήρειον, δακτύλιος. τὸ δὲ συνδέον πρὸς τὴν πλήμνην τὰς κνήμας σιδήριον, πλημνόδετον, ἢ θώραξ. τὸ δ' ἐντὸς τῆς πλήμνης σιδήριον, ὃ τρίβει τὸν ἄξονα, ἄταρνον, ἢ γάρνον, ἢ δέστρον. τὸ δὲ κωλύον ἐκπίπτειν τὸν τροχὸν ἐμπηγνύμενον τῷ ἄξονι, παραξόνιος. ἢ ὡς Γοργίας, ἐπίβολος, ἢ ὡς Ἐρατοσθένης, ἔμβολος. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν τέλη τοῦ τροχοῦ, δακτύλιοι. ὥσπερ καὶ τοῦ ἄξονος τὰ ἑκατέρωθεν τέλη, ἀκροξόνια. τὰ δὲ τῷ ἄξονι ἐγκείμενα σιδήρεια, καὶ τριβόμενα ὑπὸ τοῦ τροχοῦ, εὐραί. ὁ δὲ τοῦ παραξονίου δεσμὸς, ἐμβολοδέτης. τὸ δὲ ἀποτεινόμενον ἀπὸ τοῦ δίφρου ξύλον, ῥυμός. οὗ τὸ τέλος ἀκρορρύμιον, ὕπερθεν ἐκδέδεται τῷ ζυγῷ. τὰ δὲ συνάπτοντα αὐτὸ τῷ ζυγῷ, ζυγόδεσμα καλεῖται. ὁ δὲ πάτταλος, ὁ διηρημένος, ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ ἐπὶ τὸν ῥυμὸν, ᾧ τὰ ζυγόδεσμα περιελίττεται, ἕστωρ. τὰ δὲ κοῖλα τοῦ ζυγοῦ, ὑφ' ἃ ὑπάγονται οἱ ἵπποι, ζεῦγλαι. ὧν τὰ ἄκρα, ἀκροχηνίσκοι.

Περὶ ἡνίων. ια'.

Αἱ δὲ ἡνίαι, καὶ ῥυτῆρες καλοῦνται. τὰ δὲ ἀπὸ τῶν ῥυμῶν ἀπηρτημένα, τὰ ὑπὸ τοὺς αὐχένας τῶν ἵππων ἐνδεδεμένα, λέπαδνα. ὧν τὰ ἄ-

κερα, λεπαδνιστῆρες. τὰ δὲ ὑπὸ τοὺς ὤμους τῶν ἵππων, μασχαλιστῆρες. ὁ δὲ ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ἵππου ἐκτεταμένος ἱμὰς, ἐπὶ τὸν χαλινὸν, κορυφαία. ὁ δὲ περὶ τὰς γένυς, γενειαστὴρ, γενειάς. Τὰ δὴ ἐπανεστηκότα δερμάτια περὶ τὸν ἄξονα, κατὰ τὰ παραξόνια, παρατρόχια. οἱ δὲ σιδηροῖ κύκλοι, δι' ὧν διήρηνται αἱ ἡνίαι, δακτύλιοι. ἀπὸ δὲ ἵππου ἐπὶ ἵππον, ὁ ἀπηρτημένος ἱμὰς, μεσάτιος. τῶν δὲ ἡνιῶν, αἱ μὲν, κατανωτιαῖοι καλοῦνται, αἱ δὲ, διὰ ῥυμοῦ. αἱ δὲ, διὰ μεσατίου. αἱ δὲ, σειραῖος ἱμάς. καὶ τὸ μὲν ὅλῳ τῷ στόματι τοῦ ἵππου περιτιθέμενον χαλκοῦν ἠθμοειδὲς, κημὸς καλεῖται. τὸ δὲ περὶ τὸ γένειον διειρόμενον, ψέλλιον. τὸ δὲ εἰς τὸ στόμα ἐμβαλλόμενον, χαλινός. οὗ τὸ μὲν μέσον, ἡνίον. τὸ δὲ περὶ αὐτὸ, δακτύλιοι, ἐχῖνοι, τρίβολοι, οὕσπερ μασᾶται ὁ ἵππος.

Περὶ ἀσπίδων. ιβ'.

Εἴποις δ' ἂν, ἐθεράπευον τὰς ἀσπίδας, ἐξεκάθαιρον, ἐλάμπρυνον τοὺς θώρακας, καὶ ἐφαίδρυνον τὰς κνημῖδας, τὰ κράνη στιλπνὰ ἐποίουν, τοὺς λόφους ηὐθέτιζον, ἔθηγον τὰ ξίφη, ἔξυον τὰ δόρατα.

Περὶ ὁπλοποιῶν, καὶ ὅπλων ἐθνικῶν ἐπισήμων. ιγ'.

Τεχνῖται δὲ τῶν ὅπλων, ἀσπιδοπηγός, θωρακοποιός, κρανοποιός, μαχαιροποιός, δορυξόος, πιλοποιός. εὐδόκιμα δὲ, θώραξ ἀττικουργής, κράνος βοιωτιουργές. πῖλος, καὶ ἐγχειρίδιον, λακωνικά. ἀσπὶς ἀργολική, τόξον κρητικόν, σφενδόνη ἀκαρνάνων, ἀκόντιον αἰτωλικόν, μάχαιρα κελτική, πέλεκυς θράκιος. καὶ τὰ ἔμπροσθεν εἰρημένα, ὑπὲρ τῆς ἑκάστου χρήσεως.

Περὶ ἐχθρῶν ὠμῶν, καὶ μὴ τοιούτων. ιδ'.

Λέγειν χρὴ ἐχθρόν, πολεμικόν. τὸ γὰρ τῶν ἀντιπάλων ὄνομα, εἰ καὶ Θουκυδίδης αὐτῷ κέχρηται, σκληρόν ἐστιν. ἀντιπολεμοῦντες γὰρ, βέλτιον. ἀπηχθημένοι, ἠλλοτριωμένοι, ἀλλόφυλοι. τοὺς δὲ βαρβάρους καὶ ξένους ἐκάλουν. ἄσπονδοι, ἀκατάλλακτοι, ἄμικτοι, θηριώδεις, ὕπουλοι, ἄπιστοι, ἀσπιστοί, διάφοροι, ἐναντίοι. — χυ-

tremitates, lepadnisteres sunt, sed quæ equorum subtenduntur scapulis antilenæ, & lorum ab equi vertice ad frenum tendens, capitale, quodque circa maxillas, maxillare. Pelles porro quę circa paraxonios existẽtes axim contegunt, rotales dicuntur, ferreique, per quos habenæ trahuntur, circuli, annuli. lorum vero ab equo ad aliũ equũ tendens, mesatium. Habenæ autem alię per dorsum extensæ, aliæ per temonẽ, aliæ per mesatiũ, aliæ lora dextra dicuntur. Sed colli instar equino ori circundatum ferrũ, frenũ, quodque mento subtenditur, psellium. & quod ipsi inseritur ori, cannus, cuius medium, ἡνίον. Circa hoc, annuli, echini, triboli, quos equus mandit.

De scutis. 12.

Dices præterea, scuta curarũt, mundauerunt, thoraces expoliuerunt, ocreas splendidas fecerunt, galeas lucidas reddiderunt, cõposuerũt cristas, acuerunt gladios, poliuerunt hastas.

De armorum fabris, & gentilium armorum insignibus. 13.

Armorum vero Fabri, Scutarius, thoracum confector, galearum Faber, gladios faciens, hastarum politor, pileos componens. Laudatissima vero sunt, Thorax Attica, Galea Bœotica, Pileus & Pugio Laconicus, Scutum Argolicum, Arcus Creticus, Funda Acarnensis, Iaculum Aetolicum, Ensis Gallicus, Bipennis Thracia, & quæ superius de singulorum vsibus dicta sunt.

De hostibus crudelibus, & non talibus. 14.

Inimicum nominabis, bellicosum. ἀντίπαλος enim, quod reluctatorem significat, licet Thucydides hoc vtatur, durum tamen est. ἀντιπολεμοῦντες, quod rebellantes significat, melius est. infecti, abalienati, alienigenæ. Barbaros vero etiam peregrinos vocarunt. fœderum inscii, inconciliabiles, commercium fugientes, feri, dolosi, perfidi, scutati, discordes, contrarii. Nonnunquam etiam

etiam ἀντιπάλοι vtemur, siquidem bellũ certamen nominandum est, & pro vincere, decertare dicitur. bellũ non indictũ inferẽtes, non indicto bello bellantes, amarulẽti, hostes, inducias non habentes, nec habituri, Præconem & legationem non admittẽtes, non dicta causa bellum inferentes, inconciliati, implacabiles, nolentes pacisci, expertes pacis conditionum. Contra vero, blandi, mansueti ad terrorem vsque bellantes, timorẽ solũ incutientes, fœdera detrectantes, cõcedentes, ad pacem prompti, Legatos admittentes, placabiles, mansueti, nõ in perpetuum inimicitiis valedicentes.

De commilitonibus, pacem bellumque struentibus. 15.

Alterius vero vsus sunt. Amici, Commilitones, Coætanei, Contribules, mutui defensores, Concertatores, Auxiliatorés, iuxta nos collocati, simul nobiscum armati, cõmune bellum nobiscum administrantes, cõmunicantes bella, Participes pugnæ, hostilitatis participes, Consociati, Confœderati. Res vero ipsæ, amicitia, societas, communio, mutua defensio. Ὁμαιχμία vero, quo Thucydides vtitur, auditu durius est. Aliud vero, bellum, hostilitas, dissensio, inimicitia, pugna, seditio, factio. Contrarium vero, pax, tranquillitas, fœdera, induciæ, requies, conciliationes. qui vero in gratiam redigit, Sequester. hos vero Herodotus Καταρτιστῆρας, Cõciliatores vocat. licet eos etiã Ἁρμοστὰς, id est, Compositores litium nominare. Ipsa vero verba, conciliauerunt, reconciliarunt, in gratiam reduxerunt, commercia instituerunt, conuenerunt, composuerunt lites, fœdera sancita sunt, pacti sunt, pacta constituerunt. De inimicitiarum vero commotione dicere licebit, fœdera soluerunt, dissiparũt, ruperunt, renunciarunt fœderibus, alienati sunt, bellicas excursiones fecerunt. Qui vero huiusmodi discordias seminant, bellifici dicuntur, ad bellum ruerunt. Contraria vero sunt, conuenerunt, concordes facti sunt, in idem consenserunt, consederunt. ἐφιλιώθησαν enim, quod reconciliatos esse significat, vulgare est.

στέον δέ ποτε καὶ τῷ ἀντίπαλοι, εἴ γε καὶ τὸν πόλεμον ἀγῶνα κλητέον, καὶ τὸ νικῆσαι, καταγωνίσασθαι. πολέμους ἀκηρύκτους ἐπάγοντες, ἀκηρύκτως πολεμοῦντες, πικροί, δυσμενεῖς, ἐπικηρυκείας οὐκ ἔχοντες, ἐπικηρυκείας οὐ δεχόμενοι, κήρυκα καὶ πρεσβείαν οὐ προσιέμενοι, ἀκηρύκτοις πολέμοις χρώμενοι, ἀδιάλλακτοι, ἀκατάλλακτοι, ἀσύμβατοι, ἀσύμβουλοι. Τὰ δὲ ἐναντία, ἥμεροι, πρᾶοι, μέχρι τοῦ δεῖξαι πολεμοῦντες, φόβον ἀνασείοντες μόνον. σπονδὰς ὑποφεύγοντες, διδόντες. εἰς εἰρήνην ῥέποντες, ἐπικηρυκευομένους προσιέμενοι, εὐδιάλλακτοι, εὐδιαλλάκτως διακείμενοι, οὐκ εἰς ἀεὶ τὰς ἔχθρας ἀποτιθέμενοι.

Περὶ συμμάχων εἰρηνοποιῶν, καὶ πολεμοποιῶν. ιε΄.

Ἄλλης δὲ χρείας, φίλοι, σύμμαχοι, ὁμοήθεις, ὁμόφυλοι, συνασπισταί, συναγωνισταί, συστρατιῶται, συντεταγμένοι, συνοπλιζόμενοι, συμπολεμοῦντες, κοινωνοὶ πολέμων, κοινωνοὶ μάχης, μάχης μετέχοντες, ἔχθρας μετέχοντες, συναιρόμενοι, ἔνσπονδοι. Καὶ τὰ πράγματα, φιλία, συμμαχία, κοινωνία, συνασπισμός. ὁμαιχμία γὰρ, Θουκυδίδου μὲν, οὐ μὴν ἥδιον πρὸς τὴν ἀκοήν. τὸ δὲ ἄλλο, πόλεμος, ἔχθρα, διχόνοια, ἀλλοτρίωσις, μάχη, στάσις, στασιασμός. Τὸ δὲ ἐναντίον, εἰρήνη, ἡσυχία, σπονδαί, ἀνοχαί, ἀνακωχαί, διαλλαγαί. καὶ ὁ συνάγων, διαλλάκτης. τούτους δὲ, καταρτιστῆρας Ἡρόδοτος καλεῖ. εἴποι δ᾽ ἄν τις αὐτοὺς καὶ ἁρμοστάς. Τὰ δὲ ῥήματα, διηλλάγησαν, κατηλλάγησαν, καὶ συνηλλάγησαν, καὶ συμβάσεις ἐποιήσαντο, καὶ συνέβησαν, καὶ συνέθεντο, καὶ συνθῆκαι ἐγένοντο, καὶ ὡμολόγησαν, καὶ ὁμολογίαι ἐγένοντο. δύναιτο δ᾽ ἄν τις εἰπεῖν, ἐπὶ μὲν τοῦ εἰς ἔχθραν καταστῆσαι, τὰς σπονδὰς διέλυσαν, διέστησαν, ἀπερράγησαν, ἀπηλλάγησαν, ἠλλοτριώθησαν, ἐξεπολεμώθησαν. οἱ δὲ συγκρούοντες τούτους, ἐξεπολέμωσαν, καὶ πολεμοποιοὶ εἰς πόλεμον συνέπεσον. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐναντίου, συνῆλθον, ἡρμόσθησαν, εἰς ταὐτὸν ἦλθον, ᾠκειώθησαν. τὸ γὰρ ἐφιλιώθησαν, ἰδιωτικόν.

Περὶ δυνάμεων ἀνδρείων, καὶ περὶ ἑτοιμοπολέμων. ιϛ΄.

Δυνάμεις ἐῤῥωμέναι, ἀκμάζουσαι, ἀκραιφνεῖς, ἀκέραιοι, ἐπιστήμονες, μεμελετηκυῖαι, ἠσκημέναι, συντεταγμέναι, συγκεκροτημέναι, ἐγρηγορυῖαι, ἀνδρώδεις, ἀνδρεῖαι, ἀνδρικαί, νεανικαί, ἔντονοι, φιλόπονοι, φιλοπόλεμοι. καὶ ἕτοιμοι, πρόχειροι, συνεργοί, φιλεργοί, φιλότιμοι, ἄοκνοι, εὔρωστοι, ἐῤῥωμένοι, ἐθελουργοί, πρόθυμοι, εὔθυμοι, θυμοειδεῖς, φιλόνεικοι, φιλοκίνδυνοι. καὶ ἄνδρες ἴταμοί, ἀπροφάσιστοι, ἐθελονταί, αὐτεπάγγελτοι, ἀπαράκλητοι, αὐτοκέλευστοι, αὐθαίρετοι, αὐτεπίτακτοι, ἀκέλευστοι, ἀνεπίτακτοι, αὐτήκοοι, εὔτολμοι, εὔψυχοι, ἄφοβοι, ἀνέκπληκτοι, εὐθαρσεῖς, γοργοί, φοβεροί, ἐκπληκτικοί, εὔοπλοι, ἐκπολεμισταί, πολεμικοί. ἐμπειροπόλεμοι γὰρ, ἐπαχθές. πολέμου δὲ τέχνας, χειροτέχνας στρατιωτικὰς εἴρηκε Θουκυδίδης. δυσήττητοι, ἀήττητοι, ἄμαχοι, δύσμαχοι, ἀπρόσμαχοι, δυσαντίβλεπτοι, ἀνυπόστατοι, ἀνίκητοι, δυσπολέμητοι, θαρσαλέοι, δυσανταγώνιστοι. Καὶ τὰ ἐπιῤῥήματα, συγκεκροτημένως, μεμελετηκότως, ἀκραιφνῶς, ἐπιστημόνως, ἠσκημένως, συντεταγμένως, ἐγρηγορότως, πολεμικῶς, ἀηττήτως, ἀμάχως, ἀνανταγωνίστως. Καὶ τὰ ῥήματα, ἐπιῤῥωννύναι, ἀσκεῖν, συγκροτεῖν, γυμνάζεσθαι, πονεῖσθαι, μελετᾶν, συγκροτεῖσθαι. Τὰ δὲ πράγματα, πόνος, ἐπιστήμη, ἐγρήγορσις, προθυμία, ἄσκησις, μελέτη, ῥώμη.

Περὶ ἀπολέμων, ἀνανδρίας ὀνόματα. ιζ΄.

Τὰ δὲ ἐναντία, ἀστράτευτοι, ἀπόλεμοι, ἄθυμοι, βλάκες, βλακεύοντες, ἀμβλεῖς, βραδεῖς, ἀσθενεῖς, ἀγεννεῖς, ἄῤῥωστοι, ὀκνώδεις, ἀδύνατοι, ἀργοί, ἀναπεπτωκότες, μαλακοί, ἄνανδροι, ἀνάσκητοι, ἀγύμναστοι, ἀσυγκρότητοι, ἀμελέτητοι, δειλοί, καταδεεῖς, ἀμελεῖς, κατημελημένοι, ῥᾴθυμοι, ὕπτιοι, νωθεῖς, καταῤῥαθυμημένοι, ὀλίγωροι, κατωλιγωρημένοι, εὐάλωτοι, εὐεπιβούλευτοι, εὔληπτοι, εὐπολέμητοι, εὐεπιχείρητοι. Καὶ τὰ ἐπιῤῥήματα, ἀμελῶς, ῥαθύμως, δειλῶς, ἀνάνδρως, ἀθύμως, ἀστρατεύτως, ἀπολέμως, ἀγυμνάστως, ἀσυγκροτήτως, ἀμελετήτως, καταδεῶς, ὀλιγώρως, καὶ τὰ ὅμοια. Τὰ δὲ ῥήματα, ἀποδειλιᾶν, ἀθυμεῖν, καταῤῥαθυμεῖν, ῥαθυ-

De virili potentia, & ad bellum promptis. 16.

Vires robustæ, vegetæ, alacres perfectæ, peritæ, prouidentes, aptæ, compositæ, adiutoriæ, vigilantes, Viriles, iuueniles, tum intensi, laborum studiosi, bellicosi, & prompti, ad manum existentes, laboriosi, operum amantes, ambitiosi, industrii fortes, robusti, laboris amantes, propensi beneuoli, animosi, acres, victoriæ amantes, periculorū susceptores. & Viri temerarii, nō tergiuersantes, volentes, alacres, hortationū non indigi, sua sponte incitati, spontanei, ordinum studiosi, iussu non egentes, obedientes, audaces, generosi, interriti, intrepidi, tremendi, terribiles, horribiles, timendi, bene armati, ad bellum adcincti, bellicosi. Ἐμπειροπόλεμος vero, quod bellorum expertem significat, odiosum est. Artes vero belli, manuarias artes (militares) Imperatorias Thucydides vocauit. difficiles victu, inuicti, inexpugnabiles, difficiles expugnatu, depugnatu non faciles, difficiles intuitu, intolerabiles, inuincibiles, difficiles debellatu, audaces, concertatores strenui. Et aduerbia, cateruatim, sedulo, alacriter, scienter, apte, ordinatim, vigilanter, bellicose, inuicte, inexpugnabiliter, inuincibiliter. Et verba, vires intēdere, exercere, cōmittere, exerceri, laborare, currere, collidi. Ipsę vero res, labor, peritia, vigilantia, promptitudo, exercitium, cura, & robur.

De imbellibus, mollitiei vocabula. 17.

Cōtraria vero sunt, imbellicosi, imbelles, ignaui, vani iactatores, pigri, debiles, tardi, infirmi, ignobiles, robore carētes, desides, virium expertes, otiosi, attoniti, molles, effœminati, inexercitati, exercitio carentes, conflictus expertes, incurii, timidi, formidolosi, negligentes, cunctantes, socordes, supini, segnes, torpentes, indiligentes, negligentes, faciles circumuētu, faciles captu, faciles victu, expugnatu faciles, faciles inuasu. Et aduerbia, negligenter, socorditer, timide, effœminate, ignaue, imbecilliter, imbelle, inexercitate, indiligenter, formidolose, incuriose, & his similia. Verba vero, formidare, animo deficere, pigrescere, animum remittere,

rere, inaniter iactare, ignauiæ indulgere, timere, negligere. Res vero, laborum inexperientia, negligentia, incuria, indiligentia, pigrities, socordia, ignauia, segnities, incuria, effœminatio, timiditas, & mollities.

De castrorum vallo, & excursionibus. 18.

Delectum egerunt, expeditionem fecerunt, publicum suscepere bellum, bellum intulerūt, castra metati sunt, castra fixerūt, contra hostes castrametati sunt, castra posuerunt, consederunt, tetenderunt, & fixerunt tentoria: tuguria struxerunt, sederunt, tabernacula eleuarunt, murum circumduxerunt, murum extruxerunt, muro cinxerunt, elaborauerunt. ad hæc vero apti, Lapicidę; lapidum collectores; Fabri, Murarii, murûm extructores, & his similia. Τειχοποιοὶ vero dicuntur, non modo ędificantes, sed etiam operum Præfecti, sicut & Demosthenes se Τειχοποιὸν vocat. Dices vero, fossam egerunt, excauauerunt, alleuauerūt, profundā fecere, defoderūt, palos fixerunt, valla fuderunt, circūuallarunt, palos defixerunt, vallū iecerunt, vallo cinxerūt, muniuerunt. Obseruandū vero, φ χάρακες castrorū, masculini, vinearum vero χάρακες, fœminini generis sunt. exiuerunt aquatum, ad ligna colligenda, ad sarmentorum collectionem, ad direptionem. deinde, prædam egerunt, & pecora: Prædam distraxerunt, vt Hyperides. deinde, contrastetere ordinati, in hostes ordines direxerunt, contrasteterunt, contra instructi sunt, in aciem constituti sunt, in aciem producti sunt, ordinem instruxerunt, & his similia. deinde, Vates ante sacrificarūt, sacra obtulerunt, mactauerunt, ceciderunt. & sacra prospera, aut dextra, & pulchra: & cōtraria, infortunata, vel ominosa, & quæ his æquipollent.

De belli conflictu, clade, & signis belli. 19.

Dices porro, signa conuulsa sunt, classicū cecinerunt, & contrarium eius, signū receptui datum. Imperatores exhortati sunt. adhortati sunt, confortauerunt, calcar addiderunt, inclamauerunt, ad pręliū instinxerunt, incitarunt, excitauerūt, signū dederūt, signa transgressi sunt, hastilia in scutis insonuerūt,

μεῖν, βλακεύειν, νωθρεύειν, δεδιέναι, ὀλιγωρεῖν. Καὶ τὰ πράγματα, ἀνασκησία, ἀμελετησία, ἀμέλεια, ἀμελησία, βλακεία, νωθεία, ἀθυμία, ῥαθυμία, ὀλιγωρία, ἀνανδρία, δειλία, μαλακία.

Περὶ στρατοπεδεύσεων χάρακος, καὶ ἐκδρομῶν. ιη΄.

Ἐστράτευσαν, ἐξεστράτευσαν, πανδημεὶ ἐξεστρατεύσαντο, ἐπεστρατεύσαντο, ἐστρατοπεδεύσαντο, καὶ κατεστρατοπεδεύσαντο, καὶ ἀντεστρατοπεδεύσαντο. στρατόπεδον ἐβάλοντο, ἱδρύνθησαν, σκηνὰς ἐστήσαντο, καὶ ἐπήξαντο, ἐσκήνησαν σκηνάς, ἐκάθησαν, ἐσκήνωσαν, κατεσκήνωσαν, τεῖχος περιεβάλοντο, τεῖχος ἤραντο, περιῳκοδομήσαντο, περιειργάσαντο. οἱ δὲ πρὸς τοῦτο ἐπιτήδειοι, λιθοδόμοι, λιθολόγοι, τέκτονες, τειχοδόμοι, τειχοποιοί, καὶ τὰ ὅμοια. καλοῦνται δὲ τειχοποιοί, οὐ μόνον οἱ οἰκοδομοῦντες, ἀλλὰ καὶ οἱ τοῦ ἔργου ἐπιστάται, ὡς Δημοσθένης ἑαυτὸν τειχοποιὸν καλεῖ. Ἐρεῖς δὲ, τάφρον ἠλάσαντο, ἐκοίλαναν, ἠλάφρυναν, ἐβαθύναντο, ἀπετάφρευσαν, σταυροὺς ἐπήξαντο, χαρακώματα ἐποιήσαντο, περιεσταύρωσαν, ἀπεσταύρωσαν, χάρακα ἐβάλοντο, περιεχαράκωσαν, ἐφράξαντο. Παραφυλακτέον δὲ, ὅτι οἱ μὲν περὶ τοῖς στρατοπέδοις χάρακες, ἀρσενικῶς λέγονται. αἱ δὲ πρὸς ταῖς ἀμπέλοις, θηλυκῶς. ἐξῆλθον ἐπὶ ὑδρείαν, ἐπὶ ξυλείαν, ἐπὶ ξυλισμόν, ἐπὶ φρυγανισμόν, ἐπὶ προνομήν. εἶτα, λείαν ἠλάσαντο, καὶ βοσκήματα. λείαν περιεσύραντο, ὡς Ὑπερίδης. εἶτα, ἀντετάξαντο, ἀντιπαρετάξαντο, ἀντέστησαν, ἀντετάχθησαν, ἐτάχθησαν, ἐξετάχθησαν, μετετάξαντο, καὶ τὰ ὅμοια. εἶτα, προέθυσαν οἱ μάντεις, ἱερεῖα ἐθύσαντο, ἐσφραγίσαντο, ἐσφαγιάσαντο. καὶ αἴσια, τὰ ἱερά, ἢ δεξιά, καὶ καλά. καὶ τοὐναντίον, ἀπαίσια, καὶ τὰ ὅμοια.

Περὶ ἐνυαλίου συρρήξεως, καὶ ἥττης, καὶ τῶν τοῦ πολέμου σημείων. ιθ΄.

Ἐρεῖς δὲ, τὰ σημεῖα ἤρθη, ὑπεσημήναντο οἱ σαλπιγκταὶ τὸ εἰς ἔφοδον. ὥσπερ τοὐναντίον, ἀνακλητικόν. προὔτρεψαν οἱ στρατηγοί, παρεκάλεσαν, ἐπέρρωσαν, ἐξώρμησαν, ἀνεκαλέσαντο, παρηγγύησαν, ἐξώτρυναν, ἐπήγειραν, σύνθημα ἔδοσαν, ἐπιδιῆλθον τὸ σύνθημα, τὰ δόρατα πρὸς ἀσπίδας ἐδούπησαν,

ἐπαιάνισαν. τὸ ἐνυάλιον ἠλάλαξαν, προσέμιξαν, εἰς χεῖρας ἦλθον, προηκροβολίσαντο, ἐτόξευσαν, ἐξετόξευσαν, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐρεῖς δέ, ἐν τόξου ῥίμματος ἦν ἡ μάχη. καὶ τόξον καθάψαι, ἀνελκύσαι, ἀναλαβεῖν, καὶ πληρωσάμενοι τὰ τόξα, ἐνθέμενοι τοὺς οἰστούς. εἶτα, προεξέδραμον οἱ ἱππεῖς, προεξεπήδησαν, προεξήλασαν, ἐκδρομὰς ἐποιήσαντο, προεκδρομάς. προεξήλασαν ἐν ἵπποις ἡ ἱππομαχία. ἱππομαχῆσαι, ἱπποκρατῆσαι, καθιπποκρατῆσαι, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐρεῖς δέ, συνέπεσον, συνερράγησαν, εἰς χεῖρας ἦλθον, συνῆψαν τὴν μάχην, συμπεσόντες ἐμάχοντο, ἐν χερσὶν ἦν ἡ μάχη, καὶ τὰ ὅμοια. Εἶτα, μάχη καρτερά, σταδιαία, θυμῷ ἐμάχοντο, ἐμπλακέντες διηγωνίζοντο, ἐξώθουν ἀλλήλους, οὐ ῥᾳδίως ἀπ᾽ ἀλλήλων ἀπελύοντο. δεξάμενοι αὐτοὺς ἠμύναντο, ἢ ἐνέδωκαν πρὸς τὴν πρώτην ἔφοδον, οὐκ ἤνεγκαν τὴν πρώτην προσβολήν. ἐπόνει θάτερον τῶν κεράτων, ἢ τὸ μέσον τοῦ στρατεύματος, ἢ εἶξεν, ἢ ἐνέδωκεν. ἐπὶ πόδα ἀνεχώρει, ἐξέκλινεν, ἐνέκλινεν, ἔκλινεν, ὑπέβάπη, ὑπεχώρησε. τὰ νῶτα ἔδωκεν, ἔφυγε προτροπάδην, ἔφυγεν, ἡττήθη. τὰ ὅπλα ῥίψαντες, ἔφυγον. Τὸ δ᾽ ἔργον, βαλεῖν, τρῶσαι, τρέψαι, παραρρῆξαι τὴν τῆς φάλαγγος, διακόψαι, περισπάσαι, διαστῆσαι, ἀνατρέψαι, τρέψασθαι, διῶξαι, ἀπώσασθαι, σκυλεῦσαι, κρατῆσαι, φονεῦσαι, γυμνῶσαι, ἀφοπλίσαι, ἐξοπλίσαι, ζωγρῆσαι, αἰχμαλωτίσαι, νικῆσαι, ἀπαγαγεῖν, χειρώσασθαι, ἑλεῖν, καθελεῖν, καταπολεμῆσαι, ὑποχειρίους ποιήσασθαι, διελεῖν, ἐφ᾽ ἑαυτοὺς ποιήσασθαι καὶ τὰ ὅμοια. τοὺς νεκροὺς ἀποδοῦναι ὑποσπόνδους. Ἐρεῖς δέ, ἐπολιόρκησαν, συνήλασαν, συνέκλεισαν, κατέκλεισαν, προσεκάθισαν, ἐνκάθισε τὸ στράτευμα, προσήδρευσεν, ἀπέκλεισεν, ἀπέκλινε, παρέτεινε τὸν χρόνον τῆς πολιορκίας, ἐπετείχισαν, ἐμετάλλευσαν, ἐπατάλλευσαν, ὑπώρυξαν, κατέσεισαν, προσέρρηξαν, προσήγαγον μηχανάς, μηχανὰς προσέρρηξαν, καθεῖλόν τε καὶ κατέσεισαν τὰ τείχη, ἀνέτρεψαν, κατέσυραν τὰς ἐπάλξεις, καθεῖλον, κατήνεγκαν, κατέσπασαν, κλίμακας προσέθεσαν, προσανέβησαν. πυρὶ ἀπετέφρωσαν, χῶμα ἔχωσαν. οἱ δ᾽ ἀπὸ τοῦ τείχους, ἀπεμάχοντο, ἀπεκρούοντο, ἀντεῖχον, διεκαρτέρουν, ἐνεκαρτέρουν, ἀντεσοφίζοντο, σβεστηρίοις κωλύμασιν ἐχρῶντο, ὑφεῖλκον τὸν χοῦν. εἶτα, ἀπεῖπον, ἀπηγόρευσαν, χεῖρας ἀνέτειναν, ἐξεκηρυκεύσαντο, ἐνέδοσαν. σφᾶς αὐτοὺς ἐξέδο-

clamorē concitarūt, sustulerūt militares voces, cōgressi sunt, manus cōseruerunt, eminus iaculati sunt, arcub. pugnarūt, sagittas excusserūt, & his similia. Dices quoq; arcuū iactu pugnabatur, arcus arripere, retrahere, reducere, tū arcus incuruātes, sagittas imponētes. deinde equites pcessere, eruperunt, emicuerūt, excursiōes fecerūt, & pcursiones. Equitū pugna inualuit, equestri pugna congredi, equestri victoria potiri, de eqs vincere, & si q̄ his similia. Dicitur insuper, corruerūt, cōfluxerunt, cōseruerūt manus, cōmiserunt pugnā, corruētes pugnauerūt, manib. res agebatur, &c. itē, pugna fortis, stataria, furore pugnabāt, conferti certabāt, se inuicē pellebāt, & loco nō facile inuicē disiungebātur, se mutuo excipientes defendebant, vel primo cōcesserunt impetu, primū conflictū non sustinuerunt. laborabat alterutrū cornu, aut medium aciei, aut cessit, remisit, pedetētim recessit, declinauit, inclinauit, subuersum est, concessit, tergum dedit, fugit cōuersim, fugit, victū est, armis proiectis fugerūt. Ipsum vero op⁹, prosternere, vulnerare, conuertere, rumpere aciem, discindere, distrahere, disrūpere, in fugā vertere, cōuerti, insequi, repellere, vincere, cædere, denudare, armis exuere, spoliare armis, viuos capere, deuincere, adducere, mācipare, capere, detrahere, debellare, subditos reddere, distrahere, subiicere, nostri iuris facere, cadauera cōfœderatorum reddere. Dices etiam, populati sunt, conglobati sunt, concluserūt, occluserunt, cōsederūt. exercitus assedit, cōsedit, custodiā habuit, declinauit, oppugnationis diē constituerunt, muros obiecerūt, foderunt, defoderunt, cuniculos egerūt, concusserunt, ruperunt, machinas adhibuerunt, machinas cōtuderūt, deturbarunt, cōcusserunt muros, subuerterūt, detraxerūt propugnacula, deiecerunt, demoliti sunt, distraxerunt, scalas admouerunt, ascenderunt, in cinerem redegerunt, aggerem fuderunt. Qui vero in muro erant, pugnabant, depellebāt, muros obiiciebāt. tolerauerūt, sustinuerūt, fallaciis restiterūt, extinctoriis impedimētis vsi sūt, subtraxerūt aggerē, deinde, interdixerūt, renūciauerūt, manus extenderunt, ebuccinauerūt, dediderūt se, se ipsos tradide-

runt, dederũt, debellati sunt, inclinauerunt, in seruitutem sunt redacti inopia necessariorum, siti, & fame.

De oppugnantibus urbem. 20.

De oppugnantibus autem dicimus, obtinuerunt vi, ceperunt, occupauerunt, populati sunt, incubuerunt, subditos reddiderũt, tributarios seruos fecerunt, in tributi deductionem, propter diuitiarum reditum, diuitias ipsorum licitantes, decimarum pẽsionem iniungentes. decimarum collectores, & decimarũ collectio. Si vero inter pugnãdum confœderati facti sunt, dices, vno eodemque momento aliquem & inimicum, & amicum habere.

De partibus muri. 21.

Partes vero muri, circulus, ambitus, circuitus, propugnacula, pinnacula, turres, pomeria, turres interstructæ, spacium inter turres. Nominabis vero murum, munitum, fortem, validum, difficilem aditu, arduum, inexpugnabilem, difficilem captu, difficilem superatu, tutum, firmum, difficilem vastatu, quem capi non liceat.

De locis in bello, de insidiis, & his similibus, deque munitione urbis. 22.

Et de locis illa quidem dices, tum & hæc, aridus, præceps, præcipitium, difficilis aditu, ab insidiis tutus, arduus, difficilis accessu, impermeabilis, & inexpugnabilis. Contra vero, murus infirmus, neglectus, temere extructus, extemporaneus, facilis captu, facilis subuersu, facilis vastatu. Incursui patens, secundum Homerum. facilis aditu, facilis lustratu, insidiis obnoxius, expugnabilis. Dices vero, colles occupare, superiora inuadere, de verticibus deturbare, murum extruere, præuenire in colles, præoccupare, deiicere, depellere, superiores deturbare, persequi, & similia. item & hæc, coràm inuadere, à tergo inuadere, aut esse, à tergo accurrere. palàm, clam, de tuto insidiari, insidias locare, falsis insidiis submittere, insidiis agere, insidiari, insidias struere. καταλοχῆσαι vero, insidias di-

σαι, παρέδοσαν, κατεπολεμήθησαν, ἐνέκλιναν. ἐδουλώθησαν ἐνδείᾳ ἐπιτηδείων, δίψῃ, λιμῷ.

Περὶ πολιορκούντων. κ΄.

Οἱ δὲ πολιορκοῦντες λέγοιντ' ἄν, εἶχον κατὰ κράτος, εἷλον, καθεῖλον, ἐπόρθησαν, παρεστήσαντο, ὑποχειρίους ἐποιήσαντο, ἐδουλώσαντο ἐπὶ φόρου καὶ εἰς φόρου ἀπαγωγήν, ἐπὶ χρημάτων φορᾷ. χρήματα ταξάμενοι, δεκάτην ἐπιβαλόντες. καὶ δεκατηλόγοι, δεκατηλογία. ἐὰν δὲ ἔνσπονδοι γίνωνται ἐπὶ συμμαχίᾳ, ἐρεῖς, ἐπὶ τῇ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ, ἐπὶ τῷ τὸν αὐτὸν ἐχθρὸν καὶ φίλον ἔχειν.

Περὶ μερῶν τείχους. κα΄.

Τείχους δὲ μέρη, κύκλος, περίκυκλος, περίβολος, προμαχῶνες, ἐπάλξεις, πύργοι, μεσοτειχία τά, μεσοπύργια, μεταπύργια. ἐρεῖς δὲ, τεῖχος ἐρυμνόν, καρτερόν, ἰσχυρόν, ἀπρόσιτον, δυσπρόσιτον, δύσμαχον, δύσληπτον, δυσαίρετον, ὀχυρόν, ὠχυρωμένον, δυσκαθαίρετον, δυσάλωτον.

Περὶ χωρίων τῶν κατὰ πόλεμον καὶ περὶ λόχου, καὶ τῶν ὁμοίων, καὶ περὶ τειχισμοῦ πόλεως. κβ΄.

Καὶ περὶ χωρίων δὲ τὰ αὐτὰ ἂν εἴποις. καὶ ἔτι, ἀπότομον, ἀπόκρημνον, κρημνῶδες, δυσπρόσιτον, ἀνεπιβούλευτον, δυσεπίβατον, δυσπρόσβατον, δύσβατον, καὶ ἥκιστα ἐπίμαχον. Ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου, τεῖχος ἀσθενές, ὠλιγωρημένον, αὐτοσχέδιον, ἐσχεδιασμένον, εὐάλωτον, εὐαίρετον, εὐκαθαίρετον, ἐπίδρομον, ὡς Ὅμηρος. εὐπρόσοδον, εὐεπίβλεπτον, εὐεπιβούλευτον, εὐεπιχείρητον, ἁλώσιμον. Ἐρεῖς δὲ, καὶ τὰ ἄκρα προκαταλαβεῖν, τὰ ὑπερδέξια κατασχεῖν, ἀποκόψαι τοὺς ἐπὶ τῶν ἄκρων, τειχίσαι, φθάσαι ἐπὶ τὰ ἄκρα, προκατασχεῖν, ἀπαρράξαι, ἀπελάσαι. τοὺς ὑπερκεφαλῆς ἀνασοβῆσαι, διῶξαι, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ μὴν καὶ τάδε, κατὰ μέτωπον ἐπελθεῖν, κατὰ νώτου ἐπελθεῖν, ἢ γενέσθαι. ἐκ τοῦ κατόπιν ἐπιδραμεῖν, ἐκ τοῦ προφανοῦς, ἐξ ἀφανοῦς, ἐξ ἀσφαλοῦς, ἐνεδρεῦσαι, ἐνέδραν καθίσαι, ψευδενέδραν λόχον ὑφεῖναι, λοχῆσαι, ἐλλοχῆσαι. τὸ γὰρ καταλοχῆσαι, εἰς λόχους διανε-

μαί δεῖ. στρατιωτικὸν δὲ, καὶ τὸ πυρσεῦσαι, φρυκτωρῆσαι, φρυκτωρεία. καὶ αἱ φυλακαί, προφυλακαί, καὶ ἔφοδοι, καὶ σκοποί, καὶ κατάσκοποι. καὶ ἐπὶ κατασκοπὴν ἐξελθεῖν, ἐπὶ προσκοπήν. ψευδαυτόμολοι. καὶ γῆν δῃῶσαι, κόψαι τὰ δένδρα, καταπρῆσαι, ἐμπρῆσαι, πῦρ ἐφεῖναι, πυρπολῆσαι, λεηλατῆσαι, δασμολογῆσαι, λάφυρα συναθροῖσαι. οἱ δὲ ταῦτα πιπράσκοντες, λαφυροπῶλαι, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐρεῖς δὲ, τειχίσαι πόλιν, ἐκτειχίσαι, τεῖχος ἆραι τῇ πόλει, ἐγεῖραι, ὀρθῶσαι, περιβαλεῖν, ἐλάσασθαι, περιελάσασθαι, περιεργάσασθαι, φράξαι τείχει τὴν πόλιν, καὶ πόλις τετειχισμένη. καὶ οἱ ἐργαζόμενοι, τειχοποιοί, καὶ τὰ ὅμοια. τὸ δὲ ἐναντίον, ἀτείχιστος πόλις, γυμνὴ τείχους, καὶ ἄφρακτος.

Περὶ στρατοῦ, καὶ στρατιωτῶν δοκίμων, καὶ μὴ τοιούτων. κγ'.

Στρατιῶται, συστρατιῶται, στρατός, στρατιωτικόν, στράτευμα, σύνταγμα, στρατόπεδον, δύναμις, τάγμα. ἐρεῖς δὲ, καὶ οἱ πεζέτεροι, καὶ οἱ ἀργυράσπιδες, καὶ οἱ χρυσάσπιδες, τὰ μακεδονικά. Ἐρεῖς δὲ, τὰς σφενδόνας πληρώσασθαι, ἀγκυλίσασθαι. τὰ ἀκόντια πῆλαι, διαπῆλαι, στρέψαι. καὶ τὰ ἀκόντια ἀφεῖναι, ἀκοντίσαι, διακοντίσασθαι.

Περὶ ἐξετάσεως στρατοῦ. κδ'.

Ἐρεῖς δὲ, ἐξετάσαι στράτευμα, καὶ δοκιμάσαι, καὶ συναγεῖραι. καὶ ἐξέτασις στρατεύματος, ἐξετασμός, δοκιμασία, συλλογή, ἀθροισμός, ἀγειρμός. συλλέξαι, ἀθροῖσαι. Καὶ τὰ τούτων ὀνόματα ἐρεῖς, στρατιῶται ἐπίλεκτοι, ἔκκριτοι, πρόκριτοι, δόκιμοι, εὐδόκιμοι, ἄριστοι, ἀριστεῖς, λογάδες, ἀριστεύοντες, καταριστεύοντες, λόγιμοι. ἀριστίνδην, λογάδην, κρατιστίνδην. τάχα δ' ἂν ἐν τούτοις τάττοιντο, καὶ οἱ διμοιρῖται. Ἐρεῖς δὲ, τοὺς ἐκ καταλόγου, τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, τοὺς ἀκμάζοντας, τοὺς τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν ἔχοντας, τὴν μάχιμον. τοὺς ἐν ἀκμῇ, τοὺς χρησίμους. Τὸ δὲ ἐναντίον, τὴν ἄχρηστον ἡλικίαν, τὴν ἀπόμαχον, τὴν ἀστράτευτον, τὴν ἀπόλεμον, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐρεῖς δὲ, ἐκδήμους πολεμίους, καὶ ἀποδήμους, καὶ ὑπερορίους, τοὺς ἐν ὑπερορίᾳ διάγοντας, ξενικούς. ὥσπερ πάλιν, ἐνδήμους, προσχώρους, ὁμόρους, καὶ τὰ ὅμοια.

Περὶ

ſtribuere ſignificat. Militare etiam eſt, igni ſignum dare, igni aliquid denunciare. ſignũ ignis, excubiæ, anteriores cuſtodiæ, incurſus. exploratores, ſpeculatores. ad ſpeculandum exire, ad explorandum. proditores. terram vaſtare, arbores ſuccindere, incendere, comburere, ignem immittere, igne vaſtare, prædari, tributa colligere, exuuias congregare. qui vero hæc vendunt, λαφυροπῶλαι dicuntur. Dices vero, muro munire vrbem, murum educere, murum vrbi extruere, erigere, dirigere, circumducere, circumagere, & elaborare, vrbem muro munire, & vrbs muro munita: operarii vero, τειχοποιοί. contra vero vrbs muris carens, nuda, & immunita.

De exercitu, militibus probatis, & contra. 23.

Milites, Commilitones, exercitus, phalanx, agmen, acies, caſtra, vis, ordo. Dices vero pedeſtres. Argenteis, aut aureis ſcutis vtentes, quæ Macedonica ſunt. Dices etiam, fundas implere, rotare, tela mittere, emittere, vertere, pila emittere, iaculari, iaculis traiicere.

De luſtratione exercitus. 24.

Dices vero, luſtrare exercitum, cenſere, & congregare. & exercitus luſtratio, luſtrũ, cenſus, collectio, congregatio, cœtus. colligere, congregare. & horum vocabula ſunt, Milites delecti, ſelecti, egregii, inclyti, clari, optimi, Optimates, prudentes, fortes, fortiter rem gerentes, celebres. de optimis, electim, fortiter. mox etiam his manipulares Duces adiungentur. Vocabis vero, catalogo inſcriptos, ætatis militaris exiſtentes, vegetos, militarem ætatem nactos, vigentes, vtiles. contra vero ætatem inutilem, imbellem, militiæ rudem, imbecillem. Dices vero hoſtes, alienos, & peregrinos, extorres, qui extra fines ſunt, tranſmarinos, alienos: contra vero populares, incolas, conterminos, & quæ his ſunt ſimilia.

De impe-

De imperatore bono, & malo.

Imperatoris laudes. 25.

Militaris, prudens, bellicosus, tutus, saluator, circumspectus, prouidus, præuidens, ante facta consulens, boni consilii, solers, vigilans, impiger, audax, Ductor, Principalis, Imperator, Imperio dignus, considerator rerum, acer, confidens, laboriosus, eruditus, ordinatus, bene constitutus, ad pericula fortis, militiæ amans, sapiens, tacitus, ingeniosus, sobrius, frugalis, operum amans, pugnax, studiosus, honoris cupidus, laboris amans, pericula non horrens, victoriæ studiosus, victoriæ amator, gloriæ auidus, Virilis, muneribus incorruptus, & integer. Vituperia vero, hebes, laborum inexpertus, imbellis, socors, incurius, piger, tardus, militiæ osor, imprudens, ignauus, inexpertus, militarium rerum rudis, supinus, ebrius, imbellis, occasionum neglector, improuidus, incircumspectus, mentis expers, insipiens, stupidus, iudicio carens, væcors, pugnæ osor, timidus, effœminatus, infamis, deses, attonitus, stultus, temerarius, territus, mentis nõ compos, pericula fugiens, audax, furiosus, exagitatus, inconstans, immunitus, proditor, crudelis, incontinens, muneribus corruptus.

Laus, & vituperium militis. 26.

Militis vero laus est, obediẽs, Principi parens, moriger, obtemperans, audiens, mandata exequens. Contraria vero, inobediens, non audiens, immoriger. Dices vero, Vrbes defecerunt, insurrexerunt, expeditionem fecerunt, aduenerunt, incursionem fecerũt, bellum instituerunt, intulerunt, vastarunt, incursiones exercuerunt. in frumenti flore, circa frumenti prouentum, frumento viridi existente, frumento florente.

CAPVT VNDECIMVM,

De equestribus nominibus. 1.

EQuestria nomina, equorum armenta, equorum nutritor, armenta nutriens, equos pascens, equos ducens, equorum Domitor, equos frenans, equorum

Περὶ στρατηγοῦ ἀγαθοῦ, καὶ μὴ τοιούτου.

Ἔπαινοι στρατηγοῦ. κε'.

Στρατηγικός, ἐπιστήμων, πολεμικός, ἀσφαλής, διασωστικός, περιεσκεμμένος, προνοητικός, προορῶν, προβουλεύων, εὔβουλος, ἀγχίνους, ἄγρυπνος, ἄοκνος, εὔτολμος, ἡγεμονικός, ἀρχικός, προστακτικός, ἀξιοπροστάκτος, διασκεπτικός, ὀξύς, θαῤῥαλέος, ἐνεργός, διδασκαλικός, τακτικός, ἐπιτακτικός, πρὸς τὰ δεινὰ θαῤῥαλέος, φιλοστρατιώτης, σοφός, κρυψίνους, ἐπίβολος, νήφων, εὐτελὴς τὴν δίαιταν, φιλεργός, μάχιμος, ἐπιμελής, φιλότιμος, φιλόπονος, φιλοκίνδυνος, φιλόνικος, νίκης ἐραστής, εὐκλείας ἐραστής, ἀνδρεῖος, ἄδωρος, ἀδωροδόκητος. Ψόγοι δὲ, ἀμβλύς, ἄμοχθος, ἄμαχος, ῥάθυμος, ἀμελής, νωθής, βραδύς, μισοστρατιώτης, ἀνεπιστήμων, ὀκνηρός, ἄπειρος, ἀμαθὴς τῶν στρατιωτικῶν, ὑπνώδης, μέθυσος, ἀκρατής, τοὺς καιροὺς παριείς, ἀπερίσκεπτος, ἀπροόρατος, ἄπορος γνώμης, ἀπρόοπτος, καταπεπληχώς, ἀπρονόητος, ἄβουλος, ἀμήχανος, δειλός, ἄνανδρος, καταβεβλημένος, ὕπτιος, ἀναπεπτωκώς, ἀνόητος, προπετής, ἔκπληκτος, ἀπονενοημένος, ῥιψοκίνδυνος, τολμηρός, θρασύς, μανιώδης, παρακεκινημένος, σφαλερός, ἄφρακτος, προδότης, ἀφειδής, ἀκρατής, δωροδοκημένος, δωροδόκος.

Ἔπαινος στρατιώτου, καὶ ψόγος. κς'.

Στρατιώτου δὲ ἔπαινος, εὐπειθής, πειθαρχικός, πειθήνιος, κατήκοος, ὑπήκοος. Τὰ ἐναντία δὲ, ἀπειθής, ἀνήκοος, ἀνυπήκοος, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐρεῖς δὲ, ἀπέστησαν πόλεις, ἐπανέστησαν, ἐπεστράτευσαν, καὶ ἐπεστρατεύσαντο, ἐπῆλθον, παρέβαλον, εἰσέβαλον, εἰς τὴν πολεμίαν κατέλαβον, ἐνέβαλον, καθεῖλον, εἰσβολὴν ἐποιήσαντο. περὶ σίτου ἀκμήν, περὶ σίτου ἐκβολήν, σίτου χλωροῦ ὄντος, σίτου ἀκμάζοντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ.

Περὶ ἱππικῶν ὀνομάτων.

ΙΠΠΙΚΑ ὀνόματα, ἀγέλη ἵππων, ἱπποτρόφος, ἀγελοτρόφος, ἱππονόμος, ἱππαγωγός, ἱπποδαμαστής, πωλοδάμνης, ἱππο-

κόμος, ἵππων ἐπιμελητὴς, ἱπποφορβός. εἶτα, ἵπποι φορβάδες, ἵπποι ἀγελαῖοι, ἵπποι ἀθληταὶ, καὶ ἀγωνισταὶ, καὶ ἀδδηφάγοι, ἁμιλλητήριοι, νικηφόροι, ἀθλοφόροι, κυνηγετικοί, πολεμιστήριοι, ὁδοιπορικοί, στρατιωτικοί, πομπικοὶ, καὶ τὰ ὅμοια. Ἔτι δὲ ἐρεῖς, πῶλοι ἄβολοι. λέγονται δὲ, οἱ πώλων καὶ τελείων μέσοι. οὕτω γὰρ Πλάτων τοὺς δευτεροβόλους ἐκάλεσεν. εἶτα, τέλειοι ἵπποι, γεγηρακότες, ἀγνώμονες, λειπογνώμονες. γνώμων γὰρ λέγεται ὁ ἀποπίπτων ὀδοὺς, τῆς ἡλικίας ὢν γνωριστικός. Ἐρεῖς δὲ, ἱππάσαι ἐξ ἀγέλης πῶλον, ἱππωνῆσαι, καὶ ἱππωνία. ἔτι δὲ ἀδάμαστος πῶλος ἐρεῖς, ὁ τῷ ἱππαζομένῳ ἀντικείμενος, καὶ ἀπαίδευτος, καὶ ἄγελος. τούτῳ δὲ Ξενοφῶν ἀντιτίθησι τὸν ἤδη ἱππαζόμενον. δαμάσαι δ' ἂν εἴποις, καὶ πωλεῦσαι, πωλοδαμνεῖν, καὶ ἐκπαιδεῦσαι, καὶ ἡμερῶσαι, ἀσκῆσαι, ἀναδιδάξασθαι. λέγοις δ' ἂν ἐπὶ ἵππων, καὶ ψηλαφᾶν, καὶ ψήχειν, καὶ ἀποκαθαίρειν, ἐκκαθαίρειν, καὶ ἀποσοβεῖν τὴν κόνιν, καὶ ἀνιστάναι τὴν τρίχα, ἐκφέρειν τὴν κόπρον, ψύχειν τὰ στρώματα τοῦ ἵππου. καταπλύνειν δὲ δεῖ λέγειν τὴν κεφαλὴν, οὐ καθαίρειν. τὸ δὲ κυλίσαι, καὶ ἀλίσαι ἐρεῖς, καὶ ἐξαλίσαι. καὶ τὸ χωρίον, ἀλίστρα, καὶ ἐξαλίστρα, καὶ κυλίστρα.

curator, equorũ studiosus, equorum pastor. deinde, equi armentis apti, equi armentarii, equi pugiles, equi certantes, edaces, certatorii, victores, brabiũ ferentes, venatici, bellicosi, itinerarii, militares, fastuosi. Dices itẽ, pulli, ἄβολοι, qui nondũ dentes abiecerunt. sunt autem hi qui inter pullos, & perfectæ ætatis equos medii habentur. sic enim Plato vocauit eos, qui dentes abiecerunt secundario. deinde equi perfecti, senes gnomonibus carentes, gnomones amittentes. γνώμων autẽ est dens excidens, ætatis index. Dices etiam, pullum ex armento deducere, &c. equum pascere, & equi pabulum. Indomitum vero pullum vocabis, qui equitanti renitẽs, indoctus, & agrestis est. huic Xenophon opponit Iam subactum equum. Sed & domare dices, equuleos domare, pullos subigere, & instituere, mansuetos reddere, exercere, docere. Dices etiam de equis, palpare, abstergere, expurgare, mundare, executere puluerem, erigere pilos, efferre fimum, stragula equorum refrigerare. Caput vero lauare dicendum est, non purgare. Voluere vero etiam saltare, & exilire vocabis. Locum autem ipsum, in quo se equi voluunt, vocabis ἀλίστρα, &c.

Περὶ τροφῶν ἵππων. β'.

Τροφαὶ ἵππων, κριθαί, ζειαί, ὄλυραι, χόρτος, χιλός. παρὰ δὲ Ὁμήρῳ, καὶ πυροί. εἰ δὲ πιστεύομεν, καὶ οἶνος ποτὸν, καὶ λωτὸς, καὶ ἕλειον σέλινον.

De alimentis equorum. 2.

Alimenta equorum, hordea, speltæ, siligines, fœnum, frumentum. apud Homerum vero etiam Triticum. & si credere licet, vinum potus erat, & lotus, & palustre apium.

Περὶ χαλινῶν. γ'.

Χαλινῶσαι δὲ ἐρεῖς, καὶ χαλινὸν περιθεῖναι τῷ στόματι, καὶ χαλίνωσιν. εἶτα, ἱππών, καὶ στάσις ἵππων, καὶ ἱππόστασις, καὶ σταθμός, φάτνη. Ἐρεῖς δὲ, φορβεῖα, καὶ ἐπιφατνίδια δεσμά, καὶ κεκρύφαλός τε, καὶ κορυφαία, χαλινός. τοῦ δὲ χαλινοῦ τὰ σιδήρεια, ὑποστόμια. καὶ τῶν ὑποστομίων, τὰ μὲν κοῖλα, ἐχῖνοι. τὰ δὲ περιφερῆ καὶ πελονωτά, τροχοί. τὰ δὲ στερεὰ καὶ περιμήκη, καὶ ἀλλήλοις ἀντεμπλεκόμενα, ἐν ἁλύσεως εἴδει, δακτύλιοι, καὶ δάκτυλοι. ἐρεῖς δὲ, κημοί, φιμοί. ἔτι δὲ, ἔποχα, ἐφίππεια, σάγη.

Τὰ

De frenis. 3.

Sed & frenare dices, frenum iniicere, & frenationem. deinde equile, equorum statio, equorum cubile, stabulum, præsepe. Tũ etiam capistra, vincula præsepialia, reticulum, & auream, frenum, & eius partes ferreas, lupatum, & huius concauitas, echinos. rotundas vero eius partes, & serratas, rotulas. dura autem illa, & longa, quę instar catenæ cõnexa sunt, annuli, & circuli, vel etiã cãni & nexꝰ. deinde instrata, ephippia, & saga.

Sed

Sed quæ ad curam faciunt instrumenta, lignum quidem pilos expurgans, alæque simile, spatha. ferreus autem ille instar serræ dentatus pecten, strigil. sed ex palmæ ramulis conflexum instrumentum, quod pilos distinguit, & abstergit, σωρακίς. Quod autem ab aurea extensum ori circumdatum est, in quo equus comedit, crates dicitur.

Τὰ δὲ περὶ θεραπείαν ἐργαλεῖα, τὸ μὲν ἐκκαθαῖρον τὴν τρίχα πτερῷ ἐοικὸς ξύλον, σπάθη. τὸ δὲ διακτενίζον σιδήριον ὀδοντωμένον, πελονῶδες, ψήκτρα. τὸ δὲ πλεκόμενον ἐκ τῆς φοινικαμπεχόνης κοῖλον, καὶ διάκενον περιχείλον, ὃ καταστέλλει τὴν τρίχα, καὶ ἐκλιπαίνει, σωρακίς. ἐφ᾽ οὗ δὲ ἐσθίει ὁ ἵππος, κρεμαμένου μὲν ἐκ τῆς κορυφαίας, περιτιθεμένου δὲ τῷ στόματι, χιλωτήρ.

De locis equitabilibus, & præcipitiis. 4.

Loca vero vocabis, equitabilia, & inequitabilia, transitu difficilia, trāsibilia, campestria, spaciosa, curricula. Terra, rus dicitur, campestris, ardua, terra plana, facilis, lapidibus carens, equisonans, equorum cursui patens, facilis transitu. intransibilia, inaccessibilia, aspera, saxosa, cursui incōmoda, cursui cōmoda, petricosa, lapidosa, lapidib. strata, montana, pfunda, cōcaua, cœnosa, dura, lutulenta, palustria, lubrica humida, aquosa, arenosa, olim à mari operta, irrigua, subhumida, madida, pedes non sustinentia, subtrahentia pedes, supplantatoria, ardua, accliuia, erecta. Tumulos etiam dices, colles, vertices, valles, torrentes, præcipitia, prona, procliuia. De accliuibus quide locis dicimus, sursum currere, ascendere, conscendere, subsilire. de pronis vero locis, decurrere, & descendere.

Περὶ χωρίων ἱππασίμων, καὶ κρημνῶν. δ'.

Χωρία δὲ ἐρεῖς, ἱππάσιμα, καὶ δύσιππα, καὶ ἄφιππα. δύσβατα, καὶ βάσιμα, πεδινά, εὐήλατα, ἐπίδρομα. γῆ πεδιάς, γῆ ἄπεδος, λεία, ὁμαλή, ἄλιθος, ἱππόκροτος, ἱππόδρομος, εὔπορος. ἄβατα, τραχέα, δίαπορα, λιθώδη, δυσήλατα, εὔδρομα, πετρώδη, πετρινά, εὔλιθα, ὀρεινά, βαθέα, ἔγκοιλα, τελματώδη, ἀπόκροτα, τεναγώδη, πηλώδη, τενάγη, ἀλίαπεδα, δίυγρα, ὕφαλμα, ψαμμώδη, ἀλίπεδα, ὕφυδρα, ὕφυγρα, διάβροχα, ὑποφέροντα τοὺς πόδας, ὑφέλκοντα, ὑπερείποντα, ὀλισθηρά, ὑποσκελίζοντα τοὺς πόδας, ἀνάντη, ὀρθάσιμα, ἀνατεταμένα. καὶ λόφοι δὲ ἐρεῖς, καὶ γήλοφοι, καὶ ἄκραι, καὶ χαράδραι, καὶ χείμαρροι, καταντῆ, πρανῆ, κατάρρυτα, κατωφερῆ. καὶ ἐν μὲν τοῖς ἀνάντεσιν, ἀναθεῖν, ἀνατρέχειν, προσβαίνειν, προσαναβαίνειν, ἀναπηδᾶν, καὶ τὰ ὅμοια. ἐν δὲ τοῖς κατάντεσι, καταθεῖν, καταβαίνειν.

De corpore, & ingenio equi boni, & mali. 5.

A corpore quidem, vngulæ cauæ, vt scilicet earum concauitas profunda sit, ne in solum impingens molestetur. huiusmodi enim Vngula (vt Xenophon inquit) cymbali instar ad solum resonat. Dices autem, insonat, obstrepit, & reboat. caninis pedibus præditi, caui, solidi. Tibiæ excarnes quoque equū cōmendant, genu facile, tibiæ flexibiles, femora neruosa, densa latera, iuxta ventrem longa & tumentia, venter prominens, altæ scapulæ, quo & Equiti sedes sit tutior, & ipsis humeris firmius hærere liceat.

Περὶ σώματος καὶ γνώμης ἵππου ἀγαθοῦ, καὶ μὴ τοιούτου. ε'.

Ἀπὸ μὲν σώματος, ὁπλαὶ κοῖλαι, ὡς εἶναι ἐν βάθει τὴν χελιδόνα, καὶ μηδὲν αὐτὴν τῶν ἐκ τοῦ ἐδάφους λυπεῖν. ἡ γὰρ τοιαύτη ὁπλή, ὥσπερ κύμβαλον, φησὶν ὁ Ξενοφῶν, πρὸς τὸ δάπεδον ψοφεῖ. εἴποις δ᾽ ἄν, καὶ κροτεῖ, καὶ κτυπεῖ, καὶ ἠχεῖ, καὶ τὰ ὅμοια. κυνήποδες, ἔγκοιλοι, στερεοί, καὶ κνῆμαι ἄσαρκοι ἵππου ἔπαινος. καὶ γόνυ λαγαρόν, πρὸς τὴν συγκοπήν. καὶ σκέλη ὑγρά, μηροὶ ἰνώδεις. πλευραὶ βαθεῖαι, προμήκεις πρὸς τὴν γαστέρα, καὶ ὀγκωδέστεραι. γαστὴρ προεσταλμένη, ἀκρώμια ὑψηλά, τῷ τε ἀναβάτῃ ἀσφαλεστέραν τὴν ἕδραν, καὶ τοῖς ὤμοις ἰσχυροτέραν τὴν πρόσφυσιν παρέχοντα.

τράχηλος εὐκαμπής, ὡς ἀλεκτρυόνων, ἀλλ' οὐχ ὥσπερ κάπρου ὀρθός. κεφαλὴ ὀστώδης, προτομὴ βραχεῖα, χαίτη εὔθριξ, προκόμιον εὐπρεπές. ὄμμα προπετές, ὡς ἐξόφθαλμον εἶναι. ὀφθαλμοὶ πυρώδεις, ὕφαιμον βλέποντες. μυκτῆρες ἀναπεπταμένοι. εὐπνοώτεροι γὰρ τῶν συμπεπτωκότων. ὦτα βραχέα, στέρνα πλατέα, ὀσφὺς διπλῆ. τὸ δ' αὐτὸ, καὶ ῥάχις, καὶ ἕδρα. μάλιστα δὲ τὸ μέσον τῆς ῥάχεως, ἤτοι τῆς ἕδρας, ᾧ ἐγκάθηται ὁ ἐπιβάτης. ἰσχία πλατέα, καὶ εὔσαρκα. γλουτοὶ εὐπαγεῖς, πλατεῖς. οὐρὰ προμήκης. Σίμων δὲ αὐτὴν, καὶ κέρκον καλεῖ. λέγοιτο δ' ἂν καὶ ἵππουρις. γνησιώτατον δὲ ἐπὶ ἵππου οὐρᾶς τοὔνομα. χρήσιμον δὲ τὸ μῆκος, οὐ μόνον εἰς ἀγλαΐαν, ἀλλ' ὅπως καὶ μυωπιζόμενος ἀπελαύνοι τὰ λυποῦντα.

collũ incuruum gallorum more, non rectũ vt hircorũ. caput osseum, breuis promuscis capitis, iuba densa, coma decora. facies proterua, vt quasi prominentibus oculis videatur. oculi ignei, sanguineum tuentes. nares patulæ, hæ enim ad spirandum quàm compressæ nares faciliores sunt. auriculę breues, pectus latum. lumbus duplex, cui & dorsum, & sella sit similis: in primis autem dorsi medium, cui Eques insidet. nates lati, & pingues. coxæ firmæ, & latæ. cauda longa. Simõ vero hanc etiam Κέρκον vocat. Dicitur etiam ἵππουρις, quod equinæ caudæ propriissimum nomen est. longitudo autem vtilis non modo ad pulchritudinem, sed vt muscis molestatus molesta abigat animalia.

Ψόγος ἵππου. ϛ'.

Ψόγος δὲ ἵππου, ὄνυχες λεπτοὶ, καὶ ὁπλαὶ πλήρεις, σαρκώδεις, λεῖαι, ὁμαλοί. Ξενοφῶν δὲ αὐτὰς χαμηλὰς καλεῖ. κυνήποδας, παχεῖς, κιρσοὺς περὶ τὰς κνήμας ἔχων, μηροὺς ἀπαγεῖς, ὠμοπλάτας κοίλους, αὐχένα προμήκη, χαίτην ψιλὴν, στήθη στενὰ, κεφαλὴν βαρεῖαν, σαρκώδη, ὦτα μεγάλα, μυκτῆρας συμπεπτωκότας, ὀφθαλμοὺς κοίλους. καλεῖται δὲ ὁ τοιοῦτος, καὶ κοιλόφθαλμος. πλευρὰς στενὰς, ἀσάρκους, ὀσφὺν ὀξεῖαν, ἰσχίον τραχὺ, γλουτοὺς ἀσάρκους, σκέλη σκληρὰ, γόνατα δυσκαμπῆ. ὁ γὰρ ὑγρὸς κάμπτει τὰ γόνατα ἀκοπώτερον, καὶ ἀπταιστότερον βαδίζει. καὶ τὰ ἄλλα ἐναντία τῶν προειρημένων περὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἵππου.

Vituperium equi. 6.

Equi vero vituperium, vngulæ tenues, vngulæ plenæ, carneæ, planæ, leues, Xenophon vero etiam Χαμηλὰς vocauit. caninis pedibus similes, pingues. tumores tibiarum habentes, femora infirma, scapulas cauas, prælongum collum, tenuem iubam, angustum pectus. caput graue, & carneum, grandes aures, nares pressas, oculos cauos, huiusmodi autem equus etiam κοιλόφθαλμος vocatur. breuia latera, macilenta, lumbum acutum, asperos nates, coxas excarnes, tibias duras, rigida genua. Mollis enim equus genua facilius inflectit, & minus trepide incedit. Pertinent autem huc omnia ea quæ iis, quæ de bono equo dicta sunt, contraria existunt.

Περὶ ἐπαίνων βλέμματος ἵππου. ζ'.

Ἐπαινῶν δὲ ἵππου βλέμμα, ἐρεῖς, γοργὸν, ἰταμὸν, ἀναιδὲς, ὑπόθερμον, ἔκπυρον, θρασὺ, πικρὸν, θυμικὸν, ὀργίλον, καὶ χρεμετιστικόν. καὶ ἆσθμα ἐρεῖς ὁμοίως θρασύτερον, θυμικώτερον, ἰταμώτερον. ψέξαις δ' ἂν νωθὲς λέγων, ἀμβλὺ, ἄπυρον, ἀόργητον, ἄθυμον, ἀργὸν, οὐχ ἱππῶδες. τὸ δ' ἐναντίον, ἱππωδέστερον, καὶ τὰ ὅμοια.

Laudes equini vultus. 7.

Equi vero vultum laudans vocabis, trucem, temerarium, impudentem, fumidum, ignitum, audacem, acrem, furibundum, iracundum, hinnibilem. spiritum quoque vocabis audaciorem, furiosum, & temerarium. Vituperabis autem pigrum appellans, hebetem, frigidum, ira carentem, pusillanimem, ignauum, non equinum. cui contrarium est ἱππωδέστερον, & similia.

Ποδῶν

Equino-

Equinorum pedum nomina. 8.

Priores pedes dicũtur, anteriores, qui ſub ſcapulis, qui ſub pectore, primi, qui ſub collo. reliqui vero poſteriores, qui retro ſunt, vltimi, qui natibus ſubſunt, qui ſub cauda, qui ſub coxis, poſtremi. Melior vero equus eſt, qui non alternatim, ſed per longius ſpacium pedes trãſponit, & transfert. peſſimus vero, ſi maximum tibiarum interuallum habeat. Prodeſt enim, vt Simon inquit, quam plurimo ſpacio traiicere tibias. Et ob id Simoni vocatur equus, facilis curſu, veloxque, qui currendo pedes non altius à terra ſubleuat. Et laus quidem operum equi eſt, bene ſpirans, bonis pedibus præditus, bonam vngulã habens. pedũ aũt virtus, εὐποδία dicitur. Ab indole vero laudare licet equum, facilis ad portandum, furibundus, aptus, facilis, decorus, manſuetus, magnanimus, ſuperbus, elatus, ſuperbiens, venerabilis, liber, liber ad opera, equitabilis, ſplendidus, circumſpectus, arrogans, generoſus, cordatus, magnanimus, ſublimis, faſtuoſus, venuſtus, audax, temerarius, celer, truculentus, bellicoſus, militaris, mitis, obediens, facilis ductu, habenis obtemperans, manſuetus, benignus, Equitis amans, beneuolus Equiti, ad tubam exiliens, exurgens, acer, velox, volipes, humanus, equorum amans, indies roboratus, hoſtes agnoſcens, verſatilis, facilis ad vertendum, morigerus, ordinis obſeruans, facilis, correctis genis, iuſtus in maxillis, æquales habẽs maxillas, inſtitutus, facile proruẽs, facile exurgens. flagelli non indigus, neque ſtimuli, ſtimulo non opus habens, curſu facilis, citus, ventos curſu æquans. Homerus vero eum Auræ, vel Venti filium vocat. non ſuſpectus, intimidus, fortis. ſtudioſus aſcendendi accliuia, & decurrendi prona. & murum ſuperare, foſſam ſuperſilire, torrentem tranſilire, fluuium tranare, de tumulo decurrere, in tumulum ſubſilire, & de tumulo deſilire.

Ποδῶν ἵππου ὀνόματα. η.

Οἱ πρόσθεν πόδες, καλοῦνται πρόσθιοι, οἱ ἔμπροσθεν, οἱ ὑπὸ τοῖς ὠμοπλάταις, οἱ ὑπὸ τοῖς στέρνοις, οἱ πρῶτοι, οἱ ὑπὸ τῷ αὐχένι. οἱ δὲ λοιποὶ, ὀπίσθιοι, οἱ κατόπιν, οἱ τελευταῖοι, οἱ ὑπὸ τοῖς ἰσχίοις, οἱ ὑπὸ τὴν οὐράν, οἱ ὑπὸ τοὺς γλουτοὺς, οἱ ἔσχατοι. Ἀμείνων δὲ ἵππος, ὁ μὴ ἐναλλὰξ, ἀλλὰ διὰ πολλοῦ τὰ σκέλη διατιθεὶς, καὶ διαφέρων· κακὸς δὲ, εἰ τὴν διάστασιν ἔχει τῶν σκελῶν ὡς μεγίστην. ὑπάρχει γὰρ αὐτῷ, Σίμων λέγει, διὰ πλείστου τὰ σκέλη ῥίπτειν. καὶ τοῦτο δὲ Σίμωνος, εὔδρομος, εὐθύδρομος ἵππος, ὁ ὀλίγον αἴρων ἀπὸ τῆς γῆς ἐν τῷ τρέχειν τὰ σκέλη. Καὶ ἔπαινος μὲν ἔργων ἵππου, εὔπνους, εὔπους, εὔοπλος. ἡ δὲ ποδῶν ἀρετή, εὐποδία. Ἀπὸ δὲ γνώμης ἐπαινέσαις ἂν ἵππον, εὔφορος, εὔθυμος, θυμοειδής, εὐσχήμων, εὐπετής, εὐπρεπής, ἥμερος, μεγαλοπρεπής, γαῦρος, γαυρούμενος, γαυριώμενος, κυδρός, κυδρούμενος, ἐλεύθερος, ἐλευθερουργός, ἱππαστής, ἀγλαός, φρονηματίας, ἀλαζών, εὔψυχος, εὐκάρδιος, μεγαλόφρων, μετέωρος, πομπικός, σοβαρός, εὔτολμος, εὐθαρσής, ποδώκης, γοργούμενος, πολεμικός, στρατιωτικός, πρᾶος, εὐπειθής, εὐάγωγος, εὐήνιος, χειροήθης, ἠθασσός, φιλῶν τὸν ἀναβάτην, εὔνους τῷ ἱππεῖ, ὑπὸ σάλπιγγος ἐξορμῶν, ἐξανιστάμενος, ὀξύς, ταχύς, ταχύπους, φιλάνθρωπος, φίλιππος, ἐγκαρτερῶν σὺν τῷ καιρῷ. γνωριστικὸς τῶν ἐχθρῶν, ἀναστρεπτικός, εὔτρεπτος, πειθαρχικός, εὔτακτος, εὔκολος, κεκολασμένος τὴν γνάθον, δίκαιος τὴν σιαγόνα, ἴσος ἑκατέραν τὴν γνάθον, πεπαιδευμένος, ῥᾳδίως ἐξορμῶν, εὐκόλως καθιστάμενος, μάστιγος οὐ χρήζων, οὐδὲ κέντρου, κέντρου ἀπροσδεής, εὔδρομος, ἐπίδρομος, τοῖς ἀνέμοις συνθέων. εἴποι ἂν αὐτὸν Ὅμηρος αὔρας ἢ ἀνέμου παῖδα. ἀνύποπτος, ἄφοβος, θαρραλέος. [illegible], καὶ πρὸς ἄναντες ἀναθεῖν, καὶ πρὸς κάταντες καταδραμεῖν, καὶ τειχίον ὑπερακεῖσαι, καὶ τάφρον ὑπερπηδῆσαι, καὶ χαράδραν διάλλεσθαι, καὶ ποταμὸν περᾶσαι, καὶ ἀπ' ὄχθου ἀναθρώσκειν, καὶ ἐπὶ ὄχθοις ἀνορούειν, καὶ ἀπ' ὄχθων καθάλλεσθαι.

Ψόγος δὲ ἵππου, καὶ ἔργων, καὶ γνώμης. θ'.

Ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων, βραδύς, νωθής, ἀμβλύς, ἀργός, βλάξ, ἁπλοῦς, ἄπους, κακόπους, κακόπνους, μελλητής, δειλός, ἄτολμος, καταδεής, ὕποπτος, δυσωπούμενος, ἐπίφοβος, οὐ σπουδαῖος τοὺς πόδας, μαλακὸς τὴν ὁπλήν, σκληρόστομος, ἄδικος τὴν σιαγόνα, ἑτερόγναθος, βαρὺς τὴν κεφαλήν, κάτω νεύων, εἰς ὄνους τελῶν, *κυφαγωγότερος, δυσγαργάλιστος, ἀπειθής, δυσήνιος, δυσάγωγος, ἀνάγωγος, ἄστομος, ἀπόλεμος, πτοούμενος, ταπεινός, μικρόψυχος, ἀσχήμων, ἀπρεπής, εὐλαβής. οὐδ᾽ ἂν σάλπιγγος ἀνάσχοιτο, οὐδ᾽ ἂν ἐνέγκοι πολέμου βοήν. μίσιππος, μισάνθρωπος, δάκνων, λακτίζων, λακτιστής, ἀδάμαστος, φαύλως ἠγμένος, ἀπρόθυμος, ἀπαίδευτος, ἄτακτος, θηριώδης, δύσφορος, ἀκάθεκτος, τὴν γνάθον ἀκόλαστος, ἀναχαιτίζων, ἀποσειόμενος, ἐφυβρίζων, ὃς πολλάκις ἐξεκύλισε τὸν ἱππέα, οὐδὲ προσιέμενος τὸν χαλινόν, ὑπέρφοβος, ἐνδεέστερος, ἀποδεέστερος, Σίμωνος τὸ ὄνομα, καὶ τὰ ὅμοια.

Περὶ τῶν πραττομένων τῷ ἱπποκόμῳ. ι'.

Ὅσα δεῖ καὶ τὸν ἵππου ἐπιμελούμενον πράττειν. οὗτος καθαιρέτω τὴν χελιδόνα, καὶ τὴν κοιλότητα τῆς ὁπλῆς θεραπευέτω, καὶ τὴν κνήμην τριβέτω κατὰ τὴν φύσιν τῆς τριχός. τὴν δὲ μηραίαν, καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα, καὶ εἰ πρὸς τοὐναντίον ἀνακαθαίροι, ῥᾷον ἂν ἐκσοβεῖ τὴν κόνιν. καὶ πρὸς μὲν τὸ ἄλλο σῶμα, χρήσθω πᾶσι τοῖς τῆς καθάρσεως ὀργάνοις. τὴν δὲ κεφαλὴν καταπλύνειν δεῖ μᾶλλον, ἢ καθαίρειν. τῶν δὲ ἐν τῇ ῥάχει τριχῶν, ἄλλῳ μὲν ὀργάνῳ μὴ προσαπτέσθω. ταῖς δὲ χερσὶ μόναις καταπλύνων καὶ τρίβων, ᾗ παρὰ φύσει κέκλινται, ἥκιστα ἂν βλάπτοι τὴν ἕδραν τοῦ ἵππου. ἐνεθιζέτω δὲ ὁδῷ λιθώδει τὸν πῶλον, μὴ πάντη τραχείᾳ. εἰ δὲ καὶ ἐν τῷ σταθμῷ καταβάλλοι λίθ… αίους ἀμφιδόχμους, περιχειλώσας σιδήρῳ, ὡς Ξενοφῶν ἔφη. καὶ οὕτω τῷ ἔθει τῷ πρὸς αὐτοὺς στερεοῖ καὶ κρατυνεῖ τοὺς πόδας. καὶ τὰ χείλη δὲ ἁπαλυνέτω, ὅπως τοῦ χαλινοῦ ἐνδοσιμοίη. ἁπαλυνεῖ δὲ τὰ χείλη χειρῶν τριβή, καὶ ὕδατος χλιαροῦ προσβολή, καὶ ἐλαίου ποτὲ ἀλοιφή. μᾶλλον γὰρ ἂν οὕτω δέχοιτο τὸν χαλινόν. τῆς δὲ ἐπιφατνιδίας φορβειᾶς μὴ ποιείτω ἅμμα, ἔνθα ἡ κορυφαία περιτίθεται,

ὡς μὴ

Vituperatio equi, operum, & ingenii. 9.

Ex contrario vero, tardus, segnis, hebes, otiosus, delicatus, simplex, piger, malis pedibus præditus, male spirans, cunctator, timidus, trepidus, tremens, suspectus, hæsitabundus, timens, tardus, mollis vngulas, duri oris, impares maxillas habens, vnam tantum maxillam habens, grauis capite, despiciens, asininus, * vorax, difficilis incitatu, immorigerus, habenas negligẽs, difficilis ductu, impudens, imbellis, stupidus, humilis, pusillanimis, deformis, indecens, facilis captu. neque turbã toleraret, nec militarem clamorẽ sustineret. equorum osor, hominum osor, mordax, calcitrator, indomitus, male institutus, non promptus, rudis, incompositus, sæuus, difficilis ad portandum, effrenis, impudentibus maxillis, refrenãs, decutiens, iniuriosus, Equitis excussor, freni impatiens, subtimidus. Deficiens, secundũ Simonem. & si quæ his sunt similia.

De his quæ equiso facere debet. 10.

Quæ vero equi curatorem facere conuenit, hæc sunt. hic purget χελιδόνα, & concauitatem vngulæ curet, tibiam terat secundum pilorum ordinẽ. femora vero, & reliquum corpus si contrario modo purgauerit, facilius puluerem excutiet. & ad reliquum quidem corpus singula, & propria purgandi instrumenta adhibenda sunt. caput vero lauandum potius, quam purgandum est. dorsi vero pilos alio instrumento nequaquam tangat, sed manibus ea parte versus quã natura crescunt, lauet, teratque. imprimis tamen, ne equi sellam lædat, curandum est. Pullum vero ad saxosam, nec omnino asperam tamen viam assuefaciet, si in stabulo quoque lapides substrauerit, ponderosos, & magnos, Freno etiam refrenãs, vt Xenophõ inquit. hac etenim consuetudine pedes ad saxa indurabit. labia vero vt frenum admittant, emolliet. sed molliuntur & labia manuum tactu, tepidæ aquæ aspersione, & vnctione olei, tumq; etiã frenũ admittet facilius. Capistrũ vero ad aurem ne constringat,

ne hoc vexatus, & distractus, & frenũ quoque molestius ferat, laboriosa enim maxime freni impatientia est. Sed qui equum freno parentem habuerit, nihil hunc iubeo. si vero effrenem, camo vtendum est. hic enim mordere non sinit, bibere tamẽ nõ prohibet. cęterum si equum frigefacit, * & recreat, à capite incipiendum est, vt superioribus mundatis ad inferiora perueniat. Equi porro iam *recreati vngulæ vngendæ sunt, & anterioribus quidẽ pedib⁹ abstersis præteriens respiciat, ne equus cupiẽs licet, hunc calcitrare possit. ad posteriores vero transiens, seipsum conuertẽs facie cõuersa eos, quos purgat, pedes respiciat, vt quiescat equus. primo deinde capistro exuatur, postea frenatum vt aliquandiu stet, permitte, ne distractus illico defatigetur, sed vt sine dolore & in maxillarum otio sensim freno assuefiat. si vero hunc conscendit, ascensionem de loco sublimiori fieri necesse est, ne scilicet seipsum conscendendo detrahat, neve impetu insiliens equũ lædat. primo autem in loca patentia, & plana agendus est. progressus vero, & discessus ne mox faciat, sed in obliquum hinc inde (sic enim Simon inquit) equum torqueat, in longitudinem nõnunquam, nonnunquam vero remissius, nuncque in celerem, mox vero in tardum, eius cursum permutando, frenumque in vtranque traiiciendo maxillam. Flexus quoque fieri oportet, cõuersiones, & gyros, in quibus non impellendus equus est, sed retorquendus (quod & ὑπολαμβαίνειν vocant) detinẽdus, *impellendus, attollendusque. In obliquũ vero inclinare, nec te, nec equũ cõuenit. sic enim vtriq; prosternẽtur illico. cæterum cursus rectus longusque laboriosior est, quem ὀρθοδρομεῖν vocant, sicuti contrariũ eius retorquere dicitur. Sed si defatigatus capite nutet, equus generosus non est. Ille vero qui in defatigatione fit cursus, eadẽ ratione ἱππάζεσθαι vocatur, qua de equitibus ἱππεύειν dicimus. Locis porro crebri⁹ mutatis, gratius equo feceris, iucundiora enim ei loca noua sunt. à moribus aũt suis, etiãsi generosissimus sit, degenerabit, si demisso freno erecto currat capite. Sed freno ad ingenuitatẽ aliquã ignobilis equ⁹ instituẽd' est.

ὡς μὴ ἑλκόμενον τοῦτον, καὶ περὶ τὸ χαλινοῦσθαι δυσκολαίνειν. ἐργώδης γὰρ ἡ τῆς χαλινώσεως κώλυσις. ἣν μὲν γὰρ κεχαλινωμένον ἄγει, οὐδὲν αὐτῷ παραινῶ. ἣν δὲ ἀχαλίνωτον, κημοῦν τὸν ἵππον. ὁ γὰρ κημὸς, ἐνδάκνειν μὲν οὐκ ἐᾷ, ἐκπίνειν δὲ οὐ κωλύοι. ὁπόταν δὲ ψύχῃ τὸν ἵππον, ἐκ μὲν τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀρκτέον, ἵνα τῶν ἄνωθεν καθαρθέντων, ἐπικατίῃ τοῖς ὑπ' αὐτοῖς. ἐπεὶ δὲ ψυχόμενον τὸν ἵππον, ἀνάγκη χρῆσθαι τῇ ὁπλαῖς, τοὺς μὲν πρόσθεν πόδας ψύχων, κατόπιν παρελθὼν βλεπέτω, ἵνα περ καὶ ὁ ἵππος, ὡς μὴ δὲ βουλόμενος αὐτὸν κρούειν δύνηται. ἐπὶ δὲ τοὺς κατόπιν μέλλων, αὖ μεταστρέψας ἑαυτὸν, βλεπέτω τοῖς ποσὶν οὓς καθαίροι, τρέψας τὸ πρόσωπον, ἵνα ὁ ἵππος παύηται. τὸ μὲν δὴ πρῶτον, ἐκ φορβειᾶς τὸν ἵππον περιαιρετέον. εἶτα χαλινώσαντα, ἐᾶσαι ἑστάναι, ὡς μὴ εὐθὺς ἑλκόμενος πονοῖτο, ἀλλ' ἐν ἀναλγησίᾳ καὶ ἀπραγμοσύνῃ τῆς σιαγόνος, ἠρέμα προσεθίζηται τῷ χαλινῷ. εἰ δὲ ἀναβαίνοι ἐπ' αὐτὸν, τοῦτο πρῶτον ἐκ μετεώρου ποιεῖσθαι τὴν ἀνάβασιν, ὅπως μήτε ἐπισπάσῃ ἑαυτὸν ἀναβαίνων, μήτε ἐκ σφοδρότητος ἐγκαθίσας, λυπήσῃ τὸν ἵππον. ἐλαυνέτω δὲ τοῦτον κατ' ἀρχὰς ὁ ἐπιβάτης εἰς τὰ δάπεδα, καὶ λεῖα. τὰς δὲ προβάσεις, καὶ τὰς ἐκεῖθεν καθόδους, μὴ αὐτίκα ποιείσθω, ἀλλὰ τὸν ἵππον πλαγιασάτω. οὕτω γὰρ ὁ Σίμων ὀνομάζει. καὶ ποτὲ μὲν εἰς μῆκος, ποτὲ δὲ ἐπ' ἔλαττον, καὶ ἐναλλάττων θᾶττον, ἢ σχολαιότερον. καὶ τὸν χαλινὸν μεταβάλλων ἐφ' ἑκατέραν τὴν γνάθον. καμπὰς δὲ χρὴ ποιεῖσθαι, καὶ στροφὰς, καὶ ὑποστροφάς. ἐν δὲ ταῖς στροφαῖς, οὐ δεῖ ἐξελαύνειν τὸν ἵππον, ἀλλὰ ἀναλαμβάνειν, ὅπερ καὶ ὑπολαμβάνειν καλεῖται, καὶ κατέχειν, καὶ ἠρεμίζειν, καὶ ἀνέχειν. οὐ δὲ πλαγιοῦν, οὔτε ἑαυτὸν, οὔτε τὸν ἵππον. τάχιστα γὰρ ἂν ἐν τούτῳ κατενεχθεῖεν ἀμφότεροι. ἡ γὰρ ἐπ' εὐθείαν κατὰ μῆκος ἔλασις, κοπωδεστέρα. καλεῖται δὲ αὕτη, ὀρθοδρομεῖν. ὥσπερ τὸ ἐναντίον, ἀποκάμπτειν. ἣν δὲ κάμῃ, καὶ κατανεύῃ τὴν κεφαλὴν, οὐκ ἔστιν εὐσχήμων ὁ ἵππος. ὁ δὲ ἐν καμάτῳ δρόμος καλεῖται οὕτως ἱππάζεσθαι, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἱππέων τὸ ἱππεύειν οὕτως ὀνομάζεται. εἰ δὲ καὶ τὰ χωρία ὑπαλλάττοι τις, ἐν χάριτι μᾶλλόν ἐστι τῷ ἵππῳ. ἀμιγέστερα γὰρ αὐτῷ τὰ καινὰ χωρία. ἀπαγορεύει δὲ τοῖς συνήθεσι. καὶ εἰ μὲν φύσει γεννάδας ᾖ, καὶ ἀφῇς τὸν χαλινὸν, ὀρθῇ τῇ κεφαλῇ τρέχει. τὸν δὲ ἀγεννῆ, τῷ χαλινῷ ὡς εἰς εὐσχημοσύνην βιάζου.

Παραφυλακτέον δὲ, ὅτι τοὺς τραχεῖς χαλινοὺς οὐκ ἐῶσιν οἱ ἵπποι κατὰ χώραν, ἀλλὰ μεταβάλλουσιν, ἐλπίδι τοῦ πρὸς τὸ ῥᾷον μεταστήσειν. διὰ τοῦτο τοῖς θυμοειδέσιν οὐκ ἐμβλητέον σκληροὺς χαλινούς. ἀναλαμβάνουσι γὰρ αὐτοὺς εἰς τὸ στόμα, ὥσπερ ὀβελίσκους, εὐπαγεῖς ὄντας, ἀλλὰ ὑγρούς. ἵνα οὖν ὁ ἵππος προσάπτηται, τὸ λοιπὸν κάμπτηται ὥσπερ ἅλυσις. εἰσὶ δὲ σκληροὶ χαλινοὶ, οἱ ἔχοντες τροχοὺς βαρεῖς, καὶ ἐχίνους ὀξεῖς. ἔστι δὲ καὶ τούτους ἐμπραΰνειν, καταλειοῦντα καὶ κατακηροῦντα. ὑγροὶ δὲ, οἱ εὐρείας καὶ λείας ἔχοντες τὰς συμβολὰς, ὡς ῥᾳδίως κάμπτεσθαι. καὶ πάντα ὅσα περιτίθεται περὶ τὸ στόμα, εὐρύστομα, καὶ οὐ σύμπυκνα. εἰ δὲ εἰς τάχος ἐλαύνοις, τῷ μὲν σώματι σεαυτοῦ μηδὲ ὁπωσοῦν προβάλλῃς. μακρὰν δὲ τὴν χεῖρα τὴν ἡνιοχοῦσαν προτείνων, σὺν βραχείᾳ τῇ ἡνίᾳ οὔσῃ, ποτὲ μὲν ἐξόρμα, ποτὲ δὲ καθίστα, καὶ ἐνδίδου τὸν χαλινὸν, καὶ ἀναλάμβανε. εἰ δὲ κατατείνει αὐτὸς ὁ ἵππος ἐν τῷ δρόμῳ, ἢ ὁ ἀναβάτης ἀπαίδευτός ἐστιν, ἢ ὁ ἵππος ἀσθενής.

Obſeruandũ etiã eſt aſperiora frena equos immota non ſinere; ſed hinc inde diſiicere, faciliorem ſcil. ſe inuenturos partẽ ſperãtes. Quapropter ferociorib. aſpera frena iniiciẽda nõ ſunt, hæc. n. veluti obeliſcos arripiũt, robuſtos quidẽ, & firmos: molles tamẽ, vt quacunque parte hæc equus contigerit, reliqua catenæ inſtar incuruetur. Et frena quidem aſpera ſunt, quæ vertebras duras habent, & echinos acutos, quos leuigando, & expoliẽdo mitigare conuenit: mollia vero dicuntur, quæ latas lentaſque habentes cõpages facile inflectuntur. omneſque oreæ latæ, & non ſtrictæ ſunt. Cæterũ ſi ad curſum concites, corpore tuo nequaquã inclineris; manu vero, ſi habena breuior fuerit, longius extenſa, nõnunquã impelle, aliquãdo ſiſte, nũc frenũ remitte, nũc recipe. Quod ſi equ? curſu ſternat̃, aut Eques indoct⁹, aut Equ⁹ infirm⁹ eſt.

Περὶ νόσου ἵππων. ια'.

Ἔστι δέ τι νόσημα ἵππων, κριθίασις, καὶ ὑπεραίμασις, ἀπὸ πλησμονῆς. καὶ ὅτε ἐκκομίζουσι τὸν σῖτον, τότε χρὴ ὑφαιρεῖν, καὶ χόρτον παραβάλλειν μόνον, ἤ τι ἄλλο τῶν κουφοτέρων.

De morbo equorum. 11.

Eſt vero quidã equorũ morbus, ordeatio, & ſanguinaria; ex ſatietate. cumq; frumenti vomitu laborant, demendum hoc; & fœnũ, aliudve leuius quiddam apponendum eſt.

Περὶ ἱππείας. ιβ'.

Ἱππασίαν δὲ ἐρεῖς, καὶ ἱππείαν, καὶ ἔλασιν, καὶ ἐλασίαν, καὶ ἡνιόχησιν. καὶ ἐπόχως ἐγκαθίσαι, καὶ βεβαίως, καὶ πλαγίως. καὶ ἐφεδρεύειν ἐρεῖς, ὡς Ξενοφῶν, εἰ καὶ βιαιότερον. ἐπιβαίνειν, καὶ ἀναβαίνειν, καὶ ἐπέβη, καὶ ἀνέβη. ἐξ ὧν ἐπιβάτης, ἀναβάτης. κλωγμῷ δὲ ἐξεγείρειν τὸν ἵππον ἐρεῖς, καὶ ῥοίζῳ. ταῦτα δὲ καὶ ὁρμητήρια σημεῖα ὀνομάζεται. ποππυσμῷ δὲ παριστάναι, καὶ καθεστάναι. τὸ δὲ ἐνδόσιμον εἰς τὸν δρόμον κροῦσαι τῷ ποδὶ τὴν γαστέρα, καὶ ἀνακλάσαι τὸν αὐχένα ἐκ τοῦ χαλινοῦ. τῷ δὲ ἀθύμῳ ἵππῳ, οὐδὲν φαῦλον καὶ ἐμβαλεῖν τῷ μύωπι. οἱ γὰρ θυμοειδεῖς, ἀγανακτοῦσι καὶ πληγὴν, ὡς ὕβριν, καὶ ἐκφέρονται εἰς δρόμον ὑπὸ ὀργῆς, καὶ σφαλερωτέραν ὑπὸ ταύτης παρέχονται τῷ ἱππότῃ τὴν ῥύμην. ἣν δὲ ἄνιππός τις ᾖ, καὶ ἀβέβαιος, καὶ ἀποσείονται, καὶ ἐκφέρουσι, καὶ ἀναχαιτίζουσιν, ἱστάμενοι κατὰ τοὺς οὐραίους πόδας.

De equitatione. 12.

Ipſam vero equitationem appellabis *ἱππείαν*, curſum, aurigationem. conuenienter inſidere, fortiter, & obliq;. & Superſedere dices ſecundũ Xenophontẽ, etiãſi durius ſit. aſcendere, conſcendere. & aſcendit aut conſcendit. vnde dicitur, aſcenſor, & conſcenſor. Dices etiam, exibilatione; & ſtridore incitauit equum. Hæc vero & hortatoria ſigna dicuntur, poppiſmo aſtare, & excitare. curſus vero ſignum, pedibus ventrem ferire, collumque freno percutere. Ignobilem vero equum nil vetat, quin calcari ſtimules. ferociores enim ad plagam tanquam ad iniuriam indignantur, & præ ira ad curſum elati impetum hunc Equiti periculoſiorem exhibent. & ſiquis equitandi rudis fuerit, excutiunt, eiiciunt, calcitrantque in poſteriores erecti pedes.

Περὶ ἵππων ἀνδρείας. ιγ'.

Ὁ δὲ πομπικὸς ἵππος, ἐχέτω ψυχὴν μεγαλόφρονα, σῶμα εὔρωστον, ὀσφὺν ὑγρὰν, καὶ βραχεῖαν, καὶ ἰσχυράν. οὐ

De equorum virtute. 13.

Equus vero ad pompas deſtinatus habeat ſpiritum magnanimum, corpus validum, lumbos molles, breueſque, & fortes, non

iuxta caudam, ſed inter latera coxaſque, vt facile poſſit poſteriores pedes priorib. ſupponere. incita vero ipſum ſignis hortatoriis, & freno ferias, frenumque remittes, vt leuitate illa gaudeat, feraturque intrepide. non conuenit autem calcaria ſubdere, ſed oportet magis contingere, & hortari, tum inſtituere vt caput inflectat, & ſeſe fœminarum in morem formet.

Quibus armis oporteat militem vti. 14.

Sed ſi equeſtrem pugnam contra alios equitans mediteris, telis vtere volubilibus, & lancea ſimiliter rotunda, vt innocua plaga ſit: haſtile autem ab aduerſario arreptum, tractumque, repente dimittas. hoc etenim non terret ſolum, ſed & proſternit. Notandum etiam, quod Xenophon dixit, Equos aſtragalos habere: grauiter contra hæc Ariſtotele inuehente, qui dixit, Nullum animal ſolidam vngulam habens aſtragalos habere, ne aſinum quidem, ſed ſolum elephantem, cui etiam à frõte cornu excreuiſſe affirmat. Inſtituendus etiam equus, vt ſe ſubmittat, id eſt, pedibus diductis, conſideat, & humiliet, vt eo facilius eques conſcendere poſſit. confirmandus vero, cum incipit ἐπισκέλησιν, ſic autem Xenophon primam illam pedum commotionem vocauit. Campeſtris vero equitatio, circularis, longa vel recta, curſum rectum circulari addens. Dices etiam, inelaborata equitatio, inelaborate equitare, impetu impellere, loris equum concitare, frenum ad celeritatem remittere, omnes habenas concutere, ſtimulo irritare. Generoſiores vero equi tangendi magis quam ſtimulandi ſunt, & hortandi magis quam cogendi.

Quo pacto oporteat inſidere equo. 15.

Cum vero inſederis equo, nequaquam femora ferias, ſed pedes ſubleua, & ſtanti ſimillimus ſis. Stapedes enim magis ad ſtãdũ, quam inſidendum parati ſunt. Cura deniq;,

κατ' οὐρὰν, ἀλλὰ τὴν μεταξὺ τῶν πλευρῶν καὶ τῶν ἰσχίων, ὡς δύνασθαι ὑποτιθέναι τὰ ὀπίσθια σκέλη ὑπὸ τὰ ἐμπρόσθια. ἐξέγειρε δὲ αὐτὸν τοῖς ὁρμητηρίοις σημείοις, καὶ ἀνάκρουε τῷ χαλινῷ, καὶ ἐνδίδου αὐτῷ τὸ στόμιον, ἵνα χαίρῃ τῇ χαλαρότητι, καὶ φέρηται ἀδεῶς τῷ σχήματι. οὐ δεῖ δὲ αὐτὸν μυωπίζειν, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον καταψᾶν, καὶ ἐγκελεύεσθαι· καὶ διδάσκειν κυρτοῦσθαι τὴν κεφαλὴν, ὡς καὶ αὐτὸν σχηματοποιοῦντα, κατὰ τὸν εἰς τὰς θηλέας σχηματισμόν.

Τίσιν ὅπλοις δεῖ τὸν πολεμιστὴν χρῆσθαι. ιδ'.

Ἐὰν μελετᾷς ἀφ' ἵππου τὰ στρατιωτικὰ ἀνθιππεύων ἑτέροις, ἀκοντίοις ἐσφαιρωμένοις κέχρησο, καὶ δόρατι ὁμοίως πεπραγματευμένῳ σφαιρωτῷ, ὥστε εἶναι τὴν πληγὴν ἀσινῆ. καλὸν δὲ λαβόμενον τοῦ ἀντιπάλου, καὶ ἑλκύσαντα ἐφ' ἑαυτὸν, ἄφνω ἀφεῖναι. τὸ γὰρ τοιοῦτον, καταπληκτικὸν, καὶ καταβλητικόν. παραφυλακτέον δὲ, ὅτι ὁ Ξενοφῶν καὶ ἀστραγάλους λέγει τοὺς ἵππους ἔχειν, Ἀριστοτέλους τοῦ περὶ ταῦτα δεινοῦ φάσκοντος, μηδὲν τῶν μονύχων ἔχειν ἀστραγάλους, μὴ δὲ τὸν ὄνον, μόνον δὲ τὸν ἰνδικὸν, ᾧ καὶ κέρας ἐκ τοῦ μετώπου ἐκπεφυκέναι λέγει. διδακτέον δὲ τὸν ἵππον, καὶ ὑποβιβάζεσθαι. ἔστι δὲ, τὸ διιστᾶν τὰ σκέλη, ἐγκαθίζειν τε καὶ ταπεινοῦν ἑαυτὸν, ὥστε εὐπετῶς ἀναβαίνειν τὸν ἱππέα. στηρικτέον δὲ αὐτὸν, ὅταν ὁ ἵππος ἄρχηται τῆς ἐπισκελήσεως. ἐπισκέλησιν δὲ ὁ Ξενοφῶν καλεῖ τὴν ἀρχὴν τῆς τῶν ποδῶν κινήσεως. πέδη δὲ ἱππασία, ἡ κυκλοτερής. ἐπιμήκης πέδη, ἡ μῆκος τῷ κύκλῳ προστεθεῖσα. ἐρεῖς δὲ, σχεδία ἱππασία, καὶ σχέδιον ἱππάζεσθαι, καὶ ῥύμῃ ἐξελαύνειν, καὶ ἀπὸ ῥυτῆρος ἀνεῖναι τὸν ἵππον, καὶ ἐφεῖναι τὸν χαλινὸν εἰς τάχος, καὶ πάσας ἀνασεῖσαι τὰς ἡνίας, καὶ τῷ κέντρῳ ἐξαιμάσσειν. τοὺς δὲ θυμοειδεστέρους ἵππους καταψᾶν δεῖ μᾶλλον, ἢ κεντρίζειν, καὶ προτρέπειν πλεῖον, ἢ ἐξαναγκάζειν.

Ὅπως δεῖ καθεδεῖσθαι ἐφ' ἵππου. ιε'.

Εἰ δ' ἐγκαθίζεις ἵππῳ, μὴ πάνυ τοὺς μηροὺς πιέζειν, ἀλλ' αἰωρεῖν ὑγροὺς τοὺς πόδας, καὶ παραπλήσιον εἶναι ἑστηκότι. καὶ γὰρ ἡ ἰσχὺς πλέον ἐπὶ τῶν ἑστηκότων, ἢ ἐπὶ τῶν καθεζομένων. πρῶ

τῷ σώματι μηδενὸς τῶν ἐργαζομένων τοῦ ἵππου προσάπτεσθαι, οἷον, ποδῶν, ἢ πλευρᾶς. ἐκείνους τε γὰρ διαφέρει, καὶ σαυτὸν διαφέρει. εἰ δὲ ἔποχος εἴης ἐκ μελέτης, ῥᾷόν σε οἴσει ὁ ἵππος. εἰ μέντοι οὕτω καθίζεις, καὶ ἀκοντιεῖς ἐπισκοπώτατα σὺν ῥώμῃ, ὑπερείδοντος τοῦ ἵππου τὴν ἄφεσιν τοῦ δόρατος. καὶ γὰρ αὐτὸς συμβάλλεται τῇ φορᾷ, ῥύμῃ συμπροχωρῶν. συστήσας δὲ τὰς ἡνίας, καὶ ἠρέμα πλάγιος γενόμενος, καὶ μηκύνας τὴν χεῖρα τὴν χαλιναγωγοῦσαν, οὕτως ἀκόντιζε.

Περὶ θρασύτητος ἵππου, καὶ χαίτης, καὶ περὶ χωρίων ἱππασίμων. ιϛʹ.

Ὅσα ἵππος πράσσει. φρυάττεται, χρεμετίζει. χρεμετισμὸς, καὶ φρύαγμα, καὶ φριμαγμός. καὶ ἆσθμα, πνεῦμα, φύσημα. καὶ γαυρίαμα, καὶ αὔχημα. φριμάττεσθαι, φυσᾶν, ἀσθμαίνειν, ἐκπνεῖν, γαυριᾶν, καὶ τὰ ὅμοια. Ἔστι δὲ ἱππικὰ ὄργανα, σειραγωγεύς, ῥυταγωγεύς, κέντρον, μύωψ, ὑποχαλινίδια, ἡνία. Εἴποις δ' ἂν, ὅτι ταχέως τὰ ἔμπροσθεν σκέλη αἴρει. τὰ δὲ ὄπισθεν, προσάγεται. ἀμείνων δὲ ἡ ὁμόχροις χαίτη, καὶ εὔθριξ. ἀγλαΐα γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἵπποις ἡ χαίτη, καὶ γαυριῶσι, καὶ καλλωπίζονται ἐπ' αὐτῇ. ὅθεν καὶ ὀνοβατοῦντες, ἐπειδὰν αἱ ἵπποι τὴν μίξιν τῶν ὄνων ἀτιμάζωσι, καὶ ἀφυβρίζωσιν εἰς αὐτοὺς, ἀποκείρουσι τὰς ἵππους, καὶ ἐπὶ πηγὰς ἄγουσιν. αἱ δὲ, ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ θεασάμεναι τὴν αἰσχύνην τοῦ σώματος ἀπηγλαϊσμένην τῆς κόμης, ἀνέχονται τότε τὴν πρὸς τὰ χείρω ὁμιλίαν. ἵππος μέντοι πρὸς θήλειαν καλλωπιζόμενος, ὀρθὸν αἴρει τὸν αὐχένα, καὶ κυδροῦται, καὶ σοβαρός ἐστιν ἐν τῷ δρόμῳ, καὶ μάλιστα δ' ἂν αὐτῷ διαπρέψειε τὸ κάλλος, εἰ φύσει ἔχει ἀνατεταμένον καὶ ὑψηλὸν τὸν αὐχένα, καὶ τὴν κορυφὴν μεγάλην, καὶ τὰ ὦτα ἐλάττω τοῦ πρὸς τὴν κεφαλὴν μέτρου. Ἐὰν μὲν ἐνδάκωσι τὸν χαλινὸν οἱ ἵπποι, κλίναντες τὴν κεφαλὴν, ἐκφέρουσι. περιφέροντες δὲ τὸν τράχηλον, καὶ πυκνὰ διασείοντες, βιάζονται, καὶ ἀποσείονται. ἀνανεύουσι δὲ ἐπὶ τὴν ῥάχιν ἀναχαιτίζοντες. Ἔστι δέ τις ἵππου δρόμος ἔκδρομος, ὅταν ὑπὲρ τὸ τεταγμένον τοῦ δρόμου μέτρου, ὑπὸ ῥύμης ἐκφέρηται. ὁ μὲν σκληρὸς ἵππος, δυσκαμπής. καὶ ἐφίης αὐτῷ τὸν χαλινὸν, ἥκιστα ἀναλαμβάνοι. ὁ δὲ μαλακόγναθος, οὐ ῥᾷστα.

ne vllam laborantem equi partem contingas, vtpote pedes, aut latera. hęc etenim perfert, & hos transfert. Si vero de industria equitatui idoneum te exhibueris, facilius te equus portabit. si vero sic considens iacularis constantissimo robore, equo vidente emissionem iaculi ipse quidem impetu consternetur impulsui cedens. continens itaque habenas, & aliquantum obliquus, manum gubernatricem extendens iaculare.

De audacia (operibus) equi, instrumentis, iuba, & locis equitabilibus. 16.

Opera equo propria hęc sunt. fremit, hinnit. hinnitus, fremitus, singultus, flatus, spiritus, ampulla, superbia, gloriatio. fremere, inflare, spirare, efflare, superbire. & si quæ his sunt similia. Equestria autem instrumenta sunt, catena, habena, & lorum equi, stimulus, calcar, ocreæ, habenæ. Dicas etiam de equo, quod celeriter pedes leuat, & posteriores attrahat. Melior vero est iuba vnicolor, & densa. Splendida enim in equis iuba est, & superbiunt, ornanturque per hanc. Quapropter hi, qui asinos admittunt, cum equæ asinorum congressum aspernantur, eosque lacessant, equarum iubas radũt, & ad fontes deducunt. hæ vero tãquã in speculo cernentes deformitatem corporis, & iubę splendorem amissum, deterioris postea animalis congressum admittunt. Equus etenim apud equam comptus, collum erigit, exultat, cursuq; superbit. maxime autẽ decorum, & venustum erit, si natura extẽsum, altumque collum habeat, verticem magnum, auresq; ad capitis proportionẽ adductiores. Si vero equi inclinato capite frenũ momorderint, sessorem eiiciũt. qui vero collũ trans ferentes crebro concutiunt, violenter excutiunt sessorẽ. refrenare autem dicuntur, cũ in dorsum se attollunt. Est etiam cursus quidam equi, excursus dictus, quando extra institutum cursum impetu effertur. Durus quidem equus difficulter inflectitur, & si illi frenum submittas, minime accipit qui vero maxillas habet molliores, non libenter obediens

obediens vero iudicatur sic, si freno submisso vt recipiat, facile paret, & si signo ad cursum dato, non impetu excurrit, & signo stationis dato, consistit etiam non in facilibus locis. Quales sunt, glebæ, culta loca, arata, rigida, & angustiæ. In locis vero facilibus, cursui equorum apti, publicæ viæ, curules, plateæ, spatiosi. In locis vero rigidis læduntur tibiæ, quas Xenophon vocat Sustentacula corporis. Υ'περραυδοφορεῖν vero equum dicitur, cum quis in ipso cursu equum impellit, quod non laudatur.

Equitum nomina. 17.

Equites vero dicuntur, Ι'ππόται, Aurigæ, Ascensores, Conscensores. & equorum Amatores, Philippi.

CAPVT DVODECIMVM.

De agriculturæ, & hortorum nominibus,

AGriculturæ nomina, tellus, agricultura, agrorum cultus, villa, agri, suburbana, nemora, syluæ, lucus, arboribus consiti loci, saltus, montes. Rustici, terræ cultores, aut Operarii iuxta Xenophontem: quos Homerus Ε'ρίθους vocat. Plantatores, noualia curantes, Irrigatores, Fossores, Aratores, Agrestes, Seminatores, Messores. Α'μῶντες vero Poeticum est: Θερισταί, Vindemiatores, Vindemiatrices, Spicilegæ, oleas terentes, olei curatores, manipulorũ colligatores, irrigantes, Fossores, Ventilatores, Syluani, Monticolæ, Hortulani. Semina plantæ, germina quã maxime ad oleas referũtur. deinde manipuli, ordei manipuli, plãtę, stolones, hortẽsia. Et nouale facere, noualia colere, πολῆσαι, id est, nouale arare: vnde bis arata tellus, δίπολος dicitur. Homerus, Latum τρίπολον, id est, Ter aratum nouale, dixit. Hesiodus, In vere nouale vertere. sementem facere, iniicere, semen terræ mandare. Ε'πισπορία vero dicitur, cum quis semini vni, aliud semen iniicit, quod cauen-

καὶ πειθήνιος ταύτῃ κρίνεται, εἰ τὸν χαλινὸν ἐφέντι, ὅταν ἀναλαβεῖν ἐθέλεις ῥᾳδίως, πείθεται. καὶ εἰ ὑποσημήναντος εἰς δρόμον, μήτι ῥύμης ἐκδραμὼν, σύνθημα εἰς στάσιν δόντος, εὐθέως ἵσταται ἐν τοῖς οὐκ εὐκόλοις χωρίοις. Εἰσὶ δὲ τὰ βῶλοι, τὰ ἐργάσιμα, τὰ ἀρώσιμα, τὰ ἀντίτυπα, τὰ στενόπορα. Ἐν τοῖς εὐκόλοις, ἱππόδρομοι, λεωφόροι, ἁμαξήλατοι, πλατεῖαι, εὐρύχωροι. Ἐν τοῖς ἀντιτύποις, πάσχουσιν αἱ κνῆμαι, ἃς Ξενοφῶν καλεῖ στήριγγας τοῦ σώματος. Τὸ δὲ ἐπιραυδοφορεῖν τὸν ἵππον, ὅταν γίνεται, εἴ τις εἰς δρόμον ἐξελαύνοι, οὐ πάνυ ἐπαινοῦσιν οἱ ἱππικοί.

Ὀνόματα ἱππέων. ιζ'.

Καλοῦνται δὲ, ἱππεῖς, ἱππόται, ἡνίοχοι, ἀναβάται, ἐμβάται. τὰ ἱππερασταὶ δὲ, οἱ φίλιπποι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ.

Περὶ γεωργικῶν καὶ κηπευτικῶν ὀνομάτων. α'.

ΓΕΩΡΓΙΚΑ ὀνόματα, γῆ, γεωργία, γεώργιον, ἀγροικία, ἀγροί, ἐσχατιαί, ἄλσοι, δρυμοί, δρυμῶνες, ὕλαι, ἕλη, νάπαι, ἴδαι. γεωργοί, γῆς ἐργάται, ἢ ἐργαστῆρες, ὡς Ξενοφῶν. οὓς Ὅμηρος ἐρίθους καλεῖ. εἶτα, φυτουργοί, νεοῦντες, ἢ νεάζοντες, ἢ νεοποιοῦντες, ὀχεταγωγοί, σκαλεῖς, ἀρόται, ἀγρόται, σπορεῖς, ἀμητῆρες. οἱ δὲ ἀμῶντες, ποιητικώτερον. θερισταί, τρυγηταί, τρυγήτριαι, καλαμητρίδες, καὶ ἀμητρίδες, ἀμοργεῖς, ἐλαιοκόμοι, ἀμαλλοδετῆρες, ὀχετηγοί, σκαφεῖς, σκαπανεῖς, λικμηταί, ἀλσοκόμοι, ὀρεοκόμοι, κηπωροί. σπέρματα, φυτά, φυτευτήρια. μάλιστα δὲ ἐπὶ ἐλαιῶν οὕτως ὀνομάζεται. εἶτα, δράγματα, ἀμάλλαι, φυτεύματα, μοσχεύματα, κηπεύματα. τὰ νεοῦν, καὶ νεάζειν, καὶ νέον ἐργάζεσθαι, πολῖσαι, ὅ ἐστι ταυτὸν τῷ ἀρόσαι. ὅθεν τὰ ἡ δὶς ἀροθεῖσα, δίπολος. Ὅμηρος, Εὐρεῖαν τρίπολον. Ἡσίοδος, Ἔαρι πολεῖν. ἀρόσαι, σπεῖραι, ἐπιδεξάμενον βαλεῖν τῇ γῇ τὸ σπέρμα. ἐπισπορία δέ ἐστιν, ὅταν τις εἰς τὸ αὐτὸ σπέρμα, σπέρμα ἕτερον ἐπεμβάλῃ. ὃ δεῖ φυ-

παίεσθαι. γίνεται καὶ κερασβόλα σπέρματα, ἐὰν τοῖς τῶν βοῶν κέρασι προσπέσῃ, ἃ ἐκβαίνει ἀτεράμονα. τουτέστιν, οὐ ῥᾳδίως ἑψόμενα. ἀνασῦραι τὴν γῆν, ὡς μὴ καταπνίγοιτο τὰ φυτά. ἀναπροσαμήσασθαι, εἰ γυμνωθεῖεν αἱ ῥίζαι.

Περὶ ἀμπελοκομίας, καὶ τρυγῆς δένδρων. β΄.

Ἐρεῖς δὲ, ἄμπελον τεμεῖν, γυρῶσαι, ταφρεῦσαι, ἀμῆσαι, κλάσαι, κλαδεῦσαι, ἄρδειν, ὀχετηγεῖν, ἀνακαθῆραι τὸν ὑδρορρόην, βαθῦναι τὴν ἀμάραν, ἐκτρέψαι τὸ ὕδωρ, χάρακα παραπήξασθαι ταῖς ἀμπέλοις, κάμακα παραστήσασθαι, ἀναθρέψασθαι τὸ φυτὸν, ἀλοῆσαι τοὺς πυροὺς, σκάψαι τὴν γῆν, τρυγῆσαι τὰς ἀμπέλους, συναγαγεῖν τοὺς καρποὺς, θημῶνας ἐγεῖραι, λικμῆσαι, ἀποκαθῆραι τὰ ἄχυρα τῷ προκάνῳ, ἀποκρῖναι τὰς ἀχυρμιὰς, θριγγὸν περιβαλεῖν, αἱμασιὰν περιελάσασθαι, ἢ περιβαλέσθαι, ῥάχιν, ἢ ῥάχον περιστήσασθαι, ἢ ἀσπαλάθους ἐγείρειν. θλίβειν τὰς σταφυλὰς ἐν τοῖς ληνοῖς, τρέπειν, πατεῖν. τὰς δὲ ἐλαίας, τρίβειν, ἀμέργειν, καταμέργειν, κοπρεῦν, καὶ κόπρον ἀγρὰς προσφέρειν. τὰς δὲ συκᾶς, συκάζειν. ἐπὶ δὲ πάσης ὀπώρας, τὸ ὀπωρίζειν, βωλοκοπεῖν, ὀνηλατεῖν, ἀμπελουργεῖν, καὶ ὄνῳ κοπροφόρῳ ἕπεσθαι. σκαπτέα, τρυγητέα, φυτευτέα, ἀλοητέα, ἀλεστέα. Τὰ δὲ ὀνόματα τῶν πραγμάτων, νεός, νεός, ἄροτος, σπορά, ἀμητός, ἀλοητός, φυτεία, τρυγητός, καρπῶν συλλογή, συλλογὴ τροφῆς, τρύγη, σταφυλῶν θλίψις, οἴνου συναγωγή, ἐλαίας τριβή. ἐκ δὲ τοῦ σκάπτειν, σκάλλειν, ἢ λικμᾶν, οὐχ εὑρίσκω κεκειμένα ὀνόματα.

Περὶ γῆς ἀγαθῆς. γ΄.

Γῆν δὲ ἐρεῖς, εὔφορον, εὔπαρος, εὔσπορος, εὐήροτος, βαθεῖα, βαθύγειος, πίειρα, πία, πίων, εὔκαρπος, πολύφορος, δικαία.

Περὶ γῆς ἀκάρπου, καὶ τραχείας. δ΄.

Ἐπὶ δὲ τῆς ἐναντίας, λεπτή, πετρώδης, ψαμμώδης, λιθώδης, ὑπόλιθος, ὑπόπετρος, ὑπόψαμμος, ἄφορος, ἄσπορος, ἄπορος, ἀβαθής, ξηρά, δυσήροτος, ἄκαρπος, φελλίς, ἄδικος. Μένανδρος δίκαιον γήδιον καλεῖ, ὃ μηδὲν πλέον τοῦ σπέρματος ἐκφέρει.

Περὶ

dum est. Sunt etiam *κερασβόλα* semina, si bouin cornibus incidant, quæ *ἀτεράμονα*, id est, immatura, proueniũt. Detrahere tellurem, ne plantas suffocet: & accumulare, si denudentur radices, dicitur.

De vitium cura, & putatione arborum. 2.

Dices vero putare vites, sepire, fodere, ablaqueare, attondere, amputare, irrigare, riuos ducere, expurgare aquæ fluxum, profundos meatus facere, auertere aquam; palos vitibus affigere, perticas infigere, nutrire plantas, triturare frumentum, fodere terram, vitium vindemiam facere, colligere fructus, cumulare, ventilare, paleas à iusto separare, seiungere paleas, sepem circũducere, sepem agere aut circumiicere, munire, tribulos congregare, vuas in torculari confringere, vertere, conculcare. oliuas vero terere, premere & comprimere, stercorare, stercus ingerere. ficus vero legere, *συκάζειν*. De omni vero autumno *ὀπωρίζειν* dicitur. occare, asinos agere, vites curare, asinũ fimũ vehẽtẽ sequi. fodienda, vindemianda, plantanda, trituranda. Nomina vero rerum sunt, nouale, aratio, sementa, messis, trituratio, plantatio, vindemia, fructuum collectio, alimentorũ congregatio, fructus, vuarum contritio, vini confluentia, oleæ contritio. A fodiendo vero, triturando vel ventilando, non inuenio certa nomina.

De terra bona. 3.

Tellus vero dicitur, fœcunda, fertilis, facilis ad seminandum, bona aratu, profunda, mollis, pinguis, frũctuosa, multum proferens, iusta.

De terra sterili, & aspera. 4.

Contra vero, tenuis, saxosa, arenosa, lapidosa, petricosa, lapidibus & arenis strata, sterilis, sementis impatiens, impenetrabilis, dura, rigida, difficilis aratu, infrugifera, plena lapidum, iniusta. Sed Menander Iustum agellum vocauit, qui non plus quam semina credita redderet.

De par-

De pratis. 5.

Campus, arua culta, segetes, terræ cultæ, tumuli, ordines arborum, sulci, vitium culturæ, nemora, horti, prata, valles, paradisi. Vocabis item montes vitigeros, vitibus cõsitos aut vitiferos, ligno abundantes, arboriferos, arborum copia conspicuos, densos. & colles vitigineos, bene consitos, dulce vinum proferentes, irriguos. terras fertiles, segetes splendidas, hortos rore plenos, paradisos fœcundos. nemora decora, vmbrosa, vmbratilia, bona pascua habentia, opaca, patula, vndique comata, prata florida, valles oleis abundantes. rosa, lilium, viola, crocus, lotus, narcissus, hyacinthus, serpyllum, anemone, thrialis, sisymbria. Poetæ vero etiam Adianti, amaranti & leucoii meminerunt.

Loci florum. 6.

Omnium quidem florum est pratum; propria vero aliorum florum loca quomodo vocentur ignoro. Rosarum quidem roseta, ἰωνιά violarum propria loca.

De arboribus fructiferis. 7.

De plantis fructiferisq; arboribus dices, florere, frondere, luxuriari. βρύειν; id est, germinare, sed proprie ad oleas refertur. floret, fructificat, turget, germinat, & similia his. & nomina hinc deriuata, flos, florulentia, pullulatio, germinatio. Dices etiam, bene germinans, bene florens, bene pullulans, & florens, speciosum, & semper floridum.

De arboribus infrugiferis. 8.

De contrariis vero contraria dices, vt infloridũ, difficulter florẽs, deforme, flore carens, nudum foliis, flores nõ habens. & marcescit, extinguitur, deflorescit, folia defluũt, denudatur. φυλλοχόος mẽsis vero vocatur Hesiodo, qui hoc efficit. noua arbor, nuper prognata, modo germinans, nuper consita, recenter procreata, modo cõsita, nouiter plantata; noua planta. sordidum quidem hoc nomen, sed apud Aristophanem inuenitur.

Περὶ λειμώνων. ε´.

Πεδία, ἄρουραι ἐργάσιμοι, λήϊα, ὀργάδες, λόφοι, ὄρχοι, φυτεῖαι, ἀμπελουργίαι, ἄλση, κῆποι, λειμῶνες, αὐλῶνες, παράδεισοι. εἴποις δ' ἂν, ὄρη ἀμπελοφόρα, ἀμπελόφυτα, ἢ ἀμπελώδη, εὔξυλα, εὔδενδρα, πολύδενδρα, λάσια. καὶ γηλόφους εὐαμπέλους, εὐφύτους, ἡδυοίνους, καταρρύτους, καὶ ἀρούρας εὐπόρους, λήϊα κομῶντα, κήπους εὐδρόσους, παραδείσους εὐκάρπους. καὶ τὰ ἄλση, εὔκομα, κατάσκια, εὔσκια, εὔνομα, σκιερά, ἀμφιλαφῆ, ἀμφίκομα, λειμῶνας εὐανθεῖς, αὐλῶνας ἐλαιοκομωμένους. ῥόδα, κρίνα, ἴα, κρόκος, λωτός, νάρκισσος, ὑάκινθος, θελαλίς, σισυμβρεία, ἕρπυλλον, ἀνεμῶναι. οἱ δὲ ποιηταὶ, καὶ ἀδίαντόν τι ἄνθος καλοῦσι, καὶ ἀμάραντον, καὶ λευκόϊον.

Τόποι τῶν ἀνθῶν. ς´.

Ὁ μὲν πάντων ἀνθῶν, λειμών. ἴδια δὲ, ἀπὸ μὲν τῶν ἄλλων, οὐκ οἶδα εἴ τι κέκληται. τῶν δὲ ῥόδων, ῥοδωνιά. καὶ ἰωνιά, τῶν ἴων.

Περὶ δένδρων καρποφόρων. ζ.

Ἐπὶ φυτῶν καὶ δένδρων καρποφόρων ἐρεῖς, ἀκμάζειν, ὀργᾷν, * σπαργᾷν, βρύειν. μάλιστα δὲ τὸ βρύειν ἐπὶ ἐλαιῶν. ἀνθεῖ, καρποφορεῖ, βλαστάνει, θάλλει, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ὀνόματα, ἄνθη, ἄνθησις, βλάστησις, βλάστη, καὶ τὰ ὅμοια. Καὶ εὐθαλὲς ἐρεῖς, καὶ εὐανθὲς, καὶ εὐβλαστὲς, καὶ τηθηλὸς, καὶ εὐερνὲς, καὶ ἀειθαλές.

Περὶ δένδρων ἀκάρπων. η´.

Ἐπὶ δὲ τῶν ἐναντίων, τὰ ἐναντία, οἷον, ἀνανθές, δυσανθές, δυσερνές, ἀπηνθηκός, ἄφυλλον, ἐξηνθηκός. καὶ μαραίνεται, καὶ σβέννυται, ἀπανθεῖ, φυλλορροεῖ, γυμνοῦται, ψιλοῦται. καὶ φυλλοχόος μὴν, ὁ ταῦτα ποιῶν, ὡς Ἡσίοδος. νέον, νεογενές, νεοβλαστές, ἀρτιγενές, ἀρτίγονον, ἀρτιφυές, νεοφυές, νεόφυτον. εὐτελὲς μὲν γὰρ τὸ ὄνομα, κέχρηται δὲ αὐτῷ Ἀριστοφάνης.

Δένδρα τὰ μὲν, ἔγκαρπα. τὰ δὲ, ἄκαρπα. τῶν ἐγκάρπων, μετὰ ἐλαίας, καὶ ἀμπέλου, καὶ συκῆς, μηλέαι, ὄχναι, ῥοιαί, κοκκύμηλα. Ἰστέον δὲ, ὅτι κοκκύμηλον μὲν οὐδετέρως, ὁ καρπὸς. ἀρσενικῶς δὲ, τὸ δένδρον καλεῖ ἡ μέση κωμῳδία, ὁ κοκκύμηλος. χρῆται δὲ καὶ Ἀρχίλοχος τῷ τῶν κοκκυμήλων ὀνόματι. ἀχράδες, κῶνοι, φοίνικες, κάρυα, κάρυα τὰ οὐκ ἔχοντα * διφυλῶ. εἴη δ' ἂν ταῦτα, τὰ λεπτοκάρυα, ἢ μᾶλλον τὰ καστάνια ὀνομαζόμενα. φησὶ γὰρ περὶ αὐτῶν Ξενοφῶν, Παῖδας σεσιτευμένους καρύοις ἑφθοῖς. ἔνιοι δὲ ταῦτα καὶ Διὸς βαλάνους ὑπὸ τῶν ποιητῶν κεκλῆσθαι νομίζουσιν. ἀμυγδαλαί, τέρμινθος. εἴρηται δὲ αὐτοῦ ὁ καρπὸς ὑπ' ἐνίων, καὶ πρέβινθος. συκάμινος. ἔστι δὲ ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ, ὁ μὲν καρπὸς, συκάμινον οὐδετέρως. τὸ δένδρον δὲ ἀρσενικῶς, ὁ συκάμινος. Συκάμινα ὁρᾷ, καὶ φορεῖ κρανία μέσπιλα.

Περὶ ἀκάρπων. θʹ.

Ἄκαρπα δὲ λέγουσι δένδρα, ὧν ὁ καρπὸς οὐκ ἔστιν ἀνθρώποις τροφή. τὰ δ' ἄλλα, κάρπιμα. Τῶν οὖν ἀκάρπων, δρῦς. τάχα δ' ἂν εἴη ἀμφίβολος πρὸς τὰ ἔγκαρπα, διὰ τοὺς βαλανηφάγους Ἀρκάδας, καὶ μάλιστα, εἰ πρὸ πυρῶν τοὺς ἀνθρώπους ἔθρεψεν ἡ βάλανος. πλάτανος, πεύκη, πτελέα, μελία, αἴγειρος, λεύκη, δάφνη, πίτυς, κυπάρισσος, κέδρος, θύον, ἰτέα, μυρίκη, μυῤῥίνη. εἰ μὴ δάφνην καὶ μυῤῥίνην, τοῖς ἐγκάρποις προσθετέον. ὧν ὁ καρπὸς, τῆς μὲν δάφνης, δαφνίδες. τῆς δὲ, μύρτα.

Περὶ μερῶν δένδρων, καὶ εὐανθῶν κλάδων, καὶ μὴ τοιούτων. ιʹ.

Τοῦ δένδρου μέρη, ῥίζαι, καὶ ῥιζοφυεῖν, ῥιζοτροφεῖν, ῥιζοῦσθαι. στῆναι, παγῆναι, στηριχθῆναι, ῥίζας ἀποτεῖναι. πρέμνον, λεῖον, ὁμαλόν, στέλεχος, κλάδοι, κλῶνες, πτόρθοι. ἐρεῖς δὲ τὸ στέλεχος, καὶ στερεὸν, καὶ ἰσχυρὸν, καὶ εὐμεγέθες, καὶ παχὺ, καὶ ὄρθιον, καὶ χειροπληθές, καὶ γενναῖον, εὐφυὲς, καὶ εὔογκον. ὑπέρογκοι κλάδοι. τὸ μέν τοι ὄρπηκες, ποιητικώτερον. ἁπαλοὶ δὲ ἐρεῖς, καὶ ἁδροί, εὐφυεῖς, ὄρθιοι,

Arbores quædam sunt fructuosæ, quædã infrugiferæ. fructuosæ autem post oleã, vitẽ, & ficum, mali, pyri, mala Punica, pruni. Notandum vero quod κοκκύμηλον in genere neutro fructum, in masculino vero arborẽ vocat Media Comœdia. vtitur etiã Archilochus hoc prunorum nomine. nuces, pyri syluestres, pinus, palmæ, carya, * κάρυα τὰ οὐκ ἔχοντα διφυλῶ, Nuces non habentes duplicatum. sunt autem hæc vel Auellanæ, vel potius castaneæ dicuntur. de his enim Xenophon dicit, Pueros pinguefaciendos caryis exhilarabis. nonnulli vero has à Poetis Iouis glandes dictas esse putant. amygdalę, terminthus, cuius fructus à nonnullis terebinthus nominatur. morus. Est vero in Media Comœdia fructus συκάμινον neutrum, arbor vero συκάμινος masculinum, vt Συκάμινα ὁρᾷ, καὶ φορεῖ κρανία μέσπιλα.

De infrugiferis. 9.

Infrugiferæ vero arbores dicuntur, quorum fructus in hominum alimentum non cedit, reliquæ vero omnes frugiferæ. Infrugiferarum itaque sunt, quercus. dubium autem mox hoc erit, an frugifera habeatur propter glandiuoros Arcades, & maxime quod homines ante frumenti vsum glande pascebantur. platanus, cornus, vlmus, fraxinus, alnus, populus, laurus, abies, cupressus, cedrus thya, salix, myrica, myrtus. Nisi forte laurũ, myrtũque frugiferis anumerabimus: quarum fructus, lauri quidem, daphnides; myrti vero myrta appellantur.

De partibus arborum, ramis florentibus, & contra. 10.

Arboris partes, radices. radices agere, radices nutrire, radices mittere, figere, infigere, confirmare, radices extendere. caudex, leuis, planusque stips, rami, palmites, germina. Stipitem vero nominabis, firmum, robustum, magnum, densum, rectum, ingentem, generosum, bene plantatũ, tumidũque. rami luxuriantes, ὄρπηκες vero Poeticũ est. Nominabis vero, teneros, adultos, generosos, rectos,

ctos,latos,diffusos,foliis abundantes,comatos,patulos,crinitos vndique, bene comatos,vmbrosos,vmbratiles,opacos, profundos,densos.densam reddentes vmbrã, multam,latam,sufficientem, idoneã, satisfaciẽtem,largam,luxuriosamq;.Contra vero vocabis,foliis carentes,nudos,denudatos, comis priuatos,spoliatos foliis,arefactos,consenescentes,deformes,ornatu carentes, deflorescentes,spoliatos,fructu carentes,confectos senio.Proprie vero oliuæ ramus,germen vocatur;sicut vitis, palmes. ficus vero folium,thrion;quemadmodum vitis, pampinus.Folia vero,etiam πέταλα nominantur. Appellabis etiam folia,tenera,iuuenilia, viridia,florida.Fructum vero vocabis, florem, prouentum,& remunerationem. & fructũ vegetum ,mollẽ, maturum,crudum,& prę-cocẽ. Nominabis vero frumenti prouentũ, plantarum flores,ficum germinantem, vitẽ pubescentem,oliuam turgidam.

De arborum nutrimentis. 11.

Quæ vero fructus nutriunt;aut arbores, hæc sunt.imbres,fluuii,scaturigines, fontes, aquæ venæ;ros,loca amœna,humores, vndæ.terra fontana,vegeta, humida, aquosa, rorida,australis,stillãs,irrigua, fontibus scatens.Adde his auras,nam & hæ nutriunt. & flatus,flaminaque zephyrorum.

De laudibus loci alicuius. 12.

Locum vero laudans dices,aquosus, irriguus,roridus,humidus, mollis, densus,con situs,plantatus, pinguis, opacus, arboribus consitus, floridus, florulentus, fructuosus, pulchros fructus procreans, frugifer, rigatus,vmbrosus,vmbratilis,ferax, iustus, & si quæ sunt similia.

De laudibus prati. 13.

Sed in laudem prati, floridum, florulentum,ferax,germinans, iustum,odorum, fragrans, spirans, fragrantia abũdans, bene

θιοι,κεχυμένοι,ἀποκεχυμένοι,εὔφυλλοι,κομῶντες, ἀμφιλαφεῖς, ἀμφίκομοι,εὔκομοι; σκιεροί,εὔσκιοι,σύσκιοι,βαθεῖς, δασεῖς. βαθεῖαν ποιούμενοι σκιὰν, πολλὴν,πλατεῖαν, ἱκανὴν, ἀρκοῦσαν, ἀποχρῶσαν, δαψιλῆ,ὑπεραποχρῶσαν.Τὸ δὲ ἐναντίον ἐρεῖς,ἀφύλλους, ἀκόμους,γυμνούς,γεγυμνωμένους,ψιλούς,ἀποψιλωμένους τῆς κόμης,ἀφῃρημένους τῆς κόμης, ἐξερρυηκότας,γεγηρακότας, ἀποκεκοσμημένους,ἀποκεκαλλωπισμένους,ἀπηνθηκότας,ἀποσεσυλημένους τῆς κόμης,ἀποκεκαρπισμένους, ἀφηβηκότας,καὶ τὰ ὅμοια. ἰδίως μέντοι ὁ τῆς ἐλαίας κλάδος, θαλὸς καλεῖται. ὥσπερ ὁ τῆς ἀμπέλου,κλῆμα. τὸ δὲ τῆς συκῆς φύλλον,θρῖον. ὥσπερ τὸ τῆς ἀμπέλου, οἴναρον. τὰ δὲ φύλλα,καὶ πέταλα καλεῖται. λέγοις δ' ἂν καὶ ἁπαλά, καὶ νεαρά,καὶ χλωρά,καὶ χλοανθῆ. τὸν δὲ καρπὸν εἴποις ἂν,καὶ ἄνθος,καὶ φορὰν,καὶ φέρημα,καὶ ἐκφόρημα,καὶ ἐκφόριον,καὶ ἐπικαρπίαν,καὶ καρπὸν ἀκμάζοντα,καὶ πέπονα,καὶ ὡραῖον,καὶ ὠμὸν, καὶ πρόωρον. ἐρεῖς δὲ σίτου ἐκβολὴν,φυτῶν ἄνθη, συκῆ ὀργῶσα, ἄμπελος ἡβῶσα, ἐλαία βρύουσα.

Περὶ τῶν τρεφόντων τὰ δένδρα. ια΄.

Τὰ δὲ τρέφοντα τοὺς καρποὺς, ἢ δένδρα, ὄμβροι, ποταμοί, πηγαί,κρῆναι,πίδακες, δρόσοι,λιβάδες,ἰκμάδες, νοτίδες,πιδύουσα γῆ,ἰκμάζουσα,νοτερά,ὕδωρ ἀναδιδοῦσα,ἔνδροσος, νότιος, ἔννοτος,ἐνόπιος, λιβάζουσα, καταρρυτος, πηγάζουσα. Ἐρεῖς δὲ, αὖραι. τρέφουσι γὰρ καὶ αὗται. καὶ πνοαὶ, ἢ πνεύματα ζεφύρια.

Περὶ ἐπαίνων χωρίου. ιβ΄.

Ἐπαινῶν δὲ χωρίον, ἐρεῖς, εὔυδρον, κατάρρυτον,ἔνδροσον,ὑδρηλόν,μαλακόν,βαθύ, ἔμφυτον,κατάφυτον,πυκνόν,δασύ, σύνδενδρον,εὔδενδρον,κατάδενδρον,εὐθαλές, ἀμφιθαλές,εὔκαρπον,καλλίκαρπον,πολύκαρπον,ἐπίρρυτον,σκιερόν, ἀμφιλαφές, εὔφορον,εὐθηνοῦν, καὶ τὰ ὅμοια.

Περὶ ἐπαίνου λειμῶνος. ιγ΄.

Εἰ δὲ λειμῶνας, εὐανθής, πολυανθής, πολύφορος, ὀργῶν, εὐθηνῶν, εὔοδμος, εὔπνους, κατάπνους, καταπνεόμενος, εὐ-

χρους, πολύχρους, πολύμορφος, πολυειδής, πολυχρώματος, ἥδιστα ἔχων τὰ ἀποφερόμενα πνεύματα, ἠρινὸν πνέων. Εἰ δὲ δένδρον, εὐπραγοῦν, εὐθηνοῦν, εὔφορον, πολύφορον, εὔκαρπον, πολύκαρπον. καὶ δένδρου εὐπραγία, εὐθηνία, εὐφορία, πολυκαρπία, εὐκαρπία, πολυφορία.

coloratū, multicolor, multiformis, varium, multis coloribus varium, suauissimum odorem emittens, iucundum spirans. In arboris laudem, bene constituta, iusta, ferax, fœcunda, frugifera, fructuosa. arboris fœcunditas, florulentia, fertilitas, fructuum prouentus, prouentus bonus & copiosus.

Περὶ ὀνομάτων ἐλαίας, σύκων, ἀμπέλου, καὶ φοινίκων. ιδ.

Ἐλαίας μὲν οὖν ἄνθος ἐρεῖς, λευκόν, πυκνόν, συνεχές. ἡ δὲ ἀγριελαία, κότινος καλεῖται. εἰ δὲ ἐμφυτεύσαις τῷ κοτίνῳ ἥμερον, αἱ τοιαῦται ἐλαῖαι, κοτινάδες. ἡ δὲ ἱερὰ ἐλαία, μορία. ἡ δὲ ἐν ὀλυμπίᾳ, καλλιστέφανος. πάντα δὲ τὰ ἐμφυτευόμενα ἥμερα τοῖς ἀγρίοις, ἐμβλήματα καλεῖται. τῆς δὲ συκῆς ὁ καρπός, γλυκύς, ἡδύς, προσηνής, σῦκα, ἰσχάδες, παλάθη. ἰσχὰς νέα, χλωρά. ἰσχὰς ἀρχαία, καὶ ξηρά, τεταριχευμένη. οἱ δὲ κωμῳδοὶ, καὶ ἰσχάδα κοπτὴν λέγουσιν. αἱ μέντοι νέαι συκαῖ, συκάδες ἐκαλοῦντο. ἔνιοι δὲ, καὶ τὰς τελείας οὕτως ἐκάλουν. ὁ δὲ τοῦ ἐρινεοῦ καρπὸς, ὅς ἐστιν ἄγρια σῦκα, ἔρινα καλεῖται. ἃ καὶ περιάπτουσι ταῖς συκαῖς, ὅπως μὴ ἀποπίπτῃ ὁ καρπός. τὸ δὲ τὰ ἔρινα συλλέγειν, ἢ περιαρτᾶν, συκάζειν λέγουσι. Ἀμπέλου, σταφυλή, καὶ βότρυες. καὶ ἀπ' αὐτῶν, αἱ σταφυλίδες, καὶ αἱ σταφίδες. ἀμπέλους μέντοι, ἡδυοίνους, καὶ πολυοίνους, καὶ εὐοίνους. καὶ περιπετάννυνται τὰ οἴναρα, ἀποφθινόντων τῶν φύλλων. βότρυς δὲ, ὡραίους, καὶ πέπονας, καὶ γενναίους, καὶ ἀκμάζοντας, καὶ ὀργῶντας. καὶ τὸ ἐναντίον, ὠμούς, ἀτελεῖς, ἐξώρους, ἀώρους, ὄμφακας. Λέγεται δὲ καρπός, ὁ μέν τις, ἀθησαύριστος, ὃν οὐκ ἔστιν ἀποθέσθαι. ὁ δὲ ἀπόθετος, ὁ ψυχόμενος, καὶ ἡλιούμενος. Περὶ φοίνικος ἐρεῖς, ὄρθιος, ὑψηλός, τραχύς, ἰσχυρός, ἀειθαλής. τοῦ μέντοι φοίνικος, καὶ ὁ κλάδος ὁμωνύμως φοῖνιξ καλεῖται, καὶ ῥάβδος φοίνικος. καὶ ἐν τοῖς ποιηταῖς, σπάδιξ. τὸ δὲ φύλλον, θαλλός. ὁ δὲ καρπὸς, ὁ μὲν τοῦ ἄρρενος, ψλώ. ὁ δὲ τῆς θηλείας, βάλανος. ἐξ οὗ δὲ κρέμανται οἱ βάλανοι, σπάθη. εἴρηκε τὸ ὄνομα Ξενοφῶν,

De nominibus oleæ, ficuum, vitis, & palmarum. 14.

Oliuæ porro florem nominabis, album, densum, continuum. Olea autem syluestris, oleaster dicitur. Cum vero oleastro domesticam oleam inseueris, hæ oleæ cotinades dicuntur. olea vero sacra, μορία. quæ vero in Olympiade habetur, coronata. Omnes vero plantæ domesticæ syluestribus insertę, calami vocantur. ficus vero fructus, dulcis, suauis, iucundus, ficus, cariæ, massa, caria recens, viridis, caria vetus & arida, condita. Comici etiam ficum incisam dicunt. Ficus vero recentes, συκάδες vocātur. nonnulli vero etiam adultas hoc nomine appellauerūt. Caprifici vero fructus, qui est ficus syluestris, ἔρινα vocantur, quæ sic ficubus adhærēt, vt fructus non decidat. Ficus vero syluestres colligere & componere, συκάζειν dicitur. Vitis vero sunt, vua, botri, & hinc vuæ passæ. Vites vero dicuntur, dulce vinum proferentes, vino abundantes, bono vino præditæ. Pampini autem περιπετάννυνται, cum folia defluunt. Racemos vero tempestiuos, maturos, generosos, florentes & luxuriantes. vel è contrario, crudos, imperfectos, intēpestiuos, immaturos, & omphacas nominabis. Fructus vero ἀθησαύριστος dicitur, quem reseruare non licet. alius vero reseruatiuus, serus, & sole adustus nuncupatur. De palma dices, erecta, alta, aspera, robusta, semper florens. Tum etiā palmæ ramus, eodē nominé palma vocatur, & palmæ radius. apud Poetas vero σπάδιξ, folium vero thalus, fructus autem masculi quidem, ψλώ. fœmellæ vero, βάλανος dicitur. Vnde vero βάλανοι dependent, spatha vocatur. vsus hoc nomine Xenophon,

nophon, & Herodotus dicens, quod etiam Arcus quidam ex huiusmodi habeantur.

De instrumentorum rusticorum nominibus. 15.

Falx, ligo, falx messoria, rastrum, securis, ventilabrum, procalum, tridens, bidens, ventilabrum, quod & vannum vocant. Τρύγητος vas vimineum, in quo fecem expurgant. Fex vero non modo de vino, sed etiam de oleo dicitur. Deinde aratrum, occa, malleus, sarculum, mortarium, pistillum, arca panaria, mortarium, cochleare, quod etiam ἀλετρίβανος dicitur. peluis, mactra, vas panariũ, scyphus, sporta, storea, cophinus, vasculum ficuum, torcular, penus, fricatorium, cophinus, chœnix, tres chœnices continens, sextarius, semisextarius, medimnus. phrygeton, quod instrumentum est, quo hordeum siccant, hordei siccatio, & hordei siccatrices. Solon vero etiam Sponsas ad nuptias euntes phrygetum signum ferre iussit.

De neglecti loci nominibus. 16.

Loci autem neglecti nomina sunt, feminis impatiens, durus, rigidus, spinosus, acanthis plenus, tribulis & atriplicibus refertus, spinis, pollicariis, coccis, fruticibus, zizaniis. quæ effodienda sunt, incendenda, comburenda, amolienda, & igne vastanda.

Olerum nomina. 17.

Lactuca, raphanus, hoc autem nomine cramben vocant. Et quod alii raphanum dixere, proprie raphanis dicitur, cuius etiam species apud Herodotum inuenitur. formæa, cinnara, porrum, cepa, nasturtium, apiũ, malua, beta, coriander, asparagus. Asparangis vero acanthus vocatur. Est & hortensis asparagus, à crambe denominatus. rapa, cucurbita, tritica, hordea, legumina, legumina fresa, phasioli lens, fabæ, cicerculæ, dolichi, ciceres, cni-

νοφῶν, καὶ Ἡρόδοτος, λέγων ὅτι καὶ τόξα τινὲς εἶχον ἐκ ταύτης τῆς ἀκάνθης.

Περὶ ἐργαλείων γεωργικῶν ὀνομάτων. ιε'.

Δρέπανον, δρεπάνη, δίκελλα, ἄμη, μακέλλη, ἀξίνη, λίστρον, πτέρναλον, θρῖναξ, σμινύη, πτύον, ἢ πτεόν. καὶ λικμητηρὶς δὲ καλεῖται, τρύγητος, ἐν ᾧ διηθοῦσι τὴν τρύγα. τρὺξ οὐκ ἐπὶ οἴνου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐλαίου. εἶτα, ἄροτρον, βουλοκόπος, σφῦρα, σκαλίς, ὅλμος, ὕπερον, κάρδοπος, θυΐα, δοίδυξ, ὁ καὶ ἀλετρίβανος. σκάφη, μάκτρα, σάκτρα, σκαφίς, φορμός, ψίαθος, κόφινος, σπυρίσκος, σταφυλοβόλιον, ὅ ἐστι ταμιεῖον. τριπτήρ, ἄρριχος, χοῖνιξ, τριχοίνικον, ἑκτεύς, ἡμίεκτον, μέδιμνος, *φρύγετον, ᾧ τὰς κάχρυς ἔφρυγον, κοδομεία, καὶ κοδομεύτριαι, αἱ φρύγουσαι. Σόλων δὲ καὶ τὰς νύμφας ἰούσας ἐπὶ τὸν γάμον, ἐκέλευσε *φρύγετον φέρειν σημεῖον.

Περὶ ἠμελημένου χωρίου ὀνομάτων. ιϛ'.

Ἐπὶ ἠμελημένου χωρίου, ἄσπορον, ἄσκαφον, ἀβωλόκοπον, ἀκανθῶδες, ἀκανθῶν ἀνάπλεων, τριβόλων, κνίδων, ἀσπαλάθων, κονίζης, κουνίδων, θάμνων, ἀγρώστιδος. ἃ δεῖ ἐξορύττειν, ἐπικάειν, ἐπιφλέγειν, ἐπιθερίττειν, πυρπολεῖν.

Λαχάνων ὀνόματα. ιζ'.

Θριδακίνη, ῥάφανος. ἡ κράμβη δὲ οὕτω καλεῖται. ἣν δὲ οἱ πολλοὶ ῥάφανον καλοῦσι, ῥαφανίς. καὶ παρὰ Ἡροδότῳ δὲ, εἶδος ῥαφανίδος, συρμαία, κινάρα, πράσον, κρόμμυον, σκόροδον, σέλινον, μαλάχη, τεῦτλον, κορίανον, ἀσπάραγγος. ἀσπάραγγις μέντοι ὁ ἀκανθίας λέγεται. ὁρμενος δὲ ὁ ἥμερος, ὁ ἀπὸ τῆς κράμβης καλούμενος, γογγυλίς, κολοκύνθη, πυροί, κριθαί, ὄσπρια, κατερικτὰ, φασίολοι, φακή, κύαμοι, ὦχροι, δόλιχοι, λάθυροι, κνί-

κος, ἐρέβινθος, ῥούστραχοι, ἀράκη, κύμινον. Ἀπὸ μὲν κριθῶν, λέγεται πτισάνη, καὶ ἄλφιτα. ἀπὸ δὲ σίτου, χόνδρος, ἢ σεμίδαλις, ζειά, σήσαμα, κέγχρος, μήκων, λῖνος, ἄμυλος, ἄρτος.

cus, cicer, rustrachi, cicerculæ, cyminum. Ab ordeis vero nominamus ordeum decorticatum, & farinam. à frumento autem, granum, siliginem, speltã, sesamum, milium, papauer, linus, panis amylus.

Περὶ ἄρτου, καὶ οἴνου. ιη'.

De pane, & vino. 18.

Ἐρεῖς δέ, κεγχριδίας ἄρτος, κεγχρίας, ἢ ὀβελίας, ἢ ὀβελίτης, ἢ ἄρτος κολάβους, ἀθάρη ἐκ κεγχρυδίου, πανοσπερμία, πυριάτης, τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν λεγόμενον πυρίεφθον. εἶτα, κρίμνα, μάζα, κόλλυβα, στέμφυλα, κυρίβια, ἃ λέγεται τῶν πυρῶν τὰ φαυλότατα. Οἶνος γλυκύς, ἡδύς, ἐπαγωγός, πότιμος, ἀνθοσμίας. ὁ δ' ἄλλος, δευτερίας, ἐξεστηκώς, ἐκτροπίας, ὀξίνης.

Dices vero, panis miliaceus, panis verualis seu obularis, puls milii, leguminũ cõmixtio, panis ignitus, quem multi assatum vocant. deinde farina crassa, massa, puerilis placenta, cortices vuarum, furfures, qui sunt tritici vilissimum. Vinum dulce, suaue, illecebrosum, potabile, odoriferum. aliud vero vinum, lorum, vappa, vinum vapescens, vinum acidum.

Περὶ βουκολίων, ποιμνίων, καὶ τῶν κατ' αὐτά. ιθ'.

De armentis, gregibus, & quæ hæc attinent. 19.

Μέρη δ' ἂν εἴη τῶν κατ' ἀγρούς, βουκόλια, αἰπόλια, ποίμνια. ἢ οὗ μὲν οἱ βόες ἵστανται, βούσταθμα, βοαύλια, βουστάσεις. οὗ δὲ αἱ ὄϊς ἢ αἶγες, αὐλή, καὶ σηκός. καὶ ὁ μὲν βουκόλος, ἢ βουτρόφος ἂν λέγοιτο, καὶ βουφορβός. ὥσπερ καὶ ὁ ὑποζευγνὺς αὐτάς, βοηλάτης. ὁ δὲ τῶν προβάτων ἡγεμών, ποιμήν. ὥσπερ ὁ τῶν αἰγῶν, αἰπόλος. οἱ δὲ πάντων τῶν τετραπόδων, νομεῖς. Προβάτων δὲ καὶ αἰγῶν τὰς ἡλικίας ὁ ποιητὴς διακρίνων, προγόνους, καὶ μεσάτας, καὶ ἕρσας ὠνόμασε. καλεῖται δὲ τῶν μὲν βοῶν τὰ νέα μόσχοι. τῶν δὲ προβάτων, ἄρνες. τῶν δὲ αἰγῶν, ἔριφοι. ὁ δὲ τῶν αἰγῶν ἡγεμών, τράγος. τῶν δὲ οἰῶν, κριός, καὶ κτίλος. τῶν δὲ βοῶν, ταῦρος. Καὶ τὰ μὲν ῥήματα, νέμειν, ποιμαίνειν, αἰπολεῖν, ἐπὶ νομὰς ἐξάγειν. καὶ οὔθατα μὲν σφριγῶντα ἐρεῖς, ὅταν πλήρεις γάλακτος ὦσιν οἱ μαστοί. τὸ δὲ ἕλκειν ἀπ' αὐτῶν γάλα, βδάλλειν, καὶ ἀμέλγειν. Ἐρεῖς δέ, τυροκομεῖν, τυροποιεῖν, καὶ γαλουργεῖν, ἢ γαλακτουργεῖν, ἢ πηγνύναι γάλα, ἢ τρέφειν, ἢ συνιστάναι. τὸ δὲ φαῦλον τοῦ γάλακτος, ὀρρός. τὰ δὲ ἀγγεῖα, γαυλοί, σκαφίδες, τυροκομεῖα, ταρσοί, τυροφορεῖα, ἢ ταλαροί. συβώ-

Partes vero eorum sunt, quæ agros attinent, boum armenta, caprarum & ouium greges. Et locus in quo boues stant, & bouilia, & boũ stabula dicuntur. vbi vero oues capræque, caula & ouile. Bubulcus vero, etiam boum nutritor, pastorque dicitur; quẽ admodum hic qui sub iugum boues agit, boum subactor. Ouium vero præses, Opilio. caprarum, caprarius. omnium vero quadrupedũ, Pastores sunt. Ouium vero, caprarumque ætates discernens Poeta, Primogenitas, medias, ερσας, id est, teneras, & modo natas nominauit. Boum vero iuuenci, vituli dicuntur. ouium, agni. caprarum autẽ, hœdi. caprarum vero dux, hircus; ouiumque, aries: boum autem, taurus. Verba autem ipsa sunt, pascere, oues aut capras pascere, ad pascua educere. Vbera autem turgida dicũtur, cum lacte plena sunt. lac autem ab iis extrahere, mulgere vocatur. Dices vero, caseum facere, caseos incindere, lacte operari, lactis operibus intentum esse, & coagulare, & nutrire, & cõgelare. Vilissimũ autẽ lactis, serũ. Vasa vero sunt, situlæ, scaphulæ, caseorũ formagines, fiscellæ, casearia vasa, calathi. Dices

Dices etiam Subulcus,& suum greges, porcorum haræ, stabula porcorum, pabulum suum. porcelli, sues integræ ætatis, sues à lacte repulsi,& lactentes. posteriores autem fœtus, μετάχοιροι dicuntur.

συβώτης δ' ἐρεῖς, καὶ συβωσία, καὶ συφεοί, καὶ σύφοι, καὶ χοιροκομεῖα, ἐρεγμὸς ὑῶν. χοῖροι, σῦες τέλειοι, ὕες ἀγάλακτοι, καὶ γαλαθηνοί. καὶ τὰ ὀψίγονα, μετάχοιροι.

CAPVT XIII.

De partibus aratri.

HVius posterius rectum lignum, quod Arator tenet, stiua vocatur. eius vero concauitas, cui manum inserit, ansa. vbi vero stiua infigitur, ἀλύη: pars vero cui iugum adaptatur, furca. ferrū autē arans, vomer, cuius summitas nymphe. ex his vero temo extenditur. Incurua autem huius pars, cui subtenditur clauis affixa furca, dētale dicitur. quod vero post dentale est, histoboum. est autem lignum, quod extenditur inter vtrunque bouem. huius autem apex circa iugum, κορώνη. Lorum autem illud latum iugum contingens, bouitenens, aut μεσόβοιον, vel μεσάβοιον vocatur. hoc autem vtuntur, cum in iugi foramē ligneum clauum infigunt, quem embryum, aut paxillum vocant.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ.

Περὶ ἀρότρου μερῶν. ἀ.

ΤΟΥΤΟΥ τὸ κατόπιν, ξύλον ὀρθόν, οὗ ἔχεται ὁ ἀρότης, ἐχέτλη καλεῖται. αὐτὸ δὲ τὸ κοῖλον αὐτοῦ, καθ' ὃ τὴν χεῖρα ἐναρμόζει, χειρολαβίς. οὗ δὲ ἐμπέπηγεν ἡ ἐχέτλη, ἀλύη. ᾧ δὲ ὁ ζυγὸς ἐνήρμοσται, ἔλυμα. τὸ δὲ ἀροῦν σιδήρεον, ὕννις. ἧς τὸ ἄκρον, νύμφη: ὁ δὲ ῥυμὸς, ἥρμοσται ἐκ τούτων δέ. τὸ μὲν ἐπικαμπὲς αὐτοῦ, ᾧ ὑποτείνεται τὸ ἔλυμα γεγομφωμένον, γύης. τὸ δὲ μετὰ τὸν γύην, ἱστοβοεύς. τὸ δὲ τέλος αὐτοῦ, τὸ μετὰ τὸν ζυγὸν, κορώνη. ὁ δὲ πλατὺς ἱμὰς, ὁ τῷ ζυγῷ παρακαθαπτόμενος, ἐχέβοιον, ἢ μεσόβοιον, καὶ μεσάβοιον καλεῖται. καταλαμβαίουσι δὲ αὐτὸν, ὅταν περιειλῶσιν εἰς τὸ τοῦ ζυγοῦ τρύπημα, κερκίδα ξυλίνην ἐμβαλόντες, ἣ καλεῖται ἔμβρυον, ἢ ἔνδρυον.

CAPVT XIIII.

De plaustro.

PArtes plaustri sunt, axis, rotæ, scalę, quod est prælongum lignum supra axem, quatuor constans partibus, habens intermedios baculos, in priore quidem parte plures, posteriore vero pauciores, in medio vero tabulatum plaustri impositum sustinent. cuius vtraque latera, cardines, dexter scilicet, & sinister dicuntur, his vero ligna suffixa sunt, quæ καθαραῖαι dicūtur. quibus axis cardines adaptantur, à quibus axis conuersus trahitur. tum & alia, quæ sunt plaustri, vt iugum, temo, iugum falcatum, summitas, & his similia.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ.

Περὶ ἁμάξης.

ἉΜΑΞΗΣ μέρη, ἄξων, τροχοί, κλίμαξ, τὸ περίμηκες ξύλον τὸ ὑπὲρ τοῦ ἄξονος ἐκ τεσσάρων συνεστηκὸς, καὶ μέσας ῥάβδους, πρόσθεν μὲν πλείους, ὄπισθεν δὲ ἐλάττους ἔχον. ἐν μέσῳ δὲ τὴν ὑπερτερίαν ἐνηρμοσμένην, ἧς τὰ ἑκατέρωθεν πλευρὰ, θαιροὶ καλοῦνται, δεξιὸς, καὶ ἀριστερός. ὑποπέπηγε δὲ αὐτοῖς ξύλα, ἃ καὶ καθαραῖαι ὀνομάζονται. οἷς ἐφαρμόζονται οἱ ἁμαξήποδες, ἀφ' ὧν ὁ ἄξων ἕλκεται στρεφόμενος. τὰ δὲ ἐφεξῆς τῷ ἅρματι, ζυγός, ῥυμός, ζεύγλη, ἀκροζύγιον, καὶ τὰ τοιαῦτα.

CAPVT XV.

De apibus.

DE apibus porro dicunt, examen, & σμῆνος, quod apium multitudinem significat, locus vero, aluearia, & apiaria. Ipsum autem opus, mellificare. Βλίττειν vero est, apes fumo fugare, & arcere. Cæterū qui

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ.

Περὶ μελιττῶν.

ἘΡΕΙΣ δὲ μελιττῶν, ἑσμὸς, καὶ σμῆνος, τὸ πλῆθος τῶν μελιττῶν. ὁ δὲ τόπος, σίμβλα, καὶ σίμβλοι. Τὸ δὲ ἔργον, μελιττουργεῖν. Βλίττειν δὲ, τὸ καπνίζειν τὰς μελίττας, καὶ ποιεῖν ἀναχωρεῖν. Ὁ δὲ

ἄρχων τοῦ σμήνους, ἡγεμὼν, καὶ βασιλεὺς, ᾧ τὸ πᾶν ἕπεται. τὰ δὲ ἔγγονα, σχαδόνες. τὸ δὲ ἀργὸν αὐτῶν ἔθνος, κηφῆνες. τὰ δὲ ἀγγεῖα, κύτταροι. ὁ δὲ ἦχος, βόμβος. καὶ βομβεῖν, τὸ ἠχεῖν. τὸ δὲ κέντρον, οὐκ εὔφορον. τὰ δὲ ἔργα, κηρία, μέλι, μελίκηρα. εἰσὶ δὲ καὶ σχαδόνες ἐδώδιμοι.

Ἔμελλον καὶ κυνηγετικὰ προσθεῖναι, καὶ ἄλλα ἐπ᾽ ἄλλοις, καὶ πολλὰ ἐπὶ πολλοῖς. ἀλλ᾽ ὡς μὴ εἰς πλέον ἀποτείναιμι τὸ βιβλίον. οἶμαι μὲν καὶ σὲ ἐκ παραδείγματος τὴν ἐπίνοιαν λαβόντα, κατὰ τὴν ὑφήγησιν τοῦ λόγου τὰ λοιπὰ ἀνερευνήσειν. εἰ δὲ βούλει, κἀκεῖνα προσθήσω.

Τὸ παρὸν βιβλίον πρῶτον ἐκ θεῶν ἀρξάμενον, εἰς γεωργίαν παύεται. τὸ δὲ δεύτερον, περὶ σώματος ἀνθρώπου, καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ φανερῶν τε καὶ ἀφανῶν μορίων ὀνομασίας ἐκλαμβάνει.

examini præest, quemque tota cohors sequitur, Dux, & Rex nominatur. earumque soboles, σχαδόνες dicuntur. sed ignauum horum pecus, fuci sunt. & ipsarum vasa, cellulæ. Sonitus autem, bombus. Sonare autem, bombisare dicitur. aculeus vero, salutaris nõ est. Opera vero sunt, cera, mel, mel cera mixtum. Sunt vero & faui edibiles.

Decreueram etiam, Venatoria addere, alia aliis, multaque multis subiungere: verum hoc modo in infinitum Librum protenderem. Puto etenim te ab hoc exemplo ratione sumpta, & iuxta huius Libri enarrationẽ reliqua adiuncturum. si vero tibi visum fuerit, etiam illa adiungamus.

Præsens, hic Primus liber à Diis initio sumpto in Agricultura finitur. Secundus vero, omnia de humani corporis apparentibus & non apparentibus partibus vocabula comprehendit.

FINIS LIBRI PRIMI.

IVLII

IVLII POLLVCIS

LIBER SECVNDVS.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ ὈΝΟΜΑΣΤΙΚΟ͂Ν

ΒΙΒΛΙ͂ΟΝ ΔΕΥ͂ΤΕΡΟΝ.

IVLIVS POLLVX Commodo Cæsari S.



Quæcunque de humanis membris ex politę linguę Scriptoribus inuenire licuit, hæc ab his habiturus sum. multa insuper & Familiares nostri inter deambulandum indicarunt nobis, qui hæc & sua opera, & Medicorum collegerunt: à quibus & nos quædam mutuauimus. Quorum etenim post experientiam cognitio, horum etiam vsus de iis, quæ experientia cognita sunt, necessarius est. Cum autem Primi libri exordium à Diis sumpserimus, ab homine Secundum exordiemur. indicat vero omnes hominis partes, formasque singulas: primoque ætates explicat.

ΙΟΥ͂ΛΙΟΣ ΠΟΛΥΔΕΥ͂ΚΗΣ Κομμόδῳ Καίσαρι χαίρειν.



Ὅσα μὲν περὶ τοῖς τὴν ἀκριβῆ φωνὴν ἔχουσι τῶν ἀνθρωπίνων μελῶν ἦν εὑρεῖν, ταῦτα δὲ παρ᾽ ἐκείνων ἕξειν ἔμελλον. πολλὰ δὲ καὶ οἱ τῷ περιπάτῳ συνήθεις ἐμήνυον ἡμῖν, αὐτοὶ τὰ παρ᾽ αὐτῶν, καὶ τὰ περὶ τῶν ἰατρῶν ἀθροισάμενοι παρ᾽ ὧν καὶ ἡμεῖς τινὰ τούτων συνελεξάμεθα. ὧν γὰρ μετὰ τὴν πεῖραν γνῶσις, τούτων ἡ χρεία παρὰ τῶν πεῖραν γνόντων ἀναγκαία. τοῦ προτέρου τοίνυν βιβλίου ἀπὸ θεοῦ ἔχοντος τὴν ἀρχήν, ἀπὸ ἀνθρώπων ἄρξεται τὸ δεύτερον. Φράσει δὲ τὰ ἀνθρώπου πάντα μέρη, καὶ ὅπῃ ἕκαστα. πρῶτον τὰς ἡλικίας ἐρεῖ.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΑ ΤΟΥ Β. βιβλίου.

CAPITA LIBRI secundi.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Αἵ τε ἀνθρώπων ἡλικίαι, καὶ τὰ ὀνόματα. α'.

ΕΠΤΑ' εἰσιν ἡλικίαι, κατ' Ἱπποκράτην· πρώτη, ἀπὸ ἑνὸς, ἕως ἑπταετοῦς. δευτέρα, ἀπὸ ἑπταετοῦς, ἕως τεσσαρεσκαιδεκέτους. τρίτη, ἀπὸ τεσσαρεσκαιδεκάτου, ἕως εἰκοστοῦ πρώτου. τετάρτη, ἀπὸ εἰκοστοῦ πρώτου, ἕως εἰκοστοῦ ὀγδόου. πέμπτη, ἀπὸ εἰκοστοῦ ὀγδόου, ἕως τριακοστοῦ πέμπτου. ἕκτη, ἀπὸ τριακοστοῦ πέμπτου, ἕως τεσσαρακοστοῦ δευτέρου. ἑβδόμη, ἀπὸ τεσσαρακοστοῦ δευτέρου, ἕως τῶν τεσσαρακοντα ἐννέα. ἡ μὲν πρώτη, παιδίον. ἡ δευτέρα, παῖς. ἡ τρίτη, μειράκιον. ἡ τετάρτη, νεανίσκος. ἡ πέμπτη, ἀνήρ. ἡ ἕκτη, γέρων. ἡ ἑβδόμη, πρεσβύτης.

Περὶ τῶν τοῦ ἀνθρώπου μερῶν. β'.

Ἐρεῖς οὖν τὸ σύνηθες, ἄνθρωπος, ἀνθρώπινον, ἀνθρωπίσκος, ἀνθρώπιον, ἀνθρωπικόν, ἀνθρωπίνως, ἀνθρωπικῶς, ἀνθρωποειδές. καὶ ἀνθρωπεία τέχνη, ὡς Θουκυδίδης. καὶ ἀνθρωπίνη φύσις, ὡς Πλάτων. ἀνθρωπίζεται, φησὶν Ἀριστοφάνης. τὸ δὲ τοῦ ἀνθρώπου δέρμα, ἀνθρωπῆν Ἡρόδοτος καλεῖ. προσήκει δ' αὖ ἀνθρώπῳ, φιλάνθρωπος, φιλανθρωπία, φιλανθρώπως, φιλανθρωπεύεσθαι. ἀπάνθρωπος, ἀπανθρωπία, ἀπανθρώπως. ἀπανθρωπεύεσθαι δὲ, οὐκ ἐρεῖς. πολυάνθρωπος δὲ, καὶ πολυανθρωπία, καὶ ὀλιγανθρωπία.

ΚΕΦΑ-

CAPVT PRIMVM.

Hominum ætates, & nomina. I.

SEptem sunt ætates secundum Hippocratem. prima ab anno primo ad septimum, secunda à septimo ad decimumquartum annum, tertia à decimoquarto vsque vicesimumprimum, quarta à vicesimoprimo vsque ad vicesimumoctauum, quinta à vicesimooctauo ad tricesimumquintum, sexta à tricesimoquinto ad quadragesimumsecundum, septima à quadragesimosecundo ad quadragesimumnonum. prima quidem, Puerulus, secunda, Puer, tertia, Adolescens, quarta, Iuuenis, quinta, Vir, sexta, Senex, septima, Decrepitus dicitur.

De hominis partibus. 2.

Vsitato itaque more dices, homo, homulus, homuntio, homunculus, humanum, humane, humaniter, humana specie. Et Humana ars, vt Thucydides dixit. Humana natura, vt Plato: Humanā naturā imitatur, Aristophanes. Hominis vero cutim, Ἀνθρωπῆν Herodotus vocat. Homini vero cōueniūt, humanus, humanitas, humaniter, humanum esse. inhumanus, inhumanitas, inhumaniter. Ἀπανθρωπεύεσθαι autem non dices. sed πολυάνθρωπος, id est, hominum frequentia stipatus. hominum frequentia, & hominum raritas.

CAPVT

CAPVT SECVNDVM.

De homine, à partu eius vsque extremam senectutem. 1.

DIces autem, semen, satio. seminare, arare, semen proiicere. cõcipere, prægnantem fieri generare, parere. fœtus imperfectus, fœtus subuentaneus, adultus, vitalis. Fœtum vero, Aristophanes etiam Κύος vocauit, Si quæ prægnãs apparuerit fœtum huiusmodi. pharmacum extinctorium, fœtum extinguere, abortire. Et ἄμβλωσις, Abortus, vt Lysias inquit. & ἄμβλωμα, secundum Antiphonem. & Abortum facere, secundum Platonem. Generatio, vt Plato: Natiuitas, iuxta Xenophontem. partus, parit, partui vicina, vterum ferens, sub tempus partus existens, vel parturiens. τοκῶσα vero, dixit Cratinus. pharmacum concipiendi vim adimẽs: aut Partum accelerans, secundum Aristophanem.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ ἀνθρώπου, ἀπὸ τοκετοῦ αὐτοῦ, μέχρι τοῦ ἐσχάτου γήρως. α΄.

ΕΡεῖς δὲ αὖ, σπέρμα, καὶ σπορά. καὶ σπεῖραι, καὶ ἀρόσαι, καὶ καταβαλεῖν τὸ σπέρμα. ὑποδέξασθαι, κυῆσαι, γεννῆσαι, τεκεῖν. ἔμβρυον κύημα, ἀνεμιαῖον κύημα, τρόφιμον, βιώσιμον. τὸ δὲ κύημα, καὶ κύος Ἀριστοφάνης κέκληκεν,

Ἤ τις κύουσ᾽ ἐφαίνη κύος τοιουτονί.

ἀμβλωθρίδιον φάρμακον, ἀμβλῶσαι, ἀμβλῶσαι. καὶ ἄμβλωσις, ὡς Λυσίας. καὶ ἄμβλωμα, ὡς Ἀντιφῶν. καὶ ἀμβλίσκειν, ὡς Πλάτων. γέννημα, γέννησις, ὡς Πλάτων. γονή, ἡ γέννησις, ὡς Ξενοφῶν. τόκος, τίκτει, ἐπίτεξ, ἐπίφορος, καὶ ἐπίτοκος, ἢ τικτικός. τοκῶσα δὲ εἶπε Κρατῖνος. ἀτόκιον φάρμακον, ἢ ὠκυτόκιον, ὡς Ἀριστοφάνης.

De infantibus, & ætatibus. 2.

Infans, modo natus, nuper genitus, recens prognatus, modo genitus, primogenitus, primum natus, nuper natus. Infans, nuper à partu emissus, * nuper amphidromiis initiatus. Νεοσιλὲς vero, & Νεογιλαῖον etiã si Isæus dixerit, non tamen vsitatum est. melius autem est, quod apud Herodotum, Νεογονον, Recens natum, dicitur. verum & hoc Ionicum est. Vnius anni, annuus, bimus, & quæ ordine sequuntur. lactens, sugens, mamillis viuens, nuper à fœmina semotus, nuper ablactatus.

Περὶ βρεφῶν, καὶ ἡλικιῶν. β΄.

Βρέφος, νεογενές, νεογνόν, νεόγονον, ἀρτιγενές, ἀρτίγονον, ἀρτίτοκον, πρωτότοκον, πρωτόγονον, ἀρτιτόκιον, καὶ τὰ ὅμοια. νήπιον, ἄρτι ἀπὸ γονῆς, ἄρτι ἐξ ἀμφιδρομίων. τὸ δὲ νεογιλές, ἢ νεογιλαῖον, εἰ καὶ Ἰσαῖος εἴρηκεν, οὐ δόκιμον. ἄμεινον δὲ αὐτοῦ τὸ παρ᾽ Ἡροδότῳ, νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἰωνικόν. αὐτοετές, ἔτιον, διετὴς, καὶ τὰ ἐφεξῆς. ἔτι ἐν γάλακτι, ἐπιμαστίδιον, ἐπιμάστιον, ἄρτι ἀπὸ θηλῆς, ἄρτι ἀπὸ μαστοῦ.

De puerulis. 3.

Puer, Puerulus, Puellulus, Puer, Iuuenis, Impuber. Ephebus, vt noui Comici dicunt. Et Παλλάκια vocauit Plato Comicus.

Περὶ παιδίων. γ΄.

Παιδίον, παιδάριον, παιδίσκος, παῖς, κόρος, ἠΐθεος, οὔπω πρόσηβος. ἀντίπαις, ὡς οἱ νέοι κωμικοί. καὶ παλλάκια, εἴρηκε Πλάτων ὁ κωμικός.

De iuuenibus. 4.

Iuuenis, puber, modo ex Ephebis egressus. hunc & Ἀφειμένον, id est, qui pubertatem exiisset. & Περύσιμον, id est, Adolescentem,

Περὶ μειρακίων. δ΄.

Μειράκιον, ἔφηβος, ἄρτι ἐξ ἐφήβων. τοῦτον δὲ, καὶ ἀφειμένον ὠνόμαζον, καὶ περυσινόν, ἔφηβον

ἄρτι. ἐρεῖς δέ, καὶ ἄρτι ἡβάσκων, καὶ ἀφ' ἥβης γεγονώς. τὸ γὰρ πρωθήβης, ποιητικόν. ἔτι μειρακίσκος, μειρακύλλιον. καὶ βούπαις, παρ' Εὐπόλιδι.

vocauerunt. Dices etiam, modo pube-scens, & pubertatem relinquens. Impu vero Poeticum est. Ad hæc & Adole-tulus, & Iuuenculus, & Βούπαις, id est, gr Puer, apud Eupolidem reperiuntu

Περὶ ἀνδρῶν. ε.

Εἶτα, ἀγένειος, λειογένειος, ἰούλῳ νέῳ ὑπανθῶν, περὶ τὰ ὦτα καθέρποντα τὸν ἴουλον ἔχων, ἢ περὶ τὴν ὑπήνην ἀνέρποντα. ὑπηνήτης, ἐν ἦρι τῆς ὥρας, ἐν ἀκμῇ, ἐν ἄνθει. εἶτα, παρηνθηκώς, παρηβηκώς, ἄφηβος, ἀφηβηκώς, ἀπηνθηκώς, ἐκ μειρακίων εἰς ἄνδρας παραγγείλας, ἀνδριζόμενος, ἐντελὴς τὴν ἡλικίαν, ἔνακμος. ἐν τῷ μεσεύοντι τῶν ἡλικιῶν, ἐν τῇ κορυφῇ τῶν καθ' ἡλικίαν ἀναβάσεων, εἰς ἀνδρῶν ἡλικίαν ὑπαλλάττων. γενειῶν, γενειάσκων, πώγωνος ὑποπιμπλάμενος, ἢ πωγωνίας, ὡς Κρατῖνος. προφερὴς δὲ λέγεται, ὁ τῷ μὲν χρόνῳ νεώτερος, τῇ δὲ ὄψει δοκῶν πρεσβύτερος. σκληρὸς δὲ ὁ τούτων ὑπεναντίος, ὃν καὶ νεοειδῆ ἂν εἴποις. Θεόπομπος δὲ ὁ κωμικός, ἐπὶ γυναικὸς εἴρηκεν αὐτό.

De viris. 5.

Deinde, imberbis, tenuem barbam habens, prima florens lanugine, iuxta aures prodeuntem habens lanuginem, aut circa labia serpentem, barbescere incipiens, in vere ætatis, in vigore, in flore. deinde, florens, pubescens. ex Ephebis egressus, vel qui iam defloruerit. ex Iuuenum cœtu, inter viros numeratus, virilis, perfectæ ætatis, robustus, in medio ætatum existens, in vertice graduum ad ætates ascendentium, Virorum ætati succedens, barbescens, barbam nutriens, barba tectus, vel Barbatus, iuxta Cratinum. Προφερὴς vero dicitur, qui tempore quidem iunior est, facie autem senior apparet. σκληρὸς vero his contrarius est, quem νεοειδῆ, id est, Iuuenili facie præditum, vocabis. Theopompus autem Comicus idem de Muliere dixit.

Περὶ νεανίσκων. ς.

Νεανίσκος, νεανίας. ὁ δὲ νέαξ, εἰ γὰρ τῶν εἰρημένων ἐστίν, ἀλλὰ κωμικώτερον ἂν εἴη. τὸ δὲ τούτων πλῆθος, νεολαία. εἶτα ἀνήρ, ὁ τὴν μάχιμον ἡλικίαν ἔχων, τὴν ἐκ καταλόγου, ἀκμάζων, σφριγῶν, τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν ἔχων. ἐκ τῆς ἀπομάχου ἡλικίας, ἐκ τοῦ ἀμάχου, ἐκ τοῦ ἀπολέμου, ἐκ τοῦ ἀστρατεύτου, ὑπὲρ τὸν κατάλογον, ὑπὲρ τὰ ἑξήκοντα γεγονὼς ἔτη.

De adolescentibus. 6.

Adolescentulus, Adulescens. Iuuencus vero licet dicatur, Comicum tamen magis est. Iuuenum vero cœtus, νεολαία dicitur. Deinde Vir est, qui militarem ætatem assecutus est, ætatem censui obnoxiam habens, vegetus, feruens, bellicosæ ætatis existens. imbellem ætatem transgressus, imbellicosam, bellis non aptam, militiæ imperitam ætatem egressus, censui seruiens, annos natus plus sexaginta.

Περὶ μεσηλίκων. ζ.

Δημηγόρου ἡλικίαν ἔχων, προπόλιος, ὑποπόλιος, μεσαιπόλιος, μεσῆλιξ, πολιός. τὸ δὲ πολιοκρόταφος, ποιητικόν. ὠμογέρων, πρεσβύτης. ὅθεν καὶ πρεσβεῖα γέρα, τὰ τοῖς πρεσβυτέροις διδόμενα.

καὶ

De mediæ ætatis iuuenibus. 7.

Concionibus aptam ætatem habens, nondum canus, subcanus, semicanus, mediæ ætatis, canus. Πολιοκρόταφος autem, quod capite canum significat, Poeticum est. crudæ senectutis Vir, Senex, vnde etiam Senilia, munera quæ senioribus tribuuntur.

Et

Et seni decorum, pro eo, quod ætatem decet. quod etiam πρεσβύτερον dicitur. Et Πρεσβεύειν pro honorare Plato dixit, & Nihil est vetustius, pro eo quod est, nihil est nobilius.

De senibus. 8.

Senex, maturus. Prouectę ętatis, vt Thucydides, & Antiphon dixit. extremæ senectutis homo, decrepitus. horum autem consessus, Senatus dicitur. Senilia balnea, apud Platonem: Senilis palæstra, & Seniles palæstræ, apud Aristophanem. Senes etiam Seniores Xenophon vocauit. Plato vero quẽdam Senis Præceptorẽ appellauit. Senectuti porro & hæc cõgruunt, in senectute alere vel ali, senectutẽ curare, senectutẽ nutriri, in senectute sustentari. & Senũ Nutritores. insenescere & consenescerẽ. Hyperides autem etiam Γηροβοσκεῖν, id est, Senes fouere: & Alexis Senum enutritionem dixit. Xenophon vero, Insenescibilem, id est, perpetuam gloriam. & Hyperides, Insenescibile tempus: Sophocles autem, Α'γήρω, quod idẽ est. Platoque mundum Α'γήρω, id est, ęternum vocauit. quod & Euripides, & alii multi fecere. Thucydides etiam eodem modo Α'γήρων vocauit, quod Euripides Insenescibilem, vel incorruptam virtutem. Et Demosthenes, Honores insenescibiles dixit.

De vetustate. 9.

Dices etiam, multorum annorum homo, diu viuens, diutina vita, & longæuus. Plato enim in Timæo etiã Longæuiorẽ dixit. Secundũ Hyperidẽ vero etiã dicitur, In senectutis limine, in occasu vitæ, vt iã balbutiat lingua, vt vox obscura & intricata existat, vt vox erret, vt manus solutæ sint, vt senectus imbecillem reddiderit: vt pedes tremant & labentur, vt sint obliqui, inconstantes, instabiles, non fixi, lubrici, infirmi, & his similia. Conueniũt his quoque scommata Comica, Saturnus, Saturnius, Saturni in morẽ

καὶ τὸ κατὰ πρέσβιν, τὸ καθ' ἡλικίαν. ὃ καὶ πρεσβύτερον. καὶ πρεσβεύειν, τὸ τιμᾶν, παρὰ Πλάτωνι. καὶ τὸ, οὐδέν ἐστι πρεσβύτερον, αὐτὶ τοῦ, οὐδὲν τιμιώτερον.

Περὶ γερόντων. η'.

Γέρων, πρέσγηρος, γηραιὸς, ὡς Θουκυδίδης, καὶ Α'ντιφῶν. ἐσχατόγηρως, βαθύγηρως. ϗ τὸ συνέδριον αὐτῶν, γερουσία. καὶ γεροντικὰ λουτρὰ, παρὰ Πλάτωνι. γεροντικὰ παλαίστρα, γερόντειαι παλαίστραι, παρὰ Α'ριστοφάνει. τοὺς δὲ γέροντας, καὶ γεραιτέρους ὁ Ξενοφῶν εἶπε. Πλάτων δὲ εἴρηκε τινὰ, καὶ γεροντοδιδάσκαλον. προσήκει δ' ἂν τῷ γήρᾳ, καὶ τὸ γηροτροφεῖν, γηροτροφεῖσθαι, γηροκομεῖν, γηροτροφηθῆναι, ἐγγηροτροφηθῆναι. καὶ γηροτρόφοι, καὶ ἐγγηράσαι, καὶ καταγηράσαι. Υ'περίδης δὲ, καὶ γηροβοσκεῖν εἴρηκε. καὶ Α'λεξις γηροβοσκίαν εἶπε. Ξενοφῶν δὲ, τὴν ἀγήρατον δόξαν. Υ'περίδης δὲ, τὸν ἀγήρατον χρόνον. Σοφοκλῆς δὲ, τὸν ἀγήρω. καὶ Πλάτων, τὸν ἀγήρω κόσμον. Εὐριπίδης δὲ, κόσμον ἀγήρω, καὶ ἄλλοι πολλοί. Θουκυδίδης δὲ, τὴν ἀγήρων, ὡς καὶ Εὐριπίδης τὴν ἀγήρων ἀρετήν. καὶ Δημοσθένης, τιμὰς ἀγήρως.

Ε'πὶ παλαιότητος. θ'.

Ε'ρεῖς δὲ, πολυετὴς, μακρόβιος, μακροβίοτος, καὶ μακροχρόνιος. Πλάτων γὰρ ἐν Τιμαίῳ λέγει, μακροχρονιώτερον. λέγοιτο δ' ἂν καθ' Υ'περίδην, καὶ ἐπὶ γήρως οὐδῷ, ἐπὶ δυσμαῖς βίου. ὡς ὑποφέρεσθαι τὴν γλῶτταν, ὡς συγκεχύσθαι τὸ φθέγμα εἰς ἀσάφειαν, ὡς παράφορον εἶναι τὴν φωνὴν, ὡς λελύσθαι τὼ χεῖρε, ὡς ἀκρατῆ εἶναι διὰ γῆρας, ὡς ὑποτρέμειν τὼ πόδε, ὡς ὑπολισθαίνειν, ὡς εἶναι παραφόρους, οὐ στασίμους, οὐκ εὐσταθεῖς, ἀπαγεῖς, σφαλερούς, ἀβεβαίους, καὶ τὰ ὅμοια. ἕπεται δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ κωμικὰ σκώμματα, κρόνος, κρονικός, κρονό-

ληρος, πρεσβύτερος Κρόνου, νωδογέρων, τυμβογέρων, μακκοῶν, παραβοῶν, παρανοῶν, παραγεγηρακώς, παραφρονῶν, ἐξεστηκώς, ὑπόγηρως, παρακεκινηκὼς ὑφ' ἡλικίας, παραλλάττων, ὑπὲρ τὰς ἐλάφους βεβιωκώς, ἢ τὰς κορώνας, ἢ ταῖς νύμφαις ἰσῆλιξ, καὶ τὰ ὅμοια.

delirans, senior Saturno, edentulus, senex capularis, desipiens, clamosus, desipiens, insulsus, attritus, silicerniū, inuersus propter ætatem, immutatus. ceruos, aut cornices ætate superans. aut Nymphis coætaneus, & similia.

Περὶ θηλειῶν. ι'.

De fœminis.

Ἐπὶ δὲ τῶν θηλειῶν, τὰ μὲν πρῶτα μέχρι τοῦ παιδαρίου, κοινά. καὶ γὰρ τοῦτο κοινὸν ἀμφοῖν, θηλειῶν τε καὶ ἀρρένων. τὰ δὲ ἐφεξῆς, παιδίσκη, κόριον, κόρη, κορίσκιον. τὸ δὲ κοράσιον, εὐτελές, ὥσπερ καὶ τὸ κορίδιον. καὶ πρᾶγμα δὲ, κορεῖον. κορικὸν ἐρεῖς τὸ παρθενικόν, εἰ καὶ μὴ λίαν δόκιμον. Φρύνιχος δέ, τὰς νέας μὲν ἀμφήλικας λέγει, Ἦσαν δὲ καὶ γυναικῶν ἀμφήλικες. Φερεκράτης δέ, τὴν γεραιτέραν, ἀμφηλικεστάτην. ὡς καὶ Κρατῖνος, ἀμφήλικα γέροντα. ἐρεῖς δέ, παρθένος, ὡραία γάμου. Ἀριστοφάνης γάρ, κυαμίζειν τὰς ἀκμαζούσας ἔφη, Ἄλλαι δὲ κυαμίζουσιν αὐτῶν. ἤγουν πρὸς ἄνδρας εἰσὶν ἐκπετήσιμοι σχεδόν. μεῖραξ, μειρακίσκη, ἄγαμος, ἐπίγαμος, νεόγαμος, γυνὴ ἠνδρωμένη, κυδρουμένη, ἀνδρὶ μεμιγμένη, νέα, ἀκμάζουσα, νεᾶνις, ἀμφηβηκυῖα, παρηβηκυῖα, πρὸς γῆρας ῥέπουσα, γραῦς. καὶ ὡς Ἰσαῖος, γεραιτέρα. γραῖα. καὶ ὡς Θεόπομπος ὁ κωμικός, πρεσβῦτις, φίλοινος, μεθύση, οἰνοκάχλη, κοχώνη. τὰ δὲ λοιπά, τὰ αὐτὰ τοῖς ἀρσενικοῖς. οἷον, ἐσχατόγηρως, βαθύγηρως, καὶ τὰ ὅμοια.

De fœminis vero, prima quidem his vocabula *μεχρὶ παιδαρίου*, vsque puerilem ætatem cum Masculis communia sunt. etenim hoc (*παιδάριον*) cōmune est vtrisque & Fœminis & Masculis. Porro quæ sequuntur, Puellula, Virguncula, Virgo, Fœmella. *κοράσιον*,* vero vulgare est, sicut *κορίδιον* quoque. Res vero ipsa, virginitas. Quodque Virginibus conuenit, virgineum nominabis, nisi quod non adeo hoc celebre est. Phrynichus vero, Adulescentulas vocat, *Ἀμφήλικας*, vt, Erant autē & inter Mulieres Adulescentulæ. Pherecrates vero Seniorem Virginem *Ἀμφηλικεστάτην* appellat, vt etiam Cratinus *Ἀμφήλικα* Senem dixit. Dices etiam, Virginem nubilem. Aristophanes vero, floridæ ætatis Puellas Catullire dixit, vt, Aliȩ vero ipsarum catulliunt, aut ad Viros iam promptiores sunt. Puella, Puellula, innupta, nuptiis idonea, nuper nupta. Mulier viro iuncta, venerabilis, viro mixta, Iuuenis, florens, Adolescentula, pubescens, pubertatem trangressa, Senescens, Anus. & secundum Isæum, Senior, Vetula. Et vt Theopompus Comicus inquit, Decrepita, vini amans, ebriosa, vino gaudens, libidinosa. Reliqua vero cum Masculis communia sunt, vt extremæ ætatis, vltimæ senectutis, & cætera.

Περὶ ῥημάτων ἐσχηματισμένων ἀπὸ ἡλικιῶν. ια'.

De formatis ab ætatibus verbis. II.

Ῥήματα δὲ τῶν προειρημένων, κύειν, κυΐσκεσθαι. ἐπὶ τῶν κυουσῶν γὰρ καὶ τοῦτο Πλάτων ἔταξεν, εἰπὼν ἐν Θεαιτήτῳ, κυϊσκομένη. τίκτουσα. κυεῖσθαι, γεννᾶσθαι, τίκτεσθαι. εἰς ἐφήβους τελεῖν, παιδεύεσθαι. τάχα δὲ καὶ τὸ παίζειν, καὶ ἡ παιδεία, καὶ τὸ παίδειον μάθημα, παρὰ Πλάτωνι. καὶ ὁ παι-

Horum autem quæ iam dicta sunt verba, hæc existent, concipere, imprægnari. nam de grauidis etiam hoc Plato vsus est in Theæteto, Imprægnatam vocans. pariēs, vterum ferre, generare, parere, Ephebis exire, instituere, tū etiā puerascere, & educatio. & Puerilis disciplina, apud Platonē inuenitur. Et Pue-

Puerilis, apud Nicocharē: & Puerilia, apud Xenophōtē: & Puerilis institutio, apud Platonem. Dices etiam pubescere, pubertatem attingere, & iuuenilem ætatem ingredi, florere, vigere, iuuenescere, vel iuuenari. Xenophon etiam Νεανιπεύεσθαι dixit. Aristophanes vero Νεανιεύεσθαι, pro audacē esse dixit. à quo Lysias Iuueniliter audaces nominauit, & audaces Iuuenes. Viriliter autem agere, Aristophanes Ἀνδροῦσθαι appellauit. & Viriliter agentes, Hyperides. vnde Viriliter, & fortiter, vt Plato dixit. vnde etiam Cœtus virilis secūdum Isæum. & Isocrates, Viriliter in catalogum adnumerari. Deinde, pubertatem transgredi, deflorescere, senectuti appropinquare, capillos albescere, canum fieri, senescere, senium contrahere, infirmari, titubare, labascere, tremere, infirmiter se sustinere, extendi membra, articulos dissolui, senectute delirare, deflorere, desipere, immutari, mentis non compotem esse, insanire, imprudentem esse. & alia quædam, quæ à supra positis nominibus deriuata in vsu sunt.

ὁ παιδαριώδης, παρὰ Νικοχάρει. καὶ τὰ παιγνιώδη, παρὰ Ξενοφῶντι. καὶ ἡ παιδαγωγία, παρὰ Πλάτωνι. Ἐρεῖς δὲ, καὶ ἡβᾶν, καὶ ἡβάσκειν, καὶ εἰς μειρακίων ἡλικίαν ἐξαλλάττειν, ἀκμάζειν, σφριγᾶν, νεάζειν, νεανιεύεσθαι. Ξενοφῶν δὲ καὶ νεανιπεύεσθαι ἔφη. Ἀριστοφάνης δὲ, νεανιεύεσθαι, τὸ τολμᾶν ἔφη. ἀφ' οὗ Λυσίας, τοὺς νεανιευόμενους, καὶ νεανίας. ἀνδρίζεσθαι δὲ, Ἀριστοφάνης εἶπεν ἀνδροῦσθαι. καὶ ἀνδριζόμενοι, Ὑπερίδης. ὅθεν ἀνδρείως, καὶ ἀνδρικῶς, ὡς Πλάτων. ὅθεν ἀνδρικῷ χορῷ, ὡς Ἰσαῖος. καὶ Ἰσοκράτης, ἀνδρωδῶς ἀναριθμεῖσθαι τῷ καταλόγῳ. εἶτα, παρηβᾶν, ἀπανθεῖν, εἰς γῆρας προχωρεῖν, λευκαίνεσθαι τὴν τρίχα, πολιοῦσθαι, γηρᾶν, γηράσκειν, ἀσθενεῖν, ὑπονοσεῖν, παραλισθαίνειν, ὑποτρέμειν, ἀκρατῶς ἔχειν αὑτοῦ, παρῃωρεῖσθαι τὰ μέλη, λελῦσθαι τὰ ἄρθρα, παραγηρᾶν, παρανθεῖν, ἀλλοφρονεῖν, παραλλάττειν, ἐξεστηκέναι, μαίνεσθαι, παραφρονεῖν. καὶ τὰ ἄλλα, τὰ ἀπὸ τῶν εἰρημένων ὀνομάτων δυνάμενα σχηματίζεσθαι.

CAPUT TERTIUM.

De partibus quæ in corpore sunt. 1.

PArtium vero nomina sunt, capilli, cæsaries, capillitiū, capillamētū, coma vel villus. hoc enim nomine, Poetico licet, vtendū est. Φόβαι vero, ἔθειραι, σμήριγγες, & ἕλικες, Carmini conueniunt. hinc autē nomina deriuantur, capillatus, comatus, pulchricomus, pulchram habens cæsariem. Et ἀπότριχες, impuberes dicuntur. promissos capillos habens, crispus, crispo capillitio. Et Οὐλότριχος, apud Herodotum. Archilochus vero inuertens, Τρίχουλον nominauit. Attici vero crines Οὔλας vocant. Οὐλοκόμος vero, quod crispum significat, ab Alexide, & Pherecrate dictum est. idem est οὐλοκέφαλος. Cincinnos vero, Crispos Telesillas dixit. huiusmodi vero Στρεμβολοκομᾶν, id est, Crispū esse, Sophocles nominauit. vtraque vero hæc vocabula prædura sunt.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ τῶν μερῶν τῶν ἐν τῷ σώματι. α.

ΤΑ δὲ τῶν μερῶν ὀνόματα, τρίχες, τρίχωσις, τρίχωμα, κόμη, χαίτη, λάχνη. χρηστέον γὰρ τῷ ὀνόματι, κἂν ποιητικόν. φόβαι δὲ, καὶ ἔθειραι, καὶ σμήριγγες, καὶ ἕλικες, τοῖς μέτροις προσήκουσι. γίνεται δὲ ἀπ' αὐτῶν ὀνόματα, εὔθριξ, εὔτριχος, καλλίτριχος, εὔθειξ. καὶ ἀπότριχες, οἱ ἄνηβοι. τανύθριξ, οὔλοθριξ, οὐλοκάρηνος. καὶ οὐλότριχος, παρ' Ἡροδότῳ. Ἀρχίλοχος δὲ ἀναστρέψας, τρίχουλον εἴρηκεν. Ἀττικοὶ δὲ οὔλας λέγουσι τὰς τρίχας. οὐλοκόμος μέντοι εἴρηται, παρ' Ἀλέξιδι, καὶ Φερεκράτει. οὐλοκέφαλος. οὐλοκίκιννα δὲ, Τελέσιλλα εἴρηκε. τὸν δὲ τοιοῦτον στρεμβολοκομᾶν Σοφοκλῆς ὠνόμασεν. ἄμφω δὲ μοχθηρὰ τὰ ὀνόματα.

Ὅσα τὰ διὰ τριχῶν ἐκφερόμενα. β.

Ἀπὸ μέντοι τῶν τριχῶν, τριχίαι ἰχθύες, καὶ τριχάδες. καὶ ἰσρυχὶς, ἡ μάστιξ. καὶ τριχοβρῶτες, θηρίδιόν τι σινόμενον τὰς τρίχας. καὶ τρίχαπτον δέ φασι, πλέγμα ἐκ τριχῶν. Φιλωνίδης δὲ καὶ, ὦ πώγωνος πολυτρίχου, ἔφη. φαίη δ' ἄν τις, εὔκομος, εὐκόμης, βαθυκόμης, ξανθοκόμης, μελανοκόμης, κομήτης. κομᾶν, ἐπικομᾶν. εὐχαίτης, βαθυχαίτης, καὶ τὰ ὅμοια. ἀπὸ δὲ τῆς χαίτης καὶ τὸ ἀναχαιτίζειν. ἀνασεσυρμένην ἔχων τὴν κόμην, ἀναφεῖσαν. ὑπὲρ τὸ μέτωπον, τῷ μεταφρένῳ περιρρέουσαν, περικεχυμένην τῷ τένοντι. οὐκ ἐσφηκωμένην, οὐκ ἐνδέτην. περιαιωρουμένην τῷ μετώπῳ, ἢ τῷ μεταφρένῳ. τοῖς ὤμοις προσπαίζουσαν. ἐξῃωρημένην κατὰ τῶν νώτων, ἢ ἐπὶ τῶν νώτων.

Περὶ ψιλῶν. γ.

Ψιλὸς τὴν κεφαλὴν, ἀποσεσυλημένος τὴν χαίτην, ἄθριξ, ἄκομος τὴν κεφαλὴν, ἀκόσμος, ἀπερικάλυπτος. τὴν ἐκ φύσεως σκέπην τῆς κορυφῆς ἀποβαλλόμενος. τὸ ἐπὶ κεφαλῆς χρήσιμον περίττωμα ζημιωθείς, λειοκάρηνος, ἀπεξυρημένος. οἷον ἐν χρῷ κουρίας, κατὰ τὰ φυλλορροοῦντα τῶν δένδρων ἀπανθήσας, ἢ τριχορρυήσας. ἀπεψιλωμένος τὰς τρίχας, φαλάκρος, ἀναφαλαντίας, φαλακρός. γυμνὸς τῶν τριχῶν. ψεδνὸς, καθ' Ὅμηρον, καὶ τὰ ὅμοια.

Μέρη τριχῶν. δ.

Πλόκαμος, πλοκαμίς. ἀφ' ὧν καὶ αἱ τοῦ καπνοῦ περιστροφαὶ, παρὰ τοῖς ποιηταῖς πλόκαμοι. βόστρυχος, βεβοστρυχωμένος. ἀφ' οὗ καὶ διαβεβοστρυχωμένον, παρὰ Ἀρχιλόχῳ. βοστρυχίζων. καὶ παρὰ Ἀναξίλᾳ, ἐβοστρύχιζον. εὐπλόκαμος, καὶ εὐβόστρυχος, ἀνὴρ ἅμα καὶ γυνή. Φερεκράτης δὲ, ὦ ξανθοτάτοις βοστρύχοισι κομῶν, ἔφη. τοὺς δὲ βοστρύχους, καὶ κικίννους, Ἀριστοφάνης καὶ Εὔπολις καλεῖ. οὓς καὶ παρωτίδας ὠνόμαζον. Κρατῖνος δὲ, στημονίας κικίννους εἶπε, τοὺς στήμονι ὁμοίους ὑπὸ ἰσχνότητος.

Φερε-

Vide, quæ à crinibus nomina deducantur. 2.

A capillis vero dicuntur, trichiæ pisces, & sardinæ. & ἰσρυχὶς, flagellum. Et trichobrotes, animal quoddam setas concutiens. Et τρίχαπτον vocant, quod ex crinibus connexum est. Philonides vero etiam Barbam multicomam vocauit. Dicat etiam aliquis, bene comatus, pulchricomus, flaua vel nigra coma præditus, crinitus, comam nutrire, pilosus, multos pilos habens, & his similia. Sed à χαίτης, id est, iuba, etiam ἀναχαιτίζειν, quod refrenare est, dicitur. comam habens reuelatam, horridam, à fronte & scapulis dependentem, collo circunfusam, non constrictam, non colligatam, fronte & tergo circumfusam, humeris insultantem. volitantem per tergum, aut super tergum.

De caluis. 3.

Nudus capite, comis spoliatus, pilis carens, nudo præditus capite, inornatus, intectus, naturali capitis tegmine destitutus, vtili illo capitis excremento mulctatus, leue caput habens, detonsus, tanquam ad cutim rasus. denudatus instar arborum, quibus folia defluunt. aut pilos amittens, comis nudatus, caluus, recaluaster, album habens verticem, capillis priuatus. Raros pilos habens, secundum Homerum: & si quæ his similia.

Partes capillorum. 4.

Cincinnus, capillorum nodus. vnde etiam fumi reuolutiones, à Poetis Πλόκαμοι dicuntur. Βόστρυχος, comam adornatam habens. vnde Contortum deriuatur, apud Archilochum. comam alens. Et apud Anaxilā, Ἐβοστρύχιζον: bene comat⁹, & pulchros cincinnos habēs tā vir, quā mulier. Pherecrates vero, Flauissimis cincinnis ornat⁹ dixit. Βοστρύχους vero, Aristophanes & Eupolis Cincinnos vocat. quos etiam παρωτίδας eo, quod auribus adhæreant, nominauerunt. Cratinus vero cincinnos Stamineos vocat, qui stamini ob tenuitatem similes sunt.

Pherecrates autem mulierum capillos, πλοκάδας vocat. Capillos autem sordibus implicitos, Comici στόρθυγγας appellant. Insuper & Retro comati, Euboici: Vertice autem criniti, Thraces dicuntur.

Φερεκράτης δὲ τοὺς γυναικείους πλοκάμους, πλοκάδας καλεῖ. τὰς δὲ συνεστραμμένας θρίχας μετὰ ῥύπου, στόρθυγγας ἡ κωμῳδία καλεῖ. καὶ μὴν, ὀπισθοκόμαι μὲν εὐβοεῖς, ἀκροκόμαι δὲ θρᾶκες λέγονται.

De tonsura, & his quæ ad hanc pertinent. 5.

Tonsuræ autem species sunt, cepus, scaphium, peritrochalate. procotta, quam esse aiunt, cum quis anteriorem partem comit: caput enim, Dores Cottida vocant. Alii vero procottam non tonsuram, sed capillos fronti imminentes esse putarunt. Tradunt porro corruptionis & pedicularis morbi causa, tōsuram fieri, quam Penthimon vocant, vt Eubulus Comicus. Et coma Hectorea, quam Anaxilasus Luxuriantem comam vocat. Timæus vero huiusmodi cæsariem erectam esse oportere ait circa frontem, collo autem circunfundi. Nutriuerunt vero quidam comam in obliquum vergentem, aut super tergum, aut frontem: Fluminibus scilicet, aut Diis cōsecratā. quæ πλοχμὸς, aut σκολλὺς nominabatur, aut pilorum catena. Κοσύμβην enim quod capillorum nodum significat, nō approbo. Non enim κοσύμβης, sed κρώβυλος, id est, Aureus, vel argenteus corymbus capillis dependens, Atticorum est. Vocatur etiam quædam coma, apposititia. quæ non modo Mulierum, sed & Virorum est. & qui raros pilos habent, ipsa instar capillorum vtuntur. hanc vero etiam ἔντριχον nominauerunt. Comæ vero Artifices manuarii, Cōptores, & Comptrices Mulieres. nōnulli vero has etiam Ceroplastas vocaruht. Κέρας enim comam significat, quod etiam Homerum intellexisse aiunt, cum Parim, κέρ' ἀγλαὸν vocat. Vnde & Sophocles, Ὀρθόκερως, id est, comam erigens horror, dixit, vt erecta coma. Et cornu bouis, comam significat. Componere etiam crines dixerunt, & superiorem partem capillorum conuolutionis, quæ ceu sterilis est. neque tamen Tonsorum ars manuaria capitis expers est.

Περὶ κουρᾶς, καὶ τῶν κατ' αὐτήν. ε'.

Κουρᾶς δὲ εἴδη, κῆπος, σκαφίον, προκόττα, περιτροχαλάτη. προκόττα δέ φασιν εἶναι, ὅταν τις τὰ πρόσωθεν κομᾷ, οἷον, τὰ περὶ τῆς κοττίδος. Δωριεῖς δὲ τὴν κεφαλὴν οὕτω καλοῦσιν. οἱ δὲ, οὐδὲ κουρὰν οἴονται εἶναι τὴν προκόττα, ἀλλὰ αὐτὰς τὰς ὑπὲρ τὸ μέτωπον τρίχας. ἔλεγον δὲ, καὶ πρὸς φθορὰν, ἢ φθεῖρα κείρεσθαι τὴν πένθιμον κουρὰν, ὡς Εὔβουλος ὁ κωμικός. ἐκαλεῖτο δέ τις κουρὰ, καὶ ἑκτόρειος κόμη. περὶ ἧς φησιν Ἀναξίλασος, Τὴν ἑκτόρειον τὴν ἐφήμερον κόμην. Τίμαιος δὲ, τὴν κουρὰν ταύτην περιεστάλθαι μὲν δεῖν περὶ τὸ μέτωπον λέγει, περικεχύσθαι δὲ τῷ τραχήλῳ. ἔτρεφον δέ τινες ἐκ πλαγίου κόμην, ἢ κατόπιν, ἢ ὑπὲρ τὸ μέτωπον, ποταμοῖς,, ἢ θεοῖς. καὶ ὠνομάζετο πλοχμὸς, ἢ σκόλλυς, ἢ σειρὰ τριχῶν. τὴν γὰρ κοσύμβην, οὐκ ἂν προσοίμην. κοσύμβη δ' οὐκ ἀττικὸν, ἀλλὰ μᾶλλον ὁ κρώβυλος. ἐκαλεῖτο δέ τι καὶ πηνήκη, καὶ προκόμιον πρόσθετον, οὐ γυναιξὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἀνδρῶν. οἱ ἐνδεῶς τριχῶν ἔχοντες, εἰς κόμης λόγον πράττουσι. τὸν δ' αὐτὸν, καὶ ἔντριχον ὠνόμαζον. Οἱ δὲ περὶ τὴν κόμην χειροτέχναι, κομμωταὶ, καὶ κομμώτριαι αἱ γυναῖκες. οἱ δὲ, καὶ κεροπλάστας αὐτοὺς ἐκάλεσαν, ὅτι κέρας ἡ κόμη. ὃ καὶ Ὅμηρον δηλοῦν τινες ἔφασαν, εἰπόντα τὸν πάριν, κέρ' ἀγλαόν. ὅθεν καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ, ὀρθόκερως φρίκη. οἷον, ὀρθόθριξ. καὶ κέρας βοὸς, τὴν τρίχα. εὐθετῆσαι δὲ ἔλεγον τὰς τρίχας, καὶ τὸ ὑπερεύπειρον εἶδος; τριχῶν πλέγματος. ὥσπερ καὶ στεῖρα. οὐ μὴν οὐδὲ τῶν κουρέων χειροτεχνία, ἔξω τῆς κεφαλῆς.

Περὶ κουρέων, καὶ τῶν ἐργαλείων αὐτῶν. ϛ'.

Τοὺς δὲ κουρέας, καὶ κορσωτῆρας ἐκάλουν. ὧν τὰ ἐργαλεῖα, κτένες, ξυρόν. ἡ δὲ θήκη, ξυροθήκη, ἢ ξυροδόχη παρὰ Ἀριστοφάνει καλεῖται. καὶ μαχαιρίδες, ἃς καὶ κουρίδας ὠνόμαζον. διὰ τοῦτο καὶ κόρσας τινὲς ἐκάλεσαν τὰς τρίχας, διὰ τὸ κείρεσθαι. ἔλεγον δὲ καὶ οἱ κωμῳδοὶ, καὶ κείρεσθαι διπλῇ μαχαίρᾳ, ἐπὶ τῶν καλλωπιζομένων· τὴν δὲ μάχαιραν ταύτην, καὶ ψαλλίδα κεκλήκασιν. ἀκαρὲς μέντοι τὸ μικρὸν λέγεται, ὃ διὰ σμικρότητα οὐκ ἔστι κεῖραι. ὅθεν καὶ ἀκαρὴς καιρὸς, καὶ πλοῦς ἀκαριαῖος, ὁ βραχὺς, παρὰ Δημοσθένει. καὶ κεῖραι, κείρεσθαι, κουρά. καὶ ἀποκεκαρμένον, ὡς Ὑπερείδης. καὶ ἀποκαρτέον, ὡς Εὔπολις. καὶ κουριᾶν δὲ, τὸ κομᾶν ἔλεγον, ἀπὸ τοῦ δεῖσθαι κουρᾶς. ὥσπερ καὶ κουριῶν, ὁ αὐχμῶν, καὶ κομῶν. ἐν χρῷ κουριδίοισιν, οἱ ἐν χρῷ κεκαρμένοι. παρακόμους δὲ, τοὺς κομῶντας ἔλεγον οἱ κωμικοί. Φερεκράτης δὲ, ἐν χρῷ κουριῶντας. καὶ αὐχμεῖν δὲ τὴν κόμην Ὅμηρος λέγει,

— αὐχμεῖς δὲ κακῶς, καὶ ἀεικέα ἕσσαι.

καὶ αὐχμᾶν. Φρύνιχος δὲ ὁ κωμικὸς, αὐχμᾶς ἔφη. αὐχμηρὸν δὲ τὸν τοιοῦτον κέκληκε Ξενοφῶν, ὡς Πλάτων αὐχμηρότατον. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐναντίου, Ὅμηρος,

— λιπαροὶ κεφαλὰς, καὶ καλὰ πρόσωπα.

ἐκτενισμένοι μὲν εἴρηκεν Ἀρχίλοχος, καὶ Ἀναξίλαος, Ἡμεῖς δὲ κτενίζομεν Τελέσιππον οἰκόσιτον. Ἀριστοφάνης δὲ, Λούσασθε καὶ κτενίσασθε πρὸς τὸν ἥλιον. διεκτενισμένον δὲ ἐρεῖς, καὶ κτενίζειν, καὶ ἀκτένιστος, ὡς Σοφοκλῆς. ἔλεγον δὲ καὶ κεφαλὴν πρόσθετον, ὡς Ἀριστοφάνης. ὡς ἂν εἴποιεν οἱ νῦν προσθετὴν, ὥσπερ καὶ πρόσθετον κόμην. καὶ παραλελέχθαι τὰς τρίχας, τὸ τὰς περιττὰς ἀφαιρεῖσθαι. ὅθεν καὶ παρὰ Φερεκράτει, ἄσμηκτος, ἀπαράλεκτος. καὶ παραπλέκειν τὰς τρίχας, τὸ ἀναπλέκειν. καὶ παραπεπλεγμένη Ἀθηνᾶ, ἡ ἀναπεπλεγμένη. καὶ ἐψήσασθαι δὲ τὴν κόμην, τὸ καταχρῶσαι ἔλεγον, καὶ τὴν κόμην ἠψήσατο. ἔλεγον δὲ καὶ

De tonsoribus, & ipsorum instrumentis. 6.

Tonsores vero, etiam Rasores vocarunt. quorum instrumenta sunt, pectines, nouacula. Theca vero Chirotheca, aut Ξυροδόχη ab Aristophane vocatur. Et cultri tonsorii, quos & rasorios nominauerunt. quapropter etiam capillos quosdam, cirros à tondendo appellauerunt. De comptis vero Comici dixerũt, Duplici tonderi nouacula: huiusmodi vero nouaculam, Psallida dixerunt. Ἀκαρὲς autem, tenue & paruũ dicitur, quod propter exilitatem secare non licet. vnde etiam Tempus indiuisibile & nauis Ἀκαριαῖος breuis à Demosthene vocatur. Et tondere, tõderi, tonsura. Detonsum, vt Hyperides dixit. & Detondendũ, iuxta Eupolim. Comã vero luxuriantem habere, etiam κουριᾶν vocarunt, quasi tõsura egens. sicut etiam κουριῶν, squalens dicitur, & coma luxurians. Et ἐν χρῷ κουριδίοισιν dicuntur, qui ad cutim vsque rasi sunt. Comptos vero Comici Cirratos vocarunt. Pherecrates vero, Ad cutim vsque rasos. Homerus etiam, Comam squalere dixit, vt, Squalebis misere, & indecoro vteris vestitu. & squalere. Phrynichus vero Comicus etiam Squales dixit. Squalidum vero huiusmodi Xenophon dixit, sicut Plato Squalidissimum. contrarium vero dixit Homerus, vt Capite splẽdidi, & pulchræ facies. Depexos autem Archilochus dixit. Et Anaxilaus, Nos depectimus domesticum Telesippum. Aristophanes vero, Ad solem lauate, & pectite, dixit. Depexum autem dices, & pectere. & Impexus, vt Sophocles. Vocauerunt etiam Caput appositititium, secundum Aristophanem: vt nunc προσθετὴν dicunt, sicut etiam appositititiam comam. & colligere crines, abundantes crines auferre. vnde apud Pherecratem, Impurus & hispidus dicitur. Et inflectere crines, & redimire, & redimita Minerua, crines habentes collectos. Comam vero tingere, fucare ipsi vocarunt. Dixerunt etiam

etiam Comam flauam, aut nigram reddere. Et denigratio, est comæ tinctura. Apollo vero intonsus dicitur.

καὶ ξανθίζεσθαι τὴν κόμην, καὶ μελαίνεσθαι. καὶ μέλασμα, τὸ τῆς κόμης βάμμα. ὁ δὲ Ἀπόλλων, ἀκειρεκόμης.

CAPVT QVARTVM.

De capite, & partibus eius exterioribus. 5.

SVbiacet autem capillis caput. & cutis leuis tenuis imposita est, extẽsa ad pilorũ, vt Plato inquit, creationem, quæ tanquam plantas interiori spiritu crines irrigat. Os vero totum, capitis caluaria dicitur. compacta autem est ex compagibus quibusdam, quas cõmissuras, vel sutelas vocant; quæ serris dentatis similes pinnis & concauitatibus inter se coaptantur. has vero Medicorũ Discipuli, Coronales, & Ῥαβδοειδεῖς, & Lambdoides vocant: sunt autẽ plura huiusmodi nomina. De harum vero multitudine contentio fuit, num scilicet quinque sint sutelæ numerãdæ, aut plures paucioresve, omnib. in hoc cõsentiẽtibus, quod muliebriũ capitum sutelæ pauciores sint. Herodotus autẽ tradit, In clade quæ iuxta Platæas facta est, inter Persica cadauera caput inuentum esse, nullam prorsus commissuræ sutelam habẽs. Dicit etiã alicubi Aratus in libris de Medicina scriptis; Multa quidem olim capita vidi huiusmodi, In summo vertice vnica cõmissa linea: Multa vero sutelis carentia hominum capita compacta sunt. Caput autem, Poetæ etiam κωδείαν vocant, à papaueris capite hoc nomẽ deriuantes. Totũ vero dicitur craniũ, caluaria. Calua, apud Lycophronẽ, Percussus apto scipione in mediã caluã: apud Aristophanẽ vero, Scaphiũ dicitur, vt, Ne fuste scaphio percusso in terrã concidas: Gibbosum autẽ eius; vertex, quod in Orphicis Metris, Μεσόκρανον dicitur. Quod vero inter occiput & synciput est, coronã vocant. ꝙ autẽ supra frontem, synciput. quodque sub hoc prominet, frons. quæ vero vtrinq; sunt latera, tẽpora. posteriorẽ partem, occiput. sic dictũ ꝙ ἶνες, id est, fibræ, nerui aut villi ibi excrescunt. Extremus quoq; capillorũ circa caput circulus, corona aut circuitus dicitur. Omne vero, quod sub crinibus est, craniũ. Tẽpora vero

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Περὶ κεφαλῆς, καὶ τῶν ἔξω φανερῶν αὐτῆς μερῶν. α΄.

Ὑπόκειται δὲ τῇ κόμῃ, κεφαλή, καὶ δέρμα ἐλαφρόν τι καὶ κοῦφον ἐπιτέθειται κατακεκεντημένον, ἥ φησι Πλάτων εἰς τὴν τριχῶν ἔκφυσιν. καὶ ὥσπερ φυτὰ τὰς τρίχας ἐπάρδον τῷ ἔνδοθεν πνεύματι. καὶ τὸ μὲν σύμπαν ὀστοῦν, καλεῖται κεφαλῆς κύτος: ἥρμοσται δὲ ἐκ συμβολῶν, αἳ καλοῦνται ῥαφαί, πριόνων δίκην ὠδοντωμένων κατὰ τὰς προβολάς τε καὶ κοιλότητας εἰς ἀλλήλας ἐνηρμοσμέναι. ἐκάλουν δ᾽ αὐτὰς ἰατρῶν παῖδες, στεφανίτιδάς τε, καὶ ῥαβδοειδεῖς, καὶ λαμβδοειδεῖς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα ὀνόματα. καὶ ἐφιλονείκουν περὶ τοῦ πλήθους αὐτῶν, εἴτε πέντε χρὴ τὰς ῥαφὰς ἀριθμεῖν, εἴτε πλείους, εἴτε ἐλάττους. πάντων μὲν ὁμολογούντων ἐλάττους εἶναι τὰς τῶν γυναικείων κεφαλῶν ῥαφάς, Ἡροδότου δὲ φάσκοντος κατὰ τὸν ἐν Πλαταιαῖς φόνον, ἐν τοῖς περσικοῖς νεκροῖς εὑρεθῆναι κεφαλὴν, μηδεμίαν ἔχουσαν ῥαφῆς συμβόλησιν. λέγει δέ που καὶ Ἄρατος ἐν τοῖς ἰατρικοῖς;

Ἤδη γάρ ποτ᾽ ὄπωπα καρήατα πολλὰ μὲν αὕτως
Μεσσάτης κορυφῆς μούνῃ συνεέργμενα χαμμῆς;
Πολλαὶ δ᾽ ἀρραφέες κεφαλαὶ πάγεν ἀνθρώποισι.

τὴν μέντοι κεφαλὴν οἱ ποιηταί, καὶ κωδείαν καλοῦσιν, ἀπὸ τῆς τοῦ μήκωνος κεφαλῆς ὀνομάζοντες. καλεῖται δὲ τὸ μὲν σύμπαν, πόλος, κρανίον, καὶ κόγχος παρὰ Λυκόφρονι;

Τυπεὶς σκεπάρνῳ κόγχον εὐθέτῳ μέσον.

παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει, σκαφίον,

Ἵνα μὴ κατὰ γῆς σκαφίον πληγεὶς ξύλῳ.

τὸ δὲ ἔγκοιλον αὐτοῦ, κορυφή, ὃ καὶ μεσόκρανον ἐν τοῖς Ὀρφικοῖς ὀνομάζεται μέτροις. τὸ δὲ μεταξὺ τοῦ ἰνίου καὶ τοῦ βρέγματος, στεφάνην καλοῦσι. τὸ δὲ ὑπὲρ τὸ μέτωπον, βρέγμα, καὶ βρέγμον. τὸ δὲ ὑπ᾽ αὐτὸ προῦχον, μέτωπον. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν, κροτάφους. τὸ δὲ κατόπιν, ἰνίον, διότι ἀπ᾽ αὐτοῦ αἱ ἶνες ἐκπεφύκασιν. ἡ δὲ τελευταία τῶν τριχῶν περὶ τὴν κεφαλὴν περίοδος, στεφάνη, καὶ περίδρομος ἐπικαλεῖται. τὸ δὲ ὑπὸ τῶν θριξὶ πᾶν, κρανίον. τοὺς δὲ κροτάφους

ἔνιοι καὶ κόῤῥας καλοῦσιν, ἀντὶ τοῦ κόρσας, ἤγουν κεφαλάς. καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἐπὶ κόῤῥης παίειν. καὶ Ὅμηρον δὲ αὐτοῖς νομίζουσι συμμαρτυρεῖν, εἰπόντα,

Κόρσην ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησε.*)

nonnulli κόῤῥας vocant pro eo, quod κόρσας, id est, capita, dici solet. & hoc esse putant, cum quis τὴν κόῤῥην ferire dicit. insuper & Homerum sibi astipulari putant dicentem, κόρσην autem alterius per tempora penetrauit.

Νοσήματα κεφαλῆς. β'.

Καὶ τὰ μὲν τῆς κεφαλῆς νοσήματα, κεφαλαία, καὶ κεφαλαλγία, ἡμικρανία, ἴλιγγος, σκοτοδινίασις, καὶ σκοτοδινία. Πλάτων δὲ φησιν, ἐσκοτώθην, καὶ ἰλιγγίασα. καρηβαρία. καὶ καρηβαρικὸν ποτὸν, ἢ βρῶμα. τὸ δὲ ποιοῦν τὸ νόσημα, καροῦν Ἀντιφῶν φησι. κεφαλαλγὲς σιτίον, ὡς τὸν τοῦ φοίνικος ἐγκέφαλον φησιν ὁ Ξενοφῶν. καὶ καρηβαρικὸν, τὸ πάθος, Τηλεκλείδης. τὸ δὲ ὑπὸ μέθης καρηβαρεῖν, καρηβαριᾶν Ἀριστοφάνης. τάχα δὲ καὶ τὸ καραδοκεῖν εἴη ἂν ἀπὸ τοῦ κάρα πεποιημένον. κυρίως ἐπὶ τῶν παραφερόντων τὴν κεφαλὴν, ὡς μὴ βληθεῖεν. εἰρήκασι δὲ οἱ κωμικοὶ, καὶ κάτω κάρα κρέμαται, καὶ κραιπαλᾶν.

Morbi capitis. 2.

Morbi autem capitis, cephalæa, capitis dolores, hemicranea, vertigo, obtenebratio, caligo oculorum. Plato vero Obnubilationem vocauit. vertex, capitis grauedo, & potus aut cibus caput aggrauans. huiusmodi vero morbum concire, Antiphon Καροῦν vocat. cibus capiti noxius, quo nomine Phœnicis cerebrum Xenophon vocat. & Caput aggrauans dolor, Teleclides. Ebrietate vero caput grauare, Crapula laborare Aristophanes vocat. Tum etiam καραδοκεῖν, à capite dictum erit. proprie autẽ de caput, ne impingatur, transferentibus. Comici vero dixerunt, Capite suspensus est. & Κραιπαλᾶν, id est, caput concutere.

Παρώνυμα κεφαλῆς. γ'.

Τὰ δὲ ἀπὸ κεφαλῆς ὀνόματα, περικεφαλαία, ἐγκέφαλος, παρεγκεφαλὶς, κεφάλαιον. ἐπὶ κεφαλαίων συγκεφαλαιώσασθαι, προσκεφάλαιον, κεφαλίδιον. ἐπὶ κεφαλὴν ὦσαι, ἐπὶ κεφαλὴν σπεύδειν, ὡς Ὑπερείδης. ἐπιρρεσκεφαλᾶν, ὡς Ἀριστοφάνης, τὸ παραφρονεῖν. Τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ κρανίου, κράνος, ἐπίκρανον, ἐπικράνιον, περίκρανον. περίκρανον δὲ οἱ παλαιοὶ τὸ στέμμα ἐκάλουν. καὶ ποτίκρανον, τὸ προσκεφάλαιον οἱ κωμικοί. Ἀπὸ δὲ τῆς κορυφῆς, κόρυς, καὶ κορυφαία. λέγοις δ' ἂν τις εὐκέφαλος, καὶ ὀξυκέφαλος, ὃν Ὅμηρος φοξὸν λέγει. μακροκέφαλος, ὡς τὸ περὶ Λιβύην ἔθνος. κυνοκέφαλος, ὡς τὸ ζῶον. εὐρυμέτωπος, ὁ καὶ μετωπίας ὀνομαζόμενος, ὡς Ἀλκιβιάδης. σχινοκέφαλον δὲ Κρατῖνος τὸν Περικλέα εἶπε. Πλάτων δὲ, μῦθον ἀκέφαλον. ἐκλήθησαν δὲ καὶ δικόρυφοί τινες, οὓς καὶ μακροβίους νομίζουσι.

Περὶ

Denominata à capite. 3.

Nomina vero à capite deriuata, galea, cerebrum, cerebellum, capitulum. per capita recapitulari, puluinar, in caput impellere, Ad caput rei festinare, vt Hyperides dixit, Et Ἐπιρρεσκεφαλᾶν iuxta Aristophanem, pro desipere. Quæ vero à cranio deriuantur, galea, fastigium, vertex, craniũ ambiens. Περίκρανον vero, Veteres coronam vocarunt. Puluinar, quod Comici Προσκεφάλαιον vocant. A vertice vero deriuantur, galea, cacumen. Dicere etiam licet, bono capite præditus, acutus capite, quẽ Homerus φοξὸν vocat. longũ caput habens, vt quædam gens Lybiæ. Canino capite præditus, vt animal. Latam frõtẽ habens, qui etiam Fronto dicitur, vt Alcibiades, Σχινοκέφαλον vero, Cratinus Periclẽ vocauit. Plato vero, Fabulam capite carentem. Quidam etiam biuertices dicti sunt, quos etiam macrobios esse arbitrantur.

De in-

De interioribus capitis. 4.

Quod vero capiti inest, cerebrum duplex iuxta commissuram, dilatatum secundum posteriorem sedem, & ad anteriora prominens. hoc vero ambiunt binæ membranulę, interior quidem rubicundior, exterior vero solidior. vocantur etiã εἱλαμίδες, eo quod circa medullam voluantur. Sed sub sede ipsius cerebri est cerebellũ, medulla cerebro persimilis, nisi quod colore magis flauescit. Terminatur autẽ in prima vertebra, in qua caput circunuoluitur, & epicranis quoque vocatur. cuius medulla in vertebras defluere videtur, cum à tenuissima & purissima cibi parte cerebrũ & cerebellum nutriatur. Humida vero est cerebri medulla puraq;, neq; condensata vt aliorum animalium, & consistens. Cerebro etenim alimentum largiuntur, iecur de tenuissimo, qui in eo est, sanguine; & cor de purissimo, qui in hoc est, spiritu. Quod vero sub capite est, frons. vnde etiã in equis, frontale nominamus. Et frontatim instruxerunt naues, frontales, & phalangis frontem. Cutis autem in fronte, περιμετωπίδιον dicitur. Lineæ vero frontis, rugæ, & radii vocantur. Quod sub fronte est, facies. quod nomen de solo homine dicitur. animalium enim reliquorum, προτομὴ est. quemadmodum de auibus, rostrum dicitur. Nomina autem à facie deriuata sunt, pulcher, deformis, informis, & his similia. persona, larua. idem etiam & πρόσωπον, καὶ προσωπεῖς significat. Comœdia vero Noua etiam Personatorem dixit, quem Vetus Instructorem apparatus vocauit. Sed eadem significatione personam, & laruam dicimus. Et προσωποῦτα apud Atticos vas quodpiam erat æneum echino simile, circa os facies leonum boumve habens, à quibus & nomen accepit. Ἀποκεφάλισμα vero, capitis purgationem: & dentium purgamen, ἀποδόντωσιν vocauerunt: ἐξομμάτωσιν vero sordium in oculis elotionem. Faciem autem mundare, Pherecrates Ἀποπροσωπίζεσθαι dixit, vt Ne fabis quidem faciem eluere.

Περὶ τῶν ἐντὸς τῆς κεφαλῆς. δ.

Τὸ δὲ ἔνδον ἐν τῇ κεφαλῇ, ἐγκέφαλος διπλοῦς κατὰ συμβολὴν, εὐρυνόμενος κατὰ τὴν βάσιν τὴν ὄπισθεν, προνεύων εἰς τὸ πρόσθεν. περιειλήφασι δὲ αὐτὸν μήνιγγες δύο. ἡ μὲν ἔνδοθεν, ἐρυθροτέρα. ἡ δὲ ἔξωθεν, στερεωτέρα. καλοῦνται δὲ καὶ εἰλαμίδες, διότι περὶ μυελὸν εἰλοῦνται. ὑπὸ δὲ τὴν τοῦ ἐγκεφάλου βάσιν, ἡ παρεγκεφαλὶς, μυελὸς, ἐγκεφάλῳ προσόμοιος, πλὴν ὅσον ἐστὶ μᾶλλον ἐπίξανθος τὴν χρόαν. Καταλήγει δὲ εἰς τὸν πρῶτον σπόνδυλον, ᾧ ἡ κεφαλὴ περιστρέφεται. καλεῖται δὲ καὶ ἐπικρανίς. καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὁ μυελὸς ἔοικεν εἰς τοὺς σπονδύλους ἐπιῤῥεῖν, ὁπόταν ὑπὸ τοῦ λεπτοτάτου καὶ καθαρωτάτου τῆς τροφῆς, ὅ, τε ἐγκέφαλος, καὶ ἡ παρεγκεφαλὶς τρέφηται. ὑγρὸς δὲ ἐστὶν ὁ τοῦ ἐγκεφάλου μυελὸς, καὶ ἀπαγής. ἀλλ' οὐχ ὥσπερ ὁ τῶν ἄλλων ζώων συνεστηκώς. καὶ γὰρ τῷ ἐγκεφάλῳ δωροφοροῦσι τὴν τροφὴν τό, θ' ἧπαρ παρὰ τοῦ λεπτοτάτου ἐν αὐτῷ αἵματος, καὶ ἡ καρδία ἀπὸ τοῦ καθαρωτάτου τοῦ ἐν αὐτῇ πνεύματος. Τὸ δὲ ὑπὸ τῇ κεφαλῇ, μέτωπον, καὶ μετώπιον. ἀφ' οὗ καὶ ἐν ἵπποις, προμετωπίδιον. καὶ τὸ, Μετωπηδὸν ἔταξαν τὰς ναῦς. καὶ κατὰ μέτωπον, καὶ ἀντιμετώπους, καὶ μέτωπον τῆς φάλαγγος. καλεῖται δὲ καὶ τὸ ἐπὶ τοῦ μετώπου δέρμα, περιμετωπίδιον, αἱ δὲ ἐν αὐτῷ γραμμαὶ, ῥυτίδες, καὶ ἀμαρυγαί. τὸ δὲ ὑπὸ τῷ μετώπῳ, πρόσωπον, ὃ μόνον ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων οὕτω καλοῦμεν. ἐπὶ γὰρ τῶν ζώων, προτομήν. ὥσπερ ἐπὶ τῶν ὀρνίθων ῥύγχος, καὶ ῥάμφος. Ἀπὸ δὲ τοῦ προσώπου ὀνόματα, εὐπρόσωπος, δυσπρόσωπος, ἀπρόσωπος, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ προσωπεῖον, τὸ μορμολύκειον. τὸ δὲ αὐτὸ, καὶ πρόσωπον, καὶ προσωπεῖς. ἡ δὲ νέα κωμῳδία, καὶ προσωποποιὸν εἴρηκεν, ὃν ἡ ἀρχαία σκευοποιὸν ἐκάλει. τὸ δὲ πρόσωπον, καὶ * προσωπεῖον, ὥσπερ καὶ μορμολύκειον. καὶ προσωποῦτα δέ τι παρὰ τοῖς ἀττικοῖς ὠνομάζετο χαλκοῦν ἀγγεῖον, ἐχίνῳ παραπλήσιον, περὶ τὸ στόμα ἔχον πρόσωπα λεόντων, ἢ καὶ βοῶν. ἀφ' ὧν καὶ ὠνόμασται. τὸ δὲ ἀποκεφάλισμα, κάθαρσιν κάρας, ῥύψιν ὀδόντων, ἀποδόντωσιν ἔλεγον. ἐξομμάτωσιν, νίψιν ὀμμάτων ῥύπου. ἀποπροσωπίζεσθαι δὲ, τὸ καθαίρειν τὸ πρόσωπον εἶπε Φερεκράτης, Οὐ δὲ ἀποπροσωπίζεσθαι κυάμοις.

Περὶ ὀφρύων. ε'.

Τὰ δὲ τοῦ προσώπου μέρη, ὀφρὺς, ὀφρύες. καὶ ὀφρύων γεῖσα, αἱ προβολαί. καὶ ὀφρύσιν ἀπογεισῶσαί φησιν ὁ Ξενοφῶν. καὶ ὀφρύων τρίχωσις. καὶ ὀφρύες ἐπαιρόμεναι, καὶ δασυνόμεναι. καὶ τὰς ὀφρῦς αἴρων, ὁ ὑπερήφανος, ἢ ἀνασπῶν, ἢ αἰωρῶν, ἢ ἀνέλκων, ἢ συνέλκων, ἢ ἀνατείνων ὑπὲρ τὰ νέφη. καὶ τὰς ὀφρῦς δὲ συνάγων, ὁ φροντιστής. μεσόφρυον δὲ, τῶν ὀφρύων τὸ μέσον, ὃ καὶ μετώπιον ὠνόμαζον. ἔλεγον δὲ, καὶ σύνοφρυς ἀνὴρ, καὶ γυνή. τὸν δὲ τοιοῦτον, μίξοφρυν καλεῖ ὁ Κρατῖνος. καὶ μὴν παρὰ τοῖς τραγῳδοῖς τὸ συνοφρυοῦσθαι, ἐπὶ τῶν λυπουμένων. παρὰ δὲ τοῖς κωμικοῖς, τὸ νεύειν, ὀφρυάζειν εἴρηται. ὑπὲρ Ὅμηρος ὀφρύσι νευστάζειν λέγει. καὶ ὀφρύας δὲ καλοῦσι, τὰ ἀνέχοντα τῆς γῆς. ἤδη δέ τινες τῶν ἰατρῶν, τύλους ὀνόμασαν ταύτας τὰς τρίχας. καλοῦνται δὲ τῶν ὀφρύων κεφαλαὶ μὲν, τὰ πρὸς τῇ ῥινὶ μέρη. οὐραὶ δὲ, τὰ πρὸς τοῖς κροτάφοις. παραφυλακτέον δὲ, ὅτι καὶ συναποτίκτονται αὗται αἱ τρίχες, ὥσπερ καὶ αἱ ἐν βλεφάροις. ὅθεν μόνων ἀπέχονται ξυρούμενοι τὰς ἄλλας τρίχας οἱ τῶν αἰγυπτίων ἱερεῖς.

Περὶ ὀφθαλμῶν. ς'.

Εἶτα ἐφεξῆς, ὀφθαλμοί, ὄμματα, ὄψεις. καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ὀνόματα, εὐόφθαλμος. καὶ εὐοφθαλμότερος, ὡς Ξενοφῶν. εὔοπτος, ὀξυωπής, ὀξυωπίας, ὀξυδερκής. ὀξυδερκέστατον δὲ Ἡρόδοτος λέγει. ἀμβλυωπία. ἀφ' ἧς ἀμβλυωπὸς, παρ' Εὐριπίδῃ. ἀλλ' ἔστι ποιητικώτερον. βέλτιον δὲ ὁ ἀμβλυωπῶν. ὀφθαλμία, παράβλωψ, φολκὸς, διάστροφος, στρεβλός. ὁ γὰρ στραβὸς, ἰδιωτικόν. καὶ οἱ στράβωνες, ἐν τῇ νέᾳ κωμῳδίᾳ.

Διαφο-

De ſuperciliis. 5.

Partes vero faciei, ſupercilium, ſupercilia. ſuperciliorum grunda, ipſæ ſcilicet prominentiæ. Et Superciliis demoliri, Xenophon dixit, & Superciliorum pili. ſupercilia elata, & denſa. Et ſupercilia leuans, ſuperbus, aut ſubtrahens vel ſubleuans, aut ſurſum trahens aut contrahens, & extendens ſuper nubes. Supercilia vero cõtrahens, meditatiuus. Meſophryum vero eſt ſuperciliorum medium, quod etiam metopium nominauerunt. Dixerunt vero, Vir vel Mulier σύνοφρυς id eſt, denſa vel cõiuncta habens ſupercilia. hunc vero Cratinus μίξοφρυν, id eſt, Supercilia miſcentem, vocat. Tum apud Tragœdos, Supercilia contrahere dicitur de triſtibus. Apud Comicos autem nutare, ὀφρυάζειν dicitur. quod Homerus Superciliis nuere dixit. Supercilia quoque vocant, eminentiora terræ loca. Et nonnulli Medicorum hos pilos, τύλους vocarunt. Superciliorum autem capita dicuntur partes hæ, quæ circa nares ſunt. caudæ vero, quæ circa tempora. Obſeruandum vero eſt, quod hi pili vna nobiſcum naſcuntur, ſicut & hi qui in palpebris ſunt. vnde ab his ſolis, cum reliquos omnes radant, Aegyptiorum Sacerdotes abſtinent.

De oculis. 6.

Deinde ſequuntur ordine, oculi, lumina, viſus. & nomina hinc deriuata, bonos oculos habens. & Meliores habens oculos, apud Xenophontem. pulcher aſpectu, acutum videns, acerrime videns, acutum cernens. Et Acutiſſimũ cernens, Herodotus dixit. luſcio. vnde Luſcioſus, dicitur apud Euripidem. ſed magis Poeticum eſt. Melius vero dicitur luſcus. oculorum morbus, ſtrabus, ſtrabo, peruerſus, contortus. Strabus autem vulgare eſt. Et Strabones in Noua Comœdia.

Diffe-

Differentiæ actionum. 7.

Ἴλλος à Poetis oculus dicitur, vnde Ἰλλώπτειν in Comœdia Cõniuere dicitur. Et καπιλλώπτειν, est despicere cum subsannatione. & διαδίλλειν similiter, oculum hinc inde vertere. Dicimus etiam taurinum tueri, suspicere in cœlum, & despicere in terram, cõtra Solem videre, & ex aduerso intueri. δυσωπεῖσθαι vero est, aliquid videndo suspicari. Et Hypopia sunt, verberum sub oculis vestigia. sic etiam ossa, quæ sub oculis sunt vocantur, super quæ nasus cõsistit. quæ alioquin ὑποφθάλμια vocant. Et paropis est mulierum larua. Sed paropia sunt tegumenta oculorum equinorum, quæ quidam canthelia vocant. Et specula est, ex qua videre licet. Et Ἐνώπια splendida Homerus vocat, parietes qui intra ianuas sunt. Tragœdi vero Προνώπια, q̃ ante ianuas sunt. & Ἀνώπια, quæ sursũ ab oculis remota sunt. Et Περιωπὴ, Circumspectio est, iuxta Thucydidem. Opæam vero Attici, amphoram vocãt, quę foramen habet. Hippocrates vero Oculum ἰλλαίνειν dixit, qui detorquetur. Et respectus, ἀνίλλωμα dicitur. hi vero Ionico more oculos, Ἴλλους vocauerũt. Σιλλαίνειν vero est, subsannando oculos vibrare. vnde etiam irrisorium quoddam Poema, Sillus dictum est. Hinc vero veniunt, videre, prouidere, suspicere, dispicere, visio, visibilia, inuisibilia, videns & Visus secundũ Xenophontẽ. & Demosthenes spectaculũ Ὅραμα vocauit. Plato etiam in Timęo, Inuisibile dixit. despicere, despici, inspicere, inspectus & despect⁹, circũspicere, suspicere, aspicere, vel obseruare. hinc Ephori dicti, & Ephoria, Magistratus. Tum Obseruati, obseruantesque secundum Xenophontem. & Ephoriæ, vt Lysias. inspicit & conspiciens. visio, spectare, spectaculum, theatrum, spectatur, & simul spectans, speculatio, & speculatione dignũ, hisque similia, quæ à θεᾶσθαι deducuntur. Nam qui ad Pythium Apollinem eunt, θεωροὶ, id est, spectatores. spectatrix via. Et nauis theoris dicta est, quod ad Deũ impellatur, festinet, aut proficiscatur.

Διαφοραὶ ἐνεργειῶν. ζ.

Ἴλλος δὲ ἀπὸ τῶν ποιητῶν καλεῖται, καὶ ἰλλώπτειν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, τὸ παραβλέπειν. καὶ καπιλλώπτειν, τὸ καταβλέπειν ἐπὶ χλευασμῷ. καὶ διαδίλλειν ὁμοίως, τὸ τῷ ὀφθαλμῷ παραβάλλειν. λέγεται δὲ καὶ ταυρηδὸν ὑποβλέπειν. καὶ ἀναβλέπειν μὲν εἰς τὸν οὐρανὸν, καταβλέπειν δὲ εἰς τὴν γῆν. ἀντιβλέπειν δὲ τῷ ἡλίῳ, καὶ ἀντωπεῖν. δυσωπεῖσθαι δὲ, τὸ ὑποπτεύειν τι ἰδόντα. καὶ ὑπώπια, τὰ ὑπὸ τοὺς ὦπας τῶν πληγῶν ἴχνη. καλεῖται δὲ καὶ οὕτω, τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὀστᾶ. ἐφ' ὧν καὶ τὰ ῥίνη. ταῦτα δὲ καὶ ὑποφθάλμια ἐκάλουν. καὶ παρωπὶς δὲ, ἡ καλουμένη τῶν γυναίων προσωπίς. καὶ παρώπια, τὰ παρὰ τοὺς ὦπας τῶν ἵππων προβλήματα, ἅ τινες κανθήλια καλοῦσι. καὶ ὀπὴ, δι' ἧς ἔστιν ἰδεῖν. καὶ ἐνώπια παμφανόωντα φησὶν Ὅμηρος, τὰ ἐντὸς τῶν θυρῶν. οἱ δὲ τραγῳδοὶ, προνώπια, τὰ πρὸ τῶν θυρῶν. καὶ ἀνώπια, τὰ ἄνω ἀπὸ τῶν ὠπῶν. καὶ περιωπὴ, ἡ περιάθρησις, ὡς Θουκυδίδης. ὀπαῖαν δὲ οἱ ἀττικοὶ τὴν κεραμίδα ἐκάλουν, ἣ τὴν ὀπὴν εἶχεν. Ἱπποκράτης δὲ ὀφθαλμὸν ἰλλαίνειν φησὶ, τὸν διάστροφον γινόμενον. καὶ ἀνίλλωμα, τὸ ἀνάβλεμμα. οἱ δὲ, καὶ ἴλλους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἰωνικῶς ὠνόμασαν. σιλλαίνειν δὲ, τὸ ἐπὶ χλευασμῷ σείειν τοὺς ὀφθαλμούς. ὅθεν καὶ τὸ χλευαστικὸν ποίημα, σίλλος. Ἔστι δὲ ἀπὸ τούτων, ὁρᾶν, προορᾶν, ὑφορᾶσθαι, καθορᾶν, ὁρατὴ, ὁρατὰ, ἀόρατα, ὁρῶν, καὶ ὁρώμενος. ὡς Ξενοφῶν, καὶ Δημοσθένης, ὅραμα τὸ θέαμα. Πλάτων δὲ, καὶ ἀόρατον εἶπεν ἐν Τιμαίῳ. παρορᾶν, παρεωρᾶσθαι, ἐνορᾶν, ἐνεωρακὼς, παρεωρακὼς, περιορᾶν, ὑπερορᾶν, ἐφορᾶν. ἐκ τούτων καὶ τὸ ἔφοροι, καὶ ἐφορεία, καὶ ἐφορωμένους, καὶ ἐφορῶντας, ὡς Ξενοφῶν. καὶ τῆς ἐφορείας, ὡς Λυσίας. ἐνορᾷ, καὶ συνορῶν. καὶ θέα, καὶ θεᾶσθαι, καὶ θέαμα, καὶ θέατρον, καὶ θεατὴς, καὶ συνθεατὴς, καὶ θεωρὸς, καὶ συνθεωρὸς, καὶ θεωρία, καὶ θεωρικὸν, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὅσα ἂν ἀπὸ τοῦ θεᾶσθαι λέγηται. οἱ γὰρ πυθῶδε, θεωροὶ, καὶ θεωρικὴ ὁδὸς, καὶ θεωρὶς ναῦς, ἀπὸ τοῦ πρὸς θεὸν ὁρούειν, ἢ ὁρμᾶν, ἢ ὁδεύειν λέλεκται.

Ἀπὸ θέας. η.

Ὡσαύτως, θεατόν, ἀθέατον, ἀθεάτως, καὶ οὐσία θεατή φησιν ὁ Πλάτων. καὶ θεάτρια, καὶ συνθεάτρια, ἡ παλαιὰ κωμῳδία. ἔστι δ' ἐκ τοῦ βλέπειν, βλέμμα, ἀνάβλεμμα, παράβλεμμα, ἀπόβλεμμα, παρὰ Φρυνίχῳ τῷ κωμικῷ. Ἀριστοφάνης δέ, καὶ βλέπος ἐκάλεσε, καὶ βλέπησιν. ἐκ δὲ τοῦ βλέμματος, βλέπειν, ἐμβλέπειν, καταβλέπειν, παραβλέπειν, ὑποβλέπειν, ἀναβλέπειν, ἀντιβλέπειν, ἀποβλέπειν. Ξενοφῶν δὲ καὶ τὰ ἀναβλέμματα, λέγει ἀντιβλέψεις. ἀποβλεπόμενοι, καὶ ἀναβλεφθῆναι. καὶ περίβλεπτος παρὰ Ἰσοκράτει, ὁ θαυμαστός, καὶ ἔνδοξος. καὶ ἀποβλεφθῆναι, ἐπὶ τοῦ θαυμασθῆναι, Αἰσχίνης εἶπεν ὁ σωκρατικός.

Ἀπὸ ὄψεως. θ.

Ὄψις, καὶ ἡ αἴσθησις, καὶ τὰ ὄμματα. καὶ ὄψις ὁ ὄνειρος. ὄψομαι, ὀφθήσομαι, ὦμμαι, ὡς Ἰσαῖος. Ἀντιφῶν δέ, καὶ τὸ ὀψόμενος εἶπε, καὶ τῇ ὄψει, οἷον, τοῖς ὀφθαλμοῖς. καὶ ὀπτήρ, καὶ ἄοπτα. εἴη δ' ἂν ἐκ τούτων, ὑποψία, καὶ ὑπεροψία, καὶ ὑπερόψεσθαι, ὕποπτος, αὐτόπτης, ὑπόπτης, ὑπερόπτης, ὑπεροπτικός, καὶ ἀνυποπτότερος, ὡς Λυσίας. καθύποπτος, ὡς Ἀριστοφάνης. καὶ ἀνυπόπτως, ὡς Ξενοφῶν. κακχυπονόητος, ὡς Πλάτων. καὶ ἄοπτα, ὡς Ἀντιφῶν. καὶ ἀπειρόπτην, ὡς Θουκυδίδης. οὗτος δέ, καὶ πρόσοψιν, καὶ περίοψιν, καὶ δίοψιν, καὶ ἔποψιν εἴρηκεν. Ἡρόδοτος δέ, καὶ ἄποψιν. ἐρεῖς δέ, καὶ δυσωπούμενος, καὶ παρῶπται, παρόψονται. καὶ ὡς Ἰσοκράτης, περιεῶπται. περίβλεπτος, καὶ ἀπόβλεπτος, καὶ ἀποβλεπτόμενος, καὶ αὐτόπται. καὶ σύνοπτον, ὡς Ἀνδοκίδης, καὶ σύνοπτα. καὶ ὡς Ἰσαῖος, εὐσύνοπτα. καὶ ὡς Δημοσθένης, ἐπόπτας. καὶ ἐποπτεῦσαι δέ, ἐν μυστηρίοις. καὶ ἀνεπόπτευτον, Ὑπερίδης φησί. καὶ διοπτεύειν, Κριτίας, καὶ Ἀντιφῶν. ὁ αὐτὸς δὲ Ἀντιφῶν, καὶ εἴσοπτοι. ἐρεῖς δέ, καὶ ὕποπτοι. καὶ πρεύοπτον, ὡς Δημοσθένης. Ἡρόδοτος δέ, κατόπτας. Ξενοφῶν δέ, καὶ ὀπτῆρας. εἴρηται δὲ καὶ ὀπτήρια τὰ δῶρα, τὰ παρὰ τοῦ πρῶτον ἰδόντος νυμφίου τῇ νύμφῃ διδόμενα.

Ἐρεῖς

Deriuata à voce Θέας. 8.

Sic etiam dicitur, visibile, inuisibile, & inuisibiliter. Et substantia visibilis, Plato dixit. Spectatrix, simul spectans, Vetus Comœdia dixit. A videndo dicitur visus, respectus, cõtemptus. Et Despectus, apud Phrynichum Comicum. Aristophanes vero & Aspectum, & Aspectionem nominauit. A visu vero dicitur, videre, inspicere, despicere, negligere; suspicere, contra videre, de longinquo videre. Xenophon vero Radiorũ repercussiones, ἀντιβλέψεις nominauit. & despecti, & suspectum esse. Et Conspicuus, apud Isocratem, pro admirando, & gloria digno. Et ἀποβλεφθῆναι pro admirari, Æschines Socraticus dixit.

A voce Ὄψεως deriuata. 9.

Visus & ipse sensus est, & oculi, tum & somnium. video, videbo. ὦμμαι Isæus dixit. Antiphon vero etiam Visus dixit. Et ipso visu, pro ipsis oculis. speculator, inuisibilia. hinc etiam sunt, suspicio, superbia, & superbire, suspectus, testis oculatus, suspiciens, superbiens, & superbus. Et Non suspectus, vt Lysias dixit. Et Despect⁹, vt Aristophanes, Et Suspicione carens, vt Xenophon. Et Malum quidpiam suspicatus, vt Plato. Inuisibilia, vt Antiphon. Et Inconspicuum, vt Thucydides. hic vero & Aspectus, prospectus, perspicientia, & inspectio dixit. Herodotus vero, Despectum. Dices etiam, difficiles aspectu, prospectores, prospiciunt. Et vt Isocrates, Circumspectores. circumspectus, despiciens, & despectus, oculati testes. Visibile, vt Andocydes, & Visibilia. Et vt Isæus, Facilia visu. Et vt Demosthenes, Spectatores. Et inspicere de mysteriis dicitur. Et Quod inspicere non licet, Hyperides dixit. Et Perspicere Critias, & Antiphon. qui idem, & Inspectores. Et Prouisum, vt Demosthenes. Herodotus vero Contemptores. Xenophõ etiam Speculatores. Et opteria munera dicuntur, quæ sponsus primum sponsæ visæ dat.

De dif-

De differentia oculorum. 10

Dices inſuper, luſcioſe videre, acutum tueri. Plutumque excæcatum eſſe, Ariſtophanes in Aeſculapio dixit. viſus intentus, conſtans, modeſtus, ſanus, caſtus, virilis, fortis, maſculus, & minax. Contraria ſunt, viſus humidus, fœmineus, non virilis, muliebris, effœminatus, inutilis, peruerſus, & ſimilia his. Cteſias etiam dixit Sardanapalum albuginẽ oculorum conuertere ſolitum fuiſſe. Huc pertinet, cæcus, obcæcatus, oculis orbus. Cęcum enim, orbum dices, addendo oculos, tanquam ſine horum additione incertum ſit, cuiusnam membri ſit orbitas. Mutilus vero eſt, toto orbus corpore, vt Iſæus dicit in Libro contra Ariſtarchum, Reliquit in loco ſenes, & mutilos. Xenophõ etiam neutro genere Mutila dixit. Cratinus vero in Pluto, Mutilationem. Huc etiam nocua, & innocua pertinent. Oculus quoq; dicitur, glaucus, cæſius, gratioſus, niger, fuſcioſus, nigros oculos habẽs, vnoculus. Monoculus apud Herodotum de his, qui natura vnum tantum oculum habent, vt Cyclopes & Arimaſpæ. Dicatur etiam, oculos effodere, excauare, extinguere, eruere, euacuare, dilaniare, loca luminis haurire, extrahere, & ſimilia & oculus ſanguineus, terribilis. concauos oculos habens, prominentib. oculis præditus. Turgidos habens oculos, & ἐποφθαλμιῶν, dicitur inuidus. Et oculum adiicere eſt, aliquam rem concupiſcere. Et ἐνοφθαλμιᾶσθαι, pro deſiderari dixit Hyperides. Dicatur quoque, oculi lucentes, luciferi, vt Plato, Lucifera lumina dixit. relucentes, acres, igniti. ſplendorem emittentes, fulgorem, lumen. iucundi, illecebroſi, amabiles. quodque ab his defluit, deſiderium. Solutum autem illud humidumque defluens, lachryma. vnde dicitur lachrymari, lachrymas fundere, emittere lachrymas, ad lachrymandum promptus, lachrymabilis, lachrymis carens, ſine lachrymis. Et apud Poetas, Multum lachrymabilis. Et In-

Ἐρεῖς δὲ, καὶ ἀμβλὺ ὁρᾶν, ὀξὺ βλέπειν. καὶ ἐξομματοῦσθαί φησιν Ἀριστοφάνης τὸν Πλοῦτον ἐν Ἀσκληπιοῦ. καὶ βλέμμα εὔτονον, καὶ ἑστηκός, καὶ σῶφρον, ὑγιαῖνον, σεμνόν, ἀνδρῶδες, ἀνδρεῖον, ἀρρενωπόν, ἀπειλητικόν.

Περὶ διαφορᾶς ὀφθαλμῶν. ι.

Καὶ τὰ ἐναντία, βλέμμα ὑγρόν, θηλυκόν, ἄνανδρον, θῆλυ, θηλυπρεπές, γυναικεῖον, ἀχρεῖον, ἀνατετραμμένον, καὶ τὰ ὅμοια. Κτησίας δέ φησιν, ἀναβάλλειν τὰ λευκὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν Σαρδανάπαλον. προσήκοι δ' ἂν τούτῳ τῷ μέρει, τυφλός, τυφλούμενος, πεπηρωμένος τοὺς ὀφθαλμούς. πεπηρωμένον γὰρ ἐρεῖς μετὰ προσθήκης τοὺς ὀφθαλμούς, ἢ τυφλόν, ὡς ἄνευ προσθήκης ἄδηλον ὄν, ὁποίου μέρους ἡ πήρωσις. ἀνάπηρος δέ ἐστιν, ὁ πᾶν τὸ σῶμα πεπηρωμένος, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ κατὰ Ἀριστάρχου, Κατέλιπεν ἐν τῷ χωρίῳ γέροντας, καὶ ἀναπήρους. εἴρηκε δὲ Ξενοφῶν καὶ οὐδετέρως, ἀνάπηρα. Κρατῖνος δ' ἐν Πλούτῳ, καὶ ἀναπηρίαν. τάχα δὲ καὶ τὸ ἔμπηρα τούτοις προσήκει, καὶ ἄπηρα. Ὀφθαλμὸς δὲ λέγοιτ' ἄν, καὶ γλαυκός, γλαυκίων, χαροπός, μελανόμματος, μυωπίας, μελανόφθαλμος, ἑτερόφθαλμος. τὸ δὲ μονόφθαλμος παρὰ Ἡροδότῳ, ἐπὶ τῶν ἐκ φύσεως ἕνα ἐχόντων ὀφθαλμόν. οἷον, Κυκλώπων, καὶ Ἀριμασπῶν. Ῥηθείη δ' ἄν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύττειν, καὶ κοιλαίνειν, σβεννύναι, βαθύνειν, κενοῦν, ἀπαράττειν, ἐκ πυθμένων ἀνασπᾶν, ἀνέλκειν, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ ὀφθαλμὸς ὕφαιμος, ταραχώδης, καὶ κοιλόφθαλμος, καὶ κοιλοφθαλμιῶν, ὁ ἐξόφθαλμος. καὶ κυλοιδιῶν, καὶ ἐποφθαλμιῶν, ὁ φθονῶν. καὶ ἐποφθαλμιᾶν, τὸ ἐπιθυμεῖν τινος. καὶ ἐνοφθαλμιᾶσθαι, τὸ ἐπιθυμεῖσθαι, Ὑπερίδης. Λέγοιντο δ' ἄν, ὀφθαλμοὶ λάμποντες, φωσφόροι. ὡς καὶ Πλάτων, φωσφόρα ὄμματα. στίλβοντες, θυμοειδεῖς, πυρώδεις, μαρμαρυγὰς ἀφιέντες, αἴγλην, αὐγήν. ἡδεῖς, ἐπαγωγοί, ἐπέραστοι. καὶ τὸ ἀπ' αὐτῶν ἀπορρέον, ἵμερος. τὸ δὲ λυόμενόν τι καὶ καταρρέον ἐκ τῶν ὀμμάτων ὑγρόν, δάκρυον. ἀφ' οὗ τὸ δακρῦσαι, ἀποδακρῦσαι, καταδακρῦσαι, φιλόδακρυς, πολύδακρυς, ἄδακρυς, ἀδακρυτί. καὶ ὁ παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ἀείδακρυς. καὶ ἀ-

δακρύτοις, ὡς Ἰσοκράτης. καὶ Ὅμηρος, ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε. δακρυῤῥοοῦντας δὲ, Ἄλεξις. Ἐρεῖς δὲ, καὶ κλαῦσαι, ἀνακλαῦσαι, ἀπέκλαεν, ὡς Ἡρόδοτος. ἀνακλαύσασθαι, κλαυθμυρίζεσθαι, κλαυθμός, κλαυθμυρισμὸς, ὡς Ἰσαῖος. παρὰ δὲ Πλάτωνι, καὶ κλαυθμονή. ἄκλαυστος δὲ, παρ' Ὁμήρῳ, καὶ Σοφοκλεῖ. δακρύων, κλαυθμυριζόμενος. κλαυσείεσθαι δὲ, οἱ κωμικοί. κλάειν, καὶ κλαυσιᾶν, τὸ κλαῦσαι θέλειν. κλαιήσειν δὲ, Δημοσθένης. Ξενοφῶν δὲ, καὶ κλαυσίγελως. εἴρηται δὲ ἐκ τοῦ παρ' Ὁμήρῳ,

Δακρυόεν γελάσασα. ---.

Περὶ νοσημάτων ὀφθαλμῶν. ια΄.

Νόσημα δὲ ὀφθαλμῶν, ὀφθαλμία. ἐπιτάραξις ὀμμάτων, παρὰ Πλάτωνι. γλημᾶν, καὶ λημᾶν, νυκτάλωψ, καὶ ἄργεμος, τὸ λεύκωμα. καὶ ὁ τοῦτ' ἔχων ἄνθρωπος, ἐπάργεμος. Ἀριστοφάνης δὲ, σῦκα τὰ ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἕλκη λέγει. σκνιπὸν δὲ, τὸν ἀμυδρῶς βλέποντα. καὶ Σιμωνίδης ὁ ἰαμβοποιὸς, Ἢ τυφλὸς, ἤ τις σκνιπὸς, ἢ μέγα βλέπων.

Περὶ βλεφάρων, καὶ τῶν περὶ αὐτά. ιβ΄.

Μέρη δὲ ὀφθαλμοῦ, βλέφαρα μὲν, τὸ ἐπιτεταμένον δέρμα, καὶ συγκλεῖον τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἃ καὶ καλύμματα καλεῖται. ὧν τὰ ὑπεράνω, σκύνια. ὅθεν καὶ τὰ περὶ τὰς ὀφρῦς γεῖσα, ἐπισκύνια. καὶ κοῖλα δὲ, καὶ ἀνάκοιλα, καὶ ἐπικοιλίδες. ἀφ' ὧν καὶ τὸ κοιλοιδιᾶν. οἱ δὲ, κοῖλον μὲν, τὸ κάτωθεν βλέφαρον. τὸ δὲ ἄνωθεν, ἐπικοιλίδα, ἢ κοιλίδα. τὰς δὲ ἐπὶ τῶν βλεφάρων γραμμὰς, οἷον, ῥυτίδας, ἕλιγγας οἱ ποιηταὶ λέγουσιν. ἐπὶ δὲ τῶν βλεφάρων ἐρεῖς, μῦσαι, καὶ ἐπιμῦσαι, καὶ καταμῦσαι, συμβαλεῖν τὰ βλέφαρα, καὶ ἐπιβαλεῖν, καὶ καταβαλεῖν, καὶ προσβαλεῖν, καὶ κλεῖσαι, καὶ ἐπικλεῖσαι, καὶ συγκλεῖσαι, καὶ σκαρδαμύξαι λέγουσι. καὶ ἀσκαρδαμυκτὶ, Ξενοφῶν. δαμύττειν. καὶ ἀσκαρδάμυκτος, Ἀριστοφάνης. καὶ συνελεῖν δὲ βλέφαρον, τὸ καταμύσαι. μεμνῆσθαι δὲ χρὴ, ὅτι Ἀριστοτέλης ἔφη μὴ δύνασθαι συνελθεῖν βλέφαρον ῥαγὲν, ὥσπερ οὐδὲ πόσθην, οὐδὲ γνάθον.

defleti, apud Isocratem: & Homerus, Oculos lachrymis carentes habuit: Lachrymis vero fluentes, Alexis dixit. Dices etiam, flere, deflere. Defleuit, vt Herodotus inquit. deplorare, eiulari, fletus. Eiulatus, vt Isæus. Apud Platonem vero etiam Planctus reperitur. Indeploratus vero est apud Homerum, & Sophoclem. lachrymans, eiulans. Eiulare vero Comici dicunt. plorare, & lachrymaturire, pro lachrymare velle. Demosthenes autem Κλαιήσειν dixit. Xenophon vero dixit Κλαυσίγελως, id est, Lachrymando ridēs. Sumptum est autem ex illo Homeri, Lachrymabile ridens.

De morbis oculorum. 11.

Oculorum vero morbus, ophthalmia. Confusio oculorum, apud Platonem. gramiosis oculis esse, lippire, lusciosus, albor oculorum, & albugo. qui vero hæc habet homo, albuginosus dicitur. Aristophanes autem oculorum hulcera, Ficus vocat. Lippum vero, obscure videntem. Et Simonides Iambicus, Aut cæcus, dixit, aut lippus, aut horrēdum videns.

De palpebris, & his quæ circa ipsas sunt. 12.

Partes vero oculi, Palpebræ quidem extensa est cutis, oculos concludens, quæ etiā tegumenta dicuntur, quorum superior pars, σκύνια dicitur. vnde etiam superciliorum grunda, ἐπισκύνια dicta est. Et cilia, superiores palpebræ. vnde etiam Κοιλοιδιᾶν, id est, palpebris turgere, dicitur. Cilium autem inferius, βλέφαρον. superius vero, supercilium, aut κοιλίδα vocant. Palpebrarum vero lineas, vtpote rugas, Helinges Poetæ vocant. De palpebris vero dices, claudere, tegere, occultare, committere palpebras, immittere, demittere, adaptare, claudere, occludere, concludere. & conniuere dicunt. Et Conniuenter, Xenophon dixit. Lippire vero & Inconniuens. Aristophanes. Contrahere palpebram, καταμύσαι dicitur. Notandum autem est, quod Aristoteles dicit, palpebram ruptam cōtrahi non posse, vt neque præputium, nec maxillam.

xillam. Blepharides vero, sunt pili ex palpebris crescentes, non modo ornatus oculorum, sed & necessariam habentes prominẽtiam, vt res nociuas incidentes arceant, & oculorum radios dirigentes non aberrare sinant. quapropter Deus piscibus palpebras non dedit. auibus vero palpebras quidem dedit, pilos autem palpebrarum negauit. aliis vero animalibus pilos ipsos dedit, sed non vtrinque. inferioribus etenim palpebrarum pilis carent. Quare Simon inscitiæ probrũ Miconi intulit, quod in Equi descriptione etiam inferiorum palpebrarum pilos posuisset. Partes autem, è quibus pili hi excrescũt, putamina, entrichomata, palmites, & plantę dicuntur.

θον. βλεφαρίδες δὲ λέγονται, αἱ ἐκπεφυκυῖαι τῶν βλεφάρων τρίχες, οὐ κόσμος τοῖς ὀφθαλμοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ χρείαν ἔχουσαι τὴν προβολὴν, ὡς τὰ προσπίπτοντα λυπηρὰ ἀποστέργοιεν, καὶ τὰς ὄψεις κατευθύνουσαι, μὴ ἐῷεν πλανᾶσθαι. διὰ τοῦτο γὰρ ὁ θεὸς ἰχθύσι μὲν, οὐδὲ βλεφάρων μετέδωκεν. ὄρνισι δὲ, βλεφάρων μὲν, οὐ μέντοι γὰρ βλεφαρίδων. τοῖς δὲ ἄλλοις ζώοις, καὶ βλεφαρίδων μὲν, ἀλλ᾽ οὐχ ἑκατέρωθεν. τὰ γὰρ κάτω βλέφαρα, ψιλὰ αὐτοῖς τριχῶν. ὅθεν καὶ ὁ Σίμων τοῦτο ὄνειδος τῆς ἀμαθίας Μήκωνι προσήνεγκεν, ὅτι γὰρ τὰς κάτω βλεφαρίδας προσέγραψεν ἵππου γραφῇ. ὧν δὲ μερῶν αἱ βλεφαρίδες ἐκπεφύκασι, καλοῦνται ἔλυτρα, καὶ ἐντριχώματα, καὶ ὄρχοι, καὶ ταρσοί.

De interioribus oculorum. 13.

Περὶ τῶν ἐντὸς τῶν ὀμμάτων. ιγ'.

Oculorum vero media illa pars nigra, pupilla. cuius splendor nitorque, acies. ambiens autem hanc circulus, linea circularis, & iris. Omnis autem post pupillam albedo, albugo, aut logas dicitur. Partes vero oculorum, Medici Tunicas vocauerunt. sunt autem quatuor numero. & exterior vocatur ceratoides, quæ est alba, solida, difficilis diuisu, neruosa, cartilaginosa, densa, perspicua. sub hac autem secunda est, quæ dicitur rhagoides aut rogoides, quæ est densa, sanguinea, gratiosa aut hilaris, perpurgata. tertia vero, phacoides vocatur, & crystallina, & vitrea. quarta vero, arachnoides, reticularis. Concauitates vero oculorũ, conchi appellantur, est autem circuitus ille circa palpebras. Vtræque autẽ summitates palpebrarum, canthi, quarũ radices, encantides, & epicantides. Partes vero circa nares, scaturigines, & fontes sunt, quia ab ipsis lachrymę defluunt. anguli vero versus tẽpora, hirci, nigræ autem partes circa pupillam, pessi. Circulus autem iuxta irim, qui albugini proximus est, halus dicitur. Vltima autem albuginis pars, truncus vocatur. Eon vero, totus est oculorum ambitus.

Ὀμμάτων δὲ, τὸ μὲν ἐν μέσῳ μέλαν, κόρη. ἧς ἡ αὐγὴ, γλήνη. καὶ ὁ περιθέων αὐτὴν κύκλος, γραμμὴ κυκλοτερὴς, καὶ ἶρις. τὸ δὲ μετὰ τὴν κόρην λευκὸν ἅπαν, σφενδόνη, καὶ λογάς. τὰ δὲ μέρη τῶν ὀφθαλμῶν, χιτῶνας ἐκάλεσαν οἱ ἰατροί. τέσσαρες δέ εἰσι τὸν ἀριθμόν. καὶ καλεῖται ὁ μὲν ἐξώτατος, κερατοειδὴς, ὅς ἐστι λευκὸς, στερεὸς, δυσδιαίρετος, νευρώδης, χονδρώδης, παχὺς, διαφανής. ὁ δὲ ὑπ᾽ αὐτὸν δεύτερος, ῥαγοειδὴς, ὅς ἐστι δασὺς, αἱματώδης, χαροειδὴς, ἢ χοροειδὴς, ἐκτετριμμένος. ὁ δὲ τρίτος, φακοειδὴς καλεῖται, καὶ κρυσταλλοειδὴς, καὶ ὑαλοειδής. ὁ δὲ τέταρτος, ἀραχνοειδὴς, καὶ ἀμφιβληστροειδής. τά γε μὴν ἔγκοιλα τῶν ὀφθαλμῶν, κόγχοι καλοῦνται, ὁ παρὰ τοῖς βλεφάροις περίδρομος. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν τῶν βλεφάρων ἄκρα, κανθοί. ὧν αἱ ῥίζαι, ἐγκανθίδες, ἢ ἐπικανθίδες. καὶ οἱ μὲν πρὸς τῇ ῥινὶ, ῥαντῆρες, καὶ πηγαὶ, ὅτι καὶ ἀπ᾽ αὐτῶν τὸ δάκρυον ἔρχεται. οἱ δὲ ὑπὸ τοὺς κροτάφους, παρωπίαι. τὰ δὲ περὶ τῇ κόρῃ μέλανα, πεσσοί. ὁ δὲ ὑπὸ τὴν ἶριν κύκλος, ὁ τῷ λευκῷ προσιὼν, ἅλως. τὸ δὲ καταλῆγον τῶν λογάδων, πρέμνον καλεῖται. ἴων δὲ, πᾶσα ἡ τῶν ὀφθαλμῶν περιγραφή.

Περὶ ῥινὸς, καὶ ὀσφρήσεως. ιδ'.

Ῥὶς, καὶ μυκτὴρ, καὶ μυκτῆρες, παρὰ τοῖς ἰατροῖς, καὶ ῥώθωνες. παρὰ δὲ Σοφοκλεῖ, οἱ αὐτοὶ καὶ μύξαι. ὅθεν ἴσως καὶ ἐν τῇ κοινῇ χρήσει, λύχνος δίμυξος. καὶ ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, τὸ περιμύξαι τὸν λύχνον. ἀνατέτρηνται δὲ οἱ μυκτῆρες δύο αὐλοῖς, εἰς ὁλκὴν πνεύματος. καὶ εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἀναδιδοῦσι τοῖς αὐλοῖς. ὁδὸν δὲ εἰς τὴν ὑπερῴαν ἔχουσι, καθ' ἣν τρυπήμασιν εἰσρεῖ τε καὶ ἐκρεῖ τὸ πνεῦμα. Ῥινὸς δὲ σχήματα, γρυπὸς, ἐπίγρυπος, ὃν καὶ βασιλικὸν οἴονται. σιμὸς δὲ, ὃν εὔχαριν νομίζουσι. Πλάτων δὲ καὶ σιμοπρόσωπον εἴρηκεν, ἐπὶ ἵππου. καὶ ἀνασιμοῦσθαι λέγουσι, τὸ ὀσφρώμενον τῷ σχήματι τῆς ῥινὸς μυσάξασθαι. ἐπὶ δὲ τοῦ σιμοῦ, φαίης ἂν ὡς ἔστιν ἡ ῥὶς ἐκ μέσου κοίλη. ὥσπερ ἐπὶ τοῦ γρυποῦ, ῥὶς καμπύλη. εὔριν, εὔθυρις. καὶ ἐπὶ τοῦ εὐθύρινος, δικαία ῥὶς, εὐθυτενής, ἐξίσου τὸ πρόσωπον διακρίνουσα. παραπέμπει γὰρ, καὶ εὐθύνει τοὺς ὀφθαλμοὺς τῇ καθ' ἑαυτὴν ἀνοχῇ. αἴσθησις δὲ ἐστὶν ὀσφρήσεως, καὶ ἀέρος εἰσροή. Λέγοις δ' ἂν ἀπὸ ῥινὸς, εὔρινος, ἄρινος. καὶ ῥινηλατεῖν, τὸ τὰς ὀσμὰς ἕλκειν. καὶ ῥινηλάτιν κύνα, ἡ τραγῳδία. καὶ κατ' ἄλλην χρείαν, ὀσφρέσθαι, τὸ τὰς ὀσμὰς ὑποδέχεσθαι, ἕλκειν τὰ προσφερόμενα πνεύματα τῇ ῥινὶ, τὴν εὐωδίαν ὀσφραίνεσθαι, τὴν δυσωδίαν ἐκτρέπεσθαι, τὰ εὐώδη εἰδέναι. ἡ μὲν οὖν αἴσθησις, ὄσφρησις καλεῖται. τὸ δὲ δι' αὐτῆς, ὀσφραίνεσθαι, ὀσφρέσθαι, ὀσφρώμενος, ὀσμώμενος. καὶ ὀσμὴ δὲ ἐρεῖς, καὶ πνεῦμα, καὶ αὔρα. καὶ ὄζει, καὶ ὀδωδεν. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ ὀζήσει εἴρηκε. πνεῖ εὐῶδες, δυσῶδες, καὶ εὔπνουν, καὶ εὔοσμον. καὶ εὔπνοια, εὐοσμία, εὐοδμία, δυσοσμία, δύσοσμον, δυσωδία, κακοσμία. ἡ δὲ, ὀσμὴ καὶ εὐοσμία, δοκεῖ μὲν τοῖς πολλοῖς εἶναι καλὰ ὀνόματα. ἔστι δὲ ποιητικά. ἐν δὲ τοῖς

De naso, & odore. 14.

Nasus, naresque, & apud Medicos etiam, Ρ'ώθωνες dicuntur. apud Sophoclem vero, hæ eædem & Myxæ vocantur. vnde nimirum vulgari more lucernam dimyxam, id est, duplicem lychnum habentem nominamus. Et in Comœdia, Emungere lucernam. Perforantur autem nares fistulis ad cerebrum porrectis, ad spiritus attractionem, viamque ad palatum habent, per quod foramen intrat, exitque spiritus. Nasi vero formæ sunt, aduncus, quem etiam Regium esse putant. simus, quem gratiosum existimant. Plato etiam Faciem simam dixit, de equo. Et *ἀνασιμοῦσθαι* dicunt pro eo, quod est nasum ad modum olfaciendi contrahere. De simo vero dices, quod nasus medius sit cauus. vt de adunco dicis, nasus incuruus. nasutus, iustæ proportionis naso præditus. de hoc autem dices, iustus nasus, directus, ex æquo faciem discernens. conducit enim, & dirigit oculos sua prominentia. sensus vero eius est, olfactus, & aeris influxus. A naso vero deriuabis, pulchrum nasum habens, naso carens. sagaciter odorari, odores attrahere. Et Sagacem canem, Tragœdia dixit. In alia vero significatione, odorari, odores suscipere, attrahere omnes naso appropinquantes spiritus, bonũ odorari odorem, tetrum odorem auertere, fragrantia cognoscere. Ipse autem sensus, olfactus vocatur. quod autem per hunc fit, olfacere, subolere. odorans, olfaciens. Tum & odor dices spiritus, & aura. & olet, oluitque. Aristophanes etiam Olfacit, dixit. spirat odorem fragrantem, tetrum, & bene olentẽ, bene fragrantẽ. bona fragrantia, bona odoratio, & odora olfactio, tetra fragrantia, & tetrus odor, molesta seu mala fragrantia. Sed Ο'σμὴ, & Ευοσμία nonnullis pulchra putantur vocabula. verum Poetica sunt in ora-

oratione vero prosa aut Ionica sunt, aut Aeolica. Apud solum autem Antiphontem, Ὀσμὰς, καὶ Εὐοσμίαν inuenire licet. Osmylia vero piscis genus est, quem plerique ozænam vocant. Est vero polypi species, habens inter caput, & flagella seu cirros, fistulam tetrum emittentem odorem, quem in altum egredientem, ozænas, mænidia, & sæpias capere inquit Aristophanes. Dices vero, per nares discernitur vapor, ingreditur, egreditur, infunditur, effunditur. sorbemus, efflamus, in aerem respiramus. Et Respiratio, apud Platonem. Flatus porro de ampulla, aut vento dicitur apud Thucydidem. Et Nares facile spirantes, apud Xenophontem. Dices etiam, æstimamus odores, diiudicamus spiritus. spiritus sincerus, vinum odoriferum, odoratum. fragrantia. Sed aromatum odor, fragantia. odor vero hircorum, sicut & axillarum fœtor, cinabra, vel hircus dicitur. alicubi vero hic fœtor & γράσος dicitur, in libro De vrbibus Eupolidis.

δὲ τοῖς καταλογάδην, ἰωνικά, καὶ αἰολικά. παρὰ δὲ Ἀντιφῶντι μόνῳ, ὀσμὰς καὶ εὐοσμίαν εὕροι τις ἄν. καὶ μὴν καὶ ὀσμυλία ἰχθύων τι γένος, ἡ ὑπὸ πολλῶν ὄζαινα καλουμένη. πολύποδος δέ ἐστιν εἶδος, ἔχον μεταξὺ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν πλεκτανῶν αὐλὸν, δυσῶδες πνεῦμα ἀφιέντα. πρατόμενον εἰς τὸ ὕψος λαβεῖν ὀσμυλίδια, καὶ μαινίδια, καὶ σηπίδια, ὥς φησιν Ἀριστοφάνης. ἐρεῖς δὲ, εἰσκρίνεται κατὰ τὰς ῥῖνας τὸ πνεῦμα, εἰσρεῖ, ἐκρεῖ, εἰσχεῖται, προχεῖται, εἰσπνέομεν, ἐκπνέομεν, εἰς τὸν ἀέρα ἀναπνέομεν. καὶ ἀναπνοὴ, παρὰ Πλάτωνι. ἡ πνοὴ δὲ ἐπὶ φυσήματος, ἢ ἀνέμου, παρὰ Θουκυδίδῃ. καὶ μυκτῆρες εὐπνοώτεροι, παρὰ Ξενοφῶντι. ἐρεῖς δὲ, δοκιμάζομεν τὰς ὀσμὰς, διακρίνομεν τὰ πνεύματα, πνεῦμα εἰλικρινὲς. καὶ οἶνος ἀνθοσμίας, εὐώδης. τὸ δὲ ἐξ ἀρωμάτων πνεῦμα, εὐωδία. ἡ ἐν τοῖς τράγοις δυσωδία, ὥσπερ καὶ ἡ ἐν ταῖς μασχάλαις, κινάβρα καλεῖται. καὶ γράσος δὲ εἴρηται ἀλλαχοῦ, καὶ ἐν πόλεσιν Εὐπόλιδος.

De morbis nasi. 15.

Morbus vero nasi, qui ex frigiditate est, pituita, & catarrhus. incurabilis autem ille, polypus. Fluxus vero, Muccus secundum Hippocratem. sed iuxta Atticos, Coryza. hunc vero auferre, est emungere. Sed pro emunxit, Defecauit nares, dixit Cratinus. Tum etiam Comici nonnulli, lucri caussa aliquem decipere, Emungere vocauerunt. Subsannare vero, Lysias. Et μυσάττεσθαι est, naso ostendere aliquid displicere. Sed etiam stertere, per nares fit. Et cauillatorem quidam munctorem vocant. Et fraudem, Menander Emunctionem appellauit.

Περὶ νοσημάτων ῥινός. ιε΄.

Νόσημα δὲ ῥινὸς, τὸ μὲν ἐκ ψύξεως, κόρυζα, καὶ κατάρρους. τὸ δὲ δυσίατον, πολύπους. τὸ δὲ ῥεῦμα, μύξα κατὰ Ἱπποκράτην, κόρυζα κατὰ Ἀττικούς. τὸ ταύτην ἀφαιρεῖν, ἀπομύττειν. τὸ δὲ ἀπέμυττε, τὸ ὕλιζε τὰς ῥῖνας, ἔφη Κρατῖνος. ἤδη δέ τινες τῶν κωμικῶν, τὸ ἐπὶ κέρδει ἐξαπατᾶν, ἀπομύττειν εἶπον. μυκτηρίζειν δὲ, Λυσίας. καὶ τὸ μυσάττεσθαι, ἀπὸ τοῦ τῷ μυκτῆρι ἐνδείκνυσθαι τὸ δυσχεραίνειν. γίνεται δὲ διὰ μυκτήρων καὶ τὸ ῥέγχειν. καὶ τὸν εἴρωνα τινὲς μυκτῆρα καλοῦσι. καὶ μυκτηρισμὸν τὴν ἐξαπάτην, Μένανδρος.

De partibus nasi. 16.

Partes vero nasi, foramina quidem, thalamæ, & nares, munctrices, & riui sunt. Ipsius vero nasi pars, quæ sub superci-

Περὶ τῶν τῆς ῥινὸς μερῶν. ις΄.

Τῆς δὲ ῥινὸς μέρη, τὰ μὲν κοιλώματα, θαλάμαι, μυκτῆρες, μυξωτῆρες, ὀχετεύματα. αὐτῆς δὲ τῆς ῥινὸς, τὸ μὲν ὑπὸ τὰς ὀ-

φρις, ἠθμός, δι᾽ οὗ διηθεῖται τὸ πνεῦμα. τὸ δὲ μέσον, χόνδρος. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν ἐπὶ τὰ μῆλα νεύοντα ὀστώδη, ῥινὸς ῥάχις. τὸ δὲ τὰ τρυπήματα διαιροῦν ὥσπερ τειχίον, κίων, καὶ διάφραγμα, καὶ στυλίς. ἔνιοι δὲ, τὸ μὲν ἔνδον διατειχίζον, διάφραγμα ῥινός. τὸ δὲ ὑπὲρ αὐτὸ περιοῦχον σαρκῶδες, ὡς ἐπὶ τὸ χεῖλος φέρον, κίονα. τὸ δὲ ἀκρορίνιον ὅλον, σφαίρειον. καὶ τὰ μὲν ἔξωθεν τοῦ σφαιρείου ἑκατέρωθεν, ὑπῆναι, ἢ πτερύγια. τὰ δὲ ἔνδοθεν, μύξαι τε καὶ θαλάμαι, ὡς εἴρηται. τὸ δὲ ἔδαφος αὐτῶν, λῆνοι. αἱ δὲ ὑπὸ τῇ ῥινὶ τρίχες, μύσταξ, ὑπορρίνιον, προπωγώνιον, πρώτη βλάστη. αἱ δὲ πρὸς τῷ κάτω χείλει, πάππος. τὸ δὲ ἐξ ἀμφοῖν, ὑπήνη. ἀπὸ δὲ ῥινὸς ὀνόματα, εὔρινες κύνες, καὶ ἄρρινες.

Περὶ ὤτων, καὶ τῶν κατ᾽ αὐτά. ιζ΄.

Καὶ μὴν ἐπί γε τὰ ὦτα ἀνιόντων, αἱ μὲν ὑπὲρ τὸ μέτωπον περὶ τοὺς κροτάφους σάρκες, μύες. καὶ κέρατα δέ τινες αὐτοὺς ἐκάλεσαν. τὰ δὲ ὦτα, ἀκοαί. ἀλλὰ καὶ τὸ ἄκουσμα, ἀκοή. ἀκούειν, κατακούειν, ὑπακούειν, παρακούειν. ὑπήκοοι, κατήκοοι, εὐήκοοι, δυσήκοοι, ὀξυήκοοι, βαρυήκοοι, αὐτήκοοι. καὶ ἐξ αὐτῶν σχηματιζόμεναι λέξεις, ἀξιάκουστον, ἀνηκουστῶ, ἀνήκουστον, ὡς Ξενοφῶν. ἀνήκοος, ἀνηκουστία, ἄκουσμα, ὀξυηκοΐα. Αἰσχίνης δὲ, ἀκρόαμα εἶπε. καὶ ἀκροατὴν δὲ, Ξενοφῶν. φαῦλον δὲ, ὁ Μενάνδρου ἀκουστὴς, ἀντὶ τοῦ ἀκροατής. Πλάτων δὲ, ξυνήκοος. καὶ εἰσακοῦσαι. καὶ ἐπήκοος γένοιο ἐν εὐχῇ, παρὰ Φρυνίχῳ τῷ κωμικῷ. κωφός, κωφότης, κυψέλη. καὶ κυψελὶς, ὁ ἐμφράττων τὴν ἀκοὴν ῥύπος. τὸ δὲ ἐμπεπλῆσθαι τὴν ἀκοὴν, ἐπὶ τοῦ ταῖν χεροῖν φραγῆναι. καὶ ἐπιβάλλειν δὲ τὰ ὦτα, πεφράχθαι τὰ ὦτα. καὶ διατεθρύλληκέ μου τὰ ὦτα. ἐπὶ δὲ τῶν ἐν γυμνασίοις πληγῶν, τὰ ὦτα καταγῆναι. καὶ ὠτοκάταξις. ὠτο-

liis est, ethmus, per quem spiritus dirigitur: medium autem, cartilago. Partes vero vtræque osseæ genis proximæ, nasi scapula dicitur. Pars autem nares instat muri diuidens, columna, interseptum, & statua. Nonnulli vero diuidens illud interius, septum narium. carnem autem in hoc prominētem, & vergentem ad labia, columnam vocarunt. Totam vero nasi summitatem, sphærium nominarunt. Quæ vero vtrinque extra σφαίρειον sunt, hypenæ, alulæ, interiora autem, myxæ, & thalamæ. ipsarum autem fundamentum, lacus. Pili autem sub naso, mystax, barba sub naribus existens, barba anterior, primum germen. pili vero labii inferioris, πάππος. vtraque autem simul, barba dicuntur. Nomina vero à naso deriuata sunt, canes nasuti vel sagaces, aut sagacitate carentes.

De auribus, & quæ aurium sunt. 17.

Ad aures vero transeuntibus carnes occurrunt supra frontem, circum tempora, musculi dictæ: nonnulli vero has, cornua vocarunt. Aures vero, audire, obaudiendi instrumenta sunt. Auditus, auditio, audire, obaudire, obedire, negligere. obedientes, obtemperantes, bene audientes, male audientes, celeriter audientes, tardum audiendi sensum habentes. auriti testes, & aliæ hinc formatæ dictiones, vt, dignum auditu, negligo. Inauditum, vt Thucydides inquit. inobediens, inobediētia. auditus, audiendi promptitudo. Aeschines vero, Auditionem dixit, & Auditorem Xenophon. Sordida autem est Menandri dictio, Ἀκυστὴς pro auditore. Plato autem, Coauditor dixit, & Exaudire: Et Minister * familiæ in precatione, apud Phrynichum Comicum: surdus, surditas, cerumina. Et marmorata, sunt sordes auditum obsepientes. Auditus vero oppleri dicitur, cum manibus obsepitur. adiicere aures, obstruere aures, & aures mihi compleuit. De gymnicis vero plagis, aures confringere, fractus auribus dicitur.

Auri-

Auriscalpium autem, dictum est apud Platonem Comicum in Συμμαχίᾳ, Cum oleo auriscalpium prehendens scalpebat. Sed Amphotides, dixit Plato philosophus. Et nauis trabes, epotides. In aures vero, aurium ornatus. qui etiam ἐλλόβια, & ἑλικτῆρες. Nonnulli vero aures, & oculi Regis vocabantur. qui ea quę dicta, & visa erant, annunciabãt. à quibus & auscultare compositum est. Aeschines vero Socraticus, In vtrãq; dormire aurem dixit. Aurium vero foramen, quod vocem ad animum demittit, tortuosus auditionis meatus dicitur. Iuxta tempora autẽ duorum ossium obliquorum commissuræ sunt aures continentiũ, quæ iugalia, & carcini, dicuntur. Aurium vero ipsarũ ambitus exterior, cochlias. interior vero, scaphus. quod vero ad tẽpora inclinatur, alula. inferior autem pars, auricula. interior autem, aluearium. à qua etiam sordes ita vocantur. Ipsæ porro sinus, astacus. quod autem quasi pauimentum est, κρότων. Sinus autem pars, quæ sub termino temporum ad interiorem neruum insurgit, hircus. opposita vero pars, antitragus nominatur. sicut inferioris partis prominentia, auricula anterior. quod autem interius est, cicada. quod autem supra hanc est, asperum in superiori circũferentia, ἀντιλόβιον dicitur. Hirci autẽ pars, quæ circa tempora est, acone. sed concauitas iuxta aluearium, echiniscus. pars vero iuxta foramen, camera interior, κύαρ. Mycon autem est pars, quæ iuxta radicem sub auricula est. Totus vero auris circuitus sub ala, helix. & huic cõtraria pars, anthelix. quodque sub hac, concha. Et hęc quidem nomina Medici inuenerunt, Aristoteles vero omnia de Auribus vocabula obscura esse & incerta putat, præter λόβον.

ὠτογλυφὶς δὲ εἴρηται παρὰ Πλάτωνι τῷ κωμικῷ ἐν συμμαχίᾳ, Σὺν ἐλαίῳ ὠτογλυφίδα λαβοῦσα, * ἀνασκάλεται. ἀμφωτίδας δ' εἶπε Πλάτων ὁ φιλόσοφος. καὶ νεὼς δ' ἐπωτίδες. ἐνώτια, κόσμος ἐν τοῖς ὠσὶν, ἃ καὶ ἐλλόβια, καὶ ἑλικτῆρες. ἐκαλοῦντο δέ τινες ὦτα καὶ ὀφθαλμοὶ βασιλέως, οἱ τὰ λεγόμενα διαγγέλλοντες, καὶ τὰ ὁρώμενα. ἀπὸ δὲ τούτων, τὸ ὠτακουστεῖν πεποίηται. Αἰσχίνης δ' ὁ σωκρατικὸς, καὶ ἐπ' ἀμφότερα τὰ ὦτα καθεύδειν λέγει. καὶ ἡ ὀπὴ δὲ τῶν ὤτων, ἡ παραπέμπουσα τὴν φωνὴν εἰς τὴν ψυχὴν, σκολιὸς πόρος τῆς ἀκοῆς λέγεται. μετὰ δὲ τοὺς κροτάφους, δύο ὀστῶν εἰσι πλαγίων συμβολαὶ, περιειληφότων τὰ ὦτα. ὀνομάζεται δὲ, ζυγώματα, καὶ καρκῖνοι. τῶν γε μὴν ὤτων, ἡ μὲν ἔξωθεν περιβολὴ, κοχλίας. ἡ δ' ἔνδοθεν, σκάφος. καὶ τὸ μὲν ἐπὶ τοὺς κροτάφους ἐπικλινὲς, πτερύγιον. τὸ δὲ κάτω, λοβός. τὸ δ' ἔνδον, κυψέλη, ἀφ' ἧς καὶ ὁ ῥύπος οὕτω καλεῖται. τὸ δὲ κοῖλον, ἀστακός. τὸ δ' ὥσπερ ἔδαφος, κρότων. τοῦ δὲ κοίλου τὸ μὲν ὑπὸ τὸ πέρας τοῦ κροτάφου ἐπανεστηκὸς εἰς τὸ ἔσω νεῦρον, τράγος. τὸ δ' ἀντικείμενον, ἀντίτραγος. ὥσπερ καὶ τοῦ λοβοῦ, τὸ μὲν προῦχον, προλόβιον. τὸ δὲ παρὰ τῇ κυψέλῃ, τέττιξ. τὸ δ' ὑπὲρ τὸν τέττιγα τραχυνόμενον, ὅπερ ἐστὶ τῆς ἀνωτάτω περιφερείας, ἀντιλόβιον. καὶ τὸ μὲν πρὸς τῷ κροτάφῳ τοῦ τράγου, ἀκόνη. ἡ δὲ περὶ τὴν κυψέλην κοιλότης, ἐχινίσκος. τὸ δὲ κατὰ τὸ τρῦπημα μέρος, καμάρα. τὸ δ' ἐντὸς, κύαρ. μύκων δὲ, τὸ κατὰ τὴν ῥίζαν ὑπὸ τὸν λοβόν. ἡ δὲ πᾶσα περιαγωγὴ τοῦ ὠτὸς ὑπὸ τὸ πτερύγιον, ἕλιξ. καὶ τὸ ἀνθεστηκὸς αὐτῇ, ἀνθέλιξ. καὶ τὸ ὑπ' αὐτῇ, κόγχη. ταῦτα μὲν δὴ ἰατροὶ προσεξεῦρον τὰ ὀνόματα. ὁ δ' Ἀριστοτέλης, τὰ περὶ τὸ οὖς μέρη, ἀνώνυμα οἴεται, πλὴν λοβοῦ.

De malis in facie. 18.

Περὶ τῶν ἐν τῷ προσώπῳ μήλων. ιη'.

Ex vtraque nasi parte sunt super genas, quas proprie malas vocamus, quæ est inferior oculorum munitio, vt ceu muro in tutelam sepiantur. superius quidem superciliorum grundis, inferius vero

Τῆς ῥινὸς δ' ἑκατέρωθεν ἀνέστηκεν ὑπὲρ τὰς παρειὰς τὰ καλούμενα μῆλα, ἅ ἐστιν ὑποφθάλμιος φρουρὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ὡς διατειχίζοιντο εἰς ἀσφάλειαν, ἄνωθεν μὲν ταῖς τῶν ὀφρύων προβολαῖς, κάτωθεν δ',

ταῖς τῶν μήλων ἀνοχαῖς. ὠνόμασαι δὲ μῆλα, παρὰ τὸ ἀνθεῖν ἐν ὥρᾳ. ταῦτα καλοῦνται καὶ παρειαὶ, καὶ γνάθοι. καὶ ὄνομα μὲν ἀπὸ τῶν παρειῶν, ὁ εὐπάρειος, καὶ καλλιπάρειος. καὶ ἀνθοῦσαι παρειαὶ, καὶ εὐανθεῖς, καὶ ἐρυθαινόμεναι, λάμπουσαι, στίλβουσαι, ἐρυθελῶσαι, ὑποφαίνουσαι τὴν τῆς αἰδοῦς χρόαν, ὡς ὑπολάμπειν αὐταῖς τὸ ἦθος, ὡς ἐμφαίνεσθαι τὴν αἰδῶ.

Περὶ πώγωνος. ιθ'.

Περὶ δὲ τὰς παρειὰς, ἡ μὲν πρώτη τριχῶν αὔξη, χνοῦς. ὅθεν καὶ τὸ χνοάζειν παρὰ τοῖς ποιηταῖς. καὶ ἴουλος παρὰ τὸ ἕρπειν, καὶ πώγων. ἐπειδὰν δὲ ὑποπλησθῇ, καὶ γένειον κατὰ χρῆσιν ὀνομάζεται. ὅθεν ἀγένειος, τραγικώτερον. βαθυγένειος, εὐγένειος, μαδιγένειος. παρὰ δὲ τοῖς ποιηταῖς, εὐπώγων τις εἴρηται, ἀλλ᾽ ἔστι σφόδρα εὐτελές. παρὰ Δίωνι δὲ τῷ τραγικῷ, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ συνεκδημητικῷ, καὶ σπανοπώγων τις ὀνομάζεται. δασυπώγων δὲ ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις. καὶ πωγωνίας δὲ, καὶ πώγωνες, αἱ ἀκίδες παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ἃς Ὅμηρος γλωχῖνας καλεῖ. ἐν τῇ τραγῳδίᾳ, πώγων πυρὸς, ἡ εἰς ὀξὺ ἀναδρομὴ τῆς φλογός.

Περὶ χειλέων. κ'.

Ἔπειτα δ᾽ αὖ τούτοις, χείλη. ὧν τὸ μὲν, ἄνω, τὸ δὲ, κάτω λέγεται. ὥσπερ καὶ αἱ ὑπ᾽ αὐτὰ, γένυες, καὶ σιαγόνες. ὧν ἡ μὲν ὑπερκειμένη, πᾶσι τοῖς ζώοις, πλὴν κροκοδείλων, ἀκίνητος. ἡ δὲ ὑποκειμένη, προσάγεται πρὸς κατεργασίαν τῆς τροφῆς, ἥτις μόνοις κροκοδείλοις πέπηγεν. Ὅμηρος δὲ, τὰ χείλη ἕρκος ὀδόντων καλεῖ. οἱ δὲ παλαιοὶ κωμικοὶ, χελύνας. ἀπὸ δὲ χειλέων, τὰ μέτρα. ἰσοχειλῆ μὲν, τὰ ἐπίμεστα. ὑπερχειλῆ δὲ, ὧν ὑπεραίρει τὸ χεῖλος. ἐπιχειλὲς δὲ, τὸ ἐνδεές. Ἀρι-

malarum collibus. Malæ vero dictæ sunt, quod in vere ætatis floreant. hæ & genæ, & maxillæ vocantur. Tum & nomina à genis deriuantur, bonas genas habens, pulchris genis præditus. florentes genæ, floridæ, rubicundæ, splendentes, fulgentes, rutilantes, pudoris colore sublucentes, vt indolem præ se ferant, vt pudor hinc appareat.

De barba. 19.

Primus vero circa maxillas pilorum flos, pubes. vnde etiam Pubescere à Poetis dicitur. Et ἴουλος à serpendo vocatur, & lanugo. cum vero iam completa fuerit, barba vsitatissimo vocabulo dicitur. vnde Imberbis dicitur, quod Tragicum est. Barbatus, bene barbatus, barba carens. Apud Poetas etiam εὐπώγων, id est, Pulchram barbam habens, dicitur. sed nimis sordidum est. Et apud Dionem Tragicum in Tragœdia Comitis titulo inscripta, quidam σπανοπώγων, id est, Raram barbam habens, nominatur. in Cerealibus vero, δασυπώγων, id est, Densam barbam habens, dicitur. πωγωνίας vero apud Poetas, & πώγωνες, cuspides vocantur, quas Homerus, Acies hamatas nominat. Apud Tragicos autem flammæ acuta eruptio, Ignis barba vocatur.

De labiis. 20.

Post hæc vero labia sequuntur, quorum aliud superius, aliud inferius dicitur. quẽadmodum & mandibulæ, & maxillæ, quæ sub his sunt. quarum superior quidem in omnibus animalibus, crocodilo excepto, immobilis est. inferior vero, ad laborẽ opusque edendi adducitur. quæ pars solis crocodilis firma, & immobilis consistit. Homerus vero labia, Septum dentiũ vocat. Veteres autem Comici, Labra. A labiis vero ea, quæ mensurantur, dicimus. vt æquilabia, pro commensuratis. Superlabia vero, quorum labium eminet. Et sublabium, quod deficit, nec plenum est. quo nomine Ari-

stophanes negotia leuia nominauit. Eupolis & Nauis labia dixit. Ἀνωῤῥοθία vero est vnda, quę ad nauis labia vsq; attollitur. Labia vero coniungere, Sublabiare Comici, aut Sugere vocant. Labia autem mordere, διμηλαίνειν est, Nam labia, etiam μῆλα dicuntur. Labiorum vero pars totum os ambiens, camus. superioris autem labii concauitas, philtrum. inferioris vero, typus aut nymphe. prominentes autem ipsorum partes, prolabia dicuntur. Labiorum etiam mutua commissio, προστόμιον, aut προστομία. Partes vero vtrinque iuxta maxillas desinentes, frena vocantur.

De dentibus. 21.

Dentes vero in maxillis crescunt duo & triginta, sedecim scilicet singulis mandibulis infixi: quorum quatuor illi medii, sectores, diuisores, & occisores, gelasinique vocantur. partim quod secant cibum, & conscindunt, omneq; quod his incidit diuidunt: partim quia inter ridendum denudantur, & quod omne prehensum occidunt. Duo vero illi, qui ex vtraque parte vtrisque mandibulis insunt, canini, propter aciem acutissimam, dicti sunt, vtpote caninis dentibus similes. Et hi quidem ex vna radice excrescunt. his vero alii duabus radicibus dependentes adsunt, qui paxillares dicuntur: quinque vtrinque, inter quos & qui molares dicti sunt, numerantur. sic nimirum dicti, quod cibum non aliter atque frumenti mola extenuent, conterantque. Sunt vero quinque dentes ex vtraque sectorum parte, tribus infixi radicibus, post quos vltimi, maxillares sunt. quibus vtrinq; adsunt, quos serotinos vocant, post vigesimum demum annum excrescentes. alii vero ipsos κραντῆρας vocant, vt & Aristoteles dicens, Nonnullis hos dentes post annum octog simum prouenisse. in vtraque vero mandibula ęquales cōnumerandi sunt. Molariū vero dentium partem eā, quæ gingiuæ assidet, ὁλμίσκον vocant. partem autem, quæ cibum conterit, mensulas, ipsosque sinus, mortariola, vtraque autē simul, phatnas.

στροφαίνης ἐπὶ χείλη πρᾶγματα εἶπε, τὰ ἐπιπόλαια. Εὔπολις δὲ, καὶ νηὸς χείλη εἴρηκεν. ἀνωῤῥοθία, ἡ περὶ τὰ χείλη τῆς νεώς. τὸ δὲ συνάγειν τὰ χείλη, μοιμύλλειν ἡ κωμωδία, καὶ μοιμυᾶν φησι. τὸ δὲ διακινεῖν τὰ χείλη, διμηλαίνειν. καὶ γὰρ τὰ χείλη, μῆλα προσαγορεύουσι. τῶν δὲ χειλέων, τὸ μὲν περὶ τὸ ὅλον στόμα, κημός. ἡ δὲ ἐν τῷ ἄνω χείλει κοιλότης, φίλτρον. ἡ δὲ ἐν τῷ κάτω, τύπος, ἢ νύμφη. καὶ τὸ μὲν περιέχον αὐτῶν, προχειλίδια, πρόχειλον. ἡ δὲ εἰς ἄλληλα τῶν χειλῶν συμβολὴ, προστόμιον, ἢ προστομία. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν αὐτῶν ἐπὶ ταῖς γνάθοις καταλήγοντα, χαλινοί.

Περὶ ὀδόντων. κα'.

Οἱ δὲ ὀδόντες, ταῖς γνάθοις ἐμπεφύκασι δύο καὶ τριάκοντα. ἑκκαίδεκα ἑκατέρᾳ σιαγόνι ἐγγεγομφωμένοι. ὧν οἱ μέσοι τέσσαρες, καλοῦνται τομεῖς, καὶ διχαστῆρες, καὶ κτένες, καὶ γελασῖνοι. τὸ μὲν, ὅτι τέμνουσι τὴν τροφὴν, καὶ διαιροῦσι, καὶ διχάζουσι τὸ προσπεσόν. τὸ δὲ, ὅτι γυμνοῦνται γελώντων. τὸ δὲ, ὅτι κτείνουσιν ὃ ἂν λάβωσιν. οἱ δὲ ἑκατέρωθεν ἑκατέρᾳ τῇ σιαγόνι δύο, κυνόδοντες, διὰ τὴν ὀξύτητα, ὡς τοῖς τῶν κυνῶν προσεοικότες. καὶ οὗτοι μὲν, μιᾶς ῥίζης ἐκπεφύκασι. παράκεινται δὲ αὐτοῖς δύο ῥιζῶν ἐξηρτημένοι, οἱ λεγόμενοι γόμφιοι. πέντε ἑκατέρωθεν, ὧν εἰσι καὶ οἱ λεγόμενοι μύλοι, διὰ τὸ λεαίνειν ἴσως τὴν τροφὴν, ὡς ἡ σιτουργὸς μύλη. εἰσὶ δὲ πέντε τῶν τομέων ἑκατέρωθεν, τρισὶ ῥίζαις ἐγγεγομφωμένοι. μεθ' οὓς τελευταῖοι οἱ σωφρονιστῆρες. οἳ ἑκατέρωθεν, οἱ ὀψίγονοι, μετὰ τὸ εἰκοστὸν ἔτος ἀναφυόμενοι. κραντῆρας δὲ αὐτοὺς ἄλλοι τε, καὶ Ἀριστοτέλης καλεῖ, λέγων ἐνίοις καὶ μετὰ τὸ ὀγδοηκοστὸν ἔτος αὐτοὺς ἀνίσχειν. ἐν ἑκατέρᾳ δὲ σιαγόνι, τοὺς ἴσους ἀπαριθμητέον. τῶν μέντοι μύλων, τὸ μὲν πρὸς τῇ σαρκὶ ὁλμίσκον καλοῦσι. τὸ δὲ λεαῖνον τὰ σιτία, τραπέζας. καὶ τὰς κοιλότητας, ὁλμίσκους. τὸ συναμφότερον, φάτνας.

ἢ φατνίας, καὶ σύμπας μὲν ὁ τῶν ὀδόντων στίχος, φραγμός. τούτου δὲ τὸ ὑπὸ ταῖς γνάθοις, γαμφηλαί τε, καὶ σιαγόνες. αἱ δὲ περιειληφυῖαι τοὺς ὀδόντας σάρκες, οὖλα μὲν τὰ ἔξωθεν, ἔνουλα δὲ τὰ ἔνδον. τὰ μεταξὺ τῶν ὀδόντων, ἁρμοί. Ἀριστοτέλης δέ φησιν, ἐλάττους τοὺς γυναικείους ὀδόντας εἶναι τῶν ἀνδρῶν. καὶ τοὺς μὲν ἔχοντας πυκνοὺς καὶ συνεχεῖς τοὺς ὀδόντας, μακροβίους. τὸ ἐναντίον δέ, ὁπόσοι ἀραιούς. εἰ δὲ δεῖ τι καὶ παραμίξαι τῷ γλυκεῖ τῆς ἱστορίας διὰ τὸ τῆς ἀκοῆς ἐπαγωγόν, Πύῤῥον μέν φασι τὸν ἠπειρώτην συμφυεῖς τοὺς ὀδόντας ἔχειν, ἓν ὀστοῦν γραμμαῖς πετυπωμένον ἐπιπολῆς, εἰς ὀδόντων σχῆμα. ταὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ Εὐρυφυεῖ τῷ κυρηναίῳ συμπεσεῖν. καὶ ἄλλοι δὲ ὤφθησαν τοιοῦτοι. περὶ δὲ τὴν Ἀλκάθου κώμην ἐν κύπρῳ, Μήστορι τῷ κυπρίῳ τοιοῦτον βρέφος τεχθέν, ἐκτεθῆναί τε ὑποψίᾳ, αἶγα δ' αὐτῷ μαστὸν παρασχεῖν, καὶ κληθῆναι τραφέν, τὸ μὲν πρῶτον, Αἰγινόμαν, αὖθις δὲ Εὐρυπτόλεμον, καὶ βασιλεῦσαι κυπρίων. ὁ δὲ Νικοκλέους τοῦ κυπρείων πατήρ, ᾧ τὰς παραινέσεις ὁ Ἀθηναῖος σοφιστὴς ἔγραψε, τὸ μὲν ὄνομα αὐτῷ Τίμαρχος ἦν, διστίχους δ' εἶχεν ἄρα τοὺς ὀδόντας, τῷ Ἀριστοτέλους λόγῳ, κατὰ δὲ τὴν Ἴωνος τοῦ χίου δόξαν, ὁ Ἡρακλῆς τριστοίχους. ὀνόματα δὲ ἐξ ὀδόντων, σίδηρος ὀδοντωμένος, ὁ πρίων. καὶ ὀδοντοφυῆ, τὰ βρέφη. καὶ τὸ τῶν ὀδοντοποιούντων πάθος, ὀδοντοφυΐα, καὶ ὀδονταλγία. καὶ τὰ τῶν ἰατρῶν ἐργαλεῖα, ὀδοντοξέστης, καὶ ὀδοντάγρα. ὁ δὲ μὴ ἔχων ὀδόντας, νωδός, ὡς Εὔβουλος λέγει, καὶ Φρύνιχος ὁ κωμικός. ἀνόδοντα δ' αὐτὴν καλεῖ Φερεκράτης. ὁ δὲ προύχοντας ἔχων ὀδόντας, προόδων. καὶ προόδους, ἐπὶ θηλυκῶν.

Περὶ στόματος. κβ'.

Προσήκει δ' ἂν τῷ στόματι, τὸ χαίνειν, χανεῖν, κεχηνώς, ἀναχάσκειν, ἐγχανεῖν. παρὰ δὲ Ξενοφῶντι, καὶ Ἀριστοφάνει, καὶ ἀνα-

aut phatnias nominant. Totus autem ordo, ſeptum. huius vero ſub genis pars, maxillæ, mandibulæque. Carnes vero dentes continentes, gingiua eſt exterior, & interior. quæ vero inter dentes ſunt, compagines dicuntur. Ariſtoteles autem tradit, Mulieribus dentes, quam Viris pauciores eſſe. & Denſos quidem continuosque dentes habentes, eſſe longæuos: contra vero, qui raros & laxos. Conuenit vero nunc Hiſtoriam aliquam iucundam ad audiendi tædium leuandum adducere. Pyrrhum quidem Epirotam tradunt concretos habuiſſe dentes, vnum ſcilicet os continuum, multis lineis notatum, vt dentium formam referret. idemque Euryphyo Cyrenenſi contigiſſe, (ſed & alii tales viſi ſunt) iuxta Alcathi vero villam in Cypro, Meſtori Cyprio talem infantem natum, & propter ſuſpicionem expoſitum fuiſſe. capram ipſi mammam ſeu vbera præbuiſſe, illumque ſic nutritum primo quidem Aegonomum, poſtea vero Euryptolemum vocatum Cypriis imperitauiſſe. Nicoclei vero Cypriorum Regis Pater, cui Parænéſes Athenæus Sophiſta ſcripſit, nomine Timarchus vocabatur, duplicem vero, Ariſtotele teſte, dentium ordinem habuit. Et, vt Ion Chius ſentit, Hercules triplici dentium ordine munitus fuit. Nomina vero à dentibus deriuata, ferrum dentatum, quod ſerram ſignificat. Et dentientes pueri, quorum dolor, dentitio dicitur. Et Medicorum inſtrumenta ſunt, Dentifricium, & Dentifrangibulum. Qui vero dentibus caret, Edentulus dicitur, vt Eubulus & Phrynichus Comicus teſtantur. Edentatum vero hunc vocat Pherecrates. Qui vero dentes habet prominentes, dentoſus, & mulier dentoſa vocatur.

De ore 22.

Ori vero conueniunt, hiare, hiſcere, hians, dehiſcere, inhiare. Apud Xenophontem vero, & Ariſtophanem etiam Rehia-

Rehiare: hinc etiã apud Comicos risus, Cachinnus vocatur. & Hiatus apud eosdem pro ore ponitur. Pars vero, quæ sub labiis ex inferiori mandibula prominet, mentum dicitur. quod vero sub hoc est carneũ, anthereon, quod pili ibidem floreant. à nonnullis autem λαυκανία vocatur. quibusdam tamen iuguli concauitatẽ sic appellantibus. Quod autem intra labia est, os, veluti & sectio labiorum dicitur, ab aliquibus vero λογεῖον, & μάσαξ appellatur, quod etiam Homerum indicare aiunt dicentem, Sed Vlysses manibus μάσακα percussit. Superior vero oris pars, cœlum & palatum; cui neruosa illa cutis dẽtibus interius adhęrens obtẽsa est, quemadmodum gulæ angustiis pars eius reliqua. Isthmos autem propter gutturis angustiam sic dicti, quæ vtrinque adhærent, merito paristhmia vocata sunt. Interior vero caro à palato dependens, columna, aut columella. circa quam densitas cibi potusq; diuiditur, ne abundantia affluentię suffocemur. A nõnullis vero guttur, cartilago, & gurgulio dicitur. Est autem hæc pars suspensa inter stomachum, gutturque. & si ægrota intumeat, & in pallorem conuertatur, vua vocatur, aut secundum Aristotelem, Vuigera. Quod autem post hanc est, polus. Omne vero, quod supra stomachum est, guttur & collum dicitur.

Nõmina ab ore deriuata. 23.

Pulchrum os habens equus, & tibia, & cantilena. Indecoro ore præditus equus, sic & tibia, quæ alias elinguis dicitur. Et Luscinię apud Sophoclem εὐστομοῦσι, id est, Suauem vocem faucibus emittunt. Dices etiam, os portus, & portum bonum malumve introitum habens. Homerus etiam Os belli dixit. Licet etiã dicere, portus ingressũ parare, aut ferri os seu aciem acuere. Aristophanes etiã Loquacẽ reddere aliquẽ, Στομῶσαι vocauit. Equum vero asperum, Aeschylus Ore carẽtem nominauit. Orea vero, & suborea, freni partes sunt, quæ ori inseruntur.

ἀναχαίνειν. ἐκ τούτου καὶ ὁ κατάγελως παρὰ τοῖς κωμικοῖς, καχλασμὸς εἴρηται. καὶ χάνος δὲ παρ᾽ αὐτοῖς, τὸ στόμα. τὸ μὲν δὴ ὑπὸ τοῖς χείλεσιν ἐκ τῆς κάτω σιαγόνος προῦχον, ὀξὺ γένειόν τε καὶ γένυς ὀνομάζεται. τὸ δὲ ὑπ᾽ αὐτὸ σαρκῶδες, ἀνθερεὼν, ἀπὸ τοῦ θρίξιν ἀνθεῖν. κατ᾽ ἐνίους δὲ, λαυκανία. ἑτέρων λαυκανίαν καλούντων, τὸ πρὸς ταῖς κλεισὶ κοῖλον. τὸ δὲ ἔνδον τῶν χειλέων, στόμα, ὥσπερ καὶ ἡ τῶν χειλέων τομή. ὑπὸ δὲ ἐνίων, καὶ λογεῖον κέκληται, καὶ μάσταξ. ὃ καὶ Ὅμηρον φασὶ δηλοῦν λέγοντα,

--- ἀλλ᾽ ὀδυσεὺς ἐπὶ μάστακα χερσὶ πίεζε.

τοῦ δὲ στόματος τὸ ἄνω, οὐρανός. καὶ ὑπερῴα δὲ, ᾗ ἐπιτέταται δέρμα νευρῶδες, τοῖς ὀδοῦσιν ἔνδοθεν προσπεφυκὸς, ὥσπερ τοῖς παρισθμίοις θάτερον αὐτῶν μέρος. ἰσθμὸς δὲ διὰ στενότητα τῆς φάρυγγος κληθείσης, τὰ ἑκατέρωθεν εἰκότως παρίσθμια ἐκλήθη. τὸ δὲ ἐνδοτάτω ἀπὸ τῆς ὑπερῴας κατηρτημένον, κίων, καὶ κιονὶς, περὶ ὃ σχίζεται τὸ ἀθρόον τοῦ ποτοῦ τε καὶ τῆς τροφῆς, ὡς μὴ καταπνιγοίμεθα τῷ δαψιλεῖ τῆς ἐπιρροῆς. ὑπ᾽ ἐνίων δὲ τοῦτο καὶ βρόγχος, καὶ χόνδρος ἐκλήθη, καὶ γαργαρεών. ὑπερήρτηται δὲ στομάχου τε καὶ βρόγχου. καὶ ἐν νοσήσας φλεγμαίνοι, καὶ εἰς ὠχρότητα μετατραπῇ, σταφυλὴ καλεῖται. ἢ ὡς Ἀριστοτέλης, σταφυλοφόρος. τὸ δὲ μετ᾽ αὐτὴν, πόλος. πᾶν δὲ τὸ στομάχου ὑπερκείμενον, φάρυγξ, καὶ φαρύγετρον ὀνομάζεται.

Ὀνόματα ἐκ τοῦ στόματος. κγ᾽.

Εὔστομος ἵππος, καὶ αὐλὸς, καὶ ᾆσμα. καὶ ἄστομος ἵππος. καὶ αὐλὸς, ὁ ἄγλωττος. καὶ ἀηδόνες παρὰ Σοφοκλεῖ εὐστομοῦσιν. εἴποις δ᾽ ἂν, καὶ λιμένος στόμα, καὶ ἄστομον, καὶ εὔστομον λιμένα. Ὅμηρος δὲ, καὶ πολέμου στόμα κέκληκεν. ἔστι δὲ φάναι, καὶ στομῶσαι λιμένα τε καὶ σίδηρον. Ἀριστοφάνης στομῶσαι εἴρηκε, τὸ λάλον ἀπεργάσασθαι. ἄστομον δὲ ἵππον Αἰσχύλος εἴρηκε, τὸν τραχύν. στόμιον δὲ, καὶ χαλινοῦ τι μέρος, καὶ ὑποστόμιον.

Καλλίας δὲ ὁ κωμικὸς, καὶ μετάλλου στόμα εἴρηκε. περίστομον ξίφος, τὸ ἐστομωμένον, καὶ τομόν. τὸ δὲ μαλακὸν, ἄστομον. ἀπερίστομον, ὡς Μάγνης ὁ κωμικός. στομώδη δὲ, τὰ εὔστομα, καὶ εὔφημα, Σοφοκλῆς. στομοδόκον δὲ, τὸ στωμύλον, καὶ λάλον Φερεκράτης. καὶ ὁ στωμύλος, αὐτό. καὶ ἡ στωμυλία, ἐκ τοῦ στόματος παρῆκται. στόμια μέντοι, οἱ τῶν ἵππων χαλινοί. εἴρηκε δέ που Πλάτων καὶ στομαυλεῖν. τὸ δὲ ἐν τῷ στόματι νόσημα, στομαλγία. ἀλλὰ καὶ ἡ φλυαρία οὕτως ἂν καλοῖτο. εὐρύστομος. ἐπιστομίσαι, τὸ ἐπισχεῖν λέγοντα. χαλκόστομον παρὰ ποιηταῖς, καὶ χαλκόπρῳρον, ἢ χαλκέμβολον. ἀναστομῶσαι τὰς τάφρους φησὶν Ἡρόδοτος, καὶ Καλλίας ὁ κωμικὸς, Τραυλὴ μὲν ἐστιν, ἀλλ' ἀνεστομωμένη. ἀποστοματίζεσθαι δὲ τοὺς παῖδας Πλάτων που λέγει, ἤγουν ὑπὸ τῶν διδασκάλων ἐρωτᾶσθαι τὰ μαθήματα, ὡς ἀπὸ στόματος λέγειν. τὸ αὐτὸ καὶ ἀποστοματίζεται. λέγεται δέ τι καὶ ἀπὸ στόματος εἰπεῖν, ἐπὶ τοῦ ἀγράφου λόγου. καὶ ἐξ ἑνὸς στόματος, Πλάτων που λέγει.

Περὶ πτυέλου, καὶ ἀρρωστημάτων στόματος. κδ΄.

Καὶ μὴν τὸ ἀπορρέον τοῦ στόματος, πτύσμα, καὶ πτύελον, καὶ σίελος, καὶ σίαλος. καὶ τὰ ῥήματα, πτύειν, καὶ ἀποπτύειν, καταπτύειν, κατάπτυστον, ἀπόπτυστον. Ἀνακρέων δὲ, καὶ καταπτύστην εἴρηκε. Νόσημα δὲ τῶν ἐντὸς τοῦ στόματος, βὴξ, καὶ λύγξ, καὶ βράγχος, καὶ βραγχᾶν, καὶ ἕλκωσις, καὶ φλεγμονὴ, καὶ κυνάγχη, καὶ συνάγχη.

Περὶ γλώττης. κε΄.

Καὶ μὴν καὶ γλῶττα, τὸ κάλλιστον τῶν ἐν τῷ προσώπῳ μερῶν, ὑπὸ τὸ τῶν ὀδόντων ἕρκος καὶ περιτείχισμα ἱδρυμένη, λόγου τε πηγὴ καὶ χορηγὸς, καὶ γεύσεως γνώμων, διακρίνουσα τοὺς χυμούς.

τῇ μὲ

Callias vero Comicus e iā Os metalli dixit. Gladium περίστομον, id est, acutū, aptū ad secandū. Ensem vero mollē, Ore acie ve carentē Magnes Comicꝰ vocauit. Στομώδη vero, bonum os & vocem habentia Sophocles appellauit. Στομοδόκον vero, pro multiloquo, & garrulo posuit Pherecrates. quod idem & locutuleius significat. Tum etiam garrulitas ab ore nomen sumpsit. Et oreæ quoque, equorum frena sunt. Plato etiam alicubi, Ore cantillare dixit. Morbus vero in ore, oris dolor dicitur. tum etiam nugacitas, vel petulantia sic nominatur. latum os habens. Suffrenare os, pro continere dicitur. Aeneū vero os habere dicitur apud Poetas, cuius prora, aut rostrum æneum est. Aperire fossarum ora, dixit Herodotus. Et Callias Comicus, Blæsa quidem est, sed oris aperti. Plato vero, Pueros ἀποστοματίζεσθαι dixit pro eo, quod est à Præceptoribus interrogari ea, quæ didicerunt, vt tanquam ex ore respondeant. Dicitur etiam, ex ore dicere, de oratione non scripta. Et Ex vno ore, alicubi Plato dixit.

De sputo, & ægrotationibus oris. 24.

Quod autem ex ore defluit, sputum, & saliua dicitur. Verba autem sunt, spuere, expuere, despuere, despuendum, expuendum. Anacreon vero etiam Desputorem, id est, contemptorem, dixit. Morbus vero qui in ore est, tussis, singultus, raucedo, & raucescere. exulceratio, inflammatio, cynanche, & angina.

De lingua. 25.

Sequitur & lingua, pulcherrimo omnium in corpore partium existens, dentium septo, & munimine collocata. sermonis & fons, & dux. gustusque index est, sapores diiudicans,

& in-

& interioris quidē flexibilitatis humiditate voces formans, adtractione vero sua cibū deducens. à nonnullis aūt gustus, & plectrū vocatur, partim propter officiū, partim quod aerē feriens sermonē efficiat. Est autem lingua, carnea quædam ex membranulis venisque constans connexio, mollis & volubilis. inferiore quidem oris parte, seu pauimento leuis & plana, superius vero versus palati partem aspera. Acuta autem ea, qua cum aere commiscetur parte, proglossis dicitur. caro vero qua alligatur, inferiorem contingens maxillam, hypoglossis. Sed epiglossis à palato dependet. prominens etenim ex oris cōcauitate, lingua venisque intrinsecus alligata, carnem habet proximam, non magnam, hederæ folio persimilem. latitudinem quidem ad ipsam linguam, aciem vero ad interiores faucium partes conuertentem, & cibi meatum obsepientem, ne nimium densus deferatur, prius scilicet iuxta hoc interseptum diuisus. atqui hæc caro epiglossis vocatur. E gutture autem infimo, & stomacho lingua enata est, à cerebri pia matre suspensa. Plurimum autem de sensu gustus, ea linguæ pars quæ in faucibus est, continet: quam ipsam & gustum, & cephalinem vocant. Vtrosque vero linguæ sinus, cheramos & alii, parasyra nominant. Officia itaque linguæ sunt, gustus, vox, & sermo. Nomina vero à lingua deriuata sunt, eloquens, & eloquentia, loquendi audacia, & linguæ dolor. bilinguis, multilinguis, aliena lingua loquens. Eadem lingua vtens, vt Xenophon dixit. Est etiam hypoglossis, coronæ species. Et Comici Ventrilingues nominauerunt, qui lingua victum sibi quæritant. &, Tibiæ linguam. Et glottocomeium, vas est lingulas tibicinū recipiens. & Γλωττοποιός, ipse lingularum artifex. Et tibia, elinguis dicitur. Aristophanes autem ait, Elinguem loqui esse impossibile. Sophocles vero Barbarum, Elinguem vocauit. Et Linguæ impotentiam, dixit Antiphon. Odiosus etiam,

τῇ μὲν ὑγρότητι τῆς ἔνδον ἐπιστροφῆς τὰς φωνὰς τυποῦσα. τῇ δὲ ἀνανεύσει, τὰς τροφὰς παραπέμπουσα. καλεῖται δὲ ὑπ' ἐνίων γεῦσις, καὶ πλῆκτρον. τὸ μὲν, ἀπὸ τοῦ ἔργου, τὸ δὲ ὅτι πλήττουσα τὸν ἀέρα τὸν λόγον ἐργάζεται. πλέγμα δέ ἐστιν ἐξ ὑμένων, καὶ φλεβῶν σαρκῶδες ἡ γλῶττα, ἀραιά τε καὶ εὐέλικτος. κάτωθεν μὲν λεία, κατὰ τοὔδαφος τοῦ στόματος. ἄνωθεν δὲ τραχεῖα, κατὰ τὸ πρὸς τὴν ὑπερώαν μέρος. ὀξεῖα δὲ, καθὸ συμμίσγει τῷ ἀέρι. ὃ καὶ καλεῖται προγλωσσίς. ἡ δὲ σὰρξ ἧς ἐκδέδεται, πρὸς τὴν κάτω σιαγόνα συναπτομένη, ὑπογλωσσὶς λέγεται. ἡ δὲ ἐπιγλωσσὶς, τῆς ὑπερώας ἐξήρτηται. ἐξίσχουσα γὰρ ἔνδοθεν ἐκ τῆς στόματος κοιλότητος ἡ γλῶσσα, καὶ φλεψὶ συνδεδεμένη κατὰ τὴν ἔνδον ῥίζαν, ἔχει σάρκα παραπλησίαν, οὐ μεγάλην, ἐοικυῖαν κιττοῦ πετάλῳ. τὴν μὲν πλατύτητα, πρὸς τῇ γλώττῃ ἔχουσαν, τὴν δὲ ὀξύτητα πρὸς τὸ εἴσω τοῦ στόματος μέρος ἐπιτετραμμένην, καὶ τὴν ὁδὸν τῆς τροφῆς ἐπιφράττουσα, ὡς μὴ ἀθρόα καταφέροιτο, πρὶν ἔτι τὸ φράγμα κοπτομένη. καλεῖται δέ γε ἐπιγλωσσὶς ἥδε ἡ σάρξ. τῷ δὲ ὀνομαζομένῳ βρόγχῳ, καὶ στομάχου τοῖς πρώτοις ἄκροις, ἡ γλῶττα προσφυής ἐστιν, ἐκ τῆς ἐγκεφάλου μήνιγγος κατηρτημένη. τὸ δὲ πλέον ἡ γλῶσσα τῆς εἰς τὴν γεῦσιν αἰσθήσεως ἔχει, κατὰ τὸ πρὸς τῇ φάρυγγι μέρος, ὃ γεῦσιν καὶ κεφαλίνην ὀνομάζουσι. τὰς δὲ ἑκατέρας τῆς γλώττης κοιλότητας, χηραμοὺς καλοῦσιν. οἱ δὲ, παράσυρα προσαγορεύουσιν. Ἔργα μὲν οὖν γλώττης, γεῦσις, καὶ φωνὴ, καὶ λόγος. Ὀνόματα δὲ, ἀπὸ μὲν γλώττης, εὔγλωττος, καὶ εὐγλωττία. θρασυγλωττία, καὶ γλωσσαλγία. καὶ δίγλωττος, πολύγλωττος, ἀλλόγλωσσος, ὁμόγλωσσος, ὡς Ξενοφῶν. ἔστι δέ τι καὶ ὑπογλωσσὶς στεφάνου εἶδος. καὶ γλωσσογάστορας εἶπον οἱ κωμικοὶ, τοὺς ἀπὸ τῆς γλώττης βιοῦντας. καὶ αὐλοῦ γλῶτταν. καὶ γλωττοκομεῖον, τὸ τὰς γλώττας ὑποδεχόμενον ἀγγεῖον. καὶ γλωττοποιὸς, ὁ τεχνίτης. καὶ αὐλὸς ἄγλωττος. Ἀριστοφάνης δὲ, ἄγλωττον τὸ εἰπεῖν ἀδύνατον ἔφη. Σοφοκλῆς δὲ ἄγλωττον τὸν βάρβαρον εἶπεν. ἀγλωττίαν δὲ Ἀντιφῶν εἴρηκεν. ὑπομόχθηρος γοῦν.

ὁ ἀθυρόγλωσσος παρ' Εὐριπίδῃ. οἱ δὲ κωμικοὶ, καταγλωττίζειν ἐν φιλήματι. καὶ καταγλωττισμὸς, καὶ καταγλωττισμένον. καὶ ἐπιγλωττωμένων, οἷον λοιδορουμένων. καὶ παλίγγλωσσον, τὸ δύσφημον. καὶ οὐκ ἐπιγλωττίσομαι, οὐ λοιδορήσομαι. καὶ γλώττας δὲ, τὰς τῶν ὑποδημάτων ἔλεγεν, ὡς Ἰσαῖος ὁ σωκρατικός. ἀλλὰ καὶ τὰς ποιητικὰς φωνὰς, γλώττας ἐκάλουν, ὡς Ἀριστοφάνης, Πρὸς ταῦτα λέξον Ὁμήρου γλώττας, τί καλεῖται κόρυμβος. ἀλλὰ καὶ γλώσσης χαρακτῆρας, ὡς Ἡρόδοτος. καὶ γλῶτταν ἑλλάδα, καὶ βάρβαρον, περσίδα, ἢ ἀτθίδα. καὶ καθ' ἕκαστον ἔθνος, καὶ πόλιν. καὶ ἀπὸ γλώττης εἰπεῖν, τὸ ἀπὸ μνήμης, καὶ μὴ τὰ γεγραμμένα. Τὸ δὲ ἐπιγιγνόμενον τῇ γλώττῃ ἑλκύδριον, φλυκτὶς καλεῖται. Ἀπὸ δὲ γεύσεως, γεύσασθαι, ἄγευστος, γεῦμα, γευστήριον. κρίνειν χυμοὺς, ὀξεῖς, δριμεῖς, ὀδαξητικοὺς, πικροὺς, ἁλμυροὺς, ἁλυκούς. Πλάτων γὰρ καὶ τῷ ἁλυκῷ ὀνόματι ἐν Τιμαίῳ κέχρηται. δυσχερεῖς, ἀηδεῖς, γλυκεῖς, ἡδεῖς, εὐμενεῖς, ἐκλυσῶντας.

apud Euripidem Ἀθυρόγλωσσος, id eſt, Linguæ impotens, habetur. Et Comici Καταγλωττίζειν pro ſuauiari in amore. & Amatorium linguę ſuauium dixerunt. &, Blanditiis demeritum. & * Lingua inſectatum eum qui conuitia paſſus ſit. &, Παλίγγλωσσον, pro famoſo. & Nō ἐπιγλωττίσομαι, pro eo, quod eſt, non conuitiabor. Et Calceorū linguas dixerunt, vt Iſæus Socraticus. Et voces Poeticas, Linguas vocauerunt, ſecundum Ariſtophanem: Hinc etiam dic, Homeri lingua, cur vocatur Corymbus? inſuper & Linguæ characteres, vt Herodotus: & Linguam Græcam, Barbaram, Perſicam, Atticam. & ſic de ſingulis gentibus, vrbibuſq;. Et de lingua dicere, pro eo, quod eſt ex tempore, & non ſcripta loqui. Quod vero in lingua enaſcitur hulcus, puſtula vocatur. A guſtu autem dicitur, guſtare, inguſtatus, guſtatio, guſtamen. iudicare ſapores, acres, vehementes, mordaces, amaros, ſalſos, amarulentos. Plato enim, Amarulenti nomine in Timæo vſus eſt. moleſtos, inſuaues, dulces, ſuaues, mites, & diſſolutos.

Περὶ φωνῆς, ἢ τῶν ἀπὸ φωνῆς λεγομένων. κϛʹ.

Ἀπὸ φωνῆς, φώνημα, μεγαλόφωνος, εὔφωνος, ἄφωνος, ἔμφωνος. Φίλιστος καὶ δίφωνον λέγει. φώνησις, ἐπιφώνησις. σμικρόφωνος, καὶ λαμπρόφωνος. καὶ ὡς Δημοσθένης, λαμπροφωνότατος. δύσφωνος, ἰσχνόφωνος, πολύφωνος, ἡδύφωνος, χαλκόφωνος, βαρβαρόφωνος, ὁμόφωνος, βαρύφωνος, γυναικόφωνος, ὡς Ἀριστοφάνης. καὶ στενόφωνον ὄργανον, καὶ καλλιφώνοις ὑποκριτάς. καὶ στρυφνόφωνος, παρὰ Καλλίστῳ κωμικῷ. καὶ τὰ πράγματα, εὐφωνία, ἀφωνία, λαμπροφωνία, καὶ μεγαλοφωνία, σμικροφωνία, πολυφωνία, ἡδυφωνία, δυσφωνία, καλλιφωνία. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων οὐκ ἔστιν εὑρεῖν τὰ πράγματα, πλὴν τὴν βαρυφωνίαν παρ' Ἀλέξιδι, ὥσπερ καὶ θρασυφωνίαν. τὸ μὲν πρᾶγμα εἴποις ἄν, οὐκ ἂν τῆς Πλάτωνος θρασυξενίας ἀηδέστερον.

τὸ δὲ

De voce, aut his quæ à voce deriuantur. 26.

A voce dicitur, locutio, magniloquus, ſonorus, mutus, canorus. Philiſtus etiam, Bilinguem dixit. vocatio, exclamatio, exili voce præditus, vocalis. & vt Demoſthenes, Vocaliſſimus. difficulter loquens, balbus, loquax, dulciloquus, ænea voce inſignis, Barbare loquens, vniuocus, grauiter loquens. Muliebri voce præditus, ſecundum Ariſtophanem. Et inſtrumentum raucum, & hypocritæ pulchra voce vtentes. Et Dura voce præditus, apud Calliſtum Comicum. Ipſæ vero res dicuntur, vocalitas, infantia, vocis claritudo, vocis magnitudo, vocis exilitas, loquacitas, vocis iucunditas vel difficultas, & vocis honeſtas. Ab aliis vero, rerum ipſarum vocabula deriuare non licet. præter Vocis grauitatem, apud Alexidem, ſicut & Vocis audaciam: & huius rei vocabulū dicere licebit nō duri⁹ eſſe, quā Platonis illud, quo Hoſpitalitatis audacia dixit.

Nomen

Nomen autem ipsum est, audacter loquens. & audaci ore præditus, quod prædurum est. Et suauiloquentiam dicere licet, non tamen suauiloquum. & peregrinam linguã, ac peregrinam linguã doctum. vnde etiam cõsonantia. Consonans vero, obsoletũ est. Et dissonantia, nõ tamẽ dissonans dices. Aduerbia etiã hinc deriuantur, vt vocaliter, rauce, clamose, consonãter, mute, dulciloque. ea vero quæ ab aliis deriuantur, auditu aspera sunt. Apud Platonẽ vero etiã Consonat, Dissonat: Consonantia, & Dissonantia. Vox, sonus articulatus, inscriptus, non inordinatus, sonus non obscurus, non inarticulatus, aer per vocis instrumenta ad vocem formatus, spiritus per tracheam arteriam ex pulmone redditus, epiglottida feriens, in ore reuolutus, & instar cymbali resonans, & inarticulatus, sed per vocis organa in modulatam vocem expressus atque formatus. ad concinnitatem dispositus, veluti linguæ plectro, & reliquorum organorum chordis. Epiglottis enim, simplicis: lingua vero, articulatæ vocis organum est. Quapropter & Fabula Pandionidis, Linguam abscissam docet, mutam scilicet esse volens significare. Si vero quidam linguam habentes non loquuntur, epiglottis iis læsa est. si vero difficulter & male loquantur, linguæ est vitium. Vox, aer percussus. epiglottida enim ferit. aeris percussio, verberatur enim vocis instrumentis, & tanquam personans resonat. Vox, sonus per se indiuisus, sed ad infinitas aures diffusus. quẽadmodum & luminis radius ad plurimos spectatores oculos. Aut rursum, quemadmodum auditus multas voces recipit: sic etiã nõ paucas visiones, oculus. Vocabis vero vocem altam, elatam, claram, latam, grauem, splendidam, mundatam, suauem, illecebrosam, exquisitã, persuasibilem, pellacẽ, flexilẽ, volubilem, dulcem, stridulam, manifestam, perspicuam, nigram, id est, obscuram, fuscam, iniucundam, exilem, angustam, molestam, obscuram, confusam, absonam, inconcinnam, infirmam, impersuasibilem, rigidam, asperam, distractam, tristem, raucam, æneam, acutam. Eodem etiam modo sonũ

τὸ δ' ὄνομα θρασύφωνος, καὶ θρασύστομος, βίαιον. καὶ γλυκυφωνίαν ἂν φαίης, οὐκ ἂν καὶ γλυκύφωνον προσειπών. καὶ ξενοφωνίαν, τὸν ξενόφωνον. παρ' οὗ καὶ συμφωνίαν. ὁ δὲ σύμφωνος, εὐτελές, καὶ ἡ διαφωνία. οὐ μὴν καὶ τὸ διάφωνον. Καὶ ἐπιρρήματα δὲ ἀπ' αὐτῆς παράγεται. οἷον, εὐφώνως, σμικροφώνως, μεγαλοφώνως, ὁμοφώνως, ἀφώνως, ἡδυφώνως. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων, οὐ λεῖα πρὸς τὴν ἀκοήν. παρὰ δὲ Πλάτωνι, συμφωνεῖ, καὶ διαφωνεῖ, καὶ συμφωνία, καὶ διαφωνία. Φωνή, φθέγμα, φθόγγος ἔναρθρος, ἐγγράμματος, οὐκ ἀδιατύπωτος. ἦχος οὐκ ἄσημος, οὐκ ἀδιάρθρωτος. ἀὴρ διὰ τῶν φωνητηρίων εἰς φωνὴν τυπούμενος. πνεῦμα διὰ τῆς τραχείας ἀρτηρίας ἀναδιδόμενον ἐκ τοῦ πνεύμονος, καὶ πλῆττον τὴν ἐπιγλωττίδα, καὶ τῷ στόματι ἐνειλούμενον, καὶ ὡς ἐν κυμβάλῳ ἠχοῦν, τέως ἄναρθρον. τοῖς δὲ φωνητικοῖς ὀργάνοις, εἰς τὸ εὐσήμαντον ἀποχαρασσόμενον, ἢ ἀποτυπούμενον. εἰς τὸ ἐμμελὲς διατιθέμενον, ὡς ὑπὸ πλήκτρου μὲν τῆς γλώττης, χορδῶν δὲ τῶν λοιπῶν. ἐπιγλωττὶς γὰρ, τῆς ἁπλῆς φωνῆς ὄργανον. γλῶσσα δὲ, τῆς ἐνάρθρου. διὸ καὶ ὁ μῦθος τὴν τῆς Πανδιονίδος ἀπέτεμεν, ἄλαλον εἶναι βουληθείς. ἂν δέ τινες καὶ γλῶτταν ἔχοντες οὐ φωνῶσιν, ἡ ἐπιγλωττὶς βέβλαπται. ἂν δὲ δυσφωνῶσιν, ἡ γλῶττα. φωνή, ἀὴρ πεπληγμένος. πλήττει γὰρ τὴν ἐπιγλωττίδα. ἡ πλῆξις ἀέρος. πλήττεται γὰρ τοῖς φωνητηρίοις, καὶ ὡς διηχὴς ἐξηχεῖ. φωνή, φθόγγος ἀμέριστος καθ' αὑτόν. ἐπὶ μυρίας δὲ ἀκοὰς περισχιζόμενος, ὡς ἡ ἀκτὶς τοῦ φωτὸς, ἐπὶ θεατὰς ὀφθαλμούς. ἢ ἔμπαλιν, ὡς ἡ ἀκοὴ πολλῶν ἀναλαμβάνεται φωνῶν, καὶ οὐκ ὀλίγων ὁρατῶν ὁ ὀφθαλμός. Εἴποις δ' ἂν, φωνὴν ὑψηλήν, ὑπέρογκον, λαμπράν, πλατεῖαν, βαρεῖαν, λευκήν, ἐκκεκαθαρμένην, ἡδεῖαν, ἐπαγωγόν, εὐμελῆ, εὐπειθῆ, εὐάγωγον, εὐκαμπῆ, εὐέλικτον, γλυκεῖαν, λιγυράν, σαφῆ, διαφανῆ, μέλαιναν, φαιάν, ἀηδῆ, σμικράν, στενήν, δυσήκοον, ἀσαφῆ, συγκεχυμένην, ἐκμελῆ, ἀμελῆ, ἀνάγωγον, ἀπειθῆ, δυσκαμπῆ, τραχεῖαν, διεσπασμένην, λυπηράν, βραγχώδη, χαλκίζουσαν, ὀξεῖαν. καὶ φθέγμα δὲ ὡσαύτως,

κατὰ τὴν ὑφήγησιν τῶν προειρημένων. καὶ φθέγγεσθαι, φθέγμα, φθογγή, ὁ φθόγγος. εὔφθογγος, ἄφθογγος. προφθεγκτήρια, γαμοις ἑορτή. πρόσφθεγξις. καὶ πρᾳοτέροις τὰ φθέγματα, ὡς Πολύζηλος ὁ κωμικός. ἀλλ' οὐ πρᾳότερα τὰ φθέγματα. Ἀπὸ δὲ λόγου ὀνόματα, λέγειν, καταλέγειν, κατάλογος, ὑπόλογος, ἐπίλογος, δίλογος, διάλογος. ἀπόλογος Ἀλκίνου, ἐπὶ τῶν μακρῶν ῥήσεων. ἀνάλογον τὰ φυόμενα φύεσθαι, Πλάτων ἐν τῷ περὶ ψυχῆς. ἐν δὲ τῷ Τιμαίῳ, ἀναλογιῶν, ὁ ἀναλογίας. καὶ Θουκυδίδης, πολλὰ τὸν παράλογον φησί. καὶ παραλογίσασθαι, καὶ τὰ ἀμφίλογα λογίσασθαι, ἀντιλογίσασθαι. λογισταί, λογιστήριον, ἀλογίστως, ἀλόγιστος, ἀντιλογία, ἀπολογία, ἀπολογήσασθαι. Ἀντιφῶν δὲ καὶ ἀπελογήθη. εὔλογον, εὔλογος, εὐλόγως. καὶ ὡς Ἰσοκράτης, εὐλογώτερος. εὐλογεῖν, εὐλογήσασθαι, εὐλογία, κακολογία, ὡς Ὑπερίδης. κακολογεῖ, ὡς Δημοσθένης. αἰσχρολογία, ὡς Ξενοφῶν, καὶ ἀλογία. καὶ ὡς Πλάτων, ἄλογα, καὶ ἀδιανόητα. καὶ ὡς Θουκυδίδης, ἀναλογισμός. καὶ ἀναλογίζεται, ὡς Πλάτων. ὁ δὲ αὐτὸς, καὶ ἀντιλογικὴ τέχνη φησίν. Ἀντιφῶν δὲ, ἀντιλογούμενοι. Θουκυδίδης δὲ, ὅρος οὐκ ἀντίλεκτος. καὶ ἀλόγως, ἀξιολογώτατος. Ἀντιφῶν δὲ, ἀπαρτιλογία, ὥσπερ καὶ Ἡρόδοτος. οὗτος δὲ καὶ ἐπαλιλλόγησε. καὶ κενολογήσω δὲ, Εὔπολις. καὶ ὁμολογήματα, ὡς Πλάτων. ὁμολογία, καὶ ὁμολογεῖν, καὶ ὁμόλογον. εἶτα, φιλόλογος, πολυλόγος, καὶ μισολόγος, φιλολογία, βραχυλογία, κενολογία, βραδυλογία, πολυλογία, μισολογία, ὑψηλολογία, ψευδολογία, παρὰ Δημοσθένει. μακρολογία, μακρηγορία, λογοποιός, λογοποιία, λογοποιοῦσιν, ἀπελογίζετο, μυθολογία, διαμυθολογοῦντες, λογογραφία, λογογράφος, λογογραφική, ὡς ὁ Πλάτων. γενεαλογία, γενεαλογεῖν, κακολογία. ἀναμφιλόγως, παρὰ Ξενοφῶντι. παρὰ δὲ Κριτίᾳ, καὶ λογιεὺς ὁ ῥήτωρ εἴρηται. καὶ Περσῶν οἱ λόγιοι, παρ' Ἡροδότῳ. καὶ λογίμη πόλις.

secundum eorum quæ dicta sunt, enarrationē appellabis. Et loqui, locutio, sonitus & sonus vocalis, mutus. Paraphthencteria, feriæ quędā nuptiales. allocutio. Et Mansuetiores ad loquendum, vt Polyzelus Comicus. sed non mitiores sermones. Vocabula vero ab oratione dicta sunt, dicere, recensere, catalogus, reputatio, conclusio, bilinguis, confabulatio. Apologus Alcini De longis locutionib⁹. Proportionabiliter enasci ea, quæ nasci decet, Plato de Anima. in Timæo vero etiā Similiter declinās, & Analogiā dixit. Et Thucydides, Multa dicit præter rationē existētia. Et falsis rationibus circumuenire, æquiuoca loqui, contradicere argumentis. locutores, loquendi locus, inconsiderate, inconsideratus, inuectiua oratio, defensio, oratione defendere. Antiphon etiā Oratione se defendit, dixit. consentaneū, prudens, prudenter. & vt Isocrates, Prudētior. benedicere, celebrare, benedictio. Maledictio, vt Hyperides dixit. Maledicit, iuxta Demosthenē. Turpiloquentia, vt Xenophon, & Irrationabilitas. Et vt Plato dixit, Nec dicta, nec cogitata. Et vt Thucydides, Ratiocinatio. Et Ratiocinatur, vt Plato. idē, & Cōtradictoria ars dixit. Antiphon autē, Cōtradicētes. Thucydides vero, Terminus irrefragabilis. & irrationabiliter, sermone dignissimus. Antiphō vero, Ratio plena vt & Herodotus dixit. idē etiam, Orationē duplicauit. Et Inaniter loquar, Eupolis. Et Ὁμολογήματα, id est, ea, quæ inter differentes conueniunt, apud Platonē. Consensus, & consentire, & consentaneum. deinde, sermonis studiosus, multiloquus, & sermonis osor, sermonis stadiū, breuiloquētia, inanis loquentia, tardiloquentia, multiloquiū, loquacitatis odium, grandiloquētia. Mēdacitas, apud Demosthenē. lōgiloquētia, longa prędicatio. fabulator, fabularū descriptio, fabulātur, excusabatur, fabulosa narratio, confabulantes. orationum denotatio, orationes scribens. Orationum scriptura, vt Plato dixit. genealogia, generationes exponere. maledictio. Indubitate, apud Xenophontem. Apud Critiam vero Rhetor, etiam Orator dicitur. Et Persarum Oratores, apud Herodotum. & vrbs celebris.

Atque

Atque apud Platonem in Phędone, Sermocinationes, & Sermonum effictiones. Et apud Theopompum Comicum, Supputare. dictio, scita sermocinatio, collocutio, idioma loquendi & proprietas, differere, Dialecticus, & dialectice. Et Eloquens, apud Demosthenem. Et Eloquentissimus, apud Xenophontem. Comœdia vero etiam, Leuiloquus dixit, & Subtiliter differere, & Disputatio subtilis. Et collocutor, colloqui, præfatio, præfari, computatorius, & computatorie, fabulatio, maledicus, conuitiator. Et vt Antiphon dixit, Suauiloquus, Modice loquens. Et Sublimium differtor, Plato. & de sublimibus disputans. Μικρολόγον Hyperides eum vocauit, qui erga argentum minus liberalis est. Isocrates autem, Querulum. Sed Sermonis humilitas, Miserationem mouens oratio, misericordiæ affectum concitans, & Veritas, Platonis dicta sunt. similiter & verba ab his deriuantur, de vilibus differere. & Paruorum rationem habere, dixit Eupolis, & Breuius & paucioribus dicam, vt Cratinus inquit. Et Grauiter loquitur, vt Herodotus. Decimarum vero, & Quinquagesimarum collectores dixit Demosthenes. Hyperides vero, Conuictus libidinis. Aristophanes etiam, Oratione conuincere dixit. conuitiari, maledicere. Dicitur etiam, rhetoricæ Præceptor, & logodædalus, pro eloquenti. Hermippus autem Comicus, Circumloqui dixit pro eo, quod est oratione & verbis circumuenire, vt abundantia loqui. Et garrire, garrulus, loquacior, garrulitas. & Obtrectare, apud Aristophanem. Similiter & Loquacitas, & Non inaniter garriens, apud Aeschylum sunt.

De officiis linguæ. 27.

Officiorum vero linguæ vocabula sunt. clamor, clamare, exclamare, adclamare, conclamare, inclamare, inclamatus, diuulgatus. Et Celebriter, vt Aeschines. Et vt Thucydides, Clamatio. & his similia. Iactabundus vero, apud Xenophontem. Et

καὶ παρὰ Πλάτωνι ἐν Φαίδωνι, λογάρια, καὶ λογοποιήματα. παρὰ δὲ Θεοπόμπῳ τῷ κωμικῷ, ὑπολογεῖν: λέξις, διάλεξις, διάλογος, διάλεκτος, διαλέγεσθαι, διαλεκτικὸς, τὸ διαλεκτικῶς. καὶ λεκτικὸς, παρὰ Δημοσθένει. καὶ λεκτικώτατος, παρὰ Ξενοφῶντι. ἡ δὲ κωμῳδία, λεπτολόγος εἴρηκε, καὶ λεπτολογεῖν, καὶ λεπτολογία, καὶ ὁ προσδιαλεγόμενος, προσδιαλέγεσθαι, πρόλογος, προλογεῖν, λογιστικὸς, καὶ λογιστικῶς, λογομύθιον, κακολόγος, κακήγορος. καὶ ὡς Ἀντιφῶν, ἡδυλόγος τε, καὶ μετριολόγος. καὶ μετεωρολόγος δὲ Πλάτων, καὶ μετεωρολογῶν. μικρολόγον δὲ ὁ μὲν Ὑπερίδης ἔφη, τὸν εἰς ἀργύριον ἀνελεύθερον. Ἰσοκράτης δὲ, τὸν μεμψίμοιρον. καὶ ταπεινολογία δὲ, καὶ οἰκτρολογία, καὶ ἐλεεινολογία, καὶ ἀληθινολογία, τὰ Πλάτωνος. καὶ ῥήματα δὲ παραπλησίως ἐκ τούτων παράγεται, μικρολογῆσαι. μικρολογεῖσθαι δὲ εἴρηκεν Εὔπολις. καὶ μικρολογήσομαι, Κρατῖνος. καὶ δεινολογεῖται, Ἡρόδοτος. δεκατηλόγους δὲ, καὶ πεντηκοστηλόγους, εἶπε Δημοσθένης. Ὑπερίδης δὲ, διειλεγμένος, ἐπὶ ἀφροδισίων. Ἀριστοφάνης δὲ, διαλέξασθαι ἔφη. κακηγορεῖν, κακολογεῖν. λέγεται δὲ καὶ λογοδιδάσκαλος, καὶ λογοδαίδαλος, ἐλλόγιμος. Ἕρμιππος δὲ ὁ κωμικὸς, καὶ περιλέγειν εἴρηκε, τὸ περιέρχεσθαι τῷ λόγῳ, οἷον, περισσὰ λέγειν. καὶ τὸ λαλεῖν δὲ, καὶ ὁ λάλος, καὶ λαλίστερος, καὶ ἡ λαλιὰ, καὶ τὸ καταλαλεῖν παρὰ Ἀριστοφάνει. ὁμοίως ἡ λάλησις, καὶ ἀπειλάλητος, παρ᾽ Αἰσχύλῳ.

Περὶ ἔργων γλώττης. κζ'.

Τῶν δὲ τῆς γλώττης ἔργων τὰ ὀνόματα, βοὴ, καὶ βοᾶν, ἐκβοᾶν, παραβοᾶν, καταβοᾶν, καὶ ἐπιβοᾶν, ἐπιβόητος, καὶ περιβόητος. περιβοήτως, ὡς Αἰσχίνης. καὶ ὡς Θουκυδίδης, καταβοή, καὶ τὰ ὅμοια. μεγαλήγορος δὲ, παρὰ Ξενοφῶντι. καὶ

μεγαληγορεῖν, καὶ μεγαληγορία καὶ συνηγορεῖν καὶ συνήγορος, συνηγορία, συναγορεύειν· προήγορος, προηγορεῖν, προαγορεύειν, προαγόρευσις, ἀναγόρευσις. καὶ δημηγόρος, δημηγορεῖν, δημηγορία. κακηγορία, ἰσηγορία, κακηγορίστερος, παρὰ Φερεκράτει. καὶ κακηγορίστατος, παρὰ Ἐκφαντίδῃ. προσήγορος, εὐπροσήγορος, δυσπροσήγορος, προσαγόρευσις, καὶ προσαγορεῦσαι, προσηγορία, ἀπειπεῖν, ἀπαγορεῦσαι. Ἰσαῖος δὲ, ἀπειρηκὼς ἔφη. οἷον, ἀπολελαληκώς. Πλάτων δὲ ἀπόρρησιν, τὴν ἀπαγόρευσιν. καὶ ἀπαγορεύειν, οἷον τὸ ἀποκαμεῖν. ἀπορρηθὲν δὲ αὐτὸ ὁ Δημοσθένης εἶπε, τὸ ἀπαγορευθέν. ὑπὸ δὲ γένους ἀπορρηθῆναι παντὸς Πλάτων, τὸ οἷον ἀποκηρυχθῆναι εἶπεν. ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν ἐστιν, εἰπεῖν, ἀπειπεῖν, εἰπών, ἀπειπών, ἐπανειπών. καὶ ἐπανειπὼν ἀργύριον, οἷον ἐπικηρύξας. καὶ ῥητόν τι, καὶ ἀπόρρητον. καὶ ῥῆσις, καὶ ἀπόρρησις, καὶ ἀντίρρησις, καὶ διάρρησις, καὶ πρόρρησις. καὶ ἀρρησία παρὰ Ἀντιφῶντι, ἡ σιωπή. καὶ ῥῆμα, καὶ πρόσρημα, καὶ πρόσρησις, καὶ ῥήτωρ, καὶ εὐρήμων, καὶ κακορρήμων, καὶ ἀρρήμων, καὶ ἐπίρρητος, καὶ μεγαλορρημοσύνη, καὶ εὐρημοσύνη. καὶ ὡς Δημοσθένης, αἰσχρορρημοσύνη, καὶ εὐθυρρημοσύνη. ἀπειπεῖν, συνειπεῖν. ἔστι δὲ, ἀρρήδην, καὶ διαρρήδην, καὶ διαμφάδην, διφάδην, φῆσαι, συμφῆσαι, ἀμφῆσαι, ἀποφῆσαι. καὶ φάσις, καὶ ἀπόφασις δὲ, ἐπὶ διαιτητοῦ τὴν καὶ γνῶσιν καλεῖ Δημοσθένης, καὶ Πλάτων, καὶ Ἀντιφῶν. καὶ ἀπόφανσιν, καὶ ἀντίφανσιν Πλάτων. καὶ ἀπόφησιν, Ὅμηρος. καὶ ἀποφήνασθαι γνώμην, οἱ ῥήτορες.

magnifice iactare, & iactantia. patrocinari. Patronus, patrocinium. consentire, concionis Princeps, concioni præesse. prædicere, prædictio, renunciatio, Concionator, concionari, Concio. maledicentia, æqua dicendi facultas. Maledicentior, apud Pherecratem. & Maledicentissimus, apud Ecphantidem. comis, affabilis, ad colloquendum difficilis, salutatio, salutare, appellatio, negare, interdicere. Isæus vero, Denegatus dixit. sicut etiam, Interdictus. Plato vero Interdictum, Ἀπόρρησιν nominauit. & Interdicere; sicut & Defatigari. Tum etiam Demosthenes ipsam rem prohibitam, Interdictam vocauit. Et Sub genere denegare omnia, Plato; cui similiter etiam, Abdicare dixit. Huius etiam ordinis est, dicere, negare, dicens, denegans, & denuncians. Et argento renuncians, id est, auersans. sicut etiam dicitur, edicto prohibitus. Et dictum aliquod, & vetitum, dictio, prohibitio, denunciatio, promulgatio, vaticinium. Et Infantia, apud Antiphontem, pro silentio. Et verbum, aduerbium, allocutio. & Rhetor, eloquens, maledicus, mutus, infamis, magniloquentia, eloquentia. & vt Demosthenes dixit, Turpiloquentia, & Rectiloquentia. denegare, consentire. Et occulte, palam, manifeste, propatulo loqui, colloqui, alloqui, prohibere. Et affirmatio & negatio arbitri. quam Demosthenes, Plato, & Antiphon etiam Sententiam appellant. Negationem etiam, & Contradictoriam Plato vocat. & Homerus, Denegationem. Et Sententiam dicere, Rhetoribus vsitatum est.

Περὶ τραχήλου, καὶ σπονδύλου. κη΄.

Τῇ μὲν κεφαλῇ ὑπόκειται τράχηλος. καλεῖται δὲ καὶ αὐχὴν, καὶ δέρη· ὅθεν καὶ ὑποδερὶς, τὸ ἐν τοῖς πρόσθεν τοῦ τραχήλου τελευταῖον. ἐφέστηκε δὲ σπονδύλοις ἑπτὰ ὁ τράχηλος, οὓς Ὅμηρος ἀστραγάλους καλεῖ καὶ σπονδυλίωνα, τὸν μυελὸν τὸν ἐν αὐτοῖς. ὀνομάζονται δὲ οἱ σπόνδυλοι, καὶ στροφεῖς, παρὰ τὴν ἐπ' αὐτοῖς τοῦ τραχήλου στροφήν. καὶ στρόφιγγες, παρὰ Φερεκράτει. κατατείνουσι δὲ διὰ ῥάχεως, τὸν μυελὸν ἐξ ἐγκεφάλου διαφέροντες. ὃς μήνιγξι·

De collo, & vertebra. 28.

Capiti subiacet collum. vocatur etiã ceruix, & iugulum. vnde ὑποδερὶς vltima anteriorum colli partium dicitur. Septem autem collum vertebris insistit, quas Homerus Astragalos vocat. & medullam quæ in his est, Σπονδυλίωνα. Vertebræ vero hæ vocantur, & verticilli, propter colli quæ in ipsis fit, conuersionem. & Cardines, apud Pherecratem. subtenduntur vero per dorsum, medullã è capite deferentes, quæ meningis

ningis ſtipatur, & neruis deducitur. tota vero horum conſtipatio, γύης dicitur. Cardinum vero horum primus, qui cum collo vertitur, conuerſor nominatur. Hippocrates vero eundem, etiam Dentem nominare videtur. eius vero obliquis partibus duo ſinus inſunt, quibus duæ quæ ſub cerebri medulla ſunt, prominentes pinnæ inſident, capitis coronæ nominatæ. Cardinum autem ſecundus immobilis exiſtens, axis appellatur. pinnas vero binas habet, vtrinque ſcilicet vnam, & hanc quidem primo, alteram vero tertio cardini infixam: quæ detentiuæ dicuntur. Cardinibus autem aliis, qui ſequuntur hoſce, ſimilibus exiſtentibus, vltimus eorum tanquam onera ferens, Atlas vocatur. Ancteres autem, partes colli ſunt, per quas ſuffocari aliquem contingit.

De ſcapulis, & clauibus. 29.

Huic ſuffultæ ſunt ſcapulæ, deſinentes ſuper humeri aut brachii ſummitatem. Confirmant vero claues; quarum pars neruis quibuſdam vertebris adhæret. pars vero alia ſub pectore in collum deſinit, & iugulum appellatur. Scapulas vero nonnulli ſcapilia, & platas vocauerunt. Clauium vero pars iuxta ſcapulas, ceruix. quæ vero apud collum eſt, paraſphagis. Vnde ſinus, in quo claues ſeparantur, ſphage. à nonnullis vero, & θυμός.

De gutture, eiusque partibus. de collo, & ceruice. 30

Cum autem collo iuxta ſinum hunc, guttur ſubſit interius: exterior pars, eo quod per iram incenſa tumenſque infletur, ardens dicitur. quod autem inter hanc, & guttur eſt, ageter. à quo maxillas vſque, aureæ extenduntur. quarum vſque ad claues pars, artemon eſt. Poſterior autem iuxta conuerſorem cardinem concauitas, ἐπισφαγεύς, nominatur. & hanc tenones continent.

νιγξί τε φράττεται, καὶ νεύροις περιπέμπεται. τὸ δὲ πᾶν αὐτῶν σύστημα, καλεῖται γύης. τῶν δὲ σπονδύλων, ὁ μὲν πρῶτος, ὁ σὺν τῷ τραχήλῳ στρεφόμενος, ἐπιστροφεὺς ὀνομάζεται. Ἱπποκράτης δὲ αὐτὸν, καὶ ὀδόντα δοκεῖ καλεῖν. τοῖς δὲ πλαγίοις αὐτοῦ, δύο κοιλότητές εἰσιν, εἰς ἃς ἐνίζουσιν ὑπὸ τὴν παρεγκεφαλίδα δύο προύχουσαι προβολαὶ, κεφαλῆς κορῶναι καλούμεναι. τῶν δὲ σπονδύλων ὁ δεύτερος, ἀκίνητος ὢν, ἄξων ὀνομάζεται. προβολὰς δὲ ἔχει δύο, μίαν ἑκατέρωθεν, τὴν μὲν τῷ πρώτῳ, τὴν δὲ τῷ τρίτῳ τῶν σπονδύλων ἐνηρμοσμένην. καλοῦνται δὲ κάτοχοι. παραπλησίων δὲ ὄντων τῶν ἐπὶ τούτοις τεταγμένων, ὁ τελευταῖος, ὡς ἀχθοφορῶν, ἄτλας ὀνομάζεται. ἀγκτῆρες, οἱ ἐν τῷ τραχήλῳ τόποι, δι᾽ ὧν ἄγχεσθαι συμβαίνει.

Περὶ ὠμοπλατῶν, καὶ κλειδῶν. κθ΄.

Τούτῳ δὲ ὑπηρείσθησαν ὠμοπλάται, καταλήγουσαι μὲν ὑπὲρ τὰς ἀκρωμίας, ὑπερείδουσαι δὲ τὰς κλεῖδας. ὧν τὸ μέντοι μέρος τοῖς σπονδύλοις, ὑπὸ νεύροις προσήρτηται. τὸ δὲ ὑπὸ τὸ στέρνον, εἰς τὸν τράχηλον παύεται, καὶ κατακλεὶς ὀνομάζεται. τὰς δὴ ὠμοπλάτας, εἰσὶν οἳ καὶ ἐπινωτίους, καὶ πλάτας ἐκάλεσαν. κλειδῶν δὲ, τὸ μὲν πρὸς ὠμοπλάτας, ἐπωμίς. τὸ δὲ πρὸς τράχηλον, παρασφαγίς. διότι τὸ κοῖλον, οὗ διεστᾶσιν αἱ κλεῖδες, σφαγὴ καλεῖται. πρὸς ἐνίων δὲ, καὶ θυμός.

Περὶ φάρυγγος, καὶ τῶν περὶ αὐτήν. καὶ περὶ τραχήλου, καὶ αὐχένος. λ΄.

Ὑποκειμένης δὲ κατὰ τὴν κοιλότητα τῷ βαχήλῳ τῆς φάρυγγος ἔνδοθεν, τὸ ἔξωθεν ὑπὸ τὰς ὀργὰς ὑπὸ τοῦ φυσᾶσθαι ἐμπιπράμενον, καὶ ἀνοιδούμενον, πρηστὴρ ὀνομάζεται. τὸ δὲ ἐν μέσῳ πρηστήρων τε καὶ φάρυγγος, ἀγητήρ. ἀφ᾽ οὗ τὸ μέχρι γενείων, παρωτίδες. ὧν τὸ μέχρι κλειδῶν μέρος, πέρθρον. ἡ δὲ ὄπισθεν κατὰ τὸν στροφέα σπόνδυλον κοιλότης, ἐπισφαγεὺς προσείρηται. καὶ ταύτην περιέχουσι τένοντες.

τὸ δὲ μέχρι τέρθρου κύρτωμα, παραλοφία. διότι λοφία ἡ κατὰ νῶτον καλεῖται περιοχή. ἡ μέντοι σύμπασα τοῦ αὐχένος περιαγωγὴ, περίδειρον ὀνομάζεται. Ὀνόματα δὲ, ἐκ μὲν τραχήλου, τὸ ἐκτραχηλίσαι, καὶ εἰς τράχηλον ὦσαι. ἐκ δὲ αὐχένος, ὑψαύχην, καὶ ὑψαυχενεῖν. Βυσαύχην δὲ, ὁ τοὺς ὤμους ἀνέλκων, τὸν δὲ αὐχένα συνέλκων. ὃν ἐπίβουλον Ἀριστοτέλης φυσιογνωμονεῖ. καὶ βυσαύχενας, τοὺς ἀσκοὺς Ἀριστοφάνης κέκληκεν. οἱ δὲ ἐριαύχενες, σφόδρα ποιητικόν. ὑποτραχήλιον μὲν οὖν καλοῦσι, τὸ ὑπὸ τοὺς αὐχένας, μεταξὺ ὠμοπλατῶν καταλῆγον ἐπὶ τὸ μετάφρενον. μετάφρενον δὲ, τὸ ὑπὸ τὰς ὠμοπλάτας μέχρι μέσου νώτου, κατὰ τὸ τῶν φρενῶν διάζωμα. ὑπόρραχις δὲ ἐστιν, ἡ μέχρι ὀσφύος κοιλότης. ἀπὸ δὲ ῥάχεως, ὄνομα ῥαχίζειν, τὸ κόπτειν. καὶ ῥάχετρον, τὸ μέσον τῆς ῥάχεως. καὶ ῥαχετρίσαι, τὸ διακόψαι.

Curuitas autem artemonem vsque, est paralophia. Vnde lophia, ea quæ iuxta dorsum est prominentia dicitur. Totus autem colli circuitus, περίδειρον appellatur. Vocabula vero à collo sunt, decollare, & in collum impellere. à ceruice autem, altam ceruicem habes. ceruicem leuare, id est, superbire. Incuruiceruic⁹ vero dicitur, qui humeros sursum trahit, & cōtrahit collū. quem Insidiatorem esse Aristoteles per naturæ indicia comprobat. Et vtres, Aristophanes βυσαύχενας nominauit. Laticeruices autem, valde Poeticū. Hypotrachilium autem vocant, partem sub ceruice, inter scapulas desinentem ad dorsum vsque. Interscapilium autem est, quod sub scapulis vsque ad medium tergum est, iuxta præcordiorum septum. ὑπόρραχις vero est concauitas, quæ ad lumbos vsque tendit. A tergi autem spina ῥαχίζειν fit, quod secare significat. & ῥάχετρον meditullium spinæ. & ῥαχετρίσαι id est, dissecare.

Περὶ χειρῶν, καὶ τῶν περὶ αὐτάς. λα'.

Καὶ μὴν ἐπί γε τὰς χεῖρας ἰοῦσι, τὸ μὲν ὑπερέχον τοῦ βραχίονος, ἀκρωμία, καὶ ὤμου κεφαλὴ, καὶ ἐπωμὶς, καὶ ἀκροκωλία. ἀπὸ δὲ ὤμου ὄνομα, καὶ ἡ ἐξωμὶς, καὶ ἡ ἐξωμιδοποιΐα. ὅπου δὲ ἐνερείδεται τουτὶ τὸ ἄρθρον, ἐντύπωσις καλεῖται, ἢ ὠμοκοτύλη. καὶ νεύροις μὲν κατήρτηται, περὶ πλευρὰς παρεωρουμένης τῆς χειρός. πάσης δὲ εἰς πυγμὴν ἀνιζάνει τῇ τῆς ἐντυπώσεως κοιλότητι. στρογγύλος δὲ ὢν ὁ βραχίων, καὶ κεκλεισμένος, ὅτι ἐστὶ τοῦ πήχεως βραχύτερος, ᾗ πρὸς τὸν ἀγκῶνα καταβαίνει, διευρύνεται. καλεῖται δὲ αὐτοῦ τὰ μὲν ἔξωθεν, μύες. τὰ δὲ ἔνδον, παρωλένια. τὸ δὲ πρὸς τῷ ὤμῳ προῦχον, βραχίονος κεφαλή. αἱ δὲ ὑπὸ τῇ ἀκρωμίᾳ κοιλότητες, μασχάλαι. ἀφ' ὧν ὁ ἀμφιμάσχαλος, καὶ ἑκατερομάσχαλος, καὶ ἑτερομάσχαλος χιτών. ἡ δὲ μασχάλη, ὑπὸ μὲν τῶν ἰδιωτικῶν, καλεῖται μάλη. ὑπὸ δὲ τῶν ἀττικῶν, οὐχί. ἀλλὰ τὸ ὑπὸ αὐτῇ φερόμενον, ὑπὸ μάλης φέρεσθαι λέγουσι.

τὰ

De manibus, & partibus earum. 31.

Ad manus autem descendentibus, summitas & brachii prominentia, quæ acromia, & humeri caput, & epomis, & acrocolia, occurrit. Nōmina vero ab humero sunt, exomis, quæ est vestis quædam substricta circa humeros desistens, & exomidopœia. Vbi vero articulus huic infigitur, acetabulum, & humeri vertebra vocatur. & neruis adaptatur circa latera dependentis manus. extēsio vero in pugnum insidet, ob acetabuli concauitatem. Turbinato autem brachio, & concluso existente, quando est cubito breuior, ea parte qua ad cubitum tendit, dilatatur. exterioresque partes, musculi: interiores vero, vlnę vocātur. Quod autem iuxta humerum prominet, brachii caput. Qui vero sub brachii prominētia sunt sinus, axillæ. à quibus tunicæ, axillares, vel manicatæ dicuntur. Axilla vero, à vulgaribus ala vocatur, ab Atticis vero nequaquam. sed quod sub hac fertur, Sub ala portari dicunt

Parolenia

Parolenia vero, & vlnæ vocantur. Et εὐάγκαλον quod portatu facile est. fortassis & hinc ancalides, id est, sarmentorum vincula, nomen sumpserunt. & in vlnis ducentes, & baiuli in vlnis ferre, vlnis amplecti. προσαγκαλίσασθαι vero, baiulos aliquid apportare significat. Cubitus aũt ossa duo habet, vnũ quidem tumidius, alterum vero breuius. & vbi cum brachio committuntur, totum hoc cubitus vocatur. Vnde γαλιάγκων, id est, iusto breuiorem cubitum habens, apud Hippocratem dicitur. exterior autem eius prominẽtia, olecranon. Vnde ὠλεκρανίζειν, id est, Cubito fodere, apud Comicos est. Cubitum vero, etiam vlnam vocant. Vnde Iuno, albas vlnas habens dicitur. Et acrolenia, quæ cubiti summitates sunt. & huius pars superior, epipiche: inferior vero agost⁹ dicitur. Nonnulli vero summitatis in humero, articulum. & cubi, clauas vocant. alii autem armos, aut nodos. Et cubiti sub brachio compagem, quæ iuxta interiorem sinum est, olecranon nominari putãt: iuxta exteriorẽ vero compagem, cubitum. Coronomus autem Medicorum est. in quo significatu & κύβωλον esse putant. quod etiam Κύβιτον nominabis, secundum Hippocratem. Videtur autem nomen esse Doricum, eorũ qui in Sicilia Dores sunt. Vnde Epicharmus, Cubito ferire, Κυβιτίζειν vocat. Ipsa vero cubiti ad brachium commissio, bathmis vocatur. Ossium vero, quæ in cubito sunt, minimum, radius, & adcubitale nominatur, vt maximam cubiti appellationem habere videatur. quod nonnulli, procubitale vocant. huius autem terminus, carpus appellatur, ex octo constans ossibus. Antecarpiũ autẽ id dicitur, quod ante carpũ est. Sed carpo etiam prominentia quædam, talo similis adhæret. Metacarpium vero est, quæ digitos antecedit latitudo: post quã in digitos man⁹ secatur. Carnea vero, & interior manus pars à pollice ad indicẽ, ir vocat. exterior aũt pars, opisthenar. Pars vero ab indice ad minimũ digitũ, hypothenar. Quod autẽ inter ir, hypothenarem, & pectusculũ est, concauitas man⁹ appellatur. quã nõnulli, & volã vocãt.

τὰ μέντοι παρωλένια, καὶ ἀγκάλαι, καὶ ἀγκαλίδες καλοῦνται. καὶ εὐάγκαλον, τὸ εὔφορον. ἴσως δὲ ἀπὸ τούτων, ἀγκαλίδες, οἱ τῶν ξύλων δεσμοί. καὶ ἀγκαλιδαγωγοί, καὶ ἀγκαλιδηφόροι, ἐναγκαλίσασθαι, καὶ προσαγκαλίσασθαι. προσαγκαλίσασθαι δέ, τὸ τοὺς ἀγκαλιδηφόρους αὐτοῖς τι προσφορτίσασθαι. ὁ τοίνυν πῆχυς, ὀστᾶ δύο ἔχει· τὸ μὲν ὑπερογκότερον, τὸ δὲ βραχύτερον. καὶ ἵνα γε τῷ βραχίονι συνήρθρωνται, τὸ μὲν πᾶν, ἀγκὼν καλεῖται. ἀφ᾽ οὗ γαλιάγκων, παρ᾽ Ἱπποκράτει. τὸ δὲ ἔξωθεν προῦχον αὐτοῦ, ὠλέκρανον. ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ ὠλεκρανίζειν παρὰ τοῖς κωμικοῖς. τὸν δὲ πῆχυν, καὶ ὠλένην καλοῦσιν. ὅθεν καὶ ἡ Ἥρα, λευκώλενος. καὶ ἀκρωλένια, τὰ ἄκρα τοῦ πήχεως. τούτου τὸ μὲν ἄνωθεν, ἐπίπηχυ. τὸ δὲ κάτωθεν, ἀγοστός. ἔνιοι δέ, καὶ τὸ πρὸς τῇ ἀκρωμίᾳ ἄρθρον, καὶ τὸ πρὸς τῷ ἀγκῶνι, κορώνας καλοῦσιν. οἱ δέ, ἁρμούς, ἢ κονδύλους. καὶ τοῦ πήχεως τὴν ὑπὸ τῷ βραχίονι συμβολήν, κατὰ μὲν τὴν ἔνδοθεν κοιλότητα, ὠλέκρανον καλεῖσθαι νομίζουσι. κατὰ δὲ τὴν ἔξωθεν συμβολήν, ἀγκῶνα. τὸ γὰρ κορωνόμος, ἰατρῶν ἐστιν. ὀνομάζουσι δὲ τοῦτο καὶ κύβωλον. καὶ κύβιτον εἴποις ἄν, ὡς Ἱπποκράτης. δοκεῖ δ᾽ εἶναι δωρικὸν τοὔνομα, τῶν ἐν Σικελίᾳ Δωριέων· ὅθεν Ἐπίχαρμος, καὶ τὸ παίειν τῷ ἀγκῶνι, κυβιτίζειν λέγει. αὕτη δὲ ἡ συμβολὴ τοῦ πήχεως πρὸς τὸν βραχίονα, βαθμὶς καλεῖται. τῶν μέντοι περὶ τῷ πήχει δύο ὀστῶν, τὸ σμικρότερον, κερκὶς ὀνομάζεται, καὶ παραπήχιον. ὡς τοῦ μείζονος ἔχοντος τὴν τοῦ πήχεως προσηγορίαν, ὃ καὶ προπήχιον τινὲς καλοῦσι. τούτου δὲ τὸ πέρας, καρπὸς ὀνομάζεται, συγκείμενον ἐξ ὀστῶν ὀκτώ. προκάρπιον μὲν καλεῖται, τὸ πρὸ τοῦ καρποῦ. τῷ δὲ καρπῷ καὶ προσβολή τις ἀστραγάλῳ προσφερὴς συμπέφυκε. μετακάρπιον δέ, τὸ πρὸ τῶν δακτύλων πλατυνόμενον, ἀφ᾽ οὗ καὶ εἰς ἐκείνους ἡ χεὶρ σχίζεται. καὶ τὸ μὲν ἔνδοθεν τῆς χειρὸς σαρκῶδες, ἀπὸ τοῦ μεγάλου δακτύλου μέχρι τοῦ λιχανοῦ, καλεῖται θέναρ. τὸ δὲ ἔξωθεν, ὀπισθέναρ. τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ λιχανοῦ μέχρι τοῦ μικροῦ δακτύλου, ὑποθέναρ. τὸ δὲ μεταξὺ θέναρος, καὶ ὑποθέναρος, καὶ στῆθος, κοῖλον χειρὸς ὀνομάζεται. ὃ καὶ κοτύλην ἔνιοι καλοῦσι.

στῆθος δέ, τὸ μετὰ τὸ κοῖλον, περὶ τὸ μετακαρπίου. τὸ δὲ στῆθος, καὶ ἄνδηρον καλεῖται. ἔνιοι δέ, τὸ μὲν πρόσθιον τῆς δρακὸς ἅπαν, θέναρ οἴονται καλεῖσθαι, καὶ Ἱπποκράτης, καὶ Ὅμηρος. τὸ δὲ ἀντικείμενον πᾶν, ὀπισθέναρ, ἢ κτένας. καὶ προκάρπια, καὶ δῶρα. καὶ τούτων τὰ μὲν πρὸς καρποῖς, στήθη. τὰ δὲ πρὸς τοῖς δακτύλοις, ταρσὸν, καὶ κράτος. τῶν δὲ δακτύλων, τὰ μὲν περιέχοντα κατὰ τὰς συμβολὰς, κόνδυλοι, ἀφ' ὧν καὶ ἡ πληγὴ κέκληται. τὰ δὲ ὑπ' αὐτοὺς ἄρθρα, σκυταλίδες. ἢ ὡς Ἀριστοφάνης, φάλαγγες. τρεῖς δέ εἰσιν ἑκάστῳ δακτύλῳ τῶν τεττάρων. τῷ μείζονι μόνῳ, δύο. ὀνομάζονται δὲ οἱ δάκτυλοι, μικρός. ὁ μετ' αὐτὸν, παράμεσος. εἶτα, μέσος. μετὰ τοῦτον, λιχανός. ὁ λοιπὸς, ἀντίχειρ, ἢ μέγας. τὰ δ' ἐπὶ τῷ μετακαρπίῳ περὶ τῶν κονδύλων, μετακόνδυλα. ὧν τὰ μὲν κάτω, ἄρθρα. τὰ δ' ὑπὸ ταῖς φάλαγξι, ῥιζώνυχες. ἐξ αὐτῶν γὰρ αἱ τῶν ὀνύχων ἀρχαί. μετ' αὐτὰς, ὄνυχες, ὑφ' οἷς τὰ νεῦρα παύεσθαι λέγουσιν, ὧν τὰ μὲν ὑπὸ τῷ ὄνυχι κρυπτά. τὰ δ' ἄνωθεν, ἄργεμοι. τὰ δ' ἑκατέρωθεν, παρωνυχίαι. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα, γωνίαι. τὸ δὲ πρὸς ταῖς ῥιζωνυχίαις λευκὸν, ἀνατολή. καὶ τὰ μὲν ἐπιφαινόμενα τοῖς ὄνυξι, νεφέλια. τὰ δ' ἔνδοθεν τῶν δακτύλων πέρατα, ῥαγές τε, καὶ κορυφαί. ἀπὸ δὲ τῶν ὀνύχων, ὀνυχίσασθαι, καὶ ἀπονυχίσασθαι, ᾧ καὶ μᾶλλον χρηστέον. καὶ ἐξονυχίζειν. τῆς μὲν οὖν ὅλης χειρὸς, ὀστᾶ ἓξ καὶ εἴκοσιν εἶναί φησιν ὁ Σολεὺς Κλέαρχος, εἷς τῶν Ἀριστοτέλους μαθητῶν. ἂν δὲ συγκλείσῃς τὴν χεῖρα, τὸ μὲν ἔξωθεν καλεῖται πυγμὴ, ὅθεν καὶ ὁ πύκτης, καὶ τὸ πυκτεύειν, καὶ ἐξεπύκτευσε, καὶ τὸ πὺξ ἔπαισε, πὺξ ἐπάταξε, πὺξ ἔπληξεν. ἡ δὲ συνεχὴς τῶν χειρῶν συναγωγὴ, πυκνῶς εἰς πλῆθος ἐπιφερομένων, πίτυλος καλεῖται. τὸ δὲ ἔνδοθεν, δράγμα. ἀφ' οὗ καὶ τὸ τῶν ἀσταχύων, καὶ δράξ, καὶ δράκος, καὶ δράττεσθαι, καὶ ἐπιδράττεσθαι. Ἀπὸ δὲ τῆς χειρὸς, εὔχειρ, θρασύχειρ, ἀντίχειρ, εὐχειρία, θρασυχειρία. οὐ μὴν ἀντιχειρία. χειροτεχνία, χειρουργία,

Pectusculum autem est, quod post volam, & ante metacarpium est. quod etiam anderon nominatur. Nonnulli vero omnem anteriorem pugni partē, thenar dici autumāt. & Hippocrates scilicet & Homerus. omnē vero partem oppositam, opisthenar, pectines, antecarpia, & dora: & horum partes iuxta carpos, pectuscula: partem autem iuxta digitos, palmam, & *κράτος* vocari. Digitorum vero circa compages prominentiæ, vertebræ. vnde etiam plaga nomen sumpsit. qui vero his subsunt articuli, scytalides. aut secundum Aristophanem, Phalanges. Tres vero sūt singulis quatuor digitis, articuli. soli maiori digito, duo tantum. Digiti vero nominantur sic, minimus. quiq; post hūc medio proximus, * Latinis annularis. deinde medi⁹. post hūc index. alter pollex, aut maximus. Quę vero post metacarpium ante articulos sunt internodia. quorū inferiores partes, articuli. quæ vero sub phalangibus sunt, vnguium radices dicuntur. ex ipsis enim vnguium radices, & principia oriuntur. post has sunt vngues, sub quibus neruorum fines esse aiunt. quorum partes, quæ sub vngue sunt, occulta. superiores vero, *ἄργεμοι* ab albore nominantur. quæ vero vtrinque sunt, reduuia. quæque post hæc sunt, anguli. Albor autē ille iuxta vnguiū radices, oriens. ea quæ in vnguibus apparent, nubeculæ. Termini vero qui intra digitos sunt, rimæ, & vertices dicūtur. Ab vnguibus vero dicūtur, ad vnguem expendere, vnguibus extorquere; quod magis in vsu est. & ad vnguem explorare. Totius autē manus ossa, viginti sex esse ait Soleus Clearchus, vnus ex Aristotelis discipulis. Si vero manum clauseris, exterior pars, pugnus vocatur. Vnde Pugil, pugnare, depugnauit, pugnis feriit, pugnis pulsauit, & pugnis percussit dicitur. Frequens vero manuum conuersio crebro circumlatarum *πίτυλος*, & quod interius est, *δράγμα* dicitur. vnde & interior spicarum pars nomen habet, & pugnus pugnis arripere, & iniicere. A manibus vero dicuntur, facilis, audax manib. pollex, facilitas, audacia. Non tamen *ἀντιχειρία* dicitur. ars manuaria, chirurgia.

Manua-

Manuarius Artifex, Chirurgicus. Chirurgus enim, sordidũ est. manibus laborare, manuũ artificium exercere. chirurgice, & manuum arte se sustentãs. mãcipare, conatꝰ, aggressio, ausio, ad manus prõptus. Manibus velox, vt Critias inquit. & hinc manuũ velocitas. Plato etiam, Manuũ robur dixit. Et Multarum manuum subsidiũ, Thucydides. Ὀξύχειρ etiã, id est, manibus celer, & Ὀξυχειρία, id est, manuũ in aliqua re conficienda celeritas, dicta sunt; illud quidem à Menandro, hoc vero apud Alexidem. Manuum ratione defẽdere, manus conseruerunt, ad manus venire, manum præbere, in subditos iram exercui. manuductor, manuducere, manũ subministrare. Manuum lotionem, Homerus Aquam à manibus defluentẽ, & Manus lauare, Philonides, & Χερνίμματα dixit. Aristophanes vero, Non manibus contactis cõmunibus bonis dixit. Et Manuuiuens pro eo, qui manuũ labore viuit, dixit Xenophõ. Dices etiã gutturnium, mantile. manus dextra, de alicuius arte manuaria. Et Polycleti manus, pro statua: & Apellis manꝰ, ꝑ pictura. Manꝰ militaris, & multa manu, multimanus, & magnum subsidium, manuum extensio, contraria manuum tẽsio, manuum suffragium. manus leuare, manum intendere, manibus refragari. centimanus Longimanus, vt Hydaspis Darius, iuxta Polyclitum. aut Xerxes iuxta Antileontẽ. aut Ochus, qui Artaxerxes dictus est. forrassis ob hoc quod vires maxime intendit, aut quod dextram manum longiorem aut fortiorem habuit, vel vtrasque. A manibus vero & Chirothecæ apud Xenophontẽ dicũtur. &, Manicatę tunicę. Et Opꝰ manuarium, apud Demosthenem. Et Χειρώνακτες, id est, Artifices manuarii, apud Sophoclẽ. Et Manuarium artificium, apud Herodotũ. Et Mansuetus, apud Demosthenẽ, &, Animalia mansueta. Hyperides vero in libro De Lycophrone, hoc quod multi chirographum vocant, Manum nominauit, sic dicens, Neque propriam negare manum possibile est. Est etiam bellicum ad naualem pugnam instrumentum, cherosiderium. Herodotus, Manicas dixit. Hipponax vero

χειροτέχνης, χειρουργικός. ὁ γὰρ χειρουργός, εὐτελές. χειρουργεῖν δὲ, καὶ χειροτεχνεῖν, χειρουργικῶς, χειροτέχνως, χειροτεχνικῶς, καὶ χειροτεχνικός, χειρώσασθαι, ἐγχείρημα, ἐπιχείρημα, ἐπιχείρησις, ἐπίχειρ, ταχύχειρ, ὡς Κριτίας. καὶ ἀπὸ τούτου, ταχυχειρία. εἶπε δὲ Πλάτων, καὶ χειροκρατία. καὶ πολυχειρία, Θουκυδίδης. ὀξύχειρ γὰρ, καὶ ὀξυχειρία, τὸ μὲν παρὰ Μενάνδρῳ εἴρηται, τὸ δὲ παρ' Ἀλέξιδι. ἐν χειρῶν νόμῳ ἀμύνασθαι, εἰς χεῖρας ἦλθον, εἰς χεῖρας ἐλθεῖν, χεῖρα ὑπέχειν, εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα τὴν ὀργὴν ἀφῆκα. χειραγωγός, χειραγωγεῖν. χεῖρα ὑπέχειν. χέρνιβα Ὅμηρος, τὸ κατὰ χειρὸς ὕδωρ καὶ χερνίψασθαι, Φιλωνίδης, καὶ χερνίμματα. Ἀριστοφάνης δὲ, ἀμεταχειρίστων τῶν κοινῶν εἶπεν. ἀποχειροβίωτος, ὁ ἀπὸ τῶν χειρῶν ζῶν, εἶπε Ξενοφῶν. ἐρεῖς δὲ καὶ χειρόνιπτρον, χειρόμακτρον, χεὶρ δεξιά, ἐπὶ χειροτεχνίᾳ τινός. καὶ Πολυκλείτου χείρ, τὸ ἄγαλμα. καὶ Ἀπελλοῦ χείρ, ἡ γραφή. χεὶρ στρατιωτική, καὶ πολλῇ χειρί, πολύχειρ, καὶ πολυχειρία, χειροτονία, ἀντιχειροτονία, ἐπιχειροτονία, χειροτονεῖν, ἐγχειροτονεῖν, ἀντιχειροτονεῖν. ἑκατόγχειρ, μακρόχειρ, ὡς ὁ Ὑδάσπου Δαρεῖος, κατὰ τὸν Πολύκλειτον. ἢ ὡς Ξέρξης, κατὰ Ἀντιλέοντα. ἢ Ὦχος, ὁ ἐπικληθεὶς Ἀρταξέρξης. ἴσως ὅτι καὶ τὴν δύναμιν ἐξέτεινεν ἐπὶ πλεῖστον, ἢ ὅτι τὴν δεξιὰν εἶχε προμηκεστέραν, ἢ τὴν ἀριστεράν, ἢ καὶ ἀμφοτέρας. ἀπὸ χειρῶν δὲ, καὶ χειρίδες, παρὰ Ξενοφῶντι. καὶ χειριδωτοὶ χιτῶνες. καὶ χειροποίητον, παρὰ Δημοσθένει. καὶ χειρώνακτες, παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ χειρωναξία, παρὰ Ἡροδότῳ. καὶ χειροήθης, παρὰ Δημοσθένει, χειροήθη ζῷα. Ὑπερίδης δὲ ἐν τῷ ὑπὲρ Λυκόφρονος, καὶ τὸ ὑπὸ τῶν πολλῶν ὀνομαζόμενον χειρόγραφον, χεῖρα ὠνόμασεν εἰπών, Οὔτε τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα δυνατὸν ἀρνήσασθαι. ἔστι δὲ καὶ ναύμαχον ὅπλον, χειροσίδηρον. χειρίδας, Ἡρόδοτος εἴρηκεν. Ἱππῶναξ δὲ,

χειρόχωλον, τὸν τὴν χεῖρα πεπηρωμένον. χειρόδοτον δὲ δάνεισμα, τὸ ἄνευ συμβόλου. χειρομάντεις, οἱ ἐκ τῶν χειρῶν μαντευόμενοι. χειραλγεῖν δὲ ἐκάλουν, τὸ κατερρῆχθαι τὰς χεῖρας, ἢ ἀλγεῖν ἐκ κόπου. ὅθεν καὶ χειρόποδες, οἱ τοὺς πόδας κατερρηγμένοι. χειρονομῆσαι δὲ, τὸ ταῖν χεροῖν ἐν ῥυθμῷ κινηθῆναι. Ἡρόδοτος δὲ εἴρηκεν ἐπὶ Ἱπποκλείδου τοῦ Ἀθηναίου, τοῖς ποσὶν ἐχειρονόμησεν. ὁ δὲ Κρατῖνος, καὶ χειρονομήσειοντας εἶπε. καὶ ἀκροχειρισμὸς, μελέτη τις ἐν παγκρατίῳ. ἀκροχειρίσασθαι, διαχειρίσασθαι, χρήματα διαχειρίσαι, καὶ μεταχειρίσασθαι. καὶ διὰ χειρὸς ἔχειν τὴν πόλιν, καὶ αὐτοχειρία, αὐτόχειρι, αὐτόχειρ ἐργάτης. τὸ γὰρ παρὰ Φιλίστῳ αὐτοχειρίσαντες, παμμίαρον. ἀχείρωτον δὲ, Σοφοκλῆς εἶπε, τὸ ἀχειρούργητον. δυσχείρωτα δὲ, Δημοσθένης. ἐγχειρηθετόμευεν, * Ἡρόδοτος. ἐγχειρήτης, Ἀριστοφάνης, ἐπιχειρητὰ δὲ, Θουκυδίδης. καὶ ἐγχειρητικωτέρους ἀρετῆς, Ξενοφῶν. καὶ ἐγχειρήματα, Δημοσθένης, καὶ ἐπιχειρήματα. ἐγχειρίδιον, τὸ ξίφος, Ξενοφῶν. λέγοιτο δ' ἂν, χεὶρ ἀκρατὴς, ἢ ἐγκρατής. καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς, κρατεῖν, ἐγκρατεῖν, ἀντιλαμβάνεσθαι. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀντίληψις, ἀντιλαβὴ, καὶ λῆψις, καὶ λαβή. καὶ ἀπρὶξ ἀντιληφθῆναι. ἔστι δὲ ἔτι ἀπὸ χειρῶν, ἅψασθαι, ἁφή. καὶ ὡς Πλάτων, ἅψις. ἄπτον, ἀναφές. τὸ γὰρ ἀφᾶσθαι, ποιηταῖς δεδόσθω. Ἀπὸ δακτύλων, ῥοδοδάκτυλος. καὶ δακτυλίδια, τὰ γυναικεῖα. δακτυλιογλύφος, δακτυλιογλυφία, παρὰ Πλάτωνι. καὶ δακτυλοδεῖκται, ὡς Δημοσθένης. δακτυλήθρα, ὡς Ξενοφῶν. ἐπὶ δακτύλων θεῖναι, τὸ λογίσασθαι. καὶ δάκτυλος, ὁ ἀριθμός. καὶ τοὺς Ἰδαίους, δακτύλους κεκλῆσθαι λέγουσιν. οἱ μὲν, κατὰ τὸν ἀριθμὸν, ὅτι πέντε. οἱ δὲ, κατὰ τὸ τῇ Ῥέᾳ πάνθ' ὑπουργεῖν. ὅτι καὶ οἱ τῆς χειρὸς δάκτυλοι τεχνῖταί τε, καὶ πάντων ἐργάται. Ἀπὸ δὲ ἀγκώνων γαλιάγκων. καὶ ἀπὸ πηχέων, εὔπηχυς, ῥοδόπηχυς, καλλίπηχυς.

Mancũ vocauit, qui vna manu priuatus est. Χειρόδοτον vero, est sumptus extra symbolum. Chiromantes autẽ, quæ ex manibus vaticinãtur. Χειραλγεῖν vero vocauerunt, manus confringi, aut dolere ob laborem. Vnde & χειρόποδες dicuntur, qui pedes confregerunt. Gesticulari vero dicitur, manus ad modulationem mouere. Herodotus autem de Hippoclide Atheniense dixit, Pedibus gesticulabatur. Cratinus vero, Manus concutientes dixit. Et ἀκροχειρισμὸς, est exercitium quoddam in pancratio. Colluctari, perficere, pecuniã administrare, & animaduertere. vrbẽ in sua tenere manu, homicidiũ propria manu factum. propria manu, propria manu laborans. Quod autem apud Philistũ, Ἀυτοχειρίσαντες dicitur, omnino impurum est. Immãsuetum vero, Sophocles Inexpugnabilẽ vocauit. Difficilẽ vero tractatu, Demosthenes dixit. Et in manus tradidit, Herodotus. Ἐγχειρήτης, id est, qui manibus rem molitur, Aristophanes. Et Conamina, Thucydides. & Virtutis studiosiores & solertiores, Xenophõ. Et Conatus, Demosthenes, & Epichemata. Et Enchiridion pro pugione, Xenophõ. Dicitur etiã manus incõtinẽs, vel cõtinens. Opus vero ipsũ, tẽperare, præoccupare. Ipsa vero res, præoccupatio, præsumptio, præhensio & ansa, & tenaciter præhendere. A manibus etiam est tangi, & tactus. & vt Plato dixit, Ἄψις tactum, intactum. Sed Ἀφᾶσθαι Poetis cõcedatur. A digitis dicitur, roseos digitos habens. anuli, quæ muliebres sunt Anulorum sculptor, Anulorũ sculptura, apud Platonem. Digitorum ostensores, vt Demosthenes dixit. Et Digitalia, apud Xenophontem. In digitis constituere, pro supputare. & digitalis, numerus. Sed & Corybantes, digitos dici ferunt. nonnulli propter numerum, quod quinq; sint. alii vero quod Rheę omnia administrent. Vnde etiam manus digiti, Artifices, & omnium Opifices dicuntur. A Cubito, vero dicuntur, breuiorem cubitum habens, bonum cubitum habens, roseo cubito præditus, pulchrum habens cubitum.

Demen-

De mensuris, quæ per manum fiunt. 32.

Mensurarum vero quędam & digitus est. Et palmus, quatuor digiti conclusi. qui idem & palæstis, in fœminino. & palæstes, in masculino genere dicitur. Et cornua ἑκκαιδεκάδωρα, id est, sedecim palmos habentia. Quod à iunctura ad summos vsque digitos extenditur, tota scilicet manus, orthodorum appellatur. Si vero extensis digitis à maximo ad minimum mensuraueris, mensura hæc, spithame. Quod si magnum digitum indici obtendēs mensuras, hæc mensura, lichas dicetur. Ab exteriori vero cubiti prominentia ad medium vsque digitum, interuallum hoc, cubitus. Si autem digitos contraxeris à cubito ad ipsos, mensura hæc, πυγών, si vero concludas, πυγμή. Si vero vtrasque extendas manus, vt etiam pectus his commensuretur, orgyia nominatur. Manuum vero alia secundum positionem dextra, alia sinistra, scæa, læua. Dexter, Dextre. Ἐπιδέξια vero quid sit, manifestum est apud Platonē. Dextre aliquid remorari, non scite ad manum. apud Lysiam vero, quod à dextra manu est, vt, Introeuntibus ad Nemeam consistit ad dextram. apud Eupolim vero, propinationis modus est, vt, Quando bibunt ἐπιδέξια. Ambidexter, qui vtrisq; manibus dextre laborat. qui & scæua dicitur. dextram prehendere. Xenophon etiam, Dextram prehendens dixit. Δεξίωσις autem, est aliquid dare, aut accipere. Dextram prætendere, dextram iniicere, dextram dare. Et Dextram mittit Rex, vt Xenophon inquit. Et discit dextra, id est, sapientiam, secundum Aristophanem. Ipsa vero dignitas, ex solis mensuris petitur. A sinistra, sinister, & sinistre aduerbium. læuus. Sed Ad sinistram, vulgare est. Ἀμφαρίστερος vero, quod vtraque manu læuum significat, Atticum est. Tum etiā sinister in choro, ad sinistram pertinet. quemadmodū dexter, ad dextram. insuper & ad dextrā adnauiganti, & sic de sinistra. Ab vnguiū vero summitatib. ἀκρωνύχια, manuum pedumque extremitates dicuntur.

Περὶ τῶν διὰ χειρὸς μέτρων. λϛ'.

Τῶν δὲ μέτρων, ἐστὶ μέντοι καὶ δάκτυλος. δοχμὴ δὲ, συγκλεισθέντες οἱ τέσσαρες δάκτυλοι, καὶ δακτυλοδόχμη. τὸ δ' αὐτὸ, καὶ παλαιστὴς θηλυκῶς, καὶ παλαιστὴς ἀρσενικῶς. καὶ κέρα ἑκκαιδεκάδωρα, τὰ ἑκκαίδεκα παλαιστάς. τὸ δὲ ἀπὸ καρποῦ ἕως ἄκρου δακτύλων, ἡ πᾶσα χεὶρ, ὀρθόδωρον. Εἰ δὲ τοὺς δακτύλους ἀποτείνας, ἀπὸ τοῦ μεγάλου πρὸς τὸν σμικρότατον μετρεῖς, σπιθαμὴ τὸ μέτρον. εἰ δὲ τὸν μέγαν δάκτυλον τῷ λιχανῷ ἀντιτείνας, τὸ μέτρον λιχάς. ἀπὸ δὲ τοῦ ὠλεκράνου πρὸς τὸ τοῦ μέσου δακτύλου ἄκρον, τὸ διάστημα πῆχυς. εἰ δὲ συγκάμψας τοὺς δακτύλους ἀπ' ἀγκῶνος ἐπ' αὐτοὺς, πυγὼν τὸ μέτρον. εἰ δὲ συγκλείσειας, πυγμή. εἰ δ' ἄμφω τὰς χεῖρας ἐκτείνειας, ὡς καὶ τὸ στέρνον αὐταῖς συμμετρεῖν, ὀργυιὰ τὸ μέτρον. χειρῶν δὲ, ἡ μὲν δεξιὰ, κατὰ τὴν θέσιν. ἡ δὲ ἀριστερὰ, σκαιὰ, λαιὰ, εὐώνυμος. καὶ δεξιός, ἐπιδέξιος. καὶ δεξιῶς, ἐπιδεξίως. τὸ δὲ ἐπιδέξια, δηλοῖ παρὰ μὲν Πλάτωνι, τὸ δεξιῶς ἀναβάλλεσθαί τι. παρὰ δὲ Λυσίᾳ, τὸ ἐκ δεξιᾶς χειρὸς, Εἰσιόντων πρὸς τὴν Νεμέαν, ἕστηκεν ἐπιδέξια. παρὰ δὲ Εὐπόλιδι, προπόσεως σχῆμα, Ὅταν δὲ πίνωσι τὴν ἐπιδέξια. ἀμφιδέξιος, ὁ ταῖς δυσὶ χερσὶν ἐνεργῶν δεξιῶς. περιδέξιος, δεξιώσασθαι. Ξενοφῶν δὲ εἴρηκε, καὶ δεξιωσάμενος. δεξίωσις δὲ, τὸ δοῦναί τι, ἢ καὶ λαβεῖν. δεξιὰν προτεῖναι, δεξιὰν ἐμβαλεῖν, δεξιὰν δοῦναι. καὶ δεξιὰν πέμπει βασιλεύς, ὡς Ξενοφῶν. καὶ μανθάνει δεξιὰ, ἤγουν τὰ σοφὰ, ὡς Ἀριστοφάνης. τὸ * δὲ ἀξίωμα, ἐκ μόνων τῶν μέτρων. ἐκ τῆς ἀριστερᾶς, σκαιὸς, καὶ σκαιῶς ἐπίρρημα, ἀριστερός. τὸ δὲ ἐπαρίστερος, ἰδιωτικόν. τό γε μὴν ἀμφαρίστερος, ἀττικόν. τάχα δὲ καὶ ὁ ἀριστεροστάτης ἐν χορῷ, προσήκοι ἂν τῇ ἀριστερᾷ, ὡς ὁ δεξιοστάτης, τῇ δεξιᾷ. ἀλλὰ καὶ ἐν δεξιᾷ εἰσπλέοντι, καὶ ὁμοίως ἐν ἀριστερᾷ. ἀπὸ δὲ ὀνύχων ἄκρων, ἀκρωνύχια, τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν, καὶ τῶν ποδῶν.

προσήκοι δ' ἂν οἶμαι δακτύλοις, καὶ τὰ ἀκρότατα, ἀκρωλένια, ἀκρόδρυα, ἀκροχειρισμός, ἀκροκωλία, ἀκρώρεια, ἀκροθίνια, καὶ παρ' Εὐριπίδῃ, ἀκροθινιαζόμενοι, κατὰ τὸ ἀκροφύσιον. καὶ ἀκροτελεύτιον, παρὰ Θουκυδίδῃ, καὶ ὅσα ἄλλα ἐκ τῶν ἄκρων.

Digitis etiam, vt puto, aſſignari poſſunt, extrema, ſummitates, extremitates, digitorum eminentia vel colluctatio pancratiaſtica, brachiorum eminentia, tuberes, & prominentiæ. & apud Euripidem, Summa delibãtes. Et Vltima extremitas, apud Thucydidem. & quęcunque alia à ſummitatibus nomen ſortiuntur.

Περὶ θώρακος, καὶ στέρνου, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς. λγ'.

De thorace, & quæ circa hæc ſunt. 33.

Ἀπό γε μὴν αὐχένος, τὸ μὲν σύμπαν ἕως ἰσχίων, θώραξ, καὶ ὅλμος. τὸ δὲ ὑπὸ τὰς κλεῖδας, στῆθος. τούτου τὰ ἐντὸς, ἐντοστηθίδια. καλεῖται δὲ καὶ ἵππων προστηθίδια ὅπλα. τὸ δὲ ὑποκαταβαῖνον, στέρνον. Πλάτων δὲ, τὸ ἀπὸ θυμοῦ καταβαῖνον, στέρνον. ὅθεν εὐρύστερνος, ὁ εὔστερνος. προστερνίζεσθαι, προστερνίδια. καὶ στερνόμαντιν Σοφοκλῆς, τὴν ἐγγαστρίμυθον καλουμένην. τῶν δὲ στηθῶν τὸ μέσον, στηθύνιον. τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς στέρνοις, μαστοί. ἀφ' ὧν καὶ τὰ τῆς γῆς ὑπερέχοντα, μαστοὶ κέκληνται. οἱ δὲ μαστοὶ, καὶ τιτθοὶ καλοῦνται, καὶ τιτθία. μάλιστα δὲ ἐπὶ γυναικῶν. ἀπὸ τούτων, τίτθαι, αἱ θηλάζουσαι. θηλάζειν δὲ καλεῖται, τὸ μαστὸν ἐπισχεῖν. θηλάζεσθαι δὲ, τὸ ἕλκειν τὸ γάλα ἐκ τῶν μαστῶν. τὸ ὑπὸ τοὺς μαστοὺς, προκάρδιον. τὸ ἄκρον τῶν μαστῶν, θηλή. ὅθεν καὶ τὸ θηλάζειν, καὶ θηλὴν ἐπισχεῖν. ὁ δὲ μελαινόμενος περὶ θηλὴν κύκλος, φῶς. ἡ δὲ πρώτη τοῦ γάλακτος ὑπ' αὐτὸ πῆξις, κύαμος. τὸ δὲ ὑποπιμπλάμενον τοῦ γάλακτος, κόλπος καὶ ἄσκωμα. μόνα δὲ ἐν στήθεσιν ἔχει μαστοὺς, ἄνθρωπος, καὶ νυκτερὶς, καὶ ἐλέφας. καὶ οὕτω μὲν, ὁ Σολεύς. ὁ δὲ Σταγειρίτης, τὸν ἐλέφαντα πρὸς τῷ στήθει φησὶν, οὐκ ἐν τῷ στήθει τοὺς μαστοὺς ἔχειν. προκάρδιον δὲ, τὸ ὑπὸ τῷ στήθει ἔγκοιλον, μαλακὸν, καὶ σαρκῶδες, κατὰ τὸ στόμα τῆς κοιλίας. ὑπόκειται δὲ τῷ χόνδρῳ τοῦ στήθους, ὅ ἐστιν ὀστοῦν ἐκπεφυκὸς τοῦ στήθους, καὶ λῆγον εἰς αὐτὸ τὸ τοῦ στήθους ἄκρον, ὃ καὶ ξιφοειδὲς καλεῖται.

τὸ δὲ

A collo vero vſque coxendices, tota illa pars, thorax vocatur, & ὅλμος. quod vero ſub clauibus, pectus. huius interiora, pręcordia. Sunt etiam armorum, pectoralia arma. pars paulo inferior, ſternon. Plato vero partem à corde deſcendentem, Sternon vocat. Vnde latiſternus pro eo, quod eſt Bonum pectus habens, dicitur. pectus impingere, & pectoralia. Et Sternomantin Sophocles vocat, quam nos Spiritum vatidicum habentem dicimus. Pectoris autem medium, pectuſculum. Quę vero in pectore ſunt, mammæ. Vnde etiã excelſiores telluris loci mammæ vocantur. Mammæ vero, & vbera, & mammillæ dicuntur. maxime vero Mulierũ. Vnde & lactãtes, Nutrices vocãtur. Lactare vero eſt, mammillas exhibere. Lactere autẽ eſt, lacè mammillis extrahere. Quod autem ſub mammillis eſt, præcordium. Summum vero mammillarũ, papilla. Vnde & lactare, & papillam præbere dicitur. Subniger vero circa papillam circulus, φῶς. prima autem ſub hoc lactis conſtitutio, cyamus dicitur. Pars vero lacte repleta, ſinus, & vter. Solus autem in pectore mammillas habet homo, veſpertilio, & elephas. ſic quidẽ Soleus dicit. Stagirites vero inquit, Elephantem iuxta pectus, nõ in pectore mammas habere. Pręcordium vero, eſt ſinus, qui ſub pectore eſt, mollis & carneus, circa ventris initium. Subiacet autem cartilagini pectoris, prominens eiuſdem pars os, & in ſummitatem pectoris definẽs, quod xiphoides nominatur.

Receſ-

Recessus vero qui sub pectore est, quem σφαγὴν vocant, à nonnullis & præcordium nominatur. Et siquidem inferiori cordis parti, cartilago. cartilagini vero, cartilago inferior subiacet. his vero costæ adsunt octo, ad dorsum circumductæ, maiores minoresque. quarum maiores quidem, legitimæ: minores vero, spuriæ nominantur, quæ maxime omnium pectori appropinquant. Quod vero sub costis est os, Zona vocatur. Vnde cingi dicitur, cingulum, accinctura, adcingi. Et Zona, corporis armatura, idem cum corporis parte nomen habens. quam Anaxandrides, Baltheum vocauit, vt Densum habet baltheum. Manifestum autem, à nobis Zonam dici, quæ Romanis, Fascia vocatur. Costarum autem morbus, pleuritis. sicut articulorum, articularis. & renum, nephritis vocatur. Quæ vero sub axillis sunt, latera dicuntur. ossa vero, costæ. quarum media, medilatera vocantur. Sepilateri vero striduli aut sunt, aut vocantur. Et triangulus quidam, æquilaterus dicitur. Et lateralia, sunt equorum circa latera arma. Costarum vero termini, in vertebris, quæ circa dorsum sunt, desinunt, & harum obliquarum concauitatibus infixæ sunt. Duodecim vero vtrinque sunt in vniuersum costæ, quarum aliquæ pectus contingunt. aliæ vero circa thoracem desinunt, seipsas inuicem sustinentes.

De aluo, vmbilico, & quæ his adsunt. 34.

Pars vero à pectore ad pudenda vsque iuxta Zonam, aluus vocatur, & venter. vnde ventricosus, gulosus, gulositas, helluo, deuorator, ingluuies, ventri inseruire. & Ventriculus, Comici dixerunt. Et Venter tripodis, apud Homerum. Et pro pascebatur, Comœdia ὑπεγαστρίζετο dicit. & Vterum ferre, Herodotus. & Fatidicus, seu spiritum familiarem habens. Quod vero sub ventre est, στάχυς vocatur.

τὸ δὲ ὑπὸ τὸ στέρνον ἔγκοιλον, ὃ καλοῦσι σφαγὴν, καὶ ἐπικάρδιον ὑπ' ἐνίων ὠνόμασται. καὶ μὴ δὴ, τῷ μὲν ὑποκαρδίῳ, χόνδρος. τῷ δὲ χόνδρῳ, ὑποχόνδριον. τούτοις δὲ, πλευραὶ πρόσκεινται ὀκτὼ, περιαγόμεναι εἰς τὰ νῶτα, μείζους τε, καὶ ἐλάττους. ὧν αἱ μὲν μείζους, γνήσιαι καλοῦνται. νόθοι δὲ, αἱ ἐλάττους, αἳ καὶ μάλιστα τῷ στήθει πλησιάζουσι. τὸ δὲ ὑπὸ τὰς πλευρὰς ὀστέον, χήτη, καὶ κενεὼν, καὶ ζώνη καλεῖται. ἀφ' ἧς τὸ ζώννυσθαι, ζῶμα, διάζωμα, διαζώννυσθαι. καὶ ζώνη τὸ ὅπλον ὁμώνυμον τῷ μέρει, ζωστήρ τε, καὶ περιζώστραν Ἀναξανδρίδης εἴρηκεν, Ὡς δὲ παχεῖαν τὴν περιζώστραν ἔχει: δηλονότι τὴν ζώνην, ἣν ῥωμαῖοι φασκίαν καλοῦσι. καὶ ἡ μὲν περὶ τὰς πλευρὰς νόσος, πλευρῖτις. ὡς ἡ περὶ τὰ ἄρθρα, ἀρθρῖτις. καὶ νεφρῖτις, ἡ περὶ τοὺς νεφρούς. Ἀλλὰ τὰ μὲν ὑπὸ μασχάλην, πλευρὰ ὀνομάζεται. τὰ δὲ ὀστᾶ, πλευραί. ὧν τὰ μέσα, μεσόπλευρα, καὶ μεσοπλεύρια. ἑπτάπλευροι δὲ λίγυες, ἢ εἰσὶν, ἢ καλοῦνται. καὶ τρίγωνόν τι, ἰσόπλευρον ὀνομάζεται. καὶ παραπλευρίδια, τὰ περὶ ταῖς τῶν ἵππων πλευραῖς ὅπλα. καταλήγει δὲ εἰς τοὺς περὶ νῶτον σπονδύλους τὰ τῶν πλευρῶν ἄκρα: κἀκείνοις ἐμπέπηγε κατὰ τὰς ἐκ πλαγίων κοιλότητας. δώδεκα δέ εἰσιν ἑκατέρωθεν αἱ σύμπασαι πλευραὶ, ὧν τινὲς τῷ στέρνῳ συνάπτονται, αἱ δὲ περὶ τὴν θώρακα παύονται, αὐταὶ ἐφ' ἑαυτὰς φέρουσαι.

Περὶ κοιλίας, ὀμφαλοῦ, καὶ τῶν σὺν αὐτοῖς. λδ'.

Τὸ δὲ ἀπὸ στέρνων ἐπ' αἰδοῖα κατὰ τὸν κενεῶνα, κοιλία καλεῖται, καὶ γαστήρ. ἀφ' ἧς καὶ προγάστωρ, καὶ γαστρὶς, καὶ γαστριμαργία καὶ γαστρίμαργος, γαστροβόρος. καὶ γαστρισμὸς, καὶ γαστρίσαι. καὶ γαστρίδιον οἱ κωμικοί. καὶ γάστρα τρίποδος, παρ' Ὁμήρῳ. καὶ ὑπεγαστρίζετο, τὸ ἐχορτάζετο, ἡ κωμῳδία. καὶ ἐν γαστρὶ ἔχειν, Ἡρόδοτος. καὶ ἐγγαστρίμαντις, καὶ ἐγγαστρίμυθος. τὸ δὲ ὑπὸ τῇ γαστρὶ, στάχυς καλεῖται.

τὸ δὲ κατὰ μέσην γαστέρα κοῖλον, ὀμφαλός, καὶ μεσομφάλιον. καὶ ὁ περὶ αὐτὸν τόπος, *γαγγαμών, ἐπεὶ νεύρων ἐστὶ πλέγμα, καθάπερ τὸ δικτυῶδες, ὃ καλεῖται νῦν γαγγαμών. ἢ ὡς οἱ πολλοί, σαγήνη. ὀμφαλοῦ δὲ τὸ ἐν μέσῳ, ἀκρομφάλιον. τὸ δὲ ὑπὲρ αὐτό, ἐπομφάλιον. καὶ μεσόμφαλοι καλοῦνται πλακούντων τι εἶδος. καὶ ὀμφαλοτόμος, ἡ μαιεύτρια. καὶ ὁ ἀποτέμνει τοὺς ὀμφαλοὺς τῶν βρεφῶν, ὀμφαλιστήρ. οἱ δὲ Ἀττικοί, καὶ τὸν τῶν σύκων πυθμένα, ὀμφαλὸν ὀνομάζουσι. τὸ δὲ περὶ τὸν ὀμφαλὸν δέρμα, γραῖα, διότι ῥυσσούμενον, γήρως σύμβολον γίγνεται. Τὸ γε μὴν περὶ τὸν ὀμφαλὸν μέρος, ἐπιγάστριον εἴποις ἄν, ὅπερ ἥπατι, καὶ σπληνὶ ἐπίκειται. τῷ δὲ ἐπιγαστρίῳ, οἱ κενεῶνες ὑπόκεινται, οὓς καὶ λαγόνας καλοῦσι.

Περὶ ὑπογαστρίου, καὶ ἥβης. λε'.

Τὸ μέντοι ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν πᾶν, ἄχρι τῶν ὑπὲρ αἰδοῖα τριχώσεων, ἦτρόν τε, καὶ ὑπογάστριον. ἀπὸ δὲ τοῦ ἤτρου, καὶ ἠτρίδια τεμάχη οἱ κωμῳδοὶ λέγουσιν. αὐτὴ δὲ ἡ τρίχωσις, ἥβη τε, καὶ ἐπίσειον. τὸ γὰρ ἐφήβαιον, ἰατρῶν μόνον.

Περὶ αἰδοίων, καὶ τῶν περὶ αὐτά. λϛ'.

Τὸ δὲ ὑπ' αὐτά, αἰδοῖον. οὗ τὸ προμήκες, δι' οὗ τὸ ἐκ κύστεως ὑγρὸν ἐπιρρεῖ, καυλὸς ὀνομάζεται. καὶ στῆμα κατὰ τοὺς ἰατρούς, τὸ κατηρτημένον. τὸ δὲ μὴ ἐκκρεμάμενον αὐτοῦ, ὑπόστημα, καὶ κύστεως τράχηλος. ὥσπερ βάλανος, τὸ τοῦ καυλοῦ ἄκρον. οὗ τὸ τρύπημα, οὐρήθρα. πόσθη δέ, τὸ ἐπ' αὐτῇ δέρμα. ὡς ἀκροποσθία, καὶ ἀκροπόσθιον, τὸ πόσθης προῦχον. ᾧ δὲ τὴν πόσθην ἀποδοῦσι, τοῦτον τὸν δεσμόν, κυνοδέσμιον ὠνόμαζον. τὸ δὲ τῶν ὄρχεων ἀγγεῖον, ἢ τῶν διδύμων, ὄσχεος καλεῖται. οὗ τὸ χαλώμενον, λακκόπεδον. τὸν δὲ ἀεὶ χαλαρῷ τούτῳ κεχρημένον, λακκοσχέαν ὠνόμαζον Ἀθηναῖοι. τὰ μέντοι μεταξὺ πόσθης καὶ ὄσχου καὶ μηροῦ, πληχάδες* καλοῦνται. ὅθεν καὶ τὸ διαβαί-

Concauum autem illud ventris medii, vmbilicus. locus vero circa hunc, sagena. quoniam neruorum est complicatio, instar retis. quod hodie γαγγαμὼν aut vt quidam dicũt, sagena vocatur. Medium autem vmbilici, ἀκρομφάλιον. quod vero super hunc est, ἐπομφάλιον. Mesomphali etiam sunt placentarum species. Et ὀμφαλοτόμος, Obstetrix dicitur, q Infantum vmbilicos secat. Quod vero Infantum vmbilicos incindit, ὀμφαλιστὴρ vocatur. Attici vero etiam ficuum propaginem, vmbilicum vocãt. Cutis vero circa vmbilicum, vetula. quia cum rupta est, senectutis fit signum. Partem vero circa vmbilicum, quæ epati & spleni adiacet, ἐπιγάστριον nominabis. Epigastrio vero, lumbi subiacent, quos etiã ilia vocant.

De pectine, & pube. 35.

Omne vero quod sub vmbilico vsque ad pilorum, qui super pudenda sunt, densitatem, abdomen, & ventriculus nominatur. Ab abdomine vero, Comici Frusta vocant abdomaria. Ipsi vero pili, pubes dicuntur. Ε'φήβαιον vero Medicorum est.

De pudendis, & eorum partibus. 36.

Quæ vero sub his sunt, pudenda. quorum prælonga pars vrinam ex vesica deferens, penis nominatur. & Στῆμα secundum Medicos, quod huic coniunctum est. pars vero non dependens ab eo, ὑπόστημα, & vesicæ collum. quemadmodum penis extremitas, glans. & eius foramen, vrethra dicitur. huius vero cutis, præputium. sicut & præputii prominentia, ἀκροποσθία vocatur. Vinculum vero, quo præputium colligant, cynodesmiũ nominauerũt. Testiculorũ aũt aut geminorum vasculum, scrotum vocatur. cuius laxa pars, λακκόπεδον est. Semper vero laxum scrotũ habentẽ, Athenienses λακκοσχέαν appellauerunt. Partes aũt inter penẽ, scrotũ, & inguen, plechades vocantur. Vnde transi-

re apud Poetas Ἀμφιπλήσσειν dicitur. Et pro tolutim, ἀμφιπλήξ, vt & Sophocles hoc abusus est, de draconib. loquens, Cardinē tolutim prehensum; tanquā prætergressum dicat. Et Strattis, Filiolę circa lebetē omnem complexæ. hoc est, distantes tibiæ. Et apud Homerum, pro transibant dicitur, Feriebant pedibus. Cremasteres vero, nerui dicuntur, qui testiculos continent. Quod autem sutelæ simile, sub pene per medium scrotum transit, sub parte, quam taurum vocant, vnde Tragici Virginem Ἀταύρωτον, id est, coniugii expertem, vocant, desinens in natibus, περίναιον, τράμις, & ὄῤῥος nominatur. Testiculorum quidem pars superior, caput, inferior vero, fundus vocatur. totum vero illud pudenda. sicut & Mulierum, pudenda vocantur. cuius totum, vocatur cunnus, & vulua. rima vero, schisma. subsultans caruncula, nymphe, myrtum, epideris, aut κλειτορίς. vnde & κλειτορίζειν, est attrectare, & macerare istam carunculam. partes vero vtrinque carneæ; labra, præcipitia. aut πτερυγώματα dicuntur. Parastatæ vero, meatus sunt à testiculis ad penis foramen semen deducentes. Nomina vero, à prædictis sunt. à ventre quidem, ventricosus, ventri deditus, helluo, ventricosus, ingluuies. γαστρίζειν vero, quod non modo implere, quod & χορτάζειν vocant, sed etiam in ventrem percutere significat, vt Aristophanes in Equitibus inquit. sed Plato Comicus hoc verbum in Ventri deditum vsurpauit. deinde quoque, Nullus est vir ventricosior. Psittacum etiam, Alcæus * Aqualiculum vocat. Homerus vero, Tripodis ventrem ambibat ignis. A pene vero dicitur, extirpauit, & extirpatio. Præputiū vero, dicitur vacuum, excoriatū. Apud Aeoles vero, excoriare, vel circumcindere, Ἀποδιῶσαι vocatur. Verenda vero retrahere, apud Comicos Ἀνασύψαι vocabatur. hæc vero manibus prouocare, Ἀναφλᾶν. quod & Ἀνακλᾶν, Aristophanes in Amphiarao vocat. Membrum autem genitale, & τύλος vocatur. vnde Pherecrates, hoc manibus denudare, Ἀποτυλιοῦν, vocauit.

νειν, οἱ ποιηταὶ ἀμφιπλήσσειν λέγουσι. καὶ τὸ περιβάδην, ἀμφιπλήξ, ὡς ὁ Σοφοκλῆς κατεχρήσατο ἐπὶ δρακόντων εἰπὼν, Θαιρὸν ἀμφιπλὴξ εἰληφότα. οἷον, περιβεβηκότα. καὶ Στράττις, Τὰ θυγάτρια περὶ τὴν λεκάνην ἅπαντα περιπεπληγμένα. τουτέστι, διακεχυκότα τὰ σκέλη. ὁ παρ' Ὁμήρῳ δὲ τὸ διέβαινον, * Εὖ δὲ πλήσσοντο πόδεσσι. κρεμαστῆρες δὲ λέγονται τὰ νεῦρα, ἃ τοὺς διδύμους ἀνέχει. τὸ δὲ ῥαφῇ μὲν προσεοικὸς, ὑπὸ δὲ τὸν καυλὸν διὰ τοῦ ὀσχέου μέσου ὑπὸ τὸν ὀνομαζόμενον ταῦρον, ἀφ' οὗ καὶ ἀταύρωτος παρὰ τοῖς τραγῳδοῖς ἡ παρθένος, εἰς τὸν δακτύλιον καταλῆγον, περίναιον ὀνομάζεται, καὶ τράμις, ὁ ὄρρος. ὄρχεων δὲ, τὸ μὲν ἄνω, κεφαλή. τὸ δὲ κάτω, πυθμήν. τὸ δὲ πᾶν τούτων, αἰδοῖα. ὥσπερ καὶ τὰ γυναικῶν. ὧν τὸ μὲν σύμπαν, κτεὶς, ἐπίσειον. ἡ δὲ τομὴ, σχίσμα. τὸ δὲ ἐν μέσῳ σαρκίον, νύμφη, ἢ μύρτον, ἢ ἐπιδερὶς, ἢ κλειτορίς. καὶ κλειτορίζειν, τὸ διαψαύειν καὶ μαλάσσειν τὴν κλειτορίδα. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν σαρκώδη, μυρτοχειλίδες, ἢ κρημνοὶ, ἢ πτερυγώματα. παραστάται δέ εἰσι πόροι, ἀπὸ τῶν ὄρχεων ἐπὶ τὴν οὐρήθραν κατάγοντες τὸ σπέρμα. Ὀνόματα δὲ τῶν εἰρημένων, ἀπὸ μὲν γαστρὸς, γαστρὶς, γαστρίμαργος, γαστροβόρος, προγάστωρ, γαστρισμός. γαστρίζειν, οὐ μόνον τὸ πληροῦν, ὃ καὶ χορτάζειν λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ πλήττειν εἰς τὴν γαστέρα, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἱππεῦσι. Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς, ἐπὶ τοῦ γαστριμάργου τοῦτο εἴληφεν. ἔπειτα δὲ, Οὐδείς ἐστιν ἀνὴρ γαστρίστερος. τὸν δὲ ψιττακὸν ὁ Ἀλκαῖος γάστριον καλεῖ. Ὅμηρος δὲ,

Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπεν.

ἀπὸ δὲ καυλοῦ, ἀπεκαύλισε, καὶ ἀποκαύλισις. ὁ δὲ πόσθης, ἔρημος, ἀπεσκολυμμένος. παρὰ δὲ τοῖς Αἰολεῦσιν ἐκαλεῖτο ἀπαιδιώσασθαι, τὸ ἀποσκολύψασθαι. τὸ δὲ ἀνασπᾶσαι τὸ αἰδοῖον, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κωμικοῖς ἀνασύψαι καλεῖται. τὸ δὲ ἐπιχειρεῖν αὐτῷ ταῖν χεροῖν, ἀναφλᾶν, καὶ ἀνακλᾶν. Ἀριστοφάνης ἐν Ἀμφιαράῳ λέγει. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ τύλος τὸ αἰδοῖον. ὅθεν καὶ Φερεκράτης τὸ γυμνοῦν αὐτὸ τῇ χειρὶ, ἀποτυλοῦν εἶπε.

Περὶ ῥάχεως, νώτων, καὶ τῶν περὶ αὐτά. λζ΄.

De ſpina, ſcapulis, & quæ de his ſunt. 37.

Νῶτα τοίνυν ὑπ' αὐχένι κείμενα, τὸ μὲν ἔγκυρτον, χελώνιον ὀνομάζεται. τὰ δ' ἑκατέρωθεν ὠμοπλατῶν, πτερύγια. ὧν τὰ μὲν πλάγια, μεταυχένια. τὸ δὲ μέσον τούτων, καὶ τῶν νώτων, μετάφρενον, περιεχουσῶν αὐτὸ τῶν ὠμοπλατῶν. ὧν τὰ περὶ νῶτα πλατυνόμενα, τράπεζαι καλοῦνται. τὸ δ' ὑπ' αὐταῖς, ῥάχις. ἧς τὸ μέσον κατὰ μῆκος ἄχρις ὀσφύος ἐν τῷ νώτῳ κοιλαινόμενον, κρίσις. καὶ ταύτης τὸ κατάληγον, ἀντίστερνον. τὸ δ' ἀπὸ τῆς ῥάχεως, ὀσφῦς, τὸ ἄχρι γλουτῶν. τὴν δὲ ῥάχιν, ἔνιοι τῶν ποιητῶν ὠνόμασαν κλόνιν, ὥσπερ Ἀντίμαχος, Ὡς εἴ τε κλόνιός τι θουρίης σπονδυλίων ἕξ. ἑπτακαίδεκα δέ εἰσιν οἱ σπόνδυλοι, οἱ τὴν ὅλην συγκαμπὴν τῇ ῥάχει παρέχοντες. δύο μὲν καὶ δέκα ῥάχεως, οὓς ὀνομάζουσι ῥάχεις. πέντε δ', ὀσφύος. καὶ τὴν μὲν ὑπὸ τῷ ἄτλαντι, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῷ σάρκα ἀσφάλειαν, λοφαδίαν, ἢ λοφίαν. τὸν δ' ὑπ' αὐτῷ, μασχαλιστῆρα. τοὺς δὲ λοιποὺς, πλευρίτας καλοῦσι. τὸν δὲ δυοκαιδέκατον, διαζωστῆρα. τὴν δ' ὀσφὺν, καὶ περίτμησιν ἐκάλουν. ἧς, εὐσπόνδυλα μὲν τὰ ὀστᾶ. ὁ δὲ πρῶτος σπόνδυλος, ὁ καλεῖται νεφρίτης. ὥσπερ ὁ τελευταῖος, ἀσφαλίτης. τὸ δὲ μέσον τῆς ὀσφύος, ἄκνηστις, κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν τετραπόδων. Ὅμηρος δὲ καὶ ἐπ' ἀνθρώπων κέχρηται, λέγων.

—κατ' ἄκνηστιν μέσα νῶτα.

Ἀπὸ δὲ νώτου ὀνόματα, κατὰ νώτου ἐπιζημιάζειν ἐν πολέμῳ, καὶ νῶτα δοῦναι. καὶ νωτίσαι, παρὰ τοῖς ποιηταῖς, τὸ κατὰ νώτου ἀπολιπεῖν. καὶ νωτοφόρος ἡμίονος, παρὰ Ξενοφῶντι, καὶ ὄνος. καὶ νωτεῖς δέ τινες ἐκάλουν, ὡς καὶ τοὺς ὑπὸ ζυγῷ ζυγίους. καὶ νωτοπλῆγα, τὴν μαστιγίαν Ἀριστοφάνης ἐκάλεσε. Περὶ δὲ τοῖς νώτοις, ἑπτὰ τραχύτητες ἀνίστανται. ὧν δύο μὲν, αἱ μετὰ τὴν πρώτην ἄκανθαν ὀνομαζομένην, ἃ καλοῦνται κυνόλοφα. κέρνα δὲ, αἱ πλάγιαι δύο. αἱ δὲ λοιπαὶ, κάτω προσνεύουσι. τῶν δὲ σπονδύλων, ἄρρεν μὲν καλεῖται τὸ προῦχον, καὶ ἐπερειδόμενον. θῆλυ δὲ, τὸ ὑποδεχόμενον κοῖλον. τοὺς

Scapulæ ceruici ſubſunt. quarum gibboſum, teſtudo dicitur. Scapularum vero vtræque partes, alæ. quarũ obliquæ partes, μεταυχένια. quod autem inter has, & tergum eſt, dorſum: continentibus hoc ſcapulis, quarũ extenſæ circa tergum partes, menſæ appellantur. quod vero his ſubeſt, ſpina. cuius medium ſecundum longitudinem vſque ad inguen in terga ſinuoſum, κρίσις dicitur. & huius terminus, ſpina dorſi eſt, pectori oppoſita. Poſt ſpinam vero eſt lumbus vſque ad clunes. quem nonnulli Poetarum, κλόνιν vocarunt, vt Antimachus, Vt ſi lumbi impetuoſi vertebræ ſex. Septemdecim autem ſunt vertebræ, quæ totam ſpinæ inflexionẽ exhibent. duodecim quidem ipſius ſpinæ, quas ῥάχεις nominant. quinque vero, lumbi. Vertebram vero, quæ ſub Atlante, & quæ ſub eius carne tutela eſt, lophadiam aut lophiam appellant. vertebram vero, quæ ſub hac eſt, axillarem. reliquas vero, πλευρίτας vocãt, duodecimam vero, cingulum. Lumbum vero, & περίτμησιν vocauerunt, cuius volubilia ſunt oſſa. Prima autem vertebra, nephrites. quemadmodum vltima, aſpaltites nuncupatur. Medium vero lumbi, ἄκνηστις, proprie quidem de quadrupedibus. ſed Homerus etiam de homine vſus eſt, dicens κατ' ἄκνηστιν μέσα νῶτα. A tergo vero vocabula dicuntur, à tergo eſſe in bello, tergum dare. Et apud Poetas, Νωτίσαι dicitur pro eo, quod eſt à tergo aliquid relinquere. Et In tergo ferens, mulus apud Xenophontem, & aſinus. atque hos, dorſuarios vocarunt. quemadmodum illos qui ſub iugo ſunt, iugales. Νωτοπλῆγα vero, Flagellationem Ariſtophanes vocauit. Circa tergum vero ſeptem aſperitates exurgunt. quarum duæ quidem poſt primam quæ acanthus dicitur, κυνόλοφα nominantur. obliquæ vero duæ, κέρνα. reliquæ vero, deorſum nutant. Vertebraum quidẽ prominens & ſuffulciens pars, maſculus. ſed ſinus hanc ſuſcipiẽs, fœmella dicitur.

Ver-

Vertebras autem has, Arrianus Talos nominauit. A collo summo, talis exoritur lumbus. Vertebratum vero meatus, per quos medulla extenditur, σωλὼ, & sacra fistula.

De costis, sacro osse, clunibus, harumque partibus. 38.

Costarum quidem maiores, legitimę. minores vero, spuriæ dicuntur, quæ pectori subsunt. Post quas insidentia costis viscera, intestina vocantur. Et è scapulis quidem suprema costa, maxima apparet: ex obliquis vero, mediæ. Costarum ossa, spathæ. harum quidem latiores partes, quę inuicem compactæ sunt, platæ: angustiores vero, copia dicuntur, quæ spinæ coniunguntur. primæ vero duæ, retortæ vocantur. duę vero sequentes, firmæ. duæ vero post has, pectorales. & duæ in cartilagine desinentes, adiutoriæ. quatuor autem spuriæ, molles dicuntur. Vbi vero vertebræ terminantur, sacrum os dicitur. & initio quidem sub spina dilatatur, coarctatur vero circa anum. qui & culum, & podex dicitur. Cuius superior pars, lumbus, & ile. sicut & Zona, pars iuxta hanc anterior vocatur. Nonnullis vero sacrum os, tertius coccyx dicitur, & est omnium maximum. atque pars eius versus anum ad sedis locum declinans, vertex nominatur. obliquæ vero partes, femora, & scaphia. hæc vero vmbilico opposita sunt, & clunibus insistunt. qui & coxendices, & nates dicuntur, atque Προχῶναι, apud Archippum in Rhenone. Femora autem, sunt vtrinque illæ post lumbos carneæ prominentiæ. ab his vero partes prominentes, clunes, & sedilia. vnde sedes, cathedra, sella, insidere, supersedere, assessor, & his similia dicuntur. A natibus autem dicuntur, bonas nates habens, pulchris natibus præditus, cinædus. secundum Hesiodum, Nates ornatas habens. Attici vero & medium in manu digitum, Καταπύγωνα nominauerunt. Qui vero graciles nates habens, λίσποι, & ὑπόλι-

τοὺς δὲ σπονδύλους πύξους Ἀρριανὸς καὶ κύβους ὠνόμασεν,

Αὐχένος ἐξ ὑπατίοιο κύβοις ἐπιτέλλεται ἰξύς.

ἡ μέντοι διὰ τῶν σπονδύλων πορεία, δι᾽ ἧς ὁ μυελὸς τέταται, σωλὴν καλεῖται, καὶ ἱερὰ σύριγξ.

Περὶ πλευρῶν, ἱερου ὀστοῦ, γλουτῶν, καὶ τῶν περὶ αὐτά. λη´.

Τῶν δὲ πλευρῶν, αἱ μὲν μείζους, γνήσιαι. αἱ δὲ ἐλάττους, νόθαι, αἵ εἰσιν ὑπὸ τῷ στήθει. μεθ᾽ ἃς τὰ ἐνιδρυμένα ταῖς πλευραῖς σπλάγχνα, ἐγκοίλια καλεῖται. καὶ ἐκ μὲν νώτων, ἡ ἀνωτάτω πλευρὰ, μεγίστη ὁρᾶται. ἐκ δὲ πλαγίων, αἱ μέσαι. καὶ τὰ μὲν τῶν πλευρῶν ὀστᾶ, σπάθαι. τούτων δὲ, πλάται μὲν τὰ εὐρύτερα, ἃ καὶ ἀλλήλοις συμπέπηγε. τὰ δὲ στενὰ, κωπία, ἃ ῥάχει κοινωνεῖ. καὶ αἱ μὲν πρῶται δύο, καλοῦνται ἀντίστροφοι. δύο δὲ αἱ μετὰ ταύτας, στερεαί. δύο δὲ ἐπὶ ταύτας, στερνίτιδες. αἱ δὲ ἐπὶ τοὺς χόνδρους καταλήγουσαι δύο, παραστάται. τέτταρες δὲ αἱ νόθαι, μαλθακαί. ἵνα δὲ οἱ σπόνδυλοι καταλήγουσιν, ἱερὸν ὀστοῦν καλεῖται. καὶ ἄρχεται μὲν ἐξ εὐρύτητος ὑπὸ τὴν ῥάχιν, ὑποστενοῦται δὲ κατὰ τὸν κόκκυγα καλούμενον, ὃς καὶ σπονδύλιον, καὶ ὀρροπύγιον ὀνομάζεται. οὗ τὸ ὑπεράνω, ὀσφὺς, καὶ ἰξύς. ὡς ζώνη, τὸ κατ᾽ αὐτὴν ἐν τῷ ἔμπροσθεν. τισὶ δὲ καὶ τὸ ἱερὸν ὀστοῦν, ὁ τρίτος κόκκυξ καλεῖται. καὶ ἔστι πάντων μέγιστον. καὶ τὸ μὲν εἰς δακτύλιον, ἤγουν τὴν ἕδραν νενευκὸς αὐτοῦ, κορυφὴ καλεῖται. τὰ δὲ πλάγια, ἰσχία τε, καὶ σκαφία. ταῦτα δὲ, ὀμφαλῷ μὲν ἀντίκειται. γλουτοὶ δὲ ἐπίκεινται, οἳ καὶ κοχῶναι, καὶ πύγαια προσαγορεύονται. καὶ προχῶναι παρὰ Ἀρχίππῳ ἐν τῷ Ῥίνωνι. καὶ ἰσχία μέν ἐστιν αἱ ἑκατέρωθεν μετὰ τὴν ὀσφὺν σαρκώδεις περιβολαί. τὰ δὲ ὑπερέχοντα ἀπὸ τούτων, γλουτοὶ, καὶ ἐφέδρανα. ἀφ᾽ ὧν, ἕδρα, καθέδρα, ἔνεδρα, ἐνεδρεύειν, ἐφεδρεύειν, ἔφεδρος, καὶ τὰ ὅμοια. Ἀπὸ δὲ πυγῶν, εὔπυγος, καλλίπυγος, καταπύγων. καθ᾽ Ἡσίοδον, πυγοστόλος. οἱ δὲ ἀττικοὶ, καὶ τὸν μέσον τῆς χειρὸς δάκτυλον, καταπύγωνα ὠνόμαζον. οἱ δὲ ἐνδεῶς πυγῶν ἔχοντες, λίσποι, καὶ ὑπόλι-

ποι καλοῦνται, καὶ λισπόπυγοι, ἐφ' ᾧ μάλιστα Ἀθηναῖοι κωμῳδοῦνται. τὴν δὲ ὧδε ἔχουσαν, διαπράμιν Στράττις ὠνόμασε.

ποι dicuntur, & depyges, quo vocabulo maxime suggillantur Athenienses. Mulierem vero talem, Strattis Διαπράμιν vocauit.

Περὶ τῶν κατὰ τὴν ὀσφὺν μυῶν, κοτυλῶν, γλουτῶν, καὶ τῶν περὶ αὐτῶν. λθ'.

De musculis lumborum, coxis, clunibus, & quæ circum sunt. 39.

Οἱ δὲ ἔνδοθεν κατὰ τὴν ὀσφὺν μύες, καλοῦνται ψόαι, καὶ νευρομῆτραι, καὶ ἀλώπεκες. ὁ δὲ Κλέαρχος τοὺς ἔξωθεν κατὰ τῆς ῥάχεως μῦς, οὕτως ὀνομάζει. κοτύλας δὴ αὖ εἴποις, τὰς τῶν περὶ τοῖς ἰσχίοις ὀστῶν κοιλότητας, αἳ τῇ κεφαλῇ τῶν μηρῶν εἰσιν ἐνηρμοσμέναι. πλῆκτρον δὲ μηροῦ καλεῖται, καθὸ ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ τῇ κοτύλῃ συνῆπται. αὐτὴ δὲ ἡ κεφαλὴ, κοτυληδών. αἱ δὲ ὑπὸ τοὺς γλουτοὺς ἐπὶ τοὺς μηροὺς καταφερεῖς σάρκες, ὑπογλουτίδες. εἰσὶ δὴ ἐπὶ τοὺς μηροὺς ὑπὸ τοὺς γλουτοὺς, βουβῶνες, οἷς καὶ τὸ πάθος ὁ βουβὼν ἐπιγίγνεται. καὶ τὸ βουβωνιᾶν ἐκεῖθεν, ὡς ὁ Καλλίας. καλεῖται δὲ καὶ τὸ νεῦρον, τὸ συνέχον τὴν κοτύλην πρὸς τὸν μηρὸν, ἰσχίον. ὁμώνυμον δέ ἐστιν αὐτῷ καὶ τὸ ἄρθρον. καὶ τὸ μὲν τῇ κοτύλῃ συνηρμοσμένον στρογγύλον ὀστοῦν, μηροῦ κεφαλὴ καλεῖται. μηρὸς δὲ, τὸ ἀπὸ τούτου μέχρι γονάτων μέρος. ἀπὸ δὲ τοῦ μηροῦ, ὀνοματοποιοῦσιν, εὔμηρος, καλλίμηρος, μηριαῖα, παραμηριαῖα. καὶ ἡ Λάκαινα, φαινομηρίς. παραμήρια, καὶ παραμηρίδια, καὶ τὰ ὅμοια. ἡ δὲ περὶ τῇ κεφαλῇ τοῦ μηροῦ τῶν ὀστῶν ἔκφυσις, τροχαντὴρ ὀνομάζεται. μύες δὲ, αἱ πρὸ τῶν ἄρθρων ἐν ταῖς κινήσεσιν ἐπανιστάμεναι σάρκες. τὰ δὲ ἐντὸς τῶν μηρῶν, παραμήρια. τὰ δὲ μεταξὺ τῶν μηρῶν, μεσομήρια. γόνυ δὲ, ἡ μετὰ τοὺς μηροὺς συγκαμπή, ἀφ' οὗ καὶ τὸ γονατίζειν παρὰ Κρατίνῳ τῷ κωμῳδοποιῷ. λέγεται δέ τι καὶ καλάμου γόνυ. καὶ παρ' Ὁμήρῳ, ἐπιγουνίς. γόνατος δὲ, τὸ μὲν τοῦ μηροῦ πλεῖ

Interiores vero circa lumbũ musculi, vocantur psoæ, neruorum matres, & vulpes. Clearchus autem, exteriores circa spinam musculos sic nominauit. Coxas vero, vel coxendices vocabis, ossium circa nates concauitates, quæ capite femoribus infixę sunt. Femoris autem aculeus dicitur ea pars, qua femoris caput coxendicem contingit. ipsum vero caput, cotylidon vocatur. Carnes vero sub clunibus, ad femora inclinatæ, hypoclunes appellantur. Apud femora vero sub clunibus, inguina sunt: quibus & ipse morbus, inguen contingit. Vnde & Βουβωνιᾶν, id est, inguine intumere, deducitur, vt Callias inquit. Neruus etiam coxam femori colligans, ἰσχίον dicitur. eodemque nomine, & ipse articulus nominatur. Os vero volubile coxendici coniunctum, femoris caput appellatur. Femur autem, seu crus, dicitur pars corporis, quæ hinc genua vsque extenditur. A femore vero nomina formant, robustis femoribus seu pulchris præditus, femoralia, femori propinqua. & Lacæna, femur ostentans. femoralia arma, & his similia. Ossium vero circa femoris caput prominentia, τροχαντὴρ nominatur. Musculi vero, sunt erectæ ante articulos, vbi hi commouentur, carnes. quæ vero intra femora sunt, παραμήρια. quæ autem in mediis femoribus sunt, μεσομήρια. Genu vero, est post femora, vel superiora crura inflexio. vnde Genicular i, apud Cratinum Comicum deriuatur. Dicitur etiam genu arundinis. Et apud Homerum Ἐπιγουνίς, quæ est genu pars superior. Genuum vero pars, quæ cruris superioris termino con-

coniuncta est, tibiæ caput. Exterius autem huic superiacens latum & rotundum os, quod instar munimenti est ipsi genu, patella, vel poples, conchula, mola. & Epimylos, secundum Hippocratem. at secundum Hipponactem, Mylacris. Comici autem vel gallinam, Mylacridem vocant, vel animal quoddam in mola natum, vt Aristophanes inquit, Vbi confideant eo quo delectentur victu, vermes comedentes, & mylacrides. Musculus autem circa genu, ἐπιγουνίς. posterior vero popliti opposita concauitas, suffrago. Tibia vero, est omne quod vtrinque post genu, & suffraginem est. Ossa autem duo tibia habet, eiusdem quidem longitudinis, crassitudinis vero eiusdem non item. quorum exterius, quod minus est, paracnemium. interius vero, & maius, procnemium. Totius vero tibiæ anterior pars, anticnemium. posterior vero in musculum abiens, tibiæ venter, vel sura dicitur. Nonnulli vero anteriorem partem, tibiam, posteriorem, ἀντικνήμιον esse putauerunt. Nomina autem à tibia deducta, fortes habens tibias, tibiale vel ocrea. & robustis tibiis præditi Græci. Et Crura integras tibias habentia, in Comœdia. Ac genua, id est, colles montium. Sed vtrinque iuxta maius os, quod tibiam sustinet, & radius dicitur, parua alia officula, quæ peronæ, παρακερκίδες, & à nonnullis, fistulæ dicuntur. Latus autem neruus, qui suffragine initio sumpta, in calcaneo finitur, tenon appellatur.

συνηρμοσμένον, κνήμης κεφαλή. τὸ δὲ ἔξωθεν ἐπικείμενον πλατὺ καὶ περιφερὲς ὀστοῦν, ὥσπερ φράγμα τοῦ γόνατος, ἐπιγονατίς, κόγχη, κόγχος, μύλη. καὶ ἐπιμυλίς, κατὰ Ἱπποκράτην. κατὰ δὲ Ἱππώνακτα, μυλακρίς. ἡ μέντοι κωμῳδία, ἢ τὴν ἀλεκτρυόνα μυλακρίδα καλεῖ, ἢ ζῶόν τι ἐν τῷ μύλωνι γινόμενον, ὡς Ἀριστοφάνης λέγει,

Ἵνα ξυνῶσιν ᾧπερ ἥδεσθον βίῳ,
Σκώληκας ἐσθίοντε, καὶ μυλακρίδας.

ὁ δὲ πρὸς τῷ γόνατι μῦς, ἐπιγουνίς. ἡ δὲ κατόπιν ἀντικειμένη τῇ κόγχῃ κοιλότης, ἰγνύη. κνήμη δὲ, τὸ ἐπὶ τῷ γόνατι, καὶ τῇ ἰγνύϊ πᾶν ἑκατέρωθεν. δύο δὲ ὀστᾶ ἔχει ἡ κνήμη, ἰσομήκη μὲν, οὐκ ἰσοπαχῆ δέ. ὧν τὸ μὲν ἔξωθεν, ὅπερ ἐστὶν ἔλαττον, παρακνήμιον καλεῖται. τὸ δὲ ἔνδοθέν τε καὶ μεῖζον, προκνήμιον. τῆς δὲ κνήμης ἁπάσης, τὸ μὲν πρόσθεν, ἀντικνήμιον. τὸ δὲ ὄπισθεν εἰς μῦν ἐπηρμένον, γαστροκνήμιον. ἔνιοι δὲ, τὸ μὲν πρόσθεν, κνήμην. τὸ δὲ ὄπισθεν, ἀντικνήμιον ᾠήθησαν. τὰ δ᾽ ἀπὸ κνήμης ὀνόματα, εὔκνημος, καὶ κνημὶς, καὶ εὐκνήμιδες ἀχαιοί. καὶ σκελίδες ὁλόκνημοι, ἐν τῇ κωμῳδίᾳ. καὶ κνημοὶ ὀρῶν. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν τοῦ μείζονος ὀστοῦ, ὃ τὴν κνήμην φέρει, κερκὶς καλούμενον, μικρὰ ὀστάρια, ἃ περόναι λέγονται, καὶ παρακερκίδες, ταῦτα σώληνες παρ᾽ ἐνίοις καλοῦνται. τὸ δὲ πλατὺ νεῦρον, ὃ πρὸς τὴν πτέρναν παύεται, ἀπὸ ἰγνύος ἀρξάμενον, τένων καλεῖται.

De planta, talo, crure, & podice. 40.

Περὶ σφυροῦ, ἀστραγάλου, σκέλους, καὶ κώλου. μ'

Pars vero sub tibia, vocatur planta, seu pes extremus. vnde nomina sunt, stabiles pedes habens, argentipes. & argentipes Thetis. bonam plantam habens seu pulchram. Iuxta pedem vero vtrinque prominent tali, in quibus peronæ tibiarum desinunt. Tali vero sunt, non prominentia illa, sed quæ interius in planta occultantur.

Τὸ δὲ ὑπὸ τῇ κνήμῃ μέρος, καλεῖται σφυρὸν, καὶ πέζα. ἀφ᾽ ὧν ὀνόματα, εὔπεζος, ἀργυρόπεζος, ἀργυρόπεζα θέτις, εὔσφυρος, καλλίσφυρος. παρὰ δὲ τὴν πέζαν ἑκατέρωθεν, προέχουσιν ἀστράγαλοι, εἰς οὓς αἱ περόναι καταλήγουσιν. οἱ δὲ ἀστράγαλοι, οὐ τὰ προέχοντα, ἀλλὰ τὰ ἔνδοθεν κρυπτόμενα ὑπὸ τῶν σφυρῶν.

ῥαιβοὺς δὲ καλοῦσιν, οἷς καμπύλα εἰς τὸ ἔνδον τὰ σκέλη. βλαισοὺς δὲ, οἷς τὸ ἀπὸ τῶν γονάτων εἰς τὸ ἔξω ἀπέστραπται. καὶ τὸ μὲν Ἀρχίλοχος, τὸ δὲ Ξενοφῶν λέγει. σκέλος μὲν δὴ παρονομαστέον, τὸ ἐκ μηροῦ, καὶ γόνατος, καὶ κνήμης, καὶ σφυροῦ, καὶ ποδός. τὸ δὲ ἐκ μηροῦ καὶ κνήμης, κῶλον, καὶ κώλυμα. ὀνόματα δὲ ἀπ' αὐτῶν, τὸ ὑποσκελίζειν. καὶ ὡς Ξενοφῶν, κακοσκελής. καὶ σκελὶς, ἡ νῦν καλουμένη πτέρνα, ἐν τῇ κωμῳδίᾳ. καὶ παρὰ Πλάτωνι, εὐσκελές. τάχα δὲ καὶ ὁ σκελετὸς, καὶ σκελετεύει, καὶ κατεσκελετευμένος, ἀπὸ τῆς τῶν μελῶν τούτων, ὡς πρὸς τὸ ἄλλο σῶμα ἰσχνότητος, ὠνομάσθησαν, ὥσπερ καὶ ἄλλα πολλὰ τὰ ὅμοια. Μένανδρος δὲ καὶ περισκελίδας εἴρηκε φορεῖν τὰς κόρας. καὶ ἀσκωλιάζειν ἔλεγον, τὸ τῷ ἑτέρῳ ποδὶ ἄλλεσθαι. ποὺς δὲ ὀνομάζεται, τὸ μετὰ τοὺς ἀστραγάλους πᾶν. ἐξ οὗ, εὔπους, ὠκύπους, ταχύπους. καὶ ὡς Πλάτων, αἰνίπους. εὐποδία, ἀποδία, ποδώκης, ἀρτίπους. καὶ ὡς Πλάτων, παρεμποδιζόμεθα. καὶ Ξενοφῶν, κακόποδας. καὶ δίπους, καὶ τρίπους, καὶ τὰ ἑξῆς. ὧν μόνον ὁ ὀκτάπους ἰδιωτικώτερον ἐκφέρεται. τούτοις αὖ προσήκοι, ὥσπερ ἐμποδία, ἐμπόδισμα, ἐμποδίζειν, ἐμποδὼν ἵστασθαι, ἐπὶ πόδα ἀναχωρεῖν, κατὰ πόδας, ποδοκάκκη, ποδάγρα, ποδαγρᾶν, πολύπους. Πλάτων δὲ, καὶ τὰ πολύποδα, καὶ ἄποδα εἴρηκε. χαμαίπους. ἐκάλουν δὲ οὕτω τὴν οὐκ ἐπὶ ζεύγους κομιζομένην νύμφην. ποδοστράβη, ποδόνιπτρον, ποδονιπτὴρ, ποδεὼν ἀσκοῦ, ποδήρης χιτών, ποδαλγία, ποδαλγής. ὁ δὲ κωμικὸς Πλάτων, καὶ * ποδεῖα εἴρηκε. καὶ ποδεῖα δὲ, τοὺς * περὶ τοῖς ποσὶ πίλους, Κριτίας, ἃ Αἰσχύλος πέλυτρα καλεῖ. λέγεται δέ τι καὶ περὶ πόδα ἁρμόττον, ἀπὸ τῶν ὑποδημάτων. ἀνεπόδιζον δὲ τὸν γραμματέα, Αἰσχίνης εἴρηκεν ὁ ῥήτωρ. ἐπὶ τοῦ, πάλιν ἀναγινώσκειν ἐποίουν. καὶ ἀναποδιζόμενα δὲ Ἀντιφῶν, τὰ πάλιν ἐξεταζόμενα.

Περὶ μερῶν ποδός. μα'.

Μέρη δὲ ποδὸς, τὰ μὲν ἄνω πρὸ τῶν δακτύλων, πεδίον, ἢ ὄρος, ἢ πλυόστεον, ἐξ ὀστῶν καὶ νεύρων συγκείμενον. οὗ τὸ ἔμ-

Varos autem vocant, quibus curua introrsum crura: valgos vero, quibus à genibus extrorsũ obtorta sũt. & hoc quidẽ Archiloch⁹, illo vero Xenophon vtitur. Crus autem nominandum est, quod ex femore, genu, tibia, planta, & pede constat. Quod autem ex femore & tibia, κῶλον vocatur, & κώλυμα. Vocabula vero hinc deriuata, supplantare. & vt Xenophon dixit, Malis cruribus præditus. Et σκελὶς, quæ hodie Calcaneũ à Comicis dicitur. Et apud Platonem Εὐσκελὲς, id est, Bona crura habens, dicitur. Insuper & σκελετὸς, id est, osseus seu exiccatus, & arefacit vel exiccat, & arefactus, de hisce membris deducuntur: quemadmodum de reliquo corpore, macilentissimum dixerunt. sicut & alia multa sunt. Menandrus vero, Puellas periscelides ferre dixit. Et claudicare vocauerunt, altero pede aberrare. Pes autem dicitur omne id quod talo subest. vnde, bonum pedem habens, velox, celer & vt Plato dixit, Antipodes. pedum celeritas pedum tarditas, volipes, velociter currens. & vt Plato inquit, Impedimur. Et Xenophon tardos, Κακόποδας appellauit. Insuper bipes, tripes, & sic ordine de reliquis. quorum omnium octopes solum, vulgarius dicitur. Huc etiam pertinent, impedimẽtum, remoræ, impedire, impedimentũ facere, aut corã pedibus adstare, pedetentim cedere. pes ligneus, pedica, podagra, podagra laborare, polypus. Plato autẽ, de polypo, & apede scripsit. Et humipes, sic vero vocauerunt sponsam, quæ non rheda vehebatur. Laqueus pedalis, pedum lotio, pedes lauans, pes vtris, talaris tunica, pedũ dolor, pedibus dolens. Plato vero Comicus, etiam Ποδάεια dixit. & Ποδεῖα, pro fasciis pedum, Critias. quas Aeschylus, Πέλυτρα vocat. Dicitur etiam pedibus congruens, de calceis. De Scriba vero, Ἀνεπόδιζον Aeschines Rhetor dixit pro eo, quod est denuo relegere. Et Antiphon ea quę denuo excutiuntur, Ἀναποδιζόμενα appellauit.

De partibus pedis. 41.

Pedis autem partes, superior quidem ante digitos pedis, conuexum, aut collis, ut pecten, ex ossibus & neruis constans. cuius anterior

anterior pars post digitos, planta. posterior autem pedis pars, calcaneum dicitur. Vnde πτερνοκοπεῖν deriuatur, quod est calcaneo sedilia in theatris percutere, vt aliquem exibilent. Et Media Comœdia Pternides vocat, fundos lebetum medicarum. Sed inferior pars tota, solea. pars vero sub digitis prominens, pectusculum pedis, aut præcordium vocatur. quod vero post hoc est, vola pedis. Digiti vero pedis easdem cum suis partibus appellationes habent, quas manuum digiti. Et rima sub digitis, χίμετλον appellatur. alii vero hanc pedis partem, in qua rima fit, sic nominant. Plagæ autem quæ digitis contingunt, pulsiones dicuntur. quę Aristophanes, Impulsiones vocat. & προσπταῖσαι in fugiẽdo impingere dixit. Ad pedes etiam pertinet, calceamentum, subire, subditus, nudipes, pedum nuditas. Tum & gradum, Pedem vocabis, secundum Platonem dicentem, Deos supponentes multos gradus. vnde locus peruius, & inuius dicitur. Et Gradus apud Musicos est, pedem ad numeros componere. Et βατὴρ, pauimentum est, super quod incedimus. vt Antipas, In ipsum ianuæ pauimentum venis. Et Euntes, dicunt Plato & Xenophon. qui idem, & Diabateria sacrificia, quæ pro transitu fiebant, dixit. quæ & apobateria vocabis. Et Fluuius peruius aut inuius, Plato. Et Traiectores, Demosthenes. & Traiectorem, Aristophanes dixit. Et iudicium, Alterius rei inuasionẽ Hyperides vocauit. Inuasio etiam, est in alienam domum non concessus introitus. Et Smerdis nomen vsurpans, sibique vendicans, Herodotus.

De tonsillis, gutture, stomacho, & interioribus corporis, visceribusque. 42.

Partium vero earum, quæ post hypoglottida sunt, carnes vtrinq; prominentes, tonsillæ, vel glandulæ vocantur. quæ autem his subsunt, similes quidem rubore, maiores vero rotundioresque, mala dicuntur, accrescunt autem per tenues quasdã mem-

ἔμπροσθεν μετὰ τοὺς δακτύλους, ταρσός. τὸ δὲ ἀπολῆγον τοῦ ποδὸς κατόπιν, πτέρνα. ἀφ' ἧς καὶ τὸ πτερνοκοπεῖν, ὅπερ ἐστὶ τὸ ταῖς πτέρναις κτυπεῖν πρὸς τὰ ἑδώλια ἐν τοῖς θεάτροις, ὁπότε τινὰ θορυβοῖεν. καὶ πτερνίδας δὲ ἡ μέση κωμῳδία φησὶ, τοὺς πυθμένας τῶν ἰατρικῶν λεκανίδων. τὸ δὲ κάτωθεν, τὸ μὲν ὅλον, τύλωμα. τούτου δὲ, τὸ μὲν προὔχον ὑπὸ τοὺς δακτύλους, στῆθος ποδὸς, ἢ προστηθίς. τὸ δὲ μετὰ τὸ στῆθος, κοῖλον ποδός. δάκτυλοι δὲ ποδὸς τὰς αὐτὰς ἐπὶ τοῖς μέρεσι προσηγορίας ἔχουσιν, ἃς καὶ οἱ ἐπὶ τῶν χειρῶν. καὶ τὸ μὲν ὑπὸ τοὺς δακτύλους ῥῆγμα, χίμετλον ὀνομάζεται. οἱ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ μέρος, ᾧ ἐπιγίγνεται, χίμετλον ὀνομάζεσθαι νομίζουσι. τὰ δὲ ὑπὸ τοὺς δακτύλους κρούματα, πταίσματα. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ ἐπιπταίσματα αὐτὰ καλεῖ. τὸ μέντοι προσπταῖσαι, ἐν τοῖς σφηξὶ προσκόψαι εἴρηκε. καὶ ποσὶ δ' ἂν προσήκοι, καὶ τὸ ὑπόδημα, ὑποδύεσθαι, ὑποδούμενος, ἀνυπόδητος, ἀνυποδησία. καὶ βάσιν δ' ἂν εἴποις τὸν πόδα, Πλάτωνος εἰπόντος, Θεοὺς βάσεις ὑποτιθέντας πλείους. ἀφ' οὗ καὶ τὸ βάσιμον, καὶ ἄβατον. καὶ βάσις δὲ παρὰ τοῖς μουσικοῖς λέγεται, τὸ τιθέναι τὸν πόδα ἐν ῥυθμῷ. καὶ βατὴρ ὁ οὐδὸς, ἐφ' οὗ καὶ βαίνομεν, ὡς Ἀμειψίας,

Ἐπ' αὐτὸν ἥκεις τὸν βατῆρα τῆς θύρας.

καὶ βεβῶτας ὁ Πλάτων τε, καὶ Ξενοφῶν λέγουσι. καὶ διαβατήρια ἱερὰ, ὁ αὐτός. καὶ ἀποβατήρια ἐρεῖς. καὶ διαβατὸς ποταμὸς, καὶ ἄβατος, Πλάτων. καὶ διαβάται, Δημοσθένης. καὶ διαβάτην, Ἀριστοφάνης. καὶ ἐπιβασίαν τὴν δίκην, Ὑπερίδης. ἐπιβασία καὶ ἡ εἰς ἀλλότριον οἶκον ἄναρχος εἰσέλευσις. καὶ ἐπιβατεύων τοῦ Σμέρδιος ὀνόματος, Ἡρόδοτος.

Περὶ αἰτιάδων, βρόγχου, καὶ στομάχου, καὶ τῶν ἐντὸς τοῦ σώματος, καὶ τῶν σπλάγχνων. μβ'.

Τῶν τοίνυν ἐντὸς ἀπὸ τῶν μετὰ τὴν ὑπογλωττίδα τόπων, αἱ μὲν ἑκατέρωθεν προὔχουσαι σάρκες, αἰτιάδες, καὶ παρίσθμια καλοῦνται. αἱ δὲ ὑπ' αὐταῖς, ὅμοιαι μὲν τὴν ἐρυθρότητα, μείζους δὲ, καὶ περιφερέστεραι, μῆλα. προσπεφύκασι δὲ κατὰ λεπτοὺς ὑ-

μένας τῷ στομάχῳ, ὃν καὶ βρόγχον, καὶ ἀρτηρίαν ἔνιοι, οἱ δὲ καὶ φάρυγγα καλοῦσι. ταῖς γὰρ μὴν ἀντιάσιν ὀστοῦν ὑπόκειται, περιειληφὸς τὴν τοῦ βρόγχου κεφαλὴν, καλούμενον ὑπ' ἐνίων ὑοειδὲς, ὅτι προσέοικε τῷ τοῦ γράμματος σχήματι. Ἡρόφιλος δὲ αὐτὸ, διὰ τὸ παρεστηκέναι ταῖς ἀντιάσι, παραστάτην ὠνόμασεν. ὁ δὲ στόμαχος, ἔγκειται μὲν ἔνδοθεν τῇ ῥάχει, κατατείνει δὲ εἰς πνεύμονα. ὀνομάζεται δὲ καὶ οἰσοφάγος· καὶ τὰ νεῦρα τὰ ἑκατέρωθεν αὐτοῦ, τόνοι. ἔνθα δὲ τῇ κοιλίᾳ συνάπτει, καλεῖται τοῦτο μέγα στόμα κοιλίας. παρέοικε δὲ τὸ κάτωθεν τοῦ στομάχου, καθὸ τῷ πνεύμονι συμβέβηκε, διὰ τὸ ἐκ στενότητος ἀνευρύνεσθαι κώδωνι σάλπιγγος. ἔστι μέντοι καὶ τὸ ὑπὸ τῇ γλώττῃ πρὸς ὑποδοχὴν τῶν ποτῶν τε καὶ σιτίων, τοῦ λοιποῦ μήκους πλατύτερον, εὐαίσθητόν τε αὐτοῦ τὸ πρὸς τῇ κοιλίᾳ, καὶ νευρῶδες. ἔξωθεν δὲ σαρκώδης ἐστὶ, καθὸ τῷ βρόγχῳ γειτνιᾷ. τὰ δὲ ἔνδοθεν, στρογγύλος, ἀρτηριώδης. ἐπίκειται δὲ ἀρτηρίᾳ τε, καὶ ταῖς ἀπὸ τῆς καρδίας ἀνατεινούσαις εἰς ῥάχιν φλεψὶ, πλέγματα τέσσαρα, ἢ ὡς ἔνιοι, τρία, φλέβες, ἀρτηρίαι, νεῦρα. τοὺς γὰρ ὑμένας ἐξαίρουσι. καὶ ὄρνισι μὲν ὅμοιόν τι τούτῳ πρόσκειται, ὃ πρηγορεῶνα καλοῦσιν. ἔνθα προαθροίζεται ἡ τροφή. τῶν δὲ μηρυκαζομένων τὴν προτέραν κοιλίαν, μήνυστρον καλοῦσιν. ὁ δὲ βρόγχος τῷ στομάχῳ προσκείμενος, εἰς πνεύμονα νεύων, τῇ γλώττῃ καὶ τῷ στομάχῳ προσπέφυκεν. ἐνερρίζωται δὲ ἐν μέσῳ τῷ πνεύμονι, τῇ μὲν, κατὰ τοὺς ὀπισθίους λοβοὺς ἐγκείμενος, οἳ τοῖς νώτοις προσίζουσι, τῇ δὲ, κατά τε ὑπὸ τοῖς στέρνοις. σχίζεται γὰρ εἰς πλείους λεπτὰς ἀποφύσεις, αἳ καλοῦνται σύριγγές τε, καὶ βράγχια, καὶ ἀορταί. αὐτὸς δὲ εἰς στρογγύλον εἶδος ἀποτετορνευμένος, ἐκ μὲν τοῦ κατόπιν, τῷ στομάχῳ γειτνιῶν. ὥσπερ δὲ ἐκ κύκλων πολλῶν συγκείμενος, χιτῶνας καὶ οὗτος ἔχει τέτταρας, συμπεπλεγμένος ἐκ νεύρων, φλεβῶν, ἀρτηριῶν, ὑμένων. Ὅμηρος μέντοι τὸν στόμαχον, καὶ λαιμὸν, καὶ λαυκανίην καλεῖ καὶ φησὶ ψυχῆς ὤκιστον ὄλεθρον εἶναι, ὅτι διαιρεθεὶς ἀπόλλυσι τὴν ὁδὸν τῆς τροφῆς. τὸν δὲ βρόγχον, ἀσφάραγον καλῶν καὶ φωνῆς ἵνα τρείαν ἐπιστάμενος, ἄτμητον ἐπὶ Ἕκτορι πεποίηκεν,

branulas stomacho. quem & fauces nonnulli & arteriam ,alii vero, guttur vocant. Tonsillis vero os subiacet, faucium caput complectens, à nonnullis hyoides vocatum, quod ad literæ Y formam accedat. Herophilus autem, propterea quod tonsillis adstet, idem Parastatem vocauit. Stomachus vero inter scapulas iacet, & ad pulmonem prætenditur. nominaturque etiam gula. nerui autem eius vtrinque, toni. Vbi vero ventrem contingit ea pars, magnum ventris os nominatur. inferior vero stomachi pars, qua pulmoni coniungitur, eo quod ex angustia dilatetur, tubæ crepitaculo similis est. Pars etiam sub lingua potum cibumque suscipiens, reliqua longitudine est latior, sensibilis autem maxime, & iuxta ventrem neruosa. exterius vero carnea, vbi faucibus appropinquat, interius vero, rotunda, & arteriosa est. Arteriæ vero, & venis à corde ad scapulas tensis, complicationes quatuor, vel tres iuxta nonnullorum sententiam innituntur. venæ scilicet, arteriæ & nerui. membranulas enim hi exeipiunt. Tale autem quoddam etiam in auibus est, quod gutturis vesiculam vocant, in qua cibus primum congregatur. Primum eorum qui cibum ruminant sinum, ventriculum vocant. Faux autem stomacho adiacens, & ad pulmonem nutans, linguæ stomachoque adhæsit: radicesque agit in pulmone medio, partim iuxta posteriores fibras adiacens, quæ dorso assident: partim vero iuxta eas, quæ sub pectore sunt. in plurimas enim tenues scinditur bullulas, quæ vocantur fistulæ, branchia, & aortæ. ipse vero turbinatum in morem exsculptus, à posteriori parte stomacho appropinquans. sed quasi ex multis compositus anulis, tunicas & hic habet quatuor, contextus scilicet existens ex neruis, venis, arteriis, membranulisque. Homerus equidem stomachum, etiam λαιμὸν, & λαυκανίαν vocat. & dicit Animæ celerrimam esse perniciem, si diuisus meatum cibi perdat. guttur vero ἀσφάραγον vocans & vocis meatum esse cognoscens, illæsum Hectori seruauit,

vti-

vt ipsum prius alloqueretur verbis alternis excipiens.

Ὄφρα τί μιν προσπείποι ἀμειβόμενος ἐπέεσσι.

De faucibus, ventre, hila, & reliquis. 43.

Περὶ φάρυγγος, κοιλίας, νήστεως, καὶ τῶν λοιπῶν. μγ'.

Fauces itaque, stomachi initiũ sunt. quemadmodum fistula illa spiritalis, gutturis. Λαρυγγίζειν vero, Demosthenes dixit. quod Veteres, Præclusa gula loqui dixerunt. exterior autem eius in collo prominentia, gurgulio, & prologus vocatur. Cum autem stomachus in ventre desinat, ventris latitudo ad sinistrum latus extenditur, ore ipso ad mediam vergens cartilaginem, reliquo autẽ corpore ad diaphragma. In ventre vero intestinum excrescit, in dextram magis inclinatum, tergo maxime adiacens, quod pylorum vocant. & cibum in eam partem, quam hilam vocant, deducit. quę quidem exterius, neruorum complicatione constat. interius vero, carneum quiddam illi commixtum est. iacet autem intestinum hoc sub costa spuria, quæ in sinistra parte vsque ad lumbum transit. vnde & hila dicitur. Ex ipsa vero hila intestinum excreuit, sub vmbilico iacens inuolutum, omnem istum locum complens, & in duos terminatur fines. quorum alter, aluus vocatur, & venter inferior. quem Homerus, Νειαίρην vocat. iacet vero in dextro latere, sub præcordiis. vnde deriuantur vocabula, quæ pœnam luere, pœnã, & carcerẽ significant, eo quod huius passio acerrimos corpori dolores afferat. Quod autẽ vtrinq; tenuis illius intestini termino annexum est, intestinum cæcũ nominatur, tergo quidem adhærens, sed iuxta dextrum lumbum iacens. Aluo vero, rectum intestinum subest. Ventri alui autẽ terminus, podex est, in ano desinens, ipsi adhærens lumbo. An⁹ vero, est intestini termin⁹. meatusq; est eorum, quæ in aluo superfluunt. sic quidẽ opertus visus, plerũque vero apertus est. quẽ alii culũ, alii vero podicẽ vocãt. Medianũ autem, pellicula est, ex venarum neruorumque complicatione. renibus vero, & ventri appropinquat, cibũ in iecur emittens.

Ὅτι μὲν φάρυγξ, στομάχου ἐστὶν ἀρχὴ, ὡς βρόγχου λάρυγξ. λαρυγγίζειν δὲ εἴρηκε Δημοσθένης, ὅπερ οἱ παλαιότεροι φαρυγγίζειν ἔλεγον. τὸ δὲ ἔξωθεν πρόϋχον αὐτοῦ κατὰ τὸν τράχηλον, γαργαρεὼν, καὶ πρόλοβος καλεῖται. τοῦ δὲ στομάχου καταλήγοντος εἰς τὴν κοιλίαν, ἡ τῆς κοιλίας εὐρυχωρία κεῖται κατὰ τὸ λαιὸν μέρος, τὸ μὲν στόμα κατὰ τὸν χόνδρον μέσον ἔχουσα, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα, ὑπὸ τῷ διαφράγματι. τῆς δὲ κοιλίας ἐκπέφυκεν ἔντερον κατὰ τὰ δεξιὰ μᾶλλον νενευκὸς, τῇ ῥάχει μάλιστα προσκείμενον, ὃ καλεῖται πυλωρός. παραπέμπει δὲ εἰς τὴν ὀνομαζομένην νῆστιν τὴν τροφὴν, ἥ ἐστιν ἔξωθεν μὲν πλέγμα νευρῶδες, ἔνδοθεν δὲ καὶ σαρκῶδές αὐτῇ παραμέμικται. κεῖται δὲ ὑπὸ τὴν νόθον πλευρὰν, τὴν ἐν ἀριστεροῖς μέχρι τῆς λαγόνος παρήκουσαν, τοῦτο τὸ ἔντερον. ὅθεν καὶ νῆστις καλεῖται. αὐτῆς δὲ τῆς νήστεως, τὸ λεπτὸν ἔντερον ἐκπέφυκεν, ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν κείμενον ἕλιγμα, πάντα συμπληροῦν τὸν τόπον. λήγει δὲ εἰς δύο τέλη. ὧν τὸ μὲν, καλεῖται κῶλον, καὶ κάτω κοιλία, ἣν νειαίρην Ὅμηρος καλεῖ. κεῖται δὲ ἐν δεξιοῖς, παρὰ τὸ ὑποχόνδριον. ἀφ' οὗ καὶ τὸ κολάζεσθαι, καὶ κόλασις, καὶ κολαστήρια, διὰ τὸ φέρειν τὸ ἐν αὐτῷ πάθος τοῖς σώμασιν ὀξείας τὰς ἀλγηδόνας. τὸ δὲ ἑκατέρωθεν τῷ λεπτῷ ἐντέρῳ λήγοντι συνάπτον, ὀνομάζεται τυφλὸν ἔντερον. τῇ μὲν ῥάχει προσιζάνον, κατὰ δὲ τὴν λαγόνα τὴν δεξιὰν κείμενον. καὶ τῷ μὲν κώλῳ, τὸ ἀπευθυσμένον ὕπεστιν. ἀρχὴ δὲ κώλου, τέλος καταλῆγον εἰς τὸν δακτύλιον, τῇ ὀσφύϊ προσπεφυκός. ὁ δὲ δακτύλιος, ἐντέρου μὲν τέλος, ὁδὸς δὲ τῶν ἐκ κοιλίας περιττῶν. οὕτωσὶ μὲν ἰδεῖν μεμυκὼς, ἐπὶ δὲ πλεῖστον αἰοιγόμενος. ὃν οἱ μὲν σφιγκτῆρα, οἱ δὲ στεφάνην καλοῦσι. τὸ μέντοι μεσεντέριον, ἔστι μὲν ὑμὴν, ἐκ φλεβῶν καὶ νεύρων συμπλοκῆς. νεφροῖς δὲ καὶ κοιλίᾳ γειτνιᾷ, τὴν τροφὴν ἀναπέμπων εἰς τὸ ἧπαρ.

Ἀπὸ δὲ ἐντέρου ὀνόματα, δυσεντερία παρὰ Πλάτωνι, καὶ λειεντερία παρὰ Ἱπποκράτει. καὶ ἐντεριώνη, τὸ ἐντὸς τῶν ῥάβδων, ὃ ἐξαίρουσιν οἱ βουλόμενοι κενῶσαι τὴν ῥάβδον εἰς σύριγγα, ἢ αὐλὸν, ἤ τι τοιοῦτον. * ἐντερωνίδα δὲ, τὰ καλούμενα ἐγκοίλια τῶν νεῶν, Ἀριστοφάνης ὠνόμασεν. ἐκ μὲν δὴ τῆς περιφεροῦς τῆς κοιλίας ἐκπέφυκεν αὐτή τε, καὶ μέρος τοῦ ἄλλου ἐντέρου καλύπτον, τὸ ὀνομαζόμενον ἐπίπλοον. ὁ δὲ ἀπὸ τῶν νεφρῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἔντερα χωριζόμενος χιτὼν, περιτόναιον καλεῖται.

Nomina vero abinteſtino ducta, Dyſenteria, apud Platonẽ, & Lienteria, apud Hippocratem. Et cor ligni, quod in ipſis eſt virgis, quod extrahunt hi, qui virgam in fiſtulam excauare volunt, vel tibiá, aut ad tale quidpiam. Quæ vero nauis carinæ, ſeu meditullia dicuntur, Ariſtophanes Ἐντερωνίδα vocauit. Ex ipſa porro ventris circumferentia pars alia enata eſt inteſtini, velata, quam omentũ vocant. Velamen vero, à renibus ad omnia inteſtina diuiſum, cinctum nominatur.

Περὶ ἥπατος, χολῆς, καὶ αἵματος. μδʹ.

De epate, bile, & ſanguine. 44.

Τοῦ δὲ ἥπατος ἐν δεξιοῖς κειμένου, καὶ τὸ νεαρὸν αἷμα διὰ φλεβῶν ἐκ κοιλίας ὑποδεχομένου, τὰ μὲν πρὸς ταῖς φρεσὶ καὶ τῷ περιτοναίῳ, κυρτά. τὰ δὲ κάτωθεν ὑποφαύοντα τῆς γαστρὸς, σιμὰ ὀνομάζεται. τὸ δὲ μέγιστον ἔργον ἥπατος, διακρῖναι τὴν τροφὴν εἰς αἷμα καὶ χολήν. καὶ τῆς μὲν, ἀγγεῖόν τι πληροῦσαι, ὃ ἔγκειται τῷ μεγίστῳ λοβῷ. καὶ ὁμωνύμως τῷ αὐτοῦ ὑγρῷ, καλεῖται χολή. τὸ μὲν, στενὸν αὐχένα καλούμενον ἔχουσα. τὸ δὲ πλῆρες, πυθμένα. Ἀπὸ δὲ χολῆς, χολᾶν, μελαγχολᾶν, μελαγχολωθῆναι, ἐπίχολος, ὑπόχολος, χλοερὰ χολή, χολέρα, χολημεσία, χολοβάφος, χολοβαφίνη. οὕτω γὰρ ἐπὶ τῶν πλασμάτων οἱ Ἀττικοὶ τὴν χρυσοειδῆ ἐκάλεσαν, ὡς ὑπόχολον τὸν μελαγχολῶντα. καὶ ἀκρόχολον δὴ, καὶ ἀκροχολοῦντα, Πλάτων λέγει. τὸ δὲ αἷμα, διὰ φλεβῶν εἰς πᾶν διασπείρεται τὸ σῶμα. Ἀπὸ δὲ αἵματος, αἱμάξαι, αἱμάσσων, αἱματηρόν, ὕφαιμον, αἱματῶδες, αἷμα ἐμῶν. αἷμα σχάσαι, τὸ λῦσαι φλέβα τῷ κέντρῳ. ἐξαιμάσσειν, καὶ ἔναιμον, καὶ ἐναιμῶδες παρὰ Ἀντιφῶντι. καὶ ἐναίμους δὲ, καὶ ὀλιγαίμους. καλεῖται δὲ τοῦ ἥπατος, τὸ μὲν αὐτοῦ, πύλαι, καθ' ἃς ὑποδέχεται τὸ αἷμα, ὥσπερ διὰ μιᾶς φλεβὸς εἰς πάσας τὰς φλέβας ἀπ' αὐτῶν ἀναπέμπεται. τὸ δὲ, λοβοὶ ἡπατίαι, καθάπερ οἱ τοῦ πνεύμονος λοβοὶ πνευμονίαι.

Περὶ

Epate autem in dextris iacente partibus, & recentem à ventriculo per venas ſanguinem recipiente, partes quæ præcordiis & cincto adſunt, conuexa: quę inferius ſub vẽtriculo palpitant, ſima vocantur. Præcipuum vero epatis officium eſt, cibum in ſanguinem bilemque diſtribuere, & huius implere vaſculum, quod maxime fibræ inſidet, eodemque nomine quo humor ille ſuus, bilis ſcilicet, appellatur.* Latini, fel vocant. quod quidem anguſtiorem partem, quæ collum dicitur, habet, & pleniorem, quæ fundum vocatur. A bile autem deriuantur, iraſci, atram bilem mouere, atra bile ſtomachari, iracũdus, ad iram pronus, viridis bilis, cholera, bilis vomitus. flauus tinctor, Flaua tinctura. ſic enim in Figmentis ſcenicis Attici, auri colorem referentia vocauerunt. vt etiam ὑπόχολον, atra bile laborantẽ. Et Furioſum, & Ira furentem, Plato. Sanguis autem, per venas in totum diſpergitur corpus. A ſanguine vero dicitur, cruentare, cruentatus, & ſanguinolentus, ſanguineum, cruentum, ſanguinem vomens. Sanguinem interrumpere, pro eo quod eſt, venam ferro inſcindere. ſanguinare, ſanguine præditum. & Sãguine plenum, apud Antiphontem, & Sanguineos, vel Parum ſanguinis habẽtes. Portæ vero ipſius epatis dicuntur, per quas ſanguis ſuſcipitur, vt per vnicam venam ab hac in omnes venas deducatur. Fibræ vero iecinoris dicũtur, quemadmodum fibræ & pulmonis.

Dedia

De diaphragmate ventriculo, corde, & reliquis. 45.

Huic vero superiacet diaphragma, ex venis compositum, quod pulmonem, & cor ab epate distinguit. vnde deriuantur, septum, intersepit, obturare, sepire, obsepire, obstruere, septum, & similia. Diaphragmati vero subiacet venter, & vocatur ventriculus. super hunc autem cor est, sinus habens sanguinis & spiritus. quorum, hunc quidem per arterias, illum vero per venas emittit. sinusque sinister, crassior est, cum spiritum ipse emittat. dexter autem tenuior quidem, sed maiorem habens latitudinem, à quo sanguinis canales ducuntur. sed mammillæ sinistræ subiacet. Hinc vero deriuantur, cordatus. & Καρδιώττειν, Dores dicunt pro eo, quod Xenophon Esurire dixit. Dicitur etiam quædam membranula, præcordia. quæ thoracem interstinguit, quam & tunicam nominant. Basis autem cordis, caput vocatur. prominentia autem acuta, fundus. concauitatesque quæ vtrinque sunt, aures. Sed iuxta cordis caput, à posteriori parte circa vertebram septimam, caro quædam est tonsillæ similis, quæ thymus vocatur. Vocabis etiam quasdam asperas arterias, quæ ante stomachum iacent, per quas thorax spiritu sufflatus, & considens ad pulmonem, comprimitur. Pulmo autem supra diaphragma, quod & præcordia vocant, situs est. sicuti & quasdam in lateribus pelliculas, subcinctas nominant. Thoracis vero latitudine, quam vacuum thoracis vocant, pulmo ad spiritus exhalationem vtitur. Hinc autem dices, spirare, respirare, perspirare, efflare, expirare. spirans, efflans, respirans, expirans, perspirans, perspiratus, spiritus, inspirans, inspirare, adspirans, afflatus spiritu, benespirans, deflatus spiritu, exhalatio, respiratio, pulmonis exulceratio, spirandi difficultas, inflatus, afflatio.

Περὶ διαφράγματος, ἄνω κοιλίας, καρδίας, καὶ τῶν λοιπῶν. μέ.

Ἐπίκειται δὲ αὐτῷ τὸ διάφραγμα, συγκείμενον ἐκ φλεβῶν, ὃ καὶ διαφράττει ἀπὸ ἥπατος πνεύμονα καὶ καρδίαν. ἐξ οὗ, φραγμός, διαφράττει, καὶ φράττειν, ἀποφράττειν, ἐμφράττειν, ἐπιφράττειν, καὶ φράγμα, καὶ τὰ ὅμοια. τῷ δὲ διαφράγματι ἡ γαστὴρ ὑπόκειται, καὶ καλεῖται ἄνω κοιλία. ὑπὲρ δὲ αὐτοῦ, ἡ καρδία, κόλπους ἔχουσα αἵματός τε, καὶ πνεύματος. ὧν τὸ μὲν ἐκπέμπει διὰ ἀρτηριῶν, τὸ δὲ ἀναπέμπει διὰ φλεβῶν. οἱ δὲ κόλποι, καλοῦνται κοιλίαι. ἡ μὲν ἐν τῷ ἀριστερᾷ, παχυτέρα, ὡς πνεύματος οὖσα ἄφεσις. ἡ δὲ ἐν δεξιᾷ, λεπτοτέρα μέν, ἐπὶ μείζονος δὲ τῆς εὐρυχωρίας. ἀφ᾽ ἧς οἱ τοῦ αἵματος ὀχετοὶ φέρονται. κεῖται δὲ ὑπὸ μαστὸν ἀριστερόν. ὄνομα δὲ ἀπ᾽ αὐτῆς, εὐκάρδιος, καὶ καρδιώττειν. οὕτω δὲ δωριεῖς τὸ παρὰ Ξενοφῶντι βουλιμιᾶν καλοῦσι. καλεῖται δέ τις περικάρδιος ὑμήν, ὁ διαφράττων τὸν θώρακα, ὃς καὶ χιτὼν ὀνομάζεται. ἡ μὲν δὴ βάσις τῆς καρδίας, καλεῖται κεφαλή. τὸ δὲ προέχον ὀξύ, πυθμήν. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν κοῖλα, ὦτα. πρὸς δὲ τῇ κεφαλῇ τῆς καρδίας ὄπισθεν κατὰ τὸν ἕβδομον σπόνδυλον, ἔστι τις σὰρξ ἀδένι ἐοικυῖα, ἣ καλεῖται θυμός. εἴποις δ᾽ ἂν τινὰς καὶ τραχείας ἀρτηρίας, αἳ κεῖνται πρὸ τοῦ στομάχου, δι᾽ ὧν ὁ θώραξ ἀναφυσώμενος τῷ πνεύματι, καὶ συνιζάνων, εἰς τὸν πνεύμονα ἀναθλίβεται. ὁ δὲ πνεύμων, κεῖται μὲν ὑπὲρ τὸ διάφραγμα, ὃ καλοῦσι φρένας. ὥσπερ τοὺς ἐν ταῖς πλευραῖς ὑμένας, ὑπεζωκότας. τῇ δὲ τοῦ θώρακος εὐρυχωρίᾳ, ἣ καλεῖται κενὰ θώρακος, ὁ πνεύμων χρῆται πρὸς τὴν τοῦ πνεύματος ἐκροήν. Ὀνομάζοις δ᾽ ἂν ἀπ᾽ αὐτοῦ, πνεῖν, ἀναπνεῖν, διαπνεῖν, ἀποπνεῖν, ἐκπνεῖν. πνέων, ἀποπνέων, ἀναπνέων, ἐκπνέων, διαπνέων, διαπνεόμενος, πνεῦμα, ἐμπνέων, ἐμπνεῖν, ἐπιπνέων, ἐπιπνῶν, ἔπιπνους, εὔπνους, καταπνεόμενος, ἀποπνοή, ἀναπνοή, περιπνευμονία, δύσπνοια, ἔμπνους, ἐπίπνοια, διάπνοια.

Περὶ σπληνὸς, νεφρῶν, κύστεως, μήτρας, καὶ τῶν λοιπῶν. μϛ΄.

Περὶ μέντοι τὴν κοιλίαν κατὰ τὰ λαιὰ ὑπὸ τὸ διάφραγμα, ὁ σπλὴν κεῖται, ὃν Πλάτων ἐκμαγεῖον τοῦ ἥπατος γεγενῆσθαί φησιν. ἄλλην γὰρ οὐδεμίαν χρείαν παρέχεται. κεφαλὴ δὲ αὐτοῦ τὸ παχύτατον ὀνομάζεται. λέγεται δὲ, καὶ σπλήνιον. ὄνομα δ᾽ ἀπ᾽ αὐτοῦ, τὸ σπληνιᾶν, ὅπερ ἐστὶ, τὸν σπλῆνα ἀλγεῖν. ἡ δὲ τῶν νεφρῶν θέσις, ἀφ᾽ ὧν καὶ ἡ νεφρῖτις νόσος, ὑπὸ σπληνὶ καὶ ἥπατι καθ᾽ ἑκατέραν τὴν λαγόνα τῶν νεφρῶν ἑκάτερος κείμενος, τὸ ἀπορρέον ἀπὸ τοῦ σώματος ὑγρὸν, εἰς τὴν κύστιν διηθεῖ. ἡ γε μὴν κύστις, κατὰ τὴν εὐρυχωρίαν τῶν πλατέων ὀστῶν κεῖται, τὸ ὑγρὸν ἐφ᾽ ἑαυτὴν συλλέγουσα. καὶ μὴν ἐπὶ γυναικῶν, μέσον ἀρχοῦ τε καὶ κύστεως κεῖται τὸ μητρῷον χωρίον, ὃ μήτραν τε καλοῦσι, καὶ ὑστέραν, καὶ δελφύν. ἀφ᾽ ἧς καὶ ἀδελφοὶ, οἱ ἀπὸ τῆς αὐτῆς μήτρας. ὡς ἄλοχος παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ἡ ἐπὶ τὸ αὐτὸ λέχος ἀναβαίνουσα. καὶ ἄκοιτις, ἡ τῆς αὐτῆς κοίτης μετέχουσα. Ἱπποκράτης δὲ οὐ δελφὺν μόνον, ἀλλὰ καὶ γονὴν τὴν μήτραν καλεῖ, ἐν ᾗ τό, τε ἔμβρυον συνίσταται, καὶ τρέφεται, καὶ τὸ ἐμμήνιον αἷμα συναθροίζεται. τῆς δὲ μήτρας, αἱ ἐπὶ τὰ ἄνω καὶ τὰ πλάγια ἐκφύσεις, κεραῖαι καλοῦνται, καὶ πλεκτάναι. τὰ δὲ ἑκατέρωθεν, ὦμοι. καὶ τὸ ἄκρον, αὐχὴν, ἢ τράχηλος. οὗ στόμα, ὁ πρῶτος πόρος. τὸ δὲ ἐφεξῆς κοίλωμα, γυναικεῖος κόλπος. δύο δὲ περὶ τῷ ἐμβρύῳ χιτῶνές εἰσιν. ὧν τὸ μὲν ἔνδοθεν λεπτότερόν τε καὶ μαλακώτερον ὂν, ἀμνίον Ἐμπεδοκλῆς καλεῖ. τὸ δὲ ἔξωθεν ἐπ᾽ αὐτῷ, τὸ πρὸς τῇ ὑστέρᾳ, χορίον ὀνομάζεται, ᾧ καὶ ὀμφαλὸς ἐμπέφυκε. καὶ Ἀντιφῶν δὲ εἴρηκεν, Ἐν ᾧ τὸ ἔμβρυον αὐξάνεταί τε καὶ τρέφεται, καλεῖται χορίον. οἱ δὲ παραπέμποντες ἐξ ἑκατέρων τῶν νεφρῶν τὸ οὖρον πόροι, οὐρᾶναί τε καὶ κρητῆρες καλοῦνται. καὶ ἡ τραγῳδία, τὴν ἀμίδα, οὐράνην ὠνόμασε. καλεῖται δέ τις καὶ περιτόναιος ὑμὴν, πάντη τῷ ὑπογαστρίῳ συμπεφυκὼς, καὶ περιειληφὼς κοιλίαν, καὶ ἔντερα, καὶ πάντα τὸν ἀπὸ διαφράγματος τόπον, μέχρι ἐπισείου. καὶ μέντοι,

ἔχει

De splene, renibus, vesica, matrice, & reliquis. 46.

Circa aluum vero ad sinistram partem, sub diaphragmate, splen iacet. quem Plato, Epatis effigiem esse inquit. nullam etenim alias vtilitatem exhibet. caput autem eius, densissima pars nominatur. Dicitur & lien. Hinc autem verbum deriuatur σπληνιᾶν, quod est splene dolore. Sed renum positio, à quibus & nephritis morbus, sub splene, & epate. iuxta vtrunq; lumbum alteruter renum iacens, humorem à corpore defluentem in vesicam dirigit. Vesica autem, iuxta latitudinem latorum ossium sita est, humores ad se colligens. Veruntamen in Mulieribus medium inter podicem & vesicam conceptorium vas interiacet, quod matricem vocant, vuluam, & vterum. Vnde & vterini Fratres dicuntur, qui eiusdem Matris sunt. quemadmodum Vxor vel Concubina esse dicitur à Poetis, quæ in vnum ascendit cubile. Et à lecto esse dicitur, quæ lecti particeps est. Hippocrates vero matricem, non solum Vterum, sed & Genitricem vocat. in qua fœtus consistit, nutritur, & sanguis congregatur menstruus. Matricis vero superiores, & obliquæ prominentiæ, apices & flagella dicuntur. partes vero vtrinque existentes, humeri. summitas vero, iugulum, aut collum. cuius os, primus meatus. reliqua vero concauitas, sinus muliebris. Bina vero circa fœtum sunt velamina. quorum interius quidem tenuius, & mollius existens, Empedocles Agniculum vocat. exterius vero post hoc, quod ad vuluam transit, loculus nominatur. cui & vmbilicus innascitur. Et Antiphon inquit, Loculus dicitur, in quo fœtus crescit, nutriturque. Sed loci vrinam è renibus vtrisque deducentes, vrinarii & κρητῆρες vocantur. Tragici autem, vrinæ vasculum, Matulam appellauerunt. Est etiam membranula quædam, περιτόναιος nominata, quæ toti inferiori ventri annata, aluum intestinaque continet, & omnem locum à diaphragmate ad pubem vsque. Sed & altera

feta ex splene pellicula, priore tenuior enata, sub περιτοναίῳ iacens, ipsũ diaphragma ambiens, omentum nominatur. hoc autem Antiphon in masculino, neutroque genere dixit. Medici etiam, Tonsillarum quarundam meminerunt. Tumores vero sunt, qui inter carnem, adipemque consistunt. maxime tamen circa pubes, axillas, maxillas, & medianum. circa quæ & scrophulæ oriuntur. Venarum vero quæ caua dicitur, maxima est, & à corde oriens tota iecinori adhæret, per quam sanguinem ab epate cor subtrahit, sicuti & ea, quæ arteriarum maxima & dicitur, & est. quæ sita est circa dorsi spinam, spiritumque à corde recipiens in alias dispergit arterias, vt toti distribuantur corpori.

ἔχεται τοῦ σπληνὸς, ἕτερος ὑμὴν, τοῦ προτέρου λεπτότερος ἐκπεφυκὼς, ὑπὸ τὸ περιτόναιον κείμενος, τὸ αὐτὸ διάφραγμα περιειληφὼς, ἐπίπλους ὀνομάζεται. Ἀντιφῶν δὲ αὐτὸν ἀρσενικῶς, καὶ οὐδετέρως καλεῖ. ἰατροὶ δὲ καὶ ἀδένας τινὰς καλοῦσιν. Ὄγκοι δέ εἰσι μέσον σαρκὸς καὶ πιμελῆς συνιστάμενοι, μάλιστα περὶ βουβῶνάς τε, καὶ μασχάλας, καὶ σιαγόνας, καὶ μεσεντέριον. περὶ οὓς καὶ αἱ χοιράδες συνίστανται. Τῶν δὲ φλεβῶν ἡ κοίλη καλουμένη, μεγίστη τέ ἐστι, καὶ ἀπὸ καρδίας ἄρχεται, καὶ πάσα τῷ ἥπατι προσπέφυκε, δι᾽ ἧς ἀπὸ τοῦ ἥπατος ἀνέλκει τὸ αἷμα ἡ καρδία. ὥσπερ καὶ τῶν ἀρτηριῶν ἡ μεγίστη καλεῖται, οὕτω καὶ ἔστι, καὶ κεῖται κατὰ τὴν ῥάχιν λαμβάνουσά τε τὸ πνεῦμα παρὰ καρδίας, καὶ διασπείρουσα εἰς τὰς ἄλλας ἀρτηρίας, ὡς εἰς πᾶν διαδίδοσθαι τὸ σῶμα.

De anima, mente, & his quæ ab animo dicta sunt. 47.

Περὶ ψυχῆς, καὶ νοῦ, καὶ τῶν ἀπὸ θυμοῦ λεγομένων. μζ´.

Constat totus homo, ex anima, & corpore. Et anima est, spiritus, aut ignis, aut sanguis, vel quodcunque doctis visum fuerit. Partes vero eius sunt, mens, concupiscentia, & animus. Mens vero, & ratiocinatio, & Princeps dicitur. aut Iuxta cerebrum, secundum Pythagoram, & Platonem, considens. aut Iuxta cerebri inferiorem partem, aut meningam, vt multis Medicorum videtur. aut Iuxta superciliorum medium, vt Straton dixit. vel Circa sanguinẽ, iuxta Empedoclem, & Aristotelem. vel Circa cor, vt Stoici sentiunt. Animi vero sedes, sine controuersia cor est. quemadmodum & concupiscentiæ locus, epar. Sed & nomina ab anima deducta, generosam habens animam, animatus, inanimatus, animate, inanimate, generose, animæ recreatio, animã recreare, animæ amans, animam amare, animam exhalans, respirans, animæ solamen. A mente vero, intellectus, cogitatio, mentis comprehensio, prudentia, solertia. & vt Antiphon dixit, Consideratio mẽtis, mentis abundantia, vecordia, dissensio, pœnitentia, superbia, insipientia, sto-

Σύγκειται μὲν δὴ ὁ πᾶς ἄνθρωπος, ἐκ ψυχῆς τε καὶ σώματος. καὶ ἔστιν ἡ ψυχὴ, πνεῦμα, ἢ πῦρ, ἢ αἷμα, ἢ ὅ, τι ἂν δοκῇ τοῖς σοφοῖς. Μέρη δὲ αὐτῆς, νοῦς, ἐπιθυμία, θυμός. καὶ ὁ μὲν νοῦς, καὶ λογισμὸς, καὶ ἡγεμονικόν. εἴτε περὶ ἐγκεφάλῳ κατὰ Πυθαγόραν καὶ Πλάτωνα ἱδρυμένος. εἴτε παρ᾽ ἐγκεφαλίδι, ἢ μήνιγξιν, ὡς πολλοῖς τῶν ἰατρῶν δοκεῖ. εἴτε κατὰ τὸ μεσόφρυον, ὡς ἔλεγε Στράτων. εἴτε περὶ τὸ αἷμα, ὡς Ἐμπεδοκλῆς τε, καὶ Ἀριστοτέλης. εἴτε περὶ τὴν καρδίαν, ὡς ἡ στοά. Θυμοῦ δὲ τόπος ἄντικρυς ἡ καρδία. καθάπερ ὁ περὶ τὸ ἧπαρ τόπος, ἐπιθυμίας. Καὶ ἀπὸ μὲν ψυχῆς ὀνόματα, εὔψυχος, ἔμψυχος, ἄψυχος, ἐμψύχως, ἀψύχως, εὐψύχως, ψυχαγωγία, ψυχαγωγεῖν, φιλόψυχος, φιλοψυχεῖν, ἀποψύχων, ἀναψύχων, παραψυχή. Ἀπὸ δὲ νοὸς, νόησις, διάνοια, πρόνοια, εὔνοια, ἀγχίνοια. καὶ ὡς Ἀντιφῶν, ἐπινόημα, πλεόνοια, ἀπόνοια, διχόνοια, μετάνοια, παράνοια, ἀνοητία, ἀ-

νοια, ἐπίνοια, πρόνοια. καθὼς Ἀντιφῶν, ἐπινόημα. καὶ ἀνοησία, ὡς Ἀριστοφάνης. καὶ διανόησις, ὡς Πλάτων. καὶ διανοήματα. καὶ τὰ ῥήματα, νοεῖν, διανοεῖσθαι, περινοεῖν, εὐνοεῖν. τὸ δὲ ἐπινοεῖν, εὐτελέστερον, καὶ τὸ διχονοεῖν. διχογνωμεῖν γάρ, καὶ στασιάζειν, καὶ διεστάναι, καὶ ἐξεστασιάσθαι, καὶ ἀπερρῆχθαι, καὶ ἀπεσχίσθαι ἐπὶ τούτου, ὡς ἄμεινον λέγουσιν. ὑπονοεῖν μέντοι, καὶ μετανοεῖν, καὶ παραγνοεῖν. τὸ δὲ ἀπονενοῆσθαι, φαυλότερον. προνοεῖν δέ, καὶ ἀνοηταίνειν. καὶ τὰ ὀνόματα, νοήμων, διανοητικός, καὶ περινοητικός. καὶ εὔνους, καὶ εὐνοϊκός, ὡς Ἰσαῖος, ἀγχίνους, πολύνους, ἀπονενοημένος, δύσνους, κακόνους, προνοητικός, ἄνους, ἀνόητος. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων, οὐδὲν χρηστέον. Πλάτων καὶ ἀδιανόητα εἴρηκε. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα, εὔνως, εὐνοϊκῶς, εὐνοϊκωτέρως, ὡς Δημοσθένης. κακόνως, ἀνοήτως, ἀγχίνως, πολύνως, δύσνως. τὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων, βιαιότερα. Ἀπὸ δὲ θυμοῦ, θυμοῦσθαι, θυμούμενος, θυμικός, θυμός, θυμοειδής, ἄθυμος, εὔθυμος, εὐθυμία, ἀθυμία, ἀθυμῶν, ἀθυμοῦσιν, ὡς Ἀντιφῶν. ἀθύμως, ὡς Ἰσοκράτης. ἀθυμοτέρως, ὡς Ἰσαῖος. θυμόσοφος, καὶ θυμοῦσθαι, βαρύθυμος, ὀξύθυμος, καὶ ὀξυθυμίας. καὶ ὀξυθυμήθη, παρὰ Ἀριστοφάνει. τάχα δὲ καὶ τὸ εὐθυμεῖσθαι. καὶ ὀξυθυμία, ἣν οἱ φαῦλοι ῥήτορες φασὶ καθάρματα. εὐθυμία δέ, καὶ ἐνθύμησις, Θουκυδίδης. καὶ ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν τῇ μάχῃ συμφοράς. καὶ ἐνθυμήματα δέ, παρ' Ἰσοκράτει.

Περὶ ἐπιθυμίας. μη.

Ἀπὸ δὲ ἐπιθυμίας, ἐπιθυμεῖν, ἐπιθυμῶν, ἐπιθυμητόν, ἐπιθυμητικός, ἐπιθυμητικῶς, ἐπιθυμητής, καὶ ἐπιθύμημα, ὡς παρὰ Πλάτωνι, καὶ ἐπιθύμησις κακῶν, παρ' Ἰσαίῳ. καὶ ἐπιθυμήματα, παρὰ Φιλυλλίῳ.

ΚΕΦΑ-

liditas, opinio, prouidentia. Et cogitatio, secundum Antiphontem. Et Mentis deliquium, vt Aristophanes. Et Deliberatio, vt Plato. &, Mentis conceptiones. Verba autem, intelligere, considerare, circumspicere, cogitare, sapere. Ἐπινοεῖν autem, quod imaginari significat, & bifariam sentire, sordida sunt. Dissentire enim, animis scindi, & diuidi, discordari, discrepare, & diffidere, de hac re melius dicuntur. præterea, suspicari, pœnitere, despicere. Ἀπονενοῆσθαι vero, quod idem significat, vulgare est. insuper prospicere, desipere. Et nomina, prudens, considerator, & circumspectus, & cordatus. & Mentis compos, vt Isæus dicit. solers, sapiens, arrogans, stolidus, stupidus, prouidus, insipiens, stultus. Nominibus vero à cæteris deriuatis non vtendum. Plato etiã, Ἀδιανόητα dixit. quæ verbis aperta, sed occultos sensus habent. Aduerbia autem, sapienter, prudenter. Prudentius, vt Demosthenes dixit. Stolide, insipienter, solerter, docte, stupide. quæ vero ab aliis deriuantur, dura sunt. Sed ab animo dicuntur, animo irasci, iratus; ferox, animosus, tristis, alacris, animositas, tristitia, perturbatus. Turbantur, vt Antiphon inquit. Triste, vt Isocrates. Tristius, vt Isæus. Natura prudens, irasci. tardum animum, vel acrem habens. Animo excandescebat, apud Aristophanem. Insuper & compotem animi esse, & ὀξυθυμία. quam indocti Rhetores, Expiationes esse interpretantur. Animi vero lætitiam, & Cogitationem, Thucydides. &, Animo voluentes calamitates in pugna acceptas. Et Enthymemata, id est, animi conceptus, apud Isocratem.

De concupiscentia. 48.

A concupiscentia autem, concupiscere, concupiscens, concupiscibile, cupidus, cupide, concupiscentiis deditus. & Desiderium, apud Platonem. Et malorum concupiscentia, apud Isæum. Et Cupiditates, apud Philylium.

CAPVT

CAPVT QVINTVM.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

De cartilagine, & ossibus. 1.

PORro corpus constat, ossibus, cartilagine, medullis, carnibus, adipib. cute, neruis, arteriis, venis, pelliculis, meningis. Et ossa quidem, sunt sustentacula corporis, solida, insensibilia, sanguine carentia, & motus ministri. Nomina aũt ab his sunt; osseus, ossib. carẽs, ossib. plenus. & Ὄστινος, quod magis Atticũ est. Noui vero Comici, Ossiũ thecã, Ossiũque dolorem dicunt. Sed cartilago ex neruis composita, & ossibus, horumq; vtrique ex parte similis, maxime tamen ossium effectus esse videtur.

Περὶ χόνδρου. α'.

ΤΟ δὲ σῶμα, σύγκειται ἐξ ὀστῶν, χόνδρων, μυελῶν, σαρκῶν, πιμελῆς, δέρματος, νεύρων, ἀρτηριῶν, φλεβῶν, ὑμένων, μηνίγγων. καὶ ἔστι τὰ μὲν ὀστᾶ, στήριγγες τοῦ σώματος, στερεὰ, καὶ ἀναίσθητοι, καὶ ἄναιμοι, κινήσεως ὑπηρέτιδες. Ὀνόματα δὲ ἀπ' αὐτῶν; ὀστώδης, καὶ ἀόστεος, ὀστεϊνος. καὶ τὸ ἀττικώτερον, ὄστινος. ἡ δὲ νέα κωμῳδία, καὶ ὀστοθήκην, καὶ ὀστοκόπους λέγει. Ὁ δὲ χόνδρος συγκείμενος ἐκ νεύρων τε καὶ ὀστῶν, καὶ ἑκατέρῳ τούτων ἐκ μέρους προσεοικὼς, μάλιστα δοκεῖ εἶναι τῶν ὀστῶν τέλος.

De carnibus. 2.

Carnes vero sunt, constrictio mollis, pinguis, iniecta ossibus, pulchritudinis velaminisque gratia. Vnde nominantur, carnosus, carnositas, obesus, carnis copia, & quæ his similia sunt. Aristophanes autem dixit, Vt nõ alium Virum carneum. Eupolis vero, Carnea mulier. Herodotus etiã, Carnẽ findere dixit pro eo, quod est carnem cute spoliare.

Περὶ σαρκῶν. β'.

Αἱ δὲ σάρκες, πίλημα μαλακὸν, λιπαρὸν, ἐπιβεβλημένον τοῖς ὀστοῖς, κάλλους τε καὶ σκέπης εἵνεκα. ἀφ' ὧν ὀνομάζεται, εὔσαρκος, εὐσαρκία, πολύσαρκος, πολυσαρκία, καὶ τὰ ὅμοια. Ἀριστοφάνης δὲ εἴρηκεν, Ὡς οὐχ ἕτερον ἄνδρα σάρκινον. Εὔπολις δὲ, σαρκίνη γυνή. Ἡρόδοτος δὲ, σάρκα σχίσαι, τὸ τοῦ δέρματος τὴν σάρκα ἀφελεῖν.

De adipe. 3.

Adeps insuper colore albus est, & carni adhæret, vocaturque abdomen. maxima vero, circa membranulas consistit. ab hoc dices, pinguis, & præpinguis.

Περὶ πιμελῆς. γ'.

Ἡ δὲ πιμελὴ, λευκὴ μὲν ἐστι τὴν χρόαν. προσπέφυκε δὲ τῇ σαρκὶ, καὶ καλεῖται στέαρ. συνίσταται δὲ περὶ τοὺς ὑμένας μάλιστα. φαίης δ' ἂν ἀπ' αὐτοῦ, πιμελώδης, περιπίμελος.

De neruis. 4.

Neruus, est vinculũ ossium remissum, & extensum. à quo & chordæ nomen sortiuntur. præcipue vero membrorũ inflexiones, & extensiones, & articulorũ incuruationes administrant. vnde & robustum esse, neruos habere dicunt. Et pecunias, Negociorũ neruos Demosthenes vocat. vt Eneruati, ac spoliati pecuniis, & Cõmilitonibus. Theopompus vero Comicus, Eneruem dixit. spiritu seu neruis carens, imbellis, & remissus.

Περὶ νεύρων. δ'.

Νεῦρα δὲ ἐστι σύνδεσμος ὀστῶν, εἴκων τε καὶ τεινόμενος, ἀφ' οὗ καὶ νευραὶ κέκληνται. ταμιεύουσι δὲ μάλιστα τὰς κώλων συγκάμψεις τε καὶ ἐκτάσεις, καὶ τὰς τῶν ἄρθρων συγκαμπάς. ὅθεν καὶ τὸ ἰσχύειν, νεῦρα ἔχειν λέγουσι. καὶ τὰ χρήματα, τῶν πραγμάτων νεῦρα Δημοσθένης φησὶν, ὡς τὸ ἐκνενευρισμένοι, καὶ περιῃρημένοι χρήματα, καὶ συμμάχους. Θεόπομπος δὲ ὁ κωμικὸς, ἄνευρον εἴρηκεν. ἄπνους, ἄνευρος, ἀσθενής, ἀνέντατος.

Περὶ μυελῶν. ε.

Μυελὸς δέ ἐστιν ὀστῶν πλήρωμα, λευκὸν, ὑπέρυθρον, μήνιγξιν ἀμπεχόμενον. Αἱ δὲ μήνιγγες, ἐκ νεύρων καὶ ὑμένων συμπλακεῖσαι, τόν τε παρ' ἐγκεφάλῳ καὶ παρ' ἐγκεφαλίδι μυελὸν, καὶ τὸν διὰ σπονδύλων περιέχουσι.

De medullis. 5.

Medulla, est ossium complementum, album & subrufum, meningis velatum. Meningæ vero, ex neruis pelliculisque cõplicatæ, cerebri, cerebelli, & vertebrarum medullam continent.

Περὶ ἀρτηριῶν. ς.

Ἀρτηρίαι δέ εἰσιν, ὁδοὶ πνεύματος, ὡς φλέβες, αἵματος. ἀπὸ δὲ τοῦ δέρματος, ὀνόματα, δορὰ, δέρις, δειρή, δειράδια. τοῦτο, ὅτι καὶ ἐκεῖθεν τὰ ζῶα γυμνοῦται τῆς δορᾶς· προσήκοι δ' ἂν δέρματι καὶ ταῦτα, ὑποδερίς, περιδερίς, περισφίς, δέραιον, περιδέραιον, δειράδες. κοινὰ δὲ ἀπὸ σώματος ὀνόματα, εὐσώματος, φιλοσώματος, φιλοσωματία, εὐσωματία, πολυσώματος, δουλοσώματα· σώματα οἰκεῖα, σωμασκία, σεσωμασκηκώς, σωματοφύλακες, σωματοειδές, σωμάτιον, ἡ τῶν ὑποκριτῶν σκευή.

Αἱ τοίνυν αἰσθήσεις πέντε μέν εἰσιν. οὐκ ἐν ἑνὶ δὲ τόπῳ, ἀλλ' ἡ μὲν ὄσφρησις, περὶ τὰς ῥῖνας ἐξετάζεται. ἡ δὲ ὄψις, περὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς φαντάζεται. ἡ ἀκοὴ δὲ, περὶ τὰ ὦτα ἐνδιαιτᾶται. ἡ δὲ γεῦσις, περὶ τὴν γλῶτταν εἴληπται. καὶ ἡ ἁφὴ, περὶ ὅλον τὸ σῶμα πολιτεύεται. ἐξ αὐτῶν δὲ, αἰσθητὸν, αἰσθητικόν ἀναίσθητον, ἀναίσθητος, ἀναισθήτως. καὶ Πλάτων τὸν αἰσθανόμενον, αἰσθητὸν ὠνόμασεν. αἰσθητικὰ μαθήματα. τὸ δὲ ἔργον, αἰσθάνεσθαι. τὸ δὲ ἐναντίον τῇ αἰσθήσει ὄνομα, ἀναισθησία.

De arteriis. 6.

Arterię vero, sũt meatus spiritus, sicut venæ sanguinis. A cute aũt vocabula sumũtur, pellis, cuticula, iugulũ, & colla. sic dicta, quod ab ea parte animalia excoriari primo cẽsueuerunt. Cuti vero & hęc conueniunt, collare, monile, torques, iuga. Sed communia à corpore nomina sunt, corpulentus, corpori deditus, corporis cura, corpulentia, obesus, mancipia, corpora domestica, corporis exercitatio, corpore exercitatus, corporis custodes corporeum. Σωμάτιον Histrionũ apparatus dicitur. Sensus præterea quinque, non vno in loco. Sed sapor, per nares discutitur. Visus vero, per oculos cõsideratur. Auditus porro, circa aures discernitur. Gustus autem, per linguam concipitur. Tactus vero, in toto se exercet corpore. ex his vero, sensatum, sensibile, insensibile, insensibilis, insensibiliter. Plato vero sensibilem, Ἀισθητὸν nominauit. disciplinæ sensibiles. Ipsum vero opus, sentire. Contrarium autem sensui nomen, est insensibilitas.

LIBRI SECVNDI

FINIS.

IVLII POLLVCIS

LIBER TERTIVS.

IVLIVS POLLVX Commodo Cæsari S.


Dictiones, quibus Græcæ linguæ celeberrimi vtuntur, eas ab ipsis accipio. Siquidem plures fuerint hi, qui vtuntur, nullo Authoris testimonio ea probanda esse duxi. paucioribus vero existentibus, vnum linguæ potissimum delegi. Quemadmodũ in iudiciis, vnus fide dignus pro multis testibus sufficiens est.

CAPITA LIBRI TERTII.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΙΔΕΥΚΟΥΣ ὈΝΟΜΑΣΤΙΚΟ'Ν.

ΒΙΒΛΙ'ΟΝ ΤΡΙ'ΤΟΝ.

ΙΟΥ'ΛΙΟΣ ΠΟΛΙΔΕΥ'ΚΗΣ Κομμόδῳ Καίσαρι χαίρειν.


Οἷς μὲν τῶν ὀνομάτων οἱ δόκιμοι τὴν γλῶτταν κέχρηνται, ταῦτα παρ' αὐτῶν λαβών, εἰ μὲν πλείους ἦσαν οἱ χρησάμενοι, τὸ μηδὲν ἐπισημήνασθαι περὶ τῶν εἰπόντων ᾠήθην ἀπαρκεῖν. ἐλαττόνων δὲ ὄντων, ἕνα τὸν καλλιφωνότατον ἐπελεξάμην, ὥσπερ ἐν ταῖς δίκαις, εἷς ἀξιόχρεως, πολλῶν μαρτύρων ἀρκεῖ.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΑ ΤΟΥ͂ ΤΡΙ'ΤΟΥ ΒΙΒΛΙ'ΟΥ.

CAPVT

CAPVT PRIMVM.

1.



ONSEQVENS nūc erit, post hominis expositionem, & genus, & affinitatem diuidere, quibus scilicet vtrunque horum nominibus appelletur. Sic etenim audies omnes eos, qui nobis familiaritate iuncti sunt, Affines vocari. Imo & Iupiter quidam, apud Euripidem Affinis dicitur, qui affinitatis iura intuetur. Discernere autem ipsos oportet, vt qui de nostro sunt genere, nominemus nostri generis, aut sanguinis esse, in genere, in sanguine, familiares, necessarios, Deorum gentilitiorum consortes, & eorundem Penatum participes.

De genere, & affinitate. 2.

Genus vero esse dicitur, quod natura, nō quod legitime contractum est, vt sunt Parentes, Filii, Fratres, & hi qui ante hos, & ex his sunt, de quibus generatio constituitur. Isæus vero & Prosapiam, pro genere dixit, vt Ex Anaxionis, & Polycrati existentē prosapia. Affinitas vero est, quæ nō natura, sed legitime cōtracta est, vt sunt Generi, Soceri, & quotquot familiaritate nobis ex pacto aliquo, non necessitate iuncti sunt. Genus etenim nobis cū ipsa generatione consistit, nec terminum, quo finitur, habet. Affinitas vero tēpore initiū sumit, & legitime finitur. Sicuti etenim lege matrimoniū cōtrahitur, sic etiam dirimitur. Semelque matrimonio dirēpto, nomina quoq; per matrimoniū orta, simul euanescunt. Hæc vero manifeste diuisit Homerus, Num tibi Affinis aliquis ante Iliū cecidit Fortis existēs, aut Gener, aut Socer, qui in primis Cura digni sunt post sanguiné, genusq; nostrorum. hos vero Herodotus, Προσκηδεῖς vocat. Prius itaq; hoc modo de genere, postea de affinitate dicendū.

CAPVT SECVNDVM.

De parentibus. 1.

COmmuniter itaque dicendū, Parentes, Genitores, Generantes, Procreatores,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

α'.



ΠΟΜΕΝΟΝ δ' ἂν εἴη τῷ περὶ ἀνθρώπου λόγῳ, διελεῖν γένος τε καὶ συγγένειαν, καὶ ὅπως ἑκάτερον τούτων ὀνομάζοιτο τοῖς ὀνόμασιν. οὕτω μὲν γὰρ ἀκοῦσαι, πάντες οἱ προσήκοντες ἡμῖν ἐξ οἰκειότητος, καλοῦνται συγγενεῖς. καὶ Ζεύς τις συγγένειος, ὁ τὰ τῆς συγγενείας δίκαια ἐφορῶν, παρ' Εὐριπίδῃ. διακριτέον δ' αὐτούς, τὸ τοὺς μὲν ἀπὸ γένους ἡμῖν ὀνομάζεσθαι, πρὸς γένους τε, καὶ πρὸς αἵματος, καὶ ἐν γένει, καὶ ἐν αἵματι, καὶ οἰκείους, καὶ ἀναγκαίους, καὶ θεῶν ὁμογνίων κοινωνοὺς, καὶ τῆς αὐτῆς ἑστίας μετόχους.

Περὶ γένους, καὶ συγγενείας. β'.

Γένος μὲν ἐστὶ, τὸ φύσει προσὸν, οὐ τὸ νόμῳ προσιόν· οἷον, γονέας, υἱεῖς, ἀδελφοὺς, καὶ τοὺς πρὸ τούτων, καὶ ἐκ τούτων. ἐφ' ὧν καὶ ἡ γενεὰ τάττεται. Ἰσαῖος δὲ καὶ γένναν εἴρηκεν, Ἐκ τῆς Ἀναξίωνος γέννας καὶ Πολυκράτου ὄντα. συγγένεια δὲ, οὐ τὸ φύσει, νόμῳ δὲ προσγινόμενον. οἷον, γαμβροὺς, πενθεροὺς, καὶ ὅσοι τὴν οἰκειότητα πρὸς ἡμᾶς ἐκ συνθήκης, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἔχουσι. τὸ μὲν γὰρ γένος ἡμῖν, ὁμοῦ τῇ γενέσει σύνεστι, καὶ οὐκ ἔστιν ὅτε παύεται. ἡ δὲ συγγένεια καιρῷ τε ἄρχεται, καὶ νόμῳ παύεται. νόμῳ γὰρ ὥσπερ συνίσταται γάμος, οὕτω καὶ λύεται. λυθέντος γὰρ ἅπαξ τοῦ γάμου, καὶ τὰ ὀνόματα διὰ τὸν γάμον συναπέρχεται. διακέκρικε δὲ αὐτὰ σαφῶς Ὅμηρος.

Ἦ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπέφθιτο Ἰλιόθι πρὸ,
Ἐσθλὸς ἐὼν γαμβρὸς, ἢ πενθερὸς, οἵ τε μάλιστα
Κήδιστοι τελέθουσι μεθ' αἷμά τε καὶ γένος αὐτῶν.

τούτους δὲ προσκηδεῖς Ἡρόδοτος κέκληκε. πρότερον οὖν περὶ τοῦ γένους, εἶτα περὶ τῆς συγγενείας οὕτω ῥητέον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ γονέων. α'.

ΤΟ μὲν οὖν κοινὸν εἰπεῖν, γονεῖς, τοκεῖς, οἱ γεννήσαντες, οἱ φύσαντες,

οἱ σπείραντες, οἱ ποιήσαντες, οἱ τεκόντες, οἱ προαγαγόντες εἰς φῶς, οἱ θρέψαντες, οἱ πατέρες. τοῦτο γὰρ οὐ κατὰ τοῦ γεννήσαντος μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τῶν ἄνω προγόνων ὀνομάζεται. Τὸ δὲ καθ' ἕκαστον, πατήρ, γονεύς, τοκεύς, ὁ σπείρας, ὁ φύσας, ὁ γεννήσας, ὁ γεινάμενος, ὁ φυτεύσας, ὁ ποιήσας. καὶ τὰ ὅμοια τοῖς προειρημένοις. καὶ ὡς Πλάτων, ὁ γεννήτωρ. ὁ δ' αὐτὸς ἐπὶ ταὐτοῦ, καὶ γεννητὴς ἔφη, τὴν τοῦ γεννητοῦ ψυχὴν συλήσας. καίτοι γε ἀττικοὶ γεννήτας ἐκάλουν τοὺς τοῦ αὐτοῦ γένους μετέχοντας. τὰ γένη δὲ, καὶ ἔθνη ὀνομάζεται. Ἐρεῖς δὲ, καὶ ὁ ἀναθρεψάμενος, ὁ ἐκθρεψάμενος, ὁ θρέψας, ὁ ἐκθρέψας, ὁ προαγαγὼν εἰς φῶς, ὁ δείξας τὸν ἥλιον. καὶ πολλὰ ἄλλα λέγειν ἔστι λόγῳ, καὶ οὐκ ὀνόματι. Ἡ δὲ διὰ τούτων κτῆσις, πατρῷα, πατρικὰ, πάτριος, προγονική, καὶ ἱερὰ πατρῷα, καὶ πάτρια, καὶ πατρικὰ, καὶ προγονικά. καὶ πατριάζειν δέ τι ἔλεγον ἀθηναῖοι, τὸ πράττειν τι ἐκ τῶν πατρίων ἐθῶν. καὶ πάτριον στέφανον, τὸν τοῦ θαλλοῦ. καὶ πατρόθεν τινὰ καλεῖν λέγουσιν. ὁμοίως δὲ μήτηρ, ἡ τεκοῦσα, ἡ ὠδίνασα, ἡ γεννήσασα, ἡ γεννησαμένη, ἡ μαστὸν ἐπισχοῦσα, ὡς Σοφοκλῆς. ἡ θηλάσασα. καὶ τἄλλα ὅσα ἐπὶ πατέρων εἰς τὸ θῆλυ σχηματίζεται. ὡσαύτως καὶ κτῆσις μητρῷα, καὶ μητρικὴ, καὶ τἄλλα κατὰ ταυτὰ τοῖς πατράσιν. ἐλέγετο δέ τι καὶ μητρῷον ἀθήνησι, τὸ τῆς φρυγίας θεοῦ ἱερόν. καὶ μητριάζειν, τὸ ταῦτα τελεῖν, ἢ ἐπ' αὐτοῖς ἀγείρειν. καὶ μητραγύρτης, ὁ τελεστής.

Περὶ τέκνων. β'.

Οἱ δὲ ἐκ τούτων παῖδες, τέκνα, φυτεύματα, γεννήματα, ποιήματα, ἔγγονοι, ἀπόγονοι, διάδοχοι, κληρονόμοι, χειραγωγοί, νοσοκόμοι, γηρο-

τρό-

seminatores nostri, effectores, parientes nos, ad lucem producentes. Nutritores, Patres: hoc etenim non modo de Genitore nostro, sed de Maioribus quoque dicitur. Singulis vero conueniunt, Pater, Genitor, Procreator. qui nos seminauit, qui procreauit, qui genuit, qui seuit, qui fecit. & alia, quæ his dictis similia sunt; Et iuxta Platonem, γεννήτωρ, quem idem, etiam γεννητὴν vocat: vt, Genitoris deprædatus animam. Attici siquidem Gentilitios vocauerunt, eiusdem generis participes. Genera vero, etiam familiæ nominantur. Dices etiam, Nutritus, Alumnus, Nutritor, Enutritor. in lucem producens, Solem exhibens. & sic multa alia, oratione tota, sed non vno nomine comprehendere licebit. Quæ vero ab his peruenit possessio, paterna, & patrimonium, Maiorumque possessio, paternaque dicitur hæreditas. Et sacra paterna, patria, & gentilitia. Patrissare vero Attici dixerunt, aliquid paternis moribus simile facere. Et corona patria, quæ ex oliuæ germine est, dicitur. Et paterno aliquem compellare nomine dicunt. Similiter & Mater vocatur, quæ peperit, quæ enixa est, quæ genuit, & procreauit. Quæ mammillam exhibuit, vt Sophocles. quæ lactauit, & alia omnia, quæ de Patre dicta, ad Fœminam transferri possunt. Eodemque modo, possessio Materna, & alia quæ à Patribus dictis similia dicuntur. Athenis etiam Maternum dicebatur, Phrygiæ Deæ sacrum. Festumque hoc celebrare, μητριάζειν vocabatur, aut ad hoc sacrum celebrandum congregare. Sacrorum autem Initiator, μητραγύρτης nominatus est.

De liberis. 2.

Pueri vero ex his progeniti, Liberi, plantæ, genita, & procreata pignora, Posteri, Successores, Hæredes, Manuductores, morborum nostrorum curatores, Senũ altores,

altores, Nutritores, Sepultores, firmamenta domus aut vitæ, Adiutores, Necessarii, Auxiliatores, Concertatores, Propugnatores, Commilitones, & his similia. hæc vero communia sunt Liberis Masculis & Fœminis. Propria vero, de Masculis quidem, Filii, Nati. de Fœmellis vero, Filiæ. Qui autem in Parentes peccant, Patricida, & Matricida de vtrisque, tam Filia quam Filio dicitur. Isæus etiam, Parentum percussores vocat. Plato vero, Patris, aut Matris occisorem. Sophocles etiam, Patris interemptorem. Patricæsor autem, & Matricæsor, Poetica sunt. Ex horum etiam ordine fit, Puerorum procreatio, Liberorum generatio, educatio, Liberos gignere, Liberos suscipere, orbus, prolem habens, Liberis carens, Liberorum amator, Liberorum studiosus, Liberorum osor, Puerorum neglector, Liberorum amor & odium. Et apud Cratinum, Multos habens Liberos, bonos habens Liberos, fœlix Liberorum Genitor, fœlix Liberorum procreatio, orbitas, Liberorum copia, dexteritas in procreandis Filiis. Plato vero Filiorum generationem, Παιδογονίαν, & παιδουργίαν vocauit. sed in Legibus, Mulieres dixit procreandis Liberis emeritas. Orbum etiam, Isæus Ἀγονῆ nominauit. Sed Mulier non pariens, sterilis. Orba enim, & partus expers, communia sunt, & tam eius quæ nondum peperit, quam illius quæ parere non potest. quam Poetæ frequenter, Ἀνειλήθειαν nominant. Porro Plato Virginem, tanquam nondum pariendi dolores perpessam, Ἄλοχον vocat. Homerus autem, & Bouem sterilem dixit. Et hæc inter se conuertuntur, quemadmodum cum Liberis Patres, & Matres, sic Liberi cum Genitoribus.

De maioribus, & posteris. 3.

Patres præterea, aut Matris Pater, Auus vocatur. & cum appositione, Auus ex Patre vel Matre. aut Auus ex Viris, vel Auus ex Mulierib. Vnde & Παππάζειν, i. infantũ more Auũ inuocare, apud Poetas dicitur.

τρόφοι, τροφεῖς, ταφεῖς, στηρίγματα οἴκου, ἢ βίου. ἐπίκουροι, ἀναγκαῖοι, βοηθοί, σύμμαχοι, προαγωνισταί, συναγωνισταί, καὶ τὰ ὅμοια. ταῦτα μὲν κοινά. Ἴδια δὲ, ἐπὶ μὲν ἀρρένων, υἱεῖς. ἐπὶ δὲ θηλειῶν, θυγατέρες. καὶ μὴν οἵ γε περὶ τοὺς γονέας ἐξαμαρτάνοντες, πατραλοίας, ἢ μητραλοίας ἑκάτερος αὐτῶν καλεῖται. Ἰσαῖος δὲ, καὶ πατροτύπτας λέγει. Πλάτων δὲ, πατροφόνον, καὶ μητροφόνον. Σοφοκλῆς δὲ, πατροκτόνον. ὁ γὰρ πατροφόντης, καὶ μητροφόντης, ποιητικόν. Εἴη δ' ἂν ἐκ τούτων, παιδοποιΐα, τεκνοποιΐα, παιδοτροφία, ποιήσασθαι παῖδας, ἀνελέσθαι παῖδας, ἄπαις, ἔμπαις, ἄτεκνος, φιλόπαις, φιλότεκνος, μισότεκνος, μισόπαις, φιλοτεκνία, μισοτεκνία. καὶ παρὰ Κρατίνῳ, πολύτεκνος, πολύπαις, εὔπαις, εὔτεκνος, εὐτεκνία, ἀτεκνία, ἀπαιδία, πολυπαιδία, πολυτεκνία, εὐπαιδία. Πλάτων δὲ, τὴν παιδοποιΐαν, καὶ παιδογονίαν, καὶ παιδουργίαν εἴρηκεν. ἐν δὲ τοῖς νόμοις, τὰς γυναῖκας εἴρηκε τὰς παυσαμένας τῆς παιδοποιήσεως. τὸν δὲ ἄπαιδα, Ἰσαῖος ἀγονῆ ὠνόμασεν. Ἡ δὲ μὴ τίκτουσα, καλεῖται στεῖρα. ἡ γὰρ ἄτεκνος, καὶ ἄτοκος, κοινὸν ὄνομα τῆς τε μηκέτι τικτούσης, καὶ τῆς μηδόλως, ἣν καὶ ἀνειλήθειαν φίλον τοῖς ποιηταῖς καλεῖν. Πλάτων δὲ τὴν παρθένον, ὡς οὔπω λοχευθεῖσαν, ἄλοχον καλεῖ. Ὅμηρος δὲ, καὶ στεῖραν βοῦν εἶπε. καὶ ταῦτα μὲν εἰς ἄλληλα ἀναστρέφει, ὥσπερ παισὶ πατέρες, καὶ μητέρες, οὕτω παῖδες γονεῦσι.

Περὶ προγόνων, καὶ ἀπογόνων. γ'.

Καλεῖται δὲ, ὁ μὲν πατρὸς ἢ μητρὸς πατὴρ, πάππος. καὶ μετὰ προσθήκης, πάππος ἐκ πατρὸς, καὶ μητρός. ἢ πάππος ἀπ' ἀνδρῶν, καὶ πάππος ἐκ γυναικῶν. ἀφ' οὗ καὶ τὸ παππάζειν παρὰ τοῖς ποιηταῖς.

ἔξεστι δὲ κεχρῆσθαι, καὶ τῷ μητροπάτωρ, καὶ προπάτωρ τε, καὶ πατροπάτωρ, καίτοι ἡ ποιητικωτέρα τὴν σύνθεσιν ἡ λέξις. ἢ μᾶλλον διαλύειν, πατρὸς πατήρ, ἢ μητρὸς πατήρ. τοῦτον δ' Εὐριπίδης, μητρῷον ὠνόμασε. καλεῖται δὲ καὶ νέννος παρὰ τοῖς ποιηταῖς. ἡ δὲ πατρὸς ἢ μητρὸς μήτηρ, τήθη. καὶ τὴν μάμμιν δὲ, καὶ μάμμαν, ἐπὶ ταύτης παραληπτέον. Πίνδαρος δὲ καὶ μητρομήτωρ ἔφη. καὶ ἀναστρέψασιν, ὁ μὲν υἱοῦ υἱὸς, υἱωνός τε καὶ υἱιδοῦς πάππῳ τε καὶ τήθῃ λέγεται. εἰ δὲ υἱοῦ θυγάτηρ, ἀμφότερα υἱιδῆς, υἱιδῆ. ὁ δὲ θυγατρὸς υἱὸς, θυγατριδοῦς, ὥσπερ ἡ τῆς θυγατρὸς θυγάτηρ, θυγατριδῆ. ὁ δὲ πάππου ἢ τήθης πατὴρ, πρόπαππος. τάχα δὲ τοῦτον εἴποις τριτοπάτορα, ὡς Ἀριστοτέλης. Φαίδων δὲ ἐν τῷ Ζωπύρῳ, καὶ ἀβελτηρείαν εἴρηκε προπαππικήν. ἡ δὲ πάππου, ἢ τήθης μήτηρ, προτήθη. καὶ οἱ τούτων γονεῖς, ἐπίπαπποί τε, καὶ ἐπιτήθη. τὰ δὲ ἀντίστροφα τούτοις ὀνόματα, ἔκγονός τε, καὶ ἀπόγονος. Μέχρι μὲν τούτων, εἰς ὀνομάτων δήλωσιν ἀναβαίνει τε καὶ καταβαίνει τὸ γένος. οὐ γὰρ προσίεμαι τὸ παππεπίπαππος, εἰ καί τινες τοῦτο, τὸν τοῦ πάππου πάππον ὠνόμασαν. ἀλλ' ἔστι τοὔνομα δεινῶς ἰδιωτικὸν, καίτοι Φιλωνίδης ὁ κωμικὸς αὐτῷ κέχρηται οὕτω, Νυνὶ δὲ Κρόνου καὶ Τιθωνοῦ παππεπίπαππος νενόμισαι. τὰ δὲ ἀπὸ τούτων, οἱ μὲν πρόγονοι, καὶ ἀρχηγοὶ γένους, καὶ ἀρχηγέται, καὶ οἱ ἄνω πατέρες. καὶ θρασύτερον, ῥίζαι τοῦ γένους, πηγαὶ τοῦ γένους. καλοῦνται δὲ οὗτοι, καὶ προπάτορες. ἔνιοι δὲ αὐτοὺς καὶ γενάρχας καλοῦσι, καὶ πάτρωνας. οἱ δὲ καταβαίνοντες, ἀπόγονοι, καὶ ἔκγονοι. ὁ γὰρ ἶνις, καὶ κέλωρ, σφόδρα ποιητικά. καὶ ἔτι μᾶλλον, οἱ ἀμνάμονες. καλοῖτο δ' ἂν υἱὸς ἀγαπητὸς, ὁ μόνος ὢν πατρὶ, ἢ μητρί. ὥσπερ καὶ ἀγαπητὴ θυγάτηρ, καὶ μονογενὴς, καθ' Ἡσίοδον. τηλύγετος δὲ παρὰ ποιηταῖς, εἴτε ὁ ἀγαπητὸς, εἴτε καὶ ὁ ὀψίγονος, ὁπότε πρὸς τῷ γήρᾳ γένοιτο. ὡσαύτως καὶ τηλυγέτη θυγάτηρ, ὃ καὶ μᾶλλον ἂν λέγοιτο, ὡς Ὅμηρος μαρτυρεῖ. οὕτω γὰρ τὸν μονογενῆ, μόνον τηλύγετον λέγει. ὥστ' εἴρηκεν, Ἄμφω τηλυγέτω. — καὶ,

Ὅς μοι τηλύγετος τρέφεται θαλίῃ ἐνὶ πολλῇ.

ἔνιοι

Licet etiam vsurpare, Matripater, Propater. & Patripater. quãuis hæc dictionis cõpositio Poetis vsitatior sit. Et melius solutis dictionibus dicitur, Patris Pater, aut Matris Pater, quem Euripides, Auũ maternum vocat. Poetis vero, & Νέννος dicitur. Patris porro, aut Matris Mater, Auia est. quam etiam Mammim, & Mammã vocare licet. Pindarus etiam, Matris Mater dixit dictione composita. Conuertẽtibus vero, Filii Filius, Nepos ab Auo, Auiaq; vocatur. Filii autẽ Filia, Neptis. Filiæ autem Filius, Θυγατριδοῦς. quẽadmodum Filiæ Filia, Θυγατριδῆ vocatur. Sed Aui, aut Auiæ Pater, Proauus est. quem etiam Tertium Patrem vocare licet, secundum Aristotelem. Phædon vero in Zopyro, Amentiam Proauam vocat. Aui etiam, aut Auiæ Mater, Proauia. cæterum horum Parentes, Abauus & Abauia dicuntur. horum conuersiua nomina sunt, Filius, seu Nepos. huc vsque secundum nominum expositionem ascendẽdo, & descendendo, genus procedit. παππεπίπαππος enim, ego non admitto, etiam si nonnulli Aui Auum sic vocauerũt. est enim valde sordidũm nomen. quamuis Philonides Comicus hoc vsus sit hoc modo, Nunc vero Saturni & Tithoni Παππεπίππαπος nominatus est. Nomina vero vltra hos sunt, Maiores, Duces generis, seu Principes, Patres superiores. & quod validius est, generis radices, fontes prosapiæ. hi vero iam Propatores vocantur. nonnulli autem hos, generis incœptores, & Πάτρωνας nominant. Porro qui ab his descendunt Posteri dicuntur. Ἶνις enim & Κέλωρ, valde Poetica sunt. sed multo magis etiam Ἀμνάμονες. Filius vero dilectus vocatur, qui solus & vnicus est Parentibus. quemadmodum & Filia dilecta, & vnigenita, apud Hesiodum vocatur. Τηλύγετος vero apud Poetas, aut dilectus, aut sero natus. nõnunquam & in senectute natus vocat̃. Sic etiã in senectute nata Filia dicit̃. quod eo magis dicẽdũ est, quod & Homeri probat̃ testimonio. sic etenim vnigenitũ, ipse Τηλύγετον vocat. vt cũ dicit, Ambo erant Τηλυγέτω, id est, vnici, & in senectute nati. &, Qui mihi Vnigenitus nutritur multo cũ gaudio.

Porro nonnulli hunc Τηθαλλαδοῦν sic vocari putant, cum proprie is sit, qui ab Auia nutritus est; & ob hoc mollior existens, & ab Auia educatus. Sed Παρθενίας dicitur, quem aliquis è Fœmina, quam Virginem esse putabat, legitime cohabitans genuit. Spurius autem, quem quis latens genuit, aut aliqua clam peperit. Eubulus vero Comicus clancularios deridens fœtus, Virginis reuelationē vocauit. Legitimus porro est, qui ex Fœmina proba, & nupta nat⁹ est. qui etiā legitime natus dicitur. Nothus vero, ex peregrina, aut pellice natus. Asciticius autē, & adoptatus, quem quis non genitum à se, sed ascitum bonis suis hæredem constituit. Sicut & Ἐκποιητὸς dicitur, qui in alterius familiæ genus dimissus est. Nothum vero nonnulli, Μητρόξενον vocant. Sed Aristophanes Illegitimas opes vocauit, quæ illegitimis dantur.

ἔνιοι δὲ, καὶ τηθαλλαδοῦν τὸν οἴονται καλεῖσθαι. ἔστι δὲ κυρίως, ὁ ὑπὸ τήθης τραφεὶς, καὶ διὰ τοῦτο ἂν ὑγρότερος, καὶ μαμμόθρεπτος. παρθενίας δὲ λέγεται, ὅν τις ἐκ τῆς δοκούσης εἶναι παρθένου, νόμῳ συνοικήσας ἐποιήσατο. καὶ σκότιος, ὃν ἐγέννησέ τις λαθὼν, ἢ ἔτεκε λαθοῦσα. Εὔβουλος δὲ ὁ κωμικὸς, τὸ λαθρίδιον γέννημα καταγελάστως, παρθένου ἀνάσυρμα εἶπε. καὶ γνήσιος μὲν, ὁ ἐκ γυναικὸς ἀστῆς, καὶ γαμετῆς. ὁ δὲ αὐτὸς, καὶ ἰθαγενής. νόθος δὲ, ὁ ἐκ ξένης, ἢ παλλακίδος. εἰσποιητὸς δὲ, καὶ θετὸς, ὃν ἄν τις οὐ γεννήσας, ἀλλ' ἑλόμενος, ἐπὶ τοῖς χρήμασιν ἐποιήσατο. ὥσπερ καὶ ἐκποιητὸς, ὁ ἀποπεμφθεὶς εἰς γένος ἄλλης οἰκίας. τὸν δὲ νόθον, καὶ μητρόξενον ἔνιοι καλοῦσιν. Ἀριστοφάνης δὲ, νοθεῖα τὰ χρήματα καλεῖ, τὰ τοῖς νόθοις διδόμενα.

De auunculis, consobrinis, fratribus, & huiusmodi. 4.

Præterea Patris Frater, Patruus. Matris vero, Auunculus dicitur. Patris autem Soror, Amita. Matris porro soror, Matertera. Fratris vel Sororis Filius, Consobrinus. ipsorum vero Filia, Consobrina. Fratres vero qui eodem Patre sunt geniti, Compatres, & Paterni. qui autem eadem Matre nati sunt, Materni, eodem lacte nutriti, Vterini, Cognatique vocantur. Sic etiam Gemellos nominauerunt, sicut & Ὁμόπαιδας. Plato vero, & Geminationem dixit. Consanguinei autem, Vulgare est. Sicut & Ὁμαίμων, id est, Eiusdem sanguinis existens, Poeticum est. Qui vero eodem Patre, sed Matre diuersa nati sunt, Ἀμφιμήτορες. sed qui vna Matre, Patre vero diuerso geniti sunt, Ἀμφιπάτορες vocantur. licet hoc nomen non inuenerim, sed hoc ex illo diiudico. Nonnulli porro eos qui vtroque Parente Fratres sunt, Germanos appellari opinantur. Frater vero Senior, à Iuniore Θεῖος nominatur. Aliquem autem Fratrem appellare, Ἀδελφίζειν Isocrates vocat. Et cōcupiscentias fraternas nominabis. Callias vero, Neptim eiusdem sinus dixit. He-

Περὶ θείων, ἀνεψιῶν, ἀδελφῶν, καὶ τοιούτων. δ.

Ὁ δὲ πατρὸς ἀδελφὸς, ἢ ἀδελφόθεος, ἢ πατράδελφος, ἢ πάτρως. ὁ δὲ μητρὸς ἀδελφὸς, θεῖος, ἢ μητράδελφος, ἢ μήτρως, ἢ νέννος. ἡ δὲ πατρὸς ἀδελφὴ, θεία, ἢ πατράδελφος. ἡ δὲ μητρὸς ἀδελφὴ, θεία, ἢ μητράδελφος, ἢ τηθίς. ὁ δὲ ἀδελφοῦ ἢ ἀδελφῆς υἱὸς, ἀδελφιδοῦς. καὶ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, ἀδελφιδῆ. ἀδελφοὶ δὲ, οἱ μὲν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, ὁμοπάτριοι, καὶ ὁμοπάτορες. οἱ δὲ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς, ὁμομήτριοι, καὶ ὁμομήτορες. καὶ ὁμογάλακτας δὲ τούτους, καὶ ὁμογαστρίους, καὶ ὁμογάστορας, καὶ ὁμογνίους ῥητέον, καὶ ὁμογόνους. οὕτω δὲ καὶ τοὺς διδύμους ὠνόμαζον, ὥσπερ καὶ ὁμόπαιδας. Πλάτων δὲ, καὶ τὴν διδυμότητα εἴρηκεν. οἱ δὲ σύναιμοι, ἰδιωτικόν. ὥσπερ καὶ τὸ ὁμαίμων, ποιητικόν. ἀλλ' οἱ μὲν ἐκ μόνου πατρὸς ἀδελφοὶ, διαφέρων δὲ μητέρων, ἀμφιμήτορες. οἱ δὲ ἐκ διαφόρων πατέρων, μιᾶς δὲ μητρὸς, ἀμφιπάτορες. εἰ γὰρ καὶ μὴ εὗρον τοὔνομα, ἐξ ἐκείνου καὶ τοῦτο ἐγκρίνω. ἔνιοι δὲ, τοὺς ἐξ ἑκατέρων ἀδελφοὺς, αὐταδέλφους καλεῖσθαι νομίζουσιν. ὁ δὲ πρεσβύτερος ἀδελφὸς, ὑπὸ τοῦ νεωτέρου ἠθεῖος καλεῖται. τὸ δὲ ἀδελφόν τινα καλεῖν, ἀδελφίζειν Ἰσοκράτης εἶπε. καὶ ἀδελφὰς δὲ ἐρεῖς ἐπιθυμίας. Καλλίας δὲ, δυαδελφίδην ταυτὶ μυχῷ. Η-

ράδοτος δὲ, καὶ * ἀδελφοκτόνου ὀνόμασι. τὸν δὲ οὐκ ἔχοντα ἀδελφὸν ἀνάδελφον ὁ Ξενοφῶν εἶπεν. οἱ μὲν δὴ σὺν δύο γεννηθέντες, δίδυμοι καλοῦνται. εἰ δὲ ἐκ διαφόρων τινὲς μητέρων εἶεν, ἐπίγονος ἂν ὁ δεύτερος τῷ προτέρῳ ὀνομάζοιτο. ὅτῳ δὲ αἱ γονεῖς ἅμα ἀμφότεροι ὦσιν, ἀμφιθαλὴς ὀνομάζεται. ὁ δὲ οὐκ ἔχων παῖδας, ἄπαις, καὶ ἄτεκνος. ὥσπερ ὁ μὴ ἔχων μητέρα, ἀμήτωρ, ὥσπερ ἡ Ἀθηνᾶ. καὶ ἀπάτωρ, ὁ μὴ πατέρα ἔχων, ὡς ὁ Ἥφαιστος. καλοῖντο δ' ἂν οὕτω, καὶ οἱ ἀποβεβληκότες πατέρας ἢ μητέρας, οὓς λέγομεν ὀρφανούς. καὶ ἡ μὲν ἐπιγαμηθεῖσα παιδὶ προγεννηθέντι ἐξ ἑτέρας, μητρυιά. ὁ δὲ πρὸ τοῦ γάμου τούτου, ἐκ προτέρου δὲ γεννηθεὶς, πρόγονος. ὥσπερ εἰ καὶ γυναῖκά τις ἀγάγοιτο, ἔχουσαν υἱὸν ἢ θυγατέρα ἐκ προτέρου γάμου, καὶ τούτῳ πρόγονος ὁ παῖς τε καὶ ἡ παῖς. ὥσπερ ἐστὶν ἐκείνοις, ἐπιπάτωρ. βέλτιον γὰρ τοὔνομα τοῦ πατρῴου, εἰ καὶ Κερκίδας αὐτῷ κέχρηται. τοῦτον δὲ Ὑπερίδης ἐπὶ προαγωγίᾳ κατηγορῶν, Πατροκλέους μητρυιὸν κέκληκε. καὶ Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν εἰρήνῃ. τοὔνομα μέντοι ὁ προαγωγὸς, ἔστι μὲν καὶ παρὰ Δεινάρχῳ. ὀνομάζεται δὲ καὶ παρὰ Στράττιδι ἡ πρόγονος. καὶ παρ' Ὑπερείδῃ, Ἐξέδωκε τὴν πρόγονον τὴν αὐτοῦ ἐν τῷ πρὸς Ἀπελαῖον περὶ Θησαυροῦ. Πάλιν ἐκείνων ἀδελφῶν παῖδες, ἀνεψιοὶ, εἴτε ἐκ πατραδέλφων εἶεν, εἴτε ἐκ μητραδέλφων, εἴτε ἐξ ἀδελφοῦ, ἢ ἀδελφῆς, εἴτ' ἐκ δυοῖν ἀρρένων ἀδελφῶν, εἴτ' ἐκ δυοῖν θηλειῶν. ὡσαύτως δὲ καὶ ἀνεψιαὶ, αἱ θήλειαι. αἱ μέντοι αὐτανέψιοι, οὐδὲν πλέον τῶν ἀνεψιῶν εἶεν, ἀλλ' αἱ πηρις ταὐτόν. Δημοσθένης δὲ τῆς ἀνεψιότητος εἴρηκε, καὶ Σόλων. Οἵ γε μὴν ἐκ τῶν ἀνεψιῶν φύντες, ἀλλήλοις ἀνεψιαδαῖ. εἴτε ἐξ ἀμφοῖν ἀρρένων εἶεν, εἴτε θηλειῶν, εἴτε ἐξ ἄρρενος, καὶ θηλείας. οὐδὲν γὰρ ἔλαττον. καὶ ὁ μὲν, ἀνεψιαδοῦς λέγεται. ἡ δὲ, ἀνεψιαδῆ. εἴτε δύο θήλειαι, ἄμφω ἀνεψιαδαῖ. εἰ δὲ ἐκ τῶν ἀνεψιαδῶν, ἀλλήλοις ἐξανέψιοί τε, καὶ ἐξανεψιαί. οὕτω

rodotus autem, & Fratricidam nominat. Sed Fratrem nullum habentem, Ἀνάδελφον Xenophon vocat. Duo porro simul nati, Gemelli nominantur. Si autem quidam ex diuersis fuerint Matribus, secundus priori Posterus dicetur. Cui vero vterque Parentum superstes fuerit, Ἀμφιθαλὴς, quasi vtrinque florens vocatur. Filiis autem carens, Orbus, vel Ἄτεκνος. quemadmodum Matrem non habens, Ἀμήτωρ dicitur, vt Minerua. Ἀπάτωρ vero, qui Patrem non habet, vt Vulcanus. sic etiam appellantur, qui Parẽtes amisere. quos alio nomine, Orphanos vocamus. Præterea Mulier, quæ à Viro ducitur, Filio alio ex priore Vxore antea nato, Nouerca dicitur qui vero ante hoc matrimonium ex priore natus est, Priuignus. Quemadmodum si & Mulier aliqua nubat, habens Filiũ Filiamve ex priore Marito, huic scilicet Viro secũdo Priuignus dicetur, & Filius, & Filia: sicut & hic Vir, illis Vitricus nominatur. hoc enim nomen melius est, quam Πατρῷον. licet hoc Cercidas vsus sit, hunc autem Hyperides lenocinii incusans, Patroclei Vitricum vocat. idem & Theopompus Comicus in pace. Nomen vero Prostitutor, etiam apud Dinarchum est. Priuigna vero, apud Strattidem etiam in fœminino genere dicitur. Et apud Hyperidem, Prostituit suam ipsius priuignã. Rursum & Fratrũ Liberi, Cõsobrini dicuntur: siue ex Fratribus eodẽ Patre progenitis, vel Vterinis fuerint, aut ex Fratre vel Sorore. siue ex duobus Fratrib⁹, seu Sororibus binis. sic etiam Fœminæ, Cõsobrinæ dicũtur. αὐτανέψιοι aũt nihil plùs quã Consobrinos ipsos significant. Demosthenes etiam, & Solon, Consobrinitas, * si modò sic Latine loqui licet, dixerunt. Qui autem ex Consobrinis nati fuerint, ἀνεψιαδαῖ sibi mutuo dicuntur, siue ex Masculis seu Fœminis fuerint, seu ex Mare & Fœmina. nihil enim refert, quo minus hoc compellentur nomine. & hic quidem, Consobrini Fili⁹: illa vero, Consobrini Filia. Si vero, duę fuerint Fœminæ, vtræque Consobrinorum Filiæ dicentur. Qui vero ex Consobrinorum Liberis nati fuerint, Ἐξανέψιοι, & Ἐξανέψιαι sibi mutuo esse dicentur. sic

etenim

etenim Menander nominauit, non admodum vsitato vsus nomine. quo non semper vtendum erit, vtpote non admodum Græci sermonis castimoniæ simili. de iis vero quæ nominata non sunt, hoc esse credendum est. Quorumcunque enim generum, rerum, aut possessionum nomina apud alios non extant, hæc ab illo transumere libeat. Verum hęc sunt de generis cognatione nomina.

CAPVT TERTIVM.

De matrimonio, & quæ circa hoc.

EX affinitate vero communia sunt, Domesticus, Coætaneus, Cognatus, etiam si de Muliere dicatur. συγγενὶς enim, quod Cognatam significat, summe Barbarum est. Affines vero inuicem sunt, qui affinitatem côiunxerunt. & secundum Poetas, ἔτνοι dicuntur. & Coaffines, iuxta Herodotum. Et affinitas, apud Thucydidem Connubiũ vocatur. & κηδεία iuxta Demosthenem. Sed Plato, κηδεύματα appellat.

De pronuba. 2.

Pronubæ porro sunt, quæ matrimonium copulant. Siculi vero has, προμνηστρίας vocant. Attici autem pronubam, etiam μνήστριαι appellant. Generi dicuntur omnes, qui ex Sponsi sunt familia. vtpote Pater, & Mater. & alii omnes qui hoc ordine sunt, ex Mariti genere. Soceri autem sunt, Sponsæ Cognati, licet Poetæ vsum transmutantes, hæc nomina confundant. Sappho vero etiam ipsum Virum, Generum vocat. Nupta vero ipsa, Sponsa vocatur. sed Sponsi Parentibus, & Nurus dicitur. hi vero Spõsæ Socer, Socrusque dicuntur. Mariti Soror, huius Vxori, Glos. Mariti vero Frater, Leuir dicitur. Quæ vero duobus sunt nuptæ Fratribus, Synnymphi. Qui vero Sorores ducunt, inter se Generi vocantur, aut Cogeneri, aut Coaffines. Poetis vero Eliones nominantur.

γὰρ Μένανδρος ὠνόμασεν, οὐ πάνυ τι τετριμμένῳ χρώμενος ὀνόματι. ᾧ ἀεὶ μὲν οὐ χρηστέον, ὡς οὐκ ἀκριβῶς ἑλληνικῷ. ἐπὶ δὲ τῶν ἀκατονομάστων, πιστευτέον. ὧν γὰρ γενῶν, ἢ πραγμάτων, ἢ κτημάτων, ὀνόματα παρ' ἄλλοις οὐκ ἔστι, ταῦτα ἀγαπητὸν ἂν εἴη, κἂν παρὰ τούτου λαβεῖν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐκ τῶν γένους τὰ ὀνόματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ γάμου, καὶ τῶν περὶ αὐτόν.

EΚ δὲ τῆς συγγενείας, κοινὸν μὲν οἰκεῖος, ὁμογενής, συγγενής, κἂν θήλεια ᾖ. ἡ γὰρ συγγενὶς, ἐσχάτως βάρβαρον. καὶ κηδεσταὶ μὲν ἀλλήλοις ἑκατέρωθεν, οἱ τὸ κῆδος συνάψαντες, καὶ ἔτνοι κατὰ τοὺς ποιητάς. καὶ προσκηδεῖς, καθ' Ἡρόδοτον. καὶ κῆδος ἡ ἐπιγαμία, κατὰ Θουκυδίδην. καὶ κηδεία, κατὰ Δημοσθένην. καὶ κηδεύματα, κατὰ Πλάτωνα.

Περὶ προμνηστρίας. β'.

Καὶ προμνήστριαι μὲν, αἱ συνάγουσαι τὸν γάμον. σικελιῶται δ' αὐτὰς καλοῦσι προμνηστρίας. οἱ δ' ἀττικοὶ, καὶ μνήστριαν τὴν προμνήστριαν ὀνομάζουσι. γαμβροὶ δὲ, οἱ ἐκ τῆς γήμαντος οἰκίας. οἷον, πατὴρ καὶ μήτηρ. καὶ οἱ ἄλλοι πάντες κατὰ ταυτὰ, οἱ πρὸς γένους τῷ ἀνδρί. πενθεροὶ δὲ αἱ ἔμπαλιν, οἱ τῇ γεγαμημένῃ προσήκοντες, εἰ καὶ συγκεχύκασιν οἱ ποιηταὶ τὰ ὀνόματα, τὴν χρῆσιν μεταβάλλοντες. Σαπφὼ μέντοι καὶ τὸν ἄνδρα αὐτὸν γαμβρὸν καλεῖ. ἡ μὲν οὖν γεγαμημένη, νύμφη καλεῖται, τῇ τοῦ γήμαντος μητρὶ καὶ τῷ πατρὶ, καὶ ἐνυός. οὗτοι δὲ τῇ νύμφῃ, ἑκυρὸς, καὶ ἑκυρά. ἡ δὲ τοῦ ἀνδρὸς ἀδελφὴ, τῇ ἐκείνου γυναικὶ, γάλως. ὁ δὲ τοῦ γήμαντος ἀδελφὸς, δαήρ. αἱ δὲ ἀδελφοῖς δυσὶ συνοικοῦσαι, εἰνάτερες. οἱ δὲ ἀδελφὰς γήμαντες, ὁμόγαμβροι, ἢ σύγγαμβροι, ἢ μᾶλλον συγκηδεσταί. καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς, εἰλίονες.

Περὶ κληρούχίας. γ'.

Καὶ ἡ μὲν ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ μόνη τρεφομένη θυγάτηρ, ἐπίκληρος, εἴτε περίεστιν ὁ πατήρ, εἴτε ἀπεβίω. τινὲς δ' αὐτήν, καὶ πατροῦχον ὠνόμασαν. Ἰσαῖος δέ, ἐπικληρῖτιν, ὥσπερ καὶ Σόλων. ὁ δὲ ταύτῃ προσήκων κατὰ γένος, ἀγχιστεύς. ἐπίδικος δέ, ἡ ἐπίκληρος λέγεται, ὑπὲρ ἧς ἀμφισβητοῦσι τινὲς ἀλλήλοις, ὡς μᾶλλον εἰς αὐτοὺς τῆς ἀγχιστείας καθηκούσης. ἀνεπίδικος δέ, ἧς οὐκ ἠμφισβήτησαν. ἡ μέντοι κλῆρον οὐκ ἔχουσα πατρῷον, θῆσσα καλεῖται, ἣν ὁ ἀγχιστεὺς ἐκδίδωσιν, ἂν ἑτέρᾳ συνοικῇ, ἢ πάντως γαμεῖ.

De hæreditatis possessione. 3.

Porro Filia vnica, ad omnium bonorum hæreditatem educata, Hæreditaria, siue superstes sit Pater, seu mortuus. nonnulli etiam eam, Πατροῦχον, id est, patrimonii Hæredem vnicam, appellant. Isæus vero, sicut & Solon, Ἐπικληρεῖτιν vocauerunt. qui autem hanc ducit generis necessitate, Propinquus. Virgo præterea hæreditaria, etiam Controuersa nominatur, de qua mutua controuersia est, quisnam propinquitatis seu cognationis iure hanc ducat. Omni vero cõtrouersia carere dicitur, de qua nihil ambigunt. Sed quæ nullum habet patrimonium, indotata vocatur; quam proximus eius elocat, si ipse aliam duxerit, aut ipse ducit.

Περὶ μνηστείας γάμων, καὶ τῶν περὶ αὐτόν. δ'.

Ὁ μὲν τοίνυν ἀνήρ, πρὸ μὲν τοῦ γῆμαι, μνηστήρ, καὶ μνώμενος. καὶ τὸ ἔργον, μνηστεία, καὶ μνηστεύσασθαι. καὶ μνηστή, ἡ νύμφη, ὡς Ὅμηρος.

Γῆμ' ἄλοχον μνηστήν.

ἣν δ' αὐτήν, καὶ ἐγγυητὴν ἂν εἴποις. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἐγγύην. καὶ ῥῆμα, ἐγγυήσασθαι, καὶ ἐγγυήσειν. Λυκοῦργος δέ, καὶ διεγγυᾶν, τὸ ἐγγυᾶν εἶπε. καὶ τὸν γάμον, ἐπέγγυον, ὥσπερ τὸ ἐναντίον, ἀνέγγυον. ὁ δὲ πενθερός, ἐγγυᾷ, ἁρμόζει, ὅθεν τινὲς τῶν πολλῶν, ἁρμοστὴν τὸν μνηστῆρα ἐκάλεσαν. καλεῖται δὲ τὸ πρᾶγμα, ἔκδοσις, καὶ ἐκδίδωσι, καὶ ἐκδιδομένη. ἡ δὲ μὴ ἐκδοθεῖσα, ἀνέκδοτος. καὶ τὸ συνενεγκεῖν εἰς τὴν ἔκδοσιν, συνεκδοῦναι. ἐπὶ δὲ τῶν γάμων, ὁ μὲν ἐπὶ τῇ κόρῃ, νυμφίος. ἡ δὲ ἐκείνῳ, νύμφη. καὶ ἡ μὲν σὺν προικί, ἐπίπροικος. ἡ δὲ ἀχρήματος, ἄπροικος. λέγοις δ' ἄν, προῖκα, καὶ φερνήν, τὴν παρὰ τῆς γυναικὸς δόσιν. Αἰσχίνης γὰρ ὁ ῥήτωρ, τὴν προῖκα φερνὴν καλεῖ. ὥστε εἴποις δ' ἄν, εἰσενέγκασθαι προῖκα, καὶ δοῦναι. αἱ δὲ πρὸς τὴν προῖκα ὑποθῆκαι, ἀποτιμήματα ἐκαλοῦντο. τὰ δὲ παρὰ τοῦ ἀνδρὸς διδόμενα δῶρα, ἕδνα, καὶ ὀπτήρια, καὶ ἀνακαλυπτήρια. οὐ γὰρ

De sponsatione nuptiarum, & quæ ad ipsas. 4.

Vir præterea priusquam ducat, Procus, & Procans. Ipsum vero opus, ambitus Virginis, procare. Ipsa vero Virgo, Sponsa dicitur: vt Homerus, Duxit Vxorem Sponsam. hanc etiam desponsatam vocare licet, ipsum opus, desponsionem. & verbum, despondere, vel promittere. Lycurgus vero pro despondere, & Desponsare dixit. ipsumque matrimonium, Desponsationem, vt cõtrarium huius, Repulsam vocauit. Socer autem despondet, copulat. Vnde plurimi Copulatorem, Procum vocauerunt. Ipsa vero res, appellatur, desponsio, & despondet, & desponsata. Quæ vero nondum desponsata est, Innupta dicitur. Sed ad desponsionem cõferre aliquid, συνεκδοῦναι vocatur. Post matrimonium autem contractum, hic quidem Virgini Sponsus, illa vero huic Spõsa. & hæc quidem cum dote, dotata, paupercula vero, indotata nominatur. Dotem vero & φερνὴν vocabis hoc, quod cũ Sponsa datur. Aeschines etenim Rhetor dotẽ, φερνὴν appellauit. vnde dicis afferre dotẽ, & dare dotem. Quę porro ad dotis certitudinẽ pignora dantur, arrabones sunt. Munera aũt à Sponso data, sponsalia dicuntur, * ὀπτήρια, & ἀνακαλυπτήρια. non enim,

enim dies ſolum, qua Sponſa prodit, & retegitur, ſic vocatur. verum & munera, à Sponſo huic collata. quæ etiam προσφθεγκτήρια. Et Virginitatis munera, quæ pro virginitate amiſſa dantur, Agias Comicus dixit. Virginem porro nulla recipientem ſponſalia, Ἀνάεδνον appellabis, ſecundum Homerum. Matrimonii vero locus, thalamus eſt. quemadmodum vbi habitat Virgo, Παρθενών. & ipſum opus, virginitatē cuſtodire dicitur. Amiculū vero Sponſæ, peplus, ſeu flameum ſponſale. Sed velum lectum ambiens, cortina. Sed carmen nuptiale, Hymen, & Hymenæus. Vnde à Poetis Hymenæi expers, Innupta dicitur. Et ὑμνῆσαι, id eſt, Hymenæum canere. & cantus ad tibiam, nuptialis. Piſtillum vero ante thalamum alligabant, ſicut & famula cribrum ferebat, ſigna nimirum induſtriæ ad opera. Ipſa vero res, & feſtum, nuptiæ vocantur. Sacrificia autē ante nuptias facta, primordia vocantur, & antenuptialia. ſic etiam munera, ante nuptias data nuncupantur. Initiari vero non modo Sponſæ, ſed & Sponſi dicebantur. Tum etiam matrimonium, Τέλειος appellabatur. & Initiati, qui matrimonium inierāt. vnde etiā ipſa copulatio, Ἡρατέλεια vocatur, à Iunone. hanc enim in primis illis ſacrificiis Virgines placabant, Dianam quoque, & Parcas. comę vero primitias tunc Deabus Virgines ferebant. Sed ea quæ Virgo nupſit, πρωτόποσις vocatur. quod nomen in Imperatoris Legibus ſcriptum eſt. quam & Theopompus Comicus, Πρωτόπειρον nominauit. Sed προαύλια dicitur dies nuptias præcedens. dies autem poſt nuptias, repotia. Et ἀπαύλια, dies in qua Sponſus in Soceri ædibus cum Sponſa concumbit. nonnulli vero etiam munera Sponſæ data, hoc nomine vocant. Ἀπαυλιστηρία vero veſtis eſt, quæ Sponſo à noua Sponſa eo die dono mittitur. Quem porro alii Paranymphum vocant, etiam Pronubus nominatur, & Parochus. Sed rheda plerunque tranſuehebantur, Sponſæ. Quæ autem pedes tranſibat, Humipes vocabatur. Cum autem παροχήσομαι dicunt, ſe Paranymphum futurum eſſe

γὰρ μόνον ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐκκαλύπτει τὴν νύμφην, οὕτως καλοῖτ᾽ ἄν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπ᾽ αὐτῇ δῶρα. τὰ δὲ ἀνακαλυπτήρια, καὶ προσφθεγκτήρια ἐκάλουν. καὶ διαπαρθένια δῶρα, τὰ ὑπὲρ τοῦ τὴν παρθενίαν ἀφελέσθαι, ὠνόμασεν Ἀγίας ὁ κωμικός. τὴν μέντοι οὐ λαβοῦσαν ἕδνα, ὀνομάσαις ἀνάεδνον, Ὁμηρικῶς. καὶ ὁ μὲν τόπος τοῦ γάμου, θάλαμος, ὥσπερ ἵνα ἐτρέφετο, παρθενών. καὶ τὸ ἔργον, παρθενεύεσθαι. τὸ δ᾽ ἐπίβλημα τῆς γυναικός, ἑανός, καὶ καλύπτρα. τὸ δὲ παρὰ τῇ εὐνῇ παραπέτασμα, παστός. τὸ δὲ ᾆσμα τὸ γαμήλιον, ὑμήν, καὶ ὑμέναιος. ὅθεν καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ἀνυμέναιος, ἡ ἄγαμος. καὶ ὑμνῆσαι, τὸ τὸν ὑμέναιον ᾆσαι. καὶ τὸ αὔλημα, γαμήλιον. ὕπερον δὲ ἐξέδουν πρὸ τοῦ θαλάμου, ὥσπερ καὶ κόσκινον ἡ παῖς ἔφερε, σημεῖα ὡς εἰκὸς αὐτουργίας. καὶ τὸ μὲν ἔργον ὁμοῦ, καὶ ἡ ἑορτή, γάμος. ἡ δὲ προγάμου θυσία, προτέλεια, καὶ προγάμεια. οὕτω δ᾽ ἂν καλοῖτο καὶ τὰ πρὸ γάμου δῶρα. προτελεῖσθαι δὲ ἐλέγοντο οὐ μόνον αἱ νύμφαι, ἀλλὰ καὶ οἱ νυμφίοι. καὶ τέλειος, ὁ γάμος ἐκαλεῖτο. καὶ προτέλειοι, οἱ γεγαμηκότες. διὰ τοῦτο καὶ Ἡρατέλεια, ἡ συζυγία. ταύτην γὰρ τοῖς προτελείοις προὔτελουν τὰς κόρας, καὶ Ἀρτέμιδι, καὶ μοίραις. καὶ τῆς κόμης δὲ τότε ἀπήρχοντο ταῖς θεαῖς αἱ κόραι. ἡ δὲ ἐκ παρθενίας τινὶ γεγαμημένη, πρωτόποσις ἐκαλεῖτο. γέγραπται δὲ τοὔνομα, τῷ τοῦ βασιλέως νόμῳ. καὶ πρωτόπειρον δ᾽ ὠνόμασε Θεόπομπος ὁ κωμικός. προαύλια δὲ, ἡ πρὸ τῶν γάμων ἡμέρα. ἐπαύλια δὲ, ἡ μετ᾽ αὐτήν. καὶ ἀπαύλια δὲ, ἐν ᾗ ὁ νυμφίος εἰς τοῦ πενθεροῦ ἀπὸ τῆς νύμφης ἀπαυλίζεται. οἱ δὲ, καὶ τὰ διδόμενα δῶρα τῇ νύμφῃ καλοῦσιν ἀπαύλια. ἡ δὲ ἀπαυλιστηρία χλανίς, ἀπὸ τῆς νύμφης τῷ νυμφίῳ ἐν τοῖς ἀπαυλίοις πέμπεται. ὁ δὲ καλούμενος παρανύμφιος, νυμφευτὴς ὀνομάζεται, καὶ πάροχος. ἐπὶ ζεύγους δὲ αἱ νύμφαι, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μετῄεσαν. εἰ δὲ πεζῇ ἀφικνεῖται ἡ νύμφη, χαμαίπους ἐλέγετο. ὅταν δὲ παροχήσομαι εἴπωσι, πάροχος ἔσομαι

λέγουσιν. ὁ δὲ ἄγων τὴν νύμφην ἐκ τῆς τοῦ πατρὸς οἰκίας, νυμφαγωγός, ὁπότε μὴ ὁ νυμφίος μετίοι. οὐ νενόμιστο δὲ μετιέναι τοὺς δευτερογαμοῦντας. ἡ δὲ διοικουμένη τὰ περὶ τὸν γάμον γυνή, νυμφεύτρια. ἡ αὐτὴ δὲ, καὶ θαλαμεύτρια. ἡ δὲ προμνήστρια, καὶ προμνηστρία ἐκαλεῖτο. ἡ δὲ τὰ πέμματα μάττουσα, καὶ τὰ περὶ τὰς θυσίας διοικουμένη, δημιουργός. ὁ δὲ πάντων τῶν περὶ τὴν ἑστίασιν ἐπιμελούμενος, τραπεζοποιός. ἡ δὲ τροφὸς τῆς κόρης, τιθήνη. καὶ ἡ γάλα παρέχουσα, τίτθη, καὶ μαῖα. καλεῖται δέ τις τῶν τοῦ νυμφίου φίλων καὶ θυρωρός, ὁ ταῖς θύραις ἐφεστηκώς, καὶ εἴργων τὰς γυναῖκας βοηθεῖν τῇ νύμφῃ βοώσῃ. ἡ δὲ ἐπὶ γάμῳ θυσία ἐν τοῖς φράτορσι, γαμηλία. καὶ τὸ ἔργον, γαμηλίαν εἰσενεγκεῖν. τὸ δὲ τῆς παρθενίας ἀφελέσθαι, διακορῆσαι λέγουσιν, ὡς Ἀριστοφάνης, Οὗτός με διεκόρησεν οὖσαν ἑπτέτιν. καὶ διαπαρθενεύεται, Ἡρόδοτος εἶπε. καὶ διαπεπαρθενευμένη, καὶ διεπαρθένευσε, καὶ διαπεπαρθενευκότα. τὸ μὲν πρότερον, Διοκλῆς, τὸ δὲ δεύτερον, Ἄλεξις, οἱ κωμικοί. Ἀριστοφάνης Γλαύκῳ, Καλύψας καλύμματος τριβωνίῳ διεπαρθένευσα. καλοῦνται δὲ καὶ δᾷδες νυμφικαί, καὶ στέφανος, καὶ στολή. καὶ λουτρά τις κομίζουσα, λουτροφόρος. Ἀθήνησι μὲν, ἐκ τῆς Καλλιρρόης. εἶτ' αὖθις, ἐκ τῆς Ἐννεακρούνου κληθείσης. ἀλλαχόθι δέ, ὅθεν ἂν καὶ τύχοι. ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα, καὶ νυμφικὰ λουτρά, καὶ κλίνη τις ὠνομάζετο γαμική. καὶ ἑτέρα παράβυστος, ἣ καὶ αὐτὴ στρώννυται ἐν τῷ δωματίῳ, ὑπὲρ τοῦ τὴν παῖδα μὴ ἀθυμῆσαι, ὡς Ὑπερίδης ἔφη. Ὅμηρος μέντοι, οὐ τὸ ἔργον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἑστίασιν, γάμον καλεῖ.

Εἰλαπίν' ἠὲ γάμος, ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.

ὁ δὲ γάμος, καλοῖτ' ἂν καὶ συνδυασμός, καὶ σύνοδος ἀνδρὸς καὶ γυναικός, καὶ συνοίκησις, καὶ σύνερξις, καὶ κοινωνία ἐπὶ παίδων σπορᾷ. καὶ γαμέτης μὲν, ὁ γήμας. καὶ ἀνήρ, καὶ νυμφίος, καὶ ὁ συνοικῶν, καὶ ὁ πρὸς γάμον ἠγμένος. ἡ δὲ νύμφη, γαμετή, καὶ γυνή, καὶ συνοικοῦσα, καὶ γεγαμημένη, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ γῆμαι μὲν, ἐπὶ τοῦ ἀνδρὸς λέγεται. γήμασθαι δὲ, ἐπὶ τῆς γυναικός, οὐ γαμηθῆναι. ὁ δὲ μέλλων γαμεῖν, καὶ μελλόνυμφος,

ὑπὸ

promittunt. Sed qui Sponsam è Patris ædibus deducit, Sponsæ ductor dicitur. cum scilicet Sponsus ipse non transit. Bigamos autem trásire solenne est. Mulier vero, ea quæ ad nuptias pertinent gubernans, nuptiarum, & thalami Administratrix dicitur. Pronuba autem, & προμνήστρια dicitur. Quæ vero bellaria pinsit, & ea quæ ad sacrificia spectant, administrat, δημιουργὸς vocatur. Omnium autem eorum, quæ epulas attinent, procurator, Structor. Sponsam vero nutriens, Nutrix dicitur. Et quæ lac præbet, Lactans, vel μαῖα. Quidam etiam ex Sponsi Amicis, Ianitor dicitur. qui ianuæ astans, Mulieres Sponsam clamantem iuuare prohibet. Nuptiarum vero sacrificia in tribubus, nuptialia appellantur. ipsumque opus, nuptialia celebrare. Sed virginitatem auferre, deuirginare dicunt. vt Aristophanes, Hic me septem annos natá deuirginauit. Et vitium offert Virgini, dixit Herodotus: &, Deuirginata. Et Virginitatem imminuit, & virginitate spoliatú. prius quidé illud Diocles, hoc autem posterius Alexis, Comici dixerunt. Aristophanes in Glauco, Veste tectus lacera deuirginaui. Dicuntur etiá quædá faces nuptiales, corona, & stola. Et quędá Mulier lauacra ferens, Aquigerula. Athenis quidem ex Callirrhoe fonte, postea ex eo quem Enneacrunon vocant. alibi vero vndecunque libuerit. vocantur autem hæc, lauacra sponsalia. Quidam vero lectus, nuptialis. alius vero, absconditus vocatur. qui & ipse in domo sternitur, ne Puella animú despondeat, vt Hyperides inquit. Homerus autem non modo rem ipsam, sed & conuiuium, nuptias vocat. magnificum, & nuptiale conuiuium, quoniam publica collatio nó est. Matrimonium porro & coniugatio, Viri & Mulieris congressus, cohabitatio, copulatio, cómunicatioque in Liberorú generationé dicitur. Maritus vero vocatur, qui duxit, vel Vir, Sponsus, cohabitans, ad nuptias perductus. Sponsa vero, Vxor, Mulier, cohabitans, Nupta, & his similia. Et ducere, de Viro. nubere vero de Muliere dicitur, nó γαμηθῆναι. Qui vero ducere cupit, Spósus futur9

vo-

vocatur à nonnullis, vt & à Phrynicho Comico. Quemadmodum & Nuptura, futura Sponsa dicitur. Melius vero hoc est, quod Sophocles Μελλόγαμον vocauit. quam etiam Τάλιδα nominat, loquens de Hæmone sic. Vtique dolens futuræ sponsæ desponsatæ propter mortem Antigones, defraudariq; sua coniuge dolens. Virum vero, Μελλέπωσιν vocauit.

De innuptis. 5.

Coelibes porro, vocant Innuptos. Sponsalium vero, & matrimonii contemptorem, appellabis Puerorum Amatorem, & muliebre horrentem commercium. quem etiam, Mulierum osorem dices. sicut contrarium huic, Mulierum Amatorem nominamus. Huius etiam ordinis erit, iungere matrimonium, affinitatem contrahere. &, Vxorem repudiare. & ipsa res, repudium, repulsa, & repudii iudicium, affligere, afflictionis pœna, dotis, seu tritici. contra vero repulsa & iudicium de viri repudio. Porro Mulier à Viro sola relicta, Vidua dicitur. sicut & à Muliere relictus, Viduus est. Vnde Χηρωσαὶ dicuntur, qui generi deserto in hæreditate succedunt. His etiam congruit, innuptus, nuper Nuptus, multa matrimonia contrahens, Muliere carens, Mulierum Amator, Cœlebs, & his similia. Nonnulli vero Nouorum Comicorum innuptum, Ἀγάμητον vocauerunt. Aristophanes porro Cœlibem, Ἄγυνον. Phrynichus vero, Tantus Senex, sine prole, & Vxore carens. Sed nouum Maritum Amipsias, Νεόγυνον nominauit. Virorum Amatrix, Viros odiens, à multis Virginibus petitus, multas Sponsas habens, à multis petita Procis. Ἄγαμος vero, Νεόγαμος, & Πολύγαμος, communia sunt etiam cum Mulieribus. Fuerunt autem cœlibatus actiones multis in locis. Serotini vero, aut mali matrimonii iudicium, fuit apud Lacedæmonios.

ὑπ' ἐνίων ἐκλήθη, ὡς ὑπὸ Φρυνίχου τοῦ κωμικοῦ. ὥσπερ ἡ μέλλουσα γαμεῖσθαι, μελλονύμφη. βέλτιον δὲ, ὡς Σοφοκλῆς ὠνόμασε, τῆς μελλογάμου. ταύτην δὲ καὶ τάλιν καλεῖ λέγων ἐπὶ τοῦ Αἵμονος. Ἀρ' ἀχνύμενος * (μελλογάμου) τάλιδος ἥκει μόρον αὐτῆς, ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν. μελλέπωσιν δὲ, τὸν ἄνδρα ὠνόμασε.

Περὶ ἀγάμων. ε.

Ἀνύμφους δὲ, τοὺς ἀγάμους λέγουσιν, ἀπονύμφιον δὲ, καὶ ἀπόνυμφον, τὸν φιλόπαιδα, καὶ γυναικεία ὁμιλίᾳ δυσχεραίνοντα, ὃν καὶ μισογύνην ἐρεῖς. ὡς τὸν ἐναντίον, φιλογύνην. ἐκ δὲ τῶν αὐτῶν εἴη ἂν καὶ τὸ ζεύξασθαι γάμον, ἢ κῆδος συνάψασθαι, καὶ τὸ ἀποπέμψασθαι γυναῖκα. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀποπομπὴ, καὶ ἀπόπεμψις. καὶ ἀποπομπῆς δίκη. καὶ κακοῦν, καὶ δίκη κακώσεως, προικὸς, σίτου. καὶ τοὐναντίον, ἀπόλειψις, καὶ δίκη παρὰ τοῦ ἀνδρὸς ἀπολείψεως. ἡ δὲ μονωθεῖσα ἀπ' ἀνδρὸς, χήρα. ὡς καὶ ὁ μονωθεὶς ἀπὸ γυναικὸς, χῆρος. ὅθεν καὶ χηρωσταὶ, οἱ τῷ ἐρήμῳ γένει προσήκοντες. ἕποιτο δ' ἂν τούτοις, ἄγαμος, νεόγαμος, πολύγαμος, καὶ ἀγύνης, φιλογύνης, μονότροπος, καὶ τὰ ὅμοια. τινὲς δὲ τῶν νέων κωμῳδῶν, τὸν ἄγαμον, ἀγάμητον εἰρήκασιν. Ἀριστοφάνης δὲ, ἄγυνον, τὸν ἀγύναιον. Φρύνιχος δὲ, Τηλικοῦτος γέρων, ἄπαις, ἀγύναικος. τὸν δὲ νεόγαμον, νεόγυνον Ἀμειψίας ὠνόμασε. φίλανδρος, μίσανδρος, πολύμνηστος, πολύνυμφος, πολυμνήστη. ἄγαμος δὲ, καὶ νεόγαμος, καὶ πολύγαμος, κοινὰ ταῦτα καὶ ἐπὶ γυναικῶν. ἦσαν δὲ καὶ ἀγαμίου δίκαι πολλαχοῦ, καὶ ὀψιγαμίου, καὶ κακογαμίου ἐν Λακεδαίμονι.

Περὶ κυήσεως. ϛʹ.

Ἐπεὶ δὲ ἕπεται τῷ γάμῳ τεκνοποιΐα, καὶ τεκνοτροφία, οἰκεῖα ἂν εἴη τούτῳ, κύειν, ὑπογκώσασθαι τὴν γαστέρα, ὑποπεπλῆσθαι, κυοφορεῖν, κιττᾶν, ὠδίνειν, τίκτειν, ἀμβλυσκαίειν, εἰλειθυίαις εὔχεσθαι, τὴν λοχείαν καλεῖν. τὴν δὲ μὴ τίκτουσαν, στεῖφραν ἐρεῖς, ἄγονον, ἄτοκον καθ' Ἡρόδοτον. Πλάτων καὶ ἄλοχον αὐτὴν κέκληκεν. Ἀνακρέων δὲ, δίτοκον, τὴν δὶς τεκοῦσαν. ἐρεῖς δὲ, τρέφειν, ἀνατρέφειν, ἐκτρέφειν, γαλακτουχεῖν, γαλακτοῦχον. γάλα εὔρρυτον, τρόφιμον, ἐπίρρυτον. τὸ δὲ μὴ ἔχειν γάλα, ἀγαλακτίαν τινὲς ὠνόμασαν. γαλακτᾶν, μαστὸν ἐπέχειν, θηλὴν ἐπισχεῖν, θηλάζειν, θηλάζεσθαι. τὴν δὲ θηλάζουσαν Εὔπολις τιτθὴν, θηλάστριαν ὠνόμασε. τίτθη, τιθήνη, τροφός, τροφεύς. οἷς οἱ τραφέντες, τρόφιμοι,

De impraegnatione. 6.

Cum vero nuptias, Liberorum procreatio, & educatio sequatur, propria huic fuerint, impraegnare, tumefacere vterũ, impleri, vterũ ferre, concipere, partus dolores pati, parere, abortum facere, Lucinae vota facere, puerperium vocare. Non parientem autem, sterilem vocabis. Generatione, & Liberis carentem, iuxta Herodotum. Plato hanc, etiam Ἄλοχον vocauit. Anacreon autem, δίτοκον vocauit, quae bis peperit. Dices praeterea, nutrire, enutrire, lactare, lactantem, lac copiosum, almum, abundans. Lac vero non habere, nonnulli lactis carentiam vocarunt. Lacte nutrire, mammillam praebere, mammam adhibere, lactare, sugere. Lactantem vero Nutricem, Eupolis θηλάστριαν nominauit. Nutrix lactans, Nutritor. quibus hi qui nutriti sunt, Alumni dicebantur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Περὶ πολιτῶν, ξένων, καὶ τῶν περὶ αὐτούς. αʹ.

Ἕποιτο δ' ἂν τούτοις, πολίτης. ὁ δὲ συμπολίτης, οὐ δόκιμον, εἰ καὶ Εὐριπίδης αὐτῷ κέχρηται ἐν Ἡρακλείδαις τε, καὶ Θησεῖ. βέλτιον δὲ, ἀστός, ἐπιχώριος, ἐγχώριος, ἡμεδαπός, ὁμόφυλος, ἐγγενής, ἔντοπος. τὸ γὰρ ἐνδάπιος, ποιητικόν. τὰ δὲ, αὐθιγενής, καὶ ἐπιγενής, καὶ ἰθαγενής, εὐτελῆ. τάχα δὲ βελτίων, ὁ αὐτόχθων, οἰκεῖος, φυλέτης, δημότης, φράτωρ, ὁ μετ' ἐμοῦ φρατριάζων, καὶ μετ' ἐμοῦ δημοτευόμενος. καὶ θεοὶ φράτριοι, καὶ φίλιοι. Τὸ δὲ ἱερὸν, εἰς ὃ συνῄεσαν, φράτριον ἐκαλεῖτο. καὶ τὸ σύστημα, φρατρία. οἱ δὲ καθ' ἕκαστον, φράτορες. καὶ οἶς φρατήρ, καὶ φράτριος αἴξ, ἡ θυομένη τοῖς φράτορσιν. ἐκαλοῦντο δὲ καὶ φάτορες. φρατρίαι δ' ἦσαν

CAPVT QVARTVM.

De ciuibus, peregrinis, & quae ad hos pertinent.

Haec vero sequitur, Ciuis. Conciuis autem non celebre est, licet Euripides in Heraclidis, & Theseo hoc vsus sit. Melius vero est, vrbanus, Patrius, Indigena, nostras, eiusdem Gentis, incola. Ἐνδάπιος enim, quod Indigenam significat, Poeticum est. Haec vero αὐθιγενής, ἐπιγενής, & ἰθαγενής, sordida sunt. Tum vero meliora sunt, Conterraneus, Domesticus, Contribulis, popularis. Tribulis, qui eandem nobiscum tribum habet, & nobiscum publicis fungitur officiis. Et Dii Tribules, & amicitiae Praesides. Sacrum autem, in quo conueniunt, tribunitium vocatur. Ipsa vero congregatio, tribus. & hi singuli, tribules. Atque ouis seu capra, tribulis, quae in tribubus immolabatur. Tum etiam Φράτορες dicebantur. Tribus porro erant

erant duodecim, & in singulis triginta genera seu familię. quarũ singulę triginta constabãt Viris, qui omnes eodẽ lacte nutriti, & iisdẽ initiati sacris vocabantur. Vini vero in Pueros, in tribus inductos, largitio, Vinitoria, *οἰνιστήρια* appellabatur. sacrificiũ autem pro illis oblatum, *μεῖον*. & *μειαγωγεῖν*, est sacrificium hoc inducere. sed ita vocatum est vel quod de hoc cauillabantur, vt minime necessario, vel quod prohibitum erat inducere, ne certarent, neque in litem inciderent vel tumultum. quoniam hi quidem nihilominus contendebant, illi vero inclamabant *Μείονος*; non tamen ipsis legis modum excedentibus. Dices etiam, eiusdem portionis existentes, & participes. hos vero Portionum Principes, & composita voce *Συμμοριάρχας*, Hyperides vocauit. sicut & tribuum, Tribuni dicuntur. Qui vero mecum in eodem habitat Populo; eiusdem linguæ, eorundem morum, earundem legum, & eiusdem consuetudinis esse dicitur. Barbari vero se mutuo non Ciues, sed Patrios vocant. Sed Archippus & Compatrios dixit. Plato autẽ in Legibus etiam de Græcis loquens, Patrios vocauit. Contrarium autem est, peregrinus, alienus, alienigena, alterius Populi existens, aliena Gente progenitus, aduena extraneus, alieni Populi Ciuis, aliena lingua vtens. Externus vero, magis Poeticum est. hoc tamen Plato vsus est. Inquilinus, qui inquilini tributum soluit. quod erat drachmarum duodecim, ærario, & trium obulorum, Scribæ. Inquilinos porro, Scaphigerulos, & Mulieres eorum, Aquigerulas vocabant, vtrosque scilicet ab officio nominantes. Dices etiam, aliunde adueniens, peregrinans. Et si quis non Ciuis existens, tamen Ciuis esse putetur, subdole inscriptus, & ascititius vocabitur. talem vero Noui Comici, Adulterinum vocauerunt. & Subdole Ciuem effectum. Veteres Suffusum. sicut & Subdole in Ciuium album ingressum dicunt. & vt *Ἀποφύλιον*, tribum nõ habentem vocant. De iis vero qui tributũ non soluebant, nec Tutore vtebãtur, *ἀπροστασίου* iudiciũ habebatur. nõnulli autẽ eorũ

ἦσαν δυοκαίδεκα, καὶ ἐν ἑκάστῃ γένη τριάκοντα, ἕκαστον ἐκ τριάκοντα ἀνδρῶν. ἐκαλοῦντο δ' οὗτοι, καὶ ὁμογάλακτοι, καὶ ὀργεῶνες. ἡ δὲ ὑπὲρ τῶν εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγομένων παίδων οἴνου ἐπίδοσις, οἰνιστήρια ἐκαλεῖτο. τὸ δὲ ἱερὸν τὸ ὑπὲρ αὐτῶν, μεῖον. καὶ μειαγωγεῖν, τὸ εἰσάγειν ἱερεῖον. κέκληται δὲ, ἢ ὅτι ἔσκωπτον ὡς μεῖον τοῦ δέοντος, ἢ ὅτι κεκωλυμένον ἦν εἰσάγειν, ὡς μὴ ἁμιλλῷντο, μηδ' ἐμπίπτοιεν εἰς ἔριν, καὶ ταραχήν. οἱ μὲν γὰρ, οὐδὲν ἧττον ἐφιλοτιμοῦντο· οἱ δὲ ἐπεβόων, μείονος, οὐχ ὑπερβαινόντων αὐτῶν τὸ μέτρον τοῦ νόμου. εἴποις δ' ἂν καὶ τῆς αὐτῆς συμμορίας, καὶ συμμορίτας. τούτους δὲ, καὶ ἄρχοντας συμμοριῶν. καὶ συμμοριάρχας Ὑπερίδης εἴρηκεν, ὡς τῶν φυλῶν, φυλάρχους. καὶ ὁ μετ' ἐμοῦ δημοτευόμενος, ὁμόγλωσσος, ὁμοήθης, ὁμόνομος, ὁμόγνωμος. οἱ δὲ βάρβαροι ἀλλήλους, οὐ πολίτας, ἀλλὰ πατριώτας λέγοιεν. Ἄρχιππος δὲ, καὶ συμπατριώτας ἔφη. Πλάτων μέντοι ἐν τοῖς νόμοις, καὶ ἐπὶ Ἑλλήνων τὸ πατριώτας εἴρηκε. τὸ δὲ ἐναντίον, ξένος, ἀλλότριος, ἀλλοδαπὸς, ἀλλόφυλος, ἀλλοεθνής, ἔπηλυς, ἐπηλύτης, ἀλλόδημος, ἀλλόγλωσσος. τὸ δὲ ὀθνεῖος, ποιητικώτερον. Πλάτων δὲ αὐτῷ κέχρηται. μέτοικος, ὁ τὸ μετοίκιον συντελῶν. τὸ δ' ἦν δυοκαίδεκα τῷ δημοσίῳ δραχμαὶ, καὶ τῷ γραμματεῖ, τριώβολον. σκαφηφόρος. οὕτω δὲ τοὺς μετοίκους ὠνόμαζον. καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, ὑδριαφόρους, ἀπὸ τοῦ ἔργου ἑκατέρους. ἐρεῖς δὲ, καὶ ἀλλαχόθεν ἥκων, ἐπιδημῶν. κἂν δόξῃ πολίτης εἶναί τις, οὐκ ὢν, παρέγγραπτος, παρεγγεγραμμένος. τὸν δὲ τοιοῦτον, καὶ ὑπόξυλον ὠνόμαζον οἱ νέοι κωμικοί. καὶ ὑπόχυτον δὲ οἱ παλαιότεροι, τὸν κακῶς γεγονότα. ὥσπερ καὶ παρεμπεπλησμένον. ὡς ἀποφύλιον, τὸν μὴ ἔχοντα φυλήν. κατὰ δὲ τῶν οὐ τελούντων τὸ μετοίκιον, ἢ προστάτην μὴ νεμόντων, ἀπροστασίου δίκην. ἔνιοι δ' αὐτῶν,

ἀτελεῖς εἰσι, καὶ ὁμοτελεῖς, καὶ ἰσοτελεῖς, οἷς αὖ τοῦτο ἐκ ψηφίσματος ὑπάρξῃ. καὶ τὸ ἔργον, ἰσοτέλεια. οἱ δὲ, δημοποίητοι, ὁπόσοι ἐκ δόγματος κοινοῦ πολιτείας τύχοιεν. τοῦτο δὲ καὶ πολιτογραφεῖν Φίλιστος καλεῖ. τάχα δ' ἂν οὗτοι ὀνομάζοιντο νεοπολῖται, ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος. ἀδιάτακτοι δὲ καλοῦνται, οἱ μὴ ἐγγεγραμμένοι εἰς τοὺς μετοίκους, ἢ μὴ τελοῦντες τὸ μετοίκιον, ἢ τὴν σκάφην μὴ φέροντες. κατὰ δὲ τῶν παρεγγεγραμμένων, ξενίας γραφὴ, καὶ δωροξενίας, ἂν διαφθείρωσι τοὺς δικάζοντας. ὁ δὲ καταδικασθεὶς, ἀποψηφισμένος, ἐκπεφυλλοφορημένος. καὶ τὰ ῥήματα, παρεγγραφῆναι, ξενίας ἁλῶναι, ξενίας ἀποφυγεῖν, ἐκπεφυλλοφορῆσαι, ἀποψηφίσασθαι. τοῦτο δὲ καὶ ἀποξενωθῆναι Ἰσαῖος καλεῖ. τούτοις δ' ἂν προσήκοι καὶ ὁ ἄπολις. Πλάτων δὲ, πόλιν ἄπολιν, τὴν μηκέτ' οὖσαν πόλιν. παμπόνηροι δὲ, οἱ Θεοπόμπου τοῦ συγγραφέως ἀπολῖται, καὶ ἀφέταιροι, καὶ ἀπαθηναῖοι. τὸ μέντοι ξένον ὄντα εἰς ἄλλην πόλιν ἐλθεῖν, ξενοῦσθαι, καὶ ἐπιξενοῦσθαι ἔλεγον. ὅθεν καὶ τὴν καταγωγὴν, ξενῶνα. θρασυξενία δὲ, εἰ θρασύνοιτο ὁ ξένος. εἴρηται δὲ ξεναπάτη παρ' Εὐριπίδῃ. καὶ ξενοφόνος, καὶ ξενοκτόνος παρ' Ἡροδότῳ. ὁ δὲ ξένων ἡγούμενος, ξεναγός. ξενοτροφεῖν δὲ ἐρεῖς, ὡς καὶ παρὰ Δημοσθένει. καὶ ἡ ξενοτροφία, παρὰ Ὑπερίδῃ. καὶ ξενίζειν, ὃ οἱ μὲν παλαιοὶ τὸ ἑστιᾶν λέγουσι. Δημοσθένης δὲ, τὸ τῇ φωνῇ ξενιζούσῃ χρῆσθαι. Ἰσαῖος δὲ ξενικῇ τῇ φωνῇ εἴρηκε. καὶ δῶρα ξένια, Δημοσθένης τε, καὶ Ξενοφῶν. καὶ τὸ καταγώγιον, ξενῶνα Πλάτων. ἐγγὺς δ' ἂν εἴη τούτων, πρόξενος, προξενία, αὐτόξενος, ἰδιόξενος, πολύξενος, δορύξενος, ἄξενος. καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ, ἐθελόξενος. ὁ μὲν πρόξενος, ὅταν πόλεως δημοσίᾳ προξενῇ τις, ἐν ἄλλῃ πόλει ὤν, ὡς ὑποδοχῆς τε τῆς ἐκεῖθεν φροντίζειν, καὶ προσόδου τῆς πρὸς τὸν δῆμον, καὶ ἕδρας ἐν τῷ θεάτρῳ.

Immunes, & idem tributum vel æquale cum Ciuibus pendentes dicebantur. quibus ſcilicet hoc decreto conſtitutum erat. Res autem ipſa, tributorum æqualitas dicebatur. Sed δημοποιητοὶ vocantur, quibuſcunque communi decreto ciuitas contingit. hoc etiam In Ciuium numerum inſcribere, Philiſtus vocat. hi autem à Platone, & Noui Ciues nominantur. Inordinati verò dicuntur, qui inter Inquilinos ſcripti non ſunt, nec tributum ſoluunt, neque ſcapham ferunt. Sed contra ſubdole inſcriptos, male vſurpatæ ciuitatis actio, & δωροξενίας, ſi Iudices corruperint, habetur. Sed condemnatus, decreto repulſus, & tribu remotus dicitur. Et verba ſunt, ſubdole inſcribi, male vſurpatæ ciuitatis condemnari, ſubdolæ inſcriptionis reum eſſe, à tribu remouere, decreto excommunicare. hoc vero Iſæus, etiam Ablegare vocat. Huc etiam pertinet, extorris. Plato vero, Vrbem extorrem vocauit, quæ vrbs amplius non eſt. Peſſimi autem ſunt, Theopompi Scriptoris Exules, Excommunicati, & Ab Athenienſibus deſciſcentes. Peregrinum vero in aliam venire vrbem, peregrinari, & hoſpitari vocauerunt. Vndecipium diuerſorium, Hoſpitium appellarunt. Θρασυξενία autem eſt, ſi hoſpes audaciam exercuerit. Sed & Hoſpitis deceptio, apud Euripidem dicitur. Et Hoſpiticida, Hoſpitiſque interemptor, apud Herodotum. Peregrinorum vero Dux, Ξεναγὸς dicitur. Hoſpites autem alere dices, ſecundum Demoſthenem. Et Hoſpitum nutritio, apud Hyperidem. Et Hoſpitio excipere, quod nonnulli Veterum pro conuiuari dixerunt. Demoſtheneſque, Voce peregrina vti dixit. Iſæus vero, Aliena voce inquit. Et Munera hoſpitalia, Demoſthenes Xenophonque dixerunt. Ipſum autem diuerſorium, Plato Hoſpitium vocat. His etiam proxima ſunt, Hoſpes publicus, hoſpitalitas, Hoſpes mutuus, peculiaris Hoſpes, hoſpitalis, ex hoſte Amicus factus, inhoſpitalis. & apud Thucydidem, Hoſpes voluntarius. Πρόξενος autem eſt, ſi quis publicam vrbis legationem hoſpitio excipiat, in aliena ipſe ciuitate exiſtens, vt ipſis ibidem hoſpitium, congreſſum Populi, & ſedem in theatro procuret.

Facit

Facit hoc etiam ἐθελοπρόξενος, qui publicum & proscriptum habet hospitium, Hospes vero priuatus est, qui priuatim aliquo Hospitum, tanquam Amico vtitur, quemadmodum Pericles Archidamo, ei hospitium curans, & alia eius negocia administrans; simile & hic ab illo ferens officium, si quando ad ipsum venisset. Ἀστόξενος vero nonnullis idem, qui priuatus Hospes dicitur. secundum alios autem est, qui genere quidem, peregrinus, secundum honorem vero, Ciuis vrbanus existit. nonnullis tamen videtur esse, qui ipso genere Ciuis est, opinione vero, peregrinus. sicuti Danaus Argiuis videbatur, ab Io Argiua genus ducẽs. Δορύξενος autẽ est, qui ex belli congressu in alicuius cognitionem peruenit, seu Amicus factus est.

CAPVT QVINTVM.

Quæcunque de amicis, ignotis, & hostibus dicuntur.

HIs porro consequentia erunt, Amicus, Socius, notus, Familiaris, Necessarius, in societatem assumptus, domesticus, cohabitans, vnanimis, coæqualis, simul viuens, Conuictor, Commensalis, Confœderatus, Contubernalis, Coætaneus, Aequalis, & qui mea opera vtitur, & cuius ego opera vtor, & qui me vtebatur. Et Demosthenes alicubi inquit, Et si quis alius eo vtens. neque oportet addere, Amico. Ex horum quoque numero est, Socii amans, Amicis abundans. amicitia, societas, necessitudo, commercium, familiaritas, cognitio, vnanimitas, consuetudo mutua, cohabitatio. quæ vero ab aliis deriuantur, dura sunt. Sed Coæuitas, Poeticum est. Amicus vero, hosti contrarius est. Et amabilis est, qui Amicis vti nouit. à quibus aduerbia sunt, amice, amatorie. Προσφιλῶς vero, Xenophon dixit. & Amabiliter, Thucydides. Isocrates autem, amicissime. sed Amicorum multitudinẽ, & Paucitatem, Antiphon. & Multis A-

ποιεῖ δὲ ταῦτα καὶ ἐθελοπρόξενος, ὁ δημόσιον [illegible] τὴν προξενίαν ἔχων. ἰδιόξενος δέ ἐστιν, ὁ ἰδίᾳ τινὶ τῶν ξένων φίλῳ χρώμενος, ὡς Περικλῆς Ἀρχιδάμῳ, καὶ καταγωγῆς τε αὐτοῦ προνοούμενος, καὶ τὰ ἄλλα συνδιοικούμενος, τῶν ἴσων δὲ καὶ αὐτὸς, εἴποτε παρ' ἐκεῖνον ἔλθοι μεταλαμβάνων. ἀστόξενος κατὰ μέν τινας, ὁ αὐτὸς τῷ ἰδιοξένῳ. κατὰ δὲ ἄλλους, ὁ γένει μὲν ξένος, τιμῇ δὲ ἀστός. ἐνίοις δὲ δοκεῖ, ὁ φύσει μὲν ἀστὸς, δόξῃ δὲ ξένος, ὡς Δαναὸς Ἀργείοις, ἀπὸ Ἰοῦς τῆς Ἀργείας ἔχων τὸ γένος. δορύξενος δὲ, ὁ ἐκ τῆς κατὰ τὸν πόλεμον ἐπιμιξίας τὴν γνῶσιν πεποιημένος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Ὅσοις αὖ περὶ φίλων, καὶ περὶ ἀγνώστων, ἢ ἐχθρῶν.

ΤΑ δὲ τούτοις ἀκόλουθα εἴη ἂν, ὁ φίλος, ὁ ἑταῖρος, ὁ γνώριμος, ὁ συνήθης, ὁ ἐπιτήδειος, προσεταιρισμένος, οἰκεῖος, ᾠκειωμένος, ὁμογνώμων, ὁμοήθης, ὁμότροπος, ὁμόσιτος, ὁμοτράπεζος, ὁμόσπονδος, ὁμορρόφιος, ὁμῆλιξ, ἰσῆλιξ, καὶ ὁ χρώμενός μοι, καὶ ᾧ ἐχρώμην, καὶ ἐχρῆτό μοι. καὶ ὁ Δημοσθένης που λέγει, Καὶ χρώμενος εἴπερ τις ἄλλος αὐτῷ. καὶ οὐ δεῖ προσθεῖναι τῷ φίλῳ. ἐκ δὲ τούτων ἐστὶ, φιλέταιρος, πολυέταιρος, φιλία, καὶ ἑταιρεία, ἐπιτηδειότης, συνήθεια, οἰκειότης, γνῶσις, ὁμογνωμοσύνη, ὁμοήθεια, ὁμοτροπία. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων, δυσχερῆ. ἡ δὲ ὁμηλικία, ποιητικόν. ὁ δὲ φίλος, πρὸς τὸν πολέμιον ἀντίκειται. καὶ φιλικός ἐστιν, ὁ φίλοις χρῆσθαι εἰδώς. ἀφ' ὧν τὰ ἐπιρρήματα, φιλίως, καὶ φιλικῶς. προσφιλῶς δὲ, Ξενοφῶν εἴρηκε. καὶ Θουκυδίδης, προσφιλεῖς. Ἰσοκράτης δὲ, προσφιλέστατα. πολυφιλίαν δὲ καὶ ὀλιγοφιλίαν, Ἀντιφῶν. καὶ πολυ-

φίλοις, Ὑπερίδης. καὶ πολυφιλότερος, Λυσίας. τὰ δ' ἐναντία, ἄγνωστος, ἀγνώς, ἀήθης, ἐχθρός, ἄμικτος, διάφορος, ἀλλότριος, ἀλλοτρίως ἔχων, ἠλλοτριωμένος, ἀπεχθής, ἀπεχθανόμενος, ἀπεχθῶς διακείμενος. μισῶν, δυσμενής, διεζευγμένος, διεστηκώς, ἐξεστασιασμένος, ὑπόπτως ἔχων, ἐπιβούλως, κακοήθως, ἀπίστως, ἐθελεχθρῶς. ἐθελέχθρον δ', Κρατῖνος λέγει. ἄφιλος, ἀπρόσμικτος, δύσμικτος, μισέταιρος, μισάνθρωπος, ἀπάνθρωπος. καὶ ἀγνωσίαν, ἀήθειαν, ἔχθραν, ἀλλοτρίωσιν, διαφοράν, ἀπέχθειαν, μῖσος, δυσμένειαν, ἀπιστίαν, ὑποψίαν, ἐπιβουλήν, κακοήθειαν, μισεταιρείαν, ἀπανθρωπίαν, μισανθρωπίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛ'.

Περὶ φιλοπόλεως, καὶ μισοπόλεως. α'.

ΦΙΛΟ'ΠΟΛΙΣ δ' ἐρεῖς, καὶ φιλόδημος, δημοτικός, πρᾶος, ἐπιεικής. εὔνως ἔχων πρὸς τὴν πόλιν, προθύμως περὶ τὴν πόλιν. φιλότιμος, μεγαλογνώμων, δημεραστής, μεγαλοπρεπὴς πρὸς τὸ δημόσιον. καὶ ἦθος φιλόπολι, φιλόδημον, δημοτικόν, πρᾶον, ἐπιεικές, εὔνουν, πρόθυμον, φιλότιμον, μεγαλοπρεπές. καὶ δημεραστία, φιλοδημία, πρᾳότης, ἐπιείκεια, εὔνοια, προθυμία, φιλοτιμία, μεγαλοπρέπεια. καὶ δημοτικῶς, πρᾴως, ἐπιεικῶς, προθύμως, φιλοτίμως, φιλοδήμως, μεγαλοπρεπῶς, εὔνως. τὰ δ' ἐναντία, μισόπολις, μισόδημος, ὑπερόπτης, μεγάλαυχος, ὑπερήφανος, τυραννικός, ὀλιγαρχικός, μικροπρεπής, δύσνους, κακόνους, νεωτεριστής, νεωτέρων ἐπιθυμῶν. ἠλλοτριωμένος πρὸς τὴν πόλιν, οὐ χαίρων τοῖς καθεστηκόσιν, οὐκ ἀγαπῶν τὸ ἴσον, διαπτύων τοὺς πολλούς, καθάρματα καὶ πτωχοὺς ἀποκαλῶν.

Περὶ τοῦ δαπανῶντος εἰς τὰ δημόσια. β'.

Εἴποις δ' ἄν, χορηγός, τριήραρχος,

micis stipatus, Hyperides. & Pluribus comitatus amicis, Lysias. Porro contraria sunt, incognitus, ignotus, insolitus, hostis, commerciũ fugiens, diuersus, alienus, alieno modo se habens, abalienatus, infestus, odio habẽs, contrarius, osor, inimicus, aduersus, discors, dissentiens, suspectus. insidiatorie, maligne, perfide, hostiliter. Hostilẽ vero dixit Cratinus. Amicis carens, commercia horrens, difficilis ad amicitias, Sociorũ osor, osor hominũ, inhumanus. Et ignobilitatẽ, dissuetudinem, hostilitatem, alienationem, dissidium, inimicitiam, odium, inuidiam, perfidiam, suspicionem, insidias, malignitatem, Sociorum odium, inhumanitatem, & hominum odium huc numerabis.

CAPVT SEXTVM.

De patriæ amatore vel osore. I.

Ciuitatis Amator dices, & Populi Amic⁹, popularis, mansuetus, iustus, beneuolus in vrbem, in ciuitatem promptus, honorum studiosus, magnanimus, Populi amator, magnificus in rempublicam. & ingenium ciuitatis amans, Populi amans, populare, blandum, æquum, beneuolum, promptum, honorum studiosum, magnificum. Et Populi amor, reipublicæ studium, mansuetudo, æquitas, beneuolentia, promptitudo, honoris studium, magnanimitas. & populariter, mansuete, æquiter, prompte, ambitiose, amice in populum, magnanimiter, & beneuole. Sed cõtraria sunt, ciuitatis osor, Populi osor, contemptor, gloriosus, arrogans, tyrannicus, imperiosus, sordidus, difficilis, sceleratus, innouator, nouarum rerum studiosus, alienatum ab vrbe animum habens, decretis publicis non acquiescens, æquum non amans, despuens multos, excremẽta & mendicos vocando.

De sumptus faciente in rempublicam. 2.

Dicere etiã licet, Chorag⁹, triremis Princeps,

ceps, tribuum Hospes, tribum conuiuio excipiens, viscerationes distribuens. distributiones dans, largitiones, collationes. nonnullis Filias despondens, de substantia sua tributum pendens, opes suas in rempublicam consumens, voluntarius conferens tributum, volens, sua sponte pronus, spontaneus, seipsum iubens, iniussus, largitiones faciens, vrbi viuens, publica obiens munera, sua in publicis muneribus consumens, Gymnasiarcha, gymnasiorum Præses. Ipsæ vero res, choros ducere, triremibus præesse, tribus conuiuio excipere, largiri, distribuere, tributum pendere, dare, publica obire munera, consumere sua in publicum, gymnasiis præesse. Substantiam vero inconsumptam, dixit Isæus.

CAPVT SEPTIMVM.

De amante & amato.

DIces porro, amare, diligere, naturali amore prosequi, ab aliqua vinci, circa aliquam studiosum esse. Diuine, detentiue, flagranter. ardere desiderio, incendi, succendi, comburi, ab aliqua pendere, supplicare, supplicem esse, intendere, ab aliquo suspensum esse, in aliquem deflagrare, suspirare, seruire, sequi, adhærere, ad alicuius nutum pendere, temere obuiam progredi, inuocare, deperire, amori operam dare, puerili amore detineri, Mulierum desiderio tangi, in hoc intentum esse, languere, dolere, vigilare, vulnerari, capi, adhærere alicui. & Amator. Corriualis, & Aemulus, vt Plato inquit. Nescio tamen, an & concupiscens dicatur. diligens, seruiens, colens, amans, seruus spontaneus, pius, afflatus, detentus. insuper Amator, & laudator, pulchritudine victus. Pie se habere, suspensus, pendens, flagrans, ignitus, ardens, sequens, comes, supplicans, supplex, concidens, occurens, rogans, Puerorum amator. Cinædus, vt Teleclides inquit. Et Puerorũ amori operam dare, dixit Plato Comicus. Et

χος, φυλῆς ἐπιστάτωρ, τὴν φυλὴν ἑστιῶν, κρεανομίας ἐπινέμων. διανομὰς διδούς, νομάς, εἰσφοράς, συνεκδιδοὺς τισὶ θυγατέρας. ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων εἰσφέρων, τὰ ὄντα καταναλίσκων εἰς τὸ δημόσιον, ἐθελοντὴς εἰσφέρων, ἑκών, αὐτεπάγγελτος, αὐθαίρετος, αὐτοκέλευστος, ἀπαράκλητος, ἐπιδιδοὺς ἐπιδόσεις. ζῶν τῇ πόλει, λειτουργῶν, καταλειτουργῶν τὰ ὄντα, γυμνασίαρχος, γυμνασιαρχῶν. καὶ τὰ πράγματα, χορηγεῖν, τριηραρχεῖν, φυλὴν ἑστιᾶν, νέμειν, διανέμειν, εἰσφέρειν, ἐπιδιδόναι, λειτουργεῖν, καταλειτουργεῖν, γυμνασιαρχεῖν. οὐσίαν δὲ ἀλειτούργητον, Ἰσαῖος εἴρηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Περὶ ἐρῶντος, καὶ ἐρωμένου.

ΕΡΕΙΣ δέ, ἐρᾶν, φιλεῖν, στέργειν. καὶ τινὸς ἡττᾶσθαι, ἐσπουδακέναι περί τινα. ἐνθέως, κατόχως, ἐμπύρως. φλέγεσθαι τῷ πόθῳ, ἐκφλέγεσθαι, ὑποτετύφθαι, κεκαῦσθαι, τινὸς ἔχεσθαι, ἱκετεύειν, καθικετεύειν, ἐπιτείνειν, ἐκκρέμασθαι ἐξ αὐτοῦ, θερμαίνεσθαι ἐπί τινι, ἀναπνεῖν, δουλεύειν, ἕπεσθαι, παρακολουθεῖν. ἐξηρτῆσθαί τινος. δεῖσθαι, ἀντιβολεῖν, παρακαλεῖν, ἐρωτομανεῖν, φιλεραστεῖν, παιδεραστεῖν, γυναικεραστεῖν. φροντίζειν ἐπ' αὐτῷ, ἀλύειν, ἀλγεῖν, ἀγρυπνεῖν, τετρῶσθαι, κατειλῆφθαι, ἀνακεῖσθαί τινι. καὶ ἐραστής, καὶ συνεραστής δέ, καὶ συνεπιθυμητής, ὡς ὁ Πλάτων. οὐκ οἶδα εἰ καὶ ἐπιθυμητής. ἀγαπῶν, δουλεύων, στέργων, φιλῶν, ἐθελόδουλος, ἔνθεος, ἐπίπνους, κάτοχος. φίλος ᾖ, καὶ ἐπαινέτης, τῆς ὥρας ἡττημένος. ἐνθέως ἔχειν. ἐξηρτημένος, ἠρτημένος, ἐκκρεμάμενος. ἔμπυρος, διάπυρος, φλεγόμενος, ἑπόμενος, παρακολουθῶν, ἱκετεύων, καθικετεύων, παραπίπτων, καταντιβολῶν, δεόμενος, φιλόπαις, παιδεραστής, παιδοφίλης, ὡς Τηλεκλείδης. καὶ παιδοφιλεῖσθαι, Πλάτων εἴρηκεν ὁ κωμικός. ὁ μέντοι

παιδέρως Ζεύς, παρὰ τῷ Τηλεκλείδῃ πέπαικται. γυναικεραστής, γυναιμανής, γυναικομανής, ἀλύων, ἀγρυπνῶν, φροντίζων, τετρωμένος, τετοξευμένος, κατειλημμένος, ἀνακείμενος, προσκείμενος. καὶ γυναῖκας δὲ, ἐραστρίας Εὔπολις εἴρηκε. καὶ ἀνδρεραστρίαν, Ἀριστοφάνης. ἐρώμενος δ' ἂν φαίης, καὶ ἐρωμένη. παιδικὰ στεργόμενος, στεργομένη. φιλούμενος, φιλουμένη. ἀγαπώμενος, ἀγαπωμένη. καλὸς, ὑπέρκαλος, πάγκαλος, ἐπέραστος, ὡραῖος, ἐπαγωγὸς, προσαγωγὸς, ἀνθῶν, ὑπερανθῶν, στίλβων, ὑπερστίλβων, λάμπων, ὑπερλάμπων, ἵμερον ἀφιείς. ὡραία, ἀνθοῦσα, ὑπερανθοῦσα, λάμπουσα, ὑπερλάμπουσα, ἵμερον ἀφιεῖσα, καλή, ὑπερκάλη, παγκάλη, ἐπέραστος. κάλλος, ὥρα, ἄνθη, ἄνθος, ἄνθησις, λαμπρότης, στιλπνότης, αἴγλη, καλλονή. ἔρως, ἵμερος, πόθος, ἐπιθυμία, ἴυγξ, ἀντέρως, ἀφ' οὗ ἀντερῶν, ἀντεραστής. παρὰ δὲ Εὐπόλιδι, καὶ ἀντερώμενος. καὶ τὸ ζηλοτυπεῖν, καὶ ζηλοτυπῶν, ἐπί τε παίδων ὡραίων, καὶ γυναικῶν, καὶ πάντων δὲ τῶν ἀγαπωμένων. προσήκοι δ' ἂν τούτοις, καὶ τὸ ἀξιέραστος, πολυέραστος, καὶ κατὰ σύγκρισιν, καὶ ὑπέρθεσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Περὶ δεσποτῶν καὶ δούλων. α'.

ΕΡΕΙΣ δή που, δεσπότης, δεσπόζων, κύριος, κεκτημένος. Φρύνιχος γὰρ ἐν Σατύροις, τὸν δεσπότην κεκτημένον ὠνόμασεν. ἐωνημένος, πελάμενος. καὶ ὁ νεώτερος δεσπότης, καὶ τρόφιμος. δέσποινα, δεσπόζουσα, κεκτημένη, ἐωνημένη, πελαμένη, τροφίμη. οὐ γὰρ προσίεμαι τὴν δεσπότειραν, ἢ τὴν δεσπότιν, τὴν μὲν Σοφοκλέους, τὴν δὲ Εὐριπίδου. φαυλοτάτη δὲ καὶ ἡ παρὰ τοῖς νέοις κωμῳδοῖς, ἀπφία. καὶ ἀπφάριον, νέας δεσποίνης ὑποκορίσματα. τὸ δὲ πρᾶγμα, δεσποτεία. καὶ τὸ ἐπίρρημα, δεσποτικῶς. καὶ τὸ ῥῆμα, δεσπόζειν, καὶ δεσπόζεσθαι. Πλάτων δὲ τὸ * δεσποζοῦν, ἀντὶ τοῦ δεσπόζειν εἴρηκε. Λυσίας δὲ, καὶ ἀδεσπότους εἶπε. καὶ ἀνδράποδα φιλοδέσποτα, Ἡρόδοτος. δοῦλος, δούλη. ἡ δὲ δουλὶς, Ὑπερίδῃ εἰρημένον, οὐκ ἐπαινετόν. οἰκέτης, οἰκέτις, θεράπων, θερα-

ερα-

Iupiter Puerorum Amator, apud Teleclidem fictus est. Mulierũ Amator, in Mulieres deperiens, in Fœminas furens, languens, vigilans, curiosus, vulneratus, arcu transfixus, captus, recumbens, adhærens. Et Mulieres Amatrices, vocauit Eupolis. & Virorum amantem, Aristophanes. Amatus præterea dices, & amata. puerilia colens, & adamata. Amasius, Amica: dilectus, & dilecta. Pulcher, perpulcher, pulcherrimus, amabilis, maturus, alliciens, pelliciens, florens, floridus, lucens, relucens, splendens, splendidus, amabile emittens. Matura, florens, florida, lucida, pellucida, amabile cernens, pulchra, perpulchra, pulcherrima, amabilis. Venustas, maturitas, flos, florulentia, lux, splendor, iubar, pulchritudo, amor, desiderium, concupiscentia, cupido, illecebra, amor mutuus: vnde redamans, & redamator. apud Eupolidem vero, Redamatus. Aemulari autem, & Zelotypus, de Pueris venustis, Mulieribus, & omnibus adamatis dicitur. His etiam cõuenit, amatu dignus, & à multis amatus. & tam comparatiue, quam superlatiue.

CAPVT OCTAVVM.

De dominis, & seruis. I.

DIces præterea, Dominus, dominans, Herus, Possessor. Phrynichus enim in Satyris Dominum, Possessorem vocauit. emens, vendens. Et Herilis Filius, vel Alumnus. Domina, Hera, possidẽs, emens, vendens, Alumna. Nequaquã ennim δεσπότειραν, aut δεσπότιν adprobo. hoc quidem Sophoclis, illud vero Euripidis. Sordidissimum vero, quod Noui Comici Ἀπφία dicunt. & Ἀπφάριον, quæ sunt nouæ Dominæ blanditiæ. Ipsa vero res, dominium. Et aduerbium, heriliter. Et verbum, dominari, & dominium exercere. Plato vero pro dominari, δεσποζειν dixit. Lysias etiam, Domino carentes dixit. & Mãcipia Heri amantia, Herodotus. seru⁹, serua. Δουλὶς, vero, ꝙ Hyperides dixit, non celebre est Domesticus, domestica famulus, famula,

mula. Domesticorum vero multitudo, familia: famulatio enim, durius est. Sed & Seruitus dicitur, iuxta Thucydidem. Ipsorum autem officium, seruitus, seruile, magis seruile. Seruile vero, etiam in comparatiuo gradu Xenophon. & in superlatiuo, Cratinus dixit. Et Seruituti omnino subditus, Xenophon. Et in seruitutem redigere, seruitute mulctare. & Seruitute mulctatus, apud Thucydidem. Et famulatus. δουλοσύνη enim Ionicum est. & opus seruile. Ac Seruilitas, dixit Theopompus Comicus. & Seruulos, Metagenes.

Domestica nomina. 2.

Plato, Minister, famulus, argento emptus, emptitius, verna, domi nutritus. quæ vero huic opponitur, cubicularia, vel domi genita nominatur. Conda enim, fidei concreditæ nomen est. Famulam vero, Lysias Puellam vocauit. siquidem ambiguũ est, nũ ætatis, vel fortunæ nomen sit. sic enim in Libro de Callii iniuria loquitur, Egrediens Puellula fores aperuit. Puerulum vero ex vernis natum, vernaculum nominauerunt. Famulo autem nuper empto bellaria quædam infundebant, quæ καταχύσματα dicebantur. Mancipia, Mancipatio, apud Hyperidem. vnde mancipare, mancipatus. & Mancipantes, apud Thucydidẽ. Et Seruilis, apud Platonem. atq; Seruiliter, apud Xenophontem. Mancipantes, seruiles concupiscentiæ. & Mancipiorum plagis obnoxia, apud Eupolidem. Mancipiorum venditor, seruilia corpora argento commutata. & à lapide forensi, à foro venalium, à spoliorum venditoribus. Mango vero est, qui liberum in seruitutem subigit, aut alium famulum subiugat. & iudicium contra talem, plagii est. Corpora autem non simpliciter dices, sed seruilia corpora. Serui vero apud Atticos, Pueri dicuntur, etiamsi seniores sint. Λάτρις autem, & pedissequa nihil ad nos pertinet. Loci porro vbi puniuntur serui, molę, carceres, pistrinę, granaria, & molendina. Qui vero cædunt, verberatores, & flagellatores: sicut cæsi, mastigię dicuntur. Flagello vero indigere,

ράπαινα, θεράπαινις. τὸ δὲ πλῆθος τῶν οἰκετῶν, θεραπεία. τὸ γὰρ θεραπουτία, σκαιότερον. ἀλλὰ ἡ δουλεία, κατὰ Θουκυδίδην. τὸ ἔργον αὐτῶν, δουλεία, δοῦλον, δουλικώτερον. δουλοπρεπὲς δὲ, καὶ δουλοπρεπέστερον, Ξενοφῶν. καὶ δουλοπρεπέστατα, Κρατῖνος. καὶ δουλικώτατος, Ξενοφῶν. καὶ δουλῶσαι, καταδουλώσασθαι. καὶ δεδουλωμένος, Θουκυδίδης. καὶ δούλωσις. ἡ γὰρ δουλοσύνη, ἰωνικόν. καὶ ἔργον δουλικόν. καὶ δουλοπρέπεια, Θεόπομπος ὁ κωμικός. καὶ δουλάρια, Μεταγένης.

Οἰκετικὰ ὀνόματα. β'.

Πλάτων, διάκονος, ὑπηρέτης, ἀργυρώνητος, ὤνιος, οἰκότριψ, οἰκογενής. ἡ δὲ ἀντικειμένη τούτῳ, σηκὶς καλεῖται, ἢ οἰκογενής. ἡ γὰρ ταμεία, τῆς πίστεως τοὔνομα. παιδίσκην δὲ, τὴν θεραπαινίδα Λυσίας ὠνόμασεν. εἰ γὰρ ἀμφίβολόν ἐστι τοὔνομα, πότερον ἡλικίας, ἢ τύχης. λέγει γὰρ ἐν τῷ κατὰ Καλλίου ὕβρεως, Καὶ ἐξελθοῦσα ἡ παιδίσκη, τὴν θύραν ἀνοίγνυσι. τὸ δὲ παιδίον, τὸ ἐκ τῶν οἰκετῶν, οἰκοτριβαῖον ὠνόμαζον. τῷ μέντοι νεωνήτῳ οἰκέτῃ, τραγημάτων κατέχεον, ἃ ἐκάλουν καταχύσματα. ἀνδράποδα, καὶ ἀνδραποδία, παρ' Ὑπερίδῃ, ἀφ' ὧν καὶ τὸ ἀνδραποδίσασθαι, καὶ ἀνδραποδισάμενος, ἀνδραποδίσαντες, παρὰ Θουκυδίδῃ. καὶ ἀνδραποδώδης, παρὰ Πλάτωνι. καὶ ἀνδραποδωδῶς, παρὰ Ξενοφῶντι. ἀνδραποδισθέντες, ἀνδραποδώδεις ἐπιθυμίαι. καὶ ἀνδραποδιστικώτατα, παρ' Εὐπόλιδι. ἀνδραποδοκάπηλος, δοῦλα σώματα, πρὸς ἀργύριον ἀντικαταλλασσόμενα. καὶ ἀπὸ τοῦ πρατῆρος λίθου, ἀπὸ τοῦ πωλητηρίου, παρὰ τῶν λαφυροπωλῶν. ἀνδραποδιστὴς δέ ἐστιν, ὁ τὸν ἐλεύθερον καταδουλωσάμενος, ἢ τὸν ἀλλότριον οἰκέτην ὑπαγόμενος. καὶ δίκη δὲ κατὰ τῶν ἀνδραποδιστῶν. ἐλευθέρα πρόσεισι σώματα δὲ ἁπλῶς οὐκ ἂν εἴποις, ἀλλὰ δοῦλα σώματα. καλοῦνται δὲ καὶ παῖδες οἱ δοῦλοι, παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, κἂν ὦσι πρεσβύτεροι. λάτρις δὲ, καὶ ἀμφίπολος, οὐ καθ' ἡμᾶς. Καὶ ἵνα μὲν κολάζονται οἱ δοῦλοι, μυλῶνες, καὶ ζητρεῖα, καὶ ἀλφιτεῖα, καὶ χονδροκοπεῖα, καὶ ζαντεῖα. οἱ δὲ μαστίζομενοι, στιγματίαι, καὶ στίγωνες, ὥσπερ οἱ μαστιγούμενοι, μαστιγίαι. τὸ δὲ δεῖσθαι, μαστίγων,

μαστιγίαν Εὔπολις εἴρηκεν. Αἱ δὲ μάστιγες, ὑστριχίδες, ἱμάντες, ῥυτῆρες. τὸ δὲ πρᾶγμα, μαστιγῶσαι, τυπτῆσαι, ξαίναι, κατὰ νώτου πολλὰς τυπτῆσαι πληγάς, παῖσαι, ἐντεῖναι, ἐμβαλεῖν. Ὑπερίδης δὲ ἔφη, κρεμάσαι ἐκ τοῦ κίονος. ἐξέδειρεν. ὅθεν καὶ μωλώπων ἐστὶ νῦν, τὸ δέρμα μεστὸν ἔχειν. καίτοι ἐπὶ τούτοις, οὐκ ἄν τις εἴποι τὸ δεῖραι. ἐκ δὲ τούτου, ἐστὶν ὁ φιλόδουλος, πολύδουλος, ἄδουλος, ἐθελόδουλος, καὶ ἀδούλευτος, ὡς τοὺς Λακεδαιμονίους Ἰσαῖος λέγει. καὶ εὔδουλος, ὁ εὖ τοῖς δούλοις χρώμενος, παρὰ Φερεκράτει. καὶ τὸ δρᾶμα, Δουλοδιδάσκαλος. παρὰ Κρατίνῳ δὲ, ὁ κακόδουλος εἴρηται. ἐθελοδουλεία, πολυδουλεία, ἀειδουλεία. ἐωνῆσθαι, ὠνηιᾶν, πρίασθαι, πωλῆσαι, πωληταί, πωλήτειαι, πωλητήρια. καὶ ὠνητός, καὶ ὠνητή. καὶ τὸν ὠνητήν, ὡς Ἰσαῖος. καὶ τὸν αὐτωνητήν, ὡς Δείναρχος. προσήκοι δ' ἂν τοῖς δούλοις, τό, τε πρᾶγμα, καὶ ἡ δουλεία, καὶ τὸ ῥῆμα τὸ δουλεύειν, καὶ τὸ δεδουλῶσθαι. καὶ τὰ δουλικά, παρὰ Δημοσθένει. ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἐπίρρημα, τὸ δουλικῶς. καὶ τὸ δουλώσασθαι δέ, καὶ τὸ καταδουλώσασθαι, καὶ ὅσα ἀπὸ τούτων σχηματίζεται. καὶ τὸ συγκαταδουλώσασθαι, παρ' Ὑπερίδῃ. καὶ οἱ συνδουλεύοντες, παρὰ Δεινάρχῳ. σύνδουλοι δέ, λέγει Λυσίας. καὶ Εὐριπίδης δὲ, καὶ οἱ πλείους, ὁμόδουλον λέγουσιν. ἔνιοι δέ, ὁμόδουλον μὲν οἴονται τὸν τῆς αὐτῆς τύχης. σύνδουλον δέ, τὸν τοῦ αὐτοῦ δεσπότου. καὶ οἰκέται δέ, καὶ οἰκετικὰ ὀνόματα, παρὰ Πλάτωνι. οἱ μέντοι ποιηταί, καὶ τοὺς ἄλλους οἰκείους, οἰκέτας ὠνόμαζον, ὅπου γε καὶ περιστερὰν οἰκέτιν λέγουσι. πελάται δέ, καὶ θῆτες, ἐλευθέρων ἐστὶν ὀνόματα, διὰ πενίαν ἐπ' ἀργυρίῳ δουλευόντων.

Περὶ τῶν κατὰ χώρας θεραπόντων. γʹ.

Μεταξὺ δὲ ἐλευθέρων καὶ δούλων, οἱ Λακεδαιμονίων, εἵλωτες. καὶ Θετταλῶν, πενέσται. καὶ Κρητῶν, κλαρῶται, καὶ μνῶται. καὶ Μαριανδυνῶν, δορυφόροι.

καὶ

Eupolis Μαστιγίαν vocauit. Flagella præterea sunt, ex setis suillis facta, lora, scuticæ. Ipsum vero opus, flagellare, verberare, cædere, dorso multas infligere plagas, ferire, pulsare, incutere. Hyperides autem, A columna suspendere dixit. Excoriauit. Vnde μωλώπων nunc dicitur, cutim habere tumidam. de his vero, excoriare non dicitur. Huius autem est ordinis, seruorum amans, seruis stipatus, seruis carens, seruus vltroneus. & Seruitutis impatiens, quo nomine Lacedæmonios Isæus vocat. Et Εὔδουλος apud Pherecratem, qui bene vtitur seruis. Et Comœdia, Seruorum Præceptor inscripta. Apud Cratinum vero, Malus seruus dictus est. Spontanea seruitus, seruorum abundantia, seruitus perpetua. emi, comparare, emere, vendere, venditores, Mercatores fora mancipiorum. emptus, & empta. Et ὠνητὴν Isæus. Et Seipsum in seruitutem vendens, vt Dinarchus. Ad seruos porro pertinet ipsa res, seruitus: & verbum, seruire, & in seruitutem redigi. Et Seruilia, apud Demosthenem. vnde etiam aduerbium deriuatur, seruiliter, & famulari, & in seruitutem reducere, & quæcunque ab his formantur. Et Simul in seruitutem agere, apud Hyperidem. Et Conseruientes, apud Dinarchum. sed Lysias, Conseruos vocat. Euripides vero, & alii plures, hunc ὁμόδουλον appellant. Nonnulli quidem, ὁμόδουλον esse putant, qui eiusdem est conditionis: conseruum vero, qui eidem seruit Domino. Domestici vero, & Nomina domestica, apud Platonem. Poetæ autem etiam alios familiares, Domesticos nominarunt, vt cum columbam Domesticam vocant. Ministri autem, & Mercenarii, liberorum sunt nomina, ob paupertatem mercede seruientiũ.

De seruis secundum regiones. 3.

Medii vero inter liberos, & seruos, sunt Lacedæmoniorum, Helotes. & Thessalorum, Penestæ, Cretensium, Clarotæ, & Mnoitæ. Mariandynorum, Doriphori.

Græ-

Grecorum, Gymnites. & Sycioniorum, Corynophori. Ex Helotibus vero manumissos, Νεοδαμώδεις Lacedæmonii vocant. Sed seruorum qui manumissus est, Libertus, & libertati restitutus dicitur. Et libertate donare, & manumittere. & libertatis concessio, seu, manumissio. Demosthenes etiam, Libertas, seu Libertinas leges dixit. Contra deficientes autem, rebellionis actio est. Dicere etiam licebit, pœnam soluere, argentũ afferre, permutare opes.

CAPVT NONVM.

De numulariis, fœneratoribus, & reliquis.

NVmularius, Argentarius, argenti permutator, campso, mensæ assidens. Τραπεζείτης vero, canis est mensæ adstans. mensa numularia, mensæ pignora. Mensam autem Demosthenes, etiam Lignum vocauit. hanc & tabulam nominabant. Argenti permutatio, quod & cambium dicitur. Pignus, arrhabo, oppignorare, debere, mutuũ accipere, fœnerari, pecuniam credere. Pignus deponens, dicitur debitor. Arrhabonem positum habens, est fœnerator. Et debiti vsuræ, debita, elocationes, credere, vadimonia debita nautica. Ὀφλήματα autem, & ὄφλειν de iis dicitur, qui pecuniaria mulcta dãnati sunt. Terminos statuere regionum. lapis vero erat, aut columna quædam ostendens, quod locus esset ære alieno obstrictus. de hoc autem dicebant, locus signatus est. vt contrarium eius est, non signatus. Locus autẽ ære alieno obstrictus, etiam oppignoratus dicitur. Χρήστης vero, proprie est debitor, sæpenumero vero etiam creditor. hic autem & fœnerator, vsurarius, & fœnerans dicitur. vnde, Fœneratur huic argentum, apud Hyperidem dictum est. Vsuras colligens, fœnerator dicitur. ille vero, debitor, ære alieno obstrictus vel obligatus dicitur.

καὶ ἀργείων, γυμνῆτες. καὶ σικυωνίων, κορυνηφόροι. τοὺς μέντοι εἰς ἐλευθερίαν τῶν εἱλώτων ἀφιεμένους, οἱ λακεδαιμόνιοι νεοδαμώδεις καλοῦσιν. ὁ δὲ τῶν δούλων ἀφειμένος δουλείας, ἀπελεύθερος, καὶ ἐξελεύθερος, ἀπηλευθερωμένος. καὶ ἀπελευθερῶσαι, ἀπελευθερωθῆναι. καὶ ἀπελευθέρωσις, καὶ ἀπελευθερία. καὶ Δημοσθένης φησὶν ἐξελευθερικοὺς νόμους, καὶ ἀπελευθερικοὺς νόμους. κατὰ μέντοι τῶν ἀποστάντων, ἀποστασίου δίκη ἐστί. Φαίης δ' ἂν, τιμὴν καταβαλεῖν, ἀργύριον εἰσενεγκεῖν, ἀντικαταλλάξασθαι χρήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

Περὶ τραπεζίτου, δανείζοντος, [καὶ μετάλλων,] καὶ τῶν λοιπῶν.

ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ, ἀργυρογνώμων, ἀργυραμοιβός, δοκιμαστής, ἐπικαθήμενος τραπέζῃ. τραπεζείτης δὲ, κύων. τράπεζα πολυάργυρος, τραπέζης ἀφορμαί. τὴν δὲ τράπεζαν Δημοσθένης, καὶ ξύλον ὠνόμασεν. ἐκάλουν δ' αὐτὴν καὶ πίνακα. ἀργυρίου ἀλλαγὴ, ὁ καλούμενος κόλλυβος. ἐνέχυρον, λύσιμα. κατενεχυριάζειν, ὀφείλειν, δανείζεσθαι, δανείζειν, πιστεύεσθαι ἀργύριον. ὑποθήκην θεὶς, ὁ δανειζόμενος. ὑποθήκην θέμενος, ὁ δανείζων χρέα. καὶ τόκοι χρέους, δανείσματα, ὀφλήματα, ἐκδόσεις, ἐκδιδόναι, ἐγγύα, δανείσματα ναυτικά. τὰ γὰρ ὀφλήματα, καὶ τὸ ὄφλειν, ἐπὶ τῶν καταδικασθέντων εἰς ἀργύριον. ὅρους ἐφεστάναι χωρίων. λίθος δ' ἦν, ἢ στήλη τὶς δηλοῦσα, ὡς ἔστιν ὑπόχρεων τὸ χωρίον. ἐπὶ δὲ τούτου ἔλεγον, καὶ τὸ ἐστίχθαι τὸ χωρίον. ὡς τὸ ἐναντίον, ἄστικτον. τὸ δὲ ὑπόχρεων χωρίον, καὶ ὑπόβολον. χρήστης, κυρίως μὲν ὁ δεδανεισμένος. πολλάκις δὲ, καὶ ὁ δανειστής. οὗτος δὲ, καὶ τοκιστής, τοκογλύφος, τοκίζων. ὅθεν καὶ τοκίζεται αὐτῷ ἀργύριον, παρὰ Ὑπερίδῃ. τόκους ἐκλέγων, ὀβολοστάτης. ἐκεῖνος δὲ, ὑπόχρεως, κατάχρεως, ὑπέρχρεως.

καλεῖται δέ, τὸ μὲν κεφάλαιον, ἀρχαῖον. τὸ δὲ ἔργον, τόκος. ὁ δὲ οὐκ ἐκτίσας κατὰ προθεσμίαν, ὑπερήμερος. καὶ τὸ πρᾶγμα, ὑπερημερία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Περὶ ἀργυρίου δοκίμου, καὶ κιβδήλου.

ΑΡΓΥΡΙΟΝ δόκιμον, ἐπίσημον, γνήσιον, καθαρόν, ἀμιγές, ἄκρατον, ἀκίβδηλον, ἔντυπον, ἀκριβές, νόμιμον, ἀκέραιον, ἀδιάφθορον, ἄδολον, ἄχραντον, ἀνεπιβούλευτον. τὸ δὲ ἐναντίον, παράσημον, παρασεσημασμένον, κεκιβδηλευμένον. ἀφ' οὗ καὶ τὸ πρᾶγμα, κιβδηλεία, καὶ κιβδηλεύματα, παρὰ Πλάτωνι, ὥσπερ καὶ ὁ κιβδηλεύων. παρατετυπωμένον, παρακεχαραγμένον, ἄσημον, ὑπόχαλκον, παρεγγεγραμμένον. τὸ δὲ ἀργύρεον, καλεῖται χρήματα, καὶ νομίσματα, ὥσπερ καὶ τὸ χρυσίον. ἀργύρεα δὲ κατὰ πλῆθος, ἥκιστα λέγουσιν Ἀττικοί. εἴρηται δέ που. Λέγοιτο δ' ἄν, κόψαι νόμισμα, ἐνσημήνασθαι, τυπῶσαι, ἐντυπῶσαι, ἐντυπώσασθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ.

Περὶ χρυσίου, καὶ ἀργυρίου, καὶ μετάλλων.

ΑΡΓΥΡΙΑ, μέταλλα, καὶ χρυσία μεταλλεύειν, ὀρύττειν, ἐπικατατέμνειν, καινοτομεῖν, καινοτομία. οὓς δὲ κατέλιπον μέσους κίονας ἀνέχειν τὴν γῆν οἱ μεταλλεῖς, οὗτοι μεσοκρινεῖς ὀνομάζονται. ὑπόχρυσος γῆ, ὑπάργυρος γῆ. κάθαρσις χρυσοῦ, καὶ κάθαρσις ἀργυρίου. χρυσὸς ἄπεφθος, εἰλικρινής. ἄργυρος καθαρός, ἐκκεκαθαρμένος, ἀριανδικὸν ἀργύρεον. καὶ οἱ δαρεικοί, ἀπὸ Δαρείου, ὡς ὑπ' ἐκείνου ἀκριβωθέντες εἰς κάθαρσιν τοῦ χρυσίου. εὐδόκιμος

Summa vero pecuniæ, sors. Effectus autem, fœnus, seu census vocatur. Sed qui ad constitutum tempus non retribuit debitum, diei transgressor. ipsum vero opus, præfiniti diei transgressio vocatur.

CAPVT DECIMUM.

De argento probato, vel adulterino.

ARgentum probatum, insignitum, legitimum, purum, non mixtum, intemperatum, non adulteratum, signatum, certum, solenne, sincerum, incorruptum, dolo carens, intactum, tutum. Contrarium autem est, reprobum, reprobatum adulterinum. vnde & ipsa res, adulteratio. & Adulterata, apud Platonem, sicut & Adulterans. falso signatum, deprauatum, signo carens, subæneum, perperam sculptum. Argentum vero, etiam pecunia vocatur, & moneta, quemadmodum & aurum. Argenta plurali numero, minime dicunt Attici, licet à nonnullis hoc dictum sit. Dicitur etiam, monetam scindere, signare, sculpere, insculpere, & formare.

CAPVT VNDECIMUM.

De auro, argento, & metallis.

ARgentum, metalla, aurum effodere fodere, dissecare, excindere, metallorum excisio. Mediç vero quas relinquũt columnæ metallorũ Fossores, ad terrã sustinendã, μεσοκρινεῖς nominãtur. Terra subaurea, terra subargentea, purificatio auri & argenti. aurum incoctum, sincerum. argentum purum, purificatum, argentum Ariandicum. Et Darici numi à Dario, tanquam ab ipso accurate facti ad auri purgationem. Probatum

tum etiam est aurum Gygadum, & stateres Crœsei. Aurum, argentum, aurichalcum, ferrum, stannum, plumbum, vitrum. Auri fodina, argenti fodina, ferri fodina. aurum conflare, fabricare. Aurifex, Faber ærarius, Faber ferrarius, plumbum fundere.

CAPVT DVODECImum.

Quomodo quis eloquatur multum.

IVstum, ingens, infinitum, ineffabile, immensurabile, innumerabile, inenarrabile, permultum, plenum, incredibile ob multitudinē, inexplicabile, permagnum, magnū, magnitudo, ingens, maximum, immensum, indecens, prægrande, grande. Et cōtrarium, paruum, paucum, breue, mensuratum, commensurabile, numerabile.

CAPVT TREDECIMVM.

De sedente, stante, sedibus, & reliquis.

DIces porro, stetit, quiescit, manet, intrepidus est, conquiescit, quietem capit, in quiete est, remanet, permanet, immobiliter, immobilis est. Stans, status, erectus stādo, quies, mansio. Sedet, considet, residet. & Residens, vt Plato. Xenophon vero Ἐκάθισεν, pro considere dixit. Καθήμεθα vero, pro considemus, Demosthenes. Et καθῆστο, pro consedit, dixit Plato. Et cathedra, sedes, scamnum, sedile, sella, thronus, sella flexilis. σκολύθριον enim .i. scabellum, durū est. transtrū vero, alterius significationis est. puluinare. sic autem nominatur & statuarum basis. vnde deriuantur, iuit, iuisse, & quæ ab his per præpositionum appositiones formantur. & pedibus porrectis seu sublimibus sedens, & pedetentim discedēs. Περιβάδην autem, est alternatim pedes permutare. Θακεῖν vero, quod sedere significat, non ad nos pertinet. sedens vero, collocans, considens,

μος δὲ, καὶ ὁ γυγάδας χρυσὸς, καὶ οἱ κρόσειοι στατῆρες. χρυσὸς, ἄργυρος, ὀρείχαλκος, σίδηρος, κασσίτερος, μόλυβδος, ὕαλος, χρυσίτης γῆ, ἀργυρῖτις, σιδηρῖτις. χρυσοχοεῖν, χαλκεύειν. χρυσοχόος, χαλκεὺς, σιδηρεὺς, μολυβδοχοῆσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ.

Ὅπως ἄν τις τὸ πολὺ ὀνομάσειε.

ἌΠΛΑΤΟΝ, ἄπλετον, ἄπειρον, ἀμύθητον, ἀμέτρητον, ἀναρίθμητον, ἀνεξαρίθμητον, ἀνήριθμον, πάμπολυ, παμπληθές. ἄπιστον τῷ πλήθει, ἀδιήγητον. πάμμεγα, μέγα, μέγεθος, παμμέγεθες, ὑπερμέγεθες, ὑπέρογκον, ἐξαίσιον, εὐμέγεθες, εὐμεγέθης. καὶ τὸ ἐναντίον, μικρὸν, ὀλίγον, βραχὺ, σύμμετρον, συμμεμετρημένον, εὐαρίθμητον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ.

Περὶ καθημένου, ὀρθοῦ, θρόνων, καὶ τῶν λοιπῶν.

ἘΡΕῖΣ δὲ, ἕστηκεν ἡσυχάζει, μένει, ἀτρεμεῖ, καθησυχάζει, ἠρεμεῖ, ἐφ' ἡσυχίας ἐστὶν, ἀναμένει, περιμένει, ἀκινητεῖ, ἀκίνητός ἐστιν. Ἑστηκὼς, στάσις, ὀρθοστάδην, ἡσυχία, μονὴ, κάθηται, καθίζει, καθέζεται. ἀνακαθιζόμενος, ὡς Πλάτων. Ξενοφῶν δὲ, τὸ ἐκάθισεν, ἀντὶ τοῦ καθίσαι ἐποίησε. καθήμεθα δὲ, ἀντὶ τοῦ ἐκαθήμεθα, Δημοσθένης. καὶ καθῆστο ἀντὶ τοῦ ἐκάθητο, Πλάτων. καὶ καθέδρα, ἕδρα, θρανίον, θρᾶνος, θρόνος, θᾶκος, ἕδρανον, δίφρος, καὶ δίφρος ὀκλαδίας. τὸ γὰρ σκελύθριον, ὑπομόχθηρον. τὸ γὰρ ἑδώλιον, ἄλλης ἐστὶ χρείας. βάθρον. οὕτω δὲ ὀνομάζεται, καὶ ἡ τῶν ἀνδριάντων βάσις. ἀφ' οὗ καὶ τὸ βέβηκε, καὶ βεβηκέναι. καὶ τὰ ἀπὸ τούτων, κατὰ τὰς τῶν προθέσεων προσθέσεις. καὶ ἀναβάδην καθήμενος, καὶ βάδην ἀποχωρῶν. καὶ περιβάδην ἐστὶ, τὸ ὑπαλλάξαι τοὺς πόδας. τὸ δὲ θακεῖν, οὐκ ἂν εἴη πρὸς ἡμᾶς. καθήμενος δὲ, καὶ καθίζων, καὶ καθιζόμενος,

καὶ καθεζόμενος. ἐπὶ δὲ τῶν ἑστηκότων ἐρεῖς, συμβεβηκὼς ἄμφω τὼ πόδε, προβεβηκὼς τὸν ἕτερον, διαβεβηκώς, ἀνίσταται, διανίσταται, ἐξανίσταται, ἐπανίσταται, ἀπανίσταται. λέγεται δὲ καὶ ἀνδριάντων στάσις, καὶ ἀνάστασις, καὶ πόλεως ἀνάστασις, ἢ ἀναστάτωσις, παρὰ Δημοσθένει. καὶ ἀνάστατα ἐποίησε τὰ ταύτης χωρία, ὡς Θουκυδίδης. καὶ ἀνάστασις ὁμοίως τειχῶν, καὶ οἰκοδομήματος ἀνάστασις.

& collocatus. De ſtantibus porro dices, coniunctos vtroſq; pedes habens, alterum pedem prætendens, diſtans. ſurgit, conſurgit, exurgit, reſurgit, diſcedit. Sed dicitur quoque, ſtatuarum ſtatio, & euerſio. & vrbis euerſio, quæ & Vaſtatio apud Demoſthenem dicitur. Et, Hæc loca deuaſtauit, vt Thucydides. Similiter & murorum demolitio, & ædificiorum ſubuerſio.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ.

Περὶ τοῦ πορεύεσθαι.

ΒΑΔΙ'ΖΕΙ, βαδίζων, βάδην, βάδισις, βαδιεῖ. βαδιστικός, παρὰ Ἀριστοφάνει. παρὰ δὲ Κρατίνῳ, βάδισμα. παρὰ δὲ Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ, βαδισμός. καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ, Μετὰ ῥυθμοῦ βαίνοιεν, ἀντὶ τοῦ βαδίζοιεν. πορεύεται, πορευόμενος. ὅθεν καὶ πορεία, καὶ πορεῖα τὰ ὀχήματα. προάγει, προάγων, ὑπάγει, ὑπάγων. ἔστι δὲ, τὸ οἷον ἡγεῖται, καὶ ἄγει. καὶ ἀνάβασις, καὶ ἀναβασμοί, καὶ ἀναβεβασμένοι ἵπποι. καὶ οἱ τοῖς ἀναβαίνουσι βοηθοῦντες, ἀναφέρουσιν αὐτοὺς ὀρθαῖν ταῖν χεροῖν. καταβαίνει, καὶ κατέρχεται. καὶ κάτεισιν, ἐπὶ τοῦ μέλλοντος χρόνου. πρόεισι, περιπατεῖ. ἀφ' οὗ καὶ περίπατα τρέχει, καὶ δρόμος. θεῖ, ἐπείγεται τρέχειν. σχολαῖος, περίπατος, καὶ σπουδαῖος, καὶ ἠρεμαῖος. καὶ σπουδή. ἠπειγμένως βαδίζει, καὶ σχολῇ περιπατεῖ, καὶ ἠρέμα. καὶ ἠπειγμένος, περίπατος, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ τὸ Ἡσιόδου, προβάδην. ἄλλης δὲ χρείας, βαίνειν, προβαίνειν, ἀναβαίνειν, ἀποβαίνειν, προσβαίνειν. καὶ ἐπιβάτας τῶν νεῶν, καὶ ἀναβάτας τῶν ἐν ταῖς ἀγέλαις ὀχείων.

CAPVT DECIMVM quartum.

De proficiſcendo.

INcedit, incedens, pedetentim, inceſſus, ingreditur. & Itinerarius, apud Ariſtophanem. Apud Cratinum vero, Greſſus. Apud Platonem autem Philoſophum, Gradus. Et apud Thucydidẽ, Ad numeros βαίνοιεν, pro incederent. Proficiſcitur, proficiſcens. vnde etiam profectio, & πορεῖα, pro vehiculis. præcedit, præcedens, ſubſequitur, ſubſequens. Eſt vero idem, quod ducitur, & ducit. & aſcenſus, & aſcenſores, & equi aſcenſorii. Atqui qui aſcendentibus auxilio ſunt, eleuant ipſos rectis manibus. Deſcendit, decedit, & demigrabit, de futuro tempore dicitur. Accedit, circumambulat. vnde & dicitur, deambulando currit, & curſus. Currit, currere cupit, quietus, circumambulans, feſtinus, ſedatus, & feſtinantia, celeriter incedit, & tarde obambulat vel ſenſim, & celer deambulator, & quæ his ſimilia ſunt. Et illud Heſiodi, προβάδην id eſt, Eundo. In alia autem ſignificatione eſt, ſcandere, progredi, aſcendere, deſcendere, conſcendere. & aſcenſores nauium, & aſcenſores equorum admiſſariorum in armentis.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ.

Περὶ τοῦ Φέρειν, καὶ Φέρεσθαι.

ΦΕ'ΡΕΙ, φέρεται, φορεῖον, φορεῖς, φοράδην, φορὰ, ἐκφορὰ, καὶ ἐπὶ σκευῶν, καὶ ἐπὶ

CAPVT DECIMVM quintum.

De eo quod eſt ferre, & ferri.

FErt, fertur, ſarcina, portatores, ferendo, geſtatio, elatio, quod tam ad vaſa, quam ad fu-

ad funera attinet. Corollarium autem est, quod mercedi additur, vt Thucydides vsus est. Sed ἀποφορὰ, non modo ablationem, sed sarcinarum abiectionem quoque significat. Et ventorum reiectio, & spiritus ad sapores applicatio. De iis vero qui portant dices, leuare, sustolli, ferre, auferre, portare, releuare.

ἐπὶ νεκρῶν. ἐπιφορὰ γὰρ, τὸ τῷ μισθῷ προστιθέμενον, ὡς Θουκυδίδης. καὶ ἀποφορὰ, οὐχὶ ἀποκομιδὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἡ τῶν φόρων καταβολή. καὶ πνευμάτων ἀποβολή. καὶ ὀδμαῖς πνεύματος προσβολή. εἴποις δ' αὖ ἐπὶ τῶν φερόντων, ἆραι, ἄρασθαι, ἐνεγκεῖν, ἀνενεγκεῖν, κομίσαι, ἀνακουφίσαι.

CAPVT DECIMVM-sextum.

De duce itineris, & viis.

Viæ porro Dux, deductor. ductor enim, vulgarius est. Plurali etiam numero, deductores, & conductores, dicendum est. subductor, eductor, præcedens, Princeps. Et Transductor, apud Cebetem, & Tragœdos. Dices præterea, viam monstrare, viam ducere præire, ostendere vel explicare, deducere, viam indicare. Res vero ipsæ, viæ explicatio, enarratio, monstratio, deductio, indicatio, ductio, & his similia. Via autem dicitur, inuia, difficilis, ardua, non trita, solitaria, obliqua, obscura, aspera, inconspicua, difficilis transitu, accessu facilis, deserta, remota, ab hominum commercio semota, difficilis incessu, difficilis aditu, difficilis inuentu. Equis vero, curribusque inuiam, vocat Herodotus. Montana, ardua, sublimis, & huiusmodi alia, in primo Libro habes. Contrarium vero, facilis transitu, recta, prætoria via, curulis, vehicularis, equitabilis, equisonans, cursui patens, plana, manifesta, conspicua, clara, trita. calles, trames. lenis, frequens, publica, leuis. Quæ vero hisce conueniunt, prior Liber De locis equitabilibus continet.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ις.

Περὶ ὁδηγοῦ, καὶ ὁδῶν.

ΟΔΟΥ δὲ ἡγεμὼν, ἀγωγός. ὁ γὰρ ἀγωγεὺς, εὐτελέστερον. πληθυντικῶς δὲ, καὶ ἀγωγοὶ, καὶ ἀγωγεῖς ῥητέον. ὑφηγητὴς, ἐξηγητὴς, προηγητικὸς, προηγεμών. καὶ καθηγητὴς παρὰ Κέβητι, καὶ τοῖς τραγῳδοῖς. Λέγοις δ' ἂν, ὁδὸν δεῖξαι, ὁδοῦ ἡγήσασθαι, προηγήσασθαι, ὑφηγήσασθαι, καθηγήσασθαι, ὁδὸν φῆναι. τὰ δὲ πράγματα, ὁδοῦ ὑφήγησις, ἐξήγησις, δεῖξις, ἀγωγή, μήνυσις, ἡγεμονία, καὶ τὰ ὅμοια. Ὁδὸς δὲ, ἄπορος, δύσπορος, δυσπόρευτος, ἀτριβὴς, ἀπάνθρωπος, σκολιά, ἀσαφής, ἀγρία, ἀφανής, δύσοδος, πρόσοδος, ἔρημος, ἄμικτος, ἀπρόσμικτος, δύσβατος, δυσπρόσβατος, δυσεύρετος. ἄνιππος δὲ, καὶ ἀναμάξευτος, Ἡρόδοτος λέγει. ὀρεία, ὀρθία, ἀνατεταμένη, καὶ τὰ τοιαῦτα, ἐν τῷ πρώτῳ ἔχεις. Τὸ δὲ ἐναντίον, εὔπορος, εὐθυπενής, λεωφόρος, ἁμαξιτός, ἁμαξήλατος, ἱππάσιμος, ἱππόκροτος, ἐπίδρομος, λεία, σαφής, προφανής, ἐμφανής, τετριμμένη, τρίβος, στίβος, ἥμερος, πολυάνθρωπος, εὔμικτος, ὁμαλή. τὰ δὲ τούτοις πρόσφορα, τὸ πρὸ τούτου βιβλίον ἐν τοῖς ἱππευσίμοις χωρίοις περιέχει.

CAPVT DECIMVM septimum.

De gaudio, tristitia, & luctu in morte.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ.

Περὶ χαρᾶς, λύπης, καὶ τοῦ ἐπὶ θανάτῳ θρήνου.

ΧΑΡΑ δὲ ἐρεῖς, ἡδονή, φαιδρότης, εὐθυμία, εὐφροσύνη, χαρμονή. ἵλεως διά-

Gaudiũ porro dices, voluptas, hilaritas, animositas, lætitia, iucunditas, bona dis-

θεσις, εὐθένεια, εὐμένεια, θυμηδία, τέρψις, τερπνότης, ἀπόλαυσις. ἡ δὲ περιχαρεία, τὸ ἀμέτρως χαίρειν δηλοῖ. χαίρειν, ἥδεσθαι, φαιδρύνεσθαι, εὐθυμεῖν, εὐθυμεῖσθαι, εὐφραίνεσθαι, εὐθενεῖν, θάλλειν, τέρπεσθαι, ἀπολαύειν, γεγηθέναι. τούτου δὲ τὸ πρᾶγμα οὐκ ἔστιν, ὥσπερ οὐδὲ τοῦ γάνυσθαι. καὶ τὰ ἐπιρρήματα, τερπνῶς, ἡδέως, φαιδρῶς. τὰ γὰρ ἐκ τῶν ἄλλων, πονηρά. μετοχαὶ δὲ, τέρπων. ἀλλὰ καὶ ἔτερψε. τὸ γὰρ ἥδων, ἰωνικόν. καὶ τὸ ἧδε, σπάνιον μὲν παρ' ἡμῖν, Ἀνακρέων δ' αὐτὸ εἴρηκεν, Ἴων, καὶ ποιητὴς ἀνήρ. ἀλλὰ καὶ εὐφραίνων, καὶ εὔφρανε, καὶ χαίρων, ἡδόμενος, φαιδρυνόμενος, εὐθυμούμενος, εὐφραινόμενος, γεγηθώς, γανύμενος. καλὸν δὲ τὸ ὄνομα ἀπὸ τούτων, τὸ θυμῆρες. ἴσως δ' ἂν αὐτοῖς προσῆκον καὶ τὸ ἄλυπος, καὶ ἀλύπως. Πλάτων δὲ καὶ τὸ ἀλύπητος ἔφη. ὥσπερ καὶ Σοφοκλῆς, ἀλύπητον. Λύπη, ἀνία, ἀλγηδών, ἀθυμία, δυσθυμία, βαρυθυμία, ἀχθηδών, ἄση, ἄλυς, κατήφεια. ἡ γὰρ περιωδυνία, ὑπερβολὴν ὀδύνης ἀμέτρου ἐμφανίζει. καὶ λυπεῖσθαι, ἀνιᾶσθαι, ἀλγεῖν, ἀθυμεῖν, δυσθυμεῖν, βαρυθυμεῖν, ἄχθεσθαι, ἀλύειν, ἀσᾶσθαι. καὶ λυπηρῶς, ἀλγεινῶς, ἀνιαρῶς, ἐπαλγῶς, ἀθύμως, δυσθύμως. βαρυθύμως δὲ, οὐκ ἐρεῖς. ἀχθηρῶς δὲ, καὶ ἀσηρῶς. ἐρεῖς δὲ ἐπ' ἄλλης χρείας, πάθος, πένθος, δυστυχία, συμφορά, δυσποτμία, κακοδαιμονία, δυσπραγία, κακοπραγία, καὶ τὰ ὅμοια. παθεῖν, πενθεῖν, δυστυχεῖν, ἀτυχεῖν. Θουκυδίδης δὲ, καὶ κακοτυχεῖν. ἐπὶ συμφορᾶς εἶναι, συμφορᾷ περιπεσεῖν, κακοπραγεῖν, καὶ πενθικῶς πράττειν. δυστυχῶς, ἀτυχῶς, δυσπότμως. Ἔστι δὲ χρείας ἄλλης, δακρύειν, ἀνακλαίειν, ἀποθρηνεῖν, οἰκτίζεσθαι, ὀλοφύρεσθαι, καποδύρεσθαι, κλαίειν, ἀποδακρύειν. Ξενοφῶν δὲ, γοωμένη που λέγει ποιητικώτερον. παραμυθεῖσθαι, παρηγορεῖν, παρηγορεῖσθαι, ἐπικουφίζειν, ἐπελαφρύνειν, ἀναφέρειν, ἀνιστάναι, ἐπεγείρειν, νουθετεῖν, ἐπανορθοῦσθαι, σωφρονίζειν. παραμυθία, παραμύθιον, παρηγορία, κουφισμός. καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ, κούφισις, νουθεσία, σωφρονισμός. ἐπανόρθωσις, παραψυχή. ἀφ' οὗ ῥῆ-

positio, fortitudo, beneuolentia, animæ voluptas, delectamen, delectatio, fruitio. Περιχαρεία vero, immodice gaudere significat. Gaudere, delectari, lætari, bono animo esse, hilarem esse, fortem esse. florere, delectationem sumere, frui, exhilarari. huius vero vocabulum rem ipsam significans non extat, sicut nec à lætari vllum existit. Sed & aduerbia sunt, iucunde, suauiter, hilariter. quæ autem ab aliis formantur, praua sunt. Participia porro, delectans. insuper, & delectauit. Lætatus etenim, Ionicum est. Et lætatus est, rarius quidem apud nos inuenitur. sed Anacreon Ionius, & Poeta hoc vsus est. Tum etiam, exhilaratus, & exhilarauit, & gaudens, delectatus, exultans, animosus, hilaris, gauisus, gaudens. Et pulchrum ab his formatum nomen, θυμῆρες, id est, gratum, vel iucundum. Nimirum his etiam conueniũt, tristitia carens, & hilariter. Plato vero, Tristitiæ expers. sicut & Sophocles, Tristitia intactum dixit. Tristitia, molestia, dolor, mœror, animi difficultas, seueritas, molestum, fastidium, anxietas, mœstitia. Sed περιωδυνία magnitudinem immensi doloris indicat. Et tristari, mœrere, dolere, animo deficere, animo grauari, affligi, angi, fastidire. atque tristè, dolenter, mœste, moleste, anxie. Βαρυθύμως vero, non dices. difficulter vero, & fastidiose. In alia porro significatione dices, passio, luctus, infortunium, calamitas, improsperitas, infelicitas, infelix & malus rerum successus, & his similia. pati, lugere, infortunio vexari, infelicẽ esse. Thucydides etiam, Mala Fortuna vti dixit. in calamitate esse, calamitati incidere, malum sortiri euentum, & cum luctu aliquid facere. infeliciter, infortunate, & calamitose. Est etiam alterius significationis, lachrymare, deflere, deplorare, miserum esse, lugere plorare, flere, lachrymas fundere. Xenophon alicubi & Lugens dixit, quod Poetis vsitatius est. Consulere, consolari, affici solatio. alleuiare, exhilarare, sustollere, restituere, incitare, animum addere, erigere, refrenare. Solatia, consolatio, solatiũ, alleuiatio. Et Leuamen, apud Thucydidẽ. Animi restitutio, moderatio, erectio. recreatio, à quo verbum

bum nullum extat, quemadmodum etiam à nonnullis verbis non extat nomen. Orationes etiam vocabis, consolatorias, mitigatorias, animum restituentes, & moderationem docentes, & si quæ his similia sunt. Dices quoque Orationes funebres, tristes. Elegiæ, Epigrammata. Damnum vero, ægre consolationem accipiens. facile consolationem recipiens, consolationis expers. congaudere, delectari, collætari. Isocrates vero dixit, Congratulantes nostris calamitatibus, pro gaudentes ob nostras. Insultare, deridere, subsannare. Nomen etiam apud Thucydidem est, Illusi sicut & deridiculi dicuntur. Sed quod apud Posidippum est Ἐπίχαρμα, durum est. Philonides vero, alienis gaudentem calamitatibus, Ἐπίχαρτον nominauit. verum & hoc sordidum est. Quare non nominibus, sed participiis vti cõsultius est. Sed ἐπιχαιρέκακος, id est, alienis malis gaudens, vsitatius est.

CAPVT DECIMVM octauum.

De fœlicitate.

FOrtuna fœlicitas prosperitas, fœlix rerum successus. congratulari, congaudere simili rerum fœlicitate vti, aut indignari, vel inuidere.

CAPVT DECIMVM nonum.

De sepultura, & exequiis.

DIces etiã, sepulchrũ, monumentũ, memoriale, tumulus, loculi, vrnæ, scyphi, lintres, aggeres, tumulari, tumulũ erigere, tumulum inducere, statuã erigere, Epigrãma inscribere, libamina infundere, exequias persoluere. Exequiæ, iusta, propositiones, elationes, nonæ, trigesimæ, natalitia, funeralia. hæc etenim, in curam defunctorum solennia sunt.

μα οὐκ ἔστιν, ὥσπερ οὐδ' ἀπ' ἐνίων ῥημάτων ὄνομα. Λόγοι δὲ ἐρεῖς, παραμυθητικοί, παρηγορικοί, παρηγορητικοί, νουθετικοί, σωφρονιστικοί, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐρεῖς δὲ, λόγοι ἐπιτάφιοι, ἐπικήδειοι, ἐλεγεῖα, ἐπιγράμματα. πάθος δὲ, δυσπαραμύθητον, εὐπαραμύθητον, ἀπαραμύθητον. ἐπιχαίρειν, ἐφήδεσθαι, καταχαίρειν. Ἰσοκράτης δ' ἔφη, Καὶ συνηδόμενοι ταῖς ἡμετέραις συμφοραῖς, ἀντὶ τοῦ ἐφηδόμενοι. ἐπεμβαίνειν, καταγελᾶν, καταχλευάζειν. ὄνομα παρὰ Θουκυδίδῃ, οἱ ἐπίχαρτοι, ὡς καὶ οἱ καταγέλαστοι. τὸ γὰρ παρὰ Ποσιδίππῳ ἐπίχαρμα, πονηρόν. Φιλωνίδης δὲ τὸν ἐπιχαίροντα, ἐπίχαρτον εἴρηκεν. ἀλλὰ καὶ τοῦτο φαῦλον. ὥστε βέλτιον μὴ ὀνόμασι χρῆσθαι, ἀλλὰ μετοχαῖς. ὁ δὲ ἐπιχαιρέκακος, ἀνεκτόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ.

Περὶ εὐτυχίας.

ΕΥΤΥΧΙΑ, εὐπραγία, εὐποτμία, εὐπραξία, συγχαίρειν, συνήδεσθαι, συνευτυχεῖν, ἢ βασκαίνειν, φθονεῖν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ.

Περὶ τάφου, καὶ ἐναγισμάτων.

ΕΡΕΙΣ δ' οὖν, τάφος, μνῆμα, μνημεῖον, μνημόσυνον, ἠρίον, θῆκαι, σοροί, πύελοι, λάρνακες, χῶμα. χῶσαι, χῶμα ἐγεῖραι, χῶμα περιβαλέσθαι, στήλην ἀναστῆσαι, ἐπίγραμμα ἐπιγράψαι, χοὰς χέασθαι, ἐναγίσαι, ἐναγίσματα, κτερίσματα, προθέσεις, ἐκφοραί, ἔνατα, τριακοντάδες, γενέσια, νεκύσια. ταῦτα γὰρ ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν ἀπηλλαγμένων νενόμισται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ.

Περὶ ποταμῶν.

ΠΟΤΑΜΟΙ δὲ, μεγάλοι, ὑπερμεγέθεις, βαθεῖς, πλατεῖς, ἀέναοι, ἀείνεῳ, ἀείρρυτοι, ἀνελλιπεῖς, ἀνενδεεῖς, γωματίαι, κυματίαι, νεανικοί, ναυσίποροι, πλωτοί, ναυσιπέρατοι, οὐ διαβατοί, βίαιοι, ῥόθιοι, ῥοώδεις, εὔρωστοι. καὶ λόγῳ, οὓς οὐκ ἄν τις περάσειεν ἄνευ νεῶν. ἄποροι, ὅτι μὴ ναυσίν. οὓς ἐργῶδες διὰ μέγεθος πλεῦσαι. ἰσομέτρητοι θαλάττῃ, ἰσοπληθεῖς, ἐνάμιλλοι, σφαλερόνικτοι. τὸ δὲ ἐναντίον, χείμαρροι, χαράδραι, ὑδρορρόαι, ἀμάραι. οὐ πλωτοί, διαβατοὶ ποδί, ποσὶ περατοί, κάτω κνήμης ῥέοντες, κάτω γόνατος, οὐδ᾽ ἂν τὸ γόνυ βρέξειας.

CAPVT VICESIMVM.

De fluminibus.

FLuuii vero, magni, ingentes, profundi, lati, perennes, ſemper fluentes, perpetui, indeficientes, non imminuti, γωματίαι, vndabundi, validi, nauibus tranſeundi, nauigabiles, nauibus traiiciendi, non permeabiles, violenti, impetuoſi, rapidi, validi. Et integra ſententia dices, quos nemo ſine nauibus traiiceret. immeabiles, niſi nauium auxilio. quos pernauigare propter magnitudinem laborioſum eſt, æquales menſura, mari ſimiles. reluctantes, periculoſi. Contrarium vero, torrentes, aquæ fluxus, meatus innauigabiles, pedibus tranſeundi. infra tibiam fluentes, infra genu, ne genu quidem madefaceres.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ.

Περὶ ἀρρώστου, καὶ ὑγιαίνοντος. α΄.

ΕΡΕΙΣ δὲ ἐπὶ ἀρρώστου, ἔκαμεν, ἠρρώστησεν, ἐνόσησεν, ἠσθένησεν, ἐμαλακίσθη, μαλακῶς ἔσχε, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ κάμνων, ἀρρωστήσας, νοσήσας, ἀσθενήσας, μαλακισθείς, μαλακῶς ἔχων. τὸν δὲ κάμνοντα, Θουκυδίδης πονούμενον εἴρηκε, Τὸν δὲ τεθνηκότα, καὶ τὸν πονούμενον, ᾤκτιζον. Τὰ δὲ πράγματα, κάματος, ἀρρωστία, νόσος, νόσημα, ἀσθένεια, μαλακία. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα, καματηρῶς, ἀρρώστως, νοσερῶς, ἐπινόσως. τὸ δὲ νοσωδῶς, οὐκ εὐήκοον. νοσηρότερον. ὅθεν καὶ νοσηρὸν χωρίον, καὶ νοσῶδες. τὸ γὰρ νοσακερόν, ἐσχάτως κωμικόν. ἀσθενῶς, μαλακῶς, μαλακώτερον. ἔστι δὲ καὶ λόγῳ εἰπεῖν, φαύλως μοι διάκειται τὸ σῶμα, καὶ ἐπιπόνως ἔχω τοῦ σώματος, ἐνδεέστερον διάκειται τὸ σωμάτιον. ἐνδίδωσί μοι τὸ σῶμα ὑπὸ ἀρρωστίας. καὶ πλῆθος ὀνομάτων ἄν τις ἐκ τούτων εὐπορήσειε.

CAPVT VICESIMVM primum.

De ægroto, & ſano. 1.

DE ægroto dices, laborauit, infirmatus eſt, ægrotauit, debilitatus eſt, emollitus eſt, molliter ſe habuit, & ſimilia. & laborans, infirmatus, ægrotus, debilitatus, emollitus, infirmus. Thucydides autem ægrotantem, Laborantem appellauit. vt, Morientem, & laborantem lamentabantur. Ipſæ autem res, labor, infirmitas, morbus, ægritudo, debilitas, mollities. Sed aduerbia ſunt, laborioſe, infirmiter, ægre, morbide. Νοσωδῶς vero non gratum eſt auribus. Aegrius. vnde & morbida regio, & ægra dicitur. Morboſum autem, plane Comicum eſt. debiliter, molliter, mollius. Licet etiam tota ſententia dicere, Mala diſpoſitione corporis vtor, ęgre meum ſuſtineo corpus, debilius ſe corpus habet, corpus infirmitate languet. Multa vero nomina, ex huiuſmodi inquirere liceret.

Περὶ νόσου. β΄.

Ἐρεῖς δὲ, νοσώδης, ἐπίνοσος, ἀρρω-

De morbo. 2.

Dices pręterea, morboſus, morbidus, languidus, in-

dus, infirmus, & his similia. Alia porro huc pertinentia, ad lectum pronus, decumbens. Ab his vero nec rei ipsius vocabulum, nec aduerbium, neque verbum, nec participium inuenire licuit. His etiam non incongruum sit, letaliter laborare. Et Herodotus, Letaliter cruciabatur. cuius contrarium Εὐθανάτως, Cratinus dixit. Anima vero deficere, à Thucydide dictum est. morientes autem, ipse Laborantes nominauit. Ad mortem inclinauit, dubie laborauit, periculoso detentus est morbo, breui momento constitit vel parua spe, desperauit. His etiam conuenit, morbus rediit, reuertit, conuersus est, subuertit. Contrarium autem est, saluum esse, sanum esse, valere, corroborari, incorruptum, insenescibilem, morborum expertem. vnde & Annum morbis carentem, Thucydides vocauit. Quod autem morbis obnoxium non est, Sophocles etiam Ἀνόσητον dixit. eundem vero, & ἄπονον nominabis. Et res ipsæ, sanitas, robur, salus, morborum & dolorum carentia. Et aduerbia, sane, valide, salubriter. Ipsa autem nomina, sanus, validus, saluus, incorruptus, non laborans, molestia carens. Sed de iis qui à morbis resurgunt, dicitur, recuperauit animam, reuixit, reualuit, respirauit, refocillatus est, recreauit, resurrexit, consurrexit, vitæ restitutus est. & vitæ ipsum restitui, morbum depuli, & morbo liberaui. & reualescens, respirans, refocillatus, recreatus, resurgens, reuiuiscens. Dices insuper, requieuit à morbo, relinquente ipsum ægritudine, infirmitate in melius conuersa, ad melius inclinauit, & alia huiusmodi. & viuit, atque superstes. Et Puerulum superstitem, dixit Isæus. De ægroto autem, Curare dixit Xenophon.

CAPVT VICESIMVM secundum.

De eo, quod est ditescere, & pauperem esse.

DIces præterea, diues, fœlix, opulentus, diuitiis abundans, fœlicem habens opū

τος, ἀσθενής, καὶ τὰ ὅμοια. ἔπειτα δὲ εἰς ταὐτὸν φέροντα, κλινοπετής, κλινήρης, κατακλινής. ἀπὸ δὲ τούτων, οὔτε πρᾶγμα, οὔτε ἐπίρρημα, οὔτε ῥῆμα, οὔτε μετοχὴν ἔστιν εὑρεῖν. εἴη δ᾽ ἂν τούτοις προσῆκον, καὶ ἐπιθανατίως ἔχειν. καὶ Ἡρόδοτος, ἐδυσθανάτει. οὗ τὸ ἐναντίον, εὐθανάτως, Κρατῖνος λέγει. τὸ δὲ λειποψυχεῖν, παρὰ Θουκυδίδῃ ὀνόμασαι. τοὺς μέντοι κεκμηκότας, τοὺς ἀποθανόντας ὁ αὐτὸς εἴρηκε. πρὸς θάνατον ἔρρεπε, σφαλερῶς εἶχεν, ἐπικινδύνως εἶχεν, ἐπὶ βραχείας ἦν τῆς ῥοπῆς, ἐπ᾽ ὀλίγης ἐλπίδος ἀπέγνωστο. σύμπαντα δ᾽ ἂν τούτοις, καὶ τὸ, ἐπανῆλθε τὸ νόσημα, ὑπέστρεψεν, ἀνθυπέστρεψεν, ὑπανεστροφίασε. τὸ δὲ ἐναντίον, σῶν εἶναι, ὑγιαίνειν, ἐρρῶσθαι, ὑπερρῶσθαι, ἀκέραιον, ἀγήρατον, ἄνοσον. ὅθεν καὶ ἔτος ἄνοσον, ὁ Θουκυδίδης. τὸν δὲ ἄνοσον, καὶ ἀνόσητον, Σοφοκλῆς. τὸν δ᾽ αὐτὸν, ἐρεῖς καὶ ἄπονον. Καὶ τὰ πράγματα, ὑγεία, ῥώμη, σωτηρία, ἀνοσία, ἀπονία. καὶ τὰ ἐπιρρήματα, ὑγιεινῶς, ἐρρωμένως, ἀνόσως, ἀπόνως. καὶ τὰ ὀνόματα, ὑγιεινός, ἐρρωμένος, σῶος, ἀκήρατος, ἄπονος, ἄλυπος. καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ νόσων ἀνισταμένων, ἀνεκτήσατο τὴν ψυχὴν, καὶ ἀνεζώωσεν, ἀνέσφηλεν, ἀνήνεγκεν, ἐρράϊσεν, ἀνερράϊσεν, ἀνέστη, καὶ ἐξανέστη. ἀνεβίω, καὶ ἀνεβιώσκετο, καὶ ἀνεβιωσάμην αὐτόν. ἐνοσήλευσα, ἐξενοσήλευσα. καὶ ἀνασφήλας, ἀνενεγκών, ῥαΐσας, ἀναρραΐσας, ἐξαναστάς, ἀναβιούς. εἴποις δ᾽ ἂν, καὶ ἐπαύσατο τῆς νόσου, καὶ λήξαντος αὐτὸν τοῦ νοσήματος, καὶ τραπείσης εἰς τὸ βέλτιον τῆς ἀρρωστίας, καὶ ἔρρεψε πρὸς τὸ κρεῖττον, καὶ τὰ τοιαῦτα. καὶ ἐπεβίω δὲ, καὶ ἐπιβιούς. καὶ τὸ παιδίον ἐπιβίον Ἰσαῖος εἴρηκεν. ἐπὶ δὲ νοσοῦντος, ἐπισκοπεῖν φησι Ξενοφῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ.

Περὶ τοῦ πλουτεῖν, καὶ πένεσθαι.

ΕΡΕΙΣ δὲ ὁ πλούσιος, εὔπορος, εὐχρήματος, πολυχρήματος, εὖ πράττων εἰς χρημάτων λό-

σον, ζάπλουτος, μεγαλόπλουτος, μεγαλοπλούσιος, βαθυπλούσιος. Πλάτων δὲ ἐν τοῖς νόμοις, καὶ παμπλούσιος ἔφη. ὁ δὲ Εὐπόλιδος πλούταξ, πέπαικται. πολύχρυσος, πολυάργυρος, οὐκ ὀλιγόχρυσος, εὐκτήμων, πολυκτήμων, περιουσιάζων. εἷς ὢν τῶν εὐδαιμόνων, τῶν ὀλβίων. ἢ ὡς Ἡρόδοτος, τῶν παχέων. ἐν περιουσίᾳ ὤν, περιουσίᾳ ζῶν, ἐν περιουσίᾳ ζῶν. καὶ ἄλλης χρείας, τῶν λειτουργούντων τὸν οἶκον, λειτουργοῦντα διαδεξάμενον. ἐκ μεγάλου διαγράμματος, εὔκληρος, βαθύκληρος. καὶ τὰ ῥήματα, πλουτεῖν, εὐπορεῖν, εὐχρηματεῖν. καὶ αἱ μετοχαί, πλουτῶν, εὐχρηματῶν, εὐπορῶν. τὰ δὲ ἐπιρρήματα, πονηρά. εἴποις δ᾽ ἂν, πλουτοποιὸν χρῆμα, καὶ πλουτηρόν, καὶ χρηματοποιόν. Καὶ τὰ πράγματα, πλοῦτος, εὐπορία, εὐχρηματία, πολυχρηματία, πολυχρημοσύνη, πολυκτημοσύνη, περιουσία. Τὰ δ᾽ ἐναντία, πένης, πενιχρός, ἀχρήματος, ἄπορος, ἀκτήμων, ἄχρυσος, ἀνάργυρος, ἐνδεής, ἐνδεῶς πράττων, ἀπόρως πράττων, τῶν ἐπιτηδείων σπανίζων, τῶν ἐφημέρων ἀπορῶν. πτωχός, πτωχεύων, ἀγείρων, προσαιτῶν, μισθωτός, μισθαρνῶν, πελάτης, θής. ἀγαπητῶς παρατρεφόμενος, εἰς ἀλλοτρίας χεῖρας ἀποβλέπων, βωμολοχῶν, ἀπορούμενος. ἀπορεῖν, πένεσθαι, πτωχεύειν, ἀγείρειν. ἐν ἐνδείᾳ εἶναι, βωμολοχεῖν, προσαιτεῖν, μισθαρνεῖν, μισθοφορεῖν, δουλεύειν, ἐπὶ λεπτοῖς λήμμασι παρασιτεῖν, παρατρέφεσθαι, παραδειπνεῖν. Καὶ τὰ πράγματα, ἀχρηματία, πενία, ἀχρημοσύνη, ἀκτημοσύνη, ἔνδεια, ἀπορία, πτωχεία, ἀγυρμὸς, βωμολοχία, θητεία.

ratione, prædiues, magnas habes diuitias, opũ magnarũ Dominus. Plato autẽ in Legib. etiã Omniũ ditissimus dixit. Sed Eupolidis Πλούταξ, ridetur. Auro & argento abundans, nõ parũ auri habens, locuples, multorũ Possessor, substantiam magnam habens, vnus existens fœlicium vel beatorum. vel vt Herodotus inquit, Pinguium. In opulentia existens, opulenter victitans. & alterius significationis, eorũ qui familiarẽ rẽ consumunt, consumentẽ excipiens. ex magno censu, eximiam habens sortem, patrimonio amplo præditus. Et verba sunt, ditescere, opulentũ esse, opes habere. Participia quoque, ditescens, abundans, opulentus existens. Aduerbia vero horum, mala sunt. Opes etiam vocabis, diuitem efficiẽtes, & quæstuosas. Res autem ipsæ sunt, diuitiæ, abundantia, opulentia, diuitiarum abundantia, possessionis copia, & substantia. Sed contraria sunt, pauper, egenus, pecuniis carens, infœlix, possessionibus priuatus, nec aurum nec argentum habens, indigus, paupertime viuens, in egestate viuens, necessariorum indigus, quotidiano victu carens, mendicus, mendicans, collector, postulator, mercenarius, mercede conductus, cliens, seruus; sufficienter nutritus, ad alienas manus respiciens, stipis corrogator, inops. inopem esse, pauperem existere, mendicare, colligere, in egestate esse, stipem corrogare, petere, mercede seruire, mercedem sumere, seruire, ob paruum lucrum parasitum agere, ab aliis nutrire, cum aliis cœnare. Et ipsæ res, inopia, paupertas, egestas, rerum carentia, indigentia, perplexitas, mendicatio, mendicitas, stipis corrogatio, seruitium.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ.

Περὶ φιλαργύρου, καὶ μὴ τοιούτου.

Ἐρεῖς δ᾽ οὖν, φιλάργυρος, φιλόχρυσος, αἰσχροκερδής, φιλοχρήματος, φιλοκερδής, φιλοχρηματιστής, χρηματιστικός, ἀνελεύθερος, ὀβολοστάτης. καὶ γυνή, ὀβολοστάτις. ὁ δὲ βέμβιξ, καὶ κυμινοπρίστης, οὐκ ἐν χρῆσει. φαίης δ᾽ ἂν, ἐ-

CAPVT VICESIMVM tertium.

De auaro, & non tali.

Dices præterea, argenti aurique cupidus, turpi lucro inhians, auarus, lucri amãs, opum auidus, diuitiis deditus, illiberalis, vsurarius, & Mulier vsuraria. Bembix autem, & cuminiseca non vsitata sunt. Dicere etiam

etiam licet, opibus inferior, omnia diuitiarum causa facit. nihil hunc pudet, si lucellum adsit, opibus fœlicitatem metiens, ex omnibus lucrum capiens, argento inhians, argenti studiosus, animam auro permutare promptus, animam argento postponens. recipiens à quibus non conuenit, & non erogans in ea quæ oportet. Porro res ipsæ dicuntur, auaritia, argẽti aurique amor, opum auiditas, lucri turpis studium, lucri cupiditas, quæstus, illiberalitas. Verba autem non sunt vlla, præter lucrari. & vt Antiphon, Nõ auaritiæ studere. & iuxta Hyperidem, Turpi lucro deditum esse. & vsurari, & de minimis fœnerari. Aduerbia autem sunt, auare, sordide, & illiberaliter. sed alia, deteriora sunt. Quorum sunt contraria, magnanimus, magnum spirans, magnificus, liberalis, lucro superior, & potentior opibus, honestũ auro non permutans, diuitias virtutem æstimans. nullum admittens lucrum, cui infamia adhæret. libentius dans quam accipiens, à quibus non conuenit. Sed res ipsæ, magnanimitas, magnificentia, liberalitas: verba autem ab illis non extant, ab his vero pessima. Aduerbia vero, magnanimiter, magnifice, liberaliter.

αὖ, ἐλάττων χρημάτων. πᾶν ἂν πράξοιτο ἐπὶ χρήμασιν. οὐδὲν ἂν αἰσχυνθεὶς, ᾧ λῆμμα προσέσται. χρήμασι τὴν εὐδαιμονίαν μετρῶν, ἐκ παντὸς χρηματιζόμενος, πρὸς ἀργύριον κεχηνὼς, πρὸς ἀργύριον φθεγγόμενος. τὴν ψυχὴν ἂν ἀνταλλάξας τοῦ χρυσίου, τὴν ψυχὴν ἂν ἀργυρίου προϊέμενος. καὶ λαμβάνων ἀφ' ὧν οὐ δεῖ, καὶ μὴ διδοὺς εἰς ἃ δεῖ. Τὰ δὲ πράγματα, φιλοχρημοσύνη, φιλαργυρία, φιλοχρυσία, φιλοχρηματία, αἰσχροκέρδεια, φιλοκέρδεια, χρηματισμός, ἀνελευθερία. ῥήματα δ' οὐκ ἔστιν, ὅτι μὴ χρηματίζειν. καὶ ὡς Ἀντιφῶν, μὴ φιλοχρηματεῖν. καὶ ὡς Ὑπερίδης, αἰσχροκερδεῖν. καὶ χρηματίζεσθαι, καὶ ὀβολοστατεῖν. ἐπιρρήματα δὲ, φιλοχρημάτως, καὶ φιλοχρηματιστικῶς, καὶ ἀνελευθέρως· τὰ δὲ ἄλλα, χείρω. ὧν τὰ ἐναντία, μεγαλόφρων, μεγαλόψυχος, μεγαλογνώμων, ἐλεύθερος, ὑπεράνω λημμάτων, καὶ κρείττων χρημάτων, οὐκ ἀντικαταλλαττόμενος χρήματα τοῦ καλοῦ. πλοῦτον τὴν ἀρετὴν τιθέμενος, καὶ ἡγούμενος. οὐδὲν ἂν λῆμμα προαιρούμενος, ᾧ τις αἰσχύνη πρόσεστιν. ἡδέως ἂν διδοὺς, ἢ λαμβάνων ἀφ' ὧν οὐ δεῖ. Τὰ δὲ πράγματα, μεγαλοφροσύνη, μεγαλοψυχία, μεγαλογνωμοσύνη, ἐλευθερία. Ῥήματα δὲ, ἀπὸ μὲν τούτων, οὐκ ἔστιν. ἀπὸ δὲ τῶν, παμπόνηρα. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα, μεγαλοφρόνως, μεγαλοψύχως, μεγαλογνωμόνως, ἐλευθέρως.

De parco, prodigo, & liberali. 2.

Rursum vero in alio vsurpationis modo sunt, parcus, cupidus, reconditor, intentus, thesauros congregans, thesaurarius, condus, argentum defodiens, opũ custodia, argenti custos, peruigil ad custodiam. credens tuta debita, nauticas elocationes. de magnis vsuris periclitans, ad lucri spem pusillanimis, crumenæ addictus, illiberalis, seruilis. Plato vero in Parmenide, Sordidum vocauit. Eupolis vero, Num choragum vnquam sordidiorem illo vidisti? Citius sanguinem suum quam opes impartiretur. Miser, anxius, ærumnosus, infelix, humilis, miserandus, strangulans debitores, torquens debitores, abducens diem constitutum prætergressos. Verba autem sunt, parcere, recondere, condere, thesaurum colligere,

Περὶ φειδωλοῦ, ἀσώτου, καὶ ἐλευθέρου. β'.

Πάλιν δὲ καὶ καθ' ἕτερον χρείας εἶδος, φειδωλός, γλίσχρος, ταμιευτικός, ἀκριβής, θησαυροποιός, θησαυριστικός, θησαυριστής, ταμιευτικός, κατορύττων τὸ ἀργύριον, φρουρὰ χρημάτων, φύλαξ ἀργυρίου, ἄγρυπνος εἰς τὴν φυλακήν. δανείζων ἔγγυα δανείσματα, ναυτικὰς ἐκδόσεις. ἐπὶ μεγάλοις τόκοις παρακινδυνεύων. ἐπὶ κέρδους ἐλπίδι, μικροπρεπής, τῷ βαλαντίῳ προσπεπηκώς, ἀνελεύθερος, δουλοπρεπής. Πλάτων δὲ ἐν Παρμενίδῃ, καὶ ῥυπαρὸν εἴρηκεν. Εὔπολις δὲ, Ἤδη χορηγὸν πώποτε ῥυπαρώτερον τοῦδε εἶδες; θᾶττον ἂν τοῦ αἵματος, ἢ χρημάτων μεταδῴη τινί. οἰκτρός, στενός, ἄθλιος, κακοδαίμων, ταπεινός, ἐλεεινός. ἄγχων τοὺς χρήστας, ἀποπνίγων τοὺς ὀφείλοντας, ἀπάγων ὑπερημερίους. Τὰ δὲ ῥήματα, φείδεσθαι, ταμιεύειν, ταμιεύεσθαι, θησαυροποιεῖν,

φρυρεῖν, ἀγρυπνεῖν, φυλάττειν. Καὶ τὰ πράγματα, φειδωλία, ταμιεία, φρουρά, χρημάτων τήρησις, φυλακή, μικροψυχία, ἀνελευθερία, μικροπρέπεια. καὶ ὡς Κριτίας, ῥυπαρία. δουλοπρέπεια κακοδαιμονία, ἀθλιότης, οἰκτρότης. καὶ τὰ ἐπιρρήματα, φειδωλῶς, γλίσχρως, ταμιευτικῶς. τοῖς δὲ ἄλλοις, δυσχεράνειεν ἄν τις. ὁ δὲ ὑπεναντίως διακείμενος, ἀφειδής, ἀταμίευτος, ἄσωτος, ἐκκεχυμένος, ἀθησαύριστος, ἀπερίοπτος, οὐ περισκοπῶν τὸ μέλλον, ὅλος τῆς τήμερον ἡμέρας. ῥίπτων τὰ χρήματα, καταδεδαπανηκώς. τὰ πατρῷα καταναλίσκων, ἐκχέων, ἀπολλύς. ἀναλῶν τὴν οὐσίαν, κατακυβεύων, καταπορνοκοπῶν, ἐφήμερος τῷ βίῳ. Ἐπιρρήματα δὲ, ἀφειδῶς, ἀταμιεύτως, ἀπερισκόπως, ἀπερισκέπτως, ἀπεριμάρτως, ἀπροοράτως. τῶν δὲ πραγμάτων ὀνόματα οὐκ ἔστιν, ὅτι μὴ ἀσωτία. Τῷ δὲ φειδωλῷ μετ' ἐπαίνων ἀντίκειται, ἐκτενής, δαψιλής, λαμπρός, ἄφθονος, φιλότιμος, ἐλεύθερος, ἐλευθέριος, φιλάνθρωπος, φιλόδωρος, μεγαλόδωρος, πολύδωρος, τοῖς δεομένοις ἐπαρκῶν, τῶν ὄντων μεταδιδούς, μεγαλοπρεπής, ἐλευθεροπρεπής. Τὰ δὲ πράγματα, δαψίλεια, λαμπρότης, ἀφειδωλία, μεγαλοπρέπεια, φιλοτιμία, φιλοδωρία, μεγαλοδωρία, πολυδωρία, ἐλευθερότης. ἡ γὰρ ἐλευθεροπρέπεια, καὶ ἐκτένεια, τὸ μὲν σκληρὸν, τὸ δὲ ἀπρεπές. Τὰ δ' ἐπιρρήματα, δαψιλῶς, ἐκτενῶς, ἀφθόνως, μεγαλοπρεπῶς, ἀνέδην, χύδην, ἐλευθεροπρεπῶς, ἐλευθερίως, φιλοτίμως, φιλανθρώπως, φιλοδώρως, μεγαλοδώρως, λαμπρῶς. Ῥήματα δὲ, λαμπρύνεσθαι, ἐπιδαψιλεύεσθαι, φιλανθρωπεύεσθαι, ἐπιδιδόναι τοῖς χρήζουσιν, ἐπικουρεῖν τοῖς δεομένοις, φιλοτιμεῖσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ.

Περὶ φιλοπόνου, καὶ ὀκνηροῦ.

ΕΤΟΙΜΟΣ, φιλόπονος, ἄοκνος, πρόθυμος, ἐρρωμένος, ῥωμαλέος, σφοδρός, σύντονος, συντεταμένος, φιλεργός, νεανικός, εὔρωστος, γενναῖος, γεννάδας, γεννικός, ἐνεργός, ἀνδρεῖος, ἀνδρικός, ἀνδρώδης, ἐλευθερουργός, ἐγρήγορος, ἴτης, ἄγρυπνος, φροντιστής, ἀπροφάσιστος, πρόχειρος. Τὰ δὲ πράγματα, προθυμία, ῥώμη, σφοδρότης, φιλεργία. ἡ δὲ φιλοπονία, εὐτελές,

munire, inuigilare, custodire. Et ipsæ res, parsimonia, reseruatio, munitio, diuitiarum cura, custodia, pusillanimitas, illiberalitas, indecentia. & vt Critias inquit, Sordes. seruitus, infœlicitas, infortunium, miseria. Et aduerbia, parce, cupide, studiose. alia vero, iniucundiora sunt. Sed qui aliter se habet, prodigus, non recondens, asotus, luxuriosus, thesauros negligens, improuidus, futurum non perpendens, totus in præsentem diem intentus, opes proiiciens, prodigens. patrimonium consumens, effundens, perdens. substantiam dilapidans, alea rem perdens, scortando exhauriens, luxui indulgens. Aduerbia vero, prodigaliter, effusim, improuide, imprudenter, inscite, incircumspecte. Rerum vero nomina nulla extant, nisi luxuria. Parco autem, cum laude opponitur, assiduus, munificus, splendidus, inuidiæ expers, ambitiosus, liberalis, humanus, munera dás, magna donans munera vel multa, necessariis contentus, substantiam impertiens, magnanimus, liberalis. Sed ipsæ res sunt, liberalitas, splendor, auaritiæ odium, magnanimitas, ambitio, munificentia, munerum magnorum, multorumque largitio. Ἐλευθεροπρέπεια vero, & ἐκτένεια, illud quidem durum, hoc vero inusitatum est. Aduerbia autem, liberaliter, assidue, largiter, magnifice, promiscue, cumulatim, magnanimiter, libere, ambitiose, humaniter, large, splendide. Verba vero sunt, splendere, liberalem esse, humanitatem exercere, condonare debitorib⁹, suppeditare egenis, ambire.

CAPVT VICESIMVM quartum.

De laborioso, & ignauo.

PAratus, laboriosus, sedulus, promptus, valens, validus, vehemens, intentus, assiduus, operum amans, iuuenilis, robustus, generosus, nobilis, egregius, operosus, virilis, liber ad opera, vigilans, impetuosus, peruigil, procurator, non tergiuersans, procinctus. Sed ipsæ res, promtitudo, robur, vehemẽtia, operũ amor. Laboriositas vero, vulgare est.

sicut

Sicut etiam Ignauia. Validitas, virilitas. Ἀνδριότης enim, durũ est. Sed generositas, nobilitatem significat. Vigilantia, strenuitas. Ab aliis autẽ non rerũ nomina extant, sed verba: Intendere, contendere, assiduum esse, laborare, allaborare, iuuenari, strenuum esse, viriliter agere, vigilare, curare, valere, robustum esse. sed quæ ab aliis deriuantur, dura sunt. Aduerbia vero, robuste, valide, vehementer intente, assidue, perseueranter, laboriose, studiose, impigre, viriliter, prompte, operose, diligenter, sedulo, prompte. Sed cõtraria sunt, arrogans, iactator, mollis, procrastinator, cunctator, dissolutus, hebes, tardus, impotens, infirmus, stupidus, turpis, remissus, ociosus, debilis, muliebris, ignauus, rebellis, condormiens, deses, negligens, piger, indiligens, supinus, segnis, socors. Sed ipsæ res, iactantia, mollities, hebetudo, tarditas, cunctatio, impotentia, infirmitas, debilitas, ocium, virium defectus, ignauia, dissolutio, pigritia, remissio animi, effœminatio, pigrities, segnities, negligentia, indiligẽtia, socordia. Verba porro, inaniter iactare, negligere, stupere, cunctari, immorari, inhærere, procrastinari, tergiuersari, dissolui, ociari, desidere, supinum esse, pigrescere, resistere, dormire, indormire, desidem esse, contemnere, remisso animo esse, tardare, debilitari. Melius autem est, debilẽ esse. Animo deficere, attonitum stupere. Aduerbia vero, arroganter, arrogãtius, molliter, debiliter, tarde, stupide, vitiose, dissolute, ignaue, ociose, mulierose, imbecilliter, pigre, negligenter, ingenerose, indiligenter, segniter, supine, infirmiter, impotenter.

CAPVT VICESIMVM quintum.

De vendendo, & emendo.

AVctionem facere, vectigal reddere, vẽdere, diuendere, argento permutare, mutare pecunia, per præconem venire, cauponari, mutare. Ἀπωνηθήσεται vero, & πέπρασται quod, venditũ est, significat, dixit Theopõpus Comicus. Et ipsa res, auctio, redditio, nisi forte ambiguum hoc fuerit. venditio

ὥσπερ καὶ ἡ ὀκνία. εὐρωστία δὲ καὶ ἀνδρία, καὶ ἀνδρισμός. ἡ γὰρ ἀνδριότης, σκληρόν. ἡ δὲ γενναιότης, τὴν εὐγένειαν δηλοῖ. ἐγρήγορσις, νεανιεύματα. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων οὐκ ἔστι πραγμάτων ὀνόματα, ἀλλὰ ῥήματα, ἐντεῖναι, συντεῖναι, ἐπισυντεῖναι, πονῆσαι, ἐπιπονῆσαι, νεανιεύσασθαι, ἐπινεανιεύσασθαι, ἀνδρείσασθαι, ἐγρηγορέναι, φροντίζειν, ἀγρυπνεῖν, ἐρρῶσθαι, εὐρωστεῖν. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων, βίαια. ἐπιρρήματα δὲ, ῥωμαλέως, ἐρρωμένως, σφοδρῶς, ἐντεταμένως, ἐντόνως, συντόνως, φιλοπόνως, φιλέργως, ἀόκνως, ἀνδρείως, ἀνδρωδῶς, ἀνδρικῶς, ἐθελουργῶς, ἐνεργῶς, ἑτοίμως, ἀγρύπνως, πεφροντισμένως, ἐγρηγορότως, ἀπροφασίστως, προθύμως. Τὰ δὲ ἐναντία, βλάξ, βλακικός, μαλακός, ὑπερβαλλόμενος, μελλητής, ἐκλελυμένος, ἀμβλύς, βραδύς, ἀδύνατος, ἀσθενής, ἀναπεπτωκώς, ἀναβεβλημένος, ἄθυμος, ἀργός, ἄρρωστος, ἄνανδρος, ὀκνώδης, καθυστάζων, ἀποκαθεύδων, ἀποκαθήμενος, ὀλίγωρος, ῥάθυμος, ἀμελής, ὕπτιος, νωθρός, νωθής. Τὰ δὲ πράγματα, βλακεία, μαλακία, ἀμβλύτης, βραδύτης, μελλησμός, ἀδυναμία, καὶ ἀδυνασία. ἀσθένεια, ἀργία, ἀρρωστία, ὄκνος, ἔκλυσις, ἀθυμία, ῥαθυμία, ἀνανδρία, νωθεία, νωθρότης, ὀλιγωρία, ἀμέλεια, ὑπτιότης. Καὶ τὰ μὲν ῥήματα, βλακεύειν, ἀμελεῖν, ἀναπεπτωκέναι, μέλλειν, διαμέλλειν, διαμένειν, ὑπερβεβλῆσθαι, ὑπερβάλλεσθαι, ἐκλελύσθαι, ἀργεῖν, καταργεῖν, ὑπτιάζειν, ὀκνεῖν, κατοκνεῖν, κατανυστάζειν, καθεύδειν, ἀποκαθεύδειν, ἀποκαθῆσθαι, ἀποκαθέζεσθαι, ὀλιγωρεῖν, ῥαθυμεῖν, βραδύνειν, ἀρρωστεῖν. βέλτιον δὲ, τὸ ἀρρώστως ἔχειν, ἀθυμεῖν, ἐξαθυμεῖν. Τὰ δ' ἐπιρρήματα, βλακωδῶς, βλακωδέστερον, μαλακῶς, ἀβλεμέως, βραδέως, ἀναπεπτωκότως, ἀναβεβλημένως, ἐκλελυμένως, ἀθύμως, ἀργῶς, ἀνάνδρως, ἀρρώστως, ὀκνηρῶς, ὀλιγώρως, ἀγεννῶς, ἀμελῶς, νωθρῶς, ὑπτίως, ἀσθενῶς, ἀδυνάτως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ.

Περὶ τοῦ πωλεῖν, καὶ ὠνεῖσθαι.

ΔΙΑΘΕ'ΣΘΑΙ, φορτίον ἀποδόσθαι, πωλῆσαι, ἀπεμπωλῆσαι, ἀντικαταλλάξασθαι πρὸς ἀργύριον, ἀλλάξασθαι πρὸς ἀργύριον. ἀποκηρύξαι, καπηλεῦσαι, μεταβαλέσθαι. ἀπωνηθήσεται δὲ, καὶ πέπρασται, Θεόπομπος εἴρηκεν ὁ κωμικός. καὶ τὸ πρᾶγμα, διάθεσις, ἀπόδοσις, εἰ μὴ ἀμφίβολον. πρᾶσις,

ἐμπόλησις, ἀλλαγή, ἀποκήρυξις, καπηλεία, μεταβολή. Ξενοφῶν δέ, καὶ πώλησιν εἴρηκε. Καὶ τὰ ὀνόματα, κάπηλος, πρατήρ, μεταβολεύς, πωλητής. Ὑπερίδης δὲ καὶ πράτην εἴρηκεν, ἐν τῷ συνηγορικῷ. πωλητήριον δέ, Ἕρμιππος ὁ κωμικός. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων, οὐκ ἔστιν. ὥσπερ οὐδ᾽ ἐπιρρήματα, πλὴν καπηλικῶς. ἐπὶ δὲ τῶν ἀνδραπόδων, ἔστιν εἰπεῖν κατὰ Δημοσθένην, ἐπ᾽ ἐξαγωγῇ ἀπέδοτο. ὁ δὲ πολλάκις πραθείς, ὃν εἴποι τις ἂν παλίμπρατον, παλίμβολος ἂν λέγοιτο. ἐπὶ δὲ τῶν εἰς πολλὰ πιπρασκόντων, εἴποις ἄν, ἐπιτιμῶσιν, ἀνατιμῶνται, ἐπιτείνουσι τὰς τιμάς. ὡς καὶ τὸ ἐναντίον, εὐωνίζουσιν, ἄξια πιπράσκουσιν. Ὁ δὲ τόπος, πρατήρ, λίθος, καὶ πωλητήριον. καὶ ὡς Ἡρόδοτος, πρατήριον. Παρὰ δὲ τοῦ πιπράσκοντος. ὠνήσασθαι, ἀγοράσαι, πρίασθαι. καὶ ὠνητός, καὶ ὠνούμενος, καὶ ὠνητῶν, καὶ ἀγοράζων. ἀντ᾽ ὀνομάτων αὗται αἱ μετοχαί. ὁ γὰρ ἀγοραστής, ἐπὶ τοῦ ὀψωνοῦντος τέτακται. καὶ Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς λέγει, Παῦσαι δυσωνῶν. ὁ γὰρ δυσώνης, οὐκ οἶδα μὲν εἰ παρά τινι, ἐν παροιμίᾳ δέ. Τὸ δὲ πρᾶγμα, ὠνή, καὶ ἀγορά. Ξενοφῶν δέ, καὶ τὴν ἐμπολὴν ἐπὶ τοῦ ἀγοράζειν ἔταξε. Πλάτων δὲ τῆς ἀγοράσεως εἴρηκεν, ὡς τῆς ἀγοράσεως Τηλεκλείδης. Τὰ δὲ πιπρασκόμενα, φορτία, ῥῶπος, ἀγοράσματα, ὤνια, γέλγη, εἰ μὴ κωμικώτερον. ὠνητά. καὶ ὡς Ξενοφῶν, πώλημα. ὁ αὐτὸς δέ, καὶ πράσιμον εἴρηκεν, ἐν τῇ παιδείᾳ. παρ᾽ ἄλλῳ δὲ οὐδέτερον εὑρὼν μνημονεύω ἐπίρρημα. τὰ δέ, οὐκ ἔστιν ἀπ᾽ οὐδενός.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κϛ.

Περὶ τοῦ συλλέγοντος, καὶ τοῦ ἐκχέοντος.

ΑΓΕΙΡΑΙ, συναγεῖραι. συλλέξαι, συλλέξασθαι. ἐκπορίσαι, συμπορίσαι, συμπορίσασθαι. ἀθροῖσαι, ἀθροίσασθαι. συναθροῖσαι, συναθροίσασθαι. συνενεγκεῖν, συνάγειν. συστῆσαι, συστήσασθαι. συμφορῆσαι, συμφορήσασθαι. συνερανίσαι, συνερανίσασθαι. Τὰ δὲ περι-

mutatio, promulgatio publica, mercatura, permutatio. Xenophon etiam πώλησιν dixit. Et ipsa nomina, Caupo, Mercator, permutator, Venditor. Hyperides vero, etiam Πράτην nominauit, in Synegorico. Forũ aũt venalium, Hermippus Comicus. Ab aliis vero, deriuatiua nulla extant. sicut nec aduerbia, præter cauponarie. De mancipiis vero, secundum Demosthenem dicere licet, Ad eductionem traditus est. Qui vero sæpius venditus est, quem alii denuo venditum vocant, etiam παλίμβολος dici potest. sed de iis qui in auctione vendunt, pretium adaugent & amplificant, precium intendunt. quemadmodum contrarium eius est, vili precio emunt, & iusto vendunt precio. Locus autem, forum, lapis, venditorium. & vt Herodotus inquit, πρατήριον. Ad vendentem porro attinet, vendere, in foro versari, emere. & emptitius, emptor, emens, in foro versans. pro nominibus participia ponendo. Et ἀγοραστής, de obsonante proprie dicitur. Et Plato Comicus dixit, Compescere difficiles emptores. Δυσώνης vero, nescio an apud aliquem inueniatur, sed in trito sermone habetur. Ipsa autem res, emptio, mercatus. Xenophon vero, etiam Negociationem, de vendendo dixit. Plato etiam Ἀγοράσεως dixit, quemadmodum & Teleclides. Sed quæ venduntur, sarcinæ, fasciculus, venalia. Variarum mercium mixtura, nisi hoc nimis Comicũ sit. Et vt Xenophon inquit, Vendibilia. idem etiam Vendibile, in libro De institutione dixit. Apud alium vero nullum me aduerbium inuenisse memini. Sed hæc non à nullo sunt.

CAPVT VICESIMVM sextum.

De colligente, & effundente.

COaceruare, congregare, colligere, colligi, suppeditare, cõparare, comparari. cumulare, cumulari, accumulare, accumulari, conferre, comportare, constipare, constipari, congerere, congeri, cogere, cogi. Ipsæ vero

vero res, aceruus, coaceruatio, cumulatio, accumulatio, congeries, quæstus, collectio, congregatio, collatio, constipatio. reliqua autem, duriora sunt. Nomen vero extat vnicum, collector. aliud enim significat ἐρανιστὴς, & ἀγύρτης. Contrarium porro est, effundere, proiicere, disiicere, emittere, dilapidare, perdere, disseminare. Et aduerbia, effuse, proiecte, dispersim. Nomen vero, disseminator. Ipsa autē res, effusio, proiectio, disiectio, emissio, perditio, disseminatio.

CAPVT VICESIMVM septimum.

De intolerando, & contrario.

INtolerandū, difficile. Eupolis etiā, Molestū dixit. Toleratu difficile, graue, nō tolerandū, non ferendū, graue latu, intolerabile, laboriosum, graue, onerosum, ponderosū. & iuxta Thucydidē, Non sustinendū. vnde etiam, Difficulter sustinentes deriuauit. Sit etiam ex his prædictis verbum, ægre ferre. Et aduerbium, intolerabiliter, difficulter, onerarie, intolerande, grauiter, intolerabiliter, onerose, laboriose, moleste. Integra vero sententia dicere licebit, quod nullus sustineret, quod nemo ferret, quis nam hæc ferret? quis non hæc ægre sustineret? & alia plura. Sed contrarium est, leue, tolerandum inter homines, tolerabile, ferendum, sustinendum. Leuiter, facile, humaniter, tolerabiliter. Οἰστῶς enim, & φορητῶς, reiicienda sunt. Alterius aūt significationis est, difficile, inimicū, rigidū, ineptū, molestū, difficile factu, iracundū, fraudulentū, calamitosum, subfictū, dolosum, facinorosum, versutum, obscurū, opacū, periculosum, tenebricosum, obliquum, graue, durū, absurdū. quorum nōnulla, etiā aliud significāt. Et, difficulter, inimice, rigide, inepte, moleste, calamitose, absurde, fraudulenter, facinorose, ficte, dolose, obscure. quæ autem deriuātur ab aliis, deteriora sunt. Nomina autē masculina, ab omnibus. Rerum vero vocabula, à plurimis hisce formantur. difficultas, ineptia, hostilitas, molestia, rigiditas, in-

ἀθροίσματα, ἀγερμός, συναγερμός, ἄθροισις, συνάθροισις, συναθροισμός, ἀθροισμός, πόρος, συλλογή, συναγωγή, ἔρανος, καὶ σύστασις. δύσφθεκτα δὲ τὰ λοιπά. ὄνομα δὲ μόνον, ὁ συλλογεύς. ἕτερον γάρ τὸ ὁ ἐρανιστὴς, καὶ ὁ ἀγύρτης. Τὸ δὲ ἐναντίον, ἐκχέαι, ῥῖψαι, διαρρῖψαι, προέσθαι, ἀφεῖναι, ἀπολέσαι, διασπεῖραι. καὶ τὰ ἐπιρρήματα, ἐκκεχυμένως, διερριμμένως, διεσπαρμένως. ὄνομα δὲ, διασπορεύς. πρᾶγμα δὲ, ἔκχυσις, ῥῖψις, διάρριψις, πρόεσις, ἀπώλεια, διασπορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ.

Περὶ ἀνυποίστου, καὶ τοῦ ἐναντίου.

ΑΝΥΠΟΙΣΤΟΝ, δύσοιστον. Εὔπολις δὲ λέγει καὶ δυσάλγητον, δυσανέκτον, δυσανάσχετον. οὐκ ἀνεκτὸν, οὐ φορητὸν, δύσφορον, ἀφόρητον, ἐπίπονον, βαρὺ, φορτικὸν, ἐπαχθές. καὶ κατὰ Θουκυδίδην, οὐκ ἀνάσχετον. ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ δυσανασχετοῦντες πεποίηκεν. εἴη δ᾽ ἂν ἀπὸ τῶν προειρημένων ῥῆμα, καὶ τὸ δυσφορεῖν. καὶ ἐπίρρημα, ἀνυποίστως, δυσοίστως, ἀφορήτως, δυσανέκτως, δυσανασχέτως, δυσφόρως, φορτικῶς, βαρέως, ἐπαχθῶς. λόγῳ δ᾽ ἐστὶν εἰπεῖν, ὃ οὐκ ἄν τις ὑπομείνειεν, ὃ οὐκ ἄν τις ἐνέγκαι. τίς δ᾽ ἂν ὑπενεγκεῖν δυνηθείη; τίς οὐκ ἂν ἐπὶ τούτῳ δυσχεράνειε; καὶ ἄλλα πλείω. τὸ δὲ ἐναντίον, κοῦφον, εὔφορον εἰς τὸ ἀνθρώπινον, ἀνεκτὸν, φορητὸν, ἀνάσχετον. καὶ κούφως, εὐφόρως, ἀνθρωπίνως, ἀνεκτῶς. τὸ γὰρ οἰστῶς, καὶ φορητῶς, κακίω. ἄλλης δὲ χρείας, δύσκολον, δυσμενές, δύστροπον, δυστράπελον, δυσχερές, δύσπρακτον, παλίγκοτον, παλίμβολον, κακοπαθές, ὕπουλον, δολερόν, κακοῦργον, πανοῦργον, ἐπίσκιον, σκιερός, δεδοικός, σκοτεινόν, σκολιόν, δυσπετής, ἐργώδης, ἀλλόκοτον. ὧν ἔνια, καὶ ἑτέρας ἐστὶ χρείας. καὶ δυσκόλως, δυσμενῶς, δυστρόπως, δυστραπέλως, δυσχερῶς, κακούργως, ἀλλοκότως, παλιμβόλως, κακοήθως, ὑπούλως, δολερῶς, σκιερότως. τὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων, φαυλότερα. καὶ ὀνόματα ἀρρενικὰ ἀπὸ πάντων. καὶ τὰ πράγματα ἐκ τῶν πλείστων, δυσκολία, δυστροπία, δυσμένεια, δυσχέρεια, δυστραπελία, παλιν-

πραπελία, κακοήθεια, κακουργία, πανουργία. πονηρά. τὰ δὲ Πλάτωνος ἐν Φιλήβῳ δυσχεράσματα. ῥήματα δὲ, δυσκολαίνειν, δυσμεναίνειν, κακουργεῖν, πανουργεῖν. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων, δύσφθεκτα. τὰ δ' ἐναντία, ῥᾴδιον, πρόχειρον, εὐχερές, εὔκολον, εὐπετές, εὔπρακτον, ἄπονον, εὐκατέργαστον, ἁπλοῦν τι, καὶ πανοῦργον, καὶ εὔτροπον, καὶ φανερόν, καὶ ἀκαπήλευτον, καὶ ἄδολον, καὶ εὔθημον, καὶ ἀπαρακάλυπτον. καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἐπιρρήματα, καὶ ὀνόματα ἀρσενικά. καὶ ἀπ' ἐνίων, πράγματα.

constãtia, morositas, calamitas, versutia. δυσχεράσματα autem, id est, Molestiæ, Platonis in Philebo, durum est. Sed verba sunt, difficulter ferre, inimicitiam exercere, calamitosum esse, versari. sed quæ ab aliis formantur, dura sunt. Contrarium vero est, facile, promptum, gratum, leue, facile factu, laboris expers, non operosum, & simplex, versatile, flexile, conspicuum, apertum, fuco carens, sincerum, intectum. Et aduerbia ab his formata, nomina masculina, & à nonnullis, rerum vocabula.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ.

Περὶ τοῦ ἐπικινδυνώδους, καὶ ἐπικινδύνου.

ΚΙΝΔΥΝΟΣ, κινδυνῶδες, ἐπικίνδυνον, δεινόν, ἐκπληκτικόν, ἐπιδεές, σφαλερόν, φοβερόν, ἐπισφαλές. καὶ φιλοκίνδυνον, καὶ ῥιψοκίνδυνον. θρασύς, τολμηρός, πάντολμος, παρακινδυνευτικός, ἐθελοκίνδυνος, ῥᾳδιουργός, θερμουργός, ἰταμός, ἀπονενοημένος, παραβεβλημένος. τὸ γὰρ *λευργὸς παρὰ Ξενοφῶντι, φορτικόν. ἀλλὰ πρόχειρος, εἰς τὰ δεινὰ ἕτοιμος, εἰς τὰ σφαλερὰ προπετής, πλωτής. καὶ εἰς πῦρ ἄλλοιτο, καὶ εἰς μαχαίρας *κυβιστῶν. καὶ ταῦτα μὲν ἄλλοις ψέγων. ἐπαινῶν δὲ, εὔτολμος, θαρσαλέος, εὐθαρσής, ἄφοβος, ἀδεής, ἀνέκπληκτος, εὔψυχος. τὸ δεῖτις, κοινὸν ἐφ' ἑκατέρου. Τὰ δὲ πράγματα, ἐπὶ μὲν ψόγου, θερμουργία, ῥᾳδιουργία, τόλμη, θρασύτης, θράσος, ἀπόνοια, εὐχέρεια, προπέτεια. ἐπὶ δὲ ἐπαίνου, θάρσος, εὐψυχία, εὐτολμία, ἄδεια. τὸ γὰρ εὐτολμία, πάνυ εὐτελές. Ῥήματα δὲ, τὰ μὲν ταῦτα μόνα, θρασύνεσθαι, τολμᾶν, παρακινδυνεύειν, παραβάλλεσθαι, ἀπονενοῆσθαι. τοῦ δὲ μόνα, εὐψυχεῖν τι, καὶ θαρρεῖν. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα, τολμηρῶς, τολμηρότατα, θρασέως, θρασύτατα, φιλοκινδύνως, παρακινδυνευτικῶς, ἀπονενοημένως, παραβεβλημένως, προπετῶς, ἰταμῶς. καὶ τὰ ἐπαινετά, εὐτόλμως, θαρσαλέως, εὐθαρσῶς, ἀφόβως, ἀδεῶς, εὐψύχως, ἀνεγκλήτως. ὧν ἔνια, καὶ τὰ ὑπερθετικά, οὐ κακίω πρόσεστιν. ἐκ δὲ τοῦ ἐναντίου, δειλός, ἀποδειλιῶν, ἀθαρσής, ἄνανδρος, ἐπιδεής, καταδεής, συνεσταλμένος, καταπεπληγμένος, ἀγεννής, εὐλαβής,

CAPVT VICESIMVM octauum.

De periculoso, & periculis pleno.

PEriculum, periculosum, periculis plenũ, vehemens, terribile, tremendum lubricum, horrendum, & instabile, periculi amãs, vel in periculũ se præcipitans, audax, temerari⁹, audacissim⁹, periculis obnoxius, picula subiẽs, facilis ad opera, acer, paratus, impauidus, periclitatus. λευργὸς enim Xenophontis graue est. Sed promptus, ad pericula paratus, ad pericula propensus, audaculus, etiam in ignem insiliret, etiam in gladios ruens. & his quidem, in malam partem vteris. in bonam partem vero, bona audacia præditus, fortis, intimidus, intrepidus, interritus, generosus. sed metuendus, ad vtrunque refertur. Res vero ipsæ sunt, ad vituperium, acrimonia, facilitas, audacia, temeritas, imprudentia, promptitudo, immodestia. In laudem vero dices, fortitudo, generositas, prudens audacia, securitas. Εὐτολμία vero, omnino vulgare est. Verba vero illius quidẽ hæc sola sunt, temerarium esse, audere, periclitari, desipere. huius vero hæc, animari, & confidere. Sed aduerbia, audacter, audacissime, temerarie, periculose, intute, insipienter, præcipitãter, immodeste, improbe. & laudabilia, fortiter, audacter, intrepide, intimide, generose, inculpate. quorum nonnulli superlatiui, non omnino absurdi sunt. A contrario vero dicitur, timidus, timens, trepidus, effœminatus, formidolosus, tremens, pauidus, attonitus, ignobilis, prehensu facilis,

facilis, inconſtans, vitæ cupidus, corporis ſtudioſus, inanimatus, territus. Inanimatus enim, vulgare eſt. Et Pauidus, valde Comicum eſt. Tum ipſæ res, timiditas, timor, pauor, metus, mollities, corporis ſtudium, vitæ cupiditas, conſternatio. Et verba ſunt, timere, pigreſcere, metuere, trepidare, animam amare, corpori ſtudere. Et horum participia, timens, captu facilis, attonitus, vitæ ſeu corporis cupidus, pigreſcens. Sed aduerbia, timide, ignobiliter, trepide, effœminate, meticuloſe, ſollicite, attonite pauide.

CAPVT VICESIMVM nonum.

De eo quod eſt incuſare.

INcuſare, accuſare, reprehendere, carpere, acuſari, cauſam intendere, inferre, criminari, vituperare, deferre, accuſare, in iudicium poſtulare, dicam ſcribere. Et alia ſignificatione, vituperare, conuitiari, calumniari, incuſare, maledicere, blaſphemare, improbare. Sed res ipſæ, vituperium, reprehenſio, crimen, cauſſa. Sed Antiphon etiam Status dixit. Criminatio, crimen, calumnia, poſtulatio in iudicium, actio, accuſatio, incuſatio. Reliquorum vero ſunt, conuitium, vituperium, maledictio, obtrectatio, blaſphemia, improbatio, niſi durius ſit. Nomina autem, ad iudicia promptus, querulus, cauſarum ciuilium ſtudioſus, criminator. & rurſus, vituperandi amans, conuitiorum ſtudioſus, obtrectator. Sed aduerbia, ſycophantice, criminatorie, conuitiatorie, vituperatorie, blaſpheme, obtrectatorie. ſed quę ab aliis formantur, dura ſunt. Et vocabitur hic quidem, obnoxius, reus, incuſatus, iudicio captus, reprehenſus, vituperatus, accuſatus, culpabilis. Contrarius vero inſons irreprehenſibilis, inculpatus, accuſationis expers, inaccuſabilis. Sed aduerbia ſũt, culpabiliter, culpate, reprehẽſibiliter, accuſabiliter. & inſonter, inculpate, irreprehenſibiliter.

CAPVT TRICESIMVM.

De certaminum præfectis, & certaminibus.

CErtaminum Præfecti, brauiorum conſtitutores, certaminum Inſtitutores,

βής, περίφοβος, φιλόψυχος, φιλοσώματος, ἄψυχος, καταπλήξ. ὁ γὰρ ἄψυχος, ἰδιωτικόν. καὶ ὁ πτάκις, σφόδρα κωμικόν. καὶ τὰ πράγματα, δειλία, ἀτολμία, ὄκνος, εὐλάβεια, ἀνανδρεία, φιλοσωματία, φιλοψυχία, καταπλαγία. καὶ τὰ ῥήματα, δειλιᾶν, ἀποδειλιᾶν, ὀκνεῖν, κατοκνεῖν, εὐλαβεῖσθαι, καταπεπληχέναι, φιλοψυχεῖν, φιλοσωματεῖν. καὶ ἀπ' αὐτῶν αἱ μετοχαί, ἀποδειλιῶν, εὐλαβούμενος, καταπεπληχώς, φιλοψυχῶν, φιλοσωματῶν, ὀκνῶν, κατοκνῶν. καὶ τὰ ἐπιρρήματα, δειλῶς, ἀγεννῶς, ἀτόλμως, ἀνάνδρως, εὐλαβῶς, συνεσταλμένως, καταπεπληχότως, ἐπιδεῶς, καταδεῶς, ἀθαρσῶς, ἐπιφόβως, φιλοψύχως, φιλοσωμάτως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ.

Περὶ τοῦ ἐγκαλεῖν.

ΕΓΚΑΛΕΙ͂Ν, ἐπικαλεῖν, μέμφεσθαι, καταμέμφεσθαι, αἰτιᾶσθαι, καταιτιᾶσθαι. αἰτίαν ἐπάγειν, προσφέρειν. διαβάλλειν, ὀνειδίζειν, φαίνειν, κατηγορεῖν, ἐνδείκνυσθαι, γράφεσθαι. καὶ κατ' ἄλλην χρείαν, ψέγειν, λοιδορεῖν, λοιδορεῖσθαι, κατηγορεῖν, κακολογεῖν, βλασφημεῖν, κακίζειν. τὰ δὲ πράγματα, μέμψις, κατάμεμψις, ἔγκλημα, αἰτία. Ἀντιφῶν δὲ, καὶ ἐπιστάσεις εἴρηκεν. ὄνειδος, ὀνειδισμός, διαβολή, ἔνδειξις, γραφή, κατηγορία, φάσις. καὶ τῶν δευτέρων, λοιδορία, ψόγος, κακολογία, κακηγορία, βλασφημία, κακισμός, εἰ μὴ βιαιότερον. ὀνόματα δὲ, φιλεγκλήμων, μεμψίμοιρος, φιλαίτιος, ὀνειδιστικός. καὶ πάλιν, φιλόψογος, φιλολοίδορος, κακήγορος. τὰ δὲ ἐπιρρήματα, φιλεγκλημόνως, μεμψιμοίρως, φιλαιτίως, ὀνειδιστικῶς, διαβόλως. καὶ φιλοψόγως, βλασφήμως, φιλολοιδόρως. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων, βίαια. καλοῖτο δὴ ἂν ὁ μὲν ἔνοχος, ὑπαίτιος, ὑπόχος, ὑπεύθυνος, ἐγκλητέος, ἐπιλήψιμος, μεμπτός, ἐπίμεμπτος, ἐπίψογος, ἐπίρρητος. ὁ δὲ ἐναντίος, ἀνεύθυνος, ἄμεμπτος, ἄψογος, ἀναίτιος, ἀνέγκλητος. τὰ δὲ ἐπιρρήματα, ὑπαιτίως, ὑπευθύνως, μεμπτῶς, ἐπιρρήτως. καὶ ἀναιτίως, ἀνεγκλήτως, ἀνευθύνως, ἀμέμπτως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ.

Περὶ ἀγωνοθετῶν, καὶ ἀγώνων.

ἈΓΩΝΟΘΕ΄ΤΑΙ, ἀθλοθέται, ἀγώνων διαθέται, ἀ-

θλων ἐπιμεληταί, ἔφοροι, ἐπόπται, προστάται, ἐπίσκοποι. Τὸ δὲ πρᾶγμα, ἀγωνοθεσία, ἀθλοθεσία. ἢ ὡς Ἀριστοφάνης, ἀθλοθετία. ἀγώνων διάθεσις, ἄθλων ἐπιμέλεια, προστασία, ἔποψις. καὶ ἀθλοθετεῖν, ἀγῶνας διαθεῖναι, ἄθλων ἐπιμελεῖσθαι, ἆθλα ἐφορᾶν, ἀγώνων προεστάναι, καὶ προεστηκέναι, καὶ ἄρχειν, καὶ πρυτανεύειν τὰ περὶ τοὺς ἀγῶνας, καὶ τὰ λοιπὰ ὡσαύτως. Ἀπὸ δὲ ἀγῶνος, ὀνόματα, ἀγώνισις παρὰ Θουκυδίδῃ, καὶ ἀγώνισμα. καὶ ἀγώνιοι θεοί, παρὰ Πλάτωνι. καὶ ἀγωνισταί, παρὰ Δημοσθένει. καὶ ἀγωνία παρὰ Ἰσοκράτει. Σοφοκλῆς δὲ τὴν ἀγωνοθεσίαν, ἀγωνοθέτην μοχθηρῶς ἐκάλεσεν. ἔστι δὲ ἐκ τούτων, ἀγωνιστής, ἀνταγωνιστής, συναγωνιστής, ἀγωνίσασθαι, συναγωνίσασθαι, ἀνταγωνίσασθαι, ἀγωνιστῶς, δυσανταγωνίστως, προάγων, ἐπαγωνίσασθαι. συναγωνισάμενος, ἀγωνιστικός, ἀνταγώνιστος, δυσαγώνιστος, ἀνταγωνιστικός, ἀναγώνιστος, δυσανταγώνιστος, προσαγωνισάμενος.

præmiorum Procuratores, Censores, inspectores, Præsides, speculatores. Porro res ipsa, certaminum constitutio, brauiorum constitutio, aut Ἀθλοθετία, secundum Aristophanem. certaminum dispositio, præmiorum distributio, præfectura, inspectio. Et brauia proponere, certamina disponere, præmiorum curam habere, brauia inspicere, certaminibus præesse & præsidere, imperare. & dispensare ea, quæ ad certamina spectant. & alia similiter. Nomina præterea à certamine. Certatio, apud Thucydidem. &, Certamen. Et Dii certaminum Præsides, apud Platonem. Et Certatores, apud Demosthenem. Et Concertatio, apud Isocratem. Sophocles vero certaminum constitutionem, Ἀγωνοθέτην, inuiso vocabulo appellauit. Huius etiam ordinis sunt, Certator, Concertator, simul certans. certare, concertare, contra certare. certatiue, concertatorie. pugnæ initium, certando oppugnare. concertans, certatiuus, certando repugnans, difficilis decertatu, aduersarius, certaminum expers, decertans, contracertans.

Περὶ γυμνικῶν ἀγώνων, καὶ μουσικῶν. β'.

Τῶν δὲ ἀγώνων, οἱ μὲν γυμναστικοί, οἱ δὲ καλούμενοι σκηνικοί, ὀνομασθεῖεν ἂν διονυσιακοί τε, καὶ μουσικοί. οἱ δὲ Ἀττικοί, οὐ ῥᾳδίως λέγουσιν ἀγῶνας μουσικούς, ἀλλὰ μουσικῆς. Καὶ τὸ μὲν πρᾶγμα, ἀγών, καὶ ἀγωνία. καὶ σεμνότερον εἴποις ἄν, ἀγωνίαι γυμνικαί, καὶ ἀγωνίαι διονυσιακαί. καὶ σπονδῶν ἐπαγγελίαι, καὶ ἐκεχειρίας ἐπαγγελίαι. χωρία δὲ, τῶν μὲν, στάδιον. τῶν δὲ, θέατρον. κοινοὶ δὲ ἐπ' ἀμφοτέροις, θεαταί. καὶ τὰ μὲν ὀνομαζόμενα ὑπὸ τῶν πολλῶν ἔπαθλα, ἆθλα καλοῖντ' ἂν κοινῶς ἐπ' ἀμφοῖν, καὶ νικητήρια, καὶ ἐπιχείρια, καὶ γέρα. ἰδίως δὲ ἐπὶ τῶν γυμνικῶν, ἆθλοι οἱ πόνοι. καὶ τὸ ἀθλεῖν, κάμνειν, πονεῖν. ὥσπερ ἐπὶ τῶν μουσικῶν ἴδιον, ὅ φησι Δημοσθένης, τὸ λειτουργεῖν τῷ θεῷ. καὶ οἱ γυμνικοὶ μέν, κυρίως ἀθληταὶ καλοῦνται;

De gymnicis certaminibus, & musicis. 2.

Certaminum vero alia sunt gymnica, alia scenica. nominantur etiam Dionysiaca, & musica. Attici autem non libenter, certamina musica, sed Musicæ, dicunt. Ipsa porro res, certamen, certatio. Honestius vero dices, certamina gymnica, certamina Dionysiaca. & fœderum annunciationes, induciarum promulgationes. loca vero, illorum quidem, stadium. horum vero, theatrum. vtrisq; vero cómunes sunt, spectatores. Quæ vero à multis, ἔπαθλα dicta sunt, ab vtrisque, brauia dicuntur, & victoriæ præmia, mercedes, & munera. Proprie vero in gymnicis certaminibus labores, ἆθλοι dicti sunt. & ἀθλεῖν, pro laborare. quemadmodum de Musicis, illud Demosthenicum proprium est, Munus persoluere Deo. Gymnici porro, proprie Athletæ vocantur,

Exercitatores, Certatores. & horũ aduersarii, Antagonistæ. Sed ab Athletis, Athletarum præmia, & certamina dicta sunt, apud Demosthenem in Erotico, si modo Demosthenis ille Libellus est. Et ἀθλεύειν, id est, Exercere, apud Poetas, & Herodotum. Et apud nos ἀθλεῖν, id est, certare. Si vero quis torqueat, de his etiam dicere posset, Dionysiaci certaminis Athletæ. Athletæ porro Musici, & Dionysiaci Artifices. nominabis vero & hos, & illos Certatores. Et aduerbia, musice, athletice, exercitate, certatorie. Musicis vero assident, Iudices. Gymnicis autem adstant, præmiorũ Distributores, quos Plato, Designatores vocat, Lictores, & Apparitores. Designatores autem, Præsides quoque nominauerunt. Vnde præmia distribuere, Præesse vocauit Sophocles. Porro ante coronam manus complicare, circa brauium, aut de brauio aliquis dicat. sed circa coronam, aut de corona, circa palmam, aut de palma. Musicorum itaque vocabula, in Musicis dicentur.

καὶ ἀσκηταὶ, καὶ ἀγωνισταί. καὶ οἱ ἀντίπαλοι αὐτῶν, ἀνταγωνισταί. ἀπὸ δὲ τῶν ἀθλητῶν, καὶ τὰ ἆθλα, καὶ τὰ ἀθλήματα, παρὰ Δημοσθένει ἐν τῷ ἐρωτικῷ, εἰ Δημοσθένους ὅδε τὸ βιβλίον. καὶ τὸ ἀθλεύειν παρά τε ποιηταῖς, καὶ παρ' Ἡροδότῳ. καὶ παρ' ἡμῖν τὸ ἀθλεῖν. βιαζόμενος δ' ἂν καὶ ἐπ' ἐκείνων εἴποι τις, διονυσιακῆς ἀγωνίας ἀθληταί. ἀθληταὶ δὲ μουσικοὶ, καὶ διονυσιακοὶ τεχνῖται. ὀνομάσαις δ' ἂν καὶ τούτους, κἀκείνους, ἀγωνιστάς. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, μουσικῶς, ἀθλητικῶς, ἀσκητικῶς, ἀγωνιστικῶς. ἀλλὰ τοῖς μὲν μουσικοῖς, κριταὶ κάθηνται. τοῖς δὲ γυμνικοῖς, ἐφεστᾶσι βραβευταὶ, οὓς καὶ βραβέας ὁ Πλάτων καλεῖ, καὶ μαστιγονόμοι δὲ, καὶ ῥαβδοῦχοι. τοὺς δὲ βραβευτὰς, καὶ ἐπιστάτας ὠνόμαζον. ὅθεν καὶ τὸ βραβεύειν, ἐπιστατεῖν Σοφοκλῆς. καὶ τὸ μὲν πρὸ τοῦ στεφάνου συμπλέκεσθαι, περὶ βραβείου, ἢ ἐπὶ βραβείου φαίη ἄν τις. τὸ δὲ περὶ τοῦ στεφάνου, ἢ ἐπὶ στεφάνῳ, περὶ φοίνικος, ἢ ἐπὶ φοίνικι. Τὰ μὲν οὖν τῶν μουσικῶν ὀνόματα, ἐν τοῖς μουσικοῖς εἰρήσεται.

De cursu gymnico, stadio, carceribus, & his similibus. 3.

Gymnicorum vero sunt, cursus plenus, cursus longus, & pleno cursu currens, & longo cursu certans. Aeschines vero Rhetor, Stadium longo cursu obeuntem dixit. Et Cursores stadiorum, Cursor, & stadiorum Præses. Aristophanes vero, In stadio currens dixit. Sed Præsilire, & insurgere, dixit Strattis, Cur quasi in stadio currens insurgit? Cursus reciprocus, & cursus reciproci Certator, duplici certans stadio. Et cursus equestris, & cursus inflexus. vnde vero emittuntur, emissio, carcer, linea, repagulum. sed circa quod flectuntur, inclinatio, & flexus dicitur. vbi autem cessant, finis, meta, terminus. nonnulli & βαλβὶν appellant. Nomina vero, cursorius, concursor, æqualis cursus, velocior,

Περὶ δρόμου γυμνικοῦ, σταδίου, ἀφετηρίας, καὶ τῶν ὁμοίων. γ'.

Τὰ δὲ τῶν γυμνικῶν, δολιχός, δολιχοδρόμος. καὶ ὁ τὸν δόλιχον θέων, καὶ ὁ τὸν μακρὸν δρόμον ἀγωνιζόμενος. Αἰσχίνης δὲ ὁ ῥήτωρ εἴρηκε, τὸν δολιχοδρομήσαντα στάδιον. καὶ σταδιοδρόμος, καὶ σταδιεὺς, καὶ σταδιάρχης. Ἀριστοφάνης δὲ, καὶ σταδιοδρόμος εἴρηκε. τὸ δὲ προεκπηδᾶν, προσανίστασθαι Στράττις εἶπε, Τί ἐστιν ὥσπερ οἱ σταδιοδρόμοι προσανίστασαι; δίαυλος, καὶ ὁ τοῦ διαύλου ἀγωνιστὴς, καὶ ἀγωνιζόμενος τὸ διπλοῦν στάδιον, καὶ ἵππιον δρόμον, καὶ δρόμον τὸν εὐκαμπῆ. Καὶ ὅθεν μὲν ἀφίενται, ἄφεσις, καὶ ὕσπληγξ, καὶ γραμμὴ, καὶ βαλβίς. περὶ δὲ ὃ κάμπτουσι, νύσσα, καὶ καμπτήρ. ἵνα δὲ παύονται, τέλος, καὶ τέρμα, καὶ βατήρ. ἔνιοι δὲ, καὶ βαλβίς. Ὀνόματα δὲ, δρομικὸς, συνδρομος, ἰσόδρομος, θάττων,

κουφότερος, ὀξύτερος, ἐλαφρότερος, σπουδαιότερος, δρομικώτερος, ἐπίδρομος, πρόδρομος. ἢ δρόμοι δὲ ξυστοὶ, ἐν οἷς αἱ ἀσκήσεις. ἢ Φιλιππίδης δὲ, ἡμεροδρόμος. ἢ ὑποδραμεῖν, τὸ κολακεῦσαι. ἢ ἱππόδρομος, καὶ ἱπποδρομία. καὶ ἔκδρομος ἵππος. παρὰ δὲ Αἰσχίνῃ τῷ ῥήτορι, δρομοκήρυκες. τὸ μέντοι προδραμεῖν ἐάσαντα ἐπιδιώκειν, ὅπερ ἐν ταῖς σφοδρομαχίαις γίγνεται, προδοσία ἐλέγετο.

leuior, celerior, magis festinus, intentior, citior. incursus, accursus. Et cursus politi dicuntur, quibus exercitia insunt. Philippides vero, Tota die currens dixit. Et ὑποδραμεῖν pro adulari. Et cursus equestris, & equus excurrens. Apud Aeschinem Rhetorem, etiam Nuncii Cursores. Sed eum quem precurrere permisimus, insequi, quod in vehementioribus pugnis fit, προδοσία vocatur.

Περὶ παλαιστῶν. δ'.

Πάλη, καὶ παλαιστὴς, καὶ ἀγωνιστὴς, καὶ ὁ παλαιστικός. διαπαλαίειν, παλαίσματα, παλαίειν, προσπαλαίειν, παλαιστικῶς, ἰσόπαλος, συγκεκληρωμένος, συλλαχὼν, ἔφεδρος, σφοδρῶς καταπαλαίειν, προσπαλαίειν. Καὶ οἱ μὲν δρομεῖς, ἐλαφροὶ, κοῦφοι, ποδώκεις, ταχεῖς, σπουδαῖοι τοὺς πόδας, καὶ κούφως, ἐλαφρῶς, ὠκέως, ταχέως, σπουδαίως. οἱ δὲ παλαισταὶ, βαρεῖς, στάσιμοι, μόνιμοι, ὠμίαι, ἀντερειδόμενοι, συμπλεκόμενοι. καὶ βαρέως, στασίμως, μονίμως, καὶ τὰ λοιπά.

De luctatoribus. 4.

Lucta, Luctator, Certator, & luctæ studiosus. colluctari, luctationes, luctari, alluctari, luctatorie. Luctando æqualis, commissus, consors, subsidiarius. valide luctari, colluctari. Atque Cursores quidem, citi, leues, volipedes, celeres, festini pedes. Et leuiter, cito, ocyus, celeriter, festinanter. Luctatores vero, graues, constantes, firmi, latis humeris præditi, renitentes, complicati. Et grauiter, constanter, firmiter, & reliqua.

Περὶ πυγμῆς, καὶ πύκτου. ε'.

Πυγμὴ, ἢ πύκτης, ἢ πυκτικὸς, ἢ πληκτικὸς, ἢ πὺξ παίειν. εἴποις δὲ ἂν ἐπὶ τοῦ πύκτου, χεῖρες ὡπλισμέναι, χεῖρες ὁπλῖτιδες. ἢ τὰ ὅπλα, σφαῖραι. ἀφ' ὧν ἢ τὸ σφαιρομαχεῖν, καὶ σφαιρομαχία, παρὰ Ἀριστομένει ἐν Διονύσῳ ἀσκητῇ. καὶ μύρμηκες δὲ τὰ ὅπλα, ἢ ἱμάντες. παγκράτιον, παγκρατιαστὴς, παγκρατιαστικὸς, ἢ παγκρατιαστικῶς ἐπίρρημα, σκιαμαχεῖν, ἀκροχειρίζεσθαι, ἀκροχειρισμὸς, ἄγχειν, ἀποπνίγειν, λὰξ ἐνάλλεσθαι, λακτίζειν. ἐπὶ δὲ τούτων εἴποις ἂν, ὡς εἰσὶ παμμάχοι, καθάπερ Πλάτων τοὺς περὶ τὸν Εὐθύδημον, Τοῦτο ἀρεστὸν κομιδῇ παμμάχῳ, κατὰ τοὺς Ἀκαρνᾶνας τοὺς παγκρατιαστάς.

De pugna, & pugile. 5.

Pugna, Pugil, ad pugnam promptus, percussor, pugnis ferire. De pugile autem dices, manus armatæ, manus munitæ. & arma, pilæ. Vnde pila certare, & Pilæ certamen, apud Aristomenem in Dionysio Ascite. Arma etiam sunt, cæstus, & lora. Pancratium, Pancratiastes, pancratiasticus, & pancratice aduerbium. Cum vmbra pugnare. summis tantum colluctari digitis. quæ lucta, proprie ἀκροχειρισμὸς dicitur. angere, suffocare, calcibus insultare, calcitrare. De his autem dices, quod sint in omni certaminum genere exercitati. quemadmodum Plato Euthydemum vocauit, Hoc gratum est valde in pugnis exercitato, secundum Acarnenses Pancratiastes.

Περὶ πεντάθλου ἁλτικοῦ, καὶ δισκεύτου. ς'.

Πένταθλος, καὶ ὁ πέντε ἀγωνιζόμενος.

De quinquertione, saltatore, & disci certatore. 6.

Quinquertio quinq; certaminũ generib' decer-

decertans. propria autem ei sunt, saltare, salire. saltator, saltatorius. Vnde autem saltat, carcer. à quo & carcerem pulsauit, dicitur. Modus autem saltationis, canon. meta autem, limites sunt. Vnde de illis qui modum transiliunt, trito sermone dicitur, limites transilire. iaculator. Et quinquertionum iaculum, ἀποτομεὺς dicitur. Insuper & discum emittere, discum expellere, discum proiicere, disco labascere. De quinquertio autem vincere, ἀποτριάξαι nominatur. Cursus armatus, & qui reciprocum cursum armatus peragit, & armatus currens.

De victore. 7.

Porro qui certamine vincit, coronam sustulit, palmæ ramum præripuit, aut palmam accepit, coronatus est. Victor denunciatus est. promulgatus est, prædicatus est, designatus est. redimitus est corona, ipsum præco promulgauit. Et ipsa res, exornatio, & coronatio, declaratio, denunciatio, & promulgatio. Eorum vero qui in his operantur verba, declarare, promulgare, denunciare, ornare, coronare, redimire. Xenophon etenim dixit, Coronabant, & tanquam ad Athletam accedebant. Omnibus vero communia sunt, athletice comedere, exercere, exerceri, Athletam esse, laborare, certare. Et nomen elegans, exercitatio, & gymnastica ars. Et res ipsa, exercitium. Et Gymnastice aduerbium, apud Aristophanem. Exuere. Denudari, apud Thucydidem: denudatio. Et gymnasium, locus ipse. Oleo inungi, pinguibus inungi, puluerem excitare.

De sacris certaminibus. 8.

Certamina vero, quæ sacra nominarunt, quorum brauia in sola corona erat, coronata, & φυλλίνας vocarunt. quæ vero alioquin proposita, vocantur argentea. E certaminum quoque nominibus sunt, Lictor, Apparitor: quem Virga ornatum, Plato vocat. Xenophon vero, alicubi Flagelliferũ dicit.

νος. ἴδια δὲ αὐτοῦ, πηδᾶν, ἅλλεσθαι, πηδητικός, ἁλτικός. καὶ ὅθεν ἅλλεται, βατήρ. ἀφ' οὗ καὶ τὸ βατῆρα κέκρουκε. τὸ δὲ μέτρον τοῦ πηδήματος, κανών. ὁ δὲ ὅρος, τὰ ἐσκαμμένα. ὅθεν ἐπὶ τῶν τὸν ὅρον ὑπερπηδώντων οἱ παροιμιαζόμενοι λέγουσι, πηδᾶν ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα. ἀκοντιστικός. καὶ τὸ ἀκόντιον τῶν πεντάθλων καλεῖται ἀποτομεύς. τὸ δὲ δίσκον ἀφεῖναι, δίσκον ἐκπέμψαι, δίσκον ἐκρῖψαι, δίσκῳ ὑποφέρεσθαι. ἐπὶ δὲ πεντάθλου τὸ νικῆσαι, ἀποτριάξαι λέγουσιν. ὁπλίτης δρόμος, καὶ ὁ τὸν ὁπλίτην δίαυλον θέων, καὶ ὁπλιτοδρόμος.

Περὶ νικητοῦ. ζ.

Ὁ δὲ νικήσας τὰ ἆθλα, ἀνείλετο τὸν στέφανον, ἀνείλετο τὴν ῥάβδον τοῦ φοίνικος, ἢ τὸν φοίνικα ἔλαβεν, ἐστεφανώθη, ἐκηρύχθη, ἀνεκηρύχθη, ἀνεῤῥήθη, ἀνηγορεύθη, ἀνεδέθη τῷ στεφάνῳ, ἀνεῖπεν αὐτὸν ὁ κῆρυξ. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀνάδεσις στεφάνου, καὶ στεφανηφορία, καὶ ἀνάῤῥησις, καὶ ἀναγόρευσις, καὶ ἀνακήρυξις. Τὰ δὲ τῶν ἐνεργούντων ῥήματα, ἀνειπεῖν, ἀνακηρύξαι, ἀναγορεῦσαι, ἀναδῆσαι, στεφανῶσαι, ταινιῶσαι. Ξενοφῶν γὰρ εἴρηκεν, Ἐταινίουν τε, καὶ προσῄεσαν ὥσπερ ἀθλητῇ. Κοινὰ δὴ ἐπὶ πάντων, ἀναγκοφαγῆσαι, ἀσκῆσαι, ἀσκηθῆναι, ἀθλῆσαι, γυμνάσασθαι, πονῆσαι, ἀγωνίσασθαι. καὶ ὄνομα καλὸν ἡ ἄσκησις. καὶ γυμναστική, ἡ τέχνη. καὶ γυμνασία, τὸ πρᾶγμα. καὶ γυμναστικῶς τὸ ἐπίῤῥημα, παρ' Ἀριστοφάνει. καὶ ἀποδῦναι, καὶ ἀπογυμνάσασθαι, παρὰ Θουκυδίδῃ. καὶ γύμνασις. καὶ γυμνάσιον, τὸ χωρίον. ἐλαίῳ χρίσασθαι, λίπα ἀλείψασθαι, κονίσασθαι.

Περὶ ἱερῶν ἀγώνων. η.

Τοὺς μὲν οὖν καλουμένους ἱεροὺς ἀγῶνας, ὧν τὰ ἆθλα ἐν στεφάνῳ μόνῳ, στεφανίτας ἐκάλεσαν, καὶ φυλλίνας. τοὺς δὲ ὀνομαζομένους θεματικοὺς ἀργυρίτας. ἐκ δὲ τῶν ὀνοματικῶν ἀγώνων, καὶ ὁ μαστιγονόμος, καὶ ὁ ῥαβδοῦχος, καὶ ὁ ῥάβδῳ κοσμῶν φησὶν ὁ Πλάτων. Ξενοφῶν δὲ, καὶ μαστιγοφόρον που λέγει.

Περὶ γυμναστικοῦ χωρίου, γυμναστοῦ, καὶ τῶν περὶ αὐτά. θ'.

Τὰ δὲ χωρία τῆς ἀσκήσεως, ἀποδυτήριον, γυμνάσιον, παλαίστρα, κονίστρα. καὶ ὁ ἐφεστηκὼς, παιδοτρίβης τε, καὶ γυμναστής. παρὰ δὲ Πλάτωνι καὶ Ξενοφῶντι, προγυμναστὴς, συγγυμναστής. ὁ δὲ ἀλείπτης, ἀδόκιμον. παιδοτριβικὴν δὲ τέχνην, Ἰσοκράτης εἴρηκε. τὴν δὲ παιδοτριβίαν, Ἄρχιππος ὁ κωμικός. εἴη δ' ἂν ἐκ τούτων, ξηραλοιφεῖν, σωμασκεῖν, σωμασκίας, σεσωμασκηκὼς, ἀδικομαχεῖν, ἀσκητὴς, ἀσκήματα, ἄσκησις. Πλάτων δὲ καὶ ἄσκησιν εἴρηκε, φαῦλον ὄνομα. καὶ λήκυθον ἂν εἴποις, καὶ στλεγγίδα. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ πλεγγὶς, καὶ ξύστρα, καὶ ἀποθίς. καὶ τὸν παῖδα ἐρεῖς ληκυθοφόρον. πονηρὸν γὰρ, ὁ στλεγγιδολήκυθος. τὸ δὲ θύλακον τῶν ἀσκητῶν, σάκκον καλοῦσιν, ἢ σάκκον. ἀθληταῖς δ' ἂν προσήκοιεν καὶ ἐνδρομίδες. οὕτω δ' ἐκαλοῦντο τὰ τῶν δρομέων ὑποδήματα. Κράτης δ' ἔφη ἐν Ἥρωσιν, Λιτῆρσι θυλακοῖσι χρῆται. ἄγχειν, στρέφειν, ἀπάγειν, λυγίζειν, ἀγκωνίζειν, ἀγκυρίζειν, ἀνατρέπειν, ἀράσσειν, ὑποσκελίζειν. καὶ πλαγιάζειν δὲ, καὶ κλιμακίζειν, παλαισμάτων ὀνόματα. μοχθηρὸν γὰρ τὸ μέσον πέρδειν, ἐν τῇ κωμῳδίᾳ. σχῆμα παλαίσματος τὸ πέρδειν. ἤδη δέ τινες τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας, σεμνότερον Ἡρακλείους ἀγῶνας ἐκάλεσαν. λύσθω δ' ἀγὼν, καὶ ἔστω τέλος τοῦ βιβλίου.

De gymnasio, eorum præside, & quæ circa hæc sunt. 9.

Loci porro exercitationis, exutorium, gymnasium, palæstra, arena. Et qui præest, Puerorum Institutor, & Gymnastes dicitur. Apud Platonem vero, & Xenophontem, Προγυμναστὴς, Coexercitator. Vnctor vero, sordidum est. Ipsam vero artem, Puerorum institutionem Isocrates vocauit. Sed Παιδοτριβίαν, dixit Archippus Comicus. Huius etiam ordinis sint, siccis inungere, corpus exercere, corporis exercitatio, exercitatus, iniuste pugnare, expertus, exercitia, exercitium. Plato etiam Ἄσκησιν dixit, quod sordidum est. His etiam lecythum, & oleum addes. Vocatur etiam vas olearium, pyxis, & ἀποθὶς. Et Puerum quoque vocabis, Lecythigerum. Στλεγγιδολήκυθος enim, vitiosum est. Vas vero illud exercitatorum, etiam culeum appellant, & saccum. Athletis etiam endromides conueniunt. sic autem cursorum calceamenta vocantur. Crates vero in Heroibus dixit, Vacuis vtitur lagenulis. Angere, vertere, abducere, torquere, vlnis complecti, supplantare, subuertere, rapere, cruribus prosternere. Insuper & detorquere, & peruertere, luctarum vocabula sunt. Medium vero crepere, quo Comici vtuntur, durum est. Est autem & crepere, luctæ genus. Sunt etiam, qui gymnica certamina augustiori vocabulo, Herculea nominauerunt. Cesset vero certamen, & Libri sit finis.

LIBRI TERTII

FINIS.

IVLII POLLVCIS

LIBER QVARTVS

IVLIVS POLLVX Commodo Cæsari S.



RBITROR &te, quoniam Iuuenis es, multa ad ea quæ ſcripſi inuenire. Non enim laborioſa eſt imitatio, poſt inuentionis explicationem. Si vero aliquod tibi nomen omiſſum à me occurrerit, ne omnino mireris. fortaſsis etenim huius non ignarus, hoc tamẽ quaſi illaudatum præterii. vel ſi me latuit, ſcis nimirum multa, quorum nobis magna notitia eſt, memoriæ non ſemper ſuccurrere. Quapropter etiam domeſticorum nomina, quæ nemo nos ignorare dixerit, ſæpe dũ vocare volumus, excidunt. Sed num hoc mirum eſt, cum non raro inſtrumenta, quæ manibus quis tenet, tanquam non habens, quærat. Hoc igitur Platonis conſidera, Num quis eorum, qui nunc ſunt, Græcorum, & tot, & in tanta verborum copia inuenerit. Vale Domine.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΙΔΕΥΚΟΥΣ ΟΝΟΜΑΣΤΙΚΟ'Ν

ΒΙΒΛΙ'ΟΝ ΤΕ'ΤΑΡΤΟΝ

ΙΟΥ'ΛΙΟΣ ΠΟΛΙΔΕΥ'ΚΗΣ Κομμόδῳ Καίσαρι χαίρειν.



ἼΜΑΙ καὶ σὲ, εἰ καὶ νέος εἶ, πολλὰ προσεξευρεῖν, οἷς ἔγραψα. οὐ γὰρ ἐργώδης ἡ μίμησις, κατὰ τὴν τῆς εὑρέσεως ὑφήγησιν. ἂν δέ τι σε ὄνομα ὡς παρειμένον ἐπέλθῃ, μὴ πάνυ θαυμάσῃς. ἴσως γὰρ ἂν αὐτὸ καὶ εἰδὼς εἴην παρεικὼς, ὡς οὐκ ἐπαινῶν. εἰ δὲ καὶ διέλαθέ με, ἀλλ' ἴσθι ὅτι πολλὰ καὶ ὧν πάνυ ἴσμεν, ἔστιν ὅτε ἐπὶ τὴν μνήμην οὐκ ἀπαντᾷ, ὅπου καὶ τὰ τῶν οἰκετῶν ὀνόματα, ἃ οὐκ ἂν φαίημεν ὡς οὐκ ἴσμεν, ἐκπίπτει πολλάκις χρῄζοντων καλεῖν. καὶ τί δεῖ τοῦτο θαῦμα οἴεσθαι, ὁπότε καὶ τῶν σκευῶν τις ἔστιν ἃ ἔχων ἐν χεροῖν, ὡς οὐκ ἔχων ζητεῖ. ὅρα δὴ τὸ τοῦ Πλάτωνος, εἴ τις ἂν ἄλλος τῶν νῦν Ἑλλήνων εὗρε τοσαῦτα, καὶ ἐν τοσούτοις. Ἔρρωσο κύριε.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΑ ΤΟΥ͂ ΤΕΤΑ'ΡΤΟΥ ΒΙΒΛΙ'ΟΥ.

CAPITA LIBRI quarti.

De Ar-

CAPVT PRIMVM.

De scientia, & inscitia.

DE Disciplinis, & harũ artib. in hoc Libro dicendũ est. Sciẽtia, disciplina, cognitio, cognitio scibilis, veritas, cogitatio, consideratio, speculatio, experientia, ars, vera artis cognitio, opinio recta. Et nomina, sciẽs, scibilis, sciolus, scitus, speculatiuus, cognitor, peritus, Artifex, artificios⁹. Δοξαστικὸς aũt, cõmune est etiã ei, qui falsa opinaт. Sed verus, & veritatis studiosus, aliud quiddã significat. Cogitator vero, nimis est sordidum. Et aduerbia, scienter, Scite, apud Homerũ. cognoscibiliter, speculatiue, perite, artificiose. Sed δοξαστικῶς, ambiguũ est. Verba porro sũt, scire, & Ε᾿πίστασθαι, vt Plato inquit. nosse, cognoscere, speculari, cõspeculari, circũspicere, cogitare, considerare. A reliquis vero verbũ nullum extat, prẹter quam opinari, cui nimirum præponendum erit, recte opinari. recta opinione vti, sana, vera, plana aut tuta. Sed τεχνάζειν, quod dolo & technis vti significat, alterius vsurpationis est. His vero contraria, inscitia, ignorantia. Antiphon de hoc, etiam Incognitionem dixit. Mendacium, amentia. Nam insipientia, durum est. similiter & ἀθεαμοσύνη, id est, nulla rerum speculatio. Imperitia vero, Inscitia, Falsa opinio, & Sapientiẹ simulatio, Platonis sunt. Coniectura, & cõiectãs. Et nomina ab his, insci⁹, inscitus, amẽs, vẹcors, vesanus, nihil obseruãs, incõsideratus, imperitus, artis inexpertus. Specie sapiens, vt Antiphon dixit. coniectator, coniecturis innitens. Insuper Acutum referentes ingenium, & Qui sibi sapientes videntur, dixit Callias Comicus. Atque aduerbia, inscienter, inscite, falso, amenter, inconsiderate. Sed inconsideranter, durius est. imperite,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩ͂ΤΟΝ.

Περὶ ἐπιστήμης, καὶ ἀνεπιστημοσύνης.

ΠΕΡΙ͂ τοίνυν ἐπιστημῶν, καὶ τῶν ἀπ᾽ αὐτῶν τεχνῶν, ἐν τούτῳ ῥητέον. ἐπιστήμη, ἐπιστημοσύνη, γνωμοσύνη, γνῶσις, ἐπιστημονικὴ γνῶσις, ἀλήθεια, κατανόησις, διάσκεψις, θεωρία, ἐμπειρία, τέχνη, εὐτεχνία, ὀρθοδοξία. καὶ τὰ ὀνόματα, ἐπιστήμων, ἐπιστημονικός, γνωστικός, γνωμικός, θεωρητικός, διαγνωστικός, ἔμπειρος, τεχνίτης, τεχνικός. ὁ γὰρ δοξαστικὸς, κοινὸν, καὶ ἐπὶ τοῦ τὰ ψευδῆ δοξάζοντος. ὁ δ᾽ ἀληθὴς, καὶ ὁ φιλαλήθης, καὶ ἄλλο τι δηλοῖ. ὁ δὲ κατανοητικὸς, εὐτελές. καὶ τὰ ἐπιῤῥήματα, ἐπιστημονικῶς, ἐπισταμένως παρ᾽ Ὁμήρῳ. γνωστικῶς, γνωμονικῶς, θεωρητικῶς, ἐμπείρως, τεχνικῶς. τὸ γὰρ δοξαστικῶς, ἀμφίβολον. Ρ῾ήματα δὲ, ἐπίστασθαι, ἐπιστῆναι, ὡς Πλάτων. γνῶναι, γνωρίσαι, θεωρῆσαι, καταθεωρῆσαι, περιαθροῖσαι, κατανοῆσαι, διασκέψασθαι. ἀπὸ γὰρ τῶν λοιπῶν, οὐκ ἔστι ῥῆμα, πλὴν τοῦ δοξάσαι. ᾧ ἴσως προσθετέον τὸ ὀρθῶς δοξάσαι, ἢ ὀρθῇ δόξῃ χρήσασθαι, ἢ ὑγιεῖ, ἢ ἀληθεῖ, ἢ ἀπλανεῖ, ἢ ἀσφαλεῖ. τὸ δὲ τεχνάσαι, ἑτέρας χρείας. Τὰ δ᾽ ἐναντία τούτοις, ἀνεπιστημοσύνη, ἄγνοια, ἀγνωσία. Α᾿ντιφῶν δὲ ἐπὶ τούτου, καὶ ἀγνωμοσύνην λέγει. ψεῦδος, ἄνοια. τὸ γὰρ ἀνοησία, σκληρόν. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ ἀθεαμοσύνη. ἀπειρία δὲ, καὶ ἀτεχνία, καὶ ψευδοδοξία, καὶ δοκησισοφία, Πλάτωνος. καὶ εἰκασία, καὶ εἰκών. καὶ τὰ ὀνόματα, ἀνεπιστήμων, ἀγνώμων, ἄνους, ἀνόητος, ἀνεπαΐων, ἀθεάμων, ἀθέατος, ἄπειρος, ἄτεχνος, δοκησίσοφος, ὡς Α᾿ντιφῶν ἔφη. εἰκαστής. εἰκαστικός. καὶ μέντοι καὶ δοκησίνους, ἢ καὶ δοκησιδέξιοι, Καλλίας εἴρηκεν ὁ κωμικός. Καὶ ἐπιῤῥήματα, ἀνεπιστημόνως, ἀγνωμόνως, ψευδῶς, ἀνοήτως, ἀθεάτως. τὸ γὰρ ἀθεαμόνως, βιαιότερον. ἀπείρως

ἀτέχνως, εἰκαστικῶς, ὁμοιωτικῶς. καὶ δόξῃ ψευδῆ χρήσασθαι, σφαλερᾷ, πεπλανημένῃ. ῥήματα δ' οὐκ ἔστιν, ὅτι μὴ τὸ εἰκάζειν. Ἐκ δ' ἐπιστήμης ἀρετή, ἀνδραγαθία, καλοκαγαθία, δεξιότης, σοφία, φιλοσοφία, φιλολογία, φρόνησις, σύνεσις, νοῦς, λογισμός, σωφροσύνη, καρτερία, ἐγκράτεια, ἀνδρεία, εὐθυμία, εὐρωστία, δικαιοσύνη, δικαιοπραγία, εὐσέβεια, ὁσιότης, εὐγνωμοσύνη, ἐπιείκεια, μεγαλοψυχία, μεγαλογνωμοσύνη, φιλανθρωπία, μεγαλοπρέπεια. Καὶ τὰ ὀνόματα, καλοκάγαθος, σοφός, φιλόσοφος, φιλόλογος, φρόνιμος, συνετός, εὔνους. ὁ γὰρ νοήμων, ποιητικόν. δεξιός, εὐμαθής, ταχυμαθής, πολυμαθής, λελογισμένος, σώφρων, καρτερός, καρτερικός, ἐγκρατής, ἀνδρεῖος, εὔθυμος, εὔρωστος, δίκαιος, εὐσεβής, ὅσιος, φιλάνθρωπος, ἐπιεικής, μεγαλόψυχος, μεγαλογνώμων, μεγαλοπρεπής. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, σοφῶς, φιλολόγως, φρονίμως, συνετῶς, εὔνως, λελογισμένως, ἐμφρόνως, καρτερῶς, καρτερικῶς, ἐγκρατῶς. ἀνδρείως, εὐθύμως, εὐρώστως, δικαίως, ὁσίως, εὐσεβῶς, φιλανθρώπως, ἐπιεικῶς, μεγαλοψύχως, μεγαλογνωμόνως, μεγαλοπρεπῶς. Ῥήματα δὲ μόνα, φιλοσοφεῖν, φρονεῖν, συνιέναι, νοεῖν, λογίζεσθαι, σωφρονεῖν, καρτερεῖν, ἀνδρίζεσθαι, δικαιοπραγεῖν, εὐσεβεῖν, εὐγνωμονεῖν, φιλανθρωπεύεσθαι. Τὰ δὲ ἐναντία, κακία, πονηρία, μοχθηρία, φαυλότης. φλαυρότης δὲ, σκληρόν. σκαιότης, ἀπαιδευσία, πανουργία, ἀμαθία, μισολογία, ἄνοια, ἀφροσύνη, ἀσυνεσία, ἀξυνεσία, ἀκολασία, ἀκρασία, ἀσέλγεια, ἀνανδρεία, θρασύτης, δειλία, ἀρρωστία, ἀδικία, ἀδικοπραγία, ἀνοσιότης, ἀγνωμοσύνη, ἀνεπιείκεια, μικροψυχία. ἡ γὰρ μικρογνωμοσύνη, δυσχερὲς πρὸς τὴν ἀκοήν. ἀσέβεια, δυσσέβεια, μισανθρωπία, ἀπανθρωπία, μικροφροσύνη, μικροπρέπεια. Καὶ τὰ ὀνόματα, κακός, πονηρός, μοχθηρός, ἡμιμόχθηρος, φαῦλος, φλαῦρος, σκαιός, ἀπαίδευτος, ἄσοφος, εἰ καὶ μὴ ἔστιν ἡ ἀσοφία. πανοῦργος, ἀμαθής, μισολόγος, ἄνους, ἀνόητος, ἀλόγιστος, εἰ καὶ τὴν ἀλογιστίαν οὐ προσιτέον. ἄφρων, ἀσύνετος, ἀξύνετος, ἀκρατής, ἀσελγής, ἀκόλαστος,

inartificiose, cōiecturabiliter, verisimiliter. Et falsa opinione vti, periculosa, errabunda. Verba vero alia, preter coniicere, nulla sunt. Scientiā aūt sequuntur, virtus probitas, honestas, dexteritas, sapientia, philosophia, disserendi studium, prudentia, intellectus, mens, ratio, temperantia, fortitudo, potentia, virilitas, animositas, robur, iustitia, iustitiæ executio, pietas, sanctitas, beneuolentia, æquitas, magnanimitas, animi celsitudo, humanitas, magnificentia. Et nomina, honestus, sapiens, Philosophus, disserendi studiosus, prudens, intelligens, bona mente præditus. Νοήμων enim, Poeticum est. Dexter, eruditus, velox discendo, multiscius, rationalis, temperans fortis, potens, robustus, virilis, animosus, robore præditus, iustus, pius, sanctus, humanus, probatus, magnanimus, animi celsitudinem habens, & magnificus. Atque aduerbia, sapienter, studiose, prudenter, intelligibiliter, probe, rationabiliter, temperanter, fortiter, potenter, viriliter, animose, robuste, iuste, sancte, pie, humaniter, æquiter, magnanimiter, excellenter, & magnifice. Verba autem sola sunt, philosophari, sapere, intelligere, considerare, ratiocinari, temperare, fortem esse, virum agere, iuste agere, religiosum esse, gratitudinem præstare, humanitatem exercere. Sed contra sunt, vicium, malitia, nequitia, improbitas. Vilitas vero, durum est. Fatuitas, ruditas, versutia, inscitia, disserendi odium, amentia, imprudentia, stoliditas, stupiditas, proteruitas, incontinentia, petulantia, mollities, temeritas, timiditas, imbecillitas, iniustitia, iniquitas, impietas, ingratitudo, error, pusillanimitas. Μικρογνωμοσύνη enim auditu iniucundum est. Religionis contemptus, hominum odium, inhumanitas, animi humilitas, & sordities. Nomina vero, malus, paruus, nequam, seminequam, improbus, vilis, fatuus, ineruditus, insipiens, nisi insipiētia forte nō dicatur. Versutus, rudis, dicēdi osor, amēs, vecors, irrationabilis, licet irrationabilitas non dicatur. Imprudens, stolid⁹, stupid⁹, proteru⁹, incōtinens, intemperans

perans, mollis, temerarius, subtimidus, infirmus, iniustus, prophanus, ingratus, iniquus, pusillanimis, impius, irreligiosus, hominum osor, contemptus, & humilis. aut Μικροπρεπής, iuxta Xenophontem. Et aduerbia, flagitiose, improbe, viliter. Nam male, vulgare est. Sed sinistre, inerudite, insipienter, versute, ruditer, negligenter ad disserendi studium, imprudenter, irrationabiliter, incōtinēter. Sed pusillanimiter, & ὀλιγοφρόνως, absurdiora sunt. Sed pulchrius est, μικροπρεπῶς. Verba autem à plurimis non extant, verum hæc sunt, malitiam exercere, fallere, disserendi studium odisse, desipere, imperitum esse. Sed imprudentem esse, Poeticum est. Sed verborum loco aduerbiis vtendum est, præposito hisce verbo, habere. vt sinistre se habere, scelerate habere, & reliqua. Et alia forma, participium habens illis coniungendum est. vt imperite habens, sinistre habens. Tum etiam sinistre affectus, & de aliis omnibus similiter.

λάστος, ἄνανδρος, θρασύς, θρασύδειλος. ἄρρωστος, ἄδικος, ἀνόσιος, ἀγνώμων, ἀνεπιεικής, μικρόψυχος, ἀσεβής, δυσσεβής, μισάνθρωπος, μικρόφρων, ὀλιγόφρων. ἢ κατὰ Ξενοφῶντα, μικροπρεπής. καὶ τὰ ἐπιρρήματα, μοχθηρῶς, φαύλως, φλαύρως. τὸ γὰρ πονηρῶς, εὐτελές. σκαιῶς δὲ, καὶ ἀπαιδεύτως, ἀσόφως, πανούργως, ἀμαθῶς, μισολόγως, ἀνοήτως, ἀλογίστως, ἀφρόνως. μικροφρόνως γὰρ, καὶ ὀλιγοφρόνως, ἀτοπώτερα. κάλλιον δὲ, μικροπρεπῶς. ῥήματα δὲ ἀπὸ τῶν πλείστων οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ μετὰ ταῦτα, πονηρεύεσθαι, πανουργεῖν, μισολογεῖν, ἀνοηταίνειν, ἀμαθαίνειν. τὸ δὲ ἀφραίνειν, ποιητικώτερον. ἀντὶ μέντοι ῥημάτων, τοῖς ἐπιρρήμασι χρηστέον, τὸ ἔχειν αὐτοῖς προστιθεῖσιν. οἷον, σκαιῶς ἔχειν, μοχθηρῶς ἔχειν, καὶ τὰ λοιπά. καὶ κατ' ἄλλην κλῆσιν συναπτέον αὐτοῖς τὴν ἔχων μετοχήν. οἷον, ἀμαθῶς ἔχων, καὶ σκαιῶς ἔχων. καί που καὶ σκαιῶς διακείμενος. καὶ ἐπὶ πάντων ὁμοίως.

De scientiis sanctioribus. 2.

Species vero scientiarum, aut artium sanctiorum sunt. grammatica, dialectica, rhetorica, quæ eadem & politica dicitur. sophistica poetica, musica, astronomia, geometria, arithmetica, ars ponderandi, medicina. Et nomina ab his sunt, Grammatista, Grammaticus, Rhetor. Rhetoricus, qui idem & Politicus dicitur. Sophista, Sophisticus. Poeticus, Musicus. Astronomus, Astronomicus. Geometer, Geometricus. Arithmeticus, Ponderator, Medicus, medicinalis, & his similia. Et aduerbia, grammatice, politice, rhetorice, sophistice, poetice, musice, astronomice, ponderatorie, medice. A Medico autem verbum non extat, nisi integra vtaris sententia. Grammaticum esse, orare. Et Politicum esse, neque enim huic verbum proprium adest. Et, Sophistam esse. Sophistizare enim in vsu probato non est. sed nimirū huius loco, instituere dicunt, at hoc de omnib. cōmune esse videtur.

Περὶ ἐπιστημῶν ἱερωτέρων. β'.

Εἴδη δὲ ἐπιστημῶν, ἢ τεχνῶν ἱερωτέρων, γραμματική, διαλεκτική, ῥητορική· ἡ αὐτὴ καὶ πολιτική. σοφιστική, ποιητική, μουσική, ἀστρονομία, γεωμετρία, ἀριθμητική, στατική, ἰατρική. καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν ὀνόματα, γραμματιστής, γραμματικός, ῥήτωρ, ῥητορικός. ὁ αὐτὸς καὶ πολιτικός. σοφιστής, σοφιστικός, ποιητικός, μουσικός, ἀστρονόμος, ἀστρονομικός, γεωμέτρης, γεωμετρικός, ἀριθμητικός, στατικός, ἰατρός, ἰατρικὸς, καὶ τὰ ὅμοια. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, γραμματικῶς, πολιτικῶς, ῥητορικῶς, σοφιστικῶς, ποιητικῶς, μουσικῶς, ἀστρονομικῶς, ἀριθμητικῶς, στατικῶς, ἰατρικῶς. καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ ἰατρικοῦ, ῥῆμα οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ λόγῳ, τὸ γραμματικὸν εἶναι. ῥητορεύειν δὲ, καὶ πολιτικὸν εἶναι. οὐδὲ γὰρ τούτῳ ῥῆμα ὑπόκειται. καὶ σοφιστὴν εἶναι. οὐδὲ γὰρ τὸ σοφιστεύειν ἐν χρήσει κεκριμένη. ἀλλ' ἴσως ἀντὶ τούτου τὸ παιδεύειν. δοκεῖ δὲ ἐπὶ πάντων κοινὸν εἶναι.

ἀπὸ δὲ τοῦ ποιητικοῦ, τὸ ποιεῖν. ἀλλὰ καὶ τοῦτο διὰ τὴν ἐπὶ πολλῶν χρῆσιν ἀμφίβολον, εἰ μή τις αὐτοῦ προσθείη τὰ ποιήματα. παρόμοια δ' ἄν τις καὶ περὶ τοῦ μουσικοῦ φαίη. γεωμετρεῖν δ' ἂν εἴποι τις, καὶ ἀστρονομεῖν, καὶ ἀριθμεῖν, καὶ στάναι, καὶ ἰᾶσαι, καὶ ἰᾶσθαι.

A poetico autem, fingere. verum & hoc, propter variam & multiplicem significationem, ambiguum est, nisi quis huic poemata addat. Similia etiam, de Musico dici possunt. Sed terram metiri dicat quis, & astra obseruare, numerare, ponderare, sanare, & mederi.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ γραμματικοῦ.

ΚΑΙ ἐπὶ μὲν τοῦ γραμματικοῦ ῥητέον, διδάσκειν γράμματα, συλλαβὰς συμπλέκειν, γράφειν, ἀναγινώσκειν, προγράφειν, ὑπογράφειν, προσπαραγράφειν, τῷ γραφείῳ παραγράφειν, τῇ παραγραφίδι, ἀποστοματίζειν. καὶ δέλτιον δὲ, τὸ τοῦ γραμματικοῦ. καὶ πυξίον, καὶ πυξίδιον παρ' Ἀριστοφάνει. καὶ δέλτος. καὶ Ἡρόδοτος μὲν, δέλτιον δίπτυχον. οἱ δ' Ἀττικοί, γραμματεῖον δίθυρον. καὶ θύρας τὰς πτύχας, ἄχρι δύο. εἶτα, πτύχας, καὶ τρίπτυχον, καὶ πολύπτυχον. Ὅμηρος, πίνακι πτυκτῷ. γραμματεῖον δὲ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, καὶ ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο, ὃ καὶ γραμματεῖον Βοιώτιον ἐκάλουν. οἱ δὲ νεώτεροι, αὐτὸ καὶ ἀργυροθήκην ὠνόμαζον. Ἀπολλοδώρου δὲ τοῦ Γελῴου, καὶ γράμμα ἐστὶν ὁ γραμματιδοποιός. Ἡρόδοτος μέντοι γραμματιστὴν τῶν ἐν Σάει ἱερῶν χρημάτων εἴρηκεν, ἀντὶ γραμματέως. Ἀριστοφάνης δὲ παίζει ἐν Θεσμοφοριαζούσαις, λέγων, ἠγραμμάτεις. ἔστι δ' εἰπεῖν ἐπὶ τοῦ γραμματιστοῦ καὶ τὰ Δημοσθένους, τὰ βάθρα σπογγίζειν, καὶ τὸ μέλαν τρίβειν, καὶ τὸ παιδαγωγεῖον κορεῖν. τὸ δὲ παιδαγώγιον, καὶ διδασκάλιον, καὶ φωλεόν, ἐκάλουν οἱ ποιηταί.

CAPVT SECVNDVM.

De grammatico.

CÆterum de Grammatico dicendum est, docere literas, syllabas colligere, scribere, legere, præscribere, subscribere, adscribere. stylo adnotare, & elementorum ductu. repetere, vel examinare. Libellus Præceptoris, tabella. & Pugillares, apud Aristophanem. Et tabula. Et Herodotus quidem, Libellum duplicatum dixit. Attici vero dicunt, Libellus duas ianuas habens. & Plicas duplices, ianuas vocitant. deinde, Plicatus, Triplex, Multiplex. Homerus, Tabula pugillari. Γραμματεῖον etiam Attici vocant, locum in quem argentum reponitur. qui etiam γραμματεῖον Bœotium dicitur. Neoterici vero hoc, etiam Argentarium vocarunt. Apollodoro vero Geloo Γράμμα, etiam pro Scriba ponitur. Herodotus autem Γραμματιστὴν sacrarum in Sae opum dixit, pro Scriba. Aristophanes autem in Thesmophoriis ludit eos, Ἠγραμμάτους vocans. De Grammatico etiam dicere licet, illa Demosthenis. Subsellia abstergere, Atramentum terere, Pædagogium saturare. Pædagogium vero, etiam Scholam, & Auditorium, vocauerunt Poetæ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ ῥήτορος.

ΕΠΙ δὲ τοῦ ῥήτορος, εἴποις ἄν, δεινὸς εἰπεῖν, ὑπέρδεινος, πάνδεινος. σοφὸς εἰπεῖν, δεξιός, περιττός, συνεχής, πυκνός, πρόχειρος, εὔνους, εὐνοϊκός, ῥᾴδιος, πολύς, ἄφθονος, ἐπιμελής, ἀκριβής, ἠκριβωμένος, ἐσκεμμένος, περιεσκεμμένος, ἕλλην, πάνσοφος,

εὔρους,

CAPVT TERTIVM.

De rhetore.

PRæterea de Oratore dices, vehemens dicendo, præualidus, validissimus, prudens dicendo, dexter, copiosus, continuus, prudens, promptus, solers, consideratus, facilis, abundans, inuidia carens, diligens, argutus, sedulus, prouidus, circumspectus, Græcus, in omnibus sapiens,

facun-

facundꝰ, Atticus, multiſcius, mentis cōpos, loquax, eloquens, vocalis, probabilis. iucundꝰ, dulcis, Perſuaſor, breuiloquꝰ, breuis, manifeſtus, grauis, ciuilis, robuſtꝰ, potens, intentus, violentus, abunde fluens. talis qui poſſit animum concitare, iram placare, miſericordiã inducere, commiſerationem incutere. atrox, rectiloquus, ad refellendum inſtructus, libere loquens, interritus, Artifex, artificioſus, multi conſilii exiſtens, amarulentus, furibundus, ira refertus, plenus bile. acer, copia fluens, inſtar fluminis fluens, niuis continuitatem habens. qui poſſit impellere, decipere, abducere, repellere, faſcinare, ſapienter loqui, detinere, abſtrahere, demergere, confundere mentem, rationem conturbare, lachrymas concitare. impulſor, faſcinator, fidem faciens, Perſuaſor, deceptor. Et ipſæ res, vehementia, ſapientia, dexteritas, continuatio, prudentia, copia, facilitas, multitudo, abundantia, diligentia, ſedulitas, conſideratio, circumſpectio, Græciſmus, Atticiſmus, multiſcientia, mentis copia, multiloquium, eloquentia, vocalitas, libertas, breuiloquium, breuitas, claritas, validitas, robur, potentia, vis, affluentia, facilitas, probabilitas, voluptas, dulcedo, rectiloquium, ars. acerbitas, malignitas, ſuadela, faſcinatio, deceptio, fraus, exacerbatio. grauitas, miſericordiæ commotio, humilitas orationis. Et Lyſias contra Pantaleontem, Sufficientiam vocauit, cum quis ſufficienter loquitur. Vnde ex hoc dicere licebit, ſufficienter, ſufficiens. Ab aliis vero prædictis, rei nomina non extant. Aduerbia vero ſunt, vehementer, ſapienter, ſapientiſſime, dextre, abundãter, continue, denſe, prõpte, copioſe, facile. Sed multũ, prædurum eſt. Inſuper largiter, diligẽter, ſedulo, accurate, cõſiderate circũſpecte, Græce, Attice, ſcienter, prudenter. Sed loquaciter, vitandum eſt. Equenter, vocaliter. Breuiter percurrens, pro breuiter dixit. Valide, robuſte, potenter, violenter, abundanter, probabiliter, iucunde, ſuauiter, ſuaſibiliter, recte, interrite, artificioſe, ſcite, maligne, acerbe, faſcinatorie, amarulẽter, doloſe, fraudulẽter. Verba autẽ ſunt nulla, præter vehementiã adhibere,

εὔροις, ἀττικός, πολυγνώμων, πολύνους, πολυλόγος, εὔγλωττος, εὔφωνος, πιθανός, ἡδύς, γλυκύς, ἐπαγωγός, βραχυλόγος, σύντομος, σαφής, σφοδρός, πολιτικός, ἰσχυρός, δυνατός, εὔτονος, βίαιος, πολὺς ῥέων. οἷος ἐγεῖραι θυμόν, ὀργὴν πραΰναι, οἶκτον ἐπισπάσασθαι, ἔλεον εἰσκαλέσασθαι. ἀφειδής, εὐθυρρήμων, ἐλεγκτικός. παρρησιαστικός, ἀνυπόστολος, τεχνίτης, ἔντεχνος. βαθὺς τὴν γνώμην, πικρός, θυμικός, θυμοῦ γέμων, χολῆς μεστός, παροξυντικός. πολλῷ ῥέων, δίκην ποταμοῦ ῥέων, κατὰ χιόνα τὴν συνέχειαν. οἷος παρακρούσασθαι, ἐξαπατῆσαι, παραγαγεῖν, παρακροῦσαι, φενακίσαι, σοφίσασθαι, παρασχεῖν, παρασῦραι, κλύσαι, συγχέαι τὴν γνώμην, συνταράξαι τὸν λογισμόν, δάκρυον προσκαλέσασθαι. παρακρουστικός, φενακιστικός, πιστικός, παραπιστικός, ἀπατητικός. Καὶ τὰ πράγματα, δεινότης, σοφία, δεξιότης, συνέχεια, πυκνότης, εὔροια, ῥαστώνη, πλῆθος, ἀφθονία, ἐπιμέλεια, ἀκρίβεια, σκέψις, περίσκεψις, ἑλληνισμός, ἀττικισμός, πολυγνωμοσύνη, πολύνοια, πολυλογία, εὐγλωττία, εὐφωνία, ἀφθονία, βραχυλογία, συντομία. σαφήνεια, σφοδρότης, ἰσχύς, δύναμις, βία, ῥοθιότης, ῥαγδαιότης, πιθανότης, ἡδονή, γλυκύτης, εὐρημοσύνη, τέχνη, πικρία, κακοήθεια, πειθώ, φενακισμός, ἀπάτη, ἐξαπάτη, παροξυσμός. δεινολογία, οἰκτρολογία, ταπεινολογία. ἱκανότης δὲ εἴρηκε Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Πανταλέοντος, ἐπὶ τοῦ ἱκανοῦ λέγειν. ὥστε ἐκ τούτου εἴποι τις ἄν, καὶ ἱκανῶς, καὶ ἱκανός. ἀπὸ δὲ τῶν παραλειφθέντων, οὐκ ἔστιν ὀνόματα τοῦ πράγματος. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα, δεινῶς, σοφῶς, πανσόφως, δεξιῶς, περιττῶς, συνεχῶς, πυκνῶς, προχείρως, εὔρως, ῥᾳδίως. τὸ δὲ πολλῶς, βίαιον. ἀφθόνως δέ, ἐπιμελῶς, ἀκριβῶς, ἠκριβωμένως, ἐσκεμμένως, περιεσκεμμένως, ἑλληνικῶς, ἀττικῶς, πολυγνωμόνως, πολυνόως. τὸ δὲ πολυλόγως, παραιτητέον. εὐγλώττως δέ, εὐφώνως. καὶ τὸ βραχυλόγως ὑπερβάς, τὸ συντόμως εἰπέ. σφοδρῶς, ἰσχυρῶς, δυνατῶς, βιαίως, ῥοθίως, πιθανῶς, ἡδέως, γλυκέως, ἐπαγωγῶς, εὐθυρρημόνως, ἀνυποστόλως, τεχνικῶς, ἐντέχνως, εὐτέχνως, κακοήθως, πικρῶς, φενακιστικῶς, παροξυντικῶς, ἀπατητικῶς, ἐξαπατητικῶς. Ῥήματα δὲ οὐκ ἔστιν, ὅτι μὴ δεινῶσαι,

ἐπιμεληθῆναι, ἀκριβῶσαι, ἐσκέφθαι, περιεσκέφθαι, ἑλληνίσαι, ἀττικίσαι, νοῆσαι, διανοῆσαι, σφοδρύνασθαι, ἰσχῦσαι, δυνηθῆναι, βιάσασθαι, πεῖσαι, ἡδῦναι, ἐφηδῦναι, γλυκᾶναι, τεχνάσαι, φενακίσαι, παροξῦναι, ἀπατῆσαι, ἐξαπατῆσαι. ἔνια δὲ τούτων, κοινὰ καὶ πρὸς ἕτερα. Εἴποις δ' ἂν τις, ῥήτωρ, ῥητορικός, λεκτικός, πολιτικός, ἐλεγκτικός, σύμβουλος, συμβουλευτικός, νομοθέτης, νομοθετικός, δημαγωγός, δημαγωγικός, δημηγόρος, δημηγορικός, βουληφόρος, βουληγόρος, πρεσβευτής, πρεσβευτικός, δικανικός, συνηγορικός, κατήγορος, συνήγορος, πανηγυρικός, ἐγκωμιαστικός, ψεκτικός. Καὶ συμβουλή, συμβουλία, νομοθεσία, δημαγωγία, πρεσβεία, πρέσβευσις, δίκη, διαδικασία, ἐπιδικασία, ἀντιδικία, συνηγορία, συναγόρευσις, κατηγορία, δημηγορία, βουληγορία, πανήγυρις, ἐγκώμιον, ψόγος. Καὶ συμβουλευτικῶς, νομοθετικῶς, δημαγωγικῶς, δημηγορικῶς, πρεσβευτικῶς, δικανικῶς, συνηγορικῶς, πανηγυρικῶς, ἐγκωμιαστικῶς, ψεκτικῶς. Καὶ εἰπεῖν, λέξαι, φράσαι, ῥῆσιν ἀποτεῖναι, λόγον ἐξενεγκεῖν, λόγον διαπεράνασθαι, εἶραι, συνεῖραι ἀπνευστὶ περιόδους, ἀντίθετα, ἀντιστάσεις, ἀπισώσεις, κύκλους, περιαγωγάς, νοήματα, ἐννοήματα, ἐνθυμήματα. συμβουλεῦσαι, παραινέσαι, εἰσηγήσασθαι, διδάξαι, πεῖσαι, γνώμην ἀποφήνασθαι, δόξαν ἐξενεγκεῖν, ψήφισμα διαγράψαι, δόγμα συνθεῖναι, νόμον θέσθαι, νόμον εἰσενεγκεῖν, νομοθετῆσαι, νομοθετήσασθαι, δημαγωγῆσαι, δημηγορῆσαι, βουληγορῆσαι τῷ δήμῳ. πιθανὸν εἶναι, τὸν δῆμον παραιτήσασθαι, οἰκειώσασθαι, προσαγαγέσθαι, προσεταιρίσασθαι, διὰ χειρὸς ἔχειν, ὑπήκοον ποιήσασθαι, κατήκοον, χειροήθη, τιθασσόν, τιθασσεῦσαι, ὑπαγαγέσθαι. παντὸς εἶναι πιθανώτερον, ἐκτιθασσεῦσαι, κηλῆσαι, πρεσβεῦσαι, διακονήσασθαι, πλανηθῆναι. Εἴποις δ' ἂν τὴν πρεσβείαν, ἔκδημον πολιτείαν, ἐπισφαλῆ, ἐπίπονον, πολυπλανῆ, ἐπικίνδυνον, οὐκ ἀταλαίπωρον, οὐκ ἀταλαιπώρητον, οὐκ ἀπράγμονα. ἐν περιόδῳ πλάνους ἔχουσαν, ταλαιπωρίας, πόνον, πράγματα, σφάλματα. δεῖ οὖν ἐπὶ πόρους ἐξευρεῖν, ἀργυρολογῆσαι, φορολογῆσαι, χρήματα συναθροίσασθαι, συλλέξαι, συστήσασθαι, συναγαγεῖν, εἰσπράξασθαι, συνεισενεγκεῖν, συμφορῆσαι,

diligentem esse, arguere, considerare, circumspicere, Græcizare, Atticizare, cogitare, perpendere, grauiter loqui, fortiter dicere, cogere, persuadere, dulcem orationem habere, artificiose loqui, fascinare, irritare, decipere, fallere. horum autem nõnulla, etiam aliis cõmunia sunt. Dicere porro licet, Orator, Rhetoricus, Oratorius, Ciuilis, Refutator, Consiliarius, Consultator, Legis lator, ad leges ferendas prõptus, reipublicæ Administrator, Concionator, concionibus aptus, consilii Autor, consilia enarrãs, Legatus, legationib. idoneus, iudicialis, aduocatus, accusator, Patronus, Panegyricus, Encomiastes, inuectiuus. Et consiliũ, cõsultatio, legislatio, cõcio, legatio, iudiciũ, altercatio, actio, cõtentio, patrociniũ, patrocinatus, accusatio, Populi concio, consilii expositio, panegyris, encomiũ, inuectiua. Et consultatorie, instar legislationis, cõcionatorie, legatorie, iudicialiter, defensorie, panegyrice, encomiastice, inuectiue. Et, dicere, loqui, orare, orationem intendere, sermonẽ proferre, orationẽ absoluere. nectere, cõnectere absque spiritus interruptione periodos, opposita, contraria, adæquationes, ambitus, circumductiones, noemata, sentẽtias, & enthymemata. Cõsulere, adhortari, exponere, docere, persuadere, sẽtentiã dicere, opinionẽ proferre, suffragiũ dare, decretũ constituere, legem ferre, legem promulgare, leges ponere, legem ferre, rempublicã administrare, concionari, consulere Populo, probabilem esse, cũ Populo expostulare, conciliare, persuadere, reconciliare, in manibus tenere, obedientem reddere, parentem, mansuetũ, placidũ. Mansuefacere, pellicere, omnino persuasibilem esse, demulcere, delinire, Legatũ agere, inseruire, seducere. Legationem autẽ nominabis, foris agentem Magistratũ, periculosam, laboriosam, errabundam, periculis refertã, infelicẽ, ærũnosam, nõ ociosã, in circuitu seductores habentẽ, miseras profectiones, laborẽ, negocia, lapsus. Cuiꝰ ordinis etiã est, trãsitꝰ inuenire, argentũ colligere, vectigalia congregare, coaceruare pecunias, colligere, cogere, cõgregare, exigere, cõferre, cõportare,

portare, possidere, administrare, curam habere. Commilitones adducere, Sorum habere. Commilitones adducere, Socios aduocare, alienos in potestatem redigere, proprios corroborare. hostes affligere, mansuefacere, placare, conterrere, terrere, incõturbare, perturbare. Terrorẽ incutere, instituere, pacẽ constituere. Cõditiones proponere, fœdera, consensus, amicitias, societatem, tributi æqualitatem, reipublicæ similitudinẽ. Ὁμαιχμία vero, vitiosum est. Iurare, iuramenta exigere, dare, accipere, recipere, patrocinari, concordare, colloqui, concertare, simul scrutari, vnanimes esse, iudicia simul subire, certamina simul suscipere, vna periclitari, tueri, in iudicio defendere, auxiliari, conspirare, opitulari, adiuuare, auxiliũ ferre, protegere, astare, conuenire, contradicere, iudicio sistere, contra discuti, decertare, accusare, incusare, reprehendere. Dices insuper, panegyros celebrare, populum administrare, panegyricos habere sermones, publicos sermones efferre. populares orationes exhibere, probabiles, iucundas, dulces, suaues, gratas, Populo amicas, turbis gratas, ad voluptatem compositas, multitudini accommodatas. celebrare, laudare, illustrare, expolire, ornare, comere, componere, notum facere, probare. Nomina vero, encomium, laus, venusta oratio, illustratio, expolitio, venustas, exornatio, compositio, notatio, approbatio. Sed contraria, vituperare, maledicere, infamare, calumniari, conuiciari, criminari, reprehendere, distrahere, deridere, subsannare, ludere, vilipendere, contemnere, mordere, male loqui, obtrectare, opprobrium inferre, irridere, spernere, suggillare, infamiam inurere, infamiæ nota contaminare. Et res ipsæ, vituperium, infamia, maledictio, calumnia, reprehensio, subsannatio, conuicium, obtrectatio, irrisio, opprobrium, irrisio, suggillatio, mordacitas. Partes præterea oratoriæ orationis sunt, prooemium, narratio, argumentatio, demonstratio, refutationes, exempla, similitudines, parabolæ, enthymemata, argumenta, probationes, hyperbolæ, vehementiæ, vehementes sententiæ, dictiones,

φορῆσαι, κτήσασθαι, προσκτήσασθαι, προσποιήσασθαι, περιποιήσασθαι. συμμάχοις προσαγαγέσθαι, συμμάχους προσαγαγέσθαι, οὐκ ὄντας κατακτήσασθαι, τοὺς ὄντας βεβαιώσασθαι. πολεμίους κακῶσαι, ἡμερῶσαι, πραΰναι, καταπλῆξαι, φοβῆσαι, ταράξαι, διαταράξαι, δεδίξασθαι, διδάξασθαι. εἰρήνην συνθέσθαι, συνθήκας ποιήσασθαι, σπονδάς, ὁμολογίας, φιλίας, συμμαχίαν, ἰσοτέλειαν, ἰσοπολιτείαν. τὸ γὰρ ὁμαιχμίαν, πονηρόν. ὁρκίσαι δέ, καὶ ὅρκοις ἐπαγαγεῖν, δοῦναι, λαβεῖν, ἀπολαβεῖν, συνηγορῆσαι, συναγορεῦσαι, συνειπεῖν, συναγωνίσασθαι, συνεξετασθῆναι, συμπροθυμηθῆναι, συνδικῆσαι, συναγωνίσασθαι, συναγωνίσαι, συγκινδυνεῦσαι, ὑπεραπολογήσασθαι, ὑπερδικῆσαι, βοηθῆσαι, συμπράξαι, συλλαβεῖν, συνεπιλαβεῖν, ἐπικουρῆσαι, προδικῆσαι, προστῆναι, συνεισελθεῖν, ἀντειπεῖν, ἀντιδικῆσαι, ἀντεξετασθῆναι, ἀνταγωνίσασθαι, κατηγορῆσαι, κατειπεῖν, ἐξελέγξαι. Ἐρεῖς δ' αὖ, πανηγυρίσαι, δημαγωγῆσαι, πανηγυρικοὺς λόγους ἐξενεγκεῖν, πανδήμους λόγους εἰπεῖν, δημοτελεῖς λόγους παραχέασθαι, ἐπαγωγούς, ἡδεῖς, γλυκεῖς, τερπνούς, κεχαρισμένους, δημοτερπεῖς, ὀχλοτερπεῖς, πρὸς ἡδονὴν πεποιημένους, πρὸς πλῆθος ἡρμοσμένους, ἐγκωμιάσαι, ἐπαινέσαι, λαμπρῦναι, ἀπολαμπρῦναι, φαιδρῦναι, ἀποφαιδρῦναι, κοσμῆσαι, συστῆσαι, γνωρίσαι, ἐπευφημῆσαι. Καὶ τὰ ὀνόματα, ἐγκώμιον, ἔπαινος, σεμνολογία, λαμπρότης, φαιδρότης, κάλλος, καλλωπισμός, σύστασις, γνώριμος, εὐφημία. Τὰ δὲ ἐναντία, ψέξαι, κακίσαι, αἰσχῦναι, καθυβρίσαι, λοιδορῆσαι, διαβαλεῖν, ἐλέγξαι, διασῦραι, καταγελάσαι, χλευάσαι, διαχλευάσαι, φλαυρίσαι, καὶ ἀποφλαυρίσαι, τωθάσαι, κακῶς εἰπεῖν, ὀνειδίσαι, ὄνειδος ἐπενεγκεῖν, διαχλευάσασθαι, φαυλίσαι, κωμῳδῆσαι, ὄνειδος προστρίψασθαι, αἰσχύνῃ περιβαλεῖν. Καὶ τὰ πράγματα, ψόγος, αἰσχύνη, κακισμός, ὕβρις, ἔλεγχος, χλευασμός, λοιδορία, διαβολή, κακηγορία, κατάγελως, ὀνειδισμός, χλευασία, κωμῳδία, τωθασμός. Καὶ μέρη μὲν τοῦ ῥητορικοῦ λόγου, προοίμιον, διήγησις, πίστις, ἀπόδειξις, ἔλεγχοι, παραδείγματα, ὁμοιώσεις, παραβολαί, ἐνθυμήματα, ἐγχειρήματα, ἐπιχειρήματα, ὑπερβολαί, δεινώσεις, δεινολογίαι, φράσεις,

ἐκφράσεις, οἰκτρολογίαι, παραδηλώσεις, ὑποδηλώσεις, ἐπίλογοι.

elocutiones, commiserationes, expositiones, declarationes, epilogi.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

CAPVT QVARTVM.

Περὶ ἐπαίνου ῥήτορος, καὶ δημαγωγοῦ.

De laudibus oratoris, & concionatoris.

ΕΠΑΙΝΟΣ δὲ ῥήτορος καὶ δημαγωγοῦ, εὔνοις, φιλολόγος, φιλόπολις, φιλόδημος, δημοτικός, νομικός, προστάτης τῶν νόμων, φύλαξ τῆς ἐλευθερίας, νόμιμος, δημοκρατικός, πιστός, ἀξιόπιστος, συμφέρων, ὠφέλιμος, χρήσιμος, πόριμος, ποριστής, προαγωγός, τοῦ δήμου προστατῶν, τῶν νόμων φύλαξ, τῆς ἐλευθερίας προαγωνιστής, ἄδωρος, ἀδωροδόκητος, ἄπρακτος, ἀδιάφθορος, συνέχων τὴν πολιτείαν, συνδέων, συμφυλάττων, τηρῶν, διατηρῶν, φυλάττων, διαφυλάττων, δημοκράτης, συναγωνιστής. καὶ τὰ ῥήματα, ἀπ' αὐτῶν. πρᾶγμα δὲ, ἀπὸ τῶν πλείστων, ὅτι μὴ εὔνοια. δημοκρατία, πίστις, πορισμός, προστασία. ἀγωνισμὸς γὰρ, καὶ φυλακή, καὶ τήρησις, καὶ πρὸς ἕτερα.

LAus autem Oratoris, & Concionatoris est, prudens, disserendi studiosus, patriæ amans, Populi amator, popularis, legitimus, legum tutor, libertatis custos, iustus, democraticus, fidelis, fidedignus, commodus, vtilis, idoneus, sufficiens, largitor, Persuasor, Populi defensor, legum custos, libertatis Propugnator. munerum expers, incorruptus, innocens, infragilis. rempublicam sustentans, colligans, custodiens, seruans, conseruans, curans. popularem principatum fouens, Certator. Et verba, hinc deriuata. Rerum autem nomina, à plerisque, nisi forte εὔνοια, id est, prudentia, non dicatur. Democratia, fides, largitio, auxiliũ. Sed certamen, custodia, & cura, etiam ad alia referuntur.

Περὶ ψόγου τούτου. β.

De vituperio huius. 2.

Ψόγος δὲ, παράνομος, προδότης, ὀλιγαρχικός, πεπραμένος, δωροδόκος, δεδωροδοκημένος, δεδεκασμένος, δεδοκιμασμένος, ἀδόκιμος, κίβδηλος, παράσημος, αὐτόμολος, ἄπιστος, βάρβαρος, βλαβερός, ζημιώδης, ἐπιζήμιος, ἐπιδήμιος, νόμοις ἐχθρός, καταλύων τὴν δημοκρατίαν, συγχέων τὰ καθεστηκότα, οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖς καθεστηκόσι, δυσχεραίνων, δυσμεναίνων, ἀνατρέπων τὴν πολιτείαν, λύων, ἀναλύων, καταλύων, συνταράττων, μεθιστάς, παρακινῶν, μεταβάλλων, μετατιθείς, παραβέπων, νεωτερίζων, νεωτεριστής, νεωτεριστικός, μισόπολις, μισόδημος, πρὸς ἀργύριον ῥέπων, πρὸς ἀργύριον βλέπων, παλίμπρατος, παλίντροπος, συκοφάντης, δικογράφος, δικορράφος, φιλοπράγμων, πολυπράγμων, κακοπράγμων, ὡς Ὑπερίδης ἔφη. καταπολιτευόμενος τὸν δῆμον, ὑποπολιτευόμενος. τοῖς ἐχθροῖς προτείνων τὴν χεῖρα, λέγων ἐπὶ χρήμασι, παλιγκάπηλος, πεπρα-

Vituperium vero, iniquus, proditor, oligarchicus, venditus, muneribus corruptus, munera suscipiens, donis corruptus, damnatus, improbus, insincerus, reprob⁹, infidelis, Barbarus, nocuus, mulctatus, damnosus, peregrinus, legibus infensus, democratiæ dissolutor, secreta confundens, cõsuetudinibus reluctans, molestus, inimicus. rẽpublicã euertens, soluens, dissoluens, conturbans, transponẽs, luxans, cõmouens, immutans, transponens, conuertens, innouans, Innouator, nouarũ rerũ studiosus, vrbis osor, Populi osor, ad pecuniam pronus, argentum respiciens, veterator, versutus, sycophanta, iudicia intendens, rabula, negociorum amator, curiosus. Malignus, vt Hyperides dixit. Male administrans rẽpublicam, rempublicã perperam gubernans, inimicis manum prætendens, opũ rationem habens, reuenditus, suiipsius

ſuiipſius venditor, argenti gratia diſſerens, ad prædam reſpiciens, nullum verbum gratis dicens, argento inhians, ne particulam quidem non venditam habens, mercede loquens, venalis, facilis rempublicam acceſſu facilem reddens, perniciosſus, doloſus, inſidiator, malitioſus, decipiens, inſidians, calumniator, publicans, popularitatis prætextu reipublicæ inſidians, * ſeditioſus, ad gratiam loquens, ad voluptatem concionans, popularem auram captans, apud cancellos victitans. ſemper iuxta cancellos victum quærens, iuxta clepſydram. peſtis populi. Et in ſumma multa poſſet quis, integra ſententia, in laudem vituperiumque dicere. Sed ipſius rei nomina, proditio, iniquitas, tranſfugium, venditio, munerum ſuſceptio, munerũ corruptela, inſinceritas, perfidia, pernicies, damnatio, diſſolutio, confuſio, euerſio, ſolutio, noxa, tranſmutatio, commotio, permutatio, innouandi ſtudium, innouatio, ſycophantia, curioſitas, alienorum negociorum ſtudium, dolus, inſidiæ, deceptio, afflictio, calumnia, publicatio, popularitatis fucus. ſed plura horum, etiam ad alia referri poſſunt. Sunt autem & laudanti, & vituperanti aduerbia.

CAPVT QVINTVM.

De philoſophis.

PHiloſophus, Dialecticus, Theoricus, Inſtitutor, Perſuaſor, Præceptor, animos erudiens, animi infirmitates corrigens, ad virtutem perducens, ad virtutem Dux. ſolitus animum comprimere concupiſcentiam ſedare, voluptates dirigere, ſuperbiam compeſcere, corrigere, auaritiam moderari, arrogantiam punire, petulantiam corripere, incontinentiam temperare. Admonitor, temperator. Inſtrumentum philoſophiæ, oratio, & mores. hi quidem, vitæ exemplo erudientes: oratio vero, perſuadens dicenſque. cuius partes ſunt, propoſitio, inductio, ſyllogiſmus, monitio, admonitio, opprobrium, adhortatio, doctrina. vita politica quæ & practica dicitur. ſermocinalis, quæ & inſtitutoria. ſpeculatiua, quæ & phyſica. Contrarium vero, & philoſophiæ expertem

πεπρακὼς ἑαυτόν, πρὸς ἀργύριον λέγων, πρὸς λῆμμα βλέπων, μηδὲν ῥῆμα προῖκα εἰπών, πρὸς ἀργύριον κεχηνώς, μηδὲν μέρος ἔχων ἄπρατον, μισθοῦ φθεγγόμενος, εὔωνος, ῥᾴδιος, πρόσοδον τὴν πολιτείαν ποιούμενος, ὕπουλος, δολερός, ἐπίβουλος, κακοήθης, ἀπατεών, ἐπιβουλεύων, ἐπηρεάζων, δημεύων, δημοκόπος, πρὸς χάριν λέγων, πρὸς ἡδονὴν δημηγορῶν, δημοχαριστής, περὶ τὴν κιγκλίδα ζῶν. ἀεὶ περὶ τὸν δρύφακτον ποιούμενος τὸν βίον, περὶ τὴν κλεψύδραν, λοιμὸς δήμου. καὶ ὅλως, πολλὰ λέγων εἴποι τις ἄν, καὶ ἐπαινῶν, καὶ ψέγων. Τὰ δὲ τῷ πράγματι ὀνόματα, προδοσία, παρανομία, αὐτομολία, πρᾶσις, δωροδοκία, δεκασμός, κιβδηλία, ἀπιστία, βλακία, ζημία, κατάλυσις, σύγχυσις, ἀνατροπή, λύσις, βλάβη, μετάστασις, κίνησις, μεταβολή, νεωτεροποιία, νεωτερισμός, συκοφαντία, πολυπραγμοσύνη, φιλοπραγμοσύνη, δόλος, ἐπιβουλή, ἀπάτη, κακοπάθεια, ἐπηρεασμός, δήμευσις, δημοκοπία. τὰ πλεῖστα καὶ πρὸς ἕτερα. ἔστι δὲ καὶ ἐπαινοῦντι, καὶ ψέγοντι ἐπιρρήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ φιλοσόφων.

ΦΙΛΟ'ΣΟΦΟΣ, διαλεκτικός, θεωρητικός, παιδευτικός, προτρεπτικός, διδασκαλικός, τὰς ψυχὰς ἐξιώμενος, ἐπανορθούμενος τὰ τῆς γνώμης ἀρρωστήματα. ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ἄγων, ἐπὶ τὴν ἀρετὴν ἀγωγός. οἷος θυμὸν κοιμίσαι, ἐπιθυμίαν πραΰναι, ἡδονὰς ῥυθμίσαι, τῦφον συστεῖλαι, ῥυθμίσαι, φιλοχρηματίαν συμμετρῆσαι, ἀλαζονείαν κολάσαι, ἀκολασίαν νουθετῆσαι, ἀσέλγειαν σωφρονίσαι, νουθετικός, σωφρονιστικός. καὶ ὄργανα δὲ φιλοσοφίας, λόγοι, καὶ τρόποι. ὁ μὲν τῷ παραδείγματι τοῦ βίου παιδεύων. ὁ δὲ λόγος, προσαγόμενος, καὶ διδάσκων. οὗ μέρη, πρότασις, ἐπαγωγή, συλλογισμός, νουθεσία, νουθέτησις, ὀνειδισμός, προτροπή, διδασκαλία. πολιτικὸς βίος, ὁ καὶ πρακτικός. λογικός, ὁ καὶ παιδευτικός. θεωρητικός, ὁ καὶ φυσικός. τὸ δὲ ἐναντίον, ἀ-

φιλόσοφον ἂν εἴποις, ἐκ τοῦ Πλάτωνος Τιμαίου λαβὼν τοὔνομα.

φιλόσοφον dices, nomine hoc ex Timæo Platonis desumpto.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛ.

Περὶ σοφιστῶν. α΄.

ΣΟΦΙΣΤΗ'Σ, διδάσκαλος, παιδευτής, ἐξηγητής, ὑφηγητής, ἡγεμών, σοφιστικός, διδασκαλικός, παιδευτικός, ἐξηγητικός, ὑφηγητικός, ἡγεμονικός, διδάσκων, παιδεύων, ἐξηγούμενος, ὑφηγούμενος, ἡγούμενος. οὐ μὴν καὶ σοφιστεύων εἴποις ἄν. τοὺς δὲ τοιούτους, ὥσπερ καὶ τοὺς φιλοσόφους ἐκάλουν φροντιστάς. καὶ τὰ διδασκαλεῖα, οὐ παιδαγωγεῖα μόνον καὶ φωλεούς, ἀλλὰ καὶ φροντιστήρια. Τὰ δὲ πράγματα, διδασκαλία, παίδευσις, ἐξήγησις, ὑφήγησις, ἡγεμονία, ἀγωγή, σοφιστική. οὐ γὰρ σοφιστεία. παιδευτικὴ δὲ τέχνη, καὶ ἐξηγητική, καὶ ὑφηγητική, καὶ ἡγεμονική. καὶ τὰ ἐπιρρήματα, σοφιστικῶς, διδασκαλικῶς, παιδευτικῶς, ἡγεμονικῶς. τὸ γὰρ ἐξηγητικῶς, καὶ ὑφηγητικῶς, τραχέα. ἔστι δὲ ἀπὸ τούτων ῥήματα, ἀφ' ὧν καὶ μετοχαί. εἴποις δ' ἂν ἐπ' αὐτῶν, τὸ μισθοὺς λαμβάνειν, πράττειν, εἰσπράττειν, πράττεσθαι, εἰσπράττεσθαι, αἰτεῖν, ἀρνύσθαι, καρποῦσθαι, ἐκκαρποῦσθαι. πιπράσκειν τὰ μαθήματα, προσίεσθαι, μισθαρνεῖν, μισθοφορεῖν, ἀργυρολογεῖν, ἀργυρίζεσθαι, χρηματίζεσθαι, ἐκχρηματίζεσθαι. τὰ μαθήματα διατίθεσθαι, πωλεῖν, ἀποδίδοσθαι, ἀπηκαταλλάττεσθαι πρὸς ἀργύριον, δωροδοκεῖν, φορολογεῖν, δασμολογεῖν, ἐπὶ μισθῷ διδάσκειν, ἐπὶ χρήμασιν εἰσπράττεσθαι, παρὰ τῶν μαθητῶν φόρους ἐρανίζεσθαι, συνερανίζειν, ἀθροίζειν, συλλέγειν. Εἴποις δ' ἂν τοὺς μὲν μείζους σοφιστάς, μεγαλομίσθους, δημοτελεῖς, πανδήμους, παγκοίνους. τοὺς δὲ ἐλάττους, ὀλιγομίσθους, εὐτελεῖς. καὶ ἀγελαίους σοφιστάς, Ισοκράτης.

CAPVT SEXTVM.

De sophistis. 1.

SOphista, Doctor, Institutor, Interpres, Expositor, Dux, Sophisticus. ad docendum, & ad instituendos Pueros promptus. expositorius, principalis, docens, instituens, interpretans, exponens, ducens. Non tamen Sophistizans dices. Hos vero, sicut & Philosophos, * Contemplatiuos, & Cogitatores vocant. & horum scholas, non pædagogia modo, & auditoria, sed & phrontisteria. Sed ipsæ res, doctrina, institutio, interpretatio, expositio, principatus, deductio. sophistica. Non enim σοφιστεία dicitur. Ars institutoria, interpretatoria, expositoria, & deductrix. Aduerbia autem sunt, sophistice, institutorie, principaliter. Sed interpretatorie, & expositorie, prædura sunt. Sunt vero ab his & verba, à quibus & participia deriuantur. Porro de his quoque dices, mercedes sumere, constituere, exigere, constitui, exigi, postulare, capere, frui, fructum capere, & disciplinas vendere, admittere, mercede seruire, mercedem accipere, pecuniam colligere, pecuniam flagitare, opes captare, opes venari. Disciplinas prostituere, vendere, elocare, argento permutare, dona accipere, præmia colligere, stipem petere, mercede docere, exigere, à Discipulis præmia corrogare, congregare, accumulare, colligere. Sophistas vero insigniores, magnam mercedem postulantes, perfectos, publicos, communes. inferiores autem, paruo pretio conductos, frugalesque vocabis. Et Rudes, Sophistas nominauit Isocrates.

Περὶ μαθητῶν. β΄.

Τοὺς δὲ μαθητάς, ὀνομάσαις ἄν, καὶ φοιτητάς, ἑταίρους, συνουσιαστάς, ὁμιλητάς, ἀκροατάς, ὑπηκόους, κατηκόους, συνηκόους, ξυνηκόους. καὶ τὴν ἀγέλην τῶν μαθητῶν, τὸν δῆμον, τὸν χορόν, τοὺς χορευτάς, τὴν πανήγυριν, τὴν σύνοδον, τὴν συλλογήν, τὸν σύλλογον τῶν μαθητῶν.

De discipulis. 2.

Discipulos vero, etiam Institutos nominabis, Socios, Conuictores, Familiares, Auditores, subditos, dicto parentes, Coauditores. Discipulorum porro gregem, Populum, chorum, chori Authores, congregationem, conuentum, collectum, cœtum Discipulorum

pulorum. apud Sophistam degentes, sermocinandi Discipulos, sermonis studiosos, Sophistæ conuiuentes, eruditos, Auscultatores, edoctos. Et ipsæ res, disciplina, institutio, sodalitas, commercium, conuersatio, auscultatio, cœtus, studium, intentio. Et verba sunt, discere, ludum frequentare, conuenire, conuersari, auscultare, audire, coaudire, gregari, congregari, doceri, cogi, colligi, congredi, studere, studiorum sodalem esse, institui. Ipsi autem inter se mutuo, Condiscipuli iuxta Platonem dicuntur, Congregati, Commilitones, Consortes, Conuictores, Socii. Et reliqua participiis, non nominibus eloqueris. vt, simul ludum frequentantes, simul instituti, & alia huiusmodi.

De mercede. 3.

Porro mercedem dare, inferre, deferre, soluere, persoluere, exoluere, munera ferre, numos dare, proponere, deponere, mercedē cum lucro exigere. donis discere, pecuniis. care discere, mercede discere. mercenariam reddere auscultationem, debitam, pecuniariam, Non immunis discere, non gratis institui. Merces vero est argentum, pecuniæ, præmia, collationes, pecuniarum collationes, præmium, persolutio, exactio, merces. Quorum nonnulla de vtrisque, de petitione scilicet, & collatione mercedis, dici possunt. Postulationem siquidem, & exactionem vocans, redditum, quæstum, lucrum, pecuniarum prouentum, munerum susceptionem, fructum, prouentum & collectionem. ipsam vero persolutionem, largitionem, retributionem, depositionem, & collationem munerum. Sophistam vero vituperabis, dicens, impostor, imponens, insidiator, deceptor, versutus, dolosus, subdolus, varius, inconstans, mutabilis, obscurus, tenebricosus. Multiplex, secundum Platonem. Fraudulentus malignus, fallax, mendax, fallens, fictus. & iuxta Platonem, Multicolor. Caupo, tabernarius, propola, leuis, mercenarius, venator, Iuuenum captator, mercede seruiens, mercedem

θητῶν, τοὺς περὶ τὸν σοφιστὴν ἔχοντας, τοὺς περὶ λόγον τῶν μαθητῶν, τοὺς περὶ αὐτὸν ἐσπουδακότας, τοὺς κατεχομένους τῷ σοφιστῇ, τοὺς παιδευομένους, τοὺς ἀκροωμένους, τοὺς διδασκομένους. καὶ τὰ πράγματα, μάθησις, φοίτησις, ἐπιμέλεια, συνουσία, ὁμιλία, ἀκρόασις, χορεία, σπουδή, κατοχή. Καὶ τὰ ῥήματα, μανθάνειν, φοιτᾶν, συμφοιτᾶν, συνεῖναι, ὁμιλεῖν, ὑπακούειν, ἀκροᾶσθαι, ἐπακούειν, κατακούειν, συνακούειν, ἀγελάζεσθαι, συναγελάζεσθαι, διδάσκεσθαι, ἀγείρεσθαι, συναγείρεσθαι, συνιέναι, συλλέγεσθαι, σπουδάζειν, συσπουδάζειν, παιδεύεσθαι. αὐτοὶ δὲ ἀλλήλων λέγοιντ᾽ ἂν συμφοιτηταί, ὡς Πλάτων ἔφη. συνερασταί, συμμαθηταί, ξύννομοι, σύντροφοι, ἑταῖροι. καὶ τὰ λοιπά, μετοχαῖς ἂν εἴποις, καὶ οὐκ ὀνόμασιν. οἷον, οἱ συμφοιτήσαντες, οἱ συμπαιδευθέντες, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Περὶ μισθοῦ. γʹ.

Τὸ δὲ διδόναι μισθούς, εἰσφέρειν, ἀποφέρειν, τελεῖν, συντελεῖν, συντελέσαι, δωροφορεῖν, δασμοφορεῖν, καταβάλλειν, κατατιθέναι. πραχθῆναι μισθὸν ἐπὶ μισθῷ, μαθεῖν ἐπὶ δώροις, ἐπὶ χρήμασιν, ἐπὶ πολλῷ μαθεῖν, ἐπὶ μισθῷ μαθεῖν, ἔμμισθον πεποιῆσθαι τὴν ἀκρόασιν, ἐντελῆ, ἐν τέλει. οὐκ ἐξ ἀτελείας μαθεῖν, οὐκ ἀμισθὶ μαθεῖν. ὁ δὲ μισθός, ἀργύριον, χρήματα, φορά, καταφορά, χρηματοφορά, τέλος, εἴσπραξις, τέλεσμα, εἰσφορά. ὧν ἔνια φαίη τις ἂν ἐπ᾽ ἀμφοῖν, καὶ τῆς ἀπαιτήσεως, καὶ τῆς καταθέσεως. τὴν μὲν αἴτησιν, λέγων καὶ εἴσπραξιν, καὶ πρόσοδον, καὶ χρηματισμόν, καὶ ἀργυρισμόν, καὶ δωροδοκίαν, καὶ λῆψιν, καὶ εἴσοδον, καὶ συλλογήν. τὸ δὲ καταθεῖναι, δόσιν, ἐπίδοσιν, καταβολήν, καὶ δωροφορίαν. Κακίσαις δ᾽ ἂν σοφιστήν, λέγων, γόης, ἀπατεών, ἐπίβουλος, ἀπατητικός, ἐξαπατητικός, δολερός, ὕπουλος, ποικίλος, πολύτροπος, παλίμβολος, ἐγκρυφίας, ἐπίσκιος, πολλαπλοῦς τὸ Πλάτωνος. κρυψίνους, γοητευτικός, κακοῦργος, πανοῦργος, ψεύστης, καταπεπλασμένος, πεπλασμένος. καὶ κατὰ Πλάτωνα, πολυχρώματος, κάπηλος, καπηλικός, μεταβολεύς, μεταβλητικός, ἔμμισθος, θηρευτής, νέων θηρευτικός, μισθαρνός, μισθο-

φόρος, κόλαξ, κολακευτικός, θώψ, θεραπευτής, θεραπευτικός. Τὰ δὲ ῥήματα, σοφίζεσθαι, γοητεύειν, ἀπατᾶν, ἐξαπατᾶν, παρακρούεσθαι, παράγειν, παρατρέπειν, ποικίλλειν, κακουργεῖν, πανουργεῖν, φενακίζειν, δολοῦν, τεχνάζειν, ψεύδεσθαι, καταπεπλάσθαι, καπηλεύειν, μεταβάλλεσθαι, θηρᾶν, θηρεύειν, μισθαρνεῖν, μισθοφορεῖν, κολακεύειν, ὑποκολακεύειν, θεραπεύειν, ὑπερθεραπεύειν, ὑπιέναι, ὑπάγεσθαι, ὑπέρχεσθαι, ὑποτρέχειν, ὑποπίπτειν, ὑποκεῖσθαι, καταπίπτειν, κατεπάδειν, κατακηλεῖν, καταθέλγειν, φαρμακεύειν, θωπεύειν, ὑποθεῖν, ταπεινοῦν ἑαυτόν, ὑποβάλλειν. Τὰ δὲ πράγματα, γοητεία, ἀπάτη, ἐπιβουλή, ἐπιβουλία, ἐξαπάτη, ποικιλία, πολυτροπία, κακουργία, ῥᾳδιουργία, ψευδολογία, καπηλεία, πρᾶσις, μεταβολή, μισθαρνία, μισθοφορία, θήρα, κολακεία, θωπεία, θεραπεία, παράκρουσις, παραγωγή, παρατροπή, φενακισμός, ὑποδρομή, ὑπαγωγή, ταπεινότης. ἀπὸ δὲ ἐνίων, οὐκ ἔστιν ὄνομα τοῦ πράγματος. σοφιστεία δὲ, βάρβαρον. καὶ ταπείνωσις, εὐτελές. καὶ δούλωσις, τραχύ. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα, γοητευτικῶς, γοητικῶς, πανούργως, κακούργως, δολερῶς, ἀπατητικῶς, ποικίλως, ἐπιβούλως, ἐπισκίως, κρυψίνως, ὑπούλως, πολυτρόπως, παλιμβόλως, καπηλικῶς, μεταβλητικῶς, μισθαρνικῶς, μισθοφορικῶς, καταπεπυκασμένως, καταπεπλασμένως, θηρευτικῶς, κολακευτικῶς, θεραπευτικῶς, παρακρουστικῶς, φενακιστικῶς, ταπεινῶς, ὑποπτωκῶς, κολακικῶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Περὶ ποιητῶν.

ΠΟΙΗΤΗ'Σ, ποιητικός, ᾠδός, ᾠδικός, μέτρων συνθέτης, εἰς μέτρα ἐπίπνους, εἰς ᾠδὰς ἔνθεος, κάτοχος ἐκ μουσῶν, μουσομανῶν, ἐμμανὴς εἰς ποίησιν, μυθολογικός, περιπλάττων ἐπὶ ποιήμασιν, εἰς μέτρα κεκινημένος, ἐνθουσιῶν ἐπὶ ποιήμασι. καὶ ὡς δ᾽ ἂν ἄλλα εἴποι τις, ἐπὶ τοῦ ἐνθέως διακειμένου. Τὰ δὲ ποιήματα, καὶ ᾠδαί, καὶ ᾄσματα, καὶ μέτρα, καὶ λόγοι ἔμμετροι, ἔπη, ἡρῷα, ἑξάμετρα, ῥαψῳδία, ἐλεγεῖα, πεντάμετρα, τρίμετρα, ἐπιγράμματα, ἴαμβοι, ἰαμβεῖα, ἀνάπαιστα, μέλη χορικά, τετράμετρα, στροφή, ἀντίστροφος, ἐπῳδός, ὕμνοι, προσῳδία, παι-

captans, adulator, adulatorius, assentator, seruus, seruilis. Verba autem, Sophistam agere, incantare, fallere, decipere, in errorē impellere, seducere, inconstantem esse, malefacere, versutum esse, fascinare, dolis agere, technas struere, mentiri, fingere, prostituere, immutari, venari, aucupari, mercede seruire, ære merere, adulari, assentari, ministrare, seruire, irrepere, fraudare, clam subrepere, supplantare, subiicere se, subiectum esse, concidere, præstigiari, delinire, demulcere, condire, assentatorem agere, supplantare, humiliare seipsum, subdere. Ipsæ porro res, incantatio, fraus, insidiæ, insidiatio, deceptio, variegatio, inconstantia, malignitas, leuitas, mendacitas, cauponaria, venditio, transmutatio, mercenaria seruitus, mercedis captatio, venatio, adulatio, assentatio, seruitus, impulsio, seductio, auersio, fascinatio, supplantatio, subductio, humilitas. A nonnullis vero rei nomina non extant. Sophistica vero, Barbarum est. Et humiliatio, sordidum. Seruitium autem, durum. Sed aduerbia, incantatorie, versute, malitiose, dolose, fraudulenter, varie, insidiose, obscure, occulte, subdole, inconstanter, mutabiliter, cauponarie, leuiter, mercenarie, deceptorie, ficte, venatorie, adulatorie, seruiliter, impulsorie, fascinatorie, humiliter, suspiciose, assentatorie.

CAPVT SEPTIMVM.

De Poetis.

POeta, Poeticus, Cantor, Cantator, metrorum compositor, ad carmina spirans, ad carmina pronus, Musis agitatus, Musarum furore correptus, furore poetico detentus, Fabulator, Poemata fingens, ad Carmina permotus, poesi inflatus. & quæcunque alia de Diuinitus exagitato dicuntur. Poemata autem, & Odæ dicuntur, Carmina, Metra, Orationes metricæ, Dicta heroica, Hexametra, Rhapsodia, Elegia, Pentametra, Trimetra, Epigrammata, Iambi, Iambeia, Anapæsta, Modi chorici, Tetrametra, Versio, Reciprocatio, Cantio, Hymni, Concentus, Pæanes,

Pæanes, Laurifera, Oracula, Dithyrambi, Ithyphallica, Ramigera, Parœmia, Bacchica, Saltatoria, Thriambi, Autumnalia. Epilimia, quæ post pestem canebantur, vel ob pestis remissionem. Parthenia, Nuptialia, Encomia, Triumphalia, Conuiuialia, Threni, Mordacia, Comœdia, Tragœdia, Consonantia, Carmen stabile, Concinnitas, Comicum, Cantus, Preces, Carmina gradaria, Hymenæus, Leges, Procœmia, Præludia, Iuli, Militares cantilenæ, Vspingi, Linus. Carmen Seculare, Iucundum, & Imadus.

παιᾶνες, δαφνηφορικά, τριποδηφορία, διθύραμβοι, ἰθυφαλλικά, ὠσχοφορικά, παροίνια, βάκχοι, ὑπορχήματα, θρίαμβοι, ἐπιλήνια. ἐπιλοίμια, τὰ ἐπὶ λοιμῷ ᾀδόμενα, ἢ ἀφέσει λοιμοῦ. παρθένεια, ἐπιθαλάμια, ἐγκώμια, ἐπινίκια, σκόλια, θρῆνοι, σίλλοι, κωμῳδία, τραγῳδία, παρῳδίαι, στάσιμον, ἐμμέλεια, ἐμμελία, κωμαστικόν, ἔξοδος, εὐκτικά, ἐμβατήρια, ὑμέναιος, νόμοι, προοίμια, προαύλιαι, προνόμια, προαύλια, ἴουλοι, οὐλαμοί, οὔπιγγοι, λίνος. ἐπιμύλιος ᾠδή, ἵμερος, καὶ ἵμαδος.

De cantilenis gentilitiis. 2.

Περὶ ᾀσμάτων ἐθνικῶν. β'.

Adonimaidus, & Borimus, Maryandenorum Rusticorum Carmen: sicut Aegyptiorum Manerus est. Et Lityersas, Phrygum. Verum Aegyptiis Manerus, est Agriculturæ Inuentor, & Musarum Discipulus: Phrygibus vero, Lityersas. Hi autem eundem, & Midæ filium fuisse, tradunt. sed ad Ameti certamen prouocatum, flagellare concedentes. Ameto vero fortiore existente, illum obiisse. Alii vero huius occisorem, Herculem esse tradunt. Canebantur autem hi Threni, circa aream & messem, in Midæ consolationem. Borimus autem, Iolla erat, Maryandeni Frater, Opii Regis Filius, Iuuenis in venatione messis tempore mortuus, honoratus vero lugubri inter Agriculturam Carmine. Erat & aliud Carmen, in oscillorum suspendiis, Theodori Colophonii Poema. Tum etiam Carmen Epilenium, de Botris contritis. & aliud quoddam Pristicum, vt Phrynichus in Comicis inquit, Ego nunc nobis cantabo Pristicum. Et Nicophon in Mechanicis, Verum nunc adcine nobiscum Ptismum aliquem. Sunt & Carmina quædam Nautica, & Pastoralia. Epicharmus vero, Poeticum quoddam Carmen canere dicit. Plato autem Comicus, etiam Subulci Carminis meminit. Sed quod Συβώτεια fuerit, non mihi probatum videtur, solos enim habet canendos dactylos. Tyrrheni vero, vt Aristoteles tradit, non solum pugnant ad tibiam, sed etiam flagellis cædunt, & coquunt.

Ἀδωνιμαοιδὸς, καὶ βώριμος, μαρυανδηνῶν γεωργῶν ᾆσμα. ὡς αἰγυπτίων, μανέρως. καὶ λιτυέρσας φρυγῶν. ἀλλ' αἰγυπτίοις μὲν ὁ μανέρως, γεωργίας εὑρετής, μουσῶν μαθητής. λιτυέρσας δὲ, φρυξίν. οἱ δ' αὐτὸν, καὶ μίδου παῖδα εἶναι λέγουσιν. εἰς ἔριν δὲ ἀμήτου προκαλούμενον, μαστιγοῦν τοὺς ἐνδιδόντας. βιαιοτέρῳ δὲ ἀμήτῳ περιπεσόντα, θάνατον παθεῖν. οἱ δὲ, ἡρακλέα εἶναι τὸν ἀποκτείναντα αὐτὸν λέγουσιν. ᾔδετο δὲ ὁ θρῆνος περὶ τὰς ἅλως, καὶ τὸ θέρος, ἐπὶ μίδου παραμυθίᾳ. ὁ δὲ βώριμος, ἦν ἰόλλα καὶ μαρυανδηνοῦ ἀδελφὸς, οὐπίου βασιλέως παῖς, νέος ἐν θήρᾳ, ὥρᾳ θέρους ἀποθανών. τιμᾶται δὲ θρηνώδει περὶ γεωργίαν ᾄσματι. ἦν δὲ καὶ ἄλλο τι ᾆσμα ταῖς ἐώραις προσᾳδόμενον, Θεοδώρου ποίημα τοῦ κολοφωνίου. καὶ τι καὶ ἐπιλήνιον αὔλημα, ἐπὶ βοτρύων θλιβομένων. καὶ ἕτερον πτιστικὸν, ὡς Φρύνιχος ἐν κωμασταῖς φησιν ὁ κωμικὸς, Ἐγὼ νῷν δὴ περεπτιστικόν. καὶ Νικοφῶν ἐν τοῖς χειρογάστορσιν, Ἀλλ' ἴθι προσαύλησον σὺ νῷν πτισμόν τινα. καὶ ἐρετικὰ δή τινα αὐλήματα, καὶ ποιμενικά. Ἐπίχαρμος δὲ καὶ ποιητικόν τι μέλος αὐλεῖσθαί φησι. Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς, καὶ συβωτικόν. ὅτι δ' ἂν ἡ συβώτεια, μὴ δ' ἀγαθὴ γένοιτό μοι. ἔχει δὲ μόνον δακτύλους αὐλητικούς. τυρρηνοὶ δὲ ὥς Ἀριστοτέλους λόγῳ, οὐ πυκτεύουσιν ὑπ' αὐλῷ μόνον, ἀλλὰ καὶ μαστιγοῦσι, καὶ ὀψοποιοῦσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Περὶ ὀργάνων μουσικῆς, καὶ μουσικῶν, καὶ τῶν περὶ αὐτά.

ΜΟΥΣΙΚῆς δὲ προσήκοι ἂν καὶ τὰ προειρημένα, καὶ μουσικός, μουσουργός, μουσουργικός, μουσουργεῖν. καὶ εὐμουσία, εὐμούσως, μουσικῶς, εὔμουσος, ἄμουσος. καὶ μέλος, ἐμμελία, ἐμμελής, ἐμμελές, ἐμμελῶς, πολυμελῶς, ἐκμελής, ἀμελής, ἐκμελῶς, ἀμελῶς, πλημμελῶς, πλημμελές, πλημμέλεια, πλημμελεῖν, ἐπιμέλεια. ἐπὶ δὲ μέλους, ἁρμονία, ῥυθμός, κροῦμα, βάσις. τὴν δὲ ἁρμονίαν, ἁρμογὴν Εὔπολις εἴρηκε,

Ταύτην ἐγὼ πάλαι ζητῶ τὴν ἁρμογήν.

Ὀνόματα δ' ἀπ' αὐτῆς, ἁρμόζον, ἁρμόζειν, ἡρμοσμένον, εὐάρμοστον, ἐναρμόνιον. καὶ τὸ ἐναντίον ἀνάρμοστον. καὶ τὸ τοῦ Πλάτωνος, ἀναρμοστεῖν. ὡς καὶ ἀπὸ ῥυθμοῦ, εὔρυθμος, εὐρυθμία, ῥυθμίζειν, εὐρύθμως. καὶ ἀρύθμως, ἀρυθμία, ἀρυθμεῖν. κιθαρῳδία, αὐλῳδία, λυρῳδία. Τὰ δὲ ὄργανα τὰ κρουόμενα, εἴποις ἂν καὶ πληττόμενα, ἐπιπληττόμενα, ἐπιψαλλόμενα, ἔγχορδα, πρόσχορδα, προσῳδά. τὰ δὲ, ἐμπνεόμενα, καταπνεόμενα, ἐπιπνεόμενα, ἐμφυσώμενα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

Περὶ κρουομένων ὀργάνων. α΄.

ΤΩΝ μὲν οὖν κρουομένων εἴη ἂν λύρα, κιθάρα, βάρβιτον. τὸ δ' αὐτὸ, καὶ βαρύμιτον, χέλυς, ψαλτήριον, τρίγωνα, σαμβύκαι, πηκτίδες, φόρμιγγες, φοῖνιξ, σπάδιξ, λυροφοινίκιον, κλεψίαμβος, παρίαμβοι, ἰαμβύκη, σκινδαψός, ἐπιγόνειον, καὶ τὰ λοιπά.

Περὶ ὀργάνων εὑρεθέντων ἔθνεσιν. β΄.

Ἐπιγόνειον δὲ, κέκληται μὲν ἀπὸ τοῦ εὑρόντος. ὁ δὲ Ἐπίγονος, ἦν γένει μὲν Ἀμβρακιώτης, τιμῇ δὲ Σικυώνιος, πρῶτος ἐπικρούσας ἄνευ πλήκτρου. τὸ δὲ ἐπιγόνειον, ἔχει τετταράκοντα χορδάς, ὥσπερ καὶ τὸ σιμικὸν, πέντε καὶ τριάκοντα. μό-

CAPVT OCTAVVM.

De instrumentis musicæ, musicis, & quæ hos attinent.

MVsicæ porro ea, quæ nunc dicta sunt, conueniunt. & Musicus, Cantor, & modulari, bona concinnitas, concinne, musice, musicæ peritus, Musarum expers. Et modus, consonantia, Modulator, concinnum, concinne, multisone, inconcinnus, absonus, aberrare,, accentus. De cantilena autem dicitur, harmonia, mensura, pulsatio, gressus. Harmoniam vero, Eupolis Ἁρμογὴν nominauit. vt, Hanc ego olim quærens harmoniam. Nomina vero ab hac, aptans, adaptare, adaptatum, bene aptatum, concinnum. Et contrarium, inconcinnum. & illud Platonis, Inconcinne agere. Sicut & à rhythmo venit, concinnus, concinnitas, concinnare, concinne. & inconcinne, inconcinnitas, inconcinne agere. Citharæ pulsatio, tibiæ, aut lyræ cantus. Instrumenta vero, quæ pulsantur, etiam verberata nominabis, cantatoria, chordas habentia, concinna, quæ vero inflantur, perflata, inflata, & inspirata.

CAPVT NONVM.

De his, quæ pulsantur, instrumentis. 1.

INstrumenta autem, quæ pulsantur, sunt, lyra, cithara, barbitum, quod idem & barymitum dicitur. Testudo, psalterium, trigon, sambycæ, pyctides, phorminges, phœnix, spadix, lyrophœniciũ, clepsiãbus, pariambus, iambyce, scindapsus, epigonium, & reliqua.

De instrumentis inuentis à gentibus. 2.

Epigonium, ab Inuentore nomen habet, Epigonus vero, genere Ambraciotes, honore autem Sycionius erat primus absque plectro pulsans. Sed Epigonium, chordas habet quadraginta, quemadmodum & simicũ, XXXV. In-

Inſtrumentum autem Monochordium, Arabum inuentum eſt. Trichordum vero, quod Aſſyrii Panduram vocant, etiam illorum inuentum fuit. Sed Quinquechordium, organum à Scythis repertum eſt, loris vero bouillis compactum erat. & plectra, caprarum erant labia. Pſithyra vero, inuentum eſt Libycum, vel potius Troglodytarum. forma autem ipſa quadratum eſt. Nonnulli vero Pſithyram idem, quod aſcarum eſſe autumant. hoc autem erat quadrangulus cubitalis, quo pertractis chordis cantatur. quæ circumuolutæ ſonitum reddebant, crepitaculo ſimilem. Anacreon vero, magadam vocat. eiuſque inuentionem, Cantharus Thracibus tribuit. Cæterum & Naulæ meminit Philemon: Adeſſe, Parmeno hic oportuit tibicinam Vel Naulam quandam. Sed & pelyx, non modo galeæ criſtam ſignificat, ſed & inſtrumentum quoddam cantatorium.

μονόχορδον δὲ, Ἀράβων τὸ εὕρημα. τρίχορδον δὲ, ὅπερ Ἀσσύριοι πανδοῦραν ὠνόμαζον. ἐκείνων δ' ἦν καὶ τὸ εὕρημα. πεντάχορδον, Σκυθῶν μὲν τὸ εὕρημα, κατεσκεύαστο δὲ ἱμᾶσιν ὠμοβοΐνοις. αἰγῶν δὲ χηλαὶ, τὰ πλῆκτρα. ψιθύρα δὲ, τὸ μὲν εὕρημα Λιβυκόν· μάλιστα δὲ καὶ Τρωγλοδυτῶν. τὸ δὲ σχῆμα, τετράγωνον. ἔνιοι δὲ τὴν ψιθύραν τὴν αὐτὴν εἶναι τῷ ἀσκάρῳ ὀνομαζομένῳ νομίζουσι. τὸ δ' ἦν πλινθίον πηχυαῖον, ἄδιν διειλκυσμένα πινία, ἃ περιστρεφόμενα ἦχον ἐποίει, κροτάλῳ παραπλήσια. * μαγάδιν δ' ὀνομάζει μὲν Ἀνακρέων. τὴν δὲ εὕρεσιν αὐτῆς, Κάνθαρος Θραξὶ προστίθησιν. ἀλλὰ μὴν καὶ ναύλας μνημονεύει Φιλήμων,

Ἔδει παρεῖναι, Παρμένων, αὐλητρίδ', ἢ
Ναύλαν τιν'.

καὶ πήλυξ δὲ, οὐ μόνον ὁ τῆς περικεφαλαίας λόγος, ἀλλὰ καὶ ὄργανόν τι ψαλτήριον.

De partibus inſtrumentorum, quæ pulſantur. 3.

Περὶ μερῶν τῶν κρουομένων ὀργάνων. γ'.

Partes vero inſtrumentorum ſunt, nerui, chordæ, lini, fila, concentus, cubiti, cornua, claui chordarum, reſonantia, plectrum. chordotonum, id eſt, inſtrumentum, quo chordæ intenduntur. Et arundinem quandam, Comici Hypolyrium nominarunt; quod olim lyris, cornuum loco appoſita ſit. vnde & Sophocles dixit, Sublatus tibi eſt calamus, qui circa lyram fuit. Ipſi autem Artifices, lyra cantantes. Citharœdi, Cithariſtriæ. Pſaltes, Pſaltriæ. Et verba, lyra canere, cithara ludere, canere; & vt Ariſtophanes dixit, Barbitum pulſare. Et reſonare. atque reſonantia, res ipſa. Accinere, cantare, ſuccinere, concinere, decantare. Pulſationes, chordarum tactus, muſicæ cantilenæ, multas chordas habens, harmonia, concinnum, conſonans, multiſonum, inconcinnum, inconcinnitas, inconcinnum canere, menſura, immenſuratus, menſurã negligere. Sed & Plato eſt, cui quemadmodum & Critiæ, & cantilenas, quæ ad citharam canuntur, placet Προσῳδίας nominare.

Μέρη δὲ τῶν ὀργάνων, νευραὶ, χορδαὶ, λίνα, μίτοι, τόνοι, πήχεις, ἀγκῶνες, κέρατα, κόλλοπες, ἠχεῖα, πλῆκτρον, χορδότονον. καὶ δόνακα δέ τινα ὑπολύριον οἱ κωμικοὶ ὠνόμαζον, ὡς πάλαι ἀντὶ κεράτων ὑποτιθέμενον ταῖς λύραις. ὅθεν καὶ Σοφοκλῆς εἴρηκεν, Ὑφῃρέθη σου κάλαμος, ὥσπερεὶ λύρας. οἱ δὲ τεχνῖται, λυρῳδοί, κιθαρῳδοί, κιθαρισταί, καὶ κιθαρίστριαι, ψάλται, ψάλτριαι. Καὶ τὰ ῥήματα, λυρίζειν, κιθαρίζειν, ψάλλειν. καὶ ὡς Ἀριστοφάνης, βαρβιτίζειν. καὶ κρέκειν δὲ, καὶ κρεσμὸς, τὸ πρᾶγμα. προσᾴδειν, ἐπᾴδειν, ὑπᾴδειν, συνᾴδειν, ἀπᾴδειν. κρούματα, προσχορδάσματα, περίχορδα ᾄσματα, πολύχορδον, ἁρμονία, ἐναρμόνιον, παναρμόνιον, πολυαρμόνιον, ἀνάρμοστον, ἀναρμοστία, ἀναρμοστεῖν, διαναρμοστεῖν, ῥυθμός, ἄρρυθμος, ἀρρυθμεῖν. καὶ γὰρ Πλάτων ἐστὶν οὗ ὀνομάζειν δοκεῖ, ὥσπερ καὶ Κριτίας, τὰς πρὸς κιθάραν ᾠδὰς, προσῳδίας ἀρέσκει καλεῖν.

Ἀριστοφάνης δὲ, μελῳδὸς, καὶ προσῳδὸς εἴρηκε· καὶ λεπτόφωνος, καὶ βαρύφωνος. καὶ * φώναρον ᾠδικὸν, καὶ καμπτικὸν, καὶ ᾀσματοκάμπτας. τὸ δὲ ᾆσμα, καὶ ᾀσμάτιον Πλάτων εἴρηκεν ὁ κωμικὸς, καὶ ᾆσμα. ὁ δὲ τὰ ὄργανα ταῦτα συμπηγνὺς, ὀνομάζεται λυροποιός.

Aristophanes autem, & Modulans, & Adcantans dixit. Et tenui voce præditus grauisonans. Et Cantorem sonorum, flexibilemque & carminum inflexores. Cantum vero, Plato & Cantilenam vocauit. Sed qui instrumenta huiusmodi compingit, Lyrifaber nominatur.

Περὶ ἁρμονιῶν, καὶ περὶ νόμων. δ

De harmoniis, & modulationibus.

Ἁρμονίαι δὲ, δωρὶς, ἰὰς, αἰολὶς, αἱ πρῶται. καὶ φρύγιος δὲ, καὶ λύδιος, καὶ λοκρική, Φιλοξένου τὸ εὕρημα. νόμοι δὲ, οἱ Τερπάνδρου. ἀπὸ μὲν ἐθνῶν ὅθεν ἦν, αἰόλιος, καὶ βοιώτιος. ἀπὸ δὲ ῥυθμῶν, ὄρθιος, καὶ τροχαῖος. ἀπὸ δὲ τρόπων, ὀξὺς, καὶ τετραοιδός. ἀπὸ δὲ τοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐρωμένου, τερπάνδρειος, καὶ καπίων. καλλοῦνται δέ οἱ καὶ ἀπόθετον προστιθέντες αὐτοῖς, καὶ σχοινίωνα. οὗτοι γὰρ αὐλητικοί. τὸ μέντοι σιφνιάζειν, καὶ χιάζειν, τὸ περιέργοις μέλεσι χρῆσθαι, ἀπὸ Δημοκρίτου τοῦ χίου, καὶ Φιλοξένου τοῦ σιφνίου, ὃς καὶ ὑπερτονίδης ἐκαλεῖτο. καὶ Φρύνιν δὲ τὸν κάμωνος, μέλεσι πολυκαμπέσι, τοῖς ὑπὸ τῶν κωμῳδῶν δυσκολοκάμπτοις, κλεισίοις κεχρῆσθαι λέγουσι. τὸ μέντοι τῶν ψιλῶν κιθαριστῶν ὄργανον, ὃ καὶ πυθικὸν ὀνομάζεται, δακτυλικόν τινες κεκλήκασι. Νόμοι δὲ αὐτῶν, διὸς, ἀθηνᾶς, ἀπόλλωνος. ἴαμβοι, ἰαμβίδες, παριαμβίδες. Μέρη δὲ τοῦ κιθαρῳδικοῦ νόμου, Τερπάνδρου κατανείμαντος, ἔπαρχα, ἐπαρχεῖα, μέταρχα, κατάτροπα, μετακατάτροπα, ὀμφαλὸς, σφραγὶς, ἐπίλογος.

Harmoniæ sunt, Doria, Ionica, Æolica, quæ primæ sunt. Et Phrygia vero & Lydia, & Locrensis, Philoxeni inuentum. Modi autem qui Terpandri sunt, à gentibus, vnde orti erant, nomen habent, vt Æolicus, & Bœotius. vel à numeris, rectus, trochæus. vel à ritu ipso, acer, quaternarius. ab eo ipso vero, & ante dicto, Terpandrius, & Capion. Erant autem, qui & Apothetum, & schœnionem huic attribuunt. hi etenim tibiis proprii sunt. Σιφνιάζειν vero, & χιάζειν, quod elaboratis carminibus vti significat à Democrito Chio, & Philoxeno Siphnio, sicut & hypertonides modus, dicta sunt. Tum etiã Phrynen Camonis, modulationibus obliquis, & difficilibũs, Comici, Cleisi vti vocant. Minorum autem Citharœdorum instrumentum, quod & Pythacum dicitur, nonnulli dactylicum vocitant. Horum vero modi sunt, Iouis, Mineruæ Apollinis, Iambi, Iambices, & Pariambides. Partes vero citharœdici modi, Terpandro diuidente, sunt, præludia, initia, metarcha, fugæ, inflexiones, medium, sigillum, & epilogus.

Περὶ ἐμπνευστῶν ὀργάνων.

De instrumentis quæ inflantur. ε

Τὰ δὲ ἐμπνεόμενα ὄργανα, τὸ μὲν σύμπαν, αὐλοὶ, καὶ σύριγγες. ὡς καὶ Ἀριστοφάνης, Καλαμίνην σύριγγα. καὶ ἀπὸ μὲν αὐλῶν, αὐλεῖν, ὑπαυλεῖν, καταυλεῖσθαι, προσαυλεῖν, αὔλημα, ἔναυλον, ἔξαυλον, ἐξηυλημένον. ἐρεῖς δὲ καὶ πολύφθογγος αὐλὸς, καὶ πολύκομπος, πολυκαμπὴς, πολύφωνος, πολυμελὴς, πολυμελπὴς, πολυμήκης. Πλάτων δὲ

καὶ

Porro quæ inflantur organa, omnia quidem in genere tibiæ, & syringes. vt Aristophanes, Arundineam syringem vocauit. A tibiis autem deriuantur, tibia canere, tibia succinere, modulari, adsonare. tibiæ cantus, insonans, resonans, ebuccinatum. Dices etiam, multisonans tibia, iactabunda, flexilis, varie sonans, canora, varios concentus habens, prælonga. Plato vero

tibiam

tibiam, etiam Multis chordis præditam nominauit. De tibiis vero, inspirare, & inflare dices. aut deflare, & spiritū in tibiam transmittere. Impletis maxillis, tumidis, inflatis, eleuatis, patulis, adhærentibus, spiritu repletis. oculis exacerbatis, proteruis, sanguinolentis. aut ocioso vultu, improbo, ignoranti descensum spiritus. & his quidem vti licebit. Laudabis vero Tibicinem, dicens, pleno vtentem spiritu in magnitudine, sono, & robore spiritus, non immodeste conturbantem vultum. De syringe autem dices, deducere in eam ab ore spiritum, deferre, dispergere anhelitum. Hæc quidem calamorum est compositio, lino ceraque colligata. & hæc inelaborata est, tibiæ multæ, singulæ post singulas paulatim desinentes, à maxima ad minimam vsque. & iuxta os quidem tibiarum diminutæ, & alteri parti propter inæqualitatem mutuam insistentes, ita vt auium alæ similis videatur. Sed huic rursum contraria est, Tyrrhena tibia, inuersæ syringi similis, cuius quidem arundo ferrea est. quæ inferne inflatur, spiritu quidem minore, sed propter aquam ebullietem maior sono ipsius spiritus aura emittitur. Multisonans hæc tibia est, & ferrum vocem reddit validiorem. Aliarum vero tibiarum partes sunt lingula, foramina, bombyces ὅλμοι, ὑφόλμια. Tum etiam ligulæ, Tibicinibus conueniunt. Vnde & ligulis detentum, alligatum nominant.

De tibiarum compactore, & eius materia. 6.

Qui vero tibias conficit, Αὐλοποιός. Et à parte tibiæ, lingularum Confector dicitur. Et Tibiarum Perforator, secundum Comicos. Tibiarum autem materia arundo, ferrum, lotus, buxus, cornu aut os elephanti, aut lauri humilioris ramus excauatus. Tibiis porro vtens, Tibicen, Cornicen, & Tibicina. In laudem autem Tibicinis dices, sapiens, concinnus, dexter. Verum hæc, etiam de alia musica dici possunt. hoc vero proprium est, bene spirans, inflatus, magnū spirans, valde inflans, solidum spirans. in-

καὶ πολύχορδον εἴρηκε τὸν αὐλόν. Ἐπὶ δὲ αὐλῶν, ἐμφυσᾶν, καὶ ἐμπνεῖν φαίης ἄν, ἢ καταπνεῖν, καὶ καταπέμπειν τὸ πνεῦμα εἰς τὸν αὐλόν. ὑποπιμπλαμέναις ταῖς γνάθοις, ὑπωδκωμέναις, ὑποιδούσαις, ἐξεσηκυίαις, περιπετέσι, προσπιπτούσαις, πνεύματος πλήρεσι. τῶν ὀφθαλμῶν βαχυωμένων, ὑβριζόντων, ἐξαιμασσομένων. ἢ ἀπραγμονι τῷ προσώπῳ, ἀβασανίστῳ, ἀγνοοῦντι τὴν κάθοδον τοῦ πνεύματος. καὶ γὰρ ταῦτά ἐστιν εἰπεῖν. Ἐπαινοίης δ' ἂν αὐλητὴν, λέγων, ῥοθίῳ μὲν τῷ φυσήματι χρώμενον, διὰ δὲ μέγεθος καὶ τόνον καὶ ἰσχὺν πνεύματος, οὐκ ἐνοχλοῦντα τῷ προσώπῳ εἰς ἀταξίαν. Ἐπὶ δὲ σύριγγος εἴποις ἄν, παράγειν ἐπ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα διὰ τοῦ στόματος, καὶ παραφέρειν, καὶ διασπείρειν τὸ πνεῦμα. ἡ μὲν οὖν, καλάμων ἐστὶ συνθήκη, λίνῳ καὶ κηρῷ συνδεθεῖσα. ἥ γε αὐτοσχέδιος, αὐλοὶ πολλοὶ, ἕκαστος κατὰ μικρὸν ὑφ' ἑκάστῳ ὑπολήγοντες, εἰς τὸν ἐλάχιστον ἀπὸ τοῦ μεγάλου. κατὰ μὲν τὸ στόμα τῶν αὐλῶν ἀφισάμενοι, ἐκ δὲ θατέρου μέρους ὑπ' ἀλλήλοις δι' ἀνισότητος ὑφεστηκότες, ὡς ὄρνιθος πτέρυγι τὸ σχῆμα προσεοικέναι. τοῦτο δὲ κατὰ τὸ ἔμπαλιν ἔχων ὁ τυῤῥηνὸς αὐλὸς, ἀντεστραμμένῃ σύριγγι παρεοικὼς, χαλκὸς μέν ἐστιν ὁ κάλαμος, κάτωθεν δὲ ὑποπνεόμενος. φύσαις μὲν ὁ ἐλάττων, ὕδατι δὲ ὁ μείζων ἀναθλιβομένῳ, καὶ αὐτὸν πνεύματος ἀφιέντι. πολύφωνός τις οὗτος αὐλός ἐστι, καὶ ὁ χαλκὸς ἔχει τὸ φθέγμα ἰσχυρότερον. Τῶν δὲ ἄλλων αὐλῶν τὰ μέρη, γλῶτται, τρυπήματα, καὶ βόμβυκες, ὅλμοι, καὶ ὑφόλμιαι. καὶ φορβειὰ δὲ προσήκει τοῖς αὐλοδοῖς. καὶ τὸ τῇ φορβειᾷ κατειλημμένον, ἐμπεφορβημένον ἔλεγον.

Περὶ αὐλοποιοῦ, καὶ τῆς ὕλης αὐτοῦ. ϛ'.

Ὁ δὲ τοὺς αὐλοὺς ἐργαζόμενος, αὐλοποιός. καὶ ἀπὸ μέρους, γλωττοποιός, καὶ αὐλοτρύπης, ὡς ἡ κωμῳδία. Ἡ δὲ ὕλη τῶν αὐλῶν, κάλαμος, ἢ χαλκὸς, ἢ λωτὸς, ἢ πύξος, ἢ κέρας, ἢ ὀστοῦν ἐλάφου, ἢ δάφνης τῆς χαμαιζήλου κλάδος, τὴν ἐντεριώνην ἀφῃρημένος. Ὁ δὲ τοῖς αὐλοῖς χρώμενος, αὐλητὴς, καὶ κεραύλης, αὐλητρίς. Εἴποις δ' ἂν αὐλητὴν ἐπαινῶν, σοφός, ἐμμελής, δεξιός. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, καὶ ἐπὶ τῆς ἄλλης ἂν ῥηθείη μουσικῆς. ὃ δ' ἐστιν ἴδιον, εὔπνους, ἔμπνους, μέγα φυσῶν, μέγα πνέων, ἁδρόν, εὐ-

τονον, ἰσχυρόν, ὄρθιον, ῥόθιον, βίαιον, ἡδύ. σύντονον. τὸ γὰρ λιγυρὸν τόνον, ποιητικόν. γλυκὺ δὲ πνεῦμα, γοερόν, λιγυρόν, ἐπαγωγόν. γοῶδες, θρηνῶδες. τὸ δὲ πνεῦμα, καὶ φύσημα. καὶ αὔλημα. ἀποδέξαι καὶ τὴν αὐλητοῦ εὐχέρειαν, καὶ τὴν ταχυχειρίαν, καὶ τὴν εὐχειρίαν. κοινὰ δὲ τὰ πλείω τούτων καὶ πρὸς τὸν αὐλόν. ἐκεῖνος δέ, οὐ μόνον εὔπνους, ἀλλὰ καὶ εὔγλωττος, εὔστομος, πυκνός, συνεχής. ὥσπερ ὁ μὲν φαῦλος αὐλητής, ἄπνους, ἀσθενής, ἀηδής, ἀγλευκής. ὁ δὲ φαῦλος αὐλός, καὶ ἄγλωττος, καὶ ἄφθογγος, ἀραιός, διάβροχος, ἔξαυλος. καὶ ἐξηυλημέναι γλῶτται, αἱ παλαιαί. αὔλημα δὲ ὄρθιον, ἀφ' οὗ καὶ νόμος ὄρθιος. στερεόν, πλῆρες, ἐμμελές, μονόκλονον, μονόκωλον, πολύτροπον, προσαγωγόν, εὐκαμπές, πολύκαμπτον, θρηνητικόν, γοῶδες, ὀξύ, λιγυρόν, πομπικόν, παροξυντικόν, ἐνόπλιον, πυρριχιστικόν. καὶ σπονδεῖον, τροχαῖον, γαμήλιον, παροίνιον.

tensum, validum, rectum, plenum, robustũ, suaue. Stridulum vero, Poeticum est. Dulcis porro spiritus, flebilis, stridulus, illecebrosus, lugubris, lachrymabilis. Spiritus vero, & flatus, & tibiæ inflatio dicitur. Nota etiã Tibicinis manuum agilitatẽ, & celeritatẽ, & facilitatẽ. Plura etiã horũ cõmunia, ad Tibicinem pertinent. hic etenim non modo bene spirans, sed & lingua facilis, ore probatus, densus, continuus. Quemadmodum & vilis Tibicen, spiritu carens, infirmus, iniucũdus, insuauis. Vilis etiam tibia, lingulæ expers, insonora, tenuis, madida, inepta. Et lingulæ cantu attritæ, dicuntur veteres. Est etiam tibiæ cantus rectus (à quo & modus rectus.) firmus, plenus, concinnus, simplex, vnimembris, varius, illecebrosus, mollis, flexilis, lachrymabilis, lugubris, acutus, stridulus, fastuosus, irritatorius, militaris, tripudiatorius, spondaicus, trochæus, nuptialis, inter pocula sonans.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Εἴδη ὀργάνων. α'.

ΑΥΛΩΝ δὲ εἴδη, πλάγιος, λώτινος, λιβύων τὸ εὕρημα. πλαγίαυλον δὲ αὐτὸν λίβυες καλοῦσιν. ἔλυμος, τὴν μὲν ὕλην, πύξινος, τὸ δ' εὕρημα, φρυγῶν. κέρας δ' ἑκατέροις τοῖς αὐλοῖς ἀνανεῦον πρόσεστιν αὐλῇ, τῇ φρυγίᾳ θεῷ. ἱπποφόρβος. λίβυες μὲν οἱ σκηνῖται τοῦτον εὗρον. χρῶνται δὲ αὐτῷ πρὸς ἵππων νομάς. ἡ δὲ ὕλη, δάφνη, τοῦ φλοιοῦ γυμνωθεῖσα. τῆς γὰρ ἐντεριώνης ἐξαιρεθείσης, ὀξὺν ἦχον ποιεῖ, καὶ τῶν ἵππων τῇ ὀξύτητι καθικνούμενον. μόναυλος, εὕρημα μέν ἐστιν αἰγυπτίων. μέμνηται δὲ αὐτοῦ Σοφοκλῆς ἐν Θαμύρᾳ, Αὐλεῖ δὲ μάλιστα τὸν γαμήλιον. λέγεται δὲ καὶ Φρύγας εὑρεῖν αὐλὸν θρηνητικόν, ᾧ κεχρῆσθαι τοὺς Κᾶρας, παρ' ἐκείνων λαβόντας. θρηνῶδες γὰρ τὸ αὔλημα τὸ καρικόν. θήρειος αὐλός. Θηβαῖοι μὲν αὐτὸν ἐκ νεβροῦ κώλων εἰργάσαντο. χαλκήλατος δ' ἦν τὴν ἔξωθεν ὄψιν. καὶ κέρατι μὲν αὐλεῖν Τυρρηνοὶ νομίζου-

CAPVT DECIMVM.

Species organorum. I.

Tibiarum vero species, obliqua, lotinea, Libycorum inuentum. ipsi vero hanc, Πλαγίαυλον nominant. Ἔλυμος, quæ materia ipsa è buxo est. Inuentores vero, sunt Phryges. Sed & cornu vtrisque adnutans tibiis, huic tibiæ adest, in honorem Cybeles. Ἱπποφόρβος, quã Libyes tuguria habitantes inuenerunt. hac vero, apud equorum pascua vtuntur. eiusque materia, decorticata laurus est. cor ligni enim extractum, acutissimum dat sonum, & equorum acrimoniæ conuenientem. Monaulus, Aegyptiorum inuentum est. Meminit huius in Thamyri Sophocles. Maxime vero nuptiale Carmen hac canitur. Fertur etiam Phryges, Tibiam lugubrem inuenisse. qua ab ipsis accepta, Cares vtuntur. Tibiæ enim cantus, quo Cares vtuntur, lugubris est. Ferina tibia, quam Thebani ex hinnuli membris compegerunt: sed huius exterior pars, ære inducta erat. Cornu vero canere, Tyrrheni fe-

runtur. Est & quædam tibia, Gingras, lugubrem & flebilem vocem fundens. Phœnicea quidem, iuxta inuentionem, Musę vero Caricę persimilis. Sed Phœnicum lingua Adonim, Gingram vocant. & ab hoc, tibia nomē desumpsit. Scythæ autem, & inter hos maxime Anthropophagi, Melanchlæni, & Arimaspi, aquilarum, vulturumq; ossa, tibiæ in morem inflant. Sed Arundinea syrinx, Gallis maxime competit, & Oceani insulanis. Cæterum apud Ægyptios multisonās tibia, Osiridis inuentum est, è calamo hordeaceo. Vocantur etiam tibiæ, citharistriæ, mediæ, validæ, perforatæ, semiperforatæ, fistulæ, perfectæ, pennatæ. Est & Athena, tibiæ genus. quo Nicophelem Thebanum, ad Mineruæ hymnum imprimis vsum ferunt. Sūt etiam ἰδυθοὶ, tibiarum species.

σι. γίγγρας δέ τις αὐλίσκος, γοώδη καὶ θρηνητικὴν φωνὴν ἀφίησι, φοίνιξ μὲν ὢν τὴν εὕρεσιν, πρόσφορος δὲ μούσῃ τῇ καρικῇ. ἡ δὲ φοινίκων γλῶττα, γίγγραν τὸν ἄδωνιν καλεῖ, καὶ τούτῳ ὁ αὐλὸς ἐπωνόμασται. σκῦθαι δὲ, καὶ μάλιστα τούτων οἱ ἀνδροφάγοι, καὶ μελάγχλαινοι, καὶ ἀριμασποὶ, ἀετῶν καὶ γυπῶν ὀστοῖς αὐλητικῶς ἐμπνέουσιν. ἡ δὲ ἐκ καλάμων σύριγξ, κελτοῖς προσήκει, καὶ τοῖς ἐν ὠκεανῷ νησιώταις. παρὰ δὲ αἰγυπτίοις, πολύφθογγος αὐλὸς, ὀσίριδος εὕρημα, ἐκ καλάμης κριθίνης. ἐκλήθησαν δὲ αὐλοὶ, καὶ κιθαριστήριοι, μεσόκοποι, πυκνοί, δίοποι, ἡμίοποι, σύριγγες, τέλειοι, ὑπόπτεροι. καὶ ἀθηνᾶ δὲ, εἶδος αὐλοῦ, ᾗ μάλιστα νικωφελῆ τὸν θηβαῖον εἰς τὸν τῆς ἀθηνᾶς ὕμνον κεχρῆσθαι λέγουσι. καὶ ἰδυθοὶ δὲ, αὐλῶν εἶδος.

De harmoniis tibicinum, modulatoribus, modis Olympi, & reliquis. 2.

Περὶ ἁρμονιῶν αὐλητικῶν, μελῶν, καὶ νόμων ὀλύμπου, καὶ λοιπῶν. β.

Harmonia porro Tibicinum est, Dorica, Phrygia, Lydia, Ionica, & continua. Lydia, quam Anthippus inuenit. Modulatio autē, Castoria est; qua Lacones in pugnis vtuntur, sub modo saltatorio. Theracia vero, Argolica est; quā in Proserpinæ festis, in vere cantant. Modi vero, Olympi, & Marsii sunt, Phrygii & Lydii. Sed Sacadæ modus, Pythicus est. Euii vero, sunt circulares. Et Olympi, sunt Epithymbii modi. Modus etiam est, Hieraxius, vnus. Hierax vero Iuuenis mortuus est, sed Olympi fuerat familiaris, discipulus, & amator. Est cloca, modus Tibicinum, apothetus, & schœnius. Carmen autem spondeum Epibomiū nominabis: aliud vero Telesterium, aliud Cureticum, aliud autem Neniatum vocabis. Est & Phrygius modus, cuius Hipponax meminit.

Καὶ ἁρμονία μὲν αὐλητικὴ, δωριστί, φρυγιστί, λύδιος, καὶ ἰωνικὴ, καὶ σύντονος. λυδιστὶ, ἣν Ἄνθιππος ἐξεῦρε. μέλος δὲ, καστόρειον μὲν, τὸ λακωνικὸν ἐν μάχαις, ὑπὸ τὸν ἐμβατήριον ῥυθμόν. θερακιὸν δὲ, τὸ ἀργολικὸν, ὃ ταῖς αὐθεσμοφόροις ἐν ἦρος ἐπηύλουν. νόμοι δὲ, ὀλύμπου καὶ μαρσίου, φρύγιοι καὶ λύδιοι. ὁ δὲ σακάδα νόμος, πυθικός. οἱ δὲ εὐίου, κύκλιοι. καὶ ὀλύμπου, ἐπιτύμβιοι. καὶ νόμος δ' ἦν ἱεράκιος, εἷς. ὁ δὲ ἱέραξ νέος μὲν ἐτελεύτα, ὀλύμπου δ' ἦν οἰκέτης, καὶ μαθητὴς, καὶ ἐρώμενος. καὶ κλόκα δὲ, νόμος αὐλητικὸς, ἀπόθετός τε καὶ σχοινίων. τὸ δὲ σπονδεῖον μέλος, εἴποις ἂν ἐπιβώμιον. καὶ ἄλλο τελεστήριον. καὶ ἄλλο κουρητικόν. τὸ δὲ νηνίατον, ἔστι μὲν φρύγιον, ἱππῶναξ δ' αὐτοῦ μνημονεύει.

De differentia horum. 3.

Περὶ διαφορᾶς αὐτῶν. γ.

Erat vero & odontismus, modus quidam tibiis canēdi. Et hactenus quidem qua tuor habuit tibia foramina, multis vero perforauit Diodorus Thebanus, obliquos

Ἦν δέ τι καὶ ὀδοντισμὸς εἶδος αὐλήσεως. καὶ τέως μὲν, τέτταρα τρυπήματα εἶχεν ὁ αὐλός. πολύτρητον δ' αὐτὸν ἐποίησε διόδωρος ὁ θηβαῖος, πλαγίας

ἀνοίξας τῷ πνεύματι τὰς ὁδούς. τὸ δὲ γαμήλιον αὔλημα, δύο αὐλοὶ ἦσαν, μείζων ἅτερος, συμφωνίαν ἀποτελοῦντες. οἱ δὲ παροίνιοι, σμικροὶ μὲν, ἴσοι δ' ἄμφω. τὴν γὰρ ἰσότητα, συμποσίῳ πρέπειν. ἥρμοττον δὲ πρὸς ὕμνους μὲν, οἱ σπονδειακοί. πρὸς παιᾶνας δὲ, οἱ πυθικοί. τελείους δ' αὐτοὺς ὠνόμαζον. ηὔλουν δὲ τὸ ἄχορον αὔλημα, τὸ πυθικόν. οἱ δὲ χορικοὶ, διθυράμβοις προσηύλουν. καὶ τοῖς μὲν παρθενίοις αὐλοῖς, παρθένοι προσεχόρευον. τοῖς δὲ παιδικοῖς, παῖδες προσῇδον. οἱ δ' ὑπερτέλειοι αὐλοὶ, προσεφθέγγοντο ἀνδρῶν χοροῖς. κιθαριστήριοι δὲ καὶ τοὔνομα, διότι κιθάραις προσῇδον. παράτρητοι, θρηνώδεις ἥρμοττον, ὀξὺ καὶ νωθὲς πνέοντες. τὸ δὲ τῶν βομβύκων ἔνθεον καὶ μανικὸν τὸ αὔλημα, πρέπον ὀρθίοις. ἔνιοι δὲ καὶ ἐμβατηρίους αὐλοὺς ὠνόμαζον, τοὺς ἐπὶ τοῖς προσοδίοις. καὶ δακτυλικοὺς, τοὺς ἐπὶ τοῖς ὑπορχήμασιν. οἱ δὲ, ταῦτα οὐκ αὐλῶν, ἀλλὰ μελῶν εἴδη εἶναι λέγουσιν. ὑποθεάτρους δὲ αὐλοὺς, ἐπὶ τοῖς νόμοις τοῖς αὐλητικοῖς ἐκάλεσαν. οἱ δὲ σύριοι, θρασύ τι καὶ εὔτολμον ἐμπνεῖν δοκοῦσι. γίγγλαρος δὲ μικρός τις αὐλίσκος, αἰγύπτιος, μονῳδίᾳ πρόσφορος, καὶ σκυταλία, μικρῶν αὐλίσκων ὀνόματα.

spiritui meatus aperiens. Cantus autem nuptialis erat, duabus tibiis canebatur, quarum altera maior, absoluebant symphoniã. Parœnii vero, paruæ erant vtræque, & æquales. Compotationibus enim, conuenit æqualitas. Ad Hymnos autẽ, idoneæ erant spondæacæ. ad Pæanes, Pythicæ. quas & perfectas nominabant, canebant vero ineptum illud Carmen Pythicum. Choricæ vero, Dithyrambis conueniunt. Et ad parthenias tibias, saltabant Virgines. Puerilibus vero, Pueri accinebant. Tibię autem perfectissimæ, Virorum choris competebant. Quæ autem Citharistriæ dicuntur, citharæ accinunt. Paratretæ, luctu conueniebant, acute & lente inflatæ. Bombycibus vero inflatus, & furiosus cantus, rectis opus habet tibiis. Nonnulli etiam tibias gradarias, vocarunt eas, quibus in itineribus vtũtur. & dactylicas, quæ ad saltationes spectant. Alii vero hæc non tibiarum, sed modulationũ, & carminum species esse aiunt. Tibias vero subtheatricas, ad modos Tibicinium retulerũt. Sed Syrii asperum quoddam, & forte flare videntur. Ginglarus autem, parua quædam Aegyptia tibia est, simplici melodiæ conueniens. Et scytalia, paruarum tibiarum nomina sunt.

Περὶ αὐλημάτων, καὶ μαθημάτων. δ'.

Μέλη δὲ αὐλημάτων, κρούματα, συρίγματα, τερετισμοί, τρετίσματα, νιγλάροι. Τὰ δὲ πρῶτα τῶν αὐλητῶν μαθήματα, πεῖρα, καὶ γρόνθων. Ἀθήνησι δὲ, καὶ συναυλία τις ἐκαλεῖτο, συμφωνία τις αὐλητῶν, ἐν παναθηναίοις συναυλούντων. οἱ δὲ, τὴν συναυλίαν, εἶδος προσαυλήσεως οἴονται, ὡς τὸ αὐλῳδίαν. καὶ μινίαμβοί γε, καὶ παραμβίδες, νόμοι κιθαριστήριοι, οἷς καὶ προσηύλουν.

De tibiæ cantu, & rudimentis. 4.

Porro modi, tibiarum cantus sunt, pulsationes, sibilationes, fremitus, niglari. Prima vero Tibicinum exercitamenta, experimentum, rudimentum. Athenis vero *συναυλία* quædam erat, concentus Tibicinum in Panathenæis concinentium. Nonnulli vero *συναυλίαν* accentus speciem esse putant, sicut & tibiæ cantum. Sed & Meniambi, & Iambides, modi citharistrii sunt, ad quos tibia canebatur.

Περὶ τῶν πέντε πυθικῶν ἀγώνων. έ.

Τοῦ δὲ πυθικοῦ νόμου τοῦ αὐλητικοῦ, μέρη πέντε, πεῖρα, κατακελευσμὸς, ἰαμβικὸν, σπονδεῖον, καταχόρευσις. δήλωμα

De quinque pythicis certaminibus. 5.

Pythici vero modi, qui tibia canitur, partes quinque sunt, rudimentum, prouocatio, Iambicum, spõdeum, oustio. Repræsentatio

tatio autem, est modus quidem pugnæ Apollinis contra Draconem & in ipso experimento locum circumspicit, num pugnæ conueniens sit. in prouocatione vero prouocat Draconem. sed in Iambico pugnat. Continet autem Iambicum, tubæ cantus & odontismũ, vtpote Dracone inter sagittandum dentibus frendente. Spõdeum vero, Dei victoriam repræsentat. & in ouatione, Deus ad Victorialia carmina saltat.

μα δ' ἐστι νόμος τῆς τοῦ Ἀπόλλωνος μάχης πρὸς τὸν δράκοντα. καὶ ἐν μὲν τῇ πείρᾳ, διορᾷ τὸν τόπον, εἰ ἄξιός ἐστι τοῦ ἀγῶνος. ἐν δὲ τῷ κατακελευσμῷ, προκαλεῖται τὸν δράκοντα. ἐν δὲ τῷ ἰαμβικῷ, μάχεται. ἐμπεριείληφε δὲ τὸ ἰαμβικὸν, καὶ τὰ σαλπιστικὰ κρούματα, καὶ τὸν ὀδοντισμὸν, ὡς τοῦ δράκοντος ἐν τῷ τετοξεῦσθαι συμπρίοντος τοὺς ὀδόντας. τὸ δὲ σπονδεῖον, δηλοῖ τὴν νίκην τοῦ θεοῦ. ἐν δὲ τῇ καταχορεύσει, ὁ θεὸς τὰ ἐπινίκια χορεύει.

CAPVT VNDECIMVM.

De tuba.

QVod vero tibiis & tuba competit, Tyrrhenorum inuentum est. forma autẽ, est recta, & reflexa. sed materia, æs & ferrũ, lingulaque ossea est. Vocabis autem tubæ sonum, & sonitum, bombum, taratantara. & sonum copiosum, robustum, validum, grauem, augustum, vehementem, horrendum, terribilem, bellicosum, militarem, violentum, firmum, horridum, asperum, turbulentum, & similia. Partes vero militaris tubę cantus, incitatoria vox. Vnde dixerunt, tuba signum dare. & tubæ signum dederunt, incitauerunt, excitarunt, concitauerunt. Adhortatoria vero, quæ in pugnæ conflictu fit. Receptus autem signum, quod è pugna reuocat. Sedatoria vero, castrametantium acclamatio. Est & pompicus quidam cantus in põpis; & sacer in sacrificiis quo Aegyptii, Græci, Tyrrheni, & Romani vtuntur. Sed tuba vtens, Tubicen dicitur. & hinc verbum, tuba canere. Cæterum qui in sacris canit, Sacrotubicen. sed melius, sacer Tubicen dicitur, disiunctis dictionibus. Et Menander aliquos vocat, optimos Tubicines, Tubicines prædatores. Quod si conuenit iucũdi aliquid huic instrumento adiicere, Historiæ scilicet suauitatem; ex militari disciplina ad certamina, tubæ cãtus peruenit, & in singulis certaminum speciebus capitur talem ob causam. Hermon erat Comœdiæ actor, qui cum post multos sortem agendi accepisset, à theatro aberat vocis experimentum sumens. cũque omnes, qui ante hunc erant

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ.

Περὶ σάλπιγγος.

Εἰ δὲ καὶ ἡ σάλπιγξ ἐπὶ αὐλοῖς προσήκει, τὸ μὲν εὕρημα, τυῤῥηνικόν. τὸ δὲ σχῆμα, εὐθεῖά τε, καὶ καμπύλη. ἡ δὲ ὕλη, χαλκὸς, καὶ σίδηρος. ἡ δὲ γλῶττα, ὀστίνη. Εἴποις δ' ἂν τὸ φθέγμα τῆς σάλπιγγος, καὶ φωνὴν, καὶ ἦχον, καὶ βόμβον, καὶ θόρυβον, καὶ κτύπον ῥόθιον, ἐῤῥωμένον, ῥωμαλέον, βαρὺ, σεμνὸν, σφοδρὸν, φρικώδη, ἐκπληκτικὸν, πολεμιστήριον, καὶ ἐμπολέμιον, βίαιον, στερεὸν, φρικώδη, ἐμβριθὲς, τραχὺ, ταραχῶδες, καὶ τὰ ὅμοια. Μέρη δὲ τοῦ πολεμιστηρίου σαλπίσματος, ἐξορμητικὸν φώνημα. ἀφ' οὗ ἔλεγον τὸ σημῆναι τῇ σάλπιγγι, καὶ ἐπεσήμηναν αἱ σάλπιγγες, ἐξώτρυναν, ἐξήγειραν, ἐξανέγειραν. παρακελευστικὸν δὲ, τὸ κατὰ τὴν τῆς μάχης συμβολήν. ἀνακλητικὸν δὲ, τὸ ἐκ τῆς μάχης ἀνακαλοῦν. ἀναπαυστήριον δὲ, τὸ τῶν καταζευγνύντων ἐπίφθεγμα. ἔστι δέ τι καὶ πομπικὸν ἐπὶ πομπαῖς, καὶ ἱερουργικὸν ἐπὶ θυσίαις, αἰγυπτίοις τε, καὶ ἀργείοις, καὶ τυῤῥηνοῖς, καὶ ῥωμαίοις. καὶ ὁ μὲν τῇ σάλπιγγι χρώμενος, καλεῖται σαλπιγκτής. τὸ δὲ ῥῆμα, σαλπίζειν. ὁ δὲ ἐπὶ τοῖς ἱεροῖς, ἱεροσαλπιγκτής. ἄμεινον δὲ, ἱερὸς σαλπιγκτὴς, διαλυσάντων τὸ ὄνομα. καὶ Μένανδρος δέ τινας καλεῖ ἀριστοσαλπιγκτὰς, λῃστὰς σαλπιγκτάς. Εἰ δὲ δεῖ γλευκεῖόν τι τῷ ὀργάνῳ παραμῖξαι γλυκύτητα ἱστορίας, παρῆλθε μὲν εἰς τοὺς ἀγῶνας ἡ σάλπιγξ ἐκ τῆς ἐμπολεμίου μελέτης. ἐφ' ἑκάστῃ δὲ τῇ κλήσει τῶν ἀγωνισμάτων ἐπιφθέγγεται ἐκ τοιᾶσδε αἰτίας. Ἕρμων ἦν κωμῳδίας ὑποκριτής. λαχὼν δὲ μετὰ πολλοὺς, ὁ μὲν ἀπῆν τοῦ θεάτρου τῆς φωνῆς ἀποπειρώμενος, τῶν δὲ πρὸ αὐτοῦ πάντων

ἀπειπόντων, Ἑρμῶνα μὲν ὁ κῆρυξ ἀνεκάλει· ὁ δ' οὐχ ὑπακούσας, ζημίᾳ πληγεὶς, εἰσηγήσατο τοῦ λοιποῦ τῇ σάλπιγγι τοὺς ἀγωνιστὰς ἀνακαλεῖν. καὶ τὸ μὲν ἐπὶ στάδιον τὸν σαλπιγκτὴν περιφέρειν, εἰς πεντήκοντα στάδια τῇ σάλπιγγι διικνούμενον, ὥσπερ Ἡμιολόκρουν ἐπὶ τοῦ Φιλοπάτορος αὐλήσαντα δύο σάλπιγξιν Ἰσαῖος ἔωλον. Ἀγλαῒς δὲ ἡ Μεγακλέους, σάλπιγγι ὑπερερρωμένως ἐχρήσατο, ἀγωνιστηρίῳ τε καὶ πομπικῇ. καὶ μὴν ὁ Μεγαρεὺς Ἡρόδωρος ὁπότε σαλπίγξῃ, χαλεπὸν ἦν αὐτῷ πλησιάζειν, πληττομένου διὰ μέγεθος πνεύματος. ἑπτακαίδεκα δὲ περιόδους ἀνείλετο τῶν στεφανιτῶν ἀγώνων. ἦν δὲ τὸ μέγεθος μὲν τεττάρων πηχέων. ὑπέστρωτο δὲ ἄρκτου δορὰν, καὶ λεοντῆν ἐπεβέβλητο. ἓξ δὲ χοίνικας ἄρτου ἐσιτεῖτο, ὀκτὼ δὲ μνᾶς κρεῶν. οἴνου δὲ δύο ἔπινε χοᾶς. ἐπλήρου δὲ τῷ πνεύματι τὰ μέγιστα τῶν στρατοπέδων, εἰ καὶ ἐκ μηκίστου φθέγξαιτο. προὐνεῖπε δὲ αὐτὸν ἐν τοῖς μάλιστα ὁ πολιορκητὴς Δημήτριος. καί ποτε ὁ μὲν τείχει προσέφερε τινὰ μηχανήν. ἡ δὲ ἦν ἀπειθής τε, καὶ ἀπεχθής. καὶ τηνικαῦτα ὁ μὲν Ἡρόδωρος δύο σάλπιγγας λαβὼν, στερεὸν ἐνέπνευσε τοῖς ὀργάνοις τοῖς δὲ, τοσοῦτον μένος τοῖς στρατιώταις ἐνέπνευσεν, ὥστε ῥύμῃ πολλῇ καὶ δρόμῳ προσεστήκοντο τῇ μηχανῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ.

Περὶ κήρυκος, καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ λεγομένων.

Τὸ δὲ τῶν κηρύκων γένος, ἱερὸν μὲν Ἑρμοῦ, κατεκήρυττε δὲ ἡσυχίαν, ἔν τε ἀγῶσι καὶ ἱερουργίαις· καὶ σπονδὰς προηγγελε, καὶ ἐκεχειρίαν ἐπήγγελε, καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἀνεκήρυττε. καὶ ἦν ἀγώνισμα σάλπιγγος τὸ πρεσβύτερον. εἰς δὲ φιλοτιμίαν τῶν ἐπ' αὐτοῦ προελθόντων, οἵ τε καλούμενοι πόδες ἐνομοθετήθησαν, ἔλεγχον ἔχοντες εἰς μῆκος πνεύματος, καὶ πολλῶν τῶν περὶ τοὺς νεὼς οἰκοδομημένων ἔκδοσιν, σαφηνείας τινὸς δεομένην. πρότερον δ' Ὀλυμπιάσι τῶν ἐπιχωρίων κηρυττόντων, οἱ ταῖς ἱερουργίαις ὑποδιηκονοῦντο, πρῶτος τῶν ξένων ἠγωνί-

defecissent, Hermonẽ Præco reuocauit. hic vero non obediens, mulcta scilicet hac perculsus, vt Certatores tuba reuocarentur, Author fuit. & hoc in singula transferre stadia Tubicinem, quinquaginta cum ipsa tuba stadia transeuntem: quemadmodum & Hemolocrum, de Philopatre duobus cecinisse tibiis, Isæus tradit. Sed Aglais Megaclei Filia, tuba satis valide vtebatur, & certatoria, & pompica. Cæterum Megarensi Herodoro tubam inflanti, difficile erat appropinquare, ob vocis horrendæ stuporem. Septem vero & decem coronatorum certaminum circuitus persoluit. sed magnitudine quatuor erat cubitorum, & vrsinam substernebat pellem, & leontina induebatur. sex autem panis chœnices comedebat, octoque carnium minas, vini vero bibebat aliquot mensuras. sono autem suo etiam maxima replebat castra, licet à longinquo caneret. Commendat autem hunc his maxime, vrbium expugnator Demetrius. hic etenim aliquando muro applicuerat quandam machinam, quę & contumax, & molesta erat: tunc sane Herodorus duobus arreptis telis, fortissime sua inflauit organa tantoque milites animi robore repleuit, vt impetu forti & cursu ad machinam hanc ferrentur.

CAPVT DVODECIMVM.

De præcone, & iis quæ ab hoc dicuntur.

PRæconum genus, Mercurio sacrum est. silentium autẽ promulgat in certaminibus, & sacrificiis, fœdera annunciat, inducias indicit, & Certatores designat. Et fuit quidem tubæ certamẽ antiquius, sed ad honoris studium posteri horum Præcones instituerunt. animaduertentes propter spiritus longitudinem, & multorum quæ circa templa habitant, expensam, aliqua claritate opus esse. Prius quidem Inquilinis Præconem agentibus, iis qui sacrificia administrabãt, primus peregrinorũ in Olympiis de-

piis decertauit Archias Hyblæus. tribusque continuis vicit Olympiadibus, & Pythio vicit Apollini. Erat etiam ei Pythica quædam imago, & Epigramma tale.

Hanc ab Hyblæo Archia Præcone, Euclei Filio
Imaginem lætus accipe Apollo, ob incolumitatem.
Qui ter in Olympiis certaminibus Præconem egit.
Neq; tuba succinẽs, nec habens insignia.

Nomina autem à Præcone sunt, præconiũ, Præconis præmiũ, & annunciatio, legatio, & promulgatio, cuiusdam functionis sunt nomina. Præconem agere, præconium promulgare, belli Præconẽ agere. non indictũ Præcone bellum. alicui bona per Præconẽ addicere, & abnegare. indicere bellum, inducias annunciare. Promulgare quietem, quod & indicere vocitant. vocare aliquem Certatorum, pronunciare Certatorem. abdicare Filium, & Nepotem. Sed nomen Abdicatus, Veteribus in vsu non est. sed Theopõpus Scriptor, hoc vtitur. Verũ nec Theopompus interpretationis amussim habet. Officium autẽ Præconũ, promulgare vocauerunt. Et Isæus alicubi, Promulgatores nominauit προκηρύξαι vero, est à Præcone prouocari. Et ὑποκηρύξασθαι, silentium indicere, aut aliquid publicum promulgare. Publica promulgans, vt Isæus dixit. Insuper Præcones, aliquis Interpretes, fœderum allatores, induciarum promulgatores, & Nuncios appellare potest. Horum vero vox, magna, veneranda, excelsa, prælonga, extensa, manifesta, iusta, continua, perpetua, intensa, pronunciata sine spiritus reciprocatione. & alia, quæcunque de voce dicta sunt.

CAPVT DECIMVM tertium.

De saltatore, & saltatione.

QVando quidem & saltatio, musicæ species est, de hac dicendum erit. Saltator, Saltatorius. saltare, subsilire, exilire saltus, saltationis cantilenæ. Forte etiam saltans, Iuxta Gratiarum saltationem, vt Euphorion inquit, saltantem Gratiarum palli-

ἠγωνίσατο τὰ ὀλύμπια Ἀρχίας Ὑβλαῖος, καὶ τρεῖς ὀλυμπιάδας ἐφεξῆς ἐνίκα. καὶ πυθοῖ δὲ ἐνίκα. καὶ εἰκών τις ἦν αὐτοῦ πυθική, καὶ ἐπίγραμμα.

Ὑβλαίῳ κήρυκι τόδ' Ἀρχίᾳ Εὐκλέος υἱῷ
Δέξαι ἄγαλμ' εὔφρων Φοῖβ' ἐπ' ἀπημοσύνῃ.
Ὃς τρὶς ἐκάρυξε τὸν ὀλυμπίας αὐτὸς ἀγῶνα,
Οὔθ' ὑποσαλπίγγων, οὔτ' ἀναδείγματ' ἔχων.

Ἀπὸ μὲν οὖν τοῦ κήρυκος ὀνόματα, κήρυγμα, κηρύκεια, ἐπικηρύκεια, κηρύκειον, καὶ κηρυκεία, τέλους τινὸς ὄνομα. κηρύττειν, ἐπικηρύττεσθαι, ἐπικηρυκεύσασθαι ἐπὶ πολέμου, ἀκήρυκτος πόλεμος, ἐπικηρύττειν χρήματα τινὶ, καὶ ἀντεπικηρύττειν, προκηρύξαι πόλεμον, κατακηρύξαι ἐκεχειρίαν, κατακηρύξαι ἡσυχίαν, ὃ καὶ κατακελεῦσαι λέγουσι. κηρύξαι τινὰ τῶν ἀγωνιστῶν, ἀνακηρύξαι ἀγωνιστήν, ἀποκηρύξαι τὸν δεῖνα υἱὸν, καὶ υἱωνόν. τὸ μέντοι ὄνομα, ὁ ἀποκήρυκτος, οὐκ ἔστιν ἐν χρήσει τῇ παλαιᾷ. Θεόπομπος δὲ αὐτῷ κέχρηται ὁ συγγραφεύς. ἀλλ' οὐδὲ ὁ Θεόπομπος σταθμητὸς εἰς ἑρμηνείας κρίσιν. τὸ δὲ ἔργον αὐτὸ τῶν κηρύκων, κηρυκεῦσαι ἔλεγον. καὶ Ἰσαῖός που λέγει, κήρυκας. προκηρύξαι δὲ ἐστι, τὸ προσκαλέσασθαι ὑπὸ κήρυκος. καὶ ὑποκηρύξασθαι, τὸ προειπεῖν ἡσυχίαν, ἢ ἐπαγγείλασθαί τι δημόσιον. δημοσίᾳ προκηρυκευσάμενοι, ὡς Ἰσαῖος εἴρηκε. τάχα δ' ἄν τις τοὺς κήρυκας καὶ ἑρμηνέας, καὶ σπονδοφόρους, καὶ ἐκεχειροφόρους, καὶ ἀγγέλους ὀνομάσειε. τὸ δὲ φθέγμα αὐτῶν, μέγα, ἁδρόν, ὑψηλόν, περιμηκές, ἐπιμηκές, σαφές, ἀρτίστομον, συνεχές, διηνεκές, ἀπὸ τάσιν φθεγγόμενοι, ἀπνευστί, καὶ πάντα ὅσα ἐν τοῖς περὶ φωνῆς εἴρηται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ.

Περὶ ὀρχηστοῦ, καὶ ὀρχήσεως.

Εἰ δὲ καὶ ὄρχησις μέρος μουσικῆς, ῥητέον, ὀρχηστής, ὀρχηστικός, ὀρχήσασθαι, ὑπορχήσασθαι, ἐξορχήσασθαι, ὀρχήματα, ὑπορχήματα. τάχα δὲ καὶ ὀρχουμένας, παρὰ τὴν τῶν χαρίτων ὄρχησιν, ὡς Εὐφορίων, Ὀρχούμενον χαρίτων φαρε-

σιν. ὀρχηθέντα, ἐπορχούμενος, ὀρχήστρα, ὀρχήστρια, ὀρχηστρίς, ὀρχηστοδιδάσκαλος. σχηματίσασθαι, σχηματοποιήσασθαι. εὐσχημοσύνη, εὐρυθμία, εὐαρμοσία, νεῦσαι, συναπονεῦσαι, μορφάσαι, παραγαγεῖν. τὴν κεφαλὴν διενεγκεῖν, περιενεγκεῖν. περιαγωγῇ χρήσασθαι, τῶν χειρῶν περιαγωγῇ. πηδῆσαι, πυρριχίσαι. πυρρίχη, εἶδος ἐνόπλου ὀρχήσεως. εἴποις δ' ἂν ὀρχηστὴν, κοῦφον, ἐλαφρόν, πηδητικόν, ἁλτικόν, εὐάρμοσον, εὔρυθμον, εὐσχήμονα, ὑγρόν, πολυσχήμονα, ἐναργῆ, ἐνδεικτικόν, δηλωτικόν, ἐπιδεικτικόν, παντοδαπόν, εὔστρεπτον, εὐστράπελον, δημαγωγικόν, δημοτερπῆ, ὑγρομελῆ, ὀχλοτερπῆ, ῥᾴδιον, πρόχειρον, εὔκολον, εὐκαμπῆ, ἐπικλώμενον, ἐξυγραινόμενον, ταχύχειρα, ταχύπουν, εὐκέφαλον, εὔφορον, ἰσόφορον, εὔτακτον, λυγιστικόν, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐρεῖς δὲ ἐπὶ πράγματος, κουφότητα, ἐλαφρότητα, πήδημα, ἅλμα, εὐαρμοσίαν, εὐρυθμίαν, εὐσχημοσύνην, ὑγρότητα, ἐναργότητα, τέρψιν, πανήγυριν, ἔνδειξιν, δήλωσιν, ἐπίδειξιν, ῥᾳστώνην, εὐκολίαν, λυγισμόν, περιαγωγήν, κάμψιν, παραφοράν, ὀξυχειρίαν, εὐποδίαν, εὐχειρίαν, ταχυχειρίαν, εὐφορίαν, ἰσοφορίαν, εὐταξίαν. Ῥηματικῶς δὲ, κουφισθῆναι, ἐλαφρίσασθαι, πηδῆσαι, παραδηλῶσαι, ἐπιδείξασθαι, ἐνδείξασθαι, παρενδείξασθαι, παρεπιδείξασθαι. λυγίσαι τὸ σῶμα, κάμψαι, κλάσαι. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα δὲ, ὀρχηστικῶς, εὐσχημόνως, πολυσχημόνως, εὐρύθμως, εὐαρμόστως, ὑγρῶς, ἐναργῶς, ἐνδεικτικῶς, δηλωτικῶς, ἐπιδεικτικῶς, πανηγυρικῶς, τερπνῶς, ῥᾳδίως, εὐκόλως, εὐφόρως, ἰσοφόρως, εὐτάκτως. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων, τραχέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ.

Περὶ εἰδῶν ὀρχήσεως.

ΕΙ'ΔΗ δὲ ὀρχημάτων, ἐμμέλεια, τραγική. κόρδακες, κωμικοί. σίκιννις, σατυρική. ἐνόπλιοι ὀρχήσεις, πυρρίχη τε, καὶ τελεσίας, ἐπώνυμοι δύο κελευστῶν ὀρχηστῶν, πυρρίχου τε,

is. Saltatum, assiliens, orchestra, Saltatrix, saltandi Præceptor. formare, figuras exhibere. venustas, commensuratio, concinnitas. Nutare, simul abnuere, repræsentare, deducere. caput transferre, circumferre, circuitione vti, manuum circumductione salire, tripudiare. Tripudiatio, species est saltationis, quæ in armis fit. Saltatorem preterea nominabis, leuem, agilem, saltatorium, aptũ, concinnum, bene compositum, mollem, multiformem, euidentem, repræsentatorem, ostensorem, exhibitorem, omnigenũ, conuersibilem, mutabilem, popularem, Populi delectatorem, mollibus mẽbris præditum, turbas delectantem, facilem, promptũ, propensum, flexibilem, volubilem, emollitum, manibus celerem, volipedem, bono capite præditum, bene constitutum, æqualiter constitutum, decorũ, lentũ, & si quę sunt similia. Rẽ vero vocabis, lenitatem, agilitatem, saltationem, saltũ, commensurationẽ, concinnitatem, venustatem, mollitiem, euidentiam, delectationem, cœtũ, repræsentationem, manifestationem, demonstrationẽ, facilitatem, promptitudinem, lenitudinem, circumductionem, inflexionem, translationem, manuum agilitatem, bonam pedum manuumq; dispositionem, manuum velocitatem, bonam & æqualem constitutionem, compositionem bonã. Porro verbaliter dices, leuem esse, agilẽ esse, saltare, reprę sentare, demonstrare, exhibere, ostendere, pręferre, corpus torquere, inflectere, & infringere. Et aduerbia, saltatorie, venuste, varie, cõcinne, apte, molliter, euidenter, demonstratiue, manifeste, publice, iucunde, facile, leuiter, bene, & æqualiter, ordinatim. sed quæ ab aliis deriuantur, dura sunt.

CAPVT DECIMVM quartum.

De speciebus saltationis.

SPecies vero saltationum, cõcinnitas, tragica, cordaces, comicæ, militaris, Satyrica, saltationes armatæ. Pyrrhicha vero, & Telesias, cognomina sunt duorum saltationis Iudicum, Pyrrhichii scilicet, & Te-

& Teleſii. Dicitur etiam, gladiatoria ſaltatio, & pedeſtris. & ῥικνοῦσθαι, quod eſt lumbos fortiter circũagere. Erat & comus, ſaltationis ſpecies. & Tetracomus, Herculi ſacer, & militaris. Fuit etiam comaſtica, pugnam, & plagas habens. & ἡδύκωμος quę ſuauior erat. Cniſm⁹, & Oclaſma, ſic.n. in Proſerpinę feſtis, ſaltatio Perſica nominatur. & Conſonans, quam & Mollem vocant. Et ſaltatio, φαλικὸν, in honorem Bacchi. Et Victorialis, de Hercule. Et Colabriſmus, Thracia ſaltatio, & Carica. ſed & hęc armata erat. Et Bauciſmus, laſciua ſaltatio Bauci Saltatoris. Et cognomine comus, delicata quædam ſaltatio, corpus emolliens. Sed & bactriaſmus, apocinus, & apoſiſis, laſciuæ ſaltationum ſpecies, per lũborum circumuolutionem. & volubilis. Sed mothum, moleſta, nauticaq; ſaltatio. Geranum vero, ſecũdum multitudinem ſaltabãt ſinguli, ſingulos ordine conſequentes, extremitates vtraſq; tenentibus Theſei Ducibus, primumque circa Apollinis arã Labyrinthi egreſſum imitantibus. Sed Dipodia, ſaltatio Laconica eſt. Erat & gingras, ad tibiam ſaltatio, idem cum tibiæ modulatione nomen habens. Hecaterides vero, & thermaſtrides, intenſæ ſaltationes ſunt. illa quidem, manuum commotionem exercens. Thermaſtris vero, ſaltatoria eſt. Eclactiſmata, Mulierum ſaltationes ſunt. oportebat autem ſuper humerum excalcitrare. Bibaſis vero, Laconica quædam ſaltatio erat. cui & brauia propoſita erant, non Iuuenibus modo, ſed & Virginibus. ſaltare autem oportebat, pedibuſque nates contingere, ſaltuſque numerabantur. vnde vni harum inſcriptio erat, Mille ſaltantes greſſus. Pinacides etiam ſaltabant, ſed ignoro, an ſuper lances, ſiue lances ferentes. Nam de cernophora ſaltatione ſcio, quod κέρνα, vel craticulas ferebant, quæ κέρνα appellabantur. Ionicum vero, Dianæ ſaliebant, imprimis Siculi. Angelicum porro, Angelorum referebat formas. Sed morphaſmus, omnigenum erat animalium imitatio. Erat etiam ſcops, quam eandem ſaltationis ſpeciem, & ſcopiã nominabant. & quandam colli habebant

καὶ τελεσίου. ἐκαλεῖτο δέ τι καὶ ξιφισμὸς, καὶ ποδισμὸς, καὶ ῥικνοῦσθαι, ὅπερ ἦν τὸ τὴν ἰσφὺν φορτικῶς περιάγειν. ἦν δὲ καὶ κῶμος εἶδος ὀρχήσεως. καὶ τετράκωμος, ἡρακλέους ἱερὰ, καὶ πολεμική. ἦν δὲ καὶ κωμαστικὴ, μάχην καὶ πληγὰς ἔχουσα. καὶ ἡδύκωμος, ἡδίων. καὶ κνισμὸς, καὶ ὄκλασμα. οὕτω γὰρ ἐν θεσμοφοριαζούσαις ὀνομάζεται τὸ ὄρχημα τὸ περσικὸν, καὶ σύντονον. τὴν δ᾽ αὐτὴν, καὶ ὑγρὰν ὠνόμαζον. καὶ φαλικὸν ὄρχημα, ἐπὶ διονύσῳ. καὶ καλλίνικος, ἐφ᾽ ἡρακλεῖ. καὶ κολαβρισμὸς, θράκιον ὄρχημα, καὶ καρικόν. ἦν δὲ καὶ τοῦτο ἐνόπλιον. καὶ βαυκισμὸς, βαύκου ὀρχηστοῦ. κῶμος ἐπώνυμος, ἁβρά τις ὄρχησις, καὶ τὸ σῶμα ἐξυγραίνουσα. βακτριασμὸς δὲ, καὶ ἀπόκινος, καὶ ἀπόσεισις, ἀσελγῆ εἴδη ὀρχήσεων, ἐν τῇ τῆς ὀσφύος περιφορᾷ, καὶ στρόβιλος. ὁ δὲ μόθων, φορτικὸν ὄρχημα, καὶ ναυτικόν. τὴν δὲ γέρανον, κατὰ πλῆθος ὠρχοῦντο, ἕκαστος ἐφ᾽ ἑκάστῳ κατὰ στίχον, τὰ ἄκρα ἑκατέρωθεν τῶν ἡγεμόνων ἐχόντων τῶν περὶ θησέα, περὶ τὸν δήλιον βωμὸν ἀπομιμησαμένων τὴν ἀπὸ τοῦ λαβυρίνθου ἔξοδον. καὶ διποδία δὲ, ὄρχημα λακωνικόν. ἦν δὲ καὶ γίγγρας πρὸς αὐλὸν ὄρχημα, ἐπώνυμον τοῦ αὐλήματος. ἑκατερίδες δὲ καὶ θερμαστρίδες, ἔντονα ὀρχήματα. τὸ μὲν, χειρῶν κίνησιν ἀσκοῦν. ἡ δὲ θερμαστρὶς, πηδητικόν. τὰ δὲ ἐκλακτίσματα, γυναικῶν ἦν ὀρχήματα. ἔδει γὰρ ὑπὲρ τὸν ὦμον ἐκλακτίσαι. καὶ βίβασις δέ τι ἦν εἶδος λακωνικῆς ὀρχήσεως, ἧς καὶ τὰ ἆθλα προὐτίθετο, οὐ τοῖς παισὶ μόνον, ἀλλὰ καὶ ταῖς κόραις. ἔδει δὲ ἅλλεσθαι καὶ ψαύειν τοῖς ποσὶ πρὸς τὰς πυγάς. καὶ ἠριθμεῖτο τὰ πηδήματα. ὅθεν ἐπὶ μιᾶς ἦν καὶ ἐπίγραμμα, Χίλια πόκα βιβαίτης. τὰς δὲ πινακίδας ὠρχοῦντο, οὐκ οἶδα εἴτ᾽ ἐπὶ πινάκων, εἴτε πίνακας φέροντες. τὸ γὰρ κερνοφόρον ὄρχημα, οἶδα ὅτι κέρνα, ἢ ἐσχαρίδας ἔφερον. κέρνα δὲ ταῦτα ἐκαλεῖτο. τὸ δὲ ἰωνικὸν, ἀρτέμιδι ὠρχοῦντο σικηλιῶται μάλιστα. τὸ δὲ ἀγγελικὸν, ἐμιμεῖτο σχήματα ἀγγέλων. ὁ δὲ μορφασμὸς, παντοδαπῶν ζώων μίμησις ἦν. ἦν δέ τι καὶ σκὼψ. τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ σκωπίας, εἶδος ὀρχήσεως, ἔχον τινὰ τοῦ τραχήλου

διαφορὰν κατὰ τὴν τοῦ ὄρνιθος μίμησιν, ὃς ὑπ' ἐκπλήξεως τὴν ὄρχησιν ἁλίσκεται. ὁ δὲ λέων, ὀρχήσεως φοβερᾶς εἶδος. ἦν δέ τινα καὶ λακωνικὰ ὀρχήματα δειμαλέα, σειληνοὶ δ' ἦσαν, καὶ ἐπ' αὐτοῖς, σάτυροι, ὑπότροχα ὀρχούμενοι. καὶ ἴθυμβοι, ἐπὶ διονύσῳ. καὶ καρυάτιδες, ἐπὶ ἀρτέμιδι. καὶ βαρυλλικὰ, τὸ μὲν εὕρημα βαρυλλίχου. προσωρχοῦντο δὲ γυναῖκες ἀπόλλωνι καὶ ἀρτέμιδι. οἱ δὲ ὑπογύπωνες, γερόντων ὑπὸ βακτηρίαις τὴν μίμησιν εἶχον. οἱ δὲ γύπωνες, ξυλίνων κώλων ἐπιβαίνοντες, ὠρχοῦντο διαφανεῖ ταραντινίδι ἀμπεχόμενοι. καὶ μῆνες, χαρίνων μὲν ὀρχήματα, ἐπώνυμον δ' ἦν τοῦ εὑρέντος ἀθλητοῦ. τυρβασία δὲ ἐκαλεῖτο τὸ ὄρχημα, τὸ διθυραμβικόν. μιμητικὴν δὲ ἐκάλουν, δι' ἧς ἐμιμοῦντο τοὺς ἐπὶ τῇ κλοπῇ τῶν ἑώλων κρεῶν ἁλισκομένους. λαμπροτέραν δὲ, ἣν ὠρχοῦντο γυμνοὶ σὺν αἰσχρολογίᾳ. ἦν δὲ καὶ τὸ σχίζας ἕλκειν, σχῆμα ὀρχήσεως χορικῆς. ἔδει δὲ πηδῶντα, ἐπαλλάττειν τὰ σκέλη. καὶ μὴν τραγικῆς ὀρχήσεως τὰ σχήματα, σιμὴ, χειροκαλαθίσκος, χεὶρ καταπρηνής, ξύλου παράληψις διπλῆ, θερμαυστρίς, κυβίστησις, παραβῆναι τέτταρα. ὁ δὲ τετράκωμος, τὸ τῆς ὀρχήσεως εἶδος, οὐκ οἶδα εἴ τι προσῆκον ἦν τοῖς ἀθήνῃσι τετρακώμοις, οἳ ἦσαν, πειραιεῖς, φαληρεῖς, ξυπεταιόνες, θυμοιτάδαι, καὶ τὰ λοιπά.

circumuolutionem, ad auium imitationem, quæ cum stupore quodam saltatur. Sed leo, truculentæ cuiusdam saltationis species est. Erant etiam saltationes quædam Laconicæ, Demalea, quibus Sileni inerant, & post hos Satyri circulatim saltantes. Et Ithymbi, in Bacchi honorem. & Cariatides, Dianæ. Atque Baryllica, inuentū Baryllichi. Mulieres vero saltabant Apollini, & Dianæ. Hypogypones autem, Senum baculis innitentium formā habebāt. Gypones vero ligneis incedentes membris saltabant, pellucida induti veste. Et Menes, Charinorum saltus, eodē, quod Inuētor Athleta habuit, nomine præditus. Saltatio porro Dithyrambica, Tyrbasia dicitur. Imitatricem præterea vocarunt, qua imitabantur, in furto partium relictarū captos. splendidiorem vero, quam nudi saltitabant cum turpiloquio. Erat etiam fissilia trahere ligna, choricæ saltationis species. oportebat autem Saltatorem alternare tibias. Præterea Tragicæ saltationis figuræ sunt, Sima, Chirocalathiscus, Manus obliqua, Duplex ligni prehensio, Thermaustris, Cybistesis, Quatuor trāscendere. Tetracomus autem saltationis species, ignoro, num Atheniensium tetracomis cōueniat. qui erāt, Peraes, Phaleres, Oxypeteones, Thymitadæ, & reliqua.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ.

Περὶ χοροῦ, χορευτοῦ, καὶ τῶν τοιούτων.

ΤΟύτοις δ' ἂν προσήκοι χορός, χοροποιΐα, χοροστασία, χορικὸν μέλος, χορεῦσαι, χορευτής, συγχορευτής, χορηγός, χορηγία, χορήγιον ὁ τόπος, οὗ ἡ παρασκευὴ τοῦ χορηγοῦ. πρόσχορον δὲ, καὶ συγχορεύτριαν εἴρηκε τὴν χορεύουσαν Ἀριστοφάνης. ἡγεμὼν χοροῦ, κορυφαῖος χοροῦ, χορολέκτης, χοροποιός, διδάσκαλος, ὑποδιδάσκαλος, χοροδιδάσκαλος, δεξιοστάτης, ἀριστεροστάτης, λαυροστάτης, τριτοστάτης. καὶ τὴν γυναῖκα δὲ, τριτοστάτιν Ἀριστοφάνης καλεῖ. παιδικὸς χορός, ἀνδρικός, κωμι-

CAPVT DECIMVM quintum.

De choro, chorago, & talibus.

HVc quoque pertinent, Chorus, Chori congregatio, cœtus, Choricum carmē, choreas ducere, Choragus, Chori collega, Chori Dux, Chori ductio. Choragium autem, loc⁹ ipse dicitur, in quo Choragi apparat⁹ est. Πρόσχορον vero, & Συγχορεύτριαν Aristophanes Saltatricem nominauit. Princeps Chori, Chori Coryphæus, Chorum congregans, Chori congregator, Præceptor, Vicarius, Chori Institutor. dextræ partis Præses, sinistræ alæ Dux, laterum Præses. Ternarius. & Mulierē Ternariā vocauit Aristophanes. Iuuenilis Chorus, *virilis*, comicus.

comicus, tragicus. Et Semichor⁹, Chori diuisio, alterna Chori responsio. Sed hæc tria, hoc esse videntur, vt Choro in duas partes diuiso; hoc quidem opus, Chori diuisio, vtraque vero pars, Semichorus, sed, quæ alternis cantant, Ἀντιχορία vocentur. Τριχορίαν autem Tyrtæus, tres Laconum Choros constituit, iuxta ætatem singulos. Pueros scilicet, Viros, Senesque. De choro vero, & symphonia, Concentus, & tibiarum consonantia. Et Chori quidem ingressus, accessus nominatur, sed qui necessitate euenit exitus, vtpote redeuntiū denuo, secessio. Qui vero post hanc est introitus, accessus reciprocus. exitus autem postremus, discessus. Cæterum Introductio in Fabulis, est res rei connexa. Et Carmen quoddam exodium, quod exeūtes cantant. Sed partes Chori sunt, ordo, & iugum. Et Chori tragici, sunt iuga quinque ex tribus, & ordines tres ex quinque. Quindecim enim, Chorum constituebant. Et iuxta tres simul introibant personæ, si secundum iuga accessus fieret. sed si secundū ordines, tum quinque ingrediebantur. Euenit etiam, vt per vnum solum ingressum faceret. Comicus porro Chorus, viginti quatuor cōstabat personis, & iuga habebat sex. iugaque singula, ex quatuor constabāt. Ordines vero erāt quatuor quilibet sex Viros continens. Cæterum si quartæ personæ loco, aliquē è Choro canere oportebat, parascenium hoc negociū nominabat. Quod si quartus histrio aliquid obloqueretur, παραχόρημα dicebat. & hoc factum fuisse ferūt, in Aeschyli Agamemnone. Sed apud Veteres in tragico Choro quinquaginta erant, vsque ad Aeschyli Eumenides. sed turba ad harum multitudinem obstupefacta, lege ad minorem redactus est numerum.

CAPVT DECIMVM sextum.

De choricis carminibus.

Carminū vero in Choris decātatorū, apud Comicos q̄dē vnū est, Trāgressio, cū ea quę Poeta ad theatrum loqui instituit,

κωμικός, τραγικός. καὶ ἡμιχόριον δὲ, καὶ διχορία, καὶ ἀντιχορία. ἔοικε δὲ ταυτὸν εἶναι ταυτὶ τὰ τρία. ὁπόταν γὰρ ὁ χορὸς εἰς δύο διαιρεθῇ, τὸ μὲν πρᾶγμα καλεῖται διχορία. ἑκατέρα δὲ μοῖρα, ἡμιχόριον. ἃ δὲ ἀντᾴδουσιν, ἀντιχορία. τριχορίαν δὲ, Τυρταῖος ἔστησε, τρεῖς λακώνων χορούς, καθ' ἡλικίαν ἑκάστην, παῖδας, ἄνδρας, γέροντας. ἐπὶ δὲ χοροῦ, καὶ συμφωνία, καὶ συνῳδία, καὶ συναυλία. καὶ ἡ μὲν εἴσοδος τοῦ χοροῦ, πάροδος καλεῖται. ἡ δὲ κατὰ χρείαν ἔξοδος, ὡς πάλιν εἰσιόντων, μετάστασις. ἡ δὲ μετ' αὐτὴν εἴσοδος, ἐπιπάροδος. ἡ δὲ τελεία ἔξοδος, ἄφοδος. καὶ ἐπεισόδιον δὲ ἐν δράμασι πρᾶγμα πράγματι συναπτόμενον. καὶ μέλος δέ τι ἐξόδιον, ὃ ἐξιόντες ᾖδον. Μέρη δὲ χοροῦ, στοῖχος, ζυγός. καὶ τραγικοῦ μὲν χοροῦ, ζυγὰ πέντε ἐκ τριῶν. καὶ στοῖχοι τρεῖς, ἐκ πέντε. πεντεκαίδεκα γὰρ ἦσαν ὁ χορός. καὶ κατὰ τρεῖς μὲν εἰσῄεσαν, εἰ κατὰ ζυγὰ γίγνοιτο ἡ πάροδος. εἰ δὲ κατὰ στοίχους, ἀνὰ πέντε εἰσῄεσαν. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ καθ' ἕνα ἐποιοῦντο τὴν πάροδον. ὁ δὲ κωμικὸς χορὸς τέτταρες καὶ εἴκοσιν οἱ χορευταὶ, ζυγὰ ἕξ. ἕκαστον δὲ ζυγὸν, ἐκ τεττάρων. στοῖχοι δὲ τέσσαρες, ἓξ ἄνδρας ἔχων ἕκαστος στοῖχος. ὁπότε μὴν ἀντὶ τετάρτου ὑποκριτοῦ δέοι τινὰ τῶν χορευτῶν εἰπεῖν ἐν ᾠδῇ, παρασκήνιον καλεῖται τὸ πρᾶγμα. εἰ δὲ τέταρτος ὑποκριτής τι παραφθέγξαιτο, τοῦτο παραχορήγημα ἐκαλεῖτο. καὶ πεπρᾶχθαί φασιν αὐτὸ, ἐν ἀγαμέμνονι Αἰσχύλου. τὸ δὲ παλαιὸν, ὁ τραγικὸς χορὸς πεντήκοντα ἦσαν, ἄχρι τῶν εὐμενίδων Αἰσχύλου. πρὸς δὲ τὸν ὄχλον αὐτῶν, τοῦ πλήθους ἐκπλαγέντων, συνέστειλεν ὁ νόμος εἰς ἐλάττω ἀριθμὸν τὸν χορόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ.

Περὶ χορικῶν ᾀσμάτων.

ΤΩΝ δὲ χορικῶν ᾀσμάτων τῶν κωμικῶν, ἕν τι καὶ ἡ παράβασις, ὅταν ἃ ὁ ποιητὴς πρὸς τὸ θέατρον βούληται λέγειν,

ὁ χορὸς παρελθὼν λέγει ταῦτα. ἐπιεικῶς δὲ αὐτὸ ποιοῦσιν οἱ κωμῳδοὶ ποιηταί. τραγικὸν δὲ, οὐκ ἔστιν, ἀλλ᾽ Εὐριπίδης αὐτὸ πεποίηκεν ἐν πολλοῖς δράμασιν. ἐν μέν γε τῇ Δανάῃ, τὸν χορὸν τὰς γυναῖκας, ὑπὲρ αὐτοῦ τι ποιήσας παρειπεῖν, ἐκλαθόμενος, ὡς ἄνδρας λέγειν ἐποίησε τῷ σχήματι τῆς λέξεως τὰς γυναῖκας. καὶ Σοφοκλῆς δὲ αὐτὸ ἐκ τῆς πρὸς ἐκεῖνον ἁμίλλης ποιεῖ σπανιάκις, ὥσπερ ἐν Ἱππῶνι. τῆς μέντοι παραβάσεως τῆς κωμικῆς, ἑπτὰ ἂν εἴη μέρη, κομμάτιον, παράβασις, μακρὸν, στροφὴ, ἐπίρρημα, ἀντίστροφος, ἀντεπίρρημα. ὧν τὸ μὲν κομμάτιον, καταβολή τίς ἐστι βραχέος μέρους. ἡ δὲ παράβασις, ὡς τὸ πολὺ μὲν ἐν ἀναπαίστῳ μέτρῳ. εἰ δ᾽ οὖν καὶ ἐν ἄλλῳ, ἀνάπαιστα τὸ ἐπίκλην ἔχει. τὸ δὲ ὀνομαζόμενον μακρὸν, ἐπὶ τῇ παραβάσει βραχὺ μελύδριόν ἐστιν, ἀπνευστὶ ᾀδόμενον. τῇ δὲ στροφῇ, εἰς κοῖλον προσᾳσθείσῃ, τὸ ἐπίρρημα, ἐν τετραμέτροις ἐπάγεται. καὶ τῆς ἀντιστρόφου τῇ στροφῇ ἀνταυθείσης, τὸ ἀντεπίρρημα τελευταῖον ὂν, τῆς παραβάσεως ἐστί.

Chorus præteriens eadem dicit. Et decore hoc Comici Poetæ faciunt, Tragicum vero non est, hoc tamen in multis Fabulis fecit Euripides. in Danae quidem Chorum muliebrem pro se loqui instituens, oblitus scilicet, quod orationis figura Mulieres ceu Viros loqui fecisset. Et Sophocles idem propter contentionem, quæ ei cũ illo fuit, nonnunquam fecit, veluti in Hippone. Transgressionis porro Comicæ, partes septẽ sunt, Incisum, Transgressio, Μακρὸν, Stropha, Epirrhema, Antistropha, Antepirrhema. E quibus incisum quidem, est præparatio quædam breuioris partis. Transgressio autem, plerunque in Anapæsto metro consistit: & licet in alio constet, Anapæstũ tamẽ nominatur. Quod autẽ macrũ dicitur, post transgressionẽ, breuis quædã est cantiuncula vno decãtata spiritu. Strophæ vero interius præcantatæ, Epirrhema in Tetrametris subsequitur. Antistrophaque ipsi respondente strophæ, antepirrhema quæ vltima transgressionis pars est, inducitur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ.

Περὶ ὑποκριτῶν, ἢ ὑποκρίσεως.

ΕΙ´ΣΙ´ δὲ ἀπὸ τούτων, καὶ ὑποκριταὶ, καὶ ὑποκρίσεις, καὶ ἀντικρίσεις, καὶ ὑποκρίνασθαι τὰ ἰαμβεῖα, διαθέσθαι, σχηματίσασθαι, ῥῆσιν ἀποτεῖναι, ῥῆσιν διαπεράνασθαι, ἐγεῖραι, συνεῖραι, ἀποτάδην, ἀπνευστί, ὑπορχήσασθαι, ἐνδείξασθαι, παρενδείξασθαι, νεῦσαι, χλευάσαι, μορφάσαι, ὑποχρίσασθαι. καὶ τὰ ὅμοια. στιχομυθεῖν δὲ ἔλεγον, τὸ παρ᾽ ἓν ἰαμβεῖον ἀντιλέγειν καὶ τὸ πρᾶγμα, στιχομυθίαν. Εἴποις δ᾽ ἂν, βαρύτονος ὑποκριτής, βομβῶν, περιβομβῶν, ληκυθίζων, λαρυγγίζων, φαρυγγίζων. καὶ βαρύφωνος δὲ, καὶ λεπτόφωνος, καὶ γυναικόφωνος, καὶ στριφνόφωνος, καὶ ὅσα ἄλλα ἐν τοῖς περὶ φωνῆς εἴρηται. ἀναζυγῶσαι δὲ τὸ φθέγμα ἔλεγον, καὶ ἀναπεπνίχθαι τὸ φθέγμα, καὶ καταπεπνίχθαι. καὶ Ἀριστοφάνης πού φησι, Φθέγξαι σὺ τὴν φωνὴν, ἀναστοιχήσας ἄνω. ὁ δ᾽ αὐτὸς, καὶ φθέγμα κεκράτηκε.

CAPVT DECIMVM septimum.

De histrionibus, & histrionica.

EX horum etiã ordine sunt, Histriones, Histrionica ars, repræsentatoria. Et lãbæa peragere, disponere, formare, verba facere, verba proferre, concitare. continuare sermonem, intense, vno spiritu. Subsilire, repræsentare, ostendere, nutare, subsannare, imitari, illinire, & his similia. Sed στιχομυθεῖν, vocauerunt alternis respondere Iambis. & rem ipsam, στιχομυθίαν. Dices præterea, grauisonans Histrio, resonans, circumsonans, suppressa voce loquens, curiose loquens. Et grauiter vel tenuiter sonãs, muliebri voce præditus, & duriter loquens. & quæcunque alia, de voce dicta sunt. Porro attollere vocẽ dixerũt, & supprimere vocẽ, suffocare vocẽ. Et Aristophanes etiã dixit, Eloquere tu vocẽ resoluẽs. Et idẽ, Vox præualuit.

CAPVT

CAPVT DECIMVM octauum.

De histrionum apparatu.

HIstrionum porro apparatus, stola. & hæc eadem, somatium nominatur. Sed Apparator est, qui personas instituit. Dicere etiam licet, persona, personata facies, facies ficta, larua, & Gorgoneum.

De calceamentis, & vestibus tragicis, & comicis, atque reliquo apparatu. 2.

Et calceamenta quidem tragica, cothurni, soleæ. Sed socci, sunt comica. Et vestes tragicæ, variegatum, sic enim nominant tunicam. exteriores vero vestes, talaris, tincta, sagum, chlamys, deaurata, auro intertexta, purpurea, tiara, vitta, redimiculum, mitra. reticulum, hoc autem complicatum erat è funiculis, instar retis, totum corpus ambiens. quo Tiresias amiciebatur, aut alia persona vaticinatoria. Sinus autem, vbi tunicas constringebant, Atrei, Agamemnones, & alii qui tales erant. Ephaptis, velamen quoddam Phœniceum, purpureumve, quod manibus circũuoluebant Milites, aut Venatores. Crocota vero, vestis genus, quo Bacchus vsus est, & axillari splendida, thyrsoque. Sed qui aduersa fortuna vtebantur, lugubri veste alba, imprimis transfugæ, aut pulla, nigra, melina, vel fusca induebantur. Cęterum detrita erat vestis, Philoctetis, & Telephi. Insuper & nebrides, diphtheræ, gladii, sceptra, hastilia, arcus, pharetræ, caducei, & clauæ, & leoninæ pelles, & omnium armorum instructio, tragici apparatus, qui Virorum est, partes sunt. Muliebris porro apparatus est, syrtus purpureus, & circa cubitum albus, fœminæ scilicet Principis. Calamitosæ vero, syrtus erat niger, amiculum autem, fuscum, aut melinũ. Sed vestis Satyrica est pellis hinnuli caprini, quam & ἰζαίνω nominant, & pellem hircinã, nonnunquam & pardaleam textam. Et venatoria, Bacchi vestis. Atque sagum splẽdidum, vestis purpurea. Et chortæus, tunica

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ.

Περὶ ὑποκριτῶν σκευῆς. α'.

ΚΑὶ σκευὴ μὲν ἡ τῶν ὑποκριτῶν, στολή. ἡ δ' αὐτὴ, καὶ σωμάτιον ἐκαλεῖτο. σκευοποιὸς δὲ, ὁ προσωποποιός. καὶ ἔστιν εἰπεῖν, πρόσωπον, προσωπεῖον, προσωπίς, μορμολύκειον, γοργόνειον.

Περὶ ὑποδημάτων, καὶ ἐσθήτων τραγικῶν, καὶ κωμικῶν, καὶ λοιπῆς σκευῆς. β'.

Καὶ τὰ ὑποδήματα, κόθορνοι μὲν τὰ τραγικὰ, καὶ ἐμβάδες. ἐμβάται δὲ, καὶ τὰ κωμικά. Καὶ ἐσθῆτες μὲν τραγικαί, ποικίλον. οὕτω γὰρ ἐκαλεῖτο ὁ χιτών. Τὰ δὲ ἐπιβλήματα, ξυστίς, βατραχίς, χλανίς, χλαμύς, διάχρυσος, χρυσόπαστος, φοινικίς, τιάρα, καλύπτρα, παρακαλύπτρα, μίτρα, ἄγρηνον. τὸ δ' ἦν πλέγμα ἐξ ἐρίων δικτυῶδες περὶ πᾶν τὸ σῶμα, ὃ Τειρεσίας ἐπεβάλλετο, ἤ τι ἄλλο μαντικόν. κόλπωμα, οὗπερ τὰ ποικίλα ἐνεδέδυντο οἱ Ἀτρεῖς, καὶ Ἀγαμέμνονες, καὶ ὅσοι τοιοῦτοι. ἐφαπτίς, συστρεμμάτιόν τι φοινικοῦν, ἢ πορφυροῦν, ὃ περὶ τὴν χεῖρα εἶχον οἱ πολεμοῦντες, ἢ οἱ θηρεύοντες. ὁ δὲ κροκωτὸς, ἱμάτιον. Διόνυσος δὲ αὐτῷ ἐχρῆτο, καὶ μασχαλιστῆρι ἀνθινῷ, καὶ θύρσῳ. οἱ δὲ ἐν δυστυχίαις ὄντες, ἢ λευκὰ δυσπινῆ εἶχον, μάλιστα οἱ φυγάδες, ἢ φαιά, ἢ μέλανα, ἢ μήλινα ἢ γλαύκινα. ῥάκια δὲ, Φιλοκτήτου ἡ στολὴ, καὶ Τηλέφου. καὶ νεβρίδες δὲ, καὶ διφθέραι, καὶ μάχαιραι, καὶ σκῆπτρα, καὶ δόρατα, καὶ τόξα, καὶ φαρέτραι, καὶ κηρύκεια, καὶ ῥόπαλα, καὶ λεοντῆ, καὶ παντευχία, μέρη τραγικῆς ἀνδρῴας σκευῆς. γυναικείας δὲ, συρτὸς πορφυροῦς, περὶ δὲ πῆχυν λευκὸν, τῆς βασιλευούσης. τῆς δὲ ἐν συμφορᾷ, ὁ μὲν συρτὸς, μέλας. τὸ δὲ ἐπίβλημα, γλαυκὸν, ἢ μήλινον. ἡ δὲ σατυρικὴ ἐσθὴς, νεβρὶς αἰγῆ, ἣν καὶ ἰζαίνην ὠνόμαζον, καὶ τραγῆν· καί που καὶ παρδαλῆν ὑφασμένην. καὶ τὸ θήραιον τὸ Διονυσιακόν. καὶ χλανὶς ἀνθινή. καὶ φοινικοῦν ἱμάτιον. καὶ χορταῖος, χιτὼν

δασύς, ὃν οἱ σειληνοὶ φοροῦσι. Κωμικὴ δὲ ἐσθής, ἐξωμίς. ἔστι δὲ χιτὼν λευκός, ἄσημος, κατὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ῥαφὴν οὐκ ἔχων. γερόντων δὲ φόρημα, ἱμάτιον, καμπύλη, φοινικὶς, ἢ μέλαν τι. πορφυροῦν ἱμάτιον, φόρημα νεωτέρων. πήρα, βακτηρία, διφθέρα, ἐπὶ τῶν ἀγροίκων. καὶ πορφυρᾷ δὲ ἐσθῆτι ἐχρῶντο οἱ νεανίσκοι. οἱ δὲ παράσιτοι, μελαίνῃ, ἢ φαιᾷ. πλὴν ἐν σικυωνίῳ λευκῇ, ὅτε μέλλει γαμεῖν ὁ παράσιτος. Τῇ δὲ τῶν δούλων ἐξωμίδι, καὶ ἱματίδιόν τι πρόσκειται λευκόν, ὃ ἐγκόμβωμα λέγεται, ἢ ἐπίβλημα. Τῷ δὲ μαγείρῳ, διπλῆ, ἄγναπτος ἡ ἐσθής. Ἡ δὲ γυναικῶν ἐσθὴς κωμικῶν, ἡ μὲν τῶν γραῶν, μηλίνη, ἢ ἀερίνη, πλὴν ἱερειῶν. ταύταις δὲ, λευκή. Αἱ δὲ μαστρωποὶ, ἢ μητέρες ἑταιρῶν, ταινίδιόν τι πορφυροῦν περὶ τὴν κεφαλὴν ἔχουσιν. Ἡ δὲ τῶν νέων, λευκή, ἢ βυσσίνη. Ἐπικλήρων δὲ, λευκή, κροσσωτή. Πορνοβοσκοὶ δὲ, χιτῶνι βαπτῷ, καὶ ἀνθινῷ περιβολαίῳ ἐνδέδυνται, καὶ ῥάβδον εὐθεῖαν φέρουσιν. ἄρεσκον καλεῖται ἥδε ἡ ῥάβδος. Τοῖς δὲ παρασίτοις, πρόσεστι καὶ στλεγγὶς, καὶ λήκυθος, ὡς τοῖς ἀγροίκοις, λαγωβόλον. ἐνίαις δὲ γυναιξὶ, καὶ παράπηχυ, καὶ συμμετρία, ὅπερ ἐστὶ χιτὼν ποδήρης, ἁλουργὴς κύκλῳ.

dēſa, qua Sileni induebantur. Veſtis pręterea comica, exomis. eſt autem tunica alba ignobilis, in ſiniſtro latere ſutelã non habēs. Senum autem indumētum, veſtis eſt retorta, purpurea, vel nigra aliqua. Purpurea veſtis Iuniorum indumentum eſt. Pera, fuſtes, diphthera, ad Ruſticos pertinẽ. Veſte autẽ purpurea, vtebantur Iuuenes. Sed paraſiti, nigra, pulláue. præterquã in Sicyonio, alba, cũ paraſitus nuptias celebraturus eſſet. Cæterum ſeruorum exomidi, veſtis quædã adiacet alba, quæ ἐγκόμβωμα, vel amiculum dicitur. Coquo autem, duplex, & rudis veſtis eſt. Mulierum præterea comicarum veſtis, anuum quidem, melina, cæruleaue. præterquam Sacerdotum, harum enim albã eſt. Lenæ porro, vel meretricum Matres, vittam quandam purpuream capiti induebant. Iuuenum vero veſtitus, albus, aut byſſinus. ſed hæreditariorum, albus, & fimbriatus. Lenones autem, tincta tunica, & amiculo ſplendido induuntur, virgamque rectam gerunt. quæ ἄρεσκον nominatur. Paraſiti porro, & pectinem, & lecythum habent. ſicut & Ruſtici, Pedum. Nonnullæ etiam Mulieres, armillam habent. & ſymmetriam, quæ eſt tunica talaris purpuream fimbriam habens.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ.

Περὶ θεάτρου, καὶ τῶν περὶ αὐτό. α.

ΕΠΕΙ δὲ καὶ τὸ θέατρον οὐ μικρὸν μέρος ἐστὶ τῶν μουσικῶν, αὐτὸ μὲν ἂν εἴποις θέατρον, καὶ διονυσιακὸν θέατρον, καὶ ληναϊκόν. τὸ πλῆθος, θεατάς. καὶ Ἀριστοφάνης δὲ συνθεάτριαν εἴρηκεν. ὥστ' οὐ θεατὴν μόνον εἴποι τις ἂν, ἀλλὰ καὶ θεάτριαν. κατὰ δὲ Πλάτωνα, καὶ θεατροκρατίαν. τοὺς δ' ἀναβαθμοὺς, καὶ βάθρα, καὶ ἕδρας, καὶ ἑδώλια. καὶ ἑδωλιάζειν, τὸ συγκαθίζειν. πρῶτον δὲ ξύλον, ἡ προεδρία, μάλιστα μὲν δικαστῶν. ἐφ' ὧν καὶ τὸν πρῶτον καθίζοντα, πρωτόβαθρον Ἐπικράτης φησὶν ὁ κωμῳδοδιδάσκαλος. ἴσως

CAPVT DECIMVM nonum.

De theatro, & quæ circa hoc. I.

QVoniam vero Theatrum, non minima Muſicorum pars eſt; hoc etiam appellabis theatrum, & Theatrum Dionyſiacum, & Lenaicum. multitudinem vero, ſpectatores. quos Ariſtophanes, Συνθεάτριαν vocauit. vt iam non modo ſpectatorem, ſed & ſpectatricẽ appellare liceat. Plato vero, Theatri occupationem vocauit. ſcalas autem, Gradus, & Sedes & Sedilia. Et ἑδωλιάζειν, pro conſidere dicitur. Lignum porro primum, ſedes prima eſt; imprimis tamen Iudicum, Vnde primum Aſſeſſorem, ἢ πρωτόβαθρον nominauit Epicrates, Comœdiæ Inſtitutor. Nimirum

mirum autem de theatro vsitate dicitur, sedilia talis pulsare, quod πτερνοκοπεῖν appellauerunt. Hoc autem aliquem explodentes faciebant, vnde & explodere, & exibilare dicitur. Dicebatur etiam theatri pars quædam, senatoria, & iuuenilis. Cortinam vero & Auleum nominare licet, secundum Hyperidem in Patroclo dicentem sic, Nouem porro Principes in Stoa conuiuabantur, aulæo alterutram partem circumsepti.

De partibus theatri. 2.

Pars theari, & porta, fornix, incisio, culmina, scena, orchestra, pulpitum, prosceniū, parascenia, hyposcenia. Et scena quidē, histrionū proprie est. sed orchestra, Chori. in qua & θυμέλη est, quæ aut tribunal quoddā est, aut ara. post scenā vero, ara ἀγυιεὺς est, ante ianuas. & mensa, corollas sustinens. quæ aut θεωρὶς, aut sacra nominatur. Eleus autē, mensa erat antiqua. quā aliquis Vatis loco ascendēs, Choro respondebat. Hyposceniū autē, columnis, & imaginibus ornatū erat, ad theatrū conuersum, pulpito subiacens. Triū vero circa scenam ianuarum, media quidē, aut * regia, cauerna, aut domus inclyta, vel primum actū absoluēs dicitur. Dextra vero, secundi actus diuerticulum est. Sed sinistra, aut vilissimam personā, aut templū desolatū habet, aut deserta est. Cęterum in Tragœdia dextra quidem ianua, hospitium est; carcer vero sinistra. Sed tentoriū in Comœdia domui adiacet tapetiis repræsentatum, & iumētorum stabulum est. eiusq; ianuæ maiores, videntur κλισιάδες dictæ, ad curruum ingressionem, & apparatus. Cæterum in Antiphanis Acestriis, etiam officina erat id, quod tentorium dicitur. Quod antea bobus agrestibus, & asinis stabulum fuerat, fecerat officinam. Apud vtranq; vero duarum ianuarum quæ in media scena sunt, etiam aliæ duæ sunt. Vtrinque vna, ad quas versatiles machinæ compactæ sunt. dextra quidē ea, quæ extra vrbem sunt repræsentans.

σως δ᾽ αὖ καὶ ἐπὶ θεάτρου κατὰ χρῆσιν λέγοιτο. τὸ μέντοι τὰ ἑδώλια ταῖς πτέρναις κατακρούειν, πτερνοκοπεῖν ἔλεγον. ἐποίουν δὲ τοῦτο, ὁπότε τινὰ ἐκβάλοιεν. ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ κλώζειν, καὶ συρίττειν. ἐκαλεῖτο δέ τι καὶ βουλευτικὸν μέρος τοῦ θεάτρου, καὶ ἐφηβικόν. ἔξεστι δὲ καὶ τὸ παραπέτασμα αὐλαίαν καλεῖν, Ὑπερίδου εἰπόντος ἐν τῷ κατὰ Πατροκλέους, Οἱ δὲ ἐννέα ἄρχοντες εἱστιῶντο ἐν τῇ στοᾷ, περιφραξάμενοι τι μέρος τῆς αὐλαίας.

Περὶ μερῶν θεάτρου. β΄.

Μέρος θεάτρου, καὶ πυλὶς, καὶ ψαλὶς, καὶ κατατομὴ, κερκίδες, σκηνὴ, ὀρχήστρα, λογεῖον, προσκήνιον, παρασκήνια, ὑποσκήνια. καὶ σκηνὴ μὲν, ὑποκριτῶν ἴδιον. ἡ δὲ ὀρχήστρα, τοῦ χοροῦ, ἐν ᾗ καὶ ἡ θυμέλη, εἴτε βῆμά τι οὖσα, εἴτε βωμός. ἐπὶ δὲ τῆς σκηνῆς, καὶ ἀγυιεὺς ἔκειτο βωμὸς πρὸ τῶν θυρῶν. καὶ τράπεζα, πέμματα ἔχουσα, ἡ θεωρὶς ὠνομάζετο, ἢ θυωρίς. ἐλεὸς δ᾽ ἦν τράπεζα ἀρχαία, ἐφ᾽ ἣν πρὸ Θέσπιδος εἷς τις ἀναβὰς, τοῖς χορευταῖς ἀπεκρίνατο. τὸ δὲ ὑποσκήνιον, κίοσι, καὶ ἀγαλματίοις ἐκεκόσμητο, πρὸς τὸ θέατρον τετραμμένον, ὑπὸ τὸ λογεῖον κείμενον. τριῶν δὲ τῶν κατὰ τὴν σκηνὴν θυρῶν, ἡ μέση μὲν, βασίλειον, ἢ σπήλαιον, ἢ οἶκος ἔνδοξος, ἢ πᾶν τὸ πρωταγωνιστοῦν τοῦ δράματος. ἡ δὲ δεξιὰ, τοῦ δευτεραγωνιστοῦντος καταγώγιον. ἡ δὲ ἀριστερὰ, ἢ τὸ εὐτελέστατον ἔχει πρόσωπον, ἢ ἱερὸν ἐξηρημωμένον, ἢ ἄοικός ἐστιν. ἐν δὲ τραγῳδίᾳ, ἡ μὲν δεξιὰ θύρα, ξενών ἐστιν. εἱρκτὴ δὲ, ἡ λαιά. τὸ δὲ κλίσιον ἐν κωμῳδίᾳ, παράκειται παρὰ τὴν οἰκίαν, παραπετάσματι δηλούμενον. καὶ ἔστι μὲν σταθμὸς ὑποζυγίων. καὶ αἱ θύραι αὐτοῦ, μείζους δοκοῦσι, καλούμεναι κλισιάδες, πρὸς τὸ καὶ τὰς ἁμάξας εἰσελαύνειν, καὶ τὰ σκευοφόρα. ἐν δὲ Ἀντιφάνους ἀκεστρίαις, καὶ ἐργαστήριον γέγονε τὸ καλούμενον κλίσιον. ὃ πρότερόν ποτ᾽ ἦν τοῖς ἐξ ἀγροῦ βουσὶ σταθμὸς, καὶ τοῖς ὄνοις, πεποίηκεν ἐργαστήριον. παρ᾽ ἑκάτερα δὲ τῶν δύο θυρῶν τῶν περὶ τὴν μέσην, ἄλλαι δύο εἶεν ἂν, μία ἑκατέρωθεν, πρὸς ἃς αἱ περίακτοι συμπεπήγασιν. ἡ μὲν δεξιὰ, τὰ ἔξω πόλεως δηλοῦσα.

ἡ δ' ἀριστερὰ, τὰ ἐκ πόλεως. μάλιστα τὰ ἐκ λιμένος. καὶ θεούς τε θαλαττίους ἐπάγει, καὶ πάνθ' ὅσα ἐπαχθέστερα ὄντα, ἡ μηχανὴ φέρειν ἀδυνατεῖ. εἰ δὲ ἐπιστρέφοιεν αἱ περίακτοι, ἡ δεξιὰ μὲν, ἀμείβει τόπον. ἀμφότεραι δὲ, χώραν ὑπαλλάττουσι. τῶν μέντοι παρόδων, ἡ μὲν δεξιὰ ἀγρόθεν, ἢ ἐκ λιμένος, ἢ ἐκ πόλεως ἄγει. οἱ δὲ ἀλλαχόθεν πεζοὶ ἀφικνούμενοι, κατὰ τὴν ἑτέραν εἰσίασιν. εἰσελθόντες δὲ κατὰ τὴν ὀρχήστραν, ἐπὶ τὴν σκηνὴν διὰ κλιμάκων ἀναβαίνουσι. τῆς δὲ κλίμακος οἱ βαθμοὶ, κλιματῆρες καλοῦνται. εἴη δ' ἂν τῶν ἐκ θεάτρου, καὶ ἐκκύκλημα, καὶ μηχανὴ, καὶ ἐξώστρα, καὶ σκοπὴ, καὶ τεῖχος, καὶ πύργος, καὶ φρυκτώριον, καὶ διστεγία, καὶ κεραυνοσκοπεῖον, καὶ βροντεῖον, καὶ θεολογεῖον, καὶ γέρανος, καὶ αἰῶραι, καὶ καταβλήματα, καὶ ἡμικύκλιον, καὶ στροφεῖον, καὶ ἡμιστρόφιον, καὶ χαρώνιοι κλίμακες, καὶ ἀναπιέσματα. καὶ τὸ μὲν ἐκκύκλημα, ἐπὶ ξύλων, ὑψηλὸν βάθρον, ᾧ ἐπίκειται θρόνος. δείκνυσι δὲ καὶ τὰ ὑπὸ τὴν σκηνὴν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀπόρρητα πραχθέντα. καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ ἔργου, καλεῖται ἐγκυκλεῖν. ἐφ' οὗ δὲ εἰσάγεται τὸ ἐγκύκλημα, εἰσκύκλημα ὀνομάζεται. καὶ χρὴ τοῦτο νοεῖσθαι καθ' ἑκάστην θύραν. οἱονεὶ, καθ' ἑκάστην οἰκίαν. ἡ μηχανὴ δὲ, θεοὺς δείκνυσι, καὶ ἥρωας τοὺς ἐν ἀέρι, Βελλεροφόντας, ἢ Περσέας. καὶ καλεῖται κατὰ τὴν ἀριστερὰν πάροδον, ὑπὲρ τὴν σκηνὴν τὸ ὕψος. ὃ δὲ ἐν τραγῳδίᾳ μηχανὴ, τοῦτο ἐν κωμῳδίᾳ κράδη. δῆλον δὲ, ὅτι συκῆς ἐστι μίμησις. κράδην γὰρ τὴν συκῆν καλοῦσιν οἱ ἀττικοί. τὴν δὲ ἐξώστραν, ταυτὸν τῷ ἐγκυκλήματι νομίζουσιν. ἡ σκοπὴ δὲ, πεποίηται κατασκόποις, ἢ τοῖς ἄλλοις, ὅσοι προσσκοποῦσι. καὶ τὸ τεῖχος, καὶ ὁ πύργος, ὡς ἀπὸ ὕψους ἰδεῖν. τὸ δὲ φρυκτώριον, τῷ ὀνόματι δηλοῖ τὸ ἔργον. ἡ δὲ διστεγία, ποτὲ μὲν ἐν οἴκῳ βασιλείῳ, διῆρες δωμάτιον. οἷον, ἀφ' οὗ ἐν Φοινίσσαις ἡ Ἀντιγόνη βλέπει τὸν στρατόν. ποτὲ δὲ κέραμος, ἀφ' οὗ καὶ βάλλουσι τῷ κεράμῳ. ἐν δὲ κωμῳδίᾳ, ἀπὸ τῆς διστεγίας, πορνοβοσκοί τινες κατοπτεύουσι. γραΐδια γύναια καταβλέπει. κεραυνοσκοπεῖον δὲ, καὶ βροντεῖον, τὸ μὲν ἐστι περίακτος ὑψηλή. τὸ δὲ βροντεῖον, ὑπὸ τὴν σκηνὴν ὄπισθεν, ἀσκοὶ ψήφων,

sinistra vero ea, quæ ex vrbe ducit, maxime quæ ex portu, & Deos inducit marinos, & alia omnia, quę grauiora existẽtia, machina ferre nequit. Si vero machinæ hæ versatiles conuertantur, dextra quidem locum mutat, vtræq; vero locum subalternãt. Ingressuum porro, dexter quidẽ, ex agro, è portu, aut ex vrbe ducit. qui vero aliunde pedites veniũt, iuxta alterũ ingrediuntur. Ingressi autẽ iuxta orchestram ad scenã per scalas ascendunt. Scalæ autem gressus, gradus vocantur. Præterea inter theatri partes quoq; numeretur, pegma, & machina, exostra, specula, murus, turris, specula directrix, duas cõtignationes habẽs domus, turris fulminea, tonitru, Deorum sedes, grus, pensilia, tapetia, semicirculus, strophium, semistrophiũ, & scalæ Charoniæ, & anapiesmata. Sed pegma supra ligna quædam alta scala est, cui thronus insidet. exhibet vero secreta, quæ sub scena in domiciliis fiunt. & huius officii verbum est, in orbem circumuolui. Machina autem, super quã pegma inducitur, εἰσκύκλημα nominatur. & hoc iuxta singulas ianuas obseruandum est. & fere iuxta singulas domos. Machina vero, Deos exhibet, Heroes illos aerios, Bellerophontes scilicet, & Perseos. & dicitur iuxta sinistrum introitum, super scenã esse altitudine. Quod vero in Tragœdia, machina. hoc in Comœdia, crade dicitur. Vnde patet, quod ficus imitatio est. Ficum etenim, Attici κράδην vocant. Exostram porro idem, quod pegma, esse volunt. Sed specula, speculatoribus, aut aliis, quicunque speculantur, extructa est. Cæterum murus, turrisque, vt veluti de alto videre liceat. Specula porro directrix, ipso nomine officium suum refert. Distegia vero, nonnunquam in regia domo duplex cœnaculum, veluti à quo Antigone in Phœnissis exercitum speculatur. nonnunquam vero dolium est, à quo tegulis deiiciunt. Cęterum in Comœdia, à distegia lenones quidam prospiciunt, & vetula Mulier despicit. Machina autem fulminea, & tonitru. illa quidem, est alta versatilis machina. hoc vero in posteriore parte sub scena, vrnę sunt lapillis

lapillis plenæ, qui impulsi, per ænea vasa delabuntur. Ex Deorum autem sede, quæ scenam excellit, apparent Dii. vtpote Iupiter, & qui circa ipsum. Grus præterea, machina quædam est, ex alto demissa, ad corporis alicuius raptum idonea. qua Aurora vsa est, corpus Memnonis rapiens. Pensilia vero, nominabis funiculos, qui ex alto dependẽt, vt eos sustineant Heroes, Deosve, qui in aere ferri videntur. Tapetia autem, panni erant, aut tabulæ picturas continentes, ad Fabularum vsum vtiles. supraque versatiles demittebatur machinas, montem referens, mare, fluuium, aut aliud huiusmodi. Semicirculo vero, figura nomen dedit. sed huius locus, iuxta orchestram. vsus autem, eminus ostendens vrbis aliquem situm, aut in mari natantes. Quemadmodum & strophium, quod Heroes continet, & in Deorum numerum transcriptos, aut in mari vel bello obeuntes. Gradus porro Charonii, iuxta sedilium descensus positi, Manes à se emittunt. Sed anapeismata, hoc quidem in scena est, veluti fluminis transgressionem repræsentans, aut aliud huiusmodi: illud vero circa scalas est, per quas ascendunt Furiæ.

De personis tragicis. 3.

Personæ porro tragicæ sunt, Vir tonsus, albus, Spartopolius, Vir niger, Flauus, Vir flauior. & hi quidem, Senes sunt. Tonsus, est maximus natu inter Senes, albissimam comam habens, & crines ὄγκῳ adiacentes. Ὄγκος autem, est ea, quæ supra faciem est, alta prominentia literæ Λ figurã referens. Sed barba, ad cutim vsque detonsa est, & genas habet pendulas. Vir autem albus, totus quidem canus est. sed cincinni circa caput sunt, barba densa, & supercilia pendula, color alb', sed faciei prominẽtia breuis. Sed Spartopolius, canorum naturam refert. niger vero est, & subpallidus. Vir porro niger, à colore nomen habens, crispus barbam & capillitium, aspera facie, & magna faciei prominentia præditus. Vir autem flauus, flauos

ψήφων ἔμπλεοι διωκόμενοι φέρονται κατὰ χαλκωμάτων. ἀπὸ δὲ τοῦ θεολογείου, ὄντος ὑπὲρ τὴν σκηνὴν, ἐν ὕψει ἐπιφαίνονται θεοί, ὡς ὁ Ζεὺς, καὶ οἱ περὶ αὐτὸν ἐν ψυχοστασίᾳ. ἡ δὲ γέρανος, μηχάνημά τι ἐστὶν ἐκ μετεώρου καταφερόμενον, ἐφ᾽ ἁρπαγῇ σώματος, ᾧ κέχρηται ἡ Ἠὼς ἁρπάζουσα τὸ σῶμα τοῦ Μέμνονος. αἰώρας δ᾽ ἂν εἴποις τοὺς κάλως, οἳ κατήρτηνται ἐξ ὕψους, ἀνέχειν τοὺς ἐπὶ τοῦ ἀέρος φέρεσθαι δοκοῦντας, ἥρως, ἢ θεούς. καταβλήματα δὲ, ὑφάσματα, ἢ πίνακες ἦσαν, ἔχοντες γραφὰς, τῇ χρείᾳ τῶν δραμάτων προσφόρους. κατεβάλλετο δὲ ἐπὶ τὰς περιάκτους, ὄρος, δεικνῦν ἢ θάλατταν, ἢ ποταμὸν, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. τῷ δὲ ἡμικυκλίῳ, τὸ μὲν σχῆμα, ὄνομα. ἡ δὲ θέσις, κατὰ τὴν ὀρχήστραν. ἡ δὲ χρεία, δηλοῦσα πόρρω τινὰ τῆς πόλεως τόπον, ἢ τοὺς ἐν θαλάττῃ νηχομένους. ὥσπερ καὶ τὸ στροφεῖον, ὃ τοὺς ἥρως ἔχει, τοὺς εἰς τὸ θεῖον μεθεστηκότας, ἢ τοὺς ἐν πελάγει, ἢ πολέμῳ τελευτῶντας. αἱ δὲ χαρώνιοι κλίμακες, κατὰ τὰς ἐκ τῶν ἑδωλίων καθόδους κείμεναι, τὰ εἴδωλα ἀπ᾽ αὐτῶν ἀναπέμπουσι. τὰ δὲ ἀναπείσματα, τὸ μέν ἐστιν ἐν τῇ σκηνῇ, ὡς ποταμὸν ἀνελθεῖν, ἤ τι τοιοῦτον πρόσωπον. τὸ δὲ, περὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς, ἀφ᾽ ὧν ἀνέβαινον ἐριννύες.

Περὶ προσώπων τραγικῶν. γ΄.

Ἀλλὰ μὴν καὶ πρόσωπα, τὰ μὲν τραγικὰ εἴη ἂν, ξυρίας ἀνὴρ, λευκὸς, σπαρτοπόλιος, μέλας ἀνὴρ, ἀνὴρ ξανθὸς, ἀνὴρ ξανθότερος. οὗτοι μὲν γέροντες. Ὁ δὲ ξυρίας, πρεσβύτατος τῶν γερόντων, λευκότατος τὴν κόμην, προσκείμεναι τῷ ὄγκῳ αἱ τρίχες. ὄγκος δὲ ἐστι, τὸ ὑπὲρ τὸ πρόσωπον ἀνέχον εἰς ὕψος, λαβδοειδεῖ τῷ σχήματι. τὸ δὲ γένειον, ἐν χρῷ κουρίας ἐστὶν ὁ ξυρίας, ἐπιμήκης ὢν τὰς παρειάς. Ὁ δὲ λευκὸς ἀνὴρ, πᾶς μέν ἐστι πολιὸς, βόστρυχοι δὲ περὶ τὴν κεφαλήν. καὶ τὸ γένειον πεπηγὸς, καὶ προπετὴς ὀφρῦς. καὶ παράλευκον τὸ χρῶμα. ὁ δὲ ὄγκος, βραχύς. Ὁ γε μὴν σπαρτοπόλιος, δηλοῖ μὲν τὴν τῶν πολιῶν φύσιν, μέλας δέ ἐστι, καὶ ὕπωχρος. Ὁ δὲ μέλας ἀνὴρ, ἀπὸ μὲν τῆς χροιᾶς ἔχων τοὔνομα, οὖλος δὲ τὸ γένειον, καὶ τὴν κόμην, τραχὺς τὸ πρόσωπον, καὶ μέγας ὁ ὄγκος. Ὁ δὲ ξανθὸς ἀνὴρ, ξανθοὺς

ἔχει βοστρύχους, καὶ ὄγκον ἧττον, καὶ ἔστιν εὔχρους. ὁ δὲ ξανθότερος, τὰ μὲν ἄλλα ὅμοιος, ὕπωχρος δὲ μᾶλλον, καὶ δηλοῖ νοσοῦντας. τὰ δὲ νεανίσκων πρόσωπα, πάγχρηστος, οὖλος, ἁπαλὸς, πιναρὸς, δεύτερος πιναρὸς, ὠχρὸς πάρωχρος. Ὁ δὲ πάγχρηστος, πρεσβύτατος τῶν νεανίσκων, ἀγένειος, εὔχρους, μελαινόμενος, δασεῖαι καὶ μέλαιναι αἱ τρίχες. Ὁ δὲ οὖλος, ξανθὸς, ὑπέρογκος. αἱ τρίχες τῷ ὄγκῳ προσπεπήγασιν, ὀφρύες ἀνατέτανται, βλοσυρὸς τὸ εἶδος. Ὁ δὲ πάρουλος, τἆλλα ἐοικὼς τῷ πρὸ αὐτοῦ, μᾶλλον νεανίζει. Ὁ δὲ ἁπαλὸς, βοστρύχοις ξανθὸς, λευκόχρους, φαιδρὸς, πρέπων θεῷ καλῷ. Ὁ δὲ πιναρὸς, ὀγκώδης, ὑποπέλιδνος, κατηφὴς, δυσπινὴς, ξανθοκόμης, ξανθῇ κόμῃ ἐπικομῶν. Ὁ δὲ δεύτερος πιναρὸς, τοσοῦτον τοῦ προτέρου ἰσχνότερος, ὅσον καὶ νεώτερος, καὶ ἐπίκομος. Ὁ δὲ ὠχρὸς, φρυγανός ἐστι ταῖς σαρξὶ, καὶ περίκομος, ὑπόξανθος, νοσώδης τὴν χρόαν, οἷος εἰδώλῳ, ἢ τραυματίᾳ πρέπειν. Ὁ δὲ πάρωχρος, τὰ μὲν ἄλλα, οἷος ὁ πάγχρηστος. ὠχρεᾶ δὲ, ὡς νοσοῦντα, ἢ ἐρῶντα δηλοῦν. Τὰ μέντοι τῶν θεραπόντων πρόσωπα, διφθερίας, σφηνοπώγων, ἀνάσιμος. Ὁ μὲν διφθερίας, ὄγκον οὐκ ἔχων, περίκρανον ἔχει, καὶ τρίχας ἐκτενισμένας λευκὰς, πρόσωπον ὕπωχρόν τε καὶ ὑπόλευκον, καὶ μυκτῆρα τραχὺν, ἐπισκύνιον μετέωρον, ὀφθαλμοὺς σκυθρωπούς. ὕπωχρος δὲ ἐστι, καὶ τὸ γένειον προσπαλαίτερος. Ὁ δὲ σφηνοπώγων, ἀκμάζει, καὶ ὄγκον ὑψηλὸν ἔχει, καὶ πλατὺν, κοιλαινόμενον ἐν τῇ περιφορᾷ. ξανθὸς, τραχὺς, ἐρυθρὸς, πρέπων ἀγγέλῳ. Ὁ δὲ ἀνάσιμος, ὑπέρογκος, ξανθὸς, ἐκ μέσου ἀνατέτανται αἱ τρίχες, ἀγένειός ἐστιν, ὑπέρυθρος. καὶ οὗτος ἀγγέλλει. Τὰ δὲ τῶν γυναικῶν πρόσωπα, πολιὰ κατάκομος, γραΐδιον ἐλεύθερον, γραΐδιον οἰκετικὸν, μεσόκουρος, διφθερῖτις, κατάκομος, ὠχρὰ, πρόσφατος, κούριμος, παρθένος. Ἡ μὲν πολιὰ κατάκομος, ὑπὲρ τὰς ἄλλας τήν τε ἡλικίαν καὶ τὴν ἀξίωσιν, λευκόκομος, μετρία τὸν ὄγκον, ὕπωχρος. πάλαι δὲ περίχρωμος ἐκαλεῖτο. Τὸ δὲ ἐλεύθερον γραΐδιον, ὑπόξανθον τὴν χροιὰν καὶ τὴν πολιὰν, μικρὸν ὄγκον ἔχον, μέχρι τῶν κλειδῶν αἱ τρίχες, ὑποφαίνει συμφοράν.

cincinnos habet, & faciei prominentiam minorem, & boni coloris est. Cæterum flauior, per alia quidem huic similis est. magis autem pallidus, & morbidos repręsentat. Præterea Iuuenum personæ sunt, perbenignus, crispus, tener, horridus, secundus horridus, pallidus, subpallidus. Et Perbenignus, Iuuenum natu maximus est, imberbis, boni coloris, nigrescens, densos & nigros capillos habens. Sed crispus, flauus, fastuosus. pili faciei prominentię adhærent, supercilia extēduntur, & facie terribilis. Subcrispus vero, aliis quidem similis huic, sed magis iuuenescit. Tener autē, cincinnis flauus, albus, hilaris, pulchro decorus Genio. Sed horridus, fastuosus est, subliuidus, subtristis, sordidus, flauicomus, flaua coma decorus. Horridus autem secundus, in tantum priori tenuior est, quantum est iunior, & crinitus. Cæterū pallidus, macilentus est, comatus, subflauus, morbidum colorem referens, instar idoli aut vulnerati. Subpallidus autem, aliis quidem perbenigno similis est. pallet vero, veluti ægrotum, aut amantem repræsentans. Seruorum preterea personæ sunt, Diphtherias, Barbam intortam habens, Resimus. Diphtherias sane, fastum nullum habens, vittam habet pilosque albos depexos, faciem subpallidam & liuidā, nasum asperum, capitis verticem sublimē, oculos tetricos. subpallidus autem est, & barba senium quoddā ostentans. Sed torta barba insignis, floret, frontem habens altam & latā, sed in circuitu excauatam, flauus, asper, rufus, Angelum repræsentans. Resimus vero, est fastuosus, flauus, & è medio crines eriguntur. imberbis est, subrufus, & hic nuncium agit. Mulierū porro personę sunt, Cana crinita, Anus libera, Anus serua, Media, Diphtherita, Comata, Pallida, Nuper violata, Iuuenis, Virgo. Cana crinita quidem, alias excedit omnes, & ætate, & dignitate, albis crinibus prædita, modicam habens frontem, subpallida. olim vero, nitida vocabatur. Anus vero libera, subflaua est colore ipso, & canitie. frontem habens paruam, crinesque ad scapulas dependentes, & calamitatem aliquam arguit.

Sed

Sed Anus Famula, vittam ex agninis confecta pellibus ante frontem habet, & carne rugosa est. Mediæ præterea ætatis Famula, breue supercilium, color albus, subpallidus, & non omnino canus. Cæterum diphtheritis, hac iunior est, & supercilium nō habet. Comata autem, pallida, nigris comis prædita, vultu tristis, & colorem à nomine habet. Media Mulier, pallida, comatæ persimilis, nisi quod è medio rasa est. Sed mediæ ætatis Virgo, nuper violata, cæsariem quidem habet propriam ante se, & non pallorem. Iuuencula porro, pro frontali pilorum tinctorum discrimen habet, & breuibus in circuitu amicta est, & colore subpallida. Altera vero Iuuencula Virgo, in reliquis similis est, præterquam in crinium discrimine, & cincinnorum ambitu, velut sæpius infortunium passa. Puella autem, iuuenilis persona, qualis Danaes fuit, pulchra Puellula. Sed personæ factitiæ sunt, Actæon cornutus, Phineus cæcus, aut Thamyris, hunc quidem oculum cæsium, illum vero nigrum habens. Aut Argus, multis oculis insignis, aut Tyro genis liuida, apud Sophoclem. hoc vero à Nouerca per ferri plagas perpessa est. Et Euippe, Chironis Filia, in equū transformata apud Euripidē. aut Achilles, super Patroclū inornatus. aut Amymone, aut Fluuius, aut Mons, aut Medusa, aut Iustitia, vel Mors, vel Furia, vel Rabies, vel Oestrum, vel Iniuria, vel Centaurus, seu Titan, aut Gigas, aut Indus, vel Triton. Mox etiam huc pertinent, Ciuitas, Priamus, Suadela, Musæ, Horæ, & Nymphæ Mithaci, Pleiades, Fraus, Ebrietas, Ignauia, & Inuidia. verum hæc etiam Comica esse possunt.

De personis satyricis. 4.

Præterea Satyricæ personæ, Satyrus canus, Satyrus barbatus, Satyrus imberbis, Silenus, Anus. Reliquæ vero personæ similes sunt, nisi eorum quorum differentiæ per nomina exprimuntur. quemadmodum Papposilenus, ipsa forma magis ferinus est.

Τὸ δὲ οἰκετικὸν γρᾴδιον, περίκρανον ἐξ ἀρνακίδων ἀντὶ ὄγκου ἔχει, καὶ ῥυσὸν ἐστὶ τὰς σάρκας. Τὸ δὲ οἰκετικὸν μεσόκουρον, καὶ βραχὺς ὄγκος, χρόα λευκὴ, πάρωχρος, οὐ πάντη πολιόν. Ἡ δὲ διφθερῖτις, νεωτέρα ἐκείνης, καὶ ὄγκον οὐκ ἔχει. Ἡ δὲ κατάκομος, ὠχρὰ, μέλαινα τὴν κόμην, βλέμμα κατηφρόν. τὸ δὲ χρῶμα, ἐκ τοῦ ὀνόματος. Ἡ δὲ μεσόκουρος ὠχρὰ, ὁμοία τῇ κατακόμῳ, πλὴν ὅσα ἐκ μέσου κέκαρται. Ἡ δὲ μεσόκουρος πρόσφατος, τὴν μὲν κουρὰν ἔχει κατὰ τὴν πρὸ αὐτῆς. οὐκ ἔχει δὲ κατὰ τὴν ὠχρότητα. Ἡ δὲ κούριμος παρθένος, ἀντὶ ὄγκου ἔχει τριχῶν κατεψηγμένων διάκρισιν. καὶ βραχέα ἐν κύκλῳ περικέκαρται. ὕπωχρος δὲ τὴν χρόαν. Ἡ δὲ ἑτέρα κούριμος παρθένος, τὰ ἄλλα ὁμοίως, πλὴν τῆς διακρίσεως, καὶ τῶν κύκλῳ βοστρύχων, ὡς ἐκ πολλοῦ δυστυχοῦσα. Ἡ δὲ κόρη, νεαρὸν πρόσωπον, οἷον ἂν Δανάης γένοιτο, καλὴ παιδίσκη. Τὰ δὲ ἔνσκευα πρόσωπα, ἀκταίων ἐστὶ κερασφόρος, ἢ φινεὺς τυφλὸς, ἢ θάμυρις, τὸν μὲν ἔχων γλαυκὸν ὀφθαλμὸν, τὸν δὲ, μέλανα. ἢ ἄργος πολυόφθαλμος, ἢ τυρὼ πελιδνὴ τὰς παρειὰς παρὰ Σοφοκλεῖ. τοῦτο δὲ ὑπὸ τῆς μητρυιᾶς σιδήρου πληγαῖς πέπονθεν. ἢ εὐίππη ἡ χείρωνος, ἀπαλλαττομένη εἰς ἵππον παρ' Εὐριπίδῃ. ἢ ἀχιλλεὺς ἐπὶ πατρόκλῳ, ἄκοσμος. ἢ ἀμυμώνη, ἢ ποταμὸς, ἢ ὄρος, ἢ γοργὼ, ἢ δίκη, ἢ θάνατος, ἢ ἐριννὺς, ἢ λύσσα, ἢ οἶστρος, ἢ ὕβρις, ἢ κένταυρος, ἢ τιτὰν, ἢ γίγας, ἢ ἰνδὸς, ἢ τρίτων. τάχα δὲ, καὶ πόλις, καὶ πρίαμος, καὶ πειθὼ, καὶ μοῦσαι, καὶ ὧραι, καὶ μιθάκου νύμφαι, καὶ πλειάδες, καὶ ἀπάτη, καὶ μέθη, καὶ ὄκνος, καὶ φθόνος. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἴη καὶ κωμικά.

Περὶ προσώπων σατυρικῶν. δ.

Σατυρικὰ δὲ πρόσωπα, σάτυρος πολιὸς, σάτυρος γενειῶν, σάτυρος ἀγένειος, σειληνὸς, πάππος. τὰ δ' ἄλλα, ὅμοια τὰ πρόσωπα, πλὴν ὅσοις ἐκ τῶν ὀνομάτων αἱ παραλλαγαὶ δηλοῦνται, ὥσπερ καὶ ὁ παπποσείληνος τὴν ἰδέαν ἐστὶ θηριωδέστερος.

Περὶ προσώπων κωμικῶν. ε.

Τὰ δὲ κωμικὰ πρόσωπα, τὰ μὲν τῆς παλαιᾶς κωμῳδίας, ὡς ἐπιπολὺ τοῖς προσώποις ὧν ἐκωμῴδουν ἀπεικάζετο, ἢ ἐπὶ τὸ γελοιότερον ἐσχημάτιστο. Τὰ δὲ τῆς νέας, πάππος πρῶτος, πάππος ἕτερος, ἡγεμών, πρεσβύτης μακροπώγων, ἢ ἐπισείων, ἑρμώνειος, σφηνοπώγων, λυκομήδειος, πορνοβοσκός, ἑρμώνειος δεύτερος. οὗτοι μὲν γέροντες. Ὁ μὲν πρῶτος πάππος, πρεσβύτατος, ἐν χρῷ κουρίας, ἡμερώτατος τὰς ὀφρῦς, εὐγένειος, ἰσχνὸς τὰς παρειάς, τὴν ὄψιν κατηφής, λευκὸς τὸ χρῶμα, τὸ πρόσωπον, τὸ μέτωπον ὑπόφαιδρος. Ὁ δὲ ἕτερος πάππος, ἰσχνότερος, καὶ ἐντονώτερος τὸ βλέμμα, καὶ λυπηρός, ὕπωχρος, εὐγένειος, πυρσόθριξ, ὠτοκατάξιας. Ὁ δὲ ἡγεμών, πρεσβύτης, στεφάνην τριχῶν περὶ τὴν κεφαλὴν ἔχων, ἐπίγρυπος, πλατυπρόσωπος, τὴν ὀφρῦν ἀνατέταται τὴν δεξιάν. Ὁ δὲ πρεσβύτης, μακροπώγων, καὶ ἐπισείων, στεφάνην τριχῶν περὶ τὴν κεφαλὴν ἔχων, εὐπώγων ἐστὶ, καὶ οὐκ ἀνατέταται τὰς ὀφρῦς, νωθρὸς δὲ τὴν ὄψιν. Ὁ δὲ ἑρμώνειος, ἀναφαλαντίας, εὐπώγων, ἀνατέταται τὰς ὀφρῦς, τὸ βλέμμα δριμύς. Ὁ δὲ πορνοβοσκός, τἆλλα μὲν ἔοικε τῷ λυκομηδείῳ, τὰ δὲ χείλη, ὑποσέσηρε, καὶ συνάγει τὰς ὀφρῦς, καὶ ἀναφαλαντίας ἐστὶν, ἢ φαλακρός. Ὁ δὲ δεύτερος ἑρμώνειος, ἀπεξυρημένος ἐστὶ, καὶ σφηνοπώγων. Ὁ δὲ σφηνοπώγων, ἀναφαλαντίας, ὀφρῦς ἀνατεταμέναι, ὀξυγένειος, ὑποδίστροπος. Ὁ δὲ λυκομήδειος, οὐλοπώγων, μακρογένειος, ἀνατείνει τὴν ἑτέραν ὀφρῦν, πολυπραγμοσύνην παρενδείκνυται. Τὰ δὲ τῶν νεανίσκων, πάγχρηστος νεανίσκος, μέλας νεανίσκος, οὖλος νεανίσκος, ἁπαλός, ἄγροικος, ἐπίσειστος, δεύτερος κόλαξ, παράσιτος, εἰκονικός, σικελικός. Ὁ μὲν πάγχρηστος, ὑπέρυθρος, γυμναστικός, ὑποκεχρωσμένος, ῥυτίδας ὀλίγας ἔχων ἐπὶ τοῦ μετώπου, καὶ στεφάνην τριχῶν, ἀνατεταμένος τὰς ὀφρῦς. Ὁ δὲ μέλας νεανίσκος, νεώτερος, καθειμένος τὰς ὀφρῦς, πεπαιδευμένῳ, ἢ φιλογυμναστῇ ἐοικώς. Ὁ δὲ οὖλος νεανίσκος, καλὸς, νέος, καὶ ὑπέρυθρος τὸ χρῶμα. αἱ δὲ τρίχες, κατὰ τοὔνομα. ὀφρῦς ἀνατέταται, καὶ ῥυτὶς ἐπὶ τοῦ μετώπου μία.

Ὁ δὲ

De personis comicis. 5.

Comicæ porro personæ, Veteris quidem Comœdię plerunque hominibus, quos suggillabant, similes erant, aut maiori cum ludibrio effingebatur. Nouæ vero Comœdię, Pappus primus, Pappus secundus, Dux, Senex, Barbatus vel Barbam quatiens, Hermoneus, Intortam barbam habēs, Lycomedeus, Leno, Hermoneus secundus. hi quidem Senes. Pappus quidem primus, maximus natu, ad cutim detonsus, iucūdis superciliis præditus, pilosus, tenues genas habens, oculis tristis, colore albus, facie & frōte subhilaris. Pappus autem secundus, macilētior, & acrior aspectu, & tristis, subpallidus, barbatus, rufus, & auribus fractis. Dux vero est Senex, pilorum coronam circa caput hābēs, incuruus, lata facie præditus, & supercilium attollit dextrum. Decrepitus præterea, barbam promissam habens, & vibrans, pilorum corona capite cinctus. barbatus est, & non attollit supercilia, sed aspectu ignauior videtur. Sed Hermoneus, recaluaster, barbatus, supercilia attollit, aspectu asper. Leno cōtra, per omnia Lycomedeo similis est, sed labia distorquet, & supercilia contrahit, & recaluaster est, vel caluus. Hermoneus autem secundus, detonsus est, & barbam intortam habet. Sed qui barba intorta præditus est, recaluaster, supercilia extensa, acuto mēto prȩditus, & difficilis. Lycomedeus vero, crispam barbam habens, longo mento conspicuus, alterum extendit supercilium, & curiositatem repræsentat. Iuuenum autem personæ sunt, perbenignus Iuuenis, niger Iuuenis. Iuuenis crispus, Tener, Rustic⁹, Minax, Secundus adulator, Parasitus, Imaginarius, Siculus. Et Perbenign⁹ quidē subrufus, gymnasticus, subfuscus, paucas sub fronte rugas habens, & pilorum coronā, superciliaque extendēs. Sed Iuuenis niger, iunior, supercilia demittens, instituto, aut gymnasiis exercitato similis. Iuuenis autem crispus, pulcher iuuenis, colore rubeus, & crines nomini ipsi respondentes, supercilia extenduntur, & vna sub fronte ruga.

Iuuenis

Iuuenis vero tener, pilos habet ſicut perbenignus, omnium autem natu minimus, albus, in vmbra nutritus, teneritatem repręſentans. Ruſtico vero, color nigreſcit. ſed labia lata, naſus ſimus, & pilorum corona. Minaci vero Militi, & erroni exiſtenti, color, & coma nigra eſt. pili concutiuntur; quemadmodum & minaci ſecundo, qui tenerior eſt, & comam magis flauam nutriens. Adulator autem, & paraſitus, nigri, non tamen extra palæſtram ſunt, incurui, & condolentes. Sed paraſito, aures magis contuſæ ſunt. & hilarior eſt, ſicut & adulator; ſuperciliaque malignius diſponit. Imaginarius autem, tranſforatas genas habet, & mento raſus eſt. ſplēdide autem amictus eſt, & peregrinus. Cæterum Siculus, paraſitus tertius eſt. Seruorum porro perſonæ Comicæ, Pappus, Dux, Famulus, Tenuis aut Suppreſſus, Famulus criſpus, Famulus medius, Famulus ornatus capillis, & Minax Dux. Pappus quidem, ſolus ſeruorum canus eſt, & Libertum refert. Dux autem, ſpiram habet ruforum capillorum, ſupercilia attollit, frontem contrahit. taliſque omnino inter ſeruos eſt, qualis inter liberos Senex Dux. Tenuis vero aut ſuppreſſus, recaluaſter eſt, rufus, ſupercilia attollens. Sed Famulus criſpus, capillis criſpus eſt. ſunt vero rufi, ſicut & color. & recaluaſter eſt, & peruerſus facie. Cæterum Famulus medius, caluus, & fuluus eſt. Famulus autem ornatus, niger, caluus, peruerſus facie. duos aut tres nigros in capite cincinnos habens, & ſimiles etiam in mento. Minax porro Dux, Famulo Duci ſimilis eſt, præterquam in capillis. Præterea Mulierum perſonæ ſunt, Anus macilenta aut lupa, Anus pinguis, Anus domeſtica, aut domi deſidens, aut acris. Lupa quidem procera, rugæ tenues & crebræ, alba, ſubpallida, tortuoſos habens oculos. Cęterum Anus pinguis, pingues in ſe rugas habet, & vittam crines continentem. Anus autem domeſtica, vtriſque maxillis ſima, & vtrinque duos habet dentes molares. Iuuenum porro Fœminarum perſonæ, Dicax, Criſpa, Virgo, fal-

Ὁ δὲ ἁπαλὸς νεανίσκος, τρίχας μὲν κατὰ τὸν πάγχρηστον, πάντων δὲ νεώτατος, λευκὸς, σκιατροφίας, ἁπαλότητα δηλῶν. Τῷ δὲ ἀγροίκῳ, τὸ μὲν χρῶμα μελαίνεται, τὰ δὲ χείλη πλατέα, καὶ ἡ ῥὶς σιμὴ, καὶ στεφάνη τριχῶν. Τῷ δὲ ἐπισείστῳ στρατιώτῃ ὄντι καὶ ἀλαζόνι, καὶ τὴν χροιὰν μέλανι, καὶ τὴν κόμην, ἐπισείονται αἱ τρίχες. ὥσπερ καὶ τῷ δευτέρῳ ἐπισείστῳ, ἁπαλωτέρῳ ὄντι, καὶ ξανθῷ τὴν κόμην. Κόλαξ δὲ, καὶ παράσιτος, μέλανες, οὐ μὴν ἔξω παλαίστρας, ἐπίγρυποι, συμπαθεῖς. Τῷ δὲ παρασίτῳ μᾶλλον κατέακται τὰ ὦτα, καὶ φαιδρότερός ἐστιν, ὥσπερ ὁ κόλαξ. ἀνατέτακε δὲ κακοηθέστερον τὰς ὀφρῦς. Ὁ δὲ εἰκονικὸς, ἔχει μὲν ἐμπεπαρμένας τὰς παρειὰς, καὶ ἀποξυρᾶται τὸ γένειον. εὐπάρυφος δ' ἐστι, καὶ ξένος. Ὁ δὲ σικελικὸς, παράσιτός ἐστι τρίτος. Τὰ δὲ δούλων πρόσωπα κωμικὰ, πάππος, ἡγεμὼν, θεράπων, κάτω τριχίας, ἢ κάτω τετριχωμένος, θεράπων οὖλος, θεράπων μέσος, θεράπων τέττιξ, ἡγεμὼν ἐπισείστος. Ὁ μὲν πάππος, μόνος τῶν θεραπόντων πολιός ἐστι, καὶ δηλοῖ ἀπελεύθερον. Ὁ δὲ ἡγεμὼν θεράπων, σπεῖραν ἔχει τριχῶν πυρρῶν, ἀνατέτακε τὰς ὀφρῦς, συνάγει τὸ ἐπισκύνιον. τοιοῦτος ἐν τοῖς δούλοις, οἷος ἐν τοῖς ἐλευθέροις πρεσβύτης ἡγεμών. Ὁ δὲ κάτω τριχίας, ἢ κάτω τετριχωμένος, ἀναφαλαντίας ἐστὶ, πυρρόθριξ, ἐπηρμένος τὰς ὀφρῦς. Ὁ δὲ οὖλος θεράπων, οὖλος μὲν τὰς τρίχας. εἰσὶ δὲ πυρραὶ, ὥσπερ καὶ τὸ χρῶμα. καὶ ἀναφαλαντίας ἐστὶ, καὶ διάστροφος τὴν ὄψιν. Ὁ δὲ θεράπων μέσος, φαλακρὸς, πυρρός ἐστιν. Ὁ δὲ θεράπων τέττιξ, μέλας, φαλακρὸς, διάστροφος τὴν ὄψιν, δύο ἢ τρία βοστρύχια μέλανα ἐπικείμενος, καὶ ὅμοια ἐν τῷ γενείῳ. Ὁ δὲ ἐπισείστος ἡγεμὼν, ἔοικε τῷ ἡγεμόνι θεράποντι, πλὴν περὶ τὰς τρίχας. Τὰ δὲ τῶν γυναικῶν, γρᾴδιον ἰσχνὸν, ἢ λυκαίνιον, γραῦς παχεῖα, γρᾴδιον οἰκουρὸν, ἢ οἰκετικὸν, ἢ ὀξύ. Τὸ μὲν λυκαίνιον, ὑπόμηκες. ῥυτίδες λεπταὶ, καὶ πυκναί. λευκὸν, ὕπωχρον, στρεβλὸν τὸ ὄμμα. Ἡ δὲ παχεῖα γραῦς, παχείας ἔχει ῥυτίδας ἐν ἑαυτῇ, καὶ ταινίδιον τὰς τρίχας περιλαμβάνον. Τὸ δὲ οἰκουρὸν γρᾴδιον, σιμὸν ἐν ἑκατέρᾳ τῇ σιαγόνι, ἑκατέρωθεν ἀνὰ δύο ἔχει γομφίους. Νέων δὲ γυναικῶν πρόσωπα, λεκτική, οὔλη, κό-

ψευδοκόρη, ἑτέρα ψευδοκόρη, σπαρτοπόλιος λεκτική, παλλακή, ἑταιρικὸν τέλειον, ἑταιρίδιον ὡραῖον, διάχρυσος ἑταίρα, ἑταίρα διάμιτρος, λαμπάδιον, αὔρα περίκουρος, θεραπαινίδιον περιψηφιστικόν. Ἡ μὲν λεκτική, περίκομος, ἡσυχῆ περιεψηγμέναι αἱ τρίχες, ὀρθαὶ ὀφρύες, χρόα λευκή. Ἡ δὲ οὔλη, τῇ τριχώσει παραλλάττει. Ἡ δὲ κόρη, διάκρισιν ἔχει περιεψηγμένων τῶν τριχῶν, καὶ ὀρθὰς ὀφρῦς, καὶ μελαίνας, καὶ λευκότητα ὕπωχρον ἐν τῇ χρόᾳ. Ἡ δὲ ψευδοκόρη, λευκοτέρα τὴν χρόαν, καὶ περὶ τὸ βρέγμα δέδεται τὰς τρίχας, καὶ ἔοικε μονογάμῳ. Ἡ δὲ ἑτέρα ψευδοκόρη, διαγινώσκεται μόνῳ τῷ ἀδιακρίτῳ τῆς κόμης. Ἡ δὲ σπαρτοπόλιος λεκτική, δηλοῖ τῷ ὀνόματι τὴν ἰδέαν, μηνύει δὲ ἑταίραν πεπαυμένην τῆς τέχνης. Ἡ δὲ παλλακή, ταύτῃ μὲν ἔοικε, περίκομος δέ ἐστι. Τὸ δὲ τέλειον ἑταιρικόν, τῆς ψευδοκόρης ἐστὶν ἐρυθρότερον, καὶ βοστρύχους ἔχει περὶ τὰ ὦτα. Τὸ δὲ ἑταιρίδιον, ἀκαλλώπιστόν ἐστι, ταινιδίῳ τὴν κεφαλὴν περιεσφιγμένον. Ἡ δὲ διάχρυσος ἑταίρα, πολὺν ἔχει τὸν χρυσὸν ἐπὶ τῇ κόμῃ. Ἡ δὲ διάμιτρος ἑταίρα, ποικίλῃ τὴν κεφαλὴν κατείληπται. Τὸ δὲ λαμπάδιον, ἰδέαν τριχῶν ἔχει πλέγματος, εἰς ὀξὺ ἀπολήγοντος, ἀφ' οὗ καὶ κέκληται. Ἡ δὲ αὔρα περίκουρος, θεραπαινίδιόν ἐστι περικεκαρμένον, χιτῶνι μόνῳ ὑπεζωσμένῳ λευκῷ χρώμενον. Τὸ δὲ περιψηφιστὸν θεραπαινίδιον, διακέκριται τὰς τρίχας, ὑπόσιμόν τι ἐστὶ, καὶ δουλεύει ἑταίραις, ὑπεζωσμένον χιτῶνα κοκκοβαφῆ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ.

Περὶ ἀστρονομικῶν ὀνομάτων.

Ἐκ δὲ ἀστρονομίας ὀνόματα, ἀστρονόμος, ἀστρονομική, ἀστρονομικός, ἀστρονομικῶς, ἀστρονομεῖν, ἀστρονομικώτατος, ἀστρονομία, μετεωρολογία, μετεωρολογικός, μετεωρολογικῶς, μετεωρολόγος. ἄστρων κατανόησις, φυσιολογία, φυσικός, φυσικῶς. ἄστρα, ἀστέρες, ἀστέρων περιφορά, περιαγωγή. ἄστρων στάσεις, ἀποστάσεις, ἐγγύτητες, διαστήματα, εἴδη, ἰδέαι, σχήματα ἀστέρων, δρόμος, περίοδος, περιδρομή, φῶς, ἔλλαμψις, ἔκλαμψις, αὐγή, αἴγλη. Ἀστραπή, ἄστρα ἀπλανῆ, στάσιμα, ἀμετάθετα, ἀκίνητα, μόνιμα, ἑστηκότα, βραδύτερόν γε, καὶ ἀφόρητα πλανώμενα

osa Virgo, secunda Falsa Virgo, Spartopolia eloquẽs, Pellex, Scortũ nobile, Scortũ maturũ, Deaurata meretrix, Meretrix redimita, Lampadium, Aura virginea, Famula calculatoria. Dicax quidem, est comata, nonnihil crines abstersa, supercilia erecta, & color albus. Crispa autem, capillitio discernitur. Sed Virgo, discrimen habet redimitę comę, erecta supercilia & nigra, atque subpallidam colore albedinẽ. Cęterum falsa Virgo, albior est colore, & circa sinciput colligat crines, & Nuptæ similis est. Secunda autẽ falsa Virgo, sola capillorum cõfusione cognoscitur. Spartopolia autem, dicax, nomine ipso formam refert, indicat autem meretricem arte emeritam. Sed pellex, huic assimilis & crinita est. Scortillum porro nobile, falsa Virgine rubicundius est, & cincinnos circa aures habet. Meretricula vero, minus culta est, vitta caput cohercẽs. Deaurata autẽ meretrix, multum auri in capite gestat. Sed redimita meretrix, variegata vitta caput velat. Lampadium autem, forma capillorum connexionem in acutum desinẽtem repræsentat, vnde & nomen sortita est. Cæterum Aura virginea, famula est emptitia, alba tunica sola, & succincta vtens. Famula vero calculatoria, pilos discriminat. sima vero est, & meretricibus seruit, tunica coccinea accincta.

CAPVT VIGESIMVM.

De astronomicis nominibus.

Ex astronomia pręterea nomina deriuãtur, Astronomus, Astronomica, Astronomicus, astronomice, astris intentum esse. astronomiæ deditissimus, astronomia, meteorologia, de sublimibus disputãs, sublimiter, sublimia tractans, Astrorum consideratio, physiologia, Physicus, physice. astra, stellæ, stellarum circuitus, circumactio. Stellarum constitutio, defectus, propinquitates, distãtiæ, species, formę, figurę stellarũ, cursꝰ, ambitꝰ, circũcursꝰ, lux, illuminatio, reluminatio, splẽdor, radiꝰ, fulgur. Stellæ nõ erraticæ, stabiles, immutabiles, immotæ, manẽtes, stãtes, ꝙ tamẽ tardius est. & sine circuitu circum-

cumulata. Et vt Plato dixit, Planetæ, Erraticæ, Latæ, Circumlatæ, Circũeũtes, Currẽtes, Circumcurrentes, Versæ, Circumuersę, Rotatæ, Volutæ, Circumuolutæ, Circumductæ. Et rerũ nomina ab his, mãsio, statio. quæ enim ab aliis deriuãtur, sordidiora sunt. Error, impetus, circuitus, via, ambitꝰ, cursus, circumcursio, versio, circumuersio, circulus, circulatio, volutio, circumuolutio, circumductio. Solis termini. Lunæ figuræ, falcata, gibbosa, semiluna, plena Luna. Ortus, occasus, oriẽs, occidẽs. Vespera, Septentrio, Meridies. Dices vero, surgere, oriri, extolli, ascendere, apparere, illucere, illuminare, occidere, subire, submergi, deorsum serpere, declinari, declinare, meridiari, supra caput stare. Μεσουρανεῖν vero, Aegyptiorum est. Sed Homerus idẽ splendide eloquitur, Quando vero Sol ad medium peruenerit cœlũ. Dices insuper, Sole ad meridiẽ inclinato. Deo, sidere, stella in meridie agente. stella circumlucente, aere sub meridie feruẽte. Cœlum, mundus, circulus, zonę, animalia zodiaci, quę nõnulli ζώδια vocant. vnde & zodiacus circulus dicitur. Insuper & zonam, igneam, ignitam, flãmeam, torridam, rotundam, circumflammatam, quam & incensam nominant. refrigeratam vero nominabis, gelidam, præcipitem, frigidam, opacam, vmbratilem, solis, & ignis expertem. Pleiades, Hyades, Orionem, Vrsas, Bootem, Draconem, Ophiuchum, Coronam, Caniculam. Et trita illa in circulo signa in quibus stellę versantur. stellæ, cometæ, barbatæ, trabes, lampades, via lactea, iris, nubes, fulgura, tonitrua, fulmina, & turbines. hæc enim omnia, & qui de his habetur sermo, astronomiæ conuenit.

CAPVT VICESIMVM primum.

De geometria.

A Geometria vero, Geometra, Geometrica, Geometricus, geometrice, terrã metiri, facillima metitu. terræ metitio, distributio, cõstitutio. Gens, diuisio, descriptio, signum, linea recta, superficies, plana, angulus, rectilineus, perpendicularis, circum-

να. καὶ ὡς Πλάτων, πλανητά, φορητά, φερόμενα, φορήματα, περιφόρητα, περιφερόμενα, περιιόντα, θέοντα, περιθέοντα, στρεφόμενα, περιστρεφόμενα, κυκλούμενα, εἱλούμενα, περιειλούμενα, περιαγόμενα. καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν πράγματα, μονή, στάσις. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων, φαυλότερα. καὶ πλάνη, φορά, περιφορά, ὁδός, περίοδος, δρόμος, περιδρομή, στροφή, περιστροφή, κύκλος, κύκλωσις, εἵλησις, περιείλησις, περιαγωγή. ἡλίου μέτρα. σελήνης σχήματα, μηνοειδής, ἀμφίκυρτος, ἡμίτομος, πανσέληνος. ἀνατολή, δύσις, ἀνοχή, δυσμή, ἑσπέρα, ἄρκτος, μεσημβρία. Ἐρεῖς δ' ἀνατέλλειν, ἀνίσχειν, ἀνέχειν, ἀναβαίνειν, προφαίνεσθαι, ἀναφαίνειν, ἀναλάμπειν, δύειν, δύεσθαι, καταδύεσθαι, κάτω ῥέπειν, κατακλίνεσθαι, ἀποκλίνειν, μεσημβριάζειν, ὑπὲρ κεφαλῆς ἑστάναι. τὸ γὰρ μεσουρανεῖν, αἰγυπτίων. Ὅμηρος δὲ αὐτὸ σεμνῶς λέγει,

Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει.

Λέγοις δ' ἂν, καὶ κλίνοντος εἰς τὰ μεσημβρινὰ τοῦ ἡλίου, τοῦ θεοῦ, τοῦ ἄστρου. καὶ τοῦ ἄστρου μεσημβριάζοντος, τοῦ ἄστρου περιφλέγοντος, τοῦ ἀέρος ὑπὸ μεσοῦσαν τὴν ἡμέραν περιζέοντος. Οὐρανός, κόσμος, κύκλος, ζῶναι, ζῶα τὰ ἐν τῷ κύκλῳ, ἃ οἱ πολλοὶ ζώδια καλοῦσιν. ἀφ' ὧν καὶ ζωδιακὸν κύκλον. καὶ που καὶ ζώνην ἔμπυρον, διάπυρον, φλογώδη, περιφερῆ, περιπεφλεγμένην, ἣν καὶ διακεκαυμένην ὀνομάζουσι. Τὴν δὲ κατεψυγμένην, εἴποις ἂν, κρυώδη, κρυμώδη, ψυχράν, σκιεράν, κατάσκιον, ἀνήλιον, ἄπυρον. πλειάδας, ὑάδας, ὠρίωνα, ἄρκτους, ἀρκτοῦρον, ὄφιν, ὀφιοῦχον, στέφανον, ἀστέρα σείριον. Καὶ τὰ πολυθρύλητα ἐν τῷ κύκλῳ ζώδια, καθ' ὧν οἱ ἀστέρες περιπολεύουσιν. ἀστέρες, κομῆται, πωγωνίαι, δοκίδες, λαμπάδες, γαλαξίας κύκλος, ἶρις, νέφη, ἀστραπαί, βρονταί, σκηπτοί, καὶ στρόβιλοι. ταῦτα γὰρ πάντα, καὶ ὁ περὶ τούτων λόγος, ἀστρονομίᾳ ἂν προσήκοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ.

Περὶ γεωμετρίας.

Ἐκ δὲ γεωμετρίας, γεωμέτρης, γεωμετρική, γεωμετρικός, γεωμετρικῶς, γεωμετρεῖν, γεωμετρικώτατα. γῆς ἀναμέτρησις, νομή, κλῆρος, κληρουχία, διαίρεσις, διανομή. διάγραμμα, σημεῖον. γραμμὴ εὐθεῖα, ἐπιφάνεια, ἐπίπεδος, γωνία, εὐθύγραμμος, κάθετος, περι-

φερής. σχήματα εὐθύγραμμα, πολύγωνα, τρίγωνα, τετράγωνα, ἰσόπλευρα, ἑτερομήκη, ἰσοσκελῆ, σκαληνά. ὀρθὴ γωνία, ἀμβλεῖα, ὀξεῖα, ἐπίπεδα, στερεά. ὄρθιον σχῆμα, κύκλος, ἐπίπεδον, κέντρον, διάμετρον, ἡμικύκλιον, τρίπλευρον, τετράπλευρον, πολύπλευρον, ἑτεροσκελές, ὀρθογώνιον, ἀμβλυγώνιον, ὀξυγώνιον. Μέτρα, πλευρά, ἰσομήκες, περιμήκες, ἑτερόμηκες, βάθος ἔχον, ἀβαθές, εἰκοσαεδρές, καὶ ὅσα τοιαῦτα. Ἴσον, ἴσως, ἰσοῦν, ἀνισοῦν, ἰσάκις, ἰσοστάσιον. Σφαῖρα, πολυγώνιον, πόλος, γνώμων, ῥόμβος, στρογγύλον, περιφερές, ῥομβοειδές. δυνάμει, δίπους, τρίπους, ἀκελτής. ἔπειτα δὲ δεκάποδας φησὶν ὁ Πλάτων, ἡ διποδία, εὐθύ, καμπύλον, τραπέζια, παράλληλαι εὐθεῖαι περὶ τὰ μέρη, ἀναλογία τὰ πρὸς ἀξίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ.

Περὶ ἀριθμητικῆς.

Ἐκ δὲ ἀριθμητικῆς, ἀριθμός, διαριθμεῖν, ἀριθμεῖν, ἐπαριθμεῖν, παραριθμεῖν, καταριθμεῖν, καταριθμεῖσθαι, συναριθμεῖν, ἰσάριθμον, ἐνάριθμα, ἐναρίθμητα, ἀνήριθμα, ἀνεξαρίθμητα, ἐξαριθμεῖσθαι, ἀνηριθμησάμην, ἐξαριθμήσομαι, διαριθμήσομαι, διαριθμηθέντος, ἀριθμητικός, ἐξαριθμητικός, ἀριθμητικῶς, ἀριθμητικώτατος, ἀριθμητικώτατα, ἀριθμὸς ἄρτιος, περιττός, ἀρτιοπέριττος, περισσάρτιος, ἀρτιάκις ἄρτιος. λογισμός, λογίζεσθαι, λογιστικός, λογιστικώτατος, λογιστικῶς, συλλογίζεσθαι, συλλογισμός, ἐπιλογίζεσθαι, ἀναλογισμός, ἀναλογίζεσθαι. πλῆθος, παμπληθές, ἰσοπληθές, πολυπληθία· ὡς Δημοσθένης, καὶ Ὑπερίδης, πάμπολλα, πάμπολυ, πάνσμικρον, ὡς Πλάτων. πολλαχόθεν, πανταχόθεν, πάντοθεν. Ἀριστοφάνης δὲ ἔφη καὶ πλειστάχοθεν. Πολλὰ δὲ τὰ ἀπὸ τούτων ἐκ τόπου, καὶ εἰς τόπον, καὶ ἐν τόπῳ σχήματα. ὀλιγότης, ὀλίγον, ἐλάχιστον, ὀλίγιστον, πλέον, πλεῖον, πλειόνως, πλείους, πλεονάζειν, πλειστηριάζειν, ἔλαττον, ἐλάττων, ἐλαττονάκις, πολλαπλάσιον, πολλαπλασίων, πολλαπλασιόνως, πολλαπλασίως, πολλαπλασιάζειν, πλεονασμός, ἀμύθητα. ἴσον, ἴσως, ἰσάκις, ἀντισοῦν, ἰσότης, ἰ-

σωσις

ferentia. figuræ rectilineæ, multiangula, trianguli, quadranguli, æquilatera, altera parte longiora, æquicrura, scalena. Angulus rectus, obtusus, acutus. plana, solida. Figura recta, circulus, planum, centrum, dimetiens, semicirculus, trilaterum, quadrilaterum, multilaterum, claudum, rectangulum, obtusum, & acutum angulum habens. Termini, latera, æque longum, prælongum, altera parte longius, profunditatem habens, profunditate carens, εἰκοσαεδρές, & quæcunque talia sunt. Aequale, æquum, æquans, inæquale, æque, æquilibrium, sphæra, multiangulum, polus, gnomon, rhombus, vertebra, rotundum, rhomboides, potentia, bipes, tripes, indiuiduũ. deinde & Decempedes, dixit Plato. Ἡ διποδία, rectum, curuũ, trapezius, lineæ vtrinq; æquidistantes, proportio condigna.

CAPVT VIGESIMVM secundum.

De arithmetica.

SEd ex arithmetica, numerus, pernumerare, numerare, innumerare, abnumerare, denumerare, denumerari, connumerare, æquale numero. Adnumerata, adnumerabilia, innumerabilia. enumerare, renumerabat, enumerabor, pernumerabor, pernumerato. Arithmeticus, enumeratiuus, arithmetice, arithmeticæ studiosissimus, numerabilia. numerus integer, abundãs, superfluus, restans, abunde sufficiens. Ratiocinatio, ratiocinatorius, ratiocinationis studiosissimus, ratiocinatorie. colligere, collectio, cõcludere. reputatio, reputare. Multũ, quam plurimũ, æq; multum. Multitudo, vt Demosthenes, & Hyperides. Multa, plurimũ. Minimũ, vt Plato. Vbiq;, vndiq;. Aristophanes aũt, & Sæpenumero dixit. Multa autem ab his ex loco, ad locum, & in loco figuræ. Paucitas, paululum, minimum, paucum. multũ, plus, amplius, plures. Abundare, pluris æstimare, minus, minor, minime. Multiplex, multiplicior, multipliciter, multiplicare. abundantia, inenarrabilia. Aequale, æquum, æqualiter, adæquans, æqualitas, æqua-

tio.

tio. Numerus quadratus, quadrare, numerus quadratum vna parte excedens. Perfectus numerus, vnitas, dualitas, & quæ sequuntur. Duplex, duplicans, duplicare, & similiter de consequentibus numeris. Sed Duplicatione, Antiphon vsus est. Sesqui, sesquitertia, sesquioctaua, & quæcunque hui⁹ ordinis sunt. dimidium, semiquartum. Numerum diuidere, mediare distribuere, subtrahere, demere, distrahere, separare, discernere. Multesima, triens, quadrans, Quinta pars, vt Plato dixit. Sextans vero, dixerunt Veteres, apud Atticos. Infinitum, additio numeri. subtractio, numerus indiuiduus, bis decies, duodecim, & his similia. Decies millies, decem millium cœtus. Decem millia vehens, vt Thucydides. & vt Dinarchus, Decem millia ducens. Et duab⁹ drachmis militantes, & triginta drachmis constantes turres. Et apud Critiam, Vnius drachmę precium habentes.

CAPVT VICESIMVM tertium.

De arte metrica.

AB arte porro metrica dicuntur, metiri, demetiri, demensurari, admetiri, admẽsurari, prometiri, emetiri permetiri. metrice, geometria, geometricum, metitio, immetitum, interminatum, commensuratum, incommensuratum. & vt Demosthenes dixit, Mensuratione. Metrum, mensuratio, mensuratum, dimetitum diem. dimetiebantur frumentum, mensurare. & Admetiens, Hyperides. & Præmetiri, Isæus. Admensuratum, & Mensurabile, Dinarchus. Bis vel ter mensuratum, corollarium, commensurabiliter. Et Proportio, Antiphon. atque Emetitus, Isæus dixit. Et Dinarchus, Metri legem dixit, qui de mensuris fertur. Sed Metitu difficile, Antiphon. Et Vini mensuratores, Demosthenes. Et plurimos, Xenophon Immensurabiles nominauit. Quod autem mensuræ expers est, Immensuratum Plato vocauit. & Inconcinnitatem, quæ ad pedem, & lyram fit.

σωσις. Τετράγωνος ἀριθμός, τετραγωνίζειν. ἑτερομήκης ἀριθμός, τέλειος ἀριθμός, μονάς, δυάς, καὶ τὰ ἐφεξῆς, διπλάσιος, διπλασίων, διπλασιάζειν. καὶ ὁμοίως ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς ἀριθμῶν. διπλασιασμοῦ δὲ Ἀντιφῶν εἶπεν. ἡμιόλιος, ἐπίτριτος, ἐπόγδοος, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἥμισυ, ἡμισυτέταρτον. διατέμνειν τὸν ἀριθμόν, δίχα τέμνειν, δίχα διαλαμβάνειν, ἀφαιρεῖν, διαιρεῖν, διαχωρίζειν, διακρίνειν. πολλοστημόριον, τριτημόριον, τεταρτημόριον, πεμπτημόριον ὡς Πλάτων. ἑκτημόριον δέ, οἱ παλαιοὶ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς. ἀπέραντον, πρόσθεσις ἀριθμοῦ, ἀφαίρεσις, ἄτομος ἀριθμός, δὶς δεκάκις, δυοδεκάκις, καὶ τὰ ὅμοια. μυριάκις, μυρίανδρος, μυριαφόρος, ὡς Θουκυδίδης. ὡς δὲ Δείναρχος, μυριαγωγοῦσα. καὶ τὸ διδραχμοπλῖται, καὶ τριακοντάδραχμιπύργια. καὶ παρὰ Κριτίᾳ, δραχμαῖοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ.

Περὶ μετρικῆς. α΄.

ΕΚ δὲ μετρικῆς, μετρεῖν, ἀπομετρεῖν, ἀπομετρεῖσθαι, ἐπιμετρεῖν, ἐπιμετρεῖσθαι, προμετρεῖν, ἐκμετρεῖν, παραμετρεῖν, μετρητικῶς, γεωμετρία, γεώμετρον, μέτρησις, ἄμετρον, ἔκμετρον, σύμμετρον, ἀσύμμετρον. καὶ ὡς Δημοσθένης, τῇ μετρήσει. μέτρον, μετριότης, μετρητήν, διαμεμετρημένην ἡμέραν, διεμετροῦντο τὸν σῖτον, μετριάζειν. καὶ προσμετροῦντας, Ὑπερίδης. καὶ προμετρεῖν, Ἰσαῖος. προμετρητόν, καὶ μετρικὸν Δείναρχος. δίμετρον, τρίμετρον, καὶ ἐπίμετρον, συμμεμετρημένως. καὶ συμμετρίας Ἀντιφῶν, καὶ Ἰσαῖος ἐκμετρηθείς. καὶ Δείναρχος μετρονόμον τὸ ἐπὶ τῶν μέτρων. καὶ δυσμέτρητον, Ἀντιφῶν. καὶ μετρητὰς οἴνου, Δημοσθένης. καὶ τοὺς μὲν πολλούς, ἀμέτρους Ξενοφῶν εἴρηκε. τὸ δὲ ἄνευ μέτρου, ἄμετρον Πλάτων. καὶ τὴν ἐν τῷ ποδὶ καὶ πρὸς τῇ λύρᾳ ἀμετρίαν.

Μέτρων ὀνόματα. β.

Μέτρων δὲ ὀνόματα, μέδιμνος, ἡμιμέδιμνος, χοῖνιξ, τριχοίνικον, πενταχοίνικον. καπίθη, ὡς Ξενοφῶν. ἀρτάβη, ὡς Ἡρόδοτος. ἡ δὲ δάδιξ, μέτρον ἑξαχοίνικον. μάρις δὲ, ἑξακότυλον. κοτύλη δὲ, τὸ τρίτον τῆς χοίνικος. ὁ δὲ μέδιμνος, χοίνικες ὀκτὼ καὶ τεσσαράκοντα. ὁ δὲ ἡμιμέδιμνος, τέσσαρες καὶ εἴκοσιν. ὁ δὲ τριτεὺς, ἑκκαίδεκα. ὁ δὲ ἑκτεὺς, ὀκτώ. τὸ δὲ ἡμίεκτον, τέσσαρες. οὐ μόνον δὲ ἡ κοτύλη ἐστὶν ὑγρῶν καὶ ξηρῶν μέτρων, ὡς πολλαχόθεν ἡ κωμῳδία ὑποδηλοῖ, ἀλλὰ καὶ κόφινος μέτρον Βοιώτιον, ἄμφω μετρεῖ. Στράττις γοῦν φησιν ἐν τῇ Κινησίᾳ, Τὰ δ' ἄλφιθ' ὑμῖν πῶς ἐπώλουν; τεττάρων δραχμῶν μάλιστα τὸν κόφινον. τί λέγεις; μέτρῳ ἐχρῶντο κοφίνῳ, ἢ τὸ τοιοῦθ' ὅτι οἴνου κόφινος, δυνάμενος τρεῖς χοᾶς πυρῶν ταυτὰ ταῖς κοφίναις. κύπρον δὲ τὸ οὕτω καλούμενον, εὕροις ἂν παρὰ Ἀλκαίῳ ἐν δευτέρῳ βιβλίῳ. καὶ ἡμικύπρον, παρ' Ἱππώνακτι ἐν τῷ προτέρῳ ἰάμβων. καὶ κοτύλη, ἀμφορεὺς, χοεὺς, μετρεῖν, κρουσιμετρεῖν. καὶ παρακρουσιχοίνικος, ἐν τῇ κωμῳδίᾳ. κρουσίμετρον, ἰσοχειλῆ, ἐπιχειλῆ, ἐπίμεστα. ἔστι δὲ ἰσοχειλῆ μὲν, τὰ πλήρη. ἐπιχειλῆ δὲ, τὰ κατωτέρω τοῦ χείλους. ἐπίμεστα δὲ, τὰ ὑπέρπλεα. ἐπὶ δὲ τῶν ξηρῶν μέτρων, τὰ οὐ κατεψημένα. Τὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἐργαλείων, ἀπομάκτρα, ἡ σκυτάλη, ἡ περιστροφίς. ἡμιδεές, ἡμιπλήρωτον, ἡμίπλεον, ἐνδεές. ὑπερδεῆ δὲ, τὰ λίαν ἐνδεῆ. Ἔστι δὲ μετρητικῆς καὶ τὸ μέγα, σμικρόν, πάμμεγα, πάμμικρον, παμμήκες, περιμήκες, ὑπερμήκες σύμμετρον, ὑπέρμετρον. καὶ πάλιν, ἐμπλέων, καταπλέων, ὑπερπλέων. καὶ πούς, πῆχυς, παλαιστή, δοχμή, πυγών, ὀργυιά, καὶ ὅσα ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων μελῶν προειρημένα. καὶ πεντάπους, καὶ πεντάπηχυ, καὶ τὰ ὅμοια.

Mensurarum nomina. 2.

Mensurarum nomina sunt, medimnus, semimedimnus, chœnix, tres chœnices continens, quinque chœnicum capax. Et Capitha, vt Xenophon. Et Artaba, apud Herodotum. Sed dadix, mensura est sex chœnices continens. Mares vero, sex cotylorum capax. Est autem cotylus, tertia chœnicis pars. Medimnus autem, chœnices continet octo & quadraginta. & semimedimnus, quatuor & viginti. triens vero, sedecim. sextans, octo. & semisextans, quatuor. Verum non Cotyla sola, liquidorum simul, & aridorum mensura erat, vt Comici plurimum testantur: sed & Cophinus, mensura Bœotica, vtraque hæc mensurabat. Strattis etenim in Cynesia inquit, Quanti vobis farinam vendebant? Quatuor plerunque drachmarum precio cophinum. Quid ais? Mensura vtebantur cophino, qui & vini erat proprius, tres pilas, vt vocant, frumenti capiens. Cyprum autem, dictum reperies apud Alcæum in secundo. & Semicyprum, apud Hipponactem Iamborum primo. Cotyla, amphora, chous. mensurare, mensura defraudare. & Defraudans chœnix, apud Comicos. Mensura falsa, labia æquans, labiis inferior, superflua. Et labia æquantia, plena sunt. Labiis autem inferiora, quæ ad labia non ascendunt. Superflua autem, quæ plusquam plena sunt, quæ in aridorum mensuris non abstergunt. Præterea quæ ab instrumentis deriuantur, abstersorium, scutica, volutorium, semiuacuum, semiplenum, deficiens. Superuacua autem, quæ plurimum vacua sunt. Metricæ etiam est, magnum, paruum, permagnum, perparuum, longũ, prælongum, longissimum, commensuratum, immodicum. Et rursum, implens, replens, infundens. Et pes, cubitus, palma, spithama, orgyia. & quæcunque ante de humanis membris dicta sunt. Et quinquipes, vel quinque cubitorum mensura, & his similia.

CAPVT

CAPVT VICESIMVM quartum.

De arte ponderandi.

A Ponderibus autem dicuntur, librare, librari, ponderare, ponderatur, ponderans. appendere, appendi, collibrare, reponderare, æquilibrare, subtrahere. tendere. Tale enim illud Homericum est, Tunc sane auri duo Pater tetendit talenta. Pōderatiuus, ponderatiue, statera, æquilibrium, libra, trutina, lances, stateræ, amussis, libra, regula, bilanx, pondus, detrahere. ponderare. Demosthenes enim alicubi dicit, Qui ponderabat trecentos Daricos. Grauare, inclinare. momentum, moles, grauitas, leuitas. Deferre, sufferre. pondus. ponderosum, leue, leuitas, grauedo, æquale pondus habens, æqualiter, æquilibrium, in alteram partem inclinans, inæqualiter, alterius partis inclinatio, æquiualens. Sed durius torquens vocem dices, contrapositum, inclinare, declinare, graues esse lances, lancibus imponere. pondera compensare. Et Sacomata, vt Hyperides dixit. Et Librarum onera, secundum Aristophanem. Et ἀνασηκωθῆναι, dicitur addere aliquid leuiori parti ad æquilibrium.

Librarum nomina. 2.

Quæ autem libræ, trutinæ, & pondera dicuntur, etiam Bilances nominauit Cephisodorus Comicus. Stateram quoque, Comici Poetæ Litram vocant. Litræ enim vocabulo, Siculi Comici vsi sunt. Ligonéq; quinq; staterum precio constantem, Crates in Paracatatheca Πεντάλιτρον vocat. Aureus autē stater, duas habebat drachmas Atticas. sed talentū, tres aureos. Veruntamen Dores Poetæ Litram, numisma quoddam paruum esse aiunt. vt cum Sophron in Mimis mulie bribus dicit, Merces decem litrarum. & rursum in Virilibus, Ne has quidem binas litras seruare potero. Nonnunquam & precium quoddam significat, vt Demologus in Medea, Quadraginta litrarum Famulos Adulescentulo alicui. Cæterū Aristoteles de Agrigentinorum republica præ-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ.

Περὶ στατικῆς. α.

ΑΠΟ' δὲ στατικῆς, στῆσαι, στήσασθαι, ἱστάναι, ἵσταται, στησάμενος, ἀποστῆσαι, ἀποστήσασθαι, συστῆσαι, ἀντιστῆσαι, εὐθῦναι, ἀνελκῦσαι, τεῖναι. τοιοῦτον γάρ ἐστι τὸ Ὁμηρικὸν,

Καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα.

στατικὸς, στατικῶς, στατὴρ, ἰσοστάσιον, ζυγά, τρυτάνη, πλάστιγγες, σταθμοί, στάθμη, τάλαντα, κανών, ζυγός, ὁλκή. καθέλκειν, ἄγειν. Δημοσθένης γάρ που φησὶν, Ὃς ἦγε τριακοσίους δαρεικούς. βαρύνειν, ῥέπειν, ῥοπή, βάρος, βαρύτης, ἐλαφρότης, καταφέρειν, ἀναφέρειν, ἄχθος, ἐπαχθές. κοῦφον, κουφότης, ὄγκος, ἰσόρροπον, ἰσορρόπως, ἰσορροπία, ἑτερόρροπον, ἑτερορρόπως, ἑτερορροπία, ἀντίρροπον. βιαζόμενος δ᾽ ἂν εἴποις, καὶ ἀντίθετον. κλίνειν, ἀποκλίνειν, καταβαρεῖς εἶναι τὰς πλάστιγγας, ἐπιθεῖναι ταῖς πλάστιγξιν. ἀντιθεῖναι τὰ ἱστάμενα, καὶ σηκώματα, ὡς Ὑπερίδης. καὶ βαρύσταθμα, ὡς Ἀριστοφάνης. καὶ ἀνασηκωθῆναι δὲ λέγοιτ᾽ ἂν τὸ προσθεῖναι τῷ ἀναφερομένῳ εἰς τὴν πρὸς τὸ βαροῦν ἰσορροπίαν.

Σταθμῶν ὀνόματα. β.

Τὰ δὲ ὀνομαζόμενα στάθμια, σταθμὰ, στάσιμα, καὶ ἐπίσταθμα ὠνόμασε Κηφισόδωρος ὁ κωμικός. στατῆρα δὲ, οἱ τῆς κωμῳδίας ποιηταὶ τὴν λίτραν λέγουσι. τὸ μὲν γὰρ λίτραι, εἰρήκασιν οἱ σικελοὶ κωμῳδοί. δίκελλαν δὲ πέντε στατήρων, Κράτης ἐν παρακαταθήκῃ, τὴν πεντάλιτρον. ὁ δὲ χρυσοῦς στατὴρ, δύο εἶχε δραχμὰς ἀττικάς. τὸ δὲ τάλαντον, τρεῖς χρυσοῦς. καὶ μὴν οἵ γε δωριεῖς ποιηταὶ, τὴν λίτραν ποτὲ μὲν νόμισμά τι λεπτὸν λέγουσιν, οἷον ὅταν Σώφρων ἐν τοῖς γυναικείοις μίμοις λέγῃ, Ὁ μισθὸς δεκάλιτρον. καὶ πάλιν ἐν τοῖς ἀνδρείοις, Σῶσαι δὲ οὐδὲ τὰς δύο λίτρας δύναμαι. ποτὲ δὲ σταθμόν τινα, ὡς Δημολόγος ἐν μηδείᾳ, Τετρακοντα λίτροις τὴν νεανίσκῳ παῖδας. Ἀριστοτέλης δὲ, ἐπὶ μὲν ἀκραγαντίνων πολιτείᾳ προ-

εἰπὼν ὡς ἐζημιοῦτο πεντήκοντα λίτραις, ἐπάγει, Ἡ δὲ λίτρα δύναται ὀβολὸν αἰγιναῖον ἐν δὲ ἱμεραίων πολιτείᾳ φησὶν, ὡς οἱ μὲν σικελιῶται τοὺς δύο χαλκοῦς ἑξάλιτρα καλοῦσι. τὸν δὲ ἕνα, οὐγγίαν. τοὺς δὲ τρεῖς, τριάκοντα. τοὺς δὲ ἕξ, ἡμίλιτρον. τὸν δὲ ὀβολὸν, λίτραν. τὸν δὲ κορίνθιον στατῆρα, δεκάλιτρον, ὅτι δέκα ὀβολοὺς δύναται. ἔνιοι δὲ, καὶ τῶν ἀθήνησι κωμῳδιδασκάλων τῶν νέων, οἷον Φιλήμων ἐν σικελικῷ, καὶ Ποσίδιππος ἐν γαλάτῃ, λίτρας μνημονεύουσι. καὶ ἕβδομον δὲ ἡμιτάλαντον, καὶ τρίτον ἡμιτάλαντον, καὶ τὰ τοιαῦτα, στατικῇ ἂν προσήκοι, ὥσπερ καὶ ἡ κρεωστάθμη. κοινὰ δὲ γεωμετρίᾳ, ἀριθμητικῇ, μετρητικῇ, στατικῇ, τῇ μὲν, ἔλαττον, τῇ δὲ, μᾶλλον προσήκοντα. πρῶτον μὲν, αὐτὸ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἧττον. ἔπειτα, νομή, διανομή, νεῖμαι, χωρίσαι, χωρισμός, διακρῖναι, διάκρισις, διελεῖν, διαίρεσις, μοῖρα, μόριον, μέρος, μερίς, μεριστός, μερίζειν, μερισάμενος, μεμερισμένα, ἐμερίσω, μεριστάς, ἀντιμοιρεῖ, ἰσομοιρεῖ, ἄμοιρος, διαμοιρία, διαμοιριστής, ἀμέριστον, τριτημόριον. μοιρολογχῆσαι, ὡς Ἀντιφῶν. δάσασθαι, δασμός, δαιτυμόνες.

fatus quod Quinquaginta litris mulctarentur, addit. Sed litra, obulum constituit Aeginæum. Sed in Himeræorum republica inquit, Duos æreos numos à Siculis Ἑξάλιτρα appellari. vnicum autem, Vnciam. tres vero, Triginta. sex autem, Semilitram. sed obulũ, Litram. Staterem vero Corinthiacum, Decalitrum, quia decem valet obulos. Nõnulli etiam Athenis Noui Comici, vtpote Philemon in Sicelico, & Posidippus in Galatea, Litrę meminerunt. Et septimum semitalentum, & tertium semitalentum, & alia huiusmodi, ponderationi conueniũt, sicut & carnium libratio. Communia autem sunt, geometriæ, arithmeticæ, metricæ, ponderatoriæ, partim minus, partim magis conueniẽtia. Primum quidem, ipsum maius, & minus. deinde distributio, diuisio. distribuere, subtrahere, subtractio, separare, separatio, abstrahere, abstractio. Sors, particula, pars, portio, partitus, partiri, partiens, partita, partiar, partitores, cõpensat, æq; partitur, expers, partitio, partitor, impertitum, triens. & Diuidere, vt Antiphon dixit. distribuere, distributio, distributores.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ.

Περὶ ἰατρικῶν ὀνομάτων. α.

Ἀπὸ δὲ ἰατρικῆς, ἰατρός, ἰατρεία, ἴασις, ἰᾶσθαι, ἰάσασθαι, ἐξιᾶσθαι, ἐξιάσασθαι, ἰώμενος, ἰάσιμος, ἀνίατος, ἰάματα. καὶ ὁ μισθὸς, ἰατρεῖα. καὶ τὸ ἐργαστήριον, ἰατρεῖον. θεραπεύειν, θεραπεία. ἀκέσασθαι, ἐξακέσασθαι, ἀκήρατα, ὡς Ὅμηρος. ἀκεστής, καὶ πανάκη φάρμακα, καὶ ἐξακούμενος. ἐπιμέλεια, κομιδή, νοσηλεία, νοσηλεῦσαι, ἐκνοσηλεῦσαι, νοσοκομῆσαι, ἀρρωστεῖν, ἀρρώστημα, ἀρρωστία, ὑγίεια, ὑγιαίνειν, ὑγιής, δίαιτα, διαίτησις. Τάχα δ' ἂν ἰατρῷ προσήκοι, καὶ κρίσιμος ἡμέρα. Μένανδρος γὰρ περὶ τῆς ἑβδόμης λέγων φησὶ, Κρίσιμος γὰρ αὕτη γίνεται. τομή, τεμεῖν, ἐκτεμεῖν, ἐμπρῆσαι, καῦσαι, καῦσις, φαρμακεία,

φαρ-

CAPVT VICESIMVM quintum.

De medicis nominibus. 1.

A Medicina porro deducuntur, Medicus, medicina, medela, mederi, sanari, morbum pellere, morbo liberari. sanans, sanabilis, immedicabilis, medicamenta. Et merces ipsa, ἰατρεῖα dicitur. Et officina, ἰατρεῖον. Curare, cura, mederi, medicinis iuuare. Medelæ, vt Homerus dixit. Medicus, & omnes morbos pellẽtia pharmaca, & medicina subueniens. curatio, ministerium, ægrotatio. Aegrotare, à morbo restitui, morbum curare, infirmare. infirmum, infirmitas, sanitas, sanare, sanus, diæta, diætæ constitutio. Medicorũ etiam est, Dies decretorius. Menãder. n. de VII° loquens, dicit, Hæc etenim decretoria est. sectio, scindere, excindere, incẽdere, cõburere, cõbustio, medicamentum,

phar-

pharmaci potatio. Sed pharmacum præbere, ambiguum est. quemadmodum & φαρμακεὺς, & φαρμακὶς de veneficis magis dicitur. Impletio, euacuatio, implere, euacuare, vigere, roborare, sistere fluxum, cohibere, prouocare, excitare, cõtrahere, intrahere. Sed euacuare purgationibus, etiam euiscerare vocant. Et euisceratum, Comici Purgatum nominant, vtpote bile ex visceribus ablata. hunc, etiam ὑπεξινωμένον vocauerunt, & ὑπέξινον. Dirigere articulum excedentem. Mite, mansuete. Pæonia pharmaca, repellentia pharmaca, repulsoria, solutoria. Elateria, quæ aluum cient. Sanguinem sedantia. venam inscindere, soluere, findere venam, carnem distrahere, diuidere carnem, carnem laniare, carnem perstringere, carnem aperire, os extrahere, deartuare. Abscissum, vulneratum. inscindere os, abscindere, compingere, coaptare, hiatum contrahere, pharmaca macerare, pharmaca imponere, inungere, purgare sordes, mundare. Insuper & diæta, & diætam obseruare. Opus medicum est, perfundere, irrigare, aspergere, perfusio, fotus, emplastra imponere, illinere, inungere. Aristophanes autem in Senecta inquit, Anno preterito oculis laborans, deinde peius habui, postremo à Medico inunctus. Dicas etiam, purem, putridum, mucosum, humidum, tabidum, sanguineum.

φαρμακοποσία. τὸ δὲ φαρμάξαι, ἀμφίβολον, ὥσπερ ὁ φαρμακεὺς, καὶ ἡ φαρμακὶς ἐπὶ τῶν βλαπτόντων μᾶλλον ἀκούεται. πλήρωσις, κένωσις, πληρῶσαι, κενῶσαι, ἰσχύειν, ἰσχαίνειν. στῆσαι ῥεῦμα, ἐπισχεῖν, προκαλέσασθαι, ἐκκαλέσασθαι, ἐπισπάσασθαι, ἐφελκύσασθαι. τὸ δὲ κενῶσαι διὰ καθάρσεως, καὶ ἐξινῶσαι λέγουσι. καὶ ἐξινωμένον, ἡ κωμῳδία τὸν κεκαθαρμένον, ὡς ἐκ τῶν ἰνῶν φερομένης τῆς χολῆς. τὸν δ᾽ αὐτὸν καὶ ὑπεξινωμένον φασὶ, καὶ ὑπέξινον. κατευθῦναι τὸ ἐκχωρῆσαν ἄρθρον. ἠπίως, πράως. παιώνια φάρμακα, ἀλεξιφάρμακα, ἀλεξητήρια, λυτήρια, ἐλατήρια, τὰ κενοῦντα. ἴσχαιμα. σχάσαι φλέβα, λῦσαι, σχίσαι φλέβα. διελεῖν σάρκα, διατεμεῖν σάρκα, σάρκα ἀμύξαι, σάρκα ἐπιγράψαι, ἀνοῖξαι σάρκα, ἐξελεῖν ὀστοῦν, ἐξαρθρῶσαι, ἀποτεθραυσμένον, περιτεθραυσμένον, ξέσαι ὀστοῦν, ἀποξέσαι, κολλῆσαι, κολάσαι. τὸ ἀνοιδαῖνον συστεῖλαι. πάσαι φάρμακα, ἐπιθεῖναι φάρμακα, ἐπιπάσαι. καθάραι τὸ ῥερυπωμένον, καθῆραι. καὶ δίαιτα δὲ, καὶ διαιτῆσαι. Ἰατρικὸν ἔργον καὶ καταντλεῖν, καὶ καταβρέχειν, καὶ καταιονᾶν, καὶ αἰόνησις, καὶ καταιόνησις, καὶ καταπλάσαι, καὶ ἐπιπλάσαι, καὶ ἐναλεῖψαι, καὶ ἐγχρῖσαι. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν τῷ γήρᾳ φησὶν, Ὀφθαλμιάσας πέρυσιν, εἶτ᾽ ἔσχον κακῶς, ἔπειθ᾽ ὑπαλειφόμενος παρ᾽ ἰατρῷ. εἴποις δὲ καὶ τὸ πῦον, πυῶδες, μυξῶδες, ὑγρόν, μελιτῶδες, αἱματῶδες.

De medicis instrumentis. z.

Περὶ ἰατρικῶν ἐργαλείων. ϛ.

Præterea Medicorum instrumenta sunt, scalpellum, forfex, sector, scarificatorium, auriscalpium, mele, acus, nouacula, dentiscalpium, forfex dentes extrahens, euediũ. Et μηλῶσαι, dicitur insttumentum in collum immittere: vnde Phrynichus Comicus: Reuome, ferrum collo immittes, etenim phlegmate plenus es. Huc etiam numerabis fasciã, & emplastrum in gyritade. Et linteum, vocabis vinculum. & Baltheum Sidonium, atque Pharmacum maceratum, iuxta Aristophanem: vnde & Maceratũ dixit. Quod autẽ alligatur pharmacũ, depulsoriũ. penicillos vulnerarios, vulnera curare. Et Ποδοστράβη,

Καὶ ἐργαλεῖα μὲν ἰατρῶν, σμίλη, ψαλίς, τομεύς, ὑπογραφίς, ὠτογλυφίς, μήλη, βελόνη, ξυστήρ, ὀδοντοξέστης, ὀδοντάγρα, εὐείδιον. καὶ μηλῶσαι, τὸ τὴν μήλην καθεῖναι. ὅθεν καὶ Φρύνιχος ὁ κωμικός,

Ἔμει κατὰ μήλην, * καὶ φλέγματος γὰρ εἶ πλέως.

Εἴποις δ᾽ ἂν καὶ δέσμα, καὶ κατάπλασμα ἐν γυρειτάδι. καὶ ὀθόνιον, τὸ ἐπίδεσμον. καὶ λαμπάδα σινδονίτην, καὶ φάρμακον καταπλαστὸν κατ᾽ Ἀριστοφάνην: ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ καταπλασθὲν εἴρηκε. τὸ γὰρ περίαπτον, ἀλεξιφάρμακον. καὶ μότους, καὶ μοτῶσαι. καὶ ποδοστράβη δὲ,

τὸ τὰ στρέμματα κατευθῦνον ἐν τῇ κωμῳδίᾳ, ἐργαλεῖον ἰατρικόν. Καὶ λεκάνη, ἧς τὸν πυθμένα Ἄλεξις πτερυγίδα καλεῖ. Καὶ μαχαίρια δὲ ἐκάλουν οἱ νέοι κωμῳδοὶ, ἐν οἷς ἀπέσχαζον, ἢ ἔσχιζον. οὕτω γὰρ ἔλεγον τὸ ἀμύσσειν, ὃ οἱ νῦν κατασχάζειν. καὶ μὴν καὶ σικύα ἕν τι τῶν ἐργαλείων, ὡς Κράτης ὁ κωμικὸς, Ἀλλὰ σικύαν προσβάλλω σοι, *καναβαλὴς ἀποσχάτω. Καὶ κηρωτὴν δ' ἂν εἴποις ἐπὶ τῶν ἰατρικῶν, Ἀριστοφάνους εἰπόντος ὀθόνια, κηρωτὴν παρασκευάζεται. ἐν δὲ Ἀντιφάνους τραυματία. καὶ ταῦτα τῶν ἰατρικῶν σκευῶν κατεσκευασμένων. λαμπρότατον ἰατρεῖον. εὐλαμπέσι πάνυ λουτηρίοις, ἐξαλείπτροις.

est medicũ instrumentũ in Comœdia, quod luxata dirigit in articulos. Et peluis, cuius fundum Alexis πτερυγίδα vocat. Cultellos autem Comici vocarunt, quo rescindunt, aut diuidunt. Hoc enim Ἀμύσσειν nominauerũt quod nunc inscindere dicitur. Veruntamen & cucurbitula instrumentum vnum est, vt Crates Comicus inquit: Quin cucurbitulam appono tibi, & *ortus auellam. Insuper & Cerotum de Medicis dices, Aristophane dicẽte, *Fasciis cerotum parat. Sed in Antiphanis *Chirurgica, & hęc sunt Medicorum parata instrumenta. Taberna Medici splendidissima, splendidis lebetibus, & alabastris.

Περὶ νοσημάτων εἰς πλάτος. γ'.

Νοσημάτων δὲ ὀνόματα, κεφαλαλγία, κεφαλαία, ἡμίκραιρα, κάρος, καρηβαρία, ἴλιγγος, σκοτοδινίασις, κεφαλαλγὲς νόσημα, καρηβαρικόν, κεφαλαλγεῖν, καρηβαρεῖν, ἐπερεγκεφαλᾶν, ἰλιγγιᾶν, σκοτοδινιᾶν, ὀφθαλμία, ὀφθαλμιᾶν. τάχα δὲ καὶ τὸ κοιλοφθαλμιᾶν, οὐκ ἴδιον δὲ ἐν ὀφθαλμοῖς γινόμενον νόσημα, σημαῖνον δὲ κοιλαίνεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξ ἄλλου νοσήματος. οὐδ' ὑδαρόποτην, οὐδὲ κοιλοφθαλμιᾶν φησιν ὁ Κρατῖνος. Φρύνιχος δὲ ὁ κωμικὸς, καὶ τὴν κοιλοφθαλμίαν εἴρηκεν. ἄργεμος, λήμη, λημᾶν, γλημᾶν, ἀμβλυώττειν, ἀμβλυωπία, ὠταλγία, καταγνύσθαι τὰ ὦτα, κυψελίδος εἶναι ἔμπλεα, ἑλκῶν, ὑγρότητος. κατάρροις, κόρυζα, κορυζᾶν, πταρμός, πτάρνυσθαι, στομαλγία, στομαλγεῖν, ἑλκοῦσθαι τὸ στόμα. γλωσσαλγία, γλωσσαλγεῖν. λέγοιτο δ' ἂν ἐπὶ τῶν κατὰ γλῶτταν ἑλκῶν, παρισθαίνειν τὰ παρίσθμια, σταφυλητομία, βὴξ, λὺξ, βήττειν, λύζειν. ἐφ' ὧν τὸ ἀνακογχυλιάσαι. ἔμπυος, ὕπόπυος, ὕφαιμος, ἄναιμος, αὔχμηρος, ὑπέρπλεως, ἐξαιμῶν, αἱμόρροια, αἱμόρρυσις. φρίκη, ψυγμός, ψύξις, φρίττειν, ἐψῦχθαι, κατεψῦχθαι, ῥῖγος, ἠπίαλος. τοὺς δ' ἀεὶ ῥιγοῦντας οἱ παλαιοὶ ῥιγοσιβίους ἔλεγον. οὓς οἱ νῦν, δυσρίγους. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Βαβυλωνίοις, δύσριγος εἴρηκε. πυρετός, πυρετοῦ φλεγμονή,

De morbis. 3.

Sed morborum nomina sunt, capitis dolor, cephalea, hemicranea, crapula, capitis grauedo, vertigo, obtenebratio, caput affligens morbus, caput aggrauans. capite laborare, capite grauari, desipere, vertigine laborare, obtenebrari. Ophthalmia, oculis laborare. tum etiam oculos excauari, non autem proprie de oculorum morbis dicitur, sed oculos propter alium morbum excauari indicat. Neque tamen aquaticus, neque oculis excauatus, Cratinus dixit. Phrynichus vero Comicus, Oculorum excauationem dixit. Albuginis morb⁹, lippitudo. lippire, gramiosis oculis esse, hallucinari, hallucinatio. Auriũ dolor, aures confringi, marmoratis plena esse, vlceribus humoribus, & fluxu. Catarrhus, pituita, pituita laborare. sternutatio, sternutare. Oris dolor, oris dolore affligi, os hulceribus repletum esse. Linguæ morbus, lingua laborare. De vlceribus etiam linguæ dicitur, affligi tonsillis, vuæ incisio, tussis, balbuties. tussire, balbutire, de quibus & gargarizare dicitur. Putridus, subputridus, cruentus, exanguis, siccus, superflu⁹, sanguinans. sanguinis fluxus, horror, frigus, frigiditas. Horrere, frigescere, refrigerari. rigor, febris lenta. Qui vero semper rigent, Veteres Ῥιγοσιβίους, nominauerunt. quos nunc rigidos vocant. Sed & Aristophanes in Babyloniis, Rigidus dixit. Febris, febris inflammatio.

matio. febris accessus, ambitus. Calorem, & Ignem, vocauit Aristophanes. Hic vero calorem, & ignem habuit. Febris quoque species est, ardor, inflatio, ventris fluxus, incontinens dysenteria. Esurire, calculo laborare, liene affligi, pulmonis morbo teneri, nephritis, laterum morbus, dissolutio: Vrinæ stillicidium, vt Aristophanes dixit. Defectus, intercus, hydropicum esse, tumor, tumere, subtumidum esse. Pallidus, pallor, morbus regius, morbo regio teneri. Tabes, corruptio, corrumpere, liquiditas, rubiginis morbus, sanies, corrumpi, stillare, destillare, quassatio, fractio. Os confringere, conterere. articulum deartuare, articulum loco mouere. Mutilus, mutilatio, mutilari. claudus, claudicatio, claudicare. Eupolis vero etiam Manu claudum appellauit, Quoniam altera manu claudus vehementer est. Cuius contrarium, Aristophanes de pede claudicante. Quid huc pedem tu claudum in circulo torques. Oculo excæcari, effodi, euacuari, pupillam extingui, iuncturam infringere. Vulnera, vulneratus, vulnerari Et Vulneratis nauibus, per metaphoram dixit Thucydides. Vt etiam nunc vulnerare dicatur, & quæcunque alia Medicorum vsus vsitata reddidit. Quibus etiam competunt, frequenter vulnerari, profunde, per totū, penetrabiliter. vuln⁹ letale, letalis plaga, hulcus, vulnus, cicatrix. Podagra, pedū dolor, pedum dolore affligi, & Vir podagricus. Dolere, molestum, dolorem incutiens. ægrotare, ægrotum, affligens. vnde & Dolorem pellentia pharmaca, dixit Homerus. Inflammari, carbunculatio. Morbi in exteriori corporis parte apparentes, inflãmatio, tumor, efflatio, durities, immundū hulcus, rigiditas, hulceratio. Corruptitiū hulcus, quod & κρότων dicitur, mucosa humiditas. Et ἐλαιώδης, si hulcus circa neruos fuerit. Aqua etiã fluxus dicitur, qui est aquatica sanies cū hulcera iã purificãt. Ampulla rotũda, apostema paruū, iuxta sectionem purulentum. Tumor terminthus, scabies pustulas habens. Phyge.

γμονή, πυρετοῦ καταβολή, περίοδος. θέρμα, καὶ πῦρ Ἀριστοφάνης ἔφη, Ὁ δ' εἶχον θέρμα καὶ πῦρ. εἶδος δὲ πυρετοῦ, καῦσος, φῦσα, διάῤῥοια, ἀκρατὴς δυσεντερία, καρδιώττειν, λιθιᾶν, σπληνιᾶν, περιπνευμονιᾶν, νεφρίτις, πλευρίτις, ἐπιλυσία. καὶ στραγγουρία, ὡς Ἀριστοφάνης. ἀπόστασις, ὕδερος, ὑδερᾶν, ὄγκος, ἐξογκῶσθαι, ὑπερογκῶσθαι, ὑπογκῶσθαι, ὠχρός, ὠχρίασις, ἴκτερος, ἰκτεριᾶν, φθόη, φθίσις, φθίνειν, τῆξις, φθίνης νόσος, τηκεδών, ἐκτετηκέναι, ἐξεῤῥινῆσθαι, κατεῤῥινῆσθαι. θραῦσις, κλάσις. ὀστοῦν κατεάχθαι, συντετρίφθαι. ἄρθρον ἐκχωρῆσαι, ἄρθρον παραχωρῆσαι. πηρός, πήρωσις, πεπηρῶσθαι. χωλός, χωλεία, ἀποκεχωλῶσθαι. Εὔπολις δὲ, καὶ τὸν τὴν χεῖρα πεπηρωμένον, χωλὸν εἴρηκεν, Ὅτι χωλός ἐστι τὴν ἑτέραν χεῖρα, εὖ σφόδρα. οὗ τὸ ἐναντίον Ἀριστοφάνης ἐπὶ ποδὸς κυλλοῦ,

Τί δεῦρο πόδα σὺ κυλλὸν ἀνὰ κύκλον κυκλεῖς.

τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκεκόφθαι, ἐξορωρύχθαι, κεκενῶσθαι, ἀποσβέσθαι τὴν γλήνην, τὴν κλεῖν καταγῆναι. τραύματα, τραυματίας, τετρῶσθαι. καὶ τραυματισθεισῶν τῶν νεῶν, ἐκ μεταφορᾶς φησι Θουκυδίδης. ὥς τι εἴη ἂν καὶ τὸ τραυματίζεσθαι, καὶ ὅσα ἄλλα ἡ τῶν ἰατρῶν χρῆσις συνήθη πεποίηκεν. οἷς προσήκοι, ἐπιπολῆς τετρῶσθαι, διὰ βάθους, διαμπάξ, διαμπερές. καίριον τραῦμα, καιρία πληγή, ἕλκος, ὠτειλή, οὐλή. ποδάγρα, ποδαλγία, ποδαλγεῖν. καὶ ἀνὴρ ποδαγρής. ἀλγεῖν, ἀλγεινόν, ἐπαλγές, ὀδυνᾶσθαι, ὀδυνηρόν, ἐπώδυνον. ἀφ' οὗ καὶ ὀδυνήφατα φάρμακα Ὅμηρος, καὶ σφακελίζειν, καὶ σφακελισμός. Νοσήματα ἔξωθεν ἐπιφαινόμενα τοῖς σώμασι, φλεγμονή, οἴδημα, ἐκφύσημα, σκλήρωμα, ἀκάθαρτον ἕλκος, ἐσχάρα, ἐφελκίς, διεφθορὸς ἕλκος. καλεῖται δὲ καὶ κρότων. μελιτηρὰ ὑγρασία. ἐλαιώδης, ὅταν ἕλκος ᾖ περὶ τὰ νεῦρα. καλεῖται δὲ καὶ ῥεῦμα ὕδωρ, ὁ ἐστιν ὑδατώδης ἰχώρ, ὅταν ἤδη τὰ ἕλκη καθαίρηται. φῦμα περιφερὲς, ἀπόστημα μικρὸν, πυῶδες κατὰ τὴν τομήν. οἴδημα τέρμινθος, ψῶρα φλυκταίνας ἔχουσα. φύγεθλον.

τρον, φῦμα περὶ βουβῶνα μετὰ πυρετοῦ. φλυκτὶς, φλύκταινα ἐπιμήκης, μάλιστα περὶ βουβῶνας καὶ μασχάλας. ὑπόνομον ἕλκος, ὃ βάθος ἔχει καὶ κόλπους. ὑπόσαρκον ἕλκος. ἀφρῶδες ἕλκος, ᾧ ἐπανθεῖ λευκότης τὶς, ἢ μελανία. τύλωσις, ὅταν σκληρὸν ᾖ, καὶ λευκότερον, ἢ ὑποπέλιδνον τὸ ἕλκος. μυδῶν, σὰρξ σομφὴ, ἕλκος στενὸν, προμήκες, ἔσωθεν μὲν μυξώδει σαρκὶ, ἔξωθεν δὲ τυλώδει κατειλημμένον. ἐσχάρα ὑποπέλιδνος, ἢ λευκὴ, ἢ ὕπωχρος, φλύκταιναν ἔχουσα, καὶ ἐρύθημα, καὶ ἀλγηδόνα σύντονον. τερηδόνας, τὴν φθορὰ ἀπροφασίστως, μάλιστα περὶ τὴν κεφαλήν. σύριγξ, ἄνθραξ, αἷμα, ἰχώρ. ἕλκος περιτετρυχωμένον, οὗ τὸ ὑγρὸν φθείρει τὰς τρίχας, πιτύροις ἐοικὸς, συνίσταται δὲ ὅπου τρίχες. ἀλωπεκία, ψίλωσις τριχῶν ἀπροφάσιστος, μάλιστα περὶ κεφαλήν. ὄφις, ψίλωσις τριχῶν, περιλαμβάνουσα τὴν κεφαλὴν στεφάνου δίκην, μάλιστα ἐπὶ παίδων. ἔσθ' ὅτε καὶ τὸ ὄμμα φθείρουσα. ἀλφὸς μέλας, ἐπιδρομὴ σκιώδης, ἐπιπόλαιος, εὐίατος. ἀλφὸς λευκὸς, λευκότης ἐπιτρέχουσα τῇ ἐπιδερματίδι, αὐχμηρὰ, δυσίατος. λεύκη, ὅταν ἐπιτείνῃ ἡ λευκότης, καὶ φύσῃ τρίχωσιν λευκήν. εἰ δὲ κεντήσειας, ὕφαιμος, δυσίατος, ἔστιν ὅτε ὑπέρυθρος. ἐπανθεῖ δὲ αὐτὸ τοῖς χείλεσιν, οἷον ἁλὸς ἄχνη. λειχὴν ἄγελος, τραχὺς, δυσίατος, ἀνώμαλος. λέπρα. λειχῆνες τραχεῖς, πολλοὶ, ἑλκώδεις, λεπιδωτοὶ, ὑπόπυροι, ἢ ὑπέρυθροι, ἢ ὑπόλευκοι, δυσίατοι. φθείρουσι δὲ τοὺς ὄνυχας. ψώρα ἑλκώδης, ὑπέρυθρος, ἐξανθήσεις ἔχουσα ἐν αὐτῇ. ψυδράκια, πυρώδη ἐξανθήματα, αὐτόματα, ἑλκώδη ἐν ἐπιφανείᾳ. ὑπέρυθρον νεῦμα, δυσώδης διάθεσις, ὑγρασίαν ἀφιεῖσα. ἔφηλις, πάθος ἐν προσώπῳ, ὑποπέλιδνος ἐπιδρομὴ, ἀφανίζουσα τὸ κατὰ φύσιν χρῶμα. ἴονθοι, ἀνθήματα ψυδρακίοις * περὶ τῷ προσώπῳ, σημεῖον ἀκμῆς. ὑπώπια, φακῷ ὅμοια τῷ ὀσπρείῳ, συγγενὲς, ἢ ἐπιγενές. θύμος ὑπέρυθρος, ἔκφυσις τραχεῖα, ἔναιμος, οὐ δυσαφαίρετος, μάλιστα περὶ αἰδοῖα, καὶ δακτύλιον, καὶ παραμήρια. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐπὶ προσώπου, ἀκροχορδὼν, ἀπὸ μὲν τῆς ῥίζης, λευκὴ ἔκφυσις. περὶ δὲ τὸ ἄκρον παχυ-

trum, ſcabies circa pudenda, cum inflammatione. Phlyctis, puſtula prælonga, maxime circa pudenda, & axillas. Et hulcus ὑπόνομον, quod profundum, & ſinuoſum eſt. Hulcus carnoſum, ſpumoſũ hulcus, cui albedo quædam, aut nigredo quaſi florens admixta eſt. Τύλωσις autem, quando hulcus fuerit, durũ, album, ſubliuidumque Μυδῶν, caro tumida, hulcus arctum, longum. interius quidem ſanie, vel putrida carne, exterius tuberculis, & liuore occupatum. Ἐσχάρα autem, eſt ſubliuida, alba, ſeu pallida, tumorem habens, & ruborem, atque dolorem intenſiſſimum. Sed teredonas, eorum qui corruptione inceſſanter cruciantur, maxime in capite. Fiſtula, carbunculus, ſanguis, tabo. Hulcus exhulceratũ, cuius humor crines corrupit, furfurib⁹ ſimile, & cõcreſcit iuxta crines. Alopecia autẽ eſt inſanabilis pilorum denudatio, imprimis tamen circa caput. Serpens, eſt pilorum ſpoliatio, caput inſtar coronæ ambiens. imprimis Pueros infeſtans. Eſt etiam quædam oculos perdens, vitiligo nigra, infeſtatio vaſta, ſuperficialis, ſanabilis. Vitiligo alba, eſt albedo quædam cutim infeſtans, ſquallida, & ſanatu difficilis. Alba autem eſt, ſi albedo obtenſa ſit, & procreat albos pilos. at ſi pungas, ſanguinea, inſanabilis. interdum eſt ſubrufa, in labiis autem floret, quemadmodum alga marina. Lichen, morbus ſæuus, aſper, inſanabilis, & incertus. Lepra, vitiligines aſperæ, multæ, exhulceratæ, ſquammatæ, ſubigneæ, aut ſubrufæ, aut albę, & inſanabiles. verum vngues corrumpunt. Pſora exhulcerata, ſubrufa, flores habens. Puſtulæ, papulæ ſubigneæ, & ſponte creſcẽtes, exhulceratæ in ſuperficie. Rubicundũ νεῦμα, putrida conſtitutio, humorem emittens. Ephelis, faciei dolor, ſubliuida infeſtatio, naturalem corrumpens colorem. Ionthi, flores cũ * papulis circa faciẽ, vigoris ſignũ. oculis ſubiacentes, lenti legumini ſimiles, cognati ſiue innati. Thymus, ſubrufa ampulla, & aſpera, ſanguinea, non difficilis ablatu, maxime circa pudenda, anum, & femora. Eſt & in facie penſilis verruca quædam, à radice quidem alba, ſuperne vero pinguis.

pinguis. Pueris maxime infesta. Cossi, dura propago, aspera, & callosa, sanguinea, circa summitates & interiores manuum partes excrescens. Clauus, est nodus quidam callosus, rotundus, liuidus, claui formam referẽs. quoniam superne quidẽ dilatatur, circa carnem vero contrahitur. maxime autem plantam infestans. Hulcus Chironium, diuturnũ est, & insanabile. Labradura, callosa caro, subliuida, circa tibias pedesque. Portigo quæpiam in Puerorum hulceribus, marinę aquę similis concrescit, quam cura anteuertere oportet. Cirsus vero, & crixus, venarum tumor circa pedis tibiam, aut puerorum epigastriũ, femur, & scrotũ. Vocat̃ & ἰξία, ab abictũ nodis, & ἶξος. Ancyle autem, est duricies quædã, caro callosa in neruis. in digitis maxime iuxta interiorẽ partẽ, digitosq; incuruat. nonnunquã etiã circa cubitos, & genua exoritur. Epinyctis, est pustula liuida, subhumida, sanguinea, circa tibias pedesq; noctu exoriens. Ganglium, apostema non molestũ subalba illa, & neruosa cuticula. inest huic humor tumidus, aut pili, aut lumbriculi. sed etiã circa articulos, & caput exoritur. Fauus, apostema habẽs melleũ humorẽ, in cubitis, & genibus. & sæpe numero etiam in aliis articulis. Et morbus oris, grando dictus. & nodi sub cute tumidi, instar fabæ Aegyptiacæ, attactum ægre ferens. Carcinoma, durities molesta, cum inflammatione. Estque nonnunquam hulceratũ, subrufum, aut liuidũ, huicq; plerunq; venæ concrescũt, aut pili. sanguine fluens, & incurabile. Occultũ autẽ carcinoma, quod nõ in superficie est, in aliis autẽ priori simillimum. Chelæ, aut physinges, rimæ sunt plantarum, pedum, & pudendorum. Parulis, gingiuarum defectio. Epulis autem, gingiuæ, circa genuinos dentes excrescentia. Hypoglottis, defectio sub lingua. Siccitas, defectio in stomachi excrescẽtia, iuxta superiorem gutturis partem pruriens, priusquam rũpatur. Synanche, inflãmatio, circa colli interseptũ & guttur intensa, & dolorẽ inferẽs. Cynanche aũt, suffocatio noctu facta, ascendẽte in guttur humore dẽso & lubrico. imprimis Pueris inimica.

παχυνομένη, μάλιστα ἐπὶ παιδίων. μυρμηκία, ἔκφυσις στερεὰ, καὶ τραχεῖα, τυλώδης, ἔναιμος περὶ τὰ ἄκρα, καὶ τὰ ἔσω τῆς χειρός. ἧλος, συστροφὴ τυλώδης, περιφερὴς, ὕπωχρος, ἡλοειδὴς, ὅτι ἄνωθεν μὲν εὐρύνεται, περὶ δὲ τὴν σάρκα ἀποστενοῦται, μάλιστα περὶ τὰ ἴχνη. χειρώνιον ἕλκος, χρόνιον, δυσούλωτον. χείλη σκληρὰ, τυλώδης σὰρξ, ὑποπέλιδνος, ἐν κνήμαις καὶ ποσὶ λεπίς τις ἐν παιδίοις ἕλκεσιν, ὁμοία τῇ θαλαττίᾳ ἐπιπήγνυται, ἣν δεῖ τῆς θεραπείας προαφελεῖν. κιρσὸς, ἢ κεῖξος, οἴδημα φλεβῶν περὶ κνήμην ποδὸς, παιδίων ἐπιγάστριον, μηροὺς, ὄσχεον. καλεῖται δὲ καὶ ἰξία, ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς πίτυσι, τῆς πίτυος ὁμοίων συστροφῶν, καὶ ὁ ἰξός. ἀγκύλη, σκληρότης, τυλώδης ἐν ἄρθροις, μάλιστα ἐν δακτύλοις χειρῶν κατὰ τὸ ἐντός. ἐπικάμπτει δὲ τοὺς δακτύλους. γίνεται δ' ἔστιν ὅτε καὶ περὶ ἀγκῶνας, καὶ γόνατα. ἐπινυκτὶς, φλύκταινα ὑποπέλιδνος, ὕφυγρος, ἔναιμος, περὶ κνήμας καὶ πόδας ἐν νυκτὶ γινομένη. γαγγλίον ἀπόστημα, ἄπονον, ὑπὸ λευκῷ, καὶ νευρώδει χιτῶνι. ἔνεστι δ' αὐτῷ ὑγρὸν ἀθερῶδες, ἢ τριχία, ἢ ἑλμινθία. γίνεται δὲ καὶ περὶ ἄρθρα, καὶ κεφαλήν. μελικηρὶς, ἀπόστημα ἔχον μελιτῶδες ὑγρὸν, ἐν ἀγκῶσι, καὶ γόνασι. πολλάκις δὲ καὶ ἐν ἄλλοις ἄρθροις, καὶ περὶ στόματι χάλαζα, καὶ συστροφαὶ ὑπὸ τῷ δέρματι βυβωνοειδεῖς, κατὰ κύαμον αἰγύπτιον, ἐπαλγεῖς προσαψαμένῳ. καρκίνωμα, σκλήρωμα μετὰ φλεγμονῆς ἐπαλγές. ἔστιν ὅτε ἑλκούμενον, ὑπέρυθρον, ἢ πελιδνόν. συμπεφύκασι δ' αὐτῷ ὡς ἐπὶ πολὺ φλέβες, ἢ τρίχες, αἱμόρραγον, ἀθεράπευτον. κρυπτὸν καρκίνωμα, ὅταν μὴ ᾖ ὑπερφανὲς, τὰ δ' ἄλλα ὅμοιον. χηλαὶ, ἢ φύσιγγες, ῥαγάδες πτερνῶν, ποδῶν, αἰδοίου. παρουλὶς, οὔλων ἀπόστασις. ἐπουλὶς, ἐπὶ τοὺς σωφρονιστῆρας περίφυσις. ὑπογλωττὶς, ἀπόστασις ὑπὸ γλῶτταν. αὖον, ἀπόστασις ἐπὶ τὴν ἔκφυσιν τοῦ στομάχου, κατὰ τὸ ἄνω τῆς φάρυγγος μέρος, κνησμώδης πρὶν ῥαγῆναι. συνάγχη, φλεγμονὴ περὶ ἐπιγλωττίδα, καὶ φάρυγγα, σύντονος, ὀδυνηρά. κυνάγχη, πνιγμὸς ὑπὸ νύκτα γινόμενος, ἐπενεχθέντος ἐπὶ βρόγχον ὑγροῦ, παχέος, καὶ γλίσχρου, μάλιστα ἐπὶ παιδίων.

ἀγχόνη, πυώδης ἀπόστασις, μεταξὺ ἐπιγλωσσίδος, καὶ ῥίζης γλώσσης. παρίσθμια, φλεγμονὴ περὶ τὰ μῆλα καὶ ἕλκωσις, καὶ ἀπόστασις. ἄφθα, ἕλκωσις, καὶ ἀπόστασις ἐπιπολῆς λευκαίνουσα γλῶτταν, ἢ παρίσθμια, ἢ κίονα, ἢ φάρυγγα. ἔσθ' ὅτε μέντοι καὶ μελαίνουσα. πλεονάζει μέντοι ἐπὶ παιδίων. σταφυλὴ περὶ τὴν κίονα μηκυνομένη, καὶ ὠχριῶσα, ῥαγὶ παραπλήσιος. σῦκον, σαρξὶν ἕλκωσις ἐπανθοῦσα, ἄνωθεν πλατυνομένη, ἐπίπονος, βουβῶνας ἐγείρουσα. τεινεσμὸς, βαρύτης, καὶ φλεγμονὴ, ἀνοιδαίνοντος τοῦ δακτυλίου, μυξώδη ὑγρὰ, ἢ αἱματώδη καταφέρουσα. ποιεῖ δὲ καὶ δυσουρίαν. κηρίον, περὶ τῷ στήθει, ἢ τοῖς νώτοις, ἀπόστημα φλεγμαῖνον, πολύστομον, ἀφιὲν μελιτῶδες ὑγρὸν, ἔχον ἐν τῷ βάθει σάρκα ὕπωχρον διεφθαρμένην. χοιράδες περὶ σιαγόνι, καὶ τραχήλῳ, καὶ μασχάλαις, καὶ βουβῶσιν, ἀδέσιν ἐοικυῖαι φλεγμοναὶ, εἰς πῦον τρεπόμεναι. χίμετλα, γίνεται μὲν ὑπὸ κρύους ὑπὸ δακτύλοις, καὶ ἴχνεσι ποδῶν, καὶ χερσὶ, μάλιστα ἐπὶ παιδίοις, ἑλκώδεις φλεγμοναί. ἐρυθρόπελας, μᾶλλον ἐρυθρὸς, ἐπίπονος, ἔμπυρος. ἔσθ' ὅτε καὶ φλυκταινώδης. ἱδρῶα, ἐξανθήματα θερινά. βουβὼν, περὶ βουβῶνας οἴδημα μετὰ φλεγμονῆς. αἱμορροΐς, γίνεται μὲν κατὰ τὴν ἕδραν ἐντὸς, ἔστι δὲ ὁμοία μόροις ὠμοῖς. πολλάκις δὲ καὶ ὑπεροχῆς ἄνευ γίνεται ῥαγὰς αἱμορραγοῦσα. τυφλὴ αἱμορροΐς, οἴδημα λεῖον, ἐρυθρὸν, ἐντὸς τῆς ἕδρας, οὕτω κληθὲν, ἐπεὶ ἔσθ' ὅτε οὐχ αἱμορροεῖ. κονδύλωμα, περὶ τὴν στεφάνην τοῦ δακτυλίου εὐίατον οἴδημα. σῦκα, περὶ τὴν ἕδραν, κονδυλώματα μέλανα, οὐκ ἐπίπονα. ἐντεροκήλη, ὀλίσθημα ἐντέρου εἰς τὸν ὄσχεον, εἰς ὄγκον αἰρούμενον. ὑδροκήλη περὶ θατέρῳ τῶν διδύμων ὑδατώδης συλλογὴ, μεταξὺ τοῦ δευτέρου καὶ τετάρτου ὑμένος. πωροκήλη, πώρωμα περὶ τὸ ὄσχεον ἐξ ἀποστήματος. σαρκοκήλη, σκιῤῥώδης, καὶ παχεῖα ἐπ' ὀσχέῳ διάθεσις. στεάτωμα, πιμελῆς παραῤῥοὴ ὑπὸ τῷ δέρματι. λοιμώδη ἕλκη, περὶ τὰ παρίσθμια καὶ τὴν σταφυλήν. ἐσχαρώδης νομὴ δύσχρους, εἰς τὸν φάρυγγα, καὶ τὴν ἀρτηρίαν, καὶ τὸν στόμαχον καταφερομένη, μετὰ τοῦ ἀνοιδαίνειν τὸν τράχηλον. περιρρα-

Anchone, putrida defectio inter epiglossidem & linguæ radicem. Paristhmia, inflammatio est, circa genas, exhulceratio, & defectus. Aphtha, exhulceratio est, & defectus plerunque linguam albefaciens, aut paristhmia, aut gutturis interseptum, gutturue. Est sane quædam & denigrans, in Pueris autem frequens est. Vua vero, circa faucium columnam contracta, & pallescens, acino similis. Ficus, hulceratio in carnibus florens, superne lata, molesta, inguina tumefaciens. Tenasmus, grauedo, & incensio tumentis podicis, mucosos humores & cruentos deferens, & vrinæ difficultatem parit. Cerium, circa pectus, aut dorsum apostema inflammans, perforatum, melleum emittens humorem, habens in fundo carnem pallidam, & corruptam. Tonsillæ, circa maxillam, collum, axillas, & inguina, glandibus similes. Inflammationes, ad putredinem redactæ. Perniones, exoriuntur ex frigore sub digitis, plantis pedum, & manibus. imprimis autem in Pueris, & inflammationes sunt exhulceratæ. Sacer ignis, cicatrix rubra, molesta, & ardens. nonnunquam & tumida est. Hidroa, papulæ sunt æstiuæ. Bubo, circa inguina tumor est cum incensione, sanguine fluens. intusque iuxta anum exoritur, morisque crudis similis est. Sæpenumero tamen absque tumore rima oritur, sanguine fluens. Cæcus sanguinis fluxus, tumor planus, ruber intra anum. sic vocatus, quod non sanguine fluere videatur. Condyloma, circa verticem podicis sanabilis tumor. Ficus, circa anum sunt tumores, nigri, non molesti. Enterocele, descensus intestini in scrotum, in tumorem eleuatus. Hydrocele, circa alterutrum testem aquosa colluuies, inter secundam & tertiam pelliculam. Porocele, obduratio ex apostemate, facta circa scrotum. Sarcocele, dura & densa scroti constitutio. Steatoma, adipis sub cute effusio. Pestilentia hulcera, circa faucium angustias, & vuam. Escharodes, hulcus depascens, & molestũ in guttur, arteriã, stomachũque delapsum cũ colli tumore. Perstrictio, cir-

ctio, circa aliquam corporis partem angustia, non molesta, nigra, subrufa, aut liuida, nuda, & aspera. Polypus, caro naribus excrescens, mucosum emittens humorē, spiritumq; obturās. Ozæna, exhulceratio in nariū ima parte, post ossa, quæ isthmi dicūtur, feruentē & fœtidum emittens humorem, sensum impediens. Dracontium, neruosum quiddam corruptumq; ex tibiarum femorumque hulceribus excidens. raro quidem alios, Aethiopes vero frequenter infestans. Cornua, quæ in loco temporum iuxta frontem excrescunt, feruentes excrescentiæ circa cutim. Serpentes, pustulæ flammeæ, & pungentes, maxime collum & latera depascentes. nōnumquam & circa manus, & pedum calcaneos exoriuntur. Hulcus reptile, Seniorum tibias, pedesque vastat. nonnunquam & manus, femoraque inuadit. est vero liuidum, & depascit, & ardet. Voracitas, hulcus ad ossa vsque penetrans, velox consumptio cum ardore, saniē fœdam emittens, & mortifera. Therioma, hulcus circa Virorū pudenda oritur. nonnunquam & circa digitos, & alibi. sanguinem multum, nigrum, & tetri odoris emittens, cum nigredine carnē deuorans. Putredo, albi hulceris consumptio, subpallidi, & fœtidi. imprimis autem in ore versatur, vt nonnunquam & dentes, & ossa deuastet. Oritur autem circa femora, & alias partes, gangræna morbus. sic autem vocatur membrum ex hulcere, aut sine hulcere emortuum, cum inflammatione & rubore subcandidum, deinde nigrescens, & ad sensuum defectum inclinans.

CAPVT VICESIMVM quintum.

De obstetrice, & his quæ de parientibus dicuntur.

OBstetrix, obstetricatio Μαιευτική autem, dicitur ipsa ars, & Mulier. Et verbum, obstetricare, obstetricari, quæque his cognata sunt, & aduerbia, obstetricatorie. Abortire vero, pro abortum facere, dixit Plato. Abortiuum pharmacum,

φή, περί τι μέρος τοῦ σώματος στενότης ἄπονος, μέλαινα, ὑπέρυθρος, ἢ πελιδνή, ψιλή, τετραχωμένη. πώλυψ, σὰρξ ῥινὶ ἐπιφυομένη, μυξῶδες ὑγρὸν ἀφιεῖσα, ἐπιφράττουσα τὴν ἀναπνοήν. ὄζαινα, ἕλκωσις ἐν τῷ βάθει τῶν μυκτήρων, μέχρι τῶν καλουμένων ἠθμοειδῶν ὀστῶν, πυρῶδες καὶ δυσῶδες ὑγρὸν ἀφιεῖσα, τὴν αἴσθησιν ἐμποδίζουσα. δρακόντιον, ἐκ τῶν περὶ κνήμας καὶ μηροὺς ἑλκῶν ἐκπῖπτον τι νευρῶδες ἐφθαρμένον, σπανίως μὲν τοῖς ἄλλοις ἐπιγινόμενον, αἰθίοψι δὲ ἐνοχλοῦν. κέρατα, ἐν τῷ τόπῳ τῶν κροτάφων περὶ τὸ μέτωπον, πυροειδεῖς ἐκφύσεις περὶ τὸ δέρμα. ἕρποντα ψυδράκια, φλεγμαίνοντα, καὶ νύττοντα, μάλιστα περὶ τραχήλῳ καὶ πλευραῖς νεμόμενα. ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ περὶ χερσὶ, καὶ ποδῶν ἴχνεσιν. ἑρπυστικὸν ἕλκος, ἐνοχλεῖ μὲν πρεσβυτῶν κνήμαις, καὶ ποσίν. ἔσθ᾽ ὅτε δὴ καὶ χερσὶ, καὶ μηροῖς. ἔστι δὲ ὑποπέλιδνον, καὶ νέμεται, καὶ φλεγμαίνει. φαγέδαινα, ἕλκωσις, ἄχρι τῶν ὀστῶν διαδιδοῦσα, ταχεῖα νομὴ μετὰ φλεγμονῆς, ἰχῶρας δυσώδεις ἀφιεῖσα, καὶ πρὸς θάνατον ῥέπουσα. θηρίωμα. γίνεται μὲν ἕλκος περὶ ἀνδρῶν αἰδοῖα, ἔστι δὲ ὅτε καὶ περὶ δακτύλους, καὶ ἀλλαχοῦ, αἷμα πολὺ, καὶ μέλαν, καὶ δυσῶδες ἀφιὲν, μετὰ μελανίας τὴν σάρκα ἀνεσθίον. σηπεδὼν, ἕλκους νομὴ λευκοῦ, ὑπώχρου, δυσώδους. μάλιστα δὲ ἐνοχλεῖ τῷ στόματι, ὡς ἔσθ᾽ ὅτε καὶ τοὺς ὀδόντας, καὶ τὰ ὀστέα ἀφιστάναι. γίνεται δὲ καὶ ἐπὶ μηρῶν, καὶ ἄλλων μερῶν, γάγγραινα. οὕτω καλεῖται τῶν μελῶν τὸ νεκρούμενον σὺν ἕλκει, ἢ χωρὶς ἕλκους, μετὰ φλεγμονῆς, καὶ ἐρυθήματος ἀπολευκαινόμενον, εἶτα μελαινόμενον, καὶ εἰς ἀναισθησίαν μεθιστάμενον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κϛ'.

Περὶ μαίας, καὶ τῶν ἐπὶ ταῖς τικτούσαις λεγομένων.

ΕΡΕΙΣ δὲ, μαῖα, μαιεία, μαίευσις. μαιευτική, ἡ τέχνη, καὶ ἡ γυνή. καὶ τὸ ῥῆμα, μαιεύειν, μαιεύεσθαι, καὶ τὰ παραπλήσια. καὶ τὰ ἐπιρρήματα, μαιευτικῶς. ἀμβλίσκουσι δὲ, τὸ ἀμβλίσκειν ποιοῦσι, φησὶν ὁ Πλάτων. ἀμβλωθρίδιον φάρμακον,

τικτικόν, ὠκυτόκιον, ἀτόκιον. λοχεύειν, λοχεύειν, ἐκλοχεύειν. λοχεία, ἡ τοῦ τεκεῖν ἐπιμέλεια. διδόασι φαρμάκια αἱ μαῖαι ταῖς δυστοκούσαις, ὁ Πλάτων λέγει. δυστοκεῖν, δυστοκία, εὐτοκεῖν, εὐτοκία, εὐτοκοῦσα. κυΐσκειν κυΐσκεσθαι, ὠδίνειν, τίκτειν. πρωτότοκοι γυναῖκες, καὶ πρωτόγονοι ὁμοίως. πρωτότοκοι παῖδες. ἄτοκοι δὲ, καὶ ἄλοχοι, καὶ ἄγονοι, ὡς Πλάτων. καὶ στεῖφαι, καὶ στεῖραι. ὀμφαλοτομία, ἐμβρυοτομία. καὶ τὸ ἐργαλεῖον, ὀμφαλιστήρ.

parturiens, partum accelerans, partũ impediens. parere, generare. Puerperiũ, i. partus cura. Dant etiã Obstetrices pharmaca quædã his, quæ difficilẽ partũ expertæ sunt, vt Plato inquit. Difficulter parere, difficilis partus. facile parere, partus facilitas, facile pariens. Imprægnare, grauidam esse. partus dolores sentire, parere. Mulieres primum partum enixæ, & primo parientes, pro eodem. Et primogeniti Liberi. Sed & Partus expertes, Non generantes, Liberis carentes, vt Plato dixit. Et steriles. Vmbilici incisio, Infantis incisio, & instrumentum ὀμφαλιστήρ.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΙΔΕΥΚΟΥΣ ὈΝΟΜΑΣΤΙΚΟ͂Ν

ΒΙΒΛΙ͂ΟΝ ΠΕ͂ΜΠΤΟΝ.

ΙΟΥ͂ΛΙΟΣ ΠΟΛΥΔΕΥ͂ΚΗΣ Κομμόδῳ Καίσαρι χαίρειν.



ΠΕΙ δὲ κυνηγεσίων σοι προσήκει μέλειν, ὅτι τοὐπιτήδευμα ἡρωϊκὸν, καὶ βασιλικὸν, καὶ πρὸς εὐσωματίαν ἅμα καὶ εὐψυχίαν ἀσκεῖ, καὶ ἔστιν εἰρηνικῆς τε καρτερίας ἅμα καὶ πολεμικῆς τόλμης

IVLII POLLVCIS DICTIONARII

LIBER QVINTVS

IVLIVS POLLVX Commodo Cæsari S.



VONIAM te venationum studiosum esse conuenit, quando quidem hoc studium heroicum, regiumque est, & ad corporis animique bonam constitutionem confert; estque tam placidæ fortitudinis, quam militaris audaciæ

audaciæ specimen, ad virilitatem vtile, & exercitatione reddit robustum, celerem, equestrem, solertem, & laboriosum. si modo resistentia, robore, fugientia, celeritate, & laniantia, ab equo, & sollertia, per prudentiam, latentia, consideratione, occultata, tempore, noctu aduigilans & interdiu laborans capere conetur, necesse est aliquid de venatione dicere.

τόλμης μελέτημα, πρὸς ἀνδρείαν φέρον, ῥωμαλέον τε εἶναι γυμνάζει, καὶ ποδώκην, καὶ ἱππικὸν, καὶ ἀγχίνουν, καὶ φιλεργὸν, εἰ μέλλει καθαιρήσειν καὶ τὰ ἀνθιστάμενα ἀλκῇ, καὶ τὰ ὑποφεύγοντα τάχει, καὶ τὰ ἀποσπῶντα ἀφ' ἵππου, καὶ τὰ συνετὰ σοφίᾳ, καὶ τὰ λανθάνοντα ὑπονοίᾳ, καὶ τὰ κρυπτόμενα χρόνῳ, καὶ νύκτωρ προσαγρυπνῶν, καὶ μεθ' ἡμέραν ἐπιπονῶν, ἀνάγκη τι καὶ περὶ θήρας ὑπειπεῖν.

CAPITA LIBRI quinti.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

CAPVT PRIMVM

De venatione, venatore, & quæ eorum sunt.

Venatio, & ἄγρα, & venatus, venationes. tum Venator, etiam venans, & κυνηγέτης canum ductor dicitur. Hunc vero adiuuans, Conuenator, simul venans, & ὁμόθηρος. Sed de Venatore dices ferarum quæsitor, ferarum hostis, inimicus. venationis studiosus, ac amans. Et res ipsa, venationis studium. Tum venaticus, venatorius. & venatice, seu venatorie aduerbia. Venari, canes agere. Et Θηρᾶσθαι quoq; pro θηρᾶν. & Θηρῶνται, pro θηρῶσι, id est, venantur, apud Xenophontem. Nos vero de Viris quidem, θηρᾶν, de feris vero, θηρᾶσθαι dicimus. Quemadmodum etiam de Venatoribus, vestigare, inuestigare, vestigia inquirere. & Vir inuestigator seu canis, de venante. Similiter & quærere, inquirere, scrutari, inuenire, reperire, canibus immittere, & canes immittere & dimittere, subsequi, trahere, incitare, sic autẽ vocauerũt, canes cũ clamoris aliquo signo immittere. Insequi, cursu sequi,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ θήρας, θηρατοῦ, καὶ τῶν κατ' αὐτούς.

Θήρα λέγοιτ' ἄν, καὶ ἄγρα, καὶ κυνηγέσιον· θηράματα, καὶ ἄγραι, καὶ κυνηγεσία. καὶ θηρευτής· καὶ ἀγρευτής, καὶ κυνηγέτης. ὁ δὲ τούτῳ συμπονῶν, συγκυνηγέτης, καὶ σύνθηρος, ὁμόθηρος. ἐρεῖς δὲ ἐπὶ τοῦ κυνηγέτου, ζητητὴς θηρίων, πολέμιος θηρίων, ἐχθρός, φιλόθηρος, καὶ ἀντίπαλος. καὶ τὸ πρᾶγμα, φιλοθηρία, φιλοκυνηγέτης. καὶ θηρευτικόν, ἀγρευτικός, κυνηγετικός. θηρευτικῶς, ἀγρευτικῶς, κυνηγετικῶς. θηρᾶν, θηρεύειν, κυνηγετεῖν. καὶ θηρᾶσθαι, ἀντὶ τοῦ θηρᾶν. καὶ θηρῶνται δ' ἀντὶ τοῦ θηρῶσι Ξενοφῶν. ἡμεῖς δέ, ἐπὶ μὲν τῶν ἀνδρῶν, τὸ θηρᾶν. ἐπὶ δὲ τῶν θηρίων, τὸ θηρᾶσθαι. ὥσπερ ἐπὶ μὲν τῶν ἀνδρῶν ἰχνεύειν, καὶ ἀνιχνεύειν, καὶ ἰχνηλατεῖν. καὶ ἰχνευτὴς ἀνήρ, καὶ κύων· ἐπὶ τοῦ θηρῶντος. ὁμοίως δέ, ζητεῖν, ἀναζητεῖν, ἐξερευνᾶσθαι, ἀνευρίσκειν, ἐξευρίσκειν, συνεξευρίσκειν, τοὺς κύνας ἐφεῖναι, καὶ ἐφεῖναι τὰς κύνας, καὶ ἐπαφεῖναι, μετιέναι, αἱρεῖν, ἐπαΐξαι. οὕτω γὰρ ὠνόμαζον τὸ μετά τινος ἐπισήμου βοῆς ἀφεῖναι. διώκειν, μετὰ θεῖν,

κυνοδρομεῖν, ἐφέπεσθαι τοῖς ποσὶ, ἐπηκολουθεῖν ταῖς κυσίν, αἱρεῖν, ἀποκτιννύναι, λαμβάνειν, τιτρώσκειν, ζωγρεῖν, ζώντων κρατεῖν, καὶ τὰ ὅμοια. Ἐπὶ δὲ τῶν θηρίων, ἰχνεύεσθαι, ἀνιχνεύεσθαι, διώκεσθαι, μεταθεῖναι, αἱρεῖσθαι, ζητεῖσθαι, ἀναζητεῖσθαι, εὑρίσκεσθαι, ἀνευρίσκεσθαι, ἐξευρίσκεσθαι, ὑποφεύγειν, διαφεύγειν, ὑπάγειν, ἀποδιδράσκειν, αἱρεῖσθαι, ἁλίσκεσθαι, λαμβάνεσθαι, τιτρώσκεσθαι, ἀποκτέννυσθαι, ζωγρεῖσθαι. Εἴποις δ' ἂν, ἴχνος, ἰχνηλατία, καὶ ἴχνη, καὶ σημεῖα ποδῶν, σύμβολα ἐντετυπωμένα τῇ γῇ, ἰχνεύματα, ἴχνια, ἰχνεύσεις. καὶ τῆς ἰχνεύσεως φησὶν ὁ Ξενοφῶν. ἴχνη ὀρθὰ, εὐθέα, συμπεπλεγμένα, εὐναῖα, * εὔραια, δρομαῖα, ὀξεῖα. ὄζει τὰ ἴχνη, ἀπόζει, πνεῖ, ἀποπνεῖ, ἀποφέρεται ἀπ' αὐτῶν τὸ πνεῦμα, ἄοσμα, δύσοσμα, εὔοσμα. δύσοσμα δὲ, καὶ εὔοσμα, οὐ τὰ δυσχερὲς, ἢ ἡδὺ ἀποπνέοντα λέγουσιν, ἀλλὰ τὰ εὐαίσθητα, ἢ δυσαίσθητα πνεύματα τῶν ἰχνῶν. θήρα, θηράματα, θηρεύματα, θήραγρα, οὐ μόνον τὸ ἔργον, ἀλλὰ καὶ τὸ θηρώμενον. καὶ ἄγραν δὲ καλοῦσιν, ἀφ' ὧν καὶ εὐαγρία, καὶ πολυαγρία, καὶ θηραγρία, εὐθηρία, πολυθηρία. καὶ εὔθηρος ἄγρα, καὶ πολύθηρος ἄγρα. καὶ τὰ ἐναντία, δυσαγρία, ἀναγρία, δυσθηρία, ἀθηρία, καὶ δύσθηρος, καὶ ἄθηρος ἐπανῆλθεν. ἔστι δὲ εἰπεῖν, καὶ εὔθηρος γῆ, καὶ εὔθηρος ὕλη, καὶ ὕλη εὔθηρος, καὶ πολύθηρος. ὁμοίως ὄρη εὔθηρα, καὶ πολύθηρα, καὶ θηροτρόφα, καὶ θηρονόμα, καὶ θηρίοις ἔντροφα, καὶ θηρίων κατάπλεα, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ πάλιν, ἄθηρα, καὶ ἄτροφα. ἡ δὲ Ἄρτεμις, ἀγροτέρα, καὶ κυνηγέτις, καὶ φιλόθηρος, καὶ ὀρεία, ἀπὸ τῶν ὀρῶν. καὶ Ἰδαία, ἀπὸ τῆς Ἴδης. καὶ Δίκτυννα, ἀπὸ τῶν δικτύων. καὶ ἑκηβόλος, ἀπὸ τοῦ τὰ θηρία βάλλειν. καὶ πολλὰ ἄλλα ὀνόματα ἀπὸ θήρας.

post canes currere, pedibus insequi, sequi canes. capere, occidere, prehendere, vulnerare, viuas capere, viuentes nancisci, & his similia. De feris porro dicitur, vestigari, inuestigari, insecutionem pati, cursu impeti, trahi, quæri, inquiri, inueniri, reperiri, fugere, transfugere, subducere, refugere, capi, prehendi, vulnerari, occidi, viuas capi. Dices præterea, vestigium, vestigatio, & vestigia, pedum signa, signa terræ impressa, indagationes, inuestigatio. & τῆς ἰχνεύσεως, Xenophon dixit. Vestigia recta, directa, confusa, abscondita * inuentu facilia, velocia, acuta. Vestigia olet, redolet, spirat, respirat, surgit ab his odor, vapor. Δύσοσμα, & εὔοσμα, per quæ nō bene, aut male olentia, sed difficilia faciliaque deprehensu intelliguntur. Venatura vero, θηράματα, θηρεύματα, θήραγρα, non modo venationem, sed & venatione captum significant. quod & ἄγραν nominant. Vnde εὐαγρία, id est, venatio felix, copiosa, ferina. prospera venatio, & multa. tum venatio præda abundans. Et contraria, venatio mala, præda carens, infelix, feram non adepta. & præda vacuus rediit. Licet etiam dicere, venatica tellus, venatorius saltus, sylua feras habens, & feris abundans. Similiter & montes venationi idonei, feris abundantes, feras alentes & pascentes, feris depasti, & feris pleni, & similia. feris vero, & pascuis carentes, contraria sunt. Sed & Diana Venatica, & Venatoria, Ferina. Mōtana, à montib. Idæa, ab Ida, Retiaria, à Retibus & Sagittaria, eo quod feras iaculetur, dicitur simul cum aliis multis à venatione deductis nominibus.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ τόπων, ἐν οἷς τὰ θηρία.

CAPVT SECVNDVM.

De ferarum latebris.

ΤΟΠΟΙ δὲ θηρίων, ἐν οἷς ἂν εὑρίσκηται, ἴδαι, νάπαι, ὗλαι, ὄρη, ἄντρα, θάμνοι, φωλεοί, ἕλη, ὀργάδες, πεδία, ἄρουραι. εἰλεοὶ, κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν ὄφεων λέγονται, ὥσπερ καὶ χειαί. καταχρηστικῶς δὲ, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων θηρίων. τῶν δὲ θηρίων, τὰ μὲν εἰσιν

FErarum vero loci, in quibus inueniuntur saltus, luci, syluæ, montes, antra, dumeta, lustra, paludes, terræ incultæ, campestria loca, agri. latebræ, sed hæ proprie serpentum sunt, sicut & χειαί. abusiue vero, etiā de aliis feris dicuntur. Ferarū vero aliæ mon-

montanæ maxime sunt, vt leones. aliæ palustres, vt sues. aliæ nemoribus syluisque gaudentes, vt pardali. Vnde & Homerus dixit, Veluti pardalis exit è densa sylua. Aliæ loca amant inculta, vt cerui. aliæ dumeta, vt lepores. Vrsi autem, si extra lustra sua pascantur, circa fructiferas arbores capiuntur. Sed leonum fœtus, catuli vocantur. vrsorum, vrselli. ceruorum, hinnuli. vulpium, vulpeculæ. luporum vero, canumque, catuli. Proprie tamen luporum, lupuli. leporum vero, λαγίδια, & λαγίδες, lepusculi, atque apud Xenophontem, λάγια. Quorum vero propria nomina nulla sunt, horum fœtus, catuli, pulliq; dicuntur. Omnium vero ferarum fœtus, Poetæ ὀμβρίκια, & ὀμβρίας vocant. de his autem dicere licebit, iuueniles, modo geniti, recens nati, lactantes, iuniores, titubantes, annui, anniculi, & his similia. Et leonis quidem pellis, leonina, & leonis tergus dicitur. pardaleonis vero, pardalis. vrsi vero, vrsina. vulpina autem, vulpis. lupina, lupi. & vitulina, vituli, secundū Anaxandridem: Vrsina, leonina, pardalis, vitulina, canina. cerui autem nebris sicut & capræ, ægis. & ouis, vellus dicitur.

CAPVT TERTIVM.

De adiutoribus venatoris, & armis.

VEnatoris porro cooperarii sunt, canes, equi, canum ductores, equisones, retiarius, linoptes, qui in rete incidentia obseruat. Canum vero ductio, κυνηγέσιον, quemadmodum & venatio dicitur. Inuestigator, retis custos, & speculator. Sed Venatoris arma sunt, tunica expedita, demissa ad poplitem. non alba, nec bene colorata, neque aliquo colore splendide relucens, ne eminus seu de longinquo feris videatur. Et huic simile pallium, quod sinistræ manui circumuoluēdum est, si feras insequitur, aut cū ipsis pugnat, Scutica, aut fustis. Calcei alti ad me-

εἰσὶν ὄρεια ἐπὶ πλεῖστον, ὡς οἱ λέοντες. τὰ δὲ ἕλεια, ὡς οἱ σύες. τὰ δὲ ταῖς ἴδαις τε καὶ ὕλαις χαίροντα, ὡς αἱ παρδάλεις. ὅθεν καὶ Ὅμηρος εἴρηκεν,

Ἠΰτε πάρδαλις εἶσι βαθείης ἐκ ξυλόχοιο.

τὰ δὲ τοῖς ὀργάσιν, ὡς ἔλαφοι. τὰ δὲ τοῖς θάμνοις, ὡς οἱ λαγωοί. αἱ δὲ ἄρκτοι, ἣν ἔξω τῶν φωλεῶν νέμωνται, περὶ τὰ ἔγκαρπα τῶν δένδρων ἁλίσκονται. Καλεῖται δὲ τὰ μὲν τῶν λεόντων ἔγγονα, σκύμνοι. τὰ δὲ τῶν ἄρκτων, ἀρκτύλοι. τὰ δὲ ἐλάφων, νεβροί. τὰ δὲ τῶν ἀλωπέκων, ἀλωπεκίδες. τὰ δὲ τῶν λύκων, καὶ τῶν κυνῶν, σκύλακες. ἰδίως δὲ τὰ τῶν λύκων, λυκιδεῖς. τὰ δὲ τῶν λαγῳῶν, λαγίδια, καὶ λαγίδες. παρὰ Ξενοφῶντι δὲ, λάγια. ἐφ' ὧν δὲ οὐκ ἔστιν ἴδιον ὄνομα, τούτων τὰ τέκνα καλεῖται σκυλάκια, ἢ σκυμνία. τὰ δὲ πάντων τῶν ἀγρίων τέκνα, ὀμβρίκια οἱ ποιηταὶ καλοῦσι, καὶ ὀμβρίας. λέγοι δ' ἄν τις ἐπ' αὐτῶν, νέα, νεογνά, νεογενῆ, γαλαθηνά, νεαρά, ὑγρομελῆ, ἔπεια, αὐτοετῆ, καὶ τὰ ὅμοια. Καὶ τὸ μὲν τοῦ λέοντος δέρμα, λεοντῆ καλεῖται, καὶ δορὰ λέοντος. τὸ δὲ τῆς παρδάλεως, παρδαλῆ. τὸ δὲ τῆς ἄρκτου, ἀρκτῆ. ἀλωπεκῆ δὲ, τῆς ἀλώπεκος. καὶ λυκῆ, ἡ τοῦ λύκου. καὶ μοσχῆ, ἡ τοῦ μόσχου, ὡς Ἀναξανδρίδης εἴρηκεν. ἀρκτῆ, λεοντῆ, παρδαλῆ, μοσχῆ, κυνῆ. ἡ δὲ τῆς ἐλάφου, νεβρίς. ὡς τῆς αἰγὸς, αἰγίς. καὶ τοῦ προβάτου, κῴδιον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ συνεργῶν κυνηγέτου, καὶ σκευῶν.

ΚΑΙ συνεργοὶ μὲν κυνηγέτου, κύνες, ἵπποι, κυναγωγοί, ἱππαγωγοί, δικτυαγωγός, λινόπτης, ὁ τὰ ἐμπίπτοντα ἀποσκοπούμενος. καὶ ἡ τῶν κυνῶν δὲ ἀγωγὴ, κυνηγέσιον ὁμωνύμως τῷ ἔργῳ καλεῖται. ἰχνευτής, ἀρκυωρός, σκοπιωρούμενος. Σκευὴ δὲ κυνηγέτου, χιτὼν εὐσταλὴς, πρὸς τὴν ἰγνύαν καθήκων. οὐ λευκὸς, μηδ' εὔχροος, μὴ δὲ κατ' ἄλλω εὐχροίαν περιλάμπων, ὡς μὴ πόρρωθεν καθορᾶτο τοῖς θηρίοις. καὶ χλαμὺς ὁμοία, ἣν δεῖ τῇ λαιᾷ χειρὶ περιελίττειν, ὁπότε μετίθεοι τὰ θηρία, ἢ προσμάχοιτο τοῖς θηρίοις. καὶ σκυτάλη, ἢ ῥόπαλον. καὶ ὑποδήματα κοῖλα, ἐς μέ-

σιν τὴν κνήμην ἀνήκοντα, δεσμῷ ἀκριβεῖ περιεσταλμένα. εἴη δὲ, νέος, κοῦφος, ἐλαφρὸς, δρομικὸς, ὀξὺς, φιλοκίνδυνος, φιλεργὸς, ἐθελουργὸς, φιλόπονος, ἀγωνιστὴς, θαρσαλέος, ἄγρυπνος, μὴ προαποκάμνων, μὴ προαπαγορεύων, μὴ πρὶν ἐλθεῖν ἐνδιδούς. Τὰ δὲ πρὸς κυνηγέσιον ἐργαλεῖα, ξίφη, δρέπανα, ἀκόντια, τόξα, προβόλια, ἄρκυες, σταλίδες, σταλιδώματα, ποδάγραι, ἁρπεδόναι, ἐνόδια, δίκτυα, κυνοῦχος, χαλίδες, στάλικες, χαλιδώματα. ξίφη μὲν, ὡς ὁπότε συμπέσοι θηρίῳ, ἔχειν ἀμύνεσθαι. δρέπανα δὲ, ὅπως εἰ δέοι τῆς ὕλης κόψαι, εἰς τὴν τῶν ἀρκύων ἀκώλυτον στάσιν, ὑπάρχοι τὰ δρέπανα. ἐπὶ ταῦτα δὲ, καὶ ἀξίνας παρασκευαστέον, εἰ καὶ πρέμνα κόψαι δέοι. τόξοις δὲ καὶ ἀκοντίοις χρῶνται ἐπὶ τὰς ἐλάφους, καὶ ἃ πόρρωθεν δεῖ βαλεῖν. προβολίοις δὲ, ἐπὶ τοὺς σῦς, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἀγχέμαχα θηρία. καὶ τὰ μὲν ἀκόντια ἔσται μελίας ἢ * ὀξείας, στρεφνά, εὐπαγῆ. αἱ δὲ λόγχαι αὐτῶν, εὐπλατεῖς, καὶ ξυνήκεις. τὰ δὲ προβόλια ἔστω μὲν κρανείας, στερεὰ δὲ καὶ δορατοπαχῆ φησιν ὁ Ξενοφῶν. αἱ λόγχαι δὲ αὐτῶν, ἔστωσαν σιδήρου τομωτάτου. τῆς δὲ λόγχης, τὸ μὲν περὶ τὸ ξύλον, καλεῖται αὐλός. οὗ τὸ μὲν ἔξωθεν, περίμετρον. τὸ δὲ ἔνδοθεν, τεῖχος. τὸ δὲ μετὰ τὸν αὐλὸν κοῖλον, ὀβελίσκος. ὅθεν δὲ πλατύνεται, πτέρυγες, αἱ ἑκατέρωθεν προβολαί. ἡ δὲ τῆς λόγχης ἀκμὴ, γλῶττα λέγεται. καὶ δεῖ τῶν πτερύγων ἑκατέρας πλατυνομένην, παχυτέραν οὖσαν, ἀπολεπτύνεσθαί τε καὶ ἀποστενοῦσθαι, κατὰ μικρὸν ὑπολήγουσαν, ἄχρι πρὸς τὴν γλῶτταν. ἐστομῶσθαι δὲ, οὐ μόνον τὴν ἀκμὴν, ἀλλὰ καὶ τὰς πτέρυγας χρήσιμον.

diam tibiam aſcendentes, firmo alligati vinculo. Sit vero iuuenis, agilis, curſui aptus, velox, acer, periculorum amans, operoſus, laborioſus, laboris amans, certator, confidens, peruigil, indefatigatus, non tergiuerſans, non aduentum ferarum fugiens. Venationis præterea inſtrumenta, enſes, falces, tela, arcus, venabula, retia, valli, perticæ, pedicæ, laquei, irretiatoria, retia, lorum canis, ſtipites, & tali. Gladii quidem, vt ſi forte in feram incidat, ſe defendere poſſit. falces vero ad ſyluam ſuccidendam, & retium liberam ſtationem conducunt. In quem vſum & ſecures parādæ ſunt, ſi forte & trunci excindendi ſint. Arcubus vero, teliſque, contra ceruos vtuntur, & aliis quæ eminus iaculanda ſunt. venabulis autem contra ſues, & alias comminus congredientes feras. Iacula autem, fraxinea ſint, & *velocia, tortilia, atq; firma. cuſpides vero horum, latæ, & acutæ. Porro venabula, cornea ſint, ſolida, & craſſitudine haſtæ, vt inquit Xenophon. horum autem cuſpides, è ferro ſint maxime penetrabili. Sed cuſpidis pars iuxta haſtile, fiſtula dicitur. cuius exterior pars, περίμετρον, interior autem, murus. Quæ autem poſt fiſtulam eſt concauitas, obeliſcus. & vbi dilatatur, alæ dicuntur, quæ vtrinque ſunt prominentiæ. Cuſpidis vero acies, lingua. Et oportet vtramque alarum, latiorem & denſiorem exiſtentem, attenuare, coarctareque, vt tenuior earum circa linguam finis ſit. acuere vero non aciem modo, ſed & alas, perutile eſt.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Περὶ τῶν αὐτοῦ ἐργαλείων.

ΠΡΟΣ μὲν οὖν τὰ ἄλλα θηρία, οὕτω δεῖ παρεσκευάσθαι τὸ προβόλιον. πρὸς δὲ τοὺς σῦς, κατὰ τὸ τοῦ αὐλοῦ τέλος, πρὸ τῶν πτερύγων, κνώδοντας ἀμφοτέρωθεν ἐχέτω, τῷ αὐλῷ συγκεχαλκευμένους, σιδήρου στερεοῦ ἑκατέρωθεν προβεβλημένους, ὡς μὴ προωθῶν αὐτὸ ὑπὸ θυμοῦ καὶ μένους ὁ σῦς, καὶ τόλμης, ἀφίκοιτο διὰ τοῦ δόρατος εἰς τὸν ἄνθρωπον. ἀλλὰ καὶ οἱ κνώδοντες ἱστάντες αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν, ἐμ-

CAPVT QVARTVM.

De venatoris inſtrumentis.

AD alias autem feras, venabulum præparari ſic decet. Contra ſues quidem, circa fiſtulæ finem, ante alas, acies vtrinque habeat, ipſi fiſtulæ affixas, ferro robuſto vtrinque prominentes. ne furore, robore, & audacia ſus irruens, ad ipſum hominem venabulum ſequens perueniat. ſed acies impetum eius cohibentes, impetus impedi-

pedimentum sint, ad propius accedendum. Tela quidem, propter emissionem amentanda sunt. Venabula vero, eo quod manibus comminus infiguntur, non indigent amento. Venabuli autem vsus, præposito pede sinistro, & dextro postposito consistens, quo certa sit distantiæ proportio, vt in pugna prominentem partem acutam habeat, iuxta pedem, manumq; quæ supra hanc est, supinã, inuersam, medium venabuli dextra conuersa prætendens, hastam firmiter contineat. sinistra vero, ferrũ ad plagam letalẽ dirigat. dextra contra, suo robore venabulũ torqueat. Sed & oculus, in feram intentus sit. si enim sus hæc fera fuerit, inter oculos aut scapulas infigatur venabulum, letalia enim sunt vtraq;, si autẽ maxillis infigas, minus poterit exertis vti dẽtibus. Saltanti porco sui, ensem strictum suppone. Cauendum vero, ne sus venabulum capitis violenti nutu, aut fortiori contra ferrum ictu, & saltus impetu excutiat. hoc etenim facto, simul homini appropinquat, tumq; oportet tenaciter ante arborẽ prehensam iacere. sic enim dentes exertos infigere non poterit propter simitatẽ, nec corpus substernere, sed circum iens calcat. Scrophæ vero, etiam morsu impetunt. Quod si cum alia congrediatur fera Venator, ne in tantũ pedes diducat, sed magis erectus resistat. propterea quod feræ istæ, vtpote pardali, vel leones cursu ad Venatorẽ vsq; delatæ, appropinquantes insiliunt. pectus vero, & cor traiiciendũ est hæc enim in his plaga letalis existit. Retia vero, & laquei, & casses, horũ quidem linũ, Aegyptiũ, Phasianicum, Carthaginense, aut Sardium esse oportet. Sed Herodotus, Phasianicum, quod Colchicum est, à Græcis Sardonicum appellari tradit. Verum & Sardoum valet, vnde forsan & Carthaginense celebre est, ab Hesperia scilicet allatum. Venatoria vero, quæ plicantur omnia, retia dicuntur. sed Pherecrates eadem, & Septa vocat. Nominũ vero in vsu venatorio permutatio, retia quidẽ vocat, quæ in locis planis & patulis consistunt. viatoria vero, quæ in viis. Sed ἄρκυες,

ἐμποδὼν τῇ ῥύμῃ γίγνοιντο, εἰς τὸ πρόσω μὴ προχωρεῖν. τὰ μὲν οὖν ἀκόντια * ἐναγκυλοῦσθαι δεῖ, διὰ τὴν ἄφεσιν. τὰ δὲ προβόλια, διὰ τὴν ἐκ χειρὸς χρείαν, οὐ δεῖται ἀγκύλης. χρῆσις δὲ τοῦ προβολίου, προβὰς τὸν πόδα τὸν ἀριστερὸν, καὶ τὸν δεξιὸν ὑποβὰς, ὡς εἶναι τὸ μέτρον τῆς διαβάσεως, ὅσον ἐν πάλῃ, τὴν προὔχουσαν πλευρὰν ὀξεῖαν ἐχέτω κατὰ τὸν πόδα, καὶ τὴν χεῖρα τὴν ὑπὲρ αὐτὸν ὑπτίαν ἀντειλημμένην, μέσην τοῦ προβολίου προτεινόμενος, τῇ δεξιᾷ ἀντεστραμμένῃ τοῦ δόρατος ἐγκρατῶς ἀντεχέσθω καὶ τῇ μὲν ἀριστερᾷ, τὸν σίδηρον ἀπευθυνέτω πρὸς τὸ τῆς πληγῆς καίριον. ἡ δὲ δεξιὰ, κατὰ τὴν ἑαυτῆς ἰσχὺν ἐπωθείτω τὸ προβόλιον. ὁ δὲ ὀφθαλμὸς, κατὰ τοῦ θηρίου ὀξὺς τετάσθω. κατὰ μὲν σῦς ᾖ τὸ θηρίον, στοχαζέσθω, ἢ κατὰ τὸ μεσόφρυον, ἢ κατὰ τὴν ὠμοπλάτην ὦσαι τὸ προβόλιον. ἄμφω γὰρ καίρια. εἰ δὲ καὶ τῆς γένυος καθίκοιτο, ἧττον ἂν χρῷτο τοῖς χαυλιόδουσιν. ὁ δὲ, πηδῶντος συὸς, ὑποθήσει ἀνασπάμενος τὴν μάχαιραν. φυλάττεσθαι δὲ χρὴ, μὴ τὸ προβόλιον ὁ σῦς ἐκκρούσῃ, τῇ τε τῆς κεφαλῆς ἐκνεύσει βιαίᾳ, καὶ τῇ πρὸς τὸν σίδηρον πληγῇ σφοδρᾷ, καὶ τῇ ῥύμῃ τοῦ ἅλματος. εἰ γὰρ τοῦτο γίγνοιτο, ὁμοῦ δ᾽ ἂν τῷ ἀνθρώπῳ γίνοιτο. καὶ δεῖ κεῖσθαι * πρηνῆ τῆς ὕλης ἀπρὶξ ἀντειλημμένον. οὐ γὰρ ἂν δύναιτο χρῆσθαι τοῖς χαυλιόδουσι, διὰ τὴν σιμότητα. οὐδὲ τὸ σῶμα ὑποβάλλειν, ἀλλὰ περιβὰς πατεῖ. αἱ δὲ θήλειαι, καὶ δάκνουσιν. Εἰ δ᾽ ἑτέρῳ θηρίῳ προσφέροιτο ὁ κυνηγέτης, μὴ διαβαινέτω μὲν τοῖν ποδοῖν ἐπὶ τοσοῦτον, ἀλλ᾽ ὀρθὸς μᾶλλον ἀνθεστηκέτω, διότι τὰ θηρία ταῦτα, οἷον παρδάλεις καὶ λέοντες, δρόμῳ μέχρι τοῦ κυνηγέτου χρώμενα, πλησιάσαντα πηδᾷ. στοχάζεσθαι δὲ χρὴ τοῦ στήθους, καὶ καρδίας. αὕτη γὰρ ἐπὶ τούτων ἡ πληγὴ καίριος. Ἄρκυες δὲ, καὶ δίκτυα, καὶ ἐνόδια, τὸ μὲν λίνον αὐτῶν, αἰγύπτιον, ἢ φασιανικὸν, ἢ καρχηδόνιον, ἢ σαρδιανὸν εἶναι δεῖ. Ἡρόδοτος δὲ τὸ φασιανὸν, ὅπερ ἐστὶ κολχικὸν, ὑφ᾽ ἑλλήνων σαρδονικὸν καλεῖσθαι λέγει. καὶ δύναται καὶ τὸ ἀπὸ σαρδοῦς, ἀφ᾽ ἧς ἴσως καὶ τὸ καρχηδόνιον ἔνδοξόν ἐστιν, ὡς ἀπὸ τῆς ἑσπέρας κομιζόμενον. Πάντα μὲν οὖν τὰ θηρευτικὰ πλέγματα, δίκτυα καλοῖτ᾽ ἄν. Φερεκράτης δ᾽ αὐτὰ καὶ ἕρκη εἴρηκεν. ἡ δὲ παραλλαγὴ τῶν ὀνομάτων, ἐν τῇ χρήσει τῇ θηρευτικῇ, δίκτυα

μὲν καλεῖ, τὰ ἐν τοῖς ὁμαλοῖς, καὶ ἰσοπέδοις ἱστάμενα. ἐνόδια δὲ, τὰ ἐν ταῖς ὁδοῖς. αἱ δὲ ἄρκυες,

τούτων μὲν ἐλάττους εἰσὶ τοῖς μεγέθεσι, κεκρυφάλῳ δὲ ἐοίκασι κατὰ τὸ σχῆμα, εἰς ὀξὺ καταλήγουσαι. δεῖ δὲ αὐτὰς εἶναι κατὰ τὸν τοῦ Ξενοφῶντος λόγον, ἐννεαλίνους, ἐκ τριῶν τόνων συμπεπλεγμένους. ὁ δὲ τόνος, κῶλον καλεῖται. πέπλεκται δὲ ἐκ λίνων ὁ τόνος τριῶν. τῆς δὲ ἄρκυος, τὸ μὲν καλεῖται βρόχος. ἔστι δὲ ὁ βρόχος τὸ συνεχὲς ἐν τοῖς δικτύοις τετράγωνον διάστημα, συνεστηκὸς ἐκ τεττάρων ἀμμάτων, ὃ τεινομένης τῆς ἄρκυος, γίνεται ῥαβδοειδές. δι' οὗ τὴν κεφαλὴν διωθεῖ τὰ θηρία, ὡς διεκπεσούμενα. καὶ περὶ αὐτὸ ἐνσχεθέντα, ἁλίσκεται. τὸ δέ τι, περίδρομος. ἔστι δὲ περίδρομος, τῆς ἄρκυος σχοινίον ἑκατέρωθεν, τῶν ἄνω τε καὶ κάτω τελευταίων βρόχων διειρόμενον, ᾧ συνέλκεταί τε τὰ δίκτυα, καὶ πάλιν ἀναλύεται. δεῖ δὲ τοῖς περιδρόμοις ἀναμμάτοις εἶναί φησιν ὁ Ξενοφῶν, ἵνα εὐπερίχοι ὦσι. περιβάλλονται δὲ τοῖς δικτύοις ἀπὸ στροφείων. τινὲς δὲ τούτοις ἐπιδρόμους ὠνόμασαν. οἱ δὲ, δύο ὄντων, τὸν μὲν, ἐκ τοῦ κάτω, περίδρομον. ἐπίδρομον δὲ, τὸν ἄνωθεν. ἔστι δέ τι ἄρκυος μέρος, καὶ ἀκρωλένια, ὅπερ ἐστὶ τὰ περιττὰ τῶν ἀρκύων. ἃ, οἱ μὲν, κεράστιδας, οἱ δὲ, πτέρυγας ὠνόμασαν. καὶ μὴν τοῖς ἐνοδίοις προσεμπλέκονταί τινες μαστοί, κύκλῳ ἐκ λίνων πλεγμάτων τοῖς ἀκρωλενίοις προσπεπλεγμένα. τοῖς δὲ δικτύοις, δακτύλιοι. κατὰ ταῦτα μέντοι τοῖς μαστοῖς τὸ σχῆμα ἔχοντες. κρίκοι δὲ αὐτοῖς σιδηροῖ πρόσεισιν, ὡς ἐπὶ μείζοσιν οὖσι τοῖς δικτύοις. ὅθεν καὶ Ξενοφῶν, τοῖς μὲν ἐνοδίοις παρὰ τὰς ἄρκυς, κῶλον ἕν, ὃ καλεῖται τόνος, προστίθησι. τοῖς δὲ δικτύοις παρὰ τὰ ἐνόδιά φησι, δεῖν πλείω τόνω προστίθεσθαι, ποιῶν τὰ μὲν ἐνόδια, δωδεκάλινα. τὰ δὲ δίκτυα, ἑκκαιδεκάλινα, ἐκείνων ὄντων ἐννεαλίνων. ἀνάλογον δὲ καὶ τὸ μέγεθος ἐκ προσθήκης ἐπαύξει. τούτοις δὲ καὶ σαρδόνες προσπλέκονται, ὅπερ ἐστὶν ὤα τοῦ δικτύου, μετὰ τὸν τελευταῖον βρόχον ἀνέχουσα τὸ δίκτυον, οὗπερ ἦν ὁ περίδρομος, ἢ ἐπίδρομος, ταῖς χαλίσι κατὰ τὸ διαιρούμενον ἔπεισι. κεκρύφαλος δὲ ἄρκυος, ἡ κοιλότης. κορυφαῖον δὲ, τὸ στενὸν τῆς ἄρκυος, ὅ τινες κορυφιστῆρα ὠνόμασαν. κωνύχος δὲ, δέρμα μόσχειον, εἰς ὃ ἐντίθενται τὸ δίκτυον, τῷ σχήματι πεποιημένον, ὥσπερ τὰ σύσπαστα βαλάντια. σάλικες δὲ, καὶ χαλίδες, καὶ σχαλιδώματα, ξύλα ὀρθά, ἐξ ἄ-

his quidem minores. vittæ vero, forma similes sunt, in acutum desinentes. ipsos autem, iuxta Xenophontis sententiam, Nouem linis constare necesse est, ex tribus complicatos tendinibus. Tendo vero, funiculus dicitur. Et tendo, ex linis flectitur tribus. Retis vero pars, plaga dicitur. Est autem plaga, continuum illud in rete quadratum interstitium, quatuor constans nodis. quod tenso rete, rhombi in morem extenditur, per quã ceu transituræ capita feræ inserunt, & his irretita capiuntur. Alia autem retis pars, circuitus est. Est autem circuitus retis funiculus, vtrinque per inferiores superioresque vltimas plagas tractus, quo contrahuntur, & dissoluuntur retia. Circuitus vero nodis carere oportet, secundum Xenophontem, vt facile transire possint. per vertebras autem retibus ipsis immittuntur. Et nonnulli hos, ἐπιδρόμους vocarunt. alii vero cum duo sint, inferiorem quidem περίδρομον: superiorem vero, ἐπίδρομον dixere. Est & alia retis pars, ἀκρωλένια, quæ retium pars est superflua, quæ alii fimbrias, alii alas vocarunt. Sed & in enodiis, nonnulli μαστοὶ sunt, qui ex lini plicaturis, instar circuli, ipsis acroleniis applicati. Retiis vero annuli, mammæ nimirum formam habentes, circuli vero his committuntur ferrei, quia retia maiora sunt. Vnde & Xenophon enodiis quidem, præter retia, funiculũ vnum, qui tendo vocatur, attribuit. Retiis vero, præter enodia, inquit, plures tendines adhibendi sunt. faciens enodia quidem, duodecim linorum: retia vero, linorum sedecim, illis nouem tantum linorum existentibus. consequenter itaque magnitudo ex additione hac excrescit. His insuper & sardones adiungunt, quod est fastigiũ retis, post vltimam plagam rete sustinens. vbi περίδρομος est, aut ἐπίδρομος, perticis ipsis, secundum eleuationem assistit. Vitta vero, retiaculi concauitas dicitur. vertex autem, retiaculi angustiæ. quas nonnulli κορυφιστῆρα vocarunt. Sed κωνῦχος, est pellis vitulina, cui rete imponitur, formatum instar crumenarum contractarum. Perticæ vero, pali, & χαλιδώματα, ligna recta sunt, in

in summitate furcata, infixa quidem telluri, furcis vero, retium plagas, & περιδρόμοις sustinentia. Inæqualia vero hæc fulcra esse oportet, vt iuxta altitudines & concauitates locorum, cum opus est, retis custos hæc adaptans, horum inæqualitati retium stationem, quæ ἀρκυοστασία dicitur, adæquet. Obliquæ autem hæ perticæ sistuntur, ad sese mutuo inclinatæ. & locus, vbi consistunt, ἀρκυστάσιον dicitur. Pedica vero, ceruis ponitur. & apris nonnunquam, sed & ποδοστράβη dicitur. Circulus autem est ligni hederacei, qui corona vocatur, sed clauis vtrinque refertus est ferreis, & ligneis. laqueusque in medio implicatus est, vt venientem feram, irruentemque & veluti euertere pedicam, & & alterutro loqueorum arte ad hoc facto irretiri oporteat. Pedica vero, fossæ imponitur. Et à laqueo coronæ, catena quædam, quam & σειράδα & harpedonem vocant, extenditur. Catena autem ex scirpo plicatur, cui & alius truncus in proxima fossa iacens alligatur. vt fera etiã pedicã subuertens, & laqueo irretiatur, & catenam cum trunco trahens ad cursum impediatur; maxime si priores pedes irretiti fuerint. Et Venatori quidem, ligni tractum insequi conducit, eoque magis, si per terram molliorem trahatur. asperior autem & ipsa, feræ signum portendit, ad insequendum ligni tractum. Euenit etiam nonnunquam, vt lignum in syluæ angustiis, aut petræ inæqualitate detentum, feram contineat. Cæterum fossæ, terra solida, herbæ aliquæ, aut folia insternenda sunt. Sed terra noua, è fossa egesta, auferenda est procul, ne terram modo motam, & recentem adueniens fera conspicata, quidpiam suspicetur. Et hic quidem apparatus est, quo Venatorem instructum esse conuenit. Retia vero tendat vndiq;, in viis, triuiis, curriculis, locis cultis, campestribus, montibus, aquis, syluis, saltibus. vbicunque feram inueniri suspicatur, interualla ad excursiones, quas παράδρομα vocant, relinquens. Habeat præterea & reticula minora; si forte & interualla obsepienda fuerint. Hæc vero reticula, nonnulli Venatorum

ἐξ ἄκρου δίκρα, ἱστάμενα μὲν κατὰ τῆς γῆς, τοῖς δὲ δίκροις ἀνέχοντα τοὺς τῶν δικτύων βρόχους τε καὶ περιδρόμους. ἀνίσους δὲ εἶναι δεῖ τάσδε τὰς στήριγγας, ὅπως πρὸς τὰ ὑψηλὰ καὶ κοῖλα τῶν χωρίων κατὰ τὴν χρείαν ὁ ἀρκυωρὸς ἁρμοσάμενος, ἀπισώσῃ τῇ τούτων ἀνισότητι τῶν δικτύων τὴν στάσιν, ἣ καλεῖται ἀρκυοστασία. καθίστανται δὲ αἱ σχαλίδες πλάγιαι, μᾶλλον εἰς ἀλλήλας προσνεύουσαι. ὁ δὲ τόπος ἐν ᾧ ἵστανται, ἀρκυστάσιον. Ἡ δὲ ποδάγρεια, ἵσταται μὲν ἐλάφοις, καὶ ὑσὶν ἔσθ᾽ ὅτε. καλοῖτο δ᾽ ἂν καὶ ποδοστράβη. κύκλος δέ ἐστι σμιλακίνου ξύλου. καὶ ὁ κύκλος, στεφάνη καλεῖται. καταπέπηκται ἥλοις σιδήρου, καὶ ξυλίνοις παράλλαξ ἑκατέροις. καὶ πλόκαμον ἐν μέσῳ πλέγματι πέπλεκται, ὡς πατῆσαν τὸ θηρίον, φερόμενόν τε ὥσπερ ἀναστρέψαι τε τὴν ποδοστράβην, καὶ ἐνσχεθῆναι ἑτέρῳ βρόχῳ κατὰ τέχνην ἐπ᾽ αὐτὸ τοῦτο πεποιημένῳ. ἐντίθεται δὲ ἡ ποδοστράβη, ὀρύγματι. καὶ ἀπὸ τοῦ περὶ τὴν στεφάνην βρόχου, σειρά τις ἐκτέταται, ἣν καὶ σειράδα, καὶ ἁρπεδόνην καλοῦσι. πλέγμα δ᾽ ἐστὶν ἐκ σπάρτου στερεὸν ἡ σειράς. καὶ ταύτης ἀπήρτηται ξύλον, ἐν ἄλλῳ πλησίον τινὶ ὀρύγματι κατακείμενον, ὅπως ἐὰν τὸ θηρίον ἐπιβὰν ἀναστρέψῃ τε τὴν ποδοστράβην ἐφ᾽ ἑαυτό, καὶ ἐνσχεθῇ τῷ βρόχῳ, τὴν ἁρπεδόνην καὶ τὸ ξύλον ἐφελκόμενον, ἐμποδίζηται πρὸς τὸν δρόμον. μάλιστα, εἰ τῶν προσθίων αὐτοῦ ποδῶν ἐνσχεθείη. καὶ τῷ μὲν κυνηγέτῃ μεταθεῖν ὑπάρξει κατὰ τὸν τοῦ ξύλου ὁλκόν. ῥᾷον μέν, εἰ κατὰ γῆς μαλακῆς ἐπισύροιτο. ἡ δὲ τραχυτέρα, καὶ αὐτὴ τὸ σημεῖον ἐνδίδωσι τῷ θηρίῳ, τὸ μετιέναι κατὰ τὰ ἀποσύρματα τοῦ ξύλου. ἔσθ᾽ ὅτε δὲ καὶ αὐτὸ τὸ ξύλον ἐνσχεθὲν ὕλης δασύτητι, ἢ πέτρας ἀνισότητι, ἔστησε τὸ θηρίον. τῷ δὲ ὀρύγματι χρὴ τῆς στερεᾶς γῆς, ἤ τινος πόας, ἢ φύλλων ἐπιφέρειν. τὴν δὲ νεαρὰν γῆν ἐκ τοῦ ὀρύγματος ἀποφέρειν, ὅτι πορρωτάτω, τοῦ μὴ τῆς νέον κεκινημένης γῆς τὸ θηρίον φερόμενον, δυσωπεῖσθαι. καὶ ἡ δὲ μὲν ἡ παρασκευή, μεθ᾽ ἧς τὸν κυνηγέτην δεῖ παρεῖναι. ἱστάτω δὲ τὰ δίκτυα ἐν πᾶσι τόποις, ὁδοῖς, τρίβοις, δρόμοις, ἔργοις, πεδίοις, ὄρεσιν, ὕδασιν, ὕλαις, νάπαις, ὅπου ὑποπτεύειν δύναται τὸ θηρίον εὑρεθῆναι, διαστήματα καταλιπὼν πρὸς τὰς διαδρομάς, ἃ καλεῖται παράδρομα. ἐχέτω δὲ καὶ ἄλλα μικρὰ δίκτυα, εἰ καὶ τὰ διαστήματα προσαποφράξαι δέοι. ταῦτα δὲ τὰ δίκτυα, τῶν κυνηγετικῶν τινες,

ἐμβόλια κεκλήκασιν, ὡς παρεμβαλλόμενα τῇ τῶν προτέρων στάσει. φαίης δ' ἂν, ἀναστῆσαι τὰς ἄρκυς, ἀνστῆσαι, στῆσαι, περιστῆσαι, περιβαλεῖν, περιβαλέσθαι, περιπετάσαι, περιθεῖναι, περιτεῖναι, ἐπιτεῖναι, ὀρθῶσαι, στοιχίσαι, περιστοιχίσασθαι, περιστοιχίσαι. καλεῖται δ' αὐτῶν ἡ στάσις, στοιχισμός, στοῖχος, στόχος, στοχάς, καὶ στοχασμός. στοχὰς δὲ καλεῖται, καὶ χειροποίητά τινα οἰκοδομήματα ἐκ λίθων, ἢ ὕλης, ὑπὲρ τὴν γῆν ἀναστήματα, κατὰ χρείαν τῆς δικτύων ἐξίσου στάσεως, εἴ τι κοῖλον εἴη περὶ τὸ ἀρκυστάσιον. Σόλων δὲ, καὶ στοιχάδας τινὰς ἐλαίας ἐκάλεσε, ταῖς μορίαις ἀντιθείς, ἴσως τὰς κατὰ στοῖχον πεφυτευμένας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ κυνῶν, καὶ τῶν κατ' αὐτάς.

ΓΕΝΝΑΙ̃ΑΙ κύνες, λακωνικαί, λάκαιναι, ἀρκάδες, ἀργολίδες, λοκρίδες, κελτικαί, ἰβηρικαί, καεῖναι, κρῆσσαι, μολοττικαί, ἐρετρικαί, ὀρκαναί, ἰνδικαί. οἱ δὲ κύνες οἱ ψυλλικοὶ καλούμενοι, ἀπὸ πόλεως ἀχαϊκῆς κέκληνται. ὥσπερ οἱ ἐλυμαῖοι, ἀπὸ ἔθνους, μεταξὺ βάκτρων καὶ ὑρκανίας κειμένου. καστόρειοι δὲ, καὶ μενελαΐδες, καὶ ἁρμόδιοι, ἀπὸ τῶν θρεψάντων ὠνομάσθησαν. λέγουσι δὲ, τὰς μὲν λακαίνας, ἐξ ἀλωπέκων τὸ ἀρχαῖον, καὶ κυνῶν γενομένας, κληθῆναι ἀλωπεκίδας. τὰς δὲ ἀρκάδας, ἐκ κυνῶν, καὶ λεόντων, καὶ κληθῆναι λεοντομιγεῖς. Ἀριστοτέλης δὲ, τὰς ἰνδικὰς κύνας, ἐκ κυνὸς, καὶ τίγριδος λέγει τὴν γένεσιν. Νίκανδρος δὲ ὁ κολοφώνιος, τοὺς ἰνδικοὺς κύνας, ἀπογόνους φησὶν εἶναι τῶν ἀκταίωνος κυνῶν, αἳ μετὰ τὴν λύτταν σωφρονήσασαι, διαβᾶσαι τὸν εὐφράτην, ἐπλανήθησαν εἰς ἰνδούς.

Ἱστορία περὶ γένους κυνῶν. ϛ'.

Ὥσπερ καὶ τὰς χαονίδας, καὶ μολοττίδας, ἀπογόνους φασὶ κυνὸς, ὃν ἥφαιστος ἐκ χαλκοῦ* μονησίου χαλκευσάμενος, ψυχὴν ἐνθεὶς, δῶρον ἔδωκε διΐ. κἀκεῖνος, εὐρώπῃ. αὕτη δὲ, μίνωι.

Ε'μβόλια vocauerunt, veluti quæ priorum retium statione iniiciantur. Dices porro, statuere retia, instruere, sistere, circumsistere, circumiicere, circumtendere, circumcurrere, tendere, intendere, dirigere, ordinare, circumstruere. Horum autem, statio, ordinatio, ordo, structura, στοχὰς, καὶ στοχασμὸς appellatur. Στοχὰς vero, vocantur etiam structuræ quædam, manibus structæ ex lapidibus aut ligno, super terram eleuatæ, propter vsum æqualis retium constitutionis, si locus retium fuerit concauus, necessarias. Solon vero, Oleas quasdam oliuis opponens στοιχάδας vocat, nimirum ordine plantatas intelligens.

CAPVT QVINTVM.

De canibus, & quæ ipsorum sunt.

GEnerosi Canes sunt, Laconici, Lacones, Arcades, Argolici, Locrenses, Celtici, Iberici, Cares, Cressi, Molossici, Eretriaci, Orcanæ, Indici. Canes vero Psyllici dicti, ab vrbe Achaiæ dicuntur. Sicut Elymæi, à Gente inter Bactrianam & Hyrcaniam sitam, nomen sortiti sunt. Sed Castorii, Menelaides, & Harmodii, à Nutritoribus denominati sunt. Fertur autem Lacones, à vulpibus primum canibusque progenitos, appellari Vulpinos. Verũ Arcades, è canib. natos & leonibus, Leonimixtos vocari. Aristoteles vero, Indicos canes, canis tigridisque sobolem esse tradit. Sed Nicander Colophonius, Indicos canes, canum Actæonis posteros esse dicit. qui post rabiem cum resipuissent, Euphratem transgressi, in Indos errabundi delati sunt.

Historia de canum genere. 2.

Quemadmodum & Chaonides, Molossosque eius canis posteros esse aiunt, quem Vulcanus, è Monesio ęre fabricatum, anima indita, Ioui dono dedit. hic vero Europæ. illa Minoi,

Minoi. Minos Procridi. Procris Cephalo. Natura autem ineuitabilis erat, quemadmodum & vulpes Teumesia capi per Fatum non poterat, & ob hoc ambo in lapides mutati sunt. hic quidem, ne vulpem, quem capi Fata nolebant, caperet. hæc vero, ne canẽ effugeret ineuitabilem. Castorides vero, Castoris alumni, & Apollinis donum sunt. quos idem Poeta, Vulpinos nominat. mixtoq; genere, Vulpecastores. Sed & Eretricos, Apollo tradidit. horũ vero susceptores, & alumnos, Eurytidas fuisse aiunt. Menelaides vero eosdem, quos Cypsellicos esse ferunt, duobus scilicet canibus vterinis à Menelao in Argolide nutritis. Circa Cyrenam porro, genus quodpiam è lupis canibusque nasci, author est Aristoteles. Cressorũ præterea Canũ, illi quidẽ diaponi, hi vero parippi dicuntur. Diaponosque aiunt etiã noctes diebus in ferinis pugnis continuare, & sæpenumero cũ feris dormire, dieq; orto redintegrare pugnam. Parippi vero, cum equis currunt, nec præcurrentes ipsi, neque ab iis relicti. Sed Cynamolgi, canes sunt circa Meridionales paludes, qui boum lacte victitant. & cum venientibus æstate bobus Indicis pugnant, vt tradit Ctesias. Canes autem memorabiles sunt, ille Pyrrhi Epirotæ qui è somno eo exclamante, circuiens, Pyrrhum custodiuit. ipso vero mortuo, & cadauere incenso, in pyram insiliit. Et Canes Hesiodi, qui iuxta eum occisum manentes, occisores eius latratu prodidere. Tum & Canis Icari, filiæ eius Icari cadauer indicauit. & si Poetis credere licet, hic Canis est Syrius. Memorabilis & Epiroticus Cerberus est. & Alexandri Canis, cum leonibus cõgrediens, genere Indico, & centum minis emptus, cui mortuo vrbem Alexandum condidisse, Theopompus scribit. Tradunt vero, generosiores Indorum Canes, alias quidem feras ceu dedignantes præcurrere. cum leonẽ vero solo, veluti decertatu dignissimo cõgredi. mordicus autẽ inhærentes detinere adeo, vt si feram ceperit, multum laboris Venatoribus esse, vt canem à fera abstrahant. Sed &

μίνωι. καὶ μίνως, προκρίδι. καὶ προκρὶς, κεφάλῳ. φύσιν δὲ εἶχεν ἄφυκτος εἶναι, ὥσπερ ἡ τευμησία ἀλώπηξ, ἄληπτος. καὶ διὰ τοῦτο ἀπελιθώθησαν ἄμφω. ὁ μὲν, ἵνα μὴ λάβῃ τὴν ἄληπτον ἀλώπεκα. ἡ δὲ, ἵνα μὴ φύγῃ τὸν ἄφυκτον κύνα. αἱ δὲ καστορίδες, κάστορος θρέμματα, ἀπόλλωνος τὸ δῶρον. ταύτας δὲ ὁ αὐτὸς οὗτος ποιητὴς, τὰς ἀλωπεκίδας λέγει, μιξαμένου τὸ γένος ἀλώπεκι κάστορος. αἱ δὲ ἐρετρικαὶ, καὶ ταύτας ἀπόλλων δέδωκε. τοὺς δὲ λαβόντας, καὶ θρέψαντας, εὐρυτίδας φασὶν εἶναι. καὶ μὴν τάς γε μενελαΐδας, τὰς αὐτὰς εἶναί φησι ταῖς κυψελλικαῖς, δύο ἀδελφῶν κυνῶν ἐκεῖθεν ὑπὸ μενέλεω περὶ τὴν ἀργολικὴν τραφεισῶν. περὶ δὲ τὴν κυρήνην, ἐκ λύκων, καὶ κυνῶν γίνεσθαί τι γένος Ἀριστοτέλης λέγει. τῶν δέ γε κρητικῶν κυνῶν, οἱ μὲν διάπονοι, οἱ δὲ πάριπποι καλοῦνται. διαπόνους μὲν οὖν φασι, καὶ τὰς νύκτας ταῖς ἡμέραις ἐν ταῖς πρὸς τὰ θηρία μάχαις ἐπιλαμβάνειν. καὶ πολλάκις παρευνασθῆναι τοῖς θηρίοις, μεθ᾽ ἡμέραν ἄρχεσθαι τῆς μάχης. οἱ δὲ πάριπποι, τοῖς ἵπποις συνθέουσιν, οὔτε προθέοντες, οὔτε μὴν ἀπολειπόμενοι. οἱ δὲ κυναμολγοὶ, κύνες εἰσὶ περὶ τὰ ἕλη τὰ μεσημβρινὰ, γάλα δὲ βοῶν ποιοῦνται τὴν τροφήν. καὶ τοὺς ἐπιόντας τῷ ἔθνει τοῦ θέρους βοῦς ἰνδικοὺς καταγωνίζονται, ὡς ἱστορεῖ Κτησίας. κύνες δὲ ἔνδοξοι. ὁ πύρρου τοῦ ἠπειρώτου, ὃς ἐκβοήσαντος μὲν ἐκ τῶν ὕπνων αὐτοῦ, περιβὰς, ἐφύλαττε τὸν πύρρον. ἀποθανόντος δὲ, καὶ καιομένου τοῦ νεκροῦ, ἐνήλατο εἰς τὴν πυράν. οἱ δὲ ἡσιόδου, παραμείναντες αὐτῷ ἀναιρεθέντι, κατήλεγξαν ὑλακῇ τοὺς φονεύσαντας. ὁ δὲ ἰκαρίου κύων, ἔδειξε τῇ θυγατρὶ τὸν ἰκαρίου νεκρόν. καὶ εἰ χρὴ πιστεύειν τοῖς ποιηταῖς, οὗτός ἐστιν ὁ σείριος. ἔνδοξος δὲ καὶ ὁ ἠπειρωτικὸς κέρβερος, καὶ ὁ ἀλεξάνδρου, ὁ πρὸς λέοντας ἀγωνιζόμενος, τὸ θρέμμα τὸ ἰνδικὸν, ἑκατὸν μνῶν ἐωνημένος. καὶ ἀποθανόντι αὐτῷ πόλιν φησὶ Θεόπομπος ἀλέξανδρον ἐποικίσαι. λέγουσι δὲ τοὺς γενναιοτέρους τῶν ἰνδῶν, ἄλλο μὲν θηρίον ἀπαξιοῦντας μεταθεῖν, λέοντι δὲ ὡς ἀξιομάχῳ προσαγωνίζεσθαι μόνῳ, ἔχεσθαί τε ὀδὰξ ἐμφύντας. ὥς τε κἂν ἁλῷ τὸ θηρίον, πολλὰ πράγματα τοὺς κυνηγοὺς ἔχειν, ὡς ἀποσπάσαι τοῦ θηρίου τὸν κύνα. τὸν δὲ

ἀλέξανδρον ἐπὶ πεῖρα λαβόντα παρὰ τῷ ποιητῇ τοιούτοις κυσὶν ἐν ἰνδοῖς, πολλὰ θηρίων εἴδη παραβαλεῖν τινὰ τῶν κυνῶν. τὸν δὲ, ἐκταθέντα κατὰ γῆς ἀτρεμεῖν, ὡς οὐδὲν πρὸς αὐτὸν οὖσαν τὴν θήραν τὴν ἄτιμον. λέοντος δὲ προσαχθέντος, ἐξαναστῆναι, γνωρίσαντα τὸν ὄντα ἄξιον ἀνταγωνιστήν. κἀπειδὴ συμπλακεὶς κατήθλησε τὸ θηρίον, ὁ μὲν ἐνδακὼν, εἴχετο. μαχαίρᾳ δέ τις ἀπέκοψε τὸν πόδα τοῦ κυνός. ὁ δὲ ὅς, οὐδ᾽ ὑπὸ τὴν ἀλγηδόνα τῆς τομῆς, ἠνέσχετο λῦσαι τὸ δῆγμα, ἀλλὰ θυμῷ τὸ δρώμενον ἠγνόει. παρὰ δὲ Πώρου τῷ βασιλεῖ δοθεὶς δῶρον κύων, δύο λεόντων λέγεται κρατῆσαι. ἦν δὲ ἀλκιβιάδῃ κύων ἔνδοξος, ἑβδομήκοντα μνῶν ὤνιος, τὸ κάλλος θαυμαστός. οὗ τὴν οὐρὰν ἀφελὼν, πρὸς τὸν μεμφόμενον ὅτι τῷ κάλλει τοῦ κυνὸς ἐλυμήνατο, ἐξεπίτηδες ἔφη τὸ ζῷον ἀκρωτηριάσαι, ἵνα τοῦτο καὶ μηδὲν ἄλλο ὑπὲρ αὐτοῦ ἀθηναῖοι λέγωσιν. ἔνδοξος δὲ καὶ ἡ ἀταλάντης κύων, αὔρα τοὔνομα, ἣν ὁ καλυδώνιος σῦς ἀπέκτεινεν. ἀφ᾽ ἧς τὸ κυνὸς σῆμα καλυδωνίοις. καὶ ἕτερον δὲ οὕτω σῆμα ἐν ἑλλησπόντῳ κεκλήκασιν, ἀπὸ ἐνδόξου κυνός. εἰ μὴ πιστευτέον, ὅτι ἑκάβης εἰς κυνὸς μορφὴν μεταβαλούσης, οὕτως ὠνομάσθη. ἡ δὲ ἐπὶ τῷ ἄργῳ ὀδυσσείῳ κυνὶ παρ᾽ Ὁμήρῳ θαυματοποιΐα, γνώριμος. ὁ δὲ γηρυόνου κύων, ὁ τὰς βοῦς φυλάττων, ἀδελφὸς ἦν τοῦ κερβέρου, ἀνῃρέθη δὲ ὑφ᾽ ἡρακλέους. τὸ δὲ ὄνομα αὐτοῦ, γαργίττιος. καὶ ἔχει μνῆμα ἐν ἰβηρίᾳ. γνώριμος δὲ καὶ τριακὰς, ἡ παιωνικὴ κύων. Παίνης δὲ αὐτὴν ὁ παιωνίας σατράπης, δῶρον ἔδωκεν ἀλεξάνδρῳ τῷ βασιλεῖ. οὐ μὴν οὐδὲ ὁ μάγνης ὁ κύων, τὸ ἱππάμωνος κτῆμα, ᾧ λήθαργος ἐπώνυμον, οὐκ ἀνώνυμος, ὃς τῷ δεσπότῃ συντέθαπται, καθάπερ μηνύει τοὐπίγραμμα.

Ἀνδρὶ μὲν ἱππάμων ὄνομ᾽ ἦν, ἵππῳ δὲ πόδαργος,
Καὶ κυνὶ λήθαργος, καὶ θεράποντι βάβης.

τὰ μὲν δὴ τῶν ἀκταίωνος κυνῶν ὀνόματα, κατὰ τὴν Αἰσχύλου δόξαν, κόραξ, ἅρπυια, χάρων, λυκίτας. οἱ δὲ, καὶ Ξενοφῶντι τῷ Γρύλλου φασὶ γεγενῆσθαι ἔνδοξον κύνα, ἱπποκένταυρον τὴν προσηγορίαν. καὶ μὴν, μάγνητας μὲν, τοὺς ἐπὶ μαιάνδρῳ τρέφειν κύνας, πολέμων ὑπασπιστάς. τοιοῦτοι δὲ ἦσαν καὶ παίωσιν οἱ κύ-

Alexandrum experimenti causa, vt Poeta tradit, in Indis huiusmodi Canibus acceptis, multas ferarum species vni è canibus obiecisse. hunc vero in terra extensum securum iacuisse, veluti nihil sibi curandam ignobilē feram ęstimaret. leone vero viso assurrexisse, agnoscens dignum hunc concertatorem fore. deinde cōgressus leonem deuicit, hic quidem hunc tenebat mordicus. quidam vero ense canis pedem abscidit, & ne tunc quidē ob vulneris dolorē morsum dimisit, sed præ furore vulnus ignorauit. A Poro autem Rege donatus Canis, duorum leonum victor extitisse fertur. Fuit & Alcibiadi memorabilis Canis, minis emptus septuaginta, pulchritudine insignis. cuius caudam ademit, propterea quod canis pulchritudine infici reprehenderetur. & de industria eum mutilasse fertur, ne quid huiusmodi de illo posthac Athenienses dicerent. Memoratu digna & Atalantæ Canicula est, quā aper confecit Calydonius. Vnde Canis sepulchrum, Calydonii retinēt. Sed & aliud sepulchrum in Hellesponto sic vocant, à cane quodam inclyto. nisi credimus, quod ab Hecuba in canē transformata sic nominatum sit. Nota est autem de Argo Vlyssis cane, apud Homerum Fabula. Geryonis vero Canis, qui boues custodiebat, frater erat Cerberi, & ab Hercule occisus est. cuius nomen fuit Gargittius, eiusq; sepulchrum extat in Hispania. Notus etiam est Triacas, canis Pæonicus. hunc autem Panes Pæoniæ Satrapes, Alexandro Regi dono dedit. Neq; etiam Magnes, canis Hippamonis Lethargus, cognomine ignobilis est. qui, vt Epitaphium testatur, cum Domino sepultus est.

Viro, nomen Hippamon erat, equoque Podargus.
Lethargus, cani, atque Famulo, Bales.

Et hæc quidem Actæonis canum, iuxta Aeschylii sententiam, nomina sunt, Corax, Harpyia, Charon, Lycitas. Nonnulli & Xenophonti Grylli Filio, canem nobilem, Hippocentaurum nomine fuisse tradunt. Tum Magnetes, iuxta Mæandrum, Canes alunt bellorum armigeros. talesque & Pæonibus Canes

Canes erant venatici. Clarum vero & Lycadem Thessalum fecit Simonides, Canis sepulchro hoc inscribens Epitaphium:

Quam rursus etiam perditas albis ossibus pleno in tumulo
Coniicio adhuc pauere feras, prædatrix Lycas.
Tuam vero virtutem nouit ingens Pelion, & inclyta
Ossa, atque solitariæ Cithæronis speculæ.

Cæterum Tegeatis Anyte Locrida quoque celebrem fecit, in cuius sepulchrum incidens inscripsit,

Morere tandem, & lyricam ede vocem iuxta lucum,
Locri, bene vocalium, celerrimorũ catulorum:
Quale alleuianti tuo immisit membro
Venenum immedicabile variegata collo vipera.

CAPVT SEXTVM.

De tempore venationibus commodo.

VEnandum quidem est tẽpore omni. experiunda autẽ canum virtus, in frigore quidem, si nares non mollescunt. in æstate vero, si Solem ferunt, & vestigia sequuntur, Sole licet odorem eorum obscurante. sed in vere, si in plurimo quoq; florũ odore, vestigiorũ odores diiudicant. Hyemali itaque & æstiuo tẽpore, vernum tẽpus ad venationẽ cõmodius est, aere scilicet magis temperato, nisi quod vestigiorũ indagationi flores obuersantur. Autumnus vero, quàm proxime ad veris temperationem accedit. neq; florũ etiã collectorum fructuum odores, canum nares ad sese attrahunt. Verum per hyemẽ, manifestiora, faciliaq; inuẽtu vestigia sunt: & lepus facillimus captu, quoniam densissimis pedum eius villis niuis globi inhærentes, cursus facilitatem impediunt. Catulorum autem alimonia, post maternum lac, quod simul cum materno spiritu almum imprimis esse, testatur Xenophon. Afferre oportet catulis, captarum ferarum sanguinem, vt venatico cibo assuescant. Σκυ-

οἱ σκύθηροι κύνες. ἔνδοξον δὲ καὶ Λυκάδα τὴν Θετταλὴν Σιμωνίδης ἐποίησε, γράψας τουτὶ τοὐπίγραμμα ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ κυνός,

* Ἦς αὖ καὶ φθιμένας λευκὸστεα τῷδ' ἐνὶ τύμβῳ
Ἴσκω ἔτι τρομέειν θῆρας, * ἄγρωσσα Λυκάς.
Τὰν δ' ἀρετὰν οἶδεν μέγα Πήλιον, ἅ τ' ἀρίδηλος
Ὄσσα, Κιθαιρῶνός τ' οἰονόμοι σκοπιαί.

καὶ γὰρ ἡ Τεγεᾶτις Ἀνύτη, Λοκρίδα δόξης ἐμπέπληκεν, ἐφ' ἧς τῷ τάφῳ φέρουσ' ἐπίγραψιν,

Ὤλεο δή ποτε, καὶ σὺ πολύρριζον παρὰ θάμνον
Λόκρι, φιλοφθόγγων ὠκυτάτων σκυλάκων,
Τοῖον ἐλαφρίζοντι τεῷ ἐγκάτθετο κώλῳ,
Ἰὸν ἀμείλικτον ποικιλόδειρος ἔχις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛ'.

Περὶ ἐπιτηδείου καιροῦ πρὸς κυνηγεσίαν.

ΘΗΡΑΤΕΌΝ μὲν τοίνυν ἐν παντὶ καιρῷ. πειρατέον δὲ τῆς κυνῶν ἀρετῆς ἐν κρύει μέν, εἰ μὴ μαλακίζουσι ῥῖνας. ἐν θέρει δέ, εἰ φέρουσι τὸν ἥλιον, σῴζουσι τῶν ἰχνῶν τοῦ ἡλίου, τὸ πνεῦμα τὸ ἀπ' αὐτῶν ἀμαυροῦντος. ἦρος δέ, εἰ ἐν πλήθει τῆς ἀπὸ τῶν ἀνθέων ἀπορροῆς διακρίνουσι τὰς ὀσμάς. τῆς μὲν οὖν χειμερινῆς τε καὶ θερινῆς ὥρας, ὁ ἠρινὸς καιρὸς, εἰς θήραν ἐπιτηδειότερος, ὡς τοῦ ἀέρος ἄμεινον κεκραμένου. πλήν γε παρόσον ταῖς κρίσεσι τῶν ἰχνῶν ἐνοχλεῖ τὰ ἄνθη. τὸ δὲ μετόπωρον, ἐγγυτάτω μέν ἐστι τῇ κράσει πρὸς τὸ ἔαρ. οὔτε δὲ αἱ ἀπὸ τῶν ἀνθέων ἀπόρροιαι, οὔθ' αἱ ἀπὸ τῶν ἤδη συγκεκομισμένων καρπῶν, ἐφ' ἑαυτὰς ἕλκουσι τὰς ῥῖνας τῶν κυνῶν. διὰ μέντοι χιόνος, ἐπιφανέστερα τὰ ἴχνη, καὶ οὐ δυσζήτητα. ἀλλ' εὐαίρετος ὁ λαγώς, καθότι καὶ τῇ δασύτητι τῶν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ τριχῶν, ὄγκοι προσιζάνοντες, τοῦ δρόμου τὴν ῥᾳστώνην ἐμποδίζουσι. Τροφαὶ μὲν δὴ τοῖς σκύλαξι μετὰ τὸ ἐκ τῶν μητέρων γάλα. τοῦτο γάρ φησιν αὔξιμον εἶναι ὁ Ξενοφῶν, αὐτό τε, καὶ τὸ μητρῷον πνεῦμα. ἀλλὰ μὴν οὕτω, τὸ τῶν ἁλισκομένων αἷμα δεῖ προσφέρεσθαι τοῖς σκύλαξιν, ἵνα προσεθίζωνται τῇ κυνηγετικῇ βορᾷ. Σκυ-

λακεία δὲ, ἡ μέν τις, νοείσθω σκυλάκων ἀνατροφή, ἡ δὲ, τούτων γένεσις· καίτοι τὸ σκυλεύειν τὰς κύνας, τοῦ χειμῶνός ἐστιν, ἐμπιμπλᾶσαι σκυλάκων, καὶ ὀχεύειν. προδιαπονηθεῖσαι δὲ, εἶτα ἀναπαυσάμεναι, κατὰ καιρὸν αὖ συνδυαζέσθωσαν, τοῖς μὲν πόνοις γεγυμνασμένων αὐτῶν τῶν σωμάτων εὐπαγῶν, τῇ δὲ ἀναπαύσει, πρὸς ἰσχὺν ῥαφέντων. ἐσθίειν δὲ αὐτὰς τότε δεῖ πρὸς κόρον, ἐπεὶ ὁπότε θυρῶσιν τὸ ἐμπιπλᾶσθαι οὐ πάνυ χρήσιμον. ἡ δὲ τῶν σκυλακευομένων τροφή, σιτία οἴνῳ διάβροχα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Περὶ τοῦ ἐπὶ πόσον, καὶ ἀφ' οὗ, καὶ ἕως τοῦ κύουσι χρόνου.

ΚΥΟΥΣΙ δὲ δύο μῆνας, καὶ οὐκ ἄν τις ἐξαγάγοι ἐπὶ θήραν κύουσαν, ὁπότε ἐπίτεξ εἴη, καὶ ἐπίφορος. τῷ δὲ Ἀριστοτέλους λόγῳ, εἰ μέν τις κύει δύο μῆνας, μάλιστα καὶ τὰ τικτόμενα πρὸ δωδεκάτης ἡμέρας οὐ βλέπει. ἡ δὲ, ἡμέρας δύο καὶ ἑβδομήκοντα. καὶ ἡ τῶν σκυλακίων ὄψις, προθεσμίαν ἔχει, τρίτην καὶ τετάρτην ἡμέραν, τῆς δὲ, ἡ μὲν κύησις, τρίμηνος. τὸ δὲ τῶν σκυλάκων ἀνάβλεμμα, εἰς ἑβδόμην προχωρήσει, καὶ δεκάτην ἡμέραν. ὥρα δὲ ὀχείας κυνῶν, πρὸς πλήρωσίν τε καὶ γένεσιν, τῷ μὲν ἄρρενι, τετάρτου ἔτους ἀρξαμένου, τελευταῖον τὸ ὄγδοον. ἡ δὲ θήλεια, τριετὶς, μέχρις ἑξαετίδος συνδυαζέσθω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Περὶ νοσημάτων κυνῶν.

ΝΟΣΗΜΑΤΑ μέντοι κυνῶν, τρία, λύσσα, ποδάγρα, κυνάγχη. ἀλλ' ἡ μὲν ποδάγρα, οὐ πάντη ἀνίατος. ἡ δὲ λύσσα, δυσίατος. ἡ δὲ κυνάγχη εἰς θάνατον φέρει. πᾶν δὲ τὸ ὑπὸ λύσσης κυνὸς ἐχομένου δηχθὲν, ἀναιρεῖται. ἄνθρωπος δὲ μόνος, οὐκ ἄνευ κινδύνων περιγίγνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

Περὶ τοῦ ἀπὸ τίνος χρόνου ἐπὶ θήραν ἀκτέον τοὺς κύνας.

ΤΟΥΣ δὲ σκύλακας, ἑξαμήνους μὲν τὰς θηλείας οὔσας, ὀκταμήνους δὲ τοὺς ἄρρενας, ἐπὶ τὴν θήραν ἀκτέον,

λακεία vero, hæc quidem, catulorum alimonia: illa autem, eorum generatio videtur. Catulire autem canes dicuntur, hyeme cum impraegnantur, & coeunt. Exercitatæ vero caniculæ, deinde recreatæ coeant, vt labore quidem earum firmentur corpora, recreatione vero robur accipiant. Edere autem illas tunc ad satietatem conuenit, si enim prægnantes ferociant, non vtile est. Catulientium autem victus, panis est vino rigatus.

CAPVT SEPTIMVM.

Quantum vnde, & quam diu vterum ferant.

VTerũ vero ferũt duobus mensibus, nec quis prægnantem venatum educat, si partui vicina fuerit. Sed vt Aristoteles tradit, Si quæ duobus mensibus vterum gestauerit, catulos ante duodecimum diem non videre. sed si dies duos & septuaginta, catulorum visus tempus habet constitutum tertium, aut quartum diem. Nonnulla autem imprægnatio trimestris, & catulorum visus in diem septimum decimumve protenditur. Tempus porro canum ad coitum, & generandum, optimum est; masculo quidem quartus incipiens annus, vltimus autem octauus: fœmella vero trima, ad sextum vsque annum generet.

CAPVT OCTAVVM.

De morbis canum.

MOrbi canum sunt tres, rabies, podagra, cynanche. Podagra, non omnino incurabilis est. Rabies autem, curatu difficilis. Sed cynanche, letifera. Omne vero quodq; à cane rabioso morsum, moritur, excepto homine, qui tamen non omnino periculi expers est.

CAPVT NONVM.

Quando canes venatum educendi sint.

CAtuli porro, fœmellę quidẽ, semestres, masculi autem, octo menses nati, ad venan-

nandum educendi sunt, loro prælongo & torto ducti. & si prehensa fera fuerit, etiam illis vt prehendát permittendú est, quo fera gaudeant: primum quidem, vt à loro allatrent, permittendi: deinde, paulo post loro soluto dimittendi, ne nimium tendendo rumpant. Canis autem ornatus, est millus. lorum latum, collum ambiens, solidum, quod & torques & monile dicitur. anterius autem ei subsuatur agnina pellis, ne cutis canina corio atteratur. Cinctura vero & ipsa, lorum latum vtrinque, à collario circa latera extésum alternatim, vt circa scapulas summas extensa, iuxta lumbos coarctentur. Claui autem, & aculei, hisce loris infixi sunt. quorum nonnulli circa pubem extenduntur, ne canis aliquis coeat. aculeis his ascendentium impetum arcentibus, ne ex ignobilibus concipiant. Sed collarium à tenui loro dependet, quod ad canis ducem tenditur, & ab hoc canis ducitur. Sunt etiam nonnulli, qui canum dorsa pellibus quibusdam contegunt, ipsorum pellibus ferarum pelles adaptantes. vt hoc tegmine muniti canes, si forte cum fera aliqua pugnaciori congrediantur, vulnerari nequeant.

ἱμάντι μακρῷ ἀγκυλωμένῳ ἐξημμένοις. εἶθ' ὅταν ἐν καταλήψει γένηται τὸ θηρίον, ἐφιέναι καὶ τούτοις ἑλεῖν, ἵνα χαίρωσι τῇ θήρᾳ. τὸ μὲν πρῶτον, ἀπὸ τοῦ ἱμάντος ὑλακτεῖν ἐῶντας, μικρὸν δὲ ὕστερον, καὶ τὴν ἀγκύλην ἀπολύσαντας, ὡς μὴ τεινόμενοι, ῥηγνύωνται. κόσμος δὲ κυνὸς, δεραίαμβος. ἱμὰς πλατὺς περὶ τὸν τράχηλον, στερεὸς, ὃς καὶ περιδέραιον, καὶ περιδερὶς ὀνομάζεται. ἔνδοθεν δὲ αὐτῷ, ὑπερράφθω ἀρνακὶς, ὡς μὴ τρίβοιτο ὑπὸ τοῦ δέρματος ἡ δειρὴ τοῦ κυνός. τελαμωνία δὲ καὶ αὐτὴ, πλατὺς ἱμὰς ἑκατέρωθεν, ἀπὸ τοῦ δεραίου περὶ τὰς πλευρὰς παρήκων ἐναλλὰξ, ὡς τῶν τεινόντων τὰ μετὰ τὰς ὠμοπλάτας ἄκρας καὶ τὰς λαγόνας στεγόντων. ἧλοι δὲ, ἢ ἐγκεντρίδες ἔπεισι ταῖς τελαμωνίαις. αἱ δὲ, καὶ περὶ τὸ ἐπίσειον ἐκπίπτανται, ὡς μὴ ὀχεύοιτο ἡ κύων, τῶν ἐγκεντρίδων τὴν τόλμαν τῶν ἐπιβησομένων ἀνειργουσῶν, τοῦ μὴ ὑποπλησθῆναι αὐτὰς ἐξ ἀγεννῶν χάειν. τὸ δὲ περιδέρραιον ἐξῆφθαι στενοῦ ἱμάντος, ὃς κατὰ τὸν κυνάγχον ἐξηγκύλωται. καὶ ἀπὸ τούτου ἄγεται ἡ κύων. ἔνιοι δὲ, καὶ τὰ νῶτα τῶν κυνῶν βύρσαις τισὶ στερεαῖς καταλαμβάνουσι, περὶ τὰς ὑποδείρας τοῦ ζώου τὰς βύρσας ἀνάψαντες, ὥσθ' ἥκιστ' ἂν τρώτους εἶναι τοὺς κύνας τῇ τοιαύτῃ σκέπῃ, ὁπότε συμπίπτοιεν τινὶ τῶν μαχίμων θηρίων.

CAPVT DECIMVM.

Virtutes & vitia canum, à corpore & indole.

VIrtutes canum, à corpore quidem, magni, non tamen immensi, & proportione carentes. Simi, articulati, neruosi sub fróte. latus frons, interstitia certa habens. Capita leuia, & agilia. Oculi sublimes, nigri, lucétes. lucidæ papillæ, vultus ignit⁹. Auriculæ tenues, & paruæ, nudæ in parte posteriore. Collum longú, molle, & rotundú. Pectus pingue, & latú. Scapulæ, ab humeris aliquantú eleuentur. Crura, vtrinque quidé alta, posteriora auté maiora, & hęc quidé contracta.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Ἀρεταὶ, καὶ κακίαι κυνῶν, ἀπὸ τοῦ σώματος, καὶ ψυχῆς.

ΑΡΕΤΑΙ δὲ κυνῶν, ἀπὸ μὲν σώματος, μεγάλαι, μὴ δὲ ἀσύμμετροι, μὴ δὲ ἀνάρμοστοι. σιμαὶ, ἀρθρώδεις, ἰνώδη τὰ κάτωθεν τοῦ μετώπου. τὸ μέτωπον πλατὺ, τὰς διακρίσεις ἀκριβῶς ἔχον. κεφαλαὶ, κοῦφαί τε, καὶ εὔφοροι. ὄμματα, μετέωρα, μέλανα, στίλβοντα. λάμπουσαι αἱ κόραι. πυρῶδες τὸ βλέμμα. ὦτα, λεπτὰ, καὶ μικρὰ, καὶ ψιλὰ ὄπισθεν. τράχηλος, μακρὸς, ὑγρὸς, περιφερής. στήθη, εὔσαρκα, εὐρύτερα. αἱ δὲ ὠμοπλάται τῶν ὤμων μικρὸν ἀφεστηκέτωσαν. σκέλη, ἑκάτερα μὲν ὑψηλὰ, μείζω δὲ, τὰ ἐξόπισθεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἐπίρικνα -

τὰ δὲ πρόσθεν, ὀρθά, στρυφνά, στρογγύλα, μὴ προσέχοντα κατὰ τοὺς ἀγκῶνας. αἱ πλευραὶ δὲ, ἔστωσαν περιεσταλμέναι, καὶ μὴ πρὸς τὴν γῆν βαθυνόμεναι. τῆς δὲ ὀσφύος οὐκ οὔσης ἀσάρκου, τὸ ὑγρὸν ταύτῃ, καὶ τὸ παντελῶς σκληρὸν, ὁμοίως ἀπέστω. λαγόνων δὲ ἄριστον τὸ μέτριον, ὡς ἀπεῖναι μέγεθός τε καὶ σκληρότητα. τῶν δὲ ἰσχίων στρογγύλων ὄντων, τὰ μὲν κατόπιν ἔστω σαρκώδη. τὰ δὲ ἄνωθεν, ἀσύνθετα, ἔνδοθεν περιεσταλμένα. κενεῶνες δὲ, αὐτοί τε λαγαροὶ, καὶ τὰ κάτωθεν αὐτῶν. οὐραὶ, περιμήκεις, εὐθεῖαι, ὀξεῖαι, λιγυραὶ, μηριαῖαι, σκληραί. τὰ δὲ ὑποκοίλια, περιφερῆ, καὶ περιμήκη τε, καὶ εὐπαγῆ. περιφερεῖς δὲ, οἱ πόδες. εὔτριχες δ' ἔστωσαν. καὶ τὰ τριχώματα αὐτῶν δασυνέσθω, λεπτῇ, καὶ μαλακῇ, καὶ πυκνῇ τῇ τριχί. τοιαῦται δὲ οὖσαι, φαίνονται ἐλαφραὶ, ποδώκεις, δρομικαὶ, εὔστομοι, εὐθύστομοι. καὶ ἥκει κατὰ μικρὸν ὁ λόγος ἐπὶ τὰς τῆς ψυχῆς αὐτῶν ἀρετὰς, ἀποφαίνων τοὺς κύνας θυμοειδεῖς, εὐαισθήτους, ἐθελουργούς, ἀπλανεῖς, θυμοσόφους, σοφάς, εὔρινας, εὔποδας, ὀξεῖς, φιλοπόνους, εὐψύχους, ἐγκρατεῖς. οἵους ἁρπάζειν μὲν τὰ πνεύματα, κρίνειν δὲ τὰς ὀσμάς, ἐπευθύνειν δὲ τὰ ἴχνη, καταφωρᾶν δὲ τὸ θηρίον, μετιέναι, μεταθεῖν, μεταδιώκειν, μεθέπειν, κατὰ πόδας χωρεῖν, ὑποκρυφθὲν ἐξευρίσκειν, προοφθὲν διώκειν, καταληφθὲν αἱρεῖν. φροντίζειν μὲν κατὰ τὴν ζήτησιν τῶν ὀσμῶν, ἡσυχάζειν δὲ κατὰ τὴν εὕρεσιν τῶν ἰχνῶν. προηγεῖσθαι δὲ τοῦ θηρευτοῦ, κἂν ἐγγὺς ᾖ τῆς ἀνευρέσεως. ὑποσημαίνειν, κατανεύειν, ὑποδηλοῦν, διαδηλοῦν. τῇ χαρᾷ τῆς ψυχῆς, τῷ πηδήματι τοῦ σώματος, τῇ φαιδρότητι τοῦ προσώπου, τῇ λαμπρότητι τῶν ὀφθαλμῶν, τῇ μεταλλάξει τῶν ὀμμάτων, τοῖς ἀναβλέμμασι τῆς ὄψεως, τοῖς πηδήμασι τῆς ἐλπίδος, τῇ στάσει τῶν ὤτων, τῷ σεισμῷ τῆς οὐρᾶς. τῷ, τὸ στόμα πᾶν ἐπικραδαίνειν. Αἱ δὲ κακίαι τῶν κυνῶν, ἀπὸ μὲν τῶν προειρημένων ἀρετῶν καταδήλοι. ἐρεῖς δὲ ἀπὸ τοῦ σώματος, μικραὶ, ἢ ὑψηλαὶ, καὶ ἀσύμμετροι, χαροποί, μυωποί, γρυπαί, ἄρρωστοι, ψιλαί, αἰσχραί, ἄμορφοι, ἀσύντακτοι τὰ σώματα, διάστροφοι τοὺς πόδας, ἄστομοι, νωθροί, ἄθυμοι, βραδεῖαι, κατηφεῖς, ἄπονοι. βαρεῖαι τὴν κεφαλὴν, σαρκώδεις τὸ μέτωπον, ὑπέρμετροι, καὶ δασεῖαι τὰ ὦτα, σκληραὶ τοὺς αὐχένας, στήθη στενά. ὠμοπλάται, τοῖς ὤμοις συνάπτουσαι, πλευραὶ βαθεῖαι, ὀσφῦς σαρκώδεις, λαγόνες ἀσύμμετροι πρὸς τὸ σῶμα. ἰσχία, περιμήκη τε, καὶ γυμνὰ σαρκῶν. μηρία δὲ ὑγρά. τὰ ὑποκοίλια, οὐ στρογγύλα. ἐπιμήκεις οἱ πόδες. τοιούτῳ δὲ σώματι,

priora vero, recta, dura, rotunda, & non iuxta scapulas prominentia. Latera autem contracta sint, nec terram versus dependentia. Lumbo vero non carnoso existente, nimia simul absit mollities, & durities. Clunium autem mẽsura optima est, si absit & magnitudo, & durities. Lumbis autem rotundis existentibus, posteriora quidẽ carnosa sunt. inferiora vero soluta, interius cõtracta. Vẽtres porro ipsi, & inferiora eorũ, vacua sint: Caudæ prælongæ, rectæ, acutæ, versatiles, femora respicientes, duræ. Sed ventriculi, rotundi, longi, firmi. Pedes autem, rotundi, & pilosi sint. pilique ipsis cõdensentur crine tenui, molli, & denso. Tales enim existẽtes, leues videntur, veloces, celeres, rapaces. Statim autẽ & ad indolis virtutes sermo deueniet, declarans canes feroces, sagaces, operosos, certos, animosos, prudentes, nasutos, celeres, acres, laboriosos, generosos, fortes. Qui prehendere spiritus, & iudicare odores possint. vestigia dirigere, feram deprehendere, sequi, subsequi, persequi, insequi, post pedes incedere, latentem inuenire, præuisam insequi, deprehensã occidere. Cõsiderare quidẽ in inquirendo odores, sed in vestigiorũ inuentione nõ strepere. præcedere Venatorẽ, & si prope inuentã fuerit. Signũ dare, nutare, indicare, manifestare, animi gaudio, corporis sãltu, vultus hilaritate, oculorũ alacritate, permutatione oculorũ, respectu vultus, exultatione spei, auriũ arrectione, caudæ vibratione, & frequenti oris agitatione. Vitia porro canum, è prædictis apparent virtutibus. Dices autem, à corpore quidem, parui, aut alti, & proportione carẽtes, terribiles, lusciosi, incurui, infirmi, nudi, turpes, informes, incõpositi corpore, intortis pedibus, ore carentes, ignaui, remissi, tardi, tristes, segnes, graues capite, carnosam frontem habentes, immensi, hirsutis auribus, duri collum. pectora angusta, scapulæ humeris adhærentes, latera densa, lumbi carnosi, clunes ad corp⁹ nõ proportionati, coxę longę & macilentæ, femora mollia, vẽtriculi nõ rotũdi, pedes prælõgi. Tali vero corpori,

indolis quoque vitium adhærere necesse est, & canes esse stolidos, stupidos, vestigiorũ rudes, olfactu carentes, ignauos, ociosos, remissos, errones, fallaces, quæsitu fallibiles. ad inquisitionem quidem attonitos, ad inuentionem vero segnes. Immorigeros, ferarum negligentes, humanos, à persecutione recedentes, ferã relinquentes, Venatores prodentes, subsequentes, præcurrentes, omittentes insecutiones, latrantes, lætalia non prehẽdentes loca, frustra gaudentes, frustra se vertentes, effusim salientes, meliores canes impediẽtes, Solem vitantes, subeuntes vmbram, molles, frigore corruptos, imbrem non vitantes, ante terminum definitum defatigatos, tergiuersantes, trementes cum fera propior fuerit, trepidos, ad inueniendum indoctos, ad insequendum non sufficientes, stultos, infirmos, vellicantes.

CAPVT VNDECIMVM.

Nomina à canibus.

A Canibus porro deriuantur, caninum, canina venatio, cynanche. cũ canibus pugnare, canes sequi. canes interosculantes, * & eccynus morbus, * interosculari, vel affligi. Dicitur & προσκυνεῖν, pro latrare ante feram inuentam. Et Homerus, Canis oculos habẽs, inquit sic enim impudentem vocat. Et alibi, Canis impudens. Aristogiton vero Cydimachi Filius, Canis, propter audaciam vocabatur. Et Canes, qui ab Antisthene sic dicti sunt. Et caninisare, & cynismus, cynicus, caninus, & canes habens, & equi caninis pedibus præditi. Canum porro colores, nec totus albus receptus est, nec omnino niger, neque prorsus rufus. sed singulis his alius quispiam color admisceatur, aut iuxta frontem, aut super summas nares, aut circa aliam quandam corporis partem.

CAPVT DVODECIMVM.

De differentiis ferarum.

CVbilia leporum, dumeta densa, saltus opaci, valles profundæ. in hyeme qui-

ἀνάγκη καὶ τῇ ψυχῇ κακίαν προσεῖναι, καὶ εἶναι τὰς κύνας ἀνοήτους, ἀναισθήτους, ἀμαντεύτους τῶν ἰχνῶν, ἄῤῥινας, ἀργάς, ἀπόνους, ῥαθύμους, πλανήτιδας, εὐεξαπατήτους, ἐξαπατητικάς, πρὸς μὲν τὴν ζήτησιν, ἀναπεπληκυίας, πρὸς δὲ τὴν εὕρεσιν, ἀθύμους, ἀπειθεῖς, μισοθήρους, φιλανθρώπους, ἐπαναχωρούσας ἐκ τῆς διώξεως, προλιπούσας τὸ θηρίον, προδιδούσας τοὺς συνθήρους, ὑποθεούσας, προθεούσας, προϊεμένας τὰ διώγματα, κεκλαγγυίας, οὐ καίρια ὑπολαμβανούσας, προχαιρούσας, μάτην ἐπαναστρεφούσας, προπετῶς πηδώσας, εἰκῇ τὰς σοφωτέρας τῶν κυνῶν ἐμποδὼν καθισταμένας, ἐνδιδούσας ὑπὸ τὸν ἥλιον, ὑποφευγούσας ὑπὸ τὰς σκιάς, μαλακιούσας, ὑπὸ τὸ κρύος ἐξανισταμένας, ὑπὸ τὸν ὄμβρον οὐκ ἀπαλλαττομένας, τῶν τεκμάρμων προκαμνούσας, ἀπαγορευούσας. ὑποτρεμούσας, ὅταν ἐγγὺς ᾖ τὸ θήραμα. ὑποδρόμους γινομένας, οὐκ ἀνευρεῖν συνετάς, οὐ διώκειν ἱκανάς, ὀλιγόφρονας, ἀκρατεῖς, κνιζούσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ.

Ἀπὸ κυνῶν ὀνόματα.

ΑΠὸ δὲ κυνῶν ὀνόματα, κυνῆ, κυνηγετική, κυνάγχη, κυνομαχεῖν, κυνοδρομεῖν, ἔκκυνοι. ἐκκυνῶσαι, ἐκκυνεῖν. λέγεται δὲ καὶ προσκυνεῖν, τὸ προϋλακτεῖν, πρὶν ἢ τὸ θηρίον ἀνευρεῖν. καὶ Ὅμηρος μὲν λέγει, Κυνὸς ὄμματ' ἔχων. οὕτω γὰρ τὸν ἀναιδῆ καλεῖ. καὶ ἀλλαχοῦ, Κύων ἀδεής. Ἀριστογείτων δὲ ὁ Κυδιμάχου, κύων διὰ τὴν τόλμαν ἐκαλεῖτο. καὶ κύνες, οἱ ἀπ' Ἀντισθένους. καὶ κυνίζειν, καὶ κυνισμός, καὶ κυνικός, καὶ κυνώδης, καὶ κυνοῦχος, καὶ κυνήποδες ἵπποι. Χρώματα δὲ κυνῶν, οὔτε τὸ πάντη λευκὸν ἀποδεκτέον, οὔτε τὸ βαθέως μέλαν, οὔτε τὸ παντελῶς πυῤῥόν, ἀλλὰ ἑκάστῳ παραμεμίχθω τι καὶ ἑτέρας χρόας, ἤτοι κατὰ τὸ μέτωπον, ἢ ὑπὲρ τὰς ῥῖνας ἄκρας, ἢ κατ' ἄλλο τι τοῦ σώματος μέρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ.

Περὶ διαφόρων θηρίων.

ΕΥναὶ λαγῶν, θάμνοι συνηρεφεῖς, ἴδαι ἀμφιλαφεῖς, ῥαχμοὶ βαθεῖς. χειμῶ-

θος μὲν, τὰ πρόσειλα. θέρους δὲ, τὰ ἐπίσκια. ἐν δὲ χιόνι, τὰ μελάγχειμα. ἔστι δὲ ταῦτα, τὰ κοῖλα, ἐν οἷς ἡ χιὼν διαπέπηκε. κέκληται δὲ, ὅτι παρὰ τὴν ἄλλην τῆς γῆς ὄψιν λευκὴν οὖσαν ὑπὸ τῇ χιόνι, ταῦτα μόνα μελαίνεται. εὔκριτα μὲν τὰ ἴχνη τὰ εὐθέα, δύσκριτα δὲ τὰ συμπεπλεγμένα. γίγνεται δὲ μάλιστα τὰ τοιαῦτα, ἢν προεξέλθωσιν ἀλώπεκες. τὰ δὲ ὀρθὰ ἴχνη, ὁπόταν ἤτοι κτύπου κατακούσαντες, ὀρθοὶ κατὰ τοὺς πόδας τοὺς ἐξόπισθεν ἐπανιστάμενοι, βούλονται τὸ σαφὲς τοῦ προσπεσόντος ἤχου μαθεῖν, ἢ καὶ τῷ τῆς σελήνης φωτὶ χαίροντες, ὁπόταν ἡ πανσέληνος, ἀντιπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους, καὶ πηδῶντες μακρὰ, καὶ διαλλόμενοι, καὶ διαπορριπτοῦντες, ἀποφήνωσι ταραχώδη τὰ ἴχνη. ἰδέα λαγὼ καὶ φύσις, τὸ μὲν χρῶμα, ἐπίπερκνος. ἔστι δὲ τοῦτο περκνῆς ἐλαίας τὸ εἶδος, οὔτε ὄμφακος ἔτι, οὔτε ἤδη μελαινομένης. μέγεθος, οὐ μέγας. κοῦφος τὴν φύσιν, δασὺς τὴν τρίχωσιν, καὶ τὰ ὕπτια τῶν ποδῶν. ἀλλ᾽ οὐ μόνα τὰ πρανῆ δασυνόμενος, ἅπερ οὔ φησιν Ἀριστοτέλης ἑτέρῳ ζώῳ προσεῖναι. διὰ τοῦτό μοι δοκεῖ δασύποδα τὸν λαγὼν ἄλλοι τε, καὶ Κρατῖνος καλεῖν, ὄνομα ποιούμενος τῷ ζώῳ τὴν φύσιν. ὁ μὲν οὖν μείζων, καὶ τὸ λευκὸν ἔχει, τὸ ἐν τῷ μετώπῳ μεῖζον. ὁ δὲ μικρὸς, τό, τε λευκὸν ἔλαττον, καὶ τὸ χρῶμα ἐπίπυρρος. γλαυκὸς δ᾽ ἐστὶν ὁ λαγὼς, ἢ χαροπὸς ἐξ ὄμματος. καὶ τὰ ὄμματα οὐκ ἔχει βλεφαρίδας, ὅθεν καὶ ἀμβλυώττει. τὰ πολλὰ δ᾽ ἐστὶν ἐνυπνίῳ. καὶ τοῦτο δὲ οὐ σμικρὸν ὀφθαλμοῖς τὸ βλάβος. κεφαλὴν ἔχει μικρὰν, ἐλαφρὴν, κατωφερῆ, εἰς στενὸν καταλήγουσαν. ὦτα, ὑψηλά. τράχηλον, στενὸν, στρογγύλον, ὑγρὸν, ἐπιμήκη. ὠμοπλάτας, ὀρθὰς, ἄνωθεν ἀσυνδέτους. σκέλη τὰ πρόσθεν, ἐλαφρὰ, σύγκωλα. στῆθος, οὐ σαρκῶδες. πλευρὰς, οὐ βαρείας, οὐδὲ ἀσυμμέτρους. κωλῆνα, σαρκώδη. λαγόνας, ὑγράς. ἰσχία, στρογγύλα, εὔσαρκα, οὐ συνεστηκότα. μηροὺς, βραχεῖς, εὐπαγεῖς, μυώδεις, οὐκ ὀγκώδεις. τὰ ἔνδον ὑποσκέλια, μακρὰ, καὶ στρυφνά. πόδας τοὺς πρόσθεν, στενοὺς, καὶ μακρούς. τοὺς ὄπισθεν, στερεοὺς, καὶ πλατεῖς. σκέλη, πολὺ ἐλάττω τῷ μήκει παρὰ τὰ ὄπισθεν. βλαισὰ δ᾽ ἐστὶ τὰ ὄπισθεν, ὡς ἐγκεκλίσθαι παρὰ τὰ ἐμπρόσθια,

dem, aprica, æſtate vero, vmbroſa. In niue μελάγχειμα. ſunt autem hæc luſtra, quibus nix non integitur, ſicque vocantur, quod præter alium terræ colorem, qui albet niue, hæc ſola nigreſcant. Certiſſima autem veſtigia, ſunt recta. incertiſſima autem, intricata. quæ tum maxime fiunt, ſi præceſſerint vulpes. Erecta porro veſtigia ſunt, cũ ſtrepitu aliquo audito, erecti pedibus poſterioribus inſiſtentes, certum aliquid de incidenti ſtrepitu cognoſcere volunt. vel cum Lunæ lumine gaudentes, cum plenilunium eſt, colludentes mutuo, longius ſaltantes, diſſilientes, & hinc inde ſe proripientes, confuſa veſtigia reddunt. Præterea forma lepori, & natura. Color quidem ſubfuſcus, eſt autem hic oleæ ſubfuſcæ ſpecies, quæ nec cruda adhuc, nec tamen tota nigreſcit. Magnitudine, non magnus natura, leuis. Denſus pilis, etiam in ſupinis pedum partibus, non tantum prona parte hirſutus, quod Nullo alii animali cõtingere, tradit Ariſtoteles. Ob quod mihi videntur & alii, & Cratinus, Leporem δασύποδα vocare, nomen ex leporis natura fingentes. Maior itaque lepus, maiorem etiam frontis habet albedinem. minorque minorẽ, & colore rufus eſt. Secundum oculos autem, glaucus, & cæſius lepus eſt. oculique palpebris carent, vnde & luſcioſus eſt. Somno etiã indulget plurimum, quod oculis nocumentum non paruum exiſtit. Caput habet paruum, leue, rotundum, breue. aures arrectas. Collum arctum, rotundum, molle, longum. ſcapulas rectas, ſuperne ſolutas. Crura anteriora, agilia, coniuncta. pectus, non carnoſum. Latera non grauia, nec immoderata. tibiam, carnoſam. Clunes, molles. coxas, rotundas, carnoſas, non contortas. Femora, breuia, firma, verſatilia, non tumida. interiorem quæ inter crura partem eſt, longam, & rigidam. Pedes priores, arctos, & longos. poſteriores, firmos, & latos. Tibias longitudine, poſterioribus multo minores. Poſteriora autẽ crura, incurua ſunt ad priora ſeſe inclinãtia,

quæ

quæ currendo illis præmittit. & saltando posterioribus pedibus erigitur, minime tamen priores impedientes, propter eorum ad interiora transmutationem. Saltatorium autem magis, quam cursorium est animal. alioquin leue, & agile. Et cum caudam ad corporis gubernationem non sufficientem habeat, auribus vtitur, ad gubernationem has concutiens, & ceu remis quibusdam corpus diriges. In locis vero præcipitibus magis capitur, propter posteriorum pedum altitudinem in caput præcipitatus. sed in accliuis locis pedum inæqualitas locorum inęqualitati respondes, corpus ad cursum adæquat. quantum enim in accliuis locis, posterior pars declinatur: tātum pedum longitudo, pedes ceu æquales simulat, * vel refert. Timiditate autem omnes hoc antecedit animal, facile terrore concussum, & suspectum. vnde & πτὼξ nominatur. Somnum vero, & requiem capit, crura posteriora clunibus supponens, anteriora vero protensa coniungens, & caput in hæc reclinans. Quin si inclinatus fuerit, naresque habuerit immotas, dormit. non tamen defatigatus similiter requiescit. Sed si oculis apertis immotus iacuerit, naresque mouens frequenter intenderit, somnus ipsum profundus occupat. Fœcundum autē hoc animal est maxime, semper prægnans, & omni anni tēpore. adeo vt hic fœtus modo natus sit, ille vero nasciturus, hic conceptus, alterque iam fiat. Ipsumq; nominabis, fœcundū, fœtu abūdantem, prole insignem, imprægnatum, fœtu semper repletum. Parit autem mensibus singulis. Totusque pilis tegitur, adeo vt & intra maxillas pilos habeat. Quot vero annorū fuerit, tot habet sub cauda corpori incidentia foramina. Solus vero animalium ante partum lac habet, & solus bifidorum habet coagulum. Tum vero Elymæi Vulpibus, quæ apud nos sunt, corpore minores non sunt, colorem autem nigrum referunt, & longiores crescunt, albaque iuxta caudam pars ipsis est longior. Leporum autem ii, qui μοσχίαι dicuntur, acerrimum odoratissimumque vestigiorum odorem habent, adeo vt & canes ad hunc insaniant. Ithaca porro, sola

καὶ κατὰ τοὺς δρόμους, προβάλλειν αὐτὰ πρὸ ἐκείνων, καὶ πηδᾶν, ἀντερειδόμενον τοῖς ὄπισθεν ποσίν. οὐδαμῇ τοὺς προσθίους ἐμποδίζοντας, διὰ τὴν ἐκείνων εἰς τὸ ἔσω παραλλαξιν. ἀλτικὸν δὲ ἐστι, καὶ πηδητικὸν τὸ ζῶον μᾶλλον, ἢ δρομικόν. ἄλλως δὲ, κοῦφόν τε, καὶ ὑπέλαφρον. κἀπειδὴ τὴν οὐρὰν ἔχει οὐχ ἱκανὴν τὸ σῶμα ἀπευθύνειν, τοῖς ὠσὶ χρῆται, πρὸς τὴν ἡγεμονίαν παρακαταβάλλων αὐτά, καὶ ὥσπερ κώπαις τισὶ παρέγων τὸ σῶμα. ἐν δὲ τοῖς κατωφερέσι μᾶλλον ἁλίσκεται διὰ τὸ ὕψος τῶν ὄπισθεν ποδῶν, κατὰ κεφαλὴν προωθούμενος. ἐν δὲ τοῖς ἀνάντεσιν, ἡ τῶν ποδῶν ἀνισότης, κατὰ τὴν τῶν τόπων ἀνωμαλότητα, ἀπισοῖ τὸ σῶμα πρὸς τὸν δρόμον. ὅσον γὰρ ἐν τοῖς ἀνάντεσι κατόπιν κοιλαίνεται, τοσοῦτον τὸ τῶν ποδῶν μῆκος, ἰσοπέδου δόξαν ἀναλαμβάνει. δειλίᾳ δὲ ὑπερβάλλει τοῦτο τὸ ζῶον, ἔμπληκτον ῥᾷστα γιγνόμενον, καὶ ἀναπτοούμενον. ὅθεν καὶ πτὼξ ὀνομάζεται. τὸν δὲ ὕπνον ποιεῖται καὶ τὴν ἀνάπαυλαν, ὑποθεὶς μὲν εἰς τὰς λαγόνας τὰ ὄπισθεν σκέλη, τὰ δὲ πρόσω κῶλα προτείνας τε καὶ συνθείς, καὶ τὴν κεφαλὴν καταθεὶς κατ' αὐτῶν. ἀλλ' εἰ μὲν καταμύῃ τε, καὶ τὰς ῥῖνας ἀκινήτους ἔχῃ, καθεύδει. οὐ καμὼν δὴ ἴσως, ἀναπαύεται. ἢν δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀναπεπταμένοις ἀτρεμίζῃ, καὶ τὰς ῥῖνας ὑποκινῶν ἐντείνῃ θαμινά, ὕπνος αὐτὸν ἀκριβὴς ἔχει. καὶ μὴν πολύγονόν ἐστιν ἐς τὰ μάλιστα τοῦτο τὸ θηρίον ἐπικυϊσκόμενον ἀεί, καὶ διὰ πάσης ὥρας. ὥστε τὸ μὲν ἤδη τέτοκται, τὸ δὲ μέλλει, τὸ δὲ κύεται, τὸ δὲ ἐπιπλάττεται. καὶ εἴποις ἂν αὐτό, πολύγονον, πολύτοκον, πολύτεκνον, ἐπικυϊσκόμενον, γόνου ἀεὶ ἐπιπληρούμενον. τίκτει δὲ καθ' ἕκαστον μῆνα. καὶ τετρίχωται πᾶν, ὥστε καὶ τὴν γνάθον ἐντὸς ἔχειν τρίχας. ὅσων δ' ἂν ᾖ τῶν ἐτῶν, τοσαύτας ἔχει τὰς ἀπὸ τοῦ σώματος ἐγχωρούντων ὑπὸ τὴν οὐρὰν τὰς ὀπάς. μόνον δὲ τῶν ζώων, καὶ πρὶν τεκεῖν ἔχει γάλα. καὶ μόνον τῶν πολυσχιδῶν ἔχει πυτίαν. καὶ οἱ μὲν ἐλυμαῖοι τῶν παρ' ἡμῖν ἀλωπέκων οὐ μείους εἰσὶ τὰ σώματα, μελαίνονται δὲ τὰ χρώματα, καὶ προμήκεις πεφύκασι. καὶ τὸ παρὰ τὴν οὐρὰν ἄκρον λευκὸν αὐτοῖς, ἐπιμηκές ἐστιν. οἱ δὲ μοσχίαι καλούμενοι τῶν λαγῳδῶν, ὀξύτερον καὶ εὐαισθητότερον ἔχουσι τὸ πνεῦμα τὸ τῶν ἰχνῶν, ὥστε γίγνεσθαι πρὸς αὐτὰ τὰς κύνας ἐμμανεῖς. Ἰθάκη δὲ μόνη

τῶν νήσων ἄγονος ἐστι λαγωῶν. Καρπάθιοι δὲ, πρότερον οὐκ ὄντων ἐν τῇ νήσῳ λαγωῶν, ζεῦγος εἰσαγαγόμενοι, τὸ μὲν εἰς πλῆθος ἐκ τῆς πολυγονίας ἐπιδιδοῦν, ἔφθειρε τοὺς καρπούς. οἱ δὲ, παροιμίαν ἐποιήσαντο, ἐπὶ τῶν ἐπίσπαστον κακὸν ἐφ᾽ ἑαυτοὺς ἐπαγαγόντων, Ὁ Καρπάθιος τὸν λαγωόν. καὶ μὴν Ἀναξίλας ὁ Ῥηγῖνος, οὔσης, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, ἀγόνου τῆς Σικελίας τέως λαγωῶν, ὁ δὲ, εἰσαγαγών τε καὶ θρέψας, ὁμοῦ δὲ καὶ Ὀλύμπια νικήσας ἀπήνῃ, τῷ νομίσματι τῶν Ῥηγίνων ἐνετύπωσεν ἀπήνην, καὶ λαγών.

insularum, lepores non procreat. Carpathii autem, cum leporibus ante carerent, par introducentes, multitudo propter fœcunditatem exorta, fructus perdidit. Ipsi vero in prouerbium, de spontaneum sibi conciliantibus malum, abiere, Carpathius leporem. Tum & Anaxilas Rheginus, cum Sicilia ante, vt Aristoteles inquit, lepores non gigneret, hic inuehens nutriensque, simul rheda in Olympia vincens, Rheginorum monetæ rhedam insculpsit, & leporem.

Περὶ ἐλάφων, καὶ συὸς, καὶ λοιπῶν θηρίων. β'.

Τῶν δὲ ἐλάφων, ἄκερως μὲν ἡ θήλεια. ὁ δ᾽ ἄῤῥην, κερωφόρος, ἢ κερασφόρος, ἢ κεράστης, ἢ εὔκερως, ἢ πλατύκερως, ἢ ὑπέρκερως, καὶ χρυσόκερως, ὁ ὑπὸ Ἡρακλέους ἁλούς. καὶ Ἀνακρέων μὲν σφάλλεται, κερόεσσαν ἔλαφον προσειπών. καὶ Σοφοκλῆς, κερόεσσαν, τὴν Τηλέφου τροφόν. Ὅμηρος δὲ ὀρθῶς, Ἀμφ᾽ ἔλαφον κεραόν. ἔστι δὲ τοῖς ἐλάφοις τὸ χρῶμα ἐπίξανθον, κατάστικτον λευκοῖς γράμμασι. πλείω δὲ αἱ θήλειαι τὰ στίγματα ἔχουσι. καὶ μάλιστα τῶν ἐλάφων, οἱ νεβροί. ἁλίσκονται δὲ δικτύοις μὲν, εἴ τις ὀγμάσας αὐτὰς συνελάσειε. ποδοστράβαις δὲ, εἴ τις ἐνεδρεύσας αὐτὰς ἐμποδίσειε. καὶ γεννᾷ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἓν ἡ ἔλαφος, κύει δὲ μῆνας εἰς ὀκτώ. κύει δὲ προσπληρωθεῖσα ὑπὸ τὸ μετόπωρον ἱστάμενον. τὸν δὲ νεβρὸν οἱ γονεῖς ἀγαγόντες ἐπὶ τὴν εὐνὴν, ἵνα ἀπὸ πέτρας ἀποῤῥῶγος περίδρομος παρέχοι τὴν ἐκ θατέρου μέρους ἀσφάλειαν, ἡ μὲν μήτηρ ἑαυτὴν καταβαλοῦσα, θηλάζει τὸ βρέφος. ὁ δὲ πατὴρ, ἄνωθεν φυλάττει, καὶ πρὸς τὸν προσελθόντα ὑπερμαχεῖ. καὶ τὸν μὲν νεβρὸν εἰ δυνηθείης ἀπελάσας ἀπὸ τῶν γονέων κυνοδρομῆσαι, τὸν μὲν πρῶτον δρόμον, ἀπολείψῃ σὺ καὶ αἱ κύνες. ἐν δὲ ταῖς ἐφεξῆς, ἀπαγορεύουσιν ῥᾷον οἱ νεβροί. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν πλείων ἐλάφων ἐν ταῖς συνεχεστέραις διώξεσιν, ὑπὸ δυσπνοίας ἁλίσκονται. χρεία δὲ πρὸς αὐτοὺς, τόξων, καὶ ἀκοντίων. Εἴποις δ᾽ ἂν περὶ συὸς, βαθύνει τῷ ῥύγχει τὴν γῆν, κείρει τὰ λήια, κόπτει τὰ δένδρα, θήγει τοὺς ὀδόντας, ἔφριξε τὴν λοφιὰν, λεχρίοις παρέβλεψε τοῖς ὄμμασι, πυῤῥῶδες ὑποβλέπει, τοῖς ὀδοῦσιν ἀστρα-

De ceruis, sue, & reliquis feris. 2.

Ceruorum quidem, cornibus fœmella caret. masculus vero, est cornifer, cornutus, lata cornua habens, aut alta, vel aurea, qui ab Hercule captus est. Et Anacreon quidem errat, Ceruum vocans Κερόεσσαν. Sicut & Sophocles, Κερόεσσαν vocat, Telephi Nutricem. Recte autem Homerus, Circa ceruum cornutum. Ceruis vero, color est fuluus, albis interstinctus lineis: plures vero maculas fœmellæ habent, & hinnuli imprimis. Capiuntur porro retibus, si quis has agitans venetur: pedicis vero, si quis insidians eos irretiat. Prolem vero, non plus vna, cerua parit. Et prægnans est mensibus octo, vterum autē fert impregnata ineunte autumno. Hinnulum vero, in lustrum genitores ducunt, vt præruptæ rupis ambitus ab altera parte securitatem exhibeat. Mater autem, sese demittens, fœtum lactat. sed pater superne custodit, & contra accedentem pugnat. Et hinnulum quidem, si poteris, à parentibus pulsum venare, & primo sane cursu deficies tu, & canes. in reliquis vero venationibus hinnuli defatigātur. Multi etiam adultorum ceruorum continuis magis insecutionibus propter spirandi difficultatem capiuntur. ad hos autem, opus est arcubus, & iaculis. De apro præterea dices, terram rostro fodit, detondet prata, scindit arbores, acuit dentes, horret vertice, obliquis tuetur oculis, ignitum cernit. Dentibus fulminat

πτα-

nat, dentium fremitu minatur. ignem oculis emittit, spuma dentibus adhæret. Ad iram est asper, furore implacabilis, difficilis oppugnatu, captu durus, inexpugnabilis, prosiliens, prorumpens, irruens, incidens euertẽs. dentibus secans, aperiens, perrumpens. Impetu ruens, currendo appropinquans, impetuosus, immobilis, impugnatu difficilis. Retia etiam succindat, perticas euertat, arbores radicitus extirpet, insolens, furibundus, magnanimus. Si vero obliq; dentibus fulminet, canum pilos comburit. Si vero morienti, dentibus exertis, pilos adhibueris, tanquam ad ignem adhibiti crines conuoluentur. adeo ignita quædã vis huic bestiæ inest. Vrsa porro carnem parit, format autem, & membra lingendo fingit, vt animalis speciem habeat. Vrsi vero montem, vrsinum cognominarunt. Et Populus Atticus, Virgines * Ἀρκτεύεσθαι dixit.* Tum & Helice, & Cynosura, inter astra duæ vrsæ sunt. Iouis hæc Nutrix, alii autem vtramque dicunt. nonnulli tamen hanc, Nutricem, illam, Amicam fuisse tradunt. Præterea Arctos, Meridiei opposita, mundi pars est. & ventus inde flans, Aparcticus. & circulus, Arcticus. Capitur vero bestia hæc retiis, pugna, & foueis quibusdam, quas sub arbores frugiferas Venatorum nonnulli fodientes, & calamorum, aut alius fragilis cuiusdam ligni baculos super tendunt, terramque imponunt immotam, & herbas insternunt. tum hæc quidem arbore prehensa fructuum desiderio capitur. ipsam vero fouea, fragili hoc ligno confracto, excipit. Sed & pardalim iisdem modis capiunt, atque aconitum pharmacum cibis admiscentes. & * hoc quidem fera dysenteria exhauritur, nonnunquam tamen & viuum capitur. De pardale vero dices, corpus habet distinctum, maculosum, croceum, pulchrum, bene coloratum, speciosum, varium, molle, agile, multiforme, saltatorium, & luctatorium. Leonẽ autem vocabis, trucẽ, regium, pulchra iuba insignem, pulchricomũ, comatum, barbatum, gloriosum, magnanimum, insolentem, sublimem, ingentem, violentum, velocem, validum, audacem, fortem,

παταγεῖ, τῷ πρὸς ἀλλήλους κόμπῳ τῶν ὀδόντων ἐπειλεῖ, πῦρ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν ἀφίησιν, ἀφρὸς αὐτῷ τοῖς χαυλιόδουσι προσίζει, τραχὺς ἐπὶ πρὸς ὀργήν, ἀκάθεκτος τὸν θυμόν, δύσμαχος, δυσάλωτος, δυσανταγώνιστος, προωθῶν, προρρηγνύμενος, ἐμπίπτων, προσπίπτων, ἀνατρέπων. κόπτων τοῖς ὀδοῦσιν, ἀνοίγων, ἀναρρηγνύς. ῥύμῃ ἐπιών, ῥόθιος συμπροχωρῶν, βίαιος τὴν ὁρμήν, δυσκίνητος, δυσκαταγώνιστος. καὶ τὰς ἄρκυς διακόψειεν ἄν, καὶ τὰς στάλικας ἀνατρέψειε, καὶ τὰ δένδρα πρόρριζα ἐκτρίψειεν, ὑπέρθυμος, δυσόργητος, ἔμπυρος, ὑπεράθυμος. εἰ δὲ πλαγίως τοῖς ὀδοῦσι θίγοι, τῶν κυνῶν τὸ τρίχωμα ἐπέφλεξεν. εἰ δὲ ἀποθανόντι τῷ χαυλιόδοντι προσενέγκαις τρίχας, ὡς ἀπὸ πυρὸς αἱ τρίχες συντρέχουσιν. οὕτω καὶ πολὺ τὸ φλογῶδες ἔνεστι τῷ θηρίῳ. Ἡ δὲ ἄρκτος, τίκτει μὲν σάρκα, πλάττει δὲ καὶ ἀρθροῖ τὸ γέννημα τῷ στόματι, καὶ πρὸς εἶδος ζῴου τὰ μέλη τυποῖ. καὶ ἀρκτοῦ μὲν ὄρος τὸ ἀρκτῶον ἐπώνυμον. ἀρκτεύεσθαι δὲ τὰς παρθένους ἔλεγεν ὁ δῆμος ὁ ἀττικός. ἑλίκη δὲ, καὶ κυνόσουρα, ἐν οὐρανῷ δύο ἄρκτοι, Διὸς ἡ ἑτέρα τροφός. οἱ δὲ, ἄμφω λέγουσιν. οἱ δὲ, τὴν μὲν, ὡς τὴν τροφὸς, τὴν δὲ, ὡς παιδικά. καὶ ἄρκτος μὲν, τὸ καταντικρὺ μεσημβρίας τοῦ κόσμου μέρος. ὁ δὲ ἄνεμος, ὁ πνέων ἐκεῖθεν, ἀπαρκτίας. καὶ κύκλος ἀρκτικός. ἁλίσκεται δὲ τὸ θηρίον, καὶ δικτύοις, καὶ μάχῃ. καὶ βόθροις τισίν, οὓς ὑπὸ τὰ δένδρα τὰ καρποφόρα τῶν κυνηγετῶν τινες ὀρυξάμενοι, καὶ καλάμου, ἢ ἄλλου τινὸς εὐθραύστου ξύλου δοκίδας τοῖς βόθροις ἐπιτείναντες, καὶ τῆς ἀκινήτου γῆς ἐπιφρήσαντες, καὶ πόαν ἐπιβαλόντες, ἡ μὲν, ὡς ἐπὶ τὸ δένδρον ἀναρριχησομένη κατὰ τὸν καρπὸν ἐπείγετο. τὸ δὲ ὄρυγμα αὐτὴν, θραυσθεισῶν τῶν δοκίδων, ὑπεδέξατο. τὴν δὲ πάρδαλιν, τοῖς τε τοῖς προειρημένοις λαμβάνουσι, καὶ φάρμακον ἀκόνιτον παραμίξαντες σιτίοις, τὸ μὲν θηρίον διαρροίᾳ κενοῦται. τοῖς δὲ, πολλάκις καὶ ζῶν ἐστιν ἁλισκόμενον. Εἴποις δ' ἂν ἐπὶ παρδάλεως, ἔχει τὸ σῶμα κατάστικτον, στικτόν, κροκοειδές, εὐπρόσωπον, εὔχρουν, εὐειδές, πολυειδές, ὑγρόν, εὐέλικτον, πολύμορφον, πηδητικόν, ἀλτικόν, εὐπαλές. Καὶ λέοντα δ' ἂν εἴποις, βλοσυρόν, βασίλειον, εὐχαίτην, εὐκόμην, κομήτην, εὐγένειον, ὑπέραυχον, μεγαλόθυμον, ὑπέρφρονα, ὑπέρθυμον, ὑπερμεγέθη, βίαιον, ταχύν, ἰσχυρόν, θρασύν, καρτερόν,

ἐγκρατῆ ἀνδρῶν. θηρᾶται δ' ἥκιστα μὲν ὁ τέλειος οὐ πλέγμασιν, ἀλλὰ μηχανήμασι, καὶ σοφίσμασιν. οἱ δὲ σκύμνοι τῇ γονέων, πίστει τοῦ δυσεπιβουλεύτου, καὶ θράσει τῆς οὔσης δυνάμεως, ἐπὶ θήραν ἀπονέμονται. Τοὺς δὲ ὄνους τοὺς ἀγρίους, ἐφ' ἵππων διώξαντες, ἀγελάζονται δὲ κατὰ πλῆθος, ἐπειδὰν ἀπειρήκωσι καὶ ὑπέρασθμοι γένωνται, καὶ ὁ κονιορτὸς αὐτοῖς ὡς ἂν ἐκ πλήθους ἐγειρόμενος ἐνοχλῇ, τοὺς μὲν διακοντίζουσι, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας αἱροῦσι, βρόχοις σιδηροῖς περιβάλλοντες. οἱ δ' ἔκφρονες ὑπὸ τῆς διώξεως γενόμενοι, πολλάκις οὐκ ἄκοντες, ἐπειδὰν ἐφέλκῃ τις τὸν ἵππον ἀποστρέψας, ἕπονται.

Περὶ ἐγκελεύσεως κυνηγέτου. γ'.

Ὁ δὲ κυνηγέτης, ἐκβοάτω τοῖς κυσίν, ἐγκελευέτω, ἐπανακραγέτω, ἐπικεκράχθω, ἐνσημαινέσθω, ἐπισημαινέσθω, ἐξοτρυνέτω τὰς κύνας, προσκαλείτω, περιτρεπέτω, ἐπεγειρέτω, ὁρμάτω, παρορμάτω, ἐξορμάτω, προσκαλείσθω, ἐξανιστάτω. συνθέων, ἐπιθέων, μεταθέων, συμπαραθέων, παραθέων, μετιών, μεταδιώκων, ἐπιγιγνόμενος, κυνοδρομῶν, συγκάμνων, συνεργῶν, συμπονῶν, συμπροθυμούμενος, συνεξεταζόμενος, συνεξευρίσκων, συνδιερευνώμενος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ.

Περὶ φωνῶν ζώων. α'.

Φωναὶ ζώων, κυνῶν μέν, ὑλακή, καὶ ὑλαγμός, καὶ ὑλακτεῖν, ὑλακτοῦντες, καὶ κνυζᾶσθαι. εἴποις ἄν, καὶ ἀράζειν, καὶ ἀράζοντας, καὶ ῥύζειν, καὶ ῥύζοντας. κατὰ δὲ Ξενοφῶντα, καὶ κλαγγή. φησὶ γάρ, Ἐπανακεκλαγγυῖαι. εἰρήκασι δέ τινες τῶν ποιητῶν καὶ βαΰζειν τὰς κύνας. σκυζᾶν δέ, τὸ καθεύδοντας ἀποφθέγγεσθαι. Λύκων δέ, ὠρυγή, ὠρυγμός, ὠρύεσθαι, ὠρυόμενος. Λεόντων δέ, βρύχημα, βρυχηθμός, βρυχᾶσθαι, βρυχώμενοι. Ἵππων, χρεμετισμός, χρεμετίζειν, χρεμετίζοντες, ἐπιχρεμετίζοντες. ἔνιοι δέ, καὶ φρυμαγμὸν ἵππων ἐκάλεσαν. καὶ φρυμάττεσθαι τοὺς ἵππους, φρυάττεσθαι δὲ πάντας. Συῶν δέ, γρυλλισμός, γρυλλίζειν, γρυλλίζοντες. καὶ γρύζειν, καὶ γρύζοντες. τινὲς δέ, καὶ ὑϊσμὸν εἶπον, καὶ ὑΐζειν, ὑΐζοντες. Βοῶν δέ, μύκημα, μυκηθμός, μυκᾶσθαι, μυκώμενος. Οἰῶν δέ, βληχή, βληχᾶσθαι, βληχώμενοι.

Virorum potentem. Minime tamen retiis adultus leo, sed machinis & insidiis capitur. Catuli vero, parentum robore & audacia cōfisi, venando pascuntur. Pręterea asinos syluestres equis insequentes, nam gregatim pascũtur, vbi defatigati & anheli fuerint, plurimusque illis puluis excitatus obuersatur, hos quidem telis conficiunt, hos vero viuos capiunt, laqueos ferreos circumiicientes. qui vero persecutione amentes facti sunt, nonnunquam non inuiti, cum quis attraxerit equum conuertens, sequuntur.

De incitatione venatoris. 3.

Venator vero, inclamet canibus, iubeat, acclamet, insonet, signum det, incitet canes, adhortetur, cohortetur, excitet, impellat, compellat, expellat, inhortetur, & suscitet. concurrens, post eos cursitans, sequens, insequens, subsequens, cum canibus currens, collaborans, cooperans, simul animum adiiciens, simul scrutans & inueniens.

CAPVT XIII.

De vocibus animalium. 1.

Animalium voces sunt. canum quidem, latratus, latrare, latrãtes, & gannire. Dices etiã conuiciari, & cõuiciantes: tum & lugere, & lugentes. Secundum Xenophontem autem, & Clangor dicitur. Ipse enim, Clamantes dicit. Nonnulli vero Poetarum, Canes & Βαΰζειν dixere. Σκυζᾶν vero, cum dormiendo insonãt. Luporum vero, est vlulatus, vlulare, vlulans. Leonum, rugitus, rugire, rugiens. Equorum, hinnitus, hinnire, hinnientes, adhinnientes. Nonnulli & fremitum de equis dixere, & equos fremere. frendere vero omnes. Porcorum autem vox, grunnitus, grunnire, grunnientes, quiritare, & quiritantes. nonnulli & grunditum dixerunt, grundire, & grundientes. Boum, mugitus, mugire, mugiens. Ouium, balatus, balare, balantes. Caprarum, mutitus, mutire, mutientes. Homerus & capras, Μηκάδας appellauit.

Videtur autem caprarum proprius esse fremitus, fremere, fremens. Sicut & Herodotus fallitur, de Hœdis Phrygiorum dicens, cum capras balare putat. Asinorum, ruditus, rudere, rudentes. idem etiam de mulis dices. Sed & Oncantes dicitur. Et Poetarum nonnulli asinos, Oncatores appellauerunt. Notandū porro, quod de aliis brutis, de quibus propria nomina non extant, vt pote de vrso, pardale, panthera, & aliis, rugire dicunt, de minoribus porro, vt vulpibus, thois, & lupis, latrare, & rugire.

Auium voces. 2.

Dices præterea, aquilas, clangere. grues, gruere. de vtrisque vero, clangorem. Accipitres, pipare. gallos, cucurrire. cuculos, cuculare. Hyperides autem, Demosthenesque, gallos, cuculare dixerunt. Perdices, cacabare. coturnices, grylissare. cycnos, canere. turtures, gemere. columbas, plausitare. graculos, frigulare. galgulos, glocitare. merulas, stridere. cicadas, fritinire. apes, bombilare. vpupas, popissare noctuas, cucubare. meleagrides, caccissare. vespertiliones, stridere. draconites, sibilare. picas, picari. hirundines, trinsare. luscinias, cantillare. anseres, gratitare. Coniungenda hisce & humana vox est, clamor, vox, loquacitas, sonus clamatio, & sermo. de quibus, clamare, vocare, garrire, sonare, exclamare, loqui. Vocis vero, clamoris, soni, loquacitatis, & sermonis nomina iam ante dicta, sunt. Adnumerentur autem his, à clamore clamator, & conclamator.

CAPVT XIV.

De excrementis, & iis quæ per ventrem emittuntur.

SEd abire in secessum dices, in latrinam, in ilia, in stercus. Stercus vero Aristophanes, & Ἴπνον vocat. Opus autem ipsum, cacare, egerere, fūdere. vnde & Fūdens Patroclides. Sed egestū hominis excremētū, σκώρ dicitur, à quo

Αἰγῶν δὲ, μηκασμός, μηκᾶσθαι, μηκώμεναι. Ὅμηρος δὲ καὶ μηκάδας αἶγας εἴρηκε. δοκεῖ δὲ ἴδιον ἐπὶ αἰγῶν εἶναι μᾶλλον ὁ φριμαγμός, φριμάττεσθαι, φριματτόμενος. ὡς Ἡρόδοτος ἐσφάλη ἐπὶ τῶν βρεφῶν τῷ Φρυγίων λόγῳ, βληχᾶσθαι τὰς αἶγας οἰόμενος. Ὄνων δὲ, βρώμησις, βρωμᾶσθαι, βρωμώμενοι. τὸ δὴ αὐτὸ καὶ ἐπὶ ἡμιόνων ἐρεῖς. εἴρηται δὲ, καὶ ὀγκώμενοι. καὶ ὀγκηστὰς ἔνιοι τῶν ποιητῶν τοὺς ὄνους ἐκάλεσαν. Ἰστέον δὲ, ὅτι ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀγρίων, ἐφ᾽ ὧν ἴδιον οὐκ ἔστιν ὄνομα τῆς φωνῆς, οἷον, ἄρκτου, παρδάλεως, καὶ πάνθηρος, καὶ ἐπὶ τῶν τοιούτων, βρυχᾶσθαι λέγουσιν. ἐπὶ δὲ τῶν μικροτέρων, οἷον ἀλωπέκων, καὶ θωῶν, καὶ λύκων, τὸ ὑλακτεῖν, καὶ ὠρύεσθαι.

Ὀρνέων φωναί. β´.

Εἴποις δ᾽ ἂν, κλάζειν μὲν ἀετοὺς, κλαγγάζειν δὲ γεράνους. ἐπ᾽ ἀμφοῖν δὲ, καὶ κλαγγήν. ἱέρακας δὲ ῥύζειν, ἀλεκτρυόνας ᾄδειν, καὶ κόκκυγας κοκκύζειν. Ὑπερίδης δὲ, καὶ Δημοσθένης, ἐπ᾽ ἀλεκτρυόνων τὸ κοκκύζειν εἶπον. καὶ πέρδικας πιτυβίζειν, ἢ κακκαβίζειν, ὄρτυγας γρυλίζειν, κύκνους ᾄδειν, τρυγόνας τρύζειν, περιστερὰς γογγύζειν, κορώνας κρώζειν, κολοιοὺς κλώζειν ἢ κολοιᾶν, κοψίχους σίζειν, τέττιγας τερετίζειν, μελίττας βομβεῖν, ἔποπας ποπίζειν, γλαῦκας ὑΐζειν, μελεαγρίδας κακκάζειν, νυκτερίδας τετριγέναι, δράκοντας συρίττειν, κίττας κιτταβίζειν, χελιδόνας ψιθυρίζειν, ἀηδόνας εὐστομεῖν, χῆνας παππάζειν. συναπτέον δὲ τούτοις καὶ τὴν ἀνθρώπου φωνὴν, βοὴν, φώνημα, λαλιά, φθογγή, καὶ φθέγμα, καὶ κραυγή, καὶ κεκραγμὸς, καὶ λόγος. ἀφ᾽ ὧν βοᾶν, φωνεῖν, λαλεῖν, φθέγγεσθαι, κραυγάζειν, κεκραγέναι, λέγειν. καὶ τὰ μὲν ἀπὸ φωνῆς, καὶ βοῆς, καὶ φθέγματος, καὶ λαλιᾶς, καὶ λόγου ὀνόματα εἴρηται. προσκείσθω δὲ ἀπὸ κεκραγμοῦ, καὶ κεκράκτης, ἢ κεκεράκτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ.

Περὶ ἀποδεύσεως, καὶ τῶν κατὰ γαστρός.

ΤΟ δ᾽ εἰς ἄφοδον ἀπελθεῖν, ἐρεῖς, εἰς ἀπόπατον, εἰς ἀποσκευήν, εἰς εὐμάρειαν, εἰς λαγόνα, εἰς κοπρῶνα. τὴν δὲ κοπρῶνα, καὶ ἴπνον Ἀριστοφάνης καλεῖ. Τὸ δὲ ἔργον, ἀποπατῆσαι, ἀποσκευάσασθαι, χέσαι. ὅθεν καὶ χέσας Πατροκλείδης. καὶ τὸ ἀποσκευαζόμενον, ἀνθρώπου κόπρος, σκώρ. ἀφ᾽ οὗ

τὰς πλαγίας οὐ λέγουσιν, ἀλλ' ἀντ' αὐτῶν, τοὺς σκάτους, καὶ τῷ σκάτει. ὧν τὴν ὀνομαστικὴν οὐκ ἐκφέρουσι. λέγουσι δὲ, καὶ τίλον, καὶ πέλεθον, καὶ σπατίλην. Καὶ ἵππου, κόπρον φασί. βοὸς δὲ, βόλιτον. ὄνου, ὀνίδα, καὶ ὄνθον. Ὅμηρος δὲ, ὄνθον βοῶν. χοίρου, ὑσπέλεθον. προβάτων, οἴσπωτον. αἰγῶν, σπυράδα, καὶ σπυραθίαν, καὶ σπύραθον, καὶ σπύρδαρα. ὡς καὶ μυῶν, μυσκέλεδρα.

obliqui casus in vsu non sunt. sed pro illis, τοῦ σκάτους, & τῷ σκάτει dicunt, quorum nominatiuus non extat. Tum & merdam vocant, stercus, & σπατίλην. Et equi quidem, fimum vocant. bouis, bubulum. asini, asininum, & ὄνθον. Homerus etiam Ὄνθον, bobus tribuit. Porci, ὑσπέλεθον. ouium, ouillum. caprarum, σπυράδα, σπυραθίαν, & σπύραθον, & σπύρδαρα. sicut & murium, μυσκέλεδρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ.

CAPVT XV.

Περὶ μίξεως ζώων.

De coitu animalium.

Καὶ μὴν τὸ μίγνυσθαι, ἐπὶ μὲν τῶν ἀλόγων, βαίνειν, ἐπιβαίνειν, ὀχεύειν, βιβάζειν, συνδυάζειν, συνδυάζεσθαι, ἐπάγεσθαι. ὄνων δὲ ἴδιον, τὸ ὀνοβατεῖν, ὁπόταν ἵπποις ἐπιβαίνωσι. κοινὸν δὲ ἐπὶ πάντων, τὸ παιδοσπορεῖν, ὥσπερ καὶ ἐπ' ἀνθρώπων. ἐπὶ δὲ τούτων ἐρεῖς, ὁμιλῆσαι, μιχθῆναι, διαλεχθῆναι, ἐντυχεῖν, πλησιάσαι, κοινωνῆσαι, συναναπαύσασθαι, εἰς ταυτὸν ἐλθεῖν, συγκατακλιθῆναι, συγκατακοιμηθῆναι, συγκοιμηθῆναι, συγγίνεσθαι, σποδεῖν, ὀπύειν, ἀφροδισιάζειν, συμπλέκεσθαι. καὶ τὰ τεθρυλλημένα, ἃ δὴ παίζουσιν οἱ κωμικοὶ, ληκεῖν, δρυμάττειν, φλᾶν, σκοροδίσαι, σενάσαι, σπλεκοῦν. ἀπὸ μὲν τούτων τὸ εἶναι σπουδάζων ἂν εἴποι τις πράγματα. μίξις, ἔντευξις, ὁμιλία, κοινωνία, κοινώνημα, συνουσία. οὐ μὴν ὁ πλησιασμὸς, οὐδ' ἡ διάλεξις, ἀλλὰ διειλέχθην αὐτῇ, καὶ διειλεγμένος εἰμὶ, ὡς Ὑπερείδης, καὶ ἀττικώτερον, τὸ διεπραξάμην, καὶ διέπραξα, καὶ ἔπραξα. ἀπὸ δὲ αὐτοῦ, τὸ χαρίσασθαι, καὶ χάριν δοῦναι.

Coire præterea de brutis dicitur, scandere, inscendere, vehi, conscendere, congredi, conduplicare, ascendere. Asinorum autem proprium est, ὀνοβατεῖν, cum equos conscendunt. Commune autem omnibus est, sobolem seminare sicut etiam de hominibus dicitur. de illis vero dices, conuersari, misceri, concumbere, commercium habere, appropinquare, communicare, simul recumbere, in vnum venire, simul iacere, condormire, conuenire, concubare, seminare, coire, rem habere Veneream, amplecti. Et trita illa, quibus Comici iocantur, Ληκεῖν, Subagitare, Contundere, Intendi, Comprimere, Complicari. Ab his etiam studiosus & res denominabit, mixtio, consuetudo, conuersatio, communicatio, communio, coitus. Non tamen appropinquatio, aut concubitus. sed concubuit cum illa. & Concubinus sum, vt Hyperides. & quod magis Atticum est, Rem habuit. Ab eadem vero, dicitur gratificari, & gratiam dare.

Περὶ δρόμου ζώων, καὶ μάχης. β'.

De cursu animalium, & pugna. 2

Εἴποις δ' ἂν, ἔλαφον θεῖν, λαγωὸν φεύγειν, σῦν καὶ κάπρον συῤῥήγνυσθαι, λέοντα ἐφορμᾶν, πάρδαλιν πηδᾶν, ἄρκτον συμπλέκεσθαι, ταῦρον ἐμπίπτειν. καὶ τὰ μὲν χηλαῖς παίειν, τὰ δὲ ὁπλαῖς κρούειν, τὰ δὲ κέρασι *κηρίττειν, τὰ δὲ ποσὶ λακτίζειν, τὰ δὲ ὄνυξι σπαράττειν, τὰ δὲ ὀδοῦσι κατεσθίειν.

Dices porro ceruum, currere, leporem, fugere, suem, aut aprum, perrumpere. leonem, irruere. pardalim, saltare. vrsum, complecti. taurum, incidere. Et hæc quidem, labris ferire. illa, vngulis pulsare. hæc, cornibus impetere. illa, pedibus calcitrare. hæc, vngulis scalpere. illa vero, dentibus laniare.

CAPVT

CAPVT XVI.

Muliebris mundi nomina.

DIces præterea ſummatim ſic, mundi, ornatus, ornamenta, mundicię. Non enim negligenda ſunt muliebris mundi nomina. A prædictis autem deriuantur, ornare, ornatio. comere, comptus. deliciari, molleſcere. deliciæ, mollities. Capitis porro ornamenta, Homerus narrat Reticulũ, Capitale, & Redimiculum textum. Tu vero, & Coronam his adde, ex illo Homeri Verſu, Horum hæ quidem flexas coronas, hi vero enſes habebãt. & Corollas, apud Callimachum. Baccaſque apud Homerum, & Anacreontem. Et Faſciam & Redimiculum, apud Ariſtophanem: quæ & funda appellatur. Et mitræ, acus, & calamiſtrum, velum, aurea, & inaurata omnia. Sed & ξένιον, aureum erat capitis ornamentum. quod nonnulli pecten eſſe volunt. Tiara vero, & Cybarſia Perſica. Verum circa aures, ſunt redimicula, perforata, inaures, vertebræ, cardines. Et Sitlæ, more Dorum. Et ſecundum Aeoles, Artiala. A Comicis autem, & Ἐγκλαστρίδια vocata ſunt, & Rotulæ, Botrydia, Germina, Caryatides, Hypocampia, Centaurides, Entrophum, & Tripes. Sed liquet, quod à forma ipſorum nomina illis indiderint. quemadmodum & Homerus inaures, Τρίγληνα ἕρματα Trina pupillaria munimina vocauit, tanquam trium pupillarum formas habentes. Sed colli ornamenta, collaria, ceruicalia, tum & torques, monilia, fibulæ, trichæ, oreæ, malacia. Et Torques Τανθεύελσοι, apud Theopompum Comicum. à quibus lapides quidem dependebant adeo, vt à motu * gemmarum dicti videantur. Sed & τριοπὶς, monilis ſpecies eſt, tres veluti oculos ſuſpenſos habentis. Et ſecundum Antiphanem, etiam * Κάθημα quod & καθετῆρα vocauerunt. Quoddam etiam monile, Μάνος, aut Μόνος dictum eſt. Doribus proprium maxime. Quæ vero circa brachia, brachialia, & armillæ. Sed circa

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ιϛ'.

Γυναικείων κόσμων ὀνόματα.

ΦΑίης δ' ἂν ἀθρόως μὲν οὕτω, κόσμοι, κοσμήματα, καλλωπισμοί, καλλωπίσματα. οὐ γὰρ παροπτέον, οὐδὲ τὰ τῶν γυναικείων κόσμων ὀνόματα. ἀπὸ γοῦν τῶν εἰρημένων, κοσμεῖσθαι, κόσμησις, καλλωπίζεσθαι, καλλωπισμός. ἁβρύνεσθαι, θρύπτεσθαι, ἁβρότης, θρύψις. κατὰ μέρη δὲ, κεφαλῆς μὲν κοσμήματα, Ὅμηρος λέγει,

Ἄμπυκα, κεκρύφαλόν τε, ἰδὲ πλεκτὴν
ἀναδέσμην.

σὺ δ' ἂν προσθείης καὶ στεφάνην, παρ' αὐτοῦ λαβών,

* Τῶν δ' αἱ μὲν πλεκτὰς στεφάνας ἔχον,
οἱ δὲ μαχαίρας.

καὶ πυλεῶνας, παρὰ Καλλιμάχου. καὶ κάλυκας, παρ' Ὁμήρου τε καὶ Ἀνακρέοντος. καὶ στρόφιον, καὶ ὀπισθοσφενδόνην, παρ' Ἀριστοφάνει. καὶ σφενδόνη ἐκαλεῖτο. καὶ ἀναδήματα, καὶ κάλαμος, καὶ καλαμὶς, καὶ ἐντροπον, χρυσᾶ καὶ ἐπίχρυσα πάντα. τὸ δὲ ξένιον, ἦν μὲν καὶ αὐτὸ χρυσοῦν, κεφαλῆς κοσμοῦν. ἔνιοι δὲ καὶ αὐτὸ κτένιον εἶναι νομίζουσιν. ἡ δὲ κάρα, καὶ * κυβαρσία, περσικαί. Περὶ δὲ τοῖς ὠσὶν, ἕρματα, διόπας, ἐλλόβια, ἐνώπια, ἕλικας, ἑλικτῆρας, σίτλας κατὰ τοὺς δωριέας. κατὰ δὲ τοὺς αἰολέας, ἀρτίαλα. ἐκαλεῖτο δὲ παρὰ τοῖς κωμῳδοῖς, καὶ ἐγκλαστρίδια, καὶ στροβύλια, καὶ βοτρύδια, καὶ βλάστα, καὶ καρυατίδες, καὶ ἱπποκάμπια, καὶ κενταυρίδες, καὶ ἔντροφον, καὶ τρίπους. δῆλον ὡς ἀπὸ τῶν σχημάτων, θεμένων αὐτῶν τοῖς ἐνωτίοις τὰς προσηγορίας. ὥσπερ καὶ Ὅμηρος τρίγληνα ἕρματα ὠνόμασεν, ὡς τριῶν εἴδωλα κορῶν ἔχοντα. Τὰ δὲ περὶ τῷ τραχήλῳ, περιτραχήλια, καὶ περιδέραια, καὶ δέραια, καὶ ὑποδέραια, καὶ ὑποδερίδες. ἤπου δὲ καὶ ὅρμοι, ἴσθμια, στρεπτοί. καὶ πλόκια, σόμια, μαλάκια. καὶ τανθευελσοὶ ὅρμοι, παρὰ Θεοπόμπῳ τῷ κωμικῷ. ὧν κατεκρέματο λίθοι τινὲς, ὡς ἀπὸ τῆς κινήσεως ὠνομάσθαι. καὶ τριοπὶς δὲ, ὅρμου εἶδος, τρεῖς ὥσπερ ὀφθαλμοὺς κρεμαστοὺς ἔχοντος. καὶ ὡς Ἀντιφάνης, * κάθημα. ἐκάλουν δὲ αὐτὸ, καὶ καθετῆρα. ὠνομάζετο δέ τι καὶ μάνος, ἢ μόνος, μάλιστα παρὰ τοῖς δωριεῦσι. Τὰ δὲ περὶ τοῖς βραχίοσι, περιβραχιόνια, καὶ βραχιόνια. Περὶ τοῖς

καρποῖς δὲ, περικάρπια, καὶ ἐχίνους, καὶ ἀμφιδέας. ὄφεις, ψέλλια, χλιδῶνας καὶ βουβάλια. ὧν ἔνια καὶ τοῖς περὶ τοὺς βραχίονας ἐπονομάζουσι, καὶ τοῖς περὶ τοὺς πόδας. μάλιστα δὲ τοὺς ἀμφιδέας, καὶ τοὺς χλιδῶνας. ἰδίως δὲ καὶ περὶ τοῖς ποσὶ, περισφύρια, περιπεζίδας, περιπέζια, πέζας. καὶ αἴγλην, καὶ πέδην, καὶ περισκελίδας, ὡς καὶ Μένανδρος, καὶ Νικόστρατος, οἱ κωμῳδοδιδάσκαλοι. Περὶ δὲ τοῖς στέρνοις, αἰγίδας, μασχαλιστῆρας. καὶ ἀναμασχαλιστὴρ, ὡς Φιλιππίδης, ὁ τῆς κωμῳδίας ποιητὴς ἐν Ἀδωνιαζούσαις. Τὰ δ' ἐν τοῖς δακτύλοις, δακτύλιον, δακτυλίδιον, σφραγίδιον, σφραγίδας. οὕτω γὰρ τοὺς ἐπισήμους δακτυλίους ὠνόμαζον, τοὺς τὰ σήμαντρα, ἢ λίθους ἐν αὐτοῖς ἔχοντας. περὶ δὲ τῷ σμικρῷ δακτύλῳ ἐφόρουν, ὃ ἀκαρὲς ἐκάλουν διὰ σμικρότητα. καὶ ἕτερον κορίανον, τῷ λιχανῷ περιηρτημένον. καὶ ἄλλους δέ τινας κόσμους ὀνομάζουσιν οἱ κωμῳδοδιδάσκαλοι, λῆρον ὀχθοιβοσέλεθρον, ἐλλέβορον, πομφόλυγας, βάραθρον, περιστέρια, σαμάκια, σισύμβριον, ὅασσιον. ὧν οὐ ῥᾴδιον τὰς ἰδέας συννοῆσαι, διὰ τὸ μηδὲ πρόχειρον εἶναί τινα κατιδεῖν, εἴτε σπουδάζοντες, εἴτε παίζοντες χρῶνται τοῖς ὀνόμασιν. Ἴσως δ' ἂν τοῖς κόσμοισι προσήκοι, καὶ τὸ ἔντριμμα, ψιμμύθιον, ἔγχας, φῦκος. καὶ τὰ ὑπογράμματα, καὶ ἡ στίμμις παρ' Ἴωνι ἐν Ὀμφάλῃ, Καὶ τὴν μέλαιναν στίμμιν ὀμματογράφον. Ἐρεῖς δὲ, καὶ καπηλείαν ἀσκεῖ προσώπῳ, τὸ πρόσωπον περιχρίει, ἐπεντρίβεται, καλλιγραφεῖ, φύκει πυρσαίνει, ψιμμυθίῳ λευκαίνει, τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπογράφει, τὰς ὀφρῦς μελαίνει, εἰς γραμμὰς ἡμικυκλίων περιάγει, γεωμετρεῖ περὶ τὸ ἐπισκύνιον, ῥόδον παρειαῖς φυτεύει, αὐθωρὸν ἄνθος, καὶ θᾶττον ἀπανθοῦν. κατὰ τὸ λοκρὸν, οὐ πρόσωπον, ἀλλὰ προσωπεῖον φέρει. φύσεως προκρίνει τέχνην, ἀληθείας ψεῦδος, τοῦ παραμένοντος, τὸ ῥᾳδίως ἀπαλειφόμενον, τῶν πραγμάτων, γράμματα. εἰκὼν ἀντὶ πρωτοτύπου γίγνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ.

Περὶ συμμίκτων ὀνομάτων.

Καταβεβλήσεται δὲ ἡμῖν χύδην καὶ τῶν συνωνύμων ὀνομάτων, ἀπαιτῆσαι, πρᾶξαι, εἰσπρᾶξαι, ἐκπρᾶξαι, ἐκπράξασθαι. εἰσπράξασθαι. ἀπαίτησις, πρᾶξις, εἴσπραξις. ὄνομα, πράκτωρ. ἀποδοῦναι, ἀποτίσαι, ἐκτίσαι, εἰσενεγκεῖν, διαλῦσαι, καταβαλεῖν, καταθέσθαι, ἀπαριθμῆσαι, καταθεῖναι.

manuum coniuncturas, pericarpia, echini, amphideæ, anguiculæ, psellia, chlidones, & bubalia. quorum nonnulla, & ad brachia, pedesque referuntur. maxime tamen amphideæ, & chlidones. Pedibus tamen propria, talaria, pedalia, calcei, calceamenta, ægla, solea. & Tibialia, vt & Menander, & Nicostratus tradunt Comicorum Magistri. Circa pectus porro, scutulas habent axillares. Fascia axillaris, secundum Philippidem Comicum in Adoniazusis. Quæ vero in digitis, annulus, condulus, sigillum. signatorius, sic enim signatos annulos vocarunt. sigilla autem, gemmas continentes. Digito autem minimo annulum gestabant, qui ἀκαρὲς propter paruitatem dicebatur. & alter corianeum dictus, medio aptatus digito. Tum & alios ornatus Comici nominant, vt λῆρον ὀχθοιβοσέλεθρον, Elleborum, Ampullas, Barathrum, Pectoralia, Samacia, Sisymbrium, Monile: quorum formas intelligere difficile est, quoniam nondum licuit alicui perspicere, num serio aut ioco hisce nominibus vtantur. Fortasse & ornatui competit, coloratio, pictura, fucus. Et Stigma, apud Ionem in Omphale. vt, Et nigrum stigma oculis idoneum. Dices præterea, faciei vnguenta adhibet, faciem inungit, purgat, pingit, fuco rubefacit, colore dealbat. Oculos perstringit, supercilia denigrat, lineas semicirculares circumducit, frontem dimetitur. roseas genas fingit, momentaneum florem, cito deflorescentam. Et secundum * Locrum, Non faciem, sed laruam gestat. Artem naturæ anteponit, verum fucato, firmo infirmum, & fragile, rebus ipsis, picturam. Imaginem, pro ipso viuo simulachro fingit.

CAPVT XVII.

De mixtis nominibus.

OCcurrunt & cumulatim nobis nomina synonyma, exigere, quærere, requirere, extorquere. exquiri, extorqueri. Exactio, requisitio, extorsio. & nomen exactor. Reddere, exoluere, persoluere, referre, soluere, reiicere, deponere, renumerare, reponere.

ἀπόδοσις

redditio, retributio. relatio, solutio, depositio, persolutio, renumeratio. Priuare, auferre, rapere, ingratum esse, spoliare, vendicare. priuatio, spoliatio, ingratitudo. Nomenque vnum, ingratus. & aduerbium, ingrate. Negare, abnegare, denegare, deierare, subterfugere, elabi, refugere, recedere, abnuere, denuere. abnegatus, denegatus, & hæc sola nomina. Res vero, negatio, denegatio, suffugium, recessio, abnegatio, recusatio, repulsa. Platonis autem propria locutio est, Μὴ ἀπαρνηθεὶς * γένῃ. id est, Ne hoc denegetur tibi. Promittere, prænunciare. polliceri, spondere, prædicere, spem subtendere. promissio pollicitatio, pollicitum. Alterius autē significationis est, cōfirmare, definire, determinare, fide iubere, in se recipere, affirmare, cōfirmare, cōmunire. periculum subire, se subiicere. Difficile, molestū, arduum, durum, difficile, dubium, repugnatu difficile, operosum, laboriosum, graue, onerosum, indispositum, confusum, & horum quoque comparatiui nō inelegantes sunt, & superlatiui quoque elegantiores. Tum & pluribus aduerbia insunt, & nomina. vt difficultas, molestia, onus. Contrarium vero, facile, promptum factu bonum, ad manum existēs. vel in promptu, leue, certum, paratum, parabile, decorum, ordinarium, facile elaboratu, coincidens, securum. tum & comparatiuos habent, superlatiuos, nomina & aduerbia. Facilis, facilior, facillimus. leuis, leuior, leuissimus. & secundum Hyperidem, Ῥαδιώτερος. Paratus, paratior, paratissimus. promptus, promptior, promptissimus. certus, certior, certissimus. Parabilis. Sed securum, & facile factu, magis operum, quam facientium nomina sunt. verum his addere quis conetur & nomen, ῥαδιουργόν. Figuræ autem sunt, ex paratu, ex facili, in promptu, ad manum, ex contingenti, & sic de reliquis.

CAPVT XVIII.

De loco salubri, morbido, & horum qualitate.

LOcum vocabis, salubrem, sanum, incor-

ἀπόδοσις, ἔκτισις, εἰσφορά, διάλυσις, κατάθεσις, καταβολή, ἀπαρίθμησις, ἀποστερῆσαι, ἀπενεγκεῖν, ἀπενέγκασθαι, ἀγνωμονῆσαι, ἀποστερῆσαι, στερῆσαι, ἐξιδιώσασθαι. στέρησις, ἀποστέρησις, ἀγνωμοσύνη. καὶ ὄνομα μόνον, ἀγνώμων. καὶ ἐπίῤῥημα, ἀγνωμόνως ἀρνήσασθαι, ἀπαρνήσασθαι, ἐξαρνήσασθαι, ἐξομόσασθαι, ἀναδῦναι, ἐξαναδῦναι, ἀναφυγεῖν, ἀναχωρῆσαι, ἀνειπεῖν, παραιτήσασθαι. ἔξαρνος, ἄπαρνος. ταῦτα δὲ μόνα τὰ ὀνόματα. τὰ δὲ πράγματα, ἄρνησις, ἐξωμοσία, ἀνάδυσις, ἀναφυγή, ἀναχώρησις, ἀντιλογία, παραίτησις, παῤῥησία. ἴδιον δὲ τὸ Πλάτωνος, μὴ ἀπαρνηθεὶς * γένῃ. ἐπαγγέλλεσθαι, προσεπαγγέλλεσθαι, ὑποσχέσθαι, προϋποσχέσθαι, προειπεῖν, ὑποτεῖναι, ὑποθεῖναι, ἐπαγγελία, πρόῤῥησις, ὑπόσχεσις. ἄλλης δὲ χρείας διαβεβαιώσασθαι, διορίσασθαι. διακριβώσασθαι, διεγγυήσασθαι. εἰς ἑαυτὸν ἀναδέξασθαι, διϊσχυρίσασθαι, ἀπισχυρίσασθαι, ἀπακριβώσασθαι. τὸ ἑαυτοῦ κίνδυνον ὑποθεῖναι, ἐν ἑαυτῷ ὑποβαλέσθαι. δύσκολον, δυσχερές, δύσπρακτον, δύσπορον, ἄπορον, δυσανταγώνιστον, δυσκατέργαστον, ἐργῶδες, ἐπαχθές, βαρύ, φορτικόν, δυσδιοίκητικόν, δυσδιάθετον. Καὶ τὰ συγκριτικὰ ἀπὸ τούτων, οὐκ ἀειδῆ. καὶ τὰ καθ᾽ ὑπέρθεσιν, ἡδίω. καὶ ἐπιῤῥήματα τοῖς πλείστοις σύνεστι. καὶ ὀνόματα, δυσκολία, καὶ δυσχέρεια, καὶ βαρύτης. Τὸ δ᾽ ἐναντίον, εὔκολον, εὐχερές, εὔπρακτον, πρόχειρον, προκεχειρισμένον, ῥᾴδιον, εὔπορον, ἕτοιμον, εὐπετές, εὐπρεπές, εὐτρεπισμένον, εὐκατέργαστον τὸ συντυχόν, ἀταλαίπωρον. καὶ σύγκρισιν δ᾽ ἔχει, καὶ ὑπέρθεσιν καὶ ὀνόματα, καὶ ἐπιῤῥήματα. εὔκολος, εὐκολώτερος, ῥᾴδιος, ῥᾴων, ῥᾷστος. καὶ ὡς Ὑπερίδης, ῥαδιώτερος. ἕτοιμος, ἑτοιμότερος, ἑτοιμότατος. εὐχερής, εὐχερέστερος, εὐχερέστατος. πρόχειρος, προχειρότερος, προχειρότατος. εὔπορος, εὐπορώτερος, εὐπορώτατος: εὐπετής. ὁ γὰρ ἀταλαίπωρος, καὶ εὐκατεργαστότερος, τῶν ἔργων μᾶλλον, ἢ τῶν δρώντων τὰ ὀνόματα. Τάχα δ᾽ ἂν τούτοις προσθεῖναι βιάζοιτο καὶ ὄνομα, τὸ ῥαδιουργόν. σχήματα δὲ, ἐξ ἑτοίμου, ἐξ εὐκόλου, ἐκ τοῦ ῥᾷστου, ἐκ τοῦ προχειροτάτου, ἐκ τοῦ παραπεσόντος. τάχα καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ.

Περὶ χωρίου ὑγιεινοῦ, καὶ νοσεροῦ, καὶ ποιότητος αὐτῶν.

ΧΩΡΙΌΝ ἐρεῖς, ὑγιεινόν, ἄνοσον, ἀκη-

κρατον, καθαρόν, εὔκρατον, εὐκρατές. εὐκέρατον τῶν ὥραις. εὖ ὥρας ἔχον, ἄριστα κεκραμένον, ἀναπνοὰς ἔχον, ἀναπνεόμενον, πνεύματα διαῤῥέοντα ἔχον, ἀνέμους διαθέοντας, εὔπνουν, ἀνάψυχον, αὔραις διαπνεόμενον, εὔφορον, ἐλεύθερον, εὔσκιον, σκιερόν, καλλίσκιον, ψυχεινόν, εὐχείμερον, ἀλεεινόν, ὑπόθερμον, εὐήλιον. τῶν ὥραις δίκαιον, καλῶς οὐρανοῦ κείμενον, εὖ ἔχον, εὖ ἥκον ὡρῶν, καλῶς ἔχον πνευμάτων, τῶν ὥραις χρώμενον μεμετρημέναις, αἴθριον, ἀνέφελον, ἐν καθαρῷ ἀέρι, ἀναπεπταμένῳ ἀέρι, φαιδρῷ, κούφῳ, ἐλαφρῷ, διαφανεῖ, ἐλευθέρῳ, λαμπρῷ, διαυγεῖ. Εἰς δὲ τοὐναντίον, νοσερόν, νοσῶδες, νοσηρόν, ἐπίνοσον, ἐπίκηρον, ἐπισφαλές, σφαλερόν, ἐπικίνδυνον, κινδυνῶδες, φθινῶδες, δύσωρον, βαρύ, ζοφῶδες, σκοτῶδες, δυσφεγγές, ἀνήλιον, ἄκρατον, ἄνισον τῶν ὥραις χειμέριον, δυσχείμερον, κρυῶδες, κρυμῶδες, παγετῶδες, κάτομβρον, ἐπίπνουν, συννέφελον, διάπυρον, ἔμπυρον, πυρῶδες, φλογῶδες, πνιγηρόν, καυματῶδες, ζέον, περιζέον, περιφλέγον, καῖον, ὑπερκαῖον, κατηφές, καταπνεόμενον, κατηνέμιον, συνηνέμιον, δύσαερον, ὑγρόν, δίυγρον, ὑδατῶδες, χιονῶδες, αὐχμῶδες, αὐχμηρόν, χολῶδες, ἀνήμερον, νοσοποιόν, φθοροποιόν, ἔξωρον, λοιμῶδες, κακῶς ἔχον οὐρανοῦ, καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶν εἰπεῖν λόγῳ. Τὰ δὲ πράγματα, τοῦ μὲν δυσχειμέρου, χειμών, ψῦχος, ἄνεμος, ὄμβρος, ὑετός, κρυμός, κρύος, παγετός, χιών, κρύσταλλος, πάχνη, ζάλη, χάλαζα. Τοῦ δὲ δυσαέρου, πνῖγος, καῦμα, φλέγμα. καὶ καθ' Ὅμηρον, πῦρ, πυρετός, ἀλέα, θάλπος. Καὶ ῥήματα, τοῦ μὲν, χειμάζεσθαι, ῥιγοῦν, ψύχεσθαι, καταπνεῖσθαι, ὕεσθαι. Καὶ ἐπιῤῥήματα, τὸ ψυχρῶς, ὅτι ποιητοῦ τὸ ῥιγηλῶς. τοῦ δὲ, φλέγεσθαι, θάλπεσθαι, ἀλεαίνεσθαι, πυρέττειν. καὶ ἐπίῤῥημα μόνον, πνιγηρῶς, ἀλεεινῶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ.

Περὶ τοῦ οὐκ ἀποτρέψομαι.

ΟΥ'κ ἀποτρέψομαι, οὐκ ἀποχήσομαι, οὐ παύσομαι, οὐκ ὀκνήσω, οὐ φυλάξομαι, οὐ παραιτήσομαι, οὐκ ἀναδήσομαι, οὐκ ἀποστήσομαι. Τὰ δὲ ἀπ' αὐτῶν ὀνόματα, καὶ ἐπιῤῥήματα, ἑτέρας ἐστὶ χρείας.

ruptum, purum, temperatum, mixtum, bene temperatum temporibus, tempora bene habentem, respirationes habentem, perflatum. ventos habentem perflantes, vel ventos percurrentes. Bene spirantem, recreatum, aura inflatum, fructuosum, liberum, opacum, vmbrosum, vmbratilem, gelidum, hyeme bona vtentem, calidum, tepidum, apricum, temporibus æquum bene dispositū cœlum habentem, integrum, bene cedentem tempori, bonos habentem spiritus, temporibus bonis vtentem, ętherium, sudum. in puro aere, aperto aere, hilari, leui, agili, lucido, libero, claro, pellucido. In contrariam vero partem, morbidus, morbosus, morbis obnoxius, mortifer, intutus, lubricus, periculis expositus, periculosus, corruptus, importunus, grauis, tenebricosus, obscurus, lumine carens, Solis expers, intemperatus, temporibus inique dispositus, hyemalis, infœlici hyeme vtens, frigidus, gelidus, glacialis, pluuialis, ventosus, nubilus, ignitus, igneus, flammeus, suffocatorius, calidus, feruens, feruidus, incensus, ardens, molestus, ventis expositus & impetitus, infrugifer, humidus, palustris, aquosus, niuosus, squalidus, sordidus, ingratus, immitis, morbifer, corruptus, importunus, pestilens, cœlo iniquiore vtens. & quæcunque alia integra oratione dici possunt. Res porro, huius quidem, hyems, frigus, ventus, imber, pluuia, frigus, glacies, nix, crystallus, pruina, tempestas, grando. feruentis vero illius, suffocatio, calor, feruor. & secundum Homerum Ignis, Flamma, Feruescentia. Et verba illius quidem, hyemare, rigere, frigere, flare, pluere. & aduerbia, frigide. Rigide enim, Poeticum est. sed huius sunt, ardere, calere, feruere, ignitum esse. Et aduerbia sola, suffocatorie, calide.

CAPVT XIX.

De eo, quod est, non moror.

NOn moror, nō desistam, nō cessabo, nō omittā, nō obseruabo, nō recusabo, non refugiā, nō derelinquā. sed hinc deriuata nomina, & aduerbia, alterius significationis sūt.

CAPVT XX.

De amando, & odiendo.

VEhementer amo, præamo, depereo, diligo, perdiligo. ἄγαμαι, cui & ὑπὲρ præponi poteſt. Familiariter erga hunc habeo, familiariter diſpoſitus ſum, commode eo vtor. & mihi commodus eſt, familiaris, Amicus, Socius, & quæcunq; alia huiuſmodi ſunt. Hunc imploro, inuoco, accedo, amatorie habeo, beneuolus ei ſum, beneuole me erga eum habeo, eius ſtudioſus ſum, eo vtor. Et amicitia, amor, familiaritas, commoditas, ſocietas, beneuolentia. Et amice, amatorie, familiariter, commode, beneuole. Amicus, beneuolus, familiaris, commodus, Socius. φιλόστοργος enim, aliud quiddam ſignificat. Contraria porro ſunt, vehementer hunc odi, ſperno, auerto, offēdor eo, offēdit me, criminor ei, criminatur mihi, aduerſatur mihi: abominor eū, eſt mihi oneri. Inimicus meꝰ eſt, & hoſtis, alienus, alienatus, & alienor ab eo: inimice erga eum affectus ſum, maleuole, & maligniter. Moleſtus mihi eſt, moleſtor eo: Sed ἐχθαίρω, Poeticum eſt. Diſcors mihi eſt. & incommodus. male erga eum afficior, ſuſpicioſe habeo, odi eum, diſcordor cum eo, & hoſtiliter habeo. Res vero ſunt, odium, alienatio, inuidia, inimicitia, moleſtia, offenſio, diſcordia, hoſtilitas, maleuolentia, malignitas, ſuſpicio. Aduerbiorum autem plurima, prædicta ſunt. Sed ſuperlatiuos habent, inimiciſſime, odioſiſſime, alieniſſime, incommodiſſime, ſuſpicioſiſſime, & maligniſſime.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ.

Περὶ τοῦ φιλεῖν, καὶ μισεῖν.

ΦΙλῶ τὸν δεῖνα, ὑπερφιλῶ, στέργω, ὑπερστέργω, ἀγαπῶ, ὑπεραγαπῶ, ἄγαμαι. καὶ τοῦτ' εἰ βούλει μετὰ τοῦ ὑπέρ. οἰκείως ἔχω πρὸς αὐτόν, οἰκείως διάκειμαι, ᾠκείωμαι. ἐπιτηδείως ἔχω, καὶ ἐπιτήδειός μοι ἐστίν. οἰκεῖος, φίλος, ἑταῖρος, καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἀνακέκραμαι πρὸς αὐτόν, συγκέκραμαι, συνῆγμαι, φιλικῶς ἔχω, εὔνους αὐτῷ εἰμι, εὔνως ἔχω πρὸς αὐτόν, ἐσπούδακα περὶ αὐτόν, χρῶμαι αὐτῷ. καὶ φιλία, στοργή, οἰκειότης, οἰκείωσις, ἐπιτηδειότης, ἑταιρεία, εὔνοια. καὶ φιλικῶς, φιλοστόργως, οἰκείως, ἐπιτηδείως, εὐνοϊκῶς. φίλος, εὔνους, οἰκεῖος, ἐπιτήδειος, ἑταῖρος. ὁ γὰρ φιλόστοργος, ἕτερόν τι δηλοῖ. Τὰ δὲ ἐναντία, μισῶ τὸν δεῖνα, ἀποβάλλομαι, ἐκτρέπομαι, προσκρούω αὐτῷ, προσκρούει μοι, διαβέβλημαι πρὸς αὐτόν, διαβέβληταί μοι, προσίσταταί μοι, βδελύττομαι αὐτόν, ἄχθομαι αὐτῷ. ἐχθρός μου ἐστί, δυσμενής, ἀλλότριος, ἀλλοτριούμενος. καὶ ἠλλοτρίωμαι πρὸς αὐτόν, δυσμενῶς διάκειμαι πρὸς αὐτόν. δύσνως, κακόνως, ἀπεχθαίομαι πρὸς αὐτόν, ἀπεχθαίομαι αὐτῷ. τὸ γὰρ ἐχθαίρω, ποιητικόν. διάφορός μοι ἐστίν, ἀνεπιτήδειος, ἀνεπιτηδείως διάκειμαι πρὸς αὐτόν, ὑπόπτως ἔχω, δυσμεναίνω αὐτῷ, διενήνεγμαι πρὸς αὐτόν, καὶ ἐθελέχθρως ἔχω. Τὰ δὲ πράγματα, μῖσος, ἀλλοτρίωσις, μισητία, ἔχθρα, ἀπέχθεια, πρόσκρουσις, διαφορά, δυσμένεια, δύσνοια, κακόνοια, ὑποψία. Τῶν δὲ ἐπιρρημάτων τὰ πλεῖστα προείρηται. ἔχει μέντοι καὶ ὑπερθέσεις, ἔχθιστα, ἐχθρότατα, δυσμενέστατα, διαφορώτατα, ἀλλοτριώτατα, ἀπεχθέστατα, ἀνεπιτηδειότατα, ὕποπτα, κακονούστατα.

CAPVT XXI.

De laudibus, vituperio, vituperante, difficili, ſimplici, & ſtulto.

LAus, bona fama, benedictio, encomiū. Pulchri loquiū vero, & εὐστομία, dura ſunt. Infinitiua autē verba, laudare, bene loqui, celebrare, encomium canere, benedicere, collaudare.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ.

Περὶ ἐπαίνων, ψόγου, ψέγοντος, δυστρόπου, ἁπλοῦ, καὶ ἀνοήτου.

ΕΠαινος, εὐφημία, εὐλογία ἐγκώμιον. βίαιον δὲ τὸ καλλιλογία, καὶ εὐστομία. Τὰ δὲ ἀπαρέμφατα, ἐπαινεῖν, εὐλογεῖν, εὐφημεῖν, ἐγκωμιάζειν, καλῶς λέγειν, εὐστομεῖν.

ὀνόματα δὲ μόνον, ὁ ἐπαινέτης. καὶ ἐπίρρημα, τὸ εὐφήμως. τὰ δὲ λοιπά, ἕτερόν τι δηλοῖ. Ψόγος, λοιδορία, βλασφημία, κακολογία, κατηγορία, κακηγορία, κακισμός, διαβολή. καὶ τὰ ἐκ τούτων ῥήματα, ψέγειν, λοιδορεῖν, βλασφημεῖν, κατηγορεῖν, κακηγορεῖν, κακολογεῖν, κακίζειν. καὶ τὰ ὀνόματα, ψέκτης, ὡς Πλάτων. καὶ φιλόψογος, καὶ ψεκτικός, καὶ κακήγορος, καὶ φιλολοίδορος. τὸ γὰρ λοίδορος, εὐτελές. καὶ ὁ βλάσφημος, καὶ διάβολος, ἰδιωτικά. ἀνεκτότερον δέ, ὁ διαβλητικός. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, ψεκτικῶς, φιλολοιδόρως, κακίστως, διαβλητικῶς. ὁ δὲ ἐπαινετός, καὶ ψεκτός, ἐφ' ἑτέρων τάττεται. Ἐρεῖς δέ, καὶ μοχθηρὸς τὸ ἦθος, καὶ τὸν τρόπον, καὶ τὴν προαίρεσιν, καὶ τὴν ψυχήν, καὶ τὴν γνώμην, καὶ τὴν διάνοιαν, καὶ τὴν βούλησιν, καὶ τὸν βίον, καὶ τὸ τοῦ βίου σχῆμα, καὶ τὴν τοῦ βίου κατάστασιν, καὶ τὴν τοῦ βίου διαγωγήν. Καὶ ἐπαινῶν δ' ἄν, κατὰ τοὐναντίον χρήσαιο, ὁ ἐπαινετὸς τὸ ἦθος, καὶ τὰ ἑξῆς. Ἴδια δὲ τοῦ μὲν ψόγου, δύστροπος, κακοήθης, εἴρων, ἐπίβουλος, δολερός, ὕπουλος, ἐπίσκιος. Τοῦ δὲ ἐπαίνου, ἁπλοῦς, ἄκακος, ἄδολος, ἄπλαστος, ἐκφανής, ἐκκείμενος, εὐκατάσκευος, ἐλεύθερος, εὐθυρρήμων, εὐήθης. Τὰ δὲ πράγματα, τοῦ μέν, δυστροπία, κακοήθεια, εἰρωνεία, ἐπιβουλή, δόλος. τοῦ δέ, ἁπλότης, ἀκακία, ἐλευθερία, εὐθυρρημοσύνη, εὐήθεια. καὶ τὰ ἐπιρρήματα, τοῦ μέν, δυστρόπως, κακοήθως, εἰρωνικῶς, ἐπιβούλως, δολερῶς, ὑπούλως, ἐπισκίως. τοῦ δέ, ἁπλῶς, ἀκάκως, ἀπλάστως, ἐκφανῶς, ἐλευθέρως, εὐθυρρημόνως, εὐήθως. τάττοιτο δ' ἂν ὁ εὐήθης καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνοήτου, ὃς ἂν λεχθείη καὶ μωρός, ἔμπληκτος, ἀπόπληκτος, ἐνεός, ἀσύνετος, ληρώδης, ἄνους, ἠλίθιος, ἀναίσθητος, ἀνάλγητος, ἀβέλτερος, ἐπίπληκτος, παράπληξ, ἔκφρων, ἄφρων. Εἴποις δ' ἂν ἐπὶ τούτῳ καὶ ἀνατετραμμένος τὴν γνώμην, ἐμβρόντητος, κοῦφος τὴν διάνοιαν, ἀνερμάτιστος, ληρῶν, λῆρος, τὸ μηδέν. Τὰ δὲ πράγματα, εἴποις ἄν, εὐήθειαν, ἄνοιαν, μωρίαν, ἐμπληξίαν, ἐπιπληξίαν, ἐμβροντησίαν, ἀφροσύνην, ἐκφροσύνην, ἀσυνεσίαν, παραπληξίαν, ἀποπληξίαν. Καὶ τὰ ῥήματα, εὐηθίζεσθαι, μωραίνειν, ἀνοηταίνειν, ἐμβεβροντῆσθαι, ληρεῖν, παραπεπλῆχθαι. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, εὐήθως, ἀνοήτως, ἀφρόνως, ἐμπλήκτως, ἐπιπλήκτως, ἐκφρόνως, ἀσυνέτως. τὸ δὲ μωρῶς, λίαν εὐτελές.

Nomen autem vnicum, Laudator. Et aduerbium, laudatorie. Sed reliqua, aliud quidpiam ſignificant. Vituperium, conuicium, blaſphemia, maledicentia, criminatio, maledictio, obtrectatio, calumnia. & hinc deriuata verba, vituperare, conuiciari, blaſphemare, infirmare, maledicere, criminari, obtrectare. Et homina. Vituperator, ſecundum Platonem. & vituperandi ſtudioſus, vitilitigator, maledicus, & calumniator. Conuiciator enim, ſordidum eſt. Tum & blaſphemus, & obtrectator, vulgaria. Sed criminator, vſitatius eſt. Et aduerbia, vituperatorie, conuiciatorie, maligne, calumniatorie. Laudatus vero, & vituperatus, ad alia referuntur. Dices inſuper, odioſus moribus, conſuetudine, voluntate, ingenio, animo, cogitatione, conſilio, vita, vitæ ratione, vitæ conſtitutione, & viuendi modo. Laudando vero; contrariis vtere, vt laudandus moribus. Propria quidem vituperii ſunt, difficilis, malicioſus, cauillator, inſidioſus, doloſus, fucatus, fictus. laudis autem, ſimplex, bonus, dolis carens, verus, manifeſtus, clarus, ſincerus, liber, beneloquus, placidus, vel ſimplex. Res præterea illius quidem, aſperitas, malignitas, cauillatio, inſidiæ, dolus. huius vero, ſimplicitas, bonitas, liberalitas, veritas, manſuetudo. Et aduerbia illius quidem, aſpere, maligne, cauillatorie, inſidioſe, doloſe, fraudulenter; obſcure. huius vero, ſimpliciter, probe, inficte, ſincere, libere, vere, placide. Sed εὐήθης, etiam de ſtupido dici poteſt. qui & ſtultus dicitur, attonitus, ſtupens, mente vacuus, mente captus, delirus inſipiens, ſtolidus, inſenſatus, ſenſu carens, fatuus, ſtipes, caudex, imprudens, irrationalis. ſed de hoc etiam dices, mente ſubuerſus, attonitus, mente ſpoliatus, inexplebilis, delirus, nugator. Res autem nominabis, ſimplicitatem, imprudentiam, ſtultitiam, ſtuporem, ſtupiditatem, inſipientiam, ſtoliditatem. Et verba, ſimpliciter agere, ſtulteſcere, deſipere, ſtupere, delirare, terreri. Atque aduerbia, ſimpliciter inſipide, inſipienter, attonite, ſtupide, ſtolide, imprudenter. Stulte vero, valde ſordidum eſt.

CAPVT

CAPVT XXII.

De timore, timendo, & confidenti.

TImor, stupor, metus, trepidatio, verecundia, formido, mentis inopia, mollities, terror, horror, tremor, pauor, stupiditas, correptio, tumultuatio, turbatio. Et verba, timeo, trepido, attonitus sum, stupeo, timui, metui, vereor, perculsus sum, horreo, tremo, paueo, formido, correptus sum, confusus sum, turbatus sum, animo defeci. Et participia similiter, stupens, attonitus, timens, metuẽs, formidans, trepidans, pertimẽs, perculsus, horrens, tremens, pauens, correptus, confusus, conturbatus, animo deficiens. Et aduerbia, timide habens, meticulose, formidolose, verecunde. δειλῶς vero, sordidum est. & ἀποδεδειλιακότως, durum. Turbulenter vero, & confuse, comparatiuos & superlatiuos elegantiores habent. Vocabis etiam terribilem hominem pro timendo, & metuendum, formidandum, horrendum, horribilem, ignobilem, effœminatum, stupentem, verecundum, timidum. In reliquis vero, participia nominum vice existunt. Ταραχώδης enim, & θορυβώδης, etiamsi quis torqueat, ad alia tamen referuntur. Alterius vero vsurpationis est, negocium tremendum, metuendum, timendum, terribile, horrendũ. Et Vir horrendus, timendus, tremendus, terribilis, horridus, confidens, audens, audax, virilis, strenuus, imperterritus, generosus, interritus, intrepidus, validus, fortis, insolens, magnanimus, ferox, impetuosus, temerarius. Et nomina, audacia, confidentia, virilitas, generositas, strenuitas. confidentia, & ipsum confidens. robur, furor, fortitudo, temeritas. Et verba, audere, confidere, viriliter agere, valere, præualere, furere, temerarium esse. Et aduerbia, audacter, confidenter, viriliter, strenue, imperterrite, interrite, generose, intrepide, valide, robuste, fortiter, insolenter, ferociter, temerarie.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ.

Περὶ φόβου, φοβουμένου, καὶ θαρσαλέου.

ΦΟ´βος, ὄκνος, δέος, ὀῤῥωδία, εὐλάβεια, δειλία, ἀθυμία, ἀνανδρία, ἔκπληξις, ἐκπληξία, φρίκη, τρόμος, πτοία, πτόησις, συστολή, θόρυβος, ταραχή. Καὶ τὰ ῥήματα, φοβοῦμαι, ὀῤῥωδῶ, ὀκνῶ, κατοκνῶ, δέδια, δέδοικα, εὐλαβοῦμαι, ἐκπέπληγμαι, φρίττω, τρέμω, ἐπτόημαι, ἐξεπτόημαι, συνέσταλμαι, τεθορύβημαι, τετάραγμαι, ἐξέστηκα. Καὶ αἱ μετοχαὶ ὡσαύτως, ὀκνῶν, κατοκνῶν, δεδιώς, δεδοικώς, καταδείσας, ὀῤῥωδῶν, ἀποδειλιάσας, κατοκνήσας, ἐκπλαγείς, φρίττων, τρέμων, ἐξεπτοημένος, ἐπτοημένος, συνεσταλμένος, τεθορυβημένος, τεταραγμένος, ἐξεστηκώς. Καὶ τὰ ἐπιῤῥήματα, φοβερῶς ἔχων, ἐπιφόβως, ἐπιδεῶς, καταδεῶς, εὐλαβῶς. εὐτελὲς γὰρ τὸ δειλῶς. τὸ δὲ ἀποδεδειλιακότως, δύσφθεγκτον. τῷ δὲ θορυβωδῶς, καὶ ταραχωδῶς, κάλλιω τὰ συγκριτικὰ, καὶ ὑπερθετικά. Εἴποις δ᾽ ἂν, καὶ φοβερὸν ἄνθρωπον, τὸν φοβούμενον. καὶ ἐπίφοβον, καὶ περίφοβον, καὶ ὑπέρφοβον, καὶ περιδεᾶ, καταδεᾶ, ἄγεννῆ, ἄνανδρον, ὀκνηρόν, εὐλαβῆ, δειλόν. ἀπὸ δὲ τῶν λοιπῶν, μετοχαί εἰσιν ἀντ᾽ ὀνομάτων. ὁ γὰρ ταραχώδης, καὶ θορυβώδης, καὶ εἰ βιάσαιτό τις, ἐφ᾽ ἑτέρων τάττονται. Ἑτέρας δὲ χρείας, φοβερὸν πρᾶγμα, ἐπίφοβον, ἐπιδεές, ἐκπληκτικόν, φρικῶδες. Καὶ ἀνὴρ φοβερός, ἐπίφοβος, ἐπιδεής, ἐκπληκτικός, πληκτικός, φρικώδης, θαῤῥαλέος, θαρσαλέος, εὐθαρσής, ἀνδρεῖος, ἄοκνος, ἀνέκπληκτος, γενναῖος, ἀκατάπληκτος, ἀδεής, ἐῤῥωμένος, εὔθυμος, ὑπέρθυμος, μεγαλόθυμος, θυμοειδής, ἴτης, εὔτολμος. καὶ τὰ ὀνόματα, θάρσος, θάῤῥος, ἀνδρεία, γενναιότης, ἀοκνία, ἄδεια, καὶ ἀδεές, ῥώμη, θυμός, εὐθυμία, τόλμα. Καὶ τὰ ῥήματα, θαῤῥεῖν, θαρσεῖν, ἀνδρίζεσθαι, ἐῤῥῶσθαι, ὑπερεῤῥῶσθαι, ὑπερθυμεῖσθαι, τολμᾶν. καὶ τὰ ἐπιῤῥήματα, θαρσαλέως, θαῤῥαλέως, εὐθαρσῶς, ἀνδρείως, ἀόκνως, ἀνεκπλήκτως, ἀκαταπλήκτως, γενναίως, γενναίως, ἀδεῶς, ἐῤῥωμένως, ὑπερεῤῥωμένως, εὐθύμως, ὑπερευθύμως, θυμοειδῶς, εὐτόλμως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ.

Περὶ τοῦ οἴμαι, καὶ τῶν ὁμοίων.

Οἶμαι, οἴομαι, ἡγοῦμαι, νομίζω, ὑπολαμβάνω, ἐλπίζω, τοπάζω, προσδοκῶ, δοκῶ, εἰκάζω, τεκμαίρομαι, ὑπονοῶ, ὑποπτεύω. Καὶ τὰ πράγματα, οἴησις, ὑπόληψις, προσδοκία, εἰκασία, ἐλπίς, ὑπόνοια, ὑποψία. ἡ γὰρ νόησις, σκληρότερόν τε καὶ ἀμφίβολον. ἡ δὲ δόκησις, εὐτελές. καὶ ἡ νόμισις, σκληρόν. Ἐπιρρήματα δὲ, οὐκ ἔστιν, ὅτι μὴ τὸ εἰκότως. ὄνομα δὲ, ἀπ' οὐδενός. ἀλλ' αἱ μετοχαί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ.

Κηλῖδος ὀνομασίαι.

Κηλίς, ὄνειδος, ὀνειδισμός, αἶσχος, αἰσχύνη, διαβολή, ἀρά, προσβολή, προτροπή. ταῦτα δὲ καὶ ἑτέρας δεῖ χρείας. Τὰ δὲ τῆς μεσότητος, ὀνειδιστικῶς ἐρεῖς, ἐπονειδιστικῶς, ἐπονειδίστως, ἐπαισχίστως. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ τὸ διαβλητικῶς, ὅπερ ἂν εἴη ἀμφίβολον. Καὶ ὀνειδίζειν, αἰσχύνειν, διαβάλλειν. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν λοιπῶν, ἐπ' ἄλλων τάττεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ.

Περὶ τοῦ ἐπιχαίρειν, καὶ τοῦ ἐναντίου.

Ἐρεῖς, ἐπιχαίρειν, καταχαίρειν, ἐφήδεσθαι, ἐπιγελᾶν, ἐγγελᾶν, καταγελᾶν, ἐπεμβαίνειν, ἐπιχλευάζειν, κατεύχεσθαι. πρᾶγμα δὲ, ὁ καταγέλως μόνον. ὁ γὰρ χλευασμός, καὶ ἡ χλευασία, καὶ τὸ διασύρειν δηλοῖ. ὥσπερ καὶ ὁ χλευαστικός, τὸν γελοιαστήν. ὄνομα δὲ μόνον ἀπὸ τῶν ῥηθέντων, ὁ χαιρέκακος, καὶ ὁ ἐπιχαιρέκακος. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων, μετοχαῖς χρηστέον. ἐπίρρημα δὲ μόνον τὸ καταγελάστως.

CAPVT XXIII.

De eo, quod est, puto, & similibus.

PVto, reputo, existimo, æstimo, autumo, spero, coniecto, expecto, reor, coniicio, opinor, suspicor. Et res, existimatio, opinio, coniectura, spes, suspicio. Aestimatio enim, durius est, & ambiguum. Expectatio vero, sordidum. Et reputatio, durius. Aduerbia vero nulla sunt, præter verisimiliter. Nomina etiam à nullo horum, sed participia extant.

CAPVT XXIIII.

Probri nomina.

PRobrum, opprobrium, contumelia, infamia, turpitudo, caluinnia, imprecatio, vis, violentia. sed hæc etiam ad alia pertinent. Qualitatis autem sunt, contumeliose loqueris, obtrectatorie, calumniose, turpiter. Ab aliis vero nulla dicuntur, præter criminatorie, quod & ambiguum fuerit. Et criminari, infamare, calumniari. quæ enim ab aliis deriuantur, etiam ad alia referri possunt.

CAPVT XXV.

De eo, quod est, insultare, & contra.

DIces præterea, alienis gaudere malis, aliorum malo lætari, alieno delectari infortunio, irridere, illudere, subsannare, insultare, naso suspendere, deuouere. Res autem, derisio tantum. Subsannatio enim etiam carpere significat. sicut & ἀχλευστικός, risum mouentem. Nomen vero à prædictis vnicum est, χαιρέκακος, & ἐπιχαιρέκακος, aliorum gaudens infortuniis. Ab aliis autem, participia sumenda sunt. aduerbium etiam vnicum, irrisorie.

De congratulando. 2.

Collætari, congaudere. ὑπερήδεσθαι enim, & συνευφραίνεσθαι, etiam alia significant. de verbo quidem congaudere, festiuitas, & bonum nũcium, sicut & de gaudere. Contrarium autem est, condolere. Contristari enim, sordidum. Sed συνανιᾶσθαι etiam, alterius significationis est. Sed fortasse his & συνάχθεσθαι, & ἐπανιᾶσθαι congruunt vouere, comprecari bona, & bona precari. Contrarium vero, deprecari, diris deuouere. & de hoc quidem, deuouere, & vouere dicitur. Et nomina, deuotus, execratus. Et res, illius quidem, votum: huius vero, execratio. Sed & execrato conueniet, sceleratus, pestilens, profanus. Execratos vero diris liberare, expiare appellant. Expurgare enim, durius est. Sed & execrans, & execratus, ἀραῖος nominatur. Quæ autem quis vouendo petit, optabilia bona dicuntur. & Attice, Εὐκτά. sed hæc, & Εὐχωλιμαῖα vocant.

CAPVT XXVI.

De dirarum Dæmonibus.

DAemones porro, diris liberantes, ἀλεξίκακοι, id est, malorũ depulsores, vocantur, Auersores, solutores, & fugatores. Qui autem inferunt, exitiales, pestilentes, maliciosi, & homicidæ.

CAPVT XXVII.

De pharmaco.

PHarmacum, perniciosum, venenum, mortiferum. Mortale enim, non probatur. Fortasse tamen, corrumpens, & corruptum, & letiferum, & violentius ad mortem pellens, & corruptorium. vt vero Homerus ἀνδροφονόν, homines perimens, à quo & pharmacum, occidens dices. Nonnulli & pharmaca purgatoria huc referunt, veluti per euacuationem occidentia. vt aconitum, & elleborum. Cicuta enim frigore occidit, quem-

Περὶ τοῦ συγχαίρειν. β'.

Συνήδεσθαι δὲ, καὶ συγχαίρειν. τὸ γὰρ ὑπερήδεσθαι, καὶ συνευφραίνεσθαι, καὶ ἄλλα δηλοῖ. ἡ μέντοι ἐπὶ τῷ συνήδεσθαι θυσία, εὐαγγέλια, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῷ ἥδεσθαι. Τὸ δὲ ἐναντίον, συνάχθεσθαι, συναλγεῖν. τὸ γὰρ συλλυπεῖσθαι, εὐτελές. τὸ δὲ συνανιᾶσθαι, καὶ ἑτέρας χρείας. προσήκοι δ' ἂν ἴσως τὸ συνάχθεσθαι, καὶ τὸ ἐπανιᾶσθαι. ἐπεύχεσθαι, συνεύχεσθαι τὰ ἀγαθὰ, καὶ εὔχεσθαι τὰ ἀγαθά. Τὸ δὲ ἐναντίον, ἐπαρᾶσθαι, καταρᾶσθαι. καὶ ἐπὶ τούτου δὲ, τὸ κατεύχεσθαι, καὶ ἐπεύχεσθαι τάττεται. καὶ τὰ ὀνόματα, ἐπάρατος, κατάρατος. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἐπ' ἐκείνου μὲν εὐχὴ, ἐπὶ τούτου δὲ ἀρά. τάχα δ' ἂν τῷ ἐπαράτῳ προσήκοι καὶ ὁ ἐξάγιστος, ἐξώλης, προώλης, πανώλης. τὸ μέντοι ἐπαρασαμένους ἀναλύειν τὴν ἀρὰν, ἐπαναράσασθαι λέγουσι. βιαιότερον γὰρ τὸ ἀπεύξασθαι. ὁ μὲν οὖν ἐπαρώμενος, καὶ ᾧ τις ἐπαρᾶται, ἀραῖος. ἃ δέ τις εὐχόμενος αἰτεῖ, εὐκταῖα λέγει ἀγαθά. καὶ τὸ ἀττικώτερον, εὐκτὰ. λέγουσι δὲ, καὶ εὐχωλιμαῖα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚϚ'.

Περὶ δαιμόνων τῶν ἐπὶ τῶν ἀρῶν.

ΟΙ δὲ δαίμονες, οἱ μὲν λύοντες τὰς ἀρὰς, ἀλεξίκακοι λέγονται, ἀποπομπαῖοι, ἀποτρόπαιοι, λύσιοι, φύξιοι. οἱ δὲ κυροῦντες, ἀλιτήριοι, ἀλιτηριώδεις, προστρόπαιοι, παλαμναῖοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ.

Περὶ φαρμάκου.

ΦΑ'ρμακον, ὀλέθριον, δηλητήριον, θανάσιμον. οὐ γὰρ προσίεται τὸ θανατήσιμον. ἴσως δὲ τὸ φθοροποιὸν, καὶ διαφθαρτικὸν, καὶ θανατηφόρον. καὶ βιαιότερον τὸ ἐπὶ θάνατον, καὶ ἐπίφθορον. ὡς δὲ Ὅμηρος, ἀνδροφόνον. ἀφ' οὗ εἴποις ἂν, καὶ φονικὸν φάρμακον. οἱ δὲ, καὶ τὰ ἐλατήρια φάρμακα ἐπὶ τούτου τάττουσιν, ὡς διὰ κενώσεως ἀναιροῦντα, ὥσπερ τὸ ἀκόνιτον, καὶ τὸ ἐλλέβορον. τὸ γὰρ κώνειον, κατὰ ψύξιν ἀναιρεῖ,

ὥσπερ ὁ μανδραγόρας κατὰ καρηβαρίαν. διακέκειται καὶ ταῦτα μέτρῳ, καὶ ἀμετρίᾳ. Τὰ δὲ ἐναντία εἴποις ἂν, σωτήρια φάρμακα, ἀλεξιτήρια, ἀλεξίκακα, ἀλεξιφάρμακα, παιώνια, ἀντίτομα, λυτήρια. οὐκ οἶδα εἰ καὶ λύσια. τὸ δὲ ἰάσιμα, καὶ ἰατήρια, βίαια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ.

Περὶ πλήρους, καὶ μή.

ΠΛῆρες, ἰσοχειλές, μεστόν, ἐπίμεστον, ἔμπλεων, ὑπέρπλεων, ὑπερχειλές. τὸ δὲ μικρῷ ἐνδεέστερον, ἀπλήρωτον, ἐπιχειλές. βίαιον γὰρ τὸ ἐπιδεές. ἴσως δὲ τὸ ἐνδεές, καὶ ἐλλιπές. τὸ δὲ εἰς ἥμισυ πλοῦν, ἡμιπλήρωτον, ἡμιδεές, ἡμίμεστον, ἡμίκενον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ.

Περὶ κωλυμάτων.

ΚΩλύματα, ἐμποδίσματα, ἐμπόδια, ἐναντία, ἐναντιώματα, ἐμποδών, φράγματα, ἕρματα, πρόβολοι. οἷς φησιν ὁ ῥήτωρ, προσπαίοντας ὑστερίζειν τῶν καιρῶν. Ἐρεῖς οὖν, ἐμποδίσας, ὑποσκελίσας, ἐναντιωθείς, ἐμποδὼν στάς, ἐμποδὼν καταστάς, ἐμποδὼν γενόμενος, ἐπισχών, κωλύσας, ἀντιλαβόμενος, διαγαγών, ἀντισχόμενος, κατασχών, βραδυτῆτα ἐνεργασάμενος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ.

Περὶ βλάβης, καὶ τοῦ ἐναντίου.

ΒΛάβη, βλάβος, ἀπώλεια, βλάμμα, ζημία, ζημιῶδες, ἐπιβλαβές, ἐπιζήμιον, βλαβερῶς, ἐπιβλαβῶς, ἐπιζημίως, ζημιώδης, ἐπιζήμιος, βλαβερός, ἐπιβλαβής, βλάψαι, ζημιῶσαι. Τὰ δὲ ἐναντία, ὄφελος, ὠφέλεια, ὠφέλημα, κέρδος, κερδαλέον, ἐπικερδές, ἐμπόλημα, ἕρμαιον εὕρημα, εὐπορία. τάχα δὲ καὶ θησαυρὸς ἐρεῖς. ὠφελίμως, ἐπωφελῶς, κερδαλέως, ἐπικερδῶς, ὠφελεῖσθαι, κερδαίνειν, ἐμπολᾶν, εὐερμεῖν.

admodum mandragora capitis grauedine. hæc autem mediocrit... distinguuntur. Contraria autem vocabis, pharmaca salutaria, depulsoria, deuitatoria, Pæonia, antidota, solutoria. Fortassis & λύσια. Saluatoria vero, & sanatoria, dura sunt.

CAPVT XXVIII.

De pleno, & non.

PLenum, labra æquans, impletum, repletum, superfluum, abundans. Sed quod aliquanto minus est, vacuum, nec labia æquans. Ἐπιδεές vero, durum est. Fortassis tamen ἐνδεές, & deficiens. Sed quod ad medium pertingit, semiplenum, semiinane, semirepletum, & semiuacuum.

CAPVT XXIX.

De impedimentis.

OBstacula, impedimenta, remoræ, contraria, aduersa, impediens, obsepta, retinacula. Obiices, quibus, inquit Rhetor, impingentes, tempore impediri solent. Dices itaque, impediens, supplantans, contrarius, pedibus resistens, aduersus, impedimento existens, cohibens, prohibens, repugnans, seducens, retinens, oppositus, tarditatem pariens.

CAPVT XXX.

De noxa, & contra.

NOxa, nocumentum, pernicies, pestis, damnum, damnosum, nocens, nociuum. nociue, perniciose, damnose. Damnosus, nociuus, noxius. nocere, damnum inferre. Contraria vero, vtile, vtilitas, commodum, lucrum, lucrosum, lucrum pariens, quæstus, vsura, prosperitas. Sed & thesaur⁹ dices. Vtiliter, cōmode, lucrose, quęstuose. prodesse, lucrari, quæstū & lucrum facere.

Alterius

Alterius vero significationis est, commodum, vtile, bonum, optimum, necessarium, idoneum, conferens, conducens, opportunum. Ὀνησίφορον enim, durissimum est. Ab his vero, vtilitas, & conducibile, vsus, vtilitas, lucrum. Quæstus enim, sordidum est. Sed contraria, inutile, incommodum, damnosum, inconducibile, lucro carens, & importunum.

CAPVT XXXI.

De salutationibus.

Salutatio, allocutio, affabilitas, appellatio. alloqui, affari, salutare, appellare, salutem dicere, & allocutus. respondere, salutem referre, & resalutare. & dies, in quo salus fit, προσρητὴ, προσρητέα, πρόσρημα. in quo vero nulla dicitur, ἀπρόσρητος appellatur. Atque qui in huiusmodi dexter, & sincerus est, affabilis dicitur, & comis. Salutatorius enim, durum est, & ad aliam quoque significationem refertur. Facilis accessu, facilis conuentu, facilis ad commercium, blandus, mitis, humanus, clemens, candidus, mansuetus, malorum patiens, & his similia. Sed contrarius, illi quidem, comitatis expers, asper, durus, salutationum osor. Δυσπρόσρητος enim, durum est. melius vero, ἀπρόσρητος. reliquis vero, accessu difficilis, difficilis conuentu, commercia fugiens, intercessu asper, tristis, sinister, durus, agrestis, asper, molestus, inhumanus, immitis, sæuus. Ἀμείλικτος enim, magis Poeticum est, Sed aduerbia, ab affabili quidem, affabiliter, comiter. & contraria, aspere, duriter. Ab accessu facili, εὐπροσίτως. Εὐπροσόδως enim, durum. Sic etiam, mite. Melius tamen amice, clementer, humaniter, mansuete, blande. A contrariis vero, ardue, duriter, triste, agreste, sinistre, rustice, inclementer, aspere, sæuiter, inhumaniter.

CAPVT XXXII.

De benefaciendo, & gratitudine.

Benefacere, beneficiũ cõferre, gratificari,

ἑτέρας δὲ χρείας, ὠφέλιμον, χρειῶδες, χρηστόν, πάγχρηστον, χρήσιμον, ἀναγκαῖον, ἐπιτήδειον, ἐπωφελές, λυσιτελές, συμφέρον, σύμφορον, προὔργου, ὀνήσιμον. τὸ γὰρ ὀνησιφόρον, μοχθηρόν. ἀπὸ δὲ τούτων, ἡ ὄνησις, καὶ τὸ συνοῖσον, ἡ χρεία, ἡ ὠφέλεια, τὸ κέρδος. φαῦλον γὰρ ἡ λυσιτέλεια. Τὰ δ᾽ ἐναντία, ἄχρειον, ἄχρηστον, βλαβερόν, ἀσύμφορον, ἀλυσιτελές, ἀνωφελές, ἀνόνητον, ἀνεπιτήδειον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ.

Περὶ ἀσπασμῶν.

Ἀσπασμός, πρόσρησις, προσηγορία, προσαγόρευσις. προσαγορεῦσαι, καὶ προσρηθῆναι. ἀσπάζεσθαι, καὶ προσειπεῖν, προσαγορευθῆναι, προσειρῆσθαι, προσειρημένος. καὶ ἀντιπροσειπεῖν, καὶ ἀντιπροσαγορεῦσαι, καὶ ἀντασπάσασθαι. καὶ ἡ μὲν ἡμέρα, ἐν ᾗ γίνεται ἀσπασμὸς, προσρητὴ, καὶ προσρητέα, καὶ πρόσρημα. ἐν ᾗ δὲ μὴ γένοιτο, ἀπρόσρητος. καὶ ὁ μὲν δεξιὸς ἐν τούτοις, εὐπροσήγορος, φιλοπροσήγορος. τὸ γὰρ εὐπρόσρητος σκληρότερον. ἐφαρμόττει δὲ τοῦ καὶ κατ᾽ ἄλλην χρείαν. εὐπρόσοδος, εὐπρόσιτος, εὐέντευκτος, εὐεπίμικτος, εὐξύμβολος, μειλίχιος, ἵλεως, φιλάνθρωπος, ἥμερος, εὐμενής, πρᾶος, ἀνεξίκακος, καὶ τὰ ὅμοια. Ὁ δὲ ἐναντίος, ἐκείνῳ μὲν, δυσπροσήγορος, δυσπρόσιτος, δυσξύμβολος, μισοπροσήγορος. τὸ γὰρ δυσπρόσρητος, τραχύ. βέλτιον δὲ τὸ ἀπρόσρητος. τοῖς δὲ ἐφεξῆς, δυσπροσίτατος, δυσπρόσοδος, ἄμικτος, δύσμικτος, δυσέντευκτος, σκυθρωπός, σκαιός, ἀργαλέος, ἄγριος, σκληρός, τραχύς, ἀπάνθρωπος, ἀνήμερος, δυσμενής. ὁ γὰρ ἀμείλικτος, ποιητικώτερον. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα, ἐκ μὲν τοῦ εὐπροσήγορος, εὐπροσηγόρως, καὶ φιλοπροσηγόρως. καὶ τὰ ἐναντία, δυσπροσηγόρως, καὶ μισοπροσηγόρως. ἐκ δὲ τοῦ εὐπρόσιτος, εὐπροσίτως. τὸ γὰρ εὐπροσόδως, σκληρόν. ὡσαύτως καὶ τὸ εὐεντεύκτως. ἄμεινον δὲ, τὸ εὐεπιμίκτως, εὐξυμβόλως, εὐμενῶς, φιλανθρώπως, πράως, ἡμέρως. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἐναντίου, δυσπροσίτως, ἀμίκτως, δυσμίκτως, ἀπροσμίκτως, ἀνεπιμίκτως, ἀσυμβόλως, σκυθρωπῶς, ἀγρίως, σκαιῶς, ἀργαλέως, δυσμενῶς, σκληρῶς, τραχέως, ἀπανθρώπως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΒ.

Περὶ τοῦ εὐεργετεῖν, καὶ τοῦ εἰδέναι χάριν τοῖς εὐεργέταις.

Εὐεργετεῖν, εὐποιεῖν, χαρίζεσθαι,

δωρεῖσθαι, εἰδέναι χάριν τοῖς εὐεργέταις, εἰσφέρειν χάριν, προσεπεισφέρειν. Τὰ δὲ πράγματα, εὐεργεσία, χάρις, δωρεά. τὸ γὰρ εὐποιΐα, οὐ λίαν κέκριται. οὐ δὲ φιλοδωρίαν οὔπω εὗρον ἐν τοῖς κεκριμένοις. Ὡσαύτως δὲ τὰ ὀνόματα, εὐεργέτης, εὐεργετικός. οὐ γὰρ καὶ εὐποιητικός. φιλόδωρος δὲ, καὶ εὐχάριστος. ἐπὶ γὰρ τούτῳ πέπλεκται τοὔνομα. καὶ εὐχαριστεῖν, ἐπὶ τοῦ διδόναι χάριν, οὐκ ἐπὶ τοῦ εἰδέναι. Ὁ μὲν οὖν ἀποστερῶν χάριν, ἀχάριστος, καὶ ἀχάρις ἂν ῥηθείη, ἀπάνθρωπος, ἀναίσθητος, ἄδικος, ἀγνώμων, ἀμνήμων, ἐπιλήσμων, ἔνοχος τοῖς τῆς ἀχαριστίας ἐπιτιμίοις. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀναισθησία, ἀχαριστία, ἀδικία, ἀγνωμοσύνη: ὡς Ἀντιφῶν, ἀποστέρησις. Ὡσαύτως καὶ τὰ ἐπιρρήματα, ἀχαρίστως, ἀναισθήτως, ἀδίκως, ἀγνωμόνως, ἐπιλησμόνως. τὸ δὴ δίκαιον εἶναι περὶ τοὺς εὐεργέτας, εἰδέναι χάριν, ἐπίστασθαι, χάριν ἔχειν. ὡς Ὑπερείδης τε, καὶ Λυσίας, διαλύειν χάριν, ἀποδιδόναι, ἀποτίνειν, ἐκτίνειν, ἀπομνημονεύειν, ἀντεπιμετρεῖν, ἀμείβεσθαι, ἀντεισφέρειν, ἀντευποιεῖν, ἀντευεργετεῖν, ἀντεπιμελεῖσθαι, ἀντικήδεσθαι, ἀντιχαρίζεσθαι, ἀντωφελεῖν, ἀντευνοεῖν, ἀντιφιλοτιμεῖν, ἀντιφιλοτιμεῖσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΓ.

Περὶ συμβολαίου.

Συμβόλαιον, συνάλλαγμα, κοινώνημα, κοινωνία, ἀπαλλαγή· ἰδιωτικὸν γὰρ τὸ συναλλαγή, συναλλάξαι, συμβαλεῖν, κοινωνῆσαι, εὐσύμβολος, ἀξιοκοινώνητος, ἀσύμβολος, δυσσύμβολος, ἀκοινώνητος, δυσκοινώνητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΔ.

Περὶ ἐμπείρου, καὶ μή.

Ἔμπειρος, ἐπιστήμων, ἐθάς, τρίβων, πεπειραμένος περὶ ταῦτα, ἐντριβής. τὸ γὰρ περίτριμμα, λοιδορία. ὁ δὲ εἰδήμων, ἰδιωτικόν. ὁ δὲ ἴδμων, ποιητικόν. βέλτιον δὲ τὸ εἰδώς. καὶ εἰδὼς τῷ πράγματι χρῆσθαι, διὰ πείρας ἥκων, διὰ πείρας ἔχων, ἐν

donare, gratiam benefactoribus referre, gratias agere, vel habere. Res vero, beneficium, gratia, munus. Beneficentia enim, non admodum probatur. Neque munerationem, apud vllos probatos Authores reperi. Similiter & nomina, benefactor, beneficus. Εὐποιητικὸς vero, non dicitur. munificus tamen, & gratus. De hoc enim & verbum dicitur gratificari, de eo quod est gratiam inire, non agnoscere. Gratia autem priuans, ingratus dicetur, inhumanus, sensu carens, iniustus, improbus, immemor, obliuiosus, ingratitudinis pœnæ obnoxius. Et res ipsa, sensus communis carentia, ingratitudo, iniustitia, improbitas. Sicut & Antiphon, Priuatio dixit. Sicuti & aduerbia sunt, ingrate, brute, iniuste, improbe, obliuiose Sed benefactoribus æquum esse, gratiam habere, & nouisse dicitur, vel gratias referre. Quemadmodum & Hyperides, & Lysias, Gratiam dissoluere dixerunt Reddere, retribuere, agere, reminisci, remensurare, respondere, referre, par pari referre, beneficiis certare, gratificari, gratitudinis vices rependere, compensare, vel persoluere.

CAPVT XXXIII.

De commercio.

Commercium, contractus, communio, communicatio, permutatio. Commutatio vero, vulgare est. Commutare, conferre, communicare. communicans, communione dignus. Immunis, commercio durus, communionis expers, commercia fugiens.

CAPVT XXXIV.

De experto, & non.

Expertus, peritus, assuetus, terens, tritus in hisce, contritus. * Περίτριμμα autem, calumniose dicitur. Sciens vero, vulgare est. Sed Scitus, Poeticum. Melius autem est, doctus, & doctus hac re vti, experimentis edoctus, experientia præditus, in

experto habens. Res vero, experientia, experimentũ, ſcientia, habitus, vſus. Sed verba, experiri, periculum facere, ſcire, nouiſſe, tritum eſſe, vſum eſſe & aſſuetum. Tum aduerbia, experto, ſcite, ſolito, trite, vſitate. fortaſſis & docte. Sed Homerus, & Scienter dixit. Contraria deinde ſunt, inexpertus, inſcius, inſuetus, inuſitatus, rudis, expers horum, ignarus. Antiphon vero, & Ignorans dixit. Sed res, inexperientia, inſcitia, ſtoliditas, ruditas, ignorantia, imperitia. Verba autem ex his nulla ſunt, præter ignorare, & inſcium eſſe. Nam deſueſcere, durum eſt. quemadmodum & deſuetum. Et Ἀηθεύειν, Poeticum: Ἀμαθαίνειν autem, aliud quidpiam ſignificat. Sed aduerbia ſunt, inexperto, inſcite, ignoranter, inuſitate, ſtolide, ruditer. Imperite vero, & inepte, etiam ad alia referuntur.

CAPVT XXXV.

De tacendo, & non.

ARcana tacere, ſilere, occultare, abſcondere, tegere, reticere, ſeruare, cuſtodire, curare, conticere, recondere, reſeruare, occulere, contegere. Et nomina, tacitus, taciturnus, cuſtodiens, mutus, linguæ potens, ſilens. Sed & participia ab omnibus. Et tacenda, ſilenda, occultanda, arcana, ſilentio digna, nefanda, non propalanda, latentia, contecta, ſeruata tacite, ſilenter, ſeruatorie. Contrariũ porro, effutire, eloqui, enunciare, propalare, efferre, diuulgare, in vulgus ſpargere. effutita, propalata, & ſimilia. A quibus nomina nulla ſunt, præter garrulus. neque aduerbium. Rei autem vnicum vocabulum, nunciatio, vel reuelatio. Propalatio enim durum eſt.

CAPVT XXXVI.

De eo quod eſt precari.

PRecari, proponere, obteſtari, protẽdi, ſupplicare, rogare. Rei autem vocabulum

πείρᾳ γεγυμνασμένος. Τὰ δὲ πράγματα, πεῖρα, ἐμπειρία, ἐπιστήμη, ἕξις, τριβή. Τὰ δὲ ῥήματα, πεπειρᾶσθαι, ἐπίστασθαι, εἰδέναι, τετρῖφθαι, ἐντετρῖφθαι, εἰθίσθαι. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα, ἐμπείρως, ἐπιστημόνως, εἰθισμένως, ἐντετριμμένως, ἐντρεχῶς. τάχα δὲ, καὶ εἰδότως. Ὅμηρος δὲ, καὶ ἐπισταμένως λέγει. Τὰ δὲ ἐναντία, ἄπειρος, ἀνεπιστήμων, ἀήθης, ἀτριβής, ἀμαθής, ἄπρακτος πρὸς ταῦτα, ἀγνοῶν. Ἀντιφῶν δὲ, καὶ ἀγνώμων λέγει. Τὰ δὲ πράγματα, ἀπειρία, ἀνεπιστημοσύνη, εὐήθεια, ἀμαθία, ἄγνοια, ἀγνωμοσύνη. Ῥήματα δὲ οὐκ ἔστιν ἐξ αὐτῶν, πλὴν τοῦ ἀγνοεῖν, καὶ ἀγνωμονεῖν. τὸ γὰρ ἀηθεῖν, σκληρόν, ὥσπερ καὶ τὸ ἄηθες. καὶ τὸ ἀηθεύειν, ποιητικόν. τὸ δὲ ἀμαθαίνειν, ἄλλό τι δηλοῖ. Ἐπιρρήματα δὲ, ἀπείρως, ἀνεπιστημοσύνως, ἀνεπιστημόνως, ἀτριβῶς, ἀηθῶς, ἀμαθῶς. τὸ δὲ ἀγνώστως, καὶ ἀγνωμόνως, κοινὰ καὶ πρὸς ἕτερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΕ.

Περὶ τοῦ σιωπᾶν, καὶ μή.

ΣΙωπᾶν ἀπόρρητα, σιγᾶν, κρύπτειν, συγκρύπτειν, ἐπικρύπτεσθαι, ἀφθεγγεῖν, τηρεῖν, συμφυλάττειν, συμπράττειν, ἀφθεγκτεῖν, συσκιάζειν, στέγειν, κατακρύπτειν, ἀποκρύπτειν. Καὶ τὰ ὀνόματα, σιωπηλός, σιγηλός, φυλακτικός, ἄφθογγος, στερητικός, στεγανός. Αἱ δὲ μετοχαί, ἀπὸ πάντων. καὶ τὰ ἀπόρρητα, σιωπώμενα, σιγώμενα, κρυπτά, κρυπτόμενα, ἄρρητα, σιωπῆς ἄξια, ἄφθεγκτα, ἀνέκφορα, λανθάνοντα, συσκιαζόμενα, στεγόμενα. σιωπηλῶς, σιγηλῶς, φυλακτικῶς, ἀφθεγκτί, στεκτικῶς, στεγανῶς. Τὸ δὲ ἐναντίον, ἐκλαλεῖν, ἐξαγορεύειν, ἐκφαίνειν, ἐκλέγειν, ἐκφέρειν, διαφέρειν, ἔκφορα ποιεῖν, ἔκπυστα, ἔκφαντα, καὶ τὰ ὅμοια. ἀφ᾽ ὧν ὀνόματα μὲν οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ ἄρα ὁ λάλος. οὐδὲ ἐπίρρημα. πρᾶγμα δὲ μόνον, ἐξαγόρευσις. σκληρὸν γὰρ ἡ ἐκλάλησις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛϚʹ.

Περὶ τοῦ προΐσχεσθαι.

ΠΡοΐσχεσθαι, προτείνειν, προκαλεῖσθαι, προτείνεσθαι, προβάλλεσθαι, ἀξιοῦν. πρᾶγμα

δ' οὐκ ἔστι τούτων ἴδιον, ὅτι μὴ πρόκλησις. τάχα δὲ ἀξίωσις. οὐ δ' ὄνομα, οὐδὲ ἐπίρρημα, ἀλλὰ μετοχαί. οἷον, προτείνων, προτεινόμενος, προϊσχόμενος, προβαλλόμενος, ἀξιῶν, προκαλούμενος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΖ. [ΛΗ]

Περὶ τῶν ἐν στήλαις γραμμάτων.

Ἐρεῖς δὲ, γράμματα ἐν στήλαις, ἐγγεγραμμένα, γεγραμμένα, ἐγκεχαραγμένα, ἐγκεκολαμμένα, κεκολαμμένα, ἐνσεσημασμένα, ἐντετυπωμένα, ἐναποκείμενα, ἐγκατακείμενα, ἐμπεποιημένα, ἐγκείμενα, ἐγγεγυμνασμένα, ἐνεργασμένα, ἐνόντα, ἐγγεγλυμμένα. καὶ τὰς μετοχὰς ὡσαύτως, κοιλάνας, ἐγγράψας, ἐγχαράξας, ἐγκολάψας, ἐνσημηνάμενος, ἐγκόψας, ἐνθείς, ἐνεργασάμενος, ἐγκαταθέμενος, ἐμποιήσας, ποιήσας, ἐντυπώσας, ἐντυπωσάμενος, κοιλάνας, ἐγγλύψας, βαθύνας. καὶ τὰ μὲν ὑπέργεια, ὑπερφανῆ, ἔκδηλα, πρόδηλα, ἐπίδηλα, ἐπίσημα, θεατά, εὐθέατα. τὸ δὲ εὔσημα, εὐτελές. Τὰ δὲ ὑπόγαια, ἀφανῆ, ἄδηλα. Τὰ δὲ χρόνια, ἀρχαῖα, παναρχαῖα, παμπάλαια, ἄσημα, παλαιά, ἀσαφῆ, συγκεχυμένα, ἀμυδρά, ἀμαυρά, ἐξίτηλα, ἀθέατα, δύσγνωστα, ἄγνωστα, δυσγνώριστα, ἀγνώριστα, ἀτέκμαρτα, δυσόρατα, ἀόρατα, ἀδιόρατα, καταρρυηκότα, ἐξερρυηκότα, διερρυηκότα, δισύμβολα, δυσείκαστα, δυσξύμβολα, ἀξύμβολα, ὕποπτα, ἀνύποπτα, καὶ τὰ ὅμοια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΗ.

Περὶ κόρου, καὶ ἀναμφιβόλου, καὶ μή.

Διακορής εἰμι, ἀντὶ τοῦ ὑπερκορής, κατακορής, εἰς κόρον ἦλθον, διάκορός εἰμι, κατάκορος, πέρα κόρου προελήλυθα, πλήρης εἰμί, μεστός, ἔμπλεως, ὑπέρπλεως, ἀνάπλεως, κατάπλεως εἰμί, περίσταταί μοι, ἐμπέπλησμαι, κεκόρεσμαι, διακόρως ἔχω, κατακόρως, ὑπερκόρως, ἐν πλησμονῇ εἰμι. περίσταταί μοι διηγήσασθαι ἀναμφίβολον, ἀναμφίλεκτον, ἀναντίλεκτον, βέβαιον, ἀνεν-

nullũ propriũ est, quam obtestatio, & precatio. Neq; nomen aliud, neque aduerbium. sed participia, vt proponens, protensus, precans, obtestans, rogans, supplicans.

CAPVT XXXVII.

De columnarum inscriptionibus.

DIces præterea scripturæ in columnis, inscripta, scripta, insculpta, incisa, sculpta, signata, informata, insita, inhærentia, cæla, laborata, inexistentia, adsculpta. Tum & participia similiter, cauans, inscribens, insculpens, exsculpens, insignans, incidens, imponens, laborans, inferens, faciens, fingens, formans, informans, excauans, sculpens. Et scripturæ prominentes, seu superficiales. prominentia, præmanifesta, clara, insignita, visibilia, facilia visu. Bene signata autem, sordidum est. Subterranea porro, obscura, incerta. Vetusta vero, antiqua, obsoleta, vetustissima, obscura, vetera, non manifesta, confusa, tenebricosa, muscosa, eluta, inuisibilia, difficilia lectu, incognita, cognitu difficilia, ignota, incerta, visu difficilia, non perspicua, defluxa, exoleta, male expressa, male signata.

CAPVT XXXVIII.

De satietate.

SAtiatus sum pro satur, præsatur, ad saturitatem veni persatiatus sum, saturatus. Ad satietatem perueni, plenus sum, plenus, impletus, expletus, repletus sum. Fastidio, impletus sum, satur sum. satis habeo, abundanter, plus satis. In saturitate sum.

CAPVT XXXIX.

De dubio, & non dubio.

REstat mihi explicare, indubium, irrefragabile, irrefutabile, inconfutabile. firmũ, non

non dubium, inquiſitionis indigens, indiſputabile, certum. Et aduerbia, indubie, & huic ſimilia. haud dubie, irrefragabiliter, firme, certo, irrefutabiliter, inconfutabiliter, & ſtabiliter. De hoc quoque dicitur, noui, certo noui, ſcio, perſuadeor, perſuaſus ſum, conuictus ſum, credidi, fidem habeo, confirmatus ſum, corroboratus ſum, certus ſum, cognoui, diligenter eloquor. Ἀκριβάζω vero, ineptum eſt. E contrario vero, res quidem eſt, dubium, inſtabile, infirmum. Et Terminus refragabilis apud Thucydidem: & ſecundum alium vſum, refragatio, dubitatio, diſquiſitio. non tamen ἀντίρρησις. Aduerbium autem ſolum, dubie. Verba autem, Ambigo, ſecundum Platonem. æquiuoco, fidem nego, ſuſpicor, vtrumque cognoſco, refragor, inquiro, dubito, coniicio, coniecto, ſuſpectum habeo, dubius ſum, & ſimilia.

CAPVT XL.

De interprete.

INterpres dices, & interpretans, linguam conferens, linguam exprimens, linguæ ſimulator, linguæ permutator, linguæ index, linguæ peregrinę peritus, bilinguis, multilinguis, duarum aut multarum linguarum gnarus. linguam interpretās, efferens, nuncians, exponens, explicans, commutans, trāsferens, informans, Græca transferens, & ſimilia. Res vero, interpretatio, expoſitio, permutatio, explicatio, enarratio, tranſlatio, ſimulatio, vel repræſentatio.

CAPVT XLI.

De eo, quod eſt venio, & ſum.

SVm, veniam, perueniam, adero, præſto ero, obuiabo, adſum, adueniam. Sed Ἐλεύσομαι, Homerus ſaltem, nec alius quiſpiam probatorum Scriptorum dixit. Res vero, aduentus, & præſentia. Nullum autem aduerbium, nec nomen, ſed participia.

ἀνενδοίαστον, ἀναμφισβήτητον, ἀναντίρρητον, πάγιον. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, ἀναμφιλόγως. καὶ τὰ παραπλήσια, ἀναμφιβόλως, ἀναντιλέκτως, βεβαίως, ἀνενδοιάστως, ἀναμφισβητήτως, ἀναντιρρήτως, παγίως. Λέγοιτο δ᾽ ἂν ἐπὶ τούτου, οἶδα, εὖ οἶδα, ἐπίσταμαι, πείθομαι, πέπεισμαι, ἀναπέπεισμαι, πεπίστευκα, διεγγυῶμαι, διαβεβαιοῦμαι, διϊσχυρίζομαι, διορίζομαι, διατείνομαι, διηκριβωσάμην, ἐπιστωσάμην, ἀκριβολογοῦμαι. τὸ γὰρ ἀκριβάζω, ἀπειρόκαλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ.

Ὑπὲρ οὗ ἄν τις διηγήσαιτο.

Ἀγὸ δὲ τοὐναντίον, πρᾶγμα μὲν ἐστὶ τὸ ἀμφίβολον, ἀπαγὲς, καὶ ἀβέβαιον. καὶ ὅρος ἀντίλεκτος παρὰ Θουκυδίδῃ. καὶ καθ᾽ ἕτερον σχῆμα, ἀντιλογία, ἐνδοιασμὸς, καὶ ἀμφισβήτησις. οὐ γὰρ καὶ ἀντίρρησις. ἐπίρρημα δὲ μόνον τὸ ἀμφιβόλως. Ῥήματα δὲ, διστάζω, ὡς Πλάτων. ἀμφιβάλλω, ἀπιστῶ, ὑποπτεύω, ἀμφιγνοῶ, ἀντιλέγω, ἀμφισβητῶ, διαπορῶ, εἰκάζω, τεκμαίρομαι, ὑφορῶμαι, ὑπονοῶ, ἐνδοιάζω, καὶ τὰ ὅμοια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ.

Περὶ ἑρμηνέως.

Ἑρμηνέα ἐρεῖς, καὶ ἑρμηνευτὴν, γλῶτταν συμβάλλων, γλῶτταν ὑποκρινόμενος, γλώττης ὑποκριτής, γλώττης συμβολεύς, γλώττης μηνυτής, γλώττης ἀλλοτρίας ἐπιστήμων, δίγλωττος, πολύγλωττος, δίφωνος, πολύφωνος. διερμηνεύων τὴν φωνὴν, ἐκμηνύων, διαγγέλλων, ἑρμηνεύων, ἀφερμηνεύων, μεταβάλλων, μεταφέρων, μεταπλάττων, ἀφελληνίζων, διαφέρων, καὶ τὰ ὅμοια. Τὰ δὲ πράγματα, ἑρμηνεία, μήνυσις, μεταβολή, ἑρμήνευσις, ἐξήγησις, μεταφορά, διαφορά, ὑπόκρισις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ.

Περὶ τοῦ ἥξω, καὶ τοῦ εἶμι.

Εἶμι, ἥξω, ἀφίξομαι, παρέσομαι, παραγενήσομαι, ἀπαντήσομαι, ἐπάνειμι, ἐπανήξω. τὸ δὲ ἐλεύσομαι, Ὅμηρος μὲν εἶπεν, οὐδεὶς δὲ τῶν καταλογάδην δοκίμων. Πρᾶγμα δὲ, ἄφιξις, καὶ παρουσία. οὐ μὴν ἐπίρρημα, οὐδὲ ὄνομα, ἀλλὰ μετοχαί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΒ.

Περὶ πραγμάτων, καὶ τοῦ ποιῶ.

Ποιῶ ἐρεῖς, πράττω, διοικῶ, διοικοῦμαι, διαπράττομαι, ἐργάζομαι, ἐξεργάζομαι, διατίθεμαι, διοικονομῶ, διαχειρίζω, διαχειρίζομαι, μεταχειρίζομαι. Τὰ δὲ πράγματα, πρᾶξις, διοίκησις, ἐργασία, διαχείρησις, μεταχείρησις, διάθεσις. τὰ δὲ ὀνόματα, καὶ ἐπιρρήματα, κοινὰ καὶ πρὸς ἕτερα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΓ.

Περὶ τοῦ ἴσου.

Ἴσον ἐρεῖς, ἰσάριθμον, ἰσοπληθές, ἰσοτελές, ἰσομήκες, ἰσομέγεθον, ἰσομέτρητον, ἰσοστάσιον, ἰσόνεμον, ἰσόσταθμον, ἰσότιμον, ἰσόνομον. καὶ τὰ παραπλήσια. κατ' ἀλλοχρείας εἶδος, ὅμοιον, ἐοικός, ἀντίπαλον, ἰσόπαλον, ἰσοπαλές, ἰσοκρατές, ἐνάμιλλον, ἰσφάμιλλον. τὸ δὲ ἀγχώμαλον, εἰ καὶ Θουκυδίδης εἶπε, τραχύ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΔ.

Περὶ κλέους, καὶ τοῦ ἐναντίου.

Κλέος, δόξα, φήμη, ὄνομα, εὐφημία, πολυφημία, λαμπρότης, εὐδοξία, εὐδοκίμησις, καὶ ἀκμὴ δόξης, εὐθηνία δόξης, ζῆλος, εὔκλεια, μνήμη. καὶ ἔνδοξος δὲ ἐρεῖς, καὶ εὐκλεής. ὀνομαστός, εὔδοξος, εὐδόκιμος. καὶ ζηλωτὸς, καὶ λαμπρὸς, καὶ ἐπιφανής, καὶ περίβλεπτος, ἐκφανής, περιβόητος, διαβόητος, περίφημος, ἀείμνηστος, ἀκμάζων δόξῃ, εὐθηνούμενος. καὶ ὀνόματι, γνώριμος, καὶ τὰ ὅμοια. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα, εὐκλεῶς, ἐνδόξως, ὀνομαστικῶς, εὐφήμως, εὐδοκίμως, ζηλωτῶς, λαμπρῶς, ἐκφανῶς, ἐπιφανῶς, περιβλέπτως, περιβοήτως, γνωρίμως. Τὰ δὲ ῥήματα, εὐδοκιμεῖν, εὐδοξεῖν, λαμπρύνεσθαι, ἀκμάζειν δόξῃ, εὐθηνεῖν, διονομάζεσθαι, ἀποβλέπεσθαι.

Ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων, ἄδοξος, ἀκλεής,

CAPVT XLII.

De factis & facio.

Dices quoque, facio, ago, dispono, distribuo, perago, operor, elaboro, transpono, ordino, tracto, pertracto. Res vero, factum, dispositio, opus, tractatio, pertractatio, ordinatio. Nomina autem, & aduerbia, etiam ad alia referri possunt.

CAPVT XLIII.

De æquali.

Æquale dices, numeri eiusdem, plenitudine æquum, par, eiusdem longitudinis existens, magnitudine æquali præditum, commensuratum, ęquidistans, æqualiter dispositum, æquilibrium, æquiualens, æquiponderans, & his similia. Sed alterius formæ videntur, simile, verisimile, æqualiter repugnãs, æquipugnans, simili robore præditum. pugna æqua, anceps, vel dubia. Ἀγχώμαλον vero, etiamsi eo Thucydides vsus sit, durum tamen.

CAPVT XLIV.

De gloria, & contrario.

Gloria, honor, fama, nomen, celebritas, nobilitas, splendor, honestas, existimatio. & gloriæ vigor, gloriæ abundantia, æmulatio, bona fama, memoria Tum & honestus dices, & gloriosus, nomine clarus, honoratus, celebris, æmulatione dignus, clarus, splendidus, conspicuus, elucescens, diuulgatus, diffamatus, famosus, memorabilis, gloria florens, abundans, & nomine notus, & similia. Et aduerbia, gloriose, honeste, nominatim, famose, celebriter, æmule, splendide, clare, conspicue, diuulgariter, note. Tum & verba, celebrem esse, honorari, clarere, gloria florere, abundare, nominari, suspici. Contraria sunt, inglorius, infamis,

famosus,

famosus, ignobilis, obscurus, ignotus, incognitus, vilis, vitandus. tum & vulgaris, infamatus, & vituperatus. Et res sunt, ignobilitas, infamia, dedecus, turpitudo, fama mala. & Καταβοὴ, secundum Thucydidem. Atq; aduerbia, inglorie, ignobiliter, dedecorose, infamiter, obscure, incognite, contemptim, ingenerose, diffamatim, diuulgate. Verbũ vero vnicum, infamia laborare, vel male audire. Reliqua vero, cum verbo esse enuncianda sunt. vt ignobilem esse, inglorium esse, & reliqua.

CAPVT XLV.

De iocoso, & gratioso.

DIces porro, iocorum amans, iocosus, iocundus, iocabundus, risus amans, risibilis, ad risum promptus. Et in alia significatione, lepidus, gratiosus, facetus. Et aliter, scommatum amans, scommatis clarus, cauillator, mordax. Et aduerbia nota sunt, vt iocose, ridicule, lepide, grate, facete, iocunde, cauillatorie, mordaciter. Sed res sunt, iocandi amor, ioci, lepor, risus, gratia, facetiæ, scommatum studium, scomma, mordacitas. Verba autem, ludere, mordere, garrire, cauillari, ridere, cachinnari, lepidum esse, & gratiosum.

CAPVT XLVI.

De ignobili, & firmo.

SEd de aliquo homine nihili dices, vilis, nullus, nihili dignus, nullo dignus precio, nihili valens. quorum quis multos pro nihili haberet. Subuentaneus, contemptus, despuendus, exspuẽdus. non huius quidem dignus, ne flocci quidẽ faciẽdus, corruptus, quo nihil vilius, perniciosus. Excrementũ, scoria, mancipium. cohabitantium dedecus, accedentiũ infamia, vilior auctione venditis rebus. Mancipalis, abiectus, vilissimus, ignobilis, obscu-

δυσκλεής, αἰώνυμος, ἀφανής, ἀγνώριστος, ἄγνωστος, ἀδόκιμος, ἀζήλωτος. ἐπιβόητος δὲ, καὶ ἐπίρρητος, καὶ ἐπίψογος. Καὶ πράγματα, ἀγνωσία, ἀδοξία, κακοδοξία, δύσκλεια, δυσφημία, καταβοὴ, ὡς Θουκυδίδης. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, ἀδόξως, αἰωνύμως, ἀκλεῶς, δυσκλεῶς, ἀφανῶς, δυσγνωρίστως, ἀγνώστως, ἀδοκίμως, ἀζηλώτως, ἐπιβοήτως, ἐπιρρήτως. Ῥήματα δὲ μόνον, τὸ ἀδοξεῖν. τὰ δὲ λοιπὰ, σὺν τῷ εἶναι ῥητέον, αἰώνυμον εἶναι, ἀκλεᾶ εἶναι, καὶ τὰ λοιπά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕ.

Περὶ φιλοπαίκτου, καὶ χαρίεντος.

ΕΡεῖς δὲ, φιλοπαίκτης, φιλοπαίγμων, φιλοπαίσμων, φιλοπαίστης, φιλόγελως, γελοιαστής, φιλογελοιαστής. καὶ ἑτέρας χρείας, κομψός. χαρίεις, στωμύλος. καὶ ἄλλως, φιλοσκώμμων, εὐσκώμμων, σκωπτικός, τωθαστικός. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, γνώριμα δή, φιλοπαιγμόνως, γελοίως, κομψῶς, χαριέντως, στωμύλως, φιλοσκωμμόνως, εὐσκωμμόνως, σκωπτικῶς, τωθαστικῶς. Τὰ δὲ πράγματα, φιλοπαιγμοσύνη, παιδιά, κομψεία, γέλως, χαριεντισμός, στωμυλία, φιλοσκωμμοσύνη, εὐσκωμμοσύνη, σκῶμμα, τωθασμός. Ῥήματα δὲ, παίζειν, τωθάζειν, στωμύλλεσθαι, σκώπτειν, γελᾶν, γελοιάζειν, κομψεύεσθαι, χαριεντίζεσθαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μϛ.

Περὶ οὐδαμινοῦ, βιαίου, καὶ περὶ τοῦ βούλεσθαι.

ΕΠὶ δὲ τοῦ μηδενὸς ἀξίου φαίης, εὔωνος, οὐδείς, οὐδαμόθεν, οὐδενὸς ἄξιος, τοῦ μηδενὸς ἄξιος, τοῦ μηδενὸς τίμιος. ὃν πολλοῦ ἄν τις ἡγήσαιτο τοῦ μηδενός. ἀνεμιαῖος, εὐκαταφρόνητος, κατάπτυστος, ἀπόπτυστος. οὐ δὲ τοῦ τυχόντος ἄξιος, οὐδὲ τοῦ προστυχόντος παντός. ὤνιος, φθόρος. οὗ τὸ μηδὲν τιμιώτερον. ὄλεθρος, κάθαρμα, περίτριμμα, ἀνδράποδον, αἰσχύνη τῶν συναγόντων, τῶν εἰς αὐτὸν ἰόντων ὄνειδος. εὐωνότερος τῶν ἀποκεκηρυγμένων ὠνίων, ἀνδραποδώδης, ἀπερριμμένος, ἐπτυσμένος, ἄσημος, αἰώνυ-

μος, ἄδοξος, ἀφανής. ὃν οἰωνίσαιτ' ἄν τις. ἄδηλος, ἄπορος, κακοδαίμων, ἄθλιος. αὐτ' οὐδενός, ἄτιμος, ἠτιμωμένος, ταπεινός, δύστηνος. τῶν συνόντων αἰσχύνη, εἰκαῖος, συρφετός. τῶν ἐν ταῖς τριόδοις καθαρμάτων ἐκβλητότερος, κοπρίων ἐκβλητότερος. εἰ χρὴ καθ' Ἡράκλειτον λέγειν, τῶν ὀξυθυμιῶν ἀτιμώτερος. Χρὴ δ' οὐδὲν θαυμάζειν, εἰ τινα τοιαῦτα ὀνόματα ἐπὶ πλειόνων σημαινομένων λέγομεν. ὥσπερ γάρ ἐστι πλείω ταὐτὸν σημαίνοντα, οὕτως ἔνια ἐπὶ πολλοῖς τάττεται. καθάπερ εἰ φαίης τὸ σοφόν. ἐπὶ γὰρ μυρίων ἂν τάττοιτο, τῶν κατὰ σοφίαν τι δρώντων. ὅπου γε καὶ τέκτονι σοφίαν Ὅμηρος ἐπωνόμασεν. ὁ δὲ βίαιος, καλοῖτ' ἂν βαρύς, ἀλαζών, φορτικός. εἴη ἄν, καὶ ὁ στάσιμος, ὥσπερ καὶ ὁ ἀπόπληκτος. ὅ, τε μαινόμενος, καὶ ὁ ἀνόητος, καὶ ὁ νοσῶν, καὶ πολλὰ ἂν καὶ τῶν ἄλλων τοιαῦτα εὕροι τις ἐπεξιών.

rus, inglorius, non clarus, abominandus, incertus, dubius, cacodæmon, miser, homo nihili, inhonestus, mulctatus, humilis, infœlix, domesticorum infamia, vanus, vulgatus. triuialibus sordibus abiectior, stercore infamior. Si more Heracliti dicendum est, * Furcis inhonestior. Non autem mirari oportet, si nonnulla nomina, res plures significantia ponimus. Quemadmodum enim plura sunt, idem volentia: sic & nonnulla de multis rebus dicuntur. Vtpote si sapientem dicas, hoc quidem de infinitis, qui sapienter aliquid agunt, dicetur, adeo vt de Fabro, Homerus Sapientiam dixerit. Βίαιος vero significabit idem quod grauis, arrogans, odiosus. sed & firmus, quemadmodum & imperterritus. Sed μαινόμενος, insanum, & ægrotum significat. Tum & multa alia, his similia reperias.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΖ.

Περὶ τοῦ βούλομαι.

Βούλομαι, ἐθέλω, θέλω, προαιροῦμαι, ἐπιποθῶ, ἐπιθυμῶ, ὑπερεπιθυμῶ, ἐφίεμαι, ἐπείγομαι, ὀρέγομαι, ὑπερορέγομαι, γλίχομαι. τὸ γὰρ ἱμείρω, ποιητικόν. ὀρίγνομαι, βουλομένῳ μοι ἐστίν, ἐπιθυμητικῶς ἔχω. τοῦτο γὰρ καὶ μόνον ἐπίρρημα ἔχει. καὶ ὄνομα, τὸν ἐπιθυμητήν. τὰ δ' ἄλλα, μετοχάς. Τὰ δὲ πράγματα, βούλησις, ἔφεσις, ἐπιθυμία, ὄρεξις, ἔρως. ἡ δὲ θέλησις, ἰδιωτικόν. τάχα δ' ἂν τούτοις συντάττοιτο, ἐρῶ τοῦ πράγματος, ἀμφισβητῶ, ὑπεραμφισβητῶ, μέτειμι, μεταδιώκω. ἡ γὰρ ἀμφισβήτησις, καὶ ἐπιδικασία, καὶ μέθοδος, ἑτέροις μᾶλλον προσήκει. ἡ δὲ μεταδίωξις, σκληρόν. ὅθεν καὶ μόνον ἂν εἴποις ἐπίρρημα, τὸ ἐρωτικῶς.

CAPVT XLVII.

De eo, quod est volo.

Volo, eligo, cupio, desidero, valde desidero, concupio, appeto percupio. Sed ἱμείρω, Poeticum est. Concupisco, voluntarius sum, cupide habeo. nam hoc vnicum habet aduerbium. & nomen, desideratorem. à reliquis autem, participia. Res vero, voluntas, inclinatio, cupido, appetitus, desiderium. Sed θέλησις, vulgare est. Sed & his coniungetur, amo hanc rem, quæro, perscrutor, in ea versor, persequor. Sed inquisitio, contentio, & methodus, ad alia magis referuntur. Persecutio autem, durum est. Vnde vnum tamen dices aduerbium, amanter.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΗ.

Περὶ γεγραμμένων ψηφισμάτων.

Φαίης δ' ἂν ἐπὶ τῶν ἤδη γεγραμμένων νόμων καὶ ψηφισμάτων, γέγραπται, ἔδοξεν, δέδοκται, διώρισται, τέτακται, διατέτακται, κέχει-

CAPVT XLVIII.

De decretis scriptis.

De legibus autem, decretisque iam scriptis dices, scriptum est, definitum est, susceptum est, determinatum est, ordinatum est, constitutum est, suffragiis hoc determina-

minatum est, suffragatum est, creditum est, celebratum est, compositum est, consultum est, ratum est, sancitum est, legibus cautum est, promulgatum est, discussum est, præiudicatum est, iam olim receptum est, olim obseruatum est, iam olim custoditum est, consuetum sic est, & similia.

κεχειροτόνηται, ἐπικεχειροτόνηται, πεπίστευται, δεδοκίμασται, ἐξήτασται, κέκριται, προβεβούλευται, βεβούλευται, κεκύρωται, ἐπικεκύρωται, νενομοθέτηται, εἰσενήνεκται, προεισενήνεκται, προεξήτασται, προκέκριται, πάλαι κεῖται, πάλαι τετήρηται, πάλαι πεφύλακται, προείθισται, καὶ τὰ ὅμοια.

CAPVT XLIX.

De eo quod est mediocriter habere, & non.

MEdiocriter vero habere dices, mediocriter habere, modice, satis, sufficienter, modeste. immediocriter vero, si quidem secundum abundantiam, immodice, abundanter, superflue. & secundum minus, egenter, deficienter parum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΘ.

Περὶ τοῦ μετρίως ἔχειν, καὶ μή.

ΤΟ μὲν μετρίως ἔχειν εἴποις ἄν, μετρίως ἔχειν, συμμέτρως, ἀποχρώντως, ἀρκούντως, ἱκανῶς, αὐταρκῶς, μεμετρημένως. τὸ δὲ ἀμέτρως λέγειν, εἰ μὲν κατὰ τὸ πλέον, ἐκμέτρως, καὶ ὑπερμέτρως, καὶ περιττῶς. εἰ δὲ κατὰ τὸ ἔλαττον, ἐνδεῶς, ἐλλιπῶς, ἐλαττόνως.

CAPVT L.

De contorquendo corpore, & contra.

COrpus conuoluere, contorquere, contrahere, conducere, coaceruare, inuoluere, incuruare, inflectere. His & simile videtur, in spiras torquere. Contrarium autem, extendere corpus, protendere membra, simplex facere, remittere, diffundere, intendere. extensim. Sed cum oscitatione sese extendere, σκορδύνασθαι vocant.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ν.

Περὶ τοῦ συστρέψαι τὸ σῶμα, καὶ ἁπλῶσαι.

ΣΥστρέψαι τὸ σῶμα, ἀναγαγεῖν, συνελκύσαι, συναγαγεῖν, συναθροῖσαι, συστεῖλαι, συμπεριεῖρξαι, συμπείρασθαι, συγκάμψαι. παραπλήσιον δέ τι καὶ τὸ εἰλυσπᾶσθαι νόει. Τὸ δὲ ἐναντίον, ἐκτεῖναι τὸ σῶμα, προτεῖναι τὰ κῶλα, ἁπλῶσαι, χαλάσαι, διαχέαι, ἀποτεῖναι, ἀποτάδην. τὸ δὲ μετὰ χάσμης ἀποτείνειν ἑαυτὸν, σκορδινᾶσθαι λέγουσι.

CAPVT LI.

De quibus Plato dicat, Ταυτὸν, & Θάτερον.

DE eo quod Plato Ταυτὸν vocat & Θάτερον, dices. Ταυτὸν quidem, perstans, firmum,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΑ.

Ἐφ᾽ ὧν Πλάτων λέγει ταυτὸν, καὶ θάτερον.

ΕΦ᾽ ὧν δὲ Πλάτων λέξει ταυτὸν καὶ θάτερον, εἴποις ἄν, τὸ μὲν ταυτὸν, μόνιμον, βέβαιον,

πάσιμον, ἀμετάστατον, ἑστηκός, ἀμετακίνητον, ἀγέννητον, ἀμερές, ἀφανές, ἀναφές, ἀθάνατον, ἄλυπον, ἄληπτον, ἀνώλεθρον, ἀΐδιον, ἄφθαρτον, ἀσχημάτιστον, ἀνενδεές, ἀνελλιπές, ἀσώματον, ἀόρατον, ἀχρώματον, ἀεικίνητον, αὐτοκίνητον, ἀείζωον, αὔταρκες αὐτῷ, ἀτάρακτον, καθεστηκός, θεῖον, μονοειδές, καὶ τὰ τούτοις σύστοιχα. Τὸ δὲ θάτερον, ἀβέβαιον, εὐμετακίνητον, μετακινούμενον, πολυκίνητον, πλανώμενον, μεταρυθμιζόμενον, γεννητόν, μεριστόν, μετασκευαζόμενον, μεθαρμοζόμενον, θορύβων μεστόν, πολύφορον, μετατρεπόμενον, φερόμενον, πλανητόν, μεταπλαττόμενον, μετασχηματιζόμενον, γεγονός, ἁπτόν, θεατόν, φθαρτόν, πολυμιγές, θνητόν, πολυσχεδές, παυόμενον, ἀπολλύμενον, πολυσχημάτιστον, πολλῶν ἐπιδεές, σωματοειδές, ὁρατόν, ἐρατόν, αἰσθητόν, πολυχρώματον, πολλῶν προσδεές, ἐνδεές, ταραχῶδες, ἐφήμερον.

ſtabile, immutabile, conſtans, permutabile, ingenitum, indiuiduum, obſcurum, intangibile, immortale, doloris expers, irreprehenſibile, incorruptum, æternum, non periens, informe, nihilo egens, indeficiens, incorporeũ, inuiſibile, incoloratum, perpetuo motum, ſeſe mouens, perpetuum, ſibi ſufficiens, inturbatum, perſiſtens, Diuinum, vniforme: & horum coniugata. Sed θάτερον, infirmum, mobile, motum, inconſtans, errans, incongruum, natum, diuiduum, paratum, compactum, plenum turbarum, mutabile, conuerſum, latum, erraticum, informatum, transformatum, factum, tangibile, viſibile, corruptibile, mixtum, mortale, lacerum, finiendum, periens, multiforme, multorum indigum, corporeum, viſibile, amabile, ſenſibile, multiiugum, multis egens, egenum, tumultuarium, diurnum.

LIBRI QVINTI

FINIS.

IV-

IVLII POLLVCIS DICTIONARII

LIBER SEXTVS.

IVLIVS POLLVX, Commodo Cæsari S.



OMINA quædam, ceu iudicans ascripsi. alia vero, ne præteriisse viderer, posui. Nonnullis quoque dubiis Testes adnotaui, vt his vtentes videas. Nonnunquam & locum, in quo nomen inuenitur, notauimus: in nonnullis vero, & ipsam loquendi formulam. non tamen hoc in omnibus factum est, vbi opus non erat: ne Libris nimia, & superflua magnitudo accederet.

CAPITA LIBRI SEXTI.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΙΔΕΥΚΟΥΣ ὈΝΟΜΑΣΤΙΚῸΝ

ΒΙΒΛΙΟΝ ἝΚΤΟΝ.

ΙΟΥΛΙΟΣ ΠΟΛΙΔΕΥΚΗΣ Κομμόδῳ Καίσαρι χαίρειν.



Ἀ μὲν τινα τῶν ὀνομάτων, ὡς κρίνων, ἔγραψα. τὰ δὲ, ὡς μὴ παρεὶς, ἐμήνυσα. ἐνίοις δὲ τῶν ἀμφιβόλων προσέθηκα τοὺς μάρτυρας, ἵνα τοὺς εἰπόντας εἰδῇς. ἔστι δ' ὅτε που καὶ τὸ χωρίον, ἐν ᾧ τοὔνομα. ἐπὶ δέ τινων, καὶ τὴν λέξιν αὐτήν. οὐ μὴν ἐπὶ πάντων ταυτὸ τοῦτ' ἐποίησα, ὅπου μὴ κατήπειγεν, ἵνα μὴ τοῖς βιβλίοις περιττὸς ὄγκος προσῇ.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ἝΚΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

De

CAPVT PRIMVM.

De symposio.



Voniam nec symposiorum nomina omittenda sunt, domus quidem compotatoria, symposium, collegiū, & conuiuium dicenda est. Et domus triclina, quinqueclina, decaclina. & comestoria domus, à comedendo. & conciliabulum. Rem autem, potum, conuiuium, compotationem, congregationem ad vinum factam, Chorum sacrum, * elapinin, eranum, epulationem, prandium, cœnam, cœnam communem, conuiuationem, hospitalitatem. Illud autem Thucydidis, Ξένισις, durum est. Conuenientes vero ipsos, compotores, comedones, Conuiuatores, Consodales, Choricos Conuiuas, epulatores. Proprie tamen Chororum domus, φωλητήρια vocauerunt. Sed opus ipsum, congregare, conuiuium constituere, implere, instruere, apparare, conuocare. Et ad cœnam inuitare, Parœmia dicit, Menander, & Demosthenes. hi enim vocati ad Xenophronem Phædimi Filium. Conuiuia autem publica, euochiæ, thaliæ, viscerationes, epulæ populares, cibationes dicuntur. Sed in quibus accumbimus, vocabis clinas, lectulos, scabella. dicuntur & scamna, & tori, semicirculi, recubatoria, humistrata.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ συμποσίου.



ΠΕΙ' δὲ οὐδὲ τῶν συμποτικῶν ὀνομάτων ἀμελητέον, χρὴ λέγειν, τὸ μὲν συμποτικὸν χωρίον, συμπόσιον, καὶ ἀνδρῶνα, καὶ συσσίτιον. καὶ τρίκλινον οἶκον, ἢ πεντάκλινον, ἢ δεκάκλινον. καὶ παστάδα δὲ, ἀπὸ τοῦ πάσασθαι, καὶ συναγώγιον. Τὸ δὲ πρᾶγμα, πότον, συσσιτίαν, συμποσίαν, ἢ σύνοδον τὴν ἐν οἴνῳ, ἢ θίασον, ἢ εἰλαπίνην, ἢ ἔρανον, ἢ ἑστίασιν, ἢ ἄριστον, ἢ δεῖπνον, ἢ σύνδειπνον, ἢ θοίνην, ἢ ξενισμόν. ἡ γὰρ Θουκυδίδου ξένισις, τραχύ. Τοὺς δὲ συνιόντας ξυμπότας, ὁμοσίτους, συσσίτους, συνουσιαστάς, θιασώτας, ἢ θισίτας, εἰλαπιναστάς, ἐρανιστάς. ἰδίως δὲ τοὺς τῶν θιασωτῶν οἴκους, φωλητήρια ὠνόμαζον. Τὸ δὲ ἔργον, συναγαγεῖν, συμπόσιον συστῆσαι, πληρῶσαι, συγκροτῆσαι, συναθροῖσαι, συγκαλέσαι. καὶ κληθῆναι δὲ ἐπὶ δεῖπνον, ἥ τε παροιμία λέγει, καὶ Μένανδρος, καὶ Δημοσθένης. Κληθέντες γὰρ οὗτοι πρὸς Ξενόφρονα τὸν υἱὸν τοῦ Φαιδίμου. Αἱ δὲ δημόσιαι ἑστιάσεις, εὐωχίαι, θάλειαι, πανδαισίαι, δημοθοινίαι. τάχα δὲ καὶ σιτίσεις. Ἐφ' ὧν δ' ἔστι κατακεῖσθαι, καλοῖντ' ἂν κλίναι, κλινίδας, κλινίδια, σκίμποδας. εἴρηται δὲ καὶ ἀσκάντης, καὶ στιβάδες. ἡμικύκλια, κλιντήρια, χαμεύνια, χαμεῦναι.

Ἀριστοφάνης εἴπε. τὸ δὲ εὐήλατον, κλιντήριον. εἶτα, φυλλάδες, τυλεῖδες, πόλτυνα, τύλα, κνέφαλα, προσκεφάλαια, ὡς Δημοσθένης, καὶ λοιποί. ποτίκρανον δὲ οἱ κωμικοὶ τὸ προσκεφάλαιον, ἢ τὸ ὑπηρέσιον, ὑπαυχένιον. ἀμφιτάπητες, οἱ ἐξ ἑκατέρου δασεῖς. τάπητες δὲ, οἱ ἐκ θατέρου. ὑπαγκώνια στρώματα, περιστρώματα, ὑποστρώματα, ἐπιβλήματα, ἐφεστρίδες, χλαῖναι, ἀμφιεστρίδες, ἐπιβόλαια, δάπιδες, ψιλοδάπιδες, ξυστίδες, χρυσόπαστοι, ὡς Εὔβουλος,

Ταῖς ξυστίσι ταῖς χρυσοπάστοις στρώννυται.

Τὸ δὲ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τὰ στρώματα ἐνῆν, εὐνὴν καὶ κοίτην ὠνόμαζον. τὰ δὲ εἰς κοίτην στρώματα, εὐναῖα λέγουσιν. ὅτι δὲ καὶ πτίλοις τὰ κνέφαλα ἐφήπλουν, Εὔβουλος ἐν Ἀγχίσει διδάσκει. ἔτι πτερωτὰ, καὶ πιλωτὰ προσκεφάλαια ὀνομάζουσι. καυνάκας δέ τινας πορφυροῦς, ἐπὶ στρωμάτων Μένανδρος ὠνόμασε. τὰς δὲ ἐγκοιμητηρίας ψιάθους, χαμευνίας ἐκάλουν. Ὁ μὲν οὖν συνιστὰς τὸ συμπόσιον, ἑστιάτωρ, ἑστιῶν, ξενίζων, συμποσίαρχος, συμποσίου ἄρχων. ὁ τῆς συνουσίας ἡγεμών. ὁ γὰρ οἰκοδέσμων, τραγικόν. καὶ ἄλλως δὲ καλεῖται συμποσίαρχος, ὁ ἐν ἰσοτελεῖ τινι κοινωνίᾳ κατὰ κλῆρον, ἢ κατὰ δόγμα προαιρεθεὶς τοῦ συμποσίου ἐπιμελητής. εἴποις δ᾽ ἂν τὸν ἑστιάτορα, καὶ ἑστιοῦχον κατὰ Ἀριστοφάνην. Οἱ δὲ συγκληθέντες, δαιτυμόνες, δαιταλεῖς, ἐπίκλητοι, σύγκλητοι, κλητοὶ, συμπόται, συνδειπνοι, ἄκλητοι, οὓς ἀνεπαγγέλτους Κρατῖνος καλεῖ. ἀσύμβολοι, ἀπὸ συμβόλων. ἀφ᾽ ὧν οἱ Ἀττικοὶ, μακρὰς διδόναι συμβολὰς ἔλεγον, ἀντὶ τοῦ μεγάλας. καὶ προκλίτης μὲν, ὁ τῆς ἑστιάσεως προστάτης. ὁ δὲ παρακείμενός τινι, συμπότης, συγκλίτης, παρακλίτης, ὃν σύγκλινον Μένανδρος καλεῖ. ὁμοτράπεζος, συντράπεζος, ὁμόσιτος, σύσσιτος, ὁμόδειπνος. Ὁ δὲ φροντίζων τῆς ὑπηρεσίας ἁπάσης, τραπεζοποιός. Ἡ δὲ ὑπηρεσία, παῖδες, οἰνοχόοι, τραπεζοκόμοι, τμεῖς, μάγειροι, ὀψοποιοί, ὀψαρ-

phanes, Ἐπικλιντρον vocat. Euclatum Aristophanis, ab eodem Κλιντήριον dicitur. Deinde sunt phyllades, alę, poltyna, tyla. Ceruicalia, secundum Demosthenem, & reliquos. Puluinar autem, Ceruical Comici vocant, aut Ὑπηρέσιον, aut Ὑπαυχένιον. Amphitapetia, quæ vtrinque villosa sunt. tapetia, quæ ex vna tantum parte. Strata, cubitalia, peristromata, substrata, stragulæ, sagula, vestes, indumenta, tegumenta, tapetes, tapetia rasa, vestimenta. Auro intexta, vt Eubulus dicit, Vestimentis aurum intertextum habentibus sternebatur. Locus porro, cui strata incumbunt, cubile, aut sponda dicitur. Quæ autem in sponda strata insunt, lectulos vocant. Sed quod & Plumis puluinaria præparabant, in Anchise docet Eubulus. Tum & pennata, & constricta puluinaria nominauerunt. Tum & Cannacarum quarundam purpurearum Menander, de stratis loquens, meminit. Storeas quoque, in quibus dormiebant, vocabant χαμευνίας. Conuiuium præterea constituens, Hestiator, Conuiuator, Hospes, Symposiarchus, conuiuii Princeps, congregationis Dux dicitur. Οἰκοδέσμων enim, Tragicum est. Aliter etiam Symposiarchus dicitur, qui in communi quodam, & omnium æquali sumptu, instituto conuiuio, sorte, aut omnium sententia electus, conuiuii Procurator est. Hestiatorem vero, & Hestiuchum nominabis, secundum Aristophanē. Vocati porro, Conuiuatores, Conuiuæ, inuitati, conuocati, vocati, cōpotores, comessatores. Non vocati, quos Ἀνεπαγγέλτους Cratinus vocat, * Latinis vmbræ dicūtur. Asymboli, a symbolis. A quibus Attici, Longa dare symbola, pro magnis, dixerunt. Sed & Proclites, conuiuii Princeps dicitur. Qui vero alicui accumbit, cōpotor, accumbens, proximus, quem Contoralem, Menander vocat. Communi mensa vtens, commensalis, comestor, conuiuator, simul cœnans. Qui autem omne curat ministeriū, Trapezopœus, mensæ structor dicitur. Famulitium autē est, Pueri, Pincernæ, Mēsarii, Sectores, Coqui, obsoniorū Paratores, cōdi-

di. Et culina, & coquina dicitur. Et condimenta, bellaria. Quo vero condimentorum vasa reponuntur, arca. quo autem obsonia, cista conuiuatoria dicitur.

CAPVT SECVNDVM.

De vasis vini, reconditoriis, crateribus. & vinorum nomina.

SEd quo reponitur vinum, sunt: lagena, oppa, vtris, crater, trulla, cadus, vrna, hydria, Βίκος, Cradisus, iuxta Xenophontem. Vrceus, amphora, vas vinarium, vitreum, fictile, dolium. Hyperides autem & Doliolum dixit. Si vero & Aristophanes, Ὑρχὰς vini dixit, significat dictio hæc vas fictile simile Βίκῳ, est autem hoc nomen, Aeolicum. Vini autem reconditoria, Xenophon Vinaria vocauit. Eupolis autem, Pythones Crateres porro, primus quidem, Iouis Olympii, & Olympiorum Deorum. secundus, Heroum. tertius vero, Iouis Saluatoris, Perfecti. Vnde & ternatius primus perfectus numerus vocatur. Et vinum quidem dicitur, potus, iucundum, illecebrosum, dulce, austerum, acre, suaue, fragrans, Thasium, Chium, & huius vini optimum, Aristeum, & Aristusium, Mendæum, Mendesium, Ismaricum, Lesbium, Peparethum, Chalibonium, Pellæum, Pramneum, Maronium. Nec tũ Veteres, Italicũ vinũ adeo diligenter nouerant, quia nullum quod huic anteposuerint, extat. Sed & dulce vinum, & Pollæum, ex Syracusis est, primus autem hoc Polas Argiuus parauit, vnde & nomen sumpsit. vel à Syracusarum Rege Polide, vt tradit Aristoteles. Sysæræum quoque vinum vocarunt, quod mustum ad dulcedinem coctum est. & Theræum, Creticum. Erat & vinum quoddam vnguentarium, vnguento mixtum. nonnulli tamen dulce vinum, sic nominatum volunt. Mulsumque dixerunt, quod nunc οἰνόμελι dicitur. vel forsitan, quod nunc hepsema vocant, quod vinum ad dul-

πῶται. Καὶ τὸ μὲν μαγειρεῖον, ὀπτανεῖον. τὰ δὲ ἀρτύματα, ἡδύσματα. ἵνα δὲ ἔγκειται τὰ τῶν ἡδυσμάτων ἀγγεῖα, κυψέλη. ἵνα δὲ τὰ ὄψα, κίστη ὀψοφόρος, ἡ κίστη δειπνοφόρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ τῶν οἴνου ἀγγείων, καὶ ἀποθηκῶν, καὶ κρατήρων. τὰ περὶ τὸν οἶνον ὀνόματα.

Ἵνα δὲ ὁ οἶνος, λάγυνος, πιτυὴ, ἀσκός, κρατήρ, προχοΐδιον, κάδδος, καδίσκος, κρωσσός, βίκος, κράδισος, ὡς Ξενοφῶν. κεράμιον, ἀμφορεὺς, ἀμφορίσκος, σταμνίον, ἀγγεῖον οἰνοφόρον, ὑαλοῦν, κεράμου πεποιημένον, πίθος ἢ πιθάκνη, Ὑπερείδης δὲ, πιθάκνιον εἴρηκεν. εἰ δὲ καὶ Ἀριστοφάνης ὠνόμασεν ὑρχὰς οἴνου, δηλοῖ μὲν ἡ λέξις τὸ προσεοικὸς τῷ βίκῳ κεράμιον. ἔστι δὲ αἰολικὸν τοὔνομα. Τὰς δὲ ἀποθήκας τοῦ οἴνου, Ξενοφῶν μὲν οἰνῶνας εἴρηκεν. Εὔπολις δὲ, πυθῶνας. κρατῆρες δὲ, ὁ μὲν πρῶτος, διὸς ὀλυμπίου, καὶ ὀλυμπίων θεῶν. ὁ δὲ δεύτερος, ἡρώων. ὁ δὲ τρίτος, διὸς σωτῆρος τελείου. ὅτι καὶ τὰ τρία, πρῶτος τέλειος ἀριθμός. καὶ ὁ μὲν οἶνος, πῶμα, καὶ πόμα, καὶ ποτόν. ἡδὺς, ἐπαγωγὸς, γλυκύς, αὐστηρός, λειαύστηρος, μελιηδὺς, ἀνθοσμίας, θάσιος, χῖος. καὶ ὁ τούτου ἄριστος, ἀρίσιος, ἀρισούσιος, μενδαῖος, μενδήσιος, ἰσμαρικός, λέσβιος, πεπάρηθος, χαλυβώνιος, πελλαῖος, πράμνειος, μαρωνείτης. οὔπω γὰρ οἱ παλαιοὶ τὸν ἰταλιώτην ἀκριβῶς ᾔδεσαν, ἐπεὶ οὐκ ἔστιν ὅντινα ἂν τούτου προὔθεσαν. καί που καὶ γλυκὺς, καὶ πολλαῖος, ἔστι μὲν ἐκ συρακουσῶν. Πόλας δ᾽ αὐτὸν ὁ ἀργεῖος πρῶτον ἐπεσκεύασεν, ἀφ᾽ οὗ καὶ τοὔνομα. ἢ ἀπὸ τοῦ συρακουσίων βασιλέως Πόλιδος, ὡς Ἀριστοτέλης λέγει. καὶ σειραίεριον δὲ ἐκάλουν, τὸν ἐκ γλεύκους ἑψημένον γλυκύν. καὶ θήραιον, τὸν ἐκ κρήτης. ἦν δέ τις καὶ μυρίνης οἶνος, μύρῳ κεκραμένος. οἱ δὲ, τὸν γλυκὺν οὕτως οἴονται κεκλῆσθαι. καὶ μελίκρατον δὲ, τὸ νῦν οἰνόμελι. ἤπου δὲ καὶ τὸ νῦν ἕψημα ὀνομαζόμενον, ὅπερ ἐστὶν οἶνος

ἑψημένος εἰς γλυκύτητα. καὶ τοῦτ' αὖ εἴη τὸ εἰρημένον ἐν τῇ τοῦ Πλάτωνος τοῦ κωμικοῦ συμμαχίᾳ, Τὸ γὰρ ἕψημά σου γευόμενος, ἔλαθον ἐκροφήσας. καὶ πρότροπος δὲ, ἦν τις οἶνος, ὁ πρὶν ἀποθλίβεσθαι ἐκρυείς. ὁ δὲ φαῦλος οἶνος, δευτερίας, ἐξεστηκώς, ἐκτροπίας, τροπίας, ὀξίνης, ὀξώδης. ὁ μέντοι δευτερίας, καὶ τρυγήφαιος ἐκαλεῖτο. τὸν δὲ οἶνον, καὶ τρύγα ἐκάλουν, ὡς ἐν Ὥραις Κρατῖνος λέγει,

Ἀλλ' ἦν ὅτ' ἐν φώσσωνι τὴν οἱ συνέχων,
Μετ' ἐμοῦ διῆγες, οἴναρον ἕλκων τῆς τρυγός.

αὐτίτης δὲ οἶνος, ὁ ἐπιχώριος. σακκίας δὲ, ὁ διυλισμένος, καὶ σάκτος παρ' Εὐπόλιδι. τὸ δὲ τρίμμα, πόμα ἦν μετὰ ἀρωμάτων τοῖς νέοις κωμικοῖς. ἐπῄνουν δὲ οἶνον τὸν τρία φέροντα, τὸ τριπλὲν, τουτέστι τοῦ ὕδατος. Ὅμηρος δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ,

Ἓν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
Χεῦ. ——

Ὅτῳ μὲν οὖν ὁ οἶνος ἀρύεται, ἀρυστήρ, ἀρύστιχος, ἔφηβος, οἰνήρυσις, κοτύλη, λεπαστή, οἰνοχόη, κύαθος. ὅτῳ δὲ διηθεῖται, ὑλιστήρ, καὶ τρύγοιπος. καὶ σίφωνα μὲν, ὅτῳ ἐγεύοντο, Ἱππῶναξ εἴρηκε, Σίφωνι λεπτῷ τὸ ἐπίθεμα τετρήνας. σιφωνίζειν δὲ, Ἀριστοφάνης. Καὶ ἀπὸ μὲν τοῦ πίνειν, πότης, συμπότης, συμποτικός, ποτίστατος, ποτικός, συμποτικώτατος. καὶ πότις γυνὴ, παρὰ Φρυνίχῳ τῷ κωμικῷ. προπίνειν, διαπίνειν, διαμιλλᾶσθαι ἐν πότῳ, ἐκπίνειν, ὑποπίνειν, ὃ καὶ ὑποψεκάζειν λέγουσι. φιλοποτεῖν, καταπίνειν. ἤδη δὲ τοῦτο ἔνιοι, καὶ ἐπὶ τροφῆς λέγουσιν. Αἰσχίνης δὲ, καὶ τὴν οὐσίαν ἔφη κατέπιε. καὶ λύχνον δὲ πότην Ἀριστοφάνης ἔφη. φιλοπότης δὲ, καὶ ἀκρατοπότης, ὑδροπότης. φιλοποσία, ἀκρατοποσία, ὑδροποσία, ὑδατοποσία, φαρμακοποσία. ἀπὸ τοῦ πιεῖν, συμπιεῖν, ἐκπιεῖν, κλεψιποτεῖν, ἀκρατοποτεῖν, ὑδροποτεῖν. ἐρεῖς δὲ, μετριοποτίστατος. τὸ γὰρ ἁπλοῦν ὁ μετριοπότης, εὐτελές. γαλακτοπότης, γαλακτοποσία. Εἴποις δ' ἂν, καὶ συμποτικὰς τύχας, ποτικῶς, συμποτικῶς.

cedinem coctum est. Et hoc nimirum fuerit in Platonis Comici Symmachia, Tuo enim gustato hepsemate, clam absorbui. Vinum etiam protropum erat, quod priusquam calcarentur vuæ, effluebat. Cæterum vinum vile, secundarium, deficiens, lorum, acre, acidum. Secundarium autem, & fecarum dicitur. Sed & vinum, τρύγα vocarunt. Vt in Horis dicit Cratinus, Sed erat, quando in Phollone hanc ipsi cohærens, mecum traduxisti, pampinum trahens vini. Οἶνος vero αὐτίτης, dicitur quod in ipsa regione natum est: Σακκίας vero percolatum. Et σάκτος, apud Eupolidem. Trimma autem, apud nouos Comicos, vinũ erat aromatib. conditum. Vinum autẽ commendabant tres partes habẽs, triplum scilicet aquę. Homerus vero in Odyssea, Vno poculo impleto aquæ viginti mensuras Immiscuit. Quo autem vinũ hauritur, vrceus, hydria, amphora, cotyle, cantharus, cyathus. sed quo mundatur, fiscella. Et Siphon dicitur, quo gustatur. vt Hipponax inquit, Siphoni tenui operculum perforans. Siphonizare, Aristophanes dixit. A potando autem dicitur, potator, compotor, compotator, potatissimus, potus, compotationum studiosissimus. Et Mulier Pota, apud Phrynichum Comicum. Propinare, perpotare, potando certare, epotare. suppotare, quod & pitissare vocant. potandi amantem esse. Καταπίνειν, quod nonnulli etiam ad cibum referunt. Aeschines vero dicit, Et substantiam omnem ebibit. Et Lychnum potum, vocat Aristophanes. Sed & potationum amans, & mero potus, aquæ potor. potatio, meri potatio, aquæ potio, pharmaci potio. A bibendo vero, combibere, ebibere, bibendo fallere, summos libare cyathos, aquam bibere. Dices vero μετριοποτίστατος, id est, bibendo moderatissimus. Positiuus enim μετριοπότης, vulgaris est. Lactipotor, lactis potatio. Tum & vices potatorias dices. potatorie, compotatorie.

ΚΕΦΑ-

CAPVT TERTIVM.

Quæ à vino, & per vinum.

A Vino autem dices, vini ſtudioſus, & vini ſtudium. vinolentus, vinolentia, vinolenter, & vinolentum eſſe. Temulentus, non tamen temulentia, & temulenter. fortaſſis tamen, temulentum eſſe. Inebriatus vero, & Vino domitus, ſecundum Platonem. Et Ebriati, ſecundum Cratinum. Vinum ægre ferens, ebrius, ebrietas, ebriari, & ebrietatis turba. A vino vero, viniferæ vites. & pampini, ipſa folia dicuntur. Et œnoptiſtis, qui vinum obſeruat. Hic etiam, lychnos, & lucernas præbebat, & æquam curabat potationem. Atque Vinipotus, & Vinipota Mulier, vt Anacreon dixit. Et Vinum bibens, vt Homerus. vinum potans. Et Vino abundantiſſima regio, ſecundum Thucydidem. Tum & Vites ſuaue gerentes vinum, vt Xenophon, & porro Bonum creantes vinum. Sed Οἰνίζεσθαι quod de vinum ementibus dicitur, Poeticum eſt. Oeniſtria vero, eſt vini in Pueros per tribus diſtributio. Oenias vero, vel œnas, palumbes eſt. Et œnutta, maſſa vino rigata. Atque Vinigerum nauigium, apud Cratinum. Famuluſque Vinarius, apud Anacreontem. Et Vinarium, apud Cratinum, Ne vinarium quidem oxybaphum ille poſſideat. Et Aeſchylus, Neque vrceos, nec vinaria, neque hydrias in opulẽtis relinquere domibus. Sed & dicere licet, adnauigat potus, & redit. Et vinum merum, aqua non mixtum. intemperatus. merum libare. Temperatum, bene mixtum, permixtum, bene dilutum. Et per ſe mixtum vinum, quod nulla dilutione opus habet, dicitur. Et ſua ſponte temperatum, & dilutum. & nuper mixtum, recenter temperatum, quod modo eſt dilutum. Et Meracius, Meraciſſimum, ſecundum Hyperidem. Cæterum & Ἀκρατίσασθαι, pro merum bibere, vel ientari, apud Veteres vſitatum fuit. & Ariſtophanem, Quid hoc malum,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Τὰ ἀπὸ οἴνου, καὶ τὰ δι' αὐτόν.

ΑΠΟ' δὲ οἴνου, φίλοινος ἐρεῖς, φιλοινία. καὶ πάροινος, παροινία. καὶ παροίνως, παροινῆσαι, ἔξοινος, οὐ μέντοι καὶ ἐξοινία, οὐδὲ ἐξοίνως. ἴσως δὲ ἐξοινίσαι. διοινωμένος δὲ καὶ κατοινωμένος, ὡς Πλάτων. καὶ οἰνωμένοι, ὡς Κρατῖνος. δύσοινος, καὶ οἰνόφλυξ, οἰνοφλυγία, οἰνοφλυγεῖν, καὶ οἰνοκάχλη. Ἀπὸ δὲ οἴνου, καὶ οἰνάνθαι, αἱ ἄμπελοι. καὶ οἴναρα, τὰ φύλλα. καὶ οἰνόπτης, ὁ τὸν οἶνον ἐπιβλέπων. οὗτος δὲ, καὶ λύχνους, καὶ θρυαλλίδας παρεῖχε, καὶ τὴν ἐξίσου πόσιν ἐφεώρα. καὶ οἰνοπότης, καὶ οἰνοπότις γυνὴ, ὡς Ἀνακρέων. καὶ οἰνοποτῶν, ὥσπερ Ὅμηρος εἴρηκεν, οἰνοποτάζων. καὶ πολυοινότατον χωρίον, ὡς Θουκυδίδης. καὶ ἄμπελοι ἡδύοινοι, ὡς Ξενοφῶν. καὶ εὔοινοι δέ. τὸ δὲ οἰνίζεσθαι, ἐπὶ τῶν τὸν οἶνον ὠνουμένων, ποιητικόν. ἡ δὲ οἰνιστήρια, οἴνου δόσις παρὰ τῶν παίδων ἐν τοῖς φράτρασιν. οἰνίας δὲ, καὶ οἰνάς, ἡ ἀγρία περιστερά. καὶ οἰνοῦττα, μάζα οἴνῳ δεδευμένη. καὶ οἰναγωγὸν πλοῖον, παρὰ Κρατίνῳ. καὶ οἰνηρὸς θεράπων, παρὰ Ἀνακρέοντι. καὶ οἰνηρὸν, παρὰ Κρατίνῳ,

Οὐδ' ὀξύβαφον οἰνηρὸν ἔτι κεκτήσεται.

καὶ Αἰσχύλος, Μήτε κρωσσοὺς, μήτ' οἰνηροὺς, μήθ' ὑδατηροὺς λιπεῖν ἀφνειοῖσι δόμοισιν. ἔστι δὲ εἰπεῖν, ἐπανέπλει τὸ ποτὸν, καὶ ἐπανήει. καὶ ἄκρατος οἶνος, ἀμιγὴς πρὸς ὕδωρ, ἄμικτος. ἄκρατον ἀποσπεῖσαι. κεκραμένος, εὔκρατος, καὶ εὐκέραστος, εὔκρας, εὐκρατής. καὶ αὐτόκρας, ὁ μηδεμιᾶς προσθήκης δεόμενος. καὶ αὐτοκέρας, καὶ αὐτόκρατον. καὶ νεόκρατον, καὶ νεόκρας, ὁ νεωστὶ κεκραμένος. καὶ ἀκρατότερος, καὶ ἀκρατέστερος, ὡς Ὑπερίδης. ἔστι δὲ τὸ ἀκρατίσασθαι, καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς, καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει, Τί τὸ κακόν,

ἀλλ' ἢ κωκύματα ἠκρατίσω. καὶ κεράσασθαι, μίξασθαι, συγκεράσασθαι. καὶ κεραννύναι, καὶ ἐκεράννυ. τὸ γὰρ ἐκίρνα, καὶ κιρνάναι, ποιητικώτερον. ὥσπερ καὶ ὁ κιρνάς. οἱ δὲ πεζοί, λέγουσι καὶ κεραννύς. καὶ Ἡρόδοτος, ἀκρατοπότης. ἀκρατοκώθωνος δέ, Ὑπερείδης εἶπεν, εἰ καὶ μὴ δόκιμον. ὃ μέντοι ἀναγαργαρίσασθαι νῦν λέγουσιν. ἀνακογχυλίζεσθαι ἔλεγον, τὸ ἀνακλύσασθαι τὴν φάρυγγα. Πλάτων δὲ ὁ κωμικός, Ἀνακογχυλιασμὸν ἐχθροδαπόν τι σκευάσω. ἀμυστὶ πίνειν, ἀμυστίζειν, χανδὸν πίνειν. θρᾳκία πρόποσις, σκυθικὴ πόσις, πρόποσις. ὑποβεβρέχθαι, διαθερμαίνεσθαι, σεσεῖσθαι μέθῃ, μεθύειν, μεθύσκεσθαι, μεθυστικός. ἡ γυνὴ δέ, μεθύση, καὶ μεθύστρια, παρὰ Θεοπόμπῳ τῷ κωμικῷ. ὁ γὰρ μέθυσος, ἐπὶ ἀνδρῶν, Μενάνδρῳ δεδόσθω. ἐπὶ δὲ τῶν μεθυόντων, ἔλεγον τὸ μασχάλην αἴρειν, ὡς τοῦτο ἔθος ὂν τοῖς ἐν μέθῃ. διὸ καὶ Ὅμηρον προσειπεῖν,

Χεῖρας * ἀνισχόντες, γέλῳ ἔκθανον.——

κραιπάλη, κραιπαλᾶν, ἑωλοκρασία, νήφειν, νηφαλίως ἔχειν, νηφαντικὸν εἶναι. τὸ γὰρ νηφαλεύειν, τὸ νηφάλια θύειν ἔλεγον, ὅπερ ἐστὶ τὸ χρῆσθαι θυσίαις ἀοίνοις. ὧν τὰς ἐναντίας θυσίας, οἰνοσπόνδους ὠνόμαζον. ἔπινον δέ, ὡς οἱ νῦν. τὸ συνέπινον δέ, καὶ πότους ἐποιοῦντο, Ξενοφῶν ἔφη. οἱ δὲ Μῆδοι, καὶ ἔπινον, καὶ ηὐλοῦντο. Κρατῖνος μέντοι τὸν οἶνον μάρωνα εἴρηκεν,

* Οὔπω ὄπιον τοσοῦτον, οὐδὲ μάρωνα πίομαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Περὶ λαμπροῦ ἑστιάτορος, καὶ τοῦ ἐναντίου.

Ἐρεῖς δέ, ἑστιάτωρ λαμπρός, μεγαλοπρεπής, εὔξενος, φιλόξενος, δημοτικός, εὐτράπεζος, καθαρειότητι χαίρων. ὁ γὰρ καθάριος, ἰδιωτικόν. καίτοι τὸ καθαρείως παρὰ Ξενοφῶντι εἴρηται. διηκριβωμένος, εὐδίαιτος, μεγαλόφρων, φιλοφροσύνης γέμων, εὐάρμοστος, φιλοπροσήγορος, πανηγυρικὸς τὸ ἦθος, ἁβρόβιος, ἁβροδίαιτος. καὶ τὰ παραπλήσια. Τοὺς δὲ ἐναντίους, τρυγοβίους ὠνόμαζον, κακοβίους, μικροπρεπεῖς, ἀνελευθέρους.

an pruna ientabor? ſed & diluere, miſcere, cõdiluere, tẽperare & tẽperauit. Ἐκίρνα enim, & Κιρνάναι, magis Poetica ſunt. quemadmodũ & Κιρνάς. Poetæ vero, & Dilutus dicunt. Et Herodotus, Meri potor. Et Mero inebriatus dixit Hyperides, licet non probatum ſit. Et quod nunc gargariſare dicunt, ἀνακογχυλίσασθαι vocarunt, pro eo quod eſt guttur perluere. Plato autem Comicus, Gargariſmum quendam hoſtilem adorna, dixit. Sine reſpiratione potare, continuo bibere ſpiritu, hianter bibere. Thracia Propinatio, Potio Scythica, propinatio. Irrigatus eſt, incaluit, ebrietate commotus eſt. ebriari, inebriari, inebriatus. Mulier vero Ebria, & Inebriata, dicitur apud Theopompum Comicum. Ebrius enim, quod ad Viros refertur, Menandro relinquatur. De ebriis vero, alam leuare dixerunt. eo quod talis ebriis mos erat. quapropter & Homerum dicere, Manibus eleuatis, riſu emoriebantur. Crapula, crapula laborare, crapula heſterna. ieiunare, ſobrie habere, ſobrium eſſe. Nam νηφαλεύειν, ſobria immolari ſignificat. quod eſt ſacra facere, vino carentia. quorum contraria ſacra, vini libationes vocarunt. Sed & biberunt, vt nunc dicitur. Combiberunt vero, & Potationes fecere, dixit Xenophon. Medi vero, Bibebant, & in tentoriis pernoctabant. Verum Cratinus vinum, etiam Μάρωνα vocauit: Nec curaui tantum, nec marona bibi.

CAPVT QVARTVM.

De ſplendido conuiuatore, & contra.

Dices vero, Conuiuator ſeu Hoſpes, ſplẽdidus, magnificus, hoſpitalis, Hoſpitum amans, popularis, lautus, munditie gaudens. Mundus enim, Vulgare eſt. Sed & Munde, apud Xenophontem dicitur. Sedulus, opiparus, magnanimus, hilaritatis plenus, compoſitus, affabilis, feſtiuus moribus, delicatus, deliciis vtens, & his ſimilia. Contrarios autem, ſordidos, tenues, viles, & illiberales nominauerunt.

CAPVT QVINTVM.

De dextro, & sinistro compotatore.

DE compotore porro, dexter, compotorius, vrbanus, decorus, compositus, syncerus, studiosus, placabilis, commercii amans, sodalitate dignus, communicans, conueniens, ingenuus, diligens, hilaris, risus amans, iocundus, & iocorum studiosus, lætus, contentus, temperans, modestus, sobrius, moderatus, temperatus, placidus, mitis. Contrarius vero, sinister, negligens, agrestis, asper. cauillator, arrogans, superbus. Contemptor, molestus, onerosus, grauis, mordax. obtrectator, curiosus, percuriosus, tristis, fictus, fucatus. Simulator, scommatum studiosus. irrisor, mordens, cauillatorius. Cachinnator, irreplebilis, vilis, mollis, vinolentus, temulentus, inconstans, lubricus, iracundus, ebrius, crapula laborans, incertus, garrulus, delirus, nugator, inter pocula concionans.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ δεξιοῦ, καὶ σκαιοῦ συμπότου.

ΠΕρὶ δὲ συμπότου, δεξιός, συμποτικός, ἀστεῖος, ἐπιεικής, εὐαρμόνιος, ἐπιδέξιος, εὐμελής, εὔμικτος, εὐεπίμικτος, ἀξιοκοινώνητος, κοινωνικός, συνοισιαστικός, ἐξομολογητικός, σπουδαῖος, φαιδρός, φιλόγελως, φιλοπαίγμων, καὶ φιλοπαίσμων, φιλόφρων, αὐτάρκης, ὀλιγοδεής, ὀλιγόσιτος, νήφων, μετριώτατος, μετριόσιτος, ἵλεως, εὐμενής. Ὁ δὲ ἐναντίος, σκαιός, ἐκμελής, ἄγροικος, ἄμικτος, εἴρων, ἀλαζών, ὑπεροπτικός, ὑπέρφρων, βαρύς, φορτικός, ἐπαχθής, κομπαστής, κομπώδης, περίσπουδος, ὑπέρσπουδος, κατεσπουδασμένος, ἐπισκυθρωπάζων, πεπλασμένος, καταπεπλασμένος, σχηματοποιούμενος, φιλοσκώμμων, γελοιαστής, τωθαστής, τωθαστικός, καγχαστής, ἄπληστος, συρφετώδης, χαῦνος, πάροινος, ἔξοινος, ὑγρός, σφαλερός, δυσόργητος, μεθύων, κραιπαλῶν, παράφορος, λάλος, λῆρος, φλύαρος, κυλικηγορῶν, φορτικός.

CAPVT SEXTVM.

De libationibus, & propinando.

DE vino insuper dices, libatio libare, delibare. libamina fundere. libaminum expers, libationis aut fœderis expers. Fœderatus, semilibatus, confœderatus, confœderatissimus, à fœdere alienissimus. Simul libans, libaminum & poculorum particeps, fœderum transgressor. fœdera transgredi, libationes dissoluere, & his similia. Propinatio, ad potandum inuitatio. Σπονδαρχεῖν, quod est potandi inuitationes propinare. pocula circũagere, frequenter instillare. Et potus mensarum secundarum. Et calix transitorius, qui ad omnes peruenit. quẽ etiam ἐπινιπτείδα vocaueris. Inebriari vero pro immodice bibere, dixit Critias. Et bibẽdi cupidus, sitibũdus, sitiẽs.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς.

Περὶ σπονδῶν, καὶ τοῦ προπίνειν.

ΕἼποις δ' αὖ ἀπὸ οἴνου, σπονδή, σπεῖσαι, ἀποσπεῖσαι, ἐπισπεῖσαι, ἀπόσπονδος, ἄσπονδος, ἔνσπονδος, ἡμίσπονδος, ὁμόσπονδος, ἐνσπονδότατος, ἀσπονδότατος, ὁμόσπονδος, σπονδῶν καὶ κρατήρων μετασχών, παράσπονδος, παρασπονδεῖν, σπονδὰς ἀναιρεῖν, καὶ τὰ παραπλήσια. πρόποσις. φιλοτησία. σπονδαρχεῖν, τὸ προπίνειν φιλοτησίας. τὰς κύλικας ἐν κύκλῳ περιελαύνειν, πυκνὸν ὑποψεκάζειν. καὶ πότος μεταδόρπιος. καὶ κύλιξ μετανιπτρὶς, ἡ ἐπὶ πᾶσιν. εἴποις δ' ἂν τὴν αὐτὴν, καὶ ἐπινιπτρίδα. ἐπικωθωνίζεσθαι δὲ, τὸ περαιτέρω πίνειν, Κριτίας λέγει. καὶ ὁ μὲν πιεῖν ἐπιθυμῶν, διψαλέος, καὶ διψῶν.

καὶ τὸ πρᾶγμα, δίψα, καὶ δίψος. καὶ τὸ ῥῆμα, διψῆν. ὁ δὲ φαγεῖν θέλων, πεινῶν. καὶ τὸ πρᾶγμα, πεῖνα. καὶ τὸ ῥῆμα, πεινῆν. Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς καὶ κεναγγίαν εἴρηκε. Ξενοφῶν δὲ, βούλιμον. καὶ Ἀριστοτέλης δὲ, τὸν πειραιᾶ μὴ κεναγγίαν ἄγειν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Τροφαὶ, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν ὀνόματα.

Η ΔΕ τροφὴ, ἄρτοι, κρέα, ἄλφιτα, μᾶζα, ὄψα, σῖτα, σιτία, ἐδέσματα, βρώματα. καὶ ἀπὸ μὲν τροφῆς, θρέψαι, τραφῆναι, τροφεύς, εὔτροφος, ἔντροφος, σύντροφος, τροφός, τρόφιμος, παρατρέφεσθαι, συντρέφεσθαι, ἀποτρέφεσθαι, ὑποτρέφεσθαι. Ἀπὸ δὲ ἄρτου, ἀρτοποιός, ἀρτοκόπος, κανοῦν ἀρτοφόρον, ἀρτοσιτεῖν. ἄρτοι ζυμῖται, καὶ ἄζυμοι. Πλάτων γὰρ τῷ ὀνόματι κέχρηται. ἄρτοι ὀβελίαι, ἄρτοι κριβανῖται, ἄρτοι καγχρυδίαι, ἄρτοι ἀπυρῖται. τῶν δὲ ἄρτων οἱ ψωμοὶ, καλοῦνται ἔνθεσις. καὶ τὸ ψωμίζειν δὲ, ἀπὸ τῶν ψωμῶν, ὡς Ἀριστοφάνης φησίν.

—ἡ δὲ παιδίον

Κατέκλινεν, ἡ δ' ἔλουσεν, ἡ δ' ἐψώμισεν.

Ἀπὸ δὲ κρεῶν, ἢ ὡς Ξενοφῶν κρεαδίων, κρεωφάγος, κρεωφαγία, κρεανομία, κρεωσιτεῖν, κρεωπῶλαι, κρεωπωλεῖν. ἥμερα κρέα, θήρεια κρέα, ὕεια, χοίρεια, ὀρνίθεια, πολυπόδεια, περδίκεια, λαγῷα, σχελίδες λαγῴων, τεμμάχη κρεῶν, καὶ τὰ παραπλήσια. κρεωδαίτης δὲ, ὁ διατέμνων, ὃν καὶ μάγειρον, καὶ ἀρταμον ἔνιοι καλοῦσιν. ἔστι δέ τις καὶ παρὰ λακεδαιμονίοις ἀρχὴ, κρεωδαίτης. Ἀπὸ δὲ σίτων, σῖτα, σιτία, σιτεῖσθαι, σιτούμενος, σίτησις, σιτηρέσιον, κακόσιτος, ἀπόσιτος, φιλόσιτος, ἄσιτος, εὔσιτος, σιτοφάγος, σιτικός, πολύσιτος, ὀλιγόσιτος, μετελθόσιτος, σύσσιτος, συσσιτεῖν, ἀείσιτος, ἐπίσιτος, ἐπισιτισμός, παρασιτεῖν. καὶ παρὰ τοῖς νεωτέροις, παράσιτος, καὶ τὰ ὅμοια. ἔστι δὲ καὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς τοὔνομα. ἡμῖν

Et res ipsa, sitis. Et verbum, sitire. Edendi vero cupidus, famelicus. Res ipsa, fames. Et verbum, esurire. Sed Plato Comicus, etiam Vasorum inanitatem dixit. Xenophon, inediam. Tum & Aristoteles, Piræum non ferre vasa inania.

CAPVT SEPTIMVM.

Cibi, & ab his deducta nomina.

Cibi præterea, panes, carnes, farina, massa, obsonia, cibi, frumēta, edulia, victus. Et à nutrimēto quidē nutrire, nutriri. Nutritor, bene nutritus, nutritus, connutritus. Nutrix, Alumnus, pernutrire, connutrire, nutrimēta subducere, subnutrire. A pane vero, Pistor, panem secans, canistrum panarium, panem pinsere, panes fermentati. & Azymi, hoc enim nomine Plato vtitur. Panes verualles, panes clibanarii, panes canchrydii, panes intosti. Panis vero buccellæ, boli dicuntur. Vnde & Ψωμίζειν,* id est nutrire, apud Aristophanem: Hæc quidem Puerum reclinauit, hæc lauit, illa vero nutriuit. A carnibus vero, vel Κρεαδίων, vt Xenophon vocat, carniuorus dicitur. carnis comestio, carnis distributio, carnibus cibari, carnis venditores, carnes vendere, carnes cicures. Carnes ferinæ, suillæ, porcinæ, altiles, polypeæ. perdicum carnes, leporinæ, leporum pulpamenta, carnium frusta, & quæ his similia sunt. Carnifeca vero, qui carnes discindit. quem & coquum nonnulli vocant. Est & apud Lacedæmonios Magistratus quidam, Creodætes dictus. A frumentis vero dicuntur, cibi, cibari, cibatus, annona, tessera frumentaria, male cibatus, ieiunus, ciborum amans, non cibatus, bene cibatus, cibiuorus, frumentarius, edax, perparce comedens, modice edens. Conuiuator, conuiuari, semper comedens, commeatum quærens, commeatus inquisitio. Parasitare. & apud Neotericos, Parasita. & quæ his sunt similia. Est & apud Veteres nomen hoc, non autem de illo

illo quo nunc: ſed de miniſterio quodam ſacro dicitur, vtpote de illo qui ad ſacri frumenti collectionem conſtitutus eſt. Et prætorium quoddam Athenis, vt in Regis Decreto videre licet, Paraſitium vocatur. A Paraſitare autem, Paraſitam, guloſitatis & adulationis cauſa, primus dixit Epicharmus. & poſt hunc Alexis. eundem vero, Homerus Conuiuam vocat: Quoniam ei Sodalis erat charus, Conuiua. Frumenti penuria, carentia, egeſtas, ieiunium. Conuiua, victus domeſticus. victu egere, conuiuium, domiuiuens vel è ſuo, victus ſuſceptio, cibare. Et Pueros cibatos, dixit Xephon: Et à cibo depellere. Nam frumenti menſor, & nauigia frumentaria, & frumentantes, frumenti cuſtodes, & alia huiuſmodi, non à cibariis, ſed à frumento dicta ſunt; quemadmodum & Frumentabantur, apud Thucydidem; & Teſſera frumentaria, & Frumenti egeſtas. A farinis quidem, farina cibare, farinatio. Piſtrina, ſecundum Hyperidem. Farinam rigare, maſſam ſubigere, farinæ tabernæ. Ab obſoniis vero, obſoniare, obſoniorum comeſtor, obſonia comedere, obſoniorum voraciſſimus, obſonia deuorare, obſoniorum deuoratio. & Obſoniorum victus, vt Aeſchines dixit. Obſoniorum Condus, vt Hyperides. Obſoniorum confector, ſecundum Demoſthenem. Obſoniorum ſtructor. ſed horum vſus iam exoleuit. Tum & locus quidam Athenis, de quo dicitur, Abierunt in Obſonium. Critias autem, & Penus dixit, & Obſonare. Obſonare vero, & Obſonia diſtribuere vocauit. Sed Thucydides ait, In obſonium petiit tres obulos. Nam obſonatio, quo Menander vtitur, omnino inuſitatum eſt. Cæterum Alexis, Obſoniorum proſperitatem dixit. Ab eduliis vero, edere, edi, eſus, edimus, & ſimilia. Sed & dentes hinc dicti ſunt, quaſi quidam ex his edant, & Minutiſſime conſumpſit; abſumens patria bona. A cibis porro, cibare, comedere, deuorare, edibile. Anſeres Semicomeſos, dixit Xenophon. Et Hyperides, Subſtantiam comedit, pro abligurriit, dixit. Ἄβρωτος vero, ieiunus dicitur apud Sophoclem. & Ἀβρωσία,

ἐφ' οὗ νῦν, ἀλλ' ἐπὶ ἱερᾶς ὑπηρεσίας τοὔνομα ἔστιν. οἷον, ὁ ἐπὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ σίτου ἐκλογὴν αἱρούμενος. καὶ ἀρχαῖόν τι Ἀθήνησι παρασίτιον καλούμενον, ὡς ἐν τῷ νόμῳ τοῦ βασιλέως ἔστιν εὑρεῖν. ἐπὶ μέντοι τοῦ παρασιτεῖν κατὰ λιχνείαν, ἢ κολακείαν, πρῶτος Ἐπίχαρμος τὸν παράσιτον ὠνόμασεν. εἶτα, Ἄλεξις. Ὅμηρος δὲ αὐτὸν εἰλαπιναστὴν λέγει,

—ἐπεί οἱ ἑταῖρος ἔην φίλος εἰλαπιναστής.

κακοσιτία, ἀποσιτία, σπανοσιτία, ἀσιτία, συσσιτία, οἰκοσιτία, σιτοδοτεῖν, σιτοδεῖν, συσσίτιον, οἰκόσιτος, σιτοδείκη, σιτίζειν. παῖδας σιτευτοὺς Ξενοφῶν ἔφη. ἀποσυσσιτεῖν. σιτομέτρης γὰρ, καὶ σιταγωγὰ πλοῖα, καὶ σιτηγοῦντες, καὶ σιτοφύλακες, καὶ τὰ τοιαῦτα, οὐκ ἀπὸ σιτίων, ἀλλ' ἀπὸ σίτου ὠνόμασαι. ὡς καὶ τὸ ἐσιτοῦντο, παρὰ Θουκυδίδῃ. καὶ σιτηρέσιον, καὶ σιτοδεία. Ἀπὸ μὲν ἀλφίτων, ἀλφιτοσιτεῖν, ἀλφιτοποιΐα, ἀλφίτια, ὡς Ὑπερείδης. ἄλφιτα δεύσασθαι, μάζαν μάξασθαι, ἀλφιτοπωλητήρια. Ἀπὸ δὲ ὄψων, ὀψωνεῖν, ὀψοφάγος, ὀψοφαγεῖν, ὀψοφαγίστατος, κατοψοφαγεῖν, κατοψοφαγία. καὶ ὀψοφαγία, ὡς Αἰσχίνης. ὀψαρτυτὴς, ὡς Ὑπερείδης. ὀψοποιούμενος, ὡς Δημοσθένης. ὀψοποιός. καὶ ἡ τῶν τοιούτων χρῆσις, κατημάξευται. καὶ τόπος Ἀθήνησιν, ἀφ' οὗ φασιν ἀπῆλθον εἰς τοὔψον. Κριτίας δὲ, καὶ ὀψανίας, καὶ ὀψωνεῖν ἔφη. τὸ δὲ ὀψωνεῖν, καὶ ὀψονομεῖν ὠνόμασε. Θουκυδίδης δὲ ἔφη, Εἰς ὀψώνιον ᾔτησε τριώβολον. παμπόνηρον γὰρ Μενάνδρου ὁ ὀψονισμός. Ἄλεξις δὲ, εὐοψίαν εἶπεν. Ἀπὸ δὲ ἐδεσμάτων, ἔδειν, ἔδεσθαι, ἐδόμενος, ἐδόμεθα, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ οἱ ὀδόντες, ἀπὸ τούτων πεποίηνται. οἷον, ἔδοντές τινες ὄντες. θρυπτιδέστατον κατεδήδεσο. κατεδηδοκὼς τὰ πατρῷα. Ἀπὸ δὲ βρωμάτων, βιβρώσκειν, διαβιβρώσκειν, καταβιβρώσκειν. βρωτικώτερον. χῆνας ἡμιβρῶτας, φησὶ Ξενοφῶν. ὁ Ὑπερείδης, τὰ ὄντα καταβέβρωκέ φησιν, ἀντὶ τοῦ κατεδήδοκεν. ἄβρωτος δὲ, ὁ νῆστις παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ ἀβρωσία,

ἡ ἀσιτία. Κοινὸν δὲ κατὰ πάντων, ἐσθίειν, φαγεῖν, φαγών, καταφαγών, ἐσθίων, κατεσθίων, ἐπιφαγεῖν. οὕτω δὲ ἔλεγον, τὸ ἐπὶ τῷ ἄρτῳ ὄψον ἐσθίειν. ἐξέφαγε. Μεταγένης δὲ, καὶ λαθροφαγεῖν που λέγει. παμπόνηρος δὲ ὁ παρὰ τῷ Μυρτίλῳ τῷ κωμικῷ καταφαγάς, εἰ καὶ Αἰσχύλος ἐχρήσατο. ἐκ δὲ τούτων ἂν εἴη, καὶ ὁ κραδοφάγος. τὸν δὲ ἄγροικον οὕτως ἐκάλουν, ἐπεὶ κράδαια τὰ φύλλα τῶν συκῶν. δυσχερὲς γὰρ ὁ * σκυτοφάγος. Γαλακτοφάγοι, ἀνδροφάγοι, βαλανηφάγοι, βαλανηφαγεῖν. τάχα δὲ καὶ τὸ ἐντραγεῖν, ἐπιτραγεῖν, συκοτραγεῖν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Περὶ τοῦ ἀκορέστου, καὶ περὶ τροφῆς. περὶ τοῦ χορτάζειν, καὶ τοῦ χορτάζεσθαι. καὶ περὶ ἀπεψίας, καὶ κόρου.

Ὁ ΔΕ περὶ τροφὴν ἄπληστος, ἀκόρεστος, ὡς ὁ ταχέως κορεσθεὶς, ὀψίκορος. καὶ κακόσιτος δὲ, καὶ ἀπόσιτος, ὁ ἀπεστραμμένος ἀπὸ σιτίων, ὡς ἄπιχθυς παρὰ Ἀριστοφάνει, ὁ ἰχθύων ἄγευστος. ἔτι δὲ καὶ τὴν ἀσιτίαν, ἀπαστίαν ὠνόμασεν. ὁ δὲ ἀπλήστως εἰς κόρον ἐσθίων, ἀδηφάγος. καὶ ἐρέπτειν ἔλεγον, τὸ συντόνως ἐσθίειν, ἄδδην ἐσθίειν. πολύσιτος, ὀψοφάγος. ἄχρι κόρου, πέρα κόρου. γάστρις, γαστριζόμενος, γαστρίζειν, ὑπογαστρίζειν, γαστρίμαργος, γαστριβόρος, γαστριμαργία, λίχνος, λιχνεία, λίγνος, λαίμαργος, λαιμαργία, τένθης, τενθεία, δεινὸς φαγεῖν, καὶ ἀγαθὸς φαγεῖν. καὶ φαγέσωρον δὲ, τὸν ἄπληστον οἱ κωμικοὶ ὠνόμαζον. καὶ τὴν γαστέρα τοῦ τοιούτου, φαρμακῖτιν. Ἀναξανδρίδης δὲ, καὶ χορτασμὸν εἴρηκε. καὶ τὸ χορτάζειν, Ἀριστοφάνης. καὶ τὸ χορτάζεσθαι Ἀραρώς. καὶ κάβασον δὲ ἐκάλουν τὸν περὶ τὴν τροφὴν ἄπληστον, ὥσπερ οἱ νῦν τὸν πολυπότην, πίθον. κάβος γὰρ σίτου μέτρον. ὁ δὲ μέγας ψωμὸς, ἐκαλεῖτο Θετταλικὴ ἔνθεσις. ἔτι τὸ μὲν πιεῖν ἐθέλειν, διψῆν, τὸ δὲ φαγεῖν, πεινῆν. τὴν μέντοι ὑπὸ πλήθους τροφῆς δυσχέρειαν, ἐκ τοῦ μὴ διατρῖψαι τὰ σιτία, ἀπεψίαν μὲν οἱ πολλοί.

σὺ δὲ,

pro ieiunio. Commune vero de omnibus eſt, edere, eſſe, comedens, edens, vorans, deuorans. Et ἐπιφαγεῖν. ſic vero dixerunt, poſt panem obſonia edere. Exedit. Metagenes autem alicubi, Clam comedere dicit. Peſſimum vero eſt illud Myrtili Comici, Comeſtor. licet & eodem, Aeſchylus vſus ſit. Ex horum etiam numero erit, Cradouorus. Ruſticum vero ſic vocauerunt. quoniam Cradæa, ficuum folia ſunt. Sed * coriiuorus, durum eſt. Lactiuori, anthropophagi, glandiuori, & glādiuorare. Tum eſt ingerere, vel deliciari, inſerere, ficus abligurire.

CAPVT OCTAVVM.

De inſatiabili, de cibo, ſaturare, & ſaturari. de cruditate, & ſatietate.

QVi vero cibo repleri nequit, inſatiabilis. quemadmodum cito ſaturatus, ſatiabilis dicitur. Et κακόσιτος, atq; ἀπόσιτος, qui cibos faſtidit. ſicut & Ἄπιχθυς, apud Ariſtophanem, qui piſcium eſum abominatur. Hic vero ciborum faſtidium, etiam Ieiunium nominauit. Qui vero inſatiabiliter ad ſaturitatem comedit, helluo vocatur. Et mandere, vocarunt continenter edere. Multum eſſe, multum comedens, obſoniorum vorator, ad ſatietatem, vltra ſatietatem. Ventricoſus, ventroſus, ventri indulgere, ventriculum curare, guloſus, vorax, guloſitas. Auidus, auiditas, intemperans. gluto, gula. Edo, edacitas. edendo vehemens, edendo fortis. Sed Comedonem Comici, pro inſatiabili, dixerunt. & huius ventrem, Φαρμακῖτιν. Anaxandrides vero etiam Paſcuam dixit. Et Paſcere Ariſtophanes. Et Paſci, Araros. Tū & cabaſum vocauerunt, cibo inſatiabilem. quemadmodum bibonem, dolium dixere. Cabus enim frumenti menſura eſt. Buccella autem magna, Bolus dicitur Theſſalicus. Sed bibendi cupidum eſſe, ſitire: edendi vero, eſurire. Quæ vero ex cibi ſatietate propter concoctionis difficultatem oritur moleſtia, à multis cruditas dicta eſt.

tu au-

tu autem, acidam ructationem vocabis. Sed propter satietatem aliquid fastidire, Nauseam Xenophon vocat. Vmbra vero, tempus ad cœnam eundi coniiciebant. quam στοιχεῖον vocabant. Et στοιχείῳ decem pedum existente, libandum erat.

σὺ δὲ, ὀξυρεγμίαν ἂν λέγοις. τὸ δὲ ἐπὶ τῷ κόρῳ δυσχεραίνειν, βδελυγμίαν Ξενοφῶν καλεῖ. τῇ σκιᾷ δὲ ἐτεκμαίροντο τὸν καιρὸν τῆς ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὁδοῦ, ἣν καὶ στοιχεῖον ἐκάλουν. καὶ ἔδει σπένδειν, εἰ δεκάπουν τὸ στοιχεῖον εἴη.

CAPVT NONVM.

De temporibus prandiorum, cibis veterum & variorum eduliorum nomina. 1.

CAeterum cibi, quos apud Veteres licuit inuenire, sunt: Raphanus, drupæ, oliuæ, oliuę seu rapę cōditę, & nycterides. Oleas porro oleastris insitas, Trābelos nominauit Pherecrates. quæ eædem, & φαυλίαι dicebantur. Oleas vero, quas nunc contusas, Comici Γυρίνας vocarunt. Oleas autem contusas, in Nisis Aristophanicis inuenies. Sed Lupina, Alexis dixit, Lupina vestibulis comedens, corticesibidē reliquit, aut pruna repositorū. Sycamina. hæc vero & Mora Aeschylus nominauit, illa quæ ex rubo colliguntur intelligēs. Fortasse aliquis & cerasa dicere poterit, cum arborem Cerasum dictam, in Xenophontis de Natura Libro inueniat. Alica, nuclei, malua, lactuca. Cinara. eodem enim nomine à Doribus Poetis Acanthum nominatum reperies. Cucumer. & cucumer pepon, quem & spermatiam nominauerunt.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

Περὶ ὡρῶν ἀρίστων, καὶ βρωμάτων περὶ ἀρχαίοις, καὶ περὶ ἐδεσμάτων παντοδαπῶν ὀνόματα. α΄.

ΤΑ δὲ βρώματα, ὅσα περὶ τοῖς παλαιοῖς ἐστιν εὑρεῖν, ῥαφανίς, δρυπέτεις ἐλαῖαι, ἁλμάδες, καὶ νυκτερίδες. τὰς δὲ κοπάδας ἐλαίας, τραμβήλους ὠνόμασε Φερεκράτης. ἐκαλοῦντο δὲ αὗται καὶ φαυλίαι. ἃς δὲ οἱ νῦν θλαστὰς, ταύτας γυρίνας οἱ κωμικοί. καὶ θλαστὰς δὲ ἐλαίας, ἐν νήσοις ἂν εὕροις Ἀριστοφάνους. θέρμους δὲ, Ἄλεξις εἴρηκε, Τοὺς θέρμους φαγὼν ἐπὶ τῶν προθύρων, τὰ λέμμαθ' ὅπῃ κατέλιπεν, ἢ κοκκύμηλα τῶν ἀποθέτων. συκάμινα. ταῦτα δὲ καὶ μόρα Αἰσχύλος ὠνόμασεν, οὕτως εἰπὼν τὰ ἐκ τῆς βάτου. τάχα δὲ ἄν τις καὶ κεράσια φαίη, κέρασον τὸ δένδρον ἐν τῷ περὶ φύσεως Ξενοφάνους εὑρών. χόνδρος, κῶνοι, μαλάχη, θριδακίνη, κινάρα. οὕτω γὰρ καὶ παρὰ τοῖς Δωριεῦσι ποιηταῖς ἔνεστιν εὑρεῖν καλουμένην τὴν ἄκανθαν. σίκυος, καὶ σίκυος πέπων, ὃν καὶ σπερματίαν ὠνόμαζον.

De cibis è mari petitis, deque illis qui è terra veniunt; de salsamento. 2.

Tithæ, conchulę, ostrea, purpuræ, ceryces, carabus, astacus, hyatulæ, conchæ, pectines, loligines; carnes polypeæ aut flagella, sepiæ, sepidaria, echini marini. Nonnulli & patanges vocant, echinorum quoddam genus. Insuper & alia consuetudine nota, vtpote vbera, salsamenta piscium, porci, pedes. Mala Hesperidum, mala æstiua.

Περὶ τῶν ἐκ θαλάττης βρωμάτων, καὶ τῶν ἐκ γῆς, καὶ περὶ ταρίχου. β΄.

Τῆθη, κογχύλια, ὄστρεα, πορφύραι, κήρυκες, κάραβος, ἀστακὸς, χῆμαι, κόγχαι, κτένες, τευθίδες. πολυπόδεια κρέα, ἢ πλεκτάναι, σηπίαι, σηπιδάρια. ἐχῖνοι θαλάσσιοι. ἔνιοι δὲ καὶ πάταγγας καλοῦσιν ἐχίνων τι εἶδος. καὶ τὰ ἄλλα δὲ τὰ συνήθως γνωριζόμενα, μῆτραι, τέμμαχος, σύες, πόδες. μῆλα τῶν ἑσπερίδων, μῆλα τῶν ὡραίων,

κυδώνια μῆλα, ὡς Ἀριστοφάνης. καὶ φαύλια δὲ, μῆλά τινα ὠνόμαζον. σῦκα τῶν χλωρῶν. τυρὸς προφαλίς, τυρὸς χλωρός. τὸν δὲ ξηρὸν, ἰσχνὸν ἔλεγον. ὁ γὰρ ὀξυρίας τυρὸς, εἴρηται μὲν τῇ κωμῳδίᾳ, σικελικὸν δὲ τὸ ἔδεσμα. ταρίχη ποντικά, ταρίχη φρύγια, ταρίχη αἰγύπτια, ταρίχη σαρδῷα, ταρίχη γαδειρικά. ὡραῖα τεμμάχη, σκόμβρων, κεστρίνων, κύβων, θυννίδων. θύννοι, κολίαι, σαπέρδαι, λέσβιαι, μύλλοι. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ ταρίχιόν που λέγει. καὶ οὐδετέρως μὲν τὸ τάριχος οἱ ἀττικοί. Ἴωνες δὲ καὶ δωριεῖς, καί τινες τῶν ἀττικῶν, ἀρσενικῶς, ὡς ἐν διονυσαλεξάνδρῳ Κρατῖνος. ὁ δὲ, ταρίχοις ποντικοῖς. καὶ τίλτου δὲ τάριχος, τὸ λεπιδωτὸν ἐκάλουν, ὡς Πλάτων ὁ κωμικός, Καὶ περιϊὼν ἅμα, τίλτου τάριχος ἐπριάμην τοῖς οἰκέταις. Ἀριστοφάνης δὲ, Τὸν σαπέρδην ἀποτίλαι χρὴ, καὶ καταπλῦναι, καὶ κατεκπλῦναι, καὶ διαπλῦναι. ἔξεστι δὲ εἰπεῖν, ἥπατα σεσυκασμένα, ἥπατα συῶν σεσυκοτραγηκότων, ἢ χηνείων ἡπάτων. ἰχθὺς ἐκ ταγήνου, ἰχθὺς ἐξ ἅλμης. οὕτω γὰρ ἐκάλουν τὸν τῶν ἰχθύων ζωμόν. τρίγλη, σκάρος, λάβραξ, μύραινα, κεστρεύς, χρύσοφρυς, γόγγρος, μελάνουρος, αἰθίας, σφύραινα, ἣν καὶ κέστραν ἐκάλουν· τῶν δὲ κεστρέων τοὺς νήστεις ἐπῄνουν. τράχουρος, ξιφίας, ἀμία, καλλιχθύς, ὀρφός. ἢ τὸ ἀττικώτερον, ὄρφως. φάγρος, σκορπίος, κίθαρος, θρᾶττα, θυννίς, θύννος, γλαῦκος σωόδους, κίχλη, ἔλαψ, κόχλη, ἔλοψ, σάλπη, γαλεός, ἐγχέλυες. οὕτω γὰρ κατὰ πλῆθος ἐξέφερον. καίτοι καὶ ἔγχελυν ἔλεγον ἐπὶ τῆς μιᾶς. ἀφύαι, ψῆτται, μενίδες, ἀκαλύφη, καρίδες, μεμβράδες, κωβιοί, νάρκη, φυκίδες. τῶν δὲ ἄλλων ἰχθύων τὰ ὀνόματα συνήθη καὶ γνώριμα πᾶσιν, οἷον φάγρος, δελφίς. καὶ τὰ ἄλλα τῶν ἐν ὕδασι. Καὶ ἔψητὸν δὲ λέγεται, εὐτελές τι βρωμάτιον ἦν, ὥσπερ καὶ τριχίας.

Mala Cydonia, ſecundum Ariſtophanem. Quædam etiam mala φαύλια dixerunt. Ficus recentes, caſei coloſtra, caſeus recens. Siccum vero, etiam macrum vocauerunt. Sed caſeus, Oxyrias à Comicis dicitur, & edulium eſt Siculum. Salſamenta marina, Salſamenta Phrygia, Salſamenta Aegyptiaca, Salſamenta Sardonia, Salſamenta Gadica. Salſamenta æſtiua, ſcombrorum, mugilum, cuborum, thynnidum. Thynni, coliæ, Saperdæ, leſbiæ, mylli. Ariſtophanes vero, alicubi Ταρίχιον dicit. & τὸ Τάριχος, in neutro genere Attici. Iones autem, Dores, & nonnulli Atticorum, in maſculino, vt in Dionyſalexandro Cratinus. Hic vero Salſamenta Pontica. Et euulſile ſalſamentum, pro ſquammato dixerunt vt Plato Comicus, Et ſimul circumiens ſquammata emebam, ſalſamenta Famulis. Ariſtophanes vero, Coracinum deſquammare oportet, abluere, eluere, & perluere. Licet quoque dicere, epata condita, epata ſaginatorum porcorum, aut iecinora anſerina. Piſcis ex ſartagine. Piſcis è ſalo, ſic enim piſcium ius vocauerunt. Mulus, ſcarus, labrax, muræna, mugil, aurata, congrus, nigricauda, ſacer. Phyræna, quam & ceſtram vocitant. Mugiles vero commendabant ieiunos potiſſimum. Trachurus, gladiolus, amia, callichthys, Orphus. aut quod magis Atticum eſt, Ὄρφως. Phagrus, ſcorpius, fidicula, thatis, thunnus, glaucus dentatus, elops, ſturnus, limaca, acipenſer, ſalpa, galeus. anguillæ, ſic enim plurali numero de his loquuntur. Veruntamen & anguillam, de vna dicunt. Aphyæ, pſettæ, menides, vrticæ, ſquillæ, membrades, gobii, torpedo, phycides. Aliorum vero piſcium nomina familiaria, & nota ſunt omnibus. vtpote phagrus, delphin, & alia aquatilia. Et oſtreum coctile, cibus erat frugalis admodum, ſicuti & ſardina.

Περὶ τῶν κέλυφα καὶ λεπίδας ἐχόντων ἰχθύων. γ'.

De piſcibus teſtas, & ſquammas habentibus. 3.

Εἴποις δ' ἂν ὀστρέων κελύφη, καὶ καρά-

Dices porro, oſtreorum, conchas, & caraborum,

borum, testas piscium, squammas, & lamas, cuticulas, spinas, branchias, intestina, & carnes. atque glauci cerebrum, quod lautum erat, & nobile.

De nominibus in terra nutritarum carnium, & animalium volatilium. 4.

Pernæ coctæ, percocti armi. Et carnes, latera, costæ, porcelli, hœdi. Carnes leporis, vel leporinæ. & tibiæ, turdi, merulæ, passerculi, galli gallinacei, gallinæ, perdices, grues, anseres, anates; columbæ, palumbes, turtures, pauones, attagenæ. Ampelides, quas nunc ampeliones vocant. Aues Phasiani. Viscera, adipes, abdomen porcelli, intestina, farcimina, sumen, sumina suilla, pernæ salitæ, tibiæ. Armi, qui & pernæ. Abomasum. Est & ventriculus lautus, quem nõnulli Tacones dictum putant, apud solum Cratetem Comicum, semelque tantum illo vtentem in Theriis. Nihil sane carnium est, vt vos dicitis, neq; quod edamus, neque è foro. neque tacones faciemus, nec farcimina. Alii porro tacones, carnes in sartagine frixas intelligunt: aut adipis frusta, sale & aridis condimentis incisa. Alia vero porcorum, & partium in aliis animalibus, nomina manifesta sunt.

De pyriephtho, asparago, & herbis similibus. 5.

Lac concretum, coagulum. Philippides vero in Aulis, etiam Pyriephthon vocat. Asparagus spinosus, ormenus hortensis, asparagus. Et omne efflorescens, quod cauleum vocant, * illi ormenum nominauerunt: & aliquid præmaturum fieri, ἐξορμενίσαι. Raphanus, qui & Crambe, secundum Aristotelem quoque in libro De Animalibus sic dicentem: Raphanus, quem nonnulli Crambem vocant. Sed Antiphanes, Raphanum Crambidium vocat, in Agrico: Crambidium coctum gratiosum, & plane vrbanum. Rapæ, sed & γογγύλας vocitant. bulbi, beta, colocyntæ. Et ipsæ quoque carnium partes, ideæ vocantur. Posteriores autem

βων ὄστρακα, καὶ ἰχθύων λέπη, καὶ λεπίδες, καὶ λέμματα, καὶ ἀκάνθας, καὶ βράγχια, καὶ ἔγκατα, καὶ σάρκας, καὶ κρανίον γλαύκου, ὅπερ εὔδοκιμον ἦν.

Περὶ τῶν ἐν γῇ τρεφομένων κρεῶν, ὀνόματα πετομένων ζώων. δ'.

Κωλῆνες ἑφθοί, ἀκροκώλια δίεφθα. καὶ τὰ κρέα, πλευρία, πλευραί, δελφάκια, ἔριφοι, λαγῷ κρέα, λαγῷα. καὶ σκελίδες, κίχλαι, κόσσυφοι, σπινίδια, ἀλεκτρυόνες, ἀλεκτορίδες, πέρδικες, γέρανοι, χῆνες, νῆτται, περιστεραί, φάτται, τρυγόνες, ταοί, ἀτταγαί, ἀμπελίδες, ἃς νῦν ἀμπελίωνας καλοῦσιν. ὄρνιθες φασιανικοί. ὑπογάστρια, οὔθατα, ἤτριαῖον δέλφακος, φῦσκαι, ἀλλᾶντες, χόλιξ, καὶ χολίκια ὕεια, κωλῆνες τεταριχευμένοι, σκελίδες ὀλόκνημοι, αἱ πτέρναι. ἤνυστρον. ἔστι δὲ καὶ γαστρίδιον ἡδυσμένον, ὃ καὶ τάκωνας ἔνιοι κεκλῆσθαι οἴονται παρὰ Κράτητι τῷ κωμικῷ μόνῳ, καὶ ἅπαξ εἰρηκότι ἐν θηρίοις. Οὐκ ἄρ' ἐστὶν οὐδὲν κρέας ὡς ὑμεῖς λέγετ', οὐδ' ὅ, τι ἐδόμεθα, οὐδ' ἐξ ἀγορᾶς, οὐδὲ τάκωνας ποιησόμεσθ', οὐδ' ἀλλᾶντας. οἱ δὲ, οἴονται τοὺς τάκωνας ἐκ τηγάνου κρέας, ἢ στέατος τρόχους, σὺν ἁλσί, καὶ ξηροῖς ἡδύσμασι κόπτοντας. τὰ δ' ἄλλα τῶν κτηνῶν, καὶ τῶν ἐν τοῖς ζώοις μορίων ὀνόματα, πρόδηλα.

Περὶ πυριέφθου, ἀσπαράγου, ῥαφάνου, καὶ τῶν παραπλησίων βοτανῶν. έ.

* Πύον, πυριάτη. Φιλιππίδης δὲ ἐν αὐλοῖς, καὶ πυρίεφθα εἴρηκεν. ἀσφάραγος, ὁ ἀκανθίας ὄρμενος. ἥμερος, ἀσπάραγος. καὶ πᾶν δὲ τὸ ὑπερεξηνθηκός, ὅπερ ἐκκεκαυληκὸς καλοῦσιν, ὄρμενον ὠνόμαζον. καὶ τὸ ὑπέρωρόν τι γενέσθαι, ἐξορμενίσαι. ῥάφανος ἡ κράμβη, ὡς καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ ζώων, οὕτως εἰπών. Ῥάφανος, ἣν καλοῦσι τινὲς κράμβην. Ἀντιφάνης δὲ τὴν ῥάφανον καὶ κραμβίδιον λέγει ἐν ἀγροίκῳ, Κραμβίδιον ἑφθόν. χάριεν, ἀστεῖον πάνυ, γογγυλίδες. λέγουσι δὲ καὶ γογγύλας. βολβοί, τεῦτλα, κολοκύνται. Αἱ μέντοι τῶν κρεῶν μερίδες, ἰδέαι καλοῦνται. τὰ δὲ ὀψί-

γονα τῶν ὑῶν, μετάχοιρα. τὸ δὲ περιφέρεσθαι τὰς μερίδας, περιφορὰν ὁ Ξενοφῶν ὠνόμασε. τὸ δὲ δέρμα τοῦ χοίρου, φορίνην καλοῦσι. τὸ δὲ κρέας, ὕειον, ὡς καὶ βόειον. τὸ δὲ ὀπτὸν κρέας, φλογὶς ἐκαλεῖτο. ἑρμοῦ δὲ κλῆρος, ἡ πρώτη τῶν κρεῶν μοῖρα. Τὰ μέντοι θνησιμαῖα κρέα, καὶ κενέβρεια ἐκάλουν. Εἴποι δ' ἄν τις, ζωμοῦ καρύκην, καρυκεύματα, καταχύσματα, ἀβυρτάκην, παροψίδα. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ζωμοῦ εἶδός τι, ἢ ὥς τινες, μάζης, ἢ τὶς παρενθήκη ὄψου, ὃ οἱ νῦν ἂν εἴποιεν παρόψιμά που. καὶ πάσαι δέ εἰσι ζωμὸς ἀλφίτων, ὡς Εὔπολις φησὶ, Ζωμοῦ ἀλφίτων μέτρα. Ἀριστοφάνης δὲ φησι, Χορδαὶ, φύσκαι, πάσαι, ζωμοὶ, χόλικες. μίμαρκυς δὲ, κοιλία, καὶ ἔντερα, μετὰ αἵματος ἐσκευασμένα. μάλιστα δὲ, λαγῳῶν. ὁ δὲ μέλας καλούμενος ζωμὸς, λακωνικὸν μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ ἔδεσμα. ἔστι δὲ ἡ καλουμένη αἱματία. τὸ δὲ θρίον, ὧδε ἐσκεύαζον. στέαρ ὕειον ἑφθὸν λαβὼν, μετὰ γάλακτος ἐμίγνυε χόνδρῳ παχεῖ. συμφυράσας δ' αὐτὰ χλωρῷ τυρῷ, καὶ λεκύθοις ὠῶν, καὶ ἐγκεφάλοις, περιβαλὼν συκῆς φύλλῳ, εὐώδει ζωμῷ, ὀρνιθείῳ ἢ ἐριφείῳ, ἀνῆψεν. ἔπειτα ἐξαίρων, ἀφῄρει τὸ φύλλον, καὶ ἐνέβαλλεν εἰς ἀγγεῖον μέλιτος ζέοντος. καὶ τὸ μὲν ὄνομα, τῷ ἐδέσματι προσετέθηκε τὸ φύλλον. ἡ δὲ μίξις, πάντα ἐξ ἴσου δέχεται. τῶν δὲ λεκύθων, πλεῖον ἐπιπηγνύουσι, καὶ συνιστᾶσι. ταῦτα δὲ πάντα καὶ παρὰ Φερεκράτει. οὐ φαῦλον δ' ἴσως παραθέσθαι καὶ τὴν Φερεκράτους λέξιν.

Ποταμοὶ μὲν ἀθάρας καὶ μέλανος ζωμοῦ πλέοι
Διὰ τῶν στενωπῶν τονθορυγοῦντες ἔρρεον.
Φύσκαι τε, καὶ ζέοντες ἀλλάντων τόμοι
Παρὰ τοῖς ποταμοῖς σίζοντα ἐκέχυντ' ἀντ' ὀστρέων,
Καὶ μὴν παρῆν τεμάχη μὲν ἐξωπτημένα,
Καταχύσμασι παντοδαποῖσιν εὐτρεπῆ,
Τεύτλοισί τ' ἐγχέλυα συγκεκαλυμμένα,
Σκελίδες δ' ὁλόκνημοι πλησίον τακερώταται
Ἐπὶ πινακίσκων, καὶ δίεφθ' ἀκροκώλια
Ἥδιστον ἀτμίζοντα, καὶ χόλιξ βοός,
Καὶ πλευρὰ δελφάκει' ἐπεξανθισμένα
Χαυνότερ' ἐπέκειτ' ἐπ' ἀμύλων καθήμενα.
Παρῆν δὲ χόνδρος γάλακτι μεμιγμένος

porcorum fœtus, posteri dicuntur. Et partes circumferre, Xenophon Circumlationem appellat. Porci vero cutim φορίνην vocant. carnem porro, suillam. quemadmodum & bubulam. Caro autem assata phlogis dicebatur. Mercurio autem, sorte prima carnium pars tribuebatur. Carnes vero morticinas, κενέβρια nominant. Dicere etiam licebit, iuris condimentum, iura, *arbytacem. Paropsida, quod & iuris cuiusdam genus est, vel secundum alios, massæ alicuius, aut aliqua obsonii additio. quod nunc, paropsimation diceremus. Pastæ vero, brodium ex farinis sunt, vt tradit Eupolis, Pultium farinæ mensuræ: Aristophanes autem, Intestina dicit; pastæ, Lucanicæ, brodia, viscera. Μίμαρκυς vero, ventriculus, & intestina cum sanguine parata, maxime autem leporum. Ius autem, quod Nigrum dicitur, Laconicum maxime fuit edulium. est & aliud, quod sanguinarium vocant. Thrion vero sic apparabant. adipem suillum coctum accipiens, simul cum lacte, cartilagini pingui miscebat. hæc eadem caseo recenti, ouorum putaminibus, & cerebris commiscens, & ficus folio circumdata in fraganti aliquo auium scilicet, aut hœdorum, iure coquebat. extracta deinde, dempto folio, in vas aliquod mellis feruentis iniiciebat. & nomen quidem edulio huic, à folio inditum est. mixtio vero omnium æqualis fit, nisi quod putamina plura confarciantur, constipanturque. Atq; hæc omnia, apud Pherecratem. Nec fortasse inutile fuerit, ipsius Phecratis verba asscribere: Amnes pulte, nigroque iure pleni Per ang portus murmurantes fluebant. Lucanicæ, & feruentia hillarum frusta, Ostreorum vice prope fluuios dispersa stridebant. Piscium dissecta pulpamenta tosta quoque aderant, Scitamentis omnigenis apparata. Et illis proximæ integræ pernæ, coctura teneræ, ac distabescentes In patinis: elixique bis artus extremi, Suauem afflantes vaporem, intestinumque bouis: Et pinguia porcorum latera Lautiora adiacebant, amylis insidentia, Permixta lacte aderat insuper alica.

In

In catachytlis peluibusque, & placentarũ frusta Assi turdi, & adhuc feruentes, conditi Circa os volitabant, deglutiri se supplicantes. Apparatus porro superuacui, Onthyleuses, & Mõthyleuses nominabãtur. Sicuti & apud Menãdrũ, Υ'ποςάσεις dicũtur, puls densa placẽtis constipata. E ciborum vero genere, etiam legumina sunt, quæ & χέδροπα dixerunt. Brodium, lens. Pisum. Aristophanes etiam Pisa, in plurali numero dicit. Fabæ, quæ & πύαμοι dicuntur. Vnde & Pyanepsia festa. Legumina trita, fresa, ormeni, sesama, panica, ordeum decorticatum. Cratinus vero, & Polentam parare dixit: Sed introi, & polentam parans à malis requiesce. Quoddam etiam, ἐπίπασα λίχη vocarunt. erat autem brodium, quo farina tenui, & oleo aspersa vescebantur. Polphi etiam dicuntur, globi pastæ, quos leguminibus iniiciebant. vnde & hodie apud nonnullos, πολφοφάκη dicitur. Polphorum vero, & Aristophanes meminit. Polphos autem, non coquebant vna cum bullis. Erat etiam brodii species, chidra. Fiebat vero ex frumento nouo, quod Aristophanes Χιδρίαν vocat. Hic idem ius quoddam, Pollen appellauit: Vt pollinem admiretur, & non tussiens bibat. Fortassis autem ex παιπάλη conficiebatur, quod farinæ est tenuissimum. Sed & puls, brodium frumenti est. Olera vero concisa, κνισὰ vocauerũt sicuti agrestia, κιχόρεια. Et macilenta olera, pro tenuibus. Comici autem fragmenta etiam, Χναύματα nominauerunt. quæ eadem & Νωγαλίσματα dicuntur, sed hoc extreme Poeticum est.

CAPVT DECIMVM.

Edulia veteribus celebria.

SCiendum vero Veteribus inclyta fuisse hæc, Muræna ex freto, & Muræna Tartesia, Thunnus Tyrius, mugil è Sciatho, hœdus ex Melo. Et Pelorinæ conchæ. vnde nimirum & eæ, quæ nunc Pelorides dicuntur,

Ε'ν καταχύτλοις λεκάναισι καὶ ἀμύλου τόμοι.
Ο'πταὶ κίχλαι γὰρ ἀνάβρασ' ἠρτυμέναι
Περὶ τὸ σόμ' ἐπέτοντ' ἀντιβολοῦσαι καταπιεῖν.

Αἱ δὲ περιτταὶ σκευασίαι, ὀνθυλεύσεις, καὶ μονθυλεύσεις ἐκαλοῦντο, ὡς καὶ παρὰ Μενάνδρῳ αἱ ὑποστάσεις, ζωμὸς παχὺς ἀμύλῳ πηγνύμενος. Ε'κ δὲ βρωμάτων, ἔστι καὶ τὰ ὄσπρεια, ἃ καὶ χέδροπα ὠνόμαζον. ἔτνος, φακῆ,* πίσος. Α'ριστοφάνης δὲ, καὶ πληθυντικῶς λέγει τοὺς πίσους. κύαμοι, οἱ καὶ πύαμοι. ἀφ' ὧν ἐστὶ τὰ πυανέψια ἑορτή. κατερεικτὰ, κέρχνοι, ὄρμινοι, σήσαμα, μέλινα, πτισάνη. Κρατῖνος δὲ καὶ χυλὸν ποιεῖν εἴρηκεν, Α'λλ' εἴσιθ' εἴσω, καὶ ποιοῦσα χυλὸν, ἀναπαύου κακῶν. ἔλεγον δέ τι καὶ ἐπίπασα λίχη. ἦν δὲ ἔτνος. καὶ ἐπιπάττοντες ἀλφίτων λεπτῶν καὶ ἐλαίου, ἤσθιον. καὶ πόλφοι δέ τι ἐκαλεῖτο, μηρύματα ἐκ σταιτὸς, ἃ τοῖς ὀσπρίοις ἐνέβαλλον, ἀφ' ὧν ἔτι καὶ νῦν ὀνομάζεται παρά τισι τὸ πολφοφάκη. καὶ Α'ριστοφάνης δὲ τῶν πόλφων μνημονεύει, Πολφοὺς δ' οὐχ ἧψον ὁμοῦ βολβοῖς. εἴη δ' ἂν ἔτνους ἰδέα καὶ τὰ χίδρα. γίγνεται δὲ ἐκ πυροῦ χλωροῦ, ὃν χιδρίαν Α'ριστοφάνης καλεῖ. ὁ δὲ αὐτὸς, καὶ παλημάτιον, ῥόφημά τι ὠνόμασεν, Ι'ν' ἐκπαγλαίσῃ τὸ παλημάτιον, καὶ μὴ βήττων καταπίνῃ. ἴσως δ' ἂν εἴη ἐκ παιπάλης, ὅ ἐστι τὸ λεπτότατον τοῦ ἀλεύρου. καὶ ἀθάρη δὲ, ἔτνος ἐκ πυροῦ. τὰ δὲ συγκεκομμένα λάχανα, κνισὰ ἐκάλουν, ὡς τὰ ἄγρια, κιχόρεια, καὶ τὰ ἰσχνὰ λάχανα, λεπτὰ λάχανα. οἱ κωμικοὶ δὲ ὠνόμαζον τὰ περικόμματα, καὶ χναύματα. τὰ δ' αὐτὰ, καὶ νωγαλίσματα. ἀλλὰ τοῦτο ποιητικὸν ἐσχάτως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Τὰ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐδέσματα εὐδόκιμα. α'.

Ι'ΣΤΕ'ΟΝ δὲ, ὅτι παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὐδοκίμουν, μύραινα ἐκ πορθμοῦ, ἡ μύραινα ταρτησία, καὶ θύννος τύριος, καὶ κεστρεὺς ἐκ σκιάθου, καὶ ἔριφος ἐκ μήλου, καὶ κόγχαι πελωριναί. ὅθεν ἴσως καὶ αἱ νῦν καλούμεναι πελωρίδες

ὀνομάσθησαν. τεῦτλον ἐξ Ἄσκρης, μαινίδες ἐκ Λιπάρας, γογγύλαι ἐκ Μαντινείας, μηθυμναῖοι κτένες, γαλεὸς ἐκ ῥόδου, ψῆτται ἐξ ἐλευσῖνος, ἀφύαι φαληρικαί, τρίγλαι ἰωνικαί, ἐγχέλυες ἐκ Βοιωτίας, κωπαΐδες, ὡς ἐκ σικελίας, αἱ πλωταὶ, καὶ θασία ἅλμη, καὶ θάσιαι ῥαφανίδες, καὶ τυρὸς, κύθνιός τε καὶ σικελικὸς, καὶ ἅλες τραγασαῖοι. λίμνη δὲ αἱ τραγάσαι τρωϊκὴ, ἢ πεδίον ἠπειρωτικὸν, ἀπὸ τραγαίου, ᾧ χαριζόμενος ὁ ποσειδῶν, τοὺς ἅλας ἔπηξε.

Περὶ τοῦ φρύττειν, καὶ τῶν ἐργαλείων αὐτοῦ, σκάφης, ἡδυσμάτων, καὶ περὶ ἐδεσμάτων εὐδοκίμων. β'.

Εἴποις δ' ἂν καὶ φρύττειν, φρύττουσα, φρύγετρον, τὸ ἐργαλεῖον. τὸ δ' αὐτὸ, καὶ κοδομεύειν, καὶ κοδομεύουσα, ἣν κοδομὴν καλοῦσι. καὶ τὸ ἐργαλεῖον, κοδομεῖον, ᾧ δὴ ἐνέφρυττον. ἴσως ἀγγεῖον κεραμεοῦν. καὶ μάττειν δέ. καὶ μάκτρα, οὗ ἔματτον. καὶ ὁ μάττων, μαγεύς. ἡ δὲ μάκτρα, καὶ μαγὶς ἐκλήθη, καὶ σκάφη. Τὰ δὲ ἡδύσματα, ἔλαιον, ὄξος, ὡς Εὔπολις,

Οἴνου παρόντος, ὄξος ἠράσθη πιεῖν.

τὸ δὲ ὄξος, καὶ εἶδος ἐκάλουν. * γάῤῥος, ὡς Σοφοκλῆς,

Οὐδ' ἡ τάλαινα δοῦσα ταριχηροῦ γάῤῥου.

καὶ Κρατῖνος,

Ὁ τάλαρος ὑμῖν διάπλεως γάῤῥου.

λεπτοὶ ἅλες, ὡς Ἀριστοφάνης,

Εἰς ὄξος ἐμβαπτόμενος, ἢ λεπτοὺς ἅλας.

πέπερι, ὡς Ἄλεξις ἐν λέβητι, οὗ τοῖς ἰάμβοις χρηστέον περιειληφόσι πλῆθος ἐδεσμάτων. τὰ γὰρ τοιαῦτα παρὰ τῶν σοὶ ἀρχαίων πάνυ ληπτέον.

Ὀρθῶς τὸ πρῶτον μὴ λάβ' ἐλθὼν σήσαμα.
Ἀλλ' ἔστιν ἔνδον. ἀσταφίδα κεκομμένην,
Μάραθρα, ἄνηθον, νάπυ, * καυλὸν, σίλφιον,
Κορίαννον αὖον, ῥοῦν, κύμινον, κάππαριν,
Ὀρίγανον, γήτειον, ἄνισον, θύμον, σφάκον,
Τότ' αὖ σίραιον, πέπερι, πήγανον, πράσον.

εἴη δ' ἂν ἐκ τῶν ἡδυσμάτων, καὶ λίτρον. Ἀντιφάνης ἐν λευκάδι, Σησάμου, λίτρου, κυμίνου, ῥοῦ, μέλιτος, ὀριγάνου, βατανίου, ὄξους, ἐλαίου, εἰς ἀβυρτάκην χλόης. ἔνια δὲ τῶν ἡδυσμάτων ἐπαινεῖται ἐκ χωρίου, ὡς Εὔβουλος ἐν Γλαύκῳ φησί,

Καὶ νάπυ κύπριον, καὶ σκαμμωνίας ὀπὸν,

nomen desumpserunt. Beta ex Ascra, Menides ex Lipara, Rapæ ex Mantinea, Methymnæi Pectines Galeus piscis è Rhodo, Psettæ ex Eleusine, Aphyæ Phalericæ, Muli Ionici, Anguillæ ex Bœotia, Copaides. Queadmodum * Plotæ ex Sicilia, & Salsamenta Thasia. sicut &, Thasii Raphani, & Caseus Cythnius, atque Siculus. Et Haleces Tragasæi. Sunt autem Tragasæ, palus Troiadis, aut campus Epiroticus, à Tragæo dictæ. in cuius gratiam, Neptunus Haleces induxit.

De torrendo, & eius instrumentis, lebete, condimentis, & inclitis eduliis. 2.

Dices præterea, torrere, torrens. & sartago, instrumentum. Hoc idem vero, & frigere dicitur. Frigens, quam frictricem vocant. Et instrumentum, frictorium. in quo frigebant, quod nimirum vas fuit fictile. Subigere. & Mactra, vas in quo subigebant. Et subigens ipse, subactor. Mactra vero, etiam magis, & scapha dicitur. Condimenta vero, oleum. Acetum, vt Eupolis, Vino præsente, acetum bibere cupiuit. Acetum autem vocarunt & Εἶδος. Garum, vt Sophocles, Neque misera dans salsi gari Et Cratinus, Catinus vobis plenus gari. Tenues haleces, secundum Aristophanem, aceto intingens, aut halece tenui. Piper, vt Alexis in Lebete; cuius Iambis vtendum his, * qui eduliorum species inquirunt. Huiusmodi enim à Veteribus omnino sumēda sunt. B. Recte sane abi & sesamū ante cætera sumito. A. At iam domi est. B. vuam passam contusam, Foeniculum, anethum, sinapi, * cauliculum, laserpitium, Coriandtum siccum, rhun, cuminum, capparim, Origanum, * allium, anisum, thymum, saluiam, Itemque defrutum, piper, rutam, porrum. Inter condimenta, & malorum amuletum referri potest. Antiphanes in Leucade, Sesami, amuleti, cymini, rhoi, mellis, origani, patellæ, aceti, olei, in abyrtacem graminis. Nōnulla autem condimentorum, à loco laudantur. vt Eubulus in Glauco inquit, Et sinapiū Cyprium, Coagulū Scāmonium,

Mi-

Milesium Nasturtium, Cepæ Samothraciæ, cauliculus Carthaginensis, & Balsamum Thymusque Hymettiorum. Laserpitii porro semen, magudaris: radix, silphium: planta, caulus: foliumque, maspetum dicitur. Est & aliud condimentum, laserpitio simile frutex vero minor, mandaris dictum. Condimentum vero mitha, vel mentha dictum à Mintha dictum esse ferunt, quæ erat Plutonis pellex in hanc plantam transformata. Menthæ autem, Cratinus in Legibus meminit: Caseo, & mentha lucratus, atque oleo. Sint etiam ex condimentorum ordine, palmulæ melle conditæ. quas & catachysmatia vocant. Et allium, Acrementum, & Omphacium. vt Cratinus in Vlyssibus inquit: Torrebo (sc. vos socios .i. pisces) elixabo, prunis iniectos coquã, assabo, In muriam & ὀξάλμην .i. acidam muriam, ac deinde alliatam muriam, Tepidam intingens, vt qui omnium assatus maxime Videbitur ex vobis, eum deuorem, ô milites. Aristophanes vero in Senecta dicit, Acida, balsameta, bulbus, beta, *circumcisum, thrium, cerebrum, & origanum. Inter condimenta quoque candylus referatur, ex amylo, caseo, lacte & melle confectus: Et Matylla, Macedonicum, & sitim conciens edulium. quo in media compotatione vtebantur. Atque myttotus, commixtio ex alliorum caulibus. Multa insuper, quæ condimentorum apparatum attinent, ex Culinariis Scriptoribus colligere liceret. ex Pantaleonte scilicet, Mysthæco, Zopyrino, Sophone, Hegesippo, Paxamo, & Epæneto. Adnumeretur etiam illis, Heraclides Syracusanus, Tyndarichus Sicyonius, Simonactides Chius, & Glaucus Locrensis, Coquinariæ institutionis Doctores: Tum & haleces, conditores, à condiendo dixerunt. quod & salire dicitur. Phyllades autem, vocauerunt recentes melle conditas palmulas. Omnibus vero commune quoddam ferculum, Dores Tybarim appellauerunt. erant autem aceto condita, apia.

Καὶ κάρδαμον μιλήσιον, καὶ κρόμμυον
Σαμοθρᾴκιον, καὶ καυλὸν ἐκ καρχηδόνος,
Καὶ σίλφιον, θύμον τε τῶν ὑμηττίων.

τοῦ μέν τοι σιλφίου τὸ μὲν σπέρμα καλεῖται μαγύδαρις, ἡ δὲ ῥίζα σίλφιον, τὸ δὲ φυτὸν καυλός, τὸ δὲ φύλλον μάσπετον. καὶ ἕτερον δέ τι ἥδυσμα ἐοικὸς σιλφίῳ, ἧττον δὲ δριμὺ, ἐκαλεῖτο μάνδαρις. μίνθα δέ, ἡ μίνθη, τὸ καλούμενον ἡδύοσμον, ὅπερ ὠνομάσθαι φασὶν ἀπὸ μίνθου. ἡ δὴ ἦν πλούτωνος παλλακή, εἰς τοῦτο τὸ φυτὸν μεταβαλοῦσα. μέμνηται τῆς μίνθου Κρατῖνος ἐν τοῖς νόμοις, Τυρῷ καὶ μίνθῃ παραλεξάμενος, καὶ ἐλαίῳ. εἴη δ᾽ ἂν ἐκ τῶν ἡδυσμάτων καὶ τὰ ὑποτριμμάτια, ἃ καὶ καταχυσμάτια. καὶ σκόροδον, καὶ σκοροδάλμη, καὶ ὀξάλμη, ὡς Κρατῖνος ἐν ὀδυσσεῦσι,

Φρύξας, ἑψήσας, κἀπανθρακίσας, ὀπτήσας,
Εἰς ἅλμην τε, καὶ ὀξάλμην, κᾆτα σκοροδάλμην
Χλιαρὸν ἐμβάπτων, ὃς ἂν ὀπτότατός μοι ἁπάντων
Ὑμῶν φαίνηται καταβρώξομαι, ὦ στρατιῶται.

ὁ δ᾽ Ἀριστοφάνης ἐν τῷ γήρᾳ λέγει, Ὀξωτά, σιλφιωτά, βολβός, τεύτλιον, περίκομμα, θρῖον, ἐγκέφαλος, ὀρίγανον. Εἴη δ᾽ ἂν προσήκον τοῖς ἡδύσμασι, καὶ ὁ κάνδυλος ἐξ ἀμύλου, καὶ τυροῦ, καὶ γάλακτος, καὶ μέλιτος. καὶ ἡ ματύλλη, μακεδονικὸν εὕρεμα, δίψους ἐγερτικὸν βρῶμα, ᾧ ἐχρῶντο μεσοῦντος τοῦ πότου. καὶ ὁ μυττωτὸς, τρίμμα ἐκ σκορόδων δριμύ. Πολλὰ δ᾽ ἂν εἴη τῶν περὶ τὴν ἡδυντικὴν σκευασίαν ἀνεξευρεῖν ἐκ τῶν ὀψοποιητικῶν συγγραμμάτων, Πανταλέοντος, καὶ Μιθαίκου, καὶ Ζωπυρίνου, καὶ Σόφωνος, καὶ Ἡγησίππου καὶ Παξάμου, καὶ Ἐπαινετοῦ. συναριθμεῖτο δ᾽ ἂν τούτοις, Ἡρακλείδης τε ὁ συρακούσιος, καὶ Τυνδάριχος ὁ σικυώνιος, καὶ Σιμωνακτίδης ὁ χῖος, καὶ Γλαῦκος ὁ λοκρὸς, ὀψοποιητικῆς πραγματείας σοφισταί. ἐκαλοῦντο δὲ καὶ οἱ ἅλλες ἡδυντῆρες, διὰ τὸ ἡδύνειν. καὶ τοῦτο ἀρτύειν ἔλεγον. φυλλάδας δ᾽ ἐκάλουν τὰ χλωρὰ ὑποτρίμματα. τὸ δ᾽ ἐπὶ πᾶσιν ἐπιφόρημα, τύβαριν οἱ δωριεῖς ἐκάλουν. ἦν δ᾽ ἐν ὄξει σέλινα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ.

Ἄρτων ἰδέαι.

ΕΠΕΙ΄ δὲ τῶν χωρὶς ἄρτου βρωμάτων ἐπιμνησθέντες, ἐπεζητήθημεν εἰς τὰ σὺν ἄρτῳ ἐσθιόμενα, οὐδὲν αὖ κωλύει καὶ τὰ τῶν ἄρτων εἴδη συναγαγεῖν. οἱ μὲν γάρ, κλιβανῖται. οἱ δέ, ὀβελίαι λέγονται. κόλλικες, κόλλαβοι, ναστοί, ἄμυλοι, κολλύραι, ζυμῖτες, σησαμῖται, χαρίσιοι, καγχρύδαι. οἱ δὲ εἰσι φαυλότεροι, πιτυρίαι. εἴποι δ' ἄν τις καὶ ἄρτον πύρινον, πρὸς τὸν ἐκ κριθῆς διαιρῶν. οἱ δὲ σιτάνιοι ἄρτοι, ἐκ τῶν σιτανίων πυρῶν, οἵ εἰσιν οἱ τετράμηνοι. σητανὸν γὰρ τὸ ἐπέτειον. τὸ μέντοι χαρίσιον, πλακοῦντα εἶναι λέγουσιν. αὔανος δὲ ἄρτος, ἐγγυτέρω πλακοῦντος. αἰγύπτιοι δέ, τοὺς εἰς ὀξὺ ἀνηγμένους ἄρτους, καλλίστεις ὠνόμαζον. ὡς ὀρίνδην τινὰ ἄρτον αἰθίοπες, τὸν ἐξ ὀρινδίου γιγνόμενον, ὅ ἐστι σπέρμα ἐπιχώριον, ὅμοιον σησάμῃ. ὁ δὲ ὀρθοστάτης, ἱεροῦ ἄρτου τι εἶδος. τὸ δὲ ἐργαλεῖον ἐν ᾧ τὰ ἄλευρα διεσήθετο, τὸ μὲν ἐκ σχοίνων πλέγμα, κόσκινον. εἰ δὲ τῷ κοσκίνῳ κύκλῳ ἀντὶ τοῦ σχοίνου λινοῦν τι σινδόνιον εἴη ἐξηρτημένον, ὡς ἀκριβέστερον τὸ ἄλευρον καθαίροιτο, ἀλευρότησις ἐκαλεῖτο. ἡ δὲ ἐξ ἐρίου, κρησέρα. ἔνθα δὲ ἐπλάττοντο οἱ ἄρτοι, πλάθανον. ὁμοίως καὶ δι' οὗ ἐπλάττοντο. εἴρηται δὲ καὶ σεμίδαλις, παρά τε Λυκούργῳ τῷ ῥήτορι, καὶ πολλοῖς τῶν κωμῳδιδασκάλων. Στράττις δέ, καὶ τὴν γενικὴν εἴρηκε σεμιδάλιδος. ἀπὸ δὲ ναστῶν, ὁ ναστοφάγος, καὶ τὸ ναστοφαγεῖν, καὶ ὁ ναστοκόπος παρὰ Πλάτωνι τῷ κωμικῷ. μᾶζαι δέ, αἱ μὲν ἱεραί, ἀμφιφῶνες μέν, ἃς ἔφερον εἰς μουνυχίας ἀρτέμιδος, δᾷδας ἡμμένας περιπήξαντες. ὀβελίαι δὲ ἄρτοι, οὓς εἰς διονύσου ἔφερον οἱ καλούμενοι ὀβελιαφόροι, ἐκ μεδίμνου ἑνός, ἢ δυοῖν, ἢ τριῶν τὸ μέγεθος, δι' ὀβελίσκου τινῶν εἰρμένους, ἀφ' ὧν καὶ τοὔνομα. πέλανοι δέ, κοινοὶ πᾶσι θεοῖς.

κόλλιω-

CAPVT VNDECIMVM.

Panum ſpecies.

POſtquam eduliorum, quæ panis expertia ſunt, mentionem fecimus, & alia quæ cum pane ſimul comeduntur, ſe offerant, nihil prohibet, quin & panum ſpecies colligamus. Et hi, partim clibanarii, partim veruales dicuntur. Collices, collabi, naſti, amyli, collyræ, fermentati, ſeſamitæ, chariſii, canchrydæ. Et qui viliores ſunt, furfuracei. Panem et iam triticeum aliquis dicere poterit, ad hordeacei differentiam. Panes vero ſitanii, ex frumento horno ſunt, quod eſt quadrimeſtre. Hornum enim, quod huius anni eſt dicitur. Chariſium autem, placentam eſſe tradunt. Tum & auanus panis, placentæ ſimilior eſt. Cæterum Aegyptii, panes in acutum tendentes, Calliſtes vocarunt. quemadmodum & Aethiopes panem quendam, Orindem ex orindio piſtum, quod ſemen eſt illis patrium, ſeſamo non abſimile. Sed orthoſtates, ſacri panis ſpecies eſt. Vas vero in quo farina perpurgatur, ſiquidem ex iunčis plicatum fuerit, coſcinum. Sed ſi coſcini circumferentiæ iuncorum loco linteum Sindonium adiunčtum fuerit, quo purius purgetur farina, aleuroteſis dicitur. Quod vero ex pilis complicatur, cribrum. In quo autem panes formabantur, plathanum. & ſic etiam inſtrumentum, quo formabantur, dicitur. Cæterum & Semidalis dicitur, apud Lycurgum Rhetorum, & plurimos Comicos. Strattis porro, etiam genitiuo Semidalidis vſus eſt. A naſtis autem, Naſtiuorus, Naſtos vorare, & Naſtorum ſečtor dicitur, apud Platonem Comicum. Molæ vero, ſacræ quidē ſunt, Amphiphones, quas in Dianæ Munychias inferebant, continuis circumſtipatas facibus. Sed Veruales panes, quos Obeliaphori in Bacchi feſtis portabant, ex medimno vno, duobus, tribuſue ad ſummum, in verubus nōnullis cočti, vnde & nomē ſumpſerunt. Pelani autē, omnib. Diis cōmunes ſunt,

&

& à forma nomen habent. Quemadmodum & Bos, quæ placenta fuit cornuta, Apollini, Dianæ, Hecatæ & Lunæ oblata. Melittuta vero, Trophonio. similiter & Arester, & * Hygiæa. Nam & hygiæa, molæ species est. Sed quibus homines vtuntur, molæ, * & harum nomina sunt: anthema, thridacine, physte, vinosa, ephieros, dandalis, lolodiaconium, tripta, amemona, cardame. Et bereces, molæ sunt ex cribratis farinis subactæ. dandalides vero, ex tostis hordeis. Atque procona, proconiaq; ex intosti hordei farinis. Porro placentarum species sunt, ama, amula, pyramus, sesamus, enchytus, enthrya, strepta, neilata, cotyliscus, phtis, & phtida libatoria, thrymantides. Erat & crepis, ex farina, & melle, cui vuæ quædam, aut ficus tostæ inerant. quibus exesis, crepida ipsam, auium brodio intritam comedebant. Vocabatur etiam quędam thrymmatis crassa. Inclitæ etiam fuerũt, Placentę Samię, & Philoxenię, Leucadii Philoxeni inuentum. Nasti autem, & sacti dicuntur. Apex quidam acutus, ex vuis & amygdalis, quæ contrita atque commixta simul assantur. Sed echinus, placenta est insularis, ameti similis. Et Escharites Rhodia, inter panem & placentã media. His etiã adnumeranda sunt,* alphita, & fortassis itria quoq;. & tageniæ, quæ etiam encrides sunt. Tagenias autem, apponunt tepidas & stridentes, vt illis mel superfundatur, secundum Cratetis verba. Tageniæ autem sartagini infusæ, caseus, oleum, mel & sesama infundebantur. Quædam etiam radii dicuntur, quæ placentis apponebantur. radiis textoriis similes, & colorem album referebant. Mensas porro secundas, Aristophanes Bellaria vocat. Vt nimirum mensas secundas facere, etiam bellariis vesci, dici possit. Erant autem bellaria, myrthides, caryæ. Nespili, qui & oa dicuntur. & hoc nomen, apud Platonem est. veluti illud alterum, apud Archilochum. Et acini mali Punici. & sic quidem fructus. Arbor vero, Malus Punica dicitur. Insuper & Mali Punici grana decerpere, dices secundum Aristophanem, Acidi Mali Punici grana decerpis: hoc autem Iambo non vt proprio, sed ceu Aeschyli vsus est Aristophanes. Amygda-

κέκληνται δὲ ἀπὸ τοῦ σχήματος, ὥσπερ ὁ βοῦς. πέμμα γάρ ἐστι, κέρατα ἔχον πεπηγμένα, προσφερόμενον Ἀπόλλωνι, καὶ Ἀρτέμιδι, καὶ Ἑκάτῃ, καὶ σελήνῃ. μελιτοῦττα μέντοι, Τροφωνίῳ, καὶ ἀρεστὴρ, καὶ ὑγίεια ὁμοίως. καὶ γὰρ ὑγίεια, μάζης ἐστὶν εἶδος. αἷς δὲ οἱ ἄνθρωποι χρῶνται μάζαις, τούτων τὰ ὀνόματα, ἄνθημα, θριδακίνη, φύστη, οἰνοῦττα, ἐφίερος, δάνδαλις, λωλοδιακόνιον, τριπτή, ἀμεμόνη, καρδάμη. καὶ βήρηκες δὲ μᾶζαί εἰσι μεμαγμέναι, διηθημένων τῶν ἀλφίτων. αἱ δὲ δανδαλίδες, πεφρυγμένων κριθῶν. καὶ πρόκωνα, καὶ προκώνια, τὰ ἐξ ἀφρύκτων κριθῶν ἄλευρα. Τῶν δὲ πλακούντων εἴδη, ἄμης, ἀμητίσκος, πυραμοῦς, σησαμοῦς, ἔγχυτος, ἔνθρυπτα, στρεπτὴ νήλατα, κοτυλίσκος, φθοῖς, καὶ φθοίδα ἐπίχυτος, θρυμματίδες. ἦν δὲ καὶ κρηπὶς ἐξ ἀλεύρου, καὶ μέλιτος, ᾗ ἐνέκειντο ἀμπελίδες τινὲς ἢ συκαλίδες ὀπταί, ὧν βρωθεισῶν, τὴν κρηπῖδα ζωμῷ ὀρνιθείῳ ἐνθρύψαντες, ἤσθιον. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ στεγανὴ θρυμματίς. εὐδόκιμοι δὲ καὶ οἱ σάμιοι πλακοῦντες, καὶ οἱ φιλοξένιοι, τοῦ λευκαδίου φιλοξένου τὸ εὕρημα. ναστοὶ δὲ οἱ αὐτοὶ καὶ σακτοὶ καλοῦνται. κῶνος σὺν ἀσταφίσι καὶ ἀμυγδάλαις, ἅπερ τριφθέντα, καὶ μιχθέντα, ὀπτᾶται ἅμα. ὁ δὲ ἐχῖνος, νησιωτικὸς πλακοῦς, ἄμητι προσεοικώς. ὁ δὲ ἐσχαρίτης, ῥοδιακὸς μεθόριος ἄρτου καὶ πλακοῦντος. Προσαριθμητέον δὲ τούτοις καὶ τὰ * ἄλφιτα. οὐκ οἶδα εἰ καὶ τὰ ἴτρια, καὶ τοὺς ταγηνίας. εἰσὶ δὲ οἱ αὐτοὶ τοῖς ἐγκρίσι. Ταγηνίας ἤδη τιθέασι, χλιαροὺς, σίζοντας, ὅταν αὐτοῖσιν ἐπιχέῃς μέλι, Κράτητος ἡ λέξις. τῷ δὲ ταγηνίᾳ κατὰ τοῦ ταγήνου χυθέντι, ἐπεχεῖτο τυρὸς, ἔλαιον, μέλι, σήσαμα. ὠνομάζετο δέ τινα καὶ πηνία, ἃ τοῖς πλακοῦσιν ἐπετίθετο, προσεοικότα πηνίοις. λευκὰ δ᾽ ἦν τὴν χρόαν. τὰ δὲ ἐπιδορπίσματα, Ἀριστοφάνης μὲν ἐπιφορήματα καλεῖ. ὥστε εἴη ἂν καὶ τὸ ἐπιδορπίζεσθαι, ἐπιφορεῖσθαι. ἦν δὲ τρωγάλια, μυρτίδες, κάρυα, μέσπιλα, ἃ καὶ ὄα καλεῖται. καὶ τοῦτο τοὔνομά ἐστι παρὰ Πλάτωνι, ὡς παρ᾽ Ἀρχιλόχῳ ἐκεῖνο. κόκκοι ῥοᾶς. καὶ οὕτω μὲν ὁ καρπός. τὸ δένδρον δὲ, ῥοιά. εἴποις δ᾽ ἂν καὶ κοκκίσαι ῥοιὰν κατ᾽ Ἀριστοφάνην,

Ὀξυγλυκίας τ᾽ ἄρα κοκκιεῖς ῥοᾶς.

τουτὶ δὲ τὸ ἰαμβεῖον Ἀριστοφάνης, οὐχ ἴδιον ὂν, εἴρηκεν, ἀλλ᾽ ὡς Αἰσχύλου. ἀμυγδά-

καὶ. κάρυα περσικὰ, ἃ νῦν βασιλικά. ἰσχάδες χελιδόνιοι, αἱ ἀττικαὶ, αἳ καὶ χελιδόνες καλοῦνται καὶ ἄλλαι ἀμφαρίστεως, καὶ φιβαλέως, καὶ βασιλέως, καὶ κορωνέως. καὶ προκρίδες, καὶ ὄξαλοι. καὶ βαγινδάριοι δὲ, αἱ ῥοδίαι. καὶ πλάσια, ἃ καὶ Κρατῖνος ἰσχαδόπτην καλεῖ. τὰ δὲ οὔπω πέπειρα τῶν σύκων, οἰκάδες καλοῦνται παρὰ λάκωσι, καὶ φίληκες παρ' ἀθηναίοις. ἄπιοι, μῆλα, ὄχναι, ἀχράδες, ἀσταφίδες. τῶν δὲ ἄλλων, δῆλα τὰ ὀνόματα. σταφυλαί. καὶ τούτων τὰ ὀνόματα, ἐλαιοσάμμαξις, φοινικοβάλανος, κρητική, μελινέως, μηθυσέως, χαιρενέως, φθισία, κρῆσσα, σύρα, ῥοδία. λυβυστῶ ἀγρία, μυδος, ἀλωπεκέως, κορωνέως, λημνία, βιβλία, νικοστρατία, χαρόπη, οἰνόπη, πελλαία, περγαῖα, πελμηνεὶς, πετραία, σαμία, στωχὶς, ἢ καὶ αἰγυπτία, τορνία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ.

Περὶ τραπεζῶν, καὶ ἀγγείων τῶν ἐν ταῖς τραπέζαις. περὶ μαγειρικῶν σκευῶν, καὶ μαγείρου. περὶ ἀρίστου, δείπνου, καὶ δόρπου.

Ἦσαν δέ τινες πρῶται τράπεζαι, καὶ δεύτεραι, καὶ τρίται. καὶ τρίποδες μὲν, ἐφ' ὧν ἔκειντο. καὶ ἔστι τοὔνομα παρ' Ἡσιόδῳ, καὶ ἐν Τελμισσεῦσιν Ἀριστοφάνους. αἱ δὲ ἐπιτιθέμεναι, καὶ αἰρόμεναι τράπεζαι, ἃς νῦν μαγίδας καλοῦσιν. ἔστι μέντοι καὶ τὸ τῆς μαγίδος ὄνομα παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν χρήσει, Τὰς ἑκαταίας μαγίδας δόρπων. τούτων δὲ τὴν εὐρύτητα Ὅμηρος ὑποδηλοῖ εἰπὼν,

—ἐτίταινε τραπέζας.

τραπέζας δὲ ἐκάλουν καὶ τὰ σιτία, τὰ ἐπ' αὐτῶν τιθέμενα. τὰ δὲ ἀγγεῖα, τὰ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν, κοινῇ μὲν, τύχῃ ἐρεῖς ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ. καθ' ἕκαστον δὲ, οὓς μὲν δίσκους καλοῦσιν, ἐρεῖς κύκλους ἀργυροῦς, ἢ χεύματα ἀργυρᾶ, ἢ πίνακας, ὥσπερ τὰς * λαβίκλας ὀνομαζομένας, πίνακας κοινούς. καὶ τοὺς ἐλάττους, πινακίσκους. καὶ πίνακας κρεῶν, καὶ πινακίσκους ἰχθυηρούς. Τὰ δὲ τῶν ἡδυσμάτων ἀγγεῖα, ὀξίδας μὲν, εἰς ἃ καὶ τὸ ὄξος ἔνεστιν. ἐμβάφια δὲ, καὶ κυλάθεια, καὶ λεκάνια, καὶ τρύβλια, καὶ ὀξύβαφα, ἐν οἷς τὰ ἡδύσματα, ἢ βρώματα. ὀξύβαφα δὲ ἐκάλουν πάλαι καὶ τὰ ὑποδεχόμενα τὰς λάπας. τὰς δὲ καλουμένας πατέλλας, λεκανίδας ὀνομαστέον, εἰ καὶ ἐξ ἀρ-

læ. Nuces Perficæ, quæ nunc regiæ vocantur. Caricæ chelidoniæ, Atticæ. quæ & chelidones dicuntur. & aliæ Ampharistei, Phibalei, regiæ, & Coronei. Et proerides, atque oxali. Et Bagindariæ Rhodiæ. Et caricæ conditæ, quas Cratinus Ischadopten vocat. Cæterum ficus nondum maturæ, apud Lacones οἰκάδες dicuntur. & φίληκες ab Atheniensibus. Raphani sylvestres, mala, pyra, sylvestria pyra, vuæ passæ. aliorum vero nomina, manifesta sunt. Vuæ, & harum nomina, elæosammaxis, Punicea, Cretica, Melinea, Methysea, Chærenea, Phthisia, Cressa, Syra, Rhodia, Libyca, sylvestris, Alopecea, Coronea, Lemnia, Biblia, Nicostratia, gratiosa, vinolenta, Pellæa, Pergæa, Pelmeris, petræa, Samia. Trita, aut etiam Aegyptia, Tornia.

CAPVT DVODECIMVM.

De mensis, & mensarum vasis.

ERant vero mensæ quædam, primæ, secundæ, & tertiæ. atque tripodes, quibus incumbebant. quod nomen, apud Hesiodum inuenitur, & in Telmisis Aristophanis. Tum & mensæ, quæ apponi tolliq; solebant: quas nunc magides vocant. Magidis autem vocabulum, apud Sophoclem vsitatum fuisse constat, vt, Centenas cœnarum magides. Harum vero inuentionem & Homerus demonstrat hisce verbis, Extēdit mensas. Mensas etiam, cibos istis impositos nominauerūt. Vasa vero quæ mensis imponūtur, cōmuniter quidem vasa vocabis argentea, & aurea. Singulatim vero, quos discos dicunt, orbes vocabis argenteos. aut lances argenteas, vel patinas. sicuti & patinas communes, quæ labicles dictæ sunt. & minores, patellas. atque patinas carnium, & patellas piscatorias. Condimentorum autem vasa, acetabula quidem, quibus acetum inest. intinctoria vero, celaria, pelues, catini. Acetaria, in quibus condimenta, & cibi. Acetaria quoque olim vocarunt, quæ iuscula continent. Quas vero patellas vocant, lecanides vocare oportet, etiamsi ar-

gentes sint. Theopompus enim Comicus, Lecanem auium dixit. Aristophanes autem, Lecaniscam, & Lecanem alibi. atque alio in loco, Et mihi leporinarum carnium Lecanium. Cæterum quæcunque de phialis circum feruntur, & quæ canistra dicta sunt, inuenire licet apud Nicophontem Comicum. sicuti apud Cratinum, Palmularum abacum. Quod autem nunc canistrum, illi cophinum vocarunt. quemadmodum & ventilabrum, vannum. Paropsides porro, lances magnę, & concauæ, in quibus molæ distribuebantur, erantque ligneæ. Mystila vero, est buccella excauata, brodium aut ius exhauriens. A quâ & *μυστιλήσασθαι*, id est, ex cauato pane sorbere, dicunt. Mihi etiam id, quod æglam vocant, mystila dici posse videtur. Atque in Alexandri ad Matrem Epistola, inter alia vasa me & Mystrum inuenisse memini. Cochleare vero, mystilarium, aut cochliorychum vocabis.

γύρου εἶεν. Θεόπομπος μὲν γὰρ ὁ κωμικὸς εἴρηκεν, ὀρνίθων λεκάνην. Ἀριστοφάνης δὲ, λεκανίσκην. ἀλλαχοῦ δὲ, λεκάνην. καὶ ἄλλοθι, Κἀμοὶ λεκάνιον τῶν λαγῴων κρεῶν. Ταῦτα δὲ ὅσα κατὰ φιάλας ἀνεπέπλαστο, καὶ κάναστρα καλούμενα, εὑρεῖν ἔστι παρὰ Νικοφῶντι τῷ κωμικῷ, ὡς καὶ παρὰ Κρατίνῳ, βαλαίων ἄβακα. τὸ δὲ νῦν κανίσκιον, κανήτιον ἐκάλουν. ὡς καὶ τὸ λίκνον, κάνητα. μαζονόμια δὲ, κοῖλοι μεγάλοι πίνακες, ἐφ' ὧν αἱ μᾶζαι διενέμοντο. ξύλινοι δὲ ἦσαν. Μυστίλη μὲν οὖν ἐστι ψωμὸς κοῖλος, ἔτνος, ἢ ζωμὸν βαθυνθείς· ἀφ' οὗ καὶ τὸ μυστιλήσασθαι λέγουσιν. ἐμοὶ δὲ καὶ τὴν καλουμένην αἴγλαν μυστίλην ἴδιον καλεῖν, ἢ αἴγλην. καίτοι ἐν Ἀλεξάνδρου πρὸς τὴν μητέρα ἐπιστολῇ μέμνημαι ἐν ἄλλοις σκεύεσι καὶ τὸν μύστρον εὑρών. τὸ δὲ κοχλιάριον, καλοῖς ἂν μυστιλάριον, ἢ κοχλιώρυχον.

CAPVT XIII.

Coquinaria vasa, coquorum officia, & instrumenta.

COqui præterea vasa sunt, ollæ, patinæ, plumbo compacti foculi, cultri piscatorii, verua, verua maiora, verucula, sartago. Fuscina, quam & harpagem vocant, & lupulum, & extractorem. Vnde pro eximere, extrahere dicunt. Toryna, cochlear, quo olla vertitur. quod & euergam, & corgam nominant. Et *ἐοργῆσαι*, pro vertere. Vas despumatorium, cochlear, lebetes, vasa ænea, clibani, fornaces, furni, & ignifera: sunt autem vasa, quibus carbones ardentes ferunt. Foci, lebes, furni, ahenus, olla, caminus, culter, ensis. Dorides, quibus excoriant, aut super quæ. Fortassis est culter casei, quem cybelum vocitant. Nunc etiam sartagines versatiles, olim vero ventilabrum. Sed crateuterium, ferrum est, cui verua immittuntur ad carnium assationem. à quo nimirum & Homerus dixit, A crateutis subleuans. Est etiam pistillum, qui & cochlear dicitur. Abacus.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ.

Μαγειρικὰ σκεύη, καὶ μαγείρων ἔργα, καὶ ἐργαλεῖα.

ΤΑ' δὲ τοῦ μαγείρου σκεύη, χύτρας, λοπάδας, μολυβδοβλήτους ἐσχάρας, ἰχθυοπωρίδας, ὀβελοὺς, βουπόρους, ὀβελίσκους, τάγηνον, κρεάγραν, ἣν καὶ ἁρπάγην ἐκάλουν, καὶ λύκον καὶ ἐξαυστῆρα καὶ τὸ ἐξελεῖν, τὸ ἐξαῦσαι. τορύνην, ἣν καὶ εὐέργην ὠνόμαζον, καὶ ἐόργην. καὶ ἐοργῆσαι, τὸ τορυνῆσαι. ζωμήρυσιν, ἐτνήρυσιν, λέβητας, χαλκεῖα, κριβάνους, βαύνους, ἴπνους, πυραύνους. ἔστι δὲ ἀγγεῖα, οἷς τοὺς ἐμπύρους ἄνθρακας κομίζουσιν. ἐσχαρίδας, ἱπνολέβητον, θερμαντῆρα, χυτρόγαυλον, ἠθμὸν, κοπίδα, μαχαίρας, δορίδας, οἷς ἔδερον, ἢ ἐφ' ὧν. ἴσως δὲ καὶ τυρόκνηστιν, ἣν κύβηλον καλοῦσιν. ὃ δὲ νῦν τηγανοστρόφιον, οἱ πάλαι, λίστριον. κρεαπυτήριον δὲ, σιδήρειον ᾧ τοὺς ὀβελίσκους ἐπετίθεσαν, πρὸς τὴν τῶν κρεῶν ὄπτησιν. ἀφ' οὗ ἴσως καὶ Ὅμηρος εἴρηκε,

—κρεαπυτάων ἑταίρας.

ἔστι δὲ δὴ ἀλετρίβανος, ὁ καὶ δοίδυξ, ἄβαξ,

τὰς δὲ τοῦ δοίδυκος ἐν τῇ θυείᾳ περιαγωγάς, περιαμπίδας Εὔπολις κέκληκε. καὶ μὴν καὶ ταῦτα, θυεία, κάρδοπος, ξάνιον, ἢ ἐπίξηνον, ὃ ἡ νέα κωμῳδία ἐπικόπανον καλεῖ. τὸ δ᾽ αὐτὸ παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐλεὸν ἐκαλεῖτο. ἄβαξ, ἀβάκιον, κακάβη, πατάνιον, πάτανον, ἢ πατάνη. οὕτω γὰρ Σώφρων εἴρηκε, Πατάνα αὐτοποίητος. ὥστε καλοῖτ᾽ ἄν, πατάνη. καὶ Ἐπίχαρμος δέ, τὴν ἔγχελυν, πατάνεψιν εἴρηκεν. εἴη δ᾽ ἂν ἡ πατάνη, λοπάδιον ἐκπέταλον, ὃ νῦν ἴσως ἀπὸ τούτου καλοῦσι πατέλλιον. καὶ ἐχῖνος δέ, χύτρας εἶδος ἦν. μέμνηται δὲ Ἀριστοφάνης καὶ κρεοστάθμης. Τὰ δὲ τῶν μαγείρων ἔργα, ἀφεῦσαι, εὖσαι, καθῆραι, κόψαι, τεμεῖν, διατεμεῖν, ῥαχίσαι, ἑψῆσαι, ὀπτῆσαι, ἀπανθρακῶσαι, μάξαι, διηθεῖν, διαπλᾶν, ἀποβράττειν, τρίβειν ἐν θυείαις, ταθεύειν, ἡδύνειν, ἀρτύειν, σκευάζειν, ὀνθυλεύειν. τάχα δὲ καὶ τὸ καπνίζειν εἴποις ἂν ἐπ᾽ αὐτῶν, ὡς καὶ Δημοσθένης εἰπών, Καπνίζειν ὀψοποιουμένους τοὺς παῖδας. εὖστραι δέ, οἱ βόθροι ἐκαλοῦντο, ἐν οἷς εὕεται τὰ χοιρίδια. τὰ δὲ ἐγκαύματα, εὔσανα. ὡς τὰ ξύλα, καύσιμα.

Pistilli vero in mortario circũuolutiones, Eupolis Περιαμπίδας appellat. Insuper huc numerantur, mortaria, arca panaria. Truncus carnifeca, vel epixenum. quod Noua Comœdia, Incisorium vocat. & à Veteribus, Eleum nominabatur. Abacus, abaculus, cacabus, patanium, patanum. aut patina. sic enim Sophron dixit, Patina ab ipso fabrefacta: vt etiam patina illi vocetur. Et Epicharmus, Anguillam in patina coctam vocauit. Sit autem patina, lanx quædam lata. qualis forte nũc est, quam ab hac patellam nuncupant. Sed & echinus, ollæ species erat. Et Aristophanes quoque meminit libræ, qua carnes ponderantur. Cæterum coquorum opera sunt, accendere, inflammare, purgare, scindere, secare, dissecare, per spinam diuidere, coquere, assare, torrere, macerare, distillare, cribrare, decoquere, in mortariis conterere, extendere, condire, salire, præparare, abstergere. fortassis etiam Fumigare de illis dices, secundum Demosthenem dicentem, Pueros coquentes fumigare. Eustræ vero, foueæ sunt, in quibus porcelli torrentur. Combustiones autem, eusana, sicuti & ligna, combustiua dicuntur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ.

Περὶ τοῦ κατὰ χειρός.

ἘΠΕΙ δὲ καὶ τὸ κατὰ χειρὸς ὕδωρ συμποτικὸν ἦν, χέρνιβα μὲν τὸ ὕδωρ Ὅμηρος καλεῖ. πρόχουν δέ, τὸ ὑδροφόρον ἀγγεῖον. λέβητα δέ, τὸ ὑποδεχόμενον. σὺ δ᾽ ἂν καὶ προχοΐδιον εἴποις τὴν πρόχουν, καὶ λεβήτιον θάτερον. καὶ τὸ συναμφότερον, ὡς Εὔπολις, χειρόνιπτρον. καὶ χειτήελον δέ, τὴν ἐπίχυσιν. καὶ ἐπικεῖσαι, τὸ καταχέαι. καὶ νίψασθαι μέν, τὸ πρὸ τῆς τροφῆς. ἀπονίψασθαι δέ, τὸ μετὰ τὴν τροφήν. ὅπου δ᾽ ἐστίν, ἀπομάξασθαι, ἐναπομάξασθαι, ἀποψήσασθαι. τὸ δὲ ἐκμαγεῖον, καὶ χειρόμακτρον ἂν προσείποις. οἱ δὲ πάλαι, ταῖς καλουμέναις ἀπομαγδαλίαις ἐχρῶντο, αἳ ἦσαν τὸ ἐν τῷ ἄρτῳ μαλακόν, καὶ σταιτῶδες,

CAPVT XIIII.

De eo quod per manus funditur.

QVoniam autem & aqua manibus infusa, ad symposia refertur, ipsam quidem aquam, Manuum lotionem Homerus vocat. Gutturnium vero, vas illud aquiferum. Lebetemque hoc, quod aquam excipit. Tu vero gutturnium, etiam effusorium vocabis. & alterum, peluim. & vtrumque simul, vt Eupolis, Lauacrum. atque ipsam infusionem, χειτήελον. & ἐπικεῖσαι, pro infundere. Et lauare quidem, ante cibum. Abluere autem, post cibum. Quo etiam abstergere refertur, depurgare, & detergere. Pannum vero detersorium, etiam mantile appellabis. Veteres autem, Apomagdaliis vtebantur. quæ sunt mollissima in pane pars, & farinosa.

qua

qua cum abstersi essent, canibus hanc proiiciebant. Vnde & Lacedæmonii caniculam, Apomagdaliam vocant. Quod & Homerus arguit:

Veluti cum canes circa Regem à conuiuio euntem
Adulantur, semper enim illis animi solatia affert.

CAPVT XV.

De his quæ è symposio purgantur.

SPongiis quidem ministri omnes cibi reliquias, in solum proiectas expurgabant. vtpote phyllia (lactucę autem folia sic vocantur) & conchularum conchas, ostrearum testas, piscium squamas, caraborum testulas, carnium ossa, pomorum putamina, quæ etiam coremata vocanda sunt. Puer purget, expurget, mundet, ornet, verrat scopis aut verriculo. Sarum enim vocarunt, imprimis salis verriculum. quemadmodum farinæ, mylecorum. Congreget vero, in vas quoddam vimineum, cophinum aut sportam, canistrum, aut nassam, sic autem sporta piscatoria nominatur.

CAPVT XVI.

Poculorum nomina.

PIncernæ vero pocula eluant, profundant, & mundent. & phialas summis sustineant digitis, compotoribus commode istas offerentes. Pocula vero, etiam potatoria vasa dici possunt. Δέπας enim, & Κύπελλον, Poetica sunt. Horum autem species numerant, calicem, caliculum, phialam, ancylem, * calicem maiorem, cymbium, semitoma, ænea labra habentia, mastos, carchesium. Thericleium vero, & Cantharum ab Authoribus. Antigonides autem, Seleucidem, Rhodiadem, aut Rhodiacam ab vtentibus vocarunt. Phialam vero ancipitem,

εἰς ὃ ἀποψησάμενοι, τοῖς κυσὶν αὐτὸ παρέβαλλον. ὅθεν καὶ Λακεδαιμόνιοι, κυνάδα τὴν ἀπομαγδαλίαν καλοῦσιν. ὑποδηλοῖ δὲ καὶ Ὅμηρος,

Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἄνακτα κύνες δαιτηθεν ἰόντα
Σαίνωσ', αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ.

Περὶ τῶν καθαιρόντων τὸ συμπόσιον.

ΣΠόγγοις δὲ καὶ σπογγιαῖς καθηράντων οἱ ὑπηρέται πάντα τὰ λείψανα τῆς τροφῆς, τὰ ἐπὶ τοὔδαφος ἀπερριμμένα. οἷον, φυλλία. τὰ δὲ τῆς θριδακίνης φύλλα, οὕτω καλεῖται. καὶ κογχυλίων, κόχλους. καὶ ὀστρέων, κόγχας. καὶ ἰχθύων, λέπη. καὶ καράβων, ὄστρακα. καὶ κρεῶν, ὀστᾶ. καὶ ὀπώρας, μίσκους, ἃ καὶ κορήματα κλητέον. παῖς ἐκκορείτω, διακορείτω, καθαιρέτω, καλλυνέτω, σαιρέτω, κορύτρῳ ἢ καλλύντρῳ. σάρον γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὸ ἐν τῇ ἅλῳ ἐκάλουν. ὡς τὸ ἐν τοῖς ἀλφίτοις, μυλήκορον. συναθροιζέτω δὲ εἰς ἄρριχόν τινα, ἢ κόφινον, ἢ σπυρίδα, ἢ σπυρίχνιον, ἢ φερνίον. ἐκαλεῖτο δ' οὕτω ἡ ἰχθυηρὰ σπυρίς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙϚ.

Ἐκπωμάτων ὀνόματα.

ΟΙ δὲ οἰνοχόοι, τὰ ἐκπώματα ἐκπλυνόντων τε καὶ διανιζόντων, καὶ κλυζόντων, καὶ καθαιρόντων. καὶ τὰς φιάλας ἐπὶ τῶν δακτύλων ἄκρων ἐχέτωσαν, προσφέροντες τοῖς συμπόταις εὐλαβῶς. τὰ δὴ ἐκπώματα, καὶ ποτήρια ἄν τις εἴποι. τὸ γὰρ δέπας, καὶ κύπελλον, ποιητικά. Τὰ δὲ τούτων εἴδη, κύλικα, κυλίσκην, φιάλην, ἀγκύλην, φιάλην λεπαστήν, κυμβίον, ἡμίτομα, χαλκόστομα, μαστοὺς, καρχήσιον. καὶ θηρίκλειον μὲν, καὶ κάνθαρον, ἀπὸ τῶν ποιησάντων. Ἀντιγονίδας δὲ, καὶ σελευκίδας, καὶ ῥοδιάδας, ἢ ῥοδιακὰ, ἀπὸ τῶν χρησαμένων. ἀμφίθετον δὲ φιάλην,

ὡς Ὅμηρος, καὶ χρύσεον ἀμφίωτον, ἀπὸ τῶν σχημάτων. τὸ δὲ μόνωτον, κοτυλίσκος ὠνομάζετο. καλοῦνται δὲ καὶ ἡδυποτίδες αἱ ῥόδιαι, δῖνοι, ῥυτά, σκύφοι, κότυλος. καὶ κόνδυ, καὶ καππαδοκικὸν, καὶ βησιακόν. περσικὸν δ' ἦν τὸ ἔκπωμα, ὡς κώθων λακωνικόν. τοῦ δὲ κώθωνος αἱ ἑκατέρωθεν πλευραὶ, ὥσπερ καὶ τῆς χύτρας, ἄμβωνες καλοῦνται. ἔστι δ' εἰπεῖν, καὶ φιάλας λυκουργεῖς, καὶ δικέρας, ἢ δίκρουνον ῥυτόν. τὸ δὲ κισσύβιον, κισσὸς περιέθει, ἀφ' οὗ καὶ τὸ ὄνομα. τὸ δὲ ἄλεισον τὸ Ὁμηρικὸν, μέγα ἦν ἔκπωμα, κληθὲν ἐκ τοῦ ἅλις πιεῖν, ὡς ἡ ἄμυστις. καὶ γὰρ τοῦτο, οὐ μόνον τὴν ἀθρόαν πόσιν, ἀλλὰ καὶ ἐκπώματος σχῆμα δηλοῖ. καὶ ἀσάμινθος δὲ, ποτήριον ἂν εἴη, ὡς Ὅμηρός τε μηνύει, Τηλεμάχου διδόντος Μενέλεω, Δύ' ἀσαμίνθους· καὶ Κρατῖνος ἐν Χείρωσιν, Ἐξ ἀσαμίνθου κύλικος λείβων. κυλίσκιον δὲ, ἡ μικρὰ κύλιξ. ἡ γὰρ κυλίχνος, πυξίς ἐστι. χρυσαῖ δὲ, καὶ ἀργυραῖ, φιάλαι μὲν ἄμφω. παρώνυμα δὲ, ἐκ τῆς ὕλης ἔχουσι. μεσόμφαλοι δὲ φιάλαι, καὶ βαλανειόμφαλοι, τὸ σχῆμα προσηγορίαν ἔχουσι. χρυσόμφαλοι δὲ, τὴν ὕλην, ὡς αἱ Σαπφοῦς χρυσαστράγαλοι. βομβυλιὸς δὲ, τὸ στενὸν ἔκπωμα, καὶ βομβοῦν ἐν τῇ πόσει, ὡς Ἀντισθένης ἐν προτρεπτικῷ. τὸ δὲ ποτήριον, Ἴων ἐκάλεσεν. ἔστι δέ τι καὶ ὁ κότυλος Διονυσιακὸν ἔκπωμα, ὥσπερ καὶ ὁ κοτυλίσκος. ὁ δὲ ψυκτὴρ, πολυθρύλλητος, ὃν καὶ δῖνον ἐκάλουν. ἐν ᾧ ἦν ὁ ἄκρατος. οἱ πολλοὶ δὲ, ἀκρατοφόρον αὐτὸν καλοῦσιν. οὐ μὴν ἔχει πυθμένα, ἀλλ' ἀστραγαλίσκους. καὶ γευστηρίου μὲν, Ἀριστοφάνης μέμνηται. μάνου δὲ, Νίκων ἐν κιθαρῳδῷ, * Πατρῷόν τι δὰ μάνην, λαβὲ κεραμεοῦν ἁδρὸν, χωροῦντα κοτύλας πέντε ἴσως. ὁλκαίου δὲ, Ἀντίοχος. ἔστι δὲ ὁλκαῖον, ἐν ᾧ τὰ ἐκπώματα ἀναπονίπτουσιν. Αἰγινήτας δέ φησιν Ἡρόδοτος πίνειν ἐκ χυτρείων ἐπιχωρίων. Ἀριστοφάνης δέ που ἔφη, Ἔπινεν ὁ μὲν ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων. ἡ δὲ μετανιπτρὶς, κύλιξ ἐστὶν, ἣν μετὰ τὸ ἀπονίψασθαι ἐλάμβανον. τὸ δὲ ὄνομα, οὐ τοῦ κατὰ τὸ ἔκπωμα σχήματος, ἀλλὰ τῆς τάξεως. ἦν δὲ ἡ Ὑγιεία ἱερὰ, ὥσπερ καὶ Διὸς σωτῆρος κρατὴρ, ἱερὸς ἦν. ἀγαθοῦ δὲ

& Aureum poculum vtrinque ansatum, Homerus à forma appellat. Sed vnicā ansam habens, cotyliscus nominabatur. Et hedypotides Rhodiæ, δῖνοι, ῥυτά, scyphi, cotylus. Condumque, Cappadocium & Besiacum, Persicum poculum: veluti Cothon, Laconicum. Cothonis vero vtraque latera, quemadmodum & ollæ, ambones nominantur. Vocare autem licet phialas, Lycurgicas, bicornes: aut bifidum rytum. Cissybium vero, hedera ambibat, à qua & nomen desumpsit. Halesum autem Homericum, magnum poculum erat, à copiose aut sufficienter bibendò dictum. Sicut & amystis, hoc enim non modo nimiam continuamq; potionem, sed etiam poculi figuram significat. Et asaminthus, poculum fortasse fuerit: vt Homerus ostendit de Telemacho, dante Menelao Asaminthos duos. Et Cratinus in Chironibus, Ex asaminthi calice libans. Calisciūm autem, paruus calix. Sed Cylichnus, pyxis est. Aurea porro, & argentea, vtræq; phialæ sunt, & à materia nominātur. Mesomphali vero, & balaniomphali à forma nomen desumpserunt: chrysomphali autē, à materia: quemadmodū & Aurei Sapphonis astragali. Sed bombylius, angustum est poculū inter potandū bombylans: vt Antisthenes in Exhortatoria oratione dicit, Poculo vero Ion nomen indidit. Est insuper & Cotylus, Bacchi proprium poculum: sicuti & Cotyliscus. Cęterum psycter, vulgaris est. quem & dinum nominauerunt, in quo merum continebatur. Plurimi vero eum, meroferū nuncuparunt, neque fundum habet planum, sed astragalos. Sed Geusterii meminit Aristophanes. Mani autem, Nicon in Citharœdo, Patrium prehende manum fictilem, plenum, quinque fere cotylarū capacem. Olcæi vero, Antiochus. Verum olcæum est, in quo pocula abluunt. Sed Aeginetas, ex ollis patriis bibere, tradit Herodotus. Et Aristophanes in quodam loco inquit, Bibebat hic quidem è poculis vitreis. Præterea metaniptris, calix est, quem manibus iam ablotis sumebant: nomenque non à forma, sed sumendi ordine recepit. Erat & Hygiæa, sacra: sicuti Iouis Saluatoris Crater quoque sacer erat. Sed boni

Dæmo

Dæmonis, vinum post cibos merum. Et Mercurii, potus vltimus. Vnde & Homerus, Vltimo libabant, dixit.

CAPVT XVII.

De prandio, cœna, & vespertinis epulis.

TOtum vero in genere dicitur; prandium, prandere, pransus sum, compransus sum, prandium parantes. Et Menandri Drama, Comprandentes. Et illud Xenophōtis, prandium commune. Rursus, cœna, cœnare, cœnam instruere, cœnaui, concœnaui. Et cœna communis, apud Demosthenem. Et cœna frugalior, atque cœnam parare. Cœnægerulus, apud Lysiam. Et Cœnæ gestatio, apud Isæum. Sed Prandium cœnæ iunctum, dixit Menander. tum etiam Incœnatum, idem in Orga. Nonnulli vero tertias epulas, δόρπα faciunt, aut epulas vespertinas: aut Δόρπηστον, secundum Xenophontem. Cœnare, postcœnium celebrare, & mensæ secundæ. Et dorpia, quæ est prima Apaturiorum dies. His etiam conuenit, conuiuium. & Conuiuator qui conuiuium instruit. & δαιτρός pro coquo. Et Cōuiuium administrare, apud Homerum. Atque Conuiuabantur, apud Isæum. Et publicum conuiuium.

CAPVT XVIII.

De candelis, & candelabris.

PRæterea candelæ dicuntur: & candelabra, sic vero candelarum receptacula dicuntur. Et candelabrum, quod nunc φανός dicitur. Φανός vero, & lampadem, & candelabrum, atque tædas significat. Candela autem dicitur, duo, aut tria ellychnia habens. Sed candelæ, duo ellychnia habentis, inter Comicos Philelius meminit. Thryallides vero, ea quæ inserta sunt, dicuntur.

δαίμονος, ὁ μετὰ τὰς τραπέζας ἄκρατος. καὶ ἑρμῆς, ἡ τελευταία πόσις. ὅθεν καὶ Ὅμηρος,

Τῷ πυμάτῳ σπένδεσκον. —

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ.

Περὶ ἀρίστου, δείπνου, καὶ δόρπου.

ΤΟ δὲ σύμπαν, ἄριστον, ἀριστῆσαι, ἠρίστησα, συνηρίστησα, ἀριστοποιούμενοι. καὶ τὸ Μενάνδρου δρᾶμα, συναριστῶσαι. καὶ ὁ παρὰ Ξενοφῶντι * συνάριστος. καὶ πάλιν, δεῖπνον, δειπνῆσαι, δειπνοποιῆσαι, ἐδείπνησα, συνεδείπνησα. καὶ τὸ σύνδειπνον, παρὰ Δημοσθένει, καὶ τὸ * παράδειπνον, καὶ δειπνοποιεῖσθαι. δειπνοφόρος δὲ παρὰ Λυσίᾳ, καὶ δειπνοφορεία, παρὰ Ἰσαίῳ. ἀριστόδειπνον δὲ, Μένανδρος εἴρηκε. καὶ ἄδειπνον, ὁ αὐτὸς ἐν Ὀργῇ. οἱ δὲ καὶ τρίτον φασὶ τὰ δόρπα, ἢ τὸν δόρπον, ἢ ὡς Ξενοφῶν, δόρπηστον. δορπήσασθαι, ἐπιδορπήσασθαι, ἐπιδορπίσματα καὶ δορπία, ἡ πρώτη τῶν ἀπατουρίων. Προσήκοι δ' ἂν αὐτοῖς, καὶ δαίς, ἀφ' ἧς καὶ δαιτυμών, ὁ ἑστιώμενος. καὶ δαιτρός, ὁ μάγειρος. καὶ δαιτρεύσαι παρ' Ὁμήρῳ. καὶ κατεδαίσαντο, παρ' Ἰσαίῳ. καὶ πανδαισία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ.

Περὶ λύχνων, καὶ λυχνιῶν.

ΛΥχνοι δὲ, καὶ λυχνία. οὕτω δὲ καλοῦνται αἱ λυχνίαι. καὶ λυχνοῦχος, ὃ νῦν φανός. φανὸς δὲ, λαμπάς, καὶ λαμπτήρ, καὶ δᾶδες. λύχνος δὲ, καὶ δίμυξος, καὶ τρίμυξος. λύχνου δὲ διμύξου τῶν κωμῳδῶν Φιλήλιος μνημονεύει. θρυαλλίδες δὲ, τὰ ἐντιθέμενα,

καὶ ἐλλύχνια, καὶ φλόμοι. τὸ δὲ ὀβελισκολύχνιον παρὰ Θεοπόμπῳ τῷ κωμικῷ, ἔστι μὲν σκεῦος στρατιωτικόν. τὸ δὲ ὄνομα, ὑπομόχθηρον. ἡ μέντοι ἐλαιηρὰ ἐπιχύσις, χαλκεῖόν ἐστι μακρὸν, ἣν χάλκιον Εὔπολις ὠνόμασε. καὶ στίλβη δὲ, ἦν τι ἀγγεῖον γήϊνον, ᾧ πρὸ τοῦ λύχνου ἐχρῶντο, ὡς Πλάτων, Φείδεσθε τοῦ ἐλαίου σφόδρα. ἐξ ἀγορᾶς δὲ ἐγὼ ὠνήσομαι στίλβην τιν᾽, ἥ τις μὴ πότης. τὸ δὲ ἀπομύξαι τὸν λύχνον, προβύσαι λέγουσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ.

Περὶ μύρου, καὶ τῶν λοιπῶν.

ΕΤι δὲ καὶ μύρων ἐν τοῖς συμποσίοις ἐπιμνηστέον. ἰστέον, μύρον * μεγαλήσιον, ἀπὸ Μεγάλου σικελιώτου. καὶ πλαγγόνιον, ἀπὸ Πλαγγόνος. καὶ βρένθιον, ἐκ λυδίας. νάρδον, βαβυλωνιακὸν, ὡς Ἄλεξις. καὶ αἰγύπτιον, τὸ μέλαν. σάγδας δὲ, αἰγύπτιον ἦν μύρον. μύρα δὲ εἴδεσαν, καὶ βάκκαριν, καὶ ἀμάρακον, καὶ ἦριν. τὸ δὲ ῥόδιον ἔλαιον, ῥοδόεν Ὅμηρος καλεῖ. ἐκ δὲ κύπρου, καὶ κρίνου μύρον ἀβδαλώνυμος ὁ σικυώνιος ἀλεξάνδρῳ ἔπεμψε. σφόδρα δ᾽ ἦν εὐδόκιμον τὸ βασίλειον μύρον. Τὰ δὲ ἀγγεῖα τῶν μύρων, λήκυθος μυρηρὰ, καὶ ἀλάβαστρον. Φερεκράτης δὲ ἐν λήροις εἴρηκε καὶ κύαθον δι᾽ ἀργύρου, ᾧ τὸ μύρον ἐγχέομεν. Τὸ δὲ πρᾶγμα, μυραλοιφία, καὶ μυραλοιφεῖν τὸ ῥῆμα. καὶ μυρώματα δὲ εἰρήκασι, καὶ μυρίσασθαι, καὶ μυρίσαι. Τὸ δὲ ἀγγεῖον, ᾧ τὸ μύρον ἐνῆν, φιάλῃ προσεοικὸς, ἐξάλειπτρον ἐκαλεῖτο. Τὰ δὲ ἐν τοῖς στεφάνοις ἄνθη, ῥόδα, ἴα, κρίνα, σισύμβρια, ἀνεμῶναι, ἕρπυλλος, κρόκος, ὑάκινθος, ἑλίχρυσος, * ἡμεροκαλές, ἑλένειον, θρυαλλίς, ἀνθρίσκος, νάρκισσος, μελίλωτον, ἀνθεμίς, παρθενίς, καὶ τἄλλα ὅσα τοῖς ὀφθαλμοῖς τέρψιν, ἢ ῥισὶν ἡδεῖαν ὄσφρησιν ἔχει. μέμνηται δὲ τῶν πλείστων Κρατῖνος ἐν μαλθακοῖς, ὥσπερ καὶ κοσμοσανδάλου, καὶ μίλακος, ὅπερ ἦν τὸ τῆς μίλακος ἄνθος. Ὅμηρος

ellychnia, & herbasca. Cæterum Obeliscolychnium, apud Theopompum Comicum inuenitur. & instrumentum est militare, nomen vero prædurum est. Sed vas, quo oleum infunditur, æneum est, & longum. quod Chalcium, Eupolis nominauit. Stilba autem, vas quoddam erat fictile, quo ante candelarum vsum vtebantur. vt apud Platonem, Parcite accurate oleo, in foro autem stilbam aliquam non valde potam mercabor. Candelam vero emungere, προβύσαι dixerunt.

CAPVT XIX.

De vnguento, & reliquis.

DEinde & vnguentorum, in symposiis mētio facienda est & notāda. Vnguentū Megalesium, à Megalo Siculo. Plangonium, à Plangone. Berenthium, ex Lydia. Nardum Babylonicum, iuxta Alexim. & Aegyptium, Vnguentum nigrum. Sagdas vero, vnguentum Aegyptium erat. Vnguenta autem nota habuerunt, baccarim, amaracum, & erim. Oleum vero rosaceum, Roseum Homerus vocat. Sed è ligustro, & liliis vnguentum, misit Alexandro Abdelonymus Sicyonius. Cæterum valde celebratum fuit, vnguentum regium. Verum vnguentorum vasa sunt, lecythus vnguentaria, & alabastrum. Pherecrates vero in Lyricis, etiam Cyathium argenteum dixit id, quo vnguentum infundimus. Res autem ipsa, vnctio. Et vngere, verbum. Sed & vnguentaria dixerunt, vnguentaria, vel vnguentis redolere. Vas vero, cui vnguentum inerat, phialæ non absimile, alabastrum dicebatur. Cæterum quæ in coronis habentur flores, sunt hi: rosa, viola, lilia, sisymbria, anemonæ, serpylus, crocus, hyacinthus, helichrysus, hemerocales, helenium, tryalis, anthriscus, narcissus, melilotū, anthemis, parthenis. & alii quicunq; aut oculos delectāt, aut naribus iucundum odorem offerunt. Plurimorum vero & Cratinus in Malthacis meminit, vtpote & cosmosandyli. & mili, qui est hederæ flos. Homerus

quidem

quidem flores omnes, Liria nominauit. Narcissum vero, Theophrastus Lirium dixit. Sed Anacreon, etiã Myrtis, & Coriandris coronari tradidit: tum & Naucratite corona. hęc autẽ amaracus erat. Et Aniso, vt Sappho, & Alcæus. hi sane & apiis coronabantur. Anacreon vero, Coronam roseam dixit. Compotatorum insuper est, ænigma, & griphus. & illud quidem, iocum: hic vero, & solertiam habet. Atque huic quidem, qui soluebat, carnium aliquod ferculum dabatur præmio: sed qui non poterat, salsuginis poculum ebibebat. Vocatus est autem à griphis piscatoriis. Quæstiones autem, conuiuales dicebantur. Sed Theodectes Sophista inter hæc celebris, quoniam memoria pollebat, Memoralia illa nominauit. Erant quoq; vinolentę cantilenę, & scolia. Quidam vero myrinam dextra gerentes, poculumque, & lyram, cantare solebant. Pernoctantibus autẽ, brauia dabantur. Sesamus, & pyramus, placentæ in melle coctæ. illa quidem, ex sesamo: hæc vero, ex tostis frumentis. Pernoctare autem, perlucubrare quoque vocaueris, & noctem ad orientem Solem protrahere. Lucernam porro istis lucentem, pernocturnam nominabis. Quoniam vero & cottabizare ad symposii partes refertur, dicendum est, cottabi, cottabium, decottabizare: de poculo excutere. Et cottabium quidem, à culmine suspendebatur supinum, & ex ære leui factum: quemadmodum candelabri operculum, quod candelam sustinet. Erat deinde virga quædam longa, quam cottabicam appellabant. Et concaua quædam, & rotunda peluis, quam & chalceum, & scaphã vocarunt: poloq; horas indicanti erat persimilis. Sed cottabo à culmine suspenso, cottabizantem sonum quendam edere oportebat, qui λάταξ vocatur: quod idẽ Aristophanes, Cottabium ruptile, aut Cottabũ appellat, tubę tintinnabulo illud assimilãs. Peluis porro aqua implebatur, cui globus innatabat, lanx, Manes statua, tres myrti, & tria acetabula: & qui humida manu cottabum contingens aliquod horũ adipiscitur, laudatur: sed qui quam plurima eorũ, qui innatant, submergit, cottabia pro præmio accipiebat.

μὲν τὰ ἄνθη πάντα λείρια κέκληκε. τὸν δὲ νάρκισσον, ὁ Θεόφραστος λείριον. Ἀνακρέων δὲ, καὶ μύρτοις στεφανοῦσθαί φησι, καὶ κοριαννοις· καὶ αὐτῷ, καὶ ναυκρατίτῃ στεφάνῳ, ὃς ἀμάρακος ἦν. καὶ ἀνήτῳ, ὡς καὶ Σαπφὼ, καὶ Ἀλκαῖος. οὗτοι δὲ ἄρα, καὶ σελίνοις. ὁ δὲ Ἀνακρέων, καὶ στέφανον ῥόδινον ὠνόμασε. Τῶν μέντοι συμποτικῶν, αἴνιγμα, καὶ γρῖφος. τὸ μὲν, παιδιὰν εἶχεν. ὁ δὲ γρῖφος, καὶ σπουδήν. καὶ ὁ μὲν λύσας, γέρας εἶχε κρεῶν τινα περιφοράν. ὁ δὲ ἀδυνατήσας, ἅλμης ποτήριον ἐκπιεῖν. ἐκλήθη δ᾽ ἀπὸ τῶν ἁλιευτικῶν γρίφων. τὰ δὲ ζητήματα, ὠνομάζετο κυλίκεια. Θεοδέκτης δὲ ὁ σοφιστὴς εὐδοκιμήσας ἐν αὐτοῖς, ἐπεὶ καὶ μνημονικὸς ἦν, μνημόνια αὐτὰ ἐκάλεσε. Καὶ παροίνια δὲ ᾄσματα ἦν, καὶ σκολία. καὶ μυῤῥίνην δέ τινες ἐπὶ δεξιᾷ περιφέροντες, καὶ ἔκπωμα, καὶ λύραν, ᾄδειν ἠξίουν. Τοῖς μέντοι διαπαννυχίσασιν, ἆθλα ἦν, σησαμοῦς, καὶ πυραμοῦς, πέμματα διὰ μέλιτος ἑφθά. τὸ μὲν ἐκ σησάμου, τὸ δὲ ἐκ πυρῶν πεφρυγμένων. τὸ δὲ διαπαννυχίσαι, καὶ διανυκτερεῦσαι ἂν εἴποις, καὶ παραπέμψαι τὴν νύκτα, ἔς τε πρὸς ἥλιον. καὶ τὸν λύχνον τὸν τούτοις καόμενον, πάννυχον. Εἰ δὲ καὶ τὸ κοτταβίζειν τῶν συμποτικῶν μέρος, ῥητέον, κότταβοι, κοτταβεῖον, ἀποκοτταβίζειν, ἀπ᾽ ἀγκύλης βάλλειν. καὶ τὸ μὲν κοτταβεῖον, ἐκρέματο ἀπὸ τοῦ ὀρόφου, ὕπτιόν τι, καὶ λείου χαλκοῦ πεποιημένον, ὥσπερ λυχνίου τὸ ἐπίθεμα, ὃ τὸν λύχνον ἐπ᾽ αὐτοῦ φέρει. καὶ μακρά τις ῥάβδος, ἣν καὶ ῥάβδον κοτταβικὴν ὠνόμαζον. τὸ δὲ τι ἦν κοίλη τις καὶ περιφερὴς λεκανίς, ἣν καὶ χάλκειον, καὶ σκάφην ἐκάλουν. ἐῴκει δὲ πόλῳ, τῷ τὰς ὥρας δεικνύντι. καὶ τῷ μὲν ἐπὶ τοῦ ὀρόφου κρεμαμένῳ, ἐχρῆν ἐπικοτταβίσαντι, ποιῆσαί τινα ψόφον, ὃς καλεῖται λάταξ. τοῦτο δὲ καὶ τὸ κοτταβεῖον, κατακτὸν Ἀριστοφάνης καλεῖ, * ἢ κότταβον, προσεικάζων αὐτὸ κώδωνι σάλπιγγος. τὸ δὲ χάλκειον ἐπεπλήρωτο μὲν ὕδατος, ἐπέπλαζε δ᾽ αὐτῷ σφαῖρα, καὶ πλάστιγξ, καὶ μάνης, καὶ τρεῖς μυῤῥίναι, καὶ τρία ὀξύβαφα. ὁ δὲ ὑγρᾷ τῇ χειρὶ τὸν κότταβον ἀφεὶς, καὶ τούτων τινὸς τυχὼν, εὐδοκιμεῖ. ὁ δὲ πλεῖστα καταδύσας τῶν ἐπιπολαζόντων, τὰ κοτταβεῖα ἆθλον ἐλάμβανεν.

ἐκαλεῖτο γὰρ οὐ τὰ ἀγγεῖα κοττάβεια μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ἆθλον. ἦν δὲ πυραμοῦς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. οὐ μὴν εἴποι ἄν τις τὸ κοτταβίζειν, ἐφ' οὗ νῦν, ἀλλὰ ἐμεῖν, ἢ ἀποβλύζειν. πλὴν εἴ τις παίζων βούλοιτο οὕτως ὑποπτεύειν τὸ ἐν τῷ Γηρυτάδῃ ὑπ' Ἀριστοφάνους εἰρημένον, Τότε μέν σου κατεκοττάβιζον, νυνὶ δὲ κατεμοῦσι. τάχα δὲ εὖ οἶδα, ὅτι καὶ καταχέσονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ.

Περὶ τοῦ διαλύσασθαι τὸ συμπόσιον.

Τὸ δὲ παύσασθαι τὴν ἑστίασιν, διαλῦσαι τὸ συμπόσιον, διαπαῦσαι τὸ συμπόσιον, λῆξαι τὸν πότον, ἐκδειπνῆσαι, ἐπαναστῆναι τοὺς συμπότας, ἐξαναστῆναι, ἐξελθεῖν, ἀπαλλαγῆναι, ἐπὶ κοίτην τραπέσθαι. Τοῖς δὲ συμποτικοῖς, οὐδὲν ἂν κωλύοι προσκεῖσθαί τινα τῶν ἀθρόων συνωνύμων, ἢ καὶ ἄλλως συνηρμοσμένων ἀλλήλοις ὀνόματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ.

Περὶ γειτόνων.

Ἐρεῖς οὖν τοὺς γείτονας, ἀστυγείτονας, ὁμόρους, προσχώρους, πλησιοχώρους, προσοίκους, περιοίκους, καὶ περιοικίδας πόλεις, γειτνιῶντας, προσοικοῦντας, ὑποικοῦντας, παρακατῳκισμένους, παροικοῦντάς τε, καὶ ἐξοικοῦντας. καὶ ἐφεστίους, ἐφορίους, συνημμένους, παρακατοικοῦντας, συνόρους, καὶ προσόρους. οἱ δὲ ἀγχιτέρμονες, διθυραμβώδεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ.

Περὶ τοῦ γίγνεσθαι, καὶ τοῦ φθίνειν.

Τὸ δὲ γίγνεσθαι, φύεται ἐρεῖς, καὶ ἀναφύεται, καὶ γεννᾶται, σπείρεται, τίκτεται, ἄρχεται, συνίσταται, ζῇ, τρέφεται, ἀνατρέφεται,

Non enim vasa modo, sed etiam brauium ipsum, cottabia vocabatur. quod pyramus erat, & alia quædam huiusmodi. Cottabizare vero, non dicendum est de eo, quod nunc dicunt. sed vomere, & inundare, nisi quis ludens sic æstimare velit. id quod ab Aristophane in Gerytade dictum est, Tunc qui cottabizabant, nunc vero euomunt. Forsan autem vt videtur, & effundunt, dicetur.

CAPVT XX.

De dissoluendo conuiuium.

SEd à conuiuio cessare, symposium dissoluere, compotationem sedare, potum relinquere, cœnam finire, Compotores assurgere, consurgere, egredi, dimitti, & ad lectum conuerti dicitur. Compotatoriis vero istis, nihil prohibet cumulatim synonyma alia addere, & alias inuicem his congruentia nomina.

CAPVT XXI.

De vicinis.

VIcinos porro nominabis, vrbi vicinos, conterminos, confines, proximos, adhabitatores, circumhabitatores. & vrbes circumhabitantes. * Vicinos, cohabitantes, adhabitantes, iuxta nos constitutos, simul habitantes, extra nos agentes, domesticos, conterminales, commorantes simul, prope degentes, eosdem fines habentes, terminis nostris accedentes. Propetermini vero, Dithyrambicum est.

CAPVT XXII.

De nasci, & corrumpi.

FIeri vero, nascitur dices, & enascitur, generatur, seminatur, paritur, incipitur, constituitur, viuit, nutritur, enutritur, salua-

saluatur, floret, & efflorescit. Sed contrarium est, corrumpitur, finitur, perditur, definit, perit, obscuratur, moritur, consumitur, occiditur, tollitur, absumitur, trucidatur, dissoluitur, diffluit, liquescit, & his similia.

CAPVT XXIII.

De pœnitentia.

POenitentiam vero, etiam curam præposteram vocabis, & cognitionem posteram, recogitationem, considerationem, correctionem, emersionem, recessionem. Et infinitiui sunt, pœnitere, pœnitentiam agere, alternare, post factum cognoscere, recogitare, considerare, ratiocinari, corrigere, emergere, recedere, post consultare, sententiam repetere, decreta rescindere, diuersum decernere, retractare, regnoscere, diuersum statuere, & simi ia.

CAPVT XXIV.

De stabili.

ID vero quod permanens est, etiam firmum dices, munitum, fixum, tutum, immutabile, irrecognoscibile, insolubile, impermutatum, imperuersum, quod verti nequit, pactum, perstans, immotum, immobile, robustum, infractum, & similia.

CAPVT XXV.

De consentire, & contra.

PRæterea consentio, dices, & collando, suffragium addo, contestor, obedio, idem sentio, assentio, astipulor, confero, idem decerno, annuo, suffragor, approbo, faueo. consentiens, & assentiens. Ad idem tendo, adiuuo, calculum addo, idem contendo, & his similia. Sed diuersa sunt, contrarior,

σώζεται, ἀνθεῖ, καὶ ἀνανθεῖ. Τὸ δὲ ἐναντίον, φθίνει, τελευτᾷ, ἀπόλλυται, λήγει, φθείρεται, ἀφανίζεται, ἀποθνήσκει, ἀναλίσκεται, κτείνεται, ἀναιρεῖται, δαπανᾶται, φονεύεται, ἀναλύεται, διαρρεῖ, κατατήκεται, καὶ τὰ παραπλήσια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ.

Περὶ μετανοίας.

ΤΗν δὲ μετάνοιαν, καὶ μεταμέλειαν ἐρεῖς, καὶ μετάγνωσιν, μεταμελόν τι, καὶ ἀναλογισμὸν, καὶ εὔνοιαν, καὶ ἐπανόρθωσιν, καὶ ἀνάδυσιν, καὶ ἀναχώρησιν. Καὶ τὰ ἀπαρέμφατα, μεταμελῆσαι, μετανοῆσαι, γνωσιμαχῆσαι, μεταγνῶναι, ἀναλογίσασθαι, ἐπιθειάσασθαι, ἀντιλογίσασθαι, ἐπανορθώσασθαι, ἀναδῦναι, ἀναχωρῆσαι, μεταβουλεύσασθαι. μεταδοξάσαι, ἀναψηφίσασθαι, μεταδόξαι, ἀναψηφίσασθαι, ἀναθεάσασθαι, ἀναθέσθαι, καὶ τὰ ὅμοια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ.

Περὶ μονίμου.

ΤΟ δὲ μόνιμον, καὶ βέβαιον ἐρεῖς, καὶ ἐχυρόν, πάγιον, ἀσφαλές, ἀμετάβλητον, καὶ ἀμετάγνωστον, ἄλυτον, ἀμετάστατον, ἀνεξάλειπτον, ἄστρεπτον, ἀραρός, ἑστώς, ἀκίνητον, ἀτρεμές, ἰσχυρόν, ἀρραγές, καὶ τὰ ὅμοια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ.

Περὶ τοῦ συνομολογεῖν, καὶ τοῦ ἐναντίου.

ΣΥνομολογῶ δὲ, καὶ συναινῶ εἴποις ἄν, συγκατατίθεμαι, συμμαρτυρῶ, πείθομαι, ὁμογνωμονῶ, ὁμοδοξῶ, σύμφημι, συνέπομαι, συνδοκῶ, ἐπινεύω, σύμψηφός εἰμι, συνεπαινῶ, ἐπέχομαι. ὁμόφωνος, καὶ σύμφωνος. καὶ συμφέρομαι, ὑπόσχομαι, συμπράττω, συναγωνίζομαι, καὶ τὰ παραπλήσια. Τὸ δὲ ἐναντίον, ἐναντιοῦμαι,

ἀντεναντιοῦμαι, ἀντιλέγω, ἀντιτείνω, ἀντικρούω, ἀπιθῶ, ἀντιδιέστηκα τῇ γνώμῃ, διχογνωμονῶ, ἀλλοδοξῶ, ἑτεροδοξῶ, ἀρνοῦμαι, ἀποφαίνω, ἀπολέγω, ἀπαγορεύω, ἀναγορεύω, ἀποτρέπομαι, φιλονεικῶ, ἀνταγωνίζομαι, ἀντιπράττω, διαφωνῶ, ἐρίζω, διαφέρομαι. Τάχα δὲ τακτέον, ἐπὶ μὲν τοῦ προτέρου, τὸ συνᾴδειν. ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου, τὸ ἀπᾴδειν.

subcontrarior, contradico, contendo, repugno, refragor, sententia dissto, dissentio, aliud sentio, diuersum statuo, nego, abnego, renuo, recuso, refragor, auersor, litem instituo, concerto, resisto, dissono, litigo, differo. Fortassis autem ad illud quidem, concinere: ad hoc autem, dissonare referendum est.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚϚ'.

Περὶ λάλου.

Λάλος, φλύαρος, κομπώδης, ὀχληρός, ἀπεραντολόγος, ἀδόλεσχος, κουφολόγος, ἀθυρόγλωσσος, γλώσσαλγος, ἀδολέσχης, περισκορής, πέρα κόρου, ληρώδης, λαλιά, φλυαρία, ἀπεραντολογία, γλωσσαλγία, διαθρυλλῶν τὰ ὦτα, ἀηδία μακρολόγος, πολυλόγος, βαρύς, ἐπαχθής, φληναφῶν, φλήναφος τὴν γλῶτταν, ὀλισθηρός, ῥησικοπῶν, ἀποκναίων, ἀηδίᾳ κόπτων τὰ ὦτα. τὸ ἐκ Δωδώνης χαλκεῖον, μακρότερα τῆς Ἰλιάδος λαλῶν, Ἀλκίνου ἀπόλογος, ἄπαυστος γλῶττα, ἀνερμάτιστος, μάτην αὐτῷ τῇ γλώττῃ περίκειται τὸ ἕρκος τῶν ὀδόντων, προπαλὴς γλῶττα, πρόχειρος, ὀλισθηρά, ἐπιχειλίς, ἐξωτέρω τῶν ὀδόντων, ὑπὲρ τοὺς τῶν χειλῶν ὅρους, Ἀράβιος αὐλός, κοῦφος. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀδολεσχία, καὶ λῆρος, καὶ τὰ ὅμοια.

CAPVT XXVI.

De garrulo.

Garrulus, nugator, iactabundus, turbulentus, indesinenter loquens, blaterator, vaniloquus, linguæ impotens, lingua laborans, loquax, fastidiosus, tædiosus, delirus. Garrulitas, nugacitas, immoderata loquacitas, linguæ impotentia. aures obtundens, iniucunditas. Longiloquus, multiloquus, grauis, molestus, nugans, lingua ebulliens, lubricus. verborum incisor, enecans, tædio aures obturbans. Aes Dodonæum, longiora Iliade loquens, Alcinoi apologus, lingua irrequietus, obicibus carens, frustra linguæ illius dentium septum obiectum est. lingua prosiliens, prompta, lubrica, exerta, dentibus prominentior, labiorum transiens terminos, Arabica tibia, vanus. Et res ipsa, loquacitas, nugæ, & similia.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ.

Περὶ τοῦ κούφου.

Ἐρεῖς δὲ, ῥᾴδιος, εὐμετάβολος, εὔτρεπτος, εὐτράπελος, ὀξύρροπος, μεταρρεπόμενος, μεταπίπτων, μεταρρέων. οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς δόξης μένων. ὄρνις, ἄνεμος, εἰκαῖος, συρφετός, αὔρα, πνεῦμα, ἀκατάστατος, ῥᾴων τῶν κυμάτων τῆς τροπῆς, πορθμός, Εὔριπος, ἀπαγής, ἀβέβαιος, ἀνερμάτιστος, σαλεύων, τοῦ φέροντος ἀεὶ πνεύματος ὀξύτερος τῆς ῥοπῆς, καὶ τὰ ὅμοια.

CAPVT XXVII.

De leui.

Dices porro, facilis, transmutabilis, versatilis, versu facilis, momentaneus, peruersus, excidens, transfluens. non in eadem persistens sententia, volucris, ventus, vanus, vilis, aura, spiritus. Instabilis, leuior fluctuum permutatione, fretum, Euripus. infirmus, instabilis, non firmatus, fluctuans, vento leui facilior inclinatu, & similia.

CAPVT

CAPVT XXVIII.

De adulatore.

ADulator vero, etiam ſcurra vocetur, cauillator, ſubſannationis plenus, plenus irriſionis, ſubſannator, deceptor, ad placitum ſe præbens, ad decipiendum cohabitans, omnes ſupplantans, circumueniens, aſſentator, aſſentans, ſeruus, ſeruiens, adulans, ſupra modum aſſentans, ſimulator, ridiculus, deriſor, riſum commouens, riſus author, ridens, irriſorius, guloſus, vorax, iactator, curioſus, verſutus, fallens, inſipientium venator, menſæ amicus, hominum imprudentiam expoſcens, Mimus, turpium cantilenarum Poeta, turpiloquus, laſciuus ſeruilis, contumelioſus, ſcommatum inuentor, mordens, mordax. Et ſecundum Recentiores, Paraſitus. Dices quoque, canis applaudens, adhærens, adiunctus, cibo intentus, helluo, iuuentutis corruptor, adoleſcentiam corrumpens, aſymbolus, ſymbola exhibens, ad riſum omnia dicens, omnia perpetiens.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ.

Περὶ κόλακος.

Ο ΔΕ κόλαξ, καὶ βωμολόχος ἂν λέγοιτο, καὶ εἴρων, χλευασμοῦ γέμων, χλεύης μεστὸς, χλευαστικὸς, ἀπατητικὸς, πρὸς χάριν ἐντυγχάνων, πρὸς ἐξαπάτην συνών, ὑποσκελίζων πάντας, ὑπερχόμενος, θώψ, θωπεύων, θέραψ, θεραπεύων, κολακεύων, ὑπερκολακεύων, ὑποκριτής, γελοῖος, καταγέλαστος, γελωτοποιὸς, ποιητὴς γελοίων, γελοιάζων, γελοιαστής, λιχνοτένθης, τενθεύων, κομψὸς, πανοῦργος, γόης, ἀπατεών, ἀνοήτων θηρευτής, τραπέζης φίλος, ἄνοιαν τῶν ἀνθρώπων καπηλευόμενος, μῖμος, γελοίων ποιητής, ποιητὴς αἰσχρῶν ᾀσμάτων, αἰσχρολόγος, κορδακίζων, μόθων, ἐφύβριστος, σκωμμάτων συνθέτης, τωθαστής, τωθαστικὸς, καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους, παράσιτος. εἴποις δ' ἂν, καὶ κύων προσσαίνων, προσεστηκὼς, προσηρτημένος, ἐπίσιτος, ἐπισίτιος, λυμεὼν τῆς νεότητος, λυμαίνων τὴν νεότητα, ἀσύμβολος, παρεχόμενος συμβολάς. * τὸ γέλωτα πάντα εἰπών, πάντα παθών.

CAPVT XXIX.

De iracundo.

CAeterum iracundus, etiam inſolens dicetur, moleſtus animo, ira immodicus, ad iram aſper, immoderatus, bilioſus, iratus, bili præditus, melancholicus, acer, vehemens, amarulentus, difficilis, querulus, crudelis, refragator, terribilis, inexorabilis, immutabilis. Iniquus. à quo & nomen ipſum, Iniquitatem ſcilicet, deriuauit Demoſthenes. Immanſuetus, durus, ad iram acer, minitabundus, minax, agreſtis, ferinus, veneni plenus, ſcorpii morem referens, ſcorpius, quærens cui aculeū infigat, veſpæ ſimilis, crudelis. Et illa Platonis, Immitis, Cornupeta, Corniger, Ferreus. Et illud Homericū, Implacabilis. Strictus enim, durū eſt. Sordidius autē illud He-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ.

Περὶ ὀργίλου.

Ο ΔΕ ὀργίλος, λέγοιτ' ἂν καὶ ὑπέρθυμος, βαρύθυμος, ἄμετρος ὀργὴν, ταχὺς ὀργὴν, ἔκμετρος, χολώδης, ἐπίχολος, ἀκρόχολος, μελάγχολος, ὀξύθυμος, ὀξυθυμίας, πικρὸς, δύσκολος, μεμψίμοιρος, ὠμὸς, ἀσυγγνώμων, ἔκπληκτος, ἀπαραίτητος, ἀπαράτρεπτος, ἀνεπιεικής. ἀφ' οὗ ἢ τὸ πρᾶγμα, ἀνεπιείκειαν εἴρηκε Δημοσθένης. ἀνήμερος, δύσθυμος, δυσόργητος, μηνιῶν, βαρύμηνις, ἄγριος, θηριώδης, ἰοῦ γέμων, σκορπιώδης, σκορπίος, ζητῶν ὅτῳ ἐγχρίψει τῷ κέντρῳ, σφήκιος, ἀνηλεής. καὶ τὰ Πλάτωνος, ἀπεράμων, κερασβόλος, κερασφόρος, σιδήρειος. καὶ τὸ Ὁμηρικὸν, ἀμείλικτος. σκληρότερον γὰρ ὁ ἀστεμφής. ἢ εὐτελέστερος, ὁ Ἡρο-

δότου ἀκρομανής. καὶ κωμικώτερον, ὁ Ἀριστοφάνους δημάγεσικος.

rodoti, Extreme insaniens. Et illud Aristophanis, Δημάγεσικος, Comicum nimis est.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ.

Περὶ κιναίδου.

ΕΙ' δὲ κίναιδον, ἐρεῖς, πόρνον, ἀκάθαρτον, βδελυρόν, καταπύγονα. ἐπ' αὐτοῦ δὲ, καὶ ὁ θηλυδρίας, καὶ ὁ γυναικίας, ἀσελγής, αἰσχρουργός, αἰσχρολόγος, ἀκόλαστος, μαλακός, ἑταιρηκώς, ἐκπεπορνευμένος, ἐμπεπαρῳνημένος, ἐνησελγημένος, μαλθακός, τὴν ὥραν πεπρακώς, πρὸς ἀργύριον ἀπηκατηλλαγμένος, ταῖς πόρναις ὁμότεχνος, τὰς ἑταίρας παρασαμιλλώμενος, καθυβρισμένος, κλύσμα, πάροινος, ἀνδρόγυνος, ὑγρός, ὑγρόνους, ἐκτεθηλυσμένος, ἢ μεμαλαγμένος, γύννις, λελυγισμένος. θῆλυς τὴν ψυχήν, εὐωνότερος τὴν ὥραν τῶν ἀποκεκηρυγμένων ὠνίων, τὴν νεότητα προπεπτωκώς, τὴν ἡλικίαν πεπρακώς. μοχθηρὸν δὲ, ὁ λακκόπρωκτος. παλιμπράτης τὴν ὥραν, παλιγκάπηλος τοῦ κάλλους, προϊέμενος τὰ κάλλιστα, πεπονθὼς τὰ αἴσχιστα, αἰσχύνων τὸ σῶμα, τὸ σῶμα ἐκδεδωκὼς εἰς αἰσχύνην, καταισχύνων τὴν ὥραν, ἀναισχυντότερος τῶν νεωτέρων, ἰταμώτερος τῶν ἑταιρῶν, βδελυρώτερος, θρασύτερος, ἐπονείδιστος, ἐπίψογος, ἐπίρρητος, καὶ πολλὰ τοιαῦτα.

CAPVT XXX.

De cinædo.

SEd cinædum vocabis, scortum, impurum, prophanum, catapygonem. de eodem vero, & muliebris, effœminatus, petulās, turpia cōmittens, turpiloquus, intemperans, mollis, meretricius, scortatoria passus, contumeliosa passus, vitiatus, molliculus. Formæ venditor, argento conductus, meretricum contribulis, scortorum æmulator, iniuria affectus, excrementum, vinolentus. Vir muliebria admittens, delicatus, animo molli præditus. effœminatus, aut emollitus, Mulier, redimitus, animum effœminatum habens, formam habens vendibiliorem promulgatis mercibus, iuuentutem prostituens, ætatem vendens. Laccoproctus autem, durum est. Formæ propola, reuenditor formæ, pulcherrima prostituens, & turpissima passus, corpus deturpans, corpus prostituens ad turpitudinem. Meretricibus impudentior, profanior, audacior. contumeliosus, accusandus, vituperandus, & multa huiusmodi.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ.

Βίων ἐπονειδίστων ὀνόματα.

ΒΙ'ΟΙ, ἐφ' οἷς ἄν τις ὀνειδισθείη, πορνοβοσκός, κάπηλος, ὀπωρώνης, ὀπωροπώλης, τελώνης, δεκατώνης, δεκατηλόγος, εἰκοστολόγος, πεντηκοστολόγος, ἐλλιμενιστής, κῆρυξ, ναύτης, πανδοκεύς, πορθμεύς, μαστροπός, ὑπηρέτης, βυρσοδέψης, σκυτοδέψης. εἰ δὲ καὶ μὴ διὰ πασῶν ἀνέλθοι τεχνῶν τὸ ὀνείδισμα τοῖς βελτίω βίον ᾑρημένοις, ἀλλ' οἵ γε τοιοῦτοι βίοι, τὸ ἐπονείδιστον ἐπ' αὐτοῖς ἔχουσιν, εἰ καί τις ἐπιμένει τῇ τύχῃ.

CAPVT XXXI.

Vitarum infamium nomina.

VIuendi vero conditiones, quibus infamis quis reddi potest, sunt: leno, caupo, fructuum propola, fructuum institor, publicanus, decimator, decimarum collector, vigesimas colligens vel quinquagesimas. Exactor, præco, nauta, tabernarius, portitor, leno, seruus, coriarius. Licet non per omnes artes infamia hæc sequatur illos, qui meliorem vitæ rationem eligunt. hæ vero vitæ rationes infamiam pariunt, si quis forte ipsis inhæreat.

CAPVT

CAPVT XXXII.

De turbante rempublicam.

CAeterum de turbante rempublicam hęc dici possunt, miscens, commiscens, turbans, euertens, confundens, conturbans Populi insidiator, audax, omnes propellens, agitans, cuncta commiscens, transsiliens, insurgens, irruens, impetuosus. turbo, ventus, procella, torrens, instabilis, omnes inter sese committens, Populum exuscitans, irritans, incendens, inflammans, exasperans, ad factiones impellens, omnes mutuo collidens, turbulentus, turbator. Versipellis vero, Comicum est. Omnia immutans, & transponens, sursum & deorsum rempublicam commouens: indecorus, effrenis, verbero, inconstans. Verum licet Demosthenes dixerit, Hic vero intus machinatur: neutiquam tamen machinandi verbum, ego recipio. Dicere præterea aliquis poterit, huiusmodi vrbs non capit, quis hunc sustineret? quis ferret? quis huius se violentiæ opponeret? Cui simile est, homo intolerabilis, quid huic infectum? quid quod non audeat? Homo omnia audens, omnia faciens, quiduis dicens, animo versutus, ad omnia propensus, honesta à turpibus non discernens, honestum turpi commiscens, eiusdem valoris virtutem vitiumque æstimás: qui turpibus ornatur, sicut alius honestis. Qui iniuste agendo honoratur magis, quam pudefiat. qui auaritia comitur, qui ornamétum sibi putat auaritiá. Qui facinora secundum posse metiri infirmitatem esse ducit. cui solum quod cupit, pulchrum videtur. Qui solam deceptioné prudentiæ loco habet. qui vsque parum hoc, quod fecit, æstimat, respectu illius, quod cupit. Cui quod fecit, minus, quam quod facturus est, videtur. qui ad nullum scelus pigrescit. Qui audere, fortuna con tingere opinatur. qui audendo peccans, & simile nanciscens, nihil tristatur. Cui nihil, propter inexplebilem satietatem, sufficit. qui turpium rerú facultatem, honestá ducit. Qui

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΒ.

Περὶ τοῦ θορυβοῦντος τὸ δημόσιον.

ΠΡὸς δὲ τὸν θορυβοῦντα τὸ δημόσιον, τάδε ἄν τις εἴποι, κυκῶν, συγκυκῶν, θορυβῶν, στρέφων, συγχέων, συνταράττων, δημοκόπος, θρασύς, προωθῶν ἅπαντας, ἐλαύνων, φύρων τὰ πάντα, μεταπηδῶν, ἀναπηδῶν, ἐμπίπτων, ῥύμῃ φερόμενος, στρόβιλος, ἄνεμος, καταιγίς, χειμάρρους, ἀκατάστατος, συγκροτῶν πάντας πρὸς ἀλλήλους, ἀναρριπίζων τὸν δῆμον, ἀνερεθίζων, ἐκκαίων, ἀναφλέγων, ἐξοργίζων, παροξύνων, ἐκστασιάζων, συγκρούων πάντας πρὸς ἀλλήλους, ταράττων, ταράκτρον. ὁ δὲ στρόφις, ἄντικρυς κωμικόν. μεταβάλλων δὲ πάντα, καὶ μεθιστάς. ἄνω καὶ κάτω τὴν πολιτείαν μεταφέρων, ἀηδής, ἀκάθεκτος, πλήκτης, ἀνίδρυτος. εἰ δὲ καὶ Δημοσθένης φησίν, Ὁ δὲ ἔνδον ἐτύρευεν, ἀλλ' οὐκ ἔγωγε ἀποδέχομαι τὸ τυρεύειν. δύναιτο δ' ἄν τις εἰπεῖν, τὸν τοιοῦτον ἡ πόλις οὐ χωρεῖ. καὶ τίς ἂν τὸν τοιοῦτον ἀνάσχοιτο; τίς δ' ἂν ἐνέγκοι; τίς δ' ἂν ἀντίσχοι πρὸς τὴν ῥύμην αὐτοῦ; τῷ δ' ἔοικεν ἀνεκτὸς ἄνθρωπος. τί δὲ ἄπρακτον αὐτῷ; τί δ' ἀτόλμητον; πάντολμος ἄνθρωπος, πᾶν ἂν πράξας, πᾶν ἂν εἰπών. πολύστροφος τὴν γνώμην, ἐπὶ πάντα χωρῶν, οὐ διακρίνων τὰ καλὰ τῶν αἰσχρῶν, τὰ κάλλιστα τοῖς αἰσχίστοις συγχέων. ὃς ἐπὶ τῆς αὐτῆς τιμῆς ἀρετήν τε καὶ κακίαν ἄγει. ὃς καλλωπίζεται τοῖς αἰσχίστοις, ὡς ἄλλος τοῖς ἀρίστοις. ὃς ἀδικῶν σεμνύνεται πλέον, ἢ αἰσχύνεται. ὃς καλλωπίζεται τῇ πλεονεξίᾳ. ὃς καλλώπισμα ποιεῖται τὴν πλεονεξίαν. ὃς τὰ ἀδικήματα τῷ δύνασθαι μετρεῖν, ἀσθένειαν ἡγεῖται. ᾧ καλὸν μόνον δοκεῖ, ὃ βούλεται. ἰσχὺν μὲν τὸ βιάσασθαι, τὸ δὲ ἐξαπατῆσαι σοφίαν οἴεται. ὃς μόνην σύνεσιν τὴν ἀπάτην καλεῖ. ὃς μικρὸν πᾶν, ὃ πεποίηκεν, ἡγεῖται, πρὸς ἃ βούλεται. ὃς ὃ πέπραχε δοκεῖ μικρότερον, οὗ πράξει. ὃς πρὸς οὐδὲν τῶν ἀδίκων ὀκνεῖ. ὃς ἡγεῖται τὸ τολμᾶν ἴσον τῷ τυχεῖν. ὃς, ἂν διαμάρτῃ τολμήσας, ὅμοιον ἐλπίσας, ἧττον ἀλγεῖ. ᾧ μηδὲν ἱκανόν, δι' ἀπληστίαν. ὃς τὸν ἀπὸ τῶν αἰσχίστων πόρον πρὸς εὐπρέπειαν ἔχει. ὃς-

διὰ μὲν αἰσχροκέρδειαν τρόπου, πανταχόθεν λαμβάνει, διὰ δὲ φιλαργυρίαν, εἰς οὐδὲν δίδωσιν. ᾧ μηδὲν αἰσχρὸν, ᾧ λῆμμα πρόσεστιν. ὃς ἐπιθυμεῖ μὲν καὶ τῶν ἐλαχίστων δι' ἀνελευθερίαν, ἀρκεῖται δὲ οὐδὲ τοῖς μεγίστοις δι' ἀπληστίαν. ὃς πᾶν νομίζει τὸ ληφθὲν, ἔλαττον οὗ λήψεται. ὃς τὴν μὲν ἀνδραγαθίαν, ματαιότητα, τὴν δὲ ἀπραγμοσύνην, ἀργίαν, τὴν δὲ φιλοτιμίαν, μανίαν, τὴν δὲ σωφροσύνην, ἀτολμίαν, τὴν δὲ ἐγκράτειαν, ἀνανδρίαν οἴεται. ᾧ τὸ μηδὲν ἀδικεῖν, ἀσθενὲς εἶναι δοκεῖ. ὃς αἰτεῖ μὲν ὡς οὐκ ἀδικήσων, ἀδικεῖ δὲ ἂν λάβῃ. ὃς τὸν μὴ δόντα νομίζων ἐχθρὸν, εὐκαταφρόνητον τὸν δεδωκότα δοκεῖ. ὃς μόνους, οὓς οὐκ οἶδεν, οὐκ ἀδικεῖ. ὃς τοῖς μὲν ἐχθροῖς ἐπιτίθεται διὰ τόλμαν, τοῖς δὲ φίλοις δι' ἀπιστίαν. ὃς ἐν φιλίᾳ τὸ πεπιστεῦσθαι προσλαβὼν, αὐτῇ τῇ πίστει χρῆται πρὸς ἐξουσίαν ἀδικημάτων. ὃς τῆς πονηρίας τὴν δόξαν ὡς κέρδος φιλεῖ. ὃς ἀδοξεῖν οἴεται, πονηρὸς ὢν ἂν λάθῃ. ὃς κολακεύει μὲν ἕκαστον, ὡς εὖ πάσχων, μισεῖ δὲ, ὡς ἀδικούμενος. ὃς ἄχθεται μὲν τοῖς ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς, χαίρει δὲ τοῖς ἑταίρων κακοῖς. ὃς ἴσον τὸ ποιῆσαι τὰ δεινότατα, τῷ μὴ παθεῖν οἴεται. ὃς μέγιστον φρονεῖ, τὸ μηδὲν ἴσον οἷς ἐποίησε δύνασθαι παθεῖν. ὃν οἱ μὲν εἰδότες μισοῦσιν, οἱ δὲ οὐ μεμισηκότες ἀγνοοῦσιν. ὃν ὅστις οὐκ ἀγνοεῖ, μισεῖ. ὃς τῶν μὲν φυλαττομένων δειλίαν κατέγνωκε, τῶν δὲ πιστευόντων εὐήθειαν. ὃς τὸν διδόντα μὲν κολακεύει, τὸν δὲ οὐ διδόντα ὀφείλειν ὑπείληφεν. ὃς οὐ δύναται μὲν παθεῖν οἷα ποιεῖ, μόνα δὲ αἰσχύνεται ποιεῖν ὅσα δύναται παθεῖν. οὗ τὴν μὲν ἀπληστίαν οὐκ ἀποπίμπλησιν ὁ διδοὺς, τὴν δὲ ἐπιθυμίαν οὐχ ἵστησιν ὁ παρέχων. ὃς οὔτε τὸ μέγιστον ἐλπίζειν, οὔτε τὸ ἐλάχιστον λαβεῖν αἰσχρὸν εἶναι νομίζει. ὃς οὔτ' αἰσχύνεται τοῖς ἐλαχίστοις, οὔτε πληροῦται τοῖς μεγίστοις. ὃς τοὺς ἄνδρας ὅρκοις ἐξαπατᾶν οἴεται, ὡς τοὺς παῖδας ἀστραγάλοις. ὃς μόνους αὐτοὺς σοφωτέρους οἴεται, οὓς οὐκ ἠδικηκέναι δοκεῖ. ὃς οὔτε παθεῖν δέδιεν, οὔτε ποιεῖν ὀκνεῖ. ὃς τοῖς πονηροῖς ἀρετῆς δόξαν ἐκ τῆς καθ' αὑτὸν ὑπερβολῆς περιτίθησιν. δι' ὃν τοὺς λῃστὰς, ὡς νομίμους, εὐδοκιμεῖν συμβέβηκεν. ὃς οὔτε τοῖς πρὸ αὐτοῦ πονηροῖς παραβολὴν καταλέλοιπεν, οὔτε τοῖς μεθ' ἑαυτὸν ὑπερβολήν. ὃς τῇ τόλμῃ τοῦ παρανομεῖν, τὸ

turpis lucri cauſſa vndique arripit, ſed propter pecuniæ ſtudium nihil erogat. cui nihil turpe, quod lucrum parit, videtur. Qui etiam minima concupiſcit, propter ſorditiem, & ne maximis quidem ſaturatur, propter inſatiabilitatem. Qui omne iam prehenſum, minus illo, quod prehenſurus eſt, æſtimat. qui probitatem quidem, ſtultitiam: rerum vacationem, ignauiam: honoris ſtudium, furorem: prudentiam, puſillanimitatem, & continentiam, mollitiem eſſe ducit. Cui nihil patrare, infirmum eſſe videtur. qui tanquam nil mali patrans poſtulat, rem vero adeptus peccat. Qui non dantem, hoſtem: dantem vero, ſtupidum eſſe arbitratur. qui ſolos ignotos non offendit. Qui hoſtes damnat, cauſſa timoris: amicos vero, propter diffidentiam. Qui in amicitia fidem aſſumens, hac ad ſcelerum licentiam abutitur. qui vitiorum gloriam, ceu lucrum, diligit. Qui infamiæ loco ducit, ſi malus exiſtens ignotus ſit. qui ſingulis adulatur, veluti beneuolus: odit vero, ceu ſceleſtus. Qui aliorum bonis dolet, gaudet vero ſuorum malis. qui inferre iniuriam, & non pati, perinde æſtimat. Qui maxime curat, vt nihil æquale iis, quæ fecit, ipſe patiatur. quem omnes noti odiunt, & non odientes ignorant, Quem nemo non ignorans, odit. qui cauentes ſibi, timiditatis: credulos vero, ſtultitiæ arguit. Qui danti adulatur, ſed non dantem debito teneri putat. qui ea quę facit, ferre nequit, & quē ea facere pudet, quæ ferre poſſit. Cuius inſatiabilitatē nō impleuerit is, qui dat: eius vero concupiſcentiā is, qui largitur, ignorat. Qui ne maximum quidem ſperare, & ne minimum quidem accipere inhoneſtū ducit. quem nec minimorum pudet, nec maximis ſaturatur. Qui ſic Viros iuramentis, vt Pueros aſtragalis decipiendos eſſe arbitratur. cui hi ſoli, quos nondum læſit, ſapientiores videntur. Qui nec pati veretur, nec quicquam facere piget. qui malis virtutis honorem iuxta ſuum exceſſum proponit. per quem prædones, tanquam iuſtos celebrari contingit. qui malis iis, qui ante eum fuerunt, nec comparationem vllam concedit, à poſteris vero ſuperari nequit. Qui audacię delinquendi, nō errandi

errandi confidentiam coniungit. qui non facinus adgredi, sed in eo errare turpe ducit. Cui solum id, quod non potest, turpe videtur.

CAPVT XXXIII.

De non imprudenter loquente, & contra.

DE eo qui non imprudenter loqui videtur, dices hæc: perspectus, consultus, cõscriptus, prudens, prouidus, curiosus, compositus, operans, adoperans, fatigatus, curator, studiosus, conans, defatigatus, dispositus, apparatus, elaboratus, Orationum scriptor, sursum & deorsum transponens, transcribens, poliens, disponens, aptans, excolens, sæpius repetens, recognoscens, perpoliens, permundans, emundans, perscribens, corrigens, eligens, emendans, examinans, iudicans, diiudicans. Et aduerbia: perspecte, consulte, curiose, conscripte, curiose, prouidenter, præmeditate, composite, elaborate, accurate, difficulter, oratorie. Disposita, coniuncta, parata, emendata, expolita, aptata, exculta, fabrefacta, emundata, accurata, elaborata, perpolita, electa, correcta, castigata, examinata, iudicata. Non sine cura, non sine prouidentia, nõ sine consyderatione, non sine perpensione. Cum consonantia, cum examinatione, cum ordine, cum iudicio: cũ labore, diligentia, difficultate, emẽdatione, methodo, & similia. In eum vero, qui sine cura loqui audet, promptus, facilis, impræmeditatus. Et vt Xenophõ inquit in Laconũ Republica, Extemporarius. Sed illud nomen Extemporaneum, in Longa nocte Platonis, sordidum est. Inconsyderatus, inemendatus, remissus, incurius, indiligens, improuidus, patulus, negligens, ociosus, facilis, leuis: ex tempore loquens, ex re vel vsu, vtcunque inciderit, paruo tempore. Omne in buccam veniens eblaterans, loquax, nugator, garrulus. ex promptu loquens, omne quod incidit. Inconsultus, incircumspectus, inemendatus, imparatus, nõ paratus, imparata mẽte, Et Ἀπαρασκεύῳ, in Libris de Veritate

πίστιν τοῦ μὴ σφαλήσεσθαι προστίθησιν. ὃς οὐ τὸ ἐπιχειρεῖν ἀδικεῖν, ἀλλὰ τὸ διαμαρτεῖν αἰσχύνεται. ᾧ μόνον αἰσχρὸν, ὃ μὴ δύναται, δοκεῖ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΓ.

Περὶ τοῦ οὐκ ἀφροντίστως λέγοντος, καὶ τοῦ ἐναντίου.

ΕἸς μὲν δὴ τὸν οὐκ ἀφροντίστως δοκοῦντα λέγειν, ἐρεῖς, ἐσκεμμένος, βεβουλευμένος, συγγεγραφώς, πεφροντικώς, παρεσκευακώς, μεμεριμνηκώς, βεβουλευμένος, συνθείς, πονήσας, ἐκπονήσας, προπονήσας, ταλαιπωρηθείς, ἐπιμεληθείς, φιλοτιμηθείς, προσκεμμένος, προσταλαιπωρηθείς, συνταξάμενος, παρασκευασάμενος, ἐξεργασάμενος, λογογραφήσας, ἄνω καὶ κάτω μεταθείς, μεταγράψας, ξέσας, διαζεύξας, ἁρμόσας, διασμιλεύσας, ἐπαναλαβὼν πολλάκις, ἐπαναθεασάμενος, διακριβώσας, διακαθήρας, ἐκκαθήρας, διαγράψας, ἐξορθώσας, ἐκλεξάμενος, ἐπανορθωσάμενος, βασανίσας, κρίνας, ἐπιδιακρίνας. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, ἐσκεμμένως, βεβουλευμένως, πεφροντισμένως, συγγραφικῶς, μεμεριμνημένως, προεωραμένως, προβεβουλευμένως, συγκειμένως, πεπονημένως, ἐπιπόνως, ταλαιπώρως, λογογραφικῶς. συντεταγμένα, συνδεδεμένα, παρεσκευασμένα, κεκολασμένα, διεξεσμένα, ἡρμοσμένα, διεσμιλευμένα, ἀποτετορνευμένα, ἐκκεκαθαρμένα, διηκριβωμένα, ἐξειργασμένα, ἐξεσμένα, ἐξειλεγμένα, ἐξωρθωμένα, ἐπηνωρθωμένα, βεβασανισμένα, κεκριμένα. οὐκ ἄνευ φροντίδος, οὐκ ἔξω προνοίας, οὐ χωρὶς μερίμνης, οὐκ ἄνευ σκέψεως, σὺν ἁρμονίᾳ, σὺν βασάνῳ, σὺν τάξει, σὺν κρίσει, σὺν ἐργασίᾳ, ἀκριβείᾳ, ταλαιπωρίᾳ, καθάρσει, πορείᾳ, καὶ τὰ παραπλήσια. Εἰς δὲ τὸν ἄνευ φροντίδος τολμῶντα λέγειν, πρόχειρος, ῥᾴδιος, αὐτοσχεδιάζων. καὶ ὡς Ξενοφῶν ἐν Λακεδαιμονίων πολιτείᾳ, αὐτοσχεδιαστής. τὸ δὲ ἐν τῇ νυκτὶ μακρᾷ Πλάτωνος αὐτοσχεδίασμα, φαῦλον. ἄσκεπτος, ἀπόνηρος, ῥᾴθυμος, ἀμελής, ἀφρόντιστος, ἀπρονόητος, προπετής, ὀλίγωρος, ἀταλαίπωρος, εὐχερής, εὔκολος. ἐκ τοῦ καιροῦ λέγων, ἐκ τοῦ παραχρῆμα, ἐκ τοῦ παρατυχόντος. δι' ὀλίγου, πᾶν τὸ ἐπιὸν λέγων, ἐπιχειλής, φλύαρος, λάλος. λέγων ἐξ ἑτοίμου, ἐπιπολῆς πᾶν τὸ ἐπελθόν, ἀπροβούλευτος, ἀπερίσκεπτος, ἀβασάνιστος, ἀπαρασκεύαστος, ἀπαράσκευος, ἀπαρασκευάστῳ γνώμῃ. ἀπαρασκεύῳ, ἐν τοῖς περὶ ἀληθείας

Ξενοφῶν εἶπεν. ἀπαρασκεύαστον δὲ, ἐν τῇ ῥητορικῇ τέχναις. δοκοῦσι δὲ οὐ γνήσια. ἐν μέντοι τοῖς συμβουλευτικοῖς προοιμίοις τοῦ Δημοσθένους, τὸ ἀπαρασκευαστότερον γέγραπται. ἀνάρμοστα, ἄκριτα, ἀραιά, ἀδιέργαστα, διαλελυμένα, διεστηκότα, ἄξεστα, ἀφρόντιστα, ἀπροβούλευτα. τάχα δὲ καὶ τὸ ἀπρόγραφον. Ὑπερείδης μὲν γὰρ αὐτῷ ἐπ' ἄλλου κέχρηται, εἰπὼν ἀπροβούλευτα, καὶ ἀπρόγραφα. καὶ τὰ ἀπρόγραφα ἔχοι ἂν ἐνταῦθα χώραν. καὶ χύδην, ῥύδην, ἀνέδην. πάντα κάλων ἀνείς. προχείρως, ῥαδίως, αὐτοσχεδίως, καὶ αὐτοσχεδίους λόγους, ἀπόνως, ἀσκέπτως, ῥαθύμως, ἀμελῶς, ἀφροντίστως, ἀπρονοήτως, ἀταλαιπώρως, εὐχερῶς, εὐκόλως, φλυαρῶς, ἀπροβουλεύτως, ἀπερισκέπτως, ἀπροσκέπτως, ἀβασανίστως, ἀπαρασκεύως, ἀδιεργάστως, ἀκρίτως, ἀναρμόστως. σὺν ἀπονίᾳ, ῥαθυμίᾳ, προπετείᾳ, εὐχερείᾳ, εὐκολίᾳ, λαλιᾷ, ἀναρμοστίᾳ. ἡ δὲ ἐν τοῖς Πλάτωνος νόμοις ἀπροβουλία, οὔ μοι ἀρέσκει.

dixit Xenophon. Impræparatum vero, in Arte Rhetorica: sed hæc non legitima videntur. In Proœmiis quidem deliberatiuis, apud Demosthenem, Impræparatius scriptum est. Inconcinna, indiscreta, laxa, inelaborata, dissoluta, distantia, impolita, incuriose scripta, impræmeditata. Fortassis autem & imprascriptū dicetur. Hyperides enim hoc alicubi vtitur, Impræmeditata dicēs, & Imprascripta, & hoc sane hic locum habuerit. Et cumulatim, fusim, temere: omnem venustatem omittens. Prompte, facile, inelaborate: orationes inelaboratas. Sine labore, improuide, negligenter, indiligenter, incurie, inconsyderate, leuiter, nugaciter, inconsulte, incircumspecte, imprudenter, inemendate, imparato, illaborate, indiscrete, inconcinne. Cum negligentia, ocio, promptitudine, facilitate, leuitate, garrulitate, inconcinitate. Sed illud in Platonis Legibus, Inconsultatio, mihi non probatur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΔ.

Εἰς τὸν ὀλίγα ὑπ' ἀσθενείας λέγοντα.

Εἰς τὸν ὀλίγα ὑπ' ἀσθενείας λέγοντα, ἄπορος, ἄλογος, ἄφωνος, ἀπαράσκευος, ὀλίγος, βραχύς, σμικρός, ῥινίς, ψηκάς, ἰχθύς. ἰχθύων ἀφωνότερος, ἀπερραμμένος τὸ στόμα, ἀπεστομισμένος, ἀπεστραμμένος τὴν γλῶτταν, ἄγλωττος. ἀμήχανος, ἀδύνατος, ἀσθενής. Καὶ τὰ πράγματα, ἀπορία, ἀλογία, ἀφωνία, ὀλιγότης, βραχύτης, σμικρότης, ἀγλωττία, ἀμηχανία, ἀδυναμία, ἀδυνασία, ἀσθένεια, καὶ τὰ ὅμοια. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, ἀπόρως, ἀλόγως, ἀφώνως, ἀγλώττως, ἀμηχάνως, ἀδυνάτως, ἀσθενῶς, καὶ τὰ ὅμοια.

CAPVT XXXIV.

De pauca ob impotentiam dicente.

Sed in pauca loquentē propter impotētiā, perplexus, sermone carēs, mutus, imparatus, pusillus, breuis, paruus: ramis, psecas, piscis, pisce magis mutus, ore afflictus, ore priuatus, lingua cōtortus, elinguis, difficilis, impotens, infirmus. Et res ipsæ, perplexitas, sermonis carentia, infantia, pusillanimitas, breuitas, paruitas, linguæ carentia, difficultas, impotentia, infirmitas, & similia his. Atque aduerbia, perplexim, mute, infanter, difficulter, impotenter, infirmiter, & similia.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΕ.

Περὶ τοῦ πολλὰ, καὶ ἄκριτα.

ΠΟΛΥΛΟΓΟΣ, μακρολόγος, μακρός, ἀπέραντος, ἀπεραντολόγος, βόρβορος, περισκορής, κυκλόβορος, χειμάῤῥους, χαράδρα, συρφετός, ἀ-

CAPVT XXXV.

De multa dicente, & indiscreta.

Multiloquus, prolixe loquens, prolixus, immodice loquens, fastidiosus, tædiosus, circulator, torrens, lacuna, fæx, immodera-

moderatus, immoderate loquens, turbulentus, nugax, ore effrenis, linguæ impotens, lubricus, turbator, turbidus, limosus, os effrene, linguæ impotens, longas nugas prædicans, nugator, cauillator: loqui ignorans, & tacere non potens, & his similia.

De multa dicente cum efficacia. 2.

Sed de eo qui cum efficacia multitudinem verborum promit, multus, copiosus, fluens, expeditus, cordatus, liber, violentus, vehemens, attrahens, compellens, transferens: fontes quosdam emittens, imber, nix, fluuius, densus, continuus, non impingens, latus, profunde fluens, expeditus. Postquam os soluerit, vbi sermones effuderit, vt linguam dimiserit, postquam effuderit vocem: quis ferat verborum suorum impetum? consilium, fluxum, & vocis fluctum? spiritum, tonum, frequentiam, inundationem, vehementiam, vim, robur, clamorem, copiam, verborum multitudinem, magnanimitatem, claritatem vocis, animi celsitudinem, splendorem, verborum magnificentiam, vocis venustatem, sermonum fluctus, turbam vocis? Quis hic tam copiose fluens fluuius? quis hic impetus? Pamisus, Achelous, Oceanus, Nilus, Ister.

De pauca dicente, & discrete. 3.

In pauca vero cum iudicio quodam dicentem, breuis, breuiloquus, concisus, sufficiens, distincte dicens, manifestus, aptus, idoneus, continuus, perfecte loquens: mente magis, quam verbis abundans. Purus, excultus, diligens, accuratus, constrictus, emendatus, examinatus, iudicatus: breuibus verbis multum sensus comprehendens. Non tam loqui, quam clare docere peritus: non aures tantum demulcens. Prudentiæ magis, quam verborum copia gaudens. Et res ipsæ, celeritas dictionis, concisio, sufficientia, breuiloquium, claritas, vocis distinctio, sermonis

μετρος, ἀμετροεπής, θόρυβος, φλήναφος, ἀχαλίνωτος τὸ στόμα, τὴν γλῶτταν ἀκρατής, ὀλισθηρός, θολερός, θολώδης, ἰλυώδης, ἀχάλινον στόμα, ἀκρατὴς γλῶττα, λήρους μακροὺς ἀποτείνων, φλύαρος, φλυαρίας εἴρων. οὐ λέγειν δυνατὸς, ἀλλὰ σιωπᾶν ἀδύνατος, καὶ τὰ ὅμοια.

Περὶ τοῦ πολλὰ μετὰ δυνάμεως. β´.

Εἰς δὲ τὸν μετὰ δυνάμεως τὸ πλῆθος παρεχόμενον, πολύς, εὔρους ῥόθιος, εὔπορος, εὔνους, ἄφθονος, βίαιος, σφοδρός, παρασύρων, παρέλκων, συγκλύζων, παραφέρων, πηγάς τινας ἀφιείς, ὄμβρος, νιφετός, ποταμός, πυκνός, συνεχής, ἄπταιστος, λαῦρος, πολλῷ ῥέων, ἀνεμποδίστως. ἐπειδὰν λύσῃ τὸ στόμα, ἐπειδὰν ἐκχέῃ τοὺς λόγους, ἐπειδὰν ἀφῇ τὴν γλῶτταν, ἐπειδὰν προχέῃ τὴν φωνὴν, τίς ἂν ἐνέγκαι τὸν ὠθισμὸν τῶν αὐτοῦ ῥημάτων, τὸν ῥοῖζον τῶν νοημάτων, τὸ ῥεῦμα τῆς φωνῆς, τὸ πνεῦμα, τὸν τόνον, τὴν πυκνότητα, τὸν κατακλυσμόν, τὴν σφοδρότητα, τὴν βίαν, τὴν ἰσχύν, τὴν μεγαλοφωνίαν, τὴν εὔροιαν, τὴν πολυφωνίαν, τὴν μεγαλόνοιαν, τὴν λαμπροφωνίαν, τὸ ὑψηλόνουν, τὴν λαμπρότητα, τὴν ὑψηλογίαν, τὴν καλλιφωνίαν, τὸν ῥοῦν τῶν λόγων, τὸν θόρυβον τῆς φωνῆς; τίς οὕτω ποταμὸς πολύρρους; τίς οὕτως ἐπίδρομος; Πάμισος, Ἀχελῶος, Ὠκεανός, Νεῖλος, Ἴστρος, αἱ Μαιώτιδες παγαί.

Περὶ τοῦ ὀλίγα μετὰ κρίσεως. γ´.

Εἰς δὲ τὸν ὀλίγα λέγοντα μετὰ κρίσεως, βραχύς, βραχυλόγος, σύντομος, αὐτάρκης, ἀρτιεπής, σαφής, ἀποχρῶν, ἱκανῶς ἀποχρῶν, σύντονος, ἀρτίστομος, πολύνους μᾶλλον, ἢ πολυλόγος. περιεσπισμένος, διεσμιλευμένος, ἀκριβής, ἠκριβωμένος, ἠσκημένος, κεκολασμένος, βεβασανισμένος, κεκριμένος, βραχέσι ῥήμασι πολὺν νοῦν ἀπαγγέλλων. οὐ λέγειν μᾶλλον, ἢ διδάσκειν τὸ σαφὲς εἰδώς. οὐ μέχρι τῶν ὤτων θέλγων. πολυνοίᾳ μᾶλλον, ἢ πολυλογίᾳ χαίρων. Καὶ τὰ πράγματα δὲ, τάχος, συντομία, αὐτάρκεια, βραχυλογία, σαφήνεια, ἀρτιφωνία, ἀρτι-

λογία, ἀρτιστομία. πολυώνια μᾶλλον, ἢ πολυλογία. ἀκρίβεια, βάσανος, κρίσις. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, ταχέως, συντόμως, αὐταρκῶς, βραχέως, σαφῶς, ἠπειγμένως, ἀρτιφώνως, ἀρτιλόγως, ἀρτιστόμως, πολυώνως, ἀκριβῶς, περιεπτισμένως, κεκολασμένως, βεβασανισμένως, διεσμιλευμένως, κεκριμένως. παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ λϛ'.

Ἐξ ἀδικημάτων ὀνόματα, ἐφ' οἷς εἰσι δίκαι, καὶ γραφαί.

Κλέπτης, τοιχωρύχος, τυμβωρύχος, βαλαντιοτόμος, μοιχός, ἀνδροφόνος, λωποδύτης, ἱερόσυλος, προδότης, ῥίψασπις. ἐπὶ δὲ τούτου ὁ Πλάτων φησί, ῥίψασπις μὲν γὰρ οὐκ ἐν πᾶσιν ὀνομάζοιτ' ἂν δικαίως, ἀποβολεὺς δὲ ὅπλων. Ἀριστοφάνης δὲ λέγει, ῥίψασπιν. αὐτόμολος, ἀργός, ἀχάριστος, ἀσεβής, δειλός, ἀστράτευτος, λειποστρατιώτης, τύραννος, ἀνδραποδιστής, φαρμακεύς, φαρμακίς, δωροδόκος, λῃστής, καταποντιστής, πόρνος. πατραλῴας, καὶ πατραλοίας, μητραλοίας, βίαιος, ὑβριστής, κακήγορος, συκοφάντης. καὶ τὰ παραπλήσια γνωριμώτατα. Ἃ δ' οὐκ ἔστιν ὀνόμασιν εἰπεῖν, ἀλλὰ μετοχαῖς, βουλεύων τυραννίδα, καταλύων τὴν πολιτείαν, ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου συνιών, τὰ δικαστήρια δεκάζων. ἐξαπατῶν τὸν δῆμον, ἢ τὴν βουλήν, ἢ δικαστήρια. τὰ ψευδῆ μαρτυρῶν. οἱ μὲν γὰρ ψευδομάρτυρες, εἴρηνται παρὰ Κριτίᾳ, καὶ ὁ ψευδομάρτυς. οὐκ οἶδα δέ, εἴπου καὶ τὸ ψευδομαρτυρεῖν ὁ αὐτὸς λέγει. καὶ Δημοσθένης, Καταψευδομαρτυροῦμαι. πιπράσκων τὸν ἐλεύθερον, παρανομῶν, ἐκλείπων τὴν ναῦν, παραβαίνων συνθήκας, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ ἕτερα δέ ἐστιν ἀδικήματα, ὧν τοὺς ἀδικήσαντας οὐκ ἔστιν ὀνομάζειν. ἀλόγου κακώσεως, ἀποπομπῆς, ἐπιτροπῆς, ἀπολείψεως, παραπρεσβείας. ἐξούλης σίτου, καρποῦ. λειπομαρτυρίου, λειποταξίου, λειποναυτίου, εἰρυγμοῦ, ἐργμοῦ, κακοήθους, κακοβίου, αἰκίας, βλάβης, ἀπαγωγῆς, βουλεύσεως, δήμου καταλύσεως, δημοσίων ἀδικημάτων, δωροξενίας, ξενίας, ψευδεγγραφῆς, ψευδοκλητείας,

concinnitas, dicendi articulatim facultas: prudentiæ magis, quam verborum copia. Diligentia, examen, iudicium. Et aduerbia, celeriter, concisim, sufficienter, breuiter, clare, constrictim, articulate, prudenter, diligenter, pure, emendate, correcte, exculte, discrete: pauca quidem, sed argute admodum.

CAPVT XXXVI.

Nomina criminum, de quibus iudicia habentur, & accusationes.

FVr, murorum effractor, sepulchrorum effossor, saccularius, adulter, homicida grassator, sacrilegus, proditor, armorum abiector. de hoc autem Plato dicit, quod Rhipsaspis, non de omnibus proprie dicatur, sed arma proiiciens. Aristophanes tamen Rhipsaspem vocat. Transfuga, ociosus, ingratus, impius, timidus, imbellis, militiæ desertor, tyrannus, plagiarius, veneficus, venefica. Munera accipiens, prædo, pirata, scortator, parricida, matricida, violentus, iniuriosus, obtrectator, sycophanta: & alia his similia, quæ notissima sunt. Quæ vero non nominibus, sed participiis effari possumus: tyrannidem affectans, rempublicam laxans, vt Populum dissoluat conans, Iudicia corrumpens, Populum decipiens, Senatũ, aut Iudicia. testimonia falsa enuncians. Nã Testes mendaces, à Critia dicti sunt, & Testis falsus. Nescio tamen, num idẽ & Falsa testari dicat. Et Demosthenes, Falsa testor, dixit. Liberum vendens, delinquens, nauim relinquens, fœdera transgrediens, & similia. Tum & alia crimina sunt, quorum Reos nominare non possumus: vitii, iniuriarum, repudii, dissidii, derelictionis, male obitæ legationis. deiectionis frumenti, aut fructuum: deserti testimonii, ordinis derelicti, nauis derelictæ, belli, prohibitionis, malæ consuetudinis, vitæ male actæ, verberum, contumeliæ, delationis, insidiarum, popularitatis dissolutionis, publicarum iniuriarum, munerum corruptelæ, iniuste vsæ ciuitatis, falsæ subscriptionis, falsi patrocinii, defe-

defectionis, contra legis vsi iuris ciuilis. Deserti vadimonii iudicium subire, quod depositum est occupare, auferre, desciscere, vulnerare. & in his participiis vti, necesse non est. & similia.

CAPVT XXXVII.

Composita ex ὁμο. 1.

QVæ autem à particula ὁμο composita dicuntur, hæc sunt: Confœderatus, Conuictor, Consodalis, eosdem mores habens, conseruus, concors, consonans, eadem lingua loquens, commensalis, Contribulis, popularis, domesticus, cohonoratus, eiusdem artis operarius, contubernalis, conuiuens, consentiens, eadem Matre natus, Frater germanus, cognominatus, concolor, suffragator, eiusdem religionis cultor, Frater vterinus, eodem Patre genitus, Consanguineus, cõgenitus, conformis: vnanimiter, consensus. Consentiens vero, & durum est, & sordidum. Sed connutritum, Dinarchus dixit. & Plato, Conueniens, & Coniugem. Et Thucydides, Simili armorum genere instructum. Tum & consonantem dices, Platone dicente Consonantiam. Collactanei vero, Atticorum proprium est. Contentum iisdem limitibus, apud Solonem: quod durum est. Euripide vero eos, qui pilos similes habent, Ὁμοπτέρυς nominante, Strattis eo nomine Coætaneos appellauit.

Composita ex συν. 2.

Sed à particula σὺν hæc composita deriuantur: collegium, compositus, congressus, conuocatus, eiusdem cœtus existens, Consiliarius, Conuiua, conuiuia, compotor, collector, Commilito, confessor, contubernalis, Coimperator, consentiens, connutritus, commensalis, riualis, connauigans, cooperarius, Cognatus, concertator, conferens, simul curiosus, collibans, coniuratus, Collegæ, conscii: coniurãs, conspectator, cõterminus, cõuiuens, coimperans, simul venans.

ἀποστασίου, ἀπροστασίου, παρανόμων, ἀπρόσκλητον δίκην εἰσελθεῖν. τὴν μὴ οὖσαν λαχεῖν παρακαταθήκην, ἀποστερῆσαι, καταστίχειν, τιτρώσκειν. καὶ περὶ τούτων, οὐκ ἐν μετοχαῖς ἐπιχειρῆσθαι, καὶ τὰ ὅμοια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΖ.

Σύνθετα ἐκ τοῦ ὁμο. α.

ΟΣα αὖ τις εἴποι ἐκ τοῦ ὁμο σύνθετα, ὁμόσπονδος, ὁμόσιτος, ὁμοήθης, ὁμότροπος, ὁμόδουλος, ὁμόνους, ὁμόφωνος, ὁμόγλωττος, ὁμοτράπεζος, ὁμόφυλος, ὁμόδημος, ὁμωρόφιος, ὁμότιμος, ὁμότεχνος, ὁμόσκηνος, ὁμοδίαιτος, ὁμογνώμων, ὁμομήτριος, ὁμοπάτριος, ὁμώνυμος, ὁμόχρους, ὁμόψηφος, ὁμοβώμιος, ὁμομήτωρ, ὁμοπάτωρ, ὁμογνιής, ὁμόγονος, ὁμοειδὴς, ὁμοθυμαδὸν, ὁμολογία. ὁ δὲ ὁμόλογος, καὶ βίαιον, καὶ εὐτελές. ὁμότροφον δὲ, Δείναρχος εἴρηκε. καὶ Πλάτων, ὁμότροπον, καὶ ὁμόζυγα εἶπε. καὶ Θουκυδίδης, ὁμόσκευον. καὶ ὁμόδοξον αὖ εἴποις, Πλάτωνος εἰπόντος ὁμοδοξίαν. οἱ δὴ ὁμογάλακτες, ἴδιον τῶν ἀττικῶν. ὁμοερκὲς δὲ, σκληρὸν παρὰ Σόλωνι. ὁμοπτέροις δὲ τοὺς ὁμοτρίχους εἰπόντος Εὐριπίδου, Στράττις τοὺς ὁμήλικας εἴρηκεν ὁμοπτέρους.

Ἐκ τοῦ συν. β.

Προάγεται δὲ ἐκ τοῦ συν τάδε σύνθετα. σύλλογος, σύνθετος, σύνοδος, σύγκλητος, συνεκκλησιαστής, σύμβουλος, σύσσιτος, συσσιτία, συμπότης, συλλογεύς, συστρατιώτης, σύνεδρος, σύσκηνος, συστράτηγος, σύμψηφος, σύντροφος, συντράπεζος, συνεραστής, σύμπλοις, συνεργός, συγγενής, συναγωνιστής, συντελής, συμμελής, συσπένδων, συνωμότης, συμπρέσβεις, συνίστορες, συνομνύμενος, συνθεατής, σύνορος, συμβιούς, συνάρχων, συνθήρος,

συμπραξις, συνωρίς, συγγεωργός, συγκυνηγέτης, συγκλέπτης, συμπαραστάτης, συνοδοιπόρος, σύμβιος, συστρατιώτης, συστασιώτης, σύζυξ, συμμορίτης, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ σύστασις, συμμετρία, συμφωνία, συναυλία, σύγχυσις ὅρκων. συνθεατρίαν δὲ, καὶ συλληστείαν, καὶ σύγκοιτον, Ἀριστοφάνης εἶπεν. εἴρηκε δὲ καὶ συστάδας ἀμπέλους, καὶ σύμποδα, καὶ συνθήκην. εἴη δ᾽ ἂν ἐκ τούτων, καὶ συντυχία. Πλάτων δὲ, συμμαθητὰς ἔφη, καὶ σύνοψιν οἰκειότητος. Εὔπολις δὲ, συμβίωτοι, συμπάροικοι, καὶ συνήλικες εἶπε. Δείναρχος δὲ, καὶ συνιεροποιὸν, καὶ συμπρύτανιν, καὶ συμβουλευτήν. ἡ δὲ κωμῳδία, καὶ συγκηδεστήν. Τὰ δ᾽ ἐκ τούτων παραγόμενα ῥήματα, ἢ πράγματα, ἢ ἐπιρρήματα, ῥάδιον ἂν εἴη τῷ βουλομένῳ λέξειν.

vna equitans, biga, simul terram colens, simul canes agens, furta communicans, assistens, comes, Conuictor, conspirator, Coniunx, particeps, & similia. Et conspiratio, commensuratio, consonantia, concentus, fœderum confusio. Spectationem vero communem & Prædationem, & Concubitum, dixit Aristophanes: dixit etiam Vites simul stantes, Comitem, & Compositionem. Inter hæc & casus referri poterit. Platon vero, etiam Condiscipulos vocauit, & Compendium, vel Taxationem familiaritatis. Sed Eupolis, Conuictores, Cohabitatores, & Coætanei. Dinarchus vero, Corriualem, Consenatorem, & Consiliarium. Comici autem, Συγκηδεστήν.* Sed Συγκηδεσταὶ sunt Matris, & Vxoris Parentes.* Cæterum verba, rerum nomina, & aduerbia ex his deducta, cuiuis volenti facile erit pronunciare.

Ἐκ τοῦ ἡμι. γ'.

Composita ex ἡμι. 3.

Ἐκ δὲ τοῦ ἡμι, τάδε τὰ ὀνόματα, ἡμιμανής, ἡμιμαθής, ἡμίμεστον, ἡμίπλεων, ἡμιπλήρωτος, ἡμιδεές, ἡμιμέδιμνος, ἡμιμόχθηρος, ἡμίτομον, ἡμίβρωτον, ἡμιδραχμον, ἡμιωβόλιον, ἡμίεκτον. καὶ ἡμιεκτέον Ἀριστοφάνης. ἡμιχοίνικον, ἡμιγυές, ἡμίονος, ἡμίεργον, ἡμιτελές, ἡμιποίητον, ἡμίθραυστον, ἡμίφαυστον, ἡμίφρακτον, ἡμίφλεκτον. ἡμίοπτα, ἡμίεφθα, ἡμιτέλεστα, ἡμίβρωτα, ἡμίκρανα, ἡμιμόριον, ἡμιθνής, ἡμιμέθυσος, ἡμιτυμπανίσος, ἡμιτάλαντον, ἡμίγυμνος, ἡμίθεος, ἡμικλήριον. ἡμίλοπτοι δὲ, Κρατῖνος εἴρηκε, καὶ Φιλύλλιος. ἡμίπλεκτον. καὶ Κράτης, ἡμιμάσητον. καὶ ἡμιφωσόριον, Ἀριστοφάνης. καὶ ἡμίοπον αὐλὸν, Αἰσχύλος. καὶ ἡμίκακον δὲ * Εὐκλείδης λέγει, καὶ Σοφοκλῆς. Ἀριστοφάνης δὲ, καὶ ἡμικάκως. καὶ Δείναρχος, ἡμιπόδιον. ἡμιχρύσους δὲ, Ἀναξανδρίδης. τὸ μέντοι Μενάνδρου ἡμιφυὲς, καὶ ἡμίγραφον, ἀνεκτά. τὸ δὲ ἡμιλαύπαρον, παμπόνηρον.

Ex ἡμι porro hæc componuntur, semifuriosus, semidoctus, semiplenum, semirepletum, semiimpletum, semiuacuum, semimedimnus, semimalus, semisectum, semicomesum, semidrachma, semiobulus, semisextarius. Et Semisextarium, apud Aristophanem. Semichœnix, semibarbatum, mulus, semifactum, semiperfectum, semifractum, semidictum, semimunitum, semiustum: semiassata, semicocta, semiperfecta, semicomesa. Semicrania, semipars, semimortuus, semiebrius, semitensus, semitalentum, seminudus, semideus, semisors. Ἡμίλοπτοι vero, dixit Cratinus, & Philelius. Semiplicatum. Et Crates, Semipistum. Et Semiphosorium, Aristophanes. Et Tibiam imperfectam, Aeschylus. Atque Semimalum, Euclides dicit, & Sophocles. Aristophanes vero, etiam Semimale. Et Dinarchus, Semipes. Semiauratus vero, Anaxandrides. Tum & illa Menandri, Seminatum, & Semiscriptum, tolerabilia sunt. Sed Semimolestum, omnino malum est.

Composita

Composita à παν. 4.

Ex παν porro composita sunt, perpulcher, permalus, versutus, vulgaris: atque perpulchre, & permale. Et vt Platon dixit, Perpulchra. Perpulchrum, perantiquum, permagnũ, ingens, repletum, permultum, perlongum, omnino varium, miscellaneum, varium, concinnum, plenilunium, totum inquinatum: perniciosus, temerarius. Perpollutum, permalum, sapientissimum, perfectum, pergraue, præclarum. Et illa Thucydidis, Omnium perditio, Publice, Omni cum impetu. Sed & πανσυδὶ scribitur. Tota domus, omnis conatus, omnium conuiuium. Et hæc Platonis, Prædiues, Perparuus, Perexiguus, Nundinæ. Dices quoque omniiugum, omni cum exercitu, perturpe, omnium consitio. Antiphon etiam, Tota familia expelli dixit. Publicum conuiuium, fructuum omnium confusio, panoplia, tota die permanens. Pernoctans: quem Cratinus Πανεύφρονα vocauit. Caupo, cauponaria. Et secundum Cratinum, Optima. Et Aristophanes, Tota gibbosa olea. Tum etiam Panathenæa festa, Panolia, Panætolia, Pambiotia, Pandia, Panionia, & similia hisce.

Composita ex πάλιν. 5.

Cæterum ex πάλιν sunt, versutus, reuenditus, reuenditor, inuersus, tetricus. Sicuti vero Retrofugus, Poeticum est: sic reflexum, & retensum, durum est. Dinarchus autem, reproditor dixit. Παλίμπηγα vero Comici vocarunt veteres soleas. & Corio resarcita. & Repetitum Reum, qui sæpius in iudicium citatus est. & Παλίγγλωσσον pro male loquente.

Composita ex τρι. 6.

Ex τρι vero componuntur, triplex, tridrachma, trium librarum, trium talentorum, chlamys tres stateres æquiualens, triens, præceps. Satelles regius in Choro,

Ἐκ τοῦ παν. δ΄.

Τὰ μέντοι ἐκ τοῦ παν σύνθετα, πάγκαλος, πάγκακος, πανοῦργος, πάνδημος. καὶ παγκάλως, καὶ παγκάκως. καὶ ὡς Πλάτων, πάγκαλη, πάγκαλον, παμπάλαιον, πάμμεγα, παμμέγεθες, παμπληθές, πάμπολυ, παμμηκες, παμποίκιλον, παντοδαπόν, παντοῖον, παναρμόνιον, πανσέληνος, παναγές, πανώλης, πάντολμος, παμμίαρον, παμπόνηρον, πάνσοφον, παντελές, πάνδεινον, πάνδηλον. καὶ τὰ Θουκυδίδου, πανωλεθρία, πανδημί, πανσυδίη. γράφεται δὲ καὶ πανσυδί. πανοικεσία, πανσυδία, πανδαισία. καὶ τὰ Πλάτωνος, πάμπλουσιος, πάνσμικρος, πάμμικρος, παντοπώλιον. εἴποις δ᾽ ἂν, καὶ πανζυγῆ, πανστρατιᾶ, παναισχές, παμπρασία. Ἀντιφῶν δὲ, καὶ ἐξηλᾶσθαι πανοικεσίᾳ. πανθοινία, παγκαρπία, πανοπλία. πανήμερος, πάννυχος. τοῦτον δὲ καὶ πανεύφρονα Κρατῖνος καλεῖ. πανδοκεύς, πανδοκεύτρια. καὶ ὡς Κρατῖνος, παναγάθη. καὶ Ἀριστοφάνης, πάγκυφος ἐλαία. καὶ Παναθήναια δὲ, καὶ πανώλια, καὶ παναιτώλια, καὶ παμβιώτια, καὶ πάνδεια, καὶ πανώνια, καὶ τὰ ὅμοια.

Ἐκ τοῦ πάλιν. ε΄.

Ἐκ δὲ τοῦ πάλιν, παλίμβολος, παλίμπρατος, παλιγκάπηλος, παλίντροπος, παλίγκοτος. ὥσπερ δὲ τὸ παλίνορσος ποιητικὸν, οὕτω καὶ τὸ παλιντράπελος βίαιον, καὶ τὸ παλίντονον. Δείναρχος δὲ, παλιμπροδότης εἶπε. παλίμπηγα δὲ οἱ κωμικοὶ, τὰ παλαιὰ καττύματα, καὶ παλινδόρεια. καὶ παλίνδικον, τὸν πολλάκις δικαζόμενον. καὶ παλίγγλωσσον, τὸν κακόφωνον.

Ἐκ τοῦ τρι. ς΄.

Ἐκ δὲ τοῦ τρι, τριπλοῦς, τρίδραχμον, τρίμνων, τριτάλαντον. τριστάτηρος χλαμύς, τριημόβολον, τρικόλυμβον. τριστάτης ἐν χορῷ,

τρίδουλος, τριτόστατος, τρίτιμον, τριταγωνιστής, τριήρης, τρίπολος γῆ. τρίκλυστος δὲ, Ἀριστοφάνης λέγει. τρισκατάπτυστος, τριττυάρχης, τρίπαλαι. τὸ γὰρ τριπέρυσιν, ἠρέμα φορτικόν. τρισκακοδαίμων, καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

ex tertia generatione seruus, tertius assistens, ter honoratum, histrio tertias Fabulæ partes agens, triremis, ter arata terra. Sed Ter inundatus, dixit Aristophanes. Despuendus, Trittyorum festorum Præses. Iam olim. τριπέρυσιν enim, aliquanto durius est. Ter infœlix, & alia huiusmodi.

Ἐκ τοῦ φιλο. ζ.

Ἐκ δὲ τοῦ φιλο, τάδε σύνθετα, φιλόπολις, φιλόδημος, φιλοστρατιώτης, φιλοπροσήγορος, φιλόνεικος, φιλόσοφος, φιλόκαλος, φιλέταιρος, φιλοβάρβαρος, φιλέλλην, φιλόλογος, φιλήκοος, φιλαθήναιος, φιλοχρήματος, φιλόχρυσος, φιλάργυρος, φίλοινος, φιλοπότης, φιλόδικος, φιλόθεος, φιλαλήθης, φιλοπράγμων, φιλοπόλεμος, φιλαίτιος, φιλοκίνδυνος, φίλεργος, φιλαναλώτης, φιλοτύραννος, φιλολοίδορος, φιλόγελως, φιλάνθρωπος, φιλοκερδής, φιλόδωρος, φιλόπαις, φιλότεκνος, φιλόστοργος, φιλόμουσος, φιλοσώματος, φιλόψυχος, φιλόξενος, φιλόπλουτος, φίλυπνος, φιλόληπτος, φιλοκυνηγέτης, φιλογεωργός, φιλοχωρῶν, καὶ φιλοχωρία. ἴσως καὶ φιλόχωρος, φιλοτεχνία, φιλότεχνος. Ἀριστοφάνης δὲ, φιλοκηδῆ λόγον. Ἀριστομένης δὲ ὁ κωμικὸς, φιλακόλουθος ἄρχεται. φιλοδοξία. ἐκ δ' αὐτῆς, ὁ φιλόδοξος. ἔλεγον δὲ οἱ ποιηταὶ καὶ φιλόστροφον, τὸν εὐμετάβολον. Δείναρχος δὲ, καὶ φιλοπόνηρον, ἢ ὡς Φιλωνίδης, φιλομόχθηρον. ἐπὶ δὲ τῆς τελευτῆς ὄνομα ὁ θεόφιλος, τὸ φιλεῖν ἔχει. ὁ δὲ γυναικοφιλὴς ἐν ταῖς Πολυζήλου μουσῶν γοναῖς, οὐ πάνυ ἀνεκτόν. φιλαπόδημος, φιλοσκώμμων, φιλεγκλήμων, φιλέρις. Ἄλεξις δὲ, καὶ φιλεριστὴν εἶπε. φιλόθηρος, φιλογύνης, φιλαπεχθήμων, φιλοθεάμων, ὃν καὶ φιλοθεωρὸν Ἄλεξις εἶπε. φιλοικτίρμων, φιλόκυβος, φίλιππος, φιλοφροσύνη. τάχα καὶ φιλόφρων ἀπ' αὐτῆς.

Composita ex φιλο. 7.

Ex φιλο præterea hæc composita extant: ciuitatis amator, popularis, militiæ deditus, affabilis, contentiosus, Philosophus, honesti indagator, sociorum amans, Barbarorum studiosus, Græciæ amator, loquendi studiosus, audiendi cupidus, Athenarum amans, auarus, auri studiosus, argenti amans, vinolentus, potandi cupidus, controuersus, Dei amator, verax, operosus, bellicosus, querulus, periculorum amplexator, laboriosus, prodigus, tyranni amans, conuiciis studens, risus amator, humanus, lucri studiosus, munerum amans, Puerorum amator, Liberorum cupidus, indulgens, Musas prosequens, corpulentus, animæ amans, hospites fouens, diuitiis studens, somnolentus, prædæ auidus, venaticus, agriculturæ amator: loci amans, loci amor, fortassis & loci amator. Artis studium, artis studiosus. Aristophanes vero, Officiosum sermonem dixit. Sed Aristomenes Comicus, Audiendi studiosus, primus dixit. Ambitio, & ex hac ambitiosus. Poetæ autem Φιλόστροφον vocarunt, inconstantem. & Dinarchus, Nequam: aut vt Philonides, Fastidiosum. Cæterum in fine, Amandi verbum, habet nomen Theophilus. Sed & Mulierum amator, in Generationibus Musarum Polyzeli, non omnino intolerandum est. Peregrinandi studiosus, scommatum amans, delator, litigiosus. Sed Alexis, etiam Litigatorem vocauit. Venationum amator, mulierosus, inimicitiarum amans. Spectaculorum cupidus: quem & Contemplatiuum Alexis nominauit. Misericors, aleator, equorum amans: beneuolentia, & ab hac beneuolus.

Com-

Composita ex κακο. 8.

Tum ex κακο composita sunt, infœlix, maleficus, maledicus, conuiciator. Iniquus, vt Hyperides. Male viuens, malus consultor. Malignus, secundum Antiphontem. Maleuolentia, & ex hoc deriuetur maleuolus, malus, & male pereat.

Ἐκ τοῦ κακο. η'.

Τὰ μέν τοι ἐκ τοῦ κακο σύνθετα, κακοδαίμων, κακοῦργος, κακολόγος, κακήγορος, κακοπράγμων, ὡς Ὑπερείδης. κακόβιος, κακόβουλος, κακόνους, ὡς Ἀντιφῶν, κακοφροσύνη. καὶ ἐκ τούτου ἂν εἴη ὁ κακόφρων, καὶ κακὸς, καὶ κακῶς ἀπόλοιτο.

Composita cum πολυ. 9.

Ex πολὺ componuntur hæc: curiosus, multiloquus, multa audiens, multa videns, sonorus, prædiligens, multimanus, multilinguis, multas linguas doctus, famosus, versutus, laboriosus, multum vagatus, multum peregrinatus, animosus, varias facies habens, pecuniosus, auro abundans, copiosus, corpulentus, multiscius, multa possidens, argento multo præditus, ære abundans, locuples, vinosus, edax, potor, hominum frequentia stipatus, pecorosus, ouibus ditatus, seruos plures habens, multos Viros possidens, Mulieribus abundans, Pueros habens multos, multipes, Fratribus multis præditus, peruius, arboribus consitus, varia materia constitutus, aquosus, ligno abundans, scommatis plenus, opiparus, preciosus, multiformis, multiiugus, varius, variis floribus ornatus, varia specie præditus.

Ἐκ τοῦ πολύ. θ'.

Ἐκ δὲ τοῦ πολυ, τὰ δὲ σύνθετα, πολυπράγμων, πολυλόγος, πολυήκοος, πολυθεάμων, πολύφωνος, πολυμελής, πολύχειρ, πολύγλωσσος, πολύγλωττος, πολύφημος, πολύτροπος, πολύπονος, πολυπλάνητος, πολυπόρευτος, πολυψύχος, πολυπρόσωπος, πολυχρήματος, πολύχρυσος, πολύσαρκος, πολυΐστωρ, πολυκτήμων, πολυάργυρος, πολύχαλκος, πολύπορος, πολύοινος, πολύσιτος, πολυπότης, πολυάνθρωπος, πολυπρόβατος, πολυθρέμμων, πολύδουλος, πολύανδρος, πολυγύνης, πολύπαις, πολύπους, πολυάδελφος, πολύθυρος, πολύδενδρος, πολύϋλος, πολύϋδρος, πολύξυλος, πολυσκώμμων, πολυτελής, πολύτιμος, πολυειδής, πολυζυγής, πολύμορφος, πολυανθής, πολυσχήμων.

Composita cum μισο. 10.

Sed à μισο componuntur, Populi osor, osor ciuitatis, sermonis osor, malorũ exosor, opera odiens, hominum osor, Deorum osor, Mulierum contemptor, Liberorum exosor, equos inuisos habens, venationis fugiens. Philippi osor, Alexandri inimicus, Atheniensium exosor, Tyranni osor, Amicorum osor, incomis, inhospitalis, Barbarorum contemptor, Græciæ abominator, peregrinandi osor. Et Osor Persarum, secundum Xenophontem: & his similia.

Ἐκ τοῦ μισο. ι'.

Ἐκ δὲ τοῦ μισο, μισόδημος, μισόπολις, μισολόγος, μισοπόνηρος, μίσεργος, μισάνθρωπος, μισόθεος, μισογύνης, μισότεκνος, μισίππος, μισόθηρος, μισοφίλιππος, μισαλέξανδρος, μισαθηναῖος, μισοτύραννος, μισέταιρος, μισοπρόσηγορος, μισόξενος, μισοβάρβαρος, μισέλλην, μισαπόδημος, μισοπέρσης, ὡς Ξενοφῶν. καὶ τὰ ὅμοια.

Ἐκ τοῦ μεγαλο. ια'.

Ἐκ δὲ τοῦ μεγαλο, μεγαλοπράγμων, μεγαλήγορος, μεγαλουργός, μεγαλόμισθος, μεγαλογνώμων, μεγαλόψυχος, μεγαλόθυμος, μεγαλότολμος, μεγαλόφωνος, μεγαλοπολίτης, μεγαλόπλουτος, μεγαλόδωρος, μεγάλαυχος, μεγαλόφρων, καὶ τὰ ὅμοια.

Composita cum μεγαλο. 11.

Cæterum ex μεγαλο, magnificus, iactabundus, magna operans, magna mercede conductus, magna prudentia præditus, magnanimus, animum excelſum habens, audacior, clamoſus, Ciuis ſplendidus, opulentus, munificus, iactator, magna meditans, & ſimilia.

Ἐκ τοῦ ἰσο. ιβ'.

Ἐκ δὲ τοῦ ἰσο, τάδε σύνθετα, ἰσόνομος, ἰσοτελής, ἰσότιμος, ἰσοπολίτης, ἰσοπολιτεία, ἰσήγορος, ἰσηγορία, ἰσοστάσιον, ἰσομέτρητον, ἰσοπληθές, ἰσομήκες, ἰσομεγέθες, ἰσοχειλές, ἰσόπεδον, ἰσάριθμον, ἰσονομία, ἰσομοιρία, ἰσοκρατία, ἰσοπαλεῖς, ἰσοκρατεῖς, ἰσόψηφοι, ἰσόδρομοι, ἰσόζυγες. Ἄρχιππος δὲ ὁ κωμικός, καὶ τὸ ἰσόχρυσον εἴρηκε. τὸ δὲ ἰσοθάνατον, Σοφοκλέους εἰπόντος ἐν Κρεούσῃ, οὐ πάνυ ἀνεκτόν.

Composita ab ισο. 12.

Ab ισο autem compoſita, æqualiter diſtributus, æquali Ciuium iure fruens, eiuſdem honoris, æqualis Ciuis: ciuitatis æquale ius: ex æquo loquens. Loquendi æqualitas, equilibrium, commenſuratum, æquiplenum, æque longum, æque magnum, labra æquans, planum, numeri eiuſdem exiſtens, æqualis diuiſio, æqualis partitio, æquiualentia. Aequales luctatores, æquiualentes, conſentientes, æqualiter currentes, Coniuges. Sed Archippus Comicus etiam, Ex æquo auratum dixit. Sed Aequaliter mortuum, quo Sophocles in Creuſa vſus eſt, non omnino durum.

Περὶ τῶν ὁμοίων τῷ σχήματι. ιγ'.

Τάδε μέντοι ὅμοια τῷ σχήματι τῆς λέξεως, οὐ σημαίνοντα μὲν ταὐτόν, ἐοικότα δὲ τῇ ἰδέᾳ, καταλογάδην λέγειν, λογάδην ἀθροίζειν, ἀριστίνδην ἐκλέγειν, πλουτίνδην καταλέγειν, ἀναβάδην καθίζειν, ἀποτάδην τρέχειν, συλλήβδην εἰπεῖν, ὀρθοστάδην μάχεσθαι, ἄδδην ἐσθίειν, κύβδην πίττειν, σποράδην ἑστάναι, φοράδην κομίζεσθαι, ἀνέδην παραινεῖν, χύδην δαπανᾶν, σχέδην ἐλαύνειν, ἀγχιστίνδην γαμεῖν. τὸ γὰρ φρούδην, καὶ ῥύδην, οὐκ οἶδα εἰ ἀνεκτά.

De his quæ formam eandem habent. 13.

Sunt porro forma dictionis ſimilia, non idem quid ſignificantia, ſed quæ ſpecie idem videntur: vt, proſa oratione loqui, collectim aceruare, de optimis eligere, copioſe recenſere, pedibus ſublimibus conſidere, intenſe currere, comprehēſim dicere, erecte pugnare, multum edere, reuerenter mulcere, ſparſim conſiſtere, impetuoſe ferre, temere admonere, profuſim conſumere, prope impellere, propinque nubere. Sed inaniter, & fuſim, neſcio num recipienda ſint.

CAPVT

CAPVT XXXVIII.

De nominibus criminum.

[Interpres totum hoc caput trigesimo sexto annexuerat. Et prior quidem eius pars omnino videtur eo pertinere: sed posterior ad titulum sectionis vltimæ cap. præcedẽtis 37. magis quadrat.]

ALia porro eiusdem formæ sunt: obiectio delicti, constitutio actionis, congressus copiarum, calumnia peccati, intentio facinoris, intensio mulctæ, illatio actionis, immissio virium, effusio argumentorum, adaptatio causæ, Reorum introductio, dilatio sumtuum, transmutatio scelerum. Similiter & hæc, coronarum promulgatio: proclamatio pœnarum, & præconiorum, Constitutiones statuarum, athletarum promulgatio, decretorum recitatio, consilium Virorum, inuentio oraculorum, vitæ institutio, Iudicii prouocatio, constitutio actionis, desertio Iudicii, expostulatio pœnæ, retributio causæ, obtestatio Legatorum, Vadimonium debitoris, inquisitio orphani, locatio domus, intercessio Viri, prosolutio Iudicii, transfugium militiæ, discessio è nauibus, Verborum compositio, criminum narratio, malorum requies, demonstratio criminis, abdicatio Liberorum, medela morborum, promissio gratiæ, furor animi, studium sapientiæ, defectio subditorum, confusio Reipub. inuentio rerum, consideratio defensionum, aggressio audaciæ, mixtio temporum, delectatio auditus, deliberatio populi. Habitus, & species contrectationis, habitus armorum, cõsilium cædis, cura negotiorum, indicatio scelerum. Comprehensio factorum, indispositio tributorum, apprehensio fortunæ, reprehensio animi, delectus præsidii, transfugium defectionis, & multa alia huius generis. Tum & illa eiusdem formæ sunt, signum, exemplum, consiliũ, intentio, cogitatio, æmulatio, cõsideratio, incessus, sagittatio, paradigma, temeritas, cõsultatio, motus, damnatio, mulcta, taxatio, error, lapsus, stupor, carcer, fluctus, vnda. Sententia, castigatio, lucrũ, confusio, venatura, consiliũ, sycophantia, dedecus, obstinatia,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΗ.

Περὶ ὀνομάτων ἀδικημάτων.

ΚΑὶ τάδε ἄλλα τοῦ αὐτοῦ σχήματος, προβολὴ ἀδικήματος, καταβολὴ πυρετοῦ, συμβολὴ στρατοπέδου, διαβολὴ κακουργήματος, ἐπιβολὴ τολμήματος, ἐπιβολὴ ζημίας, εἰσβολὴ πράγματος, ἐμβολὴ στρατοῦ, ἐκβολὴ λόγου, παραβολὴ πράγματος, ἐμβολὴ ἀργυρίων, ὑπερβολὴ δαπανημάτων, μεταβολὴ κακῶν. Ὡσαύτως καὶ τάδε, στεφάνων ἀνάρρησις, ἀναγόρευσις τιμῶν, κηρυγμάτων· στάσις εἰκόνων, ἀνακήρυξις ἀθλητῶν, εἰσήγησις ψηφισμάτων, βούλησις ἀνδρῶν, εὕρεσις χρησμῶν, προαίρεσις βίου, πρόκλησις ἐν δίκῃ, κατάστασις ἀρχῆς, λῆξις δίκης, παραίτησις τιμωρίας, ἀντίδοσις αἰτίας, λιπάρησις πρέσβεων, ἐξεγγύησις ὀφείλοντος, ἀμφισβήτησις ἐπικλήρου, μίσθωσις οἴκου, ἔντευξις ἀνδρὸς, ἔκτισις δίκης, ἀπόδρασις στρατιᾶς, ἀπόβασις ἐκ νεῶν, σύνθεσις ῥημάτων, φάσις ἐγκλημάτων, ἀνάπαυσις καμάτων, ἔνδειξις ἀδικήματος, ἐκποίησις τέκνων, ἴασις νόσων, ὑπόσχεσις χάριτος, ἀγανάκτησις γνώμης, ἐπιτήδευσις σοφίας, ἀπόστασις ὑπηκόων, σύγχυσις πολιτείας, εὕρεσις πραγμάτων, ὄψις χρωμάτων, ἐγχείρησις τόλμης, κρᾶσις ὡρῶν, τέρψις ἀκοῆς, σκέψις δήμου, σχίσις ἀψῖδος, ἕξις ὅπλων, βούλησις φόνου, μέλησις πράξεων, μήνυσις ἀδικημάτων, σύλληψις χρημάτων, ἀνασύνταξις φόρων, ἀπόλαυσις τύχης, μέμψις γνώμης, αἵρεσις φρουρίου, ἀπόφευξις ἀποστασίου, καὶ πολλὰ ἄλλα τοιαῦτα. Καὶ τάδε ὁμοίου σχήματος, δεῖγμα, ἔνδειγμα, βούλημα, βούλευμα, νόμισμα, μίμημα, θέαμα, βάδισμα, τόξευμα, παράδειγμα, τόλμημα, φρόνημα, κίνημα, τίμημα, πρόστιμα, ἀξίωμα, πλάσμα, πταῖσμα, θαῦμα, οἴκημα, κῦμα, νᾶμα, δόγμα, ἐπανόρθωμα, εὕρεμα, ἐρύθρημα, θήραμα, ἵναμα, συκοφάντημα, αἴσχυμα, ἐναντίωμα,

πλεονέκτημα, ἐλάττωμα, ἀγνόημα, κήρυγμα, τραῦμα, βλῆμα, ἀτύχημα, νόσημα, ἀρρώστημα, συνθήμα, ἐπιτήδευμα, ἐπιθύμημα, παρανόμημα, πλήρωμα, κακούργημα, λῆμμα, ψεῦσμα, σόφισμα, ἵδρυμα, ἀσέβημα, τοιχωρύχημα, ἀναισχύντημα, ἐπιχείρημα, ἐγχείρημα, λοιδόρημα, ἕρμα, μάντευμα, ἐπιτέλεσμα, δίδαγμα, φρύαγμα, καύχημα, αὔχημα, ἀλαζόνευμα, αὔλημα, πάθημα, καῦμα, φλέγμα, σχῆμα, ζῶσμα, ζεῦγμα, ἄσκημα, βλέμμα, ὄμμα, ἆσθμα, πνεῦμα, νεωτέρισμα, νεανίευμα, στηλίτευμα, ἐπιτείχισμα, μηχάνημα, μεσεγγύημα, καλλώπισμα, στεφάνωμα, πέμμα, ἀγώνισμα, γέννημα, παίδευμα, θρέμμα, μάθημα, μνῆμα, ὑπόμνημα, γεώργημα, λοιδόρημα, πλέγμα, ἔγκλημα, θέαμα, ἄκουσμα, ὑπόδημα, οἰκοδόμημα, ῥῆγμα, πρόσπταισμα, ἐπίπταισμα, στρέμμα, ἀνάθημα, κινδύνευμα, βάδισμα, εὐεργέτημα, κοινώνημα, ἐρώτημα, πλήρωμα, σκευώρημα, σύγγραμμα, χαράκωμα, ἔδεσμα, βρῶμα, πῶμα, πόμα, ἄρτυμα, ἥδυσμα, τόρευμα, πονήρευμα, ᾆσμα, ὀδύρματα, θυρώματα, αἰκίσματα, πταίσματα, πλάσματα, ἀργυρώματα, βρώματα, θύματα, συχνάσματα. βλάμματα, περιτρίμματα, παιπάλημα, πάτημα, ὄπλισμα, κωλύματα, πείσματα, ὡς Δημοσθένης, ζητήματα. ἀμφισβητήματα. καὶ πλήρης ἡ συνήθεια τῶν τοιούτων. δόξασμα δὲ, Πλάτων εἶπε, καὶ ἀποβλάστημα. Ἀντιφῶν δὲ, ἐπιθύμημα. δικαίωμα, φράγμα, βάμμα. τὸ δὲ κῶμμα, ἡ νόσος, ὅπερ ἐπὶ τῆς καρηβαρίας λέγουσι τῆς ῥεπούσης εἰς ὕπνον, οὐκ ἐπαινῶ, ὥσπερ οὐδὲ τὸ δράμημα, οὐδὲ τὸ κώκυμα, οὐδὲ τὸ παρ' Ὑπερείδῃ ἀναισχύντημα.

quæstus, defectus, inscitia, præconium, vulnus, iaculum, infortunium, morbus, infirmitas, pactum, studium, desiderium, iniquitas, supplementum, maleficium, præda, mendacium. fallacia, statua, impietas, murorum effossio, impudentia, aggressio, impetus, conuitium, defensio, vaticinium, officium, institutio, fremitus, iactantia, arrogantia, facinus insolentiæ plenũ, concentus, passio, labor, combustio, figura, cinctura, coniugatio, studium, vultus, aspectus, anhelitus, spiritus, nouarum rerum studium: facinus audax, infamia, oppugnatio, machinatio, depositum, exornatio, coronatio, cupediæ, certamen, generatio, disciplina, nutrimentum, doctrina, memoraculum, memoriale, agricolatio, textura, crimen, auditio, scoria, ædificium, ruptura, impetus, aggressio, luxatio, anathema, periculum, beneficiũ, communicatio, quæstio, supplementum, dolus, conscriptio, munimentum, edulium, cibus, potus, potio, condimentum, delectamentum, toreuma, malitia, cantio, lamentationes, perlustrationes, flagra, lapsus, errores, vasa argentea, edulia, suffimenta, coniurationes, nocumenta, rabulæ. Versutiæ, callis, gradus, obstacula, refugia. Et vt Demosthenes, Quæstiones, controuersiæ. Et plenus huiusmodi verborum, vsus quotidianus est. Aestimationem vero, Plato dixit, & Reiectamentum. Antiphon autem, Desiderium, Iudicium, Munimentum, Salsamentum. Sed comma, morbus cum capitis grauedine somnus obrepit, non mihi probatur: sicuti nec cursitatio, nec ploratio, neque illud apud Hyperidem, Impudentia.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ.

Περὶ ἀναφυγῆς.

Ταὐτὸν δ' ἐστὶν ἀναφυγή, ἀποφυγή, ἀναφορά, ἀναχώρησις, ἀποστροφή, ἀποφεύγειν, ἀναφεύγειν, ἀναφυγεῖν, ἀνενεγκεῖν, ἀναχωρῆσαι, ἐπαναχωρῆσαι. καὶ ἀναθέξαι δὲ, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ.

CAPVT XXXIX.

De refugio.

IDem sunt, refugium, aufugium, discessus, recessio, dicessio. Aufugere, refugere, auferre, recedere, discedere: sed etiam recurrere, de eodem dicitur.

CAPVT

CAPVT XL.

De deliciari.

SImiliter idem sunt: deliciari, suauiter viuere, Genio indulgere, enutriri, intemperantem esse & gulosum, voluptuari. Foueri porro, & Coturnissare, Comica licet sint, mihi tamen non pro optimis probantur. Tum & sub vmbraculis residere, durum est: vsitatum autem fuerit, si quis deflectat. Et res ipsæ, deliciæ, lautitiæ: suauitas, intemperantia, voluptas, vita vmbratilis. Qui vero in vmbraculis nutriuntur, vmbra nutriti nominantur. Et participia quidem extant ab omnibus, nomina vero à nullo, nisi voluptuarius: fortassis tamen & delicatus. Aduerbium antem delicate, & intemperanter. Sed voluptuarie, durum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ.

Περὶ τοῦ τρυφᾶν.

ὩΣΑΥ΄ΤΩΣ ταυτόν ἐστι τρυφᾶν, ἡδυπαθεῖν, θρύπτεσθαι, ἀνατετρῦφθαι, ἐκδεδιῃτῆσθαι, ἐκδιῃτῆσθαι, χλιδᾶν. τὸ δὲ θερμερεύεσθαι, καὶ κιχλιδᾶν, κωμικὰ μὲν, ἐμοὶ δὲ οὐκ ἀρεστά. καὶ τὸ ἐσκιατροφῆσθαι δὲ, βίαιον, ἔλθοι δ' ἂν εἰς χρῆσιν βιαζομένῳ. Καὶ τὰ πράγματα, τρυφή, ἡδυπάθεια, θρύψις, ἐκδιαίτησις, χλιδή, σκιατροφία. οἱ δὲ ἐσκιατροφημένοι, σκιατροφίαι καλοῦνται. καὶ μετοχαὶ δὲ, ἀπὸ πάντων. ὄνομα δὲ ἀπ' οὐδενὸς, ὅτι μὴ χλιδανός. τάχα καὶ ὁ θρυπτικός. ἐπίρρημα δὲ, θρυπτικῶς, καὶ ἐκδεδιῃτημένως. βίαιον δὲ τὸ χλιδανῶς.

CAPVT XLI.

De largitione.

DE eodem quoque dicetur, largitio, præmium, brauium, munus, merces, preciū Proprie tamen Medici sunt, saluatoria, salutaria, & medicinalia Et Puerorum Institutoris, doctrinalia, institutoria. Militis, opima, victorialia, triumphalia. Queinadmodum Athletæ forsitan, sunt brauia. Et Manuarii Artificis, precia. Et Nuncii, euangelia. Portantis aliquid, portatoria. Benefactoris, retributoria. Indicis, indicialia. Nutritoris, nutritoria. Dices porro, largiri, soluere, donare. Xenophon vero, etiam Condonare dixit. De his autem, respondere, vel retribuere dicetur. Sed retributio, ambiguum est: extat tamen hoc, apud Archilochum, & Euripidem in Oreste. Cæterum Homericum illud, Tum vero retributione dignum est: & illud Platonis in Symposio, quodammodo incertum est.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ.

Περὶ δωρεᾶς.

Ἐ'Πὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ λέγοιτ' ἂν, δωρεά, τιμή, ἆθλον, γέρας, μισθός, ἐπίχειρα. ἰδίως δὲ, ἰατρῷ μὲν, σῶστρα, σωτήρια, καὶ ἰατρεῖα. τῷ δὲ παιδεύοντι, διδασκαλία, δίδακτρα. τῷ δὲ στρατιώτῃ, ἀριστεῖα, ἐπινίκια, νικητήρια. ὡς τῷ ἀθλητῇ, ἴσως τὰ ἆθλα. καὶ χειροτέχνῃ, ἐπίχειρα. καὶ ἀγγέλῳ, εὐαγγέλια. καὶ τῷ φέροντι, κόμιστρα. ὡς εὐεργέτῃ, χαριστήρια. καὶ τῷ μηνύσαντι, μήνυτρα. καὶ τροφεῖ, θρέπτρα. λέγοις δ' ἂν, δωρεῖσθαι, τιμᾶν, γεραίρειν. Ξενοφῶν δὲ, καὶ ἐπιγεραίρειν εἶπεν. Ἐπὶ δὲ τούτων, λέγοιτ' ἂν καὶ τὸ ἀμείβεσθαι. ἀμφίβολος δὲ ἡ ἀμοιβή. ἔστι μὲν γὰρ παρ' Ἀρχιλόχῳ, καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ὀρέστῃ. τὸ δὲ παρ' Ὁμήρῳ,

— σὸν δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.

καὶ παρὰ Πλάτωνι ἐν συμποσίῳ, ὡς ἀσαφές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΒ.

Περὶ τοῦ ἐπ' ἀφροδισίοις μαινομένου.

Ὁ δ' ἐπ' ἀφροδισίοις μαινόμενος, λάγνης ἄν, καὶ λάγνος ῥηθείη, λαγνίστατος, λαγνεύων. εἰς ἀφροδίτην νοσῶν, ἀσελγαίνων, ἀκολασταίνων, πορνοβοσκῶν, πορνοβοσκοῖς συνών, ἑταιριζόμενος. οὕτω γὰρ οἱ κωμικοὶ ὀνομάζουσι τὸν περὶ τὰς ἑταίρας ἔχοντα. εἰς ἡδονὰς ἐκκεχυμένος, γυναιμανής, ἑταίραις συμβιούς, ἑταιριστής, περὶ τὰς τῶν ἑταιρῶν θύρας κεκυλινδημένος, μάχλος, ὀργῶν. ἐν οἰκήματι ζῶν, ἐν ματρυλείοις, ἐν ἀσωτίοις, ἐν κασαυρίοις, εἰ μὴ σφόδρα ποιητικόν. λέγοιτο δ' ἂν καὶ δύσερως, καὶ ὁ δυσερωτικός, καὶ ὁ δυσερωτιῶν. καὶ ἐρωτομανῶν, καὶ ὁ ἐρωτομανής, καὶ ὁ θρηνέρως, καὶ ὁ μισηνέρως. καὶ μισητὸν δὲ τοῦτον οἱ κωμικοὶ καλοῦσι. καὶ μισητίαν, τὴν μάχλον. ταύτην δέ, οὐχ ἑταίραν μόνον, ἀλλὰ καὶ πόρνην, καὶ χαμαιτύπην, καὶ ἀσελγῆ, καὶ ἀκόλαστον, καὶ ῥαδίαν, καὶ εὐχερῆ, καὶ πρόχειρον, καὶ μοιχεύτειαν. Τὸ δὲ πρᾶγμα, λαγνείαν, ἀσέλγειαν, ἀκολασίαν, εὐχέρειαν, ῥᾳστώνην, μαχλοσύνην, ἑταίρησιν, πορνείαν, μισητίαν.

CAPVT XLII.

De furente ad Venerem.

Sed qui in Venerem furit, lasciuus dicatur, & petulans, salax, & lasciuiens, præ Venere ægrotans, intemperans, immoderatus, leno, lenonibus cohabitãs. Scortator, sic enim Comici cũ scortis cõmorantes vocauerũt. Ad voluptates effusus, in Mulieres insaniẽs, meretricibus cõuiuens, meretricius, circa meretricũ fores assiduus, intemperans, effrenis: in lupanari viuens, in prostibulis, in popinationibus. In fornicibus, nisi Poeticum nimis fuerit. Vocatur etiam, vehementer amans, deperiens, amore laborans, amore insaniens, & amando furens. Tum & misere amans, impudice amans: quem Comici, Stupratorem vocarunt. & Coeuntem eam, quæ salax est. Hanc vero, non meretricem modo: sed & scortum, humi iacentem, lascinam, intemperantem, impudicam, facilem, promptam, paratam, & adulteram nuncuparunt. Sed rem ipsam, lasciuiam, petulantiam, intemperantiam, facilitatem, promptitudinem, salacitatem, scortationem, fornicationem, & coitum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΓ.

Περὶ δωροδόκου ῥήτορος, καὶ δώρων.

Δωροδόκος ῥήτωρ, δεδωροδοκημένος, δεδεκασμένος, διεφθαρμένος, ἐπὶ μισθῷ λέγων, ἐπ' ἀργυρίου, ἐπὶ χρήμασι πολιτευόμενος, ἐπὶ τῆς τοῦ λαμβάνειν ἂν προαιρέσεως, πρὸς τοῦ διδόντος ὤν, παντὸς τοῦ διδόντος μισθοδοτούμενος, μισθαρνῶν, μισθοφορῶν, μισθοφόρος, μισθωτός, καταμισθοφορῶν, πρὸς ἀργύριον ῥέπων, πρὸς τὸ βαρῦνον, ὑποτιθεὶς τὴν χεῖρα τοῖς λήμμασι, πεπραμένος, παλίμπρατος, ἔμμισθος, τὴν φωνὴν πιπράσκων, ἀποδιδόμενος, πωλῶν,

CAPVT XLIII.

De rhetore corrupto, & muneribus.

Rhetor munerum susceptor, muneribus corruptus, violatus, perditus: pro mercede orans, pro argento. Pecuniarum causa in republica versans, accipiendi voluntatem habens, ad largientem propensus, omni danti mercede addictus, mercenatius, mercedem auferens, mercedis susceptor, mercede conductus, mercede seruiens, ad argentum attentior, ad opes inclinatus, manum prædæ supponens, venditus, reuenditus, conductus, vocem vendens, elocans, vendens,

prostituens, promulgans, mercedi addicens, lucro fœlicitatem metiens, lucricupidus, turpis lucri studiosus. Et res ipsæ sunt manifestæ, vtpote munerum acceptio, Iudicis violatio, corruptela, mercimonia, mercenaria, venditio, locatio, mercedis solutio, prostitutio, lucri amor, turpis lucri studium. Cæterum contrarius dicitur, muneribus carens, munerum contemptor, incorruptus, non mercenarius, corrumpi nesciens, argenti spretor, inuendibilis, liber, lucro superior, argentum negligens: lucro non distractus, nec aggrauatus.

CAPVT XLIV.

De occidendo.

IDem porro sunt, occidere, cædere, interficere, perimere, sustollere, trucidare, mactare, obtruncare, dolo perimere, cæde contaminare. Thucydides vero, & Mactauit, dixit. Leto dare, mortem inferre, & similia. Nomina autem, homicida, cæsor, occisor, mactator, cæde pollutus. & similia. Sed ab his, & participia deriuantur. Mactator vero, apud Sophoclem, etiam pro ense ponitur. Cæterum res sunt, peremptio, cædes, mactatio, cædis pollutio, homicidium. Et aduerbium vnum, occisorie.

CAPVT XLV.

De repente.

IDem præterea sunt, repente, de repente, improuiso, repentinum, repentine. In eadem vero significatione, & expectate vtendum est. Tum etiam insperato, & ex inopinato, & ex insperato.

CAPVT XLVI.

De eo quod est excedere.

IDem quoq; sunt, succedere, excedere, abire,

ἀπεμπωλῶν, ἀποκηρύττων, ἀπομισθῶν· κέρδει τὴν εὐδαιμονίαν μετρῶν, φιλοκερδής, αἰσχροκερδής. Καὶ τὰ πράγματα, δῆλα. οἷον, δωροδοκία, δικασμός, διαφθορά, μισθαρνία, μισθοφορία, πρᾶσις, ἀπόδοσις, μισθοδοσία, ἀπεμπώλησις, φιλοκέρδεια, αἰσχροκέρδεια. Ὁ δὲ ἐναντίος, ἄδωρος, ἀδωροδόκητος, ἀδέκαστος, ἀμίσθωτος, ἀδιάφθορος, ἀνάργυρος, ἄπρατος, ἐλεύθερος, κρείττων λημμάτων, ὑπερβλέπων πρὸς ἀργύριον, οὐ καθελκόμενος ὑπὸ λήμματος, οὐ βαρυνόμενος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΔ.

Περὶ τοῦ ἀναιρεῖν.

ΤΑυτὸν δέ ἐστιν ἀναιρεῖν, φονεύειν, κτείνειν, ἀποκτείνειν, ἀποκτιννύειν, ἀποκτιννύναι, σφάττειν, ἀποσφάττειν, δολοφονεῖν, μιαιφονεῖν. Θουκυδίδης δὲ, καὶ ἔσφαζεν εἶπεν. ἀποχρᾶσθαι, διαχρᾶσθαι, καὶ τὰ ὅμοια. Τὰ δὲ ὀνόματα, ἀνδροφόνος, φονεύς, φονικός, σφαγεύς, μιαιφόνος, καὶ τὰ ὅμοια. Ἀπὸ δὲ τούτων καὶ μετοχαί. σφαγεὺς μέντοι παρὰ Σοφοκλεῖ, καὶ τὸ ξίφος. Τὰ δὲ πράγματα, ἀναίρεσις, φόνος, σφαγή, μιαιφονία, ἀνδροφονία. ἐπίρρημα δὲ μόνον, φονικῶς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕ.

Περὶ τοῦ ἄφνω.

ΤΑυτὸν δέ ἐστιν ἄφνω, ἐξαίφνης, ἐξαπίνης, αἰφνίδιον, ἐξαπιναῖον, ἐξαπιναίως. χρηστέον δὲ ἐπὶ τούτου καὶ τῷ ἀπροσδοκήτως. τάχα δὲ καὶ τῷ ἀνελπίστως, καὶ ἐξ ἀπροσδοκήτου, καὶ ἀνελπίστου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μϛ.

Περὶ τοῦ ὑποχωρεῖν.

ΤΑυτόν ἐστιν ὑποχωρεῖν, ἐκχωρεῖν, ὑπα- (πιέναι

ὑπαλλάττεσθαι, ὑπεξιέναι, ὑπαφίστασθαι, ὑπεξίστασθαι, ἐκκλέπτειν ἑαυτόν, καὶ ὑποκλέπτειν ἑαυτούς. τάχα δ' ἂν εἰς ταυτὸν συντελεῖ καὶ τὸ σπείρεσθαι, διασπείρεσθαι, διασκεδάννυσθαι. ἢ ὡς Ξενοφῶν, διασκίδνασθαι. ἢ διαπεφορῆσθαι, ὡς Κριτίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΖ.

Περὶ τοῦ ὑπεκτίθεσθαι.

Καὶ ὑπεκτίθεσθαι δὲ ἑαυτόν, ἢ τὰ ἑαυτοῦ, καὶ τὸ αὐτῶν μέρος, ὅσον ἐστὶν ἐπ' αὐτοῖς, τὸ κατ' αὐτούς, τὸ ἐπ' αὐτοὺς ἧκον, τὸ ἐπ' αὐτοῖς. καὶ Κριτίας δέ που φησίν, ἐπὶ τόδε, ἐπὶ τὸ χρηστοὺς εἶναι, καὶ τὰ ὅμοια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΗ.

Περὶ οὐσίας.

Ἐρεῖς δέ, οὐσία, κλῆρος, κτῆσις, περιουσία, πλοῦτος, βίος, χρήματα, εὐχρηματία, πολυχρηματία, εὐκτημοσύνη, πολυκτημοσύνη. κτήματα ἐπικάρπια, τὰ ὑπάρχοντα, τὰ ὄντα. εὔκληρος, βαθύκληρος, πολυκτήμων, πλούσιος, βαθύπλουτος, πολυχρήματος. καὶ εὔβιον, ὡς Ἀντιφῶν φησι, καὶ εὔβιος. Πλάτων δὲ καὶ εὐχρημονεῖν, τὸ πλουτεῖν, καὶ ἀχρημονεῖν, τὸ πένεσθαι εἶπε. τοῦτο δὲ καὶ ἀπορεῖν, καὶ πτωχεύειν, μισθαρνεῖν, θητεύειν, ἀγείρειν, προσαιτεῖν. Ταυτὸν δὲ καὶ ὁ πένης, ἄπορος, ἀχρήματος, ἀκτήμων, ἄκληρος, ἐνδεῶς πράττων, ἀπόρως πράττων, ἐν πενίᾳ καθεστηκώς, σπανίζων. ἐξ ὧν καὶ πενία, ἀκληρία, ἀπορία, ἀχρημοσύνη, ἀχρηματία, ἀκτημοσύνη, σπάνις, ἔνδεια, ἔχδεια, ἐπίλειψις. Ἰδίως δέ, τοὺς μὲν πλουσίους, καὶ τοὺς παχεῖς, καὶ τοὺς ἐνδόξους, καὶ τοὺς βελτίους, καὶ τοὺς ὀλίγους, καὶ τοὺς χρηστούς, καὶ τοὺς ἱππέας ὠνόμαζον, τοὺς δὲ πένητας, τοὺς πολλούς, τοὺς δημοτικούς, τὸν δῆμον. ἔνιοι δὲ πένητα, τὸν πτωχόν, καὶ πτωχείαν, τὴν πε-

ſolum mutare, clam diſcedere, deſiſtere, deſciſcere, furto aut clam ſe ſubducere, clancularie aufugere. Tum & huc fortaſſe referri poterunt, ſpargi, diſpargi, diſſipari. aut vt Xenophon inquit, Diſiici: aut Differri, ſecundũ Critiam.

CAPVT XLVII.

De clam deponendo.

ATque deponere clam ſeipſum, aut quæ ſua ſunt, & illorum partem, quantum in illis eſt, quod iuxta ipſa eſt, quod ad hos pertinet, quod in ipſis. Critias vero alicubi dicit, Propter hoc, * in debito teneri, & his ſimilia.

CAPVT XLVIII.

De ſubſtantia.

DIces inſuper, ſubſtantia, ſors, poſſeſſio, res, diuitiæ, victus, opes, opulentia, copia, bonorum poſſeſſio, multorum poſſeſſio, poſſeſſiones fructiferæ, exiſtentia, ſubſtantiæ. Diues, opulentus, locuples, opulentus, magnarum opum Dominus, argento abundans. Bene viuens, vt Antiphon inquit, & Splendide victitans. Plato vero, diuitem eſſe, etiam Εὐχρημονεῖν vocauit, & Pecuniis abundare. &, Pauperem eſſe: hoc vero etiam Egere, Mendicare, Mercede ſeruire, Mercenarium eſſe, Corrogare vndique, Rogare. Sed & idem ſunt, pauper, indigus, pecuniis carens, nihil poſſidens, ſortem non habens, egenter victitans, in egeſtate viuens, in paupertate conſtitutus, egens. Ex quibus ſunt, paupertas, ſortis carentia, indigentia, pecuniarum defectus, pauperies, egeſtas, deficientia, defectus, deceſſus. Proprie autem diuites, pingues, honorificos, Optimates, pauciores, optimos, & Equites nominauerunt: pauperes vero, vulgus, plebeios, Populũ. Nõnulli quoq; pauperẽ, mendicũ. & mẽdicitatẽ, pro

pro pauperie, dixerunt. Alii vero sic agentem, nudum, & κρίνον nuncupauerunt.

CAPVT XLIX.

De ciuitatibus exteris.

EXteros vero nominabis, extraneos, vltra terminos constitutos. Peregrinus, alienus, transmarinus, ἐπιπολιμαῖος, & alienigena. Et iuxta accusatiuum pluralem eodem modo dicimus, alienigenas Viros, vires, bella, & similia.

CAPVT L.

De risu, & flendo.

RIsus dices, & μειδιασμὸς, & cætera: oculorum hilaritas, faciei remissio, cachinnus. Et in alia significatione, subsannatio, sanna, derisio. Ridere, subridere, arridere, vultum remittere, oculos exhilarare, cachinnari, sannare, subsannare, naso suspendere, explodere, deridere, insultare, arridere. Risus ingens, risus Sardonius, risus effusus. Apud Platonem, Risibilis. Sic enim hominem definiunt, quod solus ex omnibus animalibus rideat. Subsannator, subsannatus. Derisorie, subsannatorie: aduerbia enim ab aliis deducta, non recipio. Fortassis autem eiusdem vsurpationis fuerint, deludere, cauillari, carpere, suggillare, mordere: cauillator, suggillator, mordax. Ridiculus enim, risum mouere, & ridicule, aliud significant: quemadmodum & derisus. Et apud Poetas, Maris arrisio. Cæterum flere dices, & deflere, deplorare. & alia infinita, vtpote lachrymare, lachrymas fundere, eiulare, lugere, plangere, lamentari, animo molestari, eiulatum concitare, tristari, singultire, lachrymando obtestari, miseria affligi. Et ploratus, lachryma, planctus, lamentationes, luctus, deploratio, fletus, singultus, & eiulatus. Obtestatio vero, durum est. & animi molestia, sordidum.

τὴν πενίαν. οἱ δὲ τὸν οὕτω πεπραχότας γυμνὸν, καὶ κρίνον ὠνόμαζον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΘ.

Περὶ ἐξόρων πόλεων.

ΕΞόρους δὲ ἐρεῖς, ἐξορίους, ὑπερορίους. ἐκδήμους, ἀποδήμους, διαποντίους, ἐπιπολιμαίους, καὶ ἀλλοφύλους. καὶ κατὰ τὴν αἰτιατικὴν πληθυντικὴν, τὰ αὐτά. οἷον, ἀλλοφύλους ἄνδρας τε, καὶ δυνάμεις, καὶ πολέμους, καὶ τὰ ὅμοια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ν.

Περὶ γέλωτος, καὶ τοῦ κλαίειν.

ΓΕλως ἐρεῖς, καὶ μειδιασμὸς, καὶ μειδίασμα, καὶ μειδίασις, φαιδρότης ὀφθαλμῶν, ἄνεσις προσώπου, καγχασμός. καὶ ἐπὶ ἑτέρας χρείας, χλευασμὸς, χλευασία, καταγέλως, γελᾶν, μειδιᾶν, ὑπομειδιᾶν, ἐπιμειδιᾶν, ἀνιέναι τὸ πρόσωπον, φαιδρύνεσθαι τὼ ὀφθαλμὼ, καγχάζειν, χλευάζειν, ἐπιχλευάζειν, καταχλευάζειν, ἐκχλευάζειν, καταγελᾶν, ἐγγελᾶν, ἐπιγελᾶν, πλατὺς γέλως, σαρδώνιος γέλως, ἔκγελως. παρὰ δὲ Πλάτωνι, γελαστικός. οὕτω γὰρ ὁρίζονται τὸν ἄνθρωπον, ὅτι μόνος ἐξ ἁπάντων τῶν ζώων γελᾷ. χλευαστικός, καταχλευαστικός, καταγελαστικῶς, χλευαστικῶς. οὐ γὰρ ἂν προσοίμην ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐπιρρήματα. τάχα δ᾽ ἂν εἴη τῆς αὐτῆς χρείας τὸ κατασκώπτεσθαι, κατειρωνεύεσθαι, διασύρειν, κωμῳδεῖν, τωθάζειν. εἴρων, κωμῳδικός, τωθαστικός. ὁ γὰρ γελοῖος, καὶ τὸ γελοιάζειν, καὶ τὸ γελοίως, ἑτέρας ἐστὶ χρείας, ὥσπερ καὶ ὁ καταγέλαστος, καὶ παρὰ τοῖς ποιηταῖς, τὸ τῆς θαλάττης καταγέλασμα. Κλαίειν δὲ ἐρεῖς, καὶ ἀποκλαίειν, καὶ ἀνακλαίειν, καὶ μυρία ἄλλα. οἷον, δακρύειν, ἀποδακρύειν, κλαυθμυρίζεσθαι, θρηνεῖν, ὀδύρεσθαι, ἐποδύρεσθαι, ἀποδύρεσθαι, δυσπαθεῖν, οἰμώζειν, ὀλοφύρεσθαι, κατολοφύρεσθαι, ποτνιᾶσθαι, οἰκτίζεσθαι. καὶ κλαυθμός, δάκρυον, κλαυθμυρισμός, ὀδύρματα, θρῆνος, ὀλόφυρσις. οἶκτός τε, καὶ οἰκτισμὸς, καὶ οἰμωγή. τραχὺ δὲ ἡ ποτνίασις, καὶ εὐτελὲς ἡ δυσπάθεια.

φιλόδακρυς ἦ, καὶ πολύδακρυς, καὶ θρηνητικός, καὶ ὀδυρτικός, καὶ θρηνώδης, καὶ θρήνων ἔξαρχος, καὶ θρηνῳδός, ὃν καὶ θρηνῷον ἐκάλουν. Ἐπιρρήματα δὲ, οὐκ ἀπὸ πάντων, ἀλλὰ θρηνητικῶς. Εἴποις δ' ἂν, γυναικεῖον γένος ἐστὶ θρηνῶδες, καὶ φιλόθρηνον, καὶ φιλόδυρμον, καὶ θρηνητικόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΑ.

Περὶ ὀνόματος.

Εἴποις δ' ἂν, ὄνομα, κλῆσις, προσηγορία, πρόσρημα, πρόσρησις, ἐπίκλησις, ἐπίκλην, ἐπωνυμία, ὀνομασία. Καὶ τὰ ἀπαρέμφατα, ὀνομάζειν, ἐπονομάζειν, καλεῖν, προσαγορεύειν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΒ.

Περὶ καιρίου, καὶ ἀκαίρου.

Καίριον δὲ ἐρεῖς, τὸ αὐτὸ καὶ εὔκαιρον, καὶ ἔγκαιρον, ἐπίκαιρον, ἐν καιρῷ, κατὰ καιρόν, ἐπὶ καιροῦ, καιρίως, εὐκαίρως, ἐγκαίρως, ἐπικαίρως. εὐκαιρεία, ὡς Πλάτων. καὶ τὰ ἐναντία, γνώριμα. ἄκαιρον, ἔξω καιροῦ, ἀκαιρία, ἀκαίρως. ἀπὸ δὲ τούτων, τὸ καιροφυλακεῖν, καὶ καραδοκεῖν ἔλεγον. Εἴποι δ' ἄν τις, καὶ εὔστοχον, ἐπίσκοπον, ἐπιτευχές, ἐπιτυχές, εὐτυχές, ἀπλανές, ἀσφαλές. τάχα καὶ ἀστραβές. ὡς τὸ ἐναντίον, ἄσκοπον, ἄστοχον, ἀτυχές, δυστυχές, διημαρτημένον, ἐσφαλμένον. καὶ εὐστοχίαν δὲ ἐρεῖς, καὶ ἐπιτυχίαν, καὶ εὐτυχίαν. καὶ ἀστοχίαν, δυστυχίαν, καὶ διαμαρτίαν, ἀτυχίαν. οὐ γὰρ καὶ ἐπισκεπτίαν. καὶ εὐστόχως, καὶ ἐπισκόπως, εὐτυχῶς, ἐπιτυχῶς, ἀπλανῶς, ἀσφαλῶς, ἀστραβῶς, ἀστόχως, ἀσκόπως, ἀτυχῶς, δυστυχῶς, διημαρτημένως, ἐσφαλμένως, σφαλερῶς, καὶ τὰ ὅμοια.

Sed ad lachrymas pronus, lachrymabilis, lugubris, lamentator, threnorũ cantor, threnorũ Author, & Threnodus, quem & Threnum vocarunt. Aduerbia autem, non ab omnibus deriuantur, sed lugubriter. Dices insuper, muliebre genus est lugubre, lachrymabile, lamentatorium, & deploratum.

CAPVT LI.

De nomine.

DIces autem, nomen, vocabulum, appellatio, adnominatio, cognominatio, vocatio: cognomentò, nuncupatio, nominatio: Et verba infinitiua, nominare, cognominare, vocare, appellare.

CAPVT LII.

De opportuno, & importuno.

OPportunum vero vocabis, & idem commodum: in tempore existens, in occasione, in tempore, iuxta occasionem, opportune, cum occasione, commode, cum opportunitate. Et Opportunitas, secundum Platonẽ. Et contraria nota sunt, importunũ, prætertẽpus, importunitas, importune. Hinc vero, occasionem obseruare, & expectare dixerunt. Dicere quoque licet, coniecturale, perspicuum, accidens, contingens, fortunatum, certum, tutum: tum etiam indeflexum. Sicuti huius contrarium, incertum, indeprehensibile, infortunatũ, infœlix, erratile, lubricum. Tum etiam deprehendendi solertiam dices, & accidentiam, & successionem, incertitudinem, malum successum, errorem, infortunium: non tamen contemplationem. Atque coniecturaliter, certo, accidenter, contingenter, certo, constanter, indeflexe, indeprehensibiliter, incerto, incontingenter, infœliciter, erratice, inconstanter, lubrice, & similia.

CAPVT

CAPVT LIII.

De manifesto, & obscuro.

DIces præterea, clarum, præclarum, manifestum, propatulum, præmanifestũ, apparẽs, elucescens, prospicuũ, circumspicuũ, conspicuũ, apertum, notum, prędicatum, peruulgatum, euulgatum, vulgatũ. Sępius dictũ, secundum Xenophontem, & his similia. Sed Ἀρίδηλον, Poeticum est. Huc autem conuenient, propalatum, effutitum, elatum, diuulgatum, proclamatum, enunciatum, promulgatum. Et verba infinitiua, manifestare, effutire, declarare, notum facere, vulgare, prædicare, promulgare, eloqui, proclamare, euulgare, enũciare, propalare, indicare: forsan etiã detegere, promere, & retegere. Et manifeste, clare, propatulo, pręmanifeste. Καταδήλως. n. & δήλως sordida sunt. Sed præclare, apparenter, conspicue, circũspicue, note, aperte, effutitim, detecte, incustodite, peruulgate, euulgate. Ἐκλελεγμένως enim, durũ est. Sed & enunciate, proclamate, promulgate, & similia. Propalatim enim, inusitatum est. Ab aliis vero fit, aperte. Tum etiam manifestatio, indicatio, apparentia, cognitio, claritas, rumor, indicium. Exclamatio enim, durum est. Ab aliis vero rerum vocabula, aut nulla sunt, aut omnino diuersum significant. Sed his quoq; coniunges, diuulgatim, propalatim, & confesso. Cæterum contraria sunt, immanifestum, inapparens, incertum, incognitum, non indicatum, non effutitum, clausum, non prædicatũ, tacitum, obumbratum, non elatũ, contectum, occultũ, occultatũ, absconditum, ignotũ, latens, absconsum, sub velo existẽs. Sed nõ manifestare, dices occulere, occultare, occultari, cõtegi, cõticere, obtegere, latere, ignorare, obũbrare, cõtegere, abscondere, reprimere, obuelare, & his similia. Et aduerbia quoq;, immanifeste, inclare, inapparenter, incognitò, non indicatò, non promulgatim, occulte, latenter, clam, arcte. Sed σιγηλῶς silenter, est durum. Et quæ ab aliis deriuantur, ea aut dura, aut sordida sunt.

[ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΓ.

Περὶ δήλου καὶ ἀδήλου.]

ἘΡεῖς δὲ, δῆλον, καὶ ἔνδηλον, ἔκδηλον, ἐπίδηλον, πρόδηλον, προφανές, ἐκφανές, ἐπιφανές, περιφανές, καταφανές, σαφές, γνώριμον, ἐληλεγμένον, πολυθρύλητον, ἐκτεθρυλημένον, τεθρυλημένον, μυριόλεκτον, ὡς Ξενοφῶν. καὶ τὰ παραπλήσια. τὸ δὲ ἀρίδηλον, ποιητικόν. συνείη δ᾽ ἂν εἰς ταὐτὸ, ἔκπυστον, ἔκφαντον, ἔκφορον. καὶ τὸ ἐπίρρητον, ἐπιβόητον, περιβόητον, κεκηρυγμένον. Καὶ τὰ ἀπαρέμφατα, δηλῶσαι, ἐκφῆναι, σαφηνίσαι, γνωρίσαι, θρυλῆσαι, κηρῦξαι, ἐκκηρῦξαι, ἐκλαλῆσαι, ἐκβοῆσαι, ἐκθρυλῆσαι, ἐκθροῆσαι, ἐξαγορεῦσαι, ἐλέγξαι. τάχα δὲ, καὶ διακαλύψαι, καὶ ἐκκαλύψαι, καὶ ἀποκαλύψαι. καὶ ἀδήλως, προδήλως, ἐκδήλως, ἐπιδήλως. τὸ γὰρ καταδήλως, καὶ δήλως, εὐτελῆ. προφανῶς δὲ, καὶ ἐκφανῶς, καὶ καταφανῶς ἐρεῖς. περιφανῶς, γνωρίμως, σαφῶς, πεφασμένως, ἀπαρακαλύπτως, ἀνυποστόλως, πολυθρυλήτως, τεθρυλημένως. σκληρὸν γὰρ τὸ ἐκλελεγμένως, ἀλλὰ καὶ ἐπιρρήτως, ἐπιβοήτως, περιβοήτως, καὶ τὰ ὅμοια. τὸ δὲ κεκηρυγμένως, ἀηδές. ἐκ δὲ τῶν ἄλλων, ἀποκεκαλυμμένως. καὶ δήλωμα δὲ, καὶ δήλωσις, καὶ περιφάνεια, καὶ γνῶσις, καὶ σαφήνεια, καὶ θροῦς, ἔλεγχος. σκληρὸν γὰρ τὸ ἐπιβόημα. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων, ἢ οὐκ ἔστι πράγματα, ἢ ἄντικρυς ἄλλα δηλοῖ. Τάχα δ᾽ ἂν τούτοις προσαρμόσαις, διαρρήδην, διαφαίδην, ὡμολογημένως. Τὰ δ᾽ ἐναντία, ἄδηλον, ἀφανές, ἀσαφές, ἄγνωστον, ἀνέλεγκτον, ἀπόρρητον, ἀνέκπυστον, ἄφθεγκτον, σεσιγημένον, συνεσκιασμένον, ἀνέκφορον, ἐπικεκρυμμένον, κρυπτὸν, κρυπτόμενον, ἐπικρυπτόμενον, διακρυπτόμενον, ἀγνοούμενον, λανθάνον, συγκεκαλυμμένον ὑπὸ παραπετάσματι. ἀφανίσαι δ᾽ ἂν εἴποις, κρύψαι, κατακρύψαι, κατακρύψασθαι, ἐπικρύψασθαι, κατασιγάσαι, διακρύψασθαι, λαθεῖν, ἀγνοηθῆναι, συσκιάσαι, παρακαλύψασθαι, περικαλύψασθαι, ὑποστείλασθαι, παραπετάσασθαι, καὶ τὰ ὅμοια. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, ἀδήλως, ἀφανῶς, ἀσαφῶς, ἀγνώστως, ἀνελέγκτως, ἀρρήτως, ἀπορρήτως, κεκρυμμένως, λεληθότως, λανθανόντως, σιγηλῶς. φορτικὸν δὲ τὸ σιγηλῶς. τὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων, σκληρὰ, ἢ εὐτελῆ.

LIBRI SEXTI FINIS.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΙΔΕΥΚΟΥΣ ὈΝΟΜΑΣΤΙΚΌΝ.

ΒΙΒΛΊΟΝ ἝΒΔΟΜΟΝ.

ΙΟΥ'ΛΙΟΣ ΠΟΛΙΔΕΥ'ΚΗΣ Κομμόδῳ Καίσαρι χαίρειν.



ΤΟ'Ν τοῦτα συντιθέντα τὰ βιβλία, οὐ πολλοῖς ὡμιληκέναι μόνον ἐχρῆν ἐμμέτροις τε καὶ ἀμέτροις λόγοις, ὥσπερ ἂν εἴποι ὁ Πλάτων ἔν τε ποιήμασι καὶ χύδην, ἀλλὰ προσθεῖναί τι αὐτοῖς καὶ συντάξεως σχῆμα, καὶ τὸ ἐν τοῖς ἀνομοίοις ὅμοιον. ἔπι δὲ καὶ ἀκρίβειάν τινα ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἔχειν, εἰς βασάνου κρίσιν. τοῦδε εἵνεκα, οὐδὲ συνεργὸν ἐδυνάμην ἐπ' αὐτὰ παραλαβεῖν οὐδένα. οὔτε γὰρ εἶχον ὅτῳ πιστεύσαιμι εἰκότι, καὶ ἔδει πάντως ἑκάστῳ προσεῖναι τὸ ἐμοὶ δοκοῦν.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΑ ΤΟΥ' Ε'ΒΔΟ'ΜΟΥ ΒΙΒΛΙ'ΟΥ.

IVLII POLLVCIS DICTIONARII

LIBER SEPTIMVS.

IVLIVS POLLVX Commodo Cæsari S.



HVIVSMODI componentem Librum, non modo multis prosis, & carmine scriptis Sermonibus frequenter conuersari oportet, vt Plato in Poematis, & alibi copiose tradit: sed & dispositionis aliquem habitum induere, & dissimilibus similitudinē inducere. insuper & ingenii solertiam ad examinandi iudicium adhibere, necesse est. Quapropter collaboratorem huic Operi adhibere potui neminem, nullum enim cui reuera confidam, habeo: & huic meum omnino adesse iudicium oporteret.

CAPITA LIBRI SEPTIMI.

De

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ τεχνῶν ἀγοραίων.

Αἱ μὲν δὴ ἐπὶ τῶν ἑξῆς τεχνῶν, εἴποις ἄν τις, τέχναι βάναυσοι, τέχναι ἀγοραῖοι, ἀνελεύθεροι, ἀπειρόκαλοι, ἑδραῖοι, χειροτεχνικαί, χειρουργικαί. καὶ ὡς Ξενοφῶν, βαναυσικαί. εἴποις δ' ἂν κατὰ Πλάτωνα, καὶ δευτερουργοὺς τέχνας. χειροτεχνία, χειρουργία, βαναυσία, βαναυσουργία, χειροτεχνεῖν, χειρουργεῖν, βαναυσουργεῖν, χειροτέχνης, χειρουργός, βάναυσος, βαναυσουργός, ἑδραῖος. Τὸ γὰρ ἀποχειροβίωτος, καὶ χειρῶναξ, καὶ χειρογάστωρ, καὶ χειροβοσκός, καὶ χειροβάναυσος, ἧττον ἄν τις προσίοιτο. Καὶ ὁμότεχνοι δέ, καὶ σύντεχνοι. Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν Γηρυτάδῃ τούτῳ κέχρηται. καὶ ἀντίτεχνοι ἐρεῖς. αἱ ἀντιτεχνήσεις δὲ παρὰ Θουκυδίδῃ, ἐφ' ἑτέρου εἴρηται. τοὺς δὲ βαναύσους, καὶ ἐργαστῆρας κατὰ Ξενοφῶντα εἴποις. τοὺς μέντοι μὴ ἀκριβεῖς τεχνίτας, φαυλουργοὺς κατὰ Ἀριστοφάνην λέγε. Τὸ δὲ χειροτεχνηθέν, χειροτέχνημα, χειρούργημα, τέχνημα, τέχνασμα, δημιούργημα, ποίημα, ἔργον, πλάσμα, κατασκεύασμα. Τέχναι δέ, ἔμπυροι, καὶ ἄπυροι.

CAPVT PRIMVM.

De artibus forensibus.

De artibus hisce sequentibus dices, artes mechanicæ, vel caminariæ, artes forenses, illiberales, sordidæ, sedentariæ, manuariæ, manibus administratæ, & vt Xenophon dixit, Βαναυσικαί. Secundum Platonem autem, artes vocabis, Refarctorias. Manuaria ars, manuum labor, mechanica, mechanicũ opus. Manuariam artem exercere, manu operari, mechanicam artem tractare. Artifex manuarius, manu laborans, mechanicus, mechanicã exercens, sedentarius. Nam manu victitans, opifex, manuum labore viuens & nutritus, & mechanicam manuariam tractans, minus fortasse recipiuntur. Et eiusdem artis artifices, & Coartifices. Aristophanes enim in Gyrtade hoc vtitur. Et artis æmulos vocabis. Sed Artis æmulatio, apud Thucydidem ad aliud refertur. Mechanicos vero, etiam Operarios, secundum Xenophontem nominabis. Et indiligentes Artifices, Viles iuxta Aristophanem vocato. Sed quod manu confectum est, manuarium artificium, manuum opus, artificium, artis specimen, opificium, factum, opus, fictile, apparatusque dicitur. Artes autem aliæ, ignis adiumento: aliæ, sine igne absoluuntur.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ τῶν ἐκ τοῦ πιπράσκειν ὀνομάτων.

Αἱ μὲν ἐκ τοῦ πωλεῖν, πιπράσκειν, ἀποδίδοσθαι, μεταβάλλειν, ἀμείβειν, ἀντικαταλλάττεσθαι, καπηλεύειν, ἀποκηρύττειν, ἐμπολεῖν. ποιοῦσι δὲ ὀνόματα, πωλητάς, πρατῆρας, μεταβολέας, καπήλους. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων, σκληρά. Ἰσαῖος δὲ καὶ Ὑπερίδης, τὸν πράτην εἶπον ἐν τῇ κωμῳδίᾳ.

CAPVT SECVNDVM.

De nominibus à vendendo dictis.

Aliæ vero à vendendo dicuntur, vendere, elocare, negociari, permutare, commutare, mercari, promulgare, prostituere. Et hæc nomina deducunt, venditores, mercatores, propolas, institores: nam quæ ab aliis deriuantur, dura sunt. Isæus tamen, & Hyperides in Comœdia, Πράτην dixerunt. Vnde

Unde venditor, πράτης dicitur. Res vero ipsæ vendendæ, merces, venalia, vecturæ precium. Mercimonia vero, Isæus dixit: quemadmodum Xenophon, Vectigal, Venditio, Pigmentaria. Sed & per participia dicuntur, vendenda, veneunda, negocianda, promulganda, elocanda, sed hoc ambiguum est. Et res ipsæ, venditio, mercatura, institoria, promulgatio, negociatio, permutatio, locatio. Et Πώλησις, dixit Xenophon. Tum & promulgatum est, dices, addictum est, permutatum est. Dices etiam, vendita, venerunt, diuendita sunt. Plato autem in Politico inquit, Antea venditas res & alienas assumentes, vendunt denuo. Et digne quidem vendit vilia, & viliter. & vendibilia, & æquo precio compensata, & pro nihili. Cariora vero, preciosa, magni æstimata. Dices quoque, horum precia aucta sunt, & venditor adiecit precio. & pluris æstimauit. Sed quæ nondum addicta sunt, inuendita dicuntur: similiter & quæ vendenda non sunt, vtpote Vir inuenditus, qui se non precio addicit. Locus porro in quo vendunt, forum dicetur. Et vt apud Herodotũ est, Venditorium. Et Circi in Comœdia dicuntur, vbi mancipia vẽduntur: forsassis & reliqua, quæ venalia sunt. Sed partem quam serui conscendentes venduntur, * hãc Aristophanes Mensam vocat. Monopolium vero, Hyperides contra Aristophontem appellauit: alii autem, monopoliam. Cæterum qui vendentibus vsuram prætendit, Proxeneta, secundum Dinarchum, & Isæum dicitur: hunc autem, Aristophanes Propolam vocauit. & Præuenditorem, Plato. Lysias vero hos quidem Antiuenditores: eos vero qui cum aliis vẽdunt, Mercimoniarum Collegas vocat. Aliquid autẽ vendere secundo, reuẽdere vocabis, & reæstimare Et ipsum opus reuenditio, Et hoc facientes, reuendentes & reuenditores dicũtur. Tũ quæ vendita denuo sunt, reuendita, secũdo æstimata, rursum addicta, denuo permutata. Et qui hoc facit, Reuenditor dicetur. Quod vero post vẽditionẽ additur, Corollariũ aliquis dicere poterit, secundum Thucydidẽ dicentẽ, Ne platæa corollario careat. Porro quæ publicando ven-

ὁ πωλῶν, πράτης εἴρηται. Αὐτὰ δὲ τὰ πιπρασκόμενα, πώλημα, ὤνια, ἀγώγιμα. πράσιμα δ' Ἰσαῖος εἴρηκεν, ὥσπερ Ξενοφῶν, φόρτον, ἐμπόλημα, ῥωποπωλική. Λέγοιτο δ' ἂν καὶ ἀπὸ τῶν μετοχῶν, τὰ πωλούμενα, τὰ πιπρασκόμενα, τὰ καπηλευόμενα, τὰ ἀποκηρυττόμενα, τὰ ἀποδιδόμενα: ἔστι δὲ τοῦτο ἀμφίβολον. Καὶ τὰ πράγματα πρᾶσις, καπηλεία, καπηλική, ἀποκήρυξις, μεταβολή, μεταβολητική, ἀπόδοσις, ἐμπολή. καὶ πώλησις δὲ, Ξενοφῶν εἶπεν. ἀλλὰ καὶ ἀποκεκήρυκται ἐρεῖς, καὶ ἀποδέδοται, καὶ μεταβέβληται, καὶ κεκαπήλευται. λέγοις ἂν τὰ πραθέντα, καὶ πέπραται, καὶ ἐμπέπραται. Πλάτων δὲ ἐν τῷ πολιτικῷ φησι, Πωληθέντα του πρότερον ἔργα ἀλλότρια παραδεχόμενοι, δεύτερον πωλοῦσι. Καὶ ἀξίως μὲν πιπράσκεται τὰ εὔωνα, καὶ λυσιτελῶς. καὶ ἐπιωνισμένα, καὶ ἀντιπεράσικα, καὶ ἀντ' οὐδενός. Τὰ δὲ τίμια, ἔντιμα, ἐπὶ πολλῷ τετιμημένα. λέγοις δ' ἂν, καὶ ἐπιτέτανται αἱ τιμαὶ αὐτῶν. καὶ ὁ πιπράσκων ἐπέτεινε, καὶ ἐπετιμᾶτο. Τὰ δὲ μήπω πεπραμένα, ἄπρατα. ὡσαύτως καὶ τὰ μὴ πιπρασκόμενα, ὡς ἄπρατος ἀνήρ, ὁ μὴ πιπράσκων ἑαυτόν. Καὶ ὁ μὲν τόπος, ὅπου πιπράσκουσι, πωλητήριον ἂν καλοῖτο. καὶ ὡς παρ' Ἡροδότῳ, πρατήριον. Καὶ κύκλοι δὲ ἐν τῇ νέᾳ κωμῳδίᾳ καλοῦνται, ἐν οἷς ἐπιπράσκοντο τὰ ἀνδράποδα, ἴσως καὶ τὰ λοιπὰ ὤνια. Ἐφ' ὃ δὲ ἀναβαίνοντες οἱ δοῦλοι πιπράσκονται, τοῦτο τράπεζαν Ἀριστοφάνης καλεῖ. μονοπώλιον δὲ, Ὑπερίδης εἴρηκεν ἐν τῷ κατ' Ἀριστοφῶντος· οἱ δὲ ἄλλοι, μονοπωλίαν. Ὁ δὲ τοῖς πιπράσκουσι προξενῶν, προπράτωρ, ὡς Δείναρχος καὶ Ἰσαῖος. προπώλην δὲ Ἀριστοφάνης αὐτὸν εἶπε, καὶ προπωλοῦντα Πλάτων. Λυσίας δὲ, τοὺς μὲν ἀντιπράτας, τοὺς δὲ σὺν ἄλλοις πιπράσκοντας, συμπράτας. Τὸ δὲ δεύτερόν τι πιπράσκειν, ἀναπωλεῖν ἐρεῖς, καὶ ἀναπιπράσκειν. καὶ τὸ ἔργον, ἀνάπρασις. καὶ τοὺς τοῦτο ποιοῦντας, ἀναπιπράσκοντας, καὶ ἀναπωλοῦντας. Καὶ τὰ δεύτερον πιπρασκόμενα, ἀναπωλούμενα, ἀναπιπρασκόμενα, παλίμπρατα, παλίμβολα. καὶ ὁ τοῦτο ποιῶν, παλιμπώλης, παλιγκάπηλος. Τὸ δὲ μετὰ τὴν πρᾶσιν ἀποδοθὲν, ἀνάδοτον ἄν τις εἰπεῖν δύναιτο, εἰπόντος Θουκυδίδου, Μὴ ἀνάδοτος ἂν Πλαταιᾶ. Τὰ δὲ ἐκ τοῦ δεδημεῦσθαι πι-

πιπρασκόμενα, δημόπρατα. Τὸ δὲ σὺν ἄλλῳ πεπρᾶσθαι, συμπεπρᾶσθαι. ὃ δὲ οἱ νῦν φασι τοὺς οἰκέτας πρᾶσιν αἰτεῖν, ἔστιν εὑρεῖν ἐν ταῖς Ἀριστοφάνους ὥραις,

Ἐμοὶ κράτιστόν ἐστιν εἰς τὸ Θησεῖον δραμεῖν,

Ἐκεῖ δ', ἕως ἂν εὕρωμεν πρᾶσιν, μένειν. κἀν ταῖς Εὐπόλιδος πόλεσι, Κακὰ τοιάδε πάσχουσιν, οὐδὲ πρᾶσιν αἰτοῦσι. Τὰ δὲ πραθέντα, καὶ ὠνηθέντα λέγουσι. καὶ τὸν ὠνημένον, καὶ τὸ ὠνηθέντα, ὅστις ἐπρίατο, τὸ πριάμενον, ἐωνηθέντα. Τὸ δὲ ἀνατιμᾶσθαι, καὶ τῷ πλέον δόντι θέλειν πιπράσκειν, πλειστηριάζειν ἂν λέγοιτο, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἀνδοκίδην εἰπών, Οὔτε τιμῆς τεταγμένης πωλοῦσιν, ἀλλ' ὡς ἂν δύνωνται πλειστηριάσαντες, πλείστου ἀπέδοντο. ἁλώνητοι δὲ ἐκαλοῦντο, οἱ μηδενὸς ἄξιοι τῶν οἰκετῶν, ὅτι τῶν Θρᾳκῶν οἱ μεσόγειοι, ἁλῶν ἀντικατηλλάττοντο τοὺς οἰκέτας. Τὰ δὲ καταβαλλόμενα ὑπὲρ τῶν πιπρασκομένων τέλη, ἐπώνια λέγουσι. τὸ δὲ εἰσωνίας, Λυσίας εἴρηκεν ἐν τῷ περὶ ἀσπονδοποιοῦ. ἐν δὲ τοῖς Ἀττικοῖς ψηφίσμασιν, ἃ τοῖς ξένοις ἐπὶ τῷ μέγα ἐγράφετο, ἔστιν εὑρεῖν εἶναι αὐτοῖς καὶ οἰκίαν ὤνησιν. Τὸν δὲ πολλὰ ὠνούμενον, ἔξεστιν εἰπεῖν πολλαγόρασον, εἰ καὶ φαῦλον τοὔνομα. ἀλλ' ὅτι Φερεκράτης εἴρηκεν ἐν Πέρσαις, Τὸ παιδίον τὸ πολλαγόρασον, κἀπὸ πολλῶν θ' ἡλίων. Τούτων δὲ καὶ θεοὶ ἴδιοι, ὁ ἐμπολαῖος Ἑρμῆς, καὶ ὁ ἀγοραῖος. καὶ Ἐμπολαίω Διοσκούρω, ἐν Ἥρωσιν Ἀριστοφάνης.

duntur, publicata. Et cum alio vendi, conuendi dicitur. Quod autem nunc dicunt, Famulos venditionem petere, in Aristophanis Horis inuenire licet, Mihi optimum videtur in Thesei templum confugere, ibidem, vsq; dum venditionem inuenimus, permanere. Et rursum in Eupolidis Vrbibus, Hæc mala patiuntur, venditionem tamen non postulant. Vendita vero, etiã addicata dicunt. tũ venditũ, & addictum, quicunq; venditum emit, seu addictum. Aestimare porro licitando, & plus dare volenti addicere, auctione vendere nuncupatur: vt Isæus in Libro Ad Andocidem, dicens, Neque constituto vendunt precio, sed quomodocunque auctionem facientes possunt, quam plurimi vendunt. Sed sale empti, dicebantur nullius precii serui: quoniam Thraciæ inhabitatores, pro sale seruos permutant. Porro quæ ob venditas res tributa penduntur, telonia vocant. Sed Εἰσωνίας, dixit Lysias in Libro De Fœdifrago: sed in Atticis Decretis, quas magno precio peregrinis conscripsit, inuenire licet, ei etiam Emptionem esse domesticam. Sed multa ementem, πολλαγόρασον, emacem nominare licet, etiamsi nomen sit sordidum: sed propter Pherecratem, qui in Persis illo vsus est, Puerum emacem & à multis Solibus. Horum quoque sunt Dii proprii, Mercatorius, Mercurius, & Forensis. Et Mercatorii, Castor & Pollux, in Heroibus Aristophanes.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ τῶν τὰ πάντα πωλούντων.

Οἱ μὲν δὴ πάντα πιπράσκοντες, καλοῖντ' ἂν, πανδοκεῖς, καὶ πανδοκεύτειαι. καὶ τὸ χωρίον, πανδοκεῖον. καὶ τὸ πρᾶγμα, πανδοκεύειν, καὶ πανδοκεία. Οἱ δὲ εἰς τὰ πανδοκεῖα κατηγόμενοι, κατάκται ἂν λέγοιντο. μᾶλλον δὲ οἱ πάντα πωλοῦντες, παντοπῶλαι. καὶ ὁ τόπος, παντοπωλεῖον. τὴν δὲ ἀρτοπώλιν, καὶ τὴν παντοπωλίαν εἶπεν Ἄρχιππος ἐν Ἰχθύσιν. Οἱ δὲ καὶ ἀνδράποδα πιπράσκοντες, ἀνδραποδο-

CAPVT TERTIVM.

De omnium rerum venditoribus.

Omnia autem vendentes, vocentur cauponarii, cauponariæ. Et locus ipse, caupona, vel taberna. Et res ipsa, cauponari, & cauponatio. Qui vero in cauponas deducuntur, deductitii nominantur. Magis tamen proprie omnium rerum venditores, omniuendæ dicentur. Et locus, forum cõmune. Panis vero venditionem, & Omnium rerũ venditionem, dixit Archippus in Piscibus. Sed qui mancipia vendunt, mancipiorum negocia-

negociatores dicuntur. Manubiarum enim mercatores, commune nomen, etiam ad inanimata refertur, Tum & Mancipiorum prostitutor dicitur, in Heroibus Aristophanis. Famulam autem, Seruam nominauerit, quisquis Pherecratem sequi voluerit, in Myrmicanthropis sic dicentem: Mamniam seruam. est & idem nomen apud Lysiam ad Pithodemum De Defectione. Artes porro quæ ad homines referuntur, Puerorum Institutores, Exercitatores. Et corpus exercentes, dicitur quidem hoc de illis, qui exercentur: nihil tamen vetat, quin & ad exercentes referri possit. Sed ἀλείπτου voce nondum vsitata existente, Vnctorem Medii Comici dixerunt. Et Lysias quoq; in oratione Diophantis de regione. est autem ἀλείπτρεια & Amphidis fabula.

κάπηλοι. οἱ γὰρ λαφυροπῶλαι, κοινὸν ὄνομα καὶ πρὸς τὰ ἄψυχα. εἴποι δὲ καὶ ἀνδραποδώνης ἐν τοῖς ἥρωσιν Ἀριστοφάνης. τὴν δὲ θεραπαινίδα, καὶ θρεπτὴν ἐρεῖ, ὅστις βούλοιτο ἕπεσθαι Φερεκράτει εἰπόντι ἐν μυρμηκανθρώποις, Μανίαν θρεπτήν. ἔστι δὲ τοὔνομα καὶ ἐν τῷ Λυσίου πρὸς Πειθόδημον ὑπὲρ ἀποστασίου. Τέχναι δὲ ἐπ᾽ ἀνθρώποις, παιδοτρίβαι, γυμνασταί, καὶ οἱ σωμασκοῦντες. τάττεται γὰρ κλῆσις ἐπὶ τῶν ἀσκουμένων. οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ ἐπὶ τῶν ἀσκούντων τὴν φωνὴν τετάχθαι. Τοῦ δὲ ἀλείπτου οὐκ ὄντος ἐν χρήσει, ἀλείπτρειαν εἰρήκασιν οἱ μέσοι κωμικοί. καὶ Λυσίας ἐν τῷ Διοφάντου περὶ χωρίου. Ἄμφιδος δὲ καὶ δρᾶμά ἐστιν ἀλείπτρεια.

CAPVT QVARTVM.

De artibus ciborum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Περὶ τῶν ἐπὶ ταῖς τροφαῖς.

CAeterum quæ circa cibos versantur artes, Frumentarii, frumenti vectores, frumenti venditores, tritici negociatores, frumenti mercatores, frumentariam mercaturam tractare: frumentatio, tritici venditio, frumenti venditio. Triticum vendere, frumentum prostituere, tritici negociationem administrare. Frumenti mensuratores vt Hyperides. Vnde frumentum metiri, metiri triticum, tritici mensuratores. Farinæ autem confectio, farinatio dici potest. & qui in hoc operantur, farinatores. Sed farina vendens, fariniuenda dicetur. Ipsa autem operis officina, farinarium, mola, molendinũ, pistrinum, alicæ mola vocatur. Et instrumenta ipsa, asinus molens. Et ipsa mensa, mola. Tum qui operi præest, Molitor, & Molendinarius. Vermiculus autẽ interius nascens, mylethris, & mylacris dicitur. Nonnulli tamen mylacrida, vocarunt molitricem. & eius velum, mylecorum. Quem autem nunc μυλόκοπον vocant, Alexis Asini stimulatorem

ΑΙ δὲ ἐπὶ ταῖς τροφαῖς τέχναι, σιτηγοί, σιταγωγοί, σιτοπῶλαι, πυροπῶλαι, σιτοκάπηλοι, σιτοκαπηλεύειν, σιτηγεῖα, πυροπωλεῖα, σιτοπωλεῖα, πυροπωλεῖν, σιτοπωλεῖν, πυροκαπηλεύειν, σιτομέτραι, ὡς Ὑπερείδης. ἀφ᾽ οὗ καὶ σιτομετρεῖν, καὶ πυρομετρεῖν, καὶ πυρομέτραι, ἢ πυρομετρηταί. ἡ δὲ ἀλφιτοποιΐα, ἀλφιτία καλεῖται. καὶ οἱ ἐργαζόμενοι, ἀλφιτεῖς. Ὁ δὲ πιπράσκων τὰ ἄλφιτα, ἀλφιταμοιβός. Τὸ δὲ ἐργαστήριον, ἀλφιτεῖον, μυλών, ζώτειον, ζητρεῖον, χόνδρειον, χονδροκοπεῖον. Καὶ τὰ ἐργαλεῖα, ὄνος ὁ ἀλέθων, καὶ ἡ τράπεζα, μύλη. καὶ ὁ τῆς ἐργασίας προεστηκώς, μυλωρός, καὶ * μυλωθρός. καὶ ἡ ἔνδον * τίφη, μυληθεὶς, καὶ μυλακρίς. ἔνιοι δὲ τὴν μυλακρίδα, καὶ τὴν ἀλετρίδα, καὶ τὸ κάλυπτρον, μυλήκορον. τὸν ὄνου μυλοκόπον, ὀνοκόπον Ἄλεξις

εἴρηκεν ἐν ἀμφωτίδι, Ὀνοκόπος τοὺς ἀλεκτρυόνας, τῶν δὲ κοπτόντων ὄνους. Τό γε μὴν τοῖς οἰκέταις τοῖς ἔνδον ἐργαζομένοις ὑπὲρ τοῦ μὴ κάπτειν τῶν ἀλφίτων περιτιθέμενον, παυσικάπη ὀνομάζεται, τροχοειδὲς μηχάνημα ὄν, τῷ τραχήλῳ περιαρμοζόμενον, ὡς ἀδυνατεῖν τῷ στόματι τὰς χεῖρας προσάγειν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ ἀρτοποιῶν.

Ἀρτοπῶλαι, ἀρτοπωλίαι, ἀρτοπωλίδες, ἀρτοπωλεῖν, ἀρτοπώλιον, σιτουργοί, ἀρτοποιοί, ἀρτοπόποι. Ξενοφῶν δὲ, τοὺς ἀρτοκόπους λέγει. Τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ἀρτοκοπεῖν, ἐν Φρυνίχου μονοτρόπῳ. ἐν δὲ Ἀριστοφάνους ἥρωσιν, ἀρτοποιΐα, τηλία. Τῇ δὲ ἀρτοπωλίδι, αἱ ἥκει ἄλευρα, ἄλφιτα, ὀλλύραι, ζειαί, σεμίδαλις, χόνδρος, κρίμνα, πάλη. ἀφ᾽ ἧς καὶ τὸ παιπάλημα, σταῖς μάζα. Καὶ τὰ ἐργαλεῖα, κρίβανος, ἰπνός, πλάθανον, μάκτρα, ὀβολοί. καὶ σπάλεθρον δὲ ἐργαλεῖον, ὃ οἱ νῦν σκάλεθρον. Τὰ δὲ ἔργα, δεῦσαι, φυρᾶσαι, τρῖψαι, διαττῆσαι. καὶ ἀρτοτροφεῖν δὲ, Ἀριστοφάνης λέγει. διαπλάσαι, πέψαι, ὀπτῆσαι, ἐξοπτῆσαι, ἐξελεῖν. Ὁ δὲ μάττων τὰ ἄλφιτα, μαγεύς, ματτευόμενος. καὶ τὸ ἀγγεῖον, μαγίς, καὶ μυλήκορον, καὶ μάκτρα, καὶ σκάφη. καὶ παρὰ Μενάνδρῳ, λινός. νεόκοπον δὲ, κάρδοπον εἴρηκεν Εὔπολις, τὴν νεωστὶ κεκομμένην. ἄρτους δὲ πυρίτας ἐρεῖς, ὡς ἐν Ποαστρίαις Φρύνιχος. Ἀλκαῖος δὲ ἐν Γανυμήδει διπύρους ἄρτους εἶπεν. Οἱ δὲ δίπυροι ἄρτοι τινές εἰσι τρυφῶντες. Τοῦ γε μὴν ἄρτου, αἱ μὲν κατὰ τὸ ἄνω μέρος οἱονεὶ φλύκταιναι, ἀπλάεργος. αἱ δὲ ἐκ τοῦ κάτω, * ἐψηθίαι, αἳ δὴ καὶ προσέχεσθαι εἰώθασι τῷ κριβάνῳ ὑπεροπτώμεναι. Τὰ δὲ μέρη τῶν ἄρτων, θρύμματα. Τὸ μέντοι ὑπερεμπεπλῆσθαι, καὶ ὑπερκεκορέσθαι, ἀπὸ τῆς μάζης, ὑπερμαζᾶν ἔλεγον οἱ παλαιοί. οἱ δὲ νέοι, κριθιᾶν, ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων. Αἰσχύλος μὲν γὰρ εἴρηκε, Σειραφόρουντε, καὶ κριθιῶντα πῶλον. Σοφοκλῆς δὲ, Ἕως ὅτου * κριθώσης οἴνου. τῶν δὲ περὶ ἄρτο-

dixit in Amphotide: Asini stimulator gallinas, sed scindentium asinos. Quod vero seruis intus laborantibus, ne farinam deuorent, circumponitur, pausicape nominatur. & instrumentum erat rotæ in morem factum, collo adaptatum, ne ori manus admouere possent.

CAPVT QVINTVM.

De panis pistoribus.

Paniuendæ, panis fora, panis venditrices, panes vendere, panis forum, frumenta operantes, panis formatores, Pistores. Xenophon autẽ, Ἀρτοκόπους vocat. Ipsum autẽ verbũ Ἀρτοκοπεῖν, pro pinsere, in Phrynichi Monottropo habetur. Sed in Aristophanis Heroibus, Panis confectio, Tabula panaria. Sed panis venditrici conueniunt, farinæ tritici, hordei farinæ, siligines, speltæ, similagines, granum, cremor: pale, vnde & pollen dicitur. Pasta, massa. Et ipsa instrumenta, clibanus, furnus: plathanum, in quo panis formatur. Mactra, verua. Et instrumentum spalethrum, quod nunc scalethrum vocant. Opera vero, rigare, fermentare, terere, cribrare. Et Panes fouere, dixit Aristophanes. Formare, pinsere, torrere, extorrere, extrahere. Sed qui farinas macerat, macerator, & macerans. Et vas ipsum, magis, molicorum, mactra, & scapha: atque apud Menandrum, Linter dicitur. Eupolis vero, panis massam nuper incisam, Νεόκοπον nominauit. Sed & Panes triticeos dices, vt in Poastriis Phrynichus dixit. Alcæus vero in Ganymede, Panum dipyrorum meminit: Sed panes dipyri, delicatiores sunt. Panis itaque in parte superiore veluti pustulæ, dicuntur ἀπλάεργος, hetta. inferiores vero,* cõtostæ: quæ nimirum in pinsendo, clibano adhærere solent. Sed panũ partes, crustæ dicuntur. Superimpleri vero, & saturitatis modum excedere, à massa veteres Ὑπερμαζᾶν vocarunt. Recentiores autem, κριθιᾶν, è nimio hordei pastu lasciuire à iumentis dixerũt. Aeschylus etenim dixit, Catenatum, & è pastu lasciuientem equum. Sophocles vero, Vsq; dum * è vino lasciuias. Quæ vero panis

tracta-

tractationem spectant, plurima in Aristophanis Fabulis, aut Centauris inuenire licet. Oblino, ebullio, subigo, rigo, macero, molo. Alicubi & assare extat. His etiam ptisana adnumerari potest. Et illud Aristophanis in Acharnensibus, Decorticati, ab hoc nimirum dictum est: Cæterum nunc decorticati sumus. Molere vero, etiam decorticare vocarunt. Vnde & hordeum seu triticum, decorticatum dicitur. Insuper & frigere, & torrere, hisce conuenient.

CAPVT SEXTVM.

De carniuendis, coquis, opere, & instrumento.

CArnium fora, carniuendæ, carnes vendere: eosdem vero, & coquos vocant, * carnium sectores. sed & carnifices, eosdem nominabis. Et ipsum opus, carnificare, carnem diuidere, & carnis diuisio. Instrumenta autem, securis, runca, carnis libra: tum & fuscina, & excoriatorius culter.

CAPVT SEPTIMVM.

De piscium venditoribus.

PIscium venditores, pisces vendere: pisces, pisciculi, obsonium. Obsonii instructor, aut conditor: obsoniare, obsonii confectio, condire, ius apparare. Et Aristophanes ollam, in qua carnes coquuntur, Iusculentam vocat: obsoniatorem vero, etiam Coquum.

CAPVT OCTAVVM.

De salsamentariis.

SAlsamentarii, salsamenta vendere, salsamentum: salsamentum tempestiuum, & tempestiua frusta piscium, maturum salsamentum. Sargane, salsamenta, me-

πωλίαν, ἀθρόα ἐν Ἀριστοφάνους δράμασιν, ἢ κενταύροις, πτίσσω, βράττω, μάττω, δεύω, πέττω, καταλῶ. ἔστι δ᾽ ὅπου καὶ ὀπτῆσαι. καὶ ἡ πτισάνη τούτοις προσήκει καὶ τὸ Ἀριστοφάνους δὲ ἐν ἀχαρνεῦσι περιεπτισμένοι, ἀπὸ τούτου ἂν εἴη εἰρημένον, ἀλλ᾽ ἐσμὲν αὐτοὶ νυνί γε περιεπτισμένοι. καὶ ἀλεῖν δὲ, τὸ πτίσσειν ἐλέγετο. ἀφ᾽ οὗ καὶ ἡ πτισάνη. καὶ μὴν καὶ τὸ φρύγειν, καὶ κοδομεύειν, τούτοις συνῆπται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛ'.

Περὶ κρεωπώλων, μαγείρων, καὶ τοῦ ἔργου, καὶ ἐργαλείου.

ΚΡεωπώλια, καὶ κρεωπῶλαι, καὶ κρεωπωλεῖν. τοὺς δ᾽ αὐτοὺς, καὶ μαγείρους λέγουσι, καὶ κρεωδαίτας. καὶ κρεουργοὺς τοὺς αὐτοὺς ἂν εἴποις. Καὶ τὸ ἔργον, κρεουργεῖν, κρεανομεῖν, καὶ κρεανομίας. Τὰ δὲ ἐργαλεῖα, κοπὶς, καὶ ῥάκεντρον, κρεωστάθμη. τάχα καὶ κρεάγραν, καὶ κρεοδειράν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Περὶ ἰχθυοπώλων.

ΙΧθυοπῶλαι, καὶ ἰχθυοπωλεῖν, καὶ ἰχθύες. καὶ ἰχθύδια, ὄψον. καὶ ὀψοποιὸς δὲ, καὶ ὀψαρτυτὴς, καὶ ὀψοποιεῖν, καὶ ὀψοποιία. καὶ ἡδῦναι, καὶ ἀρτῦσαι, καὶ ζωμεῦσαι. καὶ Ἀριστοφάνης, τὴν χύτραν ἐν ᾗ τὰ κρέα διέψεις ἐζωμευμένα. τὸν δὲ ὀψοποιὸν, καὶ μάγειρον λέγει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Περὶ ταριχοπώλων.

ΤΑριχοπῶλαι, ταριχοπωλεῖν. καὶ τάριχος, τάριχος ὡραῖον, καὶ ὡραῖα τεμμάχη, ὡραῖον τάριχος. καὶ σαργάναι, τάριχοι, καὶ ἡ-

μίσθαι, δημίσθαι, ἐαριναί. χρηστὸν τάριχος, πονηρὸν τάριχος, σαργανάι ὡραῖαι, καὶ σαπραί.

dietates, media, verna, salsamentum salubre, salsamentum noxium: sarganæ tempestiuæ, & marcidæ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

Περὶ ἐριοπωλῶν.

Ἐριοπῶλαι, ἐριοπωλεῖν, ἔρια σισυπηρὰ Ἀριστοφάνης, καὶ ἐρίων πιναρῶν πόκον, Κρατῖνος. καὶ Ἄρχιππος μὲν ἐν Ἰχθύσιν εἴρηκε, Νακοτιλτοῦντα. τὸ δὲ ὄνομα ὁ νακοτίλτης, εἰ καὶ Φιλήμων αὐτῷ κέχρηται ἐν ἁρπαζομένῃ, ἄλλως δ' οὐκ ἀνεκτὸν, εἰ μὴ τὸ ῥῆμα ἦν ἐν χρήσει παλαιότερον. καίτοι γε ὁ Κρατῖνος ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ φησὶ, Νακόπιλτος ὥσπερεὶ κῳδάριον ἐφαινόμην. ἐριουργία, ἐριουργεῖν, ἐριουργικὸν ὁ ἱστὸν, ἐν Ὀλυμπιάδος ἐπιστολῇ. διὰ τοῦτο δὲ ἀνέχομαι τοῦ ὀνόματος, ὅτι τὸ πρᾶγμα τὸ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ τὸ ῥῆμα, παρὰ τοῖς κεχρονισμένοις ἐστὶν εἰρημένον. βέλτιον δὲ, ὑφαντεύων. Πλάτων δὲ εἴρηκεν ἐν ἐρέῳ ἱματίῳ.

CAPVT NONVM.

De lanæ venditoribus,

LAnæ venditores, lanam vendere. Lanæ sordidæ, Aristophanes. Et Lanarum horridarum vellus, Cratinus. Atque Archippus in Piscibus, Vellera vellicantem dixit. Et nomen ipsum, Vellerum euulsor, licet eo Philemon in Harpazomene vtatur, non omnino durum esset, nisi vsus eius esset vetustior. Et Cratinus sane in Dionysalexandro inquit, Velleris instar vulsus apparebam. Lanificium, lanificare. Et Opificium telarum, in Olympiadis Epistola. & ideo hoc nomen recipio, quod rei vocabulum ab hoc deductum, tum verbum quoque apud antiquissimos Authores licet inuenire. Melius vero dicitur, texens. Plato vero dixit, In indumento laneo.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Ὅσα περὶ ταλασίαν ἐριουργίαν ὀνόματα.

ΤΑλασία, ταλασιουργία, ταλασιουργεῖν, τάλαρος. καὶ ἄλλος καλαθίσκος, Εὐπόλιδος εἰπόντος ἐν πόλεσιν, Ἄνευ καλαθίσκου. καὶ πήρα, καὶ πηνίον κατάγειν, καταγαγεῖν, κάταγμα. τὸ δ' αὐτὸ, * ἢ μήρυγμα. τῶν δὲ νέων τις κωμικῶν Ἐπιγένης ἐν Ποντικῷ ἔφη, Τρεῖς μόνους σκώληκας ἔτι, τούτους δ' ἐμὲ ἔασον καταγαγεῖν. καὶ κροκοδίλην δὲ Φιλλύλιος εἶπε τὸ κάταγμα, Κροκοδιλίζουσαν αὐτὴν κατέλαβον, ὅπερ ἐστὶν ἐκλέγουσαν τὰ τραχύ. Ἔξαινε δὲ τῶν ἐρίων, Ἀριστοφάνης ἔφη. καὶ κατέξαινε Πλάτων, ὁ κωμικός. ὁ δὲ φιλόσοφος Πλάτων, καὶ τέχνην ξαντικήν. Σοφοκλῆς δὲ, ξάσμα. τὸ δὲ καμεῖν ἀπὸ τῆς ἐριουργίας τὰς χεῖρας, ξαίνειν ἐλέγετο. καὶ ξαίνησιν, νεῖν, κλώθειν, στρέφειν,

CAPVT DECIMVM.

De lanificii, & texturæ nominibus.

LAnificium, lanæ opus, lanificare: calathus, & alio nomine calathiscus, Eupolide dicente in Vrbibus, Sine calathiscô. Pera, fusum ducere, deducere. Glomus quod & Μήρυγμα dicitur. Quidam vero Recentiorum Comicorum Epigenes in Pontico dixit, Tres solummodo vermes restant, hos vero mihi fila deducere sinas. Sed Phillylius ipsum trama Crocodilem vocauit, Ipsam crocodissantem inuenerunt, quod est aspera eligentem. Sed Lanas diuisit, inquit Aristophanes. Et Detrahere, Platon Comicus. Philosophus porro Plato, Artem deductricem. Sophocles vero, Eductionem. Ceterum lanificio manus defatigare, * illi ξαίνειν, & ξάνησιν vocauerunt. Nere, voluere, vertere: stamen,

stamen, trama stamineum, & netritorium. Sed Plato, Trama quoque pubescens appellat. stamenque ipsum, Filum, & fili opus, Netionem vocauit: vt, Fusi netionem. Porro Plato Comicus inquit, Non circumuersa stamina. Tum & laqueos, Fila vocauit Herodotus. Sed illud Critiæ in Atalanta, Laqueumque, & telæ solutionem, Tragicum magis est. Fusus, vertebra, Vertibulum. Sic vero & Lini circumactionem Euripides nominauit, Lini circumactionem prędhédens circumfert. Fusus. Glomus. Vnde & prouerbium, Glomi bonorum, quo plurimũ Comici vtuntur. Dices quoque licium. Et licium deducere, pro filare. Et Variis filis contextus, vt Cratinus inquit. Et à fuso, Fusum agere, quo Phillylius vsus est. Fascias vero Sophocles, Stamine integro constantia lanificia nominauit. Super quo vero nent, aut νῶσιν: nam Attici nere, etiam Νεῖν vocant: epinetrũ vocatur, & asellus. Dices porro, fusum vertere, lanam trahere, tendere, filum deducere, attenuare. Filum porro, Politum, Tenue, & Planum, Aristophanes appellat. Stamina coniungere, & Distendere, sic enim Attici disiungere vocant. Sed & disiungere, eodem sensu intelligendum est. Hic quidem texebat telas, ille vero disiungebat. Est & alibi apud Nicophontem in Pandora. Stamina vero colligare, etiam καιρῶσαι dices. & καίρωσιν, pro colligatione. Textor, textorius, texere, textorie, textus, contextus, textrix. Sed & Ὕφανσιν quis dicat, i. texturã licet magis torto vocabulo: quando Plato dixit, Βασιλικῇ ἐξυφάνσει, regia textura. Et Χλαμυδουργίαν atque Χλαμυδοποιΐαν, tanquam idem vtrumque significent, Xenophon in Commentariis dixit. Fortassis autem videtur, χλαμυδουργία, ad lanificium referri, χλαμυδοποιΐα autem ad texturam. Similiter & chlænæ opificium, & chlænæ confectio dicetur. & exomidis confectio. Variegatoriam vero, Aeschines Timarchum accusans dixit. est vero hæc texturæ species. Et ars quidem, variegatoria. Vir autem, variegatorius. Atque res ipsa, variegatio. Verbum, variegare. Et aduerbium, variegatorie: quemadmodum & lanifice, textorie, & lanificatorie. Variegatorius

στήμων, κρόκη στημονητική, καὶ νηθητική. Πλάτων δὲ, ἐφήβην καλεῖ τὴν κρόκην. τὸν δὲ στήμονα, νῆμα. καὶ τὸ ἔργον τοῦ νήματος, νῆσιν εἴρηκε, τὴν τῆς ἀτράκτου νῆσιν. ὁ δὲ κωμικὸς Πλάτων ἔφη, ἀκλώστους στήμονας. καὶ ἀρπεδόνας δὲ, τὰ νήματα Ἡρόδοτος. Κριτίας δὲ ἐν Ἀταλάντῃ, ἀρπεδόνην τε λύσιν ἱστοῦ, τραγικώτερον. ἄτρακτος, σφόνδυλος, κλωστήρ. οὕτω δὲ καὶ τὴν περιστροφὴν τοῦ λίνου Εὐριπίδης ὠνόμασε, Λίνου κλωστῆρα περιφέρει λαβών. πηνίον. ἀγαθίς. ὅθεν καὶ παροιμία, * Ἀγαθῶν ἀγαθίδες, ᾗ πλείστῃ κέχρηνται οἱ κωμικοί. φαίης δ᾽ ἂν καὶ μίτον, καὶ μίτωσαι, τὸ μιτώσασθαι. καὶ πολύμιτος, ὡς Κρατῖνος ἔφη. καὶ ἀπὸ πηνίου, τὸ πηνίσασθαι. Φιλλύλιος δὲ αὐτὸ εἴρηκε. Τὰς δὲ ταινίας, ὁλοστημόνους τολύπας Σοφοκλῆς ὠνόμασεν. ἐφ᾽ οὗ δὲ νήθουσιν, ἢ νῶσιν (οἱ ἀττικοὶ γὰρ τὸ νήθειν, νεῖν λέγουσιν) ἐπίνητρον καλεῖται, καὶ ὄνος. λέγοις δ᾽ ἂν, ἄτρακτον ἐπιστρέφειν, ἔριον ἕλκειν, τείνειν, μηρύεσθαι, ἀπισχναίνειν. στήμονα δὲ ἐξεσμένον, τὸν ἰσχνὸν καὶ λεῖον Ἀριστοφάνης λέγει, Στῆσαι τὸν στήμονα, ἢ τὰ στημόνια, καὶ περιφορεῖσθαι. οὕτω γὰρ ἔλεγον οἱ ἀττικοὶ τὸ νῦν διάζεσθαι. καὶ τὸ διάζεσθαι δέ ἐστιν ἐν αὐτῇ τῇ λέξει παραλαμβανόμενον,

Ὁ δ᾽ ἐξυφαίνεθ᾽ ἱστοὺς, ὁ δὲ διάζεται.

καί που παρὰ Νικοφῶντι ἐν πανδώρᾳ. τὸ δὲ συνδῆσαι τὸν στήμονα, καὶ καιρῶσαι λέγειν χρὴ, καὶ καίρωσιν, τὴν σύνδεσιν. ὑφάντης, ὑφαντικός, ὑφαίνειν, ὑφαντικῶς, ὑφή, ὕφασμα, ὑφάντρια. καὶ ὕφανσιν δ᾽ ἂν εἴποις βιαζόμενος, ἐπεὶ Πλάτων εἴρηκε, βασιλικῇ ξυνυφάνσει. καὶ χλαμυδουργίαν δὲ, καὶ χλαμυδοποιΐαν, ὡς ταυτὸν ὂν ἑκάτερον, ἄμφω ἐν τοῖς ἀπομνημονεύμασι Ξενοφῶν λέγει. Εἴδη δὲ ἔοικεν εἶναι ταλασιουργίας μὲν, ἡ χλαμυδουργία. ὑφαντικῆς δὲ, ἡ χλαμυδοποιΐα. καὶ χλανιδουργία δὲ, καὶ χλανιδοποιΐα, ὁμοίως ἂν λέγοιτο, καὶ ἐξωμιδοποιΐα. ποικιλτικὴν δὲ Αἰσχίνης Τιμάρχου κατηγορῶν εἶπεν. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ὑφαντικὸν εἶδος. Ἡ δὲ τέχνη, * ποικιλτική. καὶ ὁ ἀνὴρ, ποικιλτικός. καὶ τὸ πρᾶγμα, ποίκιλσις κατὰ Πλάτωνα. τὸ ῥῆμα, ποικίλλειν. καὶ τὸ ἐπίρρημα, ποικιλτῶς, ὥσπερ καὶ ἐριουργικῶς, καὶ ὑφαντικῶς, καὶ ταλασιουργικῶς. ὁ δὲ ποικιλτής,

ὠνόμασται παρὰ Ἀλέξιδος ποικιλεύς. λέγοις δ' ἂν, διάγειν τὴν κρόκην, διαφέρειν, διαβάλλειν, κερκίζειν, πλήττειν, πιέζειν, πυκνοῦν. Ὕφασμα δέ ἐστι, λεπτόν, εὐϋφές, ἰσχνόν, εὐήτριον, εὔπλοκον. τὸ δὲ εὐήτριον, ἐν δικτυουργικοῖς Αἰσχύλος, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ ἐσθῆτος, ἀλλ' οὖν εἴρηκε, Δικτύου δ' εὐήτρια. κερκίς, κτίς, ἱστός, ἱστουργία, ἱστουργεῖν, ἱστουργικός, ἱστουργικῶς. κανὼν εἰς τοῦτο, καλούμενος αὐτίον. πῆχυς. ἱστόπους, ὡς Εὔβουλος λέγει. καὶ κέλοντες δέ, οἱ ἱστόποδες καλοῦνται. ἄγνυθες δὲ, καὶ λεῖα, οἱ λίθοι οἱ ἐξηρτημένοι τῶν στημόνων κατὰ τὴν ἀρχαίαν ὑφαντικήν. σπάθη, ὅθεν καὶ τὸ σπαθᾶν, καὶ τὸ σπαθητὸς χλαῖνα παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ σπαθητοῖς ὑφάσμασι. καὶ σπαθίδα ἐκάλουν τὸ σπαθητὸν ἱμάτιον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ.

Ὅσα ἀπὸ τοῦ πλύνειν τὰς ἐσθῆτας.

Πλυνταί, πλυντικοί, πλυνοί, πλυντεῖαι, φαιδρυνταί, φαιδρυντικοί, φαιδρῦναι, κναφεῖον, κναφικοί, κνάψαι. καὶ κναφεύς, καὶ κναφεῖοι, καὶ ἄκναφα. καὶ κναφεύειν ἔφη Ἀριστοφάνης. καὶ ἀναγνάψαι, Λύσιππος ὁ κωμικός. κνάφος δὲ, ἡ πρόσφορος αὐτοῖς ἄκανθα. τὸ δὲ κνάπτειν, ἡγεῖται τὸ συμπατῆσαι, ὡς Κρατῖνος ὑποδηλοῖ παίζων, Τῇ μάστιγι γνάψειν εὖ μάλα, ἢ συμπατῆσαι. εἰ δὲ χρὴ τούτους καὶ πλύντας λέγειν, ἀπ' αὐτῶν αἱ πλύντειαι. καὶ πλυνέας δ' ἂν αὐτοὺς εἴποις. καὶ τὸν τόπον, πλυνούς. ἀφ' οὗ καὶ τὸ λοιδορεῖν, πλύνειν. καὶ πλυνόν με ποιεῖς, ἡ κωμῳδία φησὶν, ἤγουν ἐξονειδίζεις, ἢ αἰσχύνεις. καὶ τὸ οὐδενὸς ἄξιόν τι ἀποπεφάνθαι, καταπεπλύσθαι ὁ ῥήτωρ ἔφη Αἰσχίνης. ὁ δὲ μισθὸς ὁ διδόμενος αὐτοῖς, πλύντρα καλεῖται. τὸ δὲ πλύνειν, καὶ διαπλύνειν, καὶ ἀποπλύνειν, καὶ ἐκρύπτειν, καὶ ῥύπτειν, καὶ κλύζειν ἐρεῖς, καὶ ἐκκλύζειν. καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ πλυνοῦ ὕδωρ, πλύμα. καὶ ἡ κατατετριμμένη ἑταίρα, κλύσμα, καὶ πλύμα. ἐν ᾧ δὲ ἐξέπλυνον,

porro, ab Alexide Ποικιλεύς dicitur. Dices præterea, trama perducere, transferre, iniicere, texere, ferire premere, condensare. Tela autem est, tenuis, bene texta, exilis, textilis, bene plicata. Textile vero, Aeschylus de retium opificiis, & non de vestitu sic dixit: Retis vero textilia. Radius, viuerra, tela, textura, texere, textorius, textorie. & regula ad hoc parata, quam antium vocant. Cubitus. Pes telæ, vt Eubulus inquit. Sed telæ bases pedesve, etiam κέλοντες vocatur. Ἄγνυθες porro & λεῖα lapides sunt, qui secundum Veterum texendi rationem à stamine dependebant. Spatha instrumentum, cuius ictibus subtegmen condensatur. Vnde Σπαθᾶν,* pro texere. & Tunica texta, apud Sophoclem, Et textis spatha telis. Tum & spathida, vocarunt spatha contextam vestem.

CAPVT VNDECIMVM.

De eo quod est vestes lauare.

Lotores, lotorii, lauandi vasa, lotrices, mundatores, mundatorii mundare. Fullonarium vas, fullonarii, tingere, fullo, fullones, nondum à fullone mundata, Tum & Fullonariam exercere, inquit Aristophanes. Et Emundare, Lysippus Comicus. Cardo autem, dicitur herba carduos illis proferens. Κνάπτειν porro, etiam conculcare significauerit, vt Cratinus indicat iocans, Flagello demulcere quam sedulo, aut conculcare. Sique hos lotores appellare oportet, à quibus lotrices dicuntur: eosdem, & elutores nominabis, & locum ipsum, labra. Vnde & conuiciari, lauare. Et Lotum me reddis, Comici dicunt, pro calumniaris, aut dehonestas. Et nihili precii rem eiicere, Eluere dixit Rhetor Aeschines. Precium autem illis datum, lotorium vocatur. Sed lauare, etiam perluere, eluere, emundare, tergere, tingere, extergereque vocabis. Et aqua à labro fluens, πλῦμα. Tum & tritum & exhaustum scortum, scraptia, & lorium vocatur. Quo autem eluebāt, non

non nitrum modo, & nitrum chalastræum: sed & Rypus, iuxta Cratinum nominatur. Aristophanes vero, Ad lotionem quoque, lixiuium, & albam cretam pertinere, ait in Lysistrate, dicens: Falsi nitri, & lixiuii. Et alba creta vtens. Sed & Plato Philosophus, Lixiuium inter lotoria recenset. est autem cinere confecta aqua. σμηκτρίδα autē pro cimolia Cephisodorus dixit in Trophonio. Et Piscium lotionem, in Victoriis dixit Plato Comicus.* πλυντὶς vero, i. abstergēdi maculas vim habens apud Nicocharem dicitur in Hercule nupto. Pedum autem lotionem, Νίπτρα quidem Aeschylus: Aristophanes vero, Ἀπόνιπτρον vocat. Sed & emundare, eluere, & perluere, ad lauandam pertinent. Et apud Aeschylum, Infantis fasciarum lotrix. Videtur porro & premere, premi, abstergere, torquere, & tingere, ad fullones referendum esse. non proprie quidem de illis dictum, eiusdem tamē cum illis significationis. Dabis mihi probè pœnas pressus calamitatibus, quodam in loco Cratinus inquit: & Hipum, etiam in Cleobulina. Et Archilochus dicit, Iacet in hipo. Est autem hipus, fullonum instrumentum. Tum & muscipula sic dicta, nunc vero fullonum instrumento in primis competere videtur. Sed & sulphur, fulloni confert. Vnde Lysippus dicit, Emundans, & sulfure aliorum expurgans sententias.

CAPVT DVODECIMVM.

De sarctore, acu. & à vestibus deducta nomina.

SArctores, sarctrices: sarcire, suere, consuere. Acus, aciculæ, fibula, fibulæ. Sed nomina à vestibus sunt, vestis, vestimenta, amiculum, stola, indumentum, vestimentum. Lysias vero, & Indumenta dixit. Lopa vero, Saga, Pallium, Amicula, Velum, & Paludamentum, Poetica sunt. Tum & gelopodytes, & sylopia, à lopo dicta sunt. Verba autem, vestiri, amiciri, ornari, indui. Sed & participia, vestitus, amictus, ornatus, indutus.

οὐ μόνον λίτρον, καὶ χαλαστραῖον λίτρον, ἀλλὰ καὶ ῥύπος, ὡς Κρατῖνος ὠνόμαζεν. Ἀριστοφάνης δὲ, τῶν πλυντικῶν, καὶ τὴν κονίαν, καὶ τὴν κιμωλίαν εἶναί φησιν ἐν Λυσιστράτῃ, εἰπὼν, Ψευδολίτρου κονίας. καὶ κιμωλιαστής. καὶ Πλάτων δὲ ὁ φιλόσοφος τὴν κονίαν ἐν τοῖς ῥυπτικῶν. ἔστι δὲ τὸ ἐκ τέφρας καθιστάμενον ὑγρόν. τὴν δὲ σμηκτρίδα, Κηφισόδωρος ἐν Τροφωνίῳ εἴρηκεν. ἰχθύων δὲ πλύμα, Πλάτων ἐν νίκαις εἴρηκεν ὁ κωμικός. ἡ δὲ * πλυντὶς, παρὰ Νικοχάρει ἐν Ἡρακλεῖ γαμουμένῳ. τὸ δὲ τῶν ποδῶν νίπτρον, νίπτρα μὲν Αἰσχύλος, Ἀριστοφάνης δὲ ἀπόνιπτρον. καὶ τὸ φαιδρύνειν δὲ, καὶ ἀποπλύνειν, καὶ διαπλύνειν, τῷ πλύνειν προσήκει. καὶ ἡ παρ' Αἰσχύλῳ, Παιδὸς σπαργάνων φαιδρύντρια. Ἔοικε δὲ καὶ τὸ * ἰποῦν, καὶ ἰποῦσθαι, ἐπὶ τοῦ ἀποθλίβεσθαι: καὶ πιέζεσθαι, καὶ κναφεύειν, κναφεῦσι προσήκειν. οὐκ ἀπηκριβωμένως ἐπὶ τούτου εἰρημένον, ὑποδηλοῦμενον δέ.

— δώσεις ἐμοὶ

Καλὴν δίκην, ἰπούμενος ταῖς συμφοραῖς,

Κρατῖνός που φησί. καὶ ἴπον μὲν ἐν Κλεοβουλίνῃ. καὶ Ἀρχίλοχος δ' ἔφη, Κέαται ἐν ἴπῳ. καὶ ἶπος δὲ τὸ τῶν κναφέων ἐργαλεῖον. ἔστι δὲ καὶ μυάγρα οὕτω καλουμένη. ἀλλὰ νῦν ἔοικε μᾶλλον τῷ τῶν κναφέων ἐργαλείῳ προσήκειν. καὶ θεῖον δὲ, τὸ ὑπουργοῦν τῷ κναφεῖ. ἀφ' οὗ Λύσιππος, Ἐπιγνάψας καὶ θειώσας τὰς ἀλλοτρίας ἐπινοίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ.

Περὶ ῥάπτου, καὶ βελόνης, καὶ ὅσα ἀπὸ ἐσθήτων ὀνόματα.

ἈΚέσαι, ἀκέστριαι, ἀκέσασθαι, ῥάψαι, συῤῥάψαι, βελόνη, βελονίδες, ῥαφίς, ῥαφίδες. Ἐκ δὲ ἐσθήτων ὀνόματα, ἐσθής, ἐσθήματα, ἀμπεχόνη, στολή, ἔνδυμα, ἱμάτιον, ἀμφίεσμα. Λυσίας δὲ, καὶ ἱματίδια ἔφη. λώπη δὲ, καὶ ῥάκη, καὶ φᾶρος, καὶ ἱμάτια, καὶ σπεῖρα, καὶ λῶπος, ποιητικά. καὶ ὁ γελωποδύτης, καὶ ἡ συλωπία, ἀπὸ τοῦ λώπους ἐστὶν εἰρημένα. Τὰ δὲ ῥήματα, ἠσθῆσθαι, ἀμπέχεσθαι, ἐστάλθαι, ἀμφιέσθαι, ἐνδεδυκέναι. ἀλλὰ καὶ μετοχαί, ἠσθημένος, ἀμπεχόμενος, ἐσταλμένος, ἠμφιεσμένος, ἐνδεδυμένος, ἐνδεδυκώς.

ἀνδύσασθαι γὰρ, καὶ εἱμένος, οὐ κατὰ πεζὴν ἂν εἴη ταῦτα τῇ χρήσει. ἴσως δὲ καὶ εὐσταλής. καὶ ὁ παρὰ Κρατίνῳ εὐτελώνης, εὐτελής. τούτοις ἂν ἐνάριθμον εἴη καὶ τὸ εὐσταλῶς ἐπίρρημα. τὸ δὲ γυμνωθῆναι, καὶ ἀποδυθῆναι, καὶ ὁ γεγυμνωμένος, καὶ ὁ ἀποδύς, καὶ ὁ ἀποδεδυκὼς, ἐκείνοις ὑπεναντία. καὶ ἀποδῦσαι, καὶ ἀπολωπίσαι, ὡς Σοφοκλῆς. καὶ περιλωπίσαι, ὅπερ Ὑπερείδης περιδῦσαι εἴρηκε. Τὸ δὲ ἀμεῖψαι ἐσθῆτα, καὶ ὑπαλλάξαι ἐρεῖς, καὶ μεταβαλεῖν, μετενδῦναι, μεταμφιάσασθαι, μεταμφιέσασθαι. Ξενοφῶν δὲ ἐν τῇ παιδείᾳ, καὶ μεταλαβεῖν ἔφη ἱμάτιον. Λυσίας δὲ ἐν τῷ κατὰ Αὐτοκράτους, Μεταλλαξαμένη χιτῶνα. χιτὼν δὲ ἐρεῖς, χιτωνίσκος, χιτώνιον, ἱμάτιον. ἐπεὶ καὶ ὁ ἐπενδύτης ἐστὶν ἐν τῇ τῶν πολλῶν χρήσει, ὅς τις βούλοιτο καὶ τούτῳ τῷ ὀνόματι βοηθεῖν φαύλῳ ὄντι, ληπτέον αὐτὸ ἐκ τῶν Σοφοκλέους πλυντριῶν, Πέπλους τε νῆσαι, λινοπλυνεῖς τ᾽ ἐπενδύτας. καὶ Θέσπις δέ που φησὶν ἐν τῷ Πενθεῖ, Ἔργῳ νόμιζε νευρίδας ἔχειν ἐπενδύτην. ἀντικρὺς δὲ δοκεῖ τῷ ἐν τῷ Νικοχάρους Ἡρακλεῖ χορηγῷ, Φέρε νῦν ταχέως χιτῶνά τ᾽ ἐπενδύτην τῇ νῦν χρείᾳ βοηθεῖν.

Induam enim, & indutus, in prosa oratione vsitata non sunt. Fortassis & Expeditus, & apud Cratinum Εὐτελώνης, pro sordido. His etiam expedite, aduerbium adnumerandum erit. Denudari vero, & exui: & denudatus, & exutus, his contraria sunt. Et exuere, Deuestiri secundum Sophoclem. Et circumindui, quod Hyperides Amiciri vocauit. Cæterum vestitum mutare, & commutare dices. & transponere, reindui, aliter vestiri, denuo amiciri. Xenophon autem in Institutione, Vestitum alium assumere dixit. Lysias vero contra Autocratem, Tunicam permutata. Sed & tunica dices, tunicella, tunicula, indumentum. Tum & amiculum apud multos vsitatum est, quicunque huic nomini sordido existenti succurrere vellet, ex Sophoclis Lotricibus sumendum est. Peplos tendere, & amicula linea. Et Thespis alicubi in Pentheo dicit, Putauit neruos habere amiculum. Contrarium autem videtur huic, quod est in Nicocharis Chorago Hercule, Fer nunc tunicam illico, & amiculum ad subueniendum huic rei.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ.

Ἐσθήτων εἴδη.

Εἴδη δὲ ἐσθήτων, αἱ ἀνδρικῶν μὲν, χλαμύς. ἡ μὲν, ὁλόλευκος, ὡς Φιλέταιρος ὁ κωμῳδοδιδάσκαλος ὠνόμαζεν. ἡ δὲ, * παρυφὴς, καὶ παραπόρφυρος. ἢ καὶ ὡς ἡ νέα κωμῳδία, εὐπάρυφος. τὰς δὲ Θετταλικὰς χλαμύδας, Θετταλικὰ πτερὰ ὠνόμαζον, καὶ ἐντεθετταλίσμεθα ἔλεγον, τὸ χλαμυδοφοροῦμεν. χλαῖνα, ἱμάτιον ἐπὶ τῷ χιτῶνι,

Ἔσσαι με χλαῖναί τε, χιτῶνά τε, εἵματα καλά.

ἔσθ᾽ ὅτε μέντοι ἐνεύναιον περιβόλαιον. εἰσὶ δὲ χλαῖναι, αἱ μὲν ἁπλοΐδες, ὡς Ὅμηρός φησι,

Χλαίνας τ᾽ ἀνθέμεναι οὔλας καθύπερθεν ἕσασθαι.

αἱ δὲ, διπλαῖ, Διπλῆν ἐκταδίην. Ταύτας δὲ οἱ Ἀττικοὶ ἀπληγίδας, καὶ διπλησίδας, καὶ διβόλους ὠνόμαζον. χιτὼν δὲ, ὁ μὲν ἀμφιμάσχαλος, ἐλευθέρων σχῆμα. ὁ δὲ ἑτερομάσχαλος, οἰκετῶν.

CAPVT XIII.

Vestium species.

Species autem vestium: virilium quidem, chlamys. & hæc quidem tota alba, vt Philetærus Comicus nominat: illa vero intertexta, & purpura insignis aut vt noua Comœdia inquit, Bene intertexta. Chlamydes vero Thessalicas, Alas Thessalicas nuncupauerunt. Et Thessalicamus, dixerunt, pro chlamydibus vestimur. Penula, indumentum tunicam tegens. Induere me tunicã, penulamque, vestes pulchras. estque nonnũquã stragula lecti. Sunt autẽ penulæ: hæ quidem simplices, vt Homerus ait, Penulasque imponere villosas superne ad induendum: illæ vero duplices, vt Duplicem extensam, Has autem Attici, Aplegides, Duplicatas, & Dibolas nominauerunt. Cæterũ tunica, hæc quidẽ vtrinq; manicata, & liberorũ habitus: illa vero vnicam manicam habens, seruorum.

Sed

Sed Variegata, Dionysi tunica erat Bacchica. Sed exomis, amiculum erat, & tunica quoq; vnicam manicam habens. Purpuromixta autem, vestis aut chlamys, non purpuræ contexta simul fuit: sed hac è fusca lana composita, ipsis fimbriis purpura admiscebatur. Sed agnaptum crassum est, & rusticum indumentum. Chlanis vero, vestis tenuis: quã & chlanidia, & chlanisciа nominauerunt. Tum & glaunus, tunicæ species est. Et Theræum indumentum, aut ab insula: aut quod feram intextam habet, dicitur. Porro Viris & Mulieribus, communia sunt, ledus, ledium, ledarium, pallium: tunica consistens, quæ nõ accingitur. huiusmodi vero tunicas, Aristophanes Ὀρθοσταδίας vocat. Messoria vestis, theristrium, xystum: xystis quæ & indumentum est, & amiculum, & tunica. Toga, vt Sappho, Cimbaricum. Est autem cimbaricum, tunica perspicua. Palliolum, paruum amiculum. Et Mulieribus propria sunt, humeralis, diploidium, semidiploidium, tunica belluata, fimbria, paludamentum, tunica peplus, & his similia. Pepli autem vsus duplex est, ad induendum scilicet, & insternendum. & quod instratum sit, ex Mineruæ peplis coniici potest: quod autem tunica, ex illo Xenophõtis probatur: Circumrupit superius peplum, detexit enim tunc & pectus. Idem vero Xenophon, Peplum, vestem virilem esse arbitratur. Armenium enim, Peplos discindere dicit: nisi forte dicat eo, quod Barbari fuerãt, & muliebri vestitu delectabantur. Eanus autẽ, contra amiculum est: videtur autem cum peplo idem esse: Peplum quidem subtile super Patris solum strauit. Nonnulli tamen tradunt variegationibus carentes vestes, eanos: variegatas autem, peplos vocari. zoma porro, indumentum commodum est, & limbos habet: vt Aeschylus testatur, Limbifera zomata vocans. Quod vero ad induendum idonea sint; ex Menandri Rapizomene quispiam probauerit, Nonne Nutricem zomate indutam videtis? plerumque enim vetularum erat habitus. Alicubi autem Antiphanes, Perinessorum, Perileucorum & Pentectenũ meminit. Pentectenes autem, tuni-

τὸ δὲ ποικίλον, Διονύσου χιτὼν βακχικός. ἡ δὲ ἐξωμὶς, καὶ περίβλημα ἦν, καὶ χιτὼν ἑτερομάσχαλος. πορφυρομιγὴς δὲ ἐσθὴς, καὶ χλαμὺς, οὐχ ἡ συνυφαντὸς πορφύρᾳ, ἀλλὰ τῇ ἐξ ἐρίου φαιοῦ οὔσῃ κατ' ἀρχὰς ἐμέμικτο. ἄκναπτον δὲ, τραχὺ, καὶ ἀγροικὸν ἱμάτιον. χλανὶς δὲ, ἱμάτιον λεπτόν. χλανίδια δὲ αὐτὸ, καὶ χλανίσκια ἐκάλουν. καὶ γλαῦνος δὲ, εἶδος χιτῶνος. καὶ Θηραῖον, ἱμάτιον, ἢ ἀπὸ τῆς νήσου, ἢ τὸ ὡς θηρίον ἐνυφασμένον. Κοινὰ δὲ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, λῆδος, λήδιον, ληδάριον, φᾶρος, χιτὼν ὀρθοστάδιος, ὁ οὐ ζωννύμενος. ὀρθοσταδίας δὲ τοὺς τοιούτους χιτωνίσκους Ἀριστοφάνης καλεῖ. θέριστρον, θερίστριον, ξυστὸν, ξυστὶς. ἔνδυμά τε ὁμοῦ, καὶ περίβλημα, καὶ χιτών. βεῦδος, ὡς Σαπφώ, κιμβαρικόν. ἔστι δὲ τὸ κιμβαρικὸν διαφανὴς χιτωνίσκος. ἀμπεχόνιον, μικρὸν περίβλημα. Καὶ ἴδια δὲ γυναικῶν, ἐπωμὶς, διπλοΐδιον, ἡμιδιπλοΐδιον, κατάστικτος, καταστολὶς. καὶ ἐπίβλημα, καὶ χιτὼν, πέπλος, ἔσθημα, καὶ τὰ ὅμοια. ἔσθημα δὲ ἦν διπλοῦν τὴν χρείαν, ὡς ἐνδύναι τε καὶ ἐπιβάλλεσθαι. καὶ ὅτι μὲν ἐπίβλημά ἐστι, τεκμήραιτ' ἄν τις ἐκ τῶν τῆς Ἀθηνᾶς πέπλων, ὅτι δὲ καὶ χιτὼν, ὅταν εἴπῃ Ξενοφῶν, Περικατερρήξατο τὸν ἄνωθεν πέπλον, παρέφαινε γὰρ τότε καὶ τὰ στέρνα. ὁ δὲ αὐτὸς Ξενοφῶν, καὶ ἀνδρεῖον οἴεται φόρημα εἶναι τὸν πέπλον. τὸν γὰρ Ἀρμένιον ἔφη, κατασχίσασθαι τοὺς πέπλους. εἰ μὴ ἄρα ὅτι οἱ βάρβαροι καὶ ταῖς θηλυπρεπεστέραις τῶν ἐσθήτων ἔχαιρον. ὁ δὲ ἑανὸς, ἀντικρὺς ἐστὶ περίβλημα. δοκεῖ δὲ ὁ αὐτὸς εἶναι τῷ πέπλῳ.

Πέπλον μὲν κατέχευεν ἑανὸν πατρὸς ἐπ' οὔδει.

ἔνιοι δέ φασι τὰ μὲν ἄνευ ποικιλμάτων ἐσθήματα, ἑανοὺς καλεῖσθαι. τὰ δὲ σὺν ποικίλμασι, πέπλους. Τὸ δὲ ζῶμα, ἐστὶ μὲν ἐπιτήδειον ἐνδῦναι. πέζας δὲ ἔχει, ὡς Αἰσχύλος δηλοῖ, πεζοφόρα τὰ ζώματα ἀποκαλῶν. ὅτι δὲ ἐνδῦναι ἦν ἐπιτήδεια, τεκμήραιτ' ἄν τις καὶ ἐκ τῆς ἐν τῇ Μενάνδρου ῥαπιζομένῃ,

— οὐχ
Ὁρᾶτε τὴν τροφὸν ζῶμ' ἐνδεδυμένην;

ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γὰρ γραῶν τὸ φόρημα ἦν. Ἀντιφάνης δέ που φησί, περίνησσα, καὶ περίλευκα, καὶ πεντέκτενα. ἔστι δὲ τὰ μὲν πεντέκτενα, χιτω-

νίσκοι, παρὰ τὴν ᾤαν πορφύραν ἔχοντες, πέντε κτένεσιν ἐνυφασμένοι. τὰ δὲ περίλευκα, τοὐναντίον εἴη ἄν, ὕφασμα ἐκ πορφύρας, ἢ ἄλλου χρώματος ἐν τῷ περιδρόμῳ λευκὸν ἐνυφασμένον. τὰ δὲ περίνηστα, ὑπόκροσσόν ἐστι περίβλημα, ἔχον τὰ νήματα ἐξηρτημένα, ἢ πορφύρᾳ κύκλῳ τὰ τέλη τοῦ ὑφάσματος περιέρχεται νήσου σχῆμα ποιοῦσα τῇ περιῤῥοῇ τοῦ χρώματος. καὶ τοῦτ' ἴσως νῆσον Ἀναξίλας ἀπεκάλει, εἰ μὴ ἕτερόν τι ὕφασμα δηλοῖ, ὅταν εἴπῃ,

—— καὶ πῶς γυνή,

Ὥσπερ θάλατταν, νῆσον ἀμφιέννυται·

τοιοῦτον δ' ἂν εἴη καὶ τὸ ἔγκυκλον. τὸ δὲ παράπηχυ, ἱμάτιον ἦν μὲν λευκόν, πῆχυν πορφυροῦν ἔχον παρυφασμένον. τὸ δὲ παρυφές, καὶ παραλουργές, τὸ ἑκατέρωθεν ἔχον παρυφασμένην πορφύραν. Ἴωνες δὲ αὐτὸ καλοῦσι πηχυαλές. αἱ μέντοι ἐν τοῖς χιτῶσι πορφυραῖ ῥάβδοι, πάρυφοι καλοῦνται. καὶ ἡ συμμετρία, χιτών ἐστι ποδήρης, ἔς τε τοὺς ἀστραγάλους καθήκων. εἴη δ' ἄν τις καὶ στολιδωτὸς χιτών. στολίδες δέ εἰσιν αἱ ἐξεπίτηδες ὑπὸ δεσμοῦ γινόμεναι κατὰ τέλη τοῖς χιτῶσιν ἐπιπτυχαί. μάλιστα ἐπὶ λινῶν χιτωνίσκων. ὅταν δὲ Ὅμηρος εἴπῃ,

Αὐτίκα δ' ἀργεννῇσι καλυψαμένη ὀθόνῃσι,

λευκὸν ἔσθημα, λεπτὸν ἐξ ἐρίου, ἀλλ' οὐκ ἐκ λίνου ἀκούουσιν. ὁ δὲ σχιστὸς χιτών, περόναις κατὰ τοὺς ὤμους διῄρητο. ἡ δὲ πόρπη, κατὰ τὰ στέρνα συνῆπτε. τὸ ἐκαλεῖτο δὲ καὶ ὁ τῶν παρθένων οὕτω χιτωνίσκος, οὗ παραλύσαντες ἄχρι τινὸς τὰς πτέρυγας, ἐκ τῆς κάτω πέζης παρέφαινον τοὺς μηροὺς μάλιστα αἱ Σπαρτιάτιδες, ἃς διὰ τοῦτο φαινομηρίδας ὠνόμαζον. ὁ δὲ κατάστικτος, χιτών ἐστιν ὁ ἔχων ζῷα, ἢ ἄνθη ἐνυφασμένα. καὶ ζῳωτὸς δὲ χιτὼν ἐκαλεῖτο, καὶ ζῳδιωτός. Αἱ δὲ ἀπὸ χρωμάτων ἐσθῆτες καλούμεναι, ἁλουργίς, πορφυρίς, φοινικίς, καὶ φοινικοῦς χιτών· βαβαχίς. αὗται μὲν ἀνδρῶν. γυναικῶν δὲ, κροκωτός, κροκώτιον, παραλουργίς, ὀμφάκινον. τούτῳ δὲ τῷ χρώματι καὶ Ἀλέξανδρον ἡσθῆναι λέγουσι. τὸ δὲ ὑδροβαφὲς εἴη ἂν ἱμάτιον, ὃ νῦν ψυχροβαφὲς καλοῦσιν. ἔστι δὲ καὶ κίλλιον ἐσθῆτος χρῶμα, τὸ νῦν ὀνάγριον καλούμενον. καὶ κίλλον γὰρ τὸν ὄνον οἱ Δωριεῖς, καὶ κιλλακτῆρα τὸν ὀνηλάτην. φαιὸν δὲ καὶ μέλαν, ἀλλήλοις ἐστὶν ἐγγύς. καὶ τὸ κοκκοβαφὲς δέ, καλεῖται ἀπὸ τοῦ χρώματος.

cellę sunt, iuxta orā purpura ornatæ, quinque intextę radiis. Perileuca autē contrariū hisce, erit, tela è purpura texta, aut colore alio in fimbria albū colorem intextū habens. Perinessa vero, fimbriatus est habitus, fila dependentia habens: aut purpura circumquaq; oris contexta est, coloris huius circuitione insulæ speciē exhibens. Et hunc nimirum habitum, Anaxilas Insulam vocat: nisi forte aliam quandam vestem intelligat, cū inquit: Et forte Mulier, ceu mare insulam, vestem induit. atque talis nimirum, & circularis vestis fuerit. Cubitale autem, vestis alba erat, cubitum purpureum contextum habens. Intertexta vero, & paralurges quæ vtrinque intertextam habet purpuram, quam Iones Pechyales vocitant. Limbi autem vestium purpurei, πάρυφοι vocantur. Symmetria vero, vestis talaris est, ad talos vsque demissa. Sit & quædam plicata tunica. Plicę autem, sunt tunicarum complicationes, quæ in harum fimbriis de industria colligando formantur, maxime in tunicis lineis. Cum autem Homerus dicat, Statim vero albis velata amiculis: album vestitum, tenuemque è lana, non lino confectum intelligit. Sed tunica dissoluta, fibulis circa humeros connectebatur, quam fibula circa pectora claudebat. Sic autem Virginum tunica vocabatur, quam dissoluentes vsque ad alas quasdam, iuxta inferiorem fimbriam crura exerebant, maxime Spartanæ, quas ob hoc φαινομηρίδας nominauerunt. Sed distincta tunica, est animalia, aut flores intertextos habens. & belluata tunica dicitur, aut animalibus interstincta. Vestes autem à coloribus denominatæ sunt, violacea, purpurea, Phœnicea, & Tunica Phœnicea, florida. & hæ quidem Virorum sunt. Mulierum vero, crocea, crocotium, paralurgis,: omphacia, quo colore & Alexandrum delectatum fuisse aiunt. Aquatilis vero, vestis nimirum fuerit, quam nunc psychrobaphem vocant. Est cilium vestitus color, quem nunc asininum vocitant. Asinum enim, Dores Κίλλον & agasonem, Κιλλακτῆρα appellant. Fulcus vero, & niger, sibi mutuo affines sunt. Sed & coccinea, à colore denominabitur.

Vesti-

Vestimentum vero * ὑφανδρον, penulam densam, vel σίσυν appellare conuenit. Quemadmodum & ἀμφίμαλλον χιτῶνα villosam, & tunicam villis hispidam, aut vndique filis refertam, nominamus. Plato autem in Sacris, etiam Villosas chlamydes dixit: adeo vt nihil referat, villosam quoque tunicam appellare. Est & tunica Amorginos, * ex tenuissimo lini flore & lanugine cõtexta. Antiphanes vero in Medea inquit, Erat autẽ tunica Amorgina. Alia autem, prætexta est. Et sic prætexta, tunicæ est species. Sed in Secundi Cratini Omphala dictum est, Vos vero si hipiscum habetis, & trimitum: vt & hæc quoque tunicarum species videantur. Persarum autem propria sunt, Candys, Subligaculum: quam & cyrbasiam, cidarim, & pileum vocant. Candys vero, Regis, totus purpureus, aliorum autem, purpura ornatus erat: nonnunquam etiam ex pellibus constat. Fuit etiam tunica manicata, secundum humeros appensa. Sed Capyris, Persica tunica, manicata fuit. Imo & Candyces, Persarum est. Aristophanes enim in Sphingibus inquit, Hi quidẽ Persidem vocant. illi vero Candycem Subligacula autem, & tibialia nominant. hoc autem nomen, apud Critiam in Politicis extat. Antiphanesque idem contrà praue interpretatur, His ipsis stolis tragicis, tibialibus, & tiaris. Sed in Scythis Antiphanes inquit, Sarbara, & omnes tunicas induti. Huiusmodi vero nomina me citare, non iudicare conuenit. Lydus tunicæ species. Basara, Bacchica, talaris. Cypassis porro, linea fiebat, tunica parua ad medium cruris demissa: vt Ion inquit, Breuis linea cypassis, in medium crus contracta. Armeniorum præterea, Mycitus fuit: aut ex muribus ipsorum contextus, aut murium specie variegatus. Masaliotarum vero, Chortæus. veluti Riza, Thracum. siue amiculum, siue zona sit. * Chorta vero seruos, veluti forensi veste vestiri tradit Aristophanes. Babyloniorum autem, Caunacis est. Sed Mandya simile quidpiam est huic, quod Sagulum vocant. Quædam autem vel apud Persas, aut Cretenses sunt, quibus non vestimur, vt Aeschylus tradit. Liburnicæ

τὸ δὲ * ὕφανδρον ἱμάτιον, παχεῖαν χλαῖναν, καὶ σίσυν κλητέον. ὥσπερ τὸν ἀμφίμαλλον χιτῶνα, δασὺν, καὶ χιτῶνα μαλλοῖς δασὺν, καὶ ἀμφίμιτον. Πλάτων δὴ ἐν ταῖς ἀφ' ἱερῶν, καὶ μαλλωτὰς χλαμύδας εἴρηκεν. ὥστε οὐδὲν ἂν κωλύοι εἰπεῖν καὶ μαλλωτὸν χιτῶνα. ἔστι δὲ καὶ χιτὼν ἀμοργινός. Ἀντιφάνης δέ φησιν ἐν μηδείᾳ, Ἦν χιτὼν ἀμόργινος. ἕτερος δὲ, περιηγητός ἐστιν. οὐ πάνυ δὴ ἀρχαῖον ὁ περιηγητὸς, εἶδος χιτῶνος. ἐν δὲ τῇ τοῦ νεωτέρου Κρατίνου ὀμφάλῃ εἴρηται, Ὑμεῖς δ' ἐὰν ἱππίσκον ἢ τρίμιτον ἔχητε, ὡς καὶ ταῦτα εἴδη χιτωνίσκων. καὶ περσῶν μὲν ἴδια, κάνδυς, καὶ ἀναξυρὶς, ἣν καὶ κυρβασίαν, καὶ κίδαριν, καὶ πῖλον καλοῦσιν. ὁ δὲ κάνδυς, ὁ μὲν βασιλέως, ἁλιπόρφυρος. ὁ δὲ τῶν ἄλλων, περιπόρφυρος. ἔστι δ' ὅτε καὶ ἐκ δερμάτων. ἦν δὲ καὶ χειριδωτὸς χιτὼν, κατὰ τοὺς ὤμους ἐναπτόμενος. κάπυρις δὲ, περσικὸς χιτὼν, χειριδωτός. ἤπου δὲ καὶ κάνδυκες περσῶν. ἐν γὰρ ταῖς σφηξὶν Ἀριστοφάνης λέγει,

> Οἱ μὲν καλοῦσι περσίδα, οἱ δὲ κάνδυκην.

τὰς δὲ ἀναξυρίδας, καὶ σκελέας καλοῦσι. τὸ μὲν ὄνομα καὶ παρὰ Κριτίᾳ ἐστὶν, ἐν ταῖς πολιτείαις. Ἀντιφάνης δ' αὐτὸ, ἐναντία παρεξηγεῖται, Ταῖς δ' ἐν αὐταῖς στολαῖσι τετραγῳδημέναις, σκελέαις, καὶ τιάραις. ἐν δὲ τοῖς σκύθαις Ἀντιφάνης ἔφη, Σαράβαρα, καὶ χιτῶνας πάντας ἐνδεδυκότας. Τὰ δὲ τοιαῦτα ὀνόματα, μηνύειν με, καὶ μὴ κρίνειν νόμιζε. λυδὸν, χιτών τις. βασσάρα, διονυσιακὸς, ποδήρης. ὁ δὲ κύπασσις, λίνου πεποίητο, ὁ μικρὸς χιτωνίσκος, ἄχρι μέσου μηροῦ, ὡς Ἴων φησὶ,

> Βραχὺς λίνου κύπασσις ἐς μηρὸν μέσον
> Ἐσταλμένος. —

ἀρμενίων δὲ ὁ μυωτὸς, ἢ ἐκ μυῶν τῶν παρ' αὐτοῖς συνυφασμένος, ἢ μύας ἔχων ἐμπεποικιλμένους. μασσαλιωτῶν, ὁ χορταῖος. ὡς ἡ ῥίζα, θρακῶν, εἴτε περίβλημά ἐστιν, εἴτε ζῶμα. τὸ δὲ χορταῖον, τοὺς προπόλους φορεῖν, ὡς ἀγοραῖον Ἀριστοφάνης ἔφη. βαβυλωνίων δ' ἐστὶν ὁ καυνάκης· ἡ δὲ μανδύη, ὅμοιόν τι τῷ καλουμένῳ φαινόλῃ. τίνων δέ ἐστιν ὡς μὴ πεπιεζόμεθα, κρῆτας, ἢ πέρσας Αἰσχύλος ἐρεῖ. λιβυρνικῆς

μίμημα μανδύης χιτών. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ φαινόλης ἐστὶν ἐν Ῥίνθωνος Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Ταύροις, ἐχούσῃ καινὴν φαινόλαν. ὁ δὲ σαράγης, Μήδων τι φόρημα, πορφυροῦς, μεσόλευκος χιτών. τὴν δὲ ὀνομαζομένην τίβαιναν, καὶ κλεοβίνικον, ἐν Ἄργει φορεῖν φασι. Τημενίδα δ' αὐτὴν καλεῖν ἀξιοῦσιν. οἱ δὲ ἐφεστρίδες, καὶ ἀμφιεστρίδες, περιβόλαια ἂν εἶεν. τὸ μέντοι χειμερινὸν ἱμάτιον, χείμαστρον ἂν λέγοις. καὶ χλαῖναν δὲ παχεῖαν, ἣν χεῖμ' ἀμαυέμεναι Αἴσχυλος. Ὅμηρος δὲ, ἀλεξάνεμον κέκληκεν. ἣν δὲ συρίαν οἱ πολλοὶ, ταύτην αὐτόκοπον ἱμάτιον οἱ κωμικοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ.

Περὶ μερῶν ἐσθήτων.

Μέρη δὲ ἐσθήτων, πτέρυγες μὲν, καὶ πτερύγιον, τὸ ἥμισυ τοῦ χιτωνίσκου. χειρίδες δὲ, τὰ περὶ ταῖς χερσίν. ὤα δὲ, τὸ ἐξωτάτω τοῦ χιτῶνος ἑκατέρωθεν. λίγνα δὲ, τὰ ἐν τῷ ἱματίῳ ἑκατέρου μέρους, οὐχ ὅπου ἡ ὤα. τὴν δὲ ὤαν, καὶ ὄαν λέγουσιν. ὄα δὲ καλεῖται καὶ ἡ τοῦ προβάτου δορὰ, ἡ σὺν τῷ ἐρίῳ. αἱ δὲ περὶ τὰς ὤας παρυφαὶ, καλοῦνται πέζαι, καὶ πεζίδες, καὶ περίπεζα, τὰ οὕτω παρυφασμένα. οἱ δὲ πεζοφόροι χιτῶνες, ἢ οἱ ποδήρεις, ἢ οἱ πέζας ἔχοντες. Ξενοφῶν ἔφη κάνδυν ὁλοπόρφυρον. Κράτης δ' ἐν Σαμίαις περὶ πορφυρῶν ἱματίων, ταύτας εἶδε τὰς πορφυροβαφεῖς ἐσθῆτας. καὶ κάλλη φίλον τοῖς κωμῳδοῖς καλεῖν, ὡς Εὔπολίς που λέγει, Τὰ κάλλη τὰ περίσεμνα τῇ θεῷ. Ἄρχιππος δ' ἐν Πλούτῳ, καὶ πλατυπόρφυρα εἴρηκεν ἱμάτια. καὶ κρόκυς δὲ, μέρος ἐσθῆτος. λέγει οὖν Ἡρόδοτος, Λαβὼν κρόκυν ἐκ τοῦ ἱματίου. Ἀριστοφάνης δὲ, Ἂν ἔσω κροκύδα μαστιγουμένην. περόνας δὲ ἔλεγον, τῶν παλαιῶν ἱματίων τὰς ὤας ἀφελόντα, καινὰς παραθεῖναι. Θουκυδίδης δὲ ἐκ τῶν ἐσθήτων παραιρήματα τὰ πρὸς ταῖς ὤαις, ἃς παραιρεῖσθαί φησιν, ὡς ἰσχυρὰς εἰς ἀγχόνην. θύσανοι δὲ, οἱ λεγόμενοι κροσσοί. ὅθεν καὶ τὰ θυσανωτὰ παρὰ Ξενοφῶντι. τοὺς δὲ θυσάνους,

Mandyę æmulatio, est tunica. Sed & Sagulũ in Rhinthonis Iphigenia extat: In Taurica nouum habenti sagulum. Cæterum Sarages, Medorum amictus est purpureus, & medio albo colore distincta tunica. Eam vero quam Tibænam vocant, aut Cleobinicum, in Argo vsitatam esse tradunt, & eandem, Temenidẽ vocari putant. Sagula autem, palliaque, paludamenta sunt. Vestem autem hyemalem, hybernam nominabis. & penulam densam, quã Frigus arcere dicit Aeschylus. & Homerus, ventos arcentem vocauit. Quam autem plerique Syriam: hanc Comici vestem, Αὐτόκοπον à se laboratam nuncupant.

CAPVT XIV.

De partibus vestium.

Partes vero vestium, alæ, & ala, medium tunicæ. Manicæ autem, quæ circa manus sunt. Ora, extrema vtrinque tunicæ pars. Ligna vero vtrinque existentes vestis partes, non tamen eo in loco, vbi ora est. Orã vero, & ὄαν vocarunt: quod & ouinam pellem, lanigeram adhuc significat. Sed quę circa oras sunt contexturæ, fimbriæ vocantur, & limbi. Et fimbriata dicuntur, quæ ita contexta sunt. Atque fimbriatæ tunicæ dicuntur, quæ fimbrias habent, aut limbos. Xenophon, Candym totam purpuream nominat. Crates vero in Samiis, de vestibus purpureis, purpura tinctas vestes, etiam Καλλίφιλον nominare videtur: vt & Eupolis alicubi inquit, Purpureæ vestes consecratæ Deæ. Cæterum Archippus in Pluto, Vestimenta latam purpuram habentia vocauit. Sed & crocys, vestis pars. Herodotus enim ait, Crocym vestis arripiens. Aristophanes vero, Si crocym excussam induero. Fibulas autem nouas, veterum vestibus oribus ablatis apponere tradunt. Thucydides præterea, Vestium laqueos vocat, qui circa oras sunt. & contrahuntur, vt ipse inquit, veluti validi ad strangulationem existentes. Fimbriæ autem, & limbi dicuntur, Vnde Fimbriata, dicta sunt apud Xenophontem. Fimbrias porro,

Poetæ

Poetæ & Σύλλιβα vocant & hæ ipsæ nimirum & Limbi dici videntur, Ararote in Cæneo dicente: Cæterum Virgo videtur κροσσωτοὺς, limbifera gestans, & muliebrem stolam: sic enim nonnulli, pro κροκωτοὺς scribunt. Sed margines, sunt oræ extremæ. Bous autem appellari tradunt, sutelarum in vestibus commissuras. Porro mammillarum muliebrium cingulum, fasciam, vel fasciolam vocarunt: sed cincturã ventris cingulum, aut zonam. Id vero quod circa pudenda est, non Mulierum modo, sed & Virorum, cum Mulieribus dissoluuntur, Theopompus Comicus in pueris Ὤαν λυτρίδα nominare videtur, dicens: Hanc cingens ὤαν λυτρίδα vinculo pubis latissimo. Contrarium autem, quod nunc à Mulieribus fascia pectoralis dicitur. Nomen porro hoc, in Thesmophoriazusis Aristophanis reperies. Alam tunicę soluentem, & fasciam, cui mammillæ insunt. Phatium vero, vittam laneam vocauerunt. Sed Syrma, vestis Tragica contracta est. Et aduerbium Comicum est, Redimite. latitudo quidem, veluti spithamæ: longitudo vero, ceu orgyæ. Penulæ vero Pellenicæ, celebres erant adeo, vt & Victoribus athletis darentur. Zonam porro muliebrem dictam & strophium vocauerunt, vel cingulum: vt Aristophanes, Sed cingulo soluto, nuces mihi exciderunt. Huiusmodi cingula vero, & στρογγύλας appellauerunt, quod & his zonis conueniat. Sic enim Homerus nominauit, Soluit vero zonam virgineam. Vnde & zonæ solutores dixerunt. Sed Amazonæ baltheus, in Sophoclis Baltheis, Cingulum quoque dicitur: dicit enim, Bene cinctæ stabant habentes vestium cingula. Pellis autem inferior, ex lana vestis erat densa, ipsamque pellem iuxta fimbriam assuebant. in Sicyoniis quidem, Tyrannis: Athenis vero, Pisistratidibus, vt per vrbem ire ipsos puderet. Cassas porro equestres, dixit Xenophon in Institutione, quæ vestes erant conuolutæ. Syri autem vestimẽti, Cratinus in Hœdis meminit, In Syriam autem sub aura venit sublimis, vestem odiosam cum spirat Boreas. Sed Orthapi mentionem facit Dinarchus in Sacrorum censura. Est au-

καὶ σύλλιβα οἱ ποιηταὶ καλοῦσι. καὶ αὗται δὲ οἱ κροσσοὶ δοκοῖεν ἂν ὀνομάζεσθαι, Ἀραρότος εἰπόντος ἐν Καινεῖ,

— παρθένος δ' εἶναι δοκεῖ

Φορῶν κροσσωτοὺς, καὶ γυναικείαν στολήν.

ἔνιοι γὰρ οὕτω γράφουσιν, ἀντὶ τοῦ κροκωτούς. κράσπεδα δὲ, αἱ τελευταῖαι ὄχθαι. βοῦς δὲ ὀνομάζεσθαί φασι, τὰς ἐν τοῖς χιτῶσι τῶν ῥαφῶν συμβολάς. τὸ δὲ τῶν μαστῶν τῶν γυναικείων ζῶσμα, ταινίαν ὠνόμαζον, καὶ ταινίδιον. τὸ δὲ περὶ τῇ κοιλίᾳ ζῶσμα, περίζωμα, ἢ περιζώστραν. τὸ δὲ περὶ τοῖς αἰδοίοις, οὐ μόνον γυναικῶν, ἀλλὰ καὶ ἀνδρῶν, ὅπου * ταῖς γυναιξὶ λύοιντο, ὤαν λυτρίδα ἔοικε Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν παισὶ καλεῖν, εἰπὼν, Τὴν δὲ περιζωσάμενος ὤαν λυτρίδα, καταδέσμον ἥβης περιπέτασον. ἀντικρὺς δὲ τὸ νῦν καλούμενον ὑπὸ τῶν γυναικῶν στηθόδεσμον. εὕροις δ' ἂν ὀνομαζόμενον ἐν Θεσμοφοριαζούσαις Ἀριστοφάνους, Τὴν πτέρυγα παραλύσασα τοῦ χιτωνίου, καὶ τῶν ἀποδέσμων, οἷς ἐνῆν τιτθίδια. φάρειον δὲ, τὸ ἐρεοῦν κεκρύφαλον ὠνόμαζον. σύρμα δὲ ἐστι τραγικὸν φόρημα ἐπισυρόμενον, ἐπίρρημα δὲ, κωμικὸν ταινιῶδες. τὸ μὲν πλάτος κατὰ σπιθαμὴν, τὸ δὲ μῆκος κατ' ὀργυιάν. αἱ δὲ πελληνικαὶ χλαῖναι, ἦσαν εὐδόκιμοι, ὡς καὶ τοῖς νικῶσιν ἀθληταῖς δίδοσθαι. Τὸ μὲν γυναικεῖον ζώνιον οὕτω τε ἐκάλουν, καὶ στρόφιον ὠνόμαζον, ὡς Ἀριστοφάνης, Ἀλλὰ τὸ στρόφιον λυθὲν, τὰ κάρυά μου ἐξέπιπτεν. ἃ δὲ ζώνια, ταῦτα καὶ στρογγύλας ὠνόμαζον. ἁρμόττοι δ' ἂν τοῖς ζώναις ταύταις. οὕτω γὰρ Ὅμηρος ὠνόμασε,

Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην —

καὶ λυσιζώνους εἰπών. ὅ, τε τῆς ἀμαζόνος ζωστὴρ, καὶ ἡ ἐν τοῖς Σοφοκλέους ζωστῆρσιν, ἐπιζώστρα. λέγει γοῦν, Ἔχοντας εὐζώνους ἑστασαν ἱματίων ἐπιζώστρας. ἡ δὲ κατωνάκη, ἐξ ἐρίου μὲν ἦν ἐσθὴς παχεῖα, νάκος δ' αὐτῇ κατὰ τὴν πέζαν προσερράπτετο, ἔν τε Σικυωνίοις ἐπὶ τῶν τυράννων, καὶ Ἀθήνησιν ἐπὶ τῶν Πεισιστρατιδῶν, ὅπως αἰσχύνοιντο εἰς ἄστυ κατιέναι. κάσας δὲ ἱππικοὺς Ξενοφῶν εἴρηκεν ἐν τῇ παιδείᾳ. αἱ δ' εἰσὶν ἐσθῆτες εἱλιταί. σύρον δὲ ἱμάτιον Κρατῖνός φησιν ἐρίφοις, Ἐς Συρίαν δὲ ἀφικνεῖτο μετέωρος ὑπ' αὔρας, ἱμάτιον μοχθηρὸν, ὅταν βορρᾶς καταπνεύσῃ. ὀρθάπου δὲ μέμνηται Δείναρχος ἐν τῇ τῆς ἱερείας δοκιμασίᾳ. ἔστι δ'

ἐξ ἐρίων πίλημα φοινικοῦν, ᾧ φαιδρύνουσι τὰ ἕδη τῶν θεῶν. τὰ δὲ μέλανα ἱμάτια, ὀρφινὰ ἐκάλουν. τὸ δὲ ἄκναπτον ἱμάτιον, ὀρεινὸν ἱμάτιον οἱ μέσοι κωμικοί, ὥσπερ ἐν ὄρει εἰργασμένον, ἤτοι ἐξυσμένον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ.

Περὶ σκυτίνων ἐσθήτων.

Καὶ σκύτιναι δὲ ἦσαν ἐσθῆτες, καὶ χιτὼν ἐκ δέρματος. διφθέρα δὲ, στενὸς χιτὼν, ἐπίκρανον ἔχων. ἡ δὲ βαίτη, ἔστι μὲν ποδήρης χιτών. οὕτω δὲ Σοφοκλῆς καὶ τὰς σκηνὰς τὰς βαρβαρικὰς καλεῖ. * συσίρα δὲ, χιτὼν σκύτινος, ἐντείχος, χειριδωτός. σκυθικὸν τὸ σχῆμα. ἡ δὲ σισύρα, περίβλημα ἂν εἴη ἐκ διφθέρας. Ἐν πέντε σισύραις ἐγκεκορδυλημένος, Ἀριστοφάνης λέγει. σπολὰς δὲ, θώραξ ἐκ δέρματος, κατὰ τοὺς ὤμους ἐφαπτόμενος, ὡς Ξενοφῶν ἔφη, Καὶ σπολὰς ἀντὶ θώρακος. Σοφοκλῆς δὲ αὐτὴν λίβυσσαν νομίζει, * Σπολὰς λίβυσσας, παρδαλιφόρον δέρος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ιϛ.

Περὶ λινῶν ἐσθήτων, καὶ ἀμοργίνων.

Ἐκ δὲ λίνου, λινοῦς χιτών, ὃν ἀθηναῖοι ἐφόρουν ποδήρη, καὶ αὖθις ἴωνες. καλάσιρις, χιτὼν θυσανωτὸς αἰγύπτιος. ἔστι δὲ καὶ φώσων αἰγύπτιος, ἐκ παχέος λίνου. ἤπου δὲ καὶ ἡμιφασώνιον. τὸ δὲ ἡμιτύβιον, ἔστι μὲν καὶ τοῦτο αἰγύπτιον, εἴη δὲ ἂν κατὰ τὸ ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ, καψιδρώτιον καλούμενον, ὃ νῦν σουδάριον ὀνομάζεται. Ἀριστοφάνει γὰρ ἐν πλούτῳ τοιαύτη τὶς ἡ δόξα,

Ἔπειτα καθαρὸν ἡμιτύβιον λαβὼν,

Τὰ βλέφαρα περιέψησε.—

σινδὼν, ἔστιν αἰγυπτία μὲν, περιβόλαιον δὲ ἂν εἴη, τὸ νῦν δίκροσσον καλούμενον. εἴρηται δέ που καὶ πλαμὼν σινδονίτης. Τὴν δὲ ἐργαζομένην τὸ λίνον, λινουργὸν ἂν εἴποις, Ἀλέξιδος λέγοντος ἐν βωμῷ, Γυνὴ λινουργὸς περὶ τοίχους ἀφείλετο. καὶ λινουργίαν: καὶ ἡ κάναβις δὲ, ὅμοιόν ἐστι λίνῳ. μέμνηται

tem è lanis contextus pileus Phœniceus, quo Deorum statuas exornant. Vestes vero nigras, orphinas nominauerunt. Vestem autem rudem, Vestimentum montanum vocarunt Medii Comici, veluti in monte confectum aut expolitum.

CAPVT XV.

De coriaceis vestibus.

Erant & vestes coriaceæ, & tunica ex pelle. Et diphthera, tunica stricta, habens ceruical. Bæta, tunica prælonga est. sic vero Sophocles, scenas Barbarorum vocat. Sysira autem, tunica coriacea, pilosa, manicata, & habitus Scythicus. Sed sisyra, amiculum diphtheræ forsitan fuerit. Quinque inuolutus sisyris, dicit Aristophanes. Spolas vero, thorax è pelle confecta, circa humeros constricta: vt dicit Xenophon, Et Spolas loco thoracis. hanc autem, Sophocles Libyssam esse putat: Spolas Libyssas, pardaleam pellem.

CAPVT XVI.

De lineis vestibus, & amorginis.

Ex lino, linea tunica est: qua Talari vtebantur Athenienses, * & Iones. Calasiris, tunica fimbriata, Aegyptiaca Est & Phoson, Aegyptiaca, è lino denso. & fortassis Semiphasonium quoque. Sed & Semitymbium, Aegyptiacum: fueritque nimirum, quod in Media Comœdia Capsidrotiũ vocatũ, nũc sudarium dicitur. Talis enim sententia Aristophani in Pluto esse videtur, Deinde mundum prehendens semitymbiũ, palpebras detersit. Sindon quidem, est Aegyptiaca. Amiculum vero est, quod nunc vtrinque fimbriatum vocant. Nonnunquã & Sindonites, baltheus dicitur. Porro linum operantem, Linariam vocabis, iuxta Alexidem dicentem in Ara: Mulier linaria circa muros abstulit: Et lini opificium. Tum & canabus, lino similis est. huius

huius autem Herodotus meminit dicens, Lini canabei. Hinc vero & stuppæ sunt. Et ipse Artifex, stupparum venditor, & stupparius. Cæterum instrumentum, cui stuppas circumuoluunt suspendentes, vocatur seniculus. Eratque lignea columella, manus Mercurii Tetragoni habens, cui Senis facies inerat, vnde & nomen sumpsit. Sed Pherecrates in Myrmicanthropis inquit, Sed quam primum seniculum malum facit, à quo linum suspendebat. In quinto autem Sapphonis Carmine inuenire licet, Labris villosis bene condensauit. & hæc quidem, contorta Sindonia esse aiunt. Sed in Vlyssibus Theopompus dicit, Ministro lassium iniiciens. Lassia porro, vocarunt villos habentes mappulas, veluti à pilositate dicta: adeo vt nihil referat ea, quæ nunc mantilia dicuntur, sic nominare. Præterea Amorgina, optima quidem in Amorgo fiunt, sed & hæc è lino esse asserunt. Tunica autem Amorgina, etiam Amorgis nuncupatur.

μέμνηται δ᾽ αὐτῆς Ἡρόδοτος, εἰπών, Λίνου κανάβεως. ἐκ ταύτης δέ, καὶ τὰ στυππεῖα. καὶ ὁ τεχνίτης, στυππειοπώλης, καὶ στύπαξ. τὸ δὲ ἐργαλεῖον, καθ᾽ οὗ ἔκλωθον ἐξαρτῶντες τὰ στυππεῖα, γέρων ἐκαλεῖτο. ἦν δὲ ἐκ ξύλου πεποιημένον κιόνιον, χεῖρας Ἑρμοῦ τετραγώνου ἔχον, ᾧ γέροντος ἐπῆν πρόσωπον, ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ ὄνομα. Φερεκράτης δέ φησιν ἐν Μυρμηκανθρώποις,

Ἀλλ᾽ ὡς τάχιστα τὸν γέρονθ᾽ ἱστὲν ποιεῖ,
Ἀφ᾽ οὗ τὸ λίνον ἦν.——

ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ τῶν Σαπφοῦς μελῶν ἔστιν εὑρεῖν, Ἀμφὶ λάβροις λασίοις εὖ ἐπύκασε. καὶ φασὶν εἶναι ταῦτα σινδόνια ἐπεστραμμένα. Θεόπομπος δὲ ἐν Ὀδυσσεῦσιν, Ἐπὶ διακόνου ἔφη λασίου ἐπιβεβλημένος. λάσια δὲ ἐκάλουν, τὰ μαλλοὺς ἔχοντα χειρόμακτρα, ὡς ἀπὸ τῆς δασύτητος. ὥστε οὐδὲν κωλύει τὰς ὀνομαζομένας μαντίλας καλεῖν οὕτω. Τὰ δὲ ἀμόργινα, γίγνεσθαι μὲν τὰ ἄριστα ἐν τῇ Ἀμοργῷ, λίνου δ᾽ οὖν καὶ ταύτας εἶναι λέγουσιν. ὁ δὲ ἀμόργινος χιτών, καὶ * μόργις ἐκαλεῖτο.

CAPVT XVII.

De byßinis.

PORro byssina quoque. Et byssus, lini quædam species, apud Indos. Nunc vero apud Aegyptios, ex arbore lana quædam fit, ex qua vestem confectam, lino maxime similem esse quispiam dixerit, sola densitate excepta. Densior enim arbori fructus enascitur, nuci similis, triplici munitus cortice: qua dirempta, postquam instar nucis floruerit, interius hoc quod lanam refert eximitur, vnde subtegmen conficitur: stamen autem illi subtendunt lineum. Quædam autem ex bombycibus colliguntur. Bōbyces, vermiculi sunt, à quibus fila ducuntur: quemadmodum & araneus. Sunt etiam nonnulli, qui Seres, ab aliis quibusdam animalibus telas suas colligere tradant. Et vestem, Philinen dixit Herodotus. Præterea Tarentinidium, perspicua vestis est: à Tarentinorum vsu, & luxuria denominata. Clauata quoq; dicebatur

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ.

Περὶ βυσσίνων.

Καὶ μὴν καὶ τὰ βύσσινα, καὶ ἡ βύσσος, λίνου τι εἶδος παρ᾽ Ἰνδοῖς. ἤδη δὲ καὶ παρ᾽ Αἰγυπτίοις ἀπὸ ξύλου τι ἔριον γίγνεται, ἐξ οὗ τὴν ἐσθῆτα λινοῦ ἄν τις μᾶλλον φαίη προσεοικέναι, πλὴν τοῦ πάχους. ἔστι γὰρ παχύτερος τῷ δένδρῳ καρπὸς ἐπιφύεται, καρύῳ μάλιστα προσεοικώς, τριπλῷ τῷ διαφύσει. ἧς διαστησάσης, ἐπειδὰν ἐξανθῇ τὸ ὥσπερ κάρυον, ἔνδοθεν ἐξαιρεῖται, τὸ ὥσπερ ἔριον. ἀφ᾽ οὗ κρόκη γίγνεται. τὸν δὲ στήμονα, ὑφιστᾶσιν αὐτῷ λινοῦν. τὰ δὲ ἐκ βομβύκων, σκώληκές εἰσιν οἱ βόμβυκες, ἀφ᾽ ὧν τὰ νήματα ἀνίεται, ὥσπερ ὁ ἀράχνης. ἔνιοι δὲ καὶ τοὺς Σῆρας ἀπὸ τοιούτων ἑτέρων ζώων ἀθροίζειν φασὶ τὰ ὑφάσματα. καὶ φιλίνην δὲ ἐσθῆτα Ἡρόδοτος εἴρηκε. καὶ μὴν τό γε ταραντινίδιον, διαφανές ἐστιν ἔνδυμα, ὠνομασμένον ἀπὸ τῆς Ταραντίνων χρήσεως, καὶ τρυφῆς. ἐκαλεῖτο δέ τι καὶ κρηπικόν,

ᾧ Ἀθήνησιν ὁ βασιλεὺς ἐχρῆτο. καὶ σαρδωνικὸς δὲ χιτών τις ἐκαλεῖτο, καὶ σικελικὸς, καὶ θηρεῖόν τι ποικίλον, καὶ φρύγιον γυναικεῖον, ἀπὸ τῆς ἐπὶ πλέον τινῶν χρήσεως ἕκαστα τούτων ὠνομασμένα. δευτερουργὸν δὲ χλαῖναν ἐκάλουν, ἣν οἱ νῦν ἐπίγραφον. καὶ δευτερουργοὺς, τοὺς ταύτην ποιοῦντας. τάχα δὲ τοῦτο ὑποδηλοῖ καὶ Λύσιππος ἐν βάκχαις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ.

Περὶ τῶν τὰς ἐσθῆτας πωλούντων.

ΟἹ δὲ τὰς ἐσθῆτας πιπράσκοντες, ἱματιοπῶλαι, Κριτίου τῷ ὀνόματι χρησαμένου. ἐκαλεῖτο δέ τις Ἀθήνησιν ἱματιοπώλης ἀγορά. ἡ δ' αὐτὴ, καὶ σπειροπώλης. σπεῖρα γὰρ, οὐ τὰ ῥάκη μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀμείνους ἔνιοι καλεῖν ἠξίουν. τοὺς δὲ τὰς ἐσθῆτας ἀπομισθοῦντας τοῖς χορηγοῖς, οἱ μὲν νέοι, ἱματιομίσθας. οἱ δὲ παλαιοὶ, ἱματιομισθώτας. ὅτι μέντοι καὶ τρίμιτα εἰργάζοντο, Αἰσχύλος διδάσκει, φήσας, Σὺ δὲ ὑφαντοῖς τριμιτίνοις ὑφάσμασι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ.

Ἀγγείων ὀνόματα τῶν ἐσθήτων.

ΕἸς ἃ δὲ κατετίθεντο τὰς ἐσθῆτας ταύτας, χηλοὶ μὲν καθ' Ὅμηρον, κοῖλαί τε καὶ κιβωτοὶ, καὶ κίσται, καὶ ζυγάστρια. παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις, καὶ ῥίσκοι, καὶ κανδύτανες. ἴσως καὶ ἀορταὶ, Μενάνδρου εἰπόντος ἐν μισογύνῃ, Χλαμύδα, καὶ μυσίαν λόγχην ἀορτήν. ἃ δὲ οἱ παλαιοὶ ἱμάτια στρωματόδεσμα, ταῦθ' οἱ νεώτεροι στρωματεῖς ἔλεγον, ἐν οἷς, ὡς μὲν τοὔνομα δηλοῖ, τὰ στρώματα ἀπετίθεντο. δῆλον δὲ ὅτι καὶ τὰς ἄλλας ἐσθῆτας. καὶ φασκώλους δὲ ἔλεγον οἱ παλαιοὶ, τὰ τῶν ἱματίων ἀγγεῖα, καὶ θυλάκους. Ξενοφῶν δὲ καὶ μαρσίπους ἱματίων εἶπε.

Athenis, qua Rex vtebatur. Tunica porro quædam, Sardonica vocabatur, & Sicula, & belluata quædam, variegata, atque Phrygia muliebris: à quorundam frequentiore viu istatum singulæ denominatæ. Bis operatam autem tunicam appellauerunt, quam nunc interstinctam vocitant. & deuterurgos eos, qui huiusmodi conficiunt: quod & Lysippus in Bacchidibus ostendit.

CAPVT XVIII.

De vestium venditoribus.

VEstes autem vendentes, Vestiarii dicuntur, Critia hoc nomine vtente. Vocabatur etiam Athenis quoddam Vestiarium forum, quod etiam Spiropolis dicebatur. Σπεῖρα enim, non viles modo, lacerasque vestes, sed & præstantiores significare nonnulli æstimant. Eos vero qui vestes Choragis elocant, Neoterici Ἱματιομίσθας, Veteres autem Ἱματιομισθώτας appellauerunt. Quod autem & Trimita conficiebant, Aeschylus docet: Tu vero textilibus trimitinis telis.

CAPVT XIX.

Vestium vasorum nomina.

IN quæ vero huiusmodi vestes reponebant, Repositoria quidem, secundum Homerum dicuntur, Lustra, & Arcæ, Cistæ, Zygastria apud Recentiores vero, & Rhisce, & Candytanes. Fortassis & Aortæ, secundum Menandrum in Misogyne dicentē: Chlamydem, hastamque Mysiam, aortam. Quæ autem Veteres, Vestimenta stratilia: Recentiores, Culcitras vocauerunt. & in quibus, vt nomen indicat, strata illa deponebantur: certum tamen, quod & vestes aliæ. Tum & Vascula Veteres vocarunt, vestimentorum vasa, & Thylacos. Xenophon vero, Vestium marsupia dixit.

CAPVT

CAPVT XX.

De corium operantibus.

VEstium porro artes sequetur nimirum & calceorum ars, propter corporis vsum. & ab his quidem, calceamenta dicuntur, calceari, calceatus, discalceatus. Artes vero circa hæc versantes, corium tingere, pelles macerare: corii venditores, pellium negociatores, corii sectores, sutores, sutrina, assuentes, assuti. Calceamentorum vero partes, linguæ, scorta, soleæ. Et iuga quidem, pars concaui calcei, aut sandalii, digitos ambiens. Dices autem, suere calceos. & Sutela, secundum Herodotum. Et suere, consuere, corium secare, corium tingere, pelles diuidere, pelles macerare, lora secare. Sed Xenophon dicit, Est vbi quis se calceis duntaxat consuendis alit, cum alius tantum eos scindat.

CAPVT XXI.

Opera, & instrumenta sutorum.

SEd calceorum sutores, nonnulli Comicorũ, πισύγγες, & illorum officinas πισύγγια vocãt. Vetera autẽ scorta, παλίμπηγα appellant. Et qui vetera cõsuũt, veterũ resartores. Quę vero resuũtur, resarcita dicũtur; de quibus resuere, aut assuere dicitur. Instrumenta autem ipsorum, scalpellum. vnde Ramenta dicuntur in Ranis Aristophanis. Et circumsector: vnde circumsecare, & lora secare. Subulæ, & aciculæ: quæ Poetæ & χηλεύματα vocauerunt. maxime autem sic appellauerunt restiariorum subulas. Vt etiam Galeas χηλευτὰς, pro plicatis dicit Herodotus. Et Eupolis, Coriacea complicant. Subulas autem, in Cretensibus vocat Nicocharis. Coriariis vero, & corii sectoribus Καττύρσωσαν, quo Thucydides vtitur, conuenit. Nominabis autem

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ.

Περὶ τῶν τὰ σκύτη ἐργαζομένων.

Ἕποιτο δ' ἂν οἶμαι ταῖς περὶ τὰς ἐσθῆτας τέχναις καὶ ἡ τῶν ὑποδημάτων, διὰ τὴν χρείαν τὴν ἐπὶ τῷ σώματι. καὶ ἀπὸ μὲν τούτων, ὑποδήματα, καὶ ὑποδεῖσθαι, καὶ ὑποδούμενος, καὶ ἀνυπόδητος. Αἱ δὲ περὶ αὐτὰ τέχναι, σκυτοδέψαι, βυρσοδέψαι, σκυτοπῶλαι, βυρσοπῶλαι, σκυτοτόμοι, σκυτεῖς, σκυτεία, καττύοντες, καττυόμενοι. μέρη δὲ ὑποδημάτων, γλῶτται, καττύματα, * ἴσχνοι. καὶ ζυγοὶ δὲ, τὰ περὶ τοῖς ὄνυξι τοῦ κοίλου ὑποδήματος, καὶ τοῦ σανδαλίου, τὰ τοὺς δακτύλους συνέχον. Εἴποις δ' ἂν, ῥάψασθαι ὑποδήματα. καὶ ῥαφὴ, ὡς Ἡρόδοτος. καὶ ῥάψαι, καὶ συῤῥάψαι. σκυτοτομεῖν, σκυτοδεψεῖν, βυρσοτομεῖν, βυρσοδεψεῖν, ἱμαντοτομεῖν. Ξενοφῶν δ' ἔφη, Ἔστι δ' ἔνθα ὑπόδημα ὁ μὲν νευρορράφων μόνον τρέφεται, ὁ δὲ, σχίζων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ.

Ἔργα, καὶ ἐργαλεῖα σκυτοτόμων.

ΤΟὺς δὲ τὰ ὑποδήματα ῥάπτοντας, πισύγγους ἔνιοι τῶν κωμικῶν καλοῦσι. καὶ τὰ ἐργαστήρια αὐτῶν, πισύγγια. τὰ δὲ παλαιὰ καττύματα, παλίμπηγα ὀνομάζεται. οἱ δὲ παλαιὰ ἐπιῤῥάπτοντες, παλαιουργοί. τὰ δ' ἐπιῤῥαπτόμενα, παλινδόρια. ἐφ' ὧν λέγεται τὸ ἐπικαττύεσθαι, καὶ ἐπικαττύειν. Τὰ δὲ ἐργαλεῖα αὐτῶν, σμίλη. ἀφ' ἧς καὶ τὰ σμιλεύματα ἐν βατράχοις Ἀριστοφάνους. καὶ περιτομεὺς, ἀφ' οὗ καὶ τὸ περιτέμνειν, καὶ ἱμαντοτομεῖν. ὀπήτεια, καὶ ὀπητίδια, ἃ καὶ χηλεύματα ἐκάλουν οἱ ποιηταί. μάλιστα δὲ οὕτως ὠνόμαζον, τῶν τὰς σχοίνους πλεκόντων, ὡς καὶ κράνη χηλευτὰ, τὰ πλεκτὰ Ἡρόδοτον λέγειν. καὶ Εὔπολις, σκύτινα χηλεῦσι. τὰ ὀπήτεια ἐν Κρησὶ Νικοχάρης ἐκάλει. Τοῖς δὲ βυρσοδέψαις, ἢ σκυτοτόμοις, προσήκει τὸ καττύρσωσαν, ὅ φησιν ὁ Θουκυδίδης. λέγοις δ' ἂν,

καὶ ὑποδήματα κοῖλα, βαθέα, εἰς μέσην τὴν κνήμην ἀνήκοντα. τάδε οὐκ οἶδα εἰ μόνον ἀποσχεδιάζοντα εἰπεῖν ὑποδήματα. περὶ δὲ ἃ γίνεται καὶ περιῤῥάπτεται τὰ κοῖλα ὑποδήματα, καλόποδες, οὐ κατὰ τὴν νῦν χρείαν μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν κέκληνται, περίποδα δὲ, ὑποδήματα ἁρμόζοντα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ.

Ὑποδημάτων εἴδη.

Ὑποδημάτων δὲ εἴδη, βασιλίδες. ἐφόρει δὲ αὐτὰς ὁ βασιλεὺς ἀθήνησι. κρηπῖδες, τὸ μὲν φόρημα στρατιωτικόν. ἔνιοι δ᾽ αὐτὰς τῶν ποιητῶν, καὶ ἁρπίδας ὠνόμασαν. ἐμβάδες, εὐτελὲς μὲν ὑπόδημα, θράκιον δὲ τὸ εὕρημα. τὴν δὲ ἰδέαν, κοθόρνοις ταπεινοῖς ἔοικε. σχισταὶ, πολυτελὲς ὑπόδημα, καὶ θρυπτικόν. ταύτας δὲ καὶ λεπτοσχιδεῖς ὠνόμαζον. ἀσκέραι, ὑπόδημα λάσιον, χειμῶνι χρήσιμον. ἦν δέ τι ὑπόδημα καὶ ἀρβύλη, εὐτελὲς τὴν ἐργασίαν. ἡ δὲ σίκχας, κρηπῖδι μὲν ἔοικεν, ὠνόμασαι δὲ ἐκ τοῦ συνέχειν τὸν πόδα. οἱ δὲ κονίποδες, λεπτὸν ὑπόδημα πρεσβυτικόν. τὸ δὲ κάττυμα, κοῦφον, ὡς ἐγγὺς εἶναι τῆς κόνεως τὸν πόδα. τὸ δὲ σανδάλιον, οὐ μόνον Μένανδρος εἴρηκε, καὶ Ἡρόδοτος, ὥσπερ καὶ τὸ σάνδαλον Εὔπολις ἐν χρυσῷ γένει, καὶ σχεδὸν ἅπαντες οἱ κωμικοὶ, ἀλλὰ καὶ Κρατῖνος νόμοις, σανδάλια τυῤῥηνικά. καὶ Κηφισόδωρος τροφωνίῳ,

Σανδάλιά τε τῶν λεπτοσχιδῶν,
Ἐφ᾽ οἷς τὰ χρυσᾶ ταῦτ᾽ ἔπεστιν ἄνθεμα.
Νῦν δ᾽ ὥσπερ ἡ θεράπαινα ἔχω περιβαρίδας.

Μένανδρος ἐν μισογύνῃ, καὶ ἐπιχρύσους σανδαλοθήκας λέγει. ἡ δὲ * βλαύτη, σανδαλίου τι εἶδος. καὶ ἥρως ἀθήνησιν, ὁ ἐπὶ βλαύτῃ. ἀνέθηκε γάρ τις σκυτοτόμος βλαύτης λίθινον τύπον. τὰ δὲ κρουπέζια, ξύλινον ὑπόδημα, πεποιημένον εἰς ἔνδοσιμον χορόν. κρουπεζοφόρους δ᾽ εἶναι τοὺς Βοιωτούς. Κρατῖνος δὲ, τὰ ἐναυλητικὰ κρούματα. ἀπὸ δὲ ἐθνῶν καὶ πόλεων λέγονται καὶ ἕτερα. καρβατίνη μὲν, ἀγροικῶν ὑπόδημα, κληθὲν ὑπὸ καρῶν. ἀμυκλαΐδες δὲ, ἐλευθεριώτερον ὑπόδημα μὲν, δηλοῖ δὲ κλήσει τὸν τόπον.

calceos, cauos, profundos: ad mediam tibiam aſcendentes. hæc autem non ſatis noui, num per abuſionem modo calcei vocandi ſint. Circum quæ vero conſuuntur, & fiunt calcei caui, Calopodes non modo hodie, ſed & iuxta Veterum ſermonem dicuntur. περίποδα vero ſunt, quæ pedibus conueniunt.

CAPVT XXII.

Calceorum ſpecies.

Sed calceorum ſpecies ſunt: Regii, quos Rex Athenis geſtabat. Crepidæ, habitus militaris: quas nonnulli Poetarum, Harpides vocarunt. Embades, calcei vulgares, à Thracibus inuenti, & forma cothurnos humiliores referentes. Feneſtrati, precioſi calcei, & perforati: quos etiam λεπτοσχιδεῖς nominauerunt. Aſceræ, calcei villoſi, hyemi conuenientes. Erat & calceamentum quoddam, arbyla, non operoſum admodum. Sed ſicchas, crepidæ perſimile eſt, & à pedem continendo dicitur. Conipedes autem, calcei ſunt tenues, ſeniles. Solea autem, leuis, vt pes puluerem tantum non contingat. Sandalium vero, non Menander modo dixit, & Herodotus, quemadmodum Sandalium, Eupolis in Aurea ætate, & omnes fere Comici: ſed & Cratinus in Legibus, Sandalia Tyrrhenica. Et Cephiſodorus in Trophonio, Sandalia vero tenuiter diuiſorum, quibus aurei flores inſunt: nunc vero inſtar Famulæ, peribarides habeo. Menander in Myſogyne, Inauratas ſandalothecas dicit. * Blauta, ſandalii quædam ſpecies. Et heros Athenis in blauta: quidam enim ſutor, blautæ lapideam formam dedicarat. Crupezia autem, calceamentum eſt ligneum, ad chori auſpicationem factum Crupeziphori autẽ, Bœotes exiſtunt. Sed Cratinus, Tibicinalia Crepitacula dicit. Cæterum à gentibus, vrbibuſque alia dicuntur. Carbatina, calceamentum ruſticum, à Caribus dictũ. Amyclaides, calcei liberaliores: ipſo vero nomine, locũ ſignificãt.

Argiæ autem omnino, vt patet, Argiuorum inuentum sunt: vt & Scythicæ, Scytharum, & Rhodiorum, Rhodiacæ. Laconici porro, colore rubri: nomen vero ipsum, inuentionis locum notat. Et Thessalis, calceamentum inuentores suos repræsentans. Eius vero Lysippus in Bacchadibus meminit, Blauta, cothurno, Thessalide. Calceum autem rudem, Sine artificio confectum, vocauit Hermippus in Popularibus. Ab vtentibus autem dicuntur, Iphicratides, Deniades, Alcibiadii, Smindyridii. Menacii, à Menaco. Erant & calcei quidam, Populares. Sed Hypichli, preciosi, & viriles, quorum Hermippus in phormophoris meminit: sicut & Carcinorum Pherecrates, Cõsuo carcinos. Meminit & Phæcasii, in Mercurio Eratosthenes, Soleam olim suebat tenuis phæcasii: sed Orinthorum, Colophonii, Oncíq; mentionem facit in Iphigenia in Aulide. Cæterum Eumaris, Viris cũ Mulieribus communis est, inuentum Barbaricum, è ceruis confectum. Tum & diabathra, Viris, Mulieribusque communia sunt. Cothurnus autem, vtrinque pedi conuenit. Vnde & Theramenẽ cothurnum vocarunt: propter eã, qua in republica vtebatur, alterationem. Embatæ vero similes sunt Comicis calceis: Hyposchisma, calcei viriles, valde vulgares: proschema autem, seniles. Erat & calceamentũ, opisthocrepis: quæ Critias, Dipodia vocat: siue pilos æstimare velimus, aut pedum fascias: quæ Pelyntra, in Phœnissis vocat Aeschylus, Pelyntra habent in arbylis. Pelyntra autem, calceorum species sunt. sicuti & autapodia, idem existentes, quod anaxyres: quas nonnulli, ocreas vocant. Sed Crates in Feriis, Dipodia trimitina dicit. Proprii autem Mulieribus calcei, erant Persici. Albi calcei, maxime meretricii. Peribaris, imprimis Famulabus proprium calceamentum. Tyrrhenici, quorum solea lignea, quatuor digitorum latitudinis: lora autem, inaurata: erat enim sandalium. hoc Mineruam induit Phidias. & hos quidem, Tyrrhenicos vocabant: sicuti & embathra, ῥικνοεργῆ dixerunt. Tyrrhenicorum autem lorum, Sappho Lorum varium dixit, Lydium malum opus. Endromides, Dianæ proprii calcei. Sicyonii autem, nomine,

αἱ δὲ ἀργεῖαι, πάντη δῆλον ὡς ἀργείων τὸ εὕρημα. καθάπερ αἱ σκυθικαὶ, σκυθῶν. καὶ ῥοδίων, ῥοδιακαί. αἱ δὲ λακωνικαὶ, τὸ μὲν χρῶμα ἐρυθραὶ, τοὔνομα δὲ δηλοῖ τὸν τῆς εὑρέσεως τόπον. καὶ θετταλὶς δὲ, ὑπόδημα μηνύον τοὺς εὑρετάς. μέμνηται δ' αὐτοῦ Λύσιππος ἐν βάκχαις, Βλαύτη, κοθόρνῳ, θετταλίδι. αὐτοσχεδὶς δὲ ὑπόδημα τὸ ἁπλῶς εἰργασμένον Ἕρμιππος εἴρηκεν ἐν δημόταις. ἀπὸ δὲ τῶν χρησαμένων, ἰφικρατίδες, δεινιάδες, ἀλκιβιάδια, σμινδυρίδια, μυνάκια, ἀπὸ μυνάκου. ἦν δὲ καί τι ὑπόδημα, δημοκοπίδες.* ὑπιχλοι δὲ, πολυτελὲς καὶ ἀνδρεῖον, οὗ Ἕρμιππος ἐν φορμοφόροις μνημονεύει, ὥσπερ καὶ τῶν καρκίνων Φερεκράτης, Καττύομαι τοὺς καρκίνους. μέμνηται δὲ καὶ φαικασίου ἐν τῷ ἑρμῇ Ἐρατοσθένης,

Πέλμα ποτὶ ῥάπτεσκεν ἐλαφροῦ φαικασίοιο.

ὀρίνθων δὲ, κολοφωνίου τε, καὶ καλτίου, καὶ ὄγκου, ἐν ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν αὐλίδι. ἡ δὲ εὐμαρὶς, κοινὸν ἀνδράσι πρὸς γυναῖκας, βαρβαρικὸν μὲν εὕρημα, ἐξ ἐλάφων δὲ πεποιημένον. καὶ τὰ διάβαθρα δὲ, κοινὰ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. ὁ δὲ κόθορνος, ἑκάτερος ἀμφοῖν τοῖν ποδοῖν. ὅθεν καὶ τὸν Θηραμένην, κόθορνον ἐκάλουν, διὰ τὸν περὶ τὴν πολιτείαν ἀμφοτερισμόν. ἐμβάται δὲ, ὅμοια τοῖς κωμικοῖς ὑποδήμασιν. ὑπόσχισμα δὲ ἀνδρεῖον ὑπόδημα, μάλα εὐτελὲς, καὶ πρόσχημα πρεσβυτικόν. ἦν δέ τι ὑπόδημα, καὶ ὀπισθοκρηπὶς. ἃ* διπόδια Κριτίας καλεῖ, εἴτε πίλους αὐτὰ εἰπετέον, εἴτε περιειλήματα ποδῶν, ταῦτα* πέλυντρα καλεῖ ἐν φοινίσσαις Αἰσχύλος,

Πέλυντρ' ἔχουσιν εὐθέτοις ἐν ἀρβύλαις.

τὰ δὲ πέλυντρα, εἶδος ὑποδήματος, ὥσπερ* αὐτοπόδια, ταὐτὸν ὂν ταῖς ἀναξυρίσιν, ἃς σκελέας ἔνιοι ὀνομάζουσι. Κράτης δ' ἐν ἑορταῖς ἔφη, Καὶ διπόδια τριμίτινα. ἴδια δὲ γυναικῶν ὑποδήματα περσικά. λευκὸν ὑπόδημα, μᾶλλον ἑταιρικόν. περιβαρὶς, θεραπαινίδων μᾶλλον τὸ ὑπόδημα, τυρρηνικά. τὸ κάττυμα, ξύλινον, τετραδάκτυλον. οἱ δὲ ἱμάντες, ἐπίχρυσοι. σανδάλιον γὰρ ἦν. ὑπέδησε δ' αὐτὸ Φειδίας τὴν ἀθηνᾶν. ἐκάλουν δ' αὐτὰ, τυρρηνουργῆ, ὥσπερ καὶ τὰ ἔμβαθρα, ῥικνοεργῆ. τὰς μέντοι τυρρηνικὰς, ὁ Σαπφοῦς μάσθλης, ποικίλος μάσθλης εἶπε, λύδιον κακὸν ἔργον. αἱ δὲ ἐνδρομίδες, ἴδιον τῆς ἀρτέμιδος τὸ ὑπόδημα. τὰ δὲ σικυώνια,

τὸ ὄνομα δηλοῖ τίνων τὸ εὕρημα. τὰ δὲ πλοιάρια, καὶ ἀκόντια ὀνομάζει Ἀριστοφάνης, εἶδος ὄντα γυναικείων ὑποδημάτων. ῥαδία δὲ, ποικίλον, καὶ πολυέλικτον ὑπόδημα. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Πλάτων τε, καὶ Φερεκράτης. αἱ δὲ βαυκίδες, πολυτελὲς ἦν ὑπόδημα, κροκοειδὲς, γυναικεῖον. γυναικεῖα δὲ καὶ τὰ ἄφρακτα. ὀπισθοκρηπίδες, καννάβια, γυμνοπόδια, περίβαρα, νυκτιπήδηκες, μεσοπερσικαί, φιττακίδες, σελευκίδες, νοσσίδες, ἀμβρακίδες, ἀμφίσφυρα, ἀκροσφύρια. οὐκ ἂν δ' ἂν εἴη φαῦλον τούτοις ὑποθεῖναι λέξιν ἐκ Θεσμοφοριαζουσῶν Ἀριστοφάνους, ἐπεὶ πολλὰ εἴδη ἐν αὐτῇ περιέχει γυναικείων φορημάτων, ἃ καὶ τοῖς περικόσμοις ἂν ἁρμόσειε ταῦτα. ξυρόν, κάτοπτρον, ψαλίδια, κηρωτήν, νίτρον, περικόμιον, ὄχθοι, βοῦς, μίτραι, ἀναδήματα, ἄγχουσα, ὄλεθρον τὸν βαθύν, ψιμμύθιον, μύρον, κίσηρις, στρόφιον, ὀπισθοσφενδόνην, κάλυμμα, φῦκος, περιδέραια, ὑπογράμματα, ξυφοκαλάσιριν, γρύφωμα, λάσιριν, ἐλλέβορον, κεκρύφαλον, ζῶσμα, ἀμπεχόνη, πάρυφες, ξυστίδα, χιτῶνα, βάραθρον, ἔγκυκλον, κομμωτρίδιον. ἕτερά τε, ὅσα οὐδεὶς ἂν μνημονεύσειε ποτε λέγων. δίοπας, διάλιθον, τρίγαστρα, πλάστρα, μαλάκιον, βότρυν, χλιδῶνα, περόνας, ἀμφιδέας, ὅρμους, πέδας, σφραγῖδας, ἀλύσεις, δακτυλίους, καταπετάσματα, πομφόλυγας, ἀποδέσμους, ὀλίσκους, σάρδια, ὑποδέρεις, ἑλικτῆρας. ἀλλ' ἀφ' ὧν οὐδ' ἂν λέγων, λέξαις.

quorum inuentū ſint, indicant. Nauiculas etiā ἀκόντια iacula vocat Ariſtophanes: quæ calceorū muliebriū ſpecies fuerunt. Ῥαδία varius erat, & conuolubilis calceus. Baucides, precioſi erant calcei, crocei, & muliebres. Mulierum etiam erant, aphracta, opiſthocrepidæ, canabia, nudipedia, peribara, nyctipedes, meſoperſicæ, phittacides, Seleucides, noſides, Ambracides, amphiſphyra, acroſphyria. Nec forſitan abſurdum fuerit, hiſce Ariſtophanis locum ex Theſmophoriazuſis ſubiungere: quoniam multæ in eo muliebris veſtitus ſpecies continentur, quæ & ornamētis adnumerari poſſunt: vt nouaculam, ſpeculum, forfices, cerotam, nitrum, antias, limbos, connexus, mitras, redimicula, anchuſas, mundumque infinitum, ceruſam, vnguentum, pumicem, ſtrophium, fundam, tegmentum, fucum, monilia, picturationes, veſtem luxurioſam, gryphoma, laſirim, helleborum, vittam, zonam, mitram, fimbriam, xyſtidē, tunicam, barathrum, circularem veſtem, pectinē.* & alia, quorū nullus recenſens meminerit: inaures, gemmatum, trigaſtrem, plaſtra, mundum, botryculum, chlidona, fibulas, redimicula, torques, faſcias, ſigilla, catenas, anulos, vela, ampullas, mitras, mortariola, ſardia, monilia, inaures. & alia, quæ enumerari non poſſunt.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΓ.

Περὶ μετάλλων, καὶ μεταλλέων.

ΛΕγομεν τοίνυν τέχνας, ὅσαι τὰς ὕλας ὑποβάλλουσι ταῖς λοιπαῖς. μεταλλεία, μέταλλα, μεταλλεύς. καὶ μεταλλᾶν, καὶ μεταλλεύειν, ὀρύττειν, γεωρυχεῖν, σκάπτειν, καὶ ἀνασκάπτειν, καὶ διασκάπτειν. χρυσοῦ δὲ μεταλλεῖς, χρυσουργοί, χρυσουργοῦντες, χρυσὸν ὀρύττοντες, τὴν ὑπόχρυσον γῆν, τὴν κατάχρυσον, τὰ χρυσεῖα, τὴν χρυσῖτιν ψάμμον, τὴν ἐπίχρυσον κόνιν, τὴν χρυσῖτιν γῆν μεταλλεύοντες, διασήθοντες, διηθοῦντες, διακρίνοντες, ἕψοντες, καθαίροντες, πυρὶ βασανί-

CAPVT XXIII.

De metallis, & horum foſſoribus.

REcenſeamus nunc artes, quæ reliquis materiam ſubminiſtrant: metalli ſcrutatio, metalla, metalli foſſor. Metalla fodere, metalla ſcrutari, fodere: effodere terram, ſuffodere, perfodere. Sed auri foſſores, Auri fabri, aurum operantes, aurum effodientes. terram auratam, deauratam, aurifodinas, auream arenam, pulueremauratum, terram auratam fodientes, abſtergentes, tranſcolantes, diſcernentes, coquentes, mundantes, igne exami-

examinantes. Aurum excoctum, purum, ſincerum, integrum, mundum. Daricus, Gygades, & his ſimilia. Argenta, argentea tellus, ſubargentea, argentum proferens, argenti metalla, metallorum effoſſiones. Intermediæ columnæ, quæ in metallifodinis erectæ cauernas ſuſtinent. Argentum purum, perſpicuum, Aryandicum, non ſubæratum. Non enim æneum, nec ænea metalla: quemadmodum ferri metalla dicitur. & terra ſubferrea. Huius vero excrementum, ſcoriam nominauerunt: ſicuti auri florem, adamantem, & argenti puluerem, ramentum. Scoriam autem, & adulterinum appellarunt. Vnde & metalli foſſores, adulterini dicuntur. Cæterum vas in quo ferrum temperarunt Periodus vocatur in Libro De Metallis. ſiue is Ariſtotelis, ſeu Theophraſti fuerit. Præterea & multa metalla ſunt, vtpote ea quæ in Samo * & Terrena nominantur, de quibus Dinarchus diſſerit. & ea quæ in Iſyro Deo ſacra ſunt. Tum & Terram argilloſam, dixit Ariſtophanes. Sed Terra cumulata apud Xenophontem, ad ipſas fodinas, non metalla referenda eſt. Metalli vero foſſores, Ariſtophanes Culeis amiciri dixit. Et lapidum effoſſiones, lapidum operationes, & lapicidia dicuntur. Multæ autem lapidum ſunt ſpecies Phrygius, Lacænus, Libyſſus, Euboicus, Theſſalus, Aegyptius: atque horum, ſpecies quam plures. Et gemma Conchylias, in Dædalo Ariſtophanis. Et Conchyliates, apud Xenophontem. Lychnites vero, apud Platonem in Sophiſtis. Sed aurichalci metallum, ne nunc quidem admodum receptum eſt. Cæterum Amepſio in Receſſibus Minii effoſſionem dicente, poterit inter metalli inquiſitores, & minii effoſſor numerari. Tum & mecon, arenæ quædam ſpecies eſt.

CAPVT XXIV.

De nominibus materias apparantium.

QVi autem in metallis, ligna, materiamque parant, hi ſunt, Lignarii, Plãtatores,

βασανίζοντες. ἄπεφθος χρυσός, ἀκιβδής, εἰλικρινής, ἀκήρατος, ἀκραιφνής, δαρεικός, γυγάδας, καὶ τὰ ὅμοια. ἀργύρεια, ἀργυρῖτις γῆ, ὑπάργυρος, αἰάργυρος, ἀργύρεια μέταλλα, καινοτομίαι μετάλλων, μεσοκρινεῖς κίονες, οἱ ἐν τοῖς μετάλλοις ἐφεστηκότες ἀνέχειν τὰ ὀρύγματα. ἄργυρος καθαρός, διαφανής, ἀρυανδικός, οὐχ ὑπόχαλκος. οὐ γὰρ χαλκίτης, οὐδὲ χαλκεῖα μέταλλα, ὥσπερ καὶ σιδήρου μέταλλα. καὶ γῆ σιδηρῖτις. ταύτης δὲ τὸ κάθαρμα, σκωρίαν ὠνόμαζον, ὥσπερ τοῦ χρυσοῦ τὸ ἄνθος, ἀδάμαντα, καὶ τὸν τῶν ἀργυρίων κονιορτὸν, κέρχνον. τὴν δὲ σκωρίαν, καὶ κίβδηλον ἐκάλεσαν, ἀφ' ἧς καὶ οἱ μεταλλεῖς κιβδηλοί. Τὸ δὲ ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὸν σίδηρον κατεκεράννυσαν, περίοδος κέκληται ἐν τῷ περὶ μετάλλων, εἴτε Ἀριστοτέλους ἐστὶ τὸ βιβλίον, εἴτε Θεοφράστου. πολλὰ δ' αὖ καὶ ἄλλα εἴη μέταλλα, ὥσπερ τὰ ἐν Σάμῳ, τὰ καλούμενα γεωφάνεια, ὑπὲρ ὧν ὁ Δείναρχος λέγει. καὶ τὰ ἐν Ἰσύρῳ τοῦ θείου. καὶ κιμωλίαν γῆν Ἀριστοφάνης λέγει. καὶ ἡ ἀμβολὰς δὲ γῆ παρὰ Ξενοφῶντι, τοῖς ὀρύγμασι προσήκει, καὶ οὐ τοῖς μετάλλοις. τοὺς δὲ μεταλλέας, θυλακοφορεῖν Ἀριστοφάνης ἔφη. καὶ λίθων δὲ μεταλλεῖαι, λιθουργίαι, λιθοτομίαι. Πολλὰ δὲ εἴδη λίθων, φρυγία, λάκαινα, λίβυσσα, εὐβοΐς, θετταλή, αἰγυπτία. Καὶ τούτων δὲ ἰδέαι πλείονες. ὁ κογχυλίας δὲ λίθος, ἐν Ἀριστοφάνους Δαιδάλῳ. καὶ παρὰ Ξενοφῶντι, κογχυλιάτης. λυχνίας δὲ, παρὰ Πλάτωνι ἐν σοφισταῖς. τὸ δὲ τοῦ ὀρειχάλκου μέταλλον, οὐδέπω καὶ νῦν εἰς πίστιν ἥκει βεβαίαν. Ἀμειψίου δὲ ἐν μυχοῖς μιλτωρυχίαν εἰπόντος, εἴη ἂν ἐν τοῖς μεταλλεῦσιν ὁ μιλτωρύχος. καὶ μήκων δ' ἐστί τι ψάμμου εἶδος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ.

Περὶ ὀνομάτων τῶν τὰς ὕλας παρασκευαζόντων. α'.

ἘΝ τοῖς μετάλλοις δὲ τῶν τὰς ὕλας παρασκευαζόντων, εἶεν ἂν, ὑλουργοί, φυτουργοί,

γεωργοί, ὑλοτόμοι, ὑλαγωγοί. ξυλουργοί, πισσουργοί, σμηνουργοί. καὶ ἡ πρᾶξις, ὑλουργία, ὑλοτομία, ὑλαγωγία, ξυλουργία, πισσουργία, σμηνουργία, κηπουργία.

[Τὰ ἀπὸ χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου ὀνόματα.] β'.

Καὶ ἀπὸ μὲν χρυσοῦ, χρυσοχόοι, χρυσοχοεῖον, χρυσοῦν, ἀποχρυσοῦν, ἐπίχρυσον, χρυσοχοεῖν. καὶ ἡ τέχνη, χρυσοχοϊκή. καὶ χρυσίδες δὲ φιάλαι, καὶ χρυσοῦν τὸ νόμισμα. προσηκέτω δ' ἂν, ὁ στατήρ. εἰ δὲ καὶ δαρεικόν τις εἴπεν, ὁ χρυσοῦς προσυπακουέσθω. χρυσόροφος οἶκος, καὶ χρυσῆ ἀφροδίτη. καὶ ἡ βασανίζουσα τὸν χρυσόν, χρυσῖτις λίθος, ἢ λυδία. ἀπὸ δὲ ἀργύρου, ἀργυροκόπος, καὶ ἀργυροκοπεῖν. εἴρηται δέ που καὶ τὰ χρυσία παρὰ τοῖς κωμῳδοῖς, ἐπὶ τῶν γυναικείων κοσμημάτων. καὶ τὰ χρυσώματα παρ' Λυσίᾳ, ἐν τῷ περὶ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος. Ἀπὸ δ' ἀργύρου, ἀργυροκόπος, ὡς Φρύνιχος ἐν ἐφιάλτῃ. ἀργυροκοπεῖον, ὡς Αἰσχίνης ῥίνωνι. ἀργυροκοπιστῆρας δὲ λόγων, ἐν τροφωνίῳ παίζει Κρατῖνος. ἀργυραμοιβός, ἀργυρογνώμων, ἀργυρολόγος, ἀργυρολογεῖν. καὶ ἀργύρεον τὸ νόμισμα. εἴρηται δὲ καὶ ἀργύρια ἐν Ἀριστοφάνους νήσοις. ἀργυράγχη, ὡς Δημάδης σκώπτων Δημοσθένη, συνάγχῃ λέγοντα εἰλῆφθαι, ἀργυρίζεσθαι δέ. ἀργυρίδες φιάλαι, καὶ σκεῦος ἀργυροῦν. καὶ ἀργυρώματα ὁμοίως, παρὰ Λυσίᾳ. ὑπάργυρον δὲ, τὸ κίβδηλον χρυσίον. Ἀπὸ δὲ χαλκοῦ, ὑπόχαλκον νόμισμα. καὶ χαλκοῦς, νομίσματος εἶδος. καὶ χαλκόκρανον, καὶ χαλκότυπος, καὶ χαλκουργός, καὶ χαλκουργία, καὶ χαλκεύς, καὶ χαλκεύειν. χαλκεῖα ἑορτὴ ἐν τῇ ἀττικῇ, ἡφαίστου. ἱερὰ χαλκώματα δὲ Ἀριστοφάνης ἐν πελαργοῖς καὶ σφηξὶν εἴρηκε. Καλλίας δὲ ἐν κύκλωψι, Κεχαλκεῦσθαι τοίνυν ἑσπέρας. καὶ προχύτην μὲν χαλκόν, τὸν χυτὸν χρὴ καλεῖν. τυπίαν δὲ, ὃν ἂν οἱ νῦν εἴποιεν ἔλαττον. χαλκίζειν δὲ, παιδιᾶς τι εἶδος, ἐν ᾧ νομίσματα ἠρτίαζον. Σιδηρεύς, σιδηρεύειν, σιδήρειον, σιδηρουργία, ὀβελοὶ σιδηροῖ, νόμισμα σιδηροῦν, τὸ λακεδαιμονίων καὶ βυζαντίων. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκέας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους. καὶ σιδηρῖτις τέχνη.

Agricolæ, lignisecæ, ligni vectores, ligni operatores, picatores, ceræ operarii. Et ipsum opus, ligni operatio, ligni succisio, ligni vectura, picatio, ceræ illinitio, hortulana administratio.

* *Nomina ab auro, argento, ære & ferro deducta.* 2.

Et ab auro quidem, Aurifabri, aurifabrica. Aurare, deaurare, inaurare, aurum fundere. Et ars ipsa, aurifusoria. Aureæque phialæ, & aureum numisma: adnumeretur & stater. Sique quispiam Daricum dixerit, aureũ subintelligetur. Domus, auratum culmen habẽs. & aurea, Venus. Et aurum examinans lapis, index, aut Lydius. Aurea quoque alicubi à Comicis dicta sunt, de muliebri mundo. Et Res aureæ, apud Lysiam in Tractatu De Tripode aureo. Ab argento vero, argentum fabricare. Argentifaber, vt Phrynichus in Iphialte. Argentifabrica, vt Aeschines in Rhinone. Argentifabros autem orationum, iocando vocat in Trophonio Cratinus. Argentarius, campsor, argentilegus, argentum colligere. Atque argentum, pro pecunia. Sed & Argenta, in Aristophanis Nessis dictum est. Argentangina, vt Demades Demosthenem scommate elusit, Angina se teneri dicẽtem. Argentum captare. Argenteæ phialæ, & vas argenteum. Et Res argenteæ similiter, apud Lysiam. Subargenteum vero, aurum adulterinum. Ab ære autem, subæneum numisma. Et æneus, numismatis species. Et galea ænea, fabrilis, ærarius, æris fabrica. & Faber, & fabricare. Et Chalcea, festum Vulcani, in Attica. Et Aenea sacra, Aristophanes, in Pelargis, & Sphingibus dixit. In Cyclopibus autem Callias, Fabricare iam vesperi. Et æs rotile, * & fusile appellare conuenit: ductile vero, quod nunc minus vsitatum habetur. Chalcizare autem, ludi species est, in quo numismata suspendebãt. Faber ferrarius, ferrum inducere, ferrũ, ferri opus, verua ferrea. Numus ferreus, Lacedæmoniorum, & Byzantiorum. Fabricare autem, σιδηρεύειν dixerunt, & Fabros eos, qui ferrum operantur.

Et

Et ferraria ars. Ferrariam autem artem, Eupolis in Taxiarchis dixit, Xanthi Fabri, in cuius imagine, Ferro genitus, inſcriptum eſt. Cæterum horum inſtrumenta ſunt: folliculi, folles, fuſoriæ formæ, forcipes, incudes, mallei, ſphyræ, foculi, cotes, repulſoria. Sphyræ autem, mallei ſunt ferrei, ab altera parte acuti. Sed opus ipſum, humectare, ſoluere, fundere, impellere, ferire, expellere, acuere, exacuere, affigere, transfigere, adaptare. Aciem inducere, clauos facere. acies. Nam Cratinus, Chalybeam aciem dicit. clauos, canthos, modiolos, claues, reſeratoria, catenas, obices, piſtilla ferrea, vectes, ginglimos, anulos, ſeras, iuga. Ante camina vero, Fabri ſolebant ridicula quædam ſuſpendere, aut formare, ad inuidiæ auerſionem: quæ Baſcania appellabantur, vt & Ariſtophanes inquit: Præterquam quis emat indigens baſcano Fabri. Plumbum vero operari, plumbum fundere vocatur. His etiam conuenient fortaſſis, ſtatuas formare, & ſtatuaria ars; & imagines effingere, & ſculptoria. Aurifabrorum vero, & ſculptorum anulorum nomina, apud Critiam extant, & Platonem: Phyllidius vero in Vrbibus, Anularium vocauit.

CAPVT XXV.

De ligniſecis, ligni vectoribus, & carbonariis.

Lignearum autem materiarum operarii ſunt, ligniſecæ, calones, & ligni vectores. Et inſtrumenta, ſecuris. Verba autem, ligna ſecare, ligna vehere, & lignare. Lignorum autem alia, fabrilia vocabis: alia, combuſtiua. Inſuper & ſuber dices, cortex, & faſciculi. Vnde & faſciculigeri aſini dicuntur. & Viri, faſciculos geſtantes. Combuſtiuorum autem ſunt, ſarmenta, trunci, & titiones. Truncum quidẽ radicitus excindens, ferro poliui. Et Euripides dicit, Truncis abiegnis. Huiuſmodi autem truncos, Poetæ & Stipites nominant. Sophocles in Hercule Satyrico, Ligna inſtar ſtipitũ colligebam. Atq; carbones,

σιδηρίτην δὲ τέχνην ἐν ταξιάρχαις Εὔπολις εἴρηκε. τὴν Ξανθίου τοῦ σιδηρέως, οὗ ἐπὶ τῆς εἰκόνος ἐπιγέγραπται, σιδηροφυής. Τὰ δὲ ἐργαλεῖα τούτων, φῦσαι, ἀκροφύσια. χοάναι, πυράγραι, ἄκμονες, ῥαιστῆρες, σφῦραι, ἐσχαρίδες, θηγάναι, κροταφίδες. σφῦραι δέ εἰσι σιδηραῖ, ἐκ θατέρου ὀξεῖαι. Τὸ δὲ ἔργον, ὑγραίνειν, λύειν, συγχωνεύειν, ἐλαύνειν. τύπτειν, ἐξελαύνειν, ἀκονᾶν, θήγειν, προσηλοῦν, διαπατταλεύειν, προσπατταλεύειν, στομοῦν, ἥλους ποιεῖν, στόμωμα. Κρατῖνος γὰρ ἔφη, Χαλυβικὸν στόμωμα. παττάλους, ἐπισσώτρα, πλήμνας, κλεῖδας, ἀνακλεῖδας, βαλανάγρας, ἁλύσεις, βαλάνους, ὕπερα, σίδηρα μοχλούς, γιγγλίμους, κορώνας, κλεῖθρα, ζυγά. Πρὸ δὲ τῶν καμίνων τοῖς χαλκεῦσιν ἔθος ἦν γελοῖά τινα καταρτᾶν, ἢ ἐπιπλάττειν, ἐπὶ φθόνου ἀποτροπῇ. ἐκαλεῖτο δὲ βασκάνια, ὡς καὶ Ἀριστοφάνης ἔφη, Πλὴν εἴ τις πρίαιτο δεόμενος βασκάνου ἐπὶ κάμινον ἀνδρὸς χαλκέως. Τὸ δὲ μόλυβδον ἐργάζεσθαι, μολυβδοχοεῖν. τούτοις δ' ἂν προσήκοι καὶ ἀγαλματοποιεῖν, καὶ ἀγαλματοποιΐα, καὶ ἀνδριαντοποιεῖν, καὶ ἀνδριαντοποιΐα. τοῖς δὲ χρυσουργοῖς, καὶ δακτυλιογλύφοις, τὸ ὄνομα παρὰ Κριτίᾳ, καὶ Πλάτωνι. Φιλλύλιος δὲ ἐν πόλεσι δακτυλιουργὸν ὠνόμασε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ.

Περὶ ὑλοτόμων, καὶ ὑλαγωγῶν, καὶ ἀνθρακέων.

Τῶν δὲ ξυλίνων ὑλῶν οἱ ἐργάται, ὑλοτόμοι, καὶ δρυτόμοι, καὶ ὑλαγωγοί. καὶ τὰ ἐργαλεῖα, πέλεκυς. καὶ τὰ ῥήματα, ὑλοτομεῖν, καὶ ὑλαγωγεῖν, καὶ ὑλάζεσθαι. Τῶν δὲ ξύλων, τὰ μὲν εἴποις ἂν ἐργάσιμα. τὰ δὲ, καύσιμα. ἀλλὰ καὶ φελλὸν, καὶ φλοιὸν, καὶ ἀγκαλίδας εἴποις. ὅθεν καὶ οἱ ἀγκαλιδαγωγοὶ ὄνοι, καὶ ἀγκαλιδοφόροι ἄνδρες. καὶ τῶν μὲν καυσίμων, κληματίδες, καὶ κορμοὶ, καὶ ἐγκαύματα.

Κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προταμὼν, ἀμφέξεσα χαλκῷ.

καὶ Εὐριπίδης λέγει, Κορμοῖσι πεύκης. καὶ φιτροὺς δὲ τούτους λέγει ἡ ποιητικὴ φωνή. ἐκλυμάσιας Σοφοκλῆς ἐν ἡρακλεῖ σατυρικῷ, Συνέλεγον τὰ ξύλα ὡς ἐκλυμάτων. καὶ ἄνθρακες,

καὶ μαρίλη. καὶ οἱ τεχνῖται, ἀνθρακεῖς, καὶ μαριλευταί. καὶ μαριλεῦσαι τὸ ῥῆμα. καὶ τὸ ἀγγεῖον τῶν ἀνθράκων, λάρκος, καὶ φορμός. ἡ δὲ τῶν ἀνθράκων κάμινος, πνιγεύς. οἱ δὲ ἡμίκαυτοι ἄνθρακες, θυμάλωπες. οἱ δὲ σπινθῆρες, φέψαλοι. ὁ δὲ τοὺς ἄνθρακας πιπράσκων, ἀνθρακοπώλης. λέγει οὖν Φιλλύλιος ἐν πόλεσι, κοσκινοποιός, κηπεύς, κουρεύς. φῳδες δὲ, αἱ ἀπὸ τῆς φλογὸς φλύκταιναι, καὶ φλυκτίδες. καὶ φώστιγγες, αἱ ἐπὶ ταῖς κνήμαις, μάλιστα ἐπὶ χαλκέων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κϛʹ.

Τεκτόνων ἔργα, καὶ ἐργαλεῖα.

Τῶν δὲ ἐργασίμων, ναυπηγοί, ναυπηγία. τέκτονες, καὶ τεκτονική, κλινοποιοί. καὶ τὰ μὲν ναυπηγῶν, εἴρηται ἐν τοῖς περὶ νεῶν. τὰ δὲ κλινοποιῶν, ἐν τοῖς συμποτικοῖς. τὰ δὲ θυροποιῶν ἐν τοῖς περὶ οἴκων. οἷς προσθετέον, ὅτι τὴν Ὅμηρος κορώνην λέγει, νῦν κόρακα καλοῦσι. καὶ Ποσίδιππος ἐν γαλάτῃ εἰπών, Κόρακι κλείεται θύρα. ἔστι μὲν οὖν οὐ κεκριμένη τοῖς νέοις ἡ φωνή. ληπτέον δὲ καὶ τὰ σπάνια, εἰ καὶ μὴ παρ' αὐτῶν εἴη χρηστέα. Τὰ δὲ τεκτόνων, καὶ αὐτὰ ἐν τοῖς συμποτικοῖς, ὅπου καὶ τράπεζα, καὶ τρίποδες. ταῦτα γὰρ ἐκείνων τὰ ἔργα. καὶ δίφροι δὲ, καὶ κλισμοί, καὶ θρόνοι, τῆς ξυλουργικῆς. θράνια, σκολύθρια. κάλλιστοι δὲ οἱ θετταλικοὶ δίφροι. διὸ καὶ ἡ πυθία ἔφη, θετταλὲ ποικίλε δίφρε. βάθρα, κλίμακες. καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τῶν κλιμάτων, * κλιμακτῆρες. τεκτονικὸν δὲ καὶ τὸ πακτῶσαι θύρας, ἐν Ἀριστοφάνους λυσιστράτῃ. Τὰ δὲ ἐργαλεῖα τούτων, σκέπαρνον, πέλεκυς ξυλοκόπος, ὡς ἔφη Ξενοφῶν. τρύπανον, τέρετρον, τρυπανοῦχος, ἀρίς. Καλλίας οὖν ἐν πεδήταις λέγει, Τῆς πατρικῆς ἀρίδος. πρίων, πρίσις, ἡ καλουμένη ῥίνη. καὶ ῥίνη δὲ ὑπὸ Ξενοφῶντος εἴρηται. ἐν δὲ τοῖς ἔργοις αὐτοῖς, καὶ τὰ Ἀλέξιδος ἂν θείης.

& marila. Et Artifices ipsi, carbonarii, & marileutæ. Et verbum, carbonari. Carbonum vero vas, cophinus, & sporta. Sed carbonum caminus, furnus dicitur. Sed carbones semiusti, prunæ. & radii ipsi, scintillæ vocantur. Sed carbones vendens, carbonum venditor. Phillylius autem in Vrbibus, Cribrarii quoque meminit, Hortulani, & Tonsoris. Phodes vero sunt, ex ignis contagio orientes pustulæ, tumores, & maculæ: in primis in Fabrorum tibiis.

CAPVT XXVI.

Fabrorum opera, & instrumenta.

Operatiorum porro sunt, nauium Fabri, nauium compactio. Fabri, & fabrica, lectifici. Quæ ad nauium compactores attinent, supra dicta sunt de nauibus. Et * quæ de lectificis, in Conuiuatoriis traduntur. Et quæ ianuarum compactorum sunt, in Tractatu Domuum. Quibus addendum est, quod Homerus anulum ostii, Coronam vocat: quem alii, Coraca dixerunt. & Posidippus in Galata dicens, Coraca clauditur ostium. Non est autem probata Neotericis vox. Nonnunquam tamen raris etiam vtendum, licet ipsis recepta nō sint. Sed quæ Fabros spectant, eadem in Compotatoriis tractata sunt. vbi & mensa, & tripodes, hæc enim illorum sunt opera. Tum & sellæ, sedilia, & throni, lignariæ fabricæ sunt. Fori, scabella. Pulcherrimæ autem sellæ, sunt Thessalicæ. Quare & Pythia inquit, Thessala varia sella. Scala, scalæ. Et scalarum ascensiones, gradus. Fabrile etiam est, Compingere fores, in Aristophanis Lysistrate. Cæterum instrumenta horum sunt, ascia, securis lignis cædendis idonea, vt Xenophon inquit. Terebrum, terebra, terebri theca. Aris. Callias enim in Vinctis dicit, Patriæ aridis. Serra. Sectrix, quam limam vocant. Et Lima quoque à Xenophonte dicta est. Inter opera autem ipsa, & ea quæ apud Alexidem sunt, numerabis.

Et ver-

Et verba ipsa, extirpare, secare, securi scindere. Fortassis & polire, aptare, pangere, compingere, callescere. Secare autem, & scindere dicitur. Et Exciderunt, dicit Thucydides. Sectores vero, cæsores dicuntur. Faber porro, & muscipulas conficiat: quarum pars consistens, & soluta, παττάνιον: sed quod funiculo appensum est, scandalethrum dicitur. Maior autem ille in maioribus muscipulis clauus, malleus, veluti feram quoque contundens. Sed Curruum compactor, secundum Homerum fabrilibus adnumerabitur. Et plaustri compactor dices, & plaustra compingere, & currus compingere. Et Currus conficere, vel iuga, vt Aristophanes in Pluto. Alia vero omnia de curribus, plaustrisque dicta sunt. Radios autem, non sic modo, sed & radiolos nominarũt. Lysias enim dicit, Currus radium arripere. Notandum quoque quod non in curribus flagella deposuerunt, sed fere theca quædam appellatur. Sed biga dicitur, quæ duos recipere potest. Rotarum vero vestigia, quæ Homerus Orbitas: Callias in Cyclopibus, Ἁμαξοτροχίας vocat. Et quod super currum est circumseptum, quod laqueis continetur, mormum vocatur. & μορμογεύειν, est onera huic inferre. Præterea Aedificatores, Homerus Fabros appellat. Et Architecton, apud Platonem dictum est. Musa enim Tectonarchus, apud Sophoclem in Dædalo, durum est. Sed Architectum esse, dixit Aristophanes. Dices præterea, ædificatio, ædificatoria. Aedificatio enim, apud Thucydidem est. Aedificium, ædificare, ædificatorie, ædificatorius, ædificator. Aristophanes vero in Gerytade, Aedificatores dixit. & Plato, in secundo Reipublicæ. Eundem vero, & murum extruere dices, & murum statuere, lapides legere, lapidibus operari. & Murarium esse, & murificum, & vectiarium: nisi forte hoc, fabrilis artis ministerium quoddam esse putes. Lapides gestare, dixit Thucydides. Cæterum Xenophon in Oeconomico, Aedificandi studiosos inquit. Latomos autem, alicubi Sophocles. & Latomorum instrumenta, vocat Limas, & Scalpella. Lapicidam porro, Xenophon in tertio institutionis

Καὶ τὰ ῥήματα, κορμάσαι, πρίσαι, πελεκίσαι. ἤπου δὲ καὶ ξέσαι, καὶ ἁρμόσαι, καὶ γομφῶσαι, συγγομφῶσαι, τυλῶσαι. πρίειν δὲ λέγεται, τὸ πρίζειν. καὶ ἐξέπρισαν ἔφη Θουκυδίδης. Οἱ δὲ πρίσται, τομεῖς ἂν καλοῖντο. ἐργάζοιτο δ' ἂν ὁ τέκτων καὶ μυάγρας, ὧν τὸ ἱστάμενόν τε καὶ σχαζόμενον, παττάνιον. τὸ δὲ τῇ σπαρτίνῃ προσηρτημένον, σκανδάληθρον καλεῖται. ὁ δὲ ἐν ταῖς μείζοσι πάγαις πάτταλος, ῥόπτρον. ὥσπερ καὶ τὸ τῷ θηρίῳ ἐπικροῦον. καὶ ἁρματοπηγὸς δὲ καθ' Ὅμηρον προσήκοι ἂν τεκτονικῇ. καὶ ἁμαξοπηγὸς εἴποις ἄν, καὶ ἁμαξοπηγεῖν, καὶ ἁρματοπηγεῖν, καὶ ἁρματοποιεῖν, καὶ ζυγοποιεῖν, ὡς ἐν πλούτῳ Ἀριστοφάνης. καὶ τὰ μὲν ἄλλα εἴρηται περὶ ἁρμάτων τε, καὶ ἁμαξῶν. τὰς δὲ κνήμας, οὐ μόνον οὕτως, ἀλλὰ καὶ κνημίδας ὠνόμαζον. Λυσίας γέτοι λέγει, Ἁρπάσαι τὴν κνημίδα τῆς ἁμάξης. προσθετέον δέ, ὅτι οὐκ ἐν τοῖς ἅρμασιν ἀπετίθεντο τὰς μάστιγας, ἀλλὰ οἱονεὶ θήκη ἐκαλεῖτο. δίφρος δὲ δίοχος, ὁ δύο φέρειν δυνάμενος. Τὰ δὲ ἴχνη τῶν τροχῶν, ἃ Ὅμηρος ἁρματοτροχίας εἴρηκε, Καλλίας ἐν Κύκλωψιν ἁμαξοτροχίας λέγει. τὸ δὲ ὑπὲρ τὴν ἅμαξαν περίφραγμα, ὃ περιλαμβάνεται διὰ δικτύων, * μόρμον καλεῖται. καὶ * μορμογεύειν, τὸ * φράγματα ἐπ' αὐτῷ φέρειν. ἐπεὶ δὲ καὶ τοὺς οἰκοδόμους Ὅμηρος τέκτονας καλεῖ, καὶ ἀρχιτέκτων εἴρηται παρὰ Πλάτωνι. βιαία γὰρ ἡ ἐν τῷ Σοφοκλέους Δαιδάλῳ τεκτόναρχος μοῦσα. τὸ δὲ ἀρχιτεκτονεῖν, Ἀριστοφάνης εἴρηκε. φαίης δ' ἄν, οἰκοδομία, οἰκοδομική. οἰκοδόμησις γὰρ παρὰ Θουκυδίδῃ. οἰκοδόμημα, οἰκοδομεῖν, οἰκοδομικῶς, οἰκοδομικός, οἰκοδόμος. Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν Γηρυτάδῃ εἴρηκε τοὺς οἰκοδόμους, καὶ Πλάτων ἐν τῷ πολιτείας δευτέρῳ. καὶ τειχοδομεῖν δ' ἂν εἴποις τὸν αὐτόν, καὶ τειχοποιεῖν, καὶ λιθολογεῖν, καὶ λιθουργεῖν, καὶ τειχοδόμον εἶναι, καὶ τειχοποιόν, καὶ λιθουλκόν, εἰ μὴ τοῦτο φὴς ὑπηρεσίαν τινὰ εἶναι τῇ τεκτονικῇ τέχνῃ. λιθοφορεῖν δ' εἴρηκε Θουκυδίδης. Ξενοφῶν δὲ ἐν τῷ οἰκονομικῷ καὶ φιλοικοδόμους λέγει. καὶ λατύπους δέ, Σοφοκλῆς που. καὶ ἐργαλεῖα τῶν λατύπων, ὀνομάζει λείας καὶ γλαρίδας. καὶ λιθοδόμον δὲ Ξενοφῶν ἐν τῷ τρίτῳ τῆς παιδείας

εἴρηκεν, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Εὐέργου καὶ Μνησιβούλου. λιθοκόπου, ᾧ προσήκοι ἂν λιθοτομίας. Ἡ δὲ σφῦρα τῶν λατόμων, καλεῖται τύκος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ.

Οἰκοδόμων ἔργα, καὶ ἐργαλεῖα.

ΤΟ δὲ τοῖς οἰκοδόμοις ἔργον, οἰκοδομεῖν, ἐποικοδομεῖν, διοικοδομεῖν, λίθοις ἁρμόττειν, συναρμόττειν, ἀκριβῶς, συμφυῶς, ἀπισοῦν, ἀπευθύνειν, ἀποτείνειν, κάμπτειν, περιάγειν, ὑπερῷα ποιεῖν. καὶ στέψαι τὰ οἰκήματα εἰς τὴν ὁδόν. καὶ ταῖς πλίνθοις ἀναβαλεῖν πρὸς ἀριθμόν. Ὑπερείδης γὰρ ἐν τῷ πρὸς Ἐπικλέα ταῦτ' εἴρηκεν. Ὅταν δὲ οἱ ποιηταὶ φῶσιν,

—ἐρέψομεν πρὸς αἰετόν,

στεγάσομεν φασὶ πρὸς ἀέτωμα. τειχίζειν, ἀποτειχίζειν, πύργον ἐφιστάναι, μεταπύργια, προμαχεῶνας, ἐπάλξεις, προοικοδομεῖν, περιοικοδομεῖν. θριγκοῖς, περιβόλοις. καὶ θριγκῶσαι τὸ ῥῆμα. ψαλίδας, πυλίδας, γεῖσα, γεισώματα, γεισίποδας, γεισιποδίσματα, γεισιποδίζειν, στεγάζειν, ἐρέφειν, τέγος, προτέγειον, ὄροφος, παρορωφίς. ὅθεν καὶ ὀροφίας ὄφις. καὶ κρηπιδαῖον δέ, μέρος οἰκοδομήματος, Λυσίου εἰπόντος ἐν τῷ περὶ τοῦ τύπου, Τοῦ γείσου συντετελεσμένου, καὶ τοῦ κρηπιδαίου. Ἐκ δ' αὐτῶν ἂν εἴη, καὶ λιθόστρωτον ἔδαφος, καὶ λιθοκόπημα, καὶ λελιθωμένον. καὶ κιόκρανα, αἱ κεφαλαὶ τῶν κιόνων. καὶ στυλοβάτης, ἡ τοῦ δωρικοῦ κίονος βάσις. σπεῖρα δέ, ἡ τοῦ ἰωνικοῦ. Μέρη δὲ οἰκοδομημάτων, τοῖχοι. Ὑπερείδης δὲ τοὺς παροδίους τοίχους εἴρηκε. δόμοι, πτέρυγες, φάρση. στυλοβάτην δ' ἐν τῇ οἰκίᾳ Πλάτων εἴρηκεν ὁ κωμικὸς ἐν ἑορταῖς. ὀρόφοις δέ, καὶ θυρώμασι, Θουκυδίδης. καὶ κιγκλίδες δέ, εἴδη θυρῶν. Τὰ δὲ τῆς θύρας ξύλα, τέτταρα ὀνόμαζον. καὶ τὸ ἐντὸς τῶν θυρῶν γενέσθαι, ἐντὸς τῶν τεττάρων. τὰ δὲ ὑπέρθυρα, ὑπερτόναια. Κρατῖνος δ' ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ,

Παραστάδας καὶ πρόθυρα βούλει ποικίλα.

παστάδας δὲ ὁ Ξενοφῶν, ἃς νῦν ἐξέδρας. καὶ

dixit: quemadmodum Demosthenes contra Euergum, & Mnesiodulum, Lapidisecam: cui & lithonius adnumerandum est. Lapicidarum autem malleus, cœlum nominatur.

CAPVT XXVII.

Aedificatorum opera, & instrumenta.

SEd Aedificatorum opus, ædificare, superædificare, ædificia disponere, lapides aptare, coaptare: diligenter, cohærenter. Adæquare, dirigere, extendere, inflectere, circumducere, exaltare. Et Domus ad viam constituere, Lateres proportionaliter immittere. hæc enim Hyperides in libro ad Epicleum dixit. Cum autem Poetæ dicunt, ἐρέψομεν πρὸς αἰετόν; cooperiemus dicunt ad pinnaculum. Muro munire, muro circundare, turrim statuere. Interturria, propugnacula, depulsoria. Proædificare, circumstruere, vertices, ambitus. Et vertices eleuare, verbum: Fornices, portulas, grundas, imbricamenta, grundarum bases, imbricamentorum fulcra: grundas fulcire, tegere. Teges, tectum, culmen. Vertex. Vnde & serpens, domesticus dicitur. Tum & Fundamentum, domus pars est secundum Lysiam dicentem in Typo: Tecto confecto simul, & fundamento. Huius etiam farinæ fuerint, lapideum pauimentum, lapidum strues, & lapidatum: Et κιόκρανα, columnarum capita. Et Στυλοβάτης, Doricæ columnæ basis: Σπεῖρα vero, Ionicæ. Aedificiorum autem partes sunt, muri. Sed Hyperides, Muri viatici dixit. Cubicula, pinnæ, pinnacula. Sed Basim, de domo dixit Plato Comicus in Festis. Culminibus autem, & foribus, Thucydides. Tum & cancelli, ianuarum species sunt. Cæterum ianuæ ligna, nominantur quaterna. Et intra fores fieri, intra quaterna fieri dicitur. Superliminaria autem, supertensa. Sed Cratinus in Dionysalexandro, Postes, & porticus vult varios. Porticus vero Xenophon, quos nunc consessus vocant. Tum &

Lesbium,

Lesbium, Laquearia & Cynema, partes operum sunt in Aeschyli Thalamopœis. Sed hic quispiam Lesbium, laqueare quoddam, atque cynema triplicibus laudet rhythmis. Fortassis vero & thalamorum factores, artis nomen erit. Et Culminis sustentacula, dicit Herodotus. Lapides autem defossi, quos Homerus Infernos vocat, qui fundamentis immittuntur. & eosdem, fundamentales lapides nuncupauerunt. Continentur hic, & colūna domus media. Fumum vero, & Fumale, Eupolis dixit: hoc quidem in Tinctoribus. Illud vero, in Populis. Dicenda etiam sunt, subterrestria domicilia, & subterrena. Licet etiam lapidem, nominare durum, & asperum. Porro ædificiorum materiæ sunt, lapides, silices, lateres, ligna, gypsus, tegula, fulctrum. Ligna, tectis destinata: quæ Thucydides, Ligna contignationis vocat. Segestra, argilla, calx viua, calx, bitumen. Et fusilibus quidem ædificia oportet colligare, conglutinare, coniungere, coaptare, compingere, committere: calce vero linire, deinde illinire, delinire, inungere, detergere, purificare, splende facere, alleuiare, attenuare. Et dealbatoria vocabis, & verbum dealbare: idque facientem, dealbatorem. Sed & Amphidis, extat Coniates Fabula. Sed Aedificatoris opus est, Pinnacula erigere, vt Hyperides ait. Ambitum extruere. Aristophanes enim in Senecta dicit, In domuum ambitu consistens. Eius porro instrumenta cum Lignariis simul, ferra lapidaria, & ferra lapides operantia. Cœli. Vnde & cœlo polire dicitur. Hypagogeus, quod poliebant. Securis, amussis, plumbeæ tegulæ, canon, circinus. Vectis enim, ferrum est, muros suffodiens. Ἰκριοποιοὶ vero sunt, qui circa forum furcas extruunt.

CAPVT XXVIII.

Pictorum opera, & instrumenta.

INsuper & scribendi ars, vna ex mundi artium habetur. Et Artifex quidem, Scriba, Scriptor. Et opus, scribere. Et aduerbium

λέσβιον δὲ καὶ ἐκφατνώματα, καὶ κύνημα, μέρη ἔργων ἐν Αἰσχύλου θαλαμοποιοῖς, Ἀλλ' ὁ μέν τις, λέσβιον φάτνωμά τι κύνημ' ἐν τριρρύθμοις ἐμπτερεσινέτω ῥυθμοῖς. τάχα δὲ καὶ οἱ θαλαμοποιοὶ, εἶδος τέχνης. καὶ στεγάσματα μὲν ἐπὶ ὀροφῆς, Ἡρόδοτος λέγει. οἱ κατώρυχες δὲ λίθοι, οὓς Ὅμηρος κατωρυχίας λέγει, οἱ τοῖς θεμελίοις ἐπιθέμενοι. καὶ θεμελίους δὲ λίθους αὐτοὺς ὠνόμαζον. κατειλῆφθαι ἡ μεσόδμη. καπνὸν δὲ, καὶ καπνοδόκην Εὔπολις, τὸ μὲν εἴρηκεν ἐν Βάπταις, τὸ δὲ ἐν Δήμοις. λέγειν δὲ δεῖ καὶ κατάγεια οἰκήματα, καὶ ὑπόγεια. ἔνεστι δὲ εἰπεῖν, καὶ λίθον σκληρὸν, καὶ λίθον πώρινον. Ὕλαι δὲ οἰκοδομημάτων, λίθοι, χάλικες, πλίνθοι, ξύλα, γύψος, κέραμος, μετάστηρον, ἐρέψιμα ξύλα, ἃ ὁ Θουκυδίδης εἶπε τὴν ξύλωσιν. στεγαστὴρ, πηλὸς, ἄσβεστος, τίτανος, ἄσφαλτος. καὶ τοῖς μὲν χυτοῖς, χρὴ τὰ οἰκοδομήματα συνδεῖν, κολλᾶν, συνάπτειν, συναρμόττειν, συμπηγνύναι, συμβάλλειν. τιτάνῳ δὲ χρίειν, εἶτα ἀλείφειν, ἐπαλείφειν, καταλείφειν, ἐξαλείφειν, ἀπολαμπρύνειν, φαιδρύνειν, ἀποφαιδρύνειν, ἐπιλεαίνειν, ἐπιλεπτύνειν. καὶ κονιάματα εὖ ἂν εἴποις. καὶ τὸ ῥῆμα, κονιᾶν. καὶ τὸν τοῦτο δρῶντα, κονιατήν. Ἄμφιδος δὲ καὶ δρᾶμα κονιάτης. Ἔργον δὲ τοῦ οἰκοδόμου, καὶ τὸ ὑπερῷα ἐγεῖραι, ὡς Ὑπερείδης ἔφη. καὶ περίδρομον ἐργάζεσθαι. Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν Γήρᾳ ἔφη, Ἐκ τοῦ περιδρόμου στὰς τῆς οἰκίας. Ἐργαλεῖα δὲ αὐτοῦ σὺν τοῖς ξυλουργικοῖς, σιδήρεια λιθουργὰ, σιδήρεια λιθουργικά. τύκοι, ἀφ' ὧν καὶ τὸ τυκίζειν. ὑπαγωγεὺς, ᾧ παρέξεον. πέλεκυς, στάθμη, μολυβδίδαι, κανὼν, διαβήτης. τὸ γὰρ μοχλίον, τοιχωρύχων ἐστὶ σιδήρειον. ἰκριοποιοὶ δέ εἰσιν, οἱ ποιοῦντες τὰ περὶ τὴν ἀγορὰν ἴκρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ.

Ζωγράφων ἔργα, καὶ ἐργαλεῖα.

ΚΑὶ μὴν καὶ γραφικὴ τέχνη, μία τῶν ἐν κόσμῳ τεχνῶν. Ὁ δὲ τεχνίτης, γραφεὺς, γραφικός. καὶ τὸ ἔργον, γράφειν. καὶ τὸ ἐπίρρημα,

γραφικῶς. ἀλλὰ καὶ ζωγραφία, καὶ ζωγράφος, καὶ ζωγραφεῖν, καὶ ζῶα ποιεῖν. ἐρεῖς δὲ καὶ τέχνην ζώων μιμητικήν, ζώων ποιητικήν, ὁμοιωτικήν. Καὶ τὸν ἄνδρα, μιμητήν. ὁ γὰρ ὁμοιωτὴς, σκληρόν. Τὸ δὲ πρᾶγμα, μίμησιν, μίμημα, ποίησιν, ὁμοίωσιν, γραφήν. καὶ γράψαι, ποιῆσαι, μιμήσασθαι, ὁμοιῶσαι, ὁμοιοῦσθαι. Καὶ μὴν εἰκόνα εἴποις ἂν τὸ πρᾶγμα, καὶ εἰκασίαν, καὶ εἰκὸς, καὶ εἴκασμα. καὶ τὸν ἄνδρα, εἰκαστικόν. καὶ τὸ ἐπίρρημα, εἰκαστικῶς. καὶ τὸ ῥῆμα, εἰκάσαι. ἔξεστι δὲ καὶ σκιαγραφίαν εἰπεῖν τὸ πρᾶγμα, καὶ τὸν ἄνδρα σκιαγράφον, καὶ σκιαγραφικόν. καὶ ἐπίρρημα, σκιαγραφικῶς. τὸ δὲ ῥῆμα, σκιαγραφεῖν. Τὰ δὲ μέρη τῆς τέχνης, ὑποτύπωσις, ὑπογραφὴ, σκιά, σκιαγραφή. καὶ τὸ ἐργαλεῖον, γραφὶς, ἢ ὑπογραφίς. Καὶ αἱ ὗλαι, πίνακες, καὶ πινάκια. καὶ ὡς Ἰσοκράτης, κηρός. χρώματα, φάρμακα, ἄνθη. κηρὸν τήξασθαι, μίξασθαι, χέασθαι, χρώματα κεράσαι, κεράσασθαι, μῖξαι, συμμῖξαι, συμμίξασθαι, συγχέαι, συγχέασθαι, γραμμὴν ἑλκύσαι, σκιὰν ὑποτυπώσασθαι, σκιὰν περιγράψασθαι, σκιὰν ὑπογράψασθαι, σκιὰν ὑποβαλέσθαι, σκιὰν περιενεγκεῖν, σκιὰν ὑπενεγκεῖν. χρῶσαι, ἐπιχρῶσαι, ἀποχρῶσαι, ἄνθεσι φαιδρῦναι, χρῖσαι, ἐπιχρῖσαι, ἀποχρῖσαι. ἐφ' οὗ δὲ αἱ πίνακες ἐρείδονται, ὅταν γράφωνται, ξύλον ἐστὶ τρισκελὲς, καὶ καλεῖται ὀκρίβας τι, καὶ * καλύβας. Τὰ δὲ χρώματα, ἀνδρείκελον, ὄστρεον, πράσινον, κροκοειδὲς, κυανοῦν, κιννάβαρι, ξανθὸν, φαιὸν, φλογόλευκον, λευκόφαιον, λευκὸν, μέλαν, μελεμβαφές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ.

Μισθωτῶν ὀνόματα, καὶ ἔργα.

ΕΤι τοίνυν οἱ ἐξ ἀγορᾶς ἢ λιμένος κομίζοντες, ἀχθοφόροι, ἀμφορεαφόροι, ἀμφορεῖς, ἄφοροι. Καὶ τὰ ῥήματα, ἀχθοφορεῖν, καὶ ἀμφορεαφορεῖν, ἀφορεῖν, ἀμφορεῖν, ὑδροφόροι, ξυλοφόροι, σκευοφόροι, ὑλοφόροι. καὶ ὑλοφορεῖν, πλινθοφόροι, πλινθοφορεῖν, πηλοφόροι, καὶ πηλοφορεῖν, ξυληγοί. ἀφ' ὧν καὶ τὸ ξυλη-

scriptorie. Tum etiam pictura, Pictor, & pingere, & animalia effingere. Vocabis quoque artem animalium imitatricem, animalium effictricem, simulatricem. & Virum, imitatorem. Simulator enim, durum est. Ipsum vero opus, imitationem, imitatum, figmentum, simulationem, picturam. Atque pingere, fingere, æmulari, referre, repræsentare. Ipsum autem opus, imaginem dices, imaginationẽ, simulachrum. & Virum, imaginatorium. Atque aduerbium, imaginatorie. Verbumque, imaginari. Licet etiam adumbrationem nominare, ipsum opus. & Virum, adumbratorem, & adumbratiuum. Aduerbiumque, adumbratorie. Sed ipsum verbum, adumbrare. Cæterum artis partes sunt, effictio, depictio, vmbra, adumbratio. Sed instrumentum, stylus, & penicillum. Atque materiæ ipsæ, tabulæ, tabellæ. & secundum Isocratem, Cera, Colores, Pharmaca, Flores. Ceram macerare, miscere, fundere: colores temperare, attemperare, miscere, commiscere, admiscere, confundere, confundi. Lineam ducere, vmbram adiicere, vmbram inducere, vmbram addere, vmbram subiicere, vmbram inferre, vmbram immittere. colorare, appingere, depingere, floribus illuminare, linire, illinire, delinire. Sed id in quo tabulæ cũ pinguntur, innituntur, lignum est tripes, & pulpitum vocatur, & καλύβας. Colores porro, purpurissum, purpureus, viridis, croceus, cæruleus, cinabari, fuluus, fuscus, subflammeus, subfuscus, albus, niger, denigratum.

CAPVT XXIX.

Mercenariorum nomina, & opera.

SVnt præterea, qui res è foro, aut portu ferunt, baiuli, amphorarii, amphorægeruli, portatores. Verba autem, baiulare, amphoram ferre, portare, gestare. Aquæ portatores, ligniferi, calones, vasigeruli, lignatores. Ligna portare, laterum potatores: lateres ferre, cementarii, cementum gestare. Ligni vectores. Vnde & lignum vehens, dixit:

dixit Demosthenes. Sarmentorũ baiuli, quod nomen apud Lysiã in Epistola Ad Meganerẽ extat. Tum & Lignationẽ Lysias dixit. In genere autẽ dicere licet, mercenarii, & vt Phrynichus, mercenariæ Mulieres. Hinc etiam vti possumus, onerarii: quoniã quæ ab illis portãtur, onera vocabis, gestamina, & sarcinas. Onerarii autẽ nomine, de mercatoribus sarcinas vehẽtibus vtitur Aeschylus in Phrygibus, aut Lytris: Sed nautam onerarium, qui sarcinam littore eduxit. Portatores vero, Vetus Comœdia vocauit eos, qui onera ex emporio deferunt. Sed lignum, in quo res suspensas ferebant, Armigerum vocatum est à Platone in Ioue. Baiulos autem, Noui Comici Mercenarios appellauerunt: hoc vero nomen Byzantiorum erat, vnde & Byzantios nuncupabant. nonnulli autem Colonites, vt Hyperides. Duobus autem locis, Colonis dictis existentibus: hic quidẽ Equus dicebatur, cuius meminerunt, quod Oedipus illuc confugerit; ille vero in foro erat, iuxta Aiacis templum, quo mercenarii confluebant. Vnde & hoc dicitur, Sero venisti, sed in Colonum ito. Liuor autem dicebatur, in collis eorum, propter sarcinas contracta maculã. Cæterum opus ipsorum, portatio, & merces. Portatorium, quod & latorium, & gestatorium vocare licebit. Sed Aristophanes in Heroibus videtur, portatoriam mercedem, more præsenti Portationem dixisse, cum inquit. Obolis existentibus quatuor, & portatione. Cui idem videtur illud Eupolidis in Amicis, Quanti sit precii, dicat quis, portatio. Fortassis vero & fimigeruli, ex horum numero fuerint. & vectores fimi, qui & fimilegi dicentur. Aristophanes enim, Fimi vecturas dixit. & alibi, Cophino arrepto fimũm colligit. Sed Plato Comicus, Fimigerulos vẽtres dixit: quo vocabulo, & propter hunc vtendum erit. Et quæ ab his colliguntur, sunt stercora, & fimus. Quorum à fimo quidem, latrinæ: à stercore vero, apud quamplurimos sterquilinia dicũtur. Sed Strates in Philoctete inquit, Neque sterquilinii thesaurum abiectitium.

γὰρ εἴρηκε Δημοσθένης. φρυγανοφόροι δὲ ὄνομα, ἐν τῇ Λυσίου πρὸς Μεγαιέιραν ἐπιστολῇ. καὶ ξυλοφορίαν δὲ ἔφη Λυσίας. τὸ δὲ σύμπαν εἰπεῖν, μισθωτοί. καὶ ὡς Φρύνιχος, μισθώτριαι γυναῖκες. Ἔξεστι δὲ ἀπ' αὐτῶν καταχρήσασθαι καὶ τὸ φορτηγοί, ἐπεὶ καὶ τὰ κομιζόμενα ὑπ' αὐτῶν εἴποις ἂν φορτία, φορήματα, ἄχθη. τῷ μέντοι φορτηγῷ, ἐπὶ τῶν τὰ φορτία ἀγόντων ἐμπόρων κέχρηται Αἰσχύλος ἐν Φρυξὶν, ἢ Λύτροις,

—ἀλλὰ ναυάτην

Φορτηγὸν, ὅς τις ῥῶπον ἔξαγε χθονός.

φόρτακας μέντοι ἡ παλαιὰ κωμῳδία τοὺς ἀχθοφοροῦντας ἐκ τοῦ ἐμπορίου καλεῖ. τὸ δὲ ξύλον ἐφ' οὗ τὰ σκεύη κατηρτημένα ἔφερον, σκευοφορεῖον ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Διῒ καλουμένῳ ὠνόμασαι. οἱ δὲ καὶ προυνίκους τοὺς μισθωτοὺς οἱ νέοι κωμῳδοδιδάσκαλοι ἐκάλουν. τὸ δὲ ὄνομα βυζαντίων ἦν, ὅθεν καὶ βυζαντίους αὐτοὺς ἀπεκάλουν. οἱ δὲ κολωνίτας, ὡς Ὑπερείδης. δύο γὰρ ὄντων τῶν κολωνῶν, ὁ μὲν ἵππιος ἐκαλεῖτο, οὗ μέμνηνται, ὡς Οἰδίποδος εἰς αὐτὸν καταφυγόντος. ὁ δὲ ἦν ἐν ἀγορᾷ, παρὰ τὸ εὐρυσάκειον, οὗ συνίεσαν οἱ μισθαρνοῦντες. ὅθεν καὶ τοῦτ' ἐστὶν εἰρημένον.

Ὀψ' ἦλθες, ἀλλ' εἰς τὸν κολωνὸν ἴεσο.

τύλη δὲ ἐκαλεῖτο, ἡ ἐπὶ τοῖς τραχήλοις αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀχθέων γινομένη τριβή. Τὸ δὲ ἔργον αὐτῶν, φορά. καὶ ὁ μισθὸς, κόμιστρον. εἴποι δ' ἄν τις αὐτῶν καὶ φόρετρον, καὶ φορεῖον. Ἀριστοφάνης δ' ἂν ἐν τοῖς ἥρωσι δοκεῖ τὸ κόμιστρον κατὰ τὸ νῦν ἔθος εἰρηκέναι τὴν φορὰν, ὅταν εἴπῃ, Ὀβολῶν δὲ οὐσῶν τεττάρων καὶ τῆς φορᾶς. τούτῳ δ' ἄρ' ἔοικε καὶ τὸ ἐν τοῖς φίλοις Εὐπόλιδος, * τιμῆς εἴποι τίς πόση ἤδ' ἡ φορά. τάχα δ' ἂν καὶ κοπροφόροι εἶεν ἐκ τούτων, καὶ κοπραγωγοί. καὶ κοπρολόγοι λέγοιντο. Ἀριστοφάνης μὲν γὰρ εἴρηκε, κόπρου ἀγωγάς. καὶ ἀλλαχοῦ, Κοπρολογεῖ κόφινον λαβών. Πλάτων δὲ ὁ κωμικὸς, κοπραγωγοὺς γαστέρας, ᾧ καὶ ἐπ' ἐκείνου χρηστέον. καὶ τὰ συλλεγόμενα ὑπ' αὐτῶν, κόπρια, καὶ κόπρος. ὧν ἀπὸ μὲν τῆς κόπρου, οἱ κοπρῶνες. ἀπὸ δὲ τῶν κοπρίων παρὰ τοῖς πλείστοις, οἱ βολεῶνες. Στράτης ἐν τῷ φιλοκτήτῳ φησὶν,

Οὐδὲν κόπρειον θησαυρὸν ἐκβεβλημένον.

ἐκ δὲ τῶν φερόντων, καὶ σκιαδηφόροι, καὶ λαμπαδηφόροι.

Ex baiulorum quoque ordine fuerint, vmbraculigeri & faciferi.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ.

* Περὶ ποιητικῶν τεχνῶν.

ΑΙ δὲ ποιητικαὶ καὶ πρακτικαὶ τῶν τεχνῶν πρὸς ταῖς εἰρημέναις, οἱ μὲν δρῶντες, θηρευταί, κυνηγέται. Καὶ τὸ ῥῆμα, θηρεύειν, θηρᾶν, κυνηγετεῖν, ὥσπερ ὀρνιθευταὶ, καὶ ὀρνιθοθῆραι. τὸ δὲ ῥῆμα, ὀρνιθοθηρᾶν. Τηλεκλείδης εἴρηκεν ἐν πρυτάνεσιν, εὐχερεῖν, σωφρονεῖν, καὶ ἡγεῖσθαι κυνηγῆσαι. ἰξεύεσθαι. τάχα δ᾽ ἂν τούτοις προσήκοιεν καὶ οἱ ἀλεκτρυοφόροι, οὓς ὠνόμασεν ἐν ἀξιόχῳ Αἰσχίνης. Φρύνιχος μὲν γὰρ ἐν κρόνῳ, καὶ ἀλεκτρυοπωλητήριον εἴρηκεν. ὥστε καὶ ἀλεκτρυονοπώλην ἂν εἴποις. ἴσως δὲ καὶ ὀρτυγοφόρον. ὁ γὰρ ὀρτυγοκόπος, οὐκ ἔστιν ἐν χρήσει. καὶ ὀρτυγοπώλης. καὶ * τυμφόκους αὐτοὺς οἱ κωμῳδοὶ καλοῦσιν. ὡς τὸ ἐκόπτου τοὺς ὄρτυγας, καὶ τὸ ἐτρύπησαν, καὶ τὸ * ἀνεκδαίδαλον τῶν ὀρτυγοκοπικῶν.

CAPVT XXX.

De aucupibus.

ARtes autem operariæ, & practicæ, pręter hasce prædictas, & eorum Operatores quidem Venatores, canum ductores. Et verbum, venari, venationem exercere, canes agere. Veluti & aucupes, & auium venatores. Verbum autem, aucupari. Teleclides vero, in Prytaneis dixit, Agere, venari, aucupari. His etiam, gallorum portatores adnumerabuntur: quorum mentionem in Axiocho Aeschines facit. Nam & Phrynichus in Saturno, Gallorum forum dixit. Itaque & gallorum venditorem nominabis, fortassis & cothurnices gerentem. Nam ὀρτυγοκόπος inusitatum est. Et cothurnicum venditor. Eos & Tymphoeos Comici vocauerunt. * veluti Cothurnices sciderunt, & Perforarunt, & Cothurnicum conditurarum inexpertum.

[ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ.

Θαλαττουργῶν.]

ἉΛιεῖς, ἀσπαλιευταί, δικτυεῖς, δικτυουλκοί. καὶ δικτυοβόλοι δὲ οὗτοι καλοῦνται, ὡς οἱ τῷ πόρκῳ χρώμενοι, κρωπεῖς, γελπεῖς, ἑλκοθηρευταί, πορφυρεῖς, πορφυρευταί, σπογγοθῆραι. καὶ σπογγοκολυμβηταὶ δὲ Λυκοῦργος εἴρηκεν ἐν τῷ κατὰ Μενεσέμνου. ὑδροκολυμβηταί, ὕφυδροι, κολυμβηταὶ δυόμενοι. ὁ γὰρ δύτης, εὐτελές. εἴρηκε δ᾽ αὐτὸ Ἡρόδοτος ἐπὶ τοῦ σκυλλίου. νῦν δ᾽ ἐξ ὑπτίας μάθημα κολυμβητῶν Ἀριστοφάνης εἶπε, καὶ Πλάτων. ῥητέον τοίνυν, νεῖν, διανεῖν, παρανεῖν, καὶ παραρέοντες, νήχεσθαι, παρανήχεσθαι, διανήχεσθαι, διακολυμβᾶν, κατακολυμβᾶν, ἐπικυματίζειν, ἐπιπολάζειν τῷ ὕδατι, ἐπινήχεσθαι,

CAPVT XXXI.

De his qui in mari operantur.

PIscatores, retiarii, rete trahentes. & rete iacientes quoque hi vocantur: veluti si qui reti vtuntur, κρωπεῖς. Retium textores venatores, purpuratores, purpurarum captores, spongiarum venatores. Et Spongiarum vrinatores, Lycurgus Contra Menesemnum dixit. Vrinatores, aquatici, vrinatores demersi. Submersor enim, sordidum est: hoc autem, de catulo vsus est Herodotus. Nunc autem Supinè vrinatorum specimen, dixit Aristophanes, & Platon. Dicendū porro, nare, pernare, tranare, tranātes. Et natare, transnatare, pernatare: perurinare, deurinare, fluctibus vehi. Aquæ innatare, supernatare, super-

superferri. Vrinare: vnde locum vrinandi, vel lauandi, dixit Platon. Mergere, submergere, demergere. Lato vtentes tridente, pertica, aut igne. Et horum artes sunt, venatoria, venatio, venatica: aucupium, auium captura, auium captio. Piscatoria, piscatio, hamatio, hamorum piscatio, retium venatio, retiorum vsus: venatica ars, vrinatoria, submersoria, tridentis vsus, tridentaria, plicatoria, purpurarum captura, spongiarum venatio. Piscatio, quæ igne fit. Gubernatores vero, & Proretæ, Nautæ sunt. quibus & Nauitæ Mulieres, apud Aristophanem adnumerandæ sunt. & omnia, quæ ante de nauium necessariis rebus dicta sunt. Sed Præfectus, nauis inspector est. Aristophanes autem in Lemniis, Nauis custodem dixit.

ἐπιφέρεσθαι, κολυμβᾶν. ἀφ' οὗ καὶ κολυμβήθραν ὁ Πλάτων. δύεσθαι, ὑποδύεσθαι, καταδύεσθαι. τριόδοντι χρώμενοι. κοντῷ, ἢ κάμακι, πυρίαις. Αἱ τέχναι αὐτῶν, θηρευτική, θήρα, κυνηγετική, ὀρνιθευτική, ὀρνιθεία, ἰξευτική, ἁλιευτική, ἁλεία, ἀσπαλιευτική, ἀγκιστρεία, ἀγκιστρευτική, δικτυοθηρευτική, ἀμφιβληστρευτική, ἑρκοθηρευτική, κολυμβητική, δυτική, τριοδοντία, τριοδοντική, πληκτική, πορφυρευτική, σπογγοθηρευτική, πυρευτική. κυβερνῆται δὲ, καὶ πρωρεάται, ναῦται. οἷς προσήκει καὶ αἱ παρ' Ἀριστοφάνει ναύτριαι, καὶ πάνθ' ὅσα ἐκ νεῶν ὑπηρετικὰ εἴδη τυγχάνει φθάνει προειρῆσθαι. δίοπος δὲ, ὁ ἐπόπτης τῆς νεώς. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Λημνίαις εἴρηκε, καὶ ναῦς φύλαξ.

CAPVT XXXII.

De agricolis.

HVc præterea pertinent, Agricolæ, plantatores, Vinitores, Hortulani, olitores, lignatores, oleatores, ficos curantes, ficuum custodes. Agricultura, agricolatio, plãtatio, plantatoria, plantandi opus, plantatiua, vitium cura, hortorum cultus, nemorum administratio, syluana, nemorum plantatio, olearum consitio: olearum cura, vel cultura. Et ipsæ res, terræ cultæ plantæ, plantata, vineæ, horti, hortensia, paradisi, nemora. Et Rustici, hortẽses, plãtatorii, vinitorii, syluani. Atq; aduerbia, rustice, vinitorie, hortulane, syluestre. Et verba, colere, plantare, vites curare, & vites tractare, vites conserere, Hortulanum, esse, nemora curare, oleas nutrire. Et Occare, dixit Aristophanes. Sed horum partes, ante prædictæ sunt. Tum & messores, vindemiatrices, spicilegæ, runcatrices, & sarmentorum collectrices, ex horum numero fuerint. Tum & herbas legere, sarmenta corradere. Herbam autem Medicam dixerunt, pabuli cuiusdam speciem. Pabulum autem & fœnum, & olus, & fœnum semiaridum: vel κράστις dicitur. Vnde & vas, quod

[ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΒ.

Γεωργῶν.]

ΠΡὸς δὲ τούτοις ἔτι, γεωργοί, φυτουργοί, ἀμπελουργοί, κηπωροί, κηπεῖς, ἀλσοκόμοι, ἐλαιοκόμοι, θελασαί, συκωροί, γεωργία, γεωργική, φυτεία, φυτευτική, φυτουργία, φυτουργική, ἀμπελουργία, κηπωρία, ἀλσοκομία, ἀλσοκομική, ἀλσοποιΐα, ἐλαιοποιΐα, ἐλαιοκομία, ἐλαιοκομική. Καὶ τὰ πράγματα, γεωργήματα, φυτεύματα, φυτουργήματα, ἀμπελουργήματα, κῆποι, κηπεύματα, παράδεισοι, ἄλση. καὶ γεωργικοί, κηπουργικοί, φυτουργικοί, ἀμπελουργικοί, ἀλσοκομικοί. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, γεωργικῶς, ἀμπελουργικῶς, κηπουργικῶς, ἀλσοκομικῶς. Καὶ τὰ ῥήματα, γεωργῆσαι, φυτουργῆσαι, ἀμπελουργῆσαι, καὶ ἀμπελουργεῖν, ἀμπελοστατεῖν, κηπωρεῖν, ἀλσοκομεῖν, ἐλαιοκομεῖν. καὶ βωλοκοπεῖν δὲ, Ἀριστοφάνης εἴρηκε. Τὰ δὲ μέρη τούτων, προείρηται. καὶ ἔριθοι δὲ, καὶ τρυγήτριαι, καὶ καλαμητρίδες, καὶ ποάστριαι, καὶ φρυγανίστριαι. εἶεν ἂν ἐκ τούτων, καὶ ποάζειν, καὶ φρυγανίζειν. μηδικὴν δὲ πόαν ἔλεγον χόρτου τι εἶδος. ὁ δὲ χόρτος, καὶ χιλὸς, καὶ βοτάνη, καὶ κράστις. ἀφ' οὗ καὶ τὸ ἀγγεῖον, ὃ

ἐπὶ τῆς φάτνης κατῆρτο ἐπὶ τῷ χόρτῳ, κρασήριον ὠνόμαζον. καὶ στοῖχον δὲ δένδρων λέγει Ξενοφῶν. καὶ ἐπὶ ἐργασίας, τὸ τὴν ἅλω ἐργάζεσθαι. καλαμώμενον δὲ, Κρατῖνος εἴρηκε. Τῶν δὲ τοῖς κηπωροῖς ὑπηρετούντων ἐστὶ καὶ τὸ κηλώνειον· οὐ μόνον γὰρ Ἡρόδοτος μνημονεύει, ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης. ὥστ᾽ ἀνακύπτων, καὶ κατακύπτων, τοῦ σχήματος εἵνεκα. τοῦ δὲ κηλωνείου, τοῖς κηπωροῖς. Καὶ συκωροὶ μὲν, οἱ τὰ σῦκα φυλάττοντες καλοῖντ᾽ ἄν. καὶ τὸ ἔργον, συκωρεῖν. καὶ ἐρινάζειν, τὸ τὰ ἐρινὰ ἀφαιροῦντας, εἰς θύλακον κατατίθεσθαι. ἐρινὰ γὰρ τὰ τῆς ἐρινεοῦ σῦκα. συκάζειν δὲ, τὸ τὰ τῆς συκῆς. κυθελάζειν, τὸ φυλλολογεῖν τὴν συκῆν. Τὰ δὲ ζῷα τὰ ἐν τοῖς σύκοις, ψῆνες, καὶ κνῖπες, Ἀριστοφάνους εἰπόντος, Ψῆνες καὶ κνῖπες τὰς συκᾶς σου κατέδονται. ταρσία δὲ, οὐ μόνον τὸ ἄθροισμα τῶν σύκων, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκ καλάμου πλέγμα, ἐφ᾽ οὗ ψύχεται. Πολλῶν δὲ προειρημένων γεωργικῶν, καὶ τάδε ῥητέον, ὅτι κεδρὶς μὲν, ὁ τῆς κέδρου καρπός. * μεμύκηλα δὲ, ὁ τῆς κομάρου. Καὶ μετόρχιον μὲν καλεῖται τὸ μεταξὺ τῶν πεφυτευμένων, ὧν ὁ στίχος ὄρχος ὀνομάζεται. σφύρα δὲ, τὸ μεταξὺ τῶν ἀνηρεισμένων ἀνέχον· καὶ ὑποσφυρίσασθαι οἱ ποιηταὶ, τὸ ὑπαγορεῦσαι λέγουσιν. ὁμοίως δὲ τῆς ἀμπέλου, τὸ ἀπὸ γῆς ἕως τῆς ἐκφύσεως τῶν κλημάτων τῶν δένδρων, αἱ παραφύσεις, ἃς εἴποις ἂν παραβλαστήματα, ἢ κατὰ Πλάτωνα, ἀναβλαστήματα, αὐτομολίαι καλοῦνται. καὶ μολεύειν, τὸ ταύτας κόπτειν, ὡς τὸ τὰ πρέμνα πρεμνίζειν. ἐν γοῦν τῷ Ἀττικῷ νόμῳ τῷ περὶ τῶν κοινῶν γέγραπται, Μὴ ἀνθρακεύειν, μὴ δὲ μολεύειν, μὴ δὲ πρεμνίζειν. τὸ μέντοι δρέπεσθαι τὸν τῆς ἐλαίας καρπὸν, ἐλαιοῦν ἔλεγον· καὶ τοὺς τοῦτο ποιοῦντας, ἐλαιαστῆρας. καὶ τὰς ῥάβδους, αἷς καταράσσουσι τὸν καρπὸν, ῥακτηρίας. τὸ δὲ ἀνατρέφειν τὰ φυτὰ, μοσχεύειν ἂν λέγοιτο. καὶ ξύσας μὲν; καὶ στάσεις· καὶ ἀμπελόφυτος γῆ, εἰ μὴ κατὰ στίχον εἴη πεφυτευμένη. στοιχὰς δὲ, ἡ κατὰ στίχον. ἡ δὲ ἄλλως δασεῖα δένδροις οὐχ ἡμέροις, ὀρχάμη. εἰ δὲ ἄν τις καύσειε τὴν ὕλην, τὸ χωρίον διὰ τὸ ἔργον, ῥωχμοὺς ἐρεῖς.

fœni caussa supra præsepe suspensum est, κρεσήριον nominauerunt. Et Arborum ordinem, dicit Xenophon. & de opere, Aream operari. Spicilegam vero, dixit Cratinus. Cæterum ex iis quæ Hortulanis conducunt, etiam tolleno est cuius non Herodotus modo, sed & Aristophanes meminit. Veluti & emergens, & demergens formæ causa * dicitur. Ficuum vero tutores, ficus custodientes dicuntur. Et ipsum opus ficus inspicere. Et caprificare, est caprificus demptos in calathos reponere. Caprificus enim, & caprifici fructus dicuntur. Sed συκάζειν, ficus legere significat. Et κυθελάζειν, ficuum folia legere. Animalia vero quæ in ficis nascuntur, culices. Et Muliones, secundum Aristophanem dicentem: Culices, mulionesque ficus tuos deuorant. Trasia autem, non modo ficuum cumulus, sed & arundinum connexio est, super quam ficus torrentur. Multis autem ad agriculturam pertinentibus prædictis, & hoc dicendum est: quod cedris, cedri, & * memycela, fragi, aut mori fructus sunt. Et μετόρχιον quidem, dicitur medium inter plantatas arbores spacium: quarum ordo, ὄρχος appellatur. Malleus autem, media inter euulsa loca eminentia. Vnde & ὑποσφυρίσασθαι Poetæ dixerunt pro imperare. Similiter & in vite pars, à terra vsque ad malleolorum excrescentiam, ea quæ accrescunt, germina nominabis: aut Palmites, secundum Platonem: qui etiam capreoli dicuntur. Et ablaqueare, est capreolos amputare: sicut de stirpibus, extirpare dicitur. In Lege sane Attica De Communibus scriptum est, Neque carbonariam exercere, nec ablaqueare, neque extirpare. Oliuæ autem fructum decerpere, ἐλαιοῦν vocauerunt. & oleatores, qui hoc faciunt: virgasque quibus fructum decutiunt, perticas. Plantas autem nutrire, viuiradices efficere dicitur. Tũ & plantas consertas dices, & dispositas. Et terra vitigera, nisi secundũ ordinem consita fuerit: ordinata autem, quæ ordine consita est. Quæ vero alio modo, nec arborib. domesticis plena est, orchama. Et si quis syluã combusserit, locũ quidem propter opus hoc, ῥωχμοὺς nominabis.

Sicuti

Sicuti autẽ vitis ramus, palmes, & oleæ, germen: sic palmæ spadix dicitur. Rebus vero rusticis, & mellificatoria apponere conuenit. Sciendumque, quod apum foramina, introitusq;, cittari vocantur, aut faui: qui autẽ in his vermiculi latent, soboles: aut nymphæ, postquam prouenerint. Sed quos σκαπτῆρας vocat Xenophon, fossores sunt. Fodientes autem, vocat Archippus: Fodientibus, Hortulanis, agasonibus, & runcatricibus Mulierculis. Rastrum porro, Rastrulum vocat Aristophanes. Sed fossorum instrumentum, ligo est. Sed Frui & Fructum, dicit Xenophon: quam nunc fructificationem dicunt. Frui autem idem, quod fructum capere, vt Thucydides dicit. Et verbũ, fructum possidere. Hyperides autẽ Ad Thasios, Frui bono, & copioso agro. Sed fructificationes, in Gerytade dixit Aristophanes. & fœlici fructuum prouentu frui, Καρπεύειν vocauit in Tagenistis. Sed radicare frumentum, radices agere dixerunt. Vnde Pherecrates in Transfugis inquit, Vt segetes radices agant. Tum & metere, & messem administrare. Et res ipsa, non θέρος modo: sed & Messis dicitur, ab Aeschine Socratico. Aristophanes autem, Mulierem metentem, & sarmentatricem dixit. Sed mansuetę vitis palmes, lenimen vocatur. Et lignum, in quo oleum exprimunt, ὄρος: funis autem, quo ligna colligant, laqueus. Crater autem, in quem oleum expressum influit, τριπτήρ. In quod vero vindemiatores vuas coniiciunt, Σταφυλοβολεῖον, vuarum receptaculum. similiter & vbi calcãt, Torcular. hæc autem nomina, ex Isæi Contra Dioclem Accusatione sunt. Sed qui stabula purgat, seu Vir, seu Mulier, stabularius dicitur. Cæterum quod ex fracibus vuarum cõpressis effluit, fex dicitur. Tellus vero semiculta, à Solone dicitur, quæ partim culta est. Et μοργὴ, agriculturæ pars est. Porro quarta vice depascere, τεταρχίζειν vocarunt. Sed quæ nunc vitium gemmæ, dicuntur scintillæ. Et ante tempus maturus fructus, Præcox, in Aristophanis Lemniis nominatur. & Fructus præmaturos, idem dixit.

ὡς δὲ ὁ τῆς ἀμπέλου κλάδος κλῆμα, καὶ ὁ τῆς ἐλαίας θαλὸς, οὕτω καὶ ὁ τοῦ φοίνικος σπάδιξ. Ἐπεὶ δὲ τοῖς γεωργητικοῖς προσέθεμεν καὶ τὰ μελιττουργικὰ, ἰστέον, ὡς αἱ ὀπαὶ καὶ αἱ καταδύσεις τῶν μελιττῶν, καλοῦνται κύτταροι. οἱ δὲ ἐν αὐτοῖς σκώληκες, ἢ σχαδόνες, ἢ νύμφαι, ἐπειδάνπερ φυῶσιν. οὓς δὲ σκαπτῆρας καλεῖ Ξενοφῶν, οὗτοί εἰσιν οἱ σκαπανεῖς. σκαφέας δ᾽ αὐτοὺς Ἄρχιππος καλεῖ, Σκαφεῦσι, κηπωροῖσι, τοῖς τ᾽ ὀνηλάταις, καὶ ταῖς γυναιξὶ πρόσετι ταῖς ποαστρείαις. τὴν δὲ σμινύην, σμινύδιον Ἀριστοφάνης καλεῖ. τὸ δὲ τῶν σκαπανέων ἐργαλεῖον, ἐστὶν ἡ σκαπάνη. Καὶ τὸ μὲν καρποῦσθαι, κάρπωσιν λέγει Ξενοφῶν, ἣν οἱ νῦν καρπίαν. αὐτὸ δὲ τὸ καρποῦσθαι, καὶ καρπίσασθαι Θουκυδίδης λέγει. καὶ τὸ ῥῆμα, καρπεύειν. Ὑπερίδης ἐν τῷ πρὸς Θασίους, Εὐθὺς δὲ καρπεύειν ἀγαθὴν καὶ πλείστην χώραν. Τὰ δὲ καρπεῖα, ἐν τῷ Γηρυτάδῃ Ἀριστοφάνης εἶπε. τὸ δὲ εὐκαρπεῖν, ἐν ταγηνισταῖς καρπεύειν. Τὸ μέντοι ῥιζοῦσθαι τὸν σῖτον, συγκαρκινοῦσθαι ἔλεγον. ὅθεν καὶ Φερεκράτης ἐν τοῖς αὐτομόλοις ἔφη, Ἵνα τὰ λήϊα συγκαρκινωθῇ καὶ ἀμῆσαι δὲ, καὶ θερίσαι. καὶ τὸ πρᾶγμα οὐ μόνον θέρος, ἀλλὰ καὶ θερισμὸς Αἰσχίνης εἶπεν ὁ σωκρατικός. Ἀριστοφάνης δὲ γυναῖκα θερίστριαν, καὶ φρυγανίστριαν. Τὸ μέντοι τῆς ἡμέρου ἀμπέλου κλῆμα, πρέμνημα καλεῖται. καὶ τὸ μὲν ξύλον ἐν ᾧ τοὔλαιον πιέζεται, ὄρος τὸ δὲ σχοινίον, ᾧ τὰ ξύλα καταδεῖται, τοπίον. Ὁ δὲ κρατὴρ, εἰς ὃν ἀπορρεῖ τοῦ ἐλαίου τὸ πιεζόμενον, τριπτήρ. Ἐν ᾧ δὲ τὰς σταφυλὰς βάλλουσιν οἱ τρυγῶντες, σταφυλοβολεῖον. ὁμοίως δὲ ᾧ ἐμπατοῦνται, ληνός. τὰ δὲ ὀνόματα ταῦτ᾽ ἐστὶν ἐκ τῆς Ἰσαίου πρὸς Διοκλέα ὕβρεως. Ὁ μέντοι τὰς μάνδρας καθαίρων, εἴτε ἀνὴρ εἴη, εἴτε γυνὴ, σηκοκόρος λέγεται. τὸ δ᾽ ἐκ τῶν στεμφύλων πιεσθέντων ἀπορρέον, τρυγηφαῖον. ἐπίμορτος δὲ γῆ παρὰ Σόλωνι, ἡ ἐπὶ μέρει γεωργουμένη. καὶ μορτὴ, τὸ μέρος τῶν γεωργῶν. Τὸ δ᾽ ἐπὶ τετάρτῳ μέρει νέμεσθαι, τεταρχίζειν. οἱ δὲ καλούμενοι νῦν τῶν ἀμπέλων ἐπίσπαργοι, θυμάλωπες. Καὶ ὁ μὲν πρὸ ὥρας πεπαινόμενος καρπὸς, πρώϊμος ἐν Λημνίαις Ἀριστοφάνους, καὶ πρωΐα δὲ καρπία ὁ

αὐτὸς εἴρηκε. σῦκα δὲ τῶν διφόρων, ἐν Καρπαταλοῖς Φερεκράτης. Τὰ δὲ φυτεύματα τῶν σύκων, συκίδας Ἀριστοφάνης ἐν ταῖς Λημνίαις.

[ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΓ.]

Περὶ ποιητικῶν τεχνῶν, καὶ τῶν λοιπῶν. α.

Ποιητικαὶ δὲ τέχναι, αἵδε. αὐλοποιός, γλωττοποιός, αὐλοτρύπης, αὐλοποιΐα, γλωττοποιΐα, γλωττοποιητικῶς, αὐλοποιητικῶς. τρυπητικῶς. καὶ τὸ μὲν ἀγγεῖον τὸ τὰς γλώττας ἔχον, γλωττοκομεῖον. ἡ δὲ τῶν αὐλῶν θήκη, συβήνη. Πάλιν δ' αὖ, λυροποιός, λυροποιΐα, λυροποιητική, λυροποιητικός. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Δαιταλεῦσι, καὶ λυρωνίαν που λέγει. πληκτροποιός, πληκτροποιΐα, πληκτροποιητική, πληκτροποιητικός, πληκτροποιητικῶς. χορδοποιός, χορδοποιΐα, χορδοποιϊκῶς, χορδοποιϊκός. καὶ ἀπ' αὐτῶν χορδοπώλης, ὡς Κριτίας λέγει. Νευρορράφος, νευρορραφικός, καὶ ἀπ' αὐτοῦ νευροσπάσται. Ὁπλιτοποιός, ὁπλοποιός, ὁπλοποιΐα. καὶ ἀπ' αὐτοῦ, ὅπλα, ὅπλισις, ὁπλίτης, ὁπλίζεσθαι, ἐξοπλισία, ὁπλομαχία, ὁπλοφόρος, ὁπλοθήκη. Ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ὅπλων στρατηγός, ἀσπιδοποιός, ἀσπιδοπλήκτης, ἀσπιδοπήγιον. Λυσίᾳ δὲ καὶ λόγος ὑπὲρ τοῦ ἀσπιδοποιοῦ. καὶ ἀπ' αὐτοῦ, ἀσπίς, ἀσπιδηφόρος, ὑπασπιστής, συνασπιστής. ὑπ' ἀσπίδα συνασπίζειν, περιασπίζειν, ὑπερασπίζειν, ὑπὲρ ἀσπίδα, μικρὰ ἀσπίδα. κρανοποιός, κρανοποιΐα, κρανουργός, κρανουργία, κράνος. Θωρακοποιΐα, θωρακοποιός, θώραξ, θωρακοφόρος, τεθωρακισμένος, ἡμιθωράκια. Μαχαιροποιός, μαχαιροπωλεῖον, μαχαιροπώλης, μάχαιρα, μαχαιροφόροι, μαχαιρίδες. Τοξοποιός, τοξοποιΐα, τόξον, τοξότης, τοξοφόρος, τόξαρχος. Ἱπποτοξότης, τοξεύσαι. ἐκτοξεῦσαι, τοξεύματα. Βελοποιός, βελοποιΐα, βέλος, βλῆμα, βάλλειν. Δορύξους, δόρυ ὁλοσίδηρον. καλεῖται δὲ γαισός, καὶ ἔστι λιβυκόν. δορυφόρος, δορυφορία,

Sed ficus bis in anno fructificantium, dixit in Carpatalis Pherecrates. Atque ficuum plantas, Ficulos, in Lemniis vocat Aristophanes.

CAPVT XXXIII.

De artibus operariis.

ARtes vero operariæ hæ sunt, tibiarum confector, lingularum opifex, tibiarum perforator: tibiæ confectio, lingularum opificium, instar lingularum, instar tibiarum, perforatorie. Et ipsum vas lingulas cõtinens, lingularum theca dicitur. Sed tibiarum theca, συβήνη. Rursum vero, lyræ opifex, lyræ opus: lyræ confectio, lyrarum confector. Sed Aristophanes in Epulonibus alicubi, & Lyroniam dixit. Plectrorum opifex, plectrorum confectio: plectrorum opificium, plectrorum opifex. instar plectri. Chordarius, chordarũ confectio, instar chordæ factum, chordarum confector. Et hinc quoque Chordarum venditor, vt Critias inquit. Neruis consutus, neruis consuens. Et hinc neruis formatæ, circulatorum imagunculæ. Armificus, armorum Faber, armorum confectio. & hinc, arma, armatura, armatus, armari, dearmatio, armorum pugna, armiger, & armamẽtarium. Sed armorũ dux, scutificus, scuta cõplicans, scuti contextura. Sed & Lysias, Orationem de Scutifico habuit. Et hinc dicitur, scutum, scutiger, scutatus, conscutatus. Sub scutum constipare, propugnare, protegere: protectorem, paruo scuto vtentẽ. Galearum opifex, galearum opificium: galearum confector, galearum confectio, galea. Thoracis opus, thoracum Artifex: thorax, thorace indutus, thorace armatus, semithoraces. Ensium Faber, gladiorum venditio: gladiorum vẽditor, gladius, ensiferi, pugiones, Arcuum factor, arcuum confectio, arcus: iaculator, arcum gestans, iaculatorum princeps. De equo iaculans, iaculari, eiaculari, iaculationes. Telificus, telorum opus, telum, iaculum, iacula: Hastarũ politor. Hasta ferrea, quæ Gæsa vocatur, & Libyca est. Hastiger, hastæ gestatio, hastæ

hastæ armamentarium, mancipium, hasta captus, hastæ captiuus. Sed Aristophanes in Scenis, Prehendens, inquit, latorum duplicem coniunctionem iaculorum. & Cristas vendere, dixit idem. & Clypei redemptionẽ, id est scuti. Σάγη vero, panopliam totam significat. Galeæ autem crista, conus appellatur: sicuti & gladii cuspis, mucro. Arcus porro vinculum, πολάκνη. Quemadmodum cuspidis circulus, πόρκης dicitur. Arma μέσωρα sunt, quæ pedibus adaptari possunt. Sed Xylomachæra dicitur, gladius magnus, in Theopompi Cauponis: Elephantorum sectores xylomachæras, & hastas. nonnulli enim hastilia sic nominata putant. Sed iaculi acies, hami dicuntur, & barbæ. Corona autem, galeæ & species fuerit, & pars. Multa vero ex his Militaribus, vbi & horum synonyma, & armorum partes exposuimus, vt iam prædictum est. Nunc autem, ad pacificas magis artes redeamus. Vestiarius, vestiaria ars, exomis vestis, chlamydis confectio: chlamydis sartor, penulæ, palliola, penularum consutor. Lectulorum confectio, lectificus, lectulorum compactio, lectus, lectica, lectulus. Aegrotus, lecto decumbens, decumbere. Sed Lectum decusserunt, dicit Cratinus in Dionysalexandro. Et arca. Arcarum Faber, vt Dinarchus. Arcula. Tum & rhiscus, cista, cubile, cubiculum, mucro. Idemque Dinarchus, Coriarium dixit: & Poculorum confectorem, Vrnarium. Vrnarũ compactor, vrnarum compactio. Vrna, hæc eadem & vrceus dicatur, & arca, & linter. Restiarius, restio, lorarius, funis, restis, funiculus, funis integer, contextum funibus. Cophinorum complicator, & cophinus. Velificus, velum, velum implens. Figulus, fictile. Figulina, ars, & fictilis. Tegula. Et lateres, non de tecto solum dicuntur, sed & de republica male mereri. Thucydides vero vtrunque, Κεραμεύειν vocat. Testam vinariam dixit Herodotus, & Cratinus. Aristophanes vero, & Acetarium. Fictilium venditores, Figulinum forum, vt Dinarchus. Et verbum, Fictilia vendere, apud Alexim. Fictilia mixta, vrna, & terra figulina. Et lutum, omnis Figulorum materia. Tectum vero non

δορυδόκη, δορυάλωτος, δορυάληπτος, δορύληπτος. Ἀριστοφάνης δ' ἐν σκηναῖς, καταλαμβάνουσ' ἔφη καὶ τῶν πλατυλόγχων διβολίαν ἀκοντίων. καὶ λοφοπωλεῖν δὲ ὁ αὐτὸς εἴρηκε. καὶ σάγματος λύτρον, τὸ τῆς ἀσπίδος. Σαγὴν δὲ, τὴν πανοπλίαν. Ἡ δὲ τοῦ κράνους θήκη, λόφιον καλεῖται, ὡς ἡ τοῦ ξίφους ἀκμὴ, κνώδων. Ὁ δ' ἐν τῷ τόξῳ δεσμὸς, πολάκνη, ὥσπερ ὁ κίρκος ὁ πρὸς τῇ ἐπιδορατίδι, πόρκης. Μεσώρα ὅπλα, τὰ ἐν τοῖς ποσὶν ἁρμόσαι δυνάμενα. εἴρηται δὲ καὶ ξιφομάχαιρα, ἡ μεγάλη μάχαιρα ἐν Θεοπόμπου καπηλίσιν, Ἐλεφαντοκόποις * ξυλομαχαίρας, καὶ δόρυ. ἔνιοι γὰρ οὕτως εἰρῆσθαι τὰ δόρατα φασί. Βέλους δ' αἱ ἀκίδες, ὄγκοι, καὶ πώγωνες καλοῦνται. στεφάνη δὲ, εἶδος περικεφαλαίας ἂν εἴη, ὥσπερ καὶ μέρος. τὰ δὲ πολλὰ τούτων, ἐν τοῖς περὶ στρατιωτικῶν, ἐν οἷς καὶ τὰ συνώνυμα τούτων, καὶ τὰ μέρη τῶν ὅπλων ἀποδεδηλώκαμεν, ὡς ἤδη προείρηται. Ἴωμεν δὲ πάλιν ἐπὶ τὰς εἰρηνικωτέρας τῶν τεχνῶν, ἐξωμιδοποιός, ἐξωμιδοποιΐα, ἐξωμίς. Χλαμυδουργία, χλαμυδοποιΐα, χλαμυδουργός, χλανίδες, χλανίσκια, χλανιδοποιός. Κλινοποιϊκή, κλινοποιϊκός, κλινοπήγιον, κλίνη, κλινίδιον, κλιντήριον, κλινήρης, κλινοπετής, κατακλιθῆναι. κλίνην δὲ κατάπυξον, Κρατῖνος εἶπεν ἐν Διονυσαλεξάνδρῳ. καὶ κιβωτός, καὶ κιβωτοποιός, ὡς Δείναρχος. κιβώτιον. τάχα δ' ἂν καὶ ῥίσκος, κίστη, κοίτη, κοιτών, κοπίς. ὁ δ' αὐτὸς Δείναρχος καὶ βυρσοποιὸν εἴρηκε, καὶ κωθωνοποιόν, σοροποιόν, σοροπηγός, σοροπήγιον, σορός. καλοῖτο δ' ἂν αὕτη καὶ πύελος, καὶ κιβωτὶς, καὶ λινός. σχοινιοσυμβολεύς, σχοινιοστρόφος, ἱμονιοστρόφος, σχοῖνος, σχοινίον, καλώδιον, ὁλόσχοινος, περισχοίνισμα. Κοσκινοποιός, κόσκινον. Ἱστιορράφος, ἱστίον, πλησίστιος. Κεραμεύς, κεραμεῖον, κεραμεία, ἡ τέχνη, καὶ κεραμευτική. κέραμος. καὶ κεραμίδες, οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ τέγους, κεραμῶσαι. Θουκυδίδης δὲ ἄμφω λέγει, κεραμεύειν. κεράμιον οἰνηρὸν Ἡρόδοτος καὶ Κρατῖνος. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ ὀξηρόν, κεραμοπῶλαι, κεραμοπωλεῖον, ὡς Δείναρχος. τὸ ῥῆμα, κεραμοπωλεῖν, Ἄλεξις, κεραμεικὴ, καὶ κεραμὶς, καὶ κεραμῖτις γῆ. καὶ κέραμος δὲ, πᾶσα ἡ τῶν κεραμέων ἀγγείων ὕλη. καὶ αὐτὸ δὲ τὸ τέγος, ἡ

μόνον οἱ νῦν κέραμον ὀνομάζουσιν, ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης αὖ ἔοικε καλεῖν, εἰπὼν ἐν Κωκάλῳ, Κοφίνους δὲ λίθων ἐκέλευον ἡμᾶς ἐπὶ τὸν κέραμον. ἀγγεῖα κεράμια, καὶ γήϊνα. καὶ τὰ εἴδη, κεράμια. Πίθοι, πιθάκναι, ἀμφορεῖς, βῦκοι, κώθωνες, σταμνία, στάμνοι, σταμνίσκοι. ὅθεν εἴρηται ἐν τῇ μέσῃ κωμῳδίᾳ, καταστάμνιζειν τὸν οἶνον, τὸ καταπρᾶν. λεπρᾶν δὲ κεράμιον ὀξηρὸν, αὐτὶ τοῦ μυδᾶν, Ἀριστοφάνης λέγει. πίνακες κεράμειοι, βυκλία, χύτραι. χυτρίδας δὲ καὶ τὰ χυτροπωλεῖα ἐκάλουν, ὡς χύτρεια τὰ τῶν χυτρῶν ὄστρακα. Πλίνθοι, πλινθουργός, πλινθουλκός, πλινθουλκεῖν, πλινθεύειν, πλινθοφορεῖν. πλινθευταὶ δ᾽ ἦσαν οἱ τοὺς πλίνθους πλάττοντες. Κυθροπλάθος, κοροπλάθος. τῶν δὲ κοροπλάθων ἴδιον τὸ τὰ χολοβαφῆ βάπτειν, τὰ χρυσοειδῆ, ἰπνοπλάθοι. ἐν πίθῳ τὴν κεραμείαν ἀμαλθαίνειν. ἀπὸ δὲ τῶν πίθων, ὁ πιθὼν, Φερεκράτους εἰπόντος ἐν πετάλῃ, Κἀκ πιθῶνος ἤρυσεν ἄκρατον. καὶ μέντοι καὶ Εὔπολις ἐν τοῖς δήμοις ἔφη, Ἐνταῦθα τοίνυν ἦν ἐκείνοισι πιθών. πυρραγὲς δὲ, Κρατίνου εἰπόντος ἐν ὥραις, ἐφαρμοστέον τοὔνομα τῇ κεραμευτικῇ, ἐπεὶ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσιν εἴρηκε, Ψοφεῖ λάλον τι καὶ πυρραγές. περὶ δὲ ὃ οἱ τοὺς πίθους πλάττοντες τὸν πηλὸν περιτιθέντες πλάττουσι, τοῦτο τὸ ξυλήφιον κάναβος καλεῖται. ἀναχύρωτον δὲ τὸν πηλὸν Ἀριστοφάνης ἐν ἀγήρῳ λέγει. Πλάσαι, πλάττειν, διαπλάττειν, πλαστική. Κηροπλάσαι, κηροπλαστική, κηρὸν τήκειν, λεαίνειν, λύειν, ἀνιέναι, ὀργάζειν, μαλάττειν. λέγεται δὲ καὶ πηλὸν ὀργάζειν. Κουρεύς, κουρίς, κείρειν, ἀποκείρειν, ἀπονυχίζειν, κομμωτής, κομμώτρια, κομμωτική, κομμοῦν, καὶ πέκειν. ὅθεν καὶ Ὅμηρος,

—ἰδὲ χαίτας
Πεξαμένη χερσὶ πλοκάμους ἔπλεξε φαεινούς.

Πιττοκόμος, πιττοκομική, πιττοῦν, πιττοῦσθαι, πιττοκοπεῖσθαι, παρατίλτρια, παρατίλλεσθαι, παραλέγεσθαι.

Περὶ βαλανέων. β'.

Βαλανεύς, βαλανεύτρια, βαλανεῖον, βαλανευτική, βαλανεύειν. μέρος δὲ βαλανείου καὶ ἐσχάρα, καὶ ἀλειπτήριον. φησὶ γοῦν Ἄλεξις ἐν Καυνίοις,

Ἐν τῷ βαλανείῳ μήτε τὸ πῦρ τῆς ἐσχάρας
Ἐνὸν, κεκλεισμένον τι τἀλειπτήριον.

modo nunc κέραμον nominant: ſed & Ariſtophanes ſic vocare videtur, in Cocalo dicens: Cophinos vero lapidum, nos iuſſerunt in κέραμον. Vaſa fictilia & terrena. Et fictiles, imagines. Dolia, doliola, amphoræ, byci, cothones, vrnæ, vrcei, vrceoli. Vnde in Media Comœdia, Καταταμνίζειν vinum, pro appetere dixerunt. Et Λεπρᾶν fictile acetabulum, pro humectare, dixit Ariſtophanes. Patellæ fictiles, catini, ollæ. Χυτρίδας vero, ollarum fora dixerunt. Quemadmodum & ollaria, pro ollarum locis. Lateres, laterarius, lateres trahens, lateres trahere, lateres formare, lateres ferre. Et laterarii dicebantur, lateres formantes. Ollarum Artifex, pupparum formator. quorum proprium erat, flaua tingere: furnariorum vero, deaurata. In dolio figulinam diſcere. A doliis vero, & Cadus dicitur, iuxta Pherecratem in Petale: Et ex cado merum extraxit. Tum & Eupolis in Populis inquit, Hic ſane illis cadus erat. Cum autem Igne fiſſum, Cratinus dicat in Horis, figulinæ arti hoc nomen adnumerandum eſt, cum eodem & Ariſtophanes in Acharnenſibus vtatur: Tinnit hic quiddam ſtreperum & igni ruptũ. Sed circa quod cadorum Fabri lutum illinentes, cados formant, canabus appellatur. Lutum vero, Ἀναχύρωτον Ariſtophanes in Non ſeneſcente dixit. Formatores, formare, efformare, formatoria. Ceræ formatores, formandi ars cum cera. Ceram macerare, alleuiare, liquefacere, remittere, ſubigere, mollefacere. Dicitur & lutum ſubigere. Tonſor, nouacula. tõdere, detondere, abradere. Comptor, comptrix, comptoria ars: comere, & pectere. Vnde & Homerus: Et capillos pectens, manibus cincinnos complicuit ſplendidos. Pice ornatus, pice ornans: picare, pice illinire. Euulſoria, vellere, colligere.

De balneatoribus. 2.

Balneator, balneatrix: balneũ, balneatoria, balneari. Sed balnei pars, focus, & vnctuariũ. Alexis enim in Cauniis dicit, In balneo nec ignis foco aderat, & clauſum erat vnctuarium.

Et

Et balneorum vasa, Situla, & Vrna: vtrumque enim dixit Aristophanes. hic idem vero, & Balnei caminum dixit. Fortassis & balneo conueniet eiusdem dictum, in Lemniis: Sed nunc ipsam reliquerunt mundatam in cacabo. Tum & in balneo pectere. Balneo quoque conuenient lauacrum, lauare. Et Lotores, vt Xenophon. Et lauacri aqua, Lotio, vt Aristophanes in Heroibus: Neque lotoriam pedum aquam nec lotionem effudit. Noua autem Comœdia & λύτας vocat. Tum & Aeschylus balnea, fere Lauacra vocauit. Lotũ est quidem lauacrum hoc secundo, sed facile è maximis lauacris. Anaxilas autem sic dixit, quos nunc lotorios lebetes vocant, in Balneorum opifice dicens, Balneis non ponuntur lebetes. Quidam vero Recentiorum, magnum in balneo cacabum, Mactram nominauit, vt & hodie. Nam in Moderante vitam inquit, In balneum ingressus, non æmuleris eum, qui tecum in mactrã conscendit. Lauandi autem verbo, & frigida lauare conueniet: cum Frigida lauimus, in Epulonibus dixerit Aristophanes. & Collototores, dixit idem in Certatoribus. Sed Illuuiem, Eupolis in Taxiarchis: Pro vario sordidum habentem illuuie caput, & pallium. Balneo porro, & ahenus adnumerabitur. Herodotus enim, Ahenus Græcus dixit. Philistus vero, Lauacra, & fomenta.

De tinctura, coloribus, numulariis, & horum necessariis. 3.

Dices præterea, tinctura, coloratio, decoloratio. Tingens, demergens, colorans, decolorans. Miscens: proprium enim hoc de tinctoribus nomen est. Eupolis vero, & Tinctionem: sed Antiphon, Tincturam æris, & ferri dixit. Dicitur etiam, inficere lanas: Et mergere, atque demergere, pro pistillo supprimere. Tum colores, tincturæ, flores, pharmaca. & officina vbi hæc fiunt, tinctoria. Qui vero hæc tingit, purpurarius. Dices quoque, lanas falsificans. Sed Antiphanes in Byzantio, iuxta hodiernum vsum di-

Καὶ τὰ τῶν βαλανείων ἀγγεῖα, ἀρύβαλλος, ἀρύταινα. ἄμφω δὲ Ἀριστοφάνης λέγει. ὁ δὲ αὐτὸς καὶ κάμινον βαλανείου φησίν. εἰκότως δ' ἂν βαλανείῳ προσάρμοζοι καὶ τὸ ἐν τῶν Λημνίαις ὑπ' αὐτοῦ εἰρημένον, Ἀλλ' ἀρτίως κατέλιπον αὐτὴν σμωμένην ἐν τῇ πυέλῳ. τάχα δὲ καὶ τὸ κτενίζεσθαι ἐν τῷ λουτρῷ. Προσήκοι δ' ἂν βαλανείῳ, λουτρὸν, καὶ λοῦσθαι, καὶ λουτρῶνες, ὡς Ξενοφῶν. καὶ τὸ ὕδωρ τοῦ λουτροῦ, λουτρεῖον, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν ἥρωσι, Μήτ' ἀπόνιπτρον θύραζ' ἐκχεῖται, μὴ δὲ λουτρεῖον. ἡ δὲ νέα κωμῳδία, καὶ λύτας λέγει. Αἰσχύλος δ' ἂν ἐοικότα βαλανεῖα λυτήρια λέγει.

Λοῦται γε μὴν λυτήριον αὐτὸ δεύτερον.
Ἀλλ' ἐκ μεγίστων εὐμαρῶς λυτηρίων.

Ἀναξίλας δὲ οὕτως ὀνομάζει τοὺς νῦν λυτῆρας, ἐν λουτροποιῷ λέγων.

Τοῖς βαλανείοις οὐ τίθεται λυτήρια.

Τῶν δὲ ἐπὶ νεωτέρων τὶς Εὔπολις, καὶ τὸν πύελον τὸν ἐν τῷ βαλανείῳ, μάκτρον ὠνόμασεν, ὡς οἱ νῦν. λέγει γοῦν ἐν διαιτῶντι, Εἰς βαλανεῖον εἰσελθὼν, μὴ ζηλοτυπήσῃς τὸν συμβαίνοντά σοι εἰς τὴν μάκτραν. τῷ δὲ λοῦσθαι, καὶ τὸ ψυχρολουτεῖν ἂν προσήκοι, εἰρημένου τοῦ Ἐψυχρολουτήσαμεν ἐν δαιταλεῦσιν Ἀριστοφάνους. καὶ παραλοῦται δ' ὁ αὐτὸς ἐν ἀγωνισταῖς. ἀλουσίαν δὲ Εὔπολις ἐν ταξιάρχοις, Ἀντὶ ποικίλου πιναρὸν ἔχοντα ἀλουσίᾳ κάρα τε καὶ τρίβωνα. βαλανείῳ δ' ἂν καὶ ἡ πυρία ἕποιτο. εἴρηκε δ' Ἡρόδοτος, Πυρία ἑλληνική. Φίλιστος δὲ, λουτρὰ, καὶ πυελάματα.

Περὶ βαφῆς, καὶ χρωμάτων, τραπεζιτῶν, καὶ τῶν ἀνηκόντων αὐτῷ. γʹ.

Ἐρεῖς δὲ, βαφὴ, χρῶσις, κατάχρωσις, βάπτων, καταβάπτων, χρωννὺς, καταχρωννὺς, καλχαίνων. ἴδιον γὰρ ἐπὶ τῶν χρωννύντων τοὔνομα. Εὔπολις δὲ καὶ βάπτριαν. Ἀντιφῶν δὲ εἴρηκε βάψιν χαλκοῦ καὶ σιδήρου. λέγεται δὲ καὶ φαρμάττειν τὰ ἔρια, καὶ μηλοῦν, καὶ καταμηλοῦν, τὸ τῷ κινήθρῳ καταδύειν. καὶ χρώματα, καὶ βάμματα, καὶ ἄνθη, καὶ φάρμακα. καὶ τὸ ἐργαστήριον ἵνα τοῦτο γίνεται, φαρμακών. ὁ δὲ καταβάπτων αὐτὰ, πορφυροβάφος. εἴποις δ' ἂν, καὶ δολοῦν τὰ ἔρια. Ἀντιφάνης δὲ ἐν Βυζαντίῳ κατὰ τὴν νῦν χρῆσιν εἰρη-

μα, πορφύρας ὀκτὼ κύκλοι. εἴρηται δὲ πρότερον περὶ δευσοποιοῦ βαφῆς. Τραπεζίτης, τραπεζιτεύω, τράπεζα, ἀργυραμοιβός, ἀργυραμοιβική, ἀργυρογνώμων, δοκιμαστής, κολλυβιστής, ὡς Λυσίας ἐν τῷ περὶ τοῦ χρυσοῦ τρίποδος. καὶ ὁ νῦν κόλλυβος, ἀλλαγή. καὶ τὸ καταλλάττειν νόμισμα, καὶ κερματίζειν. Ἀριστοφάνης, Οὐ δ' ἀργύριόν ἐστι κατακεκερματισμένον. κέρματα δὲ πολλῶν πληθυντικῶς εἰρηκότων, κέρμα ἑνικῶς Ἄμφις εἴρηκεν ἐν ἀμπελουργῷ, καὶ Ἀντιφάνης ἐν κύκλωπι. νομισματοπώλης. νομισματοπωλικὴ κατὰ Πλάτωνα.

Περὶ πιλοποιοῦ, καὶ πλοκέως, καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς. καὶ περὶ γυναικείου σκιαδίου. δ'.

Πιλοποιός, πιλοποιϊκός, πιλοποιΐα, πιλοποιϊκή, πιλητικός, πιλευτική, πῖλος, πίλινος, πιλήματα. πιλητὰ ἔστεγε κτήματα σώμασι, ἐν Τιμαίῳ Πλάτων. πιλῖται, συμπιλῖται, πιλητής, πίλιον, συμπίλησις, πίλωσις, πιλίδιον. οὐ μόνον δὲ ὁ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἐπιτιθέμενος πῖλος οὕτως ἐκαλεῖτο, ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ τοῖς ποσὶν, ὡς δηλοῖ Κρατῖνος * ἐν μαλακοῖς, λέγων, Λευκοὺς ὑπὸ ποσὶν ἔχων πίλους. ὁ δὲ Πλάτων ἐν συμποσίῳ, καὶ ἀρνακίδας τοῖς πίλοις προστίθησιν, Ἐνειλιγμένων τοὺς πόδας εἰς πίλους τε καὶ ἀρνακίδας. Πλοκεύς, πλέκων, συμπλέκων, πλεκτική, πλεκτικός, πλεκτικῶς, πλέγμα, πλοκή, συμπλοκή, περιπλοκή. περιπλέκει, διαπλέκει, ἀντιδιαπλέκει. πλόκιον, πλόκαμον, πεπλεγμένον, καὶ τὰ ὅμοια. χειλινὸν δὲ ἄγγος, ἔχον πυθμένας ἀγγελοσελίνων, ὅταν εἴπῃ Ἀνακρέων, τὸ ἐκ σχοινίων πλέγμα δηλοῖ. καὶ ῥιπίδας πλέκειν, ἔστιν εἰπεῖν, καὶ σπυρίδας πλέκειν, ἕτερον γὰρ ἡ ῥιπίς. ἀλλὰ καὶ σπυρίδωνας, καὶ φορμίδας, καὶ φορμίσκια, καὶ φορμίσκους, καὶ ταλάρους, καὶ καλαθίσκους, καὶ ταρσούς. ἔστι δὲ καλάμινον πλέγμα, ἐφ' οὗ τοὺς ὑγροὺς ἐξήραινον τυρούς. Τὸ δὲ ἐπὶ τῇ ψύξει τῶν σύκων πλέγμα, τρασία. εἴποις δ' ἂν, πλέκειν κοφίνους, σαργάνους, ἀρρίχους, φερνία, λάρκους, φορμούς, σπυρίδας, σπυρίδια, σπυράχνια, ταρσούς, τάρσους, συείσκους.

xit, Purpuræ octo circuli. Sed & ante, de infigatoria tinctura dictum est. Numularius, numulariam quæsturam tracto, mensa, argentarius, argenti permutatio, campsor, Censor. Permutator, vt Lysias De Aureo tripode. Et permutatio, quod nunc cambium dicitur. Et pecuniam permutare, atque in partes redigere. Aristophanes, Nec argentum est in partes minores redactum. Sed numulis dictis pluraliter de multis, numulum singulariter dixit Amphis in Ampelurgo, in Cyclope Antiphanes: Numismatum vēditor. Ars Numisma vendendi, apud Platonem.

De pileifico, plicatore, & quæ eorum sunt. & de vmbraculo muliebri. 4.

Pileificus, pileorum confector: pileorum confectio, & opificium. Pileatorius, pileatoria: pileus, pileum, galeri. Coactilis lana corporibus, dixit Plato in Timæo. Strictores, constrictores: strictor, pileum, constrictio, strictio, pileolum. Non autem capitis solummodo galerus sic vocatur, sed & hic qui pedibus induitur: vt Cratinus in Molliculis testatur dicens, Albos sub pedibus pilos habebant. Sed Plato in Symposio, etiam Agninas pelles pileis tribuit: Pedibus inuolutis in pileos, & pelles agninas. Plicator, plicans, complicans: plicatoria, plicatorius, plicatorie. Complicatio, plicatio, circumplicatio: circumplicat, perplicat, plicando dissoluit. Connexura, plica, & his similia. Vas autem ansatum, fundos habens vimineos, cum Anacreon dicit, connexum è funiculis vas intelligit. Et plicare crates, dicere licet. &, sportas plicare: crater enim, aliud est. Tum & sportulas, cophinos, cophinulos, corbes, calathos, calathiscos: fiscellas, quod est vas vimineum, in quo humidos exiccant caseos. Sed vas ad ficuum siccationem plicatum, trasia dicitur. Dices porro, cophinos plicare, corbes, sportas, nassas, carbonum vasa, calathos, sportulas, fiscellas, vrnas funebres, ficuum vasa.

Testuto autem, dicebatur contextura quædam, instar testudinis plicata: qua ante vmbraculum inuentum, Mulieres vtebantur. Sed & vmbraculum vsitatum est, vt vmbrægeruli, & vmbraculum gerit. Vmbraque sub quo Bacchus residet. Et vmbratile festum. Cincinnus, cirrhus, rete. & fiscellas flectere, & calathos.

De casei confectione, fiscella, & quæ huc pertinent, & de diuersis plicaminibus. 5.

Fiscella, caseorum instrumenta. Sic enim appellatur fiscella, in qua caseus recens coagulatur: quemadmodum lignum vtrinque hæc sustinens, tela caseigerula dicitur. Sed quod alia vasa sustinet, non vasiferum modo: sed & Portatorium, Aristophanes in Ranis vocauit. & Stoream funiculis contextam, idem vocat. Viminarius autem dicitur, qui salices flectit. Salices autem, vimina sunt. Et vasa viminea, & viminea scuta. Viminarium vero, viminis laboratorem, vocat Eupolis. Canistri autem complicati è canabo, crates quidam sunt, in Aristophanis Sphingibus: Neque vnquam tibi iuxta canistros mingam. Tum & Cophinus, complicatio quædam est, & corbis. Nam in Gerytade Aristophanes, Complicato corbe inquit. Tum grabbata flectere dixerunt. Grabbatum enim, in Conuiuatoribus Aristophanis dicitur.

De vnguentariis, myropolis, & horum propriis. 6.

Vnguentarius, sic enim Critias nominauit. Vnguenti confector, sic enim Anacreon. Myropola. Sed Vnguentum vendere, dixit Aristophanes. Myropolium, vnguentum, alabastrum, pyxis vnguentaria, vnguentaria lecythus, pyxidum thecæ. Et alabastra ferentem, Aeschylus Alabastriferum appellauit. Vnguento vngere, vnguentum olere, vnguenta, vngere, inungere, vnguentaria. Vnguētari, vngens, vnctio, vnguenti illinitio.

θολία δ' ἐκαλεῖτο πλέγμα τι θολοειδές, ᾧ ἀντὶ σκιαδίου ἐχρῶντο αἱ γυναῖκες. καὶ τὸ σκιάδιον δὲ ἔστιν ἐν χρήσει. καὶ σκιαδοφόροι, καὶ ἐσκιαδοφόρει. καὶ σκιάς, ὑφ' ἧς ὁ Διόνυσος κάθηται. καὶ σκιερὰ ἑορτή. πλόκαμος, πλοκαμίς, πλεκτάνη, καὶ πτιώας πλέκειν, καὶ ταλάρους.

Περὶ τυροκομίας, ταλάρου, καὶ τῶν περὶ αὐτὰ ἐργαλείων, καὶ διαφόρων πλεγμάτων. ε.

Τάλαρος, τυροκομεῖα. οὕτω δ' ἂν καλοῖς τὸν τάλαρον, ᾧ ὁ χλωρὸς τυρὸς ἐμπήγνυται, ὥσπερ τὸ ξύλον τὸ ἑκατέρωθεν φέρον ταυτί, * πλέγμα, τυροφορεῖον. τὸ δὲ τἄλλα σκεύη φέρον, οὐ μόνον σκευοφόρον, ἀλλὰ καὶ ἀνάφορον ἐν Βατράχοις Ἀριστοφάνης φησί. καὶ φορμὸν δὲ σχοίνινον ὁ αὐτὸς λέγει. οἰσυοπλόκος δέ, ὁ τὰς οἰσύας πλέκων. οἰσύαι δέ, αἱ λύγοι. καὶ οἰσύϊνα σκεύη, καὶ οἰσύϊναι ἀσπίδες. τὸν δὲ οἰσυοπλόκον, οἰσυουργὸν καλεῖ Εὔπολις. κάναι δέ, τὸ ἐκ κανάβων πλέγμα, ῥίπες τινές εἰσιν, ἐν Ἀριστοφάνους σφηξίν, Οὐ μήν ποτέ σου περὶ τὰς κάνας οὐρήσω. καὶ τὸ κανοῦν δέ, πλέγμα τι, καὶ τὸ κανίσκιον. ἐν γὰρ τῷ Γηρυτάδῃ φησὶν Ἀριστοφάνης, πλεκτῷ κανισκίῳ. καὶ γυργάθους δὲ πλέκειν ἔλεγον. ὁ δὲ γύργαθος ὠνόμασται ἐν Δαιταλεῦσιν Ἀριστοφάνους.

Περὶ μυρεψῶν τε καὶ μυροπωλῶν, καὶ τῶν τούτοις προσηκόντων. ς.

Μυρεψός, Κριτίας γὰρ οὕτως ὠνόμασε. μυροποιός, οὕτω δὲ Ἀνακρέων. μυροπώλης. μυροπωλεῖν δὲ Ἀριστοφάνης ἔφη. μυροπώλιον. μύρον, ἀλάβαστρον, μυρίδα, μυρηρὰ λήκυθος, ἀλαβαστροθῆκαι. καὶ τὸν τὰς ἀλαβάστρους φέροντα, Αἰσχύλος εἴρηκεν ἀλαβαστροφόρον. μύρῳ χρίσασθαι, μύρου ὄζειν, μυρίσματα, μυρίσαι, μυρώσασθαι, μυρώματα, μυραλειφεῖν, μυραλείφουσα, μυραλοιφή, μυραλοιφία.

σπαθίδα δὲ τὴν καθιεμένην εἰς τὸ μύρον Ἀριστοφάνης εἴρηκεν ἐν δαιταλεῦσι.

Costam vero, nominauit in vnguentum demissam lingulam Aristophanes in Conuiuatoribus.

Περὶ λυχνοποιοῦ, στελεγγιδοποιοῦ, δακτυλιουργοῦ, δικτυοποιοῦ, κεκρυφαλοπλόκου, καρδοπλόκου, καὶ τῶν περὶ αὐτῶν. ζ'.

Λυχνοποιός, λυχνοπώλης, λύχνος, λυχνοῦχος, λυχνίον, ἐλλύχνιον, λυχνοκαυτεῖν, λυχνοκαΐα παρ' Ἡροδότῳ. καὶ τὸ κατασβέσαι τὸν λύχνον, ὃ νῦν κοιμίσαι καὶ κατακοιμίσαι λέγουσι. Φρύνιχος δὲ εἴρηκεν ἐν μονοτρόπῳ, Ἔπειτ' ἐπειδὰν τὸν λύχνον κατακοιμίσῃ. Εὐριπίδης δὲ ἐν Ἰνοῖ,

Κοίλοις ἐν ἄντροις ἄλυχνος ὥσπερ θὴρ μόνος.

Στελεγγιδοποιός, στελεγγοποιός, στελεγγίς, ἀποστελεγγίσασθαι, καὶ ἀπεστελεγγισμένος. ἔστι δὲ καὶ ἕτερόν τι στλεγγίς, δέρμα κεχρυσωμένον, ὃ περὶ τὴν κεφαλὴν φοροῦσι. Δακτυλιογλύφος, δακτυλιουργὸν αὐτὸν εἴρηκε Φερεκράτης. τὸ δὲ γλύφειν, Κρατῖνος. καὶ Εὔπολις, τὸ γλύμμα. δακτύλιος, δακτυλίδιον. καὶ τοῦ δακτυλίου τὸ μὲν ὁ κύκλος, τὸ δὲ ἵνα ὁ λίθος ἁρμόζεται, πύελός τι καὶ πυελίς, ὡς ἔφη Λυσίας. τὸν δὲ περιφερῆ, καὶ ἄλιθον δακτύλιον, * ἀπείρονα καλοῦσι. Δικτυοπλόκος, δικτυεύς, δίκτυον, δικτύδιον. Κεκρυφαλοπλόκος, ὡς Κριτίας ἔφη, κεκρύφαλος, κεκρυφάλιον. Καρδοπογλύφος, ὡς Κρατῖνος εἴρηκεν ἐν γείτοσι. Μένανδρος δὲ τὴν κάρδοπον καὶ λιωὸν κέκληκε. φαρμακοτρίβας δὲ εἶπε Δημοσθένης.

De lychnorum, strigilum, anulorum, & retiorum, vittarum, & mortariorum opificibus. 7.

Candelarum confector, candelarum venditor, candela, candelabrum, lychnium, ellychnium. Lychnum incendere, & Lychni incensio, apud Herodotum. Atque lychnũ extinguere, quod nunc sopire, & consopire vocant. Sed Phrynichus in Solitario dixit, Postquam lychnum consopiuerit. Euripides vero in Ino, Canis in antris sine lychno tanquam fera solitaria. Strigilum Faber, strigilum confector: strigil, stringere, strigili derasus. Est & strigil, inuncta vitta, quam capiti induunt. Anulorum sculptor, quem Anularium vocauit Pherecrates. Sed Sculpere, Cratinus dixit. & Sculptura, Eupolis. Anulus, anulus minor. Et anuli quidem pars vna, circulus: altera vero, cui gemma immittitur, pala: aut Πυελὶς nominata, vt tradit Lysias. Anulum autem circularem, & gemma carentem, infinitum * & indeterminatum vocitant. Retiorum plicator, retiarius, rete, reticula. Vittarum complicator, vt Critias inquit. Vitta, vittula. Mortariorum sculptor, vt Cratinus in Vicinis dixit. Menander vero mortarium, quoque Contusorium vocauit. Sed Pharmacofrangentem, nominauit Demosthenes.

Περὶ ὀρχηστοδιδασκάλου, θρονοποιοῦ, ληκυθοποιῶν τε, καὶ ἐργολάβων, καὶ τῶν περὶ αὐτούς. η'.

Ὀρχηστοδιδάσκαλος, ὀρχηστής, ὀρχηστρίς, ὄρχησις, ὀρχήματα, ὑπορχήματα. Μυλωθρός, μύλων, μύλη, ἐπιμύλιος ᾠδή. καὶ προμυλαία θεός, καὶ εὔνοστος. καὶ ζῷον τὸ ἔνδον τρεφόμενον, μυλακρίς, καὶ μυλαγρίς. οἱ δὲ, μυλακρίδα τὴν αὐλοῦσαν γυναῖκα ἔλεγον.

De choreæ magistro, thronorum & lecythorum confectore, operariis, & quæ circa ipsos. 8.

Choreæ Præceptor, saltator, saltatrix: saltatio, saltationes, subsaltationes. Molitor, mola, pistrinum, molaris cantio. Dea molaris, & beneuola. Et intus enutritum animalculum, mylacris, aut mylagris. Nonnulli & tibia canentem Mulierem, mylacrida vocaue-

vocauerunt. Molam vertere, circumagere, circumferre, circumpellere, frumenta molere, conterere, terere, comminuere, scindere, confringere: frangens, confringens. Aristophanes enim in Amphiarao inquit, Postquā cōfregit, veluti irrigatura iniiciens: in Sphingibus autem, Animos confregit. Ex horum ordine fuerit quoque, tostio, torrere, tostiuum frigere, frixare, frigatorium, torrere. Et Tostorium, vas in quo torrebant, secundum Theopompum in Sirenibus. Mortaria, lecythus. Frigator vero, etiam ventilator dicitur. Sed Virum frigentem, etiam frigatorium nominabis. Scirpum plicans, scirpi venditor, scirpus, iuncus. Et σπαρτίνα, pro laqueo. Thronorum compactor, sella, sedes, sessio, thronus, scamnum, scabellum. Lecythorum compactor, lecythorum venditor: lecythus, lecythulus, pusilla voce loqui. Inter alios vero Artifices, Plato in Secundo De Republica, etiam Operarios recenset. Rhapsodi, saltatores, histriones, operarii, & his similia. Nunc vero scenarum scurras, ἐργολάβους vocant. Et omnes quidem, operarum redemptores vocare licet: quorum contrarios, Xenophon Elocatores vocat. Operarios autem, & Operarum captores, Teleclides Comicus nominat. Oratores vero, verbum Ἐργολαβεῖν, de calumniando, & obtrectando dixerunt.

De operum præfectis, & diuersis artibus. 9.

Eos autem qui ad operum curam constituti sunt, Attici quidem, Operarum exactores vocant. Epicharmus vero, & Operum Præfectos dixit. Glutini coctor, glutini venditor glutinum, glutinare. Crepidarius, secūdum Dinarchum. Et crepidę. Monticola, mōtes colere. Dices quoque mulos subiugans, mulare iugum. Auriga, aurigatio, habenæ, habenas tenere: habenarū directio, habenarū rectores. Pascua, pascere. Pastores, depascere, & cōpascere. Terra ouipascua, pascēs, pascuis plena, & saginata. Et Pabulosi campi, secundum Poetas. Herbigerum autem dixerunt, quod nunc pratum. Compascua autem, dixit

ἔλεγον. στρέφειν τὴν μύλην, περιάγειν, περιφέρειν, περιελαύνειν, ἀλεῖν τοὺς πυρούς, ἐπιτρίβειν, τρίβειν, λεαίνειν, ἐρείκειν, κατερείκειν, ἐρεῖξαι, κατερεῖξαι. Ἀριστοφάνης γὰρ ἐν Ἀμφιαράῳ φησίν, Ἔπειτ' ἔρειξεν ὡς ἐπιβαλοῦσ' ὁμοῦ πτίσαι. ἐν δὲ ταῖς σφιγξί, Θυμοὺς κατέρειξεν. ἐκ δὲ τούτων ἂν εἴη καὶ κοδομή, καὶ κοδομεύειν, καὶ κοδομεῖον, καὶ φρύττειν, καὶ φρύγειν, καὶ φρύγετρον, καὶ φρύξαι, καὶ φρυγεύσαι. καὶ φρυγεύς, ἀγγεῖον, ὅπου ἐπέφρυγον. Θεόπομπος ἐν σειρῆσι φρυγεὺς φησί. θυεία, λήκυθος. ὁ δὲ φρυγεὺς, καὶ σειστὴς καλεῖται. ὀνομαστέον δὲ καὶ τὸν ἄνδρα τὸν φρύττοντα, φρυγέα. Σπαρτοπλόκος, σπαρτοπώλης, σπάρτα, σπάρτη, σπάρτος. σπαρτίνα, ἡ μήρινθος. Θρονοποιός, δίφρος, ἕδρα, θάκος, θρόνος, θρανίον, σκελύθριον. Ληκυθοποιός, ληκυθοπώλης, λήκυθος, ληκύθιον, ληκυθιάζειν. ἐν μέντοι τοῖς ἄλλοις τεχνίταις, ὁ Πλάτων ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς πολιτείας, καὶ τοὺς ἐργολάβους καταλέγει. Ῥαψῳδοί, χορευταί, ὑποκριταί, ἐργολάβοι, καὶ τὰ ὅμοια. νῦν μὲν οὖν τοὺς περὶ τὴν σκηνὴν λέγει ἐργολάβους. καὶ πάντας μὲν τοὺς ἐργολαβοῦντάς ἐστιν εἰπεῖν, ὧν τοὺς ἐναντίους, τοὺς ἐκδιδόντας εἴρηκε Ξενοφῶν. τοὺς δὲ ἐργολάβους, καὶ ἐργολήπτας Τηλεκλείδης ὁ κωμικός. οἱ μέντοι ῥήτορες, τὸ ἐργολαβεῖν, ἐπὶ τοῦ ἐπηρεάζειν, καὶ ἐνεπηρεάζειν λέγουσι.

Περὶ ἐργεπιστατῶν, καὶ διαφόρων τεχνῶν, καὶ ἐπιτηδεύματος. θʹ.

Τοὺς δὲ ἐφεστηκότας τῇ τῶν ἔργων ἐπιμελείᾳ, οἱ μὲν ἀττικοὶ ἐπιστάτας ἔργων λέγουσιν. Ἐπίχαρμος δὲ, καὶ ἐργεπιστάτας. κολλέψος, κολλοπώλης. κόλλα, κολλᾶν, κρηπιδουργός, ὡς Δείναρχος. κρηπίδες, * ὀρεοκόμος, ὀρεοκομεῖν. Ἐρεῖς, * ἐρικολίζευτος, ὀρικὸν ζεῦγος. Ἡνίοχος, ἡνιοχεία, ἡνία, ἡνιοχεῖν, ἡνιόχησις, ἡνιοχούμενοι. Νομή, νέμειν, νομεῖς, κατανέμειν, καὶ ἐπινέμειν. Μηλόβοτος γῆ, εὔβοτος, εὔνομος, καὶ εὔχιλος. καὶ εὔχορτα πεδία, ὡς οἱ ποιηταί. ποάστριον δὲ, τὸ νῦν χορτοκόπιον. ἐπινομία δὲ

Ξενοφῶν εἶπε, τὸ ἐν τῇ ἀλλήλων ἐξεῖναι νέμειν. Προβατεῖς, προβατευταί, προβατεία, προβατικὴ, πρόβατα, προβατοκάπηλος. αἱ προβάτων ἡλικίαι, τὸν μὲν ἀπὸ γονῆς, εἴποις ἂν * μοσχίον. τὸν δὲ ἐτήσιον ἀρνία, εἴποις ἂν ἀμνὸν, ἢ ἀρνίον. εἶτα εἴποις ἀρνὸν, ὃς καὶ ἀρὴν παρὰ ποιηταῖς. εἶτα λειπογνώμονα. Ποιμένες, αἰπόλοι, ποίμνια, αἰπόλια, καὶ αἰγήλια, ποιμαίνειν, αἰπολεῖν, ποιμνῖται κύνες, αἰπόλοι κύνες. Ἱπποφορβοί, ἱπποφορβία. καὶ ὡς Σοφοκλῆς, * ἱπποβουκόλοι, ἱπποφορβεῖς. Βοηλάται, βουφορβοί, βουκάπηλοι, ζευγηλάται. Σοφοκλῆς δ᾽ ἔφη, ποππύζεις τε καὶ ζευγηλάται, ἀστραβηλάται. καὶ παρὰ τοῖς Δωριεῦσιν, ὀνοκίνδιοι, καὶ κυνακτῆρες. Ὄνος, ἡμίονος, ἀστράβη, νωτεῖς, καὶ ζύγιοι. ἀγὼν δέ τις ἡμιόνων ἤγετο πάλαι ἐν Ὀλυμπίᾳ, καὶ τὸ μὲν τῶν νωτέων ἡμιόνων ἀγώνισμα, ἐκαλεῖτο κάλπη. τὸ δὲ τῶν ζυγίων, ἀπήνη. καὶ τὸν ὄνον ἐπισάξαι, Ἡρόδοτος. Ξενοφῶν δὲ, καὶ ἐφ᾽ ἵππων τὸ ἐπισάξαι. τὸ δὲ τοῦ ἀστραβηλάτου ῥῆμα, ἀστραβεύειν Πλάτων εἴρηκεν ἐν ἑορταῖς. τὸ μέντοι τοῖς ἀπηγορευκόσι τῶν ἵππων βαλλόμενον σημεῖον, τρίσιππον ἐκαλεῖτο. Ἀριστοφάνης δὲ, καὶ βοηλατεῖν, καὶ ὀνηλατεῖν εἴρηκεν. Ὑοπόλοι, ὑοφορβοί, εὐφορβοί, συβῶται, συφορβοί, συβώτειαι. χοιροπῶλαι, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν ὥραις. καὶ ὕες, σύες, χοῖροι, χοιρίδια, δελφάκια. καὶ τὰ ὀψίγονα, καὶ μικρὰ, μετάχοιρα, συφεός, ὑφεός, σύφος, χοιροκομεῖον. χοιροτροφεῖον δὲ, ὅ, τε σύφος, καὶ πλέγμα τι ἐν ᾧ χοῖροι τρέφονται. Ἀγύρται, μηναγύρται, ἀγυρτικὴ, ἀγερμὸς, ἀγείρειν. Μάντεις, ἀμφιμάντεις, ἀστρομάντεις, νυκτομάντεις, στερομάντεις, σφονδυλομάντεις, ἀλευρομάντεις. κοσκινομάντεις δὲ εἴρηκε Φιλιππίδης. Μάγνης δὲ ἐν Λυδοῖς, ὀνειρομάντεσιν ἀναλύταις. ὀνειροκρίται, ὀνειροπόλοι, ὀνειράτων ὑποκριταί, ὀνειροσκόποι, οἰωνισταί, ὀρνιθοσκόποι, οἰωνοπόλοι, θύται, φιλοθύται, μάγοι, γόητες, ἐξηγηταί, καθάρται, τελεσταί, ἀπομάκται, ἀπομάκτειραι. καὶ τὸ ῥῆμα, ἀπομάξομεν. Τερατοσκοπία, τερατολογία. εἴποις δ᾽ ἂν, καὶ τερατολόγῳ ἀνδρί. * τερατογονία τερῶν. ἀφ᾽ ὧν ἐστι τὸ τερατεύεσθαι ὑπο-

Xenophon cum aliis compascere. Opiliones, ouium Pastores, ouium greges, ouium pastura, oues, ouium venditor. Et ouiū ætates: modo natum quidem, vocabis agnellum. Agnellum autem annuum, agnum dices, aut ἀρνίον. Deinde vocabis ouem, quæ & Ἀρὴν dicitur, apud Poetas: deinde edentulum. Pastores, capraria, pascua, caprarum greges, & armenta: pascere, capras pascere. Canes pastorales, & canes caprarii. Equorum pastorum, equorum pascua. Et secundum Sophoclem, Equisones, & equorum nutritores. Boum actores, bubulci, boum venditores, subiugatores. Et Sophocles inquit, Poppyssatores, & subiugatores. Muliones. Et apud Dores, Agasones. &, Canes agentes. Asinus, mulus, mula. Clitellarii, iugales. Olim vero certamen quoddam mulorum, in Olympiade celebrabatur. Et clitellariorum mulorum pugna, calpa: iugalium vero, currulis dicebatur. Et Asinum insternere, dixit Herodotus. Sed Xenophon Insternere, etiam de equo dixit. Mulionis autem verbum, Ἀστραβεύειν Plato dixit, in Feriis. Et equis reprobis inustum signum, τρίσιππον vocatur. Sed Aristophanes, Boues agere, &, Asinos agere dixit. Subulci, suū Pastores, Pastores boni, suum curatores, porcorū Pastores, porcorum greges. Porcorum venditores, vt Aristophanes in Horis. Suculæ, porci, porcelli, serotini, & parui, postporcelli. Porcorum grex, hara. Χοιροτροφεῖον autem, & grex dicitur, & hara quædam, in qua porci nutriuntur. Præstigiatores, circulatores: præstigiatoria, congregatio, congregare. Vates, vatidici, Astrologi, nocte vaticinantes, è fulgure vaticinantes, Aruspices, farinarii Vates. Cophino vaticinantes, dixit Philippides. Sed Magnes in Lydis, Somniorū Interpretes, & Resolutores. Somniorum iudices, somniorum interpretes, somniorū simulatores, somniorū inspectores. Augures, Auspices, Sacrifici, sacrificiorū studiosi, Magi, Incantatores, Interpretes, purgatores, Initiatores, expiatores, emundatores. Et verbū, expiemus. Monstrorū inspectio, monstrorū interpretatio. Dices etiam, Viro monstrorum interpreti, monstrorum prouentus. Vnde & mōstrificare, hypocritæ

trices dicuntur. Mirificus, miraculorum effectio, miraculorũ administratores. Machinator, machinarum instructio, machinationes, machinę, machinatu faciles, machinãdi facultas, machinarũ studiosi, machinandi studiũ, impossibiles, impossibilitas. Viriũ experiẽtia, secundum Antiphontem Machinatores vero & Scenarum apparatores, Vetus Comœdia vocauit. Lingularum Artifex, lingulas conficere. Et Lingulas conficientes, secundum Xenophontem. Ecpomatopœus, Alexis Fabula. Et * Grammatidopœus, Apollodori. Gubernatores, proretæ, remiges nautæ. Et Nautas turbinarios, dixit Aristophanes: sed Theopompus, Mulieres nautrices Portitores, traiectus, nauium tractores. Nauium vero ligna, quibus subiectis, naues trahuntur: phalanges, & testudines. Sed quæ humitractę dicuntur, machinæ sunt, quibus trahuntur. Nauisque non amplius nauigans, tracta, impulsa, impingensque. harum autem partes, prædictæ sunt. Sed Saccorum Textores, dixit Demosthenes Contra Olympiodorum. Saccum autem, & Sacculũ dixit Comœdia. Hyperides vero in Oratione pro Mecalo dicit, Conducebat lectulorũ contextores. Sophocles porro, Lectigera culcitra. Tum Eupolis in Adulatoribus. Vittæ, & culcitra. Sed in Phaone Antiphanes, Strata, lectos, nouasque culcitras. Præterea & Putearius, artis nomen fuerit. Phillylii enim Comœdia quædam, Putearius inscripta extat. Peteariorum autẽ instrumentum apud eundem, Pala nominatur. Tum & vtrem mustigeram dices. Mustum enim, plaustris ad forum deuectum vendebant. Et Pherecrates in Agricolis dixit, Vtres mustigeros. Cæterum Tabernarii, non permutatores modo, sed & vini mixtores dicuntur. Vnde & Platon Sarabonem, ob vini administrationem laudans, Tabernariũ eum vocat. Tabernarii autem officinam, Tabernam vocauerunt legum Doctores. Et suggillata illa in Sophoclis Phineo Palpebra, vt tabernæ ianua esse dicitur. Sed Hermippus de eo cui permissum sine pecunia bibere, Et tabernæ προδόσει bibere dicit. Cauponariam autem dixerunt, secundum Aristophanem:

κεῖται. Θαυματοποιός, θαυματοποιΐα, θαυμάτων δημιουργοί. Μηχανοποιός, μηχανοποιΐα, μηχανήματα, μηχαναί, εὐμήχανοι, εὐμηχανία, πολυμήχανοι, πολυμηχανία, ἀμήχανοι ἀμηχανία, βιομηχανία, ὡς Ἀντιφῶν. τοὺς δὲ μηχανοποιοὺς καὶ σκηνοποιοὺς ἡ παλαιὰ κωμῳδία ὀνόμαζε. Γλωττοποιός, καὶ γλωττοποιεῖν, καὶ γλωττοποιοῦντες, ὡς Ξενοφῶν. ἐκπωματοποιὸς δὲ, δρᾶμα Ἀλέξιδος, καὶ γραμματιδιοποιὸς, Ἀπολλοδώρου. Κυβερνῆται, πρωρᾶται, ἐρέται, ναῦται. καὶ στρογγυλοναύτας Ἀριστοφάνης λέγει. Θεόπομπος δὲ, γυναῖκας ναυτίδας, πορθμεῖς, πορθμίον, νεωλκοί. Τὰ δὲ τῶν νεῶν ξύλα, οἷς ὑποβληθεῖσιν ἐφέλκονται αἱ νῆες, φάλαγγες καὶ φαλάγγια. αἱ δὲ καλούμεναι χαμουλκοί, μηχαναί, δι' ὧν εἵλκοντο. καὶ ἡ μὴ οὐκέτι πλέουσα ναῦς, νεωλκημένη, διαψυχωμένη, ἀνειλκυσμένη. τὰ δὲ μέρη τούτων, προείρηται. Σακχυφάντας δὲ Δημοσθένης εἴρηκεν ἐν τῷ κατ' Ὀλυμπιοδώρου. καὶ σάκκον μὲν, καὶ σακκίον εἴρηκεν ἡ κωμῳδία. Ὑπερείδης δὲ ἐν τῷ ὑπὲρ Μικάλου ἔφη, Ἐμισθώσατο τυληφάντας. Σοφοκλῆς δὲ ἔφη * λινορραφὴς τυλεία. Εὔπολις δὲ Κόλαξι, Κεκρύφαλοί τε, καὶ τύλη. Ἀντιφάνης δὲ ἐν Φάωνι, στρώματα, κλίνας καινὰς τύλας. καὶ φρεωρύχος δὲ εἴη ἂν τέχνης εἶδος. Φιλυλλίου γὰρ δρᾶμά τι ὁ φρεωρύχος. τὸ δὲ φρεωρύχων ἐργαλεῖον, παρ' αὐτῷ καλεῖται * τήρεισις. ὡς δὲ ἂν καὶ βύρσαν γλευκαγωγόν τινα φαίης. ἐπίπρασκον δὲ οὗτοι τὸ γλεῦκος, ἐφ' ἁμαξῶν εἰς τὴν ἀγορὰν κομίζοντες. Φερεκράτης δὲ εἴρηκεν ἐν Ἀγρίοις Βύρσας γλευκαγωγούς. κάπηλοι δὲ, οὐ μόνον οἱ μεταβολεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ τὸν οἶνον κεραννύντες. ὅθεν καὶ Σαράβωνα ὁ Πλάτων κάπηλον ὠνόμασεν, ἐπαινῶν αὐτὸν ἐπ' οἰνουργίᾳ. Τὸ δὲ τῶν καπήλων ἐργαστήριον, καπηλεῖον εἰρήκασιν οἱ νομοδιδάσκαλοι, καὶ τὸ κωμῳδούμενον ἐν Σοφοκλέους Φινεῖ,

Βλέφαρον κέκλεισταί γ' ὡς καπηλείου
θύραι.

Ἕρμιππος δὲ ἐπὶ τοῦ προπιστευθέντος ἄνευ ἀργυρίου πίνειν, ἐκ καπηλείου προδόσει πίνειν εἴρηκε. * καπηλεῖον δὲ ἔλεγον, ὡς Ἀριστοφάνης,

Ἀρ' ἔστιν ἡ καπηλὶς ἡ ἐκ τῶν γειτόνων,
Ἣ ταῖς κοτύλαις ἀεί με διαλυμαίνεται.

καὶ τὸ κοτυλίζειν, εἴρηται μὲν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ μέρος πιπρασκομένων, ἀλλ' οὐκ ἀθρόως. ἴσως δὲ καταχρωμένων τῶν λεγόντων, ὥσπερ καὶ τὸ καπηλεύειν, καὶ τὸ πιπράσκειν λέγουσιν. ἴδιον δ' ἂν εἴη τῶν τὸν οἶνον πιπρασκόντων. καὶ Φερεκράτης μὲν εἴρηκε, Μηδὲν κοτυλίζειν, ἀλλὰ καταπλάτειν χύδην. Ἀριστοφάνης δὲ,

Κιρναῖτε γὰρ τὴν πόλιν ἡμῶν, κοτυλίζετε τοῖσι πένησιν.

ὅτι μέντοι ἡ κοτύλη καὶ ὑγρῶν ἦν μέτρον καὶ ξηρῶν. Θουκυδίδης ἀρκεῖ εἰπὼν κοτύλην ὕδατος, καὶ δύο κοτύλας σίτου. Εἶεν δ' ἄν τινες καὶ νεκροφόροι, καὶ ταφεῖς. Τὰ δ' ἐπὶ τοῦ πιπράσκειν, ἔστιν εἰπεῖν ἐπ' αὐτῶν τὸ πημιοπῶλαι, εἰρηκότος Φρυνίχου ἐν τραγῳδοῖς,

Σὺ δὲ πημιοπώλης ὡς Ἀχιλλεύς, οὐδὲ εἷς.

καὶ ἡ παμπρασία δὲ, ἐπὶ τῶν πάντα πωλούντων λέγεται. τὰ δὲ ἐφεξῆς, τὰ μὲν πλεῖστα Κριτίας λέγει. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν μᾶλλον αὐτῷ κεκριμένων, τὴν εὐωνίαν. Χαλκοπῶλαι, σιδηροπῶλαι, λαχανοπῶλαι, λαχανῖται, τυροπῶλαι. ἔθος ἦν ἐπερωτᾶν πότερα κνῆν, ἢ ἐπεσθίειν. συρμαιοπῶλαι, στυππειοπῶλαι, ἐριοπῶλαι, λιβανοτοπῶλαι, λιβανοπῶλαι. λιβανοτοπωλεῖν δὲ Ἀριστοφάνης ἔφη. ῥιζοπῶλαι, σιλφιοπῶλαι, καυλοπῶλαι, σκευοπῶλαι, σπερμολόγοι, σπερματολόγοι, σπερματοπῶλαι, χυτροπῶλαι. τὴν δὲ Αἴγιναν, χυτρόπολιν ἐκάλουν. φαρμακοπῶλαι. καὶ τὸ ῥῆμα, φαρμακοπωλεῖν. καὶ φαρμακοτρίβαι παρὰ Δημοσθένει. βελονοπῶλαι, βελονοπώλιδες. πινακοπῶλαι. ἐκάλουν δ' οὕτως οἱ ποιηταὶ τῆς κωμῳδίας, οὐ μόνον τοὺς τοὺς πίνακας πιπράσκοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὄρνις, οὓς προυτίθεσαν ἐπὶ πινάκων κεραμέων. τούτους δ' ὀρνιθοκαπήλους Κριτίας καλεῖ. οὗ δὲ πιπράσκονται οἱ ὄρνεις, *ὀρνεῶται, ὀρνιθοπῶλαι, κτενοπῶλαι, ἀγκιστροπῶλαι, σκοροδοπῶλαι. ἰσχαδοπῶλαι δὲ Φερεκράτης ἐν τοῖς ἀγαθοῖς, καὶ * ἰσχαδόνας ἔφη. μελιτοπῶλαι μελιτοπώλιδες, μελιτοπωλοῦσαι, ληκυθοπώλης, ἐλαιοπῶλαι, ὀξοπῶλαι, κρομμυοπῶλαι, ἰσχαδοπώλιδες, γελγοπῶλαι, γελγοπωλίς. εἴρηται γὰρ ἡ γελγοπωλὶς ἐν

Est sane cauponaria quædam Vicina quæ cotylis semper me destruit. Cotylizare porro, etiam de aliis dicitur particulariter venditis, & non simul, fortassis autem abusiue id dicitur. Quemadmodum & cauponari pro vendere dicunt, cum reuera vini venditoribus sit proprium. Pherecrates quidem dixit, Nihil cotylizare, sed fusim infundere. Sed Aristophanes, Nostrum nobis potum infundentes, pauperibus istis cotylizate. Cæterum quod Cotyla liquidorum, aridorumque simul mensura fuerit, Thucydides arguit dicens, Cotylam aquæ, & duas frumenti cotylas. Sint & quidam libitinarii, & Sepultores. Quæ autẽ à vendendo dicuntur, de iis dicere possumus, * pollinctores, Phrynicho in Tragœdis dicẽte, Tu vero quasi pollinctor Achilles, neq; vnus. Et omniũ prostitutio, de omnium rerum venditoribus dicitur. Sed eorum quæ sequuntur, quam plurima dicit Critias. & multi probatiores ipsi Authores, Vilitatem dicunt. Æris venditores, Ferrarii, Holerum venditores, holitores, caseorum prostitutores. Moris autem erat, quanti venderent, inquirere, mordere, & degustare. Stupparum venditores, laniuendæ. Thus vendentes, thuris venditores. Thus vendere, dixit Aristophanes. Radicum venditores, balsamiuendæ, caulii venditores, armiuendæ, seminum collectores, seminum mercatores, aulularii. Aeginam vero, chytropolin vocarunt. Pharmacopolæ. Et verbum, pharmaca vendere. Et Pharmacofrangentes, apud Demosthenem. Acuum venditores, acuum venditrices. Lanciuendæ, sic autem Comici, non modo lances, sed & aues vendentes, vocabant, quas in lancibus fictilibus prostituebant: sed hos, Auium mercatores, Critias vocat. Sed vbi aues vendunt, * ὀρνεῶται, auium venditores. Pectinum venditores, hamorum venditores, allii venditores. Ficuuendæ, Pherecrates in Bonis, & Caricatores dixit. Melliuendæ, mellis venditrices, mel vendentes: lecythos venditans. Olei venditores, acetiuendæ, ceparum institores, ficuum venditrices: porriuendæ, porriuenditrix. Porriuenditrix enim, in Diony-

Dionyſalexandro Cratini dictū eſt. Quemadmodum Porrū vendere, in Artopolis Hermippi. Sed in * Danais Ariſtophanis, Raphaniuendæ. &, Bellariorum venditores. Sicuti in Phœniſſis, Theatri venditor, qui ſpectacula elocat. Abdomen vendens. Coronarum venditores, & venditrices. Sed coronarū ſpecies, Ἐγκύλιστος, vt Archippus in Rhinone inquit: Abit coronam ἐγκύλιστον geſtās. Celiſtum quoque, dixit Antiphanes. Olerum venditrices. Teliuendas autem, Hermippus in Parcis dixit. Poſſunt & alia in fœminino genere formari. Coronas autem conſtitutas, ſeu ſolennes, Ariſtophanes vocauit Promeritas: quas nunc, honorarias nominant. Dicendum autem de quouis opus elocante, quodcunque id fuerit, opus elocare: ſed de laborante, opus recipere. Sed cum in Lyſiæ Oratione Contra Autocleum ſcriptum, ſit, Eludunt iudicium calculis: calcularius deluſor, quoque inter artes numerabitur: nomen autem hoc nouus quidam Comicus, Eudoxus in Nauclero Comœdia dixit. Cæterum ſi & actiones turpiores, artis vocabulo nominandæ ſunt, dices: meretrices, ſcorta, meretriculæ, ſcortantes, Lupanaria, luſtra, proſtibula, Lenones, proſtitutores, lenocinantes. Scortum, etiam humicubam nominabis, & fornicariam, & ſcortillum. Meretriciam autem, in Agricolis vocauit Ariſtophanes. Sed Hermippus in Cothurnis, Meretricum perſolutores: idemque in Artipolidibus inquit, Vt putridum ſcortum, & catulliens. Sed in Scenis Ariſtophanes, Meretricem pardalim vocant, inquit. Scortari autem verbum, extat in Primo Eupolidis Autolyco. Sicuti & Lenocinari, in Platonis Certamine. Et Scortatio, apud Aeſchinem Contra Cteſiphontem. Atque in Phrynichi Muſis, O ſcortum, excubator, & meretrix. Scorta porro, & equas vocabis, ſicuti & ſalaces. Alea, aleatrix, aleatores, aleatoria. Talorum ludus aut Πεσσεῖα ſecundum Sophoclem. Sciraphia, & Scirapheutem, dixit

Διονυσαλεξάνδρῳ Κρατίνου, ὥσπερ ἐν ἀρτοπωλίσιν Ἑρμίππου τὸ γελγοπωλεῖν. ἐν δ' Ἀριστοφάνους Δαναΐσι, συρμαιοπῶλαι, καὶ ἐγκελιδοπῶλαι, ὥσπερ ἐν ταῖς Φοινίσσαις θεατροπώλης, ὁ θέαν ἀπομισθῶν. ἰτροπώλης. Στεφανοπῶλαι, στεφανοπώλιδες, στεφανοπωλήτριαι. στεφάνων δὲ εἴδη, ἐγκύλιστος, ὥσπερ Ἀρχίππῳ εἴρηται ἐν Ῥίνωνι,

—ἀπέρχεται
Στέφανον ἔχων τὸν ἐγκυλίστον—

καὶ κυλιστὸν δὲ εἴρηκεν Ἀντιφάνης. λαχανοπώλιδες, λαχανοπωλήτριαι. τὰς δὲ γεβελοπώλιδας, εἴρηκεν Ἕρμιππος ἐν μοίραις. ἔξεστι δὲ καὶ τἄλλα ἐπὶ τὸ θῆλυ σχηματίζειν. συνθηματιαίους δὲ στεφάνους εἴρηκεν Ἀριστοφάνης, τοὺς ἠργολαβημένους, οὓς οἱ νῦν ἐκδημοσίους λέγουσι. φατέον δὲ, ἐπὶ μὲν τοῦ ἐκδιδόντος ἔργον ὁποιονοῦν, τὸ ἐργοδοτεῖν. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐργαζομένου, τὸ ἐργολαβεῖν. εἰ δὲ Λυσίου ὁ κατ' αὐτοκλέους λόγος, ἐν ᾧ γέγραπται, ψηφοπαικτοῦσι τὸ δίκαιον, εἴη ἂν καὶ ὁ ψηφοπαίκτης ἐν τέχνῃ. τὸ δὲ ὄνομα τοῦτο εἴρηκέ τις τῶν νέων κωμῳδῶν Εὔδοξος ἐν ναυκλήρου δράματι. Εἰ δὲ χρὴ καὶ τὰς αἰσχίους πράξεις τέχνας ὀνομάζειν, ἐρεῖς, πόρναι, πόρνοι, ἑταῖραι, ἑταιροῦντες, πορνεῖα, οἰκήματα, ματρυλλεῖα, πορνοβοσκοί, προαγωγοί, μαστρωποί. τὴν δὲ πόρνην, καὶ χαμαιτύπην ἐρεῖς, καὶ στεγίτην, καὶ πορνίδιον. πορνεύτριαν δὲ ἐν τοῖς γεωργοῖς Ἀριστοφάνης ἔφη. Ἕρμιππος δὲ ἐν τοῖς κοθόρνοις, πορνοτελῶναι. ὁ αὐτὸς ἐν ἀρτοπώλισι φησὶν, ὡς * σαπρὰ πόρνη, καὶ κάπραινα. Ἀριστοφάνης δ' ἐν σκηναῖς καταλαμβανούσαις,

Τὴν πάρδαλιν καλοῦσι τὴν κασαλβάδα,

ἔφη. τὸ δὲ πορνεύεσθαι ῥῆμα, ἐν τῷ πρώτῳ Εὐπόλιδος αὐτολύκῳ, ὡς τὸ πορνοβοσκῆσαι, ἐν τῇ Πλάτωνος συμμαχίᾳ. καὶ ἡ πορνοβοσκία, ἐν τῷ Αἰσχίνου κατὰ κτησιφῶντος. ἐν δὲ Φρυνίχου μούσαις, Ὦ κάπραινα, καὶ περίπολε, καὶ δρομάς. καὶ φορβάδας δ' αὖ τὰς πόρνας λέγοις, ὥσπερ καὶ μάχλους. κυβεία, κυβεύτρια, κυβευταί, κυβευτήρια. πεττεία, ἢ πεσσεία, ὡς Σοφοκλῆς. * σκιραφία, καὶ τὸν σκιραφευτὴν

Ἄμφις εἴρηκεν ἐν τοῖς κυβευταῖς. τυλία, κημοί, φιμοί, κιθίς, κόσκινον, ἀβάκιον, κύβοι, διάστροφοι κύβοι, πεττοί. ἀφ' ὧν καὶ τὸ πεττεύειν, καὶ πεττευτὴς παρὰ Πλάτωνι. τὸ δὲ πεσσοῖς παίζειν, πεσσονομεῖν Κράτης εἶπεν ἐν γείτοσι. ψῆφοι, γραμμαί, βόλοι. βόλων δὲ ὀνόματα, τῶν μὲν φαύλων τε καὶ δυσβόλων, ἐφ' οἷς τὸ δυσκυβεῖν, μίδας, μάνης, πάτρηλος, πάτραινα, μάγνησσα, ἄβολα, ἄπλια, ἄθετος, ὑπτιάζων, κρύφασος, κάκχασος, τριχίας ἐκδύνων. χῖος, ὃν καὶ κῷον ἐκάλουν, καὶ οἰνόν, καὶ οἴνην. ἔστι δὲ καὶ οἰνὴ παρὰ τοῖς Ἴωσι μόνοις. οἱ δὲ βελτίους, ἐφ' οἷς καὶ τὸ εὐκυβεῖν ἐλέγετο, βόλος προπενής, ἐπακουστής. καλλίβολος, φυστών, ὅροι, συνωρίς, συμπελικός, ἢ κῷος. ὁ μέντοι μίδας, καὶ τῶν μέσων βόλων ἦν. καὶ ἄλλοι δὲ πολλοί εἰσιν, οὓς ὀνομάζει Εὔβουλος ἐν τοῖς κυβευταῖς. κεντρωτός, ἱερός, ἅρμα ὑπερβάλλον πόδας, κήρυνος, εὐδαίμων, κυνῶται, ἄρτια, ἁρματίαι, λάκων, ἀντίτευχος, ἀντίτυπος, ἀργεῖος, δάκνων, τιμόκελτος, ἐλλείπων, πυαλίτης, ἐπίθετος, σφάλλων, ἀγύρτης, οἶστρος, ἀνακάμπτων, δωριεύς, λάμπων, κύκλωπες, ἐπιφενών, ἐπιφόρων, σόλων, σίμων.

Amphis in Aleatoribus. Tylia, cami, fritilli, cithis, cribrum, alueolus, tali, tali concussorii, astragali. Vnde & Talis ludens, apud Platonē: Sed talis ludere, Crates in Vicinis Πεσσονομεῖν vocauit. Calculi, lineæ, iactus. Iactuum porro nomina, inutilium quidem, & infœlicium, de quibus, aduersa aleæ fortuna vti dicitur: Midas, Manes, Patrelus, Patrena, Magnessa, irritus, Aplia, frustraneus, supinus, cryphasus, cicchasus, tripliciter promicans. Chius, quē & Cium vocauerunt. Oenū, & œne. Oene autem, apud solos Iones habetur. Meliores vero, de quibus fœlici aleæ euentu vti dicitur: iactus pronus, certus, pulcher, Physon, ori, conueniens: amicus, aut Cous. Sed Midas, etiam inter mediocres iactus referebatur. sunt & alii multi, quos recenset Eubulus in Aleatoriis. Aculeatus, sacer, currus pedes superans, cerynus, fœlix, cynotes, paria, harmatiæ, Lacon, contrarius, resultans, prosper, mordax, preciosus, deficiens, pyalites, conueniens, lubricus, agyrtes, œstrum, reflexus, Doricus, lampon, Cyclopes, Epiphenon, Epiphorus, Solon, Simon.

Κυβείας εἴδη, καὶ ἄλλαι τέχναι, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν ὀνόματα. ι.

Aleæ species, artes aliæ, & horum nomina. 10

Κυβείας δὲ εἴδη, καὶ ἡ πλειστοβολίνδα παιδιά, καὶ τὸ ἁρπάζειν, καὶ διαγραμμίζειν, καὶ διαγραμμισμός, καὶ χαλκίζειν, καὶ χαλκισμός, καὶ ἱμαντελιγμός, καὶ ναυμαχία. ἦν τις καὶ ἱερὰ γραμμή, ἀφ' ἧς ἡ παροιμία, Κινήσω τὸν ἀφ' ἱερᾶς. Δύναιτο δ' ἄν τις, εἰ βούλοιτο, καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Πλάτωνος ὀνομασθείσας τέχνας ταύταις ἐπαριθμεῖν, καὶ τὰ σὺν αὐταῖς ὀνόματα, εἰ καὶ μὴ λέγοιτο δέ, διὰ τὸ ἐν ἐνίοις τῶν ὀνομάτων ἀβεβαιότερον χρῆσθαι. διακριτική, συγκριτική, συγκριτικός, διακριτικός, συγκριτικῶς, διακριτικῶς, διακρῖναι, διελεῖν, διατεμεῖν, διχοτομεῖν, χωρίσαι, διαχωρίσαι, ἀποχωρίσαι, ἀποστῆσαι, διαστῆσαι, διαμετρῆσαι, διαλαβεῖν, ἀφαιρεῖν, καὶ ἀφαιρεῖσθαι, συγκρῖναι, συστῆσαι, συναγαγεῖν, μῖξαι, συμμῖξαι, συμπλέξαι. καὶ τέχνη οὐ πλεκτικὴ μόνον, ἀλλὰ καὶ συμπλεκτική, προβληματουργική, προβλημα-

Aleæ porro species, ludus tesserarum, ludere par impar, diagrammissare, diagrammissatio. Chalcissare, & Chalcissatio. Himantelegmus, & naualis pugna. Inter has erat & linea quædam sacra, vnde prouerbium demanauit, Mouebo hunc à sacra. Poterit quis præterea, si libuerit, etiam illas à Platone nominatas artes istis adnumerare, & earum simul nomina: quamuis non numerē, propter vsum nonnullorum vocabulorum minus receptū. Diiudicatoria, comparatiua: comparatiuus, diiudicatiuus: comparatiue, diiudicatiue. Diiudicare, distrahere, dissecare, diuidere, secernere, dirimere, separare, dimouere, distendere, dimetiri, disiungere, tollere, & sufferre, comparare, coniungere, constipare, miscere, commiscere, complicare. Et ars ipsa, non plicatoria modo, sed & complicatoria dicitur. Propugnatoria, propugnaculorum extru-

extructor: propugnacula, munitiones, munimenta, fulcra, armamenta, prætextus, fulcra, tegumenta, præmunitiones, contegumenta, & contextus. Perforata, non perforata, composita, colligata, neruosa, pilosa. Circuitus, insidiæ, irruptio. Vestiaria, potatoria, perforatio, sutela, tunica inconsutilis. Corii administratio, pellium constrictio. Ponderatiua, operculorum confectio. Opera conglutinata, compactoria, armorũ confectio. Incantatoria, vindicatiua, tempestatis concitatrix. Tinctoria, tinctores, fullonaria. Textores, texta, tela, plicatoria. Famulatoria, ornatoria, conductoria. Ars nendi, ars flectendi, flexile, cõplicatum, rigidũ, glomus. Staminis operatio, filatio, textio, formatiua, implicare filum, cõplicãdi facilitas. Aeris formatio, figulina. Decorticatio, cortices, primogeniti, incompositũ. Sculptoria sigillorũ arborũ sectio, nutritoria, couersiua, pastiua armentorũ, armentorũ tractatio. Subministratoria, numularia, numularius, itinerarii. Omne prçconũ genus, Interpretes. Sacrificatoria, iudicatoria, præfectura, præparatoria, præparatio, instructor. Equorũ pastio, administratoria. Talorum ludus, alea toria, aleatorium, creditoria, creditorium. Venatoria, mercenaria, hami, hamatio, piscatoria, tridentis vsus, plicatoria, piscatio igne administrata, calamorum vsurpatio. & multa alia, his cõmunia nomina. Ne vero libros negligere videamur, dices: libri, libellus, libellulus. Et apud Aristophanẽ, Codicillus. Et Chartas, pro scriptis dixit Plato Comicus: Scripta, & chartas efferẽs. Contra vero de nõ scriptis, Libri nomine vsus est Herodotus, Libro inscribens. Atque Bibliopolã, apud Aristomenẽ inuenies in Luctibus: & Librorum Scriptorẽ apud Cratinum in Chironibus. Tum Librorum Scriptor apud Antiphonem in Sappho. Apud recentiorem vero Cratinum in Hypobolimæo, Bibliotheca. Sed Antiphanes in Mylone, Libelli compactionem dixit. Cæterum Herodotus tradit Iones, libros, Diphtheras appellare à more antiquo. Diphtheras autem, & ἰσλέσας vocitant.

τυργικός. προβλήματα, προσκεπάσματα, παραπετάσματα, τειχίσματα, ὁπλίσματα, παραπετάσματα, ὑποστρώσματα, ἀμφιέσματα, φράγματα, περικαλύμματα, ὑποπετάσματα. Τρητά, ἄτρητα, σύνθετα, σύνδετα, νεύρινα, τρίχινα, περιβολή, ὑποβολή, ἐπιβολή, ἱματιουργική, ποτιστική, ῥῆσις, ῥαφή, ὅλος χιτών, δερματουργική, δερμάτων σταλτική, σταλτική, ἐπιθυματική, καὶ ἐπιθυματουργία. Διακολλητικὰ ἔργα, γομφωτική, ὁπλοποιητική, μαγγανευτική, ἀμυντική, χειμῶνος ἐργαστική, ξανθική, ξαντικῆς, κναφευτική, ὑφάντεις, ὑφάσματα, ὑφή, πλεκτική, θεραπευτική, κοσμητική, προηγητική, νηστική, στρεπτική, στρεπτικόν, συμπλεκτικόν, ἄστροφον, κάταγμα, στημονητική, *κροκονητική, στημονουητική, πλαστική. ἐμπλέξαι. νῆμα, εὐθυπλοκία, χαλκοτυπική, κεραμική, φλοιστική, φελλοί, πρωτόγονες, ἀσύνθετον, γλυπτική σφραγίδων, δενδροτομική τροφική, στροφική, ἀγελαιονομική, ἀγελαιοστροφική, ὑπηρετική, ἀργυραμοιβική, ἀργυραμοιβός, ἐμπορευτικοί. κηρύκειον πᾶν γένος, ἑρμηνευταί. ἱερωτική, κριτική, ἐπιστατική, σκευουργική, σκευουργία, σκευουργικὸς ἱπποφορβία, διακονική, πεττεία, πεττευτική, πεττικόν, πιστική, πιστικόν, ἀρχιτική, μισθαρνική, ἀγκιστρεία, ἀγκιστρευτική, ἁλιευτική, τριοδοντία, πλεκτική, πυρεευτική, ἀσπαλιευτική, καὶ πολλὰ ἄλλα σὺν τούτοις ὀνόματα. Ὡς δὲ μὴ δὲ τῶν βιβλίων ἀμελεῖν δοκοῖμεν, εἴποις ἄν, βίβλοι, βιβλίον, βιβλάριον. παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει, βιβλιδάριον. καὶ χάρτας δὲ τοὺς γεγραμμένους Πλάτων εἴρηκεν ὁ κωμικός,

Τὰ γραμματίδια, τούς τε χάρτας ἐκφέρων.

ἐκ δὲ τῶν ἐναντίων, ἐπὶ ἀγράφου τὸ βιβλίον εἴρηκεν Ἡρόδοτος, εἰπών, Γράψας ἐν βιβλίῳ. καὶ βιβλιοπώλην μὲν παρὰ Ἀριστομένει εὑρήσεις ἐν γόησι. βιβλιογράφον δέ, παρὰ Κρατίνῳ ἐν χείροσι. *βιβλιογράφος δὲ παρὰ Ἀντιφάνει ἐν σαπφοῖ. παρὰ δὲ τῷ νεωτέρῳ Κρατίνῳ ἐν ὑποβολιμαίῳ, βιβλιοθήκη. Ἀντιφάνης δὲ ἐν τῷ *μύλωνι εἴρηκε βιβλιδίου κόλλημα. Ἡρόδοτος δὲ τοὺς Ἴωνάς φησι τὰς βίβλους διφθέρας λέγειν ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ. τὰς δὲ διφθέρας, καλοῦσι καὶ ἰσλέσας.

LIBRI SEPTIMI FINIS.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΙΔΕΥΚΟΥΣ ὈΝΟΜΑΣΤΙΚῸΝ

ΒΙΒΛΊΟΝ ὌΓΔΟΟΝ.

Ἰούλιος Πολιδεύκης Κομμόδῳ Καίσαρι χαίρειν.



Ταῦτα ἐγὼ μὲν συνελεξάμην, ὅτι μὲν διὰ ταχέων αὐτὸ δηλοῖ. πλὴν οὐκ ἔστιν ὅτε ἀπέστας δι' αὐτὰ τῆς συνουσίας τῆς πρὸς τοὺς νέους, καὶ τῶν δι' ἔθους ἀγώνων, ὁσημέραι δύο λόγους, τὸν μὲν ἐκ τοῦ θρόνου λέγων, τὸν δὲ ὀρθοστάδην. ἔδει δὲ ὡς εἰκὸς, κἀκείνοις παρασκευῆς, καὶ τούτοις σχολῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ὈΓΔΟΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.

IVLII POLLVCIS DICTIONARII

LIBER OCTAVVS.

IVLIVS POLLVX Commodo Cæsari S.



HAEC ego quidem collegi, quanta autem cũ festinatione hoc indicat: quod horum caussa, discipulorum conuersationem, & consueta cum his exercitia nunquam obmisimus: quotidie Orationes duas, hanc quidem è throno, illam vero stans recitando. Sed & hæ, vt par est, & illa, præparationem & otium postulant.

CAPITA LIBRI OCTAVI.

De

[Factum siue describentium olim culpa, siue festinatione ipsius autoris, vt capitum iste numerus aut ordo, quem catalogus exhibet, minime deinceps appareat: plerunq; vni titulo pluribus capitibus subiectis: neque id omnino sine confusione. Ne tamen hic liber cæteris quoad distinctioné minus conformis videretur, minusue cõmode citari posset ab illis, qui autorũ, quos testes dictorũ suorum laudant, paulo accuratius indicare loca consueuerunt: in 15. illum capita, titulorum sequens ductum, distribui: suo interim cuique relicto iudicio: quod quidem & de capitibus lib. 2. & 9. benignus Lector sentiat velim. Nam nec ibi superiores editiones nomen numerumue capitum habent.]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ δικαστικῶν ὀνομάτων.



ΔΙκαστικὰ ὀνόματα εἴη ἂν ὡς ἐγῷμαι, τάδε. δίκη, ἥ τε θεὸς, καὶ τὸ πρᾶγμα οὗ προέστηκεν ὁ δικάζων, καὶ ἡ ἀμφισβήτησις, καὶ ἡ διαδικασία, καὶ ἡ τιμωρία. τὸ δὲ συνέχον τὴν δίκην, δίκαιον, καὶ ἄδικον. ὁ δὲ δικάζων, δικαστής. τὸ δὲ χωρίον, δικαστήριον. Τὰ δὲ ἀπ᾽ αὐτῶν ὀνόματα, δίκαιος, δικαίως, δικαιοσύνη, δικαιότης, δικαιοπραγία, δικαιοδότης, καὶ τὰ ὅμοια. τὸ δὲ δίκαιον, καὶ θεμιτόν. τὸν δὲ δίκαιον εἴποις ἂν καὶ νόμιμον, εὐγνώμονα, σώφρονα, τοῖς οὖσιν ἀρκούμενον, οὐδενὸς τῶν ἀλλοτρίων ἐφιέμενον, δικαιοπραγοῦντα, εὐγνωμονοῦντα, σωφρονοῦντα. καὶ εὐγνωμοσύνη, σωφροσύνη. νομίμως, εὐγνωμόνως, σωφρόνως, δικαιοπραγεῖν, εὐγνωμονεῖν, σωφρονεῖν. Καὶ τὸν ἄδικον φαίης ἂν, ἄδικον, ἀδίκως ζῶντα, ἀδικίαν ἔχοντα, ἀδικοπραγίαν, πλεονέκτην, ἄνομον, παράνομον, βίαιον, τῶν ἀλλοτρίων ἐπιθυμητὴν, τῶν οὐδὲν προσηκόντων ἐφιέμενον. καὶ ἀδικεῖν, ἀδικοπραγεῖν, πλεονεκτεῖν, ἀνομεῖν, παρανομεῖν, βιάζεσθαι. καὶ πλεονεξία, ἀνομία, βία. καὶ πλεονεκτικῶς, ἀνόμως, παρανόμως, βιαίως.

CAPVT PRIMVM.

De forensibus nominibus.



FOrensia nomina, quã tum ego iudico, hæc nimirum fuerint. Iudicium, quod & Deã significat: & opus, cui iudicans præest. Cõtrouersia, altercatio, & mulcta. Quod autem iudicium continet, æquum, & iniquum: Iudicansque, Iudex: & locus, forum dicitur. Sed nomina ab his deriuata, iustus, iuste, iustitia, æquitas, iustitię executio, iurisdator, & his similia. Iustum vero, etiam fas vocatur. Iustũque vocabis, quoq; legitimum, probum, temperantem, sua sorte contentum, aliena non appetentem, iustitiæ executorem, iuste decernentem, temperanter viuentem. Et probitas, temperantia. Legitime, probe, temperanter. Iustitiam exequi, probe agere, temperare. Et iniustum vocabis, iniquum, inique viuentem, iniustitia occupatum, iniustitiæ executorem, auarum, legibus reluctantem, illegitimum, violentum, alienorum cupidum, non ad se pertinentia concupiscentem. Et iniuste agere, iniustitiam exequi, auarum esse, legibus reluctari, leges transgredi, vi agere. Et auaritia, iniquitas, violentia. Tum etiam auare, inique, iniuste, violenter.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Πῶς δικαστὴν ὀνομαστέον.

Ο δὲ δικαστὴς ὀνομασθείη ἂν, ὁ δικάζων, ὁ κλήρῳ λαχὼν, ὁ κληρωθεὶς, ὁ τῆς ψήφου κύριος, ὁ τὴν ψῆφον παρειληφὼς, ὁ τὸν ὅρκον ὀμωμοκὼς, ὁ τοῦ δικαίου προστάτης, ὁ τῶν νόμων φύλαξ, ὁ τὰ ἀμφισβητήσιμα διαιρῶν, ὁ κρίνων, ὁ διακρίνων, ὁ τοὺς ἀδικοῦντας κολάζων, μετιὼν, μεταδικάζων, καταδικάζων, ἐξαίρων, νουθετῶν, σωφρονίζων,

CAPVT SECVNDVM.

Quomodo iudex nominandus.

IVdicans præterea, Iudex nominetur, sortem dirigens, sorte electus, calculorum Præses, suffragia recipiens, iurisiurandi dator, iustitiæ Præfectus, legum custos, controuersiarum discussor, iudicans, diiudicans. Iniustos puniens, persequens, condemnans, tollens. Cordatus, temperans, mul-

mulctans. Et officium eius, calculum dare, ſententiam ferre, iudicare, diiudicare, iuſtitiam diiudicare, dirimere, iudicium ferre, condemnare, abſoluere, calculis damnare, liberare, mulctam irrogare, mulcta liberare, mulctare, punire, perſequi, dimittere, ablegare. Soluere autem, Vulgare eſt. Sed rei nomen, iudicium, condemnatio, liberatio, mulctæ indictio, & abſolutio.

καὶ ὁ τιμωρούμενος. Καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ, θέσθαι τὴν ψῆφον, ἐξενεγκεῖν γνῶσιν, κρῖναι, διακρῖναι, διακρίνειν τὰ δίκαια, διελεῖν, δικάσαι, καταδικάσαι, ἀποδικάσαι, καταψηφίσασθαι, ἀποψηφίσασθαι, καταγνῶναι, ἀπογνῶναι, τιμωρήσασθαι, κολάσαι, μετελθεῖν, ἀφεῖναι, ἀπαλλάξαι· τὸ δὲ ἀπολῦσαι, ἰδιωτικόν. τὸ δὲ ὄνομα τοῦ πράγματος, κρίσις, γνῶσις, κατάγνωσις, ἀπόγνωσις, καταδίκη, ἄφεσις.

CAPVT TERTIVM.

Iudicis laus, & vituperium.

ET in laudem Iudicis dices, iuſtus, æquus, diligens, donis carens, incorruptus, infallibilis, imperſuaſibilis, perſuaſu difficilis, perſuaſione non ductus, incredulus, non errans, firmus, tutus, æquus, æquiſtans, æqualis, non inclinatus, inflexilis, ad iuſtum inclinans, non ira elatus, non gratiæ indulgens, certior libræ momento, malorum oſor, humanus, manſuetus, mitis, æquitatis obſeruator, miſericors, placabilis. Sed aduerbia, iuſte, æque, diligenter, incorrupte, integre, infallibiliter, certe, firmiter, tute, æquiter. Sed æqualiter, durum eſt. Probabilius autem, æquiualenter: ſimiliter & miſericorditer, placabiliter. Indeclinanter, inflexibiliter, odioſe in malos, humaniter, manſuete, mite, decēter, & his ſimilia. Rerum vero nomina, iuſtitia, iudicii integritas, diligentia, certitudo, æquitas, malorum odium, humanitas, manſuetudo, clementia, decor, integritas, æquilibrium, miſericordia, & ſimilia hiſce: ab aliis autem non ſit. Verba autem ab his ſola ſunt, æquilibrare, humanitati ſtudere, miſereri, miſericordia affici. In vituperium porro dices, Iudex iniuſtus, exlex, iniquus, facilis, oſcitans, pronus, promptus, munerum acceptor, fallibilis, perſuaſibilis, credulus, perſuaſu facilis, errabundus, fallax, ſiniſter, inhumanus, indecens, iniurioſus, inclinatus, iniquus, immiſericors, ſæuus, crudelis. Et Ira aſper, niſi Tragicum nimis ſit. Ad gratiā indulgentior, ad iram elatus, ad argentum propenſus, multitudinem ſequens, corruptus, deceptus.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Ἔπαινος δικαστοῦ, καὶ ψόγος.

ΚΑὶ ἐπαινῶν μὲν ἂν δικαστήν, εἴποις, δίκαιος, ἔνδικος, ἀκριβής, ἄδωρος, ἀδιάφθορος, ἀνεξαπάτητος, δυσπαράγωγος, δυσπαράτρεπτος, ἀπαράτρεπτος, ἀπαράπειστος, ἀπλανής, στάσιμος, ἀσφαλής, ἴσος, ἰσοστάσιος, ἰσόρροπος, ἀκλινής, ἄτρεπτος, πρὸς τὸ δίκαιον ῥέπων, οὐ πρὸς ὀργὴν ἐκφερόμενος, οὐ πρὸς χάριν ἐνδιδούς, ἀκριβέστερος τοῦ ζυγοῦ τῆς ῥοπῆς, μισοπόνηρος, φιλάνθρωπος, ἥμερος, πρᾶος, ἐπιεικής, ἐλεήμων, φιλοικτίρμων. Τὰ δὲ ἐπιρρήματα, δικαίως, ἐνδίκως, ἀκριβῶς, ἀδιαφθόρως, ἀδώρως, ἀνεξαπατήτως, ἀπλανῶς, στασίμως, ἀσφαλῶς, ἴσως. τὸ δὲ ἰσοστασίως, σκληρόν. μᾶλλον δὲ τὸ ἰσορρόπως. ὁμοίως καὶ τὸ ἐλεημόνως, καὶ φιλοικτιρμόνως. ἀκλινῶς δέ, ἀτρέπτως, μισοπονήρως, φιλανθρώπως, ἡμέρως, πράως, ἐπιεικῶς, καὶ τὰ ὅμοια. Τὰ δὲ τῶν ἔργων ὀνόματα, δικαιοσύνη, εὐθυδικία, ἀκρίβεια, ἀσφάλεια, ἰσότης, μισοπονηρία, φιλανθρωπία, ἡμερότης, πραότης, ἐπιείκεια, ἀδωρία, ἰσορροπία, ἔλεος, καὶ τὰ ὅμοια. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων, οὐκέτι. ῥήματα δὲ ἀπὸ τούτων μόνον, ἰσορροπεῖν, φιλανθρωπεύεσθαι, ἐλεεῖν, οἰκτείρειν. Ψέγων δὲ ἂν εἴποις, δικαστὴς ἄδικος, ἔκνομος, παράνομος, ῥᾴδιος, ῥᾳδιουργός, προπετής, εὐχερής, δωροδόκος, εὐεξαπάτητος, εὐπαράτρεπτος, εὐπαράπειστος, εὐπαράγωγος, πεπλανημένος, σφαλερός, σκαιός, ἀπάνθρωπος, ἀνεπιεικής, ὑβριστής, ἑτερόρροπος, ἄνισος, ἀνηλεής, ἄγελος, ἄνοικτος. εἰ μὴ τραγικώτερον, δυσόργητος. πρὸς χάριν ὑποκατακλινόμενος, πρὸς ὀργὴν ἔκφορος, πρὸς ἀργύριον ῥέπων, πρὸς τὸ πλεῖον βαρυνόμενος, δεκαζόμενος, φενακιζόμενος.

Τὰ δὲ ἐπιρρήματα, ἀδίκως, ἐκνόμως, παρανόμως, προπετῶς, ῥᾳδίως, εὐχερῶς, ἐξαπατήτως, πεπλανημένως, σφαλερῶς, σκαιῶς, ἀπανθρώπως, ὑβριστικῶς, ἀνίσως, ἀγρίως, ἀνηλεῶς, ἀνεπιεικῶς, ἑτεροῤῥόπως, ἀνοίκτως, καὶ τὰ ὅμοια. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν λοιπῶν, δυσφθεγκτότερα. Τὰ δὲ πράγματα, ἀδικία, ἀνομία, παρανομία, ῥᾳστώνη, ῥᾳδιουργία, προπέτεια, εὐχέρεια, ἀπάτη, σφάλμα, ἀπανθρωπία, ἀνεπιείκεια, ὕβρις, ἀνισότης, ἀγριότης, δωροδοκία, παραγωγή, ἑτεροῤῥοπία, σκαιότης, πλάνη, καὶ τὰ ὅμοια. Τὰ δὲ ῥήματα, ἀδικεῖν, παρανομεῖν, ῥᾳδιουργεῖν, ἀπατᾶσθαι, ἐξαπατᾶσθαι, παρατρέπεσθαι, παράγεσθαι, σφάλλεσθαι, ὑβρίζειν, δωροδοκεῖν, παραπείθεσθαι, ἀπανθρωπεύεσθαι, ἑτεροῤῥεπεῖν, ἀγριαίνειν, φενακίζεσθαι, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ τὸ ὄνομα, φενακισμός. Πλάτων δὲ καὶ γραφὰς εἶναι κακοδικίας ἠξίωσε.

Cæterum aduerbia ſunt, iniuſte, inique, illegitime, propenſe, facile, prompte, fallibiliter, errabunde, inconſtanter, ſiniſtre, inhumaniter, iniurioſe, impariter, crudeliter, immiſericorditer, indecenter, inclinabunde, inclemēter, & his ſimilia: quæ enim ab aliis deriuantur, duriora ſunt. Res porro, iniuſtitia, iniquitas, legum tranſgreſſio, facilitas, oſcitatio, propenſio, promptitudo, fraus, lapſus, inhumanitas, indecentia, iniuria, iniquitas, ſæuitia, munerum acceptio, perſuaſio, inclinatio, fraudulentia, error, & hiſce ſimilia. Verba autem, inique agere, leges tranſgredi, oſcitari, falli, decipi, perſuaderi, induci, labi, iniuriari, munera accipere, perſuaſionibus locum dare, inhumanitatem exercere, inclinare, ſæuire, incantari, & ſimilia. Et nomen, incantatio, vel impoſtura. Plato quoque, Actiones falſi iudicii eſſe voluit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Περὶ τοῦ συλλεγῆναι δικαστήριον εἰς ἐπίσκεψιν.

Κοινὰ δὲ ἐπὶ δικαστῶν, ὁμόψηφοι ἐγένοντο, σύμψηφοι, συνεψηφίσαντο, τὴν ἐναντίαν γνώμην ἔθεντο, τὴν καταδικάζουσαν, τὴν καθαιροῦσαν, τὴν καταγινώσκουσαν, τὴν καταφιῶσαν. ἴσας τὰς ψήφους ἔθεντο. ἴσαι αἱ ψῆφοι ἠνέχθησαν, τὸ δὲ ἰσόψηφοι ἐγένοντο παρὰ Θουκυδίδῃ, ἐπ' ἄλλης ἐστὶ χρείας. ἔστι δὲ εἰπεῖν, ἐκάθισε δικαστήριον, καὶ ἀπεκληρώθη δικαστήριον.

CAPVT QVARTVM.

De congregatione iudicii ad cognitionem.

Communia autem Iudicibus ſunt, vnanimes facti ſunt, conſentientes: ſuffragiis iiſdem decreuerunt. Contrariam tulerunt ſententiam, condemnantem, damnatoriam, mulctatoriam, affirmatiuam. Similes calculos dedere, ſimilia ſunt lata ſuffragia. Sed Conſentientes facti ſunt, apud Thucydidem aliò refertur. Dicere præterea licet, Iudicium conſedit, iudicium ſorte diſtributum eſt.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ σκευῶν δικαστικῶν, καὶ ὡς ἡ δίκη καὶ τιμωρία, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν, καὶ τοῦ διδομένου μισθοῦ.

Σκεύη δὲ δικαστικά, σύμβολον, βακτηρία, πινάκιον, πινάκιον τιμητικόν, μάλθη, ᾗ κατηλήλιπτο τὸ πινάκιον. ἐγκεντρίς, ἣ

CAPVT QVINTVM.

De vaſis forenſibus, iudicio, mulcta, & reliquis, deque data mercede.

Vaſa porro, & inſtrumenta forenſia ſunt: teſſera, ſceptra, tabella, tabella cenſoria, Cera, qua tabella obliniebatur. Stylus, quo lineam

lineam ducebant. Longa autem dicebatur, quam damnantes ducebant. Camus, vrna, capſa, calculus, clepſydra, chœrinæ. Olim enim chœrinis, quæ conchæ marinæ erant, pro calculis vtebantur: deinde æneos, ſecundum harum exemplar, fecerunt. Tum & tali, vocabantur calculi forenſes, ex ære fabricati. Vrna quidem, vas eſt, in quod calculi immittebantur. Camus illud eſt, per quod vrnę impoſitum calculi deſcendebant. Capſa vero, in quam teſtimonia immiſſa obſignabātur. Fori autem pars ſunt, cancelli, & ambitus. Suntque nonnulli qui ἀνάγκην, vas forenſe putant eſſe: ſecundum illud Ariſtophanis, Non eat hinc foras, calculos accipiens & ἀνάγκην ad coruos? Tum etiam φρυκτοὶ, vocabantur calculi forenſes. Vnde & calculus quidam φρυκτὴ quo in contrariam partem vtebantur. Cæterum foliis ſuffragabantur ii, qui ſecundum tribus iudicabant, quibus inſcribebant, ſi quis veluti ſubdole obreptitius iudicabatur. Et cōdemnare, hinc ἐκφυλλοφορῆσαι foliis eiicere dicitur: & ἐκπεφυλλοφορημένος, pro condemnato, & eiecto: idemque etiam ἀποψηφίσασθαι dicitur. Et ἀπεψηφισμένον, cōtrario modo apud Iudices ſumitur: illic enim ἀποψηφίσασθαι, etiā abſoluere ſignificat: verum in Tribuum cauſſis, pro condemnare vſurpatur. Sed iudicia Tribuū, decreta nominabantur. Tum & Senatus Quingentorum, foliis, calculorum loco vtebatur. Communiter autē Populus totus, teſtis ſententiam ferebat. Et opus ipſum, oſtracophoria. Ipſaq; mulcta, oſtraciſmus dicebatur. Et verbū, oſtraciſmo mulctare, aut relegari. Atque aliquam fori partem obſepientes, nomen illius quem oſtraciſmo mulctatum volebant, teſtis inſcriptum in locum definitum Athenis ferre oportebat. Cuique ſex millia teſtarum obueniebant, huic fugiendū erat, non vt damnato, ſed velut reipublicæ moleſtiori, magis ob virtutis æmulationem, quam vitiorum vituperium. Forenſium quoque nominum ordini aſſcribetur, forenſis triobulus, qui Iudici pro mercede dabatur. Quoniam iudicium, etiam mulctā nominare par eſt: dicatur iudiciū, mulcta, pœna, punitio,

εἷλκον τὴν γραμμήν. μακρὰ δὲ ἐκαλεῖτο, ἣν καταδικάζοντες εἷλκον. κημός, καδδίσκος, ἐχῖνος, ψῆφος, κλεψύδρα, χοιρίναι. πάλαι γὰρ χοιρίναις ἀντὶ ψήφων ἐχρῶντο, αἵπερ ἦσαν κόγχαι θαλάττιαι. αὖθις δὲ καὶ χαλκᾶς ἐποιήσαντο κατὰ μίμησιν. καὶ σπόνδυλοι δὲ ἐκαλοῦντο αἱ ψῆφοι αἱ δικαστικαί, χαλκοῦ πεποιημέναι. καδδίσκος μὲν οὖν ἐστιν ἀγγεῖον, ᾧ τὰς ψήφους ἐγκαθίεσαν. κημὸς δὲ, δι᾽ οὗ καθίεσαν αἱ ψῆφοι, ἐπικειμένου τῷ καδδίσκῳ. ἐχῖνος δὲ, οὗ αἱ μαρτυρίαι ἐμβληθεῖσαι, κατεσημαίνοντο. τῶν δὲ τοῦ δικαστηρίου μερῶν, ἐστὶ καὶ ἡ κιγκλὶς, καὶ δρύφακτος. ἔνιοι δὲ οἴονται καὶ ἀνάγκην σκεῦος εἶναι δικαστικὸν, εἰπόντος Ἀριστοφάνους, Οὐκ ἴη λαβὼν θύραζε τὰ ψηφίσματα καὶ τὴν ἀνάγκην ἐς κόρακας ἐντεῦθεν; καὶ φρυκτοὶ δὲ ἐκαλοῦντο αἱ ψῆφοι αἱ δικαστικαί. ὅθεν καὶ φρυκτή τις ψῆφος, ᾗ εἰς τὰ ἐναντία ἐχρῶντο. φύλλοις δὲ ἐψηφίζοντο οἱ κατὰ δήμους δικάζοντες, οἷς ἐπέγραφον, εἴ τις ὡς παρέγγραπτος ἐκρίνετο. καὶ τὸ καταγνῶναι, ἐκαλεῖτο ἐκφυλλοφορῆσαι. καὶ ὁ κατεγνωσμένος, ἐκπεφυλλοφορημένος. ὠνομάζετο δὲ ταυτὸν τοῦτο, ἀποψηφίσασθαι καὶ ἀπεψηφισμένον ὑπεναντίως τὸ παρὰ τοῖς δικασταῖς. ἐκεῖ γὰρ τὸ ἀποψηφίσασθαι, τὸ ἀφεῖναί ἐστιν. ἐν δὲ τοῖς κατὰ δήμους ἐργαστηρίοις, ἀντὶ τοῦ καταψηφίσασθαι τάττεται. αἱ δὲ ἐν τοῖς δήμοις κρίσεις, ἐκαλοῦντο διαψηφίσεις. καὶ ἡ βουλὴ δὲ ἡ τῶν πεντακοσίων, φύλλοις ἀντὶ ψήφων ἐχρῶντο. κοινῇ μέντοι πᾶς ὁ δῆμος ὀστράκοις ἐψηφίζετο. καὶ τὸ ἔργον ἐκαλεῖτο ὀστρακοφορία. καὶ τὸ πάθος, ὀστρακισμός. καὶ τὸ ῥῆμα, ἐξοστρακίσαι, καὶ ἐξοστρακισθῆναι. καὶ περισχοινίσαντας δέ τι τῆς ἀγορᾶς μέρος, ἔδει φέρειν εἰς τὸν περιορισθέντα τόπον Ἀθηναίων τὸν βουλόμενον ὄστρακον ἐγγεγραμμένον τοὔνομα τοῦ μέλλοντος ἐξοστρακίζεσθαι. ὅτῳ δὲ ἑξακισχίλια γένοιτο τὰ ὄστρακα, τοῦτον φυγεῖν ἐχρῆν, οὐχ ὡς κατεγνωσμένον, ἀλλ᾽ ὡς τῇ πολιτείᾳ βαρύτερον, δι᾽ ἀρετῆς φθόνον μᾶλλον, ἢ διὰ κακίας ψόγον. Τῶν μὲν δικαστικῶν ὀνομάτων ἦν αὐτὸ τοῦτο, δικαστικὸν τριώβολον, ὁ τῷ δικαστῇ διδόμενος μισθός. Εἰ δὲ τὴν δίκην καὶ τιμωρίαν χρὴ λέγειν, ῥητέον, δίκη, τιμωρία, κόλασις, ζημία,

ἐπιζήμιον, τίμημα, προστίμημα, ἐπιτίμημα. καὶ ὡς Ἀντιφῶν, ἐπιτίμιον, ἐπιβολή, εὐθύνη, ὄφλημα, καταδίκη, κατάγνωσις. Τὰ δὲ ῥήματα, τιμωρεῖσθαι, κολάζειν, ζημιοῦν, τιμᾶσθαι, προστιμᾶν, ἐπιτιμᾶν, καταδικάζειν, καταγινώσκειν, ἐπιβολὴν ἐπιβάλλειν. τὸ δὲ καταδικάζειν, κατευθύνειν εἶπε Πλάτων. Τὸ δὲ πάθος, καταδεδικάσθαι, κεκολάσθαι, ἐζημιῶσθαι, προστετιμῆσθαι, ὀφλεῖν, κατεγνῶσθαι. καὶ ὁ τοιοῦτος, κατάδικος, ὑπόδικος, ὑπεύθυνος, ὄφλων, κεκολασμένος, ἐζημιωμένος, ἐγγεγραμμένος, κατεγνωσμένος. οὐ χρὴ δὲ ἀγνοεῖν, ὅτι ζημίαν οὐ τὴν εἰς χρήματα μόνον ἐκάλουν, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰς τὸ σῶμα. τὰ μέντοι προστιμήματα, Σόλων ἐπαίτια καλεῖ. εἴη δ᾽ ἂν ἐκ τούτων καὶ τὸ ἠτιμῶσθαι, πεφυγαδεῦσθαι, τεθανατῶσθαι, κεχιλιῶσθαι. τὸ δὲ καταλελιθῶσθαι, ἄλλης ἐστὶ χρείας. Καὶ μὴν καὶ τάδε ἀπὸ δίκης ὀνόματα, ἐπίδικος κλῆρος, ἢ ἐπίκληρος. καὶ ἐπιδικάσασθαι, ἐπιδικασάμενος, καὶ ἀνεπίδικος. καὶ διαδικασία. καὶ ἐπηδίκησεν, ὡς Δημοσθένης. καὶ ὑπόδικος, καὶ κατάδικος. καὶ καταδίκη, ὡς Θουκυδίδης. καὶ ἀνάδικος δίκη, καὶ ἀναδικία, ὡς Λυσίας. καὶ ἀναδικάζεσθαι, ὡς Ἰσαῖος. καὶ ἀδίκημα, καὶ ἀδικία. καὶ δικογράφος, ὡς Ὑπερείδης. καὶ δικογραφικῶς, ὡς Ἰσοκράτης. καὶ ἀντεδικάσαντο, ὡς Λυσίας. καὶ σύνδικος, καὶ συνδίκη, συνδικάζειν, συνδικαζόμενος, πρόδικος, προδικεῖν, προδικάσασθαι, προδικασία, ὡς Ἀντιφῶν. καὶ εὐδικία, καὶ αὐτοδικεῖν. καὶ ἐνδικάζεσθαι, καὶ προκαταδικάζεσθαι, ὡς Δείναρχος. καὶ καταδικάσαι, καὶ καταδικάζεσθαι, ἐπὶ τῶν ἁλόντων. καὶ ὑποδικάζων, ὡς Λυσίας. καὶ δεσμωτήρια τὰ βασανιστήρια, ὡς Πλάτων. ὁ αὐτὸς καὶ δικαιούμενον, τὸν κολαζόμενον. Κριτίας δὲ ἀποδικάσαι ἔφη τὴν δίκην, τὸ ἀπολῦσαι, ἢ νικῶσαν ἀποφῆναι, ὡς ἂν ἡμεῖς ἀποψηφίσαι. ὁ δ᾽ αὐτὸς, καὶ διαδικάζειν, τὸ δι᾽ ὅλου τοῦ ἔτους δικάζειν. εἴποις δ᾽ ἂν καὶ φιλόδικόν τινα, καὶ ἔνδικον, οὐ μόνον ἄνδρα, ἀλλὰ καὶ ἡμέραν, ἐν ᾗ δικάζουσι. τὸ γὰρ ἄδικον εἰπεῖν ἐν ᾗ μὴ δικάζουσι, βιαιότερον. εἰσὶ δὲ καὶ παρὰ Μενάνδρῳ δικάσιμοι ἡμέραι.

irrogatio, supplicium, vindicta. Et Vindictæ executio, secundum Antiphōtem. Pœnæ intentio, castigatio, debitum, cōdemnatio, damnatio. Et verba, mulctare, punire, mulctam iniungere, vindicare, vindictā sumere, sumere supplicium, condemnare, atro notare calculo, pœnam inferre. Condemnare vero, Castigare vocauit Platon. Ipsa autem passio, condemnari, puniri, mulctari, pœna affligi, debito teneri, damnari. Et talis dicitur, cōdemnatus, reus, castigatus, obnoxius, punitus, mulctatus, inscriptus, damnatus. Non ignorandum tamen, quod mulctam non de opibus modo, sed etiā de corpore dixerunt. Legibus porro definitas ante mulctas, Solon Debita vocauit. Sunt etiā huius ordinis, dehonorari, in exilium mitti, morte puniri: mille drachmarū mulctā irrogare. Delapidari, vero ad vsum aliū refertur. Tū & hæc sunt à iudicio deducta nomina, controuersa hæreditas, aut dubia. Controuerti, controuersus, & controuersia carens, iudicii persecutio. Et Iudicium intendit, vt Demosthenes. Reus, condemnatus. Et Condemnatio secundum Thucydidem. Et Iudicium irritum, seu nullum, vt Lysias. Et iudicium irritum facere, iuxta Isæum. Delictum, & iniustitia. Et Iudicium intendens, vt Hyperides. Et cupidè Iudiciorum secundum Isocratem. Et Iudicium mutuo intendebant, vt dixit Lysias. Tutor iudicii, tutela, tutari, tutatus. Patronus, patrocinari, patrocinium præstare. Præiudicium, vt Antiphon. Et iudicii æquitas, suiipsius sententiam ferre. Et Iudicare, atque Præiudicare. vt Dinarchus. Condemnare: condemnari, de reis. Et Subiudicans, secundum Lysiam. Et Ergastula, pro carceribus, iuxta Platonem: qui idem Mulctatum, pro punito dixit. Sed Critias, Iudicium deiudicare, pro dimittere: aut Sententiam victorialem ferre, quod nos liberari vocamus. idemque Periudicare pro eo, quod est toto anno iudicare, dixit. Vocabis quoque aliquem iudiciorum studiosum, & iudicialē, non Virū modo: sed & diē, in quo iudicant. Iniudicialē vocare, diem nefastū, vel in quo nō iudicatur, durius est. Sunt etiā Iudiciales dies apud Menandrū:

Et

Et Demosthenes, Denuo iudicatum dixit, pro violento: qui idem, & Vadimonium deserebant, dixit. Crates autem Comicus, Reiudicatum vocauit eum, qui sæpius reus citatus est. Nonnulli vero Στρεψοδικεῖν Tergiuersari apud Comicos idem, quod vadimonium deserere putant, aut tergiuersantem accusare. Υ'πέρδικον vero, vocauerunt præter necessitatem susceptum certamen.

CAPVT SEXTVM.

De nominibus iudicialibus, & speciebus iudiciorum.

IVdicialium vero vocabulorum sunt & hæc, tabellæ, protestatio, pacta, exemplaria, obsignata. Signare, obsignare, signatus. Obsignatus, vero, dicit Isæus. Designatus enim, apud Thucydidem de falsa sigilli imitatione dicitur. Dicat aliquis etiam describere, rescribere, & insignire. Nomina autem, è foro desumpta sunt: stipulari, stipulati sunt, in depositum dare. Sequestrem Adulescentulam facere, dicit Aristophanes. Et Sponsionem, dixit Xenophon. Depositumque Hyperides. Et Sponsione data, Demosthenes. Est & quædam Iudicii substantia, iudicium intendere, constituere, inferre, deferre, statuere, & actionem soluere. Et iudicii quidem substantia dicetur, quam nunc formam vocant. & vulgariter, controuersia dicitur. has autem Præsides diiudicabant. Actio autem publicorum delictorum, idē nimirum fuerit cum ea, quā litis intentionem nunc vocitant: vt dicamus, dicā scribere, litem deponere, inferre, deferre, intendere, denunciare. Depositus, deferens, denuncians, delatus, inferens, actionem intendens. Communiter vero hæc omnia, crimina appellabis, & secundum Platonem, delicta. Tum accusare, & incusare Accusatio autem idem, quod pœnæ postulatio, fuerit. Et secundum Platonem, Expostulatio, atque Persecutio. Accusare, postulare, persequi, reum agere, & reum agens. Forensium

καὶ Δημοσθένης δὲ παλίνδικον εἴρηκε τὸ βίαιον. καὶ ἐφυγοδίκουν δὲ ὁ αὐτός. Κράτης δὲ ὁ κωμικὸς, παλίνδικον, τὸν πολλάκις δικαζόμενον. ἔνιοι δὲ καὶ τὸ στρεψοδικεῖν παρὰ τοῖς κωμικοῖς, ἢ τὸ φυγοδικεῖν νομίζουσιν, ἢ τὸ ἀναστρέψαντα κατηγορεῖν. ὑπέρδικον δὲ, τὸν ὑπὲρ τὸ δέοντος ἀγῶνα ἔλεγον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ς'.

Περὶ δικαστικῶν ὀνομάτων, καὶ ὅσα ἄλλα περὶ τῶν σεσημασμένων, καὶ τοῦ ἐπισημειωαμένου. περὶ τοῦ ἀπογράψασθαι, καὶ τοῦ μεσεγγυῆσαι, καὶ τῶν ὁμοίων.

ΤΩν δὲ δικαστικῶν ὀνομάτων, γραμματεῖα, διαμαρτυρία, διαθῆκαι, ἀντίγραφα, κατασεσημασμένα. καὶ σημήνασθαι, κατασημήνασθαι, σημηνάμενος. ἐπισημειωσάμενος δὲ, Ἰσαῖος εἶπε. τὸ γὰρ κατασημειωσάμενος, ὁ Θουκυδίδης ἐπὶ τοῦ παραχαράξαι τὴν σφραγίδα λέγει. εἴποι δ' ἄν τις καὶ ἀπογράψασθαι, καὶ ἀντιγράψασθαι, καὶ ἐνσημήνασθαι. Ὀνόματα δὲ τῶν ἐκ δικαστηρίου, καὶ τὸ μεσεγγυῆσαι, ἐμεσεγγύησε, ἐν μεσεγγυήματι ἐποιήσασθε, μεσέγγυον τὸ μειράκιον καταθέσθαι Ἀριστοφάνης λέγει. καὶ μεσεγγύημα μὲν, εἴρηκε Ξενοφῶν. μεσεγγυήματα δὲ, Ὑπερείδης, καὶ μεσεγγυησαμένη, Δημοσθένης. Ἔστι δέ τις καὶ λῆξις δίκης, καὶ δίκην λαχεῖν, καὶ ἐνστήσασθαι, ἐνεγκεῖν, ἀπαγαγεῖν, συστήσασθαι, καὶ διαλύσασθαι δίκην. καὶ δίκης μὲν λῆξις εἴη ἄν, ὁ νῦν καλούμενος τύπος. τὸ δὲ ἰδιωτικῶς, ἀμφισβήτημα. ἀνεκρίνοντο δὲ τὰς λήξεις οἱ ἄρχοντες. γραφῆς δὲ, ἐπὶ τῶν δημοσίων ἀδικημάτων, ὅπερ ἂν εἴη τῇ νῦν ἐγγραφῇ, ὥσπερ εἰπεῖν, ἐγγράψασθαι, ἀποθέσθαι γραφήν, ἀπενεγκεῖν, ἀπενέγκασθαι, ἐπενεγκεῖν, ἐπαναγαγεῖν, ἀπαγγεῖλαι, ἀποθέμενος, ἀπενεγκών, ἀπαγγείλας, ἀπενέγκας, ἐπαναγαγών, ἐπενεγκάμενος, γραψάμενος. κοινῇ δὲ ταῦτα πάντα φαίης ἂν ἐγκλήματα. καὶ ὡς Πλάτων, ἐπικλήματα. καὶ ἐγκαλεῖν, καὶ ἐπικαλεῖν. κατηγορία δ' ἂν εἴη ταυτὸ τοῦτο, καὶ αἰτία. καὶ ὡς Πλάτων, αἰτιάσεις, καὶ διώξεις. κατηγορεῖν, αἰτιάσασθαι, διώκειν. καὶ εὐθυνεῖν δὲ, καὶ εὐθύνας. τῶν δὲ ἐκ δι-

καστηρίου ὀνομάτων, καὶ τὸ συκοφαντεῖν, ἐργολαβεῖν, ἐνεργολαβεῖν, ἐπηρεάζειν, ἐνεπηρεάζειν, καταψεύδεσθαι, καταψευδομαρτυρεῖν. Δημοσθένης γὰρ ἔφη, καταψευδομαρτυρεῖσθαι. Ὑπερείδης δὲ, ἐπισυκοφαντεῖν ἔφη. καὶ τὸ πρᾶγμα, συκοφαντία, ἐπηρεασμός, ψευδολογία, ψευδομαρτυρία. Κρατῖνος δὲ, καὶ ψευδομαρτύρελον εἴρηκε. καὶ τὸ ὄνομα, συκοφάντης, καὶ ἐργολαβῶν, καὶ ἐπηρεάζων, καὶ ὁ τὰ ψευδῆ μαρτυρῶν, ἢ καταμαρτυρῶν. τάχα δὲ καὶ πολυπραγμονῶν, ἀντὶ ὀνομάτων μετοχαί. Καὶ ἰδιωτικὰ μὲν δικῶν ὀνόματα, αἰκίας, κατηγορίας βλάβης, παρακαταθήκης, ἀποπομπῆς. καὶ ὡς Λυσίας, ἀποπέμψεως, κακώσεως, κλοπῆς, χρέους, συμβολαίου, συνθηκῶν, παραβάσεως, διαδικασίας, καὶ ἐπιδικασίας, μισθώσεως οἴκου, ἐπιτροπῆς, ἀχαριστίας, σίτου, καρποῦ, ἐνοικίου, ἀδικίου, φορᾶς ἀφανοῦς, μεθημερινῆς, ἀμφισβητήσεως, παρακαταβολή, διαμαρτυρία, ἐπίσκηψις. Ἀμφισβήτησις μὲν, ὅς τις ἀμφισβητεῖ κλήρου κατέγγυος, ὡς οὐκ ὄντος υἱοῦ τῷ τεθνεῶτι. Παρακαταβολὴ δὲ, ὅς τις ἀντιλέγει, ὡς αὐτὸς δικαιότερος ὢν ἔχειν τὸν κλῆρον ἐξ ἀγχιστείας, ἢ διαθηκῶν. παρεκατέβαλε δὲ τῆς οὐσίας τὸ δέκατον, ὡς προσοίσων, ἂν ἡττηθῇ. Διαμαρτυρία δὲ, ὅς τις διαμαρτύροιτο ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον, ὡς ὄντος υἱοῦ. Ἐπίσκηψις δὲ, εἴ τις τὴν διαμαρτυρίαν ὡς ψευδῆ αἰτιῷτο. Ἰσαῖος δὲ, καὶ τὸ ἐπὶ φόνῳ προειπεῖν, εἰς ἄρειον πάγον ἐπισκῆψαι ἔφη, Εἰς ἄρειον πάγον αὐτῷ ἐπέσκημμαι. Ἀντιγραφὴ δὲ ἐκαλεῖτο ἐπὶ τῶν κατὰ γένος ἀμφισβητούντων. Τὰς δὲ ἐπὶ τῷ σίτῳ δίκας ἐν ᾠδείῳ ἐδίκαζον. σῖτος δὲ ἐστιν αἱ ὀφειλόμεναι τροφαί. ἦν δὲ δίκη καὶ εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν καλουμένη, ὁπότε τις ἐγγυήσαιτο, ἢ αὐτόν τινα, ἢ τὰ χρήματα, οἷον τὰ κλοπαῖα, ἃ καὶ κλέμματα, καὶ κλοπιμαῖα, καὶ φώρια. παρὰ δὲ Πλάτωνι, καὶ κλεμμάδια. Σόλων μέντοι τὸ κλέμμα ἐν τοῖς νόμοις ὠνόμασε κλέπος. τὸν δὲ κλέπτην, εἴποις ἂν καὶ κλεπτίστατον, ὡς Εὔπολις. Φερεκράτης δ' εἴρηκε καὶ κλεπτίδης. Ἡ δὲ βεβαιώσεως δίκη, ὁπότε

porro nominum ordini ſubſcribentur, ſycophantiſare, ex re ſuſcepta lucrum captare, cõuitiari, calumniari, calumnias inferre, mentiri, falſa teſtimonia reddere. Nam Falſò teſtari, dicit Demoſthenes. Sed Hyperides, Sycophantiam exercere, inquit. Et res ipſa, ſycophantia, calumnia, mendacium, falſum teſtimonium. Cratinus vero etiam Mendax teſtimonium dixit. Nomenque, ſycophanta, calumniator, obtrectator, falſa teſtatus, & falſis teſtimoniis vtens. Tum & curioſus, & participia, pro nominibus. Et priuatorum iudiciorum nomina ſunt, actio verberum, conuicii, iniuriarum, depoſiti, repudii. & Repulſionis, ſecundum Lyſiam, afflictionis, furti, debiti, contractus, pactorum tranſgreſſionis, reſtitutionis iudicii, hæreditatis, domus locationis, tutelæ, ingratitudinis, frumenti, fructuum, mercedis domus, iniuriæ, caſus clanculatii, diei conſtituti tranſgreſſionis, controuerſiæ. Stipulatio, proteſtatio, * conſideratio. Controuerſia quidem, cùm quis controuertitur. * Hæreditatis ſponſio, veluti ſine Filio decedente mortuo. Sponſio vero, cũ quis contradicit, tanquã ipſi ad obtinendã hæreditatem, vel affinitatis, aut pactorum ratione ſit proximior: ſpondebat autem ſortis partem decimam, eam ſcilicet, ſi vinceretur, perſoluturus. Sed proteſtatio, cum quis ceu Filio ſuperſtite proteſtatur, hæreditatem eſſe controuerſam. Conſideratio vero, cum quis proteſtationem hanc veluti falſam criminatur. Cæterum Iſæus, de cæde exordiis vti In Areopagum * inſpicere dixit. In Areopagum ipſi * inſpexi. Verũ recriminatio, dicitur de genere contendentium. Frumenti autem iudicia, palam iudicabant. Frumentũ autẽ, dicebatur debitus alicubi cibus. Erat quoque iudiciũ quoddam in manifeſtorũ conſtitutionem vocatum, cum quis ſpondebat aut ſeipſum, aut res ipſas: vtpote furta, quæ & furata, & furto ablata nominarunt. Apud Platonem autem, Κλεμμάδια dicunt. Solon vero, rem furto ablatam, in Legibus Κλέπος nominauit. Sed furem, etiam Furacẽ appellabis, vt Eupolis. Pherecrates autem, Cõpilator dixit. Cæterum confirmationis actio habetur, cum qui

quis domo aliqua, aut agro empto, alio quodam controuertente, rem omnem ad forum refert. hunc vero, confirmare oportet; vel non confirmantem, confirmationis reum esse. Sed si is qui ad forum refert, victus fuerit, res de qua contẽditur, Victoris fuerit: victusque precium ab eo, qui fefellit, aufert. Defectionis porro iudicium, de libertinis deficientibus. Sed immunitionis iudicium, contra Inquilinos nullo Tutore vtentes. hoc autem iudicium publicum est: quemadmodum & tutelæ, quod huic concedebatur, qui Tutorem reum agere volebat, ob iniuria affectos Clientes. Testimonium præterea dicitur, cũ quis oculatus Testis testatur. Contestatio, cum quis à vidente se audiuisse dicit. Sed contra falsos Testes iudicium extat: quod & falsum testimonium * inquirere vocatur. Testimonii desertio, de illis qui viderunt, & testaturos sese polliciti sunt, in ipso autem actionis articulo testimonium denegant. Eum vero qui testimonium negabat, obtestabantur, testimonii necessitatem proponentes. Cogebatur autem vel testari, vel se non vidisse iurare, aut non interfuisse, aut mille drachmas persoluere. Obtestari enim, est in testimonium vocare. Sed ἐκκλητεύεσθαι, est reum fieri de mille drachmarum persolutione. Lysias vero, Maleficii causam esse ait. Sunt præterea iudicia conuiuialia, conuiuiorum lex, & Conuiuatorum communio. Erat porro intercessionis exhibitio, sponsionis pecunia, & stipulatio. Sponsionis autem pecunia, definita erat: quæ ante actionem ab Accusatore, & Reo deponenda erat. quod si non fieret, actionem hanc Introductores caussarum delebant: victus vero, vtrorumque depositum persoluebat, eoque fruebantur Iudices. Porro à centum drachmarum mulcta vsque ad mille damnati, tres drachmas deponebant: qui autem à mille vsque ad decem millia, triginta. Nonnulli tamen Prytanæam pecuniam, decimas mulctæ esse arbitrantur: & hanc à iudicium subituris, in Iudicium mercedem deponi. Stipulatio vero erat, eorum quidẽ qui de publicis controuertebantur, quinta pars: sed illorum qui de priuatis, decima. Epobolia autẽ, sexta erat mul-

τὶς πριάμενος οἰκίαν, ἢ χωρίον, ἀμφισβητήσαντός τινος, ἀνάγει ἐπὶ τὸν πρατῆρα. τὸν δὲ προσήκει βεβαιοῦν, ἢ μὴ βεβαιοῦντα ὑπεύθυνον εἶναι τῆς βεβαιώσεως. εἰ δὲ ὁ ἀνάγων ἐπὶ τὸν πρατῆρα ἡττηθείη, τὸ μὲν ἀμφισβητηθὲν, τοῦ κρατήσαντος ἐγίγνετο. ὁ δὲ ἡττηθεὶς, τὴν τιμὴν παρὰ τοῦ συκοφαντήσαντος ἐκομίζετο. Ἀποστασίου δὲ δίκη, κατὰ τῶν ἀφισταμένων ἀπελευθέρων. Ἀπροστασίου δὲ, κατὰ τῶν οὐ νεμόντων προστάτην μετοίκων. ἀλλ' αὕτη μὲν δημοσία, ὥσπερ καὶ ἡ τῆς ἐπιτροπῆς. ἐξῆν γὰρ τῷ βουλομένῳ γράφεσθαι τὸν ἐπίτροπον, ὑπὲρ τῶν ἀδικουμένων ὀρφανῶν. Μαρτυρία δὲ καλεῖται, ὅταν τὶς αὐτὸς ἰδὼν μαρτυρῇ. Ἐκμαρτυρία δὲ, ὅταν τὶς παρὰ τοῦ ἰδόντος ἀκοῦσαι λέγῃ. Κατὰ τῶν μὲν ψευδῆ μαρτυρούντων, δίκη, ὃ καὶ ἐπισκήψασθαι ψευδομαρτύριον ἐλέγετο. Λειπομαρτύριον δὲ, κατὰ τῶν ἰδόντων μὲν, καὶ μαρτυρήσειν ὁμολογησάντων, ἐν δὲ τῷ καιρῷ τὴν μαρτυρίαν ἐκλειπόντων. Τὸν δὲ οὐ βουλόμενον μαρτυρεῖν, ἐκλήτευον, ἀνάγκην τοῦ μαρτυρῆσαι προστιθέντες. ἔδει δὲ αὐτὸν ἢ μαρτυρεῖν, ἢ ἐξομόσασθαι, ὡς οὐκ εἰδείη, ἢ μὴ παρείη, ἢ χιλίας ἀποτίνειν. Κλητεύεσθαι μὲν οὖν ἐστι τὸ καλεῖσθαι εἰς μαρτυρίαν. ἐκκλητεύεσθαι δὲ, τὸ δίκην ὀφείλειν, ἐπὶ τὸ τὰς χιλίας καταβαλεῖν. Λυσίας δὲ κακοτεχνίου δίκην φησὶν εἶναι. καὶ μὴν καὶ ἐρανικαὶ δίκαι, καὶ νόμος ἐρανικὸς, καὶ κοινὸν ἐρανιστῶν. ἦν δέ τις καὶ παράστασις, πρυτανεῖα, παρακαταβολή. Τὰ μὲν πρυτανεῖα ὡρισμένα, ὅτι ἔδει καταβαλεῖν πρὸ τῆς δίκης τὸν διώκοντα, καὶ τὸν διωκόμενον. εἰ δὲ μὴ, διέγραφον τὴν δίκην οἱ εἰσαγωγεῖς. ὁ δὲ ἡττηθεὶς, ἀπεδίδου τὸ παρ' ἀμφοτέρων δοθέν. ἐλάμβανον δὲ αὐτὸ οἱ δικασταί. οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ ἑκατὸν δραχμῶν ἄχρι χιλίων δικαζόμενοι, τρεῖς δραχμὰς κατετίθεντο. οἱ δὲ ἀπὸ χιλίων μέχρι μυρίων, τριάκοντα. οἱ δὲ οἴονται πρυτανείας εἶναι, τὸ ἐπιδέκατον τοῦ τιμήματος. κατατίθεσθαι δὲ αὐτὸ τοὺς γραψαμένους, ἐπὶ μισθαποδοσίᾳ τῶν δικαστῶν. Παρακαταβολὴ δὲ ἦν, ἐπὶ μὲν τῶν πρὸς τὸ δημόσιον ἀμφισβητημάτων, τὸ πέμπτον. ἐπὶ δὲ τῶν ἰδιωτικῶν, τὸ δέκατον. Ἐπωβελία δὲ ἦν, τὸ ἕκτον τοῦ τι-

μήματος μέρος, ὃ ὤφειλεν ὁ αἱρεθείς. ὠνόμασται δὲ, ὅτι ὀβολὸς ἦν τὸ ἕκτον τῆς δραχμῆς. Ἡ δὲ παράστασις, δραχμὴ ἦν, ἣν ὁ διώκων παρὰ διαιτητῇ προσεισέφερεν. ἀφ' ἧς ἴσως καὶ Πλάτων παραστήσασθαι εἰς κρίσιν εἴρηκεν, ὃ προσκαλέσασθαι οἱ ῥήτορες. Γραφαὶ δὲ φόνου, καὶ τραύματος, ἐκ προνοίας, καὶ πυρκαϊᾶς, καὶ φαρμάκων, καὶ μοιχείας, ὕβρεως, ἱεροσυλίας, ἀσεβείας, προδοσίας, δώρων, δεκασμοῦ, λειποστρατίου, λειποταξίου, ἀστρατείας, λειποναυτίου, ἀναυμαχίου, τοῦ ῥῖψαι τὴν ἀσπίδα, ἀγαμίου. παρὰ δὲ Λακεδαιμονίοις, καὶ ὀψιγαμίου, καὶ κακογαμίου. ἀργίας, ἑταιρήσεως, ψευδεγγραφῆς, ψευδοκλητείας, ξενίας, δωροξενίας, παρανόμων, δοκιμασίας, εὐθύνης, παραπρεσβείας, προβολῆς. Φάσις, ἔνδειξις, ἀπαγωγή, ἀφηγεῖσθαι, ἀνδρολήψιον, εἰσαγγελία. Ταύτας τὰς δίκας, ἢ ὅσαι τοιαῦται (ἐκαλοῦντο γὰρ γραφαὶ καὶ δίκαι, οὐ μέντοι καὶ αἱ δίκαι, γραφαί) ἐξῆν τῷ βουλομένῳ γράφεσθαι. καὶ ἐκ πασῶν τούτων, ὁ μὴ μεταλαβὼν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, προσώφλισκε χιλίας. Ὁ δὲ τῆς ἀσεβείας γραψάμενος, καὶ οὐχ ἑλὼν, ἐθανατοῦτο. Καὶ τῆς μὲν ὕβρεως τὸ τίμημα, οὐκ ἦν τοῦ παθόντος, ἀλλὰ δημόσιον. δώρων δὲ, κατὰ τοῦ ἐπὶ δώροις δικάσαντος ἦν ἡ γραφή. δεκασμοῦ δὲ, κατὰ τοῦ διαφθείραντος. καὶ ὁ μὲν δεκάζεσθαι, ὁ δὲ δεκάζειν ἐλέγετο. Τῆς δὲ ἀργίας, ἐπὶ μὲν Δράκοντος, ἀτιμία ἦν τὸ τίμημα. ἐπὶ δὲ Σόλωνος, εἰ τρίς τις ἁλῴη, ἠτιμοῦτο. Λειποναυτίου μὲν ἐκρίνετο, ὁ τὴν ναῦν ἐλλείπων, ὥσπερ ὁ τὴν τάξιν, λειποταξίου. Ἀναυμαχίου δὲ, ὁ τὴν ναῦν μὴ λιπὼν, μὴ μέντοι ναυμαχήσας. Ἑταιρήσεως δ' ἦν ἡ γραφὴ, καὶ δοκιμασία, καὶ ἐπαγγελία. καὶ ταῦτα τῆς κατὰ τῶν ἡταιρηκότων κατηγορίας τὰ ὀνόματα. Ψευδεγγραφῆς δ' ἦν δίκη, κατὰ τῶν ὡς ὀφείλοντάς τινας ἐνδειξαμένων, εἰ ψευδῶς συκοφαντηκότες ἁλῷεν. κατὰ δὲ τούτου ἦν καὶ ἐπιβουλεύσεως γραφή.

ctæ pars, quam victus soluebat: sic dicta, quod obolus, sexta drachmæ pars est. * Γαράστασις, drachma erat, quam apud Arbitros Reus factus deponebat. Vnde nimirum Plato, Sistere in iudicium dixit: id quod Rhetores, Vocare dicũt. Actiones prȩterea sunt, cædis, vulneris, ex caussa, ex præmeditatione, incendii, veneficii, adulterii, iniuriarum, sacrilegii, impietatis, proditionis, munerum, corruptelæ, defectionis, ordinis relictionis, à militia vacationis, nauis derelictionis, naualis pugnæ detrectationis, clypei proiectionis, cœlibatus: apud Lacedæmonios vero, etiam Serotini nimis matrimonii, & inhonesti. ocii, scortationis, falsæ inscriptionis, falsæ vocationis, inquilinorum munerum peregrinorum, iniquitatis, census, examinis, male administratæ legationis, * intentionis. Accusatio, delatio, deductio in ius: deducere, Virorum scrutatio. Has itaque actiones, aut quotquot tales sunt: caussæ enim, etiam actiones, non autem actiones, caussæ dicuntur: cuicunque volenti intendere licebat. In his vero omnibus, nisi quis quintam suffragiorum partem sibi asstipulantem haberet, mille drachmarum mulctam dabat. Sed impietatis reum agens, nec conuincens, morte mulctabatur. Iniuriarum autem mulcta, non iniuriam passi erat, sed publica. Munerum autem actio, contra illum erat, qui in munerum gratiam iudicarat. Sed corruptelæ actio, contra corruptorem ipsum. Et ille quidem corrumpi, hic vero corrumpere dicitur. Ocii porro pœna erat, secundum Dracontem, Infamia. Secundum Solonem vero, Qui tertio ocii reus conuincebatur, mulctabatur honoribus. Sed nauium derelictionis actionem subibat, qui nauim reliquerat: quemadmodum qui aciem deseruit, aciei defectionis. Præterea vacationis à pugna militari reus est, qui nauim quidem non relinquit, non tamẽ pugnã capessit. Sed scortationis erat actio, cẽsura, & delatio. & hæc sunt scortatorũ accusationis nomina Falsȩ inscriptionis iudicium, cõtra eos, qui falsò aliquot veluti nocẽtes detulerãt, si falsò calumniãtes iudicio vicissent contra quem, & insidiarum actio habebatur.

Falsæ

Falsæ vocationis, contra nō legitime vocatos. Munerum peregrinorum, si quis falsæ ciuitatis vsucapionis Reus, muneribus datis liberatur. Iniquitatis, cum quis calculum dat, aut legem sancit iniquam. Iureiurando enim quispiam hoc, quod decretum est suggillans, cuius accusatio, ὑπωμοσία vocatur, redarguit, quod hoc est aut iniquum, aut iniustum, aut inutile. Censura Præsidibus habebatur, illisq; qui vel sorte, vel suffragiis electi erant, num ad imperandum idonei essent, minus ve. Preterea Concionatores, si scortatores erant, aut patrimonii dilapidatores, aut Parentum mali tractatores, & alias vitæ reprehensibilis, infames erant, & concionibus arcebantur. Examen porro, contra Præsides erat, aut Legatos: eratque de pecuniis apud Rectores, Censoresque, qui decem erant. Erat porro iniuriarum, apud Iudices actio. Examini autē, tempus definitum constitutum erat, quo elapso, examinis causam intendere non licebat. Proprie tamen iudicium contra Legatos, perperam administratæ legationis actio dicitur. Intentio porro, actio est contra male affectos erga Populum. Intentionesque non nisi suffragante Populo, & ciuitatis amatoribus parantur, vt tradit Lysias in Libro Contra Theosdotidum de vtrisq; Intentiones porro, etiam Sycophantiæ actiones erant. & Flagrorum quoque, secundum Lysiam in Libro ad Hippocratem. Intendebantur quoque iniuriosis, delinquentibus, & irreligiosis circa festa: qualis est contra Mediam intentio. Delatio erat, deferre eos, qui in metallis peccabāt, aut circa emporium male res tractabant, aut publicarum rerum tributa appropriantes, aut sycophantiis vendicantes: deferebantur autē apud Principem. Communiter tamen delationes dicuntur, omnes latentium criminū indicationes. Delationem vero tabellæ inscriptam dabant, propria ipsorum, & rei nomina, tum & mulctam adscribentes, Princepsque iudicium foro permittebat. Mulcta vero delinquentibus statuebatur: si etiam alius de illis testaretur. Qui autem non quinta potiebatur suffragiorum parte, epoboliam persoluebat, quæ erat Sexta mulctæ pars, vt Isæus

Ψευδοκλητείας δὲ, κατὰ τῶν οὐ δικαίως κεκλητευκότων. Δωροξενίας δὲ, εἴ τις ξενίας κρινόμενος, δῶρα δοὺς ἀποφύγοι. Παρανόμων δὲ, εἴ τις ψήφισμα γράφοι, ἢ νόμον παράνομον. ὑπομοσάμενος γάρ τις τὸ γραφὲν, οὗ ἡ κατηγορία ὑπωμοσία ἐκαλεῖτο, διήλεγχεν ὅτι ἐστὶ παράνομον, ἢ ἄδικον, ἢ ἀσύμφορον. Δοκιμασία δὲ, τοῖς ἄρχουσιν ἐπηγγέλλετο, καὶ τοῖς κληρωτοῖς, καὶ τοῖς αἱρετοῖς, εἴτ' ἐπιτήδειοι εἰσὶν ἄρχειν, εἴτε καὶ μή. Καὶ τοῖς δημαγωγοῖς, εἰ ἡταιρηκότες εἶεν, ἢ τὰ πατρῷα καταδηδοκότες, ἢ τοὺς γονέας κεκακωκότες, ἢ ἄλλως κακῶς βεβιωκότες, ἀτίμους αὐτοὺς ἐχρῆν εἶναι, καὶ μὴ λέγειν. Εὐθύνη δὲ, κατὰ τῶν ἀρξάντων, ἢ πρεσβευσάντων. ἦν μὲν περὶ χρημάτων πρὸς τοὺς εὐθύνους, καὶ λογιστάς. οἳ δὴ ἦσαν δέκα. ἦν δὲ περὶ ἀδικημάτων πρὸς δικαστάς. Ἡ δὲ εὐθύνη χρόνον εἶχεν ὡρισμένον, μεθ' ὃν οὐκ ἔτ' ἐξὸν ἦν ἐγκαλεῖν. ἰδίως δὲ, ἡ κατὰ τῶν πρεσβευτῶν γραφὴ, παραπρεσβεία ἐλέγετο. Προβολὴ δὲ, ἡ κλῆσις εἰς δίκην κατὰ τῶν κακόνως πρὸς τὸν δῆμον διακειμένων. προβολαὶ δὲ γίγνονται, τοῦ δήμου ψηφισαμένου, καὶ τῶν εὐνουστάτων τῇ πόλει, ὡς Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Θεοσδοτίδου περὶ ἀμφοῖν. προβολαὶ δὲ ἦσαν καὶ αἱ τῆς συκοφαντίας γραφαί, Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἱπποκράτην αἰκίας. ἐγίνοντο δὲ καὶ περὶ τῶν ἐξυβρισάντων, ἢ ἀδικησάντων, ἢ ἀσεβησάντων περὶ τὰς ἑορτὰς, ὡς ἡ κατὰ Μειδίου προβολή. Φάσις δὲ ἦν, τὸ φαίνειν τοὺς περὶ τὰ μέταλλα ἀδικοῦντας, ἢ περὶ τὸ ἐμπόριον κακουργοῦντας, ἢ περὶ τὰ τέλη τῶν δημοσίων τινὰς νοσφισαμένους, ἢ συκοφαντοῦντας. ἐφαίνοντο δὲ πρὸς τὸν ἄρχοντα. κοινῶς δὲ φάσεις ἐκαλοῦντο, πᾶσαι αἱ μηνύσεις τῶν λανθανόντων ἀδικημάτων. ἐδίδοσαν δὲ ἐν γραμματείῳ γράψαντες τὴν φάσιν, τά θ' ἑαυτῶν, καὶ τὰ τοῦ κρινομένου ὀνόματα προσγράψαντες, καὶ τίμημα ἐπιγραψάμενοι. ὁ δὲ ἄρχων, παρεδίδου τὴν κρίσιν δικαστηρίῳ. καὶ τὸ μὲν τιμηθὲν, ἐγίνετο τῶν ἀδικουμένων, εἰ καὶ ἄλλος ὑπὲρ αὐτῶν φαίνειεν. ὁ δὲ μὴ μεταλαβὼν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων, τὴν ἐπωβελίαν προσωφλίσκανε. ἦν δὲ ἕκτον τοῦ τιμήματος, ὡς Ἰσαῖος

ἐν τῷ πρὸς Εὐκλείδην περὶ χωρίου. εἰσήγετο δὲ τὰ μὲν ἐντὸς χιλίων, εἰς ἓν καὶ διακοσίας. τὰ δὲ ὑπὲρ χιλίας, εἰς ἓν καὶ τετρακοσίας. ἔδει δὲ καὶ κλητῆρας προσεπιγράφεσθαι τὸν φαίνοντα εἰ εἰσὶ μάρτυρες. Ἔνδειξις δὲ ἦν πρὸς τὸν ἄρχοντα, ὁμολογουμένου ἀδικήματος, οὐ κρίσεως, ἀλλὰ τιμωρίας δεομένου. ὁ δὲ ἐνδεικνύμενος ἐν γραμματείῳ πρὸς τὸν ἄρχοντα τὴν ἔνδειξιν ἀποφέρει, ἵνα ὑπεύθυνος ᾖ τῆς ψευδοῦς ἐνδείξεως. καὶ αὕτη μὲν γίγνεται περὶ τῶν οὐ παρόντων. Ἡ δὲ ἀπαγωγή, ὅταν τις ὃν ἐξὸν ἐνδείξασθαι μὴ παρόντα, τοῦτον παρόντα ἐπ' αὐτοφώρῳ λαβὼν ἀπαγάγῃ. ὁ δὲ κίνδυνος, ἐν χιλίαις. μάλιστα δὲ τοὺς ὀφείλοντας τῷ δημοσίῳ ἐνεδείκνυσαν, ἢ τοὺς καπιόντας, ὅποι μὴ ἔξεστιν, ἢ τοὺς ἀνδροφόνους. ἀφηγεῖσθαι δέ ἐστιν, ὅταν τις δι' ἀσθένειαν ἀπάγειν οὐ θαρρῶν, ἐπάγῃ τὸν ἄρχοντα ἐπ' οἰκίαν οὗ τις τούτων ἀποκρύπτεται. Ἀνδρολήψιον δέ, ὅταν τις τοὺς ἀνδροφόνους καταφυγόντας, ὥς τινας ἀπαιτῶν μὴ λαμβάνῃ, ἔξεστιν ἐκ τῶν οὐκ ἐκδιδόντων ἄχρι τῶν τριῶν ἀπαγαγεῖν. ὁ δὲ ἀδίκως ἀνδροληψίᾳ κεχρημένος, οὐκ ἀνεύθυνος ἦν. Ἡ δὲ εἰσαγγελία, τέτακται ἐπὶ τῶν ἀγράφων δημοσίων ἀδικημάτων, κατὰ τὸν νόμον τὸν εἰσαγγελτικόν. ἀμφοτέρως γὰρ λέγουσιν. ὡς λέγει περὶ ὧν οὐκ εἰσὶ νόμοι, ἀδικῶν δέ τις ἁλίσκεται, ἢ ἄρχων, ἢ ῥήτωρ, εἰς τὴν βουλὴν εἰσαγγελία δίδοται κατ' αὐτοῦ. κἂν μὲν μέτρια ἀδικεῖν δοκῇ, ἡ βουλὴ ποιεῖται ζημίας ἐπιβουλήν. ἂν δὲ μείζω, παραδίδωσι δικαστηρίῳ. τὸ δὲ τίμημα, ὅ τι χρὴ παθεῖν, ἢ ἀποτῖσαι. ἐγίγνοντο δὲ καὶ εἰσαγγελίαι κατὰ τῶν καταλυόντων τὸν δῆμον ῥητόρων, ἢ μὴ τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ λεγόντων, ἢ πρὸς τοὺς πολεμίους ἄνευ τοῦ πεμφθῆναι ἀπελθόντων, ἢ προδόντων φρούριον, ἢ στρατιάν, ἢ ναῦς, ὡς Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ νόμων. ὅτι δὲ ὁ εἰσαγγείλας καὶ οὐχ ἑλὼν ἀζήμιος ἦν, Ὑπερείδης ἐν τῷ ὑπὲρ Λυκόφρονός φησι. καίτοι γε ὁ Θεόφραστος, τοὺς μὲν ἄλλας γραφὰς γραψαμένους, χιλίας τ' ὀφλισκάνειν, εἰ τὸ πέμπτον τῶν ψήφων μὴ μεταλάβοιεν, καὶ προσατιμοῦσθαι. τοὺς δὲ εἰσαγγέλλοντας, μὴ ἀτιμοῦσθαι μέν, ὀφλεῖν δὲ τὰς

in Libro ad Euclidem De Loco tradit. Sed quæ minus quam mille drachmarum numero constabant, ducentis, & vna notabantur: quæ porro vltra mille ascendebant, vna & quadringentis. Oportet autem & apparitores delatorem adnotare, si Testes fuissent. Reuelatio vero, apud Principē fiebat, criminis confessi, non iudicio sed mulcta indigente. Et reuelator ipse, in tabula reuelationē ad Principem defert adeo, vt falsæ reuelationis reus sit. & hæc quidem de non præsentibus fit. Deductio, cum quis quem absentem prodere oportebat, præsentem in ipso facto deprehensum deducit: pœna autem, mille drachmis statuitur. Imprimis vero ærarii debitores reuelabant, aut eo loci quo non licebat euntes, aut homicidas. Sed deducere est, cum quis infirmitati suæ diffisus, Principem ipsum ad domum, vbi quispiam illorum delitescit, perducit. Virorum comprehensio dicitur, cū quis homicidas fugientes veluti ad quospiam defugisse reposcens, non accipit: licetque tum ab illis, qui non dant, omnes vsque ad tertium quoque educere. Immerito autem Virorum comprehensione vsus, immunis nequaquam erat. Citatio vero, constituta est de publicis, non tamen scriptis criminibus secundum legem citatoriam: vtrinque enim loquuntur quasi de his, de quibus leges nullæ sunt. Si iniquitatis arguatur aut Præses, aut Rhetor quispiam, contra hunc Senatui citatio committitur: quod si mediocriter deliquisse videatur, Senatus mulctæ irrogationem constituit: si vero grauius, foro committit: mulctam vero, aut pati oportet, aut soluere. Citationes quoquę fiebant contra Rhetores, Populum commouentes, aut non optima Populo consulentes, aut ad bellū non missos profectos: aut Cōtra præsidiorū, exercitus, nauiūue proditores, vt Theophrastus in Libro de Legibus docet. Quod vero citans, & nō conuincens, immunis fuerit, Hyperides in Libro De Lycophrone docet. Theophrastus cōtra tradit, Aliarū actionū Actores mille drachmis, & infamia mulctari, si nō quinta suffragiorum parte potiantur. Citatores vero, non infamiæ, sed mille drachmarum mulctam per-

persoluere: videturque hoc postea, propter friuole quælibet citantes, adiunctũ fuisse. Sed Demosthenes Contra Medontẽ, Etiam cõtra illos, qui immerito hæredi cohabitãt, citationes fieri dicit. Mille autem, iuxta Solonis Leges, citationes iudicabãt: secundum Phalereũ vero, Quingenti. Sed non scripti nominis damnantur, qui seipsos delent. Et rationis omissæ actio contra eos, qui administratorum rationem non redebant. Iudicialia quoque nomina sunt, iuramẽti protestatio, contratestatio, cõtestatio, deieratio, detestatio, suggillatio, præscriptio: resortiri, iudicium de vi, iudicium nullum. Vadimonii deserti Reum esse, * inspicere: prouocatio, translatio, electa iudicia. De pactis, aut contractu iudicari. emporiales causę, inęstimata actio, suffragiorũ scrutatio. Protestatio, iuramentum, quo Accusator testatur, se vera dicere. Contratestatio id, quod Reus contra iurat, se non deliquisse. Contestatio, vtrunque amborum iuramentum. Deieratio, cum quis ad legationem, aut aliud publicũ quoddã munus electus, infirmitatis aut impudentiæ prætextu deierat, aut ipse, aut per alium. Deierant etiam citati Testes, si nihil eorum ad quæ vocantur, scire esse affirmant. Detestatio autem, fiebat ab illis, qui contradicebant deierantibus sub infirmitatis, aut absentiæ prætextu: oriente autem hinc iudicio, iudicantis opus, detestatio nominatur. Suggillatio est, cũ quis suffragiũ, aut legem sancientem redarguit, tanquam inutilem: hoc enim, suggillare dixerunt. Et suggillatione facta, decretum irritum erat, donec ratum iudicaretur. Præscriptio, quæ eadem & translatio Testium dicitur: cum quis iudiciũ non solenne, legitimumue esse causatur, veluti iam ante iudicatus, aut absolutus: vel temporibus iam elapsis, quibus id iudicandum erat: veluti non citationis, sed iniquitatis: non publicorum, sed priuatorum: vel apud hos iudicandum esse, vtpote nõ in Areopago, sed apud Palladium. Non scriptum iudicium dicebatur, quod ob præscriptionẽ sublatum & translatum erat. Recriminatio, cum quis Reus ipse vicissim accusat. Et præscriptio sane, recriminationi similis videtur, quare et-

χιλίας. ἔοικε δὲ τοῦτο διὰ τοὺς ῥᾳδίως εἰσαγγέλλοντας ὕστερον προσγεγράφθαι. Δημοσθένης δὲ ἐν τῷ κατὰ Μέδοντος, καὶ ἐν τῷ κατὰ τῶν μὴ προσηκόντων τῇ ἐπικλήρῳ συνοικούντων, γίγνεσθαι τὰς εἰσαγγελίας λέγει. χίλιοι δὲ κατὰ μὲν τὸν Σόλωνα τὰς εἰσαγγελίας ἔκρινον. κατὰ δὲ τὸν Φαληρέα, καὶ πρὸς πεντακόσιοι. ἀγραφίου δὲ κατηγοροῦνται, οἵτινες ἂν ἑαυτοὺς ἐξαλείφωσι. καὶ ἀλογίου δὲ δίκη ἦν κατὰ τῶν οὐκ ἀποδιδόντων λογισμοὺς, ὧν ἂν διαχειρήσωσιν. Ἔστι δὲ ἐκ τῶν δικαστικῶν ὀνομάτων, προωμοσία, ἀντωμοσία, διωμοσία, ἐξωμοσία, ἀπωμοσία, ὑπωμοσία, παραγραφή, ἀντιλαχεῖν, ἐξούλης δίκη, μὴ οὖσα δίκη, ἐρήμην ὀφλεῖν, ἐπισκήψασθαι, πρόσκλησις, ἔφεσις, ἔκκλητοι δίκαι, ἀπὸ συμβόλων δικάζεσθαι, ἐμπορικαὶ δίκαι, ἀτίμητος δίκη, διαψήφισις. Προωμοσία μὲν, ὅρκος, ὃν ὁ κατήγορος προομνύει, ἦ μὴν ἀληθῆ κατηγορεῖν. Ἀντωμοσία δὲ, ὅρκος, ὃν ὁ κατηγορούμενος ἀντομνύει, ἦ μὴν μὴ ἀδικεῖν. Διωμοσία δὲ, ὁ παρ' ἑκατέρου ὅρκος. Ἐξωμοσία δὲ, ὅταν τὶς ἢ πρεσβευτὴς αἱρεθῇ, ἢ ἐπ' ἄλλην τινὰ δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἀῤῥωστεῖν, ἢ ἀδυνατεῖν φάσκων ἐξομνύηται αὐτὸς, ἢ δι' ἑτέρου. ἐξώμνυντο δὲ καὶ οἱ κληθέντες μάρτυρες, εἰ φάσκοιεν μηδὲν ἐπίστασθαι τούτων, εἰς ἃ προσκαλοῦνται. Ἡ δὴ ἀπουσία ἐγίγνετο παρὰ τῶν ἀντιλεγόντων πρὸς τοὺς ἐξομνυμένους, ἐπὶ προφάσει ἀῤῥωστίας, ἢ ἀπουσίας. συνισταμένης δὲ περὶ τούτου δίκης, τὸ παρὰ τοῦ κρίνοντος ἔργον, ἀπωμοσία καλεῖται. Ὑπωμοσία δέ ἐστιν, ὅταν τὶς ἢ ψήφισμα, ἢ νόμον γράφοντα γράψηται, ὡς ἀνεπιτήδειον. τοῦτο γὰρ ὑπομόσασθαι λέγουσι. καὶ οὐκ ἦν μετὰ τὴν ὑπωμοσίαν τὸ γραφὲν, πρὶν κριθῆναι κύριον. Παραγραφὴ δὴ ἦν ἡ αὐτὴ καὶ παραμαρτυρία, ὅταν τὶς μὴ εἰσαγώγιμον εἶναι λέγῃ τὴν δίκην, ἢ ὡς κεκριμένος, ἢ ὡς ἀφειμένος, ἢ ὡς τῶν χρόνων ἐξηκόντων, ἐν οἷς ἔδει κρίνεσθαι. οἷον, οὐκ εἰσαγγελίας, ἀλλὰ παρανόμων, οὐ δημοσία, ἀλλὰ ἰδία. ἢ ὡς παρὰ τούτοις κρίνεσθαι δέον. οἷον, οὐκ ἐν ἀρείῳ πάγῳ, ἀλλ' ἐπὶ παλλαδίῳ. Ἄγραφος δὲ δίκη ἐκαλεῖτο, ἡ ὑπὸ τῆς παραγραφῆς ἀναιρεθεῖσα, καὶ διαγραφεῖσα. Ἀντιγραφὴ δὲ, ὅταν τὶς κρινόμενος ἀντικατηγορῇ. καὶ ἡ παραγραφὴ δὲ, ἀντιγραφῇ ἔοικε. διὸ καὶ

προσεισέρχεται. ὁ δ' ἀντιγραψάμενος, μὴ κρατήσας, τὴν ἐπωβελίαν προσωφλίσκανε. τίθενται δὲ τὸ τῆς γραφῆς ὄνομα καὶ κατὰ τῶν ἀπαντώντων πρὸς τὰς γραφάς. καί ἐστι πρὸς τὴν γραφὴν τὸ τοῦ φεύγοντος γράμμα, ἀντιγραφή. οἷον, τὰ ψευδῆ μου κατεμαρτύρησε Στέφανος, γράψας τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ. Ἡ δὲ τῆς ἐξούλης δίκη, γίγνεται, ὅταν τίς τὸν ἐκ δημοσίου πριάμενον μὴ ἐᾷ καρποῦσθαι ἃ ἐπρίατο, ἢ τὸν νικήσαντα, ἃ ἐνίκησεν, ἀλλ' ἢ ἔχοντα ἐκβάλλῃ, ἢ σχεῖν κωλύσῃ, ἢ αὐτὸς ὁ ὄφλων, ἢ ἄλλος ὑπὲρ αὐτοῦ. καὶ ἣν, εἰ ὁ μὲν ὡς ἐωνημένος ἀμφισβητεῖ κτήματος, ὁ δὲ ὡς ὑποθήκην ἔχων, ἐξούλης ἡ δίκη. Ἡ δὲ μὴ οὖσα δίκη, οὕτως ὠνομάζετο, ὁπόταν τὶς παρὰ διαιτηταῖς παραγραψάμενος, καὶ ὑπομοσάμενος νόσον, ἢ ἀποδημίαν, εἰς τὴν κυρίαν ὀφθείς, ἢ μὴ ἀπαντήσας, ἐρήμην ὄφλῃ, ἐξῆν αὐτὸς δέκα ἡμερῶν τὴν μὴ οὖσαν ἀντιγράφειν. καὶ ἡ ἐρήμη ἐλύετο, ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐλθεῖν ἐπὶ διαιτητήν. εἰ δὲ μὴ ἕλῃ τὴν μὴ οὖσαν, ὀμόσας μὴ ἑκὼν ἐκλιπεῖν τὴν δίαιταν, κύρια τὰ διαιτηθέντα ἐγίγνετο. ὅθεν ἐγγυητὰς καθίστασαν τοῦ ἐκτίσματος. Ἀντιλαχεῖν δὲ δίκην ἐξῆν, ὁπότε τὶς μὴ παρὼν ἐν δικαστηρίῳ κατακηρυχθείς, καὶ μὴ ὑπακούων, ἐρήμην ὄφλῃ. ἀντιλαχεῖν δέ, ἐντὸς δύο μηνῶν ὑπῆρχεν. εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιοίη, τὸ ἐγγεγραμμένον ὦφλε, καὶ ἄτιμος ἦν. Ἐνεπισκήψασθαι δὲ ἦν, ὁπότε τὶς ἐν τοῖς δημευθεῖσιν ἑαυτῷ τι ὀφείλεσθαι ἢ προσήκειν λέγῃ. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἐνεπίσκημμα ἐκαλεῖτο. Πρόσκλησις δέ ἐστιν ἐπὶ τῶν ἀμφισβητουμένων κλήρου, ἢ ἐπικλήρου. ὁ γὰρ ἀμφισβητῶν, προσκαλεῖται τὸν ἐπιδεδικασμένον πρὸς τὸν ἄρχοντα. εἰ δὲ μὴ προσκαλέσοιτο, ἀτελὴς ἡ δίκη. αὗται δὲ ἐλέγοντο ἀπρόσκλητοι δίκαι. Πρόκλησις δέ ἐστι λῦσις τῆς δίκης ἐπί τινι ὡρισμένῳ ὅρκῳ, ἢ μαρτυρίᾳ, ἢ βασάνῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ τοιούτῳ. Ἔφεσις δέ ἐστιν, ὅταν τὶς ἀπὸ διαιτητοῦ, ἢ ἀρχόντων, ἢ δημοτῶν, ἐπὶ δικαστὴν ἐφῇ. ἢ ἀπὸ βουλῆς ἐπὶ δῆμον, ἢ ἀπὸ δήμου ἐπὶ δικαστήριον, ἢ ἀπὸ δικαστῶν ἐπὶ ξενικὸν δικαστήριον. ἐφέσιμος δὲ ὠνομάζετο ἡ δίκη. αὗται δέ, καὶ ἔκκλητοι δίκαι ἐκαλοῦντο.

iam prius absoluitur. Recriminans porro, & nõ conuincẽs, epoboliã soluebat. Ponunt vero actionis nomen, contra tergiuersantes simul ad actiones ipsas. & rei actio actioni huic adiuncta, recriminatio est: vtpote falso cõtra me testatus est Stephanus, hæc tabellę inscribens. Iudicium de vi oritur, cum quis aliquem è publico ementem, eo quod emit, frui non patitur, aut Victorem iis quæ deuicit: sed aut obtinentem deiicit, aut obtinere vetat, vel ipse debitor, aut alius suo nomine. Et si quidem hic, ceu emptor, de possessione contendit: ille vero ceu pignus occupat, iudicium de vi constituitur. Iudicium nullum nominabatur, si quis apud Arbitros Reus vocatus, & morbũ prætexens, aut peregrinationem, in diem constitutum visus, aut non diem obiens, vadimonii deserti reus est: licebatque intra decem dies iudicium irritum criminari, & soluebatur vadimonium, vt res denuo ad Arbitrum referretur. quod si iudicium irritum esse non conuicisset, iurans quod inuitus iudiciũ reliquisset, rata erant, quæ Arbitri pronunciauerant: vnde & pensionis fideiussores cõstituebantur. Resortiri iudicium licebat, si quis absens, in foro à præcone vocatus, aut non audiens, deserti vadimonii Reus esset. Resortiri autem, intra duos menses fas erat: quod si nõ faceret, mulctam scriptam debebat, & ipse infamis erat. Inspicere erat, cum quis inter publicata bona, sibi aliquid deberi, aut ad se spectare diceret. Ipsumq; opus, inspectio nominabatur. Denũciatio est de illis, qui de Hærede, aut hæreditario contendunt: contendens enim Reo diem ad Prætorem denunciat: nisique denunciet, irritum est iudicium. & hæc actiones, indenunciatæ dicuntur. Protestatio est, dissolutio iudicii, propter certum aliquod iusiurandum, testimonium, aut quæstiones, vel ob aliud tale quippiam. Translatio vero est, cum quis ab Arbitris, Prætoribus, Tribunis ad Iudicem causam transfert: vel à Senatu ad Populum, aut à Populo ad forum, aut à Iudicibus ad forum aliquod peregrinum: & translatum iudicium dicitur. quæ eadem, & appellationes dicuntur.

Atque quod in appellationibus spondebatur, quod nunc παραβόλιον vocant, Aristophanes Παράβολον nominauit. Emporialia iudicia, & menstrua, Mercatorum erant, aut de emporio. De pactis porro, si confœderati iudicabantur. Inæstimatum iudicium, quod pluris æstimare non licet: sed tanti, quanti inscriptũ est æstimatur. Calculatio erat, Tribules calculum ferre de illis, qui obreptitii videbãtur. Hisce vero prædictis & hæc addenda sunt, arbitrium, Arbiter. Coarbiter, secundum Demosthenem. Arbitrum esse, arbitrio præesse, statuit, arbitriis statutum. Arbitris dissoluendum, vt Isæus dixit. Et Arbitrio discussi, vt Lysias.

τὸ δὲ παρακαταβαλλόμενον ἐπὶ τῶν ἐφέσεων, ὅπερ οἱ νῦν παραβόλιον καλοῦσι, παράβολον Ἀριστοτέλης λέγει. Ἐμπορικαὶ δέ, καὶ ἔμμηνοι, αἱ τῶν ἐμπόρων, ἢ τῶν περὶ ἐμπορίου. Ἀπὸ συμβόλων δέ, ὅτε οἱ σύμμαχοι ἐδικάζοντο. Ἀτίμητος δὲ δίκη, ἣν οὐκ ἔστιν ἀποτιμήσασθαι, ἀλλὰ τοσούτου ἐπιτετίμηται, ὅσου ἐπιγέγραπται. Διαψήφισις δὲ ἦν, τὸ τοὺς δημότας τὴν ψῆφον ὑπὲρ τῶν παρεγγεγράφθαι δοκούντων ἐνεγκεῖν. προσθετέον δὲ τοῖς εἰρημένοις καὶ τάδε. δίαιτα, διαιτητής, συνδιαιτητής, ὡς Δημοσθένης. διαιτᾶν, διαιτᾶσθαι, διῄτησεν, ἀποδεδιῃτημένον, διαιτήσιμον, ὡς Ἰσαῖος. καταδιῃτησάμην, ὡς Λυσίας.

CAPVT SEPTIMVM.

De hastæ gestatione, luctu, & quæ circa hanc, interdictione, Accusatore, & quæ ad accusationem faciunt.

HAsta in funere vĩ peremptorum præferebatur, & pręscripti dies ob hoc statuebantur, vt corpus videretur, num vim aliquã tulisset. Luctus, * ipse dolor est. Et qui in lugentis domũ peruenerant, egredientes aqua rigati lustrabantur, quæ ante ædes in vase fictili stabat, ex alia domo allata. Vasque illud rigatorium dicebatur. Quæ vero in luctu cõgregatio fit, parentalia dicuntur. Innuptorũ porro monumento, Puella adstabat aquigera, vas habens aquarium, hydriam scilicet, gutturnium, vrnam, aut peluim. Insistentem autem tumulo imaginem, siue aquigera esset, vel alia quæpiam, Statuam Isæus vocauit. A sacris vero, & foro hi, qui in cædis accusatione erant, arcebantur vsque ad iudicii diem, & hoc, interdictio vocabatur. Dicitur porro Accusator, Actor, iudicans, accusans, corrigens, in ius poscens, dicam scribens. Et accusatio ipsa, actio, reprehensio, postulatio, iudicii intentio, dica, citatio. Isæus vero Ἐπιδιώκειν vocat, denuo in iudicium agi. Accusatus porro dicitur, iudicio obnoxius, reus, reprehensus, defensus, in iudicium po-

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Περὶ δόρατος ἐπιφορᾶς, καὶ κήδους, καὶ τῶν περὶ αὐτό. περὶ προαγορεύσεως, καὶ κατηγόρου, καὶ τῶν προσφόρων τῇ κατηγορίᾳ.

ΔΟρυ ἐπὶ τῇ ἐκφορᾷ, ἐπὶ τῶν βιαίως ἀποθανόντων ἐπεφέρετο. καὶ αἱ προθέσεις δὲ διὰ τοῦτο ἐγίγνοντο, ὡς ὁρῷτο ὁ νεκρός, μή τι βιαίως πέπονθε. κῆδος, τὸ πένθος. καὶ οἱ ἐπὶ τὴν οἰκίαν τοῦ πενθοῦντος ἀφικνούμενοι ἐξιόντες, ἐκαθαίροντο ὕδατι περιρραινόμενοι. τὸ δὲ προὔκειτο ἐν ἀγγείῳ κεραμέῳ, ἐξ ἄλλης οἰκίας κεκομισμένον. τὸ δὲ ὄστρακον ἐκαλεῖτο ἀρδάνιον. ἡ δὲ ἐπὶ τῷ πένθει σύνοδος, περίδειπνον. τῶν δὲ ἀγάμων λουτροφόρος τῷ μνήματι ἐφίστατο κόρη, ἀγγεῖον ἔχουσα ὑδροφόρον, ἢ ὑδρίαν, ἢ πρόχουν, ἢ κρωσσόν, ἢ κάλπιν. τὴν δὲ ἐφισταμένην εἰκόνα, εἴτε λουτροφόρος εἴη, εἴτε ἄλλη τις, ἐπίσημον Ἰσαῖος κέκληκεν. εἴργοντο δὲ ἱερῶν, καὶ ἀγορᾶς, οἱ ἐν κατηγορίᾳ φόνου, ἄχρι κρίσεως. καὶ τοῦτο προαγόρευσις ἐκαλεῖτο. λέγεται δὲ ὁ κατήγορος, καὶ διώκων, ὁ κρίνων, ὁ κατηγορῶν, εὐθύνων, αἰτιώμενος, γραψάμενος. καὶ ἡ κατηγορία, δίωξις, εὐθύνη, αἰτία, κρίσις, γραφή, ἐπαγγελία. Ἰσαῖος δὲ ἐπιδιωκάθειν λέγει, τὸ πάλιν δικάζεσθαι. ὁ δὲ κατηγορούμενος, κρινόμενος, διωκόμενος, εὐθυνόμενος, ἀπολογούμενος, καὶ αἰτι-

ἀχθείς, γραφῆς φεύγειν. καὶ φεύγειν, τὸ κρίνεσθαι, κατηγορεῖσθαι, ἀπολογεῖσθαι, γραφῆναι, ἐν αἰτίᾳ εἶναι. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ κατηγοροῦντος, εἴποις ἄν, εἷλεν, ἤλεγξε, διήλεγξεν, ἀπέδειξεν, ἐξήλεγξε, παρέστησε τοῖς δικάζουσιν. ἐπὶ δὲ τοῦ ἀπολογουμένου, ἀπελογήσατο, ἀπελύθη, ὡς Ἀντιφῶν. ἀπέφυγεν, ἀπελύσατο τὰς αἰτίας, κἀκεῖνος μὲν ἀπέφηνεν ὑπαίτιον, ὑπόδικον, ὑπεύθυνον, ἔνοχον, ὑπόχον, ἠδικηκότα, κεκακουργηκότα. ὁ δέ, ἑαυτὸν ὑπέδειξεν ἀνεύθυνον, ἀναίτιον, ἀνυπαίτιον, σεσυκοφαντημένον, καθαρόν, ἔξω τῆς αἰτίας, ἀνεπίληπτον, ἀνεπίκλητον, ὡς Ξενοφῶν. ἀφ' οὗ τὸ ἀνεπικλήτως Θουκυδίδης. Δημοσθένης δέ, ἀνέγκλητος, καὶ ἀνεγκλήτως. ταῦτα δὲ καὶ ἐπὶ τῶν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἐγκληθέντων ἁρμόττει. ἐπὶ μὲν οὖν τοῦ ἄντικρυς ἐλεγχθέντος, εἰρήσεται, ἐπ' αὐτῇ τῇ φωρᾷ, ἐπαυτοφώρῳ, ἐπαυτόφωρος ἐλήφθη, κατεφωράθη. ἐπὶ δὲ τοῦ ὑποπτευθέντος, ἐξ ὑπονοίας, ἐξ ὑποψίας, εἰκότων, σημείων, τεκμηρίων, συμβόλων. Τὰ δὲ τιμήματα, ζημία, φυγή, ἀτιμία, θάνατος, δεσμός, στίγματα, στήλη. Καὶ ἀπὸ μὲν ζημίας, ζημιοῦν, ἐζημίωσε, ζημιῶδες, ἐπιζήμιον. Ἀπὸ δὲ τῆς φυγῆς, φυγάς, φεύγειν, φυγαδευθῆναι, διωχθῆναι. Ὑπερείδης δέ που καὶ ἐξεδιώχθη λέγει. καὶ Δείναρχος, ἐξεδίωξεν. ὑπερορισθῆναι, ἐκπεσεῖν. Ἀπὸ δὲ ἀτιμίας, ἠτίμωσεν, ἀτιμωθείς, ἄτιμος, ἀτίμως. ὥσπερ τἀναντία, ἐπιτιμία, ἐπίτιμος, ἐπιτίμως. Ἀπὸ δὲ θανάτου, ἐθανατώθη, ἐθανάτωσαν, ἀπέκτειναν, ἀνεῖλον, ἀπέσφαξαν, ἀπῆγξαν, ἀπετυμπάνισαν, κατεκρήμνισαν, κατὰ κρημνοῦ ὦσαν. οὐκ ἂν δὲ τούτου ἀπείη καὶ τὸ νηποινὶ τεθνάναι. Ὁ δὲ παραλαμβάνων τοὺς ἀνῃρημένους, καλεῖται δήμιος, δημόκοινος, ὁ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι.

Καὶ τὰ ἐργαλεῖα αὐτοῦ, ξίφος, βρόχος, τύμπανον, φάρμακον, κώνειον. Ἀπὸ δὲ δεσμοῦ, δῆσαι, δεσμοῦ προστιμῆσαι, δεδέσθαι, δεσμά, δεσμώτης, δεσμωτήριον, ἐμβληθῆναι εἰς τὸ δεσμωτήριον, ἐκπεσεῖν, εἰσαχθῆναι, ἀπαχθῆναι, κατατεθῆναι. καὶ ἐμβαλεῖν, εἰσαγαγεῖν, ἀπαγαγεῖν, εἷρξαι, κατακλεῖσαι, καταθέσθαι, δεῖν, καταδεῖν, δεσμεύειν, ὡς Ἰσαῖος. Δείναρχος δὲ καὶ δοῦσαν, τὴν δεσμεύουσαν. Αἰσχίνης δέ, ἐδεδέμεθα. εἰρχθῆναι ἐν ξύλῳ, ἐν τῇ ποδοκάκῃ. εἱργμός, εἱρκτή, οἴκημα, δεσμωτήριον, φρουρά, φρούριον, φρουρεῖσθαι.

stulatus, iudiciũ subiens. Et reũ esse, pro iudicari. Accusari, defendi, dicã impingi, culpabilem esse. Et de accusante quidẽ dices, potitus est, arguit, redarguit, cõmonstrauit, conuicit, Iudicũ sententiam acquisiuit. Sed de defenso, defensus est. Solutus est, vt Antiphon. Effugit, culpa emersit. Hic quidẽ, illum culpabilẽ dixit, reum, reprehensibilem, obnoxiũ, pœna dignum, delinquentem, maleficum. Ille vero, se demonstrauit solutum, inculpabilem, irreprehensibilem, calumniis oppressum, purum, criminis expertẽ, damnatione vacuũ, Inaccusabilẽ, secundũ Xenophontẽ. Vnde Inaccusabiliter, dixit Thucydides. Demosthenes porro, Incriminabilis & Incriminabiliter. Hęc vero etiã de illis, qui nunquã accusati sunt, conueniunt. De eo autem, qui palam reprehẽsus est, dicetur, in ipso furto, in ipso facto, hoc ipsum agens arreptus est, deprehẽsus est. De illo vero, qui suspectus fuit, ex suspicione, suspecto: ex verisimilibus signis, coniecturis, symbolis. Pœnæ vero, mulcta, exilium, infamia, mors, carcer, stigmata, columna. Et à mulcta quidem deriuãtur, mulctare, mulctauit, mulctandum, damnosum. Ab exilio, exul, exulare, exilium pati, persecutionem sustinere. Hyperides enim alicubi, Pulsus est, dixit. Et Dinarchus, Pepulit. Vltra fines relegari, eiici. Ab infamia, infamauit, infamatus, infamis, famose. Quemadmodum contraria integritas, integer, integre. Sed à morte, occisus est, mortui sunt, cæsi sunt, sublati sunt: mactarũt, strãgulauerunt, * fidiculis extenderunt, præcipitauerunt, præcipites dederunt. Huc etiam referetur, impune mori. Verũ qui morti destinatos excipit, vocatur carnifex, lictor publicus carceris. & instrumẽta eius, gladius, laq;us, tympanum, venenum, cicuta. A vinculiis porro, ligare, vincula curare, vinciri, vincula, vinctus: carcer, in carcerem mittere, pelli, induci, abduci, mitti, & iniicere, introducere, abducere, coercere, concludere, deponere, ligare, colligare. Vincire, vt Isæus. Dinarchus quoque Vinctam, pro captiua dixit. Aeschines vero, Vinciuimus. Ligno coerceri, in cippo. Coarctio, custodia, carcer, ergastulum, captiuorum locus, munitio, muniri.

Vinci-

Vinciendo vero, etiam illud Demoſthenicū conueniet, Illigatū. & illud Thucydidis, Non vincta cuſtodia. In carcere quoq; lignū quoddam, penteſyringum nominatur. Et Ianuarius, qui in carcere ianuæ aſſidet Deus. eſt vero Mercurius. Et ſphallus, lignum carceris vocatur ſubſiliens, quo à fune ſuſpenſo in altum proiiciebant. A pungendo, ſtigmata, pungere, punctus, punxi, maſtigia. A columna, inſcripſerunt, in columna notarunt: in columna notatus, columnæ inſculptus. Et de condemnato dices, captus eſt, deprehenſus eſt, implicitus eſt, ſublatus eſt, reus, captus, capere, captiuus, condemnatus eſt, victus, & pœna dignus iudicatus eſt. Et res ipſæ, mulctatio, damnatio, condemnatio. Et Vir ipſe, condemnatus. & ab hoc ſolo, nomen habetur: à reliquis vero, participia. Sed de Accuſatore conuincente dicitur, cepit, redarguit, conuicit, deprehendit. Verum de reo conuincente, effugit, dimiſſus eſt, iudicio ſe liberauit, decretis liberatus eſt, euaſit, crimen repulit, irreprehenſibilis manſit; probus iudicatus eſt, & inſons. Atq; de occidente dicendum, occidit, interfecit, cæcidit, mactauit, confecit, ſuſtulit, interemit, dolo peremit. Occidens, mactans, interficiens, perimens, interficiens, dolo conficiens. Sed de occiſo, occiſus eſt, mactatus eſt, interemptus eſt, dolo periit, & occiſus, mactatus, interemptus, dolo interfectus eſt. Ipſumq; opus, mactatio, occiſio, interfectio, cædes. Cæterum de iniuriam inferente, iniurius, arrogans, ſuperbus, petulans, moleſtus, immanis, manibus promptus, pronus, vinolentus, grauis, contumelioſus, iniuriam inferens, contumelia afficiens, contumelia grauans. Plagas infregit, laſciuiens, proteruus, vinoſus, iniurioſus, plagoſus, ſuperbus. Et iniurioſe, ſuperbe, petulanter, vinolenter, grauiter, contumelioſe, immaniter, incontinenter, propenſe. Iniuria affecit, iniuriam intulit, per petulantiam pulſauit, debacchatus eſt, flagris cæcidit, percuſſit, plagis contudit, torſit, plagis verberauit, pulſauit, ſtrangulauit, ruit, inſiliit, pugnis percuſſit, calcitrauit. Hyperides vero, Nodos digitorum infringere dixit: & illud pati, Articulis contundi: idem quoq; In faciē inſpuere.

τῷ δεδέσθαι δὴ ἂν προσήκοι καὶ τὸ παρὰ Δημοσθένει ἄδετον, καὶ τὸ παρὰ Θουκυδίδῃ ἀδέσμῳ φρουρᾷ. ἐν δὲ τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ πεντεσύριγγόν τι ξύλον ἐκαλεῖτο. καὶ στροφαῖος, ὁ ἐν τῷ οἰκήματι περὶ τὸν στροφέα ἱδρυμένος θεός. ἔστι δὴ ὁ ἑρμῆς. καὶ σφαλὸς δὲ, τὸ δεσμωτικὸν ξύλον ἐκαλεῖτο, ἁλλόμενον, ᾧ ἐδίσκευον, ἐκ καλωδίου ἠρτημένον. Ἀπὸ δὲ τοῦ στίζειν, στίγματα, στίξαι, στιχθείς, ἐστίχθη, στιγματίας. Ἀπὸ δὲ τῆς στήλης, ἐνέγραψαν, ἐστηλίτευσε, ἐστηλιτευμένος, καταστηλιτευμένος, ἐστηλοκοπημένος. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ καταδικασθέντος, ἥλω, ἑάλω, ἡρέθη, καθῃρέθη, ἁλώσιμος, ἁλούς, ἁλίσκεσθαι, ἁλισκόμενος, κατεδικάσθη, ἡττήθη, κατεγνώσθη. Καὶ τὰ πράγματα, αἵρεσις, καταδίκη, κατάγνωσις. Καὶ ὁ ἀνήρ, κατάδικος. ἀπὸ μὲν τούτου μόνου, ὀνόματα. τὰ δὲ ἄλλα, μετοχαί. Ἐπὶ δὲ τοῦ κατηγόρου κρατήσαντος, εἷλε, καθεῖλε, κατεδικάσατο, ἐξήλεγξεν. Ἐπὶ δὲ τοῦ κρινομένου νικήσαντος, ἀπέφυγεν, ἀφείθη, ἀπέγνω αὐτοῦ τὸ δικαστήριον, ἀπεψηφίσατο, ἀφῆκεν, ἀπήλεγξεν, ἀνέλεγκτος ἔμεινε, καθαρὸς ἐγνώσθη, ἀναίτιος. Κἀπὶ μὲν τοῦ ἀνελόντος ῥητέον, ἀνεῖλεν, ἀπέκτεινεν, ἀπέκτονεν, ἀπέσφαξεν, ἀπεχρήσατο, διεχρήσατο, καθεῖλεν, ἐδολοφόνησεν, ἀνελών, ἀποσφάξας, ἀποχρησάμενος, διαχρησάμενος, καθελών, δολοφονήσας. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἀναιρεθέντος, ἀνῃρέθη, ἀπεσφάγη, καθῃρέθη, ἐδολοφονήθη, καὶ ἀναιρεθείς, ἀποσφαγείς, καθαιρεθείς, δολοφονηθείς. Τὸ δὲ ἔργον, σφαγή, ἀναίρεσις, φόνευσις, μιαιφονία. Ἐπὶ δὲ τοῦ ὑβρίσαντος, ὑβριστής, ὑπερήφανος, ὑπερόπτης, ἀσελγής, ἐπαχθής, ἀφειδής, πρόχειρος, προπετής, πάροινος, βαρύς, ὑβρίζων, ἐξυβρίζων, καθυβρίζων, ὑπερυβρίζων, πληγὰς ἐντρίψας, ἀσελγαίνων, ἐνασελγαίνων, παροινῶν, ὑβριστικός, αἰκιστικός, ὑπεροπτικός. καὶ ὑβριστικῶς, ὑπεροπτικῶς, ἀσελγῶς, παροίνως, βαρέως, αἰκιστικῶς, ἀφειδῶς, προχείρως, προπετῶς. ὕβρισεν, ἐξύβρισεν, ἠσέλγησεν, ἐπαρῴνησεν, ᾐκίσατο, ἐτύπτησε, πληγαῖς ἔκοψε, κατηλόησε, πληγαῖς ἔπαισεν, ἐπάταξεν, ἦγξεν, ἤραξεν, ἐνήλατο. πὺξ ἐπάταξε, λὰξ ἐνήλατο. Ὑπερείδης δὲ καὶ κονδυλίζειν ἔφη. καὶ τὸ παθεῖν, κονδυλίζεσθαι. ὁ δὲ αὐτὸς, καὶ πρὸς τὸ πρόσωπον προσπτύειν.

καὶ ἀποστρέφειν τὰς χεῖρας, Πλάτων. πατῶν, ἐμπηδῶν, πλήττων, τύπτων, συγκόπτων, παίων, πατάσσων, ἀράσσων, ὑποσκελίζων, ἐναλλόμενος, αἰκιζόμενος, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορύττων, τὸ πρόσωπον συντρίβων, τὰς γνάθους παραρρηγνύς, ἄγχων, ἀποπνίγων, λακτίζων. τὸ χεῖλος διέσχισε, διέκοψε τὸ βλέφαρον. τὼ χεῖρε ἀκρατής, οὐδενὸς φειδόμενος, οὐδενὸς ἀπεχόμενος, κονδύλοις παίων, ἐπὶ κόρρης τύπτων, πὺξ παίων, λὰξ ἐναλλόμενος. οὐ κατέχων τὸν λογισμόν, ἐπιτρέπων πάντα τῷ θυμῷ, τὴν ἐξουσίαν τῇ βουλήσει μετρῶν, ἀπερίσκεπτος, τῶν νόμων ἐπεγγελῶν, καταγελῶν, ἐπιχλευάζων, ἐπικαταμωκώμενος. Καὶ τὰ πράγματα. γέλως, κατάγελως, χλευασμός, χλευασία. χλεύη δὲ λέγεται μὲν παρὰ πολλοῖς, ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα εὑρών. καὶ κατ' ἄλλην ἰδέαν, τὰ ὑβρισμένα αὐτῷ, ἐξυβρισμένα, τὰ πεπαρῳνημένα, τὰ ἠσελγημένα, τὰ παρηνομημένα. Ἔστι δὲ ἐπὶ τοῦ παθόντος εἰπεῖν, ὕβρισαι, ἠσέλγηται, ἐνησέλγηται, πεπαρῴνηται, ἐμπεπαρῴνηται, ᾔκισαι, κατῄκισαι, τετύπτηται, διακέκοπται. ἐπ' ὀλίγης τῆς ῥοπῆς ἐστιν. ἐξώρυκται τοὺς ὀφθαλμούς, ἢ τὼ ὀφθαλμώ. παρατέθραυσαι τὰς πλευράς. ὕφαιμός ἐστιν, ἔξαιμων, ὑπερῳδηκώς, ὑπώπιος, ὑποπέλιδνος. ἔχων ἐπὶ τοῦ προσώπου τὰ ἴχνη τῶν πληγῶν, τὰ σημεῖα τῆς ὕβρεως, τὰ δείγματα, τὰ σύμβολα. τὰ τεκμήρια. οὐκ οἶδ' εἰ βιώσιμός ἐστιν. ὀλίγας ἐλπίδας ἔχων τοῦ ζῆν, ἐπὶ θανάτῳ τυγχάνει διακείμενος. καὶ ὑβρισμένος, καὶ ἠσελγημένος, πεπαρῳνημένος, συγκεκομμένος, κατῃκισμένος. Τὰ δὲ τοῦ πράγματος ὀνόματα, ὕβρις, ὑβρίσματα, ἀσέλγεια, παροινία, ὑπερηφανία, ὑπεροψία, προπέτεια, βαρύτης, πληγαί, αἰκίαι, αἰκισμός, προπηλακισμός. Κακήγορος, κακολόγος, αἰσχρολόγος, βλάσφημος, λοίδορος, φιλολοίδορος, κακορρήμων, αἰσχρορρήμων, καὶ τὰ ὅμοια. κακηγορία, κακολογία, βλασφημία, κακορρημοσύνη, αἰσχρορρημοσύνη, λοιδορία. κακῶς εἰπεῖν, κακῶς ἀγορεῦσαι, βλασφημῆσαι, κακηγορῆσαι, ὡς Ὑπερείδης. λοιδορῆσαι, λοιδορήσασθαι, τὰ αἴσχιστα εἰπεῖν, καὶ τὰ ὅμοια. καὶ ὁ τοιοῦτος, γλώττης οὐ κρατῶν, ἀκρατὴς γλώττης, πρόχειρος τὴν γλῶτταν, καὶ γλῶτταν κακήγορος. οὐδενὸς ῥήματος φειδόμενος, οὐδὲν ῥῆμα αἰσχυνόμενος, ἀφειδὴς τὴν γλῶτταν, εὐχερής, ῥᾴδιος,

Et Manus auertere, Plato. Conculcans, inſiliens, feriens, verberans, conſcindens, percutiens, tundens, ruens, ſupplantans, inſultans, cædens, oculos effodiens, faciem confringēs. genas dilacerans. ſtrangulans, ſuffocans, calcitrans. Labrum diſcidit, vultum conſcidit. Manus intemperans, nemini parcens, à nemine abſtinens, articulis feriens, in caput percutiēs, pugnis verberans, calcitrans, rationem nō cohibens, furore omnia ſubuertens, licentiam voluntate terminans, incircumſpectus, legibus inſultans, deridens, ſubſannans, illudens. Et res ipſæ, riſus, deriſio, ſubſannatio, ſanna. Χλεύη vero dicitur à multis: ego tamen nunquam vidi, reperiens. Et alia figura, iniuriis ab illo affecta, contumeliis afflicta, debacchatione moleſtata, petulantia ſua grauata, violata. Licet autem de patiente dicere, iniuriam tulit, petulantia laceſſitus eſt, petulanter petitus, in eum debacchatum eſt, afflictus eſt, flagris iniuſte cæſus eſt, verberatus eſt, conciſus, in extrema neceſſitate iacet: oculis orbatus eſt, aut ὀφθαλμώ dualiter. Lateribus vulneratus eſt, cruentus eſt, exanguis, calamitoſus, offenſus, liuidus: in facie verberum veſtigia gerens, iniuriæ ſigna, indicia, cicatrices, ſignacula. Incertum, num victurus ſit: parum ad vitam ſpei habens, morti decumbens appropinquat, iniuria affectus, petulanter afflictus, vinolenter violatus, conciſus, plagis cōfectus. Et ipſius rei nomina, iniuria, iniuriæ, petulantia, vinolentia, arrogantia, ſuperbia, promptitudo, moleſtia, plagæ, flagra, flagellatio, contumelia. Maledicus, vituperans, turpiloquus, blaſphemus, conuiciator, conuiciorum ſtudioſus, maledicens, turpiter loquens, & his ſimilia. Maledicentia, obtrectatio, blaſphemia, conuicium, turpiloquium, cauillatio. Male dicere, male loqui, blaſphemare. Obtrectari, vt Hyperides. Conuiciari, conuiciis infamare, turpiſſima loqui, & ſimilia. Et huiuſmodi dicitur, linguæ incontinens, linguæ non temperans, lingua promptus, lingua maledicus, nullo verbo abſtinens, nullum verbum inhoneſtum putans, lingua nemini parcens, pronus, facilis,

ἐλιαθη-

lubricus. Et aduerbia, maledice, blaspheme, infamiter, conuiciatorie, maledictorie, turpiloquenter, & similia. Obtrectatorie vero, & turpiloque, dura sunt. Veluti contumeliose, sordidum. Sed iniuria læsus dicitur, male audiens, maledictus, obtrectatus, pessime audiens. *Iudicium vero Scyrium, pro rigido dixere Legislatores. Nam exilio mulctati, in Scyrum, aut Lemnũ confugere cogebantur.

CAPVT OCTAVVM.

De imperio, & eius coniugatis: imperante, & imperando.

IMperium, imperans, imperare. Author, Dux, imperialis, incipiens. Authorem esse, Coimperator, coimperare, imperii Dux. & Dux quoque, fœminine. Comitia, & similia. Comitia celebrantem vt Isæus. Respublicæ Principe carentes. Theororum Princeps, Theororum imperium, & Theororum præfectura, secundum Isæum. Theoris imperantem, Theoris præesse, & Theoris imperare, vt Isæus. Architectus, imperiũ. Prætor, secundum Demosthenẽ. Imperaui, iuxta Lysiã. Auspicari, auspicãtes, auspicatus. Incipere. Initiari vero, de sacrificiis, & primitiæ. Dinarchi autem est, Coimperabat. Primas. Demosthenes porro, Ab initio, Ex initio, & Principio. De imperio insuper dices, ducatus, præfectura, regnum, dominium, potestas, monarchia, tyrannis, cura, imperium. Imperatorem vero, Principem, Ducem, præducentem, Præfectum, Dominum, Regem, Curatorem prouinciarum Constitutorem, Primatem, Satrapam, belli Ducem, potentem, Tyrannum, Præsidem, Monarcham, Ephorum, Inspectorem, Episcopum, & similia hisce. Et imperare, ducere, gubernare, dominari, præesse.

CAPVT NONVM.

Nomina Atheniensis magistratus, Thesmothetarum discussio, & quæcunque tam publice, quam priuatim singuli faciunt.

MAgistrat⁹ Atheniẽsis nomina, 9. Magistratus. sunt vero, Princeps annũ denominãs,

ὀλισθηρός. Καὶ τὰ ἐπιρρήματα, κακηγόρως, βλασφήμως, φαυλορρημόνως, φιλολοιδόρως, κακορρημόνως, αἰσχρορρημόνως, καὶ τὰ ὅμοια. τὸ δὲ κακολόγως, καὶ αἰσχρολόγως, σκληρά. ὡς λοιδόρως, εὐτελές. Ὁ δὲ ἀδικηθεὶς, κακῶς ἀκούσας, κακολογηθεὶς, κακηγορηθεὶς, τὰ χείριστα ἀκούσας. Σκυρίαν δὲ δίκην ὀνομάζουσιν οἱ νομοδιδάσκαλοι τὴν τραχεῖαν. οἱ γὰρ φυγοδικοῦντες, ἐσκήπτοντο εἰς σκῦρον, ἢ εἰς λῆμνον ἀποδημεῖν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Περὶ ἀρχῆς, καὶ τῶν συστοίχων αὐτῇ, ἄρχοντός τε, καὶ τοῦ ἄρχειν.

ἈΡχὴ, ἄρχων, ἄρχειν, ἔξαρχος, ἀρχηγός, ἀρχικός, ἐξάρχων, ἐξάρχειν, συνάρχων, συνάρχειν, ἀρχηγέτης, καὶ θηλυκῶς, ἡ ἀρχηγέτις, ἀρχαιρεσία, καὶ τὰ ὅμοια. ἀρχαιρεσιάζοντα, ὡς Ἰσαῖος. ἀναρχίαι, ἀρχιθεωρός, ἀρχιθεωρία, καὶ ἡ ἀρχιθεώρησις, ὡς Ἰσαῖος. ἀρχιθεωροῦντα, ἀρχιθεωρεῖν, καὶ ἀρχιθεωρήσειν, ὡς Ἰσαῖος, ἀρχιτέκτων, ἀρχία, ἀρχίδικος, ὡς Δημοσθένης. ἦρξα, ὡς Λυσίας. ἐπάρχειν, ἐπάρχοντας, ἐπάρξας, κατάρχειν. κατάρχεσθαι δὲ, ἐπὶ θυσίαις, ἀπαρχάς, ἀπάργματα. Δεινάρχου δὲ τὸ συγκατήρξατο. ὕπαρχος. Δημοσθένης δὲ ἐξ ἀρχῆς, καὶ ἀπ' ἀρχῆς, καὶ καταρχάς. Εἴποις δ' ἂν καὶ ἐπὶ μὲν τῆς ἀρχῆς, καὶ ἡγεμονία, προστασία, βασιλεία, δεσποτεία, δυναστεία, μοναρχία, τυραννίς, ἐπιμέλεια, στρατηγία. Τὸν δὲ ἄρχοντα, ἔξαρχον, ἡγεμόνα, προηγεμόνα, προστάτην, δεσπότην. βασιλέα, ἐπιμελητὴν, ἁρμοστὴν, ὕπαρχον, σατράπην, στρατηγόν, αὐτοκράτορα, τύραννον, δυνάστην, μόναρχον, ἔφορον, ἐπόπτην, ἐπίσκοπον, καὶ τὰ ὅμοια. Καὶ τὸ ἄρχειν, ἡγεῖσθαι, κρατεῖν, δεσπόζειν, προστάττειν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

Ἀρχόντων ἁθλίωησιν ὀνόματα, ἀνάκρισις θεσμοθετῶν, καὶ ὅσα κοινῇ καὶ ἰδίᾳ πράττεται ἕκαστος αὐτῶν. α.

ἈΡχόντων ἀθήνησιν ὀνόματα, οἱ ἐννέα ἄρχοντες. εἰσὶ δὲ, ὁ μὲν κοινῶς ἐπώνυμος ἄρχων,

βασιλεὺς, πολέμαρχος, καὶ θεσμοθέται ἕξ. ἐκ τούτων γὰρ οἱ ἐννέα ἄρχοντες συμπληροῦνται. ἐκαλεῖτο δέ τις θεσμοθετῶν ἀνάκρισις. εἰ Ἀθηναῖοί εἰσιν ἑκατέρωθεν ἐκ τριγονίας, καὶ τῶν δήμων ποθέν. καὶ εἰ Ἀπόλλων ἐστὶν αὐτοῖς πατρῷος, καὶ Ζεὺς ἕρκιος. καὶ εἰ τοὺς γονέας εὖ ποιοῦσι. καὶ εἰ ἐστρατεύοντο ὑπὲρ τῆς πατρίδος. καὶ εἰ τὸ τίμημά ἐστιν αὐτοῖς. ἐπηρώτα δὲ ἡ βουλή, ὤμνυον δὲ οὗτοι πρὸς τῇ βασιλείῳ στοᾷ, ἥ ἐστι τοῦ λίθου, ἐφ᾽ ᾧ τε συμφυλάξειν τοὺς νόμους, καὶ μὴ δωροδοκήσειν, ἢ χρυσοῦν ἀνδριάντα ἀποτίσαι. εἶτα ἐντεῦθεν εἰς ἀκρόπολιν ἀνελθόντες, ὤμνυον ταῦτα. μυρρίνῃ δὲ ἐστεφανοῦντο, καὶ κοινῇ μὲν ἔχουσιν ἐξουσίαν θανάτου, ἐάν τις κατίῃ ὅπου μὴ ἔξεστι. καὶ κληροῦν δικαστάς, καὶ ἀθλοθέτας, ἕνα κατὰ φυλὴν ἑκάστην. καὶ στρατηγοὺς χειροτονεῖν ἐξ ἁπάντων. καὶ καθ᾽ ἑκάστην πρυτανείαν ἐπερωτᾶν, εἰ δοκεῖ καλῶς ἄρχειν ἕκαστος. τὸν δὲ ἀποχειροτονηθέντα, κρίνουσι. καὶ ἱππάρχους δύο, καὶ φυλάρχους δέκα. καὶ κοινῇ μὲν ταῦτα. ἰδίᾳ δέ, οἱ μὲν θεσμοθέται, προγράφουσι πότε δεῖ δικάζειν τὰ δικαστήρια. καὶ τὰς εἰσαγγελίας εἰσαγγέλλουσιν εἰς τὸν δῆμον, καὶ τὰς χειροτονίας. καὶ τὰς προβολὰς εἰσάγουσι, καὶ τὰς τῶν παρανόμων γραφάς. καὶ εἴ τις μὴ ἐπιτήδειον νόμον γράψειε, καὶ στρατηγοῖς εὐθύνας. γίνονται δὲ πρὸς αὐτοὺς γραφαί, ξενίας, δωροξενίας, δώρων, συκοφαντίας, ψευδοκλητείας, ψευδεγγραφῆς, βουλεύσεως, ἀγραφίου, μοιχείας. εἰσάγουσι δὲ καὶ δοκιμασίαν ταῖς ἀρχαῖς. καὶ τοὺς ἀπεψηφισμένους, καὶ τὰς ἐκ τῆς βουλῆς καταγνώσεις, καὶ δίκας ἐμπορικάς, καὶ μεταλλικάς. καὶ ἐὰν δοῦλος κακῶς ἀγορεύῃ τὸν ἐλεύθερον, καὶ ταῖς ἀρχαῖς ἐπικληροῦσι τὰ δικαστήρια, τὰ ἴδια, καὶ τὰ δημόσια. καὶ τὰ σύμβολα τὰ πρὸς τὰς πόλεις κυροῦσι. καὶ δικαστὰς ἀπὸ συμβόλων εἰσάγουσι, καὶ τὰς τῶν ψευδομαρτυριῶν ἐξ Ἀρείου πάγου.

Ὅσα ὁ ἄρχων ποιεῖ. β'.

Ὁ δὲ ἄρχων, διατίθησι μὲν Διονύσια, καὶ Θαργήλια μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν. δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν λαγχάνονται, κακώσεως,

Rex, & belli Imperator, atque sex Thesmothetæ. hisce enim, nouem illi Principes complentur. Erat & quædam Thesmothetarum discussio appellata, num scilicet ex vtroq; Parente Athenienses sint à tertia vsque generatione, & ex quibus populis oriundi: num Apollo ipsis sit Patrius, & Iupiter Hercæus: nũ Parentes bene tractent, num pro patria bella gerant, num censum habeant. Interrogabat autem Senatus, hi vero iurabant apud porticum regiam, quę est lapidea, se leges obseruaturos, & munera non sumpturos: aut auream persoluturos statuam: deinde in Acropolim profecti, eadem iurabant. Myrto autem coronabantur, & communiter mortis potestatem habent, si quis, quo non licet, descendat. Iudices sortiri. & Arbitros, vnum è tribubus singulis. Imperatores eligere ex omnibus. & secundum singulas prytaneas inquirere, num singuli bene imperare videantur. * & suffragiis * Ciuium condemnatum iudicant, atque Equitum Magistros duos, & Tribunos decem, & hæc quidem publice. Priuatim vero Thesmothetæ, quando ius dicendum sit, præscribunt. & publicas accusationes in Populũ promulgant, atque suffragia. Tum & actionum intentiones introducunt, & iniquitatis actiones, atque si quis legem non vtilem tulerit, insuper & Ducum examinationes. Actiones porro apud hos instituuntur, malæ vsæ ciuitatis, munerum Inquilinorum corruptelæ, munerum sycophantiæ, falsæ citationis, falsæ inscriptionis, insidiarum, non dati nominis, adulterii. Tum & præturis censurã administrant, & iudicio liberatos, Senatus decreta, iudicia emporialia, & metallica sique seruus maledicat libero. Insuper & præturis iudicia sortiuntur, & priuata, & publica. Vrbium commercia rata faciunt, contractuum Iudices inducunt, & falsi testimonii actiones ex Areopago.

Prætoris officium. 2.

Prætor porro, Orgia disponit, & Thargelia cum suis Procuratoribus. Actiones vero apud illum sortiuntur, iniuriarum, ebrie-

ebrietatis, in Arbitrorum delectum, orphanorum tutelæ: tutelarum ordinationes, Hæredum, & Cohæredum adiudicationes. Curatores quoque Mulierum, quæ à Viri obitu impraegnatæ videntur. Tum & orphanorum domus elocant. Hic vero ἐπώνυμος cognominis est, & ab eo tempus numeratur.

παροινίας. εἰς διαιτητῶν αἵρεσιν, ἐπιτροπῆς ὀρφανῶν, ἐπιτρόπων καταστάσεις. κλήρων καὶ ἐπικλήρων ἐπιδικασίαι. ἐπιμεληταὶ δὲ καὶ τῶν γυναικῶν, αἳ ἂν φαύωσιν ἀπ' ἀνδρὸς τελευτήσαντος κύειν. καὶ τοὺς οἴκους ἐκμισθοῦσι τῶν ὀρφανῶν. οὗτος δὲ ἐπώνυμός ἐστι, καὶ ἀπ' αὐτοῦ ὁ χρόνος ἀριθμεῖται.

Regis officium. 3.

Sed Rex, mysteriis præest cum Curatoribus eorum, Bacchi festis, & certaminum lampadis. & patria administrat sacrificia. Dicuntur autem apud illum, dies, seu actiones: impietatis, sacrilegii, controuersiæ. Sed & generibus, & sacris omnibus, ille ius dicit. Et cędis actiones, in Areopagum inducit: coronaque deposita, simul cum ipsis iudicat. Contendentibus porro interdicit, à mysteriis, & aliis legitimis abstinere: iudicat & inanimatorum caussas. Huius porro Coniugem, Reginam vocant.

Ὅσα ὁ βασιλεὺς ποιεῖ. γ'.

Ὁ δὲ βασιλεὺς, μυστηρίων προέστηκε μετὰ τῶν ἐπιμελητῶν, καὶ ληναίων, καὶ ἀγώνων τῶν ἐπὶ λαμπάδι. καὶ τὰ περὶ τὰς πατρῴας θυσίας διοικεῖ. δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν λαγχάνονται, ἀσεβείας, ἱερωσύνης, ἀμφισβητήσεως. καὶ τοῖς γένεσι, καὶ τοῖς ἱεροῖς πᾶσιν αὐτὸς δικάζει. καὶ τὰς τοῦ φόνου δίκας εἰς ἄρειον πάγον εἰσάγει. καὶ τὸν στέφανον ἀποθέμενος, σὺν αὐτοῖς δικάζει. προαγορεύει δὲ τοῖς ἐναντίοις, ἀπέχεσθαι μυστηρίων, καὶ τῶν ἄλλων νομίμων. δικάζει δὲ καὶ τὰς τῶν ἀψύχων δίκας. τὴν δὲ συνοικοῦσαν αὐτῷ, βασίλισσαν καλοῦσιν.

Imperatoris officium. 4.

Imperator, Dianæ Venatrici sacrificat, & Marti. Ordinat quoque certamen funebre eorum, qui bello cecidere. Et Harmodio, suisque parentalia celebrat. Apud hunc autem, actiones intenduntur: Inquilinorum, eodem cum Ciuibus ciuitatis iure vtentium, Hospitum. Sortem distribuit, singulis scilicet Tribubus partem; illam quidem Arbitris cōcedens. Inducit porro actiones, defectionis, immunitionis, Hæredum, & Inquilini.

Ὅσα ποιεῖ ὁ πολέμαρχος. δ'.

Ὁ δὲ πολέμαρχος, θύει μὲν Ἀρτέμιδι ἀγροτέρᾳ, καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ. διατίθησι δὲ τὸν ἐπιτάφιον ἀγῶνα, τῶν ἐν πολέμῳ ἀποθανόντων. καὶ τοῖς περὶ ἁρμόδιον ἐναγίζει. δίκαι δὲ πρὸς αὐτὸν λαγχάνονται, μετοίκων, ἰσοτελῶν, προξένων. καὶ διανέμει τὸ λαχὸν, ἑκάστῃ φυλῇ τι μέρος. τὸ μὲν, διαιτηταῖς παραδιδούς. εἰσάγων δὲ δίκας ἀποστασίου, ἀπροστασίου, κλήρων, μετοίκου.

De assessoribus. 5.

Consessores autem nominantur, quos Prætor, Rex, & Imperator, binos scilicet singuli, quoscunque voluerint eligunt: eos vero, apud Quingentos censeri oportebat, deinde in foro. Allegantur & tabulæ, quod iudicio legitimo iudicatum sit.

Περὶ παρέδρων. ε'.

Πάρεδροι δὲ ὀνομάζονται, οὓς αἱρεῖται ἄρχων, καὶ βασιλεὺς, καὶ πολέμαρχος, δύο ἕκαστος, οὓς βούλεται. δοκιμασθῆναι δὲ αὐτοὺς ἐχρῆν ἐν τοῖς πεντακοσίοις, εἶτ' ἐν δικαστηρίῳ. προσαιροῦνται δὲ καὶ γραμματεῖα, ὃς ἐννόμῳ δικαστηρίῳ κρίνεται.

Περὶ εἰσαγωγέων, καὶ ἀθλοθετῶν. ϛ'.

Εἰσαγωγεῖς, ἀρχῆς κληρωτῆς ὄνομα. οὗτοι δὲ τὰς δίκας εἰσῆγον πρὸς τοὺς διαιτητάς. ἀθλοθέται, δέκα μέν εἰσιν, εἷς κατὰ φυλήν. δοκιμασθέντες δὲ, ἄρχουσι τέσσαρα ἔτη, ἐπὶ τῷ διαθεῖναι τὰ παναθήναια, τόν τε μουσικὸν, καὶ τὸν γυμνικὸν, καὶ τὴν ἱπποδρομίαν.

De introductoribus, & arbitris. 6.

Introductores, Magistratus cuiusdam sorte electi nomen est. hi vero actiones, ad Arbitros introducebant. Arbitri autem decem sunt, singuli scilicet ex Tribubus singulis. Censi vero, & probati, quatuor annis regnant: ad Panathenæorum administrationem, musicum, gymnicum, & equestre certamen.

Περὶ ἱππάρχων, φυλάρχων, νομοφυλάκων, καὶ πρυτανέων. ζ'.

Ἵππαρχοι δὲ δύο ἐξ ἁπάντων Ἀθηναίων αἱρεθέντες, ἐπιμελοῦνται τῶν πολέμων. οἱ δὲ φύλαρχοι, δέκα εἷς ἀπὸ φυλῆς ἑκάστης τῶν ἱππέων προΐστανται. καθάπερ οἱ ταξίαρχοι, τῶν ὁπλιτῶν. νομοφύλακες μὲν, ἐστεφανῶνται στροφίῳ λευκῷ. τὴν δὲ πομπὴν, πέμπουσι τῷ θεῷ. τοῖς δὲ προέδροις, ἐν ἐκκλησίαις συγκαθίζουσιν, ἔνια διακωλύοντες ἐπιχειροτονεῖν, ὅσα μὴ συμφέρει. οἱ πρυτάνεις οὗτοι τὴν βουλὴν συνάγουσιν ὁσημέραι, πλὴν ἂν ἀφετέος τις ᾖ. τὸν δὲ δῆμον τετράκις ἑκάστης πρυτανείας, καὶ προγράφουσι πρὸ τῆς βουλῆς, καὶ πρὸ τῆς ἐκκλησίας, ὑπὲρ ὧν δεῖ χρηματίζειν. τῶν δ' ἐκκλησιῶν, ἡ μὲν κυρία, ἐν ᾗ τὰς ἀρχὰς ἐπιχειροτονοῦσιν, εἴπερ καλῶς ἔχουσιν, ἢ ἀποχειροτονοῦσιν. ἐν ᾗ καὶ τὰς εἰσαγγελίας ὁ βουλόμενος εἰσαγγέλλει. καὶ τὰς ἀπογραφὰς τῶν δημευομένων ἀναγινώσκουσιν οἱ πρὸς ταῖς δίκαις, καὶ τὰς λήξεις τῶν κλήρων. ἡ δὲ δευτέρα ἐκκλησία, ἀνεῖται τοῖς βουλομένοις ἱκετηρίαν θεμένοις, λέγειν ἀδεῶς περί τε τῶν ἰδίων, καὶ τῶν δημοσίων. ἡ δὲ γ', κήρυξι καὶ πρεσβείαις, ἄξιον χρηματίζειν, οὓς δεῖ πρότερον τοῖς πρυτάνεσιν ἀποδοῦναι τὰ γράμματα. ἡ δὲ δ', περὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων.

De magistris equitum, tribunis, legum custodibus, & prytaneis. 7.

Equitũ Magistri duo, ex omnibus Atheniensibus electi, res militares curabant. Sed Tribuni decem, vnus è Tribu qualibet, Equitibus præerant: sicuti ordinum Duces, armatis Militibus. Legum custodes fascia alba coronantur, & pompam Deo mittunt: primosque in concionibus occupant accubitus, nõnulla suffragiis decerni prohibentes, quæcunque minus vtilia fuerint. Sed Prytanei, Senatum quotidie congregant, nisi quis dies nefastus fuerit. & prytaneis singulis, Populo præscribunt ante Senatum, & ante concionem, de quibus nam agendum sit. Concionum porro principalis dicitur, in qua Magistratus confirmant, siquidem boni fuerint, aut abrogant: in qua & publicas caussas, quicunque voluerit, recitare potest. & publicatorum professiones ante iudicia, & hæreditatum sortem recitant. Secunda concio habetur, volentibus, supplicatione facta, intrepide loqui de priuatis rebus, & publicis. Tertia, Præconibus, & Legatis celebranda est, quos antè Prytaneis scripta tradere oportet. Quarta vero, de sacris, & sanctis.

Περὶ ἐπιστάτου. η'.

Ὁ δὲ ἐπιστάτης καλούμενος, ἐστὶν εἷς τῶν πρυτάνεων, ὁ κλήρῳ λαχών. δὶς δὲ οὐκ ἔξεστι γενέσθαι τὸν αὐτὸν ἐπιστάτην. ἔχει δὲ οὗτος

De præfecto. 8.

Sed Præfectus dictus, vnus Prytaneorum est, sorte electus. Eundem vero bis Præfectum creari non licet. Habet autẽ hic, sacro-

sacrorum claues, vbi pecuniæ sitæ sunt, & tabulæ. Cumque Prytanei, aut Senatum, aut Populum conuocant, hic ex singulis conciliis primam occupat sedem, sola prætoria excepta.

De receptoribus. 9.

Receptores erant decem, qui vectigalia, tributa, & telonia recipiebant, & controuersias, quæ circa hæc erant, diiudicabant: quod si qua maior erat, ad forum transferebant.

De quæstoribus. 10.

Quæstores Deæ, electi erant ex Pentacosiomedimnis, sed pecunias præsente Senatu recipiebant: hi vero, * κωλακρέται dicebantur. Habebant quoque potestatem remittendi mulctam, si iniuste à Principibus iniuncta fuisset.

De scribis. 11.

Scriba, qui iuxta prytaneam à Senatu sorte eligitur, ad tabulas seruandas, & decreta. Secundus, delectus ad Senatus Leges. Sed qui propter ærarium eligitur Scriba, & Populo, & Senatui prælegit.

De contrarotulatoribus. 12.

Contrarotulator, primum quidem electus erat, postea sorte creabatur, omniaque transscribebat apud Senatum deponens.

De censoribus. 13.

Duo erant, hic quidem Senatus alterius iurisdictionis, Censores. & hos Senatus, sorte deligit, vt ius dicentibus adsint.

De nauarchis. 14.

Nauarchæ, sunt classem curantes, & triremium solutionem.

τὰς κλεῖς τῶν ἱερῶν, ἐν οἷς τὰ χρήματα, καὶ τὰ γράμματα. καὶ ὅταν οἱ πρυτάνεις τὸν δῆμον ἢ τὴν βουλὴν συνάγωσιν, οὗτος ἐξ ἑκάστης βουλῆς πρόεδρον ἕνα κληρεῖ, μόνην τὴν πρυτανεύουσαν ἀφιείς.

Περὶ ἀποδεκτῶν. θ'.

Ἀποδέκται δὲ ἦσαν δέκα, οἳ τούς τε φόρους, καὶ τὰς εἰσφορὰς, καὶ τὰ τέλη ὑπεδέχοντο, καὶ τὰ περὶ τούτων ἀμφισβητήσιμα ἐδίκαζον. εἰ δέ τι μεῖζον εἴη, εἰσῆγον εἰς τὸ δικαστήριον.

Περὶ ταμιῶν. ι'.

Ταμίαι τῆς θεοῦ, κληρωτοὶ μὲν, ἐκ πεντακοσίων μεδίμνων ἦσαν. τὰ δὲ χρήματα παρελάμβανον, τῆς βουλῆς παρούσης. ἐκαλοῦντο δὲ οὗτοι κωλακρέται. εἶχον δὲ ἐξουσίαν καὶ ζημίαν ἀφελεῖν, εἰ ἀδίκως ὑπὸ τῶν ἀρχόντων ἐπιβληθείη.

Περὶ γραμματέων. ια'.

Γραμματεὺς, ὁ κατὰ πρυτανείαν κληρωθεὶς ὑπὸ τῆς βουλῆς, ἐπὶ τῷ γράμματα φυλάττειν, καὶ τὰ ψηφίσματα. καὶ ἕτερος ἐπὶ τοὺς νόμους ὑπὸ τῆς βουλῆς χειροτονούμενος. ὁ δὲ ὑπὸ τοῦ δημοσίου αἱρεθεὶς γραμματεὺς, ἀναγινώσκει τῷ τε δήμῳ, καὶ τῇ βουλῇ.

Περὶ ἀντιγραφέων. ιβ'.

Ἀντιγραφεὺς, πρότερον μὲν αἱρετὸς, αὖθις δὲ κληρωτὸς ἦν. καὶ πάντα ἀντεγράφετο παρακαθήμενος τῇ βουλῇ.

Περὶ λογιστῶν. ιγ'.

Δύο δὲ ἦσαν, ὁ μὲν τῆς βουλῆς, ὁ δὲ τῆς διοικήσεως λογισταί. καὶ τούτους ἡ βουλὴ κληροῖ κατάρχειν, ὡς παρακολουθεῖν τοῖς διοικοῦσι.

Περὶ ἀποστολῶν. ιδ'.

Ἀποστολεῖς, οἱ προνοούμενοι τοῦ ἀποστόλου καὶ τοῦ ἔκπλου τῶν τριήρεων.

Περὶ πωλητῶν. ιε'.

Πωληταί, τὰ τέλη πιπράσκουσι, μετὰ τῶν ἐπὶ τὸ θεωρικὸν ᾑρημένων. καὶ τὰς τῶν ἐξ Ἀρείου πάγου, μετὰ τὸν πρότερον λόγον φυγόντων οὐσίας. καὶ τὰ δεδημευμένα. πρυτανεύει δὲ ἐξ αὐτῶν εἷς, ὃς τὰ πωλούμενα βεβαιοῖ. ἀπήγοντο δὲ πρὸς τούτους καὶ οἱ μετοίκιον μὴ τιμηθέντες.

Περὶ εὐθυνῶν. ιϛ'.

Οἱ δὲ εὔθυνοι, ὥσπερ οἱ πάρεδροι τοῖς ἐννέα ἄρχουσι, προσαιροῦνται. οὗτοι δὲ εἰσπράττουσι τοὺς ἔχοντας.

Περὶ τῶν τετταράκοντα. ιζ'.

Οἱ δὲ τετταράκοντα, πρότερον μὲν ἦσαν τριάκοντα. οἳ περιιόντες κατὰ δήμους, τὰ μέχρι δραχμῶν δέκα, ἐδίκαζον. τὰ δὲ ὑπὲρ ταῦτα, διαιτηταῖς παρεδίδοσαν. μετὰ τὴν τῶν τριάκοντα ὀλιγαρχίαν, μέσοι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τριάκοντα, καὶ τετταράκοντα, ἐγένοντο χίλιοι καὶ διακόσιοι. ἀπὸ τούτων ἦσαν, οἱ λῃτουργοῦντες. Δημοσθένης δὲ νόμον γράψας, ἀντὶ τοσούτων τριακοσίους τοὺς πλουσιωτάτους ἐποίησε.

Περὶ ἐπαγωγῶν. ιη'.

Ἐπαγωγεῖς, οἱ τὰς ἐμμήνους δίκας ἐπάγοντες. ἦσαν δὲ προικικαί, ἐρανικαί, ἐμπορικαί.

Περὶ νομοθετῶν. ιθ'.

Νομοθέται δὲ ἦσαν χίλιοι. οἷς ἐξῆν λῦσαι νόμον παλαιόν, ἀλλ' οὐ θεῖναι νέον. τοὺς γὰρ νέους, ἐδοκίμαζεν ἡ βουλή, καὶ ὁ δῆμος, καὶ τὰ δικαστήρια. οὗτοι παρεφύλαττον, μή τις ἐντὸς τοῦ πελασγικοῦ κείρει, ἢ κατὰ πλέον ἐξορύττει. καὶ τῷ ἄρχοντι δὲ παρεδίδοσαν. τὸ δὲ τίμημα ἦν τρεῖς δραχμαί, καὶ ἁπλοῦν τὸ βλάβος.

De venditoribus. 15.

Venditores, telonia vendunt, cum aliis ad fiscum pertinentibus, & eorum, qui post primam ex Areopago sententiam, exules sunt, substantias, & publicata bona: vnus autem ex his imperat, qui vendita confirmat. Ad hos quoque, Inquilini nondum censi abducebantur.

De correctoribus. 16.

Correctores, quemadmodum & Consessores, ad nouem Principes eliguntur, qui à repetundarum Reis mulctam exigunt.

De quadraginta. 17.

Quadraginta autem, primum Triginta soli erant, qui per Populum obeuntes, ea quæ ad decem drachmarum summam accedebant, diiudicabant: sed quæ vltra hanc excedebant, Arbitris transferebant. Post Triginta oligarchiam, medii inter Triginta numerum, & Quadraginta fuere, Mille & ducenti. & ex his, publica munia obeuntes erãt. Sed Demosthenes, Lege lata pro his, Trecentos ditissimos instituit.

De illatoribus. 18.

Illatores, qui menstrua introducebant iudicia: erant autem fere conuiuialia, & mercatoria.

De legislatoribus. 19.

Legislatores mille erant, quibus veterem legem abrogare, nouam autem sancire licitum non erat. Leges enim nouas, Senatus probabat, Populus, & Iudices. Hi vero obseruabant, ne quis inter Pelasgicum meteret, aut vlterius foderet. & Prætori hoc tribuebant. Mulcta autem, tres erant drachmæ, & nocumentum simplex.

De

De vndecim. 20.

Vndecim sunt, quorum singuli è singulis eliguntur tribubus, ipsisque Scriba adnumeratur. & secundum Phalereum, Nomophylaces nominati sunt. Captiuorum vero curam gerebant, fures capiebant, plagiarios, & grassatores: quos si confessi essent, morte mulctabant: sin minus, in forum inducebant: sique conuicissent, tollebant. Vna autem carceris ianua, Charonia dicebatur, per quā ad mortem ducebantur.

De notariis. 21.

Notarii, singulorum notabant debita, & non soluentes in iudicium vocabant. Singulis quoque mulctas, prout dignum erat, adscribebant. Et In frumenti distributionibus, frumenti Notarii constituebantur, secundum Antiphontem.

De præcone. 22.

Præco quidem alter Mysticorum, à Ceryce Mercurii Filio, & Pandrosa Cecropis Filia: alter vero, circa certamina. Alii quoque pomparum Præcones, ex Euonidarum familia: aliique, in foro venales res promulgantes.

De librariis. 23.

Librarii sex constituebantur Ciuium albo inscriptorum, & triginta alii hisce adnumerabantur. Mulctabant eos, qui ad conciones non accederent; & eos qui concionibus intererāt, scrutabantur. Atq; funiculum minio tingentes, per lictores eos, qui in foro erant, ad concionem pellebant. Sed qui in Librum Lixiarchicum iam inscriptus erat, patrimonium occupabat. Patrimonium autem, & λῆξις appellatur.

De hestiarchis [ædilibus.] 24.

Expiabant hi lustrationibus minoribus concionem, & theatrum. Expiatio enim illa, & lustratio dicitur.

Περὶ τῶν ἕνδεκα. κ'.

Οἱ ἕνδεκα, εἷς ἀφ' ἑκάστης βουλῆς ἐγίγνετο· καὶ γραμματεὺς αὐτοῖς συνηριθμεῖτο. νομοφύλακες δὲ, κατὰ τὸν Φαληρέα μετωνομάσθησαν. ἐπεμελοῦντο δὲ τῶν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ, καὶ ἀπῆγον κλέπτας, ἀνδραποδιστὰς, λωποδύτας, εἰ μὲν ὁμολογοῖεν, θανατώσοντες. εἰ δὲ μὴ, εἰσάξοντες εἰς τὰ δικαστήρια. κἂν ἁλῶσιν, ἀποκτενοῦντες. τοῦ δὲ νομοφυλακίου θύρα μία, χαρωνεῖον ἐκαλεῖτο, δι' ἧς οἱ ἐπὶ θανάτῳ ἀπήγοντο.

Περὶ ἐπιγραφέων. κα'.

Ἐπιγραφεῖς, οὗτοι τὰ ὀφειλόμενα ἐφ' ἑκάστῳ ἐπέγραφον. καὶ τοὺς οὐκ εἰσφέροντας εἰσῆγον εἰς τὸ δικαστήριον. ἐπέγραφον δὲ καὶ τὰ τιμήματα ἑκάστοις κατὰ τὴν ἀξίαν. καὶ ἐν ταῖς σιτοδοσίαις, ἐγίγνοντο σίτου ἐπιγραφεῖς, ὡς Ἀντιφῶν.

Περὶ κήρυκος. κβ'.

Κῆρυξ, ὁ μέν τις τῶν μυστικῶν, ἀπὸ κήρυκος τοῦ ἑρμοῦ, καὶ πανδρόσου τῆς κέκροπος. ὁ δὲ, περὶ τοὺς ἀγῶνας. οἱ δὲ περὶ τὰς πομπάς, ἐκ τοῦ εὐνειδῶν γένους. οἱ δὲ, κατ' ἀγορὰν τὰ ὤνια προκηρύττοντες.

Περὶ ληξιάρχων. κγ'.

Ληξίαρχοι ἓξ καθίσταντο τῶν πολιτῶν, ἐγγεγραμμένων ἐν λευκώματι, καὶ τριάκοντα ἀνδρῶν αὐτοῖς προσαιρεθέντων, τοὺς μὴ ἐκκλησιάζοντας ἐζημίουν, καὶ τοὺς ἐκκλησιάζοντας ἐξήταζον. καὶ σχοινίον μιλτώσαντες, διὰ τῶν τοξοτῶν συνήλαυνον τοὺς ἐκ τῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν. ὁ δὲ εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ἐγγραφεὶς, ἤδη τὰ πατρῷα παρελάμβανεν. ἡ δὲ πατρῴα οὐσία, καὶ λῆξις ἐκαλεῖτο.

Περὶ ἑστιάρχων. κδ'.

Ἐκάθαιρον χοιριδίοις μικροῖς οὗτοι τὴν ἐκκλησίαν, καὶ τὸ θέατρον. καθάρσιον δὲ τοῦτο, καὶ χοιρίδιον ἐκαλεῖτο.

Περὶ περιπόλων, καὶ ἐφήβων. κέ.

Περίπολοι ἔφηβοι, περιῄεσαν τὴν χώραν περιφυλάττοντες, ὥσπερ ἤδη μελετῶντες τὰ στρατιωτικά. καὶ εἰς μὲν τοὺς ἐφήβους εἰσῄεσαν ὀκτωκαίδεκα ἔτη γενόμενοι. δύο δὲ εἰς περιπόλους ἠριθμοῦντο. εἰκοστῷ δὲ ἀνεγράφοντο, τῷ ληξιαρχικῷ γραμματείῳ. καὶ ὤμνυον ἐν ἀγραύλου. * οὐ καταισχυνῶ τὰ ὅπλα, οὐδὲ καταλείψω τὸν παραστάτην, ᾧ ἂν τύχω. ἀμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν, καὶ ὁσίων, καὶ μόνος, καὶ μετὰ πολλῶν. καὶ τὴν πατρίδα, οὐκ ἐλάττω παραδώσω. πλεύσω δὲ κατὰ γῆς ὁπόσην ἂν παραδέξωμαι. καὶ συνήσω τῶν ἀεὶ κρινόντων, καὶ τοῖς θεσμοῖς τοῖς ἱδρυμένοις πείσομαι, καὶ οὕς τινας ἄλλους ἱδρύσεται τὸ πλῆθος ἐμφρόνως. καὶ ἄν τις ἀναιρῇ τοὺς θεσμοὺς, ἢ μὴ πείθηται, οὐκ ἐπιτρέψω. ἀμυνῶ δὲ καὶ μόνος, καὶ μετὰ πάντων. καὶ τὰ ἱερὰ πάτρια τιμήσω. ἵστορες θεοὶ, ἄγραυλοι, ἐνυάλιος, ἄρης, ζεὺς, θάλλω, αὔξω, ἡγεμόνι.

De circuitoribus & ephebis. 25.

Circuitores, ephebi, regionem custodientes circuibant, vtpote militaria iam curantes. Et inter Ephebos recensebantur octodecim annos nati; duo vero ad circum numerabantur. Vigesimo autẽ anno in Lixiarchicũ librũ inscribebantur, & sub dio iurabant: Arma nõ dehonestabo, nec adstantem, quisquis is fuerit, socium relinquam: pugnabo quoque pro focis, & aris solus, & cum multis: patriam nec turbabo, nec prodam. nauigabo contra quẽcunq; destinatus fuerim regionẽ: solennitates perpetuas obseruabo: receptis consuetudinibus parebo, & quascunque alias Populus prudẽter statuerit. & si quis leges receptas sustulerit, nisi comprobauerit, nõ permittam. tuebor deniq; & solus, & cum reliquis omnibus, atque patria sacra colam. Dii ἵστορες cognitores, Agrauli, Enyalius, Mars, Iupiter, Floreo, augesco Duci.

Περὶ ἱεροποιῶν. κϛ΄.

Δέκα ὄντες οὗτοι, ἔθυον θυσίας τὰς πενταετηρίδας. τὴν εἰς δῆλον, τὴν ἐν βαυρῶνι, τὴν τῶν ἡρακλειδῶν, τὴν ἐλευσῖνα.

De sacrificis. 26.

Decem hi existentes, sacrificia offerebant quinquennia: sacrificium scilicet in Delum, in Bauronem, Heraclidarum, & in Eleusinam.

Περὶ ὀργεώνων. κζ΄.

Ὀργεῶνες, οἱ κατὰ δήμους ἐν τακταῖς ἡμέραις θύοντες θυσίας τινάς.

De orgeonibus. 27.

Orgeones, qui constitutis quibusdam diebus tributim offerebant sacrificia aliqua.

Περὶ φρατόρων. κη΄.

Εἰς τούτους, τούς τε κούρους, καὶ τὰς κόρας εἰσῆγον. καὶ εἰς ἡλικίαν προελθόντων ἐν τῇ καλουμένῃ κουρεώτιδι ἡμέρα. ὑπὲρ μὲν τῶν ἀρρένων, τὸ κούρειον ἔθυον, ὑπὲρ δὲ τῶν θηλειῶν τὴν γαμηλίαν.

De tribubus. 28.

In has, Pueros simul, & Virgines introducebant: eos scilicet qui iustam inibant ætatem, in die Cureotide. Et pro Masculis quidem, coriandrum offerebant: pro Fœmellis autem, dotem nuptialem.

De

Περὶ

De geraris. 29.

Hæ arcana sacra Baccho immolabant, cum aliis quoque mysteriis: has autem quatuordecim existentes, Rex constituebat.

Περὶ γεραρῶν. κθ'.

Αὗται, ἄῤῥητα ἱερὰ διονύσῳ ἔθυον, μετ' ἄλλης θεωρίας. καθίστη δὲ αὐτὰς ὁ βασιλεὺς, οὔσας τεσσαρεσκαίδεκα.

De tribunis. 30.

Hi sunt, qui Tribubus imperant: aliquandiu Naucleri dicti sunt: vnde & tribus Naucariæ. Naucaria autem, aliquando fuit duodecima tribus pars. & Naucariæ erant duodecim: quatuor, secundum Tertiam quamlibet. Hi vero tributa tributim collata administrabant, & qui ex hisce fiebant sumptus. Naucaria autem quælibet, duos exhibebat Equites & nauim vnam, vnde nimirum nomen sumpsit.

Περὶ δημάρχων. λ'.

Οὗτοι οἱ κατὰ δήμους ἄρχοντες, ἐκαλοῦντό ποτε * ναύκληροι, ὅτε καὶ οἱ δῆμοι ναυκραρίαι. ναυκραρία δὲ ἦν ποτε φυλῆς δυοκαιδέκατον μέρος. καὶ δυώδεκα ναυκραρίαι ἦσαν, τέσσαρες κατὰ τριττὺν ἑκάστην. τὰς δὲ εἰσφορὰς τὰς κατὰ δήμους διεχειροτόνουν οὗτοι, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἀναλώματα. ναυκραρία δὲ ἑκάστη δύο ἱππέας παρεῖχε, καὶ ναῦν μίαν. ἀφ' ἧς ἴσως ὠνόμασαι.

De trittyarchis. 31.

Trittyæ præterea Præses, Trittyarcha dicitur. Trittyarum vero singularum familiæ, tres sunt. Et tribus quidem, vsque ad Cecropem, quatuor fuerunt, Cecropis, Autochthō, Actæa, Paralia. Post Cranaum vero adnominatæ sunt, Cranais, Atthis, Mesogæa, Diacris. Sed post Erichthonium, Dias, Palladia, Neptunia, Vulcania. Verum ab Ionis Liberis, Erichthone & Leonte, Hoplitæ, Aegicores, & Cades. Ab Alcmæone autem, Apolline interrogato, multa nomina in decem redacta sunt: Erechthis, Cecropis, Aegis, Pandionis, Acamāthis, Antiochis, Leontis, Oenis, Hippothontis, Aeantis. His vero addiderunt duas, Antigonidem, & Demetriam: quas postea Attalidem, & Ptolemaidem nominauerunt. A Tribubus autem, tributim iudicare dicitur. Contribulis, alienigena, Tribulis, Tribulium Deorum sacra, tribunitius sanguis, intestinum bellum, & his similia. Tribuum Reges ex Eupatridis existentes in primis sacrorum curam gerebāt, considentes in palatio, quod circa Bucolium est. Quum autem quatuor tantum tribus essent, in ternas partes singulæ diuidebantur.

Περὶ τριττυάρχων. λα'.

Ὁ μὲν τῆς τριττύος ἄρχων, τριττύαρχος ἐκαλεῖτο. τριττύος δὲ ἑκάστης γένη τρία. καὶ αἱ φυλαὶ, τέως μὲν ἐπὶ Κέκροπος, ἦσαν τέσσαρες, κεκροπὶς, αὐτόχθων, ἀκταία, παραλία. ἐπὶ δὲ Κραναοῦ μετωνομάσθησαν, κραναὶς, ἀτθὶς, μεσόγαια, διακρίς. ἐπὶ δὲ Ἐριχθονίου, διὰς, ἀθηναῒς, ποσειδωνιὰς, ἡφαιστιάς. ἀπὸ δὲ τῶν Ἴωνος παίδων * ἐπὶ Ἐριχθονέως τε * καὶ Λέοντος, ὁπλῖται, αἰγικόρεις, * κάδεις. ἐπὶ δὲ Ἀλκμαίωνος, δέκα ἐγένοντο ἐκ πολλῶν ὀνομάτων, ἐρομένου τοῦ πυθίου, ἐρεχθὶς, κεκροπὶς, αἰγὶς, πανδιονὶς, ἀκαμαντὶς, ἀντιοχὶς, λεοντὶς, οἰνὶς, ἱπποθοωντὶς, αἰαντίς. προσετέθησαν δὲ αὐταῖς δύο, ἀντιγονὶς, καὶ δημητριάς. ἃς ὕστερον μετωνόμασαν, ἀτταλίδα, καὶ πτολεμαΐδα. Ἀπὸ δὲ φυλῶν, τὸ φυλοκρινεῖν ὠνομάσθη. καὶ ὁμόφυλος, ἀλλόφυλος, φυλέτης, φυλίων θεῶν ἱερὰ, ἐμφύλιον αἷμα, ἐμφύλιος πόλεμος, καὶ τὰ ὅμοια. Οἱ φυλοβασιλεῖς, ἐξ εὐπατριδῶν δὲ ὄντες, μάλιστα τῶν ἱερῶν ἐπεμελοῦντο, συνεδρεύοντες ἐν τῷ βασιλείῳ, τῷ παρὰ τὸ βουκολεῖον. ὅτι μέντοι τέσσαρες ἦσαν αἱ φυλαὶ, εἰς τρία μέρη ἑκάστη διῄρητο.

* καὶ τὸ μέρος τοῦτο, ἐκαλεῖτο τριττὺς, καὶ ἔθνος, καὶ φρατρία. ἑκάστου δὲ ἔθνους γένη τριάκοντα, ἐξ ἀνδρῶν τοσούτων, ἃ ἐκαλεῖτο τριακάδες. καὶ οἱ μετέχοντες τοῦ γένους, γεννῆται, καὶ ὁμογάλακτες, γένει μὲν οὐ προσήκοντες, ἐκ δὲ τῆς συνόδου οὕτω προσαγορευόμενοι. τρία δὲ ἦν τὰ ἔθνη πάλαι, εὐπατρίδαι, γεωμόροι, δημιουργοί.

& hæc pars, trittys nominabatur, genus, & phratria. Singulorum vero generum familiæ erant triginta, ex totidem Viris constantes, quæ Trigesimæ vocabantur. Et eiusdem familiæ, seu generis participes, Cognati, Collactaneique, cognationis quidem non eiusdem, sed propter conuentum hunc, nominabantur. Tres autem erant gentes olim, Eupatridę, Geomori, Demiurgi.

Περὶ γυναικοκόσμων ἀρχῶν. λϛ.

Γυναικοκόσμοι δὲ ἀρχοὶ, ἐπὶ τοῦ κόσμου τῶν γυναικῶν. τὰς δὲ ἀκοσμούσας ἐζημίουν, καὶ τὰς ζημίας αὐτῶν γράφοντες, ἐξετίθεσαν ἐπὶ τῆς πλατάνου τῆς ἐν κεραμεικῷ. οἱ εἴκοσι τούτους εἵλοντο, μετὰ τῶν τριάκοντα τῆς πολιτείας, καὶ τῶν νόμων ἐπιμελητῶν, ἀριστίνδην ἐπιλεξάμενοι. ἦν μέντοι καὶ κρηνοφυλάκιον ἀρχὴ, δούλους εἰς τὸ ἔργον αὐτῆς τῆς ἐπικλήσεως ἔχουσα. καὶ λέων δέ τις ἐκαλεῖτο, κρηνοφύλαξ, χαλκοῦς πεποιημένος, ἐπὶ κρήνης τινὸς, δι' ἧς τὸ ὕδωρ ἐφέρετο ἐν ταῖς πρὸς ὕδωρ δίκαις. ἐπιμελητὴς δέ τις κληρωτὸς ἐγίγνετο, ὃς ἐκαλεῖτο ἐφύδωρ, ὁ παραφυλάττων τὴν ἰσότητα τῆς κλεψύδρας. Θεωρικὰ δὲ χρήματα εἰς τὰς ἑορτὰς, καὶ θεῶν τιμὰς, τῷ πλήθει νεμόμενα. καὶ τὸ διδόμενον ἐκαλεῖτο θεωρικὸν, ὥσπερ καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸν, καὶ τὸ δικαστικόν. ὅπερ καὶ τριώβολον, καὶ διώβολον, καὶ ὀβολός. ὧν ὁ ἐφεστηκὼς ἐπὶ τῆς διοικήσεως, αἱρετὸς ἦν ἐπὶ τῶν προσιόντων, καὶ ἀναλισκομένων. Καὶ στρατηγοὶ δὲ ἱππάρχων ὀνόματα, καὶ ἑλληνοταμίαι, οἱ τοὺς φόρους ἐκλέγοντες, καὶ ἐπὶ νήσων τὰ παρὰ τῶν νησιωτῶν εἰσπράττοντες, καὶ τὰς πολιτείας αὐτῶν ἐφορῶντες. καὶ τοιχοποιοί, καὶ ἱεροποιοὶ, καὶ βοῶν ὑπηρεσιῶν ὀνόματα. καὶ ἀποδεκταῖοι, οἱ τὸν σῖτον ἀπομετρούμενοι. σιτῶναι δὲ, οἱ συνωνούμενοι. τάχα δὲ καὶ πρακτῆρες ὄνομα ὑπηρεσίας, ἢ πράκτορες, ὡς Δημοσθένης. οὐδεὶς δὲ παρέδωκε τὸ ὄνομα τοῖς πράκτορσιν. ὁμοίως δὲ, καὶ ζητητὰς ἄν τις παρ' αὐτοῦ λάβοι, ὄνομα δημοσίας διακονίας. οἱ τὰ λανθάνοντα ἀναζητοῦσιν.

De muliebri ornatui præfectis. 32.

Muliebri mundo Præfecti erant, propter Mulierum ornatum. Et Mulieres inornatas mulctabant, earumque mulctas scribentes apud platanum, quæ in Ceramico est, exponebant. Viginti hos eligebant, post triginta reipublicæ, & legum Curatores, de optimis deligentes. Erat & Fontium cura, Magistratus quidem, eiusdem nominis seruos ad hoc operis destinatos habens. Tum & leo quidam, Fonticustos appellatur, æneus: fonti cuidam, è quo aquam ad iudicia quæ aqua dispensantur, hauriebant, insidens. Procurator autem quispiam, sorte electus erat, dictus Ἐφύδωρ, clepsydræ æqualitatem custodiens. Theoricæ pecuniæ sunt, in festa, Deorum honores, & Vulgus distributæ. & hoc quod dabatur, theoricum dicebatur: quemadmodum & ecclesiasticum, & iudiciale, quod & triobolus erat, duo oboli, & obolus. Quorum administrationis Præses, sorte electus erat supra illos, qui noui Ciues inscribuntur, vel etiam delentur. Et Imperatores quidem, Magistrorum Equitum nomina Et Hellenotamiæ, qui vectigalia colligentes, & in insulis tributa ab insulanis exigunt, eorumque obseruant respublicas. Aediles quoque & Sacrifici, officiorum nomina. Erogatores, qui frumentum emetiuntur. Frumentarii vero, qui coemunt. Insuper & Petitores, officii nomen fuerit: aut Exactores, secundum Demosthenem, Nemo exactoribus nomen dedit. Similiter & Inquisitores aliquis ab illo sumpserit, nomen publicæ cuiusdam functionis, qui latentia inquirunt.

Ordi-

Ordinum Præfecti, scriptos habentes eos, qui ex Catalogo erant, designabant vtrorumque nomina. & hoc, παρασίζειν, puncto notare vocabatur. Prytanea vero, tempus est, quo vna quæque Tribus præsidet. Et cum decem essent, singulę Tribus pluribus diebus præsidebant. postquam autem duodecim factæ sunt, singulis mensibus singulæ præsident. Ignifer, Puer, per virtutem expiatis vitiis, sub chlamyde & fascia amictus, circumit, ignem aris inferens. Concio conuocata, quæ repente congregatur, necessitate aliqua maiore oborta. Tum & Conuocatio dicitur, cum & eos ex agris vocarent, triremium * Præfectos, & Nauarchis reliquos, tum & maritimos omnes, Salaminiosque. Nautæ autem vocantur, hi quidem marini solum, aut maritimi: alii autem, Salaminii.

CAPVT DECIMVM.

De Atheniensium foris, vnde dicantur, & quas actiones iudicent.

FOra Athenis sunt, Vicus Martius: iudicabat vero actiones cædis, & vulneris ex prædestinatione, incendii, veneficii, si scilicet quis dans occidisset: fiebat autem contestatio, & deinde iudicium. Exordiis vero vti, aut affectuum commotione non licebat. Post primam autem sententiam exilium capere licebat, si quis Parentes occidisset. Mensibus vero singulis, tribus diebus continuis ius dicebant: quarta scilicet mensis deficientis, tertia, & secunda. Nouem Principes, qui singulis annis post censum datum, semper Areopagitis addebantur, sub Dio iudicabant. Cædis autem actiones intendere licebat, vsque ad Consobrinos. & iureiurando inquirere, quis nam mortui Cognatus sit: sique Familiaris fuerit, accusatur, & relegatur. Forum iuxta Palladium, in hoc ius dicitur de cædibus inuite commissis. Nam post Troiæ excidium, Græcorum quidam Palladium habentes, Phalero appulerunt, & per ignorantiam ab incolis occisos abiectos esse, & horũ

οἱ μέντοι ταξίαρχοι, γεγραμμένους ἔχοντες τοὺς ἐκ τοῦ καταλόγου, παρεσημαίνοντο τὰ τῶν ὑφ' ἑτέρου τῶν ὀνομάτων. καὶ τοῦτο, παρασίζειν ἐκαλεῖτο. Πρυτανεία δέ, ἐστι χρόνος, ὃν ἑκάστη φυλὴ πρυτανεύει. καὶ ὅτε μὲν δέκα ἦσαν, πλείους ἑκάστῃ φυλῇ αἱ ἡμέραι. ἐπεὶ δὲ δώδεκα ἐγένοντο, ἑκάστη φυλὴ μηνὸς πρυτανείαν ἔχει. Πυρφόρος παῖς ἀρετῇ, ἐκκαθαρευούσης κακίας, ὑπὸ χλαμυδίῳ καὶ στροφίῳ περιέρχεται, πῦρ ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἐπιτιθείς. Σύγκλητος ἐκκλησία, ἣν ἐξαίφνης ἐποίουν, μείζονος χρείας ἐπιλαβούσης. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ κατακλησία, ὅτι καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀγρῶν κατεκάλουν, τούς τε τριηρεσιλητουργοῦντας, ἄλλους τε τριηράρχους, καὶ τοὺς ἐκ τῆς παράλου, καὶ τῆς σαλαμινίας. ἐκαλοῦντο δὲ οἱ ναῦται, οἱ μὲν πάραλοι μόνον, καὶ παραλῖται. οἱ δέ, σαλαμίνιοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Περὶ τῶν ἐν Ἀθήνησι δικαστηρίων, ὅθεν τε ἐπωνομάσθησαν, καὶ τίνας δίκας ἔκρινον.

ΔΙκαστήρια Ἀθήνησιν, ἄρειος πάγος. ἐδίκαζε δὲ φόνου καὶ τραύματος, ἐκ προνοίας, καὶ πυρκαϊᾶς, καὶ φαρμάκων, ἐάν τις ἀποκτείνῃ δούς. ἐγίγνετο δὲ διωμοσία, καὶ μετὰ αὐτὴν κρίσις. προοιμιάζεσθαι δέ, οὐκ ἐξῆν. οὐδὲ οἰκτίζεσθαι. μετὰ δὲ τὸν πρότερον λόγον, ἐξῆν φυγεῖν, εἴ τις γονέας εἴη ἀπεκτονώς. καθ' ἕκαστον δὲ μῆνα, τριῶν ἡμερῶν ἐδίκαζον ἐφεξῆς, τετάρτῃ φθίνοντος, τρίτῃ, δευτέρᾳ. οἱ δὲ ἐννέα ἄρχοντες, οἱ καθ' ἕκαστον ἐνιαυτόν, μετὰ τὸ δοῦναι τὰς εὐθύνας ἀεὶ τοῖς ἀρεοπαγίταις προσετίθεντο. ὕπαιθροι δὲ ἐδίκαζον. φόνου δὲ ἐξῆν ἐπεξιέναι, μέχρις ἀνεψιαδῶν, καὶ ἐν τῷ ὅρκῳ προσεπερωτᾶν, τίς προσήκων ἐστὶ τῷ τεθνεῶτι. κἂν οἰκέτης ᾖ, ἐπισκήπτει, καὶ συγκεχώρηται. Τὸ ἐπὶ παλλαδίῳ. ἐν τούτῳ λαγχάνεται περὶ τῶν ἀκουσίων φόνων. μετὰ γὰρ Τροίας ἅλωσιν Ἀργείων τινὰς τὸ παλλάδιον ἔχοντας, φαλήρῳ προσβαλεῖν. ἀγνοίᾳ δὲ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀναιρεθέντας ἀπορριφθῆναι. καὶ τῶν

μὲν, οὐδὲν προσίπτεται ζῶον. Ἀκάμας δὲ ἐμήνυσεν, ὅτι εἶεν Ἀργεῖοι, τὸ παλλάδιον ἔχοντες. καὶ οἱ μὲν ταφέντες, ἀγνῶτες προσηγορεύθησαν, τοῦ θεοῦ χρήσαντος. αὐτόθι δὲ ἱδρύθη τὸ παλλάδιον. καὶ περὶ τῶν ἀκουσίων ἐν αὐτῷ δικάζουσι. Τὸ ἐπὶ Δελφινίῳ. ἱδρύθη μὲν ὑπὸ τοῦ Αἰγέως, λέγεται δὲ Ἀπόλλωνι Δελφινίῳ, καὶ Ἀρτέμιδι Δελφινίᾳ. ἐκρίθη δὲ ἐν αὐτῷ πρῶτος Θησεὺς, ἀφοσιούμενος τὸ ἄγος τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀνῃρημένων λῃστῶν, καὶ τῶν Παλλαντιδῶν. οὓς ὡμολόγει μὲν ἀποκτεῖναι, δικαίως δὲ ἔφη τοῦτο δεδρακέναι. Τὸ ἐπὶ Πρυτανείῳ. δικάζει δὲ περὶ τῶν ἀποκτεινάντων, κἂν ὦσιν ἀφανεῖς. καὶ περὶ τῶν ἀψύχων τῶν ἐμπεσόντων, καὶ ἀποκτεινάντων. προειστήκεσαν δὲ τούτου τοῦ δικαστηρίου φυλοβασιλεῖς, οὓς ἔδει τὸ ἐμπεσὸν ἄψυχον ὑπερορίσαι. Τὸ ἐν Φρεαττοῖ. ἐν τούτῳ ἐκρίνετο, εἴ τις τῶν φευγόντων ἐπ' ἀκουσίου φόνου αἰτίᾳ, δευτέραν αἰτίαν ἑκουσίου προσλάβοι. ἦν δὲ ἐν θαλάττῃ τὸ δικαστήριον. καὶ τὸν ἐν αἰτίᾳ προσπλεύσαντα, τῆς γῆς οὐ προσαπτόμενον, ἀπὸ τῆς νεὼς ἔχρην ἀπολογεῖσθαι, μήτε ἀποβάθραν, μήτε ἄγκυραν εἰς τὴν γῆν βαλλόμενον. Γνώριμα δικαστήρια, ἡ ἡλιαία, τὸ τρίγωνον, οὗ μέμνηται Δείναρχος. μέσον παράβυστον, μεῖζον παραβύστου. καὶ μείζονος δὲ μέμνηται Λυσίας. ἐν μέντοι τῷ παραβύστῳ, οἱ ἕνδεκα ἐδίκαζον τὰ Μητίχου κάλλιω, οὗ μνημονεύει Ἀνδροτίων. Τὸ ἐπὶ Λύκῳ. ἀφ' οὗ καὶ ἡ Λύκου δεκάς. καὶ Ἥρας δὲ ἵδρυται αὐτόθι ἔχων τοῦ θηρίου μορφήν. πάλαι δὲ συνήεσαν οἱ συνδικάζοντες τὰ δικαστήρια. Τὸ δὲ Μητίχου δικαστήριον μέγα. οὕτω κληθὲν, ἀπὸ ἀρχιτέκτονος Μητίχου. ἐδίκαζον δὲ οἱ ὑπὲρ τριάκοντα ἔτη, ἐκ τῶν ἐπιτιμίων, καὶ μὴ ὀφειλόντων τῷ δημοσίῳ. ὤμνυον δὲ ἐν Ἀρδήττῳ δικαστηρίῳ, Ἀπόλλω πατρῷον, καὶ Δήμητραν, καὶ Δία βασιλέα. ὁ δὲ Ἀρδηττὸς Εἰλισσοῦ μέν ἐστι πλησίον. ὠνόμασται δὲ ἀπό τινος ἥρωος, ὃς στασιάζοντα τὸν δῆμον ὑπὲρ ὁμονοίας ὥρκωσεν. Ὁ δὲ ὅρκος ἦν τῶν δικαστῶν. περὶ μὲν ὧν νόμοι εἰσί, κατὰ τοὺς νόμους ψηφιεῖσθαι. περὶ δὲ ὧν μὴ εἰσι, γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ. ὁμοσάντων δὲ καὶ τῶν δικαζομένων, τὸ πᾶν ἐκαλεῖτο ἀμφιορκία. Ἡ ἡλιαία δὲ πεντακοσίων.

quidem nullus viuus appulit. Acamas autem indicauit Græcos esse, qui Palladium habeāt. & hi quidem sepultos, secundum Dei oraculum, Ignotos nominarunt. Illuc vero constitutum est Palladium, & de fortuitis ibidē iudicant. Forum apud Delphinium, ab Aegeo constitutum est. dedicatum autē est Apollini Delphinio, & Delphiniæ Dianæ, primusque ibi iudicatus est Theseus, expians eadem ab illo occisorum latronum, & Pallantidarum. quos occidisse quidem confessus est, hoc autē iure fecisse affirmauit. Forum in Prytaneo, ius dicit de occisis, si ignoti fuerint, & cadaueribus incidentibus, aut interemptis. Hoc autem forum Tribuum Reges constituerunt, quos oportebat incidens cadauer eiicere. Forum putei, ibi iudicabatur, si quis exulum de cæde fortuita accusaretur, & secundam actionem voluntariæ cædis acciperet. Erat & in mari iudicium, & Reum quidem adnauigantem, & non tangentem terram, à naue defensionem sui dicere oportebat, neque scalam, neq; ancorā terræ iniicientem. Nota autē fora sunt, Heliæum, & Trigonum, cuius meminit Dinarchus. Medium parabystum, & Maius parabystum: cuius Maioris, meminit Lysias. Et in parabysto Vndecim iudicabant ea, quæ Metricho honestiora erant, cuius meminit Androtion*. Forum in Lyco: à quo Lyci decas. & Iunonis isthic templum constitutū erat, habens feræ formam. Olim vero conueniebant simul iudicātes fora*. Magnū vero Metichi forum, ab Artifice Metricho sic dictum est: iudicabant vero trigesimum annum transgressi ex Viris integris, & ærario nihil debentibus. Iurabant vero in Ardeto foro Apollinem Patrium, Cererem, & Iouem Regem. Ardetus porro, prope Elissum est. nominatum autem est ab Heroe quodam, qui seditiosum Populum ad concordiam adiurauit. Iuramentum vero Iudicum erat, se de illis rebus, de quibus leges habentur, secundū easdem iudicaturos: de quibus autē leges nullæ sunt, iustissimā laturos sententiā. Iurantiū vero simul, & iudicantium omne hoc *ἀμφιορκία* dicitur. Heliæa autem Quingentorū erat.

Si vero mille Iudicibus opus erat, duo fora coniungebantur: ſique mille & quingentis, tria. Calculos autē duos habebant ęneos, perforatum, & non perforatum. & vrnam, cui camus impoſitus erat, per quem calculus immittebatur. Deinde & duas habebant vrnas, quarum hæc quidem ænea, altera vero lignea erat. & hæc quidem condemnans, illa vero abſolutoria. Aeneæ autem operculum ſuperiacebat, vnius calculi foramen habens, quo poſtea arcana magis iudicantes contra ſuſpectos vtebantur. Forum denique funibus circumdabatur, iubente quidem Rege: Theſmothetis autem, forum implentibus. Funiū autem ambitus à quinquaginta pedum ſpacio ducebatur, & Miniſtri adſtabant publici, ne quis iudicio nō indigens accederet. Fororum autem iudicialium ianuæ, κιγκλίδες dicuntur: quas Romani Cancellatas vocitant. Dimittebantur vero Iudicia, ſi prodigia inciderent. Et Interpretes vocabantur, qui prodigia, & alias res ſacras diiudicabant. Ἐφέται, numero quidem erant quinquaginta & vnus. Dracon autem hos conſtituit, de Optimatibus electos. Ius autem dicebant ſanguinis Reis, in quinq; iudiciis. His vero, Solon Senatum ex Areopago addidit. Pæne autē ludibrio habitum eſt Ephetarum iudicium. Dicti autem videntur, quod primum Rege iudicante fortuitæ cædis Reos, Dracon Ephetis, iudicium hoc permiſit ἐφέσιμον, id eſt translatitium id à Senatu faciens. Nautodicæ, qui male vſæ ciuitatis actiones agunt. Iniuriarum vero Actores erant, ſi modo Cartero credendum eſt, qui ſuffragia poſcenti, cauſas introducere nolebant: hoc autem vſitatum fuit in Sicilia. Arbitri vero ex ſexagenariis ſorte deligebantur, illiſque ſortiebantur arbitria. Et infamiæ pœna definita erat, non iudicanti conſtitutum * illi arbitrium. Olim vero nulla ſacrorum actio, niſi prius ad Arbitros perueniret, agebatur. Dicebant autem, committere arbitrium. Et ipſum arbitrium, ἐπιτροπὴ dicitur: eius vero prouocatio, ſi in forum fiebat, in vrnam calculos vtroſque, Rei ſcilicet, & Actoris priuatim coniicientes, decernebant. Recipiebant autem Arbitri,

εἰ δὲ χιλίων δέοι δικαστῶν, συνίσταντο δύο δικαστήρια· εἰ δὲ πεντακοσίων καὶ χιλίων, τρία. ψήφους δὲ εἶχον χαλκᾶς δύο, τετρυπημένην, καὶ ἀτρύπητον. καὶ κάδδον, ᾧ κημὸς ἐπέκειτο, δι' οὗ καθίετο ἡ ψῆφος. αὖθις δὲ δύο ἀμφορεῖς. ὁ μὲν χαλκοῦς, ὁ δὲ ξύλινος. ὁ μὲν κύριος, ὁ δὲ ἄκυρος. τῷ δὲ χαλκῷ ἐξῆν ἐπίθημα, μιᾶς ψήφου χώραν ἔχον. οὗ ὕστερον μυστικῶς δικάζοντες ἦσαν ἐκ τῶν ὑποπτευκότων. τὸ δὲ δικαστήριον περιεσχοινίζετο, τοῦ μὲν βασιλέως προσαγγείλαντος, τῶν δὲ θεσμοθετῶν πληρούντων τὸ δικαστήριον. τὸ δὲ περισχοίνισμα ἀπὸ πεντήκοντα ποδῶν ἐγίγνετο. καὶ οἱ ὑπηρέται ἐφειστήκεισαν, ὅπως μηδεὶς ἀνυπόπτευτος προσέλθῃ. αἱ μὲν οὖν τῶν δικαστηρίων θύραι, κιγκλίδες ἐκαλοῦντο, ἃς οἱ Ῥωμαῖοι καγγελλωτὰς λέγουσιν. αἱ ἵσταντο δὲ τὰ δικαστήρια, εἰ γένοιτο * διοσημεῖα. ἐξηγηταὶ δὲ ἐκαλοῦντο, οἱ τὰ περὶ τῶν διοσημείων, καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἱερῶν δικάζοντες. Ἐφέται. τὸν μὲν ἀριθμὸν, εἷς καὶ πεντήκοντα. Δράκων δὲ αὐτοὺς κατέστησεν, ἀριστίνδην αἱρεθέντας. ἐδίκαζον δὲ τοῖς ἐφ' αἵματι διωκομένοις, ἐν τοῖς πέντε δικαστηρίοις. Σόλων δὲ αὐτοῖς προσκατέστησε τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλήν. κατὰ μικρὸν δὲ κατεγελάσθη τὸ τῶν ἐφετῶν δικαστήριον. δοκοῦσι δὲ ὠνομάσθαι, ὅτι πρότερον τοῦ βασιλέως τοὺς ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ κρινομένους ἐξετάζοντος, ὁ Δράκων παρέδωκε τοῖς ἐφέταις τὴν δίκην, ἐφέσιμον ἀπὸ τοῦ βασιλέως πεποιηκώς. Οἱ δὲ ναυτοδίκαι ἦσαν, οἱ τὰς τῆς ξενίας δίκας εἰσάγοντες. ὑβρεοδίκαι δὲ ἐκαλοῦντο, εἴ τι χρὴ Καρτερῷ πιστεύειν, τῷ τὰ ψηφίσματα συνάγοντι, οἱ μὴ βουλόμενοι τὰς δίκας εἰσαγαγεῖν. ἐπεπόλασε δὲ τὸ τοιοῦτον ἐν Σικελίᾳ. Διαιτηταὶ δὲ ὑπὲρ τῶν ἑξήκοντα ἔτη γεγονότων ἐκληροῦντο, καὶ ἐπεκληροῦντο αὐτοῖς αἱ δίαιται. καὶ ἀτιμία ἀφώριστο, τῷ μὴ διαιτήσαντι τὴν ἐπικληρωθεῖσαν δίαιταν. τῶν δὲ ἐν ἱεροῖς πάλαι οὐδεμία δίκη πρὶν ἐπὶ διαιτητὰς ἐλθεῖν εἰσήγετο. ἔλεγον δὲ ἐπιτρέψαι δίαιταν. καὶ ἡ δίαιτα, ἐκαλεῖτο ἀποτροπή. ἡ δὲ ἔφεσις αὐτῆς, εἰ εἰς δικαστήριον ἐγίγνετο, εἰς ἐχῖνον τὰς ψήφους ἐμβαλόντες ἰδίᾳ ἑκατέρας τοῦ φεύγοντος καὶ διώκοντος, κατεσημαίνοντο. ἐλάμβανον δὲ οἱ διαιτηταὶ

δραχμὴν παρὰ τοῦ κρίνοντος, τὴν καλουμένην διάστασιν, ἐγγράψαντος αὐτοῦ ἐν γραμματείῳ τὸ ἔγκλημα, καὶ τὸ τίμημα. ἐλάμβανον δὲ καὶ ἑτέραν ὑπὲρ τῆς ἀντωμοσίας. Δέλτοι χαλκαῖ, αἷς ἦσαν πάλαι ἐντετυπωμένοι οἱ νόμοι, οἱ περὶ τῶν ἱερῶν, καὶ τῶν πατρίων. Κύρβεις δὲ, τρίγωνοι σανίδες πυραμοειδεῖς, οἷς ἦσαν γεγραμμένοι οἱ νόμοι. Ἄξονες δὲ τετράγωνοι χαλκοῖ ἦσαν, ἔχοντες τοὺς νόμους. ἀπέκειντο δὲ οἵτε κύρβεις, καὶ οἱ ἄξονες ἐν ἀκροπόλει πάλαι. αὖθις δ' ἵνα πᾶσιν ἐξῇ ἐντυγχάνειν εἰς τὸ πρυτανεῖον καὶ τὴν ἀγορὰν μετεκομίσθησαν. διὰ τοῦτο ἔλεγον τὸν κάτωθεν νόμον ἀντιθέντες πρὸς τὴν ἀκρόπολιν. Ὀνόματα δ' ἀπὸ διαιτητῶν, διαιτητής, δίαιτα, διαιτῆσαι, διαιτᾷν, ἐδιῄτησε, ἀπεδιῄτησε, διαιτητής, διαιτήσασθαι, καταδεδιαιτημένοι, ἀποδεδιαιτημένοι, συνδιαιτητής, συνδιαιτήσας, καταδιαιτησάμενος, οἱονεὶ ἐν διαίτῃ κρατήσας, συνδιαιτῆσαι. τὸ γὰρ συνδιαιτηθῆναι, καὶ διαίτημα, καὶ ἐνδιαίτημα, ἑτέρας ἐστὶ χρείας. Τιμήματα δ' ἦν τέτταρα. πεντακοσιομεδίμνων, ἱππέων, ζευγιτῶν, θητικῶν. οἱ μὲν ἐκ τοῦ πεντακοσιομεδίμνου μέτρου ὑγρὰ καὶ ξηρὰ ποιεῖν κληθέντες. ἀνήλισκον δ' εἰς τὸ δημόσιον, τάλαντον. οἱ δὲ τὴν ἱππάδα τελοῦντες, ἐκ μὲν τοῦ δύνασθαι τρέφειν ἵππους, κεκλῆσθαι δοκοῦσιν. ἐποίουν δὲ μέτρα τριακόσια, ἀνήλισκον δὲ ἡμιτάλαντον. οἱ δὲ τὸ ζευγήσιον τελοῦντες, ἀπὸ διακοσίων μέτρων κατελέγοντο. ἀνήλισκον δὲ μνᾶς δέκα. οἱ δὲ τὸ θητικὸν, οὐδεμίαν ἀρχὴν ἦρχον, οὐδὲ ἀνήλισκον οὐδέν. ἀνθεμίων δὲ ὁ διφίλου, καλλωπίζεται δι' ἐπιγράμματος, ὅτι ἀπὸ τοῦ θητικοῦ τέλους εἰς τὴν ἱππάδα μετέστη, καὶ εἰκὼν ἐστὶν ἐν ἀκροπόλει, ἵππος ἀνδρὶ παρεστηκώς. καὶ τὸ ἐπίγραμμα,

Διφίλου Ἀνθεμίων τήνδ' ἵππον θεοῖς ἀνέθηκε,
Θητικοῦ ἀντὶ τέλους ἱππάδ' ἀμειψάμενος.

Οἱ μέντοι περὶ τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν ἄλλων συνόδων δημόσιοι, ὑπηρέται. οἷς ἐπέτακτο ἀνείργειν τοὺς ἀκοσμοῦντας, καὶ τοὺς ἃ μὴ δεῖ λέγοντας ἐξαίρειν. καὶ σκύθαι ἐκαλοῦντο, καὶ τοξόται, καὶ πευσίνιοι, ἀπὸ τοῦ

à iudicante drachmam, quam *διάστασιν* vocant, inſcribente ipſo in tabulam crimen ipſum, & mulctam. Accipiebant & drachmam aliam, pro iuramento Rei. Tabellæ æneæ, quibus olim inſculptæ erant leges ſacrorum, & patriorum rituum. Cyrbes, tabulæ ſunt triangulares acuminatæ, quibus leges inſcriptę erant. Axones, quadrata erant ænea, leges continentia. Axones autem & cyrbes, olim in Acropoli reſeruabantur: poſtea vero, vt omnibus harum copia fieret, in Prytaneum delatæ ſunt. & propterea dicitur, legem inferiorem cum Acropoli comparare. Nomina ab Arbitris ſunt, Arbiter, arbitrium, arbitrium ferre, arbitrium ferens, tulit arbitrium, decreuit, Sequeſter. Arbitrum eſſe, Arbitrorum ſententia condemnati, Arbitrorum ſententia liberati, Coarbiter, coarbitrium ferens, ab Arbitris damnatus, in Arbitrorum iudicio vincens, ſimul arbitrium ferre. *Συνδιαιτηθῆναι* enim, *δίαιτημα*, & *ἐνδιαίτημα* alio refertur. Ordines præterea erant quatuor, Pentacoſiomedimnorum, Equitum, iugatorum, mercenariorum. Et illi quidam, quod quingentos medimnos liquidorum, & aridorum colligerent, dicti. & ærario, talentum ſoluebant. Illi vero Equitum cenſum ſoluentes, quod equos alere poſſent, dicti vidẽtur. menſuras autem colligebant trecentas, & ſemitalentum ſoluebant. Iugatorum autem tributum ſoluentes, à ducentis menſuris dicti ſunt. & ſoluebant minas decem. Mercenarii autem ordinis, nullum Magiſtratum obibant, neq; quicquam ſoluebant. Sed Anthemion, Diphili Filius celebratur epigrammate quod ex mercenario ordine in equeſtrem trãslatus eſt. Et imago eſt in Acropoli, equus Viro adſtans, & Epigramma tale.

Diphilum habens patrẽ Anthemion Diis conſecrat iſtum,
Quod ſit eques, fuerat qui prope ſeruus, equum.

Sed qui ante fora & alios cœtus publici miniſtri ſunt, lictores dicuntur. quibus iniunctum erat, inmodeſtos arcere, & nõ conuenientia dicẽtes abripere. Tum & Scythæ appellabantur, & Sagittarii. Atq; Peuſinii ab eo,

qui

qui primus eorum instituit officium. Telonia autem erant, quæ soluebantur quinquagesimæ collectoribus, & exactoribus: hæc autē vectigalia vocātur, & tēporalia. Nonnunquā & decimas instituerunt. Et decima telonii species erant. Et iumenta alentes, ζευγίσιον tributū soluebant. Cæterū olim in Pnyce, comitia celebrabāt. Pnyx autē, locus erat iuxta Acropolim: apparatus more vetustæ simplicitatis, nō ad theatri splendorem. Aliæ autē conciones, in Bacchi theatro congregabantur: solaq; consularia comitia, in Pnyce. Vnde Populi tumultum, Comici Πνυκίτην vocant. Primum autem accubitum, & primum lignum vocabant. & in foro, primam cathedram. Quæ autem Iudicibus, in sellis ipsorum substrata sunt, storeæ vocantur. Homicida, occisor, mactator, veneficus, occidens, cædis studiosus, cæde pollutus. Occidit, interemit, cæcidit, mactauit, dolo peremit, cæde polluit. Adhæc pollutus, contaminatus, prophanus, sanguinis reus, sanguinis plenus. Resque ipsa, cædes interemptio, cædis pollutio, mactatio. Referantur etiam ad iudicialia, conscii communio. Communes pecuniæ, apud Demosthenem. Communicantes enim, Xenophontis proprium est Indistributa bona, communia, promiscua, diuisa. Distributa enim, sordidius est. Et verbum, communicare, bona communicare, substantiam miscere, coniungere diuitias: cōgerere, corrogare, coaceruare. Substantiam in vnum conferre, constipare, commiscere. Communiter, communicator, communicatus, communionibus studens. Et communione dignus, & communionis expers. Contraria autem, dirimere, sorte diuidere, sortiri in multos, diuidere. Distribuere vero, alterius significationis est. Et partiri, sordidius. Melius autem, In partes diuidere. Diuisio substantiæ, distributio, sortitio. Partitio enim, aliquanto humilius est. Et δάτησις, durius. Melius autem, δασμός. Et ii sane, in quos diuiditur: participes, consortes, partium acceptores. Diuidentes vero, distributores dicuntur. Et In distributorum diuisionem, dicunt Rhetores. Sæpenumero quoq; consortes, & consortē esse dici-

πρῶτον συντάξαντος τὴν περὶ αὐτοὺς ὑπηρεσίαν. τέλη δὲ ἦν, τὰ περὶ τοῖς πεντηκοστολόγοις ἢ ἐλλιμενισταῖς. ταῦτα δὲ ἐκαλεῖτο, ἐλλιμένιά τε, καὶ ἐμπορικά. καὶ δεκατήλια δέ ποτε κατέστησαν, καὶ δεκάτη τὸ τέλος ἦν. καὶ οἱ ζευγοτροφοῦντες, ζευγίσιον ἐτέλουν. Ἐνεκκλησίαζον δὲ πάλαι μὲν ἐν τῇ πνυκί. πνὺξ δὲ ἦν χωρίον, πρὸς τὴν ἀκρόπολιν κατεσκευασμένον, κατὰ τὴν παλαιὰν ἁπλότητα, οὐκ εἰς θεάτρου πολυπραγμοσύνην. αὖθις δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἐν τῷ διονυσιακῷ θεάτρῳ, μόνας δὲ τὰς ἀρχαιρεσίας ἐν τῇ πνυκί, ἀφ' ἧς τὸν τοῦ δήμου θόρυβον, πνυκίτην φασὶν οἱ κωμικοί. ἐκάλουν δὲ τὴν προεδρίαν, καὶ πρῶτον ξύλον. καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ, τὴν πρώτην καθέδραν. τὰ δὲ ὑποστρωννύμενα τοῖς δικασταῖς ἐπὶ τῶν ἑδρῶν, ψιάθια ὠνομάζοντο. Ἀνδροφόνος, φονεύς, σφαγεύς, φαρμακεύς, φονῶν, φονικός, μιαιφόνος. ἔκτεινεν, ἀνεῖλεν, ἐφόνευσεν, ἀπέσφαξεν, ἐδολοφόνησεν, ἐμιαιφόνησεν. ἐπὶ δὲ τούτοις, ἐναγής, μιαρός, παμμίαρος, αἵματι προσεχόμενος, αἵματος μεστός. τὸ δὲ πρᾶγμα, φόνος, ἀναίρεσις, μιαιφονία, σφαγή. Εἴη δ' ἂν ἐκ τῶν περὶ τὰ δικαστήρια, κοινωνοί, κοινωνία, κοινωνικὰ χρήματα, τὰ παρὰ τῷ Δημοσθένει. οἱ γὰρ κοινῶνες, Ξενοφῶντος ἴδιον. καὶ ἀνέμητα χρήματα, καὶ κοινά, ἐπίκοινα, οὐ διῃρημένα. τὰ γὰρ διαιρετά, εὐτελέστερον. καὶ τὸ ῥῆμα, κοινωνῆσαι, καὶ κοινῶσαι τὰ χρήματα, μίξασθαι τὴν οὐσίαν. συνάψασθαι τὸν πλοῦτον, συνερανίσαι, συναγαγεῖν, συναθροίσασθαι, συνενεγκεῖν εἰς ταυτὸ τὴν οὐσίαν, συστήσασθαι, συμβαλεῖν. κοινῇ, κοινῶς, κοινωνικῶς, κοινωνικὸς ἀνήρ. καὶ ἀξιοκοινώνητος, καὶ ἀκοινώνητος. τὰ δὲ ἐναντία, διελέσθαι, διακληρώσασθαι, διαλαχεῖν, δάσασθαι. τὸ δὲ νείμασθαι, ἑτέρας ἐστὶ χρείας. καὶ τὸ μερίσασθαι, εὐτελέστερον. κρεῖσσον δέ, τὸ μοιρολαχεῖν. καὶ νέμησις οὐσίας, διαίρεσις, διακλήρωσις. ὁ γὰρ διαμερισμός, ὑπόφαυλον. καὶ ἡ δάτησις, ὑπομόχθηρον. βέλτιον δέ, ὁ δασμός. καὶ οἱ μὲν διανεμόμενοι, νεμηταὶ καὶ μερισταί, καὶ μερῖται, καὶ μοιρολόχαι. οἱ δὲ διανέμοντες, δατηταί. καὶ εἰς δατητῶν αἵρεσιν, ἔλεγον οἱ ῥήτορες. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ οἱ μοιρολόχαι, καὶ τὸ μοιρολοχεῖν ἐλέ-

γοῖτο, ἐπὶ τῶν μετεχόντων κακουργήματος. ἐγγὺς δὲ τούτων, κληροῦχοι, κληροῦχοῦντες, κατακληροῦχοῦντες, καταινεμόμενοι, κατὰ κλήρους νεμόμενοι. καὶ τὸ πρᾶγμα, κληρουχία. καὶ τὸ ῥῆμα, κληρουχεῖν, κατακληρουχεῖν. καὶ κληρουχικὰ χρήματα, ὡς Δημοσθένης.

tur de illis, qui alicuius flagitii participes sunt. Et his pene similes, participes, participantes, sorte partientes, distribuentes, sorte diuidentes. Et nomen, sortitio. Et verbum, sortiri, sorte participare. Et Sortita bona, secundum Demosthenem.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ.

Περὶ πρέσβεων καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς, καὶ ὅσα ἀπὸ κηρύκων. καὶ περὶ τιμῶν, καὶ συγγραφῶν, καὶ ὅσα ἀπ' αὐτῶν, καὶ συναλλάγματος.

Πρέσβεις, πρεσβευταί, πρεσβεία, πρέσβευσις, πρεσβεῦσαι, διαπρεσβεύσασθαι, ἐπιπρεσβεῦσαι, διαπρεσβεῦσαι, παραπρεσβεῦσαι, ἐπιπρεσβεύσασθαι, παραπρεσβεύσασθαι, ᾧ μᾶλλον κέχρηται Δημοσθένης, καὶ Πλάτων. παραπρεσβείας δὲ ἦν κατ' αὐτῶν ἡ δίκη. Ὁ δὲ πρεσβευτὴς, εἴη ἂν καὶ ἄγγελος, καὶ διάκονος. ἑτέρας δὲ χρείας, κῆρυξ, καὶ σπονδοφόρος. Τὸ δὲ κηρύκειον, φόρημα ἦν τῶν πρέσβεων, καὶ εἰς τὸ πρυτανεῖον, ἐπὶ ξένια ἐκαλοῦντο. Εἴποι δ' ἄν τις τοὺς πρέσβεις, ὑπαλλάττοντας τὴν πρεσβείαν. ὅθεν εἴρηται τῷ κήρυκι, καὶ πρεσβείᾳ χρηματίζειν. Καὶ τὰ ῥήματα, πρεσβεῦσαι, διακονίσασθαι, ἀποπρεσβεύσασθαι, ἀντιπρεσβεῦσαι. Ἀπὸ δὲ κηρύκων, κηρύξαι ἐρεῖς, καὶ ἀποκηρύξαι, καὶ ἐπικηρύξαι, προκηρύξαι, ἀνακηρύξαι, ἀνειπεῖν. καὶ ἀναγορεῦσαι, ἐπικηρυκεύσασθαι, ἐκεχειρίαν ἀπαγγεῖλαι. Καὶ τὸ πρᾶγμα, κήρυγμα, κηρυκεία, ἐπικηρυκεία. καὶ τὸ ἐναντίον, ἀκήρυκτοι πόλεμοι, καὶ ἀκηρυκτεὶ ἐπιόντες, καὶ ἀνακήρυκτοι. ἄσυλοι δὲ ἦσαν. καὶ ἐξῆν αὐτοῖς πανταχόσε ἀδεῶς ἰέναι. ἀσυλία, καὶ ἀσπονδία. σπονδοφορῆσαι, καὶ σπονδὰς ἐπενεγκεῖν, σπείσασθαι, σπονδὰς αἰτῆσαι. ἔνσπονδοι, ὑπόσπονδοι, καὶ τὰ ὅμοια. Χρυσῷ στεφάνῳ στεφανωθῆναι, θαλλῷ ἀγορευθῆναι, ἀνακηρυχθῆναι, ἀναγγελθῆναι, καὶ τὰ ὅμοια. Καὶ τὰ πράγματα, ἀναγόρευσις, ἀνακήρυξις, ἀνάρρησις, ἀναγγελία. Καὶ μὴν καὶ αἱ λοιπαὶ τιμαί, δωρεαί, γέρα, προτιμήσεις, χάριτες, σιτήσεις, σιτηρέσιον, καὶ

CAPVT VNDECIMVM.

De legatis, & quæ ad hos spectant, & quæ de præconibus, de honoribus, stipulationibus, & contractu.

Legati, Nuncii publici, legatio, Legatū agere: legationem administrare, legationē mittere, legare, legationem perperam obire, legatione mitti. Mala legationis administratione vti, quo magis vtitur Demosthenes, & Platon. Malæ autem obitæ legationis actio, contra hosce erat. Legatus vero, & Nuncius sit, & Minister. Alterius autem significationis est, Præco, & Caduceator. Caduceus autem Legatorum gestamen erat. & in Prytaneum, ob causas peregrinas vocabantur. Legatos quoque nominabis, legationem administrantes. Vnde & de Præcone dicitur, legationem peragere. Et verba, Legatum agere, administrare, legationem mittere, legationem remittere. A Præconibus autem, præconari dices, promulgare, denunciare, enunciare, prædicare, & annunciare, præconium afferre, inducias denunciare. Et res ipsa, præconium, promulgatio, denunciatio. Et contrarium, indenunciata bella: non indicta caussa insilientes, & non denunciati. Sacrosancti autem erant, & quocunque illis tuto proficisci licebat. Immunitas, pacis recisio. Fœdera ferire, pacem afferre, libare, libationes petere. Fœderati, Cōfœderati, & similia. Aurea coronari corona, germine denunciari, promulgari, designari, & similia. Et res ipsæ, denunciatio, promulgatio, prædicatio, designatio. Insuper & alii honores, munera, præmia, honores, gratiæ, frumenti distributiones, frumenti stipendium,

Conui-

Conuiuam esse, Purpura, primus accubitus, æneum stare: immunes opes tam peregrinis, quam in rebuspublicis. Stipulatio, commercium, contractus, tabula, pactum scriptum, cōfessio scripta. A stipulatione autem stipulatus est, & secundum stipulationem egit: atque stipulatio nautica. Et Stipulationis transgressio, apud Demosthenem, aliquid agere illis, quæ stipulatione continentur, contrarium. A contractu porro, contrahere. Quemadmodum à pacto, pacisci, paciscentes. Et pactionem & pactum quoque nunc dicunt. Et gratitudinis pactum, & pactum amicitiæ.

CAPVT DVODECIMVM.

De mutuo, & diis à Solone constitutis: pignore, deposito, ædium remissione, & iis quæ circa ipsa.

MVtuum, debitum, sponsio, nauticum, elocationes, fœnus nauticū. Commeatus periculum suscipiens, commeatus, & remeatus periculum continens. Periculosum, dubium, quæstuosum, lucro carens. Tum & funibus circumdare sacra, dixerūt in nefastis, & obsepire, vtpote in Plynteriis, & huiusmodi diebus: funibus autem cingere forum, cum arcana iudicarent, ne quis adiret inauspicatus. Tres iurare deos Solon iubet, Supplicem, Expiatorium, Depulsorium. Pignorare est, cum quis dote data aliquid, quanti ea constat, oppignorat. Pignusque est, quasi depositum, proprie quidē dotis: illud vero, mercedis quoque. Et verbum, oppignorare. Domū deponere pro in depositum dare. Poni autem, pro deposito sumere: Et hoc quidem deposuit, illud vero depositum est. Similiter, spopōdit, & sponsione datum est. Hyperides vero ad Charytem dicit, Datus, pro depositus. Actiones quoque erant remissionis. Et dicere licet, remisit, remissum est, remittere, ignouit, concessit. Deseruit accusationem, gratificatus est, contribuit, reddidit, accusationem sustulit, deleuit. Contentionem nondum finitam dereliquit, reliquit, destitit,

σύσσιτον εἶναι. πορφύρα, προεδρεία. χαλκοῦν ἑστάναι, * ἀτελεῖα χρήματα. τοῖς δὲ ξένοις, καὶ πολιτείᾳ. Συγγραφή, συνάλλαγμα, συμβόλαιον, γραμματεῖον, συνθήκη ἔγγραφος, ὁμολογία ἔγγραφος. ἀπὸ δὲ τῆς συγγραφῆς, τὸ συνεγράψατο. καὶ κατὰ συγγραφὴν * ἐπόρνευσε. καὶ ναυτικὴ συγγραφή. καὶ παρασυγγραφὴ παρὰ Δημοσθένει, τὸ ἔξωθέν τι ποιῆσαι τῶν ἐν τῇ συγγραφῇ συμβαθέντων. ἀπὸ δὲ συναλλάγματος, συναλλάσσειν. ὥσπερ ἀπὸ συμβολαίου, συμβαλεῖν, συμβαλόντες, καὶ συμβόλαιον, συμβεβλημένοι ἤδη λέγουσι. καὶ χάριτος συμβόλαιον, καὶ φιλίας συμβόλαιον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ.

Περὶ δανείσματος, καὶ τῶν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ θεῶν, ὧν ἐκέλευσε Σόλων ὀνομάζειν, τιμήματός τε, καὶ ὑποθήκης, καὶ καθυφέσεως οἴκων, καὶ τῶν περὶ αὐτά.

ΔΑνεισμα, χρέος, τὸ εἰσπραττόμενον, ἔγγυον, ναυτικὸν, κατακλύσεις, ἑτερόπλουν, ἀμφοτερόπλουν, ὑποκίνδυνον, ἐπικίνδυνον, ἐπίτοκον, ἄτοκον. περισχοινίσαι τὰ ἱερὰ ἔλεγον, ἐν ταῖς ἀποφράσι, καὶ τὸ παραφράξαι. οἷον, πλυντηρίοις, καὶ ταῖς τοιαύταις ἡμέραις. περισχοινίσαι δὲ τὸ δικαστήριον, ὁπότε περὶ μυστικῶν δικάζοιεν, ἵνα μὴ προσίῃ μηδεὶς, ἀνεπόπτευτος ὤν. Τρεῖς θεοὺς ὀμνύναι κελεύει Σόλων, Ἱκέσιον, Καθάρσιον, Ἐξακεστήριον. Ἐναποτιμήσασθαι ἐστὶν, ὅταν τις προῖκα διδοὺς, τιμήσηταί τι, ὁπόσου δεῖ. ἀποτίμημα δὲ ἐστὶν, οἷον ὑποθήκη. κυρίως μὲν πρὸς τὴν προῖκα, ἤδη δὲ καὶ πρὸς τὰς μισθώσεις. Καὶ τὸ ῥῆμα, ἀποτιμήσασθαι. θεῖναι μὲν οἰκίαν, τὸ δοῦναι εἰς ἀποθήκην. θέσθαι δὲ, τὸ λαβεῖν εἰς ἀποθήκην. καὶ τὸ μὲν, ἔθηκε. τὸ δὲ, ἔθετο. ὁμοίως ὑπέθηκε, καὶ ὑπέθετο. Ὑπερείδης δὲ ἐν τῷ πρὸς Χαρύτα ἔφη, ἀποδόμενος, ἀντὶ τοῦ ὑποθείς. Δίκαι δὲ ἦσαν, καὶ καθυφέσεως. καὶ ἔστιν εἰπεῖν, καθυφῆκε, καθυφῆκατο, καθυφέσθαι, προΐδωκεν, ἀνέδωκε, κατατεθῆκατο τὴν κατηγορίαν. κατεχαρίσατο, ἀπέδοτο, ἐξέδωκε, ἀνείλετο τὴν γραφὴν, διεγράψατο. ἐξέλιπε τὸν ἀγῶνα, οὐκ ἐπεξελθών. ἐγκατέλιπεν, ἀπέστη.

ἐξέστη, κατὰ συνθήκας εἶπεν. ἐθελοκακῶν, ὑποχωρῶν, καταπκλινόμενος. καὶ ὡς Ὑπερείδης, κατηγόρησεν ἐνδόσιμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ.

Περὶ ἐράνων, καὶ τῶν περὶ αὐτοὺς. περὶ ἀθροισμοῦ, καὶ τοῦ συγκαθίσαι τὴν βουλὴν, καὶ δημεύσεων, καὶ τῶν ὁμοίων.

Ἔρανοι, ἐρανισταί, κοινὸν ἐρανιστῶν, ἐρανικαὶ δίκαι, ἐρανικὸς νόμος, ἐράνου φορά, ἐράνου καταβολή. κατενεγκεῖν τὸν ἔρανον, πληρώσασθαι τὸν ἔρανον, ἐκλιπεῖν τὴν φοράν. ἔοικε δ' ἂν τοῖς ἐρανισταῖς, καὶ οἱ συμμορῖται, καὶ συμμορία. καὶ τὸ παρ' Ὑπερείδῃ μετοικικῆς συμμορίας, ταμίας συνεκάθισε, συνῆλθε, συνεχύθη, συνεταράχθη, συνέστη, συνελέγη, συνετάχθη, συνηθροίσθη, προήδρευσε, συνήδρευσεν, ἐχρημάτισεν, ἐβούλευσε, προεβούλευσε. βουλῆς ἦν ἕδρα, συναγηγερμένοι ἦσαν οἱ βουλευταί, εἰς ταυτὸν ἦλθον, ἐπληρώθη τὸ βουλευτήριον, μεστὸν ἦν. ταῦτα καὶ περὶ δήμου ἄν τις εἴποι, καὶ δικαστῶν. Δημεῦσαι οὐσίαν, ἀπογράψαι, δημοσίᾳ ἀπογραφῆναι, δημοσίαν ἀποφῆναι, ἀποστῆναι τῆς οὐσίας. παραχωρῆσαι τῶν χρημάτων, τῶν ὄντων, τῶν ὑπαρχόντων, τοῦ κλήρου, τῶν πατρῴων, τῆς κτήσεως, τῆς περιουσίας, τῶν περιόντων ἁπάντων. ἄκληρον γενέσθαι τῶν πατρῴων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ.

Περὶ προθέσεων, καὶ ἐκφορῶν, καὶ περὶ κηδείας, καὶ ὅσα τούτοις ἀνήκει.

Προθέσεις, ἐκφοραί, τρίτα, ἔνατα, τριακάδες, ἐναγίσματα, χοαί, τὰ νενομισμένα. ἐπαμείψασθαι τῆς γῆς, ὑφάπτειν τὴν πυράν. περίδειπνον, ταφή, ἐντάφια, μνῆμα, τάφος, χῶμα, στήλη, ἐλεγεῖον, ἐπίσημα, λάρνακες τε καὶ σοροὶ, καὶ πύελοι.

cessit, pepigit. Sponte succumbens, subcedens, inclinatus. Et vt Hyperides, Renunciauit remissionem.

CAPVT DECIMVM tertium.

De conuiuiis, congregatione senatus, consessu, publicationibus, & similibus.

Conuiuia, Conuiuatores, Cōuiuatorum symbolum, conuiuatoriæ actiones, conuiuialis lex, conuiuii pensio, conuiuii constitutio. Deferre conuiuium, implere conuiuium, pensionem relinquere. Conueniunt quoq; conuiuatoriis, particeps, participatio. Et illud Hyperidis, Cohabitationis particeps. Quæstor consedit, conuenit, confudit, commiscuit, constipauit, collegit, coordinauit, coaceruauit: præsedit, consedit, ius dixit, consuluit, consilium præmisit, Senatus erat consessus: congregati erant Senatores, conuenerunt. Curia impleta est, plena erat. Eadem autem de Populo quoque dicat quis, ac Iudicibus. Publicare substantiam, proscribere, publice proscribere, publicationem decernere. Substantia cedere, concedere bona, res, substantiam, sortem, patrimonium, possessionem, opes, omnes diuitias: patrimonio priuari.

CAPVT DECIMVM quartum.

De præscriptis diebus, funeribus, luctu, & quæ hisce conueniunt.

Constituti dies, funera, tertiæ, nonæ, trigesimæ, exequiæ, libamina, iusta. Terram suffodere, struere rogum. Parentalia, sepultura, sepulchralia. Monumentum, sepulchrum, tumulus, columna, querela, statua, libitinæ, tymbi & vrnæ.

CAPVT DECIMVM quintum.

De noxa, mulctam ferendo, & diem dicendo.

NOxa, nocumentum, damnum, mulctæ periculosæ, damnosus, & similia. Nocuus, nociuus, nocenter, nociue, periculose. Damnose enim, durum est. Mulctam ferre, dare, soluere, persoluere, exoluere, deponere, conferre, & similia. Et res ipsæ, collatio, redditio, solutio, exolutio, depositio: reliqua enim, sordidiora sunt. Nomina vero nulla extant, nec aduerbia. Et contraria, exigere, pignora sumere, pignora capessere, & postulare. Atq; res ipsa, exactio, postulatio. Oppignoratio n. sordidũ est. Dices insuper, forũ repletũ est, sortitum est, sorte distributum est, consedit, constitutũ est, conuenit resedit, iudicauit, ius dixit, decreuit, calculum deposuit, sententiã tulit. Calculis dãnauit, condẽnauit, damnationis summam tulit, damnatione notauit, mulctauit, mulctam irrogauit. Absoluit, calculis liberauit, dimisit, soluit, iudicio liberũ decreuit. & similia. Impletio, sors, constitutio, conuentus, decretum. Damnatio, condemnatio, iudicium, suffragiorum stipulatio, mulcta decreta, mulctatio, mulcta, mulctæ irrogatio, pœna, punitio, debitũ, supplicium, intentio, iudiciũ. Absolutio, liberatio, & hisce similia. Mulctare, mulctam attenuare, subattenuare. Iudices surgere, cõsurgere, Forũ dimitti, Senatũ, & Populum. Non cessi, non concessi, non remisi, non timui, non perculsus sum, non declinaui, non deflexi, nõ destiti, nõ deuiaui, non depulsus sum, non subductus sum, non sum traductus Appropriauit, vendicauit, subduxit, occupauit, decertauit. Prouidere, consilium conferre, consulere, conuenire, consilia communicare, coniungi, conferre auxilium simul vincere, superare. Misceri, contingi, colligari, alligari in vicem. Prehensum esse,

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ.

Περὶ βλάβης, καὶ τοῦ ζημίαν εἰσενεγκεῖν, καὶ τοῦ κληρωθῆναι τὸ δικαστήριον.

ΒΛάβη, βλάβος, βλάμμα, ζημία βλαβερά, ἐπιβλαβής, καὶ τὰ ὅμοια. ἐπιζήμιος, ζημιώδης, βλαβερῶς, ἐπιβλαβῶς, ἐπιζημίως. τὸ γὰρ ζημιωδῶς, δύσφθεγκτον. Εἰσενεγκεῖν ζημίαν, ἀποδοῦναι, διαλῦσαι, ἀποτίσαι, ἐκτίσαι, καταθέσθαι, καταθεῖναι, καὶ τὰ ὅμοια. Καὶ τὰ πράγματα, εἰσφορά, ἀπόδοσις, διάλυσις, ἔκτισις, θέσις. εὐτελέστερα γὰρ τὰ λοιπά. ὀνόματα δὲ οὐκ ἔστι, οὐδὲ ἐπιρρήματα. Καὶ τὰ ἐναντία, εἰσπράττειν, ἐνεχυράζειν, κατενεχυράζειν, ἀπαιτεῖν. Καὶ τὸ πρᾶγμα, εἴσπραξις, ἀπαίτησις. ὁ γὰρ κατενεχυρασμός, φαῦλον. Ἐρεῖς δέ, ἐπληρώθη τὸ δικαστήριον, ἐκληρώθη, ἐνεκληρώθη, ἐκάθισε, συνέστη, συνήχθη, συνήδρευσεν, ἔκρινεν, ἐδίκασεν, ἔγνω, ψῆφον ἔθετο, γνώμην ἐξήνεγκε, κατεψηφίσατο, κατέγνω, κατεδίκασε, προσετίμησεν, ἐπετίμησεν, ἐζημίωσεν, ἀπέγνω, ἀπεψηφίσατο, ἀφῆκεν, ἀπελύσατο, ἀπεδίκασε, καὶ τὰ ὅμοια. πλήρωσις, κλῆρος, σύστασις, σύνοδος, γνῶσις, κατάγνωσις, καταδίκη, κρίσις, διαψήφισις, καταψηφισμός, τίμημα, τίμησις, προστίμημα, ἐπιτίμιον, ζημία, ζημίωμα, ἐπιζημίωμα, ὄφλημα, τιμωρία, ἐπιβολή, δίκη, ἄφεσις, ἀπαλλαγή, καὶ τὰ ὅμοια. Τιμᾶσθαι, ἀντιτιμᾶσθαι, ὑποτιμᾶσθαι, ἀναστῆναι τοὺς δικαστάς, ἐπανάστῆναι, ἀπαλλαγῆναι τοῦ δικαστηρίου, καὶ τῆς βουλῆς, καὶ τοῦ δήμου. Οὐκ εἶξα, οὐκ ἐπεχώρησα, οὐκ ἐνέδωκα, οὐκ ἐφοβήθην, οὐκ ἐξεπλάγην, οὐχ ὑποκατεκλίθην, οὐκ ἐξετράπην, οὐκ ἐξέστην, οὐκ ἐξηπατήθην, οὐ παρεκρούσθην, οὐχ ὑπήχθην, οὐ παρήχθην, ἐξιδιώσατο, προσηγάγετο, ὑπηγάγετο, κατεκτήσατο, κατηγωνίσατο. προνοεῖν, συμφρονεῖν, συμφορεῖν, συννοεῖν, συνθεῖν, συμβουλεῦσαι, συνῆφθαι, συναινῶσθαι, συγκεχρᾶσθαι, ἀνακεκρᾶσθαι, μεμῖχθαι, συνηρτῆσθαι, συνδεδέσθαι, ἐξηρτῆσθαι ἀλλήλων, εἰλῆφθαι,

ἔχεσθαι. μίαν γνώμην ἔχειν, ἴσα βαίνειν, ἴσα πνεῖν, ἕνα θυμὸν ἔχειν. τοῖς αὐτοῖς χρῆσθαι, τοῖς αὐτοῖς χαίρειν, ταυτὰ λυπεῖσθαι, ταυτὰ φιλεῖν, ταυτὰ μισεῖν. τῶν αὐτῶν ἔχεσθαι, ἕνα δῆμον εἶναι. Καὶ τὰ πράγματα, ὁμοφροσύνη, ὁμόνοια, ὁμογνωμοσύνη, ὁμολογία, συμφωνία, ὁμοφωνία, σύγκλεισις, σύνδεσμος. ταῦτα μόνα. ἡ γὰρ σύνδεσις, σκληρὸν, κἂν Πλάτωνος ᾖ. Τὰ δὲ ἐναντία τούτων, ἀπερρῆχθαι, ἀπεσχίσθαι, ἀπῆχθαι, ταράττεσθαι, θορυβεῖσθαι, νοσεῖν. ἀπ' ἀλλήλων ἐφεστάναι, διαφωνεῖν, διχονοεῖν, ἀλλοφρονεῖν, ἀπαλλήλων λελύσθαι, ἀλλήλων ἀπηρτῆσθαι, διακεκόφθαι, κατὰ μοίρας ἐπιδιακεχωρῆσθαι, ἐπιμεμερεῖσθαι, διανενεμῆσθαι, διχογνωμονεῖν. Καὶ τὰ πράγματα, στάσις, στασιασμὸς, διάστασις, ἀπόστασις, ταραχὴ, θόρυβος, νόσος, διαφωνία, διχόνοια, διχοφροσύνη, ἀλλοφροσύνη, διχογνωμοσύνη, διανομὴ, ἀπέχθεια, τὰ δὲ ἄλλα, φαῦλα. ὀνόματα δὲ οὐκ ἔστιν εἰ μὴ στασιαστικός. ὁ γὰρ στασιώδης, ὑπόφαυλον. καὶ τὸ ταραχώδης, εὐτελὲς, ὥσπερ καὶ ὁ θορυβώδης. ἀπὸ δὲ τῆς ἀπεχθείας, ὁ φιλαπεχθήμων. τὸ γὰρ χωρὶς τῆς προσθήκης, οὐκ ἔστιν ἐν χρείᾳ τοῦ ὀνόματος ὁ ἀπεχθήμων, ἀλλὰ μᾶλλον ὁ ἀπεχθής. καὶ ὁ διχογνώμων, βίαιον. ἐπιρρήματα δὲ, στασιαστικῶς, ἐξεστασιασμένως, διχογνωμόνως. καὶ τὰ πράγματα, ταραχῶδες, καὶ θορυβῶδες. ἀμείνω γὰρ ταῦτα τῶν ἀπ' αὐτῶν ἐπιρρημάτων. ἀπὸ δὲ τῆς ἀπεχθείας, ἀπεχθῶς, καὶ φιλαπεχθημόνως. ὑποκρούειν, ὑποσκελίζειν, ἐμποδίζειν, ἐπιστομίζειν, ταράττειν, καταθορυβεῖν, ἐκκρούειν, ἐνοχλεῖν, διακόπτειν, ἐπέχειν, ἀνέχειν, κατακρούειν, κατακολούειν, κατασιγάζειν, καταδικάζειν, καταστασιάζειν, καταβοᾶν, περιβοᾶν, καταθροεῖν, καταθρυλλεῖν, ἀποστρέφειν τὴν γλῶτταν, ἀποφράττειν τὸ στόμα ἄμεινον, οὐκ ἀφαιρεῖσθαι τὴν φωνὴν, ἐκκόπτειν, ἐξαίρειν, ἐμποδὼν ἵστασθαι. μόνον τὰς ἀκοὰς ἡμῶν ἐπιλαμβάνειν, ἐπέχειν, ἐπιφράττειν. ἐπῃνεῖσθε, ἐπεδέχεσθε, προσίεσθε, ἠνείχεσθε, ἐχαίρετε, συνείπετε, ὁμογνώμονες ἦτε, ἤρεσθε, ἐπενεύετε, ἐπεχειροτονεῖτε, ἐπεκυροῦτε, ἐπεψηφίζετε. Ἡ θόλος, ἐν ᾗ συνεδείπνουν ἑκάστης ἡμέρας πεντήκοντα τῆς τῶν πεντακοσίων βουλῆς. ἡ πρυτανεύουσα φυλὴ, ἀτελής. ὁ τῆς αὐτῆς ἀτελείας τυχὼν, ἰσοτελὴς, ὁ μέτοικος πλεῖν.

habere, eiusdem esse sententiæ, æqualia decernere, idem spirare, vnanimes esse, iisdem suffragiis vti. Iisdem gaudere, iisdem tristari: eadem amare, eadem odisse. Iisdem acquiescere, vnum eundemque esse Populum. Et res ipsæ, consensus, concordia, vnanimitas, vna eademque confessio, consonantia, concētus, decretum, colligatio. hæc sola. Σύνδεσις enim durum est, licet Platonis fuerit. Sed contraria horum, scindi, diuidi, seduci, turbari, tumultuari: laborare, inuicē distare, dissonare, dissentire, aliud sapere. Inuicem dissolui, inuicem remitti, reprobari, partibus discindi, in partes diuidi, diduci: alternare. Et ipsę res, factio, seditio, dissensio, defectio, turba, tumultus, labor, dissonantia, discordia, diuersa consultatio, alienatio mentis, alternatio, diuisio, inimicitia: alia vero, sordida sunt. Nomina vero nulla sunt, præter factiosus. Στασιώδης enim, contemptum est. Et turbulentus, sordidū: qnemadmodū & tumultuarius. Ab inimicitia autem, dissensionum, aut inimicitiarum studiosus. Nam sine additione, inimici vocabulum vsitatum non est: sed magis, dissentiens. Et alternator, durū. Aduerbia autē, factiose, dissentienter, dissonanter. Et res, turbulentum, tumultuariū. hęc enim receptiora sunt, quam ab illis deriuata aduerbia. Ab inimicitia autē, inimice, & sediciose. Reluctari, supplātare, impedire, refrenare, turbare, cōturbare, elidere, obstrepere, discindere, inhibere, sustinere, depellere, prohibere, cōsopire, condēnare, dissentire, reclamare, circūstrepere, cōtradicere, turbare, linguā auertere. Sed obturare os, melius est. Vocem eripere, elidere, extrahere, impedimento esse. Auditum tantumnon obturare, retinere, obsepire. Collaudare, recipere, admittere, sustinere. Gratulemini, conueniatis, consentiētes sitis: affirmate, annuite, suffragemini, ratificate, calculū addite. Tholus, in quo cœnabāt quotidie quinquaginta ex Quingentorū Senatu. Tribus penes quā imperiū erat, immunis habebatur. Et eadem immunitate fruens, tributis liber, & tributorū expers dicebatur.

ἐπι-

Tributarius erat, niſi cui immunitas dono data eſt Collega, qui cum alio publicum munus adminiſtrat. Et immunis dicitur, qui tributorum expers eſt. Defunctus, qui tributa recenſet, ſine tributo publicum non obiens munus. Et res ipſa, immunitas, remiſſio, conceſſio, munerum carentia. Nam tributorum libertas, ſordidum eſt. Subſtantiam vero immunem, dixit Dinarchus. Et eiuſdem tributi perſolutor, eodem ciuitatis iure fruens, æqualem ad honores gradum habens, inquilini tributo liberatus. Et res ipſa, tributi æqualitas, ciuitatis æqualis fruitio, ęqualis honorũ vſus. Tributarius vero, etiam tributis obnoxius: tributum ſoluens, deponens, conferens, in publicum dans tribuenſque dicitur. Et ipſa res, tributum, depoſitum, collatio, inſumptio publica, perſolutio. Contributarius denique ſimul tributum ferens, conferens, ſimul ſoluens, vna deponens, ſimul perſoluens. tum & verba, ab hiſce participiis. Et res ipſæ, contributum, collatio communis, commiſſio tributorum, corrogatio.

ὑποτελὴς παρᾶ, ὅτῳ μὴ ἀτελὲς ὑπῆρξεν ἐκ δωρεᾶς. συντελὴς, ὁ σὺν ἄλλῳ λειτουργῶν. Καὶ ὁ μὲν ἀτελὴς, ἀφειμένος τῶν τελῶν ἀπηλλαγμένος, ὃς ἐπανεῖται τὰ τέλη, ἔξω τοῦ τέλους, οὐ λειτουργῶν. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀτέλεια, ἄφεσις, ἀπαλλαγὴ, ἀπραγμοσύνη, ἄνεσις. ἡ γὰρ ἀλειτουργησία, εὐτελές. ἀλειτούργητον δὲ οὐσίαν, Δείναρχος εἴρηκε. Καὶ ἰσοτελὴς, καὶ ἰσοπολίτης, ἰσότιμος, καὶ ὁμότιμος, καὶ τοῦ μετοικίου ἀφειμένος. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἰσοτέλεια, καὶ ἰσοπολιτεία, καὶ ἰσοτιμία. Ὁ δὲ ὑποτελὴς, καὶ ὑπεύθυνος τελῶν, ὑποτελῶν, καταβάλλων, εἰσφέρων, λειτουργῶν, ἐπιδιδούς. καὶ τὸ πρᾶγμα, τέλος, καταβολὴ, εἰσφορὰ, λειτουργία, ἐπίδοσις. Ὁ δὲ συντελὴς, συντελῶν, συνεισφέρων, συνερανίζων, καταβαλλόμενος, συγκαταβάλλων, συγκαταθείς, συνεπιδιδούς. καὶ τὰ ῥήματα, ἀπὸ τούτων τῶν μετοχῶν. καὶ τὸ πρᾶγμα, συντέλεια, συνεισφορὰ, συμβολὴ, ἔρανος.

LIBRI OCTAVI

FINIS.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ ὈΝΟΜΑΣΤΙΚΌΝ

ΒΙΒΛΊΟΝ ἘΝΝΑΤΟΝ.

ἸΟΎΛΙΟΣ ΠΟΛΥΔΕΎΚΗΣ Κομμόδῳ Καίσαρι χαίρειν.



Ὀνομαστικόν τι βιβλίον πεποίηται Γοργίᾳ τῷ σοφιστῇ, οὑτωσὶ μὲν ἀκοῦσαι, παιδευτικόν· εἰς δὲ πεῖραν ἐλθεῖν, ὀλίγου λόγου. τούτῳ τῷ συγγράμματι πάλαι μὴ προσομιλήσας, ἀλλὰ νῦν ἐντυχών, ἠρξάμην περὶ τούτων τῶν βιβλίων, ὥς τι ὄντων, φρονεῖν. τά τε γὰρ ἄλλα, καὶ τὴν χρείαν αὐτῶν ἀποδέχομαι. καὶ ὅτι ὁ τῶν ὀνομάτων κατάλογον ἔχοντά τι τῇ φύσει προσκορὲς, ἦν τρόπῳ τῆς διαθέσεως σεσόφισται πρὸς τὸ βλέπον ἐν τῷ τῆς συντάξεως σχήματι, ὡς μηδένα θᾶττον ᾗ γνωσθέντι προκαμεῖν, τῷ τὸ μέλλον ἀκοῦσαι ποθεῖν.

ΚΕΦΆΛΑΙΑ ΤΟΥ͂ ἘΝΝΆΤΟΥ ΒΙΒΛΊΟΥ.

ἘΝ τούτῳ τῷ βιβλίῳ, τὰ περὶ πόλεως οἰκισμῶν ἐστὶν ὀνόματα. Καὶ ὅσα ἀπὸ ὅρων, ἢ δήμων, ἢ κωμῶν, ἢ ἀγρῶν, ἢ χώρας, ἢ κήπων. Καὶ τὰ ἔξω τῆς πόλεως μέρη. Καὶ τὰ ἀπὸ ἄστεως ὀνόματα. Καὶ ὅσα πόλεως σχήματα. Καὶ ἔπαινοι αὐτῶν, καὶ ψόγοι. Καὶ τὰ ἀπὸ πόλεως ὀνόματα. Καὶ τῶν περὶ θάλατταν μερῶν.

IVLII POLLVCIS DICTIONARII

LIBER NONVS.

IVLIVS POLLVX Commodo Cæsari S.



Dictionarium quoddam inſtitutorium, à Gorgia Sophiſta conſcriptum eſt: & hoc quidem audire, puerile: & idem conari, parui momẽti videbatur, huic componendi generi nondum cõuerſato. nunc autem aggreſſus, cœpi huiuſmodi Libros, ceu rem frugiferam, æſtimare: alia enim omnia, & vſum eorum probo. Et vocabulorum catalogus, natura tædioſus exiſtens, diſpoſitionis modo ad ordinis quandam formam venuſtiorem redactus eſt: vt non magis lectis quis defatigetur, quam ſequentia audire deſideret.

CAPITA LIBRI NONI.

HOc Libro nomina de vrbium ædificiis continentur, omniaque quæ à terminis, Populis, vicis, agris, regione, aut hortis dicuntur. Exteriores vrbis partes. Nomina ab vrbe deriuata. Vrbium forma, earũ laudes, & vituperia. & nomina, à ciuitate dicta. De partibus maritimis. De ve-

*De vectigalibus. Publicani laus, & vituperium. Partium, intra mœnia & vrbes existentium, nomina, priuatarum & publicarum, præstantiorũ & viliorum. Insuper & numismatum adsunt nomina, tam maiorum quam minorum: eorumque partes, eorum vocabula. & si quid in hisce nominibus proprium, aut communiter, aut secũdum vrbes obseruatum est. Vbi etiam in transcursu, num calidos potus Maiores nostri biberint, discutitur. De veteri moneta, & noua. deque numis, qui Barbari æstimati, Græcanici tamen sunt. De primis moneta excusoribus. De monetarum inscriptionibus. Quantum putent talentum continere. De pecunia, & pecuniis: argento, argentis: ære, & æreis. Præterea de ludis, tessera, taxillis. & de eo quod dicitur, Mouebo hunc à sacra linea. De diagrammismis, astragalis, deque eorum numero, & tractatione: de cane, Coo, Chio, Stesichoro, Euripide, ludo articulari, & ludo ad hamillam. De pila ad Scyrum, Phennida, aporraxi, Vrania, coturnicum iactu, & nominibus huic propriis. De Basilinde, ostracinde, Chalcismo, himanteligmo, ephedrismo, epostracismo. Ascomasmus, in cotyla, æneam muscam, exorere ô dilecte sol, fæcis perscrutatio, melanthe, testudo: scanthariZare, nates percutere. Pentalitha, phittamaliades, phittameliæ phittariæ platagoniũ. * telephyllũ, caryna, malorũ grana latages, collabissare. Porro synonyma quoq; similis, fraudis, cunctandi, admonendi, vincendi, turbæ, angendi, cauillandi, rei, sciendi, plerumque, occidendi, dubitandi, sufficiendi, terrendi, exponendi, incendendi, perficiendi, expellendi, intrandi, ferendi. Et nomina variæ figuræ, ab ευ diphthongo incipientia.*

Καὶ περὶ τελῶν. Καὶ τελώνου ἔπαινος, καὶ ψόγος. Καὶ τῶν ἐντὸς τείχους καὶ πόλεως μερῶν ὀνόματα. Καὶ ἰδιωτικῶν τε καὶ δημοσίων, σπουδαιοτέρων τε καὶ φαυλοτέρων. Ἐπὶ δὲ τούτοις, νομισμάτων ἐστὶν ὀνόματά τε μείζω, καὶ τὰ ἐλάττω, καὶ τὰ μέρη τούτων. καὶ ἐπ' αὐτοῖς, κλήσεις, καὶ εἴ τι περὶ τὰ ὀνόματα ταῦτα ἴδιον τετήρηται, ἢ κοινῇ, ἢ κατὰ πόλεις. Ἐν οἷς, κατὰ παραδρομὴν καὶ εἰ θερμὸν οἱ πρὸ ἡμῶν ἔπινον. Καὶ παλαιοῦ νομίσματος, καὶ νέου. Καὶ τῶν δοκούντων μὲν βαρβαρικῶν, ὄντων δὲ ἑλληνικῶν. Καὶ περὶ τῶν πρώτως κοψαμένων νομίσματα. Καὶ περὶ τῶν ἐν νομίσμασι τυπωμάτων. Καὶ πόσον ὑπολάγουσι τὸ τάλαντον ἴσχειν. Καὶ περὶ τοῦ χρῆμα καὶ χρήματα, καὶ ἀργύριον καὶ ἀργύρια, καὶ χαλκοῦ καὶ χαλκεῖα. Ἐπὶ δὲ τούτοις, περὶ παιδιῶν, καὶ κύβου, καὶ πεττῶν, καὶ τοῦ κινήσω τὸν ἀφ' ἱερᾶς. Καὶ τῶν περὶ διαγραμμισμῶν, καὶ ἀστραγάλων, καὶ τοῦ ἐν αὐτοῖς ἀριθμοῦ, καὶ ἐξίτου, καὶ Κυνὸς, καὶ Κῴου, καὶ Χίου, καὶ Στησιχόρου, καὶ Εὐριπίδου, καὶ Ἁρπασμοῦ, καὶ τῆς εἰς ἄμιλλαν παιδιᾶς. Τρόπου ἐπισκύρου. * Φεννίδα. Ἀπορράξεως οὐρανίας. Ὀρτυγοκοπίας, καὶ τῶν προσφόρων αὐτῇ ὀνομάτων. Βασιλίνδα, Ὀστρακίνδα, Διελκυστίνδα, Χαλκισμός, Ἱμαντελιγμός, Ἐφεδρισμός, Ἐποστρακισμός, Ἀσκωλιασμός, Ἐν κοτύλῃ, Χαλκῆν μυῖαν, Ἔξεχ' ὦ φίλ' ἥλιε, Τρυγοδίφησις, Μηλάνθη, Χελώνη, Σκανθαρίζειν, Ῥαθαπυγίζειν, Πεντάλιθα, Φιτταμαλιάδες, Φιττάριαι, Φιτταμελίαι, Πλαταγώνιον, Τηλέφυλλον, Κάρυνα, καὶ Σπέρμα μήλων, Λάταγες, Κολλαβίζειν. Ἐπὶ τούτοις, συνώνυμα Τῷ ὅμοιος, Τῇ ἀπάτῃ, Τῷ μέλλειν, Τῷ νουθετῆσαι, Τῷ κρατεῖν, Τῷ ὄχλος, Τῷ ἄγχειν, Τῷ κωμῳδεῖν, Τῷ πρᾶγμα, Τῷ εἰδέναι, Τῷ ὡς τὸ πολὺ, Τῷ ἀνελεῖν, Τῷ ἀμφιβάλλειν, Τῷ ἀρκεῖν, Τῷ ἐκπλήττειν, Τῷ ὑπεκθέσθαι, Τῷ καίειν, Τῷ ἐπεράνθη, Τῷ ἐξήλασε, Τῷ εἰσῆλθε, Τῷ αράμενος. καὶ τὰ ἀπὸ τῆς ευ διφθόγγου ἀρχόμενα ἐν ποικίλοις σχήμασι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Τὰ περὶ πόλεως οἰκισμῶν ὀνόματα, καὶ ὅσα ἀπὸ ὅρων, ἢ δήμων.

ΙΝ' οὖν καὶ περὶ πόλεώς τι, καὶ τῶν τῆς πόλεως μερῶν ὑπείπωμεν, οὕτω λέγομεν. οἰκιστής, οἰκίζων, πολίζων. οὐ μὴν καὶ πολιστής, καὶ κτίζων, καὶ κτίστης, καίτοι παρ' Ἡροδότῳ ἐστὶν ὁ συγκτίστης. ἐπὶ τούτῳ δέ, καὶ ὁ οἰκίζων, καὶ τεκταινόμενος, καὶ ὑποβαλλόμενος τὴν πόλιν, καὶ κατασκευάζων, καὶ κατασκευαζόμενος, καὶ ἐργαζόμενος, καὶ ἐξεργαζόμενος, καὶ ποιῶν, καὶ οἰκοδομούμενος, καὶ μηχανώμενος, καὶ τὰ ὅμοια. Καὶ τὸ πρᾶγμα, οἰκισμός. καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ, οἴκησις, καὶ κατοίκησις. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων, τὰ μὲν σκληρά, τὰ δὲ κοινὰ καὶ πρὸς ἕτερα. Τὸ δὲ ῥῆμα, οἰκίζειν, πολίζειν. καὶ κτίζειν, καὶ κατοικίζειν. Καὶ ἐπίρρημα μόνον τὸ οἰκιστικῶς. Τὸ δὲ ἔργον, πόλις, καὶ ἄστυ, καὶ συνοικία, καὶ συνοικισμός. Ξενοφῶν δὲ καὶ τεῖχος, οὐ τὸν περίβολον ἔφη μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὸ τῷ περιβόλῳ πᾶν. Ὁ δὲ ἀνήρ, πολίτης, ἀστός, οἰκήτωρ, ἔντοπος, ἔνοικος, ἔγχωρος, ἐγχώριος, ἐγγενής. Καὶ τὸ πλῆθος, δῆμος, ὄχλος, δημόται, φυλέται, γένη, ἔθνη. Καὶ τὰ μέρη, τὰ μὲν ἔξω πόλεως, ὅροι, ἐφόρια, ἄκρα, δῆμοι, κῶμαι, ἀγροί, προάστεια, ἐσχατιαί, χῶραι, κῆποι, παράδεισοι, ἐπιβατήρια, ἐνδιαιτήματα. ὧν ἔνια, καὶ ἐν πόλει ἂν γένοιτο. Καὶ ἀπὸ μὲν τῶν ὅρων, ὅριος Ζεύς, καὶ στήλη ἐφορία, καὶ ποταμὸς μεθόριος, καὶ ὅμορος πόλις, καὶ πρόσορος τόπος, καὶ ἐνόριος χῶρος, καὶ ὑπερόριος πόλεμος, καὶ διωρισμένον πρᾶγμα, καὶ προσορίσασθαι γῆν, καὶ ἀφορίσασθαι χώραν, καὶ ὑπερορίσαι ἄνδρα, καὶ ἐξόριστον γενέσθαι, καὶ ὅρια ἀνασπάσαι. Ὁ δὲ ὁρίζων, ὁριστής. καὶ τὸ ὑπόχρεων χωρίον, ὡρισμένον, καὶ ἡ ἑστηκυῖα στήλη, ὅρος. καὶ ὡρισμένη ἡμέρα, ἡ διῃρημένη. Ἀπὸ δὲ δήμων, οἱ κατὰ δήμους οἰκοῦντες, καὶ οἱ δημοτευόμενοι, καὶ τὸ ἔνδημον πλῆθος. τάχα δὲ καὶ τὸ ἐπιδημεῖν, καὶ ἀποδημεῖν, καὶ ἐπιδημῆσαι,

CAPVT I.

Nomina de vrbis ædificiis, & quæcunque à terminis, & populis.

POrro vt etiam de vrbe, & vrbis partibus loquamur, sic dicendũ est: coloniæ deductor, coloniam deducens. Vrbem extruens, non tamen πολιστής. Condens, & Conditor. Et apud Herodotũ, Συγκτίστης. De eodem & ædificans, fabricans, vrbem substernens, parans, paratus, operans, expoliens, faciens, extruens, machinans. & similia. Et res ipsa, ædificatio. Et iuxta Thucydidem, Habitatio, Cohabitatio. Reliquorum enim deriuatiua, aut dura sunt, aut etiã ad alias res communia. Verbum autem, coloniam deducere, vrbem condere, extruere, inhabitare. Et aduerbium, inhabitatorie. Sed opus ipsum, ciuitas, vrbs, cohabitatio, ædificium. Verum Xenophon non mœnia modo, sed omne quod mœniis continetur, Murum dixit. Vir autem, Ciuis, vrbanus, habitator, incola, inhabitator, inquilinus, Indigena, colonus. Et ipsa multitudo, Populus, turba, populares, Tribules genera, familiæ. Atque partes extra vrbem, termini, conterminalia, forũ, Populi, vici, agri, suburbia, prædia remotiora, regiones, horti, paradisi, villæ, domus voluptuariæ: quorum nõnulla, etiam in vrbe fiunt. Et à terminis quidẽ dicitur, Conterminus Iupiter, columna, terminans, fluuius confinis, confinis vrbs, locus conterminus, ager nostris finibus contentus, bellum externum, opus determinatum. Tellurem terminare, determinare regionem. Virum finibus eiicere, extorrem fieri, & fines conturbare. Terminans vero, terminator. Et Ager obæratus, determinatus. Et terminans columna, terminus. Diesq; terminatus, pro definito. Sed à Populis, iuxta Populos habitantes, cum Populis conuenientes, popularis multitudo. Tum & in Populo versari, & peregrinari, & Populo cohabitare.

Coha-

Cohabitatio, peregrinatio. Extera bella. Et apud Thucydidem, Externi ad populares. Et multitudo totius Populi. Et omni Populo, aduerbialiter. Totius Populi conuentus, publicatio, epulum publicum, publicæ feriæ, opus publicum, habitator publicus: publicare, publicum esse. Populi Præses, publicus venditor, Populi amator, Populi amor. Concionator, concio, popularis, Populi studiosus, Populi osor. Democratia, democraticus. A populis etiam dicatur, Minister publicus. & cum Populo communicans, vtpote alias extra vrbem habitans. & similia.

CAPVT II.

A pagis dicta, aut agris.

APagis vero, seu vicis, Vicinus, Vicina, pagi Princeps, pagi Præsides. Κωμοδρομεῖν, & cauillari. Insuper & Comœdia, Comicus Poeta, Comœdiæ conscriptor, Comœdiæ Actor, & cauillans. Comica fabula. Et Comicum, quoniam in vicis Chori olim constituebantur. Forsan hinc & Comicus dictus fuerit. Et Comesare, & Comesator, apud Platonem. Atque hedycomus, cantilena. Ab agris autem, Atticæ formulæ sunt: rus proficisci, ruri habitare, ab agro venire, & statim ab agris discedere, & rus proficisci. Rusticitas vero: & agrestis, pro aspero. Et Rusticus, qui rure viuit. De vtrisque autem ἄγελος dicitur, magis tamen de aspero. Fortassis & præda, & venari, atque venaticus canis, quoniã & hæc extra vrbes fiũt. Insuper & agrestes feræ, & omne capiens linũ. Et Venatica dea, & Venaticæ Deæ lucus. Dices præterea & Rusticũ carmen, & agrestem Musam: caprariorum scilicet, & Pastorum. Ἀγροιώτης enim, Poeticum est. Non inconueniens etiam est addere, quod Ninus Beli Filius, natum in agro Filium, Agronem nominauit.

καὶ ἐπιδημία, καὶ ἀποδημία, καὶ ἔκδημοι πόλεμοι καὶ παρὰ Θουκυδίδῃ, ἀποδημηταὶ πρὸς ἐνδημοτάτους. καὶ πάνδημον πλῆθος, καὶ πανδημεὶ, καὶ πανδημικία, καὶ δημοσία, καὶ δημοθοινία, καὶ δημοτελεῖς ἑορταὶ, καὶ δημόσιον πρᾶγμα καὶ ὁ δημόσιος οἰκέτης, καὶ δημεῦσαι, καὶ δημοσιεῦσαι, καὶ δήμαρχος, καὶ δημοπράτης, καὶ δημεραστὴς, καὶ δημεραστία, καὶ δημαγωγὸς, καὶ δημαγωγία, καὶ δημοτικὸς, καὶ φιλόδημος, καὶ μισόδημος, καὶ δημοκρατία, καὶ δημοκρατικός. ἀπὸ δήμων αὖ εἴη κεκλημένος καὶ ὁ δήμιος, καὶ ὁ δημόκοινος, ὡς ἔξω πόλεως κατοικῶν, καὶ τὰ ὅμοια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Ὅσα ἀπὸ κωμῶν, ἢ ἀγρῶν.

ἈΠὸ δὲ κωμῶν, κωμήτης, καὶ κωμῆτις καὶ κώμαρχος καὶ κωμάρχαι, καὶ κωμοδρομεῖν, καὶ κωμῳδεῖν. ἔτι δὲ καὶ κωμῳδία, καὶ κωμῳδιδάσκαλος, καὶ κωμῳδοποιὸς, καὶ κωμῳδοποιητὴς, καὶ κωμῳποιητὴς, καὶ κωμῳδῶν. καὶ κωμικὸν δρᾶμα, καὶ κωμῳδικὸν, ἐπεὶ κατὰ κώμας ἔστησαν τὴν πρώτην οἱ χοροί. τάχα δ' ἂν ἀπὸ τούτου, καὶ ὁ κωμικὸς ἦν εἰρημένος, καὶ τὸ κωμάζειν, καὶ ὁ κωμαστὴς παρὰ Πλάτωνι. καὶ ὁ ἡδυκώμος, τὸ ᾆσμα. Ἀπὸ δὲ ἀγρῶν, οἱ μὲν ἀττικοὶ σχηματισμοὶ, ἀγρόνδε ἐλθεῖν, καὶ ἀγρόθι οἰκεῖν, καὶ ἀγρόθεν ἥκειν, καὶ εὐθὺς τῶν ἀγρῶν ἀπελθεῖν. καὶ ἐλθὲ πρὸς τὸν ἀγρόν. Ἀγροικία δὲ, καὶ ἄγροικος, ὁ σκαιός. καὶ ἄγροικος, ὁ ἐν ἀγρῷ ζῶν. ἐπὶ δὲ ἀμφοῖν ὁ ἄγελος. καὶ μᾶλλον ἐπὶ τοῦ σκαιοῦ. ἴσως δὲ καὶ ἡ ἄγρα, καὶ τὸ ἀγρεύειν, καὶ ὁ ἀγρευτὴς κύων, ἐπεὶ καὶ ταῦτα ἔξω πόλεων γίγνεται· καί που καὶ τὰ ἄγρια θηρία. καὶ τὸ πανάγρον λίνον, καὶ ἡ ἀγροτέρα θεός, καὶ τὸ τῆς ἀγροτέρας τέμενος. Εἴποις δ' ἂν καὶ ἀγροικὸν μέλος, καὶ ἀγροικὸν μοῦσαν, τὴν τῶν αἰπόλων τε καὶ ποιμένων. ὁ γὰρ ἀγροιώτης, ποιητικόν. οὐ φαῦλον δ' ἂν εἴη προσειπεῖν, ὅτι καὶ Νῖνος ὁ Βήλου τὸν αὑτοῦ παῖδα ἐν ἀγρῷ τεχθέντα, Ἀγρῶνα ὠνόμασεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Ὅσα ἀπὸ χώρας, καὶ κήπων.

Ἀπὸ δὲ χώρας, χῶρος ἱερός, χωρείτης λεώς, καὶ * χωρητικὸν πρᾶγμα, καὶ * χωρητικῶς, καὶ χωρικὸν, καὶ χωρικὸς ἐν βίῳ. καὶ κατὰ χώραν ἔμεινε. καὶ φιλοχωρεῖν, καὶ φιλοχωρία, καὶ χωροφιλεῖν παρὰ Ἀντιφῶντι. ἔτι δὲ καὶ ἐπιχώριος, καὶ ἐγχώριος, καὶ πρόσχωρος, καὶ ὁμόχωρος, εἰ μὴ καὶ τὸ χωρίζειν, καὶ ἐπιχωρεῖν, καὶ συγχωρεῖν, καὶ πάνθ᾽ ὅσα τοιαῦτα τῇ χώρᾳ προσήκει. Ἀπὸ δὲ κήπων, κηπουρός, κηπουρεῖν, καὶ κηπεύειν, καὶ κηπεία, καὶ κηπαία θύρα. καὶ κῆπος, ἡ κουρά. οἱ δὲ παράδεισοι, βαρβαρικὸν εἶναι δοκοῦν τοὔνομα, ἥκει καὶ κατὰ συνήθειαν εἰς χρῆσιν ἑλληνικὴν, ὡς καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν περσικῶν.

CAPVT III.

Quæcunque à loco, & hortis.

Sed à loco, sacer locus, indigena Populus, inquilinum factum, & localiter, rusticum, Rusticus viuendo. In loco mansit, locum amare, loci amor. Et Χωροφιλεῖν, apud Antiphontem. Insuper & incola, Indigena, inquilinus, colonus. Separare, cedere, concedere. & omnia alia, quæ τῆς χώρας vocabulo conueniunt. Cæterum ab hortis, Hortulanus, Hortulanum esse, hortum colere, hortorum cultus, & hortulana ianua. Et κῆπος, tondendi species. Sed paradisi, Barbaricum nomen videtur: consuetudine autem, in vsum Græcum peruenit, sicuti & multa alia Persica.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Περὶ προαστείων, καὶ μερῶν τῶν προπόλεων, καὶ τῶν ἔξω πόλεως.

Τὰ μὲν δὴ μέρη τῆς ἔξω πόλεως, καὶ ὅσα κατ᾽ ἀγρούς ἐστιν, ἐν τοῖς γεωργικοῖς ἔχεις προειρημένα. τῶν δὲ προαστείων ἂν εἴη, καὶ φρούρια, ἃ καὶ φυλακτήρια λέγοις ἄν. φρυκτωρία, πυρσουργία, καὶ σκοπαὶ, καί που καὶ προτειχίσματα, καὶ χάραξ, καὶ χαρακώματα, τάφροι, σταυροί, καὶ σταυρώματα, σκηνώματα, σκηναί, σκηνήματα, καλύβαι, στρατόπεδα. καὶ πάνθ᾽ ὅσα ἐν τῇ φρουρᾷ τῶν ἔξω προμεμηχάνηται. παίζοντι δὲ, τὸ στρατόπεδον ἔξεστι κατὰ τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν, καὶ παρεμβολὴν ὀνομάσαι, παρεχόμενόν τινα τῶν νεωτέρων Θεόφιλον ἐν παγκρατιστῇ εἰρηκότα,

Εἶτ᾽ ἐν χάρακι μὲν ταῦτα καὶ παρεμβολῇ. καὶ Κρίτων ἐν Αἰτωλοῖς, Ἐκεῖ γὰρ ἡμῖν ἐστιν ἡ παρεμβολή. Μέρη δὲ τῶν προπόλεων, καὶ κατὰ δήμους, ἱερά, τελεστήρια, μέγαρα, ἀνάκτορα, χρηστήρια, ἡρῷα, ἠρία, μνήματα, * πολυάνδρεια, τάφοι. παρὰ δὲ Θουκυδίδῃ μόνῳ, τὰ κεκρυμμένα μνημεῖα ἄν τις εἰρημένα εὕροι, τὰ μνήματα. Ἔξω δὲ πόλεως, καὶ ἄντρα, καὶ σπήλαια, καὶ σπηλαιώ-

CAPVT IV.

De suburbiis, eorum partibus, & iis quæ extra vrbem sunt.

Verum partes extra vrbes existentes, & omnia quæ agros spectant, in Agricultura ante prædicta habes. Suburbiorū autē fuerint, & munitiones, quæ & custodias vocabis. Præsidia, * turres, speculas, tum & munimenta: vallum, & valli. Fossæ, pali, stipites, tentoria, scenæ, tuguria, tabernacula, castra: omniaque ea quæ munitionis causa, exterius extruuntur. Ludenti autem propter multorum vsum, castra, etiam παρεμβολὴν nominare licebit, allegando quendam è Neotericis Theophilum dicentem in Pancratiste, Deinde intra vallum hæc, & castra. Et in Aetolis Criton, Hic enim nobis castra sunt. Partes vero eorum quæ extra vrbes sunt, publice quidem: sacra loca, loci initiatorii, magalia, palatia, oraculorum loca, heroa, sepulchra, monumenta, polyandria, tumuli. Apud solum autem Thucydidem, Abscondita sepulchra, monumenta dicta inuenies. Extra vrbem quoque sunt, antra, specus, cauernosa refu-

ſa refugia. Et Theopompus in Pantaleonte, Speluncam dixit. Ex his quoq; fuerint, nemora, luci, caulæ, ſtabula, porticus, ſtationes pecoris, caprarum greges, paſcuæ, ſepta, cubilia, porcilia, haræ, porcorum greges. Tū & Gruū greges, & Anſerum greges ſecundum Platonem. & Columbarium dicit, in Theæteto. Inter ſuburbia quoque, loca vrbem ambientia numerentur: niſi loci cuiuſdā nomen eſſe putemus apud Thucydidem, cum inquit, In peripoliis iſtis deprehenſus eſt. Ex ſuburbiis porro, in vrbem eundum eſt. Et ab vrbe quidem, non vrbanus modo, & vrbanitas: ſed & vrbicus, & ciuilis. * & vrbanus eſt, in vrbe morari, Aedilis. Et Deſertor vrbis apud Critiam. Comœdia quoque, Vrbanam oleam vocat eam, quæ in vrbē eſt. Sed vrbē nominabis, in continente ſitam, inſulanam, litoralē, à mari remotam, mediterraneam, à mari allutam, marinam, maritimam, mari appropinquantem, mari proximam, ad mare conſtitutam. Ἀγχίαλος enim, Poetarum eſt. Quæ autem vtrinque mari alluitur, bimaris, veluti Corinthus. Et quę in medio maris vtrinq; inhabitata terra eſt, vtrinque alluta, vtrinque adnauigabilis, αὐλὴ, & iſthmus. Vbi vero vtrinq; exiſtentem mare terram ſeparat, hoc maris canalem, Euripum, & fretum vocare oportet. Vocabis autem vrbem recenter ædificatam, nouam, recentem, nuper conditam, modo factam, nouiter elaboratam, recenter conſtitutam, cui ſuprema modo manus addita eſt, habitatoribus coætaneam: ſed diu ante, vetuſtam, antiquam, vetuſtiſſimam, antiquis diuitiis abundantem, priſcam, ſenem, perantiquā, peruetuſtam. Et Populum huius, vetuſtum, inquilinum, terrigenam, indigenam, patrium: illius vero peregrinum, alienum, aduenticium, alienigenam. Sed à magnitudine vrbem laudando, dices: latam, amplam, prælongam, longam, longiſſimam, magnam, maximam, ingentem, grandem, faſtuoſam, conditam, ampliatam, extenſam, diffuſam. Cæterum in planitie campeſtri ſitam, planā, equorum curſui patentem, currulem, populoſam, magna planitie præditam, extenſam, patulam. & ſecundum Homerum, Latiuiam. Κη-

δεις ὑποφυγαί. καὶ Θεόπομπος δ' ἐν Πανταλέοντι, καὶ σπηλάδιον εἴρηκεν. ἐκ δὲ τούτων, ἄλση, τεμένη, αὐλαί, αὔλια, προαύλια, σταθμοί, αἰπόλια, ποίμνια, σηκοί, μάνδραι, συφετοί, συφεοί, συφοί, συβόσια. τάχα δὲ καὶ γερανοβοσίαι, καὶ χηνοβοσίαι, κατὰ Πλάτωνα. καὶ περιστερεών, εἰρημένος ἐν Θεαιτήτῳ. ἐν δὲ τοῖς προαστείοις, καὶ τὰ περιπόλια εἴη ἄν. μὴ χωρίου ὄνομα αὐτὸ νοοῖμεν παρὰ Θουκυδίδῃ, ὅταν φῇ, ἐν περιπολίοις τισὶν ἐλήφθη. Ἀπὸ δὲ τῶν προαστείων, εἰς ἄστυ ἰτέον. ἀπὸ μὲν τοῦ ἄστεως, οὐχ ὁ ἀστὸς μόνον, καὶ ἡ ἀστή, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀστυκός, καὶ ὁ ἀστεῖος. ἀστείζεται, ἀστυπολεῖν, ἀστυνόμος. καὶ παρὰ Κριτίᾳ, ὁ ἀστύλιψ. ἡ δὲ κωμῳδία καὶ ἀστῆς ἐλαίας εἴρηκε, τῆς ἐν πόλει. Πόλιν δ' ἂν εἴποις, ἠπειρῶτιν, νησιῶτιν, χερσαίαν, ἀπὸ θαλάττης, μεσόγειον, ἔφαλον, πάραλον, παράλιον, παραθαλαττίδιον, ἐπιθαλαττίδιον, ἀγχιθάλαττον. ἡ γὰρ ἀγχίαλος, ποιητῶν. ἡ δὲ ἑκατέρωθεν ἔχουσα θάλατταν, ἀμφιθάλαττος, ὡς ἡ Κόρινθος. καὶ ἡ μὲν ἐν μέσῳ τῆς θαλάττης ἑκατέρωθεν * παροικοῦσα γῆ, ἀμφιπλὴξ, καὶ ἀμφοτερόπλους, καὶ αὐλή, καὶ ἰσθμός. ἵνα δ' ἡ θάλαττα ἑκατέρωθεν οὖσαν τὴν γῆν διαιρεῖ, τοῦτο θαλάττης αὐλῶνα, καὶ εὔριπον, καὶ πορθμὸν δεῖ καλεῖν. Εἴποις δ' ἂν πόλιν, τὴν μὲν ἔναγχος κτισθεῖσαν, νέαν, πρόσφατον, καινήν, νεόκτιστον, νεοποίητον, νεουργόν, νεοκατάστατον, ὑπόγυιον, ἡλικιῶτιν τῶν οἰκητόρων. τὴν δὲ πρὸ πολλοῦ, ἀρχαίαν, παλαιάν, παμπάλαιον, ἀρχαιόπλουτον, ὠγυγίαν, πρεσβῦτιν, γηρῶσαν, ὑπέργηραν, ὑπεργηρῶσαν. Καὶ τὸν μὲν ταύτης δῆμον, ἀρχαῖον, αὐτόχθονα, γηγενῆ, γνήσιον, ἐγγενῆ. τὸν δὲ ἐκείνης, ἔπηλυν, ἐπηλύτην, ἔποικον, ἀλλοδαπόν. Καὶ εἰς μὲν μέγεθος ἐπαινῶν τὴν πόλιν, εἴποις ἄν, εὐρεῖαν, πλατεῖαν, περιμήκη, ὑπερμήκη, μηκίστην, μεγάλην, μεγίστην, ὑπερμεγέθη, παμμεγέθη, ὑπέρογκον, ἐκτεταμένην, ἡπλωμένην, ἐκπεπταμένην, ἀνακεχυμένην. Καὶ τὴν μὲν ἐν ὁμαλῇ πεδιάδι, ἰσόπεδον, ἱππήλατον, ἁμαξήλατον, λεωφόρον, ἐπὶ πολλῆς εὐρυχωρίας οὖσαν, ἀναπεπταμένην, ἀνεῳγμένην. καὶ καθ' Ὅμηρον, εὐρυάγυιαν. ἡ γὰρ κη-

τῷ ἐσα, ἐπιπλεόν ἐστι ποιητική. Τὴν δὲ ἐν ὄρει, ὀρείαν, ὄρειον, ὑψηλήν, ὑπερύψηλον, εὔερκῆ, δυσάλωτον, δυσπρόσοδον, δυσπρόσβατον, δυσπρόσιτον, ἐπίσημον, ὑπερφανῆ, ὑπερφυῆ, ὑπερλάμπουσαν, προσανιοῦσαν, προσαναβαίνουσαν. τοῖς ὄρεσι προσαμιλλωμένην, ὑπερδέξιον, ἀκροπόλει ἐοικυῖαν, μικροῦ ὑπερνέφελον, ταῖς κορυφαῖς ἁμιλλωμένην τῷ αἰθέρι, ὀλίγου ψαύουσαν τοῦ ἀέρος, τῶν νεφελῶν, ἐγγυτάτω τῶν νεφελῶν, φαιδρῷ ἀέρι περιρρεομένην, ἐλευθέρῳ τῷ ἀέρι. Εἰ δὲ ψέγεις τὴν μείζω πόλιν, ἔκμετρον, ὑπέρμετρον, ἀνάρμοστον, δυσφύλακτον, δυσπρόσιτον, δυσπλήρωτον, δυσοίκητον, πεπλανημένην, διερριμμένην, διεσπασμένην. ἐγγενοῦς δήμου ἐνδεᾶ, πολυγενῆ, πολύδημον, ἄκοσμον, ἄκελτον, θορύβου μεστήν, θορύβου πλέαν, ἀκολασίας, ἀκοσμίας, πάμφυλον, παγγενῆ, ἠρανισμένην, ξένου λεὼ μεστήν, πολύξενον, ξενίζουσαν, ἀλλοφύλου δήμου πλέαν, ἀλλοδημίας μεστήν, πανδημίας ὑπόπλεων, ἐπεισάκτου τροφῆς δεομένην. οὐκ ἀρκοῦσαν τρέφειν τοὺς οἰκήτορας, εἰσαγωγῆς χρῄζουσαν, εἰσαγωγισμῶν σιτίων, ἐπεισάκτων τροφέων. ἣν ἡ θάλαττα μᾶλλον τῆς γῆς τρέφει, ἣν ἔμποροι μᾶλλον τῶν γεωργῶν τρέφουσι, καὶ τὰ ὅμοια. Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν πεδιάδα ψέγων εἴποις ἄν, κοίλην, ὑπτίαν, ἑλώδη, εὔεφοδον, εὐάλωτον. ἣν ἐξ ἐπιδρομῆς αὐτῆς ἕλῃ. Τὴν δὲ ὄρειον ψέγων εἴποις, δύσμικτος, δύσοδος, ἀπειθής, ἀπρόσμικτος, ἀπροσπέλαστος, δύσξενος, δύσβατος, δύσπορος, αὐαύτης, ἄγριος, χαράδρα, φάραγξ. θηρίων μᾶλλον, ἢ ἀνθρώπων πόλις. αἰγίβοτος μᾶλλον, ἢ ἀστική. δυσχείμερος, δύσθερος, δύσχερος χειμῶνος ὑπὸ τῶν νιφετῶν, καὶ τὰ ὅμοια. Καὶ ἄλλως δὲ ἐπαινῶν ἐρεῖς, εὐανδρουμένην καὶ ἀκμάζουσαν, καὶ εὐθυνοῦσαν, καὶ εὐθυνουμένην. Κἂν ψέγῃς, φλεγμαίνουσαν, ὀχληράν, ὀχλώδη, θλιβομένην, ἀχλυώδη, βαρεῖαν, πολυπράγμονα. φορτικὴν διὰ πλῆθος. θορύβου πλέα, ὠθισμοῦ, στενοχωρίας, ταραχώδης. Ἐν ᾗ δὲ ὀλίγον τὸ πλῆθος, ὀλιγάνθρωπος, ἐν εὐρυχωρίᾳ, ἐν σχολῇ, ἐν ἡσυχίᾳ, ἀπράγμων, ἄλυπος. Εἰ δὲ σκώ-

τῷ ἐσα vero, summe Poeticum est. Sed in mõte sitam, montanam, altam, præaltam, bene munitam, difficilem captu, inuiam, accessu difficilem, conspicuam, manifestam, excelsam, lucentem, arduam, in altum tendentem, montes æmulantem, excellentem, arci similem, tantum non nubes superantem, verticibus æthera tangentem, aerem fere contingẽtem vel nubes, nubibus proximã, lucido circumfusam aere, libero aeri expositam. Vrbẽ vero maiorem vituperans, dices: immensam, immodicam, inconcinnam, custoditu difficilem, accessu difficilem, vix implendam, male habitatam, erratilem, dispersam, distractã, Indigenarum inopia laborantem, omnigenam, variis Gentibus repletam, inornatã, indiscretam, turbulentam: turbarum plenam, petulãtiæ, indecentiæ. Omnibus Populis refertam, varios Populos continentem, collectitiam, alieni Populi plenam, Hospitibus abundantẽ, hospitalem, exteris repletam, peregrinorum plenam, omnigenis hominibus confertam, adductitia annona indigentem, incolas non nutrientem: inuectione opus habentem, introductis frumentis, inuectis cibis. A mari magis, quam terra nutritam: quam Mercatores magis, quàm Agricolæ nutriunt. & similia. Similiter & campestrem vituperando, dices: cauam, supinam, palustrem, aditu facilem, facilem captu, quam primo incursu quis capiat. Montanam autem vituperando, dices: commerciis inconueniens, viæ inepta, infrequens, commerciis carens, appropinquatu difficilis, inhospitalis, aspera, inuia, accliuis, agrestis, vallis, conuallis: ferarum magis, quam hominum vrbs: capraria magis, quam vrbana. Tempestuosa, æstatem difficilem habens, hyeme molesta propter niuem. & similia. Aliàs porro laudando dices, Viris scatentem, florentem, iustam, rectam. & si vituperes, inflammatam, turbulentam, tumultuariam, afflictam, tenebricosam, grauem, molestam, intolerabilem multitudine: turbarum plenam, vexationum, angustiarum, & tumultuum. In qua vero Populus paucus fuerit, hominibus egens: in solitudine, in ocio, in quiete, ociosa, libera. Sed si cauilleris,

uilleris, desertam, solitariam, molestã, paucis hominibus habitatam: incolis desertã, inhabitatam, hominibus carentem, vacuam. Similiter & paruam laudans, dices: sufficientẽ, moderatam, non prægrandem, mediocrem, modicam, mediocriter dispositam, mensuratam, habitabilem, commodam. & similia. Sed si vituperes, arctam, breuem, miseram, ærumnosam: oppidulum, ciuitatula, pagus. & alia multa. Quod si inueneris in præcedentibus Libris, humani, & hospitalis laudes: aut inhumani, & inhospitalis vituperia, etiam si eadem nõ de vrbibus, sed de Viris dicta sint, licet tamen vsum ad vrbes transferre. Quemadmodum & quæcunque de locis sunt salubribus, aut morbidis, aliaq; huiusmodi, ad vrbes quoque referenda sunt. Præterea magnæ ciuitatis Ciuis, Μεγαλοπολίτης dicatur: paruæ vero, Μικροπολίτης. Vnde & ab Aristophane, Paruæ ciuitati conueniens dictum est. Nouæ vero ciuitatis Ciuis, Νεοπολίτης secundum Platonem, & Epicharmum dicentem in Harpagis, Nouus habitator & secundum Eupolim dicentem in Aurea ætate, Νεοκάτοικος. Verum à ciuitate nomina sunt, ciuitas Ciuis, politia, politię subiecti, rempublicam administrare, rempublicam sollicitare, reipublicæ præesse. Et Reipublicæ sollicitatio, vt Sanyrion in Risu. Politica sapientia, Vir Politicus, & Politica oratio. Dii Ciuici & vrbis Præsides. Et Moribus ciuitatis amorem referens, secundũ Thucydidem. Et Rempublicam sollicitare, apud Antiphontem. & multa huiusmodi. Vrbanũ vero, Eupolis in Diade Ciuilem nominauit, veluti indigenam. Dicatur quoque Patrii, Platone dicente, Patrios Deos, Sed Isthmo, aut freto adiacẽs vrbs, bimaris dicetur. Et multas subiectas habens vrbes, & regiones, πολύπολις. Nimis enim affectatum est, continentem, εὔπολιν vocare. Et multę vrbes in vnum conuenientes, natio. Sed multi vici in vnum nomen redacti, vrbs. Poetis enim, qui & vrbes, Vicos vocant, non acquiescendum est: vt apud Euripidem in Ixione, Eubœa Athenis quædam vicina vrbs est. & rursum in Timenidis, Peloponesus tota vrbibus abundat.

πλεις, ἔρημον, ἐξηρημωμένην, ὀλιγάνθρωπον, ἔρημον οἰκητόρων, ἀοίκητον, ἀπάνθρωπον, κενήν. Ὁμοίως δὲ μικρὰν ἐπαινῶν, ἐρεῖς, ὡς ἀρκοῦσαν, ἀποχρῶσαν, σύμμετρον, οὐχ ὑπέρογκον, συμμετρικήν, συμμεμετρημένην, μετρίαν, μεμετρημένην, οἰκήσιμον, εὐδίαιτον, καὶ τὰ ὅμοια. Εἰ δὲ ψέγοις στενήν, βραχεῖαν, ἀθλίαν, ταλαίπωρον, πόλισμα, πολισμάτιον, πολίχνη, πολίχνιον, κώμη, καὶ πολλὰ ἄλλα. Ἂν μὲν εὕροις ἐκ τῶν ἐν τοῖς πρὸ τούτου βιβλίοις προειρημένων ἐπαινῶν, τὸ φιλάνθρωπον, καὶ εὐξενόπολιν, πάλιν δὲ ψόγον, τὸ ἀπάνθρωπόν τε καὶ ἄξενον, εἰ γὰρ καὶ μὴ ἐπὶ πόλεών ἐστιν, ἀλλ' ἐπὶ ἀνδρῶν εἰρημένα, τὴν γοῦν χρῆσιν ἔστιν ἄγειν ἐπὶ τὰς πόλεις. ὥσπερ αὖ καὶ ὅσα ἐπὶ χωρίων ἐστὶν ὑγιεινῶν τε καὶ νοσερῶν, καὶ πάνθ' ὅσα τοιαῦτα, προσεκτέον δὲ καὶ ταῦτα ταῖς πόλεσι. Ἀλλ' ὁ μὲν μεγάλης πόλεως πολίτης, μεγαλοπολίτης ἂν λέγοιτο. ὁ δὲ μικρᾶς, μικροπολίτης. ὅθεν καὶ Ἀριστοφάνει εἴρηται τὸ μικροπολιτικόν. ὁ δὲ νέας, νεοπολίτης κατὰ Πλάτωνα, καὶ κατ' Ἐπίχαρμον λέγοντα ἐν Ἁρπαγαῖς, νέοικος, καὶ κατ' Εὔπολιν λέγοντα ἐν χρυσῷ γένει, νεοκάτοικος. Τὰ δ' ἀπὸ πόλεως ὀνόματα, πόλις, πολίτης, πολιτεία, πολιτευόμενοι, πολιτεύεσθαι, πολιτοκοπεῖν, πολιτεύειν. καὶ πολιτοκοπία, ὡς Σαννυρίων γέλωτι. πολιτικὴ σοφία, πολιτικὸς ἀνήρ. καὶ λόγος πολιτικός, καὶ πολιεῖς θεοί, καὶ πολιοῦχοι. καὶ φιλόπολις τὸ ἦθος παρὰ Θουκυδίδῃ, καὶ πολιτοκοπεῖν παρ' Ἀντιφῶντι, καὶ πολλὰ τοιαῦτα. Τὸν δὲ ἀστὸν Εὔπολις ἐν τῇ Δυάδι, εὔπολιν εἴρηκεν. οἷον ἐγχώριον. εἴποι δ' ἄν τις οἶμαι καὶ τὸν ἐντόπιον. Πλάτωνος εἰπόντος, ἐντοπίους θεούς. Ἡ δὲ ἰσθμῷ ἢ πορθμῷ προσοικοῦσα πόλις, ἀμφίπολις. καὶ ἡ πολλὰς ἔχουσα πόλεις, καὶ χώρας, πολύπολις. πέρα γὰρ τοῦ δέοντος φιλότιμον, τὸ, τὴν οἰκουμένην εἰπεῖν εὔπολιν. Καὶ αἱ μὲν πολλαὶ πόλεις εἰς ἓν συντελοῦσαι, ἔθνος. αἱ δὲ πολλαὶ κῶμαι εἰς ἓν ὄνομα συμφέρουσαι, πόλις. τοῖς γὰρ ποιηταῖς, καὶ τὰς κώμας λέγουσι πόλεις, οὐ προσεκτέον. ὡς παρ' Εὐριπίδῃ, ἐν Ἰξίονι,

Εὔβοια Ἀθήναις ἐστί τις γείτων πόλις.

καὶ πάλιν ἐν Τημενίδαις,

Ἅπασα Πελοπόννησος εὐτυχεῖ πόλις.

Τρία δὲ πόλεων ἐν οἰκήσει σχήματα, ἤπειρος, νῆσος, χερρόνησος.

Tres autem sunt vrbium in extructione figuræ, continens, insula, chersonesus.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ τῶν κατὰ θάλατταν μερῶν.

Μέρη δὲ πόλεων, τὰ μὲν ἐκ θαλάττης, αἰγιαλός, ἀκτή, ἠών, λιμήν, καὶ λιμένος στόμα, καὶ λιμένος βάθος, καὶ λιμένος μυχός. καὶ ὅρμος δέ, καὶ κρηπίς, νεώρεια, νεώσοικοι. καὶ ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Βαβυλωνίοις, ναυλόχιον. καὶ δὴ καὶ τελώνια. εἴρηται δὲ τὸ τελώνιον ἐν Ποσειδίππου κώδωνι,

Τὸν παῖδά μοι σπεύδοντα πρὸς τὸ τελώνιον.

δεκατηλόγια, δεκατευτήρια, πεντηκοστολόγια, φυλακτήρια. ἀλλὰ μὴν καὶ δεκατώνια, κέχρηται δὲ τῷ ὀνόματι Ἀντιφάνης ἐν ἁλιευομένῃ. Καὶ οἱ τούτοις ἐφεστηκότες, τελῶναι, ἐκλογεῖς, ἐλλιμενισταί, δεκατηλόγοι, ὡς Δημοσθένης. ὡς δὲ Ἀναξίλας ἐν γλαύκῳ, δεκατῶναι. εἰκοστολόγοι, πεντηκοστολόγοι, καὶ πεντηκοστολογεῖν ἐν Φιλωνίδου κοθόρνοις, ἔστιν εἰρημένον. παναγεῖς γλυεαί, πορνοτελῶναι, μεγαρεῖς, δεινοί, πατραλοῖαι. τὸ δὲ τέλος, ἐλλιμένιον, ὡς Εὔπολις αὐτολύκῳ, Ἐλλιμένιον, * ὃ δοῦναί πρὶν εἰσβῆναί σε δεῖ. καὶ δεκάτη, καὶ εἰκοστή, καὶ πεντηκοστή, καὶ κατὰ τὸ μέρος τῆς ἑκασταχοῦ εἰσπράξεως, τὸ ὄνομα. ἤπου δὲ καὶ παραγώγιον τέλους ὄνομα, εἰ δεῖ πρὸς ἀπολογίαν τῆς κοινῆς χρήσεως παρέχεσθαι, τὸ ἐν τῇ Φιλιππίδου συνεκπλεούσῃ εἰρημένον, Ὅταν ἑξῆς παραγώγιον αὖ ἐκφέρῃς, εἰσπράξωμαι. Τὸ δὲ πρᾶγμα, τελωνία, τελωνεῖν τὸ ῥῆμα, καὶ εἰσπράττειν, τέλη πράττειν, ἀπαιτεῖν, ἐκλέγειν. καὶ τὸ τελούμενον παρ' αὐτῶν, τελῶν ἀπογραφή. τὸ δὲ μὴ ἀπογραφέν, ἀναπόγραφον. καὶ ὡς Ἀριστοφάνης ἐν πολυείδῳ, Ἐλλιμενίζεις, ἢ δεκατεύεις; καταβολὴ τέλους, τέλος καταβαλεῖν, καταθεῖναι, διαλῦσαι, ἀποδοῦναι, ἀπαριθμῆσαι, ἀποτίσαι, εἰσενεγκεῖν. καὶ τὸ ὑπεύθυνον τέλος, ὑποτελές, καὶ φιλοτιμούμενος. τάχα καὶ ἐντελές, καὶ ὑποτελὲς ἐρεῖς. τὸ δὲ ἀνυπεύθυνον, ἀτελές. καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀτέλεια. καὶ οὐ μόνον ἄνθρωπος

CAPVT V.

De partibus maritimis.

PArtes vero vrbium à mari quidem, rupes, litus, maris locus petricosus, ripa, portus, portus introitus, portus profunditas, portus recessus, statio, crepido, naualia, nauium tecta. Et vt Aristophanes in Babyloniis, Nauium statio. Insuper & telonia. Telonium vero in Codone Posidippi dictum est, Puerum ad telonium, festinantem. Decimarum collegia, decimationes, quinquagesimarum collectiones, custodiæ. Tum etiam Decimarum receptacula, hoc autem nomine Antiphanes vsus est in Piscante. Et qui hisce præsunt, publicani, collectores, ellimenistæ. Decemlegi, secundum Demosthenem. Et vt Anaxilas, in Glauco, Decimatores. Vigesimarum collectores, quinquagesimas colligẽtes. Et Quinquagesimas colligere, in Philonidis Cothurnis dictum est. Impuri, scortatores, Megarenses, sæui, patricidæ. Telonium vero, Ellimenium, vt Eupolis in Autolyco: Ellimenium, quod tibi, priusquam ingrediaris, dandum est. Et decima, vigesima, quinquagesima. & sic secundum singularum exactionum partes, nomen constituitur. Tum & παραγώγιον, vectigalis nomen: si oporret in defensionem communis vsus, aliquem citare, à Philippide in Enauigante dictum: Vt paragogium posthac conferas, exigam. Ipsum vero opus, vectigalis persolutio. Et vectigal persoluere, verbum. Et exigere, telonia exigere, petere, colligere. Et quod ab his soluitur, teloniorum notatio. Quod vero notatũ nõ est, notatione obmissum. Et vt Aristophanes in Multiformi, Ellimenistam agis, aut decimatorem? Telonii pensio. Telonium pendere, deponere, persoluere, reddere, numerare, exoluere, cõferre. Et teloniũ debitũ, constitutũ. & magis affectato verbo, solenne, pro constituto dices. Quod autem legibus nõ est constitutũ, immune. Et res ipsa, immunitas. Et non homo solum immunis,

immunis dicitur: sed & portus, in quo nihil exigitur. Et publicanum vituperãs dices, grauis, molestus, angens, prædans, deprædans, deglubens: mari asperior, tẽpestate violẽtior, submergens appellantes. Inhumanus, difficilis, inexplebilis, immodicus, turpis lucri studiosus, violentus, suffocans, feriens, grassans, demergens, rapiens, auferens, extorquens, temerarius, impudens, impudicus, ingratus, immãsuetus, sæuus, inhospitalis, ferinus: cautes, petra prominẽs, naufragium, immitis bellua. & quæcunq; in Morum vituperio habes. Affectatori autem dicendum est, Salmidysus, Caphareus. & quæcunq; alia in mari sunt inaccessibila, & horrenda loca. Si vero publicanum laudaueris, dices: legitimus, hospitalis, iustus, legis obseruantior, mansuetior præda, integrior conditione sua, pudere sciens, consolator nauticæ molestiæ, in quem quis spem collocet, ad quem quis lubenter appellat. Sed telonia accipere dices, emere, & conducere. & Principes elocare telonia, vendere, proclamare, mercede locare. Partes porro circa portum, signum, agger, emporium. Et vt Hyperides dicit, Grus, vbi onera extrahunt. Et Ἀρτόδειγμα dictum, signum dare venalium vectoribus, apud Hyperidem in Salsamentis. Sed emporii partes, tabernæ, lupanaria: quæ & fornices vocaueris. Et multitudo non nautica modo, quæ in Nauticis recitata est: sed & Mercatores, Caupones, & quæcunque in Tractatu De Artibus habes. Porro partes circa vrbem sunt, murus, & muri partes, quæ Militaribus adscripta sunt. Tum & portæ, & portulæ. & astantes hisce, ianitores: quemadmodum muris mœniorum, custodes. Et portarum, ianuarum que partes, tabulæ, valuæ, vertebræ, cardines, & quæcunque in Tractatu de Domibus inuenies. Ingressis vero omne illud dicitur; pomœrium, intra muros, intra mœnia: interius autem, Plateæ, secundum Xenophontem & Homerum. Vnde Latas plateas habens, Homerus formauit: &, Apollo Ἀγυιεύς. Hæc autem & biuia nominata esse inuenies, non apud Aristophanem modo dicentem in Thesmophoriazusis, Biuium, huic opotrebat indere nomẽ: Sed & apud Hyperidẽ

ἀτελής, ἀλλὰ καὶ λιμήν, ὅπου μηδὲν εἰσπράττεται. Καὶ κακίζων μὲν τελώνην, εἴποις ἄν, βαρύς, φορτικός, ἄγχων, ληστεύων, ληϊζόμενος, παρεκλέγων, θαλάττης ἀγριώτερος, χειμῶνος βιαιότερος, καταδύων τοὺς καταχθέντας, ἀπάνθρωπος, ἐπαχθής, ἄπληστος, ἄμετρος, αἰσχροκερδής, βίαιος, ἀποπνίγων, πιέζων, λωποδυτῶν, ἀποδύων, ἁρπάζων, ἀφαιρούμενος, παρεισπράττων, ἰταμός, ἀναίσχυντος, ἀπρυθελακώς, δυσχερής, ἀνήμερος, ἄγριος, ἄξενος, θηριώδης, ἕρμα, πέτρα πρόβολος, ναυάγιον, θηρίον ἄμικτον. καὶ ὅσα ἐν ταῖς συνήθεις λοιδορίαις ἔχεις. φιλοτιμουμένῳ δὲ ἔξεστιν εἰπεῖν, σαλμυδησσός, καφηρεύς, καὶ ὅσα ἐν θαλάττῃ δύσμικτα καὶ ἀξεναχωρία. Εἰ δὲ ἐπαινεῖς τελώνην, εἴποις ἄν, ἔννομος, εὔξενος, δίκαιος, ἐνδότερον τοῦ νόμου, πρᾳότερον τοῦ λίαν ἀκριβῶς, κρείττων τοῦ βίου, εἰδὼς αἰδεῖσθαι, παραμυθούμενος τὴν τοῦ πλοῦ δυσχέρειαν. εἰς ὃν ἄν τις ἀναπαύσαιτο, ᾧ τις ἂν ἡδέως προσορμίσαιτο. Τὸ μέν τοι τὰ τέλη παραλαμβάνειν, εἴποις ἂν ὠνεῖσθαι, καὶ μισθώσασθαι. Καὶ τοὺς ἄρχοντας, ἐκδιδόναι τὰ τέλη, πιπράσκειν, καὶ κηρύττειν, καὶ ἀπομισθοῦν. Τὰ δὲ περὶ τοὺς λιμένας μέρη, δεῖγμα, χῶμα, ἐμπόριον. καὶ ὡς Ὑπερίδης φησίν, ἐξαίρεσις, ὅπου τὰ φορτία ἐξαιρεῖται. καὶ *ἀρτόδειγμα, ἀπὸ τοῦ, τοὔνομα δεῖγμα τῶν ἀγωγίμων τοῖς ὠνηταῖς διδόναι, παρ' Ὑπερίδῃ ἐν τοῖς ὑπὲρ τοῦ ταρίχους. Τοῦ δὲ ἐμπορίου μέρη, καπηλεῖα, καὶ πορνεῖα, ἃ καὶ οἰκήματα ἄν τις εἴποι. καὶ τὸ πλῆθος οὐ ναυτικὸν μόνον, ὅσον ἐν τοῖς περὶ νεῶν ἐστιν εἰρημένον, ἀλλ' ἔμποροι, καὶ κάπηλοι, καὶ ὅσα ἔχεις ἐν τοῖς περὶ τὰς τέχνας. Τὰ δὲ περὶ τῆς πόλεως μέρη, τεῖχος. καὶ τὰ τείχους μέρη, ἃ τοῖς στρατιωτικοῖς ἀνέγραψα. καί που πύλαι, καὶ πυλίδες. καὶ οἱ ἐφεστηκότες τούτοις, πυλωροί, ὡς οἱ ἐν τοῖς τείχεσι, τειχοφύλακες. καὶ τὰ μέρη τῶν πυλῶν, καὶ τῶν θυρῶν, σανίδες, καὶ πτύχες, καὶ θαιροί, καὶ στροφεῖς, καὶ ὅσα εὑρήσεις ἐν τοῖς περὶ οἰκιῶν. εἴσω δὲ παρελθόντων, τὸ μὲν σύμπαν, ὁ ἐντείχιος τόπος, εἴσω τείχους, καὶ ἐντὸς τείχους. τὰ δὲ ἔνδον, ἀγυιαὶ μέν, κατὰ Ξενοφῶντα, καὶ καθ' Ὅμηρον. ἀφ' ὧν, ἡ εὐρυάγυια Ὁμήρῳ πεποίηται, καὶ Ἀπόλλων ἀγυιεύς. ταῦτα δὲ καὶ ἄμφοδα ἐστὶν εὑρεῖν κεκλημένα, οὐ παρ' Ἀριστοφάνει μόνον, εἰπόντι ἐν Θεσμοφοριαζούσαις, Ἄμφοδον ἐχρῆν αὐτῷ τεθεῖσθαι τοὔνομα. ἀλλὰ καὶ παρ' Ὑπερίδῃ

ἐν τῷ περὶ αἰτιδέ πως πρὸς Πασικλέα, Τὴν οἰκίαν τὴν μεγάλην, τὴν χαβρίου καλουμένην, καὶ τὸ ἄμφοδον. καλοῖτο δ᾽ ἂν καὶ κῶμαι, ταῦτα. ὅθεν καὶ κωμήτας τοὺς γείτονας, καὶ κωμητίδας ὠνόμαζον. Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν μὲν δράμασιν, ἢ * ἐν κενταύρῳ ἔφη, Ἐν κωμητίσι καπηλοῖς ἐπίχαρτον. ἐν δὲ λυσιστράτῃ, Πλὴν εἴ γε μή κωμήτης. Ἴων δὲ ἐν φοίνικι σαφέστερον,

Ἀλλ᾽ ὦ θυρέτρων τῶνδε κωμῆται θεοί.

δοκεῖ δέ μοι καὶ ὁ κῶμος, ἀπὸ ταύτης ὠνομάσθαι τῆς κώμης. καὶ τὸ ἐγκώμιον ἐπὶ ταῖς νίκαις ἐπαδόμενον. Τοὺς μὲν δὴ γείτονας, καὶ προσοίκους, καὶ συνοίκους, καὶ παροικοῦντας, καὶ προσοικοῦντας. τάχα δὲ καὶ παροίκους, καὶ ἀγχιθύρους. Εὔπολις δὲ ἐν κόλαξι, καὶ συμπαροίκους εἴρηκεν. Ἐπὶ δὲ τούτοις, τὰς μὲν εὐθυτέρας ὁδοὺς, λεωφόρους. καὶ ἁμαξιτοὺς ἂν καλοῖς, καὶ ἁμαξηλάτους, καὶ ἱππηλάτους. Τὰ δὲ στενὰ, στενωποὺς, καὶ λαύρας, Ὁμήρου εἰπόντος,

—παρ᾽ οὐδὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο

Ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην.—

τάχα δ᾽ ἂν εὕροις καὶ ῥύμην εἰρημένην, καὶ πλατεῖαν, ὡς οἱ νῦν λέγουσι, Φιλήμονος μὲν ἐν πανηγύρει εἰπόντος, Τὴν πλατεῖαν σοι, * μόνον ταύτην πεποίηκεν ὁ βασιλεύς. Φιλιππίδου δὲ ἐν φιλευριπίδῃ, Πόσην ὑφ᾽ ὁδοῦ ὡς εἶναι παιδάριον ῥύμην τρίτην. ὁ γὰρ στενωπὸς οὗτος ἐν ἀθήνησι ἦν. καὶ Λακιάδης,

Ὀρθῶς γε τὴν ῥύμην διαπορήκαμεν.

Καὶ τὸ μὲν πλῆθος τῶν οἰκοδομημάτων, οἰκίαι, καὶ συνοικίαι, καὶ οἰκίας περίδρομος, ὡς ἐν τῷ γήρᾳ Ἀριστοφάνους, Ἐπὶ τοῦ περιδρόμου στᾶσα τῆς συνοικίας. καὶ περιοίκιον δέ τι μικρὸν, καὶ οἰκίδιον, καὶ οἰκίσκην Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Ὀλυμπιοδώρου λέξει, Καὶ οὗτος εἵλετο τοὺς φαρμακοτρίβας, καὶ τὴν οἰκίσκην. ἐγὼ δ᾽ ἔλαβον τοὺς σακχυφάντας, καὶ τὴν οἰκίαν. ὡς εἶναι τὴν οἰκίσκην, μικρὸν οἰκίδιον. ἐν δὲ τῷ Λυσίου πρὸς Φίλωνα ὑπὲρ Θεοκλήδου φόνου, ἔστιν εὑρεῖν οἰκίδιον, Ἀλλ᾽ εἰς τὸ οἰκίδιον τὸ ὄπισθε τῆς γυναικωνίτιδος. καί που καὶ ἐργαστήριον, καὶ καπηλεῖαι. Τὰ δὲ δημόσια, ἀκρόπολις. ἣν καὶ ἄκρον ἂν εἴποις, καὶ πόλιν. καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ θεοὺς, ἀκραίους, καὶ πολιεῖς. καὶ τὸ κατόπιν τῆς ἀκροπόλεως, ὀπισθόδομον. τάχα δὲ καὶ τὴν ἀκρόπολιν, καὶ βασίλειον ἄν τις εἴποι, καὶ τυραννεῖον. ἐπὶ δὲ ταύτῃ, πρυτανεῖον. καὶ ἑστία τῆς πόλεως, παρ᾽ ᾗ ἐσιτοῦντο, οἵ τε κατὰ δημοσίας πρεσβείας ἥκοντες, καὶ οἱ διὰ πρᾶξίν τινα σιτήσεως ἀξιωθέν-

De Retributione Ad Pasiclem, Domum magnam, Chabrii dictam, & biuium. Hæc & vici vocantur. Vnde Vicinos vocamus, prope nos habitãtes, & Vicinas. Aristophanes enim, aut in Fabulis, aut in Centauro inquit, In vicis cauponariis delusum. & in Lysistrate, Preterquam quod Vicinus Ion vero in Phœnice manifestius, Sed ô ianuæ huius vicini dii. Videtur mihi & comus, à vico nomen duxisse. & encomium, pro victoria cantatũ. Vicinos autem, contiguos, cohabitantes, adhabitantes, adhabitatores. Forsan autem & prope agentes, & fores habentes proximas. Eupolis vero in Adulatoribus, etiam Conuicinum dixit. In his vero vias frequentiores, Populo tritas appellabis, currules, regias, & equestres: sed angustiores, angiportus, & vicos strictos, secundum Homerum dicentem: Ad solum firmæ domus erat via ad vicum. Forsan & ῥύμην dictam inuenias. &, vt nunc loquuntur, platea. Philemone dicente in Panegyri, Plateam hanc solam tibi condidit Rex. & Philippide in Phileuripide, Quotam * in via, vt Puer tertiam teneat plateam. hoc enim angiportum Athenis erat. & Laciades, Recta transiuimus vicum. Et ædificiorum multitudo, habitationes, viciniæ. Et habitationum ambitus: vt in Senecta Aristophanes, In ambitu cohabitationis stans. Et circumhabitatiuncula parua, domicilium. Et Domuncula, dicit Demosthenes Cõtra Olympiodorum, Et hic quidem prehendit pharmaca tractantes, & domunculam, ego vero accepi scutificos, & domum. * Adeo vt domuncula, sit domicilium paruum. Apud Lysiam vero ad Philonem De Theocledis cæde, Aedicula inuenire licet. Sed in ædiculam posteriorem muliebris cœtus. Fortassis & officina, & tabernæ. Publica autem sunt, acropolis. quam & arcem vocaueris, & vrbem. & Deos in hac existentes, castrenses, & tutelares. & posteriorem acropolis partem, posticum. Insuper acropolim, & regiam quis vocauerit, & Tyranni ædes. Præter hanc, & curia. & domus quædam vrbis, vbi conuiuabantur, qui à publica redibant legatione, & qui ob factum aliquod frumentationis honore ornati

erant, siq; quis honoris causa semper alendus erat. Sacra vero sunt, templa, nemora, luci, & pinnæ: quæ in Sacris ante prædicta sunt. Et in ingressu quidē sic vocauerunt, in quæ cœlitus demittitur fulmen: quod & incutere, ferire, & immittere dixerunt. & Iouem in eo existentem, Descensorem. Ambitum autem ingressus, intactum nominabis. Sed & vrbis partes sunt, porticus, stadia, prætoria, curiæ, ludi literarii, scholæ. Pædagogia, quæ & φωλεοὺς lustra vocarunt. Scholam quoque, Chorum nominauerunt: vnde, ludi magistrum, Choragum. & docere, chorum ducere. & maxime Dores; vt Epicharmus in Vlysse Transfuga: in Harpagis vero, Choragium, pro schola dixit. Si itaque forte scholam, διατριβὴν quoque multorum more dicere velis, vide ne te illud apud Aeschinem torqueat, Et honoratum in Puerorum διατριβῇ, Cōuersatione. Est & lex quędam Attica, actionis contra philosophantes, cuius Sophocles Amphiclidis Sunieus meminit, In quo quædam * contra hos præfatus, induxisti non licere cuiquā Sophistarū, scholā instituere. Insuper non ignobiles ciuitatis partes sunt, gymnasia, & balnea. & fortassis coquinæ quoq;, Eupolide dicente in Populis, Vt coquinam. Tum & illud Platonis, Spoliarium. Et apud Xenophontē in Atheniensium Republica, Balneæ, ad hæc palestræ, & stadiorum arena. Xenophon vero, sine stadio Arenam dicere videtur, in Oeconomico dicens, Si in arena obambularent. Et in Aristei Orpheo dictum est, Erat mihi palæstra, & stadium prope. Publicis quoque adnumerandum est, theatrum. Et theatri pars, præter prædictas, ostium: vt in Alexis Gynæcocratia inuenire licet, Hic nos iuxta ostium considentes ceu peregrinas spectare oportet. Præter theatrum quoque sunt; stadium, equorum cursui destinatus locus, Cantorum domus, curia, forum, prætorium, regia aula, regia porticus, regium tribunal. Censorū domus, vbi Censores cōueniūt. κληρωτήριον, vbi sorte eligētes. Tū & armamētaria erāt, vbi arma seruabātur. Et thesauri, penus: vbi pecunię, & frumēta. In Menādri Eu-

τες, καὶ εἴ τις ἐκ τιμῆς ἀείσιτος ἦν. Ἱερὰ δὲ, καὶ νεῲ, καὶ ἄλση, καὶ τεμένη, καὶ ἕρκη, ἐν τοῖς ἱεροῖς προείρηται. τὰ μέν τοι * ἐνηλύσια οὕτως ὠνομάζετο, εἰς ἃ κατασκήψειε βέλος ἐξ οὐρανοῦ. ὃ καὶ ἐνσκῆψαι, καὶ ἐγκατασκῆψαι, καὶ ἐγκατελθεῖν ἔλεγον. καὶ τὸν Δία τὸν ἐπ' αὐτῷ, καταιβάτην. προελθόντα δὲ τὰ ἐνηλύσια, ἄψαυστα ἂν εἴποις. Πόλεως δὲ μέρη καὶ στοαὶ, καὶ δρόμοι, καὶ στρατήγια, καὶ ἀρχεῖα, καὶ γραμματεῖα, καὶ διδασκαλεῖα, καὶ παιδαγωγία. ἃ καὶ φωλεοὺς ὠνόμαζον. ἐκάλουν δὲ τὸ διδασκαλεῖον, καὶ χορόν, ὁπότε καὶ τὸν διδάσκαλον χορηγόν, καὶ τὸ διδάσκειν χορηγεῖν. καὶ μάλιστα οἱ Δωριεῖς, ὡς Ἐπίχαρμος ἐν Ὀδυσσεῖ αὐτομόλῳ. ἐν δὲ ἁρπαγαῖς, χορηγεῖον τὸ διδασκαλεῖον ὠνόμασεν. εἰ μέν τοι τὸ διδασκαλεῖον, καὶ διατριβὴν, κατὰ τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν ἐθέλεις καλεῖν, ὅρα μή σε βιάζηται καὶ τὸ παρ' Αἰσχίνῃ, Καὶ σεμνυνόμενον ἐν τῇ τῶν μειρακίων διατριβῇ. ἔστι δὲ καὶ νόμος ἀττικὸς κατὰ τῶν φιλοσοφούντων γραφεὶς, ὃν Σοφοκλῆς Ἀμφικλείδου Σουνιεὺς εἶπεν, Ἐν ᾧ τινα κατὰ αὐτῶν προειπών, ἐπήγαγες μὴ ἐξεῖναι μηδενὶ τῶν σοφιστῶν διατριβὴν κατασκευάσασθαι. καὶ μὴν οὐκ ἄδοξα μέρη τῆς πόλεως γυμνάσια, καὶ βαλανεῖα. ἴσως δὲ καὶ πυελατήρια, Εὐπόλιδος εἰπόντος ἐν Δήμοις, ὅτι τὸ πυελατήριον. καὶ δὴ καὶ τὸ παρὰ Πλάτωνι ἀποδυτήριον. καὶ τὸ παρὰ Ξενοφῶντι ἐν Ἀθηναίων πολιτείᾳ, λουτρῶνες. ἐφ' οἷς καὶ παλαῖστραι, καὶ δρόμοι ξυστοί. Ξενοφῶν δὲ καὶ χωρὶς τοῦ δρόμου, τῷ ξυστῷ κεχρῆσθαι δοκεῖ ἐν τῷ οἰκονομικῷ εἰπών, Εἰ ἐν τῷ ξυστῷ περιπατοῖεν. εἴρηται δὲ καὶ ἐν τῷ Ἀριστείου Ὀρφεῖ,

Ἦν μοι παλαίστρα, καὶ δρόμος ξυστὸς πέλας.

Προσαριθμητέον δὲ τοῖς δημοσίοις θέατρον, καὶ θεάτρου μέρος πρὸς τοῖς προειρημένοις κερκίδα, ὡς ἔστιν εὑρεῖν ἐν Ἀλέξιδος γυναικοκρατίᾳ, Ἐνταῦθα περὶ τὴν δεῖ κερκίδα ὑμᾶς καθιζούσας θεωρεῖν, ὡς ξένας. Ἐπὶ θεάτρῳ δὲ, καὶ στάδιον, ἱππόδρομον, ᾠδεῖον, βουλευτήριον, ἀγορά, δικαστήριον, βασίλειον αὐλήν, βασίλειον στοάν, βασίλειον δικαστήριον. λογιστήριον, ἵνα λογισταὶ συνεκάθιζον. κληρωτήριον, ἵνα οἱ κληρωταί. ἀλλὰ μὴν καὶ ὁπλοθῆκαι ἦσαν, ἵνα τὰ ὅπλα ἔκειτο. καὶ θησαυροί, καὶ ταμιεῖα, ἵνα τὰ χρήματα, καὶ οἱ πυροί. ἐν δὲ Μενάνδρου εὐ-

νύχῳ, καὶ σιτοβόλια. ταῦτα δὲ ῥογοὺς Σικελιῶται ὀνόμαζον. καὶ ἔστι τοὔνομα ἐν Ἐπιχάρμου Βουσίριδι. Ἦν τι δὲ καὶ πομπεῖον εἴη ἂν οἴκημα κοινὸν, Δημοσθένους εἰπόντος ἐν τῷ πρὸς Φορμίωνα περὶ δανείου, Καὶ ταύταις δὲ ἐν τῷ πομπείῳ διαμεμετρημένα. Ἦν δὲ τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων καὶ εἱρκτὴ, καὶ δεσμωτήριον, καὶ οἴκημα, καὶ γοργύρα, ὡς Ἴωνες ἔλεγον. Ἰστέον δὲ, ὅτι οὐ μόνον τὸ δεσμωτήριον, οἴκημα παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ἐστιν εἰρημένον, μηδὲ τὸ πορνεῖον, ἀλλὰ καὶ τὸ οἰκήσιμον. ὅ, τε γὰρ Πλάτων ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ ἔφη, Ἦσαν δὲ ἐν οἰκησίμῳ τινι, ᾧ πρὸ τοῦ μὲν ὡς ταμιείῳ ἐχρῶντο. καὶ πάλιν ἐν τοῖς νόμοις, Δημοσίοις οἰκησίμοις ὑποδέχεσθαι ἔφη. καὶ Θουκυδίδης ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ, οἰκήσιμον, ὃ ἦν τοῦ τείχους. Τῶν δὲ πόλεως μερῶν, καὶ ἀνδρῶνες, παστάδες, συσσιτία, συμπόσια, ὑδρεῖα, ὑδρορρόαι, λίβηθρα, κρῆναι, προεξέδραι, θῶκοι. καὶ ὡς Σώφρων φησί, σύνθωκοι. Τὸ δὲ καλούμενον ὡρολόγιον, ἤ που πόλον ἄν τις εἴποι, φήσαντος Ἀριστοφάνους ἐν Γηρυτάδῃ, Πόλος τοῦτ' ἐστὶν ἐκαστοστὴν ἥλιος τέτραπται. ἐν δὲ τῶν κοινῶν, βιβλιοθῆκαι, ὡς Εὔπολίς φησιν, οὗ τὰ βιβλία ὤνια, καὶ αὐτὸ ἐφ' αὑτοῦ. οὕτω γὰρ τὸν τόπον, οὐ τὰ βιβλία οἱ Ἀττικοὶ ὠνόμαζον. ὥσπερ καὶ τοὺς ἄλλους τόπους ἐκ τῶν πιπρασκομένων, ὡς εἰ φαῖεν, ἀπῆλθον εἰς τοὔψον, καὶ εἰς τὸν οἶνον, καὶ εἰς τοὔλαιον, καὶ εἰς τὰς χύτρας. καὶ κατὰ τὸν Εὔπολιν, Περιῆλθον εἰς τὰ σκόροδα, καὶ τὰ κρόμμυα, καὶ τὸν λιβανωτὸν, καὶ εὐθὺ τῶν ἀρωμάτων, καὶ περὶ τὰ γέλγη. Εἴη δ' ἂν καὶ μαγειρεῖα τῶν πόλεως μερῶν, οὐχ ὥσπερ τὰ λοιπὰ τῶν ὑπὸ τῶν τέχναις ἐργαστηρίων, ἀλλὰ τόπος ὅθεν μισθοῦνται τοὺς μαγείρους. ὡς Ἀντιφάνης ἐν Στρατιώτῃ ὑποδηλοῦν ἔοικεν, ἐκ τῶν μαγειρείων βαδίζων * ἐμβάλλων εἰς τοὔψον. μεσκονία δὲ ἐκάλουν, οὗ τὰ τῶν ὕων κρέα ἐπιπράσκοντο. * ἴσως τῶν ὠνίων ὄντων τῷ ὀνόματι. Καὶ ταῦτα δὲ, εἰ καὶ αἰσχίω μέρη πόλεως, ἀσωτεῖα, πεττεῖα, κυβεῖα, κυβευτήρια, σκιραφεῖα, μαστρυλεῖα, ἀγωγεῖα. Μέρη δὲ πόλεων καὶ κατάγειοι οἰκήσεις, καὶ σιροὶ, καὶ φρέατα, καὶ λάκκοι. ποταμοί, καὶ ἄνδηρα ποταμῶν, καὶ ὄχθαι, καὶ γέφυραι, καὶ πυλίδες, καὶ ψαλίδες. ἔστι δὲ ἡ ψαλὶς, εἶδος οἰκοδομήματος, ἥν που καὶ Σοφοκλῆς ἐν Λακαίναις λέγει,

Στενὴν δ' * ἔδυμεν ψαλίδα, κοὐκ ἀβάρβαρον.

nucho, & Granaria: quæ Siculi, Rhogos nominauerunt, quod nomen extat in Epicharmi Busiride. Sed & Pompeium, nimirũ domicilium fuerit publicum, Demosthene ad Phormionem De Mutuo dicẽte, Et illis quidem in Pompeio emetita. Erat etiam domicilium publicum, carcer, ergastulum, custodiæ domus. Et Gorgyra, vt dicunt Iones. Notandum vero, quod nõ carcer modo, apud Atticos Οἴκημα dictus est, neque lupanar, sed & οἰκήσιμον: quoniam & Platon in Protagora inquit, Erant autem in οἰκησίμῳ quodam, quo ante ceu ærario vsi fuerant. & rursum in Legibus, Publicis οἰκησίμοις, id est carceribus, excipere inquit. Et Thucydides Libro tertio, Carcer, qui mœniorum erat. Sed & ciuitatis partiũ sunt, Virorum conciliabula, comelatoriẹ domus, cœnacula, cõpotatoriẹ ẹdes, piscinæ, canales, libethra, fontes, porticus, sedes. Et vt Sophron inquit, Consessus. Quod autem horologium vocant, fortassis & Polum aliquis dixerit, secundum Aristophanem in Gerytade, Polus hoc notat, quantum Sol conuersus sit. Publicorum quoque est, Bibliothecæ, vt Eupolis inquit, vbi libri venales sunt: sic enim locum hunc, non libros vocabant Attici: quemadmodum reliquas formulas à venditis rebus denominarũt: vt cum dicunt, Abiit in obsonium, in vinum, in oleum, in ollas. Et secundum Eupolim, Transierunt in allium, & cepas, thus; tum & aromata, & merces. Sint & popinæ ex vrbis partibus non artium, vt reliquæ sunt officinæ: sed locus è quo coquos conducunt: vt Antiphanes in Milite videtur significare, Ex popinis veniens, in obsonium incidens. μεσκονία autem vocarunt, * vbi venales vendunt carnes. Et hæc nimirũ vrbis partes inhonestiores sunt. popinæ, aleæ domus, ludorũ ædes, lupanaria, prostibula, voluptuariæ domus. Partes quoq; vrbiũ, subterraneẹ domus, crepitacula, putei, lacus, fluuii, fluuiorum ripæ, litora, pontes, portẹ, fornices. Est autẽ fornix, ẹdificii genus: quoniam & Sophocles in Lacænis dicit, Arctam subiimus fornicem, & non Barbaram: verun-

veruntamē & Plato in Legibus, monumentū illis sit sub terra fornix exquisito opere, lōgior, è lapidibus egregiis. Ex vrbis partibus sunt, & ærariæ fabricæ. Et Pithones, vt Eupolis nominauit. & Cellæ vinariæ, secundū Xenophontē. Multę vero officinæ, quibus ab artibus singulis nomina adsunt, ante De Artibus dicta sunt. Partes etiam vrbis sunt, domus communis, hospitale. & vt in Inacho Sophoclis, Communis statio: & stabulum equorum, vt Euripides in Hippolyto Occultato, Ad equorum statim irruens stabulum. Lysias vero De Achillidis cæde dixit, Equile. Tum & stabulum, dicitur iumentorum statio. Et κλείσιον, à concludendo: cuius etiam ianuæ, κλεισιάδες dicuntur.

CAPVT VI.

De speciebus, partibus, nominibus talenti, minæ, stateris, drachmæ, penticōtadrachmæ, & pentadrachmæ, earumq́ partibus.

SEd non inutile fuerit, pauca de moneta dicere. Quæ enim numularios spectant, adulterinum argentū, & probatum, ante prędicta habes: nihilque refert, numismatū species, & partes definire. Platone enim Teste, Est & ars quædam ciuilis, numismatum: & numismatis, opus politicum. Cum autem talentum, maxima sit & auri & argenti pars, conueniet huic nimirum, Demosthenis Quinquaginta talentorum pensio: facile vero hoc nomen, secundum hanc præscriptam formulam & augere, & minuere licet. Nam & centum talentorum precium dicere licebit, iuxta prædictum vocabulum, & decem talentorum. tum ab omni numero, vel maiori, vel minori similiter: vt tamen durities, & asperitas soni vitetur. Talentum vero, & ponderis nomen fuerit, apud Aristophanem dicentem, Talento musica ponderabitur: atque illud Homericum, Et tunc quidem Pater appendit aureas lances: hoc enim ipsis, ponderum nomen est. Sed in *

ἀλλὰ μὴν καὶ Πλάτων ἐν τοῖς νόμοις, θήκην δὴ ὑπὸ γῆς αὐτοῖς εἰργασμένην εἶναι ψαλίδα προμήκη, λίθων πολυτίμων. Ἐκ δὲ τῶν τῆς πόλεως μερῶν, καὶ λέσχαι, καὶ πιθῶνες, ὡς Εὔπολις ὠνόμαζε. καὶ οἰνῶνες, ὡς Ξενοφῶν. τὰ μὲν οὖν πολλὰ ἐργαστήρια, οἷς ἀπὸ τέχνης ἑκάστης πρόκειται τοὔνομα, ἐν τοῖς περὶ τεχνῶν ἐστι προειρημένα. Μέρη δὲ πόλεως, καὶ πανδοκεῖον, καὶ ξενών. καὶ ὡς ἐν ἰνάχῳ Σοφοκλῆς, Πανδόκος ξενόστασις. καὶ στάσις ἵππων, ὡς Εὐριπίδης ἐν ἱππολύτῳ καλυπτομένῳ,

—πρὸς ἵππων εὐθὺς ὁρμήσας στάσιν.

Λυσίας δὲ ἐν τῷ ὑπὲρ ἀχιλλείδου φόνου εἴρηκεν, ἱπποστάσιον. καὶ σταθμὸς δ' ἂν καλοῖτο, ἡ τῶν ὑποζυγίων στάσις. καὶ κλείσιον, παρὰ τὸ ἄλλως * κεκλῆσθαι. οὗ καὶ αἱ θύραι * κλησιάδες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛʹ.

Περὶ εἰδῶν, καὶ μερῶν ὀνομάτων, ταλάντου τε καὶ μνᾶς, καὶ στατῆρος, καὶ δραχμῆς, καὶ πεντηκοντάδραχμου, καὶ πεντάδραχμου, καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν.

ΟΥ φαῦλον δ' ἂν εἴη βραχέα καὶ περὶ νομισμάτων εἰπεῖν. τὰ μὲν γὰρ περὶ τραπεζίτας, κίβδηλόν τε, καὶ ἐπίσημον νόμισμα, ἔχεις προειρημένα. κωλύει δ' ἂν οὐδὲν εἴδη τε καὶ μέρη νομισμάτων ὁρίσασθαι. Πλάτων μὲν γὰρ καί, τέχνη τίς ἐστι πολιτικὴ νομισμάτων, καὶ νόμισμα τὸ πολιτικὸν πρᾶγμα. εἰ δὲ τὸ τάλαντον μέγιστόν ἐστι χρυσίου καὶ ἀργυρίου μέρος, ἐναρμόσαι ἂν ἴσως εἰς τοῦτο, καὶ ἡ Δημοσθένους πεντηκονταταλαντία. ῥᾴδιον δὲ αὐτὸ κατὰ τὸ προκείμενον σχῆμα αὔξειν τε, καὶ ἐλαττοῦν. καὶ γὰρ ἑκατονταλαντίαν ἔστιν εἰπεῖν, κατὰ τὴν ὑφήγησιν τοῦ προειρημένου, καὶ δεκαταλαντίαν αὐτίκα ἀπὸ παντὸς ἀριθμοῦ πλείονός τε καὶ ἐλάττονος, ὅπου τὸ δύσφευκτόν τε καὶ τραχύ, πρὸς τὴν ἀκοὴν ἐμποδίζοιτο. τάλαντον δ' εἴη μὲν καὶ σταθμοῦ τι ὄνομα, ὅθεν καὶ παρὰ Ἀριστοφάνει ἐστὶν εἰρημένον,

Ἀλλ' ἡ ταλάντῳ μουσικὴ σταθμήσεται.

καὶ τὸ Ὁμηρικόν,

Καὶ τότε δὴ ἐπίθυνε πατὴρ χρύσεια τάλαντα.

τοῦτο μὲν αὐτῶν τῶν σταθμῶν τοὔνομα. τὸ δὲ ἐν

τοῖς κρατιπποσόλαις, πρόσεστι μὲν ταλαντιαῖος, ὅς τι ἴσαι αὐτῶν ἄδηλον λέγει, εἴτε τιμὴν, εἴτε ῥοπὴν λέγει. ὥσπερ ὅταν Ἀλκαῖος ὁ κωμικὸς ἐν Ἐνδυμίωνι εἴποι, Νοσημάτων ταλαντιαίων. ἡ μὲν γὰρ Ἀντιφῶντος ταλάντωσις, τὸ βάρος δηλοῖ. καὶ ὁ Ἀριστοφάνης ἐν δράμασιν, ἢ Κενταύρῳ λίθος δεκατάλαντος. Ἠδύνατο δὲ τὸ χρυσίου τὸ τάλαντον τρεῖς χρυσοῦς ἀττικούς. τὸ δὲ τοῦ ἀργυρίου, ἑξήκοντα μνᾶς ἀττικάς. Ἦν δὲ καὶ ἀριθμοῦ τοὔνομα, ὅπου καὶ πολυτάλαντος ὁ πλούσιος. καὶ πολυτάλαντον πρᾶγμα, τὸ πολλοῦ ὤνιον. καὶ τὸ παρ' Ὁμήρῳ,

Κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύο χρυσοῖο τάλαντα.

καὶ διτάλαντον δ' ἂν εἴποις, κατὰ Δημοσθένην. καὶ τριτάλαντον, καὶ ἡμιτάλαντον, ὡς Ὅμηρος,

Ἀλλά τοι ἡμιτάλαντον ἐγὼ χρυσοῦ ἐπιθήσω.

ἀρχαία δὲ ἡ χρῆσις καὶ ἡ τοῦ, πέμπτον ἡμιτάλαντον, [καὶ τρίτον ἡμιτάλαντον,] καὶ ἕβδομον ἡμιτάλαντον, [τὸ δ' ἦν] τέσσαρα ἥμισυ τάλαντα, ἢ δύο ἥμισυ, ἢ ἓξ ἥμισυ, καὶ ὅλως ὁπόσον φήσει τις τὸ ἡμιτάλαντον. τὸν πρὸ αὐτοῦ ἀριθμὸν, ὁλόκληρον εἶναι δεῖ. ἐὰν μὲν ἕβδομον, τὸ ἕκτον. ἂν δὲ τρίτον, τὰ δύο. σὺν δὲ τούτῳ τὸ ἥμισυ πάντως ἐπαριθμεῖν. φίλον δὲ τοῖς ἀρχαίοις καὶ τὸ ἓν ἥμισυ τάλαντον, τρία ἡμιτάλαντα λέγειν. ὡς καὶ τρία ἡμιμναῖα, τὴν μίαν ἡμίσειαν μνᾶν. ὅτι δὲ παρὰ τοῖς ἐφ' Ὁμήρου τὸ τάλαντον ὀλίγον ἠδύνατο, μάθοις ἂν ἐκ τῆς ἱπποδρομίας, ἐν ᾗ τὸ τρίτον μὲν ἆθλον ἐστι λέβης. τῷ δὲ τετάρτῳ δύο χρυσίου τάλαντα. ἡ μνᾶ δέ ἐστι τὸ μέγιστον τῶν τοῦ ταλάντου μερῶν, ὡς εἰς ὄνομα κατακερματίσαι λύσαντα τὸ τάλαντον. ἔτι καὶ τρίτον ἂν εἴποις ταλάντου, καὶ τέταρτον, καὶ τριτημόριον ταλάντου, καὶ τεταρτημόριον. τὰ δὲ τοιαῦτα μέρη, ἐστὶν ἐξ ἀριθμοῦ δηλούμενα, ἀλλ' οὐκ ἐξ ὀνόματος. ἦν δὲ καὶ μνᾶ σταθμοῦ τε καὶ νομίσματος ὄνομα. οὗ τὸ ἥμισυ ἡμιμναῖον, καὶ τρίτον ἡμιμναῖον εἴποις, δύο καὶ ἡμισείαν μνᾶν ἐρεῖς. καὶ συνθέντες δὲ τὴν μνᾶν ἔλεγον, ὥσπερ Ἡρόδοτος ἐν τῷ πέμπτῳ βιβλίῳ πεντάμνουν εἴρηκεν. ὁ δὲ Λυσίας ἐν τῷ κατὰ Αὐτοκράτους, * τετύχηται δέ μοι καὶ εἰκοσίμνους ἔρανος. ὁ δὲ χρυσοῦς στατὴρ, μνᾶν ἠδύνατο. καὶ γὰρ ἐν τοῖς ἱσταμένοις τὴν μνᾶν τῆς ῥοπῆς, στατῆρα ὀνομάζουσι. καὶ ὅταν εἴπωσι πεντεστάτηρον, πεντάμνουν

Cratini Stolis Ταλαντιαῖος quid istorum sit, incertum dicas num precium, aut modum intelligat: sicuti cum & Alcæus in Endymione dicit, Ingentium dolorum. Antiphontis enim Talentum, pondus significat. Et Aristophanes in Fabulis, aut Centauro, Lapis decem talenta ponderans. Valebat autem auri talentū, tres Aureos Atticos: argenti vero, sexaginta Minas Atticas. Fuit & numeri nomen. Vnde multa talenta habens, pro diuite. Et res multis talentis constans, pro cara. Et illud apud Homerū, Iacebant autem in medi duo auri talenta. Sed & Talentū Duplex dices, secundum Demosthenem, & Triplex. Et Dimidiū talentum, vt Homerus, Sed auri dimidium tibi addam talentum. Vetus autem mos est dicere, Quintum semitalentum, * & Septimū semitalentum. aut Quatuor semitalenta, aut Duo dimidia, aut Sex semitalenta. Et in summa, quotcunque quis semitalenta enunciet, præcedentem hæc numerum, perfectum esse oportet: præter septimum, sextum: si vero tertium, duo: cum hoc autem dimidium vbique adnumerandum. Veteribus quoque vsitatum est, Vnum semitalentum dicere, pro tribus semitalentis. quemadmodū & Tres semiminæ, pro vna dimidia mina. Quod autem apud eos qui Homeri tempore vixerunt, Talētum quam minimum valuerit, ex equorum cursu coniicies, in quo tertium brauium, est lebes: quarto vero, auri duo talenta. Mina vero, est maxima talenti partium, cum in nomina minora talentum redigitur. Insuper & trientem talenti dices & quadrantem: & tertiam talēti partem, & quartā partē. & huiusmodi partes ex numero manifestę sunt, sed nō ex nomine. Erat vero mina ponderis, & numismatis nomen: cuius dimidiū dixeris semiminā. & tertiā semiminam, duas & semiminam dices. Minam quoque cum reliquis vocabulis componentes, vt Herodotus in Quinto Libro dixit, Πεντάμνουν, id est Quinq; minis constans. Lysias vero contra Autocratem, Obuenit mihi viginti minis constans conuiuium. Cæterum stater aureus, minā faciebat. In ponderibus enim, minam momēti, staterē vocauerunt. Et cum quinq; stateras continens dicunt, quinq; minas

minas intelligere videntur: vt in Hippocratis Deposito, Quoniã enim videor albus homo, pinguis, ociosus, capiat ligonem assuetus insumere πεντασάτηρον, spiritus consurget. Est & stater, numisma: vt cum Aristophanes dicit, Stateris vero serui ludebamus. Illud enim in Ranis, Salutis quinq; stateris constantis: ambiguum est, num põdus significet, aut numerum. Sed Eupolis in Populis, numisma intelligit dicendo, Habens aureos stateres ter mille. Sed in Imperatoribus, pondus intelligit: Et cum esset iunior Croca, quinque stateres habebat, næ per Iouem. nunc vero, sordis facile habet talenta duo. Atque hi quidem stateres, vocabantur Darici: illi Philippici: alii, Alexandrini, omnes aurei existentes. Et si aureus dicas, stater subintelligitur: sed si stater solũ, non plane intelligitur aureus. Sed in Anchise Alexandrides, etiam Semiaureus dixit. Sed quæ stateris precio constant, στατηρίδια vocabis: vt Theopompus in Callæschro. Non ait aliorum esse medios stateres. Attica mina, drachmas centum cõtinet: sicut certissimum est, ex Eupolis Adulatoribus. Cœnam appone, centum drachmas ecce. Deinde infert Adulatoribus, Vinum appone minam alteram. Vnde patet, quod priores centum drachmas pro mina dixit. Drachma vero obolos continet sex. Vnde & epobolia dicitur, sexta mulctæ pars. Et quod drachmæ precium valet, δραχμίδιον, vt in * Holcadibus Aristophanis. Non autem Drachma modo, numismatis nomen erat: sed & Pentecontadrachma, & Pentadrachma, apud Cyrenenses. Tũ & quadridrachma dicebatur, tridrachma, & didrachma. Vetus autem erat Atheniensium moneta, Bos appellata eo quod bouem insculptum haberet. & hanc Homerum putant intelligere dicẽtem, centum boum precio digna dignis precio nouem boũ [scil. arma permutat] Sed & in Draconis Legibus est, Soluere decabœum. Et in Deli profectione Præconem proclamare tradunt, si alicui munus designat, quod Tot illi tradentur boues. & dari pro singulis bobus, binas drachmas Atticas. Vnde nonnulli

μνᾶν δοκοῦσι λέγειν, ὡς ἐν τῇ Ἱπποκράτους παρακαταθήκῃ. ἐπὰν γὰρ οἶμαι λευκὸς ἄνθρωπος, παχύς, ἀργός, λάβῃ δίκελλαν εἰδὼς τρυφᾶν πεντασάτηρον, γίγνεται τὸ πνεῦμα ἄνω. ἔστι δὲ καὶ νόμισμα στατήρ, ὡς ὅταν εἴποι Ἀριστοφάνης,

Στατῆρσι δ' οἱ θεράποντες ἀρπάζομεν.

τὸ γὰρ ἐν τοῖς Βατράχοις ἀμφίβολον σωτηρίας πεντεστατήροις, εἴτε ῥοπὴν, εἴτε ἀριθμὸν λέγει. Εὔπολις δὲ ἐν μὲν Δήμοις, τὸ νόμισμα δηλοῖ λέγων,

Ἔχων στατῆρας χρυσίου τρισχιλίους.

ἐν δὲ Ταξιάρχοις τὴν ῥοπὴν λέγει,

—ὅτ' ἦν μέντοι νεώτερος Κρόκης,
Πέντε στατῆρας εἶχε ναὶ μὰ τὸν Δία.
Νῦν δὲ ῥύπου γε δύο τάλαντα ῥᾳδίως.

καὶ οἱ μὲν Δαρεικοὶ ἐκαλοῦντο στατῆρες, οἱ δὲ Φιλίππειοι, οἱ δὲ Ἀλεξάνδρειοι, χρυσοῖ πάντες ὄντες. καὶ εἰ μὲν χρυσοῦς εἴποις, προσυπακούεται ὁ στατήρ. εἰ δὲ στατὴρ εἴποις, οὐ πάντως ὁ χρυσοῦς. Ἀλεξανδρίδης δὲ ἐν Ἀγχίσῃ, καὶ ἡμιχρύσους λέγει. Τὰ δὲ στατῆρος ἄξια, στατηρίδια φαίης ἄν, ὡς Θεόπομπος ἐν Καλλαίσχρῳ,

Οὔ φησιν εἶναι τῶν ἑτέρων τὰς μέσας
Στατηρίδας.—

Ἡ ἀττικὴ μνᾶ ἔχει δραχμὰς ἑκατόν, ὡς ἀκριβέστατα ἔστιν ἐν τοῖς Εὐπόλιδος Κόλαξι, Δεῖπνον θές, ἑκατὸν δραχμὰς ἰδού. εἶτα ἐπιφέρει Κόλαξιν, οἶνον θὲς ἑτέραν μνᾶν. δῆλον ὅτι καὶ τὰς ἑτέρας ἑκατὸν δραχμὰς μνᾶν εἴρηκε. Ἡ μέντοι δραχμὴ εἶχεν ὀβολοὺς ἕξ. ὅθεν καὶ ἐπωβελία, τὸ ἕκτον τοῦ τιμήματος. καὶ τὸ δραχμῆς ἄξιον, δραχμίδιον, ὡς ἐν Ἀριστοφάνους Ὁλκάσιν. ἦν δὲ ἡ δραχμὴ οὐ νόμισμα μόνον, ἀλλὰ καὶ πεντηκοντάδραχμον, καὶ πεντάδραχμον, παρὰ Κυρηναίοις. καὶ τετράδραχμον ἐκαλεῖτο, καὶ τρίδραχμον, καὶ δίδραχμον. τὸ δὲ παλαιὸν τοῦτο ἦν Ἀθηναίοις νόμισμα, καὶ ἐκαλεῖτο βοῦς, ὅτι βοῦν εἶχεν ἐντετυπωμένον. εἰδέναι δὲ αὐτὸ καὶ Ὅμηρον νομίζουσιν εἰπόντα,

—ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

καὶ μὴν κἀν τοῖς Δράκοντος νόμοις ἔστιν, ἀποτίνειν δεκάβοιον. καὶ ἐν τῇ παρὰ Δηλίοις θεωρίᾳ, τὸν κήρυκα κηρύττειν φασίν, ὁπότε δωρεάν τινι ἐδίδοτο, ὅτι δοθήσονται αὐτῷ τοσοῦτοι βόες. καὶ δίδοσθαι καθ' ἕκαστον βοῦν δύο δραχμὰς ἀττικάς. ὅθεν ἔνιοι

Δηλίων, ἀλλ' οὐκ Ἀθηναίων, ἴδιον εἶναι νόμισμα τὸν βοῦν νομίζουσιν. ἐντεῦθεν δὲ καὶ τὴν παροιμίαν εἰρῆσθαι τὴν, Βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ βέβηκεν, εἴ τις ἐπ' ἀργυρίῳ σιωπήσειεν. ἦν μέντοι ὡς Ἀριστοτέλης φησὶν ἐν Κυρηναίων, καὶ τετρασατήρ, καὶ τετραστατήρια, ἡμισατήρια χρυσᾶ νομίσματα. τὸ δὲ δραχμῆς τὸ ἥμισυ, ἡμιδράχμιον καλεῖται. καὶ τρίτον ἡμίδραχμον, αἱ δύο ἡμίσειαι δραχμαί. τὸ δὲ ἡμίδραχμον, καὶ τριώβολον ἂν καλοῖς. οἱ μέντοι ὀκτὼ ὀβολοὶ ἡμίεκτον ὠνομάζοντο, ὡς φησιν ἐν Λαμίᾳ Κράτης, Ἡμίεκτον ἐστὶ χρυσοῦ, μανθάνῃς ὀκτὼ ὀβολοί. ἦν δὲ καὶ τριώβολον, καὶ διώβολον, εἴδη νομισμάτων ἀττικῶν. τὸ μὲν διώβολον ἐντετυπωμένην ἔχον γλαῦκα, καὶ τὸ ἐκ θατέρου πρόσωπον Διός. τὸ δὲ τετρώβολον, τὸ μὲν πρόσωπον ὁμοίως, δύο δὲ τὰς γλαῦκας. ἀλλὰ τὸ μὲν τετρώβολον, καὶ τριώβολον, καὶ ἐν τῇ χρήσει τέτριπται. τὸ δὲ διώβολον, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λύοντες ἔλεγον, ὡς Δημοσθένης, Ἀλλ' ἐν τοῖν δυοῖν ὀβολοῖν ἐθεώρουν ἄν, εἰ μὴ τούτων ἐγγραφῇ. ἔστι δὲ καὶ τὸ διώβολον, ἐν Αἰολοσίκωνι Ἀριστοφάνους, Ὅπερ λοιπὸν μόνον ἦν ἐν τῇ γνάθῳ, διώβολον γένηταί μοι. παρὰ μέντοι Θεοπόμπῳ ἐν Στρατιώτισι καὶ τὸ τετρώβολον λαμβάνειν, τετρωβολίζειν ὠνόμασται, Καί τοι τὶς οὐκ ἂν εἰκὸς εὖ πράττοι τετρωβολίζων, εἰ νῦν γε διώβολον φέρει ἀνὴρ τρέφειν γυναῖκα. τὸ δὲ τοῦ ὀβολοῦ ἥμισυ, ἡμιωβόλιον. καὶ ἡμιωβολιαῖον, τὸ τοσούτου ὤνιον, ὡς ἐν τοῖς Βατράχοις Ἀριστοφάνους,

Καὶ κρέα γε πρὸς τούτοισιν ἀνάβραστ' εἴκοσιν,
Ἀν' ἡμιωβολιαῖα. —

Ἐν δὲ τῷ * Ἀναργύρῳ, τὰ τρία ἡμιωβόλια, τριημιωβόλιον εἴρηκεν, Ἐν τῷ στόματι τριημιωβόλιον ἔχων. Ὁ μέν τοι ὀβολὸς ὀκτὼ χαλκοῦς εἶχε. καὶ οἱ μὲν δύο χαλκοῖ τεταρτημόριον. καὶ κατὰ ἀποκοπὴν, τεταρτήμορον ἐκαλεῖτο. οὗτοι δ' ἂν εἶεν, καὶ δίχαλκον, ὅτι ἦν τοῦ ὀβολοῦ τέταρτον. οἱ δὲ τέσσαρες χαλκοῖ, ἡμιωβόλιον. οἱ δὲ ἓξ χαλκοῖ, τριτημόριον. ὅτι τὰ τρία μέρη ἐστὶ τοῦ ὀβολοῦ. οἱ δὲ, καὶ τεταρτημόριον αὐτοὺς ὠνόμαζον, ὡς τρία τεταρτημόρια ἔχοντας. ὅτι δὲ τοὺς ἓξ χαλκοῦς, τριτημόριον ὠνόμαζον, ἔστιν εὑρεῖν ἐν τῷ Φιλήμονος Σαρδίῳ,

Χαλκοῦς ὀφείλεις πέντε μοι μέμνησ'. ἐγὼ
Σοὶ πέντε χαλκοῦς, σὺ δέ μοι τριτημόριον.
Τοὺς ἓξ ἀπόδους, τοὺς πέντ' χαλκοῦς ἀπόλαβε.

Deliorum, non Atheniensium proprium quoddam numisma esse, Bouem intelligunt. Hinc quoque dictum esse Prouerbiū, Bos linguam conscendit: cum quis argenti caussa tacuit. Erat etiam, vt Aristoteles in Cyrene tradit, Quadristater, & Tetrastateria, semistaterum aurea numismata. Media autem drachmæ pars, semidrachma vocatur. Et tertia semidrachma, duæ drachmæ dimidiatæ. Semidrachmam vero, etiam triobolum vocabis. Oboli enim octo, Semisextarius, appellantur vt in Lamia Crates inquit. Semisextarius est auri, discas octo oboli. Erant etiam Triobolum, & Diobolum, numismatum Atticorum species. Diobolum quidem, noctuam insculptam habens: illud vero, in vtraque parte Iouis faciem. Tetrobolum autem, faciem quidem similiter, duas vero & noctuas. Sed tetrobolum, & triobolum vsitatissimum est. Cæterum diobolum, sæpenumero solutis dictionibus efferūt: vt Demosthenes. Sed in duobus obolis videbant, si hæc essent insculpta. Est vero Diobolum in Aeolisicone Aristophanis: Quod mihi solū in maxilla relictum est, fuit diobolum. Et in Theopompi Militibus tetrobolum accipere, τετρωβολίζειν dictum est. Etenim quis nunc bene viuat τετρωβολίζων? si nunc diobolum ad Vxorem nutriendam Vir accipit. Et oboli dimidia pars, semiobolus. Et semiobolæum, quod tanti cōstitit: vt in Ranis Aristophanis, Et elixatas carnes viginti insuper haudquaquam semiobolares. Sed in Anargyro tres semiobolos τριημιωβόλιον dixit, In ore habens Tresemiobolum. Obolus quidem, æneos habeat octo. Et duo ærei, quarta pars, & per apocopen τεταρτήμορον vocatur. hi autē & δίχαλκον fuerint, cum oboli sint quadrans. Quatuor autem ærei, semiobolus. Sex ærei, triens, quando tres oboli partes sunt: nonnulli & quadrantem, hosce nominauerunt, vt tres quadrantes habentes. Quod autem sex æreos, trientem vocarint, inuenire licet in Philemonis Sardio: Memento, æreos mihi debes quinque. ego tibi æreos quinque, tu vero mihi trientem. sex ergo dans, quinque æreos accipe.

Et ma-

Et manifestius in Pice occupato, Ecce adest, vt cernis vnicuiq; triens: in quatuor enim sic triobolus exponitur. Viginti quatuor enim obolis existentibus in triobolo, sex cuilibet sunt æræi, quatuor ipsis existentibus, quos ille trientem vocauit. Cum autem Thucydides Trientem equestrem dicit, tertiam sortẽ intelligit. Herodotus vero, tertiã partẽ. Quod vero apud Philemonidem Triens, nonnunquam Plato Quadrantem vocat. Quod autẽ quatuor æræi, semiobolum constituebant, in eadem Philemonis Fabula dictum est. Prima oboli parte nobis collata, & æneis quatuor. & post hæc, Atque tres semioboli æris, calidæ erant. Hic vero magnam quis quæstionem soluat, de qua dubitaui sæpius, num apud aliquem Veterũ calida vtentiũ, de potu illud dici inuenire liceat. & hæc sane apud Homerum, claritatem habent magnam: nam si quis ignitos lebetes, cũ lebetibus ignis expertibus comparet, putaret hos pro calidæ aquæ apparatu ordinari. Idem quoque fuerint illi, in tripode igni apposito, qui ad lotionem calefiebat, quorum non paruus erat vsus. Apud Homerum enim, nec elixas carnes quidam Heroum comedebant: licet huiusmodi illi obsoniorum præparatio cognita fuerit, cum inquit, Veluti lebes interius feruet, multo igne petitus, Pinguedinẽ coquẽs tenelli porci. De potu vero, apud Homerũ nequaquam inuenire licebit, calidã aquam ad potũ referri: apud veteres autem Medicos. Et sane cum Hippocrates inquit, Frigidum infestum est neruis, ossibus, dentibus, & cerebro: manifestũ est, quod calida dentibus offerenda sunt. Ego vero illud in Thesmophoriazusis Aristophanis dictum, Ahenus calescit, de Mulieribus potum præparantibus intellexi. idemque in Eupolidis Populis, dictum est. Sed quod nec illud in argumentum calidæ potationis sufficiens sit: succurrit mihi illud in Aristophanis Georgis manifeste de lotione dictum. Ex vrbe nunc in agrũ discedamus, vt dudũ à nobis illic in solio æreo lotũ puniamus. Illud quidem apud Philemonem, Aheni calidum erat ad bibendum comparatum, manifeste arguit calidi potationem. Nam numi-

καὶ ἐπὶ σαφῶς ἐν τῷ Πιττοκοπουμένῳ,

Ἰδοὺ πάρεστιν ὡς ὁρᾷς τριτημόριον
Ἕκαστος ὑμῶν ἦλθεν εἰς * τέσσαρας
Εἴληφεν ἡμῖν οὑτοσὶ τριώβολον.

τεττάρων γὰρ καὶ εἴκοσιν ὀβολῶν ὄντων, ἐν τῷ τριωβόλῳ ἓξ ἑκάστῳ γίγνονται χαλκοῖ, τέσσαρσιν οὖσιν, οὓς εἴρηκεν τριτημόριον. ὅταν μέντοι Θουκυδίδης εἴπῃ, τριτημόριον δὲ μάλιστα ἱππικὸν, τὴν τρίτην μοῖραν εἴρηκεν. ὁ δὲ Ἡρόδοτος τρίτην μερίδα. τὸ δὲ παρὰ Φιλήμονι τριτημόριον, τεταρτημόριον καλεῖ ἐνίοτε Πλάτων. ὅτι δὲ οἱ τέτταρες χαλκοῖ ἡμιωβόλιον ἦσαν, ἐν τῷ αὐτῷ δράματι Φιλήμονός ἐστιν εἰρημένον, ὀβολοῦ τὸ πρῶτον ἡμῖν ἐνεχθὲν, καὶ τεττάρων χαλκῶν. καὶ μετὰ ταῦτα, καὶ μάλα τριημιωβόλια χαλκοῦ θερμοῦ ἦν. ἐν τούτῳ καὶ πολλὴν ἀπορίαν τις ἂν ἐπιλύσαιτο, ὑπὲρ ἧς οἶδα πολλάκις ἀμφισβητήσας, εἰ παρά τινι τῶν ἀρχαίων θερμῷ χρωμένους ἐστὶ τῷ πιεῖν ἐστιν εὑρεῖν. καὶ ταῦτα μὲν παρ' Ὁμήρῳ πολλὴν ἔχει τὴν ἀσάφειαν. καὶ γὰρ εἴ τις τοὺς αἴθωνας λέβητας παρὰ τοὺς ἀπύρους λέβητας ἀντιθείη, οἴοιτο ἂν τούτους ἀντὶ θερμοῦ ὕδατος παρασκευὴν εὐτρεπίζεσθαι. ταὐτὸ ἂν εἶεν οὗτοι τῷ ἐν πυριβήτῃ τρίποδι, ὃς ἐπὶ λουτροῖς ἐθερμαίνετο. ὧν ἡ χρῆσις ἦν οὐκ ὀλίγη. παρ' Ὁμήρῳ μὲν γὰρ οὐδὲ κρέα ἑφθὰ τῶν ἡρώων τινὲς ἤσθιον. καίτοι αὐτοῦ γε τὴν τοιαύτην ὀψοποιίαν εἰδότος, ὅταν φῇ,

Ὡς δὲ λέβης ζεῖ ἔνδον ἐπειγόμενος πυρὶ πολλῷ,
Κνίσην μελδόμενος ἁπαλοτρεφέος σιάλοιο.

Περὶ μέν τοι πότου παρ' Ὁμήρῳ οὐχ οἷόν τε ἦν εὑρεῖν θερμὸν ὕδωρ ἐπὶ πότῳ, παρὰ δὲ τοῖς ἀρχαίοις ἰατροῖς. καὶ γὰρ ὅταν Ἱπποκράτης εἴπῃ, τὸ ψυχρὸν πολέμιον νεύροισιν, ὀστέοισιν, ὀδοῦσιν, ἐγκεφάλῳ, δῆλον ὡς οἶδε τὴν τοῦ θερμοῦ προσφορὰν τοῖς ὀδοῦσιν. ἐγὼ δὲ ἐν ταῖς Θεσμοφοριαζούσαις Ἀριστοφάνους εἰρημένον, τὸ χαλκίον θερμαίνεται, οὕτω πως ἤκουον, ὡς εἰς πότον εὐτρεπιζομένων τῶν γυναικῶν. ταὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ ἐν τοῖς Εὐπόλιδος Δήμοις ἐστὶν εἰρημένον. ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδὲ τοῦτο ἀποχρῶν ἐστιν εἰς πίστιν τῆς τοῦ θερμοῦ πόσεως, ὑπῆλθέ πως μοι τὸ ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Γεωργοῖς σαφῶς ἐπὶ λουτροῦ εἰρημένον, Ἐξ ἄστεως νῦν εἰς ἀγρὸν χωρῶμεν, ὡς πάλαι δεῖ ἡμᾶς ἐκεῖ τῷ χαλκῷ λουσαμένους, κολάζειν. τουτὶ μέν τοι τὸ παρὰ τῷ Φιλήμονι, χαλκοῦ θερμὸν ἦν, συντεθειμένον τῷ πιεῖν, ἄντικρυς δηλοῖ τὴν τοῦ θερμοῦ πόσιν. καὶ γὰρ τὸ

λεπτὸν τοῦ νομίσματος, οὐ λουτροῦ ἐστιν, ἀλλὰ ποτοῦ μέτρον. καὶ πεντέχαλκον δὲ, τοὺς πέντε χαλκοῦς ὠνομασμένους, εὕρομεν ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Διδύμοις, ἢ Ὑλαύρῳ,

—ἔπειθ' ἡπάτιον, καὶ νῆστίν τινα
Προσέθηκεν οἶμαι, πεντέχαλκον συλλαβών.

εἴη δ' ἂν καὶ σύμβολον βραχὺ νομισμάτιον, ἡμίτομόν τι νομίσματος. ὁ μὲν Ἕρμιππος ἐν Φορμοφόροις λέγει,

Παρὰ τῶν καπήλων λήψομαι τὸ σύμβολον.

ἐν δὲ τοῖς Δημόταις,

Οἴμοι τί δράσω σύμβολον κεκαρμένος,
Κεκάρθαι ἔοικε τὸ ἥμισυ.

ὥστε εἰ ἐκ θατέρου μόνου τετυπῶσθαι τουτὶ δεῖ νομισμάτιον νοεῖσθαι, ἢ διαιρεῖσθαι, ὡς ἔχειν τὸ μέρος ἑκάτερον. τόν τε πιπράσκοντα, καὶ τὸν ὠνούμενον, ὅτι συμβόλῳ τούτῳ μέν τοι προσειληφέναι. τὸ δὲ ἐνοφείλεσθαι, διελέγχουσιν αὐτὸ σμικρόν τι δύνασθαι. Ἀριστοφάνης μὲν ἐν *Ἀγύρῳ λέγων, Τοῦτ' αὐτὸ πράττω διωβόλῳ. καὶ τὰ ὅμοια. Ἄρχιππος δὲ εἰπὼν ἐν Ἡρακλεῖ γαμοῦντι,

Ἀνδρῶν ἄριστος, καὶ μάλιστ' ἐμοὶ ξένος,
Ἀτὰρ παρ' ἐμοί γ' ὢν εἶχεν οὐδὲ σύμβολον.

εἴη δ' ἂν καὶ *κόλλυνον, λεπτόν τι νομισμάτιον. Καλλίμαχος γοῦν ἔφη περὶ τῶν ἐν ᾅδου λέγων,

Ἐκ τοῦ οἴκου βοῦν *κολλυώον πιπράσκουσιν,

ὡς ἂν εἴποι τις τοῦ προστυχόντος. ἔλεγον δέ τι καὶ *τριτοκόλλυνον οἱ ποιηταὶ, σμικρὸν νόμισμα. ὃ καὶ Ὅμηρον εἰδέναι νομίζοντες ἐν τῷ,

—ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων,

ὡς πρὸς ἀριθμὸν δραχμῶν τὴν ἀξίαν, τὸ τῶν ὅπλων ἀντιτιμώμενον. ὡς ὑπό τι εὔηθες τοῦτο ὑπολαμβάνουσιν Ὁμήρῳ μαρτυρεῖν, τὴν ἀλλαγὴν οὐ νομίσματι γίγνεσθαι τὸ παλαιὸν ἡγουμένῳ, ἀλλὰ ἀντιδόσει τινῶν. ὡς ὅταν φῇ,

Ἔνθεν ἄρ' οἰνίζοντο καρηκομόωντες Ἀχαιοί,
Ἄλλοι μὲν χαλκῷ, ἄλλοι δ' αἴθωνι σιδήρῳ,
Ἄλλοι μὲν ῥινοῖς, ἄλλοι δ' αὐτοῖσι βόεσσι.

Τὰς γὰρ βοῦς πρὸς τοὺς ῥινοὺς ἀντιθεὶς, φανερῶς ἐστι τὸ ζῶον, ἀλλ' οὐ τὸ νόμισμα. καὶ μὴν τὸ Πελοποννήσιον νόμισμα, χελώνην τινὲς ἠξίουν καλεῖν ἀπὸ τοῦ τυπώματος. ὅθεν καὶ παροιμία,

Τὰν ἀρετὰν, καὶ τὰν σοφίαν, νικᾶντι χελῶναι.

ἐν δὲ τοῖς Εὐπόλιδος Εἵλωσιν εἴρηται, ὀβολὸν τὸν καλλιχέλωνον. ἀλλὰ μέντοι καὶ κόρη, νόμισμα παρ' Ἀθηναίοις ἦν, ὡς Ὑπερείδης, Τῷ παι-

mismatis bucca non lauacri est, sed potionis mensura. Pentechalcum autem, quinque æreos dictos esse, inuenimus in Aristophanis Geminis, aut* Vlauro, Deinde iecinoris fibras & intestinum quoddam apposuit, vt puto, pentechalcum captans. Sit & symbolum, tenue quoddam numisma, semisecta scilicet numi pars. Hermippus quidem in Phormophoris inquit, Ab institoribus capiam symbolum: in Demotis vero, Heu mihi, quid agam symbolo absumto: absumtũ videtur esse dimidium. Itaque si ex vna tantum parte signatum fuerit hoc numisma, notandum est: aut diuidendum, vt habeat vtramque partem. Quod autem vendens, & emptor, * hoc symbolo comprehenduntur, & confirmantur, redarguunt, id parui admodum fuisse precii: Aristophanes quidem in Agyro dicens, Hoc vendo diobolo, & similia, Sed Archippus in Hercule Nupto inquit, Virorum optimus, & mihi Hospes singularis: cæterum apud me existens, habebat ne symbolum quidem. Erat & collynum, paruum quoddam numisma. Callimachus enim dicit, de Inferis loquens, E domo bouem collyno vendunt, quanticunque quis forte addixerit. Vocabant etiam quoddam Tritocollynum Poetæ numisma paruum: quod & Homerum intelligere putant, cum inquit centum boum precio digna dignis nouem boum precio [scil. arma permutat] vtpote ad drachmarum multitudinem, armorum precium compensantem: vt simpliciter hoc Homero testimoniũ perhibere existiment, putanti antiquitus contractus non pecunia, sed aliarum rerum retributione factos: vt cum inquit, Inde sane emebant capite comati Græci. Alii quidem ære, alii vero splendido ferro. Alii quidem pellibus, nonnulli vero ipsis bobus. Boues enim hic tergoribus opponens, manifestum est, animal, non numisma intelligi. Insuper Peloponesi monetam, nonnulli Testudinem à sculptura dictam putant. Vnde & Parœmia, Virtutem, & sapientiam vincunt testudines. Sed in Eupolidis Eilotibus dictum est, Obolum pulchram testudinem insculptam habentem. Verum & Cora, numisma apud Athenienses erat: vt Hyperides inquit, Pue-

ro aliquid in Braurone anathematum sacrorum suffurato, in pyram adiectam esse conscientiæ coram. Cæterum & quadridrachmam dices, Et postquã quadridrachmam accepit, videtur diiudicare lucrum posse. Cora vero, forte & Virgo dicetur: vt in Scirone nominauit Euripides, loquens de Corinthiis meretricibus: Et has quidem pullo ducet libere, nouem vero: * quatuor incedunt equis argẽteis, imprimis vero Athenienses amãt Virgines, quas Pallas fert. Virgines ergo, coras vocat, quibus Palladis insculpta erat facies. Vnde & Eubulus in Anchise, numisma hoc, Mineruæ pullum vocat. Et Pullus quidem, moneta dicta est Corinthiaca, quod Pegasum insculptum haberet. Veruntamen Aegineam drachmam, Attica maiorem, decem enim habebat obolos Atticos, Athenienses Drachmam magnam vocarunt: Aeginensium odio, Aegineam appellare nolentes. Aurum vero, argento decuplo præstantius fuisse: manifeste quis ex Menãdri Deposito discat. præfatus enim, Opes talenti aurei tibi sunt ô Puer expensæ: his statim de iisdem loquens, subiungit, Diues hic decem talenta abliguriens. Sed obolorum nomen: Veteres quidem Obolis buporis vtebantur ad commutationes, quorum multitudo ad drachmam, videbatur & ipsa drachma vocari. Nomina autem numismatis incidentis in hunc vsum, ex Veterum monumentis remanserunt. Aristoteles vero eadem dicens, in Sicyoniorũ Republica, paruum quoddam cudit, & Ophellos nominat dicens, Cum ὀφέλλειν idem, quod augere significet: etiam hos eo, quod magis augeantur, sic nominatos esse. Vnde & ὀφέλλειν, nescio qua ratione, dictum tradit. & in oboli vocabulo, φ in β mutari propter literarũ harum affinitatem. Byzantiorum autem Ferreus, numisma quoddam erat sic dictum, ferrea moneta parua. Adeo vt pro, eme mihi duobus æreis: dicamus, eme mihi duobus ferreis. Vnde & in Strattidis Myrmidonibus dictum est, In balaniis, præfinitus dies, tota tellus, ô Milites, ferreorum. Ferrea quoque moneta, Lacedæmonii vtuntur, ingenti magnitudine parum valente: aceto

δίῳ τῷ ἐν Βραυρῶνι ἱερείας τῶν ἀναθημάτων τι λαβόντι, παραβληθῆναι λέγων ἐπὶ πυρὰν συνέσεως κόρην. εἴποις δ' ἂν καὶ τετράδραχμον, Κἄπειτα δὴ τὸ τετράδραχμον εἵλετο δόξαι διακρίνειν ἤδη τὸ κέρδος δύνασθαι. τάχα δ' ἂν εἴη κόρη, ὡς Εὐριπίδης ὠνόμασε παρθένον ἐν Σκίρωνι, λέγων περὶ τῶν ἐν Κορίνθῳ ἑταιρίδων,

Καὶ τὰς μὲν ἄξει πῶλον * αἰνυδίως.
* Ἐννάτας δέ, κἄπειτα ἐπὶ τεττάρων
Φοιτῶσιν ἵππων ἀργυρῶν. φιλοῦσι δὲ
Τὰς ἐξ Ἀθηνῶν παρθένους, ἃς ἂν φέροι
Παλλάς.—

τὰς μὲν οὖν παρθένους, λέγοι ἂν τὰς κόρας, αἷς ἐγκεχάρακτο Ἀθηνᾶς πρόσωπον. ὅθεν τὸ νόμισμα τοῦτ' Εὔβουλος ἐν Ἀγχίσῃ καλεῖ παλλάδος πῶλον. καὶ πῶλος δὲ, τὸ νόμισμα τὸ κορίνθιον, ὅτι πήγασον εἶχεν ἐντετυπωμένον. ἀλλὰ μὴν τὴν μὲν αἰγιναίαν δραχμήν, μείζω τῆς ἀττικῆς. δέκα γὰρ ὀβολοὺς ἀττικοὺς ἴσχυεν, ἣν οἱ Ἀθηναῖοι παχεῖαν δραχμὴν ἐκάλουν, μίσει τῶν αἰγινητῶν αἰγιναίαν καλεῖν μὴ θέλοντες. τὸ δὲ χρυσίον, ὅτι τοῦ ἀργυρίου δεκαπλάσιον ἦν, σαφῶς ἂν τις ἐκ τῆς Μενάνδρου παρακαταθήκης μάθῃ. προειπὼν γὰρ,

Ὁ λκὴν ταλάντου χρυσίου σοι παιδίον
Ἔστηκα τηρῶν.—

ἐπάγει μετὰ ταῦτα περὶ ταὐτοῦ λέγων, Μακάριος ἐκεῖνος, δεκατάλαντον καταφαγὼν. τὸ μέντοι τῶν ὀβολῶν ὄνομα, οἱ μὲν πάλαι βουπόροις ὀβολοῖς ἐχρῶντο πρὸς τὰς ἀμοιβάς, ὧν τὸ ἐπὶ τῇ δραχμῇ πλῆθος ἐδόκει καλεῖσθαι δραχμὴ ταῦτα δὲ ὀνόματα τοῦ νομίσματος καταπεσόντος ἐς τὴν νῦν χρείαν, ἐνέμεινεν ἐκ τῆς μνήμης τῆς παλαιᾶς. Ἀριστοτέλης δὲ αὐτὰ ταῦτα λέγων ἐν Σικυωνίων πολιτείᾳ, σμικρόν τι καινοτομεῖ, ὀφέλλους γε αὐτοὺς ὀνομάζει λέγων, τοῦ μὲν ὀφέλλειν δηλοῦντος τὸ αὔξειν, αὐτῶν δὲ διὰ τὸ εἰς μῆκος ηὐξῆσθαι ὧδε κληθέντων. ὅθεν καὶ τὸ ὀφέλλειν ὠνομάσθαι φησὶν οὐκ οἶδ' ὅπως. ἐπὶ μέντοι τοῦ ὀβολοῦ ὑπηλλάχθαι τὸ φ εἰς τὸ β κατὰ συγγένειαν. Βυζαντίων γε μὴν σιδηροῦ νομίσματος ἦν οὕτω καλούμενον, σιδήρεόν τι νόμισμα λεπτόν. ὥς τι ἀντὶ τοῦ πρίαμαι τοῖν χαλκῶν λέγειν, πρίαμαι τοῖν σιδηρῶν. ὅθεν καὶ ἐν τοῖς Στράττιδος μυρμιδόσιν εἴρηται, ἐν τοῖς βαλανίοις, προσκέλευθος ἡμέρα ἀπαξάπασα γῆ, στρατιαί, σιδηρείων. σιδηρῷ δὲ νομίσματι καὶ Λακεδαιμόνιοι χρῶνται, ἐκ πολλοῦ δ' ὄγκου ὀλίγον δυναμένῳ. ὄξει

δὲ αὐτοῦ τὴν ἀκμὴν εἰς τὸ ἄτμητον κατασβεννύουσι. τοῖς μέντοι συρακοσίοις κασσίτηρόν ποτε ἀντ᾽ ἀργυρίου νομίσαι διονύσιος κατηνάγκασε. καὶ τὸ νόμισμα αὐτῶν τέσσαρας δραχμὰς ἀττικὰς ἴσχυεν, ἀντὶ μιᾶς. ὁ δὲ νοῦμμος δοκεῖ μὲν εἶναι ῥωμαίων τοὔνομα τοῦ νομίσματος. ἔστι δὲ ἑλληνικὸν τῶν ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Σικελίᾳ Δωριέων. ὁ Ἐπίχαρμος γοῦν ἐν ταῖς χύτραις φησὶν, Ἀλλ᾽ ὅμως καλαί τε καὶ πίονες ἄρνες, εὑρήσουσι δέ μοι καὶ νούμμους, * πωλαπᾶς γὰρ ἀντὶ τᾶς ματρός. καὶ πάλιν, Κηρυξίων εὐθὺς πριάσ μοι δέκα νούμμων μόσχον καλόν. καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ταραντίνων πολιτείᾳ φησὶ, καλεῖσθαι νόμισμα παρ᾽ αὐτοῖς νοῦμμον, ἐφ᾽ οὗ ἐντετυπῶσθαι τάραντα τὸν Ποσειδῶνος, δελφῖνι ἐποχούμενον. καὶ μὴν ἐν ἀκραγαντίνων πολιτείᾳ φησὶν Ἀριστοτέλης, ζημιοῦσθαί τινα τριάκοντα λίτρας. δύνασθαι δὲ τὴν λίτραν ὀβολὸν αἰγιναῖον. ἀλλὰ μέντοι παρ᾽ αὐτῷ τις ἂν ἐν τῇ ἱμεραίων πολιτείᾳ, καὶ ἄλλα εὕροι Σικελῶν ὀνόματα, οἷον οὐγκίαν, ὅπερ δύναται χαλκοῦν ἕνα. καὶ ἓξ τάλαντα, ὅπερ ἐστὶ δύο χαλκοῖ. καὶ τρία τάλαντα, ὅπερ τρεῖς. καὶ ἡμίλιτρον, ὅπερ ἓξ καὶ λίτραν, ἣν εἶναι ὀβολόν. τὸ μέντοι δεκάλιτρον δύνασθαι μὲν δέκα ὀβολοὺς, εἶναι δὲ στατῆρα κορίνθιον. ὅτι δὲ καὶ τῶν κωμῳδῶν τινες τῆς λίτρας μνημονεύουσιν, ἐν τοῖς περὶ στατικῆς προείρηται. οὐ γὰρ οἱ δωριεῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀττικῶν τινες, ὡς Δίφιλος ἐν Σικελικῷ, οἷον ἀγοράζειν πασταμηδὲν δ᾽ ἔχειν εἰ μὴ * κικινους, ἀξίους λίτραιν δυεῖν. σὺν δὲ ταῖς λίτραις, καὶ ἄλλα ὠνόμασε νομισμάτων ὀνόματα Ἐπίχαρμος ἐν ἁρπαγαῖς, ὥσπερ εἶπον. Ἦρ᾽ αἱ μαντεῖαι, αἵθ᾽ ὑπονέμονται, γυναῖκας μώρος ἀντεμπέκκιον ἀργύριον, ἄλλη δὲ λίτραν. αἱ δὲ αὖ ἡμίλιτρον δεχόμεναι, καὶ πάντα γιγνώσκοντι τῷ τι λόγῳ. καὶ πάλιν, Ἐγὼ γὰρ τὸ βαλάντιον λιτροδεκάλιτρον ἑξάγγιόν τε καὶ πεντάγγιον. ἔχει μὲν δή τι καὶ φιλόκαλον ἡ τούτων γνῶσις. ἴσως δὲ οὐδὲ ἡ χρῆσις ἄτοπος. οἶμαι δὲ τοὺς * ὕλλους ὁ Ξενοφῶν ὄνομα βαρβαρικοῦ νομίσματος εἰπεῖν ἐφυλάξατο. καὶ μὴν καὶ τὴν δανάκην εἶναί τινές φασι νόμισμα περσικόν. ὄνομα δέ τι νομίσματος, καὶ κραπατάλλους, εἴτε παίζων, εἴτε σπουδάζων Φερεκράτης ὠνόμασεν ἐν τῷ ὁμωνύμῳ δράματι. λέγει δὲ τὸ μὲν κραπάταλλον εἶναι

vero eius vigorem, propter ſcindendi difficultatem extinguunt. Syracuſiis vero Stannum argenti loco haberi, Dionyſius author eſt. & numiſma illorum, quatuor faciebat drachmas Atticas, pro vna. Numus vero, Romanum videtur numiſmatis nomen: eſt vero Græcum Dorienſium, qui in Italia, & Sicilia habitarunt. Epicharmus quidem in Ollis inquit, Sed ſimul pulchræ, & pingues oues, mihi inueniunt numos. & rurſum, Præco ſtatim profectus, eme mihi decem numis pulchrum vitulum. Et Ariſtoteles in Tarentinorum Republica tradit, numiſma, ab ipſis Numum vocari: eique inſculptum eſſe Tarentem, Neptuni Filium delphino vectum. Inſuper in Agrigentinorum Republica inquit Ariſtoteles, Aliquem mulctari triginta libris: litram vero, conſtituere Obolum Aeginæum. cæterum apud eundem in Himereorum Politia, etiam alia inueniet Siculorum nomina: vtpote Vnciam, quæ valet æreũ vnum. & Sex talenta, quod eſt duo ærei. & Tria talenta, quæ ſunt tres. Et ſemilitrum, quod ſex & litram facit, quam obolũ eſſe autumant: decalitrum vero, obolos facere decẽ, & ſtaterem eſſe Corinthiacum. Quod autem & Comicorum nonnulli, Litræ mentionem faciant, ſupra De Ponderibus dictum eſt: non enim Dores modo, ſed etiam Atticorum quidam, vt Diphilus in Sicelico, Emere paſtillos, nihil vero habere, niſi cicynos quoſdam, valentes duas litras. Cum Litris vero, etiam alia nominauit Numiſmatũ nomina Epicharmus in Harpagis, vtpote cũ dixit, Vates ſane, quæq; mulieres fatuas defraudant * argento. alia quidem, litrã: aliæ vero, ſemilitram recipientes. & omnia ratione cognoſcunt. & rurſum, Ego vero marſupium, litrodecalitrum, exangium, & pentangium. Habet enim iucundum quiddam horum cognitio, fortaſſiſq; nec vſus abſurdus eſt. Puto enim & *Hyllos, quo nomine Xenophõ vti conſueuit, monetæ Barbaricæ nomen eſſe. Tum & Danicam, nonnulli numiſma putant Perſicũ. Numiſmatis quoque nomen, Crapattallus, ſiue ioco, ſiue ſerio dixit Pherecrates in cognomine Fabula. Dicit vero Crapattallum, eſſe

esse Enadri drachmam: cõtinet vero, euthias octo. Euthiam autem, esse triobolum, & valere cidabos octo. Fortassis autem honestum aliquis putauerit, etiam numismatum rationem inquirere, si Phedon primus Grecus numisma excuderit: siue rempublicam, siue aleam administrans: sique Athenienſibus & Lyciis, Erichthonius: sique Lydis, Xenophanes: siue Naxii, secundum Aglosthenis opinionẽ: nemo enim hic curiosum esse, dignum putabit. Mitylenæi quidem Sappho monetæ suæ insculpserunt. Homerum, Chii. Asis, Puerum delphino vectum, Dardanis, gallinaceorum pugnam. Aspendii, Luctatores. Rhegini, Leporem. Cephalenii, Equum. Thasii, Persam. Argiui, Murem: non enim secundum Librorum argumentum, curiositas. Insuper audiuntur, Stateres Crœsii, Philippici, Darici. Numisma Berenicium, Alexandrinum, Ptolemaicum, Demaretium: quorum cognomina, nota sunt omnibus. Demareta enim, Gelonis Vxor, in Libyco bello illo penuria laborante, petito à mulieribus ornatu (muliebri) confusoque, numum cudit. Hoc autem non omittendum quod Atticum Talentum, sex mille faciebat Drachmas Atticas. Babylonium vero, septem mille. Aeginæum vero, decem millia. Syrorum autem, quingentas & mille: ad Atticæ scilicet drachmæ calculationem, quemadmodum & Minas Atticas. Atticum quidem minas habet sexaginta. Babylonium vero, septuaginta. Aeginęorum, centum, secundum proportionem. Mina vero, qualis apud Athenienses est, centum habuit drachmas Atticas: sic & apud alios, valuit nationis eius minas, secundum proportionem singulorum talentorum, iuxta additionem subtractionemque. Talentum quidem Siculum, quã minimũ valuit. Vetus quidẽ, vt Aristoteles tradit, viginti quatuor numos. Posterius vero, duodecim. Valere autẽ numum, homolia tria. Nihil autem refert, numismatum expositioni subiicere, cur χρήματα dixerint Attici. Χρήματα quidem apud illos, de re, aut negocio: apud Iones vero, etiam de pecuniis dicuntur: quemadmodum &

εἶναι ἀνάδρου δραχμήν. ἔχει δὲ αὐτὸς ὀκτὼ εὐθείας. τὴν δὲ εὐθείαν εἶναι τριώβολον, καὶ δύνασθαι ὀκτὼ κιδάβοις. τάχα δὲ ἄν τις φιλότιμον εἶναι νομίζοι, καὶ τὸν ἐπὶ τῷ νομίσματι λόγον ἐπιζητεῖν, εἴτε Φήδων πρῶτος ὁ ἀργεῖος ἔγραψε νόμισμα, εἴτε δημοτικὴ ἢ κυβαία συνοικήσας, εἴτε ἀθηναίοις Ἐριχθόνιος, καὶ λυκίοις, εἴτε λυδοῖ καθά φησι Ξενοφάνης, εἴτε νάξιοι, κατὰ τὴν Ἀγλωσθένους δόξαν. οὐ γὰρ ἀξιώσει τις ἡμᾶς ἐν τῷ παρόντι πολυπραγμονεῖν. Οἱ μιτυληναῖοι μὲν Σαπφὼ τῷ νομίσματι ἐνεχάραττον. Χῖοι δὲ Ὅμηρον. Ἄσις δὲ παῖδα δελφῖνι ἐποχούμενον. Δαρδανεῖς δὲ ἀλεκτρυόνων μάχην. Ἀσπένδιοι παλαιστάς. καὶ Ῥηγῖνοι μὲν λαγών. Κεφαλλῆνες ἵππον. Θάσιοι δὲ πέρσην. Ἀργεῖοι δὲ μῦν. οὔτε γὰρ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τῶν βιβλίων ἡ πολυπραγμοσύνη. καὶ ἄλλως ἤδη ἤκουσιν οἱ κροίσειοι στατῆρες, καὶ φιλίππειοι, καὶ δαρεικοί. καὶ τὸ βερενίκιον νόμισμα, καὶ ἀλεξάνδρειον, καὶ πτολεμαϊκόν, καὶ δημαρέτειον, ὧν τὰς ἐπωνυμίας γνωρίζουσι πάντων. Ἡ δημαρέτη Γέλωνος οὖσα γυνή, κατὰ τὸν πρὸς λιβύας πόλεμον ἀποροῦντος αὐτοῦ, τὸν κόσμον αἰτησαμένη παρὰ τῶν γυναικῶν, * συγχωνεύσασα νόμισμα ἐκόψατο. Τοῦτο γε μὴν οὐκ ἄκαιρον, ὅτι τὸ μὲν ἀττικὸν τάλαντον ἑξακισχιλίας ἐδύνατο δραχμὰς ἀττικάς. τὸ δὲ βαβυλώνιον, ἑπτακισχιλίας. τὸ δὲ αἰγιναῖον μυρίας. τῶν δὲ σύρων, πεντακοσίας, καὶ χιλίας, ὡς πρὸς τὸν ἀττικῆς δραχμῆς λογισμόν. ὥσπερ οὖν καὶ τὰς μνᾶς τὰς ἀττικάς, τὸ μὲν ἀττικὸν ἑξήκοντα δραχμὰς εἶχε. τὸ δὲ βαβυλώνιον, ἑβδομήκοντα. τὸ δὲ αἰγιναῖον, ἑκατόν, κατὰ ἀνάλογον. Ἡ μνᾶ δὲ ὡς παρ' Ἀθηναίοις ἑκατὸν εἶχεν δραχμὰς ἀττικάς, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις τὰς ἐπιχωρίους δυναμένας πρὸς λόγον τοῦ καθ' ἕκαστον ταλάντου κατά τε προσθήκην, καὶ ὑφαίρεσιν. τὸ μέντοι Σικελικὸν τάλαντον ἐλάχιστον ἴσχυε. τὸ μὲν ἀρχαῖον ὡς Ἀριστοτέλης λέγει τέσσαρας καὶ εἴκοσι τοὺς νούμμους. τὸ δὲ ὕστερον, δυοκαίδεκα. δύνασθαι δὲ τὸν νοῦμμον τρία * ὁμόλια. Κωλύοι δὲ ἂν οὐδὲν προσθεῖναι τῷ περὶ νομισμάτων λόγῳ, καὶ διότι χρήματα μὲν ἂν εἴποιεν οἱ ἀττικοί. τὰ δὲ χρήματα παρὰ μὲν αὐτοῖς ἐπὶ τοῦ πράγματος. παρὰ δὲ τοῖς ἴωσι καὶ ἐπὶ τῶν χρημάτων. ὥσπερ καὶ

κέρματα, ἀλλ᾽ οὐ κέρμα λέγειν ἀττικόν. παρὰ μέντοι τοῖς δωριεῦσι καὶ τὸ κέρμα ἐστὶν εἰρημένον. εὕροι δ᾽ ἄν τις αὐτὸ καὶ παρὰ τοῖς ἀττικοῖς. ὥσπερ καὶ ἐν τῷ Ἀμφιδος ἀμπελουργῷ, Μικρόν τι κερμάτιον. καὶ παρ᾽ Ἀντιφάνει ἐν τῷ κύκλωπι, Κέρμα γὰρ τυγχάνω. ἐν μὲν τῷ Φιλίππου φιλευριπίδῃ, Οὕτως οἴεται κερμάτιον περισπάσειν αὐτοῦ. Καὶ καταπεκερματίσθαι μὲν, ἐπὶ λόγου Πλάτων. ἐπὶ δὲ ἀργυρίου Ἀριστοφάνης ἐν δαιταλεῦσιν,

Οὐδ᾽ ἀργύριόν τί ἐστι κεκερματισμένον.

καὶ ἐν ταῖς σφιγξί,

——δραχμὴν μετ᾽ ἐμοῦ πρῴην λαβὼν,

Ἐλθὼν διεκερμάτιζε μ᾽ ἐν τοῖς ἰχθύσιν.

ἐν μέντοι τῷ αἰολοσίκωνι τὸ μὴ ἔχειν κέρμα, ἀκερμίαν ὠνόμασεν. ὡς δ᾽ ἐπὶ τῶν κερμάτων οἱ ἀρχαῖοι ἀττικοὶ, ἥκιστα τῷ ἑνικῷ. καὶ τὰ ἀργύρια γὰρ ἐπὶ τοῦ ἀργυρίου σπανίως ἄν τις εὕροι παρ᾽ αὐτοῖς. ἐγὼ δ᾽ εὗρον ἐν ταῖς νήσοις Ἀριστοφάνους, εἰ μὴ ὑποπτεύεται τὸ δρᾶμα ὡς Ἀριστοφάνους γνήσιον. ἀλλ᾽ οὔ γε καὶ οἱ κόλακες Εὐπόλιδος, ἐν οἷς εἶπε,

Φοροῦσιν, ἁρπάζουσιν ἐκ τῆς οἰκίας

Τὸ χρυσίον, τἀργύρια πορθεῖται.

ἐν δὲ τῷ τριφάλητι Ἀριστοφάνης, καὶ ἀργυρίδιον εἴρηκεν.

Αἰτοῦντι ταῖς γυναιξὶ καὶ τἀργυρίδιον.

Τὸν δὲ νῦν χαλκὸν, οἱ ἀττικοὶ χαλκίον εἰώθασι καλεῖν. ὡς ἀπὸ τοῦ ἀργύρου, ἀργύρεον. καὶ ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ, χρυσίον. ὥσπερ Ἀριστοφάνης μὲν ἐν βατράχοις ἔφη,

Οὔτε γὰρ τούτοισιν οὖσιν οὐ κεκιβδηλευμένοις,

Ἀλλὰ καλλίστοις ἁπάντων ὡς δοκεῖ νομισμάτων,

Καὶ μόνοις ὀρθῶς κοπεῖσι, καὶ κεκωδωνισμένοις

Χρώμεθ᾽ οὐδὲν, ἀλλὰ τούτοις τοῖς πονηροῖς χαλκίοις,

Χθές τε καὶ πρῴην κοπεῖσι τῷ κακίστῳ κόμματι.

σαφέστερον δ᾽ Εὔβουλος ἐν ἀμφιβόλῳ,

Πρῶτον μὲν αὐτοὺς περιβάλλων, τοῦ χαλκίου

Τὸν ἰὸν ἐκ τῆς χειρὸς ἐξεσπόγγισεν.

οὕτω δ᾽ ἂν καὶ Κρατῖνος εἰρηκὼς εἴη τὸ χρυσοῦν χρυσία, Ὅτε τοὺς κόλακας τ᾽ ἐξ Αἰγύπτου χρυσία κλέπτοντας, ἔπαυσεν. Οἱ μὲν οὖν χαλκοῖ, νομισμάτιον λεπτόν. ὡς ὅταν εἴποι Δημοσθένης, Οὐδὲ χαλκοῦν οὐδέπω, καὶ τήμερον οὐδένα. ἡ δὲ τῶν πολλῶν καὶ ἰδιωτῶν χρῆσις τὸν χαλκὸν ἀργύριον λέγει. οἷον οὐκ ἔχει χαλκὸν, καὶ ὀφείλων χαλκόν. εἴρηται δὲ καὶ τοῦτο ἐν Ἐπιχάρμου πέρσαις, Χρυ-

Κέρματα, id est Aeris minutiæ. Sed κέρμα dicere, Atticum non est. apud Dores vero etiam Κέρμα dictum est: idemque & apud Atticos quis inueniat, vt in Amphidis Vinitore, Paruula quædam minutia. Et apud Antiphanem in Cyclope, Κέρμα enim adipiscor. In Philippi quidem Phileuripide, Sic putat eius distrahere minutiam. Et Καταπεκερματίσθαι, id est In minutias redigere, de oratione dixit Plato. De argento vero, Aristophanes in Conuiuatoribus, Neque argentum in minutias commutatum est. Et in Sphingibus, Drachmam paulo ante me abiens sumptam permutauit in piscibus. In Aeolosicone quidem, Minutia carere, Ἀκερμίαν nominauit. Vt vero apud Veteres Atticos Κέρματα minime singulariter dicta sunt: sic & argenta, pro argento, rarius apud illos aliquis inueniat: ego autem inueni in Insulis Aristophanis, nisi hæc ceu non Aristophanis propria, suspecta est. Non tamen sic Eupolidis Adulatores, in quibus dixit: Ferunt, rapiunt aurum ex familia, argentaque vastata sunt. Sed in Triphallite Aristophanis, etiam Argentulum dictum est, Postulanti à Mulieribus argentulum. Quem vero nunc æreum, Attici Χαλκίον vocare consueuerunt: quemadmodum ab argento, Argenteum, & ab auro, Aureum: vt Aristophanes quidem in Ranis inquit, Neque enim hos, qui plumbei non sunt: sed hos Qui sunt omnium optimi, negligit hæc nostra ciuitas. Nam solis probe cusis, optimeque tinnientibus Omnino nō vtitur, sed improbis & feneis: Qui nuper & heri sunt excusi, nota quam pessima. Manifestior autem Eubulus in Amphibolo, Primum illos applicans, æreo venenum è manu abstersit. Sic & Cratinus aurum, Aurea dixerit, Quando adulatores, ex Aegypto aurea furantes compescuit. Aerei quidem, numisma quoddam erant paruum: vt cum Demosthenes inquit, Nec æreum vnquam, & hodie nullum. Multorum vero, & idiotarum vsus, æs pro pecunia dicit: vt æs non habet, & ære alieno laborans. Hoc autem in Epicharmi Persis dictum est, Aurū,

& æs debens: fortaſſis idem & apud Atticos, ſi quis torqueat. Tum & illud in Ariſtophanis Concionantibus, numiſma ſignificat, cum inquit, Plenam abiit æris peram habens: ſed illud quod ſequitur, ambiguum eſt, Proclamauit præco, ne acciperet vllus æreum amplius. argento enim vtimur. Thucydides porro ſtateres, Phocaites nominauit. Erat vero quoddam numiſmatis genus, ſic dictum. vnde narrat in Apophthegmatis Calliſthenes, ab Eubulo Atarnito neglectũ poetã Perſium profectum Mitylenã. mirari ſe (ad eum) ſcripſiſſe: quod Phocaitas, quos haberent, Mitylenæ haberent libentius quam Atarnæ.

CAPVT VII.

De ſympoſiorum ludis, talis, teſſaris, mouebo hunc à ſacra linea, & cæteris.

QVandoquidem vero de ſympoſiorum ludis, vtpote cottabis, & griphis, atque teſſaris prædiximus: non abſurdum nimirum fuerit, breuiter ludorum nomina percurrere, obſcuritatem eorum explicantes. De teſſaris quidem, bona, & mala teſſararũ fortuna vti dicitur: tum & iactu infœlicem, & fœlicem eſſe. Notandum vero, quod teſſara illud ipſum eſt, quod iacitur: & inſculptum ei concauitatis ſignum, figura * ſcilicet, vel linea, iactus numerum ſignificãs. Et maxime vnitas, quam aſinũ nominant, teſſera dici obtinuit: ſicuti & Prouerbium teſtari videtur, Aut ter ſex, aut tres teſſeræ. Foramine vero hoc teſſeram denominatam dicimus, argenti aliquem numerum adnumerantes ſecundum ſingulas vnitates diſtinctas drachmã, aut ſtaterem, aut quantum liberet, ludebãt ludo dicto pleiſtobolide. qui vero vnitatũ numero ſuperabat iaciẽs, depoſitũ recipiebat argentũ. Sed in Amipſii Sphẽdone, modo Aleæ declarato, & ante dictum eſt Τελμναῖον, veluti minam ipſis in ſingulas teſſeras deponentibus. Apud Dores vero, hoc ludo vtentes, Τρηματῖται dicũtur. Et Τρηματίζειν, ipſum opus. Scy-

σὸν καὶ χαλκὸν ὀφείλων. ἴσως δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀττικοῖς, ὅστις βιάζοιτο. καὶ γὰρ εἰ τὸ παρ᾽ Ἀριστοφάνει ἐν ταῖς ἐκκλησιαζούσαις, τὸ νόμισμα δηλοῖ, ὅταν φῇ,

Μεστὴν ἀπῆρα τὴν γνάθον χαλκῶν ἔχων,
ἀλλὰ τὸ μετὰ ταῦτα, ἐστ᾽ ἀμφίβολον,
Ἀνέκραγ᾽ ὁ κῆρυξ, μὴ δέχεσθαι μηδένα
Χαλκὸν τὸ λοιπόν. ἀργύρῳ γὰρ χρώμεθα.

Θουκυδίδης μὲν δὴ καὶ στατῆρας φωκαΐτας κέκληκεν. ἦν δέ τι καὶ νομίσματος εἶδος οὕτως ὀνομαζόμενον. φησὶ γοῦν ἐν τοῖς ἀποφθέγμασιν ὁ Καλλισθένης, ὑπ᾽ Εὐβούλου τοῦ ἀταρνίτου τὸν ποιητὴν Πέρσιον ἀμελούμενον, εἰς μιτυλήνην ἀπελθόντα θαυμάζοντα γράψαι, διότι τοὺς φωκαΐτας, οὓς εἶχον, ἔχουν ἥδιον ἐν μιτυλήνῃ μᾶλλον, ἢ ἐν ἀτάρνῃ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Περὶ τῶν ἐν συμποσίοις παιδιῶν, περὶ κύβων, περὶ πεττῶν, καὶ τοῦ κινήσω τὸν ἀφ᾽ ἱερᾶς, καὶ τῶν ἑξῆς.

ΕΠεὶ δὲ καὶ περὶ τῶν ἐν συμποσίοις παιδιῶν, οἷον κοττάβων, καὶ γρίφων, καί που καὶ περὶ κύβων προειρήκαμεν, οὐκ ἂν φαῦλον εἴη διὰ βραχέων ὀνόματα παιδιῶν ἐπιδραμεῖν, ἐξηγούμενοι τὴν παρ᾽ αὐτοῖς ἀσάφειαν. Ἐν μὲν τοίγε τοῖς κύβοις τὸ δυσκυβεῖν, καὶ εὐκυβεῖν, ὀνομάζεται. καί τις καὶ τὸ δύσβολον, καὶ τὸ εὔβολον εἶναι. Ἰστέον ὅτι κύβος αὐτό τι τὸ βαλλόμενον ἂν εἴη, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ κοιλότητος σημεῖον, ὁ τύπος, ἡ γραμμή, τὸ δηλοῦν τὸν ἀριθμὸν τῶν βληθέντων. καὶ μάλιστά γε ἥτις μονάς, ἣν ἐν αὐτοῖς ὄνος, καλεῖσθαι εἶχε κύβοι, καθάπερ καὶ ὁ παροιμιώδης λόγος προμηνύειν ἔοικε, Ἢ * τρὶς ἕξ, ἢ τρεῖς κύβοι. τῷ τρυπήματι δὲ τούτῳ τὸν κύβον ἐπωνομάσθαι φαμέν, ἀργυρίου τινὰ ἀριθμὸν ἐπιψηφίσαντες καθ᾽ ἑκάστην μονάδα διῃρημένην, δραχμήν, ἢ στατῆρα, ἢ ὁπόσον οὖν ἔπαιζον τὴν πλειστοβολίδα καλουμένην παιδιάν. ὁ δὲ ὑπερβαλλόμενος τῷ πλήθει τῶν μονάδων, ἔμελλεν ἀναιρεῖσθαι τὸ ἐπιδιακείμενον ἀργύριον. ἐν δὲ τῇ Ἀμειψίου σφενδόνῃ, ὅ, τε τρόπος δεδήλωται τῆς κυβείας, καὶ προείρηται τὸ τελμναῖον, ὡς μνᾶν αὐτῶν ἐπιδιατιθεμένων ἑκάστῳ κύβῳ. παρὰ δὲ τοῖς δωριεῦσιν οἱ ταύτῃ τῇ παιδιᾷ χρώμενοι, * τρηματῖται τὴν προσηγορίαν εἶχον, καὶ τρηματίζειν τὸ πρᾶγμα. σκυ-

ραφεῖα δὲ τὰ κυβευτήρια ὠνόμασται, διότι μάλιστα Ἀθήνησιν ἐκύβευον ἐπὶ σκίρον ἐν τῷ τῆς σκιράδος Ἀθηνᾶς ἱερῷ. Τὰ μὲν οὖν ἐργαλεῖα τὰ κυβευτικά, ἐν τοῖς περὶ τεχνῶν ἐστὶ προειρημένα. τὸ δὲ πεττεύειν, καὶ ἡ πεττεία, καὶ τὸ πεσσὸν ὄνομ' ἦν, καὶ πεσσονομεῖν, καὶ ὁ πεττευτής. καὶ ταῦτα μὲν ἐν ἐκείνοις προείρηται. Ἐπειδὴ δὲ ψῆφοι μέν εἰσιν οἱ πεσσοί, πέντε δὲ ἑκάτερος εἶχε τῶν παιζόντων ἐπὶ πέντε γραμμῶν, εἰκότως εἴρηται Σοφοκλεῖ,

Καὶ πεσσὰ πεντέγραμμα, καὶ κύβων βολαί.

τῶν δὲ πέντε ἑκατέρωθεν γραμμῶν μέση τις ἦν ἱερὰ καλουμένη γραμμή. καὶ ὁ τὸν ἐκεῖθεν κινῶν πεττὸν παροιμίαν ἐποίει, Κινῶ τὸν ἀφ' ἱερᾶς. Ἡ δὲ διὰ πολλῶν ψήφων παιδιά, πλινθίον ἐστί, χώρας ἐν γραμμαῖς ἔχον διακειμένας. καὶ τὸ μὲν πλινθίον καλεῖται πόλις. τῶν δὲ ψήφων ἑκάστη, κύων. διῃρημένων δὲ εἰς δύο τῶν ψήφων κατὰ τὰς χρόας, ἡ τέχνη τῆς παιδιᾶς ἐστὶ περιλήψει τῶν δύο ψήφων ὁμοχρόων τὴν ἑτερόχροον ἀναιρεῖν. ὅθεν καὶ Κρατίνῳ πέπαικται. Πανδιονίδα πόλιν βασιλέως, τῆς περὶ κόλακος οἶσθ' ἣν λέγομεν, καὶ κύνα καὶ πόλιν, ἣν παίζουσιν. ἐγγὺς δὲ ἐστὶ ταύτῃ τῇ παιδιᾷ καὶ ὁ γραμμισμός, καὶ τὸ διαγραμμίζειν, ἣν τινα παιδιάν, καὶ γραμμὰς ὠνόμαζον. Τὸ μὲν οὖν ἀστραγάλοις παίζειν, ἀστραγαλίζειν, καὶ ἀστρίζειν ἂν εἴη. ἔνιοι δὲ τῶν ποιητῶν καὶ τοὺς ἀστραγάλους καὶ ἀστρίας ὠνόμαζον. Ἀριστοφάνης δὲ καὶ ἀστρίχους. τὸ δὲ σχῆμα τοῦ κατὰ τὸν ἀστράγαλον πτώματος, ἀριθμοῦ δόξαν εἶχεν. καὶ τὸ μὲν μονάδα δηλοῦν καλεῖται κύων. τὸ δὲ ἀντικείμενον, χιάς. καὶ χῖος ἐστὶν ὁ βόλος. δυὰς δὲ καὶ πεντὰς ἐν ἀστραγάλοις, ὥσπερ ἐν κύβοις, οὐκ ἔστιν. οἱ δὲ πλείους τὸν μὲν ἐξίτην κῷον. τὸν δὲ κύνα, χῖον καλεῖσθαι λέγουσι. καὶ μὴν καὶ στησίχορος ἐκαλεῖτό τις παρὰ τοῖς ἀστραγαλίζουσιν ἀριθμός, ὃς ἐδήλου τὰ ὀκτώ. τὸν γὰρ ἐν Ἱμέρᾳ τοῦ ποιητοῦ τάφον, ἐξ ὀκτὼ πάντων συντεθέντα, πεποιηκέναι τὴν ἀπαντοκτὼ φασὶ παροιμίαν. ἐπὶ δὲ τοῖς τετταράκοντα τοῖς μετὰ * τοὺς τριάκοντα προστᾶσιν Ἀθήνησι συνῆρξεν Εὐριπίδης. εἶτα εἰ τετταράκοντα συνήθροιζεν ἀστραγάλων βολή,

rapheia autem dicta, vbi aleatores ludebant: quod Athenis maxime ad Scirum ludebant, in Sciradis Mineruæ templo. Sed aleatoria instrumenta, ante De Artibus exposita sunt. Talis vero ludere, talorum ludus. & talus nomen erat. & taxillis certare, atque talorum lusor. & huiusmodi in illis ante prædicta sunt. Quoniam vero calculi, tali sunt: quinque vero vnus quisque habet ludentium, in quinque lineis: recte à Sophocle dictum est, Tessaræ quinque lineis notatæ, & talorum iactus. Inter quinque vero vtrorumque lineas, media erat, sacra vocata. Et inde mouens calculum, Prouerbio locum fecit, Moueo hunc à sacra. Multis autem tesseris constans ludus laterunculorum est, loca lineis disposita habés. & vna quidem laterunculorum pars, ciuitas vocatur. & tesseræ singulæ, canis. Tesseris autem, in duas partes secundum colorem diuisis, ludi huius ars est: comprehensione duarũ tesserarum concolorum, alteram discolorem tollere. Vnde & Cratinus lusit, Pandionidem Regis vrbem, huius de adulatore quam dicamus, nosti: & canem, & vrbem, quam ludunt. Huic autem ludo, proxime accedit Grammismus, & diagrammissare: quem ludum nõnulli, & lineas vocarunt. Sed astragalis ludere, astragalizare, aut ἀστρίζειν fortasse dicetur. Nonnulli enim Poetarum astragalos, Ἀστρίας nominauerunt. Aristophanes autem, Astrichos. Forma autem astragalorum iactus, numeri rationem habebat. & vnitatem significans, canis vocatur: opposita autem pars, Chias. & Chius dicitur, hic iactus. Denarius autem numerus, & quinarius, in astragalis non sunt, sicut in tesseris. Plurimi vero Venatorem, Coum: canemque, Chium appellari putant. Tum & Stesichorus nuncupatur quidam, in astragalorum ludo numerus, qui octonarium significat. Poetæ enim huius In Himera sepulchrum, ex octonis omnibus compositũ, peperisse tradũt Ἀπαντοκτὼ, id est Omnia octo, Parœmiam. Inter quadraginta vero illos, qui post triginta regnarunt Athenis, fuit & Euripides. Inde si astragalorum iactus quadraginta colligeret,

Euripidem eum numerum vocabant. Sed & Pueros in spoliariis, astragalos è sportulis rapere, Plato inquit. Sed ludere par impar, astragalorum multitudine manibus contecta, diuinationem habet parium & imparium. Iidem vero & fabis, nucibus, amygdalis, & pecunia facere solebant: si modo vera in Pluto tradit Aristophanes, dicens. Stateribus vero nos serui ludebamus, par impar. Alii itaque circulo ducto, demittentes astragalum conabantur, vt astragalus in circulo permaneret. & hunc ludum, in hamillam vocarunt. Neque me latet, quod & cothurnicem ducto imponentes circulo, hic quidem cothurnicē feriebat digito: hęc vero si ictui cedens, recalcitraret extra circulum, victus erat cothurnicis Dominus. In Imperatoribus enim Eupolis, dicente Phormione. Non itaq; circumscribes circulum, quantum in prandium? respondetur: Quid est? ad hamillam prandebo? Aut massam ceu cothurnicem feriam? Ludus autem tropa dictus, plerunque astragalis fit: quos in foueam, de industria ad horum exceptionem factam, proiiciunt. Sæpenumero tamen glandibus, & nucibus, astragalorum loco, ludentes vtuntur. Cæterum sphæræ ludi nomina sunt, episcyrus, Phænnida, aporraxis. Vrania. Et episcyrus quidem etiam ephebica, & promiscua, cognomento dicitur. Luditur autem iuxta multitudinem, paribus ad pares dispositis: deinde mediam lineam indifferentem educentes quam scyrum vocant, huicq; pila imposita est: alias duas lineas, post vtrorumque ordinem describentes, ad cæteros, qui primum electi sunt, pilam mittunt: quibus negocium erat, pilam aduolantem reiicere: donec alterutri, alios ad aliam lineā vsque pepulissent. Phænnida autem dicitur, aut à primo Inuentore Phænnido: aut à φενακίζειν, id est decipiendo: quoniam aliò, simulantes in aliā partem pilā mittunt, decipientes credulū. Videtur autē minoris pilæ ludus, qui à rapiendo nomen sumpsit: sed & mollioris pilę ludum, aliquis sic nominauerit. Aporraxis vero, oportebat pilā directę in solū iaciētē, excipientē saltū pilę manu iterū remittere,

τὸν ἀριθμὸν τοῦτον εὐριπίδην ὠνόμαζον. Καὶ μὴν καὶ ἁρπάζειν ἀστραγάλους ἐκ φορμίσκων καταιρομένους, ἐν τῷ ἀποδυτηρίῳ τοὺς παῖδας ὁ Πλάτων ἔφη. τὸ δὲ ἀρτιάζειν ἐν ἀστραγάλων πλήθει κεκρυμμένων ὑπὸ ταῖν χεροῖν, μαντείαν εἶχεν τῶν ἀρτίων καὶ τῶν περιττῶν. ταὐτὸ δὲ τοῦτο καὶ κυάμοις, ἢ καρύοις τε καὶ ἀμυγδάλαις, καὶ ἀργυρίῳ πράττειν ἠξίουν, εἰ πιστὸς Ἀριστοφάνης ἐν τῷ πλούτῳ λέγων,

Στατῆρσιν οἱ θεράποντες ἀρτιάζομεν.

οἱ μὲν οὖν κύκλον περιγραφέντος, ἀφιέντες ἀστράγαλον ἐστοχάζοντο τοῦ μεῖναι τὸν βληθέντα ἐν τῷ κύκλῳ. ταύτην εἰς ἄμιλλαν τὴν παιδιὰν ὠνόμαζον. Καίτοι με οὐ λέληθεν, ὅτι καὶ ὄρτυγα ἐνιστάντες τῷ περιγραφέντι κύκλῳ, ὁ μὲν ἐκόπτε τὸν ὄρτυγα τῷ δακτύλῳ, ὁ δὲ πρὸς τὴν πληγὴν ἐνδοὺς ἀνεχαίτιζεν ἔξω τοῦ κύκλου, καὶ ἡττᾶτο ὁ τοῦ ὄρτυγος δεσπότης. ἐν γὰρ ταξιάρχοις Εὔπολις, τοῦ φορμίωνος εἰπόντος,

Οὐκοῦν περιγράψεις ὅσον εἰς ἄριστον κύκλον,

* ἀποκρίνεται.

Τί δ' ἐστιν, εἰς ἄμιλλαν ἀριστήσομαι;

Ἢ κόψομαι τὴν μάζαν ὥσπερ ὄρτυγα.

Ἡ δὲ τρόπα καλουμένη παιδιά, γίγνεται μὲν ὡς τὸ πολὺ δι' ἀστραγάλων, οὓς ἀφιέντες ἐστοχάζοντο βόθρου τινὸς εἰς ὑποδοχὴν τῆς τοιαύτης ῥίψεως ἐξεπίτηδες πεποιημένου. πολλάκις δὲ καὶ ἀκύλοις καὶ βαλάνοις ἀντὶ τῶν ἀστραγάλων οἱ ῥιπτοῦντες ἐχρῶντο. Ἡ δὲ τῆς σφαίρας παιδιά, ὀνόματα εἶχεν, ἐπίσκυρος, * φεννίδα, ἀπόρραξις, οὐρανία. καὶ ἡ μὲν ἐπίσκυρος, καὶ ἐφηβικὴ, καὶ ἐπίκοινος ἐπίκλησιν ἔχει. παίζεται δὲ κατὰ πλῆθος διαστάντων ἴσων πρὸς ἴσους, ἥτοι μέσην γραμμὴν * ἄβυπον ἑλκυσάντων, ἣν σκῦρον καλοῦσιν. ἐφ' ἣν καταθέντες τὴν σφαῖραν, ἑτέρας δύο γραμμὰς κατόπιν ἑκατέρας τῆς τάξεως καταγράψαντες, τοὺς ὑπὲρ ἑτέροις οἱ προανελόμενοι ῥιπτοῦσιν. οἷς ἔργον ἦν ἐπιδράξασθαί τε τῆς σφαίρας φερομένης, καὶ ἐπιβάλλειν ἕως ἂν οἱ ἕτεροι τοὺς ἑτέρους ἐπὶ τῆς ἑτέρας γραμμῆς ἀπώσωνται. Ἡ δὲ * φεννίδα εἴρηται ἢ ἀπὸ φεννίδου τοῦ πρώτως εὑρόντος, ἢ ἀπὸ τοῦ φενακίζειν, ὅτι ἑτέρῳ προδείξαντες, ἑτέρῳ ῥίπτουσιν, ἐξαπατῶντες τὸν οἰόμενον. εἰκάζοιτο δ' ἂν εἶναι, * ἡ διὰ τοῦ μικροῦ σφαιρωτοῦ, ὃ ἐκ τοῦ ἁρπάζειν, ὡς ὀνομάσθαι. τάχα δὲ καὶ τὴν ἐκ τῆς μαλακῆς σφαίρας παιδιὰν, οὕτω τις καλοίη. Ἡ δὲ ἀπόρραξις, ἔδει τὴν σφαῖραν εὐτόνως πρὸς τὸ ἔδαφος ῥήξαντα, ὑποδεξάμενον τὸ πήδημα τῆς σφαίρας, τῇ χειρὶ πάλιν ἀναπέμψαι,

καὶ τὸ πλῆθος τῶν πηδημάτων ἠριθμεῖτο. Ἡ δὲ οὐρανία, ὁ μὲν ἀνακλάσας αὑτὸν, ἀπορρίπτει τὴν σφαῖραν εἰς τὸν οὐρανόν. τοῖς δὲ ἦν ἁμιλλωμένοις φιλοτιμία, πρὶν εἰς γῆν αὐτὴν ἐμπεσεῖν, ἁρπάσαι, ὅπερ ἔοικεν Ὅμηρος ἐν Φαίαξιν ὑποδηλοῦν, ὁπότε μέντοι πρὸς τὸν τοῖχον τὴν σφαῖραν ἀντιπέμψειεν, τὸ πλῆθος τῶν πηδημάτων ἐλογίζετο. καὶ ὁ μὲν ἡττώμενος, ὄνος ἐκαλεῖτο, καὶ πᾶν ἐποίει τὸ προσταχθέν. ὁ δὲ νικῶν βασιλεύς τε ἦν, καὶ ἐπέταττεν. εἴποις ἂν οὖν τοὺς σφαιρίζοντας, σφαῖραν παίζειν, σφαῖραν ῥίπτειν, βάλλειν, ἀφιέναι, πέμπειν, προπέμπειν, ἐκπέμπειν, ἀντιπέμπειν, ἀνταφιέναι, ἀνταποφέρειν. σφαιριστικὸν εἶναι, εὔρυθμον, εὐσχήμονα, εὔσκοπον, ἐπίσκοπον, ἔντονον. ἔξεστι δὲ καὶ σφαιρομαχίαν εἰπεῖν, τὴν ἐπίσκυρον τῆς σφαίρας παιδιάν.

Καὶ μέντοι καὶ τὸ ὀρτυγοκοπεῖν παιδιά, καὶ τὸ πρᾶγμα ὀρτυγοκοπία· καὶ οἱ παίζοντες ὀρτυγοκόποι, καὶ συμφοκόποι ἐκαλοῦντο. καὶ τὸ κόπτειν τοὺς ὄρτυγας, καὶ ἀνακλαδάλλειν, καὶ ἀνερεθίζειν, ἀνεγείρειν, παροξύνειν. καὶ ταῦτα ἐκ τῶν ὀρτυγοκοπικῶν ὀνομάτων. καὶ τηλία μὲν ὁμοία τῇ ἀρτοπώλιδι. κύκλους ἐμπεριγράψαντες, ἀνίστασαν τοὺς ὄρτυγας ἐπὶ τὰς μάχας τὰς πρὸς ἀλλήλους. ὁ δὲ ἀνατραπεὶς καὶ ἐκπεσὼν τοῦ κύκλου, ἡττᾶτο αὐτός τε, καὶ ὁ τοῦ ὄρτυγος δεσπότης. καὶ ποτὲ μὲν ἐπ' αὐτοῖς διετίθεντο τοῖς ὄρτυξι, ποτὲ δὲ καὶ ἐπ' ἀργυρίῳ. ἔσθ' ὅτε δὲ ὁ μὲν ἵστη τὸν ὄρτυγα, ὁ δὲ ἔκοπτε τῷ λιχανῷ. εἶτα ἐκ τῆς κεφαλῆς πτερὰ ἀπέτειλε. καὶ εἰ μὲν ἐγκαρτερήσειεν ὁ ὄρτυξ, ἡ νίκη μετὰ τοῦ θρέψαντος αὐτὸν ἐγίνετο. ἐνδόντος δὲ καὶ ὑποφυγόντος, ὁ κόπτων, ἢ ὁ τίλλων ἐνίκα. τοὺς δὲ ἡττηθέντας ὄρτυγας ἐμβοήσαντες κατὰ τὸ οὖς αὐτοῖς ἐξῇδοντο, λήθην ἐργαζόμενοι τῆς τοῦ νενικηκότος φωνῆς. καὶ τὸ ἐμβοᾶν τρυλλίζειν, ἐντρυλλίζειν ὠνόμαζον. Ἐρῶ δὲ καὶ ἄλλων παιδιῶν ὀνόματα ταὐτὸ ἐχουσῶν σχῆμα τῇ καταλήξει τῶν ὀνομάτων, βασιλίνδα, ὀστρακίνδα, διελκυστίνδα, μυΐνδα, χυτρίνδα, φρυγίνδα, *κινητίνδα, ἀκινητίνδα, σχοινοφιλίνδα, σκαπέρδα, ἐφεντίνδα, στρεπτίνδα, πλειστοβολίνδα, ἀποδιδρασκίνδα. Βασιλίνδα μὲν οὖν ἐστιν, ὅταν διακληρωθέντες, ὁ μὲν βασιλεὺς

& numerabatur saltuum multitudo. In Vrania vero, hic quidem reclinans sese, pilam in cœlum proiicit: illis vero assilientibus cura erat eam, priusquam terram contingeret, arripere: quod & Homerus, in Phæacibus intelligere videtur. Quando porro pilam ad murum mittunt, saltuum multitudo numeratur. & victus quidem, asinus vocabatur, omneque peragebat iniunctum illi officium. Victor vero, Rex erat, & iniungebat. Dices autem pila ludentes, pila ludere, pilam iacere, mittere, emittere, dimittere, contra mittere, in aduersum iacere, expellere: pilæ idoneum esse, concinnum, compositum, diligentem, speculatorem, intentum. Licet etiam sphæromachiam, pilæ ludum ad scyrum nominare. Verum & cothurnicem ferire, lusus est. Et ipsum opus, cothurnicis ictus. Ludentes, cothurnicum sectores, & συμφοκόποι dicuntur. Et cothurnices ferire, reuerberare, instigare, irritare, exasperare. & hæc, ex cothurnicum lusui pertinentibus nominibus. Et τηλία quidem pistrici* similis. Circulos enim describentes, cothurnices ad pugnas mutuas constituebant: euersa vero, circuloque excidens vincebatur & ipsa, & cothurnicis Dominus. Et nonnunquam quidem pro ipsis ludebatur cothurnicibus, nonnunquam pro pecunia. Estque nonnunquam, cum hic quidem constituit cothurnicem: ille vero medio ferit digito, deinde capite pennam euellit. & si cothurnix indurauerit, victoria penes eius nutritorem est: concedente vero ea, & fugiente, feriens, aut euellens vincit. Cothurnices autem victas inclamantes, auribus excitabant, obliuionem victæ vocis conciliantes. & inclamare istud, τρυλλίζειν, & ἐντρυλλίζειν dicitur. Dicam vero & aliorum ludorum nomina, eandem formam cum nominum definitione habentium. Basilinda, ostracinda, dielcystinda, myinda, chytrinda, Phryginda, *cinetinda, acinetinda, schœnophilinda, scaperda, ephentinda, strepinda, pleistobolinda, apodidrascinda. Regius itaq; est, cum sorte dispositi, Rex quidem,

quod

quod faciēdum est, præcipit: qui vero Famulus sorte factus est, omnia peragit. Ostracinda vero, cū Pueri linea in medio ducta, & diuisi inter se duas in partes: hæc quidem extra testulam, altera intra esse æstimatur: mittente autem aliquo ad lineam, testulam: quæcunq; pars superior fuerit, hi ad illum festinantes persequuntur, alii vero conuersi fugiunt. Quod ludi genus & Plato innuit in Amatoriis ad Phædrum. Quicunque autē fugientium captus fuerit, asinus vocatur: hic vero testulā proiiciens, dicit: nox, dies. interior enim eius pars, pice oblita est, quę nocti respondet: vocatur autē testulæ trāsmutatio, hoc ludi genus. Dielcystinda autem, plerunque in palæstris luditur, veruntamen etiam alibi. Duæ autem sunt Puerorum partes, alii trahentes alios: siq; ad alīam partem transmigrarint, penes illam victoria est. Myinda vero quidem conniuens voces obseruat, & quemcunque suffugientium arripuerit, statim hunc conniuere cogit, & conniuentem occultatos, casu inuenire: sique quis conniuens attingat, aut aliquis prę monstret, diuinatur, nū adeptus sit. Ollarius ludus, vnus quidem in medio residet, & olla vocatur: alii vero vellunt, aut circumtrahunt, aut etiam verberant circūcurrentes. sed ab ipso conuerso deprehēsus, eius loco residet. Estque nonnunquam, vt quis capiti ollam impositam sinistra teneat manu, in circulo obambulans. hi vero ipsum feriunt interrogantes; quis ollam? Et ille respondet, ego Midas. quemcunque vero contingerit pede, hic pro eo cum olla circumit. Phrygínda, testulas contritas sinistræ manus digitis interponentes, testulas dextra manu secundum numerum feriunt. Sed cinetinda, à κινεῖν, quod osculari est, nomen sumpsit quod testari videtur Crates, in Ludis. Sed fere de plerisque, in ea Fabula idem Poeta disseruit. Dicit igitur inter cœtus viriles cinetinda ludi, vtpote inter Amicos optimos. Acinetinda autem contentio erat, quis sese immobiliter stando sustineret. Schœnophilinda, in circulo sedetur, vnus autem funem habēs, clam apud aliquem deponit: si vero ille, apud quem iaceat, ignorauerit,

προστάττῃ τὸ πρακτέον, ὁ δὲ ὑπηρέτης εἶναι λαχὼν, πᾶν τὸ προσταχθὲν ἀποτελῇ. Ὀστρακίνδα δὲ, ὅταν γραμμὴν ἑλκύσαντες οἱ παῖδες ἐν μέσῳ, καὶ διανεμηθέντες, ἑκατέρα μερὶς, ἡ μὲν τὸ ἔξω τοῦ ὀστράκου πρὸς αὐτὴν εἶναι νομίζουσα, ἡ δὲ τὸ ἔνδον, ἀφέντος τινὸς κατὰ τῆς γραμμῆς τὸ ὄστρακον, ὁπότερον ἂν μέρος ὑπερφανείη, οἱ μὲν ἐκείνῳ προσήκοντες διώκουσιν, οἱ δὲ ἄλλοι φεύγουσιν ὑποστραφέντες. ὅπερ εἶδος παιδιᾶς αἰνίττεται καὶ Πλάτων, ἐν τοῖς εἰς τὸν Φαῖδρον ἐρωτικοῖς. ὁ μὲν τοίνυν ληφθεὶς τῶν φευγόντων, ὄνος οὗτος κάθηται. ὁ δὲ ῥίπτων τὸ ὄστρακον, ἐπιλέγει νὺξ, ἡμέρα: τὸ γὰρ ἔνδον αὐτοῦ μέρος καταλελεῖφθαι πίττῃ, ὃ τῇ νυκτὶ ἐπιπεφήμισται. καλεῖται δὲ ὀστράκου περιστροφὴ τὸ εἶδος τοῦτο τῆς παιδιᾶς. Ἡ δὲ διελκυστίνδα, παίζεται μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν ταῖς παλαίστραις. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἀλλαχόθι. δύο δὲ μοῖραι παίδων εἰσὶν ἕλκουσαι τοὺς ἑτέρους οἱ ἕτεροι, ἕως ἂν καθ' ἕνα μεταστήσονται παρ' αὐτοὺς οἱ κρατοῦντες. Ἡ δὲ μυΐνδα, ἤτοι καταμύων τις φυλάττεται βοῶν, καὶ ὃν ἂν τῶν ὑποφευγόντων λάβῃ, αὐτίκα καταμύειν ἀναγκάζει. ἢ μύσαι τοὺς κρυφθέντας * ἀνευρῆσαι μέχρι φωράσῃ, ἢ καὶ μύσας ἂν τις προσάψηται, ἢ ἐάν τις προδείξῃ μαντευόμενος ἕως ἂν τύχῃ. Ἡ δὲ χυτρίνδα, ὁ μὲν ἐν μέσῳ κάθηται, καὶ καλεῖται χύτρα. οἱ δὲ τίλλουσιν, ἢ περικνίζουσιν, ἢ καὶ παίουσιν αὐτὸν περιθέοντες. ὁ δὲ ὑπ' αὐτοῦ περιστρεφομένου ληφθεὶς, ἀντ' αὐτοῦ κάθηται. ἔσθ' ὅτε ὁ μὲν ἔχεται τῆς χύτρας κατὰ τῆς κεφαλῆς τῇ χειρὶ τῇ λαιᾷ κυκλῶν, οἱ δὲ παίουσιν αὐτὸν ἐπερωτῶντες, τίς τὴν χύτραν; κἀκεῖνος ἀποκρίνεται, ἐγὼ Μίδας. ᾧ δ' ἂν τύχῃ τῷ ποδὶ, ἐκεῖνος ἀντ' αὐτοῦ περὶ τὴν χύτραν περιέρχεται. Ἡ δὲ φρυγίνδα, ὄστρακα τῶν λείων μεταξὺ τῶν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς δακτύλων διαθέντες, * ἐπικρούουσι τὰ ὄστρακα τῇ δεξιᾷ, κατ' ἀριθμόν. Ἡ δὲ * κινητίνδα, ἀπὸ τοῦ * κινεῖν, ὅ ἐστι καταφιλεῖν, ὠνόμασται, ὅπερ ὑποδηλοῦν ἔοικε Κράτης ἐν παιδιαῖς. σχεδὸν δὲ καὶ περὶ τῶν πλείστων ὁ ποιητὴς εἴρηκεν οὗτος, ἐν τῷδε τῷ δράματι. φησὶ δ' οὖν παίζειν ἐν ἀνδρικοῖς χοροῖσι τὴν κινητίνδα, ὥσπερ εἰκὸς τοὺς καλοὺς φίλους. Ἡ δ' ἀκινητίνδα, ἅμιλλαν τοῦ ἀκινητεὶ μένειν εἶχεν. Ἡ δὲ σχοινοφιλίνδα, κάθηται κύκλος, εἷς δὲ σχοινίον ἔχων λαθὼν παρ' αὐτῷ τίθησι. κἂν μὲν ἀγνοήσῃ ἐκεῖνος παρ' ᾧ κεῖται,

περιθέων περὶ τὸν κύκλον, τύπτεται. εἰ δὲ μάθοι, περιελαύνει τὸν θέοντα τύπτων. Ἡ δὲ σκαπέρδα, δοκὸν ἐν μέσῳ τρυπήσαντες καταπηγνύουσι. διὰ δὲ τοῦ τρυπήματος διῄρηται σχοινίον, οὗ ἑκατέρωθεν εἷς δέδεται, οὐ πρὸς τὴν δοκὸν βλέπων, ἀλλ' ἀπεστραμμένος. ὁ δὲ τὸν ἕτερον πρὸς βίαν ἑλκύσας, ὥστ' ἀνωτάτω τῇ δοκῷ προσαγαγεῖν, νικᾶν ἐπὶ τοῦτο δοκεῖ. καὶ τοῦτο σκαπέρδαν ἕλκειν λέγουσιν. ἔσθ' ὅτε μέν τινες καὶ νῶτα προσθέντες ἀλλήλοις ἀνέλκουσιν ἑνὶ δεσμῷ δεθέντες. Ἡ δὲ ἀφευτίνδα, ὡς ἔστιν εἰκάζειν, ὄστρακον ἀφέντα ἐς κύκλον, ἐχρῆν συμμετρήσασθαι, ὡς ἐντὸς τοῦ κύκλου στῇ. Ἡ δὲ στρεπτίνδα, ὄστρακον ὀστράκῳ, ἢ νόμισμα νομίσματι, τῷ βληθέντι τὸ κείμενον ἔστρεφον. Ἡ δὲ πλειστοβολίνδα, οὐ μόνον ἡ διὰ τῶν κύβων, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἀστραγάλων ἐπὶ τὸν πλεῖστον ἀριθμὸν βαλεῖν. Ἡ δ' ἀποδιδρασκίνδα, ὁ μὲν ἐν μέσῳ καταμύων κάθηται, ἢ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ τις λαμβάνει. οἱ δ' ἀποδιδράσκουσι. διαναστάντος δὲ ἐπὶ τὴν ἐξερεύνησιν, ἔργον ἦν ἑκάστῳ εἰς τὸν τόπον ἐκείνου φθάσαι.

Καὶ μὴν καὶ ἄλλαι παιδιαὶ αἱ παρεοικυῖαι τῷ σχήματι τῆς λέξεως, χαλκισμός, ἱμαντελιγμός, ἐφεδρισμός, ἐποστρακισμός, ἀσκωλιασμός. Ὁ μὲν χαλκισμός, ὀρθὸν νόμισμα ἔδει συντόνως περιστρέψαντας ἐπιστρεφόμενον ἐπιστῆσαι τῷ δακτύλῳ. ᾧ τρόπῳ μάλιστα τῆς παιδιᾶς ὑπερήδεσθαί φασι Φρύνην τὴν ἑταίραν. Ὁ δὲ ἱμαντελιγμός, διπλοῦ ἱμάντος λαβυρινθώδης τίς ἐστι περιστροφή, καθ' ἧς ἔδει καθέντα πατάλιον τῆς διπλόης τυχεῖν. εἰ γὰρ μὴ λυθέντος, ἐμπεριείληπτο δὲ τῷ ἱμάντι τὸ πατάλιον, ἥττητο ὁ καθείς. Ὁ δὲ ἐφεδρισμός, λίθον καταστησάμενοι πόρρωθεν αὐτοῦ στοχάζονται σφαίραις, ἢ λίθοις. ὁ δ' οὐκ ἀνατρέψας τὸν ἀνατρέψαντα φέρει, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπειλημμένος ὑπ' αὐτοῦ, ἕως ἂν ἀπλανῶς ἔλθοι ἐπὶ τὸν λίθον, ὃς καλεῖται δίορος. Ὁ δὲ ἐποστρακισμός, ὄστρακον τῶν θαλαττίων κατὰ τοῦ ὕδατος ἐπιπολῆς ἀφιᾶσιν, ἀριθμοῦντες αὐτοῦ τὰ πρὸ τοῦ καταδῦναι πηδήματα ἐν τῇ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ ἐπιδρομῇ. ἐκ γὰρ τοῦ πλήθους τῶν ἁλμάτων ἡ νίκη τῷ βάλλοντι. Ὁ δὲ κινδαλισμός, διὰ παταλίων ἐστὶ παιδιά. κινδάλους γὰρ τοὺς πατάλους ὠνόμαζον. ἦν δὲ ἔργον, οὐ μόνον αὐτῷ τινι καταπῆξαι τὸν πάταλον

circulum circumcurrens vapulat: si vero deprehenderit, currentem fugat verberibus. Scaperda, trabẽ in medio perforantes stabiliunt, per foramen autem funis tractus est, cui vtrinque vnus alligatur, nõ trabem aspiciens sed auersus: quicunq; vero alterũ vi attraxerit, vt in trabis summitatẽ perueniat, hic vincere putatur. & hoc, scaperdam trahere vocitant. nonnunquam duo, terga inuicem præbentes, trahũt vno alligati vinculo. In aphentinde autem, vt coniicere licet, oportebat testulam in circulũ demittentem sic moderari, vt in circulo consisteret. Streptinda porro, testulam aut numisma in tabula iacens desuper iniecta alia testula aut numismate conuertebant. Sed pleistobolinda, non tesserarum modo, sed & astragalorum est, de maioris numeri iactu. Cæterum apodidrascinda est, hic quidẽ in medio conniuens considet, aut alius eiusdem cohibet oculos, hi vero occultantur: ipso autem ad inquisitionem consurgente, quemlibet oportet ipsum in locum suum præuenire. Sunt præterea & alii ludi, quæ nominum formæ respondent, Chalcismus, implicatorius, ephedrismus, epostracismus, ascoliasmus. Et Chalcismus est talis, rectum numisma rotantes, oportet rotatum illud continue digito sustinere: quo ludi genere, imprimis Phrynen meretricem delectatam esse tradunt. Sed ἱμαντελιγμός duplicis lori Labyrinthi in morem quædam est complicatio: per quam oportet baculo inserto duplicaturam tangere: nisi enim lorum soluatur, implicatur loro baculus. & hunc inserens, victus est. Porro ephedrismus; lapidem erigentes, ad illum eminus pilis iaculátur, aut lapidibus: qui vero lapidem non prosternit, prosternentem baiulat, compressis ab ipso oculis, donec rectà ad lapidem perueniat: quẽ δίορον diremtorem vocitant. Cæterũ epostracismus, testulam marinam in aquæ superficiẽ mittunt, numerantes ipsius saltus, in aquæ superficie factos ante submersionem: ex saltuum enim multitudine, iacienti victoria adscribitur. Verum cindalismus ludus est paxillorum. Κινδάλους enim, paxillos vocauerunt. Opus autem erat, non modo paxillum terræ

argillosæ

argilloſæ infigere, ſed etiã infixũ elidere verberantẽ caput altero paxillo. Vnde etiã Prouerbium manauit, Clauo clauum,& paxillo paxillum. Nonnulli vero Dorum Poetarum, hoc ludo ludentem, Κινδαλοπαίκτην vocauerunt. In aſcoliaſmo autem, vno ſubleuato pede, altero ſolo ſaltare oportet: quod ἀσκωλιάζειν vocauerunt: ſiue in longitudinem ſaltitarint ſiue vnus quidem ſic inſecutus ſit, alii vero vtroque pede fugerint donec aliquem vno pede illatus perſecutor nanciſci poſſet. Aut ſtantes ſaltabant, ſaltus ipſos numerantes: penes multitudinem enim, erat victoria. Ἀσκωλιάζειν quoque vocatur vtri vacuo, ſed ſpiritu inflato,& inuncto inſilire, vt propter vnguentum laberentur. Sunt præterea & alii luſus, in cotyla, ænea muſca, exorere ô dilecte ſol, fecatio; galleruca, chelichelona, talitro ludere, rathapygizare, pentalitha, phittamaliades, phittari, phittameliæ, crepitaculum, teléphyllum, lilium, malorum grana, lattages, collabiſſare. Ludus in cotyla, hic quidem circumagit manus retro, & connectit: ille vero genu inſiſtens, iſtis fertur, prehendens ferentis oculos. Hunc ludum & equitationem,& cybeſindam vocant. Muſca ænea, faſcia pueri alicuius oculos obligantes, hic quidem conuertitur clamans, æneam venabor muſcam. Hi vero reſpondẽtes, venaberis, ſed non capies: funiculis ipſum cædunt, vſque dum aliquem arripuerit. Luſus vero, Excere ô dilecte ſol, plauſum habet Puerorum, cum acclamatione huiuſmodi: quando nubes præuerterit Solem. Vnde & Strattis in Phœniſſis inquit, Deinde & Sol obtemperat Pueris, ſi dicant, Exere ô dilecte ſol. Fecatio vero, riſus gratia inuenta eſt: oportet enim aliquid in fecis lebetem immerſum manibus retro ductis, ore eximere. Galleruca, animal volatile eſt. quod & melolanthã vocant, ſiue ob genarũ lanuginem, aut quod cum lanugine natum: cui linum alligantes, dimittunt: quod circuli inſtar, inter volandũ implicatur.

κατὰ γῆς δύγεσϑαι, ἀλλὰ καὶ τὸν καταπαγέντα ἐκκρούσαι πλήξαντα τὴν κεφαλὴν ἑτέρῳ πατταλῳ. ὅθεν ἡ παροιμία,

Ἥλῳ τὸν ἧλον, παττάλῳ τὸν πάτταλον.

ἔνιοι δὲ τῶν Δωριέων ποιητῶν, τὸν ὧδε παίζοντα, κινδαλοπαίκτην ἐκάλεσαν. Ὁ δὲ ἀσκωλιασμὸς, τοῦ ἑτέρου ποδὸς αἰωρουμένου, κατὰ μόνου τοῦ ἑτέρου πηδᾶν ἐποίει, ὅπερ ἀσκωλιάζειν ὠνόμαζον. ἤτοι εἰς μῆκος ἐνήλλατο, ἢ ὁ μὲν ἐδίωκεν οὕτως, οἱ δὲ ὑπέφευγον ἐπ᾽ ἀμφοῖν θέοντες, ἕως τινὸς τῷ φερομένῳ ποδὶ ὁ διώκων δυνηθῇ τυχεῖν. ἢ καὶ σάντες ἐπήδων, ἀριθμοῦντες τὰ πηδήματα. προσέκειτο γὰρ τῷ πλήθει τὸ νικᾶν. ἀσκωλιάζειν δὲ ἐκαλεῖτο καὶ τὸ ἐπιπηδᾶν ἀσκῷ κενῷ, ὑποπλέῳ πνεύματος, ἠλειμμένῳ, ἵνα περ ὀλισθαίνοιεν περὶ τὴν ἀλοιφήν. Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι παιδιαὶ, ἐν κοτύλῃ, χαλκῆ μυῖα, ἔξεχ᾽ ὦ φίλ᾽ ἥλιε, τρυγοδίφησις, μηλολόνθη, χελιχελώνη, σκανθαρίζειν ῥαθαπυγίζειν, πεντάλιθα, φιτταμαλιάδες, φίτταροι, καὶ φιτταμελίαι, πλαταγώνιον, τηλέφυλλον, κρίνον, καὶ σπέρμα μήλων, λάτταγες, κολλαβίζειν. Ἡ μὲν ἐν κοτύλῃ, ὁ μὲν περιάγει τὼ χεῖρε εἰς τοὐπίσω, καὶ συνάπτει. ὁ δὲ κατὰ τὸ γόνυ ἐφιστάμενος, αὐτοῖς φέρεται, ἐπιλαβὼν ταῖν χεροῖν τὼ ὀφθαλμὼ τοῦ φέροντος. ταύτην καὶ ἱππάδα, καὶ κυβήσινδα καλοῦσι τῶν παιδιῶν. Ἡ δὲ χαλκῆ μυῖα, ταινίᾳ τὼ ὀφθαλμὼ περισφίγξαντες ἑνὸς παιδὸς, ὁ μὲν περιστρέφεται κηρύττων, χαλκῆν μυῖαν θηράσω. οἱ δ᾽ ἀποκρινάμενοι, θηράσεις, ἀλλ᾽ οὐ λήψει, σὺν τοῖς βυβλίνοις παίουσιν αὐτὸν, ἕως τινὸς αὐτῶν λήψεται. Ἡ δὲ ἔξεχ᾽ ὦ φίλ᾽ ἥλιε παιδιὰ, κρότον ἔχει τῶν παίδων σὺν τῷ ἐπιβοήματι τούτῳ, ὁπόταν νέφος ἐπιδράμῃ τὸν θεόν. ὅθεν καὶ Στράττις ἐν φοινίσσαις,

Εἶθ᾽ ἥλιος μὲν πείθεται τοῖς παιδίοις,
Ὅταν λέγωσιν, ἔξεχ᾽ ὦ φίλ᾽ ἥλιε.

Ἡ δὲ τρυγοδίφησις τοῦ γελοίου χάριν ἐξεύρηται. δεῖ γάρ τι ἐς τρυγὸς λεκάνην καταδεδυκὸς, περιαγαγόντα ὀπίσω τὼ χεῖρε, τῷ στόματι ἀνελέσθαι. Ἡ δὲ μηλολόνθη, ζῷον πτηνόν ἐστιν, ἣν καὶ μηλολάνθην καλοῦσιν, ἤτοι ἐκ τῆς ἀνθήσεως τῶν μήλων, ἢ σὺν τῇ ἀνθήσει γεγενημένον. τοῦ ζῴου λίνον ἐκδήσαντες ἀφιᾶσιν, ὅπερ ἑλικοειδῶς ἐν τῇ πτήσει τὸ λίνον διελίσσεται.

ὅπερ Ἀριστοφάνης ἔοικε λέγειν,

Λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην, τοῦ ποδός.

Ἡ δὲ χελιχελώνη, παρθένων ἐστὶν ἡ παιδιά, παρόμοιόν τι ἔχουσα τῇ χύτρᾳ. ἡ μὲν γὰρ κάθηται, καὶ καλεῖται χελώνη. αἱ δὲ περιτρέχουσιν αἱ ἐρωτῶσαι,

Χελιχελώνη τί ποιεῖς ἐν τῷ μέσῳ;

ἡ δὲ ἀποκρίνεται,

Ἔρια μαρύομαι, καὶ κρόκην μιλησίαν.

εἶτ᾽ ἐκεῖναι πάλιν,

Ὁ δ᾽ ἔκγονός σου τί ποιῶν ἀπώλετο;

ἡ δέ φησι,

Λευκᾶν ἀφ᾽ ἵππων εἰς θάλασσαν ἅλατο.

Τὸ δὲ σκανθαρίζειν ἐστὶ, τῷ μέσῳ τῆς χειρὸς δακτύλῳ ὑπὸ τοῦ μείζονος ἀφεθέντι τὴν ῥῖνα παίειν. Τὸ δὲ ῥαθαπυγίζειν, σιμῷ τῷ ποδὶ τὴν γλουτὸν παίειν. Τὰ δὲ πεντάλιθα, ἤτοι λιθίδια, ἢ ψῆφοι, ἢ ἀστράγαλοι πέντε ἀνερρίπτουντο, ὥστε ἐπιστρέψαντα τὴν χεῖρα δέξασθαι τὰ ἀναρριφθέντα κατὰ τὸ ὄπισθε θέναρ, ἢ εἰ μὴ πάντα ἐπίσταται, ἢ τῶν ἐπιστάντων ἐπικειμένων ἀναιρεῖσθαι τὰ λοιπὰ τοῖς δακτύλοις. τὸ δὲ ῥῆμα τὸ πενταλιθίζειν, ἔστιν ἐν τοῖς Ἑρμίππου θεοῖς. τὸ δὲ ὄνομα, πεντάλιθα. γυναικῶν δὲ μᾶλλον ἐστὶν ἡ παιδιά. ὥσπερ καὶ ἡ φιτταμαλιάδες, καὶ οἱ φίττεροι, φιτταμελίαι, παρθένων ἦν παιδιά. τὰς γὰρ νύμφας εὐφημοῦσαι, θέουσι παροξύνουσαι ἀλλήλας εἰς τάχος. Τὸ δὲ πλαταγώνιον οἱ ἐρῶντες, ἢ ἐρῶσαι ἔπαιζον. καλεῖται μὲν γὰρ οὕτω καὶ τὸ κρόταλον, καὶ τὸ σεῖστρον, ᾧ καταβαυκαλῶσιν αἱ τίτθαι, ψυχαγωγοῦσαι τὰ δυσυπνοῦντα τῶν παιδίων. Ἀλλὰ καὶ τὰ τοῦ * τηλεφύλλου καλουμένου φύλλα ἐπὶ τοῖς προτέροις δύο τῆς λαιᾶς δακτύλους εἰς κύκλον ἐμβληθέντας ἐπιθέντες, τῷ κοίλῳ τῆς ἑτέρας χειρὸς ἐπικρούσαντες, εἰ κτύπον ποιήσειεν εὔκροτον, ὑποσχισθὲν τῇ πληγῇ τὸ φύλλον, μεμνῆσθαι τοὺς ἐρωμένους αὐτῶν ὑπελάμβανον. Καὶ μὴν καὶ τὸ κρίνον διπλοῦν ὂν καὶ διάκενον ἔνδοθεν ἐκφυσήσαντες, ὡς ὑποπλῆσαι πνεύματος, πρὸς τὰ μέτωπα ῥηγνύντες, ἐσημαίνοντο τὰ παραπλήσια τῷ κτύπῳ. Ἔτι τοίνυν τὸ σπέρμα τῶν μήλων, ὅπερ ἔγκειται τοῖς μήλοις ἔνδοθεν ἄκροις, τοῖς πρώτοις τῆς δεξιᾶς δύο δακτύλοις συμπιέζοντες ἔτι διάβροχον καὶ ὀλισθηρὸν ὄν, εἰ πρὸς ὕψος πηδήσειεν, ἐσημαίνοντο τούτῳ τὴν εὔνοιαν τὴν παρὰ τῶν παιδικῶν. ὥσπερ καὶ τῷ κτύπῳ τῶν λατάγων, εἰ τὸ λείψανον τοῦ ποτοῦ κοτταβισάντων κτυπήσειε. Τὸ δὲ κολλαβίζειν ἐστὶν, ὅταν ὁ μὲν πλατείαις ταῖς χερσὶ τὰς ὄψεις ἐπιλάβῃ τὰς ἑαυτοῦ, ὁ δὲ παίσας ἐπερωτᾷ, πότερον τέτυφε.

quod & Ariſtophanes innuit, dicens, Lino ligatum ſicut melolanthem. Chelichelona autem Virginum luſus eſt, ſimile quippiam cum olla habens: hæc enim reſidet, & teſtudo dicitur: hæ vero circumcurſitantes interrogant, Chelichelona, quid agis in medio? illa vero reſpondet, Lanas connecto, & filum Mileſium. Deinde hæc rurſum, Tuus vero Filius quid faciens, periit? Illa vero dicit, Album ab equis in mare deſiliit. Talitro ludere eſt medio manus digito, pollici ſubmiſſo naſum ferire. Sed ῥαθαπυγίζειν, eſt pede obliquo coxam percutere. Pentalitha autem ſiue lapilli ſint, ſiue calculi, ſeu aſtragali, quinque ſurſum eiiciuntur: vt manu conuerſa ea, quæ proiecta ſunt, in poſteriorem manus partem recipiantur: vel ſi non omnia poteſt, ea ſaltem, quæ nouit, & in manu iacent, digitis denuo recipere. Verbum autem Πενταλιθίζειν in Hermippi Diis extat: ſed nomen, eſt pentalitha: magis autem Mulierum luſus eſt. Quemadmodũ & Phittameliades, Phittari, & Phittameliæ, Virginum ludi. Sponſas enim celebrantes currunt, ſe inuicem ad feſtinationem excitantes. Platagonium vero amatores, aut amicæ ludebant. Sic autem & crepitaculum vocatur & ſiſtrum, quo ſopiunt cum voluptate nutrices ægre dormientes pueros. Sed & papaueris, & telephylli dicti, folia primis duobus ſiniſtræ manus digitis in circulum flexis imponẽtes, & vola alterius manus percutientes, ſi ruptum hoc ictu folium ſonum clarum ederet, eos, quos amabant, ſui meminiſſe exiſtimabant. Inſuper & lilium duplex exiſtens, & vacuum interius inflantes, vt ſpiritu impleretur, in fronte rumpentes, ſono huic ſimilia iudicabant. Præterea & malorum ſemen, quod malis ſummis ineſt, primis dextræ manus digitis humidum adhuc exiſtens, & lubricum comprimentes: ſi in altum exiliret, hoc iudicabant amicarum beneuolentiam: veluti & ſtillarum ſonitu, ſi reliquiæ potus cottabiſantium ſonarent. Collabizare eſt, cum hic quidem planis manibus proprios comprimit oculos: ille vero feriens interrogat, vtrum nam percuſſerit.

Τοσαῦτα

Et tantum de ludis, his vero secundum synonymiam subiungemus: similitudinem, dissimilitudinem, fraudem, cunctari, admonere, ordine iuxta Libri completionem.

CAPVT VIII.

Synonyma similis, dissimilis, fraudis, cunctandi, admonendi, & reliqua.

DIces itaq; de simili, verisimilis, assimilis. Παρόμοιος enim idem, quod aliquantum similis est. Consimilis, persimilis, æqualis, referens. Aristophanes autem in Multiformi etiam Προσεμφερὴς dixit. Assimilis autem, Plato. Veruntamen & imaginem aliquis dicat, sculpturam, typum, imitationem, exsculptionem, sculptura, effigies. Effigiatum: sic enim in Horis Cratinus, Ille idem sic effigiatus. Aristophanes vero in Thesmophoriazusis, Leonibus hæc facta est effigies. Et verba, similem esse, referre, repræsentare, accedere ad similitudinem. Tum & οἰκέναι aliquis dicat, & προσοικέναι: tum æqualem esse, formam referre, imitatum esse, exsculptum esse, excisum esse, effigiatum esse. Et aduerbia, similiter, consimiliter. Παρομοίως enim sordidum est. Verisimiliter vero, æqualiter, pariter: quæ enim ab aliis deriuantur, duriora sunt. Res vero, similitudo, æqualitas. Contrarium vero, dissimile inæquale. & quæcunque oratione efferri possunt, negationem verbis addendo. Verbum autem solum est, dissimilem esse, à quo rei vocabulum non extat: quemadmodum nec verbum à dissimili. Rei autem nomen, dissimilitudo. Ab vtrisque autem, aduerbia: dissimiliter, inęqualiter. Fraus, fraudulentia, versutia, tergiuersatio, detrectatio, deceptio, paralogismus, seductio, figmentum, fascinatio. Et alia significatione, sophisma, artes, argutiæ, dolus, insidiæ, impostura, astus, error, captatio. Et verba, decipere, fallere, versutiis eludere, supplantare, detrectare, seducere, fingere, falso concludere, fascinare, Sophistam agere,

Τοσαῦτα μὲν περὶ παιδιῶν. τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις προσθήσομεν κατὰ συνωνυμίαν, ἢ ὁμοιότητα, ἢ ἀνομοιότητα, καὶ ἀπάτην, καὶ τὸ μέλλειν, καὶ νουθετεῖσθαι, ἑξῆς κατὰ συμπλήρωσιν τοῦ βιβλίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Συνώνυμα τῇ ὅμοιος, ἀνόμοιος, τῇ ἀπάτῃ, τῷ μέλλειν, τῷ νουθετεῖσθαι, καὶ τὰ ἑξῆς.

ΕΙ'ποις ἂν ἐπὶ τοῦ ὅμοιος, ἐοικώς, προσόμοιος. ὁ γὰρ παρόμοιος, παρ' ὀλίγον ὅμοιός ἐστι. προσεοικώς, παρεοικώς, παραπλήσιος, ἐμφερής, προσφερής, προσφέρων. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν πολυείδῳ, καὶ προσεμφερὴς εἶπε, Πλάτων δὲ προσεοικώς. ἀλλὰ μὴν καὶ εἰκόνα ἄν τις εἴποι, καὶ σφραγίδα, καὶ τύπον, καὶ μίμημα, καὶ ἐκτύπωμα, καὶ τύπωμα, καὶ ἐκμαγεῖον, καὶ ἐκμεμαγμένον. οὕτω γὰρ καὶ Κρατῖνος ἐν ταῖς ὥραις,

Ἐκεῖνος αὐτὸς οὕτως ἐκμεμαγμένος.

Ἀριστοφάνης δὲ ἐν ταῖς θεσμοφοριαζούσαις, καὶ ἔκμαγμα, Λέουσι γέγονεν αὐτὸ ἔκμαγμα. καὶ τὰ ῥήματα, ὁμοιοῦσθαι, παρομοιοῦσθαι, ἐοικέναι, παρεοικέναι, προσεοικέναι. καὶ οἰκέναι δὲ, καὶ προσοικέναι τις ἂν εἴποι. καὶ προσφέρειν, καὶ προσεμφέρειν, καὶ μεμιμῆσθαι, ἐκτετυπῶσθαι, ἀπεσφραγίσθαι, ἐκμεμάχθαι. καὶ τὰ ἐπιρρήματα, ὁμοίως, προσομοίως. τὸ γὰρ παρομοίως, εὐτελές. οἰκότως δὲ, καὶ ἐοικότως, παρεοικότως, παραπλησίως, ἐμφερῶς, προσφερῶς. τὰ μὲν ἀπὸ τῶν ἄλλων, δυσφθεγκτότερα. τὰ δὲ πράγματα, ὁμοίωσις, εἰκασία. Τὸ δὴ ἐναντίον, ἀνόμοιον, καὶ ἀπεοικός, καὶ ὅσα ἄν τις εἴποι, λόγῳ ἄρνησιν τοῖς ῥήμασιν προστιθείς. ῥῆμα δὲ μόνον τὸ ἀπεοικέναι, ἀφ' οὗ οὐκ ἔστι τὸ πρᾶγμα, ὥσπερ οὐδὲ ἀπὸ τοῦ ἀνόμοιος ῥῆμα, πρᾶγμα δὲ ἡ ἀνομοιότης. καὶ ἐπιρρήματα δὲ ἐπαμφοῖν, ἀνομοίως, καὶ ἀπεοικότως. Ἀπάτη, ἐξαπάτη, στροφή, ὑποστροφή, διάδυσις, διάλυσις, παραλογισμός, παραγωγή, πλάσμα, φενακισμός. καὶ καθ' ἑτέραν χρείαν, σόφισμα, τέχνη, τέχνασμα, γοητεία, ἐπιβουλή, δόλος, κλοπή, παραφορά, σκευωρία. καὶ τὰ ῥήματα, ἀπατᾶν, ἐξαπατᾶν, στρέφεσθαι, ὑποστρέφεσθαι, διαδύεσθαι, παράγειν, πλάττειν, παραλογίζεσθαι, φενακίζεσθαι, σοφίζεσθαι,

τεχνάζειν, γοητεύειν, δολοῦν, κλέπτειν, παρατρέπειν, σκευωρεῖσθαι. ἀλλὰ καὶ παρακρούεσθαι, ἀφ' οὗ ῥήματος οὐκ ἔστι τὸ πρᾶγμα. ἡ γὰρ παράκρουσις, βίαιον ἴσως δὲ καὶ παραποδίζεσθαι, Πλάτωνος εἰπόντος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν νόμων, μή πῃ παραποδισθῶμεν, οἷον παρατραπῶμεν, ἢ ἐξαπατηθῶμεν. οὐ μὴν οὐδὲ ἀπὸ τούτου εὔφωνον τὸ πρᾶγμα. ἐν δὲ τῷ αὐτῷ βιβλίῳ ἐστὶ, καὶ τί ποτ' αὖ οὖν λέγομεν τὸν πεπλανημένον, ἵν' ᾖ οἷον ἐξαπατηκώς. ὥς τι ἐπὶ τούτου λέγοιτ' ἂν καὶ ἡ πλάνη. καὶ γὰρ μικρὸν προελθὼν ὁ Πλάτων ἔφη, Τόδε δὲ μᾶλλον εἰκὸς πλανᾶν ἡμᾶς. τῆς δ' αὐτῆς ἂν εἴη δυνάμεως, καὶ τὸ φιλοῦν. ὀνόματα δὲ ἀπὸ τῶν εἰρημένων, ἀπατεὼν, καὶ φέναξ, καὶ γόης, καὶ ἐπίβουλος. τὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἢ δυσφθεγκτά ἐστιν, ἢ ἄλλα δηλοῖ. ἢ μετοχαῖς οὖν χρηστέον, ἢ κτητικῷ σχήματι τῆς λέξεως. οἷον ἀπατητικὸν, καὶ παραλογιστικόν. οὐδὲ γὰρ ταῦτα ἀπὸ πάντων δυνατὸν εὑρεῖν. ἐπιρρήματα δὲ μόνον, ἀφ' ὧν καὶ ταυτὶ τὰ ὀνόματα, ἀπατηλῶς, καὶ φενακιστικῶς, καὶ γοητευτικῶς. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ πλαστῶς, Πλάτωνος εἰπόντος, ὡς μὴ πλαστῶς, ἀλλ' ὄντως φιλοσοφήσοντες. Μέλλειν, διαμέλλειν, ὀκνεῖν, κατοκνεῖν, στρέφεσθαι, διάγειν, ἀναβάλλεσθαι, ὑπερβάλλεσθαι, βραδύνειν, διατρίβειν, ὑπερτίθεσθαι, ἀνατίθεσθαι. στραγγεύεσθαι δὲ, ἐν ταῖς Ἀριστοφάνους νεφέλαις. φαῦλον γὰρ τὸ λογγάζειν, ἐν τοῖς κήρυξι τοῖς Αἰσχύλου. τὸ δὲ ἀναβάλλεσθαι, καὶ ἡ ἐνέργειά ἐστι παρὰ Δημοσθένει, Οἷς ἀναβάλλουσιν ἡμᾶς. οἴονται δέ τινες αὐτὸν τὸ διατρίβειν νοεῖν. καὶ τὸ πυτάζειν παρά τε Πλάτωνι, καὶ ἄλλοις εἰρημένον. ἀλλ' οὐ προσίεμαι τοὔνομα. τὰ δὲ πράγματα, μέλλησις, μελλησμός, βραδυτής, ὄκνος, στροφή, ὑποστροφή, ἀναβολή, ὑπερβολή, διαγωγή, διατριβή, τριβή, ἀνάθεσις. ἡ γὰρ ὑπέρθεσις ὕποπτος εἰς εὐτέλειαν. ἡ δὲ στραγγία, παμπόνηρος. νωθρεία δὲ, καὶ νωθρότης, καὶ ἀμβλύτης, ὧν οὐκ ἔστι τὰ ῥήματα, ὅτι μὴ παρ' Ὑπερίδῃ τὸ νωθρεύεσθαι, ἐν τῷ ὑπὲρ Λυκόφρονος, ὅπερ ἐγὼ γε οὐ πάνυ ἐπαινῶ. ὀνόματα δὲ, μελλητής, μελλητικὸς, καὶ ἴσως ὀκνηρὸς, καὶ βραδὺς, καὶ νωθὴς, καὶ νωθρός. ἔστι γὰρ καὶ τοῦτο παρὰ Πλάτωνι ἐν τῷ Φαίδρῳ, Νωθροί πως ὀκβαίνουσι πρὸς τὰς μαθήσεις. ἐν δὲ τῇ Ἀμειψίου Σαπφοῖ, καὶ νωθρότερον εὑρήκαμεν.

artibus eludere, imponere, verba dare, furari, auertere, captare. Tum & eludere, vnde rei vocabulum non est. Elusio enim, durum est. Fortassis & Supplantare, Platone dicente in secundo De Legibus, Ne supplantemus, veluti decipiamus, aut fallamus: veruntamen ne ab hoc quidē concinnum est rei vocabulum. In eodem vero Libro est, Et quid sane de errante dicamus, vt sit veluti deceptus? vt etiā de hoc, & error dicatur: paulo enim ante Plato inquit, Hoc autem magis nos videtur seducere. eiusdem quoque significationis fuerit φιλοῦν. Nomina autem à prædictis sunt, deceptor, fascinator, fraudulentus, insidiator: quæ enim ab aliis deriuantur, aut duriora sunt, aut aliud significant. Participiis itaque vtendum est, aut possessiuali dictionis figura: vt deceptorium, seductorium: neque enim huiusmodi ab omnibus inuenire licuit. Aduerbia autem sola ab his, de quibus hæc deriuantur nomina: deceptorie, fascinatorie, fraudulenter. Veruntamē & Ficte, Platone dicente, Non ficte, sed reuera Philosophantes. Morari, immorari, cessare, desidere, tergiuersari, morā ducere, procrastinare, tardari, terrere, cunctari, reponere. Στραγγεύεσθαι vero, in Aristophanis Nubibus. Sordidum enim est, Prolongare, in Præconibus Aeschyli. Morari vero, etiam actus est apud Demosthenem, Quibus nos morantur: putant autem nonnulli, illum cunctari intelligere. Tum & Ociari apud Platonem, & alios multos dictum est: sed ego vocabulū non approbo. Res vero, mora, cunctatio, tarditas, desidia, tergiuersatio, procrastinatio, remora, cessatio, moræ ductio. Ὑπέρθεσις enim fere sordidum videtur. Et στραγγία quoque pessimum est. Socordia vero, ignauia, & segnities, quorū verba non extant: nisi Νωθρεύεσθαι, apud Hyperidem De Lycophrone: quod ego non multum approbo. Nomina vero, morator, cunctator: fortassis & ignauus, tardus, segnis. Et socors: nam & hoc quoque, apud Platonem extat in Phædro, Socordes quomodo ad disciplinas perueniunt? Sed in Amiplii Sappho, Socordius diximus.

ἀπὸ

Ab aliis vero,nominum loco, participiis vtẽdum eſt.aduerbia autem,omnino ſunt ſordida. Admonere, commonefacere, caſtigare. Carpere, ſecundum Demoſthenem dicentem, Carpere quidem omnino & facile,& cuiuſuis eſſe quis dicat : & ne patiamur nos, quod in aliis carpimus. Fortaſſis hiſce ſimile videtur, corrigere, emendare, concinnare, conuertere, curare, mederi, ſubuenire, purgare, reprehendere, reducere in viam, ſaluare, & reuiuificare. Ariſtophanes vero in Pluto etiam Ἐπικρούσασθαι pro cõmonefacere accipit. Res vero admonitio: aut ſecundum Platonem, Commonefactio. Menandri enim Νουθετισμὸς, ſordidum eſt. Reprehenſio vero, caſtigatio, culpatio, correctio, emendatio, concinnitas, conuerſio, cura, ſanatio, & purgatio: quæ vero ab aliis deriuantur, non huius ſignificationis propria ſunt. Nomina autem ab his, caſtigator, corrector. ab aliis enim, partim dura, partim ambigua ſunt: præter Admonitorem, quo vtitur Sophocles, dicens in Procride, Punitores, & admonitores. Superare, ſuperiorem eſſe, vincere, excellere, præcurrere, decertare, deuincere, præualere, demoliri. Debellare enim, & ſeruum facere, alterius ſignificationis ſunt: quemadmodum & mancipare, atque ſubigere, ſubiicere, ſupprimere: pugna nauali vincere, pedeſtri prælio ſuperare, equeſtri pugna debellare, equitatu præualere. A quibus rei vocabula ſunt, robur & victoria, ſola. Et captio, & demolitio. Superatio enim apud Thucydidem durius eſt: ſiue quis ſimile eſſe putet debellationi, & decertationi, illo Decertationem pro debellatione dicente, etiam διαπολέμησιν inueniens. Subactio enim, & ſubiectio prædura ſunt. Seruitute autem dicta, καταδούλωσις id eſt redactio in ſeruitutem, durius eſt. Nonnullorum etiam aduerbia, inuiſa ſunt: à pleriſque autem, nihil vſitatum extat. Turba, multitudo, conuentus, cœtus, Populus, congregatio, collectio, conſtipatio. Forſan & collectio, & corrogatio, thiaſus, Chorus: veluti ſi quis dicat, Virorum turba, Mulierum multitudo, Puerorum cœtus, Hoſpitum conuentus, Inquilinorum Populus, ſeruorum congregatio.

ἀπὸ μέντοι τῶν ἄλλων, ἀντὶ ὀνομάτων μετοχαῖς χρηστέον. τὰ δὲ ἐπιρρήματα πάντα φαῦλα. Νουθετῆσαι, ἐπιπλῆξαι, σωφρονίσαι, ἐπιτιμῆσαι, Δημοσθένους εἰπόντος, Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν, φαίη τις ἂν ῥᾴδιον καὶ παντὸς εἶναι, καὶ μὴ πάθωμεν ὃ ἄλλοις ἐπιτιμῶμεν. ἴσως δ' ἂν ἔοικε τούτοις τὸ ἐπανορθώσασθαι, καὶ κατακοσμῆσαι, καθαρμόσαι, καὶ ἐπιστρέψαι, καὶ θεραπεῦσαι, καὶ ἰάσασθαι, καὶ ἐξιάσασθαι, καὶ καθῆραι, καὶ ἀναλαβεῖν, καὶ ἀνενεγκεῖν, καὶ ἀνασώσασθαι, καὶ ἀναβιώσασθαι. Ἀριστοφάνης δ' ἐν πλούτῳ καὶ τῷ ἐπικρούσασθαι ἐπὶ τοῦ νουθετῆσαι κέχρηται. τὰ δὲ πράγματα, νουθεσία, καί, ὡς Πλάτων, νουθετία. φαῦλος γὰρ ὁ Μενάνδρου νουθετισμός. ἐπίπληξις δέ, καὶ σωφρονισμός, καὶ ἐπιτίμησις, καὶ ἐπανόρθωσις, καὶ κατακόσμησις, καὶ ἁρμονία, καὶ ἐπιστροφή, καὶ θεραπεία, καὶ ἴασις, καὶ καθαρισμός. τὰ δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων, οὐκ ἔστιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐννοίας μόνον. ὀνόματα δὲ ἀπ' αὐτῶν, ὁ σωφρονιστής, καὶ ἐπανορθωτής. ἀπὸ γὰρ τῶν λοιπῶν, τὰ μὲν σκληρά, τὰ δὲ μᾶλλον πρὸς ἕτερα, πλὴν τοῦ ἐπιτιμητοῦ, ᾧ κέχρηται Σοφοκλῆς, εἰπὼν ἐν τῇ Προκρίδι, Κολασταὶ κἀπιτιμηταί. Κρατεῖν, περιγίγνεσθαι, νικᾶν, ὑπεραίρειν, ὑπερθεῖν, καταγωνίζεσθαι, κατακρατεῖν, ἐπικρατεῖν, καθαιρεῖν. τὸ γὰρ καταπολεμεῖν, καὶ καταδουλοῦσθαι, ἑτέρας ἐστὶ χρείας. ὥσπερ καὶ τὸ χειρώσασθαι, καὶ παραστήσασθαι, καὶ ὑπαγαγέσθαι, καὶ καταδύειν. καταναυμαχεῖν, καὶ καταπεζομαχεῖν, καθιππομαχεῖν, καθιπποκρατεῖν. ἀφ' ὧν τὰ πράγματα, κράτος, καὶ νίκη, μόνα. καὶ αἵρεσις, καὶ καθαίρεσις. βιαιοτέρα γὰρ ἡ ἐπικράτησις, παρὰ Θουκυδίδῃ. ἢ παρομοίαν ἄν τις εἶναι φαίη τῇ κατακρατήσει, καὶ τῷ καταγωνισμῷ. ἐκείνου καταγωνισμὸν εἰπόντος, καὶ τὴν καταπολέμησιν, τὴν διαπολέμησιν εὑρών. ὑπαγωγὴ γὰρ καὶ προσαγωγή, ἀνεκτά. τῆς δὲ δουλώσεως εἰρημένης, ἡ καταδούλωσις, βίαιος. μοχθηρὰ δὲ ἀπ' ἐνίων τὰ ἐπιρρήματα. ἀπὸ γὰρ τῶν πλείστων οὐδὲν ἔστιν αὐτῶν ἐν χρήσει δυνατόν. Ὄχλος, πλῆθος, σύνοδος, σύλλογος, δῆμος, ἄθροισμα, συναγερμός, σύστασις. τάχα καὶ συναγωγή, καὶ συλλογή, καὶ θίασος, καὶ χορός. ὡς εἰ λέγοι τις ἀνδρῶν ὄχλος, καὶ γυναικῶν πλῆθος, καὶ παίδων σύνοδος, καὶ ξένων σύλλογος, καὶ μετοίκων δῆμος, καὶ δούλων ἄθροισμα.

βιαιότερος γὰρ ὁ ἀθροισμός, καὶ ἐμπόρων ἀγερμός, καὶ καπήλων σύστασις, καὶ ναυτῶν συναγωγή, καὶ κυβερνητῶν συνδρομή, καὶ παιδευόντων θίασος, καὶ παιδευομένων χορός. ἐπὶ δὲ τῶν αὐτῶν, συνῆλθον πανδημεί, παγγενῆ, πασσυδεί. ὑπομιαρον γὰρ τὸ πανσυρί. κατ' ἀγέλας, καθ' ἡλικίας, κατὰ τέλη, κατὰ ἔθνη, κατὰ γένη, κατὰ τύχας, κατὰ τέχνας, κατὰ ἴλας. ἵνα τὸ Ὁμήρου ἰλαδὸν, ὡς ποιητικόν. καὶ ἑτέρως δ' ἄν τις εἴποι, πάντα γένη, καὶ ὅσαι ἡλικίαι, καὶ ὅσα ἔθνη, καὶ ὅτι παῖς καὶ γυνή. καὶ μὴν καὶ καθ' ἕτερον σχῆμα εἰπεῖν, οὐδεὶς τῶν ὄντων ἀπῆν, οὐδεὶς ἦν ὃς ἀπῆν, οὐδεὶς ἀπεῖναι ὑπέμεινεν. οὐδεὶς ἦν, ὃς οὐ παρῆν. οὐδεὶς οὕτω γέρων, ἢ παῖς, ὅς τις αὐτοῦ οἴκοι κατεῖχεν. ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐξεχέοντο, συνῄεσαν, συνηλέγοντο, συνηγείροντο, συνηθροίζοντο, συνέθεον, συνέρρεον, συνωθοῦντο, συνεφέροντο, συνέσπευδον, εἰς ταυτὸν ᾔεσαν, πάντα ἐπεπλήρωτο, πάντα ἐξεπέπληστο, ἐστενοχωρεῖτο, ἐθλίβετο. καιρὸν δὲ ἔχει καὶ τὰ ποιητικά, ὑπὲρ τὴν ψάμμον, ὑπὲρ τὰ κύματα, ὅσα φύλλα καὶ ἄνθη, καὶ τὰ τοιαῦτα. Αὐχεῖν, ἀλαζονεύεσθαι, κομπάζεσθαι, σεμνύνεσθαι, σεμνολογεῖσθαι, μεγαληγορεῖν, μεγαλορρημονεῖν, μεγαλύνεσθαι, αἴρεσθαι, μετεωρίζεσθαι, πεφυσῆσθαι, ὑψηλοφρονεῖν, ὑπερφρονεῖν, ὑπερορᾶν, τερατεύεσθαι. ἐν δὲ Εὐπόλιδος δήμοις, ἔστι καὶ τὸ καυχήσασθαι. ὧν τὰ πράγματα, αὔχημα, ἀλαζονεία, κόμπος, σεμνολογία, μεγαλορρημοσύνη, μεγαληγορία, ὑπερφρόνησις, ὑπεροψία, τερατεία. ἡ δὲ ὑπερηφανία τὸ μὲν πρᾶγμά ἐστι. τὸ δὲ ῥῆμα τὸ ὑπερηφανεῖν οὐκ ἐπαινῶ. τὰ δὲ ὀνόματα, ἀπὸ μὲν τοῦ αὐχεῖν, κατὰ μετοχὴν ῥητέον αὐχῶν. ὁ γὰρ αὐχήτης, βίαιον. ἀπὸ δὲ τῶν ἄλλων, κομπαστής, κομπαστικός, κομπώδης, ὑπέρκομπος, σεμνολόγος, μεγαλήγορος, μεγαλορρήμων, μεγαλυνόμενος. καὶ αἰρόμενος, καὶ μετεωριζόμενος, πεφυσημένος. καὶ αὗται αὖ τῶν ὀνομάτων μετοχαί. ὑψηλόφρων δὲ, καὶ ὑπέρφρων, καὶ ὑπερόπτης, καὶ ὑπεροπτικός. ὁ γὰρ ὑπερορατικὸς, βιαιότερον. βέλτιον δὲ ὁ ὑπερορῶν, καὶ ὑπερήφανος, καὶ μετέωρος. καὶ ἀπὸ τῆς τερατείας, ὁ τερατευόμενος, καὶ τερατολόγος, ἐκ τοῦ Πλάτωνος. τὰ δὲ ἐπιρρήματα ἀπ' ἐνίων, ἀλαζονικῶς, κομπαστικῶς, μεγαληγόρως, μεγαλορρημόνως, ἠρμένως, μετεώρως, πεφυσημένως. ὑπερφρόνως γάρ, καὶ ὑψηλοφρόνως, τραχύτερα. ὑπερόπτως δὲ, καὶ ὑπεροπτικῶς, καὶ ὑπερηφάνως. καλὸν δὲ καὶ τὸ

Coaceruatio enim durius eſt. Mercatorũ cœtus, cauponum cõſtipatio, nautarũ collectio, Gubernatorum concurſus, ludentiũ thiaſus, & iocantium Chorus. De iiſdẽ vero dicitur, toto Populo conuenerunt, omnigenæ, cateruatim. Πανσυρὶ enim, ſordidum eſt. Gregatim, ſecundum ætates, ſecundũ ordines, ſecundũ familias, ſecundum genera, ſecundum conditiones, ſecundũ artes, ſecundũ turmas. Vnde illud Homeri, Turmatim, tanquã Poeticũ eſt. Et aliter quis dicat, omnia genera, quotquot ætates, omnes familiæ. & quod Pueri, & Vxores. Tũ alia forma dices, nemo eorũ aberat, nullus non aderat, nullus abeſſe ſuſtinuit: nemo erat, qui abeſſet, nemo nec Senex, nec Puer, quicunque ibi habitabat. E domibus profluebant, conuenerunt, collecti ſunt, congregati ſunt, coaceruati ſunt, concurrerunt, confluxerunt, feſtinatione conuenerunt, cõgrediebantur, accelerarunt, in vnũ collecti ſunt. Omnia impleta ſunt, cuncta repleta ſunt: arctabantur, premebantur. Locum etiã hic habent Poetica, Plures quam arena, Fluctus ſuperantes, Quot folia, & flores, & ſimilia, Gloriari, arrogantem eſſe, iactare, grauiter ſe habere, oſtentare, magnifica loqui, ſplendida effari, ſuperbire, elatum eſſe, extolli, inflari, altũ ſapere, excellere, deſpicere, portentoſa agere. Sed in Eupolidis Populis, etiam Καυχήσασθαι gloriatũ eſſe extat. Quorũ res ſunt, gloriatio, arrogantia, iactantia, oſtentatio, magnificorũ verborum ſermo, iactabunda oratio, deſpicientia, deſpectus, monſtroſitas. Superbia vero, rei vocabulum eſt. Sed ſuperbire verbum, nõ approbo. Nomina autem, à gloriando quidẽ, per participium gloriãs dicenda ſunt. Gloriabundus enim, durum eſt. Sed ab aliis iactator, iactabũdus, elatus, magniloquus, altiloquus, elatus, ſuperbus, arrogãs, inflatus. & ipſa quoque horũ nominũ participia. Inſuper altũ ſapiens, excelſus, ſuperbiens, & contemptor. Sed ὑπερορατικὸς, durius eſt. Melius vero eſt, deſpiciens, ſuperbus, & ſublimis. Et à portento portentoſus. Et Portentiloquus, ex Platone. Et aduerbia à nonnullis, arrogãter, iactanter, iactabunde, magniloq;, faſtuoſe, elate, inflate. Deſpicienter enim, & ſublimiter, aſperiora ſunt. Superbe, cõtemptim, deſpecte. Pulchrũ

etiam est, illud Thucydidis, Iactabundum. Suggillare, naso suspendere, carpere, lacessere, subsannare, vili pendere, mordere, irridere. Durius enim est, irridiculum facere. Et deridere, humilius. Et γλιάζειν, prædurum nimis. Σιλλαίνειν vero, Illudere, & Cauillari, Poeticum magis est. Res vero ipsæ, suggillatio, scomma, cauillatoria, sanna, subsannatio, morsus, mordacitas, irrisio. Et nomina quoque, suggillator, suggillatorius, cauillator, subsannator, subsannatorius. Χλεύαξ enim, Comicum magis est. Mordens vero, & mordax, irrisor: de hoc & scurra dicatur, à me vero hoc nomen non approbatur: nugari enim, aliud significat: omnia vero ab his participia, meliora sunt. Sed aduerbia, suggillatorie, cauillatorie, mordaciter. Ridicule enim, alio refertur. Et irrisorie, durius est. De eadem re dicat quis, negocium, res, opus, studium, exercitium, tractatio, tractatus, disciplina, artificium, pertractatio. Et agens, operans, studens, exercēs, tractans, pertractans, discens, peragens. Τεχνάζων enim, & τεχναζόμενος aliud quiddam significant. Melius vero est, artem pertractans, & similia. Scire, cognoscere, nouisse, videre, intelligere, discedere, perdiscere, assequi. Alia enim sunt, putare, coniicere, dubitare, suspicari, suspicionem habere, coniecturam facere, signis colligere: quam plurima autem pro nominibus participia habent, aut possessiua forma deriuata vocabula. Doctus. Εἰδήμων enim, duriusculum est. Cognoscens vero, & cognitione valens. Illud enim Xenophontis, cognitor, aliud quidpiam significat. Sciens vero, & perdoctus, scitus, videns, intelligens, animaduertens, intelligibilis, intellectu valens, discens, discendo facilis. Καταμανθάνων vero, Perdiscēs & καταμαθητικὸς, absurdiora sunt prolixitate. Insuper assecutus: quemadmodum ab aliis, colligens, collectiuus, coniiciens. Coniectator enim, insuaue est. Coniecturis colligens, & coniiciendo valens: veluti & Plato alicubi, Animam vocat, Coniecturis valentem. Suspicans vero, & suspiciosus, dubitans, suspicionem habens, & coniecturis inquirens.

παρὰ Θουκυδίδῃ κομπώδης. Κωμῳδεῖν, διακωμῳδεῖν, διασύρειν, διασκώπτειν, χλευάζειν, φαυλίζειν, τωθάζειν, γέλωτα τίθεσθαι. σκληρότερον γὰρ τὸ γελωτοποιεῖν. καὶ εὐτελέστερον, τὸ χλοιάζειν, καὶ φορτικώτερον τὸ γλοιάζειν, καὶ ποιητικώτερον τὸ σιλλαίνειν, καὶ σιλλοῦν, διασιλλοῦν. τὰ δὲ πράγματα, κωμῳδία, σκῶμμα, σκωπτική, χλευασμὸς, χλευασία, τωθασμὸς, τωθαστική, γελωτοποιΐα. καὶ τὰ ὀνόματα, κωμῳδὸς, κωμῳδικὸς, σκωπτικὸς, χλευαστής, χλευαστικός. ὁ γὰρ χλεύαξ, κωμῳδικώτερος. τωθαστὴς δὲ, καὶ τωθαστικός, καὶ γελωτοποιός. ἐπὶ τούτου δὲ εἴρηται καὶ ὁ φλοίαξ. ἀλλὰ οὐδὲ τοῦτο ἐπαινεῖται πρὸς ἐμοῦ τοὔνομα. καίτοι τὸ φλοιαρεῖν ἕτερόν ἐστι. πάντα δὲ ἀπὸ τῶν μετοχῶν ἄμεινον. τὰ δὲ ἐπιρρήματα, κωμῳδικῶς, σκωπτικῶς, τωθαστικῶς. τὸ γὰρ γελοίως, ἐφ' ἕτερον, καὶ τὸ γελωτοπικῶς, βιαιότερον. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ φαίη τις ἄν, πρᾶγμα, χρῆμα, ἔργον, σπούδασμα, ἐπιτήδευμα, ἐπιχείρημα, ἐγχείρημα, μάθημα, τέχνημα, μεταχείρησις. καὶ ὁ πράττων, ἐργαζόμενος, σπουδάζων, ἐπιτηδεύων, ἐπιχειρῶν, ἐγχειρῶν, μανθάνων, μεταχειριζόμενος. τεχνάζων γὰρ, ἢ τεχναζόμενος, ἕτερόν τι δηλοῖ. ἄμεινον δὲ, τι τέχνην μετιὼν, καὶ τὰ παραπλήσια. Εἰδέναι, γιγνώσκειν, ἐπίστασθαι, καθορᾶν, κατανοεῖν, μανθάνειν, καταμανθάνειν, ἐφικνεῖσθαι. ἕτερα γάρ ἐστι τὸ εἰκάζειν, τεκμαίρεσθαι, ἀμφιγνοεῖν, ὑποπτεύειν, ὑπονοεῖν, τοπάζειν, εἰκοβολεῖν. τὰ δὲ πλεῖστα αὐτῶν ὀνομάτων μετοχὰς ἔχει. ἢ κατὰ τὴν κτητικὴν ἰδέαν παρηγμένας προσηγορίας. εἰδώς. ὁ γὰρ εἰδήμων, ὑπομόχθηρον. γιγνώσκων δὲ, καὶ γνωστικός. καὶ γὰρ ὁ παρὰ Ξενοφῶντι γνωστὴρ, ἕτερόν τι δηλοῖ. ἐπιστήμων δὲ, καὶ ἐπιστάμενος, καὶ ἐπιστημονικός, καὶ ὁρῶν, καὶ καθορῶν, καὶ καθορατικὸς, καὶ κατανοητικὸς, καὶ κατανοῶν, καὶ μανθάνων, καὶ μαθητικός. καταμανθάνων δὲ, καὶ καταμαθητικὸς, δυσχερέστερα τῷ μήκει. ἐφικνούμενος μέντοι, ὥσπερ καὶ ἀπὸ τῶν ἑτέρων, εἰκάζων, εἰκαστικός, τεκμαιρόμενος. ὁ γὰρ τεκμαρτικὸς, δυσχερές. στοχαζόμενος δὲ, καὶ στοχαστικός. ὥσπερ ὁ Πλάτων, καὶ ψυχήν που φησὶ στοχαστικήν. ὑπονοῶν δὲ, καὶ ὑπονοητικὸς, καὶ ἀμφιγνοῶν, καὶ ὑποπτεύων, καὶ τοπάζων.

Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τούτου δηλοῦντες, οἵδε οἱ σχηματισμοί, ταχύ, ταχέως, διὰ ταχέων, ὅτι τάχιστα, ὡς τάχιστα, ὡς εἶχε τάχους, ἐν τάχει, ἀπλέτῳ τάχει, ὡς τὸ πολύ, ὡς ἐπὶ πολύ, ὡς τὸ ἐπίπαν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐπὶ τὸ πολύ, ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος, ὡς ἐπὶ τὰ πολλά. τοῦτο μὲν γὰρ Ἄλεξις ἐν ποιητρίᾳ εἴρηκεν, Ὡς ἐπὶ τὰ πολλὰ τοῦτο ποιῶ. τὸ δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλῆθος, ὁ αὐτὸς ἐν Διδύμοις. Τὰ δὴ ἄλλα οἱ κεκειμένοι, ἐπὶ τοῦ ἀναιρεῖν, κτεῖναι, ἀποκτεῖναι, φονεῦσαι, ἀποσφάξαι, καθελεῖν, διαχρήσασθαι. ἐπὶ δὲ τούτου Ξενοφῶν μὲν ἔφη, Κατεχρήσατο λέοντα. Ἀριστοφάνης δέ, Τοὺς ἄνδρας ἀπεχρήσαντο. καὶ τὸ καταστορῆσαι δὲ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τάττουσιν. Ἡρόδοτος δὲ ἔφη, Ἐπεὶ δέ σφιν πάντες κατεστόρηντο, ἐπὶ τοῦ ἀνῄρηντο. ὅθεν οὕτως ἀκούουσι καὶ τὸ παρ' Ἀριστοφάνει ἐν ἱππεῦσιν,

Ἐγώ σε νὴ τὸν Ἡρακλέα καταστορῶ.

Ἐφ' οὗ εἴποις ἂν ἀμφιβάλλειν, ἀμφισβητεῖν, ἐνδοιάζειν, ἀμφιγνοεῖν, διστάζειν, ἐπὶ τούτῳ δ' ἴσως καὶ τὸ εἰκοβολεῖν, Ἀριστοφάνους εἰπόντος, Εἰκοβολοῦντες, καὶ πλάττοντες. Ἐφ' οὗ ῥητέον, ἀρκεῖ, ἐξαρκεῖ, ἀπαρκεῖ, ἀπόχρη, ἀποχρῶν, ἀποχρώντως ἔχει, ἱκανῶς, αὐτάρκως, ἀρκούντως, ἀπαρκούντως, ὑπεραποχρώντως, δαψιλῶς, ἐπὶ τούτου ἐκποιεῖν εἴρηται ἐν τῷ ὑπὲρ Ἀχιλλείδου φόνου Λυσίᾳ. Ταὐτὸν δ' ἂν εἴη, ἐκπλήττειν, θορυβεῖν, ἀπειλεῖν, ἀπαγγέλλειν, ἀπαγγέλλεσθαι, δεδίττεσθαι, ταράττειν, ἐκταράττειν, ἀναπίνεσθαι, ἀνασείειν, ἐπαρτᾶν, ἐκφοβεῖν. Καὶ τὰ ἐοικότα, ὑπεκθέσθαι, ὑφελέσθαι, ὑπεξελέσθαι, ὑπεκκομίσαι, ἐκκομίσαι, ὑπεκκλέψαι, ἀποσκευάσασθαι, ἐκσκευάσασθαι. Δημοσθένης γὰρ εἴρηκεν, Ἡ δὲ γεωργία ἐξεσκευάσθη μετὰ τὴν δίκην. Ὥσπερ οὖν καὶ τάδε, καίειν, φλέγειν, ἐκφλέγειν, καταφλέγειν, ὑποπρῆσαι, καταπρῆσαι, ἐμπρῆσαι, ὑφεῖναι πῦρ, ὑφάψαι, ἐκτρῖψαι φλόγα, ἐκλεπίσαι, ἀνερεθίσαι, ἐγεῖραι, διεγεῖραι. τὸ δὲ πρᾶγμα Ὅμηρος μὲν ἔφη,

Φλέγμα κακὸν φορέουσα.——

καὶ καῦμα δ' ἂν εἴποι τις βιαζόμενος. βέλτιον δὲ ἐμπρησμός, καὶ πυρκαϊά. ἐν μέντοι τῷ Ὑπερίδου ὑπὲρ Λυκόφρονος εὗρον γεγραμμένον, Ἢ νεωρείων προδοσίαν, ἢ ἀρχείων ἐμπρησμόν, ἢ κατάληψιν ἄκρας. καὶ οὕτω γέγραπται ἐν πλείοσι βιβλίοις. ὁ δὲ ἐμπρήσας τάχ' ἂν πυρκαεὺς ὀνομάζοιτο.

Huius quoque ordinis, idem ſignificantes hæ formulæ fuerint: cito, celeriter, celerrime, quam celerrime, quã ocyſſime: in celeritate, in feſtinatione, repentina velocitate: quã plurimum, plerunque, frequenter, vt quam maxime, vſitatiſſime, frequentiſſime. Ad plurimum: hoc enim Alexis in Poetria dixit, Ad plurimum hoc facio: ſed Frequẽtiſſime idem dixit, in Geminis. Alii vero vſitati modi, de occidendo: occidere, trucidare, cædere, mactare, tollere, conficere: de hoc vero Xenophon dicit, Confecit leonem. Ariſtophanes autem, Viros confecit. Tum & proſternere, de eodem dicunt. Herodotus enim inquit, Poſtquam ipſis omnes proſtrati ſunt, pro cæſi ſunt. Vnde & ſic intelligũt illud Ariſtophanis in Equitibus, Ego nunc te Herculem proſternam. De eodem quoque dices, ambigere, controuerti, dubitare, alternare, incertum eſſe. de eodẽ nimirũ, & coniicere, Ariſtophane dicente, Coniicientes, & fingentes. De quo dicendum, ſufficit, ſatisfacit, ſufficiens eſt, ſufficientiã habet, contentus, contentus eſt, ſufficienter, * de eodem vero Ἐκποιεῖν dixit Lyſias De Achillidis Cæde. Idem quoque fuerint, terrere, turbare, minari, denunciare, abdicare, terrefacere, tumultuari, conterrere, percellere, concutere, conturbare, timorem incutere. Et ſimilia quoque, exponere, clam exponere, clam tollere, efferre, exportare, ſuffurari, auferre. Et ἐκσκευάσασθαι. Demoſthenes enim dixit, Agricultura enim poſt iudiciũ exportata eſt. Similia & hæc, incendere, ardere, vrere, comburere, igne vaſtare, flammas conſumere, inflammare, ignem ſubmittere, ſubdere: flammam elidere, excutere, excitare, concitare, elicere. Ipſam vero rem Homerus vocat, Nociuum ferens incendium. Tum & vſtionem aliquis dicat, magis torto vocabulo: melius autem incendium, & combuſtionem. Sed apud Hyperidem pro Lycophrone ſcriptum inueni, Aut naualiũ proditionem, aut palatiorum incendium, vel excidium arcis. & ſic multis in Libris ſcriptum extat. Incendens vero, forſan Incenſor dicatur.

cetur, ſecundum Aeſchylum, & Sophoclem: qui ſic Fabulas ſuas inſcribunt, hanc quidem Prometheum, illam vero Nauplium. Licet præterea dicere, factum eſt, confectum eſt, tranſactum eſt, operatum eſt, elaboratum eſt, finitum eſt, ad finem perductum eſt, manus ſuprema impoſita eſt, abſolutum eſt, ad vmbilicum peruenit, perfectum eſt. Ἐδράσθη enim, & ἐτολμήθη, alterius ſignificationis eſt. Res vero ipſa, factio, abſolutio, finis, confectio, perfectio, elaboratio. Ad finem peruenire, ad finem perductum, abſolutum, exornatum. Et ipſe Vir, faciens. Licet quoque dicere, agens, operans elaborans, finiens, perficiens, conficiens, abſoluens. Perfector, confector, diſpoſitor, elaborator. Tum & hæc dices, perſecutus eſt, egit, exegit, fugauit, pepulit, relegauit, eiecit. Demoſthenes, etiam Exterminauit, dixit. Et Hyperides, Extorrem fecit, Expulit, Proiecit, Excuſſit. Thucydides vero, Perſecutione pepulit. Ipſa vero res, perſecutio, actio, fuga, exterminatio, eiectio, pulſio, error. Et Vir, exul, extorris, errans, errabundus: ab aliis vero, participia. Tragicum vero eſt illud Sophoclis, Διωκτὸς, pro perſecuto. Expulſus vero, exactus, pulſus, fugatus, exterminatus, eiectus, relegatus, & errans. Similia ſunt & illa, intrauit, aduenit, ingreſſus eſt, incurrit, accurrit, illatus eſt, irrepſit, introiit, ſeſe inſeruit, inſiliit, inſultauit, intruſus eſt, vi irrupit. Vrbem occupauit, obtinuit, in vrbem irruit: immiſſus eſt in vrbem veluti ventus, ignis, fulmen, nubes, grando, nix, peſtis. Et alia orationis figura: hoc vrbi incuſſit, immiſit, iniecit, intulit, illiſit, infregit. Ferens, inferens, adferens, ſubleuans, leuans, tollens, baiulans, portans, onera ferens, ſufferēs. Et id quod fertur, onus, ſarcina, pondus. Merces vero, φορεῖον, φέρετρον, & κόμιστρον, atque φορά. Quemadmodum & ipſum opus, onerum geſtatio, & latio: quæ enim ab aliis deriuantur, ſordidiora ſunt. Hæc vero ſignificationem diuerſam habentia, orationis figura conueniunt: concinnitas, conſonantia, ſimplicitas, bona cōſtitutio, vrbanitas, proſperitas, decor, ſucceſſus fœlix, abundantia, opulē-

μάζοιτο, κατ' Αἰσχύλον καὶ Σοφοκλέα, οὕτως ἐπιγράψαντας τὰ δράματα. τὸ μέν, τὸν Προμηθέα, τὸ δέ, τὸν Ναύπλιον. Ἔστι δὲ εἰπεῖν, ἐπεπράχθη, ἐξεπεπράχθη, καταπεπράχθη, εἰργάσθη, κατειργάσθη, ἐτελέσθη, ἐξετελέσθη, συνετελέσθη, ἐτελεσιουργήθη, ἐκβέβηκεν, ἀποβέβηκε, διῳκήθη. τὸ γὰρ ἐδράσθη, καὶ ἐτολμήθη, ἑτέρας ἐστὶ χρείας. τὸ δὲ πρᾶγμα, πρᾶξις, τέλεσμα, τέλος, συντέλεια, τελεσιουργία, συντελεσιουργία, τὸ ἐκβάν, τὸ ἐκβεβηκός, τὸ ἀποβεβηκός, τὸ διῳκημένον. καὶ ὁ ἀνὴρ πράττων. ἔστι δὲ εἰπεῖν καὶ δρῶν, ἐργαζόμενος, ἀπεργαζόμενος, τελῶν, συντελῶν, τελεσιουργῶν, τελεστικός, τελεσιουργός, τελεσιουργικός, διοικητής, διοικητικός. Καὶ μὴν καὶ ταῦτα ἂν εἴποις, ἐδίωξεν, ἤλασεν, ἐξήλασεν, ἐφυγάδευσε, μετεστήσατο, ἐξεπέμψατο, ὑπερώρισε. Δημοσθένης δὲ εἶπε καὶ ἐξώρισε. καὶ Ὑπερείδης ἀφώρισεν. ἐξέβαλεν, ἀπέρριψεν, ἐξέρριψε. Θουκυδίδης δὲ καὶ τὸ ἐξεδίωξεν εἴρηκε. τὸ δὲ πρᾶγμα, δίωξις, ἔλασις, φυγή, ὑπερορισμός, ἐκβολή, μετάστασις, πλάνη. καὶ ὁ ἀνὴρ φυγάς, ἐξώριστος, ἀλήτης, πλανήτης. ἐκ δὲ τῶν λοιπῶν μετοχαί. τραγικὸν δὲ ὁ παρὰ Σοφοκλεῖ διωκτός. ἐληλαμένος δέ, καὶ ἐξεληλαμένος, καὶ ἀπεληλαμένος, καὶ πεφυγαδευμένος, καὶ ὑπερωρισμένος, καὶ ἐκβεβλημένος, καὶ ἀπερριμμένος, καὶ ἐξερριμμένος, καὶ μεθεστηκώς, πεπλανημένος. Προσόμοια καὶ ταῦτα, εἰσῆλθεν, ἐπεισῆλθεν, ἐπεισῆλθεν, εἰσέδραμεν, ἐπεισέδραμεν, εἰσεκώμασεν, εἰσεφθάρη, εἰσείρρηκεν, ἐπεισείρρηκεν, εἰσπεπήδηκεν, εἰσεπεπήδηκεν, εἰσεκυκλήθη, ἐπεισεκυκλήθη. κατέλαβε τὴν πόλιν, κατέσχεν, ἐπεισέπεσεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπαφείθη τῇ πόλει. ὥσπερ πνεῦμα, ἢ πῦρ, ἢ σκηπτός, ἢ νέφος, ἢ χάλαζα, ἢ χιών, ἢ νόσημα. καὶ καθ' ἕτερον σχηματισμόν, τοῦτον τῇ πόλει προσέβαλε, προσέρριψεν, ἐπαφῆκε, προσήνεγκε, προσέρρηξε, προσήρραξεν. αἰρόμενος, ἀνεγκών, ἀνενεγκών, ἀναθέμενος, ἀνακουφίσας, ἐπαιρόμενος, βαστάζων, φορῶν, ἀχθοφορῶν, φέρων, ἀναφέρων. καὶ τὸ φερόμενον, ἄχθος, καὶ φορτίον, καὶ φόρημα. ὁ δὲ μισθός, φορεῖον, καὶ φέρετρον, καὶ κόμιστρον, καὶ φορά. ὥσπερ καὶ τὸ πρᾶγμα, ἀχθοφορία, καὶ φορά. τὰ γὰρ ἀπὸ τῶν ἄλλων, εὐτελέστερα.

Ταῦτα τῇ διανοίᾳ διάφορα σημαίνοντα, προσέοικε τῷ τῆς λέξεως σχήματι, εὐαρμοστία, εὐρυθμία, εὐήθεια, εὐταξία, εὐτραπελία, εὐπραγία, εὐπρέπεια, εὐταξία, εὐτυχία, εὐπορία, εὐσχημο-

τία, εὐστομία, εὐθυμία, εὐτέλεια, εὐαισθησία, εὐβουλία, εὐλογία, εὐμαθία, εὐφωνία, εὐστοχία, εὐστομία, εὐνομία, εὐδοκία, εὐπαιδία, εὐγαμία, εὐτεκνία, εὐγένεια, εὐλάβεια, εὐγλωττία, εὐφημία, εὐσέβεια, εὐμένεια, εὐμουσία, εὐτέλεια, * εὐεργεσία, εὐκολία, εὐχέρεια, εὐωδία, καὶ παρὰ Ξενοφῶντι εὐποδία, καὶ παρ' Εὐριπίδῃ εὐπαιδευσία, καὶ παρὰ Κριτίᾳ εὐξυνεσία, καὶ ἡ παρ' Ἀριστοφάνει εὐοδία. Ὥσπερ αὖ καὶ τάδε, εὐρημοσύνη, εὐσχημοσύνη, εὐγνωμοσύνη, εὐφροσύνη, καὶ ἡ παρὰ τῷ ποιητῇ εὐθημοσύνη. Καὶ δὴ καὶ τάδε, εὐαίσθητα, εὔπρακτα, εὐκατάπρακτα, εὐεξαπάτητα, εὐδιάλλακτα, εὐκόμιστα, εὔτακτα, εὐσύντακτα, εὐπόριστα, εὐδιοίκητα, εὐκατέργαστα, εὐδιάτακτα, εὐκαταγώνιστα, εὐκαθαίρετα. Καὶ ταῦτα δὲ, εὐαγγέλιον, εὔωνον, εὔζωνον, εὔρωστον, εὐδίαιτον, * εὔσημον, * εὔπηρον, εὔσιτον, εὔοινον, εὔδουλον, εὐλόγιστον, εὐσύνετον, εὐκάρδιον, εὐπρόσωπον, εὐτράπελον, εὐόφθαλμον, εὔκομον, εὐπάρειον, εὔμηρον. καί που καὶ εὐπαλές, εὐσταλές, εὐεπές, * εὐμελές, εὐπινές. Ὥσπερ εὐαισθήτως, εὐπρεπῶς, καὶ τὸ παρ' Ἀριστοφάνει εὐκόπως. ἔστι δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἄλλων τῶν πλείστων ἐπιρρήματα, καὶ οἱ εἰς ἀλλήλους ἀπ' ἐνίων σχηματισμοί.

tia, fœlicitas, fertilitas, copiosus prouentus, sentiendi facultas, consilii copia, dicendi facultas, discendi facilitas, vocalitas, collimatio, pronunciationis integritas, æquitas, gloria, dexteritas procreandi, matrimonii fœlicitas, gignendi successus, generositas, reuerētia, eloquentia, fama integra: pietas, robur, concinnitas, frugalitas, beneficentia, facilitas, procliuitas, fragrantia. Et apud Xenophontem, Pedum dexteritas. Et apud Euripidem, Bona institutio. Et apud Critiam, Intelligendi dexteritas. Atque Redolentia, apud Aristophanē. Quemadmodum & hæc, Eloquentia, Forma, Beneuolentia, Benignitas, & Dispositio concinna, apud Poetam. Tum & hæc, sensibilia, facilia factu, facilia transactu, deceptu facilia, placabilia, toleranda, bene disposita, bene ordinata, parabilia, bene administrata, bene elaborata, bene concinnata, decertatu facilia, facilia captu. Præterea hæc, euangelium, vile, bene cinctum, robustum, bene ordinatum, insigne, exercitatum, frumento & vino abundans, seruis instructum, rationale, intelligibile, cordatum, formosum, vrbanum, pulchros oculos habens, pulchricomum, pulchris genis præditum, pulchra crura habens. Tum & facile, expeditum, facundum, consonans, sordidum. Quemadmodum & sensibiliter, decenter: & illud apud Aristophanem, Facile. Sunt præterea à multis aliis aduerbia, & mutuæ à nonnullis formulæ.

LIBRI NONI

FINIS.

IVLII POLLVCIS DICTIONARII

LIBER DECIMVS.

IVLIVS POLLVX Commodo Cæsari S.



NCIDI olim in Xenophontis Librum, de equorũ cura tractantẽ, inueniẽs vero in nominis discussione illum Eratosthenẽ in Tractatu De Vasculis citare, decreui Eratosthenis Librum, propter vsus vtilitatem quærere. vt vero inueni, tantumnon nihil eorum, quæ sperabam, habuit: illud itaque à me speratum, & ab illo non completum, ipse perficere statui: arbitrorque te, vbi examinaueris, hunc librum omnium vtilitati prælaturum. Licet enim, & in aliis inusitati nihil contineatur: hoc tamen inter vsitatissima versatur, quibus singulariter vtimur. Plurimos porro hic Testes citamus, quia nominum maxima pars authoritatis defensione indigent, aut vtendi audacia. Si vero quod nomen prædictum ante, etiam huic inscriptum fuerit, ne valde mireris. Vasculorum enim nomina colligentẽ, non ex Veteribus modo, sed ex horũ formis quoq; oportet colligere.

ΙΟΥΛΙΟΥ ΠΟΛΥΔΕΥΚΟΥΣ ὈΝΟΜΑΣΤΙΚῸΝ

ΒΙΒΛΊΟΝ ΔΈΚΑΤΟΝ.

ΙΟΎΛΙΟΣ ΠΟΛΥΔΕΎΚΗΣ Κομμόδῳ Καίσαρι χαίρειν.



Ἐνέτυχόν ποτε βιβλίῳ τῷ Ξενοφῶντος ἱππικῶν ἐξηγεῖσθαι λέγοντι. εὑρὼν δὲ ὀνόματος κρίσει τοῦτο Ἐρατοσθένην ἐν τῷ σκευογραφικῷ λέγειν, ἐπῆλθέ μοι ζητεῖν τὸ τοῦ Ἐρατοσθένους βιβλίον, διὰ τὸ προσαγωγὸν τῆς χρήσεως. ὡς δὲ εὗρον, μόλις οὐδὲν εἶχεν ὧν ἤλπισα. τὸ τοίνυν ὑπ' ἐμαυτοῦ μὲν ἐλπισθὲν, ὑπ' ἐκείνου δὲ οὐ πληρωθὲν, ἔγνων αὐτὸς ἐκτελέσαι. καὶ οἶμαί σοι πειρωμένῳ φανεῖσθαι τοῦτο, *ὑπὲρ πάντα τῇ χρείᾳ. καὶ γὰρ εἰ μὴ δὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν ἔξω τοῦ χρησίμου, τοῦτο γοῦν, διὰ τῶν συνηθεστάτων ἥκει, καὶ ὧν ἑκάστοτε χρῄζομεν. καὶ διὰ τοῦτο καὶ πλείους ἐπηγαγόμην ἐνταῦθα τοὺς μάρτυρας, ὅτι τὰ πλείω τῶν ὀνομάτων ἀπολογίας, ἢ θάρσους ἐδεῖτο. εἰ δέ τινα τῶν εἰρημένων καὶ τούτῳ γέγραπται, μὴ πάνυ θαυμάσῃς. ἀθροίζονται γὰρ τὰς τῶν σκευῶν προσηγορίας, οὐκ ἐκ τῶν παλαιῶν συλλέγειν μόνον, ἀλλὰ κἀκ τῶν ἰδεῶν ἔδει.

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ ΔΕΚΑΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ.	CAPITA LIBRI DECIMI.
Ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ, σκευοθηκῶν, καὶ αὐτῶν τῶν σκευῶν ὀνόματά ἐστι, καὶ ὅσα περὶ αὐτά, ἢ ἀπ' αὐτῶν πεποίηται. α'.	*Huic Libro armamentariorum, & ipsorum vasculorum insunt nomina. & quæcunque de his, aut ab his, sunt deriuata.* Cap.I
Περὶ τοῦ, ἐν ᾧ τὰ σκεύη κομίζεται, καὶ οὗ περιφέρεται. β'.	*De vasculorum theca, & foro.* Cap.II
Περὶ οἰκοδεσπότου. γ'.	*De Patrefamilias.* Cap.III
Σκεύη θυρωρῶν, καὶ ὅπως αὐτὰ ὀνομάζεται. δ'.	*Ianitorum vascula, & quomodo ea nominentur.* Cap.IV
Περὶ τῶν τοῦ πυλωροῦ σκευῶν, καὶ ἔργων. ε'.	*Portarum custodis instrumenta, & opera.* Cap.V
Περὶ δι' ὧν ἐκφέρεται τὸ ὕδωρ ὀνομάτων. ς'.	*De nominibus aquaticorum instrumentorum.* Cap.VI
Περὶ τῶν περὶ τοῦ κοιτῶνος σκευῶν, ἐν ᾧ καὶ κλινῶν ἰδέαι. ζ'.	*De vasculis ante cubile, vbi & lectulorum species.* Cap.VII
Περὶ τῶν τῆς κλίναις ἑπόντων, καὶ ἔτι δεσποτικῶν, καὶ οἰκετικῶν. η'.	*De lectorum necessariis, atque etiam herilibus, & domesticis.* Cap.VIII
Περὶ τῶν εἰς ἀπόπατον ἀναγκαίων. θ'.	*De vasis excrementis faciendis seruientibus.* Cap.IX
Περὶ τῶν νίπτεσθαι σκευῶν. ι'.	*De vasis ad lauandum.* Cap X
Περὶ τῶν τῷ κοιτῶνι παρακειμένων. ια'.	*De lectulo adiacentibus.* Cap.XI
Περὶ ὀχημάτων, καὶ τῶν μερῶν αὐτῶν. ιβ'.	*De vehiculis, & eorum partibus.* Cap.XII
Περὶ ἱππικῶν σκευῶν. ιγ'.	*De armis equestribus.* Cap.XIII
Περὶ βίβλων, καὶ τῶν αὐτὰ γράφειν σκευῶν. ιδ'.	*De libris, & instrumentis ad horum conscriptionem.* Cap.XIIII
Περὶ δικαστικῶν σκευῶν. ιε'.	*De forensibus instrumentis.* Cap.XV
Περὶ τῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ σκευῶν. ις'.	*De gymnasii armis.* Cap.XVI
Περὶ τῶν ἐν τῷ βαλανείῳ. ιζ'.	*De balnei vasis.* Cap.XVII
Περὶ τῶν ἐν τῷ σπένδειν. ιη'.	*De libaminum vasculis.* Cap.XVIII
Περὶ τῶν ἐν οἷς θερμαίνεται τὸ ὕδωρ, καὶ ἔτι ἐκπωμάτων, καὶ τραπεζῶν ὀνόματα. ιθ'.	*De vasis, in quibus aqua calefit: insuper & poculorum, & mensarum nomina.* Cap.XIX
Περὶ οἴνου ἀγγείων. κ'.	*De vini vasculis.* Cap.XX
Περὶ τῶν ἐν τῷ ἀποβλύζειν σκευῶν. κα'.	*De vomendi vasculis.* Cap.XXI
Ἐφ' ὧν ἀποπλύνονται οἱ πόδες, καὶ τὰ ἐκπώματα. κβ'.	*In quibus pedes abluant, & pocula.* Cap.XXII
Περὶ τραπέζης, καὶ τῶν ταύτης σκευῶν. κγ'.	*De mensa, & eius vasculis.* Cap.XXIII
Περὶ τῶν τοῦ μαγείρου σκευῶν. κδ'.	*De coqui vasculis.* Cap.XXIV
Περὶ τῶν τοῦ ἀρτοποιοῦ. κε'.	*De Pistoris instrumentis.* Cap.XXV
Περὶ λύχνου, καὶ σκευῶν μύρου, καὶ προσέτι κεραμέων. κς'.	*De lucerna, vnguenti vasis, & Figulis.* Cap.XXVI
Περὶ τῶν ἐπικοίτοις ἐπιτηδείων. κζ'.	*De iis, quæ thoro seruiunt.* Cap.XXVII
Περὶ τῶν ἐν γυναικωνίτιδι σκευῶν. κη'.	*De gynacei vasculis.* Cap.XXVIII
Περὶ τῶν τοῦ γεωργοῦ. κθ'.	*De Agricolæ instrumentis.* Cap.XXIX
Περὶ τῶν τοῦ ἁλιέως, καὶ ναυτικῶν σκευῶν. λ'.	*De piscatoriis, & nauticis armis.* Cap.XXX

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ σκευοθηκῶν, καὶ αὐτῶν τῶν σκευῶν ὀνομάτων, καὶ ὅσα ἀπὸ σκευῶν πεποίηται.



ΚΕΥΉ τὰ κατ' οἰκίαν χρήσιμα, ἢ κατ' ἀγρούς, ἢ τέχνας, ἔδοξέ μοι καλῶς ἔχειν συναγαγεῖν, ἵν' ἔχῃς, ὅπου ἂν ἑκάστοτε χρήζῃς, ὥσπερ ἐκ σκευοθήκης λαβών. αὐτὸ μὲν γὰρ τοὔνομα τῆς σκευοθήκης εὕροις ἂν ἐν τοῖς Αἰσχύλου ψυχαγωγοῖς, καὶ παρ' Αἰσχίνῃ ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος, σκευοθήκην ᾠκοδόμουν. Θουκυδίδης δὲ ἀποθήκην αὐτὴν καλεῖ, φήσας τοῖς τε χρήμασι, καὶ τοῖς σκεύεσιν ἀποθήκην. Ἡρόδοτος δὲ αὐτὰ ἐπίπλοα εἴρηκεν. ἃ καὶ πλέον ἄν τις ἐπικομίζοιτο, ὡς ἔγγειος καλεῖται κτῆσις ἡ λοιπή. Ἰσαῖος δὲ κατὰ τὴν ἑνικὴν χρῆσιν, ἐπίπλοον εἶπε. δύναιτο δ' ἂν ταῦτα καὶ ἀπόθετα σκεύη καλεῖσθαι, καὶ ἡ κατ' οἶκον σκευή. νεώτερον γὰρ ἂν εἴη μᾶλλον ἡ ἀποσκευή. εἴποις δ' ἂν αὐτά, καὶ οἰκητήρια σκεύη. καὶ χρηστήρια σκεύη. τὸ μὲν Ἀλκαίου τοῦ ποιητοῦ εἰπόντος ἐν πασιφάῃ, καὶ ναὶ μὰ Δί' ἄλλα σκευάρια. τὸ δέ, ἀπὸ τῆς χρήσεως ὀνομάσας. καίτοι με οὐ λέληθεν, ὅτι τὰ πρὸς θεωρίαν, ἢ θυσίαν σκεύη ὠνόμαζον χρηστήρια, ὡς καὶ Πλάτων ἐν τῇ ἑλλάδι εἴρηκεν ὁ κωμικός: ἀλλὰ ἐγὼ κἀκείνῳ καὶ τῷ, ἐπὶ τῶν κατοικίαν χρησίμων καταχρῆσθαι τῷ ὀνόματι. ἐκαλεῖτο δὲ ταῦτα ὑπὸ τῶν νεωτέρων καὶ μαλακά, ὥσπερ εὐμεταχείριστα. ὡς εἶπε Μένανδρος ἐν τῇ περινθίᾳ, *ὡς ἐπὶ μαλακὰ συλλαβὼν ἐκ τῆς πόλεως, τὸ συνόλον ἐκπηδᾷ ταχύ. εἶτα, μαλακὸν ὦ δείλαιον ἔχεις σκευάριον, ἐκπωμάτιον ἀργυρίδιον, ἐκ δράμει λαβὼν τόδε, δώσεις ἐμοὶ παρακαταθήκην. τὴν δὲ τοιαύτην κατασκευήν, ἀδι-

CAPVT PRIMVM.

De armamentariis, & ipsorum vasorum nominibus, & quæ à vasis deriuata sunt.



Primum mihi visum est, vasculorum nomina, quæ ad familiam, agros, & artes spectanr, colligere: vt ea quasi ex armamẽtario desumpta habeas, si alicuius horũ subueniat necessitas. Ipsum itaque Armamẽtarii nomen, in Aeschyli Psychagogis inuenies. Et apud Aeschinem Contra Ctesiphontem, Armamentarium extruebant. Thucydides vero hoc, Repositorium vocat dicens, Opibus & vasculis repositorium. Herodotus vero ea, Ἐπίπλοα dixit, quæ facilime hinc inde portári possunt: quemadmodum fictilis dicitur, supellex reliqua. Isæus autem singulari numero, Ἐπίπλοον dixit. Poterunt hæc, & recondítoria dici, & supellex domestica. Ἀποσκευὴ enim, recens nimis est. Vocabis eadem, & Domestica vasa, & Necessaria vascula: hoc quidem secundum Alcæum Poetam, dicentem in Pasiphae, Et næ per Iouem alia vascula: illud vero, ab vtendo denominans. Neque tamẽ me præterit, quod vascula ad theoriam, & sacrificia destinata, Χρηστήρια nominauerũt: sicuti & Plato Comicus dixit, in Hellade: ego tamen & in domesticis vasculis, hoc nomine vti posse aliquem iudico. Hæc autem à Recentioribus, etiam Μαλακὰ vocata sunt. quemadmodum & Manualia. Vt Menandrus inquit in Perinthia, Vt *μαλακὰ ex vrbe capiens, *totum illico exilit: deinde, Mollem, ô miser, habentes supellectilem, poculũ argenteum hoc arripiens è theca, mihi arrhabonem dabis. Huiusmodi vero supellectilem

lem ἐνδομένειαν multi vocitant: mihi vero nomen hoc non probatur. indico tamen, si quis forte vtens, defendere velit, erit in Libello quodam, quod in Olympiadis actis, de condemnatorum auferendis muneribus sic scriptum sit. Melius vero ἐνδομένειαν, supellectilem vocare. Παγκληνεία enim Tragicum magis est. Vasa autem, Vascula Comici frequentius vocitant. Vocantur autem vasa quædam, igni destinata, & ignis expertia: sicuti & vasa, triremica, & nautica: de quibus Xenophon inquit, Vasa lignea, & vtẽsilia. Demosthenes quoque, Vasorum attritionem dixit. Nomina autem hinc formata sunt, domum vasis instruere, aut agrum, vel quodcunque fuerit. Tum etiam σκευὴ, aut militaris est, aut mimorum, aut iumentorum. Vnde dicitur instructa iumenta, pro instratis. & vasa vehentes, currus. & vasigera. Atque in Ranis Aristophanis, Vasigerulus. Et verbum, vasa vehere, ac vasa portare. Tum & ex agris remouere, apparatum quendam instruere, & negocium quoddam instituere. Porro Homeri, apud Thucydidem; Communibus armis vtentes. Et αὐτόσκευος, pro operario. Atque ἄσκευος, pro nudo. Et nullis armis instructus, pro frugali, & simplici. Præterea ab his quoque formantur, Vasorum confectio, quadruplatoria actio. Et Instructum negocium; vt Isæus De Hereditate Archipolidis, Pactis vero quatuor ab illis instructis. Idem quoque Rhetor Ad Lysibium inquit, Huiusmodi quidem hisce de mortuo instruentes. Et Habitus, dicit Hyperides Ad Demiæam. Apparatus, apparare, apparantem plurimo precio constantia. Indisposite; Xenophon. &, Vasorum Artifices. Substantiam disponens, vt inquit Demosthenes. Familiam instruentes, vt Dinarchus. Opes erogare; mensam restaurare, murum extruere: pompæ instructor. Cratinus vero in Panoptis, Vasorum custodem, Σκευωρὸν vocare videtur. Hunc autem, nonnulli σκηνδὸν vocant; Barbaricis scilicet impedimentis præfectum: alii vero, commeatus procuratorem sic vocari putant. Sed pro coctum esse, Paratum esse,

λιω, ἐνδομένειαν οἱ πολλοὶ καλοῦσιν. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπαινῶ τοὔνομα. μηνύω δὲ ὅτι προσφυγὼν αὐτὸ ἀπολογεῖσθαι βούλοιτο, ἔσται ἔν τινι βιβλίῳ, ὅτι ἐν Ὀλυμπιάδος ἀπογραφῇ, τὸ κατ' ὄνομα περὶ τῶν φαμένων ἀφῃρεῖσθαι τὰς δόσεις, οὕτως ἐγγέγραπται. κάλλιον δὲ τὴν ἐνδομένειαν, παγκτησίαν. τραγικώτερον γὰρ ἡ παγκληνεία. τὰ δὲ σκεύη, καὶ σκευάρια φίλον τοῖς κωμῳδοῖς καλεῖν. ὠνομάζετο δέ τινα σκεύη ἔμπυρα, καὶ ἄπυρα, ὥσπερ καὶ σκεύη τριηρικά, καὶ σκεύη ναυτικά. ἐφ' ὧν ὁ Ξενοφῶν μὲν σκεύη ξύλινα καὶ σκευαστά. ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ ἀποτριβὴν τῶν σκευῶν. Ὀνόματα δὲ ἀπ' αὐτῶν πεποίηται, τὸ κατασκευάσασθαι τὴν οἰκίαν τοῖς σκεύεσιν, ἢ τὸν ἀγρὸν, ἢ ὁτιδήποτε. καὶ μέντοι ἡ σκευὴ, εἴτε ὁπλιτικὴ, εἴτε ἡ τῶν ὑποκριτῶν, εἴτε ἡ τῶν ὑποζυγίων. ἀφ' ἧς εἴρηται τὸ ἀπεσκευασμένα τὰ ὑποζύγια, οἷον ἐστρωματισμένα. καὶ αἱ σκευαγωγοὶ δὲ ἅμαξαι. καὶ τὰ σκευοφόρα. καὶ ἐν Βατράχοις Ἀριστοφάνους, σκευοφόρος, καὶ τὸ ῥῆμα σκευαγωγεῖν, καὶ σκευοφορεῖν. καὶ τὸ ἀνασκευάζεσθαι τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν, καὶ τὸ ἐνσκευάσθαι τινα σκευὴν, καὶ τὸ ἐνσκευάσαι τι πρᾶγμα. καὶ οἱ παρὰ Θουκυδίδῃ ὅμοροί τε τοῖς Σκύθαις καὶ ὁμόσκευοι. καὶ αὐτόσκευος, ὁ αὐτουργός. καὶ ἄσκευος, ὁ ψιλός. καὶ ἀκατάσκευος, ὁ εὐτελής. τάχα δὲ ἀπὸ τούτων, καὶ ἡ σκευοποιΐα, καὶ σκευωρία, καὶ ἐσκευοποιημένον πρᾶγμα, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ τοῦ Ἀρχιπόλιδος κλήρου, Διαθηκῶν δὲ τεττάρων ὑπ' αὐτῶν ἐσκευοποιημένων. ὁ δὲ αὐτὸς ῥήτωρ, ἐν τῷ πρὸς Λυσίβιον ἔφη, Τοιαῦτα μὲν τοιούτοις ἐπὶ τῷ τεθνεῶτι σκευοποιοῦντες. σκευοποιήματα δὲ Ὑπερείδης ἐν τῷ πρὸς Δημαίαν. καὶ σκευασίαι δὲ, καὶ σκευάσαι, σκευασάμενοι τὰ πλείστου ἄξια. ἀσυσκεύαστον, ὡς ὁ Ξενοφῶν, καὶ σκευοποιοί, διασκευασάμενος τὴν οὐσίαν, ὥς φησι Δημοσθένης. σκευασάμενοι τὰ τῆς οἰκίας, ὡς Δείναρχος. ἀπεσκευασμένος τὰ χρήματα, ἀνασκευασθῆναι τὴν τράπεζαν, ἐπισκευάσαι τὸ τεῖχος, πομπῆς ἐπισκευαστής. Κρατῖνος δὲ ἐν Πανόπταις, τὸν σκευοφύλακα ἔοικε σκευωρὸν καλεῖν. τοῦτον δὲ καὶ σκηνδὸν τινες ὠνόμαζον, τὸν ἐπὶ ταῖς βαρβαρικαῖς σκευαῖς. ἕτεροι δὲ οὕτως οἴονται κεκλῆσθαι τὸν ἐπὶ τοῦ σιτίου. τὸ μέντοι ἡψῆσθαι ἐσκεύ-

ασαι ἐν τῷ ἕκτῳ παιδείας Ξενοφῶν ἔφη, Καὶ τὰ ἑφθὰ πάντα μεθ' ὕδατος τὰ πλεῖστα ἐσκεύασαι. Δημοσθένης ἔφη σκευωρούμενον.

in Sexto Pædiæ Libro dicit Xenophon, Et omnia in aqua elixa, pleraque parata sunt. Demosthenes autem dixit, Molientem, seu machinantem.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β.

Περὶ τοῦ ἐν ᾧ τὰ σκεύη κομίζεται, καὶ οὗ πιπράσκεται.

Ὅτῳ δὲ τὰ σκεύη ἐκομίζετο, σκευοφορίαν μὲν τοῦτο Ἀριστοφάνης καλεῖ τὸ ξύλον. Πλάτων δὲ καὶ τὸ τόξον ἐν παιδείᾳ παρεικάζων ἔφη, Κράτιστον εἶχε σκευοφόρον. κατὰ τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν, εἴη δ' ἂν ταυτὸ τοῦτο εἰρημένον ἐν Ἀριστοφάνους Φοινίσσαις, Καὶ τὸν ἱμάντα μου ἔχουσι, καὶ τὸν ἀνάφορον. ἔτι δὲ σαφέστερον ἐν Βατράχοις, Μεταβαλόμενος τὸν ἀνάφορον ὅτι χεζητιᾷς. τὸν μέντοι σκευοφόρον, ἐν Ταξιάρχοις Εὔπολις σκευοφορίτην παίζων ἐκάλεσεν. Ἵνα δ' ἐπιπράσκετο τὰ σκεύη, τῆς ἀγορᾶς τὸ μέρος τοῦτο ὠνόμαζον κύκλον, ὡς Ἄλεξις ὑποδηλοῦν ἔοικεν ἐν Γαλασίειδι, Ποῖ δέ με ἄγεις ἐν τῷ κύκλῳ; καὶ μὴν καὶ γυναικείαν ἀγορὰν, τὸν τόπον, οὗ τὰ σκεύη τὰ τοιαῦτα πιπράσκουσιν [ἐθέλοις καλεῖν.] εἴποις δ' ἂν τὴν πρᾶσιν τῶν ἐπίπλων, τὴν ὑπὸ κήρυκι γινομένην, ἣν νῦν ἀπαρτίαν καλοῦσιν, ἀγορὰν καὶ παμπρασίαν. τοὔνομα δὲ ἡ ἀπαρτία, ἔστι μὲν ἰωνικὸν, ὠνομασμένον οὕτω παρὰ τοῖς τῶν κούφων σκευῶν, ἃ ἔστι παραρτήσασθαι τῇ διανοίᾳ. καὶ τὰ ἔπιπλα ὠνομασθέντα φαμέν. ἀπὸ μέντοι τῶν σκευῶν ἤδη καὶ τὸ πρᾶγμα τῆς πράσεως αὐτῶν, καὶ τὸν τόπον οὕτω κεκλήκασιν. ὥσπερ οἱ ἀττικοὶ ἀπὸ τῶν πιπρασκομένων, καὶ τὰ χωρία ὠνόμαζον λέγοντες εἰς τοὔψον, καὶ εἰς τὰ μύρα, καὶ εἰς τὸν χλωρὸν τυρὸν, καὶ εἰς τὰ ἀνδράποδα. εἰ μέντοι καὶ ἐν βιβλίῳ τινὶ τοὔνομα τὴν ἀπαρτίαν καλεῖν ἐθέλεις, ὡς ὑπὲρ τῶν λεγόντων ἀπολογοῖο, εὑρήσεις ἔν τε τῷ δευτέρῳ Ἱππώνακτος ἰάμβων,

Ἀκήρατον δὲ τὴν ἀπαρτίαν ἔχει.

καὶ παρὰ Θεοφράστῳ, ἐν τῷ δεκάτῳ νόμων.

CAPVT SECVNDVM.

De eo super quo vasa feruntur, & vbi venduntur.

Lignum porro super quo vasa gestantur, Σκευωρίαν vocat Aristophanes. Plato autẽ, etiam arcum in Institutione intelligens, dixit, Fortissimum habebat armigerum: sed secundum multorum vsum, idem quoque fuerit illud Aristophanis in Phœnissis, Et lorum meum habent, & vas portatorium. manifestius autem in Ranis, Transponens vas portatorium, quoniam cacaturis. Vasigerum vero, Eupolis in Taxiarchis Vasigerulum, iocando nominat. Fori autem partem, vbi vasa venduntur, circum nuncupauerunt: vt Alexis in Galasiride innuere videtur, Quo vero me ducis in circo? Porro & muliebre forum appellarunt, locum vbi vasa venduntur. Vocabis autem venditionem supellectilis, à præcone promulgatam: quam nunc auctionem vocitant, forum, & omnium rerum venditionem. Nomen autem Ἀπαρτία, Ionicum est: sic dictum de leuioribus vasculis, quæ pro libito transferri hinc inde possunt: quæ & ἔπιπλα vocata dicimus. A vasis vero, nunc & ipsorum venditionem, forumque denominauerunt. Quemadmodum & Attici, à rebus venalibus, locorum nomina, deriuarunt, dicentes, In obsonium, In vnguenta, In recentem caseum, In mancipia. Veruntamen si in Libro quodam, ἀπαρτίαν volueris inuenire, vt defendendi adsit authoritas: reperies vocem hanc, in Secundo Iamborum Hipponactis, Integram vero auctionem habet: & apud Theophrastum, in Decimo De Legibus.

CAPVT

CAPVT TERTIVM.

De patrefamilias.

VNiuersæ quidem domus Dominum, Nauclerum. & Ἑστιάμωνα, Dorice. Patremfamilias, & familiæ Dispensatorem, vocare oportet. Tum & domus mercedem, non naulum modo, sed & στεγανόμιον supra prædictum habes. Ludens quoque ipsum, Hospitem vocare licebit: vocabulorum autem penuria laborans, vocem hanc, ceu celebrem minus æstimauerit. Neque tu quidem illud celebre putas, cum tamen non omnino inusitatum sit. Reperiri autem si ostendas, dignitatis amãs, videberis. Extat igitur in Æschyli Sisypho, Ecce Hospes scintillantem lucernam colligit. Aristophanes vero in Forti inquit, Siquidem Hospes iusserit: aut quis Hospes est? Strangulabis autem me, si nouum dixero vocabulum, & domus Principem vocauero. Veruntamen recentissimum illud, & vsitatissimum, Paterfamilias scilicet, & Materfamilias non approbo: vt autem intelligas, ostendam hæc ambo in Theanus Pythagoræ Vxoris Epistola ad Timaretã scripta inueniri. Paterfamilias quoque dicit Alexis in Tarentinis.

CAPVT QVARTVM.

De ianitoris armis, & quomodo nominentur.

ARma vero circa ianuas sunt, vectes, obiices, seræ, claues, repagula, claues reclusorii, claustra, laqueus, Malleus: sic enim id, quo fores pulsantur, vocauere. Tũ & anuli coronæ, & coraces. Apud Recẽtiores vero, & Occlusoria instrumenta dicta sunt. Apud Aristophanem vero in Vespis, Conclusoria ea, quæ fores claudũt. Et Ἐπισπαστῆρες, Attractores apud Herodotum, dicit autem, Apprehensis ostii cardinibus tenaciter adhærebat. Illud vero

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

Περὶ οἰκοδεσπότου.

ΤΟν μὲν οὖν τοῦ παντὸς οἴκου δεσπότην, καὶ ναύκληρον, καὶ * ἑστάμονα δωρικῶς, καὶ στέγαρχον, καὶ στεγανόμον κλητέον. ἐπεὶ καὶ τὸ ἐνοίκιον, οὐ ναῦλον μόνον, ἀλλὰ καὶ στεγανόμιον ἔχεις προειρημένον. παίζων δὲ καὶ σταθμοῦχον αὐτὸν εἰ ἐθέλοις καλεῖν. ὁ δὲ νοσῶν εἰς ὀνομάτων χρῆσιν λαμβάνει τὸ τοῦ ῥήματος ὡς οὐκ ἂν εἴη δόκιμον. οὐδὲ σὺ μὲν αὐτὸ πάντη δόκιμον νομίζεις, οὐ μέντοι οὐδὲ παντελῶς ἀδόκιμον. ὅτι δὲ ἐστὶν εἰρημένον, εἰ γνωρίζοις, φιλότιμος εἶναι δόξεις. εἴρηται τοίνυν Αἰσχύλου σισύφῳ, Ἰδοὺ σταθμοῦχος * ἐκκατίλλων φῶς ἀθροῖ. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν ὀβρίμῳ φησίν, ἂν κελεύῃ σταθμοῦχος, ἢ σταθμοῦχος ἐστὶ τίς; ἀποπνίξεις δέ με καινὴν πρὸς σὲ διάλεκτον λαλῶν, εἰ τέτακτό μοι στεγάρχων. ἀλλὰ μὴν τὸ καινότατον τουτὶ καὶ μᾶλλον τεθρυλλημένον τὸ οἰκοδεσπότην, καὶ τὸ οἰκοδέσποιναν, οὐκ ἀποδέχομαι μὲν τοὔνομα. ὡς δὲ ἔχεις εἰδέναι, μηνύσω σοι, ὅτι καὶ ταῦτα ἄμφω εὕρομεν ἐν Θεανοῦς τῆς πυθαγορείου γυναικὸς ἐπιστολῇ, πρὸς τιμαρέταν γραφείσῃ. ὁ δὲ οἰκοδεσπότης, ἐστὶ καὶ Ἀλέξιδος ἐν ταραντίνοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ.

Περὶ σκευῶν θυρωροῦ, καὶ ὅπως αὐτὰ ὀνομάζεται.

ΤΩν δὲ σκευῶν τῶν περὶ τὰς θύρας ῥητέον, μοχλοί, ὀχεῖς, κλεῖδες, κληΐδες, βάλανοι, βαλανάγραι, κλεῖθρα, ἐπίσπαστρον, ῥόπτρον. τὸ γὰρ ἐπίκρουον τὴν θύραν, οὕτως ὠνόμαζον. καί που καὶ στρόφιγγες, καὶ κορῶναι, καὶ κόρακες. παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις τούτοις καὶ ἀντίκλειδες εἴρηνται. παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει ἐν σφηξὶ κατακλεῖδες, τὰ κλείοντα τὰς θύρας. παρὰ δὲ Ἡροδότῳ καὶ ἐπισπαστῆρες. φησὶ δὲ, Ἐπιλαβόμενος τῶν ἐπισπαστήρων [ἀφρὶξ] εἴχετο. ἐν δὲ

τοῖς δημιοπράτοις, καὶ ἐν μοχλεία σιδηρᾶ. οἱ μὲν οὖν ἀκριβέστερον ἑρμηνεύειν πειρώμενοι, τὰς κλεῖς οἴονται προσήκειν λέγειν. ὅτι καὶ παρὰ Δημοσθένει ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ σώματι μέρους εἴρηται, τὴν κλεῖν κατεαγότα. ὁμώνυμον δ' ἐστὶν ἑκάτερον ἑκατέρῳ τοὔνομα. τό, τε μέρος τῷ σκεύει, καὶ τὸ σκεῦος τῷ μέρει. ἐν δὲ τῷ Λυσίου πρὸς Φίλιππον, ἐπιπροσθεῖς τὰς κλεῖδας εὑρήκαμεν. παρὰ δὲ Ἀριστοφάνει ἐν Αἰολοσίκωνι, καὶ κλειδίον. ἐν μὲν τοῖς Πλάτωνος τοῦ κωμικοῦ μετοίκοις, σημεῖα, παράσημα, κλεῖς, παρακλείδιον. αἱ μὲν οὖν θύραι, καὶ σανίδες, καὶ πτύχες ὀνομάζονται. θύραι δέ, αὐτὸ τὸ χάσμα ἐστὶ τῆς θύρας. ἐν δὲ τοῖς δημιοπράτοις πέπραται θύρα διάπρισος, καὶ θύραι συνδρομάδες. ἐν δὲ Κρατίνου Διονυσαλεξάνδρῳ εἴρηται παραστάδες. καὶ πρόθυρα πολυποίκιλα. ἤτε ὀπὴ εἴρηται ἐν Αἰολοσίκωνι Ἀριστοφάνους, καὶ ὁ * διέπης. καὶ ἀπὸ μὲν τῶν μοχλῶν, τὸ μόχλωσον τὴν θύραν, ἐν Λημνίαις Ἀριστοφάνους. ἀπὸ δὲ τῶν κλειδῶν, τὸ κλεῖσαι, συγκλεῖσαι, παρακλεῖσαι, ἐπικλεῖσαι. ἐφ' οὗ καὶ τὸ προσθεῖναι τὴν θύραν, συναγαγεῖν, ἐπισπάσασθαι, ἐπιβαλεῖν, ἐπιφράξαι, ἐπαγαγεῖν, κατακλῖναι, ἐπικλῖναι. ὥσπερ τὸ ἀνοῖξαι ταὐτόν ἐστι τὸ ἀνακλῖναι, ἀνεῖναι, ἐκπετάσαι, ἀναπετάσαι. παρὰ δὲ τοῖς κωμῳδοῖς τὸ ἀναζυγῶσαι, ταὐτὸν τῷ ἀνοῖξαι σημαίνει. ὥσπερ τὸ κλεῖσαι, τὸ ἐπιζυγῶσαι. καὶ τὸ ζυγάθρισον δὲ ἐπὶ τοῦ κλεῖσαι εἰώθασι τάττειν. καὶ μὴν καὶ βαλανῶσαι τὴν θύραν ἐκεῖνοι λέγουσι. καὶ οὐδεὶς βεβαλάνωκε τὴν θύραν, ἐν ταῖς Δαναΐσιν ἔφη Ἀριστοφάνης. ὁ δὲ Θουκυδίδης, στυρακίῳ ἀκοντίου ἀντὶ βαλάνου ἔφη χρήσασθαί τινα εἰς τὸν μοχλόν. τῷ δὲ κλεῖσαι ἴσον καὶ τὸ πακτοῦν, καὶ τὸ ἐπιπακτοῦν τὰς θύρας ἐστίν. ὥσπερ τῷ ἀνοίγειν ταὐτὸν τὸ λύειν, ὡς ἔφη Εὐριπίδης, Λῦε πακτὰ δωμάτων. εἰς τοὐναντίον Ἀριστοφάνης, προπύλαια πακτοῦν. ἢ πάλιν καὶ ἐπιπακτοῦν τὰς θύρας. ἢ ὡς Ἀρχίλοχος πακτῶσαι, τὸ κλεῖσαι.

In publice venditis ſcriptum, Vecti ferreo: quidam accuratius interpretari, claues intelligi putauerunt. Quoniam etiã apud Demoſthenem dictum eſt, de corporis parte, Τὴν κλεῖν, id eſt Humeri iuncturam, confringentem: vtrumque enim nomen, alteri eſt homonymum: corporis ſcilicet pars, inſtrumento, & ipſi parti, inſtrumentum. Apud Lyſiam porro Ad Philippum, Ἐπιπροσθεῖς pro clauibus inuenimus. Κλειδίον vero, clauiculus in Ariſtophanis Aeoloſicone. Sed in Platonis Comici Inquilinis, Signa, ſigilla, clauis, ſera. Ianuæ quidem, & fores dicuntur, & valuæ. Θύραι vero, ipſæ ianuæ hiatus eſt. In * Demiopratis vero, Vendita eſt ianua diſſecta, & fores concurſoriæ. Verum in Cratini Dionyſalexandro, Poſtes dicti ſunt: veſtibula variegata. Pro ianua, etiam Ὀπὴ dictum eſt in Ariſtophanis Aeoloſicone. &, * διόπης. A vectibus præterea dicitur, Fores obſtruxere, in Lemniis Ariſtophanis. A ſeris autem, ſerare, obſerare, concludere, occludere: de quo etiam dicitur, ianuam obtendere, contrahere, attrahere, obiicere, obſtruere, inducere, applicare, adiungere. Quemadmodũ aperire, idem eſt recludere, remittere, extẽdere, reuoluere. Apud Comicos vero Ἀναζυγῶσαι idẽ, quod aperi.e ſignificat. Quemadmodũ pro claudere Ἐπιζυγῶσαι. Porro & ζυγάθρισον, id eſt vectem vtraſque tabulas obſtruentem, foribus obtendebant. Tum & ianuam obſtruere nonnulli dicunt. Et Nemo obſtruxit ianuam, in Danaidibus dicit Ariſtophanes. Thucydides vero, quendam Iaculi manubrio, loco obicis ianuam concluſiſſe tradit. Idem vero quod claudere eſt & pãgere, & compingere fores: ſicut & aperire idem eſt quod ſoluere: vt inquit Euripides, Solue compactas partes ædium. Veluti contrarium dixit Ariſtophanes, Veſtibula pangere: aut rurſum, Compingere fores. At ſecundum Archilochum, Πακτῶσαι, pro claudere.

CAPVT

CAPVT QVINTVM.

De ianitoris vasis, & officiis.

QVoniam vero domum purgare, & aspergere, ianitoris officium est: conuenientia hisce inst. umenta dicamus, vtpote κόρημα id est scopæ: sic vero tam instrumentum, quã expurgatæ sordes dicuntur. Ipsum vero verbum, scopare dices. Ipsum vero instrumentum, & verbum, ab Eupolide dictum est in Adulatoribus, Cape has scopas & aulam scopa. Scopis autem purgatum in Scenis coniunctis dicitur apud Aristophanem: sicuti in Callipide, In ipsis sordibus humi decumbam. Quod si scopis purgare, etiam verrere dices: fortassis & scopæ, verriculum dicentur. Si vero ianitorem, purgare dicis: quid intererit ipsum, purgatorem vocare? vsus enim à purgando etiam, ad proprium nomen deducit. Quemadmodum & Molitorē, aliquis ipsum vocauerit, * quo licet manifestum sit, hoc molam solummodo spectare. Veruntamen Archippus in Piscibus, forum, Μυλήκορον nuncupauit. Rigare vero, quoque irrigare, perrigare, humectare, & aspergere vocare licebit: vas vero quo hoc aspergitur, vrceum, hydriam, amphoram, amphoriscum, amphoridium, vas fictile, cothonem, stamnum, calpem, vas, vasculum: vas terrenum, testaceum, aut æneum dices. Per quæ autem aqua immittitur, sulci, aquæ ductus, riui, canales. Et Ὀχετόκρανα vocabis, riuorum fontes, vt Hyperides De Riuo.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ τῶν τοῦ πυλωροῦ σκευῶν, καὶ ἔργων.

Ἐπεὶ τῷ πυλωρῷ τὸ καθαίρειν, καὶ καταῤῥαίνειν τὴν οἰκίαν ἀναγκαῖόν ἐστι, τὰ πρόσφορα τούτῳ τῶν σκευῶν εἴπωμεν, οἷον κόρημα. καλεῖται δὲ οὕτω καὶ τὸ σκεῦος, καὶ τὸ κάθαρμα τὸ κορούμενον. τὸ δὲ ῥῆμα, κορεῖν ἂν λέγοις. καὶ τὸ μὲν σκεῦος καὶ ῥῆμα ὑπὸ Εὐπόλιδος εἴρηται ἐν τοῖς Κόλαξι.

Τουτὶ λαβὼν τὸ κόρημα, τὴν αὐλὴν κόρει.

τὸ δὲ κορούμενον ἐν σκηναῖς καταλαμβανούσαις Ἀριστοφάνης. ὥσπερ ἐν Καλλιππίδῃ,

Ἐπὶ τοῦ κορήματος καθέζομαι χαμαί.

εἰ δὲ καὶ * καλλύνοις ἂν τὸ κορεῖν, ἤπου καὶ τὸ κόρημα * καλλυντότερον. εἰ δὲ σαίρειν φήσεις τὸν θυρωρόν, τί κωλύει κἀκεῖνον καλεῖν σάρον; ἡ χρῆσις γὰρ ἀπὸ τοῦ ἔργου, καὶ ἐπὶ τὸ οἰκεῖον ἄγει τοὔνομα. ὥσπερ καὶ μυλήκορον ἄν τις αὐτὸν καλέσειε. καίτοι σαφὲς, ὅτι τοῦτο τῷ μύλῳ προσήκει. ἀλλ' ὅμως Ἄρχιππος εἴρηκεν ἐν Ἰχθύσι τὴν ἀγορὰν, μυλήκορον. τὸ δὲ ῥαίνειν, καὶ διαῤῥαίνειν, καὶ καταῤῥαίνειν, καὶ ψεκάζειν, καὶ ῥανίζειν ἔστιν εἰπεῖν. τὸ δὲ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τοῦτο ποιεῖ, κρωσσὸν, ὑδρείαν, ὑδρεῖον, ἀμφορέα, ἀμφορίσκον, ἀμφορίδιον, κεράμιον, κώθωνα, στάμνον, κάλπιν, ἄγγος, ἀγγεῖον, ἀγγείδιον, τεῦχος κεραμεοῦν, γήϊνον, χυτραῖον, χαλκοῦν. δι' οὗ δὲ τὸ ὕδωρ φέρεται, ἀμάραι, ὑδρορρόαι, ὀχετοί, σωλῆνες. καὶ ὀχετόκρανα δ' ἂν εἴποις τὰς τῶν ὀχετῶν ἀρχὰς, ὡς Ὑπερείδης ἐν τῷ περὶ ὀχετοῦ.

CAPVT SEXTVM.

De iis quibus aqua effertur.

VNde vero aqua effertur, sunt fontes: E puteis vero, & cisternis si aquam hauries, instrumentis, vt arbitror, opus est: hydria scilicet haustoria, amphora, fune, loro, reste, cyatho, rotula: tum & ciconiæ huc

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ϛ.

Περὶ τῶν δι' ὧν ἐκφέρεται τὸ ὕδωρ ὀνομάτων.

Δι' ὧν δὲ ἐκφέρεται τὸ ὕδωρ, κρουνοί. εἰ δὲ καὶ ἐκ φρεάτων, ἢ λάκκων, τὸ ὕδωρ ἀπαντλεῖν, δέοι τ' ἂν οἶμαι σκευῶν, ἀντλητῆρος, ἀντλίας, ἱμονιᾶς, ἱμάντος, κάλου, σχοινίου, κάδου, τροχαλίας. τάχα δὲ καὶ κηλω-

νείου. μέρη δὲ τροχαλίας, τονία, τοπία, ἀξονία. τῷ δὲ προσδεῖται καὶ ἁρπάγης, καὶ κρεάγρας, καὶ λύκου. ὅτι δὲ καὶ κρεάγραι καλοῦσι τὴν ἁρπάγην, δηλοῖ ἐν ἐκκλησιαζούσαις Ἀριστοφάνης, λέγων,

Τί δῆτα κρεάγρας ταῖς κάδοις ὠνοίμεθ᾽ ἄν.

pertinent. Rotulæ partes ſunt, τονία, τοπία, ἀξονία. Huc quoque referenda, harpage, fuſcina. & lupus, inſtrumentum extractorium. Quod vero harpagem, fuſcinam vocent: in Concionantibus arguit Ariſtophanes, dicens

Quid nam Fuſcina cadis opus eſt?

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ.

Περὶ τῶν πρὸ τοῦ κοιτῶνος σκευῶν, ἐν ᾧ καὶ κλινῶν ἰδέαι.

Πρὸ μὲν τοῦ κοιτῶνος ἐπὶ ταῖς θύραις παραπετασμάτων σοι δεῖ. εἴτε ἁπλοῦν εἴη τὸ παραπέτασμα λευκὸν ἐξ ὀθόνης, εἴτε καὶ πολύχροον, ἐφ᾽ οὗ Ἀριστοφάνης ἂν εἴποι,

Τὸ παραπέτασμα κύπριον τὸ ποικίλον.

ἐν δὲ τῷ κοιτῶνι δεῖ μὲν εἶναι καὶ κλίνην τινά, ἢ κλινίδιον, ὡς ἐν λυσιστράτῃ Ἀριστοφάνης. ἢ κλινάριον, ὡς ἐν δαιταλεῦσιν. ἢ κλινίδα, ὡς ἐν ὀδυσσεῦσι Κρατῖνος. ἐπὶ δὲ τῶν κλινῶν ἀκουστέον, ὅταν φῇ, Οἳ δ᾽ ἁλισκάζοισιν ἐπὶ τῶν κλινίσιν. οὐ μέν τοι ἀγνοῶ, ὅτι κλινὶς ὀκαλεῖτο τὸ ἐπὶ τῆς ἁμάξης καταστρωννύμενον, ὅταν μετιῶσι τὰς νύμφας, ἐφ᾽ οὗ κάθηται ἡ νύμφη μεταξὺ τοῦ παρόχου καὶ τοῦ νυμφίου. καλεῖται δὲ τὸ κλινίδιον, καὶ κλιντήριον. ὡς ἐν διοναυάγῳ Ἀριστοφάνης ἔφη, Τί με ὦ πονηρὲ ἐξορίζεις ὥσπερ κλιντήριον. μέχει δὲ κλίνης, καὶ ἐνήλατα, καὶ ἐπίκλιντρον ὑπὸ Ἀριστοφάνους εἰρημένον. Σοφοκλῆς δ᾽ ἐν ἰχνευταῖς σατύρων ἔφη, ἐνήλατα ξύλα τρίγομφα διατορῶσαι δεῖται. εἴδη δὲ κλίνης, ἀργυρόπους, περίπτυξος, ὡς ἐν τῷ διονυσαλεξάνδρῳ Κρατίνου, κλίνην τε περίπτυξον, καὶ ἀμφίκολλον. οὕτω γὰρ τὴν κατακεκολλημένην ὠνόμασεν ἐν ταῖς ἑορταῖς Πλάτων,

Ἔπειτα κλίνην ἀμφίκολλον πυξίνην.

σὺ δ᾽ αὖ καὶ ἐλεφαντόπουν εἴπῃς. καὶ χελώνης, καὶ σφενδάμνου, καὶ σφενδαμνίνην. ἀλλὰ καὶ σκίμποδας τῶν ἔνδον σκευῶν, ὃς καὶ ἀσκάντης ἐστὶν εἰρημένος, καὶ σκιμπόδιον. ἐν δὲ τῇ Κρίτωνος μεσσηνίᾳ, καὶ τῷ Ῥίνθωνος τηλέφῳ καὶ κράββατον εἰρῆσθαι λέγουσιν. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπιτύχηκα τοῖς δράμασι. τῶν γὰρ ἀδοξοτ-

CAPVT SEPTIMVM.

De vaſis ante cubiculum: vbi & lectorum ſpecies.

Ante cubiculum vero, iuxta ianuas, cortinæ habendæ ſunt: ſiue ſimplex fuerit cortina alba, ex lino: ſiue multicolor, de qua dicit Ariſtophanes, Cortina Cypria variegata. In cubiculo autem, lectum quendam eſſe oportet: aut Lecticam, ſecundum Ariſtophanem in Lyſiſtrate: aut Lectulum, vt inquit in Conuiuatoribus. Vel Torum, ſecundum Cratinum in Vlyſſibus: de lectis quoque intelligendum, cum inquit, Hi vero capiuntur in toris. Neque tamen ignoro, quod κλινὶς vocatur id, quod currui inſternunt, cum Sponſa tranſuehitur. cui ipſa Spōſa inter Parochum, & Sponſum inſidet. Lectulus porro, & κλιντήριον vocatur: vt in Dionauago inquit Ariſtophanes, Quid me, ô peſſime, ablegas, tanquam lectulum? Partes quoque lecticæ, enelata: & id ſuper quod recumbitur, dictæ ſunt ab Ariſtophane. Sophocles autem in Satyrorum Indagatoribus inquit, Enelata ligna, tribus confixa clauis, perforare oportet. Lecticæ autem ſpecies ſunt, argentides, teſſalata: vt in Dionyſalexandro Cratini, Lecticam teſſalatam, & ancipitem: ſic enim compactam nominauit Plato in Feſtis, Deinde lecticam ancipitem buxeam. tu vero, eburneam quoque dices. Scabellum, iligneum, vel iliceum. Tum & σκίμποις, interiorum vaſorum nomen dictum eſt: ſicuti & ſcamnum, & ſcabellum. Sed in Critonis Meſenia, & Rhinthonis Telepho, Grabbatum dictum eſſe tradunt: has autem Fabulas, videre non contigit. Minus porro nobilium

nobilium est, storea, vel lectulus humilis: in Cione etenim Satyrico dicit Euripides, Fere storea Corinthio Puero commensurata, puluinati pedem non prætendis. In Publico autem foro, Venditus est humilis lectus Alcibiadis, * παράκωλος, & lectica biceps. Tũ etiam quædam lecticæ, aut scamno subtensa sunt, vt sustineant stragulas: funes scilicet, funiculi neruus, & fasciæ. tum & funis restes, quæ etiam ad alia communiter referuntur. Proprium tamen in Auibus Aristophanis est, Σπάρτα innuentis, cum inquit: Σπάρτην quidem ego ponerem * non enim lectulum omnino *. Neruus vero, in Lysistrate extat. Et Thucydides inquit, Declinaui spartis degrauatus. Sed Philippides in Lacyadis, Optimum est, ô Mulieres, hanc excindere sellam: sparta enim habet prorsus inutilia, & alium illi nouũ intendere neruum *.

CAPVT OCTAVVM.

De lecticæ conuenientibus.

LEcticã vero sequantur, stragula, puluinaria, tapetia, tapetes. Tapetes ancipites. Diphilus siquidẽ in Citharœdo inquit, Surgo, amphitapetes sternens. Tum & Homerus, ægidem, Vtrinque villosam nominat. Licet etiam stragulam vtrinque filis intextam, vtrinque villosam nuncupare. His etiam adnumerentur, puluinaria, culcitræ, ceruicalia. Lanuginem vero dices, & plumam, de mollioribus, secundum Aristophanem dicẽtem in Babyloniis, Habes paleas, & lanuginem: in Danaidibus vero, Manuum labores, plumas. Stragulæ vero, & Puluinaria, non apud Comicos modo extant, sed & in * Publico foro sunt vendita. Puluinar vetus, & nouum. Et Stragula, apud Eupolidem est in Adulatoribus. & apud Sophoclem, in Iocle dicentem, Cæterum & linea stragula: quarum Artifices quoque, nominare videtur Hyperides De Imitatione dicens, Conduxit τυλιφάντας. In Amphiarao autem Aristo-

ἐνδοξοτέρων ἡ χαμεύνη, καὶ τὸ χαμεύνιον. ἐν γοῦν τῷ σατυρικῷ σκίρωνι Εὐριπίδης φησί,

Σχεδὸν χαμεύνη σύμμετρος κορινθίας
Παιδὸς, κνεφάλλου οὐχ ὑπερτείνεις πόδα.

ἐν δὲ τοῖς δημιοπράτοις πέπραται, Ἀλκιβιάδου χαμεύνη * παράκωλος, καὶ κλίνη ἀμφικέφαλος. καὶ μὴν τό γε τῇ κλίνῃ, ἢ τῷ σκίμποδι ἐντεταμένον, ὡς φέρειν τὰ τυλεῖα, σπαρτία, σπάρτα, τόνος, κειρία. τάχα δὲ καὶ σχοῖνος, καὶ σχοινία, καὶ κάλοι. ὧν ἐπὶ τὰ ἄλλα κοινῇ, κυρίως δέ ἐστιν ἐν ὄρνισιν Ἀριστοφάνους παραδηλοῦντος αὐτοῦ, καὶ τὰ σπάρτα, ὅταν φῇ,

Σπάρτην γὰρ ἂν θείμην τῇ μὴ πλει,
Οὐδ' ἂν χαμεύνην πάνυ γε κειρίαν ἔχων.

ὁ δὲ τόνος, ἐν τῇ λυσιστράτῃ. καὶ Θουκυδίδης δέ φησιν, Ἔκλινον τοῖς σπάρτοις ἀπαχθόμενος. Φιλιππίδης δὲ ἐν λακιάδαις,

Κράτιστόν ἐστι τοῦτον ἐκτεμεῖν γυναι
Τὸν δίφρον.—

ἄχρηστα δὲ παντελῶς οὕτως ἔχει τὰ σπάρτα, ἕτερον δὲ καινὸν ἐμβαλεῖν αὐτῷ τόνον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Περὶ τῶν ταῖς κλίναις ἑπόντων.

ΕΠέσθω δὲ τῇ κλίνῃ, τυλεῖα, κνέφαλα, δάπιδες, τάπητες, ἀμφιτάπητες. Δίφιλος γοῦν φησιν ἐν κιθαρῳδῷ, Ἐξανίσταμαι τὴν ἀμφιτάπητα συστορήσας. καὶ Ὁμήρου δὲ τὴν αἰγίδα ἀμφιδασείαν εἰπόντος, ἔστι καὶ τὴν ἀμφίμιτον στρωμνὴν ἀμφιδασείαν καλεῖν. πρὸς δὲ τούτοις ἑπέσθω προσκεφάλαια, πιλωτὰ, ὑπαυχένια. εἴποις δ' ἂν οἶμαι καὶ χνοῦν, καὶ μνοῦν, ἐπὶ τῶν μαλακῶν, Ἀριστοφάνους εἰπόντος ἐν βαβυλωνίοις, Ἔχεις ἄχυρα καὶ χνοῦν. ἐν δὲ δαναΐσι, Τῶν χειρῶν ἔργα μνοῦς. τὰ μὲν οὖν τυλεῖα, καὶ τὰ κνέφαλα, οὐ μόνον παρὰ τοῖς κωμῳδοῖς ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς δημιοπράτοις πέπραται, κνέφαλον παλαιὸν, καὶ νέον. καὶ τυλεῖα δὲ παρ' Εὐπόλιδι ἐστιν ἐν τοῖς κόλαξι. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν τῷ ἰοκλεῖ λέγοντι, Ἀλλὰ καὶ * λινορραφῆ τυλεῖα. ὧν καὶ τοὺς τεχνίτας ἔοικεν Ὑπερείδης ἐν τῷ ὑπὲρ μιμικαῖς ὀνομάζειν εἰπὼν, Ἐμισθώσατο τυλιφάντας. ἐν δὲ ἀμφιαράῳ Ἀριστο-

φάνους, κνέφαλον ἅμα καὶ προσκεφάλαιον τὸ λινοῦν. δηλονότι ὡς καὶ σκυτίνων καὶ ἐρεῶν γιγνομένων. ὡς καὶ ἐν τοῖς Ἀλκιβιάδου πέπραται προσκεφάλαιον σκύτινον. καὶ ἐρεοῦν, καὶ λινοῦν. ἐν δὲ τῷ Ἀντιφάνους φάων, καὶ κατὰ τὴν κοινὴν χρῆσιν ἔστιν εὑρεῖν τὰς τύλας στρώματα. ὥσπερ καὶ παρὰ Σαπφοῖ. οὐ μὴν φαῦλον τετηρηκέναι, ὅτι τὸ ναυτικὸν ὑπηρέσιον ἰδίως ἐν ταῖς ὥραις Κρατῖνος προσκεφάλαιον τοῦτο μὴ καλεῖσθαι νομιζόντων, ἀλλὰ ὑπηρέσιον μόνον. ἡ μέντοι καλουμένη λυχνὶς, αἰθηλὴ ἐκαλεῖτο. ὅτι δὲ καὶ τὸ κνέφαλον μὴ ἐπὶ τοῦ λίνου τις ἀκούειν βούλοιτο, ὥσπερ ἡ πολλὴ χρῆσις ἔχει, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐμβαλλομένου πληρώματος, ὃ γνάφαλον καλοῦσι, προσχρήσεται τῷ ῥηθέντι ἐν Παντάλεοντι Θεοπόμπου, εἰ καὶ ἀμφισβητεῖται τὸ δρᾶμα. προειπὼν γὰρ ὁ ποιητὴς, Ὠνητιῶν τὸ δέρμα τοῦτο, ἐπήγαγε, Ῥάψας ὅλον κνέφαλον. ἔστι δὲ εἰπεῖν, ἁπαλὴ στρωμνὴ, καὶ μαλακὴ, καὶ βαθεῖα. τὰ δὲ στρώματα, ἐπιβλήματα, περιβόλαια, ἐφεστρίδες, χλαῖναι, τάπητες, ξυστίδες. τάχα δὲ καὶ περιστρώματα. εἴρηται δὲ παρά τε Φιλίστῳ ἐν τῇ ἕκτῃ Σιμύλου μεγαρικῇ. καὶ ἐπαινῶν δ' ἂν εἴποις, εὐήτειχος, ὑγρὰ, περιῤῥέουσα, στιλπνὴ, στίλβουσα, εὔχρως, ἀνθοῦσα, εὐανθὴς, πολυανθὴς, ποικίλη, πολύμορφος, πορφυρᾶ, ἁλουργὴς. ἁλιπόρφυρος, πρασεῖος, ὑσγινοβαφὴς, ἰοειδὴς, κρόκῳ ἀνθοῦσα, κοκκοβαφὴς, ὀρφνίνη, ἐπιπόρφυρος, πολυπόρφυρος, πορφυρομιγής. καὶ κατὰ Ξενοφῶντα, ὁλοπόρφυρος, ἐπίχρυσος, χρυσοειδὴς, χρυσόπαστος, ζῶα ἐνύφαντο, ἀνθηπεποίκιλτο, θηρία ἐνεκέχαρακτο, ἄστρα ἐνήστραπται. καὶ μὴν τοῖς μὲν οἰκέταις ἐν κοιτῶνι, ἢ [προκοιτῶνι, ἢ περὶ] προκοιτῶνος ἀναγκαῖα. σκεύη, χαμευνία, καὶ ψίαθοι, καὶ φορμοὶ, καὶ σάμαξ. ἔστι δὲ ὁ σάμαξ, ὁ ἱψ καλάμου. μάλιστα δὲ ἐπὶ στρατιᾶς τούτῳ ἐχρῶντο, ὡς Χιωνίδης ἐν ἥρωσι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ.

Περὶ τῶν εἰς ἀπόπατον ἀναγκαίων.

Τοῖς δὲ δεσπόταις, τῷ μὲν ἀνδρὶ, καὶ λάσανα ἀναγκαῖα. καὶ ἀμὶς. ἣν καὶ Σοφοκλῆς ἐν Πανδώρᾳ ἐνουρήθραν καλεῖ. καὶ

phanis, Puluinar, & ceruical lineum. Constat porro, quod etiã coriacea, & lanea facta sunt: vt inter Alcibiadis supellectilem venditum est, Puluinar coriaceum, laneum & lineum. Cæterum in Antiphanis Phaone, & communiter quoque, Strata, pro lectis inuenire licet: quemadmodum apud Sophoclem quoque. Obseruandum quoq; quod pellem nauticam aliis προσκεφάλαιον appellantibus: Cratinus in Horis proprie non sic, sed ὑπηρέσιον solummodo dici iudicat. Porro quæ lychnis dicitur, arundinis lanuginem vocant. Cæterum quod κνέφαλον, non de lino saltem intelligi possit, vt vulgo vsitatum est: sed etiã de iniecto implemento, quod tomentum vocant. vtitur hoc dicto in Pantaleonte Theopompus, licet de Fabula dubitetur: præfatus enim Poeta, Vendens pellem hanc, induxit, Consuens totum κνέφαλον. Dicere porro licet, lectus tener, mollis, profundus. Strata vero ipsa, stragulæ, amicula, sagula, chlænæ, tapetes, xystides. Tum & Instrata, quod à Philisto dictum est in Sexta Simyli Megarica. Cæterum laudando dices, pilosa, mollis, fluida, lucida, splendida pulchricolor, florens, florida, florulenta, varia, multiformis, purpurea, violacea, coccinea, viridis, hyacinthina, violacea, crocea, cocco tincta, nigra, purpuram intextã habẽs, multa purpura ornata, purpura intermixta. Et secundum Xenophontem, Tota purpurea, Inaurata. Auro splendẽs, Auro intertexta. Animalia intexta sunt. Floribus variegata est, Feris pictis splendet, Stellis relucet. Famulis vero in cubiculo, & ante cubiculum, necessaria sunt: strata, storeæ, mattæ, & samax. Est autem σάμαξ arũdinis lanugo: maxime autem In militia hoc vtuntur, vt Chionides in Heroibus tradit.

CAPVT NONVM.

De iis quæ excrementis faciendis seruiunt.

DOminis quidem, & Viro, matella necessaria est, & scaphium: quod Sophocles in Pandora, Ἐνουρήθραν vocat, & Ou-

Οὐρανὴν Aeschylus. Quod autem non de immota tantum sella, qua excrementa fiunt, forica dicendum sit: sed etiam de mobili, testantur, Aristophanes quidem, in Præludio dicens, Hei mihi contingunt foricę. sed si hoc ambiguum videtur, Pherecrates tamen in Crapatalis: Capiti meo foricas apponēs, perdit. Latrinas vero, honestiori vocabulo sedem vocabis, & sellam. Ipsi vero Mulieri scaphium [in Autolyco Eupolis: Quid vero esset, nisi scaphium] ipsi præsto esset. Vtraque autem hæc, sibi mutuo respondent in Polyeido Aristophanis, Scaphium Xenylla petiit, matula enim non aderat.

CAPVT DECIMVM.

De vasculis ad lotionem conuenientibus.

SVrgentem vero è somno, faciem lauare oportet. Famulus, gutturnium quoddam tenens afferat, recentem aquam lebeti aut lauacro cuidam infundens: nam & hoc nomen, de lebetibus lotoriis dixit Aeschylus. De iis vero quæ nunc lauacra dicuntur, Anaxilas in Lutropœo, in balneis Lauacra non numerat. De Medicorum autem παντολουτηριδίοις dictis, Antiphanes in Vulnerato, Instructis Medicum clarissimum non æneis lebetibus. Verūtamen & in Publico foro inuenimus, Peluim lotorium, & vrceolum.

CAPVT VNDECIMVM.

De his quæ cubiculo adiacent.

INsunt porro cubiculo, throni, sedes, sellæ. Sellulæ: sic enim Nubibus, de curruli sella. Κλαδίαι vero, sellæ sunt vectu difficiles. quarum Pherecrates, in Bonis meminit. Veluti etiam vectu arduæ sellæ, Thessalæ: quemadmodū in Autolyco Eupolidis, Thessalica sella quadripes. Sedes, scamna. Scabella, in Insulis Aristophanis. Scalæ: Subsellia,

Αἰσχύλος οὐρανὴν. ὅτι δὲ οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου ἀποπάτου τὰ λάσανα ὀνομαστέον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ τιθεμένου, [καὶ αἰρουμένου] μαρτυροῦσιν, Ἀριστοφάνης μὲν ἐν προαγῶνι εἰπὼν, Οἴμοι τὰ λάσανα γένοιτό μου. εἰ δὲ τοῦτο ἀμφίβολον. ἀλλὰ Φερεκράτης ἐν τοῖς κραπατάλοις, Πρὸς τῇ κεφαλῇ μου λάσανα καταπιθεὶς πέρδεται. καὶ δίφρον δ' ἂν εἴποις τὰ λάσανα εὐφημότερον, καὶ διφρίσκον. τῇ δὲ γυναικὶ σκάφιον [ἐν αὐτολύκῳ Εὔπολις,

Τί δ' ἦν ἄν, εἰ μὴ τὸ σκάφιον] αὐτῇ παρῆν.

ἄμφω δὲ παράλληλα ἐν πολυείδῳ Ἀριστοφάνους,

Σκαφίον Ξενύλλ' ᾔτησεν, οὐ γὰρ ἦν ἀμίς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

Περὶ τῶν ἐν τῷ νίπτεσθαι σκευῶν.

Ἐξαναστάντι δὲ ἐξ ὕπνου τὸ πρόσωπον νίπτεσθαι δέον. ὁ παῖς πρόχουν τινὰ ἔχων προσοίσει, νεαροῦ τοῦ ὕδατος ἐπιχέων κατὰ λέβητος, ἢ λουτηρίου τινός. ἐπεὶ καὶ τὸ τοὔνομα ἐπὶ μὲν λουτρῶν, ὡς Αἰσχύλος εἴρηκεν. ἐπὶ δὲ τῶν νῦν λουτηρίων, Ἀναξίλας ἐν λουτροποιῷ,

Ἐν τοῖς βαλανείοις οὐ τίθεται λουτήρια. ἐπὶ δὲ τῶν παρὰ τοῖς ἰατροῖς παντολουτηριδίων ὀνομαζομένων Ἀντιφάνης ἐν τραυματίᾳ, κατεσκευασμένος λαμπρότατον * ἰατρὸν οὐ χαλκοῖς παντολουτηριδίοις. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς δημοπράτοις, εὑρίσκομεν λουτήριον, καὶ ἀπονιπτῆρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ.

Περὶ τῶν τῷ κοιτῶνι παρακειμένων.

ΚΕῖνται δὲ ἐν τῷ κοιτῶνι, θρόνοι, κλισμοί, δίφροι, διφρίσκοι. οὕτω γὰρ ἐν νεφέλαις, ἐπὶ τοῦ ἅρματος δίφρου. κλαδίαι δὲ, δίφροι δυσοχεῖς, ἐν Φερεκράτους ἀγαθοῖς εἰρημέναι. οἱονεὶ αἱ δυσοχοῦντες δίφροι θετταλοί, ὡς ἐν αὐτολύκῳ Εὐπόλιδος, δίφρος θετταλικὸς τετράπους. θρᾶνοι, θρανία, θρανίδια ἐν νήσοις Ἀριστοφάνους. βάθρα, βαθρίδια, ὡς ἐν ταγηνισταῖς.

σκελύθελα, ἅπερ ἐστὶ μικροὶ τρίποδες, θετταλικοὶ δίφροι. τὸ δ' ὄνομα, καὶ ἐν Εὐθυδήμῳ Πλάτωνος. καὶ οἱ θρᾶνοι δὲ, δίφροι ἂν δοκοῦσιν εἶναι, εἰπόντος ἐν Πλούτῳ Ἀριστοφάνους,

Ἀντὶ δὲ * θράνου, στάμνου κεφαλὴν κατεαγότος.

θρανίον, * καὶ ἄλλως ξυλίφιόν ἐστιν. Ἀριστοφάνης γοῦν τῷ ὀνόματι ἐπὶ πατταλίου κέχρηται ἐν τοῖς Βατράχοις, περὶ τοῦ δεῖν ἀπάγξασθαι λέγων. καίτοι με οὐ λέληθεν, ὅτι θρανίον καὶ ἄλλως ξυλίφιόν τι ἐστιν. ἐπεὶ καὶ θράνους ἐκάλουν καὶ τὰ ξύλα τὰ κατακλείοντα τοὺς πλινθίνους τοίχους. παρακεῖσθαι δέ σοι χρὴ βλαῦτα, βλαυτία, ὑποδήματα. καί τοι καὶ σανδάλια ἄν τις εἴποι, καὶ διάβαθρα. καὶ τὰ μὲν εἴδη τῶν ὑποδημάτων εἴρηται, τά τε ἀνδρεῖα, καὶ τὰ γυναικεῖα. προσθετέον δὲ, ὅτι Θεόπομπος ὁ κωμικὸς καὶ σανδάλια εἴρηκεν, ἀλλ' ἐπὶ γυναικός. Μένανδρος δὲ ἐν Μισογύνῃ, καὶ σανδαλοθήκας, καὶ πέλυτρα. οὕτω γὰρ Σοφοκλῆς * τοὺς πόδας καλεῖ. τοὺς δὲ περὶ τοῖς ποσὶ πίλους, οὐ Πλάτων μόνον ἐν Συμποσίῳ φήσας, Ἐνειλιγμένον τοὺς πόδας, ἀλλὰ καὶ Κρατῖνος ἐν Μαλθακοῖς, Ὑπὸ ποσὶν ἔχων πίλους πλεκτούς. καὶ ἐπὶ τῶν ὀνομαζομένων ἡδονῶν πίλους τριμίτους, Λισίππου εἰπόντος ἐν Βάκχαις, Ἀλλὰ τρίμιτος ἐπίπλεκτος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ.

Περὶ ὀχημάτων, καὶ τῶν μερῶν αὐτοῦ.

ΤΑ δὲ τῆς ἐσθήσεως εἴδη προειρηκὼς, οὐκ ἂν δέοι μοι ἐνταῦθα πολυλογεῖν. οὐ τοίνυν οὐδὲ δακτυλίους, καὶ σφραγῖδας, καὶ σφραγίδια χρὴ νῦν ἐπιλέγειν. ἀλλ' εἰ μὴ αἰωρήσει, τῇ δι' ὀχημάτων χρῷτό τις, περὶ τὴν ἕω θέρους ὄντος, πρινὴ τὸν ἥλιον περιφλέγειν τὰ εἴδη τῶν ὀχημάτων. ἰστέον, εἴτε ἅρματα, εἴτε ὀχοὺς, εἴτε ἁμάξας, εἴτε * λαμπήνας αὐτὰ προσήκει καλεῖν. ἔστι δὲ τοὔνομα ἡ λαμπήνη ἐν τῇ Σοφοκλέους Ναυσικάᾳ, καὶ ἐν τοῖς Μενάνδρου ἁλιεῦσιν. ἀλλὰ καὶ τὰ μὲν τῶν ὀχημάτων σκευαφόρα ἂν εἴη, τὰ δὲ ἐνθρόνια, τὰ δὲ εἰς τὸ κατακλίναι ἐνευναῖα, τὰ δὲ κατάστεγα, καὶ στεγαστὰ, καὶ καμάραι. οὕτω γὰρ ὠνόμασεν Ἡρόδοτος. καὶ Ξενοφῶν δὲ ἐν τῇ παιδείᾳ, τὸ ἐστεγασμένον μέρος τῆς ἁμάξης ὑποσημαίνων ἔφη.

velut in Sartagine coquentibus. Scabella, quę minores sunt tripodes. sellæ Thessalicæ: id nomen vero in Euthydemo Platonis quoq; extat. Tum θρᾶνοι sellæ esse videntur, secundum Aristophanem in Pluto dicentem, Ante sedile, vrnæ caput confractę. θρανίον vero, alias tabella quædam est. Aristophanes siquidem nomine hoc, de paxillo vtitur in Ranis de eo, quod abrumpere oportet, disserens. Neque vero me fugit, quod alio modo θράνιον, tabella quædam est. Præterea θράνους, quoque ligna vocauerunt, includentia lateruncul orum tabulas. Adesse quoque tibi oportet, crepidas, soleas, calceamenta. Tum & sandalia quispiam dicat, & calceos. Sed calceamentorum species tam Virorum, quam Mulierum prædictæ sunt. Addendum tamen, quod & Theopompus Sandalia dixit, sed de Muliere: in Misogyne vero, Menander Sandalothecas, & Pelytra: sic enim Sophocles, pedes nominat. Pileorum vero circa pedes, non modo Plato meminit dicens, Inuolutum pedes: sed & Cratinus in Malthacis, Sub pedibus complicatos habens pileos. Et de deliciis quoque, Pileos τριμίτους dicente Lysippo, in Bacchis, Sed trimitus contextus.

CAPVT DVODECIMVM.

De vehiculis, & eorum partibus.

VEstium porro speciebus prædictis, me verbosum hic esse non conuenit: neque nunc anulos, sigilla, & signatoria enarrare. Verum si quis vehiculorum vectura vteretur Sole oriente, priusquam æstus arderet, notandæ vehiculorum sunt species: siue currus, siue vehicula, seu plaustra, vel lecticas has nominare conueniat. Est autem Lecticæ nomen, in Sophoclis Nausicaa, & in Menandri Piscatoribus. Nonnulla vero vehiculorum, vasigera fuerint: nonnulla sedibus instructa: nonnulla, ad decumbendum strata. alia autē cooperta, subtegulanea. Et Camaræ. sic etenim nominauit Herodotus. Et Xenophon in Pædia, coopertam currus partem in-

telligens inquit, Decubuerunt, & cooperuerũt scenam. Tum aliæ quidem quadrigæ sunt, alię bigæ. Non vero opus est, partes recensere: vtpote canthos, circumferentias rotarum, modiolos, radios, paraxonia, circulos, circũferentias, axes, & omnia alia, quæcunque ante singulatim prædicta sunt. Notandum vero, quod iugum omne, subiugatum dicitur: siue trium sit iumentorum, seu quatuor. Dicuntur porro [iuga asinaria, &] iuga mulorum, tum etiam equestria. Vnico autem equo quis vtatur viriliori ostentatione lasciuiens. Curribus vero, etiam taperia conueniunt, & amphitapetes, puluinaria, & stragulæ. Aurigis autem, stimuli, flagella, calcaria. Stimulos enim, de iumentorum vsu, dixit in Festis Plato Comicus. * Vnico autem equo vtentibus opus est, sago, instrato, ephippiis, camis, lupatis, bullis, frenis, & πινήεσι. Πινήα enim etiã de equo, in Anagyro dixit Aristophanes, phaleris, inauribus, & ornamentis. Et Calcaria quidem, pedum calcaneis equitantes alligabant, dixit Pherecrates in Dulodidascalo. Apud Cratetem vero in Festis, Flagellum nodosum nominatur.

CAPVT XIII.

De equestribus instrumentis.

EQuestrium autem instrumentorum sunt, strigil, pecten, habena, capistrum, reticulum, lorum, lorum ductorium. Strattis siquidem in Chrysippo dicit, Adduc pullum, intrepide lorum aripiens breuius: nonne vides, quod dentes adhuc retinet? Strigilem vero, in Anagyro dixit Aristophanes: tum & Sophocles, in Oenomao, Strigili te video flauos purgantem, & squalidos equi pilos. Prærerea Plato Comicus in Cleophonte, flagellum, Μαράγναν appellauit. Sunt & freni quidam fistulati eo, quod tintinnabula habeant appensa: quibus equi inhinnientes, sonum reddunt fistulæ persimilẽ. Spatham quidem, Lupatum, Buculas, Freni partẽ

ἔφη, Κατέκλιναν, κατεκάλυψαν τὴν σκηνήν. καὶ τὰ μὲν τετράκυκλα, τὰ δὲ δίκυκλα. καὶ οὐδὲν δεῖ περὶ μερῶν ἐπιλέγειν, οἷον σῶτρα, ἐπίσωτρα, ἁψῖδας, πλήμνας, κνήμας, παραξόνια, κερκίδας, παρακύκλους, παράκυκλα, ἄξονας, καὶ πάνθ᾽ ὅσα τοιαῦτα ἄλλα περὶ τούτων καθέκαστον προείρηται. μηνύειν δὲ, ὅτι ζεῦγος πᾶν ἂν καλοῖτο, τὸ ἐζευγμένον, καὶ εἰ τριῶν ὑποζυγίων, ἢ καὶ τεττάρων εἴη. λέγοιτο δ᾽ ἂν [ζεύγη ὀνικὰ, καὶ] ζεύγη ἡμιονικά. καίτοι καὶ ἱππικά. καὶ μονίππῳ δ᾽ ἄν τις χρῷτο ἀνδρειοτέρᾳ κινήσει ἐπινεάζων. ἀλλὰ τοῖς μὲν ὀχήμασι ταπήτων δεῖ, ἢ ἀμφιταπήτων, ἢ προσκεφαλαίων, ἢ στρωμάτων. καὶ τοῖς ἡνιόχοις, κέντρων, μαστίγων, μυώπων, ἐγκεντρίδων. καὶ γὰρ τὰς ἐγκεντρίδας, ἐπὶ τῇ τῶν ὑποζυγίων χρήσει, Πλάτων ὁ κωμικὸς ἐν ἑορταῖς εἴρηκεν. ἐπὶ δὲ τοῖς μονίπποις, δέοιτο ἄν τις ἔχειν σάγην, ἔποχον, ἐφίππιον, κημούς, φιμούς, ψάλια, χαλινούς, πινήας. καὶ γὰρ τὸ πινήα ἐπὶ ἵππου Ἀριστοφάνης ἐν * Αἰαγύρῳ λέγει. φάλαρα, παρώπια, * αἰθήλια. καὶ ἐγκεντρίδας δὲ τοῖς ποσὶ κατὰ τὰς πτέρνας οἱ ἱππεύοντες περιεδέδεντο, Φερεκράτης εἴρηκεν ἐν δουλοδιδασκάλῳ. παρὰ δὲ Κράτητι ἐν ταῖς ἑορταῖς, καὶ ἀστραγαλωτή τις μάστιξ ὠνόμασται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ.

Περὶ ἱππικῶν σκευῶν.

ΤΩν δὲ ἱππικῶν σκευῶν, ψήκτρα, σκορακίς, ἡνία, φορβεῖα, καὶ κρύφαλος, ῥυταγωγεύς, ἀγωγεύς. ὁ γοῦν Στράττις ἐν Χρυσίππῳ λέγει, Πρόσαγε τὸν πῶλον, ἀτρέμα προσλαβὼν τὸν ἀγωγέα βραχύτερον. οὐχ ὁρᾷς ὅτι ἄβολός ἐστι. τὴν δὲ ψήκτραν Ἀριστοφάνης ἐν * Αἰαγύρῳ εἴρηκεν. ἀλλὰ καὶ Σοφοκλῆς ἐν Οἰνομάῳ, Διὰ ψήκτρας σε ὁρῶ ξανθὴν καθαίροντα ἵππου αὐχμηρὰν τρίχα. ὁ μέντοι Πλάτων ὁ κωμικὸς ἐν Κλεοφῶντι, μαράγναν τὴν μάστιγα ὠνόμασεν. ἐκαλοῦντο δὲ τινες αὐλωτοὶ φιμοὶ, διὰ τὸ κώδωνας ἔχειν ἀπηρτημένους, οἷς ἐγχρεμετίζοντες οἱ ἵπποι ἦχον ἐποίουν προσεοικότα αὐλῷ. καὶ σπάθην μὲν, καὶ χιλωτῆρα, καὶ στόμια, καὶ στομίδα, καὶ ὑπο-

στόμια, καὶ ἐχίνους, καὶ τροχοὺς, καὶ δακτυλίους, καὶ σκληροὺς, καὶ μαλακοὺς χαλινοὺς, ἔχεις ἐν τοῖς ἱππικοῖς. στόμια δὲ πριονωτὰ, ἔφη ἐν * ἀναγύρῳ Ἀριστοφάνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΔ.

Περὶ βιβλίων, καὶ τῶν αὐτὰ γράφειν σκευῶν.

Εἰ δὲ καὶ ἀπὸ τῆς αἱρέσεως, ἢ καὶ ἀπό τινος περιπάτου, ἐν στοᾷ, ἐν δρόμῳ, ἐν ἄλσει γενόμενος, ἐπὶ τὴν πρὸς τὰ βιβλία συνουσίαν τις τράποιτο, ὥρα αὐτῷ ἔχειν βιβλία, χάρτας, πίλλας, διφθέρας, γραμματεῖα, γραμματίδια, δέλτους, δελτία. ὡς ἔστιν εἰπεῖν, γραμματίδιον δίθυρον, ἢ τρίπτυχον, ἢ πλειόνων πτυχῶν. ἢ καθ' Ὅμηρον, πίνακα πτυκτόν. καὶ Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Θεσμοφοριαζούσαις ἔφη,

– πινάκων ξεστῶν δέλτοι
Δέξασθε σμίλης ὁλκοὺς,
Κήρυκας ἐμῶν μόχθων.

καὶ πινακίδας δ' ἂν εὕροις ἐν τῷ Φιλλυλίου πόλεσι. λέγει γέ τοι δωρίζων ἐς τὰς πινακίδας γραμματέως, ὅτι καὶ λέγοι τὰ γράμματα ἑρμηνεύς. ὁ δὲ ἐν τῇ πινακίδι κηρὸς, ἢ μάλθη, ἢ μάλθα. Ἡρόδοτος μὲν γὰρ κηρὸν εἴρηκε. Κρατῖνος δὲ ἐν τῇ Πυτίνῃ, μάλθην ἔφη. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν τῷ Γηρυτάδῃ, τὴν μάλθαν ἐκ τῶν γραμματείων ἐσθίων. οὐ μὴν ἀγνοητέον ὅτι τὸν ἐπιτήδειον εἰς τὸ κατασημήνασθαι κηρὸν οἱ παλαιοὶ ῥύπον ὠνόμαζον, καὶ ῥύπους, ὡς ἐν Λυσιστράτῃ Ἀριστοφάνης,

Καὶ μηδὲν οὕτως
Εὖ σεσημάνθαι, τὸ μὴ οὐχὶ τοὺς ῥύπους
ἀνασπάσαι.

τῷ δὲ παιδὶ δέοντ' ἂν προσεῖναι, γραφεῖον, παραγραφίδα, καλαμίδα, πυξίον. εἴρηται μὲν γὰρ καὶ ἐπὶ ζωγράφου, ἐν Ἀλεξανδρίδου ζωγράφοις, ἢ γεωγράφοις, ἑκατέρως γὰρ ἐπιγράφεται τὸ δρᾶμα, Πυξίον λαβὼν κάθου. οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ εἰς ταύτην αὐτὸ τὴν χρῆσιν τὴν ἐπὶ τῷ γράφειν ὑφ' ἡμῶν ἄγεσθαι, ἐπεὶ καὶ Ἀριστοφάνης οὕτω κέχρηται. Προσθετέον δὲ τοῖς εἰρημένοις, μέλαν, * μελανοδόχον, καλάμους. εἰ δὲ καὶ τὸ ἀναλογεῖον ἐθέλεις προσονομάζειν ἐπὶ τοῦ τοῖς βιβλίοις ὑποκειμένου, παρ' οὐδενὶ τῶν δοκίμων εὗρον. Ἀθήνησι δὲ τὴν ὑπὲρ ὑδρίου τινὸς, οὗ τὸ ὕδωρ ἐπεχεῖτο ποίημα, καὶ ἀνάθημα δι- γλύοις.

ori insertam, Echinos, Rotulas, Anulos, Frenaque dura & mollia habes supra in Equestribus. Frena porro dentata, dicit in Anagyro Aristophanes.

CAPVT XIV.

De libris, & instrumentis ad hos scribendos.

SI vero ab exercitio aliquo, aut ambulatione, siue in porticu, siue in stadio aut nemore existens, ad librorum conuersationem quis se recipere velit: nota ipsum habere, libellos, chartas, atramentaria, diphtheras, tabulas, tabellas.* Vt dicere liceat, tabellam duplicem, aut triplicem, aut plures plicas habentem: vel secundum Homerum, Tabulam plicatam. Et Aristophanes in Thesmophoriazusis inquit, Tabulis politis libelli, suscipite tractus styli, meorum laborum præcones. Pugillares autem, reperies in Phillylii Vrbibus. Refert Dorico more in pugillares exacte, quando scripta recitat Interpres. Pugillaribus autē illita cera, aut malthæ, aut maltha. Herodotus quidem, Ceram dixit. Cratinus vero in Pytina, Malthem vocat. Sed Aristophanes in Gerytade, Maltham è pugillaribus comedēs. Non ignorandum vero, quod ceram signando idoneam, Veteres Ῥύπον nominauerunt & Ῥύπους, vt in Lysistrate Aristophanes, Et nihil ita bene conclusum esse, quin obsignationes auellatis. Puero vero adesse debent, stylus, notatorium, calamarius. Tabella: hæc quidem etiam de Pictore dicta est, in Alexandridis Pictoribus, aut Geographis: vtroque enim nomine, inscribitur Fabula, Tabellam prehendens sede. nihil porro refert, hanc etiam ad nostrum scribendi vsum conferre, cum & Aristophanes sic vtatur. additis his prædictis, atramento, atramentario, & calamis. Si vero & pulpitum his prædictis adnumerare velis pro eo, cui libri incumbunt, apud nullum probatum Authorem reperi. Athenis vero pro vrceolo quopiam, cui aqua infunditur, factum est. Et Anathema Dio-

genis, quod & Diogenium pulpitum dictum est. Apud Eratosthenem vero De Comœdia, opus vt habeat quandam huius nominis abstractionem habentem, inuenies nomen pro instrumento libris necessario.

CAPVT XV.

De vasis forensibus.

CVm porro ius dicendum est, iudicialia vasa fuerint: clepsydra, gutturnium, disci, calculi, clauiculus. Clepsydram concutere. Clauum enim, & Clauiculum, in Heroibus dixit Aristophanes. Sic enim Attica dicuntur, Cami, Disci, Vrnæ, & Echini. Tum & arculæ tabellariæ, & tabellæ, calami, & styli. Et Sortilegium: nam & de loco, dictum nomen videtur in Senecta Aristophanis: sed etiam de vasculo dici poterit.

CAPVT XVI.

De vasculis gymnasii.

AD gymnasium vero hinc conuerso, lecythus, olearia sit, aut etiam lecythium. Tum & stlengides, & xystides, idem aliquis dixerit: nam in Epicharmi Insulis, nomen inuenitur. Et Diphilus in Citharœdo, Viro assimilis est, lecythium & xystidem habens, ego vero & lecythum. Et Demosthenes Contra Cononem, quendam Αὐτολήκυθον, id est Scurram, nominat: quod manifestius in Antiphanis Athamante aliquis innui dixerit, dicentis, Chlamydem, & lanceam habens comitatur macer scurra.

CAPVT XVII.

De balnei vasculis.

PRæterea vasculorum, quæ in balneo sunt nomina: labrum, vrna, fons, cyathus, hydria, situla. Aristophane dicente,

γένους, ὃ καὶ Διογένειον ἀναλόγιον ἐκαλεῖτο. παρὰ μέντοι Ἐρατοσθένει ἐν τοῖς περὶ κωμῳδίας, ὡς ἔχει μέν τινα τοῦ ὀνόματος τοῦ δὲ ἀποστροφήν, εὕροις ἂν τοὔνομα ἐπὶ τοῦ σκεύους τοῦ τοῖς βιβλίοις χρησίμου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ.

Περὶ δικαστικῶν σκευῶν.

ΔΙκάζειν μὲν οὖν ὁπότε δέοι, σκεύη ἂν εἴη δικαστικά, κλεψύδρα, καὶ * προχοίδιον, καὶ δίσκοι, καὶ ψῆφοι, καὶ ἡλίσκος, ἐπικρούειν τὴν κλεψύδραν. τὸν γὰρ ἧλον, καὶ ἡλίσκον ἐν ἥρωσιν Ἀριστοφάνης κέκληκεν. οὕτω γὰρ τὰ ἀττικά, κημοί, καὶ δίσκοι, καὶ καδδίσκοι, καὶ ἐχῖνοι. κιβώτια δ' ἴσως γραμματοφόρα καὶ γραμματεῖα, καὶ κάλαμοι, καὶ γραφεῖς, καὶ κληρωτήριον. εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ τόπου ἔοικεν εἰρῆσθαι τοὔνομα ἐν τῷ γήρᾳ Ἀριστοφάνους, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγγείου ἁρμόσειεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ιϛ.

Περὶ τῶν ἐν τῷ γυμνασίῳ σκευῶν.

ΕΠὶ δὲ γυμνάσιον ἐντεῦθεν τραπομένου, λήκυθος, * ἐλεκρατὶς ἔσω. ἢ καὶ ληκύθιον, καὶ στλεγγίδες. καὶ ξυστίδας δ' αὐτὰς ἄν τις εἴποι. ἔν τε γὰρ τοῖς Ἐπιχάρμου νήσοις εὕρηται τοὔνομα, καὶ Δίφιλος ἐν κιθαρῳδῷ, Ἀνδρὶ ἔοικε λήκυθον ξυστίδ' ἔχων, ἐγὼ δὲ καὶ λήκυθον. καὶ αὐτοληκύθους τινὰς Δημοσθένης ἐν τῷ κατὰ Κόνωνος ὀνομάζει. ὃ σαφέστερον ἄν τις ἐν τῷ Ἀντιφάνους Ἀθάμαντι κεκλῆσθαι λέγειεν, εἰπόντος, Χλαμύδα καὶ λόγχην ἔχων ξυνακόλουθος ξηρὸς αὐτολήκυθος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΖ.

Περὶ τῶν ἐν τῷ βαλανείῳ σκευῶν.

ΚΑὶ μέντοι τῶν μὲν ἐν τῷ βαλανείῳ σκευῶν ὀνόματα, ἀσάμινθοι, πύελος, κρουνός, ἀρύταινα, ἀρύβαλλος, καταχύτλον. Ἀριστοφάνους μὲν εἰπόντος,

Βαλανεὺς δ' ὠθεῖ τ' ἀρυταίναις. καὶ αὖ πάλιν,

Εἶτα καταπασπένδειν κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀρυβάλλῳ.

Εὔπολις δ' ἐν χρυσῷ γένει,

Ἀλλ' ὦ φίλε Ζεῦ καταχυτλον τὴν ῥῖν' ἔχεις.

πύελον δ' ὁμοίως ἐν ταξιάρχοις, Ὅς τις πύελον ἥκεις ἔχων. καὶ χαλκίον ἕν τι τῶν λουτηρίων. ὥσπερ κελεύεις. καὶ τρίπους, ὅθεν καὶ πυριβήτης. ἀσάμινθον δ' Ὅμηρος,

Ἐς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λούσαντο.

καί τοι ἔν γε τοῖς Κρατίνου ἥρωσι τὴν ἀσάμινθον, κιβωτὸν νοοῦσιν, οἱ δ' ἔκπωμα. τῶν δὲ γυμνασίοις προσηκόντων σκευῶν σάκτης ἐστί, καὶ μάρσιππος, καὶ σάκκος, καὶ κώρυκος, ἀποδέξασθαι τὰ ἱμάτια. καί τοι καὶ συρία, [καὶ σύρα] ἢ καπτὸς, καὶ κόνεως ασυρίς, καὶ ἁλτῆρες, καὶ τροχὸς, καὶ δίσκος, καὶ ἀποτομάδες, καὶ ὠμόλινον. ἀλλὰ καὶ Αἰσχύλος ἐν Προμηθεῖ, πῦρ καὶ λινάδες. πίσσα καὶ ὠμολίνου, μακροὶ τόνοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΗ.

Περὶ τῶν ἐν τῷ σπένδειν.

Εἰσελθόντι δ' μετὰ τὸ γυμνάσιον, καὶ πρὸ τοῦ πιεῖν, θυτέον τι, καὶ σπειστέον. θυμιατήριον δ' ἄν τις προσκομίζει. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐσχάριον ἄν τις εἴποι. ὥσπερ ἀμέλει ὁ μείζων βωμὸς, ἐσχάρα. καὶ που καὶ σπονδεῖον, ᾧ τὸν οἶνον ἐπισπένδουσι. καὶ λοιβεῖον, ᾧ τοὔλαιον. καὶ * σφάγιον εἰ θύεις, ὃ ὑφέξει τὶς τῷ τῶν ἱερείων αἵματι. καὶ κανοῦν δ' ἀναγκαῖον ὑπεῖναι, καὶ χέρνιβας, εἰπόντος Ἀντιφάνους ἐν Βουσίριδι, καὶ τὸ χερνίβιον τοῦτο πρῶτον ἢ πομπῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΘ.

Περὶ τῶν ἐν οἷς θερμαίνεται τὸ ὕδωρ, καὶ ἐπὶ ἐκπωμάτων, καὶ τραπεζῶν ὀνομάτων.

Τραπομένῳ δὲ ἐπὶ τὸ πίνειν, ἵνα μὲν τὸ ὕδωρ θερμαίνεται, θερμαντῆρες, θερμανστρίς, θερμασίς, χαλκία, θερμαντήρια, ἐσχαρίδες, λέβητες, λεβητάρια, ἰπνολεβήτια. ἐκπώματα

δ', καὶ

Cubicularius impellit cyathis. & rursum, Deinde perfundere à capite hydria. Sed Eupolis in Chrysogene, Sed ô chare Iupiter, nasum iuxta situlam habes. Vrnam quoque similiter dixit in Taxiarchis, Quisquis vrnam habens veneris, & ahenum, vnum è lotoriis vasis. Sicut iubes. Et tripus, vnde & * πυριβήτης, ignigradus. Labrum vero, Homerus dixit, Labra ingressi polita, lauarunt. Veruntamen in Cratini Heroibus, Asaminthum, arcam intelligunt: nonnulli vero, poculum. Inter vasa quoque gymnasiis conuenientia, sactes est, marsupium, saccus, arca ad vestes recipiendas. insuper & lacerna crassa, & * καπτὸς, & pulueris sporta. & halteres, rotula, discus, iacula, vestis linea. Sed & Aeschylus in Prometheo inquit, Picis, & lini prælongi funes.

CAPVT XVIII.

De libaminibus.

Ingredienti vero post gymnasium, antequam bibas, sacrificandum, & libandum est. Thuribulum vero aliquis afferat, quod idem foculum aliquis dixerit: quemadmodum sane ab indiligentibus, altare maius, focus vocatur. Tum & libatorius calix, cui vinum libantes infundunt. Et libatorium, cui oleum infunditur. Atque σφάγιον in sacrificiis, quo quis sacrificiorum suscipit sanguinem. Tum & canistrum subesse oportet, & lebetes: dicente Antiphane in Busyride, Et lebetem hunc, primum, aut pompæ.

CAPVT XIX.

De his in quibus aqua calefit, de poculis, & mensarum nominibus.

Ad potiones porro conuersis, in quibus quidem aqua calefit, dicuntur: aheni, cacabus, ænea vasa, calefactoria, foculi, lebetes, lebetaria, furni lebetibus instructi. Pocula

vero,

vero, & potatoria vasa: cothones, cotylæ, cotylisci, phialæ, calices, cyathi, cyliscia, scyphi. Plurimæ autem poculorum species prædictæ sunt. Addere autem oportet, Πέλιχας Cratini, in Thrattis: quas aut calices, aut pollubra esse putant. Et in Aristophanis Scenis coniunctis, Lecythum septem cotylas continentem, ollam pulchram, quam gestabam: nunc vero, de poculo dictum est. vt apud Cratinum in Pytina, Vinarium acetabulum. Et in Antiphanis Mystide Ex acetabulis fictilibus bibebamus: sed in Acharnensibus Aristophanis, Ex vitreis poculis, & aureis. Quod autem cyrillium nominatum est, Antisthenes in Hortatoria Ad Asianum Oratione, Bombylium appellauit. alii vero idem, systomum nominant. Systomum vero, osculi nomen, in Teleclidis Mendacibus inter multa alia dictū est: neque tamen melius hoc, συνόστομον nominare. de vtrisque vero hoc nomen dicitur, in Satyrica Fabula Aeschyli, Præconibus scilicet, Vas angusti oris. Licet autem mensam, cui pocula imposita sunt, quadrupedem mensam appellare, & vnipedem. & si quis secundum vsus nouitatem, honestius loqui velit, mensægerulum. non enim de hoc nomen inueni, in Aristophanis Agricolis. Quoniam autem mensægerulus dictus est, nomine hoc vti licet, tanquam de eo dicto, qui mensam gerit. Vbi aderant principibus myrthi.

CAPVT XX.

De vini vasculis.

HIs quoque, vinorum vasa subiungenda sunt, œnophora, merifera, amphoræ, amphorisci, cadi, cadisci. Et Anacreon inquit, Vini exhausi cadum. Et Herodotus, Cadum vini Phœnicii. Atque Cratinus in Pytina, Hos quidem ex gutturnio, illos vero ex cadisco: sed & Metretam, amphoram dixit. Phillylius vero inquit in Duodecimo, Tibi quidem hāc amphoram, do præmiū. Primū qui dē hoc metretæ nomen, mensurationis causa

ἡ δ' ἐκπώματα, καὶ ποτήρια, καὶ κώθωνες, καὶ κοτύλαι, καὶ κοτυλίσκοι, καὶ φιάλαι, καὶ κύλικες, κυλίσκαι, καὶ κυλίσκια, καὶ σκύφοι, καὶ τὰ πολλὰ εἴδη τῶν ἐκπωμάτων, ἔστι προειρημένα. προσθετέον δὲ τὰς ἐν Θράτταις Κρατίνου πέλιχας, ἢ κύλικας, ἢ προχοὰς εἶναι δοκούσας. καὶ τὴν ἐν Ἀριστοφάνους σκηνὰς καταλαμβανούσαις λήκυθον τὴν ἑπτακότυλον, τὴν χυτρίαν, τὴν καλὴν, ἣν ἐφερόμην. εἴρηται δὲ νῦν ἐπὶ ἐκπώματος, ὥσπερ καὶ τὸ παρὰ Κρατίνῳ ἐν πυτίνῃ οἰνηρὸν ὀξύβαφον. καὶ τὸ ἐν Ἀντιφάνους μύστιδι, ἐξ ὀξυβαφίων κεραμίων ἐπίνομεν. ἐν δὲ ἀχαρνεῦσιν Ἀριστοφάνους, ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων, καὶ χρυσίνων. τὸ δὲ καλούμενον κυλίκιον, πρὸς τὸ ἀσιδανὸν βομβύλιον μὲν Ἀντισθένης εἴρηκεν ἐν τῷ προτρεπτικῷ. οἱ δὲ καὶ σύστομον αὐτὸ ὀνομάζουσι. τὸ δὲ σύστομον, ὄνομα φιλήματός ἐστιν ἐν τοῖς Τηλεκλείδου ψευδέσι μετ' ἄλλων πολλῶν εἰρημένων. μήποτ' οὖν βέλτιον στενόστομον αὐτὸ καλεῖν, εἴρηται τοὔνομα ἐπὶ ἀμφοτέρων ἐν σατυρικῷ δράματι κήρυξι τοῖς Αἰσχύλου, στενόστομον τὸ τεῦχος. ἔξεστι δὲ τὴν τράπεζαν, ἐφ' ἧ τὰ ἐκπώματα κατάκειται, τετράπουν τράπεζαν εἰπεῖν, καὶ μονόπουν. καὶ εἴ τις βούλοιτο φιλοτιμεῖσθαι πρὸς τὴν καινότητα τῆς χρήσεως, τραπεζοφόρον. οὐκ ἐπὶ τύπου γὰρ εὗρον τοὔνομα ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους γεωργοῖς. ἐπεὶ δ' οὖν εἴρηται ὁ τραπεζοφόρος, ἔστι καταχρῆσθαι τῷ ὀνόματι ὡς ῥηθέντι ἐπὶ τοῦ τὴν τράπεζαν φέροντος. οὗ ἐπῆσαν τοῖς ἄρχουσιν αἱ μυῤῥίναι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Κ.

Περὶ οἴνου ἀγγείων.

ΤΟύτοις δὲ προσακτέον τὰ τῶν οἴνων ἀγγεῖα, οἰνοφόρα, ἀκρατοφόρα, καὶ ἀμφορεῖς, καὶ ἀμφορίσκους, καὶ κάδδους, καὶ καδδίσκους. καὶ Ἀνακρέων δὲ φησιν, Οἴνου δ' ἐξέπιον κάδδον. καὶ Ἡρόδοτος, Καὶ φοινικίου οἴνου κάδδον. καὶ Κρατῖνος δὲ ἐν πυτίνῃ, Τοὺς μὲν ἐκ προχοιδίου, τοὺς δὲ ἐκ καδδίσκου. ἀλλὰ καὶ μετρητὴν, τὸν ἀμφορέα εἴρηκε. φησὶν ἐν τῷ δυοδεκάτῳ Φιλύλλιος, Σοὶ μὲν οὖν τόνδ' ἀμφορέα δίδωμι τιμήν. πρῶτα μὲν τὸ τ' αὐτὸ ἔχειν ὄνομα μετρητοῦ, μετριότητος

ἕνεκα. καὶ Δημοσθένης δὲ ἐν τῷ πρὸς Φαίνιππον, οἴνου μετρητὰς ἔφη. Φιλόχορος δὲ ἐν τῇ ἀτθίδι, παρὰ τοῖς παλαιοῖς φησι τὸν ἀμφορέα κεκλῆσθαι κάδδον. καὶ ἡμιαμφόρεον, ἡμικάδδιον. Ἐπίχαρμος μέντοι ἐν Φιλοκνίδῃ, διακρίνειν ἔοικε κάδδον καὶ ἀμφορέα εἰπών,

Οὔτε ἐν κάδδῳ δηλοίμην, οὔτ' ἐν ἀμφορεῖ.

ἐκ δὲ τῶν οἰνοφόρων ἀγγείων, ἀσκὸς, καὶ ἀσκίδιον, ὡς ἐν Ἀχαρνεῦσιν Ἀριστοφάνης ἔφη. καὶ πυτίνη, καὶ λάγυνος, καὶ λαγυνίον. Δίφιλος δὲ ἄμφω λέγει. τὸ μὲν ἐν τῇ Ἑκάτῃ πολλάκις, τὸ δὲ λαγυνίον ἐν Ἀδελφοῖς. καὶ κρατὴρ, καὶ κρατηρίδιον, καὶ κρατήριον, καὶ στάμνος, καὶ σταμνίον. καὶ ἔνιοι μὲν οὕτως οἴονται καλεῖσθαι, μόνον τὸ Θάσιον. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Τελμισσεῦσι λέγει, οἴνου τε Χίου στάμνον ἥκειν, καὶ μύρου. καὶ οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ Χίου σταμνὸν εἴρηκεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ Θασίου ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσι, τὰ Θάσια ἀμφορείδια. Εὔπολις δὲ ἐν τῷ Μαρικᾷ, σταμνάριον εἴρηκεν. ἐν δὲ τούτοις ὀνομάζεται καὶ βῖκος, καὶ κοτύλη, καὶ χοῦς. ἔνιοι μὲν τὸν χοῦν καὶ πελίνην κεκλῆσθαι νομίζουσι, καὶ εἶναι τοὔνομα Βοιωτικόν. ἀλλὰ καὶ ἀσκοπυτίνη. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο ἄν τις εὕροι ἐν Ἀντιφάνους Μελεάγρῳ, Ἀσκοπυτίνην τινὰ δίψους ἀρωγόν. καὶ Μένανδρος δὲ ἐν Χαλκιδωνίῳ κέχρηται τῷ ὀνόματι. ἐν δὲ τοῖς ἀγγείοις τάττοιτο αἳ καὶ ἃς εἴρηκεν Ἀριστοφάνης ἐν Ὁλκάσιν ὁλκὰς οἴνου. ἐν δὲ τῷ Γήρᾳ,

Ἐφ' ὑδρείαν δανείζειν πεντάχουν, ἢ μείζονα.

ὥστε οὐ μόνον ὕδατος, ἀλλὰ καὶ οἴνου ἀγγεῖον ἡ ὑδρεία ἦν. καὶ * φενακίδα ἄν τις εἴποι, καὶ φιδακνίδα, ὡς ἐν τοῖς Δημοπράταις. τάχα δὲ καὶ πλημοχόην. ἔστι δὲ κεραμεοῦν ἀγγεῖον, οὐκ ἔχον ὀξὺν τὸν πυθμένα, ἀλλὰ ἑδραῖόν τε καὶ στάσιμον, ᾧ χρῶνται τῇ τελευταίᾳ τῶν μυστηρίων, ἣν ἀπ' αὐτοῦ καλοῦσι πλημοχόην. ἐν τούτοις δὲ καλοῦσι καὶ ψυκτῆρα. Ὧι δὲ ἀρύονται τὸν οἶνον, ἔστιν ἀρυστὴρ, ἀρύστιχος, κύαθος, καὶ οἰνοχόη, καὶ οἰνήρυσις, ἔφηβος, καὶ λεπαστή. ὅτι δὲ ἡ λεπαστὴ οὐκ ἔκπωμα μόνον ἐστὶν, ἀλλὰ καὶ οἰνοχόη, σαφῶς Ἀριστοφάνης ἐν τῷ Γηρυτάδῃ φησὶ, Περίφερε δὴ κύκλῳ λεπαστήν. ἔστι δὲ ἐν τούτοις καὶ ὁ σίφων. καὶ παρ' Ἀριστοφάνει γευστήριον, Τρέχ' ἐς τὸν οἶνον ἀμ-

habuisse tradunt. Tum & Demosthenes Ad Phænippum, Vini metretas nominat. Cæterum Philochorus, in Atthide dicit, Veteribus amphoram, Cadum dictā esse. & semiamphoram, Semicadum. Epicharmus tamen in Philocnide, discernere videtur inter cadum, & amphoram, dicens, Neque in cado exponere, neque in amphora. Cæterum ex vinariis vasis quoque fuerint, vter, & vtriculus: vt in Acharnensibus dicit Aristophanes. Pytina quoque, lagena, & lagenula. Diphilus vero vtrunque dicit, illud quidem sæpius, in Hecate: lagenulam autem in Fratribus. Tum crater, craterculus, crateris. Et stamnus, & stamnium. & nonnulli quidem, Thasium solummodo sic nominari putant. sed Aristophanes in * Telmissensibus inquit, Vini Chii stamnū venire, & vnguenti. Et non de Chio saltem, stamnum dixit: sed etiam de Thasio in Acharnensibus, Thasias amphorulas. Eupolis vero in Marica, dixit Stamnarium. Inter hæc quoque numeratur, bicus, & cotyle, & chus. Nonnulli tamen Chum, πελίνην dictum esse tradunt, & nomen esse Bœoticum. Verum & Ἀσκοπυτίνη: nam & hoc inuenitur in Antiphanis Meleagro, Ἀσκοπυτίνην quandam sitis ducens: tum & Menander in Chalcidonio, nomine hoc vtitur. Inter vasa quoque referantur, quas Aristophanes in Holcadibus, Holcas vini vocauit. & in Senectute, Vrnam mutuo dare, quinque chus capientem: aut maiorem. Adeo vt hydria non aquæ modo, sed & vini vas fuerit. Insuper & Phenacinda, & phidacinda quispiam dixerit, vt in Foro publico extat: deinde, & πλημοχόην. Est autem fas fictile, non acutum fundum habens: sed latum, & stabilē: quo vltimo mysteriorum die vtuntur, quem etiam hinc πλημοχόην vocitant. Inter hæc quoque, psycterē nominant. Quo vero vinū hauriūt, situla est, haustorium vas, cyathus, œnochoa, cotula, ephebus, & lepaste. Quod autem lepaste, non poculum modo, sed vini fusorium vas sit: manifeste Aristophanes in Gerytade tradit, Circumfer lepastem. Inter hæc, etiam Siphon est, & Gustatorium pocillum, apud Aristophanem, Curre in forū vinarium, am-

phoram

phoram vacuam accipiens interius, & pocillum. Huius quoque ordinis est, Chona: quoniam Pherecrates dicit, in Pettala, Calicem nigri fragrantis vini chona hauriebant. Tum & fiscella, & qualus quoque, de fiscella dictus, & colum. Hipponax vero inquit, Veluti vimineus qualus.

CAPVT XXI.

De vasculis vomendi.

PRæterea in quod exscreare consueuimus, & euomere: quod multi κοτταβίζειν vocant, commodissime peluis quispiam fuerit, superius aqua repletus. Tum etiam id quo euomunt, peluim nominant: vt Cratinus in Horis inquit, Num fastidio laborat? alam ocyus quis, & peluim inferat. Cæterum Polyzelus in Mimo Tindareo, In lebete primum ablues, euomes, explebis: adeo vt & λεκάνιον, hoc vasculum dicere conueniat. Licet vero idem lebetē lebetium vocare. Scaphamque, in Anagyro dixit Aristophanes.

CAPVT XXII.

In quibus pedes abluant, & pocula.

IDem quoque aliquis de illo vase dixerit, in quo pedes abluunt: peluis enim, id nominandum est. aut Lebes, secundum Homerum dicentem. Sic sane dixit, anus vero lebetem cepit lucidum, Quo pedes abluit, aquamque infudit multam. Licet etiam Scapham nominare, secundum Aeschylum, alicubi Scapham dicentē, in Sisypho: Lauacra sane ferre oportet diuinis pedibus, in scapha ænea. Vocatur etiam lebes ποδονιπτήρ. aqua autem hinc defluens, νιπτρόν. Πλωυτήελον, pedū lotio, vt in Heroib. dicit Aristophanes. Sciēdū vero, φ peluim Tragœdi Πέλιν vocitāt. Aeoles vero, Πέλυκα dicūt:

φορέα κενὸν λαβὼν τὸ ἔνδοθεν, καὶ γευστήριον. ἐκ δὲ τούτων, καὶ ἡ χώνη, ὅταν εἴπῃ Φερεκράτης ἐν πετάλῃ, Κύλικα τοίνυν μέλανος ἀνθοσμίου ἤντλουν διὰ χώνης. καὶ ὁ τρύγοιπος, καὶ ὁ σάκκος ἐπὶ τοῦ τρυγοίπου εἰρημένος, καὶ ὁ ὑλιστήρ. Ἱππῶναξ δέ φησιν, ὥσπερ ἐκ τροπαίου σάκκος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ.

Περὶ τῶν τοῦ ἀποβλύζειν σκευῶν.

ΚΑὶ μὴν ὅτῳ φίλον ἀποβλύζειν πιόντα, καὶ ἐξεμεῖν, ὅπερ οἱ πολλοὶ κοτταβίζειν καλοῦσιν, εὐπρεπεστέρα τούτῳ λεκάνη τις, ὑποδέξασθαι τὸ ἐπάνω πλέον τοῦ ποτοῦ. καὶ γὰρ ἵνα ἐξεμοῦσι, καὶ τοῦτο λεκάνην καλοῦσιν. ὡς Κρατῖνος μὲν ἐν ὥραις ἔφη, Μῶν βδέλυγμ' ἔχει; πτερὸν ταχέως τις καὶ λεκάνην εἰσενεγκάτω. Πολύζηλος δὲ ἐν μίμῳ τυνδαρέῳ, Λεκανίῳ γὰρ πρῶτον μὲν ἐναπονίψεις, ἐνεξεμέσεις, ἐνεκπλήσεις. ὥστε καὶ λεκάνιον τουτὶ τὸ ἀγγεῖον λεκτέον. ἔξεστι δὲ αὐτὸ καὶ λέβητα, καὶ λεβήτιον καλέσαι. καὶ σκάφην εἶπεν ἐν τῷ ἀναγύρῳ Ἀριστοφάνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΒ.

Ἐφ' ὧν ἀποπλύνονται οἵ τε πόδες, καὶ τὰ ἐκπώματα.

ΤΑυτὸ δὴ ἄν τις εἴποι τοίνυν καὶ περὶ ἐκείνου τοῦ σκεύους, ᾧ τοὺς πόδας ἐναπονιπτέον. λεκάνην τε γὰρ αὐτὸ ὀνομαστέον, καὶ λέβητα, Ὁμήρου εἰπόντος,

Ὣς ἄρ' ἔφη, γρηῢς δὲ λέβηθ' ἕλε παμφανόωντα,
Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλύ.

ἔξεστι δὲ καὶ σκάφην ὀνομάσαι κατ' Αἰσχύλον που σκάφην εἰπόντα ἐν σισύφῳ,

Καὶ νίπτρα δὴ χρὴ θεοφόρων ποδῶν φέρειν,
Λεοντοβάμων τοῦ σκάφη χαλκήλατος.

καλεῖται μέντοι καὶ ποδονιπτὴρ ὁ λέβης. τὸ δὲ ἀπ' αὐτοῦ ὕδωρ, νίπτρον, πλωυτήελον, ἢ ποδόνιπτρον, ὡς ἐν ἥρωσιν Ἀριστοφάνης λέγει. ἰστέον δὲ ὅτι τὴν λεκάνην, πέλιν οἱ τραγῳδοὶ καλοῦσιν. οἱ δὲ αἰολεῖς πέλυκα,

μάλιστα τῶν ξυλίνων, ἀπὸ τοῦ πεπελεκηκέναι. ἵνα δὲ ἀποπλύνεται τὰ ἐκπώματα, ὁλκεῖον. τάχα δὲ καὶ λουτήριον. τὸ δὲ ὑπόθημα αὐτοῦ τάχα δὲ καὶ ὑπόστατον κλητέον, ὡς ἐν τοῖς δημιοπράταις εὑρίσκεται τοὔνομα ἐπὶ πάντων ὑποθημάτων. ἴσως δὲ καὶ καθ' Ὅμηρον ὑπόκυκλον, εἰπόντα,

Χρυσέα δέ σφ' ὑπόκυκλα ἑκάστῳ πυθμένι θῆκε.

τὸν δὲ πυθμένα, καὶ πύνδακα ἄλλοι τε καὶ Φερεκράτης ἐν λήροις, Λαβοῦσα μὲν τῆς χοίνικος τὸν πύνδακα, εἰσέκρουσεν. Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν δράμασιν, ἢ κενταύρῳ, ἐκκρουσαμένους τοὺς πύνδακας εἴρηκε. τὴν δὲ ἀπύθμενον κύλικα, ἐν τριπολέμῳ Σοφοκλῆς, ἀπυνδάκωτον ὠνόμασεν, Ἀπυνδάκωτος οὐ βαπτίζεται κύλιξ.

ΚΕΦΑ'ΛΑΙΟΝ ΚΓ.

Περὶ τραπέζης, καὶ τῶν ταύτης σκευῶν.

Ἡ δὲ ὑποκειμένη τοῖς ὄψοις τράπεζα, καὶ τρίπους ἂν καλοῖτο. εἴρηκε γοῦν Ἀριστοφάνης ἐν Τελμισσεῦσι,

Καὶ πόθεν ἐγὼ τρίπουν τράπεζαν λήψομαι.

καὶ ἐν ἐκκλησιαζούσαις,

Καὶ τὴν τρίπουν δ' ἐξένεγκε καὶ τὴν λήκυθον.

εἴρηνται δὲ οἱ τρίποδες καὶ παρὰ Ξενοφῶντι ἐν τῇ ἀναβάσει, ὥσπερ καὶ τριπόδια, καὶ πράγματα. τὸ δ' ἐπίθημα τοῦ τρίποδος, κύκλον, καὶ ὅλμον δεῖ καλεῖν. ἐπεὶ καὶ τοῦ Δελφικοῦ τρίποδος τὸ ἐπίθημα, ᾧ ἐγκάθηται ἡ προφῆτις, ὅλμος καλεῖται. ὡς τὰ μέσα τοῦ ἐμπύρου τρίποδος, γάστρα καθ' Ὅμηρον. ἐν δὲ τοῖς δημιοπράταις, καὶ τράπεζά τις μονόκυκλος πέπραται. καὶ μὴν καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα τοῖς τρίποσι, τράπεζαι καλοῦνται, καὶ μαγίδες, ὅς τις χρῆσθαι λέγοιτο τῷ ὀνόματι, κυριωθέντι ἐπὶ τὰς μάκτρας, ἢ ἐπὶ τὰ ἱερὰ δεῖπνα, ἢ ἐπὶ τὰ πρὸς θυσίαν φερόμενα, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ εἴρηται, Ἑκαταίας μαγίδος δόρπον. Κρατῖνος δὲ ἐν Βουσίριδι εἴρηκεν,

Ὁ βοῦς ἐκεῖνος, χ' ἡ μαγίς, καὶ τἄλφιτα.

παρὰ μέντοι Ἐπιχάρμῳ ἐν πυρκαεῖ Προμηθεῖ, καὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπίνην χρῆσιν εἴρηται, κύλικα, μαγίδα, λύχνον. σκεύη δὲ τραπεζῶν τὰ πρὸς τροφῆς ὑπηρεσίαν, κύκλοι, τεύχη, χύματα, κοῖλοι πίνακες, ἐκπέταλοι, ἢ ὕπτιοι, ἢ κυκλοτερεῖς.

imprimis ligneum, à cædendo. Vbi vero pocula abluuntur, ὁλκεῖον vocatur: fortassis & lauacrum. quod autem supponitur huic, forte fulcrum vocandum est: vt in Foro publico nomen hoc inuenitur de omnibus suppositiciis fulcris. fortassis etiam secundum Homerum, Circulus inferior dicentem, Aureos vero singulis circulos supposuit. Fundum vero, alii πύνδακα vocant: tum & Pherecrates in Liris, Prehendens quidem chœnicis fundum infixit. Aristophanes sane in Fabulis, aut Centauro, Excussos fundos dixit. Calicem vero, fundo carentem, Sophocles in Tripolemo, Ἀπινδάκοτον vocat. Fundo carens calix, tabulæ non seruit.

CAPVT XXIII.

De mensa, & eius vasculis.

OBsoniis autem supposita mensa, etiam tripes vocatur: dixit siquidem Aristophanes in Telmissensibus, Et vnde ego mensam sumam tripedem? & in Concionantibus, Et tripodem extulit, atque lecythũ. Tripodes quoque dicti sunt apud Xenophontem, in Expeditione: sicuti Tripodia quoque & res. Tripodis autem operculum, circulum appellare oportet, & ὅλμον. Quoniam & Delphici Tripodis operculum, cui Vates insidet, ὅλμος vocatur: Medietas autem tripodis igniti, Venter, secundum Homerum. In Publica autem auctione, etiam Mensa quædam, vnicum circulum habens vendita est. Veruntamen etiam ea, quæ tripodibus imponuntur, mensæ vocantur: & magides, quicunque hoc nomine vti dicatur, proprie accommodato ad mactram aut sacras epulas, vel ad ea quæ ad sacrificium feruntur, vt apud Sophoclem dicitur, Hecatææ magidis cænam. Cratinus vero in Busiride dixit, Bos hic, magis, & farina. Apud Epicharmum quidem, in Prometheo Combusto, etiam secundũ humanũ vsum dictũ est. Calicem, magidem, lychnum. Mensarum autem vascula, cibis seruientia: circuli, vasa, fusoria, cylilances patulæ, supinæ aut rotundiores.

Tum & patellæ quædam piscatoriæ. Aristophanes vero videtur discernere lances quasdam, ignis expertes: vt cum in Telmissensibus inquit, Patellam ignis expertem, & piscibus idoneam. Fortassis & patinas dices, non enim sordidum est, hoc nomine vti: licet de obsoniorum vasculis hoc dici, nũquam inuenerim. Sed de Pictorum vasculis, Socrate Patellas dicente: nihil intererit, quo minus de lancibus nomen hoc *dici videri possit, & secundum consuetudinis vsum, & cognitionem, vsitatum fieri. Sed & πίνακες ipsi, non modo obsoniorum vas: sed tabulam quoque significant, apud Homerum, & tabulam indissolutam. Tum & Pictorum Lances, vt in Publice venditis inuenire licet. Atq; lanx variegata à pictura dicitur: vel lanx altera depicta. Ibi sane & lãces, Μαζηλοὶ vendũtur. Sed in Antiphanis Genitoribus, Veneris patella dicta est. Vasculis vero adnumerare oportet, pelues, lecanides, lebetulos, cophinos, paropsides. Aristophane dicente in Holcadibus, Cophinos faciente Figulo, quoscunq; distribuũt. dicit insuper in Cotylo, Et cophini omnes. Quod autẽ vasculum hoc, non fictile tantũmodo cõficitur, sufficienter Aristophanes arguit in Babyloniis dicẽs, Eget ducẽtis drachmis, vnde igitur erit, vt hunc cotylum ferat? Cophini vero, corticibus confectæ lances quædam fuisse videntur. A quibus euacuare, aut ebibere, κανάξαι, & ἐκκανάξαι nominant. vt Eupolis in Amicis, Hanc vero ipsis euacuat. Sed in Publico foro, non Cophinos modo, sed & canistra inuenimus. Intinctoria, lebetes, catini. Acetabula: non enim de cottaborum ludo solummodo, acetabula dicta sunt: sed etiam de illis, quæ eduliorum necessitati seruiunt. vt Aristophanes in Auibus, Acetabulum hinc appone capiens, aut catinum. & in Phrynichi Musis, Et in acetabulis chœnices tres, aut duos farinæ. Lecides vero, Epicharmus dixit in Niobes Nuptiis, Lecidem, & duo intinctoria. In Scyrone vero, etiam catinus fictilis dicitur. In Foro autem publico, λέκος quoque inuenimus: etiam Hipponacte dicente, Frumenti λέκος. Hippocrates autem

καὶ πινακίσκοι τινὲς ἰχθυηροί. Ἀριστοφάνης δ' ἔοικε διαιρεῖν τινας ἀπύρους πινακίσκους, ὡς ὅταν φῇ ἐν Τελμισεῦσι, Πινακίσκον ἄπυρον ἰχθυηρόν. τάχα δ' ἂν εἴποις καὶ πινάκια. οὐ φαῦλον γὰρ χρῆσθαι τούτῳ τῷ ὀνόματι. ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν ὀψοφόρων σκευῶν οὐ μέμνημαι παρά τινι εὑρών, ἐπὶ δὲ τῶν παρὰ τοῖς ζωγράφοις, Σωκράτους εἰπόντος τὰ πινάκια. οὐδὲν κωλύει ὑποκόρισμα πινάκων εἶναι δοκοῦν ποιῶμαι, κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς συνηθείας χρῆσιν καὶ γνῶσιν εἰς χρῆσιν ἐλθεῖν. ἐπεὶ καὶ οἱ πίνακες αὐτοὶ οὐ μόνον τὸ ἐπὶ τοῖς ὄψοις ἀγγεῖον δηλοῦσιν, ἀλλὰ καὶ δέλτον παρ' Ὁμήρῳ, καὶ σανίδα ἄλυτον. καίτοι καὶ τὰ τῶν ζωγράφων πινάκια, ὡς ἐν τοῖς δημιοπράταις ἐστὶν εὑρεῖν, Καὶ πίναξ ποικίλος ἀπὸ γραφῆς, καὶ πίναξ ἕτερος γεγραμμένος. ἐκεῖ δέ που καὶ πίνακες μαζηλοὶ πιπράσκονται. ἐν δὲ Ἀντιφάνους Ἀφροδίτης γοναῖς, πινακίσκιόν ἐστιν εἰρημένον. Τοῖς δὲ ἀγγείοις προσαριθμητέον λεκάνας, λεκανίδας, λεκανίσκους, κάναστρα, μαζονόμια. Ἀριστοφάνους εἰπόντος ἐν ὁλκάσι, Τὰ δὲ κάναστρα τοῦ ποιήσαντος τοὺς κεραμέας, οὕς τινας προσνέμουσι. λέγει γοῦν ἔτι ἐν Κωτύλῳ, Καὶ πάντα κάναστρα. ὅτι δὲ γίγνεται οὐ κεραμεοῦν μόνον τοῦτο, ἱκανὸς Ἀριστοφάνης μηνῦσαι ἐν Βαβυλωνίοις εἰπών, Δεῖ διακοσίων δραχμῶν, πόθεν οὖν γένοιτ' ἂν τὸν κότυλον τοῦτον φέρειν. τὰ μέντοι κάναστρα, φελλώδεις τινὲς πινακίσκοι εἶναι δοκοῦσιν, ἀφ' ὧν καὶ τὸ ἐκκενῶσαι, ἢ ἐκπιεῖν, κανάξαι λέγουσι, καὶ ἐκκανάξαι. ὡς Εὔπολις ἐν τοῖς φίλοις, Τὴν δ' αὐτοῖς ἐκκανάξει. ἐν δὲ τοῖς δημιοπράταις, οὐ κάναστρον μόνον, ἀλλὰ καὶ κάνυστρον εὑρίσκομεν. ἐμβάφια, λεκάνεια, τρυβλία, ὀξύβαφα, ὀξυβάφια. οὐ γὰρ μόνον ἐπὶ τῶν κοτταβικῶν εἴρηται ὀξύβαφα, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς εἰς τὴν ἐδωδίμων χρείαν, ὡς ἐν ὄρνισιν Ἀριστοφάνης,

Ὀξύβαφον ἐντευθενὶ προσθοῦ λαβών, ἢ τρυβλίον.

κἀν ταῖς Φρυνίχου μούσαις, Κἀν ὀξυβάφῳ τρεῖς χοίνικας, ἢ δύ' ἀλεύρων. καὶ λεκίδας δὲ Ἐπίχαρμος εἴρηκεν ἐν Νιόβης γάμῳ, Λεκίδα καὶ ἐμβάφια δύο. ἐν δὲ Σκύρωνι, καὶ πηλινολεκίς. ἐν δὲ τοῖς δημιοπράταις, λέκος εὑρίσκομεν. Ἱππώνακτος δὲ εἰπόντος καὶ λέκος πυροῦ. Ἱπποκράτης δὲ

ἐν τῷ περὶ τὰς κνιδίας δόξας, λεκίσκον εἴρηκε. Τὰς δὲ παροψίδας, ἡ μὲν πλείστη χρῆσις ἐλέγχει τοὔνομα ἐπὶ μάζης, ἢ ζωμοῦ τινος, ἢ ἐπὶ ἐδέσματος εὐτελοῦς, ὃ δεῖ παροψήσασθαι πεπτόν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τὸ ἀγγεῖον λεκτέον θυηλίσιον. οὐ γὰρ ἄχθομαι τὰ συνήθη τῶν ὀνομάτων, κἂν παρά τινι τῶν ἧττον κεκριμένων εὕρω, παράγων εἰς χρῆσιν, ἐπειδὴ ἂν ἔχω τὴν πρὸς τὸν εἰπόντα ἀποστροφήν. τὸ μὲν γὰρ ἐν τῷ Μεταγένους Φιλοθύτῃ, Κἂν πολλαῖς παροψίσι, καὶ κεναῖς θυηλισίοις τὸ θέατρον, οἶδ' ὅτι ἐστὶν ἀμφίβολον. ἐν δὲ τῇ Ἀντιφάνους Βοιωτίᾳ σαφέστατα ἐπὶ τοῦ ἀγγείου ἐστὶν εἰρημένον, Καλέσας παρατίθησιν ἐν παροψίσι βολβούς. καὶ κυλίχνας ἀγγεῖον παροψοφόρον, ἐν Ταγηνισταῖς δόξειεν Ἀριστοφάνης λέγειν εἰπών, Τὸ δ' ἔτνος ἐν ταῖς κυλίχναις τουτὶ θερμόν, καὶ τουτὶ παμφλάζον. Χρηστέον καὶ μυστιλαις, ἢ μυστίλοις, ἢ γλώτταις, ἢ μυστιλαρίοις, ἢ κοχλιωρύχοις, ἢ λιστρίοις, καὶ μαχαίραις, μαχαιρίῳ, ἢ μαχαιρίδι. καὶ μαχαίροις μέν, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. ἀλλ' ὅταν Φερεκράτης φῇ, Μάχαιραν ἄρρεν ἔθηκας, οὐδέ με εἴργασεν ἡ μάχαιρος, ἐπὶ βοῇ ἀναστήσω κρέα. ἀπὸ δὲ τῆς μαχαίρας, καὶ τῷ μαχαιρίῳ, καὶ τῇ μαχαιρίδι χρηστέον. ἐν δὲ τοῖς δημιοπράτοις εὑρήκαμεν μαχαίρια ἐλεφάντινα, καὶ μαχαίρια κεράτινα. καὶ χέρνιβα δέ, καὶ λέβητας, καὶ πρόχους, καὶ χερνίβιον. καὶ ταῦτα ἐκ τῆς παρ' Ὁμήρῳ χρήσεως,

Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος πρόχοον θ' ἅμα
χερσὶν ἔχουσα.

ῥητέον δὲ αὐτὸ καὶ χειρόνιπτρον, Εὐπόλιδος εἰπόντος ἐν κόλαξι, Φροῦδον τὸ χειρόνιπτρον. οἷς ἐπακτέον καὶ σπόγγους, καὶ σπογγίας. ἐπὶ δὲ τούτοις, καὶ κανᾶ, καὶ κάνυστα, καὶ κάνιππα. καὶ κανίσκια μὲν Κράτης ἐν ἥρωσιν εἶπεν. Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἀχαρνεῦσι, κάνυστος. ἐν δὲ Γηρυτάδῃ,

——ἄλλος δ' εἰσέφερε πλεκτῷ
Κανισκίῳ ἄρτων περίλοιπα θρύμματα.

Καὶ κανοῦν δ' ἀρτοφόρον. εἴποις δ' ἂν καὶ κίστην ὀψοφόρον, καί που καὶ κοίτην, ὡς ἐν τοῖς Βάπταις Εὐπόλιδος, Ἀλλὰ καὶ τὰς κοίτας οὐκ ἔχουσι πλουσίως σεσαγμένας. καὶ ἐν Φερεκράτους μυρμηκανθρώποις, Ἀλλὰ καὶ κοίτας τὰς ἐν ἐμοί. ἐν δὲ τῇ Ἴωνος Ἀλκμήνῃ, ὃ εἰς τὴν τῆς τροφῆς παρασκευὴν ἦν, θυλακίσκη ὀνόμα

in Libro De Cnidiæ Sententiis, Leciscum dixit. Cæterum paropsides, vulgari vsu ad massam quandam, aut ius aliquod referuntur, vel ad edulium quoddam frugale, quod appositum condire oportet: veruntamen & vas hoc, θυηλίσιον vocandum est. Consueta enim vocabula non repudio, etiamsi apud minus probatum Authorem inueniam, vsitata reddens: quoniam ad vtentem his, habeo refugiũ. Illud enim in Metagenis Philothyte, Et in multis paropsidibus, & vacuis thyelisiis theatrum, noui esse ambiguum: cæterum in Antiphanis Bœotia manifestissime de vase dictum est, Vocare addit in paropsidibus bulbos. Porro Scutellas quoque, obsoniorum vasculũ vocare videtur Aristophanes, in Tagenistis dicens, Ius vero in scutellis hoc calidum, & ardens. Vtendum etiam canicis, lingulis, mystilariis, cochlearibus, nouaculis, cultris, cultello aut gladiolo. Atque μάχαιρος sæpe masculine dicitur, vt cum Pherecrates inquit, Machæram masculum dedisti, neque me impediuit machæra, quoniam clamore suscitabo carnes. A cultro vero, etiam cultello vtendum est. In Foro autem publico inuenimus, Cultros eburneos, & cultros corneos: præterea lauacrum, lebetes, gutturnia, & pollubrum. Atque hæc ex Homeri vsu desumuntur, Lebetem simul, gutturniumque ancilla manibus tenens. hoc idem etiam, manuum lauacrum appellandum est, Eupolide dicente in Adulatoribus, Vacuum gutturnium. Quibus etiam spongiæ addendæ sunt, ad hæc vero calathi, fiscellæ, cophini, Et Caniscia, dixit Crates in Heroibus: sed Aristophanes in Acharnensibus, Κάνυστοι & Gerytade, Alius vero inferebat plicato in calatho relicta panum fragmenta. Tum & canistrum panarium. Dices quoque, cistam obsoniariam: fortassis Arcam quoque, vt in Baptis Eupolidis, Verum neque arcas habent copiose repletas. & in Pherecratis Myrmecanthropis, Veruntamen & arcas, quæ penes me sunt. Cæterum in Iouis Alcmene, vas ad ciborum apparatum destinatum, Capsula no-

minatum est. Et obsoniorum sportã, è iuncis plicatam, in Amphiarao dixit Aristophanes: in Acharnensibus autẽ, Sportulam: quam & Plicatam vocauit, apud Tragœdum. Verum eduliorum vascula dices, Scutellas, acetabula: & oleariam infusionem, quam Eupolis, Vas longum appellauit. Et Ἀνάκερμα, in Conuiuatoribus Aristophanis dictum est. In Tagenistis vero, quoddam vas, etiam Mellarium est nominatum. Dices etiam penũ, Cyminothecam, secundum Nicocharmũ in Galatea. Scitis elaboratũ manibus Fabri, multa in se parua habens receptacula, cyminodochum, & cyminodocham. Cyminotheca autem, in Publico foro dictum est. Sed in Geloi Apollodori Grammatopœo Cyminotheca inter hæc vocabula recenseri videtur. Si vero in focis instrumentum quoddam, ῥιπὶς dictum est, quo carbones sufflant: vt in Acharnensibus dicit Aristophanes, Craticulam huc mihi pone, & ῥιπίδα: nihil prohibuerit, etiam de muscarum depulsione, hoc nomine vti. licet flabellum in Menandri Philadelphis inuenire liceat. & in Anaxippi Citharœdo, Flabellum arripiens, huc assiste.

CAPVT XXIV.

De coqui instrumentis.

HIs etiam, coqui vasa adnumeranda sunt: ollæ, ollulæ, aulæ. Thraces vero, ollam, ζευταίαν vocant. Patinæ, patellæ, capsæ, capsulæ, cacabi, aheni, foci, sartagines, foculi, lebetes, lebetia, lebetaria, verua, verua bouilla. Et Obelisci, in Acharnensibus Aristophanis, Fer obeliscos, vt turdos assem. In Foro publico vero, etiam Condimentũ obeliscorum venditũ est. Tũ & κρατευτὰς, vocabis lapides, quibus verua innitũtur: & crateuteria. & vt in Foro publico inuenire licet, Crateutas plumbeas. Nomen sane Δημιόπρατα, non apud Aristophanem in Equitibus tantummodo dictum est, Ostreorum condimenta publico vendita inuidus: verum etiam apud Comodidascalos. Tum & apud Lysiam Oratio est, in foro dicta, De publice venditis.

νόμασαι. καὶ σπυρίδα δὲ ὀψῶν, πλεκτὴν ὀψῶν σχοίνων, ἐν Ἀμφιαράῳ Ἀριστοφάνης εἴρηκεν. ἐν δὲ Ἀχαρνεῦσι, σπυρίδιον. ὃ καὶ πλεκτὴν εἴρηκε, παρὰ τραγῳδῷ. Καὶ τὰ μὲν τῶν ἐδεσμάτων ἀγγεῖα ἐρεῖς, κυψέλας, ὀξίδας. καὶ τὴν ἐλαιηρὰν ἐπίχυσιν, ἣν Εὔπολις μακρὸν ἀγγεῖον ὠνόμασεν, ἀνάκερμα δὲ ἐν Δαιταλεῦσιν Ἀριστοφάνους εἴρηται. ἐν δὲ Ταγηνισταῖς ὠνόμασταί τι καὶ μελιτηρὸν ἀγγεῖον. εἴποις δὲ ἂν καὶ τὴν ἐδεσματοθήκην, κυμινοθήκην. Νικοχάρμου εἰπόντος ἐν Γαλατείᾳ, Σοφαῖς παλάμαις τέκτονος εἰργασμένον. πολλὰ ἐν αὐτῷ λεπτὰ ἔχον καδδίσκια, κυμινοδόχον καὶ κυμινοδόχην. καὶ κυμινοθήκη δέ, ἐν τοῖς δημιοπράτοις ἐστὶν εἰρημένη: ἐν δὲ τῷ τοῦ Γελῴου Ἀπολλοδώρου γραμματοποιῷ, κυμινοθήκη μεταξὺ τῶν λόγων τούτων εἶναί μοι δοκεῖ. Εἰ δὲ ἐπὶ τῶν ἑστίαις ἔν τι τῶν ἀναγκαίων ἡ ῥιπίς, εἴρηται μὲν ἐπὶ τοῖς ῥιπίζουσι τοὺς ἄνθρακας, ἐν τοῖς Ἀχαρνεῦσιν Ἀριστοφάνους,

Τὴν ἐσχάραν μοι δεῦρο καὶ τὴν ῥιπίδα.

οὐδὲν δὲ κωλύει καὶ ἐπὶ τῆς τῶν μυίας ἀποσοβήσεως καταχρῆσθαι τῷ ὀνόματι, καίτοι καὶ τὴν μυιοσόβην ἔν γε τοῖς Μενάνδρου φιλαδέλφοις ἐστὶν εὑρεῖν. καὶ ἐν Ἀναξίππου κιθαρῳδῷ, Μυιοσόβην λαβὼν παράστηθι ἐνταῦθε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ.

Περὶ τῶν τοῦ μαγείρου σκευῶν.

ΠΡοσαριθμητέον δὲ τούτοις καὶ τὰ τοῦ μαγείρου σκεύη, χύτρας, χυτρίδια, χυτρίδας. ζευταίαν δὲ τὴν χύτραν οἱ Θρᾶκες καλοῦσι. λοπάδας, λοπάδια, ἐχίνους, ἐχινίσκους, χαλκία, χαλκίδια, ἐσχάρας, ἰχθυοπτίδας, ἐσχαρίδας, λέβητας, λεβήτια, λεβητάρια. καὶ ὀβελούς, καὶ ὀβελοὺς βουπόρους, καὶ ὀβελίσκους, ἐν Ἀχαρνεῦσιν Ἀριστοφάνους,

Φέρε τοὺς ὀβελίσκους, ἵνα * πήξω τὰς κίχλας.

ἐν δὲ τοῖς δημιοπράτοις πέπραται καὶ ἄρτυμα ὀβελίσκων. Καὶ κραπυτὰς δέ, καὶ κραπυτήρια ἐρεῖς. καὶ ὡς ἐν τοῖς δημιοπράτοις ἐστὶν εὑρεῖν, μολυβδοκραπυτάς. τὸ μὲν οὖν δημιόπρατα ὄνομα, οὐ μόνον παρ᾽ Ἀριστοφάνει ἐν τοῖς ἱππεῦσιν ἐστὶν εἰρημένον,

Ἐπίπαστα λείχων, δημιόπραθ᾽ ὁ βάσκανος.

ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς κωμῳδοδιδασκάλοις: πρὸς δὲ καὶ Λυσίαν λόγος ἐστὶν εἰρημένος ὑπὲρ τῶν δημιοπράτων, πρὸς Εὐθείαν.

ἐν δὲ ταῖς Ἀττικαῖς στήλαις, αἵ εἰσιν ἐν Ἐλευσῖνι, τὰ τῶν ἀσεβησάντων περὶ τῶν θεῶν δημοσίᾳ πραθέντα ἀναγέγραπται. ἐν αἷς ἄλλα τε πολλὰ σκεύη ἐστὶν ὠνομασμένα, καὶ αἱ μολύβδου κρατευταί. καὶ Εὔπολις δὲ ἐν τοῖς κόλαξιν ἔφη μολυβδίνους κρατευτάς. Τῶν δὲ μαγείρου σκευῶν, κοπίδες, σφαγίδες. καὶ σφάγιον, ὃ ὑποδέχεται τὸ αἷμα τῶν ἱερείων. τὸ γὰρ σφακτὸν, τέλους ὄνομα ἦν ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὑπὲρ τῶν θυομένων, οὕτως ἐπονομασθέν. μαγείρου δὲ σκεύη καὶ τορύνη, καὶ * ἐοργὴ, καὶ εὐεργή. τὸ δὲ ῥῆμα τὸ τετορύνηκας, ἔστιν ἐν Εὐβούλου παρμενίσκῳ. ἐκ δὲ τούτων, καὶ ἐτνήρυσις, καὶ ζωμήρυσις, καὶ κρεάγρα, καὶ ἁρπάγη, καὶ λύκος, ἐξαυστήρ. καὶ λίστριον, ὅ τινὲς ταγηνοστρόφιον. καὶ τάγηνον δέ. ἀλλὰ μὴν καὶ τήγανον ἔχοις ἂν εὑρεῖν ἐν ἁλιεῦσιν Εὐπόλιδος, καὶ ἐν Τηλεκλείδου ψευδέσι. ὑπόφαυλον δὲ οἱ ἐν ἱπποκόμῳ Μενάνδρου τηγανισμοί. τὸ μέντοι ῥῆμα τὸ τηγανίζεσθαι ἔστιν ἐν ἀποκλειομένῃ Ποσειδίππου. τὸν δὲ καλούμενον χυτρόποδα, ἔστι μὲν καὶ λάσανα κεκλημένον εὑρεῖν, ὡς Διοκλῆς ἐν μελίσσαις, Ἀπὸ λασάνων θερμὴν ἀφαιρήσω. ἐν δὲ τῷ πρώτῳ τῶν Ἱππώνακτος ἰάμβων εἴρηται χυτροπόδιον. ὥσπερ καὶ παρ' Ἡσιόδῳ,

Μὴ δ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιρρέκτων
ἀνελόντα.

ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἕτερόν τι δηλοῖ. ὅταν δὲ Δίφιλος ἐν ἐπικλήρῳ λέγῃ, Χύτρον μέγαν παρὰ τοῦ μαγείρου, δηλονότι τὴν χύτραν λέγει, ἀλλ' οὐ τὸν χυτρόποδα. Εἰδέναι δὲ οὐ φαῦλον, ὅτι καὶ χύτρα φιλήματος ἦν εἶδος, ὁπότε τὰ παιδία φιλοίη, τῶν ὤτων ἐπιλαμβανόμενα. ὑποδηλοῖ δὲ Εὔνικος ἐν ἀντίᾳ,

Λαβοῦσα τῶν ὤτων φίλησον τὴν χύτραν.

οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ βοῦν ἂν εἴποις, τὸν χυτρόποδα. καί τοι καὶ ἀνθράκιον, Ἀλέξιδος εἰπόντος ἐν λημνίᾳ, Καὶ μὴν παρῆν μὲν ἀνθράκιον ἡμῖν ἐν μέσῳ, σείσων τε κυάμων μεστός. καὶ γὰρ ὁ σείσων, ἀγγεῖον ᾧ κυάμους, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον ἀνέφρυγον. καὶ μὴν ἐσχάραν εἴποις ἂν τὸ ἀνθράκιον τοῦτο, καὶ ἐσχάριον, Ἀριστοφάνους ἐν ταγηνισταῖς εἰπόντος ἐσχάρια. ὁ δὲ Στράττις ἐν ψυχασταῖς φησι, Πῶς ἂν κοιμίσειέ μοι τὶς θυμαλώπων μεστὴν ἐσχάραν. καὶ εἰσὶν οἱ θυμάλωπες, οἱ ἡμίκαυστοι ἄνθρακες. Τῶν δὲ μαγει-

In columnis autem Atticis, quæ in Eleusine extant, eorum qui in Deos impii sunt, publicata bona, inscribuntur. vbi multa alia vasa nominata sunt, tum & Crateutæ plumbeæ. Sed & Eupolis, in Adulatoribus, Plumbeas crateutas inquit. Inter coqui quoque instrumenta sunt, cultri, cultri mactatorii. Et σφάγιον, quod sacrificiorum sanguinem suscipit. Σφακτὸν enim, ceremoniæ nomen est, sacrificiis adhibitæ, sic dictum. Tum & coqui vasa sunt, coclear, tudicula, euerge. Verbum vero ipsum, Tudiculauisti, in Eubuli Parmenisco extat. Ex his etiam fuerit, coclear, quo ius sorbetur. Fuscina, harpage, & lupulus, extractorius. Et listrum, quod nonnulli vertebram sartaginis vocant: tum & sartago. Veruntamen & τήγανον inuenire licet, in Piscatoribus Eupolidis, & Teleclidis * Mendacibus. Sordidum autem est, Sartaginulę, in Equisone Menādri. Verbum quidem, Frigere, in Apocleomena Posidippi extat. Vas autem, quod alias chytropodum vocant, etiam λάσανα dictum inuenies: vt Diocles in Melissis, A lasanis calidam accipiam. In Primo autem Iamborum Hipponactis, Chytropodium dictum est: quemadmodum & apud Hesiodum, Neque à pedatis ollis nondum lustratis rapiens. Verū hoc aliud quiddam significat. Cum vero Diphilus in Epiclero inquit, Aulam magnam apud coquum: sine dubio ollam intelligit, non chytropodem. Neque etiam inconueniens est nouisse, quod χύτρα, osculi species erat, cum Puerulos, auriculis præhensos oscularentur: quod & Eunicus in Antia innuit, Ollam prehensis osculator auribus. Veruntamen chytropodem, etiam Βοῦν appellabis, & Anthracium, secundum Alexidem, dicentem in Lemnia, Siquidem nobis in medio stabat anthracium, sesumque fabarum plenum. Sesum enim, vas fuit, in quo fabas, aut alia huiusmodi frigebant. Anthracium vero hoc, Cratem vocabis, & Craticulum, secundum Aristophanem, dicentem Craticulas: sed Strattis in Psychastis inquit, Quomodo quis mihi prunis plenam sopiet craticulam? Prunæ siquidem, semiusti carbones sunt. Coquinariorū quoq; ordinis fuerint,

fuerint, olearia cella, pecten, scamnum incisorium. Coquinaria mensa, quam Neoterici Abacum vocant: nomen autem extat in Menandri Messenia, Ductus est omnino ad abacum quendam. Adhæc mactra, scapha, magis, pila, canistrum. Et Nuper excauatam pilam, dixit Eupolis in Capris. Sicuti Aristophanes in Vespis, Recentem molam dixit. Sed Menander in Demiurgo, pilam hanc, Lintrem vocauit. Idem quoq; significant, mortariū, & pila: scapham enim sic nominauit Aristophanes in Pace. Scaphulam quoque, eandem scaphā vocat in Holcadibus: sic coniungens, Scaphulā & Mactrā. In Foro autē publico, inuenitur Scapha lōga, & scapha turbinata. Mortarium vero, etiam Mortariolum vocabis, secūdum Aristophanē in Pluto. eundemq; Solon in Iambis, Igdam vocauit, dicens, Festinantes apportant, hi quidem igdam: illi vero, silphiū. nōnulli vero, acetū. Manifestius porro in Coroplatho Antiphanes, Mulier ad tibiam venisti, saltato denuo igdam. Est equidem igda, etiam saltationis species. Comicus porro ad nomen alludēs, adiunxit: * Mortarium ignoras? id est igdam. Pyranum vero, id est foculū mēsariū: quo prunas ferunt, mea sententia pyrophorum quoq; nominabis. Coquinaria quoque sunt, cultri, & excoriatorii cultri. Apud Aristophanem sane in Equitibus, Coquus dicit, cultrorum coquinariorum ictibus. Huius quoque ordinis est, culter caseiseca, quem cobylem vocant: è quibus Caseiseca quidem, est in Platonis Adonide. Et Aristophanes in Aeolosicone, Coclear, mortarium, focus, caseiseca: Cobylis vero, in Philemonis Rapto, Video coquos, cobylem, & scapham. Adnumerare his quoque conuenit, bipennem, coclear, pistillum. Tum & Sattago, in Publico foro vendita est. Et aspergillum, quod commune est tam Pistori, quā coquo: vas à rigando denominatū. Sed si & Abacū, coqui vasis adnumerare velis, Cratini authoritate vtendum est, dicentis in Cleobulo, Tradidit nucū abacum. Tum & Abaculum dices, de altero enim hoc dictum est à Lysia pro Callæschro. Post abaculum, mensulamque seipsum vendens: veruntamē nomine hoc, de obsonigero

εικῶν, καὶ ἐλεόν, ξαίνιον, ἐπίξηνον, τράπεζα μαγειρική. ἣν οἱ νεώτεροι ἐπικόπανον. ἔτι δὲ τοὔνομα ἐν Μενάνδρου μεσσηνίᾳ, Ἡγεῖτο μὲν ὅλως ἐπικόπανόν τι. ἔτι δὲ μάκτρα, σκάφη, μαγίς, [σκαφὶς] κάρδοπος, κάνεον, καὶ νεόκοπον [μὲν] κάρδοπον Εὔπολις ἐν αἰξὶν εἴρηκεν. ὡς Ἀριστοφάνης ἐν σφηξί, νεόκοπον μύλην. Μένανδρος δὲ ἐν δημιουργῷ λινὸν εἴρηκε τὴν κάρδοπον. ταυτὶ δὲ ἔτι καὶ θυεία, καὶ ἀντλία. τὴν γὰρ σκάφην οὕτως ὠνόμασεν Ἀριστοφάνης ἐν εἰρήνῃ. καὶ σκαφίδα δὲ τὴν σκάφην ταύτην ἐν ὁλκάσι λέγει, συντάξας οὕτω, Σκαφίδα μάκτραν. ἐν δὲ τοῖς δημιοπράταις εὑρίσκεται σκάφη μακρὰ, καὶ σκάφη στρογγύλη. τὴν δὲ θυείαν, καὶ θυείδιον εἴποις ἂν κατὰ Ἀριστοφάνην ἐν πλούτῳ λέγοντα. καὶ ἴγδην δὲ αὐτὴν κέκληκε Σόλων ἐν τοῖς ἰάμβοις λέγων, * Σπεύσιδα οἱ μὲν ἴγδην, οἱ δὲ σίλφιον, οἱ δὲ ὄξος. καὶ ἔτι σαφέστερον Ἀντιφάνης κοροπλάθῳ, Γύναι πρὸς αὐλὸν ἦλθες, ὀρχήσω πάλιν τὴν ἴγδην. ἔστι μὲν ἴγδη καὶ ὀρχήσεως σχῆμα. ὁ δὲ παίζων πρὸς τοὔνομα κωμικὸς ἐπήγαγε, Τὴν θυείαν ἀγνοεῖς; τουτέστι τὴν ἴγδην. Τὸ δὲ πύραυνον, ᾧ τοὺς ἐμπύρους ἄνθρακας κομίζουσιν, εἴποις ἂν ἐμῇ δόξῃ καὶ πυρφόρον. μαγειρικὰ δὲ, καὶ κοπίδες, καὶ δορίδες [καὶ μαχαιρίδες.] Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν ἱππεῦσιν ὁ μάγειρος λέγει, Μαχαιρίδων δὲ πληγαῖς μαγειρικῶν. ἐν δὲ τούτοις, καὶ τυροκνῆστις, ἣν * κόβυλιν καλοῦσιν. ὧν ἡ μὲν τυροκνῆστις, ἐστὶν ἐν Πλάτωνος ἀδώνιδι. καὶ Ἀριστοφάνης αἰολοσίκωνι, Δοίδυξ, θυεία, ἐσχάρα, τυροκνῆστις. ἡ δὲ * κόβυλις, ἐν Φιλήμονος ἁρπαζομένῳ, Ὁρῶ μαγείρους, καὶ * κόβυλιν, καὶ σκάφην. Προσονομαστέον δὲ τούτοις, καὶ * πέλεκα, καὶ δοίδυκα, καὶ ἀλετρίβανον. γαστρόπτης δὲ ἐν τοῖς δημιοπράταις πέπραται. καὶ δευτὴρ, κοινὸν ἀρτοποιῷ καὶ μαγείρῳ σκεῦος, ἀπὸ τοῦ δεύειν ὠνομασμένον. ἄβακα δ᾽ εἰ βούλοιό τι τῶν τοῦ μαγείρου σκευῶν καλεῖν, προσχρηστέον σοι Κρατίνῳ ἐν κλεοβούλῳ λέγοντι, Ἐπέδωκε βαλανείων ἄβακα. καὶ ἀβάκιον ἂν εἴποις. ἐφ᾽ ἑτέρου μὲν γὰρ εἴρηται ὑπὸ Λυσίου ἐν τῷ ὑπὲρ καλλαίσχρου, Μετ᾽ ἀβακίου δὲ καὶ τραπεζίου πωλῶν ἑαυτόν. χρῆσθαι δ᾽ ἔξεστι τῷ ὀνόματι καὶ ἐπὶ ὀψοφόρου

σκεύους. ὥσπερ καὶ κακκάβην τὴν λοπάδα ἐρεῖς, εἰπόντος Ἀριστοφάνους ἐν σκηναῖς καταλαμβανούσαις. ἐν δὲ Εὐβούλου Ἴωνι εἴρηται, Τρυβλία, καὶ πατάνια, καὶ κακκάβια, καὶ λοπάδια. ὡς ἕτερόν τι ὂν, παρὰ τὴν λοπάδα τούτῳ τῷ σχήματι. καὶ κάκκαβον δὲ τὴν κακκάβην εἴποις, κατὰ τὴν τῶν πολλῶν χρῆσιν, Ἀντιφάνης κέκληκεν ἐν παρασίτῳ,

—κάκκαβον λέγω.
Σὺ δ' ἴσως ἂν εἴποις λοπάδ'. ἐμοὶ δὲ τοὔνομα
Οἴει διαφέρειν, εἴτε κάκκαβόν τινες
Χαίρουσιν ὀνομάζοντες, εἴτε σίττυβον.

καὶ Νικοχάρης δὲ ἐν λημνίαις εἴρηκεν, Κακκάβους καὶ πατάνη. καὶ πατάνιόν τι ἐκπέταλον λοπάδιον, ὅ τινες καλοῦσι πατέλλιον. ἡ μὲν πατάνη ἐν νυμφοπόνῳ Σώφρονος εἴρηται, πατάνη αὐτοποίητος. τὸ δὲ πατάνιον Εὔβουλος, Καὶ συνικτὰ σικελικὰ* πατάνια σωρεύματα. καὶ ἐν Ἀντιφάνους εὐθυδίκῳ,

—πολύπους τετμημένος
Ἐν πατανίοισιν ἑφθός.—

Ἄλεξις δὲ ἐν ἀσκληπιάδῃ πατάνια εἴρηκεν. ἐν δὲ τοῖς Ἱππάρχου πολιτείχοισιν, εὑρεῖσθαί φασι κατὰ τὴν τῶν ἰδιωτῶν χρῆσιν, κατάνιον. Οἷς μέντοι τὰς κριθὰς τρίβοντες μετέβαλλον καὶ τοὺς κυάμους, πατέλια ταῦτα ἐκαλεῖτο. εἰ δὲ καὶ κρυστάθμην ἐν τούτοις θετέον, ἰστέον ὅτι τὸ σπαρτίον, ὃ λαμβάνει ὅς τις ἀνέλκει τὸν ζυγὸν, ἀρτάνην ὠνόμαζον. Σκεῦος δὲ μαγειρικὸν καὶ ἠθμὸς, Εὐριπίδου ἐν εὐρυσθεῖ σατυρικῷ εἰπόντος, ἢ κύαθον, ἢ χαλκήλατον ἠθμὸν φέρων τοῖς δὲ τοῖς ἐποποιοῖς. ἐν μέντοι τοῖς δημιοπράταις καὶ ἠθμός τις ἐπὶ κρατῆρος πέπραται, ὃς ἴσως τοῖς περὶ τὸν οἶνον μᾶλλον προσήκει. Καὶ μὴν καὶ ἐπίχυσις χαλκοῦ ἐν τῶν τοῦ μαγείρου σκευῶν. Ἀριστοφάνης δὲ εἴρηκεν ἐν δαιταλεῦσιν,

Οὐκ. ἀλλὰ ταυτί γ' ἐπίχυσις τοῦ χαλκίου.

εἴπου δὲ καὶ φρυγεὺς, καὶ φρύγετρον, Πολυζήλου εἰπόντος ἐν διονύσου γοναῖς, Οὗπερ αἱ χύτραι κρέμανται, καὶ τὸ φρύγετρον. καὶ γὰρ εἰ τὸ φρύγετρον τοῖς κοδομεῦσι προσήκειν δοκεῖ, καὶ ἔστι ταὐτὸν τῷ κοδομείῳ ἢ κατὰ τοὺς πολλοὺς φωγάνῳ, ἀλλὰ νῦν ἔοικεν ὡς μαγείρου σκεῦος συντετάχθαι. τὸ δὲ φρυγέα, καὶ αὐτὸ ὡς σκεῦος μαγειρικὸν, εἴτε τὸ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ἔφρυγον, εἴτε τὸ φρύγετρον, ὡς ὁ κωμικὸς Θεόπομπος ὑποδηλοῖ λέγων, Φρυγεύς, θυεία, λήκυθος. καὶ μάκτραν ἀγγεῖον ἀκούοντες ἐντεῦθεν εἰρῆσθαι νομίζουσι. καὶ τὸ

vase vtendum est. Quemadmodum & Cacabum, dices ollam, secundum Aristophanem dicentem, in Scenis Coniunctis. Cæterum in Eubuli Ione dictum est, Acetabula, patinæ, cacabi, & ollulæ quasi forma cacabum, ab olla distinguat. Porro cacabulum quoque dices cacabum secundum multorum vsum. Antiphanes vocauit, in Parasito, A. caccabum aio. B. Ollā potius fortassis dixisti. A. nomē tu nihil Differre puta, siue caccabum quidā Appellare malint, siue sittybum. Et Nicochares in Lemniis dixit, Cacabus, & patina. Tum etiam patina, patentium scutellarum species est: quam nonnulli, patellam vocant. Patina enim, in Nymphopono Sophronis dicta est, Patina spontanea. Patellam vero, Eubulus, Et confertos Sicelicis patellis cumulos. Atque in Euthydico Antiphanis, Polypus concisus, coctus in patellis. Tum & Alexis in Asclepiade, Patinas dixit. Cæterum in Hipparchi Politœchis, vulgari more, Catinum dictum inuenire tradunt. Quibus vero hordea terentes ventilant, & fabas, patellas vocauerunt. Quod si etiam carnium libram his addendā duxeris, sciendum, quod funiculus, quem libram tollens arripit, laqueum appellauerunt. Vas quoque coquinarium est, Colum, secundum Euripidem in Eurysthene Satyrico dicentem, Aut cyathum, aut æneum colum exhibens hisce Poetis. In Foro autem publico Colum quoddam, pro cratere venditum est, quasi ad vinum magis referatur. Porro etiam infundibulum æneum, coquinarium vas est. Aristophanes vero in Conuiuatoribus dixit, Non: sed infundibulum æneum. Scilicet frixorium & phrygetron, Polyzelo dicente in Bacchi partu, Vbi ollæ pēdent & phrygetron. Nam etsi phrygetron frigētibus siue torrentibus conuenire videatur, & idem sit cū codomio, hoc est, sartagine, quā vulgus phoganon vocat, nunc tamen, pro coquinario vase positum videtur. Φρυγέα vero, aut ipsum appellant instrumentum, vel vas in quo frigunt, aut φρύγετρον: vt Theopompus Comicus innuit, dicens, Phrygeum, pila, & lecythus. Sed & mactram, vas intelligentes, hinc dictum esse existimant. & illud, quod

quod Romani Scamellam vocitant. Coquinarii quoque ordinis sunt, furni, clibani. Et Clibanarii boues, in Aristophanis Acharnensibus. Coquo etiam adnumeranda sunt, combustilia ligna, sarmenta. Et Titiones, secundum Sophoclem, dicentem in Hercule Satyrico, Collegerunt ligna, ceu titionum. His etiam addenda, tedæ, faces, storeæ, ligna fissilia piceæ, lampades, furni, laternæ, carbones, & marila. Et marila quidē, vocarunt cineris, vel carbonū florē. * Statim vero & cophini, huc referendi sunt. Et Canistri, carbonum vasa, Aristophane dicente, in Acharnensibus. Euripides quidem dixit, in Autolyco Satyrico, Asinos carbonigeros. Sed in Alexidis Spondophorico dictum est, Aristogitonem Rhetorem vidi, carbonum vase amictum.

CAPVT XXV.

De pistoris instrumentis.

SI vero coquinariis vasculis, Pistorum quoque instrumenta adiungenda sunt, & multi pistrinum, officinam nominauerunt: nihil intererit, etiam vas, in quo panes coquunt, sic nominare: quod nunc, furnum vocitant: vtrunque vero, πλάθανοι nominandum est: quemadmodum & illud, in quo panes formabant. Pistorii quoque ordinis fuerint, mola asinaria, mola, mola frumentaria, & molitoriæ scopæ. Tum & pausicapta instrumentū, molentium collo, ne farinam deuorent, adiunctum: quod * cardopeū nominauerūt. vt Aristophanes in Heroibus, Aut cardopum collo adaptetur. Ex his quoq; fuerint, verua, spalathrum, hostorium, radius, vertebra, magis, chœnix, medimnus, semimedimnus, sextarius. Et Modus, apud Cleonem Cantorem, in Secundo Odarum. Et apud Hipponactem in Primo Iamborum, Semimodius. Chœnix vero duplex, & Semisextarius, in Nubibus Aristophanis. Tum & cotyla, mensura non liquidorum modo, sed & aridorum: quoniam Thucydides inquit, Libro Septimo. Cotylam aquæ, & tres cotylas frumenti: valet autem

παρὰ ῥωμαίοις σκαμέλλαν. τῶν τε μαγειρικῶν, ἰπνοὶ, καὶ κρίβανοι, καὶ βόες κριβανῖται ἐν Ἀριστοφάνους ἀχαρνεῦσι. Προσθετέον δὲ τῷ μαγείρῳ καὶ ξύλα καύσιμα, καὶ κληματίδας, καὶ ἐκκαύματα, εἰπόντος Σοφοκλέους ἐν ἡρακλεῖ σατυρικῷ, Συνέλεγον τὰ ξύλα ὡς ἐκκαυμάτων. προσθετέον δὲ τούτοις καὶ δᾷδας, καὶ δᾳδία, * κορμούς, σχίζας, σχίζια, καὶ πεύκας, καὶ λαμπάδας, καὶ ἰπνοὺς, [καὶ] πανοὺς, καὶ ἄνθρακας, καὶ μαρίλην. καὶ μαρίλαν δὲ ἐκάλουν τὸν χνοῦν τῶν ἀνθράκων. τάχα δὲ καὶ λάρκους, τούτους προσονομαστέον. καὶ λαρκίδια, τὰ ἀγγεῖα τῶν ἀνθράκων, Ἀριστοφάνους εἰπόντος ἐν ἀχαρνεῦσι. Εὐριπίδης μὲν εἴρηκεν ἐν αὐτολύκῳ σατυρικῷ, Τοὺς ὄνους τοὺς λαρκοφόρους. ἐν δὲ τῷ Ἀλέξιδος σπονδοφορικῷ ἐστιν εἰρημένον, Ἀριστογείτονα τὸν ῥήτορα ἴδον λάρκον ἠμφιεσμένον τὸν * ἀνθρακηρῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ.

Περὶ τῶν τοῦ ἀρτοποιοῦ σκευῶν.

ΕΙ δὲ ἐπὶ τοῖς μαγειρικοῖς σκεύεσι καὶ τὰ τῶν ἀρτοποιῶν προσρητέον ἀρτοπωλεῖον τὸ ἐργαστήριον ὡς τινες ὠνόμασαν, οὐδὲν κωλύει καὶ τὸ σκεῦος, ἐν ᾧ τοὺς ἄρτους ὀπτῶσιν, οὕτω καλεῖν, ὃ νῦν ἀρτόπτην καλοῦσι. πλαθάνους δὲ ἑκάτερον ῥητέον; ὥστε καὶ ἐφ᾽ ᾧ τοὺς ἄρτους ἔπλαττον. ἐκ δὲ τῶν ἀρτοποιικῶν, ὄνος * ἀλέτων, καὶ μύλη, καὶ μύλη σιτοποιὸς, καὶ μυλήκορον. καὶ παισικάπη, ἣν καὶ καρδοπεῖον ὠνόμαζον. ὡς ἐν ἥρωσιν Ἀριστοφάνης,

Ἢ καρδοπείῳ περιπαγῇ τὸν αὐχένα.

ἐκ δὲ τούτων, ὀβελοὶ, σπάλαθρον, ἐπιμάκτρα, σκυτάλη, περιστροφίς, μαγίς, χοῖνιξ, μέδιμνος, ἡμιμέδιμνος, ἐκτεύς. καὶ παρὰ Κλέωνι τῷ μελοποιῷ ἐν δευτέρῳ μελῶν, κύπρος. καὶ παρὰ Ἱππώνακτι ἐν πρώτῳ ἰάμβων, ἡμικύπρον. διχοίνικον δὲ καὶ ἡμιέκτον ἐν Ἀριστοφάνους νεφέλαις. καὶ κοτύλη δὲ μέτρον οὐχ ὑγρῶν μόνων, ἀλλὰ καὶ ξηρῶν. ὅταν φῇ Θουκυδίδης ἐν τῷ ἑβδόμῳ βιβλίῳ, κοτύλην ὕδατος, καὶ τρεῖς κοτύλας σίτου. δύναται δὲ

καὶ τριτημόριον χοίνικος. ἀρτοποιϊκὸν δὲ καὶ κοδομεῖον, καὶ τηλία, καὶ μάκτρα, καὶ σκάφη, καὶ εἴ τινα τῶν μαγειρικῶν κοινὰ τοῖς ἀρτοποιοῖς. ἤπου δὲ καὶ ὅλμος, τὸ ὑπόθημα τοῦ ὅλμου, ὑφόλμιον, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ λέγει. καὶ ὕπερον δὲ, καὶ κόσκινον. καὶ κρησέρα, καὶ κρησέριον, καὶ ἀλευρότησις. καὶ ἐν τοῖς δημοσίοις πράτταις ἀναγέγραπται, κόσκινον κριθοποιόν. ὁ δὲ Ἀριστοφάνης ἐν σκηνὰς καταλαμβανούσαις, ὥσπερ κόσκινον ἀρόπινον τέτρηται.

tertiam chœnicis partem. Pistoria quoque sunt, codomæum, cribrum, mactra, scapha. & si quæ coquinarii ordinis, cum pistorum vasis sunt communia. Præterea mortarium. Ὑφόλμιον, quod mortario subiicitur, quemadmodū Aristophanes in Anagyro vocat. Tum & pistillum, & cribrum, cribri tegmen, & operculum, & cribrum tenuius. Et in Publico foro scriptum est, Cribrum ordeaceum. Aristophanes vero in Scenis Coniunctis, instar cribri perforatum est.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚϚ.

Περὶ λύχνου, καὶ σκευῶν μύρου, καὶ προσέτι κεραμέων.

Λύχνοι δὲ ἐπὶ τούτοις, καὶ λύχνοι δίμυξοι. Φιλωνίδου δὲ ἐν τοῖς κοθόρνοις εἰπόντος, Ὥσπερ οἱ δίμυξοι τῶν λύχνων. καὶ λύχνοι τρίμυξοι. καὶ κατὰ Ἡρόδοτον, λύχνα. αὐτὸς μὲν καὶ λυχνοκαΐαν εἴρηκεν. καὶ Κρατῖνος δὲ ἐν τῷ Τροφωνίῳ, καὶ Μένανδρος ἐν Θετταλικῇ. καὶ λυχνίον μὲν, ἐφ᾽ οὗ ἐντίθεται ὁ λύχνος, ἡ καλουμένη λυχνία. τοῦ δὲ λυχνίου τὸ ἀπευρινόμενον, ᾧ ἐπιτίθεται ὁ λύχνος, πινάκιον, ἢ πινακίσκιον. τὸ δὲ ἐντιθέμενον τῷ λύχνῳ, θρυαλλίς, ἐλλύχνιον, * φλογμός. ὁ δὲ νῦν φανὸς, καὶ λυχνοῦχος, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσιν ἔφη, Φαίνειν ὑπευθύνοις λυχνοῦχος. ἐν δὲ τῷ Λυσίου πρὸς Χυτρῖνον, Ἐξαίφνης τοῦ συνακολουθοῦντος οἰκέτου λίθον τις λαβὼν ἔκρουσε τὸν λυχνοῦχον. ἐν δὲ τῷ Ἀριστοφάνους Αἰολοσίκωνι, Καὶ διαφανῆ βλέπονθ᾽ ὁρῶμεν, ὥσπερ ἐν * καινῷ λυχνούχῳ πάντα τῆς ἐξωμίδος. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ λαμπτὴρ, ὁ λυχνοῦχος. ἐν γοῦν τῷ δευτέρῳ τῶν Φιλίστου βιβλίων εἴρηται, Καὶ τὰς νύκτας ἐπαίρεσθαι λαμπτῆρας ἀπτοπεφραγμένους. ὑποδηλοῖ δὲ τὸν ἐκ κέρατος φανόν. πανὸς μέντοι, καὶ φανὸς ἡ λαμπάς. ὡς ὅταν φῇ ἐν τῇ Ἀλκμήνῃ Εὐριπίδης, Πόθεν δὲ πεύκης φανὸν ἐξεῦρες λαβεῖν. καὶ γὰρ δᾷδες, καὶ λαμπάδες εἰσὶ τῶν φωσφόρων. τὰς μέντοι λαμπάδας καὶ κάμακας εἴρηκεν * ἐξαντρίας Αἰσχύλος, Κάμακες πεύκης οἱ πυρίφλεκτοι. τὸ δὲ ὀβελισκο-

CAPVT XXVI.

De lucerna, vasis vnguenti, & figulis.

HAec vero, Candelæ sequuntur, & Candelæ duplices, secundum Philonidem, dicentem in Cothurnis, Quemadmodum candelæ duplices. Atque candelæ triplices. Et Lychna, secundum Herodotum: idemque Candelæ incensionem dixit, Cratinusque in Trophonio, & Menandrus in Thessalica. Et candelabrum, cui candela, quæ & lucerna dicta est, imponitur. Candelabri autem elatior pars, cui candela inseritur, scutella dicitur, vel lanx. Quodque mediæ candelæ inest, thryallis, ellychnium, & phlogmus. Quam vero nunc lampadem vocant, etiam Laterna dicitur: vt Aristophanes dicit in Acharnensibus, ad prodendos reos candelabrum. Sed apud Lysiam Ad Chytrinum, Repente vero quis arrepto lapide, sequentis Famuli laternam excussit. Cęterum in Aristophanis Aeolosicone, Et pellucida omnia videmus exomidis, vt in noua laterna. Laterna vero, etiam λαμπτὴρ dicta est. Tum in Secundo Philisti Libro dictum est, Et noctu obseptas laternas attollere: intelligit vero laternam corneam. Πανὸς autem, & φανὸς, etiam facem significant: vt cum Euripides dicit in Alcmene, Vnde vero piceam facem accipiendam inuenisti? Tedæ enim, & lampades, luciferorum sunt. Lāpades præterea, Perticas vocauit Aeschylus, Perticæ picatæ incensæ. Obelisco-

lychnium

lychnium autem, militare instrumentum est: dictumque à Theopompo Comico, in Pace, Nos vero bona fortuna obeliscolychniũ permutantes, & ensem acutum. Verum cum Aristophanes in Aeolosicone dicit, Duobus lychnidiis: nimirum candelabra intelligit, & non paruas lucernulas. Sicuti cum & Crates inquit, in Vicinis, Non est mihi lychnidium. Manifestius tamen in Aristophanis Fabulis, aut Niobe, Sed candelæ instar, recumbit super lychnidium. Et in Phœnissis, Et stilba, quę mihi noctu lumen fert super candelabro. Vnde patet, quod & stilba, lucernę species est. Verum si & vnguentis, in his vtendum est: quod vnguentum Aristophanes, in Tagenistis, Vnguentulum vocauit: dictaque ab eodem sunt, Vasa vnguentaria. Dicitur etiam lecythus vnguentaria, tu vero etiam vnguentiferam vocabis. Sed in Ranis Aristophanis, Lecythium quoque dictum est. Sophocles vero in Andromeda, Αὐτοχείλεσι ληκύθοις inquit, alabastra integro saxo exsculpta intelligens. Et instrumentum in lecythos, ad vnguentum degustandum, immissum: rudiculam, vel spatham vocare oportet, secundum Aristophanem dicentem in Conuiuatoribus, Vnguentariæ lecythi vnguentum, priusquam rudiculam immitteret, degustans. Euphemus siquidem in Coronatoribus, hoc quidem, Rudiculam: pyxides autem, Alabastria vocauit, Ocyus tu alabastria aperias, & rudicula barbam meam inungito. Alexide tamen in Dropide, Spatham vocante, rudiculam: Spatham in vnguentum demisit. Vas vero, in quod vnguentum effunditur, Vnctuarium vocatur, vt Aristophanes in Acharnensibus. Vascula autem, in quibus alabastra reponuntur, Alabastrothecæ dicuntur. & aliis, & Aristophane dicente, in Triphalete, Tres ex vna alabastrothecas habentem. Communiter porro fictilium vasorũ nomina, præter æneos catinos, sunt: ollæ, ollula, acetabulum, mensura, matula, peluis, mortariũ, cantharus, sessum, candelabrum: quæ omnia, figulina opera conficiuntur: pleraque tamen horum, etiam ex alia materia fiunt. quoniã &

λύχνιον, στρατιωτικὸν μὲν τὸ χρῆμα, εἴρηται δὲ ὑπὸ Θεοπόμπου τοῦ κωμικοῦ ἐν εἰρήνῃ,

Ἡμᾶς δ' ἀπαλλαχθέντας ἐπ' ἀγαθαῖς τύχαις
Ὀβελισκολυχνίου, καὶ μαχαίρας πικρᾶς.

ὅταν δὲ εἴπῃ Ἀριστοφάνης ἐν αἰολοσίκωνι, Δυοῖν λυχνιδίοιν, δηλονότι λυχνίαν εἴρηκεν, ἀλλ' οὐ λύχνοις μικροῖς. ὥσπερ καὶ ὅταν Κράτης φῇ ἐν τοῖς γείτοσι, Οὐκ ἔστι μοι λυχνίδιον. σαφέστερον δὲ ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους δράμασιν, ἢ νιόβῃ, ἀλλ' ὥσπερ λύχνος ὁμοιότητα κάθευδε ἐπὶ τοῦ λυχνιδίου. ἐν δὲ ταῖς φοινίσσαις, Στίλβη θ' ἣ κατὰ νύκτα μοι φλόγα ἥσει ἐπὶ τῷ λυχνίῳ. οὐκ ἀφανὲς ὅτι καὶ ἡ στίλβη, λύχνου τι εἶδος. καὶ μὴν εἰ μύροις ἐπὶ τούτῳ χρηστέον, ὅτι μὲν καὶ μυρίδιον εἴρηκε τὸ μύρον Ἀριστοφάνης ἐν ταγηνισταῖς, ἰστέον. εἴρηται δὲ ὑπ' αὐτοῦ ἐν δαιταλεῦσι, καὶ ἀγγεῖα μυρηρά. λέγοιτο δ' ἂν καὶ λήκυθος μυρηρά. σὺ δ' ἂν εἴποις καὶ μυροφόρον. ἐν δὲ βατράχοις Ἀριστοφάνους εἴρηται καὶ τὸ ληκύθιον. Σοφοκλῆς δὲ ἐν ἀνδρομέδῃ, αὐτοχείλεσι ληκύθοις ἔφη, δῆλον ἀλαβάστροις μονολίθοις. καὶ τὸ μὲν εἰς τὰς ληκύθους καθιέμενον ἐπὶ γεύματι τοῦ μύρου, σπαθίδα, καὶ σπάθην κλητέον. Ἀριστοφάνους εἰπόντος ἐν δαιταλεῦσι, Τῆς μυρηρᾶς ληκύθου πρὶν καταχέειν τὴν σπαθίδα γευσάμενος μύρου. καὶ γὰρ Εὔφημος ἐν ταῖς στεφανηπλόκαισι τοῦτο μὲν σπαθίδα, τοὺς δὲ ἀλαβάστρους, ἀλαβάστρια εἴρηκε, Λύε τὰ ἀλαβάστρια θᾶττον σὺ, καὶ τῇ σπαθίδι τὸν πώγωνά μου, καὶ τὴν ὑπήνην μύρισον. Ἀλεξίδης μέντοι ἐν δρώπιδι σπάθην, τὴν σπαθίδα εἰπόντος, Τὴν σπάθην εἰς τὸ μύρον καθῆκε. τὸ δὲ ἀγγεῖον, εἰς ὃ ἐξεχεῖτο μύρον, ἐξάλειπτρον ἐκαλεῖτο, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν ἀχαρνεῦσιν. οὗ δὲ ἔγκεινται αἱ ἀλάβαστροι, ταῦτα τὰ σκεύη ἀλαβαστροθῆκαι. τῶν δὲ ἄλλων λεγόντων, καὶ Ἀριστοφάνης ἐν τριφάλητι, Ἀλαβαστροθήκας ἔχουσαν ἐκ μιᾶς τρεῖς. κοινὴ δὲ κεραμέων σκευῶν ὀνόματα, ἀναξιονίκου χαλκιδικὰ τρυβλία. χύτρα, λοπάδιον, ὀξίς, χοῦς, ἀμίς, λεκάνη, θυεία, κανθαρεὶς, σεισὼν, λύχνος, ὑπηρεσία σοι παντελὴς γοῦν κεραμέων. τὰ πλείω δὲ τούτων, καὶ ἄλλης ἂν ὕλης γένοιντο. ἐπεὶ καὶ

Ἕρμιππος ἐν * Θεσμοφόροις τὸν κύαθον, τὴν οἰνοχόην, καὶ τὸ λύχνιον, καὶ τὰ τοιαῦτα σκεύη χαλκία εἶπε καὶ χαλκεῖα καλεῖ, ὡς ἐκ χαλκοῦ πεποιημένα.

Hermippus, in Thesmophoris, Cyathum, Vas vinarium, Candelabrum, & huiusmodi vasa, Aenea vocat, & Aerea, veluti ex ære fabricata.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ.

Περὶ τῶν ἐπὶ κοίτης ἐπιτηδείων.

ΔΕιπνήσαντι δὲ, καὶ ἐπὶ κοίτην τρεπομένῳ, τὰ μὲν στρώματα, καὶ ἐπιβλήματα προείρηται. ἐν καιρῷ δ' ἂν εἴη τὸ παρ' Ὁμήρῳ ἱμάτιον ἐνευναῖον καὶ * παρευναῖον μέγα καὶ δασύ. καὶ ὁ παρὰ τοῖς κωμικοῖς χιτὼν εὐνητήρ. ἤπου γε καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα. καὶ αἱ παρὰ Μενάνδρῳ καύματος καὶ χειμῶνος σισύραι. καὶ τὸ παρ' Ἀριστοφάνει χείμαστρον. τὰς χλαίνας δὲ οὕτως ἐκάλουν οἱ τῆς κωμῳδίας ποιηταὶ, μόνα τὰ παχέα ἱμάτια ταύτης τῆς προσηγορίας ἀξιοῦντες. ὥσπερ καὶ Θεόπομπος Εἰρήνῃ, Χλαῖναν σοι ἐνεπιλαβὼν λακωνικήν. Ὅμηρος δὲ καὶ τὰ λεπτὰ, χλαίνας καλεῖ. οἱ μέντοι ἀττικοὶ τὸ λεπτὸν χλαῖναν, καὶ τὸ ἱππικὸν χλαμύδα, ὡς Θετταλοί. πρώτη δέ φασι χλαμύδα ὠνόμασε Σαπφὼ, ἐπὶ τοῦ ἔρωτος εἰποῦσα, Ἐλθόντ' ἐξ οὐρανοῦ πορφυρᾶν ἔχοντα περιέμενον χλαμύδα. καὶ τὰ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀναγκαίων τῇ καθ' ἡμέραν χρείᾳ σκευῶν προείρηται. συναπτέον δὲ δι' ὀλίγου τὰ λοιπὰ, οἷα τὰ τῆς γυναικωνίτιδος.

CAPVT XXVII.

De his quæ toris conueniunt.

COenanti vero, & ad toros se recipienti, stragularum, & instratorum nomina prædicta sunt. Huc autem quadrauerit, vestimentum illud Homeri Cubatorium, & instratum: magnum scilicet, & hirsutum. Et apud Comicos, Tunica toralis. Fortassis & lænæ, & stragula artificiosa. Tum & illæ æstatis, hyemisque Sisyræ, apud Menandrum. Et Penula, apud Aristophanem. Lænam vero, dixerunt Comici: vestes tantum non crassiores, hoc nomine designantes: quemadmodum & Theopompus, in Pace, Lænam tibi assumens Laconicam. Homerus vero, etiam tenuiores vestes, Lænas vocitat. Attici autem, tenuiorem quidem vestem, Lænam: equestrem vero, Chlamydem vocant. vt & Thessali. Cæterum prima, vt fertur, Sappho, Chlamydem dixit, de amore dicens, Cœlitus venientem, purpuream que demissam habentem chlamydem. Atqui hæc quidem, de quotidie necessariis vasculis dicta sint: his vero paucis, reliqua coniungenda sunt, vtpote quæ gynæceum attinent.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΗ.

Περὶ τῶν ἐν γυναικωνίτιδι σκευῶν.

ΚΑὶ τὰ μὲν τῆς γυναικωνίτιδος σκεύη, ταλάρους ἂν καὶ καλάθους [καὶ καλαθίσκους] ἐροῦμεν. ταλάρια δ' αὖ καὶ καλάθια. καὶ μὴν καὶ ὄνον, ἐφ' οὗ νῶσι, καὶ ἐπίνητρον, [καὶ] ἄτρακτον, καὶ σφόνδυλον, [καὶ] κλωστῆρα, καὶ κερκίδας, καὶ κτένας. ἱστὸν, καὶ ἱστοῦ ἀντίον, καὶ κανόνα, καὶ πῆχυν, καὶ καίλοντας τοὺς ἱστόποδας, καὶ λειαστὰς, καὶ ἀγνῦθας, καὶ σπάθας. Φιλύλλιος γὰρ ἐν πό-

CAPVT XXVIII.

De gynæcei vasculis.

GYnæcei porro vascula, fiscellas, & calathos dicamus: cophinulos quoque, & calathiscos. præterea asinum quoque instrumentum, supra quod nent. quod & ἐπίνητρον vocant. Fusum, vertebram, filum, radios, & pectines. telam, & telæ antium, vel regulam, cubitum ve. Et celontes, telam sustinentes: leiastæque lapides, & agnythes, à tela suspensi. Atq; spathas. Philyllius enim in Vrbibus,

bibus, textorium instrumentum, Spatham nominauit, de studiose texentibus loquens. His etiam adnumerabis, libras, bilancem iugum libre, lances, trutinam. Et pondera ænea, in Actis Alcibiadis Imperatoris, inter summæ arcis anathemata rescripta sunt. Pondera vero, Cephisodorus Iusta vocauit. Muliebrium quoque instrumentorum sunt, pecten, calamistrum, nouacula, speculum, cuius thecam, lophium vocãt. Forfex frontale, larua. Et Laruula, vt in Danaidibus Aristophanis. Petasusque turbinatum in morem contextus. Imbricamentum, flabellum, vmbraculum, quod etiam σκιάδα vocaueris. Sic etenim & Bacchi vmbraculum vocatur, quod Comici Alam vocitant. Strattis vero, in Psychastis, Flabello præmisso, mox vmbraculum subiungit. Plurima vero in Vestibus, Calceamentis, & Muliebri mundo ante prædicta sunt: quemadmodum & Alabastrorum thecæ, & Sandaliorum thecæ, apud Menandrum in Milogyne.

λεσι τὸ ἱστουργικὸν ἐργαλεῖον, σπάθην ὠνόμασεν, ἐπὶ τῶν σπαθώντων τὸν ἱστόν. προσθήσεις δὲ τούτοις καὶ σταθμούς, τάλαντα, ζυγόν, πλάστιγγας, τρυτάνην. καὶ σταθμία δὲ χαλκᾶ ἐν τῇ ἐπ' Ἀλκιβιάδου ἄρχοντος ἀναγραφῇ τῶν ἐν ἀκροπόλει ἀναθημάτων ἀναγέγραπται. σήκωμα δὲ, τὰ σταθμία Κηφισόδωρος κέκληκε. τῶν δὲ γυναικείων σκευῶν, κτένιον, ξάνιον, κομμώτριον ξυρόν, κάτοπτρον, οὗ τὴν θήκην λοφεῖον καλοῦσι, ψαλίς, παρωπίς, προσωπίς. καὶ ὡς ἐν Δαναΐσιν Ἀριστοφάνης, προσωπίδιον, * θολεῖα, πλέγμά τι θολοειδές. ἐπίσκια, ῥιπίς, καὶ σκιάδιον, ὃ καὶ σκιάδα ἂν εἴποις. οὕτω γὰρ καὶ τὸ Διονύσου σκιάδιον καλεῖται, καὶ πτερὸν οἱ κωμῳδοὶ καλοῦσι. Στράττις δὲ ἐν Ψυχασταῖς προειπὼν ῥιπίδα, ἐπήγαγε σκιάδιον. τὰ δὲ πολλὰ τῶν ἐν ἐσθήτεσιν, ἢ ὑποδήμασιν, ἢ κόσμοις γυναικείοις, ἤδη προείρηται, ὥσπερ καὶ ἀλαβαστροθήκη. καὶ παρὰ Μενάνδρῳ ἐν μισογύνῃ, σανδαλοθῆκαι.

CAPVT XXIX.

De rustici instrumentis.

AGrestium autem instrumentorum necessaria sunt, aratra, & aratri partes: plaustrum, & plaustri partes: reliqua vero, ex Atticorum appellationibus sumenda sunt. Ventilabrum, secundum Homerum. Tridens, Pala, Bipalium, & Pastinum, secundum Pherecydem: de Codro enim loquens, quod ad sarmentorum collectionem exiuerit rustico habitu, ne agnosceretur, dicit eum pastino quendam percussum interemisse. Tum & flagellum, cribrum, ligo, scaphium, botillus, sarculũ, falx messoria, matra, dolabra, dolabella, vannus, malleus, occa, securisque ligniseca. Et vasa quoque fructus continentia: canistrum, cophinus, scirpiculum, corbula. Fortassis & Fiscina: apud Comicos vero sic nominatum est vas, in quod nimorum instrumenta reponuntur. Aristophanes autem, in Danaidibus inquit, Malorum horum contrahe mihi fiscinam. Alexis vero, etiam Drasoracum dixit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΘ.

Περὶ τῶν τοῦ γεωργοῦ σκευῶν.

Τῶν δὲ ἐν ἀγρῷ σκευῶν τὰ ἀναγκαῖα, ἄροτρα, ἀρότρου μέρη. καὶ ἅμαξα, καὶ ἁμάξης μέρη. τὰ δὲ λοιπὰ, λιπτήριον ὡς οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν. ἢ πτύον, ὡς Ὅμηρος. καὶ θρῖναξ δὲ, καὶ δρέπανον, καὶ δρεπάνη. καὶ ὡς Φερεκύδης ὠνόμασε, κρώπιον. περὶ γὰρ τοῦ Κόδρου λέγων, ὅτι ἐπὶ φρυγανισμὸν ἐξῆλθεν ἐν ἀγροίκου τῇ σκευῇ βουλόμενος λαθεῖν, φησὶν, ὅτι τῷ κρωπίῳ τινὰ παίσας ἀπέκτεινε. καὶ πτίσκον δὲ καὶ κόσκινον, καὶ σκαπάνη, σκαφίον, σκαφίς, σκαλίς, μακέλη, ἄμη, ἀξίνη, δίκελλα, σμινύη, σμινύδιον, λίστρον, * σφῦρα βωλοκόπος. καὶ πέλεκυς ξυλοκόπος. καὶ τὰ ἀγγεῖα τὰ ὑποδεχόμενα τὴν ὀπώραν, πρασιά, κόφινος, σίργες, ἔρριχοι, σταφυλοβολεῖον. τάχα δὲ καὶ σάρακος. καὶ παρὰ τοῖς κωμῳδοποιοῖς οὕτως ὠνομάσθη τὸ ἀγγεῖον, ἐν ᾧ τὰ σκεύη τὰ ἱππικά. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Δαναΐσιν ἔφη. Κακῶν τούτων συνέλεγέ μοι σάρακον. Ἄλεξις δὲ καὶ ξηροσάρακον.

τῶν δὲ γεωργικῶν καὶ χάρακες, καὶ κάμακες. καὶ τῶν ἐλαϊστῶν ῥάβδοι, ῥάκτειαι. καὶ ὅρος, τὸ πείζον τοὔλαιον ξύλον. καὶ τόπιον, τὸ προσδούμενον αὐτῷ σχοινίον. καὶ τριπτὴρ, ὁ κρατὴρ, εἰς ὃν ἀπορρεῖ τοὔλαιον. ἀλλὰ καὶ ληνὸς, καὶ ὑπολήνιον, ὡς ἐν τοῖς δημοσιοπράτοις πέπραται. ἤπου δὲ καὶ φορμὸς τῶν γεωργικῶν, καὶ γαῦλοι, καὶ σκαφίδες, καὶ ταρσοί. τάῤῥοι, τάλαροι, τυροκομεῖν, τυροφορεῖον. καὶ πολλὰ τῶν μαγείρου καὶ ἀρτοποιοῦ σκευῶν. τάχα δὲ καὶ σχοῖνος, βάτος, ὀρχάνη, ῥάχος, κόνυζα, κνάφος. καὶ πάνθ᾽ ὅσα ἀκανθώδη τοῖς καρποῖς ἐπὶ φρουρᾷ περιβάλλεται. καλαύροπες δὲ καὶ κορύναι, καὶ σκυτάλαι, σκίπωνες, καὶ βακτηρίαι προσήκουσι γεωργοῖς. καὶ πίθοι, καὶ πιθάκναι, καὶ πιθακνίδες, σιπύαι, καὶ διφθέρα, καὶ αἰγὶς, καὶ κυνῆ, σικυωνική.

Rustici quoque ordinis sunt, valli, & perticæ. Atque olearum pedamenta, ridicæ. Et torculum, lignum baccas conterens: laqueusque, funis huic alligatus. Tum cupa, vas in quod oleum defluit. Veruntamē Lacus & laculus quoque dicitur, vt in Publico foro venditum inuenitur. Fortassis & sporta, inter rustica vascula numeretur. Capulæ, sarcula, fiscellæ, calathi: casei fiscella, aut fiscina, multaque coquinaria, & pistoria instrumenta. Fortassis & iuncus, rubus, Aorchana, rhachus, conyza, carduus: omniaque spinosa, quę in fructuum defensionem iniici solent. Peda quoque, clauæ, scuticæ, scipiones, & baculi, Agricolis conueniunt. Tum & dolia, doliola, sipyæ, diptheræ: pellis caprina, & canina * sunt sicionia.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Λ.

Περὶ τῶν τοῦ ἁλιέως, καὶ ναυτικῶν σκευῶν.

Τὰ δὲ ἁλιέως σκεύη, φέρνιον, σαγηνεὺς, σαγηνίδιον, συρίχνιον, λίνον, πάναγρον, δίκτυον, ἀμφίβληστρον. Μένανδρος μὲν ἔφη, Ἁλιεῖ ἀμφιβλήστρου περιβάλλεται. καὶ ἕρκη δὲ, καὶ πόρκοι, καὶ κύρτοι, κίρκοι, γρῖφοι, καὶ γάγγαμον. ἀφ᾽ οὗ καὶ Αἰσχύλος τὸ δύσλυτον κακὸν, ἢ δυσέλικτον ἔφη, γάγγαμον ἄτης παναλώτου. τούτοις δὲ προσθετέα, φελλοί, κάλαμοι, ῥάβδοι, κάμαξ, ὁρμιά, ἄγκιστρα, ἀγκιδωτά, τρίχες, λίνα, σπάρτα, σπαρτίναι, μολύβδαιναι, πυρεία, ζιόδη, ζιόδες, ζίαινα, ἰχθυκεντρον. Τὰ δὲ ναυτικὰ σκεύη * κάναιοι, ἱστία, κίρκοι, ἱμάτια, κωπὶς, κῶπαι, οἴακες, πηδάλια, πλῆκτρα, ὡς Σοφοκλῆς ἐν ἀχαιῶν συλλόγῳ,

Ὡς ναοφύλακες νυκτέρου ναυκληρίας,
Πλήκτροις ἀπευθύνουσιν οὐρίαν τρόπιν.

καὶ ὀλκία δὲ τὰ πηδάλια ἐν ναυπλίῳ ὠνόμασε. καὶ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ,

Ξεστὸν ἐφόλκαιον. ——

σκαλμοί, τροπωτῆρες, ὑπηρεσία, ἀσκώματα, κοντοί, κάλοι, ἀντλία, κάδδοι, ἀπόγεια, ἐπίγεια, πείσματα, ἄγκυραι, ὁλκοί, ἕρματα, οὖροι, ἀποβάθρα. θρανία, δέῤῥεις, διφθέραι, δακτύλιοι. οὕτω δὲ τοὺς τετρημένους λίθους ὠνόμαζον, ὧν τὰ πείσματα ἐξέδουν. ὀρθίαξ

CAPVT XXX.

De piscatoriis, & nauticis instrumentis.

Caeterum Piscatoris instrumenta, nassa, sporta, sportula, cophinus, linum, panagrum, rete, Amphiblestrum. Menandrus etenim inquit, Piscatori amphiblestrum circundat. Tum & septa, reticula, tragulæ, anuli, griphi. Sagena: vnde Aeschylus, indissolubile, & inexplicitum malum, Sagenam retis nominat. His etiam adiungenda sunt, subera, calami, virgæ, pertica, chorda piscatoria, hami, escæ, pili, lina, iunci, junceæ nassæ, laminæ plūbeæ, tridētes igniti, tridēs, tridens piscatorius. Nautica autem instrumenta, vela, anuli, funis, remus, remi, claui, gubernacula. Conti: vt Sophocles in Græcorum Concilio. Veluti nauium custodes per nocturnam nauigationem Contis dirigunt secundo vento nauim. Tum & Ὀλκία nominauit, gubernacula, in Nauplio. Et apud Homerum, Politus clauus. Scalmi, lora, tabulatum, vtres, conti, funes, sentina, cadi, funes nautici, quibus naues terræ alligantur. Rudentes, ancoræ, machinæ trahētes, fulcra, naualia, scalæ, pelles, diphtheræ. Dactylii: sic enim perforatos lapides vocant, à quibus alligant rudentes. Ὀρθίαξ autem

tem, inferior mali pars nominatur: quemadmodum superior, carchesium. Nomenque Ὀρθίαξ, in Epicharmi Naufrago extat.

CAPVT XXXI.

De vasis vestium, & quo hæreponantur.

VAsa vero, quæ vestium curæ adhibentur, sunt: lotoria vasa, & labra. Tum Terræ smectis, apud Nicocharem. Et Sapo, apud Platonem. Lixiuium, Cimolia terra, secundum Aristophanem. Carduus. Adiungendum quoque hisce illud, quod in Publico foro habetur, Verriculum. Porro & Licia vestibus conueniunt: dictumque est nomen hoc in Platonis Festis, Intexere autem licia. & in Hermippi Parcis, Licium inuoluisti. Opus autem est & acu: quod nomen Archippus in Pluto dixit, Acum, filumque arripiens, rupturam hanc consue. Atque Βελόνης nomen, in Eupolidis Imperatoribus extat; Ego vero te acubus tribus pungam. Et βελονίδες, vt Hermippus in Parcis. Quo autem vestes reponuntur, labra, arcæ, arculæ, cistæ. Et Cistulæ, secundum Aristophanem, in Acharnensibus. Capsæ, capsulæ. Vascula, vt in Thesmophoriazusis dixit. Sacculi, culcitra. In Foro publico autem, Arca fenestrata. Apud Recentiores vero, Rhisci: vt Antiphanes in Aleatoribus, Rhiscus erat, quem dicebat. Erat etiam vas quodpiam, arculæ simillimum, Candytalis nominatum: cuius Menandrus in Aspide meminit, & Diphilus De Condemnato. Candytalis vero hic, quid est, aut quidnam significat? Mihi sane videtur vas esse Persicum, à Candye, Persica veste denominatum, & à Macedonibus vsu receptum esse. Arcæ, & arculæ. Tum & stragulæ. Apollodorus enim Gelous in Pseudaiace dixit, Gladius, cuspis, & stragula. Apollodorus autem Carystius, in Beneficium rependente, Stragulas dissuebant: nomine etiam hoc, Antiphanes vtitur in Apocarterunte. Tholiā quoque, cistæ instar esse tradunt, turbinatū

δὲ τὸ κάτω τοῦ ἱστοῦ καλεῖται, ὡς τὸ ἄνω, καρχήσιον. καὶ ἔστι τοὔνομα τὸ ὀρθίαξ, ἐν Ἐπιχάρμου ναυάγῳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΑ.

Περὶ τῶν εἰς ἐσθήτων θεραπείαν σκευῶν, καὶ ἐφ᾽ οἷς ἀποτίθενται.

ΤΑ δὲ περὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἐσθήτων σκεύη, πλυνοὶ, καὶ πλυντήρια. καὶ γῆ σμηκτρὶς, κατὰ Νικόχαριν. καὶ * λύτρανον λίτρον, κατὰ Πλάτωνα. κονία, καὶ κιμωλία γῆ, κατὰ Ἀριστοφάνην. [καὶ] κνάφος. ἐναρμόσαι δ᾽ ἂν τούτοις καὶ τὸ ἐν τοῖς δημιοπράταις, ἐκπιεστήριον. δεῖ δὲ τῆς ἐσθῆσι καὶ ῥαμμάτων. εἴρηται δὲ τοὔνομα ἐν Πλάτωνος ἑορταῖς, Ἐμφέρεσθαι δὲ τὰ ῥάμματα. καὶ ἐν Ἑρμίππου μοίραις, Ῥάμμ᾽ ἐπέκλωσας. προσδεῖ καὶ ῥαφίδος, ἣν Ἄρχιππος ἐν πλούτῳ ὠνόμασε, Ῥαφίδα καὶ λίνον λαβὼν, τόδε ῥῆγμα σύρραψον. καὶ βελόνης δὲ τοὔνομα ἐν Εὐπόλιδος ταξιάρχοις, Ἐγὼ δέ γε σίξω σε βελόναισι τρισί. καὶ βελονίδες, ὡς Ἕρμιππος ἐν μοίραις. ἵνα δὲ ἀποτίθενται αἱ ἐσθῆτες, χηλοί, κιβωτοί, κιβώτια, κίσται, καὶ κιστίδες, ὡς ἐν ἀχαρνεῦσιν Ἀριστοφάνης. κοῖται, κοιτίδες. καὶ φάσκωλοι, ὡς ἐν θεσμοφοριαζούσαις. θύλακοι, στρωματόδεσμα. ἐν δὲ τοῖς δημιοπράταις, κιβωτὸς * θυριδωτή. παρὰ δὲ τοῖς νεωτέροις, ῥίσκοι, ὡς Ἀντιφάνης ἐν κυβευταῖς, Ῥίσκος ἦν, ὃν εἶπεν. ὠνόμασται δὲ τῷ κιβωτίῳ παραπλήσιόν τι σκεῦος, κανδύταλις, οὗ μέμνηται καὶ Μένανδρος ἐν ἀσπίδι, καὶ Δίφιλος ἐπὶ δικαζομένῳ. ὁ δὲ κανδύταλις ἐστὶ τί ποτε, καὶ τί δηλοῦται; ἐμοὶ μὲν δοκεῖ τὸ σκεῦος περσικὸν, ἀπὸ τοῦ κάνδυος κληθὲν, εἰς χρῆσιν δ᾽ αὐτὸ ἤγαγον μακεδόνες. καὶ ζύγαστρα δὲ, καὶ ζυγάστρια. καὶ στρωματεῖς δὲ, Ἀπολλόδωρός τε ὁ γελῷος ἐν ψευδαίαντι ἔφη, μάχαιρα λόγχης, στρωματεύς. ὁ δ᾽ Ἀπολλόδωρος καρύστιος ἀντευεργετοῦντι, Τοὺς στρωματεῖς ἔλυον. κέχρηται δὲ τῷ ὀνόματι καὶ Ἀντιφάνης ἐν ἀποκαρτεροῦντι. καὶ θολίαν δὲ, ὡς κίστην εἶναι λέγουσιν, ἔχουσαν

θολοειδὲς τὸ πῶμα. Ξενοφῶν δὲ ἐν τῇ ἀναβάσει ἔφη καὶ μαρσίπους ἱματίων. αἱ δὲ ἀορταὶ εἴρηνται ἐν Ποσειδίππου ἐπισταθμῷ, Σκηνάς, ὄχους, ῥίσκους, ἀορτάς, τάχανα, λαμπήνας, ὄνους. τὸ γὰρ ἐν μισογύνῃ Μενάνδρου, Χλαμύδα, καυσίαν, λόγχην, ἀορτῆρ', ἱμάτια, ἀμφίβολον. ὅτι ἔνιοι καὶ ἀορτῆρα γράφουσιν. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ περὶ ζῴων Ἀριστοτέλους, δύο τῶν πρὸς τῇ ῥάχει φλεβῶν, ἡ ἀριστερὰ ἀορτὴ ἐκαλεῖτο. παρὰ δὲ Φερεκύδῃ, εἷς τῶν κυκλώπων. Τὰ δὲ κουρέως σκεύη, κτένες, κουρίδες, μάχαιραι, μαχαιρίδες. ἐν γὰρ Κρατίνου Διονυσαλεξάνδρῳ εἴρηται, Ἐνῆσαν δ' ἐνταυθοῖ μάχαιραι κουρίδες, αἷς κείρομεν τὰ πρόβατα, καὶ τοὺς ποιμένας. ἐν δὲ χρυσογένεσιν Εὐπόλιδος, ἔπειθ' ὁ κουρεὺς τὰς μαχαιρίδας λαβὼν, ὑπὸ τῆς ὑπήνης κατακερεῖ τὴν εἰσφοράν. καὶ ψαλὶς δὲ, τῶν κουρέων σκευῶν. ἣν καὶ μίαν μάχαιραν καλοῦσι. καὶ ξυρὸν, καὶ ξυροδόκη. ὡς ἐν Θεσμοφοριαζούσαις Ἀριστοφάνης,

Χρηστὸν δὲ νῦν ἡμῖν ξυρόν. Αγ. αὐτὸς λάμβανε
Ἐντεῦθεν ἐκ τῆς ξυροδόκης.——

καὶ σκευάρια δὲ λεπτὰ Ποσειδίππῳ. Τὰ δὲ σκυτοτόμου σκεύη, τομεὺς, ἐν Πλάτωνος Ἀλκιβιάδῃ εἰρημένος. καὶ σμίλη, ἐν τῇ πολιτείᾳ. καὶ καλάπους, ἐν τῷ συμποσίῳ. καὶ περιτομεὺς δ' ἂν ῥηθείη, καὶ χηλεύματα, καὶ ὀπέας. καὶ ὀπήτιον εἴρηται ἐν Νικοχάρους Κρησί, τοῖς τρυπάνοις ἀντίπαλον, ὥσπερ ἀρχιλόχιον. Τὰ δὲ κυνηγέτου σκεύη, λίνα, δίκτυα, ἄρκυες, ἐνόδια, ἐκβόλια, στάλικες, στελεγγες, κάμακες, δίκρα, κάλοι, ἱμάντες, κυνοχοί, σχαλίδες, σχαλιδώματα, ξίφη, δόρατα, ἀκόντια, δρέπανα, τόξα, προβόλια, ποδάγραι, ἀρπεδόναι, σειραί, σειρίδες, πλεκταί. πλεκτὰς γὰρ οἱ Ἀττικοὶ τὰς σειρὰς ὠνόμαζον, ὡς Πλάτων ἐν Ἑλλάδι, Βούλει πῶ δέ σοι πλεκτὴν καθῶ, κἄπειτ' ἀνελκύσω σε δεῦρο; πελέκεις, δέραια, περιδέρμα, τελαμώνια, ῥόπαλα, σκυτάλαι, ξύλαι, ἀρνακίδες, ἧλοι, ἐγκεντρίδες. Στρατιώτου δὲ σκεύη, ἀσπίς, πέλτη, θώραξ, ἡμιθωράκιον, κράνος, κόρυς, περικεφαλαία, λόφος, τριλοφία. χεῖρες, κνημῖδες, πῖλοι, τόξα, βέλη, τοξεύματα, οἰστοί, φαρέτρα, οἰστοδόκη, οἰστοθήκη. [γωρυτός. φαρετρεῶνες, καὶ τῆς ἀσπίδος τὸ ἔλυτρον σάγμα, καὶ τοῦ κράνους ἡ θήκη] λοφεῖον. δόρατα, ἀκόντια, δρέπανα, ἀκοντίσματα, κοντοί. καὶ τὸ τοῦ δόρατος ἱστάμενον, σαυρωτήρ, στύραξ, στυράκιον. καὶ τὸ προὖχον σιδήριον, λόγ-

habentem operculum. Xenophon autem, in Expeditione, etiam Marsupia vestimétorum dixit. Aortæ vero, dictæ sunt in Posidippi Epistathmo: Scenas, vehicula, rhiscos, aortas, tachana, lecticas, & asinos. Illud enim, quod in Menandri Misogyne scribitur, Chlamydem æstiuam, hastam, aortam, & vestes: ambiguum est, quoniam nonnulli, ἀορτῆρα scribunt. In Tertio autem De Animalibus Aristotelis, Duarum in tergo venarum sinistra aorta nominatur: apud Pherecydem vero, vnus è Cyclopibus. Porro tonsoris instrumenta sunt, pectines, nouaculæ. Cultri, cultelli: nam in Cratini Dionysalexandro dictum est, Inerant vero illic cultri tonsorii, quibus tondentur oues, & greges. Sed in Chrysogenib. Eupolidis, Deinde tonsor cultellos arripiens, detondet sub barba lanuginem. Tum & forfex, inter tonsoris instrumēta refertur: quam μίαν μάχαιραν vocant. Nouacula, & Nouaculæ theca, secundum Aristophanem in Thesmophoriazusis. aureamque nobis nouaculam ipse hinc ex theca accipit. Et instrumēta tenuia, dicta sunt Posidippo. Sutoris autē instrumenta: Culter sectorius, in Platonis Alcibiade. & Scalpellum, in Republica. Pedisq; forma lignea, in Symposio. Tū & circumsector dicatur, & forficuli, acus. Et subula dicta *sunt, in Nicocharis Cretensibus, Terebris contrarium: vt Archilochæum. Sed Venatoris arma sunt, lina, retia, plagæ, laquei, eiectoria, valli, fulcra, perticæ, furcæ, funes, lora, canum habenæ, pali, stipites, enses, hastilia, iacula, falces, arcus, venabula, pedicæ, laquei, catenæ, catenulæ. Plectæ. Plectam enim Attici, catenam nominauerunt: vt Plato in Hellade, Vis ne, vt catenam demittam, req; postea huc attraham? Secures, collaria, amiculum, lora, fustes, scuticæ, vincula, agninæ pelles, claui, stimuli. Militis arma sunt, scutum, pelta, thorax, semithorax, galea, cassis, pericephalæa, crista, triplex conus, chirothecæ, ocreæ, pilei, arcus, tela, iacula, sagittæ, pharetra, sagittarum receptaculum, telorum thecæ [*] lophium, hastę, hastilia, falces, iacula, conti. Hastæque pars inferior, saurotер, styrax, styracium; ferrum autem prominens, cuspis,

spis, acies: receptaculum vero, hastæ theca. Tum & hastilia dices, perticas, peltas, sarissas. Saunia, quod nomen de membro virili dicitur, apud Cratinum: de hasta vero, in Philadelphis Menandri, Vt ego forte occidar saunio impeditus. Et Aristophanes in Holcadibus inquit, Insidiæ ordinantur, & missilis pertica: sed in Scenis Coniunctis, Et latas cuspides habentium, vt vides, iaculorum. Alexis vero in Leucade, Affer sybynam, & latam cuspidem. Amipsias autem in Sphendone, *Τὸ μὲν δόρυ πρὸ τῆς ἐπιχάλκου πρὸς πλατεῖς ἀπέβαλε.* His etiam connectenda sunt, enses, machæræ, bipennes, acinaces: xyelas Laconicos gladios, falces, pugiones, gladii ansam, capulum ensis, manubria. & ipsam thecam, vaginam. Et Euripides in Palamede, Manubrium auratum dicit. Menander in Piscatoribus, Aureum manubrium habens pulcherrimus pugio. Theopompus autem in Vrbibus, Gladios eburneis manubriis præditos dicit. Quod vero & spatham, de gladio dixerint, inuenias apud Euripidem, dicentem, Totus vero ense excidit, veluti ignitam * faciens runcam, gladii nigrum manubrium habentis spatham. Si vero hoc ambiguum fuerit, manifestius id Philemon in Rhodiis explicat dicendo, Spatham stringens aureo capulo insignem. & Menander in Misumeno, cum inquit, Spathæ occultatæ sunt. His porro addere oportet, fundas, lapides, plumbeos globos, secures, sagares, focos, pelles, diphtheras, tabernacula, ligones, funes, lora, catenas, culcitras, cingula, balthеum, clypei ansam. Fabri instrumenta sunt, ascia, serra, malleus, terebrum, terebri manubrium, forceps, lima, securis. Et Bipennis, secundum Homerum. In Olympii autem Templi columna, adscriptum est.

* *Τρύπανα, τρυπάνια τρυπανίας ἔχοντα ἴσως τὴν ἀρίδα.*

* Terebra, terebrata terebrationes habentia forsan aridem.*

Fabri Ferrarii instrumenta, incus, incudis basis, malleus, forceps, folles, sufflatoriū, follis maior, fusoria forma, coticulæ, cotes, foculi.

χη, αἰχμή, ἐπιδορατίς. ἡ δὲ θήκη, δορυθήκη. καὶ ξυστὰ δ᾽ εἴποις ἂν καὶ κάμακας, παλτά, σαρίσσας, σαύνια. τὸ μὲν ὄνομα ἐπ᾽ ἀνδρείου αἰδοίου ἐπὶ παρὰ Κρατίνῳ. ἐπὶ δὲ τοῦ δόρατος, ἐν φιλαδέλφοις Μενάνδρου, Ὥστ᾽ ἔγωγ᾽ ἂν εἰλόμην που σαυνίῳ πεπληγμένος. καὶ Ἀριστοφάνης μὲν ἔφη ἐν ὁλκάσι, * Λόχμαι δ᾽ ἐκαυλίζοντο, καὶ ξυστὴ κάμαξ. ἐν δὲ σκηναῖς καταλαμβανούσαις, Καὶ τῶν πλατυλόγχων, ὡς ὁρᾷς, ἀκόντων. Ἄλεξις δ᾽ ἐν λευκάδι, Φέρε τὴν συβήνην, καὶ πλατύλογχον. Ἀμειψίας δ᾽ ἐν σφενδόνῃ, Τὸ μὲν δόρυ πρὸ τῆς ἐπιχάλκου πρὸς πλατεῖς ἀπέβαλε. προσθετέον δὲ τούτοις, ξίφη, μαχαίρας, κοπίδας, ἀκινάκας, ξυήλας, δρέπανα, ἐγχειρίδια, λαβὴν ξίφους, περιλαβὴν ξίφους, κώπας, καὶ τὴν θήκην κουλεόν. καὶ Εὐριπίδης μὲν ἐν Παλαμήδει λέγει κώπην χρυσόκολλον. Μένανδρος δὲ ἐν ἁλιεῦσι, Καὶ χρυσόλαβες καλὸν πάνυ ἐγχειρίδιον. Θεόπομπος δὲ ἐν πόλεσιν, ἐλεφαντοκώπους ξιφομαχαίρας. ὅτι δὲ καὶ τὴν σπάθην ἐπὶ τοῦ ξίφους εἰρήκασιν, εὕροις ἂν παρ᾽ Εὐριπίδει λέγοντι, Πᾶς δὲ φασγάνῳ ἐξεθέρισεν, ὥς τε πύρινον σπάθην κολίου φασγάνου μελανδέτου. εἰ δὲ τοῦτο ἀμφίβολον, Φιλήμων ἐν ῥοδίαις σαφέστερον αὐτὸ ποιεῖ λέγων, Σπάθην παρεμφαίνων, δηλαδὴ χρυσένδετον. καὶ ἐν τῷ μισουμένῳ Μένανδρος, ὅταν λέγῃ, Ἀφανεῖς γεγόνασιν αἱ σπάθαι. τούτοις δ᾽ ἐπακτέον σφενδόνας, λίθους, μολύβδια, πελέκεις, σαγάρεις, πυρεῖα, δέρρεις, διφθέρας, σκηνάς, μακέλλας, κάλους, ἱμάντας, ἁλύσεις, γελοίους, στρωματόδεσμα, τελαμῶνας, καὶ ζωστῆρα, καὶ * ὄχανον. Τέκτονος σκεύη, σκέπαρνον, πρίων, σφύρα, τέρετρον, τρύπανον, τρυπανοῦχος, ἀρίς, ῥίνη, πέλεκυς. καὶ καθ᾽ Ὅμηρον, * πέλεκος. ἐν δὲ τῇ ἐν ὀλυμπίῳ στήλῃ ἀναγέγραπται, τρύπανα, τρυπάνια, τρυπανίας ἔχοντα, ἴσως τὴν ἀρίδα. Χαλκέως δὲ σκεύη, ἄκμων, ἀκμοθέτης, ῥαιστήρ, πυράγρα, φῦσαι, φυσητής, ἀκροφύσιον, χοάνη, ἄκοναι, θηγάναι, ἐγχειρίδες, καὶ κροταφίδες.

Οἰκοδόμου δὲ σκεύη, λεῖαι, γλαρίδες, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Πριάμῳ. τοῖχοι, κανών, διαβήτης, πῆχυς, στάθμη, μολυβδαίνα, ὑπαγωγεύς. τάχα δὲ καὶ μοχλίον. εἰ καὶ τοῖς τοιχωρύχοις τοῦτο προσπεφήκασιν οἱ κωμικοί. καὶ μοχλίσκον δὲ τὸ τοιοῦτον Ἀριστοφάνης ἐν σκηναῖς καταλαμβανούσαις ὠνόμασεν εἰπών, Τοῖχον μοχλίσκῳ καλαύειν. οἷς προσαριθμητέον καὶ τὰ ἐν βατράχοις Ἀριστοφάνους,

Καὶ πλαίσια σύμπηκτα πλινθεύσουσί γε,
Καὶ διαμέτρους, καὶ σφῆνας.——

ἐν δὲ ταῖς ἀττικαῖς στήλαις ἀναγέγραπται, πρίων λιθοπρίστης, καὶ καρκίνος λίθους ἔχων. εἴποις δ' ἂν καὶ μηχανὴν λιθαγωγόν. Νεωλκοῦ δὲ σκεύη, φάλαγγες, φαλάγγια, ὁλκοί, οὐροί. Τοῦ δὲ μεταλλέως, θύλακες, περίοδος, σάλαξ. καὶ θυλακοφορεῖν μὲν τοὺς μεταλλέας οἱ κωμῳδοὶ λέγουσι. περίοδον δὲ καὶ σάλακα Θεόφραστος ἐν τῷ μεταλλικῷ. περίοδον δὲ τὸ ἀγγεῖον, ᾧ κατακεραννύουσι τὸν σίδηρον. σάλακα δὲ, τὸ τῶν μεταλλέων κόσκινον. ὁ δὲ τορεὺς, φρεατωρύχου ἐργαλεῖον. Ἰατροῦ δὲ σκεύη, σμίλη, ὑπογραφίς, ὠτογλυφίς, ψαλίς, μηλωτρίς, μύλη, ὀδοντοξέστης, ὀδοντάγρα, ἐξάλειπτρον, λουτήριον, σικύα, ὑπόθετον, λεκανίς, ἀπειπία, ἐπίδεσμα, σπλήνιον, λαμπάδιον, ποδοστράβη, κλυστήρ. ἔστι γὰρ παρ' Ἡροδότῳ τοὔνομα. τάχα δὲ καὶ βάλανος. ἐπὶ γὰρ τοῦ ἐκ στέατος καὶ λίτρου προμήκους πλάσματος, ᾧ ἀντὶ κλυστῆρος χρῶνται, βαλανίσαι Ἱπποκράτης ἔφη. ἐν δὲ τοῖς δημιοπράταις, καὶ ῥακία, καὶ κηρωτὴ γέγραπται. Κυβευτοῦ σκεύη, ἄβαξ, ἀβάκιον, κόσκινον, κύβοι, διάσεισοι ἀστράγαλοι, φιμοί, κημοί, πυλία, κήθια, κηθίδια, ψῆφοι, πεττοί. Σοροποιοῦ σκεύη, σορός, πύελος, κιβωτός, ληνός. οἵ τε γὰρ περὶ Ἔραστον, καὶ Κήρυκον, Πλάτωνι ἐπιστέλλοντες γράφουσι, Ληνὸν ἀσίαν τῆς σαρκοφάγου λίθου. καὶ ἐπάγουσι περὶ τοῦ αὐτοῦ λέγοντες, Καί τοι πόθε ληνοὺς τοσαύτας λήψομαι.

Cæterum Aedificatoris arma sunt, dolabra. Cœli, secundum Sophoclem in Priamo. Parietes, regula, circinus, cubitus, amussis. plumbea regula, malleus politor. Fortassis & Vectis: siquidem & murorum perfossoribus, hoc Comici attribuũt. hunc vero, Repagulum, in Scenis coniunctis nominauit Aristophanes dicẽdo, Murum repagulo perfodere. Quibus addenda sunt & illa, in Ranis Aristophanis, Et quadrata ita struent, vt coeant : & quasi Coagmententur: itẽ diametros extruẽt Et cuneos. Atticis vero columnis inscripta est, Serra lapidiseca, & forceps lapides retinẽs. Dices autem & machinam saxigeram. Nauium ductoris instrumenta, phalanges, phalangia, machinæ qua naues trahuntur, & nauium stationes. Præterea metallorum fossoris sunt, culei, periodos, salax. Et Metalli fossores, culeis amiciri, Comici dicunt. Periodum vero, & Salacem, in Metallicis dixit Theophrastus. & Periodum quidem, vas quo ferrum purgant. Salacem vero, metalli fossorum cribrum dicens. Pala autem, puteos fodientium instrumentum est. Cæterum Medici instrumenta, scalpellum, spathula, auriscalpium, forfex, spicillum, mela, dentiscalpium, forceps dentium, vnctuarium vas, peluis, cucurbitula, basis, lebes, libatorium, emplastrum, splenium, vulnerum deligatio, podostraba. Clyster: extat enim hoc nomen, apud Herodotum. Fortassis & glans. nam de longiore illa pyramide, ex adipe nitroque confecta, qua clysteris vice vtuntur, Βαλανίσαι dixit Hippocrates. In Foro autem publico, etiam Fasciæ, & cerotum scripta inueniuntur. Aleatoris instrumenta, abacus, abaculus, cribrum, tesseræ, tali, astragali, alueoli, cami, fritillus, vrnæ, vrnulæ, calculi, tali. Instrumenta autem vrnas aut loculos facientes: loculus, pala, arca, lacus. Erastus enim, & Cerycus, ad Platonem mittentes scribunt, Lacum * cito carniuori lapidis: tum de eodẽ dicentes, subiungunt, Siquidem nunquam tot lacus relinquam.

CAPVT

CAPVT XXXII.

De crumena.

Confundês autem simul dixeris, vascula, crumenæ. * Crumenulæ, vt Eupolis, in Capris: tum capsam, & capsulam. Hoc etenim Aristophanes in Triphalete innuit, dicendo, Postquam in forum obsoniorum peruenit, sportam accipiens, capsulam, & crumenam maiorem: de eodem vero, & Peram, in Tagenistis dixit, Hic vero peram dissoluens, eximensque Daricos: de eodem & Sacculus dicetur, vt cum in Thesmophoriazusis inquit, Sacculum, in quo argentum reponit. Et Crumenæ basim, idem dixit in Babyloniis. Argentithecam autem, Antiphanes in Midone inquit. Si vero quis & marsupii nomine vti velit, Apollodori Carystii defendet hunc authoritas: qui in Enea dicit, Marsupium aliquod paruum. Aryballos vero, de contractili crumena dixit in Amore Antiphanes, & Stesichorus in Cerbero.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΒ.

Περὶ βαλαντίου.

Καὶ μιξάμενος δ᾽ ἂν εἴποις, σκεύη, βαλάντια. καὶ βαλαντίδια, ὡς ἐν αἰξὶν Εὔπολις. καὶ θυλάκιον δὲ, καὶ θυλακίσκον. Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν τριφάλητι τοῦτο ὑποδηλοῖ, ὅταν φῇ, Ἔπειτα ἐπὶ τοὔψον ἧκε, τὴν σπυρίδα λαβὼν καὶ θυλακίσκον, καὶ τὸ μέγα βαλάντιον. ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ κυσίνδα, ἐν ταγηνισταῖς, Ὁ δὲ λύων κυσίνδα, καὶ ἐξαίρων τοὺς δαρεικούς. ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ καὶ σακκίον, ὅταν φῇ ἐν θεσμοφοριαζούσαις, Σακκίον, ἐν οἷσπερ τἀργύριον ταμιεύεται. καὶ πόδα βαλαντίου ὁ αὐτὸς εἴρηκεν ἐν βαβυλωνίοις. ἀργυροθήκην δὲ Ἀντιφάνης ἐν μίδωνι εἴρηκεν. εἰ δὲ καὶ τῷ μαρσιππίῳ τις χρῆσθαι βούλοιτο, βοηθήσει αὐτῷ Ἀπολλόδωρος ὁ καρύστιος, εἰπὼν ἐν τῇ ἐνέᾳ, μαρσίππιόν τι μικρόν. ἀρυβάλλους δὲ ἐπὶ τοῦ * ἐπισπαστοῦ βαλαντίου ἐν Ἀντιφάνους αὐτοῦ ἔρωτι, καὶ ἐν τῷ Στησιχόρου κερβέρῳ.

CAPVT XXXIII.

De tibiarum theca.

Glottocomeium quidem, tibiarum theca est: tum eandem etiam, sibenam vocitant. Tibias osseas, & tibias arundineas, vocauit Aristophanes Tibiarum receptaculum. Atque crupezia, Tibicinum calceamenta. Glottocomeium quidem, Lysippus dixit in Bacchadibus, Ipsis cum tibiis motus, & glottocomeium: à ligulis enim fistularum denominatum est. Veruntamen etiam de vase Glottocomeium apud Neotericos inuenire licet: vt in Timoclei Balneo, Et glottocomeium strepit. Et in Apollodori Caristii * Diaballis, Magnum ô Phormio, glottocomum non oculo.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΓ.

Περὶ γλωττοκομείου.

Γλωττοκομεῖον μὲν οὖν, ἡ θήκη τῶν αὐλῶν. καὶ σιβύνην δὲ, τὴν τῶν αὐλῶν θήκην καλοῦσι. καὶ αὐλοὺς ὀστεΐνους. καὶ καλαμίνους αὐλοὺς Ἀριστοφάνης ἔφη τὴν φορτείαν τὴν αὐλητικήν. καὶ κρουπέζια, τὰ τῶν αὐλητῶν ὑποδήματα. τὸ μέντοι γλωττοκομεῖον εἴρηκε Λύσιππος ἐν βάκχαις, Αὐτοῖσιν αὐλοῖς ὁρμᾷ καὶ γλωττοκομεῖον. ὠνόμασται γὰρ ἀπὸ τῶν γλωττῶν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀγγείου γλωττοκομεῖον παρὰ τοῖς νεωτέροις ἔστιν εὑρεῖν, ὡς ἐν τῷ Τιμοκλέους βαλανείῳ, Καὶ τὸ γλωττοκομεῖον βαλανεύεται. καὶ ἐν Ἀπολλοδώρου τοῦ καρυστίου διαβάλλων, Μέγα ὦ Φορμίων γλωττοκόμον, οὐκ ὀφθαλμόν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΔ.

Περὶ γαλεάγρας, καὶ περὶ τοῦ ἐφ' οὗ αἱ ὄρνιθες καθεύδουσιν.

Ἐκ δὲ τῶν σκευῶν καὶ γαλεάγρα. τὸ δὲ ὄνομα ἐν τοῖς ἀπογεγραμμένοις Δημοσθένους πρὸς Ἀριστογείτονα. καὶ μυάγρα. Ἀριστοφάνης δὲ ἐν Φοινίσσαις κέχρηται τῷ ὀνόματι. ἐν δὲ Πλούτῳ εἰπὼν, τὴν μυάγραν καλεῖ. καὶ Καλλίμαχος δὲ ἔφη * εἰπόν τε αὐάκτητε, μάλ' εἰδότα μακρὸν ἅλλεσθαι. ὡς τὴν αὐδιτιώοντα, εἶδος μυάγρας. τὸ μέντοι ἐνιστάμενον ταῖς μυάγραις πετάλιον, σκανδάληθρον καλεῖται. ὡς ὁ ἐν ταῖς μείζοσι πάγαις πάτταλος, ῥόπτρον. τὸ δὲ σπαρτίον, ᾧ συνέχεται, μήρινθος. τὴν δὲ ἀνδρομέδαν Κρατῖνος ἐν τοῖς Σεριφίοις δελεάστραν καλεῖ. Νικοφῶν δὲ τὰς τοιαύτας πάγας ἐν Ἀφροδίτης γοναῖς δελέαστρα εἴρηκε. πέταυρον δὲ, οὗ τοὺς ἐνοικιδίους ὄρνιθας ἐγκαθεύδειν συμβέβηκεν, Ἀριστοφάνης λέγει, ὥσπερ καὶ * κρεμάστραν ἐν ταῖς Νεφέλαις. σὺν δὲ τούτοις λεγέσθω, δοκοί, δοκίδες, ἰκρία, σρωτῆρες, καλυμμάτια. καὶ μετὰ τοῦ κεραμίου ἐν τοῖς δημιοπράταις, καλυπτῆρες, κορινθιουργοί. καὶ ἰκριωτῆρες. ἀκτήρια δὲ τὴν βακτηρίαν, Ἀχαιὸς ἐν Ἴριδι ὠνόμασε. καλεῖ δὲ οὕτω καὶ τὸν ῥυμὸν τοῦ ἅρματος, τὸ τῆς ἁμάξης ἀνέχον ξύλον, ὅταν ἄζευκτος ᾖ, ὃ στήριγμα καλεῖ Λυσίας. ὥσπερ καὶ τὴν κνήμην τῆς ἁμάξης ὁ αὐτὸς ὠνόμασε κνημίαν.

CAPVT XXXIV.

De decipula, & eo in quo aues dormiunt.

EVasorum quoque genere est, Decipula: nomen vero hoc, in Actis Demosthenis Ad Aristogitonem. Et Muscipula: quo nomine Aristophanes in Phœnissis vtitur. Et in Pluto, quoque Muscipulam nominat. Tum & Callimachus inquit, * Andictam peritam saltare: vt & andicta muscipulæ genus sit. Stãs autem in muscipulis paxillus, scandalethrum dicitur: quemadmodum clauus ille in maiori bus laqueis, malleus: funiculus vero, quo continetur, merinthus. Andromediam autem, Cratinus in Seriphiis, Inescatoriam decipulam vocat. Huiusmodi vero laqueos, Nicophron in Veneris Genitoribus, Δελεάστραν nominat. Petaurum vero, tabellam cui domesticæ aues indormire solent, Aristophanes vocauit: sicuti & Fuscinæ meminit, in Nubibus. His quoque adnumerentur, trabes, trunci, furcæ, crates, tegmina. Et in Publico foro, Post fictilia, Tegmina Corinthiaca, & patibula. Ἀκτήρια vero, fustem nominauit in Iride Achæus: eodem quoque nomine currus temonem appellat, prominens scilicet illud lignum, cum iugatus non est: quod Lysias, Στήριγμα vocat: veluti & radium currus, idem Κνημίαν nominauit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΕ.

Περὶ τραπέζης λογιστηρίας.

Προσθετέον δὲ τούτοις, τράπεζαν λογιστηρίαν, πίλιον, πῖλον, πιλίδιον, τάρσιον, ἢ ἐστὶ πλέγμα ἐκ λύγων. ἔτι καὶ γύργαθον, καὶ θώκους, Ἀριστοφάνους ἐν Δαιταλεῦσιν εἰπόντος, Ἢ Μηδικῶν τε γύργαθος, ψηφισμάτων τε θῶκος.

CAPVT XXXV.

De abaco.

HIs etiam coniungendus est abacus, pileus, galerus, pileolus. Cophinus, qui est è viminibus textura. Insuper & Gyrgathum, & Sella, secundum Aristophanem dicentem in Conuiuatoribus, Aut Medorum gyrgathum, & calculorum sella.

CAPVT

ΚΕΦΑ-

CAPVT XXXVI.

De domiciliis, in quibus animalia nutriuntur, & aliis huiusmodi.

PRæterea Gallinarium, & Perdicum caueã, Aristophanes in Holcadibus dicit. Et si non falsa Hyperidis Oratio Pro Harpalo, in ea scriptum est, Exilientes ex perdicum viuariis. Et Hara, in qua porci nutriuntur, secundum Eupolidẽ, & Phrynichum in Poastriis. eademque Porcile dicitur, in Aristophanis Lysistrate. Atque crumena, vasculum quoddam reconditoriũ: quod nonnulli, peram esse existimant. Et sacculus. Et Marsupium, vt in Gerytade Aristophanes: atque Ascopera, vt in Horis. Cestra quoque mallei cuiusdam ferrei species: vt in Aegide Sophoclis, Cestra ferrea, latera simul & dorsum attriuit, feriens. Sed & Cauea ferrea, vas quoddam est, auiario simile, apud Herodotum, & Archilochum. Tum & Nidus, vel Casa, pro tali sumitur domicilio: vt apud Cratinum, in Thracibus, In casa si contigerit, coercebitur. sed & domũ, habitatu commodam sic nominant: vt in Spe Epicharmi dictum est, Vicini casam. Sed in Autolyco Eupolidis, Habitant vero hic, tribus in casis domicilium habentes. Stabula vero iumentorum, secundum multorum sententiam, inuenire licet in Quinta Philippica. Saccopera autem, vt ab idiotis dici consueuit, in Apollodori Carystii Amphiarao, Iniectum ô pessime, in saccoperam illum iumento imponent. Siphnim porro, in Hymnis Atticis, non terram esse, nonnulli intelligunt: sed arcam, vnde Ceres primum sumpserit alimenta. Ἀορτῆρα vero, baltheũ vocauit Pherecrates, in Literis. Causia autẽ, pileus Macedonicus, apud Menandrum: vt & Persicus. Et Cyrbasiam quoque, in Triphalete dixit Aristophanes, Atque communem mihi esse putas cyrbasiam. Herodotus quoque, Cittarim nominauit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ λϛʹ.

Περὶ οἰκιδίων, ἐν οἷς τρέφεται τὰ ζῶα, καὶ ἑτέρων τοιούτων.

ΚΑὶ οἰκίσκον ὀρνίθιον, καὶ οἰκίσκον περδικικὸν Ἀριστοφάνης ἐν ὁλκάσιν ἔφη. εἰ δὲ μὴ ψευδὴς ὁ Ὑπερείδου λόγος ὑπὲρ Ἁρπάλου, ἐν αὐτῷ γέγραπται, Ἐκπηδήσαντες ἐκ τῶν περδικοτροφείων. καὶ χοιροτροφεῖον δὲ, ἐν ᾧ χοῖροι τρέφονται, ὡς Εὔπολις, καὶ Φρύνιχος ἐν ποαστρίαις. τὸ δ᾽ αὐτὸ καὶ χοιροκομεῖον ἐν Ἀριστοφάνους λυσιστράτῃ. καὶ γρυμαία δὲ ἀγγεῖόν τι εἰς ἀπόθεσιν, ὃ ἔνιοι πήραν νομίζουσι. καὶ θύλακος, καὶ ἀσκοθύλακος, ὡς ἐν τῷ Ἀριστοφάνους γηρυτάδῃ. καὶ ἀσκοπήρα, ὡς ἐν ταῖς ὥραις. καὶ κέστρα δὲ σφύρας τινὸς εἶδος σιδηρᾶς ὡς ἐν αἰγὶ Σοφοκλῆς, κέστρα σιδηρᾶ πλευρὰ, καὶ κατὰ ῥάχιν ἤλαυνε παίων. ἀλλὰ μὴν καὶ κύρτη σιδηρᾶ ἀγγεῖόν τι, ὅμοιον οἰκίσκος ὀρνίθιος, παρὰ Ἡροδότῳ, καὶ Ἀρχιλόχῳ. καὶ καλιὰ δὲ, καὶ καλιὸς, ὁ τοιοῦτος οἰκίσκος, ὡς Κρατῖνος θρᾴτταις, Ἐς καλιὸν εἰ τύχοι καθείργνυται. ἤδη δὲ καὶ τὴν πρὸς οἰκήσεις ἐπιτήδειον οὕτω λέγουσιν, ὡς ἐν ἐλπίδι Ἐπιχάρμου εἴρηται, Τὸν τοῦ γείτονος καλιόν. ἐν δὲ Εὐπόλιδος αὐτολύκῳ, Οἰκοῦσι δ᾽ ἐνθάδ᾽ ἐν τρισὶ καλιδίοις οἴκημα ἔχων. σταγμάτα μὲν οὖν ὑποζυγίων κατὰ τοὺς πολλοὺς ἐν τῷ πέμπτῳ φιλιππικῶν ἔστιν εὑρεῖν. σακκοπήραν δὲ ὡς εἴθισται τοῖς ἰδιώταις λέγειν, ἐν Ἀπολλοδώρου καρυστίου ἀμφιαράῳ, Ἐμβαλόντος, ὦ πονηρὲ σὺ, εἰς σακκοπήραν αὐτὸν, ἐπιθήσουσί που ἐφ᾽ ὑποζύγιον. σίφνιν δὲ ἐν τοῖς ἀττικοῖς ὕμνοις, οὐ τὴν γῆν ἔνιοι ἀκούουσιν, ἀλλὰ τὴν σιπύαν, ἐξ ἧς ἡ Δημήτηρ προὐκόμιζε τὰς τροφάς. ἀορτῆρα δὲ τὸν ζωστῆρα Φερεκράτης ἐν γράμμασι κέκληκεν. ἡ δὲ καυσία, πῖλος μακεδονικὸς παρὰ Μενάνδρῳ, ὥσπερ περσικός. καὶ κυρβασίαν δὲ Ἀριστοφάνης ἐν τριφάλητι εἴρηκε, Καὶ τὴν κοινὴν ἔχειν με κυρβασίαν δοκεῖς. Ἡρόδοτος δὲ, καὶ κίτταριν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΖ.

Περὶ ζωγράφου σκευῶν.

Ζωγράφου δὲ σκεύη, πίνακες, πινάκια, καὶ κιλλίβαντες, καὶ ὀκρίβαντες, γραφίδες, ὑπογραφίδες, πυξία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΗ.

Περὶ τοῦ εὐφήβων φορήματος, καὶ ἑτέρων συμμίκτων τινῶν.

ΤΟ δὲ εὐφήβων φόρημα, πέτασος. Φιλήμων ἐν θυρωρῷ, Ἐγὼ γὰρ ἐς τὴν χλαμύδα κατεθέμην ποτὲ καὶ τὸν πέτασον. Τηλεκλείδου δὲ ἐν ἀμφικτύοσιν εἰπόντος, δουλοπόνηρον ῥυπαρὸν κόλυθρον, κάτοπτρον ἔνιοι ἀκούουσι. καὶ ὅταν μὲν ἐν ἀχαρνεῦσιν εἴπῃ Ἀριστοφάνης, ἀχάνας χρυσίου, τὸ ἀγγεῖον ἴσως περσικόν. ἔνιοι δὲ τὴν θεωρικὴν κίστην οὕτω κεκλῆσθαι νομίζουσιν. ἐν δὲ Ἀριστοτέλους ὀρχομενίων πολιτείᾳ, Μέτρον δὲ ὀρχομενίων τετταράκοντα μεδίμνους χωροῦν ἀττικούς. οἱ δὲ κοιτίδας, τὰς πυθῶδε ἰόντων, ὅτι καὶ τὰ λεβητάρια καλοῦσι παναγρίδας. ξίφους δὲ ὄνομα ἔοικεν εἶναι βαρβαρικὸν ἡ σκαλμή, Σοφοκλέους εἰπόντος ἐν τρωΐλῳ, Σκαλμὴ γὰρ ἀρχὰς βασιλεῖς ἐκτέμνουσα ἐμούς. τὸ δὲ ὄγκιον, σκεῦος πλεκτὸν, εἰς ἀπόθεσιν σιδήρου, ἢ ἄλλων τινῶν. παρὰ δὲ Ὁμήρῳ, τῶν ὀδυσσέως πελέκεων. Ἕρμιππος δὲ ἐν δημόταις ἔφη, Ἔχοντες ἴσον ἀσπίδιον ὀγκίῳ. παρὰ δὲ βοιωτοῖς τὸν κάδδον σκύφον κεκλῆσθαι λέγουσιν. ἡ δὲ σμινύη, κάτω δερμάτιον ἐντιθέμενον τῇ σμινύῃ, ὅταν ὁ στέλεχος ἀραιὸς ᾖ. καὶ ἔστι τοὔνομα ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους δράμασιν ἢ νιόβῃ. πτακάλα δὲ ἐστὶ ψίαθος ἐν τοῖς ἀκατίοις. ἣν καὶ κάνναν καλοῦσι. κραστήριον δὲ, τέτταρα ξύλα, εἰς ἄλληλα ἐνηρμοσμένα τόνῳ ἐνδεδεμένα, ἃ * κρατὴρ τῶν περὶ τῆς φάτνης τῶν ὑποζυγίων φέρειν αὐτοῖς τὸν χιλὸν, ὃν καὶ χόρτον, καὶ πόαν, καὶ κράστιν τινες ἐκάλουν. ἐμφατνίσματα δὲ αἱ σανίδες, αἱ ἀναιρούμεναι ἐκ τῆς φάτνης, ὡς καθαίρεσθαι τὰ περιττά.

CAPVT XXXVII.

De pictoris instrumentis.

PIctoris autem arma, tabulæ, tabellæ, tripodes tabularum, pulpita, styli, penicilli, buxeæ tabulæ.

CAPVT XXXVIII.

De epheborum habitu, & aliis quibusdam miscellaneis.

EPheborum sane habitus erat, Petasus. Philemon in Ianitore, Ego enim cum chlamyde, deponerem & petasum. Teleclide autem in Amphictyonibus dicente, * δουλοπόνηρον, ῥυπαρὸν κόλυθρον, sunt, qui speculum intelligant. Cumque in Acharnensibus dicit Aristophanes, Achanas auri, vas nimirum est Persicum. nonnulli tamen, theoricam cistam sic nominari putant. In Aristotelis vero Orchomeniorum Republica, Orchomeniorum mensura est, quadraginta capiens medimnos Atticos. Alii vere arculas putant, ad Pythium proficiscentium: quoniam & lebetes illos, panagrides vocant. Gladii autem nomen Barbarum, scalma esse videtur: Sophocle in Troilo dicente, Scalma Principes exscindens meos. Sporta vero, vas contextum, ad ferri repositionem, aut aliorum quorundam: apud Homerum vero, Vlyssis securium. Hermippus autem in Demotis inquit, Habentes sportæ simile scutum. Cæterum à Bœotis cadum, Scyphum appellari tradunt. Sminya vero, felina pellicula ligoni apposita, si manubrium vetustate attritum foret: nomenque Aurigæ est, in Aristophanicis Fabulis. Verum ptacala, storea in nauibus est: quam etiam cannam vocitant. Sed crasterium, ligna sunt quatuor inuicem commissa, & fune colligata, quæ suspensa sunt ante iumentorum præsepe, ad pabulum ipsis ferendum. quod & fœnum, & gramen, & κράστιν quidam appellant. Emphatnismata autem tabulæ sunt à præsepi surgentes, vt superflua purgent.

CAPVT

CAPVT XXXIX.

De larua, & similibus: atque catena.

EX vasculorum autem ordine fuerit, persona, larua, Gorgonium. Et Personula, vt Plato in Sophistis. Lintea facies, tum torques, monile, catena, catenatio. Catena autem, non vinculi modo, sed etiam muliebris ornamenti nomen est: vt apud Aristophanem, Sigillatæ catenæ. Philippides vero inquit, Catenulam habuit, quadraginta drachmas valentem. Vinculum quoque ferreum est, Σκύλαξ: cuius Plato in Hellade meminit, Arrepto hospitis scylace, ipsum ligato.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΛΘ.

Περὶ προσωπείου, καὶ τῶν τοιούτων, καὶ περὶ ἁλύσεως.

ΕΚ δὲ τῶν σκευῶν ἔστω καὶ προσωπεῖον, καὶ μορμολύκειον, καὶ γοργόνιον, καὶ προσωπὶς, ὡς ἐν τοῖς σοφισταῖς Πλάτων, ὀθόνιον πρόσωπον, καὶ κλῳὸς, καὶ κλοιὸς, καὶ ἅλυσις, καὶ μονάλυσις. ἡ δὲ ἅλυσις οὐ μόνον ἐπὶ τοῦ δεσμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ γυναικείου κόσμου ὠνόμασαι παρὰ Ἀριστοφάνει, σφραγίδας ἁλύσεις. Φιλιππίδης δὲ ἔφη, Ἀλύσιον δ' εἶχε, τετταράκοντα δραχμὰς ἄγον. δεσμὸς μέν τις σιδηροῦς καὶ σκύλαξ, οὗ μέμνηται Πλάτων ἐν Ἑλλάδι, Λαβὼν οὖν τὸν σκύλακα τὸν τοῦ ξένου, κἄπειτα δῆσον αὐτόν.

CAPVT XL.

De subligaculis, & iis quibus luditur.

INstrumenta quoque sunt, subligacula, tibialia, caligæ. Et Persicæ, vt Aristophanes in Nubibus, subligacula appellare videtur. In Scythis vero, & Tauris, Sarabara, & tunicas omnes induti. Sed & hamaxis, currus quidam minor, quo Pueri ludunt. Nola quoque, instrumentum fuerit, trutina quoque, & flagellum. Fortassis & pellis villosa, & crepitaculum, pellis agnina, baculus, scutum, candelabrum, pixis. Aliudque quippiam, Calamus: vt Aristophanes in Acharnensibus, Tu autem mihi guttam pacis vnam in calamum instillato.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ.

Περὶ ἀναξυρίδων, καὶ τῶν ὁμοίων, καὶ ἔτι δι' ὧν παίζει τὰ παιδία.

ΕΚ δὲ σκευῶν καὶ ἀναξυρίδες, καὶ σκελέαι, καὶ ποδίδες, καὶ περσικαὶ, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν νεφέλαις τὰς ἀναξυρίδας ἔοικε καλεῖν. ἐν δὲ σκύθαις ἢ ταύροις, Σαράβαρα, καὶ χιτῶνας πάντας ἐνδεδυκότας. ἡ δὲ ἅμαξις, ἁμάξιον μικρὸν, καὶ παίζειν τοῖς παιδίοις. καὶ κώδων δὲ ἕν τι τῶν σκευῶν, καὶ ζυγάνη, καὶ ὑστριχίς. τάχα δὲ καὶ κώδιον, καὶ κροτάλον, ἀρνακίς, βακτήριον, καὶ σάκκος, καὶ λυχνὶς, καὶ πυξὶς, καὶ ἕτερόν τι τοιοῦτον καλαμίσκος. ὡς Ἀριστοφάνης ἐν ἀχαρνεῦσι,

Σὺ δ' ἀλλά μοι σταλαγμὸν [εἰρήνης] ἕνα
Εἰς τὸν καλαμίσκον [ἐν] στάλαξον τουτονί.

CAPVT XLI.

De his in quibus sal teritur, & similibus.

ET ἁλία vas fuit buxeum, in quo sal conterebant. Archippus siquidem, in Hercule Nupto inquit, Salinum buxeum. Strattis

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ.

Περὶ τῶν ἐφ' ὧν οἱ ἅλες ἐντρίβονται, καὶ τῶν τοιούτων παραπλησίων.

ΚΑὶ ἁλία δὲ σκεῦός τι ἦν πύξινον, ᾧ τὰς ἅλας ἐνέτριβον. Ἄρχιππος μέν τι ἐν Ἡρακλεῖ γαμοῦντι φησὶν, Ἁλία πυξίνη. Στράττις δέ,

Εἰ δὲ κινήσειεν ἁλμυρόν τι ὕδωρ, ἕτερόν τι λεπτὸν ἐν ἁλίαις κεκομμένον. καὶ ἴσως ἂν ἐοίκει τοῦτο τῷ ἀγγείῳ, ἐν ᾧ τὸ πέπερι λεαίνουσιν. ἀλλὰ μὴν καὶ φορμός, [φορμίον,] φορμίσκος, φορμίς. ἐν δὲ τῷ γηρυτάδῃ Ἀριστοφάνης λέγει, Φορμῷ σχοινίῳ. ἐν δὲ τοῖς δημιοπράτοις καὶ ἁλῶν τρία ἡμιφόρμια πέπραται. ὥσπερ καὶ σησάμων, ἡμισάμιον. τάχα δὲ καὶ ὄροφόν τις ὀνομάσειεν, ὅς τίς ἐστι στεγαστὴρ, καὶ κάλαμος, ὃν καὶ Ὅμηρος ὀνομάζειν ἔοικεν ἐπὶ τῆς Ἀχιλλέως σκηνῆς. ἐν δὲ Ἀριστοτέλους, ἢ Θεοφράστου φυσικοῖς γέγραπται, Καλάμου, ὀρόφου, θρυαλλίδος, στροβίλου, πίτυος. εἴποις δ' ἂν, καὶ ὠλένας, καὶ ὠλενίδας, καὶ παρωλενίδας, ἐν τοῖς δημιοπράτοις εἰρημένον. καὶ πηνήκην δὲ, καὶ προκόμιον. καὶ ὡς Ἀριστοφάνης ἐν γηρυτάδῃ, πρόσθετον. καὶ προσθέτην δὲ, ὡς ἐν Ἀμφίδος ἀλκμαίωνι, καὶ Μενάνδρου ὀλυνθίᾳ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΒ.

Περὶ κλίμακος, καὶ ἔτι τυμπάνων, καὶ κυμβάλων, ἐφ' ᾧ καὶ περὶ ὧν οἱ ὀρνιθοθῆραι χρῶνται.

Σκεῦος δὲ, καὶ ἡ κλίμαξ. καὶ οἱ ἀναβαθμοὶ τῆς κλίμακος, κλιμακτῆρες, ὡς Ἀριστοφάνης δράμασιν, ἢ κενταύρῳ. ἐν δὲ τοῖς δημιοπράτοις, κλιμάκιον. ἐν δὲ Ἀμειψίᾳ, ὦ κλιμακίδα. Ἤπου δὲ καὶ τύμπανα, καὶ κύμβαλα, σκευῶν ἂν καὶ ταῦτα εἴη. καὶ παρδάλῳ, καὶ λέοντι, καὶ σανὶς, καὶ λεύκωμα. Καὶ οἷς αὖ οἱ ὀρνιθοθῆραι χρῶνται, παγίδες, καὶ νεφέλαι, δίκτυα. ἐν ὄρνισι δ' αὐτῶν Ἀριστοφάνης μνημονεύει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΓ.

Περὶ πήρας, καὶ τῶν τοιούτων.

Τὴν δὲ πήραν, πηρίδιον εἴποις ἂν, ὡς ἐν σκηνὰς καταλαμβανούσαις Ἀριστοφάνης. θύλακα καθ' Ὅμηρον, καὶ * ὑλάκιον. καὶ θυλάκιον, θυλακίσκιον, ὡς ἐν δαιταλεῦσιν Ἀριστοφάνης.

vero, Si mouerit salsam aquam, aliud quippiam tenue in salinis concisum. Et simile sane vasculo videtur, in quo piper conterunt. Præterea & cophinus, sporta. & corbula In Gerytade vero, Aristophanes inquit, Cophino viminco. In Foro publico etiam, Salis tres semicophini venditi sunt. Quemadmodum & Samium, & semisamium. Fortassis teges quoque dicatur, quod segestram significat. Calamus quoque, cuius & Homerus meminisse videtur, de Achillis tentorio. In Aristotelis vero, seu Theophrasti Physicis scriptum est, Calami, tegetis, thryallidis, nuclei pinei, pinusque. Dices etiam Manus, palmas, cubitos, vt in Foro publico dictum est: insuper galericum, & fictitiam comam. Vel Apposititium, secundum Aristophanem in Gerytade. & Πεοσθέτην Appositiam, vt in Amphidis Alcmæone, aut Menandri Olynthia.

CAPVT XLII.

De scala, tympanis, cymbalis, & aucupum instrumentis.

INstrumentum quoque, scala est. Et gradus scalæ, qui Κλιμακτῆρες dicuntur: vt Aristophanes inquit, in Fabulis, aut Centauro. Κλιμάκιον vero, Parua scala in Foro publico. Apud Amipsiam vero, Κλιμακίς. Fortassis & tympana, atque cymbala, instrumentorũ ordinis fuerint. & pardalea pellis, leonina, & tabula, & album. Quibus autem aucupes vtuntur, laquei, retia. Plagæ, quorum & Aristophanes meminit, in Auibus.

CAPVT XLIII.

De pera, & similibus.

PEram vero, Perulã vocabis: vt Aristophanes in Scenis Coniunctis. & Sacculum, secũdum Homerum. Crumenã, Crumenulã, & Marsupiũ, vt Conuiuatoribus Aristophanes.

Cory-

κώρυκον

Corycum quoque, Corycium, & Corycidem dices, pro crumena, vt Aristophanes in Holcadibus. Tum & Loculus quoque vtensilium fuerit, eodem dicente, Loculum, & pocillum. hunc vero, nonnulli Bystram vocarunt: vt Anaxandrides, in Citharistria. & in Orpheo Antiphanes, Bystram quandam ex foliis. Veruntamen pocillo quoque, conuenerint contexta tegmina, vel storeæ: vtraque vero, in Aristophanis Babyloniis, Quot habet Virorum storeas iste? & rursum, Tuguriis domũ construxit. Secundum Aristophanẽ vero in Holcadibus dices, Paxillos expellere, & scuticam ferream, bidentes, & sarmentorum fasciculos. & vt in Tagenistis, dicit, Neruum, lapides asperos, caduceum. atque vt in Heroibus. Abi trochum accipiens, crepito. & vt in Senecta, Mendicãte scipione. Et Βακτηρία vero Persis, ἀντὶ καπύλης. Atque tibias arundineas. Rudentes vero, & funes, & arma quoq; vocaueris. Homerus quoque, Funem nauticum dixit.

CAPVT XLIV.

De vasis aureis, argenteis, aliisque metallicis.

NVmerabis etiam vascula aurea, argentea, & ænea, in vasculorum numero. Aenea nominante, non Xenophonte modo in Expeditione: sed & Aristophane, in Pelasgis, Aenea vasa, & puluinaria. Lysias vero Ad Cleonem, Argentea vasa dixit, & Aurea.

CAPVT XLV.

De rusticis instrumentis, & similibus.

BAetas porro, Rusticorum diphtheras, in Muliebribus Mimis Sophron vocauit. Sint etiam Orę, ansis similes, in Cercione Aeschyli: etiã Platone dicente, Et vasculorũ ansę.

κώρυκον, καὶ κωρύκιον, κωρυκίδα, ὡς ἐν ταῖς ὁλκάσιν Ἀριστοφάνους. καὶ βύσμα δ' ἂν εἴη τῶν χρησίμων, τοῦ αὐτοῦ εἰπόντος, Βύσμα καὶ κυστέλιον. τοῦτο δὲ βύστραν ἕτεροι κεκλήκασιν, ὡς Ἀναξανδρίδης Κιθαριστρίᾳ, καὶ Ἀντιφάνης Ὀρφεῖ, Βύστραν τινὰ ἐκ φύλλων. ἀλλὰ μὴν τῷ τε στεγαστηρίῳ λόγῳ προσήκοιεν οἱ στρωτῆρες, καλυμμάτια. ἄμφω δὲ ἐν Ἀριστοφάνους Βαβυλωνίοις,

Πόσους ἔχει στρωτῆρας ἀνδρῶν οὑτοσί.

καὶ αὖ πάλιν ἐν καλυμματίοις, τὸν οἶκον ἤρεφε. φαίης δ' ἂν κατ' Ἀριστοφάνην λέγοντα ἐν ὁλκάσι, Καὶ παττάλους ἐκκρούειν, καὶ σκύταλον ὑπόσιδηρον. σμινύδας, ἀγκαλίδας. καὶ ὡς ἐν Ταγηνισταῖς, Νευρίδα λίθους πωρίνους. κηρύκιον. καὶ ὡς ἐν Ἥρωσιν, Ἴθι δὴ λαβὼν τὸν ῥόμβον ἀνακωδώνισον. καὶ ὡς ἐν Γήρᾳ, Πτωχικοῦ βακτηρίου. καὶ βακτηρία δὲ περσίς, ἀντὶ καπύλης, καὶ καλαμίνους αὐλούς. τινὲς δὲ κάλους, καὶ σχοινία, καὶ ὅπλα ἂν εἴποις. Ὅμηρος δέ, καὶ ὅπλον βύβλινον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΔ.

Περὶ χρυσωμάτων, καὶ ἀργυρωμάτων, καὶ τῶν ἐκ μεταλλικῆς ὕλης.

Φαίης δ' ἂν καὶ χρυσώματα, καὶ ἀργυρώματα, καὶ χαλκώματα, ἐν μέρει τῶν σκευῶν. οὐ μόνον ἐν τῇ ἀναβάσει Ξενοφῶντος εἰπόντος χαλκώμασιν, ἀλλὰ καὶ Ἀριστοφάνης ἐν Πελασγοῖς, χαλκώματα προσκεφάλαια. Λυσίας δὲ ἐν τῷ πρὸς Κλέωνα, ἀργυρώματα εἴρηκε, καὶ χρυσώματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕ.

Περὶ ἀγροικικῶν σκευῶν, καὶ τῶν τοιούτων.

Καὶ βαίτας δὲ τὰς τῶν ἀγροίκων διφθέρας, ἐν τοῖς γυναικείοις μίμοις ὁ Σώφρων ἐκάλεσεν. εἶεν δ' ἂν καὶ ἀμφωτίδες τοῖς ὠτίοις πέλας, ἐν Κερκίωνι Αἰσχύλου. καὶ Πλάτωνος εἰπόντος, καὶ ἀμφωτίδες ἐκ τῶν σκευῶν.

Ἀλέξιδος δὲ καὶ δρᾶμα ἀμφωτίς. καὶ ῥιπίδα ἄν τις φαίη, πλέγμα τι ψιάθῳ ἢ φορμῷ παραπλήσιον. Κράτης δ' ἐν τοῖς ἥρωσιν ἔφη, ῥιπίδι κοπροφορῷ. Ὅμηρος δὲ ἔφη,

—ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι.

καὶ γὰρ * οἴσυια, καὶ οἰσύϊνα σκεύη. παρὰ δὲ Θουκυδίδῃ καὶ ἀσπίδες οἰσύϊναι. καὶ λίνα δ' ἂν εἴποις, καὶ στυππεῖον, κάνναβον, καὶ καννάβιον, καὶ τὴν ἰσὸν τῶν ταῦτα ἐργαζομένων γερόντων. καὶ ὅλκιον ἀγγεῖον ὑγρῶν τε καὶ ξηρῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ χαλκοῦν, ὡς ἐν ἀρρηφόρῳ Μενάνδρου, Ἢ χαλκοῦν μέγα ὅλκιον. ἐν δὲ Φιλήμονος γάμῳ, Ὅλκιον ἴδον ἐπὶ τραπέζης κείμενον, πυρῶν τε μεστόν. εἴποις δ' ἂν καὶ μηλωτὴν, τὴν τοῦ προβάτου δορὰν, Φιλήμονος εἰπόντος ἐν εὐρίπῳ, Στρῶμα μηλωτήν τε ἔχει. καὶ σκεῦός τι ὁλοσίδηρον, ὡς Ἀντιφάνης φιλίσκῳ. καὶ ἄλλο μονόξυλον, ὡς ἐν Πλάτωνος νόμοις. Κρατίνου δὲ εἰπόντος ἐν νεμέσει, Ἐν τῷ κυφῶνι τὸν αὐχένα ἔχων, ἤπου νοητέον, ὡς [σκεῦος ἦν τι ἀγορανομικὸν, ᾧ] τὸν αὐχένα ἐνθέντα δεῖ μαστιγωθῆναι τὸν περὶ τὴν ἀγορὰν κακουργοῦντα. καὶ νάρθηκα δ' ἂν εἴποις, Πλάτωνος μὲν ναρθηκοφόρους ὀνομάσαντος, Ἴωνος δὲ ἐν τῷ μεγάλῳ δράματι εἰπόντος, Ψαφαρὸν νάρθηκα. Ζυγὸν δὲ εἴποις ἂν, ὑποζυγίων, καὶ τὸ τῆς τρυτάνης, καὶ τὸ τῆς νεὼς, καὶ τὸ τοῦ ὑποδήματος, καὶ τὸ τοῦ χοροῦ. Δεινόλοχος ἐν ἀμαζόσιν ἔφη, Καπηλικοῦ ζυγοῦ. τοῦτο δὲ ξηρὸν πολλῶν εἰρηκότων, παρατηρητέον, ὅτι Ἄρχιππος ἐν τῷ ῥίνωνι ἀρρενικῶς αὐτὸ εἴρηκε.

Alexidis etiã est Fabula, Ansa dicta. Tũ & cratem, aliquis nominauerit ligamẽ vimineum: storeæ, aut cophino simile. Crates vero, in Heroibus inquit, Vase vimineo, quo fimus effertur. Homerus vero dicit, Cratibus vndiq; salignis. Nã & * viminea, & saligna vasa dicũtur. Et apud Thucydidem quoq;, Scuta sunt viminea. Tũ & lina dices, & stupã, canabum & canabeum: columnamq, hæc operantiũ, seniculũ. Sed & ὅλκιον, liquidorum simul, & aridorum vas est: plerunque æneum, vt in Arrephoro Menandri, Aut æneum magnum holcium. Et in Philemonis Nuptiis, Holcium in mensa vidi, tritico plenum. Agninam quoque vocabis, ouis pellem, secundum Philemonem, dicentem in Euripo, Stragulam habet, agninam pellem. Tum & instrumentum totum ferreum, vt in Antiphanis Philisco. & aliud totum ligneum, vt in Platonis Legibus. Cratino autem in Nemesi dicente, In Catasta collum habens: intelligẽdum nimirum, quod [instrumentum fuerit ædilitium, cui] collo inserto eum, qui in foro peccarat, flagellari oportebat. Tum & ferulam dices, Platone Feruligeros dicente. & Ione dicente in Magna Fabula, Fragilem ferulam. Iugum vero, iumentorum dices, & trutinæ partem, nauis quoque, calcei, & loci. Dinolochus in Amazonibus inquit, Cauponario iugo. Sed ξηρὸν neutraliter sæpius dicto, notandum, quod Archippus in Rhinone, idem in masculino dixit.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μϛ.

Περὶ τῶν ἐκ πλέγματος σκευῶν.

CAPVT XLVI.

De vasculis contextis.

Φλοΐνην δὲ ἐσθῆτα Ἡροδότου εἰπόντος, σοὶ τοῦτο ὑπάρχει λέγειν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πλεγμάτων. οἷον φλοΐνην σπυρίδα, ἢ ψίαθον, ἢ ὁτιδήποτε. μάλιστα καὶ Εὐριπίδου ἐν αὐτολύκῳ σατυρικῷ εἰπόντος, Σχοινίας γὰρ ἵπποισι, φλοΐνας ἡνίας πλέκει. ἡ δὲ ὕλη, ὅθεν ἐπλέκετο, φλοῦς μὲν κατὰ τοὺς Ἴωνας. φλέως δὲ, κατὰ τοὺς Ἀττικούς. Εἴη δ' ἂν

VEstem porro contextam appellante Herodoto, idem tibi de aliis contextis vasculis dicere licebit: vtpote contextam sportam, aut stoream, aliud ve huiusmodi: maxime, cum Euripides in Autolyco Satyrico dicat, Vimineas enim equis, & contextas habenas nectit. Materia autem, vnde contexitur, Φλοῦς, secundum Iones. Sed Φλέως, secundum Atticos dicitur. Huius etiam ordinis

fuerit

fuerit farinariũ vas, coix: quod Dores, Coim vocant: vt in Pithone Epicharmus, Aut sacculum bouillum, aut coim ferre, aut canistrum. Sed Attici Coicem dicunt: vt Pherecrates, Omnis vero arma induit, aut coicem, aut canistra. Manifeste autem hoc Antiphanes in Bombyciis innuit, dicens, Vas farinarium, quod coix est. Sit etiam φείδων vas quodpiam oleum continens, à Phedoniis mensuris denominatum: de quibus, in Argiuorum Republica dicit Aristoteles. Stegastrum vero, si quis dicere velit: quoniam vulgo stegastridem, diphtheram, coriaceam illam tunicam appellamus: ad Aeschyli authoritatem confugiat, dicentis, Ossium stegastrum. Cistæ vero, non obsoniorum modo, aut aliàs vestium tantummodo repositoria sunt: sed etiam pharmacopolarum esse dicentur, vt Aristophanes in Amphiarao, Et serpentes, quos insculpis, in cista aliqua obsignare, & relinquere pharmacopolas: vt & Theopompus in Alphæa, Domum ingressus, inueni totam cistam pharmacopolæ Megarici.

CAPVT XLVII.

De lotoria pelle, & aliis huiusmodi.

PEllem vero, qua Mulieres lotæ, aut lauantes ipsas subcinguntur, Pellem lotoriam appellare licet, secundum Theopompum in Pueris. Hanc vero subcingens pellem lotoriam, pubis vinculo circumtendas. Pherecrates autem in Hippone, Vascula ad Puerorum institutionem pertinentia recensens, Tunc loto pellem circumuoluunt: sic autem nimirum agninam pellem, ab oue denominarunt. Militibus quoque mactræ loco seruiebat, vt Hermippus in Militibus innuit, Vincit vero pellis lapideam mactram. Laterem quoque dices, & laterem subtegulaneum. In Foro publico, reperitur etiam Later Atticus, & Later Corinthiacus. Tegulam quoque dicente Thucydide, in Platæensi obsidione. Tegulas vero, Lateres in Vespis vocat

καὶ κοῖξ, ὃν οἱ μὲν Δωριεῖς, κοῖν καλοῦσιν, ὡς Ἐπίχαρμος πίθωνι, Ἢ θύλακον βόειον, ἢ κοῖν φέρειν, ἢ κορυκίδα. οἱ δὲ ἀττικοὶ κοῖκα, ὡς Φερεκράτης. κοριαννοῖ. πᾶς δ' ἀνὴρ ἔσαπτο τεῦχος, ἢ κοῖκα, ἢ κορίκας. σαφῶς δὲ Ἀντιφάνης ἐν Βομβυκίοις δηλοῖ εἰπὼν, ἀγγεῖον ἀλφιτήρειον, ὃ κοῖξ ἐστίν. Εἴη δ' ἂν καὶ φείδων τι ἀγγεῖον ἐλαιηρὸν, ἀπὸ τῶν φειδωνίων μέτρων ὠνομασμένον. ὑπὲρ ὧν ἐν ἀργείων πολιτείᾳ Ἀριστοτέλης λέγει. καὶ στέγαστρον δὲ ὅς τις ἐθέλει ὀνομάζειν, εἴπερ ἡ πολλὴ χρῆσις τὴν στεγαστρίδα διφθέραν, τὸν σκύτινον τοῦτον χιτῶνα, καταφευγέτω ἐπὶ τὸν Αἰσχύλον εἰπόντα, Ὀστέων στέγαστρον. κίσται δὲ οὐ μόνον ὀψοφόροι, οὐδὲ ἄλλως ἀγγεῖα εἰς ἐσθήτων ἀπόθεσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν φαρμακοπωλῶν ἂν καλοῖντο, ὡς ἐν ἀμφιαράῳ Ἀριστοφάνης, Καὶ τοὺς μὲν ὄφεις, οὓς ἐπιτέμνεις, ἐν κίστῃ που κατασημῆναι, καὶ παῦσαι φαρμακοπωλῶν. ὥσπερ που καὶ Θεόπομπος ἐν ἀλφαίᾳ, Τὴν οἰκίαν γὰρ εὗρον εἰσελθὼν ὅλην κίστην γεγονυῖαν φαρμακοπώλου μεγαρικοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΖ.

Περὶ λουτρίδος ὤας, καὶ ἑτέρων συμμίκτων.

ΤΟ μέντοι δέρμα, ᾧ ὑποζώννυνται αἱ γυναῖκες λουόμεναι, ἢ οἱ λούοντες αὐτὰς, ὤαν λουτρίδα ἔξεστι καλεῖν, Θεοπόμπου εἰπόντος ἐν παισὶ, Τὴν δὲ περιζωσάμενος ὤαν λουτρίδα, κατὰ δεσμὸν ἥβης περιπέτασον. Φερεκράτης δὲ ἐν ἱππῶνι, καταλέγων τὰ ἐργαλεῖα τῆς παιδοτριβικῆς, Ἤδη μὲν ὤαν λουομένῳ περιζώννυνται. οὕτω δὲ τὴν μηλωτὴν ἐκάλουν, ἴσως ἀπὸ τῆς οἰός. τοῖς δὲ στρατιώταις καὶ ἀντὶ μάκτρας ὑπουργεῖ. ὅπερ ἐν στρατιώταις Ἕρμιππος ὑποδηλοῖ λέγων, Νικᾷ δ' ὤα λιθίνην μάκτραν. καὶ κέραμον δ' ἂν εἴποις, καὶ κέραμον στεγαστῆρα. ἐν δὲ τοῖς δημιοπράταις, καὶ κέραμον ἀττικὸν, καὶ κέραμον κορίνθιον. καὶ κεραμίδα δὲ, Θουκυδίδου εἰπόντος ἐν τῇ πλαταϊκῇ πολιορκίᾳ. κεράμια τὰς κεραμίδας ἐν σφηξὶν

Ἀριστοφάνης καλεῖ λέγων,

Μῦς οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ὑποδυόμενός τις οὐ-
τοσί,
Ὑπὸ τῶν κεραμίων ἡλιαστὴς ὀροφίας.

οἱ δέ, τὸ κεραμίδων γράφουσι. τὸ σφῦρα μέν τι, ὅμοιον ἦν κροταφίδι σιδηρᾷ. εἴη δ' ἂν ἡ κέστρα. δεσμῷ δ' ἂν ἐοίκοιεν αἱ στραγγαλίδες, Στράττιδος ἐν Φοινίσσαις εἰπόντος, Οὐδὲ σχοινία, οὐδὲ στραγγαλίδες εἰσί. κάννα δέ, πλεγμάτιόν τι ἐστιν, οὗ μέμνηται ἐν Σφηξὶν Ἀριστοφάνης, Οὐ μή ποτέ σου παρὰ τὰς κάννας οὐρήσω. Φερεκράτης δ' ἐν Ὕπνῳ, Σκηνὴ περίερκτος, περίβολος κάνναισι. μάλιστα δ' ἐχρῶντο τῷ πλέγματι τούτῳ ἐς τὰ περιφράγματα, ὡς ἐν τῇ Πυτίνῃ ὁ Κρατῖνος περὶ τῶν τριήρων λέγει, Οὐ δύναται πάντα ποιοῦσα νεὼς οἶκον λαχεῖν, οὐ δὲ κάννης. τὸν μέντοι ταύτας πλέκοντα, καννηνοποιὸν Ἱππῶναξ κέκληκεν. ἐν δὲ τοῖς μέτροις τοῖς τῶν ὑγρῶν εἴη ἂν ὁ μάρις, Ἀριστοτέλους ἐν τῷ ὀγδόῳ περὶ ζώων ἱστοριῶν εἰπόντος, Οἴνου μάρις. ἔστι δ' ὁ μάρις, ἓξ κοτύλαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΗ.

Περὶ κεραμίτης γῆς, καὶ τῶν προσφόρων.

ΚΑὶ γῆν κεραμίτην εἴποις ἄν, καὶ γῆν κεραμίδα. ἢ ὡς Σαννυρίων ἐν Γέλωτι, Κεραμικὴν γαῖαν στρέφων. οὗ μέντοι οἱ κεραμεῖς τὰς πλίνθους ἔπλαττον, πλινθεῖον καλεῖ ἐν Δράμασιν ἢ Νιόβῃ Ἀριστοφάνης, περὶ τοῦ κυκλοφόρου ποταμοῦ λέγων, Ὁ δ' ἐς τὸ πλινθεῖον δεόμενος ἐξέστρεψε. τοῖς δὲ σκεύεσιν εἰ βούλοιο προσαριθμεῖν κάδδον, εἰπεῖν ἔξεστιν, Ἀριστοφάνους ἐν Κενταύρῳ ἢ Δράμασιν εἰπόντος, Ἀλλ' εἰς κάδδον τινὰ λαβὼν οὔρει.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΘ.

Περὶ στομώματος καὶ σπάρτου, καὶ σισύρας.

ΚΑὶ στόμωμα δὲ σιδήρου ἐν τοῖς ἀποθέτοις σκεύεσιν ὅτι ἀριθμοίη, Κρατῖνος αὐτῷ συναιρεῖ λέγων, Ἐν χερσὶ καλύβδικον

Aristophanes dicens, Nequaquam mus, per Iouem, sed aliquis lignei regulas subiens culminis: alii vero, eo loci κεραμίδων scribunt. Malleus quoque ferreo instrumento, crotaphide dicto, similis erat, sed fortasse * cestra fuerit. Vinculi vero genus, fuerint Fasciæ, secundum Strattim, dicentem in Phœnissis. Neque funiculi adsunt, nec fasciæ. Storea autem, contextum quoddam est: cuius meminit in Vespis Aristophanes, Ne vnquam ad tuas storeas mingam. Pherecrates vero in Somno, Scena circumsepta, & circumdata storeis. Maxime vero hoc plicamine, ad circumseptiones vtebantur: vt in Pityne, de triremibus dicit Cratinus. Non potest omnia faciens nauis domicilium sortiri, aut storeæ. Has vero contexentem, Storearum plicatorem Hipponax vocauit. Inter liquidorum vero mensuras, etiam Maris numeretur, secundum Aristotelem, in Octauo De Animalium Historia dicentem, Vini maris: sex autem cotylas maris continet.

CAPVT XLVIII.

De figulina terra, & aliis necessariis.

TVm figulinam terram dices, & terram fictilē: siue vt Sannyrion in Gelote, Lutosam terram versans. Vbi vero Figuli lateres formant, Πλινθεῖον, in Fabulis, aut Niobe vocauit Aristophanes, de vorticoso flumine loquēs. Hic vero in lateritiam officinam diuertit indigus. Vasculis quoque si libuerit, adiicies Cadum, secundum Aristophanem, in Centauro, aut Fabulis dicentem, Sed in cadum aliquem arreptum meiito.

CAPVT XLIX.

De aciali, iunco, & sisyra.

ACiale vero ferri inter reposita instrumenta si quis numerauerit, Cratinus illi astipulabitur, dicens, In manibus chalybæum aciale.

aciale, Tum si vimen quoddam, iuncum appellare libuerit, idem quoq; Cratinus in Nemesi dicit, Iuncū vero dico, & iunceum. Dices etiam Sisyram secundum Aeschylum in Prȩconibus Satyricis dicentem, Et sisyrae leoninae. & Sophocles in Musis, Forfices, tiaras, & sisyram amiculum.

σώμωμα. εἰ δὲ καὶ πλέγμα τι σπάρτιον ἐθέλεις καλεῖν, καὶ τοῦτο Κρατῖνος ἐν νεμέσει λέγει, Σπάρτιον δὲ λέγω καὶ σπάρτινον. φαίης δ᾽ ἂν καὶ σισύραν, Αἰσχύλου ἐν κήρυξι σατυρικοῖς λέγοντος, Καὶ τῆς σισύρης τῆς λεοντίας. Σοφοκλέους δὲ ἐν μούσαις, Ψαλίδας, τιάρας, καὶ σισυρώδη στόλον.

CAPVT L.

De vtre, flagellis, & gemmato vasculo.

QVoniam vero vtrem, & vtriculum praediximus, nihil retulerit, etiam Molgum dicere: quod Tarentinorum lingua, bouillum vtrem significat. Vnde & Theodoritas, Vulcanum bouillis vti follibus tradit. Et Aristophanes ficto oraculo ludit, Ne mihi Cecropidas vtres laudate futuros. In vtensilium quoque ordine sunt, lorum, flagella, rotulae, pedicae, tormenta. De poculo vero, aut alio vasculo, forte Gemmatum esse, dicere licebit: vt in Paedio Menādri, Aureum praebuisti, aut gemmatum, sic enim decebat.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ν.

Περὶ ἀσκοῦ, καὶ ἐπὶ μαστίγων, ἐφ᾽ ᾧ καὶ περὶ λιθοκολλήτου σκεύους.

ΕΠεὶ δὲ ἀσκὸν, καὶ ἀσκίδιον, καὶ τὰ τοιαῦτα προειρήκαμεν, οὐδὲν κωλύει καὶ μολγὸν εἰπεῖν, ὅ ἐστι κατὰ τὴν τῶν ταραντίνων γλῶτταν ὁ βόειος ἀσκός. ὅθεν καὶ Θεοδωρίτας τὸν ἥφαιστον ἔφη, φυσητῆρσι μολγίνοις χρῆσθαι. καὶ Ἀριστοφάνης δὲ χρησμόν τινα παίζει,

Μή μοι ἀθηναίοις αἰνεῖτε, μολγοὶ ἔσονται.

ἐν οἰκίᾳ σκευῶν, σκῦτος, καὶ μάστιγες, τροχοί, πέδαι, στρέβλαι. καὶ [ἐπὶ] ἐκπώματος δ᾽ ἂν εἴποις, ἢ ἄλλου κατασκευάσματος, ὅτι λιθοκόλλητον ἦν, ὡς ἐν τῷ Μενάνδρου παιδίῳ, Χρυσοῦν ἐπόρισας, εἴθε λιθοκόλλητον ἦν, καλὸν [γὰρ] ἂν ἦν οὕτως.

CAPVT LI.

De clauis, & operculo.

QVoniam vero plerique clauos, Comici vero Clauiculos dicunt: sciendum, quod clauos, etiam paxillos nominant. Sed in Templi Poesi, quam aut Philon, aut Apollodorus composuit, scriptum est, Paxillos enim habeant iuga singula. Idem etiam vnumque dices, operculum, epithema dolii, lebetis aut pharetrae. In Aristophanis enim Pace scriptum est, Scutum puteo, operculi loco commode imponas. Homerus autem inquit, Vt quando pharetrae imponas operculum.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΑ.

Περὶ ἥλων, ἐν ᾧ καὶ περὶ πώματος, καὶ τῶν τοιούτων.

ΕΠεὶ δὲ ἥλους οἱ πολλοὶ, καὶ ἡλίσκους οἱ κωμῳδοὶ λέγουσιν, ἰστέον ὅτι καὶ κινδάλους τοὺς ἥλους ὀνομάζουσι. ἐν δὲ τῇ τοῦ νεὼ ποιήσει, ἣν ἢ Φίλων, ἢ Ἀπολλόδωρος συνέθηκε, γέγραπται, Κινδάλους γὰρ ἐχέτω ζυγὸν ἕκαστον. φαίης δ᾽ ἂν ἐπὶ τῷ αὐτῷ καὶ πῶμα, καὶ ἐπίθημα [ἢ] πίθου, ἢ λέβητος, ἢ φαρέτρας. ἐν γοῦν τῇ Ἀριστοφάνους εἰρήνῃ γέγραπται, Τὴν δὲ ἀσπίδα ἐπίθημα τῷ φρέατι προσθεὶς εὐθέως. Ὅμηρος δ᾽ ἔφη, — ὡς εἴ τε φαρέτρης πῶμ᾽ ἐπιθείης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΒ.

Περὶ κοροπλάθου, καὶ τῶν κιθαρῳδοῦ σκευῶν, καὶ ἔτι ὀστρακίνων.

ΤΟ μὲν δὴ ξύλον, εἰς ὃ πλέκουσι * τὸ πῖλον οἱ κοροπλάθαι, κάνναβος καλεῖται. ὅθεν καὶ Στράττις ἐν τῇ κυνησίᾳ, τὸν σαννυρίωνα, διὰ τὴν ἰσχνότητα, κάνναβον καλεῖ. αὐτὸ δὲ τὸ πῖλον, ὃ περιείληφε τὰ πλασθέντα κήρινα, ἃ κατὰ τὴν τοῦ πυρὸς προσφορὰν τήκεται, καὶ πολλὰ ἐκείνῳ τρυπήματα ἀναπείληπται, * μίλιγδος καλεῖται. ὅθεν καὶ Σοφοκλῆς ἔφη ἐν αἰχμαλώτοισιν, Ἀσπὶς ἡμιλίγδος, ὡς πύκνωμά τι. ἐπιπόρπαμα δὲ, κιθαρῳδοῦ σκεῦος, ὡς Πλάτων, Δότω τὶς ἔνδοθεν καὶ ἐπιπόρπαμα. ἔξεστι δὲ καὶ ἀγγεῖα ὀστράκινα [τὰ κεράμεα] ἢ γήϊνα εἰπεῖν. ἐν γοῦν τῷ ποιητῇ Πλάτων φησὶ, Θαυμάζω τὸν τοῦ πιθάκνην πότερον, ὀστρακίνην βίβλον ἔχοντα δήποτε. Ἡρόδοτος δὲ καὶ κεραμίνην κύλικα ἔφη. καὶ Ἀναξίλας βοτρυλίωνι, Καὶ οὐκ ἄν μοι ταυτὶ γένοιτο κεράμινα.

CAPVT LII.

De imaginum figulo, citharoedi instrumentis, & ostracinis.

LIgnum præterea, cui lutum applicant imaguncularum fictores, cannabus vocatur. Vnde & Strattis in Venatione, Sannyrionem, propter maciem, Cannabum appellat. Ipsum vero lutum, quod formatas imagunculas cereas ambit: quoniam ad ignis propinquitatem liquescunt, multisque patet vndiq; foraminibus, ligdus nominatur. Vnde & Sophocles in Captiuis inquit, Scutum semiligdum, quasi densatio quæpiam sit. Fibula quoque, Citharœdi instrumentum est: vt Plato dicit, Det aliquis intus fibulam. Licet etiam vasa, testacea, & fictilia dicere. In Poeta enim inquit Plato, Miror dolium testaceum, siue ostreaceum librum habentem vnquam. Herodotus quoque, Fictilem craterem dixit. Et Anaxylas in Botrylione, Neq; mihi hæc fiant fictilia.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΝΓ.

Περὶ τῶν ἐκ πλέγματος ἱερῶν σκευῶν καὶ τῶν ἄλλων.

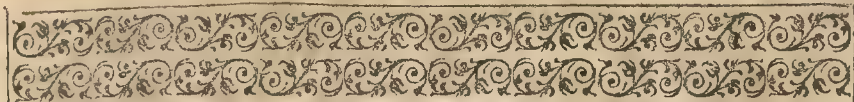
ΕΣτι δὲ καὶ ἑλένη, πλεκτὸν ἀγγεῖον, σπάρτινον, τὰ χείλη οἰσύϊνον, ἐν ᾧ φέρουσιν ἱερὰ ἄρρητα τοῖς ἑλενηφορίοις. εἰ δὲ βούλει καὶ ἄλλα τῶν ἱερῶν σκευῶν, ἔτι μὲν ὑφάσματα. καλεῖται δὲ ὑφάσ. πάτανον, περιτόνιον, ἡμίμετρον. ποδώνυχον, ἡ ἐσθὴς τῆς ἱερείας τῆς πανδρόσου. τὰ μὲν ἄλλα καλύμματα τῶν ἱερῶν. τὰ δὲ ποδόπομπα, περιπόμπεια καλεῖται. ὅταν δημοσθένης εἴπῃ σακχυφάντας, τοὺς πλέκοντας ταῖς γυναιξὶ τοὺς κεκρυφάλους ἀκούουσι. σκευῶν δὲ ἐν Εὐπόλιδος πόλεσι κατάλογος, Καρδόπους δὲ, κρατῆρας. ὀκτὼ δὲ χύτρας, δύο τρυβλίω, κνέφαλά τε καὶ ἑρμαστρον, ἕξ θρόνους, χύτραν, κάννας ἑκατὸν, κόρημα, κιβωτὸν, λύχνον.

CAPVT LIII.

De contextis sacris vasculis, & aliis.

EST etiam helena, contextum vas vimineum, ansas salignas habens: in quo, Helenephoriorum festo, mysteria gerunt. Quod si & alia lubet addere sacrorum vasa, & amicula:* quæ vocantur palliola, patanum, protonium, semimetrum. Podonychum, quæ Pandrosi sacrorũ vestis erat. Reliqua vero, sacrorũ amicula sunt. Ποδόπομπα vero, pompalia dicuntur. Cum autẽ Demosthenes dicit σακχυφάντας, eos qui plicãt mulieribus reticula, intelligũt. Vtensiliũ vero in Eupolidis Vrbibus, catalogus est: pilas, crateres, ollas octo, bina acetabula, puluinaria, cacabum, sellas sex, ollam, canistra centum, scopas, arcam, & candelabrum.

ΤΕΛΟΣ.



SCRIPTORVM, A IVLIO POLLVCE IN HISCE DECEM LIBRIS LAVDATORVM,

INDEX.

D.

Ἱππ-

ἐν τῷ

ἐν ἐπι-

X.

Z.

TITV-

TITVLORVM, RERVMQVE INSIGNIORVM

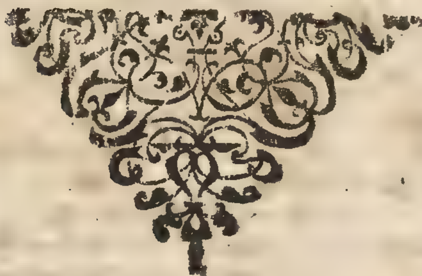
INDEX.

A.

Diues.

Mensæ

DICTIO-



DICTIONVM ET PHRASIVM

INDEX.

Adagia, quæ sparsim hisce libris insertæ sunt, coniunctim, itidemq; ordine alphabetico digesta, voci παροιμίαι subiecimus.

Quibus additum hoc signum †, ea sunt ex illorum numero, quæ Polluci minus probantur; variè iccirco ab eo notata.

Ἄδακρυς

ἀναν-

ἀπρόθυ-

B.

βιβλάρι

γενέθλιοι

δημιόπρατα

E.

εἰκο-

ἔλεσιν

ἐνσή-

ἐπιτρα-

εὐανθεῖς

θυμια-

καλλο-

κοιλαινο-

κρατεῖν

Μάγνης

μεσημ-

ὄβολα

ὁμοι-

χρυσαῖ

ΠΑΡΟΙ-

ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ.

περιχα-

πλήμυτα

τράπεζα

προΐσθαι

πταίσματα

σκόρδα-

συνοδ

ταχυ-

τραπ-

Φ.

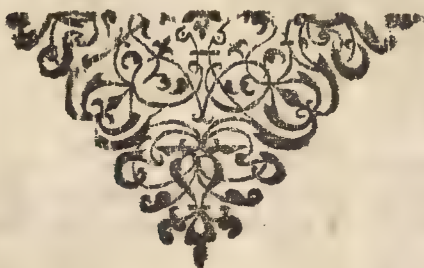
φύσα

Ψ.

Ω.

ΤΕΛΟΣ.

AD IVLII



AD

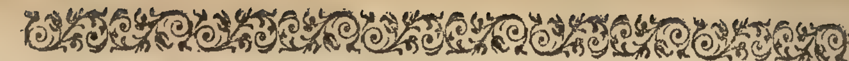
IVLII POLLVCIS ONOMASTICON

NOTÆ,

A

WOLFGANGO SEBERO

SVLANO *hinc inde collectæ.*





EN notas, benigne Lector; ſed dubito, an quales expectas; certè quales inter varias occupationes ægrè admodum concinnare licuit. Vt differrem longiùs, facere haud potui: ne vel Typographi, viri optimi, patientiâ abuti viderer; vel nimiâ tarditate autoris huius longè vtiliſſimi deſiderium prorſus extinguerem. Aliâs non deerat fortaſſis haſce notas & ornatiores & auctiores reddendi materia. Cogitabam enim inſerere, quicquid alibi occurreret, quod huic aut huic Pollucis loco illuſtrando eſſe poſſet, aut emendando. Et hunc ad finem iam ſiluam non exiguam conquiſiui: è quâ in præſentia exhibeo, non, quantum, aut quâ formâ vel debebam, vel cupiebam; ſed quantum ac quomodo per feſtinationem licet: more ſcilicet eorum, qui ſubitò fugere iuſſi è rebus ſuis, quas vniuerſas ſecum aſportare nequeunt, non tàm, quæ maximè neceſſariæ ſunt, quàm quæ in perturbatione ſe oculis eorum primùm offerunt arripere conuaſareq; ſolent. Ne tamen quæ reliqua feci, planè in ſpongiam videantur incubuiſſe; κατὰ δεύτερον πλοῦν, quod aiunt, prohibendum erit, vbi volente iuuanteq; Deo ad exoluenda, quæ de interpretatione feci, promiſſa me accinxero. Intereà haud inuitus, quæſo, da mihi, quam vnicè te oro, veniam; ſi multa non ad guſtum erunt tuum. De feſtinatione quidem Pollux ipſe conqueritur in præf. libri octaui. Eâ verò, quam libro IV. præmiſit, non negat fieri poſſe, vt illa quoq; interdum nobis haud ſuccurrant, quæ aliâs notiſſima. Ὁ πότε τῶν σκευῶν τις ἔστιν ἃ ἔχων ἐν χεροῖν, ὡς οὐκ ἔχων ζητεῖ. Atqui & mihi interim, dum hæc egi, non licuit ἀποστῆναι δι' ὅλου τῆς συνουσίας τῆς πρὸς τοὺς νέους, vt multa alia impedimenta taceam: & potuiſſe iccircò fieri, vt menda vel erratorum monſtra quædam aliis intentus præterierim, minimè inficias eo. Quin nemo, opinor, incuriæ ſtatim aſcripſerit, ſi vel ſciens & agnoſcens aliqua præterierim. Neq; enim tàm eſt facilè (*vt vir quidam doctiſſimus ſuperiore æſtate per literas me ſolabatur*) in ſingulis, quam in coniunctis verbis ariolari: ſi præſertim verba ſint rariora, neque vſu trita, aut prorſus ignota. Feci tamen interim, quod ſolent, qui amicum forte malè habentem offendunt. Quum enim afferre ipſi nequeunt, ab aliis vt expectent opē, hortantur: & ne diu malè habeant, ſeriò exoptant. De cæteris, quod plurimùm aliorum ſententiam recito potiùs, quàm mei aliquid iudicii interpono (equidem ſecus nollem vſpiam factum:) τὰ τοιαῦτα (vt rurſum cum Polluce noſtro 339, 32. loquar) μηνύειν με, τὸ μὴ κρίνειν νόμιζε. Quod ſupereſt, ne literæ quædam ſolæ poſitæ obſcuritatem pariant, ſic habeas:

vbi	A.	ſignific.	codex m. ſ. Biblioth. Auguſtanæ.
	D. H.		Dauid Hœſchelius, qui non pauca mihi per literas ſuppeditauit.
	H. St.		Henricus Stephanus, maximè quantum ad Gr. ling. Theſaurum.
	Ms.		in libris poſtremis quatuor itidem Auguſt. codex.
	Mss.		Manu exarati codices ὁμόψηφοι in lib. 1. & 2. tres: in libr. autem 3. 4. 5. & 6. duo:
	P.		Codex Palatinus m. ſ. recentior in 3. 4. 5. & 6. libr. Nam longiùs non progreditur.
	P. R.		Idem in 1. & 2. lib.
	Pr. ed.		prius editum, aut priores editiones.
	P. V.		Codex Palatinus vetuſtior, qui non planè ad finem libri ſecundi pertingit.
	Sylb.		Frid. Sylburgius.

Aliorum

Aliorum, quos laudo, nomina plenius expressi, quàm vt & de iis hîc aliquid monendum. Ad notas igitur te dimittam, vbi vnum adhuc cognoueris; Manuscriptos nempe codices passim mutilos esse, & plerunque vbi tacet vnus, etiam reliquos tacere, nec rarò, vbi cumprimis ope illorum opus. Id te scire ipsarum notarum interest, ne culpam forte defectus alicuius absq; suâ culpâ cogantur sustinere. Nunc nulla amplius mora, quin ad eas, si libet, transeas. Vale.

AD LIBRVM PRIMVM.

PAG. 1. P.R. & A. sic incip. ἀρχὴ τῆς Πολυδεύκους βιβλίων ὀνομαστικῶν. P.V. caret inscriptione. v.5. P.R. & A. κομόδῳ. v.7. πατρὸς ἀγαθοῦ) de Marco Anton. Xiphilinus ex Dionis lib. 71. ἀληθῶς ἀγαθὸς ἀνὴρ ἦν, καὶ οὐδὲν προσποιητὸν εἶχε. Et paulò ante: ὅτι οὐ προσποιητῶς, ἀλλ᾽ ἐξ ἀρετῆς πάντα ἔπραττε, πρόδηλον. Herodia. similiter: ἀρετῆς πάσης ἔμελεν αὐτῷ, circa princ. lib. 1. Sed tali patri quam filius euasit dissimilis! v.8. A. πατρῷόν ἐστι κλ. καὶ τὸ. βασιλείας τε καὶ σοφίας. P.R. κλ. κλῆσιν βασιλείαν τε καὶ σοφίαν. v.18. Mss. τὸ ἡμῶν ἐ. v.19. P.V. & A. ἐπειδὴ δ᾽. P.R. ἐπεὶ δ᾽. v.21. πρὸς εὐγλωττίαν) Herodian. τῇ δὲ προνοίᾳ. Κόμμοδον καλλίστῳ, ὁ πατὴρ μετὰ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας ἀνέθρεψατο, πάντοθεν τοὺς ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐπὶ λόγοις δοκιμωτάτους ἐπὶ συντάξεσιν οὐκ εὐκαταφρονήτοις καλῶν, ὅπως συνόντες ἀεί, παιδεύοιεν αὐτῷ τὸν υἱόν. v.26. P.R. ὅσον εἰς. v.28. P.R. οὕτω. v.29. P.V. πάντως ῥᾷδ. ἐ. β. πάντα συλλ. v.30. P.R. τὴν μὲν δέ. v.31. ἀφ᾽ ἂν μάλιστα) Cic. 2. de LL. p.170. *à diis immortalibus sunt nobis agendi capieda primordia.* Sed Nazianz. magis piè:

ἀρχὴν ἁπάντων καὶ τέλος ποιοῦ θεόν.

monost. 1. v.33. P.R. ἐπίλεξη.

Pag. 2. v.1. Mss. τὰ κεφ. P.V. τὸ α βιβ. v.7. P.V. & A. καὶ βασ. præmittentes eandem particulam deinceps quoq; singulis titulis. v.14. P.R. περὶ αὐτό, τε γ. v.19. P.R. ἀρχῶν. v.20. Mss. σκευῶν. v.21. P.V. & A. πολεμικῶν.

P.3. v.4. De titulis semel moneo; quia non iidem semper in editis libris, qui in Mss. codd. nec capitibus ac sectionib. eorum ad eandem vtrobiq; formam præmissi aut præfixi apparent: videri eos Pollucem autorem non habere, quod & Fr. Sylburg. lib. 10. cap. 8. ad orā sui libri notauit. v.8. PP. ὅμηρος δὲ καὶ δαίμο. Iliad. α, 222. — μετὰ δαίμονας ἄλλους. vbi br. scholia: ἐπὶ τοὺς θεούς. οὕτω δὲ δαίμονας καλεῖ τοὺς θεούς, ἤτοι δαήμονας, ἔμπειροι γὰρ καὶ ἴδριες πάντων αὐτοί εἰσιν. ἢ ὅτι διαιτηταί εἰσι, καὶ διοικηταὶ τῶν ἀνθρώπων. Eustath. etiam (quod obseru. Sylburg.) ἡ δαίμων, de Venere: ἀφροδίτη γὰρ ἦν ἡ νῦν τῇ δαίμονι ad v. 508. Dionys. Quemadmodum Homero eadem αὐάλκις θεός. Iliad. ε, 331. Pallas vero δεινὴ θεός. Odyss. η, 41. Theocr. ἁ θεὸς ἐν τριόδοισι, Hecate, Idyl. β, 36. Rursum Hom. Iliad. θ, 7. θεὸς θήλεια, καὶ ἄρσην. Sed mox v.20. πάντες θεοί, πᾶσαί τε θέαιναι. v.14. μέγιστον abest à P.V. & mox pro ἐπειδὴ τ. Mss. ἐπὶ δὲ τ. v.25. P.V. & A. in marg. περὶ εἰκόνων. v.28. Mss. μιμήματα, τυπώματα. v.29. δείκηλον etiam P.V. & Apollon. Argon. 4, 1672. vbi Schol. δείκηλα, εἴδωλα, φαντάσματα. Sed R. & A. δείκελον. Hesych. δείκελον, φάσμα, ὁμοίωμα. Idem: βρέτας, ξόανον, εἴδωλον, ὁμοίωμα. ἢ παρὰ τὸ βροτῷ ἐοικέναι, ὅπερ φασὶν οἱ νεώτεροι δείκελον. Eurip. Alc. 974.

μόνας (αὐ ἀνάγκης) δ᾽ οὔτ᾽ ἐπὶ βωμοὺς
ἐλθεῖν, οὔτε βρέτας θεᾶς ἔστιν.

Cl. Alex. προτρ. f. 13. ἐπεὶ δὲ ἀνθρώποις ἀπῃκριβοῦτο τὰ ξόανα ἤρξατο, βρέτη τὴν ἐκ βροτῶν ἐπωνυμίαν ἐκαρπώσατο.

Pag. 4. v.5. à Mss abest τό. insuperq; P.V. & A. περιρραν non minus fortè mendosè, quàm de sententia H. St. ap. Æschin orat. cōtra Timarchum Ald. editio: ἐντὸς τῶν ἀγορᾶς περὶ τῶν ῥαντηρ. pro ἐντ. τῶν τῆς ἀγ. περιρραντηρίων. f.175. vbi notādum quod orator dicit τῆς ἀγορᾶς περιρραντήρια, H. Wolf. *septa fori.* Sicut & cōtra Ctesiph f. 199. vbi H. W. *septa fori lustralia.* Nam aliâs vt quidē Gualth. describit in templis vasa fuêre, vel lauacra purgationis in adyti limine cōstituta: quę trāsire profanis nefas erat. Acciaiolus reddit *lotiones*, in illo Theodoreti: τοῖς περιρραντηρίοις τοῖς συνήθεσι χρῆσθαι Serm. 7. f. 107. Interp. Iosephi *aspersoriū* li 3. antiq. Iud. c. 5. licet ibi cū vnico duntaxat ρ habeat tàm edit. Basil. quā manu exaratus codex, quem habeo. Verba sunt: ἐντὸς δὲ τῶν πυλῶν (sc. τῆς σκηνῆς ἣν μωυσῆς ἐποίησεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἣ οὐδὲν ναοῦ μεταφερομένου διέφερεν) περιρραντηρίον ἦν χάλκεον (sic Ms cod. cū ed. Basil. χαλκοῦν, quod ἐθνικὸν τοῦ χάλκης. Steph. de vrb.) ὁμοίαν αὐτῷ καὶ τὴν κρηπῖδα παρεχόμενον, ἐξ οὗ τοῖς ἱερεῦσι τὰς χεῖρας ἀποπλύνειν, καὶ τῶν ποδῶν καταχεῖν πηγήν. Cl. Alex. latius videtur extēdere, filiā Pharaonis venisse, inquiēs, ad fluuium, in quem Moses coniectus: λουτροῖς καὶ περιρραντηρίοις χρησομένην. interp. *vt se lauaret & aspergeret.* στρωμ. 1 f. 148. v.11. Mss ἡγιασμένῃ τῇ διανοίᾳ μᾶλλ. v.15. ἄδυτον) Cæl. li. 3. de bell. Ciu. cap. 105. *Pergami in occultis & remotis templi, quo prater sacerdotes, adire fas nō est, quæ Græci ἄδυτα appellant* &c. ad quæ Rhellicanus: Græca vox ἄδυτον secretum, & penetrale sacrum dicitur, ἀπὸ τοῦ α priuandi partic. καὶ δύω, ingredior seu subeo. v.23. PP. οὕτω χρηστοί. versic. 26. PP. ἢ δὲ ἀν. θεοῖς γῆ, ἱερὰ καὶ ὀργάς. Helladius: ὅτι ὀργὰς μὲν καλοῦμεν, φησί, πᾶσαν ἡ γῆ, ἥτις ἐπιτηδεία πρὸς γεωργίαν, ἢ γεωργεῖται. ἐκ γὰρ τοῦ

δὲ ἰδίως ἐκάλυν οἱ Ἀθηναῖοι, τὴν τῶν θεῶν ἀνειμένην, τῆς Ἀττικῆς μεταξὺ, καὶ τῆς μεγαρίδος. Phot. Bibl. fol. 872.

Pag. 5. v. 1. καθιέρωσις in Mss. vltima huius sectionis vox est. v. 6. συγχέαι τ̃ κ.) Mss. ἐκχέαι. v. 11. P.V. & A. καθωσιωμένοι ὤσαντες. & mox P.R. ναὸς. v.23. P.R. περὶ ἀγαλματοποιῶν. v.29. Mss. περὶ (τῆ) θεραπευόντων θεῶν, καὶ θεραπευτρίδων. v.39. Mss. ἱέρειαι, προφῆτ.

Pag. 6. v. 1. P. R. περὶ μαντείας καὶ μάντεως, καὶ τῆ κατ' αὐτ. v. 3. P.V. ὁ μέλλει τόπ. v. 8. PP. παραλαβὼν ἐκθ. v. 15. P. V. ἐμπνευσθῆναι. v. 24. P.V. καὶ τὸ μαντ. v.33. P.V. τὸ μαντεύματα. v.35. A. & P.V. τεθεατ. absq; præposit. v.41. P.V. καλέσαις. v.44. P.V. ἧκεν ἐκ θεοῦ μάντ.

Pag. 7. v. 1. A. ἐν ἐμμέτρῳ τόνῳ. v. 6. Mss. hãc sectionem cum seq. coniungunt tali titulo: περὶ εὐσεβοῦς καὶ ἀσεβοῦς, εὐσεβείας καὶ ἀσεβείας. Recens tamen Pal. partic. καὶ vtrobiq; omittit. v. 9. P. R. ἱεροεργός. v. 17. Mss. βλεπεδαίμων. Hesych. & Suid. βλεπεδαίμων. addente illo quidẽ: ὁ ὑπὸ νόσου κατασκληκὼς, καὶ κακόχρως ὑπὸ δαιμόνων· hoc verò: ὁ διεστραμμένος τὰς ὄψεις, καὶ οἷον ὑπὸ δαιμόνων πληγείς. v. 18. A. & P.V. ἀθέμιστος. sed lin. 34. P.V. perinde vt ed. ἀθεμίστως. v. 30. P. R. ἐπίρρ. εὐσ. ἐπὶ μ. v. 31. P. V. & A. εὐσεβῶς. v. 31. A. θεοφίλως. & mox cũ Aug. etiã P.V. ἀσεβῶς v.36. P.R. ὀνομάσοις. v. 37. Mss. ἔνθεον, θεῖον.

Pag. 8. v. 1. P.R. περὶ θεῶν οὐρανίων, χθονίων, καταχθονίων, σωτήρων. v. 2. P.R. ὑπερουράνιοι. v. 3. Mss. ἀέριοι. v. 5. Mss. χθόν. καὶ ὑπ. καὶ καταχθ. v. 8. τρόπαιοι) addendũ, ἀποτρόπαιοι. Ethnici olim duobus cuiq; attributis geniis: bonum nominabant ἀποπομπαῖον, ἀποτρόπαιον, ἀλεξίκακον, λύσιον, φύξιον, & δαίμονα λύοντα τὰς ἀράς. vid. Peucerum de diuin. p. 288. v. 9. Mss. ἀσφάλιοι. Neptuni cognomina ἀσφάλιος, & ἀσφαλίων. vide Plut. in extr. vi. Thesei & Gyral. syntag. 5. f. 157. Oppianus rationẽ reddens, vt H. St. videtur,

γαίης τ' (inquit) ἀνυφέλικτα ποσειδάων ἐρόεντα
ἀσφάλιος, ῥίζησι θεμείλια νέρθε φυλάσσων.

in fine ἀλιδίνων. Sed Cl. Rittershusius legit ἀσφαλίων. v. 11. P.V. φιλάλιοι. reliqui duo similiter editis. Alias φυτάλμιος Iouis epitheton. Hesych. & Phauor. indeq; Pollux statim subiicit: τὰ πολλὰ δ. τ. καὶ (Mss. ὡς.) ἴδια. v.12. P.V. ὑφέσιος. Sed Aristoteli etiã (si verus is autor) Iupiter ἀστραπαῖός τε καὶ βρονταῖος καὶ αἴθριος καὶ αἰθέριος, κεραύνιός τε καὶ ὑέτιος, ἀπὸ τ̃ ὑετῶν καὶ κεραυνῶν, καὶ τῶν ἄλλων καλεῖται. lib. de mũdo cap. vlt. v. 20. P. V. & A. περίεργοι. vid. supr. 4, 5. v. 22. P.R. ἀγυιόστροφοι. v. 35. P. R. λέγονται. v. 40. A. εὐχὰς καὶ βωμοὺς, ἢ ἀλόγου τε. σπένδειν, (sup. scriptũ erat καταπενδεῖν) στεφ. P. V. εὐχὰς καὶ βωμοὺς, ἢ ἀλόγου τε σπένδειν, στεφ. P. R. similiter, nisi quod ante στεφ. nulla ibi interpunctio. An: καὶ βοὸς, ἢ ἄλλου τυ (i. τινὸς scil. ἄλλου;) vel: ἢ ἄλλου τυ ἀλόγου;

Pag. 9. v. 2. A. ἐκπεθεῖναι. P. V. ἐκπεθῆναι. v. 4. PP. περὶ αὐτὰ. καὶ λοιπῶν προσφερομένων. v. 6. P. R. ἐκπόματα. quæ scriptio & apud Hesych. cui ἔκπομα, φιάλη, ποτήριον. v. 8. P.R. προσενεγκεῖν. v. 10. ψαιστά. ita Mss. ὁμοθυμαδὸν. alias vsitatius ψαιστά. Suid. ψαιστὰ, ἄλφιτα ἐλαίῳ καὶ οἴνῳ δεδευμένα, ἅπερ ἐπιθυμιῶσι τοῖς θεοῖς. ψαιστὰ δὲ καλεῖται ἀπὸ τ̃ τῆ μύλου περιψήσεως. ἢ πέμμα, ἢ εἶδος πλακοῦντος, &c. Quod si vt hic extat mendo caret, deriuare possumus (inquit H. St.) à ψέω significante λεπτύνω, quod & ipsum (perinde vt ψαίω) à ψάω ortum tradunt Grammatici. ὀμπνίω) A. & P. V. ὀμπνίω. Hesych. ὄμπαι θύματα πυρῷ καὶ μέλιτι δεδευμένα. Item: ὀμπνη, τροφὴ, εὐδαιμονία. Etymol. ὀμπὴ, πυροὶ μέλιτι κεχρισμένοι, μεμελιτωμένοι. vbi vid. & quæ antecedũt. v. 11. Mss. θαλλὸς. v. 12. P. R. μυρρίνης ἄνθη. & mox etiam A. ἀέισαι. v. 19. Mss. περὶ θυμάτων. v. 21. A. τὰ προσακτέα δὲ θύμ. P.V. τὰ δὲ προσακτέα, θύματα. v. 29. A. & P.V. ἵνα δὲ αὐχπαύσω σ. P.R. sic incipit: ἀναπαύσω δὲ πρὸς μ. v. 31. P.V. κωλύει. R. & A. κωλύῃ. v. 37. ἄρα abest à P. R. v. 38. P. R. ἱερόθυσιν.

Pag. 10. v. 6. Μήλων Ἡρακλῆς. Discrepant nonnihil à Polluce Hesychius & Suidas super hac fabula. Hesych. ὀνομασθῆναί φασι τ̃ θεὸν οὕτως διὰ τὸ μὴ ἱερεῖα θύειν αὐτῷ τοὺς μελιτεῖς, ἀλλὰ τ̃ καρπὸν τὰ μῆλα. Suid. μήλιος Ἡρακλῆς, ἐπὶ τ̃ εὐτελῶν. τοῦ γὰρ βοὸς ἐκφυγόντος ποτὲ, ὃν ἔμελλον τῷ Ἡρακλεῖ προσάξειν, μῆλον λαβόντες, καὶ κλάδους ὑποθέντες τέσσαρας, ἔθυσαν. Erasm. *Pomarius Hercules:* per contemtum dicebatur in eum, qui nomen quidem magnificum gereret, cæterum opibus nullis, nullaq; potẽtia pollens. vid. & Gyrald. syntagm. 10. fol. 316. Item prou. *Malum Hercules.* v. 11. P.V. & A. περίεργοι. quomodo & apud Iosephum legi monitum supr. 4, 5. v. 16. P. V. & A. ἁγίως. προσιόντος. προσιέναι peculiari significatu est obsecrare & supplicare. vide Bud. comm. Gr. l. col 165. v. 31. Mss. τὰ γὰρ. tum A. & P. V. similiter ed. πεμπόβ. P. R. πεμπόβολα. Sed vera scriptio est πεμπώβολα. Eustath. Odys. fol. 59. τὸ ὁμηρικὸν πεμπώβολον. Iliad f. 102, 29. ἔστι δὲ ἡ πεμπώβολα λέξις αἰολικὴ, καθὰ καὶ ἡ λέξις. πέμπε γὰρ οἱ Αἰολεῖς τὰ πέντε φασίν. Extat autem apud Homer. Iliad. α. 463. & Odys. γ. 460. v. 36. P. V. θεοξένια.

Pag. 11. v. 4. Mss. κρατῆρας. v. 7. Mss. τάδε. τὰ μ. v. 12. δᾳδοῦχοι. v. 14. ὑμνήτρια abest à Mss. in P. V. etiam cæteræ voces, præter huic proximã, inserta interim ὑμνητῆρες, quam editi libri non agnoscunt. v. 15. A. διείπε. v. 29. P. V. μύσια. A. μύστια. v. 31. A. & P. Δημήτρεια. Sicut mox: Ἐλευσίνια, Θεσμοφόρια, Ἀνθεσφόρεια, Κρόνεια, Δήλεια, Ἑκατήσια, Τροφώνεια.

Pag. 12. v. 4. ὕπιγγος. ita clarè & Mss. Cæterùm infrà 185, 11. editum οὔπιγγοι, tacentibus Mss. verùm Athen. lib. 14. fol. 619. οὔπιγγοι δὲ εἰς Ἄρτεμιν. Et in eund. Casaub. fol. 564. 5. Vpingi Dianei ab eius deæ nomine Οὖπις. Callim. in eius hymno v. 204.

Οὖπι ἄνασσ' εὐῶπι, φαεσφόρε —

Vnde autem id nomen, docent ibid. Schol. Gr. & Frischl. Apud Theodor. orat. 4. f. 68. ὕπιγγος legitur. v. 6. Ἴουλος. vide Athen. lib. 14. fol. 618. & seq. Casaub. in eund. cap. 3. Eustath. Iliad. fol. 1221. Iul. Cæs. Buleng. lib. 2. de theatro cap. 10. item ȷ. lib. 4. cap. 7. vbi itidem λῖνος. Athen. λῖνος καὶ αἴλινος &c. loc. ind. v. 7. Mss. λιτέρσας. apud Theocr. Idyll. 10, 41. λυτιέρσα. Sed Casaub. ibid. in lect. cap. 12. λιτυέρσα. nec aliter animad. in Ath. & ipse Athenæus locis modò indicatis. Itē Hesych. Suid. Phauorin. & ipse Poll. ȷ. 185, 17. De fine tamen haud omnes consentiunt. alii enim ας, alii ης habent. v. 10. P. R. ὄρχησιν ἐπιδ. Sed in tribus mox seqq. vocibus idem editis similiter ὀρχημ. at reliqui duo ὀρχωμ. v. 10. A. ὀρχικτ. posito χ supra κ. P. V. ὀρχιχτ. P. R. ὀρχιλτόμως. Hesych. ὀρχίλλει, ὄρχησιν ποιεῖ, ὀμνύει. v. 15. P. R. ἐνορκεῖν ποιεῖν. ἐνώμοτόν τι εἰπεῖν. ἔνορκον, ἐνώμ. v. 17. P. V. ἀνωρκεῖσθαι. R. ἀνωρκῆσθαι. v. 21. A. Βασιλέως ὀνόμασι. Περὶ β. sed in marg. tametsi literis, vt alibi etiā, partim resectis, partim vetustate obscuratis, περὶ βασιλέως ἀγαθοῦ, qui titulus clarè apparet in Palatinis. Et Rec. quidē inde: Βασιλέα ἐπαινῶν, λέγε. v. 24. ἤπιος cū asp. etiā in Mss. sed vbiq; alias tenuem habet spiritū. Pal. V. coniunctim insup. πατὴρ ἤπ. Hom. α, 770.

Ἡ' ἑκυρὴ, ἑκυρὸς τε πατὴρ ὡς ἤπιος αἰεί.

quod ipsum ἀκροτελεύτιον & Odys. β, 47. v. 33. ταχὺς εἰς εὐεργ. Ouid. Pont. 1, 3, 55.

— *piger ad pœnas princeps, ad præmia velox.*

v. 34. P. R. ἀκλινέστερος ἢ ἀκριβέστερος. v. 35. A. & P. V. δίκαιον. Inde P. R. δυσπρόσιτος, εὐπρόσ. Sicut p. seq. v. 7. editi quoque δυσπρόσοδος, δυσπρ. v. 42. P. R. πολλὰ δὲ λόγῳ τις εἴποι, καὶ οὐκ ἀπόμεμπτ. P. V. & A. πολλὰ δὲ, ἀ. λ. τ. α. εἴπῃ (A. εἴποι) καὶ οὐκ ὄν.

Pag. 13. v. 2. Τυράννων de voce hac eruditè disserit Reinec. c. 1. historiæ Iuliæ fol. 10. & seq. v. 5. Mss. ἐργαστικῆς. Sed ἐργαστηρικῆς ἤμματος habet etiam Xenoph. lib. 1. memor. fol. 712. v. 6. δημόσιος. Iliad. α, 231. δημοβόρος βασιλεύς. Br. schol. ὁ τὰ δημόσια κατεσθίων. v. 9. P. R. ἡδονῆς. v. 13. P. R. οὐδεὶς ἑαυτόν. v. 18. P. R. ἔργον. Tum P. V. λέγε δὴ καὶ π. A. λέγε δὲ π. v. 20. παχύς. Nonno etiam vsit. ταχυεργός in Ioh. cap. 5. & 9. cui opponas ἀμβολιεργὸς ex Hesiod. 2, 31. v. 23. P. R. ὑπερῆλθε τὸν καιρὸν παρεὶς. Περί. v. 24. μελλητής. v. 31. βραδυτής. eadem accentu sedes in hac dict. ap. Plat. Diod. Sic. Naz. Philonem, Themistium. Sic ταχυτής (quod Dor. ταχυτὰς dicit Pind.) accentu in vlt. reperio apud Chrysost. & Naz. p. 154. D Hœsch. pr. ed. βραδύτης. νωθεία) Plato, Lucian. Naz. Chrysost. νωθία Cl. Alex. D. H. v. 43. ἐκπλυτος feci è Mss. pro δυσέκπλυτος quod mox iterum sequetur.

Pag. 14. v. 10. Τύρος. Sic Mss. quoque & Laz. Bayfius lib. de re vest. c. 3. Sed Gesn. legit Τυρῷ. de quadr. lib. 1. fol. 257. Sicut & lat. *Tyro* Ang. Polit. miscel cap. 12. vbi plena & plana huius loci interpretatio adiectis de eadem re Nonni Poetæ versiculis, quos vid. Dionys. 40, 304. v. 11. P. V. & A. καὶ δή τον. v. 12. P. R. οἶδα γὰρ ὅτι. Et mox συνεισήεσαν. Telemachum quoq; canes ad concionem secuti Odys. β, 11. ὑπὸ συνηθείας, ἢ ἀσφαλείας χάριν, vt sentit autor br. schol. vid. & Eustath. ad istum locum. etiam Euandro prodeunte ——— *gemini custodes limine ab alto*

Procedunt, gressumq; canes comitātur herilem. Æn. 8, 461. v. 13. Mss. μέχρι τῆς ἐκκλησιῶν. v. 15. P. V. & A. αὐτῆς τῆς. v. 19. A. ἤσθη θεασάμ. & mox (vbi P. V. similiter) καὶ οὐκ ἔφη. neq; aliter vertit Polit. *delectata illa insueta tinctura*, &c. v. 28. A. ἐπιλῦσαι. v. 33. A. χοινίξ. mox v. seq. χοινίκων. v. 36. P. V. παρόντα. & mox εἴκειν. v. 38. τοῦ περιελθόντος μηδὲ αὐ. οὐδ. v. 40. A. & P. V. κράσασι. qui accentus si verus, scribendum κρᾶσασι, descendunt. Sed interpreti placuit κράσασι demittunt. v. 42. νύκτα abest à Mss. v. 46. P. V. ἄσην, cum scholio in margine: ἄση ὁ ῥύπος. Sed Suid. ἄση, ῥύπος. Similiterq; Etymol. in ἀσάμινθος. Nec discrepat autor br. schol. Od. θ, 450. licet ἄσιν scribens. nam Etymol. paulò post 153, 24. ἄση, ἄσις ἡ ἀκαθαρσία. Sed nihil opus forte his in re tàm plana. v. 47. A. ἐνεψῆσαι. cum illo deinde etiam P. V. ἐν πυρὸς λέβ.

Pag. 15. v. 3. P. V. & A. χρόαν. v. 20. PP. χρόνακτι. Sed apud Herod. lib. 1. f. 25. non item. Dicitur enim χρώναξ quasi χροάναξ, vid. Lexic. Ion. Æm. Porti. v. 27. πολυσιτία) habet Lucian. vt πολύσιτος Theocr. (Κζ. 40.) D. H. v. 28. λόγου) feci è P. V. cum editi alii 's omnes λόγῳ. v. 38. P. R. τοῦ γεωργοῦ. v. 42. P. R. ἐνδ. καρπῶν.

Pag. 16. v. 9. ἐκφόρια] ita Mss. in editis ἐκφορά. quod adiectiuum. sed ἐκφόριον fructū notat. vox LXX. interp. etib. familiaris. Agg. 1, 10. γῆ ἀποτελεῖται δοῦναι τὰ ἐκφόρια αὐτῆς. Vide & Leuit. 25, 19. Deut. 28, 33. Iud. 6, 4. Malach. 3, 10. D. H. v. 13. Mss. ἔμεινεν. v. 21. θεοῦ) Ex veterum sententia, qui Solem tantummodò, Lunam & Astra ἀπὸ τοῦ θεῖν, θεοὺς nominabant, teste Platone in Crat. (fol. 273.) Gualth. mox A. τὸν κύκλον τῶν ἄστρων π. P. V. κύκλ. τῶν ἄσ. v. 23. διετὴς δὲ. Hîc porro P. R. ad formam noui tituli: περὶ τῶν ἀπὸ τῶν ἐτῶν. Cæteri duo: περὶ δὲ τῶν διετὴς (P. V. διέτης) ἕως δεκαετὴς καὶ ἐφ. v. 25. P. V. πυρεξυνόμενον. P. R.

& A. παροξυνόντων. Sicut mox v.27. iidem ὀξυνόντων. vide Suid. in ἐξέτη. v.26. Mss. ἐπὶ δὲ δεκαετῶς παιδίου. v.29. P.R. διαλύοντες. itidemq; v.seq. συνάπτοντες. atqui v.31. non item, sed editis similiter. v.32. P.R. τρίτον καὶ ἑπτακαιδεκαέτης, ὡ παροξυντέον σὺν τῷ ἑξκαιδεκαέτης. καὶ π. P.V. pro aduerb. positionis habet παροξυνόντες. v. 43. P. V. καὶ πεντηκ.

Pag.17. v.2. Mss. ἔτι πέρυσι, ἀλλὰ τοῦ ἔτους. (sequentia desunt in P.R.) τοῦ ἐξεληλυθότος ἔτους. τοῦ παρῳχηκότος (ἔτους P. V.) τοῦ παυσαμ. v.7. P.R. ἰόντος. v.8. Mss. τοῦ περιιόντος εἰς νέωτα. absq; interpunct. Xen. Cyrop.7.f.182. εἰς νέωτα πολλῶν καὶ καλῶν πάλιν σοι πλήρης ἡ πόλις ἔσται. *alterum in annum* &c. lib.8. f.231. εἰς νέωτα στρατείας ἐσομένης. *quod suscipienda in annum proximum esset expeditio.* v.9. Mss. integrè καὶ τέτταρα. v.10. P.R. παρελθόντος χρόνου. v.12. P.R. κατ' ἔτ. γινομένη. v.14. Sylb. ἑπτέτης ἢ δέκα ἐτῶν, ὁ ἐξ. v.15. Hesiod. li.2,316. ἡ δὲ γυνὴ &c. Moschopul. Schol. αὐτὴ τοῦ τέτταρα ἐπὶ δέκα, τουτέστιν, ἡ δὲ γυνὴ ἐπὶ τέσσαρα καὶ δέκα ἔτη ἀκμαζέτω. v.24. ἡσίοδος μὲν ἕκτην.) Locus, Leopardo iudice, prodigiosè mendosus. Legendum: ἡσίοδος μὲν ἕκτην μέσην φησὶ τὴν ἕκτην καὶ δεκάτην λέγων. ἡμῖν δὲ ῥ. h.e. *Hesiodus quidem sextam mediam dicit decimam sextam. Nobis autem dicendum est* &c. Hesiodi carmen est li,3,18.

Ἕκτη δ' ἡ μέση μάλ' ἀσύμφορός ἐστι φυτοῖσιν.

vide libros emend. princ. supr. 17,16. non dissimilis ex eodē Poeta locus & admonitio. v.28. P.R. ἱσταμ. μεσ. ἡ λήγ. omissa voce ἔτους. quā & in seq. semel duntaxat habet. v.30. Homer. Odyss. ξ. 162. & τ, 307. v.38. A. θέρ. ὥ. καὶ ὥρα ἔτους, καὶ μετόπωρον. καὶ μεθ. v.41. ὅς ῥά τ' ὀπ. Iliad. χ, 27.

Pag.18. v.5. P.R. καὶ ἀμ. καὶ συ. omittens vocē καιρῷ. contentus semel posuisse. v.7. A. συλλογάς. v.8 l. περινῆς. A. & P.V. περινῦς. v.22. Mss. ἡμέρα πρώτη, νουμηνία. v. 23. Mss. integrè: ἀπὸ δὲ τῆς δευτέρας ἄχρι τῆς τρίτης, & similiter deinceps. v.26. εἰκοστὸς etiam PP. sed A. εἰκάδος. & mox illi quoq; πρώτη ἐπὶ εἰκάδι. v.33. διχόμηνος) ita Mss. A. & P. V. Leopardus ibid. & Sylb. pro διχήμ. vt pr. ed. v.42. A. ἀντεπανελθεῖν. PP. ἀντεπελθεῖν. & mox P.V. αὐθημερίσασθαι.

Pag.19. v.4. P.V. ἐπ' ἡμέραν. v.6. A. τῇ παρελθούσῃ ἡμέρᾳ, καὶ τῇ ἀπιούσῃ. v.13. P.V. & A. ὑστεραία καὶ ὑστέρα. v.16. P.V & A. ἰδίως δὲ π. v.21. Mss. ῥητ. καὶ εἰς ἣν αὖ ὁρ. καὶ εἰς. v.38. P.R. μεσημβρίας καιροῦ. v.39. P.V. & A. εἰς τὸ κ. pro ῥέπ. autem P.R. βλέπ. v. 40. A. περιίσταται, καὶ ὀψιαίτατα. P.V. τὸ γὰρ περιαίτερον σὺν ἐπί. Xenoph. de morib. Persarum sui temporis lib.8. Cyrop. f. 240. (A) καὶ μὴν πρόσθεν μὲν ἦν αὐτοῖς μονοσιτεῖν νόμιμον, ὅπως ὅλῃ τῇ ἡμέρᾳ χρῷντο καὶ εἰς τὰς πράξεις καὶ εἰς τὸ διαπονεῖσθαι. νῦν γε μὴν τὸ μὲν μονοσιτεῖν ἔτι διαμένει, ἀρχόμενοι δὲ τοῦ σίτου ἡνίκα περ οἱ πρῳιαίτατα ἀριστῶντες, μέχρι τούτου ἐσθίοντες καὶ πίνοντες, διάγουσιν, ἕως περ οἱ ὀψιαίτατα κοιμώμενοι. v.44. P.V. ἑλ. καὶ πρωϊαίτερον, καὶ ὀψ. A. ἡλ. καὶ πρωϊαίτατον καὶ ὀ.

Pag.20. v.4. P.V. & A. σκοτέοι, fortè σκοταῖος scriptoribus exprimere volentibus. Sicut mox 21,13. pro θαιρὸς P.R. θύρος habet. v.5. P.V. περὶ μερῶν νυκτὸς καὶ τῶν ἀπὸ νυκτὸς λεγομένων. v.7. περὶ πρώτης.) περὶ πλεονάζει. Mss. hæc omittūt. Luc.12,38. ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ. Matth.14, 25. τετάρτῃ φυλακῇ τῆς νυκτός. v.9. P.V. περὶ τὴν πρ. v.12. περὶ ἀλέκτ.) ἀλεκτρυοφωνίας. Marc.13,35. ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Matth. 26,74. & alibi. v.19. ὥρα δὲ καὶ) Idem adhuc longè explicatius dicitur ℐ. 281,3. vid. Christ. Rusi antexegem. tom.2. Thesauri Critici à I. Grutero magno cum literarum bono lucem aspicere iussi (μεγάλα χάρις αὐτῷ) p.577. Et Casaub. in Athen. 1. cap.1. vbi ostenditur neq; Platonis neq; Aristotelis, & æqualium seculo, neq; aliquanto post tempore has diei partes, quas horas vocamus, fuisse in vsu. v.22. P.V. & A. εἰ δὲ ἐν δεκ. v.24. A. καὶ ὅτι. καὶ τηνίκα, καὶ τηνι. καὶ ὅπηνίκα. καὶ πάλαι. τηνίκα) τηνίκα ὥρας δηλωτικὸν &c. Phrynich. p. 0. in quem vide & viri Illustris notas. v.41. ἐνηδηκότηλα. Herod. Eut. fol.159. in historia Mycerini. Athenęus eiusdem mentionem faciens ἐνηδηκότα dicit lib.10. fol.438. v.47. ἐπισπώμενον. vid. ℐ. 461,4. v.48. P.V. ὀνόμασιν.

Pag.21. v.2. P.R. ὡς ἐνοίκ. ὡ π. τ. παλαιοῖς (omissa voce μόνον) ἀλλὰ καὶ παρὰ νέοις. π. δ. v. d. ℐ. 461,7. v.5. ἡροδ.) Clio. f. 17. ἐμισθοῦτο παρ' οὐκ ἐκδιδόντος τὴν αὐλήν. *cortem conduxit ab eo qui eam vendere nolebat.* prius ed. ἐμισθοῦτο, & ἐνδιδ. Leop.em.7.cap.7. v.10. Ὅμηρος) Odyss. χ. 132, 333. v.15. P.R. παστάδες. Rectè editum. Eustath. μέσος θυρῶν ἐν ὀδυσσείᾳ (δ. 838. & alibi) εἰ σταθμοὶ ὡς παραστάδας ὁ τραγικὸς φησιν. Quid a παστάδες, vid. apud Hesych. vbi παστάδας, perperā. v.29. Mss. πυλωρεῖον. v.30. Mss. ἡ πρόαυλ. v.36. A. & P.R. περίστοιον. v.37. καλεῖ.) quis? Mss. omittunt. itaque ταῦ referre liceret ad αὐτοῖς.

Pag.22. v.4. μὲ δοκ. v.10. A. ὁ δὲ γυναικωνίτης θάλαμος, ἱστών. τὰ λ. P.V. ὁ δὲ γυναικωνίτης, θάλαμος, ἱστεών. P. R. ἱστὸν τελῶν. vnde vide quid colligas. Hesych. γυναικωνίτης: οἶκος γυναικῶν. Scholiast. Hom. ad v.515. Il. β. ὑπερῷον exp. ὁ δίστεγος ὁ καλούμενος γυναικωνίτης. addens: οἱ γὰρ ἀρχαῖοι ταῖς γυναιξὶν ὑπερῴους τοὺς θαλάμους κατεσκεύαζον, ὑπὲρ τοῦ δυσεντεύκτους αὐτὰς εἶναι. v.11. P.V. & A. ταλασιουργικός. v.12 Mss. ὁ δὲ μύλων εὐφημον. εἶτα. v.13. ἐρεισός.) ita & Mss. dubium peregrinumve an corruptum sit, atq; haud scio an ἐρισκος (quæ vox ℐ. 363,30. & alibi) queat substitui, cū proximè sequatur ἀποθήκαι. D. Hœschel. cui tamen interim haud displicet coniectura, quā natum id verbum putatur ex ἔρεις δὲ καὶ ἀπ.

κὴ ἀπ. vel etiam εἴποις δ' ἄν. v.15. P.V. & A. στεγνά. quomodo sexies nec magnis interuallis habetur in œcon. Xenoph. f.837. & seq. de venat. autem f. 980. τρίχα στεγανὴν dicit pilos ad tegendum aptos. Vbi verò extent, quæ hîc Pollux citat, verba nondũ succurrit. Et nescio an pro μεγαλοστεγῆ legẽdum μεγάλῳ στέγῃ, aut μεγάλη στέγη, cum στέγης antè facta mentio. v.17. ψυχεινὰ) de venat. τὰ μὲν γὰρ χειμαινός ἐστιν ἀλεεινά, τὰ δὲ θέρους ψυχεινά. v.19. P.R. στέγ☉. ὄρ☉ autem planè abest à Mss. v.21. scr. ὑπωρόφιον. A. κὴ ὀροφὴ quod paulò antè P.R. καλῶς. διώροφος (aliâs διόρ.) οἶκος. δίπατ☉. τελόροφ☉: τέλπατ☉. ὄροφ☉ κὴ ὀροφή. v.35. P.R. περὶ νηῶν.

P.23. v.6. ἀμφηρικὸν) Thucyd. li.4. f.296. ἀκάτιον ἀμφηρικόν. quod Schol. ibid. πλοιάριον ἑκατέρωθεν ἐρεσσόμενον, ἐν ᾧ ἕκαστος τῶν ἐλαυνόντων δικωπίας ἐρέττει. vide Bayf. p.121. & ad τριάρμενος quod hîc mox v.9. eund. p.122. ap. Lucian. est τριάρμενος ὁλκάς. & sic διάρμεν☉ ὁλκάς. Synes. Ep.4. & 130. Ad δίκωπον a. quod hic v.7. adde μονόκωπον ex Eurip. D.H. v.10. P.V. ταχυναυτοῦσι. P.R. ταχυναῦται. v.12. P.R. στρατηγοὶ pluraliter, vt & seqq. v.13. A. & P.V. στρατηγίς. v.14. φορτηγικὸν πλοῖον) Thuc. lib.6. sic φορτηγικαὶ ὁλκάδες Phil. φορτηγέω, Lucian. D.H. pr. ed. φορτηγικόν. v.16. A. & P.V. πολύζυγ☉ ναῦς. Iliad. β. 293.

ἀσχαλάᾳ παρὰ (al. σὺν) νηὶ πολυζύγῳ. —

v.19. A. ἀπαγωγόν.) Fabulã de raptu Europæ persequitur Moschus Idyl.2. Item Ouid. Metam.2. fab. vlt. & obiter li.6. fab.20. Etiã alii sed minus fabulose, quos nominat Reinec. t.1. hist. Iul. fol. 308. v.21. P.V. θαλάσσια, ἢ πλ. v.36. P.R. τροπίδιον. v.38. ἡ δευτέρα τρ. Sic 24,12. τὴν τρόπιν. PP. ὁ δεύτερ☉ τρόπις. A. ὁ δεύτ. τρόπ☉. & seq. etiam in edit. καλ. ἢ ὦτ☉. v.4. Mss. περιέμβολ☉.

P.24. v.6. P.R. & A. ὑπὲρ δὲ τὸ πτ. ἀκρ. ἢ πτυχ. Schol. Apoll. scribit πτύχη. ad v. 1089. quod obs. Gyrald. t.1 f.594. v.9. PP. γράφουσι. v.10. P.R. ἐνδότερον δ' ἐστίν. v.12. P.R. ὑπὲρ τὴν. v.14. PP. κὴ τὸ ἐδ. v.20. A. ἐνδέονται. P.R. δέδενται. Deinceps in Ms. cod. A. integrũ folium siue exsectum siue quoquo modò perditũ est. v.27. Sylb. παρὰ τοὺς θρ. itaq; ambo etiã PP. iidẽ mox παράθρον☉, cũ tamen ante θρανίτας. Item: ὑπὲρ δὲ τὴν σ. v.29. P.R. περιστάμενοι. v.30. P.V. ἔστι δ'. cui lectioni haud aduersantur sequentia. v.32. P.R. βωλ☉ & βόλ☉ habet. v.41. P.R. σκῆν☉. v.54. P.V. μέσ☉. Sed sequitur τὸ δὲ πλευταῖον.

Pag.25. v.6. ἄφλαστα. vid. Schol. Apoll. loc. præc. p. citato. & Eustath. Il.1049,12. v.8. P.R. ἐκμέσων. Ibid. P.V. ῥάκ☉. Sed Hesych. ῥέκ☉, ζῶμα, ζώνη. & Gyrald. f.595. Lignum rectum in aphlastis connexum, στυλίδα Græci vocant, cuius quod in medio suspensum est cingulũ; tæniam. v.12. ληνὸς) rectiùs ap. Athen. [li.11. f.474.] ληνός. H.St. vid. & Laz. Bayfium de re nauali p.120.

v.21. P.V. ἰσῶν, συμβόλαιον. τὰ δ'. v.27. PP. σαμῖνες. Hesych σαμῖνες, παραστάται, κὴ τὰ ἐπὶ τῆς σχεδίας ὀρθὰ ξύλα, πρὸς ἃ αἱ σανίδες προσηλοῦνται, ἢ πάσσαλοι. παρὰ τὸ ἑστάναι. Etym. ex Aristarcho alleg. vid. & Schol. Hom. ad v. 252. Odys. ε. ibidemq; Eust. f.221,9. v.28. P.V. ἑκατέρω. v.30. PP. τὸ κάτωθεν. v.32. P.V. κωπητήρια. P.R. κωπητῆρα. H.St. vereor, inquit, ne potius κωποθηκῶν scribendum sit, vt dicatur κωποθήκη in nom. gen. fœm. v.33. P.R. παρεξειρεσία. Schol. Thuc. li.4. f.259 παρεξειρεσία ἐστὶν ὁ ἔξω τῆς εἰρεσίας τῆς νεὼς τόπ☉, καθ' ὃ μέρ☉ οὐκέτι κῶπαι κέχρηνται. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ ἀκρότατον τῆς πρύμνης κὴ τῆς πρώρας. Item li.7. f.513. παρεξειρεσία ἐστὶ τὸ κατὰ τὴν πρώραν πρὸ τῶν κωπῶν. ὡς ἂν εἴποι τις τὸ παρὲξ τῆς εἰρεσίας. v.vlt. ἱστοδόκη, κεραία.) vid. Schol. Apoll. Rhodii ad v. 563. li.1. Argon. vbi describuntur sequentia nomina: ἱστοδόκη, πρότονοι, ἠλακάτη, καρχήσιον, ἴκριον, σανίδωμα, πτέρναι, τροχοί, κύλωες, μεσόδμαι, πόδες, πρόποδες, περίτριοι. Et demum ex Eratosthene dicuntur μέρη ἱστοῦ: πτέρνη, θωράκιον, ἠλακάτη, καρχήσιον, κεραία, ἴκριον.

Pag.26. v.1. κύλωες. Apol. li.1. v.566. v.6. PP. ὑποζάθρα. Sed in Hesych. κρηπίς, θεμέλιος, ὑπόβασις. v.7. P.R. στῖχοι. v.8. PP. δέρρεις. nec editi etiam aliter ꝫ. 33,15. 488,42. 491,34. v.9. P.V. τροχάλεια. R. τροχαλία, qua forma extat & ꝫ. 463,40. Reperitur insup & τροχίλιον & τροχιλέα & τροχιλιάς & τροχιλία. v.10. Sylb. διείροντα. v.13. P.R. κάδος. v.14. P.R. ἱμονιά. H.St. magis probat ἱμονιά è v. 351. ἐκκλησιαζ. Aristoph. vbi Schol. ἱμονιὰ καλεῖται τὸ σχοινίον ἐν ᾧ δέουσι τῷ ὕδατ☉. v.15. P.R. καλοῦνται. v.19. PP. οἱ δὲ πλέοντες. v.20. P.R. πρωρεύτης. P.V. πρωρεύτης. Sed nondũ video hasce scriptiones ab aliquo agnosci. Bayf. de re nauali p.117. q hominib. ad prorã imperat, ipsamq; regit, dicitur πρωρεύτης à Iul. Poll. πρωρεὺς à Xen. ἀναβάς.5. (f.369.) ναῦται μόνοι ἐνεκα χαλεπαίνει μὲν πρωρεὺς τοῖς ἐν πρώρᾳ. χαλεπαίνει δὲ κυβερνήτης τοῖς ἐν πρύμνῃ. Eidẽ li.5. ἀπομν. f.842. ὁ τοῦ κυβερνήτου διάδοχος, πρωρεὺς τῆς νεὼς καλεῖται. Plautus proretã vocat Rud 4,3. cuius officiũ describit Turneb adu.28,43. Ib. PP. τελωρέτης. v.21. Etiã P.R. αὐτερ. Sed P.V. clarè αὐτερέτης. Et H.St. perperã αὐτερέτης hic scriptũ affirmat. Suid. αὐτερέται, οἱ ἐλαύνοντες κὴ μαχόμενοι. εἰ αὐτοὶ κὴ ἐρέται, κὴ ὁπλῖται. v.22. P.V. τοὺς ἐρέτας. verùm Suidas etiam copulam geminat. v.24. PP. οἱ δὲ ναῦται τρ. v.27. ὁ δὲ τοίχαρχος.) locus mutilus, quem sic restituas: ὁ δὲ τοίχαρχος ἀρχὴ πρωρέως. λέγοιτ' ἂν κὴ τοίχων ἄρχων. nam Artem. libr.1. oniroer. cap.37. ἀρχὴ δὲ πρωρέως μὲν ὁ τοίχαρχος, τοιχάρχου δὲ ὁ πρωρεύς, πρωρέως δὲ ὁ κυβερνήτης, κυβερνήτου δὲ ὁ ναύκληρ☉. vid. not. Dauid. Hœsch. ad Chrysost. de Sacerdotio p. 520.

Pag.27. v.1. scrib. δικτυόες. δικτυουλκ & v.5. δίκτυα. v.2. P.V. πορφυρεύτης. v.4. P.V. ἀγκίστρα. v.6. πάναγρον. λῖν☉.) ita & PP. tacente adhuc August. cod. sed ꝫ. 419,38. est πάναγροι λίνον ex

Iliad. ε, 487. v. 7. PP. pro ὑγρόθ. & seqq. duobus habent ἐμπορικὴ. quod vide an huc pertineat. v. 12. P.V. εἶτα ςαυνήκτης, νήκτης. Sed ςαυνήκτης forsan ex vltima syllaba particulæ εἶτα sequenti νήκ. iuncta progenitus. Clarè autē ambo quoque PP. paroxyt. νήκλης, aliàs νηκλής natator. quæ Anthol. 1, c. 22. ep. 1. v. eod. δύτης. qui Iliad. M, 385. ἀρνευτήρ. v. 27. P.R. π. φορτίων. v. 30. ἀφ' ὧν) pro his ad finem vsq; sectionis Mss. καὶ τὰ ὅμοια. ἄλλα δὲ καὶ ἐξ αὐτῶν χειμαζόμενα ῥήματα. v. 35. ἐκβολὴν π.) Actor. 27, 18 σφοδρῶς χειμαζομένων ἡμῶν, τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο. vid. ib. v. 38. Aristot. Nicom. 3, 1. vocat τὰς ἐν τοῖς χειμῶσιν ἐκβολάς. & inde statim: ἁπλῶς μὲν γὰρ, inquit, οὐδεὶς ἀποβάλλεται ἑκών. ℐ. 61, 21. σίτου ἐκβολή, aliud. v. 38. Mss. προσπλαθεῖν. v. 39. P.R ἀκῖν, ιάν. Sed neutrum huc pertinet.

Pag. 28. v. 2. ἀγχιβαθής. Odyss. ε, 413. ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα &c. v. 7. ναυλόχοι.) ναύλοχοι Odyss. δ. in fine. Sylb. v. 25. scrib. ἀναγωγή. v. 26. Mss. ἄπαρσις, quam script. confirmat mox verbum ἀπάρσι. Num. 33, 2 ἀπάρσεις & σταθμοὶ opponuntur. v. 31. al. διαιρέτως, ἐξ οὐρίας, scil. πνοῆς, & ἐξ οὐρίων. scil. πνοῶν siue πνευμάτων. v. 39. Mss. ἀγκυρῶν.

Pag. 29. v. 21. Mss. ἐπιληγούσης. v. 32. Mss. ὑποπλέοντι τῇ δ. v. 33. A. ςαθερᾶ. v. 37. Mss. ἐπιφαινούσης γαλήνης θαλάσσης. Ibid. ἐν ἀλκυονίσιν ἡμέραις) Alciphron, Lucian. Bas. M. Schol. Theocr. D.H. lat. Alcedonia, itē Halcyonia. pr. ed. & PP. ἀλκυονίοιν. Sed Ms. A. cū υ. Etym. ἀλκυών, παρὰ τὸ ἐν ἁλὶ κύειν, ἤγουν ἐν θαλάσσῃ φασὶ δὲ (quod εἶδος ὀρνέου) ὅτι κῦμα ἀφανίζον αὐτῆς τὰ ὠά. καὶ ἐπὶ πολλὰ οὖσης ἀτέκνου, ὁ Ζεὺς ἐλεήσας αὐτὴν ὥρισεν ἡμέρας τινὰς εὐδεινάς, ἐν αἷς τίκτει καὶ ἐκγλύφει ἑπτὰ ἐπὶ τάς. ἃς λέγουσιν ἀλκυονίδας, τὰς γαληνάς. Plin. 2, 47. *ante brumam septem dieb. totidemq; pòsteà sternitur mare halcyonum fœturæ, unde nomen hi dies traxere: reliquum tempus hyemat.* Plaut Pœn. 1, 2. 143.

—— nisi mihi illam tàm tranquillam facis
Quā mare est olim, cū ibi alcedo pullos educit suos.

vid. & Theocr. Idyl. 7, 57. maximeq; Gesn. de auib. v. 38. Mss. αὔρα γλυκεῖα. v. 39. P.R. ἑρμηνεῦσαι. v. 40. P.R. ἐπιπλεόμενα. v. 41. A. τὴν ἐπιπολὺ τοῦ κύματος. PP. similiter sed absq; articulo. v. 42. P.R ἐπιπλ. v. 45. A. & P.V. γέμοντες τὶ τρὶς. v. 47. A. & P.R. ὑποσειλάμενοι.

Pag. 30. v. 2. Mss. εἰς ὕμισυ συσειλάμενοι τὰ ἱςία. καθ' ἡμ. v. 9. PP. ἐπιτελμῶντες τῇ θαλάσσῃ. v. 16. A. κυματία. Herod. Eut. fol. 81. πνεύματος ἐμπεσόντος, κυματίης ὁ ποταμὸς ἐγένετο. Idē Vran. f. 317. dicit ἄνεμον μέγαν καὶ κυματίην. v. 25. A. ἀμπώτης. Sed apud Herodia. lib. 3. f. 537. τὰ πλεῖστα τῶν βρεττανῶν χώρας ἐπικλυζόμενα ταῖς τοῦ ὠκεανοῦ συνεχῶς ἀμπώτεσιν, ἑλώδη γίγνεται. Ibid. Mss. ὑπεκλίνετο. v. 32. P.R. ἐπείγων κατὰ κεφ.

Pag. 31. v. 7. Mss. ἐφέλκ. v. 8. P.R. ὑπαγ. ποιοῦντι καὶ τό. v. 13. P.R. δυσπαθεῖς. v. 20. A. & P.V. συννεφῶν. Arist. Rhet. 2, 19. ἐὰν συννεφῇ, εἰκὸς ὕσαι. συννεφὴς autē dicitur & οὐρανὸς Deut. 33, 28. ὁ οὐρανὸς συννεφὴς δρόσῳ. & ὥρα ἡ ἐπὶ ταῖς ὄχθαις τοῦ Ἴστρου ap. Herodia. li. 1. f. 469. v. 22. P.R. οὐδὲν πλέον ἐφαίνετο. v. 31. Mss. ἀπὸ πλοίου καλ. v. 37. Mss. ὤκειλεν. ἐξώκειλε. v. 41. P.V. καταςάσης.

Pag. 32. v. 2. ἰδιωτικὸν) Phrynich. p. 26. ἀμφιβοχεῖν (in vtramq; partem vacillare) μὴ λέγε, ἀλλὰ διαβοχεῖν. vid. Nunnes. not. p. 29. v. 8. βραχέα) lat. *breuia*: vadosa quædam in mari spacia, quorū meminit Virg. Æn. 1, 115. vid. Brod. Miscell. 6, 24. v. 11. P.V. τραχὺς αἰγιαλὸς. v. 12. A. ᾐών. Odyss. ε, 156.

—— ἐν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων.

Mosch. Id. 3, 37. εἰναλίαισι παρ' ᾐόσι μύρατο δελφίς. v. 13. ἀβαθὴς est in A. cum editiones cæteræ ἀβαθοῦς. PP. ἀβαθὺς. Sed ℐ. 212, 9. editi etiam ἀβαθές. v. 26. Mss. αἱ χεῖρες ἁλίου. v. 27. Mss. παραφερόντο. ἀπὸ τῶν κωπῶν ἐξέπιπτον. v. 36. P.V. δυσπερίβλεπτος, δυσπρόσιτος. v. 43. Mss. ἐξεβόμβησε, indeq; pro ἐξετύπ. A. ἐξετύπωσεν. pro ἐνέπισε A. & P.V. ἐνέπνευσε, pro ἐμπλήρωσε omnes tres Mss. ἐπλήρωσε. interea de cæteris vnus altero plura omittit. v. 46. Mss. πλέοντος simpl. v. 47. P.V. πεπίηκε. & mox P.R. ἐκκεκωφωμένους. Mss. ἐάκειμεν.

Pag. 33. v. 6. τὸ δὲ ναυμ. v. 7. μακρὰ πλοῖα) Cæsari *naues longæ* de bello Gall. lib. 3. cap. 9. & aliis. Tametsi Cæsaris interpres Gr. quem anno superiore Goth. Iungermanus, felicissimus magni illius aui sui Ioach. Camerarii æmulator, publici iuris fecit, maluerit vertere ναῦς μεγάλας. vid. & Gyrald. fol. 624. v. 16. Mss. χαλκοῦ ἔμβολα. v. 17. Mss. χαλκ. αἱ τρ. v. 20. P.R. ἐμβολάς. & mox Mss. ἀντεσόφιζον τὰς βύρσας πρ. sed P.R. βύρσ. συντηροῦντες. v. 23. P.V. ἀντιλαβεῖν. v. 32. διεψυγμένα. ℐ. 371, 19. ναῦς διαψυχομένη. Nescio a. an διαψυχέω alibi etiā extet. Verùm Thucyd. lib. 7. f. 496. τὰς μὲν γὰρ ναῦς οὐκ ἔστιν ἀνελκύσαντας διαψύξαι, *Naues* (nobis) *subducere nō licet, vt* (eas expurgemus, exsiccemus, atq; quodāmodo) *recreemus*. Nec nihil videtur huc facere quod verba Hom. Il. λ, 620.

—— οἱ δ' ἱδρῶ ἀπεψύχοντο χιτώνων &c.

Scholiastes exponit: τοὺς ἀνέμου ἐπιςραφέντες τὸν ἱδρῶτα ἐξηραίνοντο. v. 39. Mss. προσορμεῖν. προσορμεῖν autem mox P.R. reponit pro προσορμίσασθαι. v. 41. Mss. προσοκαθίσασθαι. & A, νήσῳ (quæ vox abest à PP.) πολ.

Pag 34. v. 3. P.V. & A. περὶ τοῦ ἐπιτριηράρχ. & sic mox seqtur. nec aliter habet inscriptio orationis Demosth. aduers. Polycl. f. 706. vid. Bud. Cōm. Gr. ling. col. 166. v. 4. Mss. τριηράρχ. v. 7 Mss. ἐξορμᾶν. & P.R. quidē ita: τὴν δὲ ναῦν ἐξορμᾶν, καὶ τό. v. 8. A. ἐκπεριπλεῖν, περιπλ. v. 11. P.V. συσχεῖν. v. 18. P.R. ποιεῖν. v. 19. αὐτάνδρ. καταδῦσαι, naues cū ipsis viris demergere. v. 21. P.R. ἐφελκύσασθαι. Et mox P.V. cū A ita: εἰς ἐμβολὴν ὑπαγαγεῖν, (P.R. ἐπαγ.) εἰς τὰ π. v. 28. PP. ἐκ νεώς.

Pag.

Pag. 35. v. 2. Mss. περιστάτης. P. R. similiter etiam v. seq. v. 4. Mss. παρ' αὐτόν. v. 6. Mss. ζυγόν. v. 9. Mss. τὸ δὲ σύμπ. στρατιά, στράτευμα, στράτευ. [στρατιὰ & στρατεία quid differant, docet schol. Thucyd. lib. 1. fol. 7. ann. 10.] v. 19. P. V. & A. δέκαρχοι, καὶ πεντάδ. P. R. δέκαρχοι καὶ πέμπαρχοι. v. 26. P. R. ξεναγωγός. v. 33. P. V. & A. ἔστ. καὶ κτν. v. 35. P. V. & A. σύναμμα. P. R. σύαμμα. Sed vide potiusne scribendum: ἐναμμα. Suid. ἔναμμα, τάξις τις στρατιωτικὴ ἀνδρῶν ἑ καὶ κ' παρὰ λακεδαιμονίοις. εἴρηται δὲ, ἐκ τοῦ ὀμνύναι αὐτοὺς μὴ λείψειν τὴν τάξιν. &c. v. 39. Mss. τὴν μὲν γὰρ ϖ. & mox P. R. ῥητέον.

Pag. 36. v. 6. σφενδονῆται) vid. notas V. Cl. Dauid. Hœschelii ad libros Chrysost. de sacerdotio p. 124. v. 7. ἱπποκοντισταί) adde ἱππομάχοι ex Pind. [Nem. 1, 25.] D. H. v. 9. A. ἄμιπποι. Fr Sylb. ἄμιπποι vel ἀμφιπποι legendum, H. St. verò ἄφιπποι potiùs quàm ἄμιπποι scripsisse Pollucem suspicatur. Gualtherus: varia fuere apud veteres equitum genera, ἱπποτοξόται, ἱπποκοντισταὶ, διμάχαι, & ἀμφιπποι. Apud Pollucem vitiosè ἄνιπποι legitur. Sunt autem ἀμφιπποι (Suid. lib. de vocabulis officior. militarium: οἱ ἐπὶ δυσὶν ἀστρώτοιν ἵπποιν συνδεδεμένοιν ὀχούμενοι· οἳ καὶ μεταπηδῶσιν ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλον, ὅπου ἡ χρεία καλεῖ) quos Latini *desultores* vocarunt, qui duobus equis ephippiis carentibus vecti, ab vno in alium, si vsus requirat, transiliunt. Equi ipsi *desultorii* dicuntur. vid. & Rhodigin. lib. 21. cap. 30. v. 14. P. R. μακρούς. v. 15. P. V. κατὰ νώτων. mox P. V. & A. ἀπιπώτεροι sed parùm ad rem. v. 21. Mss. ἱππασίμοις, quæ forma etiam alibi extat. Ibid. A & P. R. εἰ δέ τινες. P. V. V. εἰ δέ τις ἄφιππα ἀφίκοιτο. v. 22. A. & P. R. μὴ εἶναι. v. 21. scr. μηδὲ vt est in Mss. v. 25. P. R. ἐπ' αὐτὸ τοῦτο. v. 27. P. V. ὁπλίτης ἢ εὐθύς. v. 30. Mss. ἀγχέμαχα. v. 37. Mss. ὑπ' ἔργων. v. 38. P. R. Νικίας π. κ. χ. μίξας. v. 43. κιττὸς Att. pro κισσός. A. χρυσοῦ πτ.

Pag. 37. v. 2. A. & P. V. ασιλας αὐτὰ θ. quæ vox aliena ab hoc loco. Hæc autem Pal. ϖιλαὰς παρὰ Ξενοφῶντι τιθ. Is ergo lib. 3 exped Cyri fol. 307. ϖιλάδες καὶ θώρακες αὐτοῖς ἐπερράθησαν. (ad quem locum notæ Io. Leunclauii consulendæ) & lib. 4. fol. 318. ἐξεδύετο διὰ τῆς ἀσπίδος καὶ τοῦ ϖιλαδίου εἰς τὰς πλευράς. vbi Leuncl. interpr. *sagitta adacta per clypeum & indumentum in ipsas costas.* v. 4. A. ὑπὸ ἐκ τῶν μετώπων. Idem tamen mox ὑπ' αὐτό. P. V. ὑπ' αὐτοῦ. Indeque P. R. τὸ μὲν ὑπὸ τὸ αὐτοῦ. v. 10. A. καλοῦνται χεῖρες. v. 13. A. & P. V. λαβὴ, καὶ περιλαβὴ καὶ τελαμών, δ v. 14. κοπὶς) A. sic quoq; PP. κοπὶς, quod gladii genus. Xenoph. lib. 1. Cyrop. fol. 5. ἔχειν δὲ δεῖ τοὺς ἐξιόντας τόξα παρὰ τὴν φαρέτραν, καὶ ἐν κολεῷ κοπίδα, ἢ σάγαριν. vbi Leuncl. ad marg. κοπίδες appellabantur *gladii minores leuiter curuati, falcibus similes* autore Curtio (libr. 8. circa finem) infra libr. 4. pag. 111. C. ψιλὰς μαχαίρας dixit, i. *gladios exiles.* v. 15. Mss. ξυστόν. Hesychius: ξυστὸν, ἀκόντιον, δόρυ κατεσκευασμένον. Suid. ξυστὸν, δορύλλιον, ἀκόντιον, καὶ τὸ τέλειον δόρυ. Xenoph. 4. Cyrop. fol. 111. θώρακας καὶ τὰ ξυστὰ ἔχοντας ἀεὶ ἐπὶ τῶν ἵππων ὀχεῖσθαι. lib. 7. fol. 193 ξυστοφόροι Πέρσαι dicuntur. Vide Ϳ. 491, 2. v. 18. P. R. καὶ τὸ μέσ. σαυρωτὴρ) vid. Ϳ. 490, 47. & Hier. Magium miscell. 3, 2. v. 19. Mss. ἐναγκυλ. v. 22. Ὅμηρος. Iliad. O, 389. Scholiastæ sunt μακρὰ δόρατα τὰ πρὸς ναυμαχίαν ἐπιτήδεια. v. 25. ξυήλην) al. ξυήλη. quæ Hesychio ξιφίδιον, ὅ τινες δρέπανον λέγουσιν. vnde colligi ait H. St. parum inter se differre ξυήλην & κοπίδα. vid. & Nic. Crag. de Rep. Laced. 4, 3. v. 29. P. R. ἔστι δὲ καὶ σύμφυρος εἶδος. v. 32. ὄγκινοι) Ϳ. 363, 15. βέλους αἱ ἀκίδες, ὄγκοι καὶ π. v. 33. καλάμου γλ. cum interpunct. v. 34. P. R. περιβολαί. v. 36. P. R. λίθον ὀξεῖαν. v. 43. Mss. καὶ τὸ παλ. v. 45. σαγάρεις) A. & P. V. ἀγαρεῖς. v. 46. στρουθῶν δορείς.) meminit Gesn. de auib. 744.

Pag. 38. v. 8. P. R. & A. ἐφ' ἁμάξης. v. 10. βακτήριοι) Sic A. & P. R. P. V. βακτήριοι. editi libri βάρκης. v. 12. A. & P. R. καὶ διὰ μέγεθος ἐκπληκτ. P. V. ἐκπληκτικώτεροι δὲ, καὶ διὰ μέγεθος θρασύτ. v. 16. P. R. ἐλέφαντας. v. 19. A. παρωτίοις, quæ Ϳ. 81, 15. τὰ παρὰ τοὺς ὦπας τῶν ἵππων περιβλήματα. v. 22. P. V. περὶ τῶν ἐν ἅρμασιν ἵππων, καὶ περὶ ἅρματος. v. 23. P. V. παραπεφ. v. 25. PP ἐπεζευγμένων. A. ἐζευγμένων. v. 26. P. R. οἱ ἐν ὁμήρῳ. Mox Mss. ὅμηρος γὰρ οὐκ. Mox P. R. μονίμους ἵππ. A. & P. V. μονίμους ἵππους. Inquit autem Pollux: οὐκ οἶδε) immò nouit, si v. 371. Od. s. ε. & 5. 13. Iliad. κ. rectè accipiuntur à Brodæo lib. 6. Miscell. cap. 3. v. 28. V. P. ὑποζύγιοι. v. 31. V. P. ἁρματεύς. v. 32. ἡνίοχος καὶ παραιβάτης) Iliad. ψ. 132.

Ἂν δ' ἔσαν ἐν δίφροισι παραιβάται ἡνίοχοί τε.

vbi Schol. παραιβάται, οἱ ἐπὶ τῶν ἁρμάτων συμπολεμοῦντες, τουτέστι κύκλῳ τῶν ἁρμάτων.

Pag. 39. v. 1. P. V. δεξιὸς καὶ ὁ στ. ός. v. 6. scr. ἄξηλις.] In Mss. est ἄξηλιον. Hesych ἄξηλις, τὸ ἁρμάτιον ξύλον. v. 12. Mss. τὸ δὲ ἐλάσιον, ὁ P. V. δ. v. 14. Mss. ὁ πρῶτ. v. 18. P. R. ἐπίσωτρον. A. ἐπισωτρον, quomodo apud Homer. Iliad. ε. 725. λ. 537. & alibi Ϳ. 251, 21. editi etiam ἐπίσωτρον. Σῶτρα autem cum acuto scribit H. St. videri inquiens esse singul. fœm. in Aug. cod. potiùs legerim σῶτρον. v. 32. scr. ἀκραξόνια. H. St. v. 41. A. ἕστωρ cum asp. sicut & Iliad. ω. 272. vbi Schol. exp. ἀνιέμενον πάσσαλον ἐκ τοῦ ῥυμοῦ τοῦ ζυγοῦ. sed addens: τινὲς δὲ γράφουσιν Ἔκτορα, οἷον ἐχέτορα.

Pag. 40. v. 6. Mss. περιτροχία. Sed P. R. proparoxyt. v. 8. P. V. ἀπὸ δὲ τοῦ ἵπ. v. 14. Mss. δι-

ϩηρμένον, Io. Bapt. Pius annot. Lat. Græcarumque cap. 68. hunc locum ita citat: κῆμος καλεῖται τὸ δὲ παρὰ τὸ χεῖλος διηρημένον. Sed H. St. planè vt hîc extat, ad vocẽ ψαλὸν vel ψέλιον. παρὰ autem pro περὶ habent etiam A. & P. V. v. 16. Mss. δακτύλιον, ἐχῖνος. v. 17. A. & P. R. ὅπερ. P. V. ἅπερ. v. 21. P. V. τὰς ἀσπίδας ἢ τὰς κνημ. mox P. V. κράνη. Sed κράνιον caput, κράνος galea. v. 22. P. V. κυτρέπιζον. v. 23. A. & P. R. ἔθνον. v. 26. P. R. ἀσπιδοπηγοὶ, θωρακοποιοὶ Sed cætera itidem singulariter. A. ἀσπιδοποιός. v. 39. Mss. βέλτιον δ᾽ αὐτὸ πολ. v. 40. P. V. ἀπηλλοτρ. v. 43. ἄσπισι abest ab A. & P. R. In P. V. bis ponitur ἄπισι. Interpres legit ἀσπιστῇ. Mox P. V. ἀφιλίωτι διάφ.

Pag. 41. v. 3. πολ. ἀκηρύκτους) Cic. offic. 1. p. 8. a. *nullum* ait *bellũ esse iustum, nisi quod aut rebus repetitis geratur, aut denunciatum ante sit & indictum.* v. 4. A. πολ. πονηροί, δυσμ v. 6. P. R. ἐπικηρύκειον. v. 9. P. R. ἀσύμβατοι ἀπὸ τοῦ σύμβασις ἢ φιλία, quæ glossa forsan. v. 13. A. προσδεχόμενοι, &c. v. 20. συνεῖται.) ita & Mss. Interpret. *iuxta nos collocati*, quasi legeretur συμπεπτόμενοι. v. 22. P. V. & A. ἔχθραις συναιρόμ. v. 27. A. τὸ δὲ ἄλλο ὑσμίνα, πόλ. v. 29. PP. αὐοχαί. v. 31. καταρτιστῆρας) nomen hoc (inquit Æmyl. Portus in Lex. Ion.) illi tribuitur, qui aliquos ad mutuam gratiam reducit, ac inter se conciliat, ipsorumq; turbas litesq; componit, moresq; quodammodo concinnat: compositor, moderator, gubernator. v. 34. A. & P. V. συμβιβάσας ἐποίησαν. v. 36. scr. ὁμ. P. R. ὁμολογία ἐρρέθη. δύναιτ᾽ αὖ τις εἰπ. inde P. V. ἐπὶ μὲν τοῦ εἰς ἔχθραν, καταστήσαντες πονδὰς, ἔλυσαν, δι. P. R. & A. ἐπὶ μὲν τοῦ εἰς ἔχθραν καταστήσαντος, απ. v. 40. A. & P. V. ἐξεπολεμώθησαν. v. 41. A. m. P. V. ἐξεπολέμωσαν v. 44. P. R. & A. ἰδιωτῶν.

Pag. 42. v. 21. P. V. hunc locum prorsus omittit. P. R. πολέμου δὲ, χέρσοτ. nimirum vt editum, similiterq; A. nisi quod post χέρσοτ. pũctum habet. H. St. Pollucem aliter hunc locum scriptum reliquisse existimat, vel potius sibi persuadet: respexisse illũ cẽsens ad ista Thucyd. verba lib. 6. fol. 461. ed. Wechel. ἄλλως τε τοῖς πρώτοις τῶν ἑλλήνων ἐμπειρίᾳ ἰδίᾳ [καὶ] ὡς εἰπεῖν χειροτέχνας ἀνταγωνιστὰς μὲν vs. videndum tamen interim monẽs an alius quispiam apud Thucydidem extet locus, ex quo aptius emẽdari hic Pollucis queat. lib 7 fol. 507. iterũ quidem χειροτέχνας nominãtur. sed neq; illinc ad præsentem controuersiam subsidii aliquid. v. 22. δυσπολέμητοι. Diod. Sic. Lucian. D. H. pr. ed. δυσπολέμητοι. v. 26. ἐγχειρότως) P. V. ἐγχειρότερον.

Pag. 43. v. 4. P. V. ἀνανδρεία, δειλ. μαλακεία. sed minùs aut minimè fortè in vsu hæc forma, licet ἀνδρεία dicatur. v. 8. πανδημεί. Sic I. etiam 311, 12. & 419, 4. ac vtrobique haud aliter Mss. qui hoc loco tacent. alias πανδημεὶ scribitur. v. 11. ἐσάλοντο) P. V. ἡσάλοντο. ἱδρυθ.) PP. ἱδρύθησαν v. 17. Mss. ἀλλὰ καὶ τοῦ. v. 19. Δημοσθένης) de corona fol. 319. v. 22. Mss. τὰ χειρακ. facto, vt videtur, articulo ex vltima syllaba vocis præc. v. 25. Mss. φυλακτέον. v. 26. Mss. ἀῤῥενικῶς. v. 30. Mss. πυρεσμένος.

Pag. 44. v 4. P. V. ἔξοι καθ. v. 16. P. V. διελύοντο. P. R. & A. διεσέλλοντο. v. 17. P. R. ἠμύνοντο. v. 18. P. V. οὐκ ἠρέμησαν πρὸς τὴν πρὸς τὴν προσβ. A. idem verbum habet, sed omissa præpositione. v. 23. P. V. & A. προσέστ. ἔφυγε. τὸ ὅπ. v. 44. Mss. præcedentium nonnullis omissis: εἶπε [A. εἶτ᾽] ἀπὸ τοῦ τείχους ἐμάχοντο.

Pag. 45. v. 1. A. & P. R. αἴκλ. v. 2. P. V. δίψει. recto δίψος. v. 6. P. V. κατάκρας. P. R. εἷλον κατ᾽ ἄκρας, καθεῖλον. Hesych. κατ᾽ ἄκρης (Ion. pro ἄκρας Odyss. ε, 313.) κατὰ κορυφῆς, κατὰ κράτος. cum paulo ante coniunctim scripsisset κατακράτος. exponens ἰσχυρῶς, τελείως, αὐτοτελῶς. atque ita & Zosimus, ἀλούσης κατακράτος τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας, libro tertio, fol. 731. & alibi. Sed κατάκρας etiam in vsu. vid. Eustath. iliad. f. 940, 39. Etymol. 494, 35. & ibidem notas Fr. Sylb. v. 11. PP. γίνονται. v. 12. P. V. καὶ τὰ ὅμοια. v. 35. P. V. ἱερεῖς καὶ τὰ δὲ ἄκρα. v. 37. Mss. τειχ. τοὺς ἐπὶ τοῦ ἄκρου ἀπαρράξαι. tametsi P. R. ἀπαράξαι. quomodo ἀπάραξε Iliad. π, 116. & ἀπήραξε Iliad. ξ, 497. Sed cum duplici tamen ρρ Suid. ἀπαῤῥάξειν, ἀποσπάσειν, ἀποχωρίσειν, ὡς εἰ τούτους ἀπαῤῥάξει τοῦ λόφου &c. Herodotus quoque libr. 8. f. 310. τοὺς ἐπιβάντας ἀπὸ τῆς νηὸς βάλλοντες ἀπήραξαν. v. 39. Mss. ὑπὲρ κεφαλ. v. 43. Mss. ἐξ ἐπιφανοῦς. v. 45. P. R. λόχους. v. 46. P. R. καταλοχίσαι. ita Suid. καταλοχίσαι, εἰς λόχους καταμερίσαι τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ.

Pag. 46. v. 2. φρυκτωρῆσαι.) A. φρυκτωρίσαι. Schol. Thucyd. ὑπὸ νύκτα ἐφρυκτωρήθησαν exp. διὰ φρυκτοῦ ἐμηνύθησαν. αὐτὶ τοῦ δεχομένης ἡμέρας διὰ πυρσῶν ἐμηνύθησαν. libro tertio, fol. 215. v. 15. ἀτείχιστος πόλις.) Lycurgus: οὐκ ἂν εἴη ἀτείχιστος πόλις, ἥτις ἀνδράσι, καὶ οὐ πλίνθοις ἐστεφάνωται. Plutarch. Vit. fol. 37. Agesilaus quoque, ἄλλου ἐπιζητοῦντος, διὰ τί ἀτείχιστος ἡ Σπάρτη, ἐπιδείξας τοὺς πολίτας ἐξωπλισμένους, Ταῦτα ἐστιν, εἶπε, τὰ Λακεδαιμονίων τείχη. Idem in Apopht. fol. 126. Eius vero instituti rationem duplicem exponit Nic. Cragius libro tertio de Rep. Laced. capit. 5. v. 21. πεζέτεροι.) A. & P. R. πεζεταῖροι. Scribitur πεζέτεροι, πεζέταιροι & πεζαίτεροι, Etymol. Suid. Hesych. Eustath. Iliad. 359, 36. v. 23. P. R. ἐρ. δ. καὶ τὰς.

v. 26. A

v. 26. A. διαχωρίζουσι. v. 29. Mss. συναγ. καὶ ἐπὶ τοῦ πράγματος, τὰ τούτων ὀνόματα. ἱερεῖς δὲ σρατ. P. V. tamen præmittit vſitatam illam clauſulam: καὶ τὰ ὄργια. v. 41. Mss. ἄχρονον. ad ἄχρηστον autem videtur quadrare apud Ouid. Faſt. 2,239.

—puer impubes & adhuc non vtilis armis.

Pro quo Polydorus de ſe apud Eurip. Hec. v. 14.

— οὔτε γὰρ φέρειν ὅπλα
οὔτ' ἔγχος οἷός τ' ἦν, νέῳ βραχίονι.

Pag. 47. v. 8. A. ὄρχ. στρατηγὸς, ἀρ. PP. στρατηγικὸς. Sed hoc iam in principio fuit. v. 25. PP. ἐμπληκτος. v. 42. περὶ ἱππικῶν ὀνομάτων.) illuſtrauit hoc caput Ioach. Cam. peculiari libello, qui annexus Hippocomico ipſius, vt & alius de moneta veteri Gr. & Latinorum pro cap. 6. libr. 9. Lege & librum Xenophontis de re equeſtri, quem paſſim Pollux laudat.

Pag. 48. v. 10. ἀγνώμονες. Suid. ἀπογνώμονες in ἄπολος. Sylb. v. 12. P. R. & A. ἐξ ἀγ. ἵπποι. v. 20. P. R. ψύχειν. Sed P. V. & A. vt editum, idque Cam. vertit *deſtringere*. ſubiiciens non longè poſt: ψύχειν τὰ στρώματα τοῦ ἵππου, *ſtramenta equi refrigerare* &c. de nominibus equeſtr. ib. p. 114. v. 23. Mss. πλύνειν. v. 25. P. R. καὶ ἐξαλίστρα τὸ χωρίον, καὶ κυλίστρα. Cam. addit: & καλινδήστρα. nam & verbum eſt καλινδεῖσθαι. v. 28. Homeri locus eſt Iliad. θ, 188. de vini potu. Camer. p. 115. & Geſner. de quadr. fol. 431. Columella libr. 6. c. 30. *Si ſanis* (equis) *eſt macies, celerius torrefacto tritico, quam ordeo reficitur: ſed & vini potio danda eſt.* v. 29. λωτὸν καὶ ἑλ.) Iliad. β. 775.

—ἵπποι δὲ παρ' ἅρμασιν οἷσιν ἕκαστος
λωτὸν ἐρεπτόμενοι, ἐλεόθρεπτόν τε σέλινον.

v. 36. φορβεία. V. φορεία. A. φορβείας. al. oxyt. φορβειά, ſeu φορβιά. v. 40. P. R. περιφανῆ. v. 41. Mss. στερρὰ, an στέρρα volunt? quod idem cum στερεά. v. 44. ſcr. φιμοῖ. vt eſt in Mss.

Pag. 49. Mss. ſtatim princ. καὶ τὸ μὲν ὀκνηρόν. In P. V. tamen eſt ἐλαφρόν. v. 5. Mss. φοινικῆς ἀμπεχόνης. v. 11. R. ἱππικῶν. infra quoque hæc inſcriptio 56, 13. v. 13. P. R. δυσίππια. P. V. & A. δυσίππαστα Sed & Xenoph. δύσιππα. Hellen. 3. v. 30. P. V. ἐπιπ. Sed ſupernè tamen αὖ impoſito. v. 32. P. V. & A. περὶ ἱππεύματος καὶ τὸ σῶμα, καὶ τὴν γνώμην, καὶ μὴ τειέτω. Et tum: ἵππαρχος ἵππου ἀπὸ τ quod editi poſt aliquot demum verſus inſerunt. v. 35. Mss. χελιδόνα. Sicut infra 52, 26. editi quoque: vt & 250, 32. inter ornamenta muliebria. v. 41 P. V. συγκαμπῆ. nec aliter A. habens interim ad formam gloſſæ aſcriptum συγκεκαμμένην P. R. καμπτήν. procul dubio ſcrib. συγκαμπτήν. Nam & Camer. p. 117. debet, inqt, γόνυ eſſe λαγαρὸν πρὸς τὴν συγκάμψιν. i. gracile vt flecti facile poſſit. Extat eadẽ vox infr. quoq; 111, 17. de inflexione dorſi.

Pag. 50. v. 12. Σίμων. cuius meminit & Xenophon περὶ ἱππικῆς duobus locis. Sylb. v. 31. P. R. περιεῖρ. τῶν μὴ ἀγαθῶν ἵππων. A. ſupernè: τοὺς μὴ ἀγ.

Pag. 51. v. 10. Mss. πηδεῖς. v. 37. τοῖς ἀνέμοις συνθ. Iliad. κ, 437. de Rheſi equis:

λευκότεροι χιόνος, θείειν δ' ἀνέμοισιν ὁμοῖοι.

h. e. interprete Virgilio Æn. 12, 84.

Qui candore niues anteirent, curſibus auras.

v. 40. V. P. καὶ πρὸς κάμψαντες καταδραμεῖν καὶ πρὸς κάμψαντες ἀναδραμεῖν. ἀναθεῖν. καὶ τάφρον * διαπηδῆσαι καὶ χαράδραν * διαλλάξαι καὶ πρὸς ὄχθ. [quibus aſteriſc. præmiſſ. ſunt in P. R. etiam atque in A. Ms.]

Pag. 52. v. 4. ſcr. μεσάζοντας. v. 5. ὑπόπτης.) fortè ὑπόπτης, vt ap. Xenoph. περὶ ἱππικ. (fol. 937. Wech.) lego: τὰς γε μὴν δὴ ὑπόπτας φυλακτέον. Sylb. v. 7. ἄδηλος τὴν συγ. Xenoph. f. præc. ὅτι ἄδηλος γνάθος. v. 9. κυφαγωγότερος.) ſic & apud Xenoph. f. 943. aſcriptum margini, & interpr. *cernuus*. cum in textu ibi: κυφαγωγότερος. Sequens vox apud eundem fol. 937. v. 25. P. V. ἵππον. v. 13. τὰ δ' ἐν τῇ ῥάχει) Mss. ita: τὰ ἐν τῇ ῥάχει τρίχας ταῖς χερσὶ μόναις δεῖ καὶ πλύνειν καὶ τρίβειν. εἴπερ [P. V. vt exc. ἧπερ] φύσει κέκλινται. καὶ ὁ σταθμὸς [P. R. ὁμοσταθμὸς, ſed quid?] λίθους ὑπεστρωμένους [P. V. ὑπεστρωμέ.] ἐχέτω. στερεοῖ γὰρ τοῦτο καὶ κρατύνει τῷ ἔθει τοὺς πόδας. καὶ τὰ χείλη ἁπαλυνέτω χρίων τελ. ... καὶ ὑδ. χλι. προσβολῇ καὶ ἐλ. π. ἀλοιφῇ. v. 40. Ξενοφῶν) fol. 938. tametſi non omninò ibi, quæ hîc, verborum facies.

Pag. 53. v. 1. Mss. ἐλκομένων τούτων. & mox A. & R. δυσκολαίνῃ. Inde omiſſa omnia vſque ad v. 24. v. 6. ψύχῃ) Xenophon, qui maximam partem dux hîc Polluci, de re eq. fol. 939. ἐπειδὰν δὲ ψύχῃ, ὑγιαζόμεν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ τῆς χαίτης. μὴ γὰρ καθαρῶν τῶν ἄνω ὄντων, μάταιον τὰ κάτω καθαίρειν. Item fol. ſeq. ἀρκεῖ δὲ, καὶ ἡ τῶν σκελῶν ψῆξις αὐταῖς ταῖς χερσὶ γιγνομένη. Et ſtatim: δηλώσομεν δὲ καὶ τοῦτο, ὡς ἂν ἀβλαβέστατα μὲν τῷ ἑαυτῷ, τῷ δὲ ἵππῳ ὠφελιμώτατα ψήχοι. Tùm ſupra etiam 48, 10. coniung. ψύχειν καὶ ἀποκαθαίρειν. Non dubitem igitur hic quoque ſcribere ψήχῃ, v. 9. ψηχόμενον & 10. ψήχων. De interprete alius fortè dicendi locus erit. Interim tamen vide rectène verterit: *equi recreati vngulæ vnguendæ ſunt*: quaſi Pollux ſcripſiſſet: ψυχομένου τοῦ ἵππου ἀνάγκη χρίεσθαι τὰς ὁπλάς. tametſi ad vngulas vt creſcant & ſoliditatem retineant medicamentum conficitur tale: Capitur adeps porci & hirci, & ſulfur rude, & allia contuſa, hæc miſcentur & vna coquuntur, inun-

gunturque vngulæ exterius & interius. Camer. p. 128. Sunt & qui serpentis adipe equi vngularum oras inungant aduersus scabiem. Galen. de parabil. cap. 104. v. 33. A. & P. R. ὁ καὶ. v. 34. Mss. ἠρεμεῖν. Sed hoc intransitiuum. Xenophon fol. 943. ἐπειδὰν γε μὴν καθίζηται, πρῶτον μὲν ἠρεμεῖν δεῖ διδάσκειν τὸν ἵππον, *vbi iam insidet equo, primum docere debet eum, vt placide quiescat &c.* Folio autem 946. ἐπειδὰν δὲ ἀναβῇ, ἠρεμιζόντα πλείω χρόνον, ἢ ὧν ἐπιτυχόντα οὕτω προκινεῖν (χρὴ) αὐτόν. Quorsum verò Gualtherus hic denuò: *impellendus?* cum eadem voce reddiderit ἐξελαύνειν, cui opponitur ἀναλαμβάνειν cum sequentibus, in quibus & ἠρεμ. v. 36. Mss. τάχιον γὰρ ἐν τούτῳ. Xenoph f. 943. fin. ὅταν γε μὴν ὑπολαμβάνῃ ὡς ἥκιστα μὲν χρὴ τὸν ἵππον πλαγιοῦν τῷ χαλινῷ, ὡς ἥκιστα δ' αὐτὸν πλαγιοῦσθαι· εἰ δὲ μὴ, εὖ χρὴ εἰδέναι, ὅτι μικρὰ πρόφασις ἀρκέσει κεῖσθαι καὶ αὐτὸν καὶ τὸν ἵππον. v. 37. ἐπ' εὐθεῖαν scil. ὁδόν. Mss. ἐπ' εὐθέ⊕. Xenoph. ib. ἥδιον οὕτως ἀναστρέφοιτο ὁ ἵππ⊕, ἤδη πλήρης ὢν τῆς εὐθέ⊕, καὶ τό, τε ὀρθοδρομεῖν καὶ τὸ ἀποκάμπτειν ἅμα μελετῴη ἄν.

Pag. 54. v. 9. Mss. λέγονται δὲ σκ. mox P. R. τοὺς τροχ. v. 27. P. R. ἱππασίας. v. 33. P. R. ἐπιβ. καὶ αὐ. v. 35. scr. ποππυσμοῦ, vt est & in Mss. Xenoph. fol. 947. εἰδέναι δὲ χρὴ, ὅτι δίδαγμά ἐστι, καὶ τῷ ποππυσμῷ μὲν πραΰνεσθαι, κλωσμῷ (al. κλωγμῷ) δὲ ἐγείρεσθαι scil. τὸν ἵππον. Est factitia de sono vox, id significans, quo maximè nondum perdomitis equis adulemur, Polit. miscell. cap. 32. vbi quondam & ad fulgetras poppyssatum ostendit è Plin. lib. 28. cap. 2. & Aristoph. Vespis. ad quarum v. 621. Scholiastes: ἔθ⊕ γὰρ τοῖς ἀστραπαῖς ποππύζειν. vide & Dalecampii notas ad Plinium.

Pag. 55. v. 26. P. V. & A. τὸν ἵπ. προσεθίζειν. v. 30. Mss. ἐπισκελίσεως. ἐπισκέλισιν. v. 31. κινήσ. v. 33. P. R. ἐπιβαίνοντα. v. 37. Mss. θυμώδεις. θυμοειδῆ autem ἵππον dicit & Xenoph. f. 946. v. 38. A. & P. R. χρὴ μᾶλλ.

Pag. 56. v. 13. vid. supr. 49, 11. v. 15. φελμαγμὸς & φελμάττεσθαι. j. 147, 3. capris tribuuntur. v. 8. P. R. & A. εἰσὶ δὲ. & mox ὄργ. καὶ σφρ. v. 20. PP. ὑποχαλινίδια. Sed A vt editum. Camer. p. 118. In Polluce sunt ὑποχαλινίδια ἡνία, lora seu habenæ frenorum. v. 22. P. R. ἄμεινον. v. 43. Mss. ἱππόδρομ⊕. quod nescio an huius loci. v. 45. scr. μέτρον.

Pag. 57. v. 6. scr. ἀδόσιμα. quomodo habent & Mss. v. 11. interpres scr. ὑπεραυδ. Sed H. St. ἐπιβαρυβοφορεῖν. nec infrequens in Mss. υ pro β positum. v. 21. l. cum Mss. ἄλση. v. 24. Ὅμηρ⊕.) Ιλ. Σ 550. v. 29. j. 359, 38. τρυγήτριαι. v. 30. ἀμάλλαι. mox lin. 35. etiam ἀμάλλαι. sed hic A. & P. R. ἀμαλλοδ. cumque apud Athen. quoque cum vnico λ. scribatur, Eustath. tamen inde citans perinde vt & Casaub. duo λλ facit. Loca indicata sunt supr. 1, 56. v. 31. δρεοκόμοι) an verius ὀρεοκόμοι, aut ὀρειοκόμοι. de qua voce j. 369, 37. v. 36. Mss. ὁ ἐστιν ἀρόσαι. v. 38. Ὅμηρ⊕.) Iliad. Σ. 542. Ἡσίοδ.) lib. 2, 80. sed legitur εἴαρι non tātum in libris excusis, verùm etiam in quodam Bibl. August. Ms. codice. v. 39. Mss. βαλ. τὴν γῆν τῷ σπέρματι. v. 41. Mss. σπέρματι ἐπιμ. [P. V. ἐμβάλῃ. | P. R. τὰ τοῖς τῶν βοῶν κέρασιν ἐπιπίπτοντα, ὅταν καταπείρηται. αὐασύρ. ἐπισπορά.) Verbum ἐπισπείρειν. Athen. legat. pro Christ. p. 41. ὁ γεωργὸς καταβάλλων εἰς γῆν τὰ σπέρματα, ἀμήτων περιμένει, οὐκ ἐπισπείρων.

Pag. 58. v. 2. προσπέσῃ) A. προσπεσοῦνται. v. 3. ἀπεράμενα) Etymol. in ἀπεράμων. Ἀτέραμνα τὰ μὴ ἑψόμενα ὄσπρια, ἃ καὶ κερασβόλα προσαγορεύεται. v. 5. αὐτὴν προσθεσμ.) A. super αὐτὴν habet αὐτήν, siue id monens pro αὐτὴν substituendum, siue ad verbum subintelligendum: quomodo Xenophon. œcon. f. 862. ἐπαμησάμενοι τὴν γῆν. v 9. A. & P. V. γυρεύσαι. v. 22. P. V. hic iterum θλίβειν. v. 29. ἄροτ⊕) potius ἀροτός, vt ἀμητός, ἀλοητός, τρυγητός. Sylb. pro quo facit P. R. ὡς ἀρετός. Sed Bud. comm. Gr. l. col. 1187. quanquam, inquit, cum tempus arandi significat, ὀξυτονεῖσθαι solet: cum segetes autem ipsas & terram aratam, βαρυτόνως effertur: ἄροτ⊕ enim βαρύτονον, γῆ ἐστιν ἠροτριωμένη, hoc est, seges & terra subacta: ἀροτὸς ὀξύτονον sementis, hoc est, tempus, & ipsa actio serendi: hæc tamen confunduntur interdum in exemplaribus: & mihi eorum è numero esse videntur, quæ nos διπλολογούμενα diximus suprà. Hæc ille. v. 31. Mss. ἰλαὺς. v. 32. σκάλλειν, fodere, sarrire. Hesych. σκάλλοντες, σκάπτοντες. v. 36. βαθύγε⊕.) PP. βαθύγεως. In A. vetustas lectionem fecit obscuriorem. legerem tamen βαθύγαι⊕. v 37. P. R. πολυφόρ⊕. v. 40. Mss. ἐπὶ δὲ τοῖς ἐναντίοις τὰ ἐναντία. Μίναιδρ. v. 43. ἀβαθὴς vt supr. 32, 3. Mss. habent. qui hic tacent. v. 44. φελλὶς vbi alias extet, non habeo explicare. φελλὸς autem Hesychio πετρώδης. Etymol. φελλεύς, σκληρὸς καὶ πετρώδης τόπ⊕. Schol. Aristoph. fol. 271. φελλεῖς ἔλεγον Ἀττικοὶ τοὺς πετρώδεις τόπους οἵτινες κατὰ πεδίον μέν εἰσι πετρώδεις, ἐπιπολῆς δὲ ὀλίγην ἔχουσι γῆν. vid. insuper Suid. & Steph. de vrb. v. 45. P. V. τοῦ δέοντ⊕ σπέρμ.

Pag. 59. v. 3. scr. ἄλση. v. 9. Mss. εὐσύρεις. v. 14. νάρκισσ⊕. v. 21. ῥοδωνιά.) P. R. ῥοδωνία, vt scriptum & in Etym. 705, 3. Sed Fr. Sylb. melius, inquit, ῥοδωνιά, cui suffragantur Mss. P. V. & A. Hesychius item atque Suidas. Et quid? quod terminationem ιά comprehensiuæ speciei characterem ipse Etymologistes statuit col. 555, 43. τὰ σημαίνοντα ἄθροισιν ἢ περιεκτικὰ ἢ κτητικὰ προσηγορικῶν (προσηγορικὰ habet 657, 53.) ὀξύνεται

ὀξωώντα, Hesychii quoque verba ascribam: ῥοδωνιὰ ὁ τόπος, ἔνθα φύεται τὰ ῥόδα, καθάπερ καὶ ἰωνιὰ, ὅπου τὰ ἴα φύεται, καὶ κελυνωνιὰ, ἔνθα τὰ κέλυα. cum ο in media malè scriptum, inquit H. St. v. 24. P. V. & A. sic incip. ἱρεῖς δ' ἐπ' αὐτῶν ἀκμ. P. R. ἱρεῖς δὲ ἀκμ. v. 25. asteriscus ante παραγῶν tollatur.

Pag. 60. v. 4. κοκκύμ. μὲν) P. R. κοκ. μὲν ἐδέτερον, ὁ κ. ἀρσενικῶς δέ. Et mox A. & P. V. ἡ μέση κωμ. καλεῖ. indeque omnes: κάρυα δὲ (PP. omit. δὲ) λέγεται τὰ ἔχοντα διαφυλὼ, [P. V. διφυλὼ. Sed & Xenoph. dicit κάρυα οὐκ ἔχοντα διαφυλὼ μηδεμίαν libr. 5. de exped. Cyri f. 354.] ἢ τὰ λεπτὰ κάρυα. ἃ καὶ Διὸς βαλάνους καλοῦσι. Annectunt A. & P. V. ἡ μέση δὲ κωμῳδία τὸν μὲν καρπὸν συνημμένον ἐδετέρως καλεῖ, τὸ δὲ δένδρον ἀρρενικῶς ὁ συνημμένος. P R. ita: συνημμένον ἐδετέρως ὁ καρπὸς, ἀρρενικῶς δὲ τὸ δένδρον ὁ συνημμένος. v. 11. σιτευμένους) aliter ipse Pollux lib. 6. (279, 14.) παῖδας σιτευτὰς Ξενοφῶν ἔφη, vnde apparet Pollucem sæpe nimium fidentem memoriæ, non satis fideliter locos autorum citasse. Sylb. v. 13. scr. ἀμυγδ. Henr. Steph. malim ego, inquit, ἀμυγδαλῆν de arbore dictum circumflectere: de fructu autem ὀξωώεν, vel παροξωώεν, vt aliquid inter ea sit discriminis. Quas scripturas obseruatas video apud Athenæum & Dioscoridem &c. v 24. βαλανηφάγους Ἀρκάδας.) pr. ed. βαλανηφ. sed ἰ. 280, 11. βαλανηφάγοι, βαλανηφαγεῖν. Cæterùm Arcadas eo nomine ab oraculo dictos, Plutarch. ait in Coriol. fol. 155. oraculum autem vid. apud Herod. libr. 1. fol. 16. & aliud apud Pausan. Arcad. fol 272. Apollon. quoque testis eos ζώειν φηγὸν ἐδοντας ἐν ὄρεσιν. Argon. 4, 265. Et Lycophron προσθε μὲν ὡς (vnde dicti προσελήναιοι, & προσέληνοι, licet huius nominis alia ratio apud Schol. Æschyl. ad v 427. prom.) τοὺς Ἀρκάδας βαλανηφαγεῖν ἔπιν. Tibullus 2, 3. in genere:

Glans aluit veteres- Ouid. quoq; Fast. 4, 397.

Panis erant primis virides mortalibus herba,

Quas tellus nullo sollicitante dabat.

Postmodo glans nata est. benè erat iam glande reperta,

Duraq; magnificas quercus habebat opes.

vid. & Metam. 1, 105. v. 26. μελία.) scr. μελία. Dioscorid. 1. cap. 108. & apud Homer. sæpe tametsi Ion. μελίη.

Pag. 61. v. 2. ἀμφίκομοι.) Sylb ascr. ὑψίκομοι. & paulo post καρδάμιοι. v. 13. Mss. θαλλός. v. 17. χλωρά.) ita Mss. al. editi: χλοερά, forsan extrito ε. pro χλοερά. v. 30. PP. καὶ αὐτ. v. 44. vt & p. seq. v. 4. εὐθηνῶν, exuberans. ibid. v. 6. rectè εὐθηνία, vbertas.

Pag. 62. v. 4. supr. 58, 37. P. R. πολυφόρον. v. 11. Mss. ἀγρία ἐλαία. Dioscorides quoque diuisim 1. cap. 140. Sed coniunctim tamen etiam ibid. c. 137. ἀγριέλαια ἣν ἔνιοι κότινον καλοῦσιν, οἱ δὲ, Αἰθιοπικὴν ἐλαίαν. v. 14. μορία.) Hesych. μορίαι, ἐλαῖαι, ἱεραὶ τῆς Ἀθηνᾶς. Plura isthac de re Schol. Aristoph. fol. 110. v. 20. P. R. λεπτὴν. v. 22. P. V. ἱερνεῦ. v. 25. A. ἔρνια. quod pro ἔρνια reponendum H. Stephano videtur. mox P. R. καλοῦνται.

Pag. 63. v. 3. P. V. π. γεωρ. ἐργ. A. ἐργαλεῖων γεωργ. ὀνόματα. v. 7. πτεόν.) Mss. πτυόν. v. 8. Mss. τεύχειτος. similiterq; excusum ἰ. 274, 26. & 475, 6. v. 11. ὕπερον) vid. ἰ. 351, 14. mox P. V. & A. θυεία. v. 16. & 19. φρύγετρον.) H. St. minus fidit huic scripturæ, quàm illi ἰ. 286, 14. 369, 9. & 482, 38. vbi semper φρύγετρον. Quia hic etiam Mss. ρ clare insertum habent, licet in medio η pro ε positum in iis appareat φρύγητρα. Hesych. φρύγετρον, ξυλίφιον (al. ξυλήφ.) ἐν ᾧ κινοῦσι τὰς πεφρυγμένας κριθάς. v 22. ἄσκαφον.) an ἄσκαλτον, aut ἄσκαλον legendum? In Mss. hæc sectio tota desideratur, vt nihil etiam supperat, quod mox v. 26 moneatur de ἐπιθράττειν. v. 31. P. R. παλαιοί. v. 33. scr. συρμαία, vt est in Mss. Gorrh. in definit. med. συρμαία. sic dicta est à quibusdam raphanus, quod concitando vomitui esset idonea &c. Lege inprimis Marsil. Cagn. obseru. 2, 18. Ibid. P. V. & A. κινάρα. sic quoque excusum ἰ. 281, 27. H. St. κινάρα quidam scribunt pro κινάρα sed perperam. v. 35. κορίανον cum vnico ν etiam ἰ. 250, 18. inter ornamenta muliebria, & 297, 4. nec aliter ambo PP. sed A. κορίαννον, itaque est in versibus Alexidis 286, 37. & H. Steph. frequentius ait reperiri scriptum duplici νν. ἀσπάραγος, ἀσπαραγγὶς) P. V. ἀσφάραγος, ἀσφαραγίς. Sed in priore voce supra γ posito κ. quod A. in ipso contextu habet, sic scribens: ἀσφάραγκος, ἀσφαραγίς. Omninò alterum γ πλεονάζει, cum κ vero vix alibi reperias. ἀσπάραγος autem linguæ communis, ἀσφάραγος Atticæ dialecti esse tradit autor Etymol. Cæterum ἰ. 283, 32. (vbi pr. ed. ἀσφάραγος ὁ ἀκανθίας, ὄρμενος ἥμερος, ἀσφάραγος) ductu Eustath Iliad f. 857, 16. & 1302, 7. & Nunnesii in Phryn. p. 10. restitui, ἀσφάραγος, ὁ ἀκανθίας ὄρμενος. ἥμερος, ἀσπάραγος. Præsertim cum Plinius quoque diserte affirmet, asparagum siluestrem à Græcis *orminum* vocari, lib. 19. c. 9. item ab Atticis *orminium*, libr. 20. c. 10. (tametsi de sententia Nunnesii vtrobiq; ex scriptoribus Græcis *ormenon* reponendum) & Athenæus referat lib. 2. fol. 62. Diphilum scribere, ὡς ὁ τῆς κράμβης ἀσφάραγος, λεγόμενος ἰδίως ὄρμενος, εὐστομαχώτερός ἐστιν. Id ergo si placuerit erudito lectori, haud dubitem, quin & hoc loco similiter distinguendum: sin vero, nec mihi placeat. Dodonæum equidem video asparagum hortensem promiscue ἀσπά-

ἐραγον & ἀσφάραγον· siluestrem vero μυάκανθαν (Plin. *Myacanthon* dicit 19, 9.) h. e. *muris spinam*, & ἀσπάραγον πετραῖον, siue petræum asparagum nominare, pempt. 5. lib. 4. cap. 13. Nec Galenus ex ista scripturæ diuersitate rei significatæ, sed tantum dialecti varietatem statuit lib. 2. περὶ τροφ. δυν. fol. 333. Tum Mss. hoc loco omnes: ἀσφάραγος μὲν ἔστι ὁ ἀκανθίας λέγεται. ὄρμινος δὲ ὁ ἥμερος. Verum (quantum ad textum & Mss.) si ὄρμινος, vt Plinius docet, siluestris asparagus est, rectene dicitur quod ὄρμινος ὁ ἥμερος? si ὄρμινος siluestris propriè ὁ ἀπὸ τῆς κράμβης, vt testatur Diphilus, quomodo in textu? ἥμερος, ὁ ἀπὸ τῆς κράμβης καλούμενος. nisi hic fortasse κράμβη ἡ ἥμερος, illic vero ἡ ἀγρία (Diosc. 2. capit. 116. & 117.) intelligenda. Iudicium penes æquum lectorem esto. Verba: ὁ ἀπὸ τῆς κράμβης καλούμενος, absunt à Mss. Sylb. autem pro καλούμενος magis videtur probasse καυλός. Hoc enim ascripsit, inducto illo. v. 38. κολοκύνθη.) J. 283, 42. κολοκύνται. Scribitur vtroque modo κολοκύνθη & κολοκύντη. Etiam κολόκυνθα reperitur apud Diosc. 2, 162. & 4, 178. Item apud Iustin. M. dial. cum Tryphone. Sed & κολοκυνθίς, apud Aretæum. Hinc κολοκυνθίνος apud Lucian. D.H. v. 39. κατέρικτα.) Scribitur etiam κατέρεικτα, itaque excusum infra 285, 13. è Ms. Palat. cum alias editi haberent: κατερυκτά. Hoc loco Mss. prorsus tacent. Ibid. φακή.) Dodonæus: Græcis φακὸς ἢ φακή. Latinis *lens* & *lenticula*. pempt. 4. libro secundo, capit. 16. Alias scribitur φακῆ, ac distinguitur à φακὸς quod per hanc vocem lens cruda, per illam vero cocta siue pulmentum è lentibus (ἕψημα φακῆς, vt est Gen. 25, 34.) designetur, cuius exemplum apud Laert. lib. 6. p. 388. περὶ φακῆς autem Diosc. lib. 2. cap. 129. v. vlt. κνῖκος.) sic Diosc. 4, 190. & Arist. histor. anim. 5, 19. sed ap. Hesych. κνῆκος, quam scripturam præfert H. St. motus serie alphabetica apud Hesych. præsertim cum & apud alios ea reperiatur, nec non & *Cnecinum* apud Plin. Locus est lib. 15. cap 7. Sed ibi ascriptum in margine *Cnidinum*. Libro autem 21. cap. 15. & 32. *Cnicus* extat. Dodonæus pempt. 3. lib. 2. cap. 5. κνίκον καὶ κνῆκον Græci, Latini similiter *Cnicum* & *Cnecum* vocant.

Pag. 64. v. 2. PP. ἀπὸ μὲν ἔστι κρ. Et mox πλῆσαι. v. 4. A. & P. V. ζειαί. A. etiam σίσαμα. P. R. σήσαμος. sed neutrius scripturæ alibi reperio exempla: tametsi Latine etiam dicatur *Sisamum*: siquidem verè Dodonæus: Græci σήσαμον, Latini quoque *sesamum* ac *sisamum*, nonnunquam fœminino genere *sesamam* nominant. pempt. 4. lib. 2. c 22. v. 7. Mss. ἄρτος δ' ἐρεικτός. P. V. κεγχρῖδίας, quasi vellet κεγχρίδας, quomodo est J. 278, 21. & 288, 9. etiam in P. R. & A. tametsi A. priore loco κεγχρίδ. quod ipsum quoque non improbatur. Et mox hic sequitur, ἀθάρη ἐκ κεγχρίδων. Κεγχρίας autem vel κεγχρίδιας panis è milio à quibusdam sine testimonio exponitur. H St. ἄρτου κεγχρίνου è Galeno meminit, & κεγχρίδος ὄρεως è Dioscoride: sed ἄρτου non item. v. 8. P. R. & A. κολλάβους. Suid. κόλλαβος ὁ μικρὸς ζωμός. Et statim inde: κολλάβους, (nisi quod series alphabetica videtur monere, κολάβους scribendum, sicut & haud aliter inde citat H. St. in Ind. Thes. Græc.) τοὺς ἄρτους, τοὺς ἐοικότας τῇ πλάσει τοῖς κολλάβοις τῆς κιθάρας. οἱ δὲ, εἶδος πλακοῦντος τετραγώνου, ἢ ἄρτου μικροῦ, παρὰ τὸ ἐκ μεγάλων κολλυβίζεσθαι. κόλλαβοι γὰρ, τὰ τῶν χορδῶν ἐπιθήματα. Ibid. P. R. ἀθάρα. quod linguæ communis est: ἀθάρη autem Atticæ dialecti, ἀθήρα Æolicæ. vt tradit Schol. Aristoph. fol. 56. v. 9. A. & P. R. καγχρ. etiam sic reperitur. Ibid. πανσπερμία.) Hesych. & Suid. πανόσπερμα. v. 11. κυρίδια.) sic quosdam & apud Hippocr legere inquit A. Foesius: libroque 2. de diæta p. 93. 8. κυβήλια extare, sed ipse mendum esse suspicatur, & κυρήβια legendum, quam scripturam cæteris etiam Henricus Steph. præfert. vid. huius Thes. illius œcon. Hippocr. v. 12. A. & P. V. γίνεται ἔπομος. ἡδύς. v. 16. A. & P. V. τῶν κατ' ἀρχὰς ὀνόματα, βυνόλια &c. v. 32. Mss. πράγματα.

Pag. 65. v. 1. συβωσία.) P. R. συβοσία. H. St. si synonyma συβωσία, συφεοί, χοιροκομεῖα, scribendum erit potius συβώσια, (& sic expresse habet P. V.) vt idem sit cum συβόσια (quomodo est in A.) &c. sin συβωσία mendo caret, significabit *suum* vel *porcorum pasturam*: *porculationem*, *porcorum nutricatum* vt Varro loquitur libr. 2. Rei Rust cap. 1. v. 2. χοιροκομεῖα.) H. St. synonyma putat χοιροκομεῖον, & χοιροφορβεῖον, per quod posterius Suid. συβόσιον exponit. ἔργμος ὑῶν.) interpr. *pabulum suum*: fortè quia vox isthæc de faba fresa fractaque aut aliis leguminibus dicitur. Sed H. Stephan. εἶργμος vel ἔργμα legendum putat: astipulanturque illi nonnihil P. V. & A. in quibus ἔργμος. v. 3. P. R. σύες τέλ. καὶ ὗες. v. 6. P. V. περὶ μερ. δὲ. A. δρότης μέρη. v. 8. P. R. ἐχέτλην κολλῶσιν. v. 9. P. R. ὁ τὴν χ. v. 12. A. ὕνις. v. 19. A. & P. V. αὐτό. v. 24. v. περὶ μερῶν ἁμάξης ἄξων &c. v. 26. P. V. & A. τὸ δὲ ὑπὸ τὸ ἄξονος πρόμ. ξύλ. ἐκλ. P. R. τὸ ὑπέρμηκες ξύλ. v. 32. v. καθαιρεῖα. v. 33. P. R. ἁρμόζ. v. 40. A. μελιτῖον. v. 42. A. & P. V. βλίττειν P. R. editis similiter. Schol. Aristoph. βλίττειν ἐστὶ τὸ ἀφαιρεῖν τὸ μέλι ἀπὸ τῶν κηρίων &c. fol. 234. Ibid. pr. ed. κνατνίζειν.

Pag. 66. v. 6. Mss. εἰσὶ δὲ χαλ. καὶ ἰδ. v. 15. A. τὸ δὲ π. P. V. ἔμβρυ παρόν. v. 16. P. V. & A. εἰς τὴν γα. v. 17. P. V. & A. αὐτ. διαλαμβάνει, καὶ τῆς ὀνομασίας τῶν ἐν αὐτῷ φανερῶν καὶ ἀφανῶν μορίων.

AD LIBRVM II.

HVnc librum secundum luculenta expositione illustrauit Ioach. Camerarius in cōmentariis vtr. linguæ. Inde autē pauciora, quàm prius facere animatus eram, excerpsi, cùm quia temporis inopia non suit; tùm verò quia spero nepotem illius, tanto auô dignissimum, Goth. Iungermanum propediem eos denuo publici iuris facturum: additis obseruationibus, quas Eiromus Rudingerus consignauit ad oram libri sui, quem V. Cl. Philippus Camerarius superiori anno εἰς χρῆσιν ad me misit. Nam & indè nescio an quicquam mutuari præ angustia temporis potuerim.

Pag. 67. in Mss. absunt præfatio, Catalogus capitum & sectio prima, in qua sunt ἀνθρώπων ἡλικίαι quam Ald. & Flor. edd. ante præfationem habent. In Aug. hæc est inscriptio: περὶ σώματος ἀνθρώπου, τῆς ὀνομασίας τῶν ἐν αὐτῷ φανερῶν καὶ ἀφανῶν μορίων. P. R. vero: περὶ ἀνθρώπου ἀπὸ γονῆς αὐτοῦ μέχρι γήρως.

Pag. 68. v. 34. ἀνθρωπεῖν.) scr. ἀνθρωπίνην, vel solutione atque productione Ionica, ἀνθρωπηΐην, vt est apud Herod. lib. 5. fol. 187. σφάξας (scil. Cambyses iudicem iniustum.) ἀπέδειρε πᾶσαν τὴν ἀνθρωπηΐην. Plautus *corium* nominauit Milite act. 1. sc. 2. *herus meus elephanti corio circumtectus* (al. *circumtentus*: al. *circumiectus*, Taub) *non suo est*.

Pag. 69. v. 7. A. & P. V. ἔμβρυον, κύημα. Galenus συμπτ. δ΄. fœtum adhuc imbecillem, vt maximè trimestrem, κύημα appellari: ἔμβρυον autem iam validiorem, scripsit. Camer. 16, 5. v. 11. ἀμβλωθ.) pr. ed. ἀβλ. v. 13 P. R. ἀμβλώσκειν. v. 15. A. & P. V. φύσεις, γονή, φρόνησις. v. 26. ἴκον.) fac ἴτον, quomodo est in Mss. & alibi. v. 27. ἔτι ἐν γάλακτι.) Sylb. add. ὑποτίτθιος. v. 29. P. R. μαζῶ. v. 32. πρόσηβος.) Luc. princ. operum: ἤδη πρόσηβος τὴν ἡλικίαν ὤν. v. 36. A. & P. V. μειράκιον.

Pag. 70. v. 1. A. & P. V. ἡβάσκων. & mox γενειάς. v. 2. ἀφηβήσης.) Iliad. θ, 518. παῖδας πρωθήβας. Schol. πρώτως ἡβῶντας, νέους τοὺς ἄρτι ἀπὸ τῆς ἀκμῆς, ὅ ἐστιν ἡλικίας. vid & Odys. α, 431. θ, 263. pr. ed. ἀφηβ. v. 4. παρ' Εὐπόλιδι.) etiam apud Aristoph. σφηξὶ. fol. 355. v. 6. PP. ἐπαυθών. v. 23. Mss. νεάζων. v. 28. P. V. ἀμάχου ἀπολέμου ἀστρατεύτου. v. 38. P. V. & A. πρεσβεῖα δὲ τοῖς πρεσβύταις γέρα διδόμενα. Etiam P. R. πρεσβύταις, sed cætera vt editi.

Pag. 71. v. 1. πρέσβυν.) Sylb. πρέσβεων. v. 3. οὐδὲν ἐστι πρεσβύτερον.) Herod. lib. 5. fol. 195. τὰ γὰρ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο, ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν. Cicero similiter Attic. 15. 2. *id quidem sic susceptum est mihi, vt nihil sim habiturus antiquius*. Et 12, 19. *me quidem id multò magis mouet, quod mihi est & sanctius & antiquius*. 7, 3. *ne dubitaris, quin quod honestius, id mihi futurum sit antiquius*. v. 24. P. R. ἀγήρων τροφὴν. v. 29. Mss. μακροχρόνιος. εἶτα ἐπὶ γήρως οὐδῷ. Iliad. ω, 487. ---ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ. Semel autem hic moneo, in Mss. plurimum abesse nomina autorum, qui in editis libris laudantur. v. 35. ἀκρατὴν.) sic editi omnes. Sed Mss. ἀκρατεῖς, scil. χεῖρε, sicut mox παραφόρους πόδε. nec ἀκρατὴν, sed ἀκρατῆ dicendum. v. 36. P. V. ὑπολισθαίνειν, καὶ εἶναι σφ.

Pag. 72. v. 1. πρεσβύτερος κρόνου.) inter adagia habetur: *antiquior quàm Chaos & Saturnus*. v. 3. ἐξεστηκώς, ὑπὸγ.) Camer. ἐξεστηκὼς ὑπὸ γήρως, παρακεκινημένος ὑφ' ἡλ. v. 18. ὡραία γάμου. Æn. 7. 53.

Iam matura viro, iam plenis nubilis annis.

Ouid. Metam. 14, 335.

Hac vbi nubilibus primum maturuit annis.

Statius Achill. 1, 291.

--- expleto teneri iam fine pudoris

Virginitas matura toris, annisq; tumentes.

Claud. de raptu Pros. 1, 13.

Iam vicina toro plenis adoleuerat annis

Virginitas. ---

v. 19. Mss. κυαμ. ἔφη τὸ ἀκμ.

Pag. 73. v. 2. παιγνιώδη.) τὸ παιγνιῶδες in Hellen. 1. & τὸ παιγνιωδέστερον in Sympos. Sylb. v. 18. αὐτοῦ.) Camer. 281, 40. ἀκρατὴς ἑαυτοῦ καὶ πραγμάτων. vbi gener eiusdem Eiromus Rudingerus ad sui exemplaris oram notauit: ἀκράτορες τῆς διανοίας, ex Alcidamante, vt opinor, Arist. Rhet. 3 cap. 3. Quanquam ibi nonnulli ἀκράτορα τῆς διανοίας ὀργὴ πεπηγμένην. v. 21. P. R. καὶ πάλα ἀπό. v. 25. P. V. περὶ τριχῶν. v. 28. κόμη.) de coma vocabulorumq; eo spectantium multiplice supellectile & significatione extat comment. Hadr. Iunii in tomo IV. Thesauri Critici. v. 30. P. R. μήλωψις. Vtraque forma reperitur. v. 31. Mss. πρεσβύτ. εἶτα ἐρεῖς εὔθρ. v. 35. Mss. οὐλότριχες. Herod. Eut. fol. 80. de Colchis μελάγχροές εἰσι καὶ οὐλότριχες. v. 40. Camer. citat hinc γραμβολοκόμην. vt sit nomen γραμβολοκόμης, ad quam formam ἁβροκόμης, δινκόμης & alia dicuntur. Hesych. autem: γραβαλοκομᾶν, οὐλοκομᾶν exp.

Pag. 74. v. 1. ὄρα.) Interpret. *vide*. Fort. ὅσα, quæ vox alibi etiam in titulis. Τελχίδες.) sic Mss. quoque. sed Camerarius hinc citat τριχίδες. nec aliter est apud Aristoph. cum

vide Schol. fol. 127, 184. & 486. Ibid. fol. 304. est & τριχοῤῥώπης, quod hic mox sequitur. ἱερυχίς.) Mss. ὑσριχίς, pro quo H. St. perperam ait scriptum ἱερυχίς. Et Camer. interpr. *flagrum de crinibus textum.* v. 5. Mss. θηλίδας ἵνα συνέρῥυκα τὰς. v. 21. Mss. ἄκομος, ἄκοσμος τὴν κεφαλήν. Ouid. de art. 3, 248.

Turpe pecus mutilum, turpis sine gramine campus,
Et sine fronte frutex, & sine crine caput.

Tùm P. R. ἀπερικάλυπτος τὴν ἐκ φύσεως σκέπην τῆς τῆς κορ. ἐπ. v. 28. φάλανθ.) Camer. φαλανθος, caluus. ἀναφαλανθίας, caluaster. Et φάλανθος quidem habet Laertii quoque epigram. in Aristonem: quod vid. Anthol. append. similiterque est apud Hesych. Suid. & Etymol. duobus his addentibus insuper: αὐθος γὰρ ἡ λευκὴ θρίξ. Sed quod ad vocem alteram cum τ, apud Suid. est ἀναφαλαντίας. Leuit. 13, 42. & apud Hesych. ἀναφαλάντωμα. apud Aristot. hist. an 3. cap. 11. & Gorrh. ἀναφαλαντίασις. Suidas reiicit ἀναφάλαντος. quod extat Leuit. 13, 41. Mss. vtrobiq; τ habent perinde vt editi. v. 35 leg. διαβεβοστρυχωμένον.

Pag. 75. v. 4. ὀπισθοκόμους ἄβαντες) Home o ὄπιθεν κομόωντες. Iliad. β, 542. v. d. Hadr. Iun. c. 2. de coma. v. 9. περιτροχαλάτη.) explic. Hadr. Iun. cap. 6. v. 13. P. R. περὶ τὸ μέτ. v. 14. περὶς φθορὰν ἢ φθεῖρας.) à Mss. abest: ἢ φθεῖρας. quod versionem pediculari morbo deformauit: cum notetur tonsura, quæ olim in luctu mulieribus visitata: de qua Kirchmannus libr. 2. de fun. Rom. cap. 14. Ac notandum quòd P. R. habet περὶς ἐκφορὰν, quæ vox à Budæo exp. ἐκκομιδὴ, elatio funeris, com. Gr. l. col. 558. Camer. fit & mentio in Polluce κουρᾶς πενθίμου, h. e. lugubris tonsuræ &c. col. 51. v. 17. l. Ἀναξίλαος. Ibid. Mss. κόμη, ἣν Τίμαιος περιεστάλθαι μὲν περὶ τὸ μέτωπον λέγει. v. 24. P. V. & A. itemq; Hesych. & Eust. Od. 713. lin. 50. σκόλλυν. v. 27. περικ. περίοθεν. v. 29. P V. τριχ. ὄντες. v. 32. κομώτεραι.) κομμωτ. alicubi à κόμμι. Sylb. v. 35. Mss. διὸ καὶ Σοφοκλῆς ὀρθ. v. 37. κέρας βοός.) vid. Brod. miscell. 6, 31. v. 38. P. R. ἐνθέλισαι. v. 39. ὑπόσπειρον. & mox σεῖρα) l. ὑπόσπειρον & σπεῖρα. Quid enim commune est crinium plexui cum carina nauis, quæ σεῖρα Græce dicitur? At quanto rectius implexi crines assimilabuntur vel intorto funi, vel serpentium voluminibus, quam vtramque significationem Spiræ vocabulum tàm apud Latinos, quàm apud Græcos complectitur? &c. Hadr. Iun. c. 8.

Pag. 76. v. 1. περὶ κουρέων.) vid. ʒ. 490, 10. v. 4. ξυρόν) hoc genere ʒ. quoque 487, 9. & 490, 18. quod obseruat H. St. masculino alias genere dici probans paroemia, ξυρὸς εἰς ἀκόνην, nouacula in cotem: in eos qui votorum compotes fiunt. Suid. Item Epigrammate ἄλλα ἐς κουρέας Anthol. l. b. 2. cap. 26.

κυρβεῖς καὶ ῥαφίδας καὶ πτενάνθιον ἦλθον ἀγῶνος,
καὶ τέχνα νικῶσιν τὸν ξυρὸν αἱ ῥαφίδες.

Mox A. pro ξυροδόχη habet ξυροδόκη; quo modo Odyss. α, 128. est δουροδόκη, scil. ἀντιμετακλητικὸς δυσὶ ὃ εἰς τὸ σύστοιχον. siue ἰωνικῇ ἐναλλαγῇ τοῦ στοιχείου, vt vocat Eust. Iliad. fol. 356. v. 9. κείρεσθαι διπλῇ μαχαίρᾳ.) prou. *Binis tonderi forficibus*, quod Hadr. Iun. in Adag. & libro de coma cap. 7. in eos qui plus nimio componendo corporis decori impendunt studii, torqueri posse monet. v. 11. P. V. & A. ψαλίδι, infra quoque 485, 17. & 493, 26. ψαλίς. nec nisi vnico λ. Iun in comm. de coma: tametsi in Adag. cum dupl ci scribat. v. 19. P. V. & A. ἐν χρῷ κουρίαι. Et sic supr. 74, 25. οἷον ἐν χρῷ κουρίας. v. 21. Ὅμηρος.) Odyss. α, 248. v. 34. A. & P. V. ἔλεγον δὲ καὶ κεφαλὴν περίθετον, οἷον περίθετην. ὥσπερ καὶ περίθετον κόμην. Verba autem poetæ illius (inquit H. Steph.) ad quæ respexit hæc sunt apud Suidam:

— ἥδιον μὲν οὖν Κεφαλὴ περίθετος, ἣν ἐγὼ νύκτωρ φορῶ.

capu illud circũposititium quod noctu ego fero, i. latu προσωπεῖον, vt ipse exp. qui etiam addit taxari ibi Agathonis mollitiem. Nota a. quod ʒ. 498, 18. iam in A. Ms. quàm in editis περίθετον paroxyt. (adde insuper Eustath. Iliad. fol. 1386, 37.) v. 36. P. V. & A. καὶ τὸ διεκτενίσθαι τὰς τρίχας. paulo ante v. 32. διεκτενισμένον. v. 42. P. V. & A. ψήσασθαι. Camer. ἐψήσασθαι τὴν κόμην, calamistrare, i emque fucare comam, i. e. βάπτειν, inficere col. 54, 40.

Pag. 77. v. 3. ἀκειρεκόμης.) Hom. Φοῖβος ἀκερσεκόμης. hymn. in Apoll. 134. & Iliad. υ, 39. vbi Schol. μὴ κειρόμενος τὴν κόμην, ἀεὶ κομῶν διὰ τὰς ἀκτῖνας. ἴσος γὰρ τῷ ἡλίῳ Ἀπόλλων. Colutho Bacchus quo; ἀκερσεκόμης de rapt. Helen. v. 40. de quo Metam. 4, 17.

——— *tibi enim inconsumta iuuenta est,*
Tu puer æternus. Et Tibull. de vt oque 1, 4.
Solis æterna est Phœbo Bacchoq; iuuenta:
Nam decet intonsus crinis vtrumq; deum.

v. 8. A. & P. V ὥς φησι. v. 16. P. V. & A. αἱ μὲν λέγονται στεφανίτιδές τε, καὶ λαμβδοειδεῖς. τὴν μὲν δὲ &c. vt seq. v. 32. v. 31. κωδείαν.) Iliad. ξ, 499. editiones quotquot inspexi omnes proparoxyt. κώδειαν. Etiam Etymol. κώδεια, inquit, ἡ τῆς μήκωνος κεφαλή. ἢ εἶδος βοτάνης. quæ ipsa verba sunt & in breu. Homeri scholiis. Eustathius insuper Odyss. fol. 363. v. 30. μήκων δὲ αὕτη, ἡ καὶ κωδύα, (quam ipsam quoque formam agnoscit Etym. 770, 13.) ἡ κώδεια τὸ φυτὸν &c. Verùm Hesych. & Suid. κωδία ἡ τῆς μήκωνος κεφαλή. similiterque Ms. Aug. hoc loco: κωδίαν καλ. H. St. κωδία idem

idem ait quod κώδεια &c. v. 33. l. ὀνομάσαντες. vt est in A. Ms. v. 38. l. κατεαγῆς, à κατάγνυμι, frango seu confringo. Fr. Sylb. v. 39. ὁ καὶ μεσ.) A. ὁ καὶ μεσ. τινες ὀνομάζουσι. τὸ δὲ μεταξὺ τῆς κορυφῆς καὶ τοῦ μετώπου βρέγμα καὶ στεφάνην καλοῦσι. v. 42. l. βρεχμόν vt est Iliad. ε, 586. vbi sinciput interpretantur, q. summum caput: hoc enim magis verisimile ducit Camer. quam id quod alii tradidere, semicaput.

Pag. 78. v. 1. ἀντὶ τοῦ κόρσαις, ἤγουν κεφαλαῖς.) Hæc verba in Ms A. supernè scripta, instar glossæ. v. 2. ἐπὶ κόρρης.) Theocr. Idyll. 14, 34.

— πὺξ ἐπὶ κόρρης

Ἤλασα, κἄλλαν αὖθις. vbi quidam genas aut faciem interpr. v. 5. κόρσην.) Iliad. δ, 502.

τόν ῥ' Ὀδυσεὺς ἑτάροιο χολωσάμενος, βάλε δουρὶ

κόρσην, ἡ δ' ἑτέροιο διὰ κροτάφοιο πέρησεν

αἰχμὴ χαλκείη. vid. & Iliad. ν, 584. & v. 576.

v. 21. pr. ed. κρεμαλ. sed κραιπ. Mss. v. 30. ἐπικ. περίκρανον, ὃ οἱ π. v. 31. πολύκρανον.) Theocr. Idyll. 15, 3. ἔμβαλε καὶ ποτίκρανον. vid. Lexic. Dor. Æ. Porti. v. 34. PP. ἐγκέφ. sed A. vt editi. & ἐγκέφαλος alienum ab hac sect. v. 38. σχινοκέφαλον.) σχινοκέφαλον, Plut. initio Periclis. Fr. Sylb. verba Plutarchi: οἱ δὲ Ἀττικοὶ ποιηταὶ σχινοκέφαλον αὐτὸν (Periclem, quod oblongum caput haberet) ἐκάλουν. τὴν γὰρ σκίλλαν ἔστιν ὅτε καὶ σχῖνον ὀνομάζουσι.

Pag. 79. v. 13. Mss. ὁ δὲ. [P. R. δ'] ἀπ' αὐτῆς μ. v. 15. Mss. ὁ ἐγκέφαλός τε καὶ. v. 17. P. V. τρέφεται. v. 19. ἐγκεφάλῳ &c. vsque: πνεύματος lin. 22. inserta erant in Mss. supr. lin. 4. v. 23. A. ὑπὸ τῆς κεφαλῆς. v. 29. σιλίδες.) ῥυτίδες μετώπου. Etymol. Sylb. v. 37. προσωποποιόν.) ita corr. Sylb. cum pr. edition. προσωποιόν. v. 38. προσώπιον.) Ms. προσωπεῖον. quomodo iam fuit v. 35. H. Steph. mauult προσωπίδιον. v. 39. A & P. V. ὁ καὶ μορμ. Camer. μορμολυκεῖον. Mss. καὶ προσωπεῖς παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς χαλκοῦν ἦν ἀγγεῖον. v. 43. P. R. καθήρριον. v. 47. P. R. ἔφη Φερ.

P. 80. v. 1. V. P. προσώπου μέρη. v. 13. P. V. & A. κεφ. παρὰ δὲ τοῖς πρ. τ. σ. ε. τ. λυπ. πέπληται. π. v. 19. scr. ταύτας. v. 30. Mss. ὄψις.

Pag. 81. v. 2. A. ὑπὸ τῶν. v. 6. V. P. καὶ ταυρηδὸν λέγεται ὑποβλ. Aristoph. Ran. v. 813. Ἔβλεψεν οὖν ταυρηδὸν ἐγκύψας κάτω. v. 10. R. P. εἰδότα. v. 11. P. R. καλοῦνται. v. 15. P. V. γυναικῶν. v. 17. κανθήλια.) sic & Mss. H. St. laudat Camer. legentem hic ανθήλια non κανθ. nec aliter est J. 469, 23. tàm in Ms. A. quàm in editis. v. 20. ὑώπια.) A. & P. V. ὑώπια. qua quidem terminatione ὑόπια, item ὑοπια dicitur, sed vide idne huc quadret: adhibitis scholiis br. Odyss. κ, 320. v. 21. τὰ ὑώπια.) Distingue: τὰ ὑώπια, ὑπὸ τ. ac facilè correxeris interpr. Ibid. περιωπή.) Iliad. Ξ, 8. schol. exponit τόπον ὑψηλὸν, ἐξ οὗ περιωπᾶσθαι καὶ περιβλέψαι ἔστι πάντα. v. 30. Mss. ὁρᾶν καὶ περορᾶν. A. & P. V. interp. καὶ τὰ ὅμοια. P. R. statim annectit: καὶ ξενοφῶν ὄρχαμος τό. v. 31. ὀρατή.) an ὀρατής; v. 34. αὐόφθαλμον.) sic etiam P. V. & A. sed P. R. ἀόφθαλμον. v. 46. P. V. λέγεται.

Pag. 82. v. 13. περίβλεπτος.) Isocr. Archid. pag. 322. vbi eodem significatu & περίοπτος. Chrysostom. de sacerd. p. 95. [οἱ] ἐξ εὐτελῶν καὶ ἀτίμων ἔνδοξοι καὶ περίβλεπτοι γεγονότες. v. 15. Mss. αὐτιβλεφθῆναι. v. 20. P. V. καὶ ὄμμα. v. 21. P. R. ὀψόμενον. v. 23. P. V. τούτου. v. 24. Mss. ὑποψία καὶ τὰ ῥήματα, καὶ τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ἐπιρρήματα. ὑπερόπτ. ὑπερ. ὑπόπτης, καθύποπτος καὶ ἀνυπ. v. 28. καχυπονόητος.) Camerarius omittit hanc vocem, & eius in locum substituit καχύποπτος de quo est mala suspicio. Plato Phædro: καχυπόπτους φύλακας. Sed & actiue id legitur. Aristot. Rhet. 2. capite decimotertio: καχύποπτοί εἰσι διὰ τὴν ἀπιστίαν. Plat. de Rep. 3. v. 45. P. R. τὸ προ. τον. & mox νυμφιδίαν. Sed Anthol. 3. capite decimotertio, Epigram. 18. νυμφιδίαν ἄλοχον Vinc. Obsop. expon. *nouitiam vxorem.* libro autem 1. cap. 3. Ep. 1. νυμφίδιον θάλαμον, *thalamum nuptialem.* Brodæus: *geniale & nuptiale cubiculum, quod nuper matrimonio iuncti sibi cōstruere & adornare solebant.* Nec succurrit vbi νυμφίδιος sit νυμφίος. P. V. τῇ νύμφῃ νυμφίαι δ.

Pag. 83. v. 1. Huc retrahendus titulus, qui est v. 6. v. 22. Κρατ. ἐν πλέτῳ.) Athen. πλέτρις. vid. Casaub. animadu. lib. 3. cap. 14. v. 34. κυλοδιᾶν.) vid. p. 84, v. 30. v. 42. Mss. ἐπέρασοι, καὶ τὰ ὅμοια. οἱ δὲ τοῦ ἀπορρέοντος τῶν ὀμμάτων δακρύου ἄλλα τε σχηματίζεται, καὶ ὁ παρὰ τοῖς π.

Pag. 84. v. 1. Ὅμηρος.) Odyss. δ, 186. v. 3. P. R. καὶ ἀνακλ. & mox A. & P. V. ἀπέκλαυσεν. v. 5. Mss. κλαυθμυρίσαι. v. 7. ἄκλαυστος.) H. Steph. quosdam Grammaticos tradere inquit, Homerum quidem ἄκλαυτον, at posteros eius ἄκλαυστον scripsisse: è quibus tamen & ipsis nonnulli ἄκλαυτον scripserint, vt Soph. Antig. v. 888.

ἄκλαυτος, ἄφιλος, ἀνυμέναιος

ταλαίφρων ἄγομαι.

Verùm si Polluci fides habenda, derogandam eam exemplaribus quæ ἄκλαυτον habent. Quid ergo, si Pollux fortè scripsisset ἄκλαυτον? Sane clare ita est in P. V. & A. apud Homerum verò in quibusdam exemplaribus etiam ἄκλαυστος. Iliad. χ, 386. Odyss. δ, 494. λ, 54. 72. v. 10. Mss. κλάψησι. v. 11. P. R.

ἐλήσεται δ' οὐκ) Homeri locus est Il. ζ, 484. de Andromache, ridente ob paruulum Astyanacta; lacrumante autem ob obitum Hectoris mariti. Alio itaque sensu κλαυσίγελως dicitur apud Xenoph. libr. 7. ἑλλ. fol. 626. vbi fletus è summo gaudio profectus notatur: (schol. Pind. est ὑπέρμετρος χαρά.) vnde ibidem mulieres dicuntur ἅμα χαρᾷ δακρύουσι. Perinde vt Odys. π, 16. de Eumæo legitur θαλερὸν δ' οἱ ἔκπεσε δάκρυ. reuerso scil. Telemacho, quem amplectitur sicut pater filium

ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ.

Item apud Pindar. de Æsone --- τὸν μὲν ἐσελθόντ' (Iasonem filium) ἔγνων ὀφθαλμοὶ πατρός.
ἐκ δ' ἄρ' αὐτοῦ πομφόλυξαν
δάκρυα γηραλέων βλεφάρων,
ἂν περὶ ψυχὰν ἐπεὶ
γάθησεν ἐξαίρετον,
γόνον ἰδὼν κάλλιστον ἀνδρῶν. Pyth. 4, 214.

Senex quoque Terentianus, *lacrumo*, inquit, *gaudio*, Adelph. 3, 4. Et Electræ Sophocleæ v. 903. Chrysothemis:

χαρᾷ δὲ πίμπλημ' εὐθὺς ὄμμα δακρύων.

ac rursum v. 1234. chorus:

γεγηθὸς ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο.

Nec alius fuit fletus (si è sacris etiam exemplum petis) Iacobi amplectentis Iosephum quem à feris discerptum putauerat, Gen. 46, 29. οὕτω κοινόν τι ἄρα χαρᾷ καὶ λύπῃ δάκρυά ἐστιν. quod epiphonema subiicit Xenophon narrationi de lacrymis obortis inter Spartanos, postquam nuncium de illustri Archidami victoria cognouissent, libr. 5. citato fol. 620. Cui ὁμόψηφοι Sophoclis versus, quos Scholiastes Pindari ad locum modo adductum refert:

χῶρος γὰρ οὗτός ἐστιν ἀνθρώπου φρενῶν,
ὅπου τὸ τερπνὸν καὶ τὸ πημαῖνον φύει.
δακρυρροεῖ γοῦν καὶ τὰ καὶ τὰ τυγχάνων.

h. e. Camerario interprete:

Hic est enim, quo quicquid animo vel dolet,
Vel est suaue, conspici solet, locus:
Ergo hinc vtraq; fletus aquam sors elicit.

Caussam tradit Alexand. Aphrod. libr. 1. problem. 31. οἱ μὲν (inquit) λυπούμενοι τῇ πυκνότητι τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς πόρων ἐκθλίβουσι τὸ ἐν αὐτοῖς ὑγρόν. ἡ λύπη γὰρ ψύχειν καὶ πυκνοῦσιν ἐργάζεται τῶν πόρων. οἱ δὲ χαιρόμενοι, τὸ ἐναντίον τῇ ἀραιότητι τῶν πόρων ἐκχέουσι τὸ ὑγρόν. v. 17. Mss. καί π. H. v. 18. νυκτάλωψ.) sic & P. V. & A. sed P. R. νυκτάλωψ, quomodo alibi etiam est. vid. Anut. Foesium œcon. Hippocr. vbi inter alia è prædiction. Hipp. libr. 2. pag. 422, 49. adducitur: οἱ δὲ τῆς νυκτὸς ὁρῶντες, οὓς δὴ νυκτάλωπας καλέομεν. *at qui noctu vident, quos nyctalopas nuncupamus*. Non dissimiliter Festo, à quo *lustitio* dicitur *vitium oculorum quod clarius vesperi, quàm meridie cernit*. Nam νυκτάλωπας lat. *lusciosi*, teste Plin. libr. 28. cap. 11. qui tamen eos interdiu quidem videre, sed noctu vesperive nihil, scribit libr. 8. c. 50. Existere a. id vitium de lolii vsu apud Plaut. innuitur, Mil. act. 2. sc. 3. vbi & (sunt hæc Esr. Rudingeri verba) in productione nomen est, vt videtur, πεπλασμένον, & quod est pro lusciosus luscitiosus. Sic autem Sceledrus ibi ad Palæstrionem:

Mirum est lolio victitare te tam vili tritico.
Pal. *Quidiam?* Sc. *quia luscitiosus*. P. *verbero: adepol tu quidem*
Cæcus, non luscitiosus.

v. 21. PP. ἀμυδρὸν βλ. v. 26. P. V. ὀφθαλμῶν. v. 28. P. V. καλεῖται κυλύμ. v. 30. κοιλ. ἢ ἀκοιλ.) Mss. constanter hic & deinceps cum υ habent κυλ. ἀνάκυλ. ἐπίκυλ. &c. PP. alicubi etiam οι. tametsi κυλλός aliud. vid. J. 219, 19. Quod ad hunc autem locum consule œcon. Hipp. Foesii, qui κοῖλα & κύλα probat. quod apud Hesych. fit: κύλα, τὰ ὑπὸ κάτω τῶν βλεφάρων κοιλώματα. nec aliter scribit Eustath. Odys. fol. 821. addens insuper: ὅθεν καὶ κυλοιδιᾶν παρ' Ἀττικοῖς τὸ τὰ κύλα τῶν ὀφθαλμῶν οἰδεῖν, ἐκ μακροῦ πνίας τυχὸν ἢ ἀϋπνίας. Cum Suidas ita: κυλοιδιόων, τὰ κοῖλα οἰδῶν. ἔστι δὲ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς. θεόκριτος δηθὰ κοιλοιδιόωντα. vbi tamen rescribendum κυλοιδ. flagitante id metri lege apud Theocr. Idyll. 1, 38. immo hic etiam v. 31. similiter rescribendum. Estque ita & p. præc. v. 34. Camerarius scripturæ per οι plane non meminit. Videturque factum hinc nomen τῶν κυλώνων quo libidinosi ac luxu perditi significarentur, vt in Sallustiana Cicer. non longe à fine: *quicquid impudicorum cylonum, parricidarum* &c. v 36. Mss. ἐς νόσους καὶ συμβ. v. 40. ἀσκαρδαμυκτί.) Lucian. Timone tom. 1. p. 101. ἐς ἓν σημεῖον καὶ τὸν μοχλὸν ἀσκαρδαμυκτὶ βλέποντας &c. de vigilantia & attentione auaritiæ. Apud Xenoph. autem in libris Mss. iuxta (H. Steph. attestante) atque in editis ἀσκαρδαμυκτεὶ legitur, lib. 1. Cyropæd. fol. 21. Wechel. A nostris Mss hoc aduerbium abest; etiam sequens verbum δαμύττειν, quod non intelligo, nisi corruptum dicam ex ἀσκαρδαμύττειν, quod clare in Mss. extat. v. 42. Mss. συμβαλεῖν δὲ βλ.

Pag. 81. v. 15. P. R. καλοῦσιν. v. 17. P. V. τῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς &c. A. v. 33. inserit περὶ τῶν ἐκτὸς τῶν ὀφθαλμῶν. v. 24. P. R. ἐκάλων. v. 26. P. V. ἐξωτάτω. v. 29. P. V. ὃς ἐπίδασυς. v. 31. κρυσταλλοειδής.) Sic etiam Mss. H. Stephan. sciendum est, inquit, inueniri & κρύσταλλος (vid. J. 252, 31.) vnico λ. sed Eustath. duobus scribit, sicut & illa quæ allata fuit Etymologia duo flagitat. Præmiserat autem, dictum id nomen quosdam putare à κρύος & στέλλομαι, pro

pro συςέλλομαι, vt sit τὸ ὑπὸ τοῦ κρύους συςελλόμενον ὕδωρ &c. Et de frigore quidem consentit Plinius, *cryſtallum* inquiens *fieri gelu vehementiore concreto*, lib.37. cap 2. ſed Diodorus.Sic. non item. Scribit enim lib.2. fol.134. Wechel. τοὺς κρυστάλλους λίθους ἔχειν τὴν σύστασιν ἐξ ὕδατος καθαροῦ παγέντος, οὐχ ὑπὸ ψύχους, ἀλλ' ὑπὸ θείου πυρὸς δυνάμεως. &c. v.34. Mss. περὶ τοῖς. v.37. Mss. ἄρχεται. v.40. Mss. περὶ τῇ.

Pag. 86. v.3. παρὰ) è Ms. pro ed. περί. v.7. Mss. περὶ τὸ λύχνον, προσβύσαι. Et ſic infra 196, 10. περιμύξαι τὸν λύχνον προσβύσαι λέγουσι. v.17. A αὖας. ὃ λέγ. P.R. τὸ ὃ ὅς. v.20. εὔθυρις.) perperam (inquit Henr. Stephan.) pro εὔθριξ: quomodo & Camerar. A Mss. abeſt: ſed εὔθριξ tamen etiam vnico ρ extat. v.26. P.V. ἐπί. P.R. & A. περὶ ῥινός. v.27. ἄελλος.) Ɩ.88, 17. ἄελλες κανὲς, ſimiliterque eſt apud Xenoph. Cyneg. fol. 976. Wech. ſed & paucis verſibus poſt ἄελλοι, aſcripto in marg. ἄελλες. Camerar. ἄρρις & ἄρρινος ſcribit. v.30. P.R. ὑπὸ τ. κ. ἕλκειν. v.35. A. δι' αὐτ. ἔργον, ὄσφ.

Pag. 87. v.9. P.R. κελεύεται. v.13. Mss. ἀναπνοή. ἐκπνοὴ δ' ἐπὶ φ. v.20. Mss. κινοῦνται καὶ γράτος καὶ εἶται. v.26. Mss. ἐκ φύσεως. Sicut à Galeno libro tertio compoſ. pharm. κατὰ τόπ. fol. 200, 25. & Paulo Ægineta lib. 6. cap. 25. πολύπους dicitur ὄγκος παρὰ φύσιν ἐν ταῖς ῥισὶ γινόμενος, vel συνιστάμενος &c. vid. œcon. Hippocr. vbi & κόρυζα dicitur τὸ διὰ τῶν ῥινῶν ἐκκρινόμενον ὑγρὸν λεπτὸν καὶ ἄπεπτον. καθάρσεις vero τὸ δι' ὑπερῴας. è Gal. comm. 2. in progn. fol. 145, 1. v.30. ὕλιζε) *repurga*, translatione ducta à frondatoribus & putatione, Camer. quoque malit ἀπόμυττε, in imperat. v.32. ἐξαπατᾷ.) etiam apud Latinos. Plaut. Moſtell. 5, 1. *probè me emunxti*, ſcil. argento: tametſi ſeruus ludens id heri verbum mox ad propriam ſignificationem detorquet. Terent. caſum addit Phorm. 4, 4. *emunxi argento ſenes.* v.35. ῥέγκειν.) Atticum: in comm. lingua eſt ῥέγχειν. vid. Scholiaſt. Ariſtoph. princ. Nub. vbi ἀμελγομένων καὶ βαθέως καθευδόντων item in Equ. fol. 197. vbi τῶν μεθυόντων, ἢ ὑπτίως ἀνακειμένων, τὸ ῥέγκειν eſſe perhibetur. Ibid. P.V. διὰ μυκ. δὲ γ.

Pag. 88. v.3. Mss. ὀστᾶ. & mox P.R. & A. ῥάχις. v.8. Mss. ἀκροῤῥίνιον. v.13. αἱ δὲ ὑπὸ.) Camerar. pili qui ſub naſo de labro ſuperiore enaſcuntur, μύσταξ &c. & ὑπορρίνιον ac προπωγώνιον in prima origine ſua nominantur. Sed Henricus Stephanus non eiuſmodi differentiam, ſed hoc tantum à Polluce indicari exiſtimat προτέραν βλάστησιν appellari etiam illos ipſos pilos, qui aliis nominibus μύστ. ὑπορ. & προπωγώνιον. v.15. P.R. πρὸς τὸ χεῖλος κάτω. P.V. πρὸς τὰ κάτω χείλη.

v.17. ἄελλες.) ſupr. 86, 27. v.20. Mss. ἐπὶ δὲ γε τὰ ὦτα αὖ. v.21. Mss. περὶ τοὺς. v.24. P.V. rurſum ἀκοαί. v.31. ἀκρόαμα.) Themiſtoclem illum ſummum Athenis virum dixiſſe aiunt: cum ex eo quæreretur, *quod acroama, aut cuius vocem libentiſſimè audiret: Eius, à quo ſua virtus optimè prædicaretur.* Cicer. pro Arch. pag. 189, 6. v.34. P.V. ξυνήκοοι. v.40. P.P. ἐμπεφράχθαι. verſ.41. P.R. ἐκγυμνασίας.

Pag. 89. v.3. ἀνακαλεῖται Camerar. & Sylburg. verſ.7. ὦτα καὶ ὀφθαλμοί.) Lucian. aduerſ. indoct. tom. 2. p. 774. οὐκ οἶσθα, ὡς ὦτα, καὶ ὀφθαλμοὶ πολλοὶ βασιλέως. Item de merc. conductis, tomo primo, pagina trecenteſima quadrageſimatertia: ὦτα καὶ ὀφθαλμοὶ βασιλέως πολλοὶ, οὐ μόνον τἀληθῆ ὁρῶντες, ἀλλ' ἀεί τι προσεπιμετροῦντες, ὡς μὴ νυστάζειν δοκοῖεν. vid. & adagia ſacra Ioachimi Zehneri viri in omni doctrinarum genere eminentiſſimi, pagina trecenteſima decimaſexta, & Eraſm. prou. *multæ regum aures atque oculi.* v.10. ἐπ' ἀμφότερα τὰ ὦτα.) imitatus Terentius Heaut. 2.3.

— ademtum tibi iam faxo omnem metum,
In aurem vtramuis otioſe vt dormias.

Seruus Plautinus ludens: *in oculum vtrumuis*, inquit, *conquieſcito*: quod in aurem dicere ſit *peruulgatum nimis.* Pſeu. 1, 1. vid. prou. *in vtramuis aurem dormire.* v.16. Mss. ὀνομάζονται. verſ.18. κοχλίας.) fort. quod alii κόγχην. Sylb. Ibid. A. & P.V. προσβολή. P.R. προσβολή. v.44. P.V. διατειχίζουσι. v.45. P.R. προσβολ.

Pag. 90. v.13. παρὰ τὸ ἕρπειν.) quod eſt ἰέναι. vid. Etymolog. v.14. P.V. πληθῆ. v.16. μαθητιῶντος.) Camer. legit μαθητιῶντος, quod & Henr. Stephan. probat. v.18. παρὰ Δίωνι.) Leopardus ſuſpicatus aliquando, legendum παρὰ δ' Ἴωνι τῷ τ. emend. 2, 20. v.28. P.V. χείλη μὲν, τὸ αὐτὸ, τὸ ὃ κ. λ. v.35. ἕρκος ὀδόντων.) Iliad. δ, 350. & alibi. Mox pro καλεῖ P.V. εἶπεν. A. λέγ. & inde ἀπὸ χιλέων, (deinceps ſimiliter & PP.) ἰσοχειλὴς ποτήριον. ὑπερχειλὴς, τὸ ἐπίμεστον. ἐπιχ. vid. infra 214, 25. & 258, 9. quæ loca vna cum præſenti citat Henr. Stephan. animadu. in Adagia Eraſmi col. 41. edit. Baſil. refellens inde Eraſmum qui non diſtinguat ἰσοχειλὴς ab ἐπιχειλὴς, ſed eandem vtrique ſignificationem tribuat: nimirum prou. *ad ſatietatem vſq.* viſe animaduerſiones illas & col. 85. ad prou. *vaſis inſtar.* v.36. ſcr. χελώνας. Ariſtoph. Veſp. ὑπ' ὀργῆς τὴν χελώνην ἐσθίων. vbi Schol. αὐτὶ τοῦ τὰ χείλη. οἱ γὰρ ὀργιζόμενοι ἐνδάκνουσι τὰ χείλη. fol. 350. Camer. *ſuperius labrum* interpr. col. 125.

Pag. 91. v. 1. P.R. λέγῃ. v. 4. μοιμύλλειν) ita Camer. & Sylb. pr. ed. νοιμύλειν. v. 6. διμηλαίνειν.) H. Steph. forsan, inquit, διαμυλλαίνειν scripsit. nam μύλας vocari τὰς σιαγόνας Hesych. autor est. Idem autem Hesych. διαμυλλαίνειν, χλευάζειν, ἐπὶ τὰ χείλη διαστρέφειν, διακωνοῦντα. Et διεμύλλαινε, quo vsus Aristoph. in Vesp. eiusdem schol. τὰ χείλη διέστρεφεν ὡς χλευάζων, καὶ μὴ ἥδεσθεὶς τοῖς λεγομένοις. fol. 359. v. 11. P.R. αἱ δὲ εἰς ἄλληλα τῶν χειλέων συμβολαί. v. 30. ἴσως τὴν τε.) Mss. ἴσως μύλη τὴν τροφὴν. & inde πέντε τῶν. v. 31. στεῤῥός.) Camer. & Sylb. pr. ed. στιφρός. v. 36. Mss. Α'ελσ. καὶ μετ᾽ ὀγδ. ἔτ⁖ λέγει αὐτοὺς ἀνακεῖν.

Pag 92. v. 1. Mss. στοῖχ⁖. v 3. l. γαμφηλαί, sublato circumfl. v. 12. Πύῤῥον.) Plut. in vita eius fol. 279. πολλοὺς δὲ ὀδόντας οὐκ ἔχειν, ἀλλ᾽ ἐν ὀστέον συνεχὲς ἦν ἄνωθεν, οἷον λεπταῖς ἀμυχαῖς τὰς διαφυὰς ὑπογεγραμμένον τῶν ὀδόντων. v. 15. Εὐρυφυεῖ.) Sylb. placet Εὐρυφαεῖ. v. 25. Τίμαρχ⁖.) Sed Nicocles patrem suum nominat *Euagoram* apud Isocrat. pag. 72. vid. Leopard. emend. 1, 10. In Mss. nulla istius rei mentio, sed omissis præcedentibus 3 v. 17. sic legitur: Τίμαρχ⁖ δέ τις διστοίχους εἶχε τοὺς ὀδ. P.R. tamen διστίχους, sicut mox etiam τελείχους. v. 29. PP. ὀδοντοφυής, καὶ ὀδονταλγία, καὶ τὰ. v. 34. Mss. νωδὸς, καὶ ἀνόδοντ⁖, ὡς Φερ. Aliâs ἀνόδοντ⁖ absque autore citatur.

Pag. 93. v. 1. l. ἀνακχάζειν. v. 2. καχάνη.) Mss. καγχάνη. quod Schol. Aristoph. itidem καγχάζειν, καγχασμός fol. 330. & nescio an καχλάζειν alibi etiam; nisi quod Camerar. col. 136. inde fieri posse inquit vt *cachinnum* habeamus, col. verò 208. καγχλάζειν & καχλάζειν coniungit. v. 7. λαυκανίας.) Iliad χ, 325. & ω, 642. Item Apollin. ps. 5, 18. Scribitur etiam λαύκαν. & sic quidam libri habent in priore Hom. loco: nec aliter est Anthol. 2, 22, 29. & apud Apollin. 2, 192. v. 9. A. & P.R. χλωῶν. v. 17. P.R. ἔνδον. v. 18. Mss. ἰσθμὸς ἢ φάρυγξ, διὰ στενότητα. τὸ δὲ ἐνδοτέρω [P. R. ἐνδότερον] τῆς ὑπερῴας κίων καὶ &c. v. 27. P. V. & A. φλεγμονή. & mox ὑποστροφή. v. 38. πολέμου στόμα.) Iliad. κ, 8. nimirum quia πόλεμ⁖ πάντων δαπανητικός, vt inquit aut. br. schol. in quem sensum 2. Sam. 11, 27. ποτὲ μὲν οὕτως καὶ ποτὲ οὕτως φάγεται ἡ μάχαιρα· hunc sicut illum consumit gladius. Et vt στόμα πολέμου, sic Genes. 34, 26. & alibi sæpe μαχαίρας στόμα dicitur. Immo Hebræi ab hoc effectu ipsum bellum vocant מִלְחָמָה à לֶחֶם quod incidere significat. v. 39. P. V. εἴρηκεν.

Pag. 94. v. 15. P.R. τ. τοῖς ποι. v. 17. Mss. ἀνεστόμωσε. tum P. R. τοὺς τάφους. v. 19. ἀποστοματίζειν.) Hoc sensu ait Camerarius nondum se reperisse: nam locum in Euthydemo, cuius Pollucem mentionem facere Henric. Stephan. existimat, ipse aliter interpretatur. Sic autem habet: ὁπότε ἀποστοματίζοι ὑμῖν ὁ γραμματιστὴς, πότεροι ἐμάνθανον τῶν παίδων τὰ ἀποστοματιζόμενα; h.e. interpr. Cam. *cum memorabantur à Grammatico quæpiam, vtri illa discebant pueri, quæ memorabantur?* vt sit ἀποστοματίζειν *memoriter recitare*, & ἀποστοματιζόμενα, *quæ memoriter recitantur*, vt exp. Iul. Pacius apud Aristotelem capite quarto (al. 3.) Soph. Elench. Sed Henric. Stephan. interpret. ad hunc modum: *cum memoriter aliqua vos recitare iuberet Grammaticus, vtri pueri didicerant, quæ ab ipso interrogabantur, & memoriter recitare iubebantur?* Qui idem fere huius verbi vsus Luc. 11, 53. Suidas quoque Polluci similiter: καὶ ἀποστοματίζειν φασὶ τὸν διδάσκαλον, ὅταν κελεύῃ τὸν παῖδα λέγειν ἄττα ἀπὸ στόματ⁖. Sed eidem paulo ante id verbum significat etiam ἀπὸ μνήμης λέγειν &c. itaque vsurpat & Athen. libro octauo, fol. 359. v. 21. Mss ἤγειν ἀπὸ στ. v. 23. Mss. ἀποστοματίζειν. v. 24. ἀπὸ στόμ.] J. 96, 13. ἀπὸ γλώττης &c. Arist. Top. 8. cap. 14. ἀπὸ στόματ⁖ ἐξεπίστασθαι, *memoriter tenere*. v. 25. Plat.) polit. 2. item Aristoph. Eq. v. 671. exponente id Scholiaste: ὁμοθυμαδὸν καὶ μιᾷ φωνῇ, quarum formularum vtra, que alibi cum priore illa coniunctim legitur, vt cum rursum Plato inquit lib. 1. de LL. μιᾷ φωνῇ καὶ ἐξ ἑνὸς στόματ⁖. D. Paulus autem Rom. 15, 5. ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι, absq; copula: cum ἐν ἑνὶ στόματι dixissent iam olim & LXX. exponentes Hebr. phrasin פֶּה אֶחָד 3. Reg. 22, 13. vid. prou. *vno ore.* quod b s apud Terent. Andr. 1, 1. & Phorm. 4, 3. v. 27. Mss. πτύελα, itaque mox v. 31. in textu. Nam πτύελ⁖ aliud. v. 31. καταπτύστην.) interpr. *desputorem.* Verum Camer. annotasse Pollucem monet, præter consuetudinem sermonis Græci, in genere fœminino, dictam ab Anacreonte καταπτύστην. v. 34. βὴξ &c.) vide de singulis œcon. Hippocr. A. Foesii. Cæterum λύγξ etiam λυγμὸς nominari ibidem ostenditur. συνάγχη autem cum se laborare diceret, ἀργυράγχην habere, dictum Demosthenem vid. J. 350, 26.

Pag. 95. v. 22. P.R. ἀθρόον. v. 32. περισυρα.) Hesych. περιστείλια τὰ πλάγια τῆς γλώττης. v. 38. γλωσσογάστορας.) qui & κνισολοιχοὶ & κνισοκόλακες apud Athen. lib. 3. fol. 125. vid. Erasm. prou. *Glossogastores.*

Pag. 96. v. 11. Ἡρόδ.) libro primo, fol. 13. vbi & βάρβαρ⁖ γλῶσσα tribuitur priscis Pelasgis. v. 12. γλῶτται ἐλάλει.) In Actis Apostoli dicuntur cœpisse λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις, cap. 1. v. 6. de quibus mox, qui è diuersis locis conuenerant: πῶς ἀκούομεν ἕκαστ⁖ τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν

ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν. Igitur διάλεκτος idem quod eo significatu γλῶσσα. vnde διάλ. Περσικὴ Plutarch. Apophtheg. fol. 113. Ἑλληνικὴ Id. in Numa, fol. 49. Αἰγύπτιος in Anton. fol. 676. vbi paulo ante Cleopatra dicitur τὴν γλῶσσαν ὥσπερ ὄργανόν πολύχορδον εὐπετῶς τρέπουσα καθ' ἣν ἂν βούλοιτο διάλεκτον. Latini consimiliter *lingua* vtuntur voce. Horat. 3. Odar. 8. ad Mæcen. *Docte sermones vtriusque linguæ.* v. 13. καθ' ἕκαστον ἔθνος.)

Οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος, οὐδ' ἴα γῆρυς,
Ἀλλὰ γλῶσσ' ἐμέμικτο.

vt vna saltem voce mutata est apud Hom. Iliad. δ, 436. siue vt idem Iliad. β, 804.

Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα πολυσπερέων ἀνθρώπων.

Etsi autem Epiphanius certum linguarum numerum constituere videtur, à numero scil. 72. illorum qui decantatissimam istam in Babylonia turrim ædificare ausi sunt, libr. 1. hæres. fol. 129. tamen cum Cicerone Tusc. 5. p. 250. *innumerabiles* dicere multo mauelim, modo fides habenda Timostheni quem Plinius lib. 6. cap. 5. scribit prodidisse in *solam vrbem Dioscuriada* CCC *nationes quæ dissimilibus linguis vterentur descendere.* Strabo idem referens lib. 11. f. 343. dicit τριακόσια ἔθνη, πάντα δ' ἑτερόγλωττα. cui voci opponas ὁμόγλωσσος apud Herod. lib 1. f. 13. & hanc porro accommodes ad homines ante Babylonicam turrim, quorum fuit χεῖλος ἓν καὶ φωνὴ μία, Gen. 11, 1. sed quorsum euagor? v. 14. ἀπὸ μν.) supr. 94, 23. v. 18. δριμεῖς. v. 20. ἐκλυσῶντας.) interpr. *dissolutos*, legens forsan ἐκλύοντας, quomodo tamen potius vertendum *laxantes.* Camer. prioribus expositis subnectit: ἐκκλύζοντας, aut nescio quid. Nam illud ἐκλυσῶντας non agnosco. Significat autem ἐκκλύζειν abluere seu diluere. In Mss. vt alibi sic etiam hic multa desiderantur. v. 24. P. R. μεγαλοφωνῶν. V. μεγαφωνῶν. A. μεγάφωνος.

Pag. 97. v. 24. PP. ἁπλῶς. v. 25. Πανδιονίδος.) Philomelæ Pandionis filiæ. vid. Apollod. libr. 3. pag. 198 & Ouid. Metamorph. 6. fab. 7. maximeque v 556. vbi:

Ille (Tereus) *indignantem, & nomen patris vsque vocantem*
Luctantemq; loqui cõprensam forcipe linguam
Abstulit ense fero: radix micat vltima linguæ.

v. 35. Mss. πολλῶν ἅμα φωνῶν αὐτῷ.

Pag. 98. v. 9. ἀπολ.) J. 300, 22. de loquace aut garrulo affertur. vid. Erasm. *Alcinoi apologus.* v. 29. Ἡρόδ.) lib. 7. fol. 251. οὗτος δέ.) h. e. ἀπεριλογία quidem Antiphon æque ac Herodotus dixit: hic vero etiam ἐπαλλιλόγησε. libr. scil. 1. fol. 24. tametsi perperam ibi ἐπανηλόγησε, quod hinc emend. vt mon. Leop. em. 7, 9. qui vicissim inde hoc loco pro οὗτος δὲ καὶ leg. Κροῖσος δεῖ. v. 34. P. V. μισολ. βραχυλόγος, κεφαλόγος καὶ τὰ ὅμοια. v. 45. Ἡρόδ.) in princ. statim libr. 1. apud eundem & λογιώτατοι libr. 2. fol. 74. λογίμη πόλις.) Idem lib. 1. f. 28. ὅτι γὰρ μὴ Ἀθῆναι, ἦν οὐδὲν ἄλλο πόλισμα λόγιμον. ab eodem libr. 9. fol. 327. Thersander dicitur λόγιμος ἐς τὰ πρῶτα ἐν Ὀρχομενῷ. Item: οἱ Ἡλιοπολῖται λέγονται Αἰγυπτίων εἶναι λογιμώτατοι, libro secundo, fol. 56. Plut. coniungit ἐλλόγιμον καὶ δόξαν ἔχοντα. de aud. poët. fol. 9. fin.

Pag. 99. v. 3. ὑπολογεῖν.) Mss. ὑπολέγειν. In Lexicis neutrum habetur. Et Camer. mihi incertum est, inquit, vtrum rationis an orationis illud verbum sit. Nam ὑπολογίζεσθαι rationis esse constat, & imputare ac similia notat. v. 4. διάλεκτος.) vid. supr. 96, 11. not. v. 18. P. V. καὶ ῥημ. ἐκ τούτων παραπλ. ἐξελέγχεται, μικ.. v. 23. A. πεντηκοστολόγος. etiam ita Demosth. qui dicit πεντηκοστολόγων ἀπογραφὴν. aduers. Phorm. non longè ab initio. v. 39. Αἰσχίνης. v. 41. Ξενοφ.) libr. 7. Cyrop. fol. 175. τοιαῦτα ἐμεγαληγόρει (Cyrus) μελλούσης τῆς μάχης γίγνεσθαι. ἄλλως δ' οὐ μάλα μεγαλήγορος ἦν. item libro sexto Exped. Cyri. fol. 379. quod dictum vel ob singularem, quæ in eo, pietatem ascribi huc meretur: ὁ θεὸς ἴσως ἄγει οὕτως, ὃς τοὺς μεγαληγορήσαντας, ὡς πλεῖον φρονοῦντας, ταπεινῶσαι βούλεται· ἡμᾶς δὲ, τοὺς ἀπὸ τῶν θεῶν ἀρχομένους, ἐντιμοτέρους ἐκείνων καταστῆσαι. Nota autem quod Camerar. & Henricus Stephanus nomen scribunt paroxyt. cum hic & apud Xenoph. editum proparoxyt.

Pag. 100. v. 17. Mss. αὐτίπεων pro ἀντ. quod recurrit J. v. 26. etiam pro ἀντίπων P. R. αὐτίπων, καὶ ἐπ. sed P. V. & A. αὐτίπεων, ἀντίπων καὶ ἐπ. v. 22. Mss. ῥήματα καὶ ῥήτωρ. v. 36. Mss. δειρή. Cam. similiter: φάρ. λάρ. αὐχ. δειρή, δειρὰς &c. mox tamen è Polluce citans etiam δειρή. Hesych. paroxyt. δέρα, δίμοιρα, τράχηλος, διαίρεσις. Rursum Camerar. non adeo longe post: δέρη & ion. δείρη. Iliad. γ versibus scil. 371 & 396. sed ibi pleraque exemplaria oxyt. δειρήν. Et H. St. δέρη, inquit, & δειρὴ alio accentu. v. 40. τὴν ἐν αὐτ. μυελ. v. 41. παρὰ τὴν.) ita Mss. pr ed. περὶ.

Pag. 101. v. 2. γύης.) Mss. γύγης. sed & Hesychio γύης inter alia ἡ τῶν ἀστραγάλων σύνθεσις. v. 22. ὥν τὸ μὲν ἦν.) sic PP. & Basil. August. Ms. & Ald. μὲν ἦν. v. 23. Mss. ὑπὸ νεῦρα πινὸς ἥρτηται. tametsi P. V. εἴρηται. v. 24. Mss. ὑπὸ [P. R. ὑπὲρ] τῶν στέρνων. v. 27. Mss. ὠμοπλάταις. & v. seq. τραχῆλος. v. 2?. A. & P. V. ἢ δὲ. v. 36. Mss. ὑπὸ τὸ φύσημα duo tamen, nimirum P. V. & A. φύσημα. quemadmodum Hesych. dicit φυσητήρ. quod nomen piscis, qui *physeter* Plinio lib. 9. c. 4. & lib. 32. c. 11. nisi apud

Hesych. quoque vnico σ scribendum è serie alphabetica probare velis. Sed id nihil ad hanc rem. Videbit lector quid de scriptura ista Mss. statuat. P.R. insuper pro πιμπς. habet πιμπλάμθμον. v.37. Mss. ἀνοιδαῖνον. v.38. A. & P.R. ἀγκτήρ. quæ vox iam supr. fuit v. 16. v. 39. PP. γλούων. Aristoteles superiorem σιαγόνα nominat γλύειον, inferiorem γλύων. In Physiognomonicis tamen legitur ἄνω καὶ κάτω γλοὺς. Camerar. v. 41. P. V. ἐπισφαγιδὺς. Sed σφαγιδὺς ἐθνικὸν τῆς σφαγία, Stephan. de vrb. col. 269. σφαγιδὺς autem mactator: indeque ἐπισφαγιδὺς in ceruice, quoniam ibi nonnullis pecudibus ὁ σφαγιδὺς, seu διασφακτὴρ σίδηρος immittitur &c. A. ἐπισφαγγιδὺς, quod nuspiam adhuc video Ibid. A. σφόνδυλον. v. 42. A. λέγεται. P.R. καλεῖται.

Pag. 102. v. 9. P. V. φυσιολογεῖ. Sed vide physiognomonica, quorum principium: ὅτι φυσιογνωμονεῖν ἐστι καὶ πῶς. v. 16. ὑπόρραχις.) ita quod ad accentum etiam Mss. quamuis cætera non consentiant. Nam P. V. vnicum tantum ρ habet. R. verò ὑπόρρινίς Cam. ὑπόρραχις scribit proparoxyt. v.18. P. R. ῥῆμα ῥαχ. v.21. περὶ χειρῶν.) ad hoc & sequens τμῆμα lege Lil. Gyraldi dialogismum 2. qui est de manus & digitorum nominib. deq; numerandi per eos antiquorum ratione. Tom. 2. Crit. p. 376. v. 2. P.R. περιέχον. non alio sensu: siquidem Schol. Thucyd. περιεχήσων exp. ὑπερεχήσων. libr. 5. fol. 347. & alibi περιέχει, περιεσὸν ἦν. libro tertio, fol. 244. v. 36. Mss. περὶ τὸ σῶμα. Et mox A. & P.V. κεφαλαί. Camerar. βραχίονος κεφαλὴ caput membri huius. id est, vbi illud iuxta humerum eminet, dicitur.

Pag. 103. v. 2. δυάγκαλον.) ἄχθος σὺν δυάγκαλον de Atlante gestante cælum, Æschyl. Prom. v. 348. Sylb. Suid. et Æliano. ὁ δὲ Αἰνείας τὸν πατέρα ἐπιθέμενος τοῖς ὤμοις ἐξῆγε φέρων ὡς ἦει φιλοπάτωρ καὶ τοῦτο δυάγκαλον. Tametsi apud Æl. nondum reperio nisi hæc verba: ὁ δὲ τὸν πατέρα πάνυ σφόδρα γεγηρακότα ἀναθέμενος ὤμοις ἔφερεν. H.V. libro tertio, cap. 22. εὔφορον.) sic ambo etiam PP. εὔφορον A. v.7. P. V. & A. ἑαυτοῖς. v. 8. A. ἔχει δὲ ὁ πῆχ. P. V. ἔχει δὲ π. ὀστοῦ ὀκτὼ, καὶ ἵνα γε &c. idem tamen paulo post v. 30. τῶν τῆς πήχεως δύο ὀστῶν τὸ μ. itaque & P. R. ὀκτὼ autem forsan ex eo, quod περὶ καρποῦ dicitur v. 35. v. 11. γαλιάγκων.) vid. œcon. Hipp. An. Foesii. pr. ed. γαλιάγκων. H. Steph. vtroque modo habet. v. 32. P. V. παραπήχυον. R. παράπηχυς. A. παραπήχιον. Camer. editos libros sequitur. Tum Mss. ὁμοφώνως· τὸ δὲ μεῖζον αὐτὸ τοῦτο πῆχυς καὶ περόνη, τοῦτο]. v. 45. Mss. τὸ δὲ μεταξὺ τούτων, κοῖλον χ.

Pag. 101. v. 3. P. R. ὄπισθεν. v. 4. Mss. θέναρ. τὸ δὲ ὄπιθεν [P. R. ὄπισθεν] παρακάρπια. v. 16. P. R. λιχ. μετ' αὐτὸν αὐτ. v. 18. Mss. τὰ κάτωθεν τούτων ἄρθρα. τὰ ὑπὸ τοῖς σκυτάλιοις ῥιζωνυχία.

Pag. 105. v. 8. χειροκαμία.) Mss. χειροτεχνία, quam vocem omiserant p. præc. v. 44. v. 12. χεῖρα ὑποχεῖν.) Ouid. Pont. 2, 6. *Nec piget amento suppoſuiſſe manum.* v. 16. P. R. χειρῶν. v. 18. ἀμείλιχ.) repub. inaccessa, nisi fallor. Camerar. v. 19. ἀποχειροβίωτος.) vid. ἰ. 326, 17. ὁ ἀπὸ τῶν χειρ.) Psal. 127, 2. τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου (Aquil. κόπον ταρσῶν σου. Symm. κόπον χειρῶν σου) φάγεσαι. v. 27. ἑκατόγχειρ.) ἑκατόγχειρες cæli & terræ filii tres: *Briareus, Gyes, & Cœus,* vt refert Apollodorus in princ. Biblioth. Hesiodus quoque Theog. 149. sed paulo aliter: consule igitur Lambini obseruationem ad Odar. 17. libr. 2. Horatii. Cæterùm *Briareum* Homerus ἑκατόγχειρον vocat Iliad. α, 402. Virgil. *centumgeminum* Æn. 6, 287. μακρόχειρ.) Plutarch. princ. Vit. Artax. μακρόχειρ ἐπεκαλεῖτο, τὴν δεξιὰν μείζονα τῆς ἑτέρας ἔχων. Ipse autem Artax. interrogatus de caussa istius cognominis, respondit: ὅτι τὸ προσθεῖναι τοῦ ἀφελεῖν βασιλικώτερόν ἐστι. vt narrat idem Plut. Apopht. fol. 105. Camerar. etiam ad potentiæ magnitudinem refert, quo fecerit Ouidii hoc Heroid. 14, 166.

An neſcis longas regibus eſſe manus?

v. 28. A. εἷς Ξερ. ἢ ὁ Ἀρταξ. v. 38. ζῷα.) Inde Mss. ναύμαχα ὅπλα, χειροσιδήρεα [A. χειροσίδηρα] χειροπέδη. χειρόχωλος ὁ τὴν χεῖρα πεπηρωμένος, παρὰ τὸ πηρὸν καὶ χειρόδετον ἐδάν.

Pag. 106. v. 12. A. & P. V. διαχειρίσασθαι χρήματα. αὐτόχ. v. 16. αὐτόχειρ ἐργάτης. dubitet quispiam an non potius inter αὐτόχειρ & ἐργάτης ipse Pollux distinxerit, Henr. Stephan. v. 19. ἐγχειρηθητέον.) deprauatum ex ἐγχειρητέον. H. St. Herod. lib. 5. fol. 207. (ἵνα) τι ταῦτα μηχανησάμενον ἐγχειρίθητε παρέδω. vid. & Cam. v. 21. ἐγχειρητικωτέρους. Ξενοφ.) verùm idem in 4. ἑλλην. fol. 539. sic vsus est hoc verbo de Diphrida Lacedæmonio: ἦν δὲ οὗτος ὁ ἀνὴρ εὔχαρίς τε οὐχ ἧττον τοῦ Θίμβρωνος, μᾶλλον δὲ συντεταγμένος, καὶ ἐγχειρητικώτερος στρατηγός. Camer. v. 30. ἀφάσσω.) Iliad. ζ, 322.

——— καμπύλα τόξ' ἀφόωντα.

Schol. ψηλαφῶντα ἢ λαμπρύνοντα. v. 33. P. V. δακτυλιογραφία Πλάτων. v. 34. δακτυλοδείκτης.) H. Steph. δακτυλοδείκτης, qui digito monstrat. Poll. Sed Camerar. legit δακτυλοδεικτεῖται. Demosth. contra Aristog. f. 499. ἀλλ' ὅτι δακτυλοδεικτεῖτε, ἐπὶ τῷ πονηρότατον τῶν ὄντων ἁπάντων δεικνύναι; an quod digitis eum monstratis, cum monstrare vultis omnium mortalium improbiſſimum?

Xiphil.

Xiphil. in Nerone fol. 275. ἰδακτυλοδείκτευν αὐτοὺς ἀλλήλοις. Legitur etiam alibi, vt monet Casaub. ad illud Persii, Sat. 1, 28.

At pulcrum est digito monstrari & dicier hic est. Alias *medii* potissimum *digiti* porrectione res probrosæ indicantur, vt docet rursum Casaub. ibi: *infami digito* &c. Sat. 2, 33. adducto è Dione Chrysost: εἴ τις αὐτῶν παραγένοιτο εἰς πόλις, ἐν ᾗ πάντες, ὅ, τι ἂν δεικνύωσι, τῷ μέσῳ δακτύλῳ δεικνύουσι. Orat. 33. fol. 405. vid. prou. *medium ostendere digitum.* v. 38. τοὺς ἰδίους δακτύλ.) toll. comma, qua quidem admonitione passim alibi etiam opus.

Pag. 107. v. 1. Hic procul dubio genuinus locus tituli qui in priorib. edit. est demum post vocem ὀρθόδ. v. 9. v. 6. post ἄρσιν. Mss. καὶ ἐκ τῆς δεξιᾶς, ἀμφιδέξιος, ὅ τοῖς &c. vt seq. ℐ. v. 31. v. 9. cum seqq. decem reiecto post ἀκρώμια v. 3. p. seq. de intermediis non paucis prorsus omissis. v. 11. Mss. μικρ. v. 16. συγκάμψ. ita P. R. & A. cum editi omnes συγκόψ. v. 25. παρὰ Πλάτωνι.) in Theæteto, vbi Plato comparans inter se hominē liberaliter eductum, & eum, qui liberali cultu caruerit, notas, quibus dignosci queant, profert. Ait inter alia, bonum illum bonis prognatum, si ad seruilia ministeria adhibeatur, ineptum & nihili futurum: alterius mores esse, τὰ μὲν τοιαῦτα πάντα δυναμένου τορῶς τε καὶ ὀξέως διακονεῖν, ἀναβάλλεσθαι δὲ οὐκ ἐπισταμένου ἐπιδέξια ἐλευθέρως. *hominis qui talia quidem prompte & celeriter nouerit obire ministeria: ceterum qui dextre, & vt liberum decet vestem componere nesciat.* vid Casaubon. in Athen. 1, 18. v. 32. Mss. δεξιώσασθαι τὸ διὰ τῆς δεξιᾶς λαβεῖν γὰρ δεξιοῦσθαι. v. 35. δεξιὰν ἐμβ.) inter Pythagoræ symbola refertur: μὴ παντὶ (vel πολλοῖς) ἐμβάλλειν δεξιάν. Plut. παιδ. fol. 6. & περὶ πολυφ. f. 58. v. 38. τὸ δ' ἀξίωμα.) leg. τὸ δεξίωμα οὐ μόνον τῶν μέτρων, *Dexioma tantum poeticum est.* Eurip. ὦ χρυσὲ, δεξίωμα κάλλιστον βροτοῖς &c. *pecunia ingens humani generis bonum.* vid. Leop. emend. lib. 3. cap. 2. vers. 40. ἐπαρίστερος.) ita Mss cum pr. ed. ἐπ' ἄλλ. ἰδιωτικόν.) inde Phryn. ἐπαρίστερον οὐ χρὴ λέγειν, ἀλλὰ σκαιόν. ad quem vid. notat. D. Hœsch. v. 46. ἀκρονυχία.) Suid.: ἀκρόνυξ. τὸ ἄκρον τῆς νυκτός, καὶ ἀκρονυχία ὁμοίως διὰ τοῦ ο μικροῦ. ἀκρώνυξ δὲ καὶ ἀκρωνυχία τὸ ἄκρον τοῦ ὄνυχος, καὶ τοῦ ἔσχους, διὰ τοῦ ω μεγάλου.

Pag. 108. v. 16. στερνόμαντιν.) vid. Brod. miscell. 8, 10. T. 4. Crit. p. 72. v. 18. A. & P. V. στηθύνιον. Casaub. in Athen. libro secundo, c. 14. στηθύνιον apud Pollucem per η in secunda syllaba, medium est pectoris. στηθύνιον in Etymologico, perperam. at στηθύνια hîc (in versu quodam Aristoph.) recte, pectuscula agnina. Frequens dictio apud septuaginta, vt Leuit. c. 7. & 8. ac 10. v. 23. πτῆθος.) eodem accentu ℐ. 138, 11. & 140, 17. Sed hîc etiam πτηθῶν, quomodo & apud Hesych. At Suid. vt prius πτῆθος. v. 26. P. V. τὸ τῶν μαστῶν ἄκρον. v. 30. A. & P. V. ὑπ' αὐτοῦ. v. 42. Mss. ἄκρον ἐστί, ξιφ. κεφαλ. μετὰ τὸ [P. V. γὰρ] στέρνα αἱ πλευραὶ καὶ τὸ πλευρόν. P. R. tamen περιηγμένα p seq. v. 5.

Pag. 109. v. 9. Mss. τ. δ. υ. τ. π. τῶν ἰσχίων λήγειν, ζώνη καλεῖται. v. 19. P. V. ὑπὸ τὴν μ. v. 31. Mss. αὐτοὶ ἑαυτοὺς φάσ. v. 36. P. V. ἡ γαστήρ. v. 41. vid. ℐ. 111, 28. Mss. ὑπογάστριζε, τὸ ἐγάστριζεν.

Pag. 110. v. 2. P. R. μεσόμφαλος, cuius vocis alia significatio. Ion μεσομφάλους dixit *vmbilicata in medio pocula.* scil. φιάλας. teste Athen. libr. 11. fol. 501. Euripid. μεσομφάλους μυχοὺς γᾶς Delphos intelligens, Or. 331. vbi vid. Schol. v. 3. γαγγαμών.) vid. ℐ. 488, 26. v. 14. Mss. ὑπὲρ τ. v. 21. Mss. τῆς ὑπέρ. [τὰ P. V.] αἰδ. τριχώσεως. v. 23. ἠτρίαια.) sic Mss. quoque & Camer. sed Casaubon. apud Poll. inquit, ἠτρίαια περ. minus recte pro ἠτριαῖα. in Athen. libr. 1. cap. 4. ℐ. 283, 14. ἠτριαῖον δέλφακος. v. 24. αὐτή.) f. αὐτή. Sylb. v. 25. ἐπίσιον.) vid. p. seq. v. 18. vers. 26. P. R. μόνον. v. 32. Mss. τὸ ἐκκρ. v. 40. P. V. λάκκωπ. Hesych. λακκόπεν. Camerar. hinc citat λακκόπεδον. & v. seq. λακκοσχέαν. v. 43. πλιχάδες.) Camer. scr. πλιχάδες. & p. seq. v. 1. ἀμφιπλίσσειν. v. 2. & 4. ἀμφιπλιξ. v. 6. περιπεπλιγμένα. v. 8. ἐπλίσσοντο, ex Hom. scil. Od. ζ, 318. vbi tamen pleraque exemplaria. — εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν. vnde forsan & apud Etym. col. 395. pro εὐπλίσσοντο scribendum εὖ πλίσσοντο cum exp. καλῶς ἐβάδιζον καὶ διέβαινον. πλίσσεσθαι γὰρ τὸ βάδην διαβαίνειν. Non similiter Homericis exemplaribus etiam Schol. Aristoph. Acharn. fol. 270. vbi in textu ἀπεπλίξατο. ad quod ille non pauca, vt & Eustath. ad Homeri locum. H. Steph. videtur id verbi nec cum η plane improbare: cui iunge œcon. Hipp. A. Foesii in πληχάς.

Pag. 111. v. 7. εὖ δὲ πλ.) vid. not. præc. v. 11. τάμισον.) Bapt. Pius annot. ling. Gr. Latinæque, cap. 84. Fr. Luisin. parerg. libr. 1. cap. 25. Io. à Wouweren in Petron Sat. p. 200. v. 17. P. V. τῶν γυν. v. 18. ἐπίσιον.) ita & supr. 110, 25. vbi Mss. tacent. Hîc PP. ἐπίσειον: itaque est & apud Suid. & Etymol. H. Steph. è Lycoph. etiam ἐπείσιον affert. v. 20. κλητ.) Camerar. η retinet. Sed H. Stephan. existimat scripturam per ει esse veriorem, cum eam confirmet series alphabetica apud Hesychium ac Suidam, vbi tamen κλειτοριάζειν, pentasyllabως, hîc vero tetrasyllabως. vers. 28. Mss. οὐ μόνον γαστρίζειν λέγουσι (supr. 109, 41.) τὸ χορτάζειν ἀλλὰ καὶ τὸ πλήττειν τὴν γαστέρα. v. 33. ψιττακός.

δὲ Αλκ. γάςριον.) ita & Ms. sed Diog. Laert. in vit. Pittaci circa fin. ἔφη [Πιτλακὸν] Α᾽λκαῖ© σαρά̇ποδα μὲν καὶ σάραπιν (σαράπιν) ἀποκαλεῖ, διὰ τὸ πλατύπουν εἶναι καὶ ἐπισύρειν. (vid. ibi not. Casaubon.) τὼ πόδε. χειροπόδην δὲ, διὰ τὰς ἐν τοῖς ποσὶ ῥαγάδας, ἃς χιράδας ἐκάλουν. γαύρηκα δὲ (Hesych. γαύρηξ· γαυριῶν) ὡς εἰκῆ γαυριῶντα. φύσκωνα δὲ καὶ γάςρωνα, ὅτι παχὺς ἦν &c. vid. Leopard. emend. libro decimoseptimo extremo. v.35. scr. γάςρων, quod Ion. pro γάςραν. vid. supr. 109,40. & J. 476,33. Homeri locus est Iliad. Σ, 348. v. 36. ἀπικαύλισε.) sed P. V. ἀπικαύλησε. P. R. ἀπικαύλωσε. A. vt editum. v.37. πόσθης ἐρημ©. absque interpunct. lat. *carens praputio.* v.46. P. R. ἔφη.

Pag. 112. v. 4. P. R. χελώνη. Camer. χελώνιον, quasi *testudunculam* dicas. v. 13. P. V. & A. μέχρι γλ. v. 14. pro, τῶν ποιητῶν, P. R. τῶν ποιητικῶν λογίων γεννήτορες. v.17. P. V. συγκατ. R. συγκατ. sed A. clarè vt editum hic & J. 114,37. vid. supr. 49,41. notas. v. 23. Mss. δωδέκατον. v.29. Ο῞μηρ©.) Odyss. κ, 161. sed ibi Vlysses de ceruo:

τὸν δ᾽ ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ᾽ ἄκνησιν μέσσα νῶτα
πλῆξα. —

Male igitur probatur, hoc loco adducto, quod ἄκνησις de homine dicatur, Camer. v.34. A. & P. R. παραλιπεῖν. v. 39. P. R. αὐιςῶσι. v.44. A. & P. V. ἐνερείδ. P. R. ὁ πρέχων καὶ ἐνερειδόμεν©. v.45. Mss. τὸ κοῖλον.

Pag. 113. v. 1. Α᾽ρριανός.) Casaub. suspicatur legendum Γιανὸς, quem res Herculis descripsisse quatuor libris, testatur Suidas. vid. anim. in Athen. lib. 3. cap. 7. v. 12. Mss. αὐτὴ εἰσιν. v.15. P. R. μεγ. καλεῖται. v.17. P. V. ἐκ τούτων. & mox P. R. δύρυταλα. v.20. Mss. δύο δὲ αἱ μὲν τὰ στερεὰ, στεγνίπεδες, αἱ δὲ. v. 23. Mss. τέσσαρες. v. 26. Mss. ἀποστενοῦται. v.27. Mss. σφονδύλ. v. 28. P. R. & A. ὑπεράνω. v. 32. P. R. ἢ τὴν ἔδ. v. 35. P. R. αὐτίκειντα, vt & mox: ἐπίκειντα.

Pag. 114. v. 10. Clearchus.) Marsil. Cagn. reponit Clitarchus lib. 4. obser. c. 7. v.17. & 19. scr. γλουτὸς. vt & v. 18. ὑπογλουτίδες. quomodo est in Mss. & supr. 113,35. v.20. P. R. ἐπίκειται. v. 22. P. V. περὶ τὸν μ. v. 24. Mss. τὸ μὲν ἐν τῇ κατόλῃ στροφ. omisso participio. v.30. Camerar. φαινομηρίδες virgines Lacænæ, quarum defluentib. vestibus femora nudarentur. v.36. Mss. αὐτῶν μεσ.

Pag. 115. v. 7. ἀλεκτορίδα.) l. ἀλστρίδα. vt est J. 329,38. v. 14. P. V. & A. ἰγγύα. & mox P. R. ἰγνύη. vtrunque in vsu ἰγνύα & ἰγνύς. v.23. ὠνόμασαν. P. R. & A. v. 26. κνημοὶ ὀρῶν, *iuga montium.* Cam. v.28. P. V. ὀστέρ. κερκίδες. παρακ. σφηλύγες ἢ τ. v.38. Mss. ἀφ᾽ οὗ εὐτ.

Pag. 116. v. 1. A. τὰ ἔνδοθεν. v. 2. βλισσὸς.) etiam βλεσὸς reperitur. βλαισὸς item & βλαισσός. Henr. Steph. Polluci autem similiter Galenus tom. 3. in lib. κατ᾽ ἰητρεῖον fol. 700. καλεῖται τὰ μὲν ἔξω ῥέποντα βλαισσά· τὰ δὲ ἔσω ῥαιβὰ, καὶ κυλλά. siquidem vera lectio. Nam A. Foesius priore loco ἔσω, & posteriore ἔξω scribendum censet. v. 13. A. ἀπὸ τῶν. Et mox P. R. μερῶν τούτων πρὸς τὰ ἄλλα μέρη ἰσχ. v. 21. ὡς Πλ. παρατ.) 2. de LL. princ. μή πη παραπαιδοθῶμεν ὑπ᾽ αὐτοῦ. cit. & J. 448, 5. vbi priores editiones παραποδιςῶμεν. v. 32. πεδίων ἀσκοῦ.) Leopard. emend. 7, 13. Ibid. P. R. ποδήρεις χιτῶνες. vers. 34. ποδάγρα.) sic editi & Mss. Leopard. leg. ποδαργία, libro secundo, capite secundo. ποδαργία autem Attice dici pro ποδαλγία monet Henric. Stephan. è schol. Aristoph. quem vid. initio statim: tametsi quidam inde citent ποδαγρία, nisi forte respic. ad alium locum. nam fol. 29. γράφεται, inquit, καὶ ποδαλγοῦντες καὶ ποδαγρῶντες. ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ πάθ© καὶ ποδάγρα λέγεται, καὶ ποδαλγία. Ibid. πεδεῖα.) Leopard. ibid. leg. πέδια. apud Athen. πόδεια scribitur de bulbi quodam genere: ὑφαίνεται δ᾽ ἐξ αὐτοῦ καὶ πόδεια, καὶ ἄλλα ἱμάτια. libr. 2. fol. 64. v. 35. PP. τὰ περὶ τοῖς ποσὶ πῖλα κ. In A. α superne ascriptum.

[*Hactenus P. V. deinceps P. significabit Pal. recentiorem.*]

Pag. 117. v. 9. P. ποδῶν. v. 13. χύμετλον.) pr. ed. χύμετλ. sed χίμ. J. 222, 19. nec aliter hoc etiam loco Mss. vid. schol. Aristoph. f. 353. Eustath. Iliad. fol. 492. & Cam. Hesych. quoque: χίμετλον, τὸ ἐν χειμῶνι γινόμενον ἕλκ© ὑπὸ ψύχους. Gorrh. χίμεθλον & χείμεθλον scr. quod dicatur ἀπὸ τοῦ χειμῶν©. & de dipht. consentit etiam Sylb. v. 15. Mss. τὰ δ᾽ ὑπὸ τ. v. 21. scr. ἀντιποδησία quomodo est in Ald. & Flor. v. 22. P. τοῦ βάσις. ἀφ᾽ οὗ. v.36. ὀνόματ©.) apud Herod. ὀνόματ©. vid. lib. 3. fol. 118. καὶ ἀποβατήρια.) forte ἃ καὶ ἀποβ. Sylb. v. 41. Mss. τὰ πεῖν.

Pag. 118. v. 8. Mss. πρόκειται μὲν ἔνδοθεν τῇ. v. 16. Mss. πρὸς τὴν ὑπ. τοῦ ποσοῦ καὶ τῶν σ. v. 19. P. σαρκώδης. v. 26. A. ἔςι μὲν ὅτι τοῦτο πρ. Etiam P. τοῦτο. v. 29. Mss. ἤνυστρον. Scholiast. Aristoph. ad v.355. Equ. fol. 208. τὰ μηρυκάζοντα τῶν ζώων τρεῖς κοιλίας ἔχει· κεκρύφαλον, ἤνυστρον, ἐχῖνον. μηρυκάζει δὲ ὅταν μὴ τροφῆς παρακειμένης, ἀναπεμπάζῃ τὴν ἐν τῇ κοιλίᾳ τροφὴν, καὶ κινῆται τὸ σῶμα, ὥσπερ αἶγες καὶ πρόβατα, καὶ κάμηλ©. vers. 30. A. πρ σωμ. πρεχ. v. 43. λαιμόν.) vid. supr. 95, 7. λαιμὸς autem Iliad. ν, 388 542. & alibi. v.46. ἀσφάραγον.) φάρυγξ, βρόγχος. Schol. br. Iliad. χ, 328. pr. ed. σφάρυγον.

Pag. 119. v. 7. P. παλαιοί. v. 9. περίλογος.) Cam. & Sylb. pr. ed. πρόλογος. v. 13. P. κατὰ τὸ διάφραγμα. v. 15. P. κατὰ τὸ δεξιὸν πεφυκὸς μᾶλλον τῆς ῥ. v. 17. Mss. εἰρημένην νῆστιν. v. 18. Mss. ἣ ἐπὶ μὲν ἐξ. v. 23. νήστεως.) Io. Bapt. Pius annot. cap. 92. v. 26. κῶλον.) Mss. κόλον vt & mox v. 35. κόλῳ & κόλου. quomodo H. St. in aliis quoque libris Mss. reperiri tradit, viderique hic Pollucem quoque ita scripsisse, cum hinc κολάζεσθαι deriuet: frequentius tamen κῶλον scribi. v. 29. P. κολάζεται. v. 37. Mss. προσπεφυκός.

Pag. 120. v. 2. λειεντερία.) è Mss. vid. Gorrh. & œcon. Hipp. A. Foesii. pr. ed. λιεντερία. v. 6. ἐντερώνειαν.) leg. ἐντερόνειαν vel ἐντερονείαν. Aristoph. in Equ cum Schol. 257. vid. Leop. emend. lib. 13. cap. 8. vbi & quod ad ἐγκοίλια. v. 11. Mss. φρενῶν. Sed & Rufus Ephesius: ἀπὸ τῶν νεφρῶν περὶ πάντα τὰ ἔντερα χιτῶν τείνων, περιτόναιον. vid. œcon. Hipp. fol. 501. v. 15. P. διαδεχόμενοι. v. 18. ὑποψαύοντα) Mss. pr ed. ὑπὸ ψ. v. 24. χολοβάφος. χολοβαφίνη.) hasce voces H. Steph. non videtur agnoscere. Alii χολοβαφὸς scribunt eique synonymon faciunt χολοβάφινος. i. flauus siue vergens ad colorem auri. v. 33. A. διὰ φλ. εἰς πᾶν διασπείρει παντὶ τῷ σώματι. P. εἰς πᾶν non habet: cætera similiter Augustano. v. 42. P. δι' αὐτῶν.

Pag. 121. v. 5. P. ὅπερ διαφ. v. 15. ἐπαριστέρα, sicut v. 16. (vbi similiter A.) ἡ δὲ δεξιά. v. 33. P. ἀποθλίβεται.

Pag. 122. v. 5. Mss. γλώσσης. v. 10. νεφρίτης vt in Mss. v. 13. P. ἐκ τοῦ. v. 18. A. χορίον vt & v. 36. vbi similiter et am P. Suid. itidem per ο. sed proparoxyt. χόριον, τὸ κάλυμμα, τὸ συγγεννώμενον ἐκ τῆς κοιλίας τοῖς βρέφεσι. Sed Hesych. χόρειον, τὸ κάλυμμα τὸ συγγεννώμενον ἐκ τῆς κοιλίας. Mox autem: χόρια τὰ τῶν ὀρνέων καὶ ἰχθύων ἀγγεῖα. Esse tamen inquit H. St. qui & χωρίον scribant: cum promiscuè interim ipsemet χόριον & χορίον. v. 19. Mss. δελφύν. Sed δελφὺς, δελφύος vera scriptio. vid. œcon. Hipp. Foesii. v. 34. A. ἀμνεῖον. ἀμνίον autem Hesych. quoque ac Suidas. alia de isthac voce vid. apud Eustath. & br. schol. autorem ad v. 441. Odys. γ. v. 35. P. ἐπ' αὐτὸ πρὸς τὴν ὑστέραν. v. 37. Mss. ἐκπέφυκε. v. 43. A. ὑμ. τὸ, τῷ ἐπιγαστρίῳ συμπεφυκός. Etiam P. ἐπιγαστρ. v. 45. P. ἀπὸ τοῦ δ. v. 46. P. ἐπισεῖον. vid. supr. 111, 18.

Pag. 123. v. 5. καὶ ἄρτ. v. 12. Mss. παντὶ ἥπατι. v. 28. post μηνίγξιν Mss. εἴτε ἐν καρδίᾳ κατὰ Ἀριστοτέλην. καὶ ἀπὸ μὲν &c. vt seq. v. 34. In corde autem ab Aristotele animam constitui probant allegato cap. 4. libr. 3. de part. animal. item cap. 6. lib. 2. de gen. anim. & aliis locis. vid. Andr. Cæsalp. quæst. peripat. lib. 5. qu. 6. Facit pro illa sententia & dictum Pauli Rom. 2. v. 15. τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν καρδίαις αὐτῶν. Sed hoc alterius loci.

Pag. 124. v. 6. διηγγωμένη.) ei synon διγνωμεῖν. Sed vtroque vsitatius διχογνωμονεῖν. v. 40. Mss. ἐπιθυμήματα. & v. seq. ἐπιθυμητής. v. 43. φιλοπόλιο vt est infra 332, 32. & 321, 28.

Pag. 125. v. 3. P. ὀσοῦ. & v. seq. etiam A μυελοῦ. v. 7. P. σφαγγίς εἰσι τοῦ. v. 18. P. ἐντεῦθεν ἀφ' ἧς. v. 35. P. λέγεται. Ibid. χρήματα τῶν πραγμάτων νεῦρα.) Plutarch. in vit. Cleom. fol. 714. ὁ πρῶτος τὰ χρήματα νεῦρα τῶν πραγμάτων προσειπὼν, εἰς τὰ τοῦ πολέμου τὰ μάλιστα βλέψας, τοῦτο εἰπεῖν ἔοικε. Dio Cassius libr. 66. fol. 745. de Muciano: νεῦρα τῆς ἡγεμονίας τὰ χρήματα ἀεί ποτε εἶναι ἔλεγε. Eustath. Iliad. fol. 234, 23. τὸ δὲ γε νεῦρα πραγμάτων εἰπεῖν τὰ χρήματα, οὔτε σκληρὸν, ἀλλὰ δυσχύτατον. Cicero quoque *neruos belli pecuniam* dicit Phil. 5. p. 195. & *vectigalia neruos Reip.* pro Lege Manilia p. 7. Demosth. olynth 1. fol. 3. simpliciter: δεῖ δὴ χρημάτων, καὶ ἄνευ τούτων οὐδὲν ἐστὶ γενέσθαι τῶν δεόντων. v 36. ἐκνευρίζ.) verba Demosth. ex olynth. 3. fol. 13. sed ibi καὶ post χρήμ. non legitur. v. 39. ἄπνους, καὶ ἄνευρος.) vid. Casaub. in Athen. 1, 5.

Pag. 126. v. 3. P. ἀμπεχόμενος. v. 13. P. προσήκει δὲ καὶ ταῦτα. ὑπό. v. 29. P. ὀνόματι καὶ αἶθ.

AD LIBRUM III.

IN Mss. nec præfatio nec catalogus capitum apparet: nisi quod P. Πολυδεύκους ὀνομαστικῶν βιβλίον γ. Ἰούλιος Κομόδῳ χαίρειν. περὶ γένους καὶ συγγενείας.

Pag. 129. v. 28. P. καὶ τὸ μὲν γένος ὁμοῦ. v. 31. P. ὁ γάμ. v. 37. μάλιστα. v. 38. κηδεστοί.) sic quotquot vidi Homeri exemplaria. Iliad. ι, 638. pr. ed. κηδεσταί. ac credit H. St. Pollucem κηδεστοὶ scripsisse. Subiungit enim (inquit) hos ab Herodoto vocari προσκηδεῖς. Quod conueniet cum alio eiusdem Poll. loco (135, 14.) in quo postquam dixit, κηδεστὰς esse ἀλλήλοις ἑκατέρωθεν τοὺς τὸ κῆδος συνάψαντας, subiungit προσκηδεῖς eos ab Herodoto appellari. κήδεστος autem apud Hom. legitur & Odys. θ, 583. κ, 225. v. 39. προσκηδεῖς.) Herod. l. b. 8. f. 321. vid. Lexic. Ion. Æ. Porti. meminit Leop. quoque emend. 8, 1.

Pag. 130. v. 1. Mss. οἱ πατ. οἱ θρέψ. λέγονται. Inde P. ταῦτα γάρ. & mox iterum vterque pro ὀνομάζεται, φέρεται. v. 9. P. ὁ Πλ. v. 23. A. θηλεῖ.

Pag. 131. v. 1. στηρίγματα οἴκου.) P. οἴκων. Eurip. Iph. Tau. v. 57. στῦλοι γὰρ οἴκων εἰσὶ παῖδες

-ρσενες. v.11. P. πατρ. ὡς πατροφόντην Ευελπίδης. εἴη δ'. Et H. Steph. quidem ex Eurip. citat: τ πατροφόντε μητρὸς. μητροφόντης autem in Oreste bis extat v. 480. & 1589. v. 28. P. ἄπεκνος γὰρ κοινόν ἐστι τῆς π. v. 29. P. μηδ' ὅλως. v. 30. scr. ἀνειλήθυιαν, vt apud Suid. vel ἀνειλείθυιαν, vt Etymolog. cui εἰλείθυιαι θεαὶ τ̃ τικτουσῶν ἔφοροι. Theocr. Idyll. 27, 28. Ὠδίνειν τρομέω. χαλεπὸν βέλος Εἰλειθυίης. vid. Eust. quoque. Sed & H. Stephan. cui, si vera ea compositio, nec Hesych. potius assentiendum ἀνειλείθυιαν afferenti, dicendum potius videtur ἀνειλείθυιος. Pindar. ματρὶ πόλον ἐλείθυιαν (matri caussa, pro εἰλ.) vocat Pyth. 1. v. 32. Mss. ὁ λοχ. v. 33. στέρφον βᾶν.) vid. & Theocr. Idyl. 9, 3. & Schol.

Pag. 132. v. 5. Εὐελπίδης μητρ. absq; interp. v. 7. A. μάμμην καὶ μ. P. καὶ μάμμην, καὶ μάμμα. καὶ ἄνατρ. neque Henr. Stephan. hinc aliter citat, quàm μάμμην. v. 8. ἐπὶ ταύτης) Suidas consentit: τήθη, μάμμη, ἡ πατρὸς ἢ μητρὸς μήτηρ. Etiam Hesych. μάμμη, ἡ μήτηρ τῶν γονέων. Helladius non omninò: μάμμην δ' οὐκ ἐπὶ τῶν τ̃ πατρὸς μητέρα, ἀλλὰ τήθην (ὀνομάζουσι.) vt autem Hesych. addit, ἡ ὑποκόρισμα μητρὸς sic is, μάμμας δὲ οἱ παλαιοὶ τὰς αὐτῶν μητέρας καλεῖν εἰώθασιν. Phot. Biblioth. fol. 865. v. 9. μητρομήτωρ) Pindar. suâ, id est, doricâ dialecto ματρομάτωρ. Olympior. 6. v. 143. v. 10. υἱιδοῦς. vt in Mss. vbi & mox: ἡ δὲ υἱοῦ θ. ἀμφοτέροις υἱιδῆ. ὁ δὲ. v. 14. P. θυγατριδῆ. v. 33. στέρφον βᾶν.) vid. & Theocr. Idyll. 9, 3. cum Schol. v. 34. A. οἱ δὲ κάτω καλοῦσι. v. 35. Ἶνις.) Hesych. ἶνις, υἱὸς, νέος, παῖς, βρέφος, ἀπόγονος, νήπιος. v. 36. P. inserit περὶ τέκνων γνησίων, καὶ μή. v. 41. P. γίνεται. v. 44. μοῦνον, τ.) Iliad. ι, 478. ἀμφαδ.) Iliad. ε, 153. ὅς μοι.) Iliad. ι, 143. 285.

Pag. 133. v. 3. ὑγρότερος) nota ὑγρὸς pro εὐκατάφορος πρὸς τὰς ἡδονὰς, vel pro τρυφερὸς & ἀσελγὴς vt Hesych. quoque τηθαλλαδοῦν à quibusdam exponi ait ἀσελγὴς, i. deliciosum, luxuriosum. H. Steph. Inde apud Cicer. pro Quint. p. 7. *perditus & profusus nepos.* & contrà Aul. p. 75. *luxuriosus nepos.* v. 16. νοθεία.) Scholiast. Aristoph. fol. 429. γράφεται νοθεία ὡς πρεσβεία. item: προπαροξυτόνως ἀναγνωστέον τὸ νοθεῖα. v. 21. Mss. ὁ δὲ π. ἀδ. θεῖος, ἡ πατράδ. omisso ἀδελφότερος sicut nimium v. 24. ἡ δὲ π. ἀδ. θεία. ita namque & Mss. non θεῖα. mox P. πατραδέλφη. Helladius iterum paulò aliter: θεῖον ὀνομάζουσι τὸν τ̃ πατρὸς ἀδελφόν· οὐκέτι δὲ θείαν τὴν θῆλυ, ἀλλὰ τηθίδα. Suidas autem: τήθας ἐκάλουν τὰς μάμμας, καὶ τηθίδας τὰς θείας, τὰς πατρὸς ἢ μητρὸς ἀδελφάς. v. 26. τηθὶς) è Mss. pr. ed. τηθίς. v. 28. ἀδελφιδῆ. v. 29. P. παῖ. ἀδελφοὶ, ὁμοιμ. v. 31. ὁμογάλακτες. proparoxyt. Hesych. ὁμογάλακτες, οἱ ἐκ τ̃ αὐτῆς γένους (ita enim compl. è Phauorino) ἢ ἀδελφοί. v. 33. P. ὁμογν. καὶ ὁμογόν. ῥητέον. v. 35. P. εἰ γὰρ ἄνω. vers. 44. ἡ θεῖος) è not. Sylb. vid. Hom. cum alibi, tum Iliad. ζ, 518. & κ, 37. cum schol. prioris edit. θεῖος.

Pag. 134. v. 1. ἀδελφοκτόνων) Herod. libr. 3. f. 213. ἀδελφοκτόνος τε ἐδὲν δέον γέγονα. v. 2. P. ὡς ξενοφῶν. εἰ μὲν τί γε ἐκ δ. v. 9. ἀμήτωρ ὥσπερ ἡ Ἀθηνᾶ.) Eurip. Phœn. 670. Δίας ἀμάτορος Παλλάδος φραδαῖσι. Nota fabula de Pallade Iouis è cerebro nata. vid. apud Lucian. dial. Vulcani & Iouis. cum annotat. Gilb. Cognati. v. 10. ἀπάτωρ, ὡς ὁ Ἥφαιστος. Epith. id Vulcano tribuitur à Nonno in Dionys. Nimirùm quia solius Iunonis filius fingitur. vid. Apollon. Rhod. libro primo, v. 859. cum Scholiaste, qui Apollonium secutum putat Hesiodi rationem Theog. v. 927. lege etiam Gyrald. Synt. 13. fol. 397. Cæterum quo sensu Melchisedeck Hebr. 7, 3. ἀπάτωρ, ἀμήτωρ &c. nuncupetur, alterius loci est explicare. v. 15. Mss. περὶ τ̃ συναφείας αὐτ̃ γεννηθεὶς, περ. v. 17. P. ἀγάγοι. v. 19. πατρῷος. Sylb. v. 37. P. ἐξ ἀδελφοῖν ἀρρένοιν. v. 43. ἐξανεψιοί τε vnico accentu.

Pag. 135. v. 9. Mss. περὶ συγγενείας καὶ κηδεστῶν. v. 16. Mss. πενθ. quomodo & H. Steph. legendum suspicatur. v. 21. P. αἱ ξυνάστυσαι A. συνάπ. v. 31. ἡ μὲν ὖν.) Casaub. lect. Theocr. capite vigesimo secundo. v. 33. Mss. τοῦ τ̃ γήμ. πατρὶ καὶ μητρί. v. 34. ἡ τ̃ ἀνδρ.) Helladius recitante Photio fol. 865: ὅτι τ̃ μὲν ἀνδρὸς τὸν ἀδελφὸν αἱ γυναῖκες δαέρα καλοῦσι. τὴν δὲ ἀδελφὴν οὐκέτι δαέραν, ἀλλὰ γάλων καθὼς καὶ Ὅμηρός φησι (Iliad. γ, 122.) εἰδομένη γαλόῳ &c. Dicitur autem γάλως (quomodo hîc etiam Mss.) γάλω vel γάλωος. item γαλόως, γαλέω. Etiam, si rectè apud Photium, γάλος. v. 37. A. εἰνάτορες. Hesych. εἰνάτερες, αἱ τῶν ἀδελφῶν γυναῖκες, αἱ σύνυμφοι. Æl. Dionys. apud Eustath. Iliad. fol. 1113. similiter: εἰνάτερες αἱ ἐπὶ ἀδελφοῖς σύνυμφοι. Sed Iliad. χ. v. 473. pleraque exemplaria paroxyt. εἰνατέρες. Eustathius vero insuper fol. 1386. εἰνάτερες αἱ ἀνδραδέλφοι, &c. cum & priùs citato loco dixisset: ἡ εἰνάτηρ τὴν σύνυμφον δηλοῖ, ὁποία ἡ Ἑλένη τῇ Ἀνδρομάχῃ. Eaque de forma Etymolog. col. 107. τὸ εἰς ηρ ἐπὶ παντὸς γένους διὰ τ̃ η γράφεται πλὴν τ̃ χείρ, φθείρ, εἰνάτηρ &c. Idem tamen column. 302. habet etiam εἰνάτης similiterque Suidas. Sit ergo nomen τῶν διθυγαμβρῶν. Sed vide vtrum ab εἰνάτηρ in plural.

ral. ἐννάτηρις an ἐννάτερες aut ἐνατέρες malis.

Pag. 136. v. 5. περικληρίτιν.) hoc vocab. cum nec apud Hesych. nec Suidam reperiatur, mendosum videri potest, atque ex Harpocr. pro eo reponendum esse ἐπικληρίτις. H. Stephan. v. 10. P. ἀμφισβητοῦσιν. v. 15. P. γάμῳ. v. 21. Ὅμηρος.) Odys. α, 36. v. 31. P. ἐκδεδομένη. v. 34. P. ἐπὶ τῆς κόρης. v. 43. ἕδνα.) sic & Mss. alias ἔεδνα. Pal. adiicit: ἠδυνάτει ἵνα ᾖ δῆλον. Etiam Etymolog. ab ἡδύνειν column. 316. sed & ab ἕδος, 383. v. 44. ἀνακαλυπτήρια.) nam antea erat κεκαλυμμένη, vt coniicimus ex Lucian. in symposio [Tomo 4. pag. 345.] καὶ ἐν αὐταῖς ἡ νύμφη πάνυ ἀκριβῶς ἐγκεκαλυμμένη ὑπὸ τῶν γυναικῶν περιεχομένη. Sylb. vid. & Luisin. parerg. 1, 25.

Pag. 137. v. 1. τὴν νύμφην.) Sylb. ἐκκαλ: τὰς νύμφ. v. 6. Ἀγίας.) vid. Casaub. in Athen. libro tertio, capite decimo. v. 19. τὸ ἔργον.) pag. seq. vers. 34. v. 21. P. προγάμια. v. 26. ἠρατέλεια.) mallem diuisim ἥρα τελεία, & mox ταύτῃ γὰρ; scil. ἥρα, perinde vt Ἀρτέμιδι καὶ μοίραις. tametsi coniunctim citet Gyrald. quem vid. tom. 1. fol. 115. v. 32. ἐν τῷ βασιλ.) Casaub. in Athen. libro sexto, capite sexto. fit mentio etiam ἰ, 279, 4. v. 35. ἐπαύλια) de hac & sequente voce prolixe disserit Henr. Stephan. in ἀπαυλίζομαι, quo cupidum lectorem remitto. v. 42. A. παράνυμφος. Eustath. παράνυμφιος, Iliad. fol. 516. Sic autem ait: ὅτι ὁ παράνυμφος εἰκαιότερον οὕτω λέγεται· ὀρθότερον γάρ ἐστι παρανυμφίον καλεῖσθαι τὸν συναπάγοντα τῷ νυμφίῳ τὴν νύμφην ἢ πεζῇ, ἢ ἐφ' ἁμάξης ὡς παρ' Ἀθηναίοις, ὑφ' ὧν καὶ πάροχος καλεῖται &c. v. 43. ἐπὶ ζεύγους.) Lucian. in Symposio vel Lapithis, loquens περὶ τοῦ νυμφίου, qui vulneratus domum reuehebatur: ἐπὶ τὸ ζεῦγος ἀναπεσὼν, ἐφ' οὗ τὴν νύμφην ἀπάξειν ἔμελλεν. T. 4. pag. 379. v. 44. Mss. τὰς νύμφας.

Pag. 138. v. 6. A. ἡ δὲ πε. καὶ προμνηστρεία. Pal. excusis similiter. Fr. Sylb. ad oram sui libri: ἴσως προμνηστρίς, quæ vox apud Xenoph. libro secundo memorab. fol. 754. vbi recte de pronubis: τὰς ἀγαθὰς προμνηστρίδας μετὰ μὲν ἀληθείας τἀγαθὰ διαγγελλούσας, δεινὰς εἶναι συνάγειν ἀνθρώπους εἰς κηδείαν, ψευδομένας δ' οὐκ ὠφελεῖν ἐπαινούσας &c. v. 11. πέζη.) vid. supr. 108, 23. v. 16. A. γαμήλια. qua voce appellantur festa nuptialia, γαμήλια θύειν, sacrificare pro felici matrimonio. Stuckius de sacr. gentil. fol. 53. Sed, quo hic significatu, paroxyt. apud Demosth. contra Eubul. fol. 541. & iterum ead. orat. circa finem. Et Gr. in eam Schol. γαμηλία ἡ διδομένη τοῖς φράτορσιν ἐπὶ γάμοις δωρεά, ἢ τῶν γυναικῶν εἰς τοὺς φράτερας εἰσαγωγή. donum quod ob nuptias curialibus datur, aut vxorum ad curiales introductio. Cuius ipsius descriptionis Didymum Gramm. autorem facit Suidas: cui & παροιμία· γαμηλίαν εἰσενεγκεῖν. v. 18. Mss. λέγουσι. καὶ ὡς ἡρόδ. διαπαρθενεύεται. Sic autem is de Adyrmachidis libro quarto, fol. 175. τῷ βασιλέϊ μοῦνοι τὰς παρθένους μελλούσας συνοικέειν ἐπιδεικνῦσι· ἡ δὲ αὐτῷ βασιλεῖ ἀρεστὴ γένηται, ὑπὸ τούτου διαπαρθενεύεται. vid. Ioan. à WouWeren in Satyr. Petr. Arb. p. 199. v. 24. καλύμματος τελεσανίου) fort. καλύμματι τελεσανίου, Sylb. v. 35. μόνον.) p. præ. v. 10. Homeri locus Odys. α. 226. [prior. ed. εἰλαπίνης γάμος, ἐπεὶ οὐκ ἔρ. τόδ' ἐστίν.] vid. & Athen. lib. 9. fol. 362. v. 46. Mss. ἀλλ' ἐγ.

Pag. 139. v. 3. Σοφοκλῆς] Antigon. v. 639.

— ἄρ' ἀχνύμενος
[τῆς μελλογάμου νύμφης]
τάλιδος ἥκει μόρον Ἀντιγόνης
ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν.

e quibus verbis, quæ vncis inclusa, desunt & in Henr. Stephan. ed. cum Scholiaste & in nupera Commeliniana. Leguntur autem in vetusto exemplari, vnde & Winsemius expressit, cuius versionem pro Gualtheriana substitui. v. 17. P. ἀποπέμπεται. & mox τὸ προ. ἀποπομπάς. v. 23. Mss. ἡ δὲ χρεύουσα ἀπ' αὐ. χ. ὡς καὶ χῆρος ὁ ἀνήρ. ἐπ. v. 39. ἀγαμίου δίκαι.) ea de re Cragius de Rep. Laced. p. 130. & seq.

Pag. 140. v. 6. P. ἐπιδ. v. 8. Mss. ἀγ. ἄτεκνον. ἐρεῖς δέ. v. 8. καθ' ἡρόδ.) Immo ipse Plato etiam vtitur τῷ ἄτοκος in Theæteto: τοὺς δὲ δι' ἡλικίαν ἀτόκους. Sylb. v. 9. ἄλοχον.) supr. 131, 32. v. 12. εὔρρυτον) εὔρυτον, an aliter scribendum? Ex Eurip. quidem affertur εὔρυτος benefluens, sed dubitatur, sitne potius nomen proprium. Certe prop. est in Epigram. Callim. apud Strabonem libro decimo quarto, fol. 439. Item Metam. 9, 357. & 12, 220, 224. Attribuitur ei & comparatiuus εὐρύτερος ex Epigram. Sed an forte is potius ab εὐρύς;

——— ἐν ἡ κεραυνῷ.
ἔδρακον εὐρυτέρῳ φωτὶ φαεινόμενον.

Anthol. libro quarto, capite vigesimo octauo. vide igitur an malis εὔρροον, vel εὔροον, aut εὔχυτον. v. 13. P. καὶ γάλα τε. v. 15. P. ὑπέχει, quomodo Plut. vit. Rom. fol. 22. νηπίοις ἡ λύκαινα θηλὴν ὑπέχει. ἐπέχειν autem apud Homerum Iliad. χ. 83. — λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον. Item Dion. Halic. libro primo, fol. 65. etiam in hist. Romuli & Remi: λύκαινα παιδίοις δύο τοὺς μαστοὺς ἐπέχουσα. cum paulo ante: ἐδίδου τὰς θηλὰς τοῖς στόμασιν αὐτῶν. quemadmodum Plut. ibid. fol. 13.

λύκαιναν μὲν ἐπιφοιτᾷν, μαστὸν διδοῦσαν &c. v.17. πτύλω,& mox,πτῆσι.) vid.supr.108,23. v.18. Mss. καὶ οἱ συντραφέντες, τρόφιμοι. v.31. P. βέλτιον. v.32. Mss. φερνήρ. v.40. φέρετρες. Tùm P. καὶ φερετεία. ἦσαν δ.

Pag. 141. v.4. ἢ δ) Mss. αἱ δ &c. ἐπιδόσεις, sed vtrobique tamen mox est ἐκαλεῖτο, nisi ad proximum id neutrum referas. φέρετρας inibi P. ὑπὲρ τὰς. v.6. Mss. εἰνισφέλεια. quomodo & apud Hesych. v.28. ἔθνει@ ποιητικά.) vsurpant tamen & Plato & Aristoteles tum alibi, tum 4. Ethic.c.6. & lib.8.cap.9 &12. Item Democritus apud Stob. λόγῳ ια. vt notauit Cunr. Rittershusius ad v. 403. libr. 2. Cyneg. Oppiani. v.30. A. τὸ δ ἐπὶ δυοκ. v.31. P. τελώνολον. v.35. Mss. ἐπιδ. παρεπιδημῶν. καὶ δ. v 43. Mss. δίκη.

Pag. 142. v.3. P. δημοποιητοί. H. St. affertur inquit & δημοποιήτοι ex Polluce, sed pro δημοποίητοι vt opinor. v.5. Mss. πολίτην. ἔπειτ. ἀδελφ. v.14. & 16.scr. ἐκπεφυλλοφ. vt est ζ.381, 22. nam φύλλοις ἐψηφίζοντο οἱ καὶ δῆμοι διαγίζοντες. vt est ibid. v.19. vel vt 30. φύλλοις αὐτὴ ψῆφον ἐχρῶντο. v.29. P. ξεναγωγὸς. v.32. A. εἰ μὲν πολλοί. v.40. πρόξενοι) De Proxenis explicat Crag. cap.10. lib.2. de Rep. Laced.

Pag. 143. v.8. Mss. αὐτόξενος, subiectæ explic. congruè. v.17. ὅσα αὖ π. v.21. Mss. ἐτ. ἡ φιλία, ὁ γνώρ. v.36. Mss. φιλικὸς δ ὁ χρῆσθαι φιλ. εἰδ.

Pag. 145. v.7. Mss. ἀπαράκλητος ἐπιδιδόναι. ζ. v.18. Mss. καὶ φιλ. καὶ σ. v.19. Mss. ἤπ. ἐκκρεμάσθ. φλ.

Pag. 146. v.18. ἴυγξ.) vid. Theocr. Idyll. 2. v.17. cum Schol. v.21. ζηλοτυπῶν. v.26. P. π. δεσπ. κ. οἰκετῶν. v.30. Mss. κ. ὁ ν. δεσπόσυνος (cui in A. supernè ascript. ceu glossa: ὁ υἱὸς τοῦ δεσπότου) καὶ ὁ τρόφ. v.40. δεσπόζειν) sic Mss. etiam. Sylb. ἴσως δεσποτεῖν. Plato Tim. (fol.1056. C. Wechel.) τοῦ ἐν ἡμῖν πάντων δεσποτεῖν.

Pag. 147. v.16. ταμεία vel ταμία. v.22. P. τὸ μὲν τοι ὠνηθέντα. A. ὠνημένου. v.34. πρατῆρος λίθου) de eo ζ. quoque 1'2,15. quem locum laudat Turneb. adu. 10. cap.3. Et, lapis, inquit, locus eminens erat, & tanquam suggestus vnde præco prædicabat atque vendebat. Inde *emtos de lapide* Tribunos vt seruos vænales dixit contumeliosè Cicero in Pisonem &c. v.36. P. ἢ καὶ ὁ ἀλλότ. v.37. A. ἀπαγόμ. v.39. ἁπλῶς οὐκ αὖ εἴπ.) Epiphanius tamen in Ancyroto fol. 502. εἴωθεν ἡ ἀνθρωπότης (vulgus hominum) καλεῖν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ὀνόματος. οἷον, ὁ τὰ δεσπότης ἐστιν ὀγδοήκοντα σωμάτων. Nec solùm vulgus ita locutum: verùm & eruditissimi quiq; Græcorum spreto Pollucis imperio; vide quæ his attexit Casaub. in Athen. l.5.c.10. cum Athenæi verba fol. 207. δι' ὀλίγων σωμάτων interpres vertisset: *paucis instrumentis*; rectiùs interpretaturus: *paucorum seruorum ope*. v.40. παῖδες οἱ δοῦλοι) Etiam apud LXX. interpr. qui quem Hebr. עֶבֶד promisc. nunc παῖδα nunc δοῦλον vocant, vt monstrant laboriosissimæ illæ ac laudatissimæ Vet. Test. Concordantiæ, quas Conrad. Kircherus August. publici modò iuris fecit. Meminit huius loci & Io. à WouWeren in Petr. Arb. p.216. v.45. al. ζώντιον, vel ζάνιον. Item ζώτιον & ζάσειον, vt monet H. St. Hesych. ζώνιον, τὸν μύλωνα, οἷον ζεώντιον ὅπου τὰς ζειὰς ἐκόπτον. μαστιζόμενοι.) A. στιζόμενοι. à στίζομαι fit στίγμα. Phocyl. 214. Στίγματα μὴ γράψῃς ἐπονειδίζων θεράποντα. Indeque vicissim στιγματίας. Etymol. στιγματίας καλοῦσι τοὺς οἰκέτας τοὺς στιζομένους ὡς ἀχρήστους. Tametsi apud Thraces (autore Herodoto lib. 5. fol.183.) τὸ μὲν ἐστίχθαι εὐγενὲς κέκριται· τὸ δ' ἄστικτον, ἀγενές.

Pag. 148. v.3. P. δ' ἰώτου. v.8. Mss. τύπων. v.10. A. ἀδέλοτος, fortè ἀδούλωτος, non redactus in seruitutem. ἀδέλωτος autem Hesychio οἰκέτης ἐν δεδουλωκὼς, καὶ μὴ παλιμπρατος. v.13. δράμα. v.28. Mss. Αὐσ. τ' πελάτης δ ὁμόδουλον. v.30. τὸ τ αὐτ. v.35. πελάται.) Henr. Steph. lib.4. Schediasm. 16. v.43. πενέσται.) Theocr. Idyl. 16,35.

ἁρμαλιὰν ἔμμηνον ἐμετρήσαντο πενέσται.

Pad. 149. v.3. νεοδαμώδεις.) Thuc. 5. & Xenoph. Hellen. 3. paulò aliter eam vocem accipiunt. vid. Crag. de Rep. Laced. l br.1. cap.12. v.16. καὶ μετάλλων) abundat: nam de metallis cap. demum seq. maximeque 11. v.24. λύτημα.) ita clarè etiam Mss. nescio autem an & alibi. v.30. P. ὀφείλειν. v.32. λίθος δ' ἦ.) de hoc more Luisin parerg. 1,3. v.37. πολλάκις δ.) vtraque significatio apud Phocyl. vt v.80. Μηδέποτε χρήστης (fœnerator) πικρὸς γένῃ αἰδοῖ πένητι. v. autem 232. —φεύγει χρήστης (debitor) κακοῦ ἔμμορεν ἀνδρός. v.38. τοκογλύφος) Lucian. Philo. Bas.M. Theodoret. τοκογλυφεῖν, Lucian. ἡ τοκογλυφία, Epiphan. D.H.

P. 150. 1. ἀρχαίου. τόκος.) Demosth. Olynth. 1. fol. 3. a. ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥᾳδίως ἐπὶ τοῖς μεγάλοις τόκοις μικρὸν εὐπορήσαντες χρόνον, ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν. v.14. v.15. scr. κίβδηλ. v.22. Mss. τυπώσασθ. v.31. μεσοχελινὲς) Plutarch. mox P. ὀνομάζονται. v.33. P. ἄργυρ. v.34. ἄπεφθος χρ.) ζ.349, 1. Theogn. v.449. & 1102. Suidæ & Schol. Thucyd fol.109. n.1. est ὁ πολλάκις ἑψηθεὶς ὥσπερ χρυσὸς ὄβρυζον. Obryzi autem auri mem. Plin. 32,3. vbi quædam etiam Dalecamp. Gell. nominat purum putum i. valdè purum lib.6.c.5. v.35. ζ. 349, 8. Ἀργυραμοιβὸς ἄργυρος. & ibi similiter Ms. Aug. qui hic perinde vt & P. tacet. Apud Steph. a. reperio: Ἀ'ργυρ,

Α'ελαύθη, πόλις οἰνώτρων. Et: Α'ρύγκανθα, πόλις λυκίας. An igitur scr. Α'ρυγκανθικὸν, aut Α'ελαυθινόν;

Pag. 151. v. 1. scr. ὁ Γυγάδας χρ. aurum à Gyge ditissimo Lydorum rege Delphis oblatum. H.Steph. vide J. 349, 3. è prou. *Gygis opes*. mox, l. οἱ κρείσσοι εὐλ. Plut. κρεισσόνων αἱρετώτερον σωτήρων. D.H. prou. *Crœsi opes*. v. 3. al. κακοσίπερ@. Ibid. Mss. μάλιστα. Tum P. χρυσῖτις cum circumfl. vt & seqq. duo. v. 22. P. quæ ex verbis istis habet, in infinitiuo effert. v. 28. P. καθ. εἶπε. Et inde περὶ θρόνε κὴ λοιπῶν, quod A. in margine, vt ex obscuris vestigiis colligere est. v. 32. ὀκλαδίας.) ita scr. pro ὀκλασίας, monentibus Leop. emend. lib. 2. cap. 8. & Sylb. ad oram sui libri. σκελύθριον) sic J. quoque 369, 17. & 468. sed 352, 29. σκολύθρια· quæ vera scriptio, probante Leopardo emen. lib. 2. cap. 8.

Pag. 152. v. 5. ἀνδριάντων.) P. ἀνδριάντ@. v. 19. πορεῖα.) pr. ed. πορία. perperam, cum πορεῖα etiam supr. 23, 20. H. Steph. & Sylb. v. 14. Mss. χρ. ἢ σημαίῃ τῶν χερῶν. κάτωσι πρ. v. 28. σπεδαῖ@) Luc 1, 39. ἐπορεύθη μετὰ σπεδῆς.

P. 153. v. 3. A. καλεῖ. κὴ πνεύματ@ [superne scr. ὀδμῆς] προσβολή. P. κὴ ἡ ὀδμὴ ἡ ἐ πνεύματ@ προσβολή. v. 6. Mss. ἀέροι. v. 9. P. ὀδῶ. v. 14. A. ὡς Κέϊης. v. 17. A. φῆναι. v. 21. Mss. δύσοδ. δυσπρόσοδ@, ἴσ. neque πρόσοδ@ huc pertinet. v. 23. δυσπρόσβατ@. v. 24. ὀρεία) etiam ὄρει@, scil. χώρα. v. 27. ἱππασία. v. 27. Mss. ἁμαξιτὸς. quomodo & J. 426, 17. P. tamen ἀμ. cum tenui: & sic etiam Iliad. χ, 146. vbi penult. corr. Cum η autem ἁμαξήλες citatur è 7. libr. ἱστ. Xenoph. sed non reperio ibi, nisi ἁμαξιτός, editionis Wechel. fol. 637. v. 35. P. περὶ ἡδονῶν κ. λ. κὴ τῶν περὶ θανάτε.

Pag. 154. v. 2. Mss. περιχάρεια. Suid. περιχάρεια, ἡ χαρά. περιχαρείαν, περιττὴν χαράν. v. 20. P. ὅμιλος. v. 26. Mss. ἀχθεινῶς. v. 34. P. ἴσι δ' ἀλλ. χρ. v. 37. P. γράμμα@, ὡς Ξενοφῶν. Inde scr. παραγραφεῖς. v. 37. ποιητικώτερον.) vocabula poetica, quibus Xenophon vsus, ab H. Steph. alphabetica serie collecta in vestibulo editionis Wechelianæ habentur.

Pag. 155. v. 11. Mss. κὴ ὄν. v. 29. P. ἠρία. v. 32. ἀνασῆσαι. v. 38. A. χεῖρας. v. 34. P. ἀπερείσασθαι. v. 38. Mss. συνέμισο.

Pag. 156. v. 14. P. κν. κὴ γόνατ@ ῥέοντ. v. 17. P. ω. νοσοῦντ@, κὴ ὑγ. v. 19. P. ἄῤῥωσ@ δ', ὑγιαινει, ὄντ. ἐμαλακ. κακῶς ἔχει. v. 24. P. ἴφη. v. 28. Mss. τομεῦς. v. 35. P. ἐνδέδωκέ σοι τὸν.

Pag. 157. v. 15. σῶν εἶναι) l. σῶον εἶναι. C. Rittersh. v. 25. Mss. ἀνίσαμ. v. 28. P. ἀναβιώσκεται. v. 40. P. περὶ πλουσίε.

Pag. 158. v. 7. τῶν παχέων.) Herod. l. 5. fol. 339. vid J. 320, 34. v. 8. περιεσία ζῶν.) aut legendum putarim περιέσιᾳ συζῶν, aut ὑφ' ἧς (quomodo quidem iam tum v. 5.) περιεσιάζων. C. Rittersh. Potest fortassis & ex praua geminatione sequ. ἐν περιεσ. ζ. ortum trahere. v. 15. Mss. τὰ δ' ἀπὸ ἐ πλέτε περαγόμενα (A. προαγόμ.) ἀλλὰ κὴ ἀπὸ τ πενίας πρόδηλα. v. 41. βέμβιξ etiam Hesych. al. βέμβηξ. vide prou. *Cumini sector*. Is hîc κυμινοπρίσης eique affinis καρδαμογλύφ@. Aristoph copulat circa finem Vesp. κυμινοπρισοκαρδαμογλύφον nominans.

P. 159. v. 6. Mss. χρ. τὰ δ' ἐκ τῶν εἰρημένων προαγόμενα δι' ὀνόματ@ δῆλα· καὶ τὰ ἐναντία τῶν εἰρημένων, ἐκ τέτων ἐκ ἄδηλα. οἷον μεγαλοφρ. v. 17. v. 21. Mss. ἐδὲν αὖ ῥῆμα π. v. 33. P. πεμιδώτης. v. 46. Mss. τὰ δ' ἐκ τῶν προειρημένων προαγόμενα πρόδηλα. ὁ δὲ ὕπτιν.

P. 160. v. 30. αὐθάδη) forte αὐάδη, quod Hesychio ἐκκεχυμένως· Suidæ δαψιλῶς, ἀκωλύτως, καθαρέως &c. v. 37. P. περὶ φιλοπονίας.

Pag. 161. v. 1. Mss. ἀοκνία. v. 22. A. βλακεία. nimirum à βλακεύω. nec aliter supr. 43, 3. ac scribendum similiter J. 181, 15. v. 23. βραδυτής. v. 25. νωθεία.) ita & supr. 43, 4. A. νωθρεία. v. 37. ὀλιγώρως.

Pag. 162. v. 15. πρατὴρ λίθ@. sine interpunct. vide supr. 147, 4. v. 16. πρατήριον.) Ion. πρητήριον, & sic apud Herod. l. 7. fol. 249. fin. λειμῶν, ἵνα σφι ἀγορή τε ἐγίνετο, κὴ πρητήριον. de interpr. vid. Leopard. emend. libro octauo, capite primo. v. 27. ῥῶπ@.) è not. Sylb. pr. ed. ῥῦπ@. v. 22. ἐν παροιμίᾳ quam integram, ita recitat Erasm. ἐδεὶς δυσώνης χρηστῶν ὀψωνεῖ κρέας. vide Adag. *nullus emtor difficilis bonum emit obsonium*. Lege & Casaub. in Athen l. 6. cap. 3. v. 24. ἐμπολὴν.) Hesych. exp. ἐργασίαν ἀπαγωγ. sed & κέρδ@ ἢ τὰ φορτία. Aristoph. Acharn. v. 928. pro emtis ponit mercibus, vt exp. H. St. Schol. τὸ ἀπὸ τ πραγματείας κέρδ@. In Pace autem f. 446. φορτίον, ἢ τὸ τ πρ. κ. ἢ συναγωγὴ ἐ κέρδες. pro mercibus dicitur & ἐμπόλημα. Eur. Cycl. 137. φῶς ἐμπολήμασι πρέπει. pro quo Ouid. de arte 1, 252:

Consule de gemmis corporibusq; diem.

Verbum est ἐμπολεῖν vel ἐμπολᾶν. Xenoph. conu. fol. 896. ὁ χρημάτων ἀπεμπολῶν τὴν ὥραν. *vendens* &c. v. 25. ἀγοράσεως) videtur aut hic aut v. seq. aliter legendum, cum ponantur ceu diuersa.

Pag. 163. v. 6. P. ἐκρῖψαι. v. 9. διῤῥιμμένως. v. 31. scr. φορητῶς, etiam in versione.

Pag. 164. v. 20. λευργὸς.) Xenoph. l. 1. memor. fol. 723. νῦν τὰ ἐναντία νόμιζε αὐτὸν θερμεργότατον εἶναι, κὴ λευργότατον. Sed in margine tamen ascript. λευργ. cum Pollucis nomine. v. 23. κυβισῶν) Xenoph. ibidem, ἐτ@ κἂν εἰς μαχαίρας κυβισήσαι, κἂν εἰς πῦρ ἅλλεσθαι. v. 26. δείτης) Interpr. *metuendus*. sed H. Steph. perperam, in-

quit, scribitur δείτης, pro δείτης. quæ vox supr. etiam 160, 43. & ϳ. 255, 36. significans in bonam quidem partem, fortem & animosum. in malam vero, audacem & temerarium. v. 28. scr. θερμουργία. H. Steph. nec aliter hinc allegat Iac. Nic. Loensis Epiphill. 1, cap. 16. & mox τόλμα, nisi Ionismus placeat. Phocyl. 62. Τόλμα κακῶν ὀλοή· μέγ' ὀφέλλει δ' ἐσθλὰ πονεῦντας. v. 38. ἀπτῶς. v. 44. κατεπτηχὼς, vt est p. seq. lin. 9. & 12. vbi & v. 7. scr. καταπεπτηχέναι. Hesych. πτῶκες, ἢ πτωκίδες δειλοὶ. ἐπτηχότες.

P. 165. v. 3. πτωκὶς, aut πτῶκες. vt modo ex Hesych. allatum. v. 4. ἀνανδρεία.) sup. 43, 4. & 161, 25. ἀνανδρία, & nescio an alibi aliter. v. 7. καταπεπτηχέναι, vt paulo ante monitum. v. 24. ἐπιάσεις.) l. αἰπάσεις, vel αἰπίασεις. Sic enim Antiph. ἡ μὲν γὰρ τούτου αἰπίασις μὴ ἔχει τέλος. teste Bud. comm. Gr. ling. col. 3. v. 40. τὸ λειτουργεῖν τοῦ θεοῦ.) Luisin. parerg. 3, 43.

Pag. 166. v. 13. P. παρ' Ἰσ. v. 17. P. συναγ. ἀγωνιστικῶς. ἀγωνιστῶς. A. vero v. 19. ἀγωνιστ. ἀγωνιστὸς, δυνατ. v. 18. A. περιαγών. v. 22. P. περὶ γυμναστικῶν τε καὶ μουσικῶν ἀγ. v. 27. ἀλλὰ μουσικῆς.) est tamen in Aristoph. Pluto: ποιεῖς ἀγῶνας μουσικοὺς καὶ γυμνικούς. Sylb. v. 32. P. τῶν μὲν ἦγον τῶν γυμναστικῶν, ϛ. v. 33. P. ἐπ' ἀμφοτέρων οἱ θεαταί. v. 36. Mss. ἐπίχειρα. καίπερ ἰδίας ἐπὶ ἤ. v. 40. P. ἦν τό.

Pag. 167. v. 4. εἰ Δημοσθ.) etiam Libanius Demosthenis esse negat, vt multo languidiorem, quàm illius vehementia ferat. H. Wolf. vers. 8. ἀγων. ἀθλ.) Mss. ἀθλητικὴ καὶ καλοῦνται μουσ. v. 12. Mss. ἀγωνιστικῶς. v. 14. βραβευτικὴ.) Iac. Nic. Loensis Epiphill. 3, cap. 24 & 25. item Budæus Pand. pag. 376. v. 19. περὶ modo irrepsit: cum priores edit. ἐπὶ mox autem Mss. βραβεῖον. v. 21. P. στεφ. τῶν νικώντων, ἔνιοι φοίνικα ἐλάμβανον ἤτοι ῥάβδον φοινικίνην. εἰ δὲ ἐπὶ φοίνικι. τὰ μὲν οὖν. v. 37. P. ἵππον. v. 39. βαλβίς.) notum prouerbium : ἀπὸ βαλβίδος. à carcere. v. 39. ὕσπληγξ.) Mss. ὕσπλιγξ. v. 41. P. ὅπου δὲ π.

Pag. 168. v. 13. A. πυλαυστικός. Nec idem ibi qui in editis, verborum ordo. vt alibi sæpe. v. 19. ὠμίαι.) sic Mss. & Hesych. ὠμίας, ὁ μεγάλους ὤμους ἔχων, ὁ εὐρύστερνος. pr. ed. ὠμοίαι. v. 20. Mss. συλλεγόμενοι. v. 27. π. Α'ερσομένει ἐν Διονύσου ἀσκ.) sic & A. sed P. π. Α'ερσομένη ἐν ἀσκητοῖς. Athen. lib. 14. fol. 650. Α'ερσομένης ἐν Διονύσου. adi & Casaub. animadu. fol. 685. v. 29. P. παγκρατής. similiterq; v. 30. & 36. v. 32. Mss. post ἀποπν. iterum infereiunt πὺξ παίειν, quod iam affuit v. 24.

Pag. 169. v. 1. P. εἴδη. tum ambo Mss. αὐτοῦ. v. 5. Mss. περὶ τῶν. v. 6. πηδᾶν ὑπὲρ τ.) prou. *vltra septa transilire.* v. 8. P. τοῦτο. v. 9. Mss. ῥίψαι. v. 10. ἀποτριάξαι. Hesychio autem id τρεῖς πληγὰς δοῦναι. v. 23. Mss. Ξενοφ. γὰρ ἐπινικίου. Aristoph. in Ran. v. 393. νικήσαντα ταινιοῦσθαι. Schol. ταιν. στεφανοῦσθ. ταινία γὰρ ῥάμμα τοῦ στεφάνου. Virgil. Æn. 5. 268.

Iamq́ adeo donati omnes, opibusq́ superbi,
Puniceis ibant euinctis tempora tæniis.

v. 38. P. καὶ ἀργυρ. v. 39. Mss. ὀνομ. ὀνομάτων. vide an ἀγωνιστικῶν ὀνομάτων, aut ὀνομαστῶν ἀγώνων potius scribendum.

Pag. 170. v. 17. Mss φύλακον. Suid. φύλακος, ἡ ἀποθήκη. Aristoph. Pluto, ὡς ἄλφιτ' οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ. vid. eiusd. Schol. fol. 36. & 494. v. 19. Mss. οὕτω δὲ καλοῦνται. v. 28. Mss. αὐτὸ δὲ ἀγ. sed P. Faber videtur malle λύτω δ' ὁ ἀγὼν &c. libro tertio Agon. cap. 29. fin. Nonnus libr. 20. Dionys. incipiens λῆγε δ' ἀγών.

AD LIBRVM IV.

PAG. 171. Præfatio in A. post Catalogum extat. Vtrobiq; autem sic habet inscriptio: Κομμόδῳ Καίσαρι Ἰούλιος Πολυδ. χαίρειν. v. 11. A. προστεξευρήσειεν P. προσεξευρήσειν. v. 18. P. ἐπέλθοι. v. 20. P. ἔλαθε. v. 28. Mss. ἄξιον ἐστί.

Pag. 172. A. addit: περὶ φοιτητῶν αὐτοῦ. Item: ψόγος σοφιστοῦ. v. 20. A. add. ὄργανα τὰ συντεινόμενα, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν εἴδη ὀργάνων ἑκατέρωθεν. v. 36. A. annectit: περὶ προσώπων τραγικῶν καὶ σατυρικῶν καὶ κωμικῶν.

P. 173. v. 26. ἐπιστημ.) Iliad. η, 317. ϳ. 261, 7. v. 38. P. τὸ δέ. Tum vtrobique plurima omissa.

Pag. 174. v. 2. ψεύδει. v. 33. ἀνανδρία.) vid. supr. 165, 4. not.

P. g. 175. vers. 40. Mss. τὸ δὲ σοφιστεύειν οὐκ ἐδόκιμον. χρηστέον δ' αὐτ' αὐτοῦ τὸ παιδεύειν.

Pag. 176. v. 8. P. περὶ ἱερῶν τεχνῶν. v. 9. Mss. γραμματιστοῦ. vt & lin. 14. quod vocabulum mox v. 25. ex Herodoto citatur. v. 13. P. ἀποσομίζειν. v. 19. πίνακι πυκτῷ.) Iliad. ζ, 168. vid. ϳ. 470, 15. v. 24. γραμματίδα π.) melius γραμματεῖον. inquit Casaub. anim. in Athen. lib. 7. cap. 6. citans eandem scripturam è lib. 7. ϳ. p. 371, 10. vbi nunc insertum quod clare ibi in Ms. quoq;. Sed notanda (rursum Casaub. ib.) eiusdem Pollucis verba lib. 7. cap. 23. ἐν ἢ τῷ τοῦ πλ. Α'π. Γραμματοποιοῦ &c. Cæterum pro γράμμα è libr. 7. etiam δρᾶμα legi potest. Ibid. Η'ρόδοτος.) lib. 2. fol. 62. habet autem & alibi, vt monstrat Æm. Portus in Lexico Ionico. v. 27. ἠγραμμάτους.) H. Steph. ἠγράμματος scriba, apud Aristoph. si v. l. credimus. Pollux hîc nominat Thesmophoriazusas: procul dubio, si ista scriptura mendo caret, aliam fab. ab ea

ab ea quæ isthoc nomine extat. Nam laudantur Aristophanis priores & posteriores θεσμοφοριάζουσαι. vid. Casaub. in Ath. lib. 1. c. 23. v. 31. τὸ παιδαγώγιον.) non habeo dicere an alibi etiam ita scriptum. Omnino vsitatum παιδαγωγεῖον· nec aliter Ϳ. 182, 11. tametsi 427, 10. παιδαγωγία extet. Vtrobique a. scriptum διδασκαλεῖα. Et Hesych. φωλεὸν, διδασκαλεῖον, ἢ οὗ τὰ θηρία &c. διδασκάλιον vero nō tam locus est vbi docetur, quam docendi merces, quomodo accentus collocandus Ϳ. 317, 22. vbi διδασκαλία, quod doctrinam, disciplinamque notat. A φωλεὸν dicuntur ἀποφώλιοι οἱ ἀπαίδευτοι. Suid.

Pag. 177. v. 1. εὗρες.) pr. ed. εὗρ. itidemque v. 20. & 35. v 30. παιδαλέοντ@.

Pag. 179. v. 7. συνθήκας ποιήσασθαι.) hac phrasi exp. autor br. schol. Homericum συνώμεθα Iliad. ν, 381. pro quo Eust. συνθώμεθα. f. 922. v. 6. v. 23. P. παρέχεσθαι. v. 32. γνώρισμα.) interpreti placuit γνωρισμός.

Pag. 180. v. 6. ῥήτωρ καὶ δημαγωγός.) Δημαγωγὸν non male ab Erasmo *Oratorem* versum vt aliunde, sic etiam ex hoc loco probat Petr. Nann. miscell. 8, 1. vid & Iac. Nicol. Loensis Epiphill. 9, 15. v. 24. P. bis habet δωροδόκος· iadeque: καὶ ὁ διδοὺς καὶ ὁ λαμβάνων. δέδεκ. Synonyma istis sunt: δωροδέκτης Iobi 15, 34. δωρολήπτης Prouerb. 15, 28. δωροφάγος Polyb. & Hesiod. quæ collegit Cl. Hœschelius notis in Sirac. pag. 409. v. 30 P. τοῖς καθεστηκόσι. Phrasi autē ἀρέσκεσθαι τοῖς καθεστηκόσι, similes sunt hæ: ἐμμένειν τοῖς καθεστηκόσι, vel στέργειν τοῖς καθεστηκόσι, καὶ ἀγαπᾶν καὶ ἀρκεῖσθαι, καὶ ἐπὶ τοῖς καθεστηκόσιν ἀτρεμεῖν &c. Item στέργειν τὰ καθεστηκότα, τουτέστι τὰ παρόντα μὴ κινεῖν, μηδὲν νεωτερίζειν, μηδὲν καινοτομεῖν. &c. Bud. comm. Gr. l. col. 668.

Pag. 181. v. 15. βλάξ.) vid supr. 161, 22.

Pag. 182. v. 23. ἀρύσασθαι) f. ἄρνυσθαι, vnde μισθαρνεῖν. Leont. in Porphyr. Anthol. 5. Μοῦνος δὴ νίκης γέρας ἄρνυσαι. — Et Mnesalc. Anthol. 3, 5. Ἄρνυσαι δ' ἀρετᾶς αἶνον μέγαν. — v. 36. Mss. ὡς Ἰσοκράτης.

Pag. 183. v. 23. P. μισθοῦ. v. 36. P. præmittit: ψόγος διδασκάλων. & inde: Καχ.

Pag. 185. v. 8. καμμαλικόν. an καμματικόν? v. 11. ἐπιγαστρίοι.) vid. supr. 12, 4. not. Ibid. pro ἐπιμύλιος ᾠδή, quæ interpr. *carmen seculare*, l. ἐπιμύλιος ᾠδή. quomodo est Ϳ. 368, 39. Et Athen. lib. 4. fol. 618. ἱμαῖος ἡ ἐπιμύλιος καλουμένη, ἣν παρὰ τοὺς ἀλέτας ᾖδον. Consule etiam anim. Casaub. fol. 563. Mox pro ἱμαῖος vide an ἱμαῖος aut ἰάλεμος substitui possit. Nam ἵμερος quidem H. St. est cantilenæ cuiusdam nomen. ἱμαῖος autem nuspiam video. v. 15. Ἀδωνιασμοὺς.) vulgata lexica interpretantur canticum in Adonidem à Maryandenis agricolis cani solitum. Sed vox suspecta est H. St. Ibid. & v. 24. βῶριμος.) apud Athen. fol. 619. βῶρμος legitur. Hesychius autem duobus locis *Bormum* nominat, quomodo obseru. Casaub. anim. in Athen. f. 564. Sylb. quoq; id ad oram libri sui annotauit. Hesych. vid. & Luisin. par. 1. 24. vbi hinc locus Theocriti (Idyll. α.) & Virgilii (Ecl. 5.) declaratus. v. 17. λιτυέρσας.) vid. supr. 12, 7. Et prou. *Lityersam cantionem canis*. vbi Erasm. Pollucem nouare ait, Lityersam foris cædere solitum, quos metendo vicisset: sed cum aliquando incidisset in messorem se robustiorem ab eo trucidatum fuisse. &c. cum ea de re Suidas ad hunc modum: ἦν δὲ καὶ μίδου νόθος υἱὸς ὁ Λιτυέρσης, κελαινῶν ἐν κελαιναῖς. καὶ τοὺς παριόντας ὑποδεχόμενος, ἠνάγκαζε μετ' αὐτοῦ θερίζειν. εἶτα ἀποκόπτων τὰς κεφαλὰς τὸ ἄλλο σῶμα συνείλει ἐν τοῖς δράγμασιν. &c. Similiter Schol. Theocr. ad v. 41. Idyl. 10. Sosibius quoque, cuius versibus medicinam lucemque affert Casaubon. lect. Theocr. capite duodecimo. Interpr. emendabis è verbis Erasmi, cui nescio an ἀμητὸς, quod priore loco messem notat, posteriore messor sit, an vero βιαιότ. ἀμητῆρι placuerit. v. 26. Mss. ἐπῳδή. v. 29. ἰώεργις.) siue αἰώεργις, vt est Ϳ. 264, 18. pr. ed. ἀεργις. Sed emend. è Leop. libro sexto, cap. 14. vbi plura de isthac voce. probante id Casaub. quoque in Athen. lib. 14. c. 3. v. 33. Ἐγὼ) Casaub. ita recitat: ἐγὼ δὲ ναὶ δὴ περιτίλω τὸ ᾠδικόν. Nicophontis autem sic: ἀλλ' ἴθι παραπέλησον σὺ νῦν πλησμόνια.

Pag. 186. v. 15. ἀνέμασι. v. 19. ἀρρύθμως. ἀρρυθμία. ἀρρυθμεῖν, vt p. seq. v. 20. v. 22. Mss. ἐπιψ. ἐστατά, ἐγχ. v. 24. A. ὑποπ. ἐμφ. v. 30. l. βαρύμιτον, quam lectionem saniorem iudicat Hadr. Iunius, quam quæ in Athenæo libr. 4 βάρωμον & in 14. βάρμος &c. vid. prou. *quid barbiton Crocoto loquitur*. Sed & animadu. Casaub. in Ath. fol. 199. Æoles etiam βάρμιτον dixerunt, Etymolog. 188. v. 36. ἐπιγόνειον.) P. ἐπιγόνιον. A. ἐπιγόνειον.

Pag. 187. v. 1. Mss. εὕρεμα etiam deinceps. v. 2. πάνδουρα.) Dicitur πάνδουρα, vel πάνδωρα, vel πάνδορος, aut πανδουρίς, de quorundam sententia quasi πανδηρίς. tametsi Pollux barbarum nomen esse innuit. Estque inde *panduri zare* apud Ælium Lampr. in quem vid. not. Casaubon pag. 346. v. 10. Henric. Stephanus l. πλινθίον τετραπηχυαῖον, ἔχον διειλκ. πηνία. vers. 12. μαγάδιν.) sic ambo Mss. sed Lexic. Basil. vitiose inquit sic scribi. Henric. Stephan. non dubitat reponere μάγαδιν, quod & Sylb. ad oram sui libri apposuit. nec aliter apud Athen. libro decimoquarto, fol. 637. ex Teleste. v. 14. Mss. καὶ δὲ θ. v. 16. Παραμένων.) pr. edit. παραμένων & interpr. *oportet adesse, expe-*

stans eum tibicina, aut naulium aliquod. Reposui autem Sylb. monitu lectionem veram ex Athen. cum expos. Dalechamp. lib. 4. fol. 175. seruato tamen ναύλαν pro quo ibi νάβλαν, quod videam nec illud reprehendi: fortè hinc orta varietate quia in veteribus Ms. pro β reperitur u, ad similitudinem u Latinæ linguæ: quod Cl. Hoeschelius me alicubi de λάβραξ monebat. v. 18. πῆλυξ.) Hesych. πῆλιξ. sed apud Hom. non aliter quàm πῆληξ reperitur. Loca monstrat index meus in eum. v. 19. λόφος. v. 25. Mss. κόλλοπες. Eustath. κόλλοψ, ὁ παρὰ τοῖς ὕστερον κόλλαβος, δι' οὗ τείνονται αἱ χορδαί. ad v. 405. Odys. φ. vbi: — ἐτάνυσσε νέῳ ἐπὶ κόλλοπι χορδήν. vide Leop. 19, 16. v. 33. βαρβιτίζειν.) H. St. & Sylb. pr. ed. βαρβατίζειν. v. 34. κρεγμός. v. 36. A. πεντάχορδα ἄσματα, omisso seq. πεντάχ. P. contra hoc habet, omisso illo. v. 40. pr. ed. ἄρυθμ. sed Mss. ἄρρυθμ. v. 41. Mss. Κελῖας δὲ τοὺς πρὸς κιθ. ᾠδ. πρ. ὠνόμασε.

Pag. 188. v. 2. φώναρον.) Clearchus apud Athen. libr. 14. fol. 623. τὸ φωνάριον ἡμῶν περίσπαρον γίνεται. Casaub. leg. περίαυγον aut περιαυγὲς vox clara, vt dicatur ita, sicut φωνὴ λαμπρὰ & μέλαινα. anim. in. Ath. fol. 565. v. 3. ἀσματοκάμ.) vid. Aristoph. Nub. cum Scholiast. fol. 79. v. 5. ᾆσμα.) ἀσμὸς magis ad regularem formationem quadrat. H. St. v. 18. σιφ. καὶ χιάζ.) Hesych. χιάζειν, σιφνιάζειν. vid. & Suid. apud quem pro Philoxeno Theoxenides. v. 20. A. φιλοξενίδες. P. φιλοξενίας. deinde P. ὑπερβολίας. sed A. vt editum.

Pag. 189. v. 2. ἐμφυσᾶν.) omisit φυσᾶν, quo hîc vsus Laertius, & ἀνα φυσᾶν, quo vtitur Athenæus &c. Leopard. emend. 9, 21. & 12, 9. v. 15. A. διὰ τὸ στόμα. v. 32. φορβεία.) Schol. Aristoph. fol. 331. φορβειαί εἰσι τὰ δέρματα τὰ περὶ τὸ στόμα τῶν αὐλητῶν προσδεσμευόμενα, ὅπως αὐ σύμμετρον τὸ πνεῦμα πεμπόμενον, ἡδεῖαν τὴν φωνὴν τοῦ αὐλοῦ ποιήσῃ. Mss. habent φόρβια. quæ scriptura est & apud Suidam. indeque ἐμπεφορβιωμένος apud Aristoph. Auib. 864. quod fortè reponendum mox v. 33. Non autem quod illic Schol. ex Herodiani quodam libro annotat: τὸ φορβειὰ διὰ τῆς ει διφθόγγου γράφεται καὶ ὀξυτόνως.

Pag. 190. v. 30. P. ἀφαιρεθ. v. 34. ἐν Θαμύρᾳ) Athen. libr. 1. fol. 20. [Σοφοκλῆς] τὸν Θάμυριν διδάσκων &c. Idem tamen alibi Σοφ. ἐν Θαμύρᾳ, vt libr. 4. fol. 175. 183. 637. In vita Sophoclis legitur: ἐν μόνῳ τῷ Θαμύριδι. vid. Casaub. in Athen. fol. 306. v. 35. αὐλὸν θρηνητικόν.) vide Hieron. Mag. miscell. 1, 13. & Kirchman. de funeribus Rom. 1, 6.

Pag. 191. v. 1. γίγγρας.) vid. prou. *Caricæ Musa.* vbi Erasm. alibi γίγγλαν legi ostendit. v. 13. Mss. μεσόκηποι. Hesych. μεσοκήποι αὐλοί, ἐνδέστεροι τῶν τελείων, μέσοι. v. 24. P. μάχη. v. 27. Ald. & Flor. μαρσύας. Marsyas inuentor σύριγγος καὶ αὐλοῦ. Athen. lib. 5. fol. 184. v. 28. σακάδα νόμος) Plutarch. περὶ μουσικῆς fol. 437. fin. γέγονε δὲ καὶ Σακάδας Ἀργεῖος, ποιητὴς μελῶν τε καὶ ἐλεγείων μεμελοποιημένων. ὁ δ' αὐτὸς καὶ ποιητὴς ἀγαθὸς, καὶ τὰ Πύθια τρὶς νενικηκὼς ἀναγέγραπται. In pr. ed. ὁ δὲ σακαδονόμος, nihili verbum. Casaubon. in Athen. libr. 13. fol. 9. v. 30. Mss. ἱέραξ.

Pag. 192. v. 1. P. τῷ γαμηλίῳ δύο ἦσαν αὐλοί. v. 3. A. ὑποδηλοῦντες. v. 17. Mss. ὀργίοις. v. 30. νιγλάροι.) Schol. Arist. fol. 28. ὁ νίγλαρος τερετισμά ἐστι, καὶ μέλος μουσικὸν παρακελευστικόν. v. 36. μηνίαμβοι.) an ἡμιάμβοι nomen restituendum? nam quid μηνίαμβοι sint diuinare non possum. Casaub. in Athen. 1, 17. Cl. Rittershusio placet μημίαμβοί γε. v. 41. πυθικοῦ νόμ.) vid. Luisin. parerg. 2, 11. vbi Ouidii locus hinc declaratus. v. 42. Mss. νόμοι π. citat hunc loc. Erasm. prou. *Io Paan.*

Pag. 193. v. 6. P. σαλπιγκτά. v. 16. Mss. ἐστίν. v. 18. A. ὄρθιον. v. 23. P. τὸ πολ. σάλπιγγος. v. 24. Mss. ἐφορμητικ. φ. ἐφ' οὗ. v. 29. P. αὐαζῶν. v. 31. P. θυσιῶν.

Pag. 194. v. 13. ἐπὶ τὰ καίδεκα.) Athenæus aliter: ἐνίκησε τὴν περίοδον δικάκις. lib. 10. f. 415. Festus: *In gymnicis certaminibus perihodon vicisse dicitur, qui Pythia, Isthmia, Nemea, Olympia vicit: à circuitu eorum spectaculorum.* Est igitur (sunt hæc iam Casaub. verba) περίοδον νικᾶν, orbem implere ludorum sacrorum: qui in Græcia erant quatuor. Notissimus versus est:

τέσσαρές εἰσιν ἀγῶνες ἀν' Ἑλλάδα, τέσσαρες ἱροί.

vide cætera in anim. fol. 446. v. 16. λεοντῆν.) Athen. κοιμᾶσθαι δὲ ἔθος εἶχεν ἐπὶ λεοντῆς μόνης. & paulo ante: πίνειν δὲ χόας δύο. vnde & mox v. 18. δύο ἔπινε factum, pro δὲ ἔπινε quod in pr. ed. v. 21. πολιορκητής.) *poliorcetes ob animi pertinaciam dictus Demetrius.* Vitruu. lib. 10. c. 22. v. 24. αἰγανά.) Casaub. αἰγανά, inquit, appellat τὰ αἴγεια κέρατα. & fortasse αἴγεια scripserat. v. 31. περὶ κήρυκος.) de *Cerycis* significatione multifaria vid. Hadrian. Iun. animaduersor. 5, 20. v. 34. περιήγγειλε. P. περιήγγειλε. & mox ἐπήγγειλε.

Pag. 195. v. 8. conuenientius metro ὀλυμπιάδ'. Suid. ὀλυμπιὰς, πενταετηρικὸς ἀγών. v. 13. Mss. κηρύκια. & mox ἐπικηρύκια. v. 25. σταθμητόν.) leg. ἀλλ' οὐδ' ἐν Θεοπόμπῳ σταθμὴ τῶν εἰς ἑρμηνείας κρίσιν, vt mon. Casaubon. ad Theophr. charact. pag. 128. vbi docuerat quid λευκὴ στάθμη.

Pag. 196. v. 8. A. συρρ. ἔνοπλος ὄρχησις. P. ἐνόπλιος ὄρχησις. v. 37. Is. Casaub. Saltationis

tationis olim multi modi schematis & nominibus discreti. Exempla aliquot referuntur ab Athenæo (libr. 14. fol. 630.) & Iulio Polluce. Sed multas appellationes ab vtroque esse prætermissas, non est dubium. vide quæ seq. anim. in Ath. fol. 569. Item Erasm. prou. *Pyrrhichen oculis præ se ferens.* Rhodigin. libr. 5. cap. 4. Buling. de theatro lib. 1. c. 43. Petr. Fabr. Agon. 1, 12. Hieron. Mercurial. art. Gymn. 2, 3. alios. v. 38. ὀρχήσεων. v. 39. P. κωμικὴ. Aug. vt ed.

Pag. 197. v. 15. βακτηριασμός.) Athen. μακτρισμός. vid. Casaub. loco paulo ante indicato. v. 20. Mss. τοῖχον. v. 27. Mss. θερμαυστρ. v. 30. βίβασις.) ex hoc loco illustrat Bapt. Egnatius versum Iuuen. 173. Sat. 11.

Qui Lacedæmonium pedemate (al. *pytismate*, al. *pytilismate*) *lubricat orbem.*

vid. Thes. Crit. Gruteriani t. 1. p. 341. v. 34. Mss. ψαύειαζ. v. 37. Mss. βιβάνπ. Ibid. τὰς δὲ πινακίδας.) Leop. emend. 4, 2. v. 42. P. ἀγγελτικόν. v. 44. Mss. ἡμίμ.

Pag. 198. v. 1. P. καὶ τὸ ὄρν: v. 2. Henr. Stephan. ὑπ' σκπ. τῆς ὀρχήσεως ἀλ. Athen. libr. 9. fol. 391. [τοὺς σκῶπας] ὀρχήσεώς λόγος ἀλίσκεαζ. v. 4. Mss. διὰ μελίας. Bapti. Egn. nihil mutat loc. ind. v. 7. καρελαπίδες.) scr. καρυατίδες. Quid sint in Plutarcho Caryatides saltantes docet Iac. Nic. Loensis epiphil. 4, 13. v. 12. Mss. διαφανῆ περανλινίδια ἀμπ. citat Buleng. de Theat. lib. 1. c. 32. v. 19. P. χισμὸς ἔλ. v. 39. H. St. dubitat an forte scrib. χοροδέκτης, quod Suid. habet. Est a. & in Mss. λ. v. 41. λαυροστάτης.) forte διπεροστάτης. Sylb.

Pag. 199. v. 6. τριχορίαν.) Plutarch. in Vi. Lycurgi fol. 38. τριῶν χορῶν καὶ τὰς τρεῖς ἡλικίας συνισταμένων ἐν ταῖς ἑορταῖς, ὁ μὲν τῶν γερόντων ἀρχόμενος, ᾖδεν,

Ἄμμες ποτ' ἦμες ἄλκιμοι νεανίαι.
Ὁ δὲ τῶν ἀκμαζόντων ἀμειβόμενος ἔλεγεν,
Ἄμμες δέ γ' εἰμὲν, αἰ δὲ λῆς, πεῖραν λαβέ.
Ὁ δὲ τρίτος, ὁ τῶν παίδων,
Ἄμμες δέ γ' ἐσσόμεσθα πολλῷ κάῤῥονες.

vid. & comm. de laude sui fol. 297. vbi pueri adolescentibus priores sunt, & in horum verbis pro πεῖραν λάβε, est αὐγάσδεο. Quantum vero ad autorem Plutarchus non Tyrtæum vt Pollux, sed Lycurgum nominat. vid. Crag. de Rep. Laced. 1, 6. v. 15. ἐξόδιον.) cit. Hadr. Iun. prou. *procemium & exordium rei.* v. 16. P. ἐξόδιόν τι, ὁ οἱ ἐξ. v. 18. P. σίχοι. v. 20. Mss. εἰσήεσαν.

Pag. 200. v. 18. P. ἀναπνδεί. v. 19. περιωθείση.) v. 21. pro αὐτωθείσης Sylb. mauult αὐταθείσης, nimirum ab αὐτάδεμαι· quod si recte, an & hîc περιαθείση scribendum? & an forte ἐν κύκλῳ περιαθείση; Cæterum ἤδη παραβάσιν Scholiastæ Aristoph. ἀπλᾶ μὲν τέλεια, καὶ δὲ χίσιν πέσσαρα. vide cætera fol. 89. item περὶ θεωρίου Νεφελῶν, & Iul. Cæs. Buleng. libr. 2. de theatro cap. 12. v. 40. P. ἀναπτύξαι.

Pag. 201. v. 6. Mss. μορμολύκιον. cum ει etiam supr. 79, 39. & p. 497, 5. v. 18. ἀγχηνοὶ) Hesych. ἀγχηνόν. v. 21. ποικίλα. v. 35. P. ἀνδρείας. v. 39. ἰξάλω.) Casaub. lib. 1. de Satyr. poesi p. 138. pro ἰζώνη, inquit, quæ vox alibi, quod sciam, non extat, scribendum suspicor ἰξάλη, vel ἰσάλη, quæ vetustissima deprauatio est vocis ἰξαλῆ. ἴξαλος est hircus, ἰξαλῆ, vt αἰγῆ, pellis hircina, siue τελείας αἰγὸς, aiunt grammatici. Sed vulgo ἰσάλην dicebant, vt testatur Aristophanis Scholiastes. estq; hæc nominis istius deprauatio adeo antiqua, vt apud Hippocratem in libro περὶ ἀγμῶν vtramq; scripturam agnoscat Galenus. Si cui vulgata lectio Pollucis placet, autoritate illustrissimi atq; in omni genere eruditionis eminentissimi viri Iulii Cæsaris Scaligeri eam tueri poterit, qui ἰζώνην putat dictam παρὰ τὸ ἰζάνειν subsidere: quia sine rugis tota assidebat corpori atq; adhærescebat. Ibid. P. νεβρὶς, αἰγίς. v. 40. καὶ πτυχὴ παρδ.) Casaub. iterum: deest aliquid in istis. nos vertimus (*interdum & pardalinam textilem gerunt*) quasi desideraretur verbum ἐφόρουν, & Pantheræ pellem ὑφασμένην accepimus de pelle liciorum varietate distincta ad instar pantherinæ, opera textoris polymitarii. Quia enim veram non habebant, quod in Græcia illis temporibus difficile erat, arte pictam eius loco substituebant. Fortasse tamen scribēdum καί πυ καὶ παρδαλῆν ἠμφιεσμένοι, nempe εἰσάγονται. v. 41. θύρσιον.) sic ambo etiam Mss. Casaub. Bacchi scutum θύρσιον nominant veteres &c. Idem mox: Chlanis ἀνθινὴ non est vestis florida, à varietate solum colorum sic dicta: sed est vestis è floribus contexta: qui erat proprius Silenorum amictus: hos enim vetustas florum amantissimos finxit: ideoq; tribuere illis περιβόλαια ἐκ παντὸς ἄνθους, inquit Dionys. Halic. lib. 7. antiq. f. 477. v. 43. χορταῖος. Dionys. ib. μαλλωτοὶ χιτῶνες, οὓς ἔνιοι χορταίους καλοῦσι. Casaub. videntur primitus è fœno contexi soliti, id enim est χόρτος· postea facti è villosis pellibus. p. 141.

Pag. 202. v. 4. P. καμπύλον. φοινικῶν. v. 5. Mss. ἢ μελαμπόρφυρον φόρημα. v. 9. P. φαιῆ. v. 12. ἐγκόμβ.) è not. Sylb. pr. ed. ἐγκόβωμα. v. 15. pr. ed. ταύτης. & ante Basil. ἱερῶν. v. 16. Mss. μασροποί. v. 17. ταινίδιον πορφυροῦν.) cuiusmodi quondam & *Flaminicarum* capitis ornamentum. Fest. in *titulum*. vid. Hieron. Magii miscell. lib. 1. cap. 14. v. 24. P. λαγωβόλον. v. 28. P. καὶ ὅσα περὶ αὐτ. v. 29. περόπην δὲ ξύλον.) vid. Casaub. in Charact. Theophr. p. 162.

Pag. 203. v. 12. P. μέρη δέ τι. De iisdem Bu-

leng. lib. 1. cap. 17. v. 18. ἀλιδὖς.) ita ambo Mss. sed Buleng. ibidem: Græci artifices in scena statuebant aram, quæ dicta est ἀγυιεὺς, stantem pro foribus &c. Hesych. ἀγυιεὺς, ὁ πρὸ τῆ θυρῶν ἑστὼς βωμὸς ἐν σχήματι κίονος. vid. Suid quoque & Schol. Aristoph. fol. 342. v. 43. περίακτοι.) Vitruu. lib. 5. cap. 7. *secundum ea spatia ad ornatus comparata (qua loca Graci περιάκτους dicunt ab eo, quod machina sunt in iis locis, versatiles trigonos habentes)* &c.

Pag. 204. v. 10. P. εἰσελθ. δὲ εἰπεῖν καλῶ. v. 12. κλιμακτῆρες.) sic J. quoque 352, 2. quæ scriptura si non mendosa, similiter facias licet & 498, 26. vbi κ tandem interpositum; quod cum Sylb. ita sibi probari manu sua testatum reliquerit: tum vero haud aliter habeant Hesych. & Phauorin. Quin & A. Ms. clare hic ita habet, similiterq; LXX. interpr. in Ezechiel. quinquies expresserunt: nimirum c. 40. v. 23, 27, 32 & 35. & c. 43, 17. v. 13. Mss. τῆ ἐπὶ τέγει. v. 14. P. ἔγκλημα. quasi velit ἐγκύκλημα, quomodo v. 20. præter ipsum habet etiam A. nec aliter editi v. 25. cumq; ita apud Eustath. quoq; habeatur, H. St. ea scriptura verior videtur. Eustathii locus est Iliad. f. 964, 9. τὸ ἐγκύκλημα ὃ καὶ ἐγκύκληθρον λέγεται μηχάνημα ἦν ὑψηλὸν ὑφ' οὗ ἐδείκνυτο τὰ ἐν τῇ σκηνῇ, ἢ σκηνῇ. v. 15. & 37. πόρπας. cum acuto. v. 29. Περσίας.) pr. ed Περσῆς. v. 46. P. βροντ. καθίσκοιν ἥλς ὑπὸ τ. σ. ο. ἐφ' οὗ ἀσκ. v. 47. ἀσκοὶ ψ.

Pag. 205. v. 2. P. ἐπεὶ δὲ ἀπὸ τ. v. 4. ἐν ψυχοστασίᾳ.) interpres omisit hanc vocem. Testatur autem Plutarchus de aud. poetis fol. 10. inscriptam isto nomine ab Æschylo comœdiã, ex eo quod Homerus Ioui tribuisset stateram, qua fata hominum trutinaret. vid. Iliad. χ, 208. Item θ, 69. & τ, 223. v. 5. P. μηχανή ἐστιν ἐν μετεωροφερομένη. v. 10. Mss. τὰ κατ. v. 11. P. ἔχοντα. v. 20. χαρώνιοι κλ.) sic tam Mss. quam editi libri. Sed Io. Brod. miscell. 4, 8. & Iac. Nicol. Loensis epiphill. 3, 5. legunt χαρώνειοι. J. 401, 9. χαρωνεῖον dicitur ostium illud nomophylacii, per quod nocentes ad mortis pœnam ducerentur.

Pag. 206. v. 4. Mss. ἔλος, πέταλος, ἀπ. & sic ordine etiam deinceps explicantur. v. 16. A. ἐπίκημος. v. 40. & 207, 5. διφθερίνης. Sylb. cum pr. ed. διφθερίτης. v. 42. p. seq. v. 13. κύειμος παρθένος. v. 48. P. ὑποφαίνον.

Pag. 207. v. 14. vid. notas 210, 5. v. 27. Εὐίππη.) Mss. Ἵππη. Perottus: præmissis quibusdam de Pegaso: alii inquit Hippen Chironis centauri filiam, Theam antea appellatam: quæ cum in monte Pelio sese venãdo exerceret, grauida facta & ob patris indignationem timens deorum miseratione in equam conuersa est, & in cælum translata &c. in Cornucop. 512. v. 40. σατυρικὰ δὲ πρ.) lege Casaubon. de Satyr. poesi p. 135. & seqq. v. 41. P. σύζυγοι. A. vt ed.

Pag. 208. v. 12. Mss. ἡμερώτερος. v. 19. Mss. ἔχει.

Pag. 209. v. 3. Mss. σκιατρυφ. & mox: ὑποδηλῶν. v. 7. P. χρόαν. v. 19. P. κατίαχ. v. 19. κάτω τριχίας. & κάτω πετριχ.) ex emend. H. St. cum pr. ed. κατατριχίας & κάτω τέτριχ. v. 29. πυῤῥόθριξ.) Sylb. pr. edit. πυρόθριξ. v. 33. A. ὁ δὲ μέσος θεράπων καὶ τέττιξ φαλακρὸς, μέλας, διάστροφος. v. 41. & 46. P. οἰκετικόν. v. 45. Mss. ἐν δυσπρκίᾳ. v. 47. & 210; 2, 5, 15. λεκτική.) ita & Mss. sed fallor, an Sylb. magis placuit ληκτική? Sic enim ad postremum locum annotauit, quod sequatur πεπαυμένην τ.

Pag. 210. v. 5. παραψηφιστικόν.) infra v. 28. est παραψηφισὸν, quod vocabulum (inquit H. St.) suspectum videri queat. P. hoc loco & A. infra habent παρόψησον. idem A. v. seq. & v. 9. vna cũ ipso P. quoq; περιέψησμ. Pag. a. 207, 14. pro κατεψηγμ. in vtroq; est κατεψημ. itaq; excusum J. 214, 28. licet alia in causa. Si thema primitiuum ψήχω vel ψάω, facile erit iudicare, quę vera script. & vid. an huc faciat, quod Suid. καταψήσας, τῇ χειρὶ ὁμαλίσας. & Herod. lib. 6. f. 402. καταψῶσαι τὸ παιδίου κεφαλὴν. Suidas etiam alia exempla recitat. v. 46. ἀφόρητα. πλην.

Pag. 211. v. 2. περιφόρητα. v. 19 Ὅμηρος.) Odys. δ, 400. Iliad. θ, 68. v. 30. Mss. τὰ δὲ κατεψυγμένα. v. 42. Mss. γαμικῶν.

Pag. 212. v. 9. εἰκοσαεδρίς.) apud Plutarch. de plac. phil. lib. 2. cap. 6. εἰκοσάεδρος exp. *vicenorum sessuum.* quod vide an hîc locum habere possit. v. 14. δικάποδος.) H. St. pro δικάπους fortasse afferri ait. v. 15. ἡδίποδία.) an ἡμιπόδια scribendum? Theoph. hist. Pl. lib. 2. ὑποκατωτέρω τριῶν ἡμιποδίων. v. 29. P. περιοσόυ. v. 30. περισσάκις. α. κ. Inde Mss. τρίγωνος. πεντάγωνος κύκλος ἐπίτριτος [καὶ τὰ τοιαῦτα.] ἐν δὲ (δ') ἀριθμῷ διαιρεθμεῖν, καθαιρεθμεῖν, παραιρεθμεῖν, ἀριθμητικός. Ε'ξῆς δὲ [P. δ'] ὥσπερ πλεοναχόθεν οὕτω καὶ πλειστάχόθεν. μυριάκις. μυρίανδρος, μυριοφάγος (ὡς) Θουκυδίδης. quæ inclusa variant aut non extant in P.

Pag. 213. v. 15. μυριοφόρος. vt modo è Mss. allatum. Thucyd. lib. 7. f. 505. παραγαγόντες ναῦν μυριοφόρον. i. μεγάλην, δυναμένην δέξασθαι μυρίον φόρτον. Schol. vid. insuper comment. Fr. Porti, vbi & μυριάμφορον ῥῆμα ex Aristoph. fol. 452. v. 17. διδραχμιοτηλ.) Stewechius ad lib. 2. Vegetii p. 81. *armatura*, inquit, *duplares*, vel *duplices* Vegetio; *duplicarii* Liuio lib. 11. & Varroni, & in lapidibus *duplarii* dicũtur. his ob virtutem duplicia cibaria dabantur: δημοσιρίτης Arriano & veteri Grammatico: διδραχμοπλίτης

τῷ Polluci, qui duos denarios mererent, cum vnus esset stipendium militi diurnum. Sed apud Thuc. διαιρέτως legitur. libr. 3. fol. 182. τὴν Ποτίδαιαν δίδραχμοι ὁπλῖται ἐφρούρουν. vnde haud dubie mox etiam τελακοντάδραχμοι ... leg. v. 18. δραχμαῖοι.) δραχμιαῖος apud Platonem est in Cratyl. v. 28. P. μέτριον. v.38. A. Ξεν. κέκληκε.

Pag. 214. v. 5. διάδιξ.) Leop. legit ἄδδιξ ex Eust. Hesych. & Varino, qui consulantur. Hoc tamen obstare inquit, quod Pollux sex Chœnicum dicit esse, cum hi tãtum quatuor capacem faciant. μάρις.) pr. ed. h. loco μάρης. Sed ℈. 502, 21. itidem μάρις, similiterq; ibi Ms. A. perinde vt hîc Pal. (nam hîc in A. μάρυς scriptum) quomodo est & apud Arist. hist. an. 8. cap. 9. Ibidem autem v. 20. pr. ed. μαρίς oxyt. ad quod Sylb. aliquo modo accedere putat quod ap. Hesych est: μαρισὸν, ἐξ κοτύλας. Verum barytonως etiam apud Polyænum lib. 4. cap. 3. & quidẽ in tribus Mss. exempl. extare testatur. vid. notas ad dictũ Arist. locum. Cæterum μάρις valet decẽ choas Atticas Polyæno, aut, vt tradit Arist. sex cotylas. Io. Brod. miscel. 6. c. 30. v. 11. l. μέτρον. v. 14. κινησία, vt est ℈. 504, 6. vid. Casaub. in Athen. f. 357. v. 16. μέτρῳ ἐχε. κοφίνῳ.) cum propr. κόφ. sit ἀγγεῖον πλεκτὸν è vimine, vt ait H. St. qui seq. v. ita l. οἶνε κόφινος δυνάμενος τρεῖς χόας πυρῶν. alias nihil de hoc loco suppetit. v. 25. ἰσοχλῆ.) supr. 90. in fine. v. 43. ἐπὶ μ. Α'κε.) l. ἐν μὲν Α'κε. vt est ℈. 436, 16.

Pag. 215. v. 6. Ο'μηρ.) Iliad. θ, 69. & χ, 209. v. 10. P. σταθμός. v. 43. P. ἐπὶ τῶν. Sylb. ἐν μὲν Α'κ.

Pag. 216. v. 3. Mss. ἡμερείων. Sed ἱμέρα πόλις Σικελ. Stephan. v. 24. διατητής.) Etymol. διαιτητὴς fieri ait à διαιτήτης, sicut à ποιοίη) ποιητής. v. 31. ἰατρεῖα.) sic ℈. quoque 2. tam editi quam Mss. & Exod. 21, 19. πλὴν τῆς ἀργείας ἀποτίσει καὶ τὰ ἰατρεῖα. pr. ed. hîc ἰατρεία. v. 36. Mss. νόσον. νοσοτροφία. ἀῤῥώστημα. v. 41. τομή.) Sylburgius. in prior. edit. τὸ μὴ & Gualtherus *non scindere*.

Pag. 217. v. 12. Mss. παιόνια. v. 14. Mss. χάσαι φλέ. v. 16. σάρκα ἐπιχε.) alio sensu Iliad. δ, 139. Α'κρότατον δ' ἄρ ὀϊστὸς ἐπέγραψε χρόα φωτός. vid. & Odyss. χ, 280. v. 23. καταιονᾶν &c.) Ita factum pro καταντλᾶν, καὶ ἐάνησις & καταιόνησις, ex emend. Sylburgii. Apud Aretæum tamen (D. H.) reperitur καταιονεῖν, (vid. fol. 205. 210. 2. 6. & 241. alicubi & καταιωνεῖν. vt fol. 144. 145. 147. 154. & 169.) sed apud Plutarch. καταιόνησε & apud Dion. Chrysost. καταιονῶσι referri potest ad vtramq; coniugat. velut duplex apud Theodor. lectio serm. scil. 4. princ. fere: τῇ απογνώσει τὸ λόγου καταιονώμενον (al. καταιονούμενον) τῆς ἀπιστίας τὸ πάθος. Verum serm. 6. fol. 101. in sola secunda: καταιονῶσι τῇ απογνώσει, καὶ τὰ φάρμακα ἐπιπάττουσι. Item sermone 1. à princ. καταιονῶσι βίᾳ τὰς κεφαλὰς, καὶ πᾶσαν μηχανὴν ἐπινοοῦσιν. &c. v. 26. ἐν γήρᾳ.) vid. Casaub. in Athen. lib. 4. cap. 25. v. 28. παρ' ἰατρῷ.) interpr. παρ' ἰατροῦ expressit. v. 33. ψαλίς.) vid. supr. 76, 11. v. 36. Mss. μυλῶσαι μύλην, quomodo 492, 27. ed. quoque μύλη. Sed præcedit tamen μηλωτρὶς. & Hesych. μηλῶσαι τὸ τὴν μήλην καθεῖναί πε, &c. v. 38. Sylb. l. ἐμεῖ καταμηλῶν. καὶ γὰρ φλέγματος εἶ πλέως. Hesych. καταμηλοῦν dicuntur οἱ ἐν τῷ ἐμεῖν καθιέντες τι εἰς τὸ στόμα, in μηλῶσαι. v. 40. ἐν Γηρυτάδῃ. & mox ὀθόνιον. v. 41. σινδονίτην, vt est infra 342, 38. v. 43. σπλάπτειν. v. 44. μοτούς. barytonως tamen etiam Mss. & Pal. quidem μότα.

Pag. 218. v. 1. Mss. ἢ τὰ σρέμματα (P. σρατεύματα) κατιθύνουσι. v. 6. καταχάζειν.) supr. 217, 14. χάσαι τὴν φλέβα. σικύα.) infr. 492, 28. Ms. σικῦα. hîc pr. ed. συκία, male. H. St. v. 8. καναβλας.) legerim κάνατολας, si ἀναβλὴ caro per cucurbitulam impositam educta, quam ἀποχάζουσι secantes, aut scalpello pertundentes ad emittendum sanguinem. v. 11. τραυματία, vt est ℈. 467, 27. vbi idem hic locus paulo aliter: sed neutrubi satis perspicuus. Telegonus scripsit τραυματίαν ὀδυσσῆα, *vulneratum Vlyssem*, cit. Arist. de poet. cap. 14. v. 28. λήμη, λημᾶν, γλημᾶν.) ita passim. Sed an vspiam λήμμη, λημμᾶν, γλημμᾶν, vt in pr. editionibus? vid. Hesych. Suid. Etymol. Phauor. Camer. alios. v. 36. λύξ.) forte λύγξ *singultus*, qui & λυγμός, & mox λυττεῖν, vel potius λύζειν *singultire*. v. 38. ἐξεμεῖν.

Pag. 219. v. 7. ὑδερᾶν. vnde ὑδερίασις ipsum πάθος. Dicitur & ὑδεραίνειν. vid. œcon. Hipp. A. Foesii. v. 18. pr. ed. ἐπὶ ποδὸς κυλῶν ἤ, Δεῦρο ποδὸς κύκλον, ἀνακύκυλον, κύκλωσον. interpr. *de pede claudicante: adsis pede claudicans: inflexũ, intortum*. Et quî interpretaretur melius? Spero rectè emendatum ex Aristoph. quem vide cum Schol. fol. 420. Vt autem ibi est κυκλεῖν πόδας sic Soph. in Aiace v. 19. dicit βάσιν κυκλεῖν, quod Cam. *gressum torquere*. Eum ergo hic secutus sum, cum qui Aristoph. olim Latinum fecit, reddiderit: *quid huc pedem t. cl. in c. circundas:* quasi κυκλοῖς in Gr. esset. v. 24. κλεῖν κατ.) prior. edit. κλῆν. Sed κλεὶς iugulum est. τὴν κλεῖν κατεαγότα Philippum dicit ex Demosth. Gell. 2, 27. de eodem Plutarch. τῆς κλειδὸς αὐτοῦ κατεαγείσης ἐν πολέμῳ, καὶ τοῦ θεραπεύοντος ἰατροῦ πάντως τι καθ' ἡμέραν αἰτοῦντος. λάμβανε, ἔφη, ὅσα βούλει, τὴν γὰρ κλεῖν ἔχεις. apopht fol. 107. locus ex ambiguitate: nam κλεὶς cla

liem quoque designat. v. 35. ἰδωνήφαλα φ. Iliad. ε, 900. v. 42. Sylb. καλ. δ. τὸ ῥ. v. 45. δοθιῆ τέρμινθ@.) valde hoc suspectum H. Steph. cum δοθιῆνα diuersum esse tumorem à τερμίνθῳ constet ex his verbis Hippocr. in lib. περὶ χυμῶν & Epidem. l. 6. ὑπὸ φαγεδαίνῃ, ὑπὸ δοθιῆσιν, ὑπὸ τερμίνθοισιν ἁλίσκεται. vid. Gorrh. & œcon. Hipp. A. Foesii.

Pag. 220. v. 1. l. φύγεθλον. Celso libr. 5. cap. 18. *panus*, vel vt est cap. 28. *panis* dicitur. à magnitudine scil. figuræ. de interpr. alibi. vid. & Henischii comm. in Aretæum fol. 314. v. 8. σομφή.) pr. ed. κομφή. v. 12. an? περ. τριχῶν φθορᾶν ἀπροφάσισον; aut quomodo legendum? v. 18. ὄφις.) vid. Gorrh. & œcon. Hippocr. Foesii vbi è Gal. & Hippocr. ὀφίασις. v. 27. δυσίατ@, ἐστὶν ὅτε.) ita Sylb. dist. cum pr. ὕφαιμ@ δυσίατός ἐστιν, ὅτε. & interpr. *Si pungas, sanguinea insanabilis est, si perrubra.* v. 33. A. καὶ τοὺς ὄν. v. 34. A. κνώδη. v. 40. ψυδρακίοις περὶ) ἴσως· ψυδρακίοις ὅμοια περὶ τ. Sylb. vel ψυδρακίοις παραπλήσια, vt citat Henr. Steph. & A. Foesius in œcon. Hippocr. qui addit tamen: nisi melius ἐξανθήματα (nimirum pro αὐθήματα quod proximè antecedit) legatur. v. 42. θύμ@.) vid. Gorrh. vers. 46. ἐπὶ προσώπῳ. ἀκρ. comma, quod in Basil. editione, interpretem fefellit, cum Ald. & Flor. punctum habeant.

Pag. 221. v. 4. ἧλ@.) Dioscor. libr. 2. cap. 69. pr. ed. ἦλ. cum tenui. v. 12. κρίξ@.) H. St. mauult κρεξὸς, oxytonως vt Ionicum Doricumve sit pro κρεισσὸς, sicut δίξὸς pro δισσός. v. 13. παιδίων.) pr. ed. παιδίον, quod interpr. ceu adiectiuum acceperat. v. 14. ὄχεον.) supr. 110, 39. oxytonως. quomodo & ῑ. 212, 35. Ms. ὀχεὸν & ibid. 40. ὀχεῷ. v. 28. A. ἄρθ. καὶ σήματ. χάλ. v. 39. A. ἐπιγλωττίς.

Pag. 222. v. 7. A. ἡ στάφ. v. 11. H. Steph. mauult τήνεσμός. v. 17. A. σιαγόσι. v. 35. A. τὸν ὀχεὸν etiam v. 38. & 4. ὀχεῷ. v. 45. περιγραφή.) Ita & Mss. sed H. Steph. dubitat an nullum hîc mendum.

Pag. 223. v. 6. ἰσθμ.) è not. Sylb. pr. edit. ἴσθμ. vid. supr. 88, 1. ἰσθμὸς autem ad collum pertinet. v. 21. διαδιδοῦσι.) Sylb. ascr. διαδύουσι. v. 44. P. ἀμβλύνει.

AD LIBRVM V.

PRæfatio abest à Mss. Quæ autem in ea de Venatione, ad illa lege adagia sacra Ioach. Zehneri p. 8. Hieron. Mercurial. de arte gymn. lib. 3. cap. vlt. Franc. Patr. de regno lib. 3. Tit. 6. Ad illa vero quæ de eadem in capitibus libri huius prioribus continentur, consulendi alii etiam, quorum Catalogum Cl. Rittershusius suis in Oppianum prolegomenis inseruit: maximeque Xenophon. Catalogus studio abbreuiatus. Nam vix dimidia eius pars in A. in P. vero tantum prima aliquot capita extant.

Pag. 227. v. 32. Mss. τῶν ἐνεργούντων, τό v. 33. Mss. ὡς [ὥσπερ A.] καὶ τὸ ἰχ. v. 34. Mss. ῥινηλατεῖν.

Pag. 228. v. 9. ἀποκλίνουσι. vel ἀποκλινύουσι. Xenoph. de exp. Cyri fol. 387. ἀπεκλίνουσαν ὥσπερ ἐδώκαν. Hellen. lib. 5. fol. 560. διώκων καὶ ἀποκλίνους. f. 572. χαλεπὸν εἶναι τοιοῦτον ἄνδρα ἀποκλινύναι. itemq; alibi. v. 18. Mss. δυσχερῆ. v. 21. Mss. οὐ μόνον γὰρ τὸ ἐρ. ἀ. κ. τὸ θηρώμενον ἄγειν καλῶσιν. v. 27. εὔθηρ@ ἴδη.) vide Casaub. in Athen. lib. 4. c. 25. v. 30. Mss. εὔτροφα. tum scr. θηρία. v. 32. A. in marg. & P. περὶ Ἀρτέμιδ@. ἡ δ. mox ambo, κυνηγέτις, φίλ. v. 38. P. περὶ τόπων θηρίων.

Pag. 229. v. 9. P. περὶ ἐκγόνων θηρίων. Καλ. v. 10. ἀρκτύλοι.) H. Steph. notandum ait, quod Pollux ad hunc modum: cum alias ἀρκῆλοι scribatur. v. 12. Mss. ὡς τὰ τῶν κ. v. 14. εὔναια.) pr. ed. εὔναια. Verum ῑ. 272, 17. itidem cum circumfl. in pen. Ac notandum quod Sylb. obseruauit apud Xenoph. alicubi Flor. edit. habere εὔραια, vbi Ald. εὔναια. haud dubie ob similitudinem ρ & ν, è qua verisimile est hîc etiam εὔραια natum. Nam id mihi quidem αὐδύρετον adhuc: tametsi Gualtherus *inuentu facilia* interpretetur; εὔναια autẽ vid. ap. Xenoph. de ven. fol. 977. 979. & 980. v. 21. P. περὶ δερμάτων ζώων. καὶ τό. v. 38. ἰγνύαι. supr. 115, 14.

P. 230. v. 6. P. περὶ ἐργαλείων κυνηγέτου. τὰ δ π. vid. & ῑ. 490, 28. v. 19. ὀξεῖαι.) Hesych. & schol. br. in Hom. ὀξεία εἶδ@ δένδρου. sed vtrobiq; ad ὀξυόεντα, quod ἔγχει tribuitur Iliad. ε, 50. & alibi. Scribendum igitur potius ὀξύα, cum Eustathius diserte prine. Od. α, quosdam dicat νεκύαν scribere καὶ τὴν μύαν· quosdam vero νεκύαν καὶ τὴν ὀξύαν τὸ φυτὸν, ἀφ' ἧς καὶ βέλη κατὰ λύσαι ὀξυόεντα. v. 21. κρανείας.) Xenoph. f. 992. [προβόλια ἔχοντα] ῥάβδους κρανείας [γρ. κρανείνας] δορατοπαχεῖς. pr. ed. κρανίας & δυρατοπαγῆ. Opp. δυροπαγὲς ἔγχος. & de naui ἁλ. 1, 358. v. 41. συγχαλκεύμενος. v. 42. προσωθῶν αὐτ.) pr. ed. προωθ. αὐτ. Xenoph. 993. fin. ὁ δ' ὑπὸ τῆς ῥώμης προΐεσι, καὶ εἰ μὴ κωλύοιεν οἱ κινδυνεύοντες τῆς λόγχης, ἀφίκοιτ' ἂν διὰ τῆς ῥάβδου προσωθῶν αὐτὸν πρὸς τὸν τὸ προβόλιον ἔχοντα.

Pag. 231. v. 2. ἐναγκυλῶσι.) ab ἀγκυλέομαι. quod ex ἀγκύλη, pro quo mox v. 4. in pr. ed. ἀμύλη erat. vid. ῑ. 239, 1, 5. v. 26. πρηνῆ.) leg. πρανῆ, aut πρηνῆ. Nam Xenoph. πίπτῃ δὲ ἐπὶ στόμα &c. f. 993. v. 43. P. περὶ δικτύων καὶ τῶν κατ' αὐτά. Πᾶντ. v. 48. παλεῖ.) interp. ad παραλλαγὴν refert. sed H. St. ad Xenophontem, qui fol.

fol.984. τὰ δὲ δίκτυα, inquit, τιθέτω ἐν ἀπέδοις, ἐμβαλλέτω δὲ τὰ ἐνόδια εἰς τὰς ὁδούς. vbi suspectum est ἀπέδοις, si verum quod Pollux scribit. ascriptum autem in marg. ἐπιπέδοις.

Pag. 232. v.4 ἐννεακλίνους) sic apud Xenoph. fol.975. & j. v.35. hic pr. ed. ἐννέα κλίνους. v.7. P. τὸ μὲν γὰρ. v.13. P. ἀλ. τὸ εἶδος αὐτοῦ τετράγωνον, τὸ δὲ ἕτερον. multis præcedentium omissis. v.42. Mss. τὸ τῆς δρ. v.43. κορυφηστήρος.) al. κορυφις. H. St. Ibid. κυνοῦχος.) vide Casaub. ad Theophr. Character. p.299. v.44 μόσχειον.) ita Mss. & Xenoph. κυνοῦχος μόσχειος. pr. ed. μόσχιον. Ibid. P. ἐντίθεται.

Pag. 233. v.2. δικρόις.) j. 490,30. δικρα. ap. Xenoph. f.992. δικρά, & hic Pal. Ms. δικροῖς. In A. ob vetustatem accentus euanuit. v.9. δρκυστάσιον.) affertur & δρκυοστάσιον. apud Xenoph. f.984. δρκυοστασίαι exp. loca retibus tendendis. p.a. præc. ἐὰν ᾖ πλησίον τὸ δρκυστάσιον τῶν ζητησίμων. exp. si retia prope feras inquirendas tendantur. v. 10. ποδάγρεια.) Mss. ποδάγρα. vt ed. quoque 230,9. & 490,33. v.11. Mss. ἐστὶν. v.19. Mss. ἀπὸ δὲ τῆς στεφάνης στρέφ. v.42. τριμμοῖς, vt j. 241,17. Xenoph. de ven. fol.976. φαῦλαι δὲ αἱ ἐστὶ ἀπαλλαττόμεναι ἐκ τῶν τριμμῶν.

Pag. 234. v.18. γεννῶνται.) vide Oppian. κυν. α, 370. quæq; ad illum locum Cl. Rittershusius commentatus. v.20. μελοτικαί. j. v.39. μελοτίδες. Ælian. H. an. 3,2. θυμικώτατος κυνῶν μελοσσός. Suid. μελοτὸς κύων, ὁ ποιμενικὸς καὶ μέγας. v.27. τὰς λακαίνας.) κυνὸς λακαίνης ὥς τις εὔρινος βάσις. Soph. apud Suid. Sylb. v.28. P. γεννηθείσας. v.30. Mss. ἐνδεῖς. v.33. j. 236,41. Ἀκταίονι. Diod. Sic. lib.4. fol.281. Wechel. scribit Aristæum γῆμαι τὴν Κάδμου θυγατέρων Αὐτονόην, ἐξ ἧς φασὶν Ἀκταίονα γεννέσθαι, τὸν κατὰ τοὺς μύθους ὑπὸ τῶν ἰδίων κυνῶν διασπασθέντα. Ouid. Metam. 3,243.

—— oculis Actæona quærunt:

Et velut absentem certatim Actæona clamant.

Legitur tamen & cum ω. Paus. fol. 283. v.22. Ἀκταίωνος & Ἀκταίωνα item v.24. Ἀκταίωνι, similiterq; alibi etiam. Apollod. lib.3. p.140. ἀπολυμένου δὲ Ἀκταίωνος, οἱ κύνες ἐπιζητοῦντες τὸν δεσπότην, κατωρύοντο. Nonnus Dionys. lib. 5,469. Diana ad canes:

Δίζεαι Ἀκταίωνα, τὸν ἔνδοθι γαστρὸς ἀείρεις.
Δίζεαι Ἀκταίωνα, τὸν ἔχουσας.

Et paulo ante v.319. ipse ad patrem in somnis

—— ἀμφότερον γὰρ
Δέρκεαι Ἀκταίωνα, καὶ Ἀκταίωνα ἀκούεις.

v.37. ἱστορία κυνῶν.) eam erudite persequitur & Phil. Camerarius I.C. & philologus insignis tom.2. hor. succ. cap.93. & duobus sequentibus. Maxime autem prolixe Gesnerus in laboriosissimo illo de animalibus opere, lib.1. fol.160. & seqq. v.39. Mss. φησὶ. A. præmittit εἶναι. v.40. ἐκ χαλκοῦ μονησίου.) Rhodiginus interpr. are Monesio. lib 17. c.28. vbi pleraq; ex hoc capite. Mss. codd. habent Δημονησίου quod à Δημόνησος, quæ περὶ χαλκηδόνα νῆσος, vt tradit Steph. apud quem vide cætera. Leopardus, nescio, inquit, an legendum sit pro χαλκοῦ μονησίου, χαλκοῦ μοσσυνοίκου, quod laudatur ab Aristotele in admirandis, emend. 7,24.

Pag 235. v.3. Τελμησία ἀλώπηξ.) meminit eius & Steph. de vrb. & Pausan. Bœot. fol. 296. notatq; ad hunc Sylb. scribi posse τελμησσίων, gemino σσ. vt paulo ante [ap. Steph. quoq;] in primitiuo τελμησσὸς, præsertim cum ibidē non longe post legatur μυκαλησσίας, à μυκαλησσός. v.17. κρητικῶν) κύων κρῆσσα κούφη καὶ ἀλκική, καὶ ὀρειβασίαις σύντροφος. Ælian. de an. 3,2. Sylb. v.26. P. καὶ ἐπὶ τοὺς ἐπ. ?. ι. βοῦς Ιν. κατ. ἐν θέρους καιρῷ. v.27. P. περὶ κυνῶν ἐνδόξων. K. v.31. ἐνήλλατο, vt in Mss. ab ἐνάλλομαι. Plut. de Lysim. cane: ὃς νεκρῷ τε μόνος παρέμεινεν αὐτῷ, καὶ καιομένου τοῦ σώματος ἐνδραμὼν αὐτὸς ἑαυτὸν ἀπέρριψεν. Item de eo, quem à Pyrrho non rege illo, sed priuato homine educatum refert: ἀποθανόντος αὐτοῦ περὶ τὸ σῶμα διατρίβων καὶ περὶ τὸ κλινίδιον αἰωρούμενος ἐκφερομένου, τέλος εἰς τὴν πυρὰν στειλάμενος, ἀφῆκεν ἑαυτὸν καὶ συγκατέκαυσε. de compar. animal. fol.480. cum folio præcedente canum Hesiodi quoque meminisset, & alia de Pyrrhi Epirotæ cane memorasset. vide insuper Plin. 8,40. & Ælianum hist. Anim. lib 7. cap.30. 33. & 35. maximeq; Gesn. fol.257. v.34. ὁ δὲ. Tum P. καὶ ἔδ. & mox: νεκρὸν αὐτῇ τοῦ θυγατρί. v.36. Σείριος. v.41. λέγουσι δέ.) Philo de hist. anim. cap. 34. παντὸς κυνὸς μέγιστος &c.

Pag. 236. v.1. παρὰ τῷ ποιητῇ.) leg. παρὰ τοῦ Σωπείθους à Sopithe, vt monet Gesn. de quadr. fol. 481,48. è Strab. lib.15. f.481. vbi expresse ita, & Diod. Sic. lib.17. fol.561. W. vide eadem de re & Q. Curt. lib.9. cap.1. item Plin. 8,40. v.14. ἦν δὲ καὶ Ἀλκιβιάδῃ.) Plutarch. vit. fol. 141. ὄντος δὲ κυνὸς αὐτῷ &c. v.21. Κυνὸς σῆμα.) ap. Pomp. Melam lib.2. in descript. Thraciæ prope fin. & Sol. cap.15. coniunctim legitur κυνόσσημα, apud Plin. 4,11. & Rhodig. *Cynossema.* sed Eurip. Hec. 1273. Thuc. 8. f.628 Strab. 13. f.409. Suid. & alii forte, perinde vt hic extat κυνὸς σῆμα. Et plurimum, quod sciam, cum *Hecubæ* mentione, tametsi non absq; omni discrepātia. Quod autem in canem eam transformatā fingunt, id Reinecc. t.1. hist. Iuliæ fol. 182. cum Io. Tzetze ad linguæ & conuiciorum refert mordacitatem, qua veluti canis rabiosa sæuierit: sentientibus non aliter Plauto etiam Menæch. 5,1. & Cic. Tusc. 3. p.204. vid. insuper Ouid. Metam. 13. Fab.7. & Iuuen. Sat. 10,271. v.26. Ἄργῳ.) vid.

Odyſ. ρ, 291. & ſeqq. v.29. P. τὺς β. v.30. P. χαρύτιδ. v.31. Mss. παιονικὴ. v.33. A. ἀλλὰ κὴ μόνης. Etiam P. μόνης. v.41. Α᾽κτ(αίον).) vid. ſupr. 234, 33. not. Actæonis autem canum nomina longe plura Ouid. recitat Met. 3. fab. 5. Natal. Comes l. 6. cap. 24. omnino, inquit, canes quinquaginta Actæonis à nõnullis commemorantur. Xenoph. in genere de nominib. canum f. 987. τὰ δ᾽ ὀνόματ᾽ αὐταῖς τίθεσθαι (δεῖ) βραχέα ἵνα εὐανάκλητα ᾖ. v.43. λυκίδας.) apud Virg. Ecl. 7. *Lycidas* eſt paſtoris; ap. Hor. 1. Od. 4. pueri nomen. Inter canes autem Ouid. quendam & *Lyciſcam* vocat, quod canis nomen apud Virg. l. quoque Ecl. 3. —*multum latrante Lyciſca.*

Pag. 237. v.4. ἧς αὐ.) Sylb. l. ἢ σὺ ſeq. v. vide an placeat ἀγρῶσα. H. Steph. ſic reddidit.

Nempe aſtare feræ ſupra tua buſta tremiſcunt,
(Noui ego) venandi nobilis arte Lycas.
At quam tu fortis, ſcit Pelion, Oſſaq́; nouit,
Atq; Cithæronis gramine læta iuga.

vid. fr. Lyric. p. 120. v. 13. ἀπολύεσθον). ἴσ. πολύρριζον. Sylb. v. 42. Ξενοφῶν.) f. 987. τῶν δὲ μητέρων κὴ τὸ γάλα ἀγαθὸν, κὴ τὸ πνεῦμα, κὴ αἱ περιβολαὶ φίλαι. v.43. Mss. κὴ ὅτι μετὰ τῦτο ἐκ τῶν μητρῶν γάλακτος τὸ τῶν ἀλ.

Pag. 238. v.17. δύο μῆνας.) Ariſtoteli ἐξήκοντα κὴ μίαν, ἢ δύο, ἢ τρεῖς ἡμέρας τὸ μακρότατον &c. hiſt. anim. 5, 14. v. 33. νεοήμερα κυνῶν τρία.) Ariſtot. οἱ δὲ κύνες κάμνυσι νεοήμερα τελεῖν &c. hiſt. an. 8, 22. v.37. ὑπὸ λύπη κ. ἐχ.) vel ὑπὸ λύπη (aut λύσση) ἐχομ. κυν. Sylb. pr. edit. ὑπὸ λύπης ἐχ.

Pag. 239. v. 1. ἐνηγκυλημένῳ.) pr. ed. ἐνηγκυλ. & v. 5. ἀγκύλην. vide ſupr. 231. 2. emendandum autem ſic & ȷ. v. 22. ἐξηγκύληται. niſi malis ibi etiam ἐνηγκ. v. 7. ἱμὰς πλ.) A. ὁ δ᾽ ἱμὰς ὁ περὶ τὸν τράχηλον τῶν κυνῶν περιδέραιον ὀνομάζεται. P. ὁ δὲ περὶ τὸν τράχηλον ἱμὰς περιδ. ὀνομ. verſ. 21. περιδέραιον. vt ſupr. v. 9. v. 22. ἐξηγκύλωται.) vide paulo ante not. v. 41. εὔσπαργα.

Pag. 240. v. 18. Mss. ἀπὸ δὲ ψυχικῆς αὐτῶν ἀρετῆς θυμ. v. 36. P. συστάσ. v. 47. λαγὸνες. vt ſupr. v. 6.

Pag. 241. v. 41. P. περὶ λαγωῦ A. περὶ λαγωῦ, ἐλάφυ, συὸς, κὴ λοιπῶν τῶν θηρίων. v. 42. P. λαγωῶν. in A. potius λαγῶ.

Pag. 242. v. 1. P. poſt μελάγχειμα· Mss. ἐρεῖς δὲ τὸν λαγὼ κὴ δασύποδα, ἐκ τῆς τῶν ποδῶν δασύτητος. inde ſtatim: τῶν ἐλάφων &c. pagin. 244. v. 15. ſed & poſtea omiſſa multa, vt hactenus paſſim. v. 24. δασύποδα.) vtitur huius loci teſtimonio Iac. Nicol. Loenſis aduerſus Th. Gazam, qui δασύποδα *cuniculum* vertit, Epiphill. 3, 22. vbi & nonnulla de leporum generibus.

Pag. 243. v. 19. πτὼξ ὄνομ.) Iliad. χ, 310. ἁρπάζων ἢ ἄρν᾽ ἀμαλὴν, ἢ πτῶκα λαγωόν. Iliad. ρ. 676. πόδας ταχὺς πτὼξ, *pedes velox lepus.* Opp. 1, 165. δειμαλέος πτὼξ. vide Gilb. Cogn. prou. *timidior lepore.* v. 39. πτύω.) ſuſpecta ſcriptio H. St. cum alibi πτυία.

Pag. 244. v.7. καρπάθιος.) vid. Eraſm. prou. *Carpathius leporem.* meminit & Hadr. Iun. prou. *Carpathius teſtem.* v.18. ἀλὺς. v. 26. ὀγμώσας) an ἀγελάσας? v. 43. P. inſcr. περὶ συὸς. Εἰπ. v.46. πυῤῥ. etiam A. ſed P. πυρώδης.

Pag. 245. v. 4. Mss. τρ. ἐπὶ τὴν ὀργ. v 6. περιρρηγνύμενος.) ſic ambo Mss. pr. ed. περιρρηγνύμενος: vide an magis quadret περισρηγνύμενος. quo verbo vſus Baſil. Seleuc. orat. de Ioſepho: περὶ τὸ ὁ τῶν ἀδελφῶν πόλεμος περιερρήγνυτο. v. 17. ἡ δ᾽ ἄρκτ.) Mss. inſcr. περὶ ἄρκτυ. v. 18. τίκτει μὲν σάρκα.) Oppian. κυν. 3, 159.

Τίκτει δ᾽ ἡμιτέλεστα, κὴ ὁ μεμελισμένα τέκνα.
Σάρκα δ᾽ ἄσημον, ἄναρθρον, ἀείδελον ὠπῆσασθαι &c.

Philes hiſt. an. cap. 42.

Ἄσημον ἄρκτος ἀποτεκοῦσα κρέας
Σκφῶς διαρθροῖ, κὴ τυποῖ, κὴ φαιδρύνει,
Καὶ δημιουργεῖ πλαστικῶς τῦτο βρέφος
Λείαν τιθεῖσα δὲ μαλθακῆς γλώσσης πόνῳ,
Λασίοισι κὴ θάλψασα μηροῖς τὸν τόκον,
Ἐνῆκε θηλὴν μητρικὴν τῷ φιλτάτῳ.

Qui porro ea de re ſcripſerint, quidque iſti opinioni ſubſit erroris, indicat Cl. Rittershuſ. doctiſſimis ſuis in Opp. Commentariis. v. 21. ἀρκτεύεσθαι τὰς παρθ.) cauſam aperit Luiſin. parerg. 1, 25. v. 40. P. Mss. inſcr. περὶ παρδάλεως: Εἰπ. v. 41. Mss. σικτὸν. v. 44. Mss. inſcr. περὶ λέοντος. K. v. 47. P. κατεπελκόν.

Pag. 246. v. 15. Mss. ἐμβοάτω. v. 17. Mss. ἐποτρυνέτω. v. 27. P. περὶ φωνῆς κυνῶν. item v. 34. περὶ λύκων φωνῆς. & ſic deinceps. v. 33. βαΰζειν.) ſic Mss. [licet P. βαΐζειν.] Similiterq; annotat Sylburgius Euſtathium ex Theocrito citare, [quorum illum vide Odyſ. fol. 529. hunc Idyll. 6, 10. vbi βαΰσδει dorice, addente Scholiaſte: τὸ βαΰζειν ἐπὶ τῶν σκυλακίων λέγεται κυρίως ἐπὶ δὲ τῶν τελείων κυνῶν τὸ ὑλακτεῖν.] pr. edit. βλύζειν, itaque nonnulli ibi etiam hinc citatum reperias. σκυζᾶν. perperam pro σκύζειν. H. Steph. v. 39. φριμαγ. & v. ſeq. φριμάττ. vt eſt in A. & 5. 5; 17. & 17. item P. ſeq. 247, 3.

Pag. 247. v. 3. P. ἡ. αἱ, ἐν μ. v. 14. Mss. λυγξῶν, forte pro λυγκῶν vt lynces intelligantur: nam λύγξ, λυγγὸς *ſingultus.* v. 15. Mss. ὑλακεῖν. quanquam ſine ī. vſitatius ὑλακτεῖν ſic Opp. Κυν. 3, 281. & 4, 365. v. 17. τὰς δ᾽ ἀετὰς εἴποις ἂν κλάζειν. v. 22. πιππίζειν ἢ κακκαβίζειν.) Sylb. ex Athen. quem vid. libr. 9. fol. 390. itemque Ariſtot. hiſt. anim. 4, 9. pr. ed. πτίζειν. & κακκαβύζειν. v. 23. γρυζ. vt 247, 41.

v. 24.

v.24. κηλωὶς.) è Mss. & not. Sylb. pr. ed. κηλιὺς & mox κηλιῶν. v.27. ὑίζειν. v.30. Mss. Ἐρεῖς ἐστ' ἀνθρώπε, φωνή, φώνημα. v. 33. κεκραγμὸς) pro κραγμὸς, vt κεκράκτης ῆ. pro κράκτης. Sylb Plut. Symp.3. probl.6. τελωνικῶν ἐποφθεγμάτων καὶ κεκραγμῶν. Cæterum vide ad hoc de vocibus animal. caput Bapt. Pium annot. Gr. & Lat. cap. 20. & carmen Ouidii (si is autor) de Philomela. v.45. Ἀριστοφάνης) ἐν Κωκάλῳ, Hesych. qui ἰπνὸς oxyt. quomodo ῆ. etiam 493,2,9. licet alio significatu. Pag. autem 330,20. & 2..1,31. itidem baryt. sed & alibi promiscue legitur.

Pag. 248. v. 2. σκάτη.) inde P. βολεὼν, ὁ κόπρος τῶν βοῶν, καὶ τῶν ὑποζυγίων βάλλεται. οἷον τοὺς κοπρῶνας. λέγεται καὶ τόπος λιμὴν, ἔνθα δέδενται αἱ ἄγκυραι. Περὶ μίξ. v.3. πέλεθον.) vtitur eo vocabulo Aristoph. oxytonως Acharn. (fol. 306.) sed videri queat (inquit H. Stephan) legendum σπέλεθον, vt est apud eundem in Concion. fol. 498. Nec aliter ibi Schol. ex Acharn. citat. Item in Equ. f.227. βολίτοις, τοῖς σπελέθοις. βόλιτοι γὰρ οἱ σπέλεθοι τῶν βοῶν βόλιτος autem Attice dici, communiter βόλβιτος, in Acharn. monet fol. 301. tametsi in Ranis à seipso quasi dissentiens βόλιτος inquit κυρίως τὸ τῶν ὄνων ἀπόπατημα. v. 4. A. ὃ ῆ ἰπ. v. 9. μυσκέλεδρα.) al. μυσκέλεθρα. v. 12. Mss. τὸ ῆ μ. v. 29. P. A. δηλ. sed P. διελέχθην. v. 40. κηρίτλειν.) sic editi omnes & A. Ms. itemq; lexica quædam. sed P. κυρίτλην. Hesych. κυρίζειν ἢ κυρίτλην, κέρασι μάχεσθαι. Item: κυριαστή, κερατίζει, τύπτει μετὰ τῆς κεφαλῆς. Et rursum: κυρίτλειν, πλήττειν. vid. Suid. quoque & Etymol. qui Hesychio similimè.

Pag. 249. v.2. γυναικείων κόσμ.) de iisdem ῆ. quoque 348,15. v. 5. Mss. ἀφ' ὧν κοσμεῖσθαι &c. v.9. P. τὰ δ' ἐν κεφαλῇ κατὰ μέρος κοσμήμ. v. 11. Ἄμπυκα.) Iliad. χ. 469. ἰδὲ πλ.) pr. ed. ἠδὲ πλ. quod si admittas, prius scrib. κεκρύφαλόν τ. v. 12. ἀναδέσμην.) Eustath. Iliad. fol. 1386. ἀναδέσμη, σειρὰ, ἣν κύκλῳ περὶ τοὺς κροτάφους ἀνέδεσαν. v. 15. τῶν δ' αἱ μὲν.) Iliad. Σ, 597. καί ῥ' αἱ μὲν καλὰς στεφ. v. 17. Mss. ὥσπερ καὶ τὸ κάλυκας καὶ συλεῶνας παρὰ καλλιμ. v. 19. στρόφιον.) sic & 348,19. sed 341, 28. στροφίον paroxyt. H. Stephan. neutrum improbat. ὀπισθοσφενδόνην.) lege Eustath. ad v. 7. Dionysii Alexandrin. v.20. Mss. σφενδόνη [δὲ ὡς]ἐκαλεῖτο, καὶ ἀνάθημα καὶ κ.λ. v.21. ἔντρεπον, κλ.) A. similiter. P. ἔντροπον χρυσεῖον. ἰπ. vide vtrum malis ἔντριχον. v.25. scr. ἡ ῆ κάρα. mox κυδαρσία tàm editi quàm Mss. codd. cum ῆ. 339,14. & 495,39. κυρβασία, similiterq; alibi passim. vide Hesych. Suid. Etym. Schol. Aristoph. alios. ibi Mss. περσικά. v.27. σίγλας.) Camer. & H. St. vid. Hesych. v. 31. al. κορυμβίδες. v.32. ἔντροφον.) Camer. nescio quomodo factum ἀπὸ τῆς τροφῆς vel τροφῶ: nisi forte verũ est ἔνστροφον. v. 35. τρίγληνα ἕρματα) Il. ξ, 182. 183. Od. σ, 296. 297. v.38. Mss. ὑποδέραια. v.39. Mss. ἰσθμία. v.45. κάθημα.) fortasse reponendum κάθεμα. Hesych. κάθεμα ὁ κατὰ στήθους ὅρμος. H. St. μάνος ἢ μόνος.) H. St. reponi à quibusdam ait μάννος ἢ μάνος. quomodo hinc & Casaub. citat cap.13. lect. Theocr. pro stabilienda voce μαννοφόρως, pro quo aliqui ἀμνοφόρως (ἐπὶ νεβρῶν scil.) Idyll.11,41.

P.250. v.1. Mss. π. τοῖς καρποῖς. v.2. χλιδόνας) mox v. 5. χλιδῶνας. Ita Sirac. 21,23. ὡς χλιδὼν ἐπὶ βραχίονι δεξιῷ cum aliqui etiã χλιδὼν quod neq; ipsum (sunt hæc verba D. Hœschel. ib. in notis.) improbare possumus. Nam & Pollux inter γυναικεῖα κοσμήματα recenset ὄφεις (Clem. Alex. lib. 2. pæd. c. 22.) ψέλλια (Gen.24,47. Ezech. ψέλια per simplex λ. cap. 16, 11. in edit. R. vt ap. Philon. p.299.) χλιδόνας (ab animalium similitudine, vt Diodori S. libro XVIII. tom.2. f.611. Wech. χλώνας ad marg. legitur pro χλιδῶνας) καὶ βυβάλια (Cl. Alex. ex Nicostrato ibid. dimin. à Bubalo, Deut.14,5.) v.8. P. μὲν ὁ κωμῳδὸς διδάσκαλος. A. μὲν ὁ κωμῳδοδιδάσκαλος. v. 20. λῆρον ὀχθοιβοσέλεθρον.) Hesych. ληροί, τὰ περὶ τοῖς γυναικείοις χιτῶσι κεχρυσωμένα. Alibi: περιάπτειν τινὰ εἰώθασι περὶ τοὺς χιτῶνας, ἃ καλοῦσιν ὀχθοίβους. εἰσὶ ῆ τὰ λεγόμενα λώματα. Rursum alibi: ἐλλέβορος [βοτάνη ἣν ἐσθίουσιν οἱ ὄρτυγες, ἢ] κόσμος γυναικεῖος χρυσοῦς. Inde igitur an forte scribẽdum: ληρὸν siue ληροὺς, ὀχθοίβους, ἐλλέβορον. vt postrema hæc vox cũ præcedente confusa, posteaq; denuo repetita fuerit. sed dictum indictum esto, si ὀχθοιβοσέλεθρον vera vox. v.22. σαμάκια) Hesych. σαμακία, κοσμαρίου εἶδος. v.38. φύσεως προκρίνει τ.) Propertio id est:

Natura -- decus mercato perdere cultu,

Nec sinere in propriis membra nitere bonis.

Libr. 1. El. 2. Sed eodem iudice lib. 2. El. 18.

Vt natura dedit, sic omnis recta figura est.

Cui ὁμόψηφος Nazianz. adu. fucatas mul.

— κάλλος ἐμοὶ μοῦνον, ὃ δῶκε φύσις.

v.35. γεωμετρεῖ περὶ τὸ ἐπ.) vid. Hadr. Iun prou. *Geometriam exercet in superciliis*; vbi & de voce ἐπισκ. quæ iam tum supr. quoq; 84,30.

Pag. 251. v.13. μὴ ἀπαρνηθεὶς γῦνη.) noli mihi negare. i. recusare. H. Steph. prius ed. γῦνα. v.45. P. tantum: περὶ χωρίου ὑγιεινοῦ. Pag. a. seq. v. 14. περὶ χωρίου νοσώδους.

Pag. 252. v. 31. κρύσταλλος.) vid. supr. 85.31. not. v. 33. ἀλέα.) Ion. ἀλέη. Il. χ, 301. Od. ρ, 23.

P. 253. v. 16. Mss. ὁ ῆ φ. v. 30. μισητία.) alia significat ῆ. 318,25. v. 36. ὕποπτα.) an non & hoc ἐν ὑπερθέσει efferendum erat?

Pag. 254. v. 1. Mss. ὄνομα. nec nisi vnum subiicitur. v. 21. P. ἄψαυστος. v. 34. P. συνετός. v.36. ἀβέλτ.) Hesych. ἀβέλτερος, ὁ τὰ βέλτερα μὴ γινώσκων.

Pag. 255. v. 31. Mss. θάρσος, καὶ τὰ παραπλήσια, ἐκ τῶν εἰρημένων. Ἐρεῖς δ' οἴησις. p. seq. l. 7.

Pag. 256. v. 11. P. πλὴν τοῦ εἰκ. v. 15. Mss. περὶ ὀνείδους. v. 20. ἐπαισχίστως.) καὶ αἴσχιστως, vt in Epigr. Mnasalcæ Sicyonii, quod extat in append. Anthologias:

Ἃ δ' ἐγὼ ἁ τλάμων Ἀρετὰ παρὰ τῆδε κάθημαι
Ἡδονῇ, αἴσχιστως κειραμένη πλοκάμους·
θυμὸν ἄχει μεγάλῳ βεβολημένα, εἴπερ ἅπασιν
ἁ κακόφρων τέρψις κρεῖσσον ἐμοῦ κέκριται.

v. 28. P. καὶ ἐπ.

Pag. 257. v. 2. Mss. ἐρεῖς δὲ μόνον συνήθ. v. 4. εὐαγγέλια.) Isocr. Areop. p. 336. ἐπὶ τοιαύταις πράξεσιν εὐαγγέλια μὲν δὶς ἤδη τεθύκαμεν. loquitur & Xenophon ita ἑλλην. 1. fol. 447. v. 10. εὔχεσθαι τὰ ἀγαθά.) (ἐπαρᾶσθαι. καταρ.) Psalm. 108, 27. καταράσονται αὐτοί, καὶ σὺ εὐλογήσεις. v. 13. Mss. τὸ ὄνομα. tum P. ἐπ. καὶ κατ. v. 18. ἐπαναράσασθαι.) Diod. Sic. l. 13. ἀρᾶσθαι τὴν ἀράν. Plut. ἀφοσιώσασθαι. vid. Leopard. em. 6, 4. v. 32. δηλητήριον.) Basil. Seleuc. orat. 2. in Adamum p. 22. παραιτοῦ ἀφὴν τῆς τροφῆς, ὡς ζωῆς δηλητήριον. v. 36. ὄμ.) Odyss. α, 261. v. 40. ἐλλέβ.) etiam ἑλλ. quæ scriptura verior, si verum & etymon, quod affert Etymol. dici παρὰ τὸ ἑλεῖν τῇ βορᾷ quod vsu perimat, vtpote θανάσιμον φάρμακον. H. St. vid. prou. *bibe elleborum.* supr. alia significatio est 250, 21. κώνειον, παρὰ τὸ κωνᾶν, quod est *circumagi* &c. vid. A. Foesii œcon. Hipp.

Pag. 258. v. 1. μανδραγόρας.) vid. prou. *bibere mandragoram.* Plut. de aud. poet. non longe ab init. ὁ μανδραγόρας ταῖς ἀμπέλοις παραφυόμενος, καὶ διαδιδοὺς τὴν δύναμιν εἰς τὸν οἶνον, μαλακωτέραν ποιεῖ τὴν καταφορὰν τοῖς πίνουσιν. Liban. declam. 16. fol. 450. ὥσπερ μανδραγόραν πεπωκὼς, καὶ πολὺν ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ὕπνον κεκοιμημένος. v. 6. Mss. τὸ δὲ ἰάσιμον βίαιον. v. 9. ἰσοχειλές.) supr. 90, 36. v. 27. Mss. περὶ βλάβης καὶ ὠφελίμου. v. 29. βλάβη &c. addas ex Hesiodo πῆμα.) (ὄνειαρ. lib. 1, 344.

πῆμα κακὸς γείτων, ὅσσον τ' ἀγαθὸς μέγ' ὄνειαρ.

Pag. 259. v. 4. Mss. ὁ γὰρ ὀνησιφόρος. v. 11. P. περὶ στερήσεως. v. 13. Mss. προσαγορεύεσθαι. v. 17. Mss. γίνεται. v. 18. Mss. προσρητέα. v. 23. P. εὐσύμβουλος.

Pag. 260. v. 3. P. ῥήματα. v. 10. P. inscr. περὶ ἀχαρίστου. ὁμ. v. 30. P. κοινωνία, κοινωνός, ἀλλ. v. 36. P. περὶ ἐμπειρίας. v. 37. Mss. εὐθύς.

Pag. 261. v. 7. ἐπιστάμ.) supr. 173, 26. v. 15. ἀηθέσσειν.) Iliad. κ, 493. ἀήθεσσον (al. ἀήθεσκον.) schol. br. ἀήθεις ἦσαν. Eustathio thema ἀηθέσσω. Od. fol. 278. v. 18. ἀήθως. v. 21. P. περὶ σιωπᾶν τὰ ἄρρητα. v. 23. Mss. ἀφθεγκτεῖν. v. 29. κρύπτα) pr. ed. κρυπτά. Herodian. lib. 7. fol 597. ἀπόρρητα καὶ κρυπτὰ ἀγγέλματα. v. 30. P. σιγῆς. v. 36. A. ἔκπυστα. Synes. epist. 143. princ. μὴ ἔκπυστα ποιεῖν τὰ ἄξια κρύπτεσθαι. Herod. coniungit ἔκπυστα καὶ γνώριμα, lib. 2. fol. 501. v. 37. P. ὄνομα.

Pag. 262. v. 1. Mss. οὐκ ἔστι πλὴν (P. ἢ) περὶ κ. ἀξ. v. 21. P. ὑπερφ. ὑπέρδηλα, ἔκδ. v. 23. P. ὑπόγεια. v. 29. δισυμβ.) A. δυσύμβ. cum mox tamen seq. δυσξύμβ. P. δύσβολα. v. 33. Error hic in titulis & capitib. distinguendis cuiuis obuius. v. 35. A. διαφ. εἰμι αὐτοῦ. P. αὐτῶν. v. 42. Ὅμηρος.) Il. ζ, 365. & alibi.

Pag. 263. v. 14. P. τὸ δ' ἐναντίον ἀμφίβολον. ἀπ. τὸ δὲ πρᾶγμα αὐτίλ. v. 27. P. συμβαλών. v. 28. Mss. γλώττης μεταβολεύς, μηνυτὴς γλώττης ἀλλοτρίας. ἐπισ.

Pag. 264. v. 3. Mss. τὸ δὲ π. v. 19. ἀγχώμαλον.) Thucyd. lib. 7. fol. 455. ἀγχώμαλα ἐναυμάχουν. Item lib. 3. fin. ἀγχωμάλου τῆς μάχης γενομένης. Aliter eod. l. fol. 205. ἐγένοντο ἐν τῇ χειροτονίᾳ ἀγχώμαλοι, de suffragiis. v. 22. P. περὶ δόξης. Inde ambo, τὴν [δὲ] δόξαν κλέος ἐρεῖς, [καὶ] φήμην, [καὶ] ὄνομα, [καὶ] λαμπρότητα, [καὶ] εὐδοκίμησιν, [καὶ] ἀκμὴν δόξης. [καὶ] ἔνδ. vncis inclusa absunt à Pal. v. 33. ὀνομαστῶς. ab ὀνομαστός supr. v. 27. v. 39. P. περὶ ἀδόξου. E. δ. τοῦ ἐναντίου.

Pag. 265. v. 9. Mss. ῥῆμα δὲ μ. simil. supr. 254, 1. v. 13. φιλοπαίκτου. v. 19. φιλοσκώμμων, εὐσκώμμων.) sic A. Ms. cum pr. ed. φιλοσκώμων, εὐσκώμων, etiam v. 22. & 26. v. 20. ἐπιρρ. γνώ. sine interpunct. v. 33. Mss. ἀξιώματος.

Pag. 266. v. 7. ὀξυθυμιῶν ἀτ.) vid. supr. 124, 30. al. etiam ὀξυθύμια. Suidas è Didymo refert ὀξυθύμια τὰ καθάρματα λέγεσθαι καὶ ἀπολύματα. ταῦτα γὰρ ἀποφέρεσθαι εἰς τὰς τριόδους ὅταν τὰς οἰκίας καθαίρωσιν. v. 8. χρὴ δὲ οὐδὲν θαυμ.) Seneca lib. 2. de benef. cap. 34. *Quod dico, non videbitur durum, quamuis primo contra opinionem pugnet tuam, si te commodaueris mihi, & cogitaueris res esse plures, quam verba. Ingens copia est rerum sine nomine, quas non propriis appellationibus notamus, sed aliunde commodatis.* pedem *& nostrum dicimus, & lecti, & veli, & carminis.* canem *& venaticum, & marinum, & sidus. Quia non sufficimus, vt singulis singula assignemus, quotiens opus est, mutuamur.* v. 14. τέκτονι σοφίαν.) Il. ο, 412. Etiã in sacris exempla: vid. Exod. 31; 3, 6. cap. 35; 31, 35. cap. 35; 1, 2. Arist. Nicom. 6, 7. princ. τὴν σοφίαν ἐν ταῖς τέχναις τοῖς ἀκριβεστάτοις τὰς τέχνας ἀποδίδομεν. οἷον Φειδίαν, λιθουργὸν σοφόν. καὶ Πολύκλειτον, ἀνδριαντοποιόν. ἐνταῦθα μὲν οὖν οὐθὲν ἄλλο σημαίνοντες τὴν σοφίαν, ἢ ὅτι ἀρετὴ τέχνης ἐστίν. Xenoph. etiam de cane: λύσαι μίαν κύνα, ἥτις ἂν ᾖ σοφωτάτη ἰχνεύειν. de venat. fol. 984. v. 21. P. περὶ τοῦ βούλεσθαι. v. 22. Mss. φαίης ἐθέλω &c. v. 25. ὀριγνῶμαι.) Hesych. ὀριγνᾶσθαι, ἐπιθυμεῖν, ὀρέγεσθαι. schol. Hesiod. ad v. 190. Asp. ex ὀρέγω inquit fieri ὀρίγνω,

ὀρίγνω, & hoc transferri in 2. coniug. circumfl. vt fiat ὀριγνάω, ὀριγνῶ, & pass. ὀριγνάομαι, ὀριγνῶμαι. v. 26. Mss. βυλομένῳ ἐώκειν. v. 42. δέδεκται.) sic & A. Ms. pro δεδέχηται. Plat. ep. 7. fol. 1292. δέδοκταί μοι μένειν. Pal. Ms. δέδοται.

Pag. 267. v. 3. P. κεκήρυκται. v. 10. P. περὶ τῦ μέτερον ἔχοντος. v. 20. P. συςεῖλαι. v. 25. Mss. ἰλυασ. v. 29. l. σκορδινᾶσθαι. Schol. Aristoph. Vesp. fol. 333. σκορδινᾶσθαι ἐστὶν, ὃ ποιῦσιν οἱ ἐξ ὕπνυ ἀνιςάμενοι, καὶ μετὰ χάσμης τὰ μέλη ἐκτείνοντες. vid. & in Ran. fol. 166. Item in Acharn. fol. 262. vbi dicit esse τῶν καινῶν τῶν ἐξ ὕπνυ ἀνιςαμένων, ὅταν τὰ μέλη καὶ ὅλυς αὐτὺς διατείνωσι. v. 32. P. περὶ μονίμυ καὶ μή. qui titulus alias J. libr. 6. cap. 24. tametsi hoc etiam loco illi congrua.

Pag. 268. v. 3. ἄλυπον.) ita Mss. pr. edit. ἄλυποι.

AD LIBRVM VI.

MSS. præmittunt præfationi summarium libri: ἐν τῷ ἕκτῳ βιβλίῳ ἐστὶ περὶ συμποσίυ καὶ συναγωγῆς αὐτῦ &c. tametsi Pal. non nisi primi capitis argumentum habeat cum clausula: καὶ τῶν ἑτέρων. A. autem cap. 10. τὰ παρὰ τοῖς, nec aliter infra est. cap. 32. καὶ περὶ τῦ αὐ. cap. 50. περὶ ὀνόματος, quod & ipsum infra.

Pag. 269. v. 16. P. εἰπ. καὶ αὐτὸς εἰδῆς. v. 17. P. τὸ ὄνομα. v. 19. Mss. τωυτὸν τῦτ'.

Pag. 270. v. 5. περὶ abundat, vt & infra 281, 9.

Pag. 271. v. 26. Mss. τὰ δὲ πρᾶγματα. v. 31. Mss. συν. συμ. & P. τὺς συνόντας δὲ συμπ. v. 37. Mss. ἐπὶ δ. ἱερεῖς. καὶ δημ. P. interponit titulum: περὶ δημοσίων ἑστιάσεων. v. 40. Mss. δημόσιαι. Tum θαλίαι frequentius. v. 44. P. εἴρηνται δ. κ. ἀσκάνται.

Pag. 272. v. 2. P. εἴρηκε. v. 3. A. πόαι, τυλῖαι. Etiam P. πόαι. pro πόλτινα. Sed τηλία quod idem habet, Hesychio σηλία; ἐν ᾗ διαμάττεται τὰ ἄλευρα &c. Dicitur autem τύλα quoque vel τύλη & τυλεῖον. vid. J. 465, 26. v. 9. A. περὶ ἐπιρράματα, ὕπερ. v. 11. Mss. ἀμφιέσριαι. Ibid. δάπιδες.) Eustath. πρῶτον τάπητες καὶ δάπιδες, ὡς δηλοῖ Παυσανίας, ἐν οἷς φησι ψιλοδάπιδας, ψιλὰς καὶ μὴ μαλλωτάς. v. 12. ξυςίδες χευσ.) absque distinct. v. 18. πῖλοις.) H. Stephan. propter sequens πιλωτὰ putarim (inquit) scribendum πίλοις. Ac πίλυς accipio pro integumentis τῶν κεφάλων ex lana coacta, seu pro centonibus, qui κεφάλοις farciuntur. &c. Sed Ms. A. non tantum habet πῖλοις, verùm etiam πιλωτὰ & πῖλα Hesychio πτερὰ ἁπαλὰ quibus scil. culc træ efferciri solent. Indeque Henr. Steph. ipse alibi bis hinc πιλωτὰ citat, expones nunc quidem, πιλωτὰ προσκεφάλαια ceruicalia plumea; nunc vero πτερωτὰ καὶ πιλωτὰ προσκεφ. puluinaria seu ceruicalia plumatilia, seu plumea. i. pennis volucrium seu plumis farta. Tum post verbum διδάσκει in Mss. est αὐτοπλέκειν, non omisso tamen antea verbo ἐφήπλυν, pro quo alias si illud poneretur, magis adhuc planum fieret πῖλα hic intelligi, nisi obstaret, quod magis genitiuo id verbum gaudet. v. 19. Α'γχίση. v. 20. καυνάκας paroxyt. Aristoph. Vesp. v. 1132.

οἱ μὲν καλῦσι περσίδ', οἱ δὲ καυνάκην.

v. 23. P. ἐκάλεσαν. & inde: περὶ τῦ ξενίζοντος. v. 32. P. περὶ δειπνυμένων. Οἱ δ. v. 39. Mss. παρακεκλιμένα. v. 44. P. περὶ οἰνοχόων, καὶ ἐν ἑτέροις ὑπηρεσίαις ὄντων. Οἱ δὲ ἐν ὑπηρεσίᾳ παῖδες.

Pag. 273. v. 1. ὀψαρτυτῶ. vt J. 331, 26. v. 1. P. ὀπτάνιον. v. 2. P. ἔγκειται. vers. 7. οἴνυ ἀγγ.) J. 473 34. v. 11. Mss. καδδίσκος. v. 12. κεράδισος.) ita clarè Mss. quoque. v. 13. P. σαμνεῖον. quomodo & apud Hesych. sed H. St. rectius putat scribi σαμνίον. v. 16. Α'ελσιφ.) nescio an in Vespis, vbi v. 675.

— τύροισι δὲ δωροδοκῦσιν

Ὑέλους, οἶνον, δάπιδας, τυρόν &c.

Schol. κεράμινα ἀγγεῖα, ὑποδοχὴν περίχον, δύο ὦτα ἔχοντα. Oxytonωs ὑρχὴ Hesychio, ἐφ᾽ ἧς τὰ φορτία φέρυσιν οἱ ναῦται. v. 18. βῖκοι.) H. St. Pr. ed. βίοι. & interpr. *conueniens vita vas fictile* &c. Hesych. βῖκος, σάμνος ὦτα ἔχων. affuit & paulo ante v. 12. v. 23. τρίτος Διὸς σωτ.) Διὸς δὲ σωτῆρος ἔλεγον τὸν τρίτον διὰ τὸ τὺς τῦτον πίνοντας σωφρόνως γίνεσθαι. τὺς δὲ μετὰ τῦτον εἰς ἄτην καὶ ἀνομίαν καὶ ἀσέλγειαν τρέπεσθαι. ἔλεγον δὲ αὐτὸν καὶ τέλειον, διὰ τὸ τέλειον εἶναι τὸν τρίτον ἀριθμὸν, ἀρχὴν ἔχοντα, καὶ μέσον καὶ τέλος. Hæc & alia Schol. Pind. ad v. 10. Od. 6. Isthm. vid. Erasm. Prou. *Seruatori tertius.* Eubulus gradus potionis aliter distinguit, primum dicens craterem ὑγείας sanitatis. 2. ἔρωτος, ἡδονῆς τε. 3. ὕπνυ.

ὃν εἰσπιόντες οἱ σοφοὶ κεκλημένοι
οἴκαδε βαδίζυσι.

plures si addantur, vitiosas esse: quippe 4. ὕβρεως. 5. βοῆς. 6. κώμων. 7. ὑπωπίων. 8. κλήτρος. 9. χολῆς. 10. μανίας. apud Athen. libr. 2. fol. 36. Aliter item Panyasis: qui primam potionem tribuit *Gratiis, Horis, & Baccho.* 2. *Veneri* ac denuo *Baccho.* 3. *Iniuria & Ata.* Athen. ibid. Etiam Turneb. qui primam *Mercurio*, alteram *Gratiis*, tertiam *Ioui Seru.* assignat: adu. lib. 21. cap. 13. Apud Antiph. indiscriminatim dicitur: μέχρι γὰρ καὶ τριῶν φασὶ τιμᾶν τὺς θεύς. Athen. lib. 10. fol. 441. v. 24. τρίαποῦτ.) vid. Rhodig. lib. 22. cap. 9. Iulianus apost. centenario potius numero solidæ perfectionis laudem ascribendam contendit, epist.

ad Sarapionem p. 213. v. 25. A. λιαύσης. P. λαύσ. v. 26. Mss. μελινδής. nec alibi aliter. v. 29. Mss. πεπαρήθη quomodo & apud Athen. lib. 1. fol. 28. Heraclid. de Politiis. πεπαρηθίων. Αὕτη ἡ νῆσος εὔοινός ἐστι καὶ εὔδενδρος, καὶ σῖτον φέρει. v. 34. περὶ τοῦ) scr. περὶ τοῦ. Casaub. in Athen. 1, 24. v. 37. σίσυμβριον) dubium an nihil hîc mendi. H. Steph. J. 286, 39. ex Alexide pr. ed. σείραιον, pro quo apud Athen. σιραῖον libr. 4. fol. 170. Sed Dalec. ascripsf. σίραιον cumque non aliter & Casaubon. legat animaduers. f. 191. similiter nunc & illic in Polluce factum. Inde igitur vide, numquid ad hanc vocem medelæ suppetat. v. 39. μυρίνης οἶνος.) quale vinum fuerit *murina* siue *myrina*, expon. Hadr. Iun. animadu. lib. 6. cap. 19.

Pag. 274. v. 6. P. περὶ φαύλου οἴνου. Οἱ δ. v. 9. τὸν δὲ οἶνον.) Etymolog. 764, 3. τρύγα ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸν νέον οἶνον. v. 14. σκιαδίας) pr. ed. σκιάας. & v. seq. ἠηλισμ. v. 16. Mss. παρὰ τοῖς ν. v. 20. ἐνδέπας) sic omnino apud Hom. Odyss. ι, 209. v. 24. ἴφυος.) dict. & ἐμβασικοίτας, Athen. lib. 11. f. 469. vid. & Casaub. anim. fol. 498. v. 35. ἔνιοι καὶ ἐπὶ τρ.) H. Steph. miratur ita scripsisse Pollucem. Cum enim hic ἐπὶ τροφῆς vsus sit passim obuius, alter autem ille (de potu) contra; dicendum potius fuisse κεχλαπίναν vsurpari ἐπὶ τροφῆς, deinde addendum, ἤδη δὲ τινὲς ἔνιοι καὶ ἐπὶ πόσεως λέγουσι. v. 37. ἐσίαν κατέπιε.) eodem sensu J. 279, 42. τὰ ὄψα κατεβρόχθισε. v. 41. ἀλειψιποτεῖν.

Pag. 275. v. 6. παροινῆσαι. (ita Ms. Aug. & Sylb. pr. ed. παροινίσαι. Hesych. παροινιάσαι, ὑβρίσαι, λοιδορῆσαι. v. 13. οἰνόπτης τις, ὁ τ. H. St. Athen. lib. 10. fol. 425. ἀρχὴ γὰρ ἐστιν οἱ οἰνόπται παρὰ Ἀθηναίοις. Ita scrib. forte & apud Hesych. pro οἰνοπτ., vbi ἀρχὴ εὐτελὴς dicitur: idemq; ap. Ath. Eupolis innuit. v. 17. Mss. ὅπερ ὁμ. v. 27. Κε. καὶ οἰνηρὸν ὀξύφαφον. καὶ Αἰχ. v. 28. καὶ ὀξύβαφον.) ita est apud Athen. lib. 11. f. 494. v. 30. A. οἰναρύς. P. οἰνάρυς. v. 35. Mss. εὔκρας. v. 38. Mss. κεκερασμένος.

Pag. 276. v. 3. P. κιρνᾶσθαι. κιρνάναι autem habet mox post κιρνᾶς. v. 11. A. ἄμυσιν. Eurip. Cycl. 416. — ἔσπασεν ἄμυστιν ἑλκύσας. Et Suidæ ἄμυστις, ἡ ἀπνευστὶ πόσις. Hesychio, immo Polluci etiam J. 294, 13. (vbi alias poculi nomen) ἀθρόα πόσις. Verum ἀμυστὶ etiam dicitur. Lucian. Lexiph. tom. 2. pag. 537. ἐπινόμενοι ἀμυστὶ, καὶ ἤδη ἀκροθώρακες ἦμεν. Apud Clem. Al. legitur & ἀμυστὶ ἕλκειν. Pædag. libro secundo, fol. 168. v. 18. μασχάλ.) vid. prou. *Maschalam tollere.* v. 20. χεῖρας μὲ.) leg. χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλῳ ἔκθ. Sic enim extat Od. Σ, 99. χεῖρας ἀνασχόντες autem princip. est v. 347. Iliad. Θ, & 369. Iliad. Ο, sed neutrubi: γέλῳ ἔκθ. v. 23. νηφάλια θ.) prou. *Nephalium sacrum.* v. 26. πότως. v. 28. Κεραστοῦ.) etiam Eurip. Cycl. 411.

——— ἐμπλήσας σκύφος
μάρωνος αὖθις, τῷδε προσφέρω πιεῖν.

cum dixisset Vlysses ib. v. 141.

Καὶ μὴν μάρων μοι πῶμ' ἔδωκε, παῖς θεοῦ.

vel vt mox inquit: ὁ βακχίου παῖς. vbi παῖς ὁ υἱὸς. Nam Odys. ι, 197. idem eadem de re

——— οἴνοιο
ἡδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνθεος υἱός.

addente Scholiaste: Εὐάνθους υἱὸς· Εὐάνθης δὲ Διονύσου. supr. 273, 30. *vinum Maroneum* μαρωνείτης. Athenæo ὁ τοῦ μάρωνος libr. 1. fol. 26. vbi vid. not. Dalec. v. 29. ἀπ' ἄπιον) ἀπὸ πιόν. Sylb. v. 38. Mss. ἤχεσε. v. 42. τρυγοῖοι.) prou. τρυγώδιοι.

Pag. 277. v. 34. σπονδαρχεῖν.) vid. Lexic. Ion. Æ. Porti vbi, quid σπονδαρχίαι Herodoto, exponit. v. 39. ἐπικωθωνίζεσθαι.) Aristot. Sect. 5. probl. 38. ὀλιγοσιτία καὶ κωθωνισμὸς θέρους.

Pag. 278. v. 2. P. inscr. περὶ τοῦ θέλοντος φαγεῖν. Οἱ δ. v. 3. πεῖνα. v. 6. πέρσεια) vel περσία, vtraque forma in Ms. Pal. vid. & Erasm. prou. *Piræus non fert vasa inania.* pr. ed. πτέρα. v. 21. P. κλιβανίτης. & mox A. κεχρυδ. vid. supr. 64, 7. v. 36. σίνοι) an σιτίοι quod videtur innui p. seq v. 17.

Pag. 279. v. 1. A. τὸ ὄνομα. v. 2. ἐκλεγλώ.) ita & Athen. Hesych. ἐκδοχλώ. quod redit eodem; Casaub. anim. in Ath. fol. 259. vbi etiam v. hîc seq. ἀρχεῖον legi iubet pro ἀρχαῖον. v. 7. P. ἐκάλεσεν. v. 7. περὶ τοῦ Ἐπιχάρμου) lege Casaubon. anim. in Athen. libr. 6, cap. 8. vbi Pollux incogitantiæ & ἀπροσεξίας arguitur, quod non distinxerit inter nomen, & rem nomine significatam. In Epicharmi enim versib. qui sunt apud Athen. fol. 235. & seq. nusquam esse nomen παράσιτος, at rem eo nomine significatam graphicè ibi describi. vid. & præcedens cap. 7. vers. 10. ἐπεὶ οἱ ἐτ.) Iliad. ρ, 577. vers. 14. Ξενοφ.) de exped. Cyri libro quinto, fol. 354. vbi de Mosynœcis. supr. 60, 11. aliter citatur. v. 19. P. inscr. περὶ τοῦ ἐξ ἀλφίτων. Ἀπ. v. 21. Mss. ἄλφιτα vide an ἀλφιτεῖα malis. v. 32. Mss. ἥπτετ' εἰς ὑψάνιον τρύβλιον. qui integer Senarius. v. 35. P. περὶ τῶν ἀπὸ ἐδεσμάτων. Ἀπ. v. 37. Mss. ἐδωπῖς τινες. Similiterque Etymolog. 615, 21. v. 38. Mss. θριπηδέστατον. Synes. ep. 133. τεκμαίρομαι δὲ αὐτὴν (ἐπιστολὴν) εἶναι παμπάλαιον, τῷ τε θριπηδέστατον γεγονέναι, καὶ τῷ συγκεχύσθαι τὰ πλεῖστα τῶν γραμμάτων. Henr. Steph. dictum putat pro θριπήδεστον. v. 39. P. περὶ τῶν ἀπὸ βρωμάτων. Ἀπ.

Pag. 280. v. 3. P. ἐπιφαγεῖν. v. 10. σκιβαφάγος.) Sylb. l. συκοφάγος. v. 20. ἀψίκορος.

ϱ@. v. 26. Mss. ἐσθίων. v. 30. λίγνος.) an λίχνως, auidè, gulosè; cum præcedat λίχνος, λιχνεία. v. 34. φαρμ.) Suid. φαρμακίτης, ἀδηφάγος. v. 35. χορτάζειν.) proprie iumentis hoc verbum conuenit quorum pabulum Gr. χόρτος, fenum. Deinde ad alia translatum est animalia; tandem de hominibus dici cœpit, Casaub. in Athen. lib. 3 cap. 21. In Euangelio exempla vide Matth. 5, 6. cap. 15, 31. & alibi. In veteri quoq; Test. Psal. 131, 16. τοὺς πτωχοὺς αὐτῆς χορτάσω ἄρτων. 36, 20. ἐν ἡμέραις λιμοῦ χορτασθήσονται. Paulo aliter 16, 16. ἐχορτάσθησαν υἱῶν de impiis, cū mox seq. v. de se Dauid: ἐγὼ δὲ χορτασθήσομαι ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου. De terra quoq; Iob. 38, 27. χορτάσαι ἄβατον, καὶ ἀοίκητον. v. 36. Α'ραφὼς.) em. Casaub in Athen. 3. cap. 9. pr. ed. δραφὼς. sed ȷ. 341, 2. recte.

Pag. 281. v. 3. τῇ σκιᾷ δ' ἐπικμαίρεο.) vid. supr. 20, 21 insuperque Christ. Rufi antexegemata. T. 2. Crit. p. 576. v. 8. Mss. absunt hæ duæ voces: ὠρῶν δρίσων. & mox pro περὶ est παρά. Cæterum δρίσι, δάπις & δόρπα infra cap. 17. mentio fit. v. 12. l. ὅσα παρὰ τ. v. 13. δρυπέτης.) Mss. δρυπέπης, quomodo Eustath. quoque Odys. f. 494, 2. & v. 3. δρυπέπης καρπός. tametsi in Iliad. fol. 160, 7. oxytonos scrib. sed nec δρυπετὴς improbatur. v. 15. al. τραμβύλ. v. 17. Mss. πυρῆνας. Acutus autem locum habet si scrib. πυρίνας. vers. 18. ἐν νήσοις, vt 350, 25. & alibi. v. 21. Mss. λέμμματα κάπηλ. v. 23. A. ὀνομ. τὰ ἄγρια οὕτως ὀνομάσας τὰ ἐκ τῆς βάτου. πάχ. v. 26. σύρων.) Sylb. εὔρον. θριδακίνη) Photius ex Helladio: ὅτι μάζης μὲν εἶδος οἱ παλαιοὶ θριδακίνην καλοῦσι, τὴν δὲ βοτάνην θρίδακα. οἱ δὲ ἰατροὶ θρίδακα μὲν τὸ ἥμερον λάχανον, θριδακίνην δὲ τὸ ἄγριον καλοῦσιν. Bibliothec. fol. 869. v. 29. A. σικυὸς π. v. 34. P. κογχύλη. v. 39. P. γλῶσσα. v. 40. P. περὶ ἐξωπικῶν (forsan ἐξ ὀπικῶν) βρωμάτων.

Pag. 282. vers. 4. Mss. ὀξυρίας. Hesych. quoque: ὀξυρίας, τυρὸς ἄγριος. quod nisi mendosum sit (inquit Henric. Stephan.) ab ὀξὺς deriuatum videbitur. v. 5. P. μῦθοι τῇ. Ibi P. περὶ ἐκ παραλίων ἰχθύων. Ταρ. πόντια. v. 7. γαδιερ.) P. γαδιερινά. cuius tamen formæ nulla mentio apud Stephanum de vrb. v. 10. λεβίαις) λεβίαι, quomodo Athen. libro septimo, fol. 301. inter alia piscium genera nominat & ἤπατον ἢ λεβίαν. Et Casaubon. in anim. fol. 332. apud Hesych. pro λεβία, λεβίας putat scribendum. Scribendum igitur hoc loco similiter. Quanquam libro tertio, fol. 118. λέβιοι legatur. ex quo tamen loco hic mox pro ἄμυλλοι, reposui μύλλοι, præsertim cum non aliter Mss. v. 21. ἧπαρ σευχομ.) epata commendantur anseris quidem inter alites; inter quadrupedes vero suis; & mulli inter aquatilia. Et suis quidem inprimis, cum caricas affatim comederit, vt docet Marsil. Cagn. obseru. 2, 14. v. 25. λάβραξ.) pr. ed. λαύραξ. vid. supr. 187, 16. not. sed & Casaub. anim. in Ath. 12, 10. vbi nihil inquit interesse siue λαβραξ scribas siue λάβρας, καλαύροψ, siue καλαύροψ, νεβρίδιον, siue νεβρίδιον, πίτυρος, siue πίτυρος. &c. v. 29. A. ὀρφὼς, quomodo etiam alibi. v. 30. Mss. βατὶς, recte: de eius fœtura Aristot. histor. animal. libro sexto, capite decimo. Gaza accipit pro βάτον θήλειαν. βάτου autem mem. Aristot. ibid. libro secundo, capite decimotertio. vid. & Hesych. Θυνὶς vnico ν habet & A. Sylb. ind. in histor. animal. promiscue scribit: θύννοι siue θῦνοι, & θυννίδες seu θυνίδες. Athenæus duplici ν f. 116. & alibi, indeque θυννοσκόποι Aristotel. Basil. M. Plutarch. θυννοσκοπεῖον Synes. in epist. θυννοκέφαλοι Lucian. Tom. 2. pag. 443. D. H. v. 31. σινόδες.) Arist. hist. anim. 8, 2, σαρκοφαγεῖ δὲ καὶ ὁ σινόδων καὶ τὰ μαλάκια κατεσθίει. cum paulo ante: οἱ θύννοι, καὶ λάβρακες, καὶ σινόδοντες. cap. autem 13. εἰσὶ δὲ στρόγγυλοι, σινόδων, κάνθαρος &c. vid. Athen. libro septimo, fol. 302. Ibid. ἔλαψ.) an ἔλοψ, quod alicubi pro ἔλλοψ vt testatur Henric. Stephan. an vero omnino abundat ea vox cum mox sequatur ἔλοψ. quod eodem spiritu etiam in Mss. tametsi dubitem an alibi etiam. Sed & κόχλη an alibi quoque hac forma? Nam citatur quidem è 4. histor. animal. κόχλαι ἔνιαι, verum capite quarto ibi: κόγχαι ἔνιαι αἱ καλούμεναι ὑπό τινων γαλάδες. Fortassis igitur & hoc loco κόγχη ab autore scriptum fuit. v. 34. Mss. μαρίδες. v. 35. ἀκαλύφη.) sic & apud Geil. libro quarto, cap. 11. ἀκαλύφη est animal marinum, quod vrtica nominatur. Sed H. St. id non probat; quod Etymologus dicat κνίδη & ἀκαλήφη, in penultima per η scribi. Etymon quoq; confirmat eam scripturam. vid. Etymol. 44, 18. v. 38. Mss. ἐρητῶν. v. 39. λέπας Hesychio etiam hoc accentu (præterquam quod ἀνάντης exp.) τὸ τῇ πέτρᾳ προσεχόμενον κογχύλιον. alias λεπὰς scribitur. λέπας autem τὸ ἀνάντες, vel vt Suid. ἀκρωτήριον. vt Schol. Theocr. τὸ ὄρος τὸ ἄκρον. ad v. 40. Idyll. 1. Mss. codd λέπας habent, quod oxytonos est in vsu, at minus huius loci. v. 41. κελύφαι, vel κελύφη, vt est mox v. 44.

Pag. 283. v. 3. κεφαλῆν γλαύκου.) vid. Casaubon. in Athen. libro tertio, capite vigesimotertio. v. 9. A. ἔλλοψ, λαγωοί, καὶ κρέα λαγ. P. ἐξ. κρέα λαγ. σκ. v. 11. γέρανοι.) non dubium, quin grues in mensas venerint. hoc enim testatur Galenus quoq; 3. de alim. facult. sed etiam fuisse valde expetitas Plinii verba (libr. 10.

cap.23.) declarant. Marsil. Cagn. obseru.1, 18. v.31. πύον, πυελάπη.) Mss. πυελάτη, priore voce omissa. Lex. Basil. legendum ait πύ@, πυελάτης: itaque Sylb. etiam ad oram sui libri notauit. vid. Schol. Aristoph. fol. 336. ad Vesp. v.708. vbi καὶ πύῳ καὶ πυελάτῃ. v.32. ἀσφάραγ@.) vid. supr. 63, 35. not. etiam de ὄρμθμον. v.42. κηλοκαύτη.) vid. supr. 63, 38.

Pag. 284. v.2. P. περιφορὰς ἀνέμ. ξ. v.4. Mss. συῖκὸν. v.5. Ἑρμοῦ κλῆρ@.) vid. Prou. *Mercurio dextro.* v.7. Mss. ἵπποις δ' ἂν. & A. quidem ζωμοὺς, P. vero ζωμὸν κ. v.9. Mss. ζω. ἢ εἶδ@. ibid. παροψίδα.) vid. J. 478, 2. Phrynich. p.28. παροψὶς τὸ ὄψον, οὐχὶ δὲ τὸ ἀγγεῖον, ὡς τινές. ἔστι δὲ τρυβλίον ἢ λεκάριον καλοῦσι. Sed vide, quæ ibidem annotarunt Nunnesius & D. Hœschelius. lege item Io. Brod. miscell. 5, 30. v.11. scr. παρεψημένον. ibid. πάσαι.) Hesych. πάσαι, βρῶμα ἐκ τυροῦ ἀπαλοῦ μετὰ σεμιδάλεως καὶ σησαμίου σκευαζόμενον. εἰ δὲ, ἔτνος ἀλφίτοις μεμιγμένον. v.15. μίμαρκυς.) adde Schol. Aristoph. fol. 304. & Hesych. qui μιμάρκυς. v.20. Mss. ἐμίγνυ. v.22. λεκύθοις.) Hesych. λέκυθον τὸ τοῦ ᾠοῦ λεπίδιον. Sed nec cum υ improbatur; itaque in Mss. est. v.26. Mss. τοῦ φύμ. vers. 31. Ποταμοί.) Extat hic Pherecratis locus etiam apud Athen. lib. 6. fol. 68. & paulo quidem plenius. Inde igitur & ex anim. Cas. nonnulla hic emendata. Nam pr. ed. πολ. μ. ἀθέρες, καὶ μέλαν@ ζωμοῦ πλέον διὰ τ. v.32. pr. ed. τονθορυγοῦντες. Tum hi tres inserti versus:

Αὐτοῖσι μυστίλαισι καὶ νασῶν τρύφη
ὥς τ' ἀθρόμεμη τε καὶ βομόντιω τὴν ἔνθεσιν

(vt quidem placet Casaubon. nam alias legitur:
ὥστ' ἀμμαρῆ ἦγον αὐτίμαστ' εἰς τὴν ἐνθ.)
χορεῖν λιπαρὸν καὶ τοῦ λάρυγγ@ τοῖς νεκροῖς.

v.35. si σίζοντ' scriberetur, versus melius constaret. v.40. pr. ed. σκ. τ' ὀλεκ. πλ. πικερώτιαι. v.43. apud Athen. χόλικες. v.44. pr. ed. ἐλλαφακίας, expresse quidem in Florent. & Basil. sed in Ald. (vbi abbreuiatura in fine) dubito an non ἐλλαφακίων legi possit, quod haud male, opinor, hic staret. v.45. ita legit Casaubon. pr. ed. χαῦν, τ' ἐπ. apud Athen. vero: χναυρότατ@ παρέκειτ' ἐπ' ἀμύλοις κηθ. v.47. apud Athen. π. δ. χ. γ. κεχαυνισμέν@.

Pag. 285. v.1. ita restit. Casaubon. pr. ed. ἐγκατακεχύτους λεκάνεσι, καὶ α. apud Athen. finis plane deprauatus. Indeque iterum tres versus ibi interpositi, quos prætermitto. v.3. pr. ed. ὁ. κ. δ' ἐπὶ τοὺς ὀκνάδρεις τ' ἦρ. v.6. αἱ δὲ π.) vid. Casaub. in Athen. lib. 4. c. 4. v.11. πίσ@. & seq. πίσυς.) forte πίσσ@ & πίσσας, nisi malis πιτὰς & πισσὰς. [Athen. libr. 9. fol. 406. ὁ κύαμ@, πισὸς, ἐτνηρὸν γὰρ ἐκ τούτων ἕψημα γίνεται] aut πισοὺς, vt est apud Gal. de alim. fac. lib. 1. Eustath. in Iliad. docet ὁ πίσ@ & τὸ πίσον dici. D.H. v.12. P. πύανει. v.13. A. ἡ ἑορτὴ. κατέμενη) ita Ms. Pal. sed nec κατέμενε, quod in A. Ms. habetur, inusitatum: itaque supr. 63, 39. Atqui κατερυχὴ, vt pr. ed. nondum reperi. v.14. A. μέλιναι. v.15. Mss. πλακοῦς. v.19. P. ἔλαιον. πόλφοι.) hoc accentu & v.23. sed v.24. πολφοὺς. quæ scriptura melior est. Henr. Steph. vid. & Casaubon. in Athen. libr. 4. cap. 18. v.25. χίδρα.) vix quispiam plenius ac melius de hac voce Casaubono anim. in Athen. 14, 15. quo te remissum satis esto. v.32. κνιστά.) ita & Hesych. scil. à κνίζω quod significat τέμνω ἐξ ἐπιπολῆς καὶ ἰσχνῶς, vt ann. Sylb. è Suida, vt videtur: Eustath. ὅτι δὲ καὶ λάχανα κνιστὰ ἐκαλοῦντο, τὰ συγκοπτόμενα ἐκ τοῦ κνᾶν κνίσω τὸ κόπτω. Iliad. fol. 813. extr. v.33. κιχόρεια.) P. κιχόρια, qua forma est apud Dioscor. 2, 160. A. κιχόρεια, quod nec ipsum improbatur. v.34. πεδινὰ μυάκ.) Alexandr. apud Athen. 3. fol. 96. τὸ πεδινὸν μυ. ἀποπέπτωται, *corruptum minutal est.* vid. ibid. Dalec. & Casaub. anim. libr. 9. cap. 7. v.9. παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἰδέσμ.) de iisdem Marsil. Cagn. fusius obseru. 1, 18. v.12. μύραινα ἐκ π.) Cl. Alex. Pædag. libr. 1. cap. 2. τὰς ἐν τῷ πορθμῷ τοῦ Σικελικοῦ σμυραίνας πολυπραγμονοῦντες. v.43. θύνν@.) ita hic ambo Mss. vid. supr. 282, 30. not. v.44. Σκιάθω.) ita Mss. quoque & Clem. Alex. loc. ind. τοὺς ἐν Σκιάθῳ κτενὰς. Sed Casaubon. vbique Σκυάθῳ scribendum monet, anim. in Athen. lib. 1. cap. 4. Mox ἴσως) recte additur. nam opinio hæc à doctoribus iure exploditur, quæ tamen Isidoro non displicet. Io. Brod. miscell. 7, 3.

Pag. 286. v.1. Mss. μαινίς. τεῦτλ.) Cl. Alex. τὰ παρὰ τοῖς Ἀσκραίοις τεῦτλα. Item: τὴν γογγύλην τὴν μαντ. ἰω. v.2. Mss. γογγύλις. v.3. ψῆττ.) Cl. Alex. ψῆτται Ἀττικαί. pr. ed. ψῦται. & v. seq. ἀφυαί. Sed vera scriptio passim obuia. ἀφύην Attici ἐνικῶς nunquam dicunt &c. Casaub. anim. in Ath. 7, 8. Plin. 31, 8. *Apuam nostri, aphyen Græci vocant.* v.5. Mss. αἱ κωπ. ἐγχέλ.) Cl. Al. τὰς ἐγχέλεις τὰς Μαιανδρίας. v.7. P. Σκύθι@. A. Σκυθνι@. sed & Steph. de vrb. κύθνι@ τυρὸς in Κύθν@. v.17. A. ᾧ δὲ P. ᾧ δ' ἐν. v.22. ἀνευ παρόντ@.) vid. prou. *effugi malum, inueni bonum.* v.23. εἶδ@,) ita Mss. quoque, & Athen. 2. fol. 6*. εἶδ@ τῶν μόνοι Ἀττικοὶ τῶν ἡδυσμάτων εἶδ@ καλοῦσι. Item lib. 9. princ. ex Antiphane: ἐπὶ δὲ τούτοις εἰσεφέρ' οἰνάριον, εἶδ@ νὴ Δία. Sed cogitemus etiam atque etiam (inquit Is. Casaub. 2, 26.) num omnibus hisce in locis ἦδ@ potius sit scribendum, non εἶδ@. Mihi quidem, nisi obstaret tot librorum consensus, hoc perplaceret. Acetum vero ἐξοχὴν esse appellatum ἦδ@ quasi ἥδυσμα testis

Hesychius.

Hesychius. vide cætera dicto loco, vel propter emendationem verborum Hesychii, quæ alias multis modis corrupta. γάῤῥ@) Mss. γάῤῥον. Sed H. Steph. geminum ῤῤ nullo modo probat, vel propter metrum in Sophocleo iambo: nec apud Athen. nisi vnicum ῤ. lib. 2. fol. 67. vbi sic Cratini versus: ὁ πέλ. ἡμῶν διαπέλ. ἔςαι γάρῳ. vid. Casaub. fol. 86. Dicitur autem & neutro genere γάρον, Martiali *garum* lib. 7. ep. 93. & alibi. v. 31. ἡδυσμάτων. v. 34. ὀρθῶς τὸ πρ.) leguntur hi versus apud Athen. libr. 4. fol. 170. vnde hîc nonnulla emendata, monitu Is. Casauboni fol. 191. v. 36. καυλὸν, σίλφιον.) malit aliquis non sine causa καυλὸν σιλφίε· sed nec sine causa placeat, quod est editum. Casaub. ibid.

Pag. 287. v. 9. scr. μαγύδαρις. quomodo factum supr. v. 6. è nota Sylb. vid. Dioscor. 3, 94. Mox pro μίθα scr. μίνθα ἀπὸ μίνθε.) Strabo: πρὸς ἕω δ' ἐςὶν ὄρ@ τῆ Πύλε ἐπώνυμον Μίνθης, ἣν μυθεύεσι παλλακὴν τῆ ἅδε γενομένην, ἀπατηθεῖσαν ὑπὸ τῆς Κόρης, εἰς τὴν κηπαίαν μίνθην μεταβαλεῖν, ἥν τινες ἡδύοσμον καλῦσι, lib. 8. fol. 237. vid. & Oppian. ἁλ. 3, 486. cum comment. Rittersh. Plin. 19, 8. cum notis Dalec. & Ouid. Met. 10, 728. v. 19. φρύξας, ἑψήσας &c.) pr. ed. καὶ ἑψ. καὶ ἐπανθρακήσας, καὶ ὀπτ. item v. 23. κάνυπόςατ@. Ita autem vt nunc ed. apud Athen. habetur libr. 9. fol. 385. v. 28. πῦτλον. v. 34. ἐκ σκορόδων.) Dalechamp. describit μυττωτὸν intritum condimentum ex allio, porro, aceto, caseo. not. margin. ad f. 282. lib. 2. Athen. ad fol. autem 304. edulium siue condimentum ex intrito allio, cepa, caseo, ouo, porro. v. 37. Μιθαίκε. v. 38. Σόφων@.) vid. Casaub. in Athen. lib. 9. cap. 16. v. 41. Τυνδάριχ@. Athen. è Batone Τυνδαρικὸς ὁ Σικυώνι@ lib. 14. fol. 662.

Pag. 288. v. 2. Ἄρτων ἰδέας.) de iisdem Athen. lib. 3. à fol. 109. Sed apud neutrum mentio *Dorici panis* (qui Schol. Apollon. ἀχαίνορτ@ καὶ εὐτελής) cum nominetur Theocrito Idyl. 24, 136. vid. Io. Hartung. memorabil. dec. 1. cap. 6. v. 3. A. τῶν ἄρτων εἴδη κελ. P. τῶν δὲ ἄρτων, οἱ μὲν κλιβανῖται, οἱ δ' ὀβελῖται. Idem tamen ĵ. v. 37. ὀβελίαι. v. 7. κελ. P. κλιβανῖται. apud Athen. vtraque forma. v. 9. ζυμῆτες.) sic Mss. quoque supr. 278, 19. ἄρτοι ζυμῖται καὶ ἄζυμοι. Etymol. bis habet, ζυμῆται ἄρτοι, οἱ μεγάλοι. Mox scr. καγχρυδίαι, quomodo & in Mss. & supr. 278, 21. v. 17. καλλιςεῖς.) Herodot. lib. 2. fol. 74 ἀρτοφαγέοισι δὲ (Ægyptii) ἐκ τῶν ὀλυρέων ποιεῦντες ἄρτες, τὲς ἐκεῖνοι κυλλήςις (in marg. κ. κυλλᾶς) ὀνομάζεσι. v. 22. P. φοινίκων. v. 23. Mss. τοῦ δὲ κύσε. v. 24. Mss. ἐξημμένον. v. 27. πλάθανον.) ĵ. etiam 330, 20. hoc genere, sed 483, 27. πλαθάνες. Hesych. πλάθανον (oxyt.) κύκλον, ἐφ' ἓ πλάσσεσιν ἄρτες καὶ πλακεῦντας. v. 35. Mss. ἀμφιφῶντες, sicut ἀμφιφῶντ@ apud Athen. lib. 14. fol. 645. v. 37. P. ὃς καὶ Διονύσῳ ἔφ. Ibid. μυνυχίας Ἄρτ.) vid. Gyrald. Synt. 12. fol. 358.

Pag. 289. v. 1. βῦς.) prou. *Bos in quadra argentea.* vid. & Luisin. parerg. 1, 25. v. 4. μελιτῦτα.) Sic etiam A. Ms. & apud Athen. lib. 3. fol. 114. & libr. 14. fol. 645. Item alibi. Sed Aristoph. ὄρν. 571. μελιτῦτας, sic ipso exigente metro: licet in Scholiis itidem μελιττῦτα sit. Apud Suidam vero est μελιτῦττα, itaque Eustath. fieri tradit ex μελιτόεσσα, sicut ex οἰνόεσσα οἰνῦττα, (pro quo hîc mox v. 7. pr. ed. οἰνῦτα.) Odysse. fol. 508. & eam scripturam videtur exprimere velle P. Ms. vbi μελιττῦντ@. Ibid. scr. τεοφωνία. v. 5. Mss. ὑγεία. Athen. ὑγεία καλεῖται ἡ διδομένη ἐν ταῖς θυσίαις μᾶζα, ἵνα ἀπογεύσωνται. v. 8. Mss. ἐφίερις, sed vtrum recte? mox scr. δενδαλίς, vt v. 11. Athen. ex Nicochare δενδαλίδας habet lib. 14. fol. 645. apud Hesych. vtraque forma: qui exponit interim & aliis modis. Ibid. λωλωδιακόνιον.) leg. λωτὸς & διακόνιον ex Athen. lib. 14. paginis 644. 651. D. H. Hesychio λῶλον etiam, βρῶμα ἐκ γιγάρτων καὶ σύκων γινόμενον, παιδίοις πεφωσμένον. v. 9. Mss. ἀνεμώλη. quid vero etiam hoc? Sed mox pro καρδάμη dubio procul leg. καρδαμάλη, ex Athen. lib. 3. fol. 114. & Hesych. vel si Eustath. placet καρδαμύλη Odyss. fol. 52. Athen. ibid. βήρηκα. v. 15. ἔνθρυπτ@, σρεπτοί, νεήλ. vt est apud Demost. de cor. fol. 350. vid. & Athen. libr. 14. fol. vt ante. v. 16. Mss. φθοΐδια. ἐπίχ. Ibid. κρηπίς.) vid. Casaub. in Athen. lib. 2. cap. 18. v. 22. Mss. εὕρεμα. v. 24. P. ἀμυγδάλοις. v. 26. sic disting. ὁ δ. ἐχαρίτης Ρ' ὁ διακὸς, μιθ. Casaub. lib. 3. cap. 25. v. 28. ἄλφιτα) Mss. μελίπηκτ@. v. 30. παγηνίας ἤδη.) Athenæo loci huius autor Magnes, aut qui scripsit Comœdias illi attributas. lib. 14. fol. 646. v. 33. P. ἐπέχοιτο. A. ἐπέχυτο. v. 38. P. ἐπιφορήσαι. v. 40. ἃ καὶ ὄχ.) perperam (inquit H. Steph.) magnum enim discrimen est inter sorba & mespila, vt ex Theoph. etiam, Gal. & Diosc. ac Plinio discimus. v. 45. Erasm. prou. *nihil est ab omni parte beatum.* scribit hinc ὀξυγλυκῦαν. H. Steph. ὀξυγλυκεῖαν probat, sed absque huius loci mentione.

Pag. 290. v. 4. ὄξαλοι.) Hesych. ὀξάλιοι, εἶδ@ σύκων. v. 6. ἰχαδόπτην.) vox suspecta H. St. si mendo caret, inquit, videtur significare panem aut placentam, aliudve opus pistorium, cui caricæ insiffatæ sunt. v. 7. Mss. οἴκαδες, sed id Dor. est εἰς οἶκον. v. 8. P. ἄπια. A. ἄπι@. v. 24. P. καὶ αἱ μὲν ἐφ' ὧν ἔχειν τὰ ἀγγεῖα, αἱ δὲ ἐπὶ τ. v. 29. τῆς ἐκ. μαγ. δόρπον. vid. ĵ. 476, 40. v. 33. Mss. ἐν αὐταῖς. Ibid. τὰ ἐπ' αὐτῶν τιθέμενα.) hoc est quod inquit Athen. in 11. πάντων τραπέζας καλῦντων τὰς παραθέσεις ταύτας. Et sic accipien-

dum puto, quod Martialis 1, 104. *Explicat & cœnas unica mensa duas.* Laz. Bayf. de vasculis p.290. v. 38. λαβίκλας) an λαβίδας? Hesych. λαβίς. σκεῦος χρυσοχοϊκόν. v.41. ὀξίδας.) Sic & J.479, 5. al. etiam ὀξύβ. vid. Casaub. in Athen. libr. 2. cap. 26. v. 42. ἐμβάφια) Mss ἐμβαφεῖα. v.43. τρυβλία. J.364, 10. 477, 35. v.45. λάτιας.) quid. emend. λατάγας. quo refer quod dicitur J.477,36.

Pag. 291. v. 9. μαζονόμια.) Mss. tacent hic. sed J. tam ipsi quam editi habent μαζονομεῖα. v. 23. μαγείρω vt in Mss. v. 24. Mss. μολυβδ. v. 25. Interpres videtur deducere à πτίσ. P. ἰχθυοπτείδες. A. ἰχθυοπτείδες, sicut & J. 479, 35. vbi editi ἰχθυοπτίδες. v. 28. σύεργλω κὴ ἔοργλω.) J.480, 11. vtrunque oxytonως extat. Henric. Stephan. tantum, vt hic scribitur, agnoscit. v. 30. ἐτνήρυσιν, vt est J. 480, 13. v. 31. P. ἰπνός. v. 35. τυρόκνησιν) sic Suidas quoque & Eustath. Iliad. 819, 39. Hesych. τυροκνῆστις. quomodo infr. 481, 30. κύβηλον.) sic & A. sed P. κυβηλιν sine accentu J. 481, 30. edit. κόβυλιν. A. Ms. κόβηλιν. Excerpta Athenæi κύβιλιν. Hesych. κυβηλις quod probat Casaubonus in Athenæum libro quarto, capite vigesimo. v. 36. τηγανοστρόφιον.) priores edit. τήγανον στρόφ. J. 480, 15. τηγανοστρόφιον. Nam non solum τήγανον dicitur, verum etiam τάγηνον. Henric. Steph. v. 37. Mss. σιδήρεον.

Pag. 292. v. 6. A. κακκάβη. v. 15. εὗσαι.) Ita mox v. 22. εὗσαι. & v. 23. εὕεται. alibi cum aspero εὗσαι &c. reperitur. vnde &, quod hic antecedit, ἀφεῦσαι. vid. not. ad εὗσαι. v. 16. P. ἀποθράκίσαι. v. 18. Mss. θύσαι. & mox πατεύειν pro πυθεύειν, quorum neutrum cum alibi appareret, veniebat in mentem δαιτρεύειν, quod Odys. o, 321. exp. μαγειρεύειν. Sed tandem σταθεύειν succurrebat, quod ad editum propius accedit. Hesych. σταθεῦσαι, τὸ τῷ πυρὶ ἡσυχῇ χλιᾶναι κρέας, κὴ τὸ ὀπτῆσαι. Et σταθευτὸς, πεφλογισμένος ἠρέμα. v. 21. Δημοσθένης.) contra Conon. princ. fere: φάσκοντες (Cononis filii) καπνίζειν αὐτοὺς ὀψοποιουμένους τοὺς παῖδας, ἢ κακῶς λέγειν &c *cum dicerent pueros* (nostros pedissequos) *dum cibum coquerent, fumo, aut conuiciis molestos sibi esse.* v. 22. εὗσαι.) Etiam autor br. Schol. Odys. β, 300. εὗστρα ἐργαστήριον ἐν ᾧ χοῖροι εὕονται. & ante: εὕειν τὸ μαδᾶν ὕδατι ζέοντι. Sed in textu ibi est. -- σιάλους εὕοντας ἐν αὐλῇ. Itaque & Eustath. εὗστρα· οἱ δὲ παλαιοὶ, inquit, φασὶν οὕτω, εὗστρα βόθρος ἐν ᾧ περιφλέγουσι τὰς τῶν ὑῶν τρίχας. addit plura, quæ ipse videbis fol. 97. v. 24. ξύλα καύσιμα.) etiam J. 483, 4. Laz. Bayf. de re vest. pag. 238, interpr. coctilia, quæ aliis acapna, poetis δανὰ & κάγκανα. vid. Casaub. in Capitolin. pag. 230 & in Trebell. pag. 497. v. 41. ἀπομαγδαλ.) Eustath. Iliad. fol. 352. ἐκ τοῦ μάσσειν &c. ἡ μαγδαλία, ἥτις ἦν ζύμωμά τι ἐν ᾧ ἀποματτόμενοι τὰ ἐκ τῶν βρωμάτων λιπαρὰ ῥύπη οἱ παλαιοὶ ἐρρίπτουν κυσίν. ὅθεν κὴ παροιμία ἐπὶ τῶν λίχνων καὶ παρασίτων, τὸ, Κύων ζῶν ἀπὸ μαγδαλιᾶς. Παρὰ δὲ ἄλλοις (inquit idem Odyss. 684.) καὶ ἀπομαγδαλία, καὶ ἀπομαγδαλις, ψωμὸς εἰς ὃν ἐκματτόμενοι τὰς χεῖρας μετὰ δεῖπνον ἐρρίπτουν κυσίν. vid. & Athen. l.10. fol. 409. prou. *canis viuens è magdalia.*

Pag. 293. v. 2. κνυάδα.) alias κνυάδες αἱ τῶν κυνῶν τρίχες, vid. Æ. Porti Lex. Dor. v.5. ὡς δ' ὅταν.) Odyss. κ, 216. vers. 17. κόγχυς.) forte reponendum κόγχους. Henric. Stephan. eidem v 21. κορύτρω suspectum pro κορήθρω. item καλύτρω pro καλλύντρω vel κοσλύντρω. Cl. Al. Pæd. 2. fol. 88. καλλύντρω δίκην ἐπισυρομένης τῆς ἐσθῆτος τὰ ἐπιπολαίους τῆς γῆς ἀχυρμιάς. vbi Flor. tamen ed. καλλιούθρω, vt Sylb. not. quomodo Leuit. 13, 40. κάλλιουθρα φοινίκων. quamuis ib. alii κάλλιουτρα & apud Hesych. κάλλιουτρα & κάλλιουτρα vtrumque suo loco extat. Sed & κάλλυτρον ἢ κάλλιουτρον. in παρασυρῶσαι. v. 25. φέρνιον J. 488, 20. v. 28. περὶ ὀνκπωμάτων.) de iis prolixè Guil. Stuccius antiqu. conuiu. libro tertio, capite duodecimo. v. 38. Θηρίκλειον.) Athen. 11. fol. 470. à Θηρικλῆς ib. fol. seq. sicut ab Ἡρακλῆς Ἡράκλειος. pr.ed. θηρίκλιον.

Pag. 294. v. 4. αἱ ῥόδιαι, δῖνοι, ῥυτά.) prior. edition. ἀρράμιοι, δονεί, ῥύται. quam scripturam sequatur, cui ea placet. mihi potior Casauboniana lectio [anim. in Athen. 11, 5.] quam noua hæc editio exhibet. v. 13. ἄμυσις.) pr. ed. ἄμμυστις, vid. supr. 276, 11. v. 17. δι' ἀσαμίνθους.) Odyss. δ 128. sed vide an probum hoc testimonium. v. 23. βαλανειόμφαλοι. Ath. lib. 11. fol. 501. v. 26. βομβυλιός.) J. 473, 16. στρογγύλον. H. St. vtroq; modo agnoscit. Casaubon. *bombylium* Græci appellarunt vas angusti oris, & colli prælongi, ad sugendi vsum potius quam bibendi paratum, anim. in Ath. lib. 6. c. 18. v. 28. ἐν χεῖρεσι.) ita ap. Plutarch. quoq; in Pericle f. 110. & scholiis Aristoph. sed apud Ath. 12. f. 553. ἐν χέρωσι. libr. autem 11. f. 460. ἐν χείρωνι, itaque & apud Hesych. in αὐτόφορτοι. Cas. ad fin. 12. Ath. v. 36. πατελώπιδυμ.) emendatio petenda ex Athenæi 11. fol. 489. ubi:

> Καὶ πάνυ τὰς ἀκαίρους σφενδπίνων φησὶ πατελώτα,
> Μαύλαν δὲ εἶχε (scr. è Poll. λαβὲ) κεραμεοῦν αἰδρὸν,
> Χυροδύτας κοτύλας πέντ' ἴσως ἐδεξάμην.

adi & anim. Casaub. cap. 12. v. 38. ὀλκαῖα.) eodem

eodem spiritu Hesych. ὀλκεῖον, λακάνη, ποτήρ, κρατήρ. apud Athen. aliter libr.11. fol.480. vbi coniunguntur ex Epigene: κρατῆρες, κάδοι, ὀλκεῖα, κρουνεῖα. Rursum aliter in Plutarchi Alexandro, vbi iung. ὄλκια, χειροστοὶ, πύελοι, & ἀλάβαστροι. eaque forma etiam infra 500, 10. Sed & ὀλκία 488,36. Verum non vbique eadem significatio. v.41. χυτρίδων.) vid. Leopard. emend. libro sexto, capite vigesimo. Mox v.42. ἐξ ὑαλίν.) Acharnens. v.73.

—— πρὸς βίαν ἐπίνομεν,

Ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων.

vid.& J. 473 11. De poculis vitreis differit Stuccius ant. conu. libr. 3. cap. 12. v. 46. ὑγίεια ἱερά.) Matth. Schickerad ἀγεῖα legendum contendit Epist. Critica super Apuleio. De poculis enim, inquit ipsi (Polluci) sermo, inter quæ nonnulla sacra vt *Iouis Seruatoris, boni Genii* & *Mercurii.* Sylb. putat, ὑγιείας ἱερά, subaudito ex præcedentibus μεσονυκτίδες. Guil. Stuccius absque mendi suspicione verba illa interpretatur de poculo ὑγιείας, libro tertio, cap.23. adiecto quamuis Latinis verbis ex Athen. libro decimoquinto, fol. 692. τῶν μὲν ἀγαθοῦ δαίμονος αὐτύντων ποτήριον, τῶν δὲ Διὸς σωτῆρος, ἄλλων δὲ ὑγιείας &c.

Pag. 295. v.3. Ἑρμῆς, ἢ τελευταία πόσις.) Postea mos ille mutauit, & Iupiter τέλειος in Mercurii locum ascitus, auctore Athenæo in quem vid. Casaubon. 1,21. v. 4. πρὸ πομ.) Odyss. η, 138. ᾧ πυμ. vers. 11. σπονδὰς ...) A. ἀνάελις, quod non semel apud Xenoph. vt libro sexto de exped. Cyri, fol.386. εὐχὴν νῦν περὶ τῶν ἐλευθερίας μάχεσθε, ἢ αὔριον ἀναρίστους. vid. & libro primo, fol.271. libro quarto, fol. 320. & histor. Gr.4. fol 327. v. 13. P. τὸν ...δειπνον. v. 15. P. δειπνοποιῆσαι. v. 16. Mss. ...δειπνον, quod apud Demosth. de Cor fol. 353. δέον ποιεῖν αὐτοὺς τὸ περίδειπνον, ὡς παρ' οἰκειοτάτῳ τῶν τετελευτηκότων. vid. J. 391,29. v.20. δόρπης.) Xenoph. de exped. Cyri, fol. 171. ἀφικνοῦνται ἀμφὶ δόρπιστον (in marg. δόρπηστον) ἐπὶ τὰς σκηνάς. Dicitur δόρπηστος, δόρπιστος, & δορπιστός. Ibid. P. ἐπιδορπίσασθαι. vers. 21. Mss. ἐπιδορπήματα. v. 32. Mss. ἡ λάμπ. v. 33. φιλύλλιος. supr. 124. v.vlt.

Pag. 296. v. 9. προμύξαι.) supr. 86,7. v.14. μύρον.) μύρον dictum quasi μύῤῥον ab Æolica voce μύῤῥα, quæ alias σμύρνα, & illa vicissim ex Hebr. מור vid. Athen. libro decimoquinto, fol. 688. & Casaubon. in eund. fol. 616. v. 15. μεγαλήσειον ἀπ.) Mss. μετάλλειον ἀπὸ μετάλλου, quibus non adeo dissimiliter Cl. Alexandr. pædagog. libro secundo, capite octauo. μετάλλιον scribens, ἀπό τινος (quod de excerpt. Ms.) μετάλλου εὑρηκότος. tametsi Sylb. in indice rectius, μεγάλλιον, inquit, & μεγάλλου. similime autem nostris Mss. Hesychius cum inter alia: μέταλλος γάρ τις Σικελιώτης τὴν τοῦ μεταλλείου μύρου κατασκευὴν εὗρεν. nec aliter eum scripsisse literarum series arguit, vt monet Casaubon. libro decimoquinto, capite duodecimo anim. in Athen. qui sic: ἀπὸ καὶ τὸ μεγαλλεῖον. ὠνομάσθη γὰρ καὶ τοῦτο ἀπὸ μεγάλλου τοῦ Σικελιώτου. fol. 690. Et non dubitandum (ait rursum Casaubon.) quin ita scripserit Athen. quod etiam Eustath. probat. Eustathius autem: μέγαλλος προπαροξυτόνως ἐν ὀλλαμβδίᾳ, & huius paron. inuentum ab eo μεγάλλιον μύρον. Odyss. fol. 664, v. 17. βρένθ.) ita pro βρενθ. factum è Mss. Hesych. & Etymol. approbantibus Casaubon. in Athen. fol.618. & Sylburg. Indic. in Clem. Alexandr. Etymolog. etiam βρένθειον scr. & mox τοὺς ἐπὶ παντὶ τῷ θρυπτομένους ἁπλῶς βρενθυομένους dici ait. Sicut & Hesychio βρενθυόμενοι, ἐναβρυνόμενοι, τρυφῶντες. quod addo si fors inde & βρένθυον admittendum videatur; nam ita in Mss. extat. v. 18. νάρδον, βαβυλων.) Io. Hartungus hinc Marc. 14,3. pro νάρδου πιστικῆς legendum coniicit ναρδουπιστικῆς, pro νάρδου ὀπιστικῆς, cum & Cyrillus scribat vnguentum esse nardi à loco quopiam: & *Opis* vicus sit propinquus Babyloni, celeberrimus emporio, autoribus Strabone libro decimosexto, & Herod. libro primo & secundo. vid. Hartung. dec. 3. cap. 6. v. 19. Αἰγύπτ. τὸ μέλαν.) de eius colore, vt & in genere de vnguentis agit Marsil. Cagnati obseruation. 2,9. σάγδας.) Hesych. σαγδάς, εἶδος μύρου, ἢ ψέγδας· alibi sic: ψάγδας, ψαγδῆς μύρον ποιόν. Clem. Alexandr. Pæd. 2,8. πλαγγόνιόν τε, καὶ ψάγδας Αἰγυπτίας. vid. Casaubon. anim. 15, 12. v.20. A. μόρον δ' εἶδος αὐ. P. μ. δ. εἶδος αὐ. v. 21. ἠρίν.) forte ἴρινον. cuius mentio apud Athen. princ. libro decimoquinto. deque eodem Dioscor. libro primo, cap. 66. v. 25. βασίλειον.) Plin. Histor. nat. 13, 2. *regale vnguentum, appellatum, quoniam Parthorum regibus ita temperatur, constat myrobalano, costo, amomo* &c. v. 26. ἀλάβαστρον.) Matth. 26,7. ἀλάβαστρον μύρου βαρυτίμου. Cic. Acad. 2. (ap. Non. Marcell. 19,17.) *alabaster plenus vnguenti.* Plin. ibid. *vnguenta optimè* (al. *optima*) *seruantur in alabastris.* Item 36, 8. *alabastriten lapidem uocant ad vasa vnguentaria, quoniam optime* (ea) *seruare incorrupta dicitur.* Theocritus tamen dicit etiam

—— Συρίω δὲ μύρω χρύσει' ἀλάβαστρα.

Idyllio 15, 114. v. 35. P. inscr. περὶ τῶν ἐν τοῖς στεφάνοις ἀνθέων. vers. 36. ἡ ἐρβηγλεῖς.) ita Theophr. 6, 1. Hesych. & Suid. sed Etymolog.

ἡμεροκαλλὶς. Plin. 21, 21. *hemerocalles.* Diosc. 3, 137. ἡμεροκαλλίς. Hîc pr. ed. ἱμερον. mox pro ἐλένειον [quod hac forma apud Etymol. extat, apud Dioscor. vero 1,27. ἑλένιον.] pr. ed. ἐλσεινόν. Inde scr. θρυαλλίς. vt supr. 295,35. & j. 484,24. Sed istis locis *ellychniū* notat; hic *herbam* è qua ellychniis nonnunquam materia. v. 38. P. πάλλα. v. 40. κοσμοσανδάλου.) Athen. constanter κοσμοσάνδαλα lib. 15. fol. 681. & 683. Dalecham. *cosmosandalum* siue *cosmosandatum* herbarii quidam esse putant *Irin Illyricam:* quidam *Tulipam purpuream.*

Pag. 297. v. 1. P. δὲ τά. tum amb. Mss. περὶ κωλεῖ. v. 2. A. ὁ δὲ Ἀνακρέων καὶ ῥοδάγιον στέφανον ὠνόμασε. v. 4. κοσμάνοις.) al. κοσμάννοις. v. 5. αὐήτω. nisi malis αὔηθο. Nam citatur quidem è Theocr. Idyll. 7,63. αὐήτινον στέφανον. Sed in nullo adhuc exemplari aliter reperio quā αὐήθινον ἢ ῥοδόεντα ἢ καὶ λευκοΐων στέφανον. Habebant quidem Gr. scholia τ, sed Cl. Heinsius nuncibi etiam θ reposuit. Cuius vid. & doctiss. lect. cap. 13. v. 8. αἴνιγμα καὶ γρῖφος.) Exemplum suppeditat & historia Samsonis qui in nuptiis suis proponebat ænigma de generatione apum. Iudic. 14. vbi D. Chytræus, moneri ait, vsitatum in conuiuiis veterum morem fuisse, non poculorum eluuionibus strangulare conuiuas, sed eruditis & festiuis sermonibus vel historiis vel musicis, vel quæstionibus propositis, quæ ingenia acuerent, & mores formarent, aut naturæ arcana aperirent, animos exhilarare & erudire &c. p. 377. v. 11. Mss. πινῶν. v. 14. Mss. κυλίκια. v. 16. P. inscr. περὶ παροινίων ᾀσμάτων. K. v. 17. σκολιά.) supr. 185,6. σκόλια. quomodo & Eust. Odys. fol. 276. Item ex Aristoph. citatur: τούτῳ τί λέξεις σκόλιον, sed accentus ibi (Vesp. v. 1232.) in vltima est, similiterque apud Athen. lib. 15. fol. 694. & 695. Hesych. Suid. Etymol. Phauorin. & Schol. Aristoph. fol. 355. & seq. vt idcirco, cum loco priore in textu (v. 1217. Vesp.) scribatur: — τὰ σκόλι' ὅπως δέξει καλῶς, accentus propter apostrophum reiectus in primam syllabam videri queat. H. St. tamen σκόλιον probatur. Ibid. Mss. τινα. v. 19. Mss. διαπαννυχίσασιν. v. 21. ἰφθοῦ. Mss. v. 25. λύχνον παννύχιον.) Herod. libr. 2. fol. 88. νύκτα δὲ ἑκάστην πάννυχος λύχνος παρακαίεται. sed hîc alius vsus. Ibid. P. inscr. περὶ κοττάβου. Ειδ. v. 30. καὶ λεῖα χαλκοῦ.) ita emendauit Casaub. anim. in Athen. libr. 15. cap. 11. alias scribitur: καὶ τέλειον χαλκοῦν πεποιημ. v. 33. τὸ δέ τι ἦν. v. 34. χάλκειον.) sic postea quoque al. χάλκιον. qu. & χαλκίον. v. 37. ἐπικοττάβου.) forsan ἀποκοττάβου. Sylb. v. 38. λάταξ.) è not. Sylb. pr. ed. πάλαξ.

Pag. 298. v. 4. ἐμεῖν.) in quem Cottabismum inuehitur Guil. Stucc. conuiu. ant. libr. 3. cap. 14. extremo. Ibid. cap. 24. forte sunt, quæ ad sequens caput fecerint. ἀποσλύζειν.) è Sylb. & Stucc. l. indic. pr. ed. ἀποκλ. v. 13. P. παιδόσαμ. v. 23. ἐριδέ. v. 24. Mss. περισφόρους. πλησιοχ. χόας, περισσία. v. 29. P. σιωπομένους.

Pag. 299. v. 25. ἐσός. v. 26. ἀρραγὲς, vt Mss.

Pag. 300. v. 2. Mss. διέστησε. v. 16. Eurip. στόμαργον γλωσσαλγίαν dicit Med. 525. v. 21. μακρότερος τῆς Ἰλ. prou. *prolixius Iliade.* Alcinoi (Ἀλκίνου al Ἀλκινόου) apologi etiam supr. mentio 98,9. è Theognide diceres:

— ὦ γλώσσῃ θύρας οὐκ ἐπίκεινται
ἁρμόδιαι — v. 421.

v. 22. Mss. ἀπολογον. v. 27. Ἀράβιος αὐλός.) prou. *Arabius tibicen.* v. 35. ῥᾴων.) πάθημα ῥᾷον τῶν. P. τὴν ῥᾷον τῶν κ. & an sic stare posset ῥοπήν;

Pag. 301. v. 11. A. περθρύλων. P. similiter editis. v. 14. A. μῖμος γελοίων. ποιητὴς αἰσχρ. Demosth. Olynth. 2. fol. 7. Philippo caros esse inquit μίμους γελοίων καὶ ποιητὰς αἰσχρῶν ᾀσμάτων, ὧν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν. v. 16. μόθων.) supr. 197,18. saltationis genus est. vid. prou. *aufer mothonem à remo.* vbi tamen μόθωνα, vt hic etiam prior. edit. sed factum nunc ο è Mss. præsertim cum nuspiam alias, si vnum atque alterum lexicon demas. v. 19. περισσαίνων. v. 21. λυμεὼν τῆς νεότ. *pernicies communis adolescētium,* vt seipsum nominat leno Terent. Adelph. 2,1. v. 22. Mss. παρεχόμενος συμβολὰς τὸν γέλωτα. Tum A. quidem: ὁ δὲ ὀργ. P. vero: Περὶ λυμεῶνος. Λυμεὼν, λύμη, φθορά τις ἐστὶν ἐπὶ ψυχὴν διαβαίνουσα. παρὰ τὸ λύω. σημαίνει δὲ (καὶ) τὴν ἀσθένειαν: quæ glossa forsan. Quod si, vt verisimile, τὸν γέλωτα referendum ad præc. particip. placetne inde legere? πῶν αὖ εἰπών. πῶν αὖ παθών. quomodo j. 303,25. πῶν αὖ πράξας, πῶν αὖ εἰπών. v. 37. P. αὐστηρικής. pro αὐλ. σφήνισκος.) Mss. & Aristoph. Pl. v. 720. ἔξει δίεμμος σφηνίσκ. pr. ed. σφήνισκος.

Pag. 302. v. 9. ἠτταρηκώς.) P. Ms. ἐπιμελικώς. v. 16. γύνις.) ita Eust. quoque Odys. fol. 429. ἐκ τοῦ γυνὴ ὁ γύνις. δηλοῖ δὲ αὐτὸς οὐ μόνον τὸν λάγνον, ἐπὶ δὲ καὶ τὸν δειλὸν &c. Et Etymol. γύνις à γυνὴ fieri docet, sicut δάφνις à δάφνη, & νύμφις à νύμφη. In Iliad. autem Eustath fol. 287. τοῦτον γυναικωμένη ἵνα καὶ θηλυδρίαν καὶ λάγνον, καὶ γύννιν παρασπᾶν, duplici scilic. νν. quomodo & Suid. v. 17. Mss. ἀποκεκρυμ. v. 19. Mss. περιχαρώς.

Pag. 303. v. 5. κυκᾶν.) vid. Aristoph. Equ. v. 865. & Alciat. Embl. 88. Ibid. P. εἴποις. v. 20. τὸ τυρεύειν.) A. τυρεύων. Locus Demosth. est de fal. legat. fol. 240. v. 21. Mss. τοῦτον. Ibid. ἀνάσχοιτο.) P. ἀνάσχ. τις ὑπομένειν; τις ὑπομ.

v. 27.

v. 27. P. αἰχίστων. v. 29. Mss. γνώμης ἐφ. v. 33. Mss. τὸ ἀδίκημα.

Pag. 304. v. 5. ἄνδρας ὅρκοις.) pr. ed. ὅκοις. Plutarch. lib. 2. de Alex. fortuna fol. 354. Διονύσιος ὁ τύραννος ἐκέλευε, τοὺς μὲν παῖδας ἀστραγάλοις, τοὺς δ' ἄνδρας ὅρκοις ἐξαπατᾶν. vid. & qu. conu. lib. 9. vbi cap. 12. fragm. ὅρκοις δὲ ἄνδρας ἐξαπατητέον. Meminit & Hadr. Iun. animadu. lib. 2. cap. 4.

Pag. 305. v. 12. προσηγμάν. v. 39. νυκτὶ μερισμῷ.) Casaub. anim. in Athen. lib. 3. cap. 27.

Pag. 306. v. 9. ἀπόγραφα.) pr. ed. ἀπόγρ. illud a. interpr. expresserat. v. 19. P. λαλιὰ ἀνάρμοστος. v. 23. P. περὶ τοῦ ἀδυνάτως λέγειν ἔχοντος. v. 28. ἰχθύων ἀφων.) prou. *magis mutus quam piscis.* v. 38. A. εἰς τὸν πολλὰ οὐ μὴν κεκελευσμένα λέγοντα. P. περὶ τοῦ πολλὰ καὶ ἀκαίρως λέγοντος. Ο' δὲ πολλὰ μὲν, οὐ μὴν κεκελευσμένα λέγων πολὺλ. v. 39. πολυλόγος. μακρολόγος.) μακρολόγος, secundum Ammonium, ὁ περὶ ὀλίγων πολλὰ λέγων, at πολυλόγος ὁ περὶ πολλῶν πολλά.

Pag. 307. v. 1. ἀμετροεπής. Epith. Thersitæ Iliad. β, 212. è seq. libr. h e. Il. γ. v. 214. huc referas etiam: πολύμυθος καὶ ἀφαμαρτοεπής. v. 4. ἀχάλ. Eurip. Bacch. 385. Α'χαλίνων στομάτων, Α'νόμου τ' ἀφροσύνας, τὸ τέλος δυστυχία. Quocirca D. Iacobus iubet χαλιναγωγεῖν τὴν γλῶτταν 1, 26. quamuis hæc non adeo huius loci. v. 6. λέγειν οὐ δυνατός.) sic Eupolis fere: λαλεῖν ἄριστος, ἀδυνατώτατος δὲ λέγειν. apud Plut. in Alcibiade f. 142. v. 8. P. περὶ τοῦ δυνατοῦ ἐν πλήθει λέγοντος. v. 11. παρεχόμ.) ita Mss. pr. ed. παρεργ. v. 16. Mss. ἀνεμώδης. v. 19. P. ἀνέγκοι. & sic supr. etiam 303, 22. v. 21. Mss. β. τὴν ψυχήν. v. 26. Mss. ὑψηλολογίαν. v. 31. P. περὶ βραχυλόγου ὄντος φρονίμως. Ο' δ' ὀλίγα καὶ ἔκκριτα λέγων, βραχύς. v. 36. περιεσπασμένος.) pr. ed. περιεπτυσμ. sed reponendum vidit & interpres, dum *purum* vertit, h. e. cuius oratio pura, & quasi decorticata &c. Ad propr. significationem alludit Aristoph. Acharn.

Α'λλ' ἐσμὲν αὐτοὶ νῦν γε περιεπτισμένοι
Τοὺς γὰρ μετοίκους ἄχυρα τῶν ἀστῶν λέγω.

vid. cum schol. f. 282. v. 39. βραχέσι ῥῆμα) πλεῖστον ἐν ἐλαχίστῃ λέξει νοῦν ἔχων. quod Plutarch. de Phocione in Vit. f. 542. v. 41. P. οὐ μὴ τοῦ ὦ.

Pag. 308. v. 8. παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως.) verba Homeri Iliad. γ, 214. de Menelao, qui ibidem οὐ πολύμυθος, οὐδ' ἀφαμαρτοεπής, & v. antec. ἐπιτροχάδην ἀγόρευε. v. 12. τυμβωρύχος.) Chrysostom. ἔστω γάρ τις ἀνὴρ θαυμαστὸς καὶ μέγας, καὶ πάντες αὐτὸν μοιχὸν καλείτωσαν, κλέπτην, τυμβωρύχον, ἀνδροφόνον, λῃστὴν &c. homil. 89. in Matth. f. 735. vid. & Theophyl. epist. 13. Phocyl. διαιρέτας v. 92. μὴ τύμβον φθιμένων ἀνορύξαι. quod Harmen. τοὺς νεκροὺς ἐν τοῖς τάφοις ἐκδῦσαι. promt. lib. 6. tit. 5. Herod. de Cambyse: θήκας τε παλαιὰς ἀνοίγων, καὶ σκεπτόμενος τοὺς νεκρούς. libro tertio, fol. 201. v. 27. στωμύλ. & mox pro δικ. Mss. στωδικάζων. v. 40. εἰρυγμοῦ.) A. similiter. in P. est εἰρυσμοῦ· εἰργμοῦ autem neutrubi. vide an leg. εἰργμοῦ. quomodo ȷ. 392, 47. clare in Aug. codice. lege & Bud. comm. Gr. l. 382. v. 44. ψιλοδικηπίας.) pr. ed. ψιλοδυκλ. ȷ. tamen 387, 1. ψιλοδικητεία, quod magis probatur.

Pag. 309. v. 7. P. περὶ ὀνομάτων, ὅσα ἐκ τοῦ ὁμοῦ. ξυνίθεται δὲ ἐκ τοῦ ὁμοῦ, ὁμόσιτος. vers. 18. P. ὁμόπτιος ὁ ὁμότροπος. ὁμόζυξ, ὡς Πλάτων. ὁμόσκηνος. καὶ ὁμόδοξος, ὁμοδοξία. εἰ δ' ὅμοιος.

Pag. 310. v. 11. P. συμβιώτης. al. συμβιωτὴς dicitur. v. 19. περὶ ὀνομάτων ἐκ τοῦ ἡμι. & similiter in seqq. titulis. v. 21. P. ἡμιθανής. ἡμίμες. v. 33. φιλόμιος. supr. 124. v. vlt. v. 34. ἡμιφωσόριον.) ȷ. 342, 29. ἡμιφασώνιον, quod H. Stephan. obiter obseruari iubet dum explicat φώστων seu φάσσων & φασσώνιον. tametsi an illud hic reponendum haud certum. v. 36. Εὐκλείδης.) fortasse scribendum Εὐθυκλῆς. Casaubon. in Athenæum 3, 35. v. 40. ἡμιλάσμερον. Henric. Steph.

Pag. 311. v. 11, 12. πανδημί. πανσυδί. ita & & supr. 43, 8. vbi nihil horum in Mss. qui hoc loco editis conformes, sicut & A. ȷ. 419, 4. alii potius agnoscunt πανδημεὶ & πανσυδεί. v. 14. P. ὡς τὰ τοῦ Πλάτ. v. 20. πανεύφρονα.) nam εὐφρόνη vocatur ἡ νὺξ, nox. H. Stephan. Plutarch. de curios. fol. 310. τὴν νύκτα προσεῖπον εὐφρόνην, μέγα πρὸς εὕρεσιν τῶν ζητουμένων, καὶ σκέψιν ἡγούμενοι τὴν ἡσυχίαν καὶ τὸ ἀπερίσπαστον. vid. & qu. conu. libro septimo, probl. 9. v. 23. πανάλια.) ἴσ. πανναύλια. Sylb. eidem v. seq. pro πανώνια placet πανιώνια, quod festi nomen ap. Herod. libr. 1. fol. 69. v. 32. P. ἔφη. v. 34. P. παλίνδικος ὁ πολλ. δικαζόμενος. v. 35. Mss. κακόφημον. v. 39. P. τριτοσπέτης.

Pag. 312. v. 11. φιλέταιρος. vt est in P. v. 36. P. φιλέριστον.

Pag. 313. v. 12. πολύφωνος.) Strabo: ὁ δὲ ποιητὴς πολυφωνός τις ὢν, καὶ πολυΐστωρ. de Homero libro tertio, fol. 102. Dion. Halicarn. πολυφωνότατος ἁπάντων τῶν ποιητῶν Ο'μηρος. περὶ συνθέσ. ὀν. fol. 15.

Pag. 314. v. 3. μεγαληγόρος, vt supr. 99, 41. v. 10. ἰσόνομος.) Otanes apud Herod. lib. 3. fol. 123. dicit οὔνομα πάντων κάλλιστον ἰσονομίην.

Pag. 315. v. 2. titulus non admodum congruus subiectæ materiæ. Nam videtur quidem, vt annotaui, quędam prioris partis vocabula referri posse ad cap. 36. cuius non dissimilis inscriptio. sed potius totum hoc caput cum præcedentis capitis sectione vltima conuenit: sicut

enim ὅμοια τοῦ χήματι, ita hîc etiam quæ τοῦ αὐτοῦ χήματος· nisi forte malis sectionem istam 13 à cap. 37. auulsam cum hoc capite coniungere, titulo περὶ ὀνομ. ἀδικημάτων plane deleto. v. 15. P. αἵρεσις χε. vt & lin. 27. αἵρ. πε. v. 17. P. λήξεως δίκη. A. vt editi. v. 18. Mss. αὐτ. θυσίας. v. 29. P. ἀκρῶν. Mss. χ. ἀσπίδος,

Pag. 316. v. 33. κῶμμα etiam A. sed P. κόμμα. vide κῶμμα in œcon. Hippocr. A. Foesii.

Pag. 317. v. 5. ἐκδιηττᾶσθαι.) vitiosa videtur præcedentis verbi repetitio. v. 6. P. θερμαίνεσθαι. & mox χλιδιᾶν. pro quo A. κυχλοιδιᾶν. rectene hîc aut illic, ipsus vide. v. 11. Mss. σκιατραφία. v. 13. Mss. ὀνόματα δ' ἀπ' αὐτῶν ὁ χλιδωνὸς μόνον [A. μόνος] καὶ ὁ θρυπτικός. Περὶ δ. v. 19. Mss. ταυτ. v. 27. μιλώνσρα.) alibi passim μιλώνθρα. v. 28. θρέπτρα.) Il. δ, 478. & ρ, 302. quamuis in nonnullis libris θρέπτα. vt & Hesych. θρέπτα, τροφεῖα. τεφῶν ἀμοιβά. καὶ θρεπτήρια. quæ postrema vox apud Hesiod. 1, 186.

[*Hîc iam deficit & Ms. Pal. recentior codex. Deinceps per Ms. Augustanus intelligendus.*]

Pag. 318. v. 7. Ms. πορνοκοπῶν. v. 14. κασαυρίοις. quomodo Aristoph. Equ. v. 1284. & Suid. Ms κασαυρείοις, cui similiter Hesych. κασαυρείοις, οἴκοις ἐφ' ὧν αἱ ἑταῖραι ἐκαθέζοντο. ὅθεν καὶ τὴν πόρνην κασαυρίδα ἔλεγον.

Pag. 320. v. 25. καὶ ἀχρημονεῖν τὸ πένεσθαι εἶπε.) ita clare in A. codice: nec aliter legendum & Henr. Stephan. statuit. pr. ed. καὶ χρημονεῖν καὶ πένεσθαι omisso insuper verbo εἶπε, non minus vitiose, opinor, quam apud Theog. v. 156 χρημοσύνην legitur pro ἀχρημοσύνην, nisi χρησμοσύνην forte aliquis magis probet. v. 34. παχεῖς.) Aristoph. Vesp. v. 2871. Hesych. tam πλούσιος quam παχὺς & μέγας ὁ ἁδρός. è contrario λεπτοί, οἱ πένητες. Schol. Aristoph. ibid. vid. & supr. 158, 7. v. 38. πένητα τὸν πτωχόν.) qui alias differunt:

> πτωχοῦ μὲν γὰρ βίος, ὃν σὺ λέγεις, ζῆν ἐστι μηδὲν ἔχοντα.
> τοῦ δὲ πένητος, ζῆν φειδόμενον, καὶ τοῖς ἔργοις προσέχοντα,
> περιγίγνεσθαι δ' αὐτῷ μηδὲν, μὴ μὲν τοι μηδ' ἐπιλείπειν.

Aristoph. Pluto. vbi vid. & Schol. fol. 29.

Pag. 321. v. 2. κρίνον.) Hesych. κρίνον, τὸ ξηρόν. τάσσεται καὶ ἐπὶ πλωχοῦ. vid & Suid.

Pag. 322. v. 27. θοός.) Iliad. ξ, 437. οὐ γὰρ πάντων ἦεν ὁμὸς θρόος. v. 30. ὁμολογ.) etiam ὁμολογουμένως. 1. Tim. 3, 16. ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον &c.

Pag. 323. v. 1. in pr. edit. abest hic titulus, quem reposui ex catalogo capitum, præsertim cum ita interpres quoq;. v. 32. ἀνέκπυστον.) ita Ms. tametsi nescio an alibi etiam: licet ἔκπυστα sæpe obuium. Synes. initio statim ep. 143. μὴ ἔκπυστα ποιεῖν τὰ ἄξια κρύπτεσθαι. Herodian. libr. 2. fol. 501. ὡς αὖ διαθέουσα ἡ γνώμη (vel φήμη) ἔκπυστα καὶ γνώριμα ποιῇ τοῖς τε στρατιώταις καὶ τοῖς λοιποῖς &c. Hesych. autem ἀνέκπυστα (sic enim Henricus Stephanus apud eum leg. pro ἀνάπαυστα.) non tantum ἀκουστά, sed etiam ἀνεκλάλητα, ἄρρητα. Hic pr. edit: ἀνέκπυλον, de quo nihil habeo dicere, nisi à πύλη fiat ἔκπυλον, & hoc quodam modo respondeat verbo *elimino*, quo sensu Horat. eo vsus 1. ep. 5.

> ———— *ne fidos inter amicos*
> *Sit, qui dicta foras eliminet.* ——

ἔκπυλον autem vicissim ex se gignat ἀνέκπυλον. Sed *nugæ*, dices: & dices recte, me quidem ipso iudice, nisi aliquis bonæ notæ autor iuuet.

AD LIBRVM VII.

PRæfatio in Ms. nulla. Catalogus vero particulatim ibi aut insertus contextui, aut margini, sed literis ob vetustatem admodum fugientibus ascriptus.

Pag. 326. v. 20. ἧττον αὖ τις προσείπω.) supr. 321, 20. οὐ γὰρ αὖ προσόσιμον. v. 30. Ms. ἔμπειροι, καὶ ἄπειροι. v. 34. Ms. Aug. ἐκ μὲν τοῦ π. v. 35. Ms. μεταβάλλειν. v. 40. εἶπον. ἐν τῇ κωμ.

Pag. 327. v. 4. ῥωποσελγή.) haud dubitem legere ῥῶπος, γέλγη. quæ duæ voces supra etiam 162. v. 26. & 27. Ibid Ms. φόρτος. v. 10. ἐμπολή. v. 17. Ms. ἀξία. v. 19. Ms. ἐπιπλημηρύρα. v. 26. πρατήριον.) supr. 162, 16. v. 33. προπράτωρ.) vid. Cas. comm. in Theophr. char. p. 252. v. 36. Ms. πράσεις. v. 43. Ms. παλίμπρατα. quæ dictio mox v. seq. in masc. alio sensu.

Pag. 328. v. .. Ms. δημιόπρατα vid. J. 179, 42. v. 7. πράσιν. vt mox v. 9. tametsi nonnullibi & circumflexum inuenias. v. 9. αὐτοῦ.) ante legeb. αὐτῶ. vid. Casaubon. lib. 9. in Athen. cap. 11. quid autem πρᾶσιν αἰτεῖν, docet idem anim. in Sueton. p. 8. v. 22. εἰσωνίας.) εἰσωνία ex hoc loco expon. *vectigal quod penditur nomine mercium quæ venduntur.* sed Ms. habet ἰσωνίαν quomodo Suidæ: ἰσοτιμία, ἢ ἡ ἴση ἀγορά. v. 41. ἰχθῦσιν.

Pag. 329. v. 4. Ms. ἐρεῖς, ὡς Φερεκράτης καὶ Ἀνάχαρσις. v. 13. σὺν ὄντος ἐν χρησιδ.) supr. ἀδάμαντα dixit 170, 7. v. 14. ἀλείπτρειαν.) at mox v. 16. ἀλείπτρια. De autore istius fabulæ Casaub. in Ath. lib. 3. cap. 34. extr. v. 25. Ms. στρογγύλα. σῶμ.. v. 32. ζώστειον.) ita & Ms. supr. 145, 45. coniung. ζητρεῖα, καὶ ἀλφ. καὶ χονδρ. καὶ ζωντεῖα, pro quo al. ζώντια, vel ζώνια. vt & illic not. v. 33. ὄνος.) Hesych. ὄνος ὁ ἀνώτερος λίθος τοῦ μύλου.

superior

superior & versatilis lapis molaris. vid. Iac. Nic. Loensem epiphill. 9,6. v. 35. μυλωθρός.) ita & Ms. H. Steph. μυλωθρός. v. 36. τίφη & mox μυλακρίς.) posterior vox & J. 368. vlt. Aliqui reponunt σίλφη & μυλαβρίς. sed vide Leopard. em. 31,7.

Pag. 330. v. 5. πανσικόπη.) vid. prou. *Bos apud acervum*, & adagia sacra Ioach. Zehneri p. 247. v. 6. Ms. περιεργαζόμενον. v. 11. δροπωπλίδες.) etiam sic Ms. Henr. Stephan perperam ait, pro ἀρτοπωλίδες, quæ accentus sedes J. 441,24. v. 17. ἐκόρει.) Diosc. lib. 2. cap. 113. ἡ ὄλυρα ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐστὶ τῆς ζειᾶς. v. 2. πλάθανον.) supr. 288, 27. v. 21. πάλεθρον.) Ms. πέλαθρον haud dubie pro πάλαθρον, quod & J. 481,33. & apud Hesych. (nam sic apud eum scrib. pro πάλαυθρον, quomodo tamen infr. & in Ms. extat, è serie alphabetica probat H. St.) Idem vero etiam σκάλευθρον habet. nimirum quo ignis & prunæ σκαλεύονται. Ibid. Ms. ὄξελοί. quod etiam interpreti placuit. v. 23. διαβῆναι.) è Ms. pr. ed. διαπῆναι. v. 28. νέκρων γῆ κάρδ. absq; inciso. v. 30. ἐν πεισρίοις.) vid. Casaub. in Athen. libr. 3. cap. 27. v. 33. ἐψιᾶσθαι.) leg. ψώθια ex Eust. vel ex Athen. ψωθία. Sylb. v. 39. ὑπερμ.) Erasm. prou. ὑπερμαζᾶν. v. 42. Σοφοκλῆς.) Locus non carens mendi suspicione. H. Steph. Interpretationi ergo vt & locorum aliorum, quæ nihilo planiora, συγγνώμη.

Pag. 331. v. 2. πτίλα. J. 364,37. πτίλα, πτίλοδας. v. 5. Α'ριστοφ. περιπλεσμένοι.) Acharn. v. 506. Sed huic Pollucis expositioni non habet fidem Lexicon Basil. quod aliud sit πτίσσειν quam ἀλεῖν &c. vide. v. 19. ῥάκιντρα.) Ms. ῥάκετρον. verum probum? v. 30. Ms. ἱερεῖς. v. 31. ἀρχιπέλαγος.) Henric. Stephan. mauult ἀρχιστόλαγος. Putat enim dici ἀρχιπέλαγος τὸ ἀρχῖον πέλαγος, sicut ἀμφιπέλαγος vocatur τὸ ἀμφὶ πέλαγος.

Pag. 332. v. 11. ἀρπαζομένη.) J. 481,34. ἀρπαζομένην. & sic Athen. quoque libr. 14. extremo. v. 15. ὀϊσῶν.) ante legeb. οἰσῶν. Sed & mox v. 19. reponendum οἰσῶν, vel ἰστῶν. Casaub. in Athen. libr. 14. cap. 22. v. 20. Ms. ἐρέων ἱματίων, nulla Platonis mentione. v. 18. μήρυγμα.) an μήρυμα? Sylb. Reperitur & μήρυμα. v. 32. κροκοδίζουσαν.) dubium an κροκιδίζουσαν, an κροκοδιλίζουσαν. Sylb. v. 34. ξαίνειν τῶν ἐρίων.) similiter Crates apud Plutarch. de non fœn. fol. 405. alias ξαίνειν ἔρια. vel absolute ξαίνειν dicitur. v. 38. ξανῶν.) Sylb. ξανῶν nulla lingua habet.

Pag. 333. v. 1. νησική, si à νῆθω derives. v. 12. ἀγαθῶν) Suid. ἀντ' ἀγαθῶν ἀγ. Sylb. v. 14. πολύμιτος.) Sylb. *vestis polymita.* v. 16. φιλύμιτος. v. 17. πολύνησος.) inde πολυπτύειν, & ἐκπολυπτύειν. Sylb. v. 18. νῆσιν.) sic & J. 486,38. Hesiod. 3,13. — νεῖ νήματ' ἀεὶ πτεροειδεῖς ἀράχνης. Sylb. ε ascripsit. v. 26. ἐν αὐτῇ τῇ λέξει.) forte ἐν κοινῇ λέξει. Sylb. v. 28. ὁ δ' ἔξυφ.) vid. prou. *Hic telam texuit, ille diduxit.* v. 33. ὑφαναν.) Sylb. pr. ed. ὑφαίνειν. v. 43. ποικιλτή.) ποικιλτική. Hesych. Suid.

Pag. 334. v. 4. εὐυφεῖς.) è not. Sylb. pr. ed. εὐφυεῖς. v. 11. κέλοντες.) κελέοντες. Hesych. Suid. Etym. Eust. Sylb. ἄγνυθες.) Hesych. ἄγνυθες, λεῖαι. J. 353,46. λεῖαι inter instrumenta τῶν λατύπων. 491,1. οἰκοδόμων. v. 13. καὶ τὴν ἀρχαίαν ὑφαντικήν.) Et quæ tunc erat noua tempore Pollucis, vicissim nobis erit vetus; ideo minus intelligi possunt verba. Plutarchus tamen in conuiuio 7. sap. hoc ponit in similitudine sumta à textore, referens opinor ad sui temporis ὑφαντικήν. Sylb. v. 30. Ms. καὶ πλωτείας τοὺς πλωτῆρας ἱερεῖς, καὶ τὸν τόπ. v. 33. πλωτεῖν.) Brassic. prou. πλωτεῖν. v. 34. ἡ κωμῳδία.) Arist. Pluto vid. Io. Brod. miscell. 4,32.

Pag. 335. v. 5. κιμωλ.) forte κιμωλίας γῆς, vide autem an & v. 3. γῆν κιμ. vel τὴν γῆν κιμ. scribendum. v. 7. τὴν δὲ σμηκτρίδα.) ita corr. H. St. Sylb. & Casaub. in Athen 12,13. pr. edit. σμικρίδα. v. 10. πλυντὶς.) corrupte (ait Lexic. Basil.) pro πλυντρίς. monet de illo & H. Steph. v. 16. ἱπ.) ita hîc constanter. alias plurimum ἰπ. cũ tenui spir. v. 22. κλισοδ.) Ath. ἐν κλισοδιλίναις lib. 4. f. 171. lege Casaub. animadu. f. 192. v. 26. κναφέων.) pr. ed γναφέων. v. 38. ῥάκη.) Ms. ῥάκχη. v. 39. ὁ γέλωπ.) edit. Basil. etiam in indice γελωποδ. sed leg. ὄγλωποδύτης.

Pag. 336. v. 2. Ms. ἱερεῖς δὲ καὶ. v. 9. Ὑπερίδης.) etiam Homerus Iliad. λ, 100. v. 13. Αυσ. δ. ἐν τῷ κ. vt J. 438,43. v. 11. Mss. μεταμφίεσαι, idque forte pro μεταμπισχέσθαι. v. 15. ἐπενδύτης.) Iohan. 21,7. v. 29. πυρυφὶς καὶ περιπ.) πυρυφῆς, καὶ περιπόρφυρος. J. 338,15. πυρυφές. de περιπόρφυρον autem (h. e. habens in circuitu purpuram intextam.) Laz. Bayf. pag. 195. v. 35. ἔσσαι με.) sic legitur Odyss. ξ, 154. priores editiones, ἐσόμην. Sequens locus est Iliad. ω, 646. Odyss. δ, 299. η, 338. v. 41. διπλῆν, ἐκπετ. Iliad. κ, 134. v. 42. διπληγίδας.) scribendum potius διπλαγίδας. v. 44. σχῆμα.) Similis vsus nominis *schema* apud Plaut. Amph. Prol. *Quid ego huc processi sic cum seruili* (q. l. *seruoli*, vt hîc οἰκετῶν) *schema.* vid. quæ à Taubmanno ibi addita: quæ item ad Persæ 4,2.

Pag. 337. v. 4. πορφύρα. v. 13. Ms. ἐκάλουν. v. 14. Ms. ξυστίς. cui scripturæ infr. lib. 10. cap. 18. magis locus: at hîc potius absq; ε ponendum. H. St. v. 15. ξυσίς.) vid. J. 471,24. v. 16. βεῦδος.) Hesych. βεῦδος. Etymolog. quoque tradens ex Herodiano dictum pleonasmo

τ͂ β, παρὰ τὸ εὔδειν. κιμβαρικὸν.) Iac. Nicol. Loensi mendosa videtur ea vox pro κιμβερικὸν. Epiphill. 7. extremo. v. 34. πέπλον.) Iliad. ε, 734. & alibi. v. 45. Ms. Α'ερσοφ.

Pag. 338. v. 4. Mss. ὕφασμ. v. 5. Ms. πρόκροσσον. Ibid. περίνισσα. Hesych. περινήσαμα, περιβόλαιμα, οἷς ἐν κύκλῳ πορφύρα παράκειται. nec longe post: περινῆσον; ἱμάτιον ἔχον πορφύραν κύκλῳ. v. 12. θάλασσαν.) interpres θάλασσα expressit. v. 26. Αὐτίκα.) Iliad. γ, 141. v. 31. κατάστικτος, χιτὼν.) αὐθηνὸς &c. vid. Hadr. Iun. animadu. 1, 13. v. 38. ἀλευργὶς.) pr. ed. ἀλευργ. sed dicitur quasi ἁλὸς ἔργον estque asper spirit. etiam in Ms. v. 39. φοινικοῦς χιτὼν.) Annotandus hîc venit insignis locus de philosophorum pallio, quod vt crebro nominant, ita colorem qui ostẽderit, primum obseruaui (sunt verba Dau. Hœschelii) Basilium quendam (is κοινωνὸν καὶ ὀνόματος καὶ θρόνου Magni illius Basilii sese dicit: vt Basilium Minorem appellare liceat) cuius extat ἑρμηνεία in orationes Greg. Naz. Ms. Ille igitur, τρίβωνες (inquit) περιβλήματά εἰσι· τῶν μὲν ῥητόρων ἐρυθροί τε καὶ φοινικοί. φασὶ δὲ τῶν φιλοσόφων. παράσημον δὲ τοῦτ' ἦν αὐτοῖς καθ' ἑκάστην φορούμενον, ὡς τοῖς πολιτευομένοις τὸ νῦν σκαραμάγγιον. Ab illo ἡ τριβωνοφορία. Plut. libr. de Iside & Osiride: οὔτε γὰρ φιλοσόφους πωγωνοτροφίαι, καὶ τριβωνοφορίαι ποιοῦσιν· οὔτε Ἰσιακοὺς αἱ λινοστολίαι, καὶ ξύρησις. Qui eodem libro ἱεραφόρων, ἱεραστόλων (ἱεροστολιστὰς, Porphyr. libr. 4. περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων, appellat) & λινᾶς ἐσθῆτας φορούντων meminit. v. 44. κίλλιον. nam mox sequitur κίλλ. quod Hesych. oxytonως scribit. v. 47. Ms. κόκκοβαφὴς δὲ κ.

Pag. 339. v. 1. ὕφανδρον.) H. Stephano perperam videtur scribi pro alia voce. In Ms. autem legitur ὕφαδρον quod hinc non alienum, cum addatur παχεῖαν χλαῖναν. Nam Hesychio autore, ἁδρὸς, non tantum πολὺς, μέγας, πλούσιος, sed & παχύς. v. 2. σίσυν.) dicitur & σισύρα, & σισύρνα, & σίσυρνον exigua differentia. vid. Hesych. & Schol. Aristoph. fol. 372. & alibi. v. 5. μαλλωτῆς χλαμ.) Strabo in descriptione Iberiæ, libro vndecimo, fol. 347. refert aurum quod à torrentibus defertur excipi μαλλωταῖς δοραῖς. Annotat autem Casauboni. vocem δοραῖς Eustathium non agnoscere idq; videri elegantius sicut in Euangelio (Hebr. 11, 37.) ἐν μηλωταῖς περιπατεῖν, quanquam aliud μηλωταὶ aliud μαλλωταί. Cæterum μαλλωτῶν nomine ceu generaliter intelligere opinor licet & δέρματα αἴγεια, quæ ibidem prophetis attribuuntur, Theognidi autem sunt δοραὶ αἰγῶν. v. 55. quemadmodum μηλωταὶ Matth. 7, 15. ἐνδύματα προβάτων dici videntur. Vestem item ἀπὸ τριχῶν καμήλου, qualis Iohan. Baptistæ fuit, Matth. 3, 4. vers. 9. περιηγητὸς.) Hesych. περιήγητος, ὁ περιπόρφυρος χιτών. v. 14. ἣν καὶ κυρβ.) leg. τὴν δὲ κυρβ. Lazar. Bayf. de re vest. pag. 232. v. 15. πίλον.) alibi πίλον. v. 27. ἐναντία.) leg. ἐν αὐτείᾳ. Leop. emend. 2, 2. v. 34. & 37. κύπασις.) priores editiones, κύπασις. Item βραχὺ. pro quo nunc βραχὺς, è Sylb. qui & βραχύλινον ascripserat.

Pag. 340. v. 9. χεῖμ' ἀμυνόμεθα.) leg. χλαμύμμων Sylb. Hesych. χλαμύμμια ἣν Ὅμηρος ἀλεξάνεμον λέγει. vid. Odyss. ξ, 529. χείμαστρον.) Aristoph. ϳ. 486, 15. v. 12. συρίαν.) Hesych. συρία, παχεῖα χλαῖνα. ϳ. 341, 43. σύρον ἱμάτιον. v. 17. πτερύγιον.) Henric. Stephan. mauult πτερύγια anim. in adag. Erasmi col. 8. v. 34. λαβῶν κρόκην.) locus est libro tertio, non longe à princ. fol. 103. sed ibi: λαβὼν ἐκ τοῦ ἱματίου ἐσωτέρου κροκύλην. in marg. autem ascriptum κροκύδα· quomodo mox hîc quoque. v. 37. καυνάς.) Interpr. καυνάς agnoscit. v. 38. Θεκνδ.) libro quarto, fol. 2*4. ἐκ τῶν ἱματίων παραιρήματα ποιοῦντες, ἀπαγχόμενοι. hoc est, vt exp. Scholiastes: τελαμῶνάς τινας ἀποσχίζοντες τῶν ἱματίων ὥσπερ ζώνας ἐποίουν· καὶ πλέκοντες αὐτὰ, καὶ ποιοῦντες ὥσπερ σχοινία, οὕτως αὐτοῖς ἐχρῶντο πρὸς τὸ ἀπάγχεσθαι. v. 40. θυσανωτά.) Iliad. ε, 738. αἰγίδα θυσανόεσσαν Schol. exp. κροσσοὺς ἔχουσαν πανταχοῦ. Ms. passim θύσαν. vnico scilic. σ. estque duplex poetis frequentius. Extat tamen ita & apud Herodotum. vide infr. 342, 27.

Pag. 341. v. 5. κροσσωτὸς) ita mauult Henr. Stephan. quam κροσσωτός. v. 6. κροκωτὸς.) Aristoph. Thesmoph. v. 964. v. 11. Ms. τ. δ. π. ϳ. κ. περιζωσμα περίζ. ϳ. autem 348, 22. ζῶσμα etiam in Ms. v. 13. ὅπου ταῖς.) Sylb. ὅπου σὺν ταῖς γ. vid. ϳ. libr. 10. cap. 47. princ. v. 14. ἐν πηροῖ.) sic & ϳ. 501, 30. tam editi quam Ms. Hîc prior. edit. ἐν πᾶσι. v. 16. περιπέζιον.) Sic ibidem iidem. Hîc pr. ed. περιπέζιον. v. 18. Ms. στρ. ἀποδέσμων ἐκάλουν. v. 21. φάρελον.) Hesych. φαρελὸν, ἐρεοῦν. vnde Melch. Guilandinus in alterutro mendum subesse suspicatur, ad fin. membri 5. de papyro. v. 27. στρόφιον.) ita & Hesych. στροφίον, ἡ στρογγύλη ζώνη. Suid. proparoxyt. στρόφιον, τὸ στρογγύλον ζωνάριον. similiterque supr. 249, 19. & ϳ. 348, 19. v. 33. λῶσε δέ.) Odyss. λ, 244. v. 34. εἶπον.) Interpret. expressit εἶπον, nec ea vox apud Homerum. Extat autem in scholiis ad v. 288. libro primo Argon. Apollon. v. 41. scr. κάσας. Xenoph. libro octauo, fol. 214. κάσας δὲ τούσδε τοὺς ἐφιππείους τοῖς τῶν ἱππέων ἡγεμόσι δὸς. Ita enim emend. Io. Leunclauius cuius vide in eum locum notas.

Pag. 342. v. 8. σκύλινας ἐσθ. χιτὼν ἐκ δέρματ☉.) pellicearum vestium quis vsus, & quo tempore fuerit apud antiquos, docet H Mag. miscell. 3, 7. v. 10. βαίτη.) Erasm. prou. *Batatum hieme, tum æstate bona est.* v. 11. συσείρα.) Ms. σισύρνα. nisi malis σισύρα quod mox v. 15. vid. supr. 339, 32. v. 16. Α'ελισφ.) Nub. v. 10. v. 20. στολαὶ) fortassis ex στολὴ stola; nisi λιζῦσα pro λιζῦσας legamus. Henric. Stephanus. mox Sylb. ann. παρδαληφ. quomodo apud Suidam. v. 26. καλάσιρις. vt apud Hesych. & alibi. J. 348, 21. τρυφοκαλάσιρις, pro quo apud Cl. Alexand. vt ibid. videbis est τρυφοκαλάσιρις. Sed Sylb. in Ind. rectius inquit τρυφοκαλάσιρις. v. 27. θυσανωτὰς.) pr. edit. θυσαν. vid. supr. 340, 45. apud Herod. autem ita legitur libro secundo, fol. 75. ἐνδεδύκασι δὲ κιθῶνας λινέους, περὶ τὰ σκέλεα θυσανωτὰς, οὓς καλέουσι καλασίρις. v. 29. ἡμιτύβιον.) vid. Aristoph. cum Schol. fol. 38. qu'd ἡμιτύμβιον quod pr. edit. vid. apud Suidam. Lege tamen & I. Nic. Loens. Epiphill. 9, 11. v. 36. σινδὼν.) à *Sidone* vrbe, cui vicina *Tyrus*, vnde *Tyria sindone* Mart. 4, 19. Laz. Bayf. pag. 219. vbi & obseruat ὀθόνια vocati à Iohanne (in hist. de sepultura Christi) quæ cæteris Euangelistis σινδὼν. licet, si Polluci credatur ὀθόνη apud Homerum magis ἐξ ἐρίε, è lana, quam ἐκ λίνε, è lino fuerit: *Sindon* vero inter linea vestimenta ab eodem ascribatur. v. 40. κάνυβις.) ita 348, 8. καυνάκαι, & 364, 26. καύνακ☉. Ms. hîc καύνακις. vt J. 500, 8. ed. quoque καυνάκιον & 504, 5. καύνακ☉.

Pag. 343. v. 3. Ms. συπτιωπώλης, quomodo legendum & Henr. Stephan. suspicatur, aut potius συπτιοπόλ☉, vt sit, ὁ περὶ τὰ συπτεῖα πολέμ☉. v. 13. λαστίοις.) Sylb. λασίοις è Galeni Lex. Hipp. vnico scil. σ. itemque mox v. 16. nec aliter est J. 346, 19. vid. œcon. Hippocr. A. Foesii qui vtranque formam admittit. v. 15. Ο'δυσσεῦσιν.) Athen. libro quarto, ἐν ὀδυσσεῖ. vid. Casaubon. ibid. cap. 18. ἐπὶ διακόνε.) è not. Sylb. prior. edit. ἐπιδιακονεῖ. v. 22. μόργης.) aliqui reponunt ἀμοργὶς. H. St. v. 26. βύσσινα.) meminit Hadr. Iun. prou. *Byssina verba.* v. 35. τὰ δὲ ἐκ βομβύκ.) vid. Bayf. capite sexto de re vest. Item quod ad σῆρας capite quinto. De iisdem Marsil. Cagn. obs. 4, 11. v. 42. κρηνικὸν.) Hesych. κρητ. ἱματίδιον λεπτὸν καὶ βραχύ.

Pag. 344. v. 3. ποικίλον. v. 8. ἐν βάκχαις.) ita Pollux deinceps etiam, vt 347, 6. 468, 26. 493, 30. Athen. ἐν βάκχαις. libr. 3. fol. 108. v. 13. Ms. ὄχλοι. Frischl. in nomenclat. πέλμα, ἰχνί☉, solum, Solen. v. 15. H. Steph. ἱματιοπώλης ἄγ. & σπειροπώλης. v. 30. Ms. ῥαπτ' ἔδρα. v. 32. ἀορτήν. v. 38. μαρσίπιος.) sic J. quoq; 490, 2. & apud Suid. Sed J. Ms. duplex ππ habet. vt & 493; 16, 18. itaq; apud Hesych. etiam reperitur. Dicitur autem & μάρσυπ☉ & μαρσύπιον.

Pag. 345. v. 20. ἔνθα ὑπόδημα.) Xenoph. 8. Cyrop. fol. 208. ita: ἔςι δὲ ἔνθα καὶ ὑποδήματα ὁ μὲν νευρορραφῶν μόνον τρ. v. 34. Ms. περιτόμ☉. v. 35. ὀπήτια.) J. 490, 26. ὀπήτιον, quod magis prob. H. Steph.

Pag. 346. v. 7. ἁρμόζοντα.) quibus opponuntur laxi nimis, de quib. Ouid. de arte v. 518. *Nec vagus in laxa pes tibi pelle natet.* Natum inde apud Græcos prou. περὶ πόδα de omnibus, quæ apta erant & conueniebant: sicut de iis, quæ contra habebant, ὑπὲρ τὸν πόδα. vid. Casaubon. ad Theoph. charact. p. 136. v. 13. κρηπίδας.) de iis H. Magius miscell. 3, 3. v. 14. δρπίδας.) sic etiam Hesych. Etymolog. vtroque modo ἀρπὶς & δρπίς. v. 27. σάνδαλον.) de sandalio, & heroum heroinarumque calceamentis I. Nic. Loensis Epiphill. 1, 9. v. 28. ἐν χρυσῷ γλύει.) J. 423, 23. & 472, 4. ἐν χρυσογλύει. 490, 15. ἐν χρυσογλύεσιν. vid. Casaubon. in Athen. libr. 9 cap. 17. v. 37. 38. 39. βλαύτη.) prior. edit. βλαύση. sed mox tamen 347, 7. ibi etiam βλαύτη. v. 41. κρεπιζοφόρες) ὑπογραφὴν τῶν κρεπιζίων vid. apud Theocr. Idyll. 7, 24. adhibito cap. 12. lectionum Theocr. Dan. Heinsii. v. 42. βοιωτὲς.

Pag. 347. v. 10. ἰφικρατίδες.) de iis Leopard. em. 10, 1. v. 11. Ms. μιωνάκια & μιωνάκε. vid. Leop. ib. cap. 2. v. 12. Ms. ὕπιχλοι. Casaubon. legit καὶ σύκχοι δέ. Sycchos enim & sycchadas calcei Phrygiaci genus commemorare veteres. animad. in Athen. libro decimotertio extremo. v. 13. φορμοφόροις.) ex emend. Casaubon. ibid. prior. edition. μορφοφ. v. 19. scr. ὁ Ρ'ίνθων. cuius poetæ infra quoque mentio 464, 43. Hesych. κολοφώνια, ὑποδήματα κοῖλα. Item: κόλλοι. ὑποδ. κοῖλα ἐν οἷς ἱππεύεσι. Henr. Stephan. haud scio, inquit, an à Latinis mutuatum. v. 27. ὑπόχισμα.) Luisin. legit ὑπόσχημα Parerg. 1, 14. v. 30. ἃ διπόδια.) Sylburg. leg. ἃ δὲ ποδεῖα. Leop. ἃ δὲ πόδια Κρ. vt mox v. 31. πέλυτρα (quomodo J. 468, 20.) & 35. αὐτὰ πόδια. emend. 2, 2. vers. 48. σικυώνια.) de his Leopard. emend. 1, 11.

Pag. 348. v. 6. βαυκίδες. Ms. αἱ δὲ βακκίδες (ita enim ibi est) καὶ βαυκίδια ἐλέγετο. πολυτ. δὲ ἦν. v. 8. Ms. vt & 342, 40. καυνάκ. v. 11. ἐδ' αὖ εἴη φ. Ms. sic tantum: Α'ριστοφάνης δὲ γυναικῶν ὑποδήματα καταλέγει ἐν θεσμοφ. ἃ καὶ τοῖς &c. v. 15. ξυρὸν, κάτοπτρον &c. vid. libro quinto, capite decimosexto. quod totum ornamentis muliebribus dicatum. Cæ-

terum eundem hunc Comici locum recitat & Clemens Alex. Pædag. 2,11. Quia vero non per omnia Pollucis exemplaribus respondet, transcribam huc, quo ibi ordine ac modo legitur, vt æquus lector ipsemet instituta collatione vtra pars rectior, iudicare queat. Sic autem habet:

Μίτρας, ἀναδήματα, νίτρον, καὶ σιδήρεον·
Κίσηριν, στρόφιον, ὀπισθοσφενδόνην·
Ὀπισθοκάλυμμα, φῦκος, περιδέρραια·
[a] Ὑπογράμματα, [b] τρυφοκαλάσιριν, κεκρύφαλον·
Ζῶμα, ἀμπεχόνιον, [c] τρύφημα, πορφυρίς·
Ξυστίδα, χιτῶνα, βάραθρον, ἐγκυκλον χιτώνιον.
Τὰ μέγιστα δ' οὐκ εἴρηκα τούτων ἔστι τίς
[d] Δίοπας, διάλιθον πλάσμα, [e] μηλόχιον,
[f] Βοτρυχλιδώνη, περόνας, ἀμφιλέας·
Ὅρμους, πέδας, σφραγίδας, ἁλύσεις·
Δακτυλίους, καὶ τὰ πλάσματα, πομφόλυγας·
Ἀποδέσμους, ὀλίσβους, σάρδια, [g] ὑποθεμίδας, ἑλικτῆρας.

[[a] P. Ms. ὑπογράμμ. [b] rectius τρυφοκαλάσιριν. Sylb. vid. supr. 342,26. [c] τρ. quod hîc & in A. Ms. pro χρύφημα. [d] excerpta Ms. δίοπας, nescio an rectius δέπας Sylb. [e] Varin. μηλόχιον. [f] rectius forte apud nostrum διαμερέως βότρυν, χλιδῶνα. Nam χλιδὼν ab Siracide 21,23. inter κοσμήματα numeratur & βότρυος formam facile aliquis ornatus muliebris potuit referre: vnde βοτρυόκοσμος apud Orph. Quod si rectius βοτρυχλιδὼν apud Cl. legitur, armillæ & id genus dicamus, cui respondeat baccatum monile Æn. 1,154. D. H. [g] ὑποθεμίδας. D. H.]

v. 16. Ms. ψαλίδα. & mox Ms. λίτρον. v. 18. Ms. ψιμύθ. v. 19. Ms. στρόφεν. Suid. λέγεται καὶ στρόφος τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν στρόφιον, ὅ ἐστιν ἱερεῦν. v. 21. ἐλέβορον.) supr. ἐλλέβορον 249, 21. vid. notas Sylburg. ad Clem. Alexandr. 90,45. v. 29. ὀλίσκους.) an ὁρμίσκους; apud Cl. Alexand. ὀλίσβους est. v. 42. χρυσίδα ψάμμον.) Strabo libro tertio, fol. 100. ἐκφέρουσι δ' οἱ ποταμοὶ καὶ οἱ χείμαρροι τὴν χρυσῖτιν ἄμμον. vbi Casaubon. comm. fol. 52. τὴν χρυσῖτιν γῆν *ballucam*, inquit, appellabant Hispani: Græci vna voce χρυσάμμον. v. 43. χρυσίτιν.) scr. χρυσίτιν, vel χρυσῖτιν. nam sic est seq. apud Strab. folio & alibi. Herodian. vocat γῆν χρυσίζουσαν libr. 5. fol. 570. quam Lamprid. itidem loquens de Heliogabalo interpret. *aurosam harenam*. vide in eum notas Casaub. pag. 346.

Pag. 349. v. 3. γυγάδας.) vid. supr. 151,1. v. 8. Ἀργυρᾶ.) supr. 150,35. v. 13. ἀργυρεῖον. H. St.

Pag. 350. v. 12. χρυσώροφος. v. 24. λυδία.) Theocr. λυδία πέτρα. Id. 12. v. penult. Plin. *coticula*; item *lapis Heraclius*, vel *Lydius*. libr. 33. cap. 8. Ibid. ἀπὸ δὲ ἀργ.) verba temere hîc inserta: cum mox v. 19. repetantur: licet ibi ἀργυροκοπεῖον, hîc verbum. v. 18. l. παρὰ Λυσίᾳ, apud Athen. lib. 6. Sylb. v. 20. ἐφιάλτη.) Casaub. in Athen. 4,18. pr. ed. ἐφιάλτη. v. 26. ἀργυράγχη.) vid. Plutarch. in Vit. Demosth. fol. 626. & Gell. lib. 11. cap. 9. tametsi apud neutrum (hac quidem in causa) Demadis mentio. cum hîc quidem è populo vnum exclamasse, non synanchen, quod Demosthenes pateretur, sed argyranchen esse; ille vero τοὺς εὐφυεῖς χλευάζοντας, οὐχ ὑπὸ συνάγχης, ἀλλ' ἀπ' ἀργυράγχης εἰλῆφθαι νύκτωρ τὸν δημαγωγὸν, dixisse referat. v. 38. Ms. τὸ χυτὸν χρῆμα καλεῖ. v. 39. ἐλατόν. Sylb.

Pag. 351. v. 1. πυξιάσχαις.) J. 365,26. & alibi πυξιάσχοις. Casaubon. in Athen. libr. 4. cap. 21. v. 5. σφῦρα.) Ms. oxytonus, etiam alibi. v. 12. ἐπίσωτρα. ita sæpe apud Hom. vid. supr. 39,18. v. 14. ὕπερα, σίδηρα.) ita plane Ms. quoque. sed interpreti placuit ὕπερα σιδηρᾶ. ὕπερον autem in neut. genere J. quoque 484,6. item apud Clem. Alexand. στρωμ. 7. fol. 301. & Theodor. Serm. 6. fol. 88. vtroque cum Diogene (qui ridebat admirantem, portentumque opinantem, quod forte pistillo serpens se obuoluisset) dicente: ἦν γὰρ παραδοξότερον ἐκεῖνο, εἰ τὸ ὕπερον περὶ ὀρθῷ τῷ ὄφει κατειλημμένον * εἶδες. [* Theod. τεθέασο.] Nec aliter Suid. Etymolog. & Phauor. ideoque in Hesiodo etiam [libr. 2. v. 41.] ὕπερον δὲ τρίπηχυ, non τρίπηχυν legendum monuit me Cl. Hœschelius, cum è Bibliotheca Augustana ad me mittebat Hesiodi libros ἔργων καὶ ἡμερῶν manu exaratos cum scholiis interlinearibus ἀνεκδότοις, quæ volente iuuanteque Deo propediem cum poeta integro ac nouis indicibus lucem aspicient. v. 15. al. ψιγλύμμας. Ibid. Ms. πλῆθρα. Hesych. πλῆθρον, κλῆθρον. v. 18. βασκανία.) leg. βασκάνια, & mox v. 20. βασκανίῳ, vt citat hinc Nunnesius ad Phryn. pag. 12. vbi tamen, quod de oscillis affert è Virgilio, non probatur viro illustri notis in eundem Phrynichum. Vide autem, quod ad morem, cuius hîc mentio, inprimis Casaubon. lect. Theocr. capite octauo. v. 21. Ms. μολιβδοχυτεῖν. v. 31. Ms. τὸ δὲ ἄλλων ὀλ. v. 39. ἐγχ. J. 483,5. ἐγχαύματα. v. 40. κόσμον.) Odyss. ψ, 196. v. 43. φιτρούς. Il. ψ, 123. & Odyss. μ, 11. item alibi. v. 44. σκαλμούς.) f. σχφυάδας. & mox σφυράδων. D. H. infra 483,6. hic ipse Sophoclis locus aliter legitur.

Pag. 352. v. 1. μακέλη, vt mox v. seq. J. 483, 10. item in Ms. v. 9. φλύκταιναι.) Philo, 423. φλυκτίδες. Diod. Sic. Exod. 9. Naz. Carm. φλυκταίναις ἐξέζεσεν. Lucian. D. H. prior. edit. φλύκταιναι.

φλύσπεια. v. 10. leg. φαύσιγξ. quomodo & apud Hesych. accentus collocandus. A. Foes. œcon. Hipp. v. 15. τέχν. inde Ms. ἰσίον δὲ ὡς ὀσμ. vers. 21. θρανία. Ibidem σκολύθ.) vid. supr. 151, 32. not. v. 31. ποικιλόδιφρος. Casaubon. in Athen. I. capite vigesimo secundo. v. 32. κλιμακτῆρες.) vid. supr. 204, 12. v. 34. ἐν λυσιστράτῃ.) etiam in Vespis. vid. cum Schol. fol. 315. v. 36. Ξενοφῶν.) de inst. Cyri fol. 162. πέλεκυν ἔχων ἢ ξυλοκόπον (qu. l. ξυλοτόμον) ἀναγκάζειν στρατεύεσθαι. v. 38. πεδήτης. Athen. 4. fol. 176. & 8. fol. 344.

Pag. 353. v. 7. l. πατάλιον, vt ℨ. 494, 13. è quo loco Henric. Stephan. hîc ita legit: ἂν τὸ ἰσχυρόν τε καὶ σχιζόμενον πατάλιον, τῇ δὲ σπαρτίνῃ πε. vers. 17. Ms. οὐ μόνον κνήμας (κνημοὺς) ἀλλ. v. 26. μόργον.) Leopard. legendum censet μόργον, & mox μοργεύειν, & δράγματα. hoc sensu: *circumseptum autem illud super currum quod per retia comprehenditur, morgon vocatur*, & μοργεύειν *manipulos in eo ferre.* emend. libr. 7. cap. 2. v. 46. λείας.) vid. supr. 334, 11.

Pag. 354. v. 12. ὑπερῷα. v. 17. ἐρείψομαι.) sic emend. Leop. libro septimo, capite secundo. cum alias legeretur: ἐρψόμενοι πρὸς αὐτὸν σεγάσομεν, φησὶ πρὸς αὐτ. Sunt verba ex Aristoph. quem vide cum Schol. fol. 411. v. 30. leg. κιονόκρανα. *epistylia.* Vitr. 3. capite tertio. vbi *stylobatas* etiam & *spiras* nominat. Scr. autem σπεῖραι. v. 32. v. 37. κιγκλίδες.) Aristoph. 641. κιγκλίδ' ἐξάραξε. Scholiast. τὴν θύραν. ἰδίως δὲ τὰς διπλᾶς θύρας οὕτω κλητέον, ὡς τινες δικλίδας.

Pag. 355. v. 7. καταπυχίας.) Odyss. ζ. 267.
Ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέεσσ' ἀραρυῖα.
Et Odyss. ι, 185. — περὶ δ' αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισι.
Vnde apparet Pollucem in priori loco legisse κατωρυχιη. in poster. κατωρυχίησι. nisi aliquis hîc legendum putet κατωρυχέας. Henric. Stephan. v. 9. μεσόδμη. v. 13. πόρινον.) ℨ. 99. ex Aristoph. πωρίνας λίθους. D. Hœschelius (super ea voce mihi consultus) vide, inquit, an sit legendum. λίθον πάριον 1. Paralip. capite vltimo. quæ etiam παρία dicitur Luciano & Theocrito. ἀρίστη πρὸς τὴν μαρμαρογλυφίαν. Strabo lib. X. ἡ ἐν πάρῳ πέτρα ἡ μάρμαρος libr. V. λίγδος πώρος Diodor. Sicul. ei *Porus* candore & duritia similis autore Plinio libr. 36. capite decimo septimo. vnde πώρινος λίθος apud Herodot. Nam πῶρος (quæ vox non semel in Synesii hymnis occurrit) vel πωρινὸς λίθος non puto reperiri pro eo, qui πορέτης Nazianzeno, πυρεκβολίτης Basilio Cæsariensi dicitur illi, cuius in orationes Nazianzen. extant. Ms. ἐξηγήσεις. v. 17. ἄσβεστος, τίτανος.) sic & Ms. & Dioscor. libro quinto, cap. 133. absolute, ἄσβεστος, inquit, γίνεται οὕτω. *calx viua hoc modo fit.* Saracenus autem notis in illum coniunctim τίτανον ἄσβεστον *calcem inextinctam* exponit. Plinius haud dubie de alio genere 37, 10. *Asbestos in Arcadia montibus nascitur, coloris ferrei.* v. 25. κονιατὴν, vt in Ms. v. 29. ἐκ τ. π. vid. ℨ. 420, 32. vbi idem hic locus paulo aliter. v. 34. Ms. λιθουργικά. v. 42. Ms. καταγράφειν τὸ ἔργον. γραφικός.) de huius vocis significatione Leop. 12, 4.

Pag. 356. v. 8. Ms. καὶ μίαν καὶ εἰκ. v. 17. Ms. σκιά, γραμμή. K. v. 31. κηλῦδας.) an κηλίδας; Sylburg. v. 33. κιννάβαρι.) è Mss. prior. editiones κινάβ. v. 34. leg. μελαμβαφές. v. 41. Ms. ὑδριαφόροι, vt supr. 141, 33. Item mox: ὑλοφόροι.

Pag. 357. v. 10. ἐν φρυξίν.) vid. Casaubon. in Athen. libr. 1. cap. 19. v. 16. scr. ἐν Διὶ κεκυημένα. Casaubon. in Athen. lib. 3. cap. 32. v. 21. l. ὁ μὲν ἵππιος, vel ἵππιος. H. Steph. v. 23. σύρουσαι.) Suid. σύρουσι χείρον πέμμα. v. 26. ὄψ' ἦλ.) ita nunc editum ex Hesych. & Suid. cum pr. edi. ὅτι ἦλθες, ἀλλ' εἰς τὸν κολωνὸν ἴεσ. vid. prou. *Sero venisti, sed in Colonum ito.* v. 35. πημῆς) forte πημῶν. Casaubon in Ath. libr. 6. cap. 19. vnde & sequentia verba correcta: nam prior. edit. habent: πόση ἡ διαφορά. v. 44. Στρατῆς. & mox φιλοκλήτῃ cuius fabulæ mentio apud Athen. & Suid. Casaub. animadu. libr. 7. cap. 23.

Pag. 358. v. 1. σκιαδηφ.) ℨ. 367, 3. σκιαδηφόροι. v. 4. titulus hic & ℨ. 362, 6. interpres περὶ ὀρνιθευτῶν maluit. quomodo supr. etiam in Catalogo apitum. v. 16. ἀλεκτρυονοπ.) H. Steph. syllaba *vo* suspecta. v. 19. τυμφοκρους.) ℨ. 442, 20. tam Ms. quam editi συμφοκόπτοι. Leop. legit: συφοκόμπους. emend. 2, 7. Schol. Aristoph. f. 417. συφόκομπος, ὁ μέγιμος ὄρτυξ &c. vid. & Hesych. ac alios. v. 20. στρύλισαι.) aliter στρύλλισαι. Leop. ibid. v. 21. ἀνεκδάδαλον τῶν ὀρτυγητικῶν.) Pro his verbis Leopardus omnino legendum censet ἀνεκλαδάλλον, vel ἀνακλαδάλλειν, siue (vt est apud Hesychium) ἀνακνεδάλλειν & ὀρτυγοκοπικῶς &c. v. 23. In Græcis exemplaribus alias hic nulla distinctio. Interpres autem distinxit, vt apparet; etiam sequenti capite: idque ductu Catalogi capitum libri huius: è quo nunc in Græco similiter factũ. tametsi non interim scrupulus subest nullus: cum quæ p. seq. v. 5. habentur ad cap. præcedens quàm maxime pertinere videantur. Sed tolerabilia quæ talia: modo verba ipsa interim omni passim macula carerent. v. 26. Ms. οὕτω καλ. v. 29. Ms. simpl. κολυμβητή. quod mox tamen v. 32.

Pag. 359. v. 6. ἁλιεία.) sic & Aristotel.

œcon.2. cap.2. quod H. Steph. aut male, inquit, positum pro ἀλιεία aut certe retento ι. vt sit in ὑγεία pro ὑγιεία. v.37. ἔριθοι. Iliad. Σ,550.

—— ἔριθοι

—— ὀξείας δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες.

propr. sunt οἱ ἐριεργοί. Schol. br. v.38. supr.57, 29. τρυγήτριαι. mox scr. καλαμητρ. quomodo ib d. & apud Hesych. à quo ita dicuntur αἱ τὰ δράγματα συλλέγουσαι. v.39. ποάστριαι vel ποάτριαι, à ποάζειν quod v. seq. Est erratum edit. Basil. nam Ald. & Florent. recte. vide Casaub. in Athen. libro tertio, cap.27. vbi ποάστριαι exp. *mulieres sarritrices, quæ herbas nocivas de hortis tollunt vel segetibus.*

Pag.360. v.2. κεραστήριον.) sic & J. 496, 35. Hic prior. edit. κερατήρ. v.7. Ἡρόδ.) lib. 1. fol. 50. χερσί τε καὶ κηλωνίοισι ἀρδόμενο. Sed Henric. Stephan. notat quosdam codices habere κηλωνηίοισι, nimirum Ionica resolutione, qualis expresse lib. 6. fol. 2 6. ἀντλέεται κηλωνηΐῳ. Sic enim ibi est, si modo codex sanus, alioqui κηλωνηΐῳ videretur dicendum, vt monet Æ. Port. Lex. Ion. nec aliter Hesych. Suid. & Etymolog. Aristoph. locus medelam desiderat. v.15. κυθριάζειν.) an καὶ θριάζειν; dubitat & Henric. Stephan. Ms. ita: συνάζειν δὲ τὸ φυλλολογ. prior. edit. φυλολ. v.18. τρασία.) sic J. quoque 366, 42. sed Hesychius τρασιά oxyt. itaque J. 487, 37. v.23. μεμύκηλα.) Varie peccatur in huius vocabuli scriptura: alicubi enim μεμαίκυλον habetur: alicubi μαιμαίκυλον: alicubi μεμήκυλον· alicubi aliter. Sed omnes eæ scripturæ mendosæ sunt, præter μιμαίκυλον quæ non apud Eustath. solum & Athenæum extat, sed eam confirmat etiam series lexici Hesychiani. Henric. Stephanus. v.40. ῥακτρίας.) sic & Ms. & J. 488, 2. Hesych. ῥακτρία. (Henric. Stephan. cit. ῥάκτρια.) τὰ ῥαβδία, ἐν οἷς τοὺς καρποὺς ἀποτινάσσουσιν. v.41. ξύστας.) Ms. similiter. Hesych. ξυστάδες, αἱ πυκναὶ ἄμπελοι ἄμεινον δὲ τὰς εἰκῇ καὶ μὴ κατὰ στοῖχον πεφυτευμένας ἀκούειν. post στάσεις comma, non punctum esto. v.45. κλάσαι. v.46. Ms. τοὺς ῥωχμούς.

Pag.361. v.1. Ms. ὁ δὲ τῆς ἀμπ. v.2. Ms. θαλλός. v.3. γεωργητικοῖς.) in Ms. potius legerem γεωργικοῖς. v.6. χαδῶνες.) supr.65,2. χαδόνες. v.16. καρπίαν.) καρπείαν, à καρπεύω, aut ἐπικαρπία. Sylb. v.18. Ms. πλ. χ. τὸ δὲ ἀμῆσαι καὶ θερίσαι omissis, quæ sequuntur vsque ad v.34. pag.365. vniuersis. v.31. ὅρος.) Suidas quoque cum tenui sp. sed ὅρος. J. 488,2. ὅρος. v.40. τρυγηφαινόν.) è not. Sylb. pr.ed. τρύγη φαεινόν.

Pag.362. v.1. scr. καλαμευτικοῖς, etiam J. 467, 7. vid. Casaub. in Athen. libro tertio, capite tertio. v.13. συβίνη.) Hesychio συβήνη, αὐλοθήκη ἢ τοξοθήκη. συβίνη autem vt hîc extat, καλαμοβόλιον, ἐμβόλιον, infrà 491,12. inter σκεύη στρατιώτου est συβήνη. in Ms. σιβύνη. v.15. διαπηλεῦσαι.) vid. Casaubon. in Athen. 3. cap.33. v.40. βλῆμμα.) supr. 36, 31. βλήματα, βέλη. v.41. δορύξους.) Aristoph. εἰρ. v.446. καὶ ὡς δορυξὸς (Henric. Stephan. δορυξόος l.) ἢ κάπηλος ἀσπίδων.

Pag.363. v.1. δορυδόκη.) supr. 37, 17. & J. 491, 1. δορυθήκη. v.2. lege ἐν σκηναῖς καταλαμβάνουσαις. etiam J. 373, 35. indeque in indice scriptorum sub nomine Aristoph. tolle ἐν σκηναῖς, ac numeros additos insere versui sequenti. Erat autem & deinceps aliquoties editum ἐν σκηνεαῖς καταλαμβ. similiterque apud Hesych. Schol. Aristoph. & Athen. lib.4. sed Casaubon. ibid. cap.20. nihilominus tamen, inquit mendi hanc scripturam arguere non dubitamus. Credimus enim verum fabulæ huius indicem esse Σκηνὰς καταλαμβάνουσαι, *mulieres locum ad tentoria sua occupantes* &c. Quam coniecturam tanto deniq; audacius secutus fui, quia Ms. August. expresse illam non semel confirmat. v.3. πλαστολόγχων. v.5. leg. σαύγμα τὸ ἔλυτρον. vt patet ex iis quæ J. 490, 44. de Ms. adiecimus. Perperam autem in pr. ed. legi σάγματος λύτρον, itaque, vt nunc factum, corrigendum esse, iam pridem & Leop. monuit emend. 11, 6. v.6. σάγην δὲ τὴν πανοπλ.) Suid. & Schol. Aristoph. fol. 284. σάγη τὸ ὅπλον, καὶ πανσαγία ἡ πανοπλία. quod Henric. Stephano rectius. v.10. μεσόρα.) Henr. Stephan. μέσωρα ὅπλα. & Hesych. μέσωρον μέσον. qui tamen paulo post etiam μεσώρα &c. Ex vtroque mox leg. ἐν τοῖς πασσί. Henric. Stephan. Hesych. etiam verba mendo inquit non carere. v.13. ξυλεμαχαίρας.) præcessit ξιφομαχαίρας, & sequitur tamen, ὥστε εἰξῆσθαι τὰ δόρατα, vt nescias an scriptura ista (ξυλομαχαίρας.) reiicienda sit. Henric. Stephan. v.25. κλινοπηγός. v.28. κατάπυξον.) an καταπήξον. v.38. ἱστοῤῥάφος, Suid. v.42. κεράμειον.) Guid. Pancirollus refert libr. 1. memor. c.138. Veteres in vasis figulinis vina condidisse iisdemque magnæ capacitatis, quippe quæ carrum siue plaustrum vini caperent. Ad eam consuetudinem vide an κεράμειον οἰνηρὸν referri possit: & an eam innuat Homer. cum inquit Ιλιαδ. ι, 465. Πολλὸν δ' ἐκ κεράμων μέθυ πίνετο τοῖο γέροντος. Schol ast. br. κεράμων, πίθων. v.46. κεραμὶς γῆ. vt infr. 502, 27. γῆν κεραμίδα. v.47. κεραμίτης.) J. ibid. similiter H. Steph reponendum putat κεραμίτην. quomodo apud Plutarch. in princ. comment. de non fœnerando: ἢ γὰρ κεραμίτης φύσιν ἔχουσα λιπαρὰν καὶ πυκνὴν &c.

Pag.364. v.2. κωκάλῳ.) Athen lib.4.fol.156. & 11.fol.478.κωκάλῳ. & annotauit Dalechamp. illic quidem: nuce pinea, si κωνηκά ῳ, si κωκάλῳ in ostracodermo: hic vero, κώκαλος animalium quorundam testa, vt cochlearum, concharum &c. inde κωκάλια ζῶα, ὀστρακόδερμα. v.5.l. βίκοι vt supr.273,12. v.21. πυελῤράγες) l. πυροῤραγές. ita enim Suid. ex horis Cratini citat: ἴσως πυροῤραγές (vel potius, metri poscente lege vt H. Steph. monet πυρορραγὲς) καὶ κακῶς ὠπτημένον. apud Aristoph. autem Acharn. v.930. sic habetur — ψοφεῖ

Λάλον τι καὶ πυροῤραγές.

v.27. ἀγήρῳ.) vid. indicem Scriptorum supr. p.507.a. v.35. ἰδὲ χαίτ.) Iliad. ξ, 176. v.46. ἐνδὸν, κεκλ.) pr.edit. ἐνδὸν, καὶ κεκλ. contra metri legem.

Pag.365. v. ἀρύβαλλος.) Eustath. Odyss. f.39. παρὰ τὸ ῥύεσθαι καὶ βάλλειν: aut: ἐκ τοῦ ῥύτιλειν καὶ βάλλειν. Et mox duo inquit hac voce significari: βαλάντιόν τε συσπαστὸν, καὶ ποτήριον &c. v.6. τῇ πυέλῳ.) ἡ πύελος Aristoph. Thesmoph. Lucian. Cl. Alexandr. Alcæus. D.H. ad Phrynichum, qui ὁ πύελος. v.18. τοῖς βαλαν.) ἐν τοῖς βαλαν. ℑ.467,25. v.20. μάκτρων. v.25. παραλοῦται.) forte παραλοῦσθαι, quod Att. pro παραλούεσθαι: H.Steph. v.28. ἔχοντα ἀλουσία.) è not. Sylb. pr.ed. ἔχοντα, ἀλουσίᾳ. v.40. κινήθρῳ.) alii κίνητρον scribunt factum ex κινητήριον. Exponentes (haud dubie ex hoc loco) *baculum quo tinctores pannum inter tingendum agitant & versant vt melius intingatur.* v.44. δολοῦν τὰ ἔρια.) vnde à Virgilio dicitur — *varios mentiri lana colores.* Ecl.4,42. & *lana mendax* à Mart. lib.14,ep.133. quam opponas *tinctis gregibus colore viuo* lib.12. Epigr.64.

Pag.366. v.2. δύσοσμοις.) supr.13,38. v.8. καταχεκερμ. vel κεκερματισμένον vt ℑ.438,11. v.10. Ms. εὐικῶς Ἀμφίς vel Ἀντιφάνης εἴρ. vid. ℑ.438, 4. v.14. πλεκτικὴ) Sylb. πλεκτική. v.20. ἐν Τιμαίῳ Πλάτων.) fol.1076. pr.ed. κτήματα, σώματα. v.24. ἐν μαλακοῖσι.) ℑ.468,24. ἐν μαλθακοῖς. v.26. Πλάτων καὶ ῥινακίδας.) Athenæus quoque lib.6.cap.8. mentionem facit pileorum villosorum ex ouium pellibus. vid. H. Magii miscell. 3,7. v.33. ἀγ[ελ]οσελίνων.) Hæc vox inquit H. St. in χιλινὸς mendo non caret. Ms. pro ea habet ἐλείων vnde suspicari quis posset ἐλειοσελίνων. v.35.l. ῥίπας πλ. Ms. καὶ ῥίπας δὲ πλέκειν ἐστὶν εἰπεῖν. ἕτερον γὰρ ῥιπίς. ἀλλὰ καὶ σπυρίδας πλ. καὶ φ. κ. φορμίσκους. vid. & ℑ.500,5. v.42. τέχνια.) supr. 360,18. v.43. φερνία.) supr. φέρνια. 293,25.

Pag.367. v.1. θολία.) Theocr. Id. 15,39. similiterque ℑ.489,42. At 487,12. etiam in Ms. θολεία. v.4. σκιάς.) Athen. & Hesych. Sylb. pr.ed. σκιά. v.13. ταυτί, πλέγμα.) scribendum forsan ταυτὶ τὰ πλέγματα, Sylb. v.21. & 23. κάνεα. κάνας.) ℑ.496,36. & 502,9. κάννα. Sed Ms. itidem vnico ν. magisque hoc verisimile H. Stephan. deriuanti ex Hebr. קנה quod LXX. modo κάλαμος, modo καλαμίσκος, modo aliter. vid. Exod.30,23. cap.25,31. Gen.41, 6. Es.36,6.& alibi. Mox pro ἐκ κανάβων in Ms. ἐκ καλάμων.

Pag.368. v.9. λυχνοκαΐα.) festi nomen Herod. libr.2.fol.71. v.20. Ms. δακτυλιογλύφος, γλύφειν, γλύμμα. v.25. ἄλιθον.) è not. Sylb. pr.ed. λίθον. v.26. ἀπείρονα.) fortasse Pollux ἄπυρον scriptum reliquit. Arist. auscult.lib.3. καὶ γὰρ τοὺς δακτυλίους ἀπείρους φασὶ τοὺς μὴ ἔχοντας σφενδόνην. H. St. v.31. φαρμακοτρίβας.) à φαρμακοτρίβης. qu.nominat. faciunt φαρμακότριψ quomodo proparoxyt. scribendum. Sed apud Demosth. ἦν εἰς τῶν φαρμακοτριβῶν. in Olympiod. f.592. v.39. ἐπιμύλ. ᾠδ.) supr.185,11. v.40. εὔνοος.) Hesych. ἀγαλμάτιον εὐτελὲς ἐν τοῖς μύλωσιν, ὃ δοκεῖ ἐφορᾶν τὸ ἐπὶ μέτρον τῶν ἀλεύρων, ὅπερ λέγεται νόος. Eustath. θεὸς ἐπιμύλιος, δοκοῦντα ἐφορᾶν τὸ μέτρον τῶν ἀλεύρων. Odyss. f.9. vid.& fol. 724. vbi ἔφορος τῶν ἀλετῶν vocatur.

Pag.369. v.7. θυμοὺς κατέρειξεν.) legitur θυμὸν κατερεῖξαι. vid. cum Schol. fol.333. v.35. κόλλεψος.) κολλέψης, qui glutinum coquit. H.St. è Bud. v.37. ὀρεοκόμος.) Ms. ὀρεωκόμος, qui Suidæ ὁ τῶν ἡμιόνων ἐπιμελούμενος. Alibi autem: ὀρεοκόμος ὁ τῶν ὄρεων ἐπιμελούμενος. ὀρεωκόμος δὲ, ὁ ἐπιμελητὴς τῶν ἡμιόνων. v.38. ὀρικολίζοντος.) vide an leg. ὀρειοζύγου, vel ὀρεόζυγος cum proxime sequatur ὀρικὸν ζεῦγος, quod apud Lucianum & Synes. ep.3. D.Hœsch. Suidas etiam ὀρεικὸν ζεῦγος, τὸ τῶν ἡμιόνων. v. vlt. ἐπινομία.) Bud.comm. Gr.l.col. 1025. ἐπεργασία ius arandi inter se, vt ἐπινομία pascendi. &c. mox pro ἐν τῇ ἀλ. quidam l. ἐν γῇ ἀλ.

Pag.370. v.4. Sylb. annot. forte μεσχίαν, vt apud Eustath. licet μεσχίαν esse dicat τελέτην κριόν. nisi potius (quod in Thesauro additur) subaudiendum sit ἄρνον, aut pro τὸν legendum τὸ. In Ms. sic legitur: τὰ μὲν ἀπὸ γονῆς εἴποις αὖ μόσχεια. v.5. ἔτιον.) Ms. τὸν μείζονα ἄρνα εἴποις ἀμνὸν, εἴτε ἀρνίον. εἶτα εἴποις αὖ νομεῖα, αἰπόλοι π. v.12. ἱπποβουκόλοι.) Eurip. ἱπποβουκόλοι. Phœniss. v.28. v.27. ὑφορβοί; συβ. v.41. οἰωνισταί.) è not. Sylb. pr.ed. οἰωνηταί. v.46. περιβογωνία τεχῶν.) legi queat περιβλογεῖν, quo Diod. S. & Lucianus vtuntur. vel περιβλογίαν τεχῶν. Referas huc & περατουργός, quod apud Phil. & Lucianum. Item περατουργία ex eodem Luciano. D.H.

Pag.371. v.1. θαυματοποιός.) vid. Iul. Cæs. Buleng. de theatro lib.1. cap.30. v.10. χαμο-

μαζίδιον.) supr. 176, 24. not. v. 15. Ms. τῶν νεωλκῶν ξύλα, οἷς ὑποβληθεῖσαι καθέλκ. αἱ ν. φαλάγγια, καὶ φάλαγγες. Pro φαλάγγια quod sic & J. 492, 18. prior. edit. φαλάγγαι. v. 20. σακχυφαίνω.) sic extat apud Demosth. in Olymp. fol. 692. pr. ed. σακκιφαίνω. Infra lib 10. extremo grauius adhuc in ea voce peccatum erat, vt videbis. Cæterum σακχυφάντης est ὁ σάκκων ὑφάντης, textor saccorum, vel ciliciorum. In hac enim significatione saccus, ὁ σάκκος, passim legitur in S. literis. Gen. 37, 33. 3. Reg. 21, 27. 1. Paral. 21. 17. Psal. 34, 15. 68, 14. & alibi. Naz. carm. περὶ σαρκός·

> Καὶ τρηχὺς ἁπαλοῖσι περὶ ῥεθέεσσι πεπάσθω
> Σάκκος.

Quod σάκκινον ἔθος vocat carm. εἰς ἐπιπλάστως μονάζοντας, v. 33. & πένθιμον ἔθος, carm. περὶ τῶν τ' αὐτοῦ ψυχῆς παθῶν, v. 128. Is est σάκκος τρίχινος Apocal. 6, 12. quod etiam ἔνδυμα τρύχινον (παρὰ τὸ τρύχος) dicitur eidem Naz. homil. εἰς ἑαυτόν, pag. 171. & ῥάκος τρύχινον (nisi legendum sit τρίχινον, veluti ῥάκια ἀσθενῆ καὶ τρίχινα apud Max. Tyr. λόγῳ μα´) homilia περὶ φιλοπτωχίας, pag. 134. & carmin. ad Hellenium v. 310. τρυχίνη ἐσθής. Ioseph. pag. 122. D. H. v. 24. scr. τυλυφαίνω. Henric. Stephan. v. 25. λινορραφὶς τυλίκ.) ita hic & J. 465, 43. factum monitu Sylb. cum alias hic quidem leg. κλινογραφὶς illic λινογράφος. Sed Casaubon. vtrobiq; legendum ait λινογραφὴς τυλεῖα. au'm. in Athen. libr. 7. f. 306. v. 30. τέρθυσις.) H. St. reponendum censet τερθύς, quod J. 492, 24. aut certe ex Eustath. τόρος, quod Sylb. quoq; magis probat. v. 37. σαράβωνα.) etiam Σάραβος & Σάραμβος reperitur. vid. Casaub. in Athen. lib. 3. cap. 28. H. St. Platonem Comicum intelligi arbitratur. v. 42. pr. ed. βλέφαρον, κέκληται δ' ὡς καπ. θύρας. vid. Casaubon. ibid. fol. 311. v. 46. καπηλεῖον.) affuit iam tum v. 39. apud Aristoph. vero vt apparet καπηλὶς habetur. vid. cum schol. fol. 23.

Pag. 372. v. 15. δύο κοτύλας σίτου.) vid. Casaub. in Athen. 11, 8. pr. edit. καὶ δύο οἴνου. v. 20. Σὺ δὲ πριω.) Prouerbii speciem habet. Casaubon. in Athen 6. cap. 3. v. 29. scr. λιβανωτοπῶλαι, vel λιβανωτοπῶλαι. Sed pro priore scriptura facit Ms. v. 41. ὀρνεώνων) vulgo exp. *qui aues vendunt.* Sed hic præcedit οὐ, vt locus significari intelligatur. v. 43. ἰσχαδόνων.) H. Steph. leg. ἰσχαδώνην, qui est caricarum emtor, ὁ ἰσχάδας ὠνούμενος, vt ἱππώνης dicitur equorum emtor.

Pag. 373. v. 2. ἀρτοπώλισιν, vt infr. v. 33. v. 3. Δαναΐσι, vt J. 462, 36. & alibi. v. 8. ἐγχυλιστος.) prior. edit. ἐγκήλιστος. & mox ἐν ἤρινι, pro ἐν Γ'ίνωνι. & inde: ἀπέρχεται σέφ. ἔχ. ἐκ τῶν κηλίσων. καὶ κήλισον δ. Emendationem monstrauit Casaub. in Athen. 15, 7. v. 25. Ναυκλήρου.) vel Ναυκλήρῳ. Casaubon. in Athen 1, 16. exponens τὸ ψηφοπαικτεῖν ius subuertere subtilibus commentis. v. 28. μαστευλλεῖα. H. Steph. v. 30. στεγίτιν.) vel στεγίτιν, si mendo carēt exemplaria, H. Steph. Hesych. & Phauorin. στεγῖτιν τὴν πόρνην. & mox: στέγη, γαστήρ. v. 34. σάπρα.) an σαπρά, aut κάπρα? cum sequatur κάπραινα & Hesych. κάπρας exponat ἀσελγείας libidinosa facta vel dicta. v 46. πιτθεία ἢ πιστεία. Mox, σκιραφίκ.) Sylb. annot. σκιραφεῖα, vel σκιράφια. J. 428, 20. σκιραφεῖα, vbi in princ. ex hoc loco ι reponendum.

Pag. 374. v. 2. φιμοί. & mox κύβοι. v. 6. βόλοι.) Ms. hoc v. bis & 13. oryt. v. 13. βόλος πεσσός.) exponit hæc Hadr. Iun. animadu. 1, 4. v. 19. Ms. λάκωνες. v. 27. πλειστοβολίνδα. J. 444, 16. v. 13. κινήσω.) Prou. *mouebo talum à sacra linea.* repetit. J. 440, 15.

Pag. 375. v. 10. Ms. διακωλυθ. v. 14. cum σεμνηκτικὴ nullum suppeditet sensum, forte πυκνικὴ possit substitui. D. H. v. 17. σημαντικὴ.) Plato τέχνην κρεκομηκτικὴν appellat in Politico cui affinis, quæ ibidem σημαντικὴ dicitur, vel potius σημαντικὴ. Casaub. in Iul. Capitol. pag. 234. E Luciano dicas τέχνην τοῦ κλώθειν σήμονα. D. H. v. 23. Ms. κηρυκτικὸν π. γ. v. 27. ἀγκιστρεία.) è Ms. prior. edition. ἀγγίσρια, ἀγκιστρευτική. v. 33. χάρτης.) χάρτης legitur etiam in sacris vt Ierem. 36, 23. & 2. Iohan. 12. v. 40. βιβλιογράφος.) Nunnes. suspicatur legendum in Antiphane βιβλιαγράφος cum eo quod mediæ comœdiæ fuerit, & minus elegans quam Cratinus veteris comœdiæ scriptor. vid. not. in Phryn. pag. 12. v. 43. μύλωνι.) apud Athen. eum libr. 10. fabula Antiphanis est μειλανίων. vnde hic locus corrigendus. Casaub. ibid. cap. 6. v. 45. ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ.) ὅτι καὶ τὰ ἐν σπάνει βίβλων ἐχρέωντο διφθέρῃσι αἰγείῃσι καὶ οἰέῃσι. Herod. libro quinto, fol. 351. vid. Panciroll. rer. memor. libr. 2. tit. 13. & in eundem Henr. Salmuthi notas. v. 46. ἰσέλας.) Hesych. ἰοσέλα, διφθέρα. Item: ἴσελαν, διφθέραν.

AD LIBRVM VIII.

PAg. 378. v. 13. M. Ἄδικος. ἀδίκως ο, ἀδικία, ἀδικοπραγία. Τὸν δ' ἄδικον φαίης αὐτῷ. v. 38. διακρίνων.) ὁ διακρίνων θέμιστας. Hesiod. Theog. 85.

> ——— οἱ δέ νυ λαοὶ
> πάντες ἐς αὐτὸν ὁρῶσι, διακρίνοντα θέμιστας
> ἰθείῃσι δίκῃσι. Sylb.

Pag. 379. v. 30. Ms. εὐδοξία.
Pag. 381. v. 12. Ms. πίχα ἢ τὸ ξ. v. 28. Ms. ἐν τ. ξ.

ἐν͂ι. δ. αὐτῇ κρ. v.29. ἡ β. ἦ ἐν πεντακοσίοις, φύλοις. v.33. ὀστρακισμός.) Diod. Sicul. princ. lib. 19. ἔμφυτον τὸ πλεονεκτεῖν τοῖς μειζόνων ὀρεγομένοις, καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔχειν ἀπεραντίστους. Τοιγαροῦν Ἀθηναῖοι μὲν διὰ ταύτας τὰς αἰτίας τοὺς προέχοντας τῶν πολιτῶν ἐφυγάδευσαν, τὸν λεγόμενον παρ᾽ αὐτοῖς ἐξοστρακισμὸν νομοθετήσαντες· καὶ τοῦτ᾽ ἔπραττον οὐχ ἵνα τῶν προγεγενημένων ἀδικημάτων λάβωσι τιμωρίαν, ἀλλ᾽ ὅπως τοῖς δυναμένοις παρανομεῖν ἐξουσία μὴ γένηται κατὰ τῆς πατρίδος ἐξαμαρτεῖν. Aristoteles similiter: τοὺς δοκοῦντας ὑπερέχειν δυνάμει διὰ πλοῦτον, ἢ πολυφιλίαν, ἤ τινα ἄλλην πολιτικὴν ἰσχύν, ὠστράκιζον καὶ μεθίστασαν ἐκ τῆς πόλεως χρόνους ὡρισμένους. Politicor. 3. cap. 13. vid. & Plutarch. in Vi. Aristid. fol. 234. & rursum Diodor. Sicul. lib. 11. edit. Wechel. f. 65. ac seq. vbi apud Syracusanos eundem in finem πεταλισμὸς sancitus perhibetur. Adi quoque Hadr. Iun. animadu. 5, 18. v.41. δι᾽ ἀρετῆς φθόνον) vnde Cicero: *Aristides nonne ob eam causam expulsus est patria, quod præter modum iustus esset?* Tusc. 5. p. 248. vide iterum Plutarchū indic. loco. v.43. Ms. ἐν. ἐστὶν αὐτὸ δίκαιον σικόν ἦν δὲ τοῦτο τὸ τε.

Pag. 382. v.26. Ms. αὐθαδικία. v.29. Ms. ἀντιδικήσαντος. v.33. Ms. ἐκδικάζεσθαι. v.38. δικασθέντων. vid. Leop. emendat. 5, 9.

Pag. 383. v.31. Ms. ἰδιωτικόν.

Pag. 384. v.22. ἐπίσκηψις.) è not. Sylb. pr. ed. ἐπίσκεψις. Sed mox tamen v.33. ἐπισκῆψαι, & 34. ἐπέσκημμαι, similiterq; & aliquanto inferius etiam ed. H. Steph. probat insuper τὸ η ex ordine et. am alphabetico apud Hesychium. Ἀμφισβήτησις.) mutilus forsan hic aut corruptus locus. Vid. igitur Suidam in ἀμφισβητεῖν καὶ παραβάλλειν, quæ verbis leguntur totidem in Harpocrationis Lexico, & huc lu. em adferunt. D. H.

Pag. 384. v.37. ἐν ὠδείῳ.) l. ἐν Ὠιδείῳ. Casaub. in Theophr. charact. pag. 131.

Pag. 385. v.15. Ms. μαρτυρεῖ. v.16. Ms. κατὰ μὲν τῶν τὰ ψ. v.22. ἐκλητεύοντ.) κλητεύειν, denunciare testimonium. Respondet ei *antestari*, quo Horatius vsus Serm. 1. Sat. 9. vid. Budæi annot. post. in Pandectas pag. 27. & Gyrald. d alogism. 9. v.28. Ms. ἐπὶ τοῦ τῆς. v.38. Ms. κατοίμ. v.41. πρυτανεῖα. Schol. Aristoph. νεφέλ. fol. 115. πρυτανεῖα δὲ τὰ νῦν παρὰ Ῥωμαίοις σπόρτυλα. ἦν δὲ ἀργύριόν τι, ὅπερ κατετίθεσαν οἱ δικαζόμενοι ἀμφότεροι, καὶ ὁ φεύγων καὶ ὁ διώκων. vid. & σφηξί. fol. 334. tum Bud. comm. Gr. l. col. 22. & Casaubon. in Athen. libr. 6. c. 8. v.43. Ms. μισθοδοσία.

Pag. 386. v.14. ἀγωνίου.) vid. supr. 139, 39. & insuper Athen. lib. 13. princ. v.19. παραβολῆς è Ms. & quia non aliter 387, 21. Hic pr. ed. παραβολὴ. v.34. τῆς δ᾽ ἀργίας.) Laert. in Solone pag. 37. ὁ ἀργὸς ὑπεύθυνος ἔστω παντὶ τοῦ βουλομένου γράφεσθαι. Λυσίας δ᾽ ἐν τῷ κατὰ Νικίου Δράκοντά φησι γεγραφέναι τὸν νόμον· Σόλωνα δὲ τεθεικέναι. Plutarchus autem itidem in Vi. Sol. circa fin. ὡς δὲ Θεόφραστος ἱστόρηκε, καὶ τὸν τῆς ἀργίας νόμον οὐ Σόλων ἔθηκεν, ἀλλὰ Πεισίστρατος. v.37. ἐκλείπων. verſ. 40. ἑταιρήσεως.) Laert. ibid. τὸν δὲ ἡταιρηκότα εἴργειν τοῦ βήματος.

Pag. 387. v.4. Ms. γράψαι. v.6. ὑπωμοσία, Ms. v.12. κεκακωκότες.) è Ms. prior. edit. κεκακότες. Laert. in Sol. ἐάν τις μὴ τρέφῃ τοὺς γονέας, ἄτιμος ἔστω. v.28. Λυσίας ἐν τῷ.) an Λυσίας δ᾽ ἐν τῷ. v.31. περὶ τὰς ἑορτάς.) Vlpian. in orat. Dem. contra Midiam fol. 151. προβολὴ γάρ ἐστιν ὄνομα δίκης κατὰ τῶν περὶ τὴν ἑορτὴν ἀδικούντων.

Pag. 389. v.28. ἀπουσία.) Sylb. ἀπωμοσία. Hesych. ἀπωμοσία, ὅταν τις κελευόμενος σκήπτηται μὴ δύνασθαι ἀσχολεῖν πρὸς τὰς δικαστάς, ἀνθυπομνύη δὲ ὁ ἀντίδικος, καὶ περὶ αὐτοῦ τούτου προδικάζωνται. v.37. Ms. διαμαρτυρία. v.46. Ms. αὐτικαθαιρεῖ.

Pag. 390. v.4. Ms. ἀπαντώντων. quomodo mox v.18. editi quoque. v.10. Ms. ἐπειδάν. v.30 ἐνεπισκήψ.) supr. 389, 15. est simpl. ἐπισκήψασθαι. v.32. Ms λέγει.

Pag. 391. v.7. Ms. πετίμηνται. v.28. Ms. κεκομισμ. ὕδωρ. τὸ δὲ. v.29. ἀρδάνιον.) παρὰ τὸ ἄρδειν. Suid quem vide. Item Casaubon. in Theophr. charact. pag. 279. & Iohan. Kirchneri libr. prim. de funeribus Rom. extremo. v.41. Ms. ἔφη.

Pag. 392. v.1. γραφῆς.) è Ms. prior. edit. γραφεῖς. v.18. ἐπαυτοφώρῳ.) αὐτόφωρος εἰλήφθη malim dicere (vide αὐτόφωρος μοιχεία apud Philon αὐτόφωρος πρᾶξις apud Diod. Sicul. περίφωρος apud Plut libr. de discrimine amici & adulatoris.) vel repetere ἐπαυτοφώρῳ quemadmodum ἐπαυτοφώρῳ κόλακας εἰλημμένους dicit Plutarch. ἐπαυτοφώρῳ καταληφθέντος, Plato (pro quo etiam ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ legitur.) & καταληφθείσης ἐπαυτοφώρῳ. Themistius oration. 9. id est, ἐπ᾽ αὐτῷ τῷ φωρίῳ. D. H. Ibid. Ms. ἐκλήθη. v.23. Ms. ἀπὸ τῆς ζ. v.39. Ms. προσλημφθῆναι. v.47. Ms. εἰργμός, εἱρκτή. quomodo ſ. 428, 7. ed. quoq; vid. supr. 392.

P. 393. v.6. σφαλός.) al. & σφαλλός. v.22. Ms. ἀπήλλαξεν. v.43. Mss. κατηγόρησε πληγαῖς ἐνέτρίψατο, ἐποίησεν. v.44 Ms. ἤρραξεν (H. St. notandum ἀρράξαι scribi, & ῥάξαι) ἐνήλετ. v.45. Ms. ὑπερειδής, etiam alibi.

Pag. 394. v.7. τὰ χεῖρε ἀκρατής.) Ms. τῶν χειρῶν ἀκρατής. quemadmodum v.45. ἀκρατὴς γλώττης. sed vltim. v. etiam ἀφειδὴς τὴν γλῶτταν apud Aristot. vero Nicom. 4, 3. ἀφειδὴς

βίω, de magnanimo. v. 12. τῶν νόμων ἐπιχ.) puto verba esse transposita, legendumque τῶν νόμων καταγελῶν, cui verba subiiciuntur postea synonyma: ἐπιγελῶν, ἐπιχλευάζων &c. Illud enim (καταγελῶν) genitiuo adiunctum legitur 2.Paral.3,10. item Prou. 17,5. & apud Naz. in encomio Gorgoniæ sororis, apud Chrysost. Lucian. & alios. Ἐπιγελῶν vero datiuum post se admittit: Theophyl. in cap. 19. Iohan. ἐπιγελᾷ τοῖς Ἰουδαίοις. Philo p. 187. ἐγγελάσας τὰ δεόντως ἡσυχασθέντα, cum accus. sic ἐπιχλευάσαι τὴν περὶ τὸ θεῖον εὐλάβειαν καὶ καθυβρίσαι, accusandi casu dixit Plut. in Vi. Numæ. καταικερτομεῖν τινὶ καὶ ἐπιχλευάζειν Philo. idem, καταικερτομεῖν τοῦ λόγου, alibi. Vtitur eodem verbo absolute Philo libr. aduersus Caium extremo p. 733. vbi κλαυσμὸς (Ms. Aug. κλωγμὸς) συρεττόντων, καταγελώντων, ἄμετρα χλευαζόντων. D. H.

Pag. 395. v. 4. Ms. ἀρχ. ἐντελῆ. ὁ δὲ αὐ. v. 7. Σκυρίαν δίκην.) Erasmus Σκυρίαν ἀρχὴν de frigido tenuique regno accipit: quod ex hoc loco in dubium vocare videtur Luisinus parerg. 1,18. v. 10. pr. ed. εἰς κύρον. v. 17. pr. ed. ἀρχαρεῖς. v. 41. Ms. ἀρχόντων ἢ τῶν ἐν Ἀθ.

Pag. 396. v. 1. χρυσοῦ ἀνδριάντα.) vid. Mureti Var. lect. 8,18.

Pag. 397. v. 5. ἐκμισθοῖ. v. 12. Ms. πατρίους. v. 26. τοῖς περὶ Ἁρμόδιον.) H. Magio temporis iniuria lacunosus videtur hic locus, miscell. 2,6. nescio, an quia interpres, cuius verba sola recitat, *Harmodio suisq;* &c. Quid vero? si τοῖς περὶ Ἁρμόδιον idem dicamus esse quod τῷ Ἁρμοδίῳ, quemadmodum j. 492, 41. οἱ περὶ Ἔραστον καὶ Κήρυκον exp. *Erastus & Cerycus*. Item πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν, *ad Martham & Mariam*, Iohan. 11,19. vbi vid. & not. Camer. Nisi forte omissum putes nomen Aristogitonis, cui cum Harmodio ob interemtum Hipparchum tyrannum iste honor communis fuit, vide Demosth. de cor. fol. 382. & Dion. Chrysost. orat. 11. fol. 191. v. 31. Ms. μετοίκων.

Pag. 398. v. 14. νομοφύλακες.) Columella lib. 12. cap. 3. *quod etiam (vt ordinatio instituta conseruaretur) in bene moratis ciuitatibus semper est obseruatum: quarum primoribus atque optimatibus non satis visum est bonas leges habere, nisi custodes earum diligentissimos ciues creassent, quos Græci* νομοφύλακας *appellant.* vid. Nic. Crag. lib. 2. de Republ. Lac. cap. 6. v. 18. πρυτανεῖς. v. 21. Ms. πρότερας βουλῆς, καὶ περὶ ἐκ. v. 24. Ms. καλ. ἄρχουσιν. v. 31. Ms. integre τρίτη. & v. 34. πέμπτη. vid. Casaub. in Theophr. charact. p. 320. v. 33. πρυτανείων. v. 37. πρυτανείων. Ms.

Pag. 399. v. 15. κωλακρέται.) Hesych. Suid. & Schol. Aristoph. pr. ed. κωλακρεταί.

Pag. 401. v. 4. νομοφύλ. supr. 398,14. pr. ed. νομοφύλακες. v. 10. χαρώνειον.) vid. supr. 205,20. apud Plin. 2,93. *Charonea* (χαρώνεια) quæ & πλουτώνεια, *ostia Ditis* &c. Casaubon. in Strab. fol. 96. v. 13. Ms. ἐφ' ἑκάστῃ ἑκάστω.

Pag. 402. v. 1. Ms. in marg. περὶ περιπόλων ἐφήβων. vt editi quoque mox v. 3. v. 4. Ms. φυλάττοντες. v. 7. περίπολος. Harpocr. notandum ait Aristotelem (2. de rep. Athen.) dicere ephebos vnum annum ἐν τοῖς περιπόλοις γίγνεσθαι: Æschinem vero in orat. περὶ παραπρεσβείας duos. H. Steph. v. 8. ἀπεγράφοντο τοῖς. absque inciso. v. 10. Ms. καταισχυνῶ. & v. seq. pro τύχω, στιχῶ. item ἀμυνῶ. & v. 19. ἐπιτρέπω. v. 13. Ms. οὐκ ἐλάττω. & mox: πλείω δὲ καὶ καταρώσω ὅτι. ita enim plane ibi. Sed libet ascribere hanc iuramenti formulam, vt apud Stobæum legitur serm. 41. N. 141. οὐ καταισχυνῶ ὅπλα τὰ ἱερά, οὐδ' ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην, ὅτῳ ἂν στιχήσω. ἀμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν, καὶ ὑπὲρ ὁσίων, καὶ μόνος καὶ μετὰ πολλῶν. τὴν πατρίδα δὲ οὐκ ἐλάσσω παραδώσω, πλείω δὲ καὶ ἀρείω, ὅσην ἂν παραδέξωμαι. καὶ συνηκήσω τῶν ἀεὶ κρινόντων ἐμφρόνως, καὶ τοῖς θεσμοῖς τοῖς ἱδρυμένοις πείσομαι, καὶ οὕστινας ἂν ἄλλους τὸ πλῆθος ἱδρύσηται ὁμοφρόνως. καὶ ἄν τις ἀναιρῇ τοὺς θεσμοὺς, ἢ μὴ πείθηται, οὐκ ἐπιτρέψω, ἀμυνῶ δὲ καὶ μόνος, καὶ μετὰ πάντων, καὶ ἱερὰ τὰ πάτρια τιμήσω. ἴστορες θεοὶ τούτων. vers. 32. Mss. κόρους.

Pag. 403. v. 7. Ms. ἐκαλ. ἢ τί. Ibid. ναύκληρον.) ita editi omnes vna cum Ms. Sylb. reposuit ναύκραροι. quod in Ms. versu seq. cum ante perinde vt editi ναυκλήροι. Leopard. autem ita hinc allegat: Δήμαρχοι οἱ κ. δῆμον ἄρχοντες ἐκαλ. ἢ. ναύκραροι ὅ. κ. οἱ δ. ναυκράροι. ναυκραρία δ. κ. τ. φ. δ. μ. κ. δ. ναύκραροι ἦσ. &c. ναυκραρία ἢ ἐκ. vid. lib. 2. emendat. cap. 19. v. 8. Ms. δώδεκα δὲ μ. & mox: καὶ ναύκραροι ἦσαν δώδεκα. v. 16. Ms. τῆς τελετ. μὲν ὁ ἄρ. & v. 19. τέτταρες. v. 24. Ἐρεχθονέως τε καὶ Λ.) leg. ἐπὶ Ἐριχθέως γελέοντες, ὁπλῖται, αἰγικόρεις, ἀργάδεις. Guil. Cant. nou. lect. 5, 19. emendans ibidem & Plutarch. locum in Vi. Sol. fol. 65. ex Herod. libr. 5. fol. 196. v. 36. φυλοβασιλεῖς.) pr. ed. hîc & 406,16. φιλοβασ. sed Ms. φυλοβ.

Pag. 404. v. 1. καὶ τὸ μέρος τοῦτο.) Sylb. l. καὶ τὰ μέρη ταῦτα. v. 11. γυναικόκοσμοι.) Laced. ἁρμόσυνοι. Hesych. ἁρμόσυνοι ἀρχή τις ἐν Λακεδαίμονι ἐπὶ τῆς εὐκοσμίας τῶν γυναικῶν. vid. Nic. Crag. de rep. Laced. libr. 2. cap. 7. v. 17. ἦν μὲν τοι.) Deinceps nouis quibusdam titulis opus erat. Ms. à pag. præc. v. 36. vsque ad seq. caput 10. prorsus tacet. v. 25. θεμελικὰ χρήματα.) de his refert nonnihil Liban. argum. in Olynth. 1. v. 33. l. ἑλληνοταμίαι. diphthongus οι in fine inanis iteratio est sequentis articuli. v. 39. συνωνήμενοι.)

νύμβροι.) Herodian. libr. 1. fol. 479. [syntagm: scil. 3. histor. Roman. Wechel.] σίτω πλεῖον συνωνήμβρ@ꞇ καὶ ἀπεκλείων. priores edition. συνωνήμβροι.

Pag. 405. v. 3. παραιτίζειν.) prior. edition. παρασήζειν. v. 14. περιηματλευτικόν. v. 17. παραλίπται.) è not. Sylb. prior. edit. παραλεῖπται. v. 22. A'ρειΘ- πάγΘ-.) Ælianus breuiter *in Martio page* diiudicatum refert περὶ τῶν ἐκ προνοίας ἀποκτεινάντων· *in Palladio* περὶ τῶν ἀκουσίως· *in Delphinio* περὶ τῶν κτεῖναι μὲν ὁμολογούντων, ἀμφισβητούντων δὲ ὅτι δικαίως. V. Histor. 5, 15. vid. & Demosthen. adu. Aristocr. fol. 437. & seq. v. 26. μετ. αὐτ. δημοσίαν κε. Ibid. προοιμιάζεσθαι δὲ.) Lucianus de Gymnasiis tom. 1. pag. 742. ἢν δέ τις ἢ φροίμιον εἴπῃ πρὸ τοῦ λόγου, ὡς εὐνουστέρους ἀπεργάσαιτο αὐτοὺς, ἢ οἶκτον, ἢ δείνωσιν ἔξωθεν ἐπάγοι τοῦ πράγματος, οἷα πολλὰ ῥητόρων παῖδες ἐπὶ τοὺς δικαστὰς μηχανῶνται, παρελθὼν ὁ κήρυξ κατεσιώπησεν εὐθὺς οὐκ ἐῶν ληρεῖν πρὸς τὴν βουλὴν, καὶ περιπέττειν τὸ πρᾶγμα ἐν τοῖς λόγοις, ὡς γυμνὰ τὰ γεγενημένα οἱ Α'ρεοπαγῖται βλέπωσιν. In quem locum vid. & quæ annotat. Gilb. Cognatus. Alibi refert Lucianus noctu insuper non interdiu forum illic agi solitum: ἐν νυκτὶ καὶ σκότῳ δικάζουσιν ὡς μὴ ἐς τοὺς λέγοντας, ἀλλ' ἐς τὰ λεγόμενα ἀποβλέποιεν. in Hermot. tomo secundo, pag. 266. indeque Demosthenes nullum ait iudicium visum οὔτε σεμνότερον οὔτε δικαιότερον. contr. Aristocr. fol. 437. v. 35. Ms. ἐπιρων. v. 40. Ms. φαληρῷ προσβάλλει. Expon. hunc locum Rhodigin. 28, 9. vid. autem eadem de re Pausan. Att. fol. 27.

Pag. 406. v. 7. A'π. Δελφινίῳ.) cur sic Apollo dictus vid. apud Gyrald. Synt. 7. fol. 216. v. 10. scr. Παλλαδίων, nec dissentit Ms. nisi quod ibi accent. in penult. vid. Plutarch. Thes. fol. 4. v. 18. ἐν Φρεάττοι) Suid. ἐμφρεάττοι, δικαστήριον τῶν ἀκουσίων φόνων ἐν Α'θήναις, ὀνομάσθαι δὲ ἔοικεν ἀπό τινΘ- Φρεάττου ἥρωΘ-. Sed H. Wolfius: ἐν φρεαττοῖ, *Phreattaum pratorium ab heroe Phreato, de cædibus non voluntariis pronunciabat Athenis*: perinde scil. vt Aristot. Politicor. 4. capite decimo sexto, A'θήνησι λέγεται τὸ ἐν Φρεαττοῖ δικαστήριον. Ad quem tamen locum Sylb. monet apud Pausan. nom. casu esse φρεατῦς in Att. fol. 27. aliter item apud Stephanum Byzantium, qui Φρέαρροι &c. v. 19. Ms. ἐπ' ἀκων. v. 25. ἡλιαία.) Heliastarum iuramentum vid. apud Demosthen. adu. Timocr. fol. 481. τελχίνιον mentio apud Suid. & Scholiast. Aristoph. fol. 314. παραβύστ, ibid. & apud Hesych. cui παράβυστΘ- etiam μικρὸν κλινίδιον παρατεθειμένον τοῦ μεγάλου. v. 36. Ms. ἐπιτίμων. v. 44. σὺν γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ.) ita in Ms. priores editiones, συγγνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ (tametsi alibi etiam superlatiuum præsertim compositum in communi genere vsurpatum reperias. Xiphil. fol. 285. περικαλλέστατοι, καὶ ἐκφανέστατοι ὁδὸς. Apoll. Alexandr. libr. 2. de Synt. pag. 118. ἀσελγέστατοι αὐτωνυμίαι. sed vide ad vtrunq; locum not. Sylb. In prouerb. autem:

A'πλώπησε κακῷ βουλὴ πρὸς ἀπείρετον ἄτην.

metro forte aliquid dandum.) Cæterum particula σὺν forsan omnino superflua: cum Demosth. adu. Lept. fol. 376. (ὀμωμοκότες) περὶ ὧν ἂν νόμοι μὴ ὦσι, γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ κρίνειν καλῶς. Nec male Clariss. Rittershusius fontem erroris statuit, quod librarius (vt solet) repetierit male extremam syllabam præced. dictionis ὤσι.

Pag. 407. v. 7. ἐξῆν.) leg. ἐπῆν. Rittersh. qui & mox v. 14. ἐνωπότερον. v. 16. κιγκλίδας.) prior. edition. καγκέλους. Schol. Aristoph. fol. 314. κιγκλὶς ἡ θύρα τοῦ δικαστηρίου, ἣν καὶ καγκελλωτὴν καλοῦσι. Hesych. vero δρύφακτοι, αἱ τοῦ δικαστηρίου θύραι, ἢ κάγκελοι. Sed Rittersh. leg. κιγκλίδας. Et duplex λλ. clare est in Ms. Tum Latine scribitur *cancelli*, vnde *Cancellarius*. vid. Petr. Pithœum libro secundo aduers. capite duodecimo. v. 18. διωμοσία.) Ms. διωμοσία. & v. seq. διωμοσιῶν. v. 20. Ms. διδάσκοντες. & mox ὁ μὲν ὀρθῶς. v. 25. Ms. μικρά. v. 29. Ms. τὴν κρίσιν. v. 33. Ms. συναγόντες. vers. 35. Ms. ἐπεπόλασε. v. 43. Ms. αὐτῶν.

Pag. 408. v. 23. τιμήματα.) Plutarch. in Vit. Sol. folio sexagesimo tertio, τοὺς μὲν ἐν ξηροῖς ὁμοῦ καὶ ὑγροῖς μέτρα πεντακόσια ποιοῦντας, πρώτους ἔταξε, καὶ πεντακοσιομεδίμνους προσηγόρευσε. δευτέρους δὲ τοὺς ἵππον τρέφειν δυναμένους, ἢ μέτρα ποιεῖν τριακόσια. καὶ τούτους ἱππάδα τελοῦντας ἐκάλουν. ζευγῖται δ' οἱ τοῦ τρίτου τιμήματΘ- ὠνομάσθησαν, οἷς μέτρον ἦν συναμφοτέρων τριακοσίων. οἱ δὲ λοιποὶ πάντες ἐκαλοῦντο θῆτες. v. 33. & 34. Ms. ἀνάλισκον. v. 39. ἐπίγραμμα.) priores editiones, ἐπίγραμμα Διφίλου, Α'νθεμίων, τὸν δ'. Sed in Ms. legitur Διφίλου tametsi postea confuse ac perperam ἵππον τόνδ' ἀνέθηκε θεοῖς. Integre autem, vt nunc edimus, recitat Camerar. ad caput vltimum libri secundi Politicor. Aristotel. diciturque Διφίλου Α'νθεμίων scilic. υἱὸς vsitata Ellipsi, præsertim Græcis quos Latini imitati, Matth. 4, 21. Γ'άκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου. Lucian. de astrol. tom. 3. pag. 257. Ο'ρφεὺς, ὁ Οἰάγρου καὶ Καλλιόπης. Virg. Æn. 6, 36. *Deiphobe Glauci* &c. θεοῖς vero κατὰ συναίρεσιν effertur perinde vt Theogn. v. 358.

—— θεοῖσιν ἐπευχόμενΘ-.

& 1112. —— θεοῖσιν ἐπευξάμενΘ-.

vers. 44. Ms. οἱ δημ. & mox: οἱ ἐπίτιμοι αὖθις.

Pag. 409. v. 2. παρὰ τοῖς. Ms. v. 6. Ms. τῷ ζευγίσιον (scr. ζευγήσιον; vt 408,31.) τὸ τέλος οἱ ζευγοτροφοῦντες ἐτέλουν. vers. 8. Ms. πρὸς τῇ ἀκροπόλει. v. 14. Ms. τῷ. κεκλήκασιν οἱ κ. v. 15. προεδρίαν.) infra 411, 1. προεδρία. quæ & πρωτοκαθεδρία Matth. 23,6. v. 22. Ms. τούτου. v. 28. κοινῶνες.) Xenoph. de inst. Cyri libro octauo, fol. 203. & trib. proxime seqq. v. 33. Ms. ἀθροίσαντας. v. 43. δασμός.) Theogn. v. 678.

Δασμὸς δ' οὐκέτ' ἴσως γίγνεται εἰς τὸ μέσον.

v. 44. Ms. μοιρολόχοι. v. 47. Ms. μοιρολαχεῖν, vt erat v. 40.

Pag. 410. v. 31. ἀκήρυκτοι.) supr. 41,3.

Pag. 411. v. 2. ἀπελεῖα.) an ἀτέλεια; quæ vox ∫. 424, 46. an vero ἀπελῆ, vel (vt apud Herodot. libro tertio, fol. 126. licet alio tum genere tum numero.) ἀτελέα χρήματα τοῖς τε ξ. vt quidem video interpretem accepisse. v. 6. ἐπόρευσε.) clare ita Ms. quoque. Interpreti placuit ἐποίησε. vers. 8. Ms. τὸ ἔξω ποιῆσαι. v. 23. πλυντηρίοις.) vide Leopardum 15,24. v. 27. Ἱκέσιον. Καθ.) Iouis cognomina, Leopard. ibid.

Pag. 412. v. 17. Ms. ἠθροίσθη. v. 19. συναγηγερμένοι.) ἤγερμαι. Attice ἀγήγερμαι, indeque συναγηγερμένος. priores edition. συναγάγερ. v. 23. Ms. ἀπογράψαι δημοσίαν. ἀποφῆναι.

Pag. 413. v. 9. Ms. λῦσαι. v. 15. Ms. ἐνεχυριάζειν; κατενεχυριάζειν. & mox v. 17. κατενεχυριασμός. v. 18. Ms. ἐρεῖς δέ, ἐκλησιάσθη τὰς δίκας. ἐκάθ. v. 41. συμφορεῖν.) an συμφωνεῖν; cum pag. seq. 7. συμφωνία & 12. contr. διαφωνεῖν.

Pag. 414. v. 15. Ms. διακεχωρίσθαι. v. 21. Ms. ὅπῃ μή. vers. 40. Ms. ἐπιφθέγγεσθαι. Chrysostom. homil. 44. (al. 43.) in Matth. princ. τὴν ἀναίσχυντον ἔφραξε γλῶτταν. Ibidem Ms. ἐπῃνεῖτε.

Pag. 415. v. 1. Ms. τὸ ἀπελές.

AD LIBRVM IX.

Pag. 416. v. 6. Ms. τῷ Κομμόδῳ Καίσαρι Πολυδεύκης χαίρειν. v. 27. Κεφάλαια.) Ea Ms. ante præfationem habet. v. 33. Ms. ἄστεος.

Pag. 417. v. 10. Ms. θερμοδ. vid. ∫. 433, 32. v. 13. Ms. πρόστων. v. 24. φενίδας.) prior. edition. φαιδ. vid. ∫. 441,30. v. 30. ἔξεχ' ὦ φίλ' ἥλιε.) etiam Ms. ἔξεχ'. sed mox vt edit. vbi: ἔξοχ' ὦ φίλ' ἥλιε. vide infra 445, 39. vers. 33. τηλέφυλλον.) ita hîc Ms. codex, sed idem infra bis τηλέφιλον. vide not. 445,23.

Pag. 418. v. 30. Ms. μέρη τῆς πόλεως τα μέν. Ὅροι.) è not. Sylb. pro ὄρη. Idem mox suspicatur legendum ἐφορία, ἀγ. vel ἐφορία ἀγρεία, quod & in Thesauro Gr. l. se annotasse indicat. v. 34. ὅριος Ζεύς.) Plato libro octauo de LL. fol. 914. Διὸς ὁρίου μὲν πρῶτος ὅδε νόμος εἰρήσθω. μὴ κινήτω γῆς ὅρια μηδεὶς &c. Dionys. Halicarn. libro secundo antiq. fol. 133. de Numa: κελεύσας γὰρ ἑκάστῳ περιγράψαι τὴν ἑαυτοῦ κτῆσιν, καὶ στῆσαι λίθους ἐπὶ τοῖς ὅροις, ἱεροὺς ἀπέδειξεν ὁρίου Διὸς τοὺς λίθους. Idem mox ὁρίους θεοὺς multitudinis numero dicit: Plutarchus autem ὅριον θεόν, quem inquit esse εἰρήνης φύλακα καὶ δικαιοσύνης μάρτυρα, in Vit. Numæ fol. 51. quomodo in quæstion. Romanis fol. 161. eadem de re loquens Τέρμινον ἐπίσκοπον καὶ φύλακα φιλίας καὶ εἰρήνης appellat. vide Gyraldum Synt. 1. fol. 42. v. 37. Ms. προσορίοις.

Pag. 419. v. 1. ἐπιδημία.) Plato Axioch. fol. 1304. παρεπιδημία τις ἐστὶν ὁ βίος. In sacris coniunguntur πάροικος & παρεπίδημος. Genes. 23,4. & Psalm 38,17. v. 2. ἀποδημητεί.) Thucyd. libro primo, in oratione Corinthiorum fol. 45. v. 4. πανδημεί.) vid. supr. 311, 12. v. 23. Ms. πρᾶγμα. v. 32. ἄγροικος ἢ σκαιός.) Aristoph. Nub.

Οὐκ εἶδον οὕτως ἄνδρ' ἄγροικον οὐδένα,
Οὐδ' ἄπορον, οὐδὲ σκαιόν. — vide cum Schol. fol. 95. item Suid. v. 37. Ms. καίτοι τὰ ἄγ. v. 38. πάναγρ. λ.) supr. 27,6. Ibid. ἀγροτέρα θεός.) Ἄρτεμις supr. 228,32. v. 40. ἄγροικον μέλος.) Inde H. Stephan. agrestium seu agricolarum, aut etiam pastorum carmen ἄγριον μέλος, & ἀγρίαν μοῦσαν vix recte appellari scribit, quod ἄγριον μᾶλλον ἐπὶ τοῦ σκαιοῦ. animadu. in adag. Erasmi col. 31. Mnasalces tamen — ἁ δ' ἀγρία μοῦσ' ἐν ὄρει νέμεται Anthol. 1, 3. quod Fulu. Vrsinus eodem videtur accipere sensu, quo *siluestrem* aut *agrestem Musam* dicunt Lucretius (libro quarto, 591. & 5, 1400.) & Virgil. (Ecl. 1,2. & 5,8.) Theocritus autem βουκολικοὺς ὕμνους Epigram. 2. Sed alio sensu Iulianus ἄγρια μέλη tribuit τοῖς ὑπὲρ Ῥῆνον βαρβάροις, παραπλήσια ταῖς κλαγγαῖς (κρωγμοῖς) τῶν τραχὺ βοώντων ὀρνίθων. in Misop. princ. fere. Sunt enim, quæ Eginhartus in Vit. Caroli M. vocat *Barbara carmina*. vid. I. Lipsii not. 5. in Germ. Taciti. v. 42. Ἄγρωνα.) nescio an Nino alibi etiam hoc nomine filius. Athen eo & Semiramide genitum *Ninyam* refert inter reges Asiæ præcipue περὶ τρυφὴν σπουδάσαι. libro duodecimo, fol. 528. Libro autem 10. fol. 440. *Agronem* (Ἄγρωνα) Illyr. quendam regem ait fuisse πολυπότην &c.

Pag. 420. v. 3. χωρίτης.) Xenophon Hellen. 3. fol. 492. v. 4. χωρητικόν.) Henricus Stephan. leg. χωρικὸν & mox v. seq. χωρικῶς. quorum illud apud Plutarch. in Pericle fol. 123. hoc apud Xenophon. 4. de instit. Cyri fol. 110. χωρικὸν & χωρικός.) id mendi suspicione liberari potest aduerbio χωρικῶς quod apud Syn. in epist. quamuis apud eundem alicubi & χωριτικῶς. Henricus Stephanus. v. 14. βαρβαρικόν.) Moschopulus quidem: δεῖσαι, ἡ ὑγεία· ἰξαῦ παράδεισος, de ration. examin. orat. pag. 80. similiterque Suid. & Etymolog. Verum Pollux rectius peregrinum id nomen esse dicit. Nam Chaldæis ac Persis פַּרְדֵּס est nemus aut hortus deliciarum gratia instructus, vnde Asaphus שֹׁמֵר הַפַּרְדֵּס custos Paradisi aut nemoris regii appellatur Nehem. 2, 8. Eaque vox oritur ex duabus Hebraicis: פָּרָה fertilis fuit, fructum protulit, & הֲדַס: id est myrtus. vide Ioachim. Zehneri similit. sacras pagin. 5. v. 21. ἐν τοῖς χερσὶν.) libro primo capite duodecimo. v. 31. Ms. ὀνομ. Τινὲς δὲ καὶ τῶν νεωτέρων ποιητῶν ἐχρήσαντο τῇ λέξει, ὥσπερ Δίφιλος, καὶ Κρίτων. μεγ. v. 32. παγκρατιαστής.) Casaubon. in Athen. libro tertio, capite decimoquinto. v. 36. Ms. ἱερὰ καὶ πελ. καὶ μ. & sic deinceps. v. 38. πολυανδρεῖα.) Ms. πολυανδρεῖα. alias, πολυάνδρια.

Pag. 421. vers. 6. χηνοβ.) Hesych. χηνοβοσία, χηνοβοσκία. v. 13. Ms. ἀσικός, vt 422, 35. v. 14. Ms. ἀστίζεσθαι. v. 24. παρεικυῖα.) Sylburg. leg. παρήκουσα. v. 26 αὔσαν.) è not. Sylb. prior. edit. ἆσαι. v. 31. Ms. ἡλιακῶν.

Pag. 422. v. 3. δυσάλωτον. v. 30. Ms. ἴλοι. v. 35. Ms. ἀσική. vt 421, 13. v. 40. & 423, 7. Ms. ψέγων δέ.

Pag. 423. v. 27. Σαννυρίων. vt J. 502, 27. vid. Casaub. in Athen. lib. 7. cap. 9. v. 33. Ms. ἐγχώριον, καὶ ἐντόπιον. ἢ δ.

Pag. 424. v. 10. νάσσιχοι.) è Ms. priores editiones νάσσιχοι. v. 22. φιλωνίδου κοθόρνοις.) ex Athenæo 6. fol. 228. priores editiones φιλονίδου κοθόρν. v. 24. μεγαρεῖς.) vid. prou. Megarenses. v. 26. ὁ δῆμος.) vide an ὁ abundet, itaq; versus legendus: λαιμβρόνοι δῆμοι, περὶ εἰσβεβαιος. v. 31. συμπάτης.) Athen. libro decimo quinto, fol. 700. φιλιππίδης Συμπλεούσαις. v. 37. Ms. διαπυρφαδὴ. v. 43. Ms. καὶ ἐπιπλέως.

Pag. 425. v. 2. Ms. κοχλίζων δὲ τὸν πελ. v. 11. Ms. περίβολος πέτρας. etiam absque inciso. Sed Hesych. περίβολον, λίθον. & ante περίβολος inter alia ei ὁ εἰς τὴν θάλασσαν περιβεβλημένος λίθος. v. 17. Ms. ἐνδοτέρω τ. v. 22. Ms. πελάγους. v. 24. Ms. τῶν δὲ περὶ τοὺς κ. v. 26. δειγδεῖγμα.) In vulgar. lex. è Polluce annotatur δειγδεῖγμα specimen fuisse aduecti frumenti. Mercatores enim vt frumenti bonitatem probarent, emtoribus ex eo confectum panem dare solitos. Quæ ex hoc loco elici posse videntur, si tanquam integer expendatur. Henricus Stephanus. Ms. ita habet: ἰξαις. ὥσπερ καὶ τὸ δεῖγμα. διὸ τὸ δεῖγμα τῶν φορτίων ἔχοντος ἐν αὐτῷ περιτείνει. τοῦ δ'. v. 38. Ms. π. ἀ καὶ τῶν.

Pag. 426. vers. 3. Ms. καλοῖντο. v. 6. ἐν Κενταύρῳ.) Casaubon. malit abesse ἐν, animadu. in Athen. 2, 14. quomodo abest & 331, 2. 430, 6. & 502, 34. tametsi alicubi in numero multitudinis κενταύροις. v. 9. ἀλλ' ὦ.) priores editiones, ἀλλ' ὦ θηρέτερον, τῶν Δεκαμήτων θ. vers. 17. Ms. ἀμαξιτόν. Sed Hesych. ἀμαξιτὸν ὁδὸν δημόσιον, καὶ ἁμάξαις διαπορευτὴν ὁδόν. Ἀμαξίτην autem Brodæus expon. ἁμαξιαῖον Anthol. 1, 57, 14. vers. 18. Ms. ὡς δὲ στενὰς, ς. priores editiones, στενωπ. Apud Plutarchum de aud. poet. Στενωπὸς ὁδὸν, καὶ παλίρροια βυθοῦ. fol. 16. v. 20. — παρ' οὐδόν. Odyss. χ, 120. priores editiones. ἐκτοσθε δ' ἔσταθι θεὸς μεγάροιο, ἣν ὁδὸς ἐς λ. v. 32. ἐπὶ τοῦ.) vide suprà 355, 29. v. 36. οἰκίσκον.) priores editiones οἰκίαν perperam, Leopardus 2, 3. vers. 38. Ms. Καὶ Λυσίας οἰκίδιον εἶπε, καὶ τὸ καὶ ἐργαστήρια εἴρηται καὶ κ.τ. v. 39. Θεοκλείδη, aut Θεοκλήτου. v. 46. τυραννεῖον.) è Ms. & notis Sylburgii. prior. edit. τυράννιον. v. 47. Ms. τυρ. εἰσὶ δὲ ἐν αὐτῇ πς. v. 48. Ms. ἐστιν.

Pag. 427. vers. 2. ἕρκη, ἐν τοῖς ἱεροῖς.) supr. 4, 20. v. 3. ἐνηλύσια.) ex emendat. Leopardi 11, 7. priores editiones, ἐν ἠλυσίοις, etiam v. 7. v. 5. Ms. καταπεπληγμένη, καὶ κάπηλ. v. 10. παιδαγωγεῖα. vide suprà 176, 31. vers. 13. Ms. Δωρ. ἀλλὰ καὶ διατριβὴν ὡς οἱ πολλοὶ τὸ διδασκαλεῖον. καὶ μὴν ὥσπερ ἀδ. v. 24. v. 35. Ms. ἐπὶ δὲ θέατρον καὶ. v. 36. Ms. εἰρημένοις. v. 37. γυναικοκρατεία. Casaubonus in Athen. libro tertio, capite trigesimo quinto. v. 46. Ms. οἱ πυροὶ. τῶν δὲ πυρῶν ταμεῖα, καὶ σιτοβολεῖα εἶπε Μένανδρος. καὶ τὸ πομπεῖον κοινῶς Δημοσθένης ἐν τῷ φορμίωνι εἴρηκεν. ἰδὲ δὲ 7.

Pag. 428. v. 5. περὶ δανείου.) priores editiones δανείου. Apud Demosthen. autem inscriptio habet ὑπὲρ δαν. vers. 9. Ms. ὁ. οἰκ. λέγουσιν οἱ Ἀττικοί, ἀλλὰ καὶ τὸ πορνεῖον, καὶ δὲ καὶ ἀληθῶς τὸ οἰκίσκιον, ὡς Πλάτων καὶ Θου-

κωδίδης φαίνονται χρώμενοι. τῶν δὲ π. v. 17. συσσίτια. Ms. v. 24. Ms. β. ὧν. ὃν τόπον καὶ ἁπλῶς βιβλία ἐκάλουν οἱ Α'ττικοὶ ὥσπερ καὶ τοὺς ἄλλους τόπους ἀπὸ τῶν ἐν αὐτοῖς πιπρασκομένων. ὡς εἰ φ. v. 26. τόπος, vt iam è Ms. allatum. j. 460, 34. χωρία dicuntur. v. 31. γέλγη.) Hesych. γέλγη, βάμματα. priores editiones, γέλτη. v. 33. Ms. ἀλλ' ὁ τόπ. v. 34. Ms. μισθ. τοὺς μ. v. 36. ἐμβάλλων.) si placeret ἐμβαλών, vel ἔμβαλλε, versus magis constaret: ἐκ τῶν μαγειρείων (ita Ms. priores editiones, μαγείρων.) βαδίζων ἔμβαλλε εἰς τοὔψον. Habet autem Ms. quoque al. μισκονία.) sic & Ms. al. μισκόνια. v. 37. Ms. ἐπιπράσκετο. ἴσως τῶν ὀνείων ἐνόντων τῷ ὀν. v. 39. πτίλεια.) è Ms. & n. Sylburg. priores editiones, πτίλ. v. 40. σκηνογραφ.) vide suprà 373. fin. mox etiam Ms. μαστευλεία vnico λ. quod suprà 373, 28. geminatur. v. 42. Ms. λάκ. πέρα δὲ καὶ λίμνας, καὶ παραλιμνάδες, καὶ πολ. v. 43. αὔδηρα.) Hesych. αὔδηρον, ἄκρον ἢ τὰ χείλη τῶν ποταμῶν. v. 44. Ms. ἐστὶ δὲ καὶ ψ. v. 47. ἔδυμεν.) Sylb. l. ἴδει με ψ.

Pag. 429. v. 1. ἐν τοῖς νόμοις.) libro duodecimo, fol. 986. vbi tamen nunc pro ψαλίδα legitur ἀψίδα. Hîc priores edition. γῆν. & mox ἐργασμ. item λίθον. v. 4. λέσχαι.) Hesiod. 2, 118.

Ε'λπὶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει
Ἥμενον ἐν λέσχῃ.

vers. 7. πανδοκεῖον. Ion. alias πανδοχεῖον. v. 10. ἵππων, ὡς.) è Ms. priores editiones, ἵππων, καὶ ὡς. & v. seq. ἵππων. v. 14. ἱπποστάσιον.) è Ms. nisi malis ἱπποστασιν, quod in eodem supr. 48, 35. Sed & hoc loco, nisi quod initio ὑππ. Dicitur & ἱππὼν, & ἱπποστασία & σταθμός. Camerar. de nominibus equestr. pag. 115. καλεῖται.) è Ms. priores editiones καλεῖτο. v. 16. κεκλῆσθ.) Sylb. leg. κεκλεῖσθ. Mox, κλησιάδ. etiam Hesych. alii κλεισιάδες. v. 22. περὶ νομισμάτων.) De hac materia inter alios scripserunt Guilielm. Budæus, libris quinque de asse: Matthæus Hostus totidem libris de historia rei nummariæ veteris: & Ioachim. Camerar. libello de moneta veteri Græcorum & Latinorum. Inde igitur lucem petet benignus Lector iis, quæ caligine aut perplexitate aliqua hîc laborare videbuntur. vers. 23. scr. βραχέα. v. 27. πολικὴ.) Ald. & Florent. edit. πολιτικὴ. Ms. τέχνη τίς ἐστι νομισματοπωλική. Henr. Stephan. νομισματοπωλικὴ hinc citat. v. 31. πεντηκονταλαντία.) Henricus Stephanus citat hinc πεντηκονταταλαντία. Sylburg. leg. πεντηκονταταλαντία. v. 36. Ms. ἔστι μὴ τό. v. 37. Ms. ἐμποδίζοι. τὸ δὲ τάλαντον ἦν μὲν καὶ γ. priores editiones, ταλάντου δ'. v. 40. priores editiones, ταλαντώμενος. Ms. ἀλλ' ἢ τ. μ. καθίσταται. & inde: ἦν δὲ καὶ αὐτῶν τῶν σταθμῶν ὄνομα, ὡς τὸ Ο'μηρικὸν, χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα. Ἡσίοδ. pag. seq. v. 7. Extant autem Homeri verba Iliad. θ, 69. & χ, 209.

Pag. 430. v. 1. κραιπνοπόλεις.) legendumne Κραίπνος ἐπιπολεῖς; aut quomodo? v. 19. καὶ τρίτον ἡμιτάλαντον.) Sunt verba hæc è Ms. interposita. Desiderari autem viderat & Christophorus Rufus, cuius vide antexegem. tomo secundo Thes. Critici pag. 578. v. 20. τὸ δ' ἦν.) etiam è Ms. priores editiones tantum, ἦν. v. 22. Ms. φ. τὶς οὖν τό. v. 23. ἐὰν μὲν.) priores editiones & Ms. ἐὰν μὴ. sed μὲν reponunt idem Christophorus Rufus, Matthæus Hostus pag. 553. & Sylburg. ad oram libri sui. Ε'βδομον.) Hesych. ἕβδομον ἡμιτάλαντον esse dicit τὰ ἐξ ἡμισυ τάλαντα, siebende halbe talent. Sylburg. v. 25. Ms. ἀριθμεῖν. v. 26. τρία ἡμιτάλαντα.) ita τρία ἡμιωβόλια, pro obolus semis, vel sesquiobolus, Theophrast. in char. περὶ ἀπονοίας vbi consule comm. Casaubon. pag. 187. & inuenies plura exempla. v. 38. Ms. καὶ ἡ μνᾶ. & mox νομ. τὸ ἕν. v. 42. Ms. διμναίας εἶρ. Herodot. libro quinto, fol. 359. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἔλυσάν σφεας διμνέως ἀποτιμησάμενοι. binis mulctatos minis soluerunt. v. 43. Ms. τετύχηκε. v. 45. Ms. ἰδιώτο.

Pag. 431. v. 6. Α'ριστοφάνης.) Pluto v. 817. v. 25. στατηρίδας.) f. στατηρίδια, cum prius, στατηρίδια. v. 26. Ms. ἡ μνᾶ δὲ εἶχεν ἡ Α'ττικὴ δρ. vers. 32. ἑπτωβελία.) vide suprà 385. & 387. vtrobique in fine. v. 33. Ms. δραχμαῖον, ὡς. vers. 42. ἑκατόμβοι.) Iliad. ζ, 236. prior. edition. ἑκατόμβοι. v. 44. Ms. εἰκοσάβοιον. Odyss. α, 431.

—— ἐεικοσάβοια δ' ἔδωκεν. h. e. εἴκοσι βοῶν ἄξια. Schol. vid. & Od. χ, 57.

Pag. 432. v. 3. βοῦς ἐπὶ γ.) prou. *Bos in lingua.* v. 5. Ms. τετρασστατὴρ, καὶ στατὴρ, καὶ ἡμιστατὴρ χρ. v. 8. τρίτον. Ms. αἱ δύο καὶ ἥμισυ δρ. v. 15. γλαῦκας à γλαύξ. v. 19. διώβολον vt mox v. 21. & 23. vide Matthæum Hostum pag. 462. v. 27. εἰ νῦν.) scr. Εἰ νῦν. v. 30. Α'ριστοφάνης.) Ran. v. 557. priores editiones v. 32. ἡμιωβολ. v. 33. κατάργυρα.) vide Casaub. in Athenæum fol. 159. v. 37. Ms. ὀνομάζονται. v. 46. πέντε χαλκοῦ.) priores edition. πεντάχαλκ. etiam j. 434, 2. sed ibi Ms. clare πέντε χαλκ.

Pag. 433. v. 11. Ms. τεταρτημόριον. v. 12. Ms. εἶσιν. v. 15. τριημιωβόλιον.) ita Ms. quoque: alias neutrum est, vid. Matth. Hostum libro tertio rei numm. pag. 460. v. 16. Ms. θερμόν. v. 22. Ms. αὐτίκα εἰς οἷόν τε τοῦτους. v. 26. ἐπὶ χρέα ἑφθά.) Plato de Republ. 3. folio 621. οἶσθα γὰρ ὅτι ἐπὶ στρατιᾶς ἐν τῶν ἡρώων ἑστιάσει

ὔτε ἰχθύσιν αὐτοὺς ἐσιᾶ (Homerus,) καὶ ταῦτα ἐπὶ θαλάττῃ ἐν Ἑλλησπόντῳ ὄντας, ὔτε ἑφθοῖς κρέασιν, ἀλλὰ μόνον ὀπτοῖς. ἃ δὴ μάλιστα ἂν εἴη στρατιώταις εὔπορα. v. 33. Ms. ὡς καὶ παρὰ Γ᾽ ἀποκεῖται. καὶ πεντέχ. pag. seq. 2. vers. 37. χαλκίον θερμ.) vide Casaubonum in Athenæum libro tertio, capite trigesimo quarto.

Pag. 434. v. 5. Ms. προσλαβών. v. 6. εἴη δ᾽ αὖ καὶ σύμβολον.) Errasse hic Pollucem erroremcrassissimum demonstrat Casaubonus. Neque enim symbolum pecuniæ certæ nomen esse, sed anulum aut quiduis aliud arræ loco dari solitum: & versum Hermippi pronunciasse aliquem à caupone anulum simul repetiturum, & pecuniam daturum. alterum autem locum sic vertit: *Hei mihi quid faciam symbolo emunctus?* nam κεκόρθαι eleganti translatione dici qui aliqua re spoliatus est & emunctus. Notum illud:

ἡμετέραις βουλαῖς Σπάρτη μὲν ἐκείρατο δόξαν.

Quod vertit Tullius [Tusc. 5. pag 238.]

Consiliis nostris laus est attonsa Laconum.

vid. & cætera libro tertio, capite trigesimoprimo animaduers. in Athen. v. 13. Ms. ἔτι. vers. 16 προσειληφέναι. v. 23. ἔχων οὐδὲ σύμβολον.) Prouerbium, *ne symbolum quidem habet*, de homine paupere. Quia symbolum non dabatur nisi ab iis, qui præsente pecunia deficiebantur. Casaubon. ibid. v 24. κόλλυβον.) Sylb. leg. κόλλυβον, (quod & Matth. Hosto verisimile, pag. 492.) velut v. 26. κολλύβυ, & 28. τριχόλλυβον, pro quo tamen Hesych. τρικόλλυβον, nec aliter Ms. hoc loco, quantum ad numerum syllabarum: nam alias ibi etiam ν pro β positum. v. 34. Ms. τὸ πωλ. οἰσομένα. v. 35. Ἔνθεν ἀρ᾽.) Iliad. η, 472. v. 38. Ms. Ἄλλοι δὲ ῥ. v. 45. εἰλωσιν.) Athenæus libr. 4. fol. 138. pr. ed. εἰλῶσιν.

Pag. 435. v. 7. Ms. περὶ τῶν ἑταιρῶν τῶν ἐν Κορίνθῳ. Καὶ πῶλος δὲ v. 16. omissis quæ sunt in medio. quomodo eiusdem huius Euripideæ χρείας etiam in elegantissimo Pollucis codice, quem seruat regia bibliotheca, nec volam nec pedem apparere affirmat Isaac. Casaubonus libro primo, de Satyr. poesi pag. 190. itaque sæpe obseruari in libris antiquis, ea omitti solita à librariis, quæ propter mendas non intellexerint. Addit autem: videtur hoc voluisse, qui hæc loquebatur: puellas Corinthias in vrbe ipsarum Corintho facile parabiles esse parua pecunia: eiusmodi cudebatur Corinthi qui πῶλος dicebatur, quod equi Pegasi formam impressam haberet. Easdem vero postquam Athenas venerint, delicatulas euadere, & amatores suos sumtibus exhaurire. Hoc venusta allegoria exprimit Poeta, facta allusione ad primam notionem vocis πῶλος, quæ *pullum equinum* significat. In patria, inquit, conduci possunt mercede πώλυ vnius: Athenis vero non venient, nisi quatuor equis argenteis: hoc est, tantam argenti summam pactæ, quæ parandis quatuor equis sufficiat. adamant enim, ait, παρθένυς (id genus nummi Athenis, facie Palladis significati) Atticas, quas attulerit Minerua. hypallage, pro, quæ Mineruam exhibent in figura spectandam. In primo versu scribi potest: Καὶ τὰς μὲν ἄξει πῶλος εἰς αὐτοὺς ἕως, in sequenti opem desidero meliorum codicum. Hæc ibi Casaubonus. v. 20. παχεῖαν.) vide Marsil. Cagnat. obseru. 4, 6. v. 21. ὀνομάσαι με. v. 24. Ms. μάθοι. v. 25. ὀλκὴν.) ex emend. Casauboni in Athenæum 13, 4. priores editiones ὀλβὴν. v. 29. Ms. οἱ μὲν ὅτι π. v. 30. Ms. ἂν τὸ ἐπὶ τῇ δραχμῇ πλ. Eustathius Iliad. fol. 102. ὀβολὸν σιδήρυ τι ἔλασμα ἔλεγον. σχῆμα μέν πως ἔχον ὀβελῦ, ὁ μὴν καὶ εἰς πάντη ὀξὺ λῆγον. ὅτω δὲ ἀθρόον τὴν τῇ παχύτητι ἐκεῖνο ἔλασμα τῶ ὀβολῶ, ὡς ὀβολοὶ ἓξ τὴν δράκα ἐπλήρυν. καὶ τῦτο ἐλέγετο δραχμὴ, ὀβολῶν τοιέτων ἓξ ὁ, ὅσων ἐπιδεδράχθαι δυνάται χείρ.

Pag. 435. v. 32. Ms. καὶ τὸ νομ. μεταπεσόντος εἰς τ. Deinceps omissa ibi omnia vsque ad caput septimum. v. 36. ἰρέννυς.) vid. Matthæum Hostum libro tertio, capite quarto. v. 41. Βυζαντίων.) Scholiast. Aristophan. fol. 73. ἐδόκει τὸ τῶν βυζαντίων νόμισμα ἐλάχιστον εἶναι πάντων καὶ φαυλότατον, ἅτε σιδηρῦν ὑπάρχον. vide Matthæum Hostum libro primo, pagina 103.

Pag. 436. v. 2. κυαστότερον. v. 8. Δωριέων.) ita emendat Matthæus Hostus, libro primo, pag. 68. priores editiones, ὀρέων. v. 9. πῖοι.) an πίονες; & quid mox πωλικὰς; Hostus tacite hunc locum transilit: & posteriorem istam clausulam interpres quoque. v. 27. περὶ σικελικῆς.) supr. 215, 2. priores editiones, περισικελικοῖς. v. 30. κικιώυς.) Sylburg. leg. κικίννυς. v. 34. γυναῖκας μῦς ἀντεμπέκκιον.) quærendum vlterius de hoc loco, & seq. interprete dicente nescio quid: Ms. vero prorsus tacente. v. 40. ὕλλυς.) Vitium est in voce ὕλλους. nam nusquam Xenophon vtitur eo vocabulo barbarici nomismatis. Atque pro eo legendum τοὺς σίγλους qua voce vtitur in primo de ascensu Cyri [fol. 256.] τὴν καπίθην ἀλεύρων ἢ ἀλφίτων, τεττάρων σίγλων. ὁ δὲ σίγλος δύναται ἑπτὰ ὀβολοὺς καὶ ἡμιωβόλιον ἀττικούς. i. *Capithem farinæ quatuor siglis. Siglus autem valet septem obolos & dimidium Atticos.* Leopard. emend. libro decimo, capite decimoquinto. Σίγλος etiam Hesych. qui nonnihil

ab adducto loco discrepat. Alias σίκλ☉ scribunt & maxime quidem LXX. interp. Hebr. est שקל vt recte Pollux βαρβαρικὸν dicat. Hesych. autem νόμισμα περσικὸν, si primam originem spectes, minus proprie. vid Matth. Hostum libro quarto, capite primo. v. 42. δανικὴν.) Suid. δανικὸν. vide Hostum pag. 523. v. 44. scr. κραπατάλλους. & mox κραπάταλλον. nec aliter M. Host. pag. 489. vid. & supr. 362, 2.

Pag. 437. v. 1. ὀκτάδρου δρ.) quid ὀκτάδρου sit, incertum est: nisi fortassis pro ὀκτάδρου δραχμὴν legendum τετράδραχμον. Quod octo Euthiæ octo τριώβολα, & octo ἡμίδραχμα, & quatuor drachmas faciant. Valeret ergo hac ratione Crapatallus grossum argenteum semiuncialem, seu duodenos grossos misnicos. Ita Matth. Host. pag. 490. Casaub. lege, inquit, ἐν ᾅδου in Athen. libro tertio, capite tertio. v. 8. Λυδοὶ. De iis Herodot. libro primo. fol. 44. πρῶτοι ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, νόμισμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου κοψάμενοι ἐχρήσαντο. Sed lege M. Host. libro primo, pag. 25. v. 11. μιτυληναῖοι. J. 439, 14. v. 18. Κροίσειοι.) priores editiones Κροίσιοι. vid. supr. 151, 1. v. 23. συγκεχωρηκυῖα.) f. συγχωνεύσασα. Quod ad rem ipsam, Hesychius similiter refert. sed Diodorus Siculus discrepat, quem vise libro vndecimo, fol. 21. Wechel. v. 25. τοῦτό γε μὴν.) Laudat hunc locum Budæus libro quarto de asse circa princ. legens v. 29. τὸ δὲ Σύρον. & v. 32. omittens δραχμὰς, quod nec sensus fert. v. 42. ὀβόλια.) Lexic. Basileense iubet legi ὀβολία. Sylburg. ὀβόλια ascripsit. Budæus legit: δύναται δὲ ὁ νοῦμμος τρία ἡμιωβόλια, valet autem nummus sesquiobolum. Nam nummus sestertius, inquit, quartam partem drachmæ valet: drachma autem sex obolos. quare tria hemiobolia, id est, sesquiobolum nummus sestertius valuit. libro quarto de asse fol. 184. v. 45. ἐπὶ τοῦ πράγματος.) Dionysius Halicarnassæus libro quarto antiqu. R. fol. 230. καλὸν μὲν χρῆμα πολλαὶ πόλεις μιᾷ χρώμεναι γνώμῃ. alia exempla recitat Camerar. de mon. veteri pag. 289.

Pag. 438. v. 1. ἐν τῷ Ἀμφιδρόμῳ.) supr. 366, 10. v. 11. οὐδ' ἔργ.) supr. 366, 8. v. 12. ἐν σφηξί.) fol. 339. v. 21. leg. Ἀρισοφάνης οὐ γνήσιον. Casaubon. in Athen. libro secundo, cap. 15. v. 25. τρυφάλλιδα, vt J. 485, 39. 493, 6. 495, 39. item apud Athen. lib. 12. fol. 525. vbi tamen Dalec. exp. in luxurioso, ascribens in marg. τρυφαλίτη. v. 30. Ἀρισοφάνης.) vid. cum Scholiast. fol. 159. v. 42. παραβάλλων.) f. παρβαλών.

Pag. 439. v. 3. ἐν ταῖς ἐκκλησ.) fol. 503. prior. edit. γλιάδα pro γλάδα. v. 13. τὸν ποιητὴν Πέρσιον.) prior. edit. πέρσιον. & mox τὸ φρικώδες ἔχει. vid. Casauboni notas ad Persii vitam. v. 25. Ms. παρέξην. τὴν ἐν αὐτῇ. v. 26. κύβ. ὅπου τὸ δυσκ. v. 24. δύσβολον.) δύσβολος cui, vt est apud Propert. 4, 9. damnosi subsilire canes. vers. 29. Ms. βαλλόμενοι καλεῖται. Mox, κοιλότητος.) è Ms. & Hadrian. Iun. animadu. 2. cap. 4. prior. ed t. κυλότ. v. 34. ἢ τρὶς ἕξ, ἢ τρεῖς κύβ. Prou. Aut ter sex aut tres tessera. vid. &: Rex aut asinus. v. 35. ὀργαρίου τινὰ ἀριθμόν.) adi Casaubon. animaduers. in Sueton. Tranquill. pag. 146. v. 37. Ms. ἢ στιτ. ἢ μνᾶν, ἢ ὁποσονοῦν. v. 40. Ms. ἀναιρήσεσθαι. v. 41. Ms. Ἀμεψία. Ex eodem, & quia non aliter infr. 491, 13. pro σφενδόνη repositum σφενδόνη. vide Casaubonum in Athenæo fol. 645. v. 45. τρημαλιῆται) priores editiones τρημάτ. Sed sequitur tamen τρηματίζειν, ex quo merito quis suspicetur τρηματιστὰς reponi debere apud Hesychium pro τρηματισκὰς, quod exp. κυβευτάς. Henric. Stephanus. qui interim de τρημαλιῆται nihil statuit.

Pag. 440. v. 1. σκιραφεῖα.) è Ms. cum non aliter Suid. quoque & alii. prior. edit. σκιραφία. v. 2. Ms. ἐπὶ σκίρῳ. v. 3. Ms. ἀθηνᾷ. v. 15. κινῶ τὸν.) supr. 374, 31. κινήσω &c. v. 18. πόλις.) Eustath. Odyss. fol. 29. ὅτι εἶδός τι κυβείας καὶ πόλις. ἐν ᾗ ψήφων πολλῶν ἐν διαγεγραμμέναις τισὶ χώραις κειμένων, ἐγίνετο ἀνταναίρεσις, καὶ ἐκαλεῖτο αἱ μὲν γραμμικαὶ χῶραι πόλεις ἀστόπερον. αἱ δὲ ἀντεπιβαλλόμεναι ἀλλήλοις ψῆφοι κύνες, διὰ τὸ ὅπηθεν ἀναιδές. v. 21. περιλήψει.) è Ms. nec interpres aliter. priores editiones περίληψις. v. 23. Πανδοκεῖδες.) vide prouerb. Ciuitates ludimus. v. 26. Ms. διαγραμμισμός. Rhodigin lib. 20. cap. 27. Tesserarii ludi species fuit veteribus diagrammismus, à verbo γραμμίζειν. adhibebantur (vt inquit Eustath. Iliad. f. 490.) calculi sexaginta tum albi tum nigri &c. ibidem etiam alia ex hoc capite. v. 29. Ms. ἀσρίζειν εἰ ποιηταὶ εἰρήκασιν, ὅτι καὶ τοὺς ἀσρ. v. 35. priores editiones ὀβολὸς. διὰς. vid. Eustath. Iliad. f. 1399. v. 41. ἡμέρα.) prior. edit. ἡμέρα. vid. Steph. de vrb. & Rhodig. antiq. lect. 20, 27. vb & pro συνῆξε quod priores editiones. v. 45. Latinè expressum συνῆρξεν, quod Ms. habet. v. 42. ἀπαντῶντι.) Erasm. Prou. omnia octo.

Pag. 441. v. 2. ἁρπάζειν) in Ms. potius legerim ἀρτιάζειν, quomodo est mox v. 4. v. 6. τῶν ἀρτίων καὶ τῶν περιττῶν.) Horat. ludere par impar. 2. Satyr. 3. v. 248. v. 7. Ms. ἢ καὶ κας. ἢ ἀμυγδ. εἰ δὲ καὶ ἀργυρ. v. 11. Ms. εἰ μὲν ὦ. v. 17. Ms. ἀνεχαίτισεν. & mox ἤπειτο, pro quo prior. edition. ἤτηκε. Sed ἤπειτο etiam 442, 23. v. 18.

v. 18. Ms. ἐν γ᾽ ἕν τάξ. v. 19. Εὔπολις.) possit & Εὐπόλιδ@- legi. Φορμίων@-.) Ms. priores editiones, Φορμίων@-. v. 21. ἀποκρίνεται.) Interpres verterat: *quantum in prandium determinatur*, quasi id quoque verbum Poetæ esset. v. 24. τρόπα.) Henric. Stephano terminatio hæc suspecta est. Io. Brodæus autem hinc apud Martialem (4, 14. vbi alias: *Et ludit rota nequiore talo*) legendum auguratur: *ludit tropa.* miscell. 10, 26. v. 29. Ms. ῥιπτοῦντες. v. 30. Εἶχεν.) è Ms. à priore editione aberat. Mox φενίνδα.) Ms. φαινίνδα. Sed idem supr. 417, 24. itidem clare φαινίνδα. Suidæ autem & Etymologistæ, itidemque apud Eustath. Odyss. fol. 271. φεννὶς est παιδιὰ διὰ σφαίρας. Et Hesych. φαινίνδα, παιδιὰ σφαίρας. vide autem & Casaubonum in Athen. 1, 12. Item rursum Eustath. Odyss. fol. 315. vers. 34. ἄτρυπον.) Ms. λατόπλω. item mox σκῖρον. & v. 39. αὐπέδαλαν ἕ. α. οἱ ἔτ. τ. ἐτ. ἑ. τ. κατόπιν γράμμ. vid. Eustath. Odyss. f. 315. v. 36. Ms. καθεζόμενοι. v. 44. Ms. προσδέξ. sed & Suid. προσδέξ. vers. 45. Ms. ἐκ. δ᾽ αὖ εἶναι ἡ διὰ τ. μ. σφαιρέως, ὁ ἐκ τ᾽ ἁρπάζειν ὠνόμασται. vide Rhodiginum. v. 48. ὑποδεξάμενον.) Interpres l. ὑποδεξάμενον.

Pag. 442. v. 4. ἀλλομένοις.) è Ms. & reponendum id pro ἀλωμένοις (quod in prior. edit.) è loco Homer. Odyss. 6, 374. Sylburg. colligebat, vt tum manu ad oram libri sui, tum in Thesauro in ὀρχηστὴς notatum reliquit. v. 5. Ὅμηρ@-.) locus modo indicatus. v. 6. Ms. ἠλαύν. v. 12. σφαῖραν ῥιπτεῖν.) Prouerb. *Sphæram inter sese reddere.* v. 13. Ms. προσπέμπειν. v. 20. συμφοκόποι.) supr. 358, 19. v. 21. ἀνακλαδίζειν.) Henric. Stephan. si meadosum non est verbum significat *ramo excitare*, vide 358, 21. v. 25. Ms. ἐνισῶσαν. v. 32. ἀπίπλε.) priores editiones ἀπέστελλε, perperam. Leopardus 2, 7. v. 30. ἐξιῶντι.) an ἐξινῶντι; Leopard. nihil mutat. qui mox tamen ἑρμαζόμενοι. v. 41. μυΐνδα.) puncta dialyseos clare in Ms. alias incertum videbatur μυΐνδα (quod tamen & ipsum reperitur) an μυΐνδα Pollux scripsisset. κινητίνδα.) Ms. κινιτρίνδα, etiam infr. 443, 40. an forte κινητρίνδα; Certe υ in princip. manifestum cumque seq. pag. editi libri habeant ἀπὸ τ᾽ κινεῖν· Ms. expresse κινεῖν, ὅ ἐστι φιλεῖν, vt si non κινητρίνδα, tamen κινητίνδα potius scribendum videatur.

Pag. 443. v. 1. Ms. προσπέλασι. v. 2. Ms. ὑπεκπ. Ibid. ὀστρακίνδα.) vid. Prouerb. *testulæ transmutatio.* vbi tamen sensus Pollucis non satis clare ab Erasmo expressus, vt Henricus Stephanus monet, remittens idcirco Lectorem & ad Eustath. quem vid. in Iliad. fol. (edit. Basil.) 1219. v. 5. Ms. αὐτῆς. v. 9. μ. φθάσαντες ὑποστραφῶσιν. v. 13. Ms. ἔνθεν. v. 16. Διελκυστίνδα.) vide an idem ludus qui ἑλκυστίνδα, quem sic Eustathius describit: δοκὸς ἀνδρομήκης ἴσταται τετρημένη κατὰ μέσον, διήρτηται δὲ δι᾽ αὐτῆς σχοινίον τι, οὗ ἑκατέρωθεν ἐξημμένοι δύο νεανίσκοι ἀνθέλκουσιν, ἐναντεστραμμένοι ἀλλήλοις τὰ νῶτα. ὁ δὲ βιασάμενος καὶ προσαγαγὼν αὐτὸ τῆς δοκοῦ ἐνίκα τὸν ἕτερον. Iliad. fol. 1149. v. 25. αὐδυρῆσαι.) expunge hoc verbum, ac rescribe vel αὐδυρεῖν, quod in prior. edit. vel ἐρᾶν ἦσαι. quod in Ms. Ex vtroque enim istud αὐδυρῆσαι nescio quo nostro infortunio ita deprauatum modo irrepsit. v. 26. Ms. προσδέξη μεν τ. λέγῃ ἐς αὐτ. v. 27. λειφθείς.) è Ms. prior. edit. λυφθ. vid. Hesych. qui breuior. v. 35. Ms. τῇ λ. προσθεῖν ἐν κύκλῳ. οἱ δὲ. v. 40. κινητίνδα.) vid. 442, 42. v. 47. Ἅμιλλαν τ᾽ ἀκιν.) è Ms. vbi tamen ἀκινητί. prior. edit. ἅμιλλα αὖ, τ᾽. v. 48. Ms. χοινίον.

Pag. 444. v. 2. Ms. τῶν θέντων. l. mox σκαπέρδα.) Hesych. σκάπερδα. vide. v. 6. Ms. ἀλλ᾽ αὖ ἀπ. v. 15. βληθέντα.) è not. Sylburg. cuius forsan, &, quæ in Thesauro de hac re admonitio: vnde huc transcripta etiam Latina versio. priores editiones κληθέντα. v. 22. Ms. ἔργον δὲ ἀκρός. v. 29. φρυάλω.) è Ms. priores editiones φρύνιν. v. 30. ἱμαντελιγμός.) Eustath. Iliad. fol. 968. παιδιᾶς λυ@- εἶδ@-, ἥγουν διπλοῦ ἱμάντ@- σκολιὰ ἕλιξις. v. 32. Ms. καθέντος. v. 40. ἐποστρακισμός.) describit hunc ludum Minuc. Felix in Octauio pag. 8. vbi vid. not. Io. à WouWeren. confert autem & Leopard. 6, 8. v. 44. Ms. κινδαλ. etiam v. seq. & 445, 6. Hesych. κινδάλη, παιδιάς.

Pag. 445. v. 1. Ms. κατὰ τ᾽ διώξεως. v. 4. ἥλῳ τὸν ἧλ.) Prouerb. *clauum clauo pellere.* v. 6. κινδαλοκ.) Ms. hîc & deinceps, item libro decimo, cap. 51. constanter κινδυλ. similiterque Hesych. v. 7. ἀσκωλιασμός.) vide Bulenger. libro primo de theatro, capite trigesimosecundo. ibid. Ms. ἐσκωμένοις. quomodo & Hesych. v. 10. Ms. ἡμιλλονται. v. 17. Ms. ἀλληλειμμένῳ. v. 20. Ms. μηλολονθη, etiam v. 45. v. 23. Ms. τηλέφιλον, etiam ἰ. 446, 32. vbi Pollux edisserit, quod est apud Theocritum Idyll. 3, 29.

οὐδὲ τὸ τηλέφιλον ποτεμάξατο τὸ πλατάγημα.

vt quidem iudicat Io. Brodæus libro secundo miscell. cap. 28. vide ibid. Scholiast. cui τηλέφιλον κατὰ κοινωνίαν τ᾽ τ πρὸς τὸ δ. οἱονεὶ δηλέφιλόν τι ὂν, τὸ δηλοῦν τὴν φιλίαν. v. 24. Ms. λάταγας. vers. 25. ἐν κοτύλῃ.) vide Prouerbium *in cotylâ gestaris.* vers. 28. Ms. τ᾽ βλέποντ@-.

v. 29. Ms. ἐπιπάδῃ λέγωσι τὴν παιδιάν. v. 32. Ms. χαλκείαν. v. 34. Ms. βιβλ. v. 36. ἔξεχ' ὦ φίλ' ἥλιε.) Hesych. ἐξέχει τὸ ἀνατέλλειν τὸν ἥλιον. Lege caput quartum, libri septimi emendat. Leopardi. v. 45. τῶν μήλων.) pro μηλεῶν id accipiendum: nisi potius scripsisse μηλεῶν non μήλων Pollux existimandus sit. H. Steph. v. 46. Ms. τὸ δὲ ἑλιγκεῖδ.

Pag. 446. v. 1. Ἀελιοφανής.) vid. cum Schol. fol. 101. Præcedit: Ἀλλ' ἀποχάλα τὴν φροντίδ' ἐς τὸν ἀέρα, Λινόδετον &c. h.e. Frischlino interprete:

Sed cogitationem, vti vinctum compede
Quodam Scarabæum, sursum laxa in aerem.

v. 7. χελιχελώνη.) Eustath. χελειχελώνη. Odyss. fol. 767. v. 10. Ms. πάλ. ἐκζῶσι. Τί ποιῶν ἀπ. v. 13. λευκὰν ἀφ' ἵππων.) è Ms. & Eustath. priores editiones λευκῶν ἀφ' ἵππων, & interpret. *alba super equa in mare des.* Vt autem hic λευκὴ (vel Dor. λευκὰ) θάλασσα: sic apud Homerum ἅλς λευκὴ dicitur hymno εἰς Διοσκούρους v. 15. eodem scilic. sensu quo & πολιὰ vel Ion. πολιὴ, ἅλς quidem Iliad. α, 350. θάλασσα vero Iliad. δ, 248. & alibi: sicut ἀφρὸς etiam, vnde deducta epitheta ista, λευκὸς vocatur ab Hesiodo Theogon. 191. πολιὸς vero ab Q. Cal. vel Cointo Smyrnæo libr. 9, 440. v. 31. leg. καταβαυκαλῶσιν, vt in Ms. alias autem editum: ὦ κατάβαυ καλῶσιν. de quo emendando monuit & Leopard. libro septimo, capite quinto. καταβαυκαλίσεις & καταβαυκαλήσεις nutricularum næniæ. de iis Casaubon. in char. Theophr. pag. 200. v. 32. vid. p. præc. 23. v. 34. Ms. συμβληθέντας. v. 36. εὔκροτον.) è Ms. priores editiones εὔκροτον. v. 44. συμπαίζοντες.) è Ms. prior. edit. συμπαίζοντες. v. 47. scr. λαπάζων. vt supr. 297, 38.

Pag 447. v. 4. Ms. εἰς συμπλήρωσιν. v. 22. ὁμοιοῦσθαι, παρομοιοῦσθαι. v. 32. Ms. εἰκ. τύπωσις. Τὸ δ'. v. 42. Ms. κλ. παρατροπή.

Pag. 448. v. 6. περιπτοδιθῶμεν.) vid. supr. 116, 21. v. 15. scr. φηλοῦν. v. 18. Ms. ἄλλο δ. v. 23. Ms. ἀπαλ. παραλογιστικῶς γενη. καὶ φεναχ. reliquis omissis. v. 33. ἀναβάλλ.) Demosth. de Chersoneso fol. 41. ἐξ ὧν (λόγων) ἀναβάλλεσθε μὲν ὑμεῖς. ἡσυχίαν δὲ ποιοῦσιν ἐκεῖνοι. Leopardus addit: ῥαθυμεῖν [& ἐνδύνειν] χρονίζειν, κυπτάζειν, ἡσυχάζειν, ἐλινύειν, & στρατεύεσθαι. emend. 11, 2. v. 36. καὶ ἄλλοις.) Origeni. D. H. v. 41. στρατεία.) potius στραγγεία, à στραγγεύομαι, quod v. 30. v. 44. Ms. Ὑπερείδης.

Pag. 449. v. 7. Ms. ἐοίκασι. v. 14. νουθετία.) Item νουθέτησις. Cl. Alexandr. Pæd. 1. cap. 10. τὸ δὲ ἐπιπλήσσειν καὶ νουθετεῖν καλεῖται. τὸ δὲ ἐπιμελογεῖται ἡ νουθέτησις, νοῦ ἐνθηματισμός. v. 43. Ms. ἄθρ. ἀγερμὸς, συναψ.

Pag. 450. v. 5. Ms. πυγγλυσ, πυγοσυδ. v. 18. Ms. εἰς ἓν ἐσπεύδειν, πάν. v. 20. Ms. ἐθλ. τοῦ εὔχειν τοῦ καμμαδεῖν, τοῦ πράγματα εἰδέναι. τοῦ τυχεῖν, τοῦ ὡς τὸ πολὺ, τοῦ αὐλεῖν, τοῦ ἀμφιβάλλειν, τοῦ ἀσκεῖν. Αὐχ. v. 22. Ibid. ὑπὲρ τὴν ψάμμον.) ὡς ἡ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης. Genes. 22, 17. & alibi. vide Ioach. Zehneri similitudinem sacram quintam. v. 34. Ms. α. δ. τ. ἄλλων, ἀλαζών. κ. v. 38. & 46. Ms. πεφυσημ.

Pag. 451. v. 5. γελοιάζειν.) è Ms. priores editiones γελιάζ. & mox γλιάζειν. v. 18. γελωτοποιῶς.

Pag. 452. v. 5. ὡς τὸ πλ. ἐκ δὲ ἐπὶ πλεῖστον, ἐπὶ τὸ πλῆθος, ἐπιπολύ. Vise de varietate dicendi Græce *fere*, vel *plerunque* caput 19. lib. 4. emend. Leopardi. v. 7. ποιητεία.) Ea fabula num eadem quæ Athen. ποιητὴς & ποιηταί quærendum est, Casaubonus anim. 3. capite secundo. v. 21. ἀμφιγν. inde Ms. τοῦ πλήττειν, τοῦ ὑπερθέσθαι, τοῦ καίειν, τοῦ ἐπεύχεσθαι. Τοῦ ἐξήλασε, τοῦ εἰσῆλθε, τοῦ δράμημος, καὶ ὅσα ἀπὸ τῆς αὐθι φθόγγου ἄρχεται. Ἐφ' οὗ ῥ. v. 28. ἐν τῷ ὑπὲρ Ἀχ.) citatur oratio ista & supr. 429, 13. v. 31. ἀνατείνεσθαι. Ms. v. 40. Ms. φλ. ἀνεῖναι φλόγα, ἐκρ. v. 42. φλέγμα κενόν.) Iliad. φ, 337. vide & Plutarch. in Vit. Homeri.

Pag. 453. v. 8. Ms. τὰ δὲ πράγματα. v. 16. Ms. περιάγεσθαι. v. 20. Ms. ὑπερορισμός. v. 22. leg. ἐξόριστος. v. 23. Ms. τραγικὸς γὰρ. v. 37. Ms. περιστέλλει.

Pag. 454. v. 6. εὐεργεσία.) pr. edit. εὐεργησία Ms. εὐερμία, quæ Hesych. εὐτυχία. v. 9. Ms. εὐσυνεσία. v. 10. εὐοδία.) ita Ms. & ipse Aristoph. Ran. versu 4. à fine. pr. εὐωδία, quæ vox iam ante v. 7. v. 19. Ms. εὔσιπον aut (tametsi π clarius.) εὔσιτον. interpr. reddit *insigne*, quod Gr. εὔσημον. Mox Ms. εὔπυρον. nescio an εὔπνοον substitui queat. v. 22. εὔκομον.) è Ms. idemque interpres expressit: cum prior. ed. εὔκωμον. v. 22. εὔμηρον.) hoc quoque in Ms. & ab interprete expressum. prior. edition. εὔμοιρον. v. 23. εὐεμελὲς.) εὐμελὲς, an εὐεμές; Illud placuit interpreti: hoc ad vicinum εὔπινὲς magis quadrat, pro quo tamen fuit qui εὐπλυνὲς agnosceret, *mundatum* quippe vertens, quod margini Latinæ versionis ascriptum erat.

AD LIBRVM X.

PAg. 455. v. 6. Ms. Κομμόδῳ Καίσαρι Πολυδεύκης χαίρειν. v. 23. Ms. φαν. ἔστι τὸ βιβλίον ὑπὲρ π. v. 25. Ms. μηδὲν.

Pag. 456. v. 5. πεποίηται.) deinceps Ms. ad hunc modum: Καὶ ἀγγεῖα ἐν οἷς φέρεται. Καὶ τόποι ἐν οἷς πιπράσκονται. Καὶ περὶ οἰκίας διατάττει, καὶ ὅσα περὶ θύραν σκεύη, καὶ ὁ παρασκευὴ τῶν θυραρῶ σκευῶν. Καὶ τὰ περὶ κοιτῶνος, καὶ τὰ ἐν κοιτῶνι

ἐν κοιτῶνι ἄχρι κλινῶν τε καὶ στρωμνῶν. Καὶ οἷς τις χρήσεται τὸ πρόσωπον καθαιρόμενος. Καὶ ὀχημάτων εἴδη, καὶ τὰ πρόσφορα τῇ ἐπὶ ζυγῶν ἢ ἵππων ἐωρήσει σκεύη. Καὶ τὰ λόγων ἀσκήσει πρόσφορα. Καὶ ὅσα δικάζοντι οἰκεῖα, καὶ τὰ ἐπὶ γυμνασίῳ καὶ λουτρῷ. Καὶ τὰ πρὸς ἄριστον, καὶ ἐν ἀρίστῳ, καὶ ἐπ' ἀρίστῳ. ἐν οἷς καὶ συμποτικά, καὶ μαγειρικά, καὶ ἀρτοποιϊκὰ σκεύη. Καὶ τὰ περὶ μύρα, ἢ λύχνους, καὶ τὰ πρὸς κοίτην ἐπιτήδεια, καὶ τὰ γυναικωνίτιδος σκεύη. Καὶ τὰ ἐν ἀγρῷ, καὶ ναυτικὰ σκεύη. Τὰ περὶ ἐσθήτων θεραπείαν, καὶ ὅπου ἀποτίθενται κυρίως σκεύη, σκυτοτόμου, κυνηγέτου, στρατιώτου, τέκτονος, χαλκέως, οἰκοδόμου, νεωλκοῦ, μεταλλέως, ἰατροῦ, κυβευτοῦ, σφαιροποιοῦ. Καὶ τὰ ἐπὶ τούτοις μικτὰ παντοδαπά, οἷς τοῖς πλείστοις πρόσκειται τὰ μαρτύρια.

Pag. 458. v. 21. Ms. Θουκ. δὲ ὑποθήκην. v. 28. Ms. οἰκ. κατασκευή. verſ. 32. σκευάρια.) reponendumne, an apponendum οἰκητήρια; cum huius teſtimonium Pollux videatur polliceri: σκευάρια autem nominentur pag. ſeq. v. 8.

Pag. 459. v. 1. ἐνδομένειαν.) quæ mox v. 7. παγκτησία. Heſych. ἐνδομενία, κτῆσις. v. 25. ὅμοροι.) Ms. & priores editiones ὅμηροι. Sed Thucyd. libro ſecundo, fol. 165. εἰσὶ δ' οἱ Γέται, καὶ οἱ ταύτῃ ὅμοροί τε τοῖς Σκύθαις καὶ ὁμόσκευοι. Idem libro tertio, fol. 238. [ὀζόλαι] ὄντες ὅμοροι τοῖς Αἰτωλοῖς καὶ ὁμόσκευοι. verſ. 37. Ms. ὡς ξεν.

Pag. 460. v. 11. σκευοφόριον.) ſupr. 357, 16. σκευοφορεῖον 367, 15. & hîc paulo poſt, v. 17. σκευοφόρος. v. 20. Ms. κύκλοι ὀνομάζονται. v. 24. ἐθέλοις καλεῖν.) è Ms. inſerta hæc verba. v. 33. οἱ Ἀττικοί.) vide ſupr. 428, 25. v. 38. ὡς ὑπέρ.) è Ms. pr. ed. ὥσπερ τῶν. Iſoc. in laud. Buſiridis princ. ὑπὲρ Βουσίριδος ἀπολογήσασθαι φάσκων. Et circa finem: ὑπὲρ τῶν ἄλλων ποιεῖσθαι ἀπολογίας.

Pag. 461. v. 4. ἐσπάμενα.) Henricus Stephanus non dubitat, quin mendoſum ſit pro ἐσιοπάμμενα, quod ſupr. 20, 47. v. 7. περιειργμένον.) ſupr. 21, 2. v. 32. Ms. καὶ ὀχλεῖς καὶ κλ. &c. verſ. 38. καταχλεῖδες.) Veſp. v. 154. — τῆς καταχλεῖδος ἐπιμελοῦ καὶ τοῦ μοχλοῦ. v. 41. ἀπρίξ.) vide Herod. libr. 6. fol. 230. vbi ea vox non habetur.

Pag. 462. v. 11. Αἰολοσίκωνι. Ms. v. 13. Ms. κλεῖν. v. 16. Ms. γέγραπται. Sed alibi ſimiliter editis. v. 21. διέπης.) Interpr. διόπης ſcripſit. Alias δίοπος duo foramina habens de tibia ex Athen. affertur qui lib. 4. f. 176. Alexandrinos διόπους αὐλοὺς habuiſſe refert. v. 28. τοῦ αὐ. vt v. 31. & 40. idemq; obſeru. & v. 31. ſi repetendum ταυτόν. v. 30. παρά.) è Ms. pr. edit. περί. v. 38. βαλανεῦ.) ſic apud Thuc. libr. 2. f. 101. pr. ed. βαλανίῳ. Scholiaſt. βάλανός ἐστι τὸ βαλλόμενον εἰς τὸν μοχλὸν σιδήριον, ὃ καλοῦμεν μάγγανον. ὅθεν καὶ ἡ κλεὶς καλεῖται βαλανάγρα, παρὰ τὸ ἀγρεύειν τὴν βάλανον.

Pag. 463. v. 6. τὰ πρόσφορα τούτῳ.) pr. ed. τὰ πρόσφορα δὲ τούτων. Hic autem ordo in Ms. εἰπωμεν τὰ πρόσφ. τούτῳ]. v. 16. εἰ δὲ καὶ καλιάσεις.) Ms. εἰ δὲ καὶ καλλιώρειν φαίης αὖ τὸ κορεῖν, ἥπου καὶ τὸ κόρημα κάλλιον. vide ſupr. 293, 20. niſi forte καλλυντότερον hîc deprauatum putes ex καλλυντήριον aut καλλυντήριον. v. 26. κρωσσόν. vt ſupr. 273, 12. vbi non aliter etiam Mss. v. 38. εἰ δὲ καὶ ἐκ φρ.) In Ms. abeſt ἐκ, cætera ſimiliter editis, niſi quod poſt ἀπαντλεῖν nulla diſtinctio.

Pag 464. v. 1. κηλωνείου.) è Ms. pr. ed. κηλώνεια. vide ſupr. 360, 6. Τοπία.) ſupr. 361, 32. Ἀξονία.) è Ms. & not. Sylburg. prior. edit. ἐξονία. v. 2. Ms. προσδεῖ. Mox, ἀρπάγης.) priores editiones ἀρπαγῆς. Sed Ms. βαρυτόνως etiam ibid. 480, 14. vbi non aliter editi quoque. v. 4. ἐν ἐκκλησιαζούσαις.) fol. 507. v. 11. Ms. πρὸς μὲν οὖν. v. 22. Ms. καλεῖται. verſ. 28. ſcr. μέρη δὲ κ. v. 35. ἀμφίκολλον.) è Ms. & not. Sylburg. prior. edit. ἀμφίκωλον. item mox κατακεκολλ.

Pag. 465. v. 2. σκίρωνι.) ita factum pro κίωνι. nam in Scirone multa dicebantur de puellis Corinthiis, auctore eodem Polluce ſupr. 435, 7. Caſaubon. de Satyrica poeſi libro primo, pag. 189. v. 7. παράκωλος.) an παράκολλος; v. 23. ἐπόντων.) ſcr. ἐπομένων. Patet hinc (inquit Sylburg.) titulos ab autore ipſo non fuiſſe præmiſſos his ſectionibus & capitibus. v. 27. Sylb. videtur malle δάπιδες, quomodo eſt & in Ms. Heſych. tamen itidem: δάπης, τάπης. v. 29. τὸν ἀμφ. v. 31. στρωμνὴν ἀμφιδάσειαν. v. 32. πιλωτά.) vide ſupr. 272, 18. verſ. 34. χνοῦν.) Clemens Alexandr. Pæd. 2, 9. ἐπιβλαβὴς ἡ ἐν τοῖς χνοώδεσι τῶν πτίλων ἐγκοίμησις. verſ. 40. Ms. κν. καινόν, καὶ κνέφαλον παλαιόν. v. 42. λινορρ.) ſupr. 371, 25. v. 44. τυλυφάντας. vt ſupr. 371, 24.

Pag 466. v. 2. Ms. δῆλον δὲ ὅτι. Item mox: ἐρεῶν. & v. 4. ἐρεοῦν. v. 19. Ms. καὶ πάλιν ἐστὶν εἰπ. v. 21. ἐφεστρίδες. de his Iacobus Nicolaus Loenſis epiphill. 6, 5. v. 22. Ms. τάπιτες. v. 26. Ms. εὔχροος. v. 27. Ms. ποικ. παμποίκιλος, πολ. ἀλουργ. priores editiones, ἀλουρ. vid. ſupr. 338, 38. v. 28. Ms. ὑσγινοβαφής. Suid. ὕσγινος, βάμματος εἶδος. Ante tamen, itidem ſuo. i. Alphabetico ordine: ὕσγινος εἶδος βοτάνης, καὶ ὑσγινοβαφὴς χιτών, ὁ ὑπὸ τῆς ὑσγίνης βεβαμμένος. & Heſych. ὕσγινον, βάμμα τι. Lat. *hysginum* Plin. 35. cap. 14. vbi vid. & not. Dalec. v. 29. Ms. ἰσ. κρεοειδής, κόκκῳ ἀνθ. Et mox: ἐπιπ. ἐπιπόρφυρος, παραπόρφυρος, καὶ

τῷ Ξεν. v. 33. Ms. αὕτη ἐνεπεποίκιλτο. v. 35. περιχιτωνι, ἢ περὶ.) è Ms. inserta. v. 41. ἀπόπατον.) vid. Schol. Aristoph. f. 264. vbi & : ἀμίδες, οὐροδόχα ἀγγεῖα.

Pag. 467. v. 3. καὶ ἀθυμεροῦμαι.) è Ms. sic suprà 290. αἱ ἐπιτιθέμεναι καὶ αἰρόμεναι τράπεζαι. v. 5. Ms. οἴμοι τάλας τί μου στρέφει τὴν γαστέρα. Βάλ' ἐς κόρακας. Τῇ δὲ γυν. Sic, inquam, clare Ms. Sed taceantur interim λάσανα, propter quæ Aristophanes Polluci laudatur. an igitur verba τὰ λάσανα γίνοιτό μοι pro τάλας reponenda; an recte habent, quæ sunt in Ms. solumque illis annectendum τὰ λάσανα γίνοιτό μοι vel τὰ λάσαν' ἂν γίν. μοι; v. 8. κεχόδεις. Henr. Stephan. v. 10. σκαφίον vt v. 15. vbi tamen etiam Ms proparoxyt. Mox ἐν Αὐτολύκῳ &c.) vncis inclusa Ms. codici debentur. v. 22. Ms. τὸ ὄνομα. v. 18. Ἐξανιστάντα δ' ἐξ ὕπνου τὸ πρόσωπον νίπτεσθαι δέον.) Præceptum sanitatis atque ac ciuilitatis: immo quondam & religionis. Propert. 3, 8.

Surge, & poscentes iusta precare Deos.
Ac primum pura somnum tibi discute lympha.

Persius Satyr 2, 15.

Hac sancte vt poscas, Tiberino in gurgite mergis
Mane caput bis terq; & noctē flumine purgas.

Credebatur enim nox polluere. vide Casaub. ad Persium comment. Inprimis, qui somniassent, lauandos sese putabant. Aristoph. Ran. f. 180.

Ἀλλά μοι ἀμφίπολοι λύχνον ἅψατε,
Κάλπισί τ' ἐκ ποταμῶν δρόσον ἄρατε,
Θέρμετε δ' ὕδωρ,
Ὡς ἂν θεῖον ὄνειρον ἀποκλύσω.

Ædesius quoque à somnio expergefactus τὸν παῖδα καλεῖ, τήν τε ὄψιν καὶ τὸ πρόσωπον ἀπορρύψασθαι τῷ ὕδατι βουλόμενος, vt refert Eunapius pag. 49. v. 23. Ms. λουτήρων. vt v. 25. λουτῆρα.) sed metro haud congrue. v. 25. ἐν τοῖς βαλανείοις.) supr. 365, 18. v. 28. Ms. λαμπρότερον ἰατρεῖον ἐν χαλκ. vid. supr. 218, 11. v. 30. Ms. ἐν τοῖς δημ. v. 37. ἐκλαδίαι.) pr. ed. κλαδίαι. vid. Leop. 2, 8.

Pag. 468. v. 1. σκελύθρια) pr. ed. σκελιθρ. vid. supr. 151, 32. v. 3. Ms. εἶναι δεινότερ. v. 5. Arist. Pl. v. 545. sic autem ibi, & ex eo hic in Ms.

Ἀντὶ δὲ θράνους, στάμνου κεφαλὴν κατεαγότος.
αὐτὶ δὲ μάκτρας
Πιθάκνης πλευρὰν ἐρρωγυῖαν.

Indeque statim Ms. καὶ θρανίον δὲ ὑποκορισάμενος ἂν εἴποις. καὶ τρίμετρον λέληθε. Et haud dubie verba ista θρανίον καὶ ἄλλως ξυλ. ἐ. v. 7. abundant. nota autem quod Ms. ξυλήφιον. v. 13. βλαῦται. vide supr. 346, 38. aut βλαῦδας, Hesych. βλαῦδες, ἐμβάδες, κρηπῖδες, σανδάλια. v. 14. Ms. καί πως καὶ σανδ. v. 18. Ms. ἐν Πανφίλοις, σανδ. v. 20. πέλυτρα.) ita & 116, 36. nec aliter leg. Leopard. non tantum hinc sed etiam è pag. 347, 31. vbi alias πέλωτρα. v. 21. τὰς πόδας.) Leop. 2, 2. leg. Σοφ. τὰ πέλμα [aliter τὰ ποδίδας]. 497, 30.] κτλ. v. 28. Quia nulla hîc à Polluce *Stapia* mentio facta, Hieron. Magius & aliis rationibus, & inde quoque probat vsum illius non adeo vetustum esse. miscell. 2, 14. v. 34. Ms. ἐωρήσα, qua forma & apud Hesych. ἐωρούμενος, κρεμάμενος, ὑψούμενος. v. 36. Ms. θέρας ὄντ. legendum θεῶ, id est, ἡλίου. vt est & supr. 16, 21. & 19, 37. v. 38. ὄχους. vt est in Ms. Mox, λαμπήνας.) Suid. λαπήνη, ἡ ἄμαξα. At Sylb. ἀπήνας legit. v. 44. στεγαστὰ ὀχήματα καὶ καμ. Etiam tectæ naues καμάραι. Strabo. lib. 11. f. 341. quæ Eustathio πλοῖα στρογγύλα ad v. 700. Dionys. Alex. lat. *Camera*. Tac. 3. histor. pag. 289. καμάρα enim *fornix* est, siue tectum in modum fornicis. Es. 40, 22. ὁ στήσας ὡς καμάραν τὸν οὐρανὸν, forte vt Ennius *cæli ingentes fornices* dixit apud Cic. 3. de orat. pag. 157. Sed notandum in Hebr. ibi esse דוק quod plerique alii exp. *tenuem pelliculam*. cum καμάρα potius à כמר *clausit*. quanquam nonnulli pro Germanica voce habeant. Macrob. tantum ait *peregrinum verbum esse* Saturn. 6. cap. 4. adducto illo Virgilii Georg. 3, 55. *Camuris* (Non. c. 1, 126. *cameris*) *hirta sub cornibus aures*. vid. Lips. in dictum Taciti librum not. 53. Casaubon. animadu. in Athen. lib. 4. cap. 7. maximeq; in Strab. fol. 168.

Pag. 469. v. 1. Ms. καὶ κατεχ. bis. v. 3. Ms. αὐλεῖν. v. 10. ζεύγη ὀνικὰ. καὶ) è Ms. v. 11. Ms. καί πως καὶ. v. 15. Ms. μάστιγος. v. 19. Ms. δίοιτ' ἂν ὡς. v. 23. αὐθήλια.) vid. supr. 81, 17. v. 3?. συνεχὲς. vt supr. 49, 4. nec aliter Ms. v. 34. l. πῶλον. v. 42. Ms. τ. καὶ αὐλ. v. 43. Ms. περιηγημένας.

Pag 470. v. 9. Ms. ἐν σοφαῖς, ἢ δρ. ἢ ἄλ. v. 11. Ms. τρέποιτο. & mox ὁ αὐτὸς ἔχ. v. 12. διφθέρας.) vid. supr. 375, 45. v. 15. πίνακα πτυκτὸν.) supr. 17?, 19. v. 16. ἐν θεσμοφ.) vers. 789. v. 28. Ms. παρασημαίνεσθαι. v. 34. Ms. δίοι ἄν. v. 36. Ms. ζωγ. τοὔνομα ἐν A. v. 37. Ms. ἐμπροσθεν δὲ ἐπ. v. 41. προσθετέον.) è Ms. priores editiones προσθετέον. v. 42. μέλαν γραφικὸν μέλανος (ὁ γράφομεν) agit Dioscor. libro quinto extremo. vide Casaubonum ad Pers. 3, 13. In sacris ea vox sic vsurpata 2. Cor. 3, 3. Ioh. epist. 2, 12. & 3, 13. Pro μελανδόχον in Ms. est μελανοδόχον, cum alias dicatur μελανδοχεῖον, pro quo Anthol. libro sexto, capite vigesimo sexto, Epigr. 2. — γραφίδος δοχεῖα κελαινοτάτοιο ῥεέθρου. Ep. 4. κίστη μελανδόχος. Ep. 5. μέλανος σταθερεῖο δοχήιον. Epist. 7. ἄγγος μελανδόχον.

Pag. 471. v. 9. προχέδιον.) ita hîc Ms. quoque. infr. vero 473, 40. itidem vtrobique προχοΐδιον.

χοίδιον. v. 12. Ms. ἐ γὰρ τῇ Α'ττ. v. 13. κημοί. v. 15. Ms. κάλαμοι γραφῆς. v. 20. περὶ τῶν ἐν τῷ.) vid. supr. libro tertio extr. v. 22. Ms. ἐ. δ. γυμνασίων ἐνδ. τραπομένων. v. 23. ἐλεκρατίς.) Ms. ἐλεκράτης. Lego: χήκυθ☉ ἐλαιηρὰ ἧς ἐ. sicut ἐλαιηρὰ ἐπίχυσις 296, 4. & 479, 5. Anthol. 7. Epigram. 88. ἐλαιηρὸ δρόσ☉ ipsius olei periphr. est. De oleo autem ad gymnasia vide quæ diffuse Petr. Faber è Galeno & aliis libro tertio Agonist. scribit. v. 24. ξυσίδας.) sic & Ms. Henricus Stephanus, sunt, inquit, quibus reponendum videatur ξυστίς, quod apud Hesych. legitur. Nam ξυστὶς plerunque significat vestem crocei coloris quam aurigæ in pompa gestare solebant. è Suid. & Schol. Aristoph. fol. 63. sed vbi ante: ξύστιδα περιπεριζωστέον. Pro veste supr. extat 337, 15. vbi tamen contra illam distinctionem in Ms. ξυστίς. v. 28. Δημοσθένης. fol. 729. v. 36. Ms. ἐν αὐτῷ τῷ.

Pag. 472. v. 1. αὖ πάλιν.) Equ. fol. 248. vbi Scholiast. ἀρύσαλλ☉, πλεκτὸν ἐκ βαλλαντίον, ὅπερ ἑλκόμενον κλείεται καὶ ἀνοίγεται, παρὰ τὸ ἀρύειν ἢ βάλλειν. Et fol. præc. ἀρύταινα, χαλκοῦν σκεῦ☉, ᾧ τὸ ἔλαιον ἐγχέουσιν εἰς λύχνους. v. 8. πυελόβατις.) tripodum apud priscos duo genera fuerunt: ἐμπυριβήτης (Iliad. ψ, 702.) qui & λοετροχό☉. (Iliad. Σ, 346.) & is qui dicebatur κρατὴρ, de quo Homerus Iliad. I, 122.

ἑπτ' ἀπύρους τρίποδας.

Athen libr. 2. fol. 37. vid. & libr. 11. fol. 501. vbi ἀπύρωτ☉ & πυελοβάτης opponuntur. v. 11. ἀσάμινθον.) supr. 294, 15. v. 12. τῶν δὲ γυμ.) Referenda hæc putes ad cap. præcedens. tametsi hic ordo etiam in Ms. v. 13. Ms. γυμνασίῳ. v. 14 κυνοῦχ☉.) nominatur & supr. 232, 43. in instrumentis venatoriis. v. 15. συρίχ.) prior. edit. σύκομ. mox καὶ σύρομ. insertum è Ms. In eo autem vox sequens (καπτός) non extat. v. 16. κόνεως πυξίς.) è Ms. priores editiones κόνεως, πυξίς. De vsu pulueris in gymnasiis vid. Petri Fabri Agonist. libro tertio, cap. 22. vbi &, quid sit ἀκονιτὶ superare, ostenditur. Mox, Ms. τροχοί, καὶ ἄποικ. v. 22. Ms. εἰ καὶ περὶ v. 24. Ms. θυμ. δὲ καὶ ἐσχάρεον εἶμαι καλεῖται. ὥς που ἀμέλει. v. 27. λουτήριον.) è not. Sylb. prior. edition. λεκ. Ms. λύσιον. v. 28. σφάγιον.) hac forma & Hesychio non tantum πρόσφαγμα, θῦμα, sed etiam τόπ☉ ἐν ᾧ τὸ τῶν ἱερείων ὑποδέχεται αἷμα. Nec aliter infrà 480, 7. etiam Ms. qui hoc loco σφάγιον, cum alias σφαγεῖον τὸ τοῦ αἵματ☉ δεκτικὸν ἀγγεῖον, Suid. v. 39. θερμαυστρίς.

Pag. 473. v. 2. Ms. κότυλοι. v. 3. χυλίσκια καὶ χυλίσκια etiam Ms. alias χυλίχναι καὶ κυλίχνια. v. 6. πελίχναι.) πελίκας apud Athen. lib. 11. fol. 495. vid. & Casaubon. anim. fol. 514. Mox, Ms. περιχοίδιον. v. 11. εἰληρὸν ὀξύβαφον.) supr. 275, 28. idem hic locus plenior. v. 14. ἐξ ὑαλίνων ἐκπ.) vid. supr. 294, 42. v. 22. ἀμφοτέρων.) Casaubon. malit. ἀμφορέων. libro secundo. de Satyr. poesi pag. 169. vid & anim. in Athen. 10, 7. v. 34. οἶνος ἀγ.) supr. 273, 7. v. 38. οἶνος δ' ἐξέπιον κώθων.) vel κώθων: sic apud Athen. lib. 11. fol. 472. prior. edit. ὡς δ' ἐξ ἐπίων, κώθων. v. 41. μετρητιαῖο.) prior. edit. μετρ. etiam versu vlt. & pag. seq. 2.

Pag. 474. v. 3. συνάδελφοις.) è Ms. approbante Casaubon. in Athen. 11, 14. v. 4. Ms. καλεῖσθαι. v. 5. φιλοκνίδη.) vide suprà 510, 25. v. 7. κώθων.) κώδω, vnico δ. ad metrum aptius: & sic est in Ms. infra 502, 33. v. 16. ἐν Τελμησσεῦσι.) apud Athen. libro septimo, fol. 308. ἐν Τελμισσεῦσι, Dalec. in Telmissensibus. Sed Pollux sibi similis 476, 22. Casaubon. Telmessenses nominat in Athen. fol. 339. v. 22. Ms. πέλυκιν (an πέλυκας, vt 475, 40.) κεκλήκασιν. πελίκην exp. mensuram Atticam continentem heminas octo. v. 31. priores editiones. Ε'φυδρ. & mox πεντέχουν. vide Casaubon. in Athen. 3, 25. v. 34. φενακίδα.) Ms. φενακίνδα. Lexic. Basil. φενακίς, ἰδ☉, vasis genus. v. 35. φιδάκνιδα.) ita Ms. Scholiast. Aristoph. à veteribus ait φιδάκνην dictam, quæ postmodo πιθάκνη & quidem ὑποκοριστικῶς, hoc est, μικρὸς πίθ☉. fol. 234. & mox scr. δημιοπράτοις. vide 479, 41. v. 40. Ms. ἐντεῦθ. δὲ καὶ ψυκτὴρ, ᾧ δεῖ ἀρύεσθαι ἢ οἶ. ἔτι δὲ ἀρυστὴρ καὶ ἀρυσιχ. καὶ κύ. v. 42. ἔφηβ☉.) ἤδη γὰρ οἱ παλαιοὶ τὸ τέρπεσθαι κατὰ τὰς εὐωχίας προσηγόρευον. Scholiast. Aristoph. fol. 341. v. 46. σίφων.) à quo verbum σιφωνίζειν, κυρίως μὲν ἐπὶ τῶν ὑγρῶν τὸ ἀποσπᾶν. Α'ριστοφάνης δὲ κατεχρήσατο, εἰπὼν σιφωνίζομεν τὸν οἶνον. vt è Suida docet Cunrad. Rittershusius ad v. 463. libro quarto. ἁλ. Oppiani, vbi accurata & qualem non facile alibi reperias Siphonis descriptio: quam non pigebit hic ascribere:

— Ὅπε ἧς πλείης πειρώμεν☉ ἀμφιφορῆ☉
Αὐλὸν ἔχων ἤρεισεν ὑπὸ στόμα φυσητῆρα.
Α'ἀσθμα τε δ' αὖ ἐρύει μέθυ☉ ποτὸν ἔμπαλιν ἕλκων
Χείλεσιν ἀκροτάτοις. τὸ δ' ἀνατρέχει αὐθὸς ἀϋτμῇ.

Pag. 475. v. 3. πελίκη, vt supr. 364, 18. & apud Athen. libr. 8. fol. 343. & 9. fol. 395. vers. 6. ὑλιστήρ.) supr. 274, 25. v. 12. ὥσπερ οἱ πολλοὶ κοτταβίζειν.) Etymolog. κοτταβίζειν, τὸ τῇ κοτλάβῳ χρῆσθαι φασιν Α'ττικοί, ἔχει τὸ ἐμεῖν ὥσπερ οἱ νῦν λέγουσιν. ὁ δὲ κότταβ☉ ἦν ποιητὸν πλεκάνιον ἐν τῷ μέσῳ κείμενον τοῦ συμποσίου, ἔχον ἐπὶ πλεῖον ὕπερ

μικρὸν, ὃ ἔδει καταδύσαι τὸν πέμψαντα τὸ ϖ[illegible] τὸν τοῦ πόματος. ἦν δὲ τοῦτο σημεῖον τοῦ ἐρωτικοῦ ὑπὸ γυναικὸς ἢ παιδίων. καὶ ἄθλα οἱ νικῶντες ἐλάμβανον πλακοῦντας, πυραμοῦντας ἢ σησαμοῦντας, ἅπερ κοτλάβια ἔλεγον. ὁ ἦχος δὲ ἐκαλεῖτο λάταξ. καὶ ἀποκοτλαβίζειν, τὸ ἀπὸ τοῦ ποτηρίου τὸ ὑπολειπόμενον πόμα ἐξαίρειν. Refer hæc eadem ad finem capite decimo nono, libro sexto, additis quæ Ian. Parrhasius addit epist. 36. v. 18. Τωυδ. v. 31. ὡς ἄρ.) Odyss. η, 386. v. 40. πέλυκα.) Ms. πέλικαν. Hesychio πελικὴν (ita enim legit Casaubonus pro πελίκαν) εἶδος ποτηρίου ξυλίνου, διὰ τὸ πεπελεκίσθαι. Sed hîc ἐπὶ λεκάνης dicitur.

Pag. 476. v. 1. πεπελεκηκέναι.) Ms. πεπελεκῆσθαι. Eustath. Odyss. fol. 219. πελεκᾶν μὲν ἐπὶ ξύλων· πελεκίζειν δὲ ἐπὶ προβάτων, καὶ ὅλως ζώων. v. 2. Ms. ἐναποπλύνεται. v. 6. δημιοπράτοις. vt & v. 34. v. 8. χρύσεια δὲ σφ.) Iliad. Σ, 375. vbi quædam exemplaria: ὑπὸ κύκλα ἑκ. vt sit Tmesis pro ὑπέθηκε, *suppo-suerat.* ὑπόκυκλον autem συνθέτως legitur Odyss. δ, 131. v. 10. πυύδακα.) è Ms. priores editiones πίνδ. v. 30. Ms. ὅλ. προσήκει κ. v. 31. ᾧ ἐγκάθηται.) Scholiast. Aristoph. princ. ἡ δὲ Πυθία ἐπὶ τρίποδος καθημένη χρησμῳδεῖ. καλεῖται δὲ τὸ μέρος, ἐν ᾧ κάθηται, ὅλμος. Eidem tamen alibi (fol. 319.) ὅλμος etiam ipse ille τρίπους, quem Diodor. Sicul. nominatum scribit, quod fuerit μηχανὴ τρεῖς ἔχουσα βάσεις. libro decimo sexto, fol. 428. W. v. 33. γάστρα.) Odyss. θ, 437, vide & supr. 11, 35. v. 35. Ms. ἐπιτιθέμενα. v. 40. Ἑκαταίας.) supr. 290, 29. idem hic locus mendose leg. v. 46. κοῖλοι πίνακες.) ita Ms. nec aliter supr. 291, 10. etiam editi. Hîc autem prior. edit. κύλοι, πίνακες. & interpr. *cyli, lances patula.*

Pag. 477. v. 2. ἀπύρους.) vide 472, 8. v. 4. Ms. τάχα δ' εἴποι τις αὐ. v. 8. Ms. Γαστρ. v. 14. Ms. καί πως καὶ τῶν ζω. π. ὡς καὶ ἐν τ. v. 15. & 34. & 46. δημιοπράτοις. v. 18. Ms. μαγειροί. v. 21. Ms. λεκάνας, λεκάνια, λ. v. 22. μαζονομεῖα.) ita & Ms. supr. 291, 9. μαζονόμια. v. 35. λεκάρια.) supr. 290, 42. coniung. ἐμβάφια, κελάρια, λεκάνια, &c. v. 39. ἐν ὄρνισιν.) fol. 382. sed tam in textu quam Scholiast. τρύβλιον, proparoxyt. vt & supr. 290, 42. in Ms. quoque. qui hîc editis similiter. v. 46. λέκος πυρῶν.) pro quo alibi λέκος πυρῶν, catinus seu scutella tritici. H. Steph.

Pag. 478. v. 2. παροψίδας.) vid. supr. 284, 9. v. 14. καλέσαντος.) legendum καλέσαντι, ex Athen. libro nono, fol. 367. vid. Laz. Baysii lib. de vasc. pag. 252. v. 18. μυστίλαις (v. supr. 291, 11.) ἢ μυστίλλαις. v. 21. μαχαίραις. & 23. μάχαιρος.) H. Steph. dubitat an non exemplaria hîc mentiantur. v. 28. πρόχουν. v. 30. χέρνιβα δ') Odyss. α, 136.

χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα.

Iliad. autem ω, 304.

χέρνιβον ἀμφίπολος πρόχ. α. χ. ι.

Pag. 479. v. 1. ὀψῶν.) vide an ὀψώνια malis. Hesych. ὀψῶν, ἡ πρὸς τὸ ὀψωνεῖν σπυρίς. v. 3. πλεκτὴν εἴρηκε.) an, πλεκτὴ εἴρηται; aut apud quem Tragœdum Aristophanes? v. 13. κυμινοδόχον.) Casaubonus in Theophr. char. pag. 299. v. 15. γράμμαθ.) vid. supr. 176, 24. v. 20. Ἀερσιφάνης.) fol. 296. v. 33. Ms. ἰχθυοπλείδας. v. 37. ἵνα πήξω.) ita Ms. quoque. Apud Aristoph. autem legitur ἵν' ἀναπείρω. fol. 300. v. 38. Ms. γέγραπται. v. 41. μολυβδοκρ.) pag. 280, 5. diuisim μολύβδου κεραστικοῦ. & mox: μολυβδίνας κερατοδέτας. Δημιόπρατα.) Atheniensium mos fuit cum alicuius sontis bona publicabantur, vænum illa in auctione exponere: atque omnia quę ita vendebantur minima, maxima, in columna insculpebant, quam vel in Arce dedicabant, vel in aliis locis vrbis, aut vicinorum pagorum, Casaub. anim. in Athen. libr. 11. cap. 7. Descriptiones autem istas appellarũt Græci δημιόπρατα &c. vid. eiusdem notas in Iul. Capitolin. pag. 233. Schol. Aristoph. ad vocem δημιόπρατα in Vespis: ἐδήμευον γὰρ τινὰς καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν κοινὰς ἐποιοῦντο. fol. 334.

Pag. 480. v. 5. κεραστικά.) an κερατοδετά; quomodo mox v. seq. v. 7. σφάγιον.) vid. sup. 472, 28. v. 11. ἐοργὴ καὶ εὐεργή.) sic & Ms. supr. 291, 28. vtrunque παροξυτ. itaque H. Stephan. allegat. v. 13. Ms. ἐν δὲ τῶν σκευῶν καὶ ἐτνήρυσις. prior. edit. ἐτνήρησις, etiam supr. 291, 30. vbi similiter corrigendum. v. 15. ἐξαυστήρ.) è Ms. & quia non aliter supr. 291, 27. Hîc prior. edit. ἐξακτήρ. Ibid. λίστριον.) ita & supr. 291, 37. pr. ed. λίστρον, quod j. 487, 35. in numero σκευῶν τοῦ γεωργοῦ. v. 17. Ms. αὐτοῦ ἔχ. εἰρημένον ἐν. v. 26. παρ' Ἡσιόδῳ.) libro secundo, v. 266. v. 35. Εὔνικος.) etiam Theocr. Idyll. 5, 132. & alii, quos laudat Guil. Canterus nou. lect. libr. 6. c. 25. vid. & Gyraldi dialog. sinum 9.

Pag. 481. v. 1. ἐλεόν.) ita & supr. 292, 5. Item apud Aristoph. Equ. vers. 152. vbi tamen Schol. ἐλεοὶ λέγονται αἱ μαγειρικαὶ τράπεζαι, nimirum ἀρσενικῶς, nec aliter Athen. lib. 4. fol. 173. sed Eustath. tam neutrum genus quam mascul. admittit ad v. 432. Odyss. ξ. vbi Poeta ἐλεοῖσιν, vt genus haud queat agnosci, quomodo & Iliad. ι, 215. Hoc loco alias tam Ms. quam prior. ed. ἔλαιον. v. 3. Ms. παρὰ Μενάνδρῳ ἐν Μισουμένῳ. v. 5. σκαφίς.) interpositum è Ms. vt & v. seq. μὲν. nam ibi prior. edit. νεόκοπον. κάρδοπον. v. 7. νεόκοπον.) Ar. Vesp. v. 646. — μύλην ἀγαθὴν ὥρα ζητεῖν σοι καὶ νεόκοπον. Schol. νεωστὶ κεχαραγμένην μύλην.

μύλλω. fol.333. Ms. similiter exemplaribus Aristoph. v.11. ἐν εἰρήνῃ.) fol.435. v.12. Ms. ἐν ταῖς ὀλκ. αὖ λέγει. v.13. σκ. μάκτραν.) vide an legendum σκαφίδα μακρὰν, vt mox dicitur σκάφη μακρά. v.15. Ms. θυΐδιον. Schol. Aristoph. fol.441. θυεία, ἀγγεῖον εἰς ὃ ἐμβάλλοντες βοτάνας ἀρτύματα τρίβονται καὶ λειοῦνται. v.18. ἀποδύσιδα.) Interpres videtur exprimere voluisse ἀποδύουσιν. forsan ad hunc modum: Σποδύουσιν (aut ἀποδύουσι δ') οἱ μὲν ἴγδιν (nescio an ἴγδιν rectius) οἱ δὲ σίλφιον, Οἱ δ' ὄξ☉. v.20. Ms. ὀρχίλον. v.21. Ms. μὲν ἴγ. v.27. καὶ μαχαιρίδες) è Ms. v.29. πύραυνον.) supr.291,31. πύραυν☉. Etymol. παρὰ τὸ πῦρ ἐναύειν ἐν αὐτῷ. Apud Hesych. etiam πύραυν☉, ἀγγεῖον ἐν ᾧ φέρεται τὸ πῦρ. v.30. Τυροκνῆστις.) eadem accentus sede apud Hesych. legitur. At supr.291,35. itemq; apud Suid & Eustath. Iliad. fol.819. τυρόκνηστις. quæ ib. τυροτόμ☉ μάχαιρα. fol. autem seq. in genere μαγειρικὸν σκεῦ☉. v.30.33. & 35. κόνδυλον. κόνδυλος.) Ms. κόνδυλον. At supr.291,35. idem Ms. cum editis κύβηλον. P. κύβηλιν. Excerpta Athenæi κύβηλιν. Melius (inquit Casaubon. animadu. 4,20.) κυβηλις, vt in Hesychio, qui hanc vocem diligenter exposuit. v.32. Ms. Α'ελσιφρών. v.34. Ms. Φιλήμων☉. v.36. πέλεκυς.) Interp. vertit *bipennem*, legens πέλυκα, à πέλυξ quod pro securi extat Ierem.23,29. & Ezech.9,2. alia autem significatione supr.475,40. si vera ibi lectio: sed vide an & hîc interpretis vera. v.40. δύειν.) Ms. prior. ed. δύνειν. v.43. Ms. ἀβ. αὐ αὐτὸ εἶπ.

Pag.482. v.1. κακκάβῳ.) Æmilianus apud Athen. χύτραν interpr. vide Casaubon. anim. lib.4. cap.20. vbi & de sequenti Eubuli loco, item de Alexidis dramate cuius mox mentio v.22. v.10. σὺ δ' ἴσως.) prior.edit. καὶ ἴσ. Mox οἴει repositum pro δοκεῖ quod non tantum sic apud Athenæum, sed nec in Ms. aliter legatur. Si autem sensus, quem & expressit Dalechampius, & Casaubonus non obscure approbat: *nomen tu nihil differre putas:* vt hoc innuat, qui ista loquitur: non curare se verborum proprietatem, neque videri sibi quicquam interesse, quo nomine vas illud appellet &c. tametsi reuera interim aliud fit κάκκαβ☉, aliud λοπὰς, & toto genere ab his diuersum σίπυθ☉. Si, inquam, sensus ille: fortassis legendum alicui videri possit:

——————— ὄνομα μὴ τοὔνομα
οἴει διαφ.

nisi, ἐμοὶ δὲ τοὔνομα οἴει διαφ. exponere libeat: *nomen vero tu mihi differre putas?* Iudicium esto penes candidum lectorem, quem insuper rogo veniam, si pro οἴει, δοκεῖ relictum maluerit. v.12. χαίροντ' ὀνομάζοντες.) pro χ. ὀνομάζειν, è Ms. & nota Sylb. Nam Græcis vsitatum participium pro infinitiuo ponere addito verbo, quod animi aliquam affectionem significet, vt & cessandi vel perseuerandi verbo [vt Soph. Oed. Tyr. v.891. Θεὸν οὐ λήξω ποτὲ προστάταν ἴσχων.] apud Athen. legitur χαίροντες ὀνομάζουσιν. Sed apud eund. etiam secus lib.1. fol.29. τινὲς χαίρουσιν ἐπαινοῦντες τὰ παρ' αὐτοῖς v.14. πατάνιον τι ἐκπτ.) Ms. πατάνιον τὸ ἐκπέτ. H. Steph. πατάνιον ἐκπέταλον ἢ λοπ. vid. & supr.292,11. prior.ed. ἐκπεπέλων. v.18. πατάνια.) Athen. πατανίων (ita namque leg. pro πανίων.) lib.9. fol.396. Addit Casaubon. anim. cap.12. βατάνιον & πατάνιον idem. Sed hoc σικελικώτερον. vnde Latinis *patina*, & πατανίων συνθέματα, Plauto Struices patinarum, in Menæchmis (act.1. sc.1.) *Tantas struices concinnat patinarias.* v.26. πατέλλια.) interpr. l. πατέλλια. Mox. leg. κρεωστάθμην, nec aliter præscripseram: cum pr. edit. κρεοστάθμ. κρεωστάθμη autem supra quoque 216, 13. & 331,20. v.28. Ms. οὐ λαβόμενός τις αὐ. v.30. ἐν Εὐρυσθένει.) an pro Εὐρυσθεῖ; dubitari potest. Casaubon. in Athen. 11,14. Infra 491, 21. Ms. clare: ἐν Εὐριπίδου Εὐρυσθεῖ Σατυρικῷ. v.38. φρυγεύς.) prior. ed. φρυγεῖς. & mox κεράμευσι. item: οἰκοδόμοις & οἰκοδόμω. Emendauit Leop. 7,3. v.42. φωγάνῳ.) Hesych. φώγειν, φρύγειν. Sicut ergo à φρύγειν φρύγανον, sic à φώγειν φώγανον. v.47. μάκτραν) interpr. μάκτραν legit.

Pag.483. v.2. ἰπνοί.) supr.330,2. ἰπν☉, barytonωs. v.3. Α'ελσιφ.) vid. cum Schol.265. v.4. ξύλα καύσιμα.) vid. supr.292,24. v.6. σπινθῆρας.) v. supr.351, fin. v.8. Ms. καὶ κορ. καὶ χ. interpres κορμοὺς *floreas* vertit, quasi φορμοὺς legeretur. v.11. καὶ λάρκους τούτους πε. vt in Ms. λάρκ☉ barytonωs etiam Suid. & Aristoph. cum Schol. f.276 & 277. Hesych. autem oxyt. λαρκός. v.17. — Α'ελσιγείτονα

Τὸν ῥᾷστ' εἶδον λάρκον ἠμφιεσμένον

Τὸν ἀνθρακ.

Pro ἀνθρακιρῶν autem an reponendum ἀνθράκων, vel ἀνθρακέων vel ἀνθράκιον, vel quid tandem? v.24. Ms. ἰπνῶν ὀνομαζόντων. v.27. πλ.θάνες) vid. supr.288,17. v.29. ἀλέντων. supr.329, 33. ὄν☉ ὁ ἀλέθων, Ms. ὄν☉ ὁ ἰτων. Xenoph. lib.1. ἀναβάσ. f.256. οἱ δὲ ἐνοικοῦντες ὄνους ἀλέτας παρὰ (al. παρὰ) τὸν ποταμὸν ὀρύττοντες καὶ ποιοῦντες. v.30. πανοπτικότη.) sic supr. etiam 330,5. Hîc pr. edit. πανοπτικότη. v.32. καρδόπῳ.) pr.ed. καρδόπῳ, mendose H. Steph. v.33. ἀπάλαθρον.) vid. supr. 330,21. v.36. κύπρ☉.) Sylb. ascr. κύπρον. Sed & Hesych. κύπρος, μέτρον σιτηρόν &c.

Pag.484. v.6. ὕπερον.) vid. supr.351,14. v.7. Ms. καὶ ὡς ἐν Τ. δημιοεργίας. v.9. Ms. κωλ. ἔφη, ὥσπ. v.17. λύχνια.) Herod. libr.2.

fol. 71. λύχνα καίουσι πάντες πολλὰ ὑπαίθρια περὶ τὰ δώματα κύκλῳ &c. Et mox ibidem, τῇ ἑορτῇ ὄνομα κεῖται λυχνοκαΐη. v. 24. φλογμός.) Ms. φλομμός. Veteribus lexicis φλομὶς & φλόμος verbascum herba, qua pro ellychniis vtuntur, perinde vt Etymologistæ φλόνος, λοχμῶδες φυτὸν, ᾧ αὐτ' ἐλλυχνίων ἐχρῶντο. Et Suid. φλῶμος, φλόνος, θρυαλλίς. Supra autem libr. 18. cap. 18. θρυαλλίδες δὲ, τὰ ἐντιθέμενα, καὶ ἐλλύχνια, καὶ φλόμοι. v. 25. Α'ερσιφαύνης.) vid. cum Scholiast. fol. 298. priores editiones φ. ὑποφαύνεις λ. & interpr. laternam ad lucendum instruis. v. 29. τῶν λυχνούχων.) an pro, τὸν λυχνοῦχον; v. 31. κενῷ.) interpr. leg. καινῷ. Idem post v. 41. præterit vocem ἐξαυστείας, quæ & Henr. Stephano suspecta. v. 33. Ms. ἐν δὲ τῷ.

Pag. 485. v. 14. ἥσει.) sic l. Henr. Stephan. pr. ed. ἥξει. v. 18. Ms. εἴρ. δὲ καὶ ὑπ. v. 24. δῆλον.) Sylburg. δηλῶν. v. 34. Δρώπιδι.) vide Indic. autorum. v. 40. Ms. ἐν τῷ. ἀλαβαστροθήκας ἔφη. Α'λαβ. ἔχ. v. 42. ἄναξ.) f. Α'ξιονίκῳ si nomen sit proprium. D. H. Ms. ἄναξ. χαλκιδικῷ. τευβλ. quid igitur si leg. ἐν Α'ξιονίκῳ χαλκιδικῷ; v. 44. Ms. σείσων. vt est supr. 480. 41.

Pag. 486. v. 1. ἐν θεσμοφόροις.) ita & Ms. Casaubon. scribit ἐν φορμοφόροις in Athen. 15, 20. v. 3. Ms. χαλκία. v. 8. Ms. περὶ κοίτ. v. 11. ἐνδυναῖον.) ita Ms. l. ἐνδύνειον. Odyss. ξ, 51.

Ε'σόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίυ αἰγὸς
Αὐτοῦ ἐνδύναιον μέγα καὶ δασύ.

Quod sequitur παρενδυναῖον pro quo Ms. παρενδυναῖον, nondum vel apud Homerum vel alibi reperi. v. 28. Ms. καὶ τὰ λ. v. 33. καὶ χαλαδίσκους.) è Ms. v. 35. ἐφ' ἧ.) supra 232, 18. v. 36. Ms. σπόνδυλον, quod linguæ comm. sed σφόνδ. Att. v. 39. κέλονται.) nisi malis κελέοντες. vid. supr. 334, 11. prior. edition. κλέοντ. v. 40. Ms. ἄγνυθες, vt est supr. 334, 12.

Pag. 487. v. 12. θολεῖα.) sic & Ms. At supr. 357, 1. & ĩ. 489, 41. θολία. v. 13. Ms. ἐπισκ. καὶ ῥ. v. 14. Ms. σκιάδειον. & mox: πτερὸν δὲ τὸ σκιάδειον αἱ Κωμῳποιοὶ (leg. κωμῳδοποιοὶ vt ĩ. v. 38.) καλ. v. 30. ἐπὶ φρυγανισμόν.) Polyæn. libro primo, itidem in historia Codri: ἔτυχον δὲ καὶ Πελοποννήσιοι ἄνδρες ἐπὶ φρυγανισμὸν ἥκοντες. priores editiones, φρυγανισμῶν. item mox, τὴν σκύλην βουλόμ. λαβεῖν. Emendauit autem vt nunc scriptum, Sylb. Quod si τὴν σκύλην λαβεῖν placet retinere, faciendum antè ἄγροικον, & βουλόμενος plane tollendum. Cæterum quæ hîc ἄγροικος σκευὴ, Polyæno est σχῆμα φρυγανιστῆρος, Lycurgo πλαγκτὴ στολή, contra Leocr. fol. 158. & quod hîc κράπτον, vtrique illorum δρέπανον. Habetur autem hæc historia & apud alios, quos Casaubon. notis in Polyænum nominat. v. 33. σκαπ. καὶ σκαφ. καὶ σκ. & sic deinceps. v. 34. μακέλη.) ita & Ms. alias μάκελα vel μάκελλα dicitur, nisi α in η mut. Ion. τῇ δικέλλῃ προσφιλοσοφεῖν phrasis Luc. in Tim. tomo primo, pag. 94. pro qua magis proprie Phocyl. σκάπτειν δικέλλῃ v. 149. v. 35. λύστρον.) scr. λίστρον, vt est in Ms. ἀπὸ τοῦ λιαίνειν. Scholiast. Hom. Odyss. χ, 455. Mox, σφύρα.) Ms. σφυρά, etiam supr. 354, versu 5. & 6. vbi similiter editi quoque. At infra 491, 38. & 495, 16. vtrobique barytonos. v. 37. σύρισκος.) f. συρίσκος. Hesychius, συρίσκος, ἀγγεῖόν τι πλεκτὸν, εἰς ὃ σῦκα ἐμβάλλουσι. τινὲς δὲ ὑρίσκον. v. 38. σαφυλοδόλειον.) ita & supr. 361, 34. at 65, 14. σαφυλοβόλιον etiam Mss. v. 39. Ms. εἰ καὶ πυρός.

Pag. 488. v. 2. Ms. καὶ αἱ τῶν ῥάβδων ῥάκλ. ὄργ.) v. supr. 361, 31. v. 3. τόπιον.) supr. 361, 32. τοπίον. similiterque alibi. v. 8. πυρροὶ. & mox πυρονομεῖον. Ms. vbique hîc καὶ interpon. v. 16. Ms. κίγη, καὶ κωνῆ σκην. v. 21. λῖνοι πάναγρον) Iliad. ε, 487. μήπως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου &c. Scholiast. δικτύου τοῦ πάντα ἀγρεύοντος. vide & Eustath. v. 26. γάγγαμον. Prius editi omnes: γαγγάμωνα τῆς. itaque retin. Erasm. prou. Gangamon. Ms. γαγγάμωνα τῆς, veræ lectioni aliquanto propius. Nam non aliter atque nunc editum apud Æschylum legitur Agam. v. 292. vid. Leopard. libro decimo sexto, cap. 21. & Casaubon. in Strab. fol. 164. supra 110, 3. vt & apud Etymolog. γάγγαμον; quoq; extat, apud Hesych. vero γαγγάμη. v. 30. Ms. πύελα, τελάδες. vers. 31. ν. σκ. κοῖλος. 15. v. 38. Ξεστὸν ἐφόλκαιον.) Odyss. ξ, 350. priores edit. ἐφέλκιον. v. 40. Ms. ἀπόγαια. v. 41. ἔροι.) ita & Ms. interpr. redd. naualia, quæ Gr. ἔροί. vid. Hesych. & Suid. v. 42. ἀπόβαθρα. vt supr. 25, 6.

Pag. 489. v. 3. ναυαγῷ. v. 5. titulus angustior comprehensa sub eo materia. nam & σκυτοτόμων & κυρέων, & γναφέων, & aliorum σκεύη recitantur. v. 10. γῆ σμηκτρίς.) vide supr. 335, 7. Hic prior. edit. μηκτρ. Mox, καὶ λύστρανον λίτρον.) Ms. καὶ λίτρον, καὶ λέσραιον λίτρον. An vera lectio καὶ λίτρον, καὶ χαλαστραῖον λίτρον; cum supr. 335, 1. [ἐνίοτε δὲ ἐξέτασιμον.] ἤ μόνον λίτρον καὶ χαλαστραῖον λίτρον, ἀλλὰ καὶ Plutarch. præc. salubr. fol. 82. τὰ ὀθόνια ῥύμμασι καὶ χαλαστραίοις πλυνόμενα, μᾶλλον ἐκπλύνεται τῶν ὑδατοπλύτων. Celebrat Chalastraum vel Chalastricum nitrum Plinius quoque Histor. nat. 31, 10. v. 11. κονία.) supr. 335, 3. pr. edit. κώνια. v. 14. Ms. δεῖ δὲ ἐπὶ τοὺς ε. v. 17. ῥάμμ' ἐπέκλωσας.) Prou. filum neuisti & acu opus est. v. 21. ἐγὼ δέ σε c. γε β. v. 27. θυρίδωτή.) Sylburg. θυριδωτή. A Ms. abest. v. 28. ῥίσκοι.)

ρίσκοι.) vide Ian. Parrhasii epist. 59. v. 31. κανδύπελις.) suprà 344, 29. καὶ ῥίσκοι καὶ κανδύτανες. v. 33. Ms. τί διώκεται καὶ τί ἐστί; ὥσπερ εἴποις ἀρξάς. ἐμοὶ μὲν οὖν δ. v. 34. κάνδυς.) not. Sylb. vid. supr. 338, 14. & 340, 27. pr. edit. κάνδυς. v. 38. Interpres legit: μάχαιρα, λόγχη. v. 42. Φολ. δὲ κίστην εἶναι λ.

Pag. 490. v. 2. μαγείπους.) vide supr. 344, 38. v. 9. Ms. καλεῖται. v. 12. Ms. ἐν μὲν γάρ. v. 25. ἐν χρυσοσφύρσιν.) Ms. ἐν χρυσοσφύρῃ. vid. supr. 346, 28. v. 17. ψάλις.) vide supr. 76, 11. v. 18. μίαν.) sic etiam Ms. Sed Henricus Stephanus reponendum ait διπλῆν. Nam μία μάχαιρα foret nouacula, quæ simplex est: non forfex, quæ est duplex. vide supr. 76, 10. v. 19. Α'ελσοφαύης.) fol. 517. Legitur autem ibi ξυροδόκης. v. 22. ὀνυσήελα.) forsan ὀνυχιστήρια. Sylburg. vt intelligantur cultri ad recisionem vnguium apti, quod in Thesauro additur. Ms. editis similiter. v. 24. κάλπεις.) ita Ms. quoque nec apud Platonem aliter reperio fol. 1186. [aut edit Serrani tom. III. fol. 191.] At supr. 116, 27. καλόπους. & 346, 5. καλόποδες. v. 31. κωνοῦχοι. supr. 232, 43. & 241, 33. v. 37. Ms. πελμονίαι. Apud Xenophontem de venat. fol. 983. σελμονίαις bis: ascripto vtrobique in margine πελαμονίαι. v. 38. ξύλαι.) an ξυῆλαι; Hesych. ξυήλη, ξιφίδιον ὅπερ δρέπανον λέγουσιν. vid. & 491, 16. v. 40. Ms. ἡμιβ. σκολαὶ, κρ. ea vox supr. etiam 342, 18. v. 43. γαμψοτὸς &c.) quæ inclusa, è Ms. modo inserta sunt.

Pag. 491. v. 2. ξυστά. vid. supr. 37, 15. v. 3. Ms. καὶ π. καὶ σ. καὶ σαυν. al. autem σαυνία. Hesych. σαυνίον, ἀκόντιον βαρβαρικὸν &c vid. notas ad interpr. v. 8. λόχμαι.) Sylburg. leg. λόγχαι. v. 11. ἀκόντων.) è Ms. priores editiones ἀλόντων. ἐν Λαβυνάδι.) Casaubon. suspicatur Λαβυνάδα legendum. in Athen. libro tertio, capite decimo quinto. v. 12. συβίνην.) Ms. σιβύνην, vid. supr. 362, 13. & inf. 493, 25. πλατύλογχον.) Ms. πλατύλογχα. v. 14. Ms. πρ. πλατυαιχμὰς ἀπέβαλλε. nescio an intelligendæ πλατυαιχμῆς πόλις βιθυνίας Stephan. de vrb. v. 15. Ms. καὶ μαχ. καὶ κοπ. καὶ ἀκ. καὶ ξυ. καὶ δρ. καὶ δορυδρέπανα, καὶ ἐγχ. vers. 18. Ms. κάπιλον. Mox, κυνεον.) Iliad. α, 220. versu autem 194. ibid. κολεοῖο. v. 20. χρυσόκολλον.) χρυσόκολλητον: Antiphanes apud Athen. libro duodecimo extremo ἐκ χρυσοκολλήτου κάλπιδος. Theophyl. Simocatta libro sexto, capite vndecimo, ἁρμάμαξαν συμπήξασθαι χρυσοκόλλητον. Hesych. χρυσοκόλλητος σφραγίς. v. 25. Ms. σύρ. ἐν Εὐριπίδου Εὐρυσθεῖ σατυρικῷ. II. vide supr. 482, 29. v. 26. Ms. ἐξεθέριζεν. v. 29. Ms. παραφ. v. 33. Ms. μαλυβδίας. forte μολυβδίδας. v. 35. γλοίους.) Ms. γλιν. nescio an γλίνας legendum. [Hesych. γλίνη, ἕλιξ.] aut τυλίας, aut quæ tandem vera lectio sit. v. 37. Ms. ὄχανα. prius editi: ὄχανον: sed dicitur ὀχάνη & ὄχανον. Mox Ms. πτι. δὲ σκ. v. 38. σφῦρα.) vide supr. 487, 35. v. 44. Ms. ἀκροφύσιον, vt supr. 108, 4. & 3. 1. vide Scholion. Æmilii. Porti ad Thucyd. libro quarto, fol. 319.

Pag. 492. v. 5. Ms. κωμῳδοποιοί. v. 8. καλαύειν.) Hesych. καλαύειν, λιθοβολεῖν, per syncopen forsan pro καταβαλαύειν, si tamen (vt Henricus Stephanus admonet) mendosum non est. v. 10. Α'ελσοφαύης.) fol. 161. v. 16. In Ms. post λίθων. inserta sunt verba quæcunque 𝔍. capite trigesimo septimo. v. 23. καταλιεργαν.) è Ms. priores editiones καταργαν. v. 25. Ιατροῦ σκεῦος.) confer cum sectione. 2. capite vigesimo quinto, libr. 4. v. 27. μήλη, vt in Ms. vide supr. 217, 36. v. 28. Ms. πυξία. v. 29. ασειτία.) Ms. ασοιτία. Æque incertum. Ibid. σοροποιοῦ.) qui Nicarcho σοροπηγὸς Anthol. 2, 21, 11. Iuuenali *faber sandapilarum*, Satyr. 8, 175. vide Ioh. Kirchmani libro secundo de funerib. Roman. capite nono. v. 43. λέγοντες.) inde Ms. ὁρᾷ ὅ γε ὁ Φερεκράτης ἐν τοῖς ἀγρίοις ἔφη, ἤ μὴν σὺ αὐτὸ μακαριεῖς, ὅταν σ' ἔπι σε καταχρύσωσιν. Οὐ δῆτ' ἀλλ' ἐγὼ τούτους πρότερον. ἔτι δὲ μακαριοῦσιν ἐμέ. καὶ τοι πόθεν λ.

Pag. 493. v. 7. Ms. ἐπίτ' ἐπ. v. 16. & 18. Ms. μαρσιππω. v. 18. ἐν τῇ ἐνέᾳ.) in muta, nisi scribendum ἐν Γεζείᾳ. Casaubon. anim. in Athen. libro sexto, cap. 10. v. 19. ἐπισπάσας.) legebatur prius ἐπιπασας. sed ἐπισπάσας ad oram libri sui scripsit Sylb. similiterq; legendum monet Casaubon. aut συσπάσας, quomodo clare hic Ms. supr. quoque 232, 46. σύσπασον βαλάντια. vid insuper Eustath. Odyss. fol. 39. v. 20. αὐτοῦ ἐραῖνε. Casaubon. in Athen. libro decimo, cap. 21. v. 25. σιβύνην.) vid. supr. 491, 12. sed non eadem vbiq; huius vocis significatio. v. 31. Ms. αὐτοῖς αὐλ. ο. κ. γλωττοκομεῖα. v. 33. ἐπὶ τοῦ ἀγγείου γλωττοκ.) è Ms. pr. ed. ἐπὶ ἀγγείου. γλωττοκομεῖον ἤδ' σ.

Pag. 494. v. 10. καλλίμαχος.) Ms. nihil variat in hoc Callimachi loco ab editis libris. Etymolog. αὐδίκτης, εἶδος παγίδος. Α'ιδίκτην τε μάλ' εἰδότα μακρὸν ἀλεῖσθ. — παρὰ τὸ δίκειν τὸ βάλλειν. Inde igitur & v. 12. leg. αὐδίκτην ὄντα. vers. 13. πατάλιον.) vid. supr. 353, 7. v. 15. Ms. αὐδρομέδων. vers. 19. δικέλαρχ.) è Ms. pro δικελάρχαν, quod iam ante v. 17. Nimirum Cratinus in genere fœminino, Nicoph. vero in neutro id nomen vsurpauit. Ibid. Ms. πέταυρον, nimirum quasi πέτευδον, παρὰ τὸ τὰ πετεινὰ ἐν αὐτῷ εὕδειν. vid. Lexicon Doricum Æmi-

Porti. & Iul. Cæsar. Bulengeri libr. 1. de theatro cap. 31. v. 21. κρεμάστραν.) è Ms. pro κρεάγραν, quod μαγειρικὸν ἐργαλεῖον supr. 331, 20. pro κρεμάστρα autem apud Aristoph. κρεμάθρα legitur Nub. f. 71. & 105. v. 27. Ms. Ἀχαιῷ. v. 28. καὶ τὸν ρ.) leg. καὶ τὸ τὸν ρ. l. α. ἢ τὸ ἅμ. αὐ. ξ. Casaub. de Sat. poesi lib. 1. pag. 185. v. 31. κνημίαν etiam Ms. supr. 353, 18. aliter. v. 38. Ms. θῶμον, seq. autem versu θωμός, quo cum accentu ea vox etiam alibi extat.

Pag. 495. v. 8. Ms. ἐκδύσωπτης. v. 16. Ms. ἐν τοῖς ὦ. Ἀρισοφάνης. καὶ κ. v. 18. ἐν Αἰγεῖ. vid. Casaubon. in Athen. libr. 7. cap. 4. v. 22. Ms. ἢν τύχῃ κ. v. 27. Ms. ἔχων ἵππος. σάγμ. v. 31. Ms. τὸ κοῖ. Mox leg. ἐμβαλόντες è Ms. pr. ed. ἐμβαλὼν δέ. v. 33. ὑποζύγιον.) è Ms. pr. edit. ἵππος. v. 37. ἐν γράμμασι) eademne fabula, quæ γραφεῖς Athenæo lib. 9. fol. 393? v. 41. Ms. κίπαρον.

Pag. 496. v. 4. κιλλίβαντες. v. 7. & 10. ἐφήβων. Hesych. πέτασος τὸ τῶν ἐφήβων φόρημα. v. 16. ἀχάνας.) vide Hesych. Eustath. & Schol. Aristoph. fol. 266. prior. ed. ἀχάρνας. forte ρ ex ἀχαρνεῦσιν v. præc. repetito. v. 18. ἐν δὲ Ἀρισ.) f. ὁ δὲ Ἀρισ. ἐν Ὀρχομ. v. 31. Ms. σμινύα. v. 34. ἡ Νιόβη.) non plane nulla scripturæ huius vestigia in Ms. certe ibi β clare apparet. cum pr. ed. ἡνίοχα. vid. Casaub. in Athen. 7, 14. Mox, πλοκάλα.) Ms. πλοκάμια. v. 35. κάνναν.) ita & 502, 9. sed supr. 367, 21. κάνναις, quæ scriptio melius conuenit cum Hebræa voce קָנֶה calamus, vnde Græcam originem trahere manifestum est. H. St. v. 36. σύνερμοσμ.) è Ms. prior. edit. σύνειρμ. v. 37. ὁ κρατὴρ τὸ περὶ l.) leg. ὁ κρατὴρ τὸ περὶ l. vid. supr. 360, 1.

Pag. 497. v. 6. ὀθόνιον πρόσωπον.) f. leg. ὀθόνινον πρ. vt ὀθονίνη κεφαλή, Luciano *caput è linteis confectum*. D. H. v. 21. Ms. ἐν τοῖς νεφ. v. 22. Ms. Ἀρισοφάνης δ' ἐν σκύθ. sed scribendum erat Ἀντιφάνης, vid. supr. 339, 30. & Casaubon. in Athen. lib. 6. c. 10. v. 26. Ms. καὶ δὲ ὀρ. καὶ β. v. 28. Ms. ὅταν ἔφη Ἀρ. Locus Aristoph. est fol. 301. à pr. ed. aberant quæ inclusa. v. 35. καὶ ἁλία δὲ.) ita Ms. pr. ed. καὶ ἁλιάδες. & interpr. *& Salina vasa fuerunt buxina, in quo*.

Pag. 498. v. 4. φορμίον.) è Ms. Hesych. proparoxyt. φόρμιον. v. 8. σησάμιον. v. 10. ὄν.) h e. ὄροφον. Iliad. ω, 451. v. 11. Ms. καὶ ἐν Ἀρ. v. 26. κλιμακτῆρες.) vid. supr. 204, 12. v. 27. Ms. ἐν Ἀρ. v. 28. δημιοπράτοις. Mox, κλιμάκιον.) è Ms. & not. Sylb. vid. & Eustath. Odyss. fol. 412. pr. ed. κλιμάκιον. v. 31. Ms. παῦτα λέ. καὶ παρδάλει. vide an potius leg. παρδαλῇ, λεοντῇ. quæ interp. expressit. v. 39. Ms. πελαλαβύσαις. v. 40. ὑλακκοι.) f. θύλακοι. Mox, Ms. καὶ θυλακίσκ.

Pag. 499. v. 1. Ms. interponit καὶ. v. 4. γδυστήριον.) στγαστήριον, vt nunc editum v. 7. è Ms. & not. Sylb. tametsi Ms. ibi στγαστηρίῳ ῥόφῳ. vt dubitare possis an verior lectio, στγαστήριον ὀρόφῳ. v. 6. Ms. ἐν φύλ. ἰκνῶν. v. 8. Ms. καὶ τὰ κηλ. v. 11. post ἐν, deest nomen fabulæ: tollendumque comma post καλυμμάτιοις. Sylb. v. 26. χρυσώματα.) quidam maluerunt dicere χρυσοῦν καὶ ἀργυροῦν κόσμον. Casaubon. in Athen. libro sexto, cap. 4. v. 39. Κερκίωνι.) Hesych. Κερκύωνι. adi Casaub. lib. 1. de poesi Sat. p. 171.

Pag. 500. v. 4. ῥιπίδι κρεαγωγῷ.) ita nunc factum è Ms. cum in prius editis: ῥιπιδικρεαγώγῳ. vide supr. 366, 35. v. 5. ῥίπισι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι.) sic Odyss. ε, 256. alias editum: ῥίπεσι διαμπερὲς οἰσυΐνοισι. Schol. exp. τοῖς τῆς ἰτέας ῥάβδοις, ὅ ἐστι κλάδοις. vid. & Eust. fol. 221. v. 6. οἰσυΐνω.) Ms. οἰσύα. v. 7. λῖνον δ'. v. 9. τῶν l. ἐργαζομένων.) è Ms. pr. ed. τὸν l. ἐργαζόμενον. vid. supr. 343, 5. v. 11. ἐν ἀρρηφόρῳ.) sic citat Athen. quoque lib. 10. fol. 442. & lib. 13. fol. 559. vbi Dalechamp. ἀρρηφόροι pueri quatuor cādidati in Mineruæ festo aurum Deæ ferebant, cum priore loco in versione seorsim excusa scripsisset ἐν ἀρρητοφόρῳ qui secreta & inaudita nunciat. v. 13. Ms. εἶδον ἐπὶ τραπέζῃ. v. 14. Ms. πυρῶν l. μ. v. 15. Φιλήμων.) etiam Apost. Hebr. 11, 37. vid. supr. 339, 5. v. 17. Ms. ὡς ἐν Ἀντιφάνης φ. v. 22. Mss. μασιγοφόρους τὸν περὶ l. v. 24. ναρθηκοφόρους.) Notus versus,

Πολλοὶ μὲν ναρθηκοφόροι, βάκχοι δέ τε παῦροι.

Plat. Phæd. fol. 52. Clem. Alexandr. σ. 1. f. 136. & alibi. v. 36. φλεΐνην ἐσθῆτα.) Herod. lib. 3. fol. 228. οὗτοι μὲν δὴ τῶν Ἰνδῶν φορέουσι ἐσθῆτά τε φλεΐνην ἦν, ἐπεὰν ἐκ τοῦ ποταμοῦ φλοῦν ἀμήσωσι, καὶ κόψωσι τὸ ἐνθεῦτεν φορμοῦ τρόπον καταπλέξαντες, ὡς θώρηκα ἐνδυνέουσι.

Pag. 501. v. 1. Ms. εἴη δ' αὐ καὶ κοῖξ ἐν τοῖς πολυγμάτων, ὄν. v. 2. Ms. βόϊον. v. 4. Ms. κηελανοί. v. 5. καρύκας.) similiter Ms. alias dubites an scr. καρύκους. v. 6. Ms. βομβυκίω. v. 8. φειδῶν.) vid. Casaub comment. in Strabonem fol. 131. item ad Theophr. charact. p. 246. v. 11. Ms. ἐθελοι. v. 16. Ms. καὶ αἱ τῶν φ. v. 27. Ms. ὑπ. λυόμεναι γυναῖκες.

Pag. 502. v. 1. Ἀρισοφάνης.) vid. cum Schol. fol. 317. v. 4. κεραμίων.) Aristophanis exemplaria habent κεραμίδων. v. 6. μὲν τοι Ὅμ. v. 11. Ἀρισοφάνης.) vid. supr. 367, 23. v. 12. ἐν Ἰπνῷ.) ita Ms. pr. ed. ἐν ὕπνῷ. vid. Casaub. in Athen. 13. 9. v. 16. Ms. ὁ δυνάμενος πάντα ποιῆσαι. v. 20 & 21. μόρις.) vid. sup. 214, 5. v. 26. γῆν κεραμῖτιν. vid. supr. 363, 47. v. 30. Ms. καλεῖ τίταν οὐ. Mox, ἐν Νιόβῃ.) vid. sup. 496, 35. v. 33. & 35. Ms. κάδον. vid. sup. 473, 39. v. 41. Ms. σιωπαεῖ, quo & interp. inclinat.

Pag. 503. v 2. Ms. καὶ πρὸς 7. v. 3. Ms. αν. δ. λ. καὶ σπαρτίδα τὴν σπάρτινον. v. 4. Ms. σισύριαν. & v. seq. σισύρνης. Apud Hesych. legitur σισύρα, & σίσυρνον & σισύρνα. Sed addito: διαφέρει δὲ καὶ σισύρνα σισύρας, σισύρνα μὲν γὰρ χιτὼν εἶδος· σισύρα δὲ διφθέρα, εἰς ἀμπεχόνην καὶ στρωμνὴν ἐπιτηδείας ἔχουσα. Sed & in Ms. v. 7. in prima syllaba ι est: tametsi quoad cætera minus recte: nam σιαρνώδη legitur pro σισυρνώδη. Hesych. σισυρνώδης στολὴ, τὸν ἐκ τῆς σισύρνης στολισμόν. Hoc loco Ms. quoque [baryt.] στόλον habet. v. 5. ἐν Κήρυξι Σατυρικοῖς] alibi simpliciter κήρυκας nominat. vid. Casaub. de Satyr. poesi pag. 169. v. 6. Ms. λεοντέας. Σοφοκλέους δ. ἐν μύσοις.) sic & Ms. Casaubon. scribendum suspicatur ἐν μυσοῖς, cuius fabulæ frequens apud alios laudatio. vid. anim. in Athen. libr. 7. cap. 4. vbi omnium fabularum Sophoclearum tituli recitantur. v. 12. Ms. ἐπεὶ καὶ ἔστ. v. 15. Θεοδωρίδας, qui Poeta Syracusanus doctis non incognitus. Casaub. in Athen. libr. 11. cap. 7. v. 21. Ms καὶ πρ. καὶ π. καὶ σ. v. 22. ἐπὶ σκηπώμ.) ἐπὶ è Ms. insertum, vt & γὰρ v. 26. v. 32. Ms. ἐν γοῦν τῇ 7. v 34. Ms. κωδύλους. vid. supr. 444, 44. v. 38. ὡς εἶπε φαρ.) Odyss. ι, 314.

Pag 504. v. 4. εἰς ὃ πλέκ. τὸ πῖλον.) leg. εἰς ὃ πλάττουσι τὸν πηλόν. v. 8. αὐτὸς ἦν ὁ πηλὸς, ὃς περ. v. 11. λιγδος. Leopard. emend. libr. 11. cap. 8. vbi & ex Æl. Dionys. affertur: λίγδος, χωνος τρῆμα τὸ ἔχων συνεχῆ. vid. Eustath Iliad fol. 1314. item Hesych. Ms. similiter editis. nisi quod v. 8. πίλινον est pro πῖλον. v. 5. κοροπλάθαι.) ita & Ms. Sylb. κοροπλάθοι fecit in libro suo, quomodo est & apud Suid. qui sic vocari ait τοὺς ἐκ πηλοῦ τινος, ἢ κηροῦ, ἢ τοιαύτης τινὸς ὕλης πλάττοντας κόρας, ἢ κούρους. Ibid & v. 7. Ms. κάναβ. vt supr. etiam editum 342, 40. 348, 8. 364, 26. Hesych. κάναβοι, τὰ ξύλα περὶ ἃ τὸ πρῶτον οἱ πλάσται (iidem præced. ibi versu ἀνδριαντοποιοὶ) τὸν κηρὸν τιθέασιν. ὅθεν καὶ οἱ λεπτοὶ καὶ ἄσαρκοι κάναβοι λέγονται. v. 10. Ms. ἐναπολείπεται. v. 12. Ms. ἀλλ. μὲν ἡμ. Henric. Steph. leg. ἡμιμίλιγδος, accepta nimirum μίλιγδος pro vera voce. v. 14. Ms. ὡς Πλ. ἐν ταῖς ἀφ' ἱερῶν δύτ. τὰς ἐνδ. καὶ ἢ ἔσ. v. 16. τὰ κεράμεα.) è Ms. v. 20. Ms. οὐκ αὖ γέ μοι τυτὶ γένοιτο κεράμινον. v. 2.. προτόνιον.) vid. Suidam. Mox Ms. ἡμίμετρον. Et: ἐσθ. ἡ τῆς. *Pandrosi* mentio etiam supr. 40., 21. v. 30. ποδώνυχον.) Hesych. ποδώνυμος, ἐσθὴς ἱερὰ τῆς Πανδρόσου. v. 31. Ms. τὰ δὲ ἐπίπομπα παραπόμπια κωλ. vers. 33. prius legebatur: ὅτ. Δημ. ἐν συκοφαίνεις, τοὺς πλ. ταῖς γυναιξὶ, τοὺς κρυφάλους ἀκ. Sed emendatum è Scholiast. in oration. Demosthenis contra Olymp. vide edition. Wolfianæ tom. 6. fol. 171. sic supr. 371, 20. alias σακκιφ. & 426, 37. σακκυφ. itidem vtrobique corrupte pro σακχυφ. vt nunc editur. v. 37. Ms. θερμαυστριν. cum supr. 472, 39. θερμαυστρὶς & θερμαστρίς. Et Hesych. θερμαστρὶς, σκεῦος παραπλήσιον καρκίνῳ, ᾧ χρῶνται οἱ χρυσοχοῖ. v. 39. κόρημα.) ita in Ms. & supr. 293, 19. & 463, 7. prior. edit. κόρυμα.

AD INTERPRETATIONEM PAVCA QVÆDAM OBITER NOTATA, inspersis nonnullis,

quæ ad præcedentes Græci textus notas referas.

[*Quibus hæ literæ* Gu. *vel* Gualth. *apposita, transcripta sunt ex ipsius interpretis* Rodolphi Gualtheri *annotationibus, quas iam statim vna edi satius videbatur, quàm ad pleniorem interpretationis emendationem, (si ad hanc* DEVS *suscipiendam clementer & prorogauerit vitam, & vires concesserit) reseruari.*]

AD LIBRVM I.

PAG. 6. v. 26. *αὐλεῖν autem pro vaticinari dicunt Iones.*) In Græco nihil de Ionibus. Herodotus tamen libr. 1. f. 4. ἢν μὲν δὴ τὸ χρηστήριον ἀνέλῃ μιν βασιλέα εἶναι. *Si oraculum respondisset, hunc esse regem.* Et statim post: ἀνεῖλέ τε δὴ τὸ χρηστήριον, *oraculum respondit.* Item libr. 6. fol. 225. οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν τοῦτον ἔφασαν ἀναίρεειν εἶναι, itemque alibi. Verum nec apud Atticos frustra sis si quæras. vide Bud. comm. Gr. l. col. 305. v. 36. θεωροὶ.) dicuntur, vt Phauorinus inquit, non modo spectatores, sed & ii, qui ad diuinorum oraculorum inquisitionem mittuntur, aut rerum diuinarum curam gerunt. Gualth. vid. ∮. 81, 44.

Pag. 8. v. 6. *Paterni.*) Patrii, Æn 2, 701.

Dii patrii seruate domum, seruate nepotem.

Georg. 1, 498. *Dii patrii indigetes.* Iidem autem & *penates.* Dionys. Halicarnass. lib. 1. antiqu. fol. 54. τοὺς δὲ θεοὺς τούτους Ῥωμαῖοι μὲν Πενάτες καλοῦσι. οἱ δ' ἑρμηνεύοντες εἰς τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν τοὔνομα, οἱ μὲν Πατρῴους ἀποφαίνουσιν, οἱ δὲ Γενεθλίους. εἰσὶ δ' οἱ Κτησίους, ἄλλοι δὲ Μυχίους, οἱ δὲ Ἑρκίους. &c. vid. ibid. not. Fr. Sylb. Item Gyrald. Synt. 15. fol. 422. v. 9. *Auersores.*) Auerrunci, Rhodigin. 14. extremo: in proinquo dei, quos ἀποτροπαίους dicunt: apud quos omnia fiunt, quæ facienda Græci arbitrantur ad mala auerruncanda, id est, εἰς ἀποτροπὴν κακῶν. Varro lib. 6. de l ng. l. p. 58. *à vertendo auerruncare, vt Deus, qui iis reb. præest Auerruncus. Itaq; ab eo precari solent vt pericula auertat.* vid. & Gell. 5, 12. v. 30. *obtestari vel supplicem esse.*) ἀπαντιβολεῖν καὶ ἀντιβολεῖν supplicare [παρὰ τοῖς ὕστερον. h. e. apud Homeri posteros, Eust. Od. f. 752.] significant: παρὰ τὸ ἀντίον ποδῶν βάλλεσθαι ἤτοι ῥίπτεσθαι τοὺς ἱκετεύοντας. Gualth. [ex Eust. Il. f. 366.] v. 31. l. immolare. v. 32. *hecatombeæ.*) Ἑκατόμβη sacrificium est non simplex, & vulgare, sed sumtuosum ac splendidum, proprie id, quod centum boum oblationibus constat. quemadmodum & χιλιόμβη quæ mille bobus consistit dicitur. Per catachresin vero, etiam ad sacrificia, in quibus centum animalia, vtpote oues capræve, offerūtur, sic dicta sunt. Quidam porro hecatomben à multitudine boum dictā volunt, numero finito pro infinito posito. Quemadmodum & ἑκατόνζυγα ναῦν vocant eam, quæ multa transtra habet. Reperiuntur vero & alia huius ordinis multa. Gual. [ex Eust. Il. f. 36. & 37. audacior catachresis, qua ἀρῶν ἑκατόμβη dicitur à quodam prisco, eodem teste fol. 1281.]

Pag. 9. v. 16. *popana.*) πόπανα, placentæ latæ, tenues & orbiculares Suid. Iuuenal. 6, 549.

——— *tenui popano corruptus Osiris.*

v. 38. *Asotum.*) l. Asopum.

P. 10. v. 31. πεμπώβολα.) veru sunt quinq;, vnam modo, qua circumaguntur, ansam habētia. οὐλοχύται vero, molæ erant ex hordeo & sale cōfectæ; quas immolandis victimis infundebāt, priusquam offerrentur. [vid. ad v. 449. Il. α, br. schol. & Eust.] Gualth. v. 34, Paneg.) πανηγύρεις panegyres. vid. Hospin. de orig. fest. princ. v. 35. *Theoxenia.*) Θεοξένια festū apud veteres fuit solenne deorū omniū Gu. [Hesych. κοινὴ ἑορτὴ πᾶσι τοῖς θεοῖς. In eius locum successit postea *omnium sanctorum festiuitas.* Hosp. de orig. fest. f. 141. b.]

P. 11. v. 16. Igniferi.) πυρφόρος apud antiquos fuit sacerdos, qui in prima stabat acie, facē & corollas ferens quem violare nefas erat: vel, vt alii tradunt. est is, qui ignē sacrificiis destinatū portat. Gu. [Hesych. πυρφόρος, ὁ πῦρ φέρων, καὶ ὁ μόνος διασωθεὶς ἐν πολέμῳ. Plura vid. ap. Suidam. vbi & prou. οὐδ' ὁ πυρφόρος ὑπελείφθη τοῦ στρατοῦ. pro quo alias οὐδὲ πυρφόρος ἐλείφθη, Erasm. *ne ignifer quidem reliquus est factus.* leg Herod. lib. 8. non longe à princ. & Phil. lib. 1. de Vita Mosis. vbi de Pharaonis interitu.] v. 18. *ἰακχαγωγὸς.*) Bacchi mysteriis

initiatus

initiatus dicitur. Κουροτρόφος vero is videtur, qui iuuenum ad sacra destinatorum nutritor est, seu pædagogus. Δηοιρίτην autē Proserpinæ mystam appellaueris. Δηοῖ enim Atticorū lingua *Proserpinam* significat. Gu. [H.St. ἰακχαγωγοὶ, qui Bacchum deducunt & celebrant hymnis Bacchicis, quos Plut. in Alcib. παραπέμποντας τὴν τελετὴν, & μυσταγωγὸς. De Δηοῖ vid. Etym.] v.37. *Floralia.*) Proserpinæ festa ἀνθεσφόρια à floribus dicta sunt: quia dum legendis florib. occupata fuit, à Plutone rapta est. Θεογάμια eadē dicūtur: quia in iis Plutoni Deo inferorū nupsit. Gu. [vid. & hodig. 16,20.] v.41. *Anaceia.*) Castoris & Pollucis festa ἀνάκεια à templo ipsorū dicta sunt. hoc etenim nomine templū ipsorum ap. Athen nominabatur. vtitur hoc & Lucianus in Timone Gu. [Hesych. ἀνακεῖος. Διοσκούρων ἑορτὴ τὰ ἀνάκεια. Etymol. ἀνάκειον, τὸ Διοσκουρεῖον· ἄνακες γὰρ οἱ Διόσκουροι.]

Pag. 12. v.3. εἰς θεοὺς ᾠδή) vide quæ è Procli Chrestomathia elegit Photius Biblioth. fol. 522. v.5. προσόδια.) vid. J. 18, 47.

P.15. v.3. *Sedentarii.*) Βάναυσος propriè *Caminarium* sonat. h.e. eum, qui circa fornaces & caminos exercetur. Veteres n. βαῦνον *caminum* vocabant. αὔειν incendere est. Deinde vero hæc vox ad omnes artes, quæ manuum opificio peraguntur, translata est. Pollux ad eos, qui sedētes operantur, refert. Quare nos *sedentarios* vertimus, iuxta Pollucis ipsius, quantum videre possumus, sententiam: & ex D. Hieron. autoritate, qui lib. 1. [f.122. fin.] contra Pelagium hāc dictionem ad omnes pertinere tradit, *qui manuū opificio exercentur.* Gu. [vid. & Theod. Zwingeri schol. ad c.7. li. 2. Eth. Nicom.] v.18. χειρογάστορες) dicti sunt qui manib. ventris victum sibi cōquirunt: composita voce ἀπὸ τῆς χειρὸς & γαστέρος. Χειρῶναξ vero manuum dominus dicitur, id est, qui manuum opera viuit. Gualth. [infr. 105,19. & 32,1. ἀποχειροβίωτος.]

P.18. v.9. *Instans, medius & præceps.*) Gualtherus allatis hic quibusdā de diuersis mensium diuisionib. apud Græcos & Romanos; remittit deinde lectorem ad Gazæ libellum de mensib. Atticis, & ad Macrob. Saturn. lib.1. c.15. Vide autem & finem appendicis libellorum ad Thesaurum Græcæ linguæ pertinentium: & lucem ad hās de partib. mensium sectionem satis claram offendes. v.41. in notis ad text. Gr. è P. V. lege συνημερίσιας pro συνθ.

Pag.19. v.4. ἡμεροδρόμος) est, qui tota die cursitat, vel qui cursum suum die absoluit. Proprium est Solis epitheton, vnico enim die totus circumuoluitur. Gu. [Hesych. ἡμεροδρόμος, ἀληθῶς ὁ ἥλιος. Ap. Herod. lib.9. f. 326. τὸν ἡμεροδρόμον τῶν δοκεόντων τὸν ἄριστον, exp. *quem optimum è diurnis cursoribus inuenerunt.* vid. & lib.6. f.233.]

Subiicit inde Gualther. ciuilis diei diuisionem qualis à Romanis obseruata est è Macrob. Saturn. lib.1. cap.3. & Alexandr. ab Al. Gen. dier. 4,20. quos lege.

Pag.20. v.2. περὶ ἡλίου δυσμάς.) dixeris & περὶ λύχνων ἁφάς. qua formula vsus *Procopius* Goth. lib.2. f.225. quem autorem Græcè primū nunc editum *Cl. Hæsch.* debemus. v.10. μεσούσης νυκτός.) Marc 13,35. ἢ μεσονυκτίου, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωΐ. v.14. *circa gallicinia.*) sub galli cantum Horat. 1. Sat. 1, 10. Maccab. libr. 3. circa med. ἄρτι δὲ ἀλεκτρυὼν ἐκέκραγεν [al. ἐκεκράγει] ὄρθριος. Theogn. 862.

Ἦμος ἀλεκτρυόνων φθόγγος ἐγειρομένων.

scil. γίνεται vel ἐξακούεται. v.39. *Tendere.*) id est, tentoria expādere. Val. Max. lib.2. *ne quis eorum intra castra tenderet.* Et Virgil. [Æn. 2,29.]

—— *hic sæuus tendebat Achilles.* Gual. [Ouid. Heroid. 1,35. —— *illic tendebat Vlysses.* Linacer ellipsin statuit, de emend. struct. lib.6. pr.]

Pag.21. v.11. ὀρσοθύρα) ianua est, per quam ad superiorem domus partem ascenditur. Gu. vid. br. schol. Odyss. χ, 126. v.17. παραστάδας.) Guil. Philand. Castalionius ad Vitruu. lib.4. c.6. *antepagmenta* sunt lapides vtrumque ostii latus munientes, qui & *antæ* dicuntur, παραστάδες à Græcis, siue σταθμοὶ nominantur. v.23. βαλανάγραι) claues, quasi βάλανον capientes. Est autem βάλανος ferrum, quo ceu obice sera clauditur. Gu. v.30. *Deinde est domus*) πρόδρομος, anterior domus pars seu vestibulum.

Pag.22. v.12. *gyneium.*) retinendum potius Græcum vocabulū γυναικωνίτης. quod Hesych. etiam οἶκος γυναικῶν Br. schol. ad illud Iliad. β, 515. ὑπερώιον εἰσαναβᾶσα) εἰς τὸ ἄνωγεων ἐλθοῦσα τὸ καλούμενον γυναικωνίτης. οἱ γὰρ ἀρχαῖοι τὰς γυναῖκας ὑπερώους τοὺς θαλάμους κατεσκεύαζον, ὑπὲρ τοῦ δυσεντεύκτους αὐτὰς εἶναι.

Pag.23. v.7. δίκροτα.) quæ binis remis agebantur, à Romanis dictæ sunt *biremes*. à Græcis δίκροτα potius quam διήρεις vsurpatum video, &c. Laz. Bayfius de re nauali pag.24. v.36. δρύοχον) nauis fundamentum, quod omnem δρῦν, id est, materiam nauis contineat. Gu. [consule Suid. Etymol. & Eustath. Odyss. fol.715.]

Pag.25. v.11. τὸ δὲ πλούταιον) cōfundere hic Pollux mali partes videtur, quæ apud alios accuratius distinguuntur. Athenæus enim δειπνοσοφ. lib.11. [fol.474.] sic inquit: Ἱστοῦ τὸ μὲν κατωτάτω πτέρνα καλεῖται, ἣ ἐμπίπτει εἰς τὴν ληνόν. τὸ δ᾽ οἷον εἰς μέσον, τράχηλος. τὸ δὲ πρὸς τῷ τέλει, καρχήσιον. ἔχει δὲ τοῦτο κεραίας ἄνω συννευούσας ἐφ᾽ ἑκάτερα τὰ μέρη, καὶ ἐπίκειται τὸ λεγόμενον αὐτῷ θωράκιον τετράγωνον πάντη, πλὴν τῆς βάσεως καὶ τῆς κορυφῆς. αὗται δὲ προὔχουσι μικρὸν ἐπ᾽ εὐθείας ἐξωτέρω. ἐπὶ δὲ τὸ θωράκιον εἰς ὕψος ἀνήκουσα, καὶ ὀξεῖα γιγνομένη ἐστιν ἡ λεγομένη

ἠλακάτη. Horum verborum sententia hæc est: *inferior mali pars pterna vocatur, quæ in* λινὸν *inseritur: medium vero* τράχηλος (collum:) *pars extrema, carchesium: sunt autem huic vtrinque cornua sursum vergentia* (Dalechamp. antennæ) *& huic mali pars* θωράκιον (Dal. corbis) *dicta incumbit, quæ tota quadrata est, præter basin & verticem: ipsa porro cornua fere directa plane protenduntur. Post* θωράκιον (Dal. supra corbem) *vero pars est in altum vergens, & acuminata, quam* ἠλακάτην (Dal. colum) *vocant.* Patet itaque ex hoc loco θωράκιον, ἠλακάτην, & καρχήσιον diuersas mali partes esse: quas Pollux confundit: aut potius temporum iniuria locus hic deprauatus est. Gualth. v. 19. *lipados.*) potius *lœpadus.* Expon. autem λοίπαδος genus veli nautici.

Pag. 27. v. 12. in notis ad Gr. text. tolle (quæ) ante Anthol.

Pag. 28. v. 36. ἱστοκώπη) nauigatio, quæ venti & remorum auxilio perficitur. Gu. sed suspectum id nomen Henr. Steph. mox, *sed remigatio melius*) εἰρεσίᾳ in dandi casu ponitur, & subintellig. πλεῖν.

Pag. 29. v. 22. *flante aura*) ἐπιπνεούσης αὔρας, afflante aura scil. à tergo, qui ventus Euripidi οὖρος πρύμνηθεν Troad. 20. Virgilio *surgens à puppi*, Æn. 3. 130. Homero πρυμνόθεν νηῶν, Odyss. δ. 362.

Pag. 30. v. 15. τρικυμία) procella maris maxima: vel tempestatis genus, ὅταν τὰ τρία κύματα εἰς ἓν συναφῇ, quando tres fluctus in unum copulantur. nonnulli (Etymol.) tamen à τρέω id est, timeo, & κῦμα, id est fluctus compositum volunt: vt horrendam tempestatem (σφοδροτάτην καὶ δεινοτάτην τῆς θαλάσσης ταραχήν) significet. Magis tamen prior significatio arridet, quoniam etiam alibi grauissimam maris tempestatem δεκακυμίαν nominari comperimus: quemadmodum & Latini fluctum *decumanum* vocant. Gu. [Festus: *decumana oua*, dicuntur & *decumani fluctus*, quia sunt magna. nam & ouum decimum maius nascitur. & fluctus decimus fieri maximus dicitur. Metamorph 11, 531. *decimæ impetus vndæ* vocatur. vid. Politian. miscell. cap. 86.] v. 17. *Fluctuatio erat.*) κυματίας ἦν scil. ὁ πόρος. hoc est, vndosus erat, aut similiter.

Pag. 31. v. 4. *æstu maris repugnante*, καιροῦ μαχομένου.) Καιρὸς quidnam hoc loco sibi velit, parum constat. Sunt, qui tempestatem interpretentur. Ego, si modo coniecturis locus datur, æstum seu fluxum refluxumq; maris intelligi arbitror: vt tempestatis etiam species sit, aduersus maris fluxus. Non multo post enim ἀντιῤῥέοντος dicit, quod ad τὸν καιρὸν quoque refertur. Gu.

Pag. 32. v. 8. χοιράδες.) à porco dicuntur. Saxa sunt in mari, aliquantum prominentia, vt de longinquo porco natanti similia videantur. Nos ad imitationem Græcæ dictionis *scrophulas* vertimus. Gu. [Suid. χοιράδες, πέτραι λεῖαι ἐν θαλάσσῃ, ἢ ἐξοχαὶ, ἢ ὄχθη πετρῶν. Schol. Eurip. χοιράδα vocari dicit πᾶσαν πέτραν ἐξέχουσαν καὶ περικλυζομένην θαλάσσῃ, πτήλωσιν ἔχουσαν ad v. 1265. Androm.]

Pag. 33. v. 13. οἱ δὲ ἐρέται, ζύγιοι, θαλάμιοι, θρανῖται.) Remigum in triremi ordines tres erant. θαλάμιοι scil. ζύγιοι & θρανῖται. Θαλάμιοι infimi erant, qui inferiorem remorum ordinem aquæ proximum tenebant: medii erant ζύγιοι, quos quidam à Liuio *socios nauales* dictos putant: supremi autem omnium θρανῖται. Vel, vt alii volunt & Aristophanis interpres tradit. θρανίτης ἐστὶν ὁ πρὸς τὴν πρύμναν· ζυγίτης ὁ μέσος· θαλαμίτης ἢ θαλάμιος ὁ πρὸς τὴν πρῷραν. Et sic nauis, iuxta Pollucis sententiam, quam supra posuit, in tres partes iuxta longitudinem diuidetur. primamque quæ ad proram est θαλάμιοι· mediam ζυγῖται· vltimam vero iuxta puppim θρανῖται occupabunt. Verùm cum hæc non alio certiore signo, quàm coniecturis assequi possim: idem à Lectore, quod doctissimus & acerrimi iudicii vir Lazarus Baysius, postulo æquum scil. beneuolumque animi iudicium. Sequuntur postea πληρώματα, per quæ classiarii milites intelliguntur: quos & à Liuio *supplementa* dici comperimus. Gu.

Pag. 34. v. 19. *cum supplementis demergere.*) αὐτάνδρους καταδῦ. naues cum ipsis viris dem. Dionys. Halicarn. 2 antiq. Rom. fol. 82. πολλαὶ δ' ἐν θαλάττῃ στόλοι διεφθάρησαν αὔτανδροι. Hesych. αὔτανδρον, σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν. v. 37. Modum instruendi aciem veteribus obseruatum præter militaris rei scriptores copiose describunt Alexander ab Alexandro libr. 4. cap. 7. & Liuius Dec. 1. lib. 8. Gu.

Pag. 37. v. 21. σαυρωτ.) hastæ pars posterior, quæ manu tenetur: vel vt alii dicunt, τὸ κάτω δόρατος τραχήλιον ὃ καταπηγνύουσιν εἰς τὴν γῆν ἐνθεῖσι, inferior hastæ vertebra, seu acies quam terræ infigere solent. Hæc adnotanda duximus, ne iuuenes dictionis huius significatione fallerentur, quoniam inter anterioris cuspidis nomina à Polluce ponitur. Gualth.

Pag. 39. v. 31. *Ferra axi innitentia, quæ à rota teruntur eura.*) H. St. ὄνειοι ferramenta axi in id affixa, vt ne à rota atteratur.

Pag. 43. v. 16. *Lapicidæ.*) λιθοδόμοι, fabri lapidarii. Lapicidæ autem vel lapidicidæ Gr. λιθοτόμοι.

Pag. 52. v. 10. *Vorax.*) κυφαγωγότερος, cernuus apud Xenoph. ἱππ. f. 943. δυσγαργάλιστος autem

autem qui titillari se non patitur ibid. fol. 937. vbi ad istam faciem in marg. scriptum: cum in textu δυσγάργαλις, quomodo & apud Suid. qui exp. δυσυπότακτος. quod γαργαλίζειν sit τὸ εἰς γέλωτα ἄγειν καὶ πείθειν. Hesych. autem: δυσγάργαλος, δυσπειθὴς, οὐχ ὑποτασσόμενος, δυσπειστος, ἔστι δὲ δυσγαργάλιστος.

Pag. 53. v. 7. *si equum frigefacit & recreat.*) Interpr. Xenophontis: strigili vsurus à capite & iuba incipiat; vbi in Gr. ἐπειδὰν δὲ ψήχῃ vt prius indicatum. ψήχειν autem *destringere*. Camer. de nomin. equ. p. 114.

Pag. 54. v. 8. *si equus cursu sternatur.*) si equus eum in cursu deiiciat, aut prosternat.

Pag. 55. v. 13. *telis vtere volubilibus & lancea similiter rotunda.*) Verba Xenoph. (ὁ δὲ διώκη ἐσφαιρωμένα τε ἔχων ἀκόντια καὶ δόρυ ὡσαύτως πεπραγματευμένον.) interpres eius ita reddidit: *alter insequatur cũ iaculis in cuspidem pilarem desinentibus, & cum eiusdem forma hasta* fol. 945.

Pag. 56. v. 1. *Hac etenim perfert* &c.) Græca planiora: modo ἐκείνας ad πόδας referas, πάντων autem ad πλεῖστον, quod cui non obuium?

Pag. 58. v. 1. κεραοβόλα.) vide Etymol. M.

Pag. 59. v. 14. scr. θρυαλλίς. vt est ἡ. 295, 35. & alibi.

Pag. 61. v. 43. *iustum.*) exuberans, quod & p. seq. v. 4. pro iusta repon. item v. 6. vbertas, pro florulentia. Basil. Seleuc. φύλαξ εὐθηνίας, καὶ λιμοῦ κυβερνήτης. de Iosepho. interpr. *annona custos, & modiperator in fame.* pag. 78.

Pag. 62. v. 3. *iucundum spirans.*) vernum spirans. ἠερινὸς & ἠεινὸς, item εἰαρινὸς, & ἐαρινὸς idem: ab ἔαρ pro quo contr. ἦρ, ἦρος.

Pag. 63. v. 11. διδυξ.) Hellad. apud Phot. fol. 870. ὁ τῆς θυίας τρίβος, δοῖδυξ μὲν παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς ὀνομάζεται. ἀλετρίβανος δὲ παρὰ τῇ συνηθείᾳ, καὶ οὐδὲν ἧττον παρὰ Ἀθηναίοις. v. 30. θριδακίνη.) vide notas præced. ad 281, 26.

Pag. 64. v. 4. μήκων, λίνος.) absunt à Mss. Mox scr. ἄμυλος ἄρτος absq; inciso. v. 7. *panis verualis.*) ὀβελίας ἄρτος panis in veru assatus, vt Hesychius interpretatur. Ein Spießkuche/ vel obolo emtus. Nam & Demosth. πρὸς Φορμίωνα panes obolo emtos refert. Matth. Hostus lib. 3. rei numm. vet. p. 457. v. 27. Ποιητής.) Homerus Od. 1, 221. Non autem is μεταξὺ sed μεταξὺ σας dicit κατὰ πλεονασμὸν τῆς μέσης συλλαβῆς, vt Eustath. monet fol. 349.

AD LIBRVM II.

PAg. 69. v. 8. *Si qua prægnans apparuerit f. t.*) quæ fœtum visa est gestare talem. v. 23. *nuper amphidromiis initiatus.*) Ἀμφιδρόμια quintus ab ortu infantis dies, quo manus purgant, quæ partum adiuuerunt, & infantem cursim circum ædes (al. circum focum) ferunt. Dona itaq; cognati mittunt, polypodes plerunq; & sepias. Decimo vero die nomen imponũt. Hier. Wolf. interpretans Suidam; qui tamen paroxyt. ἀμφιδρομία. Adi & Hesychium.

P. 72. v. 2. *desipiens, clam.*) delirans, cl. vide schol. Aristoph. f. 195. ad μεμακκοακότα. v. 13. κηρίδιον.) Phrynichus tamen: κόρειον, ἢ κορίδιον, ἢ κορίσκη λέγουσι. τὸ δὲ κοράσιον παράλογον quo nomine Nunnesio hic locus suspectus. Vid. autem ibid. & not. D. H. quantum ad κοράσιον.

Pag. 73. v. 28. φόβαι, ἔθειραι, σμήριγγες, & ἕλικες carmini conu.) φόβαι, παρὰ τὸ φοβεροὺς εἶναι τοὺς κομῶντας, eo quod terribiles sint comati. Vnde & Laconum receptus mos fuit, ne tonderentur vnquam. comam enim pulcram ornatos & venustos: deformem vero terribiles reddere. Ἔθειραι vero ab ἐθείρειν dictæ sunt: quod comam nutrire, & comere significat. Σμήριγγες autem quasi diuisæ aut discretæ vocantur, per pleonasmum ipsius σ. παρὰ τὸ μείρω, i. diuido. In partes enim multas & tenues coma diuisa est. Sed ἕλικες propriè capilli crispi sunt: ἀπὸ τοῦ ἑλίσσω i. verto, voluo, vel torqueo. vnde & fumi circumuolutiones ἕλικες nominantur. Gu. v. 39. *Telesillas.*) scr. Telesilla, quæ Argiua poetria. Camer.

Pag. 74. v. 34. Βόστρυχος.) cincinnus est βοτρυώδης, id est, botro similis: sic dictus, quod botri instar dependeat. A nonnullis autem pexi mulierum crines βόστρυχοι dicuntur. Est & hinc βοστρυχίζω, quod comam alo & como significat. Gu. [vid. Hesych. Suid. Etymol. alii.]

P. 75. v. 6. *Tonsuræ species.*) explicatæ ab Hadr. Iunio comm. de coma cap. 6. quo cupidum lectorem remitto, vt operam describendi notas Gualt. præsertim temporis non aliter ferente angustia, compendifaciam. v. 15. πένθιμος κουρά.) de hac idem quoq; Hadr. Iunius cap. 5. Interpretatio è notis ad Gr. text. emendanda.

Pag. 77. v. 28. *Multa quidem olim c.*) Cam. ita vertit:

Sæpè ego sic medio tantum de vertice vidi
Lineolam iunxisse caput: quin plurima cernas
Firma hominũ capita, & nulla cõpage reuincta.

P. 78. v. 41. *biuertices.*) Cam. binis verticib.

P. 81. v. 37. ἔφοροι.) Gualt. de his quoq; aliquid monet. sed fusius Nic. Crag. lib. 2. de Rep. Laced. cap. 4. v. 44. οἱ γὰρ Πυθῶδε θεωροί.) Pollux nimiũ restringit nominis huius significationem. At Harpocration θεωροὺς nõ solum dicit esse eos, qui ad Deos mittuntur, sed addit, τοὺς τὰ θεῖα φυλάσσοντας vel τῶν θείων φροντίζοντας, subiungitq; notationem illam ab ὤρα quam & Hesych. secutus videtur, quippe qui exponit, οἱ φροντίζοντες περὶ τὰ θεῖα. Sed cum late pateat τῶν θείων appellatio, intelligendum existimo simpliciter

per πανθεῖα sacrificia solennia (quorum nomine mittebantur, qui θεωροὶ vocabantur ad Olympicam seu Pythicam celebritatem) aut etiam donaria, quę illuc ferebantur: item munus consulendi oraculum. Quam expositionem variis ex locis colligo &c. H. Steph.

Pag 86. v. 17. *nasum ad modum olfaciendi contrahere.*) Lexic. Basil. odoris cuiusdā fastidio atq; offensione nares corrugare & ringi: referēs eo, quod ap. Horatium: — *ne sordida mappa Corruget nares.* lib 1. epist. 5. vid. p. seq. v. 34.

P. 88. v. 38. *minister familiæ in precatione.*) Camer. ἐνήκοος γῆρυς, exaudi, siue percipe aurib. Interpreti γῆρυς visus genitiuus nominis γῆρος. v. vlt. *De gymnicis plagis aures confringere, fractus aurib. dicitur.*) Camer. Certaminum ictib. aures dicuntur κατεαγέναι, quod fractas esse significat: & res ὠτοκάταξις. Ea Sylb. *fractio aurium.*

Pag. 89. v. 5. ἐπωτίδες.) τὰ ἑκατέρωθεν πρῴρας ἐξέχοντα ξύλα, trabes ab vtraq; proræ parte prominentes. Laz. Bayfius (p. 148.) dicit, esse proræ partem eam quæ vtrinq; stat ad latus rostri. Meminit huius Thucydides: καὶ τὰς ἐπωτίδας ἐπέθεσαν ταῖς πρῴραις παχείας. epotides imposuere proris grandes. Sunt autem nimirum hæc proræ ligna, quæ superius lib. 1. à Polluce παρειαὶ, καὶ πτερὰ vocata sunt. Gualth. [vide Thuc. cum Schol. lib. 7. fol. 513. item seq.]

Pag. 90. v. 12. Γαλεός.) vermiculi genus est [a] multipes vites maxime per eas serpendo infestans. Latini [b] *conuolulum*, à conuoluendo vocant. Plautus [c] *inuolulum.* Hinc etiā prima genarum lanugo, ἴουλος à Græcis dicitur, quod instar conuoluuli per malas serpendo sese cōuoluat. Eodem nomine & malorū lanugo dicitur. Gual. [[a] Suid. [b] Plin lib 17. extremo. & Cato de re Rust. cap. 95. [c] Plaut. Cistell. 4, 2. vid. & Festū: apud quem tamē *inuolulus*; vt apud Catonem *conuolulus* legitur. Cæterū ἴουλος alias dici perhibetur & παρὰ τὸ ἰέναι. vid. Etym.] v. 37. *æquilabia pro commensuratis.*) Cam. ἰσοχειλῆ ἐπίπεδα ad mēsuram cumulate adæquata ὑπερχειλῆ autem quæ abundant, quasi labrū excedentia. At ἐπιχειλὲς deficiens & deminutū notat. Arist. ἐπαινοῦσιν· ὡς ἐποίησε τὴν πόλιν ἡμῶν, μεστὴν οὖσαν, ἐπιχειλῆ, qui repertā vrbem nostram plenam reddidit magna ex parte vacuam Ita potuisset ipse quoq; interpres noster Græcas voces retinere venustius, quam *æquilabia, superlabia & sublabiū* fingere: quod studium sæpe alibi etiam absque causa (vt hoc tantum dicam) ipsi studio fuit.

Pag. 92. v. 26. *Athenæus Sophista.*) scr. Atheniensis: intelligitur Isocrates.

Pag. 94. v. 30. *Desputorem, id est, contemtorem*) potius: abominandū. vid. notas ad text. Gr.

Pag. 97. v. 25. *Fabula Pandionidis.*) vide de illa & Reinecc. syntag. heroici part. 1. fol. 472.

Pag. 99. v. 3. *Supputare.*) ὑπολογεῖν. Camer. mihi incertum vtrum rationis an orationis illud verbum sit.

Pag. 102. v. 5. *Decollare.*) Camer. ἐκτραχηλίσαι & excutere, & collum frangere. εἰς τράχηλον ὠσαι impellere aliquem, vt ceruix terram affligat.

P. 105. v. 19. *non manib. contactis communib. bonis.*) Cam. republica inaccessa, nisi fallor.

Pag 107. v. 5. παλαιστὴ θηλυκῶς καὶ παλαιστὴς ἀρσενικῶς.) Henr. Steph. suspicatur Poll. reliquisse scriptū καὶ παλαιστὴ ἢ παλαιστὴς θηλυκῶς &c. cum Eustathius: τρίτον σπιθαμῆς (tertia spithamæ pars (τὸ δῶρον. ὃ λέγεται καὶ παλαιστὴ θηλυκῶς, καὶ ὁ παλαιστὴς ἀρσενικῶς. Iliad. fol. 343. Apud Philonem quoque illa forma pag. 340. παλαιστὴ γὰρ παλαιστῇ, καὶ πῆχυς πήχει ἴσα μεγέθει. Sed ibi M. S. παλαιστῇ. neque aliter L X X. Exod. 25. 3. Reg. 7. 2 Paral. 4. quod obseru. D. H. ad Phrynichum dicentem: παλαιστὴ τὸ μέτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ αὐτὸ διὰ τοῦ ι. ἀμαθεῖς δ' οἱ λέγοντες σὺν τῷ ι, καὶ σὺν τῷ σ, παλαιστὴς ὁμωνύμως τῷ ἀθλητῇ. pag. 52.

Pag. 111. v. 34. *aqualiculum.*) Leopard. mauult Gastrium vel Gastrona. v. 37. *præputium v. dicitur vacuum exc.*) vid. not. ad Gr. t.

Pag. 113. v. 29. *tertius coc.*) scr. peruius. & v. 36. Rhinone.

Pag. 116. v. 16. *macilentissimum.*) voluit exprimere ἰσχνότατον, cum legatur ἰσχνότητος. ἰσχνότης autem macrem notat.

P. 117. v. 17. *infugiendo.*) scr. in Vespis.

AD LIBRVM III.

Pag. 132. v. 7. τὴν μάμμην δὲ καὶ μάμμαν.) Phrynichus auiam, hoc est, matrem patris aut matris antiquis non appellari μάμμην ait, sed τήθην. μάμμην vero & μάμμιον matrem. Ineptum igitur esse μάμμην dicere pro auia. vid Ecl. dict. Atticarum pag. 22. additis notis Pet. Ioh. Nunnesii & D. Hœschelii.

Pag. 135. v. 14. ἰσχέτως βάρβαρον.) Plutarchus tamen dicit: συγγενίδας γαμεῖν. quæs. Roman. 6.

Pag. 136. v. 30. Copulatorem.) ἁρμοστής, ὁ ἡρμοσμένης παρθένος. quemadmodum μνηστήρ, ὁς ἐμνήστευσέ τινα παρθένον, id est, cui sit desponsa virgo. vid. D Hœschel. præfat. in Dictionarium LatinoGr. v. 44. ἀνακαλυπτήρια.) apud Veteres erant munera, nouæ sponsæ allata: ἀπὸ τοῦ ἀνακαλύπτειν i. à reuelando, quoniam huiusmodi dona eo die, quo sponsa reuelabatur ab amicis, domesticis & ipso sponso conferebantur. Eadem ab ὀπτεύειν video, ὀπτήρια. & à προσφθέγγομαι, alloquor, προσφθεγκτήρια vocabantur.

tur. Quamuis sint, qui προσφθεγκτήρια eadem, quæ διαπαρθένια, esse putent. Dicuntur eadem & ἐπαύλια, & θεώρητρα. vid. Cælium [21,26. & 28,18.] Gu.

Pag. 137. v. 25. Τέλειος appellab.) ὡς τελῶν ἀεὶς τὸν βίον τὸν ἄνθρωπον. Et τέλειος Iupiter, qui in nuptiis cultus matrimonii curam gerebat. Sic & Iuno τελεία. Τέλειος quoque, vt Budæus in commentariis docet, apud Plutarchum legitur pro eo, qui vxorem habet. Sunt & προτέλειοι εὐχαὶ, preces, quæ ante nuptias cum sacrificiorum oblationibus peragebantur. Gual. Explicat nõnulla huius materiæ Cælius Rhod. quoque lect. antiq. 28, 14.

Pag. 140. v. 25. ὁ δὲ συμπολίτης, οὐ δόκιμον.) quomodo Herodianus Gramm δημότης quoq; ac φυλέτης absque præposit. συν exprimi vult. At συνέφηβος, συνθιασώτης & συμπότης dici ait ὅτι πρόσκαιρος αὐτῶν ἡ κοινωνία, quia intra tempus est eorum communio. Priorum vero illorũ non item. Sic Classicis Latinis ciuis meus, non conciuis. At contra cõmilito m-us, nõ miles meus. Quia potest fieri, vt non semper sit miles. Itaq; συστρατιώτης est ἡ κοινωνία τῆς στρατείας. E notis viri Illustr. ad Herod. interpr. vid. autem ibidẽ & D. H. notas.

Pag. 141. v. 6. οἰνιστήρια.) Gualthero videtur οἰνιστήρια legendum, quomodo est J. 275, 22. cum οἰνιστήρια poculi genus apud Athenæum cuius verba libro vndecimo, fol. 494. οἱ μέλλοντες ἀποκείρειν τὸν σκόλλον (al. μαλλὸν) φησὶ Πάμφιλος, εἰσφέρουσι τῷ Ἡρακλεῖ μέγα ποτήριον πληρώσαντες οἴνου, ὃ καλοῦσιν οἰνιστηρίαν, καὶ σπείσαντες τοῖς συνελθοῦσι διδόασι πιεῖν. vbi tamen Henric. Stephan. reponit οἰνιστηρία, idemque ab aliis apud Pollucem quoque reponi testatur. licet accentus etiam ap. Eustath. & Hesych. in antepenultima collocatus sit.

Pag. 147. v. 39. σώματα ἁπλῶς.) Phrynichus pag. 70. σώματα ἐπὶ τῶν ὠνίων ἀνδραπόδων, οἷον σώματα πωλεῖται, οὐ χρῶνται οἱ ἀρχαῖοι. Vide not. priores, vbi Epiphanii locus recitatus. Idem & fol. 493. ἡ συνήθεια τοὺς δούλους σώματα εἴωθε καλεῖν. δεσπότης, φησὶ, κακὸν σωμάτων, ἀλλὰ καὶ ψυχαῖς ἐχόντων. ἐπειδὴ δὲ ἡ δεσποτεία τῶν ἀνθρώπων σωμάτων κυριεύει, ἀλλ' οὐ ψυχῶν, διὰ τοῦτο τοὺς δούλους εὐλόγως σώματα ἐκάλεσαν σὺν ψυχῇ, ἵνα δείξῃ τὴν χρῆσιν τῶν σωμάτων.

Pag. 148. v. 7. μωλώπων dicitur cutim habere tumidam) vibicibus plenam cutem habere. Hesych. μώλωψ, ὁ ἐκ τῆς πληγῆς αἱματώδης τόπος &c. v. 43. Helotes.) Εἵλωτες. In eos Lacedæmonii duri admodum & crudeles erant, Athenæo teste libro decimoquarto, fol. 657. vide eundem libro sexto, fol. 263. & seq. vbi & de cæteris seruorum generibus. Item Rhodigini ant. lect. 25. cap. 18. & 19.

Pag. 149. v. 26. ὑποθήκην θείς.) qui mutuo accipit; ὑποτίθησι τὰ ἐνέχυρα opponit pignori. Qui accipit pignus, ὑποτίθεται. siue, qui dat pignus, ὑποτίθησι. creditor, qui accipit, ὑποτίθεται. E notis viri Illustris ad Herodian. Grammatic. fragmentum, siue eius potius interpretem.

Pag. 160. vers. 29. ἐκτενῶς.) Phrynichus pag. 56. ἐκτενῶς μὴ, ἀλλ' ἀντὶ αὐτοῦ δαψιλῶς λέγε. Sed Pollux hic minus superstitiosus. Et in sacris ea vox non infrequens. vid. Ioel. 1, 14. Ion. 3, 8. Iudith. 4, 10. 1. Petr. 1, 22. cui Iudith 4, 7. & Actor. 26, 7. respondet; ἐν ἐκτενείᾳ. item 2. Macc. 14, 38. μετὰ πάσης ἐκτενείας.

Pag. 163. v. 5. ἕτερον γὰρ ὁ ἐρανιστὴς, καὶ ὁ ἀγύρτης.) ἐρανιστὴς, teste Athenæo libr. 8. est, qui in ἔρανον, quod conuiuii genus est, vbi singuli sua symbola conferunt, cum reliquis conuenit. Ἀγύρτης autem, vt Budæus ex Platone docet, est, qui religionis prætextu & nomine stipem corrogat ostiatim, & circa sacrificia mendicat. quales hodie sunt, qui Diuæ Mariæ, sancto Rochio, Sebastiano, & Antonio, reliquisque Diuis stipem corrogant: vnde autem plus lucri œnopolis datur, quam Diuis & pio Dei cultui. Infames fuerunt apud veteres, vt apud Ciceronem videre licet, qui verba XII. tabularum citans, hos sublatos esse tradit, præter paucos Ideæ Matris famulos: implent enim, inquit, superstitione animos, & exhauriunt domos. Gualther.

Pag. 165. v. 24. Status.) αἰτίασις accusatio & querela. vid not. ad Gr. t.

Pag. 166. v. 26. Cursus plenus.) H St. certum curriculi spacium, duodecim aut secũdum alios 24. stadiorum. v. 29. non libenter οὐ ῥᾳδίως non temere, Sylb.

Pag. 170. v. 15. πλεγμίς.) Si non mentiuntur exemplaria. H. Stephan. v. 17. scrib. θυλάκῳ. Et mox v. 21. θυλάκοισι. pro κύτησι autem scribẽdumne ἀγκτῆρσι aut λιτῆρσι, aut quomodo? Sequitur, ἄγχειν, στρέφειν.) adde: καταστρέφειν, vel καταστρέψαι ex isto Lucilii versu Anthol. 2. cap. 2. Epigr. 6.

Καί σε καταστρέψῃ καί σε παραστρογγύσῃ.

Petr. Faber agonist. 1. cap. 10. vbi plura huc pertinentia.

AD LIBRVM IV.

Pag. 171. v. 9. quoniam iuuenis es.) εἰ καὶ νέος εἶ, etsi, quanquam iuuenis es.

Pag. 173. v. 45. qui sibi sapientes vid.) qui sibi acuti v d.

Pag. 175. v. 24. Rhetorica quæ eadem & Poli-

tica.) Gualtherus ab Aristotele tamen distingui ait, (dicente: ῥητορικὴν οἷον παραφυές τι τῆς διαλεκτικῆς εἶναι, καὶ τῆς περὶ τὰ ἤθη πραγματείας, ἣν δίκαιόν ἐστι προσαγορεύειν πολιτικήν. Rhetoric. 1,2.) fortassis autem à Polluce Rhetoricam vocari Politicam, quia in Repub. eius frequentissimus est vsus.

Pag.176. v.25. *Apollodoro Geloo γράμμα etiam pro scriba ponitur*) pro: Apollodori Geloi scriptum seu drama quoddam γραμματειδιοποιὸς vocatur. v.32. *pædagogium saturare.*) pro, purgare aut verrere.

Pag.177. v.34. *libertas.*) ἀφθονία Hesych. πλῆθος, vbertas, copia. v.42. scr. eloquenter, siue diserte. & 43. dic pro dixit.

P.178. v.43. *miseras profectiones*) pro, ærumnas siue curas, aut molestias, à πῶρος enim aut πωρεῖν (quod Hesych. κηδεύειν, πενθεῖν.) ταλαιπωρία fit non ex πορεία.

Pag.181. v.9. *Seditiosus.*) δημοκόπος. Budæus comm. Gr. l. col.1137. οἱ δημαγωγοὶ etiam δημοκόποι dicuntur, nisi quod δημοκόποι legibus agrariis, muneribus gladiatoriis, & spectaculis multitud ni lenocinari & obrepere solent, aut epulum sæpe præbendo. δημαγωγοὶ vero concionibus. Huiusmodi autem popularitas (Gualth. popularis seditio) δημοκοπία appellatur, & ὀχλοκοπία.

Pag.182. v.11. *Contemplatiuos.*) φροντιστάς. Scholiast. Aristoph. fol.64. φροντισταὶ ἐκαλοῦντο οἱ περὶ τὸν Σωκράτη, διὰ τὸ φροντίζειν ἀλλήλων, καὶ διὰ τοῦτο μηδέποτε παύεσθαι τῆς φροντίδος. φροντὶς autem commentationem propriè significat, & elaboratam aliquam de rebus dubiis considerationem. Vnde λόγος πεφροντισμένος pro meditata & diligenti cura elaborata oratione dicitur. Et quia elaboratis huiusmodi commentationib. & orationibus præmeditatis Sophistæ & Philosophi vacarent, vulgari nomine vtrique φροντισταί. & illorum scholæ φροντιστήρια dictæ sunt. Gualth.

Pag.184. v.43. *Dicta Heroica.*) ἔπη, ἡρωεῖα, & ἑξάμετρα dicuntur συνωνύμως carmina hexametra, vel heroica, vel epica, vnde & *epici poeta*, autores illorum. v.47. *Concentus.*) an προσῴδιον interpres exprimere ausus? quomodo extat supr. 12,5. apud Photium in Procli Chrestomathia. fol.522. ac seq. Etymolog. 690. & alibi. Sed hoc loco tam in Mss. quam in editis libris clare habetur προσόδιον apud Plutarch. in Vi. Æmilii fol.198. Philon. lib. de vita Theoretica extremo. Athen. 6. fol.253. Suid. & Hesych. (si apud hunc series alphabetica, quam vsitata scriptura fide dignior.) Nec aliter scribendum ipsi etiam Proclus & Etymologistes videntur innuere, quando παρὰ τὸ προσιέναι deriuant. vid. notas Frid. Sylburg. qui Chrestom. Procli cum Apollonii Alexandrini syntaxi edidit anno 1590. è Typogr. Wechel. & *D. Hæschel.* ad Photii Bibliothec. Item Guil. Bud. comment. Gr. l. col.165. *Is. Casaubonus:* προσῴδιον siue προσόδιον (nam vtrumque præferunt multorum scriptorum codices) carmen est ab iis decantari solitum, qui ad Apollinem accedebant. in Athen.14,7.

Pag.185. v 1. τριποδηφορία.) Proclus in Chrestom. τριποδηφορικὸν μέλος τρίποδος προηγουμένου παρὰ τοῖς Βοιωτοῖς ᾔδετο &c. vid. Photii Electa fol. 525. v.2. *Ithypallica.*) quę Ithypalli in sacris Bacchi decantabãt. Gualther. addit verba Athenæi, quem satius ipsum legi libr.14. fol.622. Mox scr. ὀσχοφορικά, Photius è Proclo ibidem: ὀσχοφορικὰ μέλη παρὰ Ἀθηναίοις ᾔδετο. ἐκ χοροῦ δὲ δύο νεανίαι, κατὰ γυναῖκας ἐστολισμένοι, κλήματα (al. κλῆμα) ἀμπέλου κομίζοντες μεστὸν (al. μεστὸν) εὐθαλῶν βοτρύων, (ἐκάλουν δὲ αὐτὰ ὄσχην. ἀφ᾽ οὗ καὶ τοῖς μέλεσιν ἡ ἐπωνυμία) τῆς ἑορτῆς καθηγοῦντο. Inde scr. Parœnia. v.3. Βάκχοι.) Proclus apud Photium, Ἰόβακχον cantatum ait in festis & sacrificiis Bacchi βεβοηθισμένον πολλῷ φρυάγματι, multo & insolenti fremitu tinctum: subiiciens statim: ὑπόρχημα δὲ τὸ μετ᾽ ὀρχήσεως ᾀδόμενον μέλος ἐλέγετο, καὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ τὴν ὑπὸ, αὐτὶ τῆς μετὰ, πολλάκις ἐλάμβανον. *Autumnalia.*) ἐπιλήνια μέλη vel ᾄσματα, cantilenæ quæ inter premendum vuas cani solebant. v.4. *epilimia.*) potius *epilœmia*, ἐπιλοίμια μέλη, quæ propter pestem, seu ad liberationem à peste canebantur. v.4. παρθένεια.) Iterum è Proclo Photius: τὰ δὲ λεγόμενα παρθένια χοροῖς παρθένων ἐνεγράφετο. εἰς καὶ τὰ δαφνηφορικά, ὡς εἰς γένος, πίπτει. v.6. ἐπινίκια.) Ibid. ὁ δὲ ἐπινίκιος (al. ἐπίνικος) ὑπ᾽ αὐτὸν τὸν καιρὸν τῆς νίκης τοῖς προτεθεῖσιν (al. προτερεῦσιν) ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐγράφετο. Σκόλια.) Ibidem: τὸ δὲ σκολιὸν μέλος ᾔδετο περὶ (al. παρὰ) τοὺς πότους. διὸ καὶ παροίνιον αὐτὸ ἔσθ᾽ ὅτι καλοῦσιν. vide quæ sequuntur, in qu bus & ratio nominis. Porro ibidem: ὁ δὲ Σίλλος πεφεισμένως (parce: al. πεφρασμένος) λοιδορίας καὶ διασυρμοὺς ἀνθρώπων ἔχει. Inde additur discrimen inter ἐπικήδειον καὶ θρῆνον, quod illud iacente iam cadauere pro funere recitetur: hic nullo certo tempore circumscribatur. Etiam, quid & vnde dictus ὑμέναιος· item, quid νόμος, videre illic est. Huc autem referre omnia vt alias liceret, tamen vel temporis ratio non sinit. v.9. *Comicam.*) forte, quo in comissationibus vtebantur. vid. N. Gr. text. v.12. *Seculare.*) scr. molare. Hesychio & ἱμαλίς, & ἱμαῖος est ὁ ἐπιμύλιος ᾠδή. Exemplum eius est apud Plutarch. in conu. septem sapientum: Ἄλει μύλα ἄλει. καὶ γὰρ Πιττακὸς ἄλει μεγάλας Μιτυλάνας

πλαύας βασιλεῦσιν. fol.95. E sacris forte dicas קוֹל רֵחַיִם φωνὴν μύλου Ierem. 25,10. & Apocalypſ. 18,22. niſi cum aliis abſque tropo de molæ ipſius ſtrepitu accipere malis. v.15. Ἀδωνιασμοειδής.) vox ſuſpecta, vt notis pr. monui. Proclo, Ἀδωνίασμα λέγεται τὰ εἰς Ἄδωνιν ἀναφερόμενα. Ezech. 8,14. *ecce ibi mulieres ſedebant plangentes Adonidem.* in Hebr. eſt תמוז quod ſunt & qui de Baccho accipiant, qui item de propheta idoli, quem à rege Babyloniorum interfectum defleant omnia idola conuenientia Babylone, prima die menſis Thamus, cui reſpondet noſter Iunius. *D. Chytr. Onom. Theol.* v.16. Μαριζεῖς.) vide Herodot. 2. fol.73. Athen. 14. fol.620. Suid. v.26. *Iolla erat, Maryandeni frater.*) Iollæ & Maryandeni (an potius Mariandyni, Μαριανδυνοῦ.) frater. v.34. in Comicis) in Comaſtis. v.36. *in Mechanicis.*) in Chirogaſtoribus.

Pag.187. v.7. *caprarum erant labia.*) pro, capr. vngulæ. alias χεῖλη ſcribendum foret. v.30. λυρῳδοί.) λυριστὴν autem non item dicunt, vt κιθαριστὴν, teſte Helladio apud Photium fol. 855. *Lyriſtes* tamen Plin. iun. libro nono, ep. 17. Et Sidon. Apollin. 8. Ep. 11. *Alcæo potior lyriſtes ipſe.* v.41. Sed & Plato eſt cui quemadmodum & Critiæ.) pro: ſed & Plato eſt vbi nominare videtur; ſicut Critiæ quoque placet &c.

Pag.188. v.20. σιφνιάζειν & χιάζειν.) Henr. Stephan. prius exp. *Siphnium illum ſiue Philoxenum ſiue Theoxenidem* (quem Suid. pro Philoxeno nominat) *in curioſa nimium & aliquid ſuperuacua artis habente modulatione imitari.* poſterius: *Chium illum Democritum imitari in curioſa nimium* &c. *modulatione.* v.22. *ſicut &*) ὡς καὶ, qui &. v.23. ſcr. Phrynin.

Pag.189. v.16. ἡ μὲν ἂν καλάμων ἐστὶ συνθήκη.) Syringis fabuloſa inuentio deſcribitur Metamorph. 1. fab. 18. Formæ autem notatio eſt & apud Virg. Ecl. 2,32. Tibull. 2,5,34. Nemeſian. Ecl. 3,14. vbi ipſe Pan.

——nulli fas eſt inflare cicutas,
Quas ego Mænaliis cera coniungo ſub antris.

v.40. [*elephanti*] pro, cerui.

Pag.190. v.26. ſcr. πλαγίαυλον, vt eſt in Gr.

Pag.191. v.13. *citharistria.*) αὐλοὶ κιθαριστήριοι, quibus citharæ accinunt, vid. p. ſeq. v.13. v.27. ſcr. Marſyæ.

Pag.192. v.19. *in itineribus.*) quid προσόδια ſint, dictum paulo ante 184,47. v.36. pro μιλησίαμβοι C. Rittersh. leg. μιμίαμβοι.

Pag.194. v.18. ſcr. *bib. duas mens.* v.25. *duobus arreptis telis.*) Caſaub. *duo caprina cornua arripit, atque ea ſuper illis machinis inflat.* in Athen. 10,3.

Pag.195. v.3. tolle, *Apollini.* v.8. in Gr. ſcr. ὀλυμπιασι. C. Rittersh.

Pag.199. v.17. ζυγὰ πέντε ἐκ τριῶν, καὶ στοῖχοι τρεῖς ἐκ πέντε.) vt hunc locum exactius intelligamus, ea quæ libro primo de aciei instructione dicuntur repetenda ſunt. Ibi ſic inquit Pollux (34, 44.) καὶ τὸ μὲν ἐφεξῆς εἶναι κατὰ μῆκος, ζυγεῖν· τὸ δὲ ἐφεξῆς κατὰ βάθος, στοιχεῖν, ordine quidem ſecundum aciei longitudinem conſiſtere ζυγεῖν: ſecundum aciei vero profunditatem ſtare, στοιχεῖν dicitur. Sunt itaque in Tragico choro iuga quinque, ſingula tres continentia perſonas, quæ neceſſario efficiunt ordines tres, quinque perſonis ſingulos conſtantes, vt in figura hac apparet:

·	ζ	·
·	υ	·
στοῖ		χος
·	γ	·
·	ος	·

Chorus Tragicus perſonas habet XV.

·	ζ	·	·
·	υ	·	·
·	γ	·	·
στοι	χ	ο	ς
·	ο	·	·
·	ς	·	·

Chorus comicus perſonas habet XXIV. Gual.

Pag.201. v.39. *Sed veſtis Satyrica eſt* &c.) Caſaub. ita hunc locum interpr. *Satyrica veſtis eſt hinnuli pellis, vel caprina, quæ veſtis dicta αἰγῆ & ἰζαίη, & τραγῆ. interdum & pardalinã textilem gerunt. item Liberi patris ſcutum, quod θύρσιος Διονυσιακὸς dicitur. Chlanis eſt trib. pallium puniceum, tunica denſa, geſtamen Silenorum, quæ χορταῖος appellatur.* vid. not. Græci textus.

Pag.203. v.16. θυμέλη.) vid. Phrynich. p.26. notasque in illum Nunn. & D.H. v.43. πελίκαις.) vide præter Vitruu. etiam Rhodigin. ant. lect. libro & capite 8.

P.205. v.4. *qui circa ipſum.*) forte: qui eum circumſtant animas lancibus impoſitas ponderantẽ. v.32. *Spartopolius.*) cui ſparſi per tempora cani. à σπείρω, σπαρτὸς, id eſt, διεσπαρμένος.

Pag.206. v.39. ſcr. *diphtheritis.*

Pag 207. v.32. *Mox etiam.*) pro, fortaſſis etiam. v.42. Anus.) πάππος. alibi dicit, *pappus.*

P.210. v.vlt. *quod tamen durius.*) βιαιότερον non pertinet ad præc. ἰσχνὸς, vt interpres putauit, ſed ad ſequens ἀφόρητον. quod inſuper puncto diſtinguendum à πλανώμενα. Hæc enim iam alterius generis.

Pag. 212. v.1. ſcr. *multiangula, triangula* &c. ſcil. *figuræ.*

Pag. 213. v.39. *plurimos Xen. immenſurabiles nominauit.*) ἀεὶ πολλοὶ, pеſſime, [illegible]

Xenophonti ἄμετρον dictum h. e. *immoderatum, vel moderationem nullam adhibens.*

Pag. 214. v. 32. *quæ in aridorum mensuris non absterguntur.*) τὰ ὁ κατεψημένα μέτρα, *quibus non est dirutus radio cumulus.* Sicut contra σφόδρα ἀποψᾶν, *hostorio cumulum diruere, & demere studiose quod mensuræ superest*: vid. Casaubon. in Theophr. charact. pag. 247.

Pag. 218. v. 10. scr. *ceratum.* v. 21. Fortassis etiam. v. 29. *Marmoratis plena esse.*) plenas esse (scil. aures) sordibus. κυψελὶς enim ὁ ἐν τοῖς ὠσὶ ῥύπος, Schol. Aristoph. fol. 457.

Pag. 219. v. 31. καιρία πληγή.) καίρια τραύματα, Lucian. Sic κεφαλαία (quod epitheton in Lexicis non habetur) πληγή, Synes. in Epist. 10. H. v. 40. κρότων.) Lat. *ricinus*, vid. A. Foesii œcon. Hippocr.

Pag. 220. v. 1. *Scabies.*) scr. *tumor.* v. 21. *Est etiam quædam oculos perdens.*) pro, *interdum & oculos corrumpit* scil. ὄφις, vel ὀφίασις, vt alibi dicitur, vid. Gorrh. & œcon. Hippocr. Similis confusio est mox v. 46. Est & in facie &c. quæ verba in Gr. itidem ad præcedentia pertinent hoc sensu: *nonnunquam & in facie est*, vel, *nonnunquam & faciem occupat*, scil. θύμος. vid. Gorrh. etiam de seq.

Pag. 224. v. 7. πρωτόγονοι, primùm parientes, seu primum enixæ. πρωτόγονοι autem primigenii.

AD LIBRVM V.

PAg. 228. v. 14. *abscondita.*) Apud Xenoph. τὰ ἴχνη τὰ εὐναῖα exp. *vestigia cubilium*, sicut τὰ δρομαῖα *cursu impressa.* De εὐρεσία (quod interpr. inuentu facilia.) vid. not. Gr. textus.

Pag. 232. v. 3. *nouem linis.*) apud Xenoph. f. 975. *nouem filis.* v. 13. *circuitus.*) ib. *margo.* v. 46. *contractarum.*) quæ contrahi possunt

Pag. 234. v. 13. τοὺς μορίαις.) vid. supr. 62, 14. not. textus Gr. insuperque Etymol.

Pag. 235. v. 1. *Minos.*) Ouidius pro Minoe *Dianam* nominat: de cæteris consentit Metam. 7, 757. & seqq. v. 29. *è somno eo exclamante, circuiens.*) Gesn. de anim. quod fol. 258. *cum in somnis exclamasset, circumiens.*

Pag. 236. v. 1. *vt Poeta tradit in Ind.*) scr. *à Sopithe apud Indos*, vel *in India.* v. 12. *à Poro autem Rege donatus.*) à Poro autem Regi donatus. v. 40. scr. Babes.

Pag. 241. v. 10. lethalis. v. 22. *caninum.*) κυνῆ, canina pellis. v. 41. *de differentiis ferarum.*) de diuersis feris. nisi in Græco malis περὶ διαφορῶν.

Pag. 245. v. 19. *Populus Atticus virgines δεκατεύειν dixit.*) Gyrald. *decimari* vere virgines dicebat pop. Att. adi syntag. 12. fol. 358. item Rhodigin. antiq. lect. 26, 1. Hesych. quoque ac Suidam. v. 22. ἑλίκη καὶ κυνόσουρα.) Ouid. Fast. 3, 117.

Esse duas arctos, quarum Cynosura petatur
Sidoniis. Helicen Graia carina notat.

vide Metamorph. 2. fab. 7. & 8. item Trist. 4, 3. vbi sidera ista generaliore appellatione *Magna minorque fera* dicuntur, & Aratum princip. φαινομένων, vbi & ἅμαξαι vocantur, sicut Lat. *plaustra.* Propert. 3, 4. Ouid. Metam. 10, 447.

P. 247. v. 3. *de hœdis.*) quasi legeretur ἐρίφων. scr. de infantibus. Herodoto sunt παιδία νεογνὰ lib. 2. princ. Suidæ ἄρτι γεγονότα παιδία, in βεκκεσέληνος. Puto enim respicere Pollucem ad historiam *Psammetichi*, qui gestiens scire, quænam gens vere antiquissima esset, duos infantes recēs genitos in conclaui remotissimo concludebat, siue capellis immissis, à quibus lactarentur; siue nutricib. adiūctis, quarum linguas, ne quem ex eis sonum audirent, præcidisset. Statuebat enim laudem antiquitatis huic esse præ cæteris genti ascribendam, cuius propria vox, quam illi primam emissuri essent &c. Tametsi verbum βληχᾶσθαι illic non conspicitur: nisi quod Schol. Apollonii lib. 4. v. 262. eiusdem rei facta mentione fieri potuisse annectit, vt infantes isti vocem βληχωμένων προβάτων expresserint, pro qua Suidas: θαυμαστὸν οὐδὲν, καὶ ταῦτα (τὰ παιδία) τῆς αἰγὸς μιμήσασθαι τὴν ἐκείνης φωνήν. Porrectis enim manibus βὲκ, aut βέκος dixerunt, quæ vox lingua Phrygia *panem* significat: imme Germanica quoque (vt Hieron. Wolf. ad Suid. notauit) weck panis species est. Haud dubie autem (vt hoc obiter adiiciam.) Psammetichi illud iudicium ab opinione vulgi, quam solidiore aliqua ratione magis pependit: ὡς οὐχ ὁμοίως φύσει τῆς διαλέκτου οὔσης καὶ τῆς φωνῆς, ἀλλ' ἐνδεχόμενον πλάττεσθαι. καὶ εἰ ἄνθρωποι φωνὴν μὲν τὴν αὐτὴν ἀφιᾶσι, διάλεκτον δὲ οὐ τὴν αὐτήν, vt affirmat Aristoteles Histor. an. 4, 9. v. 23. χυλίζειν.) χυλίζειν pagina præced. versu 41. suum vox. an igitur hic reponendum ψαλίζειν, cum vox coturnicum sit ψαὶ ψαί. vid. Nunnesii notas ad Phrynich. pagin. 16. v. 30. ἀηδόνας εὐστομεῖν.) Sophocles Oedip. Colonæo 18.

——— πυκνόπτεροι
Δ' εἴσω κατ' αὐτὸν εὐστομοῦσ' ἀηδόνες.

Schol. εὐφθογγοῦσιν, εὐφώνως ᾄδουσιν.

Pag. 248. v. 2. scr. τῶν σκ. etiam in Lat. v. 39. *labris ferire.*) iterum quasi χείλεσι in Gr. esset vt supr. 187, 7.

Pag. 250. v. 2. *amphidea.*) armillæ aut annuli. Hesych. ἀμφιδέες, ψέλλια, κρίκοι, δακτύλιοι. v. 15. ἀκροβ. v. 16. *corianum.*) κορίανον, annulus

nulus qui in indice digito gestatur. Hesych. generalius: χορίσννον, γυναικεῖον κοσμήσιον. v.32. *florem.*) rosam in genis plantant momento florentem, & celerius deflorescentem. Mox, *& secundum Locrum.*) quis autor *Locrus?* cohærent: ϑάττον ἀπανθοῦν κῦ τὸ λοκρὸν, celer. *deflorescentem secundum vel circum caluitiem.*

Pag.251. v.12. *ne hoc denegetur tibi.*) noli mihi negare.i.denegare.

Pag.252. v.5. *recreatum.*) recreantem.

Pag.256. v.32. ἀχλδυσικός.) scr. vt in Gr. ὁ χλδυασικός.

P.257. v.31. *venenum.*) δηλητήριον, deleterium,nociuum,à δηλέω,h.e. βλάπτω,φθείρω.

Pag.258. v.1. *mandragora.*) quam Pythagoras ἀνθρωπόμορφον dicit, Columella *semihominem* lib.10.v.19.

Pag.260. v.38. περίτριμμα.) conuitiatorie dicitur de aliquo homine qui in re quapiam inhoneste nimis & diutius versatur, & tritus est: quemadmodum Demosthenes [de Cor f.351.] Æschinem περίτριμμα τ ἀγορᾶς vocat; rabulam forensem diu & lucri causa in foro versatum, & inter vulg. fæcem tritum significare voleus. Gu.

Pag.263. v.38.&39. *Sum.*) εἶμι, vado.

Pag.266. v.7. Ὀξυθύμια furcæ quædam fuere, à quibus malefici suspendebantur: sic dictæ ἀπὸ ἢ ὀξέως τὸ θυμῶ χρῆσαι, vel vt alii interpretantur, sordes & ædium purgamina, quæ in triuia exportari solebant. Gu.

AD LIBRVM VI.

PAg.271. v.27. *elapinen,eranon.*) Variæ fuerunt apud veteres conuiuiorum species, vt videre est apud Athenæum lib.8. [fol.362.] Εἰλαπίνης vero & ἐράνου etiam Homerus Odyss.α, 228. meminit, quem Athenæus loco indicato exponit. Et ἔρανοι quidem sunt ei αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰσαγωγαὶ, ἀπὸ ἢ συνερᾷν, κὶ συμφέρειν ἕκαστον. Conuiuia enim sunt multorum, qui sumtus communes conferunt: cum quibus & θίασοι idem sunt. Εἰλαπίναι vera cõuiuia fuere magnifice & splendide structa ἐκ ἢ λαπτάν κὶ πίνειν dicta. Θοίνη vero conuiuium est, quod in sacris fit; ἀπὸ ἢ θεὸν, κὶ οἶνον. In sacrificiis enim plurimo vino vtebantur. De eo Athen. libro secundo. [fol. 40. ὅτι διὰ θεοὺς οἰνοῦσθαι δεῖν ὑπελάμβανον.] Conuiuia quoque fuere publica, quorum nonnulla in sacris deorum, nonnulla in funere, alia liberalitatis causa institui solebant. Θαλείας sacra conuiuia fuisse, loco proxime iam citato docet Athenæus. De θοίνης vero libro octauo [fol.363.] scribit: τὰς δὲ θοίνας ἐκάλουν οὐκ ἀπὸ τῆς ὀχῆς ἥ ἐστι τροφὴ, ἀλλ' ἀπὸ ἢ κῦ ταῦτα εὖ ἔχειν, εἰς ἃς δὴ συνιόντες, εἰ τὸ θεῖον τιμῶντες, κὶ εἰς εὐφροσύνην κὶ ἄνεσιν αὐτοὺς μεθιέντες, τὸ μὲν ποτὸν μέθυ· τὸν δὲ ἢ π. δωρησάμενον θεὸν, Μεθυμναῖον, κὶ Λυαῖον κὶ Εὔιον προσηγόρευον. Deos enim hisce conuiuiis interesse pro certo credebatur. Δημοθοινίαι vero conuiuia publica in populi fauorem demerendum instructa videntur, quæ à Latinis epulæ populares & viscerationes dicuntur. Gualther.

Pag. 272. v.1. τὸ δὲ καλύμ. ἀνάκλιντρον, ἐπίκλιντρον Ἀελς.) vide Nunnes. ad Phrynichum dicentem pag.22. ἐπίκλιντρον ῥητέον, οὐκ ἀνάκλιντρον. v.11. *Vestimenta auro intexta.*) ξυστὶς Suidæ vestis crocei coloris quam aurigæ in pompis gestare soliti. v.20. scr. *caunacarum.* Καυνάκης, χλαῖνα Περσικὴ ἀλεεινή Palamedi, Περσικὸν ἱμάτιον, ἔχον ἐκ ἢ ἑτέρυ μέρυς μαλλὺς. Aliis, εἶδος ἱματίυ, ὃ καὶ Περσίδα καλῶσιν &c. Scholiast. Aristoph. fol.551. v.44. τραπεζοποιός.) vid.supr.138. & quæ ad Plaut. Men. act.3.sc.1. v.26. Fr.Taubmanus collegit.

Pag.273. v.20. *Iouis Saluatoris.*) vel, Seruatoris. Nos quanto hoc rectius cognomine IESVM CHRISTVM Dominum nuncupamus, qui nos suo benignus cruore in veram æternæ vitæ libertatem asseruit? Gyrald.Syntag. 2. fol.104.

Pag.275. v.21. *Oenistria.*) vid.supr.141,6.

P.276. v.28. *in tentoriis pernoctabant.*) tibia canentem seu tibiæ cantum audiebant. id enim αὔλημα. pernocte autem αὐλίζομαι.

Pag.279. v.34. scr. ὀψωνισμός. Nunnesius Pollucem loqui putat de ὀψωνιασμῶ nomine, pag.80. not. ad Phrynichum. Atqui H.Steph. perspicue distinguit: ὀψωνισμὸς quidem ex hoc loco dicens παμπόνηρον esse: ὀψωνιασμῶ autem duo afferens è Polybio exempla, nempe è lib.1. fol.27. (edit. Basil. alias ipsi 16.) & lib.5. fol.158. extr. (ipsi 6.) Quibus addas è Dion. Halicarn. libr.8. fol.541. εἰς τοὺς ὀψωνιασμοὺς τῶν στρατευομένων ἀναλοῦσθαι, *impendi in militum stipendia.* Lib.9. fol.616. ἀργύριον εἰς ὀψωνιασμὸν ἑξαμήνου εἰσπραττόμενος *stipendio sex mensium imperato.* vid. item l.br.8. fol.536. & 9. fol.594. & alibi.

Pag.280. v.8. *Cradouorus.*) apud Eustath. κραδοφάγοι κὶ κραδοπῶλαι οἱ ἄγροικοι, ὡς ἀπὸ φύλλων κὶ δένδρων πορίζόμενοι. in Odyss. fol.46. vid. & Hesych.

Pag.281. v.16. *in Nisis.*) ἐν νήσοις in Insulis. v.23. scr. *Xenophanis.* v.31. & de salf.

Pag.282. v.9. *astiua.*) H.Steph. quæ verno tempore condiuntur. v.16. *eualsile salsamentum pro squamato dixerunt.*) Is. Casaub. Hesych.

& Polluce testibus, τίλτον appellarunt εἶδος παραχίας λεπιδωτὸν, quod interpretor, speciem salsamenti facti è squamosis piscibus. nam τίλαι & ἀποτίλαι est *desquamare*. in Athen. 3, 32. v. 26. Sphyræna.

Pag. 284. v. 9. *abyrtacem.*) ἀβυρτάκη edulium fuit barbaricum ex porro, cardamo, & mali Punici granis confectum. Gualth. [Suid. ὑπότριμμα βαρβαρικὸν κατασκευαζόμενον διὰ πράσων καὶ καρδάμων, καὶ ῥοιᾶς κόκκων καὶ ἑτέρων τοιούτων, δριμὺ δηλονότι.]

Pag 285. v. 6. *puls densa placentis constipata.*) ὑποσπάδες, condimenta coagulata vel sorbitionum peculiare quoddam genus. Casaubon. in Athen. 4, 4. v. 13. *polentam parare.*) quasi πιεῖν legeretur. & v. seq. ποιοῦσα. Potius: *succum bibere vel haurire.* ac v. seq. *hausto succo conualesce.* v. 41. *hœdus ex Melo.*) ita & apud Athen. lib. 1. fol. 4. apud Gell. 7, 16. hœdus ex Ambracia. vid. Rhodigin. antiq. lect. 9, 12. v. vlt. κεστρεῦς.) κεστρεῖς aliquibus etiam πλῶτες dicuntur. Athen. 6. fol. 307.

Pag. 286. v. 3. *Galeus.*) Γαλεός. Dalec. Squalus. Athen. 7. fol. 294. v. 6. *Plota.*) Lat. *Fluta.* Macrob. Saturn. 3, 15. v. 8. *Haleces Tragasæi.*) Rhodigin. loco cit. *sal Tragasæus.* Est autem in Epiro locus Tragasæ, vt inquit Stephanus, ab Tragaso quodam, cuius honori sal ibi vt haberetur contribuit Neptunus, & inde *Halsius* cognominatur *campus.* Tragasæum in Troad. salem intelligit Athenæus [libr. 3. princ. fere,] cui cum vectigal iniunxisset Lysimachus, euanuit: mox demto, succreuit. v. 26. *salsi gari.*) Dalec. *salsamentarii gari.* v. 27. *haleces tenues.*) an potius, *sal tenuis?* v. 38. γήτειον.) Hesych. γήτια κρόμμυα ἃ καὶ γήθυα καλοῦνται. Apud Athen. est γήτιον, quod Etymolog. probat, exp. χλωρὸν, κρόμμυον.

Pag. 287. v. 7. *frutex vero minor.* pro, *sed minus acre.* v. 24. *circumcisum.*) περίκομμα proprie circumcisum sonat: & teste Budæo ea sunt, quæ coci à carnib circumcidentes auferũt. Apud Athenæum autẽ lib. 4. [fol. 149.] inter Arcadici conuiuii fercula recensetur: εἶτα δ' εἰς τὸ κοινὸν ζωμὸς, καὶ περίκομμα. Gu. [Is. Casaubon. in Athen. 9, 7. eduli facti è paruis carnium frustis nomẽ est περίκομμα. Latinorum *minutal* res non adeo diuersa.] v. 30. *halices, conditores.*) ἅλες ἡδυντῆρες, sal condiendi vim habens.

Pag. 288. v. 16. in acutum definentes, turbinati, aut in acumen fastigiati. v. 32. νασμῶν.) *Nastus*, panis solidus melle, vuis passis, & aliis aromatis confectus. alii placentam esse testãtur. Gu. Mẽtio eius apud Ath. lib. 3. f. 111. & 114. item lib. 6. f. 268. vbi Dalechamp. *panem mellitum & aromatib.conditũ* describit. Lib. autem 14. f. 646. dicitur πλακοῦντος εἶδος ἔχον ἔνδον καρυκείας, *placentæ genus condimentis variis intus farctæ.*

Pag. 289. v. 14. *enchytus.*) fusilis, Dalec. Athen. 14. f. 644. Mox, *enthrya, strepta, neilata.*) placentæ, striblitæ, recentes panes. Hier. Wolf. apud Demosth. vid. not. text. Gr. v. 15. *Phtis & Phtida.*) Phtoidem, Dalec. apud Athen. 14. f. 489. vbi: ὁ φθοῖς οὕτω γίνεται, τυρὸν ἐκπιέσας τρίβε καὶ ἐμβαλὼν εἰς κόσκινον χάλκεον διήθει, εἶτ' ἐπίβαλλε μέλι καὶ σιλιγνέως ἡμίναν, καὶ συμμάλαξον εἰς ἕν.

Pag. 290. v. 25. *in Telmisis.*) in Telmessensibus. v. 27. μαγίδας.) Helladius in excerptis Photianis fol. 871. ἡ μαγὶς, αὐτὴ τῆς τραπέζης, αἰγύπτιον δόξει, καὶ παντελῶς ἔκθεσμον. Addit tamen interim hoc sensu ea voce non tantum vsum Sophoclem Atticum, sed etiam Epicharmum Doricum, & Cercidám τὸν μελοποιόν. v. 29. *Centenas.*) Ἑκατηνίας ab Ἑκαταῖος i. pertinens ad Hecaten de qua Gyrald. Synt. fol 345 & Nat. Comes mythol. 3, 15.

Pag. 291. v. 16. *quod aglam vocant, mystila.*) αὔγλα, vel ἄγλα μυστίλη, idem quod μυστίλη, panis excauatus, quo pulmentum, legumina aut tale quid haurimus. H. Steph. *Vas despumatorium.*) Casaub. ζωμήρυσις proprie est trulla ad hauriẽdum iusculum: vt οἰνήρυσις, trulla vinaria. sed coqui varie abutebãtur: vt in tollenda ex olla spuma. Philippus in Epigr. (Anthol. 6, 17.) ζωμήρυσίν τε τὴν λίπους ἀφρηλόγον. in Ath. 4, 20. Mox scr. in Gr. ἐτνήρυσις, vt est 480, 11. v. 35. *Cybelum.*) vide notas Gr. text. 481, 30.

P. 292. v. 17. περὶ τῶν κατὰ χειρός.) Philoxenus apud Athen. 15. fol. 685. κατὰ χειρὸς δ' ἤλυθ' ὕδωρ ἁπαλὸς παῖς ἐν ἀργυρέᾳ πρόχῳ φέρων ἐπέχευε. Aristophanes Gramm. apud eundem lib. 9. fol. 408. docet. παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ μὲν πρὸ ἀρίστου καὶ δείπνου λέγεσθαι κατὰ χειρός. Τὸ δὲ μετὰ ταῦτα, ἀπονίψασθαι. Sed aliquanto post tamen Athen. σημειωτέον δὲ, inquit, ὅτι καὶ μετὰ τὸ δειπνῆσαι κατὰ χειρὸς ἔλεγον.

Pag 293. v. 12. *expurgabant.*) expurgent. Solẽt enim Attici genitiuo plurali partic. pii vti pro tertia plurali imperatiui. vt καθηρέντων dicatur pro καθηράτωσαν. quomodo Od. π, 346.

— μή τι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων. pro μελέτωσαν. Et apud Plat. de LL. 8. fol. 917. συζόντων, κολαζόντων, ἀναγκαζόντων, διαδικαζόντων &c. vid. & hîc cap. seq. princ. Eustath. ellipsin statuit verbi ἔστωσαν, vt sit καθηρέντων pro ἔστωσαν τῶν καθηρέντων, similiterque in aliis. vid. Iliad. fol. 197. v. 35. *calicem maiorem.*) λεπαστὴ vel vt alii λεπαστὴ poculum nominatum ἀπὸ τῶν εἰς τὰς μέθας καὶ τὰς ἀσωτίας πολλὰ ἀναλισκόντων, οὓς λαφύκτας (helluones, lurcones, gurgites, voraces, Dalec.) καλοῦσι. κύλικες δ' ἦσαν μεγάλαι. Athen. 11. f. 485. Eodem libro etiam de cæteris poculorum specieb. & ordine quidem alphabetico explicatur.

Pag. 294.

Pag. 294. v. 4. *Condum.*) Condy. Hesych. κόνδυ, ποτήριον βαρβαρικόν. Apud Athen. Α'σιατικὸν, κοτύλας χωροῦν δέκα libr. 11. fol. 477. v. 33. meroferum) ἀκρατοφόρον, ad meracum ferendum comparatum vel idoneum.

Pag. 295. v. 9. *Comprandentes.*) Dalechampius: fœminæ simul prandentes. Plinius *Synaristusas* Menandri dicit, histor. nat. 23. extremo. v. 13. *cœna frugalior*) potius: *cœna funeralis*, si vera lectio, quæ in Mss. Etymol. περίδειπνον, ἡ ἐπὶ τοῖς ἀποθανοῦσι γινομένη ἑστίασις. vid. Iohan. Kirchm. de fun. Rom. 4, 6. v. 21. *Apaturiorum.*) Α'πατούρια popularia quædam apud Athenienses festa fuerunt, per quatuor dies continuos celebrata: quorum primus δορπία, secundus ἀνάρρυσις, tertius κουρεῶτις, postremus ἐπίβδα vocabatur. [vid. Suid. Hesych. maximeque Hospin. de origine festorum fol. 24.] v. 22. *Conuiuium*) Athen 1. fol. 12. τὰ δεῖπνα, δαῖτας ἔλεγον, ἀπὸ τοῦ διαιτεῖσθαι· οὐ μόνον τῶν κρεῶν διανεμομένων ἀλλὰ καὶ τοῦ οἴνου· cœnas δαῖτας appellarunt, à diuidendo, quod non tantum carnem, sed etiam vinum dispertirentur. Vnde Homerus δαῖτα ἐΐσην vocat Iliad. δ, 48. & alibi.

Pag. 296. v. 1. ὀβελισκολύχνιον.) vide notas Nunnesii ad Phryn. p. 7. v. 15. μεγαλλήσιον.) notis ad hanc vocem præcedentibus interseri potest, quod scribit Helladius in excerptis Photianis: μεταλλεῖον, ὅπερ εὗρε Μέταλλος συγκεχυσμένος. Idem: Πλαγγόνιον, ὅπερ εὗρε γυνὴ Ἠλεία (al. ἡ Λεία) καλουμένη Πλαγγών. fol. 870. Mox v. 15. in Lat. scr. Brenthium. Hellad. ibidem: βρενθύεται τὸ ἀλαζονεύεται. οἱ γὰρ ἀλαζονευόμενοι καὶ βρενθυόμενοι μύρῳ χρῆσθαι εἰώθεισαν. v. 19. *Erim.*) forte *Irinum.* v. 20. Βάκκαρειν.) Helladius βακκάρειον nominat. Sed βάκκαρις etiam Hesychio vnguenti species.

Pag. 297. v. 5. *Amaracus.*) Sampsuchum, Dioscor. 3, 47. v. 8. *Griphus.*) Athenæus describit, & septem eius species recenset lib. 9. fol. 448. v. 17. *vinolentæ cantilenæ.*) iuxta vinum, vel, inter pocula cantari solitæ. v. 30. *à culmine suspendebatur* &c.) Casaubonus. pendebat ex lacunari æramentum supinum ex ære leui factum, ei simile, quod lychnum sustinet. v. 40. *Cottabium ruptile, aut Cottabum*) In Gr. ἡ videtur natum è geminatione vltimæ verbi præcedentis syllabæ. Aristoph. εἰρήνη. Γενήσεταί σοι τῶν κατακτῶν κοττάβων. Athen. libr. 15 fol. 667. τὸ δὲ καλούμενον κατακτὸν κοττάβιον τοιοῦτόν ἐστι &c. Cottabium deorsum pensile κατακτὸν huiusmodi est. lege & Aristoph. Schol. fol. 481.

Pag. 301. v. 20. *Symbola exhibens* &c.) loco symbolæ risum exhibens.

Pag. 306. v. 28. *ramis.*) ῥανίς, qui guttatim aut velut guttas h e. non continuata & apte cohærentia verba fundit.

Pag. 307. v. 27. Ister, nisi (frigore aut glacie) concretus sit.

Pag. 308. v. 13. *saccularius.*) vid. Rhodigin. antiq. lect. 10, 6. Plauto est *sector Zonarius* Trin. 4, 2. Veteres enim in zonis æs ferebant: vnde & Matth. 10, 9. μὴ κτήσησθε χρυσὸν &c. εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν. Budæus *crumenisecæ* inquit. dici posse, & *crumenisex*, vt *fœniseca* & *fœnisex* ab antiquis dicitur falcarius operarius: & crimen ipsum *crumenisecium* vel *cruminisicium* &c. in Pandect. pag. 677.

Pag. 310. v. 26. *semibarbatum.*) ita v. l. exp. ἡμιγένειον. At ἡμιγενὲς semicreatum. vel semigenitum notat. v. 41. *semimolestum.*) dimidia ex parte λάσαυρον. obscenior vox.

Pag. 311. v. 20. *pernoctans.*) pernox. Ita Socrates *stare solitus* dicitur *pertinaci statu, perdius atq; pernox à summo lucis ortu ad solem alterum orientem* &c. Gell. 2, 1. vid. Platon. conuiuium fol. 1205. vbi de eodem: ὁ δὲ εἱστήκει μέχρις ἕως ἐγένετο, καὶ ἥλιος ἀνέσχεν.

Pag. 312. v. 34. *intolerand.*) potius, tolerandum. vel tolerabile, quod & 314, 2. repon. pro durum.

Pag. 317. v. 12. *vmbra nutriti*) quales Plauto *vmbratici*. Curcul. 4, 3. & *vmbraticola* Trucul. 2, 7. vid. & Io. à WoWeren annot. in Petr. Arb. pag. 159.

AD LIBRVM VII.

Pag. 327. v. 4. *Propola.*) vide quæ hac de voce explicat Ioseph. Scaliger comm. in Culicem p. 42.

Pag. 329. v. 33. ὄνος.) Hesychio (quem in præcedentibus notis allegauimus) Helladius dissimiliter. Sic enim ex eo Photius in Electis fol. 871. ὁ ἀλέτων (παλαιότερον) τοῦ μύλου. τὸν γὰρ ἄνω τοῦ μύλου λίθον οὕτως ἐπονομάζομεν. ὄνον δὲ τὴν κάτω μύλην. vid. etiam not. Gr. text. ad 483, 29. vbi & è Ms. ἀλέτων affertur. Eustathio vero ἀλετὼν placet oxyt. Odyss. 725. nonnullis ἀλετρεύν.

Pag. 330. v. 14. ἀρτοκόπος.) tametsi ἀρτοκόπος Phrynicho ἀδόκιμος. vide in eum notas D. H. & Nunnesii. v. 28. *panis massam.*) mactram, siue alueum, in quo farina aqua mixta subigitur, νεόκοπον, hoc est, recens incisum nom.

Pag. 331. v. vlt. *Sargana*) Sportæ.

Pag. 332. v. 33. *quod est aspera eligentem.*) ἐκλέγειν τὸ τραχὺ est quod Catullus indicat Argon. v. 315.

Atq; ita decerpens æquabat semper opus dens,
Laneaq; aridulis hærebant morsa labellis,
Quæ prius in tenui fuerant extantia filo.

Vultq; idem C.Ped.Albinouanus Elegia in Mecenatis obitum v.74. *Lenisti morsu lenia fila parum*, vid ibid comm. Ios.Scaligeri.

Pag.333. v.1. *trama staminium.*) H.Steph. trama quæ stamini intexitur. v.41. *Variegatoriam.*) ποικιλτικὼ (ἄνδρα, hominem) phrygionem. Æschin.contr.Tim.fol.183.fin. edit. Wolfianæ LXX. ποικιλτικὼ dicunt, qui Hebr. רקם ex quo Gallicum *recamare* factum ait Ioh. Auenarius i. acu pinxit, vid.Exod.26. v.pen.27, 16. & alibi.

Pag.334. v.37. *nihili precii rem eiicere*) rem aliquam nullius precii videri seu declarari, καταπεπλύνθαι obsordescere, seu vilescere dixit Rhetor.

Pag.337. v.14. *Tunica consistens.*) χιτὼν ὀρθοστάδιος, qui à rectis & stantibus texitur superne deorsum. Itaq; totus est ἄρραφος, vt tunica Domini IESV CHRISTI, Ioh.19,23. At alii χιτῶνες intercisi erãt in loco præcincturæ, id est, habent ῥαφὴν in præcinctura, vt saga hodierna. Hanc præcincturam Hesychius (in ὀρθοστάδιοι, vbi leg. ὑπόζ. οὐκ ἔχοντες) vocat ὑπόζωμα, quia reuera aliæ tunicæ in loco præcincturæ erãt intercisæ, tanquam inferiores partes superioribus assutæ. At στα δὲ χιτὼν totus planus & perpetuus superne deorsum erat. Ideo recte χιτὼν μὴ ζωννύμενος exponitur à Polluce: non quod cingulo stringi posset: sed quia locum præcincturæ non habet. Insecta animalcula ita dicta sunt, quia habent ὑπόζωμα. Sunt enim quasi in medio intercisa. E notis Viri Illustr. ad Phryn. interpretem, vid.& Dalechamp.ad Plin.8,48. vbi recta tunica nominatur.

Pag.340. etiam καλλίφιλον) pro, vsitatum Comicis etiam κάλλη vocare. Suid. κάλλη, τὰ πορφυρᾶ ἱμάτια.

Pag.341. v.40. Pisistratidis.

Pag.345. v.7. *corium tingere, pelles macerare.*) σκυλοδέψαι & βυρσοδέψαι nomina sunt, id est, coriarii, qui coriis concinnandis, pellibusque subigendis & parandis occupantur.

Pag 347. v.18. *Orinthorum.*) scr.*Rhinthon verò.*

Pag.351. v.17. *bascaniæ*) scr. fascinum & v.19. fascino.

Pag.352. v.31. *Thessala varia sella.*) fortè, Thessale variegatâ sellâ vtens.

Pag.355. v.15. *asperum*) porosum. v.35. scr. quo polieb.

Pag.358. v.4. *De aucupibus.*) ita supr. Catalogus capitum. & titulus περὶ ποιητικῶν τεχνῶν repetitur 362,6.

Pag.363. v.34. scr. πύελος.

Pag.364. v.7. *appetere.*) defundere, aut *decapulare, elutriare*, ex vase in vas transfundere. Id enim καταρᾶσαι. v.28. ἀνάχυρον, paleis non subactum.

Pag 366. v.15. *Pileifico.*) πιλοποιὸς, qui pileos conficit, coactiliarius. πλοκεὺς, qui plectit seu nectit. v.37. scr.crates.

Pag.367. v.1. *Testudo.*) θολία, vmbella, vmbraculum, pileus ad formam tholi cameratus. Schol.Theocr.ti σκιάδιον, & πέτασον exp.

Pag.368. v.37. *beneuolæ*) quasi εὔνοος in Græco esset. Εὔνοστος siue Νόστος deus deave, vel dei simulacrum, quod molendinis appositum farinæ mensuram inspicere, ac velut ei præesse credebatur. H.Steph. vid.not.Gr.t.

Pag.369. v.6. *in Sphingibus.*) σφηξὶ, in Vespis. v.43. *herbigerum dixerunt, quod nunc pratum.*) Casaubonus: Pollux docet πάσσαλον veteres appellasse sarculum aut aliud sarritionis instrumentum, quod eius ætate vocabatur χορτοκόπιον. in Athen.3,27.

Pag.370. v.6. scr.etiam in Lat. ἀρλὼ, oxyt.

Pag.371. v.45. E tab.

P.372. v.16. *pollinctores.*) H.St.de hoc loco: Τιμιοπώλης qui mortuorum cadauera redimentibus precio vendit: veluti si quis hostis à se peremti cadauer vẽdat numerato redemtionis precio, quemadmodũ Achilles Hectoris. Generaliter tamen ἡμιωπῶλαι nominari possunt, qui τίμιον πωλοῦσι, i. care vendunt & precio magno. Is. Casaub.in Ath.6,3. versum Phrynichi sic interp. *carius vendit, quam vllus Achilles.* Virgilius,

Exanimumq; auro corpus vendebat Achilles.

Æn.1,488. vide Iliad. ω, non adeo longe à fine.

AD LIBRVM VIII.

PAg.382. v.32. προδικασία.) præiudicium quoddam erat causarum capitalium, & trimestre tempus, quo ii qui aliquẽ de cæde commissa in iudicium agebant, in Prytaneo permanebant: interimque iudices ante certi & constituti iudicii diem verorumq; causas, testes, signaque examinabant. Gu. è Suidâ.

Pag.384. v.22. *consideratio.*) pr.ed. ἐπίσκεψις. Mox v.31. ἐπίσκηψις describitur quod sit actio illa iudiciaria, qua testi falsi testimonii crimen intẽdere insistimus &c. De ἐπισκήψασθαι quod v. 33.& 34. itẽ p.seq.17. itẽ 389,15. vid.Bud.comm. Gr.l.col.167.& seq. v.37. *Palam iudicabant.*) ita redditum ἐναργῶς ἐδίκαζον. Sed legendum ἐν Ὠιδείῳ, in Odeo, quod Plutarcho autore in Pericle fol.115. τῷ εἴδος ἀλαθὲς πολυέδρον καὶ πολύστυλον. Ibidem musici aliiq; id genus in arte sua se exercebant,

excebant, & spectatores oblectabant, maxime ante extructum theatrū, vt annotat Hesychius. Sed & frumenta ibi solita vendi, & tempore caritatis pauperioribus diuidi, ex Demosthenis oratione contra Phormionem didicimus: quare etiam controuersiæ omnes ad rem frumentariam, itemq; ad debita quacunque ex causa alimenta pertinentes, ibidem disceptabantur. Is. Casaub. ad Theophr. charact. p. 131.

Pag. 386. v. 3. Παράστασις.) proprie exhibitio est eius, pro quo fideiussor in iudicio promittendo intercessit. Hîc autem pro drachma sumitur, quæ à iudicium subituris in apparitorum mercedem soluebatur. Astabant enim iudiciis apparitores, qui reos in iudicio sistebant, h. e. euocabant. Gu. è Bud comment. Gr. l. col. 302. v. 19. *Virorū scrutatio.*) ἀνδρολήψιον & ἀνδροληψία Demosth. adu. Aristocr. f. 440. & de cor. præf. nauaLis f. 717. *corporum pigneratio*, quæ & ἐνεχυρασμός. Bud. comm. col. 28. vid. J. 388, 20. vbi mox describitur & εἰσαγγελία, quam hîc interpr. præteriit.

Pag. 387. v. 1. *Falsæ vocationis.*) ψευδοκλητεία est accusatio apparitoris, qui falso renūciauit se quempiam in ius vocasse, ob eamq; renunciationē is, qui vocatus esse dicitur, in fraudem deserti vadimonii incidit. ἔστι δὲ κατηγορία τοῦ τὸν κλητῆρα κεκλητευκέναι ἐψευσμένως. Bud. comment. col. 204. vid. & 14.

Pag. 388. v. 20. ἀνδρολήψιον.) vide paulo ante 386, 19.

Pag. 391. v. 1. *quod in appellationib. spondeb.*) παράβολιον propriè significat pignus, in quod sponsio fit, vt non solum è Phrynicho (p. 8.) colligitur, sed etiam ex veteri libro Astrampsychi, in quo crebro hoc iteratur, παράβολιον θές, depone pignus, in quod sponsio fit. Ouid. — *& vt credar, pignora certa dabo*, καὶ ἵνα πιστευθῶ πιστῶ, παράβολιον θήσω. è notis Viri Illustr. ad Phrynichum. v. 22. & *præscripti dies ob hoc statuebantur.*) Ioh. Kirchmannus: Et vero collocationes idcirco fiebant, vt cerneretur mo. tuus, ecqua ei vis illata. libr. 1. cap. 12. vbi plura de isthoc ritu.

Pag. 392. v. 33. *fidiculis extenderunt.*) ἀποτυμπανίζειν est tympanis ac fidiculis extendere. Tympanum enim lignum erat, quo nocentes cædebantur extensi. Proprie autem σκυτάλην vocitant. Hoc autem supplicio olim hostes sustulerunt, donec gladii vsus receptus est. Gu. [vid. accessiones ad Vlpian. comment. in Demosth. tomo scil. 5. fol. 272. edit. Wolfianæ.] v. 35. δήμιος, δημόκοινος.) Helladius δήμιον vocari ait τὸν τῶν ἐπὶ θανάτῳ κατακριθέντων φονέα, carnificem, qui ad mortem condemnatos occidit: δημόκοινον vero τὸν βασανιστήν, tortorem apud Photium fol. 871. Herodianus Gramm. βασανιστὴς μὲν ὁ ἐπὶ τῆς βασάνου. δημόκοινος δὲ ὁ στρεβλῶν καὶ βασανίζων. δήμιος δὲ ὁ ἐπάγων τὴν ἐπὶ θανάτῳ. in fine fragmenti quod vna cum Phrynichi Eclogi Augustæ Vindel. excusum cum Nunnesii & D. Hœschelii notis, quas & ipsas ad hunc locum vide.

Pag. 393. v. 4. *Pentesyringum.*) πεντεσύριγγον lignum carceris sic nominatum quod foramina habeat quinque, quibus manus, pedes, caputq; inseruntur. Gu. è. schol. Aristoph. fol. 246.

Pag. 395. v. 31. *prouinciarum constitutorem.*) ita Gu. inquit è Budæo ἁρμοστὴν nominari posse, forte quia is è Luciano ἁρμόττειν τὴν πόλιν exp. ciuitatem cōstituere & temperare. in comment. col. 431. In Gloss. redd. *aptator.* Nic. Cragius posse ait & *moderatorem* dici. vide illius de Repub. Laced. lib. 1. cap. 13.

Pag. 397. v. 26. τοῖς περὶ Ἁρμόδιον) vid. Prou. Harmodii cantilena.

Pag. 399. *Contrarotulator.*) Ἀντιγραφεῖς sunt qui pecuniarum in vsum principis coactarum curam gerunt, omniaq; ea, quæ aut quæstores, aut alii Principis ministri exposuerint, transcribunt, vt cùm ratio danda sit, officiariorum ratio cum illorum scriptis conueniat. Cicero in Orat. pro Lege agraria *custodes* vocitat. Sunt tales hodie apud Gallos, quos illi *contrarotulatores*. Duplices autem sunt, administrationis scil. domesticæ ἀντιγραφεῖς, & publicæ vel magistratus. Nos secundum Gallicum, Budæum imitati, *contrarotulatores* reddidimus. Gu. [vid. Bud. annotat. in Pandectas p. 311. vbi & *obseruatores coactorum*, i. eorum qui cogunt pecuniam ad principem vel Rempubl. pertinentem, & *antigrapharios* vocat]

P. 401. v. 20. A Ceryce filio Mercurii & Pandrosi filiæ Cecropis. Ouid. Metam 2, 560. Pandrosos atque Herse. v. 30. σχοινίον μιλτώσαντες.) vide Prouerbium, *funiculum fugiunt miniatum.*

Pag. 405. v. 22. Ἄρειος πάγος.) Quatuor Athenis fuisse δικαστήρια φονικά Helladius quoque tradit. quartum dicens τὸ ἐν Φρεαττοῖ (de quo in notis præc. 406, 18.) vide Photii Biblioth. fol. 874.

Pag. 406. v. 13. *de occisis &c.*) de illis qui cædem fecerunt, etiamsi non appareant. Etiam de inanimatis, per quæ delapsa cædes facta est. vt ἐὰν λίθος, ἢ ξύλον, ἢ σίδηρος, ἢ τι τοιοῦτον ἐμπεσὸν πατάξῃ &c. Demosthen. contra Aristocr. fol. 439.

Pag. 412. v. 29. *de præscriptis diebus.*) de collocationibus. vide paulo ante 391, 22.

AD LIBRVM IX.

PAg. 418. v.13. συγκλῆρος.) eiuſdem coloniæ deducendæ ſocius. Herod.lib.5.f.191.

Pag.425. v.41. *pomœrium.*) ἐντείχιος τόπος locus mœnibus incluſus ſeu concluſus, aut muro cinctus. Quo nomine cum τὸ σύμπαν Polluci nominetur, dubito an recte pomœrium vertatur: licet Hieron. Magius ita hinc citet miſcell.3, 3. Liuio *pomœrium magis circa murum locus*, lib.1. fol.28. Plutarcho πωμήριον, οἷον ὄπισθεν τείχους, ἢ μετὰ τείχους, quaſi poſt vel pone mœnia in Vit.Romuli fol.16.

P. 427. v.4. *Et in ingreſſu quidem* &c.) nempe quia prior. ed. ἐν ἧ οὐσία & quaſi hoc fortaſſis ab ἐλεύθω eſſet. Leopardus ita vertit: *Enelyſia* (id eſt, bidental) *autem ſic appellabatur, in quod cæleſte telum incubuiſſet, quod & fulmen irruere, fulminare & deſcendere dicebant. Et Iouem fulminis præſidem catabatem, id eſt, deſcenſorem. Et quia vndique clauſum eſt Bidental, intactum poſsis vocare.* v.33. *Ariſtei.*) Ariſteæ, vel Ariſtiæ.

Pag. 428. v.6. μεσκονία vel μεσκόνια vbi aſininæ carnes vendebantur. forte quia nomen ab ὄνος factum (præſertim ſi cum Ms. ὀνείων ὠνόντ. legas) aut, quia ὄνεια inſunt nomini, vel nomine comprehenduntur &c. Heſych. μεμνόνια, τὰ ὄνεια κρέα. Et μέμνων, ὁ ὄνος.

Pag. 432. v.9. *dua drachma dimidiata.*) duæ drachmæ ſemis, vid. Caſaub. in Theophr. charact. pag.188. v.27. *Etenim quis nunc* &c.) Matth. Hoſtus vertit: Atqui quis non commode felix ſit, tetrobolum accipiens? Si nunc diobolum fert vir, vt enutriat vxorem. Libr.3. rei numm. vet. p.468.

Pag. 435. v.17. *obolis buporis.*) Herod. βουπόρους ὀβελοὺς σιδηρέους dicit lib.2. fol.90. ſed in alia cauſa. id eſt, verua è ferro ad boues torrendos, ſiue transfigendos. vid. Lexic Ion. Æmilii Porti.

Pag. 436. v.3. *Dionyſius autor eſt.*) Dionyſius Syracuſios coegit ſtannum pro argento habere. Atqui Democritus apud Athenæum 15. fol.669. μνημονεύσω, inquit, τοῦ χαλκοῦ ποιητοῦ καὶ ῥήτορος Διονυσίου. χαλκοῦς δὲ προσηγορεύθη διὰ τὸ συμβουλεῦσαι Ἀθηναίοις χαλκῷ νομίσματι χρήσασθαι.

Pag. 444. v.40. ἐποστρακισμός.) Minuc. Felix: *pueros videmus certatim geſtientes, teſtarum in mare iaculationibus ludere. Is luſus eſt, teſtam teretem iactatione fluctuum leuigatam legere de litore: eam teſtam plano ſitu digitis comprehenſam, inclinem ipſum atq; humilem, quantum poteſt inrotare: vt illud iaculum vel dorſum maris raderet, vel enataret, dum leni impetu labitur: vel ſummis fluctibus tonſis emicaret, dum aſsiduo ſaltu ſubleuatur. Is ſe in pueris victorem ferebat, cuius teſta & procurreret longius, & frequentius exſiliret.*

AD LIBRVM X.

PAg. 461. v.21. τὸν οἰκοδεσπότην.) Phrynichus quoque: οἰκίας δεσπότης λεκτέον, οὐχ ὡς Ἄλεξις οἰκοδεσπότης. Eſt tamen id nomen frequens in N. Teſtam. vid. Matth. 10, 25. Mar.14, 14. Luc. 12, 39. & alibi. Lucas inſuper 22,11. ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας. Apud Plutarch. & id, & vna etiam fœm. legitur, quaſ. Rom. 30. ὅπου σὺ κύριος καὶ οἰκοδεσπότης, καὶ ἐγὼ κυρία καὶ οἰκοδέσποινα. Idem οἰκοδεσποτῶν ἀστέρας nominat de plac. Phil.5. cap.18. D. Paulus vero iuniores viduas iubet γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν &c. 1. Tim. 5, 14. v.36. *Occluſores.*) αὐτόκλειδις cum accentu in antepen. etiam Ms. D. Hœſchelius præfat. in Dictionarium Latino Græc. αὐτόκλειδα, inquit, contra Lexicorum autoritatem *clauem adulterinam* ſeu *aduerſam* interpretor ex Cl. Alexandr. στρωμ.7. pag. 325. οὐδὲ τὴν κλεῖν ἔχοντες αὐτοὶ τῆς εἰσόδου, ψευδῆ δέ τινα, καὶ (ὥς φησιν ἡ συνήθεια) ἀντίκλειδα.

Pag.462. v.31. *nonnulli.*) ἐκεῖνοι illi, ſcil. Comici. Item apud Plut.

Pag. 465. v.2. *Cione.*) l. in Scirone. v.21. *lecticæ.*) cap. pr. lectos vertit.

Pag.466. v.7. *Sophoclem.*) ſcr. Sappho.

Pag. 467. v.19. ad ritum purgandi ſe à noctis ſomniorumve inquinamentis præter ea, quæ notis ad Gr. t. inſerta ſunt, referas forſan & quæ pag.4, 5. in iiſdem inter alia è Cl. Alexandr. de filia Pharaonis allata. Non enim eadem vbique obſeruatio. Nam οἱ μὲν ἄλλοι σχεδὸν ἅπαντες (ſcil. præter Iudæos: ſunt verba Philonis, lib. de ſacrificantibus, princ.) ἀμιγεῖ ὕδατι περιρραίνονται. θαλάττῃ μὲν οἱ πολλοί. τινὲς δὲ ποταμοῖς, οἱ δὲ κάλπεσιν ἐκ πηγῶν ἀρυόμενοι.

Pag.471. v.21. *lecythus, olearia.*) ampulla olearia.

Pag. 475. v.12. *peluis quiſpiam.*) pro, quæpiam. Sed aſcribam capitis huius verſionem ex epiſtola 56. Iani Parrhaſii, quæ ſic habet: *quem delectat in potu* ἀπολύζειν, id eſt, *ſingultare*, καὶ ἐξεμεῖν, *id eſt, euomere (quod pleriq; omnes* κοτταβίζειν *dicunt) huic apta peluis eſt ad excipiendum, quod exuberante potu defluit. Etenim* λεκάνιον, *id eſt, trullam, vas appellant, in quod reiicitur, vt vocat in Horis Cratinus: ſingultu ne concutitur? actutum aliquis afferat huc trullam. Polyzelus in Mimo Tyndarei, in trulleo primum lauabis, vomes, implebis. Itaque vas hoc,* λεκάνιον, *id eſt, trulleum, proprie dicitur. Licet &* λεκάνην καὶ λεκάνιον, *(id eſt,*

(*id est, peluim peluiculamq;*) *vocitare*, σκάφον *quoque* (*id est, scapham*) *dixit Aristophanes in Anagyro.*

Pag.476. v.14. scr. ἀπωνδάκωλον è Gr.t.

Pag.477. v.38. *Acetabulum.*) ὀξύβαφον hoc loco ex numero τῶν εἰς τὴν ἐδωδίμων χρείαν, vt & in sequente Phrynichi loco. vbi κᾆν ex καὶ ἂν contractum, non ex καὶ ἐν, quomodo interpr. accepit.

Pag.479. v.1. *obsoniorum.*) quasi legeretur ὄψων. vid.not.text.Gr.

Pag.480. v.46. *Prunæ.*) Prunæ accensi vel ardentes adhuc carbones sunt. θυμάλωπες autem titiones ex igne sublati & ambusti. vid. Schol.Aristoph.fol.f.275. Videtur autem originem sequendo potius duplici M scribendum fuisse, cum tamen in omnibus exemplaribus simplici scriptum sit. H.Steph.

Pag.481. v.17. Σόλων.) etiam Cl.Alexandr. 2.Pæd. 1. licet Phrynichus: θυείαν λέγε, μὴ ἴγδιν. pag. 26.

Pag.481. v.13. pro κακνάβους leg. κακκάβους. Nunnes. ad Phryn. p.82. Quod ad præc. Antiphanis locum, in eo Eustathius: ἐμοὶ δὲ τέμνομαι ὁ Διαπέρει &c. Iliad. fol. 820. quod confer cum notis prioribus.

Pag.484. v.36. τὸν ὀνκέρατον φανόν. Phrynych. pag. 12. φανὸς ἐπὶ τῆς λαμπάδος· ἀλλὰ μὴ ἐπὶ τοῦ κερατίνου λέγε. ἔστι δὲ λυχνοῦχον. ad quem locum vid. notas Nunnesii pag.7. Ex eo autem quod laternarum materia olim plurimum cornea, Plautinum illud natum Amphitr.1,1,185.

Quo ambulas tu, qui Vulcanum in cornu conclusum geris?

vbi consule quæ Fr.Taubmanus annotauit.

Pag.486. v.11. *Tunica toralis.*) χιτὼν εὐνητής, tunica dormitoria, vulgo *camisia nocturna.* Horatio 1.Sat.5. *nocturna vestis.* Laz. Bays. de vasc.pag 244.

Pag.490. v.45. pharetra, pharetræ (Hesych. tamen φαρετρεὼν, τοξότης.) Et scuti inuolucrum σάγμα, & galeæ theca.) λοφεῖον &c.

Pag.491. v.3. *Saunia.*) Gelenius σαυνίον generalius vertit iaculum, ex Hesychio, vt puto, qui exponit ἀκόντιον βαρβαρικόν. Verrius & Festus hastæ genus fuisse aiunt, dum Samnitum genti nomen impositum tradunt propter genus hastarum, quæ σαυνία appellant Græci. Ego non male *Verutum* reddi posse arbitror. Nam vt Dionysius noster (Halicarn. antiq. 4. f.222.) σαυνία quintæ classi tribuit, ita Liuius quartæ *hastam & verutum.* vid. & cætera, quæ de hac voce scripsit Sylburg. indice Gr. in Dion. Halicarn.

Pag. 492. v. 21. *purgant.*) κεραννύουσι commiscent, contemperant. v. 22. *metalli fossorum cribrum.*) metallicorum incerniculum. v.36. Διασείστοι ἀστράγαλοι.) habuit Pollux ob oculos locum Æschinis in ea cōtra Timarchum, fol.179. πρῶτον μὲν συνέτριβον τὰ σκεύαρια, καὶ διερρίπτουν εἰς τὴν ὁδὸν, ἀστραγάλους τέ τινας διασείστους, καὶ φιμοὺς, καὶ κυβευτικὰ ἕτερα ὄργανα. dicti autem διάσειστοι tali quidam, non vt Lambinus alicubi vertit *sonori*, sed quasi dicas *agitati & concussi.* Ex eo enim nomen habuerunt, quod mota prius agitataque manu iacerentur in alueum lusorium: quod ad vitandam fraudem fieri solebat. Docet hoc Suidas ad Διασείστους. Romani *fritillo* vtebantur ad eam agitationem. Iuuen.14,6. —— *paruoq; eadem mouet arma fritillo.* vbi vide vet. Scholiast. & Io. Britannici comm. lege autem & Casaubon. in Char. Theophr.p.165. vnde isthæc transcripsi.

Pag.493. v.24. ἡ θήκη τῶν αὐλῶν.) potius, τῶν γλωττῶν, vt supr. 95,41. & 362,12. item Hellad. apud Phot. in Biblioth. fol.868. τὸ ἀγγεῖον ὃ τὰς αὐλητικὰς ὑποδέχεται γλώττας. vide & Phrynich. pag.15. inque illum notas D. Hœsch. & Nunnesii cui v. 35. in Timoclis exemplo reponendum videtur γλωττόκομον. nec scribendum aliter ante v. 33. item quod accentum spectat 37. Hæc enim forma recentior.

Pag. 494. v.25. *currus temonem, prominens scil. lign.*) lignum, quod temonem currus sustinet.

Pag. 497. v.28. *Tu autem mihi* &c.) Nic. Frischlinus:

Age vnicam tantum pacis stillam mihi
In hoc specillum instilla quæso.

Καλαμίσκος enim ibi specillum vel simile instrumentum medicorum, quo instillant pharmaca in vlcera. H.Steph.

Pag. 498. v.10. *Calamus quoq; cuius* &c.) Pollux non κάλαμον ab Homero nominari ait, sed ὄροφον, quem describit στεγαστῆρα καὶ κάλαμόν τινα, nisi malis στεγαστῆρα κάλ. genus calami aquatilis, quo domus tegi solebant. Schol. br. Hom. ὄροφος· εἶδος καλάμου πρὸς ὀροφὴν ἐπιτηδείου. Iliad. ω, 451.

Pag. 499. vers. 5. & 8. *pocillum.*) vid. not. Gr.t. v. 21. *funem nauticum.*) Od. φ, 388.

Κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὅπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
Βύβλινον·

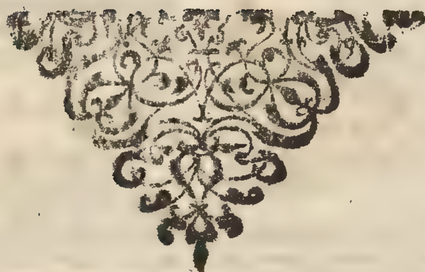
quod interpretantur: *Iacebat sub porticu instrumentum nauis hinc inde remis instructæ Byblinum.* Schol. br. Βύβλινον, καννάβιον· οἱ δὲ τὸ ἐκ παπύρου.

Pag.500. v. 22. *ædilitium.*) Ædilium præcipua circa forum venale cura, & circa venalia: & idcirco de his edicta proponebant, quæ vendebantur &c. vid. Petr. Greg. Tholosani synt. Iuris vniu.47,31.

Pag. 502. v. 5. *Cestra.*) Hesych. κέστρα, ἀμυντήριον ὅπλον, σφῦρα. v. 11. *in Somno.*) quasi ἐν ὕπνῳ Gr. legeretur. cum ἰπνὸς vel ἶπνος furnus, caminus & alia. at somnus minimè.

Pag. 504. v. 36. *pilas.*) κηροδόντας, mactras. Καὶ ταῦτα μὲν ταύτῃ. Iamdudum enim tempus mihi (heu nimium fugax!) identidem illud, *manum de tabula*, insusurrat. Quod restat igitur, in Indice scriptorum pag. 506. col. 2. scr. Araros 280, 36. ἐν K. pag. 508. col. 1. v. 7. expunge ἐν σκηναῖς, & numeros adiectos sequenti versui insere. Pag. 513. col. 1. leg. Pantaleon. col. 2. v. 20. pro Polem. leg. Philemonis. Indicis Græci errata pleraque sequens in notas index corriget. In notis autem ipsis sub pag. 17. hæc: v. 24. ἡσίοδος μὲν &c. ad pag. seq. 18. pertinent, quemadmodum contra sub pag. 229. illa: v. 14. δύναια &c. præcedenti 228. debentur. Sub pag. 36. leg. Henric. Stephan. vero ἄμφιπποι &c. Si quid porro erroris commissum, Lectoris illud humanitati emendandum relinquo.

GRÆCA-



GRÆCARVM DICTIONVM, QVÆ IN notis declarantur, INDEX.

[*Numeri respiciunt eos, qui sunt è textu: & quibus* b *appositum notas ad interpretationem significant. Quæ autem inclusa quadrato, ad indicem ipsius textus emendandum aut supplendum pertinent.*]

RERVM

RERVM ET VERBORVM LATINORVM, quæ in notis afferuntur, INDEX.

F I N I S.